Wrocław miasto spotkań

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ W 2021 ROKU PRZEZ URZĄD MIEJSKI WROCŁAWIA ORAZ MIEJSKIE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

SPIS TREŚCI

BIURO PREZYDENTA 4
DEPARTAMENT PREZYDENTA..... 25
DEPARTAMENT FINANSÓW PUBLICZNYCH..... 99
DEPARTAMENT OBSŁUGI I ADMINISTRACJI..... 169
DEPARTAMENT STRATEGII I ROZWOJU MIASTA..... 291
DEPARTAMENT EDUKACJI 332
DEPARTAMENT SPRAW SPOŁECZNYCH 401
DEPARTAMENT ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU 723
DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY I TRANSPORTU..... 822
DEPARTAMENT NIERUCHOMOŚCI I EKSPOATACJI 936
BIURO ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH.....1036
DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ KOMÓRKI UMW.....1044

BIURO PREZYDENTA

BIURO PREZYDENTA

W 2021 r., w Biurze Prezydenta, zgodnie z założeniami Regulaminu Organizacyjnego Biura Prezydenta, przyjmowano wnioski w sprawie Patronatów Honorowych Prezydenta i udziału Prezydenta w Komitetach Honorowych, organizowano uroczystości oraz wydarzenia okolicznościowe inicjowane przez Prezydenta, w tym uroczystości jubileuszu długoletniego pożycia małżeńskiego, a także organizowano i obsługiwano spotkania, wizyty, konferencje oraz posiedzenia z udziałem Prezydenta. Ze względu na pandemię COVID-19 uroczystości oraz wydarzenia okolicznościowe, a także spotkania wewnętrzne, organizowano przy zachowaniu obowiązujących obostrzeń sanitarnych. W wyniku trwającej epidemii z szeregu zaplanowanych przedsięwzięć zrezygnowano lub zrealizowano je online. Prowadzono obsługę administracyjno-organizacyjną Kolegium Prezydenta. Przyjmowano wnioski w sprawie nadawania Odznaki Honorowej Wrocławia, a także zapewniano obsługę administracyjno-organizacyjną posiedzeń Konwentu Odznaki. Prowadzono sprawy z zakresu aktów normatywnych organów Miasta, a także ewidencję porozumień zawieranych z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, organami administracji rządowej i innymi podmiotami. Prowadzono sprawy dotyczące stowarzyszeń, fundacji i związków komunalnych z udziałem Miasta. Zapewniano obsługę techniczną i administracyjną sekretariatów Prezydenta, Wiceprezydentów oraz doradców i pełnomocników ustanowionych w drodze zarządzeń przez Prezydenta. Zajmowano się również obsługą mediów społecznościowych Prezydenta Wrocławia.

Akty prawne wydane przez Prezydenta i Radę Miejską Wrocławia

W 2021 r. Prezydent Wrocławia wydał ogółem **2423 zarządzenia,** w tym:
- 2381 zarządzeń organu wykonawczego miasta,
- 42 zarządzenia kierownika Urzędu.

Akty prawne wydane przez Prezydenta w kadencji 2018-2023 (Źródło: UMW)

Rok	Liczba ogółem wydanych	w tym zarządzenia organu	w tym zarządzenia kierownika	w tym pisma okólne
2018	171	163	8	0
2019	2187	2148	39	0
2020	2101	2059	41	1
2021	2423	2381	42	0
Ogółem kadencja 2018-2023	6882	6751	130	1

Przedmiotem wydanych w minionym roku zarządzeń organu były sprawy z zakresu: gospodarki nieruchomościami, gospodarki zasobem mieszkaniowym, edukacji, nauki i szkolnictwa wyższego, planowania i zagospodarowania przestrzennego, organizacji i zarządzania, finansów i rachunkowości, gospodarki komunalnej, zdrowia i pomocy społecznej, kultury, sportu, dróg, transportu, handlu i ochrony środowiska.

Zarządzenia Prezydenta jako organu wykonawczego wydane w 2021 r. według przedmiotu regulacji (Źródło: UMW)

Podział tematyczny	Liczba w 2021 r.
Gospodarka nieruchomościami	1902
Edukacja, nauka i szkolnictwo wyższe	174
Finanse i rachunkowość	105
Gospodarka komunalna	50
Organizacja i zarządzanie	49
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	41

Podział tematyczny	Liczba w 2021 r.
Gospodarka zasobem mieszkaniowym	23
Inne (m.in. sport, zdrowie, pomoc społeczna, drogi, transport, handel, ochrona środowiska, kultura)	37
Ogółem 2021 r.	2381

Podobnie jak w latach wcześniejszych, najwięcej podjętych w minionym roku zarządzeń organu reguluje sprawy z zakresu **gospodarki nieruchomościami.** Stanowią one 79,9% ogółu wydanych zarządzeń.

Wśród nich przeważają zarządzenia, którymi:

- przeznaczono do sprzedaży w trybie przetargowym i bezprzetargowym nieruchomości gruntowe zabudowane i niezabudowane, wolne pomieszczenia, lokale mieszkalne i niemieszkalne oraz użytkowe, lokale stanowiące przedmiot najmu, a także spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, grunty do oddania w użytkowanie wieczyste i w dzierżawę oraz lokal użytkowy w najem (Piwnica Świdnicka) – prawie 31,5% wydanych zarządzeń w ramach gospodarki nieruchomościami,
- ogłoszono przetargi, w tym, drugie, trzecie i czwarte, na sprzedaż wolnych lokali mieszkalnych, niemieszkalnych i użytkowych, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, nieruchomości gruntowych i udziałów w nieruchomościach, na oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste lub dzierżawę oraz na najem lokalu użytkowego, a także odwołał przetargi – około 20,2% zarządzeń,
- powołano komisje do przeprowadzenia tych przetargów - blisko 20% zarządzeń.

Tematyka pozostałych zarządzeń z zakresu gospodarki nieruchomościami wiąże się w szczególności z:

- nabyciem do zasobu Gminy Wrocław prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego działek gruntu, w tym m.in. nieodpłatne nabycie od Polskich Kolei Państwowych S.A. prawa użytkowania wieczystego gruntu przy ul. Rubczaka pod infrastrukturę komunikacyjną, od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa gruntów w obrębach Jagodno, Muchobór Wielki, Ołtaszyn, Pawłowice, Rędzin, Wojnów, Wojszyce, Zgorzelisko, Żerniki pod drogi publiczne,
- ustanowieniem służebności przesyłu na nieruchomościach na rzecz przedsiębiorców przesyłowych: Orange Polska, TAURON Dystrybucja, IMS Budownictwo, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Wiszni Małej, Polska Spółka Gazownictwa, Fortum Network Wrocław, Osiedlowa.pl, TELSAT Systemy Teleinformatyczne, Korbank – Media Cyfrowe, FineMEDIA, Towerlink Poland, Polski Koncern Naftowy Orlen,
- ustanowieniem służebności gruntowych oraz obciążeniem nieruchomości prawem użytkowania,
- niewykonaniem prawa pierwokupu nieruchomości gruntowych i lokali mieszkalnych, prawa użytkowania wieczystego oraz udziału w nieruchomości, wykonaniem prawa pierwokupu oraz wykreśleniem z księgi wieczystej prawa pierwokupu i prawa odkupu,
- wyrażeniem lub niewyrażeniem zgody na adaptację i zmianę przeznaczenia części nieruchomości wspólnej w budynkach mieszkalnych, włączeniem pomieszczeń do części wspólnych nieruchomości i wyłączeniem pomieszczeń z części wspólnych nieruchomości, zniesieniem i ustanowieniem odrębnej własności lokali mieszkalnych oraz założeniem dla nich odrębnej księgi wieczystej, dołączeniem do nieruchomości działki gruntu, zmianami wysokości udziałów w nieruchomości,
- odstąpieniem od przeznaczenia do sprzedaży lokali mieszkalnych i niemieszkalnych,
- żądaniem zwrotu zwaloryzowanej kwoty bonifikaty lub jej części udzielonej przy sprzedaży lokalu mieszkalnego w związku z jego zbyciem przed upływem 5 lat oraz odstąpieniem od żądania zwrotu bonifikaty,
- wskazaniem Zarządu Zasobu Komunalnego do zabezpieczenia i przejęcia nieruchomości oraz powierzeniem nieruchomości do zarządzania,

- zamianą nieruchomości gruntowych,
- przyznaniem nieruchomości zamiennych w ramach odszkodowania oraz wypłatą odszkodowania za działki gruntu wydzielone pod drogi publiczne,
- przekazaniem w drodze darowizny na rzecz Skarbu Państwa prawa własności nieruchomości przy ul. Stabłowickiej i Prackiej w celu doposażenia państwowej instytucji Sieć Badawcza Łukasiewicz – PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii,
- przedłużeniem terminu prawa użytkowania wieczystego nieruchomości,
- przepadkiem wadium w związku z nieprzystąpieniem do zawarcia umowy sprzedaży wolnego lokalu mieszkalnego,
- zgodą na użyczenie nieruchomości m.in.: w obrębie Sołtysowice wraz z zespołem budowlanym Fort Piechoty „Lisia Góra", przy ul. Bolesława Krzywoustego Miejskiej Bibliotece Publicznej, przy ul. Wszystkich Świętych Wrocławskiemu Centrum Zdrowia na działalność leczniczą, przy ul. Polnej Wrocławskiemu Parkowi Wodnemu w celu realizacji naziemnego parkingu dla klientów, przy ul. Sądowej Prokuraturze Okręgowej, przy ul. Wilhelma Grapowa Młodzieżowemu Centrum Sportu Wrocław, w rejonie ul. Maślickiej na ustawienie instalacji architektonicznej „Kalejdoskop" i organizację cyklicznych zajęć dla mieszkańców, w obrębie Wojnów na utworzenie pasieki miejskiej wraz z miodującą łąką kwietną, przy ul. Romualda Traugutta i Dobrzyńskiej z przeznaczeniem na dojazd karetek pogotowia, w obrębie Kozanów na boisko sportowe do gry w petanque i rekreację, przy ul. Nasypowej Wrocławskiemu Stowarzyszeniu Kupców,
- zgodą na wykreślenie hipoteki z księgi wieczystej, na podział geodezyjny nieruchomości, na rozbiórki obiektów budowlanych, na zmianę umowy użytkowania wieczystego.

Zagadnienia **edukacji, nauki i szkolnictwa wyższego** są przedmiotem 7,3% wydanych zarządzeń organu i regulują zasadniczo sprawy:
- powołania komisji konkursowych dla wyłonienia kandydatów na stanowiska dyrektorów: Centrum Kształcenia Ustawicznego, Liceum Ogólnokształcącego nr II, IV, XII, XIII, Młodzieżowego Domu Kultury „Krzyki", Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej nr 1, 2, 5, Przedszkola nr 21, 23, 80, 82, 89, 91, 94, 95, 99, 104, 107, 111, 113, 146, 148, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 10, Szkoły Podstawowej nr 4, 9, 20, 29, 63, 71, 78, 84, 95, Technikum nr 15, Zespołu Przedszkoli nr 1, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1, 4, 5, 19, 20, 21, 24, Zespołu Szkół Budowlanych, Zespołu Szkół Ekonomiczno – Ogólnokształcących, Zespołu Szkół nr 1, 2, 3, 18, Zespołu Szkół Zawodowych nr 5 oraz unieważnienia konkursu na stanowisko dyrektora Przedszkola nr 89 i zatwierdzenia konkursów na stanowiska dyrektorów: Przedszkola nr 23, 82, 104, 111, Szkoły Podstawowej nr 29, Technikum nr 15, Zespołu Przedszkoli nr 1, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 19, 24, Zespołu Szkół Ekonomiczno – Ogólnokształcących i Zespołu Szkół nr 2,
- odwołania z pełnienia obowiązków dyrektora Technikum nr 15 oraz ze stanowiska dyrektora Przedszkola nr 6, 31, 65, 141 i dyrektora Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1,
- powierzenia pełnienia obowiązków dyrektora Liceum Ogólnokształcącego nr XIII, dyrektora Przedszkola nr 6, 57, 65, powierzenia stanowiska dyrektora Przedszkola nr 23, 47, 82, 104, 111, Szkoły Podstawowej nr 29, Technikum nr 15, Zespołu Przedszkoli nr 1, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 19, 24, Zespołu Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących, Zespołu Szkół nr 2 oraz przedłużenia powierzenia stanowiska dyrektora Liceum Ogólnokształcącego nr V, VI, VIII, XI, XVII, Lotniczych Zakładów Naukowych, Młodzieżowego Domu Kultury „Fabryczna", Przedszkola nr 3, 10, 18, Szermierczej Sportowej Szkoły Podstawowej nr 85, Szkoły Podstawowej nr 1, 23, 42, 76, 82, 93, 107, Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 101, Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli, Zespołu „Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży", Zespołu Placówek Oświatowych nr 3, Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 10, 16, Zespołu Szkół Gastronomicznych, Zespołu Szkół nr 16, 20, 21, Zespołu Szkół Plastycznych, Zespołu Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych,

- dostępności cyfrowej stron internetowych, aplikacji mobilnych, systemów oraz treści publikowanych przez szkoły,
- organizacji pracy przedszkoli, szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi od 29 marca do 18 kwietnia 2021 r. oraz organizacji pracy przedszkoli, szkół podstawowych i placówek oświatowych od 1 września 2021 r.,
- sposobu zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do przedszkola, szkoły i innej placówki dzieci i uczniów niepełnosprawnych oraz zwrotu rodzicom (opiekunom prawnym) kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów niepełnosprawnych oraz rodziców (opiekunów prawnych),
- planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli w 2021 r., ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania oraz form i specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane,
- powołania komisji egzaminacyjnych dla nauczycieli szkół i placówek oświatowych, ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego oraz ich przewodniczących,
- przyznania nagród dla dyrektorów i nauczycieli szkół i placówek oświatowych oraz powołania Komisji do oceny wniosków o przyznanie nagrody,
- postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, oddziałów integracyjnych w przedszkolach, integracyjnych oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz do klas I, a także klas wyższych oddziałów sportowych i dwujęzycznych publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez miasto Wrocław, na rok szkolny 2021/2022,
- trybu przyznawania stypendium motywacyjnego dla uczniów pochodzenia romskiego za wyniki w nauce w ramach rządowego „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021 – 2030”,
- powołania Komisji Stypendialnych w ramach „Wrocławskiego programu wspierania uzdolnionych – PROMOVERE TALENTA” oraz w ramach Studenckiego Programu Stypendialnego w tym do udzielenia stypendium im. Mariana Suskiego w zakresie nauk inżynieryjno-technicznych i stypendium im. Alfreda Jahna w zakresie nauk o ziemi i środowisku oraz przyznania stypendiów w ramach tych programów,
- ustalenia zasad i szczegółowych warunków przeprowadzania konkursu „Szkolny Nobel”,
- powołania jury konkursu na najlepszy wrocławski samorząd uczniowski,
- powołania komisji konkursowych: do oceny prac konkursowych „Wrocławska Magnolia”, do oceny i wyłonienia najlepszych wniosków o dofinansowanie w ramach „Funduszu Aktywności Studenckiej” zgłoszonych przez wrocławskie koła naukowe, organizacje i grupy studenckie, a także wniosków o dofinansowanie partnerstwa pracownika naukowego i przedsiębiorcy w ramach Miejskiego Programu Wsparcia Partnerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Sektora Aktywności Gospodarczej.

Problematyka **finansów i rachunkowości** wypełnia treścią 4,4% ubiegłorocznych zarządzeń. Regulacje te dotyczą przede wszystkim:
- formy przekazywania sprawozdań finansowych i sprawozdań w zakresie operacji finansowych przez kierowników jednostek organizacyjnych,
- planu finansowego Miasta na 2021 r. i jego zmian,
- zmian planu dochodów i wydatków budżetu Miasta przyjętego uchwałą Rady Miejskiej na 2021 r.,
- opracowania materiałów planistycznych do budżetu Miasta na 2022 r. oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta,
- procedury składania wniosków o uruchomienie rezerw celowych zaplanowanych w budżecie Miasta na 2021 r. na zadania remontowe,
- przedłożenia Sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Miasta za 2020 r.,
- przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań,
- wyboru długości okresu stosowanego do wyliczenia relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w latach 2022-2025,

- zasad obiegu informacji w związku z ustawowym obowiązkiem rozliczania podatku akcyzowego od energii elektrycznej i informacji na temat środków wydatkowanych przez Miasto na potrzeby realizacji inwestycji w odnawialne źródła energii,
- zasad zaciągania zobowiązań, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do kredytu i pożyczki,
- zatwierdzenia sprawozdań finansowych samorządowych instytucji kultury za rok obrotowy 2020,
- wyboru firm audytorskich do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Teatru Muzycznego „Capitol", Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Tadeusza Różewicza, Muzeum Architektury, Narodowego Forum Muzyki i Ośrodka „Pamięć i Przyszłość".

Zagadnienia **organizacji i zarządzania** stanowią przedmiot 2,1% podjętych zarządzeń i normują sprawy:
- maksymalnego miesięcznego wynagrodzenia kierowników i zastępców kierowników miejskich jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej,
- odwołania Wiceprezydenta Wrocławia,
- trybu zamawiania, używania, przechowywania i kasacji pieczątek, pieczęci urzędowych, pieczęci i podpisów elektronicznych w Urzędzie i w gminnych jednostkach organizacyjnych,
- trybu udzielania pełnomocnictw i upoważnień Prezydenta Wrocławia,
- ustanowienia pełnomocników Prezydenta Wrocławia ds. współpracy z zagranicą, ds. obchodów Roku Tadeusza Różewicza, ds. obchodów Roku Edyty Stein oraz ds. szczepień ochronnych przeciwko wirusowi SARS-CoV-2 pracowników miejskich jednostek organizacyjnych,
- powołania doradców społecznych Prezydenta Wrocławia ds. Osób Niepełnosprawnych, ds. kontaktów z jednostkami samorządu terytorialnego i ds. Spółdzielni Mieszkaniowych,
- powołania Miejskiego Biura Wyborczego w związku z zarządzonymi na dzień 17 października 2021 r. wyborami do rad osiedli, rozwiązania Gminnego Biura Spisowego utworzonego w poprzednim roku do wykonania zadań w ramach powszechnego spisu rolnego oraz utworzenia i rozwiązania Gminnego Biura Spisowego wykonującego zadania w ramach narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań,
- powołania Wrocławskich Rad: Edukacji, Sportu, Turystyki, Gastronomii, ds. Równego Traktowania, ds. Zwierząt oraz zmiany Wrocławskiej Rady ds. Przedsiębiorczości,
- powołania zespołów zadaniowych: ds. strategii rozwoju Wrocławia, ds. wspierania rozwoju elektromobilności, ds. reformy ustroju samorządowych jednostek pomocniczych, ds. realizacji zadania „Budowa cmentarza komunalnego przy ul. Avicenny we Wrocławiu w formule partnerstwa publiczno-prywatnego", ds. realizacji projektu partnerstwa publiczno-prywatnego dla zadania pn. „Budowa i eksploatacja wiat przystankowych na przystankach komunikacji miejskiej we Wrocławiu w formule partnerstwa publiczno-prywatnego",
- przyjęcia „Programu transformacji cyfrowej Urzędu Miejskiego Wrocławia i miejskich jednostek organizacyjnych na lata 2021-2027",
- stosowania klauzul społecznych w procedurze zamówień publicznych oraz wyznaczenia Urzędu do przeprowadzenia postępowania i udzielenia zamówienia publicznego na wykonywanie bankowej obsługi Gminy Wrocław i na zakup energii elektrycznej na potrzeby Grupy Zakupowej,
- wyznaczenia zastępstwa do realizacji procedury sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- konkursu na stanowisko dyrektora Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta oraz dyrektora Muzeum Współczesnego (w organizacji),
- wyeliminowania stosowania przedmiotów jednorazowego użytku wykonanych z tworzyw sztucznych w Urzędzie Miejskim Wrocławia, jednostkach organizacyjnych Gminy Wrocław oraz na imprezach organizowanych przez Miasto Wrocław
- udziału jednostek w realizacji Założeń polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2021 i na rok budżetowy 2022,

- zasad sporządzania Raportu o stanie gminy,
- zmian Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego.

Przedmiotem 2,1% ubiegłorocznych zarządzeń są sprawy z zakresu **gospodarki komunalnej** i dotyczą:
- podwyższenia kapitału zakładowego spółki Specjalistyczny Zakład Profilaktyczno-Leczniczy PROVITA, pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego miejskich spółek: Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego, Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, Ekosystem, Stadion Wrocław, Towarzystwa Budownictwa Społecznego Wrocław, WKS „Śląsk Wrocław", Wrocławskiego Parku Wodnego, Wrocławskiego Centrum Treningowego SPARTAN, Wrocławskiego Przedsiębiorstwa HALA LUDOWA, ZOO Wrocław oraz wniesienia dopłaty,
- wyznaczenia członków rad nadzorczych spółek Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjnego i wyznaczenia przedstawicieli gminy do rad nadzorczych spółek: SIM Wrocław, Wrocławski Park Technologiczny, Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław, Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN, Wrocławski Park Wodny, Wrocławskie Przedsiębiorstwo HALA LUDOWA,
- zasad zlecania i rozliczania z realizacji zadań powierzonych do wykonania aktem założycielskim spółce Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne,
- zasad sprawowania nadzoru właścicielskiego nad spółkami.

Sprawy **planowania i zagospodarowania przestrzennego** ujęte są w 1,7% wydanych w minionym roku zarządzeniach dotyczących:
- rozpatrzenia uwag i wniosków złożonych do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- zmiany w Regulaminie Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej.

Tematyka **gospodarki zasobem mieszkaniowym** zawiera się w 0,9% podjętych zarządzeń odnoszących się do:
- procedury realizacji wniosków o zawarcie umowy najmu na lokale mieszkalne w zasobach Gminy,
- składu Komisji Weryfikacyjnej,
- zatwierdzenia list osób do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego, lokalu do remontu oraz umowy na czas nieoznaczony a także skreślenia z listy,
- wyłączenia lokali z mieszkaniowego zasobu oraz włączenia budynku do mieszkaniowego zasobu gminy, wyłączenia ze sprzedaży lokali mieszkalnych będących w zasobie gminy,
- ustalenia wysokości stawki bazowej czynszu za najem lokali mieszkaniowych stanowiących własność Skarbu Państwa.

Pozostałe zarządzenia podjęte w ubiegłym roku normują sprawy:
- powołania Komitetu Wykonawczego ds. złożenia wniosku aplikacyjnego dot. Turnieju Finałowego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Kobiet w 2025 roku (UEFA Women's Euro 2025),
- udostępniania terenów gminnych na prowadzenie handlu okrężnego, targowiskowego i miejsc spotkań,
- ustalenia zasad postępowania w zakresie organizacji ogródków gastronomicznych,
- ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie stypendiów dla osób zajmującym się twórczością artystyczną oraz upowszechnianiem kultury na drugie półrocze 2021 r., na pierwsze półrocze 2022 r. i cały 2022 r. oraz powołania Komisji stypendialnej,
- stosowania Wrocławskich Standardów Dostępności Kultury i Wydarzeń,
- ustalenia na rok 2021 średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej, w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,

- podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych realizowane w 2021 r.,
- zmian w składzie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- zawieszenia i uchylenia zawieszenia dokonywania ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz ocen rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka,
- rekrutacji do żłobków wchodzących w skład Wrocławskiego Zespołu Żłobków oraz żłobków niepublicznych z miejscami dotowanymi przez gminę Wrocław na rok żłobkowy 2021/2022 oraz rekrutacji do Żłobka nr 16,
- funkcjonowania żłobków w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19,
- organizacji transportu osób mających trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień przeciwko wirusowi SARS-CoV-2,
- Regulaminu zawierania umowy przewozu środkami miejskiej komunikacji zbiorowej poprzez nabycie biletów przy pomocy kasowników,
- Regulaminu przewozu osób i bagażu środkami lokalnego transportu zbiorowego,
- opracowania i monitorowania realizacji Planu Eksploatacji Miejskiej Infrastruktury Drogowej,
- wykonania uchwały regulującej strefy płatnego parkowania,
- realizacji zadań na rzecz „Projektu Budowy Zakładu Przetwarzania Bioodpadów Komunalnych".

Zarządzenia organu według przedmiotu regulacji - porównanie lat 2018-2021 (Źródło: UMW)

Podział tematyczny	% w 2018 r.	% w 2019 r.	% w 2020 r.	% w 2021 r.
Gospodarka nieruchomościami	76,6	65,5	74,2	79,9
Edukacja, nauka i szkolnictwo wyższe	8,1	14,2	7,4	7,3
Finanse i rachunkowość	4	5,5	6,4	4,4
Organizacja i zarządzanie	3,9	5,5	2,9	2,1
Gospodarka komunalna	2,2	3,2	2,7	2,1
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	1,8	2,6	1,8	1,7
Gospodarka zasobem mieszkaniowym	1,7	1,2	1,5	0,9
Pozostałe	1,7	2,3	3,1	1,6
Ogółem	100	100	100	100

Zarządzenia kierownika urzędu wydane w minionym roku w większości przedmiotowo odnoszą się do **spraw pracowniczych**, zajmując 50% zbioru. Uregulowano w nich sprawy pracy zdalnej, pracy zmianowej, dni wolnych od pracy w 2021 i 2022 r., Kodeksu etyki i Komisji etyki, Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu, Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i Komisji Socjalnej, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz oceny pracowników.

Sprawy z zakresu **organizacji i zarządzania** są przedmiotem 28,6% regulacji wewnętrznych. Unormowano w nich zagadnienia udostępniania informacji publicznej i informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystywania, w tym otwartych danych, Wewnętrznego Audytu Zintegrowanego Systemu Zarządzania, realizacji czynności kancelaryjnych oraz postępowania z dokumentacją spraw ostatecznie załatwionych, zgłoszeń wewnętrznych, zespołu zadaniowego związanego z projektem

odbudowy organów w Bazylice św. Elżbiety, ochrony danych osobowych i bezpieczeństwa informacji, Regulaminu zamówień publicznych.

Problematyka **finansów i rachunkowości** stanowi treść 21,4% zarządzeń kierownika. Wprowadzono nimi regulacje dotyczące zarządzania ryzykiem, inwentaryzacji i likwidacji składników majątkowych, procedur ewidencji, poboru, księgowania i egzekucji podatków, opłat, nieopodatkowanych należności, polityki rachunkowości i zasad uprzedniej weryfikacji zadań planowanych do realizacji.

Wewnętrzne akty kierownika urzędu w podziale tematycznym - porównanie lat 2018-2021 (Źródło: UMW)

Podział tematyczny	Liczba w 2018 r.	% w 2018 r.	Liczba w 2019 r.	% w 2019 r.	Liczba w 2020 r.	% w 2020 r.	Liczba w 2021 r.	% w 2021 r.
Organizacja i zarządzanie	31	63,3	20	51,3	21*	50,0	12	28,6
Sprawy pracownicze	13	26,5	14	35,9	14	33,3	21	50,0
Finanse i rachunkowość	5	10,2	5	12,8	7	16,7	9	21,4
Ogółem	49	100	39	100	42	100	42	100

* w tym pismo okólne

W 2021 r. Rada Miejska Wrocławia uchwaliła łącznie **435** aktów prawnych, w tym:
- **428 uchwał**,
- **3 stanowiska** (w sprawach: projektu Krajowego Planu Odbudowy i Budowania Odporności, tolerancji i szacunku dla praw człowieka i sprzeciwu wobec budowy elektrociepłowni na południowo-wschodnim krańcu gminy Wisznia Mała),
- **4 rezolucje** (o sytuacji w Republice Białorusi, o upamiętnieniu trzydziestej rocznicy **powstania** samorządu osiedlowego, o ustanowieniu roku 2022 Rokiem Edyty Stein oraz Rokiem Dobrych Relacji - Przeciw Samotności).

Akty prawne wydane przez Radę Miejską w kadencji VIII – 2018-2023 (Źródło: UMW)

Rok	Liczba ogółem wydanych	w tym uchwały	w tym apele	w tym stanowiska	w tym rezolucje
2018	44	43	1	0	0
2019	450	444	2	4	0
2020	352	346	2	0	4
2021	435	428	0	3	4
Ogółem	1281	1261	5	7	8

Tabela 6. Uchwały Rady Miejskiej wydane w 2021 r. według przedmiotu regulacji (Źródło: UMW)

Podział tematyczny	Liczba w 2021 r.
Ustrój, organizacja i zarządzanie	176
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne, ład przestrzenny, rewitalizacja i polityka rozwoju miasta	80
Finanse i rachunkowość	53
Edukacja, nauka i szkolnictwo wyższe	32
Repatriacja	5
Pozostałe	82
Ogółem	428

Zagadnienia z zakresu **ustroju, organizacji i zarządzania** były w poprzednim roku – przedmiotem największej liczby podjętych przez Radę Miejską uchwał. Obejmują one około 41,1% wszystkich ubiegłorocznych regulacji**.**

Znaczna ich ilość jest wynikiem m.in. rozpatrzenia przez Radę Miejską:

- skarg powszechnych na Prezydenta Wrocławia i dyrektorów jednostek organizacyjnych: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy, Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta, Zarządu Zasobu Komunalnego, Zarządu Zieleni Miejskiej, Komendanta Straży Miejskiej Wrocławia, dyrektorów jednostek oświatowych – 45 uchwał,
- petycji w przedmiocie obniżenia cen biletów MPK, powstrzymania degradacji kompleksu Stadionu Olimpijskiego, zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla ulicy Murowanej, nadania ulicy lub placowi imienia Marii Dulębianki, nadania skwerowi przy ul. Kleczkowskiej imienia Ofiar Wysiedleń z Kresów Wschodnich, nadania skwerowi przy ul. Kleczkowskiej imienia Róży Luksemburg, podjęcia uchwały o zakazie prezentowania w miejscach publicznych treści drastycznych oraz homofonicznych, uchwały wzywającej do wstrzymania wycinki drzew oraz ochrony Lasu Mokrzańskiego, zmiany nazwy ulicy Jana Kapistrana – 9 uchwał,
- skarg do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na uchwały Rady w sprawach: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: w rejonie ulic Parkowej i Kazimierza Bartla, w rejonie ulic Ceglanej, Miłoszyckiej i Byczyńskiej, w rejonie ulicy Kazimierza Witalisa Szarskiego, przyznania "Nagrody Wrocławia" i uchwalenia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na obszarze Wrocławia – 6 uchwał,
- wniosków o zmianę uchwał Rady w przedmiocie ustalenia strefy płatnego parkowania oraz stawek opłat, w przedmiocie górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych, o zmianę kryteriów punktacji dla osób ubiegających się o przyznanie lokalu z mieszkaniowego zasobu gminy oraz dopłat do stawek bazowych czynszu w zakresie regulacji dyskryminujących osoby z niepełnosprawnością, o podział Osiedla Pilczyce-Kozanów-Popowice Płn., o zmianę nazwy placu Jana Pawła II oraz o wprowadzenie prawa, które ułatwiałoby poruszanie się po Wrocławiu pomimo ograniczenia spowodowanego ogradzaniem osiedli mieszkaniowych – 10 uchwał,
- wezwania do usunięcia naruszenia prawa uchwałą w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia – 1 uchwała

oraz uwzględnienia rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Dolnośląskiego stwierdzającego częściową nieważność uchwały o połączeniu przedszkoli w Zespół Przedszkoli nr 1 i nie wnoszenia skargi na rozstrzygnięcie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (1 uchwała).

W związku z upływem kadencji rad osiedli Wrocławia w minionym roku w drodze uchwały Rady:

- zarządzono wybory do Rad Osiedli, wyznaczając głosowanie na dzień 17 października 2021 r.,
- powołano do ich przeprowadzenia Miejską Komisję Wyborczą, stwierdzono utratę członkowstwa przez 3 jej członków na skutek zrzeczenia się członkowstwa, a po wykonaniu zadań rozwiązano Miejską Komisję Wyborczą.

Dodatkowo w ubiegłym roku znowelizowano wszystkie uchwały statutowe osiedli, wprowadzając nowe statuty wraz z ordynacją wyborczą, w zmienionym ujednoliconym brzmieniu.

Pozostałymi uchwałach Rady obejmującymi tematykę ustroju, organizacji i zarządzania:

- stwierdzono wygaśnięcie mandatów 4 radnych rad osiedli: Biskupin-Sępolno–Dąbie-Bartoszowice, Krzyki-Partynice, Przedmieście Oławskie, z powodu nieobecności na sesji Rady przez okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- odwołano Przewodniczącego Komisji Edukacji i Młodzieży, zatwierdzono wybór nowego Przewodniczącego Komisji Edukacji i Młodzieży oraz wybór Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej, odwołano i przyjęto rezygnację oraz dokonano wyboru Przewodniczących Rady Miejskiej, odwołano i wybrano Wiceprzewodniczącą Rady, a także wprowadzono zmiany w składach osobowych stałych komisji Rady,
- powołano doraźną Komisję ds. zmian w Statucie Wrocławia i zatwierdzono wybór jej Przewodniczącego,
- znowelizowano zasady przyznawania i wysokość diet dla radnych Rady Miejskiej,
- zatwierdzono plany kontroli Komisji Rewizyjnej na 2021 r. i na 2022 r. oraz zmiany w planach kontroli na 2020 r. i 2021 r.,
- wskazano przedstawiciela do składu Rady Kuratorów Zakładu Narodowego im. Ossolińskich,
- wyznaczono przedstawicieli do Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz znowelizowano tryb powoływania członków, organizację i tryb działania Wrocławskiej Rady,
- udzielono wotum zaufania Prezydentowi,
- ustalono wynagrodzenie dla Prezydenta,
- określono kierunki działania dla Prezydenta w zakresie ochrony zabytkowego kompleksu Stadionu Olimpijskiego, w tym zespołu dawnych odkrytych basenów sportowo-rekreacyjnych oraz Założeń polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2022,
- wyrażono wolę przystąpienia Miasta do programu Rady Europy „Miasta międzykulturowe”,
- zadecydowano o zmianie zakresu zadań publicznych należących do Powiatu Wrocławskiego przejętych przez Miasto Wrocław ze względu na rozszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do otrzymania pomocy od państwa w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 o kościelne osoby prawne i inne jednostki organizacyjne oraz dokonano stosownej zmiany w Statucie Powiatowego Urzędu Pracy,
- wyrażono wolę współdziałania z innymi gminami w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego,
- udzielono zgody na przekazanie zadań własnych Gminie Długołęka w zakresie przebudowy ul. Gostyńskiej oraz ul. Spacerowej,
- znowelizowano uchwałę o tytułach i nagrodach przyznawanych przez władze Wrocławia oraz powołano doraźną Komisję Nominacyjną i zatwierdzono jej Przewodniczącego,
- przyznano nagrody Wrocławia: Annie Kraucz-Miękus – dyrektorce Fundacji Opieka i Troska, Tadeuszowi Pawłowskiemu – piłkarzowi i trenerowi WKS Śląsk Wrocław, Kindze Preis – wybitnej wrocławskiej aktorce i ambasadorce Fundacji „Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci; Fundacji „Promyk Słońca”, Fundacji Ogólnopolski Strajk Kobiet oraz tytuł Civitate Wratislaviensi Donatus Renacie Mauer-Różańskiej – wybitnej sportsmence, dwukrotnej mistrzyni olimpijskiej w strzelectwie,
- dokonano zmiany w uchwale powołującej Młodzieżową Radę Miasta Wrocławia nadając jej nowy statut oraz określono tryb zgłaszania przez Młodzieżową Radę Miasta Wrocławia wniosku o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej,
- znowelizowano Statut Centrum Usług Informatycznych w zakresie wykazu obsługiwanych jednostek,
- zaopiniowano pozytywnie lokalizacje kasyn gry przy Podwalu 83-84 i przy ul. Kiełbaśniczej 20-21/22.

Problematyka **planowania i zagospodarowania przestrzennego, ładu przestrzennego, rewitalizacji i polityki rozwoju miasta** była w minionym roku treścią blisko 18,7% uchwał.

Zdecydowano o **przystąpieniu do sporządzenia 23 miejscowych planów** zagospodarowania przestrzennego w rejonie:
- ulic Pabianickiej, Ślężnej i Wielkiej,
- ulicy Stanisława Małachowskiego,
- ulic Kępińskiej, Kamieńskiego i Torowej,
- ulic Na Niskich Łąkach i Szybkiej oraz rzeki Oławy,
- ulicy Lubczykowej,
- ulicy Konduktorskiej,
- ulicy Karola Skibińskiego,
- placu Strzeleckiego,
- ulic Turniejowej, Wyścigowej i Stajennej,
- ulicy Jaworskiej,
- ulic Grochowej i Ołowianej,
- ulic Nabycińskiej, Marchijskiej i Braniborskiej,
- ulic Białowieskiej, Legnickiej i Niedźwiedziej,
- ulicy Przedmiejskiej,
- ulic Tadeusza Zielińskiego, Nasypowej i Swobodnej,
- estakady Gądowianki oraz ulic Strzegomskiej i Nowodworskiej,
- ulic Zygmunta Wróblewskiego i Antoniego Wiwulskiego,
- ulic Kazimierza Michalczyka i Portowej,
- ulicy Jeziorowej,
- ulicy Zalipie i Zajączkowskiej oraz ulic Pęgowskiej i Zagaje,
- ulic Swojczyckiej i Marca Polo,
- Kanału Miejskiego i ulicy Władysława Reymonta,
- oraz dla obszaru pomiędzy ulicą Kiełczowską i doliną rzeki Widawy.

Uchwalono **17 miejscowych planów** zagospodarowania przestrzennego w rejonie:
- ulic Elizy Orzeszkowej, Stefana Jaracza i Nowowiejskiej,
- linii kolejowej Wrocław Osobowice, ulicy Pełczyńskiej oraz AOW,
- ulicy Granicznej i ronda Żołnierzy Radiotechników,
- ulic Krzemienieckiej i Stryjskiej,
- ulic Orlej i Racławickiej,
- ulicy Kazimierza Witalisa Szarskiego,
- skrzyżowania ulic Bolesława Krzywoustego i Zielnej,
- ulic Lutyńskiej, Żarskiej i Lubskiej,
- placu Strzeleckiego,
- ulic Bernardyńskiej i Jana Ewangelisty Purkyniego,
- ulic Jedności Narodowej i Rychtalskiej,
- ulic Międzyrzeckiej, Rakowieckiej i Na Niskich Łąkach,
- ulic Ernesta Maya, Tadeusza Brzozy i alei Architektów,
- zachodniego odcinka ulicy Tęczowej,
- ulicy Jaworskiej,
- obszaru pomiędzy ulicą Kiełczowską i doliną rzeki Widawy,
- przy ulicy Wołowskiej

oraz **3 zmiany miejscowych planów** zagospodarowania przestrzennego:
- dla obszaru położonego w rejonie ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Mostu Warszawskiego i al. Marcina Kromera,
- Maślic Małych,
- zespołu urbanistycznego Krzyki - Południe w obrębie Partynice.

Sprawy **nadania nazw ulicom, skwerom, rondom i parkom, zmian położenia ulic i zniesienie nazwy ulicy** stanowią materię 33 ubiegłorocznych uchwał.

Nazwy uzyskały:
- ulice: Tadżycka, Uzbecka, Haliny Konopackiej, Zecerska, Trocka, Weroniki Kumko, Marii Dulębianki, Bagienna, Chocianowska, Witolda Lutosławskiego, Marchijska,

Heleny Marusarzówny, Żonkilowa, Sośnicka, Maurycego Ravela, Koronna, Wenedów, Żytawska, Ady Sari, Barbary Kostrzewskiej, Grażyny Bacewicz i 11 Listopada.
- ronda: Bohdana Karabona, Praw Kobiet i Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.
- skwery: Ludwiga Guttmanna, Czesława Niemena, Wrocławskich Rotarian.

Park, zlokalizowany przy ul. Sztabowej, otrzymał nazwę Tadeusza Różewicza.
Zmieniono położenie 3 ulic: Asfaltowej, Rezedowej i Żmudzkiej.
Zniesiono nazwę ulicy Juliana Krzyżanowskiego.

W ubiegłym roku wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji obejmujący osiedla Brochów, Kleczków, Księże, Nadodrze, Ołbin, Plac Grunwaldzki, Przedmieście Oławskie, Przedmieście Świdnickie oraz zadecydowano o przystąpieniu do sporządzenia **Gminnego Programu Rewitalizacji** dla tego obszaru.

Wprowadzono dalsze korekty i uzupełnienia w uchwale, którą utworzono **Park Kulturowy „Stare Miasto"** odnoszące się do m.in. ogródków gastronomicznych, eksponowania wyrobów artystycznych, wystaw, tablic, plakatów,reklam, utrzymania w dobrym stanie obiektów i budynków.

Zdecydowano o przystąpieniu do sporządzenia **Strategii Rozwoju Wrocławia „Wrocław 2050"** z równoczesnym określeniem trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.

Tematyka **finansów i rachunkowości** stanowi przedmiot prawie 12,4% podjętych uchwał w ramach których:
- udzielono Prezydentowi absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2020 r.,
- dokonano zmian w budżecie miasta na 2021 r. (8 uchwał) oraz uchwalono budżet na 2022 r.,
- wprowadzono zmiany w wieloletniej prognozie finansowej (9 uchwał) i przyjęto nową wieloletnią prognozę finansową miasta,
- określono zasady udzielenia dotacji celowej na zadania służące ochronie zasobów wodnych związane z gromadzeniem wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania oraz znowelizowano zasady udzielania dotacji celowej na zadania służące poprawie efektywności energetycznej polegającej na wymianie okien zewnętrznych oraz na zadania służące ochronie powietrza, polegające na trwałej zmianie ogrzewania opartego na paliwach stałych na ogrzewanie niskoemisyjne,
- udzielono dotacji celowych:
  - Województwu Dolnośląskiemu: na realizację zadania inwestycyjnego budowę hali lekkoatletycznej, na opracowanie wstępnego studium planistyczno - prognostycznego dla projektu pod nazwą „Poprawa jakości połączeń Dzierżoniowa i powiatu dzierżoniowskiego z Wrocławiem dzięki wznowieniu ruchu na linii kolejowej nr 310 Kobierzyce - Piława Górna oraz odbudowie drugiego toru na odcinku linii kolejowej nr 285 Wrocław Główny - Kobierzyce" i na opracowanie wstępnego studium planistyczno - prognostycznego dla projektu pod nazwą „Budowa bazowej infrastruktury do uruchomienia Wrocławskiej Kolei Metropolitalnej. Poprawa Jakości połączeń z Legnicy do Wrocławia na odcinku Środa Śląska - Wrocław",
  - na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach,
- przyznano pomoc finansową dla miasta Siemiatycze oraz Województwu Dolnośląskiemu na realizację zadania w zakresie organizowania publicznego transportu zbiorowego w wojewódzkich kolejowych przewozach pasażerskich,
- zatwierdzono sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta za 2020 r. oraz sprawozdania finansowe samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Centrum Neuropsychiatrii „NEUROMED" i Wrocławskiego Centrum Zdrowia,
- dokonano wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Miasta Wrocławia za 2021 i 2022 r. oraz wyboru podmiotu do badania

sprawozdań finansowych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Centrum Neuropsychiatrii „NEUROMED” za 2021 i 2022 r. i Wrocławskiego Centrum Zdrowia za 2020 i 2021 r.,
- określono wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego,
- ustalono wysokość stawek podatku od nieruchomości obowiązujące od dnia 1 stycznia 2022 r.,
- zatwierdzono wnioski o wsparcie Gminy Wrocław ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w spółce Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław oraz w nowo tworzonej spółce SIM Wrocław,
- wprowadzono zwolnienia od podatku od nieruchomości dla grup przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19,
- zmieniono wcześniejsze regulacje dotyczące zwolnień od podatku od nieruchomości m.in. na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz na potrzeby działalności gospodarczej prowadzonej przez mikro i małych przedsiębiorców w ramach programu pomocy de minimis oraz zwolnień od podatku od nieruchomości powierzchni użytkowych lokali mieszkalnych w ramach projektu intensyfikacji powstawania terenów zieleni,
- dokonano zmian wykazu jednostek budżetowych, które gromadzą dochody na wydzielonych rachunkach i źródeł tych dochodów,
- zmieniono rozwiązania w zakresie Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego,
- dokonano zmian w wykazie inkasentów opłaty skarbowej.

Zagadnienia **edukacji, nauki i szkolnictwa wyższego** są treścią około 7,5% podjętych w ubiegłym roku uchwał, którymi m.in.:
- dopuszczono możliwości składania wniosku o przyjęcie do publicznej szkoły ponadpodstawowej do sześciu wybranych publicznych szkół,
- ustalono kryteria wraz z liczbą punktów na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, klas I publicznych szkół podstawowych, publicznych młodzieżowych domów kultury,
- ogłoszono zamiar likwidacji Szkolnego Schroniska Młodzieżowego, przekształcenia Przedszkola nr 24 i Szkoły podstawowej nr 61, przeniesienia siedziby Przedszkola nr 7, zmieniono termin zamiaru likwidacji Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 na dzień 31 sierpnia 2021 r. oraz zdecydowano o wyłączeniu Szkolnego Schroniska Młodzieżowego z Lotniczych Zakładów Naukowych, o likwidacji z dniem 31 sierpnia 2021 r. Szkolnego Schroniska Młodzieżowego i Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1, o połączeniu z dniem 1 września 2021 r. przedszkoli w Zespół Przedszkoli nr 1, o przekształceniu z dniem 1 września 2021 r. Przedszkola nr 24 i Szkoły Podstawowej nr 61, o przeniesieniu z dniem 1 września 2021 r. siedziby Przedszkola nr 7 pod adres ul. Osobowicka 127,
- nadano Szkole Podstawowej nr 71 imię „Zesłańców Sybiru”,
- nadano nowy statut Wrocławskiemu Centrum Doskonalenia Nauczycieli,
- ustalono nowy regulamin przyznawania dodatków oraz innych składników wynagrodzenia dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych,
- określono rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli, nauczycieli emerytów, nauczycieli rencistów, nauczycieli pobierających nauczycielskie świadczenie kompensacyjne szkół i placówek oraz warunki i sposób ich przyznawania,
- przyjęto średnią cenę jednostki paliwa (oleju napędowego, benzyny, autogazu i prądu) w roku szkolnym 2021/2022,
- postanowiono o złożeniu wniosków do Ministra Obrony Narodowej o zezwolenie na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego w Technikum nr 6 w Lotniczych Zakładach Naukowych,
- wskazano publiczną Szkołę Podstawową nr 5 przy ul. Jeleniej 7 jako miejsce realizacji obowiązku szkolnego uczniom czterech oddziałów klasy VI Szkoły Podstawowej nr 118 przy Bulwarze Ikara 19, w latach szkolnych 2021/2022-2022/2023,

- wprowadzono zmiany w planach sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz publicznych szkół podstawowych,
- ustalono nowe zasady udzielania i wysokości stypendiów dla studentów i doktorantów w ramach Studenckiego Programu Stypendialnego,
- zaktualizowano Miejski Program Wsparcia Partnerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Sektora Aktywności Gospodarczej.

W minionym roku Rada postanowiła o zapewnieniu warunków do osiedlenia się w naszym mieście 2 repatriantkom i 3 rodzinom **repatriantów z Republiki Kazachstanu** poprzez udostępnienie lokali mieszkalnych i przyznanie świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów podstawowego wyposażenia mieszkania i kosztów bieżącego utrzymania przez okres 2 lat od osiedlenia się we Wrocławiu.

Przedmiotem pozostałych 19,1% uchwał są sprawy z zakresu następujących dziedzin w ramach których:

1) **gospodarka nieruchomościami:**
- przyznano Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości przy wybrzeżu Juliusza Słowackiego 9,
- wyrażono zgody na na odstąpienie od żądania zwrotu zwaloryzowanej kwoty (lub jej części) bonifikaty udzielonej przy sprzedaży lokali (27 podjętych uchwał), na przekazanie w drodze darowizny na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości położonych w kompleksie Kampusu Pracze Odrzańskie przy ul. Stabłowickiej i ul. Prackiej w celu dalszego przekazania ich instytutowi Sieć Badawcza Łukasiewicz – PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii oraz na sprzedaż w trybie bezprzetargowym z udzieleniem bonifikaty w wysokości 99% od ceny sprzedaży nieruchomości na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej „Piast”,
- znowelizowano zasady gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Wrocław w zakresie sposobu obliczania wysokości obniżenia bonifikaty udzielanej od ceny lokali mieszkalnych sprzedawanych na rzecz ich najemców w trybie bezprzetargowym;

2) **gospodarka komunalna – spółki** - wyrażono zgodę na wystąpienie ze spółki EMSOL Spółka z o.o. i zbycie udziałów na rzecz dotychczasowego Wspólnika oraz zgodę na utworzenie spółki SIM Wrocław spółka z o. o., której wspólnikami będą Gmina Wrocław i Krajowy Zasób Nieruchomości;

3) **zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków:**
- przyjęto nowy projekt Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na obszarze Wrocławia celem przedłożenia organowi regulacyjnemu Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, a następnie po pozytywnym zaopiniowaniu uchwalono Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków,
- uchwalono Wieloletni Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych we Wrocławiu na lata 2021-2025;

4) **kultura i jednostki kultury:**
- ogłoszono zamiar zmiany statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej w zakresie lokalizacji filii oraz zmieniono w jej statucie wykaz filii, a także nadano Miejskiej Bibliotece Publicznej imię Tadeusza Różewicza zmieniając w tym celu uchwałę o powołaniu instytucji i jej statut,
- ogłoszono zamiar i przyczyny podziału instytucji kultury Strefa Kultury Wrocław, zdecydowano o przeprowadzeniu z dniem 1 lutego 2022 r. podziału instytucji kultury Strefa Kultury Wrocław i utworzeniu nowej instytucji kultury pod nazwą Wrocławski Instytut Kultury, po podziale instytucji uchwalono nowy statut Strefy Kultury Wrocław,
- przyjęto w nowym brzmieniu statuty: Wrocławskiego Teatru Współczesnego, Wrocławskiego Teatru Lalek, Teatru Muzycznego "Capitol", Wrocławskich Kameralistów "Cantores Minores Wratislavienses" w związku z przekazaniem kompetencji w zakresie powoływania zastępców dyrektorów, Wrocławski Teatr Współczesny zmienił również imię na Marii i Edmunda Wiercińskich,

- postanowiono o wzniesieniu pomnika Żołnierzy Niezłomnych u zbiegu ulic Ślężnej, Borowskiej i Dyrekcyjnej;

5) **zdrowie, pomoc społeczna i polityka społeczna:**

- przyjęto „Program współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2022 r.", a także – „Wieloletni program współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2023-2027",
- uchwalono „Program Aktywności Lokalnej dla Wrocławia na lata 2021-2022",
- ustalono opłaty za pobyt we Wrocławskim Ośrodku Pomocy Osobom Nietrzeźwym,
- ustalono wzór wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego,
- określono zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, które mogą być w całości lub części finansowane w 2021 r. ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- zdecydowano, w związku z epidemią, o zwolnieniu z obowiązku wpłaty drugiej raty i zwrotu części opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży,
- znowelizowano zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia oraz mieszkaniach chronionych w związku z utworzeniem Ośrodka Wsparcia – Mieszkań Wytchnieniowych,
- wyrażono zgody na rozwiązanie spółki Specjalistyczny Zakład Profilaktyczno-Leczniczy PROVITA po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego oraz na przejęcie zadań przez Wrocławskie Centrum Zdrowia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, zmieniono statut Wrocławskiego Centrum Zdrowia dodając do struktury organizacyjnej jednostkę: Specjalistyczny Zakład Profilaktyczno-Leczniczy PROVITA,
- podjęto decyzję o likwidacji Rodzinnego Domu Dziecka nr 14, za zgodą Wojewody Dolnośląskiego;

6) **gospodarka zasobem mieszkaniowym** – znowelizowano „Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020-2025" oraz zasady wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Wrocław;

7) **bezpieczeństwo** – przyjęto „Program Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu na lata 2021-2024";

8) **transport, komunikacja, drogi i ruch drogowy:**

- ustalono ceny maksymalne za przewozy taksówkami,
- zmieniono regulację opłat za usunięcie pojazdów z dróg oraz za ich przechowywanie na parkingach strzeżonych w 2021 r poprzez rozszerzenie katalogu pojazdów o hulajnogi elektryczne oraz określono wysokość opłat za usunięcie pojazdów z dróg oraz za ich przechowywanie na parkingach strzeżonych w 2022 r.,
- ustalono przebieg istniejących dróg gminnych poprzez włączenie gruntów do pasów drogowych lub wyłączenie gruntów z pasów drogowych,
- zaktualizowano listę parkingów funkcjonujących w systemie „Parkuj i jedź" rozwijając katalog parkingów o kontrolowanym dostępie o lokalizacje w rejonie przystanku kolejowego Wrocław Grabiszyn, pętli tramwajowej Klecina, pętli tramwajowej Osobowice oraz przy przystankach komunikacji miejskiej Kosmonautów-Kamiennogórska,
- dokonano zmiany cen za usługi przewozowe świadczone środkami lokalnego transportu zbiorowego, organizowanego przez Gminę Wrocław oraz sposobu ustalania wysokości opłaty dodatkowej i manipulacyjnej,
- wprowadzono przepisy porządkowe obowiązujące przy przewozie osób i bagażu taksówkami i regulujące obowiązek stosowania dodatkowych oznaczeń i dodatkowego wyposażenia technicznego taksówek,
- zdecydowano o pozbawieniu ulic leżących w ciągu drogi powiatowej nr 2025 kategorii drogi powiatowej i zaliczeniu ich do kategorii dróg gminnych oraz o pozbawieniu kategorii dróg gminnych odcinki ulic leżące w ciągu drogi 106195 i 105579 w związku z zaliczeniem ich do kategorii dróg wojewódzkich,
- zaliczono niektóre drogi wewnętrzne do kategorii dróg gminnych;

9) **sport, rekreacja i wypoczynek**:
- ogłoszono wykaz kąpielisk na terenie Wrocławia i ustalono sezon kąpielowy na 2021 r.,
- wprowadzono zmiany w regulacji dotyczącej rodzajów wyróżnień i wysokości nagród oraz stypendiów za osiągnięte wysokie wyniki sportowe w zakresie m.in. terminów składania wniosków i przyznania w szczególnych okolicznościach nagrody za wysokie wyniki sportowe nie wymienione w uchwale;

10) **ochrona środowiska, przyrody i zwierząt oraz gospodarka odpadami:**
- przyjęto „Program ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030",
- uchwalono nowy „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław",
- wyrażono zgodę na realizację prac budowlanych w bliskim sąsiedztwie pomnika przyrody dębu „Mieszko" i określono szczegółowe warunki prowadzenia tych prac,
- zmieniono ceny przyjęcia odpadów zielonych przez Kompostownię Odpadów Zielonych prowadzoną przez spółkę Ekosystem.

Uchwały Rady Miejskiej według przedmiotu regulacji – porównanie procentowe lat 2018-2021 (Źródło: UMW)

Podział tematyczny	% w 2018 r.	% w 2019 r.	% w 2020 r.	% w 2021 r.
Ustrój, organizacja i zarządzanie	35,4	28,4	33,8	41,1
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne, ład przestrzenny, rewitalizacja i polityka rozwoju	28,1	20,9	26,3	18,7
Finanse i rachunkowość	9,5	9,7	11,3	12,4
Edukacja, nauka i szkolnictwo wyższe	4,7	17,8	10,7	7,5
Repatriacja	9,7	2,3	2,0	1,2
Inne	12,6	20,9	15,9	19,1
Ogółem	100	100	100	100

Łącznie w latach 2018-2021 w bieżącej **VIII kadencji** wydano **8163** aktów prawnych (**Rada** – 1281, **Prezydent** – 6882).

Od I kadencji do końca **2021 r. VIII kadencji** podjęto ogółem **78557 aktów prawnych**, z czego:
- **13023** przez **Radę** Miejską Wrocławia (12917 uchwał, 67 stanowisk, 24 apele i 15 rezolucji),
- **13549** przez **Zarząd** Miasta Wrocławia (13548 uchwał i jedno zarządzenie porządkowe związane z powodzią w 1997 r.),
- **51985** przez **Prezydenta** Wrocławia (50674 zarządzenia organu oraz zbiór wewnętrznych aktów liczący 1311 dokumentów, w tym 1127 zarządzeń kierownika, 23 zarządzenia starosty z lat 1999-2002, 115 postanowień z lat 1990-2002 oraz 46 pism okólnych).

Akty prawne wydane w okresie od 27 maja 1990 r. do 31 grudnia 2021 r. przez organy miasta, bez aktów wewnętrznych (Źródło: UMW)

Okres	Liczba uchwał Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba stanowisk Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba apeli Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba rezolucji Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba uchwał Zarządu Miasta Wrocławia	Liczba zarządzeń porządkowych Zarządu Miasta Wrocławia	Liczba zarządzeń Prezydenta Wrocławia jako organu wykonawczego miasta	Liczba ogółem

Okres	Liczba uchwał Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba stanowisk Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba apeli Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba rezolucji Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba uchwał Zarządu Miasta Wrocławia	Liczba zarządzeń porządkowych Zarządu Miasta Wrocławia	Liczba zarządzeń Prezydenta Wrocławia jako organu wykonawczego miasta	Liczba ogółem
kadencja I 1990-1994	538	3	0	0	2144	0	0	2685
kadencja II 1994-1998	820	24	3	3	4743	1	0	5594
kadencja III 1998-2002	1878	8	0	1	6661	0	0	8548
kadencja IV 2002-2006	3390	8	2	0	0	0	9120	12520
kadencja V 2006-2010	1738	1	3	0	0	0	11200	12942
kadencja VI 2010-2014	1711	7	6	0	0	0	12684	14408
kadencja VII 2014-2018	1581	9	5	3	0	0	10919	12517
kadencja VIII 2018-2023	1261	7	5	8	0	0	6751	8032
Razem kadencje I-VIII	12917	67	24	15	13548	1	50674	77246

Tabela 9. Akty prawne wydane w okresie od 27 maja 1990 r. do 31 grudnia 2021 r. przez organy miasta i kierownika Urzędu (Źródło: UMW)

Okres	Liczba aktów prawnych organów Miasta	Liczba aktów wewnętrznych kierownika Urzędu	Liczba ogółem
1990-2021	77246	1311	78557

W 2021 r. w drodze uchwał Rady Miejskiej i zarządzeń Prezydenta przyjęto kolejne **strategie, polityki i programy miejskie**.

Strategie, polityki i programy miejskie z 2021 r. (Źródło: UMW)

Tytuł strategii, polityki, programu miejskiego	Regulacja prawna

Tytuł strategii, polityki, programu miejskiego	Regulacja prawna
Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2022	Uchwała nr XLIV/1122/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 września 2021 r.
Program współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2022 r.	Uchwała nr XLV/1159/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 października 2021 r.
Wieloletni program współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2023-2027	Uchwała nr XLV/1160/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 października 2021 r.
Program Aktywności Lokalnej dla Wrocławia na lata 2021-2022	Uchwała nr XXXVIII/1020/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 maja 2021 r.
Program Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu w latach 2021 – 2024	Uchwała nr XXXIII/836/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 14 stycznia 2021 r.
Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych we Wrocławiu na lata 2021-2025	Uchwała nr XXXIII/835/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 14 stycznia 2021 r.
Programu ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030	Uchwała nr XLVI/1194/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 25 listopada 2021 r.
Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław	Uchwała nr XXXIV/873/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 lutego 2021 r.
Przystąpienie Miasta Wrocławia do programu Rady Europy „Miasta międzykulturowe”	Uchwała nr XLII/1085/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 8 lipca 2021 r.
aktualizacja Miejskiego Programu Wsparcia Partnerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Sektora Aktywności Gospodarczej	nowelizacja - Uchwała nr XXXIV/876/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 lutego 2021 r. zmieniająca uchwałę nr XXIX/652/12 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 lipca 2012 r.
Wrocławskie Standardy Dostępności Kultury i Wydarzeń	Zarządzenie nr 5201/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 14 maja 2021 r.
Program transformacji cyfrowej Urzędu Miejskiego Wrocławia i miejskich jednostek organizacyjnych na lata 2021-2027	Zarządzenie nr 5295/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 maja 2021 r.

Porozumienia w sprawach wykonywania zadań publicznych zawarte z jednostkami samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej

W 2021 r. w sprawach wykonywania zadań publicznych zawarto **3 porozumienia i 20 aneksów do porozumień**, w tym:

- 2 porozumienia z Wojewodą Dolnośląskim w zakresie powierzenia Miastu niektórych zadań związanych z przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej w 2021 r. oraz w zakresie powierzenia wykonania prac naprawczych Panteonu na Cmentarzu Oficerów Armii Radzieckiej,
- porozumienie międzygminne podpisane przez 19 gmin w sprawie zasad współpracy przy programowaniu, wdrażaniu, finansowaniu, ewaluacji i koordynowaniu wspólnych przedsięwzięć, bieżącej obsłudze i rozliczeniach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych ZIT WrOF,
- 14 aneksów do porozumień zawartych w sprawach realizacji wspólnej komunikacji miejskiej w ramach lokalnego transportu zbiorowego **z gminami**: Czernica (3) Długołęka (2), Kąty Wrocławskie (1), Kobierzyce (1), Miękinia (3), Siechnice (1) i Wisznia Mała (3),

- 5 aneksów do porozumienia z Powiatem Wrocławskim w sprawie powierzenia Miastu Wrocław niektórych zadań publicznych należących do Powiatu Wrocławskiego (Powiatowy Urząd Pracy),
- aneks do porozumienia z Wojewodą Dolnośląskim dot. wykonania prac naprawczych Panteonu na Cmentarzu Oficerów Armii Radzieckiej.

Porozumienia i aneksy do porozumień zawarte w latach 2003-2021 w ujęciu przedmiotowym (Źródło: UMW)

Porozumienia i aneksy dotyczą wykonywania zadań w zakresie:	Liczba porozumień	Liczba aneksów	Liczba ogółem
realizacji obowiązku szkolnego i przedszkolnego	1	0	1
transportu	10	92	102
realizacji infrastruktury technicznej	1	0	1
Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych – ZIT WrOF	2	4	6
Planu Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia	1	0	1
zadań powiatu, w tym Powiatowego Urzędu Pracy	3	34	37
wychowania przedszkolnego dzieci niesłyszących	1	4	5
cmentarzy	9	11	20
kwalifikacji wojskowej	14	1	15
Centrum Powiadamiania Ratunkowego	3	0	3
obsługi ruchu w zw. z przewodnictwem Polski w Radzie UE	1	0	1
Programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła”	1	0	1
zadań Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	1	0	1
szkół artystycznych	4	0	4
programu na rzecz społeczności romskiej	4	0	4
Ogółem	56	146	202

Porozumienia i aneksy do porozumień zawarte w latach 2003–2021 w ujęciu podmiotowym (Źródło: UMW)

Porozumienia i aneksy do porozumień zawarte z:	Liczba w latach 2003–2020	Liczba w roku 2021	Liczba ogółem
gminami	95	15	110
Powiatem Wrocławskim	32	5	37
Województwem Dolnośląskim	6	0	6
Wojewodą Dolnośląskim	38	3	41
ministrami	8	0	8
Ogółem	179	23	202

DEPARTAMENT PREZYDENTA

DEPARTAMENT PREZYDENTA

RADY SPOŁECZNE PRZY PREZYDENCIE
Pracę prezydenta wspierają powoływane przez niego rady społeczne. Ich rolą jest doradzanie i opiniowanie. W 2021 r. Prezydent powołał Wrocławską Radę ds. Spółdzielców, Wrocławską Radę Gastronomii, Wrocławską Radę Turystyki oraz Wrocławską Radę ds. Zwierząt. W sumie przy Prezydencie funkcjonuje obecnie 19 Rad Społecznych, są to na przykład Rada
ds. Przedsiębiorczości, Rada ds. Polityki Mobilności czy Wrocławska Rada Seniorów. W skład rad wchodzą urzędnicy, radni miejscy, przedstawiciele grup społecznych, środowisk zawodowych, biznesowych, twórczych, sportowych i naukowych. Należą do nich także członkowie ruchów miejskich i organizacji pozarządowych.

PEŁNOMOCNICY I DORADCY PREZYDENTA ORAZ ZESPOŁY PROBLEMOWE
W 2021 r. Prezydent powołał:
- Doradcę Społecznego Prezydenta Wrocławia ds. spółdzielni mieszkaniowych,
- Pełnomocnika Społecznego Prezydenta Wrocławia ds. współpracy z zagranicą,
- Doradcę Społecznego Prezydenta Wrocławia ds. kontaktów z jednostkami samorządu terytorialnego,
- Doradca Społeczny Prezydenta Wrocławia ds. Osób Niepełnosprawnych.

Na koniec roku 2021 r. Prezydent Wrocławia współpracował z dziewięcioma pełnomocnikami i sześcioma doradcami.

CENTRUM USŁUG INFORMATYCZNYCH WE WROCŁAWIU

OPIS
Wrocław jako miasto dynamicznie rozwijające się realizuje wiele projektów informatycznych z różnych obszarów funkcjonowania np.: edukacja, transport miejski, e-administracja. Mając na uwadze złożoność projektów informatycznych we Wrocławiu w roku 2014 zostało utworzone na mocy uchwały Rady Miasta Wrocławia Centrum Usług Informatycznych, jako jednostka miejska realizująca lub wspomagająca realizację kluczowych dla miasta projektów informatycznych oraz tworząca standardy w obszarze informatycznym. Dzięki takiemu rozwiązaniu w mieście udało się zbudować wyspecjalizowane zespoły ds. wdrażania i utrzymania infrastruktury i systemów informatycznych. W ramach prowadzony prac zbudowano jedną z największych w kraju sieci miejskich (MAN Wrocław), która to pozwoliła na połączenie prawie 300 budynków miejskich w jedną sieć oraz uruchomienie telefonii VoIP. Zrealizowano projekt udostępnienia Internetu dla mieszkańców i turystów (Miejski Internet) w ponad 130 miejscach publicznych. Wybudowano i wyposażono dwa centra przetwarzania danych. Dzięki zrealizowanym w obszarze infrastruktury działaniom od roku 2014 duża część wdrożonych w mieście systemów informatycznych jest scentralizowana i utrzymywana przez zespoły dziedzinowe posiadające wysokie kompetencje. Do kluczowych systemów wdrożonych w mieście zaliczamy: System Zarządzania Relacjami z Klientem, Inteligentny System Zarządzania Transportem, System Informacji Przestrzennej Wrocławia, systemy do rekrutacji, Systemy wspierające zarządzanie miastem (ERP,EZD), systemy sprzedaży biletów (transport miejski, parkingi). Przedmiotowe działania wpisują się w ideę Smartcity. Realizacja projektów informatycznych pozwoliła na wdrożenie szeregu e-usług na poziomie miasta, jak i integracje z systemami rządowymi. Od roku 2019 rozpoczęto prace na usystematyzowanie oraz standaryzacją procedur i działań z zakresu Cyberbezpieczeństwa, jako kluczowego elementu w zakresie informatyzacji miasta. W roku 2021 przystąpiono do wdrożenia normy ISO/IEC 27001, przeprowadzono audyt zerowy Centrum Usług Informatycznych oraz rozpoczęto prace wdrożeniowe.
W roku 2021 w związku z trwającą pandemią utrzymano model działania z roku poprzedniego poprzez umożliwienie pracy oraz zdalnej obsługi informatycznej dla prawie 5000 pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz jednostek organizacyjnych Gminy

Wrocław. W trakcie pandemii zostały udostępnione narzędzia do komunikacji (poczta elektroniczna, usługa do wideokonferencji) jak i dostęp do systemów wspierających obsługę procesów w Urzędzie Miejskim Wrocławia.

W wcześniejszych latach zrealizowano projekty umożliwiające korzystanie z usług miejskich na urządzeniach mobilnych. Uruchomiono sprzedaż biletów komunikacji miejskie poprzez dedykowaną aplikację mobilną oraz umożliwiono udostępnienie usługi w aplikacjach mobilnych dostawców zewnętrznych.

Kolejnym obszarem informatyzacji zrealizowanym w mieście jest możliwość korzystania przez mieszkańców z e-usług poprzez dedykowane rozwiązania, między innymi:

- systemy do rekrutacji do żłobków, przedszkoli i szkół,
- systemy wspierające zarządzanie stypendiami,
- systemy umożliwiające dokonanie opłat (uruchomiono nową wersję - PLIP2),
- system do współpracy z NGO,
- system stypendialny,
- nowy system kolejkowy.

Obecnie w mieście udostępnionych jest kilkadziesiąt e-usług pozwalających na obsługę mieszkańców w wielu załatwianych sprawach sprawnie i efektywnie. W roku 2021 zanotowano dalsze duże zainteresowanie związane z korzystaniem z e-usług przez mieszkańców. Ilość wniosków skierowanych do Urzędu Miejskiego Wrocławia i CUI **wyniosła prawie 169 000 dokumentów.**

Informatyzacja Wrocławia była realizowana zgodnie z dokumentem: Strategia rozwoju usług Centrum Usług Informatycznych we Wrocławiu na lata 2021-24. Obecne działania z zakresu informatyzacji realizowane są w dwóch obszarach:

- utrzymania infrastruktury i systemów informatycznych,
- realizacja inwestycji w obszarze informatyki.

UTRZYMANIE BIEŻĄCEGO FUNKCJONOWANIA SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH W URZĘDZIE MIEJSKIM WROCŁAWIA I JEDNOSTKACH MIEJSKICH WROCŁAWIA

Obecnie w ramach wspólnej obsługi informatycznej, usługi świadczone są dla ponad 2300 użytkowników Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz 7300 użytkowników Jednostek Miejskich, w tym m.in.: w obszarze edukacji, ZDIUM, ZZK, ZZM, MBP, MOPS, NFM, WCRS, ITS WZŻ, Rady Osiedli. W efekcie wspólnej obsługi centralnie zarządzanych jest prawie 7000 zestawami komputerowych, ponad 200 serwerów fizycznych i 600 wirtualnych, około 500 urządzeniami wchodzących w skład infrastruktury transmisji danych oraz prowadzona jest obsługa 2250 abonentów telefonii VoIP. Na przestrzeni ostatnich lat wybudowano wysokowydajną i wysokodostępną oraz bezpieczną infrastrukturę techniczną (sieć komputerowa, zespół serwerów sprzętowych i wirtualnych, węzły bezpieczeństwa). Utworzona dwa centra przetwarzania danych, w których zlokalizowano systemu informatyczne wspierające pracę Urzędu Miejskiego i jednostek miejskich oraz Centrum Zarządzania kryzysowego i Centrum Zarządzania Ruchem (ITS).

Zadania realizowane w ramach obszaru:

- obsługa zgłoszeń serwisowych,
- administracja serwerami pocztowymi, bazodanowymi, specjalizowanymi systemami dla pracowników Gminy Wrocław (ITS, ERP, GIS, BIP i inne),
- prowadzenie szkoleń z zakresu IT,
- modernizacja istniejącej infrastruktury technicznej.

W zakresie obsługi serwisowej w swojej administracji ma ponad 300 systemów, aplikacji i serwisów www wdrożonych w CUI jak i u klientów, z czego zawartych jest ok. 65 umów w zakresie świadczenia usług serwisowych, utrzymaniowych, licencji (w tym również licencji w modelu subskrypcyjnym) niezbędnych do zapewnienia ciągłości działania systemów informatycznych wdrożonych w CUI, UMW jak i u pozostałych klientów w Gminie Wrocław. W roku 2021 przez Centrum Usług Informatycznych zostały podpisane 21 Porozumienia SLA na świadczenie usług IT. Podpisane porozumienia dotyczyły zawarcia nowych umów jak i aktualizacji porozumień o nowe usługi udostępniane klientom CUI. Na podstawie zawartych Porozumień SLA w obszarze usług IT rozpoczęto świadczenie usług lub uruchomiono nowe usługi.

W ramach obsługi zgłoszeń serwisowych w roku 2021 zostało zarejestrowanych ponad 47209 zgłoszeń serwisowych w systemie HelpDesk. W celu stałego kontrolowania poziomu zadowolenia klienta wewnętrznego zbierane są informacje zwrotne poprzez ankiety. Zadowolenie użytkowników na podstawie ankiet za 2021 rok w skali 5-punktowej: UMW: 4,88 oraz pozostałe jednostki: 4,85.

Wykres: Ilość zgłoszeń obsługiwana rocznie w zakresie usług IT.

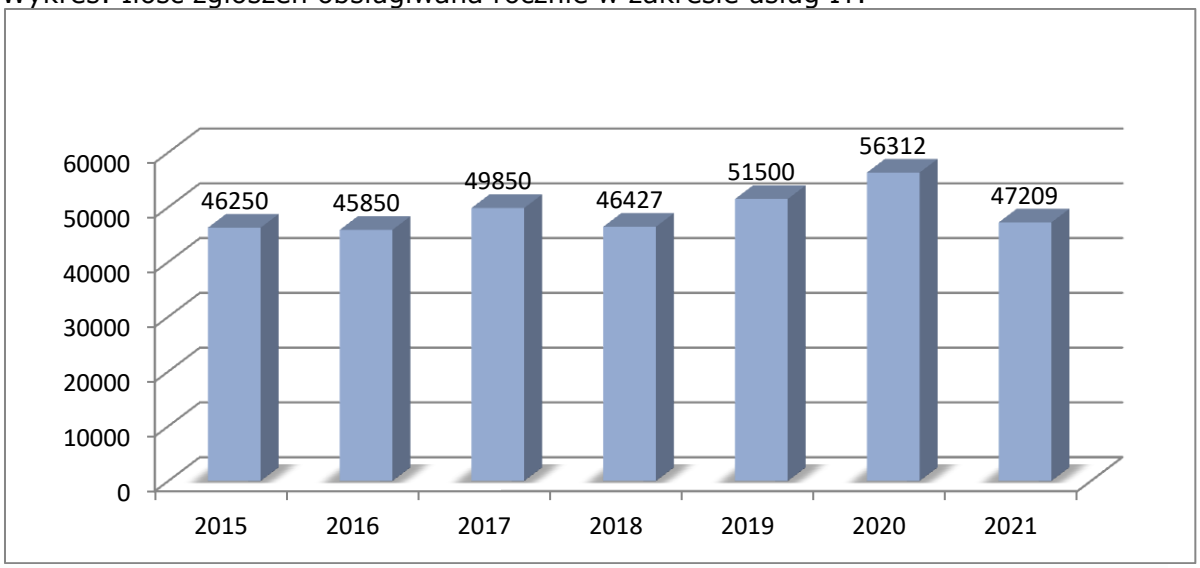

OBSŁUGA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH
Cel realizowany jest poprzez działania skierowane na rozwój IT w Urzędzie Miejskim Wrocławia oraz Jednostkach Miejskich Wrocławia.
Zadania:
- prace związane z przygotowaniem umów,
- zakup lub produkcja oprogramowania na potrzeby miasta,
- prowadzenie projektów rozwojowych infrastruktury i oprogramowania,
- przygotowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia dla projektów prowadzonych dla jednostek miejskich,
- nadzór lub uczestnictwo w realizacji zadań inwestycyjnych dla projektów dla jednostek miejskich,
- prace inżynierów w zespołach prowadzących projekty miejskie, w których występują zagadnienia informatyczne (ITS, e-edukacja, itp.)
- wprowadzenie w Jednostkach Miejskich standardów (ACTIVE DIRECTORY) oraz działań standaryzujących.

W rocznie realizowanych jest ponad 120 projektów w obszarze IT.
Zadania realizowane w ramach projektów wewnętrznie prowadzonych obejmowały następujące obszary działalności:
- rozwój i utrzymanie systemów informatycznych wspierających statutowe działania Urzędu oraz jednostek miejskich poprzez działania administracyjne i inwestycyjne
- rozwój i utrzymanie infrastruktury informatycznej poprzez działania administracyjne oraz inwestycyjne,
- Audyt nadzoru Systemu Zarządzania Usługami Informatycznymi według normy ISO/IEC 20000-1:2011.

Przykłady projektów zrealizowanych we Wrocławiu w roku 2021 związanych z pandemią:

Nazwa zadania: **Projekty unijne: System Transformacji Cyfrowej i Procesowej w DSM, System do zarządzania zasobem zieleni Miejskiej we Wrocławiu**

Realizacja celu wskazanego w Strategii: Wsparcie idei Smart City, Bezpieczeństwo danych.
Cel projektu/zadania: Rozwój e-usług miasta, zapewnienie zgodności rozwiązań z przepisami, automatyzacja procesów realizowanych przez miasto.

Termin realizacji (od-do): 01/2021 – 12/2021

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące: WZF UMW, BRO UMW, WAB UMW, ZZM.

Krótki opis zrealizowanych czynności:
- Analiza i udokumentowanie wymagań dla zamówienia,
- Przygotowanie dokumentacji, wszczęcie i obsługa zamówień publicznych.

Krótki opis korzyści wynikających z realizacji projektu:
- Przewidywane wdrożenie kilkudziesięciu e-usług dla klientów zewnętrznych
- Zautomatyzowanie kilkudziesięciu procesów UMW i ZZM
- Usprawnienie styku miasta z klientami zewnętrznymi (A2C, A2B)
- Możliwość uruchomienia nowych systemów z wkładem własnym na poziomie 15% kosztów inwestycji

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:
- Ok. 9.000.000 zł dofinansowania unijnego
- Przewidywane obniżenie nakładów pracy ręcznej w poszczególnych obszarach

Nazwa zadania: **Projekt unijny: Zintegrowany system do obsługi gospodarki odpadami komunalnymi we Wrocławiu**
Realizacja celu wskazanego w Strategii: Wsparcie idei Smart City, Bezpieczeństwo danych.
Cel projektu/zadania: Rozwój e-usług miasta, zapewnienie zgodności rozwiązań z przepisami, automatyzacja procesów realizowanych przez miasto.

Termin realizacji (od-do): 01/2021 – 12/2021

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące: WZF UMW, WPO UMW, WKS UMW, WZN UMW.
Krótki opis zrealizowanych czynności:
- Przeprowadzenie i rozstrzygnięcie zamówienia na Zintegrowany system do obsługi gospodarki odpadami komunalnymi we Wrocławiu,
- Zorganizowanie i prowadzenie projektu wdrożeniowego,

Krótki opis korzyści wynikających z realizacji projektu:
- Przewidywane wdrożenie 3 e-usług dla klientów zewnętrznych i nowego kreatora deklaracji,
- Zautomatyzowanie procesów WPO, WKS i WZN,
- Usprawnienie styku miasta z klientami zewnętrznymi (A2C, A2B)
- Uruchomienie nowego systemu z wkładem własnym na poziomie 15% kosztów inwestycji

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:
Ok. 600.000 zł dofinansowania unijnego
- Przewidywane obniżenie nakładów pracy ręcznej w poszczególnych obszarach

Nazwa zadania: **Aplikacja Wyborcza - wsparcie wyborów do Rad Osiedli 2021**
Realizacja celu wskazanego w Strategii: Wsparcie idei Smart City, Bezpieczeństwo danych.
Cel projektu/zadania: Automatyzacja prac związanych z przygotowaniem, przeprowadzeniem i rozliczeniem wyborów do Rad Osiedli w roku 2021.

Termin realizacji (od-do): 07/2021 – 12/2021.

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące: WOK UMW

Krótki opis zrealizowanych czynności:
- Uzgodnienie i opracowanie wymagań
- Opracowanie aplikacji przez CUI
- Testowanie aplikacji
- Uruchomienie aplikacji

Krótki opis korzyści wynikających z realizacji projektu:
- Automatyzacja prac na każdym etapie procedury
- Zminimalizowanie ilości błędnych danych
- Maksymalizacja poziomu wykorzystania zasobów transportowych w trakcie opracowywania zbiorczych wyników wyborów

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:
- Obniżenie nakładów pracy ręcznej
- Zapewnienie prawidłowej jakości danych
- Zmniejszenie kosztów transportu

Nazwa zadania: **Stworzenie aplikacji do obsługi wniosków w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego**
Realizacja celu wskazanego w Strategii: Wsparcie idei Smart City
Cel projektu/zadania: Automatyzacja prac związanych ze składaniem, oceną i publikacją wniosków w ramach WBO.

Termin realizacji (od-do): 07/2021 – 12/2021.

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące: WSS UMW.

Krótki opis zrealizowanych czynności:
- Uzgodnienie i opracowanie wymagań
- Opracowanie aplikacji
- Testowanie aplikacji
- Uruchomienie produkcyjne aplikacji

Krótki opis korzyści wynikających z realizacji projektu:
- Automatyzacja prac na każdym etapie procedury
- Zapewnienie wymaganej jakości informacji zawartych we wnioskach
- Automatyzacja raportowania i publikowania wyników naboru wniosków

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:
- Obniżenie nakładów pracy ręcznej
- Zapewnienie prawidłowej jakości danych
- Zmniejszenie kosztów obsługi procesu

Nazwa zadania: **Budowa systemu wspierającego losowanie miejsc do handlu okrężnego**

Cel projektu/zadania: Cyfryzacja obsługi wniosków w kontekście bezpieczeństwa danych i potrzeby optymalizacji procesu losowanie miejsc handlowych.

Termin realizacji (od-do): 05/2020 – 01/2021 (implementacja i wdrożenie systemu)

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące: Departament Rozwoju i Strategii Miasta - ZZM

Krótki opis zrealizowanych czynności:
- analiza biznesowa
- projektowanie i modelowanie systemu

- implementacja rozwiązania
- testy rozwiązania
- wdrożenie systemu
- uruchomienie rozwiązania ZZM

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:

Cyfryzacja wykonywanych czynności w ramach danych procesów biznesowych, zredukowała ilość popełnianych błędów oraz obniżyła nakład pracy ręcznej w poszczególnych obszarach biznesowych.

Statystyki działań w aplikacji w ramach poszczególnych obszarów:
- 27 - losowań, dla łącznej ilości 46 lokalizacji,
- 1913 - zgłoszeń od przedsiębiorców ubiegających się o miejsca handlowe,
- 824 - liczba przedsiębiorców (niektórzy z nich brali udział w więcej niż jednym głosowaniu, stąd większa ilość zgłoszeń od liczby przedsiębiorców),
- 300 - liczba przydzielonych miejsc handlowych.

Nazwa zadania: Rozbudowa sieci Miejski Internet

Cel projektu/zadania:

Wymiana sprzętu - punktów dostępowych (Access-point) oraz kontrolerów do obsługi sieci Miejski Internet na terenie Rynku i okolic.

Termin realizacji (od-do):
06.2021 – 12.2021 - (analiza rynku, zakup i wdrożenie usługi)

Krótki opis zrealizowanych czynności:
- analiza rozwiązań/nowych technologii radiowych dostępnych na rynku,
- testy parametrów radiowych z wykonawcą (integratorem) w terenie,
- przeprowadzenie procedury zakupu,
- wdrożenie rozwiązania (wymiana i konfiguracja usługi),
- uruchomienie rozwiązania.

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:
Zwiększenie zasięgu i polepszenie parametrów transmisyjnych usługi Miejski Internet.

Nazwa zadania: **Podniesienie poziomu bezpieczeństwa aplikacji, systemów, serwisów www i urządzeń mobilnych**

Cel projektu/zadania: Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa informacji i danych zgromadzonych oraz przetwarzanych w systemach, aplikacjach i serwisach www wdrożonych w CUI i u klientów CUI, identyfikacja podatności mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa infrastruktury teleinformatycznej.

Termin realizacji (od-do): 2021 rok (działania bieżące, ciągłe)

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące: CKZ, DEU (systemy edukacyjne poza administracją CUI), Właściciele systemów - WIM, BRM, WOK, BWB, WNS

Krótki opis zrealizowanych czynności:
- analiza obszarów (aplikacje, systemy, serwisy www) i zakresu planowanych audytów bezpieczeństwa www, przygotowanie wytycznych i wymagań audytów,
- przygotowanie dokumentów i przeprowadzenie postępowań na zakup usługi audytów bezpieczeństwa dla rozwiązań www (w roku 2021 przeprowadzono dwa zakupy usług audytu bezpieczeństwa rozwiązań www, łącznie zakupiono usługi audytów bezpieczeństwa na lata 2021/2022 dla 29 systemów i aplikacji, przeprowadzono audyt dla 12 rozwiązań),

- przeprowadzenie audytów bezpieczeństwa dla systemów, aplikacji i serwisów www udostępnionych na zewnątrz organizacji,
- analiza raportów z przeprowadzonych audytów, analiza zasobów pod katem wykrytych podatności, przygotowanie planu działań,
- usuwanie podatności zidentyfikowanych w przeprowadzonych audytach w roku 2020 i 2021 na podstawie raportów z audytów, bieżące monitorowanie podatności w aplikacjach, systemach IT,
- odnowienie i zakup licencji oprogramowania do zarządzania urządzeniami mobilnymi - zwiększenie bezpieczeństwa urządzeń mobilnych,
- przedłużenie wsparcia na rozwiązanie zaawansowanej ochrony WAF (ang. Web Application Firewall - rozwiązanie chroniące aplikacje www).

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania: zabezpieczenie informacji.

Optymalizacja kosztów poprzez zakup wspólny dla Gminy Wrocław, zapobieganie materializacji zdarzeń i incydentów bezpieczeństwa, w tym kosztów finansowych usuwania ew. skutków jak również czasochłonności i zaangażowania personelu do usuwania ew. skutków wynikających ze zmaterializowanych podatności, minimalizacja strat wizerunkowych organizacji jak i klientów CUI.

Nazwa zadania: **Audyt "zerowy" ISO 27001, przygotowanie do wdrożenia ISO 27001**

Cel projektu/zadania: ocena i analiza aktualnego funkcjonowania zarządzania bezpieczeństwem informacji w CUI z uwzględnieniem wymagań normy ISO/IEC 27001:2017, identyfikacja obszarów wymagających dostosowania do wymagań normy ISO 27001

Termin realizacji (od-do): 11.2021 – 12.2021

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące: nd.

Krótki opis zrealizowanych czynności:
- analiza i określenie zakresu audytu "zerowego" ISO 27001, analiza rynku pod kątem usług audytowych i konsultingowych,
- przygotowanie dokumentów i przeprowadzenie postępowania na zakup usługi wraz z usługami konsultingowymi - wybór Wykonawcy,
- przeprowadzenie audytu "zerowego", inwentaryzacja procesów, dokumentacji itp.,
- analiza raportu z audytu "zerowego", przygotowanie planu działań wdrożenia ISO27001.

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:

Zabezpieczenie zasobów informacyjnych CUI i rozwiązań wdrożonych u Klientów, którym CUI świadczy usługi przed zagrożeniami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Zapewnienie bezpieczeństwa (w tym poufności, integralności i dostępności) przechowywanych informacji.

Nazwa zadania: **Zapewnienie wsparcia serwisowego na infrastrukturę sprzętową i oprogramowanie**

Cel projektu/zadania: Utrzymanie ciągłości działania oraz podniesienie zabezpieczeń systemów informatycznych

Termin realizacji (od-do): 03.2021 – 12.2021

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące:

Krótki opis zrealizowanych czynności:
- przeprowadzenie łącznie 10 zamówień na zakup wsparcia serwisowego

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:
- Redukcja kosztów na zakupy awaryjne
- Redukcja kosztów incydentów bezpieczeństwa
- Utrzymanie wysokiego poziomu dostępności systemów informatycznych

WYDATKI NA INFORMATYZACJĘ

Duża część wydatków na informatyzację jest realizowana poprzez Centrum Usług Informatycznych w ramach przekazanego na ten cel budżetu, poniżej przedstawiono wydatki na informatyzację zrealizowane przez CUI latach 2015-2021

Wykres: Wydatki na informatyzację w latach 2015-2021.

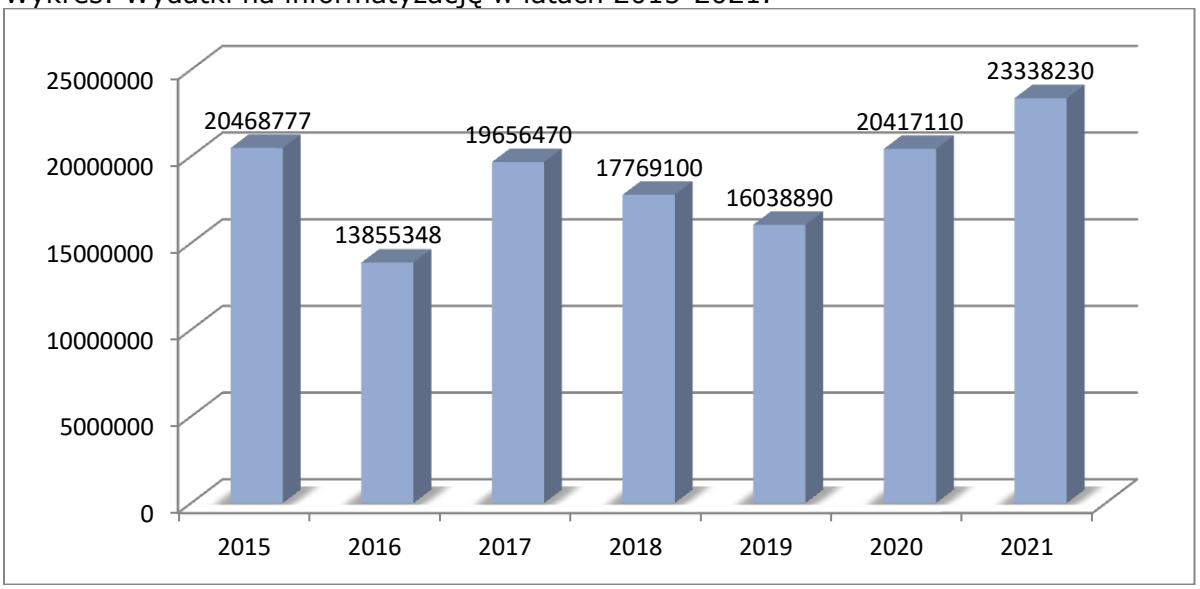

W roku 2021 podpisano umowy o dofinansowanie z środków UE dla 5 projektów na łączną kwotę: **14 135 721,71 zł (11 362 363,34 zł dofinansowania**).

Strukturę wydatków przedstawiono na przykładzie z roku 2021. Budżet Centrum Usług Informatycznych na dzień 31.12.2020 r. na informatyzację stanowi kwotę 23 338 230,72 zł, wykonanie budżetu za 2020 r. wynosi 23 323 291,16 zł co daje 99,93% wykonania budżetu.

Zadania budżetowe	Plan	Wykonanie
E - administracja	8 366 569,00	8 363 364,23
Elektroniczne programy wspierające zarządzanie	369 000,00	369 000,00
Rozbudowa Systemu Informacji Przestrzennej	1 333 000,00	1 330 671,81
MAN Wrocław (sieć teleinformacyjna)	1 362 126,00	1 362 115,81
Utrzymanie bieżącego funkcjonowania systemów informatycznych w Urzędzie Miejskim Wrocławia	5 311 034,00	5 309 380,10
Działalność Gminy Wrocław w zakresie telekomunikacji	3 169 369,00	3 164 551,66
Utrzymanie bieżącego funkcjonowania systemów informatycznych w Jednostkach	2 981 110,00	2 978 251,17

Zakupy inwestycyjne	90 000,00	90 000,00
Zintegrowany system do obsługi gospodarki odpadami komunalnymi we Wrocławiu	182 102,00	182 102,00
Gospodarka odpadami komunalnymi	156 640,00	156 587,61
Organizacja i nadzór nad funkcjonowaniem komunikacji zbiorowej we Wrocławiu	14 250,00	14 236,05
Przygotowanie do działań związanych z zagrożeniem zewnętrznym	3 030,72	3 030,72
RAZEM	23 338 230,72	23 323 291,16

W ramach budżetu CUI, środki finansowe w wysokości 977 896,00 zł, zostały ujęte jako wydatki, które w 2021 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego i zostały przeznaczone na realizację zadań, rozpoczętych w 2021 roku, z terminem realizacji do 30.06.2022 r.

BIURO NADZORU WŁAŚCICIELSKIEGO

Przedstawione poniżej informacje zawierają dane dotyczące:
- Aktualnego zaangażowania kapitałowego gminy Wrocław,
- Ważniejszych projektów prowadzonych przez Biuro Nadzoru Właścicielskiego w ramach wykonywania praw z akcji i udziałów w spółkach prawa handlowego.

W 2021 ROKU GMINA WROCŁAW SPRAWOWAŁA NADZÓR WŁAŚCICIELSKI NAD:
1. Spółkami, w których Gmina posiada 100% udziałów/akcji:
1) Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S. A.,
2) Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.,
3) Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław Sp. z o.o.,
4) Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.,
5) Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.,
6) Stadion Wrocław Sp. z o.o.,
7) Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o.,
8) Wrocławski Park Wodny S.A.,
9) ZOO Wrocław Sp. z o.o.,
10) Wrocławskie Przedsiębiorstwo HALA LUDOWA Sp. z o.o.,
11) SPECJALISTYCZNY ZAKŁAD PROFILAKTYCZNO – LECZNICZY PROVITA Sp. z o.o. w likwidacji.

2. Spółkami, w których Gmina posiada powyżej 50% udziałów/akcji w kapitale zakładowym:
1) Wrocławski Klub Sportowy „Śląsk Wrocław" S.A.,
2) Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A.,
3) Ekosystem Sp. z o.o.,
4) Wrocławski Park Technologiczny S.A.

3. Spółkami, w których Gmina posiada poniżej 50% udziałów/akcji w kapitale zakładowym:
1) Port Lotniczy Wrocław S.A.,
2) Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED S.A.,
3) Data Techno Park Sp. z o.o.

Łączne zaangażowanie kapitałowe gminy Wrocław w Spółkach, liczone jako suma wartości nominalnych udziałów / akcji **na dzień 31 grudnia 2021 r.** wynosiło:
- 2 818 785 807 zł, w tym 2 559 738 862 zł w spółkach jednoosobowych (szczegółowa prezentacja w tabeli 1).
Zaanagżowanie kapitałowe gminy Wrocław na przestrzeni poprzednich lat:

- 31 grudnia 2020 r. wynosiło 2 722 763 589 zł,
- 31 grudnia 2019 r. wynosiło 2 596 930 808 zł,
- 31 grudnia 2018 r. wynosiło 2 493 520 210 zł.

Tabela nr 1: Udziały i akcje gminy Wrocław w spółkach prawa handlowego, stan na dzień 31 grudnia 2021 r.

Lp	Nazwa Spółki	Liczba udziałów/akcji gminy Wrocław [szt.]	Wartość nominalna udziału/ akcji [zł]	Kapitał gminy Wrocław [zł]	Udział % gminy w kapitale zakładowym	Kapitał zakładowy Spółki [zł]
1.	MPWiK S.A.	9 606 762	50	480 338 100	100,00	480 338 100
2.	MPK Sp. z o.o.	471 385	675	318 184 875	100,00	318 184 875
3.	TBS Wrocław Sp. z o.o.	339	572 486	194 072 754	100,00	194 072 754
4.	Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.	44 288	1 000	44 288 000	100,00	44 288 000
5.	Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.	8 500	1 000	8 500 000	100,00	8 500 000
6.	Stadion Wrocław Sp. z o.o.	894 362	1 000	894 362 000	100,00	894 362 000
7.	Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o.	105 399	500	52 699 500	100,00	52 699 500
8.	Wrocławski Park Wodny S. A.	103 788 633	1	103 788 633	100,00	103 788 633
9.	ZOO Wrocław Sp. z o.o.	231 939	1 000	231 939 000	100,00	231 939 000
10.	Specjalistyczny Zakład Profilaktyczno – Leczniczy PROVITA Sp. z o.o. w likwidacji	116 105	100	11 610 500	100,00	11 610 500
11.	WP HALA LUDOWA Sp. z o.o.	439 791	500	219 955 500	100,00	219 955 500
12.	WKS "Śląsk Wrocław" S.A.	86 586	1 000	86 586 000	99,47	87 046 000
13.	ARAW S.A.	31 828 990	1	31 828 990	99,18	32 090 990
14.	Ekosystem Sp. z o. o.	14 013	1 000	14 013 000	97,92	14 311 000
15.	Wrocławski Park Technologiczny S.A	228 602	100	22 860 200	94,56	24 174 500
16.	Port Lotniczy Wrocław S.A.	203 683	500	101 841 500	49,24	206 830 000
17.	DCM DOLMED S.A.	1 717 255	1	1 717 255	8,20	20 952 939
18.	Data Techno Park Sp. z o.o. w	4 000	50	200 000	2,21	9 044 400

INFORMACJA O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ SPÓŁEK Z UDZIAŁEM GMINY WROCŁAW WG WSTĘPNYCH SPRAWOZDAŃ SPORZĄDZONYCH NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2021 ROKU:

Biuro Nadzoru Właścicielskiego nadzoruje działalność spółek, które zarządzają majątkiem o wartości **6,28 mld zł**.

Tabela nr 2: Aktywa spółek [zł] wg wstępnych sprawozdań finansowych na 31 grudnia 2021 rok*

Lp	Spółka	SUMA AKTYWÓW	AKTYWA TRWAŁE	AKTYWA OBROTOWE
1.	MPWiK S.A.	2 150 885 627	1 995 594 348	155 291 279
2.	MPK Sp. z o.o.	979 484 217	881 279 035	98 205 182
3.	TBS Wrocław Sp. z o.o.	795 951 872	750 348 822	45 603 049
4.	Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.	59 247 666	57 110 720	2 136 946
5.	Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.	8 832 676	173 102	8 659 574
6.	Stadion Wrocław Sp. z o.o.	717 571 610	705 231 616	12 339 994
7.	WCT SPARTAN Sp. z o.o.	40 972 840	35 271 395	5 701 445
8.	Wrocławski Park Wodny S. A.	167 780 691	160 785 557	6 995 134
9.	ZOO Wrocław Sp. z o.o.	339 343 348	312 784 964	26 558 384
10.	SZPL PROVITA Sp. z o. o. w likwidacji	9 984 583	8 155 042	1 829 540
11.	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.	213 774 166	208 234 232	5 539 933
12.	ARAW S.A.	21 312 823	17 168 637	4 144 186
13.	Ekosystem Spółka z o. o.	16 543 203	8 021 380	8 521 823
14.	WPT S.A.	179 780 357	172 976 949	6 803 408
15.	WKS "Śląsk Wrocław" S.A	10 741 753	3 698 454	7 043 299
16.	Port Lotniczy Wrocław S.A.	507 079 153	449 452 514	57 626 639
17.	DCM DOLMED S.A.	56 305 389	40 299 900	16 005 488
	Razem aktywa	6 275 591 972	5 806 586 669	469 005 304

*Tabela nie uwzględnia informacji dotyczących DTP Sp. z o.o. ze względu na brak danych.

W 2021 roku **łączne przeciętne zatrudnienie** w spółkach z większościowym udziałem w kapitale zakładowym gminy Wrocław szacowało się na poziomie **4.449 etatów** (nie uwzględniając zatrudnienia w spółce w likwidacji).

Przychody ogółem wypracowane przez 16 z 18 spółki w 2021 roku łącznie **to 1,46 mld zł.**

Tabela nr 3 : Działalność spółek wg wstępnych danych za 2021 rok [zł]*

Lp	SPÓŁKI	Przychody ogółem	Koszty ogółem	Wynik finansowy brutto
1	MPWIK S.A.	534 888 626	441 377 667	93 510 959
2	MPK Sp. z o.o.	490 394 254	545 690 322	-55 296 068
3	Port Lotniczy Wrocław S.A.	164 392 117	174 793 106	-10 400 990
4	TBS Sp. z o.o.	52 279 528	43 459 874	8 819 654
5	WPW S.A.	38 371 942	34 125 202	4 246 740
6	WPT S.A.	44 691 592	40 915 660	3 775 932
7	WKS Śląsk S.A.	36 862 387	51 481 893	-14 619 505
8	DCM DOLMED S.A.	33 267 773	31 047 427	2 220 346
9	Stadion Wrocław Sp. z o.o.	17 531 986	73 156 558	-55 624 572
10	ZOO Wrocław Sp. z o.o.	64 701 334	58 818 621	5 882 713
11	WM Sp. z o.o.	27 287 850	27 139 252	148 598
12	Hala Ludowa Sp. z o.o.	9 352 470	21 672 554	-12 320 084
13	WCT Spartan Sp. z o.o.	16 618 011	18 751 022	-2 133 011
14	WI Sp. z o.o.	14 843 760	14 805 431	38 330
15	Ekosystem Sp. z o.o.	9 282 387	9 230 578	51 809
16	ARAW S.A.	14 596 095	17 191 763	-2 595 668

*Tabela nie uwzględnia informacji dotyczących DTP Sp. z o.o. i SZPL Provita Sp. z o.o. w likwidacji

Wyniki finansowe w 2021 roku:

Tabela nr 4 : Wyniki finansowe [zł] wg wstępnych sprawozdań finansowych na 31 grudnia 2021 rok*

	Spółki	Wynik finansowy netto
1	Stadion Wrocław Sp. z o.o.	-55 624 572
2	MPK Sp. z o.o.	-55 328 420
3	WKS Śląsk S.A.	-14 619 505
4	Hala Ludowa Sp. z o.o.	-12 320 084
5	Port Lotniczy Wrocław S.A.	-10 715 122
6	ARAW S.A.	-2 595 668
7	WCT Spartan Sp. z o.o.	-2 207 569

8	Ekosystem Sp. z o.o.	51 809
9	WI Sp. z o.o.	38 330
10	WM Sp. z o.o.	187 734
11	DCM DOLMED S.A.	1 663 135
12	WPT S.A.	3 109 066
13	WPW S.A.	4 380 925
14	ZOO Wrocław Sp. z o.o.	5 118 070
15	TBS Sp. z o.o.	8 453 538
16	MPWIK S.A.	75 331 080

*Tabela nie uwzględnia informacji dotyczących DTP Sp. z o.o. i SZPL Provita Sp. z o.o. w likwidacji

Zadłużenie spółek o charakterze kredytowym na dzień 31 grudnia 2021 r.

Łączne zadłużenie spółek według wstępnych sprawozdań finansowych na 31 grudnia 2021 roku wynosiło **1,37 mld zł**, w tym spółek z większościowym udziałem gminy Wrocław w ich kapitale zakładowym szacowało się na poziomie **1,32 mld zł**. W porównaniu do 31.12.2018 roku zadłużenie spółek z większościowym udziałem w kapitale zakładowym gminy Wrocław **zmniejszyło się o 169 mln zł.**

Tabela nr 5: Zadłużenie spółek [zł] w latach 2018 – 2021*

Lp.	Spółki	31.12.2018	31.12.2021	różnica zadłużenia 2021-2018
1	MPWiK S. A.	428 272 246	327 285 795	-100 986 451
2	TBS Wrocław Sp. z o.o.	281 021 472	284 136 989	3 115 518
3	MPK Sp. z o.o.	181 801 737	255 645 636	73 843 899
4	Stadion Wrocław Sp. z o.o.	263 843 717	189 588 949	-74 254 769
5	ZOO Wrocław Sp. z o.o.	149 998 678	128 905 114	-21 093 564
6	Wrocławski Park Wodny S.A.	94 316 160	80 972 829	-13 343 331
7	Port Lotniczy Wrocław S.A.	109 778 703	56 125 917	-53 652 786
8	WPT S.A.	49 433 870	34 048 308	-15 385 562
9	WM Sp. z o.o.	23 289 122	16 671 730	-6 617 392
10	Ekosystem Sp. z o.o.	60 265	65 985	5 720
11	DCM DOLMED S.A.	939 129	32 134	-906 995
12	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.	2 902 813	30 607	-2 872 206
13	WCT SPARTAN Sp. z o.o.	-	29 244	29 244
14	WKS "Śląsk Wrocław" S.A.	11 572 132	-	-11 572 132

*Tabela nie uwzględnia informacji dotyczących DTP Sp. z o.o. i SZPL Provita Sp. z o.o. w likwidacji

BIEŻĄCY NADZÓR NAD SPÓŁKAMI Z UDZIAŁEM GMINY WROCŁAW

W ramach bieżącego nadzoru nad spółkami z udziałem gminy Wrocław do zadań Biura Nadzoru Właścicielskiego w roku 2021 należało m. in.:

1. współpraca z zarządami w zakresie bieżącej działalności spółek;
2. współpraca z radami nadzorczymi w zakresie działalności tego organu w spółkach, w tym m.in. dokonywanie zmian osobowych w składach rad nadzorczych;
3. bieżące monitorowanie działalności organów spółek i dostosowywanie treści umów/statutów/uchwał w zakresie zmian przepisów prawa;
4. dostosowywanie polityki i sposobów realizacji zadań własnych gimny Wrocław przez spółki do przepisów prawa;
5. monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek poprzez m.in. analizy sprawozdań finansowych, planów finansowych i działalności;
6. przeprowadzanie procedury wnoszenia na kapitał zakładowy spółek wkładów pieniężnych, niepieniężnych oraz dopłat;
7. przygotowywanie i/lub opiniowanie procedur zmian własnościowych w spółkach dotyczących utworzenia, likwidacji oraz przekształcenia spółek.

W wyniku powyższych prac w roku 2021 opracowano 48 projektów zarządzeń Prezydenta, które przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela nr 6: Spis zarządzeń, których projekt zostały opracowane przez BNW

lp.	nr zarządzenia	data	w sprawie:	Spółka
1	4371/21	4 styczeń 2021	wyznaczenia Członków Rady Nadzorczej III kadencji spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka Akcyjna	MPWiK S.A.
2	4477/21	25 styczeń 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	WKS Śląsk Wrocław SA
3	4479/21	26 styczeń 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
4	4533/21	4 luty 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
5	4619/21	12 luty 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	Stadion Wrocław Sp. z o.o.
6	4616/21	12 luty 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	Stadion Wrocław Sp. z o.o.
7	4857/21	13 marzec 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	WPW S.A.
8	4855/21	19 marzec 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	ARAW S.A.
9	4856/21	19 marzec 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
10	4858/21	19 marzec 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
11	4930/21	30 marzec 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	Stadion Wrocław Sp. z o.o.
12	4990/21	12 kwiecień 2021	w sprawie wyznaczenia Członków Rady Nadzorczej V kadencji	WCT Spartan Sp. z o.o.

13	5010/21	15 kwiecień 2021	wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej IX kadencji spólki Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław spółka z ograniczoną odpowiedzialością	TBS Wrocław sp. z o.o.
14	5059/21	23 kwiecień 2021	wniesienia dopłaty	SZPL Provita Sp. z o. o. w likwidacji
15	5102/21	30 kwiecień 2021	wyznaczenia Członków Rady Nadzorczej III kadencji spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka Akcyjna	MPWiK S.A.
16	5118/21	5 maj 2021	wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej VI kadencji spółki Wrocławski Park Wodny S.A.	WPW S.A.
17	5171/21	12 maj 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	Stadion Wrocław Sp. z o.o.
18	5327/21	4 czerwiec 2021	wyznaczenia Członków Rady Nadzorczej III kadencji spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka Akcyjna	MPWiK S.A.
19	5324/21	4 czerwiec 2021	wyznaczenia Członków Rady Nadzorczej V kadencji	WCT Spartan Sp. z o.o.
20	5396/21	10 czerwiec 2021	wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej IX kadencji spółki "Wrocławski Part technologiczny" Spółka Akcyjna	WPT S.A.
21	5422/21	14 czerwiec 2021	wniesienia dopłaty	SZPL Provita Sp. z o. o. w likwidacji
22	5416/21	14 czerwiec 2021	wyznaczenia przedsatwicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej VIII kadencji spółki WP Hala Ludowa Sp. z o.o.	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
23	5421/21	14 czerwiec 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	ZOO Wrocław Sp. z o.o.
24	5644/21	12 lipiec 2021	wniesienia dopłaty	MPK Sp. z o.o.
25	5670/21	14 lipiec 2021	wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej IX kadencji spólki Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław spółka z ograniczoną odpowiedzialością	TBS Wrocław sp. z o.o.
26	5767/21	28 lipiec 2021	podwyższenia kapitału	WCT Spartan Sp. z

			zakładowego	o.o.
27	5769/21	28 lipiec 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
28	5768/21	28 lipiec 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
29	5770/21	28 lipiec 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
30	5887/21	10 sierpień 2021	wyznaczenia przedstawiciela Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej I kadencji spółki SIM Wrocław spółka z ograniczoną odpowiedzialnoscią	SIM Wrocław sp. z o.o. w organizacji
31	5905/21	12 sierpień 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	Stadion Wrocław Sp. z o.o.
32	6036/21	6 wrzesień 2021	wniesienia dopłaty	SZPL Provita Sp. z o. o. w likwidacji
33	6089/21	16 wrzesień 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	WPW SA
34	6145/21	17 wrzesień 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	TBS Wrocław sp. z o.o.
35	6144/21	17 wrzesień 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	TBS Wrocław sp. z o.o.
36	6179/21	24 wrzesień 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	MPK Sp. z o.o.
37	6180/21	24 wrzesień 2021	wyznaczenia Członków Rady Nadzorczej IX kadencji spółki MPK Sp. z o.o.	MPK Sp. z o.o.
38	6257/21	6 październik 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
39	6258/21	6 październik 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
40	6259/21	6 październik 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
41	6263/21	7 październik 2021	wyznaczenia Członków Rady Nadzorczej V kadencji	WCT Spartan Sp. z o.o.
42	6337/21	20 październik 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	Ekosystem Sp. z o.o.
43	6494/21	18 listopad 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	Stadion Wrocław Sp. z o.o.
44	6495/21	18 listopad 2021	powołania zespołu ds. realizacji projektu partnerstwa publiczno-prywatnego	-
45	6544/21	30 listopad 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
46	6594/21	3 grudzień 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	SZPL Provita Sp. z o. o. w likwidacji
47	6595/21	3 grudzień 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
48	6651/21	16 grudzień 2021	podwyższenia kapitału zakładowego	Stadion Wrocław Sp. z o.o.

W roku 2021 uczestniczono w pracach przy zmianach w zaangażowaniu kapitałowym gminy Wrocław w spółkach. Zrealizowane działania w zakresie zmian majątkowych oraz dokapitalizowania spółek w 2021 roku przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7: Wartość i przedmiot wkładów pieniężnych, niepieniężnych i dopłat gminy Wrocław do poszczególnych spółek w 2021 roku

SPÓŁKA / KRS	**WKŁAD w zł**	**PRZEDMIOT WKŁADU**
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	30 468 150 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 6179/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 24.09 2021
	25 000 000 zł	dopłata – Zarządzenie nr 5644/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 12.07.2021 – *zwrócona do gminy Wrocław w dniu 10.10.2021 r.*
MPWiK S.A.	Brak podwyższeń i dopłat w 2021	
Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.	Brak podwyższeń i dopłat w 2021	
Stadion Wrocław Sp. z o.o.	7 091 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 4616/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 12.02.2021
	4 631 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 4619/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 12.02.2021
	3 367 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 4930/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 30.03.2021
	9 769 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 5171/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 12.05.2021
	7 132 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 5905/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 12.08.2021
	8 201 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 6494/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 18.11.2021 **do 31 grudnia 2021 r. nie został zarejestrowany kapitał zakładowy uwzględniający ww. podwyższenie*
	4 690 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 6651/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 16.12.2021 **do 31 grudnia 2021 r. nie został zarejestrowany kapitał zakładowy*

		uwzględniający ww. podwyższenie
Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o.	675 000 zł	wkład niepieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 5237/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 20.05.2021
	3 000 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 5767/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 28.11.2021
ZOO Wrocław Sp. z o.o.	4 000 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 5421/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 14.06.2021
Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Sp. z o.o.	1 455 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 4479/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 26.01.2021r.
	1 300 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 4533/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 04.01.2021r.
	1 500 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 4858/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 19.03.2021r.
	1 387 500 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 4856/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 19.03.2021r.
	700 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 5769/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 28.07.2021r.
	1 982 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 5768/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 28.07.2021r.
	600 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 5770/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 28.07.2021r.
	1 600 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 6259/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 06.10.2021r.
	1 500 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 6258/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 06.10.2021r.
	1 000 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 6257/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 06.10.2021r.
	16 000 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 6544/21 Prezydenta Wrocławia z dnia

		30.11.2021r. **do 31 grudnia 2021 r. nie został zarejestrowany kapitał zakładowy uwzględniający ww. podwyższenie*
	598 500 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 6595/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 03.12.2021r. **do 31 grudnia 2021 r. nie został zarejestrowany kapitał zakładowy uwzględniający ww. podwyższenie*
Wrocławski Klub Sportowy „Śląsk Wrocław" S.A.	13 000 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 4477/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 25.01.2021r.
Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A.	2 000 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 4855 Prezydenta Wrocławia z dnia 19.03.2021 r.
Wrocławski Park Wodny S.A.	2 500 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 4857/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 19.03.2021r.
	2 813 000 zł	wkład niepieniężny– na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 5121/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 06.05.2021r.
	2 500 000 zł	wkład pieniężny– na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 6089/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 16.09.2021r.
Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.	Brak podwyższeń i dopłat w 2021	
Ekosystem Sp. z o.o.	1 884 000 zł	wkład pieniężny– na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 6337/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 20.10.2021r.
TBS Wrocław Sp. z o.o.	9 200 121 zł	wkład pieniężny– na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 6144/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 17.09.2021r.
	8 550 597 zł	wkład pieniężny– na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 6145/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 17.09.2021r.
Wrocławski Park Technologiczny S.A.	Brak podwyższeń i dopłat w 2021	
Specjalistyczny Zakład Profilaktyczno-Leczniczy PROVITA sp. z o.o. w likwidacji	600 000 zł	dopłata – Zarządzenie nr 5059/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 23.04.2021 r. – *w związku z trwającym procesem likwidacji Spółki do dnia 31 grudnia 2021 r. dopłata nie została zwrócona do gminy Wrocław*
	900 000 zł	dopłata – Zarządzenie nr 5422/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 14.06.2021 r. – *w związku z trwającym procesem likwidacji Spółki do dnia 31 grudnia 2021 r. dopłata nie została zwrócona do gminy Wrocław*

	1 500 000 zł	dopłata – Zarządzenie nr 6036/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 6.09.2021 r. – *w związku z trwającym procesem likwidacji Spółki do dnia 31 grudnia 2021 r. dopłata nie została zwrócona do gminy Wrocław*
	1 500 000 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 6594/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 3.12.2021 r. **do 31 grudnia 2021 r. nie został zarejestrowany kapitał zakładowy uwzględniający ww. podwyższenie*
*SIM Wrocław sp. z o.o. w organizacji	*3 000 000 zł	wkład pieniężny – wniosek o środki złożony na postawie uchwały nr XXXVI/944/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 22 kwietnia 2021 r. w sprawie zatwierdzenia wniosku o wsparcie ze środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w nowoutworzonej spółce SIM Wrocław sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu.

* spółka SIM Wrocław sp. z o.o. w organizacji na dzień 31.12.2021r. nie została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym (data rejestracji 15 luty 2022r.)

Łączne dokapitalizowanie spółek (bez dopłat) przez Gminę Wrocław w 2021 roku wyniosło **159 594 868 zł**, w tym pokryte wkładem pieniężnym w wysokości 156 106 868 zł i niepieniężnym (aportem) w wysokości 3 488 000 zł.
W roku 2021 odbyły się zgodnie ze zwołaniami Zarządów Spółek - Zwyczajne i Nadzwyczajne Zgromadzenia Wspólników w przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz Zwyczajne i Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy w spółkach akcyjnych, na których Prezydent Wrocławia pełnił funkcję zgromadzenia wspólników/walnego zgromadzenia w jednoosobowych spółkach gminy Wrocław oraz funkcję wspólnika/akcjonariusza w pozostałych spółkach z udziałem Miasta. Funkcje te pełnili także Wiceprezydenci Wrocławia (zgodnie z nadzorem merytorycznym nad spółkami) oraz Dyrektor i pracownicy Biura Nadzoru Właścicielskiego – działając jako pełnomocnicy Prezydenta.
W roku 2021 odbyło się:
- 18 Zwyczajnych Zgromadzeń Wspólników/Zwyczajnych Walnych Zgromadzeń oraz
- 91 Nadzwyczajnych Zgromadzeń Wspólników/Nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń spółek z udziałem gminy Wrocław.

DO NAJWAŻNIEJSZYCH ZADAŃ I PROJEKTÓW W PRACACH BIURA NADZORU WŁAŚCICIELSKIEGO, W ROKU 2021 NALEŻY ZALICZYĆ M.IN.:
- **Rozpoczęcie procesu likwidacji spółki pod firmą SPECJALISTYCZNY ZAKŁAD PROFILAKTYCZNO-LECZNICZY PROVITA sp. z o.o.**

W dniu **18 lutego 2021r. Rada Miejska Wrocławia podjęła uchwałę nr XXXIV/875/21 w sprawie zgody na rozwiązanie spółki SPECJALISTYCZNY ZAKŁAD PROFILAKTYCZNO-LECZNICZY PROVITA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**. Zgodnie z przywołaną uchwałą, rozwiązanie Spółki nastąpi po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego.
Proces likwidacji rozpoczął się z dniem **01 kwietnia 2021r.**
Zgodnie z uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników nr 3/21 z 11 marca 2021 r. celem likwidacji spółki było przejęcie dotychczasowej działalności operacyjnej spółki przez Wrocławskie Centrum Zdrowia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu.

W wyniku prowadzonego procesu likwidacji przeniesiono na WCZ SPZOZ prawa i obowiązki z umów na świadczenie usług medycznych w zakresie Medycyny Pracy, Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej.
Bonifraterskie Centrum Zdrowia sp. z o.o. przejęło prawa i obowiązki wynikające z kontraktu zawartego z NFZ w zakresie świadczenia usług rehabilitacji leczniczej. Działalność w zakresie diagnostyki laboratoryjnej przejęła spółka ALAB laboratoria Sp. z o.o. W oparciu o zastosowanie art. 23' KP oraz cesję kontraktów zatrudnienie u nowych pracodawców znalazły 142 osoby.
Na dzień 01 grudnia 2021 roku **Spółka przestała prowadzić działalność medyczną; wniosek o jej wykreślenie z rejestru podmiotów medycznych został złożony przez Likwidatora w dniu** 21 grudnia 2021 r.
Na dzień 31 grudnia 2021r. proces likwidacji nie zakończył się.

- **Pozyskanie środków finansowych dla spółki Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**

Wsparcie z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa.
Ustawa z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. z 2021r. poz. 2224) dała możliwość ubiegania się przez gminę Wrocław o dodatkowe środki finansowe z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa (Fundusz) na sfinansowanie w części tj. 10% kosztów inwestycji mieszkaniowej, realizowanej przez spółkę TBS Wrocław Sp. z o.o. Celem funkcjonowania Funduszu jest poprawa dostępności mieszkań poprzez pobudzenie nowych inwestycji mieszkaniowych na rynku mieszkań budowanych z przeznaczeniem na wynajem.

Spółka TBS Wrocław Sp. z o.o. przy współpracy z Biurem Nadzoru Właścicielskiego w 2021 roku uzyskała z Funduszu środki finansowe w łącznej wysokości 35.639.748 zł na natępujące zadania inwestycyjne:

Lp.	**Nazwa zadania**	**nr uchwały RMW**	**data uchwały RMW**	**kwota**
1	Leśnica IX	XXXIV/879/21	18 luty 2021	9 200 121
2	Mościckiego	XXXIV/880/21	18 luty 2021	8 550 597
3	Stabłowicka	XLII/1078/21	8 lipiec 2021	4 171 056
4	Żerniki 2	XLII/1080/21	8 lipiec 2021	5 008 386
5	Głubczycka/Opolska	XLII/1079/21	8 lipiec 2021	8 709 588
	RAZEM			**35 639 748**

Wsparcie z Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego.
Na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń (Dz. U. z 2020 r., poz. 508 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie finansowego wsparcia na tworzenie lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, ogrzewalni, tymczasowych pomieszczeń, komunalnej infrastruktury technicznej lub infrastruktury społecznej (Dz. U. poz. 595), Gmina Wrocław uzyskała finansowe wsparcie ze środków Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego na następujące przedsięwzięcia budowlane, realizowane przez spółkę TBS Wrocław Sp. z o.o.:

Lp.	**Nazwa zadania**	**Nr umowy pomiędzy BKG a Gminą Wrocław**	**Wysokość wsparcia (%)**	**Kwota**
1.	Leśnica IX – budowa 201 lokali mieszkalnych	BSK/21/21/0002149	Grant – 35 %	16 611 802,72
2.	Leśnica IX - budowa	BSK/21/21/0002153	Grant – 80 %	17 128 729,46

	100 lokali mieszkalnych			
	RAZEM			**33 740 532,18**

– **Utworzenie spółki SIM Wrocław spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**

Ustawa z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. z 2021r. poz. 2224) dała możliwość powołania Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej tj. podmiotu, którego celem działania jest realizowanie zadań o charakterze użyteczności publicznej w zakresie budownictwa mieszkaniowego polegających na budowaniu domów mieszkalnych i ich eksploatacji na zasadach najmu.
Na sesji Rady Miejskiej Wrocławia w dniu 22 kwietnia 2021 r. zostały podjęte dwie uchwały:

1. uchwała nr XXXVI/943/21 w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie spółki SIM Wrocław spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu;
2. uchwała nr XXXVI/944/21 w sprawie wyrażenia zgody na złożenie wniosku o wsparcie ze środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w nowoutworzonej spółce SIM Wrocław spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu.

W dniu 3 sierpnia 2021 r. została zawiązana spółka SIM Wrocław spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (akt notarialny Rep. A numer 2350/2021) z kapitałem zakładowym w wysokości 29 516 250 zł.
Wspólnikami SIM Wrocław spółka z ograniczoną odpowiedzialnością są gmina Wrocław, która objęła 60.000 udziałów o łącznej wartości 3 000 000 zł oraz Krajowy Zasób Nieruchomości (KZN), który objął 530.325 udziałów o łącznej wartości 26 516 250 zł.
Gmina Wrocław wniosła do utworzonej Spółki wkład pieniężny w wysokości 3 000 000 zł. Środki te, gmina Wrocław uzyskała z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa utworzonego w Banku Gospodarstwa Krajowego. Wsparcie, o którym mowa powyżej, udzielone było Gminie na wniosek Prezydenta Miasta zatwierdzony przez Radę Miejską w drodze uchwały, zgodnie z art. 33m ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego
KZN wniósł do ww. spółki wkład niepieniężny (aport) - nieruchomość gruntową, stanowiącą własność Skarbu Państwa o powierzchni 25.290 m^2 położoną we Wrocławiu w rejonie ulicy Asfaltowej/Buforowej. Nieruchomość położona jest na obszarze zespołu urbanistycznego Jagodno - Wojszyce we Wrocławiu, o przeznaczeniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną.
Do dnia 31 grudnia 2021 r. spółka SIM Wrocław spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji nie została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym.

– **Aktualizacja zarządzenia w sprawie zasad sprawowania nadzoru właścicielskiego nad spółkami prawa handlowego z udziałem gminy Wrocław**

W dniu 29.06.2021r. Prezydent podpisał zarządzenie nr 5548/21 w sprawie zasad sprawowania nadzoru właścicielskiego nad spółkami prawa handlowego z udziałem Gminy Wrocław.
Opracowanie przez Biuro Nadzoru Właścicielskiego projektu ww. zarządzenia było konieczne z uwagi na szereg zmian w przepisach prawa oraz uwzględniało wnioski kontroli NIK.

– **Wprowadzanie zmian do umów i statutów Spółek**

Przyjęte przez prawodawcę rozwiązania w kodeksie spółek handlowych umożlwiające pracę organów spółek za pomocą środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość (wskutek wprowadzanych rozwiązań z uwagi na pandemię COVID-19) wymusiły dokonanie aktualizacji zapisów w umowach/statutach Spółek oraz dostosowanie regulaminów wewnętrznych organów Spółek.

KONTROLE PRZEPROWADZONE W ROKU 2021

Kontrola NIK
W roku 2021 zakończyła się kontrola prowadzona przez Najwyższą Izbę Kontroli w ramach kontroli P/20/088 pn.: „Finansowanie i wspieranie działalności spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego w województwie dolnośląskim". Przedmiotowa kontrola rozpoczęła się w czerwcu 2020 roku. Równoległej kontroli podlegały spółki gminy Wrocław oraz wydziały Urzędu Miejskiego Wrocławia, w tym m.in. Biuro Nadzoru Właścicielskiego w zakresie sprawowania nadzoru i wykonywania praw korporacyjnych nad spółkami z udziałem gminy Wrocław. Kontrola zakończyła się Wystąpieniem Pokontrolnym z dnia 30 marca 2021 roku. Wnioski pokontrolne zostały przeanalizowane i uwzględnione.

AUDYT WEWNĘTRZNY w 2021 ROKU
Sprawozdanie przygotowano zgodnie z § 12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 września 2015 r. w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu (zwane dalej rozporządzeniem). Obejmuje ono sprawozdanie z wykonania planu audytu wewnętrznego za rok 2021, który został przygotowany przez audytora wewnętrznego kierującego Zespołem ds. Audytu Wewnętrznego w dniu 15 grudnia 2020 r. Plan został zatwierdzony przez Prezydenta Wrocławia i opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia.
W 2021 roku audytor wewnętrzny zrealizował 3 zadania audytowe, w tym:
- 2 zadania zapewniające,
- 1 czynności doradcze.

Dwa zadania zapewniające zostały rozpoczęte w 2021 roku i będą kontynuowane w 2022 roku:
- 1 zostało przeniesione do planu audytu wewnętrznego na 2022 rok,
- 1 jest kontynuowane jako zadanie pozaplanowe (rozpoczęte w 2021 roku).

Audytor wewnętrzny monitorował realizację zaleceń wydanych w wyniku zadania zapewniającego i czynności doradczych przeprowadzonych w 2020 r.

Informacje o zadaniach audytowych, w tym zleconych, o których mowa w art. 292 ust. 1 pkt 1 i art. 293 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, monitorowaniu realizacji zaleceń oraz czynnościach sprawdzających wraz z odniesieniem do planu audytu na 2021 rok.

Zadania zapewniające

Lp.	Temat zadania zapewniającego/ Nazwa obszaru/Odniesienie do planu audytu wewnętrznego	Najważniejsze zalecenia, oceny, wnioski
1.	Ocena procesu uzgadniania i egzekwowania realizacji zakresu przebudowy układu drogowego ujmowanego w umowach z art. 16 ustawy o drogach publicznych/ Infrastruktura i transport/ Planowe	Zalecenia są w trakcie realizacji, sformułowano je m.in. w zakresie: monitorowania realizacji zawartych umów i egzekwowania terminowej realizacji obowiązków w nich wskazanych, naliczania przewidzianych w umowach kar, wdrożenia systemu zbierania danych w programie ArcMap 10.5.1. w GIS, egzekwowania od Inwestorów wpłat kwot partycypacji.
2.	Ocena prowadzenia gospodarki finansowej Wrocławskiego Centrum Opieki i Wychowania/ Polityka społeczna/ Planowe	Wyniki audytu wskazują, że we WCOW system kontroli zarządczej jest adekwatny, skuteczny i efektywny w następujących obszarach (ocena pozytywna): organizacja gospodarki

Lp.	Temat zadania zapewniającego/ Nazwa obszaru/Odniesienie do planu audytu wewnętrznego	Najważniejsze zalecenia, oceny, wnioski
		finansowej, prowadzenie ksiąg rachunkowych, realizacja planu finansowego, sporządzanie sprawozdań finansowych, sporządzanie sprawozdań budżetowych, prawidłowość wydatkowania świadczenia wychowawczego 500+. Ocenę pozytywną z zastrzeżeniami i tym samym zalecenia sformułowano w zakresie: polityki rachunkowości, cech dowodów księgowych, obiegu dowodów księgowych, dokumentowania obrotu kasowego i wydatkowania środków na ubezpieczenie zdrowotne dzieci.
3.	Procedura oddawania nieruchomości gruntowych w użytkowanie wieczyste wraz z kontrolą wykonywania warunków umowy i przestrzegania jej warunków przez użytkownika wieczystego/Gospodarka komunalna/planowe	Zadanie rozpoczęte w 2021 roku, będzie kontynuowane w 2022 r., na podstawie planu audytu wewnętrznego na 2022 rok
4.	Ocena funkcjonowania kontroli zarządczej w Młodzieżowym Centrum Sportu Wrocław, ze szczególnym uwzględnieniem wydatkowania środków publicznych oraz etyki postępowania pracowników/Kultura i sport/pozaplanowe	Zadanie rozpoczęte w 2021 roku, będzie kontynuowane w 2022 r.

Czynności doradcze

Lp.	Temat czynności doradczych/ Odniesienie do planu audytu wewnętrznego	Podsumowanie czynności doradczych
1.	Analiza procedury zarządzania incydentami bezpieczeństwa informacji w Urzędzie Miejskim Wrocławia/planowe	Biorąc pod uwagę charakter zadań realizowanych w UMW przez IOD i audytora wewnętrznego oraz w celu zapewnienia poszanowania niezależności IOD przedstawione rekomendacje odnosiły się do procedury zarządzania incydentami bezpieczeństwa informacji. Nie były to sugestie dotyczące bezpośredniej działalności IOD. Dotyczyły one m.in. rozważenia przeprowadzenia dla pracowników Urzędu dedykowanego szkolenia z zakresu incydentów bezpieczeństwa informacji, rozważenia ujednolicenia w regulaminach i procedurach wewnętrznych zakresu działania Biura ds. Bezpieczeństwa Informacji, podmiotu odpowiedzialnego za wydawanie rekomendacji i prowadzenie rejestru rekomendacji oraz miejsca przechowywania dokumentów a także rozważenia większego zaangażowania właścicieli ryzyk w zarządzanie incydentami bezpieczeństwa informacji.

Monitoring realizacji zaleceń i czynności sprawdzające

Lp.	Zadania, których dotyczył monitoring realizacji zaleceń i czynności sprawdzające	Data notatki informacyjnej z czynności sprawdzających	Liczba zaakceptowanych zaleceń	Liczba zaleceń wdrożonych
1.	Ocena realizacji zadań dotyczących form ochrony przyrody (zadanie zapewniające, monitorowanie i czynności sprawdzające)	Brak, przedłużenie terminu realizacji zaleceń, monitorowanie 2 dni	Nie dotyczy	Nie dotyczy
2.	Gospodarowanie środkami ZFŚS jednostek miejskich systemu oświaty – Centrum Usług Informatycznych – monitorowanie czynności doradczych w uzgodnionym zakresie	Monitorowanie 6 dni	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Niezrealizowane planowe zadania audytowe

Wszystkie zadania ujęte w planie audytu wewnętrznego na 2021 r. zostały zrealizowane lub ich realizacja rozpoczęła się w 2021 roku i będzie kontynuowana w 2022 roku.

Analiza zasobów osobowych Zespołu ds. Audytu Wewnętrznego

W 2021 roku w Zespole ds. Audytu Wewnętrznego zatrudniony był 1 audytor wewnętrzny. Zgodnie z etatyzacją Departamentu Prezydenta UMW przewiduje się 2 etaty w Zespole ds. Audytu Wewnętrznego. Analizę zasobów sporządzono w przeliczeniu na 1 etat audytora wewnętrznego.

Lp.	Działania	Zasoby ludzkie – plan (liczba osobodni)	Zasoby ludzkie – realizacja (liczba osobodni)
1.	Przeprowadzanie zadań zapewniających	120	63
2.	Przeprowadzanie zadań doradczych	20	24
3.	Monitorowanie realizacji zaleceń i przeprowadzanie czynności sprawdzających	9	8
4.	Współpraca z innymi służbami kontrolnymi/koordynacja usług zapewniających	3	3
5.	Czynności organizacyjne, w tym plan i sprawozdawczość	20	42
6.	Szkolenia i rozwój zawodowy	10	14
7.	Urlopy (w tym zaległe) i inne nieobecności	40	28
8.	Kontynuowanie zadań audytowych z roku poprzedniego	30	63
9.	Inne działania, w tym audyt wewnętrzny poza planem audytu wewnętrznego	0	7
10.	Suma	252	252

Istotne informacje dotyczące prowadzenia audytu wewnętrznego w roku sprawozdawczym
W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono udokumentowanej samooceny audytu wewnętrznego. Audytor wewnętrzny prowadził bieżące monitorowanie przy pomocy formularza samooceny funkcji audytu wewnętrznego „Quality @w" opracowanego przez Ministerstwo Finansów.

Potwierdzenie niezależności audytu wewnętrznego
W 2021 roku w zostały zapewnione warunki niezbędne do niezależnego i obiektywnego prowadzenia audytu wewnętrznego. Została zapewniona ciągłość prowadzenia audytu wewnętrznego.

BIURO WSPÓŁPRACY Z UCZELNIAMI WYŻSZYMI

Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi jest pierwszą i jak dotąd jedyną jednostką miejskiego samorządu w Polsce powołaną do ścisłej współpracy
z uczelniami i środowiskiem akademickim Miasta.

Działy tematyczne dotyczące BWU:
(zgodnie z zarządzeniem nr 6642/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 14 grudnia 2021 r.
w sprawie zasad sporządzania Raportu o stanie Wrocławia):
1. § 3 pkt 3 podpunkt 4 – zadania dot. gospodarki, inwestycji, rynku pracy;
2. § 3 pkt 3 podpunkt 7 – zadania dot. edukacji, w tym edukacja przedszkolna, szkolna podstawowa i ponadpodstawowa, szkolnictwo wyższe i nauka, współpraca ze środowiskami naukowymi;
3. § 3 pkt 3 podpunkt 9 – pomoc społeczna, w tym polityka społeczna;
4. § 3 pkt 3 podpunkt 13 – turystyka, w tym promocja miasta;
5. §3 pkt 3 podpunkt 19 – zadania dot. współpracy, w tym współpraca krajowa
i międzynarodowa, działania podejmowane w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;

Ad. 1. GOSPODARKA, INWESTYCJE, RYNEK PRACY;

1. Miejski Program Wsparcia Partnerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Sektora Aktywności Gospodarczej „Mozart"

Program oferuje finansowe wsparcie partnerstwom utworzonym przez naukowca oraz przedsiębiorcę/firmę działającą we Wrocławiu. W efekcie współpracy powstają nowe produkty i usługi, firmy zwiększają obroty i dochody, powstają nowe miejsca pracy, również w działach badań i rozwoju.
Projekty podejmowane przez partnerstwa, których tematyka jest bardzo różnorodna, odpowiadają konkretnym potrzebom przedsiębiorców, a jednocześnie mają pozytywny wpływ na praktykę dydaktyczną pracowników wrocławskich uczelni i instytutów naukowych (w postaci m.in. nowych programów, zajęć, kursów; studenci są angażowani w realizację projektów prowadzonych w partnerstwie z przedsiębiorcami w formie staży czy praktyk).
Do X. edycji programu (2021/2022) zostały złożone 43 wnioski. Komisja konkursowa zakwalifikowała 19 partnerstw oraz umożliwiła 5 partnerstwom
z edycji 2020/2021 kontynuację ich projektów (wydłużenie czasu trwania projektów
o 6 miesięcy). We wrześniu 2021 r. 26 naukowców z edycji 2020/2021 zakończyło współpracę z przedsiębiorcami.
Budżet: 1 178 880,00 zł
Założenia polityki społeczno-gospodarczej: Program Mozart (zad. 67)
DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z OBSZAREM SZTUCZNEJ INTELIGENCJI – BUDOWANIE NOWEJ MARKI MIASTA

W 2021 r. Urząd Miejski Wrocławia kontynuował realizację działań związanych z zagadnieniem sztucznej inteligencji (AI) oraz wykorzystaniem tej technologii w procesie zarządzania miastem:

- W lutym Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi współorganizowało trzecie międzynarodowe seminarium związane z tematyką AI pt. Sztuczna inteligencja dla rozwoju miast i obszarów metropolitalnych. Seminarium ze względu na sytuację pandemiczną odbyło się w formule online. Partnerem merytorycznym cyklu tych międzynarodowych przedsięwzięć było PwC.
- W czerwcu zorganizowano czwarte seminarium dot. Sztucznej Inteligencji CITY DATA FORUM. pt. Wyzwania i perspektywy rozwoju miast – rola danych.

W wydarzeniu wzięło udział (formuła hybrydowa) kilkudziesięciu prelegentów z całej Europy. Ze strony Urzędu Miejskiego Wrocławia głównym organizatorem City Data Forum było Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi. Pozostałymi organizatorami była Unia Metropolii Polskich, we współpracy merytorycznej z Metrexem (The Network of European Metropolitan Regions and Areasora) oraz PwC. Wydarzenie miało prawie 2400 wyświetleń na YouTube i vimeo (łącznie), na FB dotarło do ponad 2700 odbiorców.
Budżet: 34 000,00 zł

- Założenia polityki społeczno-gospodarczej: Sztuczna Inteligencja (AI) – inteligentne miasto (zad. 152)

Ad. 2. EDUKACJA, W TYM EDUKACJA PRZEDSZKOLNA, SZKOLNA PODSTAWOWA I PONADPODSTAWOWA, SZKOLNICTWO WYŻSZE
I NAUKA, WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKAMI NAUKOWYMI;

1. FUNDUSZ AKTYWNOŚCI STUDENCKIEJ (FAST)
Fundusz Aktywności Studenckiej jest programem miejskim, zainicjowanym przez Prezydenta Wrocławia i ma na celu wspieranie przedsiębiorczości akademickiej, zaangażowania w rozwój badań naukowych, innowacyjności i kreatywności. Konkurs adresowany jest do studentów i/lub doktorantów należących do kół naukowych, organizacji oraz grup studenckich prowadzących działalność na wrocławskich uczelniach. Tematyka projektów jest dowolna, związana z profilem działalności danego koła naukowego, grupy lub organizacji studenckiej.
W 2021 r. w ramach programu studenci zgłosili 101 projektów. O udział w projekcie ubiegało się 11 uczelni (m.in. Politechnika Wrocławska, Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet Wrocławski, Akademia Sztuk Pięknych, Akademia Sztuk Teatralnych). Komisja wskazała do dofinansowania 35 projektów na kwotę ponad 170 000 tys. zł, z czego 5 przedsięwzięć dotyczyło twórczości Tadeusza Różewicza (kategoria specjalna poświęconą osobie pisarza i jego twórczości z okazji ogłoszonego Roku Różewicza) , na łączną kwotę niemalże 30 000,00 zł.
Budżet: 173 914,00 zł
Założenia polityki społeczno-gospodarczej: Fundusz Aktywności Studenckich (zad. 71)
2. STUDENCKI PROGRAM STYPENDIALNY (SPS)
Program ma na celu wsparcie najzdolniejszym studentów i doktorantów w ich pracy naukowej, rozwijaniu pasji i talentów oraz wsparcie procesu włączenia ich drogi akademickiej w uniwersytecki obieg międzynarodowy.
W 2021 r. wychodząc na przeciw potrzebom środowiska akademickiego decyzją Prezydenta Wrocławia wprowadzono 2 nowe kategorie stypendialne dla doktorantów:

- Stypendium im. Mariana Suskiego w zakresie nauk inżynieryjno-technicznych (złożono aż 56 wniosków, co jasno potwierdziło potrzebę wprowadzenia tej kategorii),
- Stypendium im. Alfreda Jahna w zakresie nauk o Ziemi i środowisku (złożono 17 wniosków).

W latach akademickich 2020/2021 oraz 2021/2022 Prezydent Wrocławia przyznał:

- 18 stypendiów dla doktorantów (rok akademicki 2020/2021), w 6 kategoriach stypendialnych: 2000 zł miesięcznie przez maks. 9 m-cy,
- 34 stypendia dla studentów będących laureatami ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych (rok akademicki 2020/2021 r.): 1000 zł miesięcznie przez 9 m-cy,

- 47 stypendiów dla studentów, którzy otrzymali prawo studiowania na uczelniach zagranicznych w semestrze zimowym (rok akademicki 2020/2021): 500 zł miesięcznie przez maks. 9 m-cy,
- 24 stypendia dla doktorantów w 8 kategoriach stypendialnych (rok akademicki 2021/2022 r.): 2000 zł miesięcznie przez maks. 9 m-cy,
- 24 stypendia dla studentów, którzy otrzymali prawo studiowania na uczelniach zagranicznych w semestrze letnim (rok akademicki 2020/2021): 500 zł miesięcznie przez maks. 9 m-cy,
- 50 stypendiów dla studentów, którzy otrzymali prawo do studiowania na uczelniach zagranicznych w semestrze zimowym (rok akademicki 2021/2022): 500 zł miesięcznie przez maks. 9 m-cy,
- 25 stypendiów dla studentów będących laureatami ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych (rok akademicki 2021/2022 r.): 1000 zł miesięcznie przez 9 m-cy.

Budżet: 868 000,00 zł
- Założenia polityki społeczno-gospodarczej: Studencki Program Stypendialny (zad. 121)

3. AKADEMIA MŁODYCH UCZONYCH I ARTYSTÓW

Akademia Młodych Uczonych i Artystów jest grupą młodych, wybitnych naukowców reprezentujących wrocławskie środowisko akademickie. Członkowie Akademii tworzą interdyscyplinarne zespoły badawcze (np. psychiatria i informatyka, biologia i chemia, sztuki plastyczne i informatyka, filozofia i matematyka) a także prowadzą w swoim gronie projekty naukowe. Zajmują się również działalnością wydawniczą, organizują konferencje i wykłady. Jako ciało doradcze wspierają Prezydenta Wrocławia w sprawach związanych z nauką (oraz edukacją) i jej promocją wśród wrocławian. Zostali powołani zarządzeniem Prezydenta Wrocławia i jest to pierwsza tego typu inicjatywa w Polsce. W działalność Akademii zaangażowanych jest 21 członków zwyczajnych i 34 wspierających.

W 2021 r. Akademia zrealizowała projekt:
„Caspar Neumann. Dusze i fundusze. Księga narodzin i pogrzebów dla miasta Wrocławia" - realizacja wydarzenia o charakterze artystyczno-naukowym w terminie od 24 września do 25 października 2021 r. obejmowała:
- wystawę prezentowaną w Auli i w Salach Pod Kopułą Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich,
- konferencję naukową Tables of birth and death for the city of Wrocław. A new reading of Caspar Neumann's (1648-1715) legacy in the interdisciplinary perspective. Tablice narodzin i śmierci dla miasta Wrocławia. Nowe odczytanie dziedzictwa Caspara Neumanna (1648-1715),
- koncert TĘSKNOTY – LĘKI – SPOTKANIA,
- koncert OSAMOTNIENIE(NIE)... w Auli Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich.

Ponadto członkowie Akademii Młodych Uczonych i Artystów, jak co roku, opiniowali wnioski złożone do programów realizowanych przez Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi: Miejskiego Programu Wsparcia Partnerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Sektora Aktywności Gospodarczej Mozart oraz Studenckiego Programu Stypendialnego (stypendia dla doktorantów).

Budżet: ok. 98 000,00 zł
- Założenia polityki społeczno-gospodarczej: Akademia Młodych Uczonych i Artystów (zad. 116)

4. WROCŁAWSKIE ZESPOŁY ZADANIOWE (WAZZA)

WAZZA jest nowym formatem współpracy Miasta ze środowiskiem akademickim, którego celem jest wypracowanie przez interdyscyplinarny zespół studencko-doktorancki kompleksowego rozwiązania problemu, wcześniej zasygnalizowanego i zdefiniowanego przez Prezydenta Wrocławia (problem miejski, kwestie istotne społecznie). W realizację projektu, poza grupą studencko-doktorancką, zaangażowani są mentorzy akademiccy

(przedstawiciele środowiska akademickiego), specjaliści w zakresie metodyki Design Thinking oraz przedstawiciele Miasta.
Budżet: ok. 48 000,00 zł

- Założenia polityki społeczno-gospodarczej: Wrocławskie Akademickie Zespoły Zadaniowe (zad. 164)

4. WROCŁAWSKA MAGNOLIA

Konkurs adresowany jest do absolwentów wrocławskich uczelni (publicznych oraz niepublicznych). Nagrody przyznawane są za wybitne prace magisterskie obejmujące zagadnienia poprawy jakości życia wrocławian, w szczególności dot. ochrony środowiska i zdrowia człowieka.
Do XVIII edycji Konkursu zgłoszonych zostało 27 prac z 8 wrocławskich uczelni:

- Akademia Wojsk Lądowych im. gen. Tadeusza Kościuszki – 3 prace,
- Akademia Wychowania Fizycznego – 3 prace,
- Dolnośląska Szkoła Wyższa – 3 prace,
- Politechnika Wrocławska – 5 prac,
- Uniwersytet Ekonomiczny – 3 prace,
- Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich – 3 prace,
- Uniwersytet Przyrodniczy – 3 prace,
- Uniwersytet Wrocławski – 4 prace.

W 2021 r. wyłoniono 12 laureatów, z czego pierwsze trzy miejsca przypadły absolwentom Politechniki Wrocławskiej.
Budżet: 40 000,00 zł

- Założenia polityki społeczno-gospodarczej: Konkurs Wrocławska Magnolia (zad. 35)

5. WROCŁAWSKA NAGRODA NAUKOWA
Wrocławska Nagroda Naukowa przyznawana jest co roku przez Prezydenta Wrocławia wybitnym naukowcom, których dokonania o interdyscyplinarnym charakterze w szczególny sposób mogą służyć za wzorzec wspólnej pracy środowisk akademickich i artystycznych na rzecz rozwoju miasta.
W 2021 r. do Biura Współpracy z Uczelniami Wyższymi wpłynęło 5 wniosków z kandydaturami:

- prof. dr hab. Anna Kutaj-Markowska, Uniwersytet Wrocławski,
- prof. dr hab. Lechosław Latos-Grażyński, Uniwersytet Wrocławski,
- prof. dr hab. Andrzej Szuba, Uniwersytet Medyczny,
- prof. Jan Biliszczuk, Politechnika Wrocławska,
- prof. dr hab. Marian Noga, Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu.

Kapituła w składzie: prof. dr hab. Adam Jezierski, prof. dr hab. inż. Cezary Madryas, prof. Piotr Kielan, dr Jacek Ossowski (przewodniczący) przyznała nagrodę:

- prof. Janowi Biliszczukowi
- prof. dr hab. Lechosławowi Latos-Grażyńskiemu

w uznaniu za wybitne osiągnięcia naukowe oraz działalność na rzecz integracji środowiska akademickiego.
Uroczyste wręczenie nagrody przez Prezydenta Wrocławia odbyło się podczas Środowiskowej Inauguracji Roku Akademickiego w dniu 30 września 2021 r. w Oratorium Marianum.

Budżet: 30 000,00 zł

- Założenia polityki społeczno-gospodarczej: Wrocławska Nagroda Naukowa (zad. 120)

6. DOLNOŚLĄSKI FESTIWAL NAUKI (DFN) - XXIV edycja Festiwalu.

Organizowany jest przez uczelnie wyższe we Wrocławiu, instytuty Polskiej Akademii Nauk oraz środowiska pozauczelniane. Wydarzenie kierowane jest do wszystkich interesujących się nauką, sztuką, kulturą.Festiwal prezentuje naukę jako otwartą, dostępną i zrozumiałą dla każdego. Przybliża sprawy nauki, problemy, które ona rozwiązuje, korzyści, jakie z niej płyną, a także pokazuje jej postęp w różnych dyscyplinach oraz nowe kierunki, jak biotechnologia, nanotechnika czy nanotechnologia.

Budżet: 25 000,00 zł

- Założenia polityki społeczno-gospodarczej: innowacyjność wrocławskiej edukacji (zad. 68); promocja nauki wśród społeczności lokalnej (zad. 115)

7. PICTURE - Badania zdrowia dzieci w wieku szkolnym oraz ich rodziców.
Przeprowadzenie obszernych badań wśród dzieci i ich rodziców dotyczących ważnych czynników kształtujących zdrowie i dobre samopoczucie, prześledzenie wpływu zmian środowiskowych i społecznych na styl życia mieszkańców Wrocławia ze szczególnym uwzględnieniem dzieci w wieku szkolnym, stworzenie bazy wiedzy, na podstawie uzyskanych wyników, stanowiącej podstawę dla wskazania racjonalnych środków umacniania potencjału zdrowotnego populacji. Przebadano 1900 pacjentów.
Projekt zyskał wsparcie Prezydenta Wrocławia na kolejne 4 lata badań na łączną kwotę 800 000,00 zł.
Budżet: 210 000,00 zł

- Założenia polityki społeczno-gospodarczej: rozwijanie partnerstwa podmiotów w zakresie wzmacniania zdrowia publicznego oraz promowania dobrych praktyk (zad. 77)

8. WSPARCIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH PRACOWNIKÓW OCHRONY ZDROWIA WE WROCŁAWIU

Podpisanie umowy mającej na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników ochrony zdrowia we Wrocławiu poprzez sfinansowanie kosztu usług edukacyjnych związanych z kształceniem na Uniwersytecie Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, na kierunku przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki (2 studentów).

Budżet: 7 000,00 zł

- Założenia polityki społeczno-gospodarczej: rozwijanie partnerstwa podmiotów w zakresie wzmacniania zdrowia publicznego oraz promowania dobrych praktyk (zad. 77)

9. INNE:

- TWORZENIE PORTALU AKADEMICKI WROCŁAW NA DOMENIE WROCLAW.PL

Portal, którego celem jest dostarczenie kompleksowej informacji dotyczącej wrocławskiego życia akademickiego (specyfika uczelni publicznych i niepublicznych, oferta dydaktyczna, możliwość prowadzenia badań naukowych, akademicka współpraca międzynarodowa, współpraca z otoczeniem gospodarczym, popularyzacja nauki i badań naukowych, miejska oferta współpracy ze środowiskiem akademickim).
W ramach zadania zaplanowane działania zostały w pełni zrealizowane - opracowano nową strukturę portalu Akademicki Wrocław, stronę graficzną oraz koncepcję funkcjonalności.
Założenia polityki społeczno-gospodarczej: innowacyjność wrocławskiej edukacji (zad. 68); promocja nauki wśród społeczności lokalnej (zad. 115); Portal wiedzy - Wrocławskie Centrum Akademickie (zad. 119)

- WROCŁAWSKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE

Pomyślnie zakończono proces zmiany siedziby Towarzystwa (z ul. Parkowej 13 na ul. Parkową 45),
Ogłoszenie konkursu na realizację zadania publicznego pn.: „Naukowy światopogląd i artystyczny obraz świata. Breslau – Lwów – Wrocław. Tradycje historyczne wrocławskiego środowiska akademickiego w popularyzacji nauki i sztuki wśród wrocławian." Na wniosek WTN, przeprowadzenie procedury konkursowej oraz zawarcie umowy na realizację zadania w terminie do 31 grudnia 2021 r.,
Zaangażowanie w organizację konferencji pt. "Etos ludzi nauki", która miała się odbyć w 1986 r., a która z powodów politycznych się nie odbyła.

Budżet: 100 000,00 zł
Założenia polityki społeczno-gospodarczej: promocja nauki wśród społeczności lokalnej (zad. 115)

- ROK RÓŻEWICZA

Wykłady znawcy twórczości Tadeusza Różewicza, prof. Andrzeja Skrendo:

- Dla radnych Rady Miejskiej w ramach Wrocławskiej Akademii Samorządowej.
- Wykład dla maturzystów, pt. „Tadeusz Różewicz i tradycja literatury polskiej". Wykład śledziło 1760 osób (online).
- Wykład dla seniorów pt. „Tadeusz Różewicz jako stary poeta". Do udziału w wydarzeniu zaproszono słuchaczy wrocławskich Uniwersytetów Trzeciego Wieku, a za pośrednictwem WCRS wrocławskich seniorów. Wykładu na żywo wysłuchało ponad 40 osób.

Sfinansowanie publikacji prof. Andrzeja Skrendo dot. biografii Tadeusza Różewicza.
W projekt wpisywały się również inne działania biura: m.in. FAST.
Budżet: 3 700,00 zł

Założenia polityki społeczno-gospodarczej: promocja nauki wśród społeczności lokalnej (zad. 115)

- AKADEMICKI WROCŁAW dla WOŚP

Pierwsza edycja wspólnej akcji wszystkich wrocławskich uczelni publicznych, SWPS i Akademii Młodych Uczonych i Artystów. Aukcje na allegro oferujące m.in. wydarzenia z udziałem rektorów, naukowców, wizyta rektorów we wrocławskim studio WOŚP.

Założenia polityki społeczno-gospodarczej: promocja nauki wśród społeczności lokalnej (zad. 115)

- KONCERT Z OKAZJI ŚWIĘTA NAUKI

Przygotowanie koncertu w NFM z okazji Święta Nauki we Wrocławiu. Koncert odbył się pod honorowym patronatem Prezydenta Wrocławia oraz Kolegium Rektorów Uczelni Wyższych Wrocławia i Opola. Podczas koncertu pod batutą dyrygenta Bassama Akiki wystąpili soliści, Akademicka Orkiestra Symfoniczna Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu oraz połączone chóry akademickie wrocławskich uczelni.
Budżet: blisko 45 000,00 zł

Założenia polityki społeczno-gospodarczej: promocja nauki wśród społeczności lokalnej (zad. 115)

- ORGANIZACJA PANELU EKSPERCKIEGO W RAMACH FORUM EKONOMICZNEGO W KARPACZU

W ramach Forum Ekonomicznego w Karpaczu BWU było organizatorem panelu dyskusyjnego poświęconego tematyce sztucznej inteligencji. Uczestnicy panelu dyskutowali m.in.o tym, czy wykorzystanie nowych technologii przetwarzania danych na poziomie zarządzania miastami (bądź zaniechanie albo opóźnienie w odwołaniu się do nich) - zacznie niebawem wpływać na poprawę lub pogarszanie się jakości życia lokalnych społeczności.

Założenia polityki społeczno-gospodarczej: Sztuczna Inteligencja (AI) – inteligentne miasto (zad. 152)

- WSPÓŁPRACA Z CENTRUM KULTURY AKADEMICKIEJ CZASOPRZESTRZEŃ

9 marca zorganizowaliśmy dla Czasoprzestrzeni webinar - przeznaczony dla studenckich kół naukowych, podczas którego studenci mogli wirtualnie zwiedzić Czasoprzestrzeń, zapoznać się z ofertą skierowaną specjalnie do studentów oraz zapoznać się z możliwościami organizacji w Centrum różnego typu wydarzeń.

Założenia polityki społeczno-gospodarczej: promocja nauki wśród społeczności lokalnej (zad. 115)

- SPOTKANIE Z BYŁYMI REKTORAMI WROCŁAWSKICH UCZELNI PUBLICZNYCH

Analiza aktualnej sytuacji związanej z integracją wrocławskiego środowiska akademickiego oraz z procesem wdrożenia nowej ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce.
Budżet: 7 505,00 zł

Założenia polityki społeczno-gospodarczej: promocja nauki wśród społeczności lokalnej (zad. 115)

Ad. 3) POMOC SPOŁECZNA, W TYM POLITYKA SPOŁECZNA;

1. WYKŁADY PREZYDENTA WROCŁAWIA DLA SŁUCHACZY UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU

Zorganizowano 2 wykłady dla UTW na Uniwersytecie Wrocławskim oraz na Uniwersytecie Medycznym, pt. „Polityka senioralna miast wobec wyzwań globalnych i lokalnych". W wydarzeniach wzięło udział w sumie niemal 200 osób.
Przygotowanie tekstu wystąpienia Prezydenta Wrocławia z okazji 75-lecia UTW na Uniwersytecie Wrocławskim jako wkładu do jubileuszowego wydania Biuletynu UTW.

Założenia polityki społeczno-gospodarczej: promocja nauki wśród społeczności lokalnej (zad. 115); budowanie społeczeństwa obywatelskiego opartego na solidaryzmie międzypokoleniowym (zad. 153)

2. INNE:

Zaangażowanie w kampanię przeciw otępieniu „Razem przed siebie"
Kampania powstała w ramach międzynarodowego projektu naukowego COGNISANCE, którego realizacją w Polsce zajmował się zespół z Katedry Psychiatrii Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. Wydarzenie we Wrocławiu wsparli: Urząd Marszałkowski, Urząd Wojewódzki, Urząd Miasta Wrocławia oraz MPK Wrocław i Koleje Dolnośląskie.
Głównym celem kampani jest podniesienie świadomości społecznej na temat otępień oraz przeciwdziałanie stygmatyzacji osób z otępieniem i ich bliskich.

Założenia polityki społeczno-gospodarczej: rozwijanie partnerstwa podmiotów w zakresie wzmacniania zdrowia publicznego oraz promowania dobrych praktyk (zad. 77); promocja nauki wśród społeczności lokalnej (zad. 115); budowanie społeczeństwa obywatelskiego opartego na solidaryzmie międzypokoleniowym (zad. 153)

Ad. 4) TURYSTYKA, W TYM PROMOCJA MIASTA;

1. 75 ŻYCZEŃ NA 75-LECIE WROCŁAWIA

Akcja została zainicjowana pod koniec października 2020 r. przez BWU. Ze względu na dobry odbiór została ona poszerzona do 100 życzeń. Pozyskano życzenia do publikacji na miejskim facebooku Wroclove od rozpoznawalnych osób związanych pośrednio lub

bezpośrednio z Wrocławiem: m.in. polskich artystów, prezydentów miast partnerskich, sportowców, laureatów konkursów literackich, osobowości medialnych.
W ramach akcji przygotowano pod podpis Prezydenta Jacka Sutryka kilkadziesiąt listów z podziękowaniem za udział w projekcie i życzeniami noworocznymi. Akcję zakończyła się 26.01.2021 r. publikacją życzeń od Prezydenta Wrocławia. Akcja do dziś procentuje między innymi tym, że mamy ułatwiony dostęp do w/w osób, które Miasto może angażować w inne przedsięwzięcia. Rekordową popularnością cieszyły się, życzenia Anny Dymnej, które miały 413 tys. wyświetleń.

Założenia polityki społeczno-gospodarczej: popularyzacja Wrocławia jako atrakcyjnego ośrodka turystycznego z udziałem ambasadorów miasta (zad. 107); Wrocław jako nowoczesny ośrodek życia muzycznego, teatralnego, plastycznego (zad. 133)

Ad.5) WSPÓŁPRACA, W TYM WSPÓŁPRACA KRAJOWA

I MIĘDZYNARODOWA, DZIAŁANIA PODEJMOWANE W RAMACH ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH;

1. ICON-S
Współorganizacja wraz z NYU School of Law seminarium on-line w dniach 6-9 lipca 2021 r. dotyczącego zagadnień technologii, demokracji, praw człowieka w świetle przyszłości prawa publicznego.
Budżet: 10 000,00 $ (blisko 50 000,00 zł)

Założenia polityki społeczno-gospodarczej: partnerstwo samorządu i uczelni Wrocławia - budowa współpracy międzynarodowej (zad. 102); promocja nauki wśród społeczności lokalnej (zad. 115)

2. PROMOCJA KSIĄŻKI „Historia Czech”
Książka autorstwa Jana Rychlika oraz Władimira Penczewa, które jest 1000 - stronnicowym opracowaniem historii Czech. Wykład promujący wydawnictwo odbył się w Sali Sesyjnej 28.10.2021 r.
Założenia polityki społeczno-gospodarczej: partnerstwo samorządu i uczelni Wrocławia - budowa współpracy międzynarodowej (zad. 102); promocja nauki wśród społeczności lokalnej (zad. 115)

3. THE WROCLAW SECURITY SUMMIT 2021. 2ND INTERNATIONAL SCIENCE CONFERENCE - NATO AND THE EU - STRATEGIC PARTNERSHIP AND COOPERATION WITHIN THE EURO-ATLANTIC SECURITY AREA
Podpisanie porozumienia z UWr o współpracy przy międzynarodowym przedsięwzięciu pt. The Wroclaw Security Summit 2021. 2nd International Science Conference - NATO and the EU - strategic partnership and cooperation within the Euro-Atlantic security area, współfinasowanego w ramach NATO Public Diplomacy Division's Co-Sponsorship Grants, realizowanego pod patronatem Kwatery Głównej NATO w Brukseli.
Budżet: 5 000,00 zł

Założenia polityki społeczno-gospodarczej: partnerstwo samorządu i uczelni Wrocławia - budowa współpracy międzynarodowej (zad. 102)

4. WĘZEŁ WIEDZY ACADEMIA EUROPEA
Konferencja „Iconoclasm: Past & Present Issues” - Intencją konferencji było poszerzenie zakresu analizy ikonoklazmu w jego przeszłych i obecnych kontekstach.
Wsparcie AE w procesie przyjmowania nowych członków stowarzyszenia.
10 grudnia 2021 r., zgodnie z wcześniejszymi założeniami, zarządzenie biurem zostało przeniesione na Politechnikę Wrocławską. Jednakże Miasto w dalszym ciągu uczestniczy w przedsięwzięciu jako jedna ze stron porozumienia o współpracy podpisanego przez Academię Europaea z siedzibą w Londynie, Miasto Wrocław

i Politechnikę Wrocławską.
Budżet: 18 780,00 zł

Założenia polityki społeczno-gospodarczej: partnerstwo samorządu i uczelni Wrocławia - budowa współpracy międzynarodowej (zad. 102); Centrum Wiedzy Academia Europea (zad. 117)

5. INNE:
Pośrednictwo BWU w poszukiwaniu partnerów w międzynarodowych projektach badawczych przez wrocławskie i zagraniczne uczelnie:

- Na prośbę Kancelarii Premiera Saksonii, Michaela Kretschmera, BWU wsparło poszukiwania partnera instytucjonalnego dla drezdeńskiej Kliniki Uniwersyteckiej na potrzeby nawiązania współpracy związanej z realizacją programu badawczego związanego z COVID-19. Fundusze na taką współpracę przeznaczy niemiecki rząd federalny. Do współpracy zaproszeni mogą też być partnerzy z Czech. Celem projektu jest stworzenie międzynarodowego systemu nadzoru poprzez sekwencjonowanie mutacji SARS-CoV-2, do czego potrzebne będą dodatnie testy polskich i czeskich pacjentów. Celem badania DNA mutacji COVID ma być opracowanie nowych szczepionek.
- BWU współpracuje obecnie z wrocławskim UMed i TU Dresden w zakresie pozyskania partnera zagranicznego na potrzeby międzynarodowego projektu dotyczącego badań kohortowych w zakresie otyłości (unijny program „Horyzonty Europy").

Założenia polityki społeczno-gospodarczej: partnerstwo samorządu i uczelni Wrocławia - budowa współpracy międzynarodowej (zad. 102)

PROJEKT STUDY IN WROCLAW
Przekazanie do realizacji przez ARAW projektu Study in Wroclaw majacego na celu pozyskiwanie studentów zagraniczncyh do studiowania na wybranych wrocławskich uczelniach biorących udział w projekcie (pochodzących z Europy Wschodniej).
Budżet: 150 000,00 zł

Założenia polityki społeczno-gospodarczej: partnerstwo samorządu i uczelni Wrocławia - budowa współpracy międzynarodowej (zad. 102), Kampania Studiuj i pracuj we Wrocławiu (zad. 106)

STOISKO WCA NA WIRTUALNYCH TARGACH EDUKACYJNYCH ORGANIZOWANYCH PRZEZ NARODOWĄ AGENCJĄ WYMIANY AKADEMICKIEJ (NAWA)
Targi dedykowane były wrocławskim uczelniom biorącym udział w projekcie Study in Wroclaw. Uczestnicy wydarzenia mieli do dyspozycji wirtualną przestrzeń wystawienniczą, w której mogli się zaprezentować. Wrocławskie Centrum Akademickie przedstawiło m.in. programy miejskie kierowane do studentów, młodych naukowców, także tych z zagranicy.
Wydarzenie było realizowane w ramach narodowego programu „Ready, Study, GO! Poland" i miało zasięg globalny.

Założenia polityki społeczno-gospodarczej: partnerstwo samorządu i uczelni Wrocławia - budowa współpracy międzynarodowej (zad. 102); promocja nauki wśród społeczności lokalnej (zad. 115)

POLSKO-SAKOSOŃSKIE DNI INNOWACJI
BWU wspólnie z TU Dresden, Wirtschaftsförderung Sachsen i Politechniką Wrocławską rozpoczęło przygotowania do 4 edycji Polsko-Saksońskich Dni Innowacji pt. „Przyszłość europejskiej produkcji: elastyczna – cyfrowa – zrównoważona". Termin wydarzenia planowany na 15-16.09.2022 r. Swoją obecność zapowiada Premier Saksonii, Michael Kretschmer.

Założenia polityki społeczno-gospodarczej: partnerstwo samorządu i uczelni Wrocławia - budowa współpracy międzynarodowej (zad. 102)

BIURO WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ

Ogólna charakterystyka miasta [§ 3. pkt. 3. 1) Zarządzenia Prezydenta nr 6642/21 z dn. 14.12.2021 r.] i Współpraca, w tym współpraca krajowa i międzynarodowa [§ 3. pkt. 3. 19) Zarządzenia Prezydenta]
Podobnie jak w roku 2020, Wrocław ma 17 Miast Partnerskich, w większości europejskich (w kolejności zawierania umów): Drezno, Wiesbaden, Departament La Vienne, Breda, Lwów, Kowno, Hradec Králové, Grodno, Lille, Wilno, Reykjavik, Oxford i Batumi, ale także spoza naszego kontynentu: Charlotte (USA), Guadalajara (Meksyk) i Ramat Gan (Izrael).
Przez trwającą pandemię koronawirusa, nadal nie udało się zrealizować planowanej wizyty przedstawicieli koreańskiego Cheongju we Wrocławiu połączonej z uroczystością podpisania umowy partnerskiej (Radni RMW przyjęli uchwałę w sprawie współpracy partnerskiej obu Miast w lutym 2020r.). 11 marca 2021 r. przedstawiciele Wrocławia i Cheongju połączyli się ze sobą zdalnie, by podczas webinaru na platformie zoom, aby podzielić się swoimi doświadczeniami w zarządzaniu w czasach pandemii (w szczególności w dziedzinach ekonomii i kultury).

Współpraca z Miastami Partnerskimi:
- Batumi (i szerzej Autonomiczna Republika Adżarii)

19.02-12.03 – Wystawa „Przyjaźń polsko-gruzińska i niepodległość Gruzji";
19.02-12.03. – Wystawa z okazji 5. rocznicy podpisania porozumienia pomiędzy Dolnym Śląskiem i Adżarią;
10.03 – Oficjalne zamknięcie wystaw poświęconych 5-leciu współpracy Dolnego Śląska z Adżarią. Udział przedstawicieli Ambasady Gruzji w Polsce;
25.05 – Spotkanie diaspory gruzińskiej, przedstawicieli Ambasady Gruzji, przedstawicieli gminy Wrocław i regionu Dolny Śląsk z okazji Dnia Niepodległości Gruzji przypadającego 26 maja. Na stadionie wyświetlono flagę gruzińską;
26.05 – Uroczysta msza i uroczystości przy grobie płk. Waleriana Tewzadze w Dzierżoniowie z okazji Dnia Niepodległości Gruzji;
07.09 – Spotkanie Prezydenta z Przewodniczącym Rady Najwyższej Autonomicznej Republiki Adżarii podczas Forum Ekonomicznego w Karpaczu;
11.10 – Koncert chóru z Batumi (Ensemble Batumi) we wrocławskim Ratuszu);
11-18.12 – Wizyta dzieci z Adżarii (laureaci konkursu wiedzy o Dolnym Śląsku), spotkanie z przedstawicielami gminy, zapewniono zwiedzania ZOO i Hydropolis;
14-18.12 – Wizyta studyjna przedstawicieli Youth Regional Center z Autonomicznej Republiki Adżarii. Spotkania z przedstawicielami gminy, regionu, Konsulatu Honorowego Gruzji we Wrocławiu.

- Breda

10-23.10 – projekt filmowy „THE ESSENTIAL" artysty z Bredy, Martina Riebeeka. Nagrania wywiadów z wrocławianami pozwoliły stworzyć filmowy portret miasta;
23-25.10 – udział delegacji z Wrocławia w obchodach rocznicy wyzwolenia Bredy przez I Dywizję Pancerną S. Maczka oraz w obchodach 30-lecia partnerstwa Wrocławia i Bredy;
listopad – do Bredy skierowano prośbę o list poparcia Departamentu Wody w Bredzie dla wrocławskiego projektu „Climate Change Mitigation and Adaptation" (Breda pozytywnie odpowiedziała na prośbę i przesłała swój list rekomendujący).

- Drezno

15.06 – otwarcie Biura Regionalnego Dolnego Śląska w Dreźnie. Udział przedstawicieli Wrocławia, spotkanie z władzami Drezna – nadburmistrzem Dirkiem Hilbertem oraz pracownikami tamtejszego biura współpracy z zagranicą.

- Kowno

24-26.11 – przedstawiciele Wrocławia wzięli udział w upamiętnieniu 80. rocznicy pierwszych masowych egzekucji Żydów z miast III Rzeszy Niemieckiej (w tym

z Breslau) w Forcie IX Twierdzy Kowieńskiej. Wydarzenie odbyło się na zaproszenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Litewskiej. W uroczystościach wzięli udział przedstawiciele miast, z których miały miejsce deportacje (Berlin, Frankfurt, Monachium i Wiedeń), a także reprezentanci lokalnych gmin żydowskich oraz ambasadorowie Niemiec, Austrii, Polski i Izraela. W programie były m.in.: złożenie wieńców w Forcie IX w Kownie, transmitowana on-line debata dotycząca pamięci historycznej z udziałem historyków i ekspertów, a także koncert upamiętniający ofiary Holocaustu, z udziałem Premier Litwy, Panią Ingidą Šimonyte;
Współpraca w związku z planami realizacji w Kownie wrocławskiego muralu, z okazji Europejskiej Stolicy Kultury 2022 w Kownie. Przeprowadzono rozmowy dotyczące wyboru lokalizacji, konsultacje z mieszkańcami oraz ustalono niezbędne do procesu wyboru wykonawcy detale. Ostatecznie, ze względu na ograniczenia budżetu gminy Wrocław, została podjęta decyzja o rezygnacji z projektu;
Współpraca z Kownem w związku z organizacją w 2022 roku Wrocławskiej Olimpiady Młodzieży. Kowno potwierdziło udział swoich drużyn we wszystkich zaproponowanych dyscyplina sportowych;
Współpraca z Kownem przy projekcie „Wrocławskie kolędowanie".

- Lille

Od początku roku prowadzono ustalenia dotyczące realizacji I części projektu wymiany młodzieży licealnej (w trójkącie miast: Wrocław, Lille, Kolonia) w tematyce zwalczania dyskryminacji. W czerwcu miało się odbyć pierwsze (z konieczności zdalne) spotkanie uczestników, ale zostało w ostatniej chwili odwołane, z powodu niemożności zapewnienia uczestników wymiany przez stronę niemiecką. Projekt będzie najprawdopodobniej realizowany, gdy tylko uda się znaleźć szkołę z Kolonii chętną do wzięcia udziału w wymianie;
20.07 – spotkanie z przedstawicielką organizacji polonijnej Lektura z Lille na temat projektu obchodów 10-lecia współpracy Wrocławia i Lille (okrągła rocznica przypada na 2023 r.);
W trakcie roku Lille (podobnie jak inne wybrane miasta partnerskie) zaproszono do udziału w kilku wrocławskich projektach: Grow Green, Wrocławskie Kolędowanie, Olimpiada Młodzieży w 2022 r.

- Lwów

3.07 - Uroczystości na Wzgórzach Wuleckich (kwiaty pod pomnikiem, w imieniu Wrocławia złożyła Politechnika Lwowska);
6-9.09 - Udział Mera Lwowa w Forum Ekonomicznym w Karpaczu.

- Oxford

28.02 – wirtualne spotkanie Burmistrza Oxfordu z burmistrzami miast partnerskich – Bonn, Grenoble, Leiden (Holandia), Umea (Szwecja), Perm (Rosja), Saskatoon (Kanada), Leon (Nikaragua) i Wrocławiem. Coroczne święto od ogłoszenia Brexitu. Wrocław reprezentowany był przez Wiceprezydenta;
14-15.11 – udział przedstawiciela gminy w uroczystościach Remembrance Day w Oxfordzie.

- Wilno

24-26.11 – spotkanie przedstawicieli Wrocławia z Ambasador RP w Wilnie, Panią Urszulą Doroszewską, a także z Wiceprezydentem Wilna, i przedstawicielami Departamentu Spraw Międzynarodowych Miasta Wilna. Wrocław reprezentowali: Wiceprezydent, Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej oraz Społeczny Doradca Prezydenta ds. Tolerancji i Przeciwdziałania Ksenofobii.

- Berlin

(Berlin formalnie nie jest miastem partnerskim Wrocławia, ale już od wielu lat współpraca obu miast jest bardzo intensywna i wielopłaszczyznowa)
25.02 – Udział w wystawie online „Lepsze jutro – Das bessere Morgen" w ramach współpracy Wrocław – Berlin „Pociąg do kultury";
17.06 – Start spływu kajakowego Wrocław – Berlin;
15-17.08 – wizyta prasowa dziennikarzy we współpracy z ZOPOT Berlin;
3.09 – odsłonięcie wrocławskiego krasnala w Berlinie przy Breslauer platz. Wizyta Wiceprezydenta Wrocławia i spotkanie z senatorem ds. kultury Klausem Ledererem;

2.11 – wizyta dziennikarki Niemiec w ramach współpracy z ZOPOT Berlin, temat: Organy w Kościele Św. Elżbiety;
6-8.11 – wizyta studyjna 5 dziennikarzy w ramach współpracy z ZOPOT Berlin, temat: Kulturalny Wrocław.

Konsulaty
Pod koniec 2021 roku ilość placówek konsularnych działających we Wrocławiu wynosiła 25 (w 2019 r. było ich 26). Obecnie działają w mieście: 2 konsulaty generalne (Republiki Federalnej Niemiec oraz Ukrainy - patrz niżej), jeden Wicekonsulat (Węgier) i 22 konsulaty honorowe: Austrii, Bułgarii, Czech, Danii, Estonii, Finlandii, Francji, Gruzji, Hiszpanii, Indii, Kazachstanu, Litwy, Luksemburga, Łotwy, Malty, Meksyku, Norwegii, Słowacji, Szwecji, Turcji, Włoch. Dwa kraje przestały być reprezentowane: Chile i Korea, za to we wrześniu otworzył się konsulat honorowy Brazylii.
Pod koniec roku nieoficjalnie zaczął działać nowy Konsul generalny Ukrainy we Wrocławiu, który zastąpił działającego dotychczas Konsula honorowego. W trakcie całego roku doszło do kilku spotkań z Ambasadorem Ukrainy w Polsce (22.04, 19.10). Efektem spotkań i rozmów były: podpisanie umowy najmu lokalu przy pl. Bpa Nankiera przeznaczonego na Konsulat (28.10) oraz oddanie do użytku pierwszej części lokalu, w którym obsługiwani będą obywatele Ukrainy (8.12).
Wyjątkowo, z powodu pandemii, w 2021 r. nie odbyło się tradycyjne doroczne spotkanie noworoczne Prezydenta Wrocławia z wrocławskim korpusem konsularnym.
Większość Konsuli pozytywnie odpowiedziała na zaproszenie do udziału w kolejnej, trzeciej edycji projektu edukacyjnego kierowanego do uczniów wrocławskich szkół – Dzień Paszportu (więcej o projekcie na ostatniej stronie tego sprawozdania).

Spotkania władz Wrocławia z przedstawicielami dyplomacji:
8.02 - uroczystość nadania imienia (Kiran) nosorożcowi indyjskiemu urodzonemu we wrocławskim Zoo z udziałem Ambasadora Indii w Polsce'
22.06 – Wizyta Ambasador Indonezji,
24.06 – Wizyta Ambasadora Japonii,
25.06 – Wizyta Ambasadora Izraela,
30.06 – Wizyta Ambasador Azerbejdżanu,
2.07 – Wizyta Ambasadora Tajwanu,
27.07 – Wizyta Ambasadora Tajlandii,
6.09 – Wizyta Konsul generalnej Francji z Krakowa,
15.09 – Wizyta Ambasadora Niemiec, połączone z wręczeniem Dyplomu Uznania Henrykowi Kalinowskiemu,
21.09 – Wizyta Ambasadora Szwajcarii,
27.09 – Wizyta Ambasadora Turcji wraz z przedstawicielami handlowymi,
29.09 – Wizyta Ambasadora Japonii,
1.10 – Wizyta Ambasadora Danii,
15.10 – Wizyta Ambasadora Palestyny,
25.11 – Wizyta nowej Ambasador Indii w Polsce,
3.12 – spotkanie reprezentantów Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego reprezentantów dyscypliny strzelectwa sportowego WKS Śląsk i nowego Ambasadora Arabii Saudyjskiej. Miasto Wrocław otrzymało nagrodę od Ambasadora z dziękowaniami za możliwość zorganizowania obozu sportowego dla niepełnosprawnych sportowców z Arabii Saudyjskiej we Wrocławiu,
14.12 – Wizyta Ambasadora Luksemburga, otwarcie wystawy z okazji setnej rocznicy nawiązania stosunków dyplomatycznych luksembursko-polskich (wystawa prezentowana była przed głównym wejściem do Wrocławskiego Ogrodu Zoologicznego).

Współpraca z Europą Wschodnią

W 2021 roku rozpisano cztery konkursy na organizację projektów w tym zakresie:
1. Organizacja w roku 2021 przedsięwzięć i działań zmierzających do poszerzenia współpracy z Europą Wschodnią

Celem zadania było szerzenie wiedzy na temat szeroko rozumianej Europy Wschodniej poprzez organizowanie dla mieszkańców Wrocławia i nie tylko szkoleń i prelekcji związanych z tematyką Europy Wschodniej, konferencji naukowych oraz spotkań mających na celu przybliżenie polityki, kultury i tradycji krajów Europy Wschodniej. Zadania te w 2021 roku powierzono Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego.

2. Wydawanie czasopisma o tematyce wschodniej i Azji centralnej – dwumiesięcznika Nowa Europa Wschodnia w roku 2021 w wersji papierowej i elektronicznej"

Zadanie zostało zrealizowane przez Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego. Celem pisma było zainteresowanie polskich odbiorców ogólnie rozumianą tematyką wschodnią. Pismo drukuje eseje, analizy krytyczne, recenzje, rozmowy z ludźmi kultury, sztuki i polityki, jak i reportaże rzucające światło na życie codzienne w państwach byłych Republik Radzieckich. Prowadzona była prenumerata pisma.

W okresie realizacji zadania publicznego regularnie prowadzono stronę internetową www.new.org.pl. Wśród poruszanych tematów znalazły się protesty na Białorusi, wojna na Karabachu, migracja ze Wschodu, kultura migrantów i integracja. W czasie realizacji zadania publicznego pismo utrzymało pozycję najważniejszego periodyku piszącego o Europie Wschodniej.

3. Mogiłę pradziada ocal od zapomnienia

Celem zadania jest porządkowanie zabytkowych polskich nekropolii, które znajdują się na Kresach w okolicach Lwowa, Tarnopola, Stanisławowa, na Wołyniu i Podolu. W ramach akcji wolontariusze - uczniowie, absolwenci wrocławskich szkół oraz studenci – biorą udział w pracach porządkowych i rekonstrukcyjnych na cmentarzach, pomaga im także miejscowa młodzież i lokalne władze.

4. Kursy języka polskiego – Polski Instytut Współpracy Obywatelskiej (dotacja w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego)

Celem projektu jest wsparcie migrantów z Białorusi, Ukrainy i innych państw byłego ZSRR (łącznie ok. 30-45 os.) w ich adaptacji i integracji w lokalnym środowisku Wrocławia oraz stworzenie okazji do zanurzenia się w polską kulturę i nasze polskie codzienne praktyki. Cel ten realizowano poprzez organizację intensywnych kursów jęz. polskiego oraz spotkań integracyjnych pod nazwą „Polski Klub Dyskusyjny" (odpowiednik Polish Speaking Clubs). Lekcje były także okazją do poznania polskiej kultury i ciekawostek z życia codziennego mieszkańców Wrocławia.

Działania Wrocławia w ramach wsparcia dla Białorusi

Od rozpoczęcia się protestów na Białorusi w 2020 roku przedstawiciele gminy Wrocław biorą udział w spotkaniach Zespół ds. Migracji i Integracji (podgrupa ds. białoruskich) działającego w ramach Unii Metropolii Polskich;

Styczeń - Upominki dla Białorusinów z okazji świąt Bożego Narodzenia, wspólnie z organizacją Inna Shulga;

7.02 - Dzień Solidarności z Białorusią – podświetlenie stadionu w barwach biało-czerwonych-białych;

25.03 - Rezolucja Rady Miasta Wrocławia wspierająca protestujących na Białorusi;

Z okazji obchodzonego na Białorusi Dnia Woli podświetlono stadion w barwach wolnej Białorusi;

Od kwietnia - spotkania z przedstawicielami białoruskich organizacji we Wrocławiu (Fundacja Za Wolność Waszą i Naszą, Fundacja Pomoc i Integracja, Stowarzyszenie Białoruski Związek Solidarności, Oddział Wrocławski Białoruskiego Domu);

W spotkaniach ze strony gminy udział biorą: BWZ, WCRS, Wromigrant oraz Pełnomocniczka Prezydenta ds. mieszkańców Wrocławia pochodzenia białoruskiego. Podczas spotkań poruszane są tematy obecnych działań podejmowanych na rzecz sytuacji na Białorusi, rozwiązywania bieżących problemów. Spotkania te również mają na celu aspekt informacyjny. Spotkania o celu informacyjnym odbyły się na następujące tematy: IPI (z udziałem pracownika MOPS-u), sprawy legalizacji pobytu i pracy z uwzględnieniem wiz humanitarnych i sytuacji z COVID-19 (z udziałem Urzędu

Wojewódzkiego), szczepień na COVID-19 dla cudzoziemców (informacja udzielona przez Wromigrant);
30.05 - współorganizacji Dnia Dziecka dla dzieci z Białorusi pod hasłem „Przygoda w Parku";
5.06 - spotkanie Swiatłany Cichanouskiej, Tatsiany Khomich, Wołgi Kawalkowej z diasporą białoruską we Wrocławiu, oficjalne odsłonięcie muralu dla demokratycznej opozycji na Białorusi (wspólnie z Fundacją Za Wolność Waszą i Naszą oraz Przedstawicielstwem Parlamentu Europejskiego we Wrocławiu i Centrum Historii Zajezdnia);
Od czerwca -stały kontakt z Uniwersytetem Wrocławskim w celu zapewnienia stypendium dla białoruskiego opozycjonisty Romana Protasiewicza;
18-20.06 i 22-24.10 - Festiwal Niezależnej Kultury Białoruskiej (m.in.: wieczór poezji, wystawy, spektakl, pokaz filmu, warsztaty sitodruku);
24-25.07 – występy wolnego Chóru Białorusi we Wrocławiu;
12.09 - spotkanie autorskie z Iją Kiwą promujące jej książkę poświęconą protestom na Białorusi (wspólnie z Fundacją Za Wolność Waszą i Naszą);
2.10 - spektakl „JA" białoruskiej niezależnej grupy teatralnej „Kupalaŭcy". Aktorzy w geście solidarności zaprzestali pracy po zwolnieniu dyrektora Pawła Latuszki. Część zdecydowała się kontynuować działalność w podziemiu jako niezależna teatralna grupa „Kupalaŭcy";
27.10 - spotkanie międzysektorowe w sprawie prześladowanej rodziny białoruskiej (spotkanie w odpowiedzi na pismo z dnia 12.10.2021);
18.12 - Jalinka 2021 – przekazanie upominków dla białoruskich dzieci.

Współpraca z Ukrainą
Luty/marzec - udział w kampanii Facebooka i Fundacji Nasz Wybór. Nazwa kampanii „Razem w sieci, razem w Polsce". Dodatkowo we Wrocławiu przez tydzień ukazywano sylwetki Ukraińców mieszkających we Wrocławiu;
25.05 – udział w spotkaniu online „Ukraina nigdy nie będzie szła sama";
23.08-13.09 - wystawa „30. rocznica Niepodległości Ukrainy. Współpraca polsko-ukraińska" (organizowana wspólnie z Urzędem Marszałkowskim i OKiS);
24.08 - oficjalne uroczystości związane z Dniem Niepodległości Ukrainy (otwarcie wystawy, koncert Dagh Daughters, odegranie hymnu Ukrainy z wieży ratuszowej);
11.09 - pokaz filmu „Ten deszcz nigdy nie ustanie" oraz dyskusja z Iją Kiwą i Ziad Abou Saleh o doświadczeniu wojny;
od 18.10 - projekt „Dźwięk bezpiecznego dotyku. Dotyk. Bezpieczeństwo. Dramaturgia ukraińska". W ramach projektu autorka pomysłu i reżyserka Ołena Apczeł poprosiła dziewięcioro ukraińskich dramaturżek i dramaturgów, by napisali krótkie teksty na temat transformacji pojęcia „bezpieczeństwa", która dokonała się w czasie pandemii. Tabliczki z kodami QR przekierowującymi zwiedzających na stronę projektu zostały zamontowane w 9 lokalizacji w centrum Wrocławia;
01.12 - „Debata Trzydziestolecia" z okazji 30. rocznicy uznania niepodległości Ukrainy przez Polskę. Debata z udziałem świadków tego wydarzenia, politykami oraz ekspertami relacji polsko-ukraińskich. Gościem honorowym był Premier Jan Krzysztof Bielecki.

Inne projekty wschodnie
26.05 - zapewnienie upominków dla mam uczestniczących w inicjatywie fundacji WiWa „Dzień Urody". Fundacja WiWa opiekuje się rodzinami z obszaru Europy Wschodniej mieszkającymi we Wrocławiu oraz polskimi, które posiadają dzieci z niepełnosprawnością;
14.07 - spotkanie z uczestnikami projektu Intervet Western Balkans z Bośni i Hercegowiny (prezentacja Wrocławia);
11-19.08 - wizyta młodzieży z miejscowości Bujwidze w regionie wileńskim (spotkanie z przedstawicielami gminy, zwiedzanie Hydropolis, Muzeum Pana Tadeusza, Wrocławskiego Parku Wodnego i Stadionu);
27.09 - spotkanie z Szefową Misji IOM (International Organization for Migration) w Polsce Panią Livią Styp-Rekowską. Podczas rozmowy zaprezentowano projekty dla migrantów

we Wrocławiu: m.in. klasy przygotowawcze oraz Przejście Dialogu, czy rolę pełnomocników Prezydenta Wrocławia;
9.11 - prowadzenie lekcji na temat wielokulturowości i migracji dla uczniów ósmej klasy szkoły podstawowej nr 28 we Wrocławiu.

Organizacje międzynarodowe
luty – przygotowanie opracowania dotyczącego działań zwalczających rasizm i ksenofobię podejmowanych przez wybrane jednostki miejskie (Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Departament Edukacji oraz Departament Spraw Społecznych UMW, Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego). Dokument w języku angielskim został przesłany do sieci European Coalition of Cities Against Racism, która opublikowała go na swojej oficjalnej stronie;
16.03 - udział Społecznego Doradcy Prezydenta Wrocławia ds. Tolerancji i Przeciwdziałania Ksenofobii w panelu pt. „Relacje Międzywyznaniowe i Międzygminne w Erze Cyfrowej" w ramach międzynarodowej konferencji organizacji ds. zwalczania antysemityzmu (Combat Anti-Semitism Movement - CAM), i jej nowej inicjatywy „Mayors Summit Against Anti-Semitism" (Szczyt Burmistrzów Przeciwko Antysemityzmowi);
20.04 – udział Wiceprezydenta Wrocławia w spotkaniu wysokiego szczebla na forum Globalnego Parlamentu Burmistrzów poświęconego lokalnym rozwiązaniom problemów związanych ze zmianami klimatu. Wiceprezydent zabrał głos w dyskusji na temat innowacyjnych polityk dot. narzędzi finansowania działań;
8.07 – przyjęcie przez Radę Miejską Wrocławia uchwały w sprawie przystąpienia Wrocławia do programu Rady Europy pt. „Miasta międzykulturowe". Biorąc pod uwagę fakt, że we Wrocławiu mieszka według szacunków ponad 120 tys. osób z ponad z 120 krajów świata, a we wrocławskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych uczy się blisko 4 tysiące uczniów innojęzycznych reprezentujących 42 kraje i 15 języków, konieczne jest rozwijanie strategii i programów dotyczących zarządzania międzykulturowością. Międzynarodowy program „Miasta międzykulturowe" prowadzony przez Radę Europy i Komisję Europejska adresowany jest do miast wielokulturowych i ma na celu wspieranie władz lokalnych, ale także społeczności, organizacji i przedsiębiorstw w tworzeniu polityki integracji opartej na modelu polityki integracji międzykulturowej. Dzięki udziałowi w Programie Wrocław uzyska wsparcie i dostęp do kompleksowej metodologii pomocnej w tworzeniu strategii zarządzania różnorodnością i integracji oraz do zasobów obejmujących obszerne profile miast, bazę dobrych praktyk, szczegółowe przewodniki dot. realizacji działań, a także podręczniki i wytyczne dotyczące określonych obszarów polityki;
29.06 – udział przedstawicieli gminy w międzynarodowym webinarze poświęconym standardom usług w sektorze zdrowia publicznego. Organizatorem webinaru była ALDA - Europejskie Stowarzyszenie na Rzecz Demokracji Lokalnej a wydarzenie było częścią projektu LAR III (Reforma Administracji Lokalnej) realizowanego na terenie Turcji ramach UNDP (Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju). W spotkaniu uczestniczyli eksperci tureccy oraz międzynarodowi konsultanci UNDP;
19.07 – udział przedstawicieli Wrocławia w organizowanym przez ALDA międzynarodowym webinarze dot. organizacji miejskiej administracji wodno-kanalizacyjnej (spotkanie w ramach projektu LAR III);
22.07- udział przedstawicieli Wrocławia w organizowanym przez ALDA międzynarodowym webinarze dot. zarządzania spółkami miejskimi (spotkanie w ramach projektu LAR III);
3-5.11 – udział przedstawicieli gminy w konferencji EUROCITIES (Międzynarodowe Zrzeszenie Społeczności Lokalnych i Regionalnych) pt. „The power of cities – transforming society" w Lipsku. Konferencja miała wymiar europejski, brali w niej udział przedstawiciele Komisji Europejskiej. Tematem przewodnim była siła miast przyszłości oraz zmian w społeczeństwie;
3.12 - Podczas corocznego zjazdu członków Europejskiej Koalicji Miast Przeciwko Rasizmowi (ECCAR) przy UNESCO Wrocław, w uznaniu zasług, dołączył do prestiżowego kilkunastoosobowego grona zasiadającego w Komitecie Sterującym (w którym kadencja wynosi 4 lata).

Pozostałe projekty zagraniczne
W 2021 r. kontynuowano opracowywanie tzw. „koronaraportów", czyli przeglądu sytuacji pandemicznej w większości państw europejskich i USA (statystyki zachorowań, zgonów i ozdrowień, bieżące informacje o tym, jak państwa radzą sobie z walką z Covid-19, jakie restrykcje wprowadzają w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa, jakie formy pomocy kierują do przedsiębiorców i innych dotkniętych kryzysem, etc.).
Dodatkowo zaczęły także regularnie powstawać raporty ekologiczne mające na celu monitoring działań podejmowanych przez państwa i miasta, które starają się adaptować do zmian klimatu, wprowadzając rozwiązania przyjazne dla środowiska i chroniące bioróżnorodność (zwłaszcza w dobie pandemii, która zwiększyła wrażliwość na kwestie klimatyczne, wymusiłam przyspieszenie pewnych decyzji i zmieniła przyzwyczajenia i zachowania społeczeństw).
1 grudnia Prezydent powołał Pana Karola Przywarę na stanowisko Pełnomocnika Prezydenta Wrocławia ds. Współpracy z Zagranicą. Do jego zadań będzie należało m.in.: reprezentowanie Prezydenta podczas spotkań z gośćmi zagranicznymi, podtrzymywanie kontaktów w sieciach i organizacjach międzynarodowych, czy rozpoznawanie problemów mniejszości narodowych we Wrocławiu i szukanie możliwych rozwiązań.
Na początku roku kontynuowane były prace związane z koordynacją nagrań życzeń na 75-lecie Wrocławia: pozyskano nagrania od Aleksandry Kurzak, Bogdana Zdrojewskiego, Klausa Lederera (Berlin) i ekipy „Pociągu do Kultury".
17.02 - udział w Seminarium online o Sztucznej Inteligencji.
9-12.03 - udział w targach ITB Berlin w formie online. Prezentacja Wrocławia.
17.03 – udział Wrocławia w światowych obchodach Dnia Św. Patryka we współpracy z Ambasadą Irlandii w Polsce. W ramach kampanii Global Greening miasta podświetlają swoje najbardziej rozpoznawalne obiekty w kolorze zielonym. W 2021 we Wrocławiu na zielono podświetlone zostały Hala Stulecia oraz Stadion Wrocław.
11.06 - spotkanie z Nowym Dyrektorem Biura Łącznikowego Saksonii we Wrocławiu.
17.06 - otwarcie wystawy z okazji Jubileuszu 30-lecia podpisania Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy polsko-niemieckiej, w ramach obchodów jubileuszu przygotowano także publikację okolicznościowego artykułu o Traktatach i wzajemnej współpracy autorstwa Gregora Thuma, autora książki „Die fremde Stadt. Breslau 1945", profesora Uniwersytetu w Pittsburght
14.07 – prezentacja promocyjna Wrocławia dla młodzieży z Bośni i Hercegowiny.
30.06-1.07 - współorganizacja konferencji pt. „Dolny Śląsk, Polska, Azja. Wczoraj, dziś i jutro". W spotkaniu uczestniczyło blisko stu dwudziestu reprezentantów świata biznesu i nauki, Ambasadorzy Polski w Azji, ale też azjatyccy w Polsce, szefowie wielkich korporacji i naukowcy zajmujący się relacjami polsko-azjatyckimi, którzy poruszali tematy związane z Azją i próbowali rozpoznać wzajemne potrzeby i możliwości współpracy środowisk akademickich, gospodarczych i administracji publicznej.
9.07 - wizyta sekretarza stanu Mathiasa Weilandta z Ministerstwa Sprawiedliwości, Demokracji, Europy i Równego Traktowania z Saksonii. Spotkanie z Wiceprezydentem.
1-5.09 – wizyta studyjna amerykańskiej dziennikarki Laury Moser z pisma „Travel & Leisure". W programie znalazły się spotkania z przedstawicielami Wrocławia i wrocławskich instytucji kultury (NFM, Fundacja Bente Kahan) i nauki (Coventry University) oraz wizyta w Hydropolis i Operze.
17-19.09 - współorganizacja „Dni Grecji we Wrocławiu" obchodzonych z okazji 200-ecia odzyskania niepodległości przez Grecję. W programie obchodów znalazły się m.in. występy greckich artystów, w tym koncert Georgiosa Dalarasa w Narodowym Forum Muzyki, pokazy tańców greckich, wystawa plenerowa opowiadająca o powstaniu narodowowyzwoleńczym, degustacje greckich potraw, wystawy greckich artystów mieszkających w Polsce oraz sympozjum naukowe (dodatkowo 25.03 w Dzień Niepodległości Grecji miała miejsce inauguracja wystawy plenerowej o powstaniu narodowowyzwoleńczym oraz odegrano hymn Grecji z wieży ratuszowej).
20-23.09 - wizyta niemieckiej telewizji ntv i przygotowanie programu zwiedzania i spotkań.

20-26.09 - wsparcie udziału w X Międzynarodowym Festiwalu i Konkursie Chóralnym „Canco Mediterrania" w Lloret de Mar i w Barcelonie w Hiszpanii dla Zespołu Wokalnego Rondo, który jako jedyny chór z Wrocławia zakwalifikował się do prestiżowego festiwalu;
29-30.09 - wizyta studentów z Natolina prezentacja o mieście, zwiedzanie Muzeum Miejskiego, Starego Ratusza, Hali Stulecia.
2.10 – wizyta we Wrocławiu Minister Katji Meier (Ministerstwo Sprawiedliwości, Demokracji, Europy i Równego Traktowania Saksonii) Spotkanie z Prezydentem oraz Pełnomocnikiem Prezydenta Wrocławia ds. Równego Traktowania.
4-6.10 - wizyta dziennikarzy niemieckich w związku z Inauguracją Organów w Kościele Św. Elżbiety.
23.10 – złożenie wieńców pod pomnikiem Braterstwa Polsko-Węgierskiego w 65. rocznicę wybuchu powstania węgierskiego.
4-5.11 - udział w Polsko-niemieckim Okrągłym Stole organizowanym przez Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w Wojnowicach.
16-19.11 - udział w targach turystycznych w Lipsku. Promocja Wrocławia.
23.11 - na stadionie przy ul. Lotniczej 72 został oddany do użytku pierwszy publicznie dostępny we Wrocławiu profesjonalnego stołu do teqballa. Stół jest prezentem dla mieszkańców Wrocławia od Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Handlu Węgier oraz Międzynarodowej Federacji Teqballa.
26.11 – udział w konferencji online dot. Jubileuszu 30-lecia Fundacji Współpracy Polsko Niemieckiej.
Listopad - prezentacja Wrocławia dla uczniów międzynarodowego programu Erasmus goszczonych przez uczniów VII LO we Wrocławiu.

Promocja miasta [§ 3. pkt. 3. 13) zarządzenia Prezydenta]
Biuro Współpracy z Zagranicą realizuje także zadania z zakresu organizacji i nadzoru merytorycznego nad przestrzeganiem zasad Systemu Identyfikacji Wizualnej Urzędu, prowadzi poradnię językową i doradza przy redagowaniu tekstów i projektach wydawniczych.

SIW (System Identyfikacji Wizualnej)
Zadania realizowane we współpracy z WOU, obejmują m.in.:
- aktualizację tablic urzędowych (ustawowych), informacyjnych, kierunkowych i przydrzwiowych we wszystkich obiektach w związku z reorganizacją wydziałów UMW (przygotowywanie zamówień, weryfikacja projektów, akceptacja do druku i nadzór nad montażem);
- monitoring obiektów pod kątem przestrzegania zasad SIW przez komórki organizacyjne UMW;
- monitoring obiektów pod kątem oceny stanu nośników SIWUMW i zgłaszanie konieczności wymiany uszkodzonych elementów;
- kontrolę bieżących zamówień elementów SIWUMW;
- nadzór nad poprawnością oraz zgodnością z SIW wizytówek, identyfikatorów i legitymacji służbowych pracowników UMW (weryfikacja, korekta i akceptacja projektów do druku);
- przygotowywanie szablonów pism i papierów firmowych do korespondencji tradycyjnej i elektronicznej dla nowo powstałych komórek organizacyjnych UMW.

Zadania realizowane we współpracy ze wszystkimi komórkami organizacyjnymi UMW, obejmują m.in.:
- konsultacje nt. przygotowywanych przez komórki organizacyjne UMW projektów graficznych pod kątem ich zgodności z SIW;
- konsultacje z komórkami organizacyjnymi UMW nt. zasad korzystania ze wzorów pism okolicznościowych (dyplomów, listów gratulacyjnych, podziękowań itd.) zgodnie z SIWUMW oraz redagowania tekstów;
- nadzór nad poprawnością językową i zgodnością z SIW pism okolicznościowych przygotowywanych pod podpis Prezydenta Wrocławia (redakcja, korekta i druk nadsyłanych projektów pism).

Zadania realizowane podczas pandemii COVID-19:
- tworzenie bieżących komunikatów związanych z zasadami zachowania podczas pandemii COVID-19,
- przygotowanie danych na tablice informacyjne w pawilonach zewnętrznych przy COM-ach,
- współpraca przy projektach informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez Wydział Promocji Miasta i Turystyki.

Poradnia językowa
Współpraca z komórkami organizacyjnymi UMW oraz jednostkami organizacyjnymi Gminy, obejmująca m.in.:
- doradztwo językowe (redakcja i korekta tekstów, porady językowe, rozstrzygnięcia wątpliwości dotyczących ortografii, interpunkcji, odmiany nazwisk, zapisu nazw własnych itp.) zgodnie z Ustawą o języku polskim;
- doradztwo edytorskie (konsultacje projektów pod kątem zgodności z zasadami typografii i edycji tekstów).

Projekty wydawnicze
Stała współpraca z Biurem Rady Miejskiej i Biurem Prezydenta oraz wydawnictwem przy publikacjach cyklicznych na Święto Wrocławia.

Zadania zrealizowane w ramach „Założeń polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2021":

Organizacja uroczystości wręczenia Nagrody Jana Nowaka-Jeziorańskiego
Kolejny raz zorganizowana została uroczystość wręczenia Nagrody Jana Nowaka-Jeziorańskiego przyznawanej corocznie za wybitne zasługi w odzyskaniu przez Polskę niepodległości, obaleniu komunizmu oraz w kształtowaniu i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Europie Środkowej.
W 2021 roku Nagrodę otrzymały Swietłana Cichanouska, Maryja Kalesnikawa i Wołha Kawalkowa, walczące o demokratyczne standardy na Białorusi. Uroczystość odbyła się 4 czerwca 2021 r. w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich i była transmitowana przez telewizję TVN 24.

Dzień Paszportu
To inicjatywa Konsulatu Honorowego Indii i gminy. Celem wydarzenia jest pokazanie międzykulturowego charakteru miasta, w którym obecne są liczne konsulaty, organizujące swoje siedziby właśnie we Wrocławiu w odpowiedzi na potrzeby przybywających do miasta obcokrajowców. Wydarzenie organizowane jest w formie interdyscyplinarnej gry, podczas której dzieci zdobywają pieczątki danego konsulatu w specjalnie przygotowanym „wrocławskim" paszporcie. Wydarzenie adresowane jest do uczniów wrocławskich szkół ponadstawowych.
Do końca grudnia 2021 r. udało się sfinalizować dobranie partnerstw poszczególnych konsulatów ze szkołami (ponadpodstawowymi) i opracować opisy poszczególnych krajów wraz z ciekawostką łączącą dany kraj z Polską lub Wrocławiem do papierowej wersji paszportu, z którego uczniowie skorzystają podczas wydarzenia finałowego w czerwcu 2022 r. Równolegle trwały też prace najpierw nad projektem, a później wykonaniem specjalnej ceramicznej wersji paszportu, która w styczniu 2022 r. zostanie przekazana na licytacje na rzecz WOŚP, jako wyraz wsparcia wielokulturowego Wrocławia dla działań koordynowanych przez Jurka Owsiaka.

MIEJSKI RZECZNIK KONSUMENTÓW

OCHRONA KONSUMENTÓW

Zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej: u.o.k.k.) wykonywane są przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miejskiego Wrocławia, Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów jako odrębna komórka organizacyjna znajduje się w Departamencie Prezydenta.
Do zadań Rzecznika Konsumentów należy między innymi zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów oraz występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów - art. 42 ust. 1 pkt. 1 i 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 poz. 275 ze zm.).
Przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów świadczona jest bezpłatna pomoc w postaci:
- poradnictwa i edukacji konsumenckiej,
- w przypadku pojawienia się sporu na tle czynności prawnej, po wyczerpaniu drogi postępowania reklamacyjno-odwoławczego, prowadzona jest mediacja/ interwencja (korespondencyjnie),
- sporządzenia pozwu przeciwko firmie, sprzeciwu czy odpowiedzi na pozew.

W latach ubiegłych liczba zgłoszeń konsumenckich kształtowała się następująco: w 2020 roku- 8288 zgłoszeń, 2019 roku- 8953 zgłoszeń i 2018 roku- 17562 zgłoszeń.
W roku sprawozdawczym obsłużono łącznie 7333 zgłoszeń w sprawach konsumenckich: wniosków, zapytań, pism kierowanych do wiadomości, pism wymagających przekazania zgodnie z właściwością miejscową oraz w ramach współpracy w obszarze ochrony konsumentów.
Należy podkreślić, że spadek całkowitej liczby zgłoszeń konsumenckich za rok 2021 wiąże się ze wzrostem świadomości konsumenckiej. Natomiast wraz ze spadkiem liczby udzielanych porad w sprawach prostych, zaobserwowano zwiększenie liczby spraw o skomplikowanym, wielowątkowym charakterze, co z kolei przełożyło się na poszerzanie wiedzy z zakresu prawa krajowego i unijnego utrzymując wysoki poziom świadczonej konsumentom pomocy prawnej.
Zakres i rodzaj udzielonej na rzecz Mieszańców Wrocławia pomocy prawnej w konkretnej sprawie miał charakter indywidualny i był zależny od oceny stanu faktycznego oraz prawnego, jak również od treści wniosku Konsumentów. Klieci kierowali wnioski i zapytania do Rzecznika w formie: telefonicznej (6497 zgłoszeń), korespondencji tradycyjnej, elektronicznej w tym za pośrednictwem platformy ePUAP. W roku sprawozdawczym odnotowano znaczny wpływ spraw za pośrednictwem platformy ePUAP. Były to zarówno sprawy z wnioskiem konsumenckim, na podstawie którego podejmowano interwencje w sprawach konsumenckich, jak również zwykłe zapytania. Wzrost spraw zgłoszonych przez platformę ePUAP w porównaniu do roku poprzedniego , w którym zarejestrowano w sumie 217 wniosków konsumenckich, w stosunku do roku sprawozdawczego w sumie 245 wniosków- 34% wszystkich zgłoszeń w formie pisemnej. Elektroniczna forma prowadzenia spraw przejawia wzrostową tendencję u Konsumentów. W roku sprawozdawczym prowadzone były interwencje pisemne poprzez występowanie do przedsiębiorców oraz mediacje. Przygotowywano opinie prawne wydawane Konsumentom pisemnie. W roku 2021 udzielano również pomocy konsumentom w samodzielnym dochodzeniu roszczeń przed sądami polegającej na przygotowaniu pozwów, sprzeciwów, pism procesowych - łącznie 37 spraw. Jedynie porady bezpośrednie podobnie jak w roku ubiegłym nie miały miejsca z uwagi na zawieszenie wizyt osobistych mieszkańców do odwołania, niemniej jednak starano się również obsługiwać interesantów jeżeli pojawiali się w Biurze Rzecznika, przy zachowaniu pełnego reżymu sanitarnego.

REALIZACJA ZADAŃ w 2021 r.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE OCHRONY PRAW I INTERESÓW KONSUMENTÓW
LICZBA SPRAW
LICZBA KONSUMENTÓW OBJĘTYCH POMOCĄ

1. Udzielanie porad i informacji prawnej – osobiście i telefonicznie, 6589 6589

2. Udzielanie porad i informacji prawnej, wydawanie opinii, występowanie do przedsiębiorców - pisemnie 713 713
3. Współdziałanie z innymi instytucjami (w tym przekazania wg właściwości miejscowej) 18, dotyczy zbiorowych interesów konsumentów
4. Sprawy i sygnały od Konsumentów na piśmie - przyjęte do wiadomości 13 * Dotyczy zbiorowych interesów konsumentów

Razem 7333 * ok. 7333

W roku sprawozdawczym z uwagi na kolejny rok, w którym przyszło nam się zmagać ze skutkami związanymi z epidemią COVID-19, odnotowano mniej spraw związanych z możliwością anulowania umów o świadczenie usług turystycznych, ich rozliczenia; kolejno spraw, dotyczących rozliczeń za świadczenie usług, które nie zostały zrealizowane, w branżach które decyzją rządu zostały czasowo zamknięte, a które to sprawy były głównym problemem, z którym zgłaszali się Konsumenci w roku ubiegłym.

W pozostałych kategoriach spraw konsumenckich, podobnie jak w poprzednich latach dominowały zgłoszenia konsumenckie dotyczące umów sprzedaży (reklamacji zakupionych towarów) oraz umów zawartych na odległość.

Ponadto, zauważalne w stosunku do ubiegłego roku, w którym odnotowano zmniejszenie liczby zgłoszeń dotyczących nieprawidłowości związanych z umowami zawieranymi poza lokalem na tak zwanych prezentacjach, ich liczba wzrosła, jednakże nie w sposób tak znaczący, jak w latach przed epidemią. Również liczba zapytań dotyczących nienależytego wykonania usług turystycznych, czy też zwrotu towaru bez wad, zakupionego w sklepach stacjonarnych, uległa zwiększeniu w stosunku do roku ubiegłego. Powyższe wynikać może z rezygnacji rządu Rzeczypospolitej Polskiej z wprowadzenia podobnych restrykcji i ograniczeń jak w 2020 roku. Niemniej jednak tendencja spraw związanych z umowami zawieranymi na odległość, nadal ulegała wyraźnemu zwiększeniu, a to między innymi z uwagi na znaczne zwiększenie umów zawieranych w sklepach internetowych.

W pozostałych kwestiach, jak w latach ubiegłych, Mieszkańcom Wrocławia udzielono wsparcia w sprawie sporów powstałych głównie na tle umów:

- sprzedaży
- o dzieło i o świadczenie usług (np. usługi naprawcze, remontowe, wykonawców stolarki meblowej, drzwiowej, okiennej, rolet i innych wyrobów na zamówienie, kosmetyczne, pralnicze, pogrzebowe)
- o usługi edukacyjne
- o usługi telekomunikacyjne
- deweloperskich
- dostaw energii elektrycznej, gazu i wody
- transportowych i przewozowych
- medycznych

W roku sprawozdawczym, podobnie jak w latach ubiegłych, konsumenci najczęściej skarżyli się na niską jakość produktów i problemy z zaspokojeniem ich roszczeń z tytułu rękojmi do sprzedawców obuwia, sprzętów elektronicznych i gospodarstwa domowego. Natomiast zauważalne było zmniejszenie spraw dotyczących nieprawidłowości w umowach zawieranych w trybie poza lokalem przedsiębiorstwa (najczęściej w domach osób starszych) głównie o świadczenie usług telekomunikacyjnych, dostawy prądu lub gazu, medycznych oraz innych na przykład montażu detektorów, czy pieców gazowych, co również należy upatrywać w obawach mieszkańców związanych z COVID-19.

W wymagających tego przypadkach Biuro Rzecznika korzystało ze wsparcia urzędów, instytucji specjalistycznych i regulatorów rynku, zasięgając ich opinii, zgłaszając nowe problemy, czy wymieniając się informacjami. W roku 2021 miały miejsce 4 postępowania w ramach współpracy z UOKiK (przekazano informacje i dokumenty, o które wnioskował Urząd), udzielano również odpowiedzi na zapytania poszczególnych delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Współpraca z delegaturami UOKiK polegała na bieżącej wymianie informacji na temat przedsiębiorców, wobec których toczyły się postępowania lub wpływały skargi, bądź negatywnych zjawisk na rynku, czy problemów danej kategorii, zgłaszanych przez Konsumentów. Bieżące kontakty umożliwiały stałe

i skuteczne monitorowanie rynku oraz szybsze reagowanie na pojawiające się problemy konsumenckie.

OBOWIĄZEK SPRAWOZDAWCZY

Realizując obowiązek ustawowy – zapisany w art. 43 ust. 1 u.o.k.k. – rzecznik konsumentów – w terminie do dnia 31 marca każdego roku – przedkłada Prezydentowi Miasta do zaopiniowania roczne sprawozdanie ze swojej działalności, które następnie jest przekazywane do właściwej miejscowo delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

DZIAŁANIA O CHARAKTERZE EDUKACYJNO-INFORMACYJNYM, SPOTKANIA, KONFERENCJE, SZKOLENIA

Kluczowym elementem systemu ochrony konsumentów, obok pomocy prawnej świadczonej w odpowiedzi na konkretny problem, jest prowadzenie edukacji konsumenckiej. Wiedza przekazywana w przystępny sposób istotnie wzmacnia pozycję konsumenta, czyni relacje z przedsiębiorcą zrozumiałymi. Dzięki pogłębianiu wiedzy wybory konsumentów są bardziej racjonalne i świadome. Można zatem powiedzieć, że ciągła edukacja jest najlepszym narzędziem ochrony konsumentów.

Aktywność w obszarze edukacji konsumenckiej jest zależna od potrzeb lokalnej społeczności przy czym największe zapotrzebowanie na informacje o takim charakterze występowało w okresach świątecznych, to jest w czasie wzmożonej konsumpcji towarów i usług, oraz w okresie wakacyjnym, w którym konsumenci są narażeni na problemy związane z utratą danych osobowych, dokumentów tożsamości, gotówki, czy bagażu. Ponadto konsumenci często dochodzili roszczeń w związku z nienależytym wykonaniem umowy przewozowej lub o świadczenie usług turystycznych.

W roku sprawozdawczym zrealizowano zadanie publiczne, finansowane przez Gminę Wrocław pod tytułem „Zajęcia edukacyjne wprowadzające do tematyki ochrony konsumenckiej dla dzieci i młodzieży z wrocławskich placówek edukacyjnych", we współpracy z konsumencką organizacją pozarządową.

W ramach realizacji zadania odbyło się 60 interaktywnych zajęć w 11 wrocławskich szkołach, w których udział wzięło 1409 uczniów zarówno ze szkół podstawowych jak i ponadpodstawowych. Nauczycielom przekazano skrypt zajęć i prezentację multimedialną do dalszego wykorzystania, a uczniom zostały wręczone broszury edukacyjno-informacyjne na temat podstawowych zagadnień konsumenckich.

Na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia w ramach zakładki na stronie www.wroclaw.pl pod adresem:https://www.wroclaw.pl/portal/miejski-rzecznik-konsumentow-we-wroclawiu, prowadzony jest serwis dla konsumentów, gdzie publikowane są między innymi bieżące ogłoszenia, ważne informacje i komunikaty, dane kontaktowe specjalistycznych instytucji – pomocne konsumentom w dochodzeniu ich roszczeń, a także wzory pism, porady, przepisy prawa oraz filmy edukacyjne. Serwis jest dostępny również w angielskiej i ukraińskiej wersji językowej. Strona jest na bieżąco aktualizowana, między innymi w październiku 2021 roku o aktualne informacje w zakładce „Młody Konsument w sieci" oraz „Niezbędnik Seniora". W ramach współpracy z UOKiK zamieszczono informacje na temat zagrożeń z inwestowaniem środków pieniężnych.

Ponadto aktywność biura w zakresie edukacji była realizowana poprzez udzielanie wywiadów, w ramach zgłaszanych przez lokalne media potrzeb. W roku sprawozdawczym udzielono odpowiedzi na zapytanie redaktorskie dla Gazety Wrocławskiej na temat reklamacji związanych w opóźnieniem bądź brakiem realizacji umowy przejazdu.

W kwietniu 2021 roku, w bezpłatnym Biuletynie Informacyjnym Urzędu Miejskiego Wrocławia ukazał się artykuł dotyczący umów zawieranych w sklepach internetowych.

Również udzielono wywiadu – nagranie do „Kalejdoskopu Seniora" w Telewizji Echo24 Sp. z o.o. z Wrocławia, a także dla radia Eska Wrocław w sprawie tzw. „Black Friday" i „Mikołajek".

REALIZACJA DODATKOWYCH ZADAŃ

W roku sprawozdawczym kontynuowano realizację dwóch projektów mających na celu usprawnienie pracy oraz podniesienie jakości usług świadczonych w Biurze Miejskiego Rzecznika Konsumentów.
Pierwszy projekt dotyczył przyłączenia Biura Miejskiego Rzecznika Konsumentów do funkcjonującego w urzędzie systemu kolejkowego. Kolejny etap wdrożenia projektu zarządzania kolejką skupiony był na opisie wymagań dostosowanych do wymogów Biura oraz uzgodnieniu możliwych w tym zakresie rozwiązań. Nowy system umożliwi zarządzanie obsługą Konsumentów zgłaszających się do Biura osobiście poprzez udostępnienie automatu biletowego jak i na wprowadzenie wizyt umawianych z wyprzedzeniem za pośrednictwem strony www.bez-kolejki.um.wroc.pl. System został dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, umożliwia także obsługę konsumentów w języku angielskim i ukraińskim.
Drugi projekt zrealizowany w 2021 roku polegał na usprawnieniu działania linii telefonicznej dedykowanej konsumentom poprzez dostosowanie jej funkcjonalności do oczekiwań mieszkańców oraz analitycznych potrzeb pracy biura. Celem wdrożenia programu w szczególności było umożliwienie sporządzenia raportów i statystyk z przeprowadzonych rozmów oraz uruchomienie automatycznej zapowiedzi dla dzwoniących Konsumentów. Wprowadzając sukcesywnie nowe rozwiązania i udogodnienia w trosce o najwyższą jakość realizowanych usług, stale podnoszony jest standard obsługi wszystkich zgłaszających się do biura klientów urzędu.

PODSUMOWANIE
Rok sprawozdawczy był kolejnym, szczególnym rokiem dla całego urzędu, a co za tym idzie dla Biura Rzecznika, który już drugi rok z rzędu poza świadczeniem usług, to jest poradnictwa na rzecz Mieszkańców Miasta Wrocławia i występowaniu w ich imieniu, w ramach przyznanych ustawowo kompetencji, również zajmuje się edukacją konsumencką, która wykonywana w formie telefonicznej i pisemnej wymagała poświecenia większej ilości czasu, zwłaszcza w przypadku seniorów i osób obcojęzycznych. Praca związana z analizą wpływających wniosków, niejednokrotnie niekompletnych, niezawierających wymaganych, podstawowych dokumentów dla dokonania analizy w zgłaszanych sprawach, wymagała nie tylko, przekazania informacji o konieczności uzupełnienia dokumentacji, ale również zawierała próbę udzielenia porady prawnej na temat dalszych kroków, niejednokrotnie na podstawie ograniczonych informacji, co wymagało przedstawienia różnych rozwiązań dla danej sprawy uwzględniających, wszystkie potencjalne ewentualności i zawiłości sprawy. W roku sprawozdawczym w porównaniu do 2020 roku nastąpił niewielki spadek wpływu spraw do Biura Miejskiego Rzecznika Konsumentów. Warto zauważyć, że zmniejszyła się liczba przeprowadzanych na terenie miasta Wrocławia pokazów i prezentacji, których głównymi odbiorcami byli seniorzy niejednokrotnie nierozumiejący zawiłości prawnych na skutek czego, powstało mniej sporów na tle zawartych umów poza lokalem przedsiębiorstwa. Powyższe może wynikać ze wzrostu świadomości konsumenckiej jak i z wprowadzonych obostrzeń związanych z trwającym stanem epidemii COVID-19.

INFORMACJA NA TEMAT DECYZJI ADMINSTRACYJNYCH
Do działalności rzeczników konsumentów nie stosuje się przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, tym samym nie wydają oni decyzji administracyjnych w sprawach konsumenckich, prowadzonych w obszarze prawa cywilnego.

BIURO RADY MIEJSKIEJ WROCŁAWIA

Akty prawne wydane przez Radę Miejską Wrocławia

W 2021 r. Rada Miejska Wrocławia obradowała na 15 sesjach i uchwaliła łącznie **435** aktów prawnych, w tym:
- **428 uchwał**,

- **3 stanowiska** (w sprawach: projektu Krajowego Planu Odbudowy i Budowania Odporności, tolerancji i szacunku dla praw człowieka i sprzeciwu wobec budowy elektrociepłowni na południowo-wschodnim krańcu gminy Wisznia Mała),
- **4 rezolucje** (o sytuacji w Republice Białorusi, o upamiętnieniu trzydziestej rocznicy powstania samorządu osiedlowego, o ustanowieniu roku 2022 Rokiem Edyty Stein oraz Rokiem Dobrych Relacji - Przeciw Samotności).

Tabela nr 1 Akty prawne wydane przez Radę Miejską w kadencji VIII – 2018-2023 (Źródło: UMW)

Rok	Liczba ogółem wydanych	w tym uchwały	w tym apele	w tym stanowiska	w tym rezolucje
2018	44	43	1	0	0
2019	450	444	2	4	0
2020	352	346	2	0	4
2021	435	428	0	3	4
Ogółem	1281	1261	5	7	8

Tabela nr 2 Uchwały Rady Miejskiej wydane w 2021 r. według przedmiotu regulacji (Źródło: UMW)

Podział tematyczny	Liczba w 2021 r.
Ustrój, organizacja i zarządzanie	176
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne, ład przestrzenny, rewitalizacja i polityka rozwoju miasta	80
Finanse i rachunkowość	53
Edukacja, nauka i szkolnictwo wyższe	32
Repatriacja	5
Pozostałe	82
Ogółem	428

Zagadnienia z zakresu **ustroju, organizacji i zarządzania** były w poprzednim roku – przedmiotem największej liczby podjętych przez Radę Miejską uchwał. Obejmują one około 41,1% wszystkich ubiegłorocznych regulacji i dotyczą:
Znaczna ich ilość jest wynikiem m.in. rozpatrzenia przez Radę Miejską:

- skarg powszechnych na Prezydenta Wrocławia i dyrektorów jednostek organizacyjnych: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy, Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta, Zarządu Zasobu Komunalnego, Zarządu Zieleni Miejskiej, Komendanta Straży Miejskiej Wrocławia, dyrektorów jednostek oświatowych – 45 uchwał,
- petycji w przedmiocie obniżenia cen biletów MPK, powstrzymania degradacji kompleksu Stadionu Olimpijskiego, zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla ulicy Murowanej, nadania ulicy lub placowi imienia Marii Dulębianki, nadania skwerowi przy ul. Kleczkowskiej imienia Ofiar Wysiedleń z Kresów Wschodnich, nadania skwerowi przy ul. Kleczkowskiej imienia Róży Luksemburg, podjęcia uchwały o zakazie prezentowania w miejscach publicznych treści drastycznych oraz homofonicznych, uchwały wzywającej do wstrzymania wycinki drzew oraz ochrony Lasu Mokrzańskiego, zmiany nazwy ulicy Jana Kapistrana – 9 uchwał,
- skarg do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na uchwały Rady w sprawach: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: w rejonie ulic Parkowej i Kazimierza Bartla, w rejonie ulic Ceglanej, Miłoszyckiej i Byczyńskiej, w rejonie ulicy Kazimierza Witalisa Szarskiego, przyznania "Nagrody Wrocławia" i uchwalenia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na obszarze Wrocławia – 6 uchwał,

- wniosków o zmianę uchwał Rady w przedmiocie ustalenia strefy płatnego parkowania oraz stawek opłat, w przedmiocie górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych, o zmianę kryteriów punktacji dla osób ubiegających się o przyznanie lokalu z mieszkaniowego zasobu gminy oraz dopłat do stawek bazowych czynszu w zakresie regulacji dyskryminujących osoby z niepełnosprawnością, o podział Osiedla Pilczyce-Kozanów-Popowice Płn., o zmianę nazwy placu Jana Pawła II oraz o wprowadzenie prawa, które ułatwiałoby poruszanie się po Wrocławiu pomimo ograniczenia spowodowanego ogradzaniem osiedli mieszkaniowych – 10 uchwał,
- wezwania do usunięcia naruszenia prawa uchwałą w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia – 1 uchwała

oraz uwzględnienia rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Dolnośląskiego stwierdzającego częściową nieważność uchwały o połączeniu przedszkoli w Zespół Przedszkoli nr 1 i nie wnoszenia skargi na rozstrzygnięcie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (1 uchwała).

W związku z upływem kadencji rad osiedli Wrocławia w minionym roku w drodze uchwały Rady:

- zarządzono wybory do Rad Osiedli, wyznaczając głosowanie na dzień 17 października 2021 r.,
- powołano do ich przeprowadzenia Miejską Komisję Wyborczą, stwierdzono utratę członkowstwa przez 3 jej członków na skutek zrzeczenia się członkowstwa, a po wykonaniu zadań rozwiązano Miejską Komisję Wyborczą.

Dodatkowo w ubiegłym roku znowelizowano wszystkie uchwały statutowe osiedli, wprowadzając nowe statuty wraz z ordynacją wyborczą, w zmienionym ujednoliconym brzmieniu.

Pozostałymi uchwałach Rady obejmującymi tematykę ustroju, organizacji i zarządzania:

- stwierdzono wygaśnięcie mandatów 4 radnych rad osiedli: Biskupin- Sępolno – Dąbie - Bartoszowice, Krzyki-Partynice, Przedmieście Oławskie, z powodu nieobecności na sesji Rady przez okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- odwołano Przewodniczącego Komisji Edukacji i Młodzieży, zatwierdzono wybór nowego Przewodniczącego Komisji Edukacji i Młodzieży oraz wybór Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej, odwołano i przyjęto rezygnację oraz dokonano wyboru Przewodniczących Rady Miejskiej, odwołano i wybrano Wiceprzewodniczącą Rady, a także wprowadzono zmiany w składach osobowych stałych komisji Rady,
- powołano doraźną Komisję ds. zmian w Statucie Wrocławia i zatwierdzono wybór jej Przewodniczącego,
- znowelizowano zasady przyznawania i wysokość diet dla radnych Rady Miejskiej,
- zatwierdzono plany kontroli Komisji Rewizyjnej na 2021 r. i na 2022 r. oraz zmiany w planach kontroli na 2020 r. i 2021 r.,
- wskazano przedstawiciela do składu Rady Kuratorów Zakładu Narodowego im. Ossolińskich,
- wyznaczono przedstawicieli do Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz znowelizowano tryb powoływania członków, organizację i tryb działania Wrocławskiej Rady,
- udzielono wotum zaufania Prezydentowi,
- ustalono wynagrodzenie dla Prezydenta,
- określono kierunki działania dla Prezydenta w zakresie ochrony zabytkowego kompleksu Stadionu Olimpijskiego, w tym zespołu dawnych odkrytych basenów sportowo-rekreacyjnych oraz Założeń polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2022,
- wyrażono wolę przystąpienia Miasta do programu Rady Europy „Miasta międzykulturowe”,
- zadecydowano o zmianie zakresu zadań publicznych należących do Powiatu Wrocławskiego przejętych przez Miasto Wrocław ze względu na rozszerzenie katalogu podmiotów uprawnionych do otrzymania pomocy od państwa w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 o kościelne osoby

prawne i inne jednostki organizacyjne oraz dokonano stosownej zmiany w Statucie Powiatowego Urzędu Pracy,
- wyrażono wolę współdziałania z innymi gminami w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego,
- udzielono zgody na przekazanie zadań własnych Gminie Długołęka w zakresie przebudowy ul. Gostyńskiej oraz ul. Spacerowej,
- znowelizowano uchwałę o tytułach i nagrodach przyznawanych przez władze Wrocławia oraz powołano doraźną Komisję Nominacyjną i zatwierdzono jej Przewodniczącego,
- przyznano nagrody Wrocławia: Annie Kraucz-Miękus – dyrektorce Fundacji Opieka i Troska, Tadeuszowi Pawłowskiemu – piłkarzowi i trenerowi WKS Śląsk Wrocław, Kindze Preis – wybitnej wrocławskiej aktorce i ambasadorce Fundacji „Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci; Fundacji „Promyk Słońca", Fundacji Ogólnopolski Strajk Kobiet oraz tytuł Civitate Wratislaviensi Donatus Renacie Mauer-Różańskiej – wybitnej sportsmence, dwukrotnej mistrzyni olimpijskiej w strzelectwie,
- dokonano zmiany w uchwale powołującej Młodzieżową Radę Miasta Wrocławia nadając jej nowy statut oraz określono tryb zgłaszania przez Młodzieżową Radę Miasta Wrocławia wniosku o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej,
- znowelizowano Statut Centrum Usług Informatycznych w zakresie wykazu obsługiwanych jednostek,
- zaopiniowano pozytywnie lokalizacje kasyn gry przy Podwalu 83-84 i przy ul. Kiełbaśniczej 20-21/22.

Problematyka **planowania i zagospodarowania przestrzennego, ładu przestrzennego, rewitalizacji i polityki rozwoju miasta** była w minionym roku treścią blisko 18,7% uchwał.
Zdecydowano o **przystąpieniu do sporządzenia 23 miejscowych planów** zagospodarowania przestrzennego w rejonie:
- ulic Pabianickiej, Ślężnej i Wielkiej,
- ulicy Stanisława Małachowskiego,
- ulic Kępińskiej, Kamieńskiego i Torowej,
- ulic Na Niskich Łąkach i Szybkiej oraz rzeki Oławy,
- ulicy Lubczykowej,
- ulicy Konduktorskiej,
- ulicy Karola Skibińskiego,
- placu Strzeleckiego,
- ulic Turniejowej, Wyścigowej i Stajennej,
- ulicy Jaworskiej,
- ulic Grochowej i Ołowianej,
- ulic Nabycińskiej, Marchijskiej i Braniborskiej,
- ulic Białowieskiej, Legnickiej i Niedźwiedziej,
- ulicy Przedmiejskiej,
- ulic Tadeusza Zielińskiego, Nasypowej i Swobodnej,
- estakady Gądowianki oraz ulic Strzegomskiej i Nowodworskiej,
- ulic Zygmunta Wróblewskiego i Antoniego Wiwulskiego,
- ulic Kazimierza Michalczyka i Portowej,
- ulicy Jeziorowej,
- ulicy Zalipie i Zajączkowskiej oraz ulic Pęgowskiej i Zagaje,
- ulic Swojczyckiej i Marca Polo,
- Kanału Miejskiego i ulicy Władysława Reymonta,
- oraz dla obszaru pomiędzy ulicą Kiełczowską i doliną rzeki Widawy.

Uchwalono **17 miejscowych planów** zagospodarowania przestrzennego w rejonie:
- ulic Elizy Orzeszkowej, Stefana Jaracza i Nowowiejskiej,
- linii kolejowej Wrocław Osobowice, ulicy Pełczyńskiej oraz AOW,
- ulicy Granicznej i ronda Żołnierzy Radiotechników,
- ulic Krzemienieckiej i Stryjskiej,

- ulic Orlej i Racławickiej,
- ulicy Kazimierza Witalisa Szarskiego,
- skrzyżowania ulic Bolesława Krzywoustego i Zielnej,
- ulic Lutyńskiej, Żarskiej i Lubskiej,
- placu Strzeleckiego,
- ulic Bernardyńskiej i Jana Ewangelisty Purkyniego,
- ulic Jedności Narodowej i Rychtalskiej,
- ulic Międzyrzeckiej, Rakowieckiej i Na Niskich Łąkach,
- ulic Ernesta Maya, Tadeusza Brzozy i alei Architektów,
- zachodniego odcinka ulicy Tęczowej,
- ulicy Jaworskiej,
- obszaru pomiędzy ulicą Kiełczowską i doliną rzeki Widawy,
- przy ulicy Wołowskiej

oraz **3 zmiany miejscowych planów** zagospodarowania przestrzennego:
- dla obszaru położonego w rejonie ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Mostu Warszawskiego i al. Marcina Kromera,
- Maślic Małych,
- zespołu urbanistycznego Krzyki - Południe w obrębie Partynice.

Sprawy **nadania nazw ulicom, skwerom, rondom i parkom, zmian położenia ulic i zniesienie nazwy ulicy** stanowią materię 33 ubiegłorocznych uchwał.
Nazwy uzyskały:
- ulice: Tadżycka, Uzbecka, Haliny Konopackiej, Zecerska, Trocka, Weroniki Kumko, Marii Dulębianki, Bagienna, Chocianowska, Witolda Lutosławskiego, Marchijska, Heleny Marusarzówny, Żonkilowa, Sośnicka, Maurycego Ravela, Koronna, Wenedów, Żytawska, Ady Sari, Barbary Kostrzewskiej, Grażyny Bacewicz i 11 Listopada.
- ronda: Bohdana Karabona, Praw Kobiet i Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.
- skwery: Ludwiga Guttmanna, Czesława Niemena, Wrocławskich Rotarian.

Park, zlokalizowany przy ul. Sztabowej, otrzymał nazwę Tadeusza Różewicza.
Zmieniono położenie 3 ulic: Asfaltowej, Rezedowej i Żmudzkiej.
Zniesiono nazwę ulicy Juliana Krzyżanowskiego.
W ubiegłym roku wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji obejmujący osiedla Brochów, Kleczków, Księże, Nadodrze, Ołbin, Plac Grunwaldzki, Przedmieście Oławskie, Przedmieście Świdnickie oraz zadecydowano o przystąpieniu do sporządzenia **Gminnego Programu Rewitalizacji** dla tego obszaru.
Wprowadzono dalsze korekty i uzupełnienia w uchwale, którą utworzono **Park Kulturowy „Stare Miasto”** odnoszące się do m.in. ogródków gastronomicznych, eksponowania wyrobów artystycznych, wystaw, tablic, plakatów,reklam, utrzymania w dobrym stanie obiektów i budynków.
Zdecydowano o przystąpieniu do sporządzenia **Strategii Rozwoju Wrocławia „Wrocław 2050”** z równoczesnym określeniem trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.
Tematyka **finansów i rachunkowości** stanowi przedmiot prawie 12,4% podjętych uchwał w ramach których:
- udzielono Prezydentowi absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2020 r.,
- dokonano zmian w budżecie miasta na 2021 r. (8 uchwał) oraz uchwalono budżet na 2022 r.,
- wprowadzono zmiany w wieloletniej prognozie finansowej (9 uchwał) i przyjęto nową wieloletnią prognozę finansową miasta,
- określono zasady udzielenia dotacji celowej na zadania służące ochronie zasobów wodnych związane z gromadzeniem wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania oraz znowelizowano zasady udzielania dotacji celowej na zadania służące poprawie efektywności energetycznej polegającej na wymianie okien zewnętrznych oraz na zadania służące ochronie powietrza, polegające na trwałej zmianie ogrzewania opartego na paliwach stałych na ogrzewanie niskoemisyjne,
- udzielono dotacji celowych:

- Województwu Dolnośląskiemu: na realizację zadania inwestycyjnego budowę hali lekkoatletycznej, na opracowanie wstępnego studium planistyczno - prognostycznego dla projektu pod nazwą „Poprawa jakości połączeń Dzierżoniowa i powiatu dzierżoniowskiego z Wrocławiem dzięki wznowieniu ruchu na linii kolejowej nr 310 Kobierzyce - Piława Górna oraz odbudowie drugiego toru na odcinku linii kolejowej nr 285 Wrocław Główny - Kobierzyce" i na opracowanie wstępnego studium planistyczno - prognostycznego dla projektu pod nazwą „Budowa bazowej infrastruktury do uruchomienia Wrocławskiej Kolei Metropolitalnej. Poprawa Jakości połączeń z Legnicy do Wrocławia na odcinku Środa Śląska - Wrocław",
- na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach,

- przyznano pomoc finansową dla miasta Siemiatycze oraz Województwu Dolnośląskiemu na realizację zadania w zakresie organizowania publicznego transportu zbiorowego w wojewódzkich kolejowych przewozach pasażerskich,
- zatwierdzono sprawozdanie finansowe i sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta za 2020 r. oraz sprawozdania finansowe samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Centrum Neuropsychiatrii „NEUROMED" i Wrocławskiego Centrum Zdrowia,
- dokonano wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Miasta Wrocławia za 2021 i 2022 r. oraz wyboru podmiotu do badania sprawozdań finansowych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Centrum Neuropsychiatrii „NEUROMED" za 2021 i 2022 r. i Wrocławskiego Centrum Zdrowia za 2020 i 2021 r.,
- określono wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego,
- ustalono wysokość stawek podatku od nieruchomości obowiązujące od dnia 1 stycznia 2022 r.,
- zatwierdzono wnioski o wsparcie Gminy Wrocław ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w spółce Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław oraz w nowo tworzonej spółce SIM Wrocław,
- wprowadzono zwolnienia od podatku od nieruchomości dla grup przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19,
- zmieniono wcześniejsze regulacje dotyczące zwolnień od podatku od nieruchomości m.in. na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz na potrzeby działalności gospodarczej prowadzonej przez mikro i małych przedsiębiorców w ramach programu pomocy de minimis oraz zwolnień od podatku od nieruchomości powierzchni użytkowych lokali mieszkalnych w ramach projektu intensyfikacji powstawania terenów zieleni,
- dokonano zmian wykazu jednostek budżetowych, które gromadzą dochody na wydzielonych rachunkach i źródeł tych dochodów,
- zmieniono rozwiązania w zakresie Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego,
- dokonano zmian w wykazie inkasentów opłaty skarbowej.

Zagadnienia **edukacji, nauki i szkolnictwa wyższego** są treścią około 7,5% podjętych w ubiegłym roku uchwał, którymi m.in.:

- dopuszczono możliwości składania wniosku o przyjęcie do publicznej szkoły ponadpodstawowej do sześciu wybranych publicznych szkół,
- ustalono kryteria wraz z liczbą punktów na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, klas I publicznych szkół podstawowych, publicznych młodzieżowych domów kultury,
- ogłoszono zamiar likwidacji Szkolnego Schroniska Młodzieżowego, przekształcenia Przedszkola nr 24 i Szkoły podstawowej nr 61, przeniesienia siedziby Przedszkola nr 7, zmieniono termin zamiaru likwidacji Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 na dzień 31 sierpnia 2021 r. oraz zdecydowano o wyłączeniu Szkolnego Schroniska Młodzieżowego z Lotniczych Zakładów Naukowych, o likwidacji

z dniem 31 sierpnia 2021 r. Szkolnego Schroniska Młodzieżowego i Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1, o połączeniu z dniem 1 września 2021 r. przedszkoli w Zespół Przedszkoli nr 1, o przekształceniu z dniem 1 września 2021 r. Przedszkola nr 24 i Szkoły Podstawowej nr 61, o przeniesieniu z dniem 1 września 2021 r. siedziby Przedszkola nr 7 pod adres ul. Osobowicka 127,
- nadano Szkole Podstawowej nr 71 imię „Zesłańców Sybiru",
- nadano nowy statut Wrocławskiemu Centrum Doskonalenia Nauczycieli,
- ustalono nowy regulamin przyznawania dodatków oraz innych składników wynagrodzenia dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych,
- określono rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli, nauczycieli emerytów, nauczycieli rencistów, nauczycieli pobierających nauczycielskie świadczenie kompensacyjne szkół i placówek oraz warunki i sposób ich przyznawania,
- przyjęto średnią cenę jednostki paliwa (oleju napędowego, benzyny, autogazu i prądu) w roku szkolnym 2021/2022,
- postanowiono o złożeniu wniosków do Ministra Obrony Narodowej o zezwolenie na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego w Technikum nr 6 w Lotniczych Zakładach Naukowych,
- wskazano publiczną Szkołę Podstawową nr 5 przy ul. Jeleniej 7 jako miejsce realizacji obowiązku szkolnego uczniom czterech oddziałów klasy VI Szkoły Podstawowej nr 118 przy Bulwarze Ikara 19, w latach szkolnych 2021/2022-2022/2023,
- wprowadzono zmiany w planach sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz publicznych szkół podstawowych,
- ustalono nowe zasady udzielania i wysokości stypendiów dla studentów i doktorantów w ramach Studenckiego Programu Stypendialnego,
- zaktualizowano Miejski Program Wsparcia Partnerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Sektora Aktywności Gospodarczej.

W minionym roku Rada postanowiła o zapewnieniu warunków do osiedlenia się w naszym mieście 2 repatriantkom i 3 rodzinom **repatriantów z Republiki Kazachstanu** poprzez udostępnienie lokali mieszkalnych i przyznanie świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów podstawowego wyposażenia mieszkania i kosztów bieżącego utrzymania przez okres 2 lat od osiedlenia się we Wrocławiu.
Przedmiotem pozostałych 19,1% uchwał są sprawy z zakresu następujących dziedzin w ramach których:

Gospodarka nieruchomościami:
- przyznano Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości przy wybrzeżu Juliusza Słowackiego 9,
- wyrażono zgody na na odstąpienie od żądania zwrotu zwaloryzowanej kwoty (lub jej części) bonifikaty udzielonej przy sprzedaży lokali (27 podjętych uchwał), na przekazanie w drodze darowizny na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości położonych w kompleksie Kampusu Pracze Odrzańskie przy ul. Stabłowickiej i ul. Prackiej w celu dalszego przekazania ich instytutowi Sieć Badawcza Łukasiewicz – PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii oraz na sprzedaż w trybie bezprzetargowym z udzieleniem bonifikaty w wysokości 99% od ceny sprzedaży nieruchomości na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej „Piast",
- znowelizowano zasady gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Wrocław w zakresie sposobu obliczania wysokości obniżenia bonifikaty udzielanej od ceny lokali mieszkalnych sprzedawanych na rzecz ich najemców w trybie bezprzetargowym.

Gospodarka komunalna – spółki - wyrażono zgodę na wystąpienie ze spółki EMSOL Spółka z o.o. i zbycie udziałów na rzecz dotychczasowego Wspólnika oraz zgodę na utworzenie spółki SIM Wrocław spółka z o. o., której wspólnikami będą Gmina Wrocław i Krajowy Zasób Nieruchomości.

Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków:

- przyjęto nowy projekt Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na obszarze Wrocławia celem przedłożenia organowi regulacyjnemu Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, a następnie po pozytywnym zaopiniowaniu uchwalono Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków,
- uchwalono Wieloletni Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych we Wrocławiu na lata 2021-2025;

Kultura i jednostki kultury:

- ogłoszono zamiar zmiany statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej w zakresie lokalizacji filii oraz zmieniono w jej statucie wykaz filii, a także nadano Miejskiej Bibliotece Publicznej imię Tadeusza Różewicza zmieniając w tym celu uchwałę o powołaniu instytucji i jej statut,
- ogłoszono zamiar i przyczyny podziału instytucji kultury Strefa Kultury Wrocław, zdecydowano o przeprowadzeniu z dniem 1 lutego 2022 r. podziału instytucji kultury Strefa Kultury Wrocław i utworzeniu nowej instytucji kultury pod nazwą Wrocławski Instytut Kultury, po podziale instytucji uchwalono nowy statut Strefy Kultury Wrocław,
- przyjęto w nowym brzmieniu statuty: Wrocławskiego Teatru Współczesnego, Wrocławskiego Teatru Lalek, Teatru Muzycznego "Capitol", Wrocławskich Kameralistów "Cantores Minores Wratislavienses" w związku z przekazaniem kompetencji w zakresie powoływania zastępców dyrektorów, Wrocławski Teatr Współczesny zmienił również imię na Marii i Edmunda Wiercińskich,
- postanowiono o wzniesieniu pomnika Żołnierzy Niezłomnych u zbiegu ulic Ślężnej, Borowskiej i Dyrekcyjnej;

Zdrowie, pomoc społeczna i polityka społeczna:

- przyjęto „Program współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2022 r.", a także – „Wieloletni program współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2023-2027",
- uchwalono „Program Aktywności Lokalnej dla Wrocławia na lata 2021-2022",
- ustalono opłaty za pobyt we Wrocławskim Ośrodku Pomocy Osobom Nietrzeźwym,
- ustalono wzór wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego,
- określono zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, które mogą być w całości lub części finansowane w 2021 r. ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- zdecydowano, w związku z epidemią, o zwolnieniu z obowiązku wpłaty drugiej raty i zwrotu części opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży,
- znowelizowano zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia oraz mieszkaniach chronionych w związku z utworzeniem Ośrodka Wsparcia – Mieszkań Wytchnieniowych,
- wyrażono zgody na rozwiązanie spółki Specjalistyczny Zakład Profilaktyczno-Leczniczy PROVITA po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego oraz na przejęcie zadań przez Wrocławskie Centrum Zdrowia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, zmieniono statut Wrocławskiego Centrum Zdrowia dodając do struktury organizacyjnej jednostkę: Specjalistyczny Zakład Profilaktyczno-Leczniczy PROVITA,
- podjęto decyzję o likwidacji Rodzinnego Domu Dziecka nr 14, za zgodą Wojewody Dolnośląskiego.

Gospodarka zasobem mieszkaniowym – znowelizowano „Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020-2025" oraz zasady wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Wrocław.

Bezpieczeństwo – przyjęto „Program Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu na lata 2021-2024".

Transport, komunikacja, drogi i ruch drogowy:
- ustalono ceny maksymalne za przewozy taksówkami,
- zmieniono regulację opłat za usunięcie pojazdów z dróg oraz za ich przechowywanie na parkingach strzeżonych w 2021 r poprzez rozszerzenie katalogu pojazdów o hulajnogi elektryczne oraz określono wysokość opłat za usunięcie pojazdów z dróg oraz za ich przechowywanie na parkingach strzeżonych w 2022 r.,
- ustalono przebieg istniejących dróg gminnych poprzez włączenie gruntów do pasów drogowych lub wyłączenie gruntów z pasów drogowych,
- zaktualizowano listę parkingów funkcjonujących w systemie „Parkuj i jedź" rozwijając katalog parkingów o kontrolowanym dostępie o lokalizacje w rejonie przystanku kolejowego Wrocław Grabiszyn, pętli tramwajowej Klecina, pętli tramwajowej Osobowice oraz przy przystankach komunikacji miejskiej Kosmonautów-Kamiennogórska,
- dokonano zmiany cen za usługi przewozowe świadczone środkami lokalnego transportu zbiorowego, organizowanego przez Gminę Wrocław oraz sposobu ustalania wysokości opłaty dodatkowej i manipulacyjnej,
- wprowadzono przepisy porządkowe obowiązujące przy przewozie osób i bagażu taksówkami i regulujące obowiązek stosowania dodatkowych oznaczeń i dodatkowego wyposażenia technicznego taksówek,
- zdecydowano o pozbawieniu ulic leżących w ciągu drogi powiatowej nr 2025 kategorii drogi powiatowej i zaliczeniu ich do kategorii dróg gminnych oraz o pozbawieniu kategorii dróg gminnych odcinki ulic leżące w ciągu drogi 106195 i 105579 w związku z zaliczeniem ich do kategorii dróg wojewódzkich,
- zaliczono niektóre drogi wewnętrzne do kategorii dróg gminnych;

Sport, rekreacja i wypoczynek:
- ogłoszono wykaz kąpielisk na terenie Wrocławia i ustalono sezon kąpielowy na 2021 r.,
- wprowadzono zmiany w regulacji dotyczącej rodzajów wyróżnień i wysokości nagród oraz stypendiów za osiągnięte wysokie wyniki sportowe w zakresie m.in. terminów składania wniosków i przyznania w szczególnych okolicznościach nagrody za wysokie wyniki sportowe nie wymienione w uchwale;

Ochrona środowiska, przyrody i zwierząt oraz gospodarka odpadami:
- przyjęto „Program ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030",
- uchwalono nowy „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław",
- wyrażono zgodę na realizację prac budowlanych w bliskim sąsiedztwie pomnika przyrody dębu „Mieszko" i określono szczegółowe warunki prowadzenia tych prac,
- zmieniono ceny przyjęcia odpadów zielonych przez Kompostownię Odpadów Zielonych prowadzoną przez spółkę Ekosystem.

Tabela nr 3 Uchwały Rady Miejskiej według przedmiotu regulacji – porównanie procentowe lat 2018-2021 (Źródło: UMW)

Podział tematyczny	% w 2018 r.	% w 2019 r.	% w 2020 r.	% w 2021 r.
Ustrój, organizacja i zarządzanie	35,4	28,4	33,8	41,1
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne, ład przestrzenny, rewitalizacja i polityka rozwoju	28,1	20,9	26,3	18,7
Finanse i rachunkowość	9,5	9,7	11,3	12,4
Edukacja, nauka i szkolnictwo wyższe	4,7	17,8	10,7	7,5

Repatriacja	9,7	2,3	2,0	1,2
Inne	12,6	20,9	15,9	19,1
Ogółem	100	100	100	100

Łącznie w latach 2018-2021 w bieżącej **VIII kadencji Rada Miejska Wrocławia** wydała **1281** aktów prawnych.

Od I kadencji do końca **2021 r. VIII kadencji Rada Miejska Wrocławia** podjęła ogółem **13023 aktów prawnych**, z czego:
- 12917 uchwał,
- 67 stanowisk,
- 24 apele,
- 15 rezolucji.

Tabela nr 4 Akty prawne wydane w okresie od 27 maja 1990 r. do 31 grudnia 2021 r. przez Radę Miejską Wrocławia (Źródło: UMW)

Okres	Liczba uchwał Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba stanowisk Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba apeli Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba rezolucji Rady Miejskiej Wrocławia
kadencja I 1990-1994	538	3	0	0
kadencja II 1994-1998	820	24	3	3
kadencja III 1998-2002	1878	8	0	1
kadencja IV 2002-2006	3390	8	2	0
kadencja V 2006-2010	1738	1	3	0
kadencja VI 2010-2014	1711	7	6	0
kadencja VII 2014-2018	1581	9	5	3
kadencja VIII 2018-2023	1261	7	5	8
Razem kadencje I-VIII	12917	67	24	15

W 2021 r. w drodze uchwał Rady Miejskiej Wrocławia przyjęto kolejne **strategie, polityki i programy miejskie**:

Tabela nr 5 Strategie, polityki i programy miejskie z 2021 r. (Źródło: UMW)

Tytuł strategii, polityki, programu miejskiego	Regulacja prawna
Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2022	Uchwała nr XLIV/1122/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 września 2021 r.
Program współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2022 r.	Uchwała nr XLV/1159/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 października 2021 r.
Wieloletni program współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w	Uchwała nr XLV/1160/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21

latach 2023-2027	października 2021 r.
Program Aktywności Lokalnej dla Wrocławia na lata 2021-2022	Uchwała nr XXXVIII/1020/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 maja 2021 r.
Program Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu w latach 2021 – 2024	Uchwała nr XXXIII/836/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 14 stycznia 2021 r.
Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych we Wrocławiu na lata 2021-2025	Uchwała nr XXXIII/835/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 14 stycznia 2021 r.
Programu ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030	Uchwała nr XLVI/1194/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 25 listopada 2021 r.
Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław	Uchwała nr XXXIV/873/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 lutego 2021 r.
Przystąpienie Miasta Wrocławia do programu Rady Europy „Miasta międzykulturowe”	Uchwała nr XLII/1085/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 8 lipca 2021 r.
aktualizacja Miejskiego Programu Wsparcia Partnerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Sektora Aktywności Gospodarczej	nowelizacja - Uchwała nr XXXIV/876/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 lutego 2021 r. zmieniająca uchwałę nr XXIX/652/12 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 lipca 2012 r.

BIURO WROCŁAW BEZ BARIER

Inicjatywy i zadania realizowane w Biurze Wrocław Bez Barier w roku 2021

OPIEKA NAD ZWIERZĘTAMI

- 10 maja 2021 r. Prezydent Wrocławia powołał Społeczną Radę do Spraw Zwierząt. W skład Rady wchodzą przedstawiciele organizacji społecznych, instytucji naukowych i dydaktycznych, środowiska lekarzy weterynarii, służb mundurowych oraz wrocławskiego schroniska dla zwierząt bezdomnych. Rada pracuje w trybie comiesięcznych spotkań. Przedmiotem prac Rady są zagadnienia związane z: bezpieczeństwem dzikich zwierząt żyjących na terenie miasta, przeciwdziałaniem bezdomności zwierząt, należytą opieką weterynaryjna wobec zwierząt dzikich, wolno żyjących, jak i właścicielskich, zapewnieniem bezpieczeństwa zwierzętom właścicielskim oraz właścicielom, szczególnie w sytuacji interwencji na skutek podejrzenia znęcania się nad zwierzęciem, statusem „pro zwierzęcych” organizacji społecznych działających na terenie miasta

- Rzecznik Prezydenta Wrocławia ds. zwierząt – podejmowanie interwencji i ewentualnych mediacji w sytuacjach powzięcia wiadomości o złym traktowaniu zwierząt, bądź konfliktowych sytuacjach społecznych dotyczących opieki nad zwierzętami.

- Prowadzenie rejestru Społecznych Opiekunów Kotów wolno żyjących

- Obsługa międzynarodowej bazy psów i kotów „Safe animal” oraz prowadzenie „Miejskiej bazy psów i kotów”

- Podjęcie współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczym w celu zapewnienia pełniejszej weterynaryjnej opieki ambulatoryjnej w godzinach nocnych (dotychczas świadczona jest ona przez podmioty prywatne) oraz rozszerzenia programu sterylizacji i kastracji kotów wolno żyjących we Wrocławiu

- Opracowywanie apeli kierowanych do mieszkańców Wrocławia w sprawie zapewnienia opieki zwierzętom dzikim i wolno żyjącym na terenie miasta, szczególnie w okresie zimowym.

- Prowadzenie projektów dotyczących opieki nad kotami wolno żyjącymi w oparciu o współpracę z lokalnymi organizacjami pozarządowymi.

- Kolejna edycja miejskiego konkursu pn. „Wrocławskie Serce dla zwierząt". Kapituła konkursu przyznaje każdego roku honorowe nagrody instytucjom, organizacjom oraz osobom szczególnie zasłużonym i aktywnym w kwestii troski i opieki nad zwierzętami żyjącymi we Wrocławiu.

- Koordynacja projektu „Pies w szkole". Projekt polega na umożliwieniu obecności psów, należących np. do nauczycieli, w szkole podczas zajęć dydaktycznych. Wielokrotnie dowiedziono , że obecność psa w codzienności człowieka ma bardzo korzystny wpływ na jego kondycję psychiczną, co stało się szczególnie ważne w sytuacji epidemii i długotrwałej izolacji społecznej dzieci i młodzieży. Projekt spotkał się z dużym zainteresowaniem we wrocławskich szkołach. Psy towarzyszą uczniom podczas lekcji i samą swoją obecnością tworzą bardziej przyjazną atmosferę w klasie. Rola Biura Wrocław bez barier jest m. in. ocena przydatności pod kątem behawioralnym konkretnego zwierzęcia w tym projekcie.

- Prowadzenie praktycznych zajęć dydaktycznych mających na celu budowanie dobrych relacji pies-człowiek w placówkach edukacyjnych i opiekuńczych (m. in. szkoły, przedszkola, domy pomocy społecznej itp.). Zajęcia mają również charakter profilaktyczny w zakresie należytej opieki nad zwierzęciem. Autorskie programy tych zajęć realizowane były zarówno w formie zdalnej, jak i prawdziwych spotkań.

- Uchwałą nr XXXIV/6873/21 z dnia 18 lutego 2021 r. Rada Miejska Wrocławia przyjęła *Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław.*

- W 2021 r. Gmina Wrocław przekazała Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt dotację w kwocie 3 000 000,00 zł oraz dodatkowo 16 880,00 zł na talony sterylizacyjne dla kotów wolno żyjących. Ponadto koordynowano program bezpłatnego znakowania psów i kotów należących do mieszkańców Wrocławia – zaczipowano 1025 zwierząt na kwotę 46 125,00 zł oraz program bezpłatnej sterylizacji psów i kotów należących do mieszkańców Wrocławia – sterylizacji poddano 296 zwierząt na kwotę 68 125,00 zł.

- Przeprowadzono konkurs dotacyjny na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt. W konkursie złożona została jedna, spełniająca kryteria, oferta. Operatorem schroniska na kolejne 5 lat zostało Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami. Po weryfikacji kosztów utrzymania i funkcjonowania schroniska zwiększono budżet zadania do kwoty 4 mln zł w roku 2022.

- Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach interwencyjnych odbiorów zwierząt właścicielskich w sytuacjach podejrzenia znęcania się nad nimi.

PROGRAM WSPARCIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

- W 2021 r. we współpracy z Fundacją „Potrafię pomóc" w celu poprawy jakości życia osób o różnym stopniu i charakterze niepełnosprawności prowadzone były działania

mające na celu zwiększenie dostępności do szeroko pojętej przestrzeni miejskiej oraz aktywności zawodowej.

- Zorganizowano XI edycję plebiscytu Wrocław bez barier, w ramach której przyznane zostały certyfikaty za promocję działań na rzecz dostępności, integracji i braku dyskryminacji. Od 2020 r. nagroda nosi imię Bartłomieja Skrzyńskiego – dziennikarza, społecznika, inicjatora wielu akcji na rzecz osób z niepełnosprawnościami, wieloletniego rzecznika Prezydenta Wrocławia ds. osób niepełnosprawnych, dyrektora Biura Wrocław bez Barier w Urzędzie Miejskim Wrocławia, który angażował się w walkę z barierami architektonicznymi i społecznymi dotykającymi na co dzień osoby z niepełnosprawnościami.

- Kontynuowano realizację programu Opieka wytchnieniowa dla opiekunów osób z niepełnosprawnością. W ramach programu udzielono 7730 h godziny opieki wytchnieniowej, z której skorzystało 50 osób.

- Jak nie my to kto, to kto? Alpy 2021 – zorganizowano wyjazd dla 3 OzN oraz treningów przedwyjazdowych. Uczestnicy wyjazdu zdobyli m.in. szczyt Aiguille du Midi, wodospad Herisson oraz jezioro górskie Grand Lac.

- Od stycznia do grudnia 2021 r. odbywały się zajęcia dla osób z niepełnosprawnościami we Wrocławskiej Szkole Rodzenia. W zajęciach udział wzięło ok. 30 osób.

- Ponadto, Gmina Wrocław przeprowadziła konkurs otwarty na organizację półkolonii dla wrocławskich dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami 2021. W ramach projektu wsparciem objęto 60 OzN. Zrealizowano 180 h w terminie od 26.06 do 10.09.2021 r. Projekt realizowany po raz kolejny, cieszy się duzą popularnością wśród odbiorców. Wypełnia bardzo realną potrzebę zorganizowania letniego wypoczynku dla dzieci z niepełnosprawnościami, które nie mogą w pełni korzystać z innych ofert zagospodarowania czasu w okresie wakacyjnym.

- Organizowano działania na terenie Wrocławskiego Parku Technologicznego w ramach Integracyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości wspierającego osoby z niepełnosprawnościami w podejmowaniu aktywności zawodowej i zakładaniu własnych firm, a także działających przedsiębiorców w tworzeniu miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami.

- Przedstawiciel Biura Wrocław bez Barier bierze udział w pracach Rady Integracyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości „Skrzynia". Rada rekomenduje powstające oraz istniejące podmioty gospodarcze do przystąpienia do współpracy z Inkubatorem na zasadach rezydencji. Zarekomendowano łącznie ponad 40 podmiotów.

- Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia zostały wdrożone „Wrocławskie standardy Dostępności Kultury i Wydarzeń" - innowacyjny w skali kraju dokument.

- Ogłoszono konkurs otwarty: Wrocławskie Standardy Dostępności i Kultury Wydarzeń - Informacja i Promocja. Fundacja na rzecz Rozwoju Audiodeskrypcji Katarynka rozpoczęła działania monitorujące poziom stanu dostępności wrocławskich instytucji kultury oraz szkoleniowe pracowników instytucji kultury i Urzędu Miejskiego w zakresie dostępności. Kontynuacja w roku 2022.

- Ogłoszono konkurs otwarty: Zatrudnienie wspomagane osób z niepełnosprawnością - Zatrudnienie wspomagane skuteczną formą włączania osób z niepełnosprawnością w rynek pracy. Projekt zrealizowało Stowarzyszenie "OSTOJA". Innowacyjny projekt zatrudnienia wspomaganego realizowany jest we Wrocławiu we współpracy ze stowarzyszeniem „Ostoja" od ponad dwudziestu lat. Ta forma zatrudnienia pomaga

osobom z niepełnosprawnością wchodzić na otwarty rynek pracy, w początkowej fazie przy wsparciu trenera pracy, a w dalszej perspektywie pracy całkowicie samodzielnej. Powstała również inicjatywa, przy współpracy z Departamentem Spraw Społecznych, wdrożenia tej formy zatrudnienia w Urzędzie Miejskim Wrocławia.

- Ogłoszono konkurs otwarty: Dostępny Wrocław 2021. Fundacja Polska bez Barier przeprowadziła audyty dostępności architektonicznej w wybranych lokalizacjach Urzędu Miejskiego Wrocławia. Audyty zwieńczone raportami zostały przeprowadzone w dziesięciu lokalizacjach Urzędu Miejskiego Wrocławia. Aktualnie dysponujemy już kompletem raportów dostępności obiektów UMW, które stanowią bazę informacji dotyczących potrzeb dostosowania budynków Urzędu pod kątem dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.

- Dwóch pracowników biura ukończyło kurs Polskiego Języka Migowego na poziomie A1. Kurs był współfinansowany ze Środków Państwowego Funduszu rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz środków prywatnych.

- Podejmowano liczne interwencje w sprawach mieszkańców. Problematyka tych spraw dotyczyła zagadnień związanych z dostępnością. Interwencje polegały na pomocy mieszkańcom w rozwiązywaniu ich problemów poprzez skomunikowanie z odpowiednimi podmiotami, wskazanie źródeł finansowania, wsparcie w załatwianiu spraw w Urzędzie bądź wobec innych podmiotów (np. spółdzielni mieszkaniowych, służb miejskich czy podmiotów prywatnych). Średnia liczba spraw, z którymi zgłaszają się mieszkańcy to kilka w skali każdego tygodnia.

- Opiniowanie licznych projektów inwestycyjnych zgłoszonych w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego oraz innych inwestycji miejskich – Trasa Autobusowo-Tramwajowa, remonty i modernizacje obiektów miejskich. Udział w radach technicznych, wizje lokalne, analiza dokumentacji projektowych, przygotowanie rekomendacji, ustalanie uzgodnień projektowych.

- Konsultacje, pod katem dostępności, planowanych inwestycji, prowadzonych przez podmioty prywatne.

- Prace nad dostosowaniem katalogu mebli miejskich do wymogów wynikających z Wrocławskich Standardów Dostępności Przestrzeni Miejskich. Katalog mebli miejskich, utworzony długo przed powstaniem Standardów, nie spełniał w wielu miejscach kryteriów dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

- Udział w pracach Grupy Branżowej do spraw dostępności i osób z niepełnosprawnościami. Grupa, skupiająca około 50 osób reprezentujących różne podmioty publiczne i pozarządowe, pracuje w rytmie comiesięcznych plenarnych spotkań roboczych oraz spotkań zadaniowych zespołów roboczych zwoływanych z większą częstotliwością.

- Utworzenie Zespołu Stałego ds. Dostępności, przy współpracy z Departamentem Spraw Społecznych oraz komórkami organizacyjnymi Urzędu. Wypracowano standard zapisów dotyczących przestrzegania ustaw o dostępności w procedurach konkursowych i dotacyjnych zadań zlecanych na zasadzie wsparcia lub powierzenia organizacjom pozarządowym.

- Podjęcie współpracy z Młodzieżowym Centrum Sportu w kierunku zorganizowania w maju 2022 pierwszej Wrocławskiej Olimpiady Integracyjnej. W organizację włączone są między innymi również organizacje pozarządowe: Fundacja „Potrafię Pomóc", Wrocławskie Zrzeszenie Portowe Niepełnosprawnych „Start".

- Opracowanie, wspólnie z zespołem BHP, instrukcji ewakuacji osób z niepełnosprawnościami w Urzędzie Miejskim Wrocławia.

- Przeprowadzenie serii szkoleń praktycznych z zakresu ewakuacji osób z niepełnosprawnościami w Urzędzie (łącznie około 100 osób) oraz w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego jak również na potrzeby Uniwersytetu Wrocławskiego.

- Udział w konferencjach z zakresu dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, organizowanych przez podmioty pozarządowe oraz placówki naukowe.

- Udział w licznych webinariach dotyczących dostępności transportu publicznego i rozwiązań stosowanych w kraju i za granicą.

- Zrealizowano usługę udźwiękowienia i opisu wskazanych na terenie Urzędu Miejskiego lokalizacji z wykorzystaniem urządzeń elektronicznych i aplikacji ułatwiających osobom niewidomym i słabowidzącym orientację przestrzenną - tzw. montaż TOTUPOINTÓW, sztuk 12.

- Stała obsługa administracyjno-techniczna inicjatyw społecznego doradcy Prezydenta do spraw osób z niepełnosprawnościami (korespondencja, asysta przy wizytach poza urzędem, spotkania w Biurze – do kilku tygodniowo)

Zakupiono specjalistyczny sprzęt, w tym:
- zestawy TIM z tabletem jako idealne rozwiązanie służące do komunikacji alternatywnej, edukacji - dzięki aplikacji TIM możemy porozumiewać się poprzez wybór odpowiednich symboli tworząc z ten sposób wypowiedzi odczytywane za pomocą syntezatora mowy, a tablet pozwala nam na komunikowanie się w każdym miejscu i w każdej sytuacji),
- komplet symulatorów wad wzroku (13 par gogli),
- wygrzewarkę do papieru pęczniejącego/puchnącego dla osób z niepełnosprawnością wzroku (urządzenie pozwala szybki i prosty sposób przygotować dokumenty – wydruki techniką druku wypukłego dla osób z dysfunkcją wzroku),
- 4 wózki ewakuacyjne, materac z pokrowcem oraz 3 wózki inwalidzkie dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych lub kobiet w ciąży.

Na dzień dzisiejszy Urząd Miejski dysponuje już takimi urządzeniami jak: rampa rolowana przenośna, pętla indukcyjna przenośna, podnośnik jezdny z możliwością udźwigu osoby do 175 kg.

Załącznik - Raport o stanie Wrocławia za 2021 rok

ŚRODOWISKO
JAKOŚĆ POWIETRZA W MIEŚCIE

W 2021 r. patrole Straży Miejskiej Wrocławia prowadziły szereg działań i kontroli mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa ekologicznego.

Liczba i rodzaj sankcji stosowanych wobec sprawców wykroczeń dotyczących spalania odpadów i zakazanych paliw stałych w latach 2018-2021

Opis		**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Kontrole spalania odpadów i zakazanych paliw stałych		4 394	4 781	4 779	7 528 *
Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 k.w.)		21	28	29	27
Mandaty	ilość	147	198	169	189

karne	kwota w zł.	28 300	50 400	46 145	45 750
Wnioski do sądu		9	12	15	11

Źródło: Straż Miejska Wrocławia
* w tym z wykorzystaniem dronów 2 891 (kominy – 2 843, ogrody działkowe – 48).

Dokonywano kontroli domowych pieców grzewczych i przydomowych kotłowni oraz miejsc prowadzenia działalności gospodarczej pod kątem ujawnienia spalania materiałów niedozwolonych prawem (w tym zużytego oleju samochodowego), spalania odpadów itd. Podczas kontroli wykorzystywano drony, które pozwalają na ujawnienie przypadków spalania na znacznie większym obszarze, nie ograniczają się tylko do jednej ulicy, ale często monitorują całe osiedla. „Standardowa kontrola" odbywa się poprzez fizyczne wejście na teren nieruchomości, sprawdzenie pieca/kotła pod kątem ewentualnego spalania odpadów lub paliw zakazanych.
Oprócz działań kontrolnych strażnicy prowadzili działania edukacyjne wśród mieszkańców.

INFRASTRUKTURA

GOSPODAROWANIE ODPADAMI

W 2021 r. Straż Miejska samodzielnie, jak i wspólnie z Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta (ZDiUM) oraz Wydziałem Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji we Wrocławiu, monitorowała czystość ulic przy zjazdach i wyjazdach z placów budów. Kontrole uzależnione były od nasilenia występowania zjawisk negatywnych na danej ulicy oraz od oczekiwań i zgłoszeń mieszkańców. Ogółem przeprowadzono 350 kontroli czystości zjazdów i wjazdów z dróg publicznych.

Liczba i rodzaj sankcji zastosowanych wobec sprawców uchylających się od obowiązku utrzymania w należytym stanie zjazdów z dróg publicznych w latach 2018-2021

Opis		**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Kontrole ogółem:		358	378	377	350
Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 k.w.)		4	4	-	10
Mandaty karne	ilość	27	48	32	46
	kwota w zł.	5 500	9 600	6 400	9 050
Wnioski do sądu		1	-	3	-

Źródło: SM

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

STRAŻ MIEJSKA WROCŁAWIA

W 2021 r. budżet Straży Miejskiej Wrocławia (SM) wyniósł 30 648 590 zł (w tym wydatki majątkowe 790 000 zł) i był wyższy o 801 790 zł w porównaniu z rokiem ubiegłym. W końcu 2021 r. w SM służbę pełniło 264 strażników miejskich na planowaną liczbę 369 etatów (323 strażników i 46 osób wsparcia). Rok 2021 zakończono wakatem w liczbie 59 nieobsadzonych strażniczych miejsc pracy, co stanowi blisko 16 % planowanego stanu kadrowego jednostki.
W 2021 r. SM przyjęła 53 955 zgłoszeń interwencyjnych, co stanowi spadek o 4 % niż w 2020 r. Liczba zgłaszanych interwencji uległa spadkowi ze względu na panującą epidemię choroby zakaźnej Covid-19 i ograniczoną aktywność społeczeństwa wynikającą z nakazów, zakazów i obowiązków związanych z rozprzestrzenianiem się wirusa.

Kategorie i liczba zgłoszeń interwencyjnych w latach 2018-2021

Opis	2018	2019	2020	2021
Zakłócenie porządku publicznego	14 620	19 684	8 243	4 480
Zagrożenia w ruchu drogowym	27 627	34 929	27 793	37 214
Ochrona środowiska i gospodarki odpadami	12 835	7 672	9 939	4 919
Zagrożenia życia i zdrowia	4 236	2 071	3 058	3 799
Zagrożeń pożarowych (katastrof)	19	8	11	31
Awarii technicznych	33	25	15	1
Zwierzęta	4 052	732	564	771
Pozostałe zgłoszenia	20 131	20 319	6 547	2 740

Źródło: SM

W 2021 r. najczęściej stosowanym rodzajem sankcji w stosunku do sprawców wykroczeń były mandaty karne. Łączna kwota nałożonych mandatów karnych wyniosła 4 525 697 zł, a średnia kwota mandatu to 171 zł. Strażnicy najczęściej ujawniali wykroczenia w kategorii bezpieczeństwa i porządku w komunikacji, podobnie jak w latach ubiegłych.

Liczba wykroczeń z wybranych kategorii w latach 2018-2021

Rodzaj wykroczeń	2018	2019	2020	2021
Ustawa kodeks wykroczeń – przeciwko:				
porządkowi i spokojowi publicznemu	1 602	1 589	1 181	711
bezpieczeństwu osób i mienia	64	93	68	114
bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	19 548	26759	18 513	28 520
urządzeniom użytku publicznego	1 001	1 837	1 310	1 204
Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	572	323	239	274
Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	19	23	67	11
Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	185	266	176	353
Ustawa o odpadach	208	390	230	293
Ustawa - Prawo o miarach	110	245	150	87
Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	924	641	354	411

Źródło: SM

W 2021 r. kontynuowano program *Nasz Strażnik* skierowany do Rad Osiedli. Zakłada on oddelegowanie przez Komendanta SM funkcjonariusza do pracy przy Radzie Osiedla. Podstawowe problemy ważne dla mieszkańców danego osiedla, których rozwiązaniem zajmuje się Strażnik Osiedla, określa Przewodniczący Rady Osiedla. Obecność Strażnika Osiedlowego patrolującego rejon osiedli, w znacznym stopniu podnosi poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.
Funkcjonariusze SM, w trakcie roku szkolnego, nadzorowali przejścia dla pieszych w rejonach placówek oświatowych. W celu poprawy bezpieczeństwa komunikacyjnego mieszkańców Wrocławia, SM przy współpracy Rad Osiedli, parafii, placówek oświatowych i innych jednostek, realizowała wiele programów, w ramach których prowadzono zajęcia profilaktyczno-informacyjno-edukacyjne. Przeznaczone są dla różnych grup wiekowych – od najmłodszych po seniorów. Aktywnością objęto zarówno środowisko szkolne, jak i mikrospołeczności na osiedlach mieszkaniowych. W sumie przeprowadzono 855,5 godzin zajęć, w których udział wzięło 20 168 uczestników.

Patrole Straży Miejskiej Wrocławia prowadziły szereg działań i kontroli mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa ekologicznego. Dokonywały kontroli domowych pieców grzewczych i przydomowych kotłowni oraz miejsc prowadzenia działalności gospodarczej pod kątem: ujawnienia spalania materiałów niedozwolonych prawem (w tym spalania śmieci i zużytego oleju samochodowego), spalania odpadów w przydomowych instalacjach grzewczych itd. Oprócz działań kontrolnych strażnicy edukowali mieszkańców – informowali o konsekwencjach spalania odpadów, wyjaśniali również wątpliwości, czym można palić w piecach, a czym – nie. Więcej informacji na ten temat w dziale ŚRODOWISKO.
W 2021 r. SM musiała podjąć wiele obowiązków związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej COVID-19. W związku z zaistniałą sytuacją epidemiczną strażnicy miejscy w ramach współpracy z Policją kontrolowali tereny galerii handlowych i sklepów, monitorowali sytuację w zakresie przemieszczania się osób środkami komunikacji miejskiej i ich gromadzenia na przystankach Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacji, reagowali na naruszenia ustaw i rozporządzeń.
W tym czasie strażników angażowano także do wykonywania zadań w zakresie ochrony obiektów Urzędu Miejskiego Wrocławia, realizując zadanie monitorowania wejścia oraz przeprowadzania prewencyjno-kontrolnych pomiarów temperatury ciała osób wchodzących (dotyczyło to pracowników i interesantów) na tereny obiektów urzędu. Łącznie funkcjonariusze byli zaangażowani 2 293 razy (odbyte służby).
W 2021 r., podczas epidemii COVID-19, Straż Miejska poniosła wydatki na łączną kwotę 3 236 245 zł z tytułu kosztów realizacji zadań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i rozprzestrzenianiem się COVID-19.

Wydziału Promocji Miasta i Turystyki za 2021 rok

Polityki, strategie, programy
Wydział Promocji Miasta i Turystyki zajmuje się kształtowaniem polityki w zakresie promocji Miasta w kraju i za granicą oraz zarządzaniem działalnością marketingową Miasta. Działania WPM wpisują się w realizację Założeń polityki społeczno-gospodarczej na rok 2021. W ramach tych zadań prowadzone są kampanie utrwalające wizerunek Wrocławia jako miasta aktywnego, dbającego o mieszkańców, otwartego dla gości, oferującego wysoką jakość życia, dbającego o ekologię, będącego dobrym miejscem do prowadzenia biznesu. Wrocław promowany jest jako miasto o wszechstronnej ofercie kulturalnej, noclegowej i kulinarnej oraz atrakcyjny ośrodek turystyczny, którego ambasadorami są jego mieszkańcy. WPM realizuje także powołany uchwałą Rady Miejskiej wieloletni projekt rozwoju Systemu Informacji Miejskiej (IX/174/07 z 17 maja 2007). Zakres działań WPM wpisuje się w realizację Strategii Wrocław 2030 w zakresie wskazanej misji.
Promocja miasta i budowanie marki Wrocławia
WPM prowadził działania promocyjne, których celem była realizacja idei promowania Wrocławia jako miasta dbającego o mieszkańców. W ramach tych działań powstały kampanie będące odpowiedzią na sytuację epidemiczną w mieście: kampania informacyjna dla mieszkańców i turystów Bądź bezpieczny we Wrocławiu oraz całoroczna kampania promująca szczepienia #WrocławSięSzczepi. Solidarnie przeciw Covid-19, w ramach której powstały m.in. spoty reklamowe, reklama outdoor, strona internetowa, artykuły prasowe, materiały rozsyłane do jednostek miejskich. W ramach kampanii Miasto uruchomiło mobilny punkt szczepień SZCZEPCIObus.
WPM organizował cykliczną kampanię skierowaną do mieszkańców: Rozlicz PIT we Wrocławiu. W związku z prowadzonym w tym roku Narodowym Spisem Powszechnym Ludności i Mieszkań w dniach 1 kwietnia–30 września prowadzono kampanię informacyjno-promocyjną informującą o obowiązku uczestnictwa w spisie, tłumaczącą zasady i zachęcającą do skorzystania z formy samospisu internetowego. Kampanię realizowano we współpracy z Gminnym Biurem Spisowym (Wydział Organizacyjny i Kadr UMW), Głównym Urzędem Statystycznym we Wrocławiu oraz ARAW-em. Elementem kampanii była akcja Zostań Rachmistrzem Spisowym, która miała na celu pozyskanie chętnych do pełnienia funkcji rachmistrza spisowego.

Działaniami promującymi ekologię były wydarzenia Kongres Miasto – Woda – Jakość życia, poświęcony roli wody w mieście oraz relacjom między środowiskiem wodnym i środowiskiem miejskim, a także promocja ukończenia drugiego etapu prac w ramach projektu „Budowa Systemu Parkuj i Jedź" – przygotowano 30-sekundowy spot filmowy (animowany) oraz spot radiowy, który był emitowany przez Polskie Radio przez 7 dni. Powstała także mapa informująca mieszkańców Wrocławia i aglomeracji wrocławskiej o nowych miejscach parkingowych.
W ramach działań budujących tożsamość miasta WPM przygotował wystawę „Herb w mieście", której towarzyszyły artykuły informacyjno-promocyjne oraz darmowy spacer z przewodnikiem turystycznym pod hasłem „Tropem herbu Wrocławia". Tradycyjnie już odbyło się we Wrocławiu uroczyste rozpoczęcie roku akademickiego Gaudeamus Igitur, którego celem była integracja środowiska akademickiego i wzmocnienie wizerunku Wrocławia jako miasta przyjaznego studentom. W tym roku zakończono rekonstrukcję organów Michaela Englera w kościele garnizonowym św. Elżbiety – WPM współpracował z Sekretarzem Miasta przy organizacji uroczystej inauguracji instrumentu oraz przygotował materiały promocyjne i druki okolicznościowe.
W ramach promocji Wrocławia jako miasta wrażliwego społecznie przeprowadzono kampanię z okazji Dnia Życzliwości (która odbyła się w ograniczonym zakresie ze względu na sytuację epidemiczną) oraz kampanię Wrocław bez Przemocy (we współpracy z Wydziałem Zdrowia i Polityki Społecznej). Partnerami kampanii zostali: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, klub piłkarski Śląsk Wrocław, Kino Nowe Horyzonty, MPK Wrocław. W ramach kampanii przygotowano wystawę „Moja słabość, moja siła" oraz konkurs plastyczny dla dzieci „Paczka dobra".
W ramach promocji Wrocławia jako miasta wielokulturowego i otwartego WPM prowadził projekt TworzyMY Wrocław – wrocławskie mniejszości etniczne, prezentujący kulturę i historię Łemków, Tatarów, Romów i Karaimów. We współpracy z Urzędem Marszałkowskim i OKiS WPM zorganizował wystawę poświęconą 30. rocznicy odzyskania niepodległości przez Ukrainę. We wrześniu świętowano 200. rocznicę wybuchu greckiego powstania narodowo-wyzwoleńczego – WPM był współorganizatorem wydarzenia.
W ramach promocji Wrocławia jako miasta kultury WPM organizował lub współorganizował wiele wydarzeń. W dniach 13 września–4 października odbyła się wystawa fotografii Grand Press Photo. W maju tradycyjnie odbył się Międzynarodowy Festiwal Kryminału (XIII edycja), w ramach którego przeprowadzono kryminalne warsztaty literackie i scenariuszowe, panele, wykłady, lekcje dla licealistów. W dniach 12–17 października odbyła się X edycja międzynarodowego festiwalu sztuki i literatury Bruno Schulz. Festiwal. Gośćmi festiwalu byli m.in. Andrzej Bart, Artur Domosławski, Magdalena Grzebałkowska, Michał Nogaś, Stanisław Obierek, Małgorzata Omilanowska, Mariusz Szczygieł, Magdalena Środa, Agata Tuszyńska i Ewa Winnicka. W czasie festiwalu odbyły się wykłady online dla licealistów oraz dla studentów, spotkania autorskie, dyskusje panelowe poświęcone literaturze, pokazy filmów oraz wykłady monograficzne. Po raz kolejny w ramach festiwalu odbyła się gala wręczania nagrody Angelus, a przez cały czas trwania festiwalu odbywały się spotkania z pisarzami nominowanymi do nagrody (Salon Angelusa na Bruno Schulz. Festiwal). WPM współpracował także z DCF w ramach projektu Long Short Story Festival, czyli Dolnośląskiego Festiwalu Filmów Krótkometrażowych.
W ramach promocji gospodarczej Wrocławia miasto wzięło udział w XXX Forum Ekonomicznym w Karpaczu, wydarzeniu, w czasie którego spotykają się przedstawiciele elit polityczno-biznesowych Europy. Co roku Forum Ekonomiczne gości premierów, ministrów oraz najważniejsze postaci sceny politycznej i gospodarczej. WPM odpowiadał za organizację działań Miasta podczas forum.
Ważnym elementem działań promocyjnych jest identyfikacja wizualna Wrocławia. W 2021 roku w WPM opracowano wiele materiałów graficznych do kampanii oraz serii miejskich gadżetów i druków. WPM wykonuje także projekty na zlecenie innych komórek UMW oraz jednostek miejskich.

Promocja turystyki

Według danych GUS w okresie od stycznia do grudnia 2021 odnotowano we Wrocławiu lekki wzrost liczby turystów w stosunku do tego okresu w roku 2020 (w 2020 roku z noclegów we Wrocławiu skorzystało 577 410 osób, a w 2021 – 676 355). Wciąż jednak liczba turystów korzystających z noclegów we Wrocławiu w roku 2021 jest o wiele niższa niż w roku 2019 (1 288 398 w roku 2019 roku do 676 355 w roku 2021).
WPM prowadził kampanie mające na celu odbudowę ruchu turystycznego i promowanie Wrocławia jako bezpiecznej i atrakcyjnej destynacji turystycznej. W ramach tych działań przeprowadzono kampanie: Dawno Cię tu nie było – spotkajmy się we Wrocławiu, skierowaną do mieszkańców wybranych miast Polski oraz turystów odwiedzających te miasta w czasie wakacji, oraz niestandardową kampanię w social mediach Moda na Wrocław, opartą na współpracy z wybranymi influencerami. Z powodu złagodzenia reżimu sanitarnego mogły odbyć się cykliczne wydarzenia: Dzień Odry, Wrocławski Festiwal Krasnoludków oraz konkurs na film promocyjny o Wrocławiu „Kręci Cię Wrocław? Kręć Wrocław!". W pierwszej połowie roku WPM zrealizował i wyemitował na internetowych kanałach miejskich cztery programy turystyczne i edukacyjne, m.in. „Wrocław od zaplecza" i „Odkryj kulinarny Wrocław".
W 2021 roku odbywały się także projekty znane z poprzednich lat, także te organizowane w trybie online. Pod hasłem „Z Wrocławiem w tle. Spotkania i wycieczki literackie" dla mieszkańców i turystów odwiedzających Wrocław zorganizowano cztery bezpłatne spotkania literackie oraz wycieczki z przewodnikiem. Spotkania odbyły się w Odra Centrum. Podczas spotkań prezentowane były sylwetki i twórczość wrocławskich pisarzy. Do każdego spotkania przygotowano spacer po Wrocławiu śladami bohaterów literackich. Tradycyjnie już w terminie czerwiec–wrzesień odbyło się ponad 100 spacerów tematycznych w ramach kampanii Bezpłatne spacery z przewodnikami, dostępne były także Wirtualne spacery PTTK w postaci filmów udostępnionych w Internecie.
Kolejną inicjatywą promującą turystykę we Wrocławiu jest organizacja i prowadzenie nowoczesnego Punktu Odrzańskiej Informacji turystycznej iOdra.
Z powodu epidemii COVID-19 wiele targów turystycznych zostało odwołanych, a część organizowana była w trybie online (m.in. targi w Tel Awiwie i Berlinie). Przedstawiciele WPM wzięli udział w targach turystycznych w Dubaju, Madrycie, Pradze, Poznaniu i Lipsku. W grudniu przedstawiciele WPM uczestniczyli w wystawie światowej EXPO 2020 w Dubaju, gdzie intensywnie promowali atrakcje turystyczne Wrocławia, a także nawiązywali kontakty biznesowe i prowadzili rozmowy na temat uruchomienia połączenia lotniczego między Wrocławiem a Dubajem.
Jednym z priorytetów w zakresie działań budujących atrakcyjność biznesową miasta jest program Rozwój Turystyki Biznesowej i wzmocnienie potencjału konferencyjno-kongresowego Wrocławia jako lokalnego produktu turystycznego w latach 2019–2021. Celem projektu jest wzbogacenie oferty turystyki biznesowej skierowanej do szerokiej grupy uczestników i obserwatorów. Realizacja celów odbywa się m.in. poprzez obsługę misji weryfikacyjnych przybywających do Wrocławia, prowadzenie Rady Ekspertów Turystyki Biznesowej. Kolejnym działaniem w tym zakresie są wizyty MICE. W tym roku taka wizyta odbyła się w dniach 31 maja–2 czerwca. Goście odwiedzili najbardziej atrakcyjne miejsca i obiekty turystyczne we Wrocławiu oraz obiekty konferencyjne. Odbyli też jednodniową wycieczkę po Dolnym Śląsku.
WPM kontynuuje współpracę z Dolnośląską Organizacją Turystyczną, która otrzymała dotację z UMW m.in. na prowadzenie Punktów Informacji Turystycznej w latach 2021–2022, które zlokalizowane są na dworcu PKP Wrocław Główny oraz w Porcie Lotniczym Wrocław.
Rok 2021 to intensywne prace mające na celu integrację środowisk turystycznych, której celem jest odbudowa ruchu turystycznego po pandemii. W dniach 30 czerwca–1 lipca odbyło się pierwsze spotkanie samorządowe dotyczące rozwoju i promocji turystyki „Wspólnie i osobno" pod honorowym patronatem Prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej Rafała Szlachty oraz Unii Metropolii Polskich. Do Wrocławia przyjechało ośmiu przedstawicieli polskich samorządów wojewódzkich, odpowiadających za promocję turystyczną.
Ważnym krokiem organizowaniu ruchu turystycznego we Wrocławiu było powołanie 8 listopada Wrocławskiej Organizacji Turystycznej. Celem WROT jest koordynacja

i zharmonizowanie działań promocyjnych miasta, instytucji i biznesu dotyczących rozwoju turystyki w stolicy Dolnego Śląska. Miasto chce jeszcze skuteczniej zabiegać o turystów, co jest szczególnie ważne dla branży, która mocno odczuła skutki pandemii.
16 listopada odbyło się ostatnie spotkanie Wrocławskiej Rady Turystycznej w 2021 r. Spotkanie dotyczyło podsumowania działań i inicjatyw Rady. Zaprezentowano również wyniki badania ruchu turystycznego we Wrocławiu w 2021 r.
W dniach 14–17 listopada Wrocław gościł ok. 120 przedstawicieli regionalnych i lokalnych organizacji turystycznych oraz przedstawicieli Polskiej Organizacji Turystycznej i dyrektorów Zagranicznych Ośrodków Polskiej Organizacji Turystycznej. Podczas spotkania omawiano najważniejsze wyzwania branży turystycznej. Spotkanie było doskonałą okazja do prezentacji turystycznej oferty Wrocławia.
Jak co roku WPM organizował wizyty studyjne dziennikarzy, blogerów i touroperatorów. Od stycznia do grudnia 2021 roku przeprowadzono 20 wizyt studyjnych z takich krajów, jak Włochy, Węgry, Słowacja, Holandia, USA, Rumunia, Wielka Brytania, Hiszpania, Norwegia, Dania, Niemcy, Ukraina, Chiny oraz kraje Beneluxu. W wizytach udział wzięło łącznie ok. 60 dziennikarzy, blogerów, touroperatorów.

Promocja Wrocławia jako smart city
W 2021 roku do WPM dołączył dział ds. Smart City, który prowadzi projekty mające na celu wdrażanie nowoczesnych rozwiązań i promowanie Wrocławia jako miasta innowacyjnego. W ramach tych działań prowadzono m.in. projekt RoboSfera bezBarier, przeznaczony dla dzieci z autyzmem, zespołem Aspergera, afazją, niepełnosprawnością ruchową, intelektualną, wzrokową, narządu słuchu oraz chorobami genetycznymi. W roku 2021 we współpracy z firmą T-Mobile dział ds. Smart City realizował projekt systemu zajętości miejsc parkingowych dla pojazdów osób z niepełnosprawnościami oraz autokarów turystycznych, który umożliwia kierowcom oraz przewodnikom znalezienie najbliższego wolnego miejsca parkingowego w sposób łatwy i wygodny. W ramach projektu powstała bezpłatna aplikacja ParkDots. Kolejnym działaniem było opracowanie Zintegrowanego Systemu Kolejkowego – kompleksowego narzędzia do zarządzania kolejką w Centrach Obsługi Mieszkańca. Dla kobiet w ciąży prowadzono projekt Bądź bezpieczna. Mobilne KTG dla kobiet w ciąży, w ramach którego udostępniano mobilne urządzenia do badania KTG płodu w warunkach domowych. Dane z urządzenia były przesyłane do Medycznego Centrum Monitoringu, gdzie na bieżąco je monitorowano. Programem dla posiadaczy Wrocławskiej Karty Seniora była akcja Seniorze bądź smart! Teleedukacja zdrowotna dla osób starszych, który miał na celu przekonanie seniorów do korzystania z telemedycyny. Działania edukacyjne obejmowały instruktaż obsługi urządzeń służących do zdalnych pomiarów parametrów życiowych (ciśnieniomierz, pulsoksymetr, termometr, ekg, stetoskop umożliwiający obrazowanie gardła, skóry czy ucha, analizator składu masy ciała). Można było także skorzystać ze zdalnej konsultacji w zakresie profilaktyki zdrowotnej prowadzonej przez lekarza jednej ze specjalności: internisty, diabetologa, kardiologa, neurologa, dietetyka. Dział ds. Smart City bierze także udział w monitorowaniu ruchu rowerowego z wykorzystaniem innowacyjnych technologii umożliwiających zliczanie rowerzystów i pieszych poprzez wykorzystanie kamery dokonującej automatycznej analizy obrazu dzięki wbudowanemu inteligentnemu algorytmowi.

Założenia, cele, priorytety
Cele na kolejne lata wyznaczają przede wszystkim polityki miejskie. WPM z pełnym zaangażowaniem wspiera realizujące je jednostki w zakresie promocji. Dotarcie do mieszkańców z informacją o prowadzonych przez miasto projektach i zaangażowanie ich w te działania to główny cel wydziału. Mają temu służyć: uwspólnienie komunikacji, ujednolicenie strony wizualnej przekazu, ale także bezpośrednie spotkania z prowadzącymi projekty w celu ustalenia wspólnej strategii. Spójny wizerunek i jasna komunikacja oraz aktywni mieszkańcy to promocyjny priorytet.

Inicjatywy i zadania realizowane w Biurze Wrocław Bez Barier w roku 2021

OPIEKA NAD ZWIERZĘTAMI

10 maja 2021 r. Prezydent Wrocławia powołał Społeczną Radę do Spraw Zwierząt. W skład Rady wchodzą przedstawiciele organizacji społecznych, instytucji naukowych i dydaktycznych, środowiska lekarzy weterynarii, służb mundurowych oraz wrocławskiego schroniska dla zwierząt bezdomnych. Rada pracuje w trybie comiesięcznych spotkań. Przedmiotem prac Rady są zagadnienia związane z: bezpieczeństwem dzikich zwierząt żyjących na terenie miasta, przeciwdziałaniem bezdomności zwierząt, należytą opieką weterynaryjna wobec zwierząt dzikich, wolno żyjących, jak i właścicielskich, zapewnieniem bezpieczeństwa zwierzętom właścicielskim oraz właścicielom, szczególnie w sytuacji interwencji na skutek podejrzenia znęcania się nad zwierzęciem, statusem „pro zwierzęcych" organizacji społecznych działających na terenie miasta.
Rzecznik Prezydenta Wrocławia ds. zwierząt – podejmowanie interwencji i ewentualnych mediacji w sytuacjach powzięcia wiadomości o złym traktowaniu zwierząt, bądź konfliktowych sytuacjach społecznych dotyczących opieki nad zwierzętami.
Prowadzenie rejestru Społecznych Opiekunów Kotów wolno żyjących.
Obsługa międzynarodowej bazy psów i kotów „Safe animal" oraz prowadzenie „Miejskiej bazy psów i kotów".
Podjęcie współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczym w celu zapewnienia pełniejszej weterynaryjnej opieki ambulatoryjnej w godzinach nocnych (dotychczas świadczona jest ona przez podmioty prywatne) oraz rozszerzenia programu sterylizacji i kastracji kotów wolno żyjących we Wrocławiu.
Opracowywanie apeli kierowanych do mieszkańców Wrocławia w sprawie zapewnienia opieki zwierzętom dzikim i wolno żyjącym na terenie miasta, szczególnie w okresie zimowym.
Prowadzenie projektów dotyczących opieki nad kotami wolno żyjącymi w oparciu o współpracę z lokalnymi organizacjami pozarządowymi.
Kolejna edycja miejskiego konkursu pn. „Wrocławskie Serce dla zwierząt". Kapituła konkursu przyznaje każdego roku honorowe nagrody instytucjom, organizacjom oraz osobom szczególnie zasłużonym i aktywnym w kwestii troski i opieki nad zwierzętami żyjącymi we Wrocławiu.
Koordynacja projektu „Pies w szkole". Projekt polega na umożliwieniu obecności psów, należących np. do nauczycieli, w szkole podczas zajęć dydaktycznych. Wielokrotnie dowiedziono , że obecność psa w codzienności człowieka ma bardzo korzystny wpływ na jego kondycję psychiczną, co stało się szczególnie ważne w sytuacji epidemii i długotrwałej izolacji społecznej dzieci i młodzieży. Projekt spotkał się z dużym zainteresowaniem we wrocławskich szkołach. Psy towarzyszą uczniom podczas lekcji i samą swoją obecnością tworzą bardziej przyjazną atmosferę w klasie. Rola Biura Wrocław bez barier jest m. in. ocena przydatności pod kątem behawioralnym konkretnego zwierzęcia w tym projekcie.
Prowadzenie praktycznych zajęć dydaktycznych mających na celu budowanie dobrych relacji pies-człowiek w placówkach edukacyjnych i opiekuńczych (m. in. szkoły, przedszkola, domy pomocy społecznej itp.). Zajęcia mają również charakter profilaktyczny w zakresie należytej opieki nad zwierzęciem. Autorskie programy tych zajęć realizowane były zarówno w formie zdalnej, jak i prawdziwych spotkań.
Uchwałą nr XXXIV/6873/21 z dnia 18 lutego 2021 r. Rada Miejska Wrocławia przyjęła Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław.
W 2021 r. Gmina Wrocław przekazała Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt dotację w kwocie 3 000 000,00 zł oraz dodatkowo 16 880,00 zł na talony sterylizacyjne dla kotów wolno żyjących. Ponadto koordynowano program bezpłatnego znakowania psów i kotów należących do mieszkańców Wrocławia – zaczipowano 1025 zwierząt na kwotę 46 125,00 zł oraz program bezpłatnej sterylizacji psów i kotów należących do mieszkańców Wrocławia – sterylizacji poddano 296 zwierząt na kwotę 68 125,00 zł.
Przeprowadzono konkurs dotacyjny na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt. W konkursie złożona została jedna, spełniająca kryteria, oferta. Operatorem schroniska na kolejne 5 lat zostało Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami. Po weryfikacji kosztów

utrzymania i funkcjonowania schroniska zwiększono budżet zadania do kwoty 4 mln zł w roku 2022.
Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach interwencyjnych odbiorów zwierząt właścicielskich w sytuacjach podejrzenia znęcania się nad nimi.

PROGRAM WSPARCIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI (BWB)

W 2021 r. we współpracy z Fundacją „Potrafię pomóc" w celu poprawy jakości życia osób o różnym stopniu i charakterze niepełnosprawności prowadzone były działania mające na celu zwiększenie dostępności do szeroko pojętej przestrzeni miejskiej oraz aktywności zawodowej.
Zorganizowano XI edycję plebiscytu Wrocław bez barier, w ramach której przyznane zostały certyfikaty za promocję działań na rzecz dostępności, integracji i braku dyskryminacji. Od 2020 r. nagroda nosi imię Bartłomieja Skrzyńskiego – dziennikarza, społecznika, inicjatora wielu akcji na rzecz osób z niepełnosprawnościami, wieloletniego rzecznika Prezydenta Wrocławia ds. osób niepełnosprawnych, dyrektora Biura Wrocław bez Barier w Urzędzie Miejskim Wrocławia, który angażował się w walkę z barierami architektonicznymi i społecznymi dotykającymi na co dzień osoby z niepełnosprawnościami.
Kontynuowano realizację programu Opieka wytchnieniowa dla opiekunów osób z niepełnosprawnością. W ramach programu udzielono 7730 h godziny opieki wytchnieniowej, z której skorzystało 50 osób.
Jak nie my to kto, to kto? Alpy 2021 – zorganizowano wyjazd dla 3 OzN oraz treningów przedwyjazdowych. Uczestnicy wyjazdu zdobyli m.in. szczyt Aiguille du Midi, wodospad Herisson oraz jezioro górskie Grand Lac.

Od stycznia do grudnia 2021 r. odbywały się zajęcia dla osób z niepełnosprawnościami we Wrocławskiej Szkole Rodzenia. W zajęciach udział wzięło ok. 30 osób.
Ponadto, Gmina Wrocław przeprowadziła konkurs otwarty na organizację półkolonii dla wrocławskich dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami 2021. W ramach projektu wsparciem objęto 60 OzN. Zrealizowano 180 h w terminie od 26.06 do 10.09.2021 r. Projekt realizowany po raz kolejny, cieszy się duzą popularnością wśród odbiorców. Wypełnia bardzo realną potrzebę zorganizowania letniego wypoczynku dla dzieci z niepełnosprawnościami, które nie mogą w pełni korzystać z innych ofert zagospodarowania czasu w okresie wakacyjnym.
Organizowano działania na terenie Wrocławskiego Parku Technologicznego w ramach Integracyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości wspierającego osoby z niepełnosprawnościami w podejmowaniu aktywności zawodowej i zakładaniu własnych firm, a także działających przedsiębiorców w tworzeniu miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami.
Przedstawiciel Biura Wrocław bez Barier bierze udział w pracach Rady Integracyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości „Skrzynia". Rada rekomenduje powstające oraz istniejące podmioty gospodarcze do przystąpienia do współpracy z Inkubatorem na zasadach rezydencji. Zarekomendowano łącznie ponad 40 podmiotów.
Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia zostały wdrożone „Wrocławskie standardy Dostępności Kultury i Wydarzeń" - innowacyjny w skali kraju dokument.
Ogłoszono konkurs otwarty: Wrocławskie Standardy Dostępności i Kultury Wydarzeń - Informacja i Promocja. Fundacja na rzecz Rozwoju Audiodeskrypcji Katarynka rozpoczęła działania monitorujące poziom stanu dostępności wrocławskich instytucji kultury oraz szkoleniowe pracowników instytucji kultury i Urzędu Miejskiego w zakresie dostępności. Kontynuacja w roku 2022.
Ogłoszono konkurs otwarty: Zatrudnienie wspomagane osób z niepełnosprawnością - Zatrudnienie wspomagane skuteczną formą włączania osób z niepełnosprawnością w rynek pracy. Projekt zrealizowało Stowarzyszenie "OSTOJA". Innowacyjny projekt zatrudnienia wspomaganego realizowany jest we Wrocławiu we współpracy ze stowarzyszeniem „Ostoja" od ponad dwudziestu lat. Ta forma zatrudnienia pomaga osobom z niepełnosprawnością wchodzić na otwarty rynek pracy, w początkowej fazie

przy wsparciu trenera pracy, a w dalszej perspektywie pracy całkowicie samodzielnej. Powstała również inicjatywa, przy współpracy z Departamentem Spraw Społecznych, wdrożenia tej formy zatrudnienia w Urzędzie Miejskim Wrocławia.
Ogłoszono konkurs otwarty: Dostępny Wrocław 2021. Fundacja Polska bez Barier przeprowadziła audyty dostępności architektonicznej w wybranych lokalizacjach Urzędu Miejskiego Wrocławia. Audyty zwieńczone raportami zostały przeprowadzone w dziesięciu lokalizacjach Urzędu Miejskiego Wrocławia. Aktualnie dysponujemy już kompletem raportów dostępności obiektów UMW, które stanowią bazę informacji dotyczących potrzeb dostosowania budynków Urzędu pod kątem dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.
Dwóch pracowników biura ukończyło kurs Polskiego Języka Migowego na poziomie A1. Kurs był współfinansowany ze Środków Państwowego Funduszu rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz środków prywatnych.
Podejmowano liczne interwencje w sprawach mieszkańców. Problematyka tych spraw dotyczyła zagadnień związanych z dostępnością. Interwencje polegały na pomocy mieszkańcom w rozwiązywaniu ich problemów poprzez skomunikowanie z odpowiednimi podmiotami, wskazanie źródeł finansowania, wsparcie w załatwianiu spraw w Urzędzie bądź wobec innych podmiotów (np. spółdzielni mieszkaniowych, służb miejskich czy podmiotów prywatnych). Średnia liczba spraw, z którymi zgłaszają się mieszkańcy to kilka w skali każdego tygodnia.
Opiniowanie licznych projektów inwestycyjnych zgłoszonych w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego oraz innych inwestycji miejskich – Trasa Autobusowo-Tramwajowa, remonty i modernizacje obiektów miejskich. Udział w radach technicznych, wizje lokalne, analiza dokumentacji projektowych, przygotowanie rekomendacji, ustalanie uzgodnień projektowych.
Konsultacje, pod katem dostępności, planowanych inwestycji, prowadzonych przez podmioty prywatne.
Prace nad dostosowaniem katalogu mebli miejskich do wymogów wynikających z Wrocławskich Standardów Dostępności Przestrzeni Miejskich. Katalog mebli miejskich, utworzony długo przed powstaniem Standardów, nie spełniał w wielu miejscach kryteriów dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.
Udział w pracach Grupy Branżowej do spraw dostępności i osób z niepełnosprawnościami. Grupa, skupiająca około 50 osób reprezentujących różne podmioty publiczne i pozarządowe, pracuje w rytmie comiesięcznych plenarnych spotkań roboczych oraz spotkań zadaniowych zespołów roboczych zwoływanych z większą częstotliwością.
Utworzenie Zespołu Stałego ds. Dostępności, przy współpracy z Departamentem Spraw Społecznych oraz komórkami organizacyjnymi Urzędu. Wypracowano standard zapisów dotyczących przestrzegania ustaw o dostępności w procedurach konkursowych i dotacyjnych zadań zlecanych na zasadzie wsparcia lub powierzenia organizacjom pozarządowym.
Podjęcie współpracy z Młodzieżowym Centrum Sportu w kierunku zorganizowania w maju 2022 pierwszej Wrocławskiej Olimpiady Integracyjnej. W organizację włączone są między innymi również organizacje pozarządowe: Fundacja „Potrafię Pomóc", Wrocławskie Zrzeszenie Portowe Niepełnosprawnych „Start".
Opracowanie, wspólnie z zespołem BHP, instrukcji ewakuacji osób z niepełnosprawnościami w Urzędzie Miejskim Wrocławia.
Przeprowadzenie serii szkoleń praktycznych z zakresu ewakuacji osób z niepełnosprawnościami w Urzędzie (łącznie około 100 osób) oraz w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego jak również na potrzeby Uniwersytetu Wrocławskiego.
Udział w konferencjach z zakresu dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, organizowanych przez podmioty pozarządowe oraz placówki naukowe.
Udział w licznych webinariach dotyczących dostępności transportu publicznego i rozwiązań stosowanych w kraju i za granicą.
Zrealizowano usługę udźwiękowienia i opisu wskazanych na terenie Urzędu Miejskiego lokalizacji z wykorzystaniem urządzeń elektronicznych i aplikacji ułatwiających osobom

niewidomym i słabowidzącym orientację przestrzenną - tzw. montaż TOTUPOINTÓW, sztuk 12.
Stała obsługa administracyjno-techniczna inicjatyw społecznego doradcy Prezydenta do spraw osób z niepełnosprawnościami (korespondencja, asysta przy wizytach poza urzędem, spotkania w Biurze – do kilku tygodniowo).
Zakupiono specjalistyczny sprzęt, w tym:

- zestawy TIM z tabletem jako idealne rozwiązanie służące do komunikacji alternatywnej, edukacji - dzięki aplikacji TIM możemy porozumiewać się poprzez wybór odpowiednich symboli tworząc z ten sposób wypowiedzi odczytywane za pomocą syntezatora mowy, a tablet pozwala nam na komunikowanie się w każdym miejscu i w każdej sytuacji),
- komplet symulatorów wad wzroku (13 par gogli),
- wygrzewarkę do papieru pęczniejącego/puchnącego dla osób z niepełnosprawnością wzroku (urządzenie pozwala szybki i prosty sposób przygotować dokumenty – wydruki techniką druku wypukłego dla osób z dysfunkcją wzroku)
- 4 wózki ewakuacyjne, materac z pokrowcem oraz 3 wózki inwalidzkie dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych lub kobiet w ciąży.

Na dzień dzisiejszy Urząd Miejski dysponuje już takimi urządzeniami jak: rampa rolowana przenośna, pętla indukcyjna przenośna, podnośnik jezdny z możliwością udźwigu osoby do 175 kg.

DEPARTAMENT
FINANSÓW PUBLICZNYCH

DEPARTAMENT FINANSÓW PUBLICZNYCH

WYDZIAŁ FINANSOWY

W 2021 w Wydziale Finansowym zrealizowano następujące zadania:

- sporządzono część finansową założeń społeczno-gospodarczych na rok 2022,
- opracowano projekt budżetu Miasta na 2022 rok wraz z uzasadnieniem oraz Uchwałę w sprawie budżetu Miasta na 2022 rok,
- opracowano projekt oraz Uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta na lata 2022-2044 wraz z wykazem wieloletnich przedsięwzięć,
- opracowano 9 projektów zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta na lata 2021-2044 wraz z wykazem wieloletnich przedsięwzięć oraz 8 projektów zmian budżetu Miasta na 2021 rok i zmian planu finansowego Miasta na 2021 rok,
- opracowano 40 Zarządzeń Prezydenta zmieniających plan dochodów i wydatków budżetu Miasta na 2021 rok,
- opracowano Zarządzenie Prezydenta w sprawie opracowania planu finansowego Miasta na 2021 rok oraz 48 Zarządzenia Prezydenta zmieniające plan finansowy Miasta,
- wprowadzono zmiany wynikające ze zmian uchwały w sprawie budżetu Miasta oraz zmian planu finansowego Miasta na 2021 rok do systemu SAP i Bestia oraz zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2021-2044 do programu Bestia,
- analizowano zmiany poziomu dochodów i wydatków wynikające z planu oraz wykonania budżetu Miasta,
- realizowanie płatności zgodnie z dokumentami przedłożonymi przez dysponentów,
- przygotowano i podpisano w dniu 31.05.2021 roku umowę z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym na przyznanie Miastu środków, z preferencyjnym oprocentowaniem na finansowanie zadań inwestycyjnych realizowanych przez Miasto w latach 2020-2025 dotyczących zrównoważanego rozwoju infrastruktury,
- przygotowano i przeprowadzono zamówienie w trybie przetargu nieograniczonego na bankową obsługę budżetu Gminy Wrocław i jej jednostek organizacyjnych oraz wykonywanie bankowej obsługi rachunków instytucji kultury, dla których Gmina Wrocław jest organizatorem, Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej (SPZOZ), dla których Gmina Wrocław jest założycielem i jednoosobowych spółek kapitałowych Gminy Wrocław w okresie od 01.02.2022 r. do 31.01.2025 r.,
- przeprowadzono zamówienie w trybie przetargu nieograniczonego na kredyty przeznaczone na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Miasta w 2021 roku i spłatę zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych.

Współpracowano z innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta i spółkami z udziałem Miasta Wrocławia oraz innymi podmiotami zewnętrznymi w zakresie:

- opracowywania budżetu Miasta i Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta na rok 2022 oraz zmian budżetu Miasta i Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta na rok 2021,
- przygotowania stanowiska Prezydenta w sprawie złożonych przez Radnych wniosków do projektu budżetu Miasta na 2022 rok oraz informacji o istotnych zmianach wprowadzonych autopoprawką do projektu budżetu,
- opracowania dokumentacji do prowadzonych zamówień publicznych,
- koordynowania zadań w zakresie bankowej obsługi budżetu Gminy Wrocław,
- przygotowania odpowiedzi na wnioski o udzielenie informacji publicznej.

Opracowano następujące raporty, sprawozdania, analizy, opinie dotyczące:

- postępu realizacji projektu Wrocławska Infrastruktura Komunalna finansowanego ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego,

- wykonania budżetu Miasta Wrocławia za 2020 rok i I półrocze 2021 roku do Europejskiego Banku Inwestycyjnego,
- sporządzono 90 sprawozdań, z tego 48 budżetowych, 1 bilans i 41 sprawozdań do Narodowego Banku Polskiego,
- zaksięgowano 149 450 dokumentów,
- sporządzono 124 sprawozdania budżetowe i statystyczne oraz inne informacje, z czego 112 przekazano m.in. do Regionalnej Izby Obrachunkowej, Ministerstwa Finansów, Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Krajowego Biura Wyborczego oraz Głównego Urzędu Statystycznego,
- opracowano sprawozdanie roczne za 2020 r. oraz informację za I półrocze 2021 r. z wykonania budżetu Miasta Wrocławia,
- opracowano sprawozdanie roczne za 2020 r. oraz informację za I półrocze 2021 r. z wykonania planu finansowego samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej i samorządowych instytucji kultury Miasta Wrocławia,
- sporządzono informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej Miasta Wrocławia za I półrocze 2021 r. w zakresie rozliczenia wydatków na realizację przedsięwzięć wieloletnich,
- sporządzono miesięczne informacje z wykonania planu dochodów i wydatków Miasta,
- przygotowanie Sprawozdania z realizacji zadań w Wydziale Finansowym za rok 2020, Sprawozdania z realizacji zadań w Departamencie Finansów Publicznych oraz Raportu o stanie Miasta Wrocławia za rok 2020 w zakresie części finansowej.

WYDZIAŁ KSIĘGOWOŚCI

W 2021 r. w Wydziale Księgowości zrealizowano następujące działania:

Z zakresu księgowości:
- zaksięgowano 2 773 235 dokumentów księgowych,
- prowadzono księgowość Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- współpracowano z biegłymi rewidentami przy badaniu sprawozdania finansowego Miasta Wrocławia za 2020 r.,
- współpracowano w trakcie kontroli z Inspektorami RIO przy kompleksowej kontroli funkcjonowania Urzędu Miasta,
- współpracowano w trakcie kontroli dotyczącej realizacji inwestycji współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej,
- współpracowano z innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta, spółkami z udziałem Miasta Wrocławia, samorządowymi instytucjami kultury i samodzielnymi publicznymi zakładami opieki zdrowotnej przy opracowywaniu sprawozdania z wykonania budżetu Miasta oraz sprawozdania finansowego za 2020 rok,
- wypracowano system szybkiego obiegu dokumentacji elektronicznej i realizacji zadań w sytuacji utrudnień w pracy związanych z pandemią,
- rozpoczęto prace wdrożeniowe nowego systemu do obsługi opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – OWG,
- sporządzono 5 deklaracji VAT-UE oraz 26 korekt deklaracji VAT-7,
- sporządzono 12 centralnych plików JPK_VAT oraz 30 korekt plików JPK_VAT, w związku z centralizacją podatku VAT,
- przygotowano korektę roczną podatku VAT,
- aktualizowano NIP-2 w zakresie otwarcia i zamknięcia rachunków bankowych oraz zmian miejsc prowadzenia działalności gospodarczej Gminy Wrocław i jej jednostek organizacyjnych,
- prowadzono Centralny Rejestr Zobowiązań oraz zweryfikowano 10 772 dokumenty stanowiące postawę zobowiązań pieniężnych zaciąganych przez Miasto,
- zweryfikowano 183 projekty umów zawieranych w trybie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych,

- skoordynowano obieg 53 informacji dotyczących zajęć wierzytelności, w ramach których jako dłużnik wskazany był Urząd Miejski Wrocławia/Gmina Wrocław.

Z zakresu sprawozdawczości:
- sporządzono 293 jednostkowych sprawozdań budżetowych i statystycznych z Urzędu,
- sporządzono sprawozdanie finansowe Miasta Wrocławia za 2020 r. obejmujące bilans z wykonania budżetu, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w funduszu oraz informację dodatkową,
- sporządzono bilans skonsolidowany Miasta Wrocławia za 2020 r.,
- sporządzono 4 kwartalne sprawozdania o stanie zobowiązań,
- sporządzono roczne sprawozdanie o stanie zobowiązań,
- sporządzono roczne sprawozdanie o międzynarodowej wymianie usług,
- sporządzono roczne sprawozdanie dotyczące statystyki Gminy w zakresie środków trwałych.

WYDZIAŁ NABYWANIA I SPRZEDAŻY NIERUCHOMOŚCI

Rok 2021 to kolejny rok gospodarowania nieruchomościami w warunkach pandemii. Z jednej strony ograniczenia wynikające z pandemii w dalszym ciągu znacząco utrudniały prowadzenie spraw i wydłużały procedury przygotowania nieruchomości (szczególnie lokalowych) do zbycia m.in. z powodu opóźnienia opiniowania spraw przez zewnętrzne jednostki czy wstrzymywania postępowań administracyjnych.
Z drugiej strony ten rok zapisał się na rynku nieruchomości jako jeden z najbardziej korzystnych - panowała hossa i utrzymywał się ogromny popyt, pomimo znacznego wzrostu cen. Nabywcy chętnie kupowali nieruchomości - zarówno na własne potrzeby, ale też jako inwestycję - szczególnie w obliczu niskich stóp procentowych i coraz szybciej postępującej inflacji. Aktualna sytuacja epidemiologiczna pokazała, że rynek nieruchomości cechuje się znacznie większą odpornością na ewentualne wahania koniunktury i tym samym stanowi bezpieczny sposób lokowania kapitału. Czasowe izolacje spowodowane pandemią sprawiły też, że zaczęliśmy poszukiwać większej przestrzeni życiowej. W efekcie wzrosło zainteresowanie nieruchomościami zabudowanymi budynkami mieszkalnymi a także działkami pod zabudowę jednorodzinną.
Wychodząc naprzeciw potrzebom rynku przeprowadzono 348 przetargów na sprzedaż nieruchomości gruntowych i lokalowych. To o blisko połowę więcej niż w 2020 r. (238). Wzięło w nich udział 1 203 uczestników (najwięcej od 2017 r.). Osiągnięto rekordowy łączny dochód ze sprzedaży nieruchomości gruntowych i lokalowych tj. **306 215 754,29**zł - najwyższy od 2007 r.
W celu realizacji przez Miasto kluczowych inwestycji Wydział kontynuował procedury nabywania gruntów pod: układ komunikacyjny w tym drogi, trasy tramwajowe i autobusowo - tramwajowe (TAT), trasy rowerowe i ciągi pieszo-rowerowe, parkingi park & ride, tereny rekreacji, edukację. Powiększono zasób Gminy o kolejne 11,5 ha terenów.

SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH

Sprzedaż nieruchomości gruntowych w trybie przetargowym

W roku sprawozdawczym rozpoczęto procedurę przygotowania do sprzedaży 102 nowych nieruchomości gruntowych, zróżnicowanych pod względem przeznaczenia, położenia oraz wielkości. Do sprzedaży przygotowane zostały tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jedno- i wielorodzinną oraz komercyjną: biura, usługi, aktywność gospodarczą.
Przeprowadzono 134 postępowania przetargowe – o połowę więcej niż w roku poprzedzającym (84). Wzięło w nich udział 721 osób prawnych i fizycznych - to ponad dwukrotnie więcej niż w 2020 r. (345). Średnio 5 osób licytowało 1 nieruchomość. Ze 105 nieruchomości gruntowych skierowanych do sprzedaży nabywców znalazło aż 90 - 86% (to niespotykany dotychczas wynik). Łączna powierzchnia sprzedanych nieruchomości to 34,5 ha i jest największa od 2010 r. (dla porównania: 2020 – 10 ha, 2019 – 17 ha). Wartość sprzedanych nieruchomości wyniosła 263 144 640 zł i była

najwyższa od 2007 r. (2020 – 92 997 961 zł, 2019 – 87 225 610 zł). Można stwierdzić, że rok 2021 był rekordowy jeśli chodzi o sprzedaż nieruchomości gruntowych.
W 82 przypadkach transakcje zakończone zostały podpisaniem aktu notarialnego w roku objętym sprawozdaniem. Terminy dla 8 umów zostały wyznaczone na 2022 rok.

Analiza nieruchomości sprzedanych w 2021 roku

Lp.	Przeznaczenie w MPZP	Liczba nieruchomości	Powierzchnia gruntu [ha]	Liczba oferentów	Wartość sprzedanych nieruchomości [zł]
1	Budownictwo jednorodzinne	50	6,0	573	37 873 290 zł
2	Budownictwo wielorodzinne	25	5,8	104	117 866 950 zł
3	Usługi i aktywność gospodarcza	13	21,2	38	103 674 400 zł
4	Usługi oświatowe*	2	1,5	6	3 730 000 zł
RAZEM		**90**	**34,5**	**721**	**263 144 640 zł**
* nieruchomości oddane w użytkowanie wieczyste					

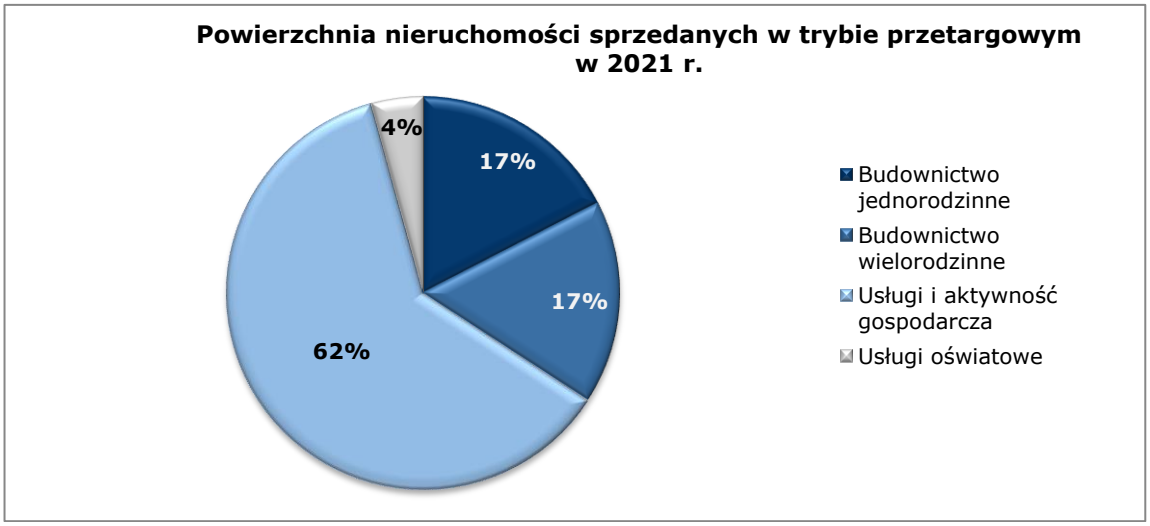

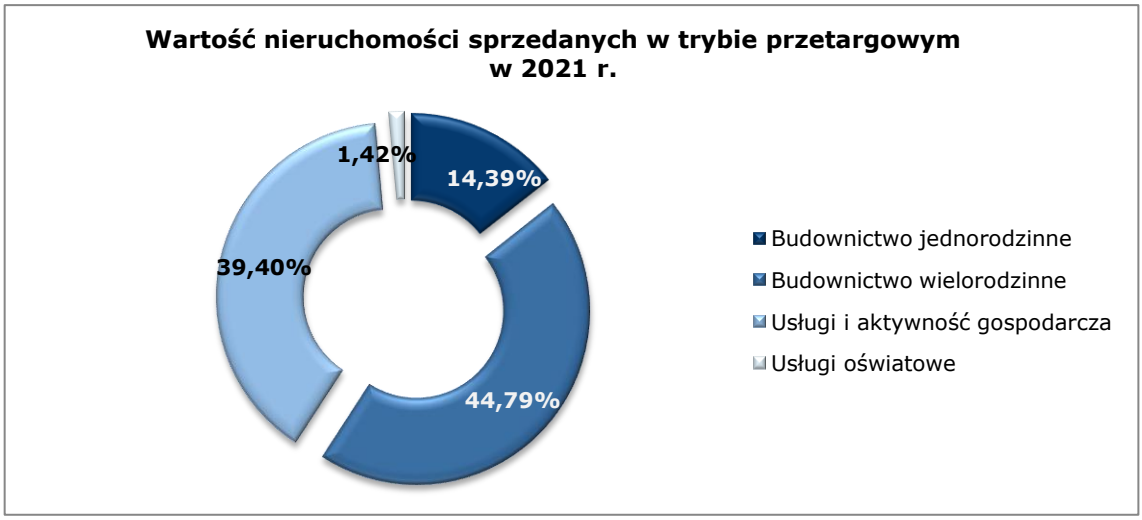

Rok 2021 jest kolejnym, w którym obserwuje się wzrost średniej ceny 1 m^2 nieruchomości sprzedawanych w przetargach.

	Przeznaczenie w MPZP		
Rok	**Budownictwo jednorodzinne [zł/m²]**	**Budownictwo wielorodzinne [zł/m²]**	**Usługi i aktywność gospodarcza [zł/m²]**
2018	303,78	1 290,96	240,85
2019	300,23	1 046,36	223,38
2020	542	2 360,95	574,44
2021	**679,68**	**3 035,10**	**1 961,32***

* Jest to cena 1 m^2 osiągnięta ze sprzedaży nieruchomości z przeznaczeniem pod usługi i aktywność gospodarczą, przy czym średnia wartość 1 m^2 gruntu niezabudowanego pod usługi i aktywność gospodarczą wyniosła 360 zł

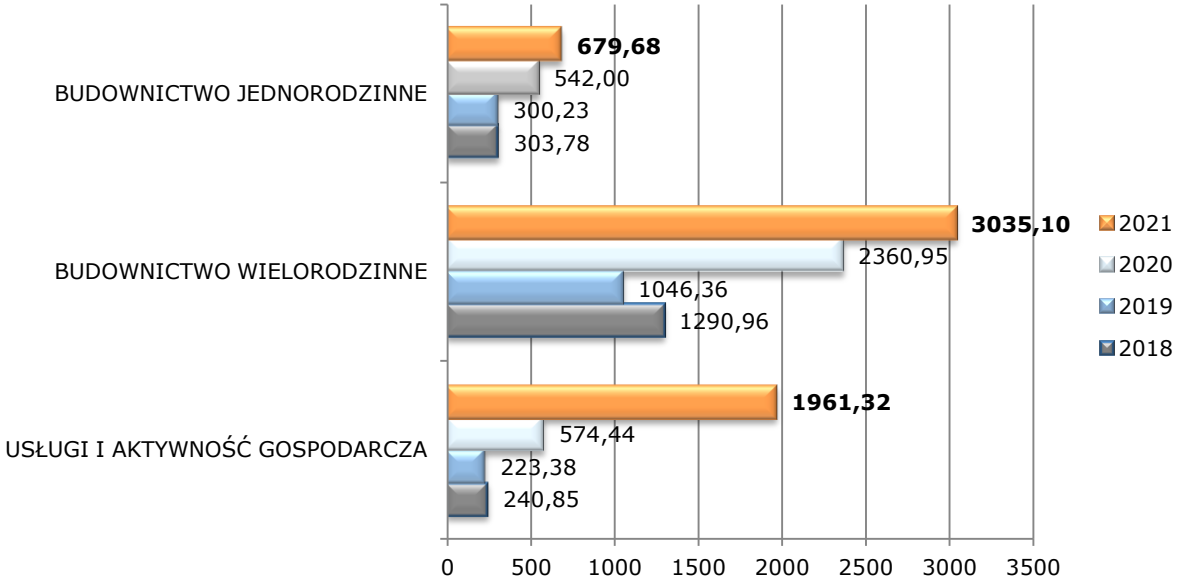

Wartość nieruchomości sprzedanych w trybie przetargowym w latach 2018–2020 z podziałem na przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

	Przeznaczenie w MPZP			
Rok	**Budownictwo jednorodzinne**	**Budownictwo wielorodzinne**	**Usługi i aktywność gospodarcza**	**Dochód ogółem**
2018	33 734 090 zł	29 798 850 zł	46 668 451 zł	110 201 391 zł
2019	17 907 525 zł	20 068 800 zł	49 249 285 zł	87 225 610 zł
2020	22 612 260 zł	45 778 890 zł	24 606 811 zł	92 997 961 zł
2021	**37 873 290 zł**	**117 866 950 zł**	**107 404 400 zł**	**263 144 640 zł**

Największe transakcje gruntowe

Lp.	Adres nieruchomości	Przeznaczenie	Powierzchnia [m²]	Cena sprzedaży [zł]
1.	ul. Wita Stwosza 32/ ul. Krowia 6*	usługi i aktywność gospodarcza	3 088	37 900 000,00 zł
2.	al. Architektów	budownictwo wielorodzinne	5 372	31 120 000,00 zł
3.	ul. Henryka M. Kamieńskiego	usługi i aktywność gospodarcza	55 059	21 685 000,00 zł
4.	ul. Braniborska 54-56*	budownictwo wielorodzinne	2 224	12 500 000,00 zł
5.	ul. gen. Karola Kniaziewicza 36, 38**	budownictwo wielorodzinne	637	8 393 100,00 zł
6.	al. Róż	budownictwo wielorodzinne	9 367	7 875 000,00 zł
7.	ul. Piołunowa	usługi i aktywność gospodarcza	29 414	7 019 500,00 zł
8.	ul. Piołunowa	usługi i aktywność gospodarcza	32 085	7 001 000,00 zł
9.	ul. Piołunowa	usługi i aktywność gospodarcza	28 520	6 750 010,00 zł

* nieruchomość oddana w użytkowanie wieczyste
** nieruchomość zabudowana

Tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną

Sprzedaż nieruchomości przeznaczonych na cele budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego - podobnie jak w latach ubiegłych - miała największy udział w liczbie wszystkich przeprowadzonych transakcji. Wolumen sprzedaży wyniósł 50 takich nieruchomości, co stanowi 55% liczby wszystkich ofert.

Niesłabnące zainteresowanie przetargami na nieruchomości gruntowe przeznaczone pod zabudowę jednorodzinną pokazuje, że inwestorzy chcą się budować we Wrocławiu - średnio 10 osób uczestniczyło w 1 przetargu.

Główną bazę nieruchomości stanowiły działki o powierzchni od ok. 400 m^2 do 1200 m^2 położone m.in. na Brochowie w rejonie ul. Kazachstańskiej, ul. Armeńskiej (w każdej licytacji uczestniczyło od 8 do 37 osób) i ul. Cypryjskiej - łącznie 23 nieruchomości. Powodzeniem cieszyły się też nieruchomości na Stabłowicach m.in. przy ul. Granatowej. To właśnie w przetargu organizowanym na sprzedaż nieruchomości położonej przy ul. Granatowej odnotowano największą liczbę oferentów – 61 osób.

Najwyższą cenę jednostkową za metr kwadratowy działki uzyskano za nieruchomość zabudową położoną na Grabiszynie przy ul. Żeglarskiej (3 297,36 zł/m^2). Oprócz pojedynczych działek z przeznaczeniem pod zabudowę jednorodzinną w układzie wolnostojącym i bliźniaczym, w ofercie Miasta znalazły się nieruchomości pod budowę

zespołu budynków jednorodzinnych. Największy sprzedany teren o takiej funkcji to nieruchomość położona pomiędzy ulicami Śnieżną i Białą (obręb: Stabłowice) o powierzchni 1 0281 m^2, za cenę 6 719 980 zł.

Tereny pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną

Około 45% wszystkich wpływów uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości w trybie przetargowym pochodzi ze sprzedaży nieruchomości pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną.

Sprzedano 25 nieruchomości o przeznaczeniu pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. Jedenaście spośród nich jest zabudowanych, a część położona jest w centrum Miasta. Największą nieruchomością niezabudowaną o takiej funkcji był teren o powierzchni 9 367 m^2 przy al. Róż (Brochów). Nabywcą została firma ARKOP, która zaoferowała najwyższą cenę 7 875 000 zł (ok. 840 zł/m^2).

W roku sprawozdawczym kontynuowana była realizacja **Wzorcowego Osiedla Mieszkaniowego Nowe Żerniki**. W ramach przeprowadzonych przetargów ofertowych sprzedano dwie nieruchomości. Obie są położone przy Al. Architektów. Pierwsza z nich przeznaczona jest pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, druga zaś pod usługi. Łączna powierzchnia sprzedanych nieruchomości wynosi 12 855 m^2, zaś cena oferowana wyniosła łącznie 34 730 000 zł.

Tereny pod usługi i aktywność gospodarczą

Z przeznaczeniem pod zabudowę usługową i aktywność gospodarczą sprzedano 15 nieruchomości, w tym 3 nieruchomości oddano w użytkowanie wieczyste.

Dwie nieruchomości oddano w użytkowanie wieczyste na cele edukacyjne. Taka forma zbycia jest korzystna dla obu stron transakcji. Dla inwestorów, ponieważ z tytułu nabycia praw do nieruchomości wpłacają 20% ceny gruntu jako I opłatę z tytułu oddania gruntu w użytkowanie wieczyste oraz opłaty roczne w wysokości 1% ceny gruntu. Z kolei Miasto dzięki takim inwestycjom może realizować cel publiczny, jakim jest budowa przedszkola, żłobka czy szkoły bez angażowania środków publicznych.

W przetargu ofertowym na oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości położonej przy ul. Białostockiej, o powierzchni 9 451 m^2, inwestorzy zobowiązani byli przedstawić koncepcję urbanistyczno-architektoniczną zagospodarowania nieruchomości, przewidującą utworzenie i prowadzenie publicznej szkoły podstawowej co najmniej dwuciągowej (dla 400 uczniów) oraz 2 oddziałowego publicznego przedszkola (minimum 50 miejsc), z niezbędną infrastrukturą, w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Przetarg wygrała spółka Dr Developer Sp. z o.o., która zaproponowała cenę 1 920 000 zł oraz przedstawiła projekt zespołu szkolno-przedszkolnego: czterociągowej szkoły podstawowej dla 800 uczniów oraz 2-oddziałowego przedszkola dla 50 dzieci.

Z kolei nieruchomość przy ul. Rajskiej, o powierzchni 5 304 m^2, oddano w użytkowanie wieczyste firmie AGLEC i CORSO EDU Sp. z o.o., za kwotę 1 810 000 zł. Inwestor zadeklarował wybudowanie przedszkola dla 200 dzieci oraz żłobka dla 80 dzieci.

Największą transakcją w tym sektorze, ale też największą spośród wszystkich przeprowadzonych w 2021 r., było oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości położonej przy ul. Wita Stwosza 32 wraz ze sprzedażą znajdującego się na nim budynku – pozostałości Pałacu Hatzfeldów z XVIII w. Cena osiągnięta w przetargu wyniosła 37,8 mln zł. Inwestor (firma Rafin) przedstawił koncepcję architektoniczną, która zakłada odbudowę Pałacu oraz umieszczenie w nim 5-cio gwiazdkowego hotelu działającego pod międzynarodową marką.

W roku sprawozdawczym kontynuowano sprzedaż terenów gminnych przeznaczonych pod aktywność gospodarczą położonych przy ul. Piołunowej (Jerzmanowo). Sprzedane zostały 3 nieruchomości o łącznej powierzchni około 9 ha.Największa nieruchomość sprzedana pod aktywność gospodarczą – o powierzchni ponad 5,5 ha - położona jest przy ul. Kamieńskiego. Spółka WROCŁAW INDUSTRIAL PARK kupiła ją za 21 685 000 zł netto, z przeznaczeniem pod zabudowę magazynowo-przemysłową z częścią socjalno-biurową.

Sprzedaż nieruchomości gruntowych w trybie bezprzetargowym

Nieruchomości, które w świetle przepisów prawa nie mogą być zagospodarowane jako samodzielne działki budowlane z uwagi na parametry czy brak dostępu do drogi publicznej, zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami zbywane są w trybie bezprzetargowym na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiednich. W opisywanym czasie w tym trybie sprzedano 23 nieruchomości a jedną nieruchomość oddano w użytkowanie wieczyste. Łączna powierzchnia nieruchomości „dosprzedawanych" wyniosła 14 893 m^2, o wartości - uwzględniającej udzielone bonifikaty - 7 833 762,75 zł, zaś pierwsza opłata za użytkowanie wieczyste wyniosła 8 225,00 zł.
Przedmiotem „dosprzedaży" były przede wszystkim grunty, które dołączone do działek zabudowanych domami mieszkalnymi poprawiały warunki ich zagospodarowania, przyczyniając się do zwiększenia terenów zieleni w zabudowie mieszkaniowej. Sprzedano 9 nieruchomości z bonifikatą, o której mowa w § 8 ust. 1 pkt 5 oraz ust. 5 *uchwały Rady Miejskiej Wrocławia nr XLIX/697/98 z dnia 27 lutego 1998 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Wrocław*.
Zrealizowano 3 dosprzedaże na rzecz Wspólnot Mieszkaniowych, w trybie artykułu 209a ustawy o gospodarce nieruchomościami z przysługującą nabywcom 95% bonifikatą. Sprzedane działki położone są przy ul. Komandorskiej 4, ul. Adama Mickiewicza 34 – 34a i ul. Księskiej 16. Nieruchomości wspólnotowe uzyskały dzięki temu parametry działek budowlanych.

Promocja nieruchomości
Kluczowym elementem promocji ofert gminy Wrocław jest portal informacyjny Giełda Nieruchomości, który stale zyskuje na popularności. W celu jego rozpowszechniania do treści ogłoszeń na temat sprzedawanych nieruchomości, publikowanych w prasie dolnośląskiej i ogólnopolskiej, dołączono kod QR umożliwiający proste zeskanowanie i odnalezienie linku, który przekierowuje na stronę Giełdy.
W serwisie można było przeglądać ponad 200 nieruchomości gruntowych zabudowanych i niezabudowanych oraz prawie 100 lokali mieszkalnych i użytkowych, na różnym etapie przygotowania do sprzedaży. Portal jest responsywny, zawiera takie funkcjonalności jak newsletter, system mailingowy, jest też zintegrowany z wrocławskim Systemem Informacji Przestrzennej. To właśnie tutaj klienci najczęściej poszukują ofert oraz pobierają dokumenty m.in. ogłoszenia przetargowe, skany map geodezyjnych, wypisy z mpzp, decyzje o warunkach zabudowy, dane techniczne budynku. W ciągu 12 miesięcy 2021 r. liczba użytkowników Giełdy Nieruchomości przekroczyła 66 tysięcy a tym samym podwoiła się w stosunku do roku 2020 (31 tys.).
W ramach kontaktu mailowego odpowiedziano na ponad 1 600 wiadomości mailowych. Dodatkową formą promocji było stworzenie prezentacji na temat kluczowych nieruchomości. Wysyłano ją mailowo do zainteresowanych klientów.
Zgodnie z przepisami Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości wywieszano ogłoszenia na tablicach w budynku Urzędu Miejskiego Wrocławia. W codziennej prasie lokalnej i ogólnopolskiej publikowano informacje o przetargach.
Bezpośrednio w obrębie nieruchomości kierowanych do sprzedaży umieszczano tablice i banery informacyjne. Odświeżono na nich szatę graficzną tak, aby stały się bardziej czytelne dla odbiorców.
Z powodu pandemii nie odbyły się planowane w marcu 2021 r. Targi Nieruchomości Mipim w Cannes.

Aport nieruchomości
W okresie sprawozdawczym zostały zrealizowane 2 aporty.
Na rzecz spółki Wrocławski Park Wodny S.A wniesiono nieruchomość położoną przy ul. Wilanowskiej o wartości 2 813 000 zł. Na przedmiotowej nieruchomości planowana jest budowa basenu.
Na rzecz spółki Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o. wniesiono nieruchomość położoną w rejonie ul. Sukielickiej o wartości 695 000 zł. Powstanie tutaj budynek z zapleczem socjalnym oraz zadaszone lodowisko.

Wykonanie prawa pierwokupu
Prezydent Wrocławia w 2021 r. w jednym przypadku wykonał przysługujące Gminie Wrocław prawo pierwokupu na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Transakcja dotyczyła tzw. „Pałacyku" położonego przy ul. Tadeusza Kościuszki 34, czyli zabytkowego pałacu Shaffgotschów (działka nr 55/4, AM-33, obręb Stare Miasto). Miasto przeznaczyło na ten cel 9 150 000 zł.

SPRZEDAŻ LOKALI MIESZKALNYCH
Gospodarowanie komunalnym zasobem mieszkaniowym stanowi jedno z głównych zadań własnych gminy mających na celu zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej Wrocławia. W ramach wykonywanych zadań kontynuowana była sprzedaż lokali mieszkalnych w trybie bezprzetargowym - na rzecz dotychczasowych najemców oraz przetargowym. W pierwszym przypadku udzielano bonifikat w wysokości 98% oraz 90%. Wysokość bonifikaty udzielanej najemcom uzależniona jest od dwóch czynników, tj. możliwości jednoczesnego zbycia przez gminę wszystkich lokali mieszkalnych w budynku oraz kosztów remontów nieruchomości, finansowanych wyłącznie lub z udziałem środków gminy Wrocław. Sprzedaż mieszkań komunalnych przebiegała na podstawie założeń wynikających z *uchwały nr XV/420/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020-2025"*.
W 2021 roku sprzedano 582 lokale mieszkalne w domach wielolokalowych i jednorodzinnych domach mieszkalnych, w tym:
- 513 lokali mieszkalnych w trybie bezprzetargowym,
- 69 wolnych lokali mieszkalnych w trybie przetargowym.

Dochód i liczba sprzedanych lokali mieszkalnych w latach 2018-2021

Rok	Liczba sprzedanych lokali mieszkalnych [szt.]	Dochód na podstawie podpisanych aktów notarialnych [zł]
2018	809	39 529 576
2019	429	26 173 022
2020	443	35 012 312
2021	**582**	**50 104 935**

Dochód i liczba sprzedanych lokali mieszkalnych w latach 2018-2021

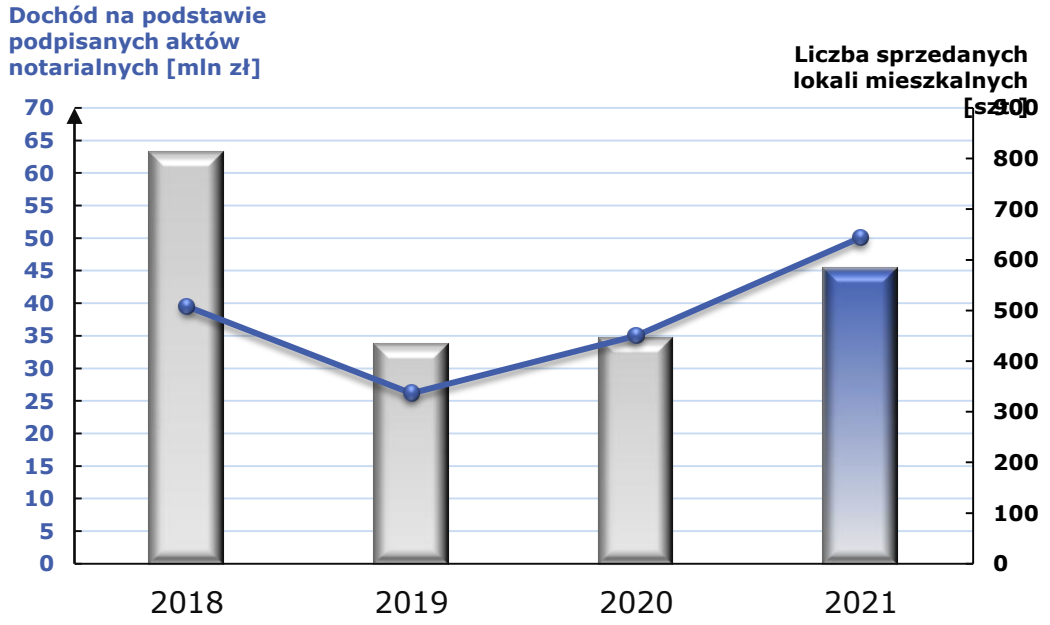

Rozkład transakcji sprzedaży lokali mieszkalnych w obrębach Wrocławia w 2021 roku

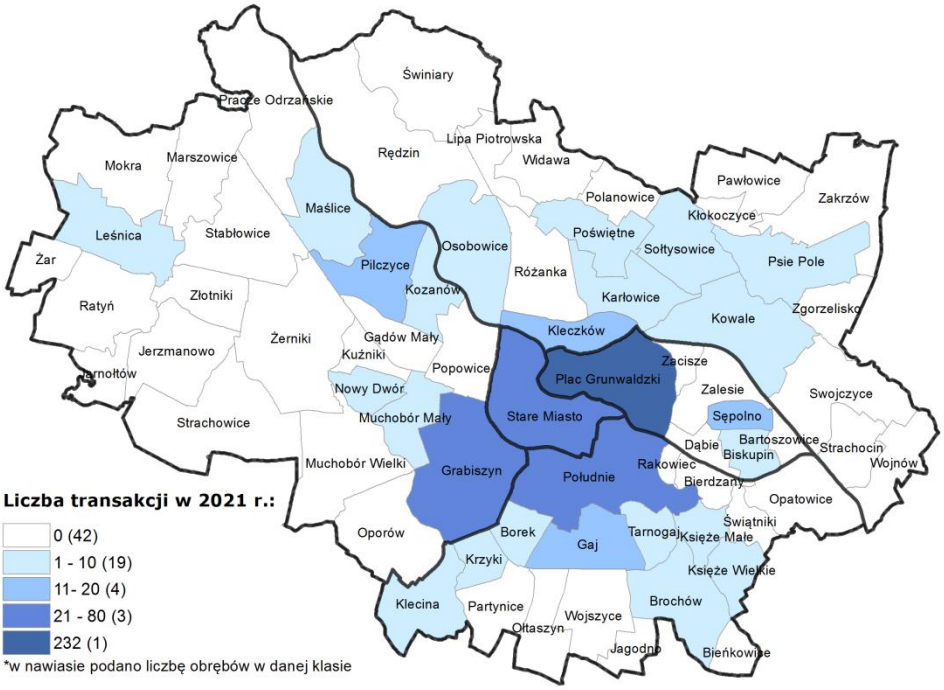

Sprzedaż lokali mieszkalnych w trybie bezprzetargowym

Rok 2021 był pierwszym od 2019 roku, w którym odnotowano wzrost liczby sprzedanych lokali na rzecz najemców (dla porównania: w 2020 r. – 394, w 2019 r. – 395).

Wpłynęło **3 169** wniosków o wykup lokalu mieszkalnego, czyli aż o 89% więcej niż w 2020 r. Wzrost zainteresowania nabywaniem mieszkań komunalnych związany był między innymi z upływem terminu udzielania bonifikat najemcom, którzy wyrazili wolę nabycia lokalu w terminie do dnia 31.12.2021 r. Uchwałą nr XLVI/1223/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 25 listopada 2021 r. termin ten został wydłużony do dnia 31 grudnia 2023 r. Na wielkość sprzedaży w mniejszym stopniu, niż w latach poprzednich, wpływało prowadzenie postępowań na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów. Należy jednak zaznaczyć, że ograniczenia związane z pandemią w dalszym ciągu znacznie utrudniają prowadzenie postępowań dotyczących sprzedaży lokali. Pomimo zaistniałych trudności, związanych z przygotowaniem dokumentacji niezbędnej do wyodrębnienia i sprzedaży lokali, osiągnięto najwyższy - od 2015 r. - dochód z tego tytułu. Wzrost dochodu związany był zarówno z wielkością sprzedaży, jak i ze wzrostem średniej ceny jednego metra kwadratowego lokalu mieszkalnego. Należy zwrócić uwagę, że rok 2021 był kolejnym, w którym wzrosła średnia cena 1m^2 lokalu mieszkalnego i wyniosła 6 450,97 zł, a średnia cena nabycia przez najemcę lokalu mieszkalnego po udzieleniu bonifikaty, kształtowała się na poziomie 44 203,70 zł.

Średnia cena 1m² lokalu mieszkalnego według wyceny w latach 2018-2021

Rok	Średnia wartość 1 m² lokalu mieszkalnego według wyceny [zł]
2018	4 821
2019	5 118
2020	5 729

2021	6 451

W ramach realizacji uchwały nr XV/272/15 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 3 września 2015 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy Wrocław, w przypadku 457 sprzedanych lokali obniżono bonifikatę o 0,3% za każde pełne 1 000 zł nakładów Miasta w udziale przypadającym na sprzedawany lokal, w którym po dniu 01.01.2009 r. został zakończony remont. Z tego tytułu Miasto odzyskało zainwestowane środki w wysokości 6 086 034 zł.

Powierzchnia lokali mieszkalnych zbywanych na rzecz najemców mieściła się w przedziale 15 –157 m², przeważały mieszkania o wielkości od 30 do 70 m².

Zestawienie średnich cen 1m² oraz liczby lokali sprzedanych na rzecz najemców w 2021 r. w podziale na dzielnice

Dzielnica	Stare Miasto	Śródmieście	Krzyki	Fabryczna	Psie Pole	Wrocław
Średnia cena [zł/1m²]	7 620,54	6 362,87	6 290,78	6 330,44	5 696,39	6 450,97
Liczba lokali sprzedanych na rzecz najemców	59	233	87	105	29	513

Średnia cena 1m² lokalu w stosunku do ubiegłego roku wzrosła o 13%. Zmiana jest najbardziej widoczna w dzielnicach: Krzyki, gdzie średnia cena jednego metra kwadratowego wzrosła o 829 zł oraz na Śródmieściu o 788 zł.

Sukcesywnie realizowane jest wychodzenie przez gminę Wrocław ze wspólnot mieszkaniowych. W roku sprawozdawczym liczba budynków z udziałem gminy zmniejszyła się o kolejne 17.
Zwaloryzowaną kaucję mieszkaniową zaliczono 38 nabywcom o łącznej wartości 92 391,97 złotych.

Sprzedaż lokali mieszkalnych w trybie przetargowym
W opisywanym roku 74 przetargi zakończyły się wyłonieniem nabywcy. Łącznie uczestniczyło w nich 410 licytantów, najwięcej od 2018 roku (w 2020 r. - 262, w 2019 r. - 279).
Sprzedano 69 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 4 013,71 m^2, a dochód z tego tytułu wyniósł 27 428 435 zł. Wpływy uzyskane z ich sprzedaży stanowią aż 55% uzyskanych dochodów ze sprzedaży lokali mieszkalnych. Uzyskane ceny mieściły się w przedziale od 4 083 zł/m^2 do 14 500 zł/m^2.
Większa część mieszkań oferowanych przez gminę Wrocław znalazła swoich nabywców. To nie tylko kwestia przygotowania bogatej oferty, ale i zwiększonego popytu na rynku. Nie ma trudności ze sprzedażą zarówno dużych mieszkań jak i niewielkich kawalerek, poniżej 30 m². Te cieszą się popularnością głównie w dużych aglomeracjach, a ich cena jest znacznie niższa niż w przypadku dużego mieszkania.

Największym zainteresowaniem cieszyły się przetargi na sprzedaż lokali mieszkalnych, położonych w budynkach przy:
- ul. Świdnickiej 9 [o powierzchni 23,92 m2] – uczestniczyło 35 licytantów,
- ul. Glinianej 27 [19,25 m2] – uczestniczyło 30 licytantów,
- ul. Jemiołowej 60 [19,82 m2] - uczestniczyło 27 licytantów,
- ul. Jemiołowej 60 [20,01 m2] - uczestniczyło 24 licytantów.

Zestawienie najwyższych cen lokali mieszkalnych osiągniętych w przetargach w 2021 r.

Lp.	ADRES	DZIELNICA	CENA WYWOŁAWCZA DO PRZETARGU [zł/1m²]	CENA UZYSKANA W PRZETARGU [zł/1m²]
1.	Rynek 18	Stare Miasto	10 006,67	14 499,67*
2.	ul. Gliniana 27	Krzyki	6 753,25	12 727,27
3.	ul. J. Piłsudskiego 9a	Stare Miasto	10 493,18	12 277,02
4.	ul. Białoskórnicza 22/23	Stare Miasto	11 714,59	11 368,48*
5.	ul. Jemiołowa 60	Fabryczna	7 568,11	11 251,26
6.	ul. Nowy Świat 32-40	Stare Miasto	10 888,25	11 106,02

* z tytułu wpisania do rejestru zabytków cena sprzedaży lokalu obniżona o 30%

Średnia cena jednego metra kwadratowego powierzchni użytkowej uzyskana w przetargach wyniosła 7 596 zł, co stanowi wzrost w stosunku do roku ubiegłego o 17%.

Średnia cena 1m² lokalu mieszkalnego uzyskana w przetargach w latach 2018-2021

Rok	**Średnia cena 1 m² lokalu mieszkalnego uzyskana w przetargach [zł]**
2018	5 284
2019	7 480
2020	6 512
2021	**7 596**

SPRZEDAŻ LOKALI NIEMIESZKALNYCH

Sprzedaż lokali o przeznaczeniu innym niż mieszkalne jest ważnym elementem gospodarowania nieruchomościami komunalnymi. Podobnie, jak w przypadku lokali mieszkalnych, sprzedaż lokali niemieszkalnych przebiegała w dwóch trybach: przetargowym oraz bezprzetargowym - na rzecz najemców. Przygotowana oferta przeznaczona do sprzedaży w trybie przetargowym dotyczyła nieruchomości, które cechują się wysoką atrakcyjnością inwestycyjną tj. dobra dostępność komunikacyjna, lokalizacja szeregu zabytków, atrakcji kulturalnych oraz bliskości ośrodka uniwersyteckiego.

Sprzedano 32 lokale niemieszkalne: 20 w trybie przetargowym, 12 w trybie bezprzetargowym - na rzecz najemców.

Dochód i liczba sprzedanych lokali niemieszkalnych w latach 2018-2021

Rok	Liczba sprzedanych lokali niemieszkalnych [szt.]	Dochód na podstawie podpisanych aktów notarialnych [zł]
2018	45	18 526 813
2019	24	5 626470
2020	33	5 259 378
2021	**32**	**7 340 067**

Dochód i liczba sprzedanych lokali niemieszkalnych w latach 2018-2021

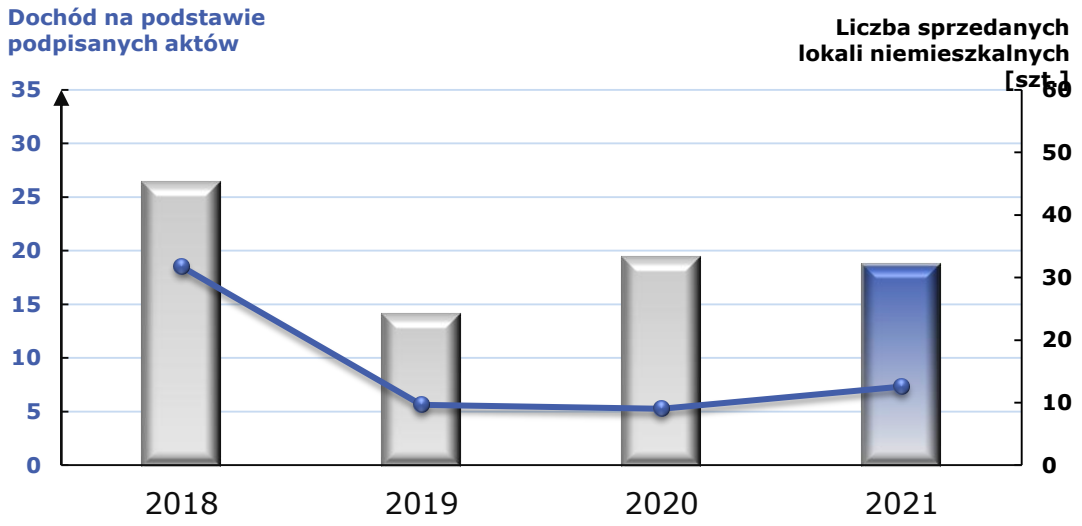

W 2021 roku liczba sprzedanych lokali kształtowała się niemal na identycznym poziomie jak w roku 2020 (33). Pomimo podobnej liczby zbytych lokali odnotowano wzrost dochodów z tego tytułu, który wynikał przede wszystkim ze wzrostu średniej ceny jednego metra kwadratowego. Dodatkowo można podkreślić, że część nabywców przy wykupie wystąpiła z wnioskiem o rozłożenie ceny sprzedaży na raty, na co wyrażono zgodę, przy czym znajdzie to odzwierciedlenie w dochodach z tego tytułu w kolejnych latach. Powierzchnia sprzedanych lokali niemieszkalnych mieściła się w przedziale 4 – 200 m², większość transakcji dotyczyła małych lokali. Łączna powierzchnia użytkowa sprzedanych lokali wynosiła 1 481,60 m².

Sprzedaż lokali niemieszkalnych w trybie przetargowym

W 2021 roku rozstrzygnięto 23 przetargi na sprzedaż lokali niemieszkalnych, najmniej od 2016 roku (w 2020 r. -72, w 2019 r. - 48). Powyższa sytuacja oznacza, iż zasób lokali gminy Wrocław, które mogłyby stanowić przedmiot sprzedaży, powoli się wyczerpuje. Łącznie w przetargach brały udział 72 osoby, prawie połowa mniej niż w roku ubiegłym, jednak biorąc pod uwagę mniejszą liczbę przetargów, wskaźnik frekwencji wzrósł do 3,13. Co oznacza, że na jeden lokal przypadało średnio ponad 3 licytantów.

W tym trybie sprzedano 20 lokali niemieszkalnych. W ramach przygotowanej oferty dominowały lokale usytuowane w dzielnicach: Śródmieście i Krzyki. Dzielnice te stanowią atrakcyjne położenie o dużym potencjale inwestycyjnym.

Największym zainteresowaniem cieszyły się przetargi na sprzedaż lokali niemieszkalnych w następujących lokalizacjach:

- ul. Sądowa 3 [o powierzchni 3,30 m2] – uczestniczyło 13 licytantów,
- ul. Świętokrzyska 57/ Bolesława Prusa 5 [35,79 m2] – uczestniczyło 9 licytantów,
- ul. Bolesława Chrobrego 23 [39,78 m2] - uczestniczyło 8 licytantów.

Zestawienie najwyższych cen lokali niemieszkalnych osiągniętych w przetargach w 2021 r.

Lp.	ADRES	DZIELNICA	CENA WYWOŁAWCZA DO PRZETARGU [zł/1m²]	CENA UZYSKANA W PRZETARGU [zł/1m²]
1.	ul. Świętokrzyska 57, ul. B. Prusa 5	Śródmieście	8 661,64	16 041,91*
2.	ul. B. Chrobrego 23	Śródmieście	6 535,95	11 312,22
3.	ul. Kotlarska 30	Stare Miasto	10 029,64	8 073,86*

4.	ul. Kolejowa 36	Stare Miasto	7 936,51	8 015,87
5.	ul. Komuny Paryskiej 55	Krzyki	6 344,41	7 930,51

* z tytułu wpisania do rejestru zabytków cena sprzedaży lokalu obniżona o 30%

Sprzedaż lokali niemieszkalnych w trybie bezprzetargowym
W 2021 r. wpłynęło 31 wniosków o wykup lokalu niemieszkalnego stanowiącego przedmiot najmu oraz 19 wniosków o nabycie garażu. Po dokonaniu analizy złożonych wniosków - w szczególności pod kątem spełniania przesłanek określonych w obowiązujących przepisach prawa miejscowego przez osoby zainteresowane wykupem, zawarto 12 umów sprzedaży oraz wydano 14 zarządzeń w sprawie przeznaczenia lokali niemieszkalnych, stanowiących przedmiot najmu, do sprzedaży w trybie bezprzetargowym.

Korekta udziałów w nieruchomości
W opisywanym okresie kontynuowane były analizy wielkości udziałów w nieruchomościach wspólnych i podejmowane działania zmierzające do korekty udziałów. Powyższe dotyczy nieruchomości, w których w wyniku adaptacji i przebudowy lokali wspólnoty mieszkaniowe podjęły uchwały w sprawie zmiany przeznaczenia nieruchomości wspólnej oraz zmiany udziałów, a także nieruchomości, gdzie wskutek niejednolitych zasad określenia wielkości udziałów w nieruchomości wspólnej w przeszłości, obecna suma udziałów jest różna od jedności. Korekty udziałów w nieruchomościach wspólnych dokonane w omawianym okresie objęły 501 właścicieli lokali. W sprawach tych przygotowano 69 zarządzeń Prezydenta Wrocławia oraz zawarto 32 akty notarialne.

Postępowania realizowane w zakresie zwrotu bonifikat
Komunalne lokale mieszkalne nabyte przez najemców na własność są przedmiotem wtórnego obrotu na rynku nieruchomości. Wtórny obrót lokalami sprzedanymi na rzecz najemców przez gminę Wrocław, jest monitorowany z uwagi na wynikający z przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami obowiązek żądania zwrotu kwoty równej zwaloryzowanej bonifikacie, w przypadku zbycia przed upływem 5 lat lokalu nabytego od gminy Wrocław. W wyniku analizy transakcji, w roku sprawozdawczym wszczęto 82 postępowania, a zakończono 120 postępowań. Przygotowano 24 zarządzenia w sprawie zwrotu bonifikaty, 23 sprawy skierowano na drogę postępowania sądowego. Rozpatrzono 30 wniosków o odstąpienie od żądania zwrotu bonifikaty, a w 27 sprawach Prezydent wniósł pod obrady Rady Miejskiej Wrocławia projekty uchwał w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od żądania zwrotu kwoty równej zwaloryzowanej bonifikacie lub jej części w trybie przepisu art. 68 ust. 2c ustawy o gospodarce nieruchomościami.
Łączna kwota zwróconych w 2021 roku bonifikat wyniosła 967 425,68 zł.

PRZEKSZTAŁCENIE PRAWA UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO GRUNTU W PRAWO WŁASNOŚCI

Stan epidemii utrudniał prowadzenie postępowań na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów, która nałożyła na organy administracji obowiązek wydawania zaświadczeń potwierdzających przekształcenie.
W roku sprawozdawczym zostało wydanych 9 319 zaświadczeń potwierdzających przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe. Zaświadczenia są sporządzane z urzędu albo na podstawie wniosków złożonych przez właścicieli lokali. Z tytułu przekształcenia właściciel ponosi opłatę przekształceniową, z reguły, przez okres 20 lat, a w każdym czasie trwania obowiązku wnoszenia opłaty, może zgłosić zamiar jej jednorazowego uregulowania w kwocie pozostającej do spłaty. Na podstawie uchwały Nr III/29/18 Rady Miejskiej

Wrocławia z dnia 20.12.2018 r. w sprawie bonifikat od opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów, osobom fizycznym będącym właścicielami lokali mieszkalnych, udziela się 90% bonifikaty od opłaty przekształceniowej. Rozpatrzono wnioski i udzielono bonifikaty 5 508 właścicielom. Dodatkowo dokonano weryfikacji kartotek finansowych wnioskodawców pod kątem ewentualnych zaległości z tytułu opłat rocznych za użytkowania wieczyste, gdyż od spełnienia tego warunku uzależnione jest udzielenie bonifikaty.
Przy realizacji tego zadania nałożony został obowiązek stosowania przepisów o pomocy publicznej w sytuacjach, w których przedsiębiorca wnioskuje o udzielenie bonifikaty od opłaty z tytułu przekształcenia lub o zmianę okresu pozostałego do wnoszenia opłaty przekształceniowej. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem w 208 przypadkach zaistniały przesłanki do udzielenia pomocy de minimis, co znalazło odzwierciedlenie w wydanych zaświadczeniach.
W ramach postępowania w sprawie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntu, wszczętego na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, zostały wydane 3 decyzje o umorzeniu postępowania, z powodu kontynuowania postępowania według nowych przepisów. W oparciu o dotychczasową ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. zostało wydanych 6 decyzji administracyjnych o zmianie decyzji.
Na podstawie wniosków złożonych przez użytkowników wieczystych nieruchomości zabudowanych garażami, sporządzonych zostało 5 decyzji o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności tych nieruchomości.

Podsumowując w 2021 r. wydano:
- 9 319 zaświadczeń potwierdzających przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości;
- 5 508 informacji o opłacie jednorazowej i udzieleniu bonifikaty od opłaty jednorazowej;
- 208 zaświadczenia o pomocy de minimis w związku z realizacją ww. ustawy;
- 3 decyzje o umorzeniu postępowania;
- 6 decyzji administracyjnych o zmianie decyzji (wydane na wniosek strony w zakresie skrócenia okresu płatności);
- 5 decyzji pozytywnych o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości.

NABYWANIE NIERUCHOMOŚCI DO ZASOBU GMINY WROCŁAW

W 2021 r. wykonywano zadania z zakresu wypłat odszkodowań za grunty, które wydzielone zostały pod drogi publiczne, planowane pod budowę lub pod poszerzenie już istniejących. W związku z realizacją inwestycji w zakresie infrastruktury drogowych kontynuowane były postępowania odszkodowawcze, obejmujące następujące zadania: budowy trasy autobusowo - tramwajowa (TAT) łączącej Nowy Dwór z Centrum Wrocławia, budowy Osi Zachodniej we Wrocławiu w ciągu drogi krajowej nr 94, Część 1: Aleja Stabłowicka, trasy tramwajowej wzdłuż ul. Popowickiej - Starogroblowej - Długiej, rozpoczętej nowej inwestycji budowy drogi powiatowej – Alei Wielkiej Wyspy.

Dla potrzeb realizacji celów rozwojowych i publicznych pozyskano do zasobu Miasta nieruchomości niezabudowane oraz zabudowane. Całkowita kwota wydatkowana przez Miasto wyniosła 15,51 mln zł.

Wypłata odszkodowań – art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami
Za grunty, wydzielone na podstawie art. 98 *ustawy o gospodarce nieruchomościami* pod drogi publiczne, które z mocy prawa przeszły na własność Miasta, byłym właścicielom i użytkownikom wieczystym przysługuje odszkodowanie. Postępowania prowadzone były w trybie cywilnoprawnym – na wniosek byłego właściciela, a także w administracyjnym

w przypadku, gdy nie doszło do podpisania porozumienia. Wypłata odszkodowań na rzecz właściciela lub użytkownika wieczystego realizowana była poprzez wypłatę środków finansowych, jak również przyznania nieruchomości zamiennych.

Wypłata odszkodowań na podstawie art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami

	Liczba postępowań	Powierzchnia przejętych gruntów [ha]	Kwota wypłaconych odszkodowań [zł]
Porozumienia	33	3,91	3 657 840,50
Decyzje administracyjne	3	0,13	153 193,00
Suma	**36**	**4,04**	**3 811 033,50**

W opisywanym okresie prowadzono 173 postępowania, z których 36 zakończyło się wypłatą odszkodowań na kwotę 3 811 033,50 zł za grunty o powierzchni 4,04 ha. Liczba zakończonych postępowań była dwukrotnie wyższa w stosunku do 2020 r., kiedy to wypłacono 15 odszkodowań na kwotę 2 751 613 zł za 3,1 ha gruntów.
W trzech postępowaniach nie doszło do uzgodnienia odszkodowań i zostały one ustalone w postępowaniach administracyjnych przez organy administracji publicznej. W czterech postępowaniach w zamian za odszkodowanie, byłym właścicielom przyznano za ich zgodą nieruchomości zamienne. Miasto zobowiązane było do wypłaty odszkodowań za grunty przejęte z mocy prawa, jak również za części składowe znajdujące się na nich w chwili przejęcia. Średnia wartość jednostkowa gruntu przeznaczonego pod drogi publiczne, za które Miasto wypłaciło odszkodowania w trybie art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami, bez części składowych gruntu, wyniosła 94,33 zł/m².

Wypłata odszkodowań za grunty przejęte w trybie ustawy o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (zrid)
W związku z realizacją przez Wrocław inwestycji infrastrukturalnych budowy, rozbudowy i modernizacji układu komunikacyjnego – dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych oraz rozwoju tras rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych w ramach przebudowy dróg, kontynuowano zadania z zakresu postępowań odszkodowawczych rozpoczętych w latach ubiegłych, jak również nowych, podjętych w roku 2021. Za nieruchomości przejęte z mocy prawa pod drogi publiczne na podstawie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych odszkodowania dla byłych właścicieli, użytkowników wieczystych oraz osób, którym przysługiwały do nieruchomości ograniczone prawa rzeczowe, ustalane były w trybie administracyjnym. W przypadku nieruchomości przeznaczonych pod drogi wojewódzkie i krajowe odszkodowania ustalane były przez Wojewodę Dolnośląskiego, a w przypadku dróg gminnych i powiatowych odszkodowania były ustalane przez starostów wyznaczonych przez wojewodę. Do wypłaty odszkodowań za nieruchomości nabyte pod drogi publiczne do zasobu Gminy Wrocław, Skarbu Państwa oraz Województwa Dolnośląskiego, zobowiązany był Prezydent Wrocławia jako zarządca dróg w mieście na prawach powiatu.

Zadania inwestycyjne budowy, rozbudowy i modernizacji układu komunikacyjnego realizowane przez Gminę Wrocław, których dotyczyły postępowania administracyjne w trybie zrid

Kategoria drogi/ właściciel	Zadania inwestycyjne
drogi gminne i powiatowe –	- Budowa wydzielonej trasy autobusowo-tramwajowej łączącej Nowy Dwór z Centrum Wrocławia, - Rozbudowa ul. Popowickiej, ul. Starogroblowej, ul. Długiej (budowa trasy tramwajowej),

własność Gminy Wrocław	- Budowa Osi Zachodniej we Wrocławiu w ciągu drogi krajowej nr 94, Część 1: Aleja Stabłowicka, - Budowa drogi powiatowej – Aleja Wielkiej Wyspy, - Rozbudowa ul. Ślężnej na odcinku od ul. Swobodnej do ul. Dyrekcyjnej, - Rozbudowa ul. Stefana Wyszyńskiego na odcinku od ul. Benedyktyńskiej do ul. Damrota, - Rozbudowa ul. Chrzanowskiego na odcinku od ul. W. Pola do ul. Filomatów, - Budowa łącznika ul. Gorlickiej od ronda w ul. Krzywoustego do Skrzyżowania ulic Gorlickiej z ul. Mulicką - Budowa drogi łączącej ul. Miętową z ul. Pełczyńską, - Rozbudowa Czajkowskiego, - Przebudowa ul. Zwycięskiej od alei Karkonoskiej do ul. Agrestowej, - Przebudowa i rozbudowa ul. Czekoladowej, - Rozbudowa ul. Grabiszyńskiej, Etap 2, Etap 3, - Budowa drogi w rejonie ulic Sołtysowickiej, Redyckiej, Lekcyjnej, - Rozbudowa skrzyżowania ulic Polaka i Wrocławczyka, - Budowa ul. Lawendowej, - Rozbudowa ul. Ślęzoujście od ul. Rędzińskiej do ul. Potokowej, - Budowa drogi w obszarze ograniczonym ul. Rychtalską, Zakładową, Trzebnicką, - Budowa drogi w rejonie ul. Sułowskiej i Polanowickiej, - Budowa ciągu pieszo-rowerowego w ul. Mościckiego, - Rozbudowa ul. Dolnobrzeskiej od ul. Krępickiej do ul. Polkowickiej, - Rozbudowa ul. Zabrodzkiej, - Budowa obwodnicy Leśnicy, - Rozbudowa ul. Kiełczowskiej, - Rozbudowa ul. Śliwowej, - Rozbudowa ul. Legnickiej, - Rozbudowa ul. Pomorskiej, - Rozbudowa ul. Sądowej, - Przebudowa ul. Sikorczej, - Rozbudowa ul. Sycowskiej, - Rozbudowa ul. Marszowickiej, - Budowa ul. Dożynkowej, - Rozbudowa ul. Trawowej, - Przebudowa ul. Żmigrodzkiej, - Rozbudowa ul. Wilkszyńskiej, - Przebudowa ul. Maślickiej, - Rozbudowa ul. Prackiej, - Rozbudowa ul. Konduktorskiej, - Budowa dróg przy ul. Kłodzkiej, - Budowa drogi ul. Skarbowców na odcinku od ul. Róży Wiatrów do ul. Szarugi, - Rozbudowa i przebudowa ul. Jackowskiego i ul. Gersona,
drogi wojewódzkie – własność Województwa Dolnośląskiego	- ul. Buforowa, - Rozbudowa ul. Grabiszyńskiej, - Rozbudowa i przebudowa skrzyżowania ul. Stabłowickiej z ul. Główną, - Rozbudowa ul. Obornickiej, - Przebudowa ul. Pełczyńskiej, - Rozbudowa i przebudowa ul. Zajączkowskiej, - Przebudowa ul. Bardzkiej, - Budowa obwodnicy Leśnicy (w granicach dróg wojewódzkich).

drogi krajowe – własność Skarbu Państwa	- Rozbudowa i przebudowa al. Karkonoskiej i ul. Powstańców Śląskich, - Budowa Osi Zachodniej we Wrocławiu w ciągu drogi krajowej nr 94, Część 1: Aleja Stabłowicka, - Budowa drogi powiatowej - Aleja Wielkiej Wyspy.

Dla obszaru Wrocławia prowadzonych było 309 postępowań przez organy administracji w sprawie ustalenia odszkodowań na podstawie ustawy zrid, które dotyczyły 1 463 podmiotów. W 139 postępowaniach doszło do wypłaty odszkodowań na rzecz **467** podmiotów (osób prawnych i fizycznych), których wysokość ustalona została w decyzjach administracyjnych.

Postępowania administracyjne dotyczące ustalenia odszkodowań na podstawie ustawy zrid

	Liczba prowadzonych postępowań	Liczba postępowań w których doszło do wypłaty odszkodowania	Powierzchnia gruntów za które wypłacano odszkodowania [ha]	Kwota wypłaconych odszkodowań [zł]
Drogi gminne i powiatowe	264	108	3,76	7 084 364,29
Drogi wojewódzkie	14	4	0,03	764 252,92
Drogi krajowe	31	27	1,09	1 108 359,00
suma	**309**	**139**	**4,88**	**8 956 976,21**

Nabywanie nieruchomości do zasobu Gminy Wrocław

Prowadzono 142 postępowania dotyczące nabycia i zamiany nieruchomości, z których 19 zakończyło się podpisaniem umów w formie aktów notarialnych. Pozyskano nieruchomości o łącznej powierzchni 2,54 ha, w tym ponad 2 ha gruntów przeznaczonych pod drogi publiczne w obrębach: Psie Pole, Kleczków, Ratyń, Jagodno, Wojnów, Zgorzelisko, Złotniki, Widawa. Nieruchomości niezabudowane i zabudowane pozyskiwane były do zasobu Gminy na realizację celów rozwojowych i publicznych. Pozyskano nieruchomości pod budowę dróg rowerowych na odcinku od ul. Spiskiej do ul. Borowskiej. Pozyskano w ramach zamiany nieruchomości położone na obszarze objętym zadaniem: „Projekt zagospodarowania terenu nabrzeży rzeki Oławy we Wrocławiu, na odcinku pomiędzy mostem Oławskim a mostem Rakowieckim we Wrocławiu" oraz pod inwestycję pn. „Podwórko im. Wszystkich Mieszkańców" w kwadracie ulic Łukasińskiego, Mierniczej, Prądzyńskiego, Komuny Paryskiej.

Umowy nabycia nieruchomości w trybie cywilnym

	Liczba umów	Powierzchnia [ha]	Koszt nabycia [zł]
Po cenie rynkowej	11	1,93	2 745 499,45
Za symboliczną odpłatnością	3	0,08	3,23
W drodze zamiany	5	0,53	0
suma	**19**	**2,54**	**2 745 502,68**

DOCHODY WYDZIAŁU NABYWANIA I SPRZEDAŻY NIERUCHOMOŚCI

Uchwała nr XXXII/816/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 grudnia 2020 roku w sprawie budżetu Miasta na 2021 rok, określiła dla Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości poziom dochodów ze sprzedaży składników majątkowych w wysokości 169 750 000,00 zł. Decyzją Rady Miejskiej Wrocławia w ciągu roku budżetowego zwiększono plan dochodów majątkowych o kwotę 11 287 988,00 zł. Ostatecznie ustalony plan dochodów wyniósł 181 037 988,00 zł, osiągnięto realizację na poziomie **306 215 754,29 zł.**, tj. 169,14% planu.

Wykonanie planu dochodów według źródeł i działów klasyfikacji budżetowej

WYSZCZEGÓLNIENIE	**PLAN 2021 rok [zł]**	**WYKONANIE ZA 2021 ROK [zł]**	**% WYK. PLANU**
Użytkowanie wieczyste	700 000,00	2 125 950,87	303,7
Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	50 000,00	328 663,85	657,3
Wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności, w tym:	**180 287 988,00**	**303 761 139,57**	**168,5**
sprzedaż nieruchomości w trybie przetargowym	122 500 000,00	230 038 235,41	187,8
sprzedaż nieruchomości w trybie bezprzetargowym	11 887 988,00	12 718 250,63	107,0
sprzedaż lokali mieszkalnych	35 900 000,00	50 805 963,05	141,5
sprzedaż lokali użytkowych	10 000 000,00	10 198 690,48	102,0
OGÓŁEM DOCHODY	**181 037 988,00**	**306 215 754,29**	**169,1**

*na podstawie rozstrzygniętych przetargów oraz zawartych aktów notarialnych wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

Ponadto do budżetu Miasta wpłynęły środki finansowe w wysokości 416 210,66 zł. Są to dochody nieplanowane.

WYSZCZEGÓLNIENIE	**WYKONANIE ZA 2021 ROK [ZŁ]**
Wpływy z opłat za trwały zarząd, użytkowanie i służebności	79 103,13
Wpływy z tytułu odszkodowania za przejęte nieruchomości pod inwestycje celu publicznego	2 462,28
Wpływy z pozostałych odsetek	308 576,12
Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	4 069,13
Wpływy z różnych dochodów	22 000,00
OGÓŁEM DOCHODY	416 210,66

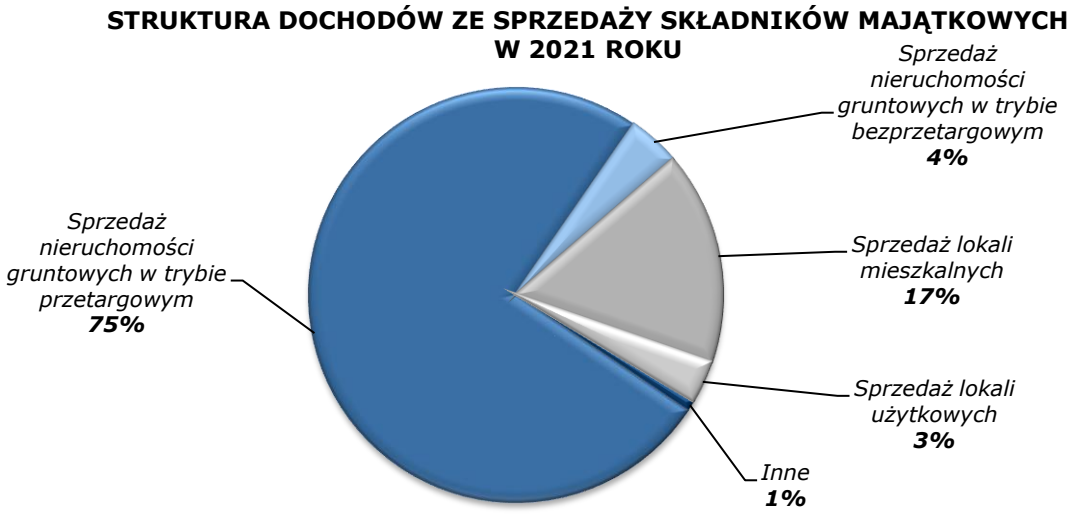

WYDZIAŁ PODATKÓW I OPŁAT

W 2021 w komórce realizowano zadania z zakresu wymiaru, kontroli oraz prowadzenia ewidencji księgowej podatków i opłat lokalnych, podatku rolnego, leśnego i opłaty skarbowej a także prowadzenia ewidencji podmiotów zobowiązanych do wnoszenia opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów, przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, opłat z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkalne w prawo własności tych gruntów, trwałego zarządu nieruchomości będących własnością Gminy Wrocław i Skarbu Państwa oraz opłaty adiacenckiej i renty planistycznej nieruchomości stanowiących własność Gminy Wrocław.

Ponadto realizowano zadania z zakresu wymiaru, kontroli oraz prowadzenia ewidencji księgowej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, opłaty za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej oraz wpływów z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (zwrot kosztów oczyszczania pasa drogowego ze środków uzyskanych z ubezpieczeń sprawców kolizji drogowych).
Celem realizacji zadań komórki organizacyjnej jest skuteczny i efektywny wymiar podatków i opłat oraz uzyskanie wysokich wskaźników wykonania dochodów.

W komórce organizacyjnej realizowano zadania wynikające z pełnienia przez Prezydenta Miasta roli organu podatkowego w zakresie należności stanowiących wpływy z następujących podatków i opłat:

1. podatku od nieruchomości
2. podatku od środków transportowych
3. podatku rolnego
4. podatku leśnego
5. opłaty skarbowej
6. opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
7. opłata z tyt. zmniejszenia naturalnej retencji terenowej
8. wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (zwrot kosztów oczyszczania pasa drogowego ze środków uzyskanych z ubezpieczeń sprawców kolizji drogowych)

W uchwale budżetowej Miasta Wrocławia na 2021 rok z tytułu podatków i opłat zaplanowano wpływy w wysokości **782 904 583** z czego zrealizowano dochody w wysokości **775 242 953,23 zł**, co stanowi **99,02 %** planu rocznego.

REALIZACJA DOCHODÓW WŁASNYCH GMINY W ZAKRESIE PODATKÓW I OPŁAT W 2021 ROKU

W celu realizacji zaplanowanych w 2021 roku dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych podjęto następujące działania:

- ewidencji i obsłudze podlegało **371 442** podatników,
- wydano **292 925** decyzje podatkowe,
- wydano **6 862** postanowienia i innych aktów prawnych,
- przyjęto łącznie **85 027** deklaracji lub informacji,
- wysłano **17 2016** wezwań do złożenia deklaracji, IN i inne,
- wydano **422** zaświadczenia o udzielonej pomocy *de mini mis*,
- w Centrum Obsługi Podatnika obsłużono **71 127** klientów/podatników,
- wystawiono faktury VAT i ich korekty oraz sporządzono sprzedaż niefakturowaną i jej korekty w ilości **12 242** sztuk,
- przeprowadzono i zakończono **1** kontrolę podatkową.

Tabela porównawcza wykonanych czynności w latach 2017 - 2021

Czynność	**2017 r.**	**2018 r.**	**2019 r.**	**2020 r.**	**2021 r.**
Ilość wydanych decyzji podatkowych	273 036	286 924	266 794	267 923	292 925
Ilość wydanych postanowień i innych aktów prawnych	15 930	15 930	23 625	49 498	6 862
Ilość wysłanych wezwań do złożenia deklaracji, IN i inne oraz zawiadomień,	105 100	120 151	62 433	28 265	17 216
Ilość wydanych zaświadczeń o udzielonej pomocy de minimis	119	70	72	58	422
Ilość obsłużonych klientów w Centrum Obsługi Podatnika	60 710	77 620	98 085	88 902	71
Ilość wystawionych faktur VAT i ich korekt oraz sprzedaży niefakturowanych i ich korekt	14 966	15 189	15 010	14 620	12 242
Ilość przeprowadzonych i zakończonych kontroli podatkowych	48	47	46	15	1

Wykonanie dochodów z tytułu podatków i opłat w odniesieniu do założonego planu na 2021 rok z wyszczególnieniem źródeł dochodów przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	**Plan na 2021 r. (w zł)**	**Wykonanie 2021 r. (w zł)**	**Procentowe wyk. planu (3:2)**

1	*2*	*3*	*4*
podatek od nieruchomości	518 000 000	499 204 329,41	96,37%
podatek od środków transportowych	14 000 000	12 092 078,04	86,37%
podatek rolny	1 170 000	1 197 402,91	102,34%
podatek leśny	87 800	89 909,68	102,40%
opłata skarbowa	22 000 000	29 313 728,40	133,24%
opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi	225 244 483	231 931 508,45	102,97%
opłata z tytułu zmniejszenia naturalnej retencji terenowej	4 100	11 448,35	279,23%
wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (zwrot kosztów oczyszczania pasa drogowego ze środków uzyskanych z ubezpieczeń sprawców kolizji drogowych)	26 000	2 291,67	8,81%
odsetki powyższych należności	2 372 200	1 399 522,02	59,00%
RAZEM	**782 904 583**	**775 242 218,93**	**99,02%**

W 2021 wydano **292 925** decyzje podatkowe, z których do Samorządowego Kolegium Odwoławczego zaskarżonych zostało **33**, co stanowi **0,0001%** wszystkich wydanych decyzji.
Spadek ilości niektórych działań w 2021 roku w stosunku do lat przednich wynikał z wprowadzonych ograniczeń związanych z epidemią COVID-19.
Zawieszono czasowo masowe wysyłanie wezwań oraz dwukrotnie zamknięto Centrum Obsługi Podatnika, co przełożyło się na spadek bezpośrednio obsłużonych klientów. Spowodowało to natomiast wzrost spraw załatwianych drogą elektroniczną za pomocą ePUAP, Komunikatora PLIP 2 oraz zwiększyła się ilość kontaktów telefonicznych.
Wstrzymano w tym okresie również wszczynanie nowych kontroli podatkowych.
Mimo ograniczeń, zanotowano wzrost wydanych decyzji w stosunku do poprzednich lat. Wzrost ten był możliwy między innymi dzięki uruchomieniu systemu „Przyjazne deklaracje" umożliwiającego składanie deklaracji i informacji w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od środków transportowych oraz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi drogą elektroniczną wykorzystując jednocześnie kalkulatory informatyczne.
Wydział realizując politykę wsparcia przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa obniżeniu z związku z epidemią, wydał 422 zaświadczenia o udzielonej pomocy de minimis to jest wzrost o 728%.

WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA FUNDUSZAMI

POZYSKIWANIEŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH DLA PROJEKTÓW INFRASTRUKTURALNYCH I SPOŁECZNYCH

W roku 2021 złożono wnioski o dofinansowanie dla **56** projektów oraz podpisano **36** umów o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania **145 120 839,00 zł**. Monitorowano realizację pod kątem zapisów umów o dofinansowanie łącznie **191** projektów, dla których podpisano umowy o dofinansowanie w roku 2021 i w latach wcześniejszych.

W zakresie projektów infrastrukturalnych podobnie jak w latach poprzednich w roku 2021 monitorowano europejskie i krajowe źródła finansowania wspierające inwestycje Miasta w obszarach infrastruktury drogowej, edukacji, informatyki, kultury, rewitalizacji, infrastruktury społecznej, termomodernizacji, kolei i transportu zeroemisyjnego oraz niskoemisyjnego a także zieleni. W zakresie projektów społecznych monitorowano takie obszary jak edukacja, włączenie społeczne, rynek pracy czy ochrona środowiska.

Trwająca pandemia COVID-19 nie zatrzymała realizacji projektów już rozpoczętych. Szczegółowo monitorowano wydatkowanie środków z poszczególnych programów oraz prowadzono działania zmierzające do racjonalnego podziału tych środków, zgodnie z potrzebami Gminy Wrocław wskazywanymi przez jednostki organizacyjne i wydziały Urzędu Miejskiego. W trakcie roku 2021 koordynowano prace jednostek i wydziałów w celu wypracowania spójnych koncepcji odpowiadających na bieżące potrzeby mieszkańców Miasta. W ramach projektów społecznych pozyskiwano także środki z programów krajowych.

PROGRAMY MONITOROWANE W 2021 ROKU

Charakter programu	**Źródło finansowania**
Programy infrastruktury twardej	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020
	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
	Program Operacyjny Polska Cyfrowa
	Fundusze Norweskie i EOG 2014- 2021
	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności
Programy społeczne	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020
	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
	ERASMUS +
	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
	Programy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
	Programy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

	Fundusz Azylu, Migracji i Integracji
	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności
Programy międzynarodowe	HORYZONT EUROPA
	URBACT
	Europa dla obywateli
	Program ramowy na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw 2014-2020 COSME
	Fundusze Norweskie i EOG 2014- 2021
	ELENA
	LIFE
	URBAN INNOVATIVE ACTIONS
	Connecting Europe Facility (CEF)
	European City Facility (EUCF)
	ERA-NET Cofund
	Interreg Europa Środkowa
	Interreg Region Morza Bałtyckiego
	Citizens, Equality, Rights and Values (CERV)
	Kreatywna Europa
	Digital Europe
	Justice Programme
	EU4Health
	Fundusz Wyszehradzki

PERSPEKTYWA FINANSOWA UNII EUROPEJSKIEJ 2021-2027

Rok 2021 to także, obok realizacji projektów z okresu programowania 2014-2020, czas intensywnych prac nad wdrażaną właśnie, nową **perspektywą finansową UE 2021-2027**. W tym czasie prowadzono analizy powstających dokumentów programowych w celu jak najlepszego ustalenia priorytetów budżetowych w kontekście przyszłych możliwości pozyskania dofinansowania. Na przestrzeni roku WZF wielokrotnie brał udział działaniach takich podmiotów jak Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, Związek Miast Polskich czy Unia Metropolii Polskich poprzez opiniowanie dokumentów, wyrażenie opinii czy też zajmowanie stanowiska. W miarę publikowania projektów programów operacyjnych brano udział w licznych webinariach, wysłuchaniach, konsultacjach społecznych oraz pracach grup roboczych, zgłaszając uwagi z Wydziału Zarządzania Funduszami oraz Gminy Wrocław.

Programy opiniowane, konsultowane w roku 2021
Umowa Partnerstwa
Krajowy Plan Odbudowy

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)
Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)
Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 (FEDŚ)
Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC)
Krajowa Polityka Miejska 2030
Interact
Interreg Europa Środkowa
Interreg Region Morza Bałtyckiego
URBACT IV

PROJEKTY INFRASTRUKTURALNE MONITOROWANE W 2021 ROKU

W 2021 roku złożono wnioski o dofinansowanie **9** projektów na łączną kwotę dofinansowania **135 362 378,69 zł.** W tym samym okresie podpisano umowy o dofinansowanie dla **8** projektów na łączną kwotę dofinansowania **133 074 563,69 zł.** Nadzorowano realizację łącznie **71** projektów pod kątem wypełniania zapisów umów o dofinansowanie (w tym projektów w okresie trwałości oraz projektów wobec których wszczynano kontrole). W roku 2021, podobnie jak w latach poprzednich, monitorowano projekty, które przeszły w tzw. okres trwałości. Zgodnie z umowami o dofinansowanie, trwałość projektów analizowana jest przez 5 lat od dnia od dnia dokonania płatności końcowej na rzecz Beneficjenta. Nieutrzymanie projektu w trwałości wiąże się z koniecznością zwrotu dofinansowania. Prace w okresie trwałości polegają m.in. na przedkładaniu dokumentów do Instytucji wymaganych umową o dofinansowanie, jak np. Oświadczeń o kwalifikowalności podatku VAT, informacji o generowaniu/niegenerowaniu dochodu, monitorowaniu rzeczowego zakresu projektu przeprowadzaniu analiz dotyczących możliwych do dokonania zmian, jak również informowaniu Instytucji o wszelkich modyfikacjach w projekcie.

PROJEKTY INFRASTRUKTURALNE MONITOROWANE W 2021 ROKU, KTÓRYCH BENEFICJENTEM JEST GMINA WROCŁAW – PROGRAMY EUROPEJSKIE

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Aktualna wartość dofinansowania (zł)	Aktualna wartość całkowita projektu (zł)	Program	Obszar
1	Zagospodarowanie wnętrz podwórzowych w obrębie ulic: Kniaziewicza, Dąbrowskiego, Komuny Paryskiej, Pułaskiego oraz Świstackiego, Więckowskiego, Kościuszki, Brzeskiej we Wrocławiu	2018-2019	2 064 090,77	2 372 066,45	RPO WD 2014-2020	Rewitalizacja
2	Zagospodarowanie wnętrz podwórzowych	2018-2019	2 826 941,15	3 056 515,13	RPO WD 2014-	Rewitalizacja

	w obrębie ulic: Pułaskiego, Kościuszki, Prądzyńskiego oraz Traugutta, Komuny Paryskiej, Prądzyńskiego we Wrocławiu.				2020	
3	Zagospodarowanie wnętrz podwórzowych w obrębie ulic Łokietka, pl. św. Macieja, Pobożnego, Niemcewicza, Jedności Narodowej, Drobnera we Wrocławiu	2017-2019	3 651 636,43	4 462 802,35	RPO WD 2014-2020	Rewitalizacja
4	Utworzenie wielofunkcyjnych miejsc aktywności społeczności lokalnej na Przedmieściu Oławskim we Wrocławiu.	2018-2019	4 184 513,33	6 550 744,37	RPO WD 2014-2020	Rewitalizacja
5	Program udostępniania lokali gminnych na Przedmieściu Oławskim we Wrocławiu	2019	1 168 693,90	2 114 944,63	RPO WD 2014-2020	Rewitalizacja
6	Program zagospodarowania terenów nabrzeży rzeki Oławy we Wrocławiu	2018-2019	6 489 196,00	9 552 180,27	RPO WD 2014-2020	Rewitalizacja
7	Wykonanie prac remontowych wybranych nieruchomości przy ul. Komuny Paryskiej, T. Kościuszki, I. Prądzyńskiego we Wrocławiu	2018-2021	4 388 011,05	5 495 013,96	RPO WD 2014-2020	Rewitalizacja
8	Wykonanie prac remontowych i termomodernizacyjnych nieruchomości przy ul.	2018-2020	4 991 048,93	9 749 805,35	RPO WD 2014-2020	Rewitalizacja

	Mierniczej 10, 18, 24 we Wrocławiu					
9	Rewaloryzacja bastionu Sakwowego we Wrocławiu - Etap I	2022-2023	18 851 667,28	20 946 296,98	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	Rewitalizacja
10	Przebudowa budynku przy ul. Zwycięskiej we Wrocławiu na potrzeby Przedszkola nr 23	2016-2020	2 453 380,36	5 830 563,64	RPO WD 2014-2020	Edukacja
11	Rozbudowa Przedszkola nr 10 o nowy budynek przy ul. Piotrkowskiej we Wrocławiu	2015-2017	3 790 956,13	6 273 973,17	RPO WD 2014-2020	Edukacja
12	Rozbudowa Przedszkola w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 12 przy ul. Suwalskiej we Wrocławiu	2015-2017	2 467 906,71	7 832 044,92	RPO WD 2014-2020	Edukacja
13	Budowa szkoły podstawowej w ramach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego na osiedlu Stabłowice we Wrocławiu	2016-2017	6 586 652,98	22 472 714,17	RPO WD 2014-2020	Edukacja
14	Wyposażenie wrocławskich szkół w pracownie przedmiotowe	2016-2018	1 910 524,64	3 476 841,92	RPO WD 2014-2020	Edukacja
15	Wyposażenie w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni fizycznej i biologicznej w LO nr III	2017-2018	463 540,45	545 341,71	RPO WD 2014-2020	Edukacja

16	Wyposażenie pracowni w Liceum Ogólnokształcącym nr V we Wrocławiu	2017-2018	2 239 440,29	2 811 611,14	RPO WD 2014-2020	Edukacja
17	Poprawa jakości kształcenia w LO nr XV we Wrocławiu poprzez zakup wyposażenia pracowni fizycznej i 4 pracowni cyfrowych	2017-2018	475 094,62	558 934,85	RPO WD 2014-2020	Edukacja
18	Przebudowa budynku B wraz z wyposażeniem w Centrum Kształcenia Praktycznego przy ul. Strzegomskiej 49a we Wrocławiu	2017-2018	3 180 521,04	3 741 789,45	RPO WD 2014-2020	Edukacja
19	Budowa hali pod samochód ciężarowy na potrzeby kształcenia praktycznego w Zespole Szkół nr 2 przy ul. Borowskiej nr 105 we Wrocławiu	2017-2019	1 799 774,04	2 675 611,73	RPO WD 2014-2020	Edukacja
20	Poprawa warunków kształcenia w wybranych wrocławskich szkołach ponadpodstawowych	2020	2 616 901,59	3 078 707,75	RPO WD 2014-2020	Edukacja
21	Inwestycje w edukację ponadpodstawową w wybranych placówkach na terenie Wrocławia	2019-2021	2 485 186,00	3 239 608,49	RPO WD 2014-2020	Edukacja
22	Zdalna Szkoła - wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w	2020	99 999,90	99 999,90	PO PC 2014-2020	Informatyka

	systemie kształcenia zdalnego					
23	Zdalna Szkoła+ w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej	2020	165 000,00	165 000,00	PO PC 2014-2020	Informatyka
24	Zintegrowany System Kolejkowy do obsługi klientów Miasta Wrocławia	2020	329 313,02	499 155,00	RPO WD 2014-2020	Informatyka
25	Budowa systemu do zarządzania zasobem zieleni miejskiej we Wrocławiu: e-platforma Zieleń we Wrocławiu - etap 1	2020-2022	2 374 608,62	3 499 951,71	RPO WD 2014-2020	Informatyka
26	System transformacji cyfrowej i procesowej w Departamencie Strategii i Rozwoju Miasta Urzędu Miejskiego Wrocławia	2020-2023	7 397 673,25	8 704 375,00	RPO WD 2014-2020	Informatyka
27	Zintegrowany system do obsługi gospodarki odpadami komunalnymi we Wrocławiu	2020-2021	609 335,25	716 865,00	RPO WD 2014-2020	Informatyka
28	System Koordynacji Działań Straży Miejskiej Wrocławia	2022-2022	604 932,25	712 915,00	RPO WD 2014-2020	Informatyka
29	Podniesienie dostępności e-usług danych przestrzennych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego we Wrocławiu	2018-2020	2 947 333,78	3 467 451,50	RPO WD 2014-2020	Informatyka
30	System wspierający windykacje w	2016-2018	719 915,54	935 596,29	RPO WD 2014-	Informatyka

	Gminie Wrocław				2020	
31	System Gospodarowania Nieruchomościami w Gminie Wrocław	2015-2017	796 874,65	1 027 179,08	RPO WD 2014-2020	Informatyka
32	Open Data Wrocław	2016-2017	391 258,21	479 983,77	RPO WD 2014-2020	Informatyka
33	Przebudowa ul. Buforowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395 we Wrocławiu - etap I	2016-2020	59 170 871,72	89 651 927,06	RPO WD 2014-2020	Drogi
34	Budowa Osi Zachodniej we Wrocławiu w ciągu drogi krajowej nr 94	2015-2023	233 390 021,24	380 996 141,75	POIiŚ 2014-2020	Drogi
35	Przebudowa ulicy Lotniczej w ciągu drogi krajowej nr 94 we Wrocławiu - etap II	2008-2016	53 262 341,65	86 953 312,48	POIiŚ 2007-2013	Drogi
36	Przebudowa ulic w ciągu drogi wojewódzkiej nr 342 we Wrocławiu	2019-2021	19 924 416,77	55 170 611,42	RPO WD 2014-2020	Drogi
37	Przebudowa ulicy Pomorskiej we Wrocławiu - na odcinku od ul. Do wiaduktu przy ulicy Reymonta	2023-2024	88 825 000,00	93 500 000,00	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	Drogi
38	Budowa kładki pieszo-rowerowej przez rzekę Ślęzę w ciągu ul. Trawowa - Francuska we Wrocławiu	2023-2024	4 744 452,00	4 994 160,00	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	Drogi
39	Kompleksowa termomodernizacja wybranych wielorodzinnych budynków	2016-2018	6 567 614,48	13 333 376,64	RPO WD 2014-2020	Termomodernizacja

	mieszkalnych przy ul. Wyszyńskiego i ul. Kurkowej we Wrocławiu					
40	Kompleksowa termomodernizacja wybranych wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. Biskupa Tomasza I i ul. Mieleckiej we Wrocławiu	2017-2018	3 556 210,53	6 623 877,26	RPO WD 2014-2020	Termomodernizacja
41	Kompleksowa termomodernizacja wybranych kamienic przy ul. Brzeskiej, ul. S. Chudoby i ul. I. Prądzyńskiego we Wrocławiu	2016-2018	6 756 278,75	8 458 066,60	RPO WD 2014-2020	Termomodernizacja
42	Kompleksowa modernizacja budynku użyteczności publicznej zlokalizowanego przy ul. Hubskiej 8-16 we Wrocławiu	2017-2019	8 935 838,81	15 170 563,89	RPO WD 2014-2020	Termomodernizacja
43	Termomodernizacja obiektów oświatowych: Gimnazjum nr 7, Gimnazjum nr 14, Szkoła Podstawowa nr 82 we Wrocławiu	2016-2017	4 464 490,60	5 616 749,83	RPO WD 2014-2020	Termomodernizacja
44	Termomodernizacja obiektów oświatowych: Gimnazjum nr 3, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 14 (SP 24), Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 we Wrocławiu	2016-2018	5 229 787,20	13 340 253,84	RPO WD 2014-2020	Termomodernizacja
45	Rewitalizacja kościółka p.w. św. Jana Nepomucena wraz z zagospodarowan	2014-2018	1 375 652,42	2 362 639,47	RPO WD 2014-2020	Kultura

	iem przylegającego terenu w Parku Szczytnickim we Wrocławiu					
46	Budowa Narodowego Forum Muzyki we Wrocławiu	2007-2015	8 477 914,13	15 965 601,19	RPO WD 2007-2013	Kultura
47	Centrum Historii zajezdnia we Wrocławiu	2014-2016	15 019 203,00	36 075 799,00	EOG 2009-2014	Kultura
48	Ruska 46 abc - przestrzeń dla kultury	2014-2020	8 613 226,21	17 554 808,73	POIiŚ 2014-2020	Kultura
49	Przebudowa budynku skrzydła Pałacu Królewskiego we Wrocławiu	2014-2018	2 581 693,65	4 233 977,60	RPO WD 2014-2020	Kultura
50	Zagospodarowanie części terenu Parku Szczytnickiego we Wrocławiu – Etap I	2017-2018	2 782 299,69	4 026 151,31	RPO WD 2014-2020	Zieleń
51	Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej WTWK - Partynice we Wrocławiu - Etap I - Budowa parku linearnego wokół toru wyścigowego wraz z przyrodniczą ścieżką edukacyjną	2014-2019	4 497 664,50	6 399 959,77	POIiŚ 2014-2020	Zieleń
52	Budowa Systemu "Parkuj i Jedź" we Wrocławiu - Etap I	2015-2018	19 743 404,64	23 230 835,53	RPO WD 2014-2020	Transport niskoemisyjny
53	Budowa sieci dróg dla rowerów na terenie Gmin Kobierzyce i Wrocław	2014-2018	41 694 521,96	50 366 674,52	RPO WD 2014-2020	Transport niskoemisyjny
54	Budowa wydzielonej trasy autobusowo-tramwajowej łączącej osiedle	2016-2023	117 378 122,40	386 044 600,46	POIiŚ 2014-2020	Transport niskoemisyjny

	Nowy Dwór z Centrum Wrocławia					
55	Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu - Etap III A	2015-2023	112 973 143,77	270 894 161,40	POIiŚ 2014-220	Transport niskoemisyjny
56	Budowa dróg rowerowych we Wrocławiu - etap II	2016-2021	18 567 948,32	22 628 385,02	RPO WD 2014-2020	Transport niskoemisyjny
57	Budowa Systemu "Parkuj i Jedź" we Wrocławiu - etap II	2018-2021	8 125 848,91	10 322 422,25	RPO WD 2014-2020	Transport niskoemisyjny
58	Rozbudowa systemu zarządzania ruchem we Wrocławiu	2014-2021	13 171 854,54	19 084 722,64	RPO WD 2014-2020	Transport niskoemisyjny
59	Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu - Etap I	2006-2013	477 747 653,78	736 189 219,52	POIiŚ 2007-2013	Transport niskoemisyjny
60	Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu - Etap II	2013-2015	100 867 034,73	172 481 781,51	POIiŚ 2007-2013	Transport niskoemisyjny
61	Inteligentny System Transportu ITS Wrocław	2007-2015	75 546 742,33	95 468 026,03	POIiŚ 2007-2013	Transport niskoemisyjny
62	Remont i przebudowa wraz z wyposażeniem trzech mieszkań o charakterze wspomaganych we Wrocławiu	2017-2019	448 477,99	557 096,46	RPO WD 2014-2020	Infrastruktura społeczna
63	Remont i przebudowa wraz z wyposażeniem czterech mieszkań o charakterze	2017-2019	539 969,26	679 486,66	RPO WD 2014-2020	Infrastruktura społeczna

	wspomaganych we Wrocławiu					
64	Utworzenie Dziennego Domu Pomocy i Klubu Integracji Społecznej przy ul. Skoczylasa 8 we Wrocławiu oraz rozbudowa Wrocławskiego Centrum Integracji przy ul. Strzegomska 49 we Wrocławiu	2017-2019	8 811 367,31	12 254 832,04	RPO WD 2014-2020	Infrastruktura społeczna
65	Utworzenie dziennych domów pomocy przy ulicach Semaforowej 5 oraz Karmelkowej 25 we Wrocławiu	2017-2019	3 540 359,51	6 175 486,11	RPO WD 2014-2020	Infrastruktura społeczna
66	Ograniczenie emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła	2018-2021	5 652 099,29	6 695 078,58	RPO WD 2014-2020	Środowisko
67	Ograniczenie emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła – Etap 2	2020-2022	10 554 123,99	16 789 756,53	RPO WD 2014-2020	Środowisko
68	Ograniczenie emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła – Etap 3	2020-2022	11 305 342,31	15 350 748,79	RPO WD 2014-2020	Środowisko

		SUMA	**1 660 364 914,55**	**2 852 787 876,57**		

Dodatkowo monitorowano realizację projektu pn. „Kompleksowa modernizacja budynków użyteczności publicznej zlokalizowanych przy ul. Hubskiej 8-16 we Wrocławiu" zaaplikowany przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla Miasta Wrocławia, którego wartość dofinansowania wynosi 2 736 398,15 zł.

W roku 2021 realizowano także projekty infrastrukturalne w partnerstwie z innymi podmiotami, w których Gmina Wrocław jest Beneficjentem bądź partnerem. Zestawienie infrastrukturalnych projektów partnerskich monitorowanych przez WZF przedstawiono poniżej.

PROJEKTY INFRASTRUKTURALNE REALIZOWANE W PARTNERSTWIE

Lp.	**Nazwa projektu**	**Okres realizacji**	**Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)**	**Wartość całkowita dla Miasta (zł)**	**Źródło finansowania**	**Obszar**
1	Rewitalizacja linii kolejowej nr 292 na odcinku Jelcz Miłoszyce – Wrocław Sołtysowice w celu przywrócenia przewozów pasażerskich we WrOF	2017-2021	1 487 773,34	2 904 426,17	RPO WD 2014-2020	Kolej
2	Zagospodarowanie wód opadowych na terenie miasta Wrocławia – Etap I	2014-2023	4 230 542,65	6 093 725,88	POIiŚ 2014-2020	Środowisko
		SUMA	**5 718 315,99**	**8 998 152,05**		

PROJEKTY INFRASTRUKTURALNE MONITOROWANE W RAMACH: RZĄDOWY FUNDUSZ POLSKI ŁAD: PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH

Lp.	**Tytuł projektu**	**Lata realizacji**	**Aktualna wartość dofinansowania (zł)**	**Aktualna wartość całkowita projektu (zł)**	**Obszar**
1	Przebudowa ulicy Pomorskiej we Wrocławiu - na odcinku od ul. Do wiaduktu przy ulicy Reymonta	2021	88 825 000,00	93 500 000,00	Drogi
2	Rewaloryzacja bastionu Sakwowego we Wrocławiu - Etap I	2021	18 851 667,28	20 946 296,98	Rewitalizacja

3	Budowa kładki pieszo-rowerowej przez rzekę Ślęzę w ciągu ul. Trawowa - Francuska we Wrocławiu	2021	4 744 452,00	4 994 160,00	Drogi
		SUMA	**112 421 119,28**	**119 440 456,98**	

PROJEKTY SPOŁECZNE MONITOROWANE W 2021 ROKU

W roku 2021 zaaplikowano **47** projektów, podpisano **28** umów o dofinansowanie na łączną kwotę **12 046 275,31 zł.** Nadzorowano pod kątem wypełniania zapisów umów o dofinansowanie realizację łącznie **120** projektów społecznych, wśród których znajdują się projekty finansowane ze źródeł krajowych, projekty partnerskie oraz międzynarodowe (w tym w ramach programu ERASMUS+).

PROJEKTY SPOŁECZNE MONITOROWANE W 2021 ROKU, KTÓRYCH BENEFICJENTEM JEST GMINA WROCŁAW – PROGRAMY EUROPEJSKIE

Lp.	**Tytuł projektu**	**Lata realizacji**	**Aktualna wartość dofinansowania dla Miasta (zł)**	**Aktualna wartość całkowita projektu dla Miasta (zł)**	**Program**	**Obszar**
1	Europejskie praktyki na plus VI	2020-2022	480 104,85	480 104,85	Erasmus +	Edukacja
2	GEN Z - Remote Learning System to boost Information Literacy and Digital Content Creation at School GEN Z - Remote Learning System to boost Information Literacy and Digital Content Creation at School	2021-2023	81 053,00	81 053,00	Erasmus +	Edukacja
3	Europe for VET+ 2	2020-2022	108 227,00	108 227,00	Erasmus +	Edukacja
4	MIND - Motywacja, Indywidualizacja nauczania, Dostosowanie. Skuteczniej uczyć dla lepszego świata.	2018-2021	97 409,00	97 409,00	Erasmus +	Edukacja
5	Angielski dla profesjonalistów / English4pro	2018-2021	105 892,00	105 892,00	Erasmus +	Edukacja

6	RAINBOW: Reading Awakens Imagination, Nourishes Brain, Opens Worlds	2018-2021	106 691,00	106 691,00	Erasmus +	Edukacja
7	Współpraca międzynarodowa - perspektywa lepszej przyszłości	2018-2021	141 387,00	141 387,00	Erasmus +	Edukacja
8	Młodzi obywatele w Europie: życie bez granic	2018-2021	128 411,00	128 411,00	Erasmus +	Edukacja
9	Walk through Science	2018-2021	136 472,00	136 472,00	Erasmus +	Edukacja
10	Jak radzić sobie z nowymi wyzwaniami?	2018-2021	167 917,07	167 917,07	Erasmus +/POWER	Edukacja
11	Europe for VET +	2018-2021	50 907,02	50 907,02	Erasmus +	Edukacja
12	COSMUS - Community School Museums ZSP 1	2018-2021	122 716,00	122 716,00	Erasmus +	Edukacja
13	Nowoczesna szkoła	2019-2021	49 446,00	49 446,00	Erasmus +	Edukacja
14	Nasze okno na świat - rozwój zawodowy nauczycieli kluczem do umiędzynarodowienia szkoły	2019-2021	191 995,00	191 995,00	Erasmus +	Edukacja
15	Krok bliżej do wielojęzycznej Europy	2019-2021	146 813,00	146 813,00	Erasmus +	Edukacja
16	Kreatywność i radość z uczenia naszą ścieżką do Europy	2019-2021	133 891,00	133 891,00	Erasmus +	Edukacja
17	Szkoła nowoczesna i otwarta - bliżej uczniów pochodzących z różnych kultur	2019-2021	124 864,00	124 864,00	Erasmus +	Edukacja
18	Język kluczem do sukcesu	2019-2021	146 680,00	146 680,00	Erasmus +	Edukacja
19	Nauczanie holistyczne narzędziem rozwijania u uczniów kompetencji XXI wieku	2019-2021	148 943,00	148 943,00	Erasmus +	Edukacja
20	Eurologis III - staże dla uczniów w Hiszpanii oraz Wielkiej Brytanii	2019-2022	644 265,00	644 265,00	Erasmus +	Edukacja

21	Praktyki zagraniczne - lepszy start	2019-2021	418 455,00	418 455,00	Erasmus +	Edukacja
22	Talking about us and our European Communities by talking about our life landscapes	2019-2021	124 310,00	124 310,00	Erasmus +	Edukacja
23	TOTALITARIAN PAST AND DEMOCRATIC PRESENT IN EUROPE: LESSON FOR OUR FUTURE	2019-2022	104 136,00	104 136,00	Erasmus +	Edukacja
24	Europa gehort uns!	2019-2022	114 466,00	114 466,00	Erasmus +	Edukacja
25	EuroVisions - Sounds and Colours of Our Europe	2019-2022	208 065,00	208 065,00	Erasmus +	Edukacja
26	Love Nature, Live Naturally	2019-2022	105 934,00	105 934,00	Erasmus +	Edukacja
27	Understanding and Expression tools for you	2019-2021	84 546,00	84 546,00	Erasmus +	Edukacja
28	School Policies to Tackle and Detect Fake News	2019-2022	124 291,00	124 291,00	Erasmus +	Edukacja
29	Uczenie się przez całe życie kluczem do rozwoju zawodowego i sukcesu w ZSEA	2019-2022	641 573,77	641 573,77	Erasmus +/POWER	Edukacja
30	Europejskie praktyki na plus V	2019-2021	518 264,00	518 264,00	Erasmus +/POWER	Edukacja
31	Europejskie praktyki zawodowe dla uczniów EZN IV	2019-2021	486 000,00	486 000,00	Erasmus +/POWER	Edukacja
32	Hiszpania na talerzu	2019-2022	451 113,11	451 113,11	Erasmus +/POWER	Edukacja
33	Wprowadzenie elementów nowoczesnej edukacji do programu nauczania w Liceum Ogólnokształcącym nr VII im. K.K. Baczyńskiego we Wrocławiu	2019-2022	122 082,71	122 082,71	Erasmus +/POWER	Edukacja
34	Nowa jakość edukacji	2020-2022	132 064,00	132 064,00	Erasmus +	Edukacja
35	Pierwsze kroki	2020-2022	64 573,00	64 573,00	Erasmus +	Edukacja

36	Rozwinąć skrzydła - rozwój kompetencji kluczowych "czwórkowiczów"	2020-2022	255 813,00	255 813,00	Erasmus +	Edukacja
37	CLICK SAFE, SURF SMART, BE AW ARE OF WHAT YOU SHARE	2020-2022	162 603,00	162 603,00	Erasmus +	Edukacja
38	Save Our Sphere	2020-2022	128 671,00	128 671,00	Erasmus +	Edukacja
39	Eat well, Move more, Live Better	2020-2022	113 580,00	113 580,00	Erasmus +	Edukacja
40	DISCOVER AND CARE ABOUT YOUR NATURAL SURROUNDINGS	2020-2022	106 882,00	106 882,00	Erasmus +	Edukacja
41	Let's reverse the Earth's clock together!	2020-2022	129 216,00	129 216,00	Erasmus +	Edukacja
42	I take care of Climate Aspects, Rycycling and Ecological Values	2020-2022	121 903,00	121 903,00	Erasmus +	Edukacja
43	Literally Eunited!	2020-2022	124 086,00	124 086,00	Erasmus +	Edukacja
44	Podnoszenie kompetencji kadry sposobem na wzbogacenie oferty szkoły	2020-2022	144 589,04	144 589,04	Erasmus +/POWER	Edukacja
45	Europa dla LZN V	2020-2021	592 595,00	592 595,00	Erasmus +	Edukacja
46	Together for a better VET!	2020-2022	83 964,00	83 964,00	Erasmus +	Edukacja
47	Eurologis IV - staże dla uczniów w Hiszpanii oraz we Włoszech	2020-2022	630 697,00	630 697,00	Erasmus +/POWER	Edukacja
48	Rozwój kompetencji nauczycieli przyszłością szkoły	2020-2021	126 309,73	126 309,73	Erasmus +/POWER	Edukacja
49	Letnia Szkoła Innowacji	2021-2021	157 686,00	157 686,00	Erasmus +/POWER	Edukacja
50	Tacy różni, a tacy podobni. Razem - Idealni!	2021-2020	94 562,00	94 562,00	PO WER	Edukacja
51	Zyskasz więcej, zużywając (i kupując) mniej! Czyli jak być racjonalnym, świadomym i odpowiedzialnym konsumentem w XXI wieku	2021-2022	90 711,00	90 711,00	PO WER	Edukacja

52	Spotkajmy się ponownie!	2021-2022	76 815,00	76 815,00	PO WER	Edukacja
53	Mogę więcej! - wsparcie procesu edukacji i rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami we wrocławskich szkołach specjalnych	2018-2020	1 513 878,61	1 593 556,44	RPO WD	Edukacja
54	Manufaktura fachowców. Nowa jakość kształcenia we wrocławskich szkołach zawodowych	2018-2021	1 898 852,40	1 998 792,00	RPO WD	Edukacja
55	Od stażysty do specjalisty. Nowa jakość kształcenia we wrocławskich szkołach zawodowych	2019-2021	1 533 870,00	1 614 600,00	RPO WD	Edukacja
56	Zawodowa 18	2021-2023	2 696 070,80	3 171 848,00	RPO WD	Edukacja
57	Twój czas na staż	2021-2022	1 645 617,93	1 936 059,60	RPO WD	Edukacja
58	Bliżej zawodu	2020-2022	1 473 780,66	1 733 859,60	RPO WD	Edukacja
59	Mail odkrywcy - upowszechnienie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w Gminie Wrocław	2019-2022	3 896 369,89	4 583 964,58	RPO WD	Edukacja
60	Rodzice na start!	2018-2020	1 072 075,33	1 313 013,26	RPO WD	Rynek pracy
61	Mamo, tato wróć do pracy	2020-2022	8 007 969,51	9 421 140,61	RPO WD	Rynek pracy
62	PODRÓŻ DO DOMU - wsparcie podopiecznych Wrocławskiego Centrum Opieki i Wychowania oraz ich rodzin poprzez realizację wybranych usług aktywnej integracji	2018-2020	316 224,12	332 867,50	RPO WD	Włączenie społeczne
63	Razem można więcej	2018-2020	2 636 439,58	2 775 200,70	RPO WD	Włączenie społeczne
64	TRAMPOLINA - mieszkania wspomagające	2019-2021	1 699 398,00	1 788 840,00	RPO WD	Włączenie społeczne
65	Młodzi Zawodowcy	2018-2021	1 546 003,59	1 627 372,20	RPO WD	Włączenie społeczne

66	Centrum Kompetencji	2020-2023	3 102 164,49	3 265 436,31	RPO WD	Włączenie społeczne
67	Zapewnienie bezpieczeństwa i opieki pacjentom oraz bezpieczeństwa personelowi zakładów opiekuńczo-leczniczych, domów pomocy społecznej, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych i hospicjów na czas COVID-19	2021-2021	336 098,94	336 098,94	PO WER	Włączenie społeczne
68	KomPAS	2021-2023	1 479 000,00	1 740 000,00	RPO WD	Włączenie społeczne
69	Wybieramy Lepszą Przyszłość	2021-2023	1 617 215,10	1 902 606,00	RPO WD	Włączenie społeczne
70	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu spowodowanemu przez COVID-19	2020-2021	708 206,30	708 206,30	RPO WD	Włączenie społeczne
71	Wsparcie dolnośląskich DPS (4 wnioski)	2020-2020	1 392 778,65	1 392 778,65	PO WER	Włączenie społeczne
72	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie m. Wrocław (VI) oraz w powiecie wrocławskim (VI)	2021-2022	7 851 488,20	7 851 488,20	PO WER	Włączenie społeczne
73	PAS-ja	2018-2020	1 256 528,05	1 478 268,32	RPO WD	Włączenie społeczne
		SUMA	**57 834 670,45**	**62 720 637,51**		

Poza projektami współfinansowanymi ze środków Unii Europejskiej prowadzono prace związane z działaniami, które zmierzały do otrzymania dofinansowania ze środków krajowych, takich jak programy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, czy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

PROJEKTY SPOŁECZNE MONITOROWANE W 2021 ROKU, KTÓRYCH BENEFICJENTEM JEST GMINA WROCŁAW – PROGRAMY KRAJOWE

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Aktualna wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Aktualna wartość całkowita projektu dla	Program	Obszar

				Miasta (zł)		
1	Program Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej na 2021 rok	2021-2021	1 268 127,24	1 268 127,24	MRiPS	Włączenie społeczne
2	Zadanie publiczne w ramach PROGRAMU WIELOLETNIEGO "SENIOR +" na lata 2021-2025, edycja 2021	2021-2021	119 616,00	351 000,00	MRiPS	Włączenie społeczne
3	Wyrównywanie różnic między regionami III, edycja 2020	2020-2020	270 000,00	540 000,00	PFRON	Włączenie społeczne
4	Program Opieka wytchnieniowa na 2021 rok	2021-2021	456 552,00	456 552,00	MRiPS	Włączenie społeczne
5	Program asystent rodziny na rok 2021	2021-2021	40 000,00	40 000,00	MRiPS	Włączenie społeczne
6	Niebieskie Abecadło	2021-2021	30 030,00	55 030,00	MRiPS	Włączenie społeczne
7	Wrocławska Strategia Rozwoju Elektromobilności	2019-2020	100 000,00	100 000,00	NFOŚiGW	Transport
		SUMA	**2 284 325,24**	**2 810 709,24**		

PROJEKTY SPOŁECZNE W PARTNERSTWACH Z INNYMI PODMIOTAMI

W 2021 r. monitorowano **30** projektów realizowanych w partnerstwie z innymi podmiotami.

PROJEKTY SPOŁECZNE PARTNERSKIE – MONITOROWANE W 2021 ROKU

Lp.	**Tytuł projektu**	**Lata realizacji**	**Aktualna wartość dofinansowania dla Miasta (zł)**	**Aktualna wartość całkowita projektu dla Miasta (zł)**	**Program**	**Obszar**
1	Re-start	2020-2022	0,00	259 500,00	Fundusz Azylu, Migracji i Integracji	Włączenie Społeczne

2	SAMO-Dzielni edycja 2	2020-2023	836 788,87	1 047 420,00	RPO WD	Włączenie Społeczne
3	Zintegrowani	2018-2021	746 480,00	798 500,00	RPO WD	Włączenie Społeczne
4	Najpierw mieszkanie	2019-2022	290 530,00	345 530,00	PO WER	Włączenie Społeczne
5	Droga do domu	2019-2022	424 892,73	468 051,83	PO WER	Włączenie Społeczne
6	Mój drugi dom - zapewnienie wsparcia dla osób niesamodzielnych w dziennych domach pomocy we Wrocławiu	2019-2022	8 079 785,75	8 518 637,16	RPO WD	Włączenie Społeczne
7	Każdego dnia bezpieczniej w domach pomocy społecznej	2019-2022	835 902,69	874 131,70	PO WER	Włączenie Społeczne
8	Klub Integracji Społecznej we Wrocławiu	2019-2022	1 063 287,31	1 232 015,64	RPO WD	Włączenie Społeczne
9	Azyl -Usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych	2020-2023	74 750,00	74 750,00	RPO WD	Włączenie Społeczne
10	Droga do samodzielności - stworzenie 30 miejsc świadczenia usług społecznych w ramach 6 mieszkań treningowych na obszarze miasta Wrocławia	2019-2022	20 859,46	125 156,74	RPO WD	Włączenie Społeczne
11	SAMO-DZIELNI	2017-2019	221 543,70	316 868,35	RPO WD	Włączenie Społeczne
12	Domowa przstań	2017-2020	759 074,39	790 272,54	PO WER	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne
13	Szkoły Gminy Wrocław i Gminy Czernica to kompetencji skarbnica	2019-2021	1 015 799,56	1 070 099,56	RPO WD	Edukacja
14	Klucz do przyszłości- program rozwoju kompetencji kluczowych w szkołach	2019-2022	9 293 103,35	9 782 214,05	RPO WD	Edukacja

	podstawowych i ponadpodstawowych Gminy Wrocław i Gminy Czernica					
15	Podniesienie kompetencji i rozwój umiejętności uczniów z obszaru ZIT WrOF	2019-2021	528 939,62	566 496,02	RPO WD	Edukacja
16	Klasa patronacka Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu trzecią misją uczelni	2018-2021	71 099,70	78 600,00	PO WER	Edukacja
17	Expanding horizons	2020-2022	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	Erasmus +	Edukacja
18	Dolnośląska Szkoła Ćwiczeń	2019-2021	1 228 203,50	1 228 203,50	PO WER	Edukacja
19	Dobry staż lepsze jutro - zwiększenie oferty wrocławskich szkół zawodowych	2019-2022	1 397 504,00	1 603 900,00	RPO WD	Edukacja
20	Uniwersytet Młodego Przyrodnika	2018-2020	28 346,50	37 000,00	PO WER	Edukacja
21	Społeczne i technologiczne kompetencje ucznia	2019-2022	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	PO WER	Edukacja
22	Trzecia misja Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu - "Uniwersytet Młodego Odkrywcy"	2018-2021	0,00	12 589,00	PO WER	Edukacja
23	Nowoczesne technologie informatyczne jako przygotowanie do rozpoczęcia udanej kariery zawodowej uczniów ZSTE	2018-2020	42 000,00	42 000,00	PO WER	Edukacja

24	Lekcja: Enter	2019-2021	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	PO PC	Edukacja
25	Eksperci programowania w programie 5 - M Wrocław	2019-2021	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	PO PC	Edukacja
26	Wsparcie Kształcenia Zawodowego – Poprawa Efektów	2020-2023	428 002,50	854 940,00	RPO WD	Edukacja
27	Uczeń aktywnym uczestnikiem rynku pracy	2020-2022	0,00	199 665,20	RPO WD	Edukacja
28	Wspieramy zawody przyszłości w szkołach województwa dolnośląskiego	2020-2022	84 000,00	84 000,00	RPO WD	Edukacja
29	Pracownik przyszłości dla dolnośląskich firm technologicznych	2021-2023	96 000,00	96 000,00	RPO WD	Edukacja
30	Promocja Wrocławia i Dolnego Śląska w kraju i zagranicą jako obszaru atrakcyjnego pod względem gospodarczym i inwestycyjnym	2020-2022	212 500,00	250 000,00	RPO	Promocja regionu
		SUMA	**27 779 393,63**	**30 756 541,29**		

PROJEKTY W RAMACH PROGRAMÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Projekty realizowane w ramach programów międzynarodowych obejmują obszary włączenia społecznego, również z elementami infrastrukturalnymi, walki ze zmianami klimatu oraz rolą miast w zmieniającym się świecie. W roku 2021 kontynuowano m.in. realizację międzynarodowego projektu "Grow Green", realizowanego w partnerstwie z 23 partnerami z wielu krajów. Poniższe zestawienie przedstawia także projekty międzynarodowe, w których Gmina Wrocław była Liderem lub partnerem w projekcie.

PROJEKTY W RAMACH PROGRAMÓW MIĘDZYNARODOWYCH MONITOROWANE W 2021 ROKU

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Aktualna wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Aktualna wartość całkowita projektu dla Miasta (zł)	Program	Obszar
1	BioCanteens 2	2021-2022	306 100,00	437 000,00	URBACT III	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne
2	Grow Green	2017-2022	7 099 825,00	9 099 825,00	Horyzont 2020	Ochrona środowiska
3	Arts and Culture Tackling Climate Change (C-Change)	2018-2021	241 600,00	284 251,00	URBACT	Ochrona środowiska
4	"Jaktu się Dogadać?" Szkoła Asystentów Międzykulturowych	2021-2023	0,00	0,00	NMF I EOG	Włączenie społeczne
5	Train the skills!- zwiększenie komptetencji nauczycieli w dziedzinie elektro-elektrycznej jako wymiana polsko-norweskich doświadczeń w kształceniu zawodowym	2021-2022	102 283,98	102 283,98	NMF I EOG	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne
6	Foodshift2030	2020-2023	401 510,00	401 510,00	Horyzont 2020	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne
7	Upright	2018-2021	217 000,00	217 000,00	Horyzont 2020	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne
8	Find your greatness: Europe's first strategic brandbuilding program for smart cities	2018-2022	283 597,00	333 643,00	URBACT	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne
9	Sieć dziedzictwa żydowskiego	2019-2021	54 000,00	84 000,00	Europa dla Obywateli	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne

10	DiverCITY4 - polsko-norweska współpraca w zakresie kreowania nowoczesnych rozwiązań rozwojowych w miastach	2019-2020	1 290 000,00	1 290 000,00	NMF I EOG	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne
		SUMA	**9 995 915,98**	**12 249 512,98**		

ŚRODKI POZYSKANE DLA PROJEKTÓW ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

W roku 2021 pozyskano łącznie **115 315 502,15 zł** dla projektów Gminy Wrocław ze środków europejskich (programy Unii Europejskiej oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego) z tytułu podpisanych umów o dofinansowanie. Poniżej zaprezentowano zestawienia prezentujące kwoty pozyskane z tytułu podpisanych umów o dofinansowanie oraz aneksów do umów o dofinansowanie w rozbiciu na projekty infrastrukturalne oraz społeczne, w tym międzynarodowe.

Zestawienie środków europejskich pozyskanych dla projektów infrastrukturalnych w latach 2016-2021

Rok podpisania umowy o dofinansowanie	Liczba projektów	Aktualna wartość całkowita (zł)	Aktualna kwota dofinansowania (zł)	Wkład własny (zł)
2016	2	28 746 687,34	10 377 609,11	18 369 078,23
2017	38	1 358 492 872,33	687 472 157,55	671 020 714,78
2018	13	122 470 793,04	61 935 136,30	60 535 656,74
2019	5	28 565 028,01	19 911 859,51	8 653 168,50
2020	4	41 978 107,56	32 004 802,75	9 973 304,81
2021	9	133 074 563,69	106 407 668,65	26 666895,04
SUMA	**71**	**1 387 239 559,67**	**697 849 766,66**	**716 056 688,05**

Zestawienie środków europejskich pozyskanych dla projektów społecznych oraz międzynarodowych w latach 2016-2021

Rok podpisania umowy o dofinansowanie	Liczba projektów	Aktualna wartość całkowita dla Miasta (zł)	Aktualna kwota dofinansowania dla Miasta (zł)	Wkład własny (zł)

2016	34	27 359 979,69	23 108 845,06	4 251 134,63
2017	28	49 714 719,51	45 941 318,68	3 773 400,83
2018	35	32 661 115,60	31 011 680,26	1 649 435,34
2019	46	41 835 133,15	38 167 514,22	3 667 618,93
2020	31	47 715 281,62	42 281 342,19	2 725 179,28
2021	23	9 875 566,07	8 907 833,50	967 732,57
SUMA	**197**	**199 286 229,57**	**180 510 700,41**	**16 066 769,01**

Powyższe zestawienia zawierają kwoty na dzień 31.12.2021 r. i uwzględniają aneksy podpisane w minionym roku także dla projektów, dla których umowy o dofinansowanie podpisano w latach poprzednich.

WPŁYWY ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH W WYNIKU REALIZACJI ZADAŃ

W roku sprawozdawczym na konto Gminy Wrocław wpłynęło **128 852 172 zł**, z czego **107 552 105 zł** stanowiły wpływy z tytułu realizacji projektów infrastrukturalnych, a **21 300 067 zł** z tytułu realizacji projektów społecznych, w tym międzynarodowych.

Wpływy na konto Gminy Wrocław z tytułu realizacji projektów infrastrukturalnych w latach 2016 – 2021 w rozbiciu na lata:

Rok	Kwota wpływu w zł
2016	220 007 572
2017	60 401 035
2018	124 167 089
2019	137 623 712
2020	143 208 778
2021	107 552 105

Wpływy na konto Gminy Wrocław z tytułu realizacji projektów społecznych i międzynarodowych w latach 2016 – 2021 w rozbiciu na lata:

Rok	Kwota wpływu w zł

2016	5 227 911
2017	21 848 925
2018	22 353 217
2019	27 117 531
2020	34 198 302
2021	21 300 067

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ W WYDZIALE ZARZĄDZANIA NALEŻNOSCIAMI

W relacjach z podmiotami Gmina Wrocław funkcjonuje jako partner społeczny oraz gospodarczy. W ramach obowiązującego prawa istnieją podmioty, na których ciąży obowiązek zgłaszania i regulowania należności przysługujących Gminie. W celu skutecznej ochrony finansowych interesów Gminy Wrocław w związku z niedopełnieniem wyżej wymienionych obowiązków przez niektórych kontrahentów i podatników przez Wydział Zarządzania Należnościami prowadzone jest monitorowanie, windykacja oraz egzekucja zobowiązań stanowiących dochody Gminy.

Po trudnościach jakie nastały w 2020 roku w wyniku wprowadzenia stanu epidemii w związku z wystąpieniem wirusa SARS-CoV-2 (koronawirus) oraz negatywnymi skutkami wprowadzonych w związku z panującą epidemią ustaw mających na celu zapobieżenie negatywnym skutkom gospodarczym wywołanym przez koronawirusa, tzw. „tarcz antykryzysowych" w 2021 roku przywrócono format pracy jaki miał miejsce do czasu ogłoszenia stanu epidemii. Przełożyło się to na wyniki osiągnięte przez Wydział Zarządzania Należnościami.

W zakresie postępowań upominawczych i windykacji miękkiej zobowiązań podatkowych i publicznoprawnych w 2021 roku w stosunku do 2020 roku zanotowano wzrost o ponad 44% liczby wystawionych upomnień, a o ponad 41% wzrosła kwota zaległości, która została odzyskana w wyniku miękkiej windykacji. W związku z powyższym w stosunku do 2020 roku wzrosła o niemal 30% kwota zapłaconych kosztów upomnień, będących dochodem Gminy.
Porównując zaś rok 2021 do wyników roku sprzed epidemii należy odnotować, iż w 2021 roku objęto upomnieniami mniejszą o niemal 85 tys. zł kwotę zaległości, uzyskując zwiększenie o prawie 263 tys. zł kwoty odzyskanej w wyniku miękkiej windykacji.

W zakresie postępowań egzekucyjnych należy zwrócić uwagę na fakt, iż mimo odnotowania mniejszego, w porównaniu z rokiem ubiegłym, o niemal 7% wpływu ilości tytułów wykonawczych, obejmujących mniejszą o niemal 6% kwotę zaległości odnotowano zwiększoną o ponad 8% ściągalność zaległości.
Odnotowania wymaga fakt, iż w wyniku zmiany przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, zwiększającą dotychczasową minimalną opłatę wynoszącą 1% egzekwowanych należności (nie mniej niż 1,40 zł) do kwoty 100,00 zl, znacząco – bo aż o 320% - został przekroczony plan realizacji dochodów Gminy z tytułu kosztów wyegzekwowanych w toku prowadzonej egzekucji.
Porównując zaś rok 2021 do wyników roku sprzed epidemii należy odnotować, iż mimo mniejszego, w porównaniu z rokiem 2019, o niemal 23% wpływu ilości tytułów

wykonawczych, obejmujących mniejszą o niemal 30% kwotę zaległości zmniejszenie ściągalności zaległości sięgnęło niecałe 4%.

W zakresie należności cywilnoprawnych Gminy Wrocław i Skarbu Państwa zanotowano wzrost o ponad 193% wysokości kwot objętych wezwaniami i upomnieniami. Przełożyło się to na zwiększenie o ponad 353% w porównaniu do roku ubiegłego kwoty, która została odzyskana w wyniku miękkiej windykacji. W stosunku do 2020 roku o ponad 85% uległa zwiększeniu kwota wyegzekwowana w toku tzw. twardej windykacji.

W ramach działań windykacyjno-zabezpieczających zaległości podatkowe, publicznoprawne oraz wierzytelności cywilnoprawne zwiększono liczbę wniosków skierowanych do sądów wieczysto-księgowych o zabezpieczenie należności wpisami hipoteki przymusowej.

W ramach zabezpieczenia majątku Gminy Wrocław i Skarbu Państwa prowadzono postępowania w obszarze poszukiwania i przejmowania masy spadkowej:
- przejęto masę spadkową o wartości 1 926 600,54 zł,
- zweryfikowano 1899 rachunków bankowych potencjalnych spadkodawców,
- skierowano do sprzedaży 19 nieruchomości po uprzednim uregulowaniu ich stanu prawnego.

Wraz z działaniami o charakterze windykacyjnym prowadzone były działania mające na celu wsparcie podmiotów, które w 2020 roku znalazły się w trudnej sytuacji uniemożliwiającej bieżącą regulację zobowiązań.
W stosunku do 2020 roku wzrosła liczba decyzji o udzieleniu ulgi indywidualnej w zakresie należności podatkowych oraz liczba zawartych porozumień w spłacie należności cywilnoprawnych.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, uwzględniając realia gospodarcze:
- funkcjonowało Centrum Wsparcia Przedsiębiorców i kontynuowano program Wrocławski Pakiet Pomocowy skierowany do przedsiębiorców, którym ograniczono możliwość prowadzenia działalności gospodarczej lub stracili płynność finansową z powodu pandemii Covid-19,
- realizowano i rozszerzono program „Nasz Wrocław”,
- udostępniono platformę „Przyjazne Deklaracje”,
- przyjęto pilotażowy program detekcji satelitarnej jako narzędzie wsparcia przy weryfikacji powierzchni podlegających potencjalnemu opodatkowaniu,
- podjęto się sporządzenia uchwał i nowelizacji uchwał Rady Miejskiej Wrocławia, które oferują wsparcie przy regulowaniu zobowiązań,
- realizowano zadania w ramach Strategii Rozwoju Przedsiębiorczości Wrocławia „Przedsiębiorczy Wrocław 2030”.

Dane szczegółowe

Dział Monitorowania Należności

1. Postępowania upominawcze oraz działania z zakresu windykacji polubownej w celu odzyskiwania należności podatkowych oraz publicznoprawnych

Realizacja miękkiej windykacji w latach 2018-2021

Działanie	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
	Zobowiązania podatkowe			
Ilość upomnień (szt.)	13 413	39 738	26 363	40 891
Kwota objęta	19 656 956,10	22 154 325,11	20 350 383,68	26 446 564,33

upomnieniami (zł)				
Realizacja miękkiej windykacji (zł)	11 257 247,79	12 553 985,74	10 433 476,85	14 402 260,63
	Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi			
Ilość upomnień (szt.)		16 249	10 452	14 083
Kwota objęta upomnieniami (zł)		13 125 024,96	7 239 688,41	11 138 943,31
Realizacja miękkiej windykacji (zł)		6 096 997,63	3 447 387,80	6 050 332,70
	Zobowiązania publicznoprawne			
Ilość upomnień (szt.)	10 895	13 167	7 323	8 401
Kwota objęta upomnieniami (zł)	15 035 133,63	8 455 907,11	4 206 700,01	6 064 891,73
Realizacja miękkiej windykacji (zł)	4 152 412,07	2 648 668,53	1 376 434,53	1 109 922,77

Windykacja należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w latach 2016-2018 prowadzona była przez spółkę Ekosystem Sp. z o.o., a następnie przez Wydział Należności Środowiskowych UM. Od stycznia 2019 roku zadanie zostało przejęte przez Dział Monitorowania Należności WZN.
Dysproporcja pomiędzy kwotą objętą upomnieniami, a realizacją miękkiej windykacji zobowiązań publicznoprawnych związana jest z faktem, iż wśród tego typu zobowiązań są m. in. opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, mandaty Straży Miejskiej oraz zezwolenie na usunięcie drzew. Zobowiązani do uregulowania opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień najczęściej nie mają środków do uregulowania zaległości, nie wykazują również chęci do samodzielnego regulowania tego typu zobowiązania. Natomiast zobowiązania z tytułu zezwoleń na wycięcie drzew są obejmowane upomnieniami ale w dalszej części postępowań zobowiązania te są umarzane w związku z przyjęciem się nasadzeń zastępczych.
W 2021 roku nie zaistniały okoliczności, które wymagałyby wstrzymania się z działaniami windykacyjnymi jak to miało miejsce w roku 2020 roku. Tym samym w stosunku do roku 2020 wystawiono niemal 44% więcej upomnień, a kwota zaległości objętych upomnieniami zwiększyła się o ponad 37%. W wyniku realizacji miękkiej windykacji odnotowano ponad 41% wzrost spłaty zaległości podatkowych i publicznoprawnych w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Wpływ kwot kosztów upomnień w latach 2018-2021

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Ilość upomnień (szt.)	24 308	69 154	44 138	63 375
Kwota (zł)	311 570,26	450 156,09	341 391,78	441 511,23

Koszty upomnień stanowią dochód Gminy Wrocław.

2. Inicjowanie i monitorowanie postępowań egzekucyjnych należności podatkowych oraz publicznoprawnych

Ilość wystawionych tytułów wykonawczych w latach 2018-2021

Działanie	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
	Zobowiązania podatkowe			
Ilość tytułów wykonawczych (szt.)	12 630	14 968	11 072	10 791
Kwota objęta tytułami wykonawczymi (zł)	9 147 614,20	9 440 781,90	8 445 672,40	9 819 169,20
Kwoty wyegzekwowane w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (zł)	5 253 906,94	4 554 473,09	4 012 477,32	5 478 701,96
	Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi			
Ilość tytułów wykonawczych (szt.)		6 014	3 265	2 504
Kwota objęta tytułami wykonawczymi (zł)		5 334 236,20	2 836 281,80	2 233 313,66
Kwoty wyegzekwowane w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (zł)		2 956 835,04	2 330 392,72	1 767 672,34
	Zobowiązania publicznoprawne			
Ilość tytułów wykonawczych (szt.)	13 575	13 392	6 597	4 058
Kwota objęta tytułami wykonawczymi (zł)	4 494 744,10	3 241 170,70	1 928 653,30	2 642 474,51
Kwoty wyegzekwowane w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (zł)	527 312,22	795 635,41	717 236,92	1 019 147,58

Od dnia 1 lipca 2021 r. została uruchomiona aplikacja eTW służąca do przesyłania naczelnikom urzędów skarbowych tytułów wykonawczych w formie elektronicznej. Uruchomienie w/w aplikacji skutkowało odsyłaniem przez naczelników urzędów skarbowych „papierowych" tytułów wykonawczych, które zostały wystawionych po dniu 30 czerwca 2021 r. W okresie od lipca do września tytuły wykonawcze były kierowane tylko do gminnego organu egzekucyjnego. Natomiast w okresie od października do

grudnia trwały prace nad dostosowaniem systemu finansowo-księgowego Ksat 2000i do generowania w prawidłowym formacie tytułów wykonawczych w formie elektronicznej.
Opisane powyżej problemy poskutkowały mniejszą ilością wystawionych tytułów wykonawczych w porównaniu z rokiem 2020. Nie miały jednak wpływu na kwotę zaległości objętą tytułami wykonawczymi, która wzrosła o ponad 11% w stosunku do roku poprzedniego. Mniejsza ilość tytułów nie miała również przełożenia na kwotę zaległości wyegzekwowaną w administracyjnych postępowaniach administracyjnych w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła on o ponad 17%.

Poniesione wydatki na umorzone postępowania egzekucyjne w latach 2018-2021

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Kwota wydatkowana na umorzone postępowania przez zewnętrzne organy egzekucyjne (zł)	11 116,27	4 831,42	4 176,90	5 853,06

Sposób działania naczelników urzędów skarbowych wobec tytułów wykonawczych Gminy Wrocław, a w szczególności umarzanie postępowań egzekucyjnych z uwagi na ich bezskuteczność, powoduje konieczność ponoszenia przez Gminę kosztów umorzonych postępowań. Zmiana przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym, która weszła w życie w lutym 2021 roku skutkowała m.in. zwiększeniem wysokości kosztów egzekucyjnych. Zwiększenie wysokości tychże kosztów miało przełożenie na wyższą w porównaniu z rokiem ubiegłym kwotę jaką wierzyciel musiał wydatkować na pokrycie kosztów egzekucyjnych pozostających po umorzonych przez zewnętrzne organy egzekucyjne postępowaniach.
Wzorem lat poprzednich każde z postanowień o obciążeniu wierzyciela kosztami egzekucyjnymi przesłanych przez naczelników urzędów skarbowych było weryfikowane przez pracowników Działu Monitorowania Należności i każde stwierdzone nadmierne obciążenie wierzyciela kosztami podlegało zaskarżeniu do właściwych dyrektorów izb administracji skarbowej. Wszystkie odwołania skutkowały zmniejszeniem wysokości kosztów egzekucyjnych ponoszonych przez Gminę Wrocław.

3. Zabezpieczenie należności wpisami hipoteki przymusowej

Ilość wniosków skierowanych do sądów wieczysto-księgowych o zabezpieczanie zaległości wpisami hipotek przymusowych w latach 2018-2021

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Ilość wniosków o wpis hipoteki przymusowej skierowanych do sądów wieczysto księgowych (szt.)	14	11	30	61
Kwota wpisu (zł)	4 201 847,34	1 578 094,03	6 820 956,57	4 552 565,82

Ze względu na konieczność okresowego wstrzymania się z obejmowaniem zaległości tytułami wykonawczymi w związku z trwającymi pracami nad dostosowaniem systemu

finansowo-księgowego Ksat 2000i do generowania w prawidłowym formacie tytułów wykonawczych w formie elektronicznej, Dział Monitorowania Należności położył większy nacisk na zabezpieczanie zaległości wpisami hipotek przymusowych.

Dział Egzekucji Należności Pieniężnych

Prowadzenie administracyjnego postępowania egzekucyjnego i stosowania środków przymusu służących doprowadzeniu do wykonania – uregulowania należności pieniężnych, dla których ustalania lub określania i pobierania jest właściwy organ Gminy Wrocław.

Postępowania egzekucyjne prowadzone w zakresie zaległości podatkowych

Zadania	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Wpływ tytułów wykonawczych (szt.)	10 110	12 327	9 094	9 499
Wartość wpływających tytułów wykonawczych (zł)	7 223 212,30	7 091 940,00	5 569 970,30	6 647 956,62
Realizacja tytułów wykonawczych (szt.)	10 321	11 870	10 018	10 831
Wyegzekwowane kwoty (zł)	5 640 921,35	4 180 962,13	3 862 679,35	5 221 236,30
Ilość czynnych tytułów wykonawczych na koniec okresu sprawozdawczego (szt.)	13 349	13 810	12 887	11 558

Postępowania egzekucyjne prowadzone w zakresie zaległości publicznoprawnych

Zadania	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Wpływ tytułów wykonawczych (szt.)	21 216	19 968	11 202	9 270
Wartość wpływających tytułów wykonawczych (zł)	10 420 927,50	8 907 539,30	5 000 649,06	5 058 419,32
Realizacja tytułów wykonawczych (szt.)	21 894	16 356	11 894	11 682
Wyegzekwowane kwoty (zł)	4 550 043,38	3 822 849,04	2 948 844,46	3 323 872,87
Ilość czynnych tytułów	34 411	38 034	37 349	34 936

wykonawczych na koniec okresu sprawozdawczego (szt.)				

Postępowania egzekucyjne prowadzone w zakresie zaległości cywilnoprawnych

Zadania	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Wpływ tytułów wykonawczych (szt.)	332	252	32	141
Wartość wpływających tytułów wykonawczych (zł)	290 676,70	831 888,00	928 512,70	133 725,99
Realizacja tytułów wykonawczych (szt.)	267	213	48	193
Wyegzekwowane kwoty (zł)	292 145,75	1 068 172,09	1 380 113,15	186 480,47
Ilość czynnych tytułów wykonawczych na koniec okresu sprawozdawczego (szt.)	494	533	518	466

Postępowania egzekucyjne prowadzone w zakresie zaległości przejętych w ramach zbiegów egzekucji

Zadania	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Wpływ tytułów wykonawczych (szt.)	245	306	372	370
Wartość wpływających tytułów wykonawczych (zł)	521 997,32	1 118 321,11	1 830 697,60	743 327,14
Realizacja tytułów wykonawczych (szt.)	120	248	309	264
Wyegzekwowane kwoty (zł)	192 978,96	272 616,86	160 053,66	302 495,07
Ilość czynnych tytułów wykonawczych na koniec okresu sprawozdawczego (szt.)	253	311	375	481

Wpływ tytułów wykonawczych w poszczególnych latach w ujęciu ilościowym i wartościowym oraz ilość tytułów wykonawczych, na podstawie których zastosowano środki egzekucyjne

Zadania	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Wpływ tytułów wykonawczych (szt.)	31 903	32 853	20 700	19 280
Wartość wpływających tytułów wykonawczych (zł)	18 456 813,82	17 949 688,41	13 329 829,66	12 583 429,07
Ilość tytułów wykonawczych, na których zastosowano środki egzekucyjne (szt.)	52 744	43 777	42 135	48 743

Wpływy z egzekucji administracyjnej

Koszty egzekucyjne	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Plan (zł)	450 000,00	450 000,00	450 000,00	400 000,00
Wykonanie planu (zł)	697 653,99	663 572,18	609 101,07	1 681 929,24
Wykonanie planu (%)	155	147	135	420

W opisywanym okresie sprawozdawczym zauważalna pozostaje, utrzymująca się od lat, zależność pomiędzy wartością wpływających tytułów obejmujących zaległości w podatku od nieruchomości oraz zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi a wykonaniem dochodów w zakresie kosztów egzekucyjnych.
W 2021 roku wartość wpływających tytułów wykonawczych obejmujących wspomniane powyżej należności stanowiła prawie 64 % kwoty całego wpływu.
Kwota kosztów egzekucyjnych wyegzekwowanych na podstawie tytułów obejmujących zaległości w podatku od nieruchomości oraz zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi prawie 67 % wyegzekwowanych kosztów.
Do zwiększonego wykonania planu w 2021 roku przyczyniła się w znacznym stopniu zmiana przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Zmiana, która weszła w życie z dniem 22 lutego 2021 r. wprowadziła nowy model naliczania i poboru kosztów egzekucyjnych w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym. Nowe przepisy uwzględniają wydany w dniu 28 czerwca 2016 r. wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie o sygn. akt: SK 31/14, dotyczący określenia maksymalnej wysokości opłaty za dokonane czynności egzekucyjne.
W ustawie, odmiennie niż dotychczas, określono maksymalną stawkę opłaty manipulacyjnej pobieranej przez organ egzekucyjny. Z chwilą wszczęcia egzekucji administracyjnej opłata manipulacyjna będzie pobierana w kwocie 100 zł niezależnie o wysokości egzekwowanych należności. W miejsce opłaty za czynności egzekucyjne wprowadzono maksymalną opłatę egzekucyjną pobieraną przez organ egzekucyjny. Opłata ta będzie wynosiła 10 proc. wyegzekwowanych środków pieniężnych, pomniejszonych o koszty egzekucyjne – jednak nie więcej niż 40 tys. zł, lub w wysokości 5 proc. uzyskanej należności pieniężnej, jednak nie więcej niż 20 tys. zł, w przypadku, gdy zobowiązany po wszczęciu egzekucji administracyjnej, dokona dobrowolnej zapłaty zaległości.
Powyższe zmiany w kontekście wysokości i rodzajów egzekwowanych należności mogły wpłynąć na wykonanie planu w zakresie kosztów egzekucyjnych. Albowiem zastąpienie

dotychczasowej opłaty manipulacyjnej, która wynosiła 1% egzekwowanych należności (nie mniej niż 1,40 zł) opłatą manipulacyjną w wysokości 100,00 zł doprowadziło do znacznego podwyższenia pobieranej opłaty manipulacyjnej, która dotychczas w większości przypadków była opłatą minimalną co wiąże się z wysokością należności podlegających egzekucji prowadzonej przez gminne organy egzekucyjne (podatki i opłaty lokalne). Również zastąpienie opłat za czynności egzekucyjne opłatą egzekucyjną w konsekwencji prowadzi do pobierania wyższych kosztów egzekucyjnych, bowiem opłaty za czynności egzekucyjne w większości pobierało się raz w toku postępowania egzekucyjnego a opłata egzekucyjna naliczana i pobierana jest z każdej wyegzekwowanej lub wpłaconej kwoty.
Nie bez znaczenia w aspekcie wykonania planu jest również natychmiastowe usprawnianie programu TAXI+ w wymagane prawem zmiany, co skutkuje optymalizacją pracy. Szczególnie duże znaczenie miało to w 2021 roku kiedy zmian przepisów w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji było bardzo dużo i były one rewolucyjne. Zapewniona została ciągłość pracy, co pozwoliło objąć środkami egzekucyjnymi ponad 6 600 tytułów wykonawczych więcej niż w roku poprzednim.

Dział Windykacji Należności Cywilnoprawnych

1. Prowadzenie postępowań upominawczych oraz działań z zakresu windykacji polubownej w celu odzyskania należności o charakterze cywilnoprawnym Gminy Wrocław i Skarbu Państwa.

Windykacja polubowna należności w latach 2018–2021

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Kwoty o charakterze cywilnoprawnym objęte wezwaniami i upomnieniami (zł)	48 244 155,80	31 780 937,09	18 187 232,28	53 404 921,74
Ilość wystawionych upomnień i wezwań (szt.)	18 264	4 969	10 039	16 923
Realizacja windykacji miękkiej po wystawionych wezwaniach i upomnieniach (zł)	15 475 685,39	17 329 759,17	5 822 958,93	26 386 061,02

2. Przekazywanie do komórki prawnej spraw dot. zobowiązań cywilnoprawnych Gminy Wrocław i Skarbu Państwa celem skierowania zaległości na drogę postępowania sądowego (powództwa o zapłatę), w tym kierowanie pozwów o zapłatę w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Sprawy przekazane do komórki prawnej celem wytoczenia powództwa o zapłatę oraz do elektronicznego postępowania upominawczego w latach 2018–2021

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba przekazanych spraw (szt.)	1 560	1 621	861	793

Spadek ilości spraw przekazywanych do komórki prawnej celem wytoczenia powództwa o zapłatę, w tym również do elektronicznego postępowania upominawczego, spowodowany był koniecznością zintensyfikowania działań windykacyjnych w obszarze wystawiania wezwań do zapłaty w stosunku do dłużników z tytułu zaległych opłat za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Opłaty z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności stanowią nowy rodzaj zobowiązania, którego termin wymagalności zaczął upływać dopiero od 2020 roku.
Wysyłka wezwań obejmujących zaległości z powyżej wymienionego tytułu nie jest prowadzona masowo i stanowi obecnie główne działanie komórki windykacyjnej. Stan zaległości musi być wpierw ustalany z komórką księgową pod względem analizy kont, następnie z wydziałami merytorycznymi z uwagi na udzielane bonifikaty w opłacie z tytułu przekształcenia.

Dział Spadków i Windykacji

Dział Spadków i Windykacji realizował w 2021 roku zadania w zakresie windykacji twardej (prowadzonej na podstawie orzeczeń sadowych), poszukiwania i przejmowania masy spadkowej nabytej przez Gminę Wrocław i Skarb Państwa - Prezydenta Wrocławia, ustalania stanu prawnego nieruchomości, poszukiwania spadkobierców zmarłych podatników oraz dłużników Gminy Wrocław, a także weryfikowania zawiadomień od banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo kredytowych w przedmiocie rachunków bankowych, których posiadacze zmarli.

1. W ramach realizacji zadania przymusowego odzyskania należności cywilnoprawnych Gminy Wrocław oraz Skarbu Państwa Prezydenta Wrocławia

Sprawy przekazane do komorników sądowych w latach 2018–2021

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Wnioski egzekucyjne skierowane do komorników sądowych (szt.)	469	833	803	622

Spadek ilości spraw kierowanych do komorników sądowych w roku 2021 w stosunku do ilości spraw skierowanych w latach 2019–2020 wynikał z konieczności zainicjowania spraw na stosunkowo wysokie kwoty, o znacznym stopniu zawiłości i wymagających zwiększonego zaangażowania. Efektem kierowania takich spraw była jednak znacznie wyższa kwota wyegzekwowana w 2021 roku.

Należności wyegzekwowane w toku tzw. windykacji twardej w latach 2018–2021

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Kwotowa realizacja windykacji prowadzonej po uzyskaniu tytułu wykonawczego (zł)	2 151 266,28	4 750 550,29	3 385 466,28	6 273 651,45

W zakresie efektów działań zmierzających do przymusowego odzyskania należności cywilnoprawnych należy podkreślić, iż wynik uzyskany w roku 2021 był w stosunku do poprzednich lat wyjątkowo wysoki przede wszystkim z uwagi na zakończenie kilku trwających ok. 2-3 lat spraw, w których niezbędne dla odzyskania należności wobec Gminy Wrocław/Skarbu Państwa - Prezydenta Wrocławia było przeprowadzenie procesów sądowych z powództwa o uznanie czynności prawnych za bezskuteczne.

Zabezpieczanie należności na majątku dłużników w latach 2018–2021

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
wnioski o wpis hipoteki przymusowej skierowanych do sądu wieczysto księgowego (szt.)	10	12	16	26
Kwota wpisu (zł)	2 027 199,33	1 266 183,64	1 459 345,97	8 404 318,15

Znacznie zwiększenie ilości oraz kwoty zabezpieczeń na majątku dłużnika w formie wpisu hipoteki przymusowej wobec lat poprzednich wynika m.in. ze rozszerzenia bazy źródeł, z których pozyskiwane są informacje o nieruchomościach dłużnika.

Wydatki poniesione w celu realizacji zadań windykacyjnych w latach 2018–2021

	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Kwota wydatkowana na realizację zadań (zł)	42 243,71	51 631,96	84 996,46	59 623,37

Zmniejszenie puli wydatków na realizację zadań windykacyjnych wobec roku 2020 spowodowane było zainicjowaniem mniejszej ilości postępowań egzekucyjnych.

2. W zakresie przejmowania masy spadkowej

Wartość przejętej masy spadkowej

	2020 rok	2021 rok
Środki pieniężne pozyskane w ramach przejmowania masy spadkowej nabytej przez Gminę Wrocław (zł)	946 894,47	1 189 100,54
Wartość nieruchomości wchodzących w skład masy spadkowej nabytej przez Gminę Wrocław, przyjętych na stan Gminy (zł) (wartość nieruchomości została określona na dzień śmierci spadkodawców)	1 311 700,00	737 500
Łącznie wartość przejętej masy spadkowej (zł)	2 258 594,47	1 926 600,54

Nieruchomości pochodzące z masy spadkowej skierowane po uregulowaniu stanu prawnego do sprzedaży

	2020 rok	2021 rok
Ilość	6	19

Łączna wartość na dzień zgonu spadkodawców (zł)	1 162 900,00	3 383 850,00

Ponadto w opisywanym okresie:
- zakończonych zostało 11 postępowań w przedmiocie spisu inwentarza;
- w skład ujawnionej masy spadkowej wchodziły również ruchomości, w tym m.in. wyroby z metali szlachetnych i przedmioty kolekcjonerskie.

3. W zakresie weryfikacji zawiadomień od banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych dokonano analizy zawiadomień dot. 1 899 rachunków bankowych, z czego przy 1808 stwierdzono brak interesu Gminy lub Skarbu Państwa we wszczynaniu postępowania spadkowego z uwagi na ujawnienie spadkobierców. Wszczęto 91 postępowań wyjaśniających, na skutek czego w 24 przypadkach zwrócono się do radców prawnych o wystąpienie z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku przez Gminę Wrocław lub Skarb Państwa – Prezydenta Wrocławia.

4. W zakresie ustalania stanu prawnego nieruchomości oraz ustalania spadkobierców dłużników Gminy Wrocław i Skarbu Państwa:
   - w 192 sprawach w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono spadkobierców podatników, użytkowników wieczystych lub dłużników Gminy oraz Skarbu Państwa,
   - do Wydziału Prawnego/Zespołu Radców Prawnych skierowano 33 wnioski o wystąpienie do sądu o przeprowadzenie postępowania spadkowego,
   - w 467 sprawach prowadzone są dalsze czynności wyjaśniające.

Dział Ulg

1. Rozpatrywania wniosków o ulgę:

Rozpatrywano wnioski o ulgę w spłacie zobowiązań podatkowych dotyczących podatku od nieruchomości, podatku od środków transportowych, podatku rolnego i opłaty skarbowej, podatków i opłat stanowiących w całości dochód Miasta, a pobieranych przez Urzędy Skarbowe oraz w zakresie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym oraz kosztów egzekucyjnych.
W przypadku zobowiązań podatkowych oraz należności mających charakter cywilnoprawny, w roku 2021 w stosunku do roku ubiegłego, zaobserwowano spadek ilości przeprowadzonych postępowań ulgowych, wydanych dokumentów oraz kwoty udzielonych ulg, natomiast nastąpił wzrost udzielonego wsparcia odnośnie zobowiązań z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym, a także kosztów egzekucyjnych.
W związku z trwającym stanem epidemii wsparciem nadal objęci byli przedsiębiorcy, którzy nie mogli skorzystać z instrumentów pomocowych oferowanych przez Rząd Rzeczpospolitej Polskiej w ramach „Tarczy antykryzysowej" oraz przez Miasto Wrocław w ramach „Wrocławskiego Pakietu Pomocowego". Z wnioskami występowali najczęściej przedsiębiorcy, którzy nie odzyskali dotychczas płynności finansowej, która umożliwiałaby im regulowanie swoich zobowiązań terminowo. Ponadto zaobserwowano wzrost wpływu wniosków dot. zobowiązań z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności oraz wniosków obejmujących żądanie zwrotu bonifikaty udzielonej przy sprzedaży mieszkań komunalnych.

Struktura rozpatrzonych wniosków o ulgę w latach 2018–2021

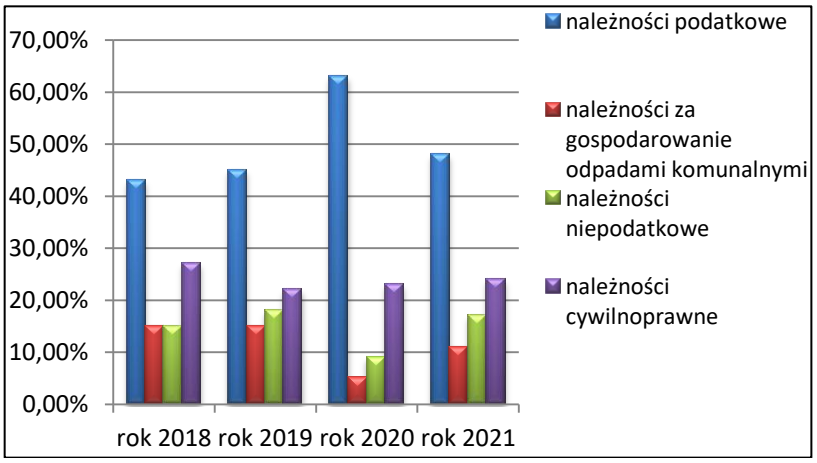

Ilości dokumentów wydanych w postępowaniach ulgowych w latach 2018–2021

Zadanie	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Ilość wydanych decyzji podatkowych (szt.)	98	78	206	110
Ilość wydanych decyzji dot. opłaty za gospodarowania odpadami komunalnymi (szt.)	60	215	20	26
Ilość wydanych decyzji administracyjnych (szt.)	18	29	33	52
Ilość wydanych postanowień podatkowych (szt.)	183	241	492	430
Ilość wydanych postanowień dot. opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (szt.)	124	147	55	89
Ilość wydanych postanowień administracyjnych (szt.)	23	52	92	197
Ilość zawartych porozumień w spłacie należności cywilnoprawnych (szt.)	99	65	104	70
Ilość sporządzonych pism kończących postępowanie cywilnoprawne (bez rozpatrzenia, bezzasadne, odmawiające udzielenia ulgi) (szt.)	71	59	63	89
Ilość wydanych zaświadczeń o pomocy de mini mis (szt.)	78	107	236	125

Statystyka udzielonych ulg w latach 2018–2021 w ujęciu kwotowym

	2018 rok	**2019 rok**	**2020 rok**	2021 rok
Podatki i opłaty lokalne				
Umorzenia (zł)	25 585,86	35 089,74	95 476,84	3 820,62

Raty (zł)	1 725 601,24	1 050 957,52	3 778 780,05	2 072 770,42
Odroczenia (zł)	6 868 797,00	5 950 552,53	14 425 012,85	11 064 248,03
Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi				
Umorzenia (zł)	9 123,00	3 391,36	5 109,32	8 728,41
Raty (zł)	265 212,65	87 327,03	108 761,89	207 367,13
Odroczenia (zł)	0,00	0,00	3 119,92	764,00
Podatki i opłaty pobierane przez urzędy skarbowe				
Umorzenia (zł)	110 308,50	120 689,11	125 473,15	41 258,50
Raty (zł)	701 358,70	612 961,35	579 179,06	612 957,68
Odroczenia (zł)	47 433,50	12 921,00	34 928,21	39073,00
Należności publicznoprawne i koszty egzekucyjne				
Umorzenia (zł)	184,80	1 352,00	1 553,10	4 306,30
Raty (zł)	2 673,20	13 984,80	4 284,80	12 273,80
Odroczenia (zł)	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności cywilnoprawne				
Umorzenia (zł)	219 140,00	145 350,34	1 145 804,96	520 522,35
Raty (zł)	3 270 082,10	4 056 329,27	6 314 847,83	6 243 576,15
Odroczenia (zł)	2 636 726,66	2 294 365,21	2 030 675,32	1 964 739,61

Dział Wspierania Wrocławskiej Przedsiębiorczości

1. Centrum Wsparcia Przedsiębiorców oraz „Wrocławski Pakiet Pomocowy"

W 2021 roku w Urzędzie Miejskim Wrocławia przy ul. Kotlarskiej 41 nadal funkcjonowało powołane 23 marca 2020 r. wrocławskie Centrum Wsparcia Przedsiębiorców, dedykowane przedsiębiorcom, którzy zostali zamknięci lub stracili płynność finansową z powodu pandemii COVID-19. Przedstawiono również zasady postępowania dla przedsiębiorców określające warunki przeciwdziałania skutkom epidemii COVID-19 pod nazwą „Wrocławski Pakiet Pomocowy". *https://www.wroclaw.pl/biznes/centrum-wsparcia-przedsiebiorcow*
W Centrum można było uzyskać kompleksową informację dotyczącą Wrocławskiego Pakietu Pomocowego, w tym: sprawy związane z ulgami podatkowymi oraz ulgami od zobowiązań cywilnoprawnych, które adresowane są do miasta.
https://www.wroclaw.pl/biznes/wroclawski-pakiet-pomocowy-dla-przedsiebiorcow-zasady- ulgi-odroczenia-platnosci
Pomoc w ramach Wrocławskiego Pakietu Pomocowego kierowana była do wszystkich przedsiębiorców, którzy ucierpieli w związku z pandemią koronawirusa i obejmowała:
- ulgi od podatku od nieruchomości,
- ulgi od podatku rolnego,
- ulgi od podatku od środków transportowych,
- ulgi od zobowiązań cywilnoprawnych, takich jak użytkowanie, opłaty z tytułu dzierżawy gruntu, najem i dzierżawa lokali, bezumowne korzystanie z gruntu,
- zwolnienie z podatku od nieruchomości na podstawie uchwały Rady Miejskiej Wrocławia XXI/560/20 z dnia 9 kwietnia 2020 r.,
- odstąpienie od dochodzenia należności dla przedsiębiorców i NGO-sów na podstawie uchwały Rady Miejskiej Wrocławia nr XXII/589/20 z dnia 30 kwietnia 2020 r.,
- obniżenie stawki czynszu za dzierżawę gminnego terenu lub lokalu do symbolicznej złotówki oraz możliwość skorzystania z bezpłatnego ogródka gastronomicznego (Zarządzenie Prezydenta Wrocławia nr 2820 z dnia 27 marca 2020 r.),
- obniżenie czynszu za lokale użytkowe (Zarządzenie Prezydenta Wrocławia nr 4220/20 z dnia 4 grudnia 2020 r.),
- nienaliczanie opłaty prolongacyjnej,
- informowanie o rządowych tarcz antykryzysowych.

Centrum współpracuje z jednostkami miejskimi takimi jak: Zarząd Zasobu Komunalnego, Wrocławskie Mieszkania, Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta oraz wydziałami Urzędu Miejskiego takim jak: Wydział Podatków i Opłat, Wydział Nieruchomości Komunalnych i Biuro Rozwoju Gospodarczego.

2. Portal internetowy dedykowany Wrocławskim Przedsiębiorcom

Tuż przed końcem 2020 roku została wykonana platforma informacyjna dedykowana wrocławskim przedsiębiorcom. Nowa platforma ma na celu zebranie wszystkich informacji potrzebnych wrocławskim firmom. Ideą portalu jest między innym i przyczynianie się doinformowania przedsiębiorczości poprzez dostarczanie fachowej i kompleksowej wiedzy na temat zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz pomocy świadczonej w ramach Centrum Wsparcia Wrocławskiej Przedsiębiorczości. Portal zawiera informację w formie przewodnika dla: mikro-, małego-, średniego przedsiębiorcy, startupów, inwestora zagranicznego, kupców.
Strona powstała zgodnie z założeniami Strategii Przedsiębiorczości 2030, która ma zwrócić uwagę na:

- kulturę przedsiębiorczości i edukacji,
- system wsparcia przedsiębiorczości,
- współpracę na rzecz przedsiębiorczości,
- promocję przedsiębiorczości.

Utrzymanie i obsługa techniczna portalu realizowana jest przez ARAW SA.

3. Program „Nasz Wrocław"

Nasz Wrocław to program miejski, którego celem jest zachęcenie mieszkańców Wrocławia do rozliczania w mieście podatku dochodowego. Program wspiera również idę aktywnego spędzania wolnego czasu oraz udział w życiu miasta. Wrocławianie, którzy uzyskali aktywny Status Podatnika poprzez potwierdzenie faktu rozliczenia PIT w mieście, mogą korzystać z atrakcyjnych zniżek w obszarze kultury, sztuki, sportu, rozrywki czy edukacji. Program Nasz Wrocław łączy w sobie szereg funkcjonalności i stanowi platformę zrzeszającą coraz większą ofertę miejskich usług. Dodatkowo zapewnia duże oszczędności w portfelach mieszkańców.
W roku 2021 ponownemu rozszerzeniu uległa pula Partnerów programu, którzy zdecydowali się na specjalną ofertę dla wrocławskich podatników. Do grona nowych partnerów dołączyli: Interparking Polska, TONY Szkoła Muzyczna Podstawy Dźwięków, Optyk na miarę, Spy Shop, Bistro 8 i 1/2 Fabryka Idei, Bistro 8 i 1/2 Fabryka Smaku, Trattoria Pizzeria Capri oraz O Sole Mio- Ristorante Pizzeria Lobsters. Grupa Partnerów oferujących zniżki przekroczyła liczbę 60. Z oferty Partnerów zniżkowych korzystali zarówno dorośli podatnicy jak i ich dzieci.
W ramach akcji Nasz Wrocław-Darmowe Wejścia, realizowane są darmowe wejściówki do topowych wrocławskich atrakcji, przeznaczone dla pełnoletnich podatników. W roku 2021 do grona Partnerów akcji dołączyło 2 nowych - Panthers Wrocław oraz Centrum Historii Zajezdnia. W ramach akcji, 9 instytucji oferuje jedno darmowe wejście do wykorzystania raz na 365 dni. Lista instytucji biorących udział w akcji to:

- Aquapark – 2-godzinne wejście do strefy rekreacji dla osoby dorosłej,
- Zoo Wrocław – bilet wstępu normalny dla osoby dorosłej,
- Hydropolis – bilet wstępu normalny dla osoby dorosłej,
- Hala Stulecia – bilet wstępu na zwiedzanie Visitor Center dla osoby dorosłej,
- Pływalnia Orbita – 1-godzinne wejście dla osoby dorosłej,
- Tarczyński Arena Wrocław – wejście na lodowisko lub zwiedzanie stadionu dla osoby dorosłej (możesz bezpłatnie skorzystać tylko z 1 z 2 dostępnych atrakcji).
- WKS Śląsk Wrocław – bilet wstępu na mecz piłkarski dla osoby dorosłej (sektor rodzinny). Aktualnie otrzymanie darmowego wejścia jest możliwe tylko i wyłącznie w kasie Partnera przy ul. Oporowskiej 62.
- Panthers Wrocław – bilet wstępu na mecz futbolu amerykańskiego dla osoby dorosłej (sezon rozpoczyna się w czerwcu 2022 roku),

- Centrum Historii Zajezdnia – bilet normalny na wystawę główną „Wrocław 1980–2016” dla osoby dorosłej.

W roku 2021 z darmowych wejść u wszystkich partnerów skorzystało blisko 80 tys. osób.
Od 1 stycznia 2021 r. we wrocławskiej komunikacji miejskiej wprowadzony został nowy cennik biletów. Dla osób posiadających Aktywny Status Podatnika w programie Nasz Wrocław, ceny biletów okresowych imiennych nie uległy zmianie, dzięki czemu bilety dla wrocławskich podatników są o 25% tańsze.
Z kolei od 1 września 2021 r. został wprowadzony nowy bilet Nasz Wrocław Kolej dla osób, które podróżują koleją w granicach miasta. Nasz Wrocław Kolej jest biletem miesięcznym komunikacji miejskiej, uprawniającym wskazaną na bilecie kolejowym osobę do korzystania z przejazdów na wszystkich typach linii komunikacji miejskiej we Wrocławiu w promocyjnej cenie: 1 zł za bilet normalny i 0,50 zł za bilet ulgowy.
Pod koniec rok wprowadzono nową funkcjonalność - kartę partnerską w Miejskiej Bibliotece Publicznej. Czytelnicy posiadający konto w aplikacji Nasz Wrocław będą mogli dodać do niej kartę biblioteczną. Dzięki temu możliwe jest wypożyczanie zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Tadeusza Różewicza we Wrocławiu, posługując się kartą w telefonie – bez konieczności noszenia karty plastikowej. W ciągu 2 pierwszych miesięcy z wirtualnej karty bibliotecznej skorzystało ponad 230 osób.
W ramach współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną im. Tadeusza Różewicza we Wrocławiu, wyznaczone zostały 3 dodatkowe Punkty Obsługi Klienta Nasz Wrocław znajdujące się w wybranych filiach MBP, gdzie podatnicy mogą dokonać stacjonarnego potwierdzenia faktu Rozliczenia PIT we Wrocławiu poprzez okazanie pierwszej strony rocznego zeznania podatkowego wraz z potwierdzeniem jego złożenia. Dodatkowo, w wybranych filiach dyżury prowadzą wolontariusze IT, którzy pomagają użytkownikom wykluczonym cyfrowo w skorzystaniu z programu Nasz Wrocław.
Wraz z wprowadzeniem karty partnerskiej, usprawniono działanie elektronicznego systemu potwierdzenia rozliczenia PIT za pomocą numeru referencyjnego Urzędowego Poświadczenia Odbioru PIT (dla osób rozliczających się w sposób elektroniczny). Dzięki wprowadzeniu nowego pola z numerem NIP na kontach użytkowników Nasz Wrocław z weryfikacji elektronicznej mogą korzystać również osoby prowadzące działalność gospodarczą, które wskazują numer NIP jako identyfikator podatkowy.
Program Nasz Wrocław wspierał również wydarzenia kulturalne oraz imprezy sportowe w mieście, będąc uczestnikiem dużych miejskich wydarzeń: Dni Odry 2021, Dni Otwarte MPK 2021, WrocWalk Marathon 2021.
Z programu Nasz Wrocław korzysta obecnie ponad 193 tysiące Wrocławian. W 2021 roku dołączyło ponad 90 tysięcy nowych użytkowników.
Zbiór informacji o programie znajduje się na stronie internetowej: https://www.wroclaw.pl/nasz-wroclaw/

4. ,,Przyjazne Deklaracje"

„Przyjazne Deklaracje" to platforma wspierająca rozwój e-administracji. Platforma umożliwia wygenerowanie dokumentów, które można wydrukować, wysłać pocztą, drogą elektroniczną lub dostarczyć do Urzędu Miejskiego. Dzięki inteligentnym algorytmom, deklarację można wypełnić już w kilka minut. Narzędzie automatycznie dobiera stawki podatkowe, odpowiednie załączniki i oblicza należny podatek. Wrocławianie mogą poprzez stronę· wypełnić deklaracje w zakresie: podatku od środków transportowych, podatku od nieruchomości, podatku rolnego podatku leśnego. Projekt uruchomiony został w 2020 roku, natomiast w roku 2021 wdrożone zostały deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (,,opłata śmieciowa”).
Platforma: https://przyjazne-deklaracje.pl/wroclaw/
Zadanie realizowane jest w ramach zadania „Poprawa systemu poboru podatków i opłat”.

5. Detekcja Satelitarna - jako narzędzie podatkowego wsparcia

Wrocław zaczął korzystać z detekcji satelitarnej, by skuteczniej weryfikować powierzchnie objęte podatkiem od nieruchomości i analizować zapisy deklaracji podatkowych. Na

podstawie tych analiz można porównywać dane w złożonych przez podatników dokumentach ze stanem faktycznym, optymalizować prowadzone już kontrole podatkowe w zakresie podatku od nieruchomości oraz wykrywać nowe budynki, niezgłoszone do opodatkowania. W okresie 12 miesięcy detekcją zostały objęte 42 osiedla, na obszarze których analiza satelitarna wykryła ponad 2 000 potencjalnych nieprawidłowości związanych z większą powierzchnią budynku, niż została zgłoszona do opodatkowania lub z budynkiem w ogóle niezgłoszonym. W listopadzie 2021 roku została podpisana umowa na kolejne 12 miesięcy i rozpoczęte zostały prace nad wykorzystaniem zdjęć satelitarnych i analiz do innych celów, np. badania retencji czy wykrywania nielegalnych wysypisk odpadów.
Pod koniec sierpnia 2021 roku została zorganizowana w sposób zdalny, międzynarodowa konferencja z udziałem Skarbnika Miasta Wrocławia w ramach amerykańskiego programu Explore 2021. Podczas konferencji program detekcji satelitarnej został przedstawiony jako innowacyjne narzędzie, którego zastosowanie w sprawach urzędowych przynosi wymierne korzyści. Zastosowanie detekcji satelitarnej w sprawach podatkowych spotkało się z aprobatą i uznaniem ze strony amerykańskiej.

6. Program zwolnień od podatku od nieruchomości dla budynków podłączonych do niskoemisyjnych źródeł energii (fotowoltanika)

W listopadzie 2020 roku decyzją Rady Miejskiej Wrocławia została przedłużona do możliwość ubiegania się o zwolnienie od podatku od nieruchomości dla właścicieli budynków lub ich części, położone na terenie Gminy Wrocław, które zostały podłączonye w sposób trwały do instalacji fotowoltaicznej, kolektora słonecznego, pompy ciepła, gruntowego wymiennika ciepła czy rekuperatora.
Zwolnione od podatku od nieruchomości z tego tytułu są budynki lub ich części położone na terenie Gminy Wrocław, na okres 5 lat.
Wyłączone ze zwolnienia są budynki lub ich części związane z prowadzeniem wielkopowierzchniowej działalności handlowej (powierzchnia przekraczająca 400 m^2). O zwolnienie mogą ubiegać się:

a. osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej,
b. przedsiębiorcy, czyli:
   - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,
   - wspólnicy spółki prawa cywilnego (w tym przypadku występują jako osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą),
   - spółki posiadające osobowość prawną (spółka z o.o., spółka akcyjna, spółka komandytowa),
   - inne jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną (spółdzielnie, fundacje itp.).

W 2021 roku w ramach „Programu zwolnień z podatków od nieruchomości dla budynków podłączonych do niskoemisyjnych źródeł energii" wpłynęło 478 wniosków (łącznie w latach 2019-2021 złożono 1 108 wniosków, z których większość dotyczy instalacji fotowoltaicznych).

7. Programy zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej

Programy regionalnej pomocy inwestycyjnej, na podstawie których udzielono w roku 2021 pomocy publicznej, to:

- Program pomocy przeznaczony dla małych, średnich i dużych przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji na terenie Wrocławia - Uchwała nr LXIV/1639/14 z dnia 16 października 2014 r.
- Program pomocy w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w obrębie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref ekonomicznych

usytuowanych na terenie Wrocławia - Uchwała nr LXIV/1641/14 z dnia 16 października 2014 r.

- Program pomocy w zakresie pomocy regionalnej w ramach programu EIT+ na wspieranie nowych inwestycji dla przedsiębiorców innowacyjnych lub prowadzących działalność badawczo-rozwojową na terenie Wrocławia - Uchwała nr LXIV/1642/14 z dnia 16 października 2014 r.

W 2021 roku do programów pomocy na podstawie powyższych uchwał zgłoszono 6 planowanych i 2 zrealizowane inwestycje. Ograniczona aktywność przedsiębiorców w zakresie zwolnień z podatku od nieruchomości w ramach ww. programów pomocowych wynika m.in. z epidemii COVID-19, ale także z planowanych na rok 2022 zmian wytycznych dotyczących pomocy regionalnej. W wyniki zmian wytycznych część inwestycji nie będzie mogła zostać objęta zwolnieniem z podatku od nieruchomości.

8. Zadania związane z wdrażaniem Strategii Rozwoju Przedsiębiorczości 2030.

Zadania realizowane w 2021 roku w ramach dokumentu jakim jest Strategia Rozwoju Przedsiębiorczości Wrocławia „PRZEDSIĘBIORCZY WROCŁAW 2030" przyjętego na XV Sesji Rady Miejskiej Wrocławia w dniu 21 listopada 2019 r. (Uchwały w sprawie strategii rozwoju Wrocławia pod nazwą „Przedsiębiorczy Wrocław 2030") to przede wszystkim: katalog działania skierowanych na zrównoważony rozwój, wysoką jakość życia, ale przede wszystkim na gospodarkę opartą na wiedzy.
W 2021 roku zrealizowano projekty między innymi:

A. w ramach współpracy z Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej (ARAW):
   - uruchomienie strony „Wrocławski Rzemieślnik" – we współpracy z Wrocławskim Parkiem Technologicznym i Dolnośląską Izbą Rzemieślniczą - promocja usług rzemieślników prowadzących swoją działalność na terenie Wrocławia oraz zachęcenie mieszkańców do korzystania z lokalnych usług,
   - przygotowanie i opublikowanie nowego serwisu dla startupów startupwroclaw.pl – zawierającego m.in. informacje o regionie, jego specyfice gospodarczej, atutach i przewagach konkurencyjnych, o organizowanych wydarzeniach oraz informacje ważne z punktu widzenia prowadzenia startupów w regionie (finansowanie, sprawy formalne, przestrzenie, inkubatory, biura, itp.),
   - prowadzenie serwisu „Invest In Wroclaw" (invest-in-wroclaw.pl) – skierowanego do potencjalnych inwestorów oraz źródło wiedzy dla inwestorów prowadzących działalność we Wrocławiu,
   - uruchomienie na portalu wroclaw.pl programów wpierających lokalny biznes: Prezenty z Wrocławia - promocja lokalnych wyrobów wraz z bazą placówek, jako najlepszy prezent; #WielkanocNaWynos – promocja lokalnych lokali gastronomicznych w okresie Wielkanocnym, gdy usługi gastronomiczne możliwe były jedynie w trybie na wynos; #WroclawZdalnieLokalnie – promocja idei lokalnych zakupów,
   - rozpoczęcie działalności zespołu ds. Wsparcia Pracowników Zagranicznych odpowiadającgo za płynne przeprocesowanie legalizacji pracy i pobytu pracowników firm prowadzących działalność na terenie aglomeracji,
   - „Bon na innowacje – wsparcie grantowe dolnośląskich przedsiębiorstw" - projekt pozyskany na koniec roku 2021 (realizacja przypadnie na rok 2022) przyznanie bonów/grantów projektom wpisującym się w specjalizacje i podobszary dolnośląskich regionalnych specjalizacji określonych w Dolnośląskiej Strategii Innowacji 2030,
   - opracowanie i dystrybucja raportów sektorowych nt. branż chemicznej, farmaceutycznej, żywności wysokiej jakości, surowców naturalnych i wtórnych, a także mobilności przestrzennej, technologii informacyjno-komunikacyjnych i produkcji maszyn,
   - „Driven by knowledge, people and innovation" opracowanie i dystrybucja kompendium wiedzy nt. ekosystemu biznesowego Wrocławia – kompendium wiedzy dla inwestorów,

- przygotowanie raportu „Sektor AI w aglomeracji wrocławskiej 2021” opis aglomeracji wrocławskiej pod kątem technologii AI, ocenę szans Wrocławia jako hubu AI w Polsce i w Europie oraz wskazanie barier,
- przygotowanie newslettera - regularne newslettery przesyłane do bazy ok. 460 kontaktów, zawierające najważniejsze informacje dotyczące realizowanych zadań i materiały merytoryczne ważne z perspektywy prowadzenia biznesu,
- cykliczne spotkania w ramach Inicjatywy Industry Leaders Club w 2021 roku – integracja oraz wymiana informacji nt. dynamiki zmian w obliczu pandemii,
- Wrocław HR+ - organizacja spotkań online w 2021 roku poświęconych pracy zdalnej i zmianom prawnym,
- Przemysł 4.0 – organizacja webinaru 10 lutego 2021, mającego na celu omówienie kluczowych wniosków z raportu „Perspectives on Investing in Industry 4.0 in Wroclaw: Before, During, and After the Covid-19 Pandemic”,
- warsztaty Wrocław Startup: Ewolucje 6. Edycja - 26 sierpnia 2021 cykl czterech bezpłatnych warsztatów przeznaczonych dla dolnośląskich startupów oraz mikro, małych i średnich przedsiębiorstw,
- Startup Starter - podcast dedykowany tematyce startupowej i w ramach cyklu opracowano serię odcinków, emitowanych w dniach 9.04-21.05 na platformach podcastowych, eksperci dzielili się wskazówkami z zakresu sprzedaży, marketingu, budowania produktu, relacji inwestorskich czy ekspansji na rynki zagraniczne,
- Hand in Hand – podcast - inicjatywa organizowana przez firmę HP we współpracy z Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego i ma na celu promowanie działalność CSRowa firm, współpracy biznesu z NGOs, jak również propagowanie wolontariatu pracowniczego,
- webinar organizowany przez partnera CBRE - CEE Market Outlook 2021
- seminarium o sztucznej inteligencji, realizowane we współpracy z Biurem Strategii Miasta – współpraca przy tworzeniu programu merytorycznego i promocja wydarzenia,
- webinarium „Jak przygotować się na właściwe wypełnienie obowiązków w zakresie raportowania TPR za 2020 r. - najistotniejsze zmiany w formularzu TPR” organizowany w partnerstwie z kancelarią Wołczek Proksa & Wspólnicy,
- śniadania biznesowe pod nazwą "Opcje strategiczne dla rozwoju firm IT" z WPW Wołczek, Proksa & Wspólnicy – offline,
- wydarzenie inaugurujące publikację najnowszego raportu firm badawczych ANTAL „Potencjał inwestycyjny Wrocławia” – w ogólnopolskim zestawieniu Wrocław znalazł się na pierwszej pozycji ex-equo z Warszawą,
- 3M Manufacturing & Academic Partership (3M MAP) - wieloletni program współpracy 3M ze szkołami technicznymi, pozyskano grant wysokości 500 tyś. zł, dzięki któremu sfinalizowano zakup sprzętu i otworzono nową pracownię „Automatyk przyszłości” w Centrum Kształcenia Zawodowego, określono zakres szkoleń dla nauczycieli oraz ustalono program szkoleniowy dla uczniów w zakresie praktycznych, profesjonalnych zajęć z automatyki i mechatroniki,
- „Wyprawa na 3K: Kariera, Kompetencje, Kreatywność” - w ramach konferencji prezentowano projekt 3M MAP realizowany z ARAW promujący współpracę biznesu z lokalnymi szkołami,
- „Dobry staż-lepsze jutro” - w ramach projektu 350 uczniów z 9 szkół podniosło swoje kwalifikacje zawodowe w 18 specjalnościach dzięki udziałowi w stażach i praktykach, które ARAW zorganizował im w 120 firmach całej aglomeracji wrocławskie - projekt współfinansowany z funduszy unijnych,
- Web Summit Lisbona 1-6 listopada 2021 - jedna z największych konferencji technologicznych na świecie, do przedstawicieli ARAW dołączyli dolnośląscy przedsiębiorcy z sektora miko, małych i średnich przedsiębiorstw, udział w misji pozwolił firmom nawiązać międzynarodowe kontakty i współpracę z podmiotami zagranicznymi,

- misja gospodarcza w Kazachstanie, 25-28 października 2021 – ramach delegacji odbyło się wiele spotkań m.in. z kazachstańskim biurem Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu, ambasadorem RP w Kazachstanie czy przedstawicielami Izby Przedsiębiorców Republiki Kazachstanu Atameken Astana Hub - rządową inicjatywą wspierającą startupy i inkubatory biznesowe, podczas wizyty podpisano kluczowe porozumienia z uczelniami w Nur Sulta i Ałmaty w zakresie wymiany studentów,
- Dubaj EXPO 2020 misja gospodarcza - 4-8 grudnia 2021 - delegacja ARAW wraz z 3 firmami reprezentującymi sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, podczas misji reprezentanci firm uczestniczyli w programie zawierającym m.in. prezentację produktów i usług na Wieczorze Dolnośląskim, w Narodowym Dniu Polski na terenach EXPO i w Forum Polsko-Arabskim, gdzie zaprezentowali swoją ofertę,
- Forum Ekonomiczne w Karpaczu - 7-9 września 2021 r. ARAW reprezentował potencjał inwestycyjny aglomeracji w panelu dyskusyjnym „Przemysł 4.0 – multidyscyplinarna przyszłość",
- Made in Wrocław - 20 października 2021 obyło się flagowe wydarzenie ekosystemu biznesowego, hasłem przewodnim edycji 2021 było 'Driven by intelligence' nawiązujące do rozwiązań sztucznej inteligencji,
- kooperacja z Wolves Summit (najważniejszą w Europie networkingową konferencją biznesową dla startupów, inwestorów i korporacji) zostały osiągnięte dodatkowe korzyści dla projektu Made in Wroclaw,
- "Softwarehouses, startups, VC and accelerators - how to cooperate effectively within this highly competitive environment!" - międzynarodowe spotkanie networkingowe zorganizowane w dniu 20.10.2021 r.
- 30 Kreatywnych Wrocławia - uroczysta gala zorganizowana w hotelu The Bridge przy pl. Katedralnym, w trakcie której oficjalnie zaprezentowano sylwetki i dokonania tegorocznych zwycięzców konkursu oraz wręczono im statuetki.

B. w ramach współpracy z Biurem Rozwoju Gospodarczego (BRG):
- projekt #WrocławZdalnieLokalnie, kreowanie pozytywnego wizerunku firm i przedsiębiorców we współpracy ze studentami Katedry Grafiki Uniwersytetu SWPS we Wrocławiu – emitowanie kampanii w autobusach i tramwajach,
- stworzenie strefy Wrocław Społecznie Lokalnie na Jarmarku Bożonarodzeniowym, nieodpłatne stoiska dla przedsiębiorczości społecznej, rzemieślników oraz wystawców z produktami regionalnymi z Dolnego Śląska - w roku 2021 większa przestrzeń, nowa lokalizacja, nowi i liczniejsi wystawcy,
- witryna internetowa „Przedsiębiorczy Wrocław" bieżące publikowanie informacji dotyczący wydarzeń, webinariów związanych z przedsiębiorczością w mieście, aktualnych programów pomocowych dla przedsiębiorców, utworzenie zakładki w ramach projektu #WrocławZdalnieLokalnie z bazą wiedzy dla przedsiębiorców, materiałami edukacyjnymi oraz informacjami dla mieszkańców, w jaki sposób mogą wspierać lokalnych przedsiębiorców,
- bezpłatne webinaria na temat m.in. dostępnych form finansowania czy zakładania własnej firmy ułatwianie dostępu do informacji o środkach oraz możliwościach ich wykorzystania przez mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa,
- uruchomienie osiedlowych stref aktywności gospodarczej poprzez ogłoszenie nowego konkursu na realizację zadania publicznego pn. „Rozwój przedsiębiorczości osiedlowej – prowadzenie punktu informacji i wsparcia przedsiębiorczości na wskazanych osiedlach kompletnych (Śródmieście Południowe – Jagodno) w latach 2022-2024".,
- współpraca z Centrami Aktywności Lokalnej poprzez realizację serii spotkań informacyjnych dla przedsiębiorców dotyczących: miejskich programów wsparcia, handlu obwoźnego oraz gastronomii,
- stała działalność Punktu Informacji Gospodarczej Biura Rozwoju Gospodarczego, w którym udzielano informacji na indywidualne zapytania

przedsiębiorców - w roku 2021 udzielono ponad 500 dedykowanych odpowiedzi,

- zwiększenie potencjału targowisk miejskich poprzez rozszerzenie oferty o miejsca spotkań, dedykowane mieszkańcom osiedli; obsługa dzierżawców/operatorów 7 targowisk, tj. przy ul. Komandorskiej, ul. Niedźwiedziej, ul. Ptasiej, ul. Lotniczej, na ul. Żmigrodzkiej/Broniewskiego, ul. Skoczylasa oraz ul. Jemiołowej,
- koordynacja działań związanych z przewodnictwem Wrocławia we władzach Sieci Europejskich Regionów i Obszarów Metropolitalnych METREX, współorganizacja warsztatu online podczas Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast w Brukseli (Wrocław był liderem projektu),
- powstanie powołanej przez Prezydenta Wrocławskiej Rady Gastronomii, do której zadań należy m.in. inicjowanie współpracy i zrzeszania się przedsiębiorców, wspieranie promocji Wrocławia poprzez gastronomię, promowanie konkursów, festiwali oraz wydarzeń gastronomicznych, a także wspieranie praktycznej nauki zawodów gastronomicznych i doskonalenia zawodowego pracowników gastronomii,
- organizacja serii spotkań pn. „WrocławZdalnieLokalnie – O byciu w sieci" dla wrocławskich przedsiębiorców prowadzący działalność w internecie – możliwość podzielenia się swoimi historiami i doświadczeniami podczas rozmowy z ekspertami z zakresu marketingu internetowego, IT lub e-commerce,
- organizacja Wrocławskiego Święta Rzemiosła - w dniach 24 – 26 września 2021 roku udostępnienie bezpłatnych miejsc do handlu i promocji rzemiosła w czterech lokalizacjach nieopodal Rynku.

DEPARTAMENT OBSŁUGI I ADMINISTRACJI

DEPARTAMENT OBSŁUGI I ADMINISTRACJI

POLITYKA PERSONALNA

ZATRUDNIENIE PRACOWNIKÓW URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

Stan zatrudnienia w Urzędzie Miejskim Wrocławia

Stan na dzień 31 grudnia/rok	**Kobiet**	**Mężczyzn**	**Razem**	**w tym niepełnozatrudnieni**
2010	1 474	490	1 964	40
2011	1 463	494	1 957	44
2012	1 461	496	1 957	40
2013	1 483	496	1 979	37
2014	1 503	456	1 959	42
2015	1 514	452	1 966	53
2016	1 519	454	1 973	43
2017	1564	454	2018	45
2018	1561	450	2011	48
2019	1584	480	2064	42
2020	1583	476	2059	47
2021	1617	460	2077	46

Zwolnienia w okresie 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.

	Zwolnionych		
	Kobiet	**Mężczyzn**	**Ogółem**
Razem:	129	46	175
w tym: **emerytura**	46	12	58

Przyjęcia osób podejmujących pracę po raz pierwszy

Wykształcenie	**Kobiet**	**Mężczyzn**	**Razem**
Podejmujący pracę po raz pierwszy:	13	4	17
w tym absolwenci:			
liceum ogólnokształcących			
szkół policealnych i średnich zawodowych			
szkół wyższych	8	3	11
absolwenci ogółem:	**8**	**3**	**11**

Poziom wykształcenia pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia

Wykształcenie	Ilość osób	%
Wyższe	1721	82,86%
Policealne i średnie zawodowe	233	11,22%
Średnie ogólne	110	5,30%
Zasadnicze zawodowe	11	0,53%
Podstawowe	2	0,10%

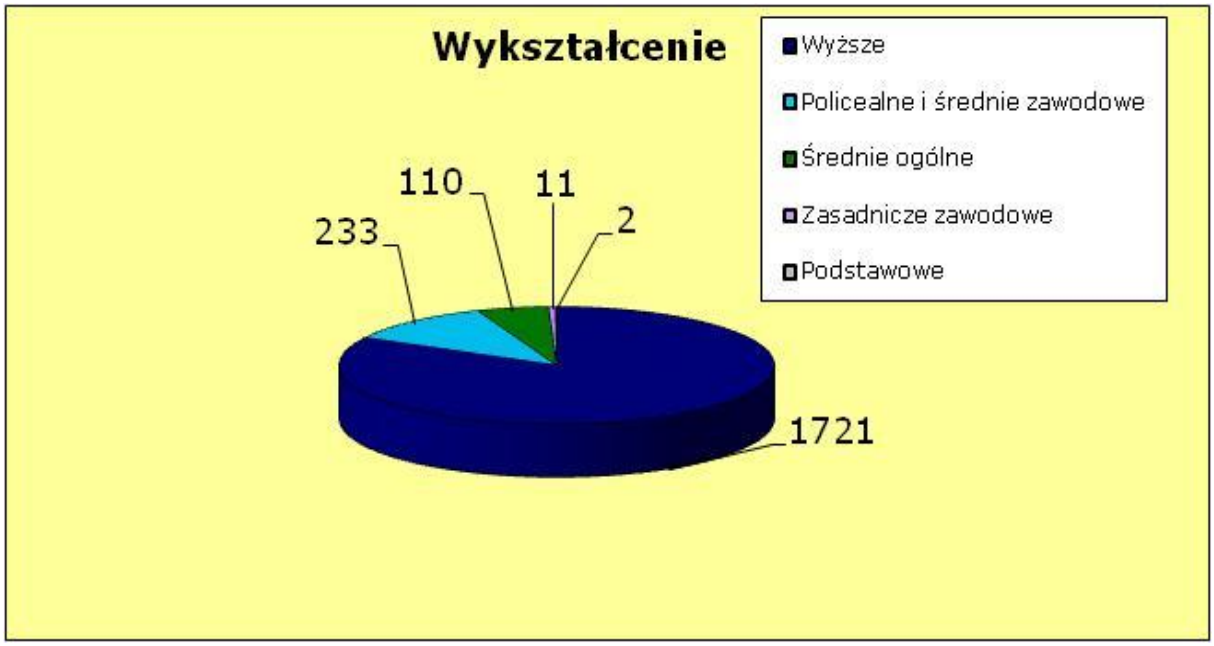

Podział wiekowy

Przedział wiekowy	Ilość osób	%
do 25	40	1,93%
26 - 30	119	5,73%
31 - 40	573	27,59%
41 - 50	739	35,58%
51 - 55	194	9,34%
56 - 60	194	9,34%
powyżej 61	218	10,50%

Średni wiek pracownika Urzędu Miejskiego Wrocławia to 45,4 roku.

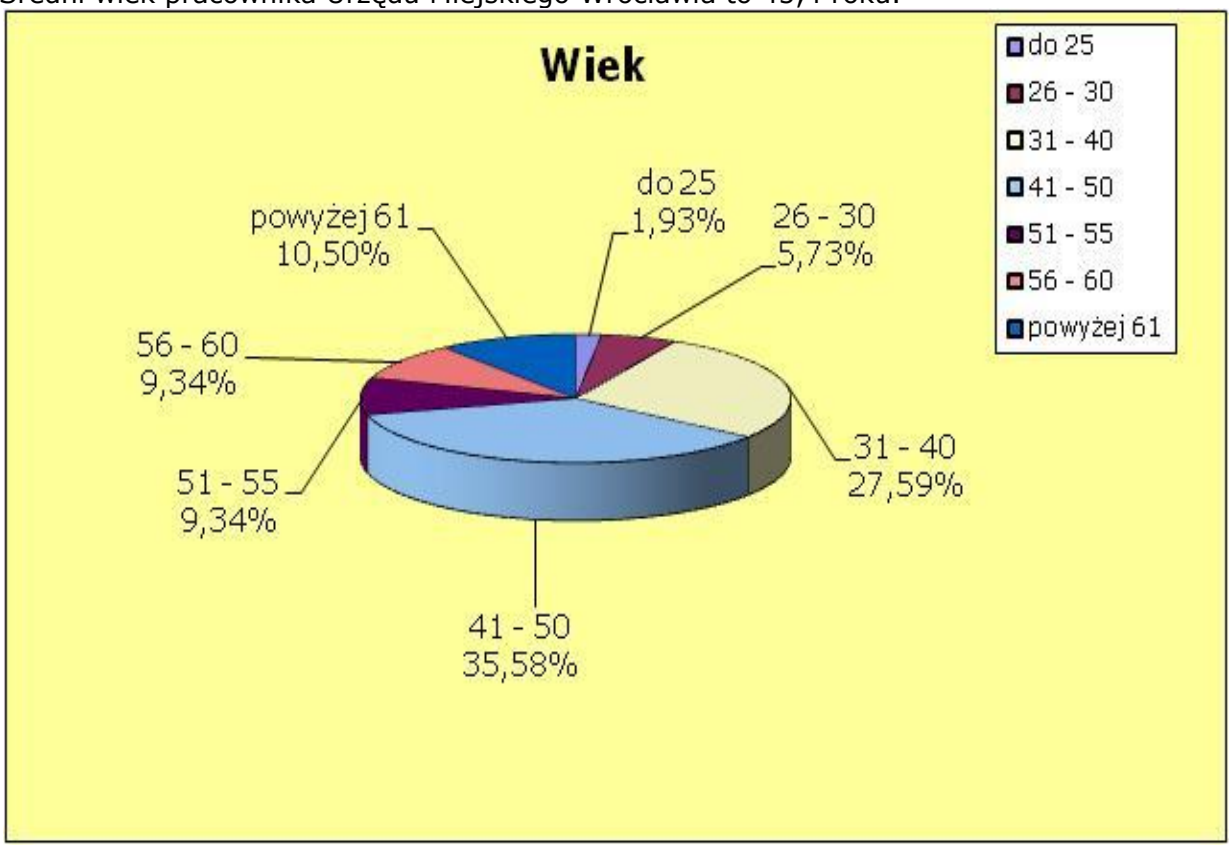

Struktura wiekowa pracowników przyjętych do Urzędu Miejskiego Wrocławia

Najliczniejszą grupą nowoprzyjętych do pracy w Urzędzie Miejskim stanowili pracownicy w wieku 41-50 lat, stanowili oni 34% ogółu przyjętych do pracy w 2021 r.

Struktura wiekowa pracowników w komórkach organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia

Dep.	**Wydział**	**Ilość pracowników w poszczególnych grupach wiekowych**							**Średnia wieku**	
		do 25	**26 - 30**	**31 - 40**	**41 - 50**	**51 - 55**	**56 - 60**	**powyżej 61**	**Wydział**	**Dep.**
DEU	BOE	0	1	4	7	1	1	0	42,6	**44,2**
	WFI	0	1	14	7	1	2	3	44,1	
	WPP	0	0	8	3	2	3	0	44,4	
	WPS	0	0	8	7	3	3	1	45,3	
DFP	WFN	0	1	12	26	11	4	4	47,1	**44,4**
	WKS	1	1	13	27	4	4	5	45,9	
	WNS	3	10	31	28	6	10	3	42,1	
	WPO	2	10	37	60	15	12	4	44,0	
	WZF	0	1	10	10	1	0	0	40,6	
	WZN	1	9	19	35	7	12	8	45,5	
DIT	BOI	0	0	9	3	1	0	2	42,4	**43,9**
	BZM	2	3	9	7	0	0	2	39,0	
	WIM	0	2	13	23	1	5	5	45,6	
	WTR	0	1	8	19	1	3	2	45,3	
DNR	BNK	1	0	1	4	1	1	0	44,4	**47,0**
	WLM	0	2	11	5	8	7	6	48,3	
	WNK	1	1	16	30	9	6	3	46,1	
	WSP	0	0	5	13	3	2	3	48,2	
DOA	BOP	0	1	2	8	0	1	1	43,8	**46,1**
	USC	3	3	15	19	2	4	5	43,2	
	WBZ	1	3	12	14	6	6	12	48,8	
	WKN	0	0	2	18	6	1	3	47,9	

	WOK	3	4	29	34	5	9	7	44,2	
	WOU	2	4	15	24	5	18	13	48,2	
	WSO	7	13	64	65	31	30	24	45,8	
	WZP	0	0	3	7	4	1	1	48,0	
	ZBH	0	0	0	2	0	1	0	49,3	
DPR	BNW	0	1	2	4	1	1	0	43,9	**42,8**
	BRK	0	1	0	4	0	0	0	40,6	
	BRM	0	0	5	4	5	1	2	47,4	
	BWB	0	0	3	2	0	0	4	51,3	
	BWU	0	3	6	4	0	0	0	36,9	
	BWZ	0	1	5	6	2	1	0	43,4	
	WKO	1	0	6	4	0	0	0	38,4	
	WPM	0	2	11	15	0	1	1	41,7	
	ZAW	0	0	1	0	0	0	0	40,0	
DSM	BRG	0	1	1	8	2	3	1	47,8	**46,9**
	BRO	0	0	3	5	0	1	0	44,4	
	BRW	8	11	17	14	4	3	9	40,7	
	BSM	0	1	3	5	1	1	2	46,4	
	MKZ	0	4	5	4	1	1	2	41,5	
	WAB	0	2	32	44	15	13	36	50,5	
DSS	BSR	0	0	5	2	1	1	0	42,9	**43,5**
	WKL	0	0	2	8	2	0	2	47,4	
	WSS	0	1	25	13	4	0	3	41,9	
	WZD	0	3	10	11	2	5	2	44,4	
DZR	WSR	1	10	19	20	7	4	6	42,7	**44,0**
	WWE	2	0	13	14	7	2	5	45,9	
PW	BBI	0	1	4	2	0	2	0	41,0	**47,9**
	BPR	1	4	11	15	1	5	2	43,5	
	ZPN	0	0	6	7	2	1	17	55,1	
	BIT	0	0	5	6	1	0	0	41,1	**41,1**
Razem		**40**	**117**	**570**	**726**	**192**	**192**	**211**	**45,3**	

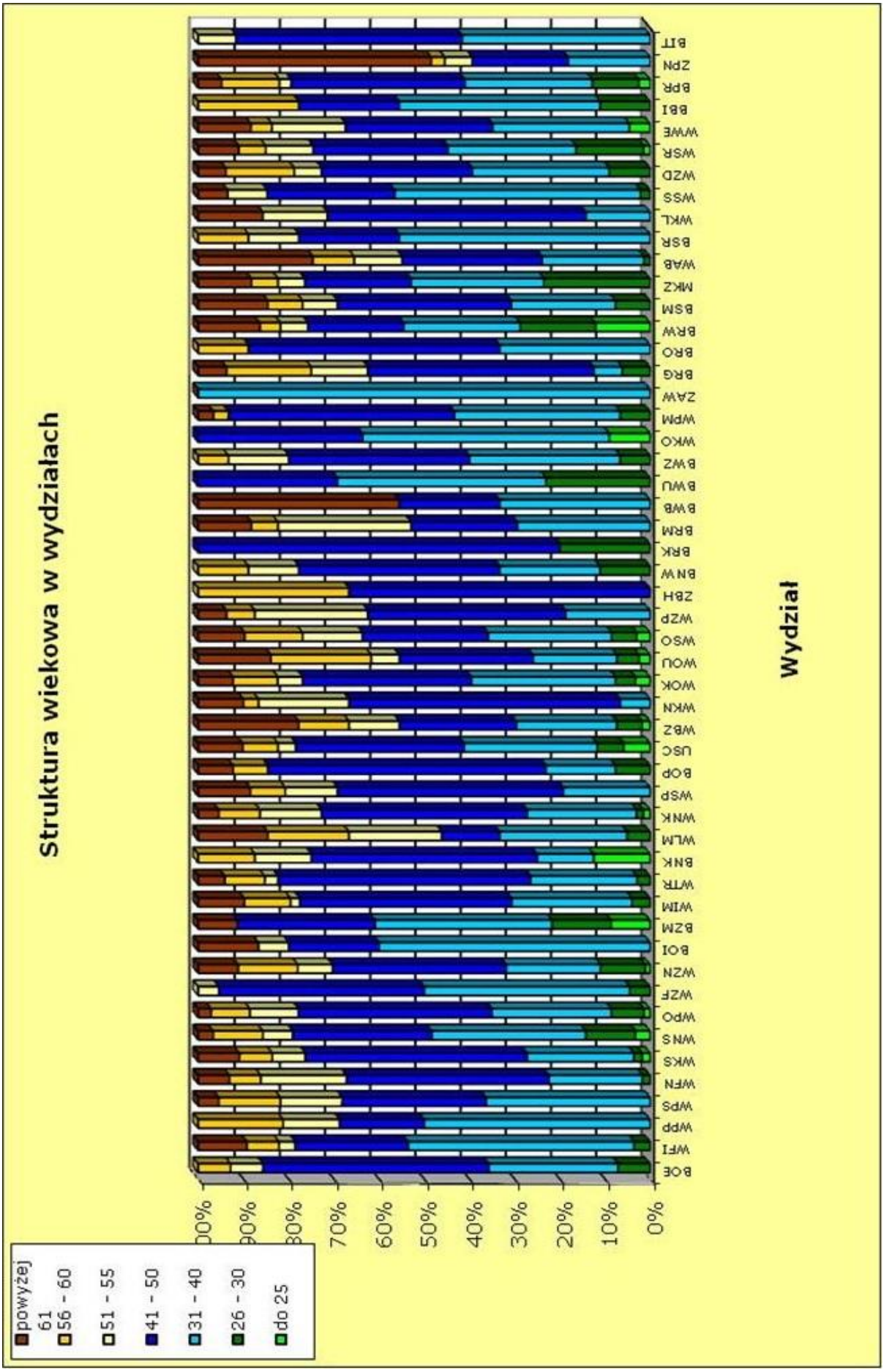
Struktura wiekowa w wydziałach
powyżej 61
56 - 60
51 - 55
41 - 50
31 - 40
26 - 30
do 25
100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
BOE
WFI
WPP
WPS
WFN
WKS
WNS
WPO
WZF
WZN
BOI
BZM
WIM
WTR
BNK
WLM
WNK
WSP
BOP
USC
WBZ
WKN
WOK
WOU
WSO
WZP
ZBH
BNW
BRK
BRM
BWB
BWU
BWZ
WKO
WPM
ZAW
BRG
BRO
BRW
BSM
MKZ
WAB
BSR
WKL
WSS
WZD
WSR
WWE
BBI
BPR
ZPN
BIT
Wydział

STAŻ PRACOWNIKÓW

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Średni staż pracy w UM	12,9	12,9	13,0	13,2	12,9	12,8	12,4	12,0	11,4
Średni staż pracy ogółem	20,6	20,6	20,9	21,5	21,1	21,2	21,0	20,8	20,3

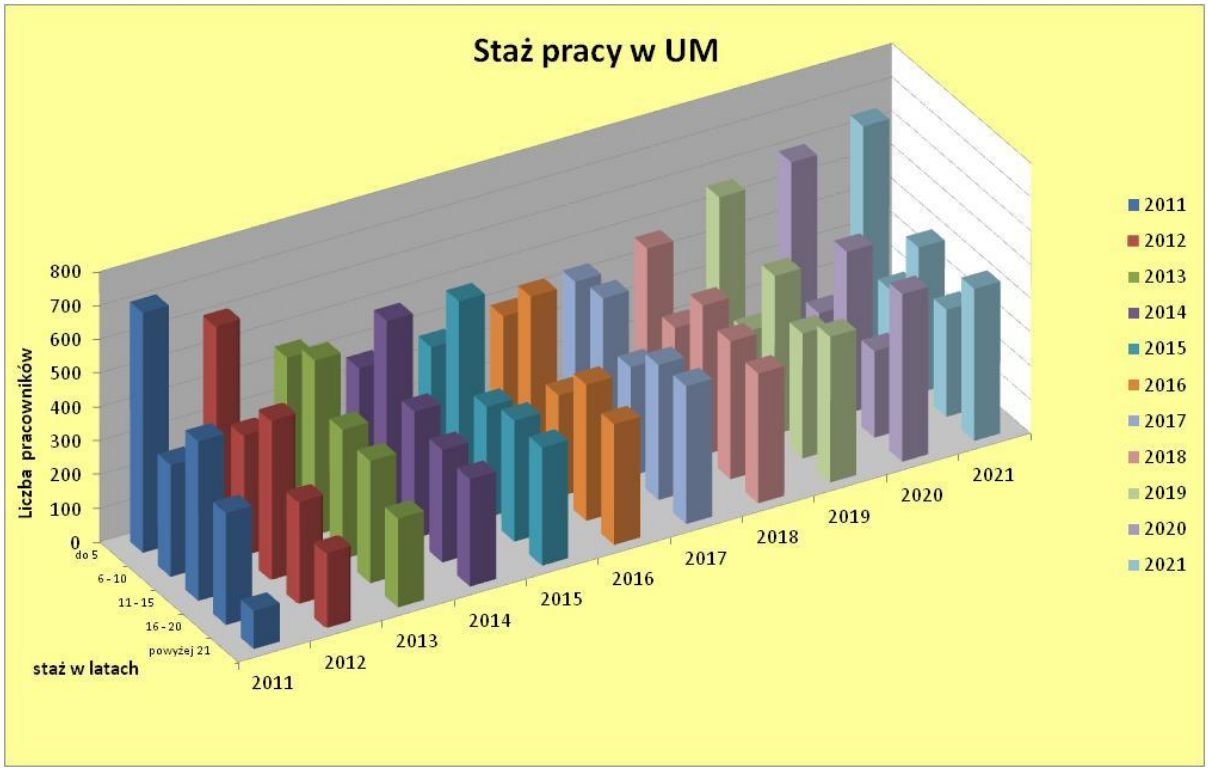

BADANIA MEDYCYNY PRACY

W **2021** r. na badania medycyny pracy, zarówno wstępne jak i okresowe skierowano łącznie **1016** pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia.

ZATRUDNIENIE W MIEJSKICH JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH

Urząd Miejski Wrocławia obsługiwał w 2021 roku w zakresie kadrowym kierowników 47 miejskich jednostek organizacyjnych, w tym: instytucje kultury (27), jednostka SP ZOZ (1), powiatowe służby i inspekcje PPIS i PINB (1) oraz jednostki i zakłady budżetowe - w tym również akta osobowe zastępców kierowników, których zgodnie ze statutem jednostki powołuje i odwołuje Prezydent Wrocławia.

OŚWIADCZENIA MAJĄTKOWE

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w 2021 roku złożonych było w sumie 630 oświadczeń majątkowych za 2020 rok.
Ilość osób zobowiązanych to 654 osób w tym:

- 271 osób to kierownicy gminnych jednostek organizacyjnych oraz dyrektorzy placówek oświatowych,
- 25 to osoby wchodzące w skład zarządów jednoosobowych Spółek Gminy Wrocław.

Po jednym egzemplarzu oświadczeń majątkowych za 2020 rok wraz z kopią zeznania podatkowego PIT przekazano do właściwych ze względu na miejsce zamieszkania Urzędów Skarbowych, celem dokonania ich analizy. Jawne informacje zawarte w oświadczeniach majątkowych zostały przekazane do publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.
Dokonano analizy oświadczeń majątkowych za 2020 rok obsługiwanych pod względem „kadrowym" kierowników miejskich jednostek organizacyjnych oraz pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia upoważnionych do wydawania decyzji administracyjnych w imieniu Prezydenta Wrocławia.
Analizy dokonały również jednostki (MOPS, PUP, ZDIUM)/ oraz komórki urzędu (DEU, BNW) zajmujące się zagadnieniami związanymi z prowadzeniem oświadczeń majątkowych osób zobowiązanych. Informacja z analizy oświadczeń majątkowych złożonych Prezydentowi Wrocławia przez osoby zobowiązane została przedstawiona na Sesji Rady Miejskiej Wrocławia w dniu 21 października 2020 roku.
Informację o wynikach przeprowadzonej analizy oświadczeń majątkowych osób zobowiązanych przekazały również Radzie Miejskiej Wrocławia Urzędy Skarbowe.
O stwierdzonych w wyniku tej analizy nieprawidłowościach poinformowane zostały zarówno osoby zainteresowane jak i komórki współpracujące w tym zakresie z Wydziałem Organizacyjnym i Kadr.
W grudniu 2021 roku dokonano likwidacji oświadczeń majątkowych za 2014 rok. Likwidacją objętych zostało 1 176 dokumentów.

NABÓR NA WOLNE STANOWISKA URZĘDNICZE

Zestawienie naborów zewnętrznych w Urzędzie Miejskim Wrocławia w 2021 r.

KOMÓRKA ORGANIZACYJNA UMW	LICZBA NABORÓW	LICZBA NABORÓW NA STANOWISKA MERYTORYCZNE	LICZBA NABORÓW NA STANOWISKA KIEROWNICZE	LICZBA NABORÓW OGŁOSZONYCH W BIP	LICZBA NABORÓW OGŁOSZONYCH W PRASIE	LICZBA NABORÓW OGŁOSZONYCH W SERWISACH INTERNETOWYCH
UMW	**160**	**159**	**1**	**160**	**0**	**5**
BBI	2	2	0	2	0	2
BIT	1	1	0	1	0	0
BOI	1	1	0	1	0	0
BOP	1	1	0	1	0	0
BPR	1	1	0	1	0	0
BRG	1	1	0	1	0	0
BRM	1	1	0	1	0	0
BRO	2	2	0	2	0	0
BRW	7	7	0	7	0	0
BWB	1	1	0	1	0	0
BWU	1	1	0	1	0	0
BZM	6	6	0	6	0	0
MKZ	2	2	0	2	0	2
USC	2	2	0	2	0	0
WAB	8	8	0	8	0	1
WBZ	6	6	0	6	0	0
WFI	2	2	0	2	0	0
WIM	10	10	0	10	0	0
WKL	1	1	0	1	0	0
WKN	2	2	0	2	0	0
WKO	3	3	0	3	0	0

KOMÓRKA ORGANIZACYJNA UMW	LICZBA NABORÓW	LICZBA NABORÓW NA STANOWISKA MERYTORYCZNE	LICZBA NABORÓW NA STANOWISKA KIEROWNICZE	LICZBA NABORÓW OGŁOSZONYCH W BIP	LICZBA NABORÓW OGŁOSZONYCH W PRASIE	LICZBA NABORÓW OGŁOSZONYCH W SERWISACH INTERNETOWYCH
WKS	5	5	0	5	0	0
WLM	4	4	0	4	0	0
WNK	3	3	0	3	0	0
WNS	12	12	0	12	0	0
WOK	1	1	0	1	0	0
WOU	7	7	0	7	0	0
WPM	3	3	0	3	0	0
WPO	17	17	0	17	0	0
WPS	2	2	0	2	0	0
WSO	11	11	0	11	0	0
WSP	2	2	0	2	0	0
WSR	6	6	0	6	0	0
WSS	6	6	0	6	0	0
WTR	1	1	0	1	0	0
WWE	5	5	0	5	0	0
WZD	1	1	0	1	0	0
WZF	4	4	0	4	0	0
WZN	7	7	0	7	0	0
WZP	2	1	1	2	0	0

W 2021 roku wszczęto 7 naborów wewnętrznych na stanowiska merytoryczne, w tym:
- 1 w Biurze Nadzoru Komunalnego
- 1 w Biurze Obsługi Infrastrukturalnej
- 1 w Biurze Prezydenta
- 1 w Biurze Wrocław Bez Barier
- 1 w Wydziale Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości
- 1 w Wydziale Nieruchomości Skarbu Państwa
- 1 w Wydziale Zamówień Publicznych

W 2021 roku został przeprowadzony nabór na stanowisko:
- Dyrektora w Zarządzie Dróg i Utrzymania Miasta
- Radcy Prawnego w Zespole Radców Prawnych w Urzędzie Miejskim Wrocławia

SZKOLENIA
W okresie sprawozdawczym pracownicy Urzędu Miejskiego Wrocławia podnosili swoje kwalifikacje zawodowe głównie poprzez udział w szkoleniach tematycznych związanych z zajmowanymi stanowiskami i kompetencjami komórek organizacyjnych, w których są zatrudnieni.

SZKOLENIA ZAMKNIĘTE
Szkolenia merytoryczne były organizowane przez Wydział Organizacyjny i Kadr na wniosek odpowiednich komórek organizacyjnych w zakresie: „BHP", „Nowejustawy Prawo zamówień publicznych", „Przeciwdziałania mobbingowi".
Łączna liczba uczestników tych szkoleń wyniosła 604 osoby (przy czym każdy pracownik mógł uczestniczyć w kilku szkoleniach).

SZKOLENIA OTWARTE
W omawianym okresie liczba uczestników szkoleń otwartych wyniosła 670 osób (przy czym każdy pracownik mógł uczestniczyć w kilku szkoleniach).

STUDIA/KURSY DŁUGOTERMINOWE:
Ponadto pracownicy otrzymali dofinansowanie do nauki na: kursach językowych, studiach MBA oraz studiach podyplomowych.
Z tej formy kształcenia dofinansowanie otrzymały 53 osoby.
Łącznie w roku 2021 na powyższe formy kształcenia wydano: 436 857,40 zł.

SŁUŻBA PRZYGOTOWAWCZA
Służba przygotowawcza organizowana jest w formie samokształcenia i kończy się egzaminem. Od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. łącznie służbę przygotowawczą odbyło 117 osób.

OCENA PRACOWNICZA
W roku 2021 poddano ocenie pracowniczej 1 577 osób.

ŚWIADCZENIA SOCJALNE

Rodzaj świadczenia	Liczba pracowników, którym zostały wypłacone świadczenia	Wypłacone kwoty brutto w zł - wydatki ZFŚS

Wypoczynek „wczasy pod gruszą” pracowników i ich rodzin Wypoczynek „wczasy pod gruszą” emerytów i ich rodzin	1 147 osób 258 osób	1 508 440,00 198 780,00
Zapomogi	316 osób	533 250,00
Refundacja Sport i Kultura	1 952 osoby	997 800,00
Pożyczki mieszkaniowe	234 osoby	3 066 000,00
Ogółem wydatki w 2021 r.		6 304 270,00

DOSTĘP DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

W 2021 roku w Urzędzie Miejskim Wrocławia rozpatrzono i udzielono odpowiedzi na 1 315 wniosków o udostępnienie informacji publicznej.
Wnioski składane były w formie pisemnej, w formie dokumentu elektronicznego poprzez platformę e-PUAP, e-mailem na adres Kancelarii Ogólnej Urzędu oraz adresy e-mail komórek organizacyjnych Urzędu oraz poprzez formularz wniosku dostępny na stronie BIP.
Wydział Organizacyjny i Kadr, jako komórka koordynująca działania z zakresu rozpatrywania i realizacji zadań związanych z informacją publiczną wydał 1 decyzję odmawiającą udostępnienia informacji publicznej.

PRZECIWDZIAŁANIE MOBBINGOWI I DYSKRYMINACJI W ZATRUDNIENIU

W 2021 r. w ramach służby przygotowawczej **117 pracowników** Urzędu Miejskiego zostało przeszkolonych z tematyki przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi w miejscu pracy.

DELEGACJE SŁUŻBOWE PRACOWNIKÓW URZĘDU

W 2021 r. zrealizowano **530** wyjazdów w ramach podróży służbowych na obszarze kraju.
Jednocześnie pracownicy Urzędu odbyli **65** delegacji zagranicznych, w przypadku 36 wyjazdów środkiem transportu był samolot.

Najczęstszymi kierunkami zagranicznych wyjazdów służbowych pracowników UMW w 2021 roku były: Lipsk (9 delegacji), Berlin (7), Bonn (5), Praga (5), Drezno (5).

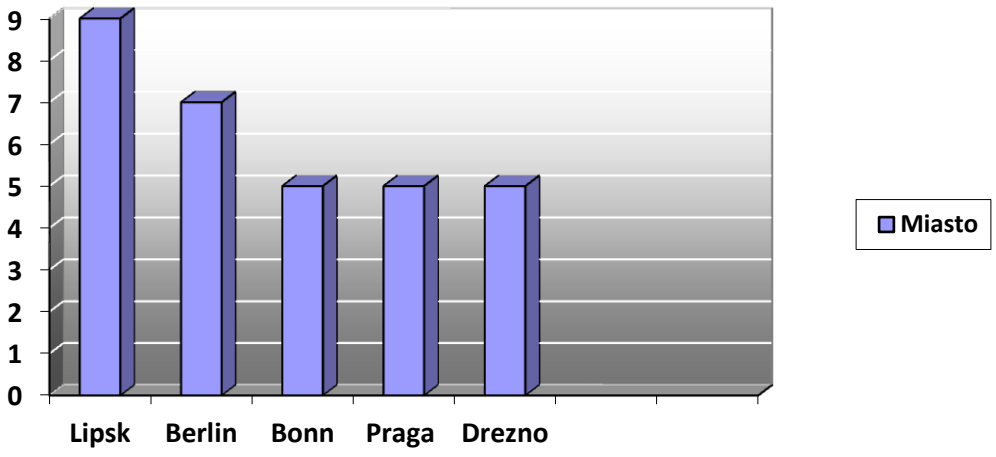

Natomiast kierunkami delegacji związanych z przelotami były: Dubaj (4 delegacje), Mouans-Sartoux (4), Lizbona (4), Breda (3), Lyon (3).

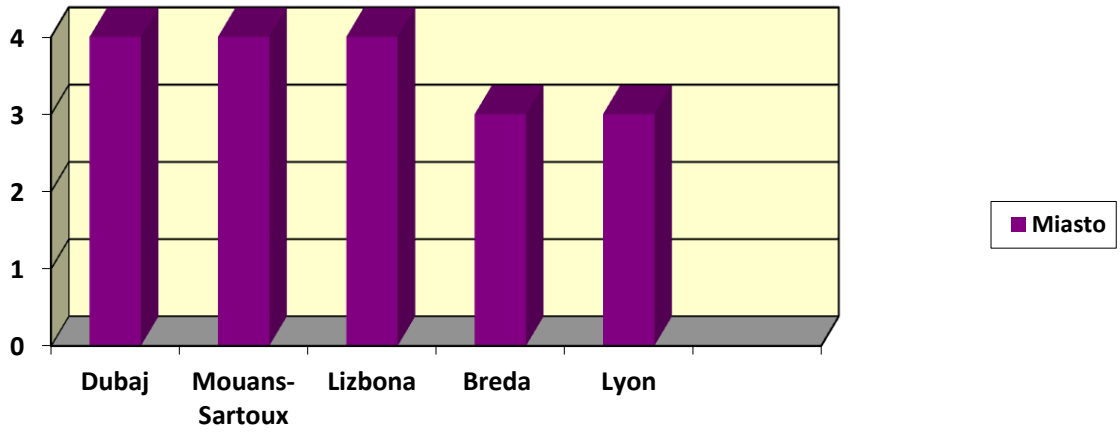

STAŻE, PRAKTYKI STUDENCKIE ORAZ PRAKTYKI ABSOLWENCKIE

W 2021 roku Urząd Miejski Wrocławia wspierał osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrocławiu poprzez organizację miejsc stażowych w Urzędzie. Staż oznacza nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy pomiędzy pracodawcą i bezrobotnym. Główne korzyści płynące z odbycia stażu to zyskanie doświadczenia zawodowego, a tym samym zwiększenie szans na rynku pracy. W zależności od rodzaju i zakresu zadań danego stanowiska pracy, stażem objęte były osoby z wykształceniem średnim jak również z wykształceniem wyższym. Staż w Urzędzie trwa od 3 do 12 miesięcy i jest uzależniony głównie od potrzeb komórki organizacyjnej.

Jednocześnie w Urzędzie Miejskim Wrocławia odbywały się praktyki studenckie, których celem było zapewnienie studentom możliwości zdobycia praktycznej wiedzy i umiejętności dotyczącej kompetencji i zasad funkcjonowania Urzędu Miejskiego Wrocławia, a także umożliwienie studentom wykorzystania, zdobytej w toku nauki, wiedzy poprzez współuczestnictwo w realizacji zadań. Studenci, odbywający praktyki, poznając specyfikę pracy w administracji samorządowej stanowią również potencjalną grupę osób, która w przyszłości może zasilić szeregi kadrowe Urzędu.

W 2021 roku w Urzędzie Miejskim Wrocławia odbywały się również praktyki absolwenckie. Praktyka absolwencka ma na celu ułatwienie absolwentom uzyskiwanie doświadczeń i nabywania umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania pracy.
Na praktykę absolwencką może zostać przyjęta osoba, która ukończyła co najmniej szkołę gimnazjalną oraz w chwili rozpoczęcia praktyki nie ukończyła 30 roku życia. Osoba odbywająca praktykę absolwencką nie musi posiadać statusu ucznia ani studenta, skierowana jest ona do osób, które zakończyły pewien stopień edukacji. W przypadku osób posiadających świadectwo ukończenia szkoły za granicą, uznaje się je za równorzędne świadectwu ukończenia gimnazjum krajowego, na zasadach określonych w przepisach dotyczących systemu oświaty. Czas trwania praktyki absolwenckiej nie może przekroczyć 3 miesięcy.

Ilość osób, które odbywały staż oraz praktyki w komórkach organizacyjnych Urzędu

Komórka organizacyjna	Liczba praktykantów	Liczba stażystów

Komórka organizacyjna	Liczba praktykantów	Liczba stażystów
Wydział Nieruchomości Skarbu Państwa	-	6
Biuro Sportu i Rekreacji	-	1
Wydział Architektury i Budownictwa	3	2
Wydział Środowiska i Rolnictwa	3	2
Biuro Rozwoju Wrocławia	9	-
Wydział Wody i Energii	1	-
Wydział Zarządzania Należnościami	1	-
Wydział Spraw Obywatelskich	4	16
Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	3	-
Wydział Szkół Ponadpodstawowych i Specjalnych	1	4
Wydział Obsługi Urzędu	-	2
Biuro Rozwoju Organizacji	-	1
Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów	-	1
Wydział Finansów Oświatowych	1	2
Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	-	1
Wydział Zarządzania Należnościami	-	4
Wydział Podatków i Opłat	-	12
Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości	-	3
Wydział Księgowości	2	-
Wydział Promocji Miasta i Turystyki	3	-
Biuro Współpracy z Zagranicą	2	-
RAZEM	**33**	**57**

WEWNĘTRZNE REGULACJE PRAWNE W URZĘDZIE ORAZ MIEJSKICH JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH

REGULAMIN ORGANIZACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

Zmiany zachodzące w strukturze organizacyjnej Urzędu w 2021 r. oraz jego funkcjonowaniu znalazły swoje odzwierciedlenie w zmianach zarządzenia nr 3858/20 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 września 2020 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Zarządzenie nr 3858/20 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 września 2020 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia było zmieniane:

- zarządzenie nr 4018/20 Prezydenta Wrocławia z 30 października 2020 r.
- zarządzenie nr 4197/20 Prezydenta Wrocławia z 27 listopada 2020 r.
- zarządzenie nr 4524/21 Prezydenta Wrocławia z 29 stycznia 2021 r.
- zarządzenie nr 4838/21 Prezydenta Wrocławia z 16 marca 2021 r.
- zarządzenie nr 6195/21 Prezydenta Wrocławia z 29 września 2021 r.
- zarządzenie nr 6609/21 Prezydenta Wrocławia z 7 grudnia 2021 r.
- zarządzenie nr 6748/21 Prezydenta Wrocławia z 31 grudnia 2021 r.

REGULAMINY ORGANIZACYJNE KOMÓREK ORGANIZACYJNYCH URZĘDU
W ślad za zmianami w strukturze organizacyjnej Urzędu Miejskiego Wrocławia w 2021 roku przygotowano **17** projektów nowych regulaminów organizacyjnych komórek organizacyjnych Urzędu, które po zaopiniowaniu i zatwierdzeniu przez Prezydenta Wrocławia obowiązują od dnia:

- Regulamin Organizacyjny Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji z dnia 1 lutego 2021 r. 1 października 2021 r.
- Regulamin Organizacyjny Departamentu Obsługi i Administracji z dnia 1 stycznia 2021 r. 15 września 2021 r.
- Regulamin Organizacyjny Departamentu Prezydenta z dnia 1 lutego 2021 r.
- Regulamin Organizacyjny Departamentu Finansów Publicznych z dnia 1 lutego 2021 r. 2 sierpnia 2021 r. 1 września 2021 r.
- Regulamin Organizacyjny Departamentu Edukacji z dnia 8 marca 2021 r. 1 października 2021 r.
- Regulamin Organizacyjny Departamentu Strategii i Rozwoju Miasta z dnia 22 marca 2021 r. 25 czerwca 2021 r. 1 grudnia 2021 r.
- Regulamin Organizacyjny Departamentu Zrównoważonego Rozwoju z dnia 1 marca 2021 r. 8 grudnia 2021 r.
- Regulamin Organizacyjny Biura ds. Bezpieczeństwa Informacji z dnia 1 grudnia 2021 r.
- Regulamin Zespołu Radców Prawnych z dnia 15 września 2021 r.

AKTY WEWNĘTRZNE URZĘDU
Realizowano zadania w zakresie przygotowania, jak również opiniowania przedstawionych projektów wewnętrznych aktów normatywnych. Opracowano **ponad 100 wewnętrznych aktów normatywnych**.

REGULAMINY ORGANIZACYJNE MIEJSKICH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
W 2021 roku w związku ze zmianami w strukturach i zakresach zadań, miejskie jednostki organizacyjne przedłożyły w Urzędzie 10 projektów regulaminów organizacyjnych tych jednostek, które po zaopiniowaniu i zatwierdzeniu przez Prezydenta Wrocławia obowiązują od dnia:

- Zarząd Inwestycji Miejskich z dnia 15 lutego 2021 roku;
- Wrocławskie Centrum Opieki i Wychowania z dnia 10 maja 2021 roku;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z dnia 1 czerwca 2021 roku;
- Powiatowy Urząd Pracy z dnia 1 czerwca 2021 roku;
- Zarząd Zasobu Komunalnego z dnia 30 lipca 2021 roku;
- Miejskie Centrum Usług Socjalnych-Dom Pomocy Społecznej ul. Karmelkowa 25 z dnia 13 grudnia 2021 roku;
- Wrocławski Tor Wyścigów Konnych-Partynice z dnia 16 grudnia 2021 roku;
- Dom Pomocy Społecznej ul. Mączna 3 z dnia 29 grudnia 2021 roku;
- Dom Pomocy społecznej ul. Rędzińska 66/68 z dnia 29 grudnia 2021 roku;
- Dom Pomocy społecznej ul. Kaletnicza 8 z dnia 29 grudnia 2021 roku.

Powyższe akty zostały przygotowane zgodnie z procedurą określoną przez zarządzenie nr 3208/15 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 grudnia 2015 roku w sprawie określenia procedury wyrażania zgody na treść regulaminów organizacyjnych miejskich jednostek organizacyjnych Wrocławia.

PEŁNOMOCNICTWA I UPOWAŻNIENIA
W 2021 roku przygotowanych i wydanych zostało:

- 695 pełnomocnictw Prezydenta Wrocławia, w tym:
  - dla dyrektorów i pracowników Urzędu – 342,
  - dla dyrektorów i pracowników jednostek organizacyjnych Miasta – 353,

- dla podmiotów zewnętrznych – 45;

– 659 upoważnień Prezydenta Wrocławia, w tym:
  - dla dyrektorów i pracowników Urzędu – 353 w tym 111 do wydawania decyzji administracyjnych,
  - dla dyrektorów i pracowników jednostek organizacyjnych Miasta – 306 w tym 52 do wydawania decyzji administracyjnych.

Porównanie liczby udzielonych pełnomocnictw w poszczególnych latach

Rok	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Ilość	710	600	1 174	714	695

Porównanie liczby udzielonych upoważnień w poszczególnych latach

Rok	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Ilość	1 139	1 196	1 054	1 144	659

PIECZĄTKI I PIECZĘCIE

W 2021 roku zrealizowano zamówienia na 717 sztuk urzędowych pieczątek na łączną kwotę 21 368,98 zł oraz zamówienia na 11 sztuk pieczęci urzędowych, metalowych, okrągłych z wizerunkiem orła pośrodku, które wykonane zostały zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1955 r. w sprawie tablic i pieczęci urzędowych przez Mennicę Polską S.A. głównie dla jednostek oświatowych, które pokryły koszty ich wyrobienia.
Skasowano i zlikwidowano 473 polimerów z pieczątek, natomiast do wykonania 212 sztuk nowych pieczątek, wykorzystane zostały automaty z odzysku pozostające w dyspozycji Wydziału Organizacyjnego i Kadr, co przyczyniło się do redukcji wydatków związanych z realizacją zamówień w tym zakresie.

Porównanie liczby zrealizowanych zamówień na pieczątki

ROK	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
ILOŚĆ	563	814	959	1036	712	717

OBSŁUGA KANCELARYJNA

W 2021 r. Kancelaria przyjęła około 116 500 listów poleconych i około 230 000 listów zwykłych adresowanych do Urzędu Miejskiego Wrocławia.
Wysłano pocztą około 513 000 listów poleconych i około 45 000 listów zwykłych oraz 1 00 paczek i 337 przesyłek kurierskich, co kosztowało około 4 460 000 zł.
Bezpośrednio doręczono 1 550 przesyłek z potwierdzeniem odbioru.
Kancelaria przyjęła, zarejestrowała i wywiesiła na urzędowej tablicy ogłoszeń 1 260 obwieszczeń sądowych i komorniczych, a po okresie ich wywieszenia, zwróciła nadawcom.
Wyszukano i złożono odpowiednie dokumenty do 972 reklamacji przesyłek rejestrowanych.

PLATFORMA ePUAP

Urząd Miejski Wrocławia w kontaktach z klientami zewnętrznymi wykorzystuje rozwiązania, dzięki którym za pośrednictwem internetowej platformy ePUAP bezpłatnie można załatwić

szereg spraw urzędowych. Z katalogu usług świadczonych przez Urząd, dostępnych na platformie w 2021 roku na skrzynkę ePUAP Urzędu wpłynęło **144 963** wniosków opatrzonych wymaganym podpisem kwalifikowanym. Natomiast wysyłanych wiadomości poprzez ePUAP zostało **56 033**. Liczba usług oferowana przez Urząd na platformie ePUAP systematycznie wzrasta. Przy ciągle powiększanej ilości usług oferowanych przez Urząd na platformie ePUAP przewiduje się większą liczbę wniosków składanych drogą elektroniczną w 2021 roku.

INFORMACJA O URZĘDZIE

Rok 2021 był osiemnastym pełnym rokiem działalności Punktu Informacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia w obiekcie pl. Nowy Targ 1-8. W okresie sprawozdawczym Punkt Informacyjny Urzędu Miejskiego, około 45 000 – co dało około 170 klientów dziennie, w tym około 45 informacji telefonicznych dziennie, co w skali roku dało wynik około 12 000.

WYBORY

WYBORY DO RAD OSIEDLI WROCŁAWIA

W dniu 17 października 2021 r. odbyły się wybory do Rad Osiedli Wrocławia.
W związku z wyborami wykonano szereg prac związanych z przeprowadzeniem wyborów do Rad Osiedli:

- przygotowano informację o numerach i granicach okręgów i obwodów głosowania,
- sporządzono geografię wyborczą potrzebna do wydrukowania spisów wyborców,
- wydrukowano spisy wyborców dla 103 obwodów głosowania,
- wykonano aktualizacje spisów wyborców.

NARODOWY POWSZECHNY SPIS LUDNOŚCI I MIESZKAŃ NSP 2021

Narodowy Powszechny Spis Ludności i Mieszkań NSP 2021 trwał od 1 kwietnia do 30 września 2021 r.
Przyjęto 470 zgłoszeń kandydatów na rachmistrzów terenowych z czego wybrano 268 osób z czego ok. 30% pracowało bezpośrednio w terenie. Z pracy rachmistrza zrezygnowało 180 osób z czego 103 po podpisaniu umowy.
W budynkach Urzędu (w 4 lokalizacjach) utworzono 26 stanowisk do samospisu, ponadto uruchomiono ok. 200 mobilnych punktów spisowych w jednostkach pomocniczych, miejskich jednostkach organizacyjnych, na terenie galerii handlowych, targowiskach itd. Uruchomiono także 2 autobusy (SPISObusy), które pełniły funkcję mobilnych punktów spisowych na festynach, piknikach oraz na terenach wrocławskich parafii.

TELEINFORMATYCZNE CENTRUM OBSŁUGI MIESZKAŃCA

ILOŚĆ OBSŁUŻONYCH POŁĄCZEŃ OD MIESZKAŃCÓW

Ilość obsłużonych przez Teleinformatyczne Centrum Obsługi Mieszkańca połączeń prezentuje poniższe zestawienie.

Styczeń	16 784	Lipiec	16 822
Luty	16 777	Sierpień	15 546
Marzec	24 617	Wrzesień	15 128
Kwiecień	17 629	Październik	13 011
Maj	17 931	Listopad	12 093
Czerwiec	16 574	Grudzień	11 773

Od początku 2021 roku, w sumie obsłużonych zostało **194 685** połączeń telefonicznych, a średnia miesięczna ilość połączeń wyniosła **16 223**.

W 2021 roku TCOM obsługiwał również dodatkowe kampanie informacyjne w tym:
- obsługa zgłoszeń telefonicznych Help Desk – 7111 połączeń,
- Nieodpłatna Pomoc Prawna – 4324 połączeń,
- Spis Powszechny – 1103 połączeń,
- Nasz Wrocław – 855 połączeń,
- Profil Zaufany – 551 połączeń,
- Zmień Piec – 455 połączeń.

PRZYPORZĄDKOWANIE TEMATÓW ZGŁOSZEŃ POSZCZEGÓLNYM WYDZIAŁOM

W 2021 r. najwięcej (40,5%) rozmów telefonicznych dotyczyło tematów z zakresu Informacji Ogólnych urzędu (danych adresowych, nr telefonów i godzin przyjęć, numerów kont, prowadzonych kampanii, opłat oraz ogólnych informacji miejskich). Kolejnym obszarem tematycznym (37,1%) były sprawy z obszaru WSO. Z zakresu WPO obsłużono (7,8%) tematów rozmów natomiast z WAB (6,2%). Rozmów dotyczących spraw z zakresu DEU było (1,4%).
Reszta zdiagnozowanych obszarów tematycznych poruszanych w rozmowach z mieszkańcami, w podziale na poszczególne wydziały, wyniosła ilościowo poniżej procenta, co sumarycznie w kategorii „Pozostałe" stanowi (3,2%).

Dodatkowo (3,8%) stanowiły połączenia z zakresu Help Desk CUI.

ZGŁOSZENIA PRZEKAZANE DO SŁUŻB / JEDNOSTEK MIEJSKICH

W 2021 r. najwięcej (46,2%) zgłoszonych telefonicznie spraw od mieszkańców dotyczyło obszaru działania ZDiUM, (35,6%) dotyczyło obszaru działania jednostki Ekosystem, (14,4%) dotyczyło obszaru działania WBiZK (CZK), natomiast ZZM (2,6%). Odpowiednio (0,8%), (0,2%) i (0,1%) stanowiły sprawy skierowane do Straży Miejskiej, Wrocławskich Mieszkań oraz Zarządu Inwestycji Miejskich.

KANAŁY KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ WYKORZYSTANE W OBSŁUDZE MIESZKAŃCA (BEZ UWZGLĘDNIENIA TELEFONÓW)

Wśród obsłużonych w TCOM kanałów komunikacji elektronicznej 69% to zgłoszenia przekazane aplikacją mobilną MAM, a 31% pytań obsłużono poprzez formularze kontaktowe www.

ŚREDNIE CZASY OBSŁUŻONYCH ROZMÓW TELEFONICZNYCH

Rozkład średnich czasów połączeń w roku 2021 obrazuje poniższe zestawienie. Średni czas rozmów w całym roku 2021 to **1 minuta 34 sekundy**.
Dzięki na bieżąco prowadzonym analizom ruchu telefonicznego, zapewniona została odpowiednia ilość Konsultantów w poszczególnych godzinach pracy Teleinformatycznego Centrum Obsługi Mieszkańców, w wyniku czego odpowiedziano na wszystkie połączenia telefoniczne od mieszkańców.

Styczeń	1 min 46 sekundy	Lipiec	1 min 23 sekundy
Luty	1 min 41 sekundy	Sierpień	1 min 27 sekundy
Marzec	1 min 41 sekundy	Wrzesień	1 min 25 sekundy
Kwiecień	1 min 43 sekundy	Październik	1 min 25 sekundy
Maj	1 min 36 sekundy	Listopad	1 min 29 sekundy
Czerwiec	1 min 32 sekundy	Grudzień	1 min 27 sekundy

PIKI ILOŚCI POŁĄCZEŃ W ROZBICIU NA POSZCZEGÓLNE PÓŁGODZINY DNIA PRACY

W roku 2021 w oparciu o rozkład ilości połączeń obsługiwanych przez pracowników TCOM w ciągu dnia ich pracy, w rozbiciu na poszczególne półgodziny:

- w przedziale czasu pomiędzy godzinami 8.00 a 15.00 natężenie ruchu było największe;
- w przedziale czasu pomiędzy godzinami 15.30 a 17.45, ruch wyraźnie się zmniejszał.

REALIZACJA DODATKOWYCH PROCESÓW OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW W TCOM

W 2021 roku zespół TCOM WOK obsłużył dodatkowe kanały komunikacji elektronicznej:

- 343 - formularzy kontaktowych,
- 769 – zgłoszeń z aplikacji mobilnej MAM.

PUNKT INFORMACYJNY

W roku 2021 roku funkcjonował uruchomiony dodatkowy Punkt Informacji Ogólnej Urzędu Miejskiego Wrocławia zlokalizowany na parterze budynku przy ul. Gabrieli Zapolskiej 4, do którego obsługi zostali wyznaczeni pracownicy Zespołu TCOM. W sprawach związanych z procedurami UMW obsłużono bezpośrednio 18 915 klientów.

FUNKCJONOWANIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU ZARZĄDZANIA

Realizacją zadań w zakresie Zintegrowanego Systemu Zarządzania kierował Pełnomocnik Prezydenta ds. Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

W okresie od 1 czerwca do 14 września 2021 roku odbyły się audyty wewnętrzne zgodnie z Planem audytów podpisanym przez Prezydenta Wrocławia z dnia 14 maja 2021r.

Audyty zaplanowano pod kątem standardów dotyczących:

- Zarządzania jakością;
- Zarządzania środowiskowego;
- Zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy.

Audyt przeprowadzono w 27 komórkach organizacyjnych Urzędu we wszystkich Departamentach.
W związku z panującym zagrożeniem Covid-19, audyty odbywały się przestrzegając reżimu sanitarnego i spełnieniem wymagań pandemicznych.
W audytach brało udział 13 audytorów, powołanych Zarządzeniem Prezydenta nr K/18/21 z dnia 10 maja 2021 w sprawie Wewnętrznego Audytu Zintegrowanego Systemu Zarządzania w Urzędzie Miejskim Wrocławia. 12 osób pełniło funkcję audytorów wiodących.

W miesiącach czerwiec, lipiec przeprowadzono ocenę stanu formalno-prawnego, analizę aspektów środowiskowych, przedstawienie aktualnych praktyk i działań podejmowanych przez Urząd Miejski Wrocławia w zakresie zarządzania środowiskowego.

W wyniku działań prowadzonych w I półroczu, w miesiącach sierpień-październik 2021 r. dokonano aktualizacji dokumentacji systemowej.

W październiku 2021 r. odbył się Przegląd Zarządzania, na którym ustalono adekwatność polityki Zintegrowanego Systemu Zarządzania, stopień realizacji celów ZSZ.
W dniach 11—13 października 2021 w Urzędzie Miejskim Wrocławia odbył się audyt Zintegrowanego Systemu Zarządzania, przez akredytowane jednostki zewnętrzne. Po pozytywnym wyniku audytu Urząd Miejski Wrocławia otrzymał Oświadczenie weryfikatora środowiskowego potwierdzające przynależność do grona instytucji zarejestrowanych w

rejestrze EMAS oraz utrzymał certyfikat w zakresie Systemu Zarzadzania Jakością (ISO 9001:2015) oraz Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy (ISO 45001:2018).

W ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania, prowadzone były szkolenia dla pracowników zatrudnianych w Urzędzie, praktykantów i stażystów w ramach obowiązkowych szkoleń wstępnych oraz w ramach służby przygotowawczej.

BIULETYN INFORMACJI PUBLICZNEJ

Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia prowadzony i jest przez Redakcję BIP, która koordynuje pracę **133 Korespondentów i 117 Redaktorów** (Redaktorzy posiadają uprawnienia do samodzielnej publikacji).
Na dzień 31 stycznia 2021 r. Biuletyn liczył **55 tysięcy artykułów** (+ 2 tys. w stosunku do roku poprzedniego) i 101 tysięcy załączników (+11 tys. w stosunku do roku poprzedniego) co wskazuje na to, iż urząd niezmiennie od kilku lat odpowiada na zapotrzebowania Klientów związanych z dostępem do informacji, stosując cały czas przyjętą wcześniej zasadę dostępności i przejrzystości. Statystyki odwiedzin potwierdzają, że te działania idą w dobrym kierunku.
Wśród najczęściej odwiedzanych stron znajdują się niezmiennie:
- Oferty pracy (216 opublikowanych ogłoszeń o naborze,
- Przetargi, oferty miasta (136 opublikowanych postępowań),
- Przetargi na nieruchomości (300 opublikowanych ogłoszeń),
- Poradnik Klienta (408 opisanych spraw, ponad 30 więcej niż w roku ubiegłym).

Wirtualny Doradca, dostępny ze stron BIPu to w 2021 roku **4752 zadane potania**, na które udzielono **9500 odpowiedzi.**

W zakresie rozwoju firma prowadząca obsługę techniczną biuletynu**,** przeprowadziła **kilka aktualizacji systemu i modernizacji**:
- zmianę schematu odnośników do dokumentów w bazie aktów prawa lokalnego,
- modernizację funkcjonalności modułu ogłoszeń o naborach na wolne stanowiska oraz modułu otwarte konkursy ofert,
- opracowanie i uruchomienie wersji pełnoekranowej wraz z nowym nagłówkiem graficznym BIP.

W ramach **systematycznych prac modernizacyjnych wykonano**:
- optymalizację BIP pod kątem wymogów dostępności cyfrowej WCAG 2.1.,
- modernizację funkcjonalność rejestru zmian treści artykułu,
- modernizację moduł wyszukiwarki zaawansowanej,
- modernizację funkcjonalności w panelu administracyjnym BIP m.in. wprowadzono funkcję statystyk wyszukiwanych haseł w BIP.

Po stronie Redakcji i całego zespołu redakcyjnego (Korespondenci i Redaktorzy) przez cały rok 2021 trwały prace nad dostosowaniem stron i plików do wymogów cyfrowej dostępności. Cały czas trwa również proces szkolenia się Redaktorów i Korespondentów BIP w zakresie stosowania przepisów Ustawy.

STAN BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY ORAZ REALIZACJI ZADAŃ PRZEZ ZESPÓŁ DS. BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY W URZĘDZIE MIEJSKIM WROCŁAWIA
Zespół ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy realizuje zadania wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 109, poz. 704, ze zmianami z 2004 r. Nr 246, poz. 2468 oraz wynikające z 2005

r. Nr 117, poz. 986), Zarządzenia Nr 835/15 Prezydenta Wrocławia w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia (ze zm.) oraz uwzględniając założenia Zintegrowanego Systemu Zarządzania, w tym wymogi normy PN-ISO 45001:2018 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy – Wymagania i wytyczne stosowania. Ogólne cele w tym zakresie, opisane są w zatwierdzonej przez Prezydenta Wrocławia Polityce Zintegrowanego Systemu Zarządzania w UMW. Działania te głównie mają służyć zapewnieniu bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, zapobieganiu wypadkom przy pracy oraz chorobom zawodowym. Wiąże się to przede wszystkim z zapewnieniem zgodności stanu bezpieczeństwa i higieny pracy, z wymaganiami prawnymi.
W 2021 r. Zespół ds. BHP podejmował szereg działań w celu zapewnienia zgodności z istniejącymi wymogami oraz zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy w Urzędzie Miejskim Wrocławia. Podejmowane działania miały w szczególności na celu zapobieganie wypadkom przy pracy i schorzeniom mogącym wiązać się z wykonywaną pracą oraz zagrożeniem związanym z Sars-CoV-2. Poniżej zostały wymienione istotne działania w poszczególnych obszarach oraz stwierdzony stan bezpieczeństwa i higieny pracy. Zespół ds. BHP stale podnosi świadomości pracowników i kierownictwa poprzez spotkania, konsultacje, porady, telefony, Emile, itp.
Informacje dot. ilości zrealizowanych w roku 2021 postępowań i zadań na tle lat poprzednich, w zakresie wybranych zagadnień przedstawiono w poniższej tabeli.

Rodzaj sprawy	**2021 r.**	**2020 r.**	**2019 r.**	**2018 r.**
Wypadki przy pracy pracowników i wypadki zrównane z wypadkami przy pracy	14	9 wypadków przy pracy pracowników na umowę o prace i 3 wypadki przy pracy pracowników na umowę zlecenie	14	12
Zgłoszenia zdarzeń potencjalnie wypadkowych	17	11	10	11
Postępowania ws. wypadków w drodze do pracy i z pracy	24	17	21	14
Udział i przeglądy obiektów w ramach komisji bezpieczeństwa i higieny pracy	13	13	10	10
Opiniowanie wniosków ws. odzieży, obuwia roboczego, środków ochrony indywidualnej	23	18	22	18
Ocena komputerowych stanowisk pracy (ilość wydziałów/biur)	30	18	2	1
Przeglądy dot. stanowisk pracy kobiet w ciąży i	18	10	16	38

pracowników niepełnosprawnych będących pod szczególną ochroną zgodnie z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie służby bhp				
Instrukcje stanowiskowe bhp	1	3	8	3
Ocena ryzyka zawodowego	1 ocena	4 oceny	4 oceny	3 oceny
Opracowanie i aktualizacja procedur i Zarządzeń Prezydenta.	3	7	3	1
Przeszkolono w zakresie instruktażu ogólnego w dziedzinie bhp	313	235	296	282
Opracowanie lub aktualizacja broszur bhp/p.poż	1	1	2	2
Materiały propagujące bhp w Urzędzie Miasta Wrocławia (artykuły, slajdy itp.)	1	1	1	1

WYPADKI PRZY PRACY, WYPADKI W DRODZE DO I Z PRACY, ZDARZENIA POTENCJALNIE WYPADKOWE

Zakończono postępowania w sprawie 14 zdarzeń zgłoszonych i zakwalifikowanych jako wypadki przy pracy lub wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy – dotyczące pracowników Urzędu. W ramach prowadzonych ustaleń nie stwierdzono wypadków zbiorowych (co najmniej 2 osoby poszkodowane w wyniku jednego zdarzenia) oraz aby skutkami były urazy ciężkie lub śmiertelne. Skutkami wypadków były lekkie urazy. Najczęściej występującą przyczyną zdarzeń wypadkowych było niezachowanie wystarczającej uwagi przez poszkodowanego pracownika.

Powyższa tabela miedzy innymi obrazuje ilość pracowników Urzędu poszkodowanych w wypadkach przy pracy i wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy (podczas delegacji służbowej), zgodnie z rokiem wystąpienia. W roku 2021 zaobserwowano minimalny wzrost wypadkowości w odniesieniu do poprzedniego roku w Urzędzie Miejskim Wrocławia. Na bieżąco podejmowano działania celem zapobiegania powtórzeniu się przyczyn. Zakończono postępowania dot. 24 zgłoszeń wypadków w drodze z domu do pracy bądź z pracy do domu, które również zostały odpowiednio zakwalifikowane. Wszystkie zdarzenia, miały wyłącznie znamiona wypadków lekkich, przeważnie powodujących czasową niezdolność do pracy.

Podjęto działania w sprawie 17 zgłoszeń zdarzeń potencjalnie wypadkowych, gdzie zaistniały symptomy wypadku przy pracy lecz pracownicy nie doznali urazów. W wyniku przeprowadzonych postępowań, podjęto działania mające na celu uniknięcie wystąpienia w przyszłości podobnych zdarzeń, które mogłyby być wypadkami przy pracy.

CHOROBY ZAWODOWE

W roku 2021, Zespół ds. BHP na bieżąco współpracował z lekarzem medycyny pracy w zakresie stosowania profilaktyki i zapobiegania schorzeniom związanym z warunkami środowiska pracy, podczas:

- przeglądów stanowisk pracy w ramach komisji bhp,
- omawiania kart ocen ryzyka zawodowego,
- konsultacji dotyczących indywidualnych stanowisk pracy,
- konsultacje dotyczące zapisów na zaświadczeniach lekarskich,
- konsultacje dotyczące stanowisk pracy osób niepełnosprawnych,
- konsultacje w sprawie Sars-CoV-2.

Za pomocą opracowanej ankiety przeprowadzono ocenę stanowisk komputerowych w nowych obiektach Urzędu Miejskiego Wrocławia. Ankietę w 2021 r. przesłano zgodnie z planem do komórek organizacyjnych i po wypełnieniu przez pracowników, podejmowano działania zmierzające do wyeliminowania zawartych uwag w zakresie zagrożeń schorzeniami lub zagrożeń wypadkowych. Przyjęta forma ankiety i informacje w niej zawarte, uwzględniają optymalizowanie działań na rzecz doskonalenia stanu bhp, w aspektach:

- spełnienia wymagań prawnych,
- świadomości pracowników,
- zaangażowania pracowników,
- umiejętności prawidłowego postępowania i komunikacji w zakresie właściwego wyposażenia indywidualnego stanowiska pracy oraz organizacji pracy,
- bieżącego nadzoru nad warunkami pracy na stanowisku komputerowym (narzędzie dla osób kierujących pracownikami i pracowników).
- zaangażowania kierowników działów do podejmowania działań w zakresie bhp.

Nie uzyskano informacji o ewentualnym stwierdzeniu na przestrzeni roku 2021 chorób zawodowych. Zespół ds. BHP prowadził celowe działania związane z podnoszeniem świadomości pracowników oraz stosowaniem właściwej organizacji stanowisk i procesów pracy.

OPRACOWANIE LUB AKTUALIZACJA BROSZUR BHP I PPOŻ

Zespół ds. BHP, w roku 2021 aktualizował opracowaną broszurę: „BHP na co dzień", we *współpracy z Biurem Promocji Miasta i Turystyki. Broszury dostępne są stale dla wszystkich pracowników w zasobach sieciowych, w lokalizacji M:\BHP_EMAS_Instrukcje\BHP\Publikacje, porady i m.in. przekazywane są nowozatrudnionym osobom. Broszury w pigułce wskazują podstawowe informacje i procedury, odpowiednio z zakresu ochrony ppoż. oraz udzielania pierwszej pomocy. Opracowane broszury, w treści ujmują powiązania z inną dokumentacją niezbędną lub pomocną w zakresie bhp.

W roku 2021 Zespół ds. BHP ponadto opracował i na bieżąco aktualizował za pomocą poczty elektronicznej Lotus, oraz na dysku M i wysłał do wszystkich pracowników Urzędu materiały, artykuły dotyczące Sars-CoV-2 jak również w ramach podnoszenia świadomości i wiedzy opracował Test BHP dla wszystkich pracowników.

SZKOLENIA Z ZAKRESU BHP

Pracownicy Zespołu ds. BHP przeprowadzili w roku 2021 szkolenia wstępne ogólne dla 313 osób (pracowników, stażystów, praktykantów), co jest największą w porównaniu do ilości takich szkoleń, przeprowadzonych w latach poprzednich.

Prowadzono bieżącą współpracę z Wydziałem Organizacyjnym i Kadr, dotyczącą m.in. wyznaczania osób na właściwe ze względu na zajmowane stanowisko pracy, obowiązkowe szkolenia okresowe z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Organizatorom szkoleń okresowych przekazywano aktualizowane materiały i informacje z zakresu BHP, dotyczące specyfiki Urzędu Miejskiego Wrocławia, do wykorzystania podczas przeprowadzania tych szkoleń.

Na bieżąco uaktualniano materiały bhp i ppoż. dostępne dla pracowników Urzędu, które są dostępne w lokalizacji sieciowej M:\BHP_EMAS_Instrukcje\BHP.
W roku 2021 wypracowano rozwiązanie dot. stałego dostępu do aktualizowanej dokumentacji z zakresu bhp, dla prowadzącego szkolenia okresowe bhp pracowników Urzędu - za pośrednictwem Centrum Usług Informatycznych i w uzgodnieniu z Działem Zasobów Ludzkich i Szkoleń (WOK). Prowadzący posiada obecnie zdalny dostęp do wybranych materiałów – obowiązujących w Urzędzie aktów prawnych, instrukcji bhp, ocen ryzyka zawodowego, opracowań (niezbędnych do prowadzenia szkoleń okresowych), które zamieszczone są w zasobach sieciowych Urzędu i dostępne dla pracowników (katalog „BHP" na dysku „M"). Tym samym zapewniono stosowanie aktualnych wymagań prawnych (uwzględnione w uzgodnionych i obowiązujących obecnie programach szkoleń okresowych).

SPRAWY ORGANIZACYJNO-PRAWNE

- Udzielano szeregu porad i zaleceń związanych z organizacją nowych stanowisk pracy jak i licznymi przeprowadzkami oraz nowymi obiektami.
- We współpracy z Wydziałem Obsługi Urzędu, pracownicy Zespołu ds. BHP podejmowali działania w zakresie przystosowania stanowisk pracy osób niepełnosprawnych, które były nowotworzone bądź reorganizowane w Urzędzie. Przeprowadzano przeglądy w tym zakresie.
- Udzielano konsultacji i przeprowadzano przeglądy obiektów UMW, w ramach prac Komisji BHP. Podczas spotkań tej Komisji, które odbywają się okresowo, omawiano na bieżąco środki profilaktyczne. W ramach tych działań nie stwierdzono istotnych uchybień lub zaniedbań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w Urzędzie.
- Udzielano szeregu informacji i porad dla Wydziałów Urzędu, pracowników i jednostek gminnych.
- Opiniowano wnioski dyrektorów wydziałów o przyznanie odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej dla pracowników Urzędu.
- Na ogólnodostępnej w Urzędzie lokalizacji sieciowej: M:\BHP_EMAS_instrukcje\BHP, udostępniane są istotne i bieżących informacje z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, które są na bieżąco aktualizowane (instrukcje, oceny ryzyka zawodowego, programy szkoleń dla kadry kierowniczej Urzędu, informacje dotyczące organizacji udzielania pierwszej pomocy, zasady bezpiecznej pracy, itp.), wspomagające pracę kierownictwa.
- Współpracowano z lekarzem medycyny pracy, prowadząc również ustalenia z zakresu wydawanych zaleceń dot. organizacji stanowisk pracy, pomiaru temperatury ciała w związku z Sars-Cov-2, opiniowaniem ocen ryzyka zawodowego.
- Konsultacje w sprawie planowych korekt do Regulaminu Pracy.
- Konsultacje w sprawie rozwiązań organizacyjno-technicznych dotyczących wykonywania pracy zdalnej w Urzędzie Miejskim Wrocławia na czas zagrożenia epidemicznego.
- Prowadzono czynności związane z pisemną korespondencją, w tym elektroniczną, jaka wypływała do Zespołu.
- Aktualizowano wypracowane w poprzednich latach opracowania i druki, opracowane w poprzednich latach przez Zespół ds. BHP, które są przystosowane do specyfiki Urzędu dla potrzeb pracowników, osób kierujących pracownikami oraz potrzeb komórek organizacyjnych, m. in. takie jak:
    - ankieta oceny komputerowego stanowiska pracy,
    - lista kontrolna dot. stanowiska pracy pracownika niepełnosprawnego,
    - lista kontrolna dot. aktualności przeglądów i konserwacji dla obiektów Urzędu,
    - skierowanie na badania z zakresu medycyny pracy (druk wynikający z przepisów prawnych lecz uszczegółowiony),
    - wniosek z opinią lekarza ws. okresu zwolnienia lekarskiego po wypadku,
    - informacja dla poszkodowanego w wypadku przy pracy,
    - informacja dla poszkodowanego w wypadku w drodze do/z pracy,

- klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania przez Zespół ds. BHP danych osobowych.

W 2021 r. zaktualizowało zasady i zalecenia bezpiecznej pracy w Urzędzie Miejskim Wrocławia w związku z zagrożeniem koronawirusem SARS-COV-2.

- Aktualizowano karty ocen ryzyka zawodowego:
  - stanowisko pracy kierowcy samochodu osobowego,
  - stanowisko pracy operatora wózka jezdnego widłowego,
  - stanowisko pracy pracownika fizycznego - telefonisty

DZIAŁANIA W RAMACH ZINTEGROWANEGO SYSTEM ZARZĄDZANIA

Pracownicy, Zespołu ds. BHP, po odbyciu szkoleń dla audytorów wewnętrznych brali czynny udział w audytach wewnętrznych oraz zewnętrznych, w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania w UMW, co przyczyniało się również do poprawy stanu bhp w Urzędzie. W ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania zastąpiono normę PN-N-18001 normą PN-ISO 45001:2018.

Zgodnie z ISO 45001:2018 wdrożenie i utrzymanie systemu zarządzania BHP, jego skuteczność i zdolność do osiągnięcia zamierzonych wyników zależy od wielu czynników, które mogą obejmować:

- przywództwo, zaangażowanie, odpowiedzialność najwyższego kierownictwa;
- rozwijanie w organizacji kultury bezpiecznej pracy;
- komunikację;
- konsultacje i udział pracowników / przedstawicieli pracowników;
- przydzielanie niezbędnych zasobów;
- polityki w zakresie BHP, zgodne z ogólnymi celami strategicznymi i kierunkiem działania organizacji;
- skuteczny proces identyfikacji zagrożeń, kontrolowania ryzyka związanego z BHP i wykorzystywania szans;
- ciągłą ocenę wyników i monitorowanie systemu zarządzania BHP w celu poprawy wyników;
- integrację systemu zarządzania BHP z procesami biznesowymi organizacji;
- cele BHP spójne z polityką BHP, które uwzględniają zagrożenia, ryzyka i szanse;
- zgodność z wymaganiami prawnymi i innymi.

W ramach przeprowadzonych audytów potwierdzono, że procesy przebiegają zgodnie z opisanymi procedurami. Audytorzy wewnętrzni podczas przeglądu wnosili spostrzeżenia dot. rozszerzenia zapisów w procedurze komunikacji bhp dot. stron zewnętrznych, większego ujednolicenia zapisów dot. postępowania w sytuacjach awaryjnych w instrukcjach stanowiskowych bhp oraz ściślejszego wskazania odpowiedzialności pracowników i kierowników, w procedurze oceny ryzyka zawodowego. Spostrzeżenia zostały uwzględnione w zaktualizowanej dokumentacji.

Audyt zewnętrzny, przeprowadzony w Zespole ds. BHP potwierdził właściwość prowadzonych przez Zespół działań i spełnienie wymagań systemu w odniesieniu do całej organizacji, skuteczne docieranie do świadomości pracowników i klientów Urzędu. Brak zaleceń ze strony audytorów zewnętrznych.

Zespół BHP brał bezpośredni udział we wdrażaniu obowiązujących w UMW procedur związanych wynikających w szczególności z wymagań PN-ISO 45001. Uczestniczono w organizowanych przez Urząd spotkaniach i szkoleniach dotyczących Zintegrowanego Systemu Zarządzania, mających na celu m.in. doskonalenie zarządzania w zakresie BHP.

Procedury związane z bhp, modyfikowane/wprowadzone w 2021 r. (3 procedur)

- Postępowanie w sytuacjach awaryjnych
- Zarządzanie oceną ryzyka zawodowego w UMW.

- Postępowanie w związku z zaopatrzeniem w wyroby lub usługi w UMW, w tym wynajmowanie pomieszczeń (połączono dotychczasowe 2 procedury: 1 - dot. podwykonawstwa, 2 - dot. zakupów).

Szczególnie istotne zadania związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, realizowane na bieżąco przez Zespół ds. BHP w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania, przedstawiono poniżej:

- profilaktyka – reagowanie na zagrożenia i zapobieganie występowaniu wypadków przy pracy oraz chorób zawodowych, współpraca z lekarzem medycyny pracy,
- postępowania w związku ze zgłoszonymi wypadkami przy pracy pracowników i osób świadczących pracę na podstawie umów cywilno-prawnych oraz wypadkami w drodze z domu do pracy i z pracy do domu – zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 105, poz. 870) i odpowiednio zgodnie z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002r. w sprawie trybu uznawania zdarzenia powstałego w okresie ubezpieczenia wypadkowego za wypadek przy pracy, kwalifikacji prawnej zdarzenia, wzoru karty wypadku i terminu jej sporządzenia (Dz.U. z 2013 r. poz. 1618) oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad oraz trybu uznawania zdarzenia za wypadek w drodze do pracy lub z pracy, sposobu jego dokumentowania, wzoru karty wypadku w drodze do pracy lub z pracy oraz terminu jej sporządzania (Dz.U. z 2013 r. poz. 924),
- realizacja procesu szkoleń z zakresu BHP (w porozumieniu z Wydziałem Organizacyjnym i Kadr) – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. Nr 180, poz. 1860 ze zmianami oraz z 2019 r. poz. 1099),
- analiza i ocena ryzyka zawodowego pracowników Urzędu – zgodnie z ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1320),
- wypełnianie zadań związanych z udziałem w Komisji BHP, m.in. dokonującej przeglądów budynków i stanowisk pracy w Urzędzie - zgodnie z ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1320) oraz zgodnie z Zarządzeniem NR /K/9/18 Prezydenta Wrocławia z dnia 19 marca 2018.

KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

Komisja Bezpieczeństwa i Higieny Pracy powołana zarządzeniem nr K/9/18 Prezydenta Wrocławia z dnia 29 marca 2018 r. ze zm., w 2021 r. zebrała się na 12 posiedzeniach, realizując cele wyznaczone w planie spotkań na ten rok. Komisja m.in. wskazywała zgłaszane przez pracowników i stwierdzone podczas przeglądów, potrzeby dotyczące poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w obiektach Urzędu i bezpośrednio na stanowiskach pracy. Podczas spotkań Komisji z pracownikami i w trakcie przeglądów, przekazywano pracownikom informacje o ich prawach i obowiązkach. W ramach działań Komisja miała na uwadze identyfikację ewentualnych zmian które wymagałyby aktualizacji „Karty oceny ryzyka zawodowego". Wskazywano ewentualne potencjalne zagrożenia oraz sposoby im zapobiegania. Zwracano uwagę na organizację i wyposażenie stanowisk pracy, pomieszczeń, stan klatek schodowych, korytarzy obiektów w których wykonują obowiązki służbowe pracownicy Urzędu Miejskiego Wrocławia. Zwracano się do administratorów obiektów o informacje dotyczące sprawności instalacji elektrycznych, odgromowych, dymowych. Formułowano zalecenia i przypominano o zasadach wyposażania apteczek pierwszej pomocy, zabezpieczania wszelkiego rodzaju przewodów przebiegających w pomieszczeniach pracy, oznakowania i wyposażania miejsc gdzie może występować zwiększone ryzyko wypadku oraz wskazywano propozycje ewentualnych modernizacji. Interweniowano w tych miejscach, gdzie pracownicy zgłaszali problemy Oddziałowym Społecznym Inspektorom Pracy lub bezpośrednio członkom Komisji BHP.

Realizacja szeregu wydanych przez Komisję zaleceń, przyczynia się do stałej poprawy warunków pracy pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia, wpływa na zmniejszenie ilości występujących wypadków przy pracy oraz zmniejszenie prawdopodobieństwa zachorowań na choroby zawodowe. Komisja BHP mając na względzie udział przedstawicieli pracowników oraz przedstawicieli pracodawcy, w ramach konsultacji przyczynia się do odpowiedniej optymalizacji i określenia priorytetów dot. podejmowanych działań na rzecz doskonalenia stanu bezpieczeństwa i higieny pracy, uwzględniając również utrzymanie jak najlepszego wizerunku Urzędu i urzędnika dla klientów zewnętrznych.

KONTROLE ORGANÓW NADZORU NAD WARUNKAMI PRACY

W roku 2021 została przeprowadzona kontrola przez Państwową Inspekcję Pracy, obejmująca między innymi aspekty bezpieczeństwa i higieny pracy – nie wydała zaleceń.
Państwowa Inspekcja Sanitarna w komórce bhp nie przeprowadziła kontroli w 2021 roku.
Państwowa Straż Pożarna nie przeprowadziła kontroli w obiektach administracyjnych urzędu w 2021 roku.
Odbyły się próbne ewakuacje z wszystkich budynków Urzędu Miasta Wrocławia, które spełniają takie wymagania prawne.

PRZEPROWADZONE DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU PODWYŻSZENIE JAKOŚCI OBSŁUGI KLIENTÓW ORAZ USPRAWNIENIE FUNKCJONOWANIA URZĘDU

Wydział Obsługi Urzędu w ramach realizacji przydzielonych zadań w roku sprawozdawczym 2021 podejmował działania na podstawie zaplanowanych i przyjętych założeń:

- utrzymania infrastruktury Urzędu Miejskiego Wrocławia w stanie gwarantującym optymalne i bezpieczne warunki pracy,
- zapewnienia zasobów materiałowo-technicznych i technologii umożliwiającej terminową realizację zadań,
- podwyższenia standardów, optymalizowania i stałego monitorowania kosztów i potrzeb.

REMONTY I INWESTYCJE

INWESTYCJE

Modernizacja elewacji obiektów UMW: ul. Gabrieli Zapolskiej 4 i Wojciecha Bogusławskiego 6.

Wartość wykonanych robót – 2 175 442,28 zł brutto
Procentowy wskaźnik wykonania robót: 100%
Obecny budynek biurowy wzniesiono około 1915 r. na podstawie projektu wrocławskiego architekta Alwina Wedmann'a w secesyjnym stylu. Modernizacją objęto elewację zachodnią i południową. Wymieniono uszkodzone tynki, strukturalnie wzmocniono zachowane oryginalne tynki. Wykonano pełny zakresu prac konserwatorskich poprzez odtworzenie, uzupełnienie i wycyzelowanie dekoracji. Elewacje wraz z dekoracjami wymalowano farbami silikatowymi uwzględniając wyniki badań stratygraficznych. Wymieniono opierzenia i obróbki blacharskie. Na elewacjach osadzono nowe stylowe uliczne oprawy oświetleniowe.

Elewacja budynku UMW od strony ul. G. Zapolskiej 4. Fot. UM

Elewacja budynku UMW od strony ul. W. Bogusławskiego 6. Fot. UM

Budowa wielofunkcyjnej hali sportowej przy ul. Racławickiej 62.
Wartość wykonanych robót – 30 297 782,50 zł brutto

Procentowy wskaźnik wykonania robót: 100%
Otrzymano dofinansowanie ze środków budżetu państwa oraz funduszy celowych na łączną kwotę 5 500 000,00 zł. Wielofunkcyjną halę sportową wybudowano na potrzeby realizacji statutowych zadań wrocławskich klubów sportowych oraz prowadzenia **rozgrywek zawodów rangi okręgowej, wojewódzkiej i krajowej.** Jednonawowa hala posiada możliwość wydzielenia odrębnych sal przeznaczonych do 4 dyscyplin sportowych: podnoszenie ciężarów, judo, zapasy, boks. Obiekt jest dostępny dla osób z niepełnosprawnościami. W budynku znajdują się m.in. szatnie z zapleczem sanitarnym, pokoje dla trenerów, sauna, pomieszczenia odnowy biologicznej i fizjoterapii. Budynek o powierzchni 3500 m² posiada mobilną widownię na 400 osób oraz jest wyposażony w instalację fotowoltaiczną. Halę wybudowano w przeciągu dwunastu miesięcy od dnia otrzymania pozwolenia na budowę.
Na potrzeby obsługi hali wybudowano drogę usprawniającą poruszanie po kompleksie sportowym. Droga pełni funkcję ewakuacyjną i przeciwpożarową.

Hala wielofunkcyjna przy ul. Racławickiej 62 - fasada. Fot. UM

Hala wielofunkcyjna przy ul. Racławickiej 62 – wnętrze hali. Fot. UM

Hala wielofunkcyjna przy ul. Racławickiej 62 – widownia i pomieszczenie sanitarne. Fot. UM

Hala wielofunkcyjna przy ul. Racławickiej 62 – droga. Fot. UM

Budowa dwóch boisk piłkarskich przy ul. Racławickiej 62.
Wartość wykonanych robót – 1 000 000,00 zł brutto
Procentowy wskaźnik wykonania robót: 33,5%
Przedmiotowa inwestycja polega na zaprojektowaniu i wybudowaniu dwóch boisk piłkarskich, każde o wymiarach 90 m x 45 m o nawierzchni ze sztucznej trawy wraz z zapleczem i infrastrukturą techniczną.
Zakres prac obejmował opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem niezbędnych decyzji administracyjnych, wykonanie robót ziemnych, dostawę warstwy odsączającej, wykonanie odwodnienia boisk piłkarskich, wykonanie okablowania oświetlenia płyt boisk, wykonanie zewnętrznej sieci kanalizacyjnej i wodociągowej.
Pozostała część robót, które stanowią 66,5% wartości zadania inwestycyjnego, zostanie zrealizowana w 2022 r. Umowny termin zakończenia prac 31 marca 2022 r.

Rozbudowa systemu klimatyzacji wraz z dostawą i montażem urządzeń współpracujących w budynkach UMW.
W ramach przedmiotowego zadnia wykonano:
- Przebudowę węzła wody lodowej wraz z systemem sterowania i układem chłodzenia w obiekcie Urzędu Miejskiego Wrocławia przy Sukiennicach 9.

Wartość wykonanych robót: 144 156,00 zł brutto
Procentowy wskaźnik wykonania robót: 100%
- Dostawę urządzeń i montaż kompletnego systemu klimatyzacji wraz z opracowaniem dokumentacji na potrzeby obiektów Urzędu Miejskiego Wrocławia:
  - ul. G. Zapolskiej 4 w 72 pomieszczeniach biurowych na I, II i III piętrze,
  - ul. Świdnicka 53 w 21 pomieszczeniach biurowych na IV i V piętrze.

Wartość wykonanych robót: 644 064,90 zł brutto
Procentowy wskaźnik wykonania robót: 100%
- Wymianę programu komputerowego sterującego systemem klimatyzacji i wentylacji w Sali Sesyjnej.

Wartość wykonanych robót: 7 011,00 zł brutto
Procentowy wskaźnik wykonania robót: 100%

REMONTY
W ramach zadań remontowych wykonano:

Roboty budowlane.

Wartość wykonanych robót: 1 987 628,00 brutto
Procentowy wskaźnik wykonania robót: 100%
W zakresie robót budowlanych wykonano: malowanie korytarzy, pomieszczeń biurowych, wymianę/cyklinowanie podłóg, wykonanie nowych gładzi tynkarskich w remontowanych pomieszczeniach, kompleksowe remonty pomieszczeń sanitarnych. W sumie wyremontowano sześćdziesiąt jeden pomieszczeń i dwa korytarze. Ponadto remont sanitariatów, przeprowadzono konserwację zewnętrznych drzwi południowych w budynku pl. Nowy Targ 1-8 oraz osadzono troje nowych drzwi.

Remont portierni w budynku Urzędu Miejskiego Sukiennice 10.
Modernizacją objęto portiernię znajdującą się w zachodnim narożniku budynku. Zakres robót obejmował kompleksową przebudowę i reorganizację wnętrza. W ramach prowadzonych robót zainstalowano nową infrastrukturę techniczną umożliwiającą sprawne monitorowanie i dozorowanie obiektu. Wymalowano ściany i odświeżono pomieszczenie socjalne za portiernią. Wyeksploatowane szafy i blaty zastąpiono nowymi.

Portiernia w budynku Sukiennice 10. Fot. UM

Remont portierni w budynku Urzędu Miejskiego Sukiennice 9.
Budynek Nowego Ratusza wzniesiono w latach 1860-1864 r. na podstawie projektu architekta Friedricha Augusta Stülera w neogotyckim stylu. Modernizacją objęto portiernię Straży Miejskiej znajdującą się w południowo-wschodnim narożniku. Zakres robót obejmował kompleksową przebudowę i reorganizację wnętrza. W ramach prowadzonych robót zainstalowano nową infrastrukturę techniczną umożliwiającą sprawne monitorowanie i dozorowanie obiektu. Wymalowano ściany. Wyeksploatowane szafy i blaty zastąpiono nowymi.

Portiernia w budynku Sukiennice 9. Fot. UM

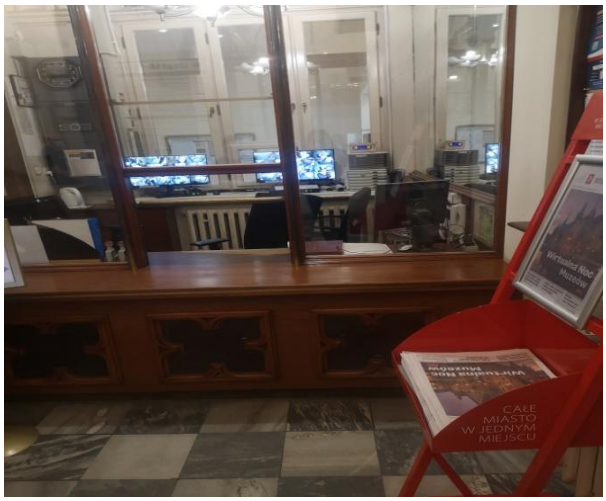

Remont dźwigu osobowego zainstalowanego przy głównej klatce schodowej w obiekcie UMW przy pl. Nowy Targ 1-8.

Wartość wykonanych robót: 93 120,00 zł brutto

Procentowy wskaźnik wykonania robót: 100% wykonania

W 2021 roku poddano gruntownemu remontowi zabytkową windę z około 1930 r. Historyczne urządzenie dostosowano do wymogów bezpieczeństwa zachowując walory estetyczne i zabytkowe. Kraty ozdobione stylową ornamentyką poddano gruntownym zabiegom konserwatorskim usuwając wtórne powłoki malarskie. Brakujące elementy dekoracyjne uzupełniono na podstawie zachowanych wzorów. Całość pomalowano uwzględniając wyniki badań stratygraficznych. Podobny zakres czynności przeprowadzono w stosunku do płycinowych drewnianych okładzin wagonu windy przywracając historyczną kolorystykę.

Widok dźwigu osobowego w głównej klatce schodowej budynku przy pl. Nowy Targ 1-8. Fot. UM

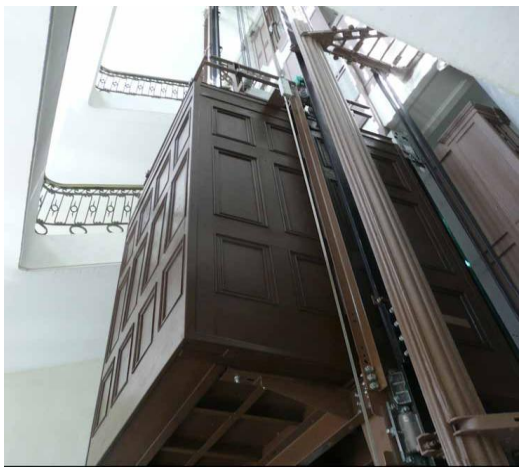

Remont schodów w budynku Urzędu Miejskiego przy ul. Kotlarskiej 41.
Remontem objęto schody wewnętrzne przy wejściu głównym do budynku. Wykonano nowe stopnie i podstopnice, które następnie wyłożono wykładziną z tarketu. Dla zwiększenia bezpieczeństwa komunikacyjnego krawędzie stopni wykończono metalową ryflowaną listwą obwiedniową.

Schody przy wejściu głównym w budynku UMW ul. Kotlarska 41. Fot. UM

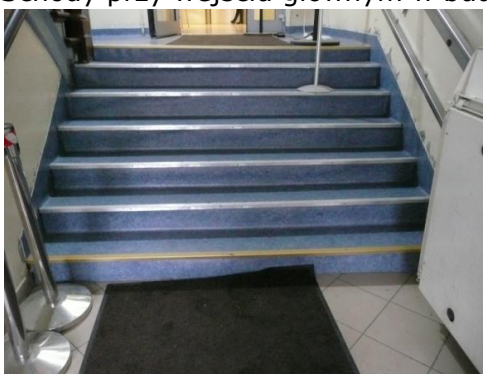

Remont chodnika przy budynku Urzędu Miejskiego ul. P. Włodkowica 20.
Przy wejściu głównym do budynku Urzędu Stanu Cywilnego z pasa komunikacyjnego usunięto stare popękane i odspojone płyty gresowe stanowiące zagrożenie dla pieszych. Po odpowiednim przygotowaniu podłoża nowy chodnik wykonano z szarych płyt granitowych. Z tego samego materiału wykonano cokół budynku i parapety witryn okiennych.

Chodnik przy wejściu głównym do budynku przy ul. P. Włodkowica 20. Fot. UM

Usunięcie skutków pożaru oraz naprawa elewacji budynku przy ul. W. Bogusławskiego 8, 10.
W ramach likwidacji skutków pożaru wykonano nowe docieplenie elewacji wykańczając ściany strukturalnym tynkiem. Uszkodzone i pogięte ramy okienne wymieniono na nowe. Pomieszczenia socjalne i biurowe poddano dezynfekcji usuwając warstwy brudu i sadzy. Ściany pomalowano. W najbardziej zniszczonych pokojach wymieniono tynki. Sprawdzono, wymieniono i udrożniono przewody wentylacyjne. Wymieniono uszkodzoną instalację elektryczną w zakresie oprzewodowania, osprzętu i opraw oświetleniowych.
Wymieniono system sygnalizacji pożaru (SSP) w związku z jego znacznym uszkodzeniem w trakcie akcji gaśniczej i brakiem możliwości naprawy gdyż producent nie wspiera tego systemu i brak jest osprzętu urządzeń do wymiany.

Budynek przy ul. W. Bogusławskiego 8, 10 – widok po remoncie. Fot. UM

Wykonanie wentylacji mechanicznej w pomieszczeniach archiwum w piwnicy budynku UMW przy ul. G. Zapolskiej 4.
Wartość wykonanych robót: 154 734,00zł brutto
Procentowy wskaźnik wykonania robót: 100%
Dostawa i montaż urządzeń wentylacyjnych nawiewnych z funkcją chłodzenia i wywiewnych wraz z instalacją i systemem sterowania na potrzeby pomieszczeń archiwum w budynku UMW.

Remont urządzenia samoczynnego załączania rezerwy (SZR) w obiekcie UMW przy al. M. Kromera 44.
Wartość wykonanych robót: 48 129,90 zł brutto
Procentowy wskaźnik wykonania robót: 100%
W celu zapewnienia niezawodności działania systemu zasilania dla budynku Urzędu Miejskiego Wrocławia został przeprowadzony remont wyeksploatowanego urządzenia SZR (samoczynnego załączenia rezerwy). Zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne gwarantujące pewność zadziałania i spełniające obecne standardy techniczne.

Wymiana opraw oświetleniowych w Sali Sesyjnej Ratusza Miejskiego przy Sukiennicach 9.
Wartość wykonanych robót: 154 119,00 zł brutto
Procentowy wskaźnik wykonania robót: 100%
Zamontowana pod koniec lat 90-tych halogenowa instalacja oświetlenia była technicznie wyeksploatowana co doprowadzało do przegrzewania konstrukcji oprawy i częstych awarii. Zainstalowano nowoczesne oprawy z wysokowydajnymi źródłami LED dostosowując system oświetlenia do obowiązujących przepisów oraz zwiększając bezpieczeństwo pożarowe budynku.

Roboty elektryczne.
Wartość wykonanych robót: 710 162,00 zł brutto
Procentowy wskaźnik wykonania robót: 100%
W zakresie robót instalacji elektrycznej wykonano: konserwację, serwis oraz usuwanie na bieżąco powstałych awarii w wyniku codziennej eksploatacji urządzeń. W ramach drobnych robót elektrycznych sukcesywnie były wymieniane stare wyeksploatowane oprawy z oświetleniem jarzeniowym na nowe oświetlenie z nowoczesnymi i wysokowydajnymi źródłami światła LED.
W sumie zainstalowano nowe oprawy w dziewięćdziesięciu czterech pomieszczeniach: pokojach biurowych, korytarzach, pomieszczeniach socjalnych, toaletach, piwnicach.

Ponadto zainstalowano na korytarzach czujniki ruchu, wymieniono tablicę bezpiecznikową, wykonano nową instalację zasilającą pompy odwadniające w piwnicach obiektu przy ul. G. Zapolskiej 4. Zamontowano nowe oprawy oświetlenia chodnika przed budynkiem USC, ul. P. Włodkowica 20, oraz wymieniono oświetlenie terenu przy budynku al. Marcina Kromera 44.

Roboty instalacji sanitarnych.
Wartość wykonanych robót: 156 463,54 zł brutto
Procentowy wskaźnik wykonania robót: 100%
W zakresie robót sanitarnych wykonano: konserwację, serwis oraz bieżącą likwidację powstałych awarii w wyniku codziennej eksploatacji urządzeń sanitarnych i naturalnego starzenia się instalacji ciepłej i zimnej wody użytkowej, w tym również instalacji kanalizacyjnych.

Roboty dekarsko-blacharskie.
Wartość wykonanych robót: 150 764,40 zł brutto
Procentowy wskaźnik wykonania robót: 100%
Robotami blacharsko-dekarskimi objęto miejscowe ogniska występowania nieszczelności w pokryciu dachowym obiektów Urzędu miejskiego Wrocławia. W kamienicy Rynek 13 naprawiono dach płaski od strony podwórza. W budynku przy ul. Kotlarskiej 41 naprawiono strop, częściowo wymieniono poszycie i pokrycie dachu. W budynku przy pl. Nowy Targ 1-8 miejscowo wymieniono elementy konstrukcji, wykonano nowe poszycie, dach zabezpieczono dachówką karpiówką.

Serwis i konserwacja wraz z bieżącymi naprawami urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych.
Wartość wykonanych robót: 152 500,32 zł brutto
Procentowy wskaźnik wykonania robót: 100%
W zakresie robót klimatyzacyjno-wentylacyjnych wykonano: kwartalną konserwację połączoną z serwisem urządzeń i instalacji oraz bieżące usuwanie awarii w wyniku codziennej eksploatacji urządzeń wentylacyjno–klimatyzacyjnych.

Serwis i konserwacja wraz z bieżącymi naprawami urządzeń dźwigowych i platform do transportu osób ze szczególnymi potrzebami.
Wartość wykonanych robót: 142 436,32 zł brutto
Procentowy wskaźnik wykonania robót: 100%
Zakres robót przy urządzeniach dźwigowych obejmował comiesięczną konserwację, serwis oraz bieżącą likwidację powstałych awarii w wyniku codziennej eksploatacji dźwigów i naturalnego zużycia elementów eksploatacyjnych (oleje, liny, koła cierne, programatory, rolki, żarówki itp.).

Dostawa i montaż urządzeń UPS dla obiektów Urzędu Miejskiego Wrocławia.
Wartość wykonanych robót: 124 832,70 zł brutto
Procentowy wskaźnik wykonania robót: 100%
W obiekcie Urzędu Miejskiego przy ul. G. Zapolskiej 4, w pomieszczeniach 7 i 27, w związku z koniecznością zapewnienia ciągłości pracy i poprawy niezawodności systemu zasilania urządzeń teleinformatycznych zostały wymienione urządzenia UPS.
W obiekcie UMW przy al. M. Kromera 44, na potrzeby Centrum Obsługi Mieszkańca został zainstalowany bezprzerwowy zasilacz UPS, który zniweluje skutki nieoczekiwanego wyłączenia komputerów i utratę niezapisanych danych.
Zainstalowane urządzenia są nowoczesne o wysokich parametrach do zabezpieczenia bezprzerwowego podtrzymania zasilania w energię elektryczną.

OBSŁUGA OBIEKTÓW

W 2021 r. realizowano zadania nakierowane na zapewnienie środków bezpieczeństwa i wdrażanie ogłaszanych na bieżąco zasad i zaleceń bezpiecznej pracy w trakcie trwającej pandemii COVID-19 we wszystkich budynkach Urzędu Miejskiego Wrocławia, w tym m.in.:

- Obsługa mieszkańców odbywa się wyłącznie w czynnych Centrach Obsługi Mieszkańca na parterach budynków, do których wpuszczani są kolejno klienci w ilości odpowiadającej liczbie wolnych stanowisk.
- W budynkach UMW otwarte są tylko wejścia główne, w których wszystkim wchodzącym mierzona jest temperatura oraz dezynfekowane są ręce.
- Pracownicy UMW na bieżąco wyposażani byli w maseczki, przyłbice, rękawiczki jednorazowe oraz płyny do dezynfekcji, a na stanowiskach obsługujących klientów w COM-ach dodatkowo zamontowano pełnowymiarowe przesłony z pleksi.
- Firmy sprzątające budynki UMW na stałe wprowadziły do realizacji usługi płyny dezynfekujące powierzchnie mebli, sprzętów i podłóg, a dodatkowo co tydzień przeprowadzana była kompleksowa dezynfekcja COM-ów.
- Na bieżąco prowadzone były działania informacyjne w zakresie zachowania środków ostrożności w trosce o zdrowie własne i innych – informacje przy wejściach do budynków, przy windach, pocztą LOTUS itp.
- Ponadto, w ramach dostosowywania budynków Urzędu Miejskiego Wrocławia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami zrealizowano następujące zadania:
- W trzech lokalizacjach - pl. Nowy Targ 1-8, ul. G. Zapolskiej 4 i ul. P. Włodkowica 20 zamontowano na wskazanych stanowiskach COM pętle indukcyjne, których zadaniem jest redukcja szumu i hałasu tak aby osoba słabo słysząca miała lepszy komfort obsługi w trakcie rozmowy z pracownikiem.
- Obiekty ul. W. Bogusławskiego 8, 10, al. M. Kromera 44, ul. Kotlarska 41, ul. Hubska 8-16 doposażono o kolejne cztery krzesła ewakuacyjne na pozostałych kondygnacjach.
- Zamontowano 21 szt. dźwiękowych urządzeń lokalizacyjnych TOTUPOIN w strefach wejść do budynków, toalet i na sale obsługi COM.

Urządzenie lokalizacyjne TOTUPOIN, pl. Nowy Targ 1-8. Fot. UM

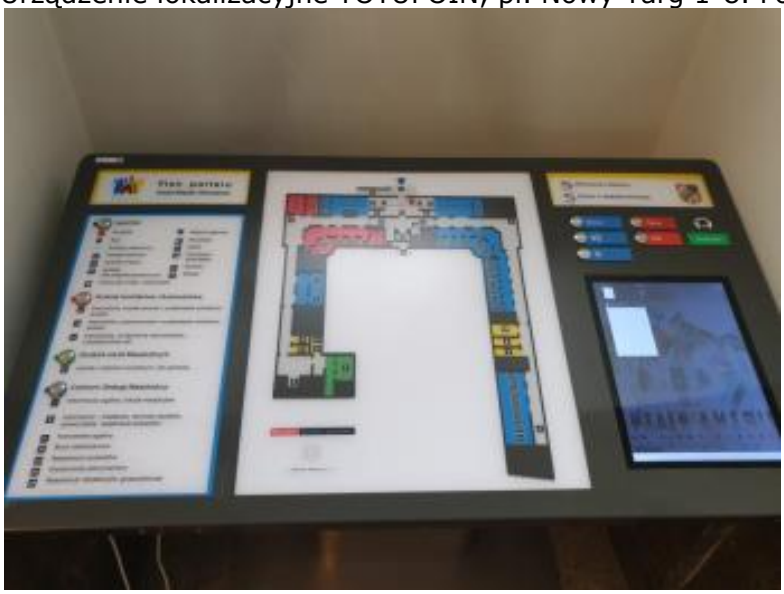

LOGISTYKA

W 2021 r. kontynuowano zadania z zakresu logistyki ukierunkowane na poprawę obsługi komórek organizacyjnych Urzędu oraz obsługi klienta, a także na obniżenie kosztów działalności Urzędu. W tym celu przede wszystkim:

– Prowadzono działania nakierowane na doskonalenie systemu łączności telefonicznej w Urzędzie w celu obniżania kosztów za usługi telekomunikacyjne, przede wszystkim:
  - przeprowadzono postępowanie przetargowe na świadczenie usług telefonii komórkowej (w tym: bezprzewodowego dostępu do Internetu LTE, świadczenie usług połączeń głosowych wychodzących i przychodzących z telefonii stacjonarnej na telefonię komórkową poprzez posiadane przez UM bramki GSM oraz dostawę fabrycznie nowych telefonów komórkowych, akcesoriów do tych telefonów oraz modemów) dla Urzędu i jednostek gminy CUI, ZZM oraz placówek oświatowych i żłobków, w wyniku którego wyłoniono najkorzystniejszą ofertę, co wpłynie na obniżenie kosztów ponoszonych na usługi telefonii komórkowej w latach 2022-2023 w stosunku do poprzedniego okresu rozliczeniowego.

Płatność za usługi telefonii komórkowej.

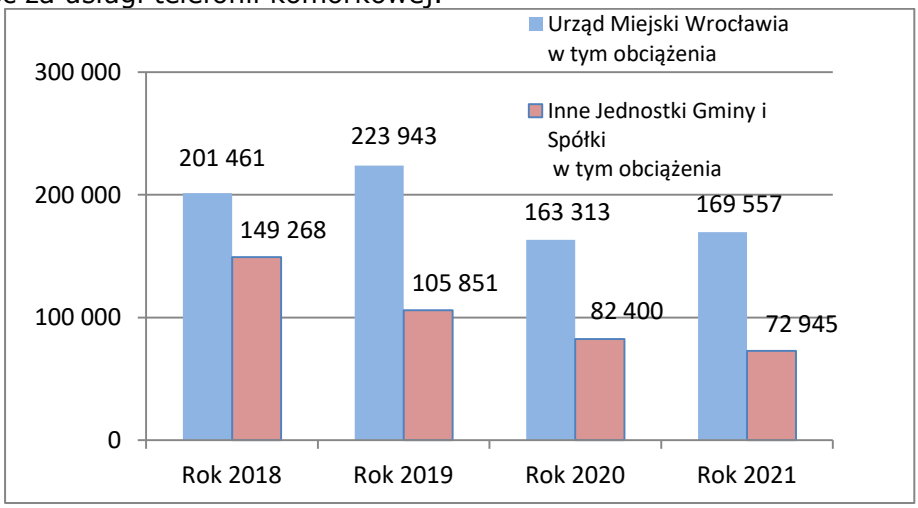

  - w wyniku pandemii COVID-19 w 2021 r. nastąpił wzrost kosztów rozmów telefonii stacjonarnej o 3,65% w stosunku do roku ubiegłego. Numery telefonów stacjonarnych pracowników pracujących zdalnie zostały przekierowane na telefony komórkowe, co spowodowało generowanie dodatkowych kosztów połączeń telefonii stacjonarnej.

Koszt połączeń telefonicznych stacjonarnych.

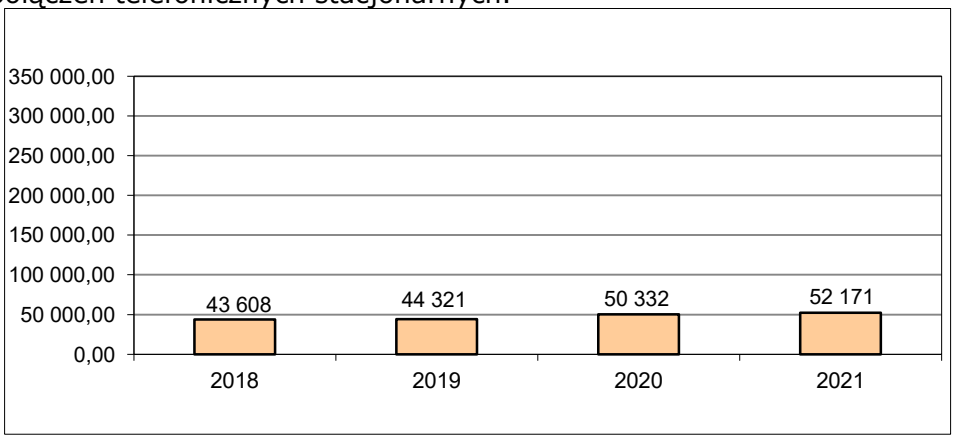

- Przeprowadzono wnikliwą analizę stanu technicznego kserokopiarek. W celu poprawy działalności Urzędu w zakresie sprawnego realizowania zadań związanych z obsługą klienta w okresie pandemii COVID-19 zakupiono 15 szt. nowych cyfrowych kserokopiarek sieciowych na URBANCARD na potrzeby poszczególnych komórek organizacyjnych UM oraz Centrum Obsługi Mieszkańca. Zakupiono również nowy cyfrowy ploter wielkoformatowy na potrzeby poligrafii UM, który umożliwi wykonywanie odbitek wielkoformatowych i tym samym spowoduje nie ponoszenie dodatkowych wydatków na zlecanie tego typu wydruku firmom poligraficznym. Ponadto wszystkie materiały wykorzystane na potrzeby Wyborów do Rad Osiedli w 2021 r. zostały wydrukowane we własnym zakresie przez poligrafię UMW.
- Doposażono Salę Sesyjną w dodatkowe 12 szt. terminali do głosowania i debat wraz z czytnikami autoryzacji i mikrofonami dla systemu zarządzania obradami Rady Miejskiej Wrocławia w obiekcie UM przy ul. Sukiennice 9 w celu umożliwienia Radnym Miasta Wrocławia wykonywania swoich zadań regulaminowych i prowadzenia obrad w reżimie sanitarnym oraz zapewnienia bezpieczeństwa Radnym poprzez zachowanie wymaganego dystansu pomiędzy osobami przebywającymi w Sali Sesyjnej i tym samym ograniczenia rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-Cov-2.

Ponadto w celu zapewnienia ciągłości funkcjonowania Urzędu Miejskiego działania logistyczne koncentrowały się na realizacji bieżących potrzeb komórek organizacyjnych w zakresie:

- zaopatrzenia w artykuły piśmienno–biurowe, materiały eksploatacyjne do drukarek i urządzeń wielofunkcyjnych oraz faksów, papier ksero, prasę w formie papierowej i elektronicznej, książki, artykuły spożywcze, materiały konserwatorskie, środki czystości, wyposażenie budynków i inne drobne zakupy artykułów na potrzeby bieżące wydziałów Urzędu,
- zamieszczania ogłoszeń Urzędu Miejskiego w prasie codziennej o zasięgu lokalnym, wojewódzkim i ogólnokrajowym,
- wyposażenia pracowników Urzędu w odzież ochronną i roboczą oraz środki ochrony indywidualnej,
- dofinansowania zakupu okularów korygujących wzrok pracownikom Urzędu zatrudnionych na stanowiskach z monitorami ekranowymi,
- w celu przeciwdziałania i zwalczania COVID-19 na terenie UM zakupiono na potrzeby pracowników i obiektów UM niezbędny asortyment w tym zakresie na kwotę brutto 136 344,08 zł.

Zakupiony asortyment ochronny

ZAKUPIONY ASORTYMENT DLA UM	ILOŚĆ	WARTOŚĆ BRUTTO	ILOŚĆ LITRÓW
maseczka higieniczna	38 500 szt.	12 625,46	x
półmaska FFP2	900 szt.	3 289,02	x
płyn do dezynfekcji czytników linii papilarnych	138 szt.	3 096,79	48,0
rękawice jednorazowe (op. 100 szt.)	771 op.	36 183,24	x
dozownik z atomizerem na płyn do dezynfekcji	100 szt.	489,54	x
terminal do Sali Sesyjnej dla RMW	12 szt.	42 313,23	x
bezdotykowy termometr elektroniczny	20 szt.	2 480,00	x
bezdotykowa stacja do dezynfekcji rąk-stojąca	30 szt.	22 140,00	x
osłona z plexi dla stanowisk pracy	18 szt.	13 726,80	x

TONERY

Ilość zakupionych materiałów eksploatacyjnych do urządzeń drukujących (drukarek, urządzeń wielofunkcyjnych, faksów) na potrzeby komórek organizacyjnych UM przedstawiają poniższe wykresy:

Ilość dostarczonych materiałów eksploatacyjnych (tonerów) dla wydziałów UM.

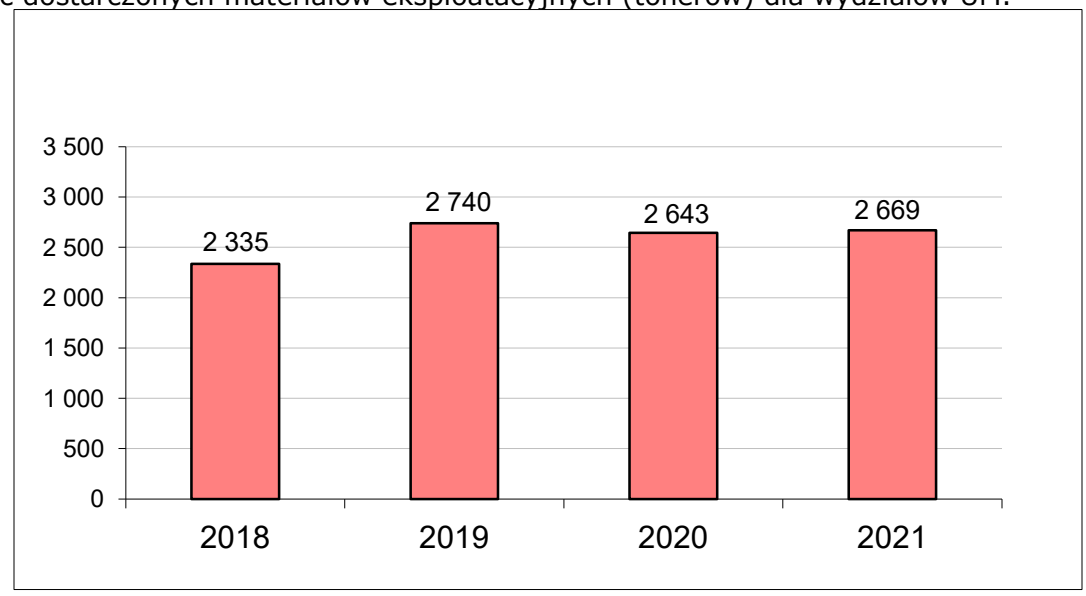

Średnioroczne zużycie tonerów na jednego pracownika.

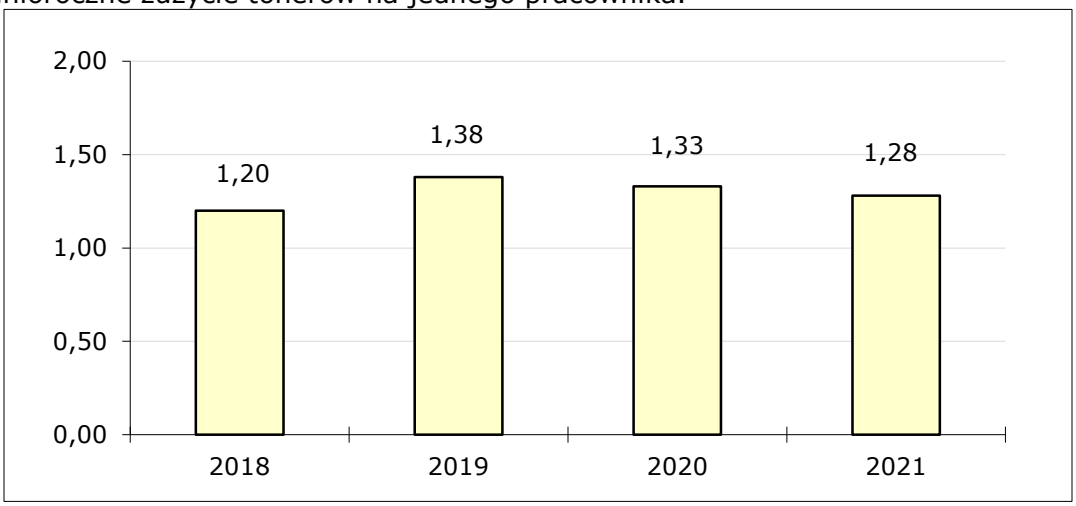

Zakup i odbiór zużytych tonerów do urządzeń drukujących dokonywany jest zgodnie z zapotrzebowaniami składanymi przez komórki organizacyjne Urzędu. Dla zachowania ciągłości pracy urządzeń drukujących dopuszcza się zamówienie przez użytkownika urządzenia drukującego toner w ilości nie przekraczającej 1 sztuki.
Wskaźnik zużycia tonerów w 2021 r. został utrzymany na poziomie średniorocznego zużycia tonerów z ostatnich 3 lat.

DOSTAWA PAPIERU KSERO

Dostawa papieru ksero dla UM obejmuje obsługę mieszkańca, w tym m.in.:
WPO - druki informacyjne dla podatnika, wysyłanie decyzji podatkowych za użytkowanie wieczyste i od nieruchomości, druki/blankiety dla mieszkańca za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
WSO - druki/wnioski dla mieszkańca (dowód osobisty, potwierdzenie zameldowania, wymeldowania, prawo jazdy, rejestracja pojazdów, rejestracja działalności gospodarczej).
USC - wydawanie zaświadczeń dla mieszkańca (aktu urodzenia, aktu zgonu, aktu ślubu).
WAB - wydawanie decyzji, pozwoleń, postanowień.
WNK - druki dla mieszkańca za użytkowanie wieczyste.
WZN - windykacja należności pieniężnych Gminy i Skarbu Państwa.
WSS - obsługa Nieodpłatnych Punktów Pomocy Prawnej dla mieszkańców.
WŚR - druki/wnioski dla mieszkańca do programu KAWKA.
WTR - druki rozkładu jazdy komunikacji miejskiej, zezwolenia na transport.
POBÓR, WYBORY - druki inf. dla komisji poborowych i komisji wyborczych.
Przepisy prawa nakładają na Urząd obowiązek wydawania decyzji, zaświadczeń czy potwierdzeń w systemie tradycyjnym. Na wniosek klienta Urząd zobowiązany jest do przekazania mieszkańcowi żądanych dokumentów na nośniku papierowym. Wiele spraw dla mieszkańców Urząd stara się prowadzić w oparciu o elektroniczne nośniki informacji z wykorzystaniem elektronicznego systemu obiegu dokumentów, jednakże w chwili obecnej nie można wyłączyć wersji papierowej.
Ilość zakupionego papieru ksero do urządzeń drukujących na potrzeby komórek organizacyjnych UM przedstawiają poniższe wykresy:

Dostawa papieru ksero dla wydziałów Urzędu Miejskiego Wrocławia.

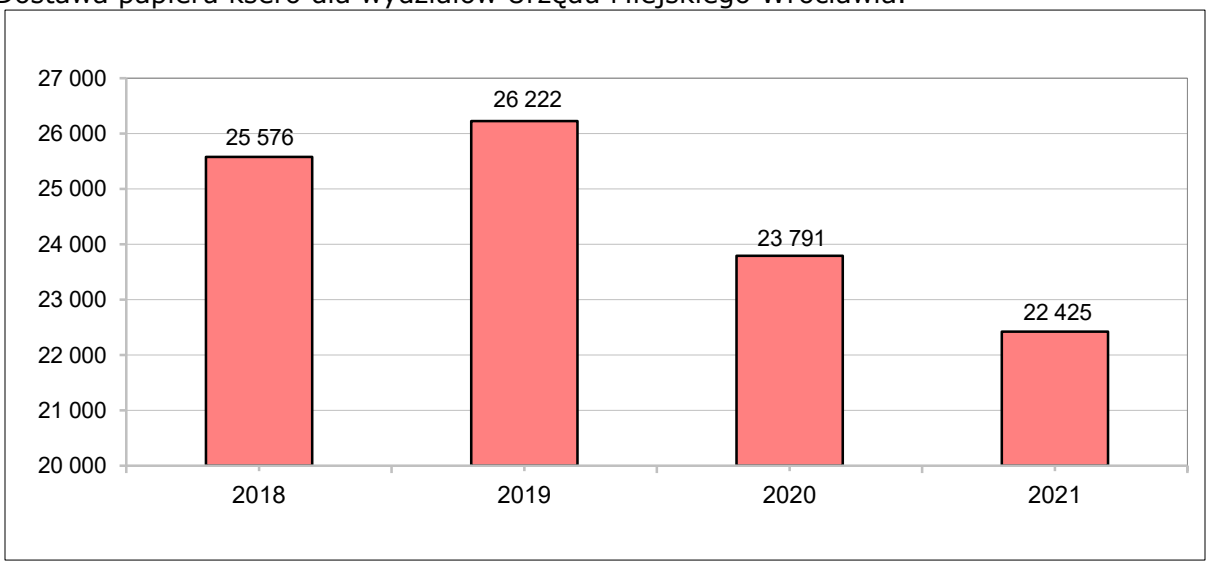

Udział [%] zakupionego papieru ksero z recyklingu do ilości zakupionego ogółem.

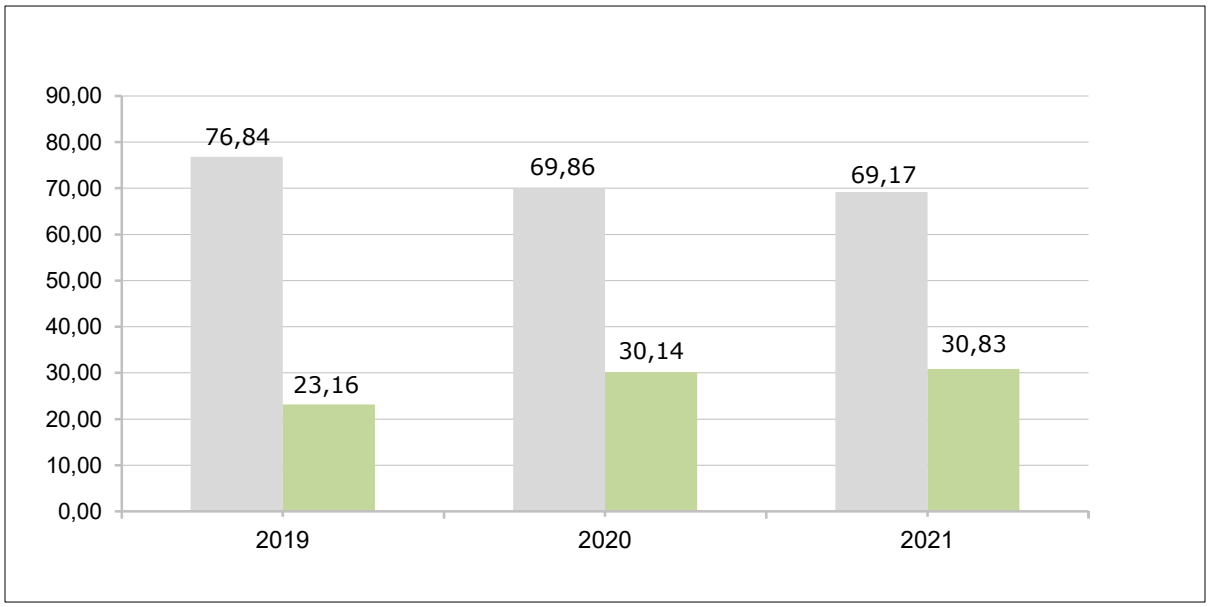

OGŁOSZENIA

Ilość opublikowanych ogłoszeń w prasie o zasięgu lokalnym (Wrocław), zasięgu wojewódzkim (dolnośląskim) i zasięgu ogólnopolskim w 2021 roku, związanych z działalnością UMW przedstawiają poniższe wykresy:

Ilość zrealizowanych ogłoszeń wg zasięgu.

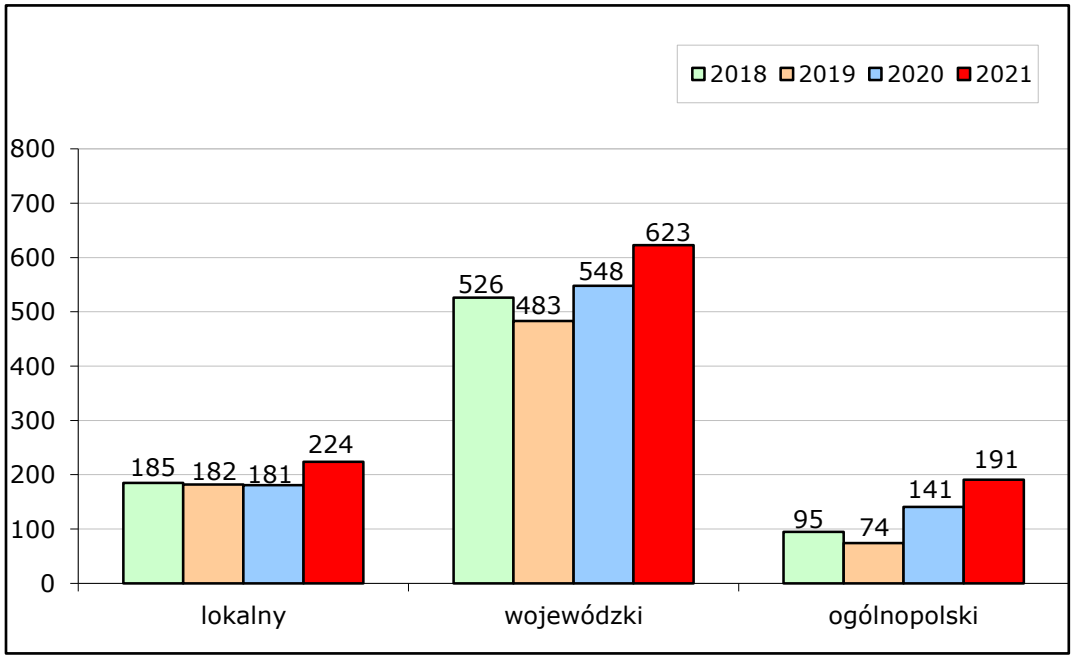

Ilość zrealizowanych ogłoszeń wg rodzaju ogłoszeń.

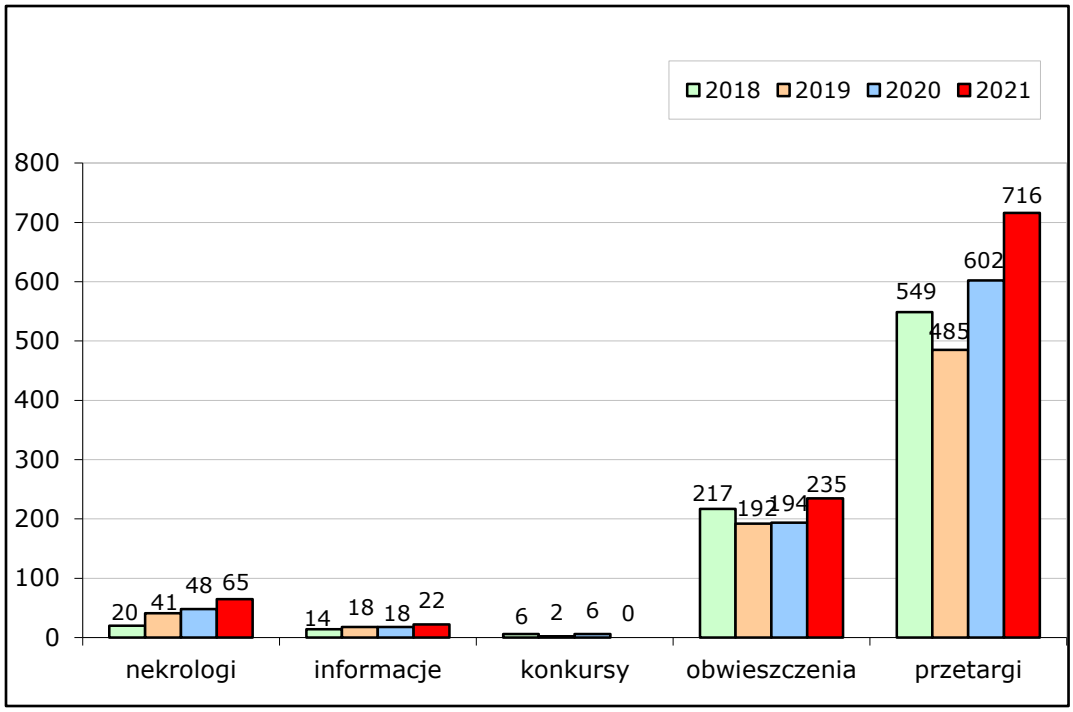

BHP

W 2021 r. zgodnie z Zarządzeniem nr K/49/18 Prezydenta Wrocławia z dnia 28 grudnia 2018 r. dofinansowano zakup okularów korygujących wzrok dla 313 pracowników UM

zatrudnionych na stanowiskach z monitorami ekranowymi. Zestawienie dofinansowania zakupu okularów wg poniższego wykresu:

Dofinansowanie zakupu okularów korygujących wzrok dla pracowników Urzędu Miejskiego zatrudnionych na stanowiskach z monitorami ekranowymi.

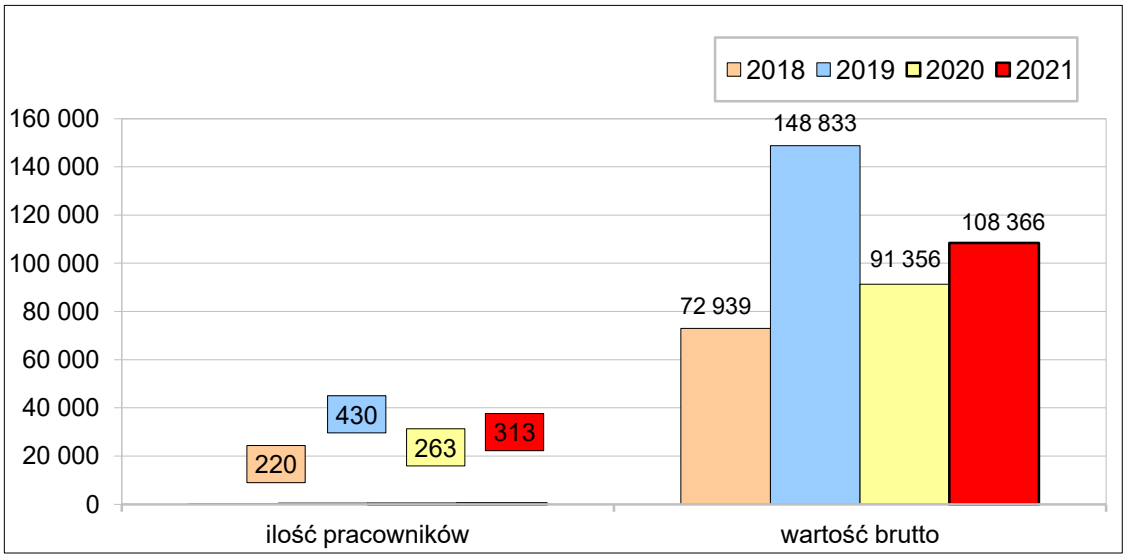

W 2021 r. zgodnie z Zarządzeniem nr K/38/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 grudnia 2019 r. wyposażono pracowników UM w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze. Zestawienie kosztów wyposażenia pracowników w odzież BHP i pranie tej odzieży przedstawia poniższy wykres:

Zestawienie kosztów wyposażenia pracowników w odzież BHP.

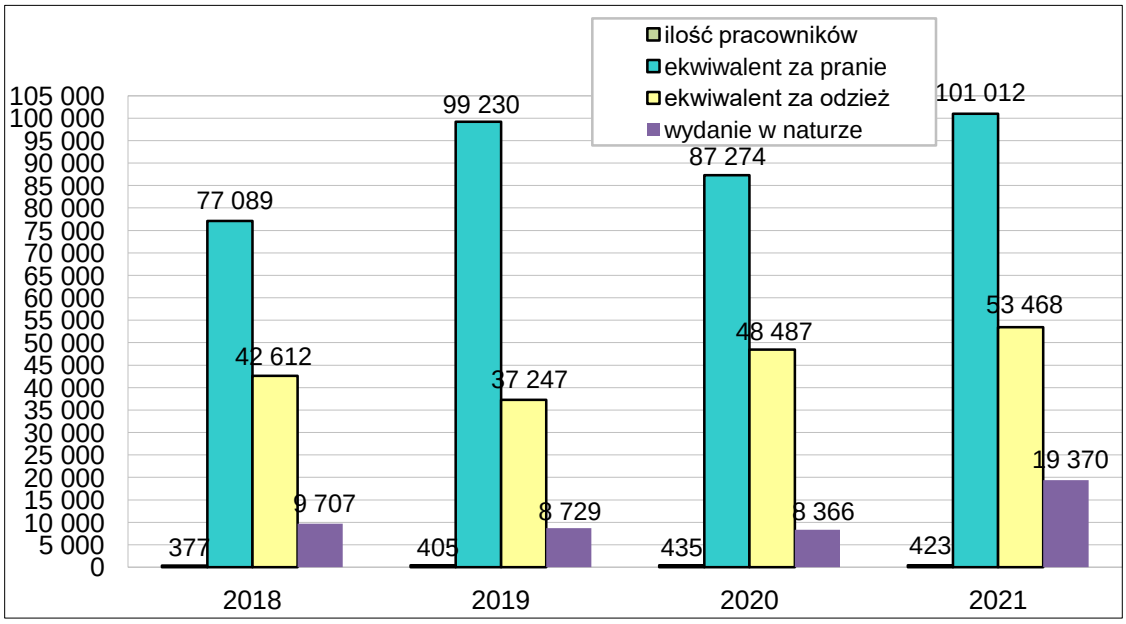

UBEZPIECZENIA

W latach 2018 – 2021 gmina Wrocław realizowała strategię kompleksowego zabezpieczenia mienia i interesów majątkowych wszystkich jednostek organizacyjnych oraz instytucji kultury. W ramach przyjętej polityki ubezpieczeniowej gmina Wrocław zawarła umowy ubezpieczenia w podziale na grupy jednostek gminy Wrocław lub (w przypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej) na rodzaj zadań realizowanych przez gminę Wrocław:

- ZADANIE NR 1 - ubezpieczenie mienia Urzędu Miejskiego Wrocławia i innych jednostek organizacyjnych gminy Wrocław (z wyłączeniem mienia, którym dysponują jednostki oświatowe, pomocy społecznej, opieki zdrowotnej, instytucje kultury oraz mienia komunalnego,
- ZADANIE NR 2 - ubezpieczenie mienia instytucji kultury oraz jednostek pomocy społecznej,
- ZADANIE NR 3 - ubezpieczenie mienia jednostek oświatowych,
- ZADANIE NR 4 – ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej gminy Wrocław z tytułu prowadzonej działalności oraz posiadania mienia,
- ZADANIE NR 5 - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w związku z zarządzeniem i administrowaniem drogami i zielenią miejską,
- ZADANIE NR 6 - ubezpieczenie mienia komunalnego oraz odpowiedzialności cywilnej z tytułu zarządzania zasobem komunalnym,
- ZADANIE NR 7 – ubezpieczenia komunikacyjne wszystkich jednostek organizacyjnych i instytucji kultury.

Podział umów ubezpieczenia na wyżej wymienione zadania wynika z celu jaki gmina Wrocław realizuje w długim okresie czasu, tj. zwiększenie konkurencyjności w postępowaniach publicznych na wybór Ubezpieczycieli. Efektem wprowadzonego rozwiązania jest zwiększenie zainteresowania ubezpieczycieli w postępowaniach przetargowych na ubezpieczenie gminy Wrocław – we wszystkich zadaniach złożono po 2-3 oferty ubezpieczenia, również w postępowaniach przetargowych przeprowadzonych w roku 2020.

Efekty funkcjonowania programu ubezpieczenia – korzyści dla gminy Wrocław:

Zawarcie umów ubezpieczenia w wyżej wymienionym kształcie umożliwiło realizację przyjętych celów:

- Utrzymanie korzystnych warunków ubezpieczenia gminy Wrocław oraz zwiększenie zakresu udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.

W tym zakresie w szczególności należy zwrócić uwagę na ubezpieczenie ryzyka powodzi. W latach 2018-2021 łączny limit odpowiedzialności ubezpieczycieli dla tego ryzyka wynosił 200 mln zł w każdym rocznym okresie ubezpieczenia (w ramach 4 zadań ubezpieczenia mienia limit odpowiedzialności dla każdej z tych części wynosił 50 mln zł).

W wyniku przeprowadzonego w roku 2020 postępowania przetargowego na ubezpieczenia mienia, zwiększeniu uległ stopień zabezpieczenia mienia na skutek powodzi o 40%, tj. w ramach programu ubezpieczeniowego, który będzie realizowany w kolejnych latach, łączny limit dla ww. wyniósł 280 mln zł w okresie rocznym.

- Zwiększenie zakresu ubezpieczenia majątku.

Mimo utrzymywania w latach 2018-2021 szerokiego zakresu ubezpieczenia mienia od ryzyk żywiołowych majątku gminnego, na skutek rozstrzygniętego postępowania na ubezpieczenia w kolejnych latach, uzyskano dodatkowe rozszerzenia zakresu ubezpieczenia, bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów. Zmianie uległa konstrukcja ubezpieczenia mienia z ryzyk nazwanych na konstrukcję all risks. Zakres ubezpieczenia w systemie all risks charakteryzuje się szerszym zakresem i dogodniejszym dla Ubezpieczonego procesem dochodzenia roszczeń.

- Urealnienie wartości nieruchomości zgłoszonych do ubezpieczenia mienia.

W toku przeprowadzonego w 2020 r. postępowania przetargowego na ubezpieczenie majątku gminy Wrocław urealniono wartość mienia zgłaszanego do ubezpieczenia

w kolejnych latach, w szczególności w odniesieniu do zasobu komunalnego, mienia jednostek oświatowych, a także innych kluczowych obiektów gminny Wrocław. Konieczność przeszacowania wartości kluczowego dla gminy Wrocław mienia podyktowana jest faktem rosnących kosztów odtworzenia majątku po szkodzie. Na skutek dokonanych przeszacowań łączna suma ubezpieczenia (wartość całego majątku gminnego w zadaniach 1, 2, 3 i 6) zwiększyła się o ponad 30% w porównaniu do lat poprzednich, co w żaden sposób nie przyczyniło się do zwiększenia kosztów ochrony ubezpieczeniowej. Mimo istotnego wzrostu wartości mienia, koszty ubezpieczeniowe za ubezpieczenie majątku spadły o ponad 10% w stosunku do roku poprzedniego.
Jednocześnie program ubezpieczenia gminy Wrocław obejmuje automatyczną ochroną wzrost wartości mienia na skutek realizowanych inwestycji/modernizacji. Dzięki właściwej konstrukcji ubezpieczenia, mienie ubezpieczone jest od chwili przejścia ryzyka na gminę Wrocław. Nowe inwestycje skutkują wzrostem sumy ubezpieczenia (łącznej sumy ubezpieczenia) w przedziale od 1-5% rocznie.

Wartość ubezpieczonego majątku Gminy Wrocław w latach 2018-2021

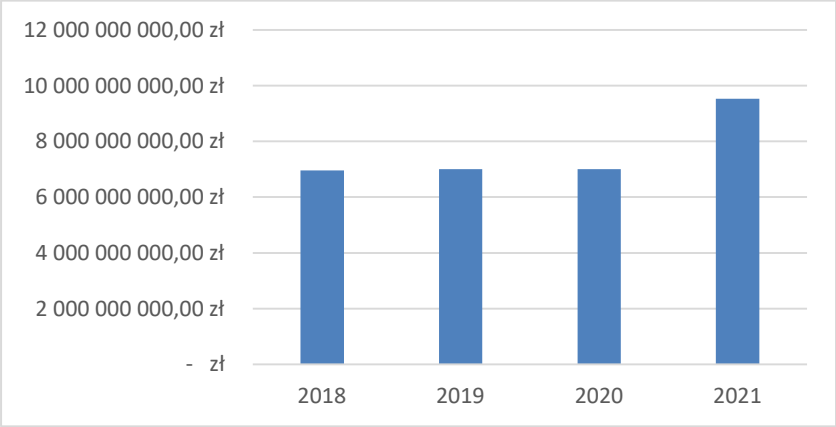

* sumy ubezpieczenia na 2021 zostały określone w przetargu przeprowadzonym w roku 2020 – zwiększenie wartości mienia nastąpiło na skutek urealnienia wartości kluczowych obiektów gminy Wrocław.

– Sprawny proces obsługi ubezpieczenia i odciążenie jednostek Gminy w tym zakresie.

Program ubezpieczenia usprawnia proces zbierania danych do ubezpieczenia oraz jak największe ograniczenie obowiązków związanych z przekazywaniem danych odnośnie wartości majątku poszczególnych jednostek gminy Wrocław. Umowy ubezpieczenia zawierają rozwiązanie, zgodnie z którym aktualizacja wartości ubezpieczanego majątku następuje tylko raz w roku, co w znaczny sposób odciąży jednostki gminy Wrocław w zakresie prac związanych z administrowaniem ubezpieczeniem. Zbieranie danych do ubezpieczenia odbywa się w formie elektronicznej, za pomocą prostych w obsłudze ankiet internetowych.
Ułatwieniu i usprawnieniu działalności jednostek służy także EIB IMS (Insurance Management System®), który stanowi elektroniczną platformę do obsługi programu ubezpieczenia, w tym zgłaszania szkód. Program umożliwia także bieżącą kontrolę i nadzór nad realizacją programu ubezpieczenia, w tym podgląd procesu likwidacji szkód poprzez m.in. możliwość generowania statystyk szkodowych.

Dodatkowo w okresie 2018 - 2021 w ramach obowiązującej w gminie Wrocław polityki ubezpieczeniowej konsorcjum brokerskie realizowało następujące czynności:

– Przeprowadzenie postępowań publicznych na nowy okres w zakresie ubezpieczeń komunikacyjnych oraz ubezpieczenia mienia i OC.

W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego na ubezpieczenia mienia i OC uzyskano istotnie szerszy zakres ubezpieczenia oraz znacząco urealniono wartość majątku gminnego zachowując przy tym koszty na tym samym poziomie. Z kolei w rozstrzygniętym postępowaniu na ubezpieczenia komunikacyjne gmina Wrocław osiągnęła oszczędności w wysokości 30% poprzednio wydatkowych środków pieniężnych.
Ponadto należy wskazać, że zarówno postępowanie na ubezpieczenia komunikacyjne jak i postępowanie na ubezpieczenie mienia i OC cieszyło się zainteresowaniem ze strony Wykonawców. Praktycznie w każdej z części zamówienia uzyskano od 2 do 3 ofert, co świadczy o konkurencyjności prowadzonych przetargów.

- Szkolenia wdrożeniowe przedstawiające program ubezpieczenia oraz zasady likwidacji szkód.

W latach 2018-2020 przeprowadzono szereg spotkań szkoleniowych dla pracowników poszczególnych jednostek gminy, których celem było przybliżenie warunków programu ubezpieczenia, w tym przedmiotu i zakresu ubezpieczenia oraz przedstawienie procedur i zasad likwidacji szkód. Spotkania te przybliżyły także rolę brokera w postępowaniu likwidacyjnym oraz obowiązki ubezpieczonego w wypadku wystąpienia szkody. Celem szkoleń było zapewnienie, aby należne gminie Wrocław odszkodowania były dochodzone w pełnej wysokości i jak najszybszym czasie. Podczas spotkań uwrażliwiono również uczestników, jakie problemy mogą się pojawić w procesie likwidacji szkód i jak można im zaradzić. W przeprowadzonych szkoleniach uczestniczyli pracownicy komórek organizacyjnych UMW oraz jednostek organizacyjnych gminy. Z uwagi na obowiązujące obostrzenia związane z pandemią wywołaną wirusem SARS-CoV-2, w 2021 roku nie zorganizowano szkoleń w tradycyjnej, stacjonarnej formie, natomiast zorganizowano cykl webinarów dla Jednostek Samorządu Terytorialnego.

- Doradztwo prawne dotyczące zapisów ubezpieczeniowych w procesie przygotowywania umów z Kontrahentami gminy Wrocław.

Konsorcjum brokerskie opracowało propozycje zapisów ubezpieczeniowych na potrzeby umów najmu lokali użytkowych gminy Wrocław oraz prowadzono bieżące konsultacje zapisów ubezpieczeniowych w innych dziedzinach (w szczególności dotyczących prowadzonych na rzecz gminy Wrocław prac budowlanych). Celem wprowadzonych rozwiązań było zwiększenie poziomu bezpieczeństwa majątku gminy oraz wprowadzenie obowiązków ubezpieczeniowych dla Wykonawców, tak aby w razie ewentualnych zdarzeń szkodowych nie obciążać rachunku szkodowego gminy i nie powodować ewentualnego wzrostu ceny za usługi ubezpieczeniowe w kolejnych okresach.

- Odnowienie innych umów ubezpieczenia.

W trakcie okresu sprawozdawczego odnowiono lub zawarto na rzecz gminy Wrocław następujące umowy ubezpieczenia (w szczególności):

- Ubezpieczenie wystaw dzieł sztuki.
- Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków członków Ochotniczej Straży Pożarnej.
- Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków wolontariuszy, praktykantów i stażystów.
- Ubezpieczenie kosztów leczenia oraz NNW podczas podróży służbowych.
- Ubezpieczenie koni Straży Miejskiej.
- Ubezpieczenie dronów.
- Ubezpieczenie odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenia prawa.

Przeprowadzone przez Konsorcjum brokerów przy wsparciu pracowników Wydziału Obsługi Urzędu prace związane z odnowieniem ww. umów ubezpieczenia doprowadziły co najmniej do utrzymania dotychczasowych korzystnych warunków ubezpieczenia gminy Wrocław oraz jej jednostek organizacyjnych, a w niektórych przypadkach skutkowały istotną poprawą warunków dotyczących zakresu ubezpieczenia (w szczególności dotyczy to nowo aranżowanego programu ubezpieczenia mienia i OC), obniżeniem składki lub

wprowadzeniem mechanizmów automatyzujących proces obsługi ubezpieczeniowej, co dodatkowo przełożyło się na odciążenie pracowników odpowiedzialnych za obsługę programu ubezpieczenia.
Oprócz wymienionych umów ubezpieczenia zawarto także szereg jednostkowych polis i umów ubezpieczenia związanych z organizowanymi przez jednostki gminy wydarzeniami (ubezpieczenia NNW) oraz odbywanymi podróżami służbowymi (ubezpieczenia kosztów leczenia i NNW).

TRANSPORT

Dział Transportu w 2021 r. na bieżąco prowadził działania zapewniające transport wszystkim dysponentom i pracownikom Urzędu Miejskiego Wrocławia w celu zapewnienia sprawnej realizacji wyznaczonych zadań.
W tabeli poniżej przedstawiono zużycie paliwa przez samochody służbowe Urzędu Miejskiego Wrocławia w latach 2017 – 2021.

Ilość i koszty zakupu paliwa do samochodów służbowych UMW w latach 2017 -2021

Nazwa nośnika energii	Jednostka miary	Zużycie nośnika energii	Wartość brutto (zł)
2017			
Benzyna silnikowa	litr	7 940,45	36 925,43
Olej napędowy	litr	44 134,16	195 969,15
2018			
Benzyna silnikowa	litr	10 972,35	54 279,91
Olej napędowy	litr	42 978,48	211 893,92
2019			
Benzyna silnikowa	litr	19 382,97	78 676,07
Olej napędowy	litr	28 714,31	117 680,31
2020			
Benzyna silnikowa	litr	21 534,86	95 957,09
Olej napędowy	litr	13 183,14	59 367,00
2021			
Benzyna silnikowa	litr	28 373,69	156 676,31
Olej napędowy	litr	12 120,11	64 474,85

W wyniku postępowania publicznego w trybie przetargu nieograniczonego w 2021 r. zakupiono na potrzeby Urzędu Miejskiego Wrocławia trzy fabrycznie nowe samochody osobowe:

- Samochód osobowy marki Skoda Superb - zgodnie z umową nr WOU.DO/272/51/2021/DL z dn. 04.03.2021 r., wartość pojazdu - 199.900,00 zł brutto.
- Samochód osobowy marki Skoda Superb zgodnie z umową nr WOU.DO/272/107/2021/DT z dn. 16.08.2021 r., wartość pojazdu - 145.000,00 zł brutto.
- Samochód osobowy marki Volkswagen Passat zgodnie z umową nr WOU.DO/272/142/2021/DT z dn. 02.11.2021 r., wartość pojazdu - 196.760,00 zł brutto.

Ilość i koszty nowych samochodów zakupionych na potrzeby Urzędu Miejskiego Wrocławia w latach 2017 – 2021 przedstawia poniższa tabela:

Ilość i koszty zakupu nowych samochodów w latach 2017 -2021

Rok	Ilość nowych samochodów	Koszt zakupu
2017	4	595 863,00
2018	1	149 600,00
2019	3	563 500,00
2020	2	372 100,00
2021	3	541 660,00
RAZEM	12	2 222 723,00

W wyniku postępowania w trybie przetargu pisemnego, na podstawie Zarządzenia Prezydenta Wrocławia Nr 3014/15 z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i trybu gospodarowania rzeczowymi składnikami majątku ruchomego, w który wyposażone są miejskie jednostki organizacyjne we Wrocławiu oraz Urząd Miejski Wrocławia w 2021 r. został sprzedany jeden samochód służbowy Urzędu Miejskiego Wrocławia:

Marka pojazdu	Rok produkcji	Cena sprzedaży
Ford Mondeo	2007	8 000,00

Dążąc do zapewnienia sprawnej realizacji zadań i organizacji pracy Jednostkom Miejskim Wrocławia na podstawie protokołu przekazania środka trwałego (PT) w 2021 r. przekazano trzy samochody służbowe.

Ilość przekazanych samochodów służbowych UM w 2021 r.

Marka samochodu	Ilość przekazanych samochodów	Nazwa jednostki
2021		
Skoda Superb	1	Młodzieżowe Centrum Sportu
Skoda Superb	1	Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta
Mercedes Vito	1	Zarząd Zasobu Komunalnego

W 2021 r. sporządzono jedną umowę użyczenia samochodu służbowego UM na czas nieokreślony - użyczono samochód marki Skoda Superb dla Wojskowego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu.

ARCHIWUM

W roku sprawozdawczym przyjęto na stan archiwum zakładowego ponad 600 metrów bieżących [mb] akt - 24 365 jednostek archiwalnych [j.a.], w tym: 5937 j.a. materiałów archiwalnych (przechowywanych wieczyście), co jest wynikiem dwukrotnie wyższym niż w

2020 r. oraz 18 428 j.a. dokumentacji niearchiwalnej o zróżnicowanym okresie przechowywania.

Ilość przyjętej dokumentacji w jednostkach aktowych.

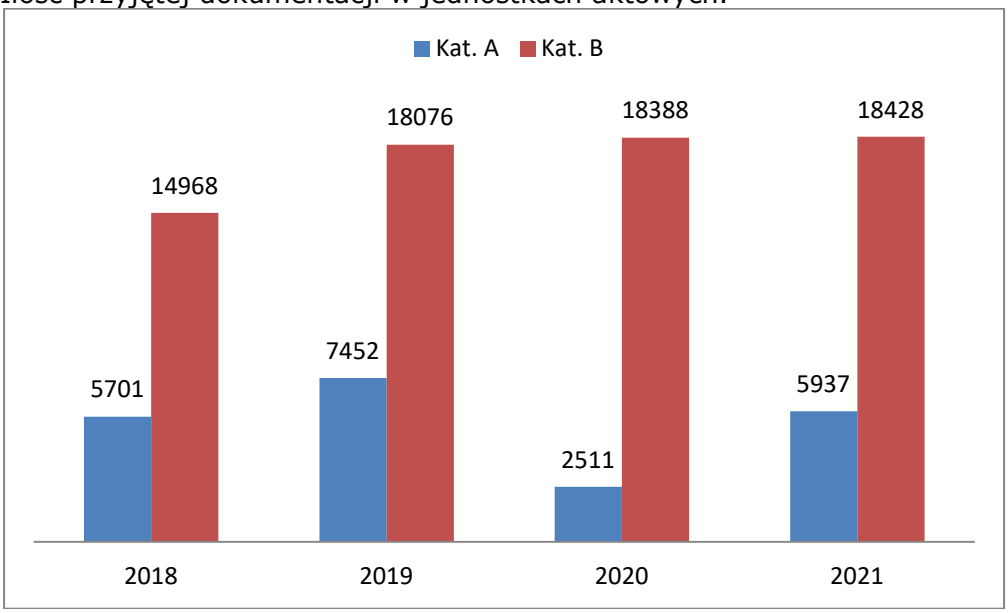

Równocześnie zniszczono 14 495 j.a., czyli ok. 378,55 mb akt, co w przeliczeniu na kilogramy daje ponad 27 000 kg. Na ekspertyzę Archiwum Państwowego z kolei oczekuje 12 248 j.a., czyli ponad 300 mb. Z archiwum przy pl. Nowy Targ 1-8 wywieziono także prawie 15 000 kg makulatury, tj. dokumentacji niestanowiącej akt spraw prowadzonych w UMW.

Ilość wybrakowanej dokumentacji w metrach bieżących.

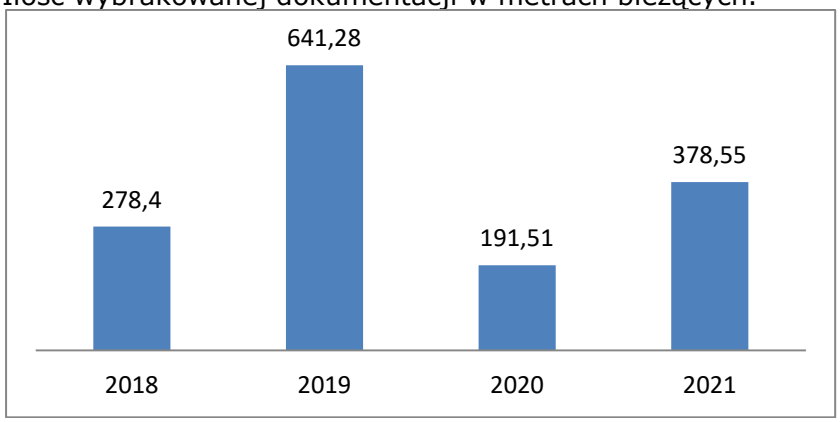

Zasób archiwum zakładowego UMW na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosił ok. 8 750 mb akt.

Ilość udostępnionej i wypożyczonej dokumentacji.

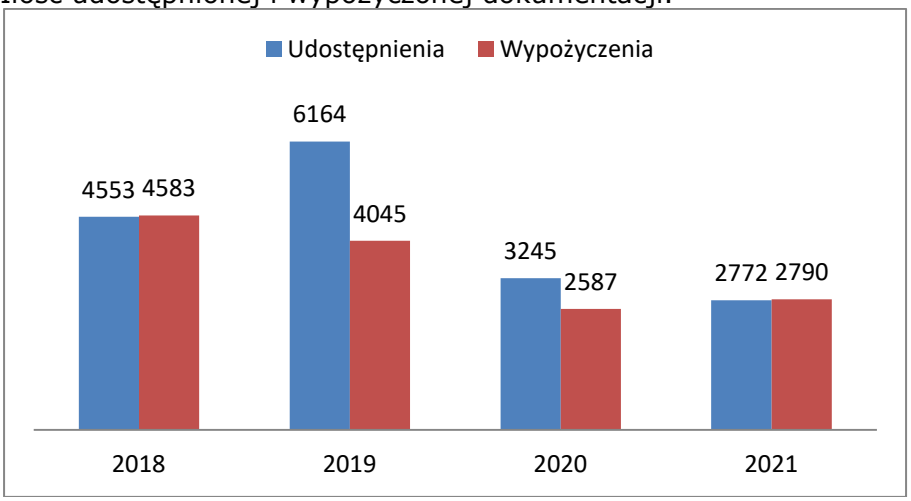

W 2021 r. udostępniono na miejscu i wypożyczono poza archiwum łącznie 5 562 j.a., a liczba osób korzystających z archiwum zakładowego wyniosła 389.

Liczba osób korzystających z archiwum.

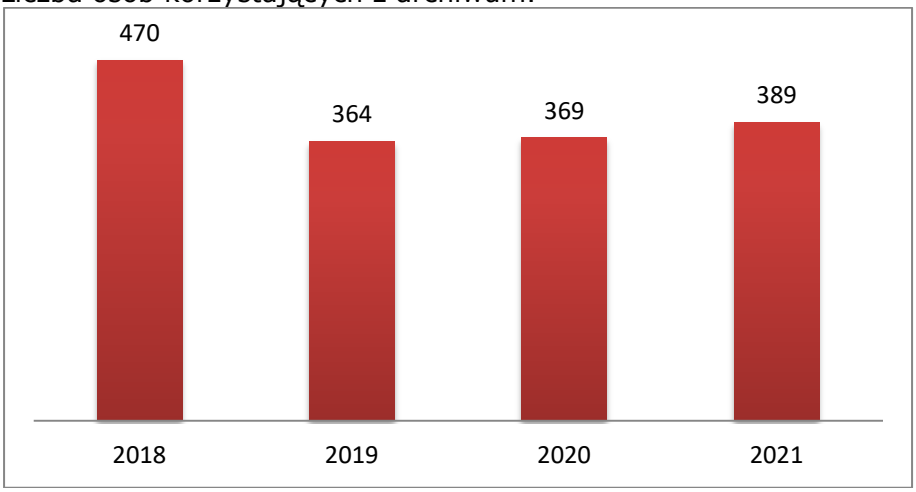

Pracownicy archiwum zakładowego przekazali do Archiwum Państwowego we Wrocławiu 2 272 j.a. (13,65 mb) w 14 zespołach archiwalnych.

Akta przekazane do Archiwum Państwowego we Wrocławiu w jednostkach aktowych.

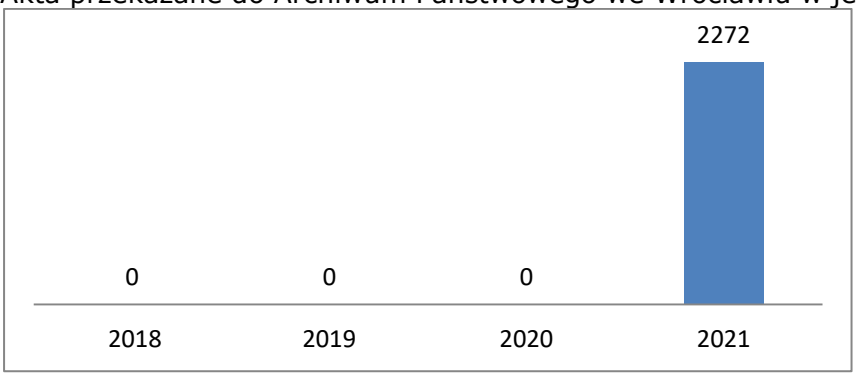

Ponadto uporządkowano do przekazania do Archiwum Państwowego ponad 1 000 teczek dowodowych przejętych po Miejskich Komendach Milicji Obywatelskiej z lat ok. 1950-1970 oraz ponad 900 akt osobowych pracowników Urzędu Dzielnicowego Wrocław-Stare Miasto. Spisano także z natury 23 802 j.a.

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

W ramach regulaminowej działalności **w 2021 roku zarejestrowano** w Centralnym Rejestrze Postępowań w sumie **67** wniosków o wszczęcie postępowań o zamówienia publiczne.

W liczbie 67 wniosków mieszczą się:

- Wnioski o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego **przeprowadzonego przez Komisję Przetargową** w sumie **63 postępowania, w tym:**
  - w trybie przetargu nieograniczonego - **15** postępowań,
  - w trybie podstawowym- **38** postępowań
  - w trybie zamówienia z wolnej ręki – **2** postępowania,
  - w trybie zamówienia na usługi społeczne, o których mowa w art. 359 pkt. 2 ustawy Pzp – **8** postępowań.

- Wnioski o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego **przeprowadzanego przez Osobę Wskazaną w trybie z wolnej ręki – 4** postępowania.

W ramach regulaminowej działalności w roku 2021 przeprowadzonych zostało łącznie 67 postępowań o udzielenie zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim Wrocławia.

Wśród tej liczby największą ilość stanowiły zamówienia na **usługi, tj. 40 postępowań**, w tym: **14** postępowań przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego, z uwagi na ich wartość powyżej progu unijnego.

W zakresie **dostaw** przeprowadzono **16 postępowań**, w tym: **3** postępowania przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego, z uwagi na ich wartość powyżej progu unijnego.

W zakresie robót budowlanych przeprowadzono 11 postępowań, wszystkie poniżej progu unijnego.

61 zamówień przeprowadzono na Platformie Elektronicznej e-Zamówienia**.**

W ramach regulaminowej działalności **w zakresie prowadzonych postępowań wydano łącznie 75 decyzji,** w tym:
- o powołaniu Komisji Przetargowych do przeprowadzenia postępowania w sprawie zamówienia – **62 decyzje**,
- o zmianie składu Komisji Przetargowej - **9 decyzji**,
- o powołaniu Osób Wskazanych do przeprowadzenia postępowania w sprawie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki - **4 decyzje**.

W postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych prowadzonych w okresie sprawozdawczym, **w ramach uprawnień Wykonawców,** wniesiono **1 informację** o niezgodnej z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych czynności podjętej przez Zamawiającego **na czynności dokonane po otwarciu ofert** tj. wybór oferty. **Odwołanie nie podlegało rozstrzygnięciu ze względu na unieważnienie postępowania.**

Ponadto, w zakresie zamówień publicznych:
- Na podstawie projektów planów zamówień przesłanych ze wszystkich komórek organizacyjnych Urzędu, **sporządzono Harmonogram zamówień publicznych** w zakresie robót budowlanych, dostaw i usług na rok 2021.
- Na podstawie zgłoszeń przesłanych przez komórki organizacyjne Urzędu, wprowadzono do **Harmonogramu zamówień publicznych 2 880 zmian** dotyczących: dodania nowego lub rezygnacji z dotychczasowego zamówienia, zmiany wartości zamówienia, terminu wszczęcia procedury.
- Sporządzono **roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach** w roku 2020 i przekazano do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.
- Sporządzono i skierowano do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej wstępne ogłoszenie informacyjne o planowanych w roku 2021 zamówieniach publicznych w Urzędzie Miejskim Wrocławia.
- Na podstawie § 49 Regulaminu zamówień publicznych w 2020 roku zaplanowano i przeprowadzono okresową kontrolę udzielania zamówień wyłączonych ze stosowania **przepisów ustawy Pzp** w okresie od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku. **W okresie objętym kontrolą udzielono w Urzędzie 2 272 zamówień**. Wszystkie zostały objęte kontrolą. Na tę okoliczność sporządzono protokoły z ustaleniami pokontrolnymi.
- Na podstawie § 50 ust. 3 Regulaminu zamówień publicznych sporządzono i przekazano do Sekretarza Miasta informację o wynikach przeprowadzonej w Komórkach organizacyjnych Urzędu kontroli udzielania zamówień z wyłączeniem stosowania ustawy Pzp za okres 2020 roku.
- Na podstawie § 50 ust. 4 Regulaminu zamówień publicznych przekazano do Dyrektorów Departamentów informację o stwierdzonych nieprawidłowościach przy udzielaniu zamówień wyłączonych ze stosowania ustawy Pzp w podległych im Komórkach organizacyjnych za okres 2020 roku.
- Na podstawie § 51 Regulaminu zamówień publicznych dokonano **kontroli prawidłowości przeprowadzenia procedury przez Osobę Wskazaną w 4** postępowaniach udzielonych w trybie zamówienia z wolnej ręki.
- Na podstawie § 33 Regulaminu zamówień publicznych **zaopiniowano 86 aneksów** wprowadzających zmiany do zawartych umów o udzielenie zamówienia publicznego.

OBSŁUGA MIESZKAŃCÓW W ZAKRESIE SPRAW OBYWATELSKICH

Wydział Spraw Obywatelskich realizował wynikające z ustaw, uchwał Rady Miejskiej Wrocławia i zarządzeń Prezydenta Wrocławia, zadania i kompetencje wymienione w Regulaminie organizacyjnym Urzędu Miejskiego Wrocławia w sposób precyzyjny określone w Regulaminie Organizacyjnym Departamentu Obsługi i Administracji oraz na podstawie posiadanych upoważnień.

W oparciu o powyższe za **rok 2021** zrealizowano następujące zadania:

Z USTAWY Z DNIA 6 SIERPNIA 2010 R. O DOWODACH OSOBISTYCH (DZ. U. Z 2021 R. POZ. 816 Z PÓŹN. ZM.) ORAZ Z USTAWY Z DNIA 24 WRZEŚNIA 2010R. O EWIDENCJI LUDNOŚCI (DZ. U. Z 2021 R. POZ. 510 Z PÓŹN. ZM.):

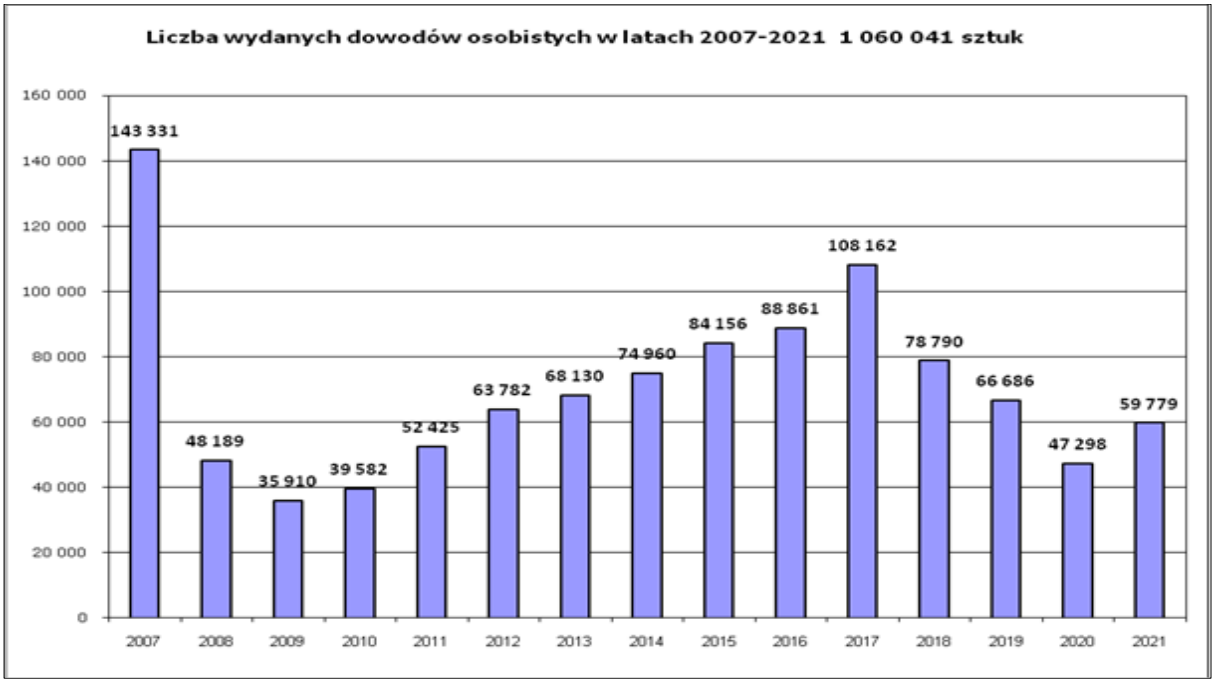

W roku 2021 przyjęto 667 wniosków o wydanie dowodu osobistego w miejscu przebywania osób, które nie mogą z różnych przyczyn (z powodu podeszłego wieku, stanu zdrowia również osób osadzonych w zakładach karnych itp.) przybyć do urzędu i złożyć wniosek osobiście. Następnie dostarczono 575 spersonalizowanych dowodów osobistych do miejsc przebywania tych osób tj. zakładów karnych, domów pomocy społecznej, szpitali.

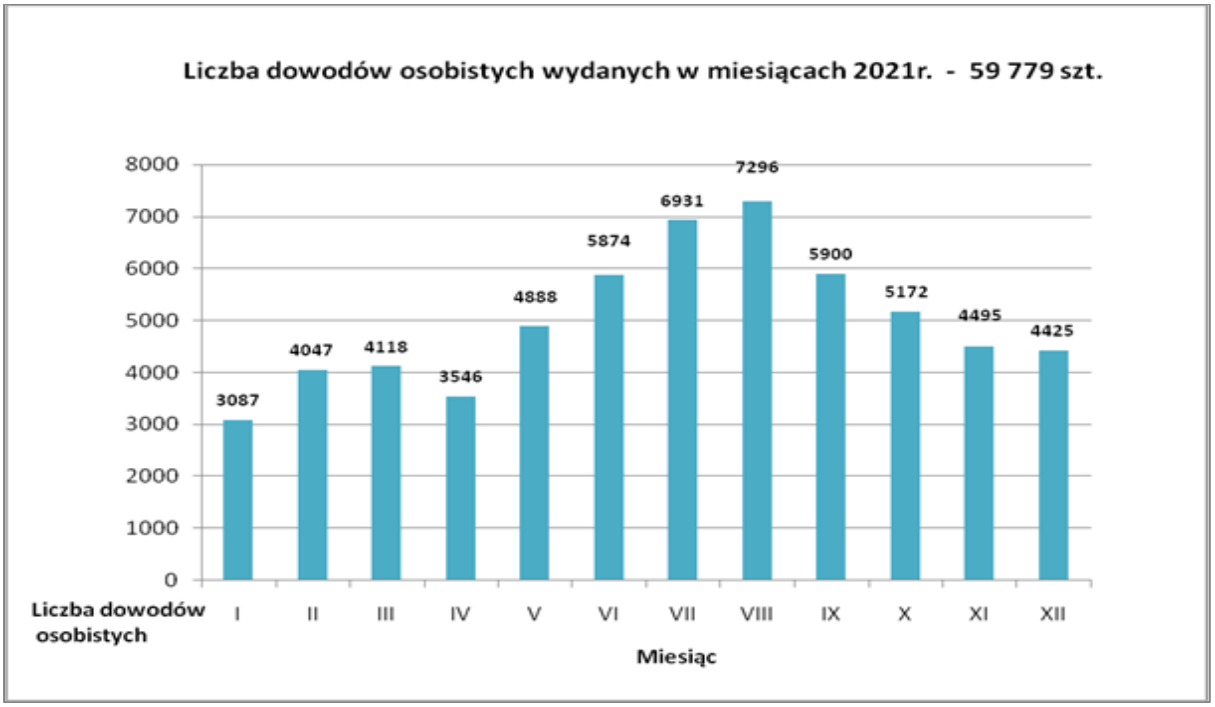

W tym wydano **20 163** dowodów osobistych na podstawie wniosków złożonych elektronicznie za pośrednictwem ePUAP.

Ponadto:

Czynności	**Ilość**
Zameldowano na pobyt stały	25 880
Wymeldowano z pobytu stałego	8 474
Zameldowano na pobyt czasowy	41 637
Wymeldowano z pobytu czasowego	1 943
Zgłoszono wyjazd poza granice Rzeczypospolitej Polskiej na pobyt stały	257
Zgłoszono wyjazd poza granice Rzeczypospolitej Polskiej na pobyt czasowy dłuższy niż 6 miesięcy	85
Zgłoszono powrót z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej trwającego dłużej niż 6 miesięcy	77
Usunięto niezgodności w rejestrze PESEL na wniosek osoby i z urzędu	277 128
Wydano zaświadczenia o zameldowaniu na wniosek osoby i z urzędu	59 585
Wystąpiono o nadanie, zmianę lub usunięcie numeru PESEL	33 298
Wydano powiadomienie o nadaniu lub zmianie numeru PESEL	33 298
Udostępniono dane z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL	26 853
Wydano zaświadczenia o utracie dowodu osobistego	8 272
Wypożyczono dokumentację związaną z wydanym dowodem osobistym uprawnionym organom	1 246

Udostępniono dane z Rejestru Dowodów Osobistych	1 318
Razem:	**519 351**

Na dzień 31 grudnia 2021 r. zameldowanych było we Wrocławiu **606 922 osób** w tym **577 980** na pobyt stały.

Z USTAWY Z DNIA 9 LISTOPADA 2000R. O REPATRIACJI (DZ. U. Z 2019 R. POZ. 1472) WYKONANO NASTĘPUJĄCE CZYNNOŚCI:

- udzielono pomocy repatriantom przy załatwianiu spraw życiowych przybyłym i osiedlonym we Wrocławiu,
- udzielono pomocy przy wypełnianiu, pisaniu, interpretacji dokumentów (ZUS ,PUP, USC, UW, NFZ),
- otoczono wsparciem i opieką nowo przybyłe rodziny repatriantów (wizyty pracowników w domach w godzinach pracy i po godzinach pracy Urzędu, kontaktowano się telefonicznie z repatriantami w godzinach pracy i po godzinach pracy Urzędu w różnych życiowych sprawach),
- prowadzono korespondencję z repatriantami chcącymi osiedlić się we Wrocławiu poprzez zaproszenie Gminy Wrocław, rodziny lub we własnym zakresie,
- udzielono pomocy **6** rodzinom, zaproszonych uchwałami do gminy Wrocław (kontakt z WLM, ZZK - w przypadku remontu, pomoc przy odbiorze lokalu, pomoc przy podpisywaniu umowy najmu, pomoc w wypełnianiu wniosków dot. przyłączenia mediów do danego mieszkania),
- przyjęto i zaktualizowano **144** wnioski osób zainteresowanych osiedleniem się we Wrocławiu, które przekazano do Komisji Społecznych, Osiedli i Partycypacji Rady Miejskiej Wrocławia,
- przyjęto do końca grudnia 2021 r. **140** wnioski repatriantów chcących się osiedlić we Wrocławiu,
- przygotowano **5** projektów uchwał zapraszających repatriantów do Wrocławia,
- wydano **35** decyzji przyznających pomoc ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie kosztów związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego,
- skierowano do DUW **31** wniosków wraz z decyzjami dot. wypłaty środków z budżetu państwa przyznanych decyzją Pełnomocnika Rządu do Spraw Repatriacji na pokrycie kosztów przejazdu, zagospodarowanie i bieżące utrzymanie, pokrycie kosztów związanych z podjęciem w Rzeczypospolitej Polskiej nauki przez osobę małoletnią,
- złożono **5** wniosków do DUW o udzielenie dotacji celowej Gminie Wrocław z budżetu państwa na zapewnienie mieszkań dla repatriantów,
- przygotowano **44** dokumentów finansowych dotyczących wypłat świadczeń finansowych (obsługa finansowa 1 umowy dotyczące aktywizacji zawodowej repatriantów- miesięczne wypłaty z tytułu wynagrodzenia, środki z 29 decyzji pełnomocnika Rządu ds. Repatriacji, przyjęcie dotacji z budżetu wojewody, wypłacono środki z tytułu 914 decyzji administracyjnych przyznających pomocy ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie kosztów związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego),
- dokonano rozliczania oraz sprawozdawczości z przyznawanych dotacji z budżetu państwa oraz środków własnych z budżetu gminy,
- przygotowano projekt budżetu repatriantów na rok 2022 oraz sporządzono sprawozdanie z wykonanie budżetu za rok 2021,
- koordynowano rozliczenie dotacji celowej z budżetu państwa przyznanej przez Wojewodę dla **5** rodzin repatriantów, którym zapewniono lokal mieszkalny.

Ponadto: przesłano **137** listów gratulacyjnych w imieniu Prezydenta Wrocławia dla osób, które ukończyły 100 lat życia i więcej.

Z USTAWY Z DNIA 6 MARCA 2018 R. O CENTRALNEJ EWIDENCJI I INFORMACJI O DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I PUNKCIE INFORMACJI DLA PRZEDSIĘBIORCY (DZ. U. Z 2020 R. POZ. 2296) WYKONANO NASTĘPUJĄCE CZYNNOŚCI:

Gmina	Nowa rejestracja działalności gospodarczej	Zmiany w rejestrze działalności gospodarczej	Zawieszenia, wznowienia i wezwania	Wykreślenie z rejestru działalności gospodarczej	Inne(aktualizacje, duplika- ty, zaświadczenia, potwierdzenia	Razem
Wrocław	1 902	5 138	2 953	1 616	77	11 686

W roku 2021 wykonano ogółem 11 609 czynności w zakresie ewidencji działalności gospodarczej, udzielono 90 pisemnych informacji o przedsiębiorcach do urzędów skarbowych, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Urzędu Kontroli Skarbowej, prokuratury, sądów powszechnych, Policji, Powiatowego Urzędu Pracy i osobom fizycznym.
Ponadto udzielono około 3 700 informacji telefonicznie oraz 20 drogą elektroniczną osobom zainteresowanym rejestracją działalności gospodarczej. Przyjęto 11 678 interesantów w sprawach merytorycznych. Przyjęto 4 140 wniosków do potwierdzenia tożsamości posiadaczy profilu zaufanego (PPZ). Dział wykonuje zadania dot. obsługi wniosków o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, zatem nie wydaje dokumentacji o aktualnych danych o wpisie do CEIDG.

Z USTAWY Z DNIA 20 CZERWCA 1997 R. PRAWO O RUCHU DROGOWYM, (DZ. U. Z 2021 R. POZ. 450) ORAZ USTAWY Z DNIA 5 STYCZNIA 2011 R. O KIERUJĄCYCH POJAZDAMI (DZ. U. Z 2021 R. POZ. 1212)

– **w zakresie rejestracji pojazdów**

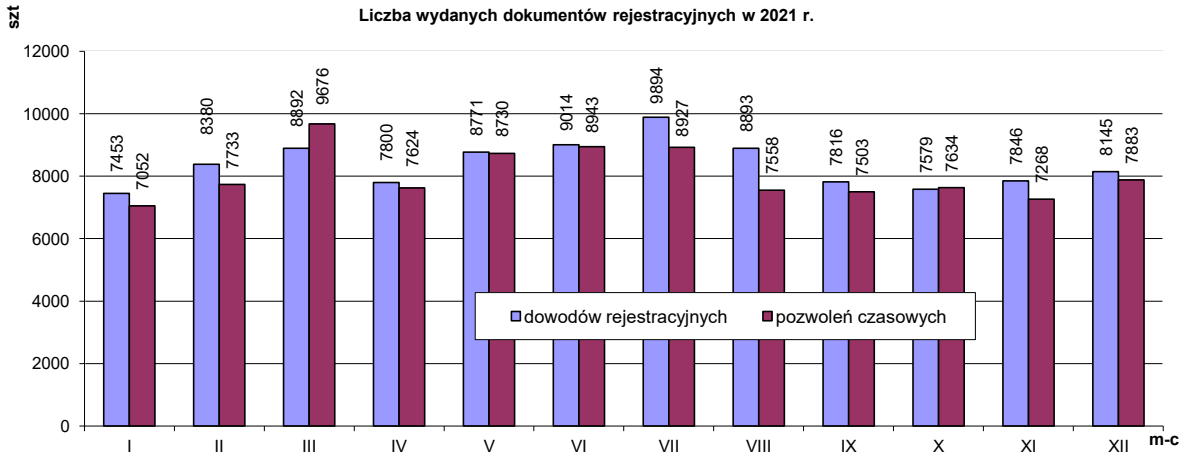

Ilość wydanych dowodów rejestracyjnych w 2021 r.- 100 483 szt.
Ilość wydanych pozwoleń czasowych w 2021 r. – 96 531 szt.

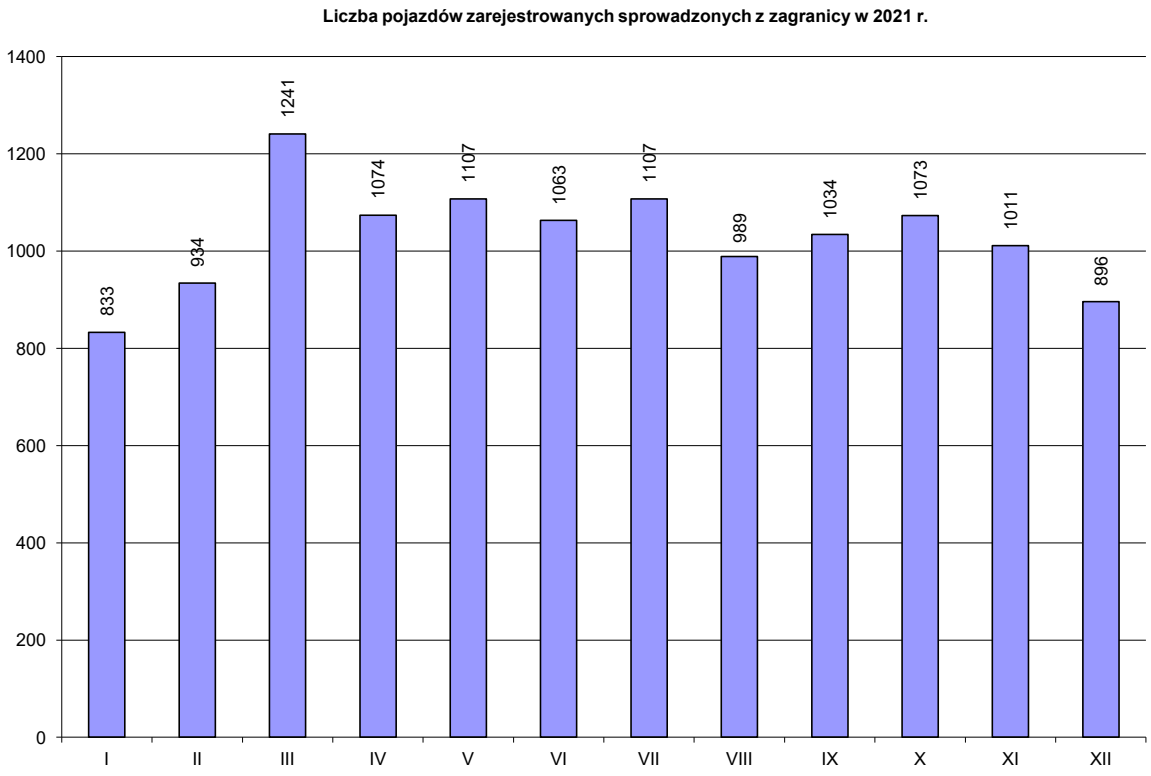

Ilość pojazdów zarejestrowanych sprowadzonych z zagranicy w 2021 r. – 12 362
Ilość pojazdów zarejestrowanych sprowadzonych z zagranicy w 2020 r. – 10 325
Ilość pojazdów zarejestrowanych sprowadzonych z zagranicy w 2019 r. – 12 087
Ilość pojazdów zarejestrowanych sprowadzonych z zagranicy w 2018 r. – 13 401
Ilość pojazdów zarejestrowanych sprowadzonych z zagranicy w 2017 r. – 14 273
Ilość pojazdów zarejestrowanych sprowadzonych z zagranicy w 2016 r. – 15 426

a ponadto:

Czynności	**Ilość**
Wydano dowody rejestracyjne stałe	100 483 szt.
Wydano nowe tablice rejestracyjne stałe : - samochodowe (w tym zmniejszone): - motocykle, motorowery, ciągniki :	 139 780 szt. 3 484 szt.
Wydano pozwolenia czasowe	96 531 szt.
Wydano tablice rejestracyjne tymczasowe	3 038 szt.
Przyjęto zgłoszenia o zbyciu/nabyciu pojazdów	49 015 szt.
Wyrejestrowano pojazdów na stałe	5 741 szt.
Wydano dowody rejestracyjne po zatrzymaniu przez policję	424 szt.
Przyjęto dokumenty modyfikujące dane w pojazdach	

(wpis: hak, gaz, zastaw, korekta danych)	38 208 szt.
Wydano kart pojazdów	21 585 szt.
Wydano nalepki kontrolne	67 342 szt.
Wydano znaki legalizacyjne	93 404 szt.
Wydano zaświadczeń: w tym o rejestracji pojazdów	1 301 szt. 1 132 szt.
Przydzielono numerów tablic indywidualnych ogółem dla Województwa Dolnośląskiego: w tym: dla Wrocławia	1 758 kpl. 761 kpl.
Wydano decyzje o nadaniu cech identyfikacyjnych pojazdu (VIN) oraz zgody na wykonanie tabliczki znamionowej tabliczki zastępczej	116 szt.
Razem:	**624 103**

Na dzień 31 grudnia 2021 r. zarejestrowanych we Wrocławiu było 655 496 pojazdów w tym 504 009 osobowych.
Ponadto w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2020 r. nowych przepisów z zakresu ustawy prawo o ruchu drogowym wydano w 2021 r. 431 decyzji o nałożeniu kary pieniężnej za naruszenie terminu zgłoszenia nabycia lub zbycia pojazdu albo niezarejestrowanie w terminie pojazdu sprowadzonego z UE. Z tego tytułu wpłynęło do budżetu Miasta **75 044, 35 zł.**

– **w zakresie wydawania uprawnień do kierowania pojazdami:**

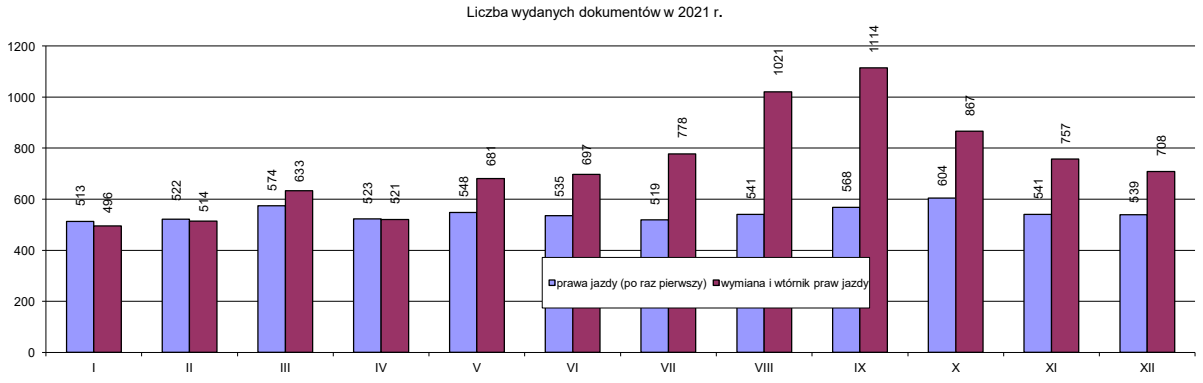

Ilość wydanych praw jazdy po raz pierwszy w 2021 r. – 6 527 szt.
Ilość wymienionych i wtórników praw jazdy w 2021 r. – 8 787 szt.

a ponadto:

Czynności	**Ilość**
Wydano praw jazdy	15 314 szt.
Wydano pozwoleń tramwajowych	199 szt.
Wydano międzynarodowych praw jazdy	484 szt.
Zażądano z innych urzędów akt kierowców	2 900szt.
Przekazano do innych urzędów akta kierowców, którzy zmienili adres zamieszkania	1 398 szt.

Zarejestrowano i zweryfikowano dokumenty w związku z wydaniem postanowienia o zatrzymaniu prawa jazdy bądź orzeczonym wyrokiem sądu	
Wydano decyzji w sprawach nadzoru nad kierującymi ogółem : w tym : - skierowaniu na kurs reedukacyjny - skierowaniu na badania lekarskie lub psychologiczne - cofnięciu uprawnień - przywróceniu uprawnień - umorzeniu postępowania - zatrzymaniu prawa jazdy - skierowaniu na egzamin sprawdzający kwalifikacje - o odmowie wydania prawa jazdy - o uchyleniu decyzji lub zmianie decyzji	4 111 szt. 629 szt. 1 348 szt. 762 szt. 226 szt. 65 szt. 981 szt. 52 szt. 15 szt. 33 szt.
Wydano PKK na egzamin sprawdzający kwalifikacje po zatrzymaniu prawa jazdy na okres powyżej 1 roku	273 szt.
Ewidencja osób , którym sąd orzekł zakaz prowadzenia pojazdów, a nie posiadających prawa jazdy	314 szt.
Udzielono pisemnych odpowiedzi w sprawach uprawnień do kierowania pojazdami	670 szt.
Przyjęto korespondencję	29 198 szt.
Wysłano na wniosek strony prawa jazdy pocztą za zwrotnym potwierdzeniem odbioru	828 szt.
Wydano profil kandydata na kierowcę (PKK)	9 236 szt.
Wydano zezwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym	131 szt.
Razem:	**58 988**

Na dzień 31 grudnia 2021 r. – 370 818 mieszkańców Wrocławia posiadało prawa jazdy.
Ponadto na zapytania organów zagranicznych wymieniających polskie prawo jazdy wysłano, poprzez system teleinformatyczny Eucaris informację dotyczącą statusu dokumentu dla 168 osób.
W roku 2021 dokonano również wymiany 1 677 zagranicznych praw jazdy, z czego 589 praw jazdy wydanych na Ukrainie.

- **w zakresie zadań z zakresu wpisanych do rejestru działalności regulowanej przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów (SKP) i ośrodki szkolenia kierowców (OSK) w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku.**

Na terenie miasta Wrocławia do rejestru wpisanych było:

Stacji kontroli pojazdów	**63**
Ośrodków szkolenia kierowców	**52** (aktywnych – 51, zawieszonych – 1)

Wpisano do ewidencji:

Instruktorów nauki jazdy	**24**
Wykładowców	**-**
Łączna liczba instruktorów nauki jazdy	**349**
Łączna liczba wykładowców	**2**

Nadano uprawnienia:

Diagnostom	**3**
Łączna liczba diagnostów	**26**

Postępowania administracyjne w stosunku do **diagnostów** – cofnięcie uprawnień (w trakcie)	2 2
Postępowania administracyjne w stosunku do **instruktorów** – wykreślenie z ewidencji	41
Skreślenia OSK na wniosek przedsiębiorcy	7
Skreślenia OSK z urzędu w wyniku postępowania	-
Skreślenia SKP na wniosek przedsiębiorcy	4
Skreślenia SKP urzędu w wyniku postępowania	-
Ogółem	**456**

Z USTAWY Z DNIA 14 CZERWCA 1960 R. KODEKS POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO (DZ. U. Z 2021 R. POZ. 735, 1491 I 2052) ORAZ Z USTAWY Z DNIA 8 MARCA 1990 R. O SAMORZĄDZIE GMINNYM (DZ. U. Z 2021 R. POZ. 1372 I 1834)

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. w Centralnym Rejestrze Skarg i Wniosków Urzędu Miejskiego Wrocławia (CRSiW) zaewidencjonowano ogółem 136 skargi oraz 25 wniosków (z których 2 skargi i 1 wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia z uwagi na braki formalne).
Dla porównania, informuję, że w 2020 r. zarejestrowano 124 skargi oraz 25 wniosków (z których 2 skargi i 1 wniosek pozostał bez rozpatrzenia z uwagi na braki formalne).

Zestawienie skarg i wniosków zaewidencjonowanych w CRSiW w 2021 r. w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego - stan na 31 grudnia 2021 r.

Adresaci skarg i wniosków	**Skargi**		**Wnioski**	
	2020	**2021**	**2020**	**2021**
<u>Urząd Miejski Wrocławia</u>				
Departament Prezydenta	4	5	-	1
Departament Finansów Publicznych	20	38*	-	-
Departament Spraw Społecznych	4	2	-	-
Departament Edukacji	3	4	-	1
Departament Nieruchomości i Eksploatacji	18	16**	-	-
Departament Strategii i Rozwoju Miasta	5	6	-	-
Departament Infrastruktury i Transportu	14	11*	20	30
Departament Zrównoważonego Rozwoju	4	2	-	1**
Departament Obsługi i Administracji	19	20	1	2
Ogółem segment: / A / - UMW	**91**	**104*(**)**	**21**	**35****
Jednostki organizacyjne Miasta / jednostki i zakłady budżetowe: ZZK, Straż Miejska, MOPS, ZZM, ZDiUM, ZCK, Wrocławski Zespół Żłobków, Gimnazja i Szkoły Ponadpodstawowe itp./.	30	25**	3	3
Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławia	1	4	-	-
Inne (Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt we Wrocławiu Towarzystwa Opieki nad Zwierz.).	-	1	-	-

Ogółem: / B + C + D /	**31**	**30****	**3**	**3**
Skargi i wnioski pozostające bez rozpoznania z uwagi na braki formalne.	**2**	**2**	**1**	**-**
Ogółem segmenty: / A + B + C +D + E /	**124**	**136*(**)**	**25**	**38****

*Liczba skarg, w której uwzględniono skargi „wycofane" przez skarżących, odnosząca się do komórek organizacyjnych UMW (segment A tabeli).
** Liczba skarg (wniosków), w której uwzględniono „skargi (wnioski) bez rozpoznania", z uwagi na braki formalne, odnosząca się do komórek organizacyjnych UMW (segment A) oraz do jednostek organizacyjnych (w segment B ww. tabeli).

Spośród ogólnej liczby 136 skarg, zaewidencjonowanych w Centralnym Rejestrze Skarg i Wniosków Urzędu Miejskiego Wrocławia w 2021 r. - 104 skargi (ok. 76%) i 35 wniosków (ok. 92%), dotyczyło komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia (segment A tabeli), natomiast 30 skarg (ok. 18%) i 3 wnioski (ok. 8%) odnosiły się do zadań realizowanych przez jednostki organizacyjne Miasta (segment B), takie jak: Zarząd Zasobu Komunalnego (10 skarg), Straż Miejska Wrocławia (2 skargi), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (3 skargi), Zarząd Zieleni Miejskiej (2 skargi i 2 wnioski), Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta (4 skargi i 1 wniosek), Zarząd Cmentarzy Komunalnych (2 skargi i jednostki oświatowe: Wrocławski Zespół Żłobków (1 skarga) i Gimnazja i Szkoły Ponadpodstawowe (1 skarga).
W powyższej liczbie zarejestrowanych 104 skarg, dotyczących komórek organizacyjnych UMW, wykazane zostały: 2 skargi, wycofane w późniejszym czasie przez skarżących, które dotyczyły zadań realizowanych: w Departamencie Finansów Publicznych (wycofana 1 skarga) i w Departamencie Infrastruktury i Transportu (wycofana 1 skarga). Natomiast, z uwagi na braki formalne (brak adresu do korespondencji), pozostawione bez rozpatrzenia zostały: 1 skarga w Departamencie Nieruchomości i Eksploatacji oraz 1 wniosek w Departamencie Zrównoważonego Rozwoju.
Oprócz skarg, dotyczących komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz jednostek organizacyjnych Miasta, zaewidencjonowane zostały w CRSiW, także: 4 skargi dotyczące spraw realizowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrocławiu (segment C tabeli), 1 skarga dot. Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt we Wrocławiu Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami (segment D tabeli) oraz 2 skargi (wykazane w segmencie E tabeli), nie przyporządkowane żadnemu podmiotowi, w związku z bliżej nieokreślonym przedmiotem skargi, pomimo wystosowanego do skarżącego, wezwania do jego sprecyzowania, zgodnie z § 8 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków.
Jak wynika, z przedstawionego tabelarycznego zestawienia skarg i wniosków, zaewidencjonowanych w CRSiW, w 2021 roku odnotowany został wzrost ogólnej liczby skarg (ok. 10%), jak i liczby wniosków (o 52%), w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym (2020 r). Zwiększyła się zarówno liczba skarg (o 13), jak i liczba wniosków (o 14), dot. komórek organizacyjnych UMW. Nieznaczny spadek skarg (o 5), przy tej samej ilości wniosków (3), odnotowały gminne jednostki organizacyjne.
Niezależnie, od zarejestrowanych ww. skarg i wniosków w CRSiW, Zespół ds. Skarg i Wniosków WSO w 2021 r., odnotował 54 skargi i 1 wniosek, w zakresie zadań wykonywanych przez spółki prawa handlowego z udziałem Miasta, które przekazał do rozpatrzenia właściwym organom tych spółek. W okresie sprawozdawczym 2021 r., wpłynęło ich o 19 więcej (tj. 54% więcej), w porównaniu do roku poprzedniego (2020). Skargi te, mieściły się w zakresie zadań realizowanych, bądź nadzorowanych przez takie spółki gminne, jak: Ekosystem Sp. z o.o. (23 skargi), Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o. (17 skarg), MPK Sp. z o.o. (6 skarg i 1 wniosek), Wrocławski Park Wodny S.A. (2), MPWiK S.A. (2), Wrocławskie Inwestycje (1), Towarzystwo Budownictwa Społecznego (1), ZOO Sp. z o.o. (1) oraz Spartan Sp. z o.o. (1).

Zespół ds. Skarg i Wniosków Wydziału Spraw Obywatelskich przekazał ponadto do innych właściwych organów 30 skarg, w tym do: Rady Miejskiej Wrocławia (21 skarg), Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego (7 skarg), PINB (1 skargę) i do Delegatury Urzędu Komunikacji Elektronicznej we Wrocławiu (1 skargę) oraz 2 wnioski, tj. do: Ministra Infrastruktury w Warszawie (1 wniosek) oraz Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu (1 wniosek).

Z USTAWY Z DNIA 5 STYCZNIA 2011 ROKU – KODEKS WYBORCZY (DZ. U. Z 2021 R. POZ. 510 Z PÓŹN. ZM.).

W roku 2021 wydano 281 decyzji dotyczących rejestru wyborców, w tym 270 o wpisaniu do rejestru wyborców oraz **11** o odmowie wpisania do rejestru wyborców. Żaden wyborca nie złożył skargi do Sadu Rejonowego na decyzję o odmowie wpisania do rejestru wyborców.

AKTA STANU CYWILNEGO

Zrealizowano zadania z zakresu:

- rejestracji stanu cywilnego jako zadanie zlecone;
- zmiany imion i nazwisk jako zadanie zlecone;
- wydawania pozwoleń na sprowadzanie zwłok i szczątków ludzkich z zagranicy w celu pochowania jako zadanie własne powiatu;
- inicjowania nadania medalu Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie jako zadanie własne gminy.

Od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021r. wykonano poniżej wymienione czynności w następujących ilościach:

rodzaj czynności:	**ilość**
sporządzono:	**25 277**
akty urodzeń w tym:	11 836
dzieci urodzonych we Wrocławiu	8 382
dzieci urodzonych za granicą	3 454
akty małżeństw w tym:	3 380
małżeństw zawartych zagranicą	928
małżeństw zawartych we Wrocławiu w tym:	2 452
małżeństw konkordatowych	809
małżeństw cywilnych w tym:	1 643
małżeństw zawartych poza lokalem USC	190
akty zgonu w tym:	10 063
osób zmarłych we Wrocławiu	9 901
osób zmarłych za granicą	160
nadano:	**8 083**
numery Pesel noworodkom	8 803
zainicjowano nadanie:	**288**
Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie	288
wydano:	**111 667**
zezwolenia na zawarcie małżeństwa przed upływem ustawowego terminu	214
decyzje w sprawie zmiany imion i nazwisk	898

pozwolenia na sprowadzanie zwłok i szczątków ludzkich z zagranicy w celu ich pochowania	149
zaświadczenia o zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego za granicą	195
zaświadczenia o braku okoliczności wyłączającej zawarcie małżeństwa	1 640
zaświadczenia o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego	122
zaświadczenia o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby	20
zaświadczenia o stanie cywilnym	544
odpisy zupełne z aktów stanu cywilnego	16 978
odpisy skrócone z aktów stanu cywilnego	88 663
kserokopie z akt stanu cywilnego	2 028
wielojęzyczne formularze tłumaczeń	216
przyjęto:	**6 601**
oświadczenia o uznaniu ojcostwa	2 238
oświadczenia o zmianie imienia/nazwiska dziecka	62
zapewnienia o braku przeszkód do zawarcia małżeństwa	3 998
oświadczenia o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem związku małżeńskiego	303
wykonano:	**180 589**
wzmianki dodatkowe w aktach stanu cywilnego	9 955
przypiski	48 641
migracje aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego	104 916
aktualizacja rejestru Pesel	17 077
zrealizowano:	**14 263**
zlecenia innych urzędów stanu cywilnego i organów ewidencji ludności	14 263
pobrano:	
opłat w punkcie kasowym w USC na kwotę:	

Dochody Gminy z tytułu wykonanych w 2021 r. przez USC czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego wyniosły: **6 696 246 zł** w tym:

z dotacji za wykonywanie zadania zleconego	4 452 042,24
z opłaty skarbowej	2 059 532,00
z opłaty za śluby poza lokalem USC	181 000,00
z opłaty za tłumaczenia dokumentów	3 672,00

ZESTAWIENIE ANALITYCZNE ZA LATA 2018–2021

	2021	**2020**	**2019**	**2018**
sporządzono:				
akty urodzeń w tym:	**11 836**	**10 671**	**11 876**	**12 334**
dzieci urodzonych we Wrocławiu	8 382	8 637	9 608	10 275
dzieci urodzonych za granicą	3 454	2 034	2 268	2 059
akty małżeństw w tym:	**3 380**	**2 643**	**3 455**	**3 702**
małżeństw zawartych zagranicą	928	607	821	820
małżeństw zawartych we Wrocławiu w tym:	2 452	2 036	2 634	2 882
małżeństw konkordatowych	809	640	890	999
małżeństw cywilnych w tym:	1 643	1 396	1 744	1 883
małżeństw zawartych poza lokalem USC	190	111	169	175

akty zgonu w tym:	**10 061**	**9 109**	**8 014**	**8 129**
osób zmarłych we Wrocławiu	9 901	8 986	7 882	8 007
osób zmarłych za granicą	160	123	132	122
nadano:				
numery Pesel noworodkom	8 083	8 637	9 608	10 275
zainicjowano nadanie:				
Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie	288	353	246	256
wydano:				
zezwolenia na zawarcie małżeństwa przed upływem ustawowego terminu	214	247	206	236
decyzje w sprawie zmiany imion i nazwisk	898	812	806	784
pozwolenia na sprowadzanie zwłok i szczątków ludzkich z zagranicy w celu ich pochowania	149	112	129	133
zaświadczenia o zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego za granicą	195	159	256	278
zaświadczenia o braku okoliczności wyłączającej zawarcie małżeństwa	1 640	1 666	2 235	2 378
zaświadczenia o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego	122	77	53	66
zaświadczenia o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby	20	6	4	7
zaświadczeń o stanie cywilnym	544	429	487	460
odpisy zupełne z aktów stanu cywilnego	16 978	11 987	13 678	13 556
odpisy skrócone z aktów stanu cywilnego	88 633	78 234	85 897	85 446
kserokopie z akt stanu cywilnego	2 028	264	199	2 080
wielojęzyczne formularze tłumaczeń	216	207	74	-
przyjęto:				
oświadczenia o uznaniu ojcostwa	2 238	2 261	2 482	2 602
oświadczenia o zmianie imienia/nazwiska dziecka	62	52	87	75
zapewnienia o braku przeszkód do zawarcia małżeństwa	3 998	3 554	3 982	4 363
oświadczenia o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem związku małżeńskiego	303	206	356	272
wykonano:				
wzmianki dodatkowe w aktach stanu cywilnego	9 955	8 634	10 463	9 559
przypiski	48 641	43 226	42 055	27 675
migracje aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego	104 916	88 232	72 793	69 603
aktualizacja rejestru Pesel	17 077	15 876	22 158	29 673
zrealizowano:				
zlecenia innych urzędów stanu cywilnego i organów ewidencji ludności	14 263	14 394	20 756	20 717
pobrano:				
opłat w punkcie kasowym w usc na kwotę :		228 224	1 145 556	1 064 540

Nieznacznie w stosunku do roku poprzedniego spadła liczba urodzeń.

Natomiast to kolejny rok, kiedy o ponad 1 000 wzrosła liczba zarejestrowanych zgonów.

Okresom sprzed pandemii dorównuje powoli liczba zawartych małżeństw, tak cywilnych, jak i konkordatowych.

Nadal rośnie liczba transkrypcji zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskiego rejestru, co związane jest z napływem obywateli Ukrainy i Białorusi do Wrocławia.

Klienci USC coraz chętniej korzystają z e-usług.
80% zgłoszeń noworodków dokonanych zostało przez rodziców w 2021 r. poprzez platformę e-PUAP. Dwukrotnie wzrosła też ilość składanych tą drogą wniosków o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego oraz zaświadczenia o stanie cywilnym.

Czas powstały w związku z obsługą mniejszej ilości interesantów bezpośrednio na stanowiskach obsługi został wykorzystany na zasilanie Rejestru Stanu Cywilnego w akty stanu cywilnego. W 2021 r. pracownicy USC we Wrocławiu zmigrowali do rejestru państwowego o 16 684 akty stanu cywilnego więcej, niż w roku poprzednim, co przełożyło się na dodatkową kwotę 258.602 zł otrzymaną w ramach dotacji.

Ogółem dochody Gminy z tytułu wykonanych w 2021 r. przez USC czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego wyniosły: **6 696 246 zł** w tym :

z dotacji za wykonywanie zadania zleconego	4 452 042,24
z opłaty skarbowej	2 059 532,00
z opłaty za śluby poza lokalem USC	181 000,00
z opłaty za tłumaczenia dokumentów	3 672,00

By usprawnić obsługę klientów, którzy nadal wolą osobiście zgłosić się do USC we Wrocławiu po dokumenty, w II kwartale 2022r. uruchomiona zostanie usługa „zapowiedzi wizyty w urzędzie", która pozwoli z wyprzedzeniem przygotować dokumenty i załatwić sprawę w możliwie najkrótszym czasie i oczywiście tylko podczas jednej wizyty w urzędzie. Dla obywatela zminimalizuje to czas załatwiania sprawy administracyjnej, a pozyskany przez urzędników czas pozwoli na wykonanie większej ilości migracji aktów stanu cywilnego do rejestru państwowego, co wprost przełoży się na zwiększenie kwoty dotacji otrzymywanej z tytułu wykonywania zadania zleconego, jakim jest rejestracja stanu cywilnego.

CZYNNOŚCI KONTROLNE W URZĘDZIE, JEDNOSTKACH GMINNYCH, STACJACH KONTROLI POJAZDÓW, OŚRODKACH SZKOLENIA KIEROWCÓW ORAZ INNYCH PODMIOTACH

KONTROLE PRZEPROWADZONE PRZEZ WYDZIAŁ KONTROLI

Kontrole w 2021 roku przeprowadzane były w oparciu o:
- Plan kontroli na 2021 rok,
- Plan kontroli przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów wpisanych w rejestr działalności regulowanej prowadzony przez Prezydenta Wrocławia obejmujący rok 2021,
- Plan kontroli przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców i podmiotów prowadzących szkolenia osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania tramwajem obejmujący rok 2021.

W 2021 roku przeprowadzono łącznie 249 kontroli, z tego 227 kontroli planowych i 22 o charakterze doraźnym.

Działaniami kontrolnymi w 2021 roku objęto jednostki wyszczególnione w poniższej tabeli:

Zestawienie ilości kontroli przeprowadzonych w 2021 roku

Wyszczególnienie	Kontrole planowe	Kontrole o charakterze doraźnym	Razem
Jednostki organizacyjne Gminy Wrocław	77	3	80
Publiczne i niepubliczne jednostki oświatowe	18	1	19
Organizacje pozarządowe i kościelne osoby prawne	10	1	11
Podmioty, którym przekazano dotacje na prowadzenie niepublicznych żłobków	8	0	8
Komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego Wrocławia	1	3	4
Instytucje kultury	2	1	3
Podmioty posiadające osobowość prawną, w których Miasto posiada co najmniej 50% udziałów albo akcji	0	0	0
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	1	0	1
Stacje kontroli pojazdów	60	0	60
Ośrodki szkolenia kierowców	49	13	62
Podmioty prowadzące szkolenia osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania tramwajem	1	0	1
Razem	227	22	249

Podział na kontrole planowe i o charakterze doraźnym przeprowadzone w latach 2018-2021 przedstawiono w poniższej tabeli:

Zestawienie ilości kontroli przeprowadzonych w latach 2018-2021 w podziale na kontrole planowe
i o charakterze doraźnym

Rok	Kontrole planowe	Kontrole o charakterze doraźnym	Razem
2018	238	30	268
2019	192	39	231

2020	209	53	262
2021	227	22	249

W latach 2018-2021 działaniami kontrolnymi objęto jednostki i podmioty wyszczególnione w poniższej tabeli:

Zestawienie ilości kontroli przeprowadzonych w latach 2018-2021 w jednostkach i podmiotach

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021
Jednostki organizacyjne Gminy Wrocław	88	71	100	80
Publiczne i niepubliczne jednostki oświatowe	16	10	13	19
Organizacje pozarządowe i kościelne osoby prawne	19	7	15	11
Podmioty, którym przekazano dotacje na prowadzenie niepublicznych żłobków	6	3	9	8
Komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego Wrocławia	9	8	1	4
Instytucje kultury	0	0	2	3
Podmioty posiadające osobowość prawną, w których Miasto posiada co najmniej 50% udziałów albo akcji	1	2	0	0
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	0	0	0	1
Stacje kontroli pojazdów	63	64	61	60
Ośrodki szkolenia kierowców	65	65	60	62
Podmioty prowadzące szkolenia osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania tramwajem	1	1	1	1
Razem	268	231	262	249

Kontrole w 2021 roku przeprowadzono w:

- jednostkach organizacyjnych Gminy Wrocław, w szczególności w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych, w zakresie:
  - zgodności planowania i realizacji budżetu z zasadami opracowanymi przez organ prowadzący,

    - zagadnień finansowych, organizacyjno-prawnych i kadrowo-płacowych,
    - prawidłowości pozyskiwania i wydatkowania środków z rachunku dochodów samorządowych jednostek oświatowych,
    - przestrzegania przepisów dotyczących zapewnienia bezpiecznych warunków nauki i pracy,
    - przestrzegania przepisów ustaw: o pracownikach samorządowych, Karta Nauczyciela, Kodeks pracy i Prawo zamówień publicznych,
    - zgodności arkusza organizacyjnego z planem finansowym, zakresem obowiązków pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych i przydziałem zadań na rok szkolny,
    - zgodności ze stanem faktycznym danych o liczbie uczniów i wychowanków wykazanych w Systemie Informacji Oświatowej, mających wpływ na kwotę uzupełniającą części oświatowej subwencji ogólnej,
    - prawidłowości odliczenia podatku VAT, ze szczególnym uwzględnieniem wydatków inwestycyjnych;
- publicznych i niepublicznych jednostkach oświatowych, w zakresie prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji zgodnie z art. 35 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.
- Kontrolą objęto jednostki oświatowe, którym przekazano w roku 2018 i 2020 dotacje w łącznej kwocie 18 654 708,04 zł;
- organizacjach pozarządowych i kościelnych osobach prawnych, w zakresie realizacji umów dotacyjnych.
- Kontrole przeprowadzono w podmiotach, którym na podstawie umów przekazano w roku 2019 i 2020 dotacje w łącznej kwocie 22 347 955,00 zł;
- podmiotach, którym przekazano dotacje na prowadzenie niepublicznych żłobków, w zakresie realizacji umów dotacyjnych.
- Kontrole przeprowadzono w podmiotach, którym na podstawie umów przekazano w 2020 roku dotacje w łącznej kwocie 1 600 040,00 zł;
- komórkach organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia, w zakresie:
    - prawidłowości udostępniania czasowego gruntów stanowiących własność Gminy Wrocław oraz ustalania i egzekwowania opłat planistycznych oraz roszczeń odszkodowawczych w związku z uchwaleniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
    - przygotowywania dokumentacji przetargowej,
    - prawidłowości zbycia lokali użytkowych w trybie przetargu i/lub rokowań, należących do Gminy Wrocław oraz realizacji zadań wynikających z Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia przez Zespół ds. Zwrotu Bonifikat,
    - realizacji zadań wynikających z Regulaminów Organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz Departamentu Edukacji;
- instytucjach kultury, w zakresie:
    - prawidłowości przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji zbiorów muzealnych,
    - prowadzenia gospodarki finansowej instytucji;
- samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej, w zakresie realizacji umowy dotacyjnej.
- Kontrolę przeprowadzono w podmiocie, któremu na podstawie umowy przekazano w 2020 roku dotację w łącznej kwocie 220 000,00 zł;
- stacjach kontroli pojazdów, w zakresie:
    - zgodności stacji z wymaganiami, o których mowa w art. 83 ust. 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym,
    - prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów,
    - prawidłowości prowadzenia wymaganej dokumentacji;
- ośrodkach szkolenia kierowców, w zakresie:
    - zagadnień, o których mowa w art. 44 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami,

- prawidłowości:
  - wpisów w książce ewidencji osób szkolonych,
  - wpisów w kartach przeprowadzonych zajęć,
  - dokumentacji związanej z przeprowadzeniem egzaminu wewnętrznego,
  - sposobu prowadzenia zajęć teoretycznych i praktycznych w ośrodku przez instruktorów i wykładowców prowadzących zajęcia w ośrodku;

– podmiocie prowadzącym szkolenie osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania tramwajem, w zakresie sprawdzenia:
  - zagadnień, o których mowa w art. 44 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami,
  - prawidłowości:
    - wpisów w książce ewidencji osób szkolonych,
    - wpisów w kartach przeprowadzonych zajęć,
    - dokumentacji związanej z przeprowadzeniem ćwiczeń sprawdzających,
    - sposobu prowadzenia zajęć teoretycznych i praktycznych w podmiocie przez instruktorów i wykładowców prowadzących zajęcia w podmiocie.

Wyniki kontroli zostały przekazane kierownikom kontrolowanych podmiotów, przedsiębiorcom prowadzącym ośrodki szkolenia kierowców, stacje kontroli pojazdów oraz prowadzącym szkolenia osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania tramwajem, dyrektorom komórek organizacyjnych Urzędu sprawującym nadzór nad kontrolowanymi podmiotami i monitorującym realizację wykorzystania środków publicznych oraz osobom prowadzącym publiczne i niepubliczne jednostki oświatowe.

Kontrole przeprowadzone w 2021 roku wykazały nieprawidłowości głównie w zakresie:

- aktualności i stosowania obowiązujących w jednostkach wewnętrznych procedur,
- sporządzania projektów planów finansowych oraz ich realizacji przez jednostki oświatowe z wytycznymi organu prowadzącego,
- stosowania procedur wynikających z ustawy Prawo zamówień publicznych,
- zawartych umów najmu,
- przestrzegania przepisów dotyczących zapewnienia bezpiecznych warunków nauki i pracy oraz wynikających z przepisów ustawy o pracownikach samorządowych, Karty Nauczyciela oraz Kodeksu pracy,
- kwalifikacji wydatków,
- organizacji pracy jednostki oświatowej z arkuszem organizacyjnym,
- przestrzegania zasad wynikających z obowiązującej w Gminie Wrocław procedury rozliczania podatku VAT,
- wykazywania danych w Systemie Informacji Oświatowej,
- wewnętrznych procedur,
- przeprowadzenia inwentaryzacji zbiorów muzealnych, odpowiedniego udokumentowania przeprowadzenia i wyników inwentaryzacji zbiorów, prowadzenia dokumentacji ewidencyjnej zbiorów muzealnych,
- wykonywania czynności z zakresu prawa pracy wobec pracowników,
- wykazywania przez osoby prowadzące publiczne i niepubliczne jednostki oświatowe liczby uczniów, a tym samym zawyżenia wysokości należnych dotacji,
- wykorzystania dotacji przez podmioty, którym są przekazywane środki publiczne,
- organizacji wczesnego wspomagania rozwoju dziecka,
- prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania,
- zapisów w statutach i regulaminach żłobków,
- sporządzania sprawozdań składanych w Urzędzie Miejskim Wrocławia,
- sposobu realizacji zadań publicznych z postanowieniami zawartych umów,
- stosowania właściwych aktów prawnych w odniesieniu do pobrania i rozliczenia otrzymanych dotacji,

- wykonywania badań technicznych pojazdów i prowadzenia wymaganej w tym zakresie dokumentacji,
- prowadzenia dokumentacji związanej ze szkoleniem kandydatów na kierowców,
- prowadzenia szkoleń pojazdami niespełniającymi wymagań, o których mowa w art. 24 pkt 1 lit. d ustawy o kierujących pojazdami.

W następstwie podjętych czynności kontrolnych:
- wprowadzono w kontrolowanych podmiotach działania i mechanizmy proceduralne oraz organizacyjne mające na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i sytuacji ponownego ich występowania,
- wskazano kierownikom i pracownikom kontrolowanych podmiotów zagrożenia wynikające z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, m.in. związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy, nawiązywaniem stosunku pracy oraz przeprowadzaniem inwentaryzacji zbiorów muzealnych,
- dokonano korekty danych w Systemie Informacji Oświatowej,
- kierownictwo Urzędu uzyskało informacje o obszarach, w których kontrolowane podmioty prawidłowo realizowały zadania oraz o obszarach wymagających szczególnego nadzoru,
- skompletowano dokumentację pozwalającą prowadzić postępowania w zakresie zwrotów dotacji wykorzystanych nieprawidłowo i po terminie oraz pobranych w nadmiernej wysokości,
- osoby zarządzające organizacjami pozarządowymi oraz osoby prowadzące publiczne i niepubliczne jednostki oświatowe i niepubliczne żłobki poszerzyły swoją wiedzę w zakresie obowiązujących norm prawnych, prawidłowości i zgodności swoich działań z przepisami prawa oraz prawidłowości wydatkowania i rozliczenia przekazanych środków publicznych,
- zalecono przedsiębiorcom podjęcie środków zmierzających do poprawy działalności stacji kontroli pojazdów w zakresie wykonywania badań technicznych pojazdów i prawidłowości prowadzenia wymaganej dokumentacji,
- zalecono przedsiębiorcom podjęcie środków zmierzających do poprawy działalności ośrodków szkolenia kierowców w zakresie prawidłowości prowadzenia wymaganej dokumentacji,
- wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji administracyjnej o zakazie prowadzenia przez przedsiębiorcę działalności w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców oraz skreślenia z rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia kierowców,
- sporządzono 2 zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

KONTROLE PRZEPROWADZONE PRZEZ ZEWNĘTRZNE PODMIOTY KONTROLNE

W 2021 roku w Książce kontroli - Rejestrze kontroli zewnętrznych, prowadzonym w Urzędzie Miejskim Wrocławia, zarejestrowano 67 kontroli. Łączny czas trwania kontroli w 2021 roku wyniósł 1882 dni, co było skutkiem prowadzenia przez podmioty zewnętrzne równocześnie kilku kontroli.

Zestawienie ilości kontroli przeprowadzonych w 2021 r. przez podmioty zewnętrzne

Nazwa zewnętrznego podmiotu kontroli	Liczba kontroli prowadzonych przez podmiot	Czas trwania kontroli w dniach
Najwyższa Izba Kontroli	3*	242*
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	1	12

Dolnośląski Urząd Wojewódzki	3	50
Izba Administracji Skarbowej	5	193
Centrum Unijnych Projektów Transportowych	5*	231*
Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	45*	969*
Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy	6	21
Urząd Komunikacji Elektronicznej	1	2
Archiwum Państwowe	2	36
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków	1	67
Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca	1	8
Regionalna Izba Obrachunkowa	1*	38*
Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	1*	20*
SUMA	75*	1889*

* Uwzględnione zostały kontrole, które rozpoczęły się w roku 2020, a czynności kontrolne były kontynuowane w roku 2021: UMWD 3 kontrole – 52 dni, NIK 2 kontrole – 186 dni, RIO 1 kontrola – 38 dni, MFiPR 1 kontrola – 20 dni, CUPT 1 kontrola – 7 dni

Do końca roku czynności kontrolne z 3 kontroli rozpoczętych w 2021 r., prowadzonych przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Archiwum Państwowe oraz Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, nie zostały zakończone.

W okresie sprawozdawczym zewnętrzne podmioty kontrolne prowadziły kontrole, które swoim zakresem objęły w szczególności następujące obszary:

Najwyższa Izba Kontroli
W okresie od 24 maja 2021 r. do 19 lipca 2021 r. przedmiotowym zakresem kontroli zostały objęte zagadnienia dotyczące realizacji zadań związanych z wydawaniem zaświadczeń o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów.

Dolnośląski Urząd Wojewódzki
- W październiku 2021 r. kontrolą objęto realizację zadań z zakresu sposobu rejestracji przebiegu imprez masowych na Stadionie Olimpijskim we Wrocławiu.
- W okresie od 19 maja 2021 r. do 16 czerwca 2021 r. kontrolą objęto zagadnienia realizacji zadań z zakresu administracji rządowej polegających na wydawaniu, odmowie wydania, zmianie, uchyleniu lub cofnięciu zezwoleń w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także spalarni lub grzebowisk zwłok zwierzęcych i ich części.

Archiwum Państwowe we Wrocławiu

W maju 2021 r. kontrolą objęto archiwum Urzędu Stanu Cywilnego we Wrocławiu w zakresie warunków przechowywania i zabezpieczania materiałów archiwalnych obejmujących akta stanu cywilnego.

Odnośnie kontroli wskazanych w tabeli koordynowano działania mające na celu udzielenie odpowiedzi na pytania zawarte w pismach adresowanych do Kierownictwa Urzędu. Łącznie koordynowano 103 odpowiedzi, w skład których wchodziły zestawienia tabelaryczne, do udzielenia których niezbędne było pozyskanie danych ze wszystkich komórek organizacyjnych Urzędu oraz jednostek gminnych. Odpowiedzi udzielone zostały po przeprowadzeniu analizy zgromadzonych danych. Dodatkowo aktywnie wspierano pracowników komórek organizacyjnych Urzędu oraz jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław, poprzez konsultacje przy tworzeniu pisemnych informacji służących do opracowania zbiorczych odpowiedzi.

Prowadzono również działania związane z koordynacją i udzielaniem odpowiedzi, w zakresie realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych, dotyczących zakończonych kontroli zewnętrznych. Kontynuowano współpracę z komórkami organizacyjnymi Urzędu oraz jednostkami organizacyjnymi Gminy Wrocław w zakresie udzielania odpowiedzi.

Udzielanie odpowiedzi na pytania kontrolujących oraz dotyczące bieżącej realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych odbywało się z zachowaniem wyznaczonych terminów.

Poniżej porównanie do lat poprzednich zarówno ilości, jak i czasu trwania kontroli przeprowadzonych przez zewnętrzne podmioty kontrolne.

Zestawienie ilości kontroli przeprowadzonych w latach 2018–2021 wraz z czasem ich trwania

Nazwa zewnętrznego podmiotu kontroli	2018		2019		2020		2021	
	Liczba kontroli prowa-dzonych przez podmiot	Czas trwania kontroli w dniach	Liczba kontroli prowa-dzonych przez podmiot	Czas trwania kontroli w dniach	Liczba kontroli prowa-dzonych przez podmiot	Czas trwania kontroli w dniach	Liczba kontroli prowa-dzonych przez podmiot	Czas trwania kontroli w dniach
Najwyższa Izba Kontroli	5	543	4	365	6	382	3*	242*
Państwowa Inspekcja Pracy	1	6	1	16	2	74	-	-
Dolnośląski Urząd Wojewódzki	5	76	1	3	1	3	3	50
Archiwum Państwowe we Wrocławiu	2	42	-	-	-	-	2	36
Centrum Projektów Europejskich	1	2	1	3	-	-	-	-

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	1	3	-	-	-	-	-	-
Szef Obrony Cywilnej Kraju	1	32	-	-	-	-	-	-
Centrum Unijnych Projektów Transportowych	9	546	6	298	2	46	5*	231*
Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy	2	9	1	2	6	89	6	21
Krajowa Administracja Skarbowa	3	110	-	-	-	-	-	-
Ministerstwo Finansów	1	56	-	-	-	-	-	-
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	1	5	2	2	2	6	-	-
Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	72	2070	56	612	37	461	45*	969*
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	-	-	-	-	-	-	1	12
Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca	3	212	1	169	2	61	1	8
Izba Administracji Skarbowej	-	-	1	5	4	86	5	193
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków	-	-	4	8	-	-	1	67
Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu	-	-	-	-	2	88	1*	38*

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnospra-wności w Województwie Dolnośląskim	-	-	1	4	-	-	-	-
Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	-	-	-	-	1	41	1*	20*
Urząd Komunikacji Elektronicznej	-	-	-	-	-	-	1	2
SUMA	107	3712	79	1487	65	1337	75*	1889*

* Uwzględnione zostały kontrole, które rozpoczęły się w roku 2020, a czynności kontrolne były kontynuowane w roku 2021: UMWD 3 kontrole – 52 dni, NIK 2 kontrole – 186 dni, RIO 1 kontrola – 38 dni, MFiPR 1 kontrola – 20 dni, CUPT – 7 dni.

POZOSTAŁE ZADANIA

W zakresie pozostałych zadań koordynowano i monitorowano terminowe udzielenie odpowiedzi w 17 sprawach związanych z postępowaniami innymi niż kontrole wykonywane w Gminie Wrocław, prowadzonymi przez organy i instytucje, współpracując z komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego Wrocławia, jak i jednostkami organizacyjnymi Gminy Wrocław.

Koordynacja i monitoring obejmowały również 8 spraw dotyczących kontroli organizacji pozarządowych oraz niepublicznych jednostek oświatowych, przeprowadzonych przez Izbę Administracji Skarbowej we Wrocławiu, w zakresie dotacji udzielonych przez Gminę i Miasto Wrocław.

Ponadto przekazywano do komórek organizacyjnych Urzędu zbiorcze informacje o wynikach kontroli, przeprowadzanych w podmiotach innych niż Gmina Wrocław, sporządzane przez zewnętrzne organy kontroli.

Koordynowano również procedurę przebiegu samooceny kontroli zarządczej oraz przygotowano Diagnozę stanu kontroli zarządczej za 2020 rok w Gminie Wrocław. Diagnoza została sporządzona z uwzględnieniem informacji z 269 jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław oraz 9 Departamentów i 5 komórek organizacyjnych utworzonych poza strukturą Departamentu Urzędu.
Samoocena została sporządzona także w oparciu o analizę materiałów z kontroli zewnętrznych i wewnętrznych wykonaną przez Wydział Kontroli na podstawie dokumentacji pokontrolnej.

Sporządzono 21 sprawozdań z zakresu zadań będących w obszarze kompetencji Wydziału Kontroli, przygotowano 13 informacji poprzedzonych analizą wraz z dokumentacją

w zakresie udzielania informacji publicznej oraz zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej pliki z dokumentacji przebiegu i efektów kontroli.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH I BEZPIECZEŃSTWA INFORMACJI

Działania związane z ochroną danych osobowych i bezpieczeństwem informacji w Urzędzie Miejskim Wrocławia opierają się na podstawie:

- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);
- ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2019 r. poz. 1781);
- zarządzenia Nr K/13/18 Prezydenta Wrocławia z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie Polityki Ochrony Danych Osobowych i Bezpieczeństwa Informacji Urzędu Miejskiego Wrocławia (z późn. zm.);
- zarządzenia Nr K/17/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie zarządzania ryzykiem związanym z przetwarzaniem danych osobowych w Urzędzie Miejskim Wrocławia.

Inspektor Ochrony Danych UMW (IOD), który zgodnie z postanowieniami Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia kieruje też Biurem ds. Bezpieczeństwa Informacji (BBI) odpowiada za zapewnienie stosowania w Urzędzie Miejskim Wrocławia przepisów rozporządzenia ogólnego o ochronie danych osobowych, krajowej ustawy o ochronie danych osobowych, a także wprowadzonej w Urzędzie Polityki Ochrony Danych Osobowych i Bezpieczeństwa Informacji.
Jednym z głównych zadań jakie na bieżąco realizowane są przez IOD/BBI jest stałe podnoszenie wiedzy oraz świadomości pracowników Urzędu z zakresu ochrony danych osobowych i bezpieczeństwa informacji m.in. poprzez kolportowanie Biuletynów Bezpieczeństwa Informacji Urzędu Miejskiego Wrocławia czy też przesyłanie drogą elektroniczną opracowanych informacji/rekomendacji.

Na przestrzeni minionego roku zadania realizowane w IOD/BBI UMW obejmowały przede wszystkim współpracę z organem nadzorczym w zakresie procedowanych w UMW naruszeń ochrony danych osobowych. Mając na uwadze fakt, że duża ilość procedowanych w UMW incydentów i naruszeń dotyczyła zagubienia przesyłek przez Pocztę Polską, IOD/BBI UMW w celu usprawnienia całego procesu wprowadziło do stosowania „Procedurę postępowania w zakresie potencjalnie groźnego zdarzenia dotyczącego bezpieczeństwa informacji w związku z ryzykiem zagubienia przesyłek pocztowych przez Pocztę Polską S.A.". Ponadto stałymi obowiązkami jakie realizowane są przez IOD/BBI UMW jest planowanie oraz przeprowadzanie audytów zgodności przetwarzania z przepisami o ochronie danych osobowych czy też bieżąca współpraca z Konsultantami BBI wyznaczonymi w komórkach organizacyjnych UMW. Ponadto swoją wiedzą ekspercką z zakresu ochrony danych osobowych i bezpieczeństwa informacji wspierał wdrażane i realizowane w UMW projekty. IOD/BBI UMW ściśle współpracował z Centrum Usług Informatycznych w zakresie stworzenia nowego rozwiązania informatycznego mającego na celu przeprowadzenie czynności audytowych w sposób zdalny. Ponadto współpraca z CUI dot. również zapewnienia wymaganego poziomu bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych w systemach informatycznych administrowanych przez CUI. Ponadto w 2021 r. uruchomiony został punkt konsultacyjny IOD, w którym mieszkańcy Wrocławia mogą pozyskać wiedzę w zakresie

najważniejszych aspektów dotyczących przetwarzania i ochrony danych osobowych w kontekście obowiązujących przepisów.

Ponadto działania realizowane przez IOD UMW/BBI UMW w 2021 r. obejmowały również:

- trzykrotną nowelizację Polityki Ochrony Danych Osobowych i Bezpieczeństwa Informacji UMW,
- nowelizację zarządzenia w sprawie zarządzania ryzykiem związanym z przetwarzaniem danych osobowych w Urzędzie Miejskim Wrocławia,
- przeprowadzenie 12 audytów zgodności przetwarzania z przepisami o ochronie danych osobowych w komórkach organizacyjnych UMW,
- przeszkolenie 305 osób z zakresu ochrony danych osobowych w ramach szkoleń wewnętrznych przeprowadzanych dla nowo przyjętych pracowników,
- przeprowadzenie 2 szkoleń dla pracowników komórek organizacyjnych UMW, jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław, w tym szkoleń przeprowadzanych w ramach akcji roznoszenia decyzji podatkowych czy szkoleń urzędników wyborczych,
- umożliwienie odbycia szkolenia i zaliczenia testu na platformie e-learningowej UMW dla 160 pracowników w ramach szkolenia pn. "Ochrona danych osobowych wg RODO w Urzędzie Miejskim Wrocławia",
- opracowanie nowego szkolenia e-learningowego pn. „Najczęstsze cyberzagrożenia i jak ich unikać",
- zarejestrowanie 7 nowych zasobów informacyjnych w rejestrze czynności przetwarzania i rejestrze kategorii czynności przetwarzania UMW,
- zaktualizowanie 29 zasobów informacyjnych w rejestrze czynności przetwarzania i rejestrze kategorii czynności przetwarzania UMW,
- koordynowanie procesu rozpatrywania 3 żądań praw osób (art. 15 – 22 RODO),
- wydanie 12 Biuletynów Bezpieczeństwa Informacji Urzędu Miejskiego Wrocławia,
- przeprowadzenie 1 spotkania powołanej Zarządzeniem Nr 10804/18 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 października 2018 r. Wrocławskiej Rady Inspektorów Ochrony Danych, oraz bieżące zamieszczanie materiałów/rekomendacji w elektronicznym repozytorium Rady,
- procedowanie zaistniałych w Urzędzie Miejskim Wrocławia incydentów bezpieczeństwa informacji, w tym w szczególności naruszeń ochrony danych osobowych, obejmujące m.in. wydawanie rekomendacji po incydencie (wydano 19 rekomendacji/zaleceń), a w razie konieczności notyfikacja naruszeń do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych oraz powiadomienia osób, których danych dotyczyło naruszenie, działanie zostanie podsumowane rocznym raportem przekazanym do administratora danych w pierwszym kwartale 2022 r.,
- opracowanie i wdrożenie w UMW „Procedury postępowania w zakresie potencjalnie groźnego zdarzenia dotyczącego bezpieczeństwa informacji w związku z ryzykiem zagubienia przesyłek pocztowych przez Pocztę Polską S.A.",
- koordynowanie procesu zarządzania ryzykiem (identyfikacja, analiza, ocena, postępowanie z ryzykiem, informowanie i raportowanie, kontrola i monitoring) w obszarze ochrony danych osobowych zgodnie z obowiązującym w tym zakresie zarządzeniem Prezydenta Wrocławia, działanie zostanie podsumowane rocznym raportem przekazanym do administratora danych w pierwszym kwartale 2022 r.,
- przesłanie za pośrednictwem poczty elektronicznej do pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia 7 wiadomości zawierających materiały/rekomendacje z obszaru ochrony danych osobowych,
- stałą współpracę z Konsultantami BBI, w tym bieżące przesyłanie rekomendacji/ materiałów z obszaru ochrony danych osobowych (12),
- przeszkolenie 1894 pracowników w ramach szkolenia e-learningowego dot. najczęściej występujących cyberzagrożeń,

- tworzenie nowych i rozbudowywanie istniejących funkcjonalności narzędzi wspierających i automatyzujących oraz obiektywizujących działania w ramach procesu zarządzania bezpieczeństwem informacji i ochroną danych osobowych (procedury, instrukcje, tabele audytowe, umowy powierzenia przetwarzania danych wraz z listami weryfikacyjnymi podmiotów przetwarzających),
- utworzenie punktu konsultacyjnego IOD dla mieszkańców Wrocławia, w którym mogą oni uzyskać pomoc i wiedzę z zakresu ochrony danych osobowych.

Nazwa działania	Status	2021	2020	2019	2018	
					od 25.05. 2018	do 25.05. 2018
Liczba wprowadzonych bądź znowelizowanych dokumentów regulujących przetwarzanie danych osobowych w UMW (Polityka Ochrony Danych Osobowych i Bezpieczeństwa Informacji od 25 maja 2018 r.; Polityka Bezpieczeństwa Informacji do 25 maja 2018 r., Zarządzanie ryzykiem związanym z przetwarzaniem danych osobowych w UMW).	zrealizowano	2 (3 nowelizacje PODOiBI)	2	2	2	1
Liczba przeprowadzonych audytów/sprawdzeń zgodności przetwarzania z przepisami o ochronie danych osobowych zbiorach danych osobowych UMW.	zrealizowano	12	7	10	0	2
Liczba przeszkolonych osób z zakresu ochrony danych osobowych w tym w ramach szkoleń wewnętrznych przeprowadzanych dla przyjętych pracowników.	zrealizowano	305	215	361	110	175
Liczba szkoleń przeprowadzonych dla pracowników komórek organizacyjnych lub jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław (szkolenia po incydentach, w ramach akcji roznoszenia decyzji podatkowych etc., szkolenia dedykowane urzędnikom wyborczym).	zrealizowano	2	4	6	2	3

Liczba szkoleń dedykowanych Konsultantom BBI.	zrealizowano	0	0	2	2	2
Liczba osób, które zaliczyły w przewidzianym terminie szkolenie i test e-learningowy „Szkolenie z ochrony danych osobowych wg RODO w Urzędzie Miejskim Wrocławia”	zrealizowano	160	157	135	1 663	-
Nazwa działania	Status	2021	2020	2019	2018	
					od 25.05. 2018	do 25.05. 2018
Liczba wydanych upoważnień do przetwarzaniach danych osobowych dla pracowników UMW- do 25 maja 2018 r.	zrealizowano	-	-	-	-	403
Liczba nadzorowanych przez BBI upoważnień do przetwarzania danych osobowych zgromadzonych w rejestrze PESEL, rejestrze dowodów osobistych i rejestrze stanu Cywilnego oraz rejestrach systemów informatycznych, w których prowadzone są przedmiotowe rejestry- do 25 maja 2018 r.	zrealizowano	-	-	-	33	23
Rejestracja nowych zasobów informacyjnych w rejestrze czynności przetwarzania i rejestrze kategorii czynności przetwarzania UMW.	zrealizowano	7	15	19	12	3
Aktualizacja zasobów informacyjnych w rejestrze czynności przetwarzania i rejestrze kategorii czynności przetwarzania UMW .	zrealizowano	29	27	39	26	11
Wykreślenie zasobów informacyjnych z rejestru czynności przetwarzania i rejestru kategorii czynności przetwarzania	zrealizowano	0	4	9	0	2

UMW.					
Wydanie Biuletynów Bezpieczeństwa Informacji Urzędu Miejskiego Wrocławia kolportowanych przez Biuro ds. Bezpieczeństwa Informacji/ Inspektora Ochrony Danych wcześniej Administratora Bezpieczeństwa Informacji.	zrealizowano	12	12	12	11
Przeprowadzanie spotkań Wrocławskiej Rady Inspektorów Ochrony Danych powołanej Zarządzeniem Nr 10804/18 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 października 2018 r.	zrealizowano	1	1	4	-
Liczba osób, które zaliczyły w przewidzianym terminie szkolenie i test e-learningowy dotyczące: incydentów bezpieczeństwa informacji w UMW – po 2020 r. szkolenie obowiązkowe dla nowozatrudnionych pracowników oraz tych, którzy niezrealizowani go w wyznaczonym terminie.	zrealizowano	200	1848	-	-
Liczba osób, które zaliczyły w przewidzianym terminie szkolenie i test e-learningowy pn. „Najczęstsze cyberzagrożenia i jak ich unikać"	zrealizowano	1894	-	-	-

BEZPIECZEŃSTWO I ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE

CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Reagowanie, monitorowanie zagrożeń i prognozowanie rozwoju sytuacji oraz podejmowanie działań związanych z bezpieczeństwem mieszkańców w 2021 roku.

COVID-19

W związku z obowiązywaniem na terenie Polski epidemii związanej z występowaniem choroby COVID-19, w 2021 r. Centrum Zarządzania Kryzysowego nadal realizowało zadania związane z zapobieganiem i zwalczaniem COVID-19.

Koordynowano działania antypandemiczne na terenie Wrocławia organizaując w tym celu 50 posiedzeń w formie wideokonferencji Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, w ramach Kolegium Prezydenta.

Działania logistyczne:
Prowadzono bazę sił i środków przeznaczonych do walki z COVID-19, otrzymano oraz zakupiono:
- maski FFP2,
- maski FFP3,
- maseczki jednorazowe,
- płyny do dezynfekcji,
- rękawiczki lateksowe/nitrylowe,
- fartuchy flizelinowe,
- termometry,
- okulary ochronne,
- ozonatory na potrzeby dezynfekcji miejsc publicznych.

Zakupione środki ochronne rozdysponowano służbom, inspekcjom, strażom oraz innym podmiotom takim jak m.in.:
- Urząd Miejski Wrocławia,
- 115 placówek POZ (dystrybucja darowizny z Ministerstwa Zdrowia),
- Miejskie Centrum Usług Socjalnych,
- Zarząd Zasobu Komunalnego,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznych,
- Wrocławskie Mieszkania,
- Zarząd Inwestycji Miejskich,
- Zespół Placówek Oświatowych nr 3 we Wrocławiu,
- Port Lotniczy Wrocław S.A.
- 4. Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SP ZOZ,
- Dom Pomocy Społecznej Dla Dorosłych,
- Centrum Usług Informatycznych,
- Stadion Wrocław Sp. z o.o.
- Zarząd Cmentarzy Komunalnych,
- Centra Rozwoju i Aktywności DM,
- Fundacja ERMED,
- Komenda Miejska Policji,
- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej,
- Straż Miejska Wrocławia,
- Straż Graniczna,
- Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego,
- Magazyn Edukacja,
- Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta.

Współpracowano przy uruchomieniu punktu szczepień na Stadionie Miejskim, gdzie zakupiono 18 namiotów o łącznej wartości 107 133 zł. Przez cały okres funkcjonowania punktu zaopatrywano go w środki ochrony pochodzące z zapasów UM.
W związku z koniecznością zapewnienia bezpiecznych warunków pracy służbom zlokalizowanym w budynku przy ul. Strzegomskiej 148, nadal działały 2 zapasowe pomieszczenia umożliwiające zwiększenie dystansu społecznego w miejscu pracy.
W ramach zadań antycovidowych koordynowano działania w zakresie testowania na COVID-19 pracowników UMW oraz innych jednostek miejskich, jak również prowadzono pomoc w organizacji dezynfekcji pomieszczeń publicznych oraz placówek oświaty.

Ponadto:

- Prowadzono działania z zakresu informowania mieszkańców o zagrożeniu.
- Prowadzono działalność informacyjną dotyczącą sposobów zachowań w czasie epidemii.
- Udzielano informacji telefonicznej instytucjom i osobom w przedmiotowym zakresie.
- Prowadzono współpracę z zarządcami w zakresie koordynacji działań związanych z informowaniem mieszkańców Wrocławia oraz zabezpieczeniem i dezynfekcją obiektów.
- Analizowano projekty i wdrażano zapisy aktów prawnych (Ustawa z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii).
- Wydawano zalecenia w związku z obowiązującymi przepisami.
- Zapewniano przepływ informacji pomiędzy szczeblami zarządzania kryzysowego dotyczącymi poleceń i pism kierowanych z Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz Wojewody Dolnośląskiego.
- Realizowano procedury związane z zagrożeniem epidemiologicznym.
- Monitorowano sytuację związaną z zagrożeniem epidemiologicznym.
- Koordynowano przepływ informacji o zagrożeniu od momentu wprowadzenia obostrzeń na granicach i lotniskach.
- Monitorowano rozwój epidemii COVID-19 pod kątem wpływu na funkcjonowanie miasta oraz egzekucji obostrzeń sanitarnych.
- Koordynowano zadania na płaszczyźnie współdziałania służb i jednostek oraz innych instytucji związanych z funkcjonowaniem miasta w czasie epidemii i zagrożeń współistniejących.
- Utrzymywano bezpośredni kontakt z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną oraz Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim w zakresie walki z zagrożeniem.
- Przeprowadzono awaryjną (wynikającą z pandemicznej sytuacji COVID-19) modernizację systemu integracji radiowych środków łączności Multicom w Centrum Zarządzania Kryzysowego

Kwarantanna:

- Realizowano zadania związane z zapewnieniem warunków do odbycia kwarantanny zbiorowej w Domu Studenckim przy ul. Wittiga dla osób z terenu województwa dolnośląskiego zgodnie z Decyzją Wojewody Dolnośląskiego. W ramach tych zadań zakupiono środki ochrony osobistej, pościel, środki czyszczące; zapewniono wyżywienie; zlecano dezynfekcję oraz pranie.
- Realizowano zamówienia i zapotrzebowania dotyczące osób przebywających w kwarantannie.
- Zapewniano obieg informacji o potrzebach od osób objętych kwarantanną indywidualną do jednostek pomocowych.
- Organizowano transport osób zagrożonym chorobą COVID-19 (np. transport z lotniska, transport osób bezdomnych do miejsc kwarantanny).

Inne zagrożenia

Wdrażano Procedury realizacji przedsięwzięć w ramach Stopni alarmowych i Stopni Alarmowych CRP. 5 grudnia 2021 roku wprowadzono Zarządzeniem nr 322 Prezesa Rady Ministrów stopień alertowy CRP. Stopień obowiązywał od godziny 23:59 w dniu 5 grudnia 2021 roku do godziny 23:59 w dniu 10 grudnia 2021 roku.

5 października 2021 roku przedstawiciele Centrum Zarządzania Kryzysowego brali udział w ćwiczeniu aplikacyjnym Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straż Pożeranej we Wrocławiu w zakresie sprawdzenia zapisów zewnętrznego planu operacyjnego zakładu Orlen

S.A terminal Paliw we Wrocławiu. Tematem ćwiczeń było współdziałania zakładu, służb, inspekcji i instytucji podczas ograniczania i likwidacji skutków poważnej awarii przemysłowej w zakładach dużego ryzyka, wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na terenie zakładu Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. przy ulicy Swojczyckiej 44 we Wrocławiu.

15 stycznia 2021 roku otrzymano zgłoszenie dyżurnego Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego dotyczące porzuconych przy ul. Buforowej pojemnikach z niebezpiecznymi substancjami. Przy wsparciu Wydziału Środowiska i Rolnictwa podjęto działania w celu niezwłocznego usunięcia i utylizacji porzucanych odpadów. 22 stycznia firma specjalistyczna na podstawie decyzji WSR z dnia 22 stycznia 2021 roku przewiozła pojemniki na składowisko posiadające niezbędne warunki do zapewnienia skutecznej likwidacji substancji niebezpiecznej.

3 marca 2021 roku otrzymano zgłoszenie od Komendy Miejskiej we Wrocławiu o odkryciu na terenie budowy przy ul. Białowieskiej 102 niewybuchu o masie ok. 250 kg. Decyzją dowódcy Patrolu Saperskiego na czas podjęcia niewybuchu przeprowadzono w dniu 4 marca ewakuację ok. 5 000 mieszkańców z terenu zagrożonego strefą wybuchu o promieniu 500 m. Przed rozpoczęciem właściwych działań zorganizowano akcję informacyjną dla mieszkańców, wyznaczono miejsca ewakuacji dla osób zdrowych, poddanych kwarantannie i izolacji oraz zapewniono dla nich zabezpieczenie medyczne. Koordynowano pracę służb pracujących na miejscu działań. Cały proces ewakuacji oraz podjęcia niewybuchu koordynowany był przez sztab złożony z przedstawicieli różnych służb.

22 października 2021 roku zostało opublikowane Rozporządzenie Wykonawcze, na mocy którego miasto Wrocław częściowo weszło w I oraz II obszar objęty ograniczeniami w związku z walką z Afrykańskim Pomorem Świń (ASF). W dniu 15 grudnia wykryto ASF u 4 odstrzelonych dzików.

W 2021 roku na terenie miasta dwukrotnie ogłoszono pogotowie przeciwpowodziowe dla rzeki Ślęzy w okresie od 19 do 23 lutego oraz od 13 do 17 maja.

Statystyki podsumowujące pracę Dyżurnych CZK:
W 2021 r. podjęto 16 247 działań, w tym:
- 10 408 interwencji w Dzienniku Zgłoszeń CZK,
- 5 759 dyspozycji lawet w Dzienniku Lawet CZK.
- W ramach powyższych interwencji występowały zgłoszenia: porządkowe (śmieci sprzątanie po kolizjach, dysponowanie firm utylizacyjnych, śliskość na jezdni etc.); infrastrukturalne (dot. infrastruktury miejskiej, znaki, przystanki, sygnalizacja świetlna, awarie sieciowe etc.); mieszkaniowe (dot. lokali mieszkalnych, sprawy lokatorskie, awarie) oraz pozostałe (dot. rannych zwierząt, pozostałe zagrożenia, zgony, informacje o zgromadzeniach, informacje wewnętrzne i koordynujące oraz raportowanie).

Służby pracujące w CZK przyjęły następujące ilości zgłoszeń na terenie Wrocławia:
- Straż Miejska – 53 593 zgłoszeń,
- Policja – 167 414 zgłoszeń,
- Państwowa Straż Pożarna – 8 473 zgłoszenia.

W zakresie opracowywania i aktualizowania planów zarządzania kryzysowego:
- Aktualizowano Plan Zarządzania Kryzysowego Miasta Wrocławia zgodnie z obowiązującym stanem prawnym.
- Aktualizowano procedury reagowania kryzysowego dla dyżurnych Centrum Zarządzania Kryzysowego. Aktualizowano procedury reagowania kryzysowego dla dyżurnych Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Opracowywano i przesyłano do mediów komunikaty oraz ostrzeżenia związane z występowaniem niebezpiecznych zjawisk meteorologicznych (dyżurni CZK), a także wysłano ostrzeżenia dla Wrocławia za pośrednictwem aplikacji BLISKO.

Wdrożono opracowaną przez Wydział Środowiska i Rolnictwa procedurę uruchamiania zadań przewidzianych Planem Działań Krótkoterminowych oraz monitorowano działania wprowadzone przez instytucje odpowiedzialne za ich realizację. W ramach tych działań ogłoszono 22 informacje.

W celu usprawnienia pracy dyżurnych CZK rozbudowano platformę Sprint – Dart. Uzupełniono funkcjonalności dziennika zgłoszeń i powiązanie aplikacji zewnętrznych z platformą.
Uczestniczono w 30 posiedzeniach Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego oraz w 4 spotkaniach i 3 audytach w ramach programu Wrocławski Certyfikat Bezpieczeństwa.

OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA

Zaktualizowano Plan Operacyjny Ochrony przed Powodzią.
Istniejący plan wymagał aktualizacji ze względu na zmieniające się okoliczności:
- aktualizację przez IMGW danych hydrologicznych,
- tworzenie przez PGW WP planów ochrony przed powodzią dla dzierżawców dróg wodnych.

Uczestniczono w licznych spotkaniach, naradach i konsultacjach pomiędzy Urzędem Miejskim, Urzędem Żeglugi Śródlądowej oraz PGW WP w sprawach dotyczących rozwiązania sytuacji ewakuacji obiektów pływających w czasie wezbrań powodziowych.
Zorganizowano dodatkowe przeglądy urządzeń na rzece Odrze i Ślęzie w okresie wzmożonego zagrożenia powodziowego.
Współpracowano z Liderami Powodziowymi zarówno w czasie wezbrań, jak również w trakcie rozwiązywania problemów bieżących.
Uczestniczono w pracach „Niebieskiego Stołu" – gremium powstałego przy Biurze Rozwoju Wrocławia mającego na celu koordynację działań projektowo-urbanistycznych związanych z wrocławskimi rzekami. Konsultowano m.in. koncepcję powstania Tramwaju Wodnego.
Uczestniczono w spotkaniu dotyczącym „Przeglądu i aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym".
Uczestniczono w spotkaniach Unii Miast Metropolitarnych, Zespołu ds. bezpieczeństwa i rozwoju żeglugi na Odrzańskiej Drodze Wodnej oraz w spotkaniach i konsultacjach społecznych dotyczących „Projektu aktualizacji planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru **dorzecza Odry".**
Uczestniczono w przeglądach wałów przeciwpowodziowych organizowanych przez PGW Wody Polskie. Przeglądy dotyczyły wałów wszystkich wrocławskich rzek i polderów przeciwpowodziowych.
Uczestniczono w comiesięcznych przeglądach i odbiorach robót konserwacyjnych na Jazie Małgorzata i fosie Miejskiej. Przeglądy są organizowane przez administratora obiektu Zarządu Zieleni Miejskiej.
Wspólnie z Wydziałem Wody i Energii prowadzono działania w kierunku pozyskania środków na przebudowę ulicy Ślęzoujście.
Zorganizowano przegląd roczny wału Kozanów, przy udziale specjalisty z uprawnieniami hydrotechnicznymi oraz przedstawicielami zainteresowanych jednostek (ZDiUM, PGW WP, ZZM oraz WBZ UW Wrocław).
Przeprowadzono przegląd roczny górek przeciwpowodziowych – magazynów piasku.
Dokonano przeglądu i konserwacji systemu monitoringu Wrocławskiego Węzła Wodnego.
Uczestniczono w kongresie Miasto-Woda-Jakość Życia 2021 oraz w wizytacji stopnia wodnego w Malczycach w ramach obchodów Dni Marynarza Rzecznego.

Aktualizowano książeczkę: „Podstawowe zagadnienia z zakresu zarządzania kryzysowego ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przeciwpowodziowej”.
Przygotowywano prezentacje o tematyce powodziowej na kolegia prezydenckie. Informowano mieszkańców miasta o wszelkich sprawach dotyczących ochrony przeciwpowodziowej Wrocławia. Prowadzono konsultacje dotyczące ochrony przeciwpowodziowej dla studentów, doktorantów, praktykantów i stażystów.

Funkcjonowanie techniczne Centrum Zarządzania Kryzysowego
W związku z potrzebą rozszerzenia funkcjonalności Centrum Zarządzania Kryzysowego dla pracujących tam służb zmodernizowano obecną infrastrukturę poprzez przebudowę pomieszczeń sali dyspozytorskiej Centrum Zarządzania Kryzysowego w budynku B zgodnie z projektem wykonawczym oraz modernizację pomieszczeń w budynku C II piętro.
Prace polegały na aranżacji sali dyspozytorskiej, pomieszczeń służb oraz fragmentu ciągu komunikacyjnego. Zachowano integralność pomiędzy planowanymi pomieszczeniami głównym i bocznym pod kątem stosowanych rozwiązań. Usunięto ściany działowe wydzielające wcześniej siedziby koordynatorów służb, co pozwoliło na zwiększenie powierzchni użytkowej sali dyspozytorskiej. Wybudowane przejście połączyło modernizowane pomieszczenia. Okna w ścianach korytarza oraz drzwi przeszklone wykonano celem zapewnienia kontaktu wzrokowego pomiędzy pracownikami istniejących sal dyspozytorskich. Ze względu na funkcję w modernizowanych pomieszczeniach wybudowano sufit podwieszany, osłaniający przewody instalacyjne. Zmieniono przebieg istniejących kanałów wentylacyjnych. Nowe pomieszczenie sali dyspozytorskiej mieści 6 stanowisk roboczych. W pomieszczeniu służb analogicznie wydzielono 2 stanowiska pracy

Prace w Budynku C polegały na adaptacji pomieszczeń, poprzez wykonanie drzwi wewnętrznych, uzupełnienie ubytków, malowanie pomieszczeń oraz ich umeblowanie. Dodatkowo rozbudowano sieć teleinformatyczną wraz z zasilaniem gwarantowanym w pomieszczeniu budynku C. Całość prac modernizacyjnych wraz z wyposażeniem wyniosła 1 017 210 zł.

Zawarto dwie umowy z operatorem telekomunikacyjnym ORANGE na usługę ISDN rozszerzony 30B+D na łącznie 4 przyłączach cyfrowych do obsługi potrzeb telefonicznych służb w Centrum Zarządzania Kryzysowego Wrocławia (Pogotowie Ratunkowe, Straż Pożarna, Policja, Straż Miejska, Dyspozytorzy Prezydenta).

Zakupiono 20 szt. monitorów komputerowych na potrzeby dyżurnych Komendy Miejskiej Policji oraz Straży Miejskiej, na łączną kwotę 17 800 zł.

Ze względu na mogące powstać zagrożenia życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska, instalacji urządzeń radiowych systemu widomonitoringu miejskiego Wrocławia wykonano kontrolę i ocenę stanu technicznego, sporządzono dokumentację fotograficzną oraz opiniię dotyczącą stanu technicznego elementów konstrukcyjnych wsporczych i urządzeń zainstalowanych na kominie H-186 we Wrocławiu przy ul. Łowieckiej 24 należących do Zespołu Elektrociepłowni Wrocławskich Kogeneracja S.A.

Monitoring Prewencyjny Wrocławia
W ramach monitoringu prewencyjnego zrealizowano poniższe zadania:
- Rozbudowano infrastrukturę strukturalną systemu łączności radiowej LMDS.
- Zlikwidowano nieczynną radiolinię.
- Zmodernizowano cztery punkty kamerowe w lokalizacjach: plac Nowy Targ, plac Kościuszki (południowo-wschodni narożnik), plac Kościuszki (północno-zachodni narożnik), skrzyżowanie ulic Świdnickiej i Kazimierza Wielkiego.

- Wybudowano cztery nowe punkty kamerowe w lokalizacjach: skrzyżowanie ulic Ofiar Oświęcimskich i Świdnickiej (deptak oraz podwórze), skrzyżowanie ulic Karmelkowej i Alei Piastów, plac Pionierów Wrocławskich, ulica Wszystkich Świętych.
- Zmodernizowano instalację zasilającą instalację monitoringu na Skwerze Sybiraków.
- Zmodernizowano stacje robocze na stanowiskach operatorskich w Głównym Centrum Monitoringu.
- Wymieniono 13 wyeksploatowanych kamer monitoringu.
- Doposażono 8 punktów kamerowych w dodatkowe kamery monitoring.

BEZPIECZEŃSTWO I OBRONNOŚĆ

Realizowano ustawę z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych

Liczba wydanych zezwoleń oraz organizowanych imprez masowych w latach 2018-2021 (Źródło: UMW)

Imprezy masowe	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
liczba imprez	230	260	99	208
liczba zezwoleń	121	136	50	60

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. wpłynęło 60 wniosków o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej, zmianę wydanego już zezwolenia lub uchylenie decyzji.
W wyniku ich rozpatrzenia wydanych zostało:
- 30 zezwoleń jednorazowych,
- 19 zezwoleń na imprezy odbywające się według ustalonego terminarza,
- 11 zezwoleń zmieniających.

Decyzje wydane w powyższym okresie zezwoliły na przeprowadzenie około 208 imprez masowych. Od stycznia do połowy maja 2021 roku z powodu wprowadzonego locdownu nie odbywały się imprezy masowe. W okresie od połowy maja 2021 roku do końca roku imprezy masowe odbywały się z ograniczeniami o zróżnicowanym charakterze.
Zgodnie z art. 31 ust. 1 i 2 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych przeprowadzono kontrolę 16 imprez masowych.
Kontrolą objęto :
- liczebność, uprawnienia, oznakowanie, wyposażenie i rozmieszczenie służby porządkowej i informacyjnej,
- organizację zabezpieczenia i ewakuacji wynikającą z planu graficznego,
- umieszczenie regulaminu imprezy i regulaminu obiektu,
- funkcjonowanie monitoringu,
- spełnienie warunków wynikających z opinii organów, o których mowa w art. 26 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych.

Stwierdzone odstępstwa nie powodowały zagrożenia dla bezpieczeństwa uczestników imprezy, dlatego nie było przypadku jej przerwania.

Do najczęstszych nieprawidłowości podczas imprez masowych dochodziło na stadionie podczas meczy piłki nożnej, było to odpalanie rac świetlnych i hukowych przez kibiców oraz rozkładanie tzw. sektorówek.
W omawianym okresie organ gminy na bieżąco współpracował ze służbami zaangażowanymi w procedurę administracyjną dotyczącą imprez masowych i zgromadzeń publicznych (KMP, KMPSP, SM, Pogotowie Ratunkowe, Sanepid). Podczas spotkań omawiano zaistniałe problemy i wymieniano poglądy.
Ponadto przedstawiciele Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego uczestniczyli w pracach Zespołu ds. organizacji imprez masowych przy Wojewodzie Dolnośląskim, którego głównym zadaniem jest ocena potencjalnych i występujących zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo imprez masowych oraz prognozowanie tych zagrożeń, analizę i ocenę działań podmiotów współodpowiedzialnych za bezpieczeństwo imprez masowych.

Realizowano ustawę z dnia 24 lipca 2015 roku Prawo o zgromadzeniach.
Liczba zarejestrowanych zgromadzeń w latach 2018-2021 (Źródło: UMW)

Zgromadzenia zarejestrowane	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Zgromadzenia zarejestrowane	507	573	523	497

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku zarejestrowano 497 zawiadomień o zgromadzeniach publicznych organizowanych na terenie Wrocławia, z tego 51 w trybie zwykłym, 446 w trybie uproszczonym. Liczba zgromadzeń, które się odbyły, wyniosła 454. Pracownicy WBZ uczestniczyli w 48 zgromadzeniach publicznych. Każdorazowo przewodniczący zgromadzeń byli pouczani przez przedstawiciela organu gminy (w obecności funkcjonariusza Komendy Miejskiej Policji) o przysługujących im prawach i obowiązkach wynikających z ustawy Prawo o zgromadzeniach. Wydano 2 decyzje rozwiązujące zgromadzenie: dnia 26 listopada 2021 roku – w związku z naruszeniem art. 140 i 141 kodeksu wykroczeń; dnia 11 listopada 2021 roku – w związku z naruszeniem art. 4 ust. 2 ustawy Prawo o zgromadzeniach. Pozostałe zgromadzenia przebiegały spokojnie, pokojowo, zgodnie ze złożonym wcześniej zawiadomieniem. Podczas zgromadzeń publicznych pracownicy WBZ byli w stałym kontakcie z zabezpieczającymi je funkcjonariuszami policji.

Pozwolenia wydane na zajęcie terenu Rynku i okolic oraz pl. Wolności we Wrocławiu w latach 2018-2021 (Źródło: UMW)

Pozwolenia na zajęcie Rynku i okolic oraz pl. Wolności	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
wydane zgody	262	289	213	298

Przygotowano i przeprowadzono kwalifikację wojskową dla miasta Wrocławia

Kwalifikacja wojskowa w latach 2018 – 2021. (Źródło: UMW)

Kwalifikacja wojskowa	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
wezwanych	2 098	2 110	2 576	3 785
zgłosiło się	1 835	1 807	474	2 765

Przygotowano i przeprowadzono kwalifikację wojskową rocznika 2002 i roczników 1997-2001 dla miasta Wrocławia. W okresie od 9 sierpnia do 10 listopada 2021 r. we Wrocławiu działały trzy Powiatowe Komisje Lekarskie (PKL). W celu ich prawidłowego działania:

- użyczono pomieszczenia w Centrum Kultury Wrocław-Zachód przy ulicy Chociebuskiej,
- zabezpieczono składy lekarzy i średniego personelu medycznego,
- zawarto umowę z wybraną przychodnią lekarską na wykonanie badań specjalistycznych osobom podlegającym kwalifikacji wojskowej (przychodnia MSWiA).

W 2021 roku wezwano 1 883 mężczyzn podlegających kwalifikacji wojskowej rocznika podstawowego, z czego zgłosiło się 1 520, wezwano również 1796 mężczyzn roczników starszych, a zgłosiło się 1 157. Wszyscy otrzymali orzeczenia o zdolności do czynnej służby wojskowej, a zgłaszający się po raz pierwszy książeczkę wojskową. Przebadano również 89 kobiet.

Na badania specjalistyczne skierowano 46 osób podlegających kwalifikacji wojskowej.

Sporządzono 823 wniosków o przymusowe doprowadzenie przez Policję, z czego doprowadzono 42 osób. W pozostałych przypadkach sporządzono notatki podające przyczyny nie zgłoszenia się osób podlegających kwalifikacji wojskowej.

Wpłynęły 3 odwołania od orzeczeń Powiatowych Komisji Lekarskich.

Wydano 2 decyzje o uznaniu żołnierza za posiadającego na wyłącznym utrzymaniu członków rodziny oraz 2 decyzje o wypłacie zryczałtowanej rekompensaty za utracone wynagrodzenie, która obejmuje dzień stawiennictwa przed PKL.

Sporządzono 79 notatek służbowych w sprawie wymeldowania decyzją administracyjną osób, które opuściły miejsce pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad trzy miesiące i nie dopełniły obowiązku wymeldowania się oraz zaktualizowano rejestry osób o nieuregulowanym stosunku do czynnej służby wojskowej obejmujące roczniki 1997-2001.

Świadczenia na rzecz obrony

Ilość wydanych decyzji nakładających świadczenia na rzecz obrony(Źródło: UMW**).**

Świadczenia na rzecz obrony (osobiste i rzeczowe)	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Świadczenia na rzecz obrony	338	1430	316	302

Realizowano na bieżąco zadania związane z nakładaniem świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz Sił Zbrojnych oraz jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na potrzeby obrony Państwa.

W 2021 roku wydano 302 decyzje administracyjne, w tym:

- nakładające świadczenia rzeczowe - 31
- nakładające świadczenia osobiste - 47
- nakładające świadczenia na nieruchomości - 5
- uchylające świadczenia rzeczowe - 98
- zmieniające świadczenia rzeczowe - 10
- uchylające świadczenia osobiste - 102
- uchylające świadczenia na nieruchomości - 9.
- Od żadnej decyzji nie wniesiono odwołania.

W związku z wystąpieniem pandemii koronawirusa COVID-19 wstrzymano realizację zadań z zakresu oględzin nieruchomości.

W obszarze spraw obronnych zaktualizowano Plan operacyjnego funkcjonowania Wrocławia w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. Opracowano nowe karty realizacji zadań operacyjnych.

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku Prezydenta Wrocławia

Komisję Bezpieczeństwa i Porządku utworzono na mocy ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o Policji, ustawy o działalności ubezpieczeniowej, ustawy – prawo bankowe, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy – przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. z 2001 r. Nr 100, poz.1084).

Zgodnie z art. 38a ust. 1 ustawy o samorządzie Komisja Bezpieczeństwa i Porządku jest powiatowym organem powołanym w celu realizacji zadań starosty powiatowego (prezydenta miasta na prawach powiatu) w zakresie zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami (stanowiącymi tzw. powiatową administrację zespoloną) oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

Do podstawowych zadań i kompetencji Komisji Bezpieczeństwa i Porządku (określonych w art. 38a ust. 2 ww. ustawy) należy m.in.:

- ocena zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie powiatu,
- opiniowanie pracy Policji i innych powiatowych służb, inspekcji i straży, a także jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- przygotowywanie projektu powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli (Wrocław przyjął w formie uchwał Rady Miejskiej z dnia 7 grudnia 2000 roku „Program Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu w latach 2001-2004", dnia 9 grudnia 2004 r. na lata 2005-2008, dnia 16 października 2008 roku na lata 2009-2012 i na lata 2013-2016 z 18 października 2012 roku, z dnia 20 października 2016 roku na lata 2017-2020, dnia 14 stycznia 2021 roku na lata 2021-2024), zapewniając jednocześnie środki finansowe na jego realizację,
- opiniowanie projektów innych programów współdziałania Policji i innych powiatowych służb, inspekcji i straży oraz jednostek,
- organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego i innych dokumentów w sprawach związanych z wykonywaniem zadań, o których mowa jak wyżej.

W 2021 roku odbyły się trzy spotkania Komisji Bezpieczeństwa i Porządku w formie telekonferencji, w kwietniu, sierpniu i wrześniu. Zrealizowano zadania nałożone przez ustawę. Rok 2021 zdominowany był tematyką epidemiologiczną w związku z walką z zakażeniem SARS-CoV-2 na terenie kraju, jak również Wrocławia. Posiedzenia Komisji pozwoliły na wymianę spostrzeżeń i poglądów, dzięki którym prowadzono szybkie i efektowne działania w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Wrocławia. Wszystkie posiedzenia komisji były protokołowane. Działalność Komisji służy lepszemu współdziałaniu służb, inspekcji i straży w wykonywaniu nałożonych zadań, a co za tym idzie ciągłym podnoszeniu poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.

Program Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu

W 2021 roku kontynuowano realizację Programu Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu (przyjętego na lata 2021-2024 w dniu 14 stycznia 2021 r., uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia nr XXXIII/836/21) wspierającego finansowo programy prewencyjne realizowane przez miejskie służby i instytucje. Wdrażano programy prewencyjne, których celem jest: **ograniczenie przestępczości wśród nieletnich, poprawa ochrony bezpieczeństwa mieszkańców i** osób odwiedzających miasto, kształtowanie postaw społecznych negujących zachowania przestępcze, przeciwdziałanie patologiom społecznym, edukacja dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa w domu, w szkole i na drodze.

Dzięki współpracy z Komendą Miejską Policji (KMP) realizowano następujące programy prewencyjne: Wrocławscy dzielnicowi – stop przestępstwom - z nami bezpieczniej, Twój rower – Twoja własność, Komisarz Lew – Akademia Komisarza Lwa, Bezpieczna droga do

szkoły, Działania przeciw uzależnieniom, Twój przyjaciel pies, Letnia Akademia Policyjna. Na przeprowadzenie powyższych programów oraz zakup materiałów prewencyjnych przekazano KMP 100 000 zł. W minionym roku w ramach akcji „Sponsoring" dofinansowano zakup sześciu pojazdów dla jednostek policji w kwocie 500 000 zł.
Na wykonanie zadań związanych z realizacją Programu Poprawy Bezpieczeństwa Straż Miejska Wrocławia (SM) otrzymała 45 000 zł. Straż Miejska w 2021 roku kontynuowała przedsięwzięcia z lat ubiegłych: Bezpieczne Osiedle, Bezpieczna szkoła, Czyste miasto, Bezpieczne ferie i wakacje. Wsparto również kwotą 20 000 zł koszty związane z organizacją szkoleń dla strażników miejskich.
Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej otrzymała 70 000 zł na pokrycie kosztów realizacji przedsięwzięć związanych z zapewnieniem ochrony przeciwpożarowej. Jednocześnie przekazano również kwotę 700 000 zł na dofinansowanie zakupu trzech samochodów ratowniczo-gaśniczych z funkcją do ograniczania stref skażeń chemicznych i ekologicznych.
Ochotnicza Straż Pożarna (OSP) – Jednostka Ratownictwa Specjalistycznego otrzymała 60 000 zł z przeznaczeniem na pokrycie kosztów wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej. Jednostkę OSP-ORW wsparto kwotą w wysokości 14 000 zł. Środki na utrzymanie gotowości uzyskała również jednostka OSP – Grupa Ratownictwa Specjalistycznego „Starówka" w wysokości 60 000 zł. Przekazana dotacja w wysokości 140 000 zł. umożliwiła funkcjonowanie patroli wodnych WOPR na terenie miasta w drugiej połowie 2021 roku.
W ramach wparcia Straży Granicznej przekazano kwotę 7 tys. zł na zakup dwóch uniwersalnych zestawów oględzinowych z przeznaczeniem dla funkcjonariuszy techników kryminalistycznych z Grupy Operacyjno- Śledczej.

Tabela wydatkowanych środków finansowych w latach 2018-2021 (Źródło: UMW)

Służby i Instytucje	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Komenda Miejska Policji	842 759	1 007 813	761 537	600 000
Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej	70 000	390 600	419 765	770 000
Straż Miejska Wrocławia	70 000	70 000	45 000	65 000
Ochotnicze Straże Pożarne	235 605	388 000	227 000	134 000
Bezpiecznie nad wodą (letnie patrole wodne)	40 000	140 000	140 000	140 000
Straż Graniczna				7 000

W związku z pandemią udzielono wsparcia finansowego wrocławskim jednostkom służby zdrowia w wysokości 6 353 743,15 zł w szczególności z przeznaczeniem na zakup ambulansu z wyposażeniem medycznym oraz specjalistycznego sprzętu medycznego.
Szpitale, które otrzymały w 2021 roku wsparcie finansowe: 4 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, z siedzibą przy ul. Weigla 5 kwota: 1 430 214,69 zł; Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza Radeckiego we Wrocławiu, z siedzibą przy ul. Borowskiej 213 kwota: 3 239 549 zł; Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J. Gromkowskiego we Wrocławiu, z siedzibą przy ul. Koszarowej

5 kwota: 500 000 zł; Dolnośląskie Centrum Płuc we Wrocławiu, z siedzibą przy ul. Grabiszyńskiej 105 kwota 616 452 zł; Dolnośląskie Centrum Transplantacji Komórkowych, z siedzibą przy ul. Grabiszyńskiej 105 kwota: 267 527,46 zł; Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu, przy ul. Kamieńskiego 73a kwota 300 000 zł.

OBRONA CYWILNA

W ramach utrzymania w stałej gotowości powszechnego systemu o zagrożeniach i stanach kryzysowych zamontowano nową syrenę alarmową (ul. Wałbrzyska 50), dokonano przeglądu i konserwacji wszystkich syren alarmowych i urządzeń sterujących oraz naprawy serwisowej dwóch punktów alarmowych. Uczestniczono w 1 ogólnopolskim i 2 wojewódzkich treningach systemu ostrzegania i alarmowania oraz w comiesięcznych treningach o zagrożeniach uderzeniami z powietrza.Przeprowadzono 1 trening zgrywający miejski system wczesnego ostrzegania. Drużyny łączności i alarmowania, sekcje łączności i alarmowania oraz punkty alarmowania zgodnie ze strukturą podległości raz na kwartał nawiązały łączność w celu potwierdzenia stanu gotowości oraz aktualizacji danych teleadresowych. Dokonano zmian organizacyjnych w strukturach Systemu Wykrywania i Alarmowania w 15 jednostkach administracyjnych, zakładach pracy i instytucjach. Zaktualizowano bazę sił i środków omawianego systemu. opracowano Plan działania w zakresie obrony cywilnej na 2021 roku. Przeprowadzono 20 kontroli związanych z opracowywaniem planów obrony cywilnej oraz innej dokumentacji z zakresu ochrony ludności. Zaktualizowano Plan ochrony zabytków Wrocławia. Udzielono 21 informacji i konsultacji dotyczących budowli ochronnych. Przeprowadzono 12 wizji lokalnych oraz oceny stanów technicznych obiektów ochronnych. Na bieżąco dokonywano inwentaryzacji sprzętu obrony cywilnej z dostarczeniem zestawienia inwentaryzacyjnego wraz z informacją o bazie magazynowej. Stary, niesprawny sprzęt OC wycofano i zutylizowano zgodnie z obowiązującymi przepisami, natomiast pozostały konserwowano oraz legalizowano zgodnie z wytycznymi producenta. W 88 jednostkach organizacyjnych zrealizowano tematyczne i kalendarzowe plany szkolenia, oddzielnie na każdą grupę szkoleniową.

OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

W ramach ochrony przeciwpożarowej realizowano zadania w zakresie:

- ochrony przeciwpożarowej w obiektach własnych w tym lasach gminy Wrocław,
- kontroli realizacji wydanych zaleceń,
- uczestnictwa w praktycznym sprawdzeniu organizacji i warunków ewakuacji w obiektach użyteczności publicznej,
- akcji prewencyjnych z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- szkoleń pracowników działu ochrony przeciwpożarowej,
- szkoleń ppoż. w ramach praktyk studenckich i stażu,
- okresowych analiz stanu ochrony przeciwpożarowej.

Realizowano zadania związane z ochroną przeciwpożarową w obiektach własnych gminy:

Ewakuacje w obiektach:	327
Kontrole w obiektach:	47
Konsultacje:	376
Wydane zalecenia:	26
Akcja prewencyjna:	11
Lasy Gminy Wrocław:	1

Przeprowadzono ocenę zabezpieczenia przeciwpożarowego Zajezdni Tramwajowej przy ul. Legnickiej oraz przeprowadzono kontrolę i sporządzono ocenę zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu Skatepark przy ul. Legnickiej.

Dokonano oceny zabezpieczenia ppoż. budynku planowanego na utworzenie nowej lokalizacji Archiwum Miejskiego przy ul. Plac Orląt Lwowskich oraz obiektu Domu Kultury przy ul. Kołłątaja, w którym przewidywana jest zmiana sposobu użytkowania.

Uczestniczono w wizjach planowanych terenów pod parkingi oraz w pracach inicjujących monitoring pożarowy w obiekcie Urzędu Miejskiego przy ul. Hubskiej.

Zakres tematyczny kontroli obejmował realizowanie obowiązków zarządcy obiektu w zakresie ochrony przeciwpożarowej, a w szczególności:
- przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażenie budynku, obiektu budowlanego lub terenu w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- zapewnienie osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwa i możliwość ewakuacji,
- przygotowanie budynku, obiektu budowlanego lub terenu do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zapoznanie pracowników z przepisami ppoż.,
- ustalenie sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Najczęstsze nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli zabezpieczenia ppoż. to:
- brak wymaganych zapisów w instrukcjach bezpieczeństwa pożarowego,
- niekompletne oznakowanie obiektów znakami ewakuacji i bezpieczeństwa,
- brak prawidłowego wyposażenia w gaśnice,
- brak instalacji hydrantowej,
- brak awaryjnych świateł ewakuacyjnych,
- brak wyposażenia klatek schodowych w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub usuwające zadymienie,
- brak oddzieleń przeciwpożarowych i podziału na strefy pożarowe,
- brak przeciwpożarowych wyłączników prądu,
- brak konserwacji lub nieterminowa konserwacja urządzeń ppoż.,
- niskie ciśnienie w instalacji hydrantowej.

W 2021 roku w stosunku do lat poprzednich nastąpił 17,5 procentowy spadek ujawnionych nieprawidłowości w stosunku do ilości kontroli.
Prowadzono konsultacje dotyczące sporządzania dokumentacji i prawidłowego użytkowania obiektu zgodnie z przepisami ppoż.

Uczestnictwo pracowników WBZ w praktycznym sprawdzeniu organizacji i warunków ewakuacji i w obiektach użyteczności publicznej w 2021 r. (Źródło: UMW)

Ilość zgłoszonych ewakuacji	ewakuacje bez udziału pracowników WBZ	ilość ewakuacji z udziałem pracowników WBZ
344	45	327

Nastąpił wzrost planowanych i przeprowadzonych ewakuacji w stosunku do roku 2020 o 82%.

Akcja prewencyjna z zakresu ochrony przeciwpożarowej

W związku z organizowaną akcją prewencyjną przekazano placówkom oświatowym dedykowane dzieciom broszury, kolorowanki, krzyżówki, kamizelki odblaskowe oraz przeprowadzono pogadanki o bezpieczeństwie pożarowym.

ZADANIA W ZAKRESIE USUWANIA I PRZECHOWYWANIA POJAZDÓW USUWANYCH Z DRÓG WROCŁAWIA NA PODSTAWIE PRAWO O RUCHU DROGOWYM

Corocznie przygotowywany jest projekt uchwały w sprawie opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdów usuwanych z dróg Wrocławia na podstawie przepisów ustawy prawo o ruchu drogowym.

Liczba pojazdów usuniętych z dróg na podstawie ustawy Prawo o ruchu drogowym (Źródło: UMW)

Rok	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Liczba usuniętych pojazdów (art. 50a)	372	369	416	427
Liczba usuniętych pojazdów (art. 130a)	3 892	4 216	3 164	4 381
RAZEM	4 264	4 585	3 580	4 808

Pojazdy przejęte na własność przez gminę Wrocław na podstawie postanowienia o przepadku pojazdu (art. 130a) i z mocy prawa (art. 50a) przekazane do stacji demontażu pojazdów (Źródło: UMW)

Rok	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Postanowienie Sądu o przepadku pojazdu	87	86	18	38
Przepadek z mocy prawa	289	317	343	324
RAZEM	376	403	361	362

Liczba przeprowadzonych postępowań administracyjnych w sprawie ustalenia kosztów usunięcia i przechowywania pojazdów usuwanych z dróg na podstawie art. 130a nieodebranych przez właścicieli (Źródło: UMW)

Rok	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Liczba decyzji ostatecznych	50	62	19	9
Kwota kosztów wynikająca z decyzji	80 466,59	158 539,68	74 913,94	24 114,35

Wydatki związane z usuwaniem pojazdów z dróg ponoszone przez gminę Wrocław w latach 2018−2021 (Źródło: UMW)

Rok	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Usuwanie i przechowywanie pojazdów	1 905 261,73	2 391 852,94	1 561 127,44	2 329 468,73
Wycena pojazdów	533,00	209,10	627,30	1 574,40

Przychody związane z usuwaniem pojazdów z dróg ponoszone przez gminę Wrocław w latach 2018−2021 (Źródło: UMW)

Rok	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Usuwanie i przechowywanie pojazdów	1 929 609	1 628 615	1 131 911	1 754 542

Demontaż pojazdów	83 000	94 650	86 620	99 150
Dotacja z NFOŚiGW za pojazdy przekazane do demontażu	167 500	program został zakończony	program został zakończony	program został zakończony

Porównując rok 2021 z poprzednimi latami (z wyłączeniem specyficznego roku 2020) odnotować należy sukcesywny wzrost liczby usuwanych z dróg pojazdów, zarówno tych usuwanych z dróg na podstawie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym – w związku z popełnianiem przez kierujących wykroczeń i przestępstw, jak również pojazdów długotrwale nieużytkowanych (art. 50a). Na wysokim poziomie utrzymuje się liczba pojazdów nieodbieranych przez właścicieli. Czynniki te wpływają na wzrost wydatków po stronie gminy Wrocław.

BIURO OBSŁUGI PRAWNEJ ORAZ ZESPÓŁ RADCÓW PRAWNYCH

Sposób funkcjonowania obsługi prawnej w 2021 r. regulowało zarządzenie nr K/5/20 z dnia 11 lutego 2020 r., które określało:
- zakres oraz tryb obsługi prawnej świadczonej na rzecz komórek organizacyjnych Urzędu;
- funkcjonowanie zastępstwa procesowego;
- tryb zlecania usług prawnych kancelariom zewnętrznym.

Zadania realizowane przez radców prawnych obejmowały obsługę prawną Urzędu i organów Miasta, a w szczególności:
- zastępstwo procesowe w postępowaniach przed sądami powszechnymi i sądami administracyjnymi oraz przed innymi organami;
- opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego i innych aktów normatywnych, umów i porozumień;
- udzielanie opinii prawnych, wyjaśnień oraz konsultacji;
- nadzór nad formalnoprawną stroną procedur przetargowych.

Przed sądami powszechnymi prowadzono **2 776** spraw, z których **1 562** zostało wszczętych w 2020 roku.

SPRAWY PRZED SĄDAMI CYWILNYMI

Miasto jako powód	2021	2020	2019	2018
o zapłatę	689	878	1 143	1 374
o eksmisję	284	235	364	418
o stwierdzenie nabycia spadku	67	80	60	107
o przepadek pojazdu	85	34	40	73
inne sprawy	106	135	80	245
Razem	1 231	1 362	1 687	2 217

Miasto jako pozwany	2021	2020	2019	2018
o ustalenie	55	119	154	180
o stwierdzenie nabycia spadku-sprawy przy udziale Gminy	103	87	57	89
o zapłatę z tytułu niedostarczenia lokalu	105	148	85	131

socjalnego				
inne sprawy	67	238	330	137
o ustalenie służebności drogi koniecznej i służebności przesyłu	7	11	22	70
Razem	331	603	648	607

Sprawy przed WSA/NSA

Przedmiot skargi	2021	2020	2019	2018
na uchwały Rady Miejskiej	3	9	9	11
na decyzje Prezydenta	63	56	---	7
Razem	66	65	9	18

Ilość spraw zakończonych wyrokami	2021	2020	2019	2018
Sprawy wygrane	425	444	1 061	1 169
Sprawy przegrane	101	54	72	288
Sprawy rozstrzygnięte w inny sposób	53	3	54	60
Razem	579	501	1 187	1 517

Poniżej procentowy udział spraw pod względem rozstrzygnięcia wydanego na rzecz Gminy Wrocław/Skarbu Państwa.

Rozstrzygnięcia sądowe	2021	2020	2019	2018
Sprawy wygrane	73,40%	88,62%	89,38%	77,05%
Sprawy przegrane	17,44%	10,77%	6,06%	18,99%
Sprawy rozstrzygnięte w inny sposób	9,15%	0,59%	4,54%	3,99%

Wśród spraw sądowych ilościowo dominowały postępowania:
- o zapłatę z tytułu użytkowania wieczystego, dzierżawy, bezumownego korzystania z nieruchomości, najmu, oczyszczania pasa drogowego;
- o eksmisję z lokali mieszkalnych, o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku najmu, o dostarczenie lokalu socjalnego, o podział majątku;
- o zasiedzenie, o aktualizację opłat za wieczyste użytkowanie nieruchomości;
- o wyjawienie majątku dłużnika, upadłościowe i układowe, przeciwko członkom zarządów firm.

Radcowie prawni zatrudnieni w Urzędzie:
- parafowali pod względem formalnoprawnym około 3500 dokumentów (umowy, akty normatywne, zarządzenia, uchwały, dokumenty przetargowe, porozumienia, pisma w postępowaniu administracyjnym);
- wydali 181 pisemnych opinii prawnych;
- uczestniczyli w naradach oraz konsultacjach świadcząc doradztwo prawne na rzecz pracowników, dyrektorów oraz kierownictwa Urzędu.

W 2021 roku zostało wydanych 192 opinii w zakresie przekazywanych do opiniowania projektów uchwał oraz innych dokumentów wynikających z bieżących potrzeb w przedmiocie legislacji i stanowienia prawa.

W zakresie realizacji budżetu zostało przygotowanych 1 172 wniosków o dokonanie płatności, zakupiono i wydano 1 354 sztuk znaków opłaty sądowej oraz przygotowano 1 431 pełnomocnictw procesowych.

SPRAWY UPADŁOŚCIOWE

Ilość spraw czynnych na 1 stycznia 2021 roku	W tym: Ilość spraw zakończonych w 2021 roku, a rozpoczętych w latach wcześniejszych **33**	**Ilość spraw założonych w okresie** **146** w tym zakończonych bez zgłoszenia	Ilość spraw czynnych na 31 grudnia 2021 roku w tym: z lat wcześniejszych od 2000 do 2021	w toku- postępowania upadłościowe i restrukturyzacyjne
334	33 – Gmina Wrocław	podjętych- czynnych, w toku **78**	**301+78** w tym: restrukturyzacje w ilości 34	**378 spraw**
	w tym: 6- Skarb Państwa			

W 2021 roku zgłoszono do Sądów upadłościowych i Syndyków w całej Polsce 79 zgłoszeń wierzytelności + 10 uzupełniających zgłoszeń: suma 89 spraw
w tym:
- Gmina Wrocław - 72 szt. na kwotę 529 768,19 zł
- Skarb Państwa – Prezydent Wrocławia - szt. 7 na kwotę 117 013,92 zł

Suma zgłoszonej wierzytelności od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku w postępowaniach upadłościowych wynosi 646 782,11 zł

Dodatkowo sporządzone jeszcze 10 szt. uzupełniających zgłoszeń wierzytelności na łączną kwotę 29 758,12 zł
W tym:
- Gmina Wrocław - 9 szt. na kwotę 27 527,41 zł
- Skarb Państwa – Prezydent Wrocławia - 1 szt. kwota 2 230,71 zł

SPRAWY RESTRUKTURYZACYJNE

W 2021 roku - 5 szt. informacji do Nadzorców układu, Zarządców i Sądów w postępowaniach restrukturyzacyjnych na kwotę 127 506,05 zł w tym:
- Gmina Wrocław - 4 szt. na kwotę – 83 730,21 zł
- Skarb Państwa - Prezydent Wrocławia – 1 szt. na kwotę 43 775,84 zł

Suma wierzytelności Gminy Wrocław i Skarbu Państwa - Prezydenta Wrocławia w obu postępowaniach – 804 046,28 zł – zgłoszeń 94

Z toczących się postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych - z planów podziału funduszów masy upadłości i realizacji układów w restrukturyzacji na konta Gminy Wrocław i Skarbu Państwa wpłynęła kwota 1 155 878,63 zł

- z postępowań upadłościowych spółek – 1 110 408,13 zł
  tj. z planów podziału funduszów masy upadłości i planów hipotecznych
  - Gmina Wrocław – 992 715,77 zł
  - Skarb Państwa – 117 692,36 zł;
- z realizacji układów w postępowaniach restrukturyzacyjnych łącznie GW+SP wpłaty wynoszą 16 966,23 zł;
- z postępowań upadłościowych konsumenckich – GW+SP – 28 504,27 zł.

Ilość pism i zgłoszeń wierzytelności w toczących się postępowaniach upadłościowych i restrukturyzacyjnych w 2021 roku to liczba 864 szt.

Na dzień sporządzenia sprawozdania od 2016 roku do 2021 roku założone zostały 34 sprawy restrukturyzacyjne z tego:

- 4 układy zrealizowane,
- 3 układy w realizacji,
- 3 nowe zgłoszone,
- 2 spłacone przez dłużnika,
- 1 spraw umorzona, wznowiona- w toku,
- 5 spisy wierzytelności-czekamy na Zgromadzenie Wierzycieli-oddanie głosu
- 7 sprawy – oddanie głosu, w przypadku 1 postępowania - spłata w całości wierzytelności zgłoszonej
- 9 spraw umorzonych.

Założono w EZD w 2021 r. - 146 spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych- zawiadomienia od syndyków, zarządców i nadzorców układu, oraz kontynuowano rejestrowanie spraw z wcześniejszych lat.

POWIATOWY URZĄD PRACY WE WROCŁAWIU

OGÓLNA SYTUACJA NA LOKALNYM RYNKU PRACY

Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu obejmuje swoim działaniem Wrocław i Powiat Wrocławski. Według stanu na koniec 2021 roku w Urzędzie zarejestrowanych było 9 467 bezrobotnych: 7 915 z Wrocławia i 1 552 z Powiatu Wrocławskiego oraz 270 osób poszukujących pracy: 233 z Wrocławia i 37 z Powiatu Wrocławskiego.
W porównaniu do 2020 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 1 835 osób (o 1 640 osób we Wrocławiu i o 195 osób w Powiecie Wrocławskim), natomiast liczba poszukujących pracy Wrocławiu zmniejszyła się o 10 osób, zaś w Powiecie Wrocławskim zwiększyła się o 4 osoby).

- **Stopa bezrobocia**

Stopy bezrobocia na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosiły 2,0% we Wrocławiu oraz 1,8% w Powiecie Wrocławskim i zmniejszyła się w porównaniu do ubiegłego roku odpowiednio

o 0,4% oraz 0,5%. Zmiany wielkości stóp bezrobocia w poszczególnych miesiącach obrazuje poniższy wykres wraz z tabelą:

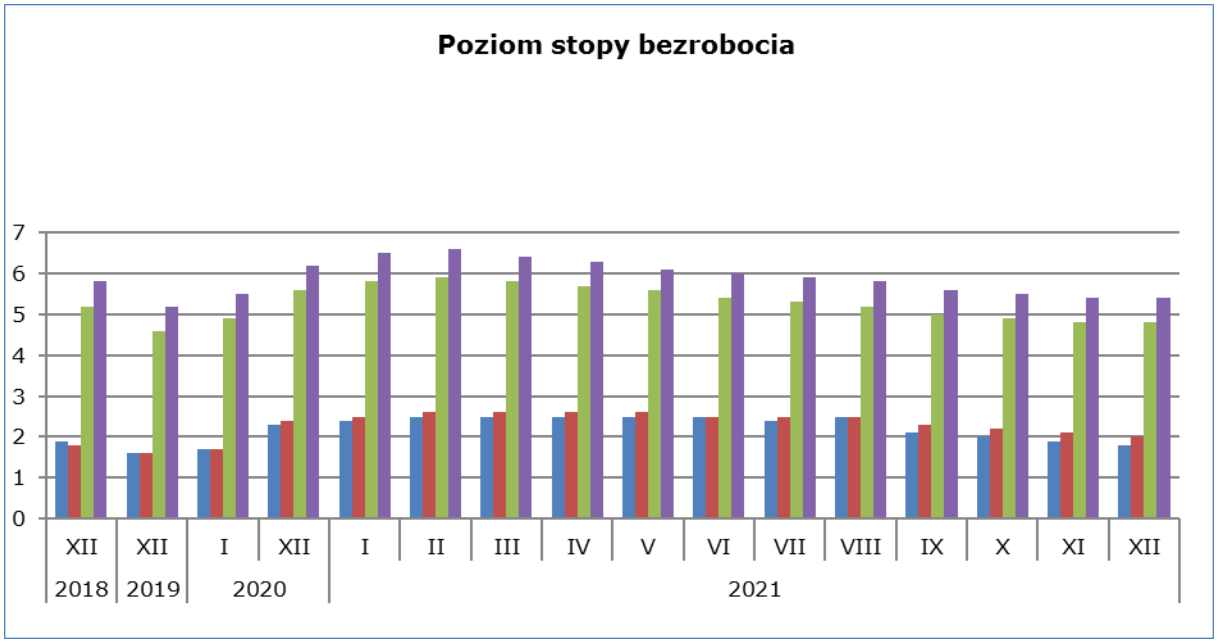

	2018	2019	2020		2021											
	XII	XII	I	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Powiat Wrocławski	1,9	1,6	1,7	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,4	2,5	2,1	2	1,9	1,8
Wrocław	1,8	1,6	1,7	2,4	2,5	2,6	2,6	2,6	2,6	2,5	2,5	2,5	2,3	2,2	2,1	2
Województwo Dolnośląs	5,2	4,6	4,9	5,6	5,8	5,9	5,8	5,7	5,6	5,4	5,3	5,2	5	4,9	4,8	4,8
Polska	5,8	5,2	5,5	6,2	6,5	6,6	6,4	6,3	6,1	6	5,9	5,8	5,6	5,5	5,4	5,4

Jesteśmy jednym z pięciu miast w Polsce, z tak niską stopą bezrobocia w kraju, za Katowicami (1,8%), Warszawą (1,8%), Sopotem (1,7%) i Poznaniem (1,6%).

Stopa bezrobocia na obszarze działania Urzędu nie przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju w dniu 30. czerwca 2020 roku, w związku z czym w 2021 roku zasadniczo okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych wynosił 6 miesięcy.

STRUKTURA BEZROBOCIA

Wiek bezrobotnych

Poniższy wykres obrazuje podział zarejestrowanych bezrobotnych według grup wiekowych.

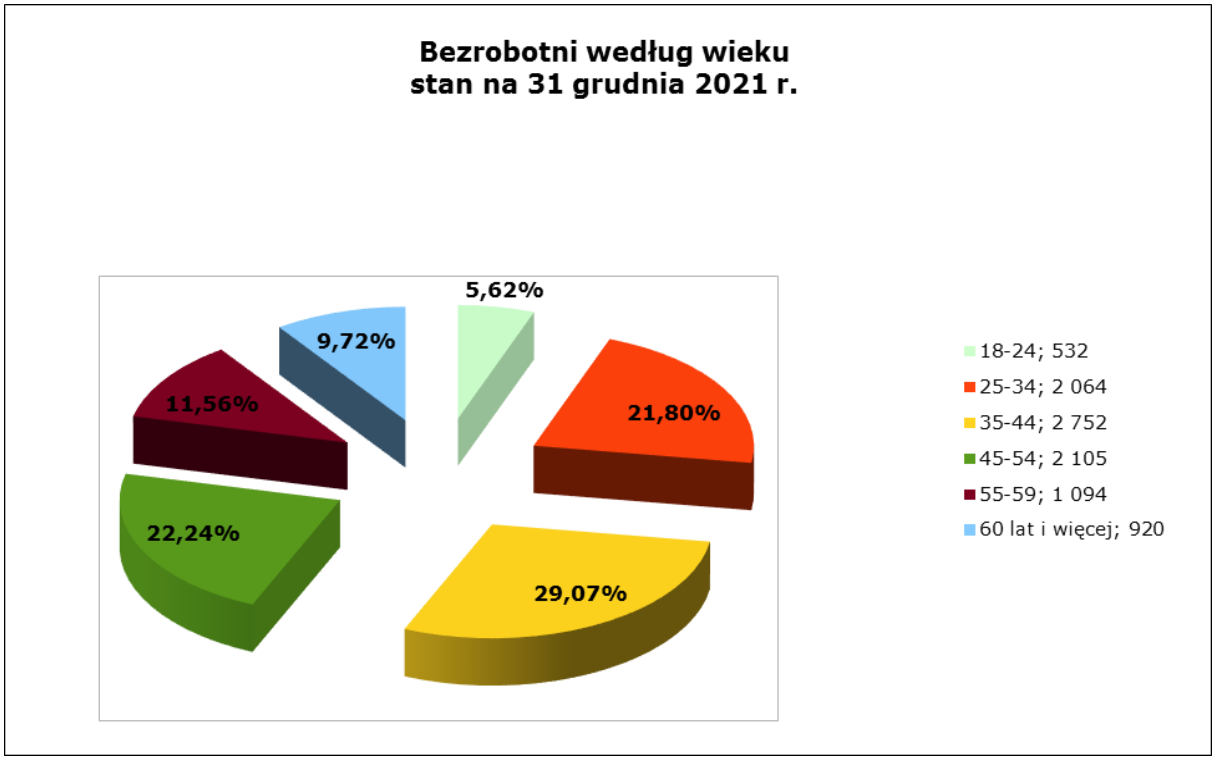

Zmiany w strukturze wiekowej zarejestrowanych osób w stosunku do roku 2020 ilustruje poniższy wykres:

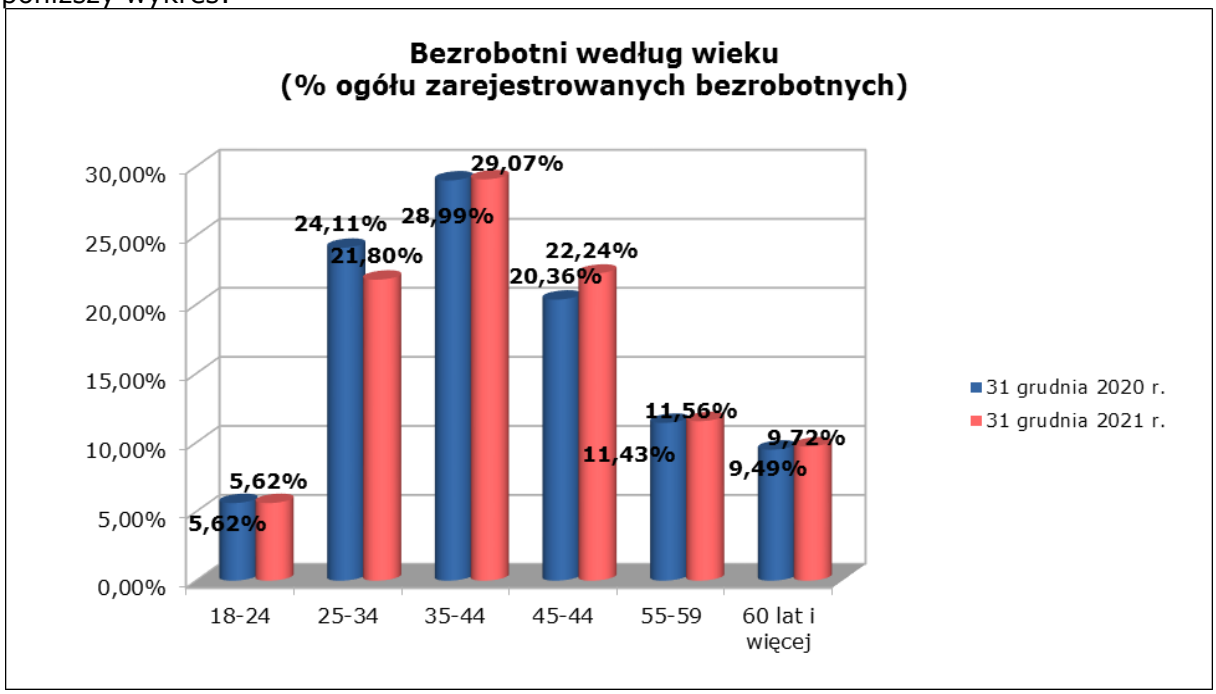

Wykształcenie

W 2021 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, najmniej liczną grupą byli bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Stanowili jedynie 12,07% ogółu

zarejestrowanych bezrobotnych. Najliczniejsza natomiast była grupa z wykształceniem wyższym, która stanowiła 28,39% całej populacji bezrobotnych.

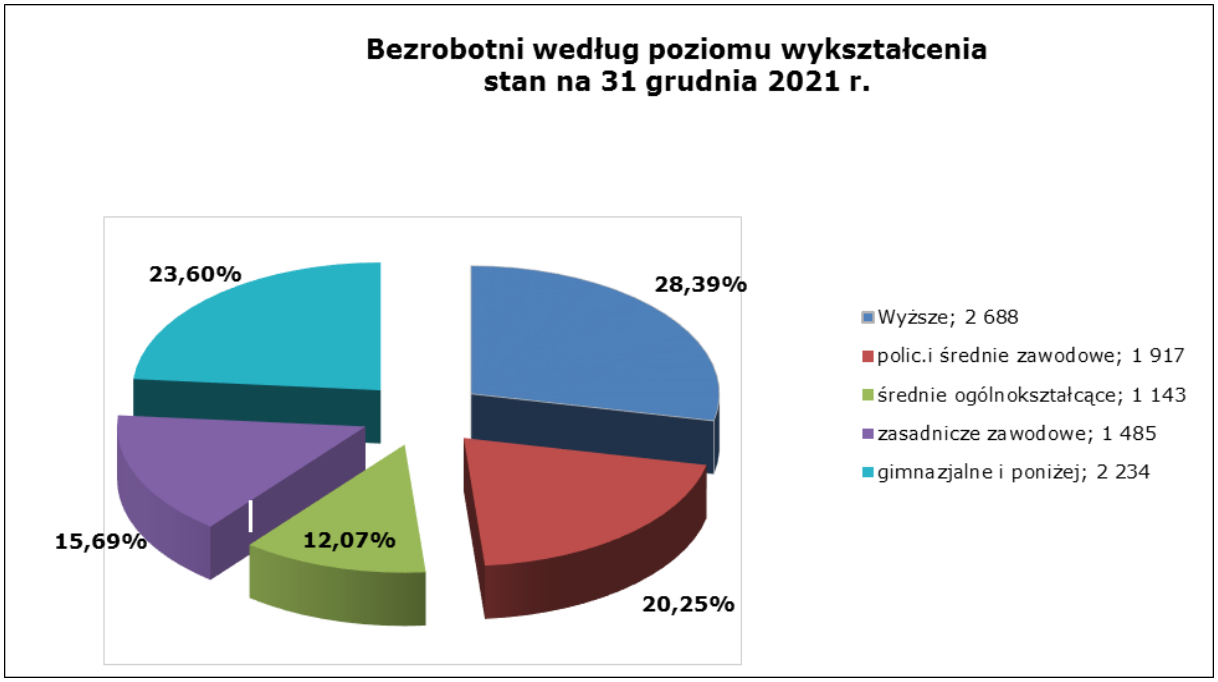

Szczegółowe zmiany w strukturze wykształcenia bezrobotnych w stosunku do roku 2020 przedstawia poniższy wykres:

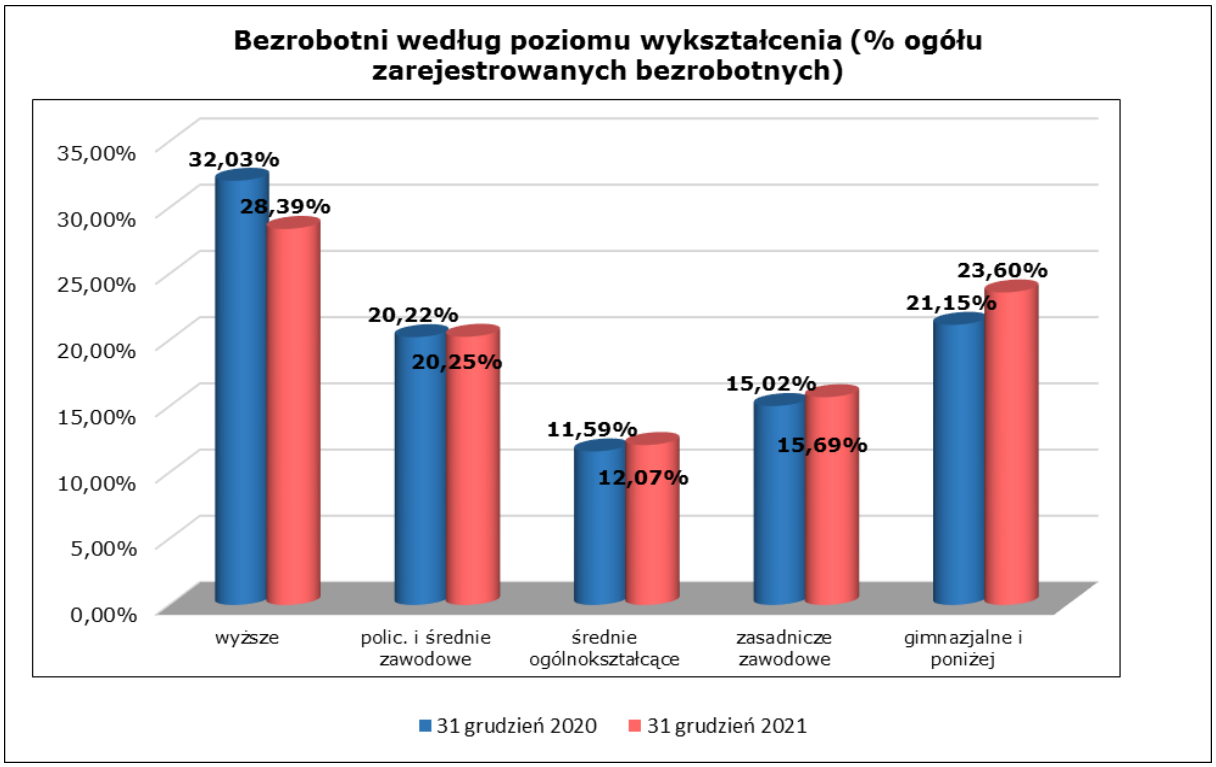

Staż pracy

W strukturze osób bezrobotnych według stażu pracy niezmiennie największy odsetek stanowiły osoby ze stażem pracy do 1 roku, a w następnej kolejności osoby ze stażem od 1 do 5 lat.

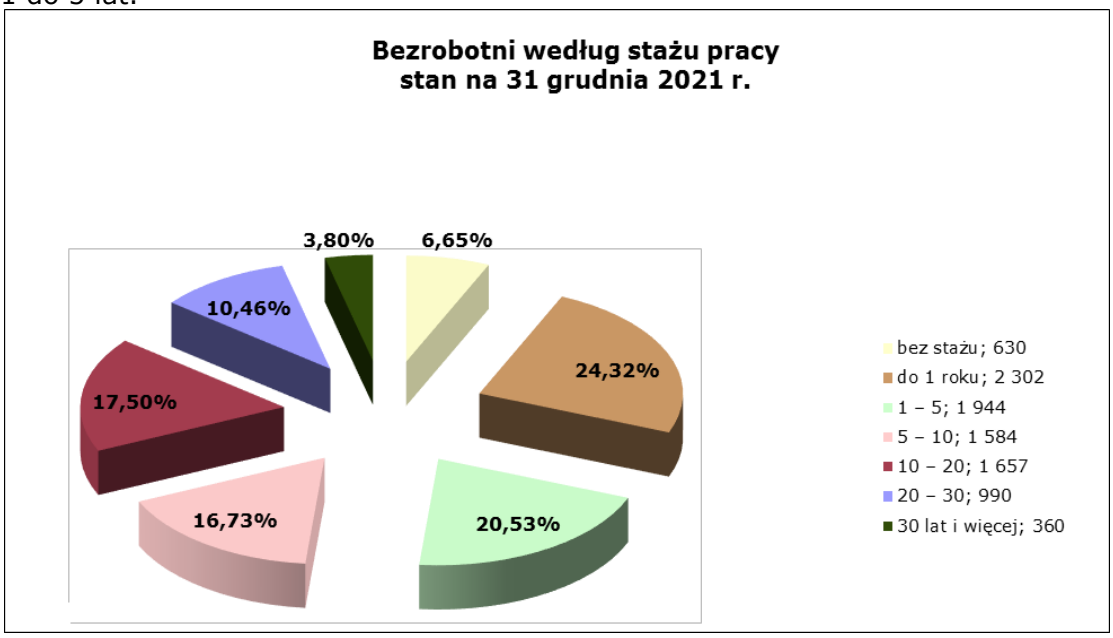

Zmiany w strukturze bezrobotnych według stażu pracy w stosunku do roku 2020 przedstawia poniższy wykres:

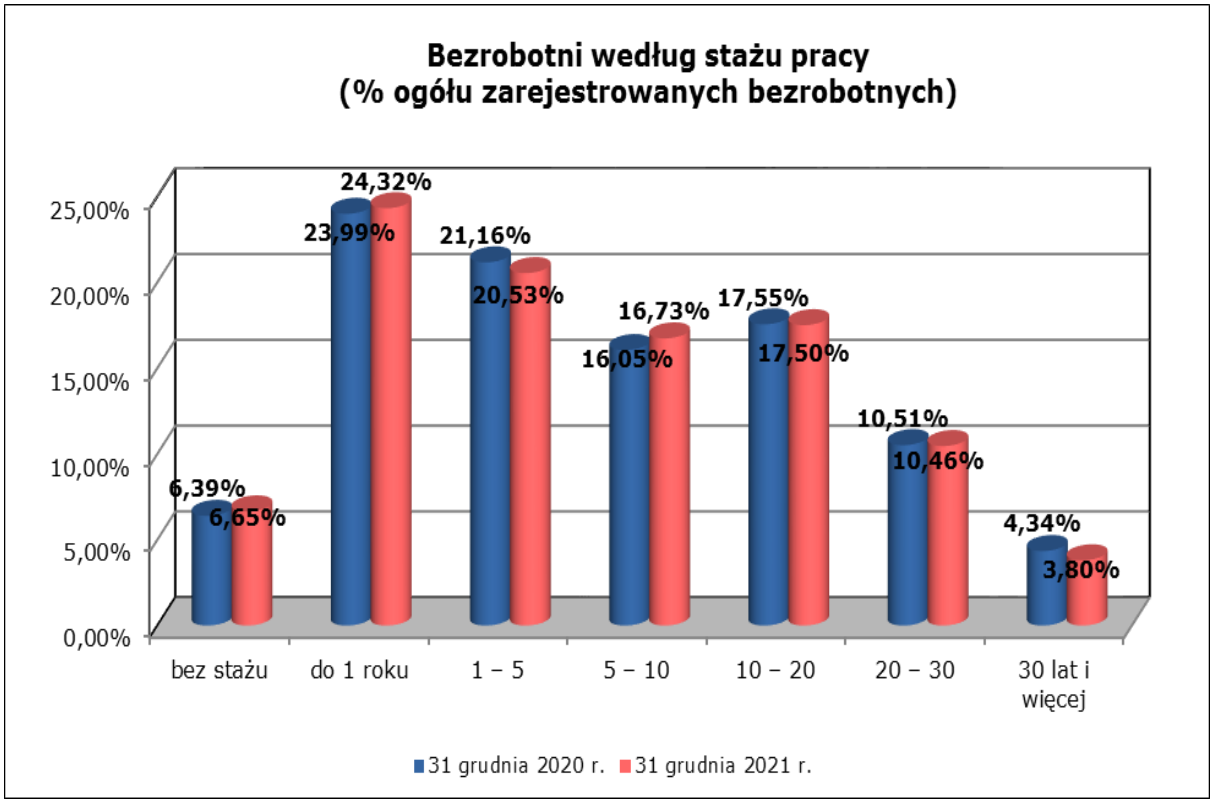

Czas pozostawania bez pracy

Poniższy wykres obrazuje podział zarejestrowanych bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy. Największą grupę stanowią bezrobotni pozostający w rejestrach od 12 do 24 miesięcy.

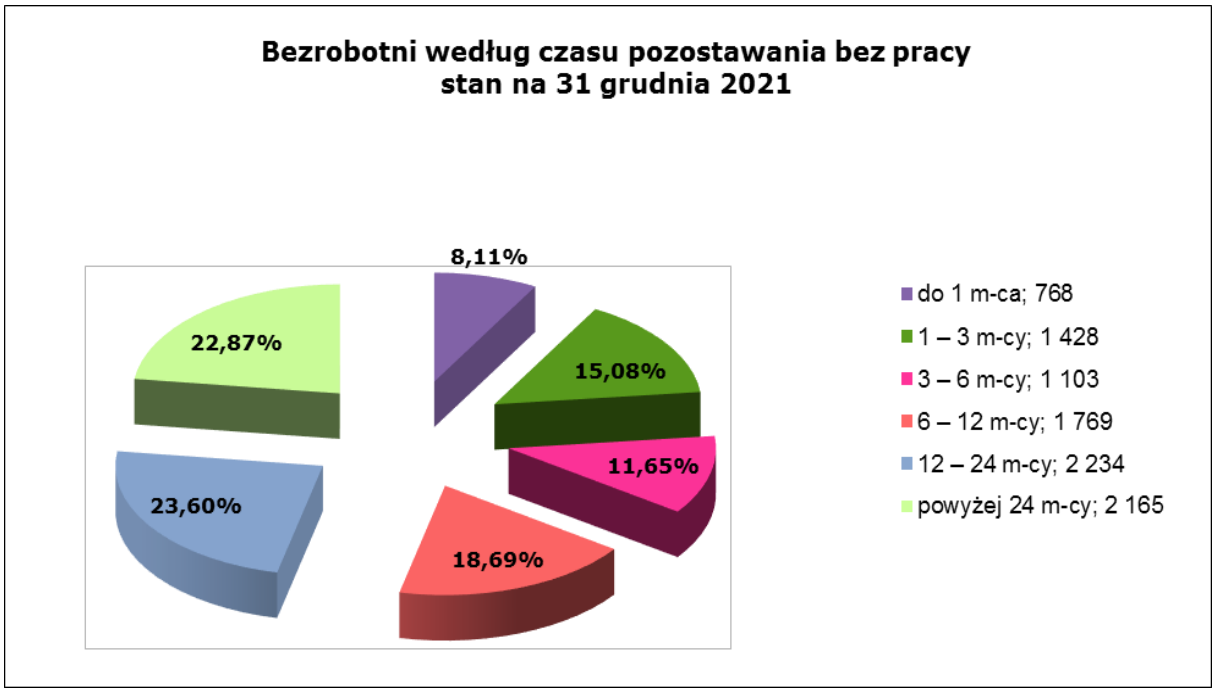

Zmiany w strukturze w stosunku do roku 2020 ilustruje poniższy wykres:

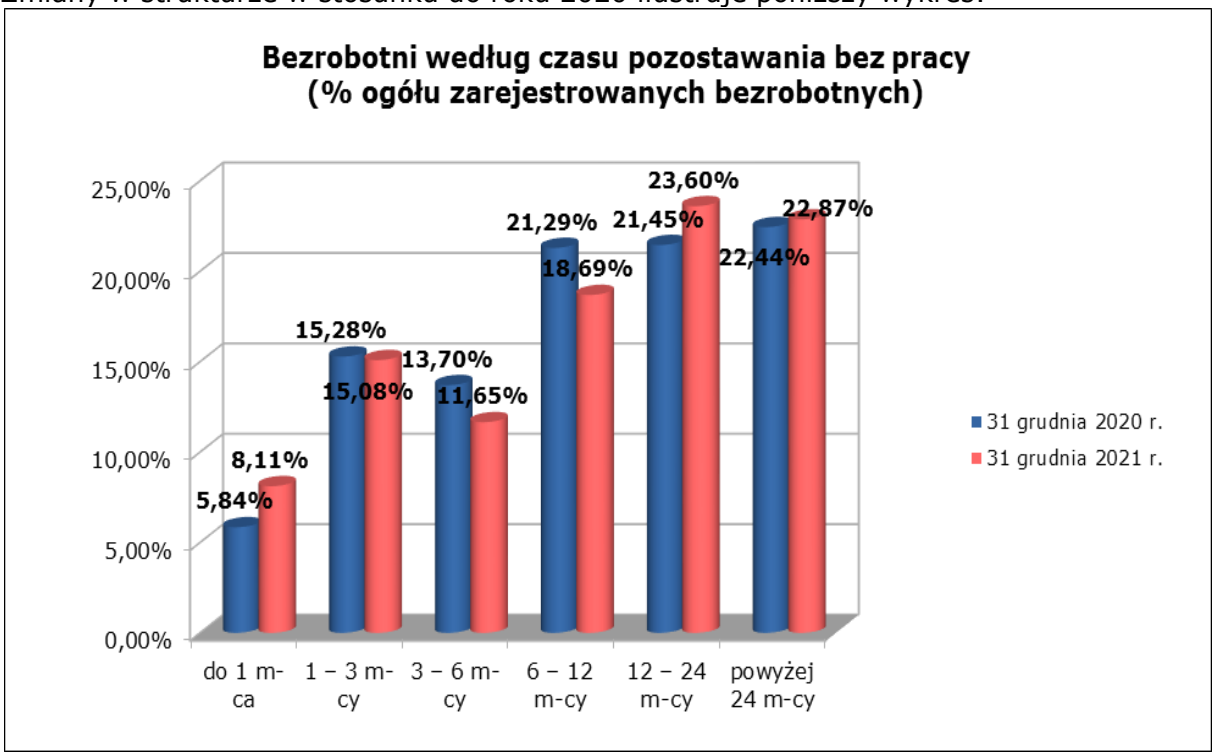

FLUKTACJA BEZROBOTNYCH

W 2021 roku zarejestrowało się **12 530** osób bezrobotnych, natomiast wyrejestrowało się **14 410**.

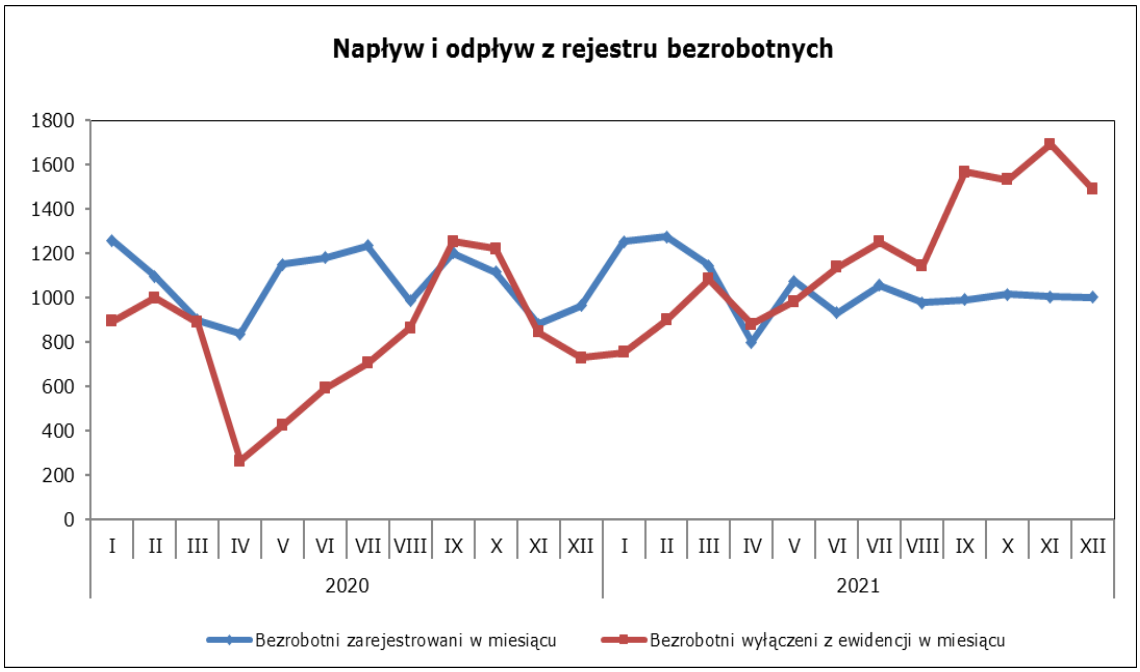

Podobnie jak w zeszłym roku najczęstszą przyczyną wyrejestrowania osób bezrobotnych było podjęcie pracy (61,92% wszystkich wyłączeń):

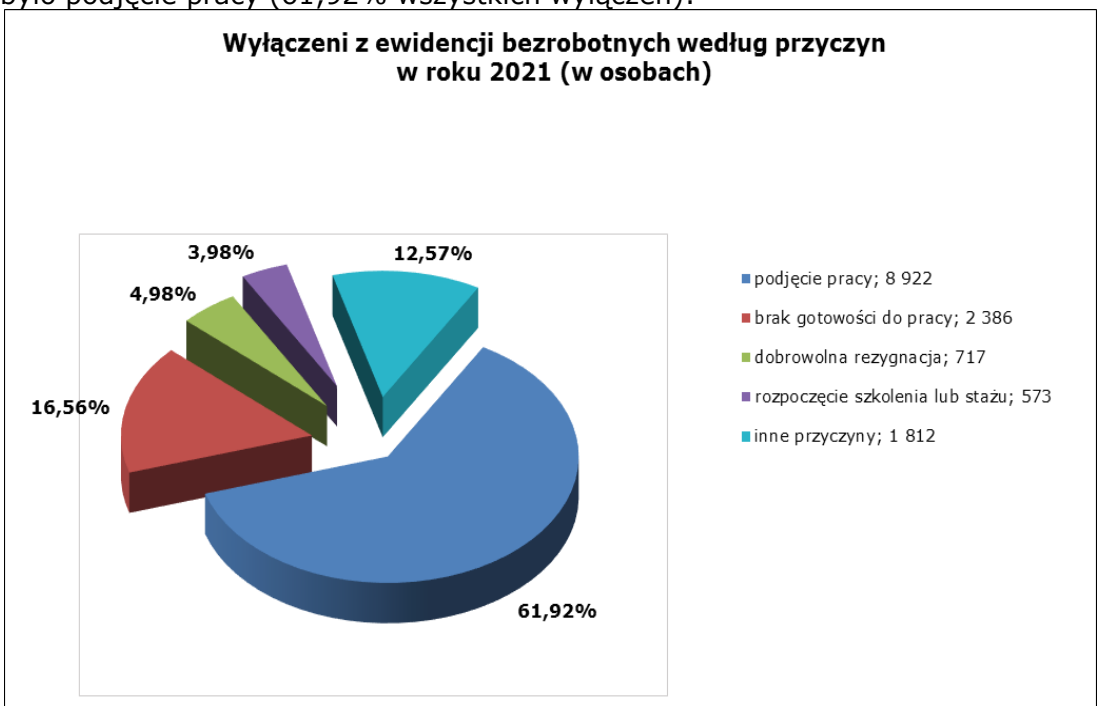

USŁUGI I INSTRUMENTY RYNKU PRACY

POŚREDNICTWO PRACY

W 2021 roku Urząd posiadał **44 869** ofert pracy i aktywizacji zawodowej, w tym **1 232** dla osób niepełnosprawnych. Oferty zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej stanowiły 97,91% (**43 932** ofert), natomiast pozostałe **937** obejmowało miejsca aktywizacji zawodowej (staże i prace społecznie użyteczne); **1 064** oferty stanowiły oferty na subsydiowane miejsca pracy.

Najwięcej ofert dotyczyło zawodów niewymagających wysokich kwalifikacji:
- pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle - 7 063 miejsca pracy;
- pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani - 4 424 miejsca pracy;
- pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym - 2 153 miejsca pracy;
- robotnik magazynowy - 2 008 miejsc pracy;
- pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem gdzie indziej niesklasyfikowani - 1 693 miejsca pracy;
- pozostali magazynierzy i pokrewni - 1 284 miejsca pracy;
- pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych - 1 163 miejsca pracy;
- magazynier - 874 miejsca pracy;
- pracownik przygotowujący posiłki typu fast food - 810 miejsc pracy;
- pozostali kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani - 634 miejsca pracy.

Napływ ofert pracy w porównaniu do 2020 roku obrazuje poniższy wykres:

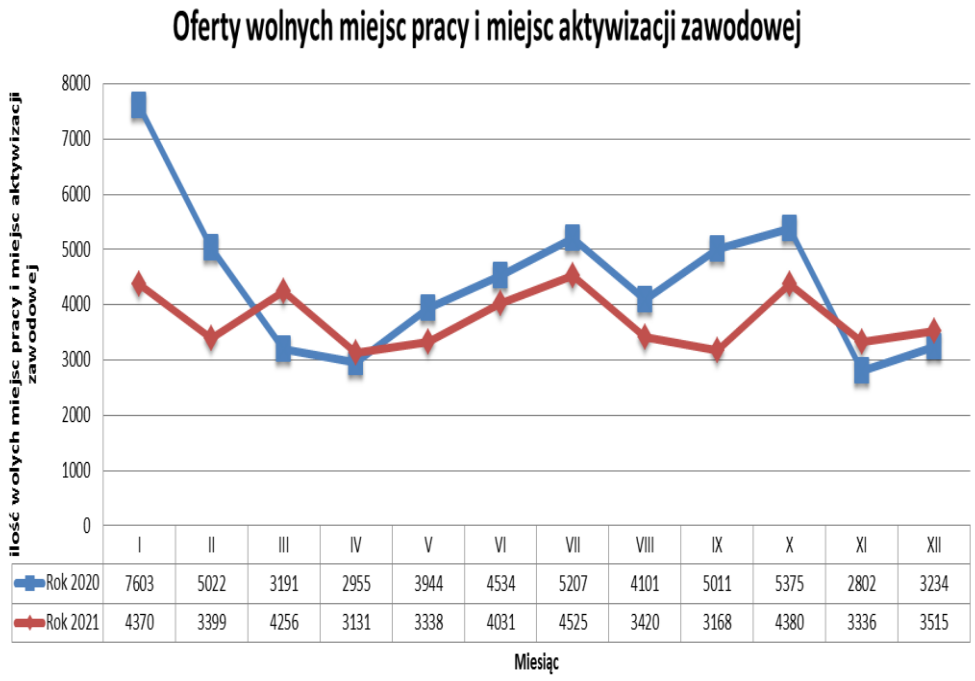

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Rok 2020	7603	5022	3191	2955	3944	4534	5207	4101	5011	5375	2802	3234
Rok 2021	4370	3399	4256	3131	3338	4031	4525	3420	3168	4380	3336	3515

W 2021 roku pośrednicy pracy pełniący funkcję doradcy klienta instytucjonalnego nawiązali kontakt z **224 nowymi pracodawcami**. W wyniku kontaktów bezpośrednich, telefonicznych i drogą elektroniczną **pozyskali** oni **4 137 miejsc pracy**. Ponadto pośrednicy kontaktowali się z pracodawcami w celu promocji i pozyskania miejsc odbywania stażu, co zaowocowało złożeniem wniosków stażowych przez **77** firm na **132** miejsca stażowe.

Pozyskanie ofert na przestrzeni roku, w porównaniu do lat ubiegłych, przedstawia poniższy wykres:

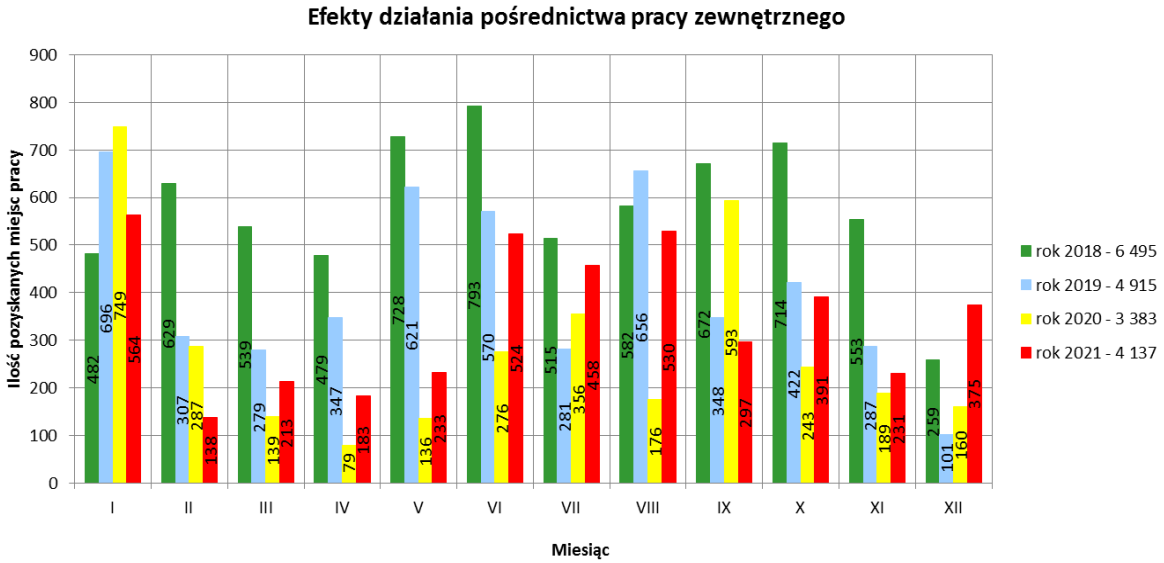

Pośrednicy pracy pełniący funkcję doradcy klienta indywidualnego odnotowali **41 723** wizyty oraz kontakty mailowe i telefoniczne osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w efekcie których wydano **6 728** skierowań do pracodawców.

Z uwagi na ogłoszony stan epidemii i wprowadzone czasowe ograniczenia osobistego dostępu klienta ilość wydanych skierowań na bezpośrednią rozmowę do pracodawców była znacznie mniejsza niż przed pandemią (**22 065** skierowań do pracodawców w 2019 roku). Zgłaszane w tym czasie przez pracodawców oferty pracy przyjmowane były wyłącznie w formie otwartej, która zawierała dane umożliwiające identyfikację pracodawcy, tj. podane: nazwa i adres pracodawcy, stanowisko, wymagane kwalifikacje oraz dane kontaktowe. Codziennie, na bieżąco oferty pracy udostępniano na stronie oferty.praca.gov.pl dla każdej osoby zainteresowanej kontaktem z pracodawcą.
W ramach sieci EURES pośrednicy dysponowali **2 432** miejscami pracy za granicą; asystent EURES udzielił pomocy **3 523** osobom zainteresowanym miejscami pracy zgłoszonymi przez pracodawców z Europejskiego Obszaru Gospodarczego.
Pośrednicy pracy skierowali **561** osób do doradców zawodowych w celu udzielenia porad ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie zatrudnienia lub skierowania na specjalistyczne badania lekarskie umożliwiające wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i opracowanie na tej podstawie Indywidualnego Planu Działania.

PORADNICTWO ZAWODOWE

Doradcy zawodowi udzielili **2 998** porad indywidualnych dla **1 916** osób, w tym **456** porad dla **285** osób z terenu Powiatu Wrocławskiego. Zorganizowali i przeprowadzili **szkolenie 3-tygodniowe** z umiejętności poszukiwania pracy dla **10** osób bezrobotnych. W ramach grupowych form pomocy doradcy przeprowadzili: **3** spotkania informacyjne dla **110** osób zwalnianych grupowo z przyczyn niedotyczących pracowników, **2** spotkania dla **35** repatriantów i ich rodzin z Białorusi, Gruzji, Kazachstanu, Rosji i Ukrainy uczestniczących w obozie adaptacyjno-językowym zorganizowanym przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą na zlecenie MSWiA, **1** spotkanie informacyjne dla **12** osób osadzonych we Wrocławskim Areszcie Śledczym. Dla **115** uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych przeprowadzono **6** grupowych spotkań informacyjnych dot. funkcjonowania urzędu pracy i planowania kariery zawodowej.
W interaktywnej formie on-line przeprowadzono wspólnie z Referatem Dotacji **2** spotkania informacyjne dla **55** osób zainteresowanych jednorazowymi środkami na podjęcie działalności gospodarczej.
Udzielano też telefonicznych konsultacji dla asystentów usamodzielnianych rodzin romskich z Rumunii uczestniczących w projekcie Fundacji Dom Pokoju.

ROZWÓJ ZAWODOWY:

SZKOLENIA, EGZAMINY I STUDIA PODYPLOMOWE

W roku 2021 na szkolenia skierowano łącznie 125 osób (z tego 102 mieszkańców Wrocławia i 23 Powiatu Wrocławskiego). W ciągu roku szkolenia ukończyły 124 osoby (98 z Wrocławia, 26 z Powiatu Wrocławskiego).
W związku z zapotrzebowaniem pracodawców na wykwalifikowanych pracowników zaplanowano na 2021 r. trzy szkolenia grupowe. Pomimo trudnej sytuacji epidemiologicznej udało się zrealizować szkolenie pn. „Kierowca operator wózków jezdniowych" 1 grupa, „ABC prowadzenia działalności gospodarczej" 2 grupy, „Umiejętność aktywnego poszukiwania pracy" 1 grupa.

W roku 2021 najczęściej składanymi wnioskami o skierowanie na wskazane przez bezrobotnych szkolenia były: „Prawo jazdy kat. C, C+E z kwalifikacją wstępną przyspieszoną" oraz „Tester oprogramowania". Urząd sfinansował 90 szkoleń wskazanych przez 80 bezrobotnych, między innymi:
- prawo jazdy kat. C + przewóz rzeczy, kat. C+E + przewóz rzeczy,
- opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym,
- szkolenie elektroenergetyczne w zakresie eksploatacji i dozoru,
- szkolenie kosmetyczne oraz stylizacja paznokci,
- UX Designer.

W ramach aktywizacji zawodowej osób uprawnionych, Urząd ma możliwość finansowania kosztów egzaminów umożliwiających uzyskanie certyfikatów lub tytułów zawodowych oraz kosztów uzyskania licencji niezbędnych do wykonywania zawodu. W roku 2021 najczęściej wnioskowano o sfinansowanie egzaminów na uzyskanie prawa jazdy kat. C, kat. C+E. Łącznie sfinansowano egzaminy 20 osobom (16 z Wrocławia i 4 z Powiatu Wrocławskiego).

Z ustawowej możliwości sfinansowania kosztów studiów podyplomowych w 2021 roku skorzystały 42 osoby (40 z Wrocławia, 2 z Powiatu Wrocławskiego). Urząd sfinansował m. in. poniższe kierunki studiów podyplomowych:
- Kadry i płace,
- Zarządzanie w oświacie,

- Wycena nieruchomości,
- Przygotowanie pedagogiczne,
- Administrowanie sieciami komputerowymi.

KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

W ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego pracodawcy prowadzący działalność gospodarczą na terenie Wrocławia oraz Powiatu Wrocławskiego w **2** ogłoszonych naborach w 2021 r. złożyli łącznie **698** wniosków na kwotę **13 328 102,99** zł, w których wnioskowali o sfinansowanie szkoleń, egzaminów, badań lekarskich, studiów podyplomowych dla **3 546 osób**.
Konieczność aneksowania wielu zawartych umów, z powodu braku możliwości zrealizowania szkoleń w okresie pandemii COVID-19 spowodowała, że wydatkowano kwotę **2 892 025,19** zł.

	Liczba	Kwota tys. zł
Pracodawców wnioskujących o wsparcie, w tym:	698	13 328,10*
Wniosków pozostawionych bez rozpatrzenia z przyczyn formalnych (po I etapie oceny)	110	1 762,16
Wniosków nieuzupełnionych w terminie	184	3 430,66
Wniosków rozpatrzonych negatywnie	73	1 460,95
Pozytywnie rozpatrzonych wniosków	331	3 177,94

*pierwotna kwota, o jaką wnioskowali Pracodawcy

Sytuacja pandemiczna w kraju spowodowana COVID-19 spowodowała, że 15 pracodawców zrezygnowało z ubiegania się o środki KFS na etapie rozpatrywania wniosku na kwotę 386 877,20 zł, 5 pracodawców zrezygnowało z realizacji wnioskowanego kształcenia po wyrażonej przez Urząd zgodzie na kwotę 33 576,00 zł, natomiast 7 pracodawców zrezygnowało z realizacji kształcenia po zawarciu umowy KFS na kwotę 84 255,00 zł.

	Liczba	Kwota tys. zł
Zawartych umów	326	3 134,71
Realizowanych umów	319	3 050,46
Aneksów obniżających wartość realizowanych umów	115	

STAŻE

Organizowanie stażu w miejscu pracy jest jedną z trzech najpopularniejszych form wsparcia osób bezrobotnych. Celem stażu jest przygotowanie bezrobotnego do pracy poprzez wykonywanie zadań na stanowisku pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą.
W 2021 roku pracodawcy złożyli 462 wnioski o organizację stażu, zawarto 328 umów.
Ponad 85% wniosków o organizację stażu złożyli pracodawcy z Wrocławia, pozostałe pochodziły od pracodawców z Powiatu Wrocławskiego.

	Liczba złożonych wniosków	%
Miasto Wrocław	398	86,15
Powiat Wrocławski	64	13,85
Razem:	**462**	**100,00**

Stażami objęto 472 osoby, z tego 406 osób z Wrocławia i 66 osób z Powiatu Wrocławskiego. Oprócz staży finansowanych ze środków Funduszu Pracy, staże były organizowane w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego: PO WER dla osób do 30. roku życia i RPO dla osób powyżej 30. roku życia.

	Umowy zawarte ze środków PO WER	Umowy zawarte ze środków RPO	Umowy zawarte ze środków Funduszu Pracy
Miasto Wrocław	150	84	47
Powiat Wrocławski	26	15	6
Razem:	**176**	**99**	**53**

Strukturę wydatków na szkolenia, KFS i staże przedstawiono w tabeli i wykresie w kolejnym punkcie sprawozdania.

INSTRUMENTY RYNKU PRACY

W zakresie udzielania wsparcia w powrocie na rynek pracy w ramach organizowanych prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia miejsca pracy, dofinansowania wynagrodzenia dla osób powyżej 50 r.ż., bonów zatrudnieniowych i na zasiedlenie objęto pomocą **301 osób**, natomiast na rynek pracy powróciło **528 osób** w ramach jednorazowego dofinansowania działalności gospodarczej. Wybrane programy aktywizacji skutecznie przyczyniły się do powrotu na rynek pracy bezrobotnych oraz zmniejszenia liczby osób pozostających bez pracy na terenie działania Urzędu.

Struktura wydatków na instrumenty rynku pracy wraz ze szkoleniami, stażami i KFS przedstawia się następująco:

Instrumenty rynku pracy oraz szkolenia, KFS i inne	Ilość złożonych wniosków	Ilość zawar-tych umów/ porozu-mień	Ilość umów monito-rowanych z lat ubiegłych	Ilość osób objętych instru-mentem	Ilość osób skierowa-nych	Wydatki w tys. zł
Prace interwencyjne	93	65	205	72	71	195,73
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia miejsca pracy	128	62	104	137	67	1 267,26
Dofinansowanie działalności	903	528	294	822	528	12 006,02

gospodarczej						
Prace społecznie użyteczne	2	2	1	41	41	44,75
Dofinansowanie wynagrodzenia dla osób powyżej 50. r.ż.	31	18	98	18	15	95,42
Bon zatrudnieniowy	23	11	14	8	5	33,71
Bon zasiedleniowy	32	22	35	25	22	131,40
Szkolenia, bon szkoleniowy i studia podyplomowe i egzaminy	430	153	31	235	187	891,52
Staż, bony stażowe	462	328	18	472	448	3 597,10
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	698	319	7	1 122	0	2 888,96

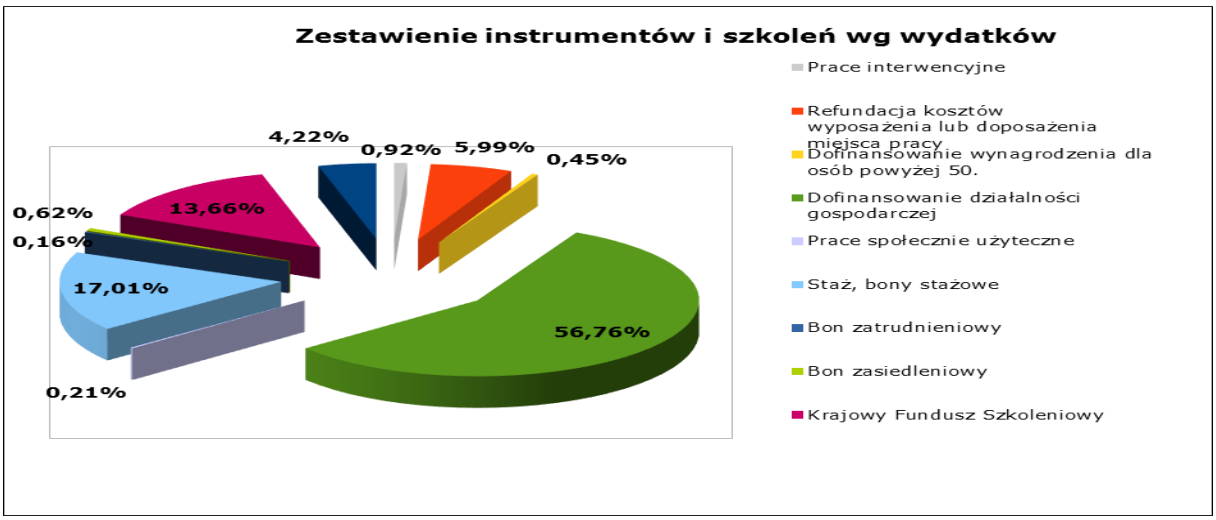

Urząd realizował również zadania w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla miasta Wrocławia. W roku 2021 łącznie na realizację tych zadań zostało wydatkowanych **142,73** tys. złotych, co obrazuje poniższa tabela.

Nazwa zadania	Ilość złożonych wniosków	Ilość zawartych umów	Ilość umów monitorowanych z lat ubiegłych	Ilość osób za które wypłacono środki	Wydatki w tys. zł
Refundacja kosztów zatrudniania pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu	**1**	**1**	**0**	**15**	**28,04**
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia miejsca pracy dla osoby niepełnosprawnej	**3**	**0**	**3**	**0**	**0,00**
Dotacje dla osoby niepełnosprawnej	**5**	**3**	**4**	**3**	**114,69**

PROJEKTY RYNKU PRACY

W 2020-2021 roku Urząd, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO WD) Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, zrealizował 2 letni projekt „**Aktywizacja osób bezrobotnych powyżej 30. roku życia w Powiecie Wrocławskim oraz powiecie m. Wrocław"** współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w wysokości **101 263 398,75 zł**, w tym na realizację działań wspierających przedsiębiorców związanych z COVID-19 (art. 15zzb, art. 15zzc i art. 15zze) przeznaczono środki w wysokości **90 656 267,00 zł** (działaniami tymi wsparto 7 998 podmiotów gospodarczych, w tym 18 739 pracowników) pozostałą kwotę w wysokości **10 607 131,75 zł** przeznaczono na aktywizację osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie.
W ramach projektu wsparciem aktywizacyjnym objęto **700 osób** bezrobotnych, (387 osób w roku 2021), w tym **478 kobiet** (264 kobiety w roku 2021). Uczestnikami projektu były osoby bezrobotne w większości znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym osoby:

- w wieku 50 lat i więcej - 75 osób, w tym 51 kobiet;
- z niepełno sprawnościami - 28 osób, w tym 18 kobiet;
- długotrwale bezrobotne - 267 osób, w tym 185 kobiet;
- o niskich kwalifikacjach - 222 osoby, w tym 136 kobiet;
- z obszarów DEGURBA3* - 106 osób, w tym 70 kobiet;
- z obszarów objętych rewitalizacją - 41 osób, w tym 28 kobiet;
- imigranci/reemigranci - osób, w tym 9 kobiet;
- uczestnicy projektu z zakresu włączenia społecznego realizowanego w ramach celu tematycznego 9 w RPO - 7 osób, w tym 6 kobiet;
- mężczyźni spoza ww. kategorii - 78 osób.

* obszar słabo zaludniony.

Część osób kwalifikowało się do więcej, niż jednej z ww. kategorii.

W ramach projektu uczestników objęto następującymi instrumentami i usługami rynku pracy:
- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe – 700 osób, w tym 478 kobiet;
- Indywidualny Plan Działania – 700 osób, w tym 478 kobiet;
- staże – 337 osób, w tym 287 kobiet;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 339 osób, w tym 181 kobiet;
- szkolenia – 11 osób, w tym 1 kobieta;
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 7 osób, w tym 4 kobiety,
- prace interwencyjne – 6 osób, w tym 6 kobiet.

W 2021 roku kontynuowano realizację rozpoczętego w 2020 roku dwuletniego projektu w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), projektu „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Powiecie Wrocławskim (V) oraz powiecie m. Wrocław (V)"** współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Całkowity budżet projektu wyniósł **42 823 202,41** zł, w tym w roku 2021 wyniósł **11 582 857,16** zł. Z tej kwoty w 2021 roku **5 000 000** zł zostało przeznaczone na wsparcie przedsiębiorców związane z pandemią COVID–19 (art. 15zzb, art. 15zzc i art. 15zze). W ciągu realizacji całego projektu działaniami w ramach tarczy antykryzysowej wsparto 2 050 podmiotów gospodarczych. Pozostałą kwotę w wysokości 6 582 857,16 zł przeznaczono na aktywizację osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia, zarejestrowanych w Urzędzie.
W ramach dwuletniego projektu wsparcie uzyskało **669** bezrobotnych osób młodych, w tym **434** kobiety, w podziale na kategorie:
- z niepełnosprawnościami - 17 osób, w tym 8 kobiet;
- długotrwale bezrobotne - 195 osób, w tym 115 kobiet;
- z niskimi kwalifikacjami - osób, w tym 136 kobiet;
- z obszarów DEGURBA 3 - 76 osób, w tym 46 kobiet;
- osoby NEET (młodzież nieuczącą się, niepracującą i nieszkoląca się, która nie ukończyła 30. roku życia) - 585 osób, w tym 375 kobiet.

Część osób kwalifikowało się do więcej niż jednej kategorii lub nie wpisywało się, w żadną z nich.
Instrumenty i usługi rynku pracy, którymi objęto uczestników projektu w ramach proponowanego wsparcia aktywizacyjnego:
- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe, Indywidualny Plan Działania – wszyscy uczestnicy projektu – 669 osób, w tym 434 kobiety;
- staże – 403 osoby, w tym 289 kobiet;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 225 osób, w tym 121 kobiet;
- bony na zasiedlenie – 23 osoby, w tym 18 kobiet;
- szkolenia – 4 osoby;
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 7 osób, w tym 5 kobiet;
- prace interwencyjne – 8 osób, w tym 2 kobiety.

1 października 2021 roku rozpoczęto realizację kolejnego projektu w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), projektu „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Powiecie Wrocławskim (VI) oraz powiecie m. Wrocław (VI)"** współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt ten będzie kontynuowany w roku 2022. Planowany całkowity budżet projektu wyniesie 9 494 910 zł, z czego w roku 2021 wyniósł **901 921,10** zł.
W 2021 roku w ramach tego projektu zrekrutowano 58 bezrobotnych, w tym **41** kobiet, w podziale na kategorie:

- z niepełnosprawnościami - 2 osoby, w tym 1 kobieta;
- długotrwale bezrobotne - 8 osób, w tym 6 kobiet;
- z niskimi kwalifikacjami - 20 osób, w tym 11 kobiet;
- z obszarów DEGURBA 3 - 9 osób, w tym 6 kobiet;
- osoby NEET (młodzież nieuczącą się, niepracującą i nieszkoląca się, która nie ukończyła 30. roku życia) - 52 osób, w tym 35 kobiet.

Część osób kwalifikowało się do więcej niż jednej kategorii lub nie wpisywało się, w żadną z nich.
Instrumenty i usługi rynku pracy, którymi objęto uczestników projektu w ramach proponowanego wsparcia aktywizacyjnego:
- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe, Indywidualny Plan Działania – wszyscy uczestnicy projektu – 58 osób, w tym 41 kobiet;
- staże – 23 osoby, w tym 19 kobiet;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 31 osób, w tym 21 kobiet;
- bony na zasiedlenie – 2 osoby;
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 2 osoby, w tym 1 kobieta.

WSPARCIE PRZEDSIĘBIORCÓW I INNYCH PODMIOTÓW W RAMACH TARCZ ANTYKRYZYSOWYCH

W roku 2021 z uwagi trwający stan epidemii działania Urzędu Pracy podobnie jak w roku 2020 w przeważającej większości zostały skierowane na pomoc pracodawcom i przedsiębiorcom w ramach działań tzw. „Tarczy antykryzysowej". Usługi wspierające prowadzenie działalności gospodarczej cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem klientów, przykładem jest dotacja na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikro i małego przedsiębiorcy z określonym PKD, z której skorzystało do końca 2021 r. **15 115** podmioty.

Szczegółowe dane obrazuje tabela.

Usługa	Liczba osób lub podmiotów objętych wsparciem	Wypłacone środki w tys. zł
Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składak na ubezpieczenie społeczne dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców (art. 15zzb)	**960**	**17 067,97**
Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla samozatrudnionych (art. 15zzc)	**1 365**	**5 571,71**
Niskooprocentowana pożyczka FP dla mikroprzedsiębiorców oraz dla organizacji pozarządowych (art 15zzd i 15zzda)	**663**	**3 096,29**

Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne dla organizacji pozarządowych oraz kościelnych osób prawnych i ich jednostek organizacyjnych (art. 15zze i art. 15zze^2)	**30**	**1 304,00**
Dotacja na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikro i małego przedsiębiorcy z określonym PKD (art. 15zze^4 i Rozporządzenie i art. 15zze^{4}a)	**15 115**	**75 630,00**

POZOSTAŁE DZIAŁANIA

POZOSTAŁE DZIAŁANIA URZĘDU W DOBIE PANDEMII

Ze względu na pandemię i obostrzenia dotyczące organizacji spotkań grupowych, nie doszło do planowanej przez Centrum Aktywizacji Zawodowej Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu we współpracy z Zachodnią Izbą Gospodarczą – Pracodawcy i Przedsiębiorcy organizacji Targów Pracy.
Wobec sytuacji pandemicznej promocja oferty Urzędu Pracy była realizowana w sposób szczególny, ograniczając się głównie do formy zdalnej, elektronicznej i telefonicznej, z pominięciem organizacji spotkań grupowych i indywidualnych w pierwszej połowie roku 2021.
W największym wymiarze Urząd Pracy prowadził działania związane z promocją form wsparcia przedsiębiorców w ramach tzw. **Tarczy Antykryzysowej**. Z wykorzystaniem strony internetowej Urzędu, poczty elektronicznej, infolinii, newsletter'a oraz we współpracy z Urzędem Miasta Wrocławia, samorządami terytorialnymi i gospodarczymi i innymi partnerami z otoczenia biznesu, z którymi Urząd stale współpracuje, opracowywano i upowszechniano informacje o prowadzonych naborach wniosków, dostępnych formach wsparcia, zasadach udzielania pomocy, potencjalnych kwestiach problemowych związanych z formami pomocy i innych istotnych kwestiach dotyczących Tarczy.
Przekazywano informacje dla pracowników Teleinformatycznego Centrum Obsługi Mieszkańca oraz Centrum Wsparcia Przedsiębiorców Urzędu Miejskiego w zakresie dostępnych form pomocy dla przedsiębiorców, dzięki czemu ww. komórki Urzędu Miejskiego wspierały Urząd Pracy w udzielaniu informacji telefonicznej o Tarczy Antykryzysowej.
W roku 2021 Urząd prowadził ponadto współpracę z Urzędem Miasta Wrocławia w zakresie publikacji treści w bezpłatnym biuletynie informacyjnym wroclaw.pl. Biuletyn dystrybuowany jest zazwyczaj w każdy czwartek tygodnia, można go otrzymać w ponad 200 miejscach we Wrocławiu: Centrach Obsługi Mieszkańca, urzędach, spółkach i jednostkach miejskich, wrocławskich instytucjach kultury i bibliotekach, Centrach Aktywności Lokalnej, halach targowych, wybranych sieciach spożywczych, lokalach gastronomicznych i kościołach. W biuletynie publikowano między innymi przygotowane przez Urząd informacje na temat prowadzonych naborów na formy wsparcia w ramach tarczy antykryzysowej COVID-19, zasadach udzielania tego wsparcia, sposobie i terminach składania wniosków. Dzięki podjętej w tym zakresie współpracy informacje o wsparciu ze strony Urzędu mogły dotrzeć do mieszkańców Wrocławia, zawłaszcza przedsiębiorców do których adresowana była pomoc.

PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Programem prac społecznie użytecznych zostały objęte osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku korzystające ze świadczeń pomocy społecznej oraz osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania urzędu pracy. Prace społecznie użyteczne zorganizowano we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Wrocławiu oraz w wyniku podpisanego porozumienia z gminą Czernica.

PROMOCJA OFERTY POWIATOWEGO URZĘDU PRACY WE WROCŁAWIU

Od początku roku 2021 podejmowano coroczne działania w celu rozpowszechnienia informacji na temat środków na aktywizację osób bezrobotnych, którymi dysponuje w ramach projektów realizowanych w programach PO WER oraz RPO Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, ze szczególnym uwzględnieniem promocji programu staży. W tym celu do Wójtów i Burmistrzów wszystkich gmin Powiatu Wrocławskiego, Przewodniczących wszystkich samorządów gospodarczych z terenu Wrocławia i Powiatu Wrocławskiego, wysłano pisma zawierające informacje na temat programu staży oraz prośbę o ich upowszechnienie wśród mieszkańców, pracodawców oraz osób poszukujących pracy.
Na stronie internetowej wroclaw.praca.gov.pl, facebook.com/pupwroclaw/ oraz w newsletterze umieszczono stałą informację promocyjną. Wykorzystano także tablice informacyjne na terenie Urzędu (plakaty, ulotki) oraz elektroniczny system wizualizacji na korytarzach w budynkach Urzędu. Ponadto wyżej wymienione informacje były udostępniane na stronach internetowych biur karier wrocławskich uczelni, m. in.: Akademii Wychowania Fizycznego, Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, Wyższej Szkoły Handlowej, Uniwersytetu Ekonomicznego, Wyższej Szkoły Informatyki Stosowanej Horyzont i Wyższej Szkoły Psychologii Społecznej, a w ramach kontaktów z mediami, informacji udzielano stacjom telewizyjnym i radiowy oraz lokalnym gazetom.
W ramach **bezpośrednich kontaktów z przedstawicielami urzędów gmin w Powiecie Wrocławskim** dostarczano plakaty, ulotki dotyczące staży w celu rozpowszechnienia ich na terenie urzędów gmin oraz na i stronach internetowych. Doradcy klienta informowali, w ramach bezpośrednich spotkań oraz za pośrednictwem rozmów telefonicznych pracodawców oraz potencjalnych stażystów o stażach.

WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDAMI GOSPODARCZYMI

Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu, w ramach współpracy z samorządami gospodarczymi z terenu Wrocławia i Powiatu Wrocławskiego, podejmował wspólne działania na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, jak też podkreślania wagi rozwoju przedsiębiorczości.
Kontynuowano współpracę ze wszystkimi samorządami gospodarczymi, z którymi w roku 2014 podpisano porozumienia tworzącego instytucję Partnerstwa Lokalnego na rzecz rynku pracy, w szczególności w zakresie upowszechnienia wśród pracodawców informacji o ofercie Urzędu, prowadzonych naborach wniosków i innych istotnych działaniach, związanych z realizacja projektów w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Regionalnego Programu Województwa Dolnośląskiego 2014 -2020 oraz zadań Urzędu Pracy finansowanych z Funduszu Pracy i Krajowego Funduszu Szkoleniowego.
Ponadto **18 lutego 2021 r.** Urząd w ramach kontynuacji wieloletniej współpracy zorganizował webinarium z udziałem przedstawicieli samorządu gospodarczego Wrocławia i Powiatu Wrocławskiego, w trakcie którego przedstawiono podsumowanie działań w roku 2020 w ramach Tarczy Antykryzysowej oraz ofertę Urzędu Pracy dla pracodawców i przedsiębiorców na rok 2021, w tym wysokość środków na aktywizację zawodową.

W sposób szczególnie intensywny współpracowano z Dolnośląską Izbą Gospodarczą oraz Zachodnią Izbą Gospodarczą – Pracodawcy i Przedsiębiorcy.
Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu w partnerstwie z **Dolnośląską Izbą Gospodarczą oraz Human Partners sp. z o. o**. złożył wniosek w ramach ogłoszonego przez **Ministra Rodziny i Polityki Społecznej** naboru wniosków na projekty pilotażowe pod nazwą „Stabilna praca – silna rodzina". Celem ogólnym przedstawionego do realizacji projektu pilotażowego jest poprawa sytuacji kobiet wyłączonych, nieaktywnych zawodowo z powodu opieki nad dziećmi/osobami zależnymi oraz seniorami, a w szczególności kobiet powracających lub wchodzących na rynek pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrocławiu z miasta Wrocławia oraz Powiatu Wrocławskiego poprzez wypracowanie i przetestowanie nowego, kompleksowego narzędzia, którego realizacja umożliwi skuteczny powrót na rynek pracy.
W grudniu 2021 roku Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ogłosiło rozstrzygnięcie naboru wniosków na realizację projektów pilotażowych, w ramach którego wpłynęły 123 wnioski. Wybrano m. in. do realizacji wspólny projekt Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu, Dolnośląskiej Izby Gospodarczej oraz Human Partners sp. z o. o. pod nazwą „Aktywna kobieta". Zaprezentowany projekt zyskał aprobatę uzyskując 51 punktów z 52 możliwych do zdobycia.

WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI ZEWNĘTRZNYMI

W roku 2021 r. Urząd współpracował m. in. z następującymi parterami zewnętrznymi: Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, samorządami gospodarczymi z terenu Wrocławia i Powiatu Wrocławskiego, Dolnośląską Agencją Współpracy Gospodarczej, Starostwem Powiatu Wrocławskiego, gminami z terenu Powiatu Wrocławskiego, Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych/oddział we Wrocławiu, Polską Organizacją Pracodawców Osób Niepełnosprawnych, Wojewódzką Komendą Uzupełnień we Wrocławiu, Państwową Inspekcją Pracy / Okręgowym Inspektoratem Pracy we Wrocławiu, Wrocławskim Parkiem Technologicznym, Wałbrzyską Specjalną Strefą Ekonomiczną, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej DWUP, Nadodrzańskim Oddziałem Straży Granicznej, Dolnośląską Izbą Rzemieślniczą, Zachodnią Izbą Gospodarczą - Pracodawcy i Przedsiębiorcy, Dolnośląską Izbą Gospodarczą, Dolnośląskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego, Fundacją Ukraina, uczelniami wyższymi oraz szkołami ponadpodstawowymi z terenu Wrocławia i powiatu, mediami o zasięgu lokalnym i regionalnym, organizacjami pozarządowymi.
W dniu 15 lipca na zaproszenie Przewodniczącego Rady Miejskiej Wrocławia Sergiusza Kmiecika, odbyło się spotkanie podczas którego **Wojewódzki Komendant OHP Michał Trębacz** oraz **Dyrektor Urzędu Pracy Rafał Niewiadomski podpisali porozumienie** w sprawie współpracy dotyczącej podejmowania i prowadzenia wspólnych działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu osób pomiędzy 18. a 25. rokiem życia na terenie miasta Wrocław i Powiatu Wrocławskiego.
Dnia 19 października podpisano **porozumienie z Biurem Karier i Praktyk Dolnośląskiej Szkoły Wyższej**, którego celem jest współpraca m. in. w obszarze informowania o zawodach, tendencjach na rynku pracy, możliwościach kształcenia i szkolenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu, wzajemne informowanie o realizowanych projektach i innych zadaniach, których celem jest aktywizacja zawodowa studentów i absolwentów studiów, promowanie form wsparcia oferowanych przez Urząd nieaktywnym zawodowo lub planującym zmienić zatrudnienie absolwentów studiów i studentom.
Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu w roku 2021 **współpracował przy utworzeniu Integracyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości Wrocławskiego Parku Technologicznego (WPT),** stworzonego by wspierać i rozwijać biznes bez barier. Jest dedykowany wszystkim firmom, które znajdują się na początku biznesowej drogi. Urząd

oferuje specjalistyczne wsparcie w ramach utworzonego Inkubatora, w którym w jednym miejscu można uzyskać know-how i eksperckie wsparcie w zakresie podejmowania pracy czy zakładania firmy przez osoby z niepełnosprawnościami oraz ich zatrudniania. Inkubator daje także możliwość nawiązywania nowych kontaktów, korzystania z pomocy doradcy zawodowego, trenera pracy czy psychologa.

SPOTKANIA INFORMACYJNO-KONSULTACYJNE

W celu promocji i zwiększenia stanu wiedzy klientów o możliwościach korzystania z instrumentów rynku pracy oraz promowania usług Urzędu doradcy klienta z Centrum Aktywizacji Zawodowej organizowali w formie online (webinaria) spotkania informacyjno-konsultacyjne:

- 5 stycznia: we współpracy z Dolnośląską Izbą Gospodarczą oraz Urzędem Miejskim Wrocławia – Departamentem Strategii i Rozwoju Miasta – webinarium dla przedsiębiorców zrzeszonych w Dolnośląskiej izbie Gospodarczej, podczas którego przedstawiono formy pomocy realizowane przez Urząd w ramach Tarczy Antykryzysowej;
- 8 lutego – webinarium dla pracodawców „Krajowy Fundusz Szkoleniowy 2021", podczas którego przedstawiono zasady finansowania kształcenia ustawicznego w ramach KFS oraz priorytety wydatkowania tych środków w roku 2021;
- 9 lutego we współpracy z Dolnośląską Izbą Gospodarczą – webinarium dla członków Izby „Krajowy Fundusz Szkoleniowy 2021", podczas którego przedstawili zasady finansowania kształcenia ustawicznego w ramach KFS oraz priorytety wydatkowania tych środków w roku 2021;
- 19 lutego we współpracy z Wrocławskim Parkiem Technologicznym – webinarium dla pracodawców „Biznes bez barier: ZATRUDNIASZ – KORZYSTASZ", w trakcie którego przedstawiono ofertę Urzędu i korzyści dla pracodawców związane z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych;
- 12 marca we współpracy z Wrocławskim Parkiem Technologicznym – webinarium „Biznes bez barier: PIENIĄDZE DLA FIRMY" dla osób zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej, w trakcie którego przedstawiono ofertę Urzędu związaną z dofinansowaniem podejmowania działalności gospodarczej;
- 9 oraz 23 listopada – webinarium informacyjne dla osób bezrobotnych do 30 roku życia, które chciały uzyskać szerszą wiedzę na temat dofinansowania na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

INNE DZIAŁANIA

W ramach współpracy z partnerami rynku pracy pośrednicy pracy z Działu Pośrednictwa i Poradnictwa uczestniczyli w następujących przedsięwzięciach:

- **4 marca –** webinarium organizowanym przez Wałbrzyską Specjalną Strefę Ekonomiczną – „Zatrudnienie cudzoziemców" – prezentacja kompetencji Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu,
- **4 marca** – webinarium organizowanym przez Sieć Europejskich Publicznych Służb Zatrudnienia poświęconym wsparciu osób młodych w ich integracji z rynkiem pracy, w szczególności w czasie pandemii,
- **18 marca** – zdalnej konferencji prawniczej na temat migrantów w Polsce – „ForUM: De Jure!", organizowanym przez Fundację Ukraina i Instytut Praw Migrantów,
- **26 marca** – webinarium „Działania EURES 2021 na pograniczu polsko-czesko-niemieckim" organizowanym przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy,
- **14 kwietnia** – spotkaniu ekspercko-konsultacyjnym organizowanym w ramach projektu „MIGRIGHT: Wzmocnienie dialogu społecznego na rzecz godnej pracy migrantów i uchodźców w Polsce",

- **19-24 kwietnia** – XI edycji Targów Pracy i Praktyk KAMPUS KARIERY organizowanej przez Uniwersytet Wrocławski – prezentacja form pomocy oferowanych przez Urząd,
- **lipiec-wrzesień** – kampanii informacyjnej EURES nt. pracy sezonowej w UE w ramach ogólnoeuropejskiej kampanii informacyjnej koordynowanej przez Europejski Urząd ds. Pracy,
- **21 września** – Targach Pracy organizowanych przez Ochotniczy Hufiec Pracy – Młodzieżowe Biuro Pracy we Wrocławiu „Praca – inwestuj w siebie" – stoisko informacyjne o formach pomocy oferowanych przez Urząd,
- **6 października** – w opracowaniu „Barometru Zawodów" – prognozy zapotrzebowania na pracowników w 2022 roku dla województwa dolnośląskiego,
- **22 października** – konferencji organizowanej w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery „Wyprawa na 3K: Kariera, Kompetencje, Kreatywność",
- **10 listopada** – prezentacji wyników badania czynników warunkujących utrzymanie i powrót na rynek pracy osób ze starszych grup wiekowych na obszarze województwa dolnośląskiego – Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy,
- **23 listopada** – XII edycji Targów Pracy i Praktyk KAMPUS KARIERY organizowanych przez Uniwersytet Wrocławski – prezentacja on-line form pomocy oferowanej przez Urząd.

W dniu **13 sierpnia 2021** roku doradcy klienta z Centrum Aktywizacji Zawodowej, w tym doradca z Działu Instrumentów Rynku Pracy, uczestniczyli w dwóch spotkaniach z łączną grupą 35-osobową repatriantów z Białorusi, Gruzji, Kazachstanu, Rosji i Ukrainy. Spotkanie organizował Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą na zlecenie MSWIA w ramach obozów adaptacyjnych dla repatriantów. Doradcy klienta w trakcie spotkań zaprezentowali informacje m. in. w zakresie procedur związanych z szukaniem i podejmowaniem pracy, uwarunkowań, wymogów rynku pracy, charakterystyki rynku, metod poszukiwania pracy, oferty urzędów pracy (usługi i instrumenty rynku pracy).

OBSŁUGA FORMALNA KLIENTÓW

W roku 2021 wydano **32 965** decyzji administracyjnych w sprawach związanych ze statusem i uprawnieniami osób, do których zastosowanie miały przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz **4 168** decyzji administracyjnych w sprawach związanych z legalizacją zatrudnienia cudzoziemca.
Bezrobotnym wydano **39 064** zaświadczenia, w tym **10 405** w systemie SEPI – w ramach elektronicznej i bez udziału klienta wymiany danych pomiędzy Urzędem Pracy a ośrodkami pomocy społecznej. Pracodawcom ubiegającym się o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca wydano **3 028** zaświadczeń o wpisie wniosku do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej.
Zostało zaskarżonych **340** decyzji, z których **216** przekazano do Wojewody Dolnośląskiego, co stanowi około **0,58 %** wydanych decyzji. Nie zaskarżono żadnej decyzji do ministra właściwego ds. pracy oraz do Samorządowego Kolegium Odwoławczego we Wrocławiu. Zestawienie zbiorcze wydanych decyzji zawiera załącznik do niniejszego sprawozdania.
W roku 2021 pracownicy Urzędu zarejestrowali **79 079** oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi przyjętych od pracodawców, wydali **3 568** informacji starosty, dotyczących **35 930** miejsc pracy, na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy zgłaszającego zamiar zatrudnienia cudzoziemca.

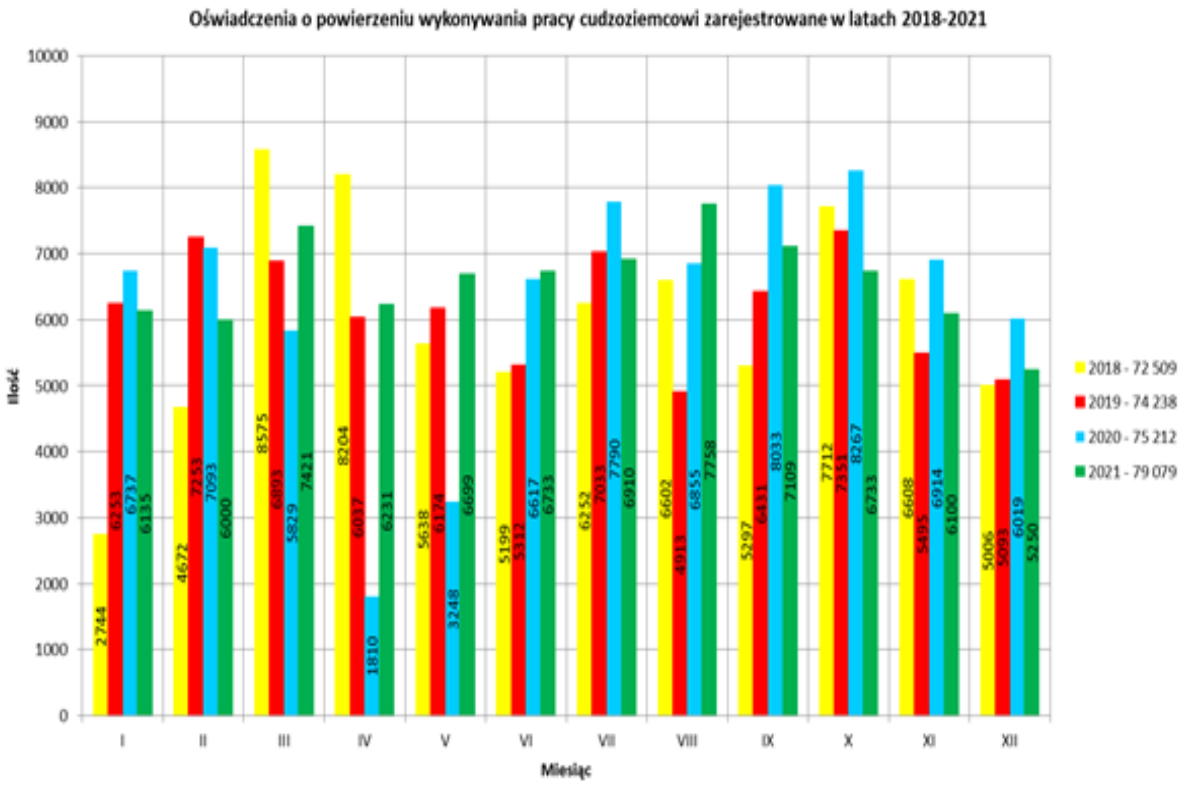

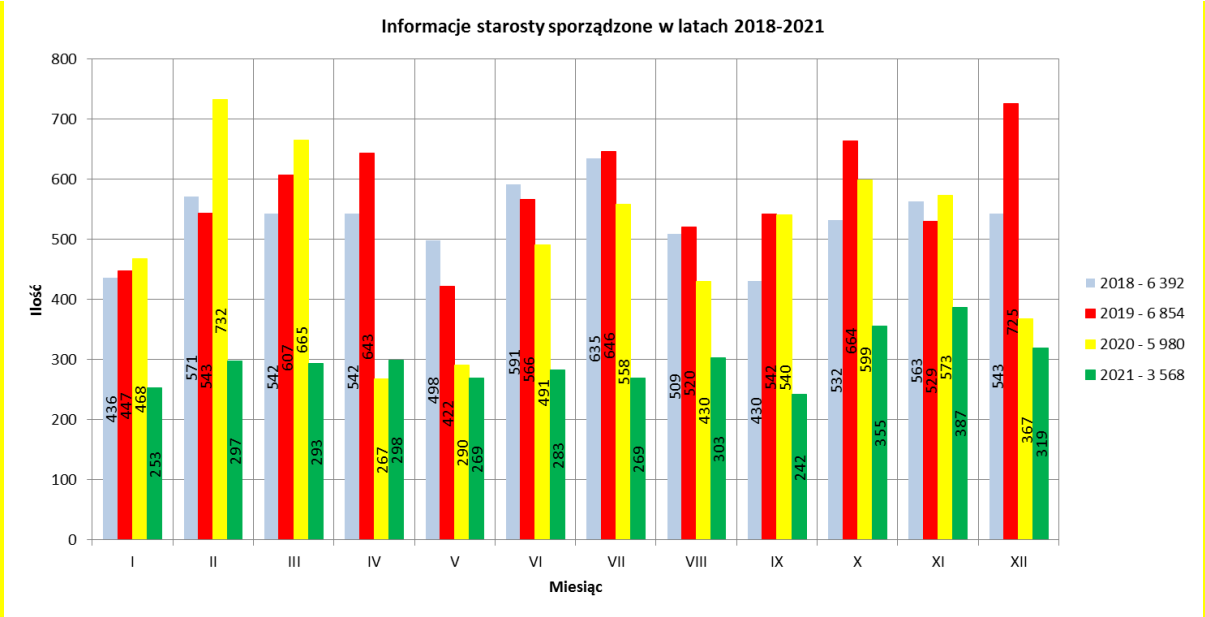

SKARGI I WNIOSKI

W roku 2021 złożono 22 skargi. Żadna skarga nie była uzasadniona.

ARCHIWUM MIEJSKIE WROCŁAWIA

UWAGI OGÓLNE

Archiwum Miejskie Wrocławia zostało powołane uchwałą Rady Miasta nr LXII/408/93 z dnia 17 kwietnia 1993 roku. w celu przejmowania, przechowywania, zabezpieczania i ewidencjonowania dokumentacji niearchiwalnej ze zlikwidowanych jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław oraz pełnienia funkcji archiwum wielozakładowego dla gminnych jednostek organizacyjnych na warunkach i zasadach wynikających z odrębnie zawartych porozumień i umów. W roku 2018 Archiwum rozpoczęło proces digitalizacji zasobu, w celu usprawnienia pracy, ochrony i zabezpieczenia dokumentów.

ZASÓB ARCHIWUM

Archiwum Miejskie Wrocławia przechowuje akta zlikwidowanych jednostek komunalnych *(przedsiębiorstw komunalnych)* i placówek oświatowych (m.in. szkoły, przedszkola, zespoły szkolno-wychowawcze, poradnie pedagogiczne, itp.) oraz istniejących gminnych jednostek organizacyjnych na warunkach i zasadach wynikających z odrębnie zawartych porozumień w łącznej liczbie **410** (w tym są też akta jednostek wchłoniętych przez ostatnią likwidowaną instytucję), co stanowi **ok. 5 676 mb** dokumentacji aktowej.

DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA

Działalność merytoryczna Archiwum Miejskiego skupiona jest przede wszystkim na następujących zadaniach:

1. Udostępnianie zasobu archiwalnego poprzez:
   - wystawianie zaświadczeń do rent, emerytur, kapitału początkowego np. o wynagrodzeniu, zatrudnieniu, okresach składkach i nieskładkowych itp.,
   - wydawanie uwierzytelnionych kserokopii przechowywanej dokumentacji,
   - wypożyczenia dokumentacji do sądów okręgowych i rejonowych,
   - udostępnianie dokumentacji do wglądu w siedzibie archiwum (np. pracownikom izby skarbowej i urzędów skarbowych, pracownikom Zarządu Zasobem Komunalnym, itp.),
   - wystawianie innych zaświadczeń.

Liczba wydanych dokumentów w latach 2013 - 2021

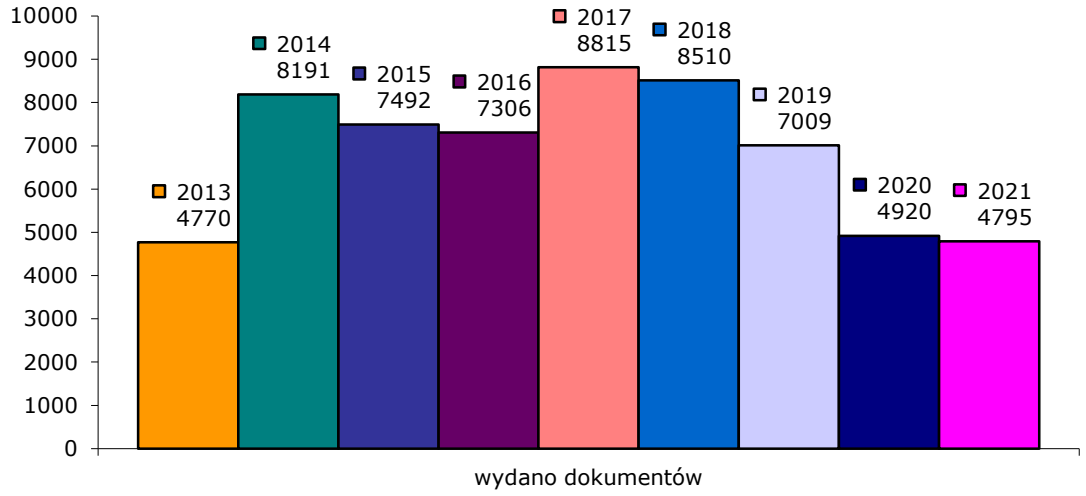

Liczba podań wpływających do Archiwum w latach 2013 - 2021

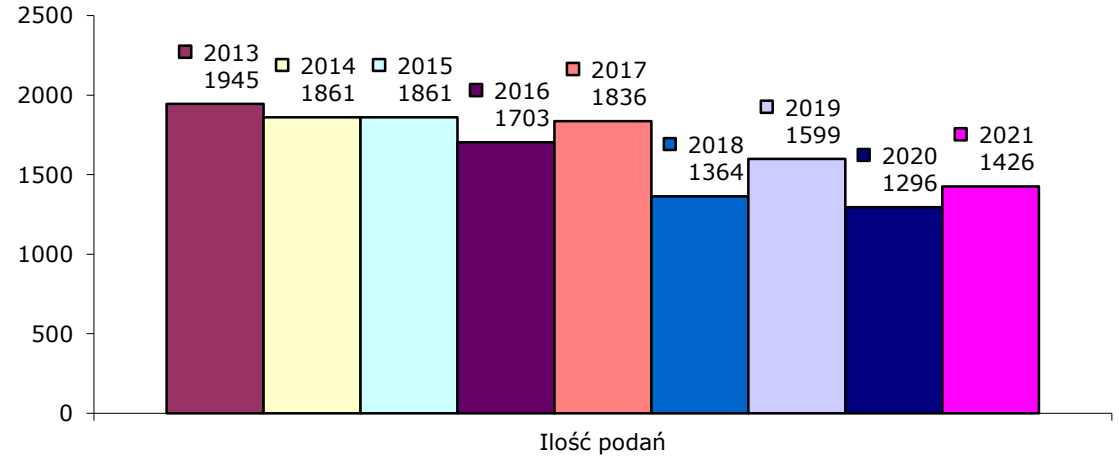

2. Przejmowanie akt zlikwidowanych i przekształcanych jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław oraz istniejących jednostek na zasadzie porozumień.

W roku 2021 przyjęto na stan dokumentację z następujących jednostek:
- Gimnazjum Nr 1 we Wrocławiu,
- Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy Nr 1,
- Specjalistyczny Zakład Profilaktyczno-Leczniczy Provita,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2.

Opracowywanie i konserwowanie przechowywanego zasobu aktowego:
- konserwacja i kompleksowe porządkowanie dokumentacji oraz skanowanie – ok 13 mb,
- wypożyczenia dokumentacji do spraw – 690 spraw,
- przejmowanie dokumentacji – ok 283 mb,
- sporządzanie komputerowej ewidencji zasobu archiwalnego – 1 000 poz.

- skontrum dokumentacji PiNB – ok 765 mb.

3. Zbieranie danych do katalogu akt zlikwidowanych zakładów pracy (państwowych, samorządowych podlegających Marszałkowi Woj. Dolnośląskiego, spółdzielni pracy, spółek cywilnych, spółek z o.o.)

4. Bieżąca współpraca z Archiwum Państwowym we Wrocławiu (konsultacje archiwalne), sądami, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, urzędami administracji państwowej i samorządowej, itp.

5. Prowadzenie spraw bieżących: korespondencja, przyjmowanie podań telefoniczne i bezpośrednie w Sekretariacie Archiwum udzielanie informacji i porad nt. miejsca przechowywania dokumentacji pracowniczej.

Liczba udzielonych informacji dot. miejsca przechowywania dokumentacji pracowniczej w latach 2013 – 2021

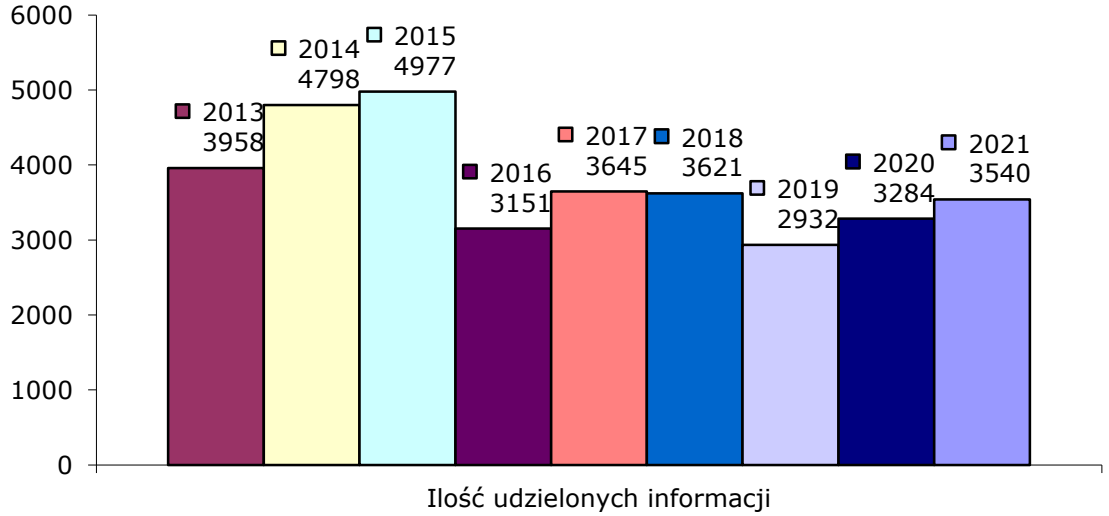

6. Archiwum Miejskie co roku przyjmuje praktykantów z Uniwersytetu Wrocławskiego, z Instytutu Historycznego o specjalności archiwalnej w liczbie od 2 do 10 osób.

DEPARTAMENT
STRATEGII I ROZWOJU MIASTA

DEPARTAMENT STRATEGII I ROZWOJU MIASTA

BIURO ROZWOJU GOSPODARCZEGO

I. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej w centrum staromiejskim we Wrocławiu poprzez realizację uchwały nr LVI/1465/14 RMW z dnia 10 kwietnia 2014 r. (zadanie 32 założeń polityki społeczno-gospodarczej)

1. Uchwała nr LVI/1465/17 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 10 kwietnia 2014r. w sprawie utworzenia Parku Kulturowego „Stare Miasto"

Celem utworzenia Parku Kulturowego jest kompleksowa ochrona przestrzeni publicznej o najwyższych wartościach kulturowych poprzez realizację przepisów ograniczających negatywne zjawiska, takie jak np. reklamy wielkoformatowe, nośniki reklamowe (billboardy, citylighty), reklamy o niskiej jakości, wyklejanki w witrynach lokali użytkowych, nagabywanie, graffiti na elewacjach nieruchomości, nielegalny handel. Nielegalne reklamy wielkoformatowe i nośniki reklamowe usunięte zostały w latach ubiegłych. **W 2021 r. usuwane były takie naruszenia jak: banery, wyklejanki, stojaki reklamowe, nielegalny handel, etc. W dniu 25 listopada 2021 r. przyjęta została nowelizacja przepisów** – uchwała nr XLVI/1213/21 RMW, **która rozszerzyła uprawnienia przedsiębiorców, wprowadzając szereg korzystnych zmian w zakazach i ograniczeniach**, m.in. dopuściła ogródki gastronomiczne przed lokalami, w których nie ma miejsc konsumpcyjnych, wycofała ograniczenia form przekrycia, konstrukcji (wcześniej tylko markizy i parasole), wprowadziła pięć możliwych barw przekryć (wcześniej tylko kolor ecru), zwiększyła liczbę miejsc gastronomii mobilnej.

2. Zarządzenie nr 1161/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 17 czerwca 2019r. w sprawie określania zasad udostępniania nieruchomości w celu umieszczania szyldów, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych

Wykonano następujące zadania:

- **realizowano 4 umowy z inwestorami reklamy zewnętrznej na łączną liczbę 68 lokalizacji nośników**. Obsługa inwestorów polega w szczególności na: rozpatrywaniu ofert, realizacji umów cywilnoprawnych, uzgadnianiu lokalizacji nośników reklamowych w ramach konsultacji prowadzonych z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi miasta, wystawianiu faktur VAT oraz sporządzaniu rejestrów sprzedaży,
- prowadzono monitoring nośników reklamowych zrealizowanych na podstawie umów,
- egzekwowano demontaże reklam umieszczonych na nieruchomościach komunalnych bez tytułu prawnego (ustalano stan prawny gruntu oraz właściciela nośnika oraz podejmowano działania skutkujące demontażem nośnika).

Liczba usuniętych naruszeń przepisów uchwały o Parku Kulturowym "Stare Miasto" w latach 2017-2021, ze wskazaniem naruszeń określonych jako priorytetowe, do usunięcia.

Lp.	Naruszenia priorytetowe	2017	2018	2019	2020	2021
1.	reklama wielkoformatowa	4	0	0	0	0
2.	Citylighty	0	0	0	0	0
3.	Billboardy	2	0	0	1	0
4.	wymiana słupów reklamowych	0	0	0	0	0
5.	Graffiti	12	29	32	1	1
6.	działalność erotyczna w lokalach	0	3	12	0	0
7.	**naruszenia inne** (np. banery, wyklejanki w oknach, stojaki reklamowe, kolorowe parasole w	823	1.722	576	53	46

	ogródkach gastronomicznych, ulotki, nagabywanie, nielegalny handel) – łącznie					

Liczba umów z firmami reklamy zewnętrznej i nośników reklamowych na nieruchomościach komunalnych w latach 2017-2021

Lp.	Umowa/ lokalizacje	2017	2018	2019	2020	2021
1.	Umowy	5	4	4	4	4
2.	Lokalizacje	76	73	69	69	68

II. Rewitalizacja społeczno-gospodarcza miasta (zadanie 34 założeń polityki społeczno-gospodarczej)

1. **Prowadzenie punktu informacji i wsparcia przedsiębiorczości na Nadodrzu (w latach 2019-2021) w ramach rewitalizacji społeczno-gospodarczej dawnych traktów handlowych.**

W roku 2021 powstała – w nakładzie 20 tysięcy sztuk – mapa Artystycznego Nadodrza prezentująca 60 najciekawszych miejsc na terenie osiedla. Prowadzono doradztwo i konsultacje z zakresu działalności gospodarczej dla obecnych oraz przyszłych przedsiębiorców oraz informowano o lokalach dostępnych w gminnych przetargach. **Promowano nadodrzańskie przedsiębiorstwa poprzez różne wydarzenia gastronomiczne oraz rzemieślnicze, które łącznie zgromadziły ponad 1 700 odbiorców** (m.in. „Specjały Nadodrza", „Słodki weekend na Nadodrzu", „Tłusty czwartek na Nadodrzu", „Moda na Nadodrzu", „Noc Nadodrza", „Prezent od rzemieślnika"). Ponadto zrealizowano serię szkoleń dla przedsiębiorców dotyczących m.in. Pracowniczych Planów Kapitałowych, planowania wydatków w firmie, tworzenia polityki prywatności czy prowadzenia sklepu internetowego oraz indywidualne porady prawne.

2. **Strefa rekreacyjno-gastronomiczna na pl. Nowy Targ (zadanie kwartalne Prezydenta nr 246)**

Gmina Wrocław kontynuuje realizację planów zagospodarowania placu Nowy Targ. Projekt ma na celu wykreowanie z tego miejsca przestrzeni bezpiecznej i przyjaznej - zarówno mieszkańcom, jak i turystom - w której chce się przebywać, odpoczywać i dobrze bawić. **W 2021 r. przygotowana została dokumentacja projektowa instalacji przestrzennej wraz z roślinnością, pełniącej funkcję pawilonu gastronomicznego z miejscami do odpoczynku oraz konsumpcji.** Na inwestycję uzyskana została decyzja Konserwatora Zabytków oraz pozwolenie na budowę. Działanie strefy w 2021 r. wciąż odbywało się w ograniczonym zakresie – koniecznym ze względu na wytyczne rządowe oraz reżim sanitarny – stąd część zaplanowanych wydarzeń nie mogła się odbyć.

III. Wzmacnianie potencjału gospodarczo-społecznego miasta poprzez projekty i działania wspierające rozwój przedsiębiorczości (zadanie 62 założeń polityki społeczno-gospodarczej)

1. **#WrocławZdalnieLokalnie (Priorytet 3 Strategii Wrocław 2030 – wzmacniajmy pozycję lokalnych przedsiębiorstw)**

Kontynuacja projektu z 2020 r., w którym Gmina Wrocław zachęca mieszkańców do wybierania lokalnych sprzedawców i usługodawców, a przedsiębiorców do wdrażania w firmach rozwiązań cyfrowych. **W 2021 roku uruchomiono dedykowaną zakładkę na stronie wroclaw.pl/przedsiębiorczy-wroclaw zawierającą:**

– **listę dostępnych na rynku rozwiązań e-commerce** wraz z omówieniem,

- **bazę wiedzy dla przedsiębiorców**, w której znajdują się materiały edukacyjne oraz adresy stron, przydatnych przy wdrażaniu lub rozwijaniu narzędzi cyfrowych w firmie,
- **informacje dla mieszkańców o tym, jak można wspierać lokalny biznes** oraz gdzie go znaleźć w wersji online.

W współpracy ze studentami Katedry Grafiki Uniwersytetu SWPS we Wrocławiu zrealizowano także kampanię promocyjno-informacyjną, w której udział wzięli wrocławscy przedsiębiorcy. Emitowana była w maju i czerwcu 2021 r. m.in. w pojazdach MPK Wrocław oraz na ekranach stacjonarnych biletomatów. Do głównych celów kampanii należało: kreowanie pozytywnego wizerunku wrocławskich firm, inspirowanie do wdrażania w biznesie rozwiązań cyfrowych oraz promowanie zakupów u lokalnych przedsiębiorców.

2. „O byciu w sieci" (Realizacja Strategii Rozwoju Przedsiębiorczości we Wrocławiu „Przedsiębiorczy Wrocław 2030" – cel 4.1. Promowanie wrocławskiego środowiska biznesowego i wrocławskich przedsiębiorców)

W ramach akcji #WrocławZdalnieLokalnie zrealizowano także **cykl spotkań z przedsiębiorcami**, **którzy opowiedzieli o tym jak prowadzić biznes w rzeczywistości internetowej**. „O byciu w sieci" – to historie, doświadczenia i inspiracje przedstawione z perspektywy lokalnych firm i omówione przez ekspertów z zakresu IT, marketingu i e-commerce. Spotkania były okazją do promocji wrocławskich produktów, usług i lokalnych marek. Organizowane były od września do grudnia 2021 r. w formie hybrydowej, a uczestnicy – zgromadzeni zarówno w Centrum na Przedmieściu, jak i online - mieli możliwość aktywnego udziału poprzez zadawanie pytań. Rozmowy tłumaczono na polski język migowy. **Nagrania z wydarzeń dostępne są na stronie wroclaw.pl/przedsiębiorczy-wroclaw oraz na facebooku Centrum na Przedmieściu, gdzie łącznie wyświetlono je ponad 2 100 razy.**

3. Działalność informacyjno-doradcza Punktu Informacji Gospodarczej

W Punkcie Informacji Gospodarczej (PIG) prowadzone jest doradztwo osobiste, telefoniczne i mailowe. Przyjmowane są zapytania na temat różnych aspektów prowadzenia działalności gospodarczej:

- pomoc na start dla początkujących przedsiębiorców,
- wsparcie dla MŚP na różnych etapach rozwoju firmy,
- rozwiązywanie indywidualnych problemów przedsiębiorców (studia przypadków).

W Punkcie zapewniona jest obsługa wielojęzyczna (polski, angielski, francuski, niemiecki, hiszpański), dzięki czemu istnieje możliwość przyjęcia zapytań z całego świata. Z uwagi na związane z pandemią COVID-19 ograniczenia w przyjmowaniu klientów zewnętrznych przez wiele instytucji, rok 2021 przyniósł istotną zmianę sposobu korzystania z PIG-u. Ilość wizyt osobistych (najpopularniejsza forma kontaktu przed 2020 rokiem) drastycznie zmniejszyła się na rzecz kontaktu telefonicznego i mailowego. **Najwięcej zapytań skierowanych do Punktu dotyczyło form i możliwości wsparcia przedsiębiorców, którzy ucierpieli w związku z COVID-19 oferowanych w ramach Wrocławskiego Pakietu Pomocowego,** a w szczególności obniżenia czynszu za lokale użytkowe do 80% oraz - w sezonie letnim - obniżenia opłaty za ogródki gastronomiczne. Popularne były również zapytania o wszelkiego rodzaju dotacje i dofinansowania działalności gospodarczej oraz preferencyjne pożyczki dla przedsiębiorców. **Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyły się też miejskie lokale użytkowe przeznaczone na wynajem**, szczególnie że przetargi na wolne lokale użytkowe były czasowo wstrzymywane z uwagi na trudną sytuację epidemiczną.

Liczba zapytań skierowanych do Punktu Informacji Gospodarczej w latach 2017 – 2021

Rok	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Ilość zapytań w PIG ogółem	1300	1500	1650	1700	1040

(mail, tel., osobiście)					

Zapytania pochodziły od mieszkańców Wrocławia różnych narodowości. **Cudzoziemcy (najczęściej: Ukraińcy, Białorusini, Hiszpanie, Portugalczycy) szukali porady w kwestiach formalno-prawnych** dot. podjęcia działalności gospodarczej w Polsce lub przeniesienia jej z macierzystego kraju do Polski. Pojawiały się też pytania o możliwość korzystania z bezzwrotnych dotacji na start. W związku z negatywnym wpływem ograniczenia wizyt osobistych na ogólną liczbę zapytań do PIG, rozwinięto alternatywne formy kontaktu z przedsiębiorcami - **interaktywne seminaria internetowe (webinaria)** o różnorodnej tematyce związanej z przedsiębiorczością, odpowiadającej profilowi działania Punktu Informacji Gospodarczej.

4. Warsztaty zdalne (webinaria) dla przedsiębiorców

W 2021 roku realizowano cyklicznie - we współpracy z Głównym Punktem Informacji o Funduszach Europejskich we Wrocławiu oraz Wrocławskim Parkiem Technologicznym – webinaria dla przedsiębiorców i osób chcących założyć własną działalność gospodarczą. **Odbyło się 10 spotkań, w tym 3 adresowane do osób z niepełnosprawnością** w ramach Integracyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości "Skrzynia". **Webinaria dotyczyły funduszy dostępnych na start i rozwój biznesu we Wrocławiu oraz różnych form wsparcia miasta dla lokalnych przedsiębiorców. Część z nich miała charakter edukacyjny i pokazywała - krok po kroku - jak założyć własną firmę we Wrocławiu oraz, kto i na jakich zasadach może prowadzić działalność bez rejestracji.** Każde ze spotkań kończyło się sesją pytań od uczestników i odpowiedzi prelegentów lub - w bardziej złożonych przypadkach - nawiązywano kontakt mailowy/telefoniczny i przygotowywano dedykowane odpowiedzi.

5. Poprawa pozycji Wrocławia w sieciach globalnych (realizacja Strategii Wrocław 2030) oraz wsparcie w umiędzynarodowieniu działalności wrocławskich przedsiębiorców (realizacja Strategii Rozwoju Przedsiębiorczości Miasta Wrocławia „Przedsiębiorczy Wrocław 2030" - Cel 2.5.)

W 2021 roku podjęto szereg działań w ramach obecności Miasta Wrocław w Sieci METREX, której celem jest zrównoważony rozwój obszarów metropolitalnych. Od lutego 2021 roku **w Zarządzie Sieci zasiadają przedstawiciele Wrocławia** – Wiceprezydent Jakub Mazur (Przewodniczący METREX) oraz Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii i Rozwoju Miasta Łukasz Medeksza (Członek Zarządu METREX). We współpracy z miastami członkowskimi Sieci, w ramach 19. Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast 2021 zorganizowano **warsztat „Od polityki do praktyki – metropolitalne scenariusze na zielone ożywienie po pandemii"** (ang. *Moving from policies to actions – metropolitan scenarios for a green post-pandemic recovery*). Spotkanie miało formę wymiany dobrych praktyk i doświadczeń w zakresie wdrażania zielonych rozwiązań w miastach i obszarach metropolitalnych Europy. Gmina Wrocław była liderem tego projektu, współpracując z Helsinkami, Stuttgartem, Turynem i Gdańskiem. Zorganizowano szereg spotkań online oraz na żywo w szczególności w gronie członków Sieci z Polski i Europy Środkowej, których celem było wypracowanie wspólnego stanowiska i zbadanie potrzeb naszego regionu w kwestii wzmocnienia politycznej i gospodarczej roli obszarów metropolitalnych w Europie. W ramach działania Sieci przedstawiciele Wrocławia brali udział w wielu wydarzeniach o charakterze międzynarodowym, podczas których prezentowano osiągnięcia Gminy Wrocław w zakresie przedsiębiorczości, ekologii i zrównoważonego rozwoju (m.in. podczas Międzynarodowego Forum ICLEI oraz Światowego Kongresu Urbanistów ISOCARP).

6. Działalność Centrum Rozwoju Zawodowego „Krzywy Komin"

Z oferty szkoleń, warsztatów i innych wydarzeń organizowanych w 2021 roku skorzystało łącznie 3 500 osób. Udzielono 50 porad prawno-mediacyjnych i przeprowadzono 21 indywidualnych spotkań online z doradcą zawodowym. Zorganizowano cykl szkoleń dla przedsiębiorców i przedstawicieli NGO'sów z zakresu m.in. programów dotacyjnych, prowadzenia działalności nierejestrowanej, jednoosobowej działalności gospodarczej oraz spółki, projektowania 2D i 3D, fotografii, MS Excel oraz content marketingu. **486 uczestników otrzymało certyfikaty potwierdzające udział w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe.**

7. Kontynuacja zadania „INNE CENTRUM - kreowanie i promowanie marki centrum staromiejskiego jako miejsca atrakcyjnego dla aktywności gospodarczej (2019-2021)"

W 2021 r. prowadzono działania wspomagające rozwój gospodarczy oraz rozwój wspólnot i społeczności lokalnych na terenie Centrum Staromiejskiego. W czerwcu odbył się piknik dla mieszkańców Placu Kościuszki, w który zaangażowani byli lokalni przedsiębiorcy - wydarzenie zgromadziło ok. 40 osób. Od czerwca do września organizowano tematyczne spacery miejskie m.in. szlakiem dawnych domów handlowych, w których udział wzięło łącznie 220 osób. **Inicjowano także działania, mające na celu poprawę estetyki witryn i szyldów lokali usługowych.** W grudniu odbyła się III edycja konkursu na najlepszą świąteczną aranżację w witrynach lokali usługowych (12 zaangażowanych przedsiębiorstw, ponad 20 tys. odbiorców na Facebooku). Ponadto podjęto współpracę z 6 nowymi przedsiębiorstwami w ramach projektu „Dobry widok we Wrocławiu", dzięki któremu Centrum Staromiejskie staje się miejscem dobrych praktyk estetycznych i wartościowych rozwiązań z zakresu projektowania miejskiego. **Na podstawie rozmów z właścicielami firm stworzono dedykowany im pakiet szkoleń indywidualnych odpowiadających obecnym potrzebom.** Dotyczyły one m.in. zarządzania finansami, budowania marki oraz prowadzenia sklepu internetowego. Zorganizowano 7 różnych akcji promujących lokalne przedsiębiorstwa w tym m.in. projekt „Centrum od zaplecza", w trakcie którego prezentowano nieznane historie przedsiębiorstw w formie audio wywiadów (13 odcinków, 500 słuchających).

IV. Wzrost konkurencyjności lokalnego handlu w oparciu o walory regionalne, turystyczne i historyczne (zadanie 63 założeń polityki społeczno-gospodarczej)

1. Wrocławskie Święto Rzemiosła (Priorytet 3 Strategii Wrocław 2030 – wspierajmy i promujmy tradycje rzemieślnicze, produkty lokalne i regionalne)

W dniach 24–26 września 2021 roku zorganizowano pierwsze Wrocławskie Święto Rzemiosła. **Gmina Wrocław udostępniła lokalnym wytwórcom bezpłatne miejsca do handlu i promocji rzemiosła w czterech lokalizacjach nieopodal Rynku.** Na Placu Solnym i ul. Świdnickiej zorganizowano dwie strefy warsztatowe, w których **mieszkańcy mogli skorzystać z przeszło 30 godzin bezpłatnych warsztatów** oraz pokazów rozmaitych technik rzemieślniczych. Natomiast w Przejściu Żelaźniczym i przy skrzyżowaniu ulic: Szewskiej/Wita Stwosza odbyły się kiermasze rękodzieła artystycznego oraz rzemiosła. **W wydarzeniu udział wzięło 75 rzemieślników**, oferujących m.in. ceramikę, pieczywo, sery, odzież, kapelusze, biżuterię, wyroby z drewna i żywicy. Poprzez Wrocławskie Święto Rzemiosła, Gmina Wrocław promuje rzemiosło jako istotny element tożsamości regionu oraz zrównoważonej gospodarki.

2. Jarmarki i wydarzenia okolicznościowe na terenach Gminy Wrocław

W 2021 r. odbyły się następujące wydarzenia o charakterze handlowym uzupełnionym o aspekty edukacyjne i/lub artystyczne, organizowane przy zachowaniu - niezbędnego w czasie pandemii - reżimu sanitarnego:

1) Jarmark Świętojański – wydarzenie zorganizowane na Rynku, ul. Świdnickiej oraz ul. Oławskiej w dniach 25 maja - 28 czerwca.
2) Wrocławska Feta. Festiwal Piwa, Wina i Sera – wydarzenie organizowane na Nowym Targu w dniach 20-22 sierpnia.
3) Ręki Dzieła Fest – przy ul. Szewskiej/Wita Stwosza w terminach: 25-27 czerwca, 23-25 lipca i 20-22 sierpnia oraz w Przejściu Żelaźniczym w dniach 4-5 grudnia.
4) Festiwal Piwa Czesko-Niemiecki – przy ul. Bogusławskiego/Kolejowej w dniach 10-12 września.
5) Festiwal Pierogów Świata i Festiwal Smaków Świata – wydarzenie na pl. Nowy Targ organizowane w dniach 10-12 września.
6) Wrocławski Octoberfest – zorganizowany przy pl. Nowy Targ w dniach 24-26 września.
7) Wrocławski Festiwal Dobrego Piwa – organizowany przez Centrum Kultury Zamek w Leśnicy na Stadionie Wrocław w dniach 3-5 września.
8) II Zlot Food Trucków na ryneczku Psiego Pola – wydarzenie zorganizowane w dniach 11-12 września.
9) Wrocław Wine Experience – wydarzenie odbyło się w przejściu Żelaźniczym w dniach 2-3 października.
10) Jarmark Włoski – organizowany przy ul. Szewskiej/Wita Stwosza w dniach 23-31 października.
11) Jarmark Bożonarodzeniowy – wydarzenie zorganizowane na obszarze wrocławskiego Rynku, Placu Solnego, ulicy Świdnickiej i Oławskiej w dniach 19.11.2021 – 31.12.2022 r.

W przypadku największych jarmarków - Świętojańskiego i Bożonarodzeniowego – warto podkreślić zachowanie zwiększonego reżimu sanitarnego poprzez m.in.:
- bieżącą obserwację i wdrażanie zaleceń Ministerstwa Zdrowia, GIS oraz pozostałych służb,
- zachowanie odległości pomiędzy domkami handlowymi, nie mniejszych niż wymagany dystans społeczny,
- zastosowanie osłon oddzielających wystawców od osób kupujących,
- rezygnacje z części infrastruktury (m.in. stref relaksu, placów zabaw dla dzieci) oraz towarzyszących wydarzeń artystycznych, konkursów i pokazów,
- ustawienie na obszarze jarmarków urządzeń do dezynfekcji dłoni oraz instrukcji bezpiecznego zachowania (tj. dezynfekcji rąk, zachowanie dystansu, noszenie maseczek,
- zobowiązanie wystawców do stosowania indywidualnych środków ochrony osobistej,
- bieżącą dezynfekcje infrastruktury; stolików i sanitariatów.

3. Promowanie przedsiębiorczości społecznej i idei ekonomii współdzielenia (Realizacja Strategii Rozwoju Przedsiębiorczości Miasta Wrocławia „Przedsiębiorczy Wrocław 2030")

W trakcie Jarmarku Bożonarodzeniowego podmioty ekonomii społecznej skorzystać mogły z bezpłatnych miejsc wystawienniczych usytuowanych w dedykowanej im strefie „Wrocław Społecznie i Lokalnie". W roku 2021 zyskała ona większą przestrzeń i została przeniesiona w nowe miejsce - w pobliże Wrocławskiej Choinki. **Zaproszono także większą liczbę wystawców: w 2019 r. dostępnych było - 20 miejsc, natomiast w 2021 r. - 30.** W strefie Wrocław Społecznie Lokalnie prezentowali się m.in. Wrocławskie Hospicjum Dla Dzieci, Fundacja Zobacz Mnie, Fundacja Potrafię Pomóc, członkowie szlaku kulinarnego Smaki Dolnego Śląska i Dolnośląska Organizacja Turystyczna. Nowością w 2021 r. było również umożliwienie udziału w strefie „Wrocław Społecznie i Lokalnie" dolnośląskim rzemieślnikom.

V. Zadania własne gminy, zadania zlecone oraz powierzone, w szczególności wynikające z uchwał Rady Miejskiej Wrocławia i zarządzeń Prezydenta Wrocławia

1. Zarządzenie nr 5740/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 23 lipca 2021 r. w sprawie określenia zasad udostępniania terenów Gminy Wrocław na cele prowadzenia handlu okrężnego, targowiskowego oraz miejsc spotkań.

Realizując zadanie handlu poza lokalami użytkowymi m.in.:

a) **przeprowadzono 6 losowań wolnych miejsc do handlu okrężnego** celem prowadzenia sprzedaży całorocznej (w tym losowania na miejsca wyznaczone pod pojazdy i wózki gastronomiczne na terenie parku kulturowego „Stare Miasto" i przy ZOO) oraz sezonowej i okolicznościowej w miejscach wyznaczonych poza placami targowymi. Losowania przeprowadzono online bez bezpośredniego udziału wnioskodawców za pomocą programu informatycznego LOMI.

b) zawarto i realizowano umowy, określające zasady udostępniania miejsc do handlu okrężnego, wystawiono faktury i rejestry faktur, monitorowano stoiska; **łącznie w roku 2021 – 195 umów, uprawniających przedsiębiorców do prowadzenia sprzedaży w ramach handlu okrężnego**, (tj. 119 umów rocznych z możliwością przedłużenia do lat 3, 76 umów sezonowych i okolicznościowych),

c) **prowadzono obsługę dzierżawców/operatorów 7 targowisk działających na nieruchomościach komunalnych**, tj. przy ul. Komandorskiej, ul. Niedźwiedziej, ul. Ptasiej, ul. Lotniczej, na ul. Żmigrodzkiej/Broniewskiego, ul. Skoczylasa oraz ul. Jemiołowej,

d) koordynowano udzielanie wsparcia dla targowisk i kupców: na bieżąco monitorowano handel na targowiskach - ze względu na wzrost zachorowań na Covid-19 i niepewną sytuację dotyczącą możliwości wprowadzenia ograniczeń dla przedsiębiorców,

e) **realizując Program Prezydenta w zakresie poprawy jakości przestrzeni publicznej i pobudzania osiedlowej przedsiębiorczości kontynuowano prace nad ożywianiem targowisk**. Modelowe rozwiązanie zastosowano na targowisku przy ul. Legnickiej/Niedźwiedziej. Biorąc pod uwagę zarówno zmieniające się zachowania klientów, jak i skutki pandemii – uzupełniono ofertę gastronomii mobilnej od strony ul. Legnickiej o plażę (Beach bar), która w okresie letnim cieszyła się dużym zainteresowaniem. Ponadto, wprowadzono (na stałe) do oferty targowiska m.in. giełdę staroci. W okresie letnim organizowane są przedsięwzięcia muzyczne, kino letnie oraz wydarzenia gastronomiczne,

f) **koordynowano działania mające na celu realizację III etapu Ryneczku Jemiołowa**, który zakłada doprowadzenie większej mocy energii elektrycznej na potrzeby gastronomii mobilnej, co pozwoli w pełni wykorzystać potencjał terenu poprzez organizację tzw. zlotów food trucków,

g) koordynowano działania na **mini targowisku przy ul. Lotniczej – w listopadzie 2021 r. został podłączony zdrój wody pitnej dla kupców i klientów targowiska**,

h) na targowisku przy ul. Skoczylasa koordynowano działania zmierzające do wykonania projektu modernizacji targowiska jako przestrzeni wielofunkcyjnej dla mieszkańców, handlujących i gastronomii mobilnej – jest to inicjatywa uwzględniająca osiedla kompletne i Multizony, której realizacja będzie zależna od dostępności środków budżetowych,

i) **zrealizowano umowę z organizatorem Kiermaszu Wszystkich Świętych na organizację okolicznościowej sprzedaży kwiatów i zniczy przy 4 głównych cmentarzach we Wrocławiu** (Grabiszyński, Osobowicki, przy ul. Bujwida oraz przy ul. Smętnej).

Liczba miejsc do sprzedaży na targowiskach i w handlu ulicznym organizowana na nieruchomościach komunalnych w latach 2017-2021

Lp.	**Liczba miejsc do handlu/gastronomii na targowiskach, jarmarkach, w handlu okrężnym**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
1.	Jarmark Bożonarodzeniowy	180	190	213	0	190
2.	Jarmark Świętojański	64	64	70	0	66
3.	Jarmark Ekologiczny	0	0	0	0	0
4.	Kiermasz Wszystkich Świętych	69	69	69	69	69
5.	Jarmark Włoski	0	20	17	17	15
6.	Świąteczny Zlot Food Trucków	0	0	14	0	0
7.	Zlot Food Trucków – Psie Pole	-	-	-	12	12
8.	Targowisko - Lotnicza*	47	47	47	47	47
9.	Targowisko - Żmigrodzka*	60	60	60	60	60
10.	Targowisko – Ptasia	30	30	30	30	30
11.	Targowisko – Skoczylasa	30	30	30	30	30
12.	Targowisko – Komandorska	120	120	120	120	120
13.	Targowisko - Niedźwiedzia*	120	120	120	120	120
14.	Targowisko – Jemiołowa	0	0	35	35	35
15.	Handel okrężny - całoroczny*	54	54	54	59	119
16.	Handel okrężny - miejsca sezonowe*	76	76	83	86	76
	Łącznie:	**850**	**830**	**962**	**685**	**989**

Uwaga:* oznacza, że są wolne miejsca

Liczba miejsc do sprzedaży na targowiskach i w handlu ulicznym organizowana na nieruchomościach komunalnych w ramach jarmarków, kiermaszy, handlu okrężnego w latach 2017-2021

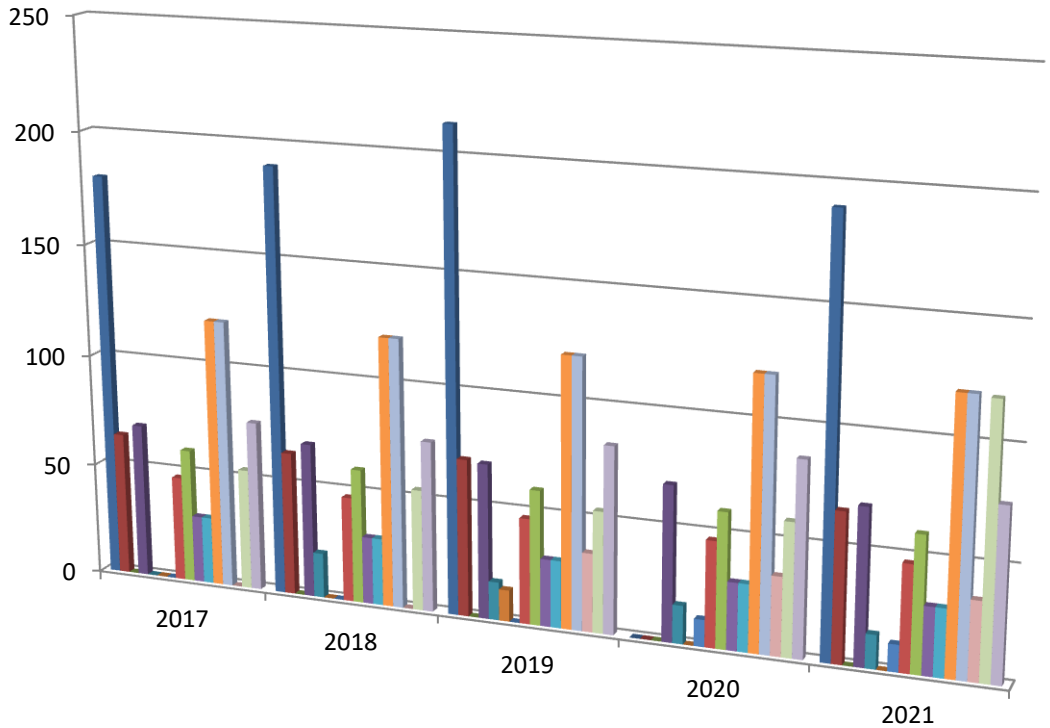

- Jarmark Bożonarodzeniowy
- Jarmark Świętojański
- Jarmark Ekologiczny
- Kiermasz Wszystkich Świętych
- Jarmark Włoski
- Świąteczny Zlot Food Trucków
- Zlot Food Trucków – Psie Pole
- Targowisko - Lotnicza*
- Targowisko - Żmigrodzka*
- Targowisko – Ptasia
- Targowisko – Skoczylasa
- Targowisko – Komandorska
- Targowisko - Niedźwiedzia*
- Targowisko – Jemiołowa
- Handel okrężny - całoroczny*
- Handel okrężny - miejsca sezonowe*

PLANOWANIE PRZESTRZENNE, ROZWÓJ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY WROCŁAWIA, SYSTEM INFORMACJI PRZESTRZENNEJ

W roku sprawozdawczym realizowano zadania w zakresie:

- Planowania rozwoju przestrzennego Miasta, w tym:
  - kształtowania polityki przestrzennej poprzez sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
  - sporządzania innych planów i analiz obejmujących obszar Miasta;
- Sporządzania koncepcji sposobu zagospodarowania obszarów w Mieście;
- Sporządzania propozycji lokalizacji i analizy lokalizacji ważnych dla Miasta obiektów;
- Przygotowania propozycji ofert przestrzennych dla różnego rodzaju inwestycji;
- Koordynacji, opiniowania i weryfikowania opracowań sporządzanych w wydziałach i jednostkach organizacyjnych Miasta;
- Prognozowania, gromadzenia oraz analizy danych dotyczących rozwoju Miasta;
- Koordynacji i sporządzania planów, analiz i opinii urbanistycznych w zakresie polityki rzecznej;
- Koordynacji prac organizacyjno-technicznych związanych z przetwarzaniem danych przestrzennych, w tym prac dotyczących koordynacji procesu budowy SIP – Systemu Informacji Przestrzennej Miasta;
- Zapewnienia pełnej zgodności systemu informatycznego, w którym prowadzona jest EMUiA do zmieniających się wymagań prawnych określających szczegółowo organizację i tryb tworzenia, aktualizacji i udostępniania baz danych ewidencji;
- Sporządzania wyrysów i wypisów z obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia* oraz wydawanie opinii pomocniczych;
- Realizacji zadań z zakresu nazewnictwa ulic i adresów.

Planowanie przestrzenne jest jednym z ważniejszych zadań samorządu lokalnego oraz zadaniem własnym gminy. Poprzez racjonalne kształtowanie przestrzeni, uwzględniające uwarunkowania, wymagania funkcjonalne, środowiskowe, społeczno-gospodarcze oraz kulturowe, planowanie przestrzenne zapewnia prawidłowy i zrównoważony rozwój miasta. Jednym z instrumentów planowania przestrzennego są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (mpzp). Ich realizacja przyczynia się do zachowania porządku, ładu przestrzennego oraz krajobrazu kulturowego.
Na koniec roku 2021 **powierzchnia Miasta** objęta **uchwalonymi mpzp** wyniosła dla wszystkich uchwalonych mpzp (492 mpzp) **–** 17798,29 ha, co stanowi 60,8 % powierzchni Wrocławia.
W roku 2021 przystąpiono do opracowania **23 mpzp** obejmujących **495,02 ha**, co stanowiło **1,7 % powierzchni Miasta**.
W roku 2021 w opracowaniu (na różnych etapach procedury formalno-prawnej) znajdowały się łącznie **113 mpzp**, z czego w 2021 r. uchwalono **20 mpzp**, w **tym 3 opracowane w trybie zmiany mpzp**.
Poniższe tabele przedstawiają procentowy udział powierzchni planów uchwalonych i planów znajdujących się w opracowaniu w ogólnej powierzchni Miasta.

Udział mpzp w ogólnej powierzchni Miasta

Plany	**Liczba planów**	**Powierzchnia [ha]** **	**Udział w powierzchni miasta [%]**
uchwalone od 1995 r.	492	17798,29	60,8
uchwalone w 2021 r.	20	361,5	1,2
uchwalone obowiązujące*	489	17713,18	60,5
w opracowaniu	93	2072,76	7,1

* liczba planów obowiązujących nie obejmuje uchwał RM stanowiących zmianę uchwalonego planu miejscowego

** obszar objęty planami (powierzchnia obszarów planów po scaleniu nałożeń)

Tereny objęte mpzp uchwalonymi po 1 stycznia 1995 r.

	II-III Kadencja RMW	IV Kadencja RMW	V Kadencja RMW	VI Kadencja RMW	VII Kadencja RMW	VIII Kadencja RMW	Powierzchnia Miasta obecnie objęta mpzp
	procedury z uwzględnieniem uchylonych mpzp						bez uchylonych mpzp*
Powierzchnia miasta objęta planami (%)	6,1	23,2	17,7	13,1	3,2	3,6	60,8
Powierzchnia miasta objęta planami (ha)	1791	6781	5193	3843,65	951,36	1041,30	17798,29
Liczba planów uchwalonych	54	113	115	97	85	65	489

* liczba planów obowiązujących nie obejmuje uchwał RM stanowiących zmianę uchwalonego planu miejscowego

Liczba mpzp lub zmian mpzp uchwalonych w latach 2003-2021 (z uwzględnieniem mpzp w międzyczasie uchylonych)

Lata	**Liczba planów**	**Powierzchnia [ha]**	**Udział w powierzchni miasta [%]**
2021	20	361,5	1,2
2020	28	504,79	1,7
2019	17	175,01	0,6
2018	25	388,41	1,3
2017	11	162,51	0,6
2016	20	113,05	0,4
2015	29	287,42	1,0
2014	29	423	1,4
2013	21	783	2,7
2012	24	1722	5,9
2011	28	940	3,2
2010	23	747	2,6
2009	25	1348	4,6
2008	35	2123	7,3
2007	31	1037	3,5
2006	32	1908	6,5
2005	22	446	1,5
2004	28	1759	6,0
2003	32	2680	9,2

OPRACOWANIA I ANALIZY ZWIĄZANE Z ROZWOJEM I ZAGOSPODAROWANIEM PRZESTRZENNYM MIASTA

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WROCŁAWIA

W 2021 roku prowadzono prace w ramach procedury zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia, podjętej w 2020 roku na podstawie uchwały nr XXVIII/760/20. W ogłoszonym etapie zbierania wniosków wskazany został termin ich składania do 31 marca 2021 roku. W tym czasie wpłynęło ponad 1400 wniosków, które następnie porządkowano i poddano analizie merytorycznej. Równocześnie trwały prace nad zakresem planowanych modyfikacji, gdyż tzw. tryb zmiany oznacza, że Studium nie jest tworzone od podstaw a będzie uaktualnieniem obecnie funkcjonującego dokumentu.
Studium to dokument, który wskazuje kierunki rozwoju przestrzennego miasta i na dużym poziomie ogólności rozstrzyga m.in. o przeznaczeniu poszczególnych obszarów, rodzaju zabudowy, układzie komunikacyjnym, czy systemie zieleni. Aktualizacja Studium jest przede wszystkim odpowiedzią na nowe czynniki zewnętrzne, wpływające na życie mieszkańców: kryzys klimatyczny i pandemię. Praca nad tzw. odpornością miasta to przygotowanie mieszkańców i infrastruktury na gwałtowne zmiany pogodowe, ulewy, susze, skoki temperatur. To również potrzeba ochrony zdrowia ludzi i zapewniania im bezpieczeństwa podczas stanów kryzysowych. Korekty w dokumencie wymagają także kwestie związane z ekologią oraz kształtowaniem wrocławskich osiedli. Wspieranie rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości powinno być równoważone działaniami proekologicznymi, ochroną środowiska oraz poprawą kompletności osiedli, która w czasach ograniczenia mobilności przez pandemię dodatkowo zyskała na znaczeniu.

MODELOWE PLANOWANIE WROCŁAWIA WSPÓLNIE Z MIESZKAŃCAMI – PROGRAM OSIEDLA KOMPLETNE

W 2021 roku kontynuowano edycję programu Osiedla Kompletne dla podjętych w roku 2020 trzech jednostek urbanistycznych – Nowego Dworu, Krzyków Zachód oraz Zakrzowa Centrum, oznaczonych w Studium odpowiednio symbolami E2, D10 i B22. Projekty Wytycznych przestrzennych na rzecz osiedli kompletnych dla każdego z wymienionych obszarów przygotowane zostały do rozpoczęcia etapu drugich konsultacji społecznych. Podczas ich trwania podlegają one zaopiniowaniu przez mieszkańców a po uwzględnieniu zgłoszonych uwag są ostatecznie formułowane i publikowane. Rozpoczęcie konsultacji społecznych ze względu na odbywające się jesienią 2021 roku wybory do Rad Osiedli zostały odłożone na rok 2022.
Wytyczne przestrzenne na rzecz osiedli kompletnych są opracowaniami przygotowywanymi wspólnie z mieszkańcami w celu określenia kierunków doskonalenia przestrzeni i wspierania lokalnej społeczności. Mają ułatwiać planowanie i koordynację podejmowanych inicjatyw przez wszystkich zainteresowanych – Rady Osiedli, grupy i stowarzyszenia lokalne, władze miasta w realizacji polityki rozwoju tych obszarów jak również samych mieszkańców, właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców, przy działaniach inwestycyjnych lub projektach społecznych, kulturalnych i innych.
Wytyczne składają się z ogólnej części tekstowej oraz części graficznej – mapy, na którą wprowadzane są różnego typu obiekty. Co ważne, stworzona metodologia postępowania zakłada określenie możliwych ról i elementów wyposażenia każdego z tych miejsc, które formułowane są na indywidualnych kartach. W ten sposób projekty osiedli, stosując spójne podejście i operując porównywalnymi narzędziami, pozwalają na uchwycenie unikalnej specyfiki, tożsamości, różnorodności i potencjału miejsca.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ ZESPOŁU „NIEBIESKI STÓŁ"

- Kontynuacja prac nad koncepcją tramwaju wodnego na Wrocławskim Węźle Wodnym:
  - pozyskanie funduszy na opracowanie koncepcji inwestycyjnej tramwaju wodnego wraz z elementami analizy kosztów i korzyści w Aglomeracji Wrocławskiej w ramach instrumentu miejskiego EUCF, opracowywanie przedmiotu zamówienia, prowadzenie projektu,
  - przeprowadzone konsultacje społeczne – prace i zadania w ramach przeprowadzanych konsultacji społecznych – przygotowanie geomapy wraz z ankietą internetową, czynny udział w konsultacjach;
- Zakończenie pierwszego etapu opracowania mapy koordynacyjnej obiektów pływających oraz zagospodarowania terenów nadrzecznych, przygotowanie danych, stworzenie portalu internetowego oraz udostępnienie przez niego danych dla Urzędu Żeglugi Śródlądowej oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie RZGW Wrocław;
- Prace związane z opracowaniem folderu promocyjnego dotyczącego terenów przeznaczonych pod nowy port rzeczny – multimodalne centrum logistyczne na Rędzinie;
- Prace dotyczące mariny miejskiej w basenie portu węglowego przy ujściu rzeki Oławy - opracowanie założeń funkcjonowania oraz zestawienie elementów mariny;
- Opiniowanie wniosków lokalizacyjnych w ramach współpracy z PGW Wody Polskie RZGW Wrocław;
- Sprawy bieżące związane z zakresem działalności Zespołu:
  - uczestnictwo w spotkaniach Zespołu ds. Żeglugi na Odrze oraz w spotkaniach Zespołu ds. żeglugi śródlądowej i turystyki wodnej,
  - współpraca przy organizacji Dnia Marynarza Rzecznego – lipiec 2021 r.,
  - koordynacja prac nad zapisami dotyczącymi zagospodarowania terenów zlokalizowanych w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z MIEJSCOWYMI PLANAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- Koncepcje, analizy przygotowywane w związku z projektami uchwał w sprawie przystąpień do sporządzenia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- Przygotowywanie uchwał w sprawie przystąpień do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- Przygotowanie zarządzeń Prezydenta Wrocławia;
- Opracowywanie projektów miejscowych planów;
- Wizualizacje dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wykonane w programach SketchUp, ArcScene i Modelur;
- Analizy własnościowe i powierzchniowe na potrzeby sporządzania prognozy skutków finansowych uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- Prace związane z weryfikacją i aktualizacją wzorców pism i uchwał w celu dostosowania do obowiązujących przepisów prawa, zmian ustaleń wynikających z potrzeb kształtowania standardu techniki zapisu treści pism i uchwał oraz treści graficznej rysunków planów;
- Przygotowanie opinii pomocniczych;
- Przygotowywanie obwieszczeń wraz z tekstami jednolitymi uchwał w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- Udział w posiedzeniach komisji Rady Miejskiej Wrocławia;
- Przygotowanie wyjaśnień dla Wojewody a także stanowisk BRW oraz pism procesowych w sprawach sądowych;
- Przygotowywanie odpowiedzi na interpelacje i petycje Radnych;
- Sporządzenie analiz ekonomicznych do 18 przystąpień do mpzp i 31 prognoz skutków finansowych uchwalenia mpzp;

- Sporządzenie 29 analiz społecznych dla planowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- Koordynacja i organizacja prac oraz spotkań Miejskiej Komisji Urbanistyczno – Architektonicznej.

Prace Komisji w roku 2021

MKUA	
Liczba posiedzeń Komisji	9 (w trybie posiedzeń on-line za pomocą programu TEAMS)
Liczba przekazanych Komisji informacji o przystąpieniach do sporządzenia mpzp	25
Liczba przekazanych Komisji projektów mpzp do zaopiniowania	25
Liczba wydanych przez Komisję opinii	25

ANALIZY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE

- Prace analityczne uwzględniające demografię i rozwój mieszkalnictwa niezbędne do planowania nowych inwestycji infrastruktury społecznej;
- Analizy przestrzenne dotyczące możliwości lokalizacji nowych funkcji w mieście;
- Koncepcje zagospodarowania przestrzennego dla obszarów nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej wraz z analizami przestrzennymi w celu wypracowania najlepszego układu kompozycyjnego i funkcjonalnego oraz właściwych wskaźników urbanistycznych z wykorzystaniem programów graficznych SketchUp i Modelur;
- Współpraca z radami osiedla w zakresie analizy obszarów problemowych oraz potrzeb dotyczących przystąpień do sporządzenia planów miejscowych;
- Program Mieszkaniowy - weryfikacja i aktualizacja informacji udostępnianej w ramach mapy Serwisu Informacji Przestrzennej Wrocławia (SIP) oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP);
- Opiniowanie koncepcji zagospodarowania wód opadowych i infrastruktury technicznej oraz koncepcji drogowych wraz ze strefowaniem na terenach osiedli mieszkaniowych.

POZOSTAŁE DZIAŁANIA

- Współpraca z Wydziałem Obsługi Urzędu w przygotowaniu zleceń dotyczących publikacji w lokalnej prasie ogłoszeń Prezydenta Wrocławia związanych z procedurą planistyczną o przystąpieniu do sporządzania mpzp i wyłożeniu do publicznego wglądu projektów mpzp (65 ogłoszeń);
- Współpraca z redakcją Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w zakresie zamieszczania i aktualizowania w Biuletynie informacji dot. mpzp - plany w toku;
- Zamieszczanie w BIP Zarządzeń Prezydenta w sprawie rozpatrzenia wniosków i uwag wniesionych do projektów mpzp;
- Przygotowywanie, przekazywanie i publikowanie informacji na stronach internetowych, odpowiadanie na okresowo wysyłane przez redakcję BIP e-maile dot. sprawdzenia i zaktualizowania stron BIP;
- Współpraca z Biurem Rady Miejskiej – przekazywanie ogłoszeń o przystąpieniach i wyłożeniach projektów mpzp zamieszczonych w BIP;
- Uzupełnianie zasobu kart informacyjnych w wykazie danych o środowisku i jego ochronie umieszczonych w BIP, wprowadzenie i opublikowanie 212 kart informacyjnych;
- Aktualizacja i przygotowanie informacji o zmianach dotyczących wezwań do usunięcia naruszenia interesu prawnego, planów w toku postępowania sądowego, planów

miejscowych lub ich części unieważnionych wyrokiem sądu oraz rozstrzygnięć nadzorczych Wojewody Dolnośląskiego;

- Prace geodezyjno-kartograficzne:
  - pozyskiwanie wejściowych materiałów z zasobu geodezyjno-kartograficznego niezbędnych do sporządzenia mpzp i innych opracowań planistycznych,
  - sporządzanie roboczych wykazów właścicieli i władających dla potrzeb mpzp i innych opracowań planistycznych,
  - sporządzanie analiz: własności wybranych terenów, terenów pod kątem konieczności sporządzania wniosku o zmianę przeznaczenia na cele nieleśne, terenów zamkniętych, propozycji lokalizacji przestrzennych, danych geodezyjnych działek dla potrzeb lokalizacji w studium lub mpzp, nieruchomości pod względem lokalizacji (mpzp),
  - sprawdzanie stanu prawnego nieruchomości w Wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego;
- Opracowanie merytoryczne zadań egzaminacyjnych w ramach rekrutacji nowych pracowników oraz weryfikacja ich wiedzy praktycznej z zastosowania narzędzi wspomagania projektowania – oprogramowanie SketchUp, ArcGis.

INNE

- Udział w zadaniach Zielonego Stołu - prace dotyczące:
  - gospodarowania wodami opadowymi we Wrocławiu we współpracy z Wydziałem Inżynierii Miejskiej, Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji, Wydziałem Wody i Energii, Wydziałem Środowiska i Rolnictwa (realizacja Zarządzenia nr 1158/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 17 czerwca 2019 r. w sprawie gospodarowania wodami opadowymi we Wrocławiu,
  - projektu „Plan Zazieleniania Miasta Wrocławia" - dokumencie strategicznym, który zbiera i wskazuje kierunki wszelkich działań Miasta w zakresie przyrody, jej inwentaryzacji, analizy, ochrony, planowania i realizacji, a także metody ewaluacji tych działań. Działania podjęto zgodnie z wymogami zawartymi w „Unijnej Strategii na Rzecz Bioróżnorodności 2030 z dnia 20 maja 2020 r.", która zakłada odbudowę bioróżnorodności biologicznej w Europie z korzyścią dla ludzi, klimatu i planety – kontynuacja prac,
  - „Zielonej Karty" dla osiedla Maślice – kontynuacja prac,
  - wsparcia w sporządzeniu „Programu ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030",
  - analizy przestrzenne na potrzeby nasadzeń kompensacyjnych i programu Wrośnij we Wrocław,
  - analizy przestrzenne na potrzeby wyznaczenia nowych terenów pod ogrody działkowe, częściowo w ramach rekompensaty za zajęcie ogrodów istniejących na tereny celu publicznego,
  - analizy przestrzenne na potrzeby sporządzenia opracowania uproszczonego planu urządzania lasu na okres gospodarczy 2022 – 2032,
  - analizy przestrzenne dotyczące konsultacji społecznych w sprawie obszarów leśnych ważnych dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności w obrębie Wrocławia,
  - uczestnictwo w spotkaniach dotyczących rozwoju i transformacji zapisów w mpzp w odniesieniu do tematyki zieleni,
  - odniesienie się do Planu działań na rzecz błękitno-zielonej infrastruktury ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań opartych na naturze - typu NBS;
- Udział w:
  - w warsztatach dotyczących możliwych scenariuszy nowej siedziby BWA Wrocław,
  - w spotkaniu z Sekretarzem Generalnym organizacji METREX dotyczącym polityki przestrzennej Wrocławia oraz wyzwań związanych ze zmianami klimatycznymi;
- Udział w pracach dotyczących zintegrowanych działań i współpracy na rzecz poprawy jakości klimatu akustycznego na terenie Wrocławia (realizacja Zarządzenia

Prezydenta Wrocławia nr 391/19 z dnia 11 lutego 2019 r. w sprawie powołania Zespołu ds. redukcji hałasu we Wrocławiu);
- Współpraca z Wydziałem Środowiska i Rolnictwa w zakresie sporządzenia Strategicznej Mapy Hałasu Wrocławia;
- Współpraca z jednostkami zewnętrznymi w sprawie koordynacji działań związanych z infrastrukturą kolejową w ramach Stołu kolejowego;
- Udział i prezentacja w ramach e-seminarium Dużej Polityki Osiedlowej;
- Współpraca z Biurem Zrównoważonej Mobilności w zakresie opracowania Masterplanu dla ulic i przestrzeni miejskich Centrum;
- Współpraca z Wydziałem Inżynierii Miejskiej, Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji, Wydziałem Wody i Energii, Wydziałem Środowiska i Rolnictwa w zakresie zagadnień związanych z zagospodarowaniem wód opadowych – aktualizacja wzorca uchwały, omawianie bieżących spraw dotyczących tematu (realizacja Zarządzenia nr 1158/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 17 czerwca 2019 r. w sprawie gospodarowania wodami opadowymi we Wrocławiu);
- Współpraca z Wydziałem Środowiska i Rolnictwa w zakresie sporządzenia Strategicznej Mapy Hałasu Wrocławia;
- Współpraca z Zarządem Zieleni Miejskiej pod kątem możliwości zagospodarowania zadrzewionych działek miejskich;
- W ramach współpracy z WNiSN, projekty podziału, koncepcje zagospodarowania i opinie dla nieruchomości;
- Przygotowywanie opinii: pomocniczych dla WAB i innych instytucji;
- We współpracy z Biurem Strategii Miasta, Działem Kształtowania Środowiska i Klimatu oraz Biurem Zrównoważonej Mobilności formułowanie wniosków, opinii i uzgodnień do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i projektów studium (w tym zmian) w gminach ościennych, przygotowanie prezentacji na Posiedzenia Planistyczne i udzielanie zbiorczych odpowiedzi;
- Współpraca z Wydziałem Partycypacji Społecznej i Wydziałem Architektury i Budownictwa w zakresie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, analizy dotyczące możliwości wskazania na obszarze rewitalizacji zakazu wydawania decyzji o warunkach zabudowy;
- Współpraca z Wydziałem Partycypacji Społecznej w zakresie opiniowania projektów zgłoszonych w ramach Funduszu Osiedlowego i Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego;
- Prowadzenie profilu Biura Rozwoju Wrocławia na Facebooku;
- Prowadzenie wzorów i zbioru przykładów pism, wraz z wykazem zmian, stosowanych w Biurze Rozwoju Wrocławia;
- Archiwizacja dokumentacji wytworzonej w Biurze;
- Skierowanie do opiniowania przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie utworzenia parku kulturowego „Stare Miasto”;
- Skierowanie do uchwalenia projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie utworzenia parku kulturowego „Stare Miasto”.

PROWADZENIE REJESTRÓW PRZESTRZENNYCH, PRZETWARZANIE DANYCH REJESTRÓW, PROWADZENIE MONITORINGU, UDOSTĘPNIANIE RAPORTÓW I STATYSTYK

- Prowadzenie rejestrów wniosków o sporządzanie lub zmianę planów miejscowych oraz wniosków o zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia - analiza, korespondencja z wnioskodawcami;
- Prowadzenie rejestrów wniosków o sporządzanych i uchwalonych planach miejscowych na stronie: http://geoportal.wroclaw.pl/www/mapa-wyszuk-mpzp.shtml;
- Publikacja przestrzenna ofert przetargowych w portalach Nieruchomości i Program mieszkaniowy;

- Prowadzenie bazy lokalizacji przestrzennej punktów użyteczności publicznej w Mieście (POI).

INFORMACJA PUBLICZNA

- Przygotowanie treści i udzielanie odpowiedzi dotyczących informacji publicznej (112 odpowiedzi);
- Przygotowywanie wypisów i wyrysów ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia (146 spraw, w tym 11 ze Studium archiwalnego).

SYSTEM INFORMACJI PRZESTRZENNEJ

Dział Systemu Informacji Przestrzennej realizuje zadania we współpracy z pozostałymi zespołami BRW, wspomaga także funkcjonowanie innych jednostek UM i Gminy wspierając ich prace bieżące i realizację projektów, ze szczególnym uwzględnieniem działań o charakterze integracyjnym, standaryzacyjnym oraz interoperacyjnym. Dział SIP wspomaga (poprzez know-how, wsparcie eksperckie i organizacyjne, udostępnianie specjalistycznych narzędzi informatycznych itp.) budowę dziedzinowych baz danych przestrzennych oraz specjalizowanych rozwiązań informatycznych. Stymuluje rozwój rozwiązań, które (dzięki wykorzystaniu wspólnej infrastruktury informatycznej i informacyjnej) pozwalają na maksymalnie efektywne wykorzystanie posiadanych przez Gminę zasobów.

ROZWÓJ BAZ DANYCH - PRZYGOTOWANIE KONCEPCJI I WDRAŻANIE METOD AKTUALIZACJI I ROZWOJU WYBRANYCH BAZ SIP, POZYSKIWANIE DANYCH, OPRACOWANIE REGUŁ IMPORTU I PRZETWARZANIA DLA POTRZEB RÓŻNYCH UŻYTKOWNIKÓW ORAZ RÓŻNORODNYCH MECHANIZMÓW UDOSTĘPNIANIA

- Baza adresowa:
  - utrzymanie mechanizmów zasilania Państwowego Rejestru Granic danymi EMUiA odpowiednio do zmian wersji usług sieciowych wprowadzonych przez GUGiK; utrzymanie cyklicznej aktualizacji danych w PRG,
  - wydawanie bazy adresowej dla podmiotów zewnętrznych,
  - sukcesywne zmiany adresów i nazw ulic, niezgodnych z regulacjami prawnymi dla EMUiA, (m.in. budynków znajdujących się na tej samej nieruchomości i oznaczonych tym samym numerem porządkowym, budynków nieposiadających przypisanego numeru porządkowego),
  - bieżące prowadzenie spraw z zakresu nazewnictwa ulic i adresów: w ramach 31 spraw ustanowiono 22 nowe ulice, 2 ronda, 2 skwery, uchwałami Rady Miejskiej Wrocławia zmieniono przebieg 3 ulic, w ramach 435 spraw ustalono 1463 numery porządkowe i odwołano 10 numerów,
  - przygotowano 3 projekty obwieszczeń wraz z projektami tekstów jednolitych uchwał Rady Miejskiej Wrocławia z zakresu nazewnictwa ulic i innych obiektów miejskich,
  - uruchomienie mechanizmu udostępniania danych adresowych w xlix;
- Mapa zasadnicza, bazy danych EGiB, BDOT500, GESUT – prace analityczne i testowe nad nowymi narzędziami do importu danych z ZGKiKM;
- Baza zasobów zieleni – utrzymanie i rozwój (we współpracy z Zarządem Zieleni Miejskiej) bazy danych zieleni w ramach wdrażania Zarządzenia Nr 1217/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie ochrony drzew i rozwoju terenów zieleni Wrocławia, w tym:
  - weryfikacja, aktualizacja lub przygotowanie do weryfikacji danych dotyczących cmentarzy, lasów, ogrodów działkowych, parków, zieleńców, terenów nadrzecznych
  - aktualizacja analiz zakresu i dostępności terenów zieleni w mieście,

- współpraca przy rozszerzeniu wdrożenia importu danych z rejestrowania przestrzennego decyzji WSR dot. wycinek i nasadzeń drzew oraz zgłoszeń dotyczących zamiaru usunięcia drzewa, prowadzonych w EZD,
- aktualizacja w SIP struktur dla danych pozyskiwanych od jednostek miejskich dla: opracowań dotyczących drzew, bazy terenów pod nasadzenia, planów nasadzeń, danych o wnioskowanych i zrealizowanych przez jednostki miejskie wycinkach i nasadzeniach drzew i krzewów,
- aktualizacja i rozwój aplikacji webowej do inwentaryzacji i oceny drzew, w tym m.in. w zakresie treści informacyjnych, symboliki, sposobów wyszukiwania, obsługi generowania wniosków o wycinkę,
- rozwój narzędzi do importu danych pochodzących z opracowań dotyczących drzew, oraz obsługa importu danych (701 opracowań),
- scalenie i przetworzenie danych z jednostek miejskich dla drzew usuniętych, nasadzonych, bazy terenów pod nasadzenia, planu nasadzeń za rok 2020,
- utrzymanie narzędzia do wprowadzania danych o drzewach i krzewach w ZZK
- utrzymanie i udostępnianie wszystkim aplikacji do walidacji danych z opracowań dotyczących drzew i krzewów,
- utrzymanie, rozwój oraz udostępnienie ZZM aplikacji do walidacji raportów jednostek miejskich dla nasadzeń i usunięć drzew oraz decyzji zezwalających na usunięcie drzew,
- aktualizacja wspólnie z ZZM wytycznych i instrukcji dla pozyskiwania danych z opracowań dotyczących drzew;

– Aktualizacja lub utworzenie baz danych, warstw tematycznych:
  - sprzedanych nieruchomości gruntowych miasta,
  - demografia,
  - lokalizacja obiektów zbiorowego zakwaterowania,
  - powierzchni dróg,
  - osie dróg,
  - tereny zamknięte,
  - zarządcy budynków,
  - inwestycje mieszkaniowe,
  - specjalne strefy ekonomiczne,
  - tereny zieleni,
  - gminna ewidencja zabytków,
  - rejestr zabytków,
  - nieruchomości wchodzące w skład KZN,
  - użytkowanie gruntów,
  - lasy,
  - osobliwości dendrologiczne,
  - formy ochrony przyrody,
  - wypadki i zdarzenia drogowe,
  - rejony statystyczne,
  - ewidencja nieruchomości ZZK,
  - kamery monitoringu miejskiego,
  - miejski internet,
  - strefy parkowania,
  - obiekty fizjograficzne,
  - obiekty inżynierskie,
  - ortofotomapa 2021;
– Konfiguracja bazy danych i projektów dla aplikacji ArcMap do prowadzenia baz danych dla tematów: Obiekty ZZM (dla ZZM), Obiekty ZZK (dla ZZK);
– Pozyskiwanie zasobów z rejestrów publicznych w związku z realizacją zadań publicznych:
  - wystąpienie z wnioskiem do GUS (zasoby mieszkaniowe, obiekty zbiorowego zakwaterowania, REGON;
  - koordynacja i wsparcie opracowania wniosków dla pozyskania licencji na korzystanie z danych geodezyjnych dla realizacji wszystkich zadań publicznych

wydziałów UM i jednostek organizacyjnych gminy realizowanych za pomocą SIP; import danych i ich przetwarzanie odpowiednio do potrzeb jednostek;
- Utrzymanie i rozwój narzędzi do przetwarzania danych GTFS z aktualnymi przebiegami linii tramwajowych/autobusowych w mieście;
- Prace analityczne i koncepcyjne dotyczące integracji danych opisujących sieć drogową,
- Przygotowanie zamówienia aktualizacji budynków 3d.

PROJEKTOWANIE I WDRAŻANIE NARZĘDZI SIP

- Wdrażanie i rozbudowa aplikacji Edytor POI i adresów - zamówienia „Dostosowanie Edytora POI do rozporządzenia ws. ewidencji miejscowości, ulic i adresów" w zakresie zmian wprowadzonych w przepisach w 2021 r.;
- Rozbudowa treści, konfiguracja i administrowanie portalem mapowym:
  - utrzymanie mechanizmu dwujęzyczności serwisu www.geoportal.wroclaw.pl, bieżące tłumaczenie nowych treści; Utrzymanie i aktualizacja aplikacji mapowych SIP Wrocławia i bieżąca kontrola dostępności;
  - istotna rozbudowa i modernizacja treści oraz narzędzi serwisów internetowych (opublikowane): Mapy inwestycji miejskich, Demografia, Wypadki i zdarzenia drogowe, Mapa wysokościowa, Uchwała krajobrazowa, Ortofotomapy, Baza zasobów zieleni, Edukacja, Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, Rejestr zabytków - weryfikacja MKZ, Mapa udokumentowanych odwiertów geologicznych;
  - budowa nowych serwisów intra- i internetowych (budowa zaawansowana): Mapa punktów szczepień przeciw COVID-19, Wyszukiwarka lokali wyborczych - wybory do Rad Osiedli, Granice obwodów szkolnych od 1.09.2022" (konsultacje), Mapa wniosków o dotację w ramach programu „Złap deszcz", Obszar zdegradowany i rewitalizacji, Inwestycje mieszkaniowe, Infrastruktura techniczna posadowiona na działkach gminnych, Mapa koordynacyjna obiektów pływających, Sprawy WSR dot. usuwania drzew i krzewów, Tramwaj wodny (konsultacje);
  - konfiguracja i publikacja geoankiet umożliwiających przeprowadzanie konsultacji społecznych - Podwórko przy Mieleckiej, Tramwaj Wodny;
  - administracja użytkownikami portalu mapowego;
- publikacja nowych usług danych przestrzennych - Ortofotomapa 2021, usługa udostępniania danych adresowych dla potrzeb integracyjnych;
- tworzenie różnych aplikacji/skryptów na potrzeby bieżących zadań Działu Systemu Informacji Przestrzennej;
- Udostępnianie zbiorów danych dla aplikacji desktopowych;
- Prace koncepcyjne nad modernizacją aplikacji webowych i mobilnych
- Obsługa skrzynki pocztowej sip@um.wroc.pl - weryfikacja wiadomości, udzielanie odpowiedzi na zapytania użytkowników.

ROZWÓJ SIP WROCŁAWIA - ROZSZERZENIE I OPTYMALIZACJA WYKORZYSTANIA LICENCJI, BAZ DANYCH, I NARZĘDZI. WSPOMAGANIE BUDOWY SIP W INNYCH JEDNOSTKACH GMINY

- Koordynacja realizacji umowy korporacyjnej z firmą ESRI (przygotowanie i przeprowadzenie zamówienia przedłużenia umowy, administrowanie licencjami, nadzór, wspomaganie instalacji i suportu, sprawozdawczość, współpraca z jednostkami gminy dla optymalnego wykorzystania licencji i efektywnego rozwoju SIP, określenie założeń i realizacja Programu Wsparcia Kluczowego Klienta mającego na celu optymalizację funkcjonowania SIP);
- Utrzymanie i rozwój form zasilania SIP przez EGiB i inne zasoby geodezyjne; rozszerzanie form udostępniania ww. danych jako referencyjnych dla wspomagania zadań gminy;
- Koordynowanie autoryzowanych szkoleń i seminariów ESRI dla użytkowników SIP w urzędzie i jednostkach gminy;

- Prowadzenie konsultacji z zakresie wykorzystywania ArcGIS Desktop, ArcGIS Pro, instalacji serwerów GIS, doboru lokalnych rozwiązań SIP w wydziałach urzędu, jednostkach gminy i spółkach gminnych;
- Wspomaganie wdrożenia GIS w ZZK, ZDIUM, ZZM i Ekosystem, w tym: administrowanie zasobami GIS, opracowanie kompozycji mapowych GIS, koordynowanie instalacji oprogramowania i udostępniania licencji sieciowej;
- Monitorowanie niezawodności działania i poziomu odwiedzin serwisów mapowych;
- Aktualizacja kompozycji mapowych dla użytkowników SIP i uzupełnianie ich o nowe zbiory danych,
- Prace związane z zapewnieniem odpowiedniego poziomu dostępności danych, usług i aplikacji SIP,
- Inwentaryzacja zasobów SIP, rozwój narzędzi do aktualizacji danych o zasobach SIP,
- Udział w rozwoju struktury bazy danych ZZM
- Wsparcie prac przygotowawczych do szerszego prowadzenia zbiorów danych przez ZDiUM z użyciem narzędzi GIS.

WSPOMAGANIE PROJEKTÓW MIEJSKICH i ZADAŃ JEDOSTEK MIEJSKICH WYMAGAJĄCYCH WSPARCIA PRZEZ SIP (NARZĘDZIA, DANE, MAPY)

- Rozwój (we współpracy z WWE, BZM, WIM, WNS, WSR, MPWiK, ZZM i ZDiUM) aplikacji webowej (serwisu mapowego) wspomagającej działania z zakresu gospodarowania wodami opadowymi;
- Prace na rzecz projektów WSR:
  - aktualizacja obszarów i obiektów obsługiwanych przez kanalizację i projektowanych do skanalizowania, obliczanie liczby mieszkańców obsługiwanych dziś i prognozy na potrzeby sprawozdawania z realizacji KPOŚK,
  - opracowanie map i wykazów nieruchomości dla zlecenia deratyzacji na gminnych terenach zewnętrznych centrum miasta,
  - wdrożenie nowej postaci zbioru danych i serwisu mapowego dla spraw dot. usuwania drzew i krzewów;
- Integracja i synchronizacja Systemu Informacji Przestrzennej z Systemem Zarządzania Placówkami:
  - zapewnienie aktualizacji danych placówek oświatowych w SIP przez SZP,
  - zapewnienie aktualizacji bazy adresów zgodnie z harmonogramem rekrutacji do szkół,
  - przetwarzanie danych o zameldowaniach na potrzeby analizy potencjalnej ilości uczniów w przyszłych latach;
- Współpraca przy projekcie rozbudowy ITS: integracja SIP - ITS, opiniowanie dokumentacji, konsultacje, wsparcie przy tworzeniu dedykowanych ITS zbiorów danych (osie torowisk, sieć dróg dla komunikacji autobusowej);
- Aktualizacja zestawień tabelarycznych dotyczących przeznaczenia w studium i MPZP działek należących do skarbu państwa na potrzeby Krajowego Zasobu Nieruchomości;
- Przetwarzanie danych pochodzących z systemu SEWiK na potrzeby Wydziału Inżynierii Miejskiej;
- Wdrożenie mechanizmu pozyskiwania do SIP danych z Giełdy Nieruchomości; opracowanie zasad funkcjonowania integracji pomiędzy oboma systemami; opracowanie i włączenie do SIP zbioru z danymi pozyskiwanymi z giełdy;
- Optymalizacja sposobu prowadzenia zbioru „Docelowa obsługa komunikacyjna inwestycji (rejestr opinii WIM)"; rozbudowa zbioru o dane pochodzące ze ZDiUM;
- Utworzenie danych na potrzeby serwisu Infrastruktura techniczna posadowiona na działkach gminnych (dla WNK);
- Wykonanie analiz dostępności zieleni na potrzeby monitorowania realizacji Strategii Wrocław 2030 (dla BSM) oraz dla pojedynczych lokalizacji Parków;
- Przetworzenie danych na potrzeby monitorowania wskaźników Miejskiego programu Adaptacji;
- Wykonanie analiz przestrzennych na potrzeby projektów FOODSHIFT (Ogrody Społeczne) oraz Programu Zazielenienia Wrocławia;

- Opracowanie i cykliczne przetwarzanie danych mapy zasadniczej na potrzeby map podkładowych dla projektów planów miejscowych;
- Wsparcie organizacji wyborów do Rad Osiedli - przetworzenie danych „Geografia Wyborcza", przygotowanie i udostępnienie wyszukiwarki lokali wyborczych;
- Wsparcie sporządzenia przez WWE sprawozdania SG-01 poprzez dostarczenie części informacji oraz weryfikacji informacji przekazywanych przez jednostki miejskie;
- Współpraca przy opracowaniu dokumentacji projektów „System transformacji cyfrowej i procesowej" oraz „Budowa systemu do zarządzania zasobem zieleni miejskiej we Wrocławiu: e-platforma Zieleń we Wrocławiu - etap 1"
- Kompleksowe wsparcie projektów: Osiedla kompletne, Zielony stół, Niebieski stół, Ochrona drzew i rozwój terenów zieleni, Gospodarowanie wodami opadowymi,
- Weryfikacja danych i metodyki analizy Predyspozycji nowych terenów do zabudowy pod kątem dostępności komunikacyjnej dla BZM,
- Udział w przygotowaniu dokumentacji wniosku w ramach programu LIFE - Rs4City dla projektu Adaptacja miasta do zmian klimatu poprzez ograniczenie miejskiej powierzchniowej wyspy ciepła w wyniku racjonalnej przebudowy błękitno-zielonej infrastruktury miasta demonstracyjnego,
- Wsparcie techniczne i analityczne w procesie rozpatrywania wniosków i sporządzania projektu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Wrocławia,
- Kompleksowe wsparcie projektu Strategicznej Mapy Hałasu 2022, w tym przygotowanie i udostępnianie danych, przygotowanie aplikacji mapowej na potrzeby przeglądu i weryfikacji prac wykonawcy przez WSR, BRW, WWE,
- Przygotowanie projektu aplikacji mapowej dotyczącej Dostępu do infrastruktury komunikacyjnej na potrzeby BZM,
- Utworzenie bazy danych na potrzeby międzywydziałowych konsultacji dot. gruntów proponowanych do przejęcia pod rezerwy komunikacyjne od AOW (BRW, BZM, WIM, WWE, ZDIUM i ZZM),
- Opracowanie map tematycznych w formacie PDF do wydruku dla Rad Osiedli, wydziałów UMW,
- Przygotowanie załączników graficznych do projektów uchwał dot. pomnika przyrody oraz użytku ekologicznego dla WSR,
- Udostępnianie danych dla projektu Detekcji satelitarnej zmian w zabudowie dla Departamentu Finansów,
- Współpraca z BSM w zakresie możliwości wykorzystania danych przestrzennych do opracowania Strategii Wrocław 2050,
- Udostępnianie informacji i danych przestrzennych dla innych zadań gminy i dla realizacji zadań publicznych innych jednostek administracji,
- Udział w pracach Zespołu ds. transformacji cyfrowej,
- Opiniowanie i wytyczne do OPZ dla zamówienia „Systemu kontroli opłat za parkowanie" dla ZDiUM,
- Opiniowanie i wytyczne do OPZ dla zamówienia „Inwentaryzacja oświetlenia" dla ZDiUM,
- Wydanie danych do projektu "Analiza kosztów i korzyści związanych z wykorzystaniem autobusów zeroemisyjnych" dla WIM,
- Statystyki i zestawienia dot. liczby mieszkańców, liczby mieszkań, adresów, ulic w osiedlach, dzielnicach m. in. dla WKO, DSS, WZD, WBZ.

PROWADZENIE I ROZWÓJ BAZY MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO I STUDIUM - PRZETWARZANIE DANYCH DO POSTACI OPERACYJNEJ/BAZODANOWEJ, WDRAŻANIE NOWYCH NARZĘDZI DLA STANDARYZACJI MPZP ORAZ NARZĘDZI DLA UDOSTĘPNIANIA TREŚCI MPZP W RÓŻNYCH FORMATACH I RÓŻNYM UŻYTKOWNIKOM

- Aktualizacja stanu rejestru po sesjach planistycznych oraz uzupełnianie bazy planów po wejściu planów w życie, a także prowadzenie bieżącej statystyki planów;

- Aktualizacja informacji o zaskarżonych planach, udostępnianie informacji o zaskarżeniach i wydanych wyrokach w geoportalu oraz weryfikowanie stanu rejestru po zapadnięciu wyroków unieważniających plany w części lub w całości;
- Opracowywanie zestawień statystycznych dla GUS, dla potrzeb własnych raportowania i zarządzania, a także dla mediów i uczelni, obliczanie wskaźnika efektywności procedury planistycznej dla Zintegrowanego Systemu Zarządzania;
- Kalibracja rastrów (przetworzonych załączników graficznych) planów miejscowych i wprowadzanie ich do bazy;
- Wektoryzacja i przetwarzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- Budowa oraz publiczne udostępnienie bazy ustaleń mpzp (aktualizacja bazy danych przeznaczeń terenów ustalonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego);
- Opracowanie i bieżące kodowanie wskaźników wynikających z ustaleń mpzp powierzchnia biologicznie czynna, intensywność zabudowy, wysokość zabudowy, powierzchnia zabudowy, obszar zabudowy;
- Bieżące utrzymanie, aktualizacja i publiczne udostępnianie (www.geoportal. wroclaw.pl/mpzp/) kompleksowej informacji o mpzp, opracowywanych, obowiązujących i archiwalnych, zawierającej wyszukiwarkę planów, szczegółowe i aktualne informacje o planach, odnośniki do ich dokumentów i miejsc publikacji, metadanych, zestawień i statystyk;
- Udostępnianie informacji o mpzp obowiązujących, w opracowaniu oraz archiwalnych w języku angielskim na stronie www.geoportal.wroclaw.pl/en/local_plans;
- Udostępnianie w Intranecie i w Internecie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp) w różnych formatach, publikacja informacji o wyłożeniach planów;
- Administracja aplikacją KAJET (harmonogramowanie prac dla planów miejscowych);
- Utrzymanie i rozwój edytora rysunku mpzp, w tym pomoc techniczna i merytoryczna dla użytkowników edytora,
- Prace analityczne i testowe nad nowa aplikacją dla rejestru mpzp,
- Udział w prekonsultacjach projektu Krajowej Klasyfikacji Przeznaczenia Terenu, konsultacjach społecznych projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- Prace analityczne i koncepcyjne związane z realizacją nowych wymogów dotyczących zbiorów danych przestrzennych w temacie zagospodarowanie przestrzenne,
- Tworzenie danych przestrzennych w postaci pliku gml jako załączników dla uchwał uchwalających plany miejscowe;

ODPORNOŚĆ MIASTA

Tematyka ogólnie pojętej „odporności" będąca obecnie w głównej sferze zainteresowania w dalszym ciągu jest nad wyraz aktualna. Podczas przedłużającej się pandemii jeszcze intensywniej podkreśla się „odporność miasta". Następuje coraz głębsze przewartościowanie wielu aspektów życia, które mają bezpośredni wpływ na kwestie społeczne i gospodarcze. Zmiany szczególnie dotyczą sfery zamieszkiwania, która wiąże się z zaspokajaniem fundamentalnych potrzeb mieszkańców oraz stanowi podstawowy czynnik organizujący i napędzający rozwój miasta.
Zawsze dążeniem człowieka było dobrze mieszkać w sprzyjającym otoczeniu przyrodniczo-krajobrazowym, w środowisku estetycznym, zdrowym i bezpiecznym oraz właściwie nasyconym niezbędnymi usługami. Obecnie nabrało to jeszcze głębszego znaczenia. Rok 2021 r. był kolejnym rokiem zmagania się z pandemią wywołaną przez wirusa Sars-coV 2. Ponowne obostrzenia i restrykcje ograniczające ludzką aktywność i swobodę pokazały, jak okres przymusowej izolacji ludzi wpłynął na kondycję psychiczną społeczeństwa oraz na zmiany w funkcjonowaniu człowieka na gruncie

prywatnym i zawodowym. Sytuacja ta jeszcze dobitniej zwróciła uwagę na aspekt urbanistyczny i architektoniczny. Zweryfikowała myślenie o rozwoju miast i potrzebach jego mieszkańców oraz uwypukliła wiele dotychczasowych wyzwań. Pokazała jak ważny dla człowieka jest mikroklimat wynikający z architektury i jej integracji z zielenią. Z analiz wynika, że pożądane we Wrocławiu stały się nieruchomości zapewniające kontakt z przyrodą - mieszkania z loggiami, tarasami, ogródkami, domy, ogrody działkowe ale także czyste powietrze i dostępność zieleni publicznej w zasięgu krótkiego spaceru.
W związku z tym w dalszym ciągu aktualne pozostały zadania polegające na ograniczaniu antropopresji, czyli wpływu działań człowieka na środowisko, w szczególności poprzez redukcję emisji, oszczędne gospodarowanie dostępnymi zasobami oraz podnoszenie świadomości ekologicznej. Retencjonowanie wód, pozyskiwanie energii z odnawialnych źródeł, pasywna odporność obiektów na niskie i wysokie temperatury, zagospodarowanie zielenią otoczenia budynków czy nasycenia nią przestrzeni publicznych to zabiegi, które sprzyjają zarówno użytkownikom miasta jak i środowisku przyrodniczemu. Wszystkie te kwestie w dużym stopniu wpływają na komfort życia i efektywność człowieka, a także odciskają wyraźne piętno na środowisku przyrodniczym i klimacie.
Tożsamość, równowaga oraz odporność zostały przyjęte jako filary nowego spojrzenia na Wrocław jako miasta innowacyjnego i przygotowanego na stojące przed nim wyzwania przy rozpoczęciu prac nad zmianą Studium i w 2021 roku podczas realizacji prac nad dokumentem pozostały nadal kluczowe w myśleniu o Wrocławiu. Chociaż przyjęte ustalenia kierunkowe oraz kształt polityk zawarte w obecnie obowiązującym Studium są nadal aktualne, niesłabnąca pandemia jedynie potwierdza konieczność reakcji na postępujące przemiany społeczno-gospodarcze oraz zjawiska zachodzące w środowisku przyrodniczym. Transformacja szeroko pojętego modelu życia wpłynęła zasadniczo na zmianę istniejących lub powstanie nowych trendów, które wymagają uwzględnienia w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta.

BIURO STRATEGII MIASTA

KLUCZOWE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ BIURO:

1. *Raport o stanie gminy Wrocław:*
   - koordynacja prac i opracowanie Raportu za rok 2020, współpraca z departamentami i podległymi mu jednostkami, instytucjami, spółkami, przygotowanie materiałów na sesję absolutoryjną dla Prezydenta Jacka Sutryka,
   - prace koncepcyjne Raportu za rok 2021: opracowanie struktury dokumentu, harmonogramu prac, koordynacja wstępnych prac, współpraca z departamentami i podległymi mu jednostkami, instytucjami, spółkami;

2. *Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia*
   - opracowanie strategicznego dokumentu krótkookresowego na rok budżetowy 2022, zawierającego szczegółowe cele rozwoju społeczno-gospodarczego miasta w perspektywie jednorocznej; harmonogram prac, współpraca z departamentami i podległymi mu jednostkami, instytucjami, spółkami,
   - monitoring realizacji zadań zawartych w dokumencie *Założeń* na 2020;

3. Organizacja prac nad nową strategią rozwoju Wrocławia *Strategia 2050*, przyjęcie uchwały nr XLIV/1123/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 września 2021 r. w sprawie trybu prac nad Strategią Rozwoju Wrocławia „Wrocław 2050;

4. Monitoring wdrażania *Strategii Wrocław 2030* – przygotowanie i prowadzenie prac Komitetu Monitorującego *Strategię Wrocław 2030*;

5. Wrocławski Obszar Metropolitalny – działania realizowane w różnych formułach i stowarzyszeniach dolnośląskich samorządów, w takich obszarach tematycznych, jak transport aglomeracyjny, walka ze smogiem, wykorzystanie Odry, mieszkalnictwo,

suburbanizacja, zbieranie i analiza danych oraz sporządzanie opracowań i publikacji danych statystycznych o Wrocławiu i Wrocławskim Obszarze Metropolitalnym.

DZIAŁANIA INNE:

- Działania edukacyjno-informacyjne na temat założeń Strategii Wrocław 2030 (broszury, biuletyn informacyjny);
- Przygotowania i organizacja I seminarium Sztuczna inteligencja – szanse dla Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego – luty 2020 r.;
- Współpraca przy przygotowaniu II seminarium Sztuczna inteligencja dla dobrego życia: medycyna -nauka- biznes – wrzesień 2020 r.;
- Współpraca i wsparcie merytoryczne przy stworzeniu nowej delimitacji obszaru Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych WrOF, zakończone decyzją Komitetu Sterującego ZITWrOF decyzją o rozszerzeniu obszaru o 4 gminy: miasto Oława, gmina Oława, gmina Dobroszyce, Zawonia;
- Nadzór nad opiniowaniem aktów prawnych w celu wypracowania wspólnego stanowiska samorządu terytorialnego w ramach KRWIST/ZMP/UMP – koordynowanie prowadzenia korespondencji;
- Organizacja i wsparcie merytoryczne spotkań z samorządami odnośnie kluczowych inwestycji drogowych w regionie Dolnego Śląska, celem spójnego stanowisko do rządu i Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad;
- Współpraca przy analizie obszarów strategicznych i zadań na rzecz neutralności miasta na rzecz klimatu;
- Przygotowywanie stanowisk pomocniczych - opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin sąsiadujących z Wrocławiem.
- Ewaluacja zadań zawartych w Programie Prezydenta;
- prace koncepcyjne oraz organizacja współpracy w sprawie wypracowania nowej wizji placu Społecznego;
- Współpraca merytoryczna dot. Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2016-2020;
- Udział w pracach stałego zespołu Centrów Aktywności Lokalnej;
- Udział w warsztatach *„Building a safer and more resilient Wrocław in the nextnormal"* – próba wypracowania ustrukturyzowane podejście do zwiększenia odporności budżetu miejskiego;
- Prace koncepcyjne dotyczące rozwoju lokalnych ryneczków osiedlowych.

BIURO ROZWOJU ORGANIZACJI

Zadania realizowane przez Biuro Rozwoju Organizacji w 2021 roku związane były przede wszystkim z przeprowadzeniem analiz i wyznaczeniem priorytetowych kierunków działania Miasta w dwóch obszarach rozwoju: przygotowania UMW do transformacji procesowej i cyfrowej oraz transformacji w kierunku gospodarki cyrkularnej.

I. OBSZAR ROZWOJU: TRANSFORMACJA PROCESOWA I CYFROWA

Jednym z kluczowych zadań w 2021 r. było wypracowanie kierunków działań UMW koniecznych do transformacji cyfrowej i procesowej oraz ich zintegrowanie w całej organizacji. Spośród merytorycznych obszarów transformacji skierowanych do optymalizacji procesów poprzez zastosowanie nowych technologii w 2021 r. znalazły się:
- architektura i budownictwo, ze względu na wymogi legislacyjne i dostępność cyfrową usług,
- zarządzanie zasobem komunalnym, ze względu na konieczność optymalizacji i poprawy efektywności zarządczej i operacyjnej,
- e-usługi wraz z Katalogiem Usług.

1. Koordynacja i integracja zadań UMW i JO w obszarze transformacji cyfrowej i procesowej – wypracowanie e-narzędzi stanowiących fundament procesu

1.1. Zespół ds. transformacji cyfrowej Wrocławia

Zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia nr 2936/20 z dn. 30 kwietnia 2020 r. powołującym Zespół ds. transformacji cyfrowej Wrocławia prowadzono obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu. Podstawowym celem funkcjonowania Zespołu jest wypracowanie spójnej wizji Wrocławia w obszarze transformacji cyfrowej. Do zadań Zespołu należy w pierwszej kolejności opiniowanie wszelkich inicjatyw podejmowanych przez komórki organizacyjne UMW w ramach realizowanych zadań z zakresu transformacji cyfrowej oraz identyfikacja i analiza obszarów, które powinny zostać objęte transformacją cyfrową oraz nadanie im odpowiednich priorytetów. Zespół pełni funkcje inicjujące i rekomendacyjne we wszelkich sprawach dotyczących wypracowania strategicznych priorytetów transformacji cyfrowej dla Miasta.
W 2021 r. przedmiotem spotkań Zespołu były następujące zagadnienia:

- projekty proponowane do realizacji w ramach programu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WrOF) wraz z zagadnieniami finansowymi,
- projekty zgłoszone do Marszałka Województwa w ramach Krajowego Programu Odbudowy,
- aplikacja do krajowej preselekcji EDIH,
- projekt Zintegrowanej Platformy Zarządzania JST w ramach POPC,
- informacje o Krajowym Programie Odbudowy,
- projekt Programu Transformacji Cyfrowej,
- harmonogram dalszych prac nad Programem Transformacji Cyfrowej,
- działania z obszaru cyberbezpieczeństwa,
- projekty cyfrowe zgłoszone do realizacji przez Departamenty,
- metodologia analizy zgłoszonych projektów,
- rekomendacja projektów do realizacji w pierwszym etapie,
- harmonogram dalszego postępowania i planowane działania w obszarze transformacji cyfrowej,
- inne tematy zgłaszane w ramach prac Zespołu – m.in. ankieta potrzeby cyfryzacyjnych we WrOM.

1.2. Program Transformacji Cyfrowej

Zakończono prace nad opracowaniem „Programu transformacji cyfrowej Urzędu Miejskiego Wrocławia i miejskich jednostek organizacyjnych na lata 2021-2027”. Dokument Zarządzeniem nr 5295/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 maja 2021 r. przyjęto do realizacji.
Celem opracowania Programu było nakreślenie ram działania w procesie transformacji cyfrowej na podstawie analizy społecznych i technologicznych mega trendów, dokumentów i programów strategicznych oraz diagnozy obszarów kluczowych. W programie wskazano obszary transformacji cyfrowej, jej wartości i zasady oraz cele strategiczne i kluczowe działania.
W oparciu o powyższy Program Dyrektorzy Departamentów Urzędu Miejskiego przesłali do Zespołu ds. transformacji cyfrowej propozycje projektów cyfryzacyjnych celem ich zaopiniowania. Do Zespołu wpłynęło 17 projektów, które zostały przeanalizowane i ocenione. Sześć z nich uznano za priorytetowe i uzyskały rekomendacje Zespołu do dalszego procedowania:

- System zarządzania nieruchomościami pozostającymi w zarządzie Gminy Wrocław,
- Rozbudowa i dalsze funkcjonowanie Zintegrowanej Platformy Zarządzania JST,
- System elektronicznego uzgadniania lokalizacji ogródków gastronomicznych,
- Wdrożenie elektronicznych wywiadów środowiskowych,
- System do zarządzania zasobem zieleni miejskiej we Wrocławiu – Zielone Inwestycje,

- System aplikacji mobilnych i paneli zarządzania usługami społecznymi, Etap I.

1.3. Modelowanie, mapowanie i optymalizacja procesów

Podjęto realizację pierwszego etapu wprowadzenia programu procesowej i cyfrowej transformacji Urzędu. Określono procesy, których doskonalenie i usprawnianie uznano za najbardziej priorytetowe. Wskazano łącznie 15 takich procesów. Wszystkie one zostały opisane i przygotowano ich mapy procesowe, a dla części procesów przygotowano także ich wstępną optymalizację. Ponadto przeprowadzono optymalizację procesów w obszarze wymiany źródeł ogrzewania w mieszkaniowym zasobie komunalnym.

1.4. Modelowanie, mapowanie i optymalizacja procesów na styku

Przeprowadzono analizę procesów wraz z ich modelowaniem opisujących integrację planowanego Systemu Wsparcia Obsługi Spraw z EZD (system Elektronicznego Obiegu Dokumentów).

1.5. Szkolenia

Z uwagi na przyjęty „Program transformacji cyfrowej" i konieczność modelowania procesów oraz w związku z wpłynięciem do Zespołu ds. transformacji cyfrowej Wrocławia projektów cyfryzacyjnych zorganizowano szkolenia z modelowania procesów mające na celu wprowadzenie grupy koordynatorów w zagadnienia zarządzania procesowego, podstaw modelowania procesów na poziomie opisowym i analitycznym, tworzenia diagramów modelu systemów. Przeszkoleni koordynatorzy będą mieli czuwać nad modelowaniem procesów w swoich jednostkach organizacyjnych.

1.6. Współpraca z ZZK i WM – wymiana źródeł ogrzewania

Uczestniczono w procesie wymiany źródeł ogrzewania w mieszkaniowym zasobie komunalnym w zakresie budowy struktury raportów zbiorczych umożliwiających szybką analizę porównawczą w zestawieniu: przyjętych wniosków o wydanie warunków, wydanych warunków, zatwierdzonych projektów technicznych, wydanych zgód na wymianę. Analiza w ten sposób zestawionych danych pozwala na ustalenie w procesie wąskich gardeł i odpowiednie reagowanie naprawcze. Ponadto przygotowano projekt kart kontaktu z najemcami w procesie wymiany pieców. Karta została przygotowana w formie ankiety, na której zaznaczając checkboxy pozyskiwało się informacje o stanie zaawansowania prac konkretnego najemcy. Analiza ankiet pozwoliłaby na ustalenie przyczyn zatrzymania lub spowolnienia procesu wymiany pieca i podjęcia stosownych kroków umożliwiających usprawnienie procesu.

2. Optymalizacja procesów poprzez zastosowanie nowych technologii

2.1. Poziom klienta – front-office

2.1.1. Katalog Usług

W ramach prac nad tworzeniem Katalogu Usług zewidencjonowano usługi Urzędu Miejskiego Wrocławia świadczone na rzecz mieszkańców i określono dla każdej z nich poziom dojrzałości cyfrowej. Wskazaniem do realizacji zlecono spółce ARAW S.A. przygotowanie strony internetowej katalogu usług zintegrowanego z e–usługami świadczonymi przez Urząd Miejski Wrocławia, skatalogowanie usług w ramach serwisu specjalnego oraz prace graficzne i informatyczne w zakresie rozwoju strony. Przygotowano projekt schematu opisu usług, który ma za zadanie zwiększyć czytelność informacji i wprowadzić jednolity standard struktury opisu wszystkich świadczonych usług. Zakończono I etap realizacji zadania.

2.1.2. Badanie satysfakcji klienta

Z uwagi na to, że jednym z najważniejszych aspektów wpływających na rozwój organizacji jest opinia klienta i satysfakcja z otrzymywanych usług, koniecznym jest pozyskanie narzędzi umożliwiających budowanie długotrwałej relacji z odbiorcami usług. Podstawowym narzędziem pozwalającym realizowanie powyższego założenia jest system badania opinii i satysfakcji. W tym celu podjęto działania w zakresie badania rynku pod kątem nowoczesnych rozwiązań informatycznych pozwalających na systematyczne badanie satysfakcji klienta oraz analizę zebranych informacji. Jednym z rozwiązań oferowanym na rynku jest pozyskiwanie opinii klienta dzięki kioskom ankietowym. Narzędzie to pozwala mierzyć poziom zadowolenia i pro aktywnie reagować na zgłaszane uwagi. Tablety umieszczone na standach lub przy okienkach obsługujących klientów są łatwe do instalacji i pozwalają na personalizację wyświetlanych komunikatów. System informatyczny zbierający dane z tabletów zawiera kreator ankiet, możliwość analizy danych w czasie rzeczywistym oraz budowania ankiet zawierających pytania warunkowe. Analiza wykazała, że sieć kiosków ankietowych rozmieszczona w siedzibach Urzędu Miejskiego Wrocławia, w których obsługiwani są klienci, jest relatywnie prostym i niedrogim rozwiązaniem możliwości badania satysfakcji klienta pozwalającym na szybki i zautomatyzowany sposób zbierania feedbacku.

2.2. Poziom organizacji – back-office

2.2.1. System transformacji cyfrowej i procesowej w Departamencie Strategii i Rozwoju Miasta Urzędu Miejskiego Wrocławia

Wskazanie obszaru: Wiceprezydent Wrocławia, Departament Strategii Miasta
Diagnoza: zmiany legislacyjne, oczekiwania klientów
Beneficjent: Urząd Miejski Wrocławia, Wydziała Architektury i Budownictwa, Biuro Rozwoju Organizacji
Źródło finansowania: ZIT, wartość projektu: 8 703 145,00 PLN, wartość dofinansowania: 7 397 673,25 PLN

Zainicjowano oraz we współpracy z CUI i WAB przygotowano wniosek o dofinansowanie unijne projektu „System transformacji cyfrowej i procesowej w Departamencie Strategii i Rozwoju Miasta Urzędu Miejskiego Wrocławia" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – Oś priorytetowa nr 2 „Technologie informacyjno-komunikacyjne", Działanie nr 2.1. „E-usługi publiczne" Poddziałanie nr 2.1.2 „E –usługi publiczne – ZIT WROF".
Złożony wniosek przeszedł pomyślnie weryfikację merytoryczną oraz formalną i w dniu 30 września 2021 r. podpisana została umowa o dofinansowanie.
Celem głównym projektu jest podniesienie jakości usług świadczonych przez UMW, w zakresie zadań realizowanych przez WAB, poprzez stworzenie możliwości załatwiania spraw drogą elektroniczną. Projekt zakłada budowę zintegrowanego rozwiązania, które pozwoli na automatyzację pracy, uruchomienie 13 e-usług dla klientów Wydziału Architektury i Budownictwa (WAB) oraz na ciągłe doskonalenie i optymalizację procesów realizowanych w UMW. Projekt zakłada uruchomienie trzech zintegrowanych systemów:

- System Wsparcia Obsługi Spraw,
- System Zarządzania Procesami wraz z Katalogiem Usług,
- Hurtownia Danych z narzędziem raportowo-analitycznym.

Dotychczas w ramach projektu przygotowano i ogłoszono (lider zadania: Centrum Usług Informatycznych) postępowanie przetargowe na dostarczenie, wdrożenie oraz utrzymanie trzech zintegrowanych systemów tj.: Systemu Wsparcia Obsługi Spraw (SWOS), Systemu Zarządzania Procesami wraz z Katalogiem Usług (SZP) oraz Hurtowni Danych wraz z powiązanym narzędziem raportowo-analitycznym (System HD). Zrealizowano również tablicę informacyjno-pamiątkową dla projektu, która została umieszczona

w budynku Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1/8 (lider zadania: Wydział Promocji Miasta i Turystyki).

2.2.2. Zintegrowana Platforma Zarządzania JST – projekt pilotażowy

Wskazanie obszaru: Wiceprezydent Wrocławia
Diagnoza: efektywność zarządcza; podniesienie jakości świadczonych usług
Beneficjent: Urząd Miejski Wrocławia, kadra zarządzająca organizacji, ZDIUM, WWE, WSR
Źródło finansowania: POPC, wartość projektu: 21 mln PLN, wysokość dofinansowania wynosi: 17 772 300,00 PLN.

Przy współpracy z CUI opracowano i złożono do Ministra Cyfryzacji w ramach naboru pozakonkursowego fiszkę projektową „Zintegrowana Platforma Zarządzania JST – projekt pilotażowy" w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, II oś priorytetowa – E-administracja i otwarty rząd, Działanie 2.4 Tworzenie usług i aplikacji wykorzystujących e-usługi publiczne i informacje sektora publicznego, Cel szczegółowy 4. Cyfrowa dostępność i użyteczność informacji sektora publicznego. Dokumentacja projektowa uzyskała akceptację Ministra i została skierowana do realizacji.
Pilotażowy projekt wdrożenia Zintegrowanej Platformy Zarządzania JST jest odpowiedzią na potrzebę kompleksowego rozwiązywania problemów w zarządzaniu miastem. W założeniu podstawowym platforma ma zarządzać, integrować i agregować dane udostępniając produkty, które dotąd bez integracji były trudne do pozyskania i efektywnego zarządzania nimi. Koncepcja opiera się na idei systemu podsystemów (System of Systems) i zakłada możliwość zarządzania i optymalizacji funkcjonowania systemów miejskich poprzez ich sprzężenie i integrację w ramach jednego środowiska. Celem projektu jest stworzenie platformy integracyjnej dla systemów miejskich. Projekt pozwoli zintegrować istniejące podsystemy oraz dzięki integracji uruchomić nowe e-sługi, a uruchomienie platformy umożliwi tworzenie w przyszłości nowych aplikacji, które będą mogły korzystać z różnorodnych udostępnionych usług i źródeł danych. Aplikacje i systemy multidomenowe wytworzone po wdrożeniu projektu dostarczą funkcjonalności, które są nieosiągalne z poziomu pojedynczych systemów miejskich. Projekt przewiduje zakup usługi sieci szerokopasmowej umożliwiającej realizację projektu. Zintegrowana infrastruktura informacyjno-komunikacyjna zasilająca platformę na obszarze miasta zakłada wykorzystanie istniejącej infrastruktury oraz zasobów danych (m.in. z systemu ITS i monitoringu miasta, infrastruktury IoT, istniejących aplikacji mobilnych, firm zewnętrznych) oraz budowę nowej infrastruktury i nowych rozwiązań IT (m.in. rozbudowa systemu ITS, czujniki IoT, kamery, etc.). Po zakończeniu okresu pilotażowego ta sama Platforma, zasilona odpowiednim strumieniem danych, będzie wykorzystywana do zarządzania i oferowania e-usług w innych obszarach funkcjonowania miasta.
Na etapie pilotażu zostanie uruchomiona Zintegrowana Platforma Zarządzania JST wraz z modułami składającymi się na:

- Elektroniczny system zarządzania drogą;
- Elektroniczny system monitoringu bieżącego zużycia mediów w poszczególnych obiektach;
- Elektroniczny system automatyzacji i usprawnienia prowadzonych spraw i postępowań w wybranych obszarach funkcjonowania miasta;
- Cyberbezpieczeństwo.

2.2.3. Zintegrowany system zarządzania nieruchomościami pozostającymi w zarządzie Gminy Wrocław

Wskazanie obszaru: Departament Nieruchomości i Eksploatacji
Diagnoza: efektywność zarządcza, podniesienie efektywności pracy; podniesienie jakości świadczonych usług; implementacja zmieniających się przepisów; zmniejszenie kosztów zarządu nieruchomościami, stworzenie nowych e-usług

Beneficjent: Urząd Miejski Wrocławia, Departament Nieruchomości i Eksploatacji, Zarząd Zasobu Komunalnego, Wrocławskie Mieszkania
Źródło finansowania: planowany do finansowania z przyszłego ZIT-u

Przeprowadzono wstępną analizę dojrzałości cyfrowej zarządców gminnego zasobu lokalowego (Zarząd Zasobu Komunalnego – jednostka budżetowa oraz Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.) oraz sposobu wykorzystania nowych technologii. Wstępna diagnoza wykazała konieczność podjęcia niezbędnych kroków zmierzających do uspójnienia baz danych i katalogu usług obu zarządców, stworzenia wspólnych słowników pod względem technologicznym, przyjęcia jednakowej polityki zarządzania.
Podjęto działania w kierunku rozeznania rynku pod kątem pozyskania nowego narzędzia informatycznego, które mogłoby zapewnić kompleksowe rozwiązanie w zakresie zarządzania zasobem. Rozpoznano systemy jakie wprowadziły inne gminy o podobnym zasobie lokalowym, np. Warszawa, Gdańsk. W wyniku analizy zgromadzonych materiałów i informacji opracowano dwa możliwe modele postępowania:

- pierwszy zakłada zakup gotowego systemu, który w sposób kompleksowy zapewni wsparcie w obszarze zarządzania nieruchomościami, pozwoli wprowadzić jednolite standardy dla obu zarządców, a ponadto umożliwi integrację z innymi systemami dziedzinowymi funkcjonującymi w organizacji;
- drugie rozwiązanie zakłada samodzielne budowanie systemu, które byłoby tworzone pod indywidualne potrzeby zarządców, a co najważniejsze swoim działaniem obejmowałoby wszystkich uczestników biorących udział w procesie zarządzania nieruchomościami. Modułowa struktura systemu pozwoliłaby na dołączanie do niego kolejnych obszarów organizacji i umożliwiłaby integrację z już istniejącymi systemami dziedzinowymi. Taki model postępowania obrany został przez Urząd m.st. Warszawy. Możliwości systemu zostały zaprezentowane na spotkaniu w siedzibie Dzielnicy Praga–Południe.

W celu wypracowania właściwej ścieżki postępowania, z inicjatywy Biura Rozwoju Organizacji, podjęto działa w kierunku powołania zespołu roboczego, którego zadaniem będzie przede wszystkim opracowanie jednolitych standardów i funkcjonalności zintegrowanego systemu zarządzania nieruchomościami pozostającymi w zarządzie Gminy Wrocław. W skład zespołu wejdą przedstawiciele: Wrocławskich Mieszkań, Zarządu Zasobu Komunalnego, Wydziału Nieruchomości Skarbu Państwa, Biura Nadzoru Komunalnego, Centrum Usług Informatycznych, Biura Rozwoju Organizacji, Wydziału Nieruchomości Komunalnych, Wydziału Lokali Mieszkalnych, Zarządu Zieleni Miejskiej, Wydziału Podatków i Opłat, Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości, Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu.

3. Działania wspierające transformację cyfrową poza organizacją

3.1. Europejski HUB Innowacji Cyfrowej Administracji Publicznej „Model transformacji cyfrowej administracji publicznej na poziomie jednostek samorządów terytorialnych”

Zainicjowano oraz we współpracy z Wrocławskim Parkiem Technologicznym oraz Politechniką Wrocławską przygotowano aplikację do konkursu mającego na celu wyłonienie polskich kandydatów na Europejskie Huby Innowacji Cyfrowych. Koordynowano prace nad aplikacją w części dotyczącej jednostek samorządów terytorialnych.
W ogłoszonej przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii krajowej preselekcji, mającej na celu wyłonienie polskich kandydatów na Europejskie Huby Innowacji Cyfrowych, wpłynęło 40 aplikacji. Z 25 wybranych kandydatów wrocławski projekt zajął 5 miejsce pod względem liczby punktów i aktualnie oczekuje na decyzję Komisji Europejskiej. W Polsce ma powstać od 8 do 16 EDIH-ów.
Lista 25 aplikacji kandydatów na regionalne i specjalistyczne EDIH:

1. Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
2. Sieć Badawcza Łukasiewicz - Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów PIAP
3. Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.

4. Fundacja Digital Knowledge Observatory
5. Wrocławski Park Technologiczny S.A.
6. Gmina Kielce/Kielecki Park Technologiczny
7. Krakowski Park Technologiczny sp. z o.o.
8. Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.
9. Instytut Chemii Bioorganicznej PAN – Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe (EDIH specjalizacyjny)
10. Smart Secure Networks Sp z o.o.
11. Centrum Projektów Polska Cyfrowa
12. Instytut Chemii Bioorganicznej PAN - Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe (EDIH regionalny)
13. Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki
14. Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna Sp. z o.o.
15. Fundacja Progress and Business
16. Fundacja Klaster LifeScience Kraków
17. Stowarzyszenie Instytut Kościuszki
18. Centrum Promocji Innowacji i Rozwoju
19. ALNEA Sp. z o.o.
20. Polska Platforma Technologiczna Fotoniki
21. Centrum Gospodarki i Finansów Cyfrowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
22. Fundacja na rzecz wspierania rozwoju technologii Human Cloud
23. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy (IUNG - PIB)
24. Fundacja Rozwoju Lubelszczyzny
25. Lucet Capital Sp. z o.o.

Celem ustanowionego przez Unię Europejską na lata 2021-2027 programu Cyfrowa Europa (*Digital Europe Programme*) jest rozbudowa cyfrowej infrastruktury technicznej, jak również zwiększenie w państwach członkowskich poziomu wykorzystania cyfrowych technologii przez administrację publiczną oraz sektor prywatny, a w szczególności przez małych i średnich przedsiębiorców (MŚP). Transformacja cyfrowa to jeden z najważniejszych trendów technologicznych, przed którymi stoją w chwili obecnej organizacje na całym świecie. Takie wyzwanie stoi również przed administracją publiczną i jednostkami samorządu terytorialnego (JST), przy czym specyfika tych wyzwań okazuje się być bardziej złożona i wymaga dogłębnej analizy strumieni danych, analizy tworzonych i funkcjonujących baz danych, a także całego obszaru funkcjonowania procesów biznesowych w tychże jednostkach.

3.2. Działania w obszarze transformacji cyfrowej we WrOM

Na prośbę Zespołu ds. transformacji cyfrowej Wrocławia, na potrzeby Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, opracowano ankietę „Ankieta potrzeb informatycznych oraz poziomu zaawansowania technologii cyfrowych w JST". Ankieta realizowana jest w celu zdiagnozowania potrzeb w obszarze transformacji cyfrowej gmin w obszarze WrOM. Ankieta została udostępniona 23 gminom. Przeprowadzona analiza informacji w ankiecie zostanie przedstawiona gminom i posłuży do identyfikacji wspólnych obszarów transformacji cyfrowej.

3.3. Rządowy Fundusz Polski Ład – propozycje programowe dla Dolnego Śląska – „Dolnośląski Ład".

Opracowało i złożono 7 fiszek projektowych w dwóch obszarach:

- cyfryzacji: „Poprawa jakości i dostępności usług publicznych poprzez ich integrację oraz cyfryzację" obejmujący swoim zakresem 11 projektów dziedzinowych z najważniejszych rozwojowych obszarów merytorycznych wskazanych w „Programie

transformacji cyfrowej Urzędu Miejskiego Wrocławia i miejskich jednostek organizacyjnych na lata 2021-2027";

- Gospodarki Obiegu Zamkniętego:
  - Budowa Centrum Przetwarzania Odpadów Wielkogabarytowych wraz z punktem napraw drugiego użycia produktów;
  - Dolnośląskie Centrum GOZ;
  - Optymalizacja systemu gospodarki odpadami w zakresie odbioru odpadów komunalnych na terenie gminy Wrocław;
  - Rozbudowa Zakładu Biologicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZBUOK) przy ul. Janowskiej 51 we Wrocławiu wraz z budową systemu komunikacji z mieszkańcem;
  - Rozbudowa sieci EkoPunktów (Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych – PSZOK) wraz z wyposażeniem w punkty napraw i ponownego użycia produktów oraz modernizacja istniejących EkoPunktów;
  - Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej będącej w zarządzie Gminy.

3.4. Centralna Platforma Zarządzenia Miastem – konsultacje rynkowe

Na zaproszenie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów gościnnie wzięto udział w konsultacjach rynkowych. Centralna Platforma Zarządzania Miastem to projekt zaplanowany w Krajowym Planie Odbudowy pod patronatem sekretarza stanu Adama Andruszkiewicza. Celem projektu jest przede wszystkim wsparcie samorządów w odbudowaniu lokalnych gospodarek oraz skierowanie ich na ścieżkę cyfrowego i zrównoważonego rozwoju poprzez:

- zbudowanie i wdrożenie centralnej platformy do zarządzania zadaniami samorządów o funkcjonalności centralnego repozytorium aplikacji, wytycznych i najlepszych praktyk w postaci biblioteki gotowych rozwiązań opartych na technologii Internetu Rzeczy (IoT) i Sztucznej Inteligencji (AI), które mogą być wielokrotnie wykorzystywane z uwzględnieniem lokalnej specyfiki,
- rozszerzenie możliwości stron internetowych urzędów za pomocą rozwiązań centralnych o procedowanie drogą elektroniczną usług dla mieszkańców, w tym ich personalizację (np. rozsyłanie informacji o wysokości podatku od nieruchomości, ułatwienie płatności, składanie deklaracji odpadowych, uzyskiwanie uzgodnień i pozwoleń, składanie wniosków o dostęp do informacji publicznej itp.),
- cyfrowe centralne bazy danych na temat infrastruktury i zasobów (np. projekty organizacji ruchu, położenie pojazdów transportu publicznego, sieci przesyłowych i pomp wody, stanu wałów przeciwpowodziowych itp.), w tym wytworzenie narzędzi analityki pozyskanych w trakcie realizacji projektów konkursowych danych do ponownego wykorzystania,
- ogłoszenie konkursów dla samorządów, które w przetargowej procedurze będą finansować dedykowane rozwiązania z obszarów zarządzania zadaniami samorządów.

Konsultacje rynkowe odbywały się na przełomie czerwca i lipca 2021 r. i wzięło w nich udział 30 firm.

3.5. Udział w przesłuchaniach projektów Programów Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 oraz przygotowanie uwag

Na przełomie maja, czerwca i lipca wzięto udział w prowadzonych przez stronę rządową wysłuchaniach dla następujących projektów dokumentów:

- Umowy Partnerstwa
- Program Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC)
- Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027
- Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)
- Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko na lata 2021-2027 (FENIKS)
- Koncepcja Rozwoju Kraju 2050

oraz złożono uwagi.

3.6. Konferencje i webinary

Uczestniczono w 7 konferencjach i webinarach:

- Szczyt Cyfrowy ONZ
- Webinarium Selectivv: Nowoczesne miasto = nowe technologie
- Konferencja The future is data
- Eco-Miasto 2021
- City Data Forum
- Europa. Horyzont możliwości
- III Forum Cyfrowej Administracji Publicznej (FCAP)
- 21. Forum Energii i Recyklingu
- 25. Międzynarodowym Kongresie Ochrony Środowiska

II. OBSZAR ROZWOJU: GOSPODARKA OBIEGU ZAMKNIĘTEGO

W ramach działalności Pełnomocnika wykonywane były czynności związane z inicjowaniem i koordynacją działań podejmowanych w ramach Urzędu Miejskiego Wrocławia związanych z realizacją założeń gospodarki cyrkularnej na terenie Miasta. Koordynowano prace jednostek odpowiedzialnych za realizację zadań wynikających z przyjętych celów gospodarki cyrkularnej oraz nadzorowano planowanie inwestycji oraz realizację projektów wspierających transformację ku gospodarce o obiegu zamkniętym.

W obszarze transformacji w kierunku gospodarki obiegu zamkniętego w 2021 r. realizowane były działania związane z podnoszeniem efektywności energetycznej i gospodarki odpadami.

1. Podnoszenie efektywności energetycznej

W ramach obszaru zostały wykonane następujące czynności i dokumenty:

- Przeprowadzono audyty efektywności energetycznej oraz wykonano dokumentację przetargową pięciu obiektów miejskich oraz audyt dla oświetlenia ulicznego.
- Koordynowane były prace w zakresie wykonania audytu efektywności energetycznej dla wszystkich obiektów w spółce Spartan.
- Koordynowane były prace w zakresie wykonania realizacji instalacji fotowoltaicznych na trzech obiektach spółki Spartan.
- Wykonano analizę w zakresie podniesienia efektywności energetycznej dla spółki Ekosystem.
- Koordynowane były prace w zakresie wykonania audytu efektywności energetycznej dla wszystkich obiektów w spółce Ekosystem.
- Koordynowane były prace w zakresie przygotowania i uruchomienia postępowania przetargowego na podnoszenie efektywności energetycznej w budynkach spółki Ekosystem.
- Koordynowane były prace w zakresie wykonania audytu efektywności energetycznej dla wszystkich obwodów oświetleniowych (4260 opraw oświetleniowych) będących własnością Gminy Wrocław zarządzanych przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta.
- Koordynowane były prace w zakresie przygotowania i uruchomienia postępowania przetargowego na wymianę 4260 opraw oświetleniowych będących własnością Gminy Wrocław zarządzanych przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta.
- Koordynowane były prace w zakresie wykonania audytu efektywności energetycznej dla trzech obiektów w Wrocławskim Zespole Żłobków.
- Opracowano fiszkę zgłoszeniową dla przedsięwzięcia związanego z poprawą efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej Gminy Wrocław, niezbędną do analizy zapotrzebowania realizacji projektów EFRR na potrzeby przygotowania RPO WD 2021-2027.
- Opracowano projekt programu obejmujący realizację projektów w zakresie podniesienia efektywności energetycznej dla 50 budynków użyteczności publicznej. Wraz z Departamentem Edukacji, Wrocławskim Zespołem Żłobków oraz spółkami Spartan i Ekosystem określono zakres rzeczowy dla programu i wytypowano 50 budynków, które mają zostać tym programem objęte.
- Zweryfikowano możliwości budowy instalacji fotowoltaicznej dla budynku Straży Miejskiej przy ul. Na Grobli.

2. Gospodarka odpadami

W ramach tego obszaru zostały wykonane następujące czynności:

- Koordynowano działania w obszarze gospodarowania odpadami w zakresie planowania budowy instalacji biogazowi.
- Koordynowano działania związane z wykonaniem przez spółkę Ekosystem koncepcji zagospodarowania terenu dla planowanych dwóch nowych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) na terenie Wrocławia.
- Koordynowano działania związane z wykonaniem przez spółkę Ekosystem badań opinii publicznej w zakresie funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie Wrocławia.
- Koordynowane były prace w zakresie przygotowania i uruchomienia postępowania przetargowego na budowę Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych we Wrocławiu przy ul. Szwajcarskiej.
- Koordynowane były prace w zakresie budowy Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych we Wrocławiu przy ul. Szwajcarskiej.
- Koordynowane były działania w zakresie przygotowania wstępnych konsultacji rynkowych na wykorzystanie potencjału nieczynnych składowisk komunalnych do produkcji energii elektrycznej i ciepła.
- Koordynowane były działania w zakresie przygotowania koncepcji modernizacji istniejących Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych we Wrocławiu przy ul. Michalczyka i Janowskiej.

OCHRONA ZABYTKÓW

W 2021 r. zaplanowano na wydatki przeznaczone na ochronę zabytków 6,9 mln zł. Były to dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty remontowo-budowlane zabytkowych kamienic, obiektów sakralnych oraz świeckich, ruchomych i nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, położonych na terenie Wrocławia. Dotacje przyznano na podstawie uchwały nr LIV/3242/06 z późniejszymi zmianami Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przyjęcia zasad i trybu udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków położonym na terenie Gminy Wrocław. Na podstawie uchwały nr LIV/3242/06 z późniejszymi zmianami Rady Miejskiej Wrocławia przeprowadzono remonty pięciu kamienic za kwotę 3 664 161,20 zł. Wykonano prace konserwatorsko-budowlane w nieruchomościach:

- ul. Hugona Kołłątaja 9/10 – elewacja tylna,
- ul. Hugona Kołłątaja 11/12 – elewacja frontowa i szczytowa,
- ul. Hugona Kołłątaja 32 – sień i klatka schodowa,
- ul. Piastowska 21 – dach, elewacja i strop piwniczny,
- ul. Piastowska 29 – dach, elewacja i strop piwniczny.

Kwoty dotacji do remontów kamienic wpisanych do rejestru zabytków w latach 2017−2021

Rok	**Kwota dotacji [zł]**	**Liczba kamienic**
2017	1 651 887	9
2018	2 479 809	11
2019	2 600 072	10
2020	3 172 797	9
2021	3 664 162	5

W 2021 r. zrealizowano zadanie publiczne z zakresu ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego polegające na prowadzeniu prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót remontowo-budowlanych obiektów sakralnych oraz świeckich, ruchomych i nieruchomych, zabytków techniki wpisanych do rejestru zabytków, położonych na terenie Wrocławia. Wykorzystano 2 430 340 zł, dofinansowano 13 obiektów dla 13

organizacji pozarządowych. Wykonano między innymi następujące prace konserwatorsko-budowlane:

- w zespole budynków Zgromadzenia Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej przy pl. Nankiera – zakończony został kompleksowy remont wirydarza A,
- prace konserwatorskie wnętrza katedry pw. św. Jana Chrzciciela we Wrocławiu,
- ratunkowe prace w kaplicy bł. Czesława w kościele św. Wojciecha,
- zakończenie remontu organów w kościele pw. św. Anny we Wrocławiu – Pracze Odrzańskie,
- kontynuacja prac rewitalizacyjnych na terenie Fortu Wrocław nr 9 we Wrocławiu – Fundacja Inicjatyw Społecznych i Kulturalnych „Jedynka".

Kwoty dotacji do prac konserwatorskich i remontowych obiektów sakralnych, świeckich wpisanych do rejestru zabytków w latach 2017−2021

Rok	**Kwota dotacji [zł]**
2017	7 734 095
2018	6 315 840
2019	5 168 404
2020	3 435 943
2021	2 430 340

W ciągu 2021 r. wydano 1361 decyzji konserwatorskich. Dla porównania w roku ubiegłym było ich 1442.

ARCHITEKTURA I BUDOWNICTWO

ZADANIA PODEJMOWANE PRZEZ DYREKTORA WYDZIAŁU I KOORDYNATORA DS. PLASTYCZNEGO WYSTROJU MIASTA:

1. Przygotowanie **konkursu „Piękny Wrocław"** – XXX i XXXI edycji konkursu na najlepszą realizację architektoniczną w roku 2019 i 2020.

2. Opiniowanie projektów zagospodarowania miejskich przestrzeni publicznych oraz konsultacje wykonawcze pod względem elementów małej architektury, nawierzchni, zieleni, oświetlenia:

3. Porządkowanie i podnoszenie jakości miejskich przestrzeni publicznych:

a) sporządzanie wytycznych i opiniowanie projektów zagospodarowania miejskich przestrzeni publicznych oraz konsultacje wykonawcze pod względem elementów małej architektury, nawierzchni, zieleni, oświetlenia dla budowy ulic miejskich, a w szczególności w ramach:
   - zadania nr 02090 Budowa Alei Wielkiej Wyspy we Wrocławiu,
   - tymczasowego zagospodarowania odcinka Promenady Krzyckiej: Bardzka–Ziębicka-Gazowa,
   - zagospodarowania terenu przy ul. Śrubowej,
   - organizowanych przez Gminę miejsc pod rekreację/plaże miejskie i food trucki;

b) opiniowanie plastyczne elementów zagospodarowania przestrzeni publicznej w tym:
   - murali,
   - szyldów na elewacjach budynków,
   - nośników reklamowych,
   - małych obiektów budowlanych t.j. kioski, pawilony,
   - ogródków gastronomicznych,
   - obiektów przestrzennych ustawianych w ramach wydarzeń społeczno-kulturalnych na terenie miasta,
   - czasowych działań artystycznych,
   - ocena pod względem estetycznym projektów WBO,
   - prace nad nowelizacją Katalogu mebli miejskich (ZDiUM),
   - opracowanie dobrych praktyk z zakresu estetyki dla paczkomatów,

4. Praca nad przygotowaniem uchwały krajobrazowej dla miasta

- przygotowanie i wyłożenie uchwały krajobrazowej 16 kwietnia – 24 maja 2021 r.
- udział w konsultacjach związanych w wyłożeniem uchwały krajobrazowej poprzez:
  - E-DEBATA O uchwale krajobrazowej (https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jaka-bedzie-uchwala-krajobrazowa-e-spotkania) z udziałem Piotra Fokczyńskiego (Dyrektor Wydziału Architektury i Budownictwa) i Joanny Styrylskiej (architektka, współzałożycielka firmy ISBA Grupa Projektowa) 21.04.2021 r. (środa), g. 17:30;
  - E-SPOTKANIE dla przedstawicieli i przedstawicielek branż reklamowych, zarządców i zarządczyń oraz właścicieli i właścicielek nieruchomości(https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jaka-bedzie-uchwala-krajobrazowa-e-spotkania);
    27.04.2021 r. (wtorek), g. 17.30;
  - E-SPOTKANIE dla mieszkanek i mieszkańców Wrocławia (https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jaka-bedzie-uchwala-krajobrazowa-e-spotkania);
    29.04.2021 r. (czwartek), g. 17.30;
  - rozpatrzenie uwag złożonych do uchwały i zmiany tekstu wynikające z uwzględnionych uwag
  - współpraca z WPS przy przygotowaniu wyłożenia uchwały

5. Wprowadzanie elementów przestrzennych w celu podnoszenia jakości przestrzeni publicznych:
- przygotowanie wytycznych do realizacji fontanny na pl. Nowy Targ
- udział w radach technicznych dotyczących projektu fontanny na pl. Nowy Targ (współpraca z WI)

6. Współpraca:
- z ASP nad umową na roczną wystawę prac dyplomantów „Młoda rzeźba" na pl. Nowy Targ (w gablotach Mota Engil) wraz z wydaniem katalogu, wystawa dotowana przez DSM
- z Zewnętrzną Galerią Sztuki - Szewska Pasja aktualnie prowadzoną przez Fundację Art Transparent
- udział w jury konkursu pn. „Świąteczna witryna" – konkurs dla przedsiębiorców Centrum Staromiejskiego
- z Fundacją Dom Pokoju przy projekcie Witryny Nadodrza
- z Fundacją Dom Pokoju oraz SKANSKA przy wypracowywaniu możliwej formy tymczasowego zagospodarowania dla skweru zlokalizowanego przy inwestycje Centrum Południe
- z Wydziałem Promocji Miasta i Turystyki, Zarządem Zasobu Komunalnego, Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o. – powołanie nieformalnej grupy roboczej d.s. murali, skupiającej się nad uproszczeniem i uregulowaniem procedury związanej z możliwością realizacji murali na terenie Wrocławia oraz wprowadzeniem polityki duralowej
- z Wrocławskim Centrum Akademickim – udział w spotkaniach roboczych i konsultowanie rozwiązań powstałych w ramach projektu WAZZA (Wrocławskie Akademickie Zespoły Zadniowe) „Most Tumski – czym zastąpić kłódki?"

7. Działania promocyjne:
- zgłoszenie do Nagrody Fundacji 2021 „SZTUKA MOŻE WSZĘDZIE: Jak miasta mogą tworzyć przestrzeń dla kultury w czasach korony", fundowanej przez Fundację „Lebendige Stadt"

NAJISTOTNIEJSZE ZADANIA WYDZIAŁU ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA Z ZAKRESU DZIAŁALNOŚCI USŁUGOWEJ:
- wydawanie pozwoleń na budowę,
- rozpatrywanie zgłoszeń budowy i robót budowlanych,
- wydawanie decyzji lokalizacyjnych (o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu)
- wydawanie wypisów i wyrysów z MPZP,
- udzielanie informacji publicznej,

- wydawanie zaświadczeń o samodzielności lokali oraz innych zaświadczeń dotyczących zakresu działania wydziału,
- wydawanie opinii, związanych gł. z planowaniem przestrzennym oraz zapisami MPZP
- wydawanie opinii dotyczących lokalizacji i estetyki reklam, małej architektury i umeblowania miasta
- udostępnianie akt i informacja o postepowaniach,
- rejestrowanie dzienników budowy

INNE ZADANIA W RAMACH WSPÓŁPRACY Z KOMÓRKAMI ORGANIZACYJNYMI URZĘDU, MIEJSKIMI JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI I INNYMI ORGANAMI

- Wydawanie opinii o zgodności z mpzp, odnoszących się do:
  - samodzielności działek budowlanych przeznaczonych do sprzedaży przez Gminę Wrocław;
  - planowanych ofert sprzedaży nieruchomości przez Gminę Wrocław, w tym proponowanych podziałów geodezyjnych nieruchomości na poszczególne oferty;
  - innych zamierzeń inwestycyjnych Gminy Wrocław;
  - lokalizacji obiektów związanych z gospodarką odpadami dla Wydziału Środowiska i Rolnictwa oraz dla Marszałka Województwa Dolnośląskiego;
  - sposobów odprowadzania wód opadowych i roztopowych – dla Zarządów Zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie;
  - lokalizacji przystani turystycznych i pasażerskich oraz pływających obiektów gastronomicznych i domów na wodzie – dla Biura Zarządzania Projektami;
  - istniejących obiektów budowlanych, których wzniesienie nie wymaga uzyskania pozwolenia na budowę ani zgłoszenia budowy – dla Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego.
- Wyjaśnianie niejasnych zapisów w mpzp w ramach współpracy z komórkami organizacyjnymi tut. Urzędu, miejskimi jednostkami organizacyjnymi, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego oraz inwestorami i projektantami (opinie urbanistyczne – konsultacje pisemne, e-mail i ustne).
- Wydawanie zaświadczeń wymaganych przepisami prawa, min:
  - o zgodności budowy (samowoli budowlanej) z ustaleniami mpzp lub dwz – na potrzeby prowadzonych przez PINB postępowań legalizacyjnych;
  - o zgodności zamierzonego sposobu użytkowania obiektów budowlanego lub jego części z mpzp lub dwz – na potrzeby zgłoszeń zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części;
- Pełnienie funkcji biegłych urbanistów w postępowaniach administracyjnych w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o lokalizacji celów publicznych - sprawdzanie i podpisywanie projektów ww. decyzji sporządzonych w WAB.

ILOŚĆ I RODZAJ SPRAW ROZPATRYWANYCH W 2021 r.

l.p.	**rodzaj spraw**	**ilość**	
korespondencja, która wpłynęła do Wydziału			**43233**
ilość spraw			**21164**
wszystkie wydane dokumenty			**49843**
w tym:	decyzje		**4504**
w tym:	decyzje wydane w oparciu o ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	**924**	
	decyzje wydane w oparciu o prawo budowlane	**3580**	
postanowienia			**4806**

zaświadczenia			**20482**
1	decyzje o warunkach zabudowy		**526**
	w tym: ustalające warunki	409	
	odmawiające ustalenia warunków zabudowy	117	
2	decyzje o przeniesieniu decyzji o warunkach zabudowy		**77**
3	decyzje inne związane z decyzją o warunkach zabudowy		**120**
4	decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego		**137**
	w tym: ustalające lokalizację	134	
	odmawiające ustalenia lokalizacji	3	
5	decyzje inne związane z ustaleniem lokalizacji		**64**
6	decyzje o pozwoleniu na budowę i zatwierdzeniu projektu budowlanego		**2109**
	w tym: decyzje udzielające pozwolenia na budowę	**2023**	
	w tym: budownictwo jednorodzinne	307	
	budownictwo wielorodzinne	51	
	infrastruktura techniczna	199	
	decyzje odmawiające pozwolenia na budowę	**86**	
7	decyzje o zmianie pozwolenia na budowę		**399**
	w tym: zmieniające decyzje o pozwoleniu na budowę	393	
	odmawiające zmiany decyzji	6	
8	zezwolenia na realizację inwestycji drogowej		**11**
9	decyzje pozwolenia na rozbiórkę		**67**
	w tym: decyzje udzielające pozwolenia na rozbiórkę	61	
	odmawiające pozwolenia na rozbiórkę	5	
10	decyzje o przeniesieniu pozwolenia na budowę		**145**
11	decyzje inne		**298**
12	**decyzje wnoszące sprzeciw wobec budowy, prowadzenia robót budowlanych lub zmiany sposobu użytkowania**		**551**
13	zgłoszenia budowy wolno stojących budynków mieszkalnych jednorodzinnych, stacji transformatorowych i sieci		**424**
14	pozostałe zgłoszenia: budowy, rozbiórki, prowadzenia robót budowlanych i zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania		**3592**
15	postanowienia o usunięciu nieprawidłowości w projekcie budowlanym		**1730**
16	rejestracja dziennika budowy		**2377**
17	**zaświadczenia o samodzielności lokali**		**15233**

18	**postanowienia o odmowie wydania zaświadczenia o samodzielności lokalu**		**2**
19	zaświadczenia inne (np. o ostateczności decyzji, o przyjęciu zgłoszenia prowadzenia robót budowlanych, zmiany sposobu użytkowania)		**4281**
20	**postanowienia opiniujące podział**		**354**
21	wypisy i wyrysy z obowiązujących planów miejscowych		**1817**
	w tym: dla WNS	235	
	dla WSR	48	
	dla WNK	108	
	dla WSP	5	
22	**opinie urbanistyczne**		**79**
	w tym: dla WNS	11	
	dla WSR	10	
	dla WNK	5	
	dla WSP	-	
	dla PINB	6	
23	**opinie i pisma dotyczące estetyki miasta**		**1172**
24	udostępnienie informacji publicznej		**303**
25	udostępnienie akt archiwalnych		**865**
26	udostępnienie akt w postępowaniu administracyjnym		**1388**
27	udostępnienie danych osobowych		**0**
28	wykazy decyzji dla BRW		**23**
29	**skargi**		**3**
30	wnioski		**-**

ZATRUDNIENIE

Według stanu na grudzień 2021 r. do realizacji zadań Wydziału wykorzystane było 140 etatów (liczonych łącznie z zasiłkami chorobowymi, urlopami macierzyńskimi i zastępstwami) na planowane 149.
W ciągu roku odnotowano znaczący ruch kadrowy:
- 5 pracowników odeszło na emeryturę,
- 4 osoby rozwiązały umowy o pracę,
- złożono 10 wniosków o nabór,
- 14 osób zostało zatrudnionych wyniku naboru (9 do działu B, 3 do działu P, 2 osoby do działu R),
- 1 osoba została przeniesiona z innej jednostki gminnej,
- 8 osób realizowało zadania w ramach umowy zastępstwa, co spowodowane było korzystaniem przez pracowników z uprawnień urlopowych związanych z rodzicielstwem bądź ich absencją chorobową,
- na długotrwałych zwolnieniach lekarskich przebywało 8 pracowników,

– 3 osoby korzystały z urlopów macierzyńskich, rodzicielskich, wychowawczych,
– 2 osoby odbywały staż (3 miesiące).

Struktura stanowisk w grudniu 2021 r.

struktura stanowisk	**liczba etatów**
dyrektor	1
zastępca dyrektora	3
koordynator projektu	2
kierownik zespołu	13
główny specjalista	67
starszy specjalista	41
specjalista	8
samodzielny referent	5
starszy referent	-
referent	-
razem:	140

PODSUMOWANIE

W 2021 roku, pomimo trwającego w Polsce stanu pandemii wywołanego wirusem SARS-CoV-2, utrzymała się porównywalna z latami poprzednimi ilość wpływających do Wydziału Architektury i Budownictwa wniosków i podań. Stan pandemii wywołany wirusem SARS-CoV-2 spowodował liczne zachorowania i nieobecności pracowników wynikające z konieczności izolacji. Z tego powodu na przełomie marca i kwietnia zawieszone zostały przewidziane prawem terminy wydawania decyzji w zakresie zadań realizowanych przez Wydział. Pomimo tej trudnej sytuacji udało nam się zachować ciągłość realizacji zadań w naszym Wydziale. W minionym okresie pracownicy WAB korzystali w ograniczonym zakresie z pracy zdalnej. Specyfika prowadzonych postępowań administracyjnych pozwalała na wykonywanie takiej pracy tylko w wyjątkowych sytuacjach.
W roku 2021, podobnie jak w latach poprzednich, największe trudności w pracy Wydziału związane były z prowadzeniem długotrwałych i skomplikowanych postępowań administracyjnych dotyczących zarówno ustalania warunków zabudowy, jak i pozwoleń na budowę.
Brak planów miejscowych na niektórych terenach miasta powoduje, że podmioty podejmujące działania inwestycyjne muszą uzyskać decyzje zawierające ustalenia dotyczące przeznaczenia terenu (zastępujące plany), która to procedura wydłuża proces inwestycyjny. Natomiast proces wydawania pozwoleń na budowę, pomimo braków i nieprawidłowości występujących w składanej dokumentacji zamyka się w ustawowo dopuszczonym czasie – 65 dni.
Z analizy wskaźników przyjętych do monitorowania zadań Wydziału wynika, że ponad połowę decyzji o pozwoleniu na budowę i zaświadczeń wydano w czasie krótszym niż 50% czasu przewidzianego przez Kpa i prawo budowlane. Na podobnym poziomie kształtuje się również czas wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
W 2021 roku kontynuowano rozpoczętą w 2020 r. współpracę z Biurem Rozwoju Organizacji nad wdrożeniem w WAB nowego Systemu Wspierania Obsługi Spraw (SWOS) uwzględniającego specyfikę realizowanych zadań i jednocześnie pozwalającego na

integrację z istniejącymi systemami w UMW, w tym z Systemem Informacji Przestrzennej oraz EZD.

DEPARTAMENT EDUKACJI

DEPARTAMENT EDUKACJI

Sprawozdanie z działalności Departamentu Edukacji w roku 2021 jest podsumowaniem działałań realizowanych przez Departament, w szczególności realizacji polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Miejskiej Wrocławia i Zarządzeń Prezydenta Wrocławia.
Sprawozdanie zawiera informacje na temat priorytetów postawionych w ramach:

- **Strategii Wrocław 2030** (Uchwała Rady Miejskiej Wrocławia nr LI/1193/18 z dnia 15 lutego 2018 r.);
- **Wrocławskiej Strategii Edukacyjnej** (uchwała Rady Miejskiej Wrocławia nr XV/271/15), której strategiczne hasła: Otwartość i Kreatywność, Zaangażowanie i Rozwój, to wartości stanowiące oś priorytetową działań podejmowanych przez Departament Edukacji;
- **Założeń polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2021** (uchwała Nr XXVIII/ 753/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 22.10.2020 r.) https://baw.um.wroc.pl/UrzadMiastaWroclawia/document/43005/Uchwa%C5%82a-XXVIII-753-20;
- **100 zadań Prezydenta Wrocławia**;
- https://www.wroclaw.pl/prezydent-wroclawia/program-jacek-sutryk;
- podstawowych kierunków polityki oświatowej w roku szkolnym 2020/2021 oraz 2021/2022 ogłaszanych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Sprawozdanie przedstawia aktualną w roku 2021 sytuację organizacyjną, finansową i dydaktyczną we wszystkich placówkach oświatowych działających na terenie Wrocławia. W przygotowanym zestawieniu wykorzystano analizy wewnętrzne, sprawozdania oraz dane z Systemu Informacji Oświatowej.

Rok 2021 okazał się kolejnym rokiem naznaczonym walką z pandemią, drugi rok szkolny z kolei, w którym edukacja była prowadzona w znacznej mierze w formie zdalnej.
Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach wyrażano zgody na zawieszenie zajęć w przedszkolach ze względu na sytuację epidemiczną w placówce.
Od 29.03.2021 r. do dnia 11.04.2021 Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, ograniczono funkcjonowanie przedszkoli, za wyjątkiem dzieci rodziców wymienionychw § 2 ust. 4, dla których placówka ma obowiązek zorganizować zajęcia w przedszkolu.
Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 11 marca 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. 2020 poz. 410 z późn. zm.) zawieszono prowadzenie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w przedszkolach, szkołach i w większości placówek.
Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. 2021 poz. 561), wprowadzono kolejno zmiany w kształceniu na odległość w szkołach podstawowych. Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 grudnia 2021 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. 2021 poz. 2301) wprowadzono kolejno zmiany w kształceniu na odległość w Szkołach Podstawowych.

Na bieżąco monitorowano sytuację epidemiologiczną, z uwzględnieniem rekomendacji przekazywanych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki, Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwo Zdrowia, podejmowano szereg działań mających na celu dostosowanie podległych jednostek do wprowadzanych obostrzeń.

W sytuacji walki z pandemią, działaniem hybrydowym placówek, kolejnymi kwarantannami, ogromnym wyzwaniem była organizacja bieżącej pracy szkół i placówek, w tym nauczania zdalnego.
Z zachowaniem reżimów sanitarnych przeprowadzono egzaminy maturalne oraz egzamin ósmoklasisty. W 2021 r. egzamin ósmoklasisty oraz egzamin maturalny sprawdzały poziom opanowania wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach egzaminacyjnych, które zostały wprowadzone rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki w grudniu 2020 r. Wymagania egzaminacyjne stanowiły zawężony katalog wymagań podstawy programowej.

W 100% udało się przeprowadzić zdalnie klasyfikację oraz rekrutację do przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych (szczegółowe infrmacje na temat działań związanych z pandemią w Rozdziale 13).

Jednostki organizacyjne systemu oświaty prowadzone przez Miasto Wrocław – dane statystyczne

Szkoły i placówki oświatowe prowadzone przez Miasto w latach 2017 -2021 (stan na 31.12.)

Lp.	Typ szkoły/placówki	31.12. 2017	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021
1.	Przedszkola	108	108	110	110	110
2.	Przedszkola specjalne	1	1	1	1	1
3.	Szkoły podstawowe	80	82	82	82	82
4.	Szkoły podstawowe muzyczne	4	4	4	4	4
5.	Szkoły podstawowe specjalne	9	9	10	10	9
6.	Gimnazja	16	13	0	0	0
7.	Gimnazja specjalne	9	9	1*	1*	0
8.	Licea ogólnokształcące	19	18	18	18	18
9.	Licea ogólnokształcące specjalne	2	2	2	2	2
10.	Licea Ogólnokształcące z oddziałami Mistrzostwa Sportowego	2	2	2	2	2
11.	Technika	15	15	17	17	17
12.	Branżowe szkoły I stopnia	9	9	9	9	9
13.	Branżowe szkoły II stopnia	0	0	0	9	9
14.	Branżowa szkoła specjalna I stopnia	1	1	1	1	1
15.	Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	2	2	2	2	2
16.	Szkoły policealne	6	6	6	6	6
17.	Szkoły plastyczne	2	2	2	2	2
18.	Centrum Kształcenia Zawodowego	1	1	1	1	1
19.	Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze z internatami	3	3	3	3	2
20.	Internaty	5	5	5	6	6
21.	Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze	1	1	1	1	1

Lp.	Typ szkoły/placówki	31.12. 2017	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021
22.	Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii	1	1	1	1	1
23.	Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne	6	6	6	6	6
24.	Młodzieżowe Domy Kultury	4	4	5	5	5
25.	Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli	1	1	1	1	1
26.	Ośrodek Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego nr 1	1	1	0	0	0
27.	Schroniska młodzieżowe	2	2	2	2	1
Razem		**310**	**308**	**292**	**302**	**298**

*Zgodnie z pismem MEiN z dnia 24.06.2021 r. oraz Uchwałą Nr XXXV/920/21 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie likwidacji Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1, w dniu 07.09.2021 r. zlikwidowano w Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych (RSPO) Gimnazjum Specjalne nr 53 z dniem 31.08.2019 r.

Struktura przedszkoli w roku szkolnym 2021/2022*

	Liczba jednostek	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Średnia w oddziale	Wzrost/spadek liczby dzieci w stosunku do roku szkolnego 2020/2021
Prowadzone przez JST	111	700	15 831	22,62	-1,40%
Prowadzone przez osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż JST	114	515	10 624	20,63	19,02%
Razem bez punktów przedszkolnych	**225**	**1 215**	**26 455**	**43**	**5,90%**
Punkty przedszkolne	83	112	1 421	12,69	-9,49%

Struktura szkół podstawowych w roku szkolnym 2021/2022*

Lp.	Szkoła podstawowa	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale	Wzrost/spadek liczby dzieci w stosunku do roku szkolnego 2020/2021
1.	**Klasa „0”**	511	25	**20,4**	-44,94%
2.	**Klasa I**	5 915	290	**20,4**	6,58%
3.	**Klasa II**	5 572	274	**20,3**	0,47%
4.	**Klasa III**	5 592	272	**20,6**	2,36%
5.	**Klasa IV**	5 459	272	**20,1**	17,30%
6.	**Klasa V**	4 692	235	**20,0**	43,14%
7.	**Klasa VI**	3 382	187	**18,1**	-52,60%

8.	**Klasa VII**	7 253	363	**20,0**	7,77%
9.	**Klasa VIII**	6 727	332	**20,3**	37,62%
	Razem	**45 103**	**2 250**	**20,0**	**2,11%**

Struktura szkół ponadpodstawowych w roku szkolnym 2021/2022*

Lp.	Typ placówki	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Średnia w oddziale	Wzrost/spadek liczby dzieci w stosunku do roku szkolnego 2020/2021
1.	**LO**	516	14 264	27,6	2,1%
2.	**Technika**	357	8 277	23,2	6,2%
3. 4.	**BS I st.** **BS II st.**	93 6	1 762 65	18,9 10,8	6,7% 80,6%
5.	**Szkoły artystyczne (LO)**	9	251	27,9	-5,6%
6.	**SS przysp. do zawodu**	10	36	3,6	5,9%
7.	**Szkoły policealne**	2	32	16,0	23,1%
	Razem	**993**	**24 687**	24,9	**3,8%**

Zestawienie zbiorcze uczniów w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Wrocław w roku szkolnym 2021/2022*

Lp.	Typ placówki	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Średnia w oddziale	Wzrost/spadek liczby dzieci w stosunku do roku szkolnego 2020/2021
1.	**Przedszkola**	700	15 831	22,6	-1,4%
2.	**Szkoły podstawowe**	2 250	45 103	20,0	2,1%
3.	**LO**	516	14 264	27,6	2,1%
4.	**Szkoły zawodowe**	468	10 172	21,7	6,6%
5.	**Szkoły artystyczne**	9	251	27,9	-5,6%
	Razem	**3 943**	**85 621**	**21,7**	**1,9%**

* Dane pobrane z Systemu Informacji Oświatowej, wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

Według stanu na 28.11.2021 r. w **188 oddziałach integracyjnych,** w placówkach prowadzonych przez Miasto, opieką i kształceniem objętych było 723 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Oddziały integracyjne w roku szkolnym 2021/2022

Lp.	Placówka	Liczba oddziałów integracyjnych	Liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego	Średnia liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w

				oddziale integracyjnym
1.	Przedszkole	48	191	4,0
2.	Szkoła Podstawowa (w tym również z oddziałami przedszkolnymi)	121	473	3,9
3.	Liceum ogólnokształcące	13	46	3,5
4.	Technikum	6	13	2,2
	Razem	**188**	**723**	**3,8**

* na podstawie raportu z SIO: "Oddziały podstawowe i dodatkowe - liczba dzieci przypisanych do oddziału dodatkowego od początku roku szkolnego - dane jednostkowe w roku szkolnym 2021/2022" wg stanu na dzień 28.11.2021 r.

W ramach projektu **Strategia rozwoju nowych miejsc przedszkolnych we Wrocławiu** w nowo utworzonych przedszkolach publicznych, powstało dodatkowo **1 251** miejsc dla dzieci wieku od 3 do 6 lat.

Nowe miejsca przedszkolne w 2021 r.

Lp.	Adres	Podmiot	Liczba nowych miejsc	Termin uruchomienia
1.	ul. Dębicka	Gmina Wrocław – P nr 24	200	Wrzesień 2021
2.	ul. Osobowicka	Gmina Wrocław – P nr 7	150	Wrzesień 2020
3.	ul. Nyska 81/u14	Publiczne Przedszkole Parasolka	50	Wrzesień 2021
4.	ul. Poleska 33a	Publiczne Przedszkole "Planeta Dzieci"	200	Wrzesień 2021
5.	ul. Swojczycka 69	Publiczne Przedszkole "Leśne Zuchy"	150	Wrzesień 2021
6.	ul. Rezedowa 80	Publiczne Przedszkole "Marchewkowe Pole"	250	Wrzesien 2021
7.	ul.Stanisława Dubois 33-35a	Publiczne Przedszkole "Wrocławskie Skauty VI	118	Wrzesień 2021
8.	ul. Przemkowska 4	Publiczne Przedszkole "Pirackie Skarby"	25	Wrzesień 2021
9.	ul. Błotna18	Publiczne Przedszkole "Wrocławskie Skauty VI"	108	Grudzień 2021
	Razem:			

Zgodnie z zadaniami Departamentu Edukacji wpisanymi do **„Założeń polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia w roku 2021”**, w nowo utworzonych przedszkolach publicznych, prowadzonych przez osoby fizyczne i prawne inne niż Gmina Wrocław, powstało dodatkowo 901 miejsc dla dzieci wieku od 3 do 6 lat. Natomiast kontynuując zapoczątkowaną w 2008 roku akcję: „**Załóż domowe przedszkole we Wrocławiu”**, mającą na celu zwiększenie dostępności do wychowania przedszkolnego, w ramach alternatywnych form wychowania przedszkolnego, w 2021 roku zarejestrowano

2 niepubliczne punkty przedszkolne, w których powstało 45 miejsc dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat.
W ramach uzupełnienia sieci szkół we Wrocławiu w 2021 roku **zarejestrowano 21 nowych szkół i placówek niepublicznych**. Natomiast w przypadku 65 szkół i placówek niepublicznych dokonano zmiany wpisu do ewidencji. Jednocześnie w drodze decyzji administracyjnej wykreślono z ewidencji szkół i placówek niepublicznych 39 szkół i placówek, które nie rozpoczęły działalności w zgłoszonym terminie lub zaprzestały prowadzenia działalności przez okres dłuższy niż trzy miesiące. Ponadto w drodze decyzji administracyjnej wydano 9 zezwoleń osobom fizycznym i prawnym innym niż Gmina Wrocław na założenie 7 publicznych przedszkoli i 2 publicznych szkół policealnych oraz dokonano zmiany zezwolenia w 11 publicznych szkołach i placówkach (4 przedszkolach, 1 szkole podstawowej, 3 liceach ogólnokształcących, 2 punktach przedszkolnych, 1 poradni psychologiczno-pedagogicznej). Cofnięto natomiast zezwolenie na założenie publicznej szkoły branżowej I stopnia, z uwagi na brak uczniów chętnych do podjęcia nauki w szkole, a co za tym idzie nierozpoczęcia działalności w terminie określonym w zezwoleniu.

Struktura szkół/placówek niepublicznych i publicznych prowadzonych przez osoby fizyczne lub prawne inne niż Gmina Wrocław wpisanych do ewidencji w 2021 roku.

Lp.	Typ szkoły/placówki	Liczba
1.	Punkt przedszkolny	2
2.	Przedszkole	14
3.	Szkoła podstawowa	3
4.	Liceum ogólnokształcące	2
5.	Szkoła policealna	3
6.	Technikum	1
7.	Placówka oświatowo-wychowawcza	1
8.	Placówka kształcenia ustawicznego	4
Razem		**30**

Reorganizacja sieci szkół i placówek oświatowych

Rada Miejska Wrocławia w 2021 roku podjęła uchwały związane z reorganizacją sieci szkół i placówek oświatowych, dotyczące:
- utworzenia dodatkowej lokalizacji Szkoły Podstawowej nr 61 i Przedszkola nr 24,
- przeniesienia siedziby Przedszkola nr 7,
- połączenia przedszkoli w Zespół Przedszkoli nr 1,
- likwidacji Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 i Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Lotniczych Zakładach Naukowych.

Tabela 9. Wykaz podjętych uchwał

Lp.	Nr uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały
1.	XXXIII/841/21	14.01.2021 r.	w sprawie zamiaru przekształcenia Szkoły Podstawowej nr 61 imieniem Janusza Korczaka przy ul. Skarbowców 8 we Wrocławiu,
2.	XXXIII/842/21	14.01.2021 r.	w sprawie zamiaru przekształcenia Przedszkola nr 24 przy ul. Częstochowskiej 42 we Wrocławiu wchodzącego w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 14 przy ul. Częstochowskiej 42 we Wrocławiu,

Lp.	Nr uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały
3.	XXXIII/843/21	14.01.2021 r.	w sprawie zamiaru przeniesienia siedziby Przedszkola nr 7 przy ul. Osobowickiej 132 we Wrocławiu wchodzącego w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5 we Wrocławiu przy ul. Osobowickiej 127,
4.	XXXIV/882/21	18.02.2021 r.	w sprawie połączenia przedszkoli w Zespół Przedszkoli nr 1 we Wrocławiu przy ul. Kolbuszowskiej 6 i nadania statutu,
5.	XXXIV/884/21	18.02.2021 r.	w sprawie zamiaru likwidacji Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Lotniczych Zakładach Naukowych we Wrocławiu przy ul. Kiełczowskiej 43,
6.	XXXIV/885/21	18.02.2021 r.	zmieniająca uchwałę nr XVIII/491/20 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zamiaru likwidacji Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 przy ul. ks. Marcina Lutra 6 we Wrocławiu,
7.	XXXV/916/21	25.03.2021 r.	w sprawie przekształcenia Przedszkola nr 24 przy ul. Częstochowskiej 42 we Wrocławiu wchodzącego w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 14 przy ul. Częstochowskiej 42 we Wrocławiu,
8.	XXXV/914/21	25.03.2021 r.	w sprawie przekształcenia Szkoły Podstawowej nr 61 im. Janusza Korczaka przy ul. Skarbowców 8 we Wrocławiu,
9.	XXXV/915/21	25.03.2021 r.	w sprawie przeniesienia siedziby Przedszkola nr 7 przy ul. Osobowickiej 132 we Wrocławiu wchodzącego w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5 we Wrocławiu przy ul. Osobowickiej 127,
10.	XXXV/920/21	25.03.2021 r.	w sprawie likwidacji Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 przy ul. ks. Marcina Lutra 6 we Wrocławiu,
11.	XXXV/918/21	25.03.2021 r.	w sprawie wyłączenia Szkolnego Schroniska Młodzieżowego z Lotniczych Zakładów Naukowych we Wrocławiu przy ul. Kiełczowskiej 43,
12.	XXXV/919/21	25.03.2021 r.	w sprawie likwidacji Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Lotniczych Zakładach Naukowych we Wrocławiu przy ul. Kiełczowskiej 43,
13.	XXXVIII/1027/21	20.05.2021 r.	zmieniająca uchwałę nr XXXV/914/21 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przekształcenia Szkoły Podstawowej nr 61 im. Janusza Korczaka,
14.	XXXVIII/1028/21	20.05.2021 r.	zmieniająca uchwałę nr XXXV/915/21 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przeniesienia siedziby Przedszkola nr 7 przy ul. Osobowickiej 132 we Wrocławiu wchodzącego w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5 we Wrocławiu przy ul. Osobowickiej 127,
15.	XXXVIII/1029/21	20.05.2021 r.	zmieniająca uchwałę nr XXXV/916/21 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przekształcenia Przedszkola nr 24 przy ul. Częstochowskiej 42 we Wrocławiu wchodzącego w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 14 przy ul. Częstochowskiej 42 we Wrocławiu,

Lp.	Nr uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały
16.	XXXVIII/1030/21	20.05.2021 r.	zmieniająca uchwałę nr XXXV/918/21 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wyłączenia Szkolnego Schroniska Młodzieżowego z Lotniczych Zakładów Naukowych we Wrocławiu przy ul. Kiełczowskiej 43,
17.	XXXVIII/1031/21	20.05.2021 r.	zmieniająca uchwałę nr XXXV/919/21 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie likwidacji Szkolnego Schroniska Młodzieżowego we Wrocławiu przy ul. Kiełczowskiej 43,
18.	XXXVIII/1032/21	20.05.2021 r.	zmieniająca uchwałę nr XXXV/920/21 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie likwidacji Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 przy ul. ks. Marcina Lutra 6 we Wrocławiu

Rada Miejska Wrocławia podjęła uchwały dotyczące zmian w sieci szkół i przedszkoli, które obowiązują od roku szkolnego 2021/2022:

Wykaz podjętych uchwał

Lp.	Nr uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały
1.	XXXV/917/21	25.03.2021 r.	zmieniająca uchwałę XXV/680/20 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia planu sieci prowadzonych przez Miasto publicznych szkół podstawowych, a także określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, mających siedzibę na obszarze Wrocławia,
2.	XXXVI/949/21	22.04.2021 r.	zmieniająca uchwałę Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia sieci prowadzonych przez Miasto Wrocław publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych,

Pozostałe uchwały Rady Miejskiej Wrocławia podjęte w 2021 roku, pozostające w kompetencji organu prowadzącego szkoły i placówki:

Wykaz podjętych uchwał

Lp.	Nr uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały
1.	XXXIV/883/21	18.02.2021 r.	w sprawie dopuszczenia możliwości składania wniosku o przyjęcie do publicznej szkoły ponadpodstawowej do więcej niż trzech wybranych publicznych szkół,
2.	XXXV/921/21	25.03.2021 r.	złożenia wniosku o zezwolenie na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego w Technikum nr 6 w Lotniczych Zakładach Naukowych we Wrocławiu przy ul. Kiełczowskiej 43,
3.	XXXVIII/1026/21	20.05.2021 r.	w sprawie wskazania miejsca realizacji obowiązku szkolnego uczniom niektórych oddziałów klasy VI Szkoły Podstawowej nr 118 w innej publicznej szkole podstawowej powstałej z przekształcenia gimnazjum,

Lp.	Nr uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały
4.	XLII/1083/21	8.07.2021 r.	w sprawie regulaminu przyznawania dodatków oraz innych składników wynagrodzenia dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto,
5.	XLII/1084/21	8.07.2021 r.	w sprawie średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Wrocław w roku szkolnym 2021/2022,
6.	XLV/1157/21	21.10.2021 r.	w sprawie nadania nowego statutu Wrocławskiemu Centrum Doskonalenia Nauczycieli,
7.	XLVI/1195/21	25.11.2021 r.	w sprawie kryteriów wraz z liczbą punktów na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, klas I publicznych szkół podstawowych, publicznych młodzieżowych domów kultury prowadzonych przez Miasto Wrocław,
8.	XLVI/1196/21	25.11.2021 r.	w sprawie wniosku o zezwolenie na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego w Technikum nr 6 w Lotniczych Zakładach Naukowych we Wrocławiu przy ul. Kiełczowskiej 43,
9.	XLVI/1197/21	25.11.2021 r.	w sprawie nadania imienia Szkole Podstawowej nr 71 we Wrocławiu przy ul. Podwale 57,
10.	XLVII/1243/21	23.12.2021 r.	W sprawie trybu zgłaszania przez Młodzieżową Radę Miasta Wrocławia wniosku o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej,
11.	XLVII/1244/21	23.12.2021 r.	zmieniająca uchwałę nr XLIII/943/17 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 6 lipca 2017 r. w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miasta Wrocławia,
12.	XLVII/1245/21	23.12.2021 r.	w sprawie rodzaju świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli, nauczycieli emerytów, nauczycieli rencistów, nauczycieli pobierających nauczycielskie świadczenie kompensacyjne szkół i placówek prowadzonych przez Gminę Wrocław oraz warunków i sposobu ich przyznawania

Elektroniczna rekrutacja do przedszkoli i szkół

Po raz kolejny przeprowadzono elektroniczną rekrutację w przedszkolach i szkołach. Opracowano informator elektroniczny dostępny na stronie www.wroclaw.p./edukacja zawierający ofertę edukacyjną wszystkich typów szkół i przedszkoli.

Elektroniczna rekrutacja na rok szkolny 2020/2021 i 2021/2022

Typ placówki	Liczba przyjętych dzieci/uczniów - stan na dzień zakończenia elektronicznej rekrutacji 2020/2021	Liczba przyjętych dzieci/uczniów - stan na dzień zakończenia elektronicznej rekrutacji 2021/2022
Przedszkola publiczne prowadzone przez Gminę Wrocław	4 203	4 496
Przedszkola publiczne prowadzone przez inny organ	1 031	1 132

Typ placówki	Liczba przyjętych dzieci/uczniów - stan na dzień zakończenia elektronicznej rekrutacji 2020/2021	Liczba przyjętych dzieci/uczniów - stan na dzień zakończenia elektronicznej rekrutacji 2021/2022
dołączone do elektronicznej rekrutacji		
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych prowadzone przez Gminę Wrocław	633	455
Szkoły podstawowe prowadzone przez Gminę Wrocław	4 982	5 380
Szkoły ponadpodstawowe	5 630	6 412
Ogółem liczba dzieci/uczniów przyjętych w wyniku elektronicznej rekrutacji	**16 479**	**17 75**

W rekrutacji 2021/2022 po raz drugi podłączono do elektronicznego naboru placówki prowadzone przez inny organ (40 przedszkoli). W liczbie dzieci przyjętych w przedszkolach prowadzonych przez inny organ, podobnie jak w pozostałych przypadkach nie uwzględnianio dzieci, które kontynuowały zajęcia w przedszkolu.
Podczas rekrutacji 2021/2022 - w wyniku panującej pandemii COVID-19, wprowadzono możliwość podpisania wniosku profilem zaufanym. Z możliwości takiej skorzystało 62% kandydatów do przedszkoli, 69% kandydatów do klas I w szkołach podstawowych, 70% kandydatów do szkół ponadpodstawowych.
Dodatkowo, po I etapie rekrutacji zastosowano algorytm wskazywania miejsc uwzględniający liczbę posiadanych punktów kandydata, preferencje oraz rejon edukacyjny dysponujący wolnymi miejscami. W wyniku zastosowania algorytmu oraz kierowania na pozostałe miejsca w przedszkolach, wskazano miejsca dla wszystkich dzieci nigdzie nieprzyjętych w I etapie rekrutacji (900 dzieci).
W Biuletynie Informacyjnym Urzędu Miejskiego Wrocławia opublikowano wkładkę dotyczącą rekrutacji 2021/2022 oraz opublikowano filmy instruktażowe dotyczące wprowadzania wniosku do elektronicznego systemu rekrutacji.

INFRASTRUKTURA OŚWIATOWA

Poprawa stanu bezpieczeństwa oraz estetyki siedzib szkół i placówek

Zgodnie z zadaniami Departamentu Edukacji zapisanymi w „**Założeniach polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok 2021”** w sposób ciągły prowadzono działania zmierzające do poprawy stanu bezpieczeństwa budynków szkolnych, budowy nowej bazy kształcenia oraz oszczędności z tytułu zużycia mediów w placówkach oświatowych.

Realizacja programów ujętych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2021 roku (zł)
	Budowa i kompleksowa przebudowa budynków przedszkoli:	

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2021 roku (zł)
1.	**Przedszkole nr 4, ul.Słowicza:** Wykonano projekt wykonawczy instalacji oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego w ciągach komunikacyjnych i salach dydaktycznych oraz oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego wraz z montażem opraw – dostosowanie do wymogów PPIS, PIP, p.poż.	26 670
2.	**Przedszkole nr 5, ul. Dźwirzyńska**: Zakończono prace budowalne w zakresie remontu elewacji z docieplenieniem, remont dachu z docieplenieniem oraz zagospodarowania terenu. Całkowita wartość zadania: 1 418 690 zł.	874 974
3.	**Przedszkole nr 21, Wybrzeże Korzeniowskiego:** Wykonano instalację zasilajacą do opraw awaryjnych i ewakuacyjnych, zamontowano oprawy oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego, naprawiono tynki oraz podmalowano miejsc po wykonanych pracach elektrycznych – dostosowanie do wymogów PPIS, PIP, p.poż.	15 900
4.	**Przedszkole nr 24, ul. Dębicka (ZSP nr 14)**: Zakończono budowę Przedszkola nr 24 przy ul. Dębickiej w ramach Zespołu Szkolno-Przedszkolnergo nr 14. Całkowita wartość zadania: 9 095 249 zł	966 165
5.	**Przedszkole nr 43, ul. Kościuszki**: Zakończono budowę przyłącza kanalizacji sanitarnej do budynku przedszkola.	217 800
6.	**Przedszkole nr 74, ul. Krzywa:** Wymieniono dźwig towarowy – dostosowanie do wymogów PPIS, PIP, p.poż.	67 650
7.	**Przedszkole nr 90, ul. Zaporoska**: Realizowano roboty budowlane dot. rozbudowy, przebudowy i remontu bloku żywienia.	832 984
8.	**Przedszkole nr 92, ul. Bardzka**: Zakończono wykonanie zewnętrznego separatora tłuszczu.	55 350
9.	**Przedszkole nr 94, ul. Grabiszyńska**: Opracowano dokumentację projektową na: remont i docieplenie elewacji budynku, zagospodarowanie terenu, dostosowanie do wymogów przepisów ppoż, fotowoltaika.	104 400
10.	**Przedszkole nr 104, ul. Niedźwiedzia**: Opracowano dokumentację projektową remontu i docieplenia dachów oraz elewacji budynków. Całkowita wartość zadania: 67 891 zł.	55 715
11.	**Przedszkole nr 107, ul. Stysia**: Opracowano dokumentację projektową – w trakcie odbioru: Etap I: wykonanie dojścia i dojazdu do budynku od strony ul. Ks. Schneidera Etap II: dostosowanie wejścia i parteru dla potrzeb osób niepełnosprawnych Etap III: dostosowanie obiektu do wymogów ppoż. Etap IV: przebudowa węzła żywienia z dostosowaniem do obowiązujących przepisów Etap V: remont/przebudowa dachu, wraz z wykonaniem instalacji fotowoltaicznej Etap VI: remont, termomodernizacja elewacji wraz z przyobiektowym zagospodarowaniem terenu	11 322

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2021 roku (zł)
	Etap VII: remont/przebudowa wnętrz.	
12.	**Przedszkole nr 109, ul. Nowowiejska:** Opracowywanie dokumentacji projektowej dostosowania do wymogów przepisów przeciwpożarowych, zmieniono system grzewczy (przyłączenie do FORTUM) wraz z wymianą instalacji centralnego ogrzewania – dostosowanie do wymogów PPIS, PIP, p.poż.	74 806
13.	**Przedszkole nr 111, ul. Skwerowa**: Opracowywanie koncepcji i PFU budowy nowego obiektu dla Przedszkola.	7 380
14.	**Przedszkole nr 141, ul. Hallera**: Opracowano koncepcję i PFU budowy nowego obiektu dla Przedszkola**.**	47 800
15.	**Przedszkole nr 148, ul. Rogowska**: Opracowywanie oceny i raportów stanu technicznego budynku**.**	4 428
16.	**Przedszkole nr 149, ul. Obornicka:** Opracowano koncepcję obsługi komunikacyjnej z uzyskaniem decyzji o lokalizacji zjazdu z drogi publicznej w wariantach, uwzględniającym koncepcję rozbudowy nieuwzględniającym rozbudowy – dostosowanie do wymogów PPIS, PIP, p.poż. Całkowita wartość zadania 19 900 zł.	274
17.	**Przedszkole nr 150, ul. P.Ignuta**: Opracowano dokumentację projektową na przebudowę budynku Przedszkola i rozpoczęto realizację robót budowlanych w zakresie etapu I – przebudowa i remont bloku żywienia.	373 967
18.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3, ul. Inflanckiej**: Opracowano dokumentację projektową na przebudowę bloku żywienia, remont drogi dojazdowej, budowę windy w części przedszkolnej budynku ZSP-3 i rozpoczęto realizację robót budowlanych w zakresie przebudowy węzła żywienia i remontu drogi dojazdowej.	1 526 230
19.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4, ul. Sołtysowicka**: Prace przygotowawcze dot. przebudowy i remontu węzła żywienia i przyłącza wody i sieci wodociągowej na terenie ZSP-4.	2 508
20.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 15, ul. Stanisławowska** – zakończono zadanie dot. dostawy i montażu podgrzewacza ciepłej wody oraz naczynia przeponowego w kotłowni gazowej – dostosowanie do wymogów PPIS, PIP, p.poż.	6 150
	Budowa i kompleksowa przebudowa budynków szkół podstawowych:	
1.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny 1, ul. Zemska**: Opracowano dokumentację na przebudowę portierni i miejsc składowania odpadów w ZSP-1 i rozpoczęto realizację robót budowlanych dot. przebudowy portierni.	19 500
2.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5 (SP nr 21), ul. Osobowicka:** Zakończono rozbudowę budynku Szkoły Podstawowej nr 21 w ZSP-5. Całkowita wartość zadania: 21 948 577 zł. Rozpoczeto przebudowę ogrodzenia przy wyjściu z przedszkola w ZSP-5.	11 461 503

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2021 roku (zł)
3.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6, ul. Gałczyńskiego**: - opracowano projekt wykonawczy robót remontowo-budowlanych (nakaz PINB) – 28 290 zł, - opracowano dokumentację projektową w zakresie przebudowy układu hydrantowego z wydzieleniem pomieszczenia hydroforni oraz zasilaniem (nakaz PINB) – 12 054 zł, - zakończono przebudowę i remont istniejącej instalacji ciepła technologicznego oraz remont istniejących układów wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej kuchni, jadalni, sali gimnastycznej i zaplecza sanitarna-szatniowego sali gimnastycznej – 199 260 zł.	373 523
4.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9, ul. Solskiego**: Zakończono dostosowanie budynku ZSP-9 do wymogów przepisów przeciwpożarowych. Całkowita wartość zadania: 1 308 720 zł.	1 224 000
5.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10, ul. Rumiankowa**: Opracowano dokumentację projektową na przebudowę i remont pomieszczeń po mieszkaniu służbowym w celu dostosowania ich do potrzeb ZSP-10.	55 350
6.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 12, ul. Lubelska**: Zakończono wykonanie chodnika do placu zabaw (wartość zadania 11 685 zł) oraz nawierzchni EPDM na skarpie górki przy zjeżdżalni (wartość zadania: 11 316 zł) przy ZSP-12.	23 001
7.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 12, ul. Suwalska:** Opracowano dokumentację projektową na przebudowę, rozbudowę i remont instalacji wentylacji mechanicznej w ZSP-12.	6 150
8.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 14, ul. Częstochowska**: Opracowano dokumentację projektową i zakończono realizację adaptacji pomieszczeń części przedszkolnej na potrzeby dzieci klas I-III w ZSP-14.	552 639
9.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 18, ul. Poznańska**: Zakończono przebudowę strefy wejścia, placu, ogrodzenia i zjazdu oraz przebudowę pomieszczenia na gabinet chemiczny w ZSP-18.	745 000
10.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny, ul. Cynamonowa**: Opracowano dokumentację projektową dot. budowy Zespołu Szkolno-Przedszkolnego na osiedlu Lipa Piotrowska i Widawa.	2 109 345
11.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny, ul. Zwycięska**: Opracowano dokumentację rozbiórek istniejących obiektów posadowionych na działce przy ul. Zwycięskiej. Całkowita wartość zadania: 57 700 zł. Roztrzygnięto konkurs na twórcze prace projektowe – w trakcie procedury odwoławczej.	95 321
12.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny, ul. Asfaltowa**: W trakcie realizacji robót budowlanych dot. budowy Zespołu Szkolno-Przedszkolnego na osiedlu Jagodno.	4 236 930
13.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny, ul. Asfaltowa**: Opracowano dokumentację projektową na budowę drogi do ZSP ul. Asfaltowej na osiedlu Jagodno.	192 922

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2021 roku (zł)
14.	**Szkoła Podstawowa nr 1, ul. Nowowiejska**: Opracowano dokumentację projektową przebudowy i remontu węzła żywienia, z zamianą kotłowni gazowej na węzeł cieplny oraz remontem instalacji centralnego ogrzewania, ciepłej wody oraz instalacji wodno-kanalizacyjnej w SP-1 (wartość zadania: 125 460 zł) oraz rozpoczęto realizację robót budowlanych przebudowy i remontu szkoły.	219 786
15.	**Szkoła Podstawowa nr 6, ul. Gorlicka**: Opracowano koncepcję wielobranżową rozbudowy **SP-6** wraz z Programem Funkcjonalno–Użytkowym. Całkowita wartość zadania: 132 840 zł.	44 280
16.	**Szkoła Podstawowa nr 43, ul. Grochowa**: Opracowano dokumentację projektową z ppoż przebudowy i remontu bloku żywienia, przebudowy pomieszczeń logopedy, wc+magazyn na parterze, pomieszczenie piwnicy w bud.A, budowy zewnętrznej klatki schodowej i przebudowy schodów wewnętrzych i rozpoczęto realizację robót budowlanych.	1 122 928
17.	**Szkoła Podstawowa nr 45, ul. Krajewskiego (Zespół Szkół nr 9)**: Wykonano montaż szlabanu wjazdowego ze sterowaniem GSM w SP-45.	21 845
18.	**Szkoła Podstawowa nr 50, ul. Czeska**: Zakończono dostosowanie budynku A do wymogów przepisów przeciwpożarowych w SP-50. Całkowita wartość zadania: 2 959 728 zł.	313 300
19.	**Szkoła Podstawowa nr 61, ul. Skarbowców**: Opracowano koncepcję i Program Funkcjonalno-Użytkowy na adaptację budynku po DODN na potrzeby rozbudowy szkoły podstawowej i przedszkola.	120 540
20.	**Szkoła Podstawowa nr 64, ul. Wojszycka:** Wykonano stajaki rowerowe typu U wraz z utwardzeniem nawierzchni.	9 102
21.	**Szkoła Podstawowa nr 65, ul. Kłodnicka (Zespół Szkół nr 20)**: Zakończono dostosowanie budynku do przepisów ppoż oraz termomodernizację bloku sportowego. Całkowita wartość zadania: 3 022 110 zł.	2 719 855
22.	**Szkoła Podstawowa nr 73, ul. Gliniana:** Opracowano dokumentację projektową: - przebudowy i remontu toalet wraz z wymianą instalacji sanitarnych w piwnicach; - przebudowy i remontu instalacji elektrycznych i teletechnicznych; - przebudowy dodatkowych pomieszczeń: pokój nauczycielski, sala muzyczna, mała sala gimnastyczna, pomieszczenie księgowych, biblioteka; - instalacji fotowoltaicznej. Całkowita wartość zadania: 141 690 zł.	115 098
23.	**Szkoła Podstawowa nr 77, ul. Św. Jerzego:** Zakończono remont i przebudowę wentylacji nawiewno-wywiewnej w węźle żywienia.	314 634

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2021 roku (zł)
24.	**Szkoła Podstawowa nr 78, ul. Jedności Narodowej**: Dostosowano do wymogów przepisów przeciwpożarowych oraz wykonano budowę drogi pożarowej na terenie SP-78.	1 277 494
25.	**Szkoła Podstawowa nr 83, ul. Boya-Żeleńskiego**: Zakończono budowę placu zabaw dla dzieci młodszych przy SP-83.	73 800
26.	**Szkoła Podstawowa nr 83, ul. Boy'a Żeleńskiego**: Opracowywanie dokumentacji projektowej na: etap 1: dostosowanie do przepisów ppoż., etap 2: remont i przebudowa instalacji elektrycznej, etap 3: fotowoltaika z niezbędnym zakresem robót na dachu budynku, etap 4: izolacja ścian fundamentowych, roboty naprawcze wnętrz, etap 5: termomodernizacja budynku dydaktycznego, etap 6: termomodernizacja sali gimnastycznej i łącznika.	45 201
27.	**Szkoła Podstawowa nr 85, ul. Traugutta**: Opracowywanie dokumentacji projektowej na dostosowanie do ppoż. oraz na przebudowę przyłącza wodociągowego.	26 937
28.	**Szkoła Podstawowa nr 99, ul. Głubczycka**: Zakończono rozbudowę budynku w zakresie: rozbudowa o 8-10 sal dydaktycznych z zapleczem sanitarno-szatniowym i magazynowym, 2 świetlice na potrzeby edukacji wczesnoszkolnej, pełny blok żywienia z jadalnią, przeniesienie placu zabaw, zagospodarowanie terenu,dostosowanie istniejącego budynku do przepisów ppoż., termomodernizacja elewacji, remont dachu, wymiana kotłowni gazowej na węzeł cieplny, zielone dachy, zielone ściany. Całkowita wartość zadania: 15 039 937 zł; Zakończono budowę studni betonowej z zasuwą przeciwzalewową na istniejacym przyłaczu kanalizacji sanitarnej. Całkowita wartość zadania: 59 000 zł.	14 505 655
29.	**Szkoła Podstawowa nr 107, ul. Prusa**: Zakończono remont dachu wraz z docieplenieм w SP-107.	253 580
30.	**Szkoła Podstawowa nr 109, Al. Pracy**: Opracowano dokumentację projektową i zakończono przebudowę i remont dachu SP-109.	1 052 080
31.	**Szkoła Podstawowa nr 118, Bulwar Ikara**: Zakończono przebudowę i remont sanitariatów Całkowita wartość zadania: 351 036 zł.	124 536
	Dostosowanie budynków szkół podstawowych do potrzeb osób niepełnosprawnych:	
1.	**Szkoła Podstawowa nr 61, ul. Skarbowców:** Zakończeno budowę zewnętrznej windy osobowej z przedsionkiem oraz toalety dla niepełnosprawnych w budynku. Całkowita wartość zadania: 541 380 zł.	115 000

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2021 roku (zł)
2.	**Szkoła Podstawowa nr 91, ul. Sempołowska (ZSP nr 24)**: Zakończono: - przebudowę i remont toalet na poziomie parteru wraz z utworzeniem toalety dla osób niepełnosprawnych; - zamontowano wewnętrzną platformę przyścienną przy schodach łączących parter z poziomem bloku sportowego; - zamontowano platformę przyschodową przy wejściu głównym do budynku. Całkowita wartość zadania: 379 098 zł.	206 230
	Budowa i kompleksowa przebudowa budynków szkół ponadpodstawowych:	
1.	**Centrum Kształcenia Ustawicznego, ul. Swobodna**: Opracowano dokumentację projektową: etap I: remont instalacji c.o., c.w.u., cyrkulacji i wz. w budynku A, etap II: remont instalacji c.o., c.w.u., cyrkulacji i wz. w budynku B, etap III: remont instalacji c.o., c.w.u., cyrkulacji i wz. w budynku C, etap IV: remont kanału i instalacji pomiędzy budynkami A i C, etap V: wykonanie instalacji klimatyzacji w obu skrzydłach budynku A. Zakończono zadanie dot. dostosowania systemu oddymiania do obowiązujących przepisów w budynkach B i C (automatyka otwierania).	114 704
2.	**Liceum Ogólnokształcące nr II, ul. Parkowa:** Zakończono realizację zadania dotyczącego dostosowania budynku C do obowiązujących przepisów ppoż. Całkowita wartość zadania: 411 688 zł. Opracowano dokumentację projektową dot. instalacji fotowoltaicznej. Całkowita wartość zadania: 9 840 zł.	100 573
3.	**Liceum Ogólnokształcące nr IV, ul. Świstackiego:** Opracowano dokumentację projektową: etap 1: wykonanie wtórnych izolacji przeciwwilgociowych, poziomych i pionowych – na podziemnych częściach ścian zewnętrznych, piwnicznych budynku etap 2a: wymiana okien – zamontowanych w elewacji frontowej budynku, etap 2b: wymiana okien – zamontowanych w elewacji tylnej budynku, etap 2c: wymiana głównych drzwi wejściowych do budynku – zamontowanych w elewacji tylnej, etap 3: remont elewacji frontowej budynku, oraz elementów dachu stromego od strony ulicy; etap 4: remont elewacji tylnej budynku, oraz elementów dachu stromego od strony podwórza; etap 5: remont elewacji bocznych budynku. Całkowita wartość zadania: 39 000 zł.	31 200
4.	**Liceum Ogólnokształcące nr VIII, ul. Zaporoska:** Opracowano dokumentację w zakresie: etap 1: przebudowa instalacji c.o. wraz z wymianą grzejników i zaworów grzejnikowych, etap 2: przebudowa i remont elewacji wraz z termomodernizacją,	115 025

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2021 roku (zł)
	etap 3: remont dachu z termomodernizacją, montaż instalacji fotowoltaicznej, etap 4: zagospodarowanie terenu, zbiornik na deszczówkę, etap 5 - winda wraz z dojściami - dostosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych, etap 6 - dostosowanie obiektu do wymogów ppoż. Całkowita wartośc zadania: 140 781 zł.	
5.	**Liceum Ogólnokształcące nr IX, ul. Piotra Skargi:** Rozpoczecie robót budowlanych dot. przebudowy i remontu w podziale na zadania: zad. 1 remont dachu zad. 2 dostosowanie do wymogów ppoż.	1 200 064
6.	**Technikum nr 18, ul. Ślężna:** Opracowano dokumentację w zakresie: etap 1: dostosowanie budynku głównego i bloku sportowego do obowiązujących przepisów p.poż., etap 2: remont dachów i poddaszy budynku głównego, etap 3: remont elewacji budynku głównego, etap 4: wjazd na teren placówki, etap 5: adaptacja budynku mieszkalnego na potrzeby edukacyjne. Całkowita wartość zadania: 98 000 zł.	78 400
7.	**Zespół Centrum Edukacji Dzieci i Młodzieży, ul. Kołłątaja** Opracowywanie dokumentacji projektowej na dostosowanie budynków do wymogów przepisów przeciwpożarowych.	35 260
8.	**Zespół Szkół nr 1, ul. Słubicka:** W trakcie realizacji robót budowlanych dot. dostosowania budynku do wymogów przepisów p.poż.	149 000
9.	**Zespół Szkół nr 3, ul. Szkocka**: Opracowano dokumentację projektową w zakresie: Zad.1: 1. Przebudowa i remont sanitariatów, 2. Przebudowa i remont bloków sportowych, 3. Remont i przebudowa pomieszczeń budynku, 4. Dostosowanie budynku do obowiązujących przepisów p.poż., 5. Budowa windy (wartość zadania 157 000 zł). Rozpoczęto realizację robót budowlanych w powyższym zakresie zad.1. Zad.2: Opracowano dokumentację projektową przebudowy i remontu pomieszczeń siłowni na kondygnacji piwnic (wartość zadania 39 000 zł). Zad.3: Opracowano dokumentację projektową fotowoltaiki (wartość zadania 6 150 zł).	686 626
10.	**Zespół Szkół nr 6, ul. Nowodworska**: Zrealizowano zadanie dot. dostawy i montażu wiaty śmietnikowej.	19 680
11.	**Zespół Szkół nr 8, ul. Reja** Rozpoczęto opracowywanie dokumentacji projektowej dot.: - dostosowania do wymogów przepisów przeciwpożarowych, - remontu i przebudowy piwnicy (zaplecze sanitarno-szatniowe bloku sportowego, wykonanie siłowni), wymiana 3 drzwi wejściowych i wykonanie instalacji dzwonkowej przy wejściu głównym.	41 697
12.	**Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących, ul. Drukarska:**	47 380

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2021 roku (zł)
	Opracowano dokumentację projektową – w trakcie odbioru: etap 1: remont i przebudowa sanitariatów w części północno-wschodniej budynku dydaktycznego etap 2: remont sanitariatów w części północno-zachodniej budynku dydaktycznego, etap 3: przystosowanie obiektu do wymogów przeciwpożarowych etap 4: termomodernizacja budynku dydaktycznego i bloku sportowego z przebudową strefy wejścia w podziale na podetapy: A: termomodernizacja budynku dydaktycznego z przebudową strefy wejścia B: budowa windy dla osób niepełnosprawnych, przystosowanie budynku dla NPS C: termomodernizacja bloku sportowego i łącznika D: przebudowa placu przedwejściowego, nawierzchni utwardzonych, dojść, dojazdu na terenie ZSEO. Całkowita wartość zadania: 156 702 zł.	
13.	**Zespołu Szkół Logistycznych, ul. Dawida**: Rozpoczeto realizację robót budowlanych w zakresie: 1. Remont i przebudowa sanitariatów w budynku głównym. 2. Wymiana instalacji elektrycznej i teletechnicznej. 3. Remont i przebudowa instalacji hydrantowej oraz dostosowania obiektu do obowiązujących przepisów p.poż. 4. Wykonanie izolacji poziomych i pionowych wewnętrznych i zewnętrznych. 5. Remont i przebudowa szatni szkolnej. 6. Renowacja 2 szt. drzwi zewnętrznych wejściowych z zachowaniem pierwotnego charakteru. 7. Remont i przebudowa pomieszczeń piwnicznych (w tym szatnia), sanitariatów na wszystkich kondygnacjach oraz izolacji fundamentów.	1 212 702
14.	**Zespół Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych, ul. Haukego-Bosaka**: Wykonano obudowę części pionów instalacyjnych płytą gipsowo-kartonową na stelażu metalowym.	8 610
15.	**Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 10, ul. Parkowa:** Opracowano dokumentację projektową: 1. przebudowy i remontu bloku żywienia, 2. wymiany instalacji elektrycznych, 3. termomodernizacji elewacji i dachów. Całkowita wartość zadania 127 460 zł. Realizacja robót budowlanych przebudowy i remontu budynku w zakresie: - bloku żywienia, - wymiany instalacji elektrycznych w budynku, - remontu elewacji i kominów w zakresie nakazanym przez PINB.	872 134
16	**Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 10, ul. Parkowa:** Realizowano w trybie projektuj i buduj rozbudowę o nowe skrzydło z zagospodarowaniem i infrastrukturą towarzyszącą.	3 335 279
17.	**Centrum Kreatywności TALENT, ul. Jedności Narodowej**: Opracowano dokumentację projektową dostosowania do przepisów	100 626

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2021 roku (zł)
	ppoż	
	Budowa i przebudowa infrastruktury sportowej w obiektach oświatowych:	
1.	**Liceum Ogólnokształcące nr XIII, ul. Haukego-Bosaka**: Realizacja budowy nowego bloku sportowego w trybie projektuj i buduj.	10 064 990
2.	**Szkoła Podstawowa nr 3, ul. Bobrza**: Realizacja robót budowlanych przebudowy i remontu basenu.	632 220
3.	**Szkoła Podstawowa nr 50, ul. Czeska**: Opracowano dokumentację projektową budynku B (dawnego gimnazjum) na: zad.1 opracowanie materiałów przygotowawczych do etapów I-V; zad.2 opracowanie Projektu Budowlanego etapów I-V; zad. 3 opracowanie Projektu Wykonawczego dla etapów: etap I: kompleksowy remont/przebudowa budynku bloku sportowego/ łącznika, etap II: remont/przebudowa zaplecza szatniowo-sanitarnego bloku sportowego wraz z instalacjami (piwnice budynku dydaktycznego); zad. 4 opracowanie Projektu Wykonawczego dla etapów: etap III: remont/przebudowa z termomodernizacją dachu budynku dydaktycznego wraz z wykonaniem instalacji fotowoltaicznej, etap IV: dostosowanie budynku dydaktycznego do wymogów p.poż. i drogi p.poż. na terenie, etap V: remont, termomodrnizacja elewacji budynku dydaktycznego wraz z przyobiektowym zagospodarowaniem terenu.	134 786
4.	**Sportowa Szkoła Podstawowa nr 72, ul. Trwałej**: Budowa hali do tenisa i terenowych kortów tenisowych - odstąpiono od umowy z winy wykonawcy. Realizacja robót budowlanych - w trakcie postępowania.	273 172
5.	**Szkoła Podstawowa nr 97, ul. Prosta**: Opracowano koncepcję i Program Funkcjonalno-Użytkowy na budowę bloku sportowego.	98 400
6.	**Zespół Szkół Zawodowych nr 5, ul. Dawida:** Opracowywanie dokumentacji projektowej bloku sportowego dot.: 1. remontu elewacji i dachu: 2. przebudowy i remontu zaplecza sanitarno-szatniowego,w tym: a) wykonanie wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej sali gimnastycznej i zaplecza sanitarno-szatniowego, b) fotowoltaika na dachu budynku, c) zagospodarowanie wód opadowych z dachu, d) dostosowanie budynku do wymogów przepisów przeciwpożarowych, e) przebudowa całej instalacji elektrycznej i co w budynku, f) przebudowa i remont wszystkich pozostałych pomieszczeń w budynku.	30 214

W ramach planu remontowego zrealizowano następujące zadania:

Zadania w ramach planu remontowego

Lp.	Remonty	Kwota (zł)

Lp.	Remonty	Kwota (zł)
1.	**Centrum Kształcenia Zawodowego, ul. Strzegomska**: Zakończono zagospodarowanie terenu - wymiana ogrodzenia od strony ul. Bolkowskiej.	146 370
2.	**Liceum Ogólnokształcące nr I, ul. Poniatowskiego**: Opracowano dokumentację remont auli wraz z wykonaniem zabezpieczeń malowideł odkrytych w czasie robót budowlanych (wartość zadania 43 743 zł) i realizowano roboty budowlane dot. remontu auli.	607 737
3.	**Liceum Ogólnokształcące nr XIV, ul. Brucknera**: Wymieniono transformator.	67 000
4.	**Liceum Ogólnokształcące nr XVII, ul. Tęczowa**: Zakończono remont elewacji w zakresie hydroizolacji fundamentów i wykonano opaski wokół budynku (część etapu 3, 4 i 5 dokumentacji projektowej)	217 702
5.	**Przedszkole nr 52, ul. Łączności**: Zakończono remont pomieszczenia logopedy i toalety oraz remont posadzki w łączniku.	112 668
6.	**Szkoła Podstawowa nr 2, ul. Komuny Paryskiej**: Zakończono remont ścian oraz fundamentów z izolacją przeciwwilgociową i termiczną bloku sportowego i łącznika oraz remont sklepień łukowych w piwnicy.	300 359
7.	**Szkoła Podstawowa nr 33, ul. Kolista**: Wymieniono wewnętrzną ślusarkę drzwiową wiatrołapu	46 000
8.	**Szkoła Podstawowa nr 33, ul. Kolista**: Wymieniono instniejące szafki hydrantowe.	41 328
9.	**Szkoła Podstawowa nr 33, ul. Kolista**: Wyremontowano pomieszczenia po Miejskiej Bibliotece Publicznej na potrzeby sali lekcyjnej.	81 180
10.	**Szkoła Podstawowa nr 46, ul. Ścinawska**: Wymieniono witryny łącznika.	157 455
11.	**Szkoła Podstawowa nr 80 ul. Polna**: Wydzielono zewnętrzną kanalizację sanitarną od kanalizacji deszczowej na terenie SP wraz z wymianą zasuwy zwrotnej w budynku SP.	41 200
12.	**Szkoła Podstawowa nr 81, ul. Jastrzębia**: Wyremontowano zjazd i strefę wejściową polegającą na wymianie istniejących nawierzchni na kostkę betonową.	67 035
13.	**Szkoła Podstawowa nr 99, ul. Bytomska** Wykonano demontaż urządzeń kotłowni gazowej i dostosowano pomieszczenia po kotłowni gazowej do wymogów węzła cieplnego oraz wymieniono zawory grzejnikowe i odpowietrzającę.	81 121
14.	**Szkoła Podstawowa nr 107, ul. Prusa**: Naprawiono uszkodzone elementy wentylacji mechanicznej bloku sportowego.	27 122
15.	**Szkoła Podstawowa nr 109, ul. Inżynierska**: Wyremontowano i wymieniono ogrodzenie.	257 070
16.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 13, pl. Muzealny:** Opracowano dokumentację na zapewnienie cyrkulacji wody ciepłej. Realizację robót budowlanych wykonano w ramach umowy na awarie i drobne remonty.	10 455
17.	Wymieniono: - oprawy oświetlenia ogólnego i awaryjnego w klasach i salach gimnastycznych w 18 placówkach, **-** zawory grzejnikowe w 4 placówkach.	360 446

Lp.	Remonty	Kwota (zł)
18.	Wykonano naprawy central wentylacyjnych w 6 placówkach	239 284

Pozostałe remonty bieżące:

Lp.	Pozostałe remonty	Kwota (zł)
1.	**Przedszkole nr 13 ul. Noskowskiego**: Wyremontowano sanitariat dla dzieci na parterze budynku.	42 000
2.	**Przedszkole nr 22, ul. Stanisławowska**: Wykonano modernizację rozdzielnicy elektrycznej.	5 200
3.	**Przedszkole nr 29 (ZSP-6) ul. Kurpiów**: Naprawiono dach.	86 100
4.	**Przedszkole nr 71, ul. Kiełczowska**: Wykonano remont cząstkowy na wjeździe do przedszkola	4 859
5.	**Przedszkole nr 87, ul. Pawłowa** Wymieniono przyłącze wodociągowe wraz z montażem zaworu pierwszeństwa na wodzie bytowej zasilającego budynek przedszkola.	61 000
6.	**Przedszkole nr 88, ul. Szczęśliwa:** Wymieniono dźwigi towarowe.	125 460
7.	**Przedszkole nr 99, ul. Inowrocławska**: Obniżono nawierzchnię dojścia do przedszkola.	5 412
8.	**Przedszkole nr 104, ul. Niedźwiedzia**: Wykonano czyszczenie i regulację studni kanalizacji sanitarnej do budynku B.	29 689
9.	**Przedszkole nr 111, ul. Skwerowa**: Tymczasowo wzmocniono dach belkami stalowymi.	143 000
10.	**Przedszkole nr 146, Haukego-Bosaka**: Wymieniono poziomy instalacji wodociągowej w piwnicy.	17 550
11.	**Przedszkole nr 148, ul. Rogowska**: Tymczasowo wzmocnieno dach belkami stalowymi zgnodnie z decyzją PINB.	153 103
12.	**Szkoła Podstawowa nr 44, ul. Wilanowska**: Wymieniono dźwigi towarowe.	149 445
13.	**Szkoła Podstawowa nr 50, ul. Czeska**: Wymieniono separator substancji tłuszczowych.	68 474
14.	**Szkoła Podstawowa nr 72. ul. Trwała**: Wymieniono stare panele stalowe w piłkochwytach na siatkę ochronną na terenie boiska.	4 991
15.	**Zespół Szkół nr 8, ul. Reja**: Naprawiono dach.	18 000
16.	**Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych, ul. Worcella**: Wykonano wymiany rozdzielnic TE-1a, TE-2a, TE-3a, TE-4a.	20 200
17.	**Zespół Szkół Gastronomicznych, ul. Kamienna**: Wyremontowano schody terenowe.	4 920
18.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4, ul. Sołtysowicka**: Naprawiono część dachu oraz usunięto skutki zalewania.	38 300
19.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7 ul. Koszykarska**: Dokonano połączenia pomiędzy przyciskiem PWP sali gimnastycznej i przyciskiem PWP przy wejściu głównym do placówki.	4 850
20.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7 ul. Koszykarska:** Wyremontowano chodnik na terenie Zespołu.	33 210
21.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 17 ul. Wieczysta:**	33600

Lp.	Pozostałe remonty	Kwota (zł)
	Wymieniono oprawy oświetleniowe i awaryjne.	
22.	**Szkoła Podstawowa nr 99, ul. Bytomska** i **Zespół Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych, ul. Haukego Bosaka:** Wymieniono uszkodzone piłkochwyty na boisku.	9 235

Rezerwa celowa 2021

Lp.	Rezerwa celowa	Kwota (zł)
1.	**Liceum Ogólnokształcące nr XI, ul. Spółdzielcza:** Dokończeno wymiany opraw na LED.	43 679
2.	**Przedszkole nr 28, ul. Orla**: Zaprojektowanie i wykonanie modernizacji kotłowni.	62 700
3.	**Przedszkole nr 96, al. Pracy**: Wymieniono nawierzchnię chodnika i drogi wraz z remontem głównych schodów wejściowych	121 900
4.	**Szkoła Podstawowa nr 37, ul. Sarbinowska**: Wyremontowano toalety na parterze w segmencie C.	148 830
5.	**Szkoła Podstawowa nr 61, ul. Skarbowców**: Wymieniono nawierzchnię placu zabaw.	120 450
6.	**Szkoła Podstawowa nr 68, ul. Szczęśliwa**: Dokończono remont ogrodzenia.	147 600
7.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 12, ul. Suwalska**: Wymieniono nawierzchnię placu zabaw.	141 450

W ramach **środków przyznanych placówkom oświatowym** na remonty i inwestycje w łącznej kwocie ok. **14,6 mln zł**, w tym ok. **1,4 mln zł** z rezerwy remontowej, placówki samodzielnie wykonały m.in.: remonty podłóg, remonty sal dydaktycznych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remonty sanitariatów, remonty ogrodzenia, remonty bloków żywienia, naprawy placów zabaw.
We wszystkich placówkach wykonano naprawy bieżące i usunięto w sumie **1 483** usterek za kwoty:

- roboty budowlane: 800 973 zł,
- roboty dekarskie: 848 090 zł,
- roboty elektryczne: 847 048 zł,
- roboty sanitarne wewnętrzne: 1 598 996 zł,
- roboty sanitarne zewnętrzne: 748 999 zł.

W ramach **programu „Budowa boisk piłkarskich o sztucznych nawierzchniach"** wybudowano 3 boiska za łączną kwotę **1 774 336 zł,** ponadto w trakcie realizacji jest renowacja sztucznej nawierzchni 2 boisk - kwota **154 124 zł**.

Budowa boisk piłkarskich o sztucznych nawierzchniach i renowacja boisk ze sztucznej nawierzchni

Lp.	Budowa boisk piłkarskich o sztucznych nawierzchniach i renowacja boisk ze sztucznej nawierzchni:	Kwota (zł)
1.	**Liceum Ogólnokształcące nr I, ul. Poniatowskiego**: Zakończono budowę boiska piłkarskiego o sztucznej nawierzchni. Całkowita wartośc zadania: 839 800 zł.	117 613
2.	**Szkoła Podstawowa nr 67, pl. Muzealny:** Zakończono budowę boiska piłkarskiego o sztucznej nawierzchni.	806 723

Lp.	Budowa boisk piłkarskich o sztucznych nawierzchniach i renowacja boisk ze sztucznej nawierzchni:	Kwota (zł)
	Całkowita wartość zadania: 787 000 zł. Opracowano dokumentację projektową dot. nasadzenia zieleni oraz ich pielęgnacji.	
3.	**Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 10, ul. Parkowa:** Zakończono zagospodarowanie terenów sportowych.	850 000
4.	**Szkoła Podstawowa nr 93, ul. Niemcewicza:** W trakcie realizjacji robót budowlanych dot. renowacji boiska ze sztucznej nawierzchni na terenie SP.	68 024
5.	**Szkoła Podstawowa nr 98, ul. Sycowska:** W trakcie realizacji robót budowlanych dot. renowacji boiska ze sztucznej nawierzchni na terenie SP.	86 00

W ramach pozostałych projektów dot. szkół
Pozostałe projekty

Lp.	Pozostałe projekty	Kwota (zł)
1.	**Wrocławski Budżet Obywatelski:** 1) **Szkoła Podstawowa nr 68, ul. Szczęśliwa:** „Szczęśliwa łączy pokolenia" – zakończono zadania: Etap I. Projekt WBO 2019 nr 269 – kwota 589 577 zł, Etap II. Projekt WBO 2020 nr 260 – kwota 382 500 zł. 2) **Zespół Szkół nr 21 ul. Ignuta:** Budowa integracyjnego placu zabaw przy ZS-21 – zakończono zadanie: Projekt WBO 2019 nr 255 – kwota 1 024 026 zł.	1 996 103
2.	**Fundusz Osiedlowy:** 1) RO Nadodrze: Opracowano dokumentację projektową placu zabaw przy szkole **ZSP nr 8, ul. Składowa** – kwota 38 600 zł. 2) RO Karłowice Różanka - **Szkoła Podstawowa nr 50, ul. Czeska**: Opracowywanie dokumentacji budowy bieżni lekkoatletycznej – kwota 11 520 zł.	50 120
3.	Montaż poidełek – Program Departamentu Zrównoważonego Rozwoju „Dostawa i montaż stacji wody pitnej w placówkach oświatowych we Wrocławiu" - zamontowano łącznie w 11 placówkach oświatowych stacje wody pitnej.	98 972
4.	Budowa skateparku na skwerze pomiędzy ul. Ślężną a ul. Borowską wraz z zagospodarowaniem terenu, w tym budowa boiska do siatkówki dla **Technikum nr 18** – zakończono zadanie.	2 714 512

Zarządzanie majątkiem oświatowym

W ramach przedsięwzięć mających na celu racjonalizację **zużycia mediów w placówkach oświatowych** kontynuowano program **„Zdalnego Monitoringu Zużycia Energii i Mediów".** W 2021 roku programem było objętych 138 placówek. Program umożliwił placówkom bieżące monitorowanie zużycia energii i wody oraz dostosowanie energii zamówionej do faktycznych potrzeb placówki.
Wspólnie z Biurem Sportu i Rekreacji realizowano program **„Bezpłatnego udostępniania organizacjom pozarządowym sal gimnastycznych przez szkoły prowadzone przez miasto Wrocław, w godzinach pozalekcyjnych".** Programem

objęte są szkoły podstawowe i ponadpodstawowe. Do programu zgłosiło się ok. 100 placówek oświatowych.
Umowy dotyczące udostępnienia nieruchomości bądź jej części zawarte przez jednostki oświaty - akceptacji podlegało łącznie 1 543.

Podnoszenie efektywności zarządzania szkołami i placówkami oświatowymi

Kontynuowano świadczenie usług w ramach **systemu telefonii cyfrowej VoIP** we wszystkich placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Wrocław**.** Telefonia VoIP umożliwia wykonywanie bezpłatnych połączeń do innych placówek oświatowych, Urzędu Miejskiego Wrocławia, CUI oraz płatnych połączeń na zewnątrz sieci. Świadczenie usług kontynuowano na podstawie zawartego dniu 28.07.2014 r. Aneksu nr 1008/14/XHY/J056, zawartego w dniu 28.09.2019 r. Aneksu nr 2018/19/GLI/0054 oraz zawartego w dniu 18.10.2021 r. Aneksu nr 3018/21/GLI/0074 do umowy o świadczenie usług telefonicznych nr B071/0177/2005 z dnia 31.03.2005 r. zawartej pomiędzy Telefonią Dialog sp. z o.o., a Gminą Wrocław. Łączne koszty świadczenia usług dla wszystkich szkół w 2021 roku wyniosły 175 321 zł.
Kontynuowano świadczenie usług faksu elektronicznego dla wszystkich placówek oświatowych Gminy Wrocław na podstawie zawartego w dniu 11.12.2014 r. Aneksu nr 1008/14/XHY/J076, zawartego w dniu 28.09.2019 r. Aneksu nr 2018/19/GLI/0054 oraz zawartego w dniu 18.10.2021 r. Aneksu nr 3018/21/GLI/0074 do umowy o świadczenie usług telefonicznych nr B071/0177/2005 z dnia 31.03.2005 r. zawartej pomiędzy Telefonią Dialog sp. z o.o., a Gminą Wrocław. Łączne koszty świadczenia usług dla wszystkich szkół w 2021 roku wyniosły 19 274 zł.
Kontynuowano współpracę z 4 zespołami konsultacyjnymi, składającymi się z koordynatorów na każdym poziomie kształcenia. Zadaniem koordynatorów jest reprezentowanie środowiska nauczycielskiego przy konsultacjach zagadnień oświatowych.

Koordynatorzy zespołów konsultacyjnych

Lp.	Koordynator	Szkoła/Placówka
1.	Lidia Walczak-Iżycka	Przedszkole nr 18
2.	Dorota Kulpa	Przedszkole nr 148
3.	Robert Siwy	Przedszkole nr 24
4.	Małgorzata Boczek	Przedszkole nr 50
5.	Bernadetta Ślusarek	Przedszkole nr 91
6.	Anna Puławska	Przedszkole nr 102
7.	Anna Zioło	Przedszkole nr 121
8.	Beata Lewandowska	Przedszkole nr 126
9.	Katarzyna Głowik-Jamróz	Przedszkole nr 56
10.	Rafał Just	Szkoła Podstawowa nr 84
11.	Izabela Wojtycka	Szkoła Podstawowa nr 26 w ZSP nr 12
12.	Lucyna Cempel	Szkoła Podstawowa nr 23
13.	Urszula Krasoń	Szkoła Podstawowa nr 44
14.	Iwona Kużnik	Szkoła Podstawowa nr 76
15.	Kinga Skiba	Szkoła Podstawowa nr 67 w ZSP nr 13
16.	Barbara Rotte	Szkoła Podstawowa nr 118
17.	Danuta Daszkiewicz-	Liceum Ogólnokształcące nr XII
18.	Bogumiła Mandat	Liceum Ogólnokształcące nr XV
19.	Piotr Lusar	Zespół Szkół nr 18
20.	Grażyna Skrętkowicz	Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych

Kadra

Awans zawodowy

Zorganizowano i przeprowadzono postępowania egzaminacyjne na stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego, zakończone wydaniem **263 decyzji o nadaniu stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego.** Na postępowania egzaminacyjne w 2021 r. wydano łącznie kwotę 52 300 zł. Wydano 6 aktów nadania stopnia nauczyciela mianowanego z mocy prawa.

Doskonalenie kwalifikacji nauczycieli

Na doskonalenie zawodowe nauczycieli w 2021 roku przeznaczono 4 989 103 zł.
Środki te zostały przekazane do dyspozycji dyrektorów szkół i placówek oświatowych i rozdysponowane zgodnie z priorytetami i kryteriami zawartymi w Zarządzeniu nr 4496/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 27 stycznia 2021 roku w sprawie planu dofinansowania w 2021 roku form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Wrocław, ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania oraz form i specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane.
Na sfinansowanie zadań realizowanych przez 23 doradców metodycznych przeznaczono kwotę 1 445 000 zł, która pochodziła z dotacji celowej z budżetu państwa.
We **Wrocławskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli (WCDN)** prowadzono **doskonalenie zawodowe** nauczycieli według zadań określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. z 2019 r. poz. 1045):

Liczba form i przeszkolonych nauczycieli w roku szkolnym 2020/2021 i 2021/2022 w zakresie kierunków polityki oświatowej oraz wprowadzania zmian w systemie oświaty

Lp.	Obszary szkoleń	Liczba form	Liczba przeszkolonych nauczycieli
1.	Wdrażanie nowej podstawy programowej w szkołach ponadpodstawowych ze szczególnym uwzględnieniem edukacji przyrodniczej i matematycznej. Rozwijanie samodzielności, innowacyjności i kreatywności uczniów	38	1 047
2.	Wdrażanie zmian w kształceniu zawodowym, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia osób dorosłych	7	316
3.	Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno-pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych	47	1 535
4.	Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych	46	878
5.	Działania wychowawcze szkoły. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych	34	1 035
6.	Uwzględnienie w procesach edukacyjnych wymagań egzaminacyjnych dotyczących egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego	4	67

Lp.	Obszary szkoleń	Liczba form	Liczba przeszkolonych nauczycieli
	przeprowadzanego w roku 2021		
7.	Działania w zakresie wsparcia wychowawczego i psychoprofilaktycznego środowiska szkolnego w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią	105	7 248
8.	Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych *wychowanie do życia w rodzinie* oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego	11	511
9.	Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie	38	431
10.	Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych	23	280
11.	Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne	104	2 301
12.	Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym uczeniu się dorosłych	17	220
13.	Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne	23	219
14.	Wprowadzanie zmian w systemie oświaty	113	3 430
	Razem	**610**	**19 518**

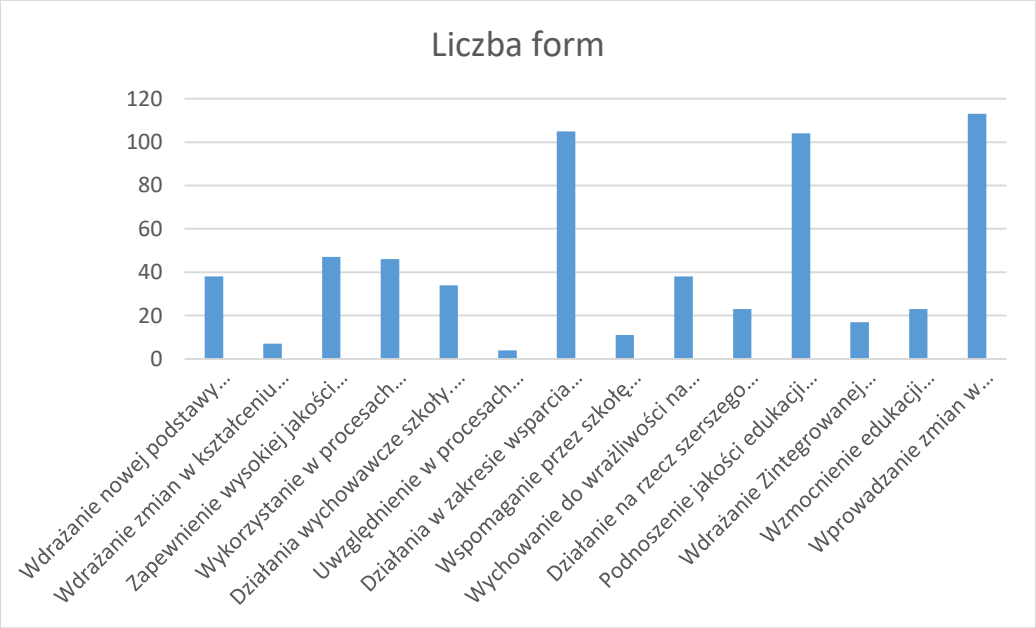

Liczba form w roku szkolnym 2020/2021 i 2021/2022

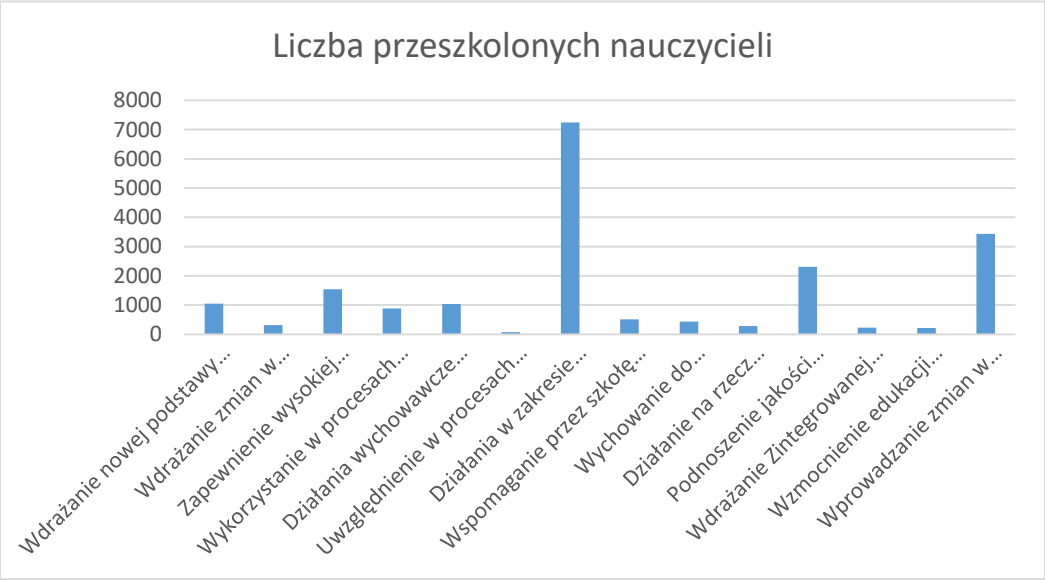

Liczba przeszkolonych nauczycieli w roku szkolnym 2020/2021 i 2021/2022

Konkursy na stanowisko dyrektora szkoły

Przeprowadzono **konkursy na stanowisko dyrektora** szkół/placówek:

Konkursy na stanowisko dyrektora szkoły/placówki

Lp.	**Jednostki oświatowe**	**Nazwa szkoły/placówki**	**Liczba przeprowadzonych konkursów**
1.	Przedszkola	Przedszkola nr: 21, 23, 80, 82, 91, 94, 95, 99, 104, 107, 111, 113, 146, 148	14
2.	Zespoły Przedszkoli	Zespół Przedszkoli nr 1	1
3.	Szkoły podstawowe	Szkoły Podstawowe nr: 4,28,71,78	4
4.	Zespoły Szkolno	Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr:	

	- Przedszkolne	4,5,19,20,24	5
5.	Szkoły ponadpodstawowe	Technikum nr 15, Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących, Zespół Szkół nr 2	3
	Razem		**27**

W 2021 r. zaplanowane były konkursy na stanowisko dyrektora: LO V, LO VI, LO VIII, LO XI, LO XVII, Technikum nr 15, Lotniczych Zakładów Naukowych, Zespołu Szkół nr 2, Zespołu Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących, Zespołu Szkół Gastronomicznych, Zespołu Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych, Zespołu Szkół Plastycznych, Szkoły Podstawowej nr 101, Zespołu Placówek Oświatowych nr 3, Młodzieżowego Domu Kultury „Fabryczna", Zespołu Szkół nr 16, Zespołu „Centrum Edukacji Dzieci i Młodzieży" oraz Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli.
Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 3 lutego 2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 242) wprowadziło zmiany w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 493 ze zm.) umożliwiające przedłużenie powierzenia stanowiska dyrektora jednostki systemu oświaty, po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady szkoły oraz zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2232 ze zm.) albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, działających w jednostce systemu oświaty, w której przedłuża się powierzenie stanowiska dyrektorowi.
Na podstawie § 11h ust. 1a pkt 1 w/w rozporządzenia przedłużono:
- na okres od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2026 r. powierzenie stanowiska dyrektora: LO V, LO VI, LO VIII, LO XI, LO XVII, LZN, ZSTiE, ZSP, MDKF, ZS nr 16, ZCEKDiM;
- na okres od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2025 r. powierzenie stanowiska dyrektora: ZSG, ZPO3, WCDN. Dyrektorzy tych szkół i placówek mieli już wcześniej przedłużone powierzenie stanowiska dyrektora na okres od 1 września 2020 r. do 31 sierpnia 2021 r.
- na okres od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2022 r. powierzenie stanowiska dyrektora SP101.

Z powodu braku możliwości przedłużenia stanowiska dyrektora T15, ZS2 oraz ZSEO, konkursy na stanowisko dyrektora tych szkół odbyły się w marcu i czerwcu 2021 r.
Na podstawie § 11ha ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID – 19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 493) przedłużono powierzenie stanowiska dyrektora na okres:
- od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2026 r. w Przedszkolach nr: 3, 10, 18, Szkołach Podstawowych nr: 1, 42, 76, 82, 93, 107, Zespołach Szkolno-Przedszkolnych nr: 10, 16 oraz w Zespole Szkół nr 20;
- od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2025 r w Szkołach Podstawowych nr: 23, 85;
- od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2024 r w Zespole Szkół nr 21.

Nagrody dla dyrektorów i nauczycieli

Prezydent Wrocławia przyznał dyrektorom i nauczycielom szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Miasto 182 nagrody pieniężne za znaczące osiągnięcia dydaktyczne

i wychowawcze w kwocie 7 000 zł brutto. Przygotowano wnioski i wystąpiono o przyznanie Nagrody Dolnośląskiego Kuratora Oświaty dla 10 dyrektorów, a Nagrody Ministra Edukacji i Nauki dla 5 dyrektorów.

Inicjatywy i programy edukacyjne

Celem **Wrocławskiej Strategii Edukacyjnej** jest stworzenie warunków dla funkcjonowania systemu edukacji o najwyższych standardach wychowania i kształcenia.
Pracownia Badań i Analiz Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli (WCDN) przeprowadziła **8 diagnoz z zakresu matematyki i języka polskiego** dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz **2 diagnozy z zakresu języków obcych (angielskiego i niemieckiego)** dla szkół podstawowych. W diagnozach wzięło udział 15 739 uczniów szkół ponadpodstawowych i 25 453 uczniów szkół podstawowych. Analizy wyników przeprowadzonych diagnoz przedstawiono na 7 podsumowujących konferencjach online dla dyrektorów i nauczycieli z 37 szkół ponadpodstawowych i 80 szkół podstawowych (kolejne dwie odbyły się w styczniu 2022 roku). Nauczyciele otrzymali rekomendacje i materiały do pracy ze swoimi uczniami w trybie stacjonarnym i zdalnym. Ponadto wrocławscy pedagodzy mają do dyspozycji archiwum diagnoz przygotowanych przez WCDN z ostatnich trzynastu lat szkolnych, znajdują się tam również opracowane na potrzeby podnoszenia efektywności nauczania dwie strategie – matematyczna i humanistyczna.

Realizacja programów miejskich

Przed kolejną falą pandemii konsultanci i doradcy metodyczni Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli udzielali wsparcia merytorycznego szkołom i placówkom w zakresie prowadzenia zajęć w trybie zdalnym. W realizowanych formach doskonalenia proponowano nauczycielom m.in. metody i techniki przydatne w nauczaniu na odległość. Ponadto promowano materiały zamieszczone na stronie miejskiej: https://www.wroclaw.pl/portal/edukacja-online.
„Szkoła w mieście" - realizacja projektu została zawieszona do odwołania ze względu na pandemię COVID-19. W roku szkolnym 2020/2021 (II semestr) oraz 2021/2022 (I semestr) we wrocławskich przedszkolach i szkołach podstawowych z oddziałami „0" kontynuowano realizację zajęć dodatkowych (w szczególności rytmiki). Z budżetu gminy na realizację w/w zadania przeznaczono ok. 800 000 zł. Ponadto w WCDN prowadzono konsultacje dla nauczycieli biorących udział w projekcie, wymieniano dobre praktyki (przykładowe scenariusze i konspekty zajęć realizowanych w danej instytucji, podpowiedzi rozwiazań metodycznych, w tym materiały przygotowane przez pracowników WCDN), opiniowano projektowane działania edukacyjne przygotowane przez podmioty ubiegające się o wpisanie na listę instytucji realizujących projekt oraz opiniowano działania edukacyjne instytucji pod kątem zgodności z nową podstawą programową kształcenia ogólnego.
Po raz szesnasty włączono się w organizację **XXIV Dolnośląskiego Festiwalu Nauki** we współpracy z Kolegium Rektorów Uczelni Wyższych. W ramach projektu „Od science do Science" przeprowadzono w sposób zdalny Interaktywne Pokazy, w których uczestniczyły Szkoły Podstawowe nr: 4, 6, 8, 30, 44, 63, 71, 83, 84, 98, 108, 109, Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr 1, 3, 12, 13, 24, Licea Ogólnokształcące IV, X, XIV, Technikum nr 15, Zespoły Szkół nr 9, 18, Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych i Zespół Szkół Logistycznych. Z budżetu Miasta na pokazy przeznaczono kwotę 54 108 zł. Zorganizowano 75 pokazów, których celem było upowszechnienie i propagowanie nauki poprzez zabawę oraz popularyzowanie walorów matematyki i innych przedmiotów ścisłych. W pokazach wzięło udział 3 490 uczniów.
We współpracy z Instytutem Matematycznym Uniwersytetu Wrocławskiego, kontynuowano projekt **Wrocławski Portal Matematyczny** dostępny pod adresem www.matematyka.wroc.pl. Wzbogacono treści portalu o kilkaset artykułów i materiałów.

Celem jest podniesienie poziomu edukacji matematycznej poprzez dostarczanie materiałów wspomagających nauczycieli i uczniów. Liczba odwiedzin strony portalu to ok. 100 000 wejść na miesiąc. Na realizację projektu w roku 2021 przeznaczono 120 000 zł.
W ramach współpracy z Ambasadą Francji w Polsce kontynuowano **naukę języka francuskiego:** w przedszkolach nr: 28, 33, 79 oraz w szkołach podstawowych nr: 12, 25, 36, 45, 74, 93, 113. Łącznie na realizację nauki języka francuskiego przyznano przedszkolom 0,83 etatu, a szkołom podstawowym 6,02 etatu.
W Szkole Podstawowej nr 63 przy ul. Menniczej kontynuowano **naukę języka ukraińskiego** w wymiarze 12 godzin tygodniowo (0,67 etatu pedagogicznego). Do wrocławskich szkół podstawowych uczęszcza łącznie 2 712 (w tym 239 do oddziałów przygotowawczych) dzieci pochodzenia ukraińskiego na różnym etapie kształcenia (klasy 0-VIII), większość z nich korzysta z zajęć języka polskiego oraz dodatkowych zajęć wyrównawczych.
W 2021 r. w 62 przedszkolach i szkołach podstawowych wdrożono program **„ABC Empatii, bo wszyscy jesteśmy tacy sami".** Kwota dofinansowania to 166 320 zł.
Od września 2021 r. utworzono kolejne **oddziały przygotowawcze**, przeznaczone dla uczniów obcojęzycznych rozpoczynających naukę w polskiej szkole, realizowane jako innowacja pedagogiczna „Witaj w Polsce, Witaj we Wrocławiu!". Są to następujące szkoły podstawowe: SP2, SP29, SP81, SP93 oraz SP73. Oddziały przygotowawcze funkcjonują łącznie w 11 szkołach podstawowych (SP nr 4, 74, 83, 90, 109, 113, SP2, SP29, SP81, SP93 oraz SP73) oraz w jednym liceum (LO XV). Utworzono oddziały na poziomie:
- klas I-III (8 oddziałów),
- klas IV-VI (12 oddziałów),
- klas VII-VIII (6 oddziałów + 3 oddziały w LO),
- klasy I w LO – 12 oddziałów.

Naukę w nich pobiera łącznie 588 uczniów, w tym 418 z Ukrainy. Projekt realizowany jest w ramach **100 zadań Prezydenta na 100 dni.**
Również w ramach 100 zadań Prezydenta na 100 dni w większości szkół realizowano godziny przyznane na **organizację dodatkowej nauki języka polskiego**, dodatkowych zajęć wyrównawczych oraz naukę języka i kultury kraju pochodzenia, m.in. dla uczniów pochodzenia ukraińskiego, rosyjskiego, białoruskiego, koreańskiego, brytyjskiego, rumuńskiego, kazachskiego, arabskiego, włoskiego, niemieckiego, wietnamskiego, hiszpańskiego. Ogółem, dla ok. 4 779 uczniów cudzoziemców przyznano dodatkowe godziny w wymiarze ok. 2000, oraz 1 196 dodatkowych godzin języka polskiego i 804 godziny dodatkowych zajęć wyrównawczych).
Od września 2021 r. utworzono oddziały dwujęzyczne w następujących szkołach:

Oddziały dwujęzyczne w szkołach

		Oddziały dwujęzyczne	
Lp.	**Język**	**Szkoły Podstawowe (na poziomie klas VII i VIII)**	**Szkoły Ponadpodstawowe**
1.	Niemiecki	SP 1, SP 9, SP 29, SP71	LO XIII
2.	Angielski	SP 5, SP 66,	LO XIV, Technikum nr 16
3.	Hiszpański	SP 17 (w ZS-P 17), SP71	LO IX
4.	Francuski	SP71	LO VIII
5.	Włoski		LO IX

W 120 placówkach edukacyjnych kontynuowano akcję **„Cały Wrocław czyta".** W ramach współpracy z ZOO Wrocław zorganizowano konferencję dla dyrektorów szkół podstawowych „Edukacja wśród zwierząt, czyli inspiracje do zajęć w przyrodzie", omawiano zagrożenia związane z zanieczyszczeniem środowiska oraz i zwyczaje dzikich zwierząt żyjących w mieście. Rozstrzygnięto konkurs dla przedszkoli i szkół podstawowych „Opowieści komiksowe o ZOO Wrocław". Kontunuowano działania zainicjowane w internecie po wybuchu pandemii koronawirusa:
- grupa wsparcia literackiego na Facebooku proponująca formy promocji czytania i kultury,

– działania w ramach projektu „Niebieska wstążka dla drzew we Wrocławiu”,
– projekt „PoznajZOObacz zwierzaka”.

Na realizację ww. działań przeznaczono kwotę 10 000 zł.
W związku z pandemią i obostrzeniami w szkołach i placówkach oświatowych zawieszono realizację programów **Wrocławskiej Koncepcji Edukacyjnej: Młodzi Obywatele Kultury (MOK)**, **Młodzi Obywatele Nauki (MON), Młodzi Obywatele Świata (MOŚ)** oraz program **Od inspiracji do kreacji.**
We współpracy z Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego przeprowadzono **Konkurs dla wolontariuszy „Ośmiu Wspaniałych”.** W pierwszym półroczu 2021 r. odbyła się XXVII edycja Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych”. Do wrocławskiej edycji konkursu zgłoszono łącznie 366 uczniów, w kategorii indywidulanej oraz grupowej. W dniu 12 marca 2021 r. za pośrednictwem platformy zoom odbyły się obrady jury, w których udział wzięli przedstawiciele Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Zespołu Szkół nr 1 we Wrocławiu, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego.
Jury konkursu postanowiło przyznać nagrody:
– „Ósemeczka”– kategoria grupowa – 6 grup wyróżnionych;
– „Ósemki”– kategoria grupowa – 4 grupy wyróżnione;
– „Ósemka” – kategoria indywidualna – 2 osoby wyróżnione;
– „Ósemka” – kategoria indywidualna – 8 osób laureaci, w tym wybrany 1 laureat jako reprezentant Wrocławia podczas ogólnopolskich eliminacji konkursu.

Sylwetki nominowanych i laureatów opisano w pamiątkowym folderze. 2 czerwca w Ratuszu odbyło się uroczyste podsumowanie konkursu.
We współpracy z Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego dla koordynatorów wolontariatu z wrocławskich szkół przygotowano szkolenie online pn. „**Niezbędnik koordynatora wolontariatu szkolnego”**. W szkoleniu, które odbyło się 15 grudnia udział wzięło 20 osób.
Zakończono prace nad publikacją „Poradnik szkolnego wolontariatu”. Opracowanie zawiera informacje o najważniejszych zagadnieniach związanych z wolontariatem w placówkach oświatowych. Kwota wydatkowania na zadanie: WPS/B/42 Dz. 801 łącznie wydano 2 4201 zł.
W Zespole Szkół nr 6 kontynuowano program nowego sposobu **organizacji nauczania indywidualnego.** Dyrektor ZS nr 6, na podstawie porozumienia zawartego z dyrektorem szkoły, do której uczeń uczęszcza, organizuje nauczanie indywidualne. Tą formą nauczania indywidualnego w 2021 roku objęto 43 uczniów.

Nauczanie indywidualne w programie Zespołu Szkół nr 6

Lp.	Placówka	Szkoła – liczba uczniów
1.	Szkoły Podstawowe	SP 24 – 1 uczeń SP 45 – 1 uczeń SP 46 – 1 uczeń SP 50 – 1 uczeń SP 58 – 2 uczniów, SP 108 – 3 uczniów
3.	Licea Ogólnokształcące	LO II – 7 uczniów, LO IV – 5 uczniów, LO X - 5 uczniów, LO XI - 6 uczniów, LO XIII – 3 uczniów, LO XVI – 7 uczniów LO XVII – 1 uczeń

Kontynuowano zadanie **„Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka"** – w sumie 265 dzieci (dane na dzień 30.12.2021 r.). Koszt realizacji zajęć w 2021 r. wyniósł **727 451 zł** (dane z programu PABS - plan na dzień 31.12.2021 r.).

Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Wrocław

Lp.	Placówka	Rok szkolny 2020/2021 (styczeń-sierpień)	Rok szkolny 2021/2022 (wrzesień-grudzień)
1.	Przedszkole Integracyjne	nr: 12, 89,	nr: 12, 89
2.	Przedszkole	nr:3, 5, 23, 26, 31, 43, 50, 51, 52, 54, 56, 58, 65, 71, 90, 109, 111, 124, 149	nr: 5, 51, 52, 56, 58, 90, 107, 109
3.	Przedszkole w Zespole Szkolno - Przedszkolnym	nr: 8, 11, 19, 29, 30, 97, 115, 133	nr: 7, 8, 9, 11, 19, 29, 84, 97, 133
4.	Szkoła Podstawowa	nr: 12, 26, 47, 58, 65, 66, 75, 84, 107, 113	nr: 12, 26, 58, 66, 77, 74, 75, 80, 84, 107
5.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	nr 9	nr 9, nr 2
6.	Szkoły specjalne	ZS nr 12, SPS nr 116 (ZS nr 21),	nr: 12, SPS nr 116 (ZS nr 21)
	Razem	**42**	**33**

Kontynuowano ofertę **klas z edukacją włączającą**. W 181 placówkach: 65 przedszkolach i 19 przedszkolach w ZSP, 78 szkołach podstawowych i 19 szkołach ponadpodstawowych w ramach edukacji włączającej realizowało wychowanie przedszkolne, obowiązek nauki i obowiązek szkolny w sumie 1 073 uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (190 w P + 64 w P w ZSP + 765 w SP i 54 w szkołach ponadpodstawowych), głównie z autyzmen i zespołem Aspergera, z zaburzonym zachowaniem, słabosłyszących i słabowidzących oraz z niepełnosprawnością intelektualną. Tym uczniom przyznawane są dodatkowe indywidualne godziny rewalidacyjne celem realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. Łącznie przyznano 1 872 godzin tygodniowo (245 w P + 69 w P w ZSP, 1449 w SP i 109 w spp).
Realizowano zadania edukacyjne skierowane do uczniów pochodzenia romskiego zgodnie z § 12 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1627), mające na celu podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości etnicznej dzieci i młodzieży pochodzenia romskiego oraz wspomagające ich edukację. W roku 2021 we Wrocławiu obowiązek szkolny realizowało średnio 159 uczniów pochodzenia romskiego (uśredniając stan na dzień 30.09.2020 r. oraz 30.09.2021 r.)

Zadania integracji społeczności romskiej

Lp.	Uczniowie pochodzenia romskiego	Rok szkolny 2020/2021	Rok szkolny 2021/2022
1.	Liczba dzieci romskich objętych obowiązkiem szkolnym	168	162
2.	Liczba dzieci romskich realizujących obowiązek szkolny	162	155

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji na podstawie złożonego wniosku przyznał Gminie Wrocław dotację celową na realizację w 2021 r. zadania pn. „**Stypendium motywacyjne dla uczniów pochodzenia romskiego za wyniki w nauce”** w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030. Koszt całkowity zadania 45 000 zł (w tym: z dotacji 38 250 zł, ze środków własnych Gminy 6 750 zł).
W 19 placówkach kontynuowano realizację **Miejskiego Programu Profilaktyki Logopedycznej** (MPPL): Przedszkolach nr: 15, 16 (ZSP nr 16), 18, 30 (ZSP nr 13), 32 (ZSP nr 21), 33, 35, 36, 48, 51, 66, 69 (ZSP nr 10), 77, 107, 121, 123, Szkołach Podstawowych nr: 27 (ZS-P nr 10), 67 (ZS-P nr 13), 96. W sumie programem objętych było 3 128 dzieci (w przedszkolach 2 605, w szkołach podstawowych 523). Celem strategicznym MPPL jest przygotowanie dzieci do podjęcia obowiązku szkolnego, zapobieganie występowaniu trudności w uczeniu się, zapobieganie wykluczeniu społecznemu w klasie, wprowadzenie systemowych rozwiązań w zakresie profilaktyki logopedycznej w placówce i środowisku lokalnym.
W roku 2021 w ramach programu przeprowadzono:
- w przedszkolach i szkołach podstawowych badania pretestowe (887 dzieci);
- badania posttestowe (889 dzieci);
- w sumie przebadano 1 776 dzieci, a terapią logopedyczną objęto 1 221 dzieci.

Projekty i działania promujące MPPL i ideę profilaktyki logopedycznej:
1. Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego - 21.02.2021r. – we wszystkich placówkach MPPL - materiały dostępne na stronach internetowych placówek.
2. Ogólnopolski Konkurs na najciekawszy limeryk organizowany przez placówki MPPL i PPP nr 4 - udział wzięło 60 dzieci z rodzicami, nadesłano 61 prac (tekstów i filmów).
3. II i III Ogólnopolski Przegląd Bajki Logopedycznej organizowany przez placówki MPPL i PPP nr 4 – udział wzięły 44 placówki, 58 autorów bajek, 155 dzieci wykonało prace plastyczne.
4. Przygotowano publikacje i konferencję logopedyczną z okazji XX-lecia MPPL.

Planowany XIII Przegląd Wiersza, Etiudy Logopedycznej organizowany przez placówki MPPL i PPP nr 4 - nie odbył się ze względów epidemicznych.
W roku 2021 nie realizowano żadnych projektów we współpracy z Biurem Rozwoju Gospodarczego z uwagi na trwającą pandemię COVID-19 i w związku z tym brakiem możliwości współpracy ze szkołami.
Wydano 53 decyzje o **dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników**, z czego zrefundowano koszty kształcenia 49 pracodawcom na kwotę 263 901 zł za wykształcenie 45 uczniów. 40 uczniów odbywało szkolenie w formie nauki zawodu, a 5 w formie przyuczenia do wykonywania określonej pracy. Jeden pracodawca otrzymał odmowę wszczęcia postępowania, z uwagi na złożenie wniosku po terminie. Dwa wnioski zostały pozostawione bez rozpoznania, z uwagi na nie uzupełnienie przez pacodawców braków formalnych.

Realizacja programów unijnych

Wspierano placówki w pozyskiwaniu środków unijnych m.in. poprzez organizowanie spotkań roboczych oraz monitorowanie realizacji programów unijnych w następujących projektach:
W 2021 dbano o zachowanie trwałości projektu „**Zdalna Szkoła - wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego”**, zrealizowanego na podstawie umowy o powierzenie grantu nr 1713/2020 zawartej w dniu 23 kwietnia 2020 r. pomiędzy Centrum Projektów Polska Cyfrowa a Gminą Wrocław. Ww. projekt został dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. W ramach ww. Programu zakupiono i przekazano w 2020 roku do 8 jednostek oświatowych 37 zestawów laptopów do kształcenia zdalnego za łączną kwotę 126 972 zł. Dofinansowanie projektu z UE wyniosło 99 999 zł, kwota środków własnych Gminy Wrocław to 26 973 zł.

W ramach Programu **Erasmus+ 2018 Kształcenie i Szkolenia Zawodowe** kontynuowano realizację projektu w Lotniczych Zakładach Naukowych. Kwota dofinansowania to 11 900 EURO. Czas trwania projektów: 01.10.2018 r.- 31.05.2021 r.
W ramach Programu **Erasmus+ 2019 Kształcenie i Szkolenia Zawodowe** kontynuowano realizację projektu w 3 placówkach (Zespół Szkół nr 2, Zespół Szkół Logistycznych, Lotnicze Zakłady Naukowe). Kwota dofinansowania to 364 570 EURO. Czas trwania projektów: 03.06.2019 r.- 31.10.2021 r.
W ramach Programu **Erasmus+ 2019 - Kształcenie i Szkolenia Zawodowe POWER,** współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) kontynuowano realizację projektów w 4 placówkach (Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych, Technikum nr 15, Elektroniczne Zakłady Naukowe i Zespół Szkół Gastronomicznych). Łączna kwota dofinansowania to 2 097 061 zł. Czas trwania projektów: 15.08.2019 r. – 14.04.2022 r.
W ramach Programu **Erasmus+ 2020 Kształcenie i Szkolenia Zawodowe** kontynuowano realizację projektu w Lotniczych Zakładach Naukowych. Kwota dofinansowania to 134 436 EURO. Czas trwania projektów: 01.08.2020 – 30.11.2022 r.
W ramach Programu **Erasmus+ 2020 Kształcenie i Szkolenia Zawodowe - Partnerstwa Strategiczne** kontynuowano realizację projektów w 2 placówkach (Elektroniczne Zakłady Naukowe, Lotnicze Zakłady Naukowe). Kwota dofinansowania to 42 300 EURO. Czas trwania projektów: 30.09.2020 r. – 30.11.2022 r.
W ramach Programu **Erasmus+ 2020 - Kształcenie i Szkolenia Zawodowe POWER,** współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) kontynuowano realizację projektów w 2 placówkach (Zespół Szkół Logistycznych, Technikum nr 15), łączna kwota dofinansowania to 1 290 069 zł. Czas trwania projektów: 01.10.2020 r.- 30.09.2022 r.
W ramach Programu **Erasmus+ 2021 Kształcenie i Szkolenia Zawodowe** dofinansowanie otrzymało 7 placówek (Elektroniczne Zakłady Naukowe, Lotnicze Zakłady Naukowe, Technikum nr 15, Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych, Zespół Szkół nr 2, Zespół Szkół nr 3, Technikum nr 18). Kwota dofinansowania to 492 650 EURO. Czas trwania projektów: 01.09.2021 r. – 31.12.2022 r.
W ramach **Programu Erasmus+ 2018 Edukacja Szkolna** realizację projektów kontynuowało dziewięć placówek:

- Szkoła Podstawowa nr 61, czas trwania projektu 01.09.2018 r. - 31.08.2021 r., kwota dofinansowania 24 880 EURO,
- Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących, czas trwania projektu 01.09.2018r.- 31.07.2021r., kwota dofinansowania 29 945 EURO,
- Szkoła Podstawowa nr 91, czas trwania projektu 01.09.2018 r.- 31.08.2021 r., kwota dofinansowania 32 998 EURO,
- Liceum Ogólnokształcące nr XVII, czas trwania projektu 01.09.2018 r.- 28.02.2021 r., kwota dofinansowania 31 825 EURO,
- Szkoła Podstawowa nr 43, czas trwania projektu 01.09.2018 r. - 31.08.2021 r., kwota dofinansowania 32 971 EURO,
- Liceum Ogólnokształcące nr XII, czas trwania projektu 01.12.2018 r. – 30.11.2021 r., kwota dofinansowania 25 116 EURO,
- Liceum Ogólnokształcace nr IV, czas trwania projektu 01.06.2018 r.- 31.05.2021 r., kwota dofinansowania 31 129 EURO,
- Szkoła Podstawowa nr 118, czas trwania projektu 01.09.2018 r. - 31.08.2020 r., kwota dofinansowania 23 104 EURO,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 we Wrocławiu, czas trwania projektów 24.09.2018 r. – 23.08.2021 r., kwota dofinansowania 28 686 EURO.

W ramach **Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) Edukacja Szkolna** kontynuował realizację projektu Zespół Szkół nr 6, termin realizacji 01.08.2018 r.- 31.07.2021 r., kwota dofinansowania 167 917 PLN.
W ramach **Programu Erasmus+ 2019 Edukacja Szkolna** kontynuowało realizację projektów czternaście placówek:

- Szkoła Podstawowa nr 61, czas trwania projektu 01.06.2019 r. - 31.12.2021 r., kwota dofinansowania 11 514 EURO,
- Liceum Ogólnokształcące nr VIII, czas trwania projektu 01.06.2019 r. - 31.12.2021 r., kwota dofinansowania 34 187 EURO,
- Szkoła Podstawowa nr 90, czas trwania projektu 01.06.2019 r. – 31.10.2021 r., kwota dofinansowania 29 076 EURO,
- Szkoła Podstawowa nr 8, czas trwania projektu 01.09.2019 r. – 31.08.2022 r., kwota dofinansowania 31 178 EURO,
- Zespół Szkół nr 3, czas trwania projektu 01.10.2019 r. – 30.09.2021 r., kwota dofinansowania 34 156 EURO,
- Liceum Ogólnokształcące nr V, czas trwania projektu 01.12.2019 r.–30.06.2022r., kwota dofinansowania 34 683 EURO,
- Liceum Ogólnokształcące nr XIV, czas trwania projektu 01.06.2019 r. – 31.12.2021 r., kwota dofinansowania 44 708 EURO,
- Zespół Szkolno–Przedszkolny nr 20, czas trwania projektu 01.12.2019 r. – 30.06.2021 r., kwota dofinansowania 28 339 EURO,
- Liceum Ogólnokształcące nr V, czas trwania projektu 01.09.2019 r.–31.08.2022r., kwota dofinansowania 23 740 EURO,
- Liceum Ogólnokształcące nr X, czas trwania projektu 01.09.2019 r.–31.08.2022r., kwota dofinansowania 26 095 EURO,
- Liceum Ogólnokształcące nr XIII, czas trwania projektu 01.09.2019 r. – 31.08.2021 r., kwota dofinansowania 47 433 EURO,
- Szkoła Podstawowa nr 1, czas trwania projektu 01.09.2019 r. – 30.06.2022 r., kwota dofinansowania 24 150 EURO,
- Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących, czas trwania projektu 01.11.2019r. – 31.10.2021 r., kwota dofinansowania 19 274 EURO,
- Zespół Szkół nr 6, czas trwania projektu 01.11.2019 r. – 30.06.2022 r., kwota dofinansowania 28 371 EURO.

W ramach **Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) Edukacja Szkolna 2019** kontynuowała realizację projektu jedna placówka:
- Liceum Ogólnokształcące nr VII, czas trwania projektu 01.09.2019 r. – 31.08.2022 r., kwota dofinansowania 122 082 zł.

W ramach **Programu Erasmus+ 2020 Edukacja Szkolna** kontynuowało realizację projektów jedenaście placówek:
- Zespół Szkół nr 6, czas trwania projektu 31.12.2020 r. – 30.12.2022 r., kwota dofinansowania 29 960 EURO,
- Szkoła Podstawowa nr 68, czas trwania projektu 01.09.2020 r. – 31.08.2022 r., kwota dofinansowania 14 702 EURO,
- Liceum Ogólnokształcące nr IV, czas trwania projektu 01.09.2020 r. – 31.03.2022 r., kwota dofinansowania 54 841 EURO,
- Szkoła Podstawowa nr 30, czas trwania projektu 01.09.2020 r. - 31.08.2022 r., kwota dofinansowania 34 954 EURO,
- Szkoła Podstawowa nr 30 (drugi projekt), czas trwania projektu 01.10.2020 r. – 30.09.2022 r., kwota dofinansowania 28 252 EURO,
- Liceum Ogólnokształcące nr VII, czas trwania projektu 27.09.2020 r. – 26.09.2022 r., kwota dofinansowania 29 296 EURO,
- Liceum Ogólnokształcące nr VII (drugi projekt), czas trwania projektu 01.09.2020 r. – 31.08.2022 r., kwota dofinansowania 25 860 EURO,
- Liceum Ogólnokształcące nr VII (trzeci projekt), czas trwania projektu 01.09.2020 r. – 31.08.2022 r., kwota dofinansowania 24 335 EURO,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 24, czas trwania projektów 01.09.2020 r. – 31.08.2022 r., kwota dofinansowania 29 420 EURO,
- Szkoła Podstawowa nr 68 (drugi projekt), czas trwania projektu 01.09.2020 r. – 31.08.2022 r., kwota dofinansowania 27 755 EURO,

- Zespół Szkół nr 6, czas trwania projektu 01.03.2021 r. – 28.02.2023 r., kwota dofinansowania 17 935 EURO.

W ramach **Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) Edukacja Szkolna 2020** kontynuowało realizację projektów siedem placówek:
- Zespół Szkół nr 9, czas trwania projektu 01.10.2020 r. – 30.09.2022 r., kwota dofinansowania 168 299 PLN,
- Zespół Szkół nr 8, czas trwania projektu 01.10.2020 r. – 31.01.2021 r., kwota dofinansowania 126 309 PLN
- Szkoła Podstawowa nr 68, czas trwania projektu 07.06.2021 r. – 06.06.2022 r., kwota dofinansowania 131 454 PLN,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6, czas trwania projektów 17.05.2021 r. – 16.11.2021 r., kwota dofinansowania 157 686 PLN,
- Liceum Ogólnokształcące nr I, czas trwania projektu 20.09.2021 r. – 19.03.2022 r., kwota dofinansowania 99 342 PLN,
- Liceum Ogólnokształcące nr V, czas trwania projektu 13.09.2021 r. – 12.03.2022 r., kwota dofinansowania 90 711 PLN,
- Liceum Ogólnokształcące nr XII, czas trwania projektu 30.09.2021 r. – 29.03.2022 r., kwota dofinansowania 76 815 PLN.

W ramach **Programu Erasmus+ 2021 Edukacja Szkolna** dofinansowanie otrzymały cztery placówki:
- Szkoła Podstawowa nr 68, czas trwania projektu 01.09.2021 r. – 30.11.2022 r., kwota dofinansowania 29 405 EURO,
- Szkoła Podstawowa nr 90, czas trwania projektu 01.09.2021 r. – 01.02.2023 r. kwota dofinansowania 23 030 EURO,
- Zespół Szkół nr 8, czas trwania projektu 01.12.2021 r. – 31.12.2022 r., kwota dofinansowania 34 344 EUR,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6, czas trwania projektów 01.10.2021 r. – 31.01.2023 r., kwota dofinansowania 15 576 EURO.

W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego w latach 2014-2020, realizowano projekt **„Manufaktura fachowców. Nowa jakość kształcenia we wrocławskich szkołach zawodowych".** Termin realizacji projektu: 01.12.2018 - 30.06.2021 r., cel: zwiększenie umiejętności zawodowych oraz wyposażenie w wiedzę specjalistyczną poszukiwaną na rynku pracy 300 uczniów dziesięciu wrocławskich szkół zawodowych kształcących się w kluczowych dla Dolnego Śląska i Wrocławia branżach: motoryzacyjnej, elektryczno-energetycznej, mechatroniczno-elektronicznej, budowlanej, lotniczej, transportowo-spedycyjno-logistycznej, informatycznej, turystyczno-gastronomicznej, usługowej (fryzjerstwo, poligrafia) oraz Centrum Kształcenia Zawodowego jako placówki oświatowej. Realizatorem projektu jest Centrum Kształcenia Zawodowego. Całkowita wartość projektu wynosi 1 998 792 zł, natomiast wkład Miasta wynosi 99 939 zł.
W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego w latach 2014-2020, realizowano projekt **„Od stażysty do specjalisty. Nowa jakość kształcenia we wrocławskich szkołach prowadzących kształcenie zawodowe".** Termin realizacji projektu: 01.12.2019 r. – 31.10.2021 r. Projekt zakłada lepsze dopasowanie systemu kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwienie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami. Całkowita wartość projektu wynosi 1 614 600 zł, natomiast wkład Miasta wynosi 80 730 zł.

W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego w latach 2014-2020, realizowano projekt **„Bliżej zawodu”.** Termin realizacji projektu: 01.12.2020 r. – 30.11.2022 r. Projekt ma na celu zwiększenie umiejętności zawodowych oraz wyposażenie w doświadczenie i uprawnienia poszukiwane na rynku pracy uczniów wrocławskich szkół prowadzących kształcenie zawodowe, kształcących w kluczowych dla Dolnego Śląska i Wrocławia branżach: motoryzacyjnej, elektryczno-energetycznej, mechatroniczno-elektronicznej, budowlanej, transportowo-spedycyjno-logistycznej, informatycznej, turystyczno-gastronomicznej, usługowej. Realizatorem projektu jest Centrum Kształcenia Zawodowego. Całkowita wartość projektu wynosi 1 733 859 zł, natomiast wkład Miasta 260 078 zł.
W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego w latach 2014-2020, realizowano projekt **„Twój czas na staż”.** Termin realizacji projektu: 01.02.2021 – 30.11.2021 r. Projekt ma na celu zwiększenie umiejętności zawodowych oraz wyposażenie w doświadczenie i uprawnienia poszukiwane na rynku pracy 240 uczniów wrocławskich szkół prowadzących kształcenie zawodowe (9 placówek oświatowych) kształcących się w kluczowych dla Dolnego Śląska i Wrocławia branżach poprzez realizację staży uczniowskich, oraz kursów kwalifikacyjnych. Realizatorem projektu jest Centrum Kształcenia Zawodowego. Całkowita wartość projektu wynosi 1 936 061 zł, natomiast wkład Miasta 290 442 zł.
W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, realizowany był projekt **Młodzi Zawodowcy**. Termin realizacji projektu: 1.11.2018 r. – 31.07.2021 r. Projekt był realizowany w Zespole Placówek Oświatowych nr 3 oraz w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii nr 2. Celem projektu było podniesienie kompetencji i umiejętności społecznych i zawodowych podopiecznych dwóch szkół dzięki wdrożeniu usług aktywnej integracji. Całkowita wartość projektu wynosi 1 627 372 zł, natomiast wkład Miasta wynosi 81 368 zł.
W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, realizowany był projekt partnerski z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego **Zintegrowani**. Termin realizacji projektu 01.12.2018 r. – 30.06.2021 r. Projekt był realizowany w Specjalnym Ośrodku Szkolno Wychowawczym nr 11 we Wrocławiu. Celem projektu było przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu młodzieży zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez aktywizację społeczno-zawodową wychowanków i absolwentów Dolnośląskich Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych oraz ich rodzin. Budżet projektu w SOSW 11 wynosi 696 836 zł, wkład własny Miasta wynosi 56 880 zł.
W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, realizowany jest projekt **MALI ODKRYWCY – upowszechnienie i zapewnienie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w gminie Wrocław**. Termin realizacji projektu 01.01.2020 r. – 30.06.2022 r. Projekt jest realizowany przez Przedszkole nr 17 i Przedszkole nr 73 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 23 we Wrocławiu, celem jest zwiększenie dostępności miejsc przedszkolnych i podniesienie jakości wychowania przedszkolnego w dwóch przedszkolach Gminy Wrocław. Budżet projektu wynosi 3 705 678 zł.
W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 jest realizowany projekt **Wsparcie kształcenia zawodowego – poprawa efektów**. Termin realizacji 01.03.2020r. – 30.06.2023r. Projekt realizowany w partnerstwie 12 dolnośląskich Jednostek Samorządu Terytorialnego (Województwa Dolnośląskiego, 3 Miast na prawach Powiatów: Legnicy, Wałbrzycha i Wrocławia i 8 Powiatów: Bolesławieckiego, Głogowskiego, Kłodzkiego, Lubińskiego, Lwóweckiego, Oleśnickiego, Świdnickiego, Wrocławskiego). Celem projektu jest objęcie kompleksowym wsparciem uczniów dolnośląskich szkół zawodowych i dzięki wzrostowi ich kompetencji i umiejętności odnajdywania się na rynku pracy oraz wyraźny wzrost zatrudnienia.

Budżet projektu dla Miasta Wrocławia wynosi 517 445 zł, natomiast wkład własny Miasta wynosi 89 437 zł.
W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, realizowany jest projekt partnerski **„Wspieramy zawody przyszłości w szkołach województwa dolnośląskiego"**, którego liderem jest Centrum Szkoleń Informatycznych „VEDIUS". Głównym celem projektu jest nabycie kwalifikacji zawodowych dopasowanych do regionalnego rynku pracy przez 320 uczniów oraz poprawa efektywności kształcenia 4 szkół objętych wsparciem (ZSTiE, EZN, ZS18, ZS8) poprzez doposażenie tych placówek, wdrożenie nowoczesnych technologii w nauczaniu i nabycie kwalifikacji/kompetencji kadry nauczycielskiej. Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby 4 szkół z Gminy Wrocław w zakresie podnoszenia kwalifikacji w obszarze zawodów technicznych: elektryczno - energetycznych, elektronicznych, informatyczno - telekomunikacyjnych, elektryczno-mechatronicznych oraz administracyjno-usługowych. Okres realizacji 1.08.2020 – 31.07.2022.
W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 realizowany jest projekt partnerski **„Pracownik przyszłości dla dolnośląskich firm technologicznych",** którego liderem jest Centrum Szkoleń Informatycznych „VEDIUS"**.** Głównym celem projektu jest nabycie kwalifikacji zawodowych dopasowanych do regionalnego rynku pracy przez 320 uczniów oraz poprawa efektywności kształcenia 3 szkół objętych wsparciem (ZSTiE, EZN, ZS8) poprzez doposażenie tych placówek, wdrożenie nowoczesnych technologii w nauczaniu i nabycie kwalifikacji/kompetencji kadry nauczycielskiej. Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby 3 szkół z Gminy Wrocław w zakresie podnoszenia kwalifikacji w obszarze zawodów technicznych: elektryczno - energetycznych, elektronicznych, informatyczno - telekomunikacyjnych, elektryczno-mechatronicznych oraz administracyjno-usługowych. Okres realizacji 1.08.2021 – 31.07.2023.
W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, realizowany jest projekt **Specjalistyczne Centrum Wspierające Edukację Włączającą we Wrocławiu**, Projekt jest realizowany w ramach przedsięwzięcia grantowego pn. „Pilotażowe wdrożenie modelu Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą (SCWEW)" Głównym celem projektu jest poprawa dostępności usług edukacyjnych dla dzieci/uczniów/słuchaczy ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w ramach udzielonego Grantu na utworzenie i funkcjonowanie Specjalistycznego Centrum Wspierającego Edukację Włączającą (SCWEW), którego celem jest przygotowanie placówki specjalnej do nowej roli, polegającej na podejmowaniu działań na rzecz wdrażania edukacji włączającej, w tym do podejmowania działań informacyjnych i prowadzenia zajęć modelowych. SCWEW będzie jednym z systemowych rozwiązań na rzecz wdrażania edukacji włączającej wysokiej jakości dla wszystkich uczniów. Realizatorem projektu jest Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 10 im. Janusza Korczaka we Wrocławiu natomiast wsparciem zostało objętych 5 wybranych placówek wrocławskich: Przedszkole nr 71 "Chatka Małego Skrzatka, Szkoła Podstawowa nr 83, Branżowa Szkoła I stopnia nr 9 w Zespole Szkół Gastronomicznych, Technikum nr 5 im. Jana Kilińskiego w Zespole Szkół Zawodowych nr 5 oraz Liceum Ogólnokształcące nr XV. Okres realizacji 1.11.2021 – 30.06.2023. Budżet projektu wynosi 1 426 795 zł
W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 w 2021 roku pozyskano dofinansowanie w wyniku ogłoszenia przez MEiN konkursu**"Asystent Ucznia ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi (ASPE)".** Celem realizowanych działań jest poprawa dostępności usług edukacyjnych dla dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, które doświadczają ograniczeń w samodzielnym funkcjonowaniu na terenie przedszkola/szkoły. W projekcie udział wezmą 4 szkoły podstawowe tj.: SP nr 8, SP nr 26, SP nr 43 oraz SP nr 58. Źródłem dofinansowania są środki z Programu

Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w kwocie 170 003 zł oraz budżetu państwa w kwocie 30 000.
W ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój realizowany jest projekt partnerski **Klasa patronacka Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu trzecią misją uczelni.** Termin realizacji projektu: 01.11.2018-31.10.2021. Liderem projektu jest Uniwersytet Przyrodniczy, Partnerem Gmina Wrocław, zaś realizatorem Liceum Ogólnokształcące nr XIII. Celem projektu jest podniesienie kompetencji uczniów uczestniczących w edukacji odpowiadających potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa. Łączny wkład własny Miasta 7 500 zł.
W ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 realizowany jest projekt **Trzecia misja Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu –„Uniwersytet Młodego Odkrywcy".** Termin realizacji projektu: 01.09.2018-28.02.2021. Gmina realizuje projekt we współpracy z Wyższą Szkołą Bankową. Celem projektu jest przeprowadzenie działań dydaktycznych służących rozwijaniu u jego uczestników kompetencji pozwalających na rozbudzenie ich ciekawości poznawczej, stymulowanie intelektualnego rozwoju młodego pokolenia, inspirowanie do twórczego myślenia, integracja lokalnej społeczności. Całkowita wartość projektu 419 625 zł.
W ramach Programu Ramowego Unii Europejskiej Horyzont 2020 realizowany jest projekt partnerski **„UPRIGHT**". Termin realizacji projektu: 01.01.2018 r.- 31.12.2021 r. Ogólnym celem projektu jest promowanie dobrostanu psychicznego dzieci klas V, VI, VII szkół podstawowych i zwiększanie odporności psychicznej u młodzieży. W projekcie biorą udział 4 wrocławskie Szkoły Podstawowe nr 20, 64, 80 i 90. Całkowita wartość dofinansowania projektu dla Miasta Wrocławia to 217 000 zł.
W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, realizowany jest projekt **„Klucz do przyszłości - program rozwoju kompetencji kluczowych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych Gminy Wrocław i Gminy Czernica".** Termin realizacji projektu: 01.07.2019 r.–30.06.2022 r. Celem projektu jest poprawa efektywności kształtowania kompetencji kluczowych uczniów poprzez wzbogacenie oferty edukacyjnej w zakresie nauk matematycznych, matematyczno-przyrodniczych, informatycznych, naukowo-technicznych i społecznych w 40 szkołach Gminy Wrocław poprzez stworzenie warunków i wdrożenie nauczania eksperymentalnego. Całkowita wartość projektu 11 430 499 zł. Kwota dofinansowania: 10 858 974,24 zł, wkład własny Gminy Wrocław i Czernica – 571 524 zł.
W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, realizowany jest projekt partnerski z Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A. „**Dobry staż, lepsze jutro – zwiększenie oferty wrocławskich szkół zawodowych"** Termin realizacji projektu: od 01.09.2019 r. do 31.12.2021 r. Głównym celem projektu jest zwiększenie szans na zatrudnienie wśród uczniów wrocławskich szkół, kształcenie i szkolenie zawodowe, w szczególności poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego w 9 wrocławskich placówkach oświatowych. Całkowita wartość projektu 4 127 902 zł, kwota dofinansowania: 3 921 506 zł.
W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, realizowany jest projekt partnerski z Zachodnią Izbą Gospodarczą **- Podniesienie kompetencji i rozwój umiejętności uczniów z obszaru ZIT WrOF.** Termin realizacji projektu: 1.09.2019 r. – 30.11.2021 r. Projekt jest realizowany w Technikum nr 16 Zespołu Szkół nr 3 we Wrocławiu i Szkole Podstawowej nr 6 we Wrocławiu**.** Celem projektu jest poprawa jakości procesu kształcenia w kontekście kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych na rynku pracy. Całkowita wartość projektu wynosi 1 135 449 zł.
W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, realizowany jest projekt **Szkoły Gminy Wrocław i Gminy Czernica to kompetencji skarbnica.** Termin realizacji projektu: 1.05.2019 r. – 31.07.2021 r. Projekt jest realizowany w SP nr 36, SP nr 66, SP nr 91, Zespole Szkół nr 9**.** Celem projektu jest

podniesienie jakości nauczania oraz wyrównanie szans edukacyjnych 1 314 uczniów z 7 szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Wrocław (4 szkoły) i Gminę Czernica (3 szkoły). Całkowita wartość projektu wynosi 2 467 739 zł.
W ramach **Mechanizmu Finansowego *EOG na* lata 2014-2021 Program Edukacja** realizowany jest projekt **Sustainability in VET training.** Termin realizacji projektu: 1.10.2021 r. – 30.09.2023 r. Celem projektu jest modernizacja programów nauczania dla 5 wybranych kierunków zawodowych o treści związane ze zrównoważonym rozwojem. Całkowita wartość projektu wynosi 201 000 EUR.
W ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, przez Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli realizowany jest projekt **Dolnośląska Szkoła Ćwiczeń.** Termin realizacji projektu: 1.10.2019 r. – 30.09.2021 r. Projekt realizowany jest w LO nr X, SP nr 83, SP nr 6, SP nr 8, SP nr 50, SP nr 98 i Zespole Szkół Logistycznych. Celem projektu jest poprawa funkcjonowania i zwiększenie wykorzystania systemu wspomagania szkół w zakresie rozwoju u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych tzw. Transversal skills, niezbędnych na rynku pracy, obejmujących umiejętności matematyczno-przyrodnicze, posługiwanie się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski oraz ich rodzin), ICT, jak również nauczania eksperymentalnego oraz metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia. Całkowita wartość projektu wynosi 1 317 503 zł. Mimo ograniczeń związanych z pandemią COVID -19 działania projektowe przebiegały sprawnie. W ostatnich miesiącach realizacji projektu wykonano następujące działania:

- z oszczędności projektowych doposażono cztery pracownie: matematyczną, informatyczną, przedmiotów przyrodniczych i językową w szkołach wiodących: zakupiono pomoce dydaktyczne, czytniki tekstu (wizualizery), kamery wraz z oprogramowaniem, dygestorium i stół demonstracyjny do laboratorium chemicznego;
- przygotowano wzorcowe materiały metodyczne, wzorcowe materiały szkoleniowe programy zajęć pozalekcyjnych, gry dydaktyczne (zamieszczono je na stronie internetowej projektu),
- przeprowadzono szkolenia dla nauczycieli i kadry kierowniczej szkół;
- zorganizowano konferencję metodyczną językową i konferencję podsumowującą na zakończenie projektu;
- przygotowano sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli;
- przeprowadzono lekcje otwarte dla innych nauczycieli z każdego przedmiotu - razem 16 godzin zajęć.

„**Lekcja Enter na Dolnym Śląsku"** – projekt partnerski współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020. Termin realizacji projektu: 01.12.2019 r. –31.02.2021 r. "Lekcja: Enter" to projekt edukacji cyfrowej skierowany do nauczycieli i dyrektorów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, w ramach którego prowadzone są szkolenia z doskonalenia kompetencji cyfrowych. Całkowita wartość projektu: 300 510 zł.
„Train the skills! – zwiększenie kompetencji nauczycieli w dziedzinie elektro-elektronicznym, jako wymiana polsko-norweskich doświadczeń w kształceniu zawodowym" – projekt realizowany w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Termin realizacji projektu ze względu na pandemię COVID-19 został przesunięty z 01.07.2021-31.12.2021 r. na 01.07-2022 – 31.12.2022 r. Głównym celem projektu jest podniesienie kompetencji zawodowych 9 nauczycieli ze szkół Partnerstwa w obszarze elektryczno-elektronicznym poprzez udział w warsztatach edukacyjnych będących wymianą doświadczeń kształcenia zawodowego pomiędzy Partnerami z Polski oraz Norwegii. Całkowita wartość projektu wynosi 175 056 zł, wkład Miasta 2 727 zł.
„Train the skills 2 –zwiększenie kompetencji nauczycieli w dziedzinie elektryczno-energetycznej poprzez wymianę posko-norweskich doświadczeń w kształceniu zawodowym" projekt uzyskał dofinansowanie w 2021 r. i będzie realizowany w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Termin realizacji 01.04-2022-31.12.2022 r. Głównym celem projektu jest podniesienie kompetencji zawodowych 11 nauczycieli Partnerstwa w obszarze elektryczno-

energetycznym w okresie kwiecień – grudzień 2022 poprzez udział w warsztatach edukacyjnych, będących wymianą doświadczeń pomiędzy Partnerami. Całkowita wartość projektu 193 776 zł.
W ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, w odpowiedzi na Konkurs Grantowy **"Cyfrowa Gmina – Wsparcie dzieci z rodzin popegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR",** Gmina Wrocław dnia 5 listopada 2021 r. złożyła aplikację. Celem Konkursu jest wsparcie dzieci ze szkoły podstawowej i ponadpodstawowej z rodzin popegeerowskich poprzez zakup komputera stacjonarnego, laptopa lub tabletu. Zzweryfikowano pozytywnie 409 oświadczeń i przekazano je do Centrum Projektów Polska Cyfrowa.
W 2021 r. Gmina Wrocław złożyła wniosek wstępny w ramach projektu pn. **„Dostępna Szkoła"**, którego operatorem jest Fundacja Fundusz Współpracy wraz z Fundacją Instytut Rozwoju Regionalnego. W projekcie udział biorą 2 szkoły podstawowe: Specjalna Szkoła Podstawowa nr 87 oraz Szkoła Podstawowa nr 8 im. Józefa Piłsudskiego. Celem projektu jest wypracowanie Modelu Dostępnej Szkoły (MDS). Model będzie wyznaczał standardy w obszarach dostępności architektonicznej, w wymiarze technicznym, edukacyjnym i społecznym oraz proceduralnym i organizacyjnym szkoły. Projekt zorientowany jest na zapewnienie efektywnego pobierania edukacji w szkole przez każde dziecko, również to ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wynikającymi m.in. z niepełnosprawności, uzdolnień, choroby czy trudności adaptacyjnych.
W ramach *Programu Urbact III na zaproszenie* Wydziału Wody i Energii, realizowano projekt **„BioCanteens 2".** Termin realizacji projektu: czerwiec 2021 r. – grudzień 2022 r. Projekt ma na celu promowanie zdrowego i zrównoważonego jedzenia w placówkach oświatowych, poprzez działania edukacyjne we współpracy z lokalnymi dostawcami w zakresie niemarnowania jedzenia. Projekt realizowany jest w partnerstwie z Mouans-Sartoux (Francja – lider projektu), Evora (Portugalia), Gava (Hiszpania), Liege (Belgia). W projekcie biorą udział 4 wrocławskie szkoły**:** Szkoła Podstawowa nr 22 (ZSP nr 20), Szkoła Podstawowa nr 32 (ZSP nr 21), Szkoła Podstawowa nr 34 (ZSP nr 6) oraz Szkoła Podstawowa nr 46. Całkowita wartość projektu wynosi 2 483 136 zł. Wartość projektu dla Miasta Wrocław: 443 680 zł, natomiast wkład Miasta wynosi 15%
Zrealizowano projekt **„Poprawa warunków kształcenia w wybranych wrocławskich szkołach ponadpodstawowych".** Program Operacyjny: RPO WD 2014-2020. Przedmiotem projektu była modernizacja i wyposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne 4 szkół:
- Liceum Ogólnokształcące nr XV ul. Wojrowicka,
- Liceum Ogólnokształcące nr XVII ul. Tęczowa,
- Zespół Szkół nr 3 ul. Szkocka,
- Technikum nr 15 ul. Skwierzyńska,

Wartość projektu ogółem to 2 993 087 zł, z czego wysokość dofinansowania wynosi 2 533 449 zł.
Zrealizowano projekt **„Inwestycje w edukację ponadpodstawową w wybranych placówkach na terenie Wrocławia"**. Program Operacyjny: RPO WD 2014-2020
Przedmiotem projektu było przeprowadzenie prac remontowo-budowlanych w celu adaptacji pomieszczeń, a także zakup wyposażenia dla 4 placówek oświatowych:
- Lotnicze Zakłady Naukowe ul. Kiełczowska,
- Centrum Kształcenia Zawodowego ul. Strzegomska,
- Zespół Szkół Zawodowych nr 5 ul. Dawida,
- Liceum Ogólnokształcące nr XII pl. Orląt Lwowskich.

Wartość projektu ogółem to 3 239 608,49 zł, z czego wysokość dofinansowania wynosi 2 485 186 zł.

Realizacja programów rządowych

Zgodnie z zapisami podpisanego w dniu 10.09.2021 r. Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Priorytetu 3 **„Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021–2025",** na podstawie Uchwały nr 69/2021 Rady Ministrów z dnia 21 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia programu

wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021–2025", realizowano Program w zakresie Kierunku interwencji: 3.1. „Zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego" oraz Kierunki interwencji 3.2. „Zakup nowości wydawniczych oraz elementów wyposażenia do bibliotek szkolnych i pedagogicznych".
W ramach kierunku interwencji: 3.1. w 2021 roku wykorzystano wsparcie finansowe w formie dotacji do zakupu nowości wydawniczych i realizację działań promujących czytelnictwo do 47 placówek wychowania przedszkolnego w łącznej wysokości 137 471 zł. Dofinansowanie ze strony Gminy Wrocław wyniosło łącznie 34 653 zł.
W ramach kierunku interwencji 3.2 w 2021 roku wykorzystano wsparcie finansowe w formie dotacji do zakupu nowości wydawniczych, zakup nowych elementów wyposażenia do bibliotek i realizację działań promujących czytelnictwo do 31 szkół w łącznej wysokości 354 025 zł. Dofinansowanie ze strony Gminy Wrocław wyniosło łącznie 90 895 zł.
Ogółem w ramach Programu wydatkowano środki w wysokości 617 314 zł, przy czym wsparcie finansowe w formie dotacji wyniosło 491 766 zł, a dofinansowanie Gminy Wrocław wyniosło 125 548 zł.

Realizacja programów stypendialnych

Promocja osiągnięć uczniów – stypendia naukowe. W ramach wrocławskiego programu wspierania uzdolnionych – PROMOVERE TALENTA, zgodnie z uchwałą Nr XXXI/791/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 listopada 2020 r. przyznano na okres 10 m-cy tj. od września roku szkolnego 2021/2022 stypendia 325 uczniom posiadającym celujące oceny na świadectwie końcowym oraz szczególne osiągnięcia lub tytuł laureata w ogólnopolskiej olimpiadzie przedmiotowej, zaś 235 uczniom od I-VI 2021 kontynuowano wypłatę stypendium.
Ogółem w ramach programu wspierania uzdolnionych – PROMOVERE TALENTA w 2021 r. wypłacono stypendia 560 stypendystom w kwocie 627 800 zł.

Wysokość dofinansowania w ramach programu wspierania uzdolnionych – PROMOVERE TALENTA w 2021 r.

Program wspierania uzdolnionych PROMOVERE TALENTA – uczniowie uzdolnieni			
Typ szkoły	Liczba stypendystów		Wysokość dofinansowania w 2021 (zł)
	2020/2021 (I-VI)	2021/2022 (IX-XII)	
Szkoły podstawowe	196	224	414 400
Szkoły ponadpodstawowe	39	46	125 400
Olimpijczycy	0	55	88 000
Razem	**235**	**325**	**627 800**

Fundacja Zawsze Warto we współpracy z Centralną Komisją Egzaminacyjną jest organizatorem Ogólnopolskiego projektu **„MATURA NA 100 PROCENT".** Kandydaci do tytułu laureata projektu „Matura na 100 procent" wyłaniani są spośród wszystkich absolwentów szkół ponadpodstawowych, którzy spełnili warunki wynikające z regulaminu ustalonego przez Kapitułę. Od 2016 r. Fundacja Zawsze Warto zwraca się do Prezydenta Wrocławia o przyznanie stypendiów dla abiturientów, którzy uzyskali 100% z egzaminu maturalnego. W ramach Wrocławskiego programu wspierania uzdolnionych – PROMOVERE TALENTA przyznawane abiturientom stypendia wynoszą 1000 zł/ m-c, wypłacane przez 10 miesięcy w okresie październik-lipiec. W okresie od października do

grudnia 2021 r. wypłacono stypendium dla 1 laureata VI edycji Ogólnopolskiego Projektu „Matura na 100 procent" (LO V).

Projekty edukacyjne realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi jednostkami

W zakresie **międzynarodowej wymiany młodzieży** współdziałano z organizacją międzynarodową **„Polsko - Niemiecka Współpraca Młodzieży".** Z powodu panującej pandemii COVID-19 w wymianie Polsko – Niemieckiej uczestniczyły 3 placówki oświatowe to jest: Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3, Zespoł Szkół nr 3 oraz Liceum Ogólnokształcące nr XIII. Placówki w roku 2021 otrzymały dofinansowanie w kwocie 41 219 zł.

Dofinansowania projektów realizowanych w ramach wymiany polsko-niemieckiej

	2020		**2021**			
Typ szkoły	**Liczba zrealizowanych projektów**	**Kwoty dofinansowania (zł)**	**Liczba placówek**	**Liczba uczniów**	**Liczba zrealizowanych projektów**	**Kwoty dofinansowania (zł)**
Szkoły Podstawowe	0	0	1	13	1	4 560
Szkoły Ponadpodstawowe	0	0	2	34	2	36 659
Razem	**0**	**0**	**3**	**47**	**3**	**41 219**

Kwotą 3 715,70 zł wsparto Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 w zakresie wymiany polsko-ukraińskiej wraz z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji w ramach projektu **„Lviwropolis – miasto przyszłości"**. Całość projektu to 37 151 zł.
We współpracy z Towarzystwem Miłośników Wrocławia ogłoszono:
- **XXVII edycję Wielkiej Nagrody Wrocławia,**
- **XIX edycję Przedszkolnej Nagrody Wrocławia,**
- **XV edycję Magnum Praemium Wratislaviae.**

Celem przedsięwzięcia było połączenie wszystkich konkursów poświęconych historii, tradycji, kulturze i problemom współczesnego Wrocławia w jeden wspólny cykl. Przeprowadzone konkursy miały na celu uaktywnienie dzieci i uczniów wszystkich poziomów edukacyjnych w zdobywaniu wiedzy o własnym mieście, podjęcie działań zmierzających do poznania środowiska przedszkola, szkoły, osiedla i miasta, tworzenie warunków do pobudzania tożsamości regionalnej i kształtowania świadomości małej ojczyzny. Pomimo trwającej epidemii Covid 19 organizatorom udało się przeprowadzić większość konkursów (zmieniono jedynie formułę niektórych konkursów). Niestety podobnie jak w roku 2020 nie odbyło się zbiorcze podsumowanie konkursów i nie przyznano nagród finansowaych.

Wykaz konkursów realizowanych w ramach Wielkiej Nagrody Wrocławia, Przedszkolnej Nagrody Wrocławia oraz Magnum Praemium Wratislaviae

Lp.	**Przedsię-wzięcie**	**Nazwa Konkursu**	**Edycja**	**Organizatorzy**
1.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Konkurs Wiedzy o Wrocławiu "Wrocław, moje miasto"	XXXI	Towarzystwo Miłośników Wrocławia Szkoła Podstawowa nr 1 i Szkoła Podstawowa nr 44
2.	Wielka	Powiatowy Konkurs	XXI	Towarzystwo Miłośników

Lp.	Przedsię-wzięcie	Nazwa Konkursu	Edycja	Organizatorzy
	Nagroda Wrocławia	Plastyczny "Wrocław, Moje Miasto"		Wrocławia Miejska Biblioteka Publiczna - Filia 16
3.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Konkurs Poetycki "Wrocław w Twórczości Poetyckiej Młodzieży"	XXVII	Towarzystwo Miłośników Wrocławia Miejska Biblioteka Publiczna Filia nr 23
4.	Wielka Nagroda Wrocławia	Rajd Szlakami Zabytków i Miejsc Upamiętnionych	XXVII	Towarzystwo Miłośników Wrocławia Koło Przewodników PTTK "Rzepiór"
5.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Konkurs Fotograficzny "Wrocław w Fotografii"	XXVII	Towarzystwo Miłośników Wrocławia Miejska Biblioteka Publiczna - Filia 23
6.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Konkurs "Moja Mała Ojczyzna"	XXVII	Szkoła Podstawowa nr 97 Towarzystwo Miłośników Wrocławia PTTK - Oddział Wrocław
7.	Wielka Nagroda Wrocławia/ Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs Wiedzy o Lwowie i Kresach Południowo-Wschodnich	XXVII	Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich - Oddział Wrocław Zakład Narodowy im. Ossolińskich Fundacja "Semper Fidelis" Szkoła Podstawowa nr 91
8.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Konkurs Recytatorski "Wrocławska Młodzież Recytuje Wrocławskich Poetów"	XXI	Towarzystwo Miłośników Wrocławia Miejska Biblioteka Publiczna - Filia 23
9.	Wielka Nagroda Wrocławia	Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy	XXVI	Szkoła Podstawowa nr 51 WCDN
10.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Konkurs "Wratislavia Sacra"	XXII	Szkoła Podstawowa nr 37 Towarzystwo Miłośników Wrocławia Koło Przewodników PTTK "Rzepiór
11.	Wielka Nagroda Wrocławia	Rajd "Wrocławskie Spacery Krajoznawcze"	XXVIII	Młodzieżowy Dom Kultury "Wrocław Śródmieście"
12.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Rajd Śladami Pamięci Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich	XXVIII	Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich - Oddział Wrocławski Fundacja Kresowa "Semper Fidelis" Zakład Narodowy im. Ossolińskich
13.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Konkurs na Multimedialną Prezentację o Wrocławiu	XVII	Towarzystwo Miłośników Wrocławia MOS nr 2

Lp.	Przedsię-wzięcie	Nazwa Konkursu	Edycja	Organizatorzy
14.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Konkurs Wiedzy o Sporcie „Wrocławski sport wczoraj i dziś”	VIII	Towarzystwo Miłośników Wrocławia, Wrocławski Szkolny Związek Sportowy, Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
15.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Konkurs Interpretacji Wokalnej „My Wrocławianie Sami Swoi...”	VIII	Młodzieżowy Dom Kultury „Wrocław Krzyki”
16.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Kurs „Szkolny Przewodnik Wrocławia”	VIII	Zespół Szkół nr 20, Towarzystwo Miłośników Wrocławia
17.	Wielka Nagroda Wrocławia	Wrocławski Konkurs "Szkoła Promująca Turystykę"	XXII	Zespół "Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży"
18.	Przedszkolna Nagroda Wrocławia	Konkurs Teatralny "W teatrzyku Jasia i Małgosi"	XIX	Przedszkole nr 104 Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
19.	Przedszkolna Nagroda Wrocławia	Rajd "Smoka Strachoty"	XIX	Przedszkole nr 2 Ekologiczne Przedszkole Niepubliczne Fundacja "Strachota"
20.	Przedszkolna Nagroda Wrocławia	Konkurs "Wrocławski Ekoludek"	XIX	Przedszkole nr 62
21.	Przedszkolna Nagroda Wrocławia	Konkurs "Spacerkiem po Wrocławiu - Dawniej i Dziś"	XIX	Przedszkole nr 63
22.	Przedszkolna Nagroda Wrocławia	Konkurs "Rymowanki Wrocławskie"	XIX	Przedszkole nr 121
23.	Przedszkolna Nagroda Wrocławia	Wrocławski Konkurs "Tańczące Przedszkolaki"	XX	Przedszkole nr 18 "Wiolinek"
24.	Przedszkolna Nagroda Wrocławia	Wrocławski Konkurs "Przedszkole Promujące Turystykę"	XXII	Zespół "Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży"
25.	Przedszkolna Nagroda Wrocławia	Konkurs Poezji i Malarstwa "Wrocław w Twórczości Dziecięcej"	XIX	Przedszkole nr 149
26.	Przedszkolna Nagroda Wrocławia	Konkurs "W Bajkowym Okienku - Wrocław w Twórczości Literackiej Nauczycieli"	XVI	Przedszkole nr 77 Miesięcznik "Bliżej Przedszkola"
27.	Przedszkolna Nagroda Wrocławia	Konkurs plastyczny „Ulubione zabytki Wrocławia”	VIII	Przedszkole nr 106
28.	Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs Wiedzy o Historii Wrocławia "Wratislavia Aeterna"	XV	Zespół Szkół Logistycznych
29.	Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs "Wrocław na Fotografii"	XIV	Zespół Szkół Logistycznych

Lp.	Przedsię-wzięcie	Nazwa Konkursu	Edycja	Organizatorzy
30.	Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs Literacki	XV	Liceum Ogólnokształcące nr X Muzeum Narodowe we Wrocławiu
31.	Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs na Reportaż o Wrocławiu	XIV	Zespół Szkół Logistycznych
32.	Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs o Wrocławiu w języku angielskim	X	Zespół Szkół Logistycznych
33.	Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs na reportaż o Wrocławiu	XIII	Zespół Szkół Logistycznych
34.	Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs wiedzy o Lwowie i Kresach Południowo-Wschodnich	XXVII	Oddział Wrocławski Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, Zakład Narodowy Ossolińskich, Fundacja „Semper Fidelis" i Szkoła Podstawowa nr 91
35.	Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs wiedzy o Lwowie i Kresach Południowo-Wschodnich	XXVIII	Oddział Wrocławski Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, Zakład Narodowy Ossolińskich, Fundacja „Semper Fidelis"
36.	Magnum Praemium Wratislaviae	Konkurs „Szkoła promująca turystykę"	XXII	Zespół "Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży"

Z powodu epidemii COVID-19 nie realizowano projektu „**Edukacja prawna młodzieży we Wrocławiu**", który do tej pory był realizowany we współpracy ze **Stowarzyszeniem Sędziów Polskich "IUSTITIA"** Oddział we Wrocławiu.
W trybie art.19 a ustawy z dnia 23.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przekazano dofinansowanie w kwocie:

- 3 490 zł na realizację projektu edukacyjnego realizowanego przez Fundację EkoRozwój pn. „Zielone szkoły",
- 6 000 zł na realizację projektu edukacyjnego realizowanego przez Fundację Pax et Bonum „Wędrówki szlakiem wartości",
- 10 000 zł na realizację projektu edukacyjnego realizowanego przez Fundację Opieka i Troska pn. „Wsparcie społeczności szkolnej w procesie reintegracji",
- 10 000 zł na realizację projektu edukacyjnego realizowanego przez Fundację Młodzi dla Wrocławia pn. „WF po pandemii – aktywizacja ruchowa uczniów wrocławskich szkół",
- 9 750 zł na realizację projektu edukacyjnego realizowanego przez Fundację „Świetlica rozwoju MIND – BODY – SOUL" pn. „Projekt LAF – LABOR AC FUTURUM",
- 10 000 zł na realizację zadania pn. „Pilotaż Wrocławskiego Budżetu Samorządów Uczniowskich" realizowanego przez Akademię Samorządów Uczniowskich.

W oparciu o art. 12 ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach wniosku z własnej inicjatywy o realizację zadania publicznego złożonego przez RAZEM WYGRAMY. FUNDACJĘ WSPIERANIA ONKOLOGII DOLNOŚLĄSKIEJ przyznano dofinansowanie na realizację projektu pn. Onkologika 2.0. Celem zadania jest rozpowszechnienie wiedzy w zakresie profilaktyki nowotworowej, ze

szczególnym uwzględnieniem nowotworów płuc i czerniaka. Termin realizacji 02.2021 r. - 12.2021 r. Budżet projektu 130 000 zł.

Budowanie społeczeństwa obywatelskiego

Przeprowadzono kolejną edycję **konkursu na najlepszy samorząd uczniowski** szkół ponadpodstawowych Wrocławia. Zadanie to było realizowane przez Młodzieżową Radę Miasta Wrocławia przy wsparciu Zespołu Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży. Wyróżniono projekty szkół w 2 kategoriach – całokształt działalności i najlepsza inicjatywa. Łącznie wysokość nagród wyniosła 20 000 zł.

Nagrody w konkursie na najlepszy samorząd uczniowski szkół ponadpodstawowych

Kategoria	**Miejsce**	**Laureaci**	**Wysokość nagrody (zł)**
Całokształt działalności	I miejsce	Liceum Ogólnokształcące nr IV Liceum Ogólnokształcące nr XI	4 000 4 000
	II miejsce	Liceum Ogólnokształcące nr XIV, Elektroniczne Zakłady Naukowe	3 000 3 000
	III miejsce	Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych	2 000
Najlepsza inicjatywa	Inicjatywa społeczno-obywatelska	Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych, Zespół Szkół Budowlanych	2 000 2 000
Razem			**20 000**

„**Edukacja w Miejscach Pamięci" -** ze względu na pandemię COVID-19 projekt został zawieszony do odwołania. W ograniczonym zakresie utrzymywano kontakt ze szkolnymi koordynatorami projektu, którzy wzięli udział w konferencjach nt. edukacji w miejscach pamięci, oraz współpracowano z partnerami projektu, m.in. Fundacją Bente Kahan, Muzeum Auschwitz, POLIN, naukowcami z ośrodków akademickich; dzielono się wiedzą i doświadczeniem na ogólnopolskich konferencjach w muzeum POLIN, Fundacji Bente Kahan, Oświęcimskim Instytucie Praw Człowieka; zorganizowano sieć współpracy nauczycieli języka polskiego („Funkcjonalne konteksty w podstawie programowej języka polskiego" – zagłady, miejsca pamięci); zorganizowano cykle wykładów „Historia najnowsza bez tajemnic" i „Wrocławskie tematy", na których poruszano m.in. tematykę miejsc pamięci we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku; przygotowano publikację „Edukacja w miejscach pamięci. Wrocławski projekt edukacyjny 2013–2020" [w:] „Wiedza (nie)umiejscowiona. Jak uczyć o zagładzie w XXI w.", wyd. Universitas, Kraków 2021.
Od jesieni 2021 roku nawiązano współpracę z Dolnośląskim Centrum Filmowym przy realizacji dwóch projektów skierowanych do nauczycieli i uczniów wrocławskich szkół pt. „Klasy Filmowe" i „Filmowy Klub Nauczyciela". W projekcie „Klasy Filmowe" uczestniczy młodzież z LO nr XI, XII, XV i XVI. Program obejmuje realizację komponentu praktycznego w formie odpłatnych seansów filmowych, wsparcia szkól w realizacji komponentu teoretycznego poprzez zapewnienie opieki merytorycznej, przygotowanie i przedstawienie kompendium tematycznego (prezentacje multimedialne, organizację warsztatów filmowych). Projekt „Filmowy Klub Nauczyciela" adresowany jest do wrocławskich nauczycieli i zakłada organizację seasów filmowych połączonych z warsztatami. Łączny koszt obu projektu wyniósł 19 100 zł.

Edukacja sportowa

W 80 szkołach podstawowych w okresie wrzesień-grudzień kontynuowano program nauki pływania uczniów klas trzecich:

- na dziewięciu basenach szkolnych – uczniowie 89 szkół,

- na basenach wynajmowanych: WKS Śląsk ul. Racławicka, Wrocławskie Centrum SPA ul. Teatralna, AWF al.I.J.Paderewskiego, Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy nr 13 dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących ul. Kamiennogórska, Fitness Academy ul. Rogowska, WCT SPARTAN, Aquapark Wrocław ul. Borowska - uczniowie 71 szkół. Od września do grudnia 2021 na realizację programu wydatkowano kwotę 654 723 zł, od stycznia do czerwca 2021 środki zostały zarezerwowane w budżecie podstawowym szkół.

We wszystkich szkołach i placówkach oświatowych w 2021 roku poniesiono wydatki na opłaty za basen w łącznej wysokości 2 256 894 zł.

Łącznie, w 28 szkołach podstawowych funkcjonowało 107 oddziałów sportowych, w których uczyło się 2 468 uczniów i 20 oddziałów sportowych w szkołach ponadpodstawowych, w których uczyło się 391 uczniów.

Liczba oddziałów sportowych i mistrzostwa sportowego we wrocławskich szkołach

Typ szkoły	**2021**		
	Liczba oddziałów	**Liczba uczniów**	**Liczba dodatkowych etatów w-f**
Szkoły podstawowe	107	2 468	81,11
Szkoły ponadpodstawowe	20	391	7,79
Razem	**127**	**2 859**	**88,9**

Dyscypliny w klasach sportowych i mistrzostwa sportowego

Lp	**Dyscyplina sportowa**	**2020**			**2021**		
		SP	**SPP**	**Razem**	**SP**	**SPP**	**Razem**
1.	Pływanie	24	0,5	**24,50**	26	0,5	**26,5**
2.	Piłka nożna	18	1,75	**19,75**	14	0,5	**14,5**
3.	Lekkoatletyka/piłka ręczna	5	-	**5**	5	-	**5**
4.	Lekkoatletyka ogólnorozwojowa	1	-	**1**	-	-	**-**
5.	Piłka siatkowa	21	1,25	**22,25**	22	-	**22**
6.	Koszykówka	8,5	-	**8,50**	12	-	**12**
7.	Piłka ręczna	7	2	**9**	7	2	**9**
8.	Klasa Mistrzostwa Sportowego: Lekkoatletyka	-	2	**2**	-	-	**-**
9.	Szermierka	4	-	**4**	4	-	**4**
10.	Taekwondo/szermierka	2	-	**2**	1	-	**1**
11.	Wioślarstwo	-	1,5	**1,50**	-	1,5	**1,5**

Lp	Dyscyplina sportowa	2020			2021		
		SP	SPP	Razem	SP	SPP	Razem
12.	Tenis/koszykówka	5	-	**5**	5	-	**5**
13.	Piłka nożna/piłka siatkowa	-	-	**-**	2	2,5	**4,5**
14.	Strzelectwo pneumatyczne	2	-	**2**	2	-	**2**
15.	Gry zespołowe/strzelectwo pneumatyczne	1	-	**1**	-	-	**-**
16.	Szermierka/koszykówka	1	-	**1**	1	-	**1**
17.	Piłka siatkowa-mistrzostwa sportowego	-	1,5	**1,50**	-	-	**-**
18.	Koszykówka-mistrzostwa sportowego	0,5	1,5	**2**	-	-	**-**
19.	Lekkoatletyka	6	-	**6**	3	-	**3**
20.	Piłka ręczna/piłka siatkowa	1	-	**1**	1	-	**1**
21.	Koszykówka/judo	2	-	**2**	-	-	**-**
22.	Koszykówka/piłka nożna	-	-	**-**	1	-	**1**
23.	Piłka siatkowa/frisbee	-	-	**-**	1	-	**1**
24.	Klasa Mistrzostwa Sportowego: Lekkoatletyka/Koszykówka/ Siatkówka	-	-	**-**	-	5	**5**
25.	Klasa Mistrzostwa Sportowego: Pływanie	-	4	**4**	-	4	**4**
26.	Klasa Mistrzostwa Sportowego: Piłka nożna	-	4	**4**	-	4	**4**
Razem klas		**109**	**20**	**129**	**107**	**20**	**127**

We współpracy z sekcją - Biegi na Orientację WKS Śląsk Wrocław zrealizowano projekt **„Orientuj się",** który był jedną z dyscyplin sportu włączoną do programu Igrzysk Sportów Nieolimpijskich World Games 2017. Projekt realizowany był w 6 szkołach podstawowych. Projekt dofinansowano w kwocie 15 992 zł.
Uczniowie wrocławskich szkół i placówek oświatowych realizowali projekt **„Spartan dla szkół na lodowiskach"** we Wrocławskim Centrum Treningowym Spartan. Wydatkowano **674 778 zł** na lekcje wychowania fizycznego obejmujące naukę jazdy na łyżwach.
Uczniowie wrocławskich szkół i placówek uczestniczyli w 2021 r. w zajęciach sportowych na basenach we Wrocławskim Centrum Treningowym Spartan. Wydatkowano **186 114 zł**.
Uczniowie 4 szkół podstawowych oraz 7 szkół ponadpodstawowych od września do grudnia 2021 r. mieli możliwość realizacji zajęć wychowania fizycznego we Wrocławskim

Parku Wodnym Aquapark. Na realizację projektu „W-F w Aquaparku" wydatkowano kwotę 322 880 zł
Uczniowie wrocławskich szkół i placówek oświatowych korzystali z oferty i realizowali zajęcia z łyżwiarstwa we **Wrocławskim Centrum Treningowym Spartan.** Wydatkowano **498 888 zł** na zajęcia sportowe obejmujące naukę jazdy na łyżwach. Zajęcia zostały zrealizowane w liczbie 312 godzin lekcyjnych.
Od stycznia do listopada 2021 roku 188 grup z wrocławskich szkół i placówek oświatowych uczestniczyło w programie **„Szkolny Klub Sportowy".** Główną ideą projektu była poprawa sprawności fizycznej, stanu zdrowia oraz jakości życia dzieci i młodzieży, w tym profilaktyka nadwagi i otyłości, promocja zdrowego i aktywnego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, zwiększenie oferty ogólnodostępnych, bezpłatnych zajęć sportowo - rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży. Projekt dofinansowano w kwocie 12 800 zł.

Doradztwo zawodowe

Celem działań podejmowanych we **Wrocławskiej Strategii Edukacyjnej** w ***Obszarze Priorytetowym Relacje edukacji i rynku pracy*** jest budowanie kanałów komunikacji pomiędzy tymi dwiema sferami, wzmocnienie tutoringu i doradztwa zawodowego, pomoc w rozpoznawaniu predyspozycji indywidualnych, w tym poprzez doradztwo zawodowe, a także stały dostęp do informacji o realiach pracy w różnych dziedzinach gospodarki.
W ramach wrocławskiej koncepcji doradztwa zawodowego, przy Centrum Kształcenia Zawodowego, kontynuowano działalność **Międzyszkolnego Ośrodka Wspierania Aktywności Zawodowej** (MOWAZ) współpracującego ze wszystkimi doradcami zawodowymi zatrudnionymi we wrocławskich szkołach. Prowadzono m.in.: grupowe zajęcia z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego, indywidualne porady dla uczniów i rodziców oraz grupowe spotkania dla rodziców dotyczące oferty edukacyjnej Wrocławia i elektronicznej rekrutacji.
Prowadzono zajęcia dla uczniów klas ósmych szkół podstawowych w ramach programu **„Poznaję zawody, wybieram szkołę – wrocławska oferta edukacyjna".** Przeprowadzono grupowe zajęcia z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego dla 194 oddziałów klasy ósmej, tj. 4 335 ósmoklasistów (w tym 3 059 ósmoklasistów z roku szkolnego 2020/2021, w miesiącach styczeń - czerwiec 2021 r. oraz 1 276 ósmoklasistów z roku szkolnego 2021/2022, w miesiącach wrzesień – grudzień 2021 r.)
Przeprowadzono zajęcia w klasach pierwszych technikum i branżowych szkołach I stopnia (dla uczniów uczęszczających na zajęcia do CKZ) w ramach programu „promowanie zdobywania kwalifikacji zawodowych" i „Zdrowy styl życia większą szansą na rynku pracy", w których wzięło udział 217 uczniów.
Relizowano zajęcia w liceum w ramach programu „Zanim wybierzesz", w których wzięło udział 482 uczniów.
Z porad indywidualnych mogli skorzystać uczniowie szkół podstawowych i ich rodzice. Udzielono ich 1 080.
Przeprowadzono grupowe spotkania informacyjne z rodzicami, dotyczące oferty edukacyjnej Wrocławia, elektronicznej rekrutacji, potrzeb rynku pracy i szkolnictwa ponadpodstawowego. W spotkaniach uczestniczyło 2 863 rodziców**.**
Zdalnie, za pomocą platformy Microsoft Teams, przeprowadzono szkolenia nauczycieli oraz wychowawców klas ósmych z roku szkolnego 2020/2021 (147 osób); tematyka szkolenia:

- system szkolnictwa ponadpodstawowego: oferta edukacyjna wrocławskich szkół ponadpodstawowych, zawody i kwalifikacje, ścieżki edukacyjne umożliwiające uzyskanie określonego zawodu, potrzeby wrocławskiego rynku pracy,
- zasady rekrutacji do szkół ponadpodstawowych: sposób przeliczania na punkty rekrutacyjne poszczególnych kryteriów uwzględnianych w postępowaniu rekrutacyjnym, tryb i terminy przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego oraz postępowania uzupełniającego, wykaz zawodów wiedzy, artystycznych i sportowych, które mogą być wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej,
- rekrutacja elektroniczna we Wrocławiu.

Zorganizowano konkurs „**GPS po zawodach**" promujący szkolnictwo zawodowe, którego partnerami są wrocławskie szkoły podstawowe. Konkurs ma na celu zachęcenie uczniów klas VII oraz VIII do poznawania świata zawodów oraz przybliżenie zagadnień związanych z rynkiem pracy.
Promowano kształcenie zawodowe wśród ósmoklasistów poprzez realizację wspólnego projektu z firmą 3M, która ufundowała **pracownię „Automatyk przyszłości".** Doradcy w ramach działań dokonują prezentacji kształcenia praktycznego w wybranych zawodach w pracowniach CKZ (kontynuacja), rozwijają zainteresowania nowoczesnymi zawodami technicznymi w ramach zajęć w pracowni „Automatyk przyszłości", pogłębiają wiedzę o zawodach, które są nauczane w Centrum Kształcenia Zawodowego i o zawodach przyszłości, a także o zastosowaniu nowoczesnych technologii w przemyśle. W okresie od września do grudnia 2021 w zajęciach w tej pracowni wzięło udział 184 uczniów.
22 października 2021 r. zorganizowano konferencję „Wyprawa na 3 K: Kariera, Kompetencje, Kreatywność".
W związku z zawieszeniem zajęć edukacyjnych w szkołach doradcy Centrum Kształcenia Zawodowego zrealizowali m.in. następujące zadania:

- na stronie www.doradcy-wroclaw.pl utworzono zakładkę „Konsultacje indywidualne", w której został umieszczony pakiet ćwiczeniowy dla ucznia klasy ósmej szkoły podstawowej zawierający prezentacje z najważniejszymi informacjami o wrocławskich szkołach i zasadach rekrutacji, o kształceniu zawodowym, o zawodach artystycznych i sportowych oraz ćwiczenia z obliczania punktów rekrutacyjnych i układania listy preferencji; zamieszczono również harmonogram elektronicznej rekrutacji we Wrocławiu i instrukcję wypełniania elektronicznego wniosku o przyjęcie do szkoły ponadpodstawowej,
- zaktualizowano wszystkie informacje na stronie www.doradcy-wroclaw.pl dla uczniów szkół podstawowych, dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i dla uczniów szkół ponadpodstawowych (umieszczono ofertę wrocławskich szkół ponadpodstawowych z linkami na strony szkół w tym szkół specjalnych, oraz informacje o zasadach rekrutacji do szkół wyższych i policealnych),
- udostępniono materiały o zasadach postępowania rekrutacyjnego do szkół ponadpodstawowych dla wrocławskich doradców zawodowych, wychowawców, uczniów oraz rodziców i materiały umożliwiające poznanie swoich predyspozycji, preferencji zawodowych.

Na bieżąco prowadzono badania ankietowe diagnozujące:

- uczniów klas ósmych SP w celu zdiagnozowania zainteresowania typami szkół ponadpodstawowych i czynnikami branymi pod uwagę przy wyborze szkoły ponadpodstawowej oraz oczekiwań wobec doradców zawodowych,
- uczniów klas I LO, T i BS I stopnia w celu zdiagnozowania poziomu satysfakcji z dokonanego wyboru szkoły ponadpodstawowej i czynników branych pod uwagę przy wyborze szkoły ponadpodstawowej, a także zweryfikowanie źródeł informacji ważnych dla uczniów w okresie podejmowania decyzji o wyborze szkoły ponadpodstawowej,
- uczniów klas III LO (którzy odbyli zajęcia w CKZ) oraz uczniów T i BS (z różnych szkół, odbywających w pracowniach CKZ naukę zawodu).

Z przeprowadzonych badań ankietowych w klasach ósmych SP wynika, że:

- utrzymuje się na podobnym poziomie zainteresowanie uczniów kształceniem w liceum ogólnokształcącym: w roku szkolnym 2021/2022 – 62% z 413 przebadanych uczniów wyraziło zainteresowanie liceum ogólnokształcącym (badanie realizowano od października 2021 do grudnia 2021) - dla porównania – w roku szkolnym 2020/2021 – 69% z 639 przebadanych uczniów wyraziło zainteresowanie liceum ogólnokształcącym (badanie realizowano od października 2020 do marca 2021),
- wzrosło natomiast zainteresowanie uczniów wyborem technikum: w roku szkolnym 2021/2022 – 38% z 413 przebadanych uczniów wyraziło zainteresowanie technikum, 2,4% branżową szkołą I stopnia (badanie realizowano od października 2021 do

grudnia 2021), w roku szkolnym 2020/2021 – 25% z 639 przebadanych uczniów wyraziło zainteresowanie technikum, 3% branżową szkołą I stopnia (badanie realizowano od października 2020 do marca 2021),
- nastąpił wzrost zaufania do doradców w porównaniu z badaniem w 2020/21 - 21,4% uczniów, a w bieżącym roku 38,3%, twierdzi, że najchętniej zwróciłoby się o pomoc do doradcy zawodowego. Wzrosło również zaufanie do rodziców z 47% w roku ubiegłym do 79,2%.

Uczniowie są zainteresowani wsparciem doradców: 68% przebadanych uczniów uwzględnia w procesie planowania przyszłości skorzystanie ze wsparcia doradcy zawodowego. Uczniowie od doradców uczniowie oczekują wsparcia w zakresie:
- 54,7% wyboru odpowiedniej szkoły ponadpodstawowej (w marcu 2020/21 – 25%),
- 39,7% w określeniu mocnych stron (w marcu 2020/21 – 13.6%),
- 33,2% w określeniu predyspozycji zawodowych (w marcu 2020/21 – 17,7%),
- 31% wsparcia w poznaniu oferty szkół, (w marcu 2020/21 – 10,5%),
- 27,3% w stworzeniu listy preferencji (w marcu 2020/21 – 9,4%)
- 24,7% w procesie rekrutacji (w marcu 2020/21 – 18,5%).

Z badania poziomu satysfakcji z wyboru szkoły ponadpodstawowej wynika, że większość uczniów jest zadowolona z wyboru szkoły ponadpodstawowej: badanie przeprowadzono na grupie 522 uczniów z LO 6 (134 uczniów), LO 7 (139), LO 12 (113). LO 17 (54) , LO 11 (80), pozostali to LO 1 (1 uczeń) LO 5 (1 uczeń):
- 72,4% uczniów twierdzi, że gdyby dzisiaj miała wybrać szkołę ponadpodstawową, podjęłaby taką samą decyzję,
- 12,5% twierdzi, że nie wybrałaby tego liceum,
- 9,4% wybrałaby to samo liceum, ale inne rozszerzenia,
- 1,35% twierdzi, że wybrałoby technikum.

Porównując poziom satysfakcji z wyboru typu szkoły uczniów technikum z poziomem satysfakcji uczniów z LO, bardziej usatysfakcjonowani są uczniowie technikum - (LO uczniowie pierwszej klasy – 72,4%, z klasy trzeciej 52%, a w technikum klasy pierwsze – 75,4%).

Doradcy MOWAZ-u pogłębiali swoje kompetencje poprzez udział w szkoleniach i warsztatach, m.in:
- 01.02.2021 r. – Szkolenie-ATOS-Google Classroom,
- 09.02.2021 r. – Seminarium online „Atrakcyjna nauka zawodu - współpraca szkoły i pracodawców" DODN,
- 11.02.2021 r. – Webinar – Zawodowy stream o pracy fizjoterapeuty,
- 23.02.2021 r. – 9 Zdalny Zlot Ponadczasowych Doradców Zawodowy-„Przekonania-jak pracować ze sobą i klientem, by myśli nie hamowały rozwoju",
- 13.04.2021 r. – „Nowoczesna szkoła zawodowa warunkiem sukcesu edukacyjnego ucznia" – Konferencja Regionalnego Zespołu Placówek Wsparcia Edukacji,
- 20.04.2021 r. – „Doradztwo zawodowe a współczesny rynek pracy" – konferencja Wrocławskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli,
- 30.04.2021 r. – „Innowacje i dobre praktyki w systemie doradztwa zawodowego" – Konferencja Regionalnego Zespołu Placówek Wsparcia Edukacji,
- 18.05.2021 r. – Praca w branży data science-zawodowy stream (KatalistEducation),
- 18.05.2021 r. – Jak zdobyć 30.000 zł dotacji na założenie firmy? - oferta PUP dla absolwentów szkół średnich (WCDN),
- 20.05.2021 r. – „Wykorzystanie potencjału uczniów w procesie diagnostycznym w doradztwie zawodowym" – Konferencja organizowana przez Ośrodek Rozwoju Edukacji,
- 23.05.2021 r. – 10 Zdalny Zlot Ponadczasowych Doradców Zawodowych! - Oho, jest jakiś problem z poczuciem własnej wartości". Jaki wpływ ma poczucie własnej wartości na nasze życie zawodowe (i prywatne),

- 25.05.2021 r. – Webinar Zawody przyszłości - wsparcie uczniów w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej (organizator Portal Edukacyjny MWS),
- 6.09.2021 r. – „Diagnostyka w doradztwie zawodowym" – prof. M. Rosalaka, Fundacja KatalystEducation,
- 07.09.2021 r. – „Diagnostyka w doradztwie zawodowym" – prof. Małgorzata Rosalska. Mapa Karier,
- 11.09.2021 r. – Webinar – „Odświeżona karta zawodu" w Mapie Karier,
- 20.09.2021 r. – „Jak realizować doradztwo zawodowe w szkole? - pomysły na wartościowe i inspirujące zajęcia". ODN Centrum Szkoleń i Promocji Zatrudnienia,
- 23.09.2021 r. – „Narzędzia treningu mentalnego i psychologii pozytywnej w pracy doradcy zawodowego" ODN Centrum Szkoleń i Promocji Zatrudnienia,
- 12.10.2021 r. – „Automatyk przyszłości" Centrum Kształcenia Zawodowego,
- 18.10.2021 r. - Zawodowy stream: Czego nie wiesz o zawodzie nauczyciela. Fundacja KatalystEducation,
- 22.10.2021 r. – „Wyprawa na 3 K: Kariera, Kompetencje, Kreatywność". Ogólnopolski Tydzień Kariery. Centrum Kształcenia Zawodowego,
- 25.10.2021 r. – „Praca z wartościami i motywacją w procesie doradczym". ODN Centrum Szkoleń i Promocji Zatrudnienia,
- 05.11.2021 r. – Konferencja PowerED „Doradztwo zawodowe w wyrównywaniu szans edukacyjnych" Live streaming. Mapa Karier,
- 18.11.2021 r. – Webinar „Jak (NIE) osiągać Work-Life balace?" ODN Centrum Szkoleń i Promocji Zatrudnienia,
- 18.11.2021 r. – Zawodowy stream: czym zajmuje się inżynier na budowie. Fundacja KatalystEducation,
- 21.11.2021 r. - Konferencja „PowerED. Doradztwo zawodowe w wyrównywaniu szans edukacyjnych" Fundacja KatalystEducation ,
- 24.11.2021 r. - „Wirtualne Targi Pracy na pograniczu polsko-czesko-niemieckim." Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy,
- 7.12.2021 r. - „Indywidualna rozmowa doradcza" - Fundacja KatalystEducation,
- 09.12.2021 r. – „Indywidualna rozmowa doradcza"- Mapa Karier,
- 12.12.2021 r. – „Jak wybrać KIERUNEK STUDIÓW, aby nie żałować?" – Kierunkowskaz,
- 13.12.2021 r. – „Krytyczne myślenie jako najbardziej poszukiwana umiejętność na rynku pracy – czym jest i jak wdrażać?" ODN Centrum Szkoleń i Promocji Zatrudnienia,
- 15.12.2021 r. – „Doradztwo zawodowe w świecie cyfryzacji" Wydział Doradztwa Edukacyjno – Zawodowego ORE,
- 15.12.2021 r. – Zawodowy stream: jak zarabiać w Internecie: podcasty, YouTube, kursy online (Fundacja KatalystEducation),

Pracodawcy współpracujący z wrocławskimi szkołami zawodowymi (przykłady):

Lp.	Szkoła	Pracodawcy	Zakresy współpracy
1.	Zespół Szkół nr 1	Impel IT sp. z o.o., TWINS COMPANY LTD - garnitury i szycie na miarę Sp. z o.o., PSI - Projektowanie Systemów Informatycznych	- Umowy w ramach praktyk zawodowych
2.	Zespół Szkół nr 2	Mirosław Wróbel Sp. z o.o. Autoryzowany Dealer Mercedes - Benz, Mirosław Wróbel Sp. z o.o. Centrum Blacharsko – Lakiernicze, Uni-Truck Sp. z o.o., INTER-CARS S.A., Pol-Motors Sp. z o.o., Duda Cars S.A., CMP Holding Sp. Z o.o. Wrocław, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne, BMW Inchcape – Wrocław, Zetkamet – Środa	- Umowy w ramach praktyk i staży zawodowych - udział w konkursach międzyszkolnych - fora zawodowe - organizacja szkoleń produktowo – technicznych dla uczniów i nauczycieli

Lp.	Szkoła	Pracodawcy	Zakresy współpracy
		Śląska, Zakład Usług Telekomunikacyjnych – Kobierzyce, MM Cars sp. z o.o., ASPA sp. z o.o., Motomik - Wrocław	(Inter Cars S.A.) - zespół patronacki (Mirosław Wróbel sp. z o.o. Autoryzowany Dealer Mercedes Benz – Wrocław)
3.	Zespół Szkół nr 3	Jasek Hotel Premium, Hotel Ibis Wrocław, Haston City Hotel, Hotel Radisson Blue, BRC CONSULTING, ABA Biuro Rachunkowe, Gospodarstwo Rolno–Ogrodnicze i Szkółkarstwo Prorok Irena i Ryszard, Restauracja Hubertus, Impel Catering Sp. z o.o., Biuro Podróży ELTUR s.c., BP Traveliada.	- Umowy w ramach praktyk zawodowych - Doposażenie pracowni
4.	Zespół Szkół nr 18	Elektrotim S.A, Tauron Dystrybucja, ZAE, Donako, EBS INK JET, Bikkoplast, Widex, Pneumat System, Hilti, Kogeneracja, PGE	- Klasy dedykowane w zawodach kształconych przez szkołę - Stypendia dla uczniów - Doposażenie pracowni zawodowych - Umowy w ramach realizacji praktyk zawodowych - umowy w ramach realizacji staży zagranicznych w ramach projektu „Wsparcie zawodów przyszłości na Dolnym Śląsku”.
5.	Lotnicze Zakłady Naukowe	Whirlpool Polska Sp. z o.o., Collins Aerospace, Toyota, Wrocław Aircraft Maintenance Services, Tarczyński S.A. Ujeździec Mały, Transgourmet Polska Sp. z o.o. Długołęka, Auto Group Polska Sp. z o.o. Sp. k. Wrocław, GKN Driveline Polska Sp. z o.o. Oleśnica, General Logistyk Systems Poland Sp. z o.o. W-w, Nicoll Polska Sp. z o.o. Oleśnica,	Patronat: - kl. II, III, IV (zawód: technik mechanik lotniczy) -Aircraft Maintenance Services (Ryanair), - kl. IV (zawód technik mechatronik) - umowy w ramach praktyk i staży zawodowych **Pierwszy klaster edukacyjny**
6.	Elektroniczne Zakłady Naukowe	Proline, ANT Computers, Radiotechnika Marketing, Mikroel Controllers, Lean Tech, Mikrozet, V-Lab,	- Umowy w ramach praktyk zawodowych, - Akademia Sieci Cisco (CNA)- patronat firmy „Cisco” - wyróżnienia dla najlepszych praktykantów

Lp.	Szkoła	Pracodawcy	Zakresy współpracy
7.	Zespół Szkół Budowlanych	Erbud S.A., AMBUD Sp. z.o.o., Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne OPGK, DKK konserwacja	- Organizacja staży dla uczniów -Umowy w ramach praktyk zawodowych - Doposażenie pracowni
8.	Zespół Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych	IBM, Elektrotim S.A., ECDL, Cisco Polska, DMC Poland, Margo S.C., Versus PC, WITI, LG, Optel, EMC, Flaxvision	- klasy dedykowane (IBM, Elektrotim, ECDL, Cisco Polska), - umowy w ramach praktyk zawodowych - kursy w ramach klasy partnerskiej (Elektrotim),
9.	Technikum nr 15	Studio Grafix, GreenPress Sp. z o.o. Drukarnia offsetowa i cyfrowa, LEVIKO Leszek Staroń, Modus Studio Projektowo – Realizacyjne Tadeusz Kwaśniewicz, Magdalena Kwaśniewicz, Graffa Paweł Kisielewicz, Firma Usługowo – Handlowa Michał Jóźwiak, Laboratorium Kreatywności Magdalena Turczyn Stanisław Fekete s.c., ArtOpen Sp. z o.o., Agencja Wydawniczo –Reklamowa ANTEX Antoni Stankiewicz, KONICZYNKA produkcja Reklam&Drukarnia.	- Umowy w ramach praktyk zawodowych
10.	Zespół Szkół Logistycznych	Kuehne + Nagel Sp. z o.o. ,Poczta Polska S.A, Macro Cash and Carry Polska S.A., Leroy Merlin Polska Sp. z o.o., Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o., w-support.pl sp. z o.o., Komsa Polska sp. z o.o., Polzug Intermodal Polska Sp. z o.o., PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Przewozy Regionalne Sp. z o.o., Leader Logistics Sp. z o.o., PKP CARGO S.A.	- Porozumienie o współpracy z terminalem POLZUG Itermodal Polska Sp. z o.o., - Umowy w ramach praktyk zawodowych - Doposażenie pracowni zawodowych
11.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących	Powszechna Spółdzielnia Spożywców „Feniks”, Sklep JYSK Sp. z o.o., –P.P.H.U. Kawiks sklep firmowy, Sklep ogólnospożywczy KORNEL, P.P.H.U. HADPOL, WOMAK HOLDING, JWW Sp. z o.o., AnWi Biuro Rachunkowe, Urząd Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie, Urząd Gminy w Żórawinie, Biuro Rachunkowe RACHMISTRZ, Kancelaria Rachunkowa DORA Sp. z o.o., Biuro Rachunkowe RACHMIX, Clinico Medical Sp. z o.o., PROGRES Patrycja Pawlak.	- Umowy w ramach praktyk zawodowych

Lp.	Szkoła	Pracodawcy	Zakresy współpracy
12.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych	Urząd Skarbowy Wrocław, Zakład Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu, Atena & HJW Sp. z o.o., Bank Zachodni WBK S.A. 1 Oddział we Wrocławiu, Druk cyfrowy – WEBA, PIGEON Agencja Reklamowa, Drukarnia MAAG. Wrocławski Park Wodny SA, TabulariiTax, Drukarnia Green Press Sp. z o.o.	- Umowy w ramach praktyk zawodowych
13.	Zespół Szkół Gastronomicznych	Hotel Park Plaza, ART. Hotel Sp. z o.o., Hotel Novotel Wrocław, Hotel Radisson Blu, Hotel Dwór Polski, Puro Hotel Wrocław sp z o.o., DoubleTree by Hilton Hotel, Restaurant & Coctail Bar Pod Papugami, The Granary -La Suite Hotel, Hotel Haston City Wrocław, Quality System Hotel Wroclaw, Hotel Monopol, Hotel In Vite, Hotel Orbis Wrocław, Hotel Sofitel, Hotel Panorama Mercure, Hotel Tumski, Hotel Sofia Wrocław, Hotel Ibis Styles Wrocław Centrum, Restauracja Balkon, Zamek Topacz, Restauracja „Pod Gryfami, Restauracja Przystań & Marina, Biuro Podróży Camino Travel, Almatur Biuro Podróży, Twister, Biuro Podróży Polonia, Biuro Podróży Rainbow Tours, Biuro Podróży Panorama, Biuro Turystyki ZNP Logos Tour, Dolnośląska Organizacja Turystyczna, Dolnośląska Izba Turystyki, INTERFERIE w Świeradowie-Zdroju Hotel Malachit, Unity Line Ltd.Spółka z o.o.	- Umowy w ramach praktyk zawodowych
14.	Zespół Szkół Zawodowych nr 5	Ponad 300 pracodawców-stała współpraca z Dolnośląską Izbą Rzemieślniczą oraz Dolnośląską Izbą Gospodarczą PHU, "Natis" Beata Charęza-Janusińska, ECKS Europejskie Centrum Kształcenia Stylistów Robert Burszewski, Salon Fryzjerski Beata Kwietniak, spółka Mirosław Wróbel Sp. z o.o. Autoryzowany Dealer Mercedes-Benz.	- Kształcenie dualne – młodociany pracownik - Umowy w ramach praktyk zawodowych

Lp.	Szkoła	Pracodawcy	Zakresy współpracy
15.	Centrum Kształcenia Zawodowego	3M, Rawplug, Volz Hydraulik, ZAE, APS Heidenhain, Coromat, Elektrotim S.A., DR. JOHANNES HEIDENHAIN, Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A., Wago, Tauron, DMG Mori,	Współpraca w zakresie: - nadzoru merytorycznego i certyfikowania kursów programowania i obsługi obrabiarek CNC, - doskonalenia nauczycieli, - doposażenia w sprzęt do testowania, -autoryzowanego partnerstwa szkoleniowego - pozyskiwania materiałów szkoleniowych dla uczniów i nauczycieli, - umowy w ramach praktyk zawodowych, - promocji kształcenia w nowych zawodach o wysokim stopniu automatyzacji - Wrocławski Klaster Edukacyjny

Dofinansowanie dowozu uczniów

Na podstawie Zarządzenia nr 2980/20 Prezydenta Wrocławia z dnia 13 maja 2020 r. w sprawie zasad zlecania i rozliczania zadania w Zakresie Przewozu Zorganizowanego Uczniów Niepełnosprawnych, powierzonego do wykonania aktem założycielskim Spółce Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu, w związku ze Wskazaniem nr WFI.1.2021, przekazano MPK sp. z o.o. do realizacji, w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r., zadanie w zakresie przewozu zorganizowanego dzieci i uczniów niepełnosprawnych do szkół i placówek oświatowych, w tym również w zakresie przygotowania przetargów oraz obsługę finansowo-księgową.
W 2021 roku zrealizowano przewóz dzieci i uczniów niepełnosprawnych do 41 szkół i placówek oświatowych, w tym do:

- Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych nr: 1 (dwie lokalizacje), nr 10, nr 11,
- Przedszkola nr 12, nr 109, nr 89, nr 148,
- Przedszkola Specjalnego "Wesołe Żabki",
- Terapeutycznego Punktu Przedszkolnego „Ostoja”,
- Zespołów Szkół nr: 6, 12, 16, 21,
- Szkół Podstawowych nr: 8, 9, 12, 14, 43,80, 101,
- Zespołów Szkolno-Przedszkolnych nr: 8, 12,
- Dolnośląskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących nr 12 oraz z innymi niepełnosprawnościami,
- Dolnośląskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących nr 13 oraz z innymi niepełnosprawnościami,
- Fundacji Ewangelickie Centrum Diakonii i Edukacji,
- Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjnego dla Dzieci Niepełnosprawnych Ostoja,
- Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjnego dla Wyjątkowych Dzieci,

- Niepublicznej Szkoły Podstawowej „Unlock” ,
- Szkoły Podstawowej Specjalnej „Wspólny Świat”,
- Społecznej Specjalnej Szkoły Podstawowej Stowarzyszenia Handicap,
- Niepublicznej Szkoły Podstawowej „Promyk Słońca”,
- Niepublicznej Szkoły Podstawowej „Kolorowa Akademia”,
- Niepublicznej Szkoły Terapii Behawioralnej dla Dzieci z Autyzmem,
- Terapeutycznego Punktu Przedszkolnego „Niebieski Latawiec”,
- Niepublicznego Punktu Przedszkolnego "Łatwo Powiedzieć",
- Niepublicznego Punktu Przedszkolnego „Promitis”,
- Integrarcyjnej Szkoły Podstawowej "Alto" oddział ul. Kiełczowska,
- Intergracyjnej Szkoły Podstawowej "Alto" oddział ul. Wietrzna,
- Społecznej SP z Oddziałami Integracyjnymi „Amigo",
- Liceum Ogólnokształcącego nr X, nr XI,
- Szkoła Podstawowa „Zdrój”.

Przewóz dzieci i uczniów niepełnosprawnych oraz zwrot kosztów przewozu dla rodziców/opiekunów prawnych odbywał się na podstawie:
- Zarządzenia nr 3863/20 Prezydenta Wrocławia z dnia 1 października 2020r. zmieniającego zarządzenie nr 2203/19 Prezydenta Wrocławia w sprawie sposobu zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły, ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego dzieci i uczniów niepełnosprawnych oraz zwrotu rodzicom/opiekunom prawnym kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów niepełnosprawnych oraz rodziców/opiekunów prawnych,
- Zarządzenia nr 5471/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie sposobu zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły, ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego dzieci i uczniów niepełnosprawnych oraz zwrotu rodzicom/opiekunom prawnym kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów niepełnosprawnych oraz rodziców/opiekunów prawnych,
- Uchwały Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 września 2020 r w sprawie organizacji bezpłatnego transport I opieki w czasie przewozu do szkoły ponadpodstawowej młodzieży niepełnosprawnej zamieszkałej na terenie Gminy Wrocław, w przypadkach, w których gmina nie ma takiego obowiązku,
- Uchwały nr XLII/1084/21 z dnia 8 lipca 2021 r. w sprawie określenia średniej jednostki paliwa w Gminie Wrocław w roku szkolnym 2021/2022.

W roku szkolnym 2020/2021 od stycznia do sierpnia 2021 r. z **bezpłatnego przewozu zorganizowanego** skorzystało **461 dzieci i uczniów niepełnosprawnych**, natomiast w roku szkolnym 2021/2022 – od września do grudnia 2021 r. – **519 dzieci i uczniów niepełnosprawnych**.
Koszt przewozu dzieci i uczniów niepełnosprawnych za okres I–VIII 2021 r. wyniósł 3 057 091 zł, natomiast za okres IX-XII 2021 r. wyniósł 2 751 768 zł. Łączny koszt bezpłatnego przewozu zorganizowanego dzieci i uczniów niepełnosprawnych za 2021 r. wyniósł 5 808 859 zł.
W 2021 roku zawarto **umowy indywidualne z rodzicami** określające warunki zwrotu kosztów za przewóz dziecka niepełnosprawnego do szkoły/placówki prywatnym samochodem osobowym i **zwrócono koszt za przewóz** w okresie I - VIII 2021 r. rodzicom 27 dzieci w kwocie 106 976 zł, w okresie IX – XII 2021 r. rodzicom 111 dzieci w kwocie 73 768 zł. Łącznie w 2021 r. wydano 180 744 zł.
Łącznie zwrot kosztów rodzicom/opiekunom prawnym za przewóz dzieci i uczniów niepełnosprawnych oraz przewóz zorganizowany w roku 2021 r., wyniósł 5 898 603 zł.

Organizowanie i finansowanie czasu wolnego

W roku szkolnym 2020/2021 (semestr II) **w ramach wypoczynku zimowego** zorganizowano zajęcia dla 1 848 uczniów wrocławskich szkół. Na ten cel przekazano z budżetu Miasta łącznie kwotę 213 093 zł. W ramach wypoczynku zimowego zorganizowano półkolonie w 7 szkołach podstawowych oraz w Zespole Placówek Oświatowych nr 3, swą ofertę w czasie ferii zimowych przygotowały 2 Młodzieżowe Domy Kultury oraz Zespół Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży. Uczniowie brali udział w zajęciach sportowych, plastycznych, czy teatralnych. Wypoczynek zimowy został zorganizowany zgodnie z wytycznymi GIS, MZ i MEN dla organizatorów półkolonii w szkołach podstawowych.
W ramach wypoczynku letniego zorganizowano półkolonie w 20 szkołach podstawowych, w których przygotowano 3 886 miejsc. Swą ofertę w czasie ferii letnich przygotowało również 5 Młodzieżowych Domów Kultury, w których udział wzięło ok. 1 259 uczniów. W ramach wypoczynku letniego wrocławscy uczniowie mogli wziąć udział w specjalnie dla nich przygotowanych przez Centrum Edukacji Ekologicznej we Wrocławiu oraz ZOO Wrocław zajęciach. Wartość środków przeznaczonych na ten cel wyniosła 947 869 zł. Wypoczynek letni został zorganizowany zgodnie z wytycznymi GIS, MZ i MEN dla organizatorów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży w 2021 r.

Organizacja wypoczynku zimowego i letniego

Lp.	**Rodzaj wypocznynku**	**Liczba placówek realizujących wypoczynek**	**Kwota dofinansowania**
1.	Wypoczynek zimowy	11	213 093 zł
2.	Wypoczynek letni	25	947 869
	Razem	**36**	**1 260 962**

Wznowiono realizację **Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „Dwa plus trzy i jeszcze więcej".** Udostępniono bezpłatnie osiem basenów szkolnych dla rodzin wielodzietnych. Przygotowano łącznie, w każdym tygodniu, 155 miejsc na basenach.
W ramach działalności **5 Młodzieżowych Domów Kultury** z zajęć pozalekcyjnych w kołach, zespołach i grupach skorzystało 9 112 dzieci i młodzieży w okresie od stycznia do 31 sierpnia 2021 r. oraz 8 082 w okresie od września do 31 grudnia 2021 r. Z uwagi na pandemię Covid-19 w roku 2021 liczba imprez i uroczystości została ograniczona, a w niektórych przypadkach imprezy, konkursy, wernisaże odbywały się w formie online lub hybrydowej. W imprezach i uroczystościach organizowanych w MDK-ach w czasie całego roku 2021 łącznie wzięło udział około **12 354** uczestników.
Na funkcjonowanie MDK-ów w 2021 r. przeznaczono **14 821 339 zł** (dane z programu PABS - plan na dzień 31.12.2021 r.).

Działalność MDK-ów w roku szkolnym 2020/2021 (styczeń-sierpień 2021 r.)

Lp.	**Placówka**	**Rok szkolny 2020/2021**			
		Koła, zespoły		**Imprezy, uroczystości**	
		Liczba	**Liczba uczestników**	**Liczba imprez, uroczystości**	**Liczba uczestników**
1.	Młodzieżowy Dom Kultury Śródmieście	38	1 560	6	1 729
2.	Młodzieżowy Dom Kultury Krzyki	31	2 100	45	4 500
3.	Młodzieżowy Dom Kultury Fabryczna	36	3 159	8	280
4.	Zespół „Centrum Edukacji Kulturalnej	28	1 804	8	1 310

Lp.	Placówka	Rok szkolny 2020/2021			
		Koła, zespoły		Imprezy, uroczystości	
		Liczba	Liczba uczestników	Liczba imprez, uroczystości	Liczba uczestników
	Dzieci i Młodzieży”				
5.	Centrum Kreatywności Talent	15	489	3	425
	Razem	**148**	**9 112**	**70**	**8 244**

Działalność MDK-ów w roku szkolnym 2021/2022 (wrzesień-grudzień 2021 r.)

Lp.	Placówka	Rok szkolny 2020/2021			
		Koła, zespoły, grupy		Imprezy, uroczystości	
		Liczba	Liczba uczestników	Liczba imprez, uroczystości	Liczba uczestników
1.	Zespół „Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży” – MDK im. M.Kopernika	37	1 425	15	2 060
2.	MDK Śródmieście	31	2 150	35	400
3.	MDK Fabryczna	35	3 330	7	350
4.	MDK Krzyki	23	648	6	1 150
5.	Centrum Kreatywności Talent	15	529	2	180
	Razem	**141**	**8 082**	**65**	

Z powodu epidemii COVID-19 **nie odbył się żaden wyjazd międzynarodowy**.
W roku szkolnym 2020/2021 (semestr II) oraz w roku szkolnym 2021/2022 (semestr I) dofinansowano realizację konkursów i olimpiad na łączną kwotę 72 370 zł.

Dofinansowanie konkursów

Lp.	Rodzaj placówki	Liczba dofinansowanych konkursów	Kwota dofinansowania (zł)
1.	Przedszkola	15	5 820
2.	Szkoły Podstawowe i Zespoły Szkolno - Przedszkolne	27	16 850
4.	Licea Ogólnokształcące	17	26 700
5.	Zespoły Szkół	14	16 800
6.	Młodzieżowe Domy Kultury i Specjalne Ośrodki Szkolno Wychowawcze	6	6 200
	Razem	**79**	**72 370**

Zwalczanie i zapobieganie COVID-19 w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Wrocław

W 2021 roku przeznaczono na **zwalczanie i zapobieganie COVID-19** dla jednostek oświatowych prowadzonych przez Miasto Wrocław kwotę **1 194 462 zł** (wg planu na dzień 31.12.2021 r.).
Środki na ten cel były kwalifikowane na wydzielonym zadaniu budżetowym WBZ/B/05 „Realizacja zadań związanych z wystąpieniem stanów kryzysowych" i przeznaczone zostały m.in. na: maseczki, chusteczki dezynfekujące, fartuchy, kombinezony, rękawice, płyny do dezynfekcji rąk i powierzchni, przyłbice, środki piorące, słupki dezynfekujące, osłony pleksi, lampy przepływowe UV, dozowniki, wkłady do dozowników, ręczniki papierowe, podajniki stojące na czyściwo, czyściwo do wycierania rąk, opryskiwacz plecakowy, mydła antybakteryjne, parownice, usługi dezynfekcji pomieszczeń, usługi zamgławiania pomieszczeń.
Na potrzeby zapewnienia bezpiecznych warunków pobytu dzieci i uczniów na terenie przedszkoli, szkół i placówek oświatowych we Wrocławiu rozdysponowano środki przekazane przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego oraz od Wojewody Dolnośląskiego. Utworzono magazyny środków na terenie:
- Szkoły Podstawowej nr 77 przy ul. Św. Jerzego
- Zespołu Szkół nr 18 przy ul. Młodych Techników.

Na potrzeby placówek, zarówno prowadzonych przez Miasto Wrocław, jaki i przez inne osoby fizyczne lub prawne przekazano łącznie:
- ponad 27 700 litrów płynu do dezynfekcji;
- ponad 70 opakowań rękawiczek lekarskich;
- ponad 400 000 maseczek medycznych;
- ponad 1 600 fartuchów;
- ponad 400 przyłbic.

Rezerwa materiałów umieszczona została w magazynie na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 24 w budynku przy ul. Gersona.
W trakcie stanu epidemicznego zbierano informacje z placówek przedszkolnych niepublicznych odnośnie zawieszenia ich działalności związanej z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się COVID, na podstawie decyzji Sanepidu.
Dodatkowo pracownicy Sekcji ds. szkół niepublicznych, w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty, w celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19 w związku z udzieleniem dotacji celowej przeznaczonej na dofinansowanie prowadzenia zajęć wspomagających uczniów w opanowaniu i utrwalaniu wiadomości i umiejętności z wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, etnicznej lub regionalnej, rozpatrzyli 43 wnioski szkół i placówek niepublicznych i przekazali dotację 42 szkołom na dofinansowanie na 3 310 godzin zajęć, na łączną kwotę 231 700 zł.
Zgodnie z Uchwałą nr 129 Rady Ministrów z dnia 29 września 2021 r. w sprawie wsparcia na realizację inwestycyjnych zadań jednostek samorządu terytorialnego polegających na rozwijaniu szkolnej infrastruktury – **„Laboratoria przyszłości**", uzyskano ze Środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 wsparcie w łącznej wysokości 13 244 480 zł. Wsparcie może być przeznaczone na zakup wyposażenia stanowisk do pracy narzędziowej, sprzętu, narzędzi, elektronarzędzi, materiałów, innych przedmiotów i pomocy służących rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych dzieci i młodzieży. Organy prowadzące szkoły są obowiązane do wydatkowania otrzymanego wsparcia w terminie do dnia 31 sierpnia 2022 r.

Funkcjonowanie placówek

Od stycznia 2021 funkcjonowanie szkół i placówek regulowano na podstawie rozporządzeń Ministra Edukacji i Nauki dotyczących czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. W pełnym zakresie funkcjonowały tylko Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Młodzieżowe Domy Kultury. O organizacji nauki w szkołach specjalnych zgodnie z w/w rozporządzeniem decydował dyrektor szkoły. Nauczanie odbywało się stacjonarnie lub w systemie zdalnym i hybrydowym.

Przedszkola

Od 29.03.2021 r. do dnia 11.04.2021 Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, ograniczono funkcjonowanie przedszkoli, za wyjątkiem dzieci rodziców wymienionych w § 2 ust. 4, dla których placówka ma obowiązek zorganizować zajęcia w przedszkolu.
Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia nr 4912/21 z dnia 29 marca 2021 r. w sprawie organizacji pracy przedszkoli i szkół podstawowych z oddziałami przedszkolnymi prowadzonymi przez gminę Wrocław, od dnia 29 marca 2021 r. do dnia 11 kwietnia 2021 r. doprecyzowano listę wymienionych zawodów związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. Przedszkola funkcjonowały zgodnie z wytycznymi przeciwepidemicznymi Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 19 listopada 2020 roku dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat.

Szkoły Podstawowe

Od 9.11.2020 r. do 17.01.2021 r. – uczniowie klas I-III przeszli na naukę zdalną.
Od 18.01.2021 r. do 28.02.2021 r. przywrócono zajęcia opiekuńczo-wychowawcze z możliwością prowadzenia zajęć dydaktycznych dla uczniów klas I-III.
Od 22.03.2021 r. do 11.04.2021 r. uczniowie wszystkich klas szkół podstawowych przeszli na naukę zdalną, po tym okresie wydłużono okres nauki na odległość do 25.04.2021 r.
Od 26.04.2021 r. do 2.05.2021 r. – uczniowie klas I-III przeszli na lekcje w trybie hybrydowym, a uczniowie pozostałych klas mieli naukę zdalną.
Od 3.05.2021 r. klasy I-III szkoły podstawowej w całym kraju wróciły do nauki w trybie stacjonarnym.
Od 17.05.2021 r. do 30 maja 2021 r. klasy IV-VIII szkoły podstawowej przeszły na naukę w trybie hybrydowym.
Od 31.05.2021 r. uczniowie powrócili do regularnej nauki stacjonarnej.
Od 20.12.2021 r. do końca roku uczniowie wszystkich klas szkół podstawowych przeszli na naukę zdalną. Wyjątek stanowiły zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju, rewalidacyjno-wychowawcze, zajęcia wspomagające oraz konsultacje dla uczniów przygotowujących się do egzaminu ósmoklasisty (korzystanie z konsultacji było dobrowolne) były prowadzone stacjonarnie w szkole.
Dyrektor organizował w szkole zajęcia dla uczniów z niepełnosprawnościami, którzy nie mogli realizować zajęć zdalnie. Świetlica dla najmłodszych uczniów klas I-III była dostępna stacjonarnie na wniosek rodzica.

Szkoły Ponadpodstawowe

W roku szkolnym 2020/2021 - na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, w 2021 r. ferie zimowe dla uczniów z całego kraju odbyły się w jednym terminie i trwały od 4 do 17 stycznia 2021 r.

Od 18 stycznia 2021 r. do 16 maja 2021 r. ponownie ograniczono funkcjonowanie szkół ponadpodstawowych (nauka w formie zdalnej). Jednocześnie wskazano m.in., że od 18 stycznia 2021 r. szkoły i placówki prowadzące kształcenie zawodowe mogą prowadzić kształcenie praktyczne z zachowaniem reżimu sanitarnego, w określonych warunkach organizacyjnych.
Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w ramach praktycznej nauki zawodu mogły być prowadzone w grupach umożliwiających zachowanie dystansu społecznego, w wybranych dniach tygodnia, w wymiarze nieprzekraczającym 10 godzin tygodniowo. Uczniowie branżowych szkół I stopnia, będący młodocianymi pracownikami, nadal mogli odbywać praktyki u pracodawców. Ponadto, dla uczniów klas maturalnych, możliwa była organizacja konsultacji indywidualnych lub w małych grupach. Ponadto, od 19 kwietnia 2021 r. uczniowie i słuchacze przystępujący do egzaminu zawodowego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w sesji czerwiec-lipiec 2021 r. mogli realizować zajęcia z zakresu praktycznej nauki zawodu (zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe) stacjonarnie w miejscu ich prowadzenia, przy zachowaniu reżimu sanitarnego, w określonych warunkach organizacyjnych w wymiarze nieprzekraczającym 16 godzin tygodniowo.
Od 19 kwietnia 2021 r. wprowadzono możliwość prowadzenia zajęć sportowych realizowanych na podstawie programów szkolenia sportowego w miejscu ich prowadzenia lub zdalnie – wyłącznie w zakresie, w jakim z programu szkolenia sportowego wynika możliwość ich realizacji z wykorzystaniem tych metod i technik (dot. m.in. szkół z oddziałami sportowymi i mistrzostwa sportowego).
Od 17 maja 2021 r. uczniów szkół ponadpodstawowych, placówek kształcenia ustawicznego i centrów kształcenia zawodowego obowiązywał tzw. system hybrydowy (50% / 50%). Od 31 maja 2021 r. wszyscy uczniowie wrócili do stacjonarnej formy zajęć.
Od 1 września 2021 r. uczniowie powrócili do stacjonarnej formy zajęć. Zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych, a także niepublicznych szkołach i placówkach Dyrektor szkoły może zawiesić zajęcia dla grupy uczniów lub całej szkoły i przejść na naukę zdalną po uzyskaniu pozytywnej opinii właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego oraz zgody organu prowadzącego.

Szkoły i placówki specjalne

W roku 2021 szkoły i placówki specjalne pracowały w trybie stacjonarnym, hybrydowym lub zdalnym dostosowując organizację pracy do wytycznych GIS i MEN oraz procedur bezpieczeństwa w placówce. O organizacji nauki w szkołach specjalnych decydował dyrektor szkoły przy uwzględnieniu sytuacji epidemiologicznej w szkole.

Przewóz dzieci niepełnosprawnych

Przewóz dzieci/uczniów niepełnosprawnych został zawieszony zgodnie z Rozporządzeniem MEN do dnia 30.04.2021 r. Wznowienie przewozu nastąpiło:
- od dnia 18.01.2021 r. dla klas 1-3 oraz szkół specjalnych – z przewozu korzystało zgodnie ze sprawozdaniami średnio około 300 dzieci i uczniów niepełnosprawnych (do 18.01.2021 r. objętych przewozem było średnio 35 dzieci)
- od dnia 04.05.2021 r. dla pozostałych uczniów - objętych przewozem w tym okresie zgodnie ze sprawozdaniami było około 300 uczniów.

Spółka MPK Sp. z o. o. została poinformowana o konieczności stosowania wytycznych MEN, MZ i GIS w sprawie bezpiecznego powrotu do szkół.

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne

Wszystkie poradnie psychologiczno-pedagogiczne prowadzone przez Miasto Wrocław w roku 2021 pracowały w trybie stacjonarnym dostosowując organizację pracy do wytycznych GIS i MEN oraz procedur bezpieczeństwa w placówce. Poradnie prowadziły

dyżury z zakresu udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli (telefoniczne, mailowe, za pośrednictwem komunikatorów internetowych), a w razie potrzeby konsultacje w kontakcie bezpośrednim przy zachowaniu reżimu sanitarnego. Pomocy dla młodzieży i rodziców z całego rejonu Wrocławia udzielała również Specjalistyczna Poradnia Terapeutyczna. Konsultacje pracowników wszystkich poradni adresowane były głównie do osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, przeżywających nadmierny stres lub zmagających się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi związanymi z izolacją w okresie pandemii. Aktualny wykaz dyżurów pracowników poradni dostępny był na stronie www.wroclaw.pl w zakładce edukacja.

Młodzieżowe Domy Kultury

W roku 2021 placówki wychowania pozaszkolnego pracowały w trybie stacjonarnym dostosowując organizację pracy do wytycznych GIS i MEN oraz procedur bezpieczeństwa w placówce. Z uwagi na pandemię Covid-19 w roku 2021 liczba imprez i uroczystości została ograniczona, a w niektórych przypadkach imprezy, konkursy, wernisaże odbywały się w formie online lub hybrydowej.

Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli

W celu wsparcia nauczycieli w realizacji nauki zdalnej we Wrocławskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli prowadzono szkolenia online wspierające kadrę pedagogiczną wrocławskich szkół i przedszkoli w zakresie prowadzenia zajęć na odległość oraz metod nauczania z wykorzystaniem technik kształcenia zdalnego, m.in. w klasach I-III szkół podstawowych. Oferowano szkolenia z zakresu technologii informacyjno - komunikacyjnych i aplikacji przydatnych w pracy z uczniami. Ponadto zorganizowano formy doskonalenia wspierające nauczycieli w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią: „Wrocławska edukacja po pandemii – ART (metoda treningu zastępowania agresji)", „Zdrowie i dobrostan psychoemocjonalny nauczyciela kontekstem efektywnego wsparcia psychologiczno-pedagogicznego ucznia", „Higiena cyfrowa – jak zadbać zdrową relację z technologią?", „Pierwsza pomoc w pandemii koronawirusa dla dyrektorów przedszkoli i szkół".

Rekrutacja online

Po raz kolejny przeprowadzono elektroniczną rekrutację w przedszkolach i szkołach. Opracowano informator elektroniczny dostępny na stronie www.wroclaw.p./edukacja zawierający ofertę edukacyjną wszystkich typów szkół i przedszkoli.
W rekrutacji 2021/2022 po raz drugi podłączono do elektronicznego naboru placówki prowadzone przez inny organ (40 przedszkoli); w wyniku panującej pandemii COVID-19 wprowadzono możliwość podpisania wniosku profilem zaufanym.

Edukacja zdalna

W celu wsparcia nauczycieli w realizacji nauki zdalnej kontynuowano działania oparte o Wrocławską Platformę Edukacyjną (MS Teams+Platforma Edukacyjna Moodle). Do końca 2021 roku pozostawało aktywnych 58 689 - kont Office 365 (9 631 kont nauczycieli oraz 49 058 uczniów).
Moduł Wrocławskiego Systemu Bibliotek Szkolnych E-czytelnia, pozwalający korzystać użytkownikom z serwisu Legimi, dający dostęp nie tylko do tekstów naukowych, popularno-naukowych, czy dydaktycznych, ale także lektur szkolnych, literatury pięknej, literatury młodzieżowej czy fantastyki zgromadził w 2021 r. 8 397 aktywnych użytkowników.
W związku z tym, że higiena cyfrowa jest jednym z priorytetów wrocławskiej edukacji na rok szkolny 2021/2022, przeprowadzono działania obejmujące szkolenia dla nauczycieli i uczniów dotyczące kształtowania cyfrowych nawyków, cykle zajęć dla dzieci pn.„Tydzień technologiczny w przedszkolach", obchody„Dnia bezpiecznego internetu" i wystawy

stacjonarne w realizujących projekt przedszkolach. Od czerwca tego roku Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli prowadzi szkolenia,dzięki którym nauczyciele poznają metody i narzędzia higieny cyfrowej. W szkoleniach z higieny cyfrowej wzięło udział 150 nauczycieli. Ponadto 200 dyrektorów przeszło szkolenie w zakresie higieny cyfrowej i kształtowania polityki cyfrowej w placówkach edukacyjnych.

System opieki wakacyjnej

We współpracy z dyrektorami przedszkoli został opracowany system opieki wakacyjnej, który gwarantuje miejsce w przedszkolu wszystkim zainteresowanym. System ten wprowadza we wszystkich przedszkolach gminnych jednolite zasady, formularze i terminy m.in. harmonogram wydawania rodzicom deklaracji korzystania z przedszkola w okresie wakacyjnym oraz określa daty ich złożenia. Dzięki temu, dyrektor każdej placówki zna dokładne zapotrzebowanie na miejsca w przedszkolu macierzystym oraz innym, funkcjonującym w trakcie przerwy przedszkola macierzystego. W przypadku braku miejsc w przedszkolu, dyrektor zwraca się do koordynatora w celu wskazania wolnych miejsc w najbliższych placówkach w rejonie. Dyrektorzy poszczególnych przedszkoli ustalali termin przerwy wakacyjnej z radą rodziców oraz uzgadniali go z placówkami przedszkolnymi w poszczególnych rejonach miasta. Wyznaczeni koordynatorzy - dyrektorzy w poszczególnych rejonach miasta - zapewniali równomierny rozkład miejsc dostępnych w przedszkolach w trakcie wakacji. Wszystkie placówki złożyły wnioski zgodnie z przepisami. Rodzice zainteresowani opieką wakacyjną w innych placówkach niż macierzyste składali wnioski do dyrektora przedszkola, do którego uczęszcza dziecko. W tym roku chęć skorzystania z innego przedszkola niż macierzyste wyraziło 3% rodziców z zapisanych do wrocławskich przedszkoli ponad 16 600 dzieci. Do dyrektorów przedszkoli wpłynęło łącznie 496 wniosków. Wszystkim chętnym zostały zaproponowane miejsca w przedszkolach. Na bieżąco monitorowane jest funkcjonowanie systemu opieki wakacyjnej oraz prowadzone są szczegółowe statystyki frekwencji dzieci w przedszkolach. W pierwszym tygodniu wakacji z systemu opieki wakacyjnej skorzystało 223 dzieci tj. 79% zadeklarowanych w tym czasie. W kolejnym tygodniu już tylko 147 dzieci z innych przedszkoli (co stanowi 51% zadeklarowanych).

Ankiety i monitorowanie zagrożenia epidemicznego

Na podstawie ankiet monitorowano frekwencję dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz szczepienia przeciwko COVID-19 nauczycieli i innych pracowników. Utworzono i przesłano do przedszkoli łącznie 54 ankiety.
Dyrektorzy placówek podejmowali działania według ustalonej procedury postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia dziecka/ucznia lub pracownika placówki oświatowej oraz checklisty ułatwiającej weryfikację koniecznych do podjęcia czynności. Dyrektorzy przedszkoli i szkół podstawowych na bieżąco informowali organ prowadzący o wszelkich przypadkach i podejrzeniach zakażenia COVID-19.
Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach wyrażano zgody na zawieszenie zajęć w przedszkolach ze względu na sytuację epidemiczną w placówce.
Od rozpoczęcia roku szkolnego 2020/2021 do dnia 31.12.2021 r. zgłoszono 1066 incydentów wystąpienia zakażenia COVID-19 wśród personelu, wychowanków i rodziców w szkołach podstawowych i zespołach szkolno – przedszkolnych. W ciągu roku 2021 z przedszkoli wpłynęły łącznie 604 zgłoszenia, z czego 426 skutkowało zawieszeniami działalności oddziałów przedszkolnych.
Od rozpoczęcia roku szkolnego 2020/2021 do dnia 31.12.2021 r. zgłoszono 602 przypadki wystąpienia zakażenia COVID-19 wśród uczniów, nauczycieli i pracowników szkół ponadpodstawowych (w tym 496 u uczniów i 106 u nauczycieli/pracowników).

W okresie od 1 września 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. PSSE i organ prowadzący wydał pozytywną opinię w sprawie czasowego zawieszenia zajęć edukacyjnych ok. 470 razy. (dot. całej szkoły lub poszczególnych oddziałów).
Od rozpoczęcia roku szkolnego 2021/2022 do dnia 31.12.2021r. zgłoszono 31 incydentów wystąpienia zakażenia COVID-19 wśród personelu, wychowanków szkół specjalnych i placówek (w tym WCDN), w tym 23 potwierdzone zakażenia COVID-19 wśród nauczycieli i pracowników administracji i obsługi zatrudnionych w szkołach specjalnych i placówkach, a także zgłoszono fakt zakażenia COVID-19 u 8 uczniów.

Egzaminy

Poniższe dane dotyczą wszystkich wrocławskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Opracowanie zostało przygotowane na podstawie danych udostępnionych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną oraz Okręgową Komisję Egzaminacyjną we Wrocławiu – stan na 2 sierpnia 2021 r.
Egzaminy w 2021 r. odbyły się z zachowaniem reżimu sanitarnego, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi organizowania i przeprowadzania egzaminów zewnętrznych. Ze względów bezpieczeństwa podczas egzaminów uczniów i nauczycieli obowiązywały szczegółowe wytyczne sanitarne opracowane przez MEiN, CKE i GIS.
Egzaminy odbyły się zgodnie z harmonogramem:
- egzamin maturalny – 4-20 maja 2021 r.;
- egzamin ósmoklasisty – 25-27 maja 2021 r.,

Ponadto, aby ograniczać kontakty i minimalizować ryzyko zagrożenia, egzamin maturalny w 2021 r. został przeprowadzony wyłącznie w formie pisemnej.
Egzamin ósmoklasisty jest egzaminem obowiązkowym, tj. przystąpienie do egzaminu jest warunkiem koniecznym ukończenia szkoły podstawowej. Nie ustalono jego minimalnego wyniku, został przeprowadzany w dwóch terminach: głównym – 25-27 maja 2021 r. oraz dodatkowym – 16-18 czerwca 2021 r. (dla uczniów, którzy nie mogli przystąpić w terminie czerwcowym z przyczyn zdrowotnych lub losowych).

Liczba uczniów przystępujących do egzaminu ósmoklasisty w roku 2021

Przedmiot	Wrocław	Dolny Śląsk	Polska
Język polski	4 983	24 257	342 797
Matematyka	4 983	24 289	342 702
Język angielski	5 084	23 064	335 131
Język niemiecki	113	1 544	9 391
Język hiszpański	1	brak danych	113
Język francuski	3	brak danych	95
Język rosyjski	3	brak danych	1 115
Język włoski	3	brak danych	11

Średnie wyniki (w procentach) egzaminu ósmoklasisty w roku 2021 (uwzględniono wyniki powyżej 10 zdających)

Region	język polski	matematyka	język angielski	język niemiecki	język francuski	Język hiszpański	Język włoski	Język rosyjski
Wrocław	65	58	77	64	0	0	0	0
Dolny Śląsk	58	45	66	49	0	0	0	0

Region	język polski	matematyka	język angielski	język niemiecki	język francuski	Język hiszpański	Język włoski	Język rosyjski
Polska	60	47	66	49	79	69	77	57
Warszawa	69	62	83	80	0	0	0	77
Kraków	69	63	82	80	0	0	0	0
Łódź	59	51	72	73	0	0	0	81
Poznań	65	55	76	55	0	77	0	0
Gdańsk	66	55	77	63	0	0	0	0

We wszystkich szkołach ponadpodstawowych **egzaminy maturalne** rozpoczęły się 4 maja 2021 r. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami egzaminy maturalne w formie ustnej nie odbyły się (z zastrzeżeniem, że część ustna została przeprowadzona wyłącznie dla zdających, którzy zobligowani byli do przedstawienia wyniku uzyskanego z egzaminu w części ustnej w postępowaniu rekrutacyjnym na uczelnię zagraniczną). W roku 2021 po sesji egzaminacyjnej, uczniowie wrocławskich szkół otrzymali 4 653 świadectw dojrzałości.
Ogółem we Wrocławiu egzamin maturalny zdawało 5 911 osób, zdawalność wyniosła 79%; na Dolnym Śląsku liczba zdających w sumie wyniosła 17 641 osób, a zdawalność była na poziomie 71,6%; natomiast w Polsce egzamin maturalny zdawało w sumie 273 419 osób, zdawalność wyniosła 74,5%.

Zdawalność matur w liceach ogólnokształcących w dużych miastach w roku 2021

Miasto	Liczba zdających	Zdawalność w %
Wrocław	4 502	83
Warszawa	14 602	88,4
Kraków	0	0
Łódź	0	0
Dolny Śląsk	11 087	79,7
Polska	167 504	81

Zdawalność matur w technikach w dużych miastach w roku 2021

Miasto	Liczba zdających	Zdawalność w %
Wrocław	1 409	64,5
Warszawa	3 572	71,2
Kraków	0	0
Łódź	0	0
Dolny Śląsk	6 554	58
Polska	105 915	64

Zdawalność matur w dużych miastach w roku 2021 ogółem

Miasto	Liczba zdających	Zdawalność w %
Wrocław	5 911	79
Warszawa	18 174	85
Kraków	8 409	81
Łódź	5 675	74
Dolny Śląsk	17 641	71,6
Polska	273 419	74,5

W sesji zimowej egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie (styczeń – luty 2021 r.) trwał w formule 2012 i formule 2017 od 12 stycznia 2021 r. do 19 lutego 2021 r., a w formule 2019 od 12 stycznia 2021 r. do 5 lutego 2021 r. W sesji letniej egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w formule 2012 i formule 2017 rozpoczął się od 21 czewrca 2021 r., natomiast w formule 2019 od 7 czerwca 2021 r. Egzaminy zakończyły się w lipcu 2021 r.

Awans zawodowy

263 egzaminy na stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego (w sesji letniej w lipcu oraz w sesji jesiennej w listopadzie) zostały przeprowadzone w reżimie sanitarnym, zgodnie z przygotowanymi przez Wydział Szkół Ponadpodstawowych i Specjalnych procedurami bezpieczeństwa.

Monitorowanie zużycia mediów i prace remontowe w szkołach

W związku ze stanem epidemii i zawieszaniem zajęć dydaktycznych, dyrektorzy placówek oświatowych zostali zobowiązani do: sprawdzenia i wyregulowania instalacji centralnego ogrzewania, włączenia parametrów dyżurnych instalacji c.o. w nieużytkowanych pomieszczeniach celem obniżenia kosztów eksploatacji i uzyskania oszczędności w zarządzaniu energią cieplną, oszczędzania energii elektrycznej oraz wody.
Zaoszczędzone środki zostały przeznaczone na zadania remontowo-inwestycyjne w placówkach. Czas, kiedy z powodu pandemii zamkane były szkoły i placówki oświatowe, został wykorzystany na prowadzenie prac remontowych i porządkowych. Konieczne drobne naprawy i remonty można było wykonać na bieżąco, bez obaw o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży. Środki wykorzystane zostały na malowanie sal oraz korytarzy, wymianę stolarki okiennej, cyklinowanie podłóg, wymianę podłóg, remont sanitariatów, wymianę oświetlenia, remont dachów itp. Prowadzone były również modernizacje i rozbudowy placówek.

DEPARTAMENT SPRAW SPOŁECZNYCH

DEPARTAMENT SPRAW SPOŁECZNYCH

KULTURA

Gmina Wrocław działa zgodnie z założeniem, że kultura jest kluczowym zasobem tworzącym więzi społeczne, wspierającym integrację i osobisty rozwój. Pomimo faktu, że już kolejny rok 2021 był bardzo wymagający z uwagi na doświadczenie epidemii Sars-CoV-2 i obostrzeń udało się zrealizować wszystkie cele polityki kulturalnej zapisane w dokumencie programowym „Kultura – Obecna!", jak m.in. podtrzymanie prestiżu wrocławskiej kultury, zapewnienie warunków rozwoju pola kultury, zapewnienie wzrostu uczestnictwa w sferze wrocławskiej kultury.
Kontynuowany był, wprowadzony w 2020 r., Wrocławski Program Interwencji Społecznej (w skrócie #PakietSpołeczny), który w m.in. zakresie kultury zawierał wspierające rozwiązania, szczególnie dedykowanych artystom. Wszyscy twórcy, którzy od miasta wynajmują pracownie na działalność w dziedzinie kultury i sztuki, od początku od 13 marca do końca stanu epidemii mogą skorzystać z obniżki czynszu i płacić symboliczny jego wymiar (1% stawki czynszu). Po raz kolejny zrealizowany został również program zakupów dzieł sztuki wrocławskich artystów. Jego budżet to ok. 130.000 zł na zakup ekspozycyjnych dzieł z zakresu sztuk plastycznych. Wyboru prac dokonała ekspercka komisja złożona z muzealników i przedstawicieli uczelni wyższych.
Rok 2021 upłynął pod hasłem Roku Tadeusza Różewicza, w ramach którego we Wrocławiu miało miejsce wiele przedsięwzięć poświeconych poecie.
Zgodnie z deklaracją Prezydenta Wrocławia konsekwentnie kontynuowane było uspołecznianie polityki kulturalnej we Wrocławiu. Przez cały 2021 r. aktywnie działała powołana przez Prezydenta Wrocławia Wrocławska Rada Kultury – jego ciało doracze, która w tym czasie spotkała się 11 razy. Przedstawiono także, podsumowujący I etap konsultacji, raport z konsultacji społecznych ws. funkcjonowania i sposobu przyznawania wrocławskim artystom i artystkom pracowni artystycznych – pracownie przekazywanych przez Gminę Wrocław w ramach miejskich konkursów.
W dokumentach strategicznych zwrócono uwagę na konieczność wypełniania przestrzeni publicznej dobrą małą architekturą i dziełami sztuki (m.in. rzeźbami przy uwzględnieniu przesłanek historyczno-kulturowych), rozwijanie przestrzeni i zasobów kultury poza centrum, kreowanie i wspieranie nowych form uczestnictwa w kulturze i spędzania czasu wolnego, w tym poprzez rozwijanie pasji i zainteresowań oraz wzmacnianie i promowanie marek kulturalnych Wrocławia. Wspierano zadania realizowane poza centrum miasta, szczególnie te pochodzące z inicjatywy samych mieszkańców, co znakomicie było wspierane przez kolejną edycję konkursu na Mikrogranty. Do najważniejszych marek kulturalnych Wrocławia zaliczają się Narodowe Forum Muzyki wraz Międzynarodowym Festiwalem Wratislavia Cantans, Teatr Capitol wraz z Przeglądem Piosenki Aktorskiej, czy przedsięwzięcia prowadzone przez organizacje pozarządowe, jak całoroczna działalność kina Nowe Horyzonty, Międzynarodowy Festiwal Filmowy Nowe Horyzonty. Przedsięwzięcia kulturalne poza instytucjami, które pomimo utrudnień związanych z epidemią COVID-19, to m.in. Vertigo Summer Jazz Festival, dla którego scenerię stanowią parki, dachy prestiżowych budynków, nadodrzańskie plaże, rejsowe statki kursujące po Odrze, czy Wyspa Daliowa – to przykłady realizacji strategicznych założeń tej sfery działalności.
Gmina Wrocław jest organizatorem 27 instytucji kultury. Są to: Narodowe Forum Muzyki, Teatr Muzyczny Capitol, Wrocławski Teatr Lalek, Wrocławski Teatr Współczesny, Instytut im. Grotowskiego, Ośrodek Pamięć i Przyszłość, Muzeum Architektury, Muzeum Miejskie Wrocławia, Muzeum Współczesne Wrocław (w organizacji), BWA Wrocław - Galerie Sztuki Współczesnej, Galeria Miejska, Galeria Entropia, Miejska Biblioteka Publiczna, Strefa Kultury Wrocław, Centrum Kultury Agora, Centrum Kultury Wrocław-Zachód, Centrum Kultury Zamek, Klub Muzyki i Literatury, Klub Pod Kolumnami, Ognisko Kultury Plastycznej, Ośrodek Działań Artystycznych Firlej, Ośrodek Działań Twórczych Światowid, Ośrodek Postaw Twórczych, Wrocławski Dom Literatury, Wrocławski Klub Anima, Wrocławski Klub Formaty, Wrocławscy Kameraliści Cantores Minores Wratislavienses.

Finansowanie kultury ze środków samorządu Wrocławia po raz kolejny utrzymywało się na poziomie lat, w których realizowano program Europejskiej Stolicy Kultury 2016, a w roku 2021 wzrosło do kwoty 159 697 342,93 zł.
Poniższa tabela przedstawia wysokość środków finansowych przeznaczanych na kulturę w Gminie Wrocław od 2013 r.:

rok	rezerwa ESK	dotacja bieżąca (w tym rezerwa ESK)
2021 r.		159 697 342,93 zł
2020 r.		149 332 978,59 zł
2019 r.		147 186 892,73 zł
2018 r.		140 320 721,14 zł
2017 r.		131 137 123,57 zł
2016 r.	22 936 000,00 zł	139 815 017,00 zł
2015 r.	17 000 000,00 zł	137 490 304,00 zł
2014 r.		124 448 213,00 zł
2013 r.		110 692 360,00 zł

ZADANIA REALIZOWANE BEZPOŚREDNIO PRZEZ WYDZIAŁ KULTURY

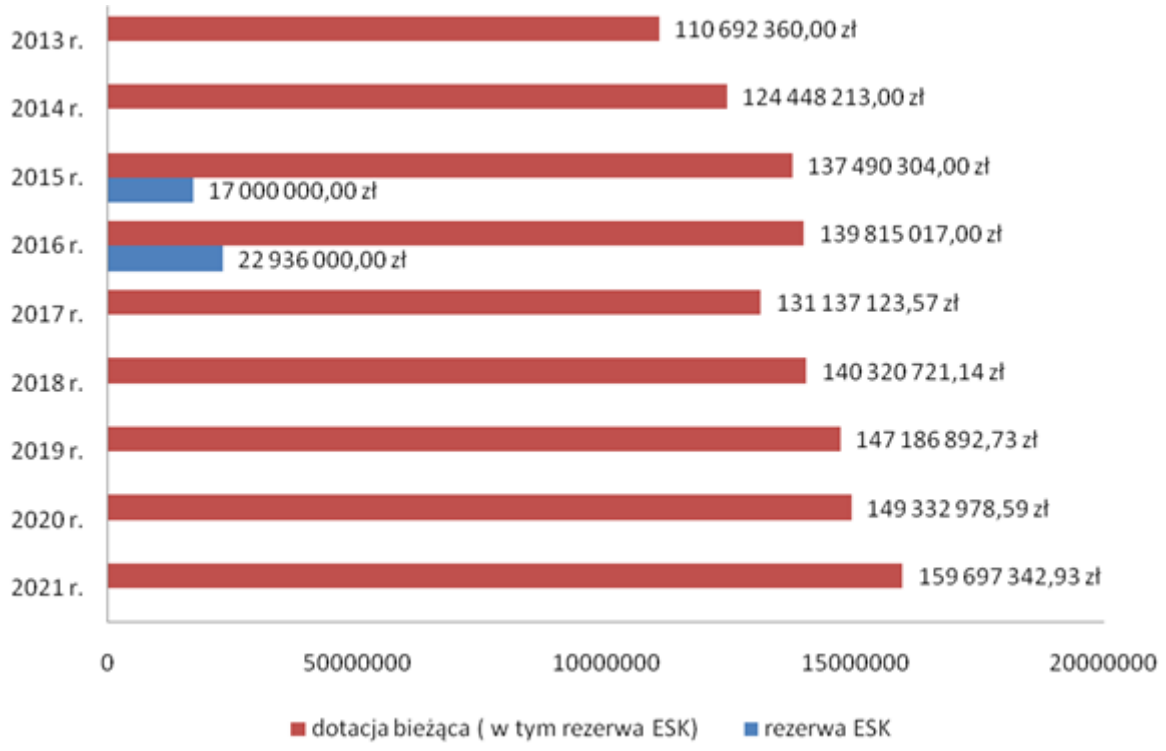

MECENAT

Tylko na jeden konkurs dotyczący organizacji i prowadzenia projektu kulturalnego w 2021 roku w jednym z zakresów: projekt plastyczny, projekt muzyczny, projekt teatralny, projekt interdyscyplinarny wpłynęły 103 oferty, z których 93 spełniły wymogi formalne. Na realizację zadania w ramach ogłoszonego konkursu przeznaczono 1 405 000 zł. Przyznano dotację 55 podmiotom. Łącznie w otwartych konkursach ofert oraz naborach ofert dofinansowano ok. 70 projektów, a wśród nich:

- Festiwal Kultury Żydowskiej „Simcha”,
- Energia Dźwięku,
- Teatr Formy,

- GAME MUSIC FESTIVAL,
- Maj z muzyką dawną,
- Muzyczne Spotkania Kultur Pax et bonum per musicam
- Bass & Beat Festival,
- Ethno Jazz Festival,
- Festiwal Muzyki Kameralnej Wieczory w Arsenale,
- Industrial Festival,
- TIFF Festival,
- Przegląd Sztuki SURVIVAL,
- Międzynarodowe Biennale Sztuki Mediów WROprowadzenie działalności kulturalnej w wyremontowanych (w ramach projektu europejskiego) oficynach przy ul. Roosvelta 5a i przy ul. Jagiellończyka 10a,
- prowadzenie Teatru Ad Spectatores,
- Be together,
- Festiwal MIASTOmovie,
- Polish Cinema for Beginners,
- Organizacja Komediowego Festiwalu WROCEK,
- THRESHOLD projekt audiowizualny,
- Kino Plenerowe na Rynku we Wrocławiu,
- IX Międzynarodowy Festiwal Teatrów Dla Dzieci DZIECINADA,
- Prowadzenie teatru integracyjnego ARKA,
- Promocja wrocławia poprzez realizację projektu Brave Kids we Wrocławiu,
- Promocja wrocławia poprzez organizację XXIV Festiwalu Muzyki Kameralnej „Wieczory w Arsenale" 2021 rok,
- Międzynarodowy Festiwal Filmowy Nowe Horyzonty,
- Festiwal Filmu Amerykańskiego,
- kino Nowe Horyzonty,
- prowadzenie Centrum Kultury i Edukacji Żydowskiej.

DOFINASOWANE INICJATYWY KULTURALNE (płyty)

- „Works with cello" – Mateusz Ryczek, Tomasz Skweres, Szymon Bywalec, Yui Iwata Skweres,
- „Przed Skończeniem Świata" – Robert Jarmużek, Kasia Pakowska, Marcin Lamch, Peter Somos,
- Gaijin Blues „III" – Michał Szczepaniec, Paweł Klimczak, Kiki Hitomi,
- „SCHUBERT – CHOPIN, TOMASZ MARUT – fortepian",
- „Polonezy Polskie", Maciej Pabich-fortepian,
- „Nie Ma" – Justyna Szafran, Rafał Karasiewicz, Jakub Olejnik,
- „Noche oscura" (Noc ciemna) – Alicja Błońska,
- „Marzenia" – Tadeusz Nestorowicz,
- „10 opowieści basem i barytonem" – Damian Szewczyk,
- „Gdzie koniec tęczy nie dotyka ziemi"- Zespół: Chain Smokers,
- „Lapis Lazuli" -z archiwalnymi nagraniami z 1990 roku zespołu muzycznego Kormorany z Wrocławia.

PROMOCJA KULTURY, DIALOG MIĘDZYKULTUROWY, UPOWSZECHNIANIE LITERATURY, DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA:

- Dzień Judaizmu w Kościele Katolickim Archidiecezja Wrocławska,
- Koncert Muzyki Cerkiewnej,
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie edukacji kulturalnej dzieci, młodzieży i dorosłych: np. Towarzystwo Kultury Czynnej,
- Gabinet Kultury Współczesnej Wrocławia w Dziale Dokumentacji Życia Społecznego Zakładu Narodowego im. Ossolińskich,
- Prowadzenie Centrum Aktywności Lokalnej ze Sceną Teatru Na Bruku, ul. Pszczelarska,

- Prowadzenie nieodpłatnej działalności kulturalnej, edukacyjnej i artystycznej, skierowanej do dzieci, młodzieży i seniorów w dwóch oficynach na terenie zrewitalizowanego Nadodrza. Kontury Kultury i OKAP to miejsca prowadzone przez fundacje: Kilo Kultury i Ok,Art, których działania skierowane są na integrację społeczną,
- Kultura na naszym osiedlu – Fundacja Hobbit,
- Prowadzenie Działalności Społecznej i Kulturalnej w Ośrodku Działań Społeczno-Kulturalnych "Piast" przy ul. Rękodzielniczej,
- Uroczystości z okazji 82. rocznicy ogłoszenia PRAWD POLAKÓW Z POD ZNAKU RODŁA,
- Wspieranie osób bezdomnych - działania fundacji „Homo sacer",
- Działalność środowiskowej Piwnicy artystycznej "Pod sowami" - Dolnośląskie Stowarzyszenie Na Rzecz Upowszechniania Kultury I Sztuki Osób Niepełnosprawnych "WIDNOKRĄG".

W związku z epidemią COVID-19 wszystkie wymienione wyżej projekty zostały realizowane w ograniczonym zakresie oraz on-line.

PROMOCJA MIĘDZYNARODOWA

- Promocja Wrocławia na 17. Wystawie Architektury w Wenecji – Biennale 2021 we współpracy z Zachętą Narodową Galerią Sztuki, poprzez wydanie katalogu do wystawy pt. „Travel TroubleIn in Paradise" opracowanego przez wrocławski kolektyw kuratorski PROLOG +1,
- NOC MUZEÓW WE WROCŁAWIU,
- Z powodu epidemii COVID-19, Noc Muzeów w tradycyjnej formule nie odbyła się. W zastępstwie, zorganizowana została impreza pn. Wirtualna Noc Muzeów, podczas której można było zwiedzić 21 placówek muzealnych online. Podczas wirtualnego zwiedzania zobaczyć można było m.in. oddziały Muzeum Miejskiego (w tym Cmentarz Żydowski, Pałac Królewski), Muzeum Narodowego, Muzeum Mineralogiczne, Muzeum Przyrodnicze.

PROGRAM REZYDENCJI ARTYSTYCZNYCH

W ramach współpracy z Miastem Partnerskim Drezno na rzecz promocji twórczości artystów poprzez umożliwienie wymiany artystycznej, zorganizowany został pobyt artysty z Wrocławia w pracowni grafiki Grafikwerkstatt Dresden i rezydencja dla dwóch artystek z Drezna w Domku Miedziorytnika we Wrocławiu.

PROGRAM ZAKUPU DZIEŁ SZTUKI

Program zakupu dzieł sztuki, zainaugurowany w 2020 r., stanowi integralną częścią Wrocławskiego Programu Interwencji Społecznej. Przedsięwzięcie jest formą wsparcia artystów związanych z Wrocławiem, w związku z działaniami interwencyjnymi w obszarze kultury podjętymi z powodu trwania epidemii koronawirusa. Do drugiej edycji konkursu wpłynęły 72 oferty sprzedaży dzieł na łączną kwotę 421.696 zł. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu zostały zakupione prace od 21 wrocławskich twórców na kwotę 129.990 zł. Zakupione w ramach Programu dzieła sztuki są eksponowane w budynku Urzędu Miejskiego Wrocławi i we wrocławskich instytucjach kultury.

KINOMURAL 2021 (25.09.2021)

Podczas 3. edycji Kinomuralu na pięciu ścianach wrocławskich kamienic prezentowano prawie 90 wielkoformatowych projekcji autorstwa ponad 50 artystów audiowizualnych z kraju i zagranicy. Wydarzeniem specjalnym był projekt manufaktury kinoMANUAL i Beaty Rojek, a jedna ze ścian zamieniła się w wielki skaner, który odczytał wiersz Tadeusza Różewicza. Tuż po zmierzchu ściany kamienic Nadodrza wzdłuż ulic Rydygiera i Paulińskiej rozświetliły się malowniczymi animacjami twórców m.in. z Polski, Francji,

Rosji, Egiptu, Macedonii, Australii i USA. Były wśród nich projekcje 3D, dzieła eksperymentalne, animacje komputerowe, a także instalacje audiowizualne wykorzystujące najnowsze technologie. Nurt główny programu to prawie 70 zróżnicowanych tematycznie i gatunkowo prac. Morgan Beringer zaprezentował poetycką wizję apokalipsy, a Yoshi Sodeoka niesamowity mariaż dźwięku i abstrakcyjnych form malarskich. Simon Christoph Krenn wziął na warsztat ludzkie ciało, zaś Dusty Deen powrócił do źródeł pierwotnej formy animacji, czyli animacji poklatkowej.

STYPENDIA NA REALIZACJĘ PRZEDSIĘWZIĘCIA

W 2021 r. ogłoszono dwa nabory wniosków na stypendia artystyczne Prezydenta Wrocławia, które przeznaczone są na realizację przedsięwzięcia w następujących dziedzinach: film, literatura, muzyka, taniec, teatr, sztuki wizualne i upowszechnianie kultury. Stypendia te przyznaje się osobom, które ukończyły 18 rok życia, których miejscem zamieszkania lub tworzenia jest Wrocław lub realizującym projekt wprost dotyczący Wrocławia. W wyniku rozstrzygnięcia pierwszego naboru w 2021 r. przyznano 20 stypendiów na II półrocze 2021 r. w kwocie 2500 zł brutto miesięcznie. W listopadzie 2021 r. rozstrzygnięto konkurs na przyznanie stypendiów na I półrocze 2022 r. i cały 2022 r. Stypendia przyznano 22 osobom w kwocie 2500 zł brutto miesięcznie.

STYPENDIA DLA MŁODZIEŻY UCZĄCEJ SIĘ DO 30. ROKU ŻYCIA

Zespół Oceniający po rozpatrzeniu 160 wniosków przyznał 135 stypendiów artystycznych na rok szkolny i akademicki 2021/2022, w tym:

- 13 stypendiów dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w wysokości 300 zł miesięcznie na okres 10 miesięcy (od września 2021 do czerwca 2022),
- stypendiów dla studentów krajowych uczelni wyższych w wysokości 400 zł miesięcznie na okres 9 miesięcy (od października 2021 do czerwca 2022),
- stypendia na studia za granicą w wysokości 600 zł miesięcznie na okres 9 miesięcy (od października 2021 do czerwca 2022),
- 12 stypendiów uczniowskich przyznanych na okres 2 miesięcy w kwocie 300 zł miesięcznie – /wypłata jednorazowa 600 zł/,
- 16 stypendiów uczniowskich przyznanych na okres 3 miesięcy w kwocie 300 zł miesięcznie – /wypłata jednorazowa 900 zł/,
- 39 stypendiów uczniowskich przyznanych na okres 4 miesięcy w kwocie 300 zł miesięcznie – /wypłata jednorazowa 1200 zł/,
- 16 stypendiów uczniowskich przyznanych na okres 5 miesięcy w kwocie 300 zł miesięcznie – /wypłata jednorazowa 1500 zł/,
- 7 stypendiów uczniowskich przyznanych na okres 6 miesięcy w kwocie 300 zł miesięcznie – /wypłata jednorazowa 1800 zł/,
- stypendiów studenckich przyznanych na okres 4 miesięcy w kwocie 400 zł miesięcznie – /wypłata jednorazowa 1600 zł/,
- 4 stypendia studenckie przyznane na okres 5 miesięcy w kwocie 400 zł miesięcznie – /wypłata jednorazowa 2000 zł/.

PREZENTACJE ARTYSTYCZNE – POZWOLENIA

Wydano 70 pozwoleń na prezentacje artystyczne w zakresie muzyki – na podstawie zarządzenia nr 4471/16 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 maja 2016 r.

ŚWIĘTO WROCŁAWIA 2021

24 czerwca podczas otwartej uroczystej Rady Miejskiej Wrocławia wręczone zostały tytuł Honorowego Obywatela Wrocławia oraz nagrody – Miasta Wrocławia i Prezydenta Wrocławia. Honorowym Obywatelem Wrocławia została mistrzyni była zawodniczka Śląska Wrocław, medalistka olimpijska, mistrzyni świata i Europy w strzelectwie – Renata

Mauer-Różańska. Prezydent Wrocławia ufundował nagrody dla Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta oraz dla Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego.
W ramach Święta Wrocławia w dniach 26 i 27 czerwca 2021 r. zostały zorganizowane plenerowe prezentacje. W programie wydarzeń znalazły się: Święto Kwiatów na Odrzańskiej, gry miejskie, Piknik Wojskowy w Muzeum Militarnym, Festiwal Wysokich Temperatur na ASP przy ul. Traugutta, Waligóriada, czyli koncert plenerowy w Parku Południowym, 7. Festiwal Old Jazz Days na wrocławskim Rynku i Wielka Wrocławska Potańcówka na placu Wolności.
We współpracy z Akademią Sztuk Pięknych we Wrocławiu został przeprowadzony konkurs na artystyczny plakat studencki na Święto Wrocławia. Gmina ufundowała nagrody dla laureatów konkursu, a wybrane prace zostały zaprezentowane na plenerowej wystawie plakatu na ul. Kuźniczej.

KSIĄŻKI I PUBLIKACJE

- „Niewolnicy w Breslau. Wolni we Wrocławiu". Wspomnienia Polaków wojennego Wrocławia opracowała i do druku przygotowała Anna Kosmulska,
- katalog dwujęzyczny „Bel Air. Leon Podsiadły"
- zamieszczenie w numerach od 1 do 12 miesięcznika „Odra" wkładki pt. „Ósmy Arkusz" poświęconej prezentacji twórczości młodych pisarzy z Wrocławia i regionu dolnośląskiego, upowszechniającej edukację kulturalną i czytelniczą w zakresie młodej/nowej poezji.
- wydanie dwóch numerów kwartalnika „Format Literacki" poświęconego twórczości poetyckiej i prozatorskiej oraz prezentującego twórczość graficzno-fotograficzną autorów wrocławskich
- wydanie trzech numerów miesięcznika „ODRA" (nr 10/2021, nr 11/2021 i nr 12/2021) w tym numeru 10/2021 poświęconego twórczości Tadeusza Różewicza.

NAGRODY

Prezydent Wrocławia ufundował:
- nagroda Miesięcznika „ODRA" w wysokości 10 000,00 zł dla Zyty Rudzkiej
- Literacka Nagroda Europy Środkowej Angelus w wysokości 150 000,00 zł dla laureatki Kateryny Babkiny, w wysokości 40 000,00 zł dla tłumacza Bohdana Zadury oraz w wysokości 5 000,00 zł dla nominowanych książek: dla Petro Jacenko, Michała Komara, Sergieja Lebiediewa, Sigitasa Parulskisa, Wołodymyra Rafiejenko, Mirosława Traczyka.

Wrocławska Nagroda Poetycka SILESIUS w wysokości 50 000,00 zł w kategorii książka roku dla Kamili Janiak, w wysokości 100 000,00 zł za całokształt twórczości Ryszardowi Krynickiemu, w wysokości 15 000,00 zł za debiut roku Aleksandrowi Trojanowskiemu oraz w wysokości 5 000,00 zł dla nominowanych za debiut: Jarosławowi Dudyczowi, Katarzynie Szweda, a także w wysokości 5 000,00 zł dla nominowanych za książkę roku: Radosławowi Jurczakowi, Aldonie Kopkiewicz, Natalii Malek, Janowi Baronowi.

Nagrody WARTO 2021 w ramach plebiscytu „Gazety Wyborczej" w wysokości: 10 000 zł (ogółem 50 000 zł) w kategoriach:
- muzyka: Andrzej Paduszyński 10 000 zł,
- sztuki wizualne: Ala Savashevich 5 000 zł,
- sztuki wizualne: Iwona Ogrodzka 5 000 zł,
- literatura: Jakub Sęczyk – 10 000 zł,
- teatr: Ada Tabisz 2 500 zł,
- teatr: Dorota Bator 2 500 zł,
- teatr: Grzegorz Grecas 2 500 zł,
- teatr: Robert Traczyk 2 500 zł,
- film: Michał Pukowiec 10 000 zł.

Wrocławska Nagroda Artystyczna 2021

W roku 2021 dołączono do wrocławskiej nagrody teatralnej i muzycznej nowe wyróżnienie w dziedzinie sztuk wizualnych oraz zmieniono nazwę nagrody na Wrocławską Nagrodę Artystyczną

Prezydent Wrocławia ufundował nagrody dla laureatów Wrocławskiej Nagrody Artystycznej (ogółem 60 000 zł) w kategoriach:

- teatr:
  1. Agnieszka Kwietniewska za różnorodność głębokich kreacji scenicznych kobiet, matek i artystek w spektaklach: „Mojżesz", „Aktorzy prowincjonalni. Autobiografie", „Planeta małp" oraz „Rzywot część pierwsza: rozpadająca się biografia" w Teatrze Polskim w Podziemiu (10 000 zł),
  2. Jerzy Senator za fenomenalną, doskonale rezonującą ze współczesnością kreację skomplikowanej, uwikłanej w konwenanse i grę pozorów postaci Jörgena Hofmeestera w spektaklu „Tirza" w reż. Pawła Miśkiewicza we Wrocławskim Teatrze Współczesnym (10 000 zł);
- muzyka poważna:
  1. Piotr Alexewicz za muzyczną wrażliwość i znakomite, głębokie interpretacje - nie tylko Chopinowskiej - muzyki fortepianowej (10 000 zł),
  2. Giancarlo Guerrero za mistrzowskie rezultaty współpracy z NFM Filharmonią Wrocławską oraz doskonałe, dokonane wspólnie, nagrania płytowe: „Violin on stage" z udziałem Bomsori Kim (wydane przez Deutsche Grammophon) oraz „Brahms" (wydane przez NFM) (10 000 zł);
- muzyka rozrywkowa:
  Marcin Cichy i Igor Pudło (zespół Skalpel) za płytę „Highlight" – harmoniczne bogactwo, oryginalność i nieustanne poszukiwanie brzmień (10 000 zł);
- sztuki wizualne:
  Beata Bartecka i Łukasz Rusznica za niespotykaną wnikliwość i wrażliwość w wykorzystaniu archiwalnych zdjęć i ich publikację w formie artystycznej książki „How to look natural in photos" (2021, wyd. OPT & Palm* Studios) (10 000 zł).

WSPÓŁPRACA Z ARTSTYCZNYMI SZKOŁAMI WYŻSZYMI

W ramach współpracy z Akademią Sztuk Pięknych dofinansowane zostały działania artystyczne na kwotę 296 620 zł

- organizacja „XIII Festiwalu Wysokich Temperatur",
- organizacja „Międzynarodowego Sympozjum Sztuki „Było jest i będzie. W procesie",
- organizacja plenerowej ekspozycji rzeźb kamiennych, wykonanych w ramach VII Strzegomskiego Biennale Rzeźby w Granicie, na Skwerze Wrocławianek przy ul. Bernardyńskiej we Wrocławiu,
- wydanie katalogu wystaw prezentowanych w Narodowym Forum Muzyki pt. „REZONANSE SZTUKI/ RESONANCES OF ART",
- przygotowanie i wydanie numeru 85 Pisma Artystycznego „Format",
- wydawnictwo albumowe – „Andrzej Klimczak-Dobrzaniecki" z cyklu: „Wrocławskie Środowisko Artystyczne",
- wydanie katalogu wystaw prezentowanych w Galerii „Sztuka na Miejscu"

Program Integracyjny Uczelni Artystycznych Wrocławia dał szanse studentom na konfrontacje z widzami w profesjonalnych warunkach teatralnych. Studenci trzech partnerskich uczelni artystycznych Wrocławia: Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie Filia we Wrocławiu, Akademii Muzycznej we Wrocławiu oraz Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu dzięki Programowi Integracyjnemu Uczelni Artystycznych Wrocławia, będąc na podobnym etapie rozwoju zawodowego, dostali szansę na wypróbowanie swoich sił na scenie Teatru AST. Udało nam się zrealizować 12 spektakli , zarówno dużych spektakli dyplomowych, jak i małych form dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz dla dorosłej publiczności. Dodatkowo powstał spektakl I roku tzw. „małych form" na Wydziale Aktorskim w związku z obchodami 100 rocznicy urodzin Tadeusza Różewicza. Łącznie spektakle zrealizowane w ramach

programu integracyjnego Uczelni Artystycznych Wrocławia zagrano 33 razy i obejrzało je prawie 2,7 tysiąca osób.

INSTYTUCJE KULURY

NARODOWE FORUM MUZYKI IM. WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO

Mimo trwającej pandemii wirusa SARS-CoV-2 udało się zrealizować wiele celów zaplanowanych na 2021 rok. Repertuar został tak zaplanowany, aby w dużej części udało się go zrealizować nawet w trudnych, niecodziennych warunkach. W pierwszej części 2021 roku NFM był zmuszony zrezygnować z części koncertów przyjezdnych gości, a także znacząco ograniczyć działalność Centrum Edukacyjnego NFM, aby uniknąć rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19. Zespoły NFM wykonały szereg koncertów z mniejszą obsadą wykonawczą na wzór poprzedniego roku, aby uniknąć ewentualnych problemów organizacyjnych. Odbyło się także kilka koncertów bez udziału publiczności (z nagraniem archiwalnym audio), aby w miarę możliwości utrzymać system pracy orkiestr i utrzymać ich wysoki poziom wykonawczy. Większość zaplanowanych koncertów odbyła się stacjonarnie, jednak część wydarzeń transmitowanych była także w czasie rzeczywistym na kanałach NFM w Internecie (strona internetowa NFM, YouTube, Facebook). Odbyło się kilka festiwali, a były to: 12. Leo Festival, 10. Międzynarodowy Festiwal Muzyki Elektroakustycznej Musica Electronica Nova, Festiwal Forum Musicum, 56. Międzynarodowy Festiwal Wratislavia Cantans im. A. Markowskiego, 18. Jazztopad Festival. W ramach największego z festiwali organizowanych przez NFM, czyli 56. Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans, zrealizowano aż 29 koncertów na terenie Wrocławia oraz Dolnego Śląska, z czego dużą częścią były wydarzenia przeniesione z 2020 roku, które ze względów pandemicznych nie mogły się odbyć w pierwotnym terminie. Zespoły NFM miały okazję współpracować z najwybitniejszymi dyrygentami i solistami z całego świata, a byli to m.in. Giancarlo Guerrero, Elina Garanca, Jacek Kaspszyk, Bruce Liu, Alexander Gadijev, Piotr Anderszewski, Bartłomiej Nizioł, Michael Barenboim, Magdalena Kozena, Michał Klauza, Jerzy Maksymiuk, Karel-Mark Chichon,The Queen's Six, Alexander Humala (NFM Filharmonia Wrocławska); Julia Lezhneva, Benedikt Kristjansson, Paul McCreesh, Laurence Cummings, Ensemble Polyharmonique, Dresdner Kammerchor, Olga Pasiecznik, Krystian Adam Krzeszowiak, Sophie Junker, Michael Nagy (Wrocławska Orkiestra Barokowa); Joseph Swensen, Carlos Pena Montoya, Juanjo Mossalini, Bente Kahan, Alexander Sitkovetsky (NFM Orkiestra Leopoldinum); Laurence Foster, Lionel Saw, Marzena Diakun (Chór NFM).W ramach swoich cykli koncertowych Narodowe Forum Muzyki gościło wielu wspaniałych artystów, takich jak m.in.: Camille Thomas, Julien Brocal, Jazz at Lincoln Center Orchestra pod przewodnictwem Wyntona Marsalisa, Trio Heinz Herbert, Łukasz Kuropaczewski, Aleksander Dębicz, Piotr Alexewicz, Il Giardino Armonico pod dyr. Giovanniego Antoniniego, Ensemble Zefiro, Klangforum Wien, Chor des Bayerischen Rundfunks, Julia Lezhneva, Philippe Lefebvre, Lithuanian Chamber Orchestra pod batutą Sergieja Krylova, czy Filharmonia Narodowa pod dyr. Andrzeja Boreyko z udziałem wybitnego pianisty – Krzysztofa Jabłońskiego. W związku z dołączeniem Narodowego Forum Muzyki do Polskiej Sieci Tańca (Scena Partnerska) zostały zaprezentowane spektakle „Manhattan" oraz Trans Miss(i)on. Narodowe Forum Muzyki w ramach współpracy z Europejską Siecią Muzyki Dawnej (REMA) zrzeszającej podmioty zajmujące się muzyką dawną wzięło udział w oficjalnych obchodach Early Music Day 2021. W ramach wydarzenia transmitowany był koncert Wrocławskiej Orkiestry Barokowej oraz Ensemble Polyharmonique. Zespoły prowadzone przez Jarosława Thiela wykonały „Missa Dei Patris" J. D. Zelenki. NFM jest także członkiem programu Eeemerging+, realizowanego w ramach programu Kreatywna Europa. Podczas projektowej rezydencji w październiku 2021 roku Narodowe Forum Muzyki gościło zespół filoBarocco. Ważną częścią działalności NFM jest działalność edukacyjna, w obrębie której instytucja w 2021 roku prowadziła kilka projektów, a są to: Filharmonia Familijna, Filharmonia dla Młodych, Koncerty Edukacyjne dla Młodzieży, Akademia Chóralna, Wyjazdowe Audycje Muzyczne, Akademia Orkiestrowa. Działalność

prowadziło także Centrum Edukacyjne NFM, które powstało z myślą o najmłodszych (do 15. roku życia). W roku 2021 rozszerzono ofertę koncertową NFM o recitale organowe. Wśród artystów, którzy wykonali takie recitale byli m.in. Philippe Lefebvre, Karol Mossakowski, Józef Serafin, Andrzej Chorosiński, Julian Gembalski, Roman Perucki czy Elżbieta Karolak. Narodowe Forum Muzyki jest beneficjentem programu Classical Futures Europe, który działa w ramach Kreatywnej Europy. Program aktywnie wspiera rozwój młodych, utalentowanych wykonawców muzyki klasycznej. Platforma wspiera partnerstwo i współdziałanie wyselekcjonowanych europejskich sal koncertowych oraz wybranych wykonawców w celu prezentacji projektów artystycznych, aktywnie rozwijających publiczność oraz format koncertów muzyki klasycznej. Platforma prowadzona jest przez European Concert Hall Organisation (ECHO), która stanowi forum wymiany doświadczeń, współpracy i wzajemnej inspiracji dla wiodących sal koncertowych w Europie. W 2021 roku ramach platformy CFE dofinansowano występy kilku artystów w NFM, a byli to m.in. Anastasia Kobekina czy Veriko Tchumburidze, które wystąpiły wraz z NFM Filharmonią Wrocławską w roli solistek. W ramach programu solistki wzięły udział w zamkniętych dla publiczności warsztatach z wyróżniającymi się uczniami klasy skrzypiec oraz wiolonczeli. NFM jest także członkiem European Festivals Association, organizacji zrzeszającej ponad 100 festiwali w 40 krajach świata. Okazało się to niezwykle cenne w dobie pandemii, ponieważ partnerzy podczas licznych wideokonferencji wypracowywali nowe rozwiązania, pozwalające na realizację wydarzeń mimo niecodziennych warunków. NFM wydało w 2021 roku 4 płyty, a były to: Uśmiechnięte piosenki, Paweł Mykietyn – II Koncert na wiolonczelę i orkiestrę symfoniczną, Hommage à Oskar Dawicki, Witold Lutosławski. Opera omnia 08 – kolędy, Światło zimowej nocy. Sześć płyt zespołów NFM zostało w 2021 roku nominowanych do Nagród Akademii Fonograficznej Fryderyki w dziedzinie muzyki poważnej w następujących kategoriach: Album Roku – Muzyka Chóralna (Moniuszko inaczej śpiewany), Album Roku – Muzyka Dawna oraz Najwybitniejsze Nagranie Muzyki Dawnej (Mikołaj Zieleński: Offertoria et communiones totius anni) Album Roku – Muzyka Symfoniczna (Debussy – Tchaikovsky), Album Roku – Muzyka Koncertująca (Moritz Moszkowski), Album Roku – Muzyka Współczesna (Noumen). Nagrodę Fryderyk 2021 otrzymała płyta Mikołaj Zieleński (wykonawcy: Andrzej Kosendiak – dyrygent, Wrocław Baroque Ensemble). Dwie płyty zespołów NFM zostały nominowane do International Classical Music Awards 2022 w kategorii „Symphonic Music", a są to: Johannes Brahms (wykonawcy: Giancarlo Guerrero – dyrygent, NFM Filharmonia Wrocławska) oraz Kurpiński, Dobrzyński, Moniuszko (wykonawcy: Jarosław Thiel – dyrygent, Wrocławska Orkiestra Barokowa). W 2021 roku Wrocławska Nagroda Artystyczna 2021 przyznana została Giancarlo Guerrero – szefowi artystycznemu NFM Filharmonii Wrocławskiej „za mistrzowskie rezultaty współpracy z NFM Filharmonią Wrocławską oraz doskonałe, dokonane wspólnie, nagrania płytowe: Violin on Stage z udziałem Bomsori Kim (wydane przez Deutsche Grammophon) oraz Brahms (wydane przez NFM)". Chór Chłopięcy NFM został laureatem złotego medalu w konkursie organizowanym w Wiedniu – The 11th World Peace Choral Festival Online Events, który odbywał się w dniach 22 maja-12 czerwca 2021. 16 października 2021 Chór Chłopięcy NFM został także laureatem Ogólnopolskiego Konkursu Chóralnego odbywającego się w ramach Ogólnopolskiego Forum Chóralistyki „Wrocław Miastem Muzyki", gdzie zdobył Złoty Dyplom oraz nagrodę specjalną. Nagrody i wyróżnienia: 01.2021 – Andrzej Kosendiak, dyrektor NFM otrzymał nominację profesorską , 03.2021 - Giancarlo Guerrero, Dyrektor Artystyczny NFM Filharmonii Wrocławskiej zdobywcą kolejnego Grammy, 06. 2021 - Fryderyk 2021 dla Wrocław Baroque Ensemble- Mikołaj Zieleński: Offertoria et communiones totius anni, 7.2021 - Giancarlo Guerrero, Dyrektor Artystyczny NFM Filharmonii Wrocławskiej zdobywcą Wrocławskiej Nagrody Artystycznej 2021

WROCŁAWSCY KAMERALIŚCI

Mimo pandemii udało się (z zachowaniem rygorów) wykonać 18 koncertów z publicznością, z tego 16 we Wrocławiu, a także w Kędzierzynie – Koźlu oraz w Rytwianach. Wykonano także 4 koncerty on-line, transmitowane na kanale You Tube.

Udało nam się pozyskać i zrealizować grant z MKiDN w programie MUZYKA pt. Missa pro Mundi - tematyczny cykl koncertowy, ukazujący Mszę jako gatunek muzyczny od X wieku po współczesność. Zespół Cantores Minores Wratislavienses przygotował nowy program z utworami kameralnymi J.Brahmsa (wykonywny w kwartetach wokalnych z fortepianem), nowy program z utworami M. Praetoriusa, oraz nowy program utworów adwentowych; zespół Ars Cantus przygotował nowy program z utworami wieku XV (ars subtilior).

ODA FIRLEJ

Lider edukacji kulturowej – ten cel został zrealizowany poprzez programy Bardzo Młoda Kultura oraz DOM KULTURY+ Inicjatywy lokalne „W kontakcie". Oba stanowią też kontynuację współpracy z Narodowym Centrum Kultury i były finansowane w znacznym stopniu z budżetu NCK. BARDZO MŁODA KULTURA: Trzeci rok Firlej był operatorem i liderem programu Bardzo Młoda Kultura 2019-2021, który obejmował cały Dolny Śląsk. W ramach programu dofinansowanie na oddolne inicjatywy z zakresu edukacji kulturalnej otrzymało 8 lokalnych zespołów, wyłoniono grupę 24 liderów, zrealizowano osiem pomysłów i inicjatyw, w których wzięło udział 147 uczestników. Dofinansowanie każdego projektu wynosiło 10 000 zł. W projekcie również wzięło udział 7 ośrodków kultury z terenu Dolnego Śląska. W ramach programu odbyło się też 5 spotkań pt. Dolnośląskie rozmowy o edukacji kulturowej oraz III Dolnośląskie Forum Edukacji Kulturowej, które miały na celu wymianę doświadczeń, zaprezentowanie wybranych inicjatyw, nawiązanie kontaktów, sieciowanie lokalnych liderów kulturalnych i uczenie się od siebie, wzajemną inspirację. DOM KULTURY+ INICJATYWY LOKALNE: to program skierowany do wrocławian. Po raz drugi Firlej zrealizował (jako jedyny we Wrocławiu) w roku 2021 projekt „W kontakcie" w ramach programu Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne, który dał możliwość zaprezentowania swoich pomysłów społeczności lokalnej oraz rozwijanie i wspieranie oddolnych inicjatyw kulturalnych. W ramach projektu zrealizowano 3 różnorodne, nowatorskie pomysły o charakterze artystycznym i edukacyjnym. Projekt zawierał elementy dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, np. audiodeskrypcję muralu, dostosowanie filmu dla osób z niepełnosprawnościami wzroku i słuchu. Łączna liczba uczestników projektu - 342 (w tym online). Promocja polskiej i wrocławskiej kultury za granicą – poprzez realizację projektów „Sąsiedzi 2021" i „How far is now". Już czwarty raz Ośrodek Działań Artystycznych „Firlej" pozyskał w drodze konkursu środki na realizację międzynarodowego festiwalu muzycznego „Sąsiedzi 2021", zdobywając najwyższą liczbę punktów w programie dotacyjnym Instytutu Adama Mickiewicza „Kulturalne pomosty" w ramach programu Wieloletniego Niepodległa na lata 2017-2022. Polscy artyści otrzymali możliwość zaprezentowania swojej twórczości w Czechach, Ukrainie, na Słowacji i na Węgrzech. Wrocławski zespół „Błoto" wystąpił w prestiżowej sali koncertowej w Budapeszcie. W ramach projektu miała miejsce twórcza współpraca artystów, odbyły się warsztaty mistrzowskie, a także spotkanie prezentujące polską scenę muzyczną. Odbyło się 5 koncertów, 1 spotkanie/prelekcja i 1 warsztat mistrzowski, udział w projekcie wzięło kilkunastu artystów z 5 krajów. W wydarzeniach uczestniczyło 1985 osób (w tym online). Projekt „How far is now". „Firlej' razem z trzema innymi salami koncertowymi (Ukraina, Holandia, Belgia) dał szansę młodym artystom z 4 europejskich krajów na odkrycie swoich talentów. Spośród 278 wykonawców, którzy zgłosili się do konkursu, 112 było z Polski. 12 zwycięskich zespołów nagrało swoje występy, które emitowano online. W ramach projektu odbyły się spotkania między klubami w celu wymiany doświadczeń. W koncercie finalistów konkursu z Polski w „Firleju" uczestniczyło 130 widzów. Projekt był finansowany przez Komisję Europejską w ramach akcji Music Moves Europe (MME). Upowszechnianie kultury muzycznej - ten cel został zrealizowany zarówno poprzez działania zewnętrzne (jak projekty międzynarodowe), jak w wewnętrzne, a więc cykl koncertów #Firlejonline2, rezydencje zespołu Ślina oraz Wrocławskiej Orkiestry Improwizowanej. W ramach wspierania młodej sceny muzycznej próby w sali koncertowej Ośrodka miały wrocławski zespół „Ślina" oraz Wrocławska Orkiestra Improwizowana. W ramach cyklu #Firlejonline2 - od stycznia do kwietnia na profilu Facebooka były transmitowane na żywo występy artystów ze sceny

Firleja: 8 koncertów, 11 unikalnych występów, 28 muzyków oraz 28 300 widzów online. Efekty działania dostępne są na platformie YouTube @firlejclub. Aktywizacja lokalnej społeczności - ten cel realizowany jest z powodzeniem poprzez działalność Kawiarni Sąsiedzkiej - wieloletniego projektu społecznego „Firleja". W 2021 roku pomimo trudności związanych z nawracającymi zakażeniami w kolejnych falach pandemii, Kawiarnia działała zarówno w trybie online, jak i hybrydowo. Został zorganizowany Europejski Dzień Sąsiada, odbywały się warsztaty, spotkania, Spacery Sąsiedzkie, Pchle Targi i spotkania Dolnośląskiej Giełdy Fonograficznej. Dostępność to cel realizowany przez dostosowanie Ośrodka dla osób ze szczególnymi potrzebami. W ramach działań dotyczących dostępności odbyły się spotkania z liderką dostępności Pauliną Galanciak-Ilczyszyn. Współpraca zakończyła się wypracowaniem dokumentu strategicznego dla ODA „Firlej", który dostępny jest online. Dokument ten stanowi założenia, które pomogą w kontynuowaniu prac, mających na celu zapewnienie w Ośrodku dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Strategia dotycząca dostępności to ważny krok na drodze „myślenia uniwersalnego" o instytucji kultury.Podziękowanie Narodowego Centrum Kultury za konsekwentne wzmacnianie roli edukacji kulturowej w województwie dolnośląskim oraz działania na rzecz zbliżenia sektora kultury i edukacji, podziękowanie za współpracę od Klubu Seniora „Gajowice".

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. TADEUSZA RÓŻEWICZA

Najważniejsze zrealizowane cele MBP we Wrocławiu w 2021 r. to: docieranie do nowych grup odbiorców, pozyskanie grantów i strategicznych dla rozwoju instytucji partnerów. LEMiada i Bajki Robotów. Kreatywnie, dofinansowanych przez MKIDN, pozyskano uwagę nowych odbiorców. Wyspa Książka – kierunek Północ - zdobycie grantu i podpisanie umowy na realizację projektu dofinansowanego w ramach Działania 2 Poprawa dostępu do kultury i sztuki Programu Kultura w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2014-2021. Pozyskanie strategicznego partnera Fundacji Czas Dzieci, lokalnego partnera Fundacji Go'nAct, nawiązanie międzynarodowych kontaktów branżowych ze Stord Kulturhus i Biblioteką w Norwegii, BookTrust w UK oraz współpraca z Instytutem Książki pozwoliły na realizację Międzynarodowej Debaty Jak zdobyć publiczność czytelniczą? oraz organizację Dnia Polskiego na Festiwalu Falturiltu w Norwegii. Międzypokoleniowy Festiwal Ojce i Dziatki koordynowany przez Fundację Czas Dzieci, a realizowany w pięciu filiach we współpracy z edukatorami z MBP. Udział w międzynarodowych Festiwalach związanych z rozwojem technologii w obszarze IT, VR i AR : Digital Festiwal i Immersion AR/VR Festiwal – prezentacja działań edukacyjnych w oparciu o wirtualną i rozszerzoną rzeczywistość wykorzystywanych przez CI Przejście. Pozyskanie licencji na pokazy polskich filmów realizowanych w technologii VR m.in.: „Wiktoria 1920", „Dża-Dża" „Nie kochać w taką noc". Zapewnienie mieszkańcom dostępu do literatury i innych tekstów kultury poprzez systematyczny zakup, opracowanie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych w 39 filiach. Zapewnienie dostępu do 851 240 egzemplarzy zbiorów w filiach oraz zdalnego dostępu do 77 018 ebooków, 7 978 audiobooków i 38 692 podcastów na różnych platformach: IBUK LIBRA (literatura specjalistyczna z różnych dziedzin wiedzy), EBSCO eBooks Public Library (literatura w językach obcych), EBSCO eBooks Open Access Monograph Collection i po raz pierwszy od listopada 2021 r. EMPIK GO. zakup większej niż w 2020 r. liczby nowości dzięki środkom pozyskanym z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa. Opracowanie i udostępnienie fanom fantastyki ponad 5 100 egzemplarzy literatury fantastycznej przekazanej przez Stowarzyszenie Vratislavia Fantastica. Utrzymanie i budowanie nowych relacji z użytkownikami poprzez realizację programu działań on-line oraz działań w przestrzeni miasta z zakresu edukacji kulturalnej i promocji literatury połączonych ze sprawdzonymi hybrydowymi rozwiązaniami. Vlog promujący nowości wydawnicze „Z Mediateki", 19 odcinków, oglądający: 10 000 osób oraz cykl 10 filmów "Nowości w kadrze"; Realizacja cyklicznych festiwali i działań: Cyrkowy Festiwal Podwórkowy CYRKOPOLE WROCŁAWSKI FESTIWAL PODRÓŻNICZY IM. OLGIERDA BUDREWICZA RÓWNOLEŻNIK ZERO, FEMINATYWA POLSKO-UKRAIŃSKA Ustanowienie roku 2021 Rokiem Tadeusza Różewicza oraz nadanie przez Radę Miejską Wrocławia imienia Tadeusza Różewicza Miejskiej

Bibliotece Publicznej było impulsem do realizacji cyklu wydarzeń popularyzujących wśród różnych grup odbiorców twórczość i sylwetkę patrona. Stopniowe budowanie oferty dostępnej w kontekście ustawy o dostępności, nawiązanie kontaktu i komunikacja z osobami ze szczególnymi potrzebami. Szkolenia dla pracowników. Umożliwienie osobom głuchym lub słabosłyszącym korzystanie z pomocy tłumacza języka migowego w 4 filiach w różnych częściach miasta oraz zdalnie przez połączenie z tłumaczem, a za jego pośrednictwem z bibliotekarzem. Cykl 10 warsztatów /spotkań, w których wzięło udział 209 pracowników w ramach projektu Biblioteka dostępna dla wszystkich, dofinansowanego ze środków MKIDN. Dbałość o zapewnienie w publikowanych materiałach napisów i obecności tłumacza języka migowego.

STREFA KULTURY WROCŁAW

W roku 2021 udało się zrealizować większość kluczowych dla instytucji wydarzeń: Adaptacja podwórka, powstanie Impart Cafe i działań w tzw. zagajniku - Scena w podwórku Impartu to scena w plenerze, ale z w pełni zadaszoną widownią. Stanowiła ona komfort zarówno dla występujących na niej artystów, jak i widzów, którzy wobec panującego zagrożenia epidemiologicznego wybierali uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych odbywających się na świeżym powietrzu. Widownia sceny w podwórku miała pojemność dla 200 osób, co odpowiada pojemności Sali kameralnej Impartu. Scena, w otoczeniu zabudowy garażowej tętniącej, wraz z odświeżonym wejściem – tunelem wjazdowym, wysmakowanym graffiti, okazała się komplementarnym miejscem dla trzech kluczowych festiwali, których SKW od lat jest głównym organizatorem. Miejsce dla swoich artystów znalazł tu również Przegląd Piosenki Aktorskiej, Avant Art Festival czyli Dolnośląski Festiwal Improwizacji Teatralnej „DOLi". Zróżnicowany artystycznie program, który zaprezentowany został w pierwszym miesiącu funkcjonowania sceny, zadecydował o dalszym powodzeniu i dobrej frekwencji na wydarzeniach, które SKW, bądź jej partnerzy zrealizowali w podwórku Impartu w okresie od 15 maja do 30 września 2021 r. Łącznie na scenie odbyło się ponad 80 wydarzeń. Przyznanie środków inwestycyjnych na przystosowanie Impartu do wymogów przeciwpożarowych. Sala kameralna Impartu i sala teatralna zostały w dniu 5 lutego 2021 r. zamknięte do odwołania z uwagi na planowany remont w Imparcie w zakresie ppoż. Pilną sprawą było pozyskanie środków na remont. Finalnie Prezydent Wrocławia we wrześniu 2021 zdecydował o przeznaczeniu 3,2 mln zł na remont pepoż. Procedowanie przetargu zostało powierzone Zarządowi Inwestycji Miejskich, który pod koniec grudnia 2021 ogłosił przetarg. Współprodukcje i współorganizacje, jako jedna z unikatowych kompetencji SKW, która w roku 2021 była w rozkwicie. Rok okazał się owocnym pod względem pozyskanych projektów do produkcji lub współorganizacji. Dzięki temu instytucja mogła rozwinąć swoje produkcyjne kompetencje i umocnić tym samym swoją pozycję we Wrocławiu. W omawianym roku zrealizowaliśmy koprodukcję spektaklu Kobieta i życie, wyprodukowaliśmy m.in. koncert z okazji jubileuszu zespołu SBB, działania muzyczne z okazji 100-lecia Grecji, 30-lecia Niepodległości Ukrainy. Współorganizowaliśmy festiwal One Love, Galę Hip Hopu, Letnie Brzmienia. Kobieta i życie - Temat tekstu sztuki „Kobieta i życie" Maliny Prześlugi zainicjował bezprecedensową, wielostronną współpracę wrocławskich jednostek kultury. Inscenizacja powstała wspólnymi siłami Akademii Sztuk Teatralnych w Krakowie – filii we Wrocławiu, Instytutu im. Jerzego Grotowskiego, Strefy Kultury Wrocław, Teatru Muzycznego Capitol oraz Wrocławskiego Teatru Współczesnego. Projekt zrealizowany został dzięki wsparciu Urzędu Miejskiego Wrocławia. SKW pełniła rolę producenta wiodącego projektu, co oznacza, że odpowiadała za formalnoprawną i merytoryczną organizację i realizację projektu, przy współudziale środków i świadczeń własnych oraz pozostałych Koproducentów. Spektakl miał swoją premierę w dniu 20 listopada 2021 r. na scenie w Piekarni – Centrum Sztuk Performatywnych we Wrocławiu, następnie został jeszcze czterokrotnie pokazany w ww. miejscu. Współorganizacja Letnich Brzmień na Placu Przed Impartem - Od czerwca do sierpnia 2021 roku w centrach dziewięciu największych polskich miast odbywały się koncerty najpopularniejszych polskich artystów. We Wrocławiu miejscem organizacji Letnich Brzmień był Plac przed Impartem a SKW było współorganizatorem edycji. Cykl jest kontynuacją pomysłu, który zrodził się

w 2020 roku w związku z reorganizacją życia kulturalnego, spowodowaną przez pandemię koronawirusa. Kampania reklamowa Letnich Brzmień, oraz sukces medialny jaki to wydarzenie uzyskało w prasie ogólnopolskiej, a także w obliczu zbieżności rozbudowanego programu artystycznego cyklu do części programu realizowanego przez ostatnie lata w Imparcie, dały SKW zupełnie nowy wymiar artystyczny w postaci współorganizacji plenerowych koncertów artystów należących do mainstreamu polskiej muzyki rozrywkowej. Międzynarodowy Festiwal Teatralny DIALOG – WROCŁAW 2021 – Odbył się w dniach 11-16 października 2021 r. i była to jego 10. jubileuszowa edycja. To jedno z najważniejszych wydarzeń teatralnych w Polsce. W ramach Festiwalu, kontynuując jego najlepsze tradycje, zaprezentowane zostały najnowsze i najbardziej wartościowe zjawiska i trendy w teatrze współczesnym. Warto podkreślić, że wszystkie zagraniczne spektakle zaproszone do udziału w Festiwalu, nigdy wcześniej nie były pokazywane w Polsce. W programie Festiwalu można było zobaczyć m.in. : „Odyseja. Historia dla Hollywoodu" w reż. Krzysztofa Warlikowskiego z Nowego Teatru w Warszawie, „Austerlitz" w reż. Krystiana Lupy z Państwowego Teatru Młodzieżowego z Wilnie (Litwa) - polska prapremiera spektaklu, „Płacz. Iluzje (Morze łez 4)" w reż. Christopha Marthalera z Schauspielhaus Zurich (Szwajcaria) - polska prapremiera spektaklu, „Synowie suki" w reż. Eimuntasa Nekrosiusa z Teatru Dramatycznego w Kłajpedzie (Litwa) – ostatnie przedstawienie Nekrosiusa wyreżyserowane na Litwie przed jego śmiercią, „Bachantki – preludium do oczyszczenia" w reż. Marlene Monteiro Freitas z P.OR.K Associação Cultural w Lisbonie (Portugalia) – polska prapremiera spektaklu. Pokazom spektakli towarzyszyły spotkania z twórcami i zaproszonymi gośćmi, a prawie tydzień intensywnych prezentacji zamknęła uroczysta Gala podsumowująca 20-lecie istnienia Festiwalu. Mapy sąsiedzkie - Przez ostatnie miesiące 2021 roku w ramach akcji „Stwórz z nami sąsiedzkie mapy osiedli" mieszkańcy dzielili się z nami swoimi historiami na temat ośmiu wrocławskich osiedli. Na bazie zebranych opowieści, powstały mapy sąsiedzkie - subiektywne sąsiedzkie przewodniki po osiedlach. Śledząc osiedlowe historie, poznajcie Brochów, Kleczków, Księże, Nadodrze, Ołbin, Plac Grunwaldzki, Przedmieście Świdnickie oraz Przedmieście Oławskie. Dzięki akcji można zwiedzać osiedla szlakiem sąsiedzkich opowieści oraz wspomnień ich mieszkanek i mieszkańców. Projekt dofinansowano ze środków Gminy Wrocław i Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu Patriotyzm Jutra. Między lipcem a początkiem września w ramach projektu pn. „Odkrywamy potencjały obszaru rewitalizacji. Wstęp do Gminnego Programu Rewitalizacji", na ośmiu wrocławskich osiedlach, które mają zostać w kolejnych latach poddane rewitalizacji, prowadziliśmy aktywne działania w terenie. Byliśmy obecni podczas lokalnych wydarzeń w większej i mniejszej skali, a także przeprowadzono indywidualne spotkania i rozmowy. W cały proces rozpoznawania zasobów, szans i potencjałów włączyliśmy mieszkańców i mieszkanki oraz organizacje i instytucje związane z w/w osiedlami. Jubileuszowa Europejska Noc Literatury zrealizowana 21 sierpnia pod hasłem „Po stronie kobiet". W trakcie tej jednej nocy spotkano się z dziełami literatury, poezji i reportażu, które pokazały wyjątkowość kobiecego doświadczenia, poszerzając tym samym spojrzenie na europejską historię. Kuratorką edycji była Anna Dziewit-Meller. Odbyła się ona na Karłowicach, a wszystkie miejsca czytań zrealizowane były w plenerze. Wydarzenie jest od kilku lat przygotowywane pod eksperckim okiem Fundacji Katarynka i wysuwa się na czołówkę modelowych wydarzeń eventowych dla osób ze specjalnymi potrzebami. Zorganizowaliśmy m.in. specjalne spacery, czytania i warsztaty. Wydarzenie zamknął koncert Siksy w podwórku neonowym na Ruskiej. Ta edycja była rekordową pod względem frekwencji. WRO Sound – Wydarzenie od lat konsekwentnie się zmienia, a edycja 2021 ugruntowała zasadę, że na wydarzenie zapraszamy również zagranicznych artystów. Edycja lipcowa zainaugurowała działania placu przed Impartem. Dzięki owocnej współpracy instytucji z Zarządem Zieleni Miejskiej udało się przywrócić ten teren zielony dla mieszkańców, a nie jest on już nieużytkiem w centrum miasta. Partnerami wydarzenia była ogólnopolska akcja Tak brzmi miasta, firmy Pan Pablo, nextbike i dotlenieni.org. Wystąpili m.in. HVOB, Syny, Thylacine. Powoli wydarzenie umacnia swoja pozycję na mapie lokalnych wydarzeń letnich. Miasto i kultura oraz liczne działania warsztatowe dla środowiska Praktyków kultury i wrocławskich instytucji kultury. Po roku przerwy spowodowanej pandemią powróciliśmy, w wersji

online – do organizacji konferencji kompetencyjnej dla sektora. Między 19 a 22 października rozmawiano na temat budowania nowej wizji sektora kultury–zachowującej równowagę między pracą a życiem prywatnym, opartej o dobrostan osób tworzących kulturę, a także przyjazne środowisku wykorzystanie nowych technologii. Przygotowano program wypełniony spotkaniami online z ekspertami i ekspertkami z całej Polski. Podczas całego roku przeprowadzono kilkanaście warsztatów dla sektora. Największym frekwencyjnym sukcesem był warsztat z procedur antymobbingowych w instytucjach. Wzięło w nim udział ponad 100 pracowników i pracowniczek oraz niemal 2/3 dyrektorów instytucji kultury.

TEATR MUZYCZNY CAPITOL

Teatr utrzymywał kontaktu z widzami w czasie obowiązywania restrykcji uniemożliwiających lub znacznie ograniczających korzystanie z oferty teatru na żywo (walentynkowa potańcówka, czytanie na dywanie on-line itp.) 41 edycja Przeglądu Piosenki Aktorskiej Musical dla dzieci i młodzieży pt. „Alicja" 24`21 RÓŻEWICZ JAM SESSION w dwóch wersjach – 24-godzinnego muzyczno-teatralnego performance'u na żywo oraz wystartowania cyklu cotygodniowych emisji półgodzinnych fragmentów w Internecie Publikacja w sieci siedmiu części filmowego cyklu edukacyjnego pt. „Bez maski" „Gala światowych musicali". Przedstawienia repertuarowe: Premiera „Alicji", spektaklu na motywach „Alicji w Krainie Czarów", miała miejsce 29 maja 2021 na Dużej Scenie, w dniu otwarcia teatrów po kilkumiesięcznym lockdownie. Bardzo dobrze przyjęta przez krytyków i widzów, w 2021 zagrana została 23 razy i obejrzało ją nieco ponad 10 tys. widzów. Do znanej opowieści o dziwnych przygodach sennej dziewczynki autorki scenariusza - Agnieszka Wolny-Hamkało i Martyna Majewska dodały nowe wątki i nowe spojrzenie. Opowiadają nam o ciekawości, o poszukiwaniu i tworzeniu swojej własnej tożsamości - o dojrzewaniu, towarzyszącej mu dezorientacji i buncie, ale też o współczesnej rodzinie, zajmująco dla widza w każdym wieku. Autorem muzyki do spektaklu jest Dawid Majewski, scenografię zaprojektowała Anna Haudek, kostiumy – Krystian Szymczak. Spektaklowi towarzyszą dodatkowe materiały dla rodziców i nauczycieli – karty refleksji zainspirowane „Alicją", przygotowane przez dr Kamilę Kamińska-Sztark i Hannę Achremowicz z Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego. Są dostępne na stronie teatru przy opisie spektaklu. Autorką oprawy graficznej kart jest Dorota Dalidowicz. 24'21 Różewicz Jam Session, specjalne 24-godzinne wydarzenie według pomysłu Konrada Imieli, przygotowane z okazji stulecia urodzin Tadeusza Różewicza, zaczęło się 2 października w samo południe i trwało do południa w niedzielę 3 października 2021. Nieprzerwany, częściowo improwizowany koncert można było oglądać na żywo i w streamingu na teatralnym Facebooku. Aktorki i aktorzy wrocławskich teatrów interpretowali wiersze Tadeusza Różewicza, deklamując je lub śpiewając, a towarzyszyli im improwizujący muzycy. Co pół godziny na scenie pojawiał się kolejny muzyczno-aktorski tandem stanowiący nową inspirację dla wciąż zmieniającego skład zespołu muzycznego. Po zapadnięciu zmroku, aż do świtu, na ścianie Podwórka można też było oglądać wyświetlane zdjęcia Tadeusza Różewicza, autorstwa Adama Hawałeja, znanego wrocławskiego fotoreportera, który fotografował poetę przez 25 lat w prywatnych i publicznych okolicznościach. Począwszy od 13 grudnia 2021, w każdy poniedziałek udostępniano kolejny półgodzinny odcinek tego wydarzenia na kanale YouTube i na Facebooku Capitolu. 6 października, na Scenie Restauracja, miało miejsce inne zdarzenie związane z Rokiem Tadeusza Różewicza, „BYŁ SOBIE DOM, czyli Wyskubki", czytanie performatywne w reż. Pawła Kamzy, i towarzyszące czytaniu warsztaty z udziałem aktorek i aktorów wrocławskich scen, w tym Emose Uhunmwangho i Katarzyny Pietruskiej z Capitolu. Wydarzenie to odbyło się w ramach festiwalu wtw:// zawsze_ Różewicz. Gala Światowych Musicali w reż. Konrada Imieli to koncert złożony z największych musicalowych przebojów w wykonaniu artystek i artystów Teatru Muzycznego Capitol. Dwugodzinny sylwestrowy koncert złożony z ponadczasowych broadwayowskich hitów prezentowany był przez dwa styczniowe tygodnie 2022 roku, powróci też na scenę w kolejnych miesiącach. Niektóre z tych przebojów brzmią w oryginalnych wersjach językowych, inne – te, które wystawialiśmy u nas w teatrze –

w znakomitych polskich tłumaczeniach. Nowe aranżacje przygotował Grzegorz Rdzak. Serial „Bez maski" Od połowy września 2021 można oglądać bezpłatnie w Internecie nasz edukacyjny serial „Bez maski" – składa się on z krótkich odcinków, pokazujących pracę teatru od kulis, uzupełniają je rozmowy z ludźmi teatru. Fundusze na realizację serialu pozyskano w zbiórce crowdfundingowej na produkcję serialu. Przewodnikami po zakamarkach i pracowniach Capitolu są artyści – postaci z różnych spektakli oraz pracownicy teatralnych działów, na planie pojawili się też nasi darczyńcy. Serial opatrzony jest audiodeskrypcją i napisami. Poleca się go widzom od 14. roku życia. Może być również narzędziem edukacyjnym dla szkół. Pozwoli zobaczyć, jak powstaje przedstawienie, zachęci do odwiedzin w prawdziwym teatrze, rozwinie kompetencje kulturowe, a być może sprawi, że młodzi widzowie zechcą związać z teatrem swoją zawodową przyszłość. 41. Przegląd Piosenki Aktorskiej – w dniach 11-20 czerwca 2021 – można było oglądać na żywo i (z małymi wyjątkami) online. Reżim sanitarny pozwolił na zapełnienie tylko 50% miejsc na widowni, ale publiczność PPA okazała się niezawodna i stawiła się na festiwalowych wydarzeniach w liczbie ponad 9 tys. osób. Ponad 1200 osób oglądało streaming z wydarzeń Przeglądu. Na festiwalu wystąpili: Kovacs, Pussy Riot, Renata Przemyk (i Mężczyźni), Ralph Kaminski, Mary Komasa, Ivo Dimchev, Salvador Sobral, widzowie obejrzeli też spektakle muzyczne „Być jak Beata" z piosenkami Beaty Kozidrak z Teatru Współczesnego w Szczecinie, „Złota skała. Opowieść o Robercie Brylewskim" z Teatru Studio, „Boże! Ojczyzna! – Ale jaka?", spektakle dyplomowe szkół teatralnych: „Przybysza" w reż. Wojciecha Kościelniaka i „Ustawienia ze świętymi, czyli rozmowy obrazów" w reż. Agaty Dudy-Gracz z warszawskiej AT oraz „Innych ludzi" w reż. Macieja Stuhra z wrocławskiej filii AST, a także sześć spektakli w Nurcie Off. Galę „Wiązanka pieśni miłosnych" reżyserował Jan Klata. Konkurs Aktorskiej Interpretacji Piosenki wygrała Marta Mazurek, Nagroda Specjalna Stowarzyszenia Autorów ZAiKS i Tukan Dziennikarzy trafiły do Dominiki Feiglewicz, która wykonała piosenkę w języku migowym, Tukana Publiczności otrzymał Piotr Zubek. Po Przeglądzie Piosenki Aktorskiej zaprosiliśmy na naszą Scenę Ciśnień dwa spektakle: „Po światach. Poświatowska na głos i skrzypotrąby" Emose Uhunmwangho i Skrzypotrąb, który był wydarzeniem towarzyszącym PPA, i „Mury krzyczą albo uliczna śpiewka" w reż. Magdy Drab, z udziałem Alberta Pyśka i Rafała Derkacza, wyróżniony w Nurcie Off (ten drugi spektakl trafi do repertuaru w lutym 2022 roku). „Kobieta i życie" Wspólnie z czterema wrocławskimi instytucjami: Akademią Sztuk Teatralnych - Filia we Wrocławiu, Instytutem Grotowskiego, Strefą Kultury Wrocław i Wrocławskim Teatrem Współczesnym, przy wsparciu finansowym Urzędu Miejskiego Wrocławia, zrealizowaliśmy spektakl „Kobieta i życie". Tekst Maliny Prześlugi, inspirowany ubiegłorocznym strajkiem kobiet, wyreżyserował Piotr Łukaszczyk. Capitol reprezentowało dwoje naszych aktorów, Katarzyna Pietruska i Albert Pyśk. Premiera miała miejsce w Piekarni w listopadzie 2021. Działania online, tak jak w roku 2020, szczególnie ważne były w trakcie lockdownu, by nie tracić kontaktu z widzami. W tym wirtualnym nurcie, uzupełniającym działalność Capitolu „w realu", zrealizowano następujące przedsięwzięcia: CapitoLOVE – Miłosna Potańcówka w reż. Konrada Imieli, czyli koncert z okazji Walentynek, transmitowana była ze Sceny Ciśnień. Artyści Capitolu wybrali swoje ulubione piosenki o miłości – m.in. hity Lady Gagi, Britney Spears, Krzysztofa Krawczyka, Skaldów i Whitney Houston, koncert oglądało online ponad 550 widzów. Czytanie na Dywanie, odbywające się na żywo we Foyer za Witrażem w każdy wtorek roku szkolnego od 2014 roku, przeniosło się na online już w kwietniu 2020 roku. Kontynuowano ten projekt do czerwca 2021 roku, i ponownie od grudnia 2021. Książki wybiera Miejska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu, Filia nr 14. Finał Listy Przebojów Capitolu – głosowania widzów na najlepszą piosenkę w historii naszego teatru – wygrała „Wolność, równość, braterstwo" z „Trzech muszkieterów" (tekst Konrada Imieli, muzyka Krzesimira Dębskiego), na drugim miejscu znalazła się piosenka z „Mocka. Czarnej burleski) „Siedzimy w kinie Capitol" (tekst Konrada Imieli, muzyka Grzegorza Rdzaka), a na trzecim – „Piosenka Żołnierza Rosyjskiego", ballada z „Liżę twoje serce" autorstwa Marcina Januszkiewicza i Mariusza Obijalskiego. Zorganizowano pierwszy w historii Capitolu Turniej Tańca Online, polegający na odtańczeniu fragmentów choreografii z czterech spektakli. Tancerze nagrali dla uczestników materiały szkoleniowe, nadal dostępne w naszych kanałach – choć konkurs został już

rozstrzygnięty, można z nich korzystać, jeśli chciałoby się zatańczyć do taktów z „Blaszanego bębenka” czy „Mocka. Czarnej burleski”. Zwyciężczyniami turnieju zostały Barbara Białkowska i Michalina Muńko, wraz z laureatkami II i III miejsca otrzymały zestawy płyt z muzyką z konkursowych spektakli i zaproszenie do udziału w choreograficznej próbie wznowieniowej w Capitolu. Spektakle z napisami w języku angielskim. W lutym 2021 wprowadzono angielskie napisy do spektaklu „Mock. Czarna burleska”. Autorką tłumaczeń jest Dagmara Chojnacka. To czwarty spektakl w repertuarze teatru, dostępny dla widzów anglojęzycznych, po „Blaszanym bębenku”, „Lazarusie” i „Makbecie”. Audiodeskrypcja i język migowy W grudniu 2021 zagrano spektakl „Mock. Czarna burleska” z audiodeskrypcją i napisami w języku polskim, i spektakl „Alicja” z audiodeskrypcją i językiem migowym. Przybliżeniem treści spektaklu osobom z niepełnosprawnościami zajęła się Fundacja Katarynka.

WROCŁAWSKI TEATR LALEK

Realizacja czterech z czterech zaplanowanych premier (szczegóły w punkcie poświęconym premierom i kluczowym działaniom). Pozyskane dofinansowania na organizację Lata w teatrze - bezpłatnych półkolonii teatralnych dla dzieci – oraz premiery "Lalki Kafki" i programu jubileuszowego na 75-lecie Wrocławskiego Teatru Lalek. Obchody jubileuszu 75-lecia Wrocławskiego Teatru Lalek: premiera i program wydarzeń jubileuszowych dla Widzów. Działania w sieci w czasie pandemii Covid-19 i związane z tym zachowanie płynności działania w czasie pandemii oraz podtrzymanie kontaktów z widzami mimo zamknięcia instytucji kultury. Działania edukacyjne teatru: warsztaty cykliczne, warsztaty do spektakli, warsztaty teatralne m.in. z okazji Dni Otwartych teatru czy Roku Tadeusza Różewicza, stała młodzieżowa grupa teatralna ROBIMY, półkolonie teatralne dla dzieci, spacery interaktywne po teatrze, wydawnictwo edukacyjne – przewodnik dla dzieci po budynku WTL. Stała praca teatru nad dostępnością merytoryczną oferty i dostępnością (szczegóły w punktach poświęconych dostępności). Modernizacja klimatyzacji Sceny na Piętrze i archiwum artystycznego (wymiana starych, wysłużonych urządzeń). Proszę opisać kluczowe dla Instytucji działania, wydarzenia, projekty w 2021 r. PREMIERY: OJEJA – premiera 6.03.2021 / Spektakl dla dzieci 6+, Duża Scena TEKST i REŻYSERIA: Jakub Krofta, Maria Wojtyszko SCENOGRAFIA: Matylda Kotlińska MUZYKA: Grzegorz Mazoń REŻYSERIA ŚWIATŁA: Alicja Pietrucka, LOT PRZEZ TĘCZĘ – premiera 5.06.2021 / Spektakl dla dzieci 4+, Duża Scena PRZEKŁAD: Wojtyszko/Krofta TEKST: Andrej Sannikau & René Levínský ADAPTACJA, REŻYSERIA, TEKSTY PIOSENEK: Radosław Kasiukiewicz SCENOGRAFIA i KOSTIUMY: Aleksandra Starzyńska MUZYKA: Tomasz Kasiukiewicz WIZUALIZACJE: Anna Maria Szalwa, Jaki ten świat jest wielki! - premiera 18.06.2021 / Spektakl dla dzieci 6+, Duża Scena SCENARIUSZ I REŻYSERIA: SKUTR (Martin Kukučka i Lukáš Trpišovský) SCENOGRAFIA: Martin Chocholoušek KOSTIUMY: Simona Rybáková MUZYKA: Petr Kaláb, Grzegorz Mazoń TŁUMACZENIE TEKSTU: Michał Sieczkowski ASYSTENTKA: Magdalena Młynarczyk REALIZACJA ŚWIATŁA: Alicja Pietrucka REALIZACJA DŹWIĘKU: Rafał Wortolec, LALKA KAFKI - premiera 25.09.2021 na 75-lecie Wrocławskiego Teatru Lalek / spektakl dla dzieci 6+, Duża Scena REŻYSERIA i SCENOGRAFIA: Marek Zákostelecký TEKST i DRAMATURGIA: Elżbieta Chowaniec MUZYKA: Vratislav Šramek RUCH SCENICZNY: Piotr Soroka ŚWIATŁO: Alicja Pietrucka PROJEKCJE i UDŹWIĘKOWIENIE: Robert Maniak; Jubileusz 75-lecia WTL Jesienią 2021 r. Wrocławski Teatr Lalek obchodził swoje 75-lecie. Symboliczna data urodzin to 18 października 1946 r. – dzień premiery „Przygód Gęgorka” w reż. Elżbiety Kalinowicz, inaugurującej działalność Teatru Lalki i Aktora przy ul. Rzeźniczej. Obchody zaczęliśmy jednak nieco wcześniej niż w październiku. Ich głównym punktem była prapremiera LALKI KAFKI w reżyserii Marka Zákostelecký’ego – 25 września na Dużej Scenie. Premiera została w całości dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi (audiodeskrypcja, tłumaczenia na PJM). Teatralne jubileusze to zwykle wydarzenia o charakterze środowiskowym, przeznaczone dla dorosłych. Jublileusz Tatatri miał być inny niż dotychczasowe - dlatego zamiast uroczystości i gal przygotowano program jubileuszowy dla widzów. Objął on m.in.: dwie publikacje: historyczną o początkach WTL i ilustrowany przewodnik po budynku

(dostępne od 25 września), dzień otwarty, w którym będzie można zwiedzić budynek teatru i wziąć udział w nieodpłatnych warsztatach (3 października), a także spacer w przestrzeni miejskiej śladami historii WTL (17 października).PUBLIKACJE na 75-lecie: Hubert Michalak, SKĄD SIĘ WZIĘLIŚMY – O POCZĄTKACH WROCŁAWSKIEGO TEATRU LALEK – elektroniczna publikacja jubileuszowa dla dorosłych. Tekst napisany na zamówienie Wrocławskiego Teatru Lalek, przybliżający zarówno sytuację teatru po zakończeniu II wojny światowej w zrujnowanym mieście, jak i najważniejsze postaci, które przyczyniły się do tego, że Teatr Lalki i Aktora pojawił się we Wrocławiu. W eseju pojawiają się m.in. Elżbieta i Zenon Kalinowiczowie (założyciele), Irena Solska (wybitna aktorka młodopolska, w powojniu – popularyzatorka kultury na Dolnym Śląsku) czy Roman Modrzejewski, przychylny pomysłowi Kalinowiczów urzędnik miejski. Nakreślone zostaje tło historyczne i kontekst społeczny powstawania sceny. Treść eseju oparta jest na badaniach własnych autora i tekstach źródłowych. Przygotowana przez historyka teatru opowieść przybliża skomplikowaną i fascynującą historię powstania teatru lalkowego we Wrocławiu. Katarzyna Krajewska (tekst), Katarzyna Walentynowicz (ilustracje i projekt graficzny) – WROCŁAWSKI TEATR LALEK. TU JESTEŚ U SIEBIE – jubileuszowe wydawnictwo dla dzieci Interaktywny przewodnik dla dzieci po Wrocławskim Teatrze Lalek – jego budynku, historii, a także tym, czym teatr jest obecnie. W książce, poza ważnymi informacjami i ciekawostkami dotyczącymi teatru, dzieci znajdą zabawy i zadania do wykonania. Celem nie jest więc jednostronny komunikat dla biernego odbiorcy, ale raczej wskazywanie ciekawych obszarów do dalszej eksploracji. Ilustracje do publikacji stworzyła Kasia Walentynowicz – jedna z najbardziej znanych i najczęściej nagradzanych polskich ilustratorek, współpracująca z wieloma instytucjami kultury przy projektach skierowanych do dzieci. DZIEŃ OTWARTY WTL z okazji 75-lecia: 3 października 2021. W ramach Dnia Otwartego można było wziąć udział w bezpłatnych warsztatach teatralnych, wybrać się na interaktywny spacer po budynku, spotkać się i porozmawiać z pracownikami teatru, obejrzeć z bliska lalki i rekwizyty, spróbować swoich sił w animacji i przymierzyć teatralne kostiumy. SPACER TEATRALNY DLA RODZIN Z DZIEĆMI 17 października 2021 Spacer zrealizowany we współpracy z wrocławską Fundacją t: w ramach projektu .portal Wrocławskie podróże teatralne. Spacer teatralny śladami Elżbiety i Zenona Kalinowiczów, założycieli Teatru Lalki i Aktora we Wrocławiu, pozwoli wspólnie przyjrzeć się historii miasta. Cofniemy się w czasie o 75 lat, do 1946 roku, bo to właśnie wtedy Kalinowiczowie przyjechali do Wrocławia. Działania w sieci w czasie pandemii Covid-19: udostępnienie w sieci nieodpłatnie dwóch premier z 2020 r. - „Polskie rymowanki albo ceremonie" (do dziś na stronie www teatru) oraz „anderSEN o TEATRZE" (do kwietnia 2021 na stronie www teatru). Obydwie produkcje zostały dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością słuchu (tłumaczenie na PJM), platforma VOD Wrocławskiego Teatru Lalek: https://vod.teatrlalek.wroclaw.pl. Nagrania spektakli udostępniane online. Działania edukacyjne w internecie: https://www.teatrlalek.wroclaw.pl/pl/teatr-online, w tym m.in.: Spółdzielnia Bajek Tęcza – interaktywny projekt edukacyjno-artystyczny, współtworzony z dziećmi i rodzicami, efekty działań dostępne na stronie www, Zrób sobie teatr. Zabawy domowe - materiały edukacyjne udostępnione nieodpłatnie na stronie www, Teatr na wynos. Domowa edukacja teatralna - materiały edukacyjne udostępniane nieodpłatnie na stronie www, lekcje teatralne do spektakli online (na platformie ZOOM), cykl filmów „Teatr tworzą ludzie" - rozmowy z pracownikami WTL, publikowane na stronie www i w mediach społecznościowych.

INSTYTUT im. JERZEGO GROTOWSKIEGO

Główne cele instytucji na rok 2021 były skupione wokół utrzymania i poszerzenia oferty kulturalnej. Ponowna próba odnalezienia się w rzeczywistości pandemicznej (z dużą nadzieją wychodzenia z niej) oraz problemów społecznych jako komentowanie zastanej rzeczywistości to główne tematy roku 2021. W związku z tym ważne dla instytucji było kontynuowanie programów wspierających artystów (off.[REC] - tworzenie profesjonalnych nagrań spektakli) oraz oddanie głosu środowisku związanym z Teatrem Na Faktach. Powołano cykl "Szczeliny" jako komentarz do sytuacji kobiecości

w dzisiejszych czasach. Udało się również powrócić do programu naukowego Otwarty Uniwersytet Poszukiwań. Uczczono Rok Tadeusza Różewicza goszcząc wystawy, spektakle w przestrzeniach oraz produkując spektakl „Złowione" oraz uczestnicząc w koprodukcji spektaklu „Mów o sobie, tylko o sobie" z Teatrem Pantomimy im. H. Tomaszewskiego. Bardzo ważnymi punktami Roku Różewicza były wznowienia spektakli „Śmieszny Staruszek" z Akademią Sztuk Teatralnych (Wydział Lalkarski) oraz „Odchodzi" z Akademią Sztuk Pięknych. Stworzono nowy program „Szczeliny. Kobiety w sztukach performatywnych" to cykl wydarzeń na styku teatru i performansu; akcjonizmu i eksperymentalnego body artu; instalacji wizualnej i alternatywnego flash mobu. W programie znalazły się również działania związane z fotografią, filmem jako dokumentem sztuki oraz panele dyskusyjne. Każda odsłona to jedna szczelina, jedno pęknięcie. Tematem przewodnim cyklu jest Kobieta, Ona – kobiecość i rola, jaką Kobieta pełni od pokoleń w społeczeństwie, kulturze, polityce. Jaka jest, jaką ją widzimy, jak jest postrzegana przez siebie samą, przez mężczyznę, przez najbliższych. Kontynuowano program Teatr Na Faktach, którego punktami wyjścia jako dla teatru dokumentalnego są historia, wspomnienie i przeżycie jednostki, często umykające perspektywie tekstów literackich, niebędące w orbicie najpopularniejszych tematów. Rok 2021 składał się z kolejnego cyklu kursu dokumentalnego, produkcji 9 spektakli, a także stworzenia dostępnościowego festiwalu Paragraf/Artykuł dotyczącego aktualnych problemów społecznych - Konstytucji, jej Paragrafów i konkretnych Artykułów. Udało się powrócić do programów rezydencjalnych, które zawsze były wyraźną linią programową instytucji, którą pandemia wstrzymała. Jako instytucja skupiona na wspieraniu samorozwoju, zespołowości oraz pogłębianiu różnych aspektów pracy teatralnej, tworzy warunki i przestrzeń do pobytów rezydencjalnych nakierowanych na twórczy dialog z tradycją i doskonalenie rzemiosła. W 2021 roku zrealizowano 7 rezydencji indywidualnych oraz 4 grupowe.

WROCŁAWSKI TEATR WSPÓŁCZESNY im. MARII i EDMUNDA WIERCIŃSKICH

Cele teatru koncentrowały się wokół rozwoju i promocji współczesnego dramatu i teatru, poszukiwania nowych form scenicznych, wspierania rozwoju nowej dramaturgii. Poszerzano także formy kontaktu z odbiorcą poprzez online realizacji filmowych naszych przedstawień. Szczególnym celem, który wyznaczyono sobie na ten rok – rok Tadeusza Różewicza (jednego z trzech – obok T. Karpowicza i H. Kajzara - ideowych patronów WTW) – było nowe odczytanie jego twórczości, realizacje sceniczne w postaci performansów a także działania warsztatowe, przybliżające tę twórczość młodzieży w ramach festiwalu wtw_zawsze_Różewicz. Kluczowym projektem roku 2021 – roku Tadeusza Różewicza – był festiwal wtw_zawsze_Różewicz. WTW jest od początku swego istnienia mocno związany z osobą Tadeusza Różewicza – można wręcz powiedzieć, że teatr to „dom Różewicza". Jego sztuki realizowali tu wybitni reżyserzy tacy jak: Jerzy Jarocki, Kazimierz Braun, Helmut Kajzar czy, z młodszego pokolenia, Michał Zadara i Paweł Miśkiewicz. Tym razem zaproponowano widzom 5 wydarzeń performatywnych, w reżyserii: Darii Kopiec, Marka Fiedora, Wojtka Ziemilskiego, Pawła Kamzy i Jana Hussakowskiego, stworzonych na podstawie dramatów i innych tekstów Tadeusza Różewicza. Każdy performans pokazywano dwukrotnie i obudowano go dwuetapowymi warsztatami adresowanymi do młodzieży. Projekt ten miał znaczenie długofalowe, z jednej strony zależało na poszukiwaniu nowych form dla prezentacji twórczości dramaturga-poety, z drugiej była ciekawość odbioru tej twórczości przez młode pokolenia, stąd tak liczne warsztaty (dla kilkunastu grup). Efektem festiwalu jest wzbogacenie naszego repertuaru o 3 nowe spektakle na podstawie twórczości Tadeusza Różewicza, które początek miały właśnie w formie performatywnej podczas październikowego festiwalu, są to: „Wyszedł z domu" w rez. Marka Fiedora, „Był sobie dom, czyli Wyskubki" w reż. Pawła Kamzy oraz „W tłumaczeniu" w reż. Wojtka Ziemilskiego. W minionym roku zainicjowaliśmy także duży projekt w ramach tzw. sieciowania, zaprosiliśmy do współpracy 4 instytucje kultury, z którymi wyprodukowaliśmy i zaprezentowaliśmy pod koniec roku (20 listopada) sceniczną realizację „Kobiety i życia" Maliny Prześlugi (sztuka nagrodzona w IV Konkursie

Dramaturgicznym STREFY KONTAKTU) w reż. P. Łukaszczyka. Wcześniej w naszym teatrze wystawiliśmy trzy premiery: „Tirza" A. Grunberga, reż. P. Miśkiewicz „Kongres futurologiczny" S. Lema, reż. A. Jakimiak, „Rzeźnia numer pięć" K. Vonneguta, reż. M. Liber. Jednym z naszych głównych zadań jest promowanie i inicjowanie twórczości dramaturgicznej, czego wyrazem jest organizowany co dwa lata Konkurs Dramaturgiczny STREFY KONTAKTU. Na ten rok przypadł finał i ogłoszenie wyników IV Konkursu, nagrodziliśmy: Malinę Prześlugę, Agnieszkę Jakimiak, Sandrę Szwarc, Jacka Bieruta, Filipa Zawadę oraz Weronikę Gogolę. Do udziału w kolejnej edycji konkursu zaproszono kolejne grono 30 autorów. Jako uzupełnienie działań w ramach pracy żywego teatru i utrzymywania relacji z widzami w sytuacji ograniczonego pandemią kontaktu, ale także by poszukiwać nowych form teatralno-filmowych, zaprezentowano widzom również trzy pokazy online: „Truskawki" M. Sieniewicza w reż. P. Łukaszczyka, „Kongres futurologiczny" S. Lema w reż. A. Jakimiak i „Pogłosy" W. Szostaka w inscenizacji M. Fiedora i T. Hynka.

MUZEUM MIEJSKIE WROCŁAWIA

Głównym celem strategicznym Muzeum, jak co roku było gromadzenie, przechowywanie, opracowywanie naukowe i udostępnianie zbiorów. W pracach związanych z przygotowywaniem wystaw i wydarzeń im towarzyszących uczestniczyły wszystkie oddziały. Jednocześnie uwzględniając specyfikę roku 2021 trzeba zaznaczyć widoczną zmianę w stylu pracy: zdecydowanie więcej wydarzeń prowadzonych on-line, obsługę korzystających ze zbiorów (zabytków, bibliotek i archiwum) dzięki cyfryzacji i internetowi oraz intensyfikację prac inwentaryzacyjnomagazynowych. Zgodnie z rozporządzeniami dotyczącymi obostrzeń w okresie kolejnych fali pandemii udostępnialiśmy nasze wystawy stałe i czasowe. Kierując się wytycznymi zmieniliśmy też specyfikę wydarzeń zarówno tych cyklicznych, jak i przewidzianych po raz pierwszy na rok 2021. Zwyczajowo oferowano możliwość zwiedzania wystaw stałych, jednocześnie w poszczególnych budynkach otwierano kolejne czasowe. Należy zauważyć, że było ich zdecydowanie więcej niż w roku 2020. Starano się aby wszystkim ekspozycjom towarzyszyły dodatkowe atrakcje: filmy, pokazy multimedialne, oprowadzania (w tym on-line), zabawy i gry dla różnych grup wiekowych. W Starym Ratuszu nadal można było oglądać wystawy czasowe otwarte w 2020 roku: „Dziś prawdziwych kieliszków już nie ma. Zbigniew Horbowy"; „Złote czasy lamp naftowych" i „Kosmos, Lem, biżuteria. Wystawa ASP" (do 28 marca). Proponowaliśmy też nowości: „Anna Kołodziejczyk. Co wyrasta z ruin?" (21 maj – 11 lipiec); „Zbigniew Makarewicz. Kolekcje 1950–2020" (23 lipiec – 12 wrzesień); „Jakub Biewald. Zapis wzrastania" (1 3październik – 28 listopad); „PoszTerra/Wędrowna wystawa plakatu V4" (od 3 grudnia). W Pałacu Królewskim rozpoczęto i zakończono rok 2021 tradycyjnie tematem szopek: „Śląskie szopki bożonarodzeniowe" (11 grudzień 2020 – 28 luty 2021) oraz „Szopki. Od dolnośląskiej do krakowskiej" (od 3 grudnia). Od kwietnia 2018 roku można tu też oglądać wystawę „Epoka malarstwa śląskiego 1845–1945". Zbiory medalierskie zaprezentowano na kolejnych ekspozycjach: „Ordery i odznaczenia państw Unii Europejskiej" (7 lipca – 28 listopada) i „Polonia Restituta. Motyw odzyskanej niepodległości w Medalierskich Zbiorach Muzeum Miejskiego Wrocławia" (od 10 listopada). „Kiedy kobieta staje się rzeźbą. Wystawa rzeźb Stanisława Wysockiego" to dzieła pokazywane zarówno na salach, jak i dziedzińcu oraz na terenie ogrodu (otwarta w 2020 – do 2 października). Goszczono też plenerową ekspozycję „Stosunki Polsko-Estońskie w latach 1918–1939 w świetle estońskich archiwaliów" (26 sierpnia – 26 września). W Muzeum Teatru im. H. Tomaszewskiego w południowym skrzydle Pałacu Królewskiego można było zobaczyć otwarte w poprzednich latach ekspozycje: „Historia Wrocławskiego Teatru Pantomimy" (do 2 września); „Goya–Dali. Gdy rozum śpi – budzą się potwory" (do 12 września). Kolejno otworzono też: „Persona. Maski i formy Mateusza Mirowskiego" (19 marzec – 22 lipiec); „Lalki Lalki. Kolekcja niezobowiązująca Elżbiety Terlikowskiej" (2 czerwiec – 21 listopad); „Zdjęcia Stefana Arczyńskiego w 105. rocznicę urodzin. Pianista Henryka Tomaszewskiego na V Światowym Festiwalu Młodzieży i Studentów, Warszawa 1955" (od 24 lipca); „Zmory teatralne. Wystawa autorska Elżbiety Wernio" (3 lipiec – 7 listopad); „Autografy' 90.

urodziny Zdzisława Kuźniara" (4 wrzesień – 24 październik); „Wystawa prac studentów Katedry Scenografii ASP Wrocław, inspirowanych dziełami Tadeusza Różewicza" (od 9 października); „Granice. Międzynarodowy Festiwal Teatru w więzieniu" (od 28 października); „Ewa Rossano. Opowieści" (od 29 grudnia). Można było też obejrzeć spektakle: „Ofelie" Kolektywu Kobietostan, „Larum", „Wzorowo i drobiazgowo", „Żywot", czy pokaz teatru „Rakugo. Zorganizowano tu też warsztaty w ramach cyklu Pedagog/Artysta/Animator. Kontynuowano projekt „Błaźnice Rzeka Rezydencja Artystyczna Anny Zubrzycki" a w jego ramach miały miejsce: pokaz filmów Zuzy Grajcewicz, debata na żywo i on-line „Myślę, czuję, decyduję", warsztat Moniki Klonowskiej „Przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji w instytucjach kultury", warsztaty Anny Zubrzycki „Powrót do siebie: wzmacnianie wewnętrznych zasobów poprzez praktyki uważności i życzliwości", warsztaty, próby i koncert zespołu „Sutari". W Arsenale Miejskim można było oglądać czasowe wystawy archeologiczne: „Truso – legenda Bałtyku" (do 28 lutego); „Kawa czy herbata? Archeologiczne świadectwa konsumpcji napojów w dawnym Gdańsku" (13 marzec – 11 lipiec); „Zdrowie i higiena w dawnym Gdańsku" (od 29 lipca). Gościliśmy też dwa razy „Wystawy dzieł sztuki zakupionych przez Urząd Miasta Wrocławia w ramach Wrocławskiego Programu Interwencji Społecznej" (cz. 1, 1 luty – 14 marzec; cz. 2., 25 październik – 14 listopad). Otworzyliśmy jeszcze: „Znikającą architekturę sudecką" 17 marzec i 7 lipiec – 1 sierpień; „TworzyMy Wrocław – Karaimi" (4 maj – 16 czerwiec); „END. Wystawa ASP" (19 maj – 14 czerwiec); „Zaszczepieni Sztuką. Vaccinated with Art." (18 czerwiec – 4 lipiec); „Wszyscy jesteśmy Grekami" (17 wrzesień – 3 października); „Bogna Kozera-Radomska. Od słowa do słowa" (18 listopada). Wykorzystując dziedziniec Arsenału przygotowano też imprezy plenerowe: „Czytanie mitów przy ognisku – opowiedz nam swoją historię" z występem zespołu Sutari; koncert pieśni karaimskich (Michał Kuliczenko) i „Maj z muzyka dawną". Kolejne imprezy to: akcja UM #WroclawSieSzczepi oprowadzanie – „Strachy i inne mroczne historie wrocławskiego Rynku"; festyn miejski „Dzień Odry" (18 września); Wrocławski Festiwal Krasnoludków (12 września); XXIV Dolnośląski Festiwal Nauki; projekt „OpenArt Udogodnienia" fundacji „Open Mind" (lekcje on-line „Dźwiękowe lekcje sztuki. Spacer akustyczny po Pałacu Królewskim", „Spacer akustyczny – Ratuszowe opowieści", „Ciekawostki i tajemnice Starego Ratusza. Wirtualny spacer po Muzeum Sztuki Mieszczańskiej", „Z wynalazkiem przez wieki – epoka kamienia. Wirtualny spacer po Arsenale Miejskim" „Z wynalazkiem przez wieki – epoka brązu i żelaza. Wirtualny spacer po Arsenale Miejskim"); Festyn Miejski „Retro offline Dzień Dziecka"; w ramach „Dnia Życzliwości"; w ramach projektu fundacji „Open Mind" – „Dolny Śląsk Wita! Rzemiosło"; zajęcia rodzinne dla rodzin z dziećmi od 6 roku życia w ramach akcji „#muzealniaki"; gra rodzinna „Skrzydlaci przyjaciele z przeszłości"; w ramach cyklu „Joga w Muzeum" – zajęcia jogi połączone z oprowadzaniem; oprowadzania w ramach WrocWalk Maraton zorganizowanego przez Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław; filmy (5) z cyklu „Historia jednego przedmiotu" o zabytkach z naszego Muzeum. Wykłady: „O funkcjonowaniu wrocławskich muzeów oraz kulturze i historii Wrocławia" dla Fundacji Młodzi dla Wrocławia w siedzibie stowarzyszenia; „Krajobraz literacki Śląska – wielcy Wrocławianie w ratuszowej galerii" dla Stiftung Kulturwerk Schlesien w Starym Ratuszu; „Złożona historia Wrocławia" – Akademia Europa w Pałacu Królewskim; „1000-letnie dzieje Wrocławia" dla Rotary Club Berlin w Pałacu Królewskim – M. Łagiewski. Promocje: promocja publikacji Haliny Okólskiej „Osiedla Wrocławia. Historia" w Starym Ratuszu – M. Łagiewski. Wydarzenia: wręczenie Nagrody Kulturalnej Śląska – Laudacja dla Sylwestra Chęcińskiego w Operze Wrocławskiej; Wieczór patriotyczny dla rotarian z okazji Święta Niepodległości – Rotary Club Wrocław w Arsenale Miejskim – M. Łagiewski. Seminaria naukowe on-line: „Metalowe sarkofagi królewskie z krypt na Wawelu – nowe ustalenia związane z zakończeniem prac konserwatorskich" (30 marca 2021) i „Muzealizacja szczątków ludzkich" (28 października) – A. Macionczyk. Konferencje on-line: „Prawne formy ochrony zabytków" – „Metody oraz formy ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i zieleni", (5–6 maja), „Caspar Neumann Tablice pamięci" (25 październik) – A. Macionczyk. Międzynarodowe konferencje: „Przeszłość ma przyszłość!/The Past has a Future!" z referatem „Problem początków produkcji żelaza w kulturze przeworskiej okresu przedrzymskiego" (22–26 marca) – P. Madera;

„Doktorandendreieck" – referat „Archeologia wyściółek grobowych" (14 października) – A. Macionczyk. W okresie sprawozdawczym gromadzono, opracowywano, udostępniano i wypożyczano zbiory oraz dokumentację. Kontynuowano tradycyjne prace w działach. Przygotowywano kwerendy tematyczne i opracowywano materiały. Prowadzono też prace uwzględniając specyfikę poszczególnych oddziałów. W przewidzianym ustawowo terminie rozpoczęto inwentaryzację okresową w formie spisu z natury zbiorów dwóch oddziałów: Muzeum Archeologicznego i Muzeum Sztuki Mieszczańskiej. Pracownie Konserwacji nadzorowały stan zabytków na wystawach stałych i czasowych oraz w magazynach, a także wydawały opinie konserwatorskie. Muzeum Miejskie Wrocławia, jako instytucja o wszechstronnym spektrum tematycznym, podzielona na Oddziały, zajmujące się wszystkimi okresami w dziejach ludzkości i różnymi obszarami tematycznymi, ma z założenia opiekować się powierzonymi zbiorami, pozyskiwać nowe i udostępniać je zarówno w formie opracowań, jak i przygotowywać je dla szerokiego grona odbiorców w formie wystaw, wydarzeń i lekcji muzealnych. Pracownicy instytucji są przygotowani do zajmowania się zagadnieniami datowanymi od najstarszych dziejów człowieka – epoki kamienia po czasy nam współczesne. Od codziennego życia ludzi po sztukę współczesną i wydarzenia teatralne. Jednocześnie ten rok sprawozdawczy, podobnie jak poprzedni, w swojej specyfice spowodował konieczność odejścia od stosowanych do tej pory metod znanych muzealnikom i zastosowanie nowych form przekazu. Muzeum Archeologiczne: opracowania, publikacje, udostępnianie zbiorów, badania naukowe, konsultacje, udział w konferencjach i wydarzeniach, wystawy stałe i czasowe, opinie dla policji w sprawach dotyczących ochrony zabytków i szkolenia dla funkcjonariuszy, konsultacje dotyczące opiniowania nowych standardów prowadzenia inwazyjnych oraz nieinwazyjnych badań archeologicznych oraz nowelizacji ustawy o ochronie zabytków, inwentaryzacja okresowa w formie spisu z natury zbiorów we wszystkich działach. Muzeum Historyczne: opracowania, badania historyczne, wystawy stałe i czasowe. Muzeum Militariów: opracowania materiałów, badania naukowe, wystawy stałe i czasowe. Muzeum Sztuki Cmentarnej: utrzymanie i renowacja, prace porządkowo-pielęgnacyjne, badania historyczne i kwerendy. Muzeum Sztuki Medalierskiej: porządkowanie zbiorów, nowe nabytki, działalność naukowa, wydawnicza i wystawiennicza uzupełnianie wszystkich wystaw stałych i czasowych swoimi zbiorami. Muzeum Sztuki Mieszczańskiej: pokazywanie sztuki dawnej, promowanie sztuki współczesnej, wystawy stałe i czasowe, inwentaryzacja okresowa w formie spisu z natury zbiorów we wszystkich działach. Muzeum Teatru im. H. Tomaszewskiego: wystawy stałe i czasowe, warsztaty, spektakle, filmy i wydarzenia związane z teatrem, opracowywanie zbiorów. Wszystkie wydarzenia przygotowane przez Muzeum możliwe były dzięki intensywnej pracy Działu Pedagogicznego i rzeczniczki – były to działania bardzo istotne w trakcie zmiany formy przekazu. Prace poszczególnych oddziałów wspierane były przez pracownie konserwacji, graficzki i fotografów, wydawnictwo, bibliotekarki i archiwistów oraz kadry administracyjno-techniczne. W 2021 roku w Muzeum Miejskim Wrocławia odbyło się: 208 lekcji muzealnych dla 4 430 uczestników (w tym on-line 6 lekcji i 191 uczestników) oraz 6 lekcji i 591 odsłon na 34 tematy (również po angielsku oraz dla dzieci niewidomych i niedowidzących); 62 warsztaty muzealne dla 1 148 uczestników (w tym 2 warsztaty on-line i 97 uczestników) oraz 1 warsztat on-line i 66 odsłon na 22 tematy; 89 oprowadzeń dla 1 762 uczestników oraz on-line 15 i 13 250 odsłon na wystawach stałych, czasowych oraz oprowadzania terenowe (po polsku, po angielsku, z tłumaczeniem na język migowy), w tym oprowadzania tematyczne. 1 oprowadzanie po Starym Cmentarzu Żydowskim w ramach 23. Festiwalu Kultury Żydowskiej SIMCHA; 1 oprowadzanie on-line w ramach współpracy z fundacją Slow Food per Biodiversita biorącą udział w festiwalu „Terra Madre Salone del Gusto" we Włoszech, 150 odsłon; 4 oprowadzania on-line w ramach „Wirtualnej Nocy Muzeów", 10 735 odsłon, w tym tematyczne; 1 oprowadzanie on-line „Wybitni Polacy w „Galerii Wielkich Wrocławian" w ramach współpracy z Fundacją Wsparcia Międzynarodowych Projektów przy Międzynarodowym Tygodniu Historii, Kultury i Tradycji Polski w Rosji, 30 000 odbiorców; 5 filmów z cyklu „Historia jednego przedmiotu" (w tym 2 z napisami dla osób z niepełnosprawnością słuchu), 946 odsłon; 3 filmy z oprowadzaniem po wystawie „Kawa czy herbata" (napisy dla osób z niepełnosprawnością słuchu), 1202 odsłony; 1filmowy spacer po wystawie „Persóna.

Maski i formy Mateusza Mirowskiego" – oprowadzanie autorskie: 87 odsłon; inne prelekcje, referaty i wykłady: 7 dla 726 uczestników i 1 z 82 odsłonami: wykład połączony z oprowadzaniem nt. dziejów społeczności żydowskiej, na przykładzie Starego Cmentarza Żydowskiego: 2 dla 33 uczestników; wykład „Krajobraz literacki Śląska – wielcy Wrocławianie w ratuszowej galerii" dla Stiftung Kulturwerk Schlesien (Fundacja dla Kultury Śląska): 1 dla 25 uczestników: wykład „Złożona historia Wrocławia" dla Akademii Europa – Senfkorn Reisen z Görlitz: 1 dla 34 uczestników; Laudacja (wykład) dla Sylwestra Chęcińskiego podczas wręczenia Nagrody Kulturalnej Śląska organizowanej przez Ministra Spraw Wewnętrznych Kraju Dolnej Saksonii i Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego: 1 dla 500 uczestników; wykład „1000-letnie dzieje Wrocławia" dla Clubu Rotary B. Humboldta z Berlina: 1 dla 34 uczestników; wykład, wieczór patriotyczny, dla Clubu Rotary B. Humboldta z Berlina: 1 dla 100 uczestników; referat „Problem początków produkcji żelaza w kulturze przeworskiej okresu przedrzymskiego" w ramach konferencji on-line Wydziału Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego pt. „Przeszłość ma przyszłość! / The Past Has a Future!": 1 i 82 odsłony.

MUZEUM ARCHITEKTURY

Muzeum Architektury we Wrocławiu jest jedyną instytucją muzealną w Polsce poświęconą w całości historii architektury oraz architekturze współczesnej. Do najważniejszych zadań, jakie co roku stawia przed sobą zespół muzeum, należy udostępnianie i poszerzanie wiedzy odbiorców na temat historii oraz znaczenia dawnej i współczesnej architektury. W swojej działalności muzeum stara się w różnych formach i na różnych poziomach zaawansowania przybliżać kluczowe zjawiska, dzieła i twórców, które miały decydujący wpływ na kształt światowej sztuki, architektury i urbanistyki. W tym celu realizowane są programy i wydarzenia adresowane do architektów, historyków sztuki, historyków i szerokiej publiczności. Przygotowywane wystawy poświęcone architekturze, a także sztuce użytkowej, malarstwu i grafice. Większości z nich towarzyszą publikacje w formie opracowań naukowych, katalogów lub folderów. Prowadzone są również projekty edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży i seniorów. W 2021 roku – drugim roku pracy muzeum uwarunkowanej obostrzeniami związanymi z pandemią koronawirusa – starano się tę misję wypełniać na dwa sposoby: w tradycyjnej formie wystaw i wydarzeń organizowanych w przestrzeni muzeum oraz w formule online, dostępnej dla każdego bez względu na położenie geograficzne i strefę czasową. W ramach prowadzonej w ten sposób działalności udało nam się zaprezentować w tym roku siedem wystaw czasowych (pięć we Wrocławiu i dwie zagranicą) oraz przygotować szereg spotkań, wykładów i zajęć edukacyjnych, które dotarły do bardzo szerokiej grupy odbiorców. Wśród nich należy z pewnością wymienić: pilotażowy, dwuletni program edukacyjny „Laboratorium architektury", skierowany do dzieci z pierwszych klas szkoły podstawowej oraz do dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami intelektualnymi, wzroku i słuchu; pierwszy w Europie pokaz twórczości gwiazdy światowej architektury, czyli wystawę „Steven Holl. Making Architecture"; wystawę i publikację „Jan Szpakowicz. Przestrzeń elementarna" oraz pierwszą po niemal 20 latach prezentację kolekcji sztuki współczesnej Muzeum Architektury, czyli ekspozycję „Czasoprzestrzeń zbioru". Muzeum włączyło się również w obchody 50. rocznicy Sympozjum Plastycznego Wrocław'70 i wiosną udostępniło wystawę „Ćwiczenia z wyobraźni. Kasia Kmita", nominowaną do Wrocławskiej Nagrody Artystycznej 2021. Wzorem poprzednich lat, a pomimo spowodowanych przez pandemię trudności w komunikacji i transporcie, Muzeum Architektury kontynuowało współpracę z zagranicznymi partnerami. Latem i jesienią 2021 roku udało się zorganizować w Portugalii – w Lizbonie i w Porto – wystawy dedykowane twórczości wrocławskiej architektki Jadwigi Grabowskiej-Hawrylak. Doświadczenie i narzędzia zdobyte w 2020 roku, podczas którego muzeum było przez większość czasu zamknięte dla zwiedzających, wpłynęły na zmianę sposobu planowania wystaw i wydarzeń organizowanych w tym roku. Niemal wszystkim otwarciom nowych ekspozycji czasowych oraz spotkaniom i debatom towarzyszyły transmisje online, a znaczna część wydarzeń realizowana była jedynie w sieci. Po raz pierwszy w działalności muzeum zajęcia edukacyjne, jak wykłady i warsztaty, przeniosły się całkowicie na platformę ZOOM oraz

na profile muzeum w mediach społecznościowych. Mimo widocznego spadku liczby osób osobiście odwiedzających instytucję, udało się w naszym odczuciu znacznie poszerzyć grono dotychczasowych odbiorców oferty muzeum. Transmisje online z wernisaży i wydarzeń towarzyszących wystawom obserwowało średnio od kilkudziesięciu do kilkuset osób. Zasięg poszczególnych eventów w mediach społecznościowych obejmował nawet kilkadziesiąt tysięcy użytkowników. Dostępne na stronie internetowej muzeum e-booki naszych wydawnictw zostały pobrane ponad 30 tysięcy razy. Istotnym elementem naszej działalności jest również udostępnianie bogatych zbiorów Muzeum Architektury, w tym oddziału Archiwum Budowlane Wrocławia. W grudniu 2020 roku zamknęliśmy dwuletni projekt „Digitalizacja i udostępnianie zbiorów architektury XX wieku Muzeum Architektury we Wrocławiu (etap 1)", finansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jego efektem jest stworzenie internetowej bazy zbiorów muzeum, pozwalającej na swobodne z niej korzystanie bez względu na miejsce i czas. Licząca dziś ponad pięć tysięcy obiektów baza jest sukcesywnie poszerzana, a prezentowane w niej projekty architektoniczne, szkice i rysunki są opisywane w językach polskim i angielskim oraz, w wybranych przypadkach, wzbogacone o audiodeskrypcję. Promocji zbiorów muzeum służy również cotygodniowy, prowadzony w mediach społecznościowych cykl #kolekcja, prezentujący poszczególne obiekty ze zbiorów i ich twórców oraz przybliżający kontekst historyczno-społeczny, w jakim powstawały. Ważnym celem naszej działalności jest dostosowywanie oferty muzeum do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Celowi temu służą wspomniane wcześniej audiodeskrypcje oraz e-booki udostępnione bezpłatnie na stronie internetowej muzeum i przygotowane według wytycznych dotyczących dostępności cyfrowej. Pracownicy muzeum biorą również regularnie udział w szkoleniach rozszerzających ich kompetencje w zakresie dostosowywania oferty programowej muzeum dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami (tworzenie audiodeskrypcji dla eksponatów muzealnych, tworzenie tekstów ETR, dostępność komunikacyjno informacyjna, dostępne multimedia, produkcja dostępnych wydarzeń - procedury i technika). Ponadto w 2021 roku muzeum kontynuowało prace nad gromadzeniem i opracowywaniem zbiorów dokumentujących rozwój architektury, uzupełniając istniejącą kolekcję o nowe obiekty i opracowując wcześniej pozyskane artefakty. Do zbiorów poszczególnych działów włączono w sumie 624 projekty architektoniczne, fotografie i wyroby rzemiosła artystycznego ujęte pod 265 numerami inwentarzowymi. 66 muzealiów zostało poddanych koniecznym zabiegom konserwatorskim, w tym 3 konserwacji pełnej.

MUZEUM WSPÓŁCZESNE WOCŁAW (w organizacji)

Rozbudowa międzynarodowej kolekcji sztuki współczesnej. W 2021 roku Muzeum otrzymało dotację ministerialną w ramach programu MKiDN "Narodowa Kolekcja Sztuki Współczesnej" na rozbudowę zbioru dział sztuki w kwocie 500 000,00 zł, przy wsparciu finansowym Gminy Wrocław w kwocie 88 443,00 zł. Zakupiono 4 prace dwójki artystów zagranicznych (Yael Bartana, Tomislav Gotovac) oraz jednego twórcy polskiego (Leszek Knaflewski). Pozyskano także 15 nowych obiektów w formie depozytu z kolekcji Dolnośląskiego Towarzystwa Sztuk Pięknych. Działalność wystawiennicza i edukacyjna. W 2021 roku w Muzeum zrealizowano 10 wystaw czasowych oraz 2 projekty ekspozycyjne mające miejsce poza siedzibą instytucji (Muzeum Przyrodnicze Uniwersytetu Wrocławskiego, Szkoła Podstawowa im. Polskiego Czerwonego Krzyża w Opolnie-Zdroju). W programie wystawienniczym znalazły się zarówno projekty monograficzne, problemowe jaki i indywidualne. Ważne z punktu widzenia prowadzonej przez MWW refleksji na temat dziedzictwa neoawangardowego były dwie wystawy: 1/ wystawa poświęcona wrocławskiemu twórcy Zdzisławowi Jurkiewiczowi. Wystawie towarzyszyła publikacja pod redakcją dr Mariki Kuźmicz pt. "Zdzisław Jurkiewicz. Zdarzenia", w której znalazł się artykuł autorstwa Sylwii Świsłockiej-Kawot /dyrektorki Muzeum/. 2/ wystawa "Kudlicka/Gołkowska" Obie wystawy budowały narrację wokół bogatej historii i dorobku konceptualnego wrocławskiej sceny artystycznej poszerzając je o przykłady analogicznych współczesnych praktyk artystów z zagranicy. Muzeum zrealizowało także dwie wystawy problemowe: 1/ "Z tej nocy będzie serce" prezentujący

prace takich artystów jak David Wojnarowicz, Tomislav Gotovac, Mirosław Bałka, Natalia LL czy Carolee Schneemann oraz 2/ coroczny pokaz ze zbiorów Dolnośląskiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych we Wrocławiu zatytułowany "Co Po/ Po Co". Uzupełnieniem programu były wystawy indywidualne stanowiące nowe, premierowe pokazy takich twórców jak: Piotr Wyrzykowski, Kama Sokolnicka, Ada Zielińska, Bartosz Hołoszkiewicz, Krzysztof Solarewicz oraz pierwsza w Polsce monograficzna wystawa holenderskiej artystki Puck Verkade. W ramach realizacji tej wystawy Muzeum pozyskało dotację od holenderskiej Mondriaan Fund w wysokości 5068,00 euro. W ramach współpracy z Instytutem Kulturoznawstwa UWr została zrealizowana wystawa w Muzeum Przyrodniczym Uniwersytetu Wrocławskiego zatytułowana "Muzeum antropocenu". Natomiast przy współpracy z ASP im. E. Gepperta we Wrocławiu MWW przygotowało i zrealizowało program obchodów 50. rocznicy Pleneru Ziemia Zgorzelecka ’71. Kilku miesięczne działania odbywające się w Opolnie-Zdrój zostały podsumowane wystawą "Zdroje wyobraźni" mającą miejsce w miejscowej szkole podstawowej.

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH – GALERIE SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ

Restrukturyzacja i nowy sposób zarządzania w instytucji - z pomocą zewnętrznej firmy Energized, obył się cykl spotkań i warsztatów, dzięki którym opracowane i wdrożone zostały nowe rozwiązania dotyczące działania BWA. Praca koncepcyjna nad nową siedzibą BWA Wrocław z uczestnictwem zespołu wewnętrznego oraz zaproszonych gości i specjalistów. Przeprowadzka do nowej siedziby i otwarcie nowego biura BWA Wrocław w podwórku przy ul. Ruskiej 46. Partnerstwo BWA Wrocław w projekcie Nowy Europejski Bauhaus - kreatywnym, interdyscyplinarnym ruchu Komisji Europejskiej, będącym aktualnie fazie projektowej. Głównym założeniem Nowego Europejskiego Bauhausu jest uczynienie, by dążenie do neutralności klimatycznej Europy w 2050 roku i realizacja Europejskiego Zielonego Ładu były bardziej powiązane z realizacją potrzeb i otwarciem na ludzi. Inicjatywa została zainaugurowana przez przewodniczącą Komisji Europejskiej Ursulę von der Leyen jesienią 2020 roku, która nazwała ją „projektem nadziei na znalezienie sposobu, jak lepiej żyć razem po pandemii”. W ramach inicjatywy, wykorzystując narzędzia kultury i sztuki BWA wspierało realizację założeń Europejskiego Zielonego Ładu. Obecnie BWA jest czwartym polskim partnerem tego projektu. Publikacja książki YAGA autorstwa Agaty Kalinowskiej i współpraca z festiwalem TIFF. YAGA jest książką o idei emancypacji kobiet społecznie wykluczonych i niewygodnych dla systemu. To publikacja o subiektywnym spojrzeniu na kobiety i nierówności w różnych środowiskach. Książka YAGA miała swoją premierę podczas TIFF Festival we wrześniu 2021; była również promowana podczas jednych z najważniejszych targów fotograficznych w Europie – Paris Foto w listopadzie 2021. Organizacja wystaw z udziałem kuratorów i artystów z Polski i zagranicy, m.in.: - Mon Cherie Sovietique – prezentującej najnowszy film Karola Radziszewskiego, który powstał we współpracy ze Stowarzyszeniem Lambda Warszawa. - Trzy To Już Tłum – części Międzynarodowego Biennale Sztuki Zewnętrznej OUT OF STH 2021. Zaproszenie do współpracy: Michała Grzegorzka, Ankę Herbut, Gregora Różańskiego. - Nagi Nerw. Studio Mistrzyni: Rajkowska: zrealizowanie drugiej odsłony projektu Studio Mistrzów, którego pierwszym gościem był Zbigniew Libera. Zaproszenie do współpracy Joanny Rajkowskiej. - Pole Regeneracji o Wrocławskich Polach Irygacyjnych w galerii BWA Dizajn. - Hybrid – In, zrealizowanej we współpracy z galerią GVUO w Ostrawie, Wydziałem Sztuk Pięknych i Muzyki Uniwersytetu w Ostrawie oraz Galerią Jana koniarka w Trnavie, prezentującej przegląd sztuki współczesnej z Polski, Słowacji i Czech. Pozyskanie środków z programu dotacyjnego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na projekt Biuro Wspólnych Aspiracji oraz stworzenie programu edukacji kulturalnej. Stworzenie sieci współprac międzynarodowych, m.in. z Convivium Berlin e.V. (Niemcy), EU-Japan Fest Japan Committee (Japonia), Artis (USA), Wydział Mediów i Komunikacji Uniwersytetu Singidunum (Serbia), MitOst (Niemcy), Galeria J. Koniarka v Trnavě (Słowacja), Wydział Sztuki Uniwersytetu w Ostrawie (Czechy). Objęcie stanowiska lidera w projekcie I-Portunus oraz nawiązanie współpracy międzynarodowej z partnerami z krajów europejskich. Projekt Lab for Resilience, zgłoszony do programu przez BWA, jako jedyny

projekt z Polski otrzymał dofinansowanie. Lab for Resilience [Laboratorium dla Rezyliencji] to zaplanowane na kwiecień 2022 roku spotkanie we Wrocławiu, w którym udział wezmą artyści/ki, kuratorzy/ki, eksperci/tki z Portugalii, Belgii, Norwegii, Ukrainy, Czech i Polski, którzy/e mierzą się z różnymi aspektami zmian klimatycznych. Ma ono pozwolić nam omówić rozwiązania służące budowaniu i wzmacnianiu rezyliencji (odporności), m.in. na przykładzie doświadczeń zebranych wokół Żyjni, przestrzeni mieszczącej się w galerii Dizajn BWA Wrocław. Aktywne włączanie się w społeczne akcje w obronie praw człowieka. Stworzenie nowego planu rezydencyjnego w BWA Wrocław.
Rozszerzanie oferty BWA Wrocław na działania online oraz stworzenie programu pod nazwą "BWA Wrocław online". Dalsze dostosowanie formuły wystawienniczej do sytuacji związanej z pandemią Covid 19. Wdrażanie podstawowych standardów związanych z dostępnością (tłumaczenia migowe, dostępność cyfrowa, deskrypcja, czytelność komunikatów). Szkolenia dla całego zespołu BWA Wrocław z zakresu dostępności dla osób o szczególnych potrzebach. Zwiększenie widoczności Galerii BWA Wrocław Główny w hali głównej Dworca PKP we Wrocławiu, poprzez zamieszczenie drogowskazów i elementów identyfikacji wizualnej.

GALERIA MIEJSKA

W ramach działalności Galerii Miejskiej w 2021 roku głównym celem było zachowanie wysokiej jakości prezentacji artystycznych, kontynuacja cyklu wydawniczego instytucji oraz poprawa bezpieczeństwa i stanu technicznego siedziby Galerii. W ramach działalności wystawienniczej zrealizowano 6 wystaw (3 zbiorowe i 3 indywidualne), do każdej z nich wydano katalog. Dbając o stan techniczny obiektu Galerii Miejskiej zrealizowano remont, dzięki któremu ulepszono infrastrukturę wystawienniczą i poprawiono stan pomieszczeń ekspozycyjnych. Dbając o bezpieczeństwo odnowiono instalację KULE wiszącą nad wejściem do instytucji. Kluczowym projektem wystawienniczym instytucji była ekspozycja Marian Bogusz/1920-1980 ze względu na pozyskanie nowego partnera merytorycznego - Muzeum Regionalne w Pleszewie oraz przybliżenie szerszej publiczności jednej z najważniejszych postaci polskiej awangardy XX wieku. Prezentacja obejmowała prace na papierze, malarstwo, a także fotograficzną dokumentacją scenograficznych projektów realizowanych przez artystę. Wystawie towarzyszył obszerny katalog z tekstami krytycznymi, fotografiami i archiwaliami. Wydawnictwo ukazało się w atrakcyjnej oprawie graficznej i twardej oprawie (autor projektu oprawy wizualnej wystawy: Artur Skowroński). Drugim kluczowym projektem ekspozycyjnym była wystawa Kto chce niech wierzy, Kosałka Jerzy. Miała ona retrospektywny charakter i była rocznicą wystawienniczego debiutu w murach Galerii Miejskiej Jerzego Kosałki – jednej z najbardziej charakterystycznych osobowości twórczych Wrocławia. W ramach pokazu zaprezentowano prace w wielu technikach artystycznych, a jedna z sal wystawienniczych została zaaranżowana na rozległą instalację site-specific. Wystawie towarzyszyły wydarzenia dodatkowe - oprowadzania, spotkanie wokół książki - monografii artysty, wydanej przez OKiS Wrocław. Powstało również wydawnictwo Galerii Miejskiej z tekstami merytorycznymi oraz fotodokumentacją ekspozycji. Kluczowym wydarzeniem dla Galerii Miejskiej był również remont. Prace obejmowały wymianę systemu oświetleniowego (szynoprzewody) oraz sufitu podświetlanego w górnej części sal galerii, malowanie ścian oraz wymianę nawierzchni podłogi (uzupełnienie pęknięć, ubytków i nałożenie nowej powłoki żywicznej) w całym obiekcie. Ważną częścią prac remontowych była modernizacja instalacji "KULE" znajdującej się przed wejściem do Galerii Miejskiej. Działania obejmowały wymianę systemu lin stalowych oraz odświeżenie 5 kul - elementów z żywicy epoksydowej.
Remont pozwolił na zwiększenie bezpieczeństwa osób zwiedzających wystawy w Galerii Miejskiej, poprawił estetykę wnętrz instytucji oraz podniósł jakość odbioru ekspozycji dzieł poprzez ulepszenie oświetlenia obiektów (w tym dodanie nowoczesnej możliwości punktowego kierowania światła na dzieła).

GALERIA ENTROPIA

I. Nowe hybrydowe formuły działań i prezentacji sztuki w sytuacji lockdownu i pandemii — Projekt badawczo-artystyczny „Entropia na linii" /wystawa w procesie, działania off i on-line/ — Projekt animacyjny „Energia natury / Ekspresja sztuki" /działania studyjne i terenowe/ II. Stare i nowe media w Entropii / teoria, praktyka, edukacja — Międzynarodowy Dzień Animacji /MDA/ „Wolność nogi". Instalacja i pokazy online — Biennale Sztuki Mediów WRO / współorganizacja 2 wystaw / — Wystawa „Zakład fotograficzny ZARAZ WRACAM" i wydarzenia towarzyszące III. Wystawa Tomasza Opani „Zaraza ziemniaczana" wraz z towarzyszącym kilkumiesięcznym plenerowym projektem partycypacyjnym „Historia Sztuki w Pomidorach" i przygotowaniem publikacji książkowej / IV. „C-CHANGE. Kultura i sztuka w walce ze zmianami klimatu" / uczestnictwo w festiwalu, pokazy filmów animowanych zrealizowanych przez dzieci w Galerii Entropia (online)/ V. „Żywy Pomnik ARENA - akcja malowania rzeźby Jerzego Beresia" kontynuacja opieki artystycznej nad dziełem i ideą artysty (Wyspa Piasek), rekonstrukcja i montaż archiwalnych materialów video. /dziedzictwo kulturowe/ VI. WC MAM / WC Modern Art Museum / Sidoluksografia i inne alternatywne formy prezentacji sztuki / kontynuacja projektów, ekspozycji stałych i ekspozycji w procesie VII. Archiwum filmowe / dokumentacja i praca z archiwum, „dokument kreacyjny" W sytuacji dwukrotnego lockdownu i zamknięcia instytucji kultury za kluczowe projekty należy uznać m.in. „Entropia na linii" oraz „Energia Natury / Ekspresja Sztuki". Postrzegamy je jako innowacyjne formuły hybrydowych działań artystycznych, prezentacji sztuki i partycypacji. Oba projekty zaangażowały blisko 30 artystek i artystów, oba mogą być także przykładem wspólnej pracy offline i online rozciągniętej w czasie i przestrzeni. Tworzona w galerii przez kilka tygodni kompozycja przestrzenna „Entropia na linii" była jednocześnie intermedialnym projektem badawczoartystycznym, w którym poszczególni artyści wspomagani przez kuratorów poprzez swoje indywidualne działania i dzieła rozbudowywali wspólną wystawę. Performatywne zdarzenia i filmy były równolegle udostępniane w sieci jako autonomiczne całości. „Interaktywność", czyli odnoszenie się do prac poprzedników, czy też działanie w ich wizualnym kontekście, sprawdziła się jako formuła wspólnotowa w sytuacji konieczności zachowania dystansu społecznego i restrykcji covidowych. „Entropia na linii" to kuratorski projekt, w którym grają co najmniej dwa odniesienia: bycie na linii, co znaczy (choć nie zawsze) „online" oraz „na linii" w znaczeniu formalnym, geometrycznym, graficznym etc. Projekt „Energia Natury / Ekspresja Sztuki" to z kolei rodzaj interakcji z otoczeniem przyrodniczym i geograficznym, działania dokamerowe na zewnątrz i klasyczna animacja poklatkowa, a więc domena Entropii kultywowana od wielu lat w różnorodnych działaniach m.in. z dziećmi. Animacja idei – termin wpisany w wiele projektów autorskich generowanych przez galerię - ma również konkretne odniesienie medialne w obszarze animacji filmowej. W ub. roku po raz 13 w Galerii Entropia obchodzono Międzynarodowy Dzień Animacji - święto filmu animowanego organizowane na całym świecie przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Twórców Filmu Animowanego/ASIFA. Kilkudniowy program MDA zawierał stacjonarną instalację "Wolność nogi" w przestrzeni galeryjnej oraz udostępniane online pokazy filmów z całego świata przygotowane we współpracy z ASIFA i Animacja Polska i set prac studentów wrocławskiej ASP przygotowany przez Katedrę Sztuki Mediów. Animacja filmowa ujawniła się także w kontekście ostatnio bardzo gorącym i ważnym – zmian klimatycznych. Do miejskiego programu festiwalu „C-CHANGE. Kultura i sztuka w walce ze zmianami klimatu" galeria przygotowała pokazy filmów animowanych o tematyce proekologicznej i zrównoważonego rozwoju zrealizowanych przez dzieci na warsztatach Dziecięcej Wytwórni Filmowej. Zawsze obecny w programie galerii obszar i kontekst starych i nowych mediów w ub. roku został mocno zaakcentowany dwoma wystawami Biennale Sztuki Mediów WRO, instalacją „Framed Configurations" Neo Chunga oraz projektem galerii na TIFF Festival „Zakład fotograficzny ZARAZ WRACAM". Wystawie towarzyszyły działania z publicznością – sesje portretowe wykonywane wielkoformatowym, kliszowym aparatem oraz proces fotochemiczny w zaimprowizowanej ciemni. Projekt o unikalnych walorach artystycznych posiadał również walory edukacyjne. W sesjach uczestniczyło kilkadziesiąt osób, przy czym dla wielu z nich było to pierwsze zetknięcie z tradycyjną techniką fotograficzną. Na osobne miejsce w tym zestawieniu zasługuje wystawa i projekty Tomasza Opani „Zaraza ziemniaczana" oraz „Historia sztuki

w pomidorach". Idea wystawy o zarazie ziemniaczanej i zakażonych, mutujących narzędziach wyrasta ze zbiorowej pandemicznej traumy oraz z osobistych doświadczeń autora podczas prac ogrodniczych w okresie pierwszej i drugiej fali pandemii. W przestrzeni galerii artysta zgromadził arsenał obiektów rzeźbiarskich przedstawiających zmutowane narzędzia, a w przestrzeni podwórka uruchomił plenerową, wielomiesięczną instalację ogrodniczą „Historia sztuki w pomidorach", do której zaprosił kilkadziesiąt osób zawodowo zajmujących się sztuką i jednocześnie pasjonujących się uprawą roślin. Ten „przykamieniczny" ogródek w samym centrum miasta był do późnej jesieni pielęgnowany przez autora, uczestników projektu, galerię Entropia oraz sąsiadów. Plony skrzętnie zbierane i przetwarzane przez artystę staną się bazą do przygotowania potrawy i uczty połączonej z promocją wydawnictwa stanowiącego zarówno katalog do wystawy jak i forum wymiany doświadczeń uczestników projektu na temat amatorskiej uprawy roślin w połączeniu z uprawianiem sztuki oraz szerszych refleksji dotyczących relacji między sztuką i naturą /I kwartał 2022 r./ Relacja między sztuką i naturą była przedmiotem głębokiego zainteresowania Jerzego Beresia, którego „Żywy Pomnik ARENA" znajduje się na Wyspie Piasek. Od 2019 roku, w porozumieniu z Fundacją im. Marii Pinińskiej-Bereś i Jerzego Beresia, Galeria Entropia opiekuje się wiosenną akcją artystyczną, czyli malowaniem rzeźby na zielono zgodnie z cyklem przyrody i intencją jej Autora. W ub. roku dodatkowo zrekonstruowaliśmy i udostępniliśmy online odnalezione materiały filmowe z otwarcia „Żywego Pomnika" w 2010 roku. Od wielu lat w duchu strategii Entropii Sztuki - gry z przestrzenią, historią sztuki i percepcją widza - w sposób dyskretny lecz konsekwentny poszerzamy ofertę wystawienniczą galerii rozwijając specyficzne projekty w ogólnodostępnych, nieoczywistych miejscach wewnątrz galerii i jej najbliższym otoczeniu. Są to m.in "WC MAM / WC Modern Art. Museum" - stale powiększająca się kolekcja artefaktów w przestrzeni WC, rodzaj alternatywnego muzeum kształtującego się zarówno pod opieką kuratorską jak i dzięki spontanicznym "wrzutkom" artystów, czy „Sidoluksografia" - grupowy projekt rysunkowy na podłodze galerii, zanikający wizualnie z biegiem lat. Dokumentacja jako dość oczywiste rozszerzenie działań wystawienniczych i performatywnych ma w Entropii także nieco inny wymiar. Rejestracje wystaw i akcji mogą stanowić materiał dla dokumentu „kreacyjnego", animacji, działań dokamerowych etc. Coraz częściej także stanowią nieoceniony zapis archiwalny związany z odchodzącymi artystami, innymi kontekstami, minionym czasem.

OŚRODEK PAMIĘĆ I PRZYSZŁOŚĆ

Zgodnie z założeniami organizacyjnymi przyjętymi przez zespół Ośrodka, każdego roku instytucja skupia się na jednym dużym temacie, związanym z okrągłą rocznicą przypadającą w danym roku. Wiąże się to ze skoncentrowaniem sił na bardziej skomplikowanych, obszerniejszych i tym samym bardziej czasochłonnych projektach. W 2021 r. hasłem przewodnim było „Od nowa" nawiązującym do rocznicy zakończenia II wojny światowej i perspektywy mieszkańców Wrocławia zapuszczających tu korzenie od 1945 r. Oznacza to przyjrzenie się to konsekwencjom wojny i sposobom radzenia sobie z jej skutkami oraz przezwyciężanie podziałów na bardzo wielu płaszczyznach: międzyludzkiej, politycznej, społecznej, kulturowej. Nośnikami tematu głównego były: konferencja naukowa „Konflikt – stabilizacja – asymilacja? Konsekwencje migracji w życiu mieszkańców Dolnego Śląska po 1945 roku", podróżująca wystawa SZZiP Wrastanie, ekspozycja stała w Regionalnej Izbie Pamięci w Kątach Wrocławskich, kolejna edycja „Remembrance & Future Forum" oraz publikacja „Ludność żydowska w Jeleniej Górze po II wojnie światowej". W 2021 r. Ośrodek „Pamięć i Przyszłość" kontynuował dotychczasową ofertę edukacyjną dedykowaną dzieciom i młodzieży szkolnej w różnym wieku; w okresach zamknięcia Centrum Historii Zajezdnia dla zwiedzających wiele przedsięwzięć edukacyjnych zaadaptowanych zostało do odbioru za pośrednictwem Internetu. Na szczególną uwagę zasługują: oferta edukacyjna towarzysząca wystawie „Zajezdnia Strajkuje", konkursy przeznaczone dla różnych grup wiekowych: „Namaluj mi historię" pod hasłem „Moje miasto do odkrycia" oraz „Bibułą walczę", liczne warsztaty plastyczne dedykowane najmłodszym, lekcje historii online. Dodatkowym wyzwaniem w minionym roku było, spowodowane obostrzeniami pandemicznymi, adaptowanie

działalności online (np. wirtualne oprowadzanie na żywo w czasie Nocy Muzeów, transmitowane w sferze Internetu debaty, panele dyskusyjne, spotkania, webinaria, zwiększenie dostępności publikacji Ośrodka, nie tylko przez prowadzenie sklepu internetowego, ale też przez udostępnianie treści niektórych z nich na stronie instytucji, wirtualne zwiedzanie wystaw, opracowywanie warsztatów tak, by odbiorcy mogli samodzielnie wykonać je w domu etc.). Podstawowym zadaniem instytucji jest gromadzenie i udostępnianie zbiorów dokumentujących życie społeczne, kulturalne i polityczne powojennych mieszkańców Wrocławia, Ziem Zachodnich i Północnych oraz Polski. W minionym roku opracowano ponad 11 tys. jednostek. Istotne dla realizacji zadań archiwizacyjnych było wdrożono nowego oprogramowanie (AtoM) do zarządzania zbiorami, opracowywania merytorycznego oraz ich udostępniania (po przeniesieniu zbiorów z dotychczasowego oprogramowania) ma na celu usprawnienie pracy oraz zwiększenie dostępności zbiorów instytucji. Kluczowym elementem działalności było także współpraca z Towarzystwem im. Edyty Stein kontynuowana była w ramach programu „Dziedzictwo Edyty Stein". Badania naukowe w 2021 r. okresie dotyczyły tradycyjnych obszarów: historii mówionej, powojennej historii Polski, a w szczególności Wrocławia i okolic oraz Ziem Zachodnich i Północnych. Zakończono projekt „Listy Millenijne". Zorganizowano Akademię Ziem Zachodnich – warsztaty dla młodych polskich badaczy zajmujących się tematyką ZZiP oraz konferencję „In Between? – Neighbours Meet in the Borderlands" – wydarzenie podczas którego studenci mieli możliwość przyjrzeć się specyfice polskiego pogranicza. Natomiast cykliczne seminarium Działu Badawczego z udziałem ekspertów zewnętrznych poświęcone było w minionym roku próbie zdefiniowania celów projektu badawczego na temat wrocławskich protestów z sierpnia 1980 r. Głównym wydarzeniem kongresowym było „Remembrance and Future Forum", podczas którego o dylematach współczesności rozmawiali przedstawiciele świata kultury i nauki. Strategiczne, zrealizowane w 2021 r., cele. 1. Prowadzenie Centrum Historii Zajezdnia wraz z jego wystawą główną: „Wrocław 1945-2016". 2. Współpraca z Uniwersytetem Wrocławskim przy prowadzeniu kierunku studiów historia w przestrzeni publicznej. 3. Kontynuacja i rozwój współpracy międzynarodowej (w szczególności z Platformą Europejskiej Pamięci i Sumienia) i networkingu (w szczególności w ramach Sieci Ziem Zachodnich i Północnych). 4. Kontynuacja i dalszy rozwój oferty edukacyjnej, dedykowanej dzieciom, młodzieży szkolnej i rodzinom z dziećmi. 5. Poszerzenie i zmodernizowanie bazy sprzętowej Ośrodka. 6. Wprowadzenie nowej internetowej bazy inwentarzowej AtoM. 7. Modernizacja magazynów archiwalnych Ośrodka oraz zaopatrzenie ich w nowoczesne regały. 8. Digitalizacja i zabezpieczenie zbiorów (w 2021 r. na poziomie 11 470 egzemplarzy). 9. Realizacja badań naukowych dotyczących powojennej historii Wrocławia. 10. Współpraca z Towarzystwem im. Edyty Stein w ramach programu „Dziedzictwo Edyty Stein" 11. Współpraca z Gminą Kąty Wrocławskie i Stowarzyszeniem Miłośników Ziemi Kąckiej przy budowie wystawy stałej w regionalnej Izbie Pamięci i otwarcie ekspozycji. 12. Rozwój działalności wydawniczej, wyodrębnienie Działu Wydawniczego w strukturze instytucji. 13. Realizacja programu wystawienniczego.

WROCŁAWSKI DOM LITERATURY

Upowszechnianie czytelnictwa poprzez realizację 132 spotkań literackich w klubie Proza, 57 wydarzeń literackich poza Prozą, 203 wydarzeń online i 39 odcinków podcastów; także poprzez realizację 29. Wrocławskich Targów Dobrych Książek, koordynację ogólnokrajowych działań literackich w ramach Roku Tadeusza Różewicza i liczne działania w ramach projektu Supermoc książek, o którym mowa w kolejnym punkcie. Promocja twórczości i działalność wydawnicza ze szczególnym uwzględnieniem autorek i autorów wrocławskich i dolnośląskich: szereg publikacji i działań dedykowanych osobie i twórczości Tadeusza Różewicza, współwydanie numeru Magazynu Materiałów Literackich „Cegła" dedykowanego Tymoteuszowi Karpowiczowi i współorganizacja instalacji multimedialnej w klubie Proza na stulecie jego urodzin. Ponadto w 2021 w Wydawnictwie Warstwy ukazał się cały szereg książek wrocławskich twórców: Wojciecha Browarnego, Eugeniusza Dębskiego, Adama Hawałeja, Jerzego Łukosza, Agnieszki Wolny-Hamkało i Andrzeja Zawady. Reprezentacja kultury polskiej w kraju i za granicą poprzez realizację

wydarzeń literackich m.in. na Festiwalu Miłosza w Krakowie, Festiwalu Góry Literatury w Nowej Rudzie, Festiwalu Stolica Języka Polskiego w Szczebrzeszynie, Festiwalu Znaczenia w Wołominie. Współorganizacja spotkań z ukraińskimi pisarzami i pisarką nominowanymi do Literackiej Nagrody Europy Środkowej Angelus ze Lwowem Miastem Literatury UNESCO. Udział delegacji WDL w zlocie koordynatorów Miast Literatury UNESCO w Reykjaviku i prezentacja działań podejmowanych we Wrocławiu. Udział dyrektora WDL w UNESCO Expert Group Preliminary Meeting, podczas którego rozpoczęto prace nad powołaniem nowej międzynarodowej sieci dedykowanej książce – Sieci Światowych Stolic Książki UNESCO. Współorganizacja pasma spotkań autorskich podczas Światowego Kongresu Polonistów organizowanego przez Uniwersytet Wrocławski. Animacja kultury poprzez realizację Konkursu na recenzję im. Tymoteusza Karpowicza – jedynego konkursu adresowanego do młodych krytyków literatury, konkursu dla młodzieży na napisanie mowy noblowskiej „Jak zdobyć Nagrodę Nobla?" (we współpracy z Fundacją Olgi Tokarczuk), ogólnopolskiego konkursu na powieść lub zbiór opowiadań z wątkiem wrocławskim „Proza nieobca", Turnieju jednego wiersza im. Rafała Wojaczka, a także warsztatów dla dzieci podczas Dnia Odry. Kluczowe projekty w 2021 r.: 1. Obchody Roku Tadeusza Różewicza zakrojone zostały na skalę ogólnopolską i objęły: pasma spotkań i czytań dedykowanych osobie i twórczości Różewicza podczas 7. Międzynarodowego Festiwalu Poezji Silesius, Festiwalu Góry Literatury i Festiwalu Stolica Języka Polskiego w Szczebrzeszynie (którego Różewicz został patronem) – w Szczebrzeszynie kuratorami głównego pasma Różewiczowskiego byli rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. Krzysztof Koziołek i dyrektor WDL, 2 kampanie outdoorowe we Wrocławiu w maju i październiku (łącznie 175 nośników) promujące poezję Różewicza wśród mieszkańców, 2 wystawy fotografii Adama Hawałeja, a także koordynację działań w innych miastach (m.in. kampania outdoorowa w Warszawie). Zostały również przygotowane wydawnictwa (punkt 3 poniżej), a także unikatowa płyta „i milczeć i śpiewać", na której znani polscy muzycy prezentują swoje interpretacje wierszy Różewicza. 2. Spotkanie 2 laureatek literackiej Nagrody Nobla, Swietłany Aleksijewicz i Olgi Tokarczuk, które odbyło się 15.07.21 w Narodowym Forum Muzyki we Wrocławiu było literackim wydarzeniem roku. Hasło spotkania brzmiało Protest/Pratest, a prowadziły je Monika Olejnik i Magdalena Środa. Publiczność zgromadzona w NFM liczyła 1200 osób. Transmisję ze spotkania na żywo obejrzało 30 000 osób na Facebooku oraz 17 800 osób na YouTube. Wydarzenie było także transmitowane w obszernych fragmentach przez TVN. Organizatorami spotkania byli: Miasto Wrocław, Wrocławski Dom Literatury, Wrocław Miasto Literatury UNESCO, Bruno Schulz. Festiwal i Fundacja Olgi Tokarczuk. Fakt przyjazdu Swietłany Aleksijewicz do Wrocławia oraz dyskusja noblistek o sytuacji na Białorusi czy o nowych formach protestu obywatelskiego została odnotowana i była komentowana przez wszystkie najważniejsze polskie i wiele zagranicznych mediów 3. Rozwój Wydawnictwa Warstwy poprzez m.in. nowe formy dystrybucji i promocji oraz konsekwentne zwiększanie obecności książek wrocławskich autorów w ofercie (patrz pkt 14 powyżej). Warto podkreślić, iż tom korespondencji Różewicza i Miłosza „Braterstwo poezji", została opublikowana w koedycji z Wydawnictwem Literackim, a jej twórcą jest etatowy pracownik WDL, doktor Emil Pasierski. Została także uruchomiona nowa strona internetowa wydawnictwa, z rozbudowanymi funkcjonalnościami księgarni i intuicyjną nawigacją. O szybko rosnącym znaczeniu i prestiżu wydawnictwa świadczy liczba nominacji, wyróżnień i nagród, które po raz pierwszy w historii Warstw nie dotyczyła tylko uznania dla umiejętności edytorskich, ale przede wszystkim dla wyborów wydawniczych i jakości artystycznej publikowanych tekstów. 4. Mimo że pandemia znacząco utrudnia, a wielu wypadkach uniemożliwia realizację projektów międzynarodowych w ramach Sieci Miast Kreatywnych UNESCO, w ubiegłym roku udało nam się – głownie we współpracy z nowym partnerem, niemieckim miastem Heidelberg – stworzyć założenia programowe i logistyczne obecności Niemiec jako gościa honorowego tegorocznej edycji Festiwalu Silesius (w poprzednich latach gośćmi były Czechy i Litwa). We współpracy z sąsiadującymi Miastami Literatury UNESCO: Lwowem, Pragą, Wilnem, Krakowem i Heidelbergiem opracowaliśmy innowacyjny projekt o charakterze branżowym, w którym animatorzy i menedżerowie kultury z zespołów dedykowanych w poszczególnych

miastach do pracy w Sieci spotkają się przy 8. MFPS, pracując wspólnie nad realizacją naszego festiwalu. Miasto Wrocław, a w charakterze eksperta dyrektor WDL, zostało również zaproszone do tworzenia nowej sieci UNESCO – Światowych Stolic Książki. 5. We współpracy z Fundacją Powszechnego Czytania, Fundacją Olgi Tokarczuk, Polską Izbą Książki i Krakowem Miastem Literatury UNESCO opublikowane zostało unikatowe wydawnictwo „Supermoc książek. Poradnik upowszechniania czytania" dla nauczycieli, bibliotekarzy i innych profesjonalistów, któremu towarzyszyła ogólnopolska kampania proczytelnicza zainaugurowana konferencją prasową z udziałem m.in. wiceprezydenta Wrocławia Jakuba Mazura i Roberta Piaskowskiego, pełnomocnika Prezydenta Krakowa. W 2021 roku opublikowana została również dedykowana nauczycielom przedszkolnym „Supermoc książek w przedszkolu" – obie publikacje o łącznym nakładzie 21 tys. egz. dystrybuowane są nieodpłatnie w całym kraju, towarzyszą im panele, szkolenia i konferencje. Projekt, nad którym patronat objęła Biblioteka Narodowa i który obecnie zrzesza kilkudziesięciu partnerów, będzie kontynuowany w 2022 m.in. w formie grup roboczych dedykowanych różnym aspektom promocji czytania, m.in. zaangażowaniu biznesu (liderką tej grupy została Katarzyna Janusik, kierowniczka zespołu programowego WDL). 6. Po roku przerwy przywrócono Wrocławskie Targi Dobrych Książek i Targi Wszystkiego Dobrego, które odbyły się 2-5.12 w Hali Stulecia. Dzięki odpowiedniej organizacji przestrzeni wystawienniczej, strefy dla autorów i przebudowie systemu stoisk, a także ścisłemu przestrzeganiu wymogów sanitarnych i przepisów bezpieczeństwa związanych z pandemią COVID-19 oraz zapewnieniu punktu szczepień na terenie targów, udało się bezpiecznie przeprowadzić tak ważne dla wszystkich wrocławian i wrocławianek wydarzenie. To jak istotna jest potrzeba spotkania i rozmowy pokazali wydawcy, nauczyciele, bibliotekarze, rodzice, aktywiści książki i czytelnicy tłumnie przybywając na targi w liczbie ponad 26 000 osób. Kluczowe było też przeprowadzenie konkursów o Nagrodę Edytorską Pióro Fredry i Nagrodę Edytorską Dobre Strony, które nie tylko promują książki reprezentujące najwyższy poziom edytorski, ale także wspierają wydawców, co jest szczególnie ważne w okresie pandemii.
7. Wśród innych kluczowych działań WDL należy wymienić organizację 6. Międzynarodowego Festiwalu Poezji Silesius i towarzyszących mu przez cały rok działań literackich i edukacyjnych, organizację wspólnej gali wręczenia Literackiej Nagrody Europy Środkowej Angelus i Wrocławskiej Nagrody Poetyckiej Silesius i wciąż rozwijaną współpracę z Fundacją Olgi Tokarczuk.

CENTRUM KULTURY AGORA

Poszerzenie działań programowych instytucji o projekty międzynarodowe, takie jak OPEN AIR Theatre Festival - międzynarodowy festiwal teatrów ulicznych. W ramach Festiwalu zaprosiliśmy do współpracy znane teatry uliczne z Grupy Wyszehradzkiej, tj. Younak Circus, Teatr V.O.S.A., Social Salto oraz Teatr Biuro Podróży. Zwiększenie liczby nowych form działalności instytucji - realizacja murali w przestrzeni osiedla: Muralu poświęcony Tadeuszowi Różewiczowi – projekt – Jakub Zasada, wykonanie – Sławek ZBIOK Czajkowski. Mural dla Zwierząt - projekt i realizacja - Monika Gil. Zwiększenie ilości pozyskanych dotacji zewnętrznych z różnych programów grantowych, w tym z programów europejskich – Fundusz Wyszehradzki, Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, program Kultura Dostępna oraz Muzeum Historii Polski, program Patriotyzm Jutra. Zwiększanie ilości realizowanych projektów, skierowanych do osób z niepełnosprawnościami. Projekt CONNECT US – Twórcze Działania Ponad Barierami, na który złożyły się warsztaty rzemieślnicze, wystawa prac uczestników i koncert zespołu DAGADANA. Zwiększenie liczby samodzielnych wydarzeń artystycznych realizowanych w instytucji. Produkcja koncertu pn.Wiersze Wojenne w wykonaniu wrocławskich artystów - Ola Turoń, Natalia Szczypuła, Tomasz Jędrzejewski, Hubert Radoszko, Eugeniusz Betliński, Filip Laszuk i Bartek Deryło. Zwiększenie zasięgów w zakresie współpracy, barterów i sieciowania m.in. z fundacjami, stowarzyszeniami, jednostkami oświaty, osobami indywidualnymi, m.in. współpraca międzynarodowa - czeski teatr V.O.S.A czy słowacka grupa artystyczna Younak Circus. Współpraca lokalna - Fundacja L'Arche zajmującą się osobami z niepełnosprawnościami. Akademia Sztuk Pięknych im.

Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu z którą w 2021 roku zrealizowano 4 wystawy studentów oraz pedagogów Akademii. Zapewniono dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami zgodnie z ustawą z 19 lipca 2019 r. m.in. poprzez wykonywane tłumaczenia treści video na PJM oraz zrealizowane tłumaczenie PJM strony internetowej CK Agora. 1. OPEN AIR THEATRE FESTIVAL – Zaprezentowano znane i cenione grupy teatralne z krajów Wyszehradu – czeski Teatr V.O.S.A, YOUNAK ze Słowacji, Social Salto z Węgier i Teatr Biuro Podróży z Polski. W ramach wydarzenia odbyły się także rezydencje artystyczne – zaproszono 14 artystów z Grupy Wyszehradzkiej do współpracy nad nowym, wspólnym projektem, łączącym wiele dziedzin teatru i sztuki cyrkowej, oraz konferencja Teatr dla Klimatu i warsztaty scenograficzne. CONNECT US - Wspólne twórcze działania ponad barierami. Projekt realizowany z Fundacjami L'Arche i Katarynka oraz Stowarzyszeniem Przez Sztukę i Sport do Zdrowia Appassionata. W jego ramach odbyły się bezpłatne integracyjne warsztaty rzemiosła artystycznego, dedykowane głównie osobom dorosłym z niepełnosprawnościami, zakończone wystawą prac uczestników zajęć w galerii Centrum Kultury Agora oraz koncertem cenionego polsko ukraińskiego zespołu DAGADANA. POECI APOKALIPSY SPEŁNIONEJ – Projekt polegał na produkcji koncertu pt. Wiersze Wojenne przygotowanego i wykonanego przez uznanych, wrocławskich muzyków i wokalistów, opartego na świeżych i nowoczesnych interpretacjach muzycznych wierszy poetów apokalipsy spełnionej. Zrealizowaliśmy wielkoformatowy mural z artystycznym wizerunkiem Tadeusza Różewicza, który wykonał Sławek ZBIOK Czajkowski. Program objął także trzy spacery inspirowane pamięcią miejsc T. Różewicza. KUŹNIA PROJEKTÓW VI / WŁASNY PROGRAM GRANTOWY – Konkurs dla lokalnych środowisk animatorów, społeczników i twórców kultury. Spośród zgłoszonych projektów wybrano i sfinansowano inicjatywy: Kino Wędrujące – cykl 4 seansów filmowych. Z Rodziną w Terenie – cztery plenerowe spotkania twórcze dla rodzin na Polanie Karłowickiej i boisku przy ul. Osobowickiej oraz Mural dla Zwierząt w bramie przelotowej przy ul. Kamieńskiego 15 A. ALE SZTUKA! - Projekt dedykowany artystom młodego pokolenia. Udostępniana jest swoją przestrzeń i pomagamy organizacyjnie twórcom rozpoczynającym karierę na rynku artystycznym. Prezentowano i promowano oryginalne prace młodych artystów z Polski Ukrainy i Białorusi, byli to: Bożena Zwycewicz, Maja Kozłowska, Monika Gil, Alicja Pruchniewicz, Krzysztof Latarowski, Oksana Fedchushyn, Elizaveta Tkachuk. ZAJĘCIA STAŁE – 29 grup warsztatowych: choreograficznych, plastycznych, teatralnych, instrumentalnych, wokalnych i z zakresu sztuki użytkowej, dla dzieci od pierwszego roku życia, młodzieży, dorosłych i seniorów. We wrześniu przygotowano nowe propozycje – Robotyka, Tekturowo, Chór Dziecięcy Canto Bambini, Piosenka z Interpretacją, Aktywność Przed Południem. 11/11 WOLNOŚĆ, KOCHAM I ROZUMIEM - Program wydarzenia skupia się na działaniach rodzinnych - warsztaty dla dzieci, które w kreatywny i twórczy sposób uczą patriotyzmu, gry i animacje, pokaz filmu Nasz Wrocław, konkursy z nagrodami, wernisaże wystaw Wolność Pod Prąd, Tu Rodziła się Solidarność i mnóstwo innych atrakcji. Wydarzenie zakończył koncert pn. Wiersze Wojenne, oparty na świeżych i nowoczesnych interpretacjach muzycznych poezji Baczyńskiego, Różewicza, Gajcego, Staszewskiego. WOLNA SZKOŁA - Wolna Szkoła to okazja do wymiany doświadczeń i twórczych umiejętności. Akcent położony jest na demokratyczny charakter szkoły - każdy posiadający daną umiejętność, wiedzę, pomysł i chcący się nim podzielić z innymi może zgłosić się do wzięcia udziału w Wolnej Szkole w roli prowadzącego zajęcia. Zrealizowaliśmy warsztaty szklanej biżuterii, wyplatania makramy oraz szydełkowania Granny Square. DZIAŁANIA EDUKACYJNE I ANIMACYJNE DLA DZIECI - W czasie ferii dzieci przygotowały musical Król Lew, a w wakacje przybliżono zwyczaje i tradycje bałkańskie na zajęciach Ajde Jano. Podczas pikniku Cyberiada, opartego o twórczość Stanisława Lema, plener przed CK Agora wypełniły stoiska warsztatowe i animacyjne, na których dzieci i ich rodzice we wspólnej twórczej zabawie budowali kosmiczną scenografię, konstruowali zegary i filcowe roboty, tworzyli planety z papierowych lampionów oraz kolorowe gwiezdne konstelacje. Z okazji świąt zaproponowaliśmy warsztatach pirografii i decoupage Święta na Całego oraz ceramiczne Mikołajkowe Lampiony. KONCERTY, SPEKTAKLE - Nasz repertuar koncertowy promował przede wszystkim młodych artystów, skupionych wokół wrocławskiej sceny muzycznej. Wśród nich znaleźli się: Ola Turoń, Natalia Szczypuła, Tomasz Jędrzejewski,

Hubert Radoszko, Eugeniusz Betliński, Filip Laszuk i Bartek Deryło. Zrealizowano koncerty: Karolina Cicha i Spółka, Dagadana, Taras Bakovskyi i Roland Abreau, Margaret Toucher oraz Katarzyna Kłaczek. Zorganizowaliśmy gale i premiery teatralne przygotowane przez uczestników zajęć stałych. Efektem prac były m.in. spektakle Sklep z Zabawkami, Świat Oczami Ptaszków i Femina. WYSTAWY - Swoje prace zaprezentowali: Marek Bułaj Inspiracje Japońskie, Małgorzata Korczak Bezimienny chłopiec, Jakub Biewald Taniec Żywiołów, Mariusz Gorzelak i Anna Janusz-Strzyż Artysta w Czasach Zarazy, Agnieszka Tomaszewska Realizm Optymistyczny oraz Jakub Kamiński Falki z Olejem. We współpracy z Wrocławską Galerią Plakatu i Januszem Stankiewiczem wyprodukowano wystawę Różewicza Sztuk Kilka, a z Instytutem Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego zaprezentowano wystawy: Z Offu – Tobiasza Papuczysa oraz Finalistów i Laureatów VI Edycji Konkursu Fotografii Teatralnej. KONKURSY Ogólnopolski Konkurs Graficzny Wolność pod Prąd, zakończony wystawą. Ogólnopolski Konkurs Plastyczny skierowany do dzieci i młodzieży, także tych z niepełnosprawnościami, pn. Motyla Noga, który zakończyła wystawa i warsztaty graficzne. Konkurs na najlepsze inicjatywy lokalne Kuźnia Projektów VI, skutkiem którego zorganizowano trzy nowe inicjatywy na osiedlu Karłowice-Różanka.

CENTRUM KULTURY ZAMEK

W związku z kolejnym rokiem pandemicznym, jednym z podstawowych założeń stało się utrzymanie dotychczasowych odbiorców a co za tym idzie frekwencji na poziomie 2019 r., Priorytetem stało się bezpieczeństwo uczestników podczas zajęć stałych oraz imprez. Dołożono wszelkich starań aby działać na jak najwyższym poziomie z jednoczesnym zachowaniem wszelkich aktualizowanych wytycznych związanych z przeciwdziałaniem covid19. Jednocześnie mając już perspektywę roku 2020, przeorganizowaliśmy kalendarz działań tak, aby w okresach niskich wskaźników zachorowań zrealizować najważniejsze imprezy plenerowe. Jednocześnie w pozostałej części roku postawiono na samorozwój, zgłoszono instytucję do projektu realizowanego przez narodowe Centrum Kultury - Zaproś nas do siebie. Projekt zakłada cykl szkoleń dla kadry kierowniczej oraz wszystkich pracowników. Inspirując się projektem zrealizowano również kilka wizyt studyjnych w swojej okolicy, zmotywowano pracowników do szkolenia się nawzajem i do sięgania po nowe metody pracy. Kluczowe projekty w 2021 r.: Projekt Zaproś nas do siebie uaktywnił energię do bycia animatorem kultury w każdym z pracowników, udowodnił, że imprezę tworzą wszyscy od osoby zarządzające po osobę sprzątającą. Działania animacyjne zyskały większe znaczenie w instytucji, zrealizowano projekt Z zamkiem po drodze, którego realizacja odbyła się poza naszą siedzibą. Dodatkowo działania plenerowe realizowane w ramach projektu Po-wolne soboty umocniły pozycję instytucji wśród lokalnej społeczności. Cykliczność tych działań, akcent na rekreacyjne działania dla dzieci zaowocował stałą dość wysoką frekwencją. Nowym działaniem był projekt Strzał w 10 zrealizowany w kooperacji z Muzeum narodowym oraz Muzeum Współczesnym Wrocław. Nasze trzy instytucje zlokalizowane są wzdłuż linii tramwajowej nr 10, stąd nazwa projektu. Strzał w 10! to nietypowa gra terenowa dla rodzin z dziećmi w wieku 6–12 lat. To nie tylko promocja naszych trzech instytucji kultury: Centrum Kultury Zamek, Muzeum Współczesne Wrocław i Pawilon Czterech Kopuł. Pierwsza edycja wspólnej zabawy dotyczyła historii wybranych lokalizacji i ich otoczenia. To świetna zabawa połączona z działaniami edukacyjnymi dotyczącymi architektury i krajobrazu. Centrum Kultury Zamek wpisało się również we Wrocławskie obchody Roku Różewicza. Zrealizowano cztery działania: 1. Wiersz w dymku. Konkurs na adaptację wierszy Tadeusz Różewicza w formie komiksu. 2. Wystawa pokonkursowa 3. Słowo w przestrzeń. Poetyckie instalacje w Leśnickim parku 4. Człowiek uśmiechu. Poetyckie soboty przy CK Zamek - wrocławscy aktorzy czytają Różewicza. Udział w obchodach Roku Różewicza dał nam możliwość zrealizowania ogólnomiejskiego projektu. Sztandarowe Festiwale, Wrocławski Festiwal Dobrego Piwa oraz Dni Fantastyki zgromadziły rekordową publiczność. Pomimo dużych ograniczeń, niepewnych wpływów udało się zachować wysoki poziom merytoryczny festiwali.

CENTRUM KULTURY WROCŁAW-ZACHÓD

Centrum Kultury Wrocław- Zachód od wielu lat konsekwentnie realizuje działania dla osób z niepełnosprawnościami. Kulturalne uaktywnienie i włączenie do działań kulturalnych osób wykluczonych z kultury jest dla nas priorytetem. W 2021 pozyskalno granty zarówno krajowe jak i zagraniczne na działania skierowane właśnie do tej grupy. Projekt "Drzwi Otwarte- integracja" dofinansowany przez MKiDN, to cykl warsztatów (muzycznych, filmowych, cukierniczych, graffiti, teatralnych) realizowanych we wrześniu i październiku, w których brały udział osoby z niepełnosprawnościami. Projekt "Międzynarodowy Przegląd Twórczości Osób z Niepełnosprawnościami-TON" dofinansowany przez MKiDN, to prezentacje polskich i zagranicznych artystów z niepełnosprawnościami. W jego ramach prezentujemy koncerty, spektakle teatralne, wystawy. W tym roku gościliśmy artystów z Czech, Islandii, Irlandii, Włoch i Łotwy oraz z Polski. Projekt "Niepełnosprawny Artysta w Sieci"- Erasmus+, realizujemy wspólnie z partnerem z Hiszpanii i Francji. To cykl warsztatów pozwalający uczestnikom (artystom) na przygotowanie swojej oferty artystycznej i prezentacji jej w sieci. Projekt "Umieć się spotkać" Erasmus+ realizujemy wspólnie z partnerami z Rumunii i Hiszpanii, to cykl warsztatów skierowanych do pracowników instytucji kultury, przygotowujących ich do pracy z osobami z niepełnosprawnościami. Projekty "Audiodeskrypcja przeciw wykluczeniu" Erasmus +, realizujemy wspólnie z partnerami z Rumunii, Litwy, Łotwy i Cypru, a polega na realizacji cyklu warsztatów z tworzenia audiodeskrypcji do spektakli teatralnych, filmów, sztuk plastycznych i napisów dla niesłyszących. Warsztaty kierowane są do pracowników instytucji kultury. Projekt "Festiwal of love" - Kreatywna Europa, realizujemy z partnerami z Hiszpanii i Rumuni, skierowany jest to osób z niepełnosprawnościami, którzy wspólnie pracują nad realizacją widowiska. Widowisko muzyczno- teatralno- taneczne prezentowane będzie we Wrocławiu, Bukareszcie i Amer.

OŚRODEK DZIAŁAŃ TWÓRCZYCH ŚWIATOWID

W związku z zagrożeniem pandemicznym przekonstruowano system zajęć stałych tak, by mimo drastycznego zmniejszenia dopuszczalnej liczby osób, wynikającej z przestrzegania obostrzeń i wytycznych rządowych, globalna frekwencja pozostała na poziomie zbliżonym do tego sprzed pandemii. Mimo oczywistych trudności Ośrodek zrealizował swoje główne cele strategiczne związane z promocją kultury realizując koncerty (z cyklu Światowid Klasycznie oraz Jazz w Światowidzie), wystawy, oraz możliwe do zrealizowania w warunkach obostrzeń działania artystyczno-edukacyjne. Koncerty w okresie ścisłego lockdownu były rejestrowane techniką audio-video a następnie retransmitowane na kanale YouTube ośrodka. Zainwestowano w projekt modernizacji sali wielofunkcyjnej zw. Galerią, by dostosować ją do wymagań współczesności oraz przepisów związanych z bezpieczeństwem. Było to możliwe do przeprowadzenia w wyniku zaoszczędzonych (wypracowanych) środków. Trudno powiedzieć o zwiększonych zyskach, ale czas lockdownu wykorzystano na modernizację i lifting strefy publicznej Ośrodka i Pracowni Grafiki przy ul. Szczytnickiej. Sporo czasu poświęcono szkoleniom kadry, które zaowocować mają większym, wewnętrznym wykorzystaniem zasobów. Istotnym wydaje się przesunięcie ciężaru realizacji działalności kulturalnej na okres wakacji, który dotąd był czasem odpoczynku i oddawania czasu wolnego. Wakacje zaowocowały wspaniałymi projektami, których główna, jak nam się wydaje, wartość polegała na stworzeniu konsorcjum kultury i ścisłej współpracy kluczowych instytucji wrocławskich. Realizacja czternastotygodniowych, całodziennych turnusów artystycznych z sześcioma miejskimi instytucjami jest przykładem, zarówno otwartości i profesjonalizmu wrocławskich instytucji a także klasycznego sieciowania obejmującego różne branżowo profile działalności. Włączyły się do wspólnych projektów: Muzeum Przyrodnicze, Zoo, Ogród japoński, Ogród botaniczny, Hydropolis. Kluczowe projekty w 2021 r. Udało się, mimo całkowitego lockdownu na początku roku, zrealizować do końca III edycję flagowej imprezy ODT Światowid - Festiwal Inspiracje-Interpretacje, który poświęcony był Czesławowi Niemenowi. Występy uczestników oraz recital Janusza Radka zostały zarejestrowane techniką audio-video oraz transmitowane na kanale YouTube ośrodka.

Także, mimo niepewnej sytuacji pod koniec roku, z dużym powodzeniem udało się przeprowadzić IV edycję Festiwalu poświęconą Annie Szałapak. Zachowując wszelkie obostrzenia epidemiologiczne impreza odbyła się w tradycyjnej formie a dodatkowo poszczególne jej części były transmitowane on-line lub rejestrowane i udostępniane w Internecie. Dokończono w formie hybrydowej 13. edycję Festiwalu Bajkopisarzy pn. Piernikowa Chata. Konkursowe opowieści były nagrywane i transmitowane na kanale YouTube Ośrodka. Kluczowym działaniem Światowida jest zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do kultury i rozrywki podczas przerwy w zajęciach szkolnych. W czasie ferii zimowych, w ścisłym reżimie sanitarnym, przygotowywaliśmy przedstawienia teatralne oraz szereg działań plastycznych realizowanych on-line. Podczas wakacji zorganizowano aż 14 turnusów rekreacyjno-artystycznych, z których skorzystało prawie 200 dzieci. Zrealizowane zostały, mocno wspierające Artystów w okresie pandemii, koncerty z cykli: „Światowid Klasycznie" oraz „Jazz w Światowidzie". Znacząca ich część odbyła się online bądź hybrydowo – z ograniczoną liczbą widzów i retransmisją on-line. Łącznie 10. W ramach projektu C-Change zorganizowano kilka wydarzeń plenerowych propagujących zachowania proekologiczne. Korzystając z poluzowania obostrzeń udało się zorganizować festyn z okazji Dnia Dziecka oferując dzieciom i rodzicom odrobinę „normalności" w trudnym okresie pandemii.

WROCŁAWSKI KLUB FORMATY

W roku 2021 kontynuowano bez przerwy edukację artystyczną oraz organizowano wydarzenia kulturalne. Zrealizowano praktycznie wszystkie cele i założenia. Tam, gdzie nie było to możliwe, zorganizowano wydarzenia i zajęcia w formie on-line. Kluczowymi działaniami w minionym roku było zorganizowanie najważniejszych naszych wydarzeń jakimi są: Festiwal Ambientalny, koncerty Before Ambientalny oraz Jazz Time. Są to wydarzenia, które w I połowie roku zorganizowano w formie online, natomiast w II połowie roku już w siedzibie WKF z udziałem publiczności. Obecnie instytucja jest w stanie organizować wydarzenia zarówno stacjonarnie jak i online. Udało się także zmienić formę organizacji niektórych wydarzeń, jak np. koncerty Jazz Time, które przeniesione zostały do Internetu, w krótszej formie i jako Akademia Jazz Time – w formie edukacyjnych muzycznych prezentacji gwiazd jazzu światowego formatu.

KLUB POD KOLUMNAMI

W 2021 rozwinięto współpracę z Fundacją Mundus. Dzięki temu można było realizować wieloletni plan strategiczny instytucji polegający na przygotowaniu programu mającego na celu popularyzację wiedzy o wybranych kulturach etnicznych świata. Sytuacja związana z obostrzeniami (Covid - 19) rozwinęła u nas proces dostosowywania oferty w związku z ograniczeniami. W związku z tym udało się osiągnąć nowy jakościowo, atrakcyjny w formie, efekt realizacji online wielu działań przy współpracy z klubową pracownią filmową (co umożliwiło znaczną oszczędność środków finansowych biorąc pod uwagę realne ceny rynkowe przeprowadzenia tego typu przedsięwzięć) przy jednoczesnym zwiększeniu liczby odbiorców oferty. Zrealizowano kilkanaście wydarzeń-spotkań z kulturą krajów Ameryki Łacińskiej. Większość realizacji odbyła się w trybie online i dzięki temu bardzo wartościowe merytorycznie materiały są cały czas dostępne na kanałach społecznościowych klubu i stale zyskują nowych odbiorców. Między innymi udało się zorganizować wystawę plenerową pt.: "Raport Ocalonego" - w setną rocznicę urodzin Tadeusza Różewicza na skwarze przy placu św. Macieja. Atrakcyjna merytorycznie i wizualnie forma wystawy miała zachęcić wrocławian do czytania świetnych wierszy, opowiadań i oglądania sztuk teatralnych artysty. "Niewidzialne instrumenty - osoby niewidome projektują nietypowe instrumenty muzyczne, realizacja warsztatowa i koncert" - projekt całoroczny realizowany ze środków MKIDN Do projektu zostały zaproszone osoby niewidome aby zapoznać się z bogatym zbiorem unikalnych instrumentów muzycznych na warsztatach w filii Klubu - w galerii TOY PIANO. W ramach tych warsztatów każda osoba wymyśliła i zaprojektowała nowy, nieistniejący instrument wg własnego pomysłu, a osoby prowadzące warsztaty - posiadające doświadczenie

i kompetencje w tym obszarze - stworzyły projekty i zbudowały realne instrumenty. Finalnie, grupa Małe Instrumenty zaangażowana do realizacji projektu wykonała specjalnie przygotowaną muzykę na nowowytworzonych instrumentach, a osoby niewidome, które zapoznały się z dźwiękiem i bryłą powstałych obiektów stworzyły zaprojektowane przez siebie realizacje. Projekt zakładał innowacyjne myślenie, indywidualne kreacje, aktywność warsztatową, efekty artystyczne oraz ujawnił jakość komunikacji ze światem osób niewidomych. Realizacja miała miejsce w lokalu będącym filią klubu - galeria TOY Piano we Wrocławiu przy ul. Ruskiej 46A; kolejna wystawa plenerowo-stacjonarna pt.: "Wrocławski Salon SPAK" – czyli prezentacja kilkudziesięciu rysunków satyrycznych najlepszych polskich karykaturzystów. Rysunki były eksponowane na skwerze przy placu św. Macieja oraz w galerii Klubu Pod Kolumnami. Wydarzenie miało na celu prezentację szerokiej publiczności dorobku artystycznego wybitnych polskich autorów rysunku satyrycznego i karykatury portretowej. Inicjatorem i kuratorem wystawy był Czesław Przęzak, wybitny wrocławski karykaturzysta, który w ubiegłym roku obchodził jubileusz 45-lecia pracy artystycznej. Humorystyczny i edukacyjny wydźwięk stanowił doskonałe uzupełnienie oferty kulturalnej Wrocławia w okresie sukcesywnego przezwyciężania zagrożenia epidemiologicznego. Zielony i ukwiecony skwer przy pl. św. Macieja miał okazję stać się oazą wytchnienia i przybytkiem sztuki pod gołym niebem. Uniwersalny język karykatury z pewnością zrozumiały był dla każdej grupy społecznej. Tematem wiodącym wystawy w plenerze był rysunek satyryczny oraz karykatury znanych powszechnie z mediów ludzi świata kultury i polityki. Podczas wernisażu odbyła aukcja rysunków Dariusza Łabędzkiego (jednego z artystów uczestniczących w wystawie), z której dochód przeznaczony został na rzecz Fundacji Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci. Wystawa malarstwa Jana Pogány pt. „Zagubione słowo", – utytułowanego polskiego malarza oraz jednocześnie muzyka, dyrygenta. Tak jak jego utwory muzyczne są dźwiękowymi obrazami – tak i w jego obrazach można usłyszeć dźwięk… Jan Pogány studiował w Akademii Sztuk Pięknych w Monachium w klasie malarstwa prof. Gerharda Merza.

OŚRODEK POSTAW TWÓRCZYCH

OPT w 2021 roku prowadził działalność w obszarach: edukacji artystycznej, działalności wystawienniczej, działalności wydawniczej oraz wydarzeń artystycznych i kulturalnych. W obszarze działalności edukacyjnej prowadzone były kursy: fotografii, malarstwa i rysunku, projektowania graficznego, rysunku architektonicznego, komiks i podstaw ilustracji oraz gry na perkusji. W obszarze działalności wystawienniczej w galerii fotografii Miejscu przy Miejscu 14 odbyły się wystawy działania towarzyszące wystawom (oprowadzania i spotkania z autorami): Tomek Tyndyk "Rzeczy osobiste", Jagoda Malanin "Pamiętnik znaleziony w wannie", Marta Szymanowska "Hydra". Ponadto została wyprodukowana wystawa Michała Adamskiego "Przebrnąć przez chaos/Nie mogę przebrnąć przez chaos" (udostępnienie publiczności odbyło się w styczniu 2022). Ponadto w ramach festiwalu TIFF, którego OPT był partnerem odbyła się wystawa konkursowa "Ludzki odruch, pieskie życie" z udziałem Bogusława Treli, Justyny Streichsbier i Kamila Śleszyńskiego. W Muzeum Współczesnym Wrocław odbyła się współorganizowana przez OPT wystawa Krzysztofa Solarewicza "Katarakta". Otwarciu wystawy towarzyszył koncert Kuby Suchara na dachu muzeum. W ramach wydarzeń muzycznych reaktywowano Solo Festiwal, w ramach którego odbył się cykl czterech koncertów i warsztatów z udziałem następujących artystów: Emilio Gordoa, Julius Gabriel, Jim Black, Rodrigo Pinheiro, Kuba Suchar, Zbyszek Kozera. W ramach działalności wydawniczej OPT wydał: książkę fotograficzną "How to Look Natural in Photos" autorstwa Beaty Barteckiej i Łukasza Rusznicy, antologię czasopisma literackiego "Helikopter" "Przewodnik po zaminowanym terenie 2" pod red. Krzysztofa Śliwki i Marka Śniecińskiego. Rozpoczęto również prace nad debiutancką książką fotograficzną Gabrieli Piaseckiej (wydanie w 2022 r.). Premiera książki "How to Look Natural in Photos" odbiła się szerokim echem w świecie fotografii. Była prezentowana na licznych wydarzeniach fotograficznych w Polsce i na świecie, w tym na Paris Photo. Autorzy książki zostali nagrodzeni Wrocławską Nagrodą Artystyczną. W 2021 r. po raz pierwszy zorganizowany został otwarty nabór na mikrorezydencje

artystyczne służące wspieraniu artystów, w tym w szczególności młodego pokolenia, rozwojowi działalności twórczej i artystycznej, a także otwarciu OPT na nowe inicjatywy. W ramach mikrorezydencji powstawały dzieła, wydarzenia, warsztaty i inne przedsięwzięcia. Preferowane były działania z obszaru dziedzin sztuki powiązanych z działalnością OPT, tj. w szczególności sztuk wizualnych, muzyki i literatury. W ramach mikrorezydencji zrealizowane zostało 9 przedsięwzięć z udziałem następujących artystek: Monika Bielińska, Natalia Drozd, Patrycja Hefczyńska, Alicja Kielan, Jagoda Lewicka, Sonia Mielnikiewicz, Grupa Rękodzielne – Marta Drabik-Pietrucha, Anna Ścisłowska, Katarzyna Terka, Magdalena Zjawin. Wśród wydarzeń zrealizowanych w OPT w 2021 roku wymienić również należy: performans audiowizualny „Dimensions" Krzysztofa Pawlik połączony z wykładem Małgorzaty Dancewicz, wystawę karykatur Szymona Teluka do książki Szymona Wróbla i spotkanie autorskie "Humorem i (u)śmiechem", spotkanie wokół książek "How to Look Natural in Photos" oraz "Yaga" z udziałem Beaty Barteckiej, Łukasza Rusznicy i Agaty Kalinowskiej, spotkanie wokół wystawy "Katarakta" z udziałem Krzysztofa Solarewicza i Pawła Bąkowskiego, promocję antologii "Przewodnik po zaminowanym terenie 2" z udziałem m. in. Krzysztofa Śliwki, Marka Śniecińskiego, Agnieszki Wolny Hamkało, Karola Maliszewskiego, Mikroprezentacje - z udziałem artystek realizujących przedsięwzięcia w ramach mikrorezydencji, wystawę projektowania graficznego z udziałem absolwentów kursu projektowania, wystawę ZAUWAŻ w ramach projektu "Be Together", warsztaty filmowe i pokazy w ramach projektu "Człowiek z Wielkiej Płyty". Kontynuowany był także projekt "Widzę-Zmieniam. Młodzieżowi animatorzy inicjatyw kulturalno-społecznych" służący wsparciu oddolnych inicjatyw lokalnych na wybranych osiedlach Wrocławia. W ramach projektu zrealizowano 10 inicjatyw na następujących osiedlach: Gajowice, Nadodrze, Przedmieście Świdnickie, Stare Miasto, Huby, Jagodno, Tarnogaj, Grabiszyn-Grabiszynek, Gaj.

OGNISKO KULTURY PLASTYCZNEJ

Podstawowym statutowym celem naszej instytucji jest edukacja artystyczna osób dorosłych – stworzenie warunków do nauki od podstaw, a także tworzenia dla bardziej zaawansowanych twórców (mamy świetnych prowadzących i profesjonalnie wyposażone pracownie). Jako działalność dodatkowa prowadzone są zajęcia dla młodzieży i dzieci oraz organizowane wystawy indywidualne i zbiorowe słuchaczy, a także twórców profesjonalnych. Prowadzone są cykliczne i okazjonalne warsztaty (otwarte pracownie) oraz plenery artystyczne. Współpracując z twórcami profesjonalnymi oraz innymi instytucjami kultury, wspierana jest potrzeba aktywności twórczej, rozwój osobisty i szeroko pojęte uczestnictwo w kulturze. Kluczowe dla Instytucji działania w 2021 r. Edukacja artystyczna osób dorosłych i młodzieży w zakresie prowadzonych pracowni: rysunek i malarstwo-3 , kreacja w malarstwie -1, studium postaci -1, rzeźba -1, ceramika -2, szkło artystyczne -1, fotografia artystyczna-3, artystyczna grafika komputerowa i film -1, sitodruk -1, grafika tradycyjna -1, tkanina artystyczna -1, szkło+palnik -1. Organizowanie wystaw indywidualnych i zbiorowych (w tym twórców profesjonalnych). Organizowanie plenerów i warsztatów cyklicznych. od stycznia do maja – e-edukacja poprzez komunikatory (w tym Skype), stronę internetową, telefon itd. – w galerii, na stronie internetowej Ogniska umieszczano fotografie prac słuchaczy wykonane podczas pracy zdalnej. W lutym zainstalowano wystawę malarstwa słuchaczki z pracowni Kreacji w malarstwie, pod kierunkiem art. plast. Beaty Bols (dostępna na fb). W marcu pokazano tkaniny artystyczne naszego instruktora art. plast. Roberta Wieczorka – ,,Sploty i Mereżki'', (zdjęcia na stronie intern i Fb) Zorganizowano w ramach Projektu ,,C -Change kultura i sztuka w walce ze zmianami klimatu'' - pół warsztaty recyklingu ,,Butelka na nowo" oraz e-wystawę „RECYKLING I SZTUKA – KATARZYNA HARASYM I UCZNIOWIE". Udało się, dzięki możliwości stopniowego odmrażania działalności, od 15 maja przeprowadzić 4 plenery rysunkowo-malarskie. Od 21 maja wznowiono działanie wszystkich pracowni w nowym reżimie sanitarnym. Najważniejsza wystawa podsumowująca sezon artystyczny 2020/2021 została w tym roku udostępniona on-line. W ramach ,,Święta Podwórka Ruska 46'' we współpracy ze Strefą Kultury i innymi instytucjami działającymi na Ruskiej, udostępniono widzom wystawę kanadyjskiej sztuki

współczesnej "Przenikanie Granic" i wystawę rzeźb pracowni prowadzonej przez art. plast. Ryszarda Pajączka (prezentacja w podwórku) i pokaz pracy z palnikiem w Atelier Si, Pb... wszystkie wydarzenia były elementem gry terenowej organizowanej na okoliczność Święta Podwórka. W lipcu i sierpniu zorganizowaliśmy trzy plenery malarskie i dwa fotograficzne, warsztaty sitodruku i tkactwa dla naszych słuchaczy, otwarte warsztaty ,,rzeźba w drewnie i nie tylko'' – podstawy snycerki i otwarte warsztaty linorytu z podstawami drzeworytu (warsztaty grafiki), animacji i druku 3D dla dzieci z rodzin Trzy Plus. We wrześniu podczas Forum Ekonomicznego odbywającego się w Hotelu Gołębiewskim w Karpaczu prezentowano wystawę szkła artystycznego ,,Razem'', na której wystawiono prace szklarskie instruktorki art. plast. Patrycji Katarzyny Harasym i słuchaczy. W październiku udało się zorganizować finisaż wystawy wcześniej wspomnianej Kanadyjskiej Sztuki Współczesnej. W listopadzie z okazji Roku Różewicza otworzono wystawę "Motyw Różewicz" ze względu na wzrost zachorowań na covid-19, finisaż odbywał się on-line. W grudniu w przerwie świątecznej, zorganizowano dla dzieci z rodzin "Trzy Plus" warsztaty filmowe i grafiki 3D.

KLUB MUZYKI I LITERATURY

Organizacja koncertów, spotkań literackich oraz prezentacja sztuk plastycznych. Wybrane: Opublikowanie w Oficynie Wydawniczej Klubu Muzyki i Literatury Akwedukt książek - wybrane: Czesław Sobkowiak, „Późne lata. Wybór wierszy”. Waldemar Okoń, „Jeszcze jeden tom wierszy”. Z tłumaczeniem na język francuski Joanna Szczepińska-Tramer. Mirosław Filipowicz, „Wspomnienia z lat 1939-1980”. Robert Gawłowski, „Wieża wiatrów”. Realizacja filmu pt. „Odra, poezja rzeki”. Reżyseria i scenariusz Stanisław Melski, Anna Maria Fusaro, pomysł i narracja Ryszard Sławczyński, aktorzy: Monika Bolly, Aldona Struzik, Dariusz Bereski, Stanisław Melski, muzyka Piotr Matuszewski, zdjęcia i montaż Anna Maria Fusaro, zdjęcia z drona Łukasz Melski, fotografie Ryszard Sławczyński, producent: Klub Muzyki i Literatury we Wrocławiu, Recital fortepianowy Karola Radziwonowicza pt. „Miniatury, Rapsodia węgierska i Sonata”. Prowadzenie Juliusz Adamowski; Spotkanie ze Stanisławem Beresiem połączone z prezentacją książki „Niepamięć. O literaturze polskiej XX wieku”. Prowadzenie spotkania Karol Maliszewski; Spotkanie pt. „O Tadeuszu Różewiczu opowiada Matthias Kneip”. Wydarzenie zorganizowane z okazji Roku Tadeusza Różewicza.

WROCŁAWSKI KLUB ANIMA

Realizacja projektu Zielona Kultura- nasadzenia roślin w ramach realizacji Eko ogrodu. Realizacja roku Różewicza: Koncert muzyczny pt" Zainspiruj się Różewiczem", Wieczorek poetycki -Ku pamięci Różewicza" XXX konkurs plastyczny "Różewicz w obrazie " Gra terenowa " Spotkanie z poezją T. Różewicz" Realizacja konkursów literacko-plastycznych do współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej oraz Aresztem Śledczym "Moje ulubione miejsce we Wrocławiu", Oni chcieli żyć w wolnej Polsce", "Zerwałeś Orle Nasz Biały kajdany", Koncerty muzyczne we współpracy z Uniwersytetem III wieku przy Uniwersytecie Ekonomicznym " Koncert Pieśni Patriotycznych", oraz "koncert" Mijają pory roku- zatrzymaj chwile", Sąsiedzki Pchli Targ- od wiosny do jesieni, Sprzątanie Kozanowa z mieszkańcami osiedla, Cykl bezpłatnych plenerów plastycznych dla dorosłych, Osiedlowy Piknik Rodzinny w połączeniu ze zbiórka karmy dla zwierząt, X Przegląd piosenki filmowej i musicalowej dla dzieci w rygorze sanitarnym, I konkurs piosenki dla dzieci i młodzieży "Moja inspiracja muzyczna - Kasia Moś", Koncert na żywo z piosenkarką Kasią Moś, Comiesięczne spotkania z teatrem dla dzieci, Comiesięczne wieczorki taneczne dla seniora. Comiesięczne spotkania z Turniejem Tenisa stołowego dla dzieci i dorosłych, Konkursy plastyczne dla dzieci i dorosłych.

WYDZIAŁ PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ I PARTYCYPACJA

Partycypacja społeczna oznacza aktywne zaangażowanie wrocławian i wrocławianek w sprawy miasta. Gwarantuje uczestnictwo w dyskusji nad ważnymi dla nich tematami.

Zapewnia udział w podejmowaniu istotnych, publicznych decyzji. Partycypacja społeczna we Wrocławiu ma różne wymiary, są to: konsultacje społeczne, Wrocławski Budżet Obywatelski, Fundusz Osiedlowy, realizacja zadań społecznych, mediacje, wsparcie działań miejskich poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi, a także programy wsparcia oddolnych inicjatyw jak: Mikrogranty czy sieć Centrów Aktywności Lokalnej. Partycypacja stanowi istotny element w kierunkowym dokumencie Strategia Wrocław 2030 (Priorytet 7: Governance), gdzie mowa jest o zwiększaniu udziału mieszkańców w zarządzaniu miastem, stosowaniu innowacyjnych metod, które wzmacniają społeczeństwo obywatelskie oraz współuczestnictwie samorządów osiedlowych w konsultacjach polityk miejskich.
W Urzędzie Miejskim Wrocławia partycypację społeczną realizuje Wydział Partycypacji Społecznej, w którym skupiono wszystkie najważniejsze działania dotyczące aktywności obywatelskiej. Znaczącą rolę w procesie wrocławskiej partycypacji społecznej odgrywają konsultacje, Wrocławski Budżet Obywatelski, Fundusz Osiedlowy oraz prospołeczne działania realizowane na wrocławskich osiedlach.
Wrocławski Budżet Obywatelski 2021
Na realizację WBO 2021 przeznaczono 25 mln zł:
- 9 mln zł na projekty osiedlowe o wartości do 750 000 zł,
- 16 mln zł na projekty ponadosiedlowe o wartości do 2 mln zł.

Z 368 zgłoszonych projektów, do głosowania dopuszczono 173. Ostatecznie do realizacji wybrano 20 projektów. WBO 2021 przeprowadzony został według zasad zgodnych z art. 5a. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Stosowna uchwała Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego weszła w życie w dniu 13 września 2018 r.
Budżet partycypacyjny to proces decyzyjny, w ramach którego mieszkańcy współtworzą budżet miasta poprzez współdecydowanie o dystrybucji określonej puli środków publicznych. Integralną częścią budżetu obywatelskiego jest publiczna dyskusja pomiędzy mieszkańcami, dotycząca zagospodarowania jasno określonych środków finansowych. Wyniki Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego (WBO) są wiążące dla Prezydenta Wrocławia i Radnych Miejskich, co jest potwierdzane stosowną uchwałą budżetową przyjmowaną na dany rok. W uchwale tej zapisane są wszystkie projkety, które mieszkańcy wybrali do realizacji. Wrocławski Budżet Obywatelski nie jest działaniem jednorazowym, lecz długofalowym procesem organizowanym od 2013 roku. Kolejne edycje Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego wykazały chęć i potrzebę wrocławian współdecydowania o zadaniach inwestycyjnych realizowanych w mieście. Przez 9 lat istnienia programu 3145 liderów zgłosiło swoje projekty i oddano na nie w sumie 915 572 głosy. Do realizacji wybrano 432 projekty na łączną kwotę 195 750 000 zł.
Zakres WBO 2021 obejmował zorganizowanie naboru i oceny projektów złożonych przez mieszkańców Wrocławia, przy maksymalnej wartości projektu osiedlowego – 750 000 zł i ponadosiedlowego – 1 000 000 zł.
Wartość środków przeznaczonych na realizację WBO 2021 wyniosła 25 000 000 zł, w następującym podziale:
- 9 000 000 zł przeznaczono na projekty osiedlowe o wartości do 750 000 zł;
- 16 000 000 zł przeznaczono na projekty ponadosiedlowe o wartości do 2 000 000 zł.

Przeprowadzono szereg spotkań informacyjnych dla mieszkańców w ramach Szkoły Liderów WBO 2021, podczas których przedstawiono informacje na temat: harmonogramu i zasady WBO, dostępności projektów dla osób ze szczególnymi potrzebami, budowania zespołu i współpracy z otoczeniem oraz promowania projektów i zdobywanie poparcia dla ich realizacji. W czerwcu 2021 roku, ze względu na sytuację epidemiczną, zrezygnowano z tradycyjnych spotkań konsultacyjnych z Liderami projektów. Zamiast tego WSS udzielał odpowiedzi na wszystkie pytania na spotkaniach online, w rozmowach telefonicznych oraz kontaktując się z Liderami przez pocztę e-mail. Został również zaktualizowany poradnik dla Liderów „Jak wygrać w WBO". Mieszkańcy zgłosili do WBO 2021 propozycje 368 projektów. Z tej liczby 173 zostały poddane pod głosowanie, finalnie do realizacji wybrano 20 projektów za kwotę 25 000 000 zł.
Podział projektów pomiędzy jednostkami:

- ZZM – 15 projektów – 15 450 000 zł,
- ZDiUM – 3 projekty – 3 965 000 zł,
- ZIM – 3 projekty – 2 100 000 zł,
- WI – 3 projekty – 1 350 000 zł,
- MCS – 2 projekty – 1 050 000 zł,
- ZZK – 1 projekt – 500 000 zł.

Warto zaznaczyć, że:

- jedno z zadań będzie realizowane przez 3 jednostki: ZIM, ZZM oraz WI;
- jedno z zadań będzie realizowane przez 3 jednostki: MCS, ZZK i ZZM;
- jedno z zadań będzie realizowane przez 2 jednostki: ZZM i WI;
- jedno z zadań będzie realizowane przez 2 jednostki: ZZM i ZDIUM;
- jedno z zadań będzie realizowane przez 2 jednostki: MCS i ZZM.

Ponadto w przypadku jednego z projektów nie zostały jeszcze podzielone środki na jego realizację. Zadanie będzie realizowane jednocześnie przez kilka jednostek, ale WSS jest na etapie ustalania, które to będą jednostki. Jedną z nich na pewno będzie ZDIUM. Zakończenie zadań inwestycyjnych wybranych w ramach WBO 2021 planowane jest na lata 2022–2023.

Od stycznia 2020 r. WSS przejął kompetencje dotyczące zlecania, monitorowania oraz rozliczania zadań z WBO zleconych do realizacji spółce Wrocławskie Inwestycje sp z o.o. W ramach współpracy zlecano oraz zatwierdzano zmiany w harmonogramach zleconych dotychczas zadań. W wypadkach, gdy zmianie ulegał budżet zadania lub termin jego realizacji przygotowywano stosowne aneksy. Ponadto akceptowano i podpisywano dokumenty do rejestracji umów w CRZ (Centralny Rejestr Zobowiązań) oraz opiniowano raporty kwartalne z realizowanych przez spółkę zadań dotyczących WBO. W ramach obsługi finansowej akceptowano faktury wykonawców do zapłaty oraz sprawdzano i akceptowano dokumenty PT(przekazanie środka trwałego). W razie konieczności kontrolowano zmiany zgłaszane na sesję budżetową m.in. pod kątem deklarowanych terminów realizacji zadania.

Fundusz Osiedlowy

Rok 2021 był rokiem kontynuacji realizacji zadań zgłoszonych przez Rady Osiedla do pierwszej edycji Funduszu Osiedlowego 2020-2021.

Ze 143 projektów skierowanych do realizacji w roku 2021 ukończono realizację 19 z nich. W trakcie realizacji jest 85 projektów. Przy współpracy z Radami Osiedla trwają dalsze intensywne prace nad ustaleniem zakresów i szacunkowych kosztów pozostałych projektów.

Rok 2021 był okresem przygotowań do kolejnej, drugiej już edycji Funduszu Osiedlowego, która rozpocznie się 1 marca 2022 r. Druga edycja przypada na okres rozpoczęcia prac nowo wybranych Rad Osiedli (wybory przeprowadzono w październiku 2021 r.).

Rok 2021 w działalności Wydziału Partycypacji był również rokiem intensywnej współpracy z Centrum Usług Informatycznych w zakresie rozbudowy aplikacji FRODO dedykowanej obsłudze Funduszu Osiedlowego oraz współpracy z ARAW w zakresie publikacji informacji dotyczących Funduszu Osiedlowego oraz zmian na stronie internetowej Wrocław Rozmawia.

Ze względu na pandemię COVID-19, forma przeprowadzenia poszczególnych działań dostosowywana była na bieżąco do wprowadzanych obostrzeń, tj. działania realizowane były nie tylko stacjonarnie, ale także w formie zdalnej przy użyciu narzędzi technologicznych, telefonicznie oraz online. Dodatkowo podjęto w tym okresie działania wspierające potrzebujących mieszkańców, kwalifikacjami. Zajęcia miały charakter stacjonarny i zostały dostosowane do panującego reżimu sanitarnego wynikającego z pandemii COVID-19.

Konsultacje społeczne przeprowadzone przez Wydział Partycypacji Społecznej w 2021 roku

Jednym z warunków podnoszenia jakości życia w mieście jest stały dialog z mieszkańcami i mieszkankami. Służą do tego takie działania, programy i instrumenty jak: konsultacje społeczne, budżet obywatelski, Fundusz Osiedlowy, realizacja zadań społecznych, mediacje, współpraca z organizacjami pozarządowymi a także programy małych grantów oraz wspieranie różnego rodzaju oddolnych inicjatyw.
W 2021 r. Wydział Partycypacji Społecznej we współpracy z jednostkami miejskimi przeprowadził 19 procesów konsultacji społecznych oraz 14 lokalnych spotkań konsultacyjnych w istotnych dla mieszkańców i mieszkanek sprawach.
Wiedza i doświadczenie pozyskane tą drogą pozwoliły w bardziej wszechstronny sposób spojrzeć na konkretne zadania i lepiej je realizować.
Wzorem lat ubiegłych, Wydział Partycypacji Społecznej w 2021 roku w ramach realizacji zadania publicznego otrzymał wsparcie Fundacji na Rzecz Studiów Europejskich (FEPS), która specjalizuje się między innymi w przeprowadzaniu konsultacji społecznych. Zadanie zakładało wsparcie przy 14 procesach konsultacyjnych oraz 14 lokalnych spotkaniach konsultacyjnych. Ponadto Wydział Partycypacji Społecznej przeprowadził 1 proces konsultacyjny bez wsparcia FEPS, poddał konsultacjom 3 projekty uchwał oraz 1 dokument kierunkowy.
Warto dodać, że osobno toczyły się w ramach prac Wydziału wewnętrzne procesy konsultacyjne w ramach Funduszu Osiedlowego (we współpracy z radami osiedli) oraz Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego.
Wsparcie procesów konsultacji społecznych na terenie Gminy Wrocław w latach 2020 - 2022 roku.
Okres realizacji: 30 listopada 2020 – 31 grudnia 2022 (umowa wieloletnia)
Liczba zawartych umów: 1.
Liczba konsultacji w ramach umowy: 14 procesów oraz 14 lokalnych spotkań konsultacyjnych.
Kwota dotacji: 300 000 zł (na lata 2020–2022 łącznie 640 000 zł).
Celem realizacji zadania publicznego był rozwój wspólnot i społeczności lokalnych poprzez włączanie ich w konsultacje społeczne prowadzone przez Gminę Wrocław w latach 2020 – 2022. W 2021 roku konsultacje były realizowane także z użyciem platform internetowych dedykowanych zdalnym spotkaniom grupowym.

Formy prowadzenia konsultacji społecznych

W trakcie konsultacji można było wyrazić swoją opinię, poznać potrzeby innych, zadawać pytania urzędnikom i ekspertom m.in. poprzez formularze opinii, pocztę elektroniczną, e - spotkania i spotkania konsultacyjne, narady sąsiedzkie, spotkania stolikowe oraz spacery konsultacyjne.
Konsultacje ze względu na sytuację epidemiczną i reżimy sanitarne odbywały się w dużej mierze zdalnie. Udział w spotkaniach, zabranie głosu oraz dyskusję umożliwiła specjalna platforma – Clickmeeting. Dodatkowo na stronie internetowej danych konsultacji zamieszczano zapis takich spotkań. Wybrane spotkania i narady konsultacyjne, skierowane do wybranych grup mieszkańców i mieszkanek, odbyły się na platformie Zoom.
W okresach roku o mniej restrykcyjnych obostrzeniach epidemicznych, konsultacje społeczne przeprowadzano bezpośrednio w kontakcie z mieszkańcami i mieszkankami. Wtedy odbywały się one lokalnie z wykorzystaniem różnorodnych form – spotkania, spacery, narady, punkty konsultacyjne.
Przebieg, relacja oraz wyniki konsultacji zostały zaprezentowane na portalu Wrocław Rozmawia (www.wroclaw.pl/rozmawia) poprzez publikację informacje podsumowujących dane etapy oraz w raportach z konsultacji. Chcąc umożliwić udział w konsultacjach jak najszerszej grupie mieszkańców i mieszkanek Wrocławia, w 2021 roku po raz kolejny do udziału w nich zostali zaproszeni najmłodsi wrocławianie.
Przy 6 procesach konsultacyjnych wprowadzono specjalne formy dedykowane dzieciom i młodzieży. Były to następujące procesy: Jak urządzić podwórko przy Górnickiego?, Jak zazieleniać Wrocław?, Jak rozwijać komunikację rowerową?, Jaka przyszłość terenu

zieleni z kortami przy Pułtuskiej?, Jak zazielenić ulicę Żeromskiego?, Jak urządzić park Krzycki?.
Do dzieci i młodzieży skierowane było także 1 spotkanie konsultacyjne, dotyczące sprawy lokalnej: Jak urządzić podwórko przy Mieleckiej? (w obrębie ulic: Mielecka – Hallera – Stalowowolska – Połaniecka).

Przeprowadzone procesy konsultacyjne

W 2021 roku Wydział Partycypacji Społecznej przeprowadził następujące konsultacje:
Jak urządzić park Krzycki?
Termin konsultacji: 1–14 marca 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Sposób urządzenia części parku Krzyckiego (pomiędzy R.O.D „Dolinka" a ul.Życzliwą). Przedmiotem konsultacji jest koncepcja zagospodarowania tego terenu.
Zakres konsultacji:
Funkcje, które park może pełnić, oraz elementy mogące pojawić się na tym terenie, np.:
- strefy przyrody bez dostępu człowieka (tzw. biocenotyczne);
- strefy rekreacji biernej;
- place zabaw dla różnych grup wiekowych;
- elementy służące edukacji, kulturze i aktywności społecznej (np.: żłobek, przedszkole, szkoła – wszystko plenerowe; scena, teatr, ścieżki: edukacyjne, przygodowe, sensoryczne);
- miejsca rekreacji grupowej, np.: zadaszenia, wiaty, kamienne kręgi;
- miejsca do ćwiczeń;
- toalety.

Elementy rekreacji czynnej lub biernej, z zastrzeżeniem, że park to w przeważającej mierze teren o dużych walorach przyrodniczych i elementy rekreacyjne tu lokalizowane muszą być jak najbardziej naturalne, by nie wpływały negatywnie na otoczenie.
Układ ścieżek pieszych i rowerowych w parku, wynikający z obecnego i przyszłego otoczenia, zagospodarowania wewnętrznego, zewnętrznych powiązań, potrzeb osób z niepełnosprawnościami i obsługi technicznej.
Mała architektura: ławki, leżaki, kosze na odpady, elementy informacyjno-edukacyjne, stojaki rowerowe, oznaczenia ścieżek biegowych, bariery, słupki itp.
Informacje o zastosowanej zieleni, będącej ściśle powiązaną z zasadami gospodarowania wodami opadowymi.

Ogólne zasady pielęgnacji istniejącej zieleni.
Cel konsultacji: Przeprowadzenie rozmowy na temat zagospodarowania ważnego obszaru miasta:
- zebranie opinii mieszkanek i mieszkańców miasta na konsultowany temat, w tym na temat obecnego sposobu użytkowania terenu i jego znaczenia;
- przekazanie informacji o obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, strukturze własnościowej oraz założeniach dla północnej części parku Krzyckiego.

Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-urzadzic-park-krzycki

Jak zazielenić ulicę Żeromskiego? (etap II)
Termin konsultacji: 8 – 21 marca 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Sposób zagospodarowania ul. Żeromskiego na odcinku od ul. Nowowiejskiej do ul. Jedności Narodowej.
Zakres konsultacji: Trzy warianty koncepcji programowo-przestrzennej przygotowane m.in. na podstawie opinii mieszkańców.
Cel konsultacji: Przeprowadzenie rozmowy na temat zagospodarowania ważnego obszaru miasta:
- zebranie opinii mieszkańców na temat proponowanych rozwiązań w zakresie zagospodarowania przestrzeni i zazielenienia ul. Żeromskiego;

– podniesienie świadomości mieszkańców na temat gospodarowania wodami opadowymi.

Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-zazielenic-ulice-zeromskiego-drugi-etap

Jaki obszar rewitalizować?
Termin konsultacji: 15 marca – 15 kwietnia 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji we Wrocławiu.
Zakres konsultacji: Zebranie komentarzy i sugestii do projektu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji we Wrocławiu.
Cel konsultacji: przeprowadzenie rozmowy na temat zagospodarowania ważnego obszaru miasta:

– zebranie opinii na temat projektu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji we Wrocławiu;
– podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie procesu rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem zapisów Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji;
– zapewnienie aktywnego udziału mieszkańców na każdym etapie procesu rewitalizacji i zwiększenie ich partycypacji w tym obszarze.

Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jaki-obszar-rewitalizowac

Gdzie powstaną nowe stacje ładowania pojazdów elektrycznych?
Termin konsultacji: 6 kwietnia – 20 maja 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Lokalizacje i plan budowy ogólnodostępnych stacji ładowania samochodów elektrycznych we Wrocławiu.
Zakres konsultacji: Lokalizacje planowanych do wybudowania stacji ładowania pojazdów elektrycznych. Projekt dokumentu zawierał propozycje lokalizacji stacji ładowania.
Cel konsultacji Włączenie mieszkańców miasta we współdecydowanie o lokalizacjach, w jakich mają powstać stacje ładowania pojazdów elektrycznych.
Podstawa prawna: Art. 62 ust. 3 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 110 t.j.).
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/gdzie-stacje-ladowania-we-wroclawiu

Jak urządzić ruch na Mostach Osobowickich?
Termin konsultacji: 7 kwietnia – 5 maja 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Mosty Osobowickie: Północny i Południowy.
Zakres konsultacji: Warianty zagospodarowania przestrzeni i organizacji ruchu na Mostach Osobowickich: Północnym i Południowym.
Cel konsultacji: Zebranie opinii mieszkańców na temat proponowanych wariantów przebudowy Mostów Osobowickich.
Więcej informacji: : https://www.wroclaw.pl/rozmawia/konsultacje-jak-urzadzic-ruch-na-mostach-osobowickich

Jaka będzie uchwała krajobrazowa?
Termin konsultacji: 16 kwietnia – 24 maja 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia ustanawiającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane (tzw. Uchwała krajobrazowa).
Zakres konsultacji: Zebranie uwag odnoszących się do projektu uchwały krajobrazowej.
Cel konsultacji:

– przedstawienie sposobu przygotowania dokumentu i jego ram oraz wyjaśnienie zasad i ustaleń w nim zawartych;

- zebranie uwag wrocławianek i wrocławian do projektu uchwały krajobrazowej dla Wrocławia;
- wsparcie edukacji na temat ładu przestrzennego.

Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jaka-bedzie-uchwala-krajobrazowa

Jaki będzie program ochrony środowiska?
Termin konsultacji: 5 – 26 maja 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Program ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2021–2025 z perspektywą do 2030 r.
Zakres konsultacji: Zebranie opinii do projektu Programu ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2021–2025 z perspektywą do 2030 r.
Cel konsultacji: Zebranie opinii wrocławian i wrocławianek na temat projektu Programu ochrony środowiska dla Wrocławia, które posłużą aktualizacji dokumentu.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jaki-bedzie-program-ochrony-srodowiska

Jaka przyszłość terenu zieleni z kortami przy Pułtuskiej?
Termin konsultacji: 11 czerwca – 4 lipca 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Teren zieleni z kortami tenisowymi pomiędzy ulicami Sudecką, Pułtuską i Ślężną.
Zakres konsultacji: Zebranie opinii w zakresie:
przyszłego funkcjonowania kortów tenisowych przy ul. Pułtuskiej;
urządzenia zieleni i wykorzystania obszaru jako ogólnodostępnego.
Cel konsultacji: Poznanie opinii mieszkanek i mieszkańców na temat terenu zieleni z kortami tenisowymi oraz jego przyszłości.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jaka-przyszlosc-terenu-zieleni-z-kortami-przy-pultuskiej

Jaka rozwijać komunikację rowerową?
Termin konsultacji: 22 czerwca – 13 lipca 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Zagadnienia, które znajdą się w "Planie działań rowerowych do 2030 r.":
- trasy rowerowe, w tym podniesienie standardu istniejących oraz ich połączenia z gminami ościennymi;
- Wrocławski Rower Miejski;
- działania informacyjne, promocyjne i edukacyjne.

Zakres konsultacji: Poznanie opinii mieszkanek i mieszkańców na temat:
- zaproponowanych tras rowerowych w obszarach: dojazdu z osiedli, dojazdu do centrum i przejazdu przez centrum, podniesienia standardu istniejących tras oraz wyznaczeniapołączeń rowerowych Wrocławia z gminami ościennymi;
- dotychczasowego funkcjonowania Wrocławskiego Roweru Miejskiego;
- prowadzonych działań informacyjnych, promocyjnych i edukacyjnych w zakresie ruchu rowerowego, realizowanych we Wrocławiu.

Cel konsultacji: Zebranie opinii na potrzeby prac nad utworzeniem dokumentu o nazwie „Plan działań rowerowych do 2030 r.”.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-rozwijac-komunikacje-rowerowa

Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie „Programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2022r.”
Termin konsultacji: 8 lipca – 10 września 2021 r.
Przedmiot konsultacji: projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie „Programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2022 r.”.
Zakres konsultacji: Zasady współpracy pomiędzy władzami samorządowymi a działającymi na danym terenie organizacjami pozarządowym.

Cel konsultacji: Poznanie opinii organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w sprawie poddanej konsultacjom.
Więcej informacji: https://bip.um.wroc.pl/artykul/127/53256/konsultacje-projektu-uchwaly-rady-miejskiej-wroclawia-w-sprawie-programu-wspolpracy-miasta-wroclawia-z-organizacjami-pozarzadowymi-w-2022-r

Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie "Wieloletniego programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2023–2027"?
Termin konsultacji: 8 lipca – 10 września 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie Wieloletniego programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2023 – 2027.
Zakres konsultacji: Zasady współpracy pomiędzy władzami samorządowymi a działającymi na danym terenie organizacjami pozarządowymi.
Cel konsultacji: Poznanie opinii organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w sprawie poddanej konsultacjom.
Więcej informacji: https://bip.um.wroc.pl/artykul/127/53257/konsultacje-projektu-uchwaly-rady-miejskiej-wroclawia-w-sprawie-wieloletniego-programu-wspolpracy-miasta-wroclawia-z-organizacjami-pozarzadowymi-w-latach-2023-2027

Konsultacje projektu uchwały zmieniającej uchwałę nr LXII/1440/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 13 września 2018 r. w sprawie Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego
Termin konsultacji: 19 sierpnia – 9 września 2021 r.
Przedmiot konsultacji: projekt uchwały zmieniającej uchwałę nr LXII/1440/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 13 września 2018 r. w sprawie Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego.
Zakres konsultacji:
- zwiększenie kwoty dla projektów osiedlowych do 1 mln zł;
- zwiększenie kwoty dla projektów ponadosiedlowych do 3 mln zł;
- usunięcie zakresowego ograniczenia dla projektów ponadosiedlowych;
- wpisanie wymogu zgodności projektów WBO z zasadami uniwersalnego projektowania (dotychczas wymóg ten był zapisany w zasadach WBO);
- wprowadzenie § 12 ust. 5., który rozstrzyga kolizję w sytuacji wygranej dwóch projektów w jednej lokalizacji;
- modyfikacja formularza poprawkowego poprzez dodanie do niego 2 ogólnych rubryk, w których Liderzy będą mogli opisać całościowo proponowane zmiany i wpisać uwagi niepasujące do żadnej dotychczasowej rubryki;
- doprecyzowanie procedury w zakresie publikacji wyników, wycofania i połączenia projektów;
- dokonanie korekt redakcyjnych.

Cel konsultacji: Celem konsultacji było zasięgnięcie opinii i zebranie uwag w sprawie wprowadzenia zmian w przedmiotowej uchwale.
Więcej informacji: : https://www.wroclaw.pl/rozmawia/konsultacje-w-sprawie-zmiany-uchwaly-o-wbo

Jak zazielenić Wrocław?
Termin konsultacji: 17 września – 10 października 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Plan zazieleniania miasta Wrocławia.
Zakres konsultacji: Wskazanie najważniejszych działań służących zazielenianiu Wrocławia:
- ocena proponowanych w Planie Zazieleniania programów o charakterze edukacyjnym, pilotażowym, promocyjnym dotyczących zieleni w mieście oraz pozyskanie wiedzy na temat innych działań z tego obszaru;

- wskazanie, w jaki sposób wrocławianie i wrocławianki (zarówno indywidualnie, jak i grupowo) mogą angażować się w zazielenianie miasta;
- działania promocyjne i informacyjne dotyczące miejskiej polityki w zakresie zieleni;
- pozyskanie wiedzy na temat pozostałych rodzajów działań na rzecz zieleni, które powinny być ujęte w Planie.

Cel konsultacji: Zebranie rekomendacji, które posłużą do opracowania Planu Zazieleniania Miasta Wrocławia.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-zazieleniac-wroclaw

Jak urządzić podwórko przy Uniwersyteckiej?
Termin konsultacji: 21 września – 12 października 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Koncepcja zagospodarowania podwórka między ul. Uniwersytecką, ul. Kuźniczą, pl. Uniwersyteckim i ul. Szewską (działki numer 18/21 i numer 19/1 AM-26, obręb Stare Miasto) wraz z elementami projektu budowlanego
Zakres konsultacji: Zebranie opinii dotyczących:
- podziału przestrzeni na strefy funkcjonalne, w tym lokalizacja małej architektury (ławki, kosze na odpady itp.);
- zieleni – istniejącej i nowej;
- organizacji ruchu, w tym strefy parkowania;
- organizacji miejsca zbiórki odpadów.

Cel konsultacji: Zebranie opinii mieszkanek i mieszkańców, które posłużą do opracowania ostatecznej wersji koncepcji zagospodarowania terenu.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-urzadzic-podworko-przy-uniwersyteckiej

Jak urządzić podwórko przy Górnickiego?
Termin konsultacji: 24 września – 17 października 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Projekt przebudowy podwórka pomiędzy ulicami: Górnickiego, Benedyktyńską, Sępa-Szarzyńskiego i Sienkiewicza we Wrocławiu oznaczonego geodezyjnie jako działka nr 12/18 i 16/2, AM-28, obręb plac Grunwaldzki.
Zakres konsultacji:
- układ miejsc parkingowych;
- układ stojaków na rowery;
- zagospodarowanie zieleni;
- funkcjonalny podział przestrzeni;
- rozwiązania dotyczące miejsca zbiórki odpadów;
- lokalizacja obiektów małej architektury;
- urządzenie placu zabaw;
- lokalizacja i rodzaj siłowni zewnętrznej;
- lokalizacja toalety dla psów;
- odwodnienie istniejącego terenu i zagospodarowanie wód opadowych;
- ogrodzenie istniejącego boiska (piłkochwyty);
- oświetlenie terenu.

Cel konsultacji: Zebranie opinii, które posłużą do stworzenia aktualizacji projektu przebudowy podwórza.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-urzadzic-podworko-przy-gornickiego

Jak zakładać ogrody społeczne?
Termin konsultacji: 28 września – 24 października 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Procedura zakładania ogrodów społecznych.
Zakres konsultacji: Zebranie opinii w poniższych zakresach:
- Jak przyszli ogrodnicy i ogrodniczki chcą się organizować (np. poprzez grupy nieformalne czy grupy formalne zakładane na potrzeby tworzenia ogrodów)?
- Czy ogrody powinny być otwarte czy zamknięte dla osób spoza grupy tworzącej ogród?

- Jakie jest zapotrzebowanie na szkolenia? Jakie tematy szkoleń są najbardziej potrzebne?
- W jaki sposób Miasto może wesprzeć mieszkanki i mieszkańców w zakładaniu ogrodów?

Cel konsultacji: Utworzenie grupy osób zainteresowanych powstaniem ogrodów społecznych oraz na bazie ich opinii, wypracowanie procedury tworzenia ogrodów społecznych („krok po kroku"), która zostanie zapisana w postaci regulaminu.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-zakladac-ogrody-spoleczne

Jakie działania w Gminnym Programie Rewitalizacji?
Termin konsultacji: 20 października – 31 grudnia 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Działania, które mogą zostać zapisane w Gminnym Programie Rewitalizacji.
Zakres konsultacji: Działania (społeczne, dotyczące zieleni i środowiska, a także infrastruktury), które będą stanowić odpowiedź na problemy opisane w diagnozie obszaru zdegradowanego.
Cel konsultacji: Zapewnienie udziału interesariuszy rewitalizacji w przygotowaniu GPR.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jakie-dzialania-w-gminnym-programie-rewitalizacji

Jak pojadą autobusy elektryczne?
Termin konsultacji: 26 października – 16 listopada 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Projekt dokumentu pn. „Analiza kosztów i korzyści związanych z wykorzystaniem autobusów zeroemisyjnych przy świadczeniu usług komunikacji miejskiej".
Zakres konsultacji:
- linie autobusowe, na których wprowadzone będą pojazdy zero emisyjne;
- przybliżenie mieszkańcom i mieszkankom korzyści ekonomicznych, środowiskowych i społecznych wynikających z zakupu i eksploatacji autobusów elektrycznych oraz napędzanych wodorem.

Cel konsultacji: Włączenie mieszkańców i mieszkanek miasta we współdecydowanie o kierunku rozwoju zeroemisyjnego taboru komunikacji miejskiej.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-pojada-autobusy-elektryczne

Jakie trasy tramwaju wodnego?
Termin konsultacji: 23 listopada – 19 grudnia 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Plan funkcjonowania tramwaju wodnego na Wrocławskim Węźle Wodnym.
Zakres konsultacji:
- trasy i lokalizacja przystanków tramwaju wodnego we Wrocławiu;
- częstotliwość kursów;
- taryfa biletowa;
- zagospodarowanie przystanków.

Cel konsultacji: Włączenie mieszkańców i mieszkanek miasta we współdecydowanie o rozwoju transportu rzecznego jako elementu komunikacji zbiorowej we Wrocławiu.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-pojada-autobusy-elektryczne

Spotkania konsultacyjne
W 2021 roku Wydział Partycypacji Społecznej przeprowadził następujące spotkania konsultacyjne:
Spotkanie o urządzeniu siłowni plenerowej w ramach WBO na skwerze na rogu Wrocławczyka i Benedykta Polaka.
Termin konsultacji: 11 marca 2021 r. godz. 17:00–18:30
Przedmiot konsultacji: Wyposażenie siłowni: urządzeń do ćwiczeń oraz zagospodarowanie skweru.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/porozmawiajmy-o-silowni-plenerowej-przy-wroclawczyka

Spotkanie o organizacji ruchu na podwórku pomiędzy Krakusa, Wandy, Powstańców Śląskich i aleją Gen. Józefa Hallera.
Termin konsultacji: 5 maja 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Projekt organizacji ruchu na podwórku, który będzie podstawą do uporządkowania ruchu samochodowego i parkowania na tym terenie.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/porozmawiajmy-o-organizacji-ruchu-na-podworku-przy-wandy

Spotkanie o organizacji ruchu na podwórku pomiędzy Sztabową, Powstańców Śląskich, Wandy oraz Spadochroniarzy.
Termin konsultacji: 6 maja 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Projekt organizacji ruchu na podwórku, który będzie podstawą do uporządkowania ruchu samochodowego i parkowania na tym terenie.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/porozmawiajmy-o-organizacji-ruchu-na-podworku-przy-spadochroniarzy

Spotkanie o koncepcji zagospodarowania dawnej zajezdni przy ulicy Legnickiej 65.
Termin konsultacji: 11 maja 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Kompleksowa rewaloryzacja terenu dawnej zajezdni tramwajowej (zarówno budynków, jak i całego obszaru) przy ul. Legnickiej 65.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/porozmawiajmy-o-zajezdni-przy-legnickiej

Spotkanie o urządzeniu podwórka między Ruską, św. Antoniego i Włodkowica.
Termin konsultacji: 12 maja 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Koncepcja zagospodarowania podwórka.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/porozmawiajmy-o-podworku-przy-ul-ruskiej

Spotkanie o urządzeniu podwórka przy ulicy Krzywej.
Termin konsultacji: 30 czerwca 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Koncepcja zagospodarowania podwórka.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/porozmawiajmy-o-podworkach-przy-krzywej

Spotkanie o organizacji ruchu na podworku pomiędzy ulicami Haukego-Bosaka-Krasińskiego-Traugutta.
Termin konsultacji: 1 lipca 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Projekt organizacji ruchu na podwórku.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/porozmawiajmy-o-organizacji-ruchu-na-podworku-przy-haukego-bosaka

Spotkanie o organizacji ruchu na podworku pomiędzy ulicami Cinciały-Wyszyńskiego-Daszyńskiego-Miarki.
Termin konsultacji: 6 lipca 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Projekt organizacji ruchu na podwórku.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/porozmawiajmy-o-organizacji-ruchu-na-podworku-przy-ulicy-cincialy
Spotkanie o urządzeniu podwórka przy ulicy Hallera 97-103.
Termin konsultacji: 7 lipca 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Sposób zagospodarowania podwórka.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/porozmawiajmy-o-podworku-przy-hallera

Spotkanie poświęcone przyszłości targowiska przy ulicy Skoczylasa
Termin konsultacji: 10 lipca 2021 r.

Przedmiot konsultacji: Działania mogące usprawnić funkcjonowanie targowiska.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/porozmawiajmy-o-targowisku-w-lesnicy
Spotkanie o urządzeniu podwórka przy Mieleckiej (w obrębie ulic: Mielecka – Hallera – Stalowowolska – Połaniecka)
Termin konsultacji: 29 lipca 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Sposób zagospodarowania podwórka.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/porozmawiajmy-o-podworku-przy-mieleckiej

Spotkanie na temat skateparku, który powstanie w ramach projektu WBO na Pilczycach
Termin konsultacji: 14 września 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Funkcjonowanie i wyposażenie skateparku.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/porozmawiajmy-o-skateparku-przy-ulicy-rekodzielniczej

Spotkanie na temat zagospodarowania skweru w obrębie ulic: Zachodnia, Zielonogórska, Ścinawska, Lubińska
Termin konsultacji: 26 października 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Projekt zagospodarowania skweru.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/porozmawiajmy-o-skwerze-przy-ulicy-zielonogorskiej

Konsultacje na temat zagospodarowania terenu wokół kamienicy przy ul.Legnickiej 64
Termin konsultacji: 6 -21 grudnia 2021 r.
Przedmiot konsultacji: Sposób zagospodarowania terenu przy kamienicy na ul.Legnickiej 64.
Więcej informacji: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/porozmawiajmy-o-terenie-wokol-kamienicy-przy-legnickiej-64

Promocja procesów konsultacyjnych
Na potrzeby realizacji procesów w 2021 roku w pełni wykorzystywano funkcjonalność portalu Wrocław Rozmawia – www.wroclaw.pl/rozmawia. Zamieszczane były tam pełne informacje m.in. o prowadzonych konsultacjach, ważne aktualności, wszelkie informacje dotyczące Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego oraz współpracy Gminy Wrocław z organizacjami pozarządowymi.
Równolegle prowadzony był facebookowy (www.facebook.com/wroclawrozmawia) i twitterowy (www.twitter.com/WroclawRozmawia) profil Wrocław Rozmawia, na którym można było znaleźć m.in. informacje o wydarzeniach związanych z procesami konsultacji społecznych odbywającymi się we Wrocławiu.
O konsultacjach informowaliśmy również na Instagramie (www.instagram.com/ wroclaw_rozmawia). Podkreślano graficzną stronę przekazu. Opracowany został ciekawy, intrygujący styl graficzny plakatów i niejednoznaczne hasła. Staraliśmy się połączyć czytelność przekazu z atrakcyjną, przyciągającą oko treścią.
Koordynacja Centrów Aktywności Lokalnej
Na koniec 2021 roku we Wrocławiu działało 19 Centrów Aktywności Lokalnej (CAL) współfinansowanych przez Gminę Wrocław oraz kilkanaście innych osiedlowych NGOsów, które chociaż jeszcze nie posiadały własnych przestrzeni, aktywnie wspierały swoje społeczności lokalne. W samym 2021 roku utworzono łącznie 6 nowych Centrów Aktywności Lokalnej na osiedlach: Borek, Jagodno, Kowale, Maślice, Plac Grunwaldzki oraz Psie Pole-Zawidawie.
Centra Aktywności Lokalnej to nie tylko budynki, ale przede wszystkim ludzie, których wyróżnia pasja i zaangażowanie w pracę z mieszkańcami wrocławskich osiedli. CALe to miejsca i działania współtworzone razem z mieszkańcami, otwarte na różnorodność i solidarne z tymi, którzy potrzebują pomocy lub wsparcia. Na poziomie lokalnym Centra są silnym spoiwem wspierającym proces społecznej, pozytywnej zmiany. CALe realizują swoje autorskie programy, skierowane bezpośrednio do mieszkanek

i mieszkańców okolicy, odpowiadające ich potrzebom, pasjom i zainteresowaniom. Aby zapewnić tym działaniom trwałość i efektywność, podmioty prowadzące Centra są inicjatorami partnerstw lokalnych na swoim terenie, zapraszając do nich rady osiedli, instytucje działające w wymiarze osiedlowym, inne organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, szkoły, przedsiębiorców, lokalnych liderów i aktywistów.
W 2021 roku Wydział Partycypacji Społecznej we współpracy z Siecią Centrów Aktywności Lokalnej (liderem Sieci było Stowarzyszenie Żółty Parasol, funkcjonujące od 22 listopada 2021 r. pod nazwą Żółty Parasol i Partnerzy) przygotował na stronie internetowej Wrocław Rozmawia zakładkę prezentującą wszystkie CALe i organizacje pozarządowe współpracujące w ramach Sieci CAL. Wszystkie podmioty i miejsca zaprezentowano także w formie mapy.
Więcej informacji: wrocławski model CAL, lista i mapa lokalizacji na stronie www.wroclaw.pl/rozmawia/centra-aktywnosci-lokalnej.

II REWITALIZACJA

Przyjęcie przez Radę Miejską Wrocławia Uchwały nr XXXVII/1019/21 z dnia 20 maja 2021 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego
Rewitalizacja definiowana jest jako proces wieloletnich przemian społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.Jego szczegółowe zasady, tryb przygotowania, prowadzenia oraz oceny zostały ściśle określone w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.
Jednym z wymogów, zasadniczo warunkiem wstępnym do rozpoczęcia procesu rewitalizacji, jest wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Na podstawie „Raportu diagnostycznego służącego wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji", opisu zastosowanych procedur badawczych w formie aneksu do tej diagnozy, a także opinii zebranych podczas konsultacji społecznych pn. „Jaki obszar rewitalizować?" przygotowano projekt uchwały delimitacyjnej. Na podstawie ww. uchwały zostały wyznaczone obszary zdegradowany oraz rewitalizacji. Obejmują one w całości osiedla: Brochów, Kleczków, Księże, Nadodrze, Ołbin, Plac Grunwaldzki, Przedmieście Oławskie i Przedmieście Świdnickie w granicach ustanowionych uchwałą nr XX/110/91 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 marca 1991 r. w sprawie podziału Wrocławia na osiedla (Biuletyn Urzędowy Rady Miejskiej Wrocławia z 1996 r. Nr 7, poz. 94, z późn. zm.). Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji dzieli się na osiem podobszarów: Brochów, Kleczków, Księże, Nadodrze, Ołbin, Plac Grunwaldzki, Przedmieście Oławskie, Przedmieście Świdnickie o granicach pokrywających się z granicami poszczególnych osiedli.

Przyjęcie przez Radę Miejską Wrocławia Uchwały nr XLII/1082/21 z dnia 8 lipca 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji we Wrocławiu
W dniu 8 lipca 2021 r. Rada Miejska Wrocławia przyjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, czyli dokumentu strategicznego, który będzie służył planowaniu oraz prowadzeniu procesu rewitalizacji. Zawiera w szczególności informacje dotyczące tego, jakie działania należy podjąć, by w perspektywie kilkunastu lat rozwiązać lub przynajmniej zmniejszyć natężenie problemów zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji.

Prace przygotowawcze nad Gminnym Programem Rewitalizacji
W ramach prac przygotowawczych rozpoznano jakie procedury formalno-prawne są konieczne do przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR) oraz jakie dokumenty gminne być może będą wymagać aktualizacji na skutek przyjęcia GPR.
Przy współpracy z ekspertem z Uniwersytetu Wrocławskiego sporządzono m.in.: zestawienie głównych problemów zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji, wstępne założenia GPR, jego schemat oraz kierunki działań.
Przeprowadzono kwerendy w zakresie informacji nt. możliwych do wykonania w ramach GPR podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w rozumieniu art. 15 ust. 1 pkt 5

lit a) Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Jest to ważne działanie, ponieważ wspomniana lista informuje jakie działania Gmina Wrocław ma w zamiarze podjąć, by przyczynić się do poprawy sytuacji na obszarze rewitalizacji.
W ramach konsultacji społecznych pn. „Jakie działania w Gminnym Programie Rewitalizacji?" opracowano formularz zgłoszenia przedsięwzięć rewitalizacyjnych dla mieszkańców. Jest to ważne narzędzie ponieważ wpis przedsięwzięcia rewitalizacyjnego do GPR może ułatwić podmiotom składającym formularz, ubieganie się o uzyskanie dofinansowania na realizację wnioskowanych przedsięwzięć ze środków zewnętrznych (innych niż Gmina), w ramach programów dedykowanych dofinansowaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Realizacja projektu pn. „Odkrywamy potencjały obszaru rewitalizacji. Wstęp do Gminnego Programu Rewitalizacji" realizowanego przez Wydział Partycypacji Społecznej we współpracy ze Strefą Kultury Wrocław
Celem projektu było dotarcie, za pomocą różnorodnych metod (rozmowy, mapowanie, kwestionariusze) do jak najszerszej grupy odbiorców mieszkających, pracujących lub spędzających czas wolny na osiedlach objętych obszarem rewitalizacji.
W ramach projektu przeprowadzono trzy procesy: tworzenie Map Sąsiedzkich, animacyjne mapowanie szans i potencjałów oraz kwestionariusze wysyłane lokalnym liderom.
Mapy Sąsiedzkie, to subiektywne przewodniki, zawierające historie oraz opowieści mieszkańców na temat miejsc znajdujących się na terenie obszaru rewitalizacji. Wersje papierowe i PDF map opracowano w trzech językach (polskim, angielskim i ukraińskim). Są one dostępne do pobrania ze stron internetowych: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/sasiedzkie-mapy-wroclawskich-osiedli
https://strefakultury.pl/project/sasiedzkie-mapy/.
Ponadto, na stronie Wrocław Rozmawia, powstała interaktywna mapa zawierająca ww. wspomnienia mieszkańców.
Animacyjne mapowanie szans i potencjałów odbywało się przy wielkoformatowych mapach. Mieszkańcy oznaczali na nich m.in. miejsca najbardziej przez nich lubiane, w których ich zdaniem odbywają się/mogłyby się odbywać wydarzenia lokalne, spędzają swój czas wolny, czy spotykają się ze znajomymi. Celem mapowania było uczynienie mieszkańców ekspertami od przestrzeni lokalnej. Informacje zebrane w ten sposób stały się także źródłem wiedzy o potrzebach mieszkańców dla podmiotów aktywnie działających społecznie na obszarze rewitalizacji.
Kwestionariusze liderów były udostępniane indywidualnym osobom udzielającym się społecznie, grupom nieformalnym oraz osiedlowym instytucjom. W ten sposób pogłębiono wiedzę m.in. na temat podejmowanych przedsięwzięć osiedlowych, ich zasobów, podejmowanej współpracy oraz dostrzeganych problemów.
Informacje zebrane przy wykorzystaniu mapowania i kwestionariuszy posłużyły do opracowania raportu, w którym przeanalizowano szanse i potencjały obszaru rewitalizacji. Wspomniany dokument będzie istotnym źródłem wiedzy na temat osiedli poddanych rewitalizacji podczas tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji.

Promocja działań podejmowanych przez Sekcję ds. Rewitalizacji
W ramach działań informacyjno-promocyjnych redagowano, przy współpracy ze Spółką ARAW SA, aktualności na temat działań podejmowanych przez Sekcję ds. Rewitalizacji w zakresie zadań związanych z przygotowywaniem uchwał i materiałów do Gminnego Programu Rewitalizacji, projektu URBACT III oraz zabytkowych pojazdów komunikacji zbiorowej. Artykuły były publikowane na stronie www.wroclaw.pl/rozmawia/ oraz w papierowym wydaniu Biuletynu Urzędu Miejskiego Wrocławia. Ponadto podjęto pracę nad identyfikacją wizualną Sekcji ds. Rewitalizacji. Przy współpracy z ARAW S.A. przygotowano logo Sekcji oraz film promujący ideę rewitalizacji we Wrocławiu. Podjęte działania oprócz funkcji informacyjnej miały charakter edukacyjny. Celem było przyczynienie się do zwiększenia świadomości mieszkańców na temat tego, czym jest rewitalizacja, z jakich składa się elementów oraz jakie działania w tym zakresie podejmuje Gmina Wrocław.

We współpracy ze Spółką ARAW SA stworzono stronę poświęconą historycznemu osiedlu WuWA, która w 2022 r. zostanie rozbudowana o nowe treści. Na stronie zamieszczono m.in. aplikację spaceru wirtualnego po osiedlu, umożliwiającą zwiedzanie WuWy z wykorzystaniem komputera, tabletu czy smartfona. Dzięki tej aplikacji wrocławskie osiedle Werkbudnu, choć wirtualnie, stało się dostępne szerszemu gronu zainteresowanych.

Prace przygotowawcze dotyczące zagospodarowania wnętrza podwórzowego przy ul. Ruskiej, Włodkowica, św. Antoniego

W 2021 r. przeprowadzono prace dotyczące opracowania dokumentacji projektowej zamiennej zagospodarowania podwórka przy ul. Ruskiej, Włodkowica, św. Antoniego z uwzględnieniem opinii z przeprowadzonych konsultacji społecznych pn. „Porozmawiajmy o podwórzu przy Ruskiej". Zagospodarowanie przestrzeni podwórka dostępnej od ulicy Włodkowica stanowi trzeci etap działań związanych z rewaloryzacją całego obszaru wnętrza podwórzowego jako elementu Programu Kompleksowej Modernizacji Podwórek Komunalnych na lata 2021-2024.

Koncepcja funkcjonalno – przestrzenna kompleksowej adaptacji na nowe funkcje zespołu budynków dawnej Zajezdni Popowice przy ul. Legnickiej 65

W 2021 r. zakończono prace dotyczące opracowania koncepcji funkcjonalno – przestrzennej kompleksowej adaptacji na nowe funkcje zespołu budynków dawnej Zajezdni Popowice przy ul. Legnickiej 65.

W toku konsultacji wewnątrzurzędowych i konsultacji społecznych pn. „Porozmawiajmy o Zajezdni przy Legnickiej" dotyczących etapowo prowadzonych prac, uzyskano finalną koncepcję zagospodarowania tego obszaru wraz z wyznaczeniem faz realizacyjnych dla planowanych funkcji i rekomendacji mechanizmów finansowych, umożliwiających realizację przedsięwzięcia. Celem realizacji opracowania był wybór najkorzystniejszych rozwiązań w oparciu o dokonaną analizę funkcjonalno – ekonomiczną.

Docelowo zaplanowano nowe zagospodarowanie obszaru Zajezdni z jednoczesnym zrewaloryzowaniem zabytkowych budynków, przeznaczając je do ekspozycji zabytkowej kolekcji pojazdów komunikacji miejskiej, znajdującej się w posiadaniu Gminy Wrocław. Pod roboczą nazwą „WROCeK" czyli Wrocławskie Centrum Komunikacji i Kultury ma służyć jako ośrodek aktywności lokalnej i ogólnospołecznej dla mieszkańców, jednocześnie zrzeszając różne organizacje pozarządowe. Pozwoli stworzyć nowe przestrzenie dla ogólnomiejskiej aktywności kulturalnej i turystycznej.

Zdjęcie nr 1: Widok na plac pomiędzy historycznymi budynkami hal Zajezdni Popowice przy ul. Legnickiej 65.

Trajektorie Trójkąta: Traugutta – warsztaty dla mieszkańców wraz z finałem
Realizacja przedmiotowego zadania publicznego w trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego o wolontariacie.
Okres realizacji: 22 listopada 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: ok. 120 osób (grupą docelową byli Mieszkańcy przedmieścia Oławskiego)
Kwota dotacji: 50 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego była organizacja i przeprowadzenie cyklu warsztatów, spacerów i gry terenowej na temat Przedmieścia Oławskiego. Poznano historię mieszkańców i osiedla, wykonano zdjęcia, a najciekawsze z nich zaprezentowano podczas finału.
Cykl warsztatów obejmował tematykę:
- warsztaty Pamiętam, że … - 4 godziny;
- warsztaty tworzenia Map Mentalnych – 4 godziny;
- warsztaty fotograficzne "Architektura" – 4 godziny ;
- warsztaty fotograficzne "Zieleń" – 4 godziny ;
- warsztaty fotograficzne "Portret" – 4 godziny ;
- warsztaty dziennikarskie "Bio" – 4 godziny
- warsztaty dziennikarskie "Historyczne" – 4 godziny.

Zwieńczeniem (finałem) warsztatów była wystawa – FOTOESEJ wraz z projekcją filmu pt.: „Czego chcieć więcej", pokazano również nagrania archiwalne ze zbiorów Zakonu Bonifratrów z Procesji Bożego Ciała.
W ramach zadania odbyły się dwa spacery z przewodnikiem oraz przeprowadzono grę terenową „Śladami Charlotte Kraeker-Dietrich".

III ZABYTKOWE POJAZDY KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ

Obchody 120 rocznicy elektryfikacji tramwajów konnych we Wrocławiu. Zakończenie prac przy odbudowie wagonu Maximum z 1901 r.
Okres realizacji: 1 marca 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji: 130 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego była realizacja ostatecznych prac przy odbudowie wagonu Maximum, które objęły lakierowanie poszycia wraz z przygotowaniem podłoża

oraz szereg prac wykończeniowych (m.in. wykonanie oznaczeń, otablicowania czy ozdobnej falbany wokół świetlika). Efektem realizacji całego projektu jest w pełni odrestaurowany i sprawny tramwaj typu Maximum z 1901 r., reprezentujący stan maksymalnie zbliżony do sytuacji z początków eksploatacji. Potwierdzają to badania techniczne dopuszczające wagon do ruchu z dnia 8.09.2021 r., przeprowadzone przez Krajowy Instytut Polityki Przestrzennej i Mieszkalnictwa jako jednostkę przewidzianą do badań tramwajów w Polsce. Obecnie tramwaj Maximum może być wykorzystywany w celach turystycznych, podczas przejazdów okazjonalnych, a przede wszystkim jako narzędzie promocji miasta. Będzie mógł uświetniać ważne wydarzenia we Wrocławiu. Miasto uzyskało w ten sposób kolejny interesujący i sprawny zabytek techniki transportowej, który mogą wykorzystywać różne grupy odbiorców i który stanie się atrakcją podczas imprez związanych z techniką, transportem, zrównoważonym rozwojem lub historią najnowszą.
Zorganizowano również wydarzenie o charakterze edukacyjnym dotyczącego elektryfikacji tramwajów konnych we Wrocławiu, ze szczególnym uwzględnieniem eksploatacji tramwajów typu Maximum oraz odnoszące się do innych historycznych pojazdów komunikacji zbiorowej znajdujących się we Wrocławiu.

Chrońmy wrocławskie zabytki komunikacji zbiorowej - organizacja wydarzenia edukacyjnego z zakresu historii i ratowania dziedzictwa zabytków komunikacji oraz III etap odbudowy zabytkowego autobusu marki Jelcz 272 Mex – „Fredruś"
Realizacja przedmiotowego zadania publicznego na podstawie Art. 4 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytkupublicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.).
Okres realizacji: 17 marca 2021 r. – 30 września 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji: 250 000 zł
Efektem realizacji projektu jest w pełni odrestaurowany i w pełni sprawny autobus turystyczny typu kabriolet "Fredruś". Będzie mógł być wykorzystywany w celach turystycznych, podczas przejazdów okazjonalnych i jako narzędzie promocji miasta. Będzie mógł uświetniać różne wydarzenia we Wrocławiu i innych dolnośląskich miejscowościach. Miasto uzyskało kolejny interesujący i sprawny zabytek techniki transportowej, który mogą wykorzystywać różne grupy odbiorców i który stanie się atrakcją podczas imprez związanych z techniką, transportem, zrównoważonym rozwojem lub historią najnowszą.
W ramach zadania publicznego zrealizowano również wydarzenia edukacyjne z zakresu historii i restauracji historycznych pojazdów wrocławskiej komunikacji zbiorowej adresowane do szerokiego grona odbiorców. Łącznie z udziałem „Fredrusia" w 2021 r. odbyły się cztery wydarzenia - trzy razy autobus był prezentowany w ramach oprowadzenia z przewodnikiem po Zajezdni Popowice, a pod koniec prac konserwatorskich pojazd został zaprezentowany podczas Dni Otwartych Zajezdni Popowice 2021 w dniach 18-19.09.2021 r.

Chrońmy wrocławskie zabytki komunikacji zbiorowej
Realizacja przedmiotowego zadania publicznego na podstawie Art. 4 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytkupublicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.).
Okres realizacji: 2 listopada 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji: 225 153 zł
Efektem realizacji zadania publicznego są odrestaurowane i sprawne podwozia dwóch tramwajów: wagonu-opryskiwacza i doczepy Konstal ND. Podwozia zostały rozłożone na części składowe, które zostały wyczyszczone (wyśrutowane - jeśli było to wskazane), zregenerowane, pomalowane i ponownie złożone. W wagonie-opryskiwaczu m.in. wymieniono panewki, odlano części maźnic (bo zastane były wtórne, wykonane prowizorycznie z blachy). Silniki okazały się sprawne, choć wymagały przeglądu

i konserwacji, zwłaszcza jeden, w którym przez jakiś czas musiała gromadzić się woda. W przypadku doczepy Konstal ND m.in. wymieniono łożyska i reprofilowano koła. Po zakończeniu całego procesu remontu, czyli realizacji kolejnych etapów prac, które obejmą nadwozia, oba zabytkowe wagony tramwajowe będą mogły poruszać się po wrocławskich torowiskach. W efekcie poprawiła się sytuacja wrocławskiej kolekcji zabytkowych pojazdów komunikacji miejskiej. Wrocław docelowo uzyska kolejne sprawne zabytkowe tramwaje, przyciągające wzrok wrocławian i turystów, ale mogące być też przez nich wykorzystywane przy różnych okazjach. Po zakończeniu prac doczepa Konstal ND będzie mogła być wykorzystywana w celach turystycznych i promocji Miasta. Pojazd będzie mógł być eksploatowany podczas przejazdów okazjonalnych, będzie mógł uświetniać różne wydarzenia we Wrocławiu. Z kolei tramwaj-opryskiwacz może znaleźć przeznaczenie przy podlewaniu zielonych torowisk. By podkreślić znaczenie remontu wagonów tramwajowych zorganizowano wydarzenia o charakterze edukacyjnym, których motywem przewodnim była historia i ratowanie historycznych pojazdów wrocławskiej komunikacji zbiorowej, ze szczególnym uwzględnieniem wozów gospodarczych. Pierwsze wydarzenie skupione było wokół tramwaju Maximum z 1901 r., którego odbudowa zakończyła się w 2021 r. Dzięki rekonstruktorom w strojach z epoki można się było przenieść w czasy, kiedy tramwaje tego typu po raz pierwszy wyjechały na torowiska czyli do początku XX w. Drugie wydarzenie odbyło się na terenie Zajezdni Popowice i polegało na wykładzie dotyczącym historii gospodarczych wagonów tramwajowych wykorzystywanych we Wrocławiu, a także techniki z tym związanej.

Organizacja i prowadzenie wrocławskich linii turystycznych realizowanych zabytkowymi pojazdami

Realizacja przedmiotowego zadania publicznego na podstawie Art. 4 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytkupublicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.).
Okres realizacji: 21 czerwca 2021 r. – 31 października 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji: 108 000 zł
Adresatami zadania publicznego byli turyści odwiedzający Wrocław oraz mieszkańcy miasta, którzy chcieli w nietypowy, ale jednocześnie wygodny i atrakcyjny sposób, podróżując zabytkowym tramwajem lub autobusem, zapoznać się z najważniejszymi zabytkami architektury Miasta, ale też z jego walorami przyrodniczymi (koryta Odry podziwiane z licznych mostów na trasie linii; parki, m.in. Szczytnicki i Staromiejski; Promenada nad fosą) lub innymi atrakcjami (ZOO, Hydropolis, Centrum Historii "Zajezdnia"). Szczególnymi grupami adresatów byli turyści chcący w możliwie krótkim czasie ujrzeć główne atrakcje miasta. Podróż w obie strony proponowanymi liniami trwała około dwóch godzin (w przypadku linii tramwajowej w zależności od kierunku jazdy z krótkim postojem przy zabytku wpisanym na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO – Hali Stulecia lub w centrum miasta - przy Operze, zaś w przypadku linii autobusowej m.in. przy zabytkowej Zajezdni Popowice). Specyficzną grupą odbiorców byli też miłośnicy komunikacji i jej zabytków, dla których sama możliwość przejazdu zabytkowym tramwajem lub autobusem jest główną atrakcją. Miłośnicy komunikacji stanowią dość liczną grupę turystów, którzy odwiedzają miasta mogące pochwalić się znaczącym dziedzictwem komunikacji zbiorowej, a do takich zalicza się Wrocław z najstarszą elektryczną komunikacją tramwajową w Polsce.

Mikołajki na Zajezdni Popowice

Okres realizacji: 29 listopada 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji: 10 000 zł
Mikołajki na Zajezdni Popowice odbyły się w sobotę 4 grudnia 2021 r. na terenie dawnej zajezdni tramwajowej „Popowice” przy ul. Legnickiej 65A we Wrocławiu. W zabytkowym obiekcie technicznym przeprowadzono imprezę, która ukazała ogromny potencjał dawnej zajezdni, a jednocześnie dziedzictwo komunikacji zbiorowej. Event częściowo odbywał się w zabytkowych halach (wykłady, oprowadzanie po zajezdni), a częściowo miał charakter

plenerowy (zabytkowe pojazdy przed halami, przejazdy autobusami, również oprowadzanie po zajezdni). Mikołajki na Zajezdni Popowice były atrakcją zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych, zwłaszcza fanów zabytkowych pojazdów komunikacji zbiorowej.

Kolekcja zabytkowych pojazdów należących do Gminy Wroclaw - zakup historycznej przyczepy autobusowej Jelcz PO-1 oraz przesuwnicy wagonowej
W 2021 r. zakupiono historyczną przyczepę autobusową Jelcz PO-1 wyprodukowaną przez Jelczańskie Zakłady Samochodowe w Jelczu koło Oławy oraz przesuwnicę wagonową - urządze dźwigowe służące do przemieszczania wagonów tramwajowych pomiędzy torami równoległymi, mieszczącymi się w halach na terenie byłej zajezdni tramwajowej nr V przy ul. Legnickiej 65 we Wrocławiu.
Oba pojazdy wzbogaciły kolekcję zabytkowych pojazdów należących do Gminy Wrocław. Zakup ten jest również istotny w kontekście budowania we Wrocławiu przy wsparciu ze strony unijnego programu URBACT III nowej marki turystycznej w oparciu o posiadaną historyczną infrastrukturę transportu zbiorowego.

Europejski Program Sieciowania Miast URBACT
Druk i dystrybucja publikacji „Węglem i nie węglem" powstałej w ramach inicjatywy "DiverCity 4 –polsko – norweska współpraca w zakresie kreowania nowoczesnych rozwiązań rozwojowych w miastach" oraz produkcja spotu promocyjnego w ramach sieci planowania działań „Find Your Grateness" finansowanego w ramach unijnego programu Urbact.
Okres realizacji: 26 kwietnia 2021 r. – 31 lipca 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji: 60 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego była promocja Wrocławia wśród mieszkańców i turystów. Miasto w ramach uczestnictwa w sieci Find Your Greatness programu URBACT III stworzyło produkt turystyczny oparty o zabytkową infrastrukturę transportu zbiorowego. Dziedzictwo przemysłowe, które jest przystosowane do przekształcenia w miejsca związane z kulturą i możliwością spędzania wolnego czasu, coraz mocniej zaznacza swoją obecność oraz daje możliwość poszerzenia o atrakcyjną ofertę na rynku turystycznym nie tylko w Polsce, ale również na świecie. W ramach zadania zrealizowano również spot promocyjny mający na celu zaprezentowanie zabytkowej infrastruktury tramwajowej.
Wrocław jest miastem dążącym do polepszenia jakości powietrza w mieście, a co za tym idzie jakości życia mieszkańców i zwiększenia ich świadomości ekologicznej, tj. wpływu rodzaju stosowanego ogrzewania na środowisko. Poprzez realizację zadania polegającego na wydruku i przekazaniu publikacji "Węglem i nie węglem" podmiotom związanym z szeroko pojętym mieszkalnictwem, jak i odpowiedzialnym za administrowanie nieruchomościami, umożliwiono tym podmiotom jak i mieszkańcom zapoznanie się z zarządzaniem gospodarką cieplną w mieszkaniach.

Realizacja projektu „Find Your Greatness: Europe's First strategic Brand Building Program For Smart Cities" w ramach programu Urbact III
Okres realizacji: 31 marca 2021 r. – 31 maja 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji: 40 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego była organizacja dwudniowego spotkania ponadnarodowego w formule hybrydowej we Wrocławiu, w której udział wzięli przedstawiciele oraz eksperci z miast partnerów z Europy biorących udział w projekcie Find Your Greatness - Europe's first strategic brand building program for smart cities. Ponadto zostały zorganizowane warsztaty tematyczne z zakresu budowania marki oraz budowania partnerstw lokalnych dla członków lokalnej grupy Urbact oraz zespołu projektowego.

Promocja Wrocławia poprzez produkt turystyczny oparty o zabytkową infrastrukturę transportu zbiorowego w ramach projektu „Find Your Greatness”
Okres realizacji: 16 lipca 2021 r. – 7 października 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji: 78 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego była promocja Wrocławia poprzez produkcję spotu o historycznej infrastrukturze transportu zbiorowego. Ponadto w ramach zadania zorganizowane zostały Dni Otwarte Zajezdni Popowice 2021 oraz powstał BrandBook nowopowstającego produktu turystycznego tj. Wrocławskich Linii Turystycznych.
Podczas Dni Otwartych Zajezdni Popowice 2021:
- odbyły się koncerty wrocławskich zespołów,
- zaprezentowany został wyremontowany tramwaj Maximum i autobus JELCZ „Fredruś”,
- zorganizowane zostały oprowadzania po Zajezdni Popowice z przewodnikiem,
- zorganizowane zostały przejazdy zabytkowymi pojazdami transportu zbiorowego.

Zdjęcie nr 2: Dni Otwarte Zajezdni Popowice 2021

IV REALIZACJA ZADAŃ PUBLICZNYCH ZLECONYCH ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM

Liczba i struktura dotacji celowych na realizację zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym w 2021 roku
W 2021 roku w Wydziale Partycypacji Społecznej na podstawie 235 otwartych konkursów ofert przygotowanych zostało łącznie 537 umów dotacyjnych na realizację zadań

publicznych zleconych organizacjom pozarządowym, w tym: 486 umowy jednoroczne, co stanowiło 55 % umów obowiązujących w 2021 r. i 51 umów wieloletnich, co stanowiło 5,5 % umów obowiązujących w 2021 r.
Zawarto 4 umowy na podstawie art. 15zzm ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.) oraz art. 43, art. 47, art. 151 i art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.) -tzw. Tryb tarczy antycovidowej. Stanowiły one 0,5 % umów obowiązujących w 2021 r.
Ponadto, na podstawie otwartych konkursów ofert ogłoszonych na realizację zadań w latach poprzednich, obowiązywało 131 umów wieloletnich, co stanowiło 15 % umów obowiązujących w 2021 r. W trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w Wydziale Partycypacji Społecznej przygotowanych zostało łącznie 214 umów, co stanowiło 24 % umów obowiązujących w 2021 r.
Łącznie w 2021 roku obowiązywało 886 umów dotacyjnych.
Ze względu na trwającą pandemię COVID-19 na bieżąco aneksowano umowy z organizacjami pozarządowymi na realizację zadań publicznych.

Zestawienie liczby otwartych konkursów ofert, złożonych ofert oraz zawartych umów - dane porównawcze od 2015 roku

L.p.	Zestawienie liczby otwartych konkursów ofert, złożonych ofert oraz zawartych umów z organizacjami pozarządowymi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Liczba ogłoszonych konkursów ofert	172	152	208	219	219	212	235
	Liczba złożonych ofert w otwartych konkursach ofert	662	641	716	649	858	954	1184
	Liczba umów konkursowych jednorocznych zawartych na rok sprawozdawczy	426	395	442	364	429	449	486
	Liczba umów konkursowych wieloletnich zawartych na rok sprawozdawczy	35	53	46	145	61	102	51
	Liczba umów zawartych w ramach otwartych konkursów ofert (poz. 3 i 4)	461	448	488	509	490	551	537
	Liczba umów konkursowych wieloletnich zawartych przed rokiem sprawozdawczym	144	94	67	63	177	116	131
	Liczba umów zawartych w trybie art.19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku sprawozdawczym	122	134	159	209	251	168	214
	Liczba wszystkich umów wieloletnich obowiązujących w danym roku (poz. 4, 6)	179	147	113	208	238	218	182

L.p.	Zestawienie liczby otwartych konkursów ofert, złożonych ofert oraz zawartych umów z organizacjami pozarządowymi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Liczba umów zawartych na podstawie art. 15zzm ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1842, ze zm.) oraz art. 43, art. 47, art. 151 i art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.)	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	18	4
	Liczba wszystkich umów obowiązujących w danym roku sprawozdawczym	727	676	714	781	923	853	886

Charakterystyka organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Wrocławia
Wydział Partycypacji Społecznej prowadzi bazę danych o organizacjach pozarządowych – Generator NGO. Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. zaewidencjonowanych w nim było:

- 1868 fundacji,
- 2441 stowarzyszeń zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym,
- 160 stowarzyszeń zwykłych,
- 155 klubów sportowych, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej,
- 112 uczniowskich klubów sportowych,
- 25 związków sportowych,
- 22 związki stowarzyszeń,
- 114 organizacji powstałych na mocy przepisów prawnych państwo – kościół,
- 6 związków wyznaniowych,
- 16 organizacji o innych formach prawnych.

Łącznie składa się to na 4919 organizacji, z których 556 posiada siedzibę poza Wrocławiem, a w bazie znajdują się z uwagi na to, iż współpracują z Miastem poprzez realizację zadań publicznych na rzecz Miasta i jego mieszkańców lub ubiegają się o ich realizację.
Organizacje pozarządowe posiadające siedzibę we Wrocławiu, znajdujące się w wykazie Generatora NGO to:

- 1598 fundacji,
- 2195 stowarzyszeń zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (40),
- 157 stowarzyszeń zwykłych,
- 149 klubów sportowych, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej,
- 110 uczniowskich klubów sportowych,
- 14 związków sportowych,
- 22 związki stowarzyszeń,

- 103 organizacje powstałe na mocy przepisów prawnych państwo – kościół,
- 1 związek wyznaniowy,
- 14 organizacji o innych formach prawnych.

Łącznie składa się to na 4363 organizacje.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. Prezydent Wrocławia sprawował nadzór (na podstawie: ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach i ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie) nad 2388 stowarzyszeniami, 149 klubami sportowymi, 110 uczniowskimi klubami sportowymi i 1598 fundacjami z siedzibą we Wrocławiu.

Dodatkowo organ nadzorujący prowadził w ramach swoich uprawnień następujące działania:
- Wydano 12 decyzji w sprawie wpisu klubów sportowych, nieprowadzących działalności gospodarczej do ewidencji klubów sportowych prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano 24 decyzji w sprawie wpisu zmian w ewidencji klubów sportowych, nieprowadzących działalności gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano 2 decyzje o wykreśleniu z ewidencji klubów sportowych prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano 1 decyzję w sprawie wpisu uczniowskich klubów sportowych do ewidencji uczniowskich klubów sportowych prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano 14 decyzji w sprawie wpisu zmian w ewidencji uczniowskich klubów sportowych, prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano 2 decyzje o wykreśleniu z ewidencji uczniowskich klubów sportowych, prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.

Sąd zawiadomił organ nadzorujący o:
- wpisie 39 stowarzyszeń do Krajowego Rejestru Sądowego - Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej,
- wpisie zmian danych w Krajowym Rejestrze Sądowym - Rejestrze Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej - 59 stowarzyszeń,
- wykreśleniu z Krajowego Rejestru Sądowego – 2 stowarzyszeń,
- W ewidencji stowarzyszeń zwykłych, prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia dokonano:
- wpisu 29 nowych stowarzyszeń,
- zmian danych ewidencyjnych w 15 stowarzyszeniach,
- wykreślenia z ewidencji 2 stowarzyszeń.

Sąd zawiadomił organ nadzorujący o:
- wpisie 103 fundacji do Krajowego Rejestru Sądowego - Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej,
- wpisie zmian danych w Krajowym Rejestrze Sądowym - Rejestrze Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej - 86 fundacji,
- wykreśleniu z Krajowego Rejestru Sądowego – 4 fundacji.

Zrealizowane zdania publiczne (z pominięciem opisanych w częściach: I, II, III, IX):
Prowadzenie Wrocławskiego Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor3
Okres realizacji: 30 listopada 2020 – 31 grudnia 2022 (umowa wieloletnia)
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji w roku 2021: 600 000 zł (na lata 2020-2022 łącznie 1 782 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było wspieranie organizacji pozarządowych prowadzących działalność pożytku publicznego (poza wspieraniem ich działalności gospodarczej), a także grup nieformalnych i inicjatywnych oraz osób fizycznych działających lub chcących działać na terenie Gminy Wrocław w sferze pożytku publicznego.

Sektor 3 spełnia następujące funkcje:
wspieranie (organizacyjne, logistyczne i merytoryczne) organizacji pozarządowych m.in. poprzez:

- czasowe udostępnianie adresu siedziby i korespondencyjnego oraz umożliwienie odbioru przesyłek,
- udostępnianie stanowiska pracy na godziny z dostępem do komputera, internetu, telefonu, drukarki, skanera i kserokopiarki,
- udostępnianie sal w celu prowadzenia spotkań organizacyjnych i szkoleniowych, konferencji, seminariów, wystaw, etc.,
- doradztwo w zakresie zagadnień ogólnych związanych z funkcjonowaniem NGO tj. doradztwo prawne, księgowe, dotyczące pozyskiwania środków na działalność statutową oraz informatyczne,
- wymianę informacji i doświadczeń między organizacjami i instytucjami poprzez m.in. spotkania, newsletter, tablice prezentacyjne, stronę internetową, media społecznościowe,
- organizację i prowadzenie szkoleń, które przygotowują do współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podnoszą kompetencje osób współpracujących z organizacjami pozarządowymi,
- prowadzenie działalności informacyjnej i promocyjnej Sektor 3 i NGO poprzez m.in. wydawanie newslettera, stronę internetową i media społecznościowe
- promowania Sektora 3 jako dobrej praktyki i przykładu współpracy Gminy Wrocław z NGO,
- podnoszenie kompetencji kwalifikacji pracowników i wolontariuszy SEKTOR 3.

Przygotowanie i przeprowadzenie 5 Kongresu Wrocławskich Organizacji Pozarządowych
Okres realizacji: 2 listopada 2021r. – 10 grudnia 2021r
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 178 osób
Kwota dotacji: 10 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego było przygotowanie i przeprowadzenie 5 Kongresu Wrocławskich Organizacji Pozarządowych - wydarzenia gromadzącego przedstawicieli działających we Wrocławiu NGO, aktywistów społecznych, wolontariuszy, przedstawicieli Samorządu Wrocławia i instytucji miejskich odpowiadających za współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz osób reprezentujących społecznie odpowiedzialny biznes. Głównym hasłem debaty był "Dialog i współpraca - klucz do partycypacji obywatelskiej". Podczas wydarzenia poruszane były tematy mające duże znaczenie społeczne i dotyczyły one m.in. zapobiegania cyberprzemocy, ochrony przyrody, kryzysu humanitarnego, konsultacji społecznych oraz dostępności.

Mikrogranty
Okres realizacji: 7 stycznia 2020 – 31 grudnia 2022 (umowa wieloletnia)
Liczba zawartych umów: 1
Liczba projektów w ramach ścieżki NGI i młodzieżowej : 75 osób
Kwota dotacji: 560 000 zł (w latach 2020 – 2022: 1 680 000 zł)
Celem realizacji zadania publicznego było wzmocnienie postaw obywatelskich społeczności lokalnych poprzez aktywne uczestnictwo w programie organizacji pozarządowych oraz młodzieżowych grup nieformalnych.
Mikrogranty umożliwiły realizację inicjatyw społecznych w lokalnych środowiskach, oraz aktywizowały mieszkańców Wrocławia w zakresie rozwiązywania problemów i podnoszenia jakości życia społeczności lokalnej, oraz promowały Wrocławski Budżet

Obywatelski przez zwiększanie wykorzystania inwestycji zrealizowanych lub wybranych w jego ramach.
Dzięki programowi mieszkańcy i mieszkanki Wrocławia mogli realizować swoje pomysły na działania z zakresu animacji, aktywizacji społecznej, rekreacji i edukacji, związane z wszystkimi dziedzinami sztuki oraz inne o charakterze kulturotwórczym i więziotwórczym.
Celem programu było umożliwienie zdobycia i rozwój umiejętności niezbędnych do skutecznego wpływu na miasto, prowadzenia oddolnych działań z sąsiadami i sąsiadkami, a także zachęcenie do kreatywnej dyskusji i wymiany poglądów na tematy istotne dla lokalnych społeczności.
Istotne było wykorzystanie potencjału przestrzenno funkcjonalnego wrocławskich osiedli, dlatego należy zwrócić uwagę na aktywizację miejsc położonych dalej od ścisłego centrum miasta. W ścieżce NGO w 2021 r. zrealizowano 30 projektów, natomiast w ramach ścieżki młodzieżowej 45 projektów. W związku z Covid-19 część projektów została zrealizowanych „na żywo", część w formule „łączonej" (hybrydowej), a część w formie online.

Forum Młodych Liderów 2021
Okres realizacji: 4 maja 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 20 osób
Kwota dotacji: 50 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego było wspieranie w rozwoju młodych wrocławian i stworzenie im przestrzeni do aktywności społecznej, włączając w partycypacyjne procesy miasta. W 2021 roku misja ta została zrealizowana poprzez realizacje dwóch cyklów warsztatów dla dwóch grup uczestników. Tematy poruszane w czasie realizacji warsztatów to: budowanie zespołu i praca w grupie, inteligencja emocjonalna i komunikacja interpersonalna, zarządzanie projektem, narzędzia do działania społecznego we Wrocławiu, kierowanie zespołem i organizacja pracy, psychologia zmiany i zarządzanie kryzysem, zdrowie i rozwój. Zadaniem tak skonstruowanego programu było wsparcie uczestników w następujących obszarach:
wyposażenia w umiejętności personalne i osobiste potrzebne do działalności społecznej,
zdobycia wiedzy o społecznej przestrzeni Wrocławia: istniejących projektach, inicjatywach, organizacjach, źródłach finansowania,
zainspirowania, obdarzenia wsparciem i skontaktowania z grupą podobnych, młodych ludzi.

Centrum Organizacji Pozarządowych – Skłodowskiej-Curie
Okres realizacji: 15 lutego 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 83 osoby
Kwota dotacji: 500 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego było zapewnienie zaplecza infrastrukturalnego dla organizacji pozarządowych działających na rzecz mieszkańców Wrocławia, w szczególności osiedla Plac Grunwaldzki. Zadanie polegało w szczególności na wsparciu infrastrukturalnym przede wszystkim organizacji pozarządowych, organizacji i przeprowadzeniu działań polegających na uruchomieniu sąsiedzkiego punktu napraw i wymiany, prowadzeniu spotkań partnerstwa lokalnego. W ramach zadania przeprowadzono także działania polegające na przygotowaniu obiektu do korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami pod kątem dostępności architektonicznej. W związku sytuacją pandemiczną Covid-19 działania realizowane były z zachowaniem wytycznych i zaleceń Głównego Inspektoratu Sanitarnego i Ministerstwa Zdrowia, w tym zasad bezpiecznego postępowania, bądź w formie zdalnej.

Prowadzenie centrum organizacji pozarządowych – Paulińska
Okres realizacji: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2022 r. (umowa dwuletnia)
Liczba zawartych umów: 1

Kwota dotacji: 60 000 zł (na lata 2021-2022 łącznie 120 000 zł)
Celem realizacji zadania publicznego było wsparcie organizacji pozarządowych poprzez prowadzenie Centrum i zapewnienie dostępu do lokalu organizacjom pozarządowym wraz z zapewnieniem odpowiedniego wyposażenia niezbędnego do przeprowadzenia spotkań i realizacji działań statutowych. W Centrum w roku 2021 roku swoje siedziby miało 10 organizacji pozarządowych. Centrum stanowiło zaplecze infrastrukturalne dla organizacji działających w sferze pożytku publicznego na terenie miasta Wrocławia między innymi z zakresu kultury, ochrony zdrowia i spraw społecznych. Zapewniona była kompleksowa i profesjonalna obsługa finansowo-księgowa jak również odpowiednia opieka i utrzymanie obiektu. Prowadzone były bieżące remonty oraz naprawianie awarii i dewastacji. Sytuacja pandemiczna nie wpłynęła na realizację zadania.

Prowadzenie Albertyńskiego Centrum Aktywności Lokalnej Kołłątaja
Okres realizacji: 1 lutego 2019 – 30 września 2021 r. (umowa wieloletnia)
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji: 35 000 zł (na lata 2019-2021 łącznie 155 000 zł)
Celem realizacji zadania publicznego było wspieranie organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych działających na terenie Wrocławia i na rzecz mieszkańców Wrocławia. Wsparcie to polega na udostępnianiu pomieszczeń i zasobów Centrum do prowadzenia aktywności skierowanej do osób wymagających wsparcia. Od stycznia do maja zajęcia odbywały się w trybie on-line. Odbywały się zajęcia m. in. z esperanto, warsztaty taneczne, warsztaty z elementami jogi. Od maja rozpoczęły się zajęcia stacjonarne, cyklicznie spotykały się grupy brydżowe, prowadzone były zajęcia z jogi. Centrum działało od poniedziałku do piątku w godzinach od 10 do 18.
Centrum Organizacji Kołłątaja
Okres realizacji: 1 października 2021 – 31 grudnia 2022 r. (umowa wieloletnia).
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji: 25 900 zł (na lata 2021 – 2022 łącznie 95 900 zł)
Celem realizacji zadania publicznego było wspieranie organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych działających na terenie Wrocławia i na rzecz mieszkańców Wrocławia. Wsparcie to polegało na udostępnianiu pomieszczeń i zasobów Centrum do prowadzenia aktywności skierowanej do osób wymagających wsparcia. Centrum działało od poniedziałku do piątku w godzinach od 9 do 16.

Pozarządowe centrum współdzielenia zasobów - pilotaż
Okres realizacji: 2 listopada 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji: 883 150,00 zł
Celem realizacji zadania publicznego było zwiększenie poziomu dostępności usług świadczonych w szczególności przez organizacje pozarządowe dla mieszkańców Wrocławia, w tym dla osób ze szczególnymi potrzebami. Zadanie miało charakter koncepcyjny i pilotażowy, polegało głównie na opracowaniu rozwiązań zwiększających poziom dostępności. W ramach zadania przeprowadzono również następujące działania:
- pozyskano zaplecze magazynowe i zasoby sprzętowe (w szczególności poprawiające dostępność lokali i wydarzeń dla osób ze specjalni potrzebami np. pętle indukcyjne, rampy),
- zakupiono tabliczki informacyjne z zastosowaniem alfabetu Braila i pisma wypukłego do bezpłatnego przekazywania beneficjentom.

Wdrażanie strategii rozwoju współpracy miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi na lata 2018-2022 z NGO we Wrocławiu
Okres realizacji: 28 maja 2021 r. – 31 grudnia 2022 r.
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji: 134 000 zł (na lata 2021-2022 łącznie 334 000 zł)
Celem realizacji zadania publicznego był rozwój współpracy pomiędzy Gminą Wrocław a wrocławskim trzecim sektorem oraz rozwój współpracy pomiędzy wrocławskimi

organizacjami pozarządowymi. Organizacja prac i przygotowanie projektu Strategii Współpracy Wrocławia a organizacjami pozarządowymi w latach 2023-2027.
Osiągnięciu celu służyły działania ukierunkowane na:

- wzmocnianie aktywnego udziału organizacji pozarządowych w miejskich politykach publicznych w tworzeniu, realizowaniu i monitorowaniu miejskich polityk publicznych,
- wzmocnianie oraz rozwój oddolnych struktur dialogu w mieście, w tym usprawnienie przepływu informacji w ramach istniejących struktur dialogu tj. min. Grupy Dialogu Społecznego, Grupy Branżowe, konsultacje społeczne oraz samorządy osiedlowe poprzez zwiększenie ich rozpoznawalności i użyteczności,
- wzmocnianie i rozwój przynajmniej 3 grup branżowych w zakresie organizowania spotkań, moderacji, czy tworzenia przez zewnętrznych ekspertów potrzebnych diagnoz, ewaluacji czy innych analiz oraz wzmocnienie federacji wrocławskich organizacji pozarządowych,
- aktywne informowanie o Strategii Rozwoju Współpracy i realizowanych działaniach przedstawicieli wrocławskiego środowiska pozarządowego oraz jednostek miejskich,
- zarządzanie procesem wdrażania strategii rozwoju współpracy Gminy Wrocław z organizacjami pozarządowymi,
- zaangażowanie interesariuszy, w tym partnerów społecznych, koordynacja prac i opracowanie projektu dokumentu Strategii Rozwoju Współpracy Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2023 – 2027,
- wdrożenie systemu szkoleniowo-stażowego dla osób, które chcą rozwijać swoje kariery w III sektorze oraz przeprowadzenie szkoleń kompetencyjnych,
- monitoring i ewaluacja wdrażania Strategii.

Wdrażanie modelu działania Centrów Aktywności Lokalnej we Wrocławiu – pilotaż
Okres realizacji: 15 stycznia 2021 r. - 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: ok. 150 osób
Kwota dotacji: 100 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego było wsparcie merytoryczno-organizacyjne, systematyzowanie wiedzy oraz ukierunkowanie działalności wrocławskich Centrów Aktywności Lokalnej oraz innych podmiotów prowadzących działania na rzecz społeczności lokalnych działających na terenie Wrocławia, zgodnie z założeniami wypracowanego Modelu Działania Centrów Aktywności Lokalnej, a także wzmacnianie postaw obywatelskich wśród mieszkańców Wrocławia i ich aktywizowanie w działania na rzecz społeczności lokalnych. Ze względu na pandemię Covid-19 forma przeprowadzenia poszczególnych działań dostosowywana była na bieżąco do wprowadzanych obostrzeń , tj. działania realizowane były nie tylko stacjonarnie, ale także w formie zdalnej przy użyciu narzędzi technologicznych oraz tworzono dodatkowo materiały graficzne, tekstowe, filmowe itp.

Organizacja i prowadzenie centrum społeczno - kulturalno – edukacyjnego „Pracownia projektów miedzykulturowych „Zajezdnia"
Okres realizacji: 1 stycznia 2020 r. – 31 grudnia 2022 r. (umowa wieloletnia)
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji: 500 000 zł (na lata 2021-2022 łącznie 1 000 000 zł)
Celem realizacji zadania publicznego była aktywizacja mieszkańców Wrocławia w szczególności dzieci i młodzieży oraz osób starszych do działań społecznych, kulturalnych i edukacyjnych. Osiągnięto to poprzez realizację następujących działań:

- Młodzieżowe Centrum Inicjatyw Prospołecznych „MOJE MIEJSCE" – praca z młodzieżą zagrożoną wykluczeniem społecznym;
- Pracownia projektów międzykulturowych ZAJEZDNIA – wsparcie projektów, w tym projektów międzykulturowych poprzez animację partnerstw krajowych i międzynarodowych;
- Centrum Wolontariatu Akcyjnego – udostępnianie zaplecza infrastrukturalnego na potrzeby Miejskiego Wolontariatu Akcyjnego;

- Animacji działań na rzecz osób starszych – aktywizacja osób starszych do działań animacyjno-kulturalnych;
- Zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień.

Działania projektowe wspierały tworzenie postaw zaangażowanych społecznie, w oparciu o indywidualne zainteresowania osób. Lokalnie budowane były partnerstwa i dialog społeczny. Pierwszym krokiem do budowania kapitału społecznego w skali osiedla było inicjowanie w przestrzeni PPM ZAJEZDNIA spotkań osób, które mogły ze sobą współpracować. Był to punkt wyjścia do tworzenia lokalnych grup dialogu społecznego zajmujących się istotnymi dla osiedla problemami. Z uwagi na pandemie COVID-19 działania częściowo obywały się online. Niektóre zajęcia czy spotkania odbyły się w mniejszych grupach lub z nich rezygnowano.

Organizacja i prowadzenie centrum społeczno- kulturalno – edukacyjnego „Czasoprzestrzeń"

Okres realizacji: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2022 r. (umowa wieloletnia)
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 65 500 osób
Kwota dotacji: 500 000 zł (na lata 2021-2022 łącznie 1 000 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego była aktywizacja społeczności lokalnej osiedli Sępolno – Biskupin – Dąbie – Bartoszowice do działań społecznych, kulturalnych i edukacyjnych. W ramach zadania realizowane były:

- Czasoprzestrzeń – wspieranie projektów społeczno – kulturalnych poprzez animację partnerstw lokalnych, krajowych i międzynarodowych. Organizacja warsztatów (o charakterze artystycznym, społecznym, sportowym, edukacyjnym) mini projektów i eventów. Projekt zakłada włączenie w działania lokalnych artystów, którzy w Zajezdni Dąbie będą mieli swoje pracownie.
- Centrum Wolontariatu Akcyjnego – włączenie w działania wolontaryjne podczas dużych imprez organizowanych na terenie Wrocławia oraz udostępnienie infrastruktury na potrzeby realizacji projektów społeczno – kulturalno - edukacyjnych.
- Centrum Zwalczania Nudy na terenie nowych Żernik i okolic we Wrocławiu – pilotaż.

Okres realizacji: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji: 190 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego było zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej i tworzenie poczucia przynależności do miejsca i grupy terenu Nowe Żerniki. W ramach działania Centrum beneficjenci mieli możliwość współtworzenia działań organizowanych w Centrum oraz możliwość aktywnego działania na rzecz społeczności lokalnej. W ramach działania Centrum przeprowadzono z inicjatywy mieszkańców szereg imprez integrujących społeczność lokalną m.in. spotkanie wigilijne, festyn. Centrum w ramach działania prowadziło również cykliczne zajęcia animacyjno- integrujące m.in. warsztaty kulinarne, manualne, fotograficzne, wieczory filmowe, spotkania z planszówkami. W związku z pandemią Covid-19 zmieniał się sposób realizacji działania. Działania realizowane były częściowo w trybie wirtualnym.

Ołbińskie Centrum Aktywnosci Lokalnej Prusa - pilotaż

Okres realizacji: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 5000 osób
Kwota dotacji: 220 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego była aktywizacja mieszkańców Wrocławia, w szczególności osiedla Ołbin, do działań służących rozwojowi społeczności lokalnej, integracji sąsiedzkiej, wzmacnianiu poczucia przynależności do osiedlowej społeczności, budowaniu i animowaniu partnerstwa lokalnego oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, m.in. poprzez:

- zapewnienie wsparcia merytorycznego i organizacyjnego mieszkańcom osiedla Ołbin chcącym realizować swoje inicjatywy prospołeczne;

- organizację wszelkiego rodzaju wydarzeń o charakterze integrującym i więziotwórczym;
- działania mające na celu rozwijanie sieci współpracy, będącej narzędziem do
- stawiania czoła wyzwaniom, jakie stoją przed mieszkańcami i użytkownikami osiedla oraz działania łączące potencjalnych partnerów w pracy na rzecz osiedla;
- prowadzenie Biblioteki Sąsiedzkiej, współtworzonej przez mieszkańców oraz Centrum Informacji Kulturalnej.

Sytuacja pandemiczna Covid-19 miała wpływ na realizację zadania. Forma przeprowadzenia poszczególnych działań dostosowywana była na bieżąco do wprowadzanych obostrzeń , tj. działania realizowane były nie tylko stacjonarnie, ale także w formie zdalnej przy użyciu narzędzi technologicznych, telefonicznie oraz online.

Centrum na Przedmieściu – pilotaż
Okres realizacji: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji: 650 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego było aktywizowanie i integrowanie społeczności lokalnej Przedmieścia Oławskiego we Wrocławiu, z uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
W ramach zadania publicznego realizowane były:
Centrum Aktywności Lokalnej (CAL) – działania warsztatowe i procesowe nakierowane na wzmocnienie siły i rozwój potencjału społeczności lokalnej Przedmieścia Oławskiego. W ramach CAL nastąpiło sieciowanie kluczowych aktorów i interesariuszy w szeroko rozumianym sąsiedztwie Centrum. Łączenie potencjalnych partnerów w pracy na rzecz Przedmieścia Oławskiego, miasta i jego mieszkańców. Tworzenie i rozwijanie sieci współpracy, będącej narzędziem do stawiania czoła wyzwaniom, jakie stoją przed mieszkańcami i użytkownikami Przedmieścia Oławskiego oraz do dokonywania zmian społecznych.
Kulturalne Centrum – działania wspierające młodych twórców związanych z Przedmieściem Oławskim, w szczególności poprzez stworzenie im przestrzeni i możliwości prezentacji swojego warsztatu. Stworzenie sceny Centrum – będącej m.in. miejscem pokazów i eksperymentów młodych aktorów. Centrum było też miejscem debat i dialogu o ważnych społecznie kwestiach dla Przedmieścia Oławskiego i Wrocławia, z uwzględnieniem nauki praktyki dialogu wśród najmłodszych beneficjentów.
Ze względu na ograniczenia wprowadzone z powodu pandemii COVID-19 cześć wydarzeń odbyła się on-line.

Centrum Integracji Mieszkańców Nowe Łąki – pilotaż
Okres realizacji: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: ok. 1000 osób
Kwota dotacji: 240 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego było aktywizowanie i integrowanie społeczności lokalnej Przedmieścia Oławskiego we Wrocławiu, z uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Realizowano zadania odpowiadające na potrzeby społeczności lokalnej. Uwzględniano zainteresowania każdej grupy angażującej się w rozwój i działania Centrum Integracji Mieszkańców Nowe Łąki (m.in. dzieci i młodzieży, rodziców, seniorów, obcokrajowców). Organizowano zajęcia sportowe, teatralne, kulinarne, z zakresu ogrodnictwa oraz majsterkowania, zajęcia integracyjne, kulturalne oraz wspomagano mieszkańców w realizacji ich własnych inicjatyw i mikroprojektów.

Centrum Aktywności Lokalnej – Księże – pilotaż
Okres realizacji: 30 października 2020 r. – 31 grudnia 2021 r. (umowa wieloletnia)
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: ok. 200 osób stacjonarnie w tygodniu i ponad 1 600 on-line (liczba wyświetleń filmów z zajęciami)

Kwota dotacji: 180 000,00 zł (na lata 2020-2021 łącznie 279 815,00 zł)
Celem realizacji zadania publicznego było aktywizowanie i integrowanie społeczności lokalnej osiedla Księża we Wrocławiu. W ramach zadania w 2021 roku zrealizowano następujące zajęcia m.in.: kulinarne, fitness, biegowe, gitarowe, wokalne, sensoplastyka, filmowe, joga, angielski, klub seniora. Od stycznia do kwietnia sytuacja pandemiczna wykluczyła możliwość prowadzenia zajęć stacjonarnych w budynku CAL. Realizowane były w tym czasie filmy on-line gimnastyczne i z zajęć kulinarnych. Prowadzono w terenie zajęcia biegowe. W maju powrócono do normalnego trybu zajęć. Centrum było miejscem otwartym na lokalną społeczność i jej inicjatywy – wspólnie z Radą Osiedla organizowano np. sprzątanie osiedla. Centrum włączało się w promowanie: konsultacji społecznych związanych np. z gminnym programem rewitalizacji czy w lokalnych projektów biorących udział w WBO.

Centrum Aktywności Lokalnej – Karłowice-Różanka – pilotaż
Okres realizacji: 30 października 2020 r. – 31 grudnia 2021 r. (umowa wieloletnia)
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji: 179 898,00 zł (na lata 2020-2021 łącznie 279 896,00 zł)
Celem realizacji zadania publicznego było aktywizowanie i integrowanie społeczności lokalnej osiedla Karłowice-Różanka we Wrocławiu.
W ramach zadania publicznego realizowane były:
- działania warsztatowe i procesowe nakierowane na wzmocnienie siły i rozwój potencjału społeczności lokalnej osiedla Różanka - Karłowice,
- łączenie potencjalnych partnerów w pracy na rzecz osiedli, miasta i jego mieszkańców,
- tworzenie i rozwijanie sieci współpracy, będącej narzędziem do stawiania czoła wyzwaniom, jakie stoją przed mieszkańcami i użytkownikami osiedli oraz do dokonywania zmian społecznych.

Ze względu na ograniczenia wprowadzone z powodu pandemii COVID-19 cześć zajęć odbyła się w mniejszych grupach lub on-line.

Centrum Aktywności Lokalnej Psie Pole Zawidawie - pilotaż
Okres realizacji: 1 lutego 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: ok. 1500 osób
Kwota dotacji: 170 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego było utworzenie, prowadzenie i rozwijanie miejsca, gdzie mieszkańcy mogli realizować swoje inicjatywy, a także współtworzyć szereg działań o charakterze aktywizującym, edukacyjnym, artystycznym. Inicjatywy te miały na celu urozmaicić ofertę spędzania czasu wolnego na osiedlu Psie Pole Zawidawie. W ramach działań zrealizowano m. in. Walentynki, tłusty czwartek, dzień kobiet, warsztaty kulinarne. Zorganizowano również spotkania w ramach partnerstwa lokalnego m. in. Z Radą Osiedla Psie Pole Zawidawie, szkołami z terenu osiedla, przedstawicielami lokalnych organizacji pozarządowych, Centrum było dostępne dla mieszkańców od poniedziałku do piątku w godzinach od 9 do 19.

Centrum Aktywności Lokalnej Plac Grunwaldzki – pilotaż
Okres realizacji: 1 sierpnia 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Kwota dotacji: 73 500 zł
Celem realizacji zadania publicznego było aktywizowanie i integrowanie społeczności lokalnej osiedla Plac Grunwaldzki. W ramach realizacji zadania cyklicznie prowadzono: dyżury sąsiedzkie, program wolontariacki, działania animacyjne oraz działania promocyjne i informacyjne, skierowane do wrocławian i wrocławianek, w tym w szczególności do mieszkańców i mieszkanek osiedla Plac Grunwaldzki.

Prowadzenie Centrum Aktywności Lokalnej dla mieszkańców Przedmieścia Oławskiego - Przed•Pokój H13 - pilotaż

Okres realizacji: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 33 osoby
Kwota dotacji: 250 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego było angażowanie mieszkańców Przedmieścia Oławskiego. W ramach realizacji zadania prowadzono trzy typy zadań: Inkubator dla Organizacji, Centrum Animacji Mieszkańców oraz Info-punkt osiedlowy. W ich ramach m.in.: umożliwiano udział organizacjom pozarządowym oraz grupom nieformalnym w warsztatach doradztwa prawno-księgowego; organizowano warsztaty dla mieszkańców Przedmieścia Oławskiego, organizowano zajęcia oraz spotkania grup zorganizowanych w przestrzeni Przedmieścia Oławskiego oraz umożliwiano współpracę organizacjom w tworzeniu programu działań dla mieszkańców Przedmieścia Oławskiego.

Działania edukacyjno-kulturalne w ramach prowadzenia międzyszkolnego chóru
Okres realizacji: 15 sierpnia 2020 r. – 15 lipca 2021 r. (umowa wieloletnia)
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 33 osoby
Kwota dotacji: 10 000 zł (na lata 2020-2021 łącznie 20 000,00 zł)
Celem realizacji zadania publicznego była aktywizacja młodzieży licealnej w działania edukacyjno-kulturalne oraz rozwijanie zdolności muzycznych młodzieży w Kameralnym Chórze Angelus działającym przy Liceum Ogólnokształcącym nr IX w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 3 we Wrocławiu. Zadanie udalo się zakończyć pokazem musicalu opartym na piosenkach z fimów Walta Disneya. Przedstawienie było częściowo nagrane i odtworzone – co było efektem prób on-line. Młodzież wykonała także kilka utworów na żywo. Próby do nich odbyły się w formie tradycyjnej, ze względu na zmniejszenie obostrzeń pandemicznych w okresie przedwakacyjnym.
W związku z sytuacją pandemiczną zadania przewidziane do realizacji w 2021 roku od kwietnia były zrealizowane w formie on-line z wykorzystaniem portalu Facebook oraz platformy zoom (zajęcia z emisji głosu, warsztaty, próby chóru, przedstawienie pantomimiczne, koordynacja projektu).

Działania edukacyjno-kulturalne w ramach prowadzenia międzyszkolnego chóru w roku szkolnym 2021/2022
Okres realizacji: 1 września 2021 r. – 30 czerwca 2022 r. (umowa wieloletnia)
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 40 osób
Kwota dotacji: 10 000 zł (na lata 2021-2022 łącznie 20 000 zł)
Celem realizacji zadania publicznego była realizacja projektów muzycznych Kameralnego Chóru Angelus dziejącego przy Liceum Ogólnokształcącym nr IX we Wrocławiu, który w II półroczu 2021 roku zrealizował pokaz muzyczny z okazji 18-lecia istnienia formacji. W projekt została zaangażowana młodzież licealna, która tworzyła chór oraz osoby, które były z nim związane na przestrzeni ostatnich 18 lat. Przeprowadzono także warsztaty chóralne wyjazdowe oraz warsztaty stacjonarne z emisji głosu. Ze względu na problemy emocjonalne młodzieży związane z pandemią COVID-19 projekt przewidywał w II połowie 2021 również wsparcie psychologiczne młodzieży.

Mamo, tato pobaw się ze mną – kontynuacja
Okres realizacji: 1 marca 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 4 496 osób
Kwota dotacji: 90 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego było wzbogacenie oferty aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego we Wrocławiu. Wzbogacenie rodziców o nowe doświadczenia spędzaniu wolnego czasu z dziećmi, stworzenie dzieciom możliwości zabaw z rodzicami, stworzenie rodzicom warunków do poznania przyjaciół swego dziecka i ich rodzin, integracja rodziny, integracja rodziców I szkoły w działaniach na rzecz dzieci.

Organizacja i prowadzenie zajęć modelarskich dla dzieci i młodzieży w okolicy ul. Kamińskiego we Wrocławiu
Okres realizacji: 24 kwietnia 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: min. 15 osób
Kwota dotacji: 172 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego było wzbogacenie oferty dodatkowych zajęć dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym od nauki szkolenej, nakierowanej na przedmioty techniczne oraz zapewnienie właściwych warunków prowadzenia ww. zajęć, w tym usunięcie barier architektonicznych.
Cel został osiągnięty poprzez:
- organizację i przeprowadzenie 25 zajęć modelarskich. Zajęcia ukierunkowane były na rozwijanie zdolności manualnych i rozwijanie zainteresowań przedmiotami technicznymi. Zajęcia były skierowane dla min 15 osób.
- przystosowanie lokalu pod kątem dostępności w tym - wykonanie podnośnika do budynku wraz z pracami towarzyszącymi, modernizacja schodów zewnętrznych oraz dostosowanie pomieszczeń sanitarnych dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Organizacja i prowadzenie warsztatów plastycznych dla dzieci młodzieży z okolic ul. Sztabowej we Wrocławiu
Okres realizacji: 14 lipca 2021 r. - 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 10 osób
Kwota dotacji: 54 500 zł
Celem realizacji zadania publicznego było zorganizowanie i przeprowadzenie warsztatów plastycznych zakończonych konkursem i wystawą wykonanych prac oraz likwidacja barier architektonicznych poprzez dostosowanie łazienki dla osób z niepełnosprawnościami.

Organizacja i przeprowadzenie półkoloni letnich dla dzieci i młodzieży – lato w mieście 2021
Okres realizacji: 25 czerwca 2021 r. – 10 września 2021 r.
Liczba zawartych umów: 14 (z tego 1 umowa została rozwiązana)
Liczba odbiorców: 702 osoby
Kwota dotacji: 302 090,00
Celem realizacji zadania publicznego było zapewnienie wypoczynku letniego w mieście w formie półkolonii dzieciom i młodzieży, które mieszkają we Wrocławiu i/lub uczęszczają do wrocławskich przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych (z wyłączeniem szkół policealnych), głównie ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz profilaktyka antyalkoholowa i przeciwdziałanie uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
W związku z sytuacją pandemiczną Covid-19 półkolonie przeprowadzone były zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Podwórkow integracja – minimalizacja edukacyjnych i społecznych deficytów wywołanych „lockdownem" i edukacją zdalną wśród dzieci i młodzieży – pilotaż
Okres realizacji: 1 czerwca 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 20 osób
Kwota dotacji: 50 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego była minimalizacja edukacyjnych i społecznych deficytów wywołanych „lockdownem" i edukacją zdalną oraz przeciwdziałanie skutkom stresu wywołanym pandemią SARS-CoV-2 wśród dzieci i młodzieży z podwórek (społeczności lokalnych) Przedmieścia Oławskiego poprzez ich integrację w miejscach dedykowanych na ten cel (lokal ul. Prądzyńskiego i Haukego Bosaka) oraz zapewnienie im wsparcia edukacyjnego, psychologicznego i opiekuńczego. Kształtowanie u dzieci i młodzieży nawyków zdrowego stylu życia oraz propagowanie wzorów sprzyjających życiu bez uzależnień. Poprzez realizację zadania została stworzona bezpieczna przestrzeń

do zabawy, integracji i rozwoju dla dzieci i młodzieży z podwórek (społeczności lokalnych) Przedmieścia Oławskiego. Zorganizowane zostały warsztaty wspierane przez psychologa pracującego z dziećmi i młodzieżą zagrożoną wykluczeniem. W toku tych spotkań rozmawiano o konsekwencjach uzależnień, uczestnicy uczyli się zwracania o pomoc i wspierania innych, radzenia sobie ze stresem i emocjami. Poprzez organizację aktywnych zajęć na wolnym powietrzu, warsztatów, wycieczek, które mają rozwijać pasje i zainteresowania dzieci i młodzieży, uczestnicy dowiedzieli się jak zdrowy styl życia przekłada się na realizację życiowych celów i osiągnięć sportowych. Dodatkowo poprzez pracę w grupach dzieci i młodzież mogli kształcić umiejętność komunikowania się oraz zwiększać zaangażowanie i motywację do pracy i uczenia się odpowiedzialności. Spędzony w ten sposób czas pogłębił nawiązane przyjaźnie oraz pozwolił zniwelować stres spowodowany trwającą pandemią SARS-CoV-2. W projekt zaangażowani byli specjaliści: trener sportu, psycholog, pedagodzy - osoby z doświadczeniem pracy streetworkerskiej, a także w pracy z dziećmi bez względu na status materialny i społeczny, przynależność etniczną i narodową, ewentualny stopień niepełnosprawności i poziom znajomości języka polskiego.

Zajęcia wyrównawcze dla dzieci i młodzieży
Okres realizacji: 14 września 2020 r. – 30 czerwca 2021 r. oraz od 22 września 2021 r. – 30 czerwca 2022 r. (umowy wieloletnie)
Liczba zawartych umów: 2
Liczba odbiorców: 22 - 23 dzieci w roku szkolnym
Kwota dotacji w roku 2021: 37 560 zł (na lata 2020-2021 łącznie 34 700 zł oraz na lata 2021 – 2022 38 000 zł)
Celem realizacji zadania publicznego było wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności z zakresu programów szkolnych poprzez organizację zajęć dodatkowych (pozalekcyjnych, pozaszkolnych) z przedmiotów szkolnych w szczególności z przedmiotów ścisłych. Zadanie zakładało realizację zajęć w siedzibie organizacji jednak w związku z epidemią COVID-19 i wprowadzonymi obostrzeniami zajęcia wyrównawcze były również prowadzone z formie on-line.

Z Matematyką Za Pan Brat – zajęcia dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem gier planszowych
Okres realizacji: 24 lutego 2020 r. – 31 grudnia 2021 r. (umowa wieloletnia)
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 64 osoby
Kwota dotacji w roku 2021: 30 000 zł (na lata 2020-2021 łącznie 60 000 zł)
Celem realizacji zadania publicznego była popularyzacja wśród dzieci i młodzieży przedmiotów ścisłych i ich zastosowań poprzez przeprowadzenie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych z wykorzystaniem, jako narzędzia edukacyjnego, nowoczesnych gier planszowych. W związku z epidemią COVID-19 i wprowadzonymi obostrzeniami, w tym zamknięciem szkół, zajęcia odbywały się w siedzibie organizacji przy zachowaniu wszelkich wytycznych z zachowaniem wprowadzanych obostrzeń lub on-line przy wykorzystaniu programów i stron do tego przeznaczonych.

Przegląd Kultury Studenckiej 2021
Okres realizacji: 11 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 11 089 osób
Kwota dotacji: 1 599 600 zł
Celem realizacji zadania publicznego była popularyzacja różnych form twórczości artystycznej wrocławskich środowisk studenckich wśród społeczności lokalnej, studenckiej i mieszkańców Wrocławia oraz wzbogacenia oferty kulturalnej a także zapewnienie właściwych warunków realizacji wydarzeń kulturalnych oraz poprawa bezpieczeństwa osób przebywających w miejscu realizacji zadania.

Miejscem realizacji zadania publicznego była przestrzeń dawnej Zajezdni Tramwajowej Dąbie przy ul. Tramwajowej 1-3 gdzie obecnie funkcjonuje Centrum Kultury Akademickiej i Inicjatyw Lokalnych Czasoprzestrzeń. Przeprowadzone prace renowacyjne, modernizacyjne wraz z przygotowaniem odpowiedniej dokumentacji technicznej oraz dokonanie zakupów niezbędnych urządzeń przyczyniły się do zwiększenia możliwości organizacyjnych tego obiektu.

Aktywność społeczna promująca integrację międzypokoleniową – wesołe jest życie wspólne życie maluszka i staruszka
Okres realizacji: 1 marca 2021 r. – 31 grudnia 2022 r. (umowa wieloletnia)
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 40 osób
Kwota dotacji: 100 000,00 zł (łącznie na lata 2021-2022 – 200 00,00 zł)
Celem realizacji zadania publicznego było zapewnienie warunków do integracji międzypokoleniowej poprzez organizowanie wycieczek, spotkań, wyjść kulturalnych i sportowych oraz warsztatów tematycznych z zakresu florystyki, muzyki, tańca, rękodzielnictwa oraz majsterkowania. Przeprowadzono również serię warsztatów dla dzieci w wieku przedszkolnym opartych na metodzie śmiechpoterapii. Zadanie publiczne polegało również na poszerzeniu umiejętności wokalnych młodzieży zaangażowanej w działaność zespołu KrzyKaśki. Próby zespołu miały charakter pozalekcyjny i obejmowały zajęcia wokalo-ruchowe w różnych grupach wiekowych. Prezentacja dorobku zespołu odbywała się na otwartych festiwalach i koncertach przeznaczonych dla szerokiej grupy odbiorców.

Program na rzecz Romów Rumuńskich - Mieszkańców Wrocławia
Okres realizacji: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2022 r. (umowa wieloletnia)
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 72 osoby
Kwota dotacji: 1 120 000 zł (w latach 2021 – 2022: 2 240 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego było przygotowanie Romów rumuńskich do samodzielnego funkcjonowania wśród mieszkańców Wrocławia.
Realizacja zadania polegała na:
Kontynuacji wdrażania kompleksowej pomocy na rzecz Romów rumuńskich mieszkańców Wrocławia składającego się z następujących komponentów:
- prowadzenie i utrzymanie mieszkań/domów treningowych dla rodzin Romów rumuńskich;
- asystentura zmierzająca do usamodzielnienia m.in. poprzez: mieszkanie w ramach mieszkań i domów treningowych, uzyskanie przez Romów rumuńskich samodzielności i niezależności finansowej i społecznej;
- aktywizacja zawodowa i podnoszenie kompetencji zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji i emancypacji kobiet;
- uregulowanie niezbędnych kwestii prawnych związanych m.in. z ich pobytem w Polsce, pracą;
- objęcie edukacją powszechną dzieci romskich;
- edukacja zawodowa dorosłych;
- integracja ze społecznością lokalną w nowym miejscu zamieszkania;
- konsultacje prawne i dotyczące ochrony zdrowia, edukacji i aktywizacji zawodowej dla osób ze społeczności, w tym także nie mieszkających w mieszkaniach treningowych.

Działaniach międzysektorowych zespołów w ramach podejmowanych działań na rzecz wsparcia Romów rumuńskich mieszkańców Wrocławia:
Upowszechnianiu dobrych praktyk i opracowanie rekomendacji dla Gminy Wrocław w zakresie "Programu na rzecz Romów Rumuńskich mieszkańców Wrocławia".

Klubowe Centra Aktywności Dzieci i Młodzieży
Okres realizacji: 1 stycznia 2020 r. – 31 grudnia 2021 r. (umowy dwuletnie)
Liczba zawartych umów: 18

Liczba odbiorców: 2 234 osoby
Kwota dotacji: 1 300 000 zł (na lata 2020-2021 łącznie 2 600 000 zł)
Celem realizacji zadania publicznego było głównie wspieranie aktywności dzieci i młodzieży mieszkającej lub uczącej się we Wrocławiu w czasie wolnym od nauki szkolnej wraz z realizacją programu profilaktyki uzależnień. Działania Klubowych Centrów w roku 2021 obejmowały: organizację zajęć manualnych, kulturalnych, rekreacyjnych, turystycznych, realizację programów profilaktyki uniwersalnej w zakresie uzależnień wśród uczestników zadania, rozwój talentów i kreatywności, rozwój umiejętności interpersonalnych, kształtowanie właściwych postaw i zachowań zdrowotnych i społecznych. Klubowe Centra współpracowały z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się podobnymi działaniami na rzecz dzieci i młodzieży.
Z powodu pandemii Covid-19 w 15 Klubach, działania były kontynuowane on-line. W trzech Klubach KCA działalność została czasowo zawieszona, zgodnie z wytycznymi obowiązującymi w okresie pandemii.

Wsparcie merytoryczne i organizacyjne Klubowych Centrów Aktywności Dzieci i Młodzieży
Okres realizacji: 4 stycznia 2021 r. - 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: ok. 250 osób
Kwota dotacji: 71 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego było podwyższenie wiedzy, kompetencji i umiejętności liderów Klubowych Centrów Aktywności Dzieci i Młodzieży, zwiększenie więzi pomiędzy dziećmi i młodzieżą uczęszczającymi do Klubowych Centrów Aktywności Dzieci i Młodzieży, integrowanie i wymiana doświadczeń Klubowych Centrów Aktywności Dzieci i Młodzieży.
Wsparcie dla Klubowych Centrów obejmowało m.in. organizację i przeprowadzenie:
- szkoleń dla liderów Klubowych Centrów Aktywności Dzieci i Młodzieży, w tym specjalistycznych z zakresu pierwszej pomocy oraz zasad bezpieczeństwa spędzania czasu nad wodą i na wodzie;
- konsultacji merytorycznych dla liderów Klubowych Centrów Aktywności Dzieci i Młodzieży służących wymianie doświadczeń;
- spotkań integracyjnych i okolicznościowych dla przedstawicieli Klubowych Centrów Aktywności Dzieci i Młodzieży oraz dzieci i młodzieży uczęszczającej do Klubowych Centrów Aktywności Dzieci i Młodzieży.

Sytuacja pandemiczna Covid-19 miała wpływ na realizację zadania. Forma przeprowadzenia poszczególnych działań dostosowywana była na bieżąco do wprowadzanych obostrzeń.

Warsztat krawiecki na Przedmieściu Oławskim
Okres realizacji: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 44 osoby
Kwota dotacji: 39 500 zł
Celem realizacji zadania publicznego było prowadzenie punktu krawieckiego, w którym mieszkańcy Przedmieścia Oławskiego bezpłatnie mogli wykonywać przeróbki krawieckie oraz samodzielnie korzystać z warsztatu krawieckiego pod okiem wykwalifikowanej krawcowej oraz brali udział w warsztatach tematycznych. Jednocześnie realizowane były działania mające na celu aktywizację zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (pomoc w przygotowywaniu dokumentów rekrutacyjnych, konsultacje psychologiczne).

Aktywizacja społeczno-zawodowa wraz z poprawą bezpieczeństwa oraz jakości życia mieszkańców bloku socjalnego przy ul. Koreańskiej 1
Okres realizacji: 22 lutego 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 70 osób

Kwota dotacji: 268 200 zł
Celem realizacji zadania publicznego była aktywizacja społeczno i zawodowa mieszkańców bloku socjalnego przy ul. Koreańskiej 1 we Wrocławiu oraz zapewnienie właściwych warunków do działań ukierunkowanych na aktywizacją społeczno – zawodową mieszkańców bloku przy Koreańskiej 1 oraz poprawa bezpieczeństwa osób przebywających w obiekcie. Z uwagi na wytyczne związane z COVID-19 zajęcia odbywały czasowo się w mniejszych grupach.

Warsztaty muzyczne: Przygody w Krainie Perkusji
Okres realizacji: 15 września 2020 r. – 20 czerwca 2021 r.
oraz 13 września 2021 r. – 20 czerwca 2022 r. (umowy wieloletnie)
Liczba zawartych umów: 2
Liczba odbiorców: 475 osób
Kwota dotacji: 18 700 zł (na lata 2020-2021 łącznie 37 400 zł)
Celem realizacji zadania publicznego było kreatywne spędzanie czasu wolnego przez dzieci w wieku przedszkolnym. Cel został zrealizowany poprzez przeprowadzenie warsztatów muzycznych promujących instrumenty perkusyjne wśród dzieci w wieku przedszkolnym. Warsztaty odbywały się w jednym z dwóch wskazanych w projekcie przedszkoli we Wrocławiu. Dzieci zostały zapoznane z budową instrumentów oraz ich działaniem. Uczyły się wydobywać podstawowe dźwięki oraz wspólnie muzykować. Zajęcia obejmowały naukę wydobywania dźwięków z omawianych instrumentów oraz wspólne granie z wykorzystaniem podkładów muzycznych.

Pracownia Sztuk Tradycyjnych
Okres realizacji: 1 września 2020 r. – 30 czerwca 2021 r.
oraz 6 września 2021 r. – 30 czerwca 2022 r. (umowy wieloletnie)
Liczba zawartych umów: 2
Liczba odbiorców: 75 osób
Kwota dotacji: 13 480 zł (na lata 2020-2021 oraz 2021-2022 łącznie 26 960 zł)
Celem realizacji zadania publicznego było zapoznanie dzieci i młodzieży z technikami rękodzielnictwa tradycyjnego oraz z muzyką i instrumentami etnicznymi. Zadanie realizowane było w formie warsztatów artystycznych dla dzieci ze szkól podstawowych. Dzieci wykonywały rękodzieło z wykorzystaniem technik tradycyjnych, a także grały na zaprezentowanych instrumentach etnicznych oraz tworzyły własne instrument.
W związku z COVID-19 i obowiązującym reżimem sanitarnym część zajęć przeprowadzono także w formie on-line. Organizowane były transmisje na żywo, w ramach których dzieci i rodzice brali wspólny udział.

Powrót do korzeni-muzyka, taniec, śpiew, polskie tradycje ludowe
Okres realizacji: 2 września 2020 r. – 20 czerwca 2021 r. (umowa wieloletnia)
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 200 osób
Kwota dotacji: 27 000 zł (na lata 2020-2021 łącznie 45 000 zł)
Celem realizacji zadnia publicznego było propagowanie tańca i pieśni ludowych. Działania skierowane były do dzieci, młodzieży i dorosłych. Prowadzono zajęcia z zakreu emisji głosu, układów choreograficznych i zachowań scenicznych oraz warsztaty rękodzielnicze związane ze strojami ludowymi. Umiejętności dzieci biorących udział w zajęciach można było obejrzeć w ramach dwóch występów na żywo.

Powrót do korzeni-muzyka, taniec, śpiew, polskie tradycje ludowe. IV edycja
Okres realizacji: 1 września 2021 r. – 30 czerwca 2022 r. (umowa wieloletnia)
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 200 osób
Kwota dotacji: 18 000 zł (na lata 2021-2022 łącznie 45 000 zł)
Celem realizacji zadania publicznego było propagowanie tańca i pieśni ludowych. Bezpośrednie działania warsztatowe skierowane były do dzieci i młodzieży. Przeprowadzono zajęcia rytmiczno-wokalne, tworzono nowe układy choreograficzne,

organizowano warsztaty rękodzielnicze związane z szyciem strojów ludowych. Umiejętności dzieci prezentowo w ramach występów otwartych dla publiczności.

Mistrzostwa Wrocławia szkół średnich w żeglarstwie, kajakarstwie, deskach SUP i kolarstwie wodnym
Okres realizacji: 7 kwietnia 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 200 osób
Kwota dotacji: 256 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego było wspieranie aktywności fizycznej młodzieży polegające na:
- organizacji i przeprowadzeniu Mistrzostw Wrocławia Szkół Średnich w Żeglarstwie, Kajakarstwie, Deskach Sup i Kolarstwie Wodnym przy udziale wykwalifikowanej kadry,
- przygotowaniu i uzupełnieniu niezbędnego sprzętu i/lub osprzętu sportowego do przeprowadzenia Mistrzostw,
- organizacji pikniku podsumowującego Mistrzostwa,
- przystosowaniu i przygotowaniu miejsc do organizacji i przeprowadzenia zadania publicznego, obejmujących konieczne nakłady inwestycyjne w tym m.in. ocieplenie elewacji zewnętrznej obiektu oraz ocieplenie i wymianę dachu, przebudowę pomieszczeń i budowę łazienki dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych.

UCZELnia w czasach COVID
Okres realizacji: 8 października 2020 r. – 30 czerwca 2021 r. (umowa wieloletnia)
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 60 osób
Kwota dotacji: 20 000 zł (na lata 2020-2021 łącznie 33 500,00 zł)
Celem realizacji zadania publicznego było wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci ze szkół podstawowych we Wrocławiu, w tym dzieci obcojęzycznych oraz popularyzacja wiedzy i budowanie pozytywnej motywacji do kształcenia. Zadanie było odpowiedzią na potrzeby dzieci wrocławskich szkół podstawowych w czasach pandemii COVID i polegało na wsparciu edukacyjnym dzieci z wrocławskich szkół podstawowych, w tym dzieci obcojęzycznych poprzez organizację cyklu zajęć w zakresie: języka polskiego, języków obcych, nauk ścisłych oraz nauk biologiczno – chemicznych. W związku sytuacją pandemiczną Covid-19 działania realizowane były z zachowaniem wytycznych i zaleceń Głównego Inspektoratu Sanitarnego i Ministerstwa Zdrowia, w tym zasad bezpiecznego postępowania.

VI Wrocławski „Kulinarny Rajd Młodych Mistrzów"
Okres realizacji: 1 października 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 32 uczestników konkursu oraz ok. 100 osób publiczności
Kwota dotacji: 40 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego było przeprowadzenia drużynowego konkursu kulinarnego, którego zadaniem była popularyzacja zawodu kucharza wśród młodzieży oraz zachęcenie uczniów szkół gastronomicznych do poszerzania swoich umiejętności w tym zakresie. Konkurs odbywał sie w ciagu dwóch dni, a jury stanowili kucharze uznawani za autorytety w sztuce kulinarnej.

Wrocławskie Innowacje
Okres realizacji: 27 października 2021 r. – 15 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: ok. 100 osób
Kwota dotacji: 47 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego było:
- zorganizowanie i przeprowadzenie ogólnopolskiej konferencji poświęconej wdrażanym we Wrocławiu innowacyjnym metodom pracy z osobami w kryzysie

bezdomności, skierowanej do członków organizacji zajmujących się problematyką bezdomności oraz przedstawicieli samorządów i administracji publicznej w Polsce,
- zorganizowanie i przeprowadzenie wizyty studyjnej dla przedstawicieli organizacji zajmujących się problematyką bezdomności w Europie,
- zorganizowanie i przeprowadzenie wystawy plenerowej promującej innowacyjne wrocławskie rozwiązania w zakresie problematyki pomocy osobom wykluczonym, w tym osobom w kryzysie bezdomności.

Promocja oraz wymiana doświadczeń ze współpracy miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwiązywania problemów bezdomności
Okres realizacji: 20 maja 2021 r. – 30 czerwca 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 42 osoby
Kwota dotacji: 40 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego była promocja oraz wymiana doświadczeń z wypracowanych i przetestowanych procedur pomocy osobom bezdomnym przebywającym w przestrzeni publicznej we Wrocławiu w sytuacji kryzysowej, w tym pandemii wirusowej COVID-19.

Kreatywne działania społeczno-zawodowe osób z doświadczeniem bezdomności
Okres realizacji: 1 sierpnia 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 10 osób
Kwota dotacji: 53 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego była aktywizacja społeczno-zawodowa osób z doświadczeniem bezdomności. Głównym założeniem zadania było przygotowanie rozwiązań prawnych, instytucjonalnych oraz logistycznych zmierzających do stworzenia podmiotu ekonomii społecznej, którego celem będzie aktywizacja społeczno-zawodowa osób z doświadczeniem bezdomności. W ramach realizacji zadania zrealizowano:
- przygotowanie i przeszkolenie zespołu składającego się z 10 osób z doświadczeniem bezdomności, aby umożliwić poznanie prawnych podstaw funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego i uzyskania wiedzy nt. zarządzania przedsiębiorstwem społecznym,
- organizację spotkań sieciujących: nawiązanie współpracy z innymi podmiotami ekonomii społecznej kreowanie, testowanie, wdrażanie produktów i usług, które będą mogły zaistnieć w ofercie biznesowej podmiotu ekonomii społecznej, włączając w to organizację wydarzeń artystycznych, edukacyjnych i/lub rzemieślniczych,
- opracowanie formuły działalności biznesowej, podejmowania współpracy z biznesem, komunikacji z biznesem,
- systematyczne prowadzenie społeczno-zawodowej aktywności na rzecz osób z doświadczeniem bezdomności.

Mikołaj na podwórku
Okres realizacji: 3 listopada 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 60 osób
Kwota dotacji: 120 000 zł (w tym 100 000 zł dotacja inwestycyjna)
Celem realizacji zadania publicznego było:
- przeprowadzenie 6 wspólnych warsztatów tematycznych dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych (w tym ludzi starszych). Motywem przewodnim warsztatów były święta Bożego Narodzenia. Warsztaty były podzielone na dwie części: edukacyjną (integracyjną) - gry, zabawy związane z pokonywaniem barier społecznych i komunikacją międzyludzką oraz manualną - zajęcia manualne związane z tradycjami świątecznymi (w tym: wykonywanie ozdób, stroików świątecznych, zdobienie pierników),

– przystosowanie lokalu w sposób zapewniający właściwe i bezpieczne przeprowadzenie zadania, obejmujące konieczne nakłady, również inwestycyjne w szczególności przeprowadzenie prac poprawiających stan techniczny instalacji pionowej i poziomej odprowadzającej wodę deszczową, instalacji elektrycznej, nawierzchni przed budynkiem oraz naprawy części elewacji budynku.

Międzynarodowy Festiwal Gier Planszowych – Wrocław Game Fest 2021
Okres realizacji: 11 października 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 2 161 osób
Kwota dotacji: 131 000 zł (w tym 65 000 zł dotacja inwestycyjna)
Celem realizacji zadania publicznego było promowanie aktywnych postaw spędzania czasu wolnego, (w tym wolontariatu) oraz alternatywnych metod edukacyjnych. Organizacja i przeprowadzenie Międzynarodowego Festiwalu Gier Planszowych -Wrocław Games Fest 2021 składającego się z dwóch etapów. Pierwszy etap polegał na przygotowaniu i przeprowadzeniu wydarzenia, podczas którego zostały przedstawione nowoczesne gry planszowe poprzez przeprowadzenie m.in. turniejów, konkursów czy quizów wiedzy. Drugi etap polegał na przeprowadzeniu dla wolontariuszy warsztatów po zakończeniu Festiwalu. Zadanie polegało również na przystosowaniu lokalu w sposób zapewniający właściwe i bezpieczne przeprowadzenie zadania, obejmujące konieczne nakłady, w tym między innymi: przebudowie pomieszczeń sanitariatów (w tym uzyskanie pomieszczenia sanitarnego dla osób z niepełnosprawnościami), budowie systemu wentylacji mechanicznej dla pomieszczeń lokalu, wymiany drzwi wejściowych z przedsionka klatki schodowej oraz wydzielenia dodatkowego pomieszczenia.

Integracyjne warsztaty teatralne dla młodzieży z wrocławskiego osiedla Ołbin
Okres realizacji: 31 sierpnia 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 15 osób
Kwota dotacji: 50 000 zł
Celem realizacji zadania publicznego było wzbogacenie oferty zajęć dodatkowych dla młodzieży w czasie wolnym od nauki oraz wspieranie procesu reintegracji grup młodzieżowych po okresie izolacji społecznej wywołanej pandemią COVID-19. Cel został osiągnięty poprzez zorganizowanie warsztatów teatralnych skierowanych do młodzieży i młodych osób w wieku 13-30 lat mieszkających lub uczących się we Wrocławiu, ze szczególnym uwzględnieniem użytkowników wrocławskiego osiedla Ołbin. Wsparciem w ramach zadania została objęta młodzież zagrożona problemami niskiej samooceny z powodu ryzyka marginalizacji społecznej, w tym przede wszystkim osoby wychowujące się w trudnych warunkach materialnych, mające ograniczone możliwości rozwoju osobistego. W ramach zadania przystosowano również pomieszczenia do bezpiecznej i higienicznej pracy ze społecznością lokalną poprzez wymianę 11 okien i drzwi wejściowych w lokalu, w którym odbywały się warsztaty.

Dostępność – teoria a praktyka
Okres realizacji: 31 sierpnia 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 70 osób
Kwota dotacji: 203 660 zł
Celem realizacji zadania publicznego było przygotowanie osób zaangażowanych w realizację zadań publicznych na terenie Gminy Wrocław do profesjonalnej obsługi osób ze szczególnymi potrzebami i świadomego podążania za wynikającymi z przepisów prawa obowiązków związanych z zapewnieniem dostępności. Cel osiągnieto m.in. poprzez realizację cyklu praktycznych szkoleń obejmujących:
– Wprowadznie do tematyki niepełnosprawności (symulacje różnych jej rodzajów),
– Obsługę klienta ze szczególymi potrzebami (savoir-vivre względem osób z niepełnosprawnościami),

- Wymogi związane z obowiązkiem stosowania ustawy o zapewnieniu dostępności w kontekście tworzenia dokumentów dostępnych cyfrowo oraz opracowywanych w języku prostym,
- Zapewnienie dostępności komunikacyjno-informacyjnej oraz architektonicznej.

W ramach zadania wykonano również prace modernizacyjne w lokalu przeznaczonym na potrzeby działania Centrum Edukacyjno-Treningowego.

Prowadzenie ośrodka pomocy dla osób nietrzeźwych zatrzymanych na terenie Wrocławia, w tym dla zagrożonych wykluczeniem społecznym wraz z działaniami motywacyjnymi i profilaktyczno-edukacyjnymi w zakresie problemów alkoholowych

Okres realizacji: 1 stycznia 2019 r. – 31 grudnia 2021 r. (umowa wieloletnia)
Liczba zawartych umów: 1
Liczba odbiorców: 9 106 osób (w tym: 6 196 osób przyjętych do WrOPON;
2 770 osób poddanych bezpłatnemu badaniu stanu trzeźwości; 140 osób uczestniczacych w działaniach motywacyjno-edukacyjnych)
Kwota dotacji: 2 390 000 zł (na lata 2019-2021 łącznie 5 915 000 zł)
Celem realizacji zadania publicznego było prowadzenie Wrocławskiego Ośrodka Pomocy Osobom Nietrzeźwym (WrOPON). Prowadzenie Ośrodka zostało powierzone organizacji pozarządowej pn. Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego. Ośrodek pełni ważne funkcje prowadzące do eliminowania zagrożeń jakie stwarzają osoby nietrzeźwe dla swojego zdrowia i życia lub innych osób poprzez przyjmowanie w celu wytrzeźwienia osób będących pod wpływem alkoholu, doprowadzonych na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz umożliwia kierowcom, sprawdzenie stanu trzeźwości poprzez bezpłatne badanie alkomatem. Poprzez swoje działania motywuje do zmiany negatywnych postaw i zachowań zdrowotnych i społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu. Prowadzi kampanie informacyjne o dostępnych usługach: leczniczych, terapeutycznych, socjalnych na terenie Wrocławia. Udziela osobom bezdomnym nietrzeźwym lub zagrożonym wykluczeniem społecznym, pomocy w zakresie zapobiegania ryzykownym zachowaniom oraz niwelowania ich skutków oraz promuje styl życia wolny od alkoholu i nałogów, poprzez prowadzenie działań motywacyjnych i profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie problemów alkoholowych.
Wysokość opłaty za pobyt we Wrocławskim Ośrodku Pomocy Osobom Nietrzeźwym w Dziale Izba Wytrzeźwień wynosiła 326,87 zł na podstawie Uchwałynr XXXVI/947/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 22 kwietnia 2021 roku.
Dochód Gminy Wrocław w 2021 roku z tytułu opłat za pobyt we Wrocławskim Ośrodku Pomocy Osobom Nietrzeźwym wynosił 392.768,86 zł w tym również odsetki od nieterminowych wpłat w wysokości 25.216,33 zł.
W 2021 roku Wrocławski Ośrodek Pomocy Osobom Nietrzeźwym udzielił następującej pomocy osobom nietrzeźwym lub szukających wsparcia w rozwiązaniu problemu alkoholowego oraz osobom bezdomnym:

- Łączna ilość przyjętych osób do WrOPON – 6 196 osób (w tym 266 odmowy) wraz z osobami bezdomnymi z Działu Osób Bezdomnych WrOPON;
- Do Działu Izba Wytrzeźwień w WrOPON przyjęto 2 418 osób;
- Do Działu Osób Bezdomnych WrOPON przyjęto 3 778 osób bezdomnych z czego:
- 1 119 osób bezdomnych skorzystało z kąpieli (zabiegi higieniczno-sanitarne);
- 665 osób bezdomnych skorzystało z czystej odzieży/butów;
- wydano 4 867 ciepłych posiłków, zup ekspresowych i ciepłych napoi przygotowywanych przez personel WrOPON dla osób bezdomnych;
- Z działań motywacyjno-terapeutycznych skorzystało ogółem 31 osób (rozmowy motywacyjno-edukacyjne);
- Psychoterapeutka przeprowadziła 49 spotkań o charakterze diagnostyczno-terapeutycznym;
- Z warsztatów profilaktyki alkoholowej skorzystało 60 uczniów dwóch klas z Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Poniatowskiego we Wrocławiu;

- We WrOPON, na podstawie Porozumienia nr 4/2017 z dnia 27.07.2017 roku zawartego z Komendantem Wojewódzkim Policji, lekarze przeprowadzili 1 144 badania dla potrzeb Policji, co ma znaczenie dla bezpieczeństwa miasta, ponieważ dzięki temu Policja oszczędza wiele godzin pracy policjantów, które mogą być wykorzystane dla interwencji na terenie Wrocławia. Z dniem 1 sierpnia 2021 r. Porozumienie zostało rozwiązane;
- Do WrOPON zgłosiło się 2 770 osób w celu wykonania bezpłatnych badań stanu trzeźwości z czego 750 osób przebadano w trakcie trwania 11. Wrocławskiego Festiwalu Dobrego Piwa;
- Z uwagi na epidemię COVID-19 przedstawiciel WrOPON nie prezentował działalność tej placówki.

Lekarze dyżurni zatrudnieni WrOPON w 2021 roku:

- W 30 przypadkach wezwali do osób doprowadzonych do wytrzeźwienia zespół ratownictwa medycznego w celu przekazania do szpitala – dyspozycje badań i pogorszenie stanu zdrowia;
- W 207 przypadkach podali osobom doprowadzonym do wytrzeźwienia leki;
- W 66 przypadkach wykonali opatrunki.

W okresie od 15 stycznia 2021 r. do 22 lutego 2021 r. WrOPON funkcjonował tylko jako Dział Pomocy Osobom Bezdomnym w formie noclegowni.

W okresie od 23 lutego 2021 r. do 7 marca 2021 r. z powodu zachorowań personelu WrOPON (izolacja i kwarantanna pracowników w związku z COVID-19) WrOPON był nieczynny.

W okresie od 31 października 2021 r. do 30 listopada 2021 r. WrOPON obsługiwał tylko osoby bezdomne w formie noclegowni. Dział Izba Wytrzeźwień był zawieszony ze względu na brak personelu, zwłaszcza lekarzy.

W 2021 roku z powodu braku lekarzy chętnych do pracy nastąpiły wielokrotne przerwy w funkcjonowaniu WrOPON zwłaszcza w II półroczu 2021 r.

V OPINIOWANIE DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

W 2021 r. wydano 166 opinii o organizacjach pozarządowych w sprawach lokalowych dla: Zarządu Zasobu Komunalnego (114), Wrocławskich Mieszkań Sp. z o. o. (43), Wydziału Nieruchomości Komunalnych (4), Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego (2), Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji (1), Zarządu Inwestycji Miejskich (1), Młodzieżowego Centrum Sportu Wrocław (1). Opinie dotyczyły przede wszystkim: pozyskania w najem gminnych lokali użytkowych w trybie bezprzetargowym, przedłużenia wygasających umów najmu, aneksowania umów zawartych na czas nieoznaczony.

Wydano 4 opinie dla Biura Prezydenta w sprawie udzielenia Patronatu Honorowego Prezydenta Wrocławia.

Ponadto przekazano gminnym zarządcom nieruchomości 83 sprawozdania roczne z działalności prowadzonej w gminnych lokalach użytkowych, a także sporządzono 24 odpowiedzi w sprawie oczekiwań i zamierzeń inwestycyjnych w związku z przystąpieniem do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Udostępnianie gminnych nieruchomości organizacjom pozarządowym

W roku 2021 organizacje pozarządowe użytkowały łącznie 427 nieruchomości gminnych na podstawie całorocznych i wieloletnich tytułów prawnych (lokale użytkowe, nieruchomości zabudowane i nieruchomości niezabudowane). Powyższa liczba uwzględnia dane z:

- Zarządu Zasobu Komunalnego (283);
- Wrocławskich Mieszkań Sp. z o. o. (45);
- Wydziału Nieruchomości Komunalnych (39);
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (41);
- Zarządu Zieleni Miejskiej (13);
- Centrum Organizacji Pozarządowych Paulińska 4 (10).

Nieruchomości użytkowane były na podstawie następujących tytułów prawnych:

najem (252);

- użyczenie (121);
- dzierżawa (29);

– użytkowanie (20);
– użytkowanie wieczyste (9).

Ponadto organizacje korzystały z infrastruktury lokalowej szkół i obiektów sportowych z przeznaczeniem na m. in. różnorodne zajęcia sportowe i pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży. W roku 2021 obowiązywały łącznie 678 krótkoterminowe umowy na pomieszczenia szkolne, sale gimnastyczne i obiekty sportowe. Powyższa liczba uwzględnia dane z:

– Departamentu Edukacji (603);
– Młodzieżowego Centrum Sportu Wrocław (75).

Ważną rolę w zakresie zapewniania infrastruktury lokalowej dla organizacji pozarządowych pełniło Centrum Organizacji Pozarządowych Paulińska 4, prowadzone w gminnym budynku przez Fundację Przemian Społecznych „Zmiana". Placówka przy ul. Paulińskiej 4 prowadzi działalność od września 2011 roku i zapewnia pomieszczenia dla 10 organizacji pozarządowych, realizujących projekty w różnych obszarach społecznych. Projekty te wpisują się w działania Miasta na rzecz rewitalizacji rejonu Nadodrza. Do głównych działań realizowanych przez organizacje pozarządowe w Centrum w roku 2021 należą m. in. Dom Sztuki PajdArt, spotkania seniorów i kombatantów, poradnictwo dla: migrantów, osób z doświadczeniem choroby onkologicznej, osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.

W roku 2021 kontynuowano "Program bezpłatnego udostępniania organizacjom pozarządowym sal gimnastycznych przez szkoły prowadzone przez Miasto Wrocław w godzinach pozalekcyjnych. W roku 2021 z programu skorzystało 67 organizacji pozarządowych. Zawarto 231 umów na udostępnienie sal gimnastycznych. Suma wszystkich godzin przyznanych dla organizacji wyniosła 606 godzin tygodniowo w 99 szkołach.

Przeprowadzono 56 wizytacji nieruchomości gminnych, użytkowanych przez organizacje pozarządowe.

VI SZKOLENIA DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

We Wrocławskim Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3 odbyły się bloki szkoleń dla organizacji pozarządowych, w których ogółem zostało przeszkolonych 201 osób.

Szkolenia były skierowane zarówno do nowo powstałych organizacji pozarządowych i miały na celu zapoznanie ich z zagadnieniami prawnymi i organizacyjnymi dotyczącymi funkcjonowania NGO (zakładanie fundacji i stowarzyszeń, zmiany w PIT i CIT w 2021 r., przygotowanie projektów i wniosków dotacyjnych, podstawy prowadzenia księgowości w organizacjach pozarządowych, polityka rachunkowości) jak i do organizacji już działających, których celem było podniesienie potencjału i profesjonalizacji ich pracy (Jak budować wizerunek organizacji, aby przyciągać beneficjentów i media, Trening wystąpień publicznych dla członków NGO).

Przeprowadzono cykl szkoleń dla organizacji pozarządowych oraz dla pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych, udzielających dotacji celowych dla organizacji pozarządowych. Tematem szkoleń były otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych w 2021 roku. W szkoleniach udział wzięło 169 osób.

Na zlecenie Wydziału Partycypacji Społecznej przeprowadzono również cykl szkoleń dla organizacji pozarządowych oraz dla pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych o zróżnicowanej tematyce, w których udział wzięło 227 osób. Szkolenia skierowane do przedstawicieli organizacji pozarządowych i miały na celu podnoszenie profesjonalizacji pracy np. Środki UE w nowym okresie programowania 2021 – 2027, Vademecum kadrowca 2021 w organizacji pozarządowej, Kurs podstawowy z ochrony danych osobowych – inspektor ochrony danych, Organizacja bezpiecznych spotkań i wydarzeń w warunkach pandemii, Dokumenty obowiązkowe i zalecane w przepisach dotyczących RODO, Kurs dla kandydatów na wychowawców wypoczynku, Bezpieczeństwo zdrowotne dzieci i młodzieży w kontekście uzależnień behawioralnych dzieci i młodzieży – media społecznościowe gry internet, Pogłębiona komunikacja - narzędzia Analizy Transakcyjnej, koncepcja vonThun'a, Inteligencja emocjonalna przydatna do pełnienia obowiązków pracownika w organizacji pozarządowej, Automotywacja kluczem do motywacji innych, Dokumenty obowiązkowe i zalecane w przepisach dotyczących

RODO, Kompetencje społeczne i interpersonalne w zarządzaniu projektami itp. oraz szkolenia z dostępności cyfrowej , architektonicznej i informacyjno - komunikacyjnej.
Tematem szkoleń zorganizowanych i przeprowadzonych dla pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych były Nowe zasady prawa zamówień publicznych oraz Nowe prawo zamówień publicznych, pierwsze doświadczenia, najnowsze orzecznictwo.
Łącznie w 2021 roku zostało przeszkolonych 597 osób.

Liczba uczestników szkoleń organizowanych dla organizacji pozarządowych oraz pracowników UM i jednostek organizacyjnych Gminy zajmujących się współpracą z organizacjami pozarządowymi

L.p.	Liczba uczestników szkoleń organizowanych dla organizacji pozarządowych oraz pracowników UM i jednostek organizacyjnych Gminy zajmujących się współpracą z organizacjami pozarządowymi	2017	2018	2019	2020	2021
1	Szkolenia przeprowadzane przez Wydział Partycypacji Społecznej	124	223	385	145	169
2	Szkolenia przeprowadzane na zlecenie Wydziału Partycypacji Społecznej	260	260	242	299	227
3	Szkolenia przeprowadzane przez Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3	259	259	364	183	201
4	Ogółem	1034	742	991	627	597

Jak prezentują dane analityczne, liczba szkoleń w ostatnim roku wykazuje trend spadkowy, wynikający z przeciwdziałania zagrożeniom związanym z COVID-19 i związanych z tym obostrzeń. Zdecydowana większość szkoleń odbyła się w sposób zdalny, za pośrednictwem Internetu.
Co roku szkolenia mają na celu podnoszenie potencjału i profesjonalizacji pracy organizacji pozarządowych wraz z doskonaleniem umiejętności ogólnorozwojowych i interpersonalnych uczestnikóworaz związane są z bieżącymi potrzebami np. w zakresie zmian przepisów, doskonalenia umiejętności i warsztatu pracy itp.

VII WROCŁAWSKA RADA DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO (WRDPP)
Wrocławska Rada Działalności Pożytku Publicznego jest ciałem powoływanym przez Prezydenta Wrocławia. Ma charakter inicjatywny i doradczo-opiniujący w zakresie dotyczącym działalności pożytku publicznego i współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi. Do zadań WRDPP należy m.in. opiniowanie projektów strategii rozwoju gminy, współpraca z organizacjami pozarządowymi, opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
W 2021 r. Radzie przekazano do zaopiniowania 17 projektów uchwał Rady Miejskiej Wrocławia:

- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zamiaru likwidacji Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Lotniczych Zakładach Naukowych we Wrocławiu przy ul. Kiełczowskiej 43,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie dopuszczenia możliwości składania wniosku o przyjęcie do publicznej szkoły ponadpodstawowej do więcej niż trzech wybranych publicznych szkół,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia zmieniającej uchwałę XXV/680/20 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia planu sieci prowadzonych przez Miasto publicznych szkół podstawowych, a także określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie projektu 48 uchwał Rady Miejskiej Wrocławia zmieniających uchwały w sprawie nadania statutów Osiedli,

- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie "Programu Aktywności Lokalnej dla Wrocławia na lata 2021 - 2022",
- projekt uchwały Rady Miejskiej zmieniającej uchwałę nr XLVII/1094/17 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia cen za usługi przewozowe świadczone środkami lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez Gminę Wrocław oraz sposobu ustalania wysokości opłaty dodatkowej i manipulacyjnej,
- Projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Wrocław w roku szkolnym 2021/2022,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Wrocławia w roku budżetowym 2022 pod nazwą Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2022,
- projekt uchwały Rady miejskiej Wrocławia zmieniającej uchwałę nr XXXVII/803/17 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie trybu powoływania członków oraz organizacji i trybu działania Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie "Programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2022 r.",
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie Wieloletniego programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2023 – 2027,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia zmieniającej uchwałę nr LXII/1440/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 13 września 2018 r. w sprawie Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie kryteriów wraz z liczbą punktów na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, klas I publicznych szkół podstawowych, publicznych młodzieżowych domów kultury prowadzonych przez Miasto Wrocław,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia zmieniającej uchwałę nr XLIII/943/17 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 6 lipca 2017 r. w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miasta Wrocławia,
- projektu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia zmieniającej uchwałę nr XXV/680/20 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia planu sieci prowadzonych przez Miasto publicznych szkół podstawowych, a także określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, mających siedzibę na obszarze Wrocławia,
- Projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia trybu zgłaszania przez Młodzieżową Radę Miasta Wrocławia wniosku o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej.

Rada odbyła 10 oficjalnych posiedzeń w 2021 r. Protokoły z posiedzeń WRDPP dostępne są w BIP UM Wrocławia pod adresem:
https://bip.um.wroc.pl/artykul/933/49098/protokoly-z-posiedzen-wrdpp

VIII DOKUMENTY I AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE WSPÓŁPRACY MIASTA WROCŁAWIA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ KONSULTACJI:

Wśród najważniejszych dokumentów i aktów prawnych dotyczące współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi oraz konsultacji należy wymienić:

- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazwy nowej ulicy na terenie Wrocławia (Marii Dulębianki),
- program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław w 2021 roku,
- koncepcja zagospodarowania północnej części parku Krzyckiego,
- sposób zagospodarowania ul. Żeromskiego na odcinku od ul. Nowowiejskiej do ul. Jedności Narodowej,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- projekt 48 Uchwał Rady Miejskiej Wrocławia zmieniających uchwały w sprawie nadania statutów osiedli,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie „Programu Aktywności Lokalnej dla Wrocławia na lata 2021-2022”,

- wyznaczenie obszarów leśnych położonych w granicach administracyjnych miasta Wrocławia, ważnych dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności (kategoria HCVF 6),
- Plan Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia - Etap I,
- projekt „Planu budowy ogólnodostępnych stacji ładowania na obszarze miasta Wrocławia",
- zagospodarowanie przestrzeni i organizacji ruchu na Mostach Osobowickich: Północnym i Południowym,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wskazania miejsca realizacji obowiązku szkolnego uczniom klas VI Szkoły Podstawowej nr 16 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 16 w innej publicznej szkole podstawowej powstałej z przekształcenia gimnazjum,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wskazania miejsca realizacji obowiązku szkolnego uczniom niektórych oddziałów klasy VI Szkoły Podstawowej nr 118 w innej publicznej szkole podstawowej powstałej z przekształcenia gimnazjum;
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia ustanawiającej zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane (tzw. uchwała krajobrazowa),
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego,
- projekty uchwał Rady Miejskiej Wrocławia z zakresu nazewnictwa ulic na terenie Wrocławia: (Chocianowska, Żonkilowa, Marchijska, Heleny Marusarzówny, Bagienna, Witolda Lutosławskiego, Ludwiga Guttmanna, Czesława Niemena,
- projekt Programu ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2021–2025 z perspektywą do 2030 r.,
- Plan Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia - Etap II;
- przyszłość terenu zieleni z kortami pomiędzy ulicami Pułtuską, Ślężną a Sudecką,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia zmieniającej uchwałę nr XXIII/500/16 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nowego statutu Wrocławskiemu Centrum Zdrowia Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotne,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia zmieniającej uchwałę nr IX/218/19 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia oraz mieszkaniach chronionych,
- projekt uchwały RM Wrocławia w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Wrocławia w roku budżetowym 2022 pod nazwą „Założenia polityki społeczno - gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2022",
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia zmieniającej uchwałę nr XXXVII/803/17 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie trybu powoływania członków oraz organizacji i trybu działania Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- projekty uchwał Rady Miejskiej Wrocławia z zakresu nazewnictwa ulic na terenie Wrocławia: (Maurycego Ravela, Sośnicka, Koronna, Wenedów, Żytawska, Grażyny Bacewicz, Ady Sari, Barbary Kostrzewskiej),
- Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazwy skwerowi na terenie Wrocławia (Wrocławskich Rotarian),
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zniesienia nazwy ulicy Juliana Krzyżanowskiego,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zmiany położenia ulicy na terenie Wrocławia,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia zmieniającego uchwałę nr XXXVIII/1021/21 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego,
- projekt uchwały zmieniającej uchwałę nr LXII/1440/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 13 września 2018 r. w sprawie Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego,

- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazwy ulicy na terenie Wrocławia (11 Listopada),
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazwy parkowi na terenie Wrocławia (Tadeusza Różewicza),
- Plan Zazieleniania Miasta Wrocławia,
- Koncepcję zagospodarowania podwórka między Uniwersytecką, Kuźniczą, pl. Uniwersyteckim i Szewską,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazwy rondu na terenie Wrocławia (rondo Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy);
- projekt przebudowy podwórka pomiędzy ulicami: Górnickiego, Benedyktyńską, Sępa - Szarzyńskiego i Sienkiewicza we Wrocławiu,
- procedura zakładania ogrodów społecznych,
- przedsięwzięcia, które mogą zostać zapisane w przyszłym Gminnym Programie Rewitalizacji (GPR),
- projekt dokumentu pn. Analiza kosztów i korzyści związanych z wykorzystaniem autobusów zeroemisyjnych przy świadczeniu usług komunikacji miejskiej,
- plan funkcjonowania tramwaju wodnego na Wrocławskim Węźle Wodnym,
- opracowanie „Planu Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia" (PZM MOFW) - Etap III,
- „Plan Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia" wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko,
- projekty uchwał Rady Miejskiej Wrocławia z zakresu nazewnictwa ulic na terenie Wrocławia (Kazimierza Funka, Rycerska).

W oparciu o przeprowadzone konsultacje na podstawie Uchwały Nr LIV/1559/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (j.t. Dz. Urz. Woj. Doln. z 2014 r. poz. 3063) przyjęto:

- UCHWAŁĘ NR XLV/1159/21 RADY MIEJSKIEJ WROCŁAWIA z dnia 21 października 2021 r. w sprawie "Programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2022 r.",
- UCHWAŁĘ NR XLV/1160/21 RADY MIEJSKIEJ WROCŁAWIA z dnia 21 października 2021 r. w sprawie Wieloletniego programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2023 – 2027,
- UCHWAŁĘ NR XLV/1161/21 RADY MIEJSKIEJ WROCŁAWIA z dnia 21 października 2021 r. zmieniająca uchwałę nr XXXVII/803/17 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie trybu powoływania członków oraz organizacji i trybu działania Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

IX NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA (NPP)

Nieodpłatna Pomoc Prawna to zadanie z administracji rządowej zlecone Miastu Wrocław (na prawach powiatu). W roku 2021 na realizację tego zadania przeznaczonych zostało 1 716 000 zł na prowadzenie 26 punktów, w tym 13 prowadzonych przez organizacje pozarządowe oraz 13 przez adwokatów i radców prawnych.

Prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego we Wrocławiu (przy ul. Ignuta 125/Skłodowskiej-Curie 63a, ul. Rękodzielniczej 1. ul. Szczytnickiej 47 a także realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej

Okres realizacji: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.
Liczba zawartych umów: 2
Liczba odbiorców: 1 208 osób
Kwota dotacji: 832 260 zł
Celem realizacji zadania publicznego było udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej osobom uprawnionym/beneficjentom wymienionym w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r.

o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim i edukacji prawnej. Zadanie polegało na prowadzeniu punktów nieodpłatnej pomocy prawnej we Wrocławiu zgodnie z ww. ustawą poprzez udzielanie pomocy, która obejmowała poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach, wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, sporządzenie projektu pisma w sprawie, o których mowa w pkt. 1 i 2, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowo-administracyjnym, nieodpłatną mediację, sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowo-administracyjnym.
Organizacje pozarządowe prowadziły łącznie 13 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, które czynne były 5 dni w tygodniu po 4 godziny dziennie.
Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, a od 1 stycznia 2019 r. zwanej - o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej na terenie powiatu Miasto Wrocław od 1 stycznia 2021 r. zostało utworzonych 26 punktów, w których udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna, świadczona osobiście przez adwokata lub radcę prawnego, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach przez aplikanta adwokackiego lub radcowskiego. W 2021 r. 13 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej było prowadzonych przez adwokatów i radców prawnych, a 13 przez organizacje pozarządowe. W punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe porad udzielali również doradcy podatkowi – w zakresie prawa podatkowego, z wyłączeniem spraw podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz absolwenci wyższych studiów prawniczych, posiadający co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe.
We Wrocławiu, w 2021 r. prowadzonych było 26 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, mieszczących się w lokalach będących w zasobie powiatu M. Wrocław:
- pl. Dominikańskim 6 (2 punkty),
- ul. Rydygiera 43 (3 punkty),
- ul. Wiosennej 14 (1 punkt),
- ul. Gajowickiej 96a (1 punkt),
- ul. Kromera 44 (2 punkty),
- ul. Szczytnickiej 47 (4 punkty).
- W wyniku konkursu nr 2964 dotacji udzielono 2 organizacjom pozarządowym przy:
- ul. Rękodzielniczej 1 (2 punkty),
- ul. Ignuta 125/Sklodowskiej-Curie 63a (9 punktów),
- ul. Szczytnickiej 47 (2 punkty).

Punkty te były obsługiwane przez 58 adwokatów i radców prawnych.
Każdy punkt NPP był wyposażony w komputer, urządzenie wielofunkcyjne, Internet, telefon komórkowy i sprzęt biurowy, oprogramowanie Wolters Kluwer.
W ramach programu nieodpłatnej pomocy prawnej we Wrocławiu, w 2021 r. udzielono 4427 porad prawnych i obywatelskich, w tym 3219 w punktach obsługiwanych przez adwokatów i radców prawnych, 1165 w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe oraz 43 porady obywatelskie. W 2021 r. nie było zapotrzebowania na mediacje.
W związku z przeciwdziałaniem zagrożeniom związanym z COVID-19 w 2021 r. nieodpłatne porady prawne we Wrocławiu były udzielane jedynie w formie telefonicznej.

X EKONOMIA SPOŁECZNA I LOKALNY PROGRAM ROZWOJU EKONOMII SPOŁECZNEJ

Lokalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej to program współpracy miasta Wrocławia z podmiotami ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług użyteczności publicznej. Program powstał w wyniku realizacji projektu pn. „Społecznie odpowiedzialny Wrocław”.
Najważniejsze korzyści wdrożenia programu:

- zwiększenie zatrudnienia osób najbardziej oddalonych od rynku pracy oraz trwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (udzielenie zamówienia podmiotowi ekonomii społecznej, często lokalnemu w stosunku do siedziby Zamawiającego) związane jest z zatrudnieniem do realizacji umowy osób pochodzących z tego samego terenu, co Zamawiający , powodując spadek bezrobocia na danym obszarze oraz zmniejszenie kosztów utrzymania przez samorząd osób bezrobotnych, a osoby wykluczone mają możliwość powrotu do społeczeństwa i aktywnego w nim zaistnienia;
- podatki z tytułu PIT i CIT zostają w Gminie, w związku z tym iż zlecenie wykonuje lokalny Wykonawca, a zatrudnieni pracownicy odprowadzają podatki zgodnie z miejscem zamieszkania;
- zmniejszenie świadczeń pomocy społecznej wypłacanych osobom trwale bezrobotnym;
- wzmocnienie postaw przedsiębiorczości i odpowiedzialności społecznej wśród mieszkańców;
- rozwój współpracy trójsektorowej i tworzenia lokalnych warunków do zlecania i realizacji usług publicznych;
- zwiększenie stabilności funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej oraz tworzenie warunków do ich rozwoju.

Partnerzy, którzy współuczestniczyli w wypracowaniu i wdrożeniu to: przedstawiciele podmiotów ekonomii społecznej, spółki komunalne, miejskie jednostki organizacyjne, w tym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Wrocławskie Centrum Integracji.

W roku 2021 Wrocławska Spółdzielnia Socjalna współpracowała z innymi podmiotami wykonując:
Usługi transportowe przy użyciu własnych pojazdów, ze wskazanych lokali gminnych oraz pomieszczeń do nich przynależnych do innych wskazanych lokali stanowiących zasób Gminy Wrocław
Kwota umowy – 50 737, 50 zł,
Wrocławskie Mieszkanie Sp. z o.o /Gmina Wrocław

Usługi porządkowe w lokalach i pomieszczeniach do nich przynależnych stanowiących własność Gminy Wrocław
Kwota umowy - 370 968, 00 zł
Wrocławskie Mieszkanie Sp. z o.o /Gmina Wrocław

Usługa w zakresie otwierania i zamykania i zamykania bram Cmentarza Komunalnego Oddział Jerzmanowo
Kwota umowy - 22 320, 00 zł
Zarząd Cmentarzy Komunalnych/ Gmina Wrocław

Usługa kolportażu papierowego biuletynu wroclaw.pl
Kwota umowy – 95 156,49 zł
Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej,

Usługa porządkowa terenu zewnętrznego ok. Wzgórze Gajowego (ok. 2 ha)
Kwota umowy – 25 920,00 zł
Młodzieżowe Centrum Sportu,

Usługi malowania pomieszczeń, drobne prace remontowe i budowlane na potrzeby MOPS Wrocław,
Kwota umów – 164 146,93 zł
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,

Usługi transportowe na potrzeby MOPS Wrocław,
Kwota umowy – 5 898,30 zł
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,

Usługi porządkowe
Kwota umowy - 5 473,50 zł
Wrocławskie Centrum Integracji

Usługi porządkowe w lokalach i pomieszczeniach do nich przynależnych, stanowiących własność Gminy Wrocław
Kwota umowy - 437 126,37 zł

Zarząd Zasobu Komunalnego
Czyszczenie elementów zagospodarowania terenu na osiedlu WuWA
Kwota umowy - 13 000,00 zł

Gmina Wrocław
RAZEM: 1 190 747,09 zł
Dzięki zleceniom z Gminy Wrocław Wrocławska Spółdzielnia Socjalna utrzymuje miejsca pracy średnio dla 30 osób bezdomnych, które w tym czasie nie korzystają z różnych form pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (w tym zasiłków), a wcześniej były czynnymi biorcami świadczeń z tytułu pomocy społecznej. Miesięczne utrzymania 1 osoby bezdomnej ze świadczeń MOPS to koszt 1 087,44 zł (13 049,28 zł rocznie dla jednej osoby x 30 osób = 391 478,40 zł rocznie). Gmina Wrocław zlecając zadania Wrocławskiej Spółdzielni Socjalnej zaoszczędziła ze środków publicznych ok 391 478,40 zł na wydatkach przeznaczonych na utrzymanie osób bezrobotnych i bezdomnych, które przed podjęciem pracy w Spółdzielni utrzymywały się wyłącznie z zasiłków wypłacanych przez MOPS.

XI PETYCJE

Podstawą prawną do składania petycji w Polsce jest ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870). Weszła ona w życie 6 września 2015 roku.
Petycje są formą bezpośredniego uczestnictwa obywateli w procesie sprawowania władzy. Zgodnie z art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej każdy ma prawo składać petycje. Przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.
W 2021 roku do Urzędu Miejskiego Wrocławia zostało złożonych 50 petycji: 38 petycji zostało złożonych do Prezydenta Wrocławia, 11 petycji zostało złożonych do Rady Miejskiej Wrocławia, a 1 petycja został założona do rozpatrzenia zarówno Prezydenta Wrocławia, jak i Rady Miejskiej Wrocławia.
W przypadku petycji złożonych do Prezydenta Wrocławia 3 petycje zostały pozostawione bez rozpatrzenia z powodu braku wskazania albo siedziby podmiotu wnoszącego petycję oraz adresu do korespondencji (art. 7 ust. 1 ww. ustawy).
W przypadku petycji złożonych do Prezydenta Wrocławia 1 petycja została pozostawiona bez rozpatrzenia, ponieważ została złożona w sprawie, która była przedmiotem petycji już rozpatrzonej przez Prezydenta Wrocławia (art. 12 ust. 1 ww. ustawy).
W przypadku petycji złożonych do Rady Miejskiej Wrocławia 1 petycja została pozostawiona bez rozpatrzenia z powodu braku wskazania albo siedziby podmiotu wnoszącego petycję oraz adresu do korespondencji (art. 7 ust. 1 ww. ustawy).
Z uwagi na fakt, że Prezydent Wrocławia nie był adresatem właściwym do rozpatrzenia petycji:

- 1 petycja została przekazana do rozpatrzenia przez Kancelarię Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej,
- 1 petycja została przekazana do rozpatrzenia przez Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław,
- 1 petycja została przekazana do rozpatrzenia przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu,

- 1 petycja została przekazana do rozpatrzenia przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych oraz Ekosystem Sp. z o.o.,
- petycje zostały przekazane do rozpatrzenia przez Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.,
- petycje zostały przekazane do rozpatrzenia przez Ekosystem Sp. z o.o.,
- 8 petycji zostało rozpatrzonych przez Radę Miejską Wrocławia.

Pozostałe petycje zostały przekazane do rozpatrzenia przez następujące komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego Wrocławia:
- 1 petycja przez Biuro Prezydenta,
- 1 petycja przez Departament Finansów Publicznych,
- 1 petycja przez Departament Spraw Społecznych,
- 1 petycja przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego,
- 1 petycja przez Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości,
- 1 petycja przez Wydział Partycypacji Społecznej,
- 5 petycji przez Departament Strategii i Rozwoju Miasta,
- 14 petycji przez Departament Infrastruktury i Transportu.

W przypadku 2 organem rozpatrującym petycję był zarówno Prezydent Wrocławia oraz Radę Miejską Wrocławia.
W przypadku 3 petycji, ich zakres dotyczył więcej niż jednego Departamentu.
W takim przypadku odpowiedzi zbiorczej udzielił Wydział Partycypacji Społecznej. Ponadto w przypadku 1 petycji, w ciągu miesiąca od otrzymania petycji przez Prezydenta Wrocławia do rozpatrzenia petycji, zostały złożone dalsze petycje dotyczące tej samej sprawy (petycja wielokrotna).
W przypadku 8 petycji nie upłynął jeszcze termin udzielenia odpowiedzi.

XII DZIAŁANIA INFORMACYJNE WYDZIAŁU PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ NA STRONACH INTERNETOWYCH ORAZ PORTALACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH

Wydział Partycypacji Społecznej w ramach serwisu www.wroclaw.pl prowadził i aktualizował portal partycypacji społecznej Wrocław Rozmawia (www.wroclaw.pl/rozmawia). Jest to platforma informacyjna Wydziału – miejsce komunikacji z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, uczestnikami konsultacji społecznych, a także źródło informacji na temat budżetów partycypacyjnych i rewitalizacji.
W jednym miejscu mieszkanki i mieszkańcy znajdowali interesujące ich zagadnienia oraz następujące, dedykowane podstrony: Konsultacje społeczne (podstrony poszczególnych konsultacji, aktualności), NGO (m.in. wsparcie finansowe, współpraca, najem lokali, sprawy do załatwienia), Budżet partycypacyjny (informacje dotyczące WBO, FO oraz Mikrograntów), CALe (zawierające listę oraz mapę aktualnie funkcjonujących we Wrocławiu CALi), Rewitalizacja (wrocławskie przykłady, zasady, podstawy prawne, zabytkowe pojazdy), ogólny dział Aktualności obejmujący wszystkie wymienione wyżej obszary oraz Kontakt.
W 2021 roku przeprowadzono modernizację serwisu Wrocław Rozmawia poprzez zmianę jego wyglądu i funkcjonalności.
W roku 2021 liczba odsłon strony wyniosła 1 528 565, a odpowiednio dla podstron:
- Wrocław Rozmawia – 487 144,
- Wrocławski Budżet Obywatelski – 1 041 421.

Ponadto aktualizowano informacje w Biuletynie Informacji Publicznej UM Wrocławia: m.in. informacje o Wydziale Partycypacji Społecznej, otwartych konkursach ofert oraz innych trybach wsparcia finansowego, sprawach do załatwienia, najemie lokalu użytkowego przez NGO, formularze do pobrania, zestawienia, programy współpracy i sprawozdania, ogłoszenia konsultacji społecznych.
Wydział prowadził także strony na portalach społecznościowych:
- Facebook/Wrocław Rozmawia: www.facebook.com/wroclawrozmawia;
- Facebook/Wrocławski Budżet Obywatelski: www.facebook.com/wroclawski budzetobywatelski ;
- Twitter/Wrocław Rozmawia: www.twitter.com/WroclawRozmawia;

– Instagram/Wrocław Rozmawia: www.instagram.com/wroclaw_rozmawia .

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej mającą na celu umożliwianie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz inne jednostki pomocy społecznej realizują te zadania we Wrocławiu.
Ośrodek wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem i to zarówno poprzez pomoc finansową, pracę socjalną, jak i tworzenie odpowiednich programów pomocowych, osłonowych i wsparcia.
Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadach partnerstwa, z organizacjami pozarządowymi, Kościołem Katolickim i innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.
Gmina i powiat są obowiązane zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej do wykonywania zadań pomocy społecznej i nie mogą odmówić pomocy osobie potrzebującej, mimo istniejącego obowiązku osób fizycznych lub prawnych do zaspokajania jej niezbędnych potrzeb życiowych. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.
Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.
Biorąc pod uwagę, iż 8 130 osób w rodzinie korzysta z zasiłków wypłacanych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, 2 973 osób otrzymuje dodatek do wydatków mieszkaniowych, 1 402 osób korzysta z dodatku energetycznego, dla 10 882 rodzin wypłacane są świadczenia rodzinne, 2 042 osób otrzymuje wypłaty z funduszu alimentacyjnego, ze świadczenia wychowawczego korzysta średnio miesięcznie 106 670 dzieci, ze świadczenia „Dobry Start" skorzystało 128 dzieci, a 150 rodzin korzysta z pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, co daje łączną liczbę osób korzystających w 2021 roku z różnych form pomocy wypłacanych przez MOPS – 132 377, czyli 20,64% mieszkańców Wrocławia. Jedna osoba może korzystać z kilku form pomocy, dlatego szacuje się, że pomocą z powodu ubóstwa powiązanego z innymi trudnościami życiowymi objęte jest około 3% mieszkańców Wrocławia.

W 2021 r. na realizację zadań wydatkowano 900 475 369,16 zł (w tym projekty 1 502 889,44 zł), w tym na realizację poszczególnych zadań przeznaczono:
– 746 695 196,95 zł na zadania zlecone Gminie;
– 110 864 901,87 zł na zadania własne Gminy (w tym projekty 1 502 889,44 zł);
– 29 242 283,57 zł na zadania własne Powiatu;
– 3 642 956,77 zł na zadania zlecone Powiatowi;
– 30 030,00 zł na zadania powierzone Gminie.

Na podstawie Zarządzenia nr 6612/21 z dnia 7 grudnia 2021 roku w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych realizowane przez Miasto Wrocław w 2021 r. (z późn. zm.) Gmina Wrocław-MOPS dysponowała środkami Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w łącznej wysokości 12 737 836,00 zł na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych. W 2021 r. wypłacono na zadania związane z indywidualnymi

potrzebami osób z niepełnosprawnością kwotę 6 700 192,00 zł i na prowadzenie 5 Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) kwotę 5 997 137,00 zł, co daje łącznie 12 697 329,00 zł. Na obsługę powyższego zadania Gmina Wrocław-MOPS wykorzystała kwotę 286 804,00 zł. Działalność WTZ-ów została dofinansowana przez Gminę Wrocław w kwocie 667 758,00 zł. Od 2012 roku Gmina Wrocław-MOPS realizuje dodatkowo program „Aktywny Samorząd", który również jest finansowany ze środków PFRON. W 2021 r. na dofinansowania z programu przeznaczono kwotę 2 486 165 zł, z czego na dzień 31.12.2021 r. wypłacono kwotę 1 841 120 zł, pozostałe dofinansowania na kwotę 645 045 zł będą realizowane do 15.04.2022 r. (Program Aktywny Samorząd realizowany jest od marca danego roku do 15 kwietnia roku następnego).

W 2021 r. Miasto prowadziło samodzielnie lub za pośrednictwem organizacji pozarządowych 13 całodobowych domów pomocy społecznej o łącznych wydatkach 55 455 240,54 zł (w tym środki COVID-19 w kwocie 1 715 345,61 zł), 1 mieszkanie chronione, na które wydatkowano 250 048 zł oraz 38 placówek opiekuńczo-wychowawczych (w tym 13 typu rodzinnego) o łącznych wydatkach 29 890 630,56 zł, Centrum Rozwoju i Aktywności Dzieci i Młodzieży Stowarzyszenia Pomocy Iskierka na kwotę 2 092 000 zł, specjalistyczną placówkę wsparcia dziennego Siemacha Spot Magnolia Park Stowarzyszenia SIEMACHA na kwotę 719 970 zł, 7 środowiskowych domów samopomocy, na które wydatkowano 5 152 977 zł, oraz dwa ośrodki prowadzone przez Stowarzyszenie "Akson" – Ośrodek Interwencji Kryzysowej na kwotę 342 720 zł i Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie na kwotę 430 685 zł. Dodatkowo w ramach zadań zleconych przez Miasto, organizacje pozarządowe prowadziły dwa dzienne domy pomocy, w tym Dzienny Dom Pomocy „Senior+" z dotacją łączną w 2021 r. na kwotę 692 000 zł, opiekę wytchnieniową, w tym w miejscu zamieszkania osób z niepełnosprawnością na kwotę 522 444 zł, asystentów osobistych osób niepełnosprawnych w kwocie 138 644 zł, Streetbus – uliczny autobus dla osób w kryzysie ulicznej bezdomności wraz z usługami streetworkerów z dotacją na kwotę 287 500 zł, a także wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego z dotacją na kwotę w wysokości 75 000 zł.
Ponadto MOPS nadzorował 3 dzienne domy pomocy, Ośrodek Opiekuńczo-Adaptacyjny "Pensjonat dla Osób Starszych" – przy ul. Kamieńskiego 91 oraz Ośrodek Wsparcia – Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży przy ul. Reymonta i ul. Chrobrego, Nadodrzańskie Centrum Wsparcia z budżetem w wysokości 1 238 139,35 zł, pracę prowadzonych przez NGO 10 schronisk na łączną kwotę 3 781 000 zł, 1 Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w kwocie 820 000 zł i 1 noclegowni dla osób bezdomnych w kwocie 800 000 zł, w których jest łącznie 602 miejsc całorocznych (w okresie zimowym dodatkowe 130 dostawek), 1 łaźni i magazynu odzieży na kwotę 105 500 zł, 4 kuchni charytatywnych wydających dziennie ok. 1 430 posiłków na kwotę 605 197 zł oraz "Ogrzewalni" w kwocie 490 000 zł.
W 2021 r. z uwagi na stan epidemii wirusa SARS-CoV-2 nie organizowano corocznej wigilii dla osób potrzebujących. W ramach tego zadania MOPS przygotował konkurs na przygotowanie i dystrybucję paczek świątecznych dla potrzebujących mieszkańców Wrocławia, w ramach którego wydatkowano kwotę 120 000 zł. W 2021 r. przekazano również środki na funkcjonowanie Wrocławskiego Banku Żywności w kwocie 490 000 zł.

BUDŻET MOPS W LATACH 2017-2021

Wyszczególnienie	2017 [zł]	2018 [zł]	2019 [zł]	2020 [zł]	2021 [zł]
Zadania zlecone Gminie	346 728 645	365 283 194	549 019 462,45	749 307 897,33	746 695 196,95
Zadania własne Gminy	89 734 750	98 363 112	105 944 424,48	107 697 907,06	110 864 901,87

Zadania własne Powiatu	26 303 073	26 974 910	28 452 948,10	28 439 153,39	29 242 283,57
Zadania zlecone Powiatowi	7 543 020	8 490 038	9 968 302,08	11 277 271,97	13 642 956,77
Zadania powierzone Powiatowi	X	X	X	X	X
Zadania powierzone Gminie	X	40 374	X	X	30 030,00
Ogółem bez PFRON …	470 309 488	499 151 628	693 385 137,11	896 722 229,75	900 475 369,16
PFRON (PFRON+AS) + FUND SOLIDARN.	7 847 475	8 695 345	12 198 033,42	14 421 931,21	15 760 039,28

Procentowy podział wydatków

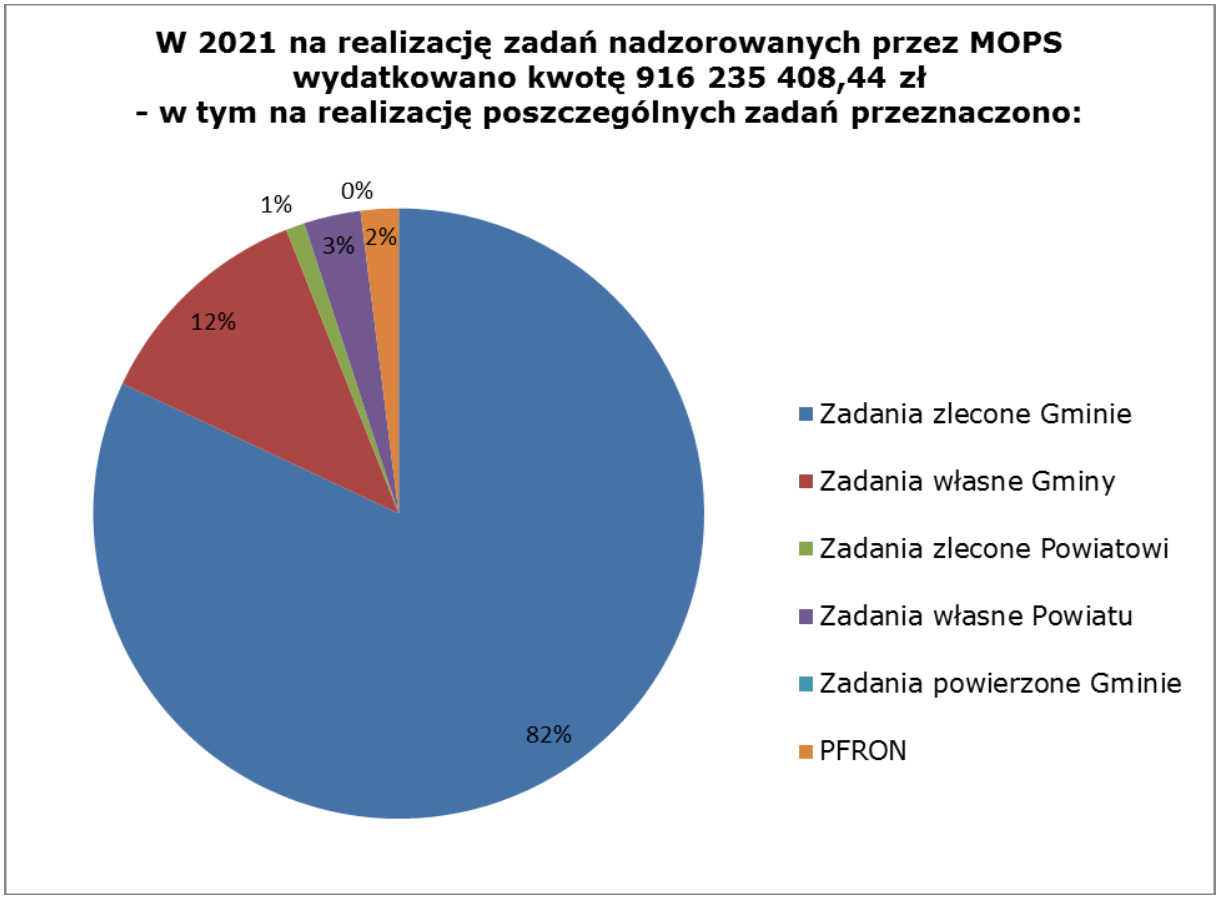

Na szkolenie kadry kierowniczej i pracowników w roku 2021 MOPS wydatkował łącznie 303 174,88 zł. W sprawach przyznania świadczeń udzielanych przez MOPS wydano w 2021 r. 77 806 decyzji administracyjnych.

Ilość decyzji administracyjnych i orzeczeń wydawanych przez MOPS i Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2017-2020

Jednostka organizacyjna Gminy	2017	2018	2019	2020	2021
MOPS	130 833	133 556	90 496	74 067	77 806
PZON	8 322	8 027	8 817	6 958	6 855

W ramach obszarów nadzorowanych przez MOPS realizowane były poniższe zadania publiczne w ramach resortowych programów Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (zwane dalej MRiPS):
Zadanie publiczne w ramach Programu „Asystent rodziny na rok 2021"– dofinansowanie na kwotę 40 000,00 zł (dotacja);

1) „Zapewnienie funkcjonowania placówki Senior +" w ramach Programu Wieloletniego;
2) „Senior" + na lata 2021-2025, edycja 2021 – dofinansowanie na kwotę 119 616,00 zł (dotacja), wartość całego zadania wynosiła 351 000,00 zł;
3) „Opieka wytchnieniowa we Wrocławiu w 2021 r." w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa" – edycja 2021 – dofinansowanie na kwotę 447 600,00 zł (dotacja), wartość całego zadania wynosiła 523 692,00 zł;
4) „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej" w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" – edycja 2021– dofinansowanie na kwotę 1 243 262,00 zł (dotacja), wartość całego zadania wynosiła 1 454 616,54 zł;
5) „Niebieskie Abecadło" w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie" Priorytet II. Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie – dofinansowanie na kwotę 30 030,00 zł (dotacja), wartość całego zadania wynosiła 55 030,00 zł.

W 2021 roku MOPS pozyskał 3 366 051,02 zł ze środków zewnętrznych w ramach projektu: „KomPAS" oraz zadań publicznych w ramach Programu „Asystent rodziny na rok 2021", Programu Wieloletniego „Senior +" na lata 2021-2025, Programu "Opieka wytchnieniowa", Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej", Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie" (wkład własny Gminy Wrocław do dofinansowanych w 2021r. projektów wynosił łącznie 767 038,82 zł).

Środki zewnętrzne pozyskane przez MOPS w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Środki zewnętrzne pozyskane przez MOPS	1 278 232,93	5 636 045 ,89 w tym dla MOPS: 3 614 972 ,57	10 278 279, 54 w tym dla MOPS: 4 091 685,9 0	11 589 235,42 w tym dla MOPS: 4 873 813,87	3 366 051,02

W roku 2021 Gmina Wrocław, w imieniu której realizatorem był MOPS i WCRS, przy współudziale wolontariuszy i organizacji pozarządowych, realizowała Program MRiPS pn. „Wspieraj Seniora" na rok 2021, w ramach którego wsparciem objęto 488 wrocławskich seniorów – 15 zgłoszonych przez Infolinię i 473 zgłoszonych poza Infolinią. Organizacje pozarządowe, które zaangażowały się w przedsięwzięcie to Fundacja „Wspólnota Pokoleń", Stowarzyszenie „Odra-Niemen" oraz Fundacja Integrarte.
W ramach Programu seniorzy w wieku powyżej 70 roku życia, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu, mieli możliwość skorzystania

z usługi wsparcia polegającej w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. Seniorzy zgłaszali się poprzez Infolinię uruchomioną w ramach programu Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów (71 zgłoszeń), jak też poza Infolinią (518 zgłoszeń), łącznie dając liczbę 589 zgłoszeń osób chętnych do otrzymania wsparcia w ramach programu. Spośród wszystkich zgłoszonych osób, 101 seniorów nie otrzymało wsparcia w ramach Programu, najczęściej z uwagi na przyznane usługi opiekuńcze, ale też z powodu rezygnacji samych zainteresowanych, którzy nie chcieli płacić za zakupy z własnych środków.
W 2021 roku podpisano 100 nowych porozumień z wolontariuszami (80 przez Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego, 20 przez Fundację Integrarte) oraz 81 aneksów do porozumień, które były zawarte w 2020 roku, przy czym 80 wolontariuszy faktycznie świadczyło wsparcie na rzecz seniorów w ramach Programu "Wspieraj Seniora".
Wysokość środków przyznanych z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na realizację Programu "Wspieraj Seniora" w 2021 roku wyniosła 314 950,71 zł.
Według stanu na 31 grudnia 2021 roku wysokość środków faktycznie wydatkowanych na realizację Programu "Wspieraj Seniora" wyniosła 146 098,57 zł (w tym zrealizowane przez MOPS – 78 149,17 zł, zrealizowane przez WCRS – 67 949,40 zł).

Zasiłki i pomoc w naturze

Rodzaje świadczeń finansowanych z budżetu Gminy Wrocław w 2021 r.

Rodzaj pomocy	Liczba osób korzystających z pomocy	Kwota świadczeń [zł]
Zasiłki celowe	3780	7 828 034
Zasiłki okresowe - w tym dotacja z budżetu państwa	853	1 978 793 1 498 081
Zasiłki celowe na pokrycie kosztów posiłków i zakupu żywności w tym w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu”	1 774 w tym liczba dzieci korzystająca z posiłku 179	2 289 477 w tym dotacja 1 441 549

Średnia wysokość zasiłku celowego w 2021 r. wyniosła – 282,84 zł (w 2020 – 288,01 zł), natomiast średnia wysokość zasiłku okresowego – 422,18 zł (w 2020 – 390,52 zł).

Rodzaje świadczeń finansowanych z budżetu państwa w 2021 r.

Rodzaj pomocy	Liczba osób korzystających z pomocy	Kwota świadczeń [zł]
Zasiłek stały (zadanie własne Gminy dotowane przez Państwo w 100%)	1 428	7 614 877
Składki na ubezpieczenie zdrowotne ZUS (zadanie własne Gminy dotowane przez Państwo w 100 %)	1 262	643 517
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie zlecone Gminy dotowane przez Państwo w 100 %)	37	960 144

Średnia wysokość zasiłku stałego w 2021 r. wyniosła 518,86 zł (w 2020 – 531,65 zł)

Ilość osób pobierających zasiłki stałe, okresowe i celowe w latach 2017-2021

Rodzaj zasiłku	2017	2018	2019	2020	2021
Zasiłki stałe	1 873	1 677	1 588	1434	1428

Zasiłki okresowe	1 050	858	803	694	853
Zasiłki celowe	4 925	4 250	4 003	3801	3780

Dożywianie dzieci i młodzieży we Wrocławiu w latach 2017-2021 (program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania" i od 2019 r. „Posiłek w szkole i w domu" - tylko posiłki dla dzieci uczących się oraz dzieci do lat 7)

Dożywianie dzieci i młodzieży w latach 2017-2021

Rok	Koszt dożywiania ogółem [zł]	Środki z rezerwy budżetowej Wojewody [zł]	Środki z budżetu Gminy [zł]	Udział procentowy Gminy [%]	Liczba dożywianych dzieci i młodzieży*
2017	213 837	71 890	141 947	66,38	357
2018	200 372	67 913	132 459	66,11	436
2019	152 456	47 874	164 582	68,60	273
2020	52 471	21 426	31 045	59,16	209
2021	137314	71433	65881	47,98	179

* stale zmniejszająca się liczba dzieci korzystająca z dożywiania (zakup posiłku w szkole) wynika z dwóch powodów:
z tytułu wejścia w życie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Program 500+), gdyż rodzice którzy korzystali z pomocy wyłącznie w postaci zakupu posiłku dla dzieci w szkole nie złożyli stosownych wniosków o taką pomoc;
rodzice otrzymywali zasiłki celowe na zakup posiłków w szkole (w sprawozdaniach do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej są wykazane jako zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności).

Program „Posiłek w szkole i w domu" przewiduje dofinansowanie z budżetu państwa pomocy w następujących formach:
- posiłek, ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego,
- zasiłek celowy na zakup posiłku lub zakup żywności (w tym na zakup posiłku dzieciom przebywającym w placówkach oświatowych, gdzie rodzice zobowiązani są do pokrywania kosztów żywienia),
- świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.

Na realizację całego Programu MOPS wydatkował w 2021 r. – 2 289 478 zł, z tego z budżetu Wojewody – 1 441 549 zł. Procentowy udział Gminy w realizacji całego Programu wyniósł w 2021 – ok. 37,04%.

Świadczenia na rzecz osób niepełnosprawnych z zakresu rehabilitacji społecznej – FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PFRON

Wykonanie zadań powiatu finansowanych przez PFRON w latach 2017-2021
Kwota wydatkowana na poszczególne zadania

Zadania	2017 Wykonanie [zł]	2018 Wykonanie [zł]	2019 Wykonanie [zł]	2020 Wykonanie [zł]	2021 Wykonanie [zł]
Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych	528 977	596 750	602 649	449 881	588 039
Finansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej	4 161 072	4 638 868	4 990 877	5 665 094	5 997 137

Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych	1 498 833	1 620 459	2 135 974	2 566 680	3 339 500
Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się	125 502	149 748	149 593	238 753	399 347
Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika	5 550	6 000	800	1000	10 000
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych i technicznych	524 790	684 190	699 904	801 645	1 269 136
Otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych	995 175	999 330	997 406	832 959	1 094 170
Ogółem	7 839 899	8 695 345	9 577 203	10 556 012	12 697 329

Liczba osób uczestniczących w poszczególnych zadaniach w latach 2017-2021

Zadania	2017 Ilość osób	2018 Ilość osób	2019 Ilość osób	2020 Ilość osób	2021 Ilość osób
Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych	501 w tym 206 opiekunów	531 w tym 215 opiekunów	493 w tym 197 opiekunów	340 w tym 150 opiekunó w	430 w tym 188 opiekunów
Finansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej	282	263	265	271	271
Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych	697	662	701	889	967
Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się	67	96	83	148	189
Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego	7	2	1	1	1

lub tłumacza przewodnika					
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych i technicznych	91	118	104	93	132
Zlecenie zadań zgodnie z art.36 ustawy o rehab. zaw. i społecznej	36 Ilość umów z organizacjami	33 ilość umów z organizacjami	26 ilość umów z organizacjami	30 ilość umów z organizacjami	35 ilość umów z organizacjami

AKTYWNY SAMORZĄD

Program „Aktywny samorząd" jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób z niepełnosprawnościami. Działania przewidziane w programie uzupełnią plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Umożliwia samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

Aktywny Samorząd 2021
Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Cele szczegółowe programu:
- przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego,
- przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji zawodowej lub wsparcie ich w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych,
- umożliwienie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie,
- poprawa szans beneficjentów programu w rywalizacji o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji,
- wzrost kompetencji osób zaangażowanych w proces rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pracowników lub pracujących na rzecz jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych.

Program obejmuje następujące obszary wsparcia:
Moduł I
Obszar A - likwidacja bariery transportowej
Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym
Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się
Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej
Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Aktywny Samorząd w trakcie realizacji do 31.03.2022 r. na dzień 31.12.2021 r.

Aktywny Samorząd Moduł I	Ilość umów	Wykonanie [zł]
Obszar A 1, A4 Dofinansowanie zakupu/montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	4	19 941

Obszar A 2, A3 Dofinansowanie uzyskania prawa jazdy kategorii B	2	3 800
Obszar B 1, B 3, B 4 Dofinansowanie sprzętu elektronicznego lub jego elementów i oprogramowania	85	491 817
Obszar B 2 Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego	0	0
Obszar B 5 Dofinansowanie do naprawy sprzętu elektronicznego	1	404,10
Obszar C 1 Dofinansowanie zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	16	245 019
Obszar C 2Dofinansowanie utrzymania sprawności technicznej posiadanego elektrycznego wózka inwalidzkiego	28	91 311
Obszar C3Dofinansowanie zakupu protezy kończyny na III poziomie jakości	7	332 820
Obszar C4Dofinansowanie do utrzymania sprawności technicznej protezy kończyny na III poziomie jakości	3	14 400
Obszar C5Dofinansowanie do zakupu skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	19	123 900
Obszar D Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej- dofinansowanie do przedszkoli	3	3 530
Moduł II Dofinansowanie kosztów nauki na poziomie wyższym w semestrze letnim i częściowo zimowym 2021/2022*	186	514 178

*Realizacja semestru zimowego 2021/2022 w roku 2021.

Działalność na rzecz osób z niepełnosprawnościami w 2021 r. – zadania zlecane organizacjom pozarządowym, finansowane ze środków PFRON.

W 2021 r. ogłoszono 1 edycję otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego pn.: „REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZLECANA ZE ŚRODKÓW PFRON". W wyniku rozstrzygnięcia ww. konkursu ofert zawarto z organizacjami pozarządowymi 30 umów dotacyjnych na realizację zadań publicznych.
Ponadto w okresie sprawozdawczym, na podstawie art. 19 a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.) zawarto 5 umów dotacyjnych z pominięciem otwartego konkursu ofert. Łącznie zadania zlecone realizowane były przez 30 podmiotów.
Z oferty skorzystało ok. 5 938 bezpośrednich beneficjentów (oraz użytkownicy wyszukiwarki www.niepelnosprawnik.pl 36 115, w tym z Wrocławia 6 671). Ponadto 3 zawarte umowy skierowane były do szerokiego grona odbiorców, w tym do osób korzystających z zasobów internetowych i mediów społecznościowych, widzów telewizji naziemnej i kablowej, wszystkich mieszkańców Wrocławia i innych użytkowników przestrzeni miejskiej, turystów oraz najmłodszej grupy odbiorców-dzieci szkolnych.

W ramach zadań realizowane były następujące działania:
- Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby – realizacja tego działania dotyczyła

7 zawartych umów dotacyjnych. Z oferty skorzystało ok. 324 beneficjentów bezpośrednich.

- Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych oraz opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększenia ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie rehabilitacji - realizacja tego działania dotyczyła 5 zawartych umów dotacyjnych, w tym 1 umowa dotacyjna z pominięciem otwartego konkursu. Z oferty skorzystało ok. 97 beneficjentów bezpośrednich.
- Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych - realizacja tego działania dotyczyła 2 zawartych umów dotacyjnych, z oferty skorzystało ok. 300 beneficjentów bezpośrednich.

Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które:

- mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
- rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną,
- usprawniają i wspierają funkcjonowanie osób z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach,
- realizacja tego działania dotyczyła 7 zawartych umów dotacyjnych, z oferty skorzystało ok. 109 beneficjentów ostatecznych.

Organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach – realizacja tego działania dotyczyła 7 umów dotacyjnych, w tym 4 umowy z pominięciem otwartego konkursu ofert. Z oferty skorzystało ok. 733 beneficjentów ostatecznych.

Prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji – realizacja tego działania dotyczyła 4 umów dotacyjnych, z oferty skorzystało ok. 4 355 beneficjentów, w tym 3 zadania były skierowane do szerokiego grona odbiorców m.in. odbiorców stron internetowych i mediów społecznościowych, widzów telewizji naziemnej i kablowej, użytkowników przestrzeni miejskiej Wrocławia.

Świadczenie usług wspierających, które mają na celu umożliwienie lub wspomaganie niezależnego życia osób niepełnosprawnych, w szczególności usług asystencji osobistej - realizacja tego działania dotyczyła 3 zawartych umów dotacyjnych, w tym 2 umowy dotyczyły asystencji osobistej. Z usług asystenta skorzystało ok. 20 beneficjentów ostatecznych. Jedno zadanie dotyczyło przeprowadzenia audytów miejsc użyteczności publicznej oraz upublicznienie aktualizację w wyszukiwarce www.niepełnosprawnik.pl. Zostało wykonanych 560 audytów miejsc użyteczności publicznej. Wyszukiwarkę w okresie od 16.09.2021 r. do 31.12.2021 r. odwiedziło/skorzystało 36 115 użytkowników, w tym z Wrocławia 6 671.

W dniu 08.06.2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizował on-line spotkanie informacyjne z organizacjami pozarządowymi, które w 2021r. w drodze konkursu pn. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZLECANA ZE ŚRODKÓW PFRON pozyskały dotację na realizację zadań. Celem spotkania było zapoznanie się z ofertą organizacji, wymiana doświadczeń oraz propozycje współpracy między jednostkami. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele 20 organizacji, które pozyskały dofinansowanie ze środków PFRON.

PRACA SOCJALNA I PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Pracą socjalną objęto 1 169 osób i rodzin. Interweniowano w 160 sprawach kryzysowych. Poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne, pedagogiczne, psychiatryczne, specjalistów pracy zespołowej oraz poradnictwo specjalistyczne na rzecz osób niesłyszących i doradztwo w ramach aktywizacji społeczno - zawodowej prowadzono dla 2 034 osób i rodzin.

Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Praca socjalna	2 393	2 518	2 417	2 560	1 169
Interwencja kryzysowa	199	181	160	133	160
Poradnictwo specjalistyczne	3 080	2 703	2 088	2 035	2 034

Inne interwencje zostały opisane przy Nadodrzańskim Centrum Wsparcia.

USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE ŚWIADCZONE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA

Zadaniem Działu Usług Opiekuńczych MOPS jest realizacja polityki dotyczącej świadczenia na terenie Gminy Wrocław usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, współpraca z pracownikami organizacji pozarządowych w zakresie realizacji usług opiekuńczych, analiza możliwości uzyskiwania dofinansowania ze środków zewnętrznych na realizację zadań lub projektów związanych z zakresem zadań Działu, podejmowanie działań mających na celu zaspokajanie rozpoznanych potrzeb, udzielanie pomocy społecznej w formie pracy socjalnej, usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, świadczeń finansowych, rzeczowych, w naturze oraz wspieranie osób i rodzin poprzez konsultacje i poradnictwo specjalistyczne. W 2021 roku Dział Usług Opiekuńczych wydał 7 355 decyzji administracyjnych, podjął interwencje kryzysowe w 39 środowiskach.

W 2021 roku usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania klienta na terenie Wrocławia organizował i realizował jeden podmiot wyłoniony w drodze ogłoszonego przez Gminę Wrocław konkursu tj. organizacja pozarządowa o nazwie Ekumeniczna Stacja Opieki – Centrum Pielęgniarstwa Rodzinnego Rehabilitacji i Opieki Paliatywnej, z siedzibą przy ul. Wysokiej 4 we Wrocławiu, jednostka organizacyjna Diecezji Wrocławskiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP.

W okresie sprawozdawczym usługi opiekuńcze świadczono dla 2 572 osób (w ramach zadań własnych). Z usług świadczonych przez opiekunów zatrudnionych w Ekumenicznej Stacji Opieki – Centrum Pielęgniarstwa Rodzinnego, Rehabilitacji i Opieki Paliatywnej, najczęściej korzystały osoby samotne i obłożnie chore. Usługi świadczyło średniomiesięcznie 700 osób pełniących obowiązki opiekunów lub opiekunek domowych. Jakość usług wykonywanych przez opiekunów i opiekunki poddawana była systematycznemu monitoringowi przez 36 pracowników socjalnych MOPS. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 13 749 monitoringów środowisk (w tym 9 188 w formie telefonicznej z uwagi na obecny stan epidemiczny trwający w Polsce).
W ciągu roku 2021 pracownik Sekcji Kontroli MOPS przeprowadził ewaluację monitoringu usług opiekuńczych w 47 środowiskach, w tym 23 środowiska objęte specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ponadto (z uwagi na pandemię COVID-19) przeprowadził 350 rozmów telefonicznych z klientami, którzy korzystają z tej formy pomocy celem sprawdzenia czy usługi opiekuńcze świadczone są prawidłowo.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w latach 2017-2021

Rok	Koszt usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych ogółem [zł] środki z budżetu Gminy	Liczba osób objętych pomocą w tej formie	Liczba wypracowanych godzin usług	Wpływy z odpłatności klientów [zł]
2017	17 807 083	3 082	1 144 189	2 935 316
2018	18 340 240	3 084	1 118 729	3 006 166
2019	20 272 309	2 931	1 122 964	3 219 453
2020	24 598 530	2 621	1 053 813	3 679 184
2021	23 818 317	2 572	988 725	4 097 258

Od 2013 roku realizacją specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie Wrocławia zajmuje się Wrocławskie Centrum Zdrowia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, z siedzibą przy ul. Podróżniczej 26/28 we Wrocławiu. Posiadane przez WCZ SP ZOZ zaplecze w zakresie świadczenia usług zdrowotnych dla osób chorych psychicznie, a także przewlekle i długoterminowo chorych, umożliwia podmiotowi kompleksową obsługę osób wymagających wsparcia zarówno zdrowotnego jak i opiekuńczego. Z tej formy pomocy w 2021 roku skorzystało 26 osób, a pomoc świadczyło średniomiesięcznie 21 opiekunek.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2017-2021

Rok	Środki z rezerwy budżetowej Wojewody [zł]	Liczba osób objętych pomocą w tej formie	Liczba wypracowanych godzin usług
2017	569 270	42	19 630
2018	649 605	37	19 685
2019	848 843	43	21 065
2020	985 000	38	23 676
2021	985 000	26	20 762

W celu pozyskania środków finansowych z budżetu Państwa na obsługę, organizację i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi od stycznia 2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej sporządza opis zadania oraz kalkulację kosztów jego realizacji.

Na rok 2021 przygotowano kalkulacje kosztów za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla 31 klientów kontynuujących ww. usługi. Dodatkowo w ciągu roku 2021 przygotowano kalkulacje kosztów dla 5 nowych klientów ubiegających się o przyznanie specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

USŁUGI REALIZOWANE W PLACÓWKACH O CHARAKTERZE DZIENNYM

Usługi dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niezaradność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, realizowane były w niżej wymienionych dwunastu dziennych domach pomocy (DDP) przeznaczonych dla osób starszych (dla 404 osób) oraz w jednym ośrodku opiekuńczo-adaptacyjnym (dla 129 osób).

Placówki o charakterze dziennym

Profil DDP	Adres	Ilość miejsc	DDP prowadzony przez
Dla osób starszych	ul. Stefana Żeromskiego 37/1 50-321 Wrocław	26	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu
Dla osób starszych	ul. Skwierzyńska 23/2 53-521 Wrocław	45	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu
Dla osób starszych	ul. Komuny Paryskiej 11 50-451 Wrocław	30	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu
Dla osób starszych	ul. Tadeusza Kościuszki 67 50-008 Wrocław	45	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu
Dla osób starszych z deficytem pamięci	ul. Ignacego Kraszewskiego 2 50-229 Wrocław	10	Stowarzyszenie Pod Wezwaniem Matki Bożej Nieustającej Pomocy "Przyjaciele Seniorów"
Dla osób starszych	ul. Litewska 20 51-354 Wrocław	40	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Dla osób, które ze względu na wiek, chorobę czy niezaradność wymagają częściowej opieki	ul. Ciepła 15b 50-524 Wrocław	60	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Dla osób starszych	ul. Kazimierza Wielkiego 31-33 50-077 Wrocław	28	Parafia Ewangelicko-Augsburska Opatrzności Bożej we Wrocławiu.
Dla osób starszych niesamodzielnych	Dzienny Dom Pomocy nr 1 ul. Semaforowa 5 52-115 Wrocław	30	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu
Dla osób starszych niesamodzielnych	Dzienny Dom Pomocy nr 2 ul. Semaforowa 5 52-115 Wrocław	30	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu

Dla osób starszych niesamodzielnych	ul. Karmelkowa 25 52-433 Wrocław	30	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu
Dla osób starszych i niesamodzielnych	ul. Władysława Skoczylasa 8, 54-071 Wrocław	30	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu
Ośrodek Opiekuńczo-Adaptacyjny „Pensjonat dla Osób Starszych”			
Dla osób starszych	ul. Henryka Michała Kamieńskiego 190, 51-124 Wrocław	129	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Zadania w DDP wykonywane są m.in. poprzez:
- zapewnienie osobom starszym dziennego pobytu bez noclegów wraz z minimum jednym ciepłym posiłkiem dziennie;
- realizowanie zadań opiekuńczo-pielęgnacyjnych (np.: pomoc w wykonywaniu czynności codziennych, gdy wymaga tego stan zdrowia i kondycja seniora; podawanie leków – stosownie do zleceń lekarskich, pomiary ciśnienia krwi, ważenie, a także monitorowanie stanu psychicznego i fizycznego- w zależności od DDP);
- zapewnienie miejsca do rekreacji, odpoczynku i integracji;
- zachęcanie i tworzenie okoliczności do samopomocy, nawiązywania kontaktów towarzyskich, integracji w rodzinach i ze środowiskiem lokalnym, w tym tworzenia więzi międzypokoleniowych;
- zapewnienie warunków i mobilizowanie do aktywnego spędzania czasu wolnego przez seniorów, w tym uczestnictwa w kulturze;
- podejmowanie zadań z zakresu „terapii podtrzymującej” polegającej na utrzymaniu uczestników w dobrym samopoczuciu i umożliwieniu swobodnej ekspresji, podejmowaniu czynności intelektualnych, zachęcaniu do regularnych ćwiczeń fizycznych grupowych bądź indywidualnych w zależności od potrzeb oraz „ćwiczeń umysłu”.

Warunkiem udanej realizacji powyższych zadań jest stworzenie atmosfery zbliżonej do domowej oraz dostosowanie oferty, rodzaju zadań tempa realizacji, zakresu pomocy do stale zmieniających się potrzeb psychofizycznych uczestników.
Ponadto opiekę dzienną dla 223 osób zapewniono w 7 środowiskowych domach samopomocy (ŚDS).

Środowiskowe domy samopomocy

Profil ŚDS	Adres	Ilość miejsc	Prowadzony przez
ŚDS dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (typ B)	ul. Generała Okulickiego Leopolda 2 51-216 Wrocław	35	Fundacja „Przyjazny Dom” Imienia Stanisława Jabłonki
ŚDS dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (typ B)	ul. Stawowa 1a 50-018 Wrocław	30	Stowarzyszenie „OSTOJA” na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami
ŚDS dla osób psychicznie chorych (typ A)	ul. Nowowiejska 20 F 53-503 Wrocław	24	Dolnośląskie Stowarzyszenie Aktywnej Rehabilitacji „Art”
ŚDS dla osób psychicznie chorych (typ A)	ul. Kleczkowska 5 of. 50-227 Wrocław	25	Stowarzyszenie Na Rzecz Promocji Zdrowia „Curatus”
ŚDS dla osób psychicznie	ul. Szkolna 11	55	Stowarzyszenie

chorych typ (A i C)	54-007 Wrocław		"W Naszym Domu"
ŚDS dla osób z zaburzeniami psychicznymi (typ A)	ul. Kiełczowska 43 51-315 Wrocław	24	Fundacja „Opieka i Troska"
ŚDS dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (typ B i D)	ul.Komuny Paryskiej 28 50-451 Wrocław	30	Wrocławskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Intelektualnie „Bonitum"

ZAPEWNIENIE OPIEKI CAŁODOBOWEJ W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ

W roku sprawozdawczym 2021 terenowi pracownicy socjalni Działu Pomocy Instytucjonalnej (DPIN) MOPS rozeznali 2 450 środowisk osób wymagających opieki całodobowej oraz osób zobowiązanych do wnoszenia opłaty za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, w tym 57 wejść interwencyjnych w środowisko. Przeprowadzono 1 732 wywiady środowiskowe ustalające sytuację osób, oraz 241 wywiadów środowiskowych na potrzeby innych instytucji. Sporządzono 3 445 adnotacji urzędowych, pism i protokołów związanych z wykonywaniem obowiązków służbowych w dziale.
W roku 2021 skierowano 43 wnioski do sądu o umieszczenie w domu pomocy społecznej bez zgody, a pracownicy socjalni uczestniczyli w 67 posiedzeniach sądu. Dział odnotował 2 384 pozycji w rejestrze korespondencji w roku 2021. Sporządzono 237 umów dla osób zobowiązanych do wnoszenia opłaty za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej. Liczba realizowanych umów oraz decyzji odpłatnościowych z osobami obowiązanymi do wnoszenia opłaty za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej wynosi 335 na kwotę 2 220 817,05 zł.
W 2021 r. DPIN wydał 2 632 decyzji w tym m.in.: 348 decyzji kierujących, 312 decyzji umieszczających, 942 decyzje o odpłatności, 42 decyzje odmawiające skierowania i 988 decyzji innych dotyczących spraw prowadzonych przez pracowników DPIN m.in. umarzających postępowanie, uchylające, wygaszające oraz żądające zwrotu zastępczo wniesionych opłat przez Gminę Wrocław za pobyt mieszkańca domu pomocy społecznej i innych związanych z obowiązkiem ponoszenia opłat przez osoby obowiązane oraz 103 postanowienia. Ponadto sporządzono 2 021 adnotacji urzędowych dotyczących ponoszonej opłaty przez Gminę Wrocław za mieszkańców domów pomocy społecznej.
W domach pomocy społecznej na terenie Wrocławia w 2021 r. umieszczono 283 osoby. W powiatach na terenie całej Polski umieszczono 28 osób. W domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów przebywa łącznie 280 osób, skierowanych przez Gminę Wrocław.
Budżet zgodnie z planem na funkcjonowanie domów pomocy społecznej obejmujący dotację Wojewody, dotację Gminy oraz inne środki w 2021 r. wynosił 58 686 749,49 zł. Gmina Wrocław poniosła koszty związane z odpłatnością za osoby (mieszkańcy Wrocławia) umieszczone w DPS-ach w innych powiatach w wysokości 10 125 443,79 zł.

Liczba miejsc i średni miesięczny koszt utrzymania we wrocławskich domach pomocy społecznej w 2021 roku

Profil Domu	Adres	Ilość miejsc	Średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca [zł]
DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	ul. Karmelkowa 25 52-437 Wrocław	236	4 901,00
DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	ul. Rędzińska 66-68 54-106 Wrocław	159	5 143,00

DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	ul. Grunwaldzka 104 50-357 Wrocław	73	3 846,38
DPS dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych	ul. Mączna 3 54-131 Wrocław	155	4 810,00
DPS dla osób w podeszłym wieku	ul. Świątnicka 25/27 52-018 Wrocław	104	4 250,78
DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych	ul. Kaletnicza 8 51-180 Wrocław	94	5 233,00
DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych	ul. Farna 3 51-313 Wrocław	101	3 927,49
DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	ul. Objazdowa 40 54-513 Wrocław	37	4 485,99
DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	ul. Jutrosińska 29 51-124 Wrocław	7	5 557,42
DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	ul. Generała Leopolda Okulickiego 2 51-126 Wrocław	24	5 341,93
DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	ul. Św. Marcina 10 50-327 Wrocław	48	3 780,50
DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie „Arka II”	ul. Jutrosińska 29a 51-124 Wrocław	6	6 428,77
DPS dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych	ul. M. Lutra 2 54-239 Wrocław	72	4 526,21

Formę opieki całodobowej stanowiły 2 mieszkania chronione dla 12 osób

Profil mieszkania chronionego	Adres	Ilość miejsc	Placówkę prowadzi na zlecenie Gminy Wrocław
Mieszkania chronione wspierane przeznaczone dla osób niepełnosprawnych	ul. Jutrosińska 29 51-124 Wrocław	8	Fundacja L´ARCHE
Mieszkania chronione treningowe przeznaczone dla osób niepełnosprawnych	ul. Jutrosińska 29 51-124 Wrocław	4	Fundacja L´ARCHE

Budżet zgodnie z planem na funkcjonowanie mieszkań chronionych w 2021 r. wynosił 250 048,00 zł.

OŚRODEK WSPARCIA – DOM DLA MATEK Z MAŁOLETNIMI DZIEĆMI I KOBIET W CIĄŻY W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek Wsparcia działa w ramach struktur MOPS na podstawie Zarządzenia nr 55/15 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 24 listopada 2015r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Ośrodka Wsparcia – Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży przy ul. Władysława Reymonta 8 i ul. Bolesława Chrobrego 34a w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.
Celem działalności Ośrodka Wsparcia jest udzielanie pomocy mieszkańcom Wrocławia, w tym cudzoziemcom przebywającym na terenie Gminy Wrocław, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej, a dla dobra swojego i dzieci powinni przebywać poza miejscem stałego zamieszkania oraz udzielanie tym osobom/rodzinom wsparcia w podejmowaniu działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia się oraz ich integracji ze środowiskiem.
Cele te są realizowane poprzez:
- świadczenie usług interwencyjnych - zapewnienie schronienia matkom lub ojcom z małoletnimi dziećmi, kobietom w ciąży, jak również innym osobom sprawującym opiekę nad dziećmi;
- zapewnienie potrzeb bytowych;
- świadczenie usług wsparcia socjalnego i specjalistycznego;
- konsultacje specjalistyczne w ramach telefonu zaufania MOPS;
- rozmowy interwencyjne z osobami w kryzysie mające na celu udzielenie niezbędnej informacji i wsparcia w zakresie aktualnych potrzeb osoby za pośrednictwem telefonu w ramach całodobowych dyżurów specjalistów.

W zakresie wsparcia socjalnego i specjalistycznego Klient Ośrodka otrzymuje:
- usługę pracy socjalnej indywidualnie dostosowaną do sytuacji życiowej w porozumieniu z Klientem Ośrodka,
- dostęp do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego, pedagogicznego, zawodowego stosownie do potrzeb,
- możliwość korzystania z oferty grup wsparcia, warsztatów edukacyjnych, grup samopomocowych oraz udziału w grupowych spotkaniach integracyjnych.

Ośrodek Wsparcia ma dwie lokalizacje:
- Ośrodek Wsparcia przy ul. Reymonta 8 – w okresie sprawozdawczym przebywało tam 8 rodzin rumuńskich Romów. Mieszkańcy ośrodka mają do dyspozycji kuchnię wraz z wyposażeniem, 2 łazienki, pralnię oraz świetlicę. Na dzień 31.12.2021 r. w ośrodku przebywało 16 osób, w tym 7 dzieci w wieku od 1 do 11 lat.
- Ośrodek Wsparcia przy ul. B. Chrobrego 34a - przebywa tam 14 rodzin z dziećmi na utrzymaniu. Każda z rodzin ma do dyspozycji samodzielne mieszkanie 1, 2 lub 4-pokojowe, z oddzielną kuchnią i łazienką. W okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. w Ośrodku przebywało średnio 41 osób. Na dzień 31.12.2021 r. w ośrodku przebywały 58 osób, w tym 30 dzieci w wieku od 0 do 18 lat.

Z każdym z mieszkańców prowadzona jest indywidualna praca socjalna, skoncentrowana na usamodzielnieniu rodzin korzystających ze wsparcia MOPS. Usamodzielnienie rozumiane jest tu jako przygotowanie do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, zawodowym, łącznie z uzyskaniem samodzielnych mieszkań socjalnych z zasobów Gminy Wrocław, a w przypadku mieszkańców pochodzenia romskiego dodatkowo przygotowanie ich do integracji ze społeczeństwem polskim.
Realizacja pracy socjalnej dla mieszkańców ośrodka wsparcia jest prowadzona przez kadrę ośrodka, która składa się z 3 konsultantów pedagogów oraz koordynatora ośrodka. Kadra ośrodka ściśle współpracuje z asystentami rodziny oraz innymi specjalistami stanowiącymi zasoby MOPS: psycholodzy, pedagodzy, specjaliści pracy socjalnej. Ściśle też współpracują z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie miasta Wrocławia.
W 2021 roku 3 rodziny przeprowadziły się do własnych lokali socjalnych, a 3 kolejnych rodzin oczekuje na zakończenie remontu i podpisanie umowy z Gminą Wrocław o lokal socjalny. 2 rodziny wyprowadziły się do swoich rodzin pochodzenia.

Jednocześnie należy nadmienić, że drugi Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży jest prowadzony przez organizację pozarządową Stowarzyszenie „Misja Dworcowa" im. Ks. Jana Schneidera.

ORZEKANIE O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Zgodnie z zawartymi porozumieniami Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności we Wrocławiu obejmuje zasięgiem swojego działania powiat wrocławski grodzki i ziemski.
W Zespole zatrudnionych było 12 pracowników administracyjno-biurowych oraz 20 członków składów orzekających, wykonujących inną pracę zarobkową, zatrudnionych w zespole na podstawie umów cywilnoprawnych.
W 2021 r. przyjęto ogółem 7 575 wniosków w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności.
W okresie sprawozdawczym wydano ogółem 6 855 orzeczeń:

Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (osobom po 16 roku życia)

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności, w tym: - lekki stopień - umiarkowany stopień - znaczny stopień	4 672 1 825 1 715 1 132
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	723
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności (utrzymanie w mocy poprzedniej decyzji)	322
	Razem	5 717

Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności (osobom do 16 roku życia)

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności (utrzymano w mocy poprzednia decyzję)	15
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	219
3.	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	904
	Razem	1 138

Na podstawie wydanych orzeczeń wystawiono 1 337 legitymacji osoby niepełnosprawnej.

Liczba wydanych kart parkingowych

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Karty wydane osobom niepełnosprawnym	1 118
2.	Karty wydane placówkom zajmujących się opieką,	29

	rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych	
	Razem	1 147

Wydatki związane z funkcjonowaniem Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wyniosły 2 231 250 zł.

PIECZA ZASTĘPCZA NAD DZIECKIEM

Rodzinna piecza zastępcza

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom, w przypadku niemożności realizowania tej powinności przez ich rodziców. Pieczę zastępczą organizuje powiat, na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.). Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu w zakresie pieczy zastępczej realizuje zadania powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W roku 2021 do różnych form rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Wrocławia zostało przyjętych łącznie 146 dzieci, natomiast 153 opuściło rodzinną pieczę zastępczą. W przypadku większości dzieci żyje przynajmniej jeden z rodziców biologicznych, a powodem umieszczenia w pieczy zastępczej są najczęściej różnego rodzaju uzależnienia rodziców oraz ich bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzinna piecza zastępcza we Wrocławiu, stan na 31.12.2021 r.

Rodziny spokrewnione		Rodziny niezawodowe		Rodziny zastępcze zawodowe łącznie		Rodzinne domy dziecka		RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA ŁĄCZNIE	
Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin/RDD	Liczba dzieci
436	531	158	196	15	35	4	22	613	784

Rodzinną pieczę zastępczą we Wrocławiu w zdecydowanej większości sprawują rodziny spokrewnione z dzieckiem. Z punktu widzenia potrzeb emocjonalnych dziecka i jego prawa do wychowywania się w środowisku najbardziej zbliżonym do rodziny naturalnej ta forma pieczy winna być dla dziecka najkorzystniejsza. Należy jednak zauważyć, że część tego typu rodzin nie wywiązuje się prawidłowo z zadań na nich spoczywających, a dzieci w nich umieszczone nadal podlegają negatywnym wpływom. Najliczniejszą grupę pośród opiekunów zastępczych stanowią dziadkowie, a zaawansowany wiek rodziców zastępczych jest bezpośrednią przyczyną zwiększającej się dysfunkcjonalności rodziny. Dlatego bardzo ważne jest tworzenie warunków do powstawania i działania zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych. Niestety, liczba rodzin zastępczych zawodowych utrzymuje sie na podobnym poziomie od kilku lat i pomimo prowadzenia wielu działań na rzecz promocji rodzicielstwa zastepczego, kandydatów o odpowiedniej motywacji i predyspozycjach jest zbyt mało w stosunku do potrzeb.
Obok komplikacji, jakie towarzyszą prawie każdemu procesowi wychowawczemu, w rodzinie zastępczej często występują czynniki dodatkowo utrudniające jego przebieg, związane z problemami adaptacyjnymi, niedostosowaniem społecznym dziecka, czy też przejawianymi przez nie problemami natury psychologicznej i emocjonalnej.

W odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby rodzin, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu w 2021 r. udzielał szerokiego wsparcia, skierowanego do rodzin zastępczych i ich podopiecznych. W ramach zasobów kadrowych MOPS zapewniono każdej rodzinie wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (lub innego pracownika, wykonującego jego zadania),zapewniono pomoc psychologiczną, prawną oraz opiekę wolontariuszy. W 2021 r. nie prowadzono grup wsparcia z uwagi na COVID- 19. Przeprowadzono 52 procedury kwalifikacyjne dla kandydatów na opiekunów zastępczych, przeszkolono do sprawowania tej funkcji 35 osób. Ponadto, na zlecenie sądu wydano 78 opinii w zakresie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji opiekunów zastępczych.
Na zlecenie Gminy Wrocław w 2021 r. były prowadzone dwa ośrodki, które realizowały terapię i poradnictwo na potrzeby podopiecznych MOPS. Obejmowały one swoim wsparciem rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, zapewniając im bezpłatny dostęp do specjalistycznej pomocy. Wydatki przekazane stowarzyszeniom na realizację powyższego zadania wyniosły łącznie 583 320 zł, w tym:
Krakowski Instytut Psychoterapii Stowarzyszenia ,,Siemacha" (oddział we Wrocławiu)- 349 992 zł
Stowarzyszenie „Wspólna Sprawa - Bliżej Siebie"- 233 328 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie październik-listopad 2020 r. uczestniczył w realizacji projektu MRiPS pn. „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19". W ramach tego projektu w 2021 r. przekazano potrzebującym rodzinom 15 zwróconych z powodu zaprzestania sprawowania pieczy laptopów (rozwiązanie rodziny, śmierć opiekuna).
Wsparciem MOPS są także objęci dorośli wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej, realizujący indywidualne programy usamodzielnienia. Z różnych form kierowanej do nich pomocy korzysta obecnie 369 podopiecznych (w tym 155 osób nadal pozostających w rodzinach zastępczych). Bagaż trudnych doświadczeń, wychowanie się poza rodziną naturalną na ogół powodują, że ten etap w życiu młodzieży jest szczególnie skomplikowany. Wielu wychowanków ma problemy emocjonalne, trudności z nawiązywaniem relacji i podtrzymywaniem więzi. Decyzje wychowanków co do wyboru poziomu i kierunku kształcenia często są podejmowane bez uwzględnienia własnych predyspozycji, zainteresowań oraz sytuacji na rynku pracy. Potrzebne są działania przyczyniające się do rozwoju kompetencji społecznych (umiejętności osobiste i interpersonalne). Konieczne jest stwarzanie okazji do odkrywania własnego potencjału, zainteresowań oraz tworzenie warunków do ich rozwoju. Istnieje także potrzeba uzyskania wsparcia w zakresie wiedzy o rynku pracy, edukacji o zawodach, zdobyciu pierwszych doświadczeń zawodowych (kontakty z pracodawcami, udział w szkoleniach zawodowych, stażach).
Część zadań w zakresie zaspakajania potrzeb młodzieży wypełnia Młodzieżowe Centrum Wsparcia (zadanie na zlecenie Gminy Wrocław realizuje Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego z Wrocławia). Do Centrum kierowane są osoby opuszczające różne formy pieczy zastępczej (na wniosek osoby zainteresowanej). W ramach realizowanego zadania jego odbiorcy są przygotowywani do odpowiedzialnego wejścia w dorosłość, poprzez:

- zapewnienie bezpiecznych warunków mieszkaniowych (3 lokale mieszkalne przeznaczone dla 24 osób łącznie);
- wsparcie psychologiczne (indywidualne oraz w formie warsztatów);
- wsparcie pedagogów oraz opiekunów (moderowanie grup mieszkaniowych, trening ekonomiczny, pomoc w nauce);
- wsparcie pracownika socjalnego (pomoc w uzyskaniu samodzielnego mieszkania, przysługujących świadczeń, kontakt z rodziną biologiczną);
- udzielanie pomocy prawnej (pomoc w dochodzeniu należnych uprawnień, pisma procesowe);
- wsparcie doradcy zawodowego (umiejętności związane z poruszaniem się po rynku pracy);
- pomoc w zorganizowaniu czasu wolnego.

Młodzież znajduje także wsparcie za pośrednictwem Stowarzyszenia „Nasz Dom" w ramach projektu „Samodzielność". Stowarzyszenie zapewnia wychowankom 10 miejsc noclegowych w domu jednorodzinnym. Do mieszkania usamodzielnienia kierowane są osoby opuszczające różne formy pieczy zastępczej (na wniosek osoby zainteresowanej). Usamodzielniana młodzież w ramach wymienionego projektu uczestniczy w:

- treningach ekonomicznych;
- warsztatach profilaktyki uzależnień;
- warsztatach wzmacniających poczucie wartości i odpowiedzialności;
- spotkaniach z doradcą zawodowym oraz psychologiem.

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu kontynuował realizację projektu pod nazwą „TRAMPOLINA– mieszkania wspomagane". W 2021 roku uczestniczyło w nim 16 pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej oraz 6 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej. Głównym założeniem projektu było umożliwienie ww. osobom wyjścia z trudnej sytuacji życiowej w jakiej się znajdują, poprzez pobyt w mieszkaniu wspomaganym/treningowym uruchomionym we Wrocławiu. W lokalu prowadzone są usługi wspierające aktywność uczestników, tj. poradnictwo specjalistyczne (np. psychologiczne, pedagogiczne) oraz liczne treningi dostosowane do indywidualnych potrzeb (m.in. trening umiejętności społecznych, praktycznych, kulinarnych, załatwiania spraw urzędowych, zarządzania finansami, spędzania wolnego czasu). Udział w projekcie umożliwi uczestnikom płynne i bezpieczne przejście do samodzielnego zamieszkania i życia. Szczegółowy opis projektu znajduje się w dalszej części sprawozdania dotyczącej realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE.
Bardzo duże znaczenie we wspieraniu procesu usamodzielnienia ma współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz udział młodzieży w projektach. W 2021 r. 20 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w wieku 16-24 lat brało udział w projekcie „Wehikuł usamodzielnienia" realizowanym przez Fundację Robinson Crusoe. W ramach projektu młodzież rozwija kompetencje społeczne i zawodowe, korzysta ze wsparcia w postaci szkoleń, treningów, warsztatów, badań, wyjazdów edukacyjnych, dofinansowania do nauki. Uczestnicy poznają także świat wrocławskich organizacji pozarządowych, mają możliwość realizacji swoich zainteresowań i pasji.

W zakresie właściwości Sekcji Rodzinnej Pieczy Zastępczej wydano w 2021 r. 4 069 decyzji administracyjnych, w tym:

- 2 326 dla rodzin zastępczych,
- 226 dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej,
- 1 517 dla rodziców biologicznych.

MOPS przekazuje do Biura Informacji Gospodarczej dane o rodzicach biologicznych, którzy mają zaległości, za okres dłuższy niż 12 miesięcy, z tytułu ponoszenia opłaty za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej. W związku z wprowadzonymi zmianami przepisów o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, MOPS jest aktualnie zobowiązany do przekazywania danych o zaległościach rodziców biologicznych do pięciu Biur Informacji Gospodarczej (Krajowy Rejestr Długów, InfoMonitor, Rejestr Dłużników ERIF, Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej, Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych). Na dzień 31.12.2021 r. w rejestrach dłużników widniało 89 osób zgłoszone przez Dział Pieczy Zastępczej.

W 2021 r. przyznano rodzinom zastępczym oraz rodzinnym domom dziecka świadczenia w łącznej wysokości 8 458 707 zł, w tym:

- wydatki na rodziny zastępcze spokrewnione – 4 912 047 zł;
- wydatki na rodziny zastępcze niezawodowe – 2 513 688 zł;
- wydatki na rodziny zastępcze zawodowe – 514 026 zł;
- wydatki na rodzinne domy dziecka – 502 842 zł;
- wydatki na rodziny pomocowe – 16 104 zł.

Oprócz świadczeń obligatoryjnych przyznawano także świadczenia fakultatywne, w tym:

- świadczenia na rzecz dzieci do 18 r. ż. na dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem ich zamieszkania (35 dzieci z rodzin zawodowych i RDD, na łączną kwotę 17 500 zł);
- jednorazową pomoc na zabezpieczenie najpilniejszych potrzeb związanych z przyjęciem nowego dziecka (w różnych kwotach, w zależności od potrzeb, w łącznej wysokości 120 697 zł;
- pomoc na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w celu polepszenia warunków mieszkaniowych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, w łącznej kwocie 14 106 zł;
- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki w łącznej kwocie 8 000 zł.

W 2021 r. na wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka w ramach rodzinnej pieczy zastępczej wydano 1 120 409 zł (kwota brutto wraz ze składkami ZUS pracodawcy i Funduszem Pracy).
Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci obejmuje wsparciem w ramach Programu 500+ także dzieci z pieczy zastępczej. Na każde dziecko umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej, w wieku do ukończenia 18 roku życia, niezależnie od dochodu, przysługuje dodatek wychowawczy w wysokości 500 zł miesięcznie. W 2021 r. wypłacono na rzecz dzieci z rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka 7 670 świadczenia z tego tytułu, na łączną kwotę 3 783 795 zł.

Pomoc dla osób usamodzielnianych - wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej wyniosła 778 630 zł w tym:
- pomoc na kontynuowanie nauki w wysokości 587 803 zł (pomoc dla 120 wychowanków rodzin zastępczych);
- pomoc na usamodzielnienie w kwocie 133 154 zł (30 osób);
- pomoc na zagospodarowanie w kwocie 57 673 zł (24 osób).

W rodzinach zastępczych funkcjonujących w 2021 r. na terenie Wrocławia przebywało 111 dzieci pochodzących z terenu innych powiatów. Natomiast w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów przebywało 162 dzieci pochodzących z Wrocławia (Miasto Wrocław przekazywało środki na ich utrzymanie, na podstawie zawartych porozumień na łączną kwotę 1 896 197 zł).

INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

W roku 2021 we Wrocławiu w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej funkcjonowało 38 placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym 13 placówek typu rodzinnego (z czego jedna placówka typu rodzinnego funkcjonowała do 07.04.2021 r.- rezygnacja dyrektora).
W ramach Wrocławskiego Centrum Opieki i Wychowania działało 13 placówek opiekuńczo-wychowawczych łączących zadania socjalizacyjne i interwencyjne o łącznej liczbie 178 miejsc dla wychowanków.
Przez ostatnie lata Miasto Wrocław podejmowało działania w celu doprowadzenia placówek opiekuńczo – wychowawczych do odpowiednich standardów. Na skutek tych działań na przełomie stycznia i lutego 2021 r. dwie placówki, które wymagały dostosowania standardów, osiągnęły wymogi ustawowe. W ramach Wrocławskiego Centrum Opieki i Wychowania zostały utworzone 3 nowe placówki opiekuńczo-wychowawcze łączące zadania socjalizacyjne i interwencyjne. Obecnie wszystkie placówki opiekuńczo- wychowawcze na terenie Miasta Wrocław spełniają wymogi ustawowe, liczba miejsc nie przekracza 14.
W ramach Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Dziecięcy Dom" funkcjonowało 5 placówek, w tym: 2 placówki interwencyjne, 2 placówki specjalistyczno-terapeutyczne i 1 placówka socjalizacyjna o łącznej liczbie 66 miejsc dla wychowanków.

Stowarzyszenie SIEMACHA prowadziło we Wrocławiu 4 Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze typu socjalizacyjnego ,,SIEMACHA Spot 24/7" o łącznej liczbie 46 miejsc dla wychowanków.
Ewangelickie Centrum Diakonii i Edukacji im. Ks. Marcina Lutra prowadziło we Wrocławiu 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego ,,Tęcza" i ,,Opoka" o łącznej liczbie 28 miejsc dla wychowanków.
Towarzystwo „Nasz Dom" prowadziło we Wrocławiu 1 placówkę opiekuńczo-wychowawczą Dom dla Dzieci z 14 miejscami dla wychowanków oraz mieszkanie dla usamodzielnianych, pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, pod nazwą Dom dla Usamodzielnianych z 10 miejscami.

Ogółem placówki opiekuńczo-wychowawcze dysponowały 405 miejscami, w tym 73 miejsc znajdowało się w placówkach typu rodzinnego.
W 2021 r. do wszystkich placówek opiekuńczo-wychowawczych skierowano 175 nowych wychowanków. Liczba dzieci przebywających we wszystkich placówkach opiekuńczo-wychowawczych ogółem (stan na 31.12.2021 r.) wyniosła 396.
Dział Pieczy Zastępczej prowadził nadzór nad wszystkimi placówkami opiekuńczo-wychowawczymi na terenie Wrocławia, współpracując z sądami, asystentami rodzinnymi, szkołami i rodzinami biologicznymi wychowanków oraz obejmował wsparciem pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i placówek resocjalizacyjnych.

W roku 2021 Centrum Rozwoju i Aktywności Dzieci i Młodzieży kontynuowało swoją działalność w zakresie wsparcia dziennego i obejmowało swoimi działaniami opiekuńczo – wychowawczymi i terapeutycznymi ok. 200 dzieci z terenu miasta Wrocławia.
W 2021 r. kontynuowano prowadzenie specjalistycznej placówki wsparcia dziennego w Magnolia Park we Wrocławiu, prowadzonej przez Stowarzyszenie SIEMACHA, która posiadała 130 miejsc dla wychowanków w wieku szkolnym (6-18 lat). Placówka wsparcia dziennego prowadziła działania na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich zadań opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności pochodzących z rodzin wielodzietnych, ubogich, niezaradnych życiowo, zagrożonych uzależnieniami i przemocą. Placówka swoimi działaniami zapobiegała niedostosowaniu i sieroctwu społecznemu poprzez oddziaływania opiekuńczo-wychowawcze, edukacyjne i profilaktyczno-terapeutyczne oraz wspierała rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.

Świadczenia i koszty realizacji zadań.
W zakresie właściwości Działu Pieczy Zastępczej Sekcji Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej wydano w okresie sprawozdawczym 1 970 decyzji administracyjnych, z tego 850 decyzji zostało wydanych w sprawie dodatku do zryczałtowanej kwoty środków finansowych na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego a także dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego Ww. dodatek, zgodnie z ustawą, przeznacza się w szczególności na rozwój zainteresowań oraz zwiększanie szans edukacyjnych i rozwojowych dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.
Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i placówek resocjalizacyjnych wyniosła ogółem 380 127 zł w tym:
pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w wysokości 315 650 zł,
pomoc na usamodzielnienie w wysokości 34 083 zł,
pomoc na zagospodarowanie w wysokości 30 394 zł.

Dział Pieczy Zastępczej na podstawie zawartych porozumień poniósł opłaty za zakwaterowanie i wyżywienie dzieci w Zakładach Opiekuńczo-Leczniczych w łącznej wysokości 850 805 zł.
Na utrzymanie placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie Wrocławia wydano łącznie 29 085 024,94 zł (w tym na utrzymanie dzieci pochodzących z Wrocławia, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów-83 133 zł).

Na dodatek do zryczałtowanej kwoty środków finansowych na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego wydano łączną kwotę 288 650 zł.
Na dodatek w wysokości dodatku wychowawczego na dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wydano łączną kwotę 1 922 132 zł.
W roku 2021 na działalność Centrum Rozwoju i Aktywności Dzieci i Młodzieży we Wrocławiu przekazano łącznie 2 092 000 zł, w tym kwota 800 000 zł została przekazana ze środków przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych.
W roku 2021 na działalność specjalistycznej placówki wsparcia dziennego SIEMACHA Spot Magnolia Park Stowarzyszenia SIEMACHA przekazano łącznie 719 970 zł.

Świadczenia i koszty realizacji zadań związanych z opieką nad rodziną i dzieckiem w latach 2017-2021 w [zł]

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Utrzymanie dzieci z rodzin zastępczych	9 183 697	9 347 954	9 231 992	8 814 559	8 458 707
Świadczenia dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	1 027 454	1 240 071	1 147 011	985 538	1 158 757
Utrzymanie placówek opiekuńczo-wychowawczych	24 479 249	25 623 695	26 933 525	27 883 784	29 001 891
Utrzymanie dzieci z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo wychowawczych na terenach innych powiatów	1 800 397	1 682 188	1 928 070	1 840 672	1 979 330

REALIZACJA PROJEKTÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ ŚRODKÓW RZĄDOWYCH

W roku 2021 Sekcja Projektów Rozwojowych w Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny we współpracy z właściwymi merytorycznie komórkami organizacyjnymi MOPS, realizowała zadania w zakresie aplikowania o środki zewnętrzne. W 2021 r. pozyskano dotacje ze źródeł zewnętrznych w łącznej wysokości 3 366 051,02 zł.

Pozyskane dofinansowanie w 2021 roku

Nazwa projektu	Wartość całkowita projektu [zł]	Kwota przyznanej dotacji [zł]	Wkład własny [zł]
Zadanie publiczne w ramach Programu „Asystent rodziny na rok 2021”	40 000,00	40 000,00	0,00
Zadanie publiczne pn. Zapewnienie funkcjonowania placówki „Senior +” w ramach Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2021-2025 - edycja 2021	351 000,00	119 616,00	231 384,00
Zadanie publiczne pn. „Opieka wytchnieniowa we Wrocławiu w 2021 r.” w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021	523 692,00	456 552,00	67 140,00
Zadanie publiczne pn. „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2021	1 454 616,54	1 268 127,24	186 489,30
Zadanie publiczne pn. „Niebieskie Abecadło” w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”	55 030,00	30 030,00	25 000,00
KomPAS	1 708 751,30	1 451 725,78	257 025,52
SUMA DOTACJI	4 133 089,84	3 366 051,02	767 038,82

Zadanie publiczne w ramach Programu „Asystent rodziny na rok 2021” współfinansowane ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej
Program zakładał dofinansowanie jednorazowego dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny w wysokości 2 000 zł brutto, pozostających w zatrudnieniu na dzień ogłoszenia Programu, tj. 22 października 2021 r. Dodatek otrzymało 20 asystentów rodziny zatrudnionych w MOPS we Wrocławiu.
Kwota dofinansowania z MRiPS 40 000 zł

Zadanie publiczne pn. Zapewnienie funkcjonowania placówki „Senior+” w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 - edycja 2021

W 2021 r. Gmina Wrocław realizowała zadanie publiczne pn. Zapewnienie funkcjonowania placówki „Senior+" w ramach Programu Wieloletniego „Senior+" na lata 2021-2025 - edycja 2021, które było współfinansowane ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.
Realizacja zadania polegała na zapewnieniu funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+" kierującego ofertę do 28 osób w wieku powyżej 60 roku życia, nieaktywnych zawodowo, w tym cierpiących na choroby neurodegeneracyjne (otępienne) we wczesnej fazie. Realizacja zadania publicznego została zlecona przez Gminę Wrocław podmiotowi, o którym mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. W wyniku ogłoszonego konkursu realizację zadania zlecono Parafii Ewangelicko-Augsburskiej we Wrocławiu, która prowadzi Dzienny Dom „Senior+" przy ul. Kazimierza Wielkiego 31-33.
W ramach zadania podjęto działania aktywizujące dla seniorów, o charakterze: rekreacyjnym, pielęgniarsko–opiekuńczym, rehabilitacyjno–gimnastycznym, treningu umysłu, wsparcia psychologicznego, kulturalno-oświatowym, reintegracji społecznej i socjalnym (ciepły posiłek).
Łączna wartość projektu: 351 000,00 zł, w tym dofinansowanie z MRiPS 119 616,00 zł oraz 231 384,00 zł wkładu własnego.

Zadanie publiczne pn. „Opieka wytchnieniowa we Wrocławiu w 2021 r." w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa" - edycja 2021
W 2021 r. Gmina Wrocław realizowała zadanie publiczne pn. „Opieka wytchnieniowa we Wrocławiu w 2021 r." w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa" - edycja 2021, które było współfinansowane ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.
Realizacja zadania polegała na zwiększeniu dostępności do wysokiej jakości bezpłatnych oraz trwałych usług opieki wytchnieniowej dla opiekunów osób z niepełnosprawnością zamieszkujących Wrocław.
Realizacja zadania publicznego została zlecona przez Gminę Wrocław podmiotom, o którym mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. W wyniku ogłoszonego konkursu do realizacji zadania wyłoniono następujące podmioty:
- Fundacja Eudajmonia,
- Stowarzyszenie Bonitum,
- Fundacja Promyk Słońca,
- Fundacja Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci.

W ramach zadania zrealizowano 6 313,5 godziny opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami dorosłymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności.
Łączna wartość projektu: 523 692,00 zł, w tym dofinansowanie z MRiPS 456 552,00 zł oraz 67 140,00 zł wkładu własnego.

Zadanie publiczne pn. „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej" w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" - edycja 2021
W 2021 r. Gmina Wrocław realizowała zadanie publiczne pn. „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej" w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" – edycja 2021, które było współfinansowane ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.
Celem zadania było świadczenie usługi asystenta dla pełnoletnich mieszkańców Wrocławia posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym do wymienionych, które wymagają wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.
Realizacja zadania publicznego została zlecona przez Gminę Wrocław podmiotom, o którym mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. W wyniku ogłoszonego konkursu do realizacji zadania wyłoniono następujące podmioty:
- Stowarzyszenie „Ostoja" na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami,

- Fundacja IMAGO,
- Polski Związek Głuchych Oddział Dolnośląski,
- Polski Związek Niewidomych Okręg Dolnośląski,
- Fundacja „Promyk Słońca”,
- Fundacja „Eudajmonia”,
- Stowarzyszenie „Bonitum”,
- Wrocławskie Stowarzyszenie Głuchych „Nadzieja”.

W ramach zadania zrealizowano 23 383,5 godziny usług asystenckich dla beneficjentów zadania.
Łączna wartość projektu: 1 454 616,54 zł, w tym 1 268 127,24 zł dofinansowanie z MRiPS i 186 489,30 zł wkład własny Gminy Wrocław.
Dodatkowo otrzymano 24 865,24 na koszty związane z obsługą zadania.
Zadanie publiczne pn. „Niebieskie Abecadło” w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”
Od września do grudnia 2021 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizowany był projekt „Niebieskie Abecadło”. Celem projektu była poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych lub doznających przemocy w rodzinie. Działania projektu obejmowały wzmocnienie kompetencji zawodowych pracowników, którzy z racji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy zobligowani są do zainicjowania procedury „Niebieskie Karty”. W związku z tym, aby umożliwić wykonywanie obowiązków nałożonych przez ustawę, zaplanowano narzędzia, które mają na celu wyrobienie nawyku rejestrowania aktów przemocy i – tym samym – głębsze uwrażliwienie przedstawicieli instytucji na samo zjawisko. W ramach tych działań nakręcono film instruktażowy, o tym jak wypełniać formularz A w procedurze „Niebieskie Karty”. Uruchomiony został także adres internetowy skrzynki email zi@mops.wroclaw.pl, na którą mogą pisać przedstawiciele instytucji uprawnionych do procedowania procedury NK, gdy będą potrzebować wsparcia, pomocy w zrozumieniu przepisów.
Dodatkowo w projekcie postawiono na działania edukacyjne, które starano się przedstawić w sposób ekonomiczny czasowo i funkcjonalny, aby wzmocnić w pracownikach instytucji wiedzę na temat instytucji i procedur odnoszących się do problemu przemocy. Powstała strona internetowa Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie we Wrocławiu, na której znajdują się informacje dotyczące przeciwdziałania przemocy – adresy, telefony miejsc w których można uzyskać wsparcie, artykuły dotyczące problematyki przemocowej. Adres strony: zi.mops.wroclaw.pl.
Dodatkowo w ramach wzmocnienia kompetencji zawodowych i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przeszkolono dwie grupy pracowników MOPS, którzy w ramach swoich obowiązków zajmują się przeciwdziałaniem przemocy. Zainicjowano też grupę wsparcia wśród przeszkolonych przedstawicieli instytucji – na tych spotkaniach przeszkoleni pracownicy mogli omówić problemowe zagadnienia występujące w ich pracy. Szkolenie miało na celu aktualizację tematów związanych z przeciwdziałaniem przemocy i wzmocnienie wiedzy a także sposobów reagowania na różne zachowania osób w kryzysie. Zainicjowanie działań w grupie wsparcia pozwoliło na wzmocnienie przedstawicieli instytucji i ich umiejętność rozwiązywania problemów.
Łączna wartość projektu: 55 030,00 zł, w tym dofinansowanie z MRiPS 30 030,00 zł oraz 25 000 zł wkładu własnego.

Projekt „KomPAS”
W 2021 r. rozpoczęto realizację projektu „KomPAS”. Jest on wdrażany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizowany jest w imieniu Gminy Wrocław.
Projekt odpowiada na problem pogłębiającej się izolacji społecznej i trudności z integracją społeczną (w tym: zawodową) wrocławianek i wrocławian korzystających z pomocy społecznej. W jego ramach wsparciem objętych będzie 160 osób (90 kobiet i 70

mężczyzn) korzystających ze świadczeń MOPS we Wrocławiu, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym: min. 75% osób bez zatrudnienia (biernych zawodowo, bezrobotnych), min. 34% osób z niepełnosprawnością, min. 20 kobiet - ofiar przemocy w rodzinie.
Głównym celem projektu jest zwiększenie szans na integrację społeczną (w tym: na podniesienie zdolności do zatrudnienia) uczestników poprzez podniesienie ich kompetencji osobistych, zwiększenie praktycznych umiejętności życiowych oraz korzystania z e-usług i Internetu, a także zwiększenie aktywności społecznej.
Wsparcie projektowe wdrażane będzie w 2 turach, w ramach Programów Aktywności Społecznej (PAS). W każdej turze planowanych jest 8 grup PAS realizowanych przez Zespoły Terenowej Pracy Socjalnej MOPS.
Tura 1: II 2021 - IV 2022 (z uwagi na ograniczenia z powodu covid faktyczna realizacja nastąpiła od VI 2021)
Tura 2: IV 2022 - VI 2023
Wśród 16 PAS, 2 kierowane będą do kobiet – ofiar przemocy (po jednej grupie w każdej turze).
W 2021 r. udział w projekcie rozpoczęła pierwsza tura uczestników. Wsparciem objęto łącznie 86 osób, a w tym: 55 kobiet i 31 mężczyzn. Wśród nich znalazły się 24 osoby z niepełnosprawnością (13 kobiet, 11 mężczyzn).
Uczestnicy są podzieleni na 8 Programów Aktywności Społecznej realizowanych przez 7 Zespołów Terenowej Pracy Socjalnej. ZTPS 3 realizuje 2 programy, ZTPS 4 – PAS dla kobiet doświadczających przemocy, ZTPS 6 – PAS dla mieszkańców Pensjonatu dla Osób Starszych przy ul. Kamińskiego, a ZTPS 7 – PAS dla seniorów.
W 2021 r. realizowano następujące formy wsparcia:
Intensywna praca socjalna (IPS) realizowana metodą towarzyszenia. Wsparcie kierowane do wszystkich uczestników projektu, w formie spotkań indywidualnych, przez cały okres udziału w projekcie. Metoda bazuje na pogłębionym kontakcie pomiędzy pracownikiem socjalnym i uczestnikiem, w którym pracownik jest towarzyszem a nie urzędnikiem. Jego zadaniem jest budowanie wzajemnego zaufania i poczucia bezpieczeństwa w relacji, co będzie podstawą do nawiązywania kontaktów z innymi ludźmi, przezwyciężania lęku przed nimi i przezwyciężania izolacji. Rolą pracownika jest wysłuchanie, doradzenie, partnerska współpraca, budowanie w uczestniku przekonania, że warto coś w życiu zmienić, odbudowanie w nim szacunku do siebie i świadomości tego, że jest potrzebny i wartościowy oraz wspieranie go w dążeniu do realizacji założonych celów i poprawy sytuacji.
Treningi z zakresu rozwoju kompetencji osobistych. Celem jest podniesienie poziomu umiejętności i kompetencji osobistych (np. poczucia własnej wartości, asertywności, punktualności, obowiązkowości, systematyczności, motywacji do zmiany, itp.) niezbędnych do skutecznej aktywizacji społecznej.
Szczególnie ważne jest dla kobiet - ofiar przemocy. W ich wypadku wzmocnienie tej sfery jest początkiem drogi do wyjścia z sytuacji przemocy lub poradzenia sobie ze skutkami jej doświadczania.
Treningi z zakresu rozwoju e-kompetencji. Wsparcie było odpowiedzią na wykluczenie cyfrowe uczestników, tj. brak dostępu i nawyku korzystania z nowoczesnych technologii, w szczególności Internetu. W ramach treningu uczestnicy otrzymali wyposażone w Internet tablety, nauczyli się ich obsługi, korzystania z nich w rozwiązywaniu codziennych problemów, wykonywaniu życiowych obowiązków oraz podtrzymywaniu kontaktów z otoczeniem (rodziną, przyjaciółmi).
Treningi z zakresu rozwoju kompetencji społecznych. Celem jest podniesienie poziomu umiejętności i kompetencji społecznych, przełamanie lęku przed wchodzeniem w nieznane sytuacje społeczne i podejmowaniem nowych ról społecznych oraz wykształcenie nawyków, zachowań i postaw sprzyjających aktywnemu włączaniu się w życie społeczno-kulturalne, również w sferze cyfrowej. W ramach zajęć uczestnicy pracowali nad: budowaniem relacji, funkcjonowaniem w różnych sytuacjach społecznych, komunikatywnością, pracą w zespole, umiejętnością rozwiązywania konfliktów, dzieleniem się wiedzą i doświadczeniem, wywieraniem wpływu, delegowaniem zadań, planowaniem.

W ramach treningu każda z grup projektowych przygotuje i przeprowadzi inicjatywę społeczną, tj. działanie na rzecz społeczności lokalnej, które przyniesie trwałe efekty o walorze edukacyjnym czy użytkowym. Dzięki inicjatywie uczestnicy będą mogli wykorzystać w praktyce rozwijane podczas projektu umiejętności, sprawdzić się w działaniu, a przede wszystkim poczuć się częścią społeczności lokalnej przez działanie na jej rzecz. Większość z inicjatyw już została zorganizowana:

- PAS w ZTPS 1 – uczestnicy zaplanowali i założyli ogród społeczny na terenie przynależącym do siedziby ZTPS 1.
- PAS w ZTPS 2 - uczestnicy zaplanowali i założyli ogród społeczny na terenie przynależącym do siedziby ZTPS 2.
- PAS 1 w ZTPS 3 – uczestnicy przygotowali (zebrali materiały, napisali) fotoksiążkę pt. „Ołbin z różnej perspektywy".
- PAS 2 w ZTPS 3 – uczestnicy zorganizowali pracownię krawiecką w siedzibie CAL. Będzie ona dostępna dla wszystkich okolicznych mieszkańców.
- PAS w ZTPS 5 – uczestnicy zaplanowali i założyli ogród społeczny w Parku Tarnogajskim.
- PAS w ZTPS 6 – uczestnicy przeprowadzili 2 inicjatywy – założyli ogród wertykalny na ścianie w holu „Pensjonatu dla osób starszych" oraz przygotowali dla mieszkańców Pensjonatu „Pokój spotkań" (wyremontowali nieużywane pomieszczenie, odrestaurowali stare meble, uszyli zasłony itd.).
- PAS w ZTPS 7 – uczestnicy zaplanowali i założyli ogród społeczny na skwerze przy ul. Paulińskiej.

Grupa wsparcia dla ofiar przemocy (dla grupy kobiet – ofiar przemocy). Grupa wsparcia jest koniecznym elementem w pracy z ofiarami przemocy, ma charakter terapeutyczny. Umożliwia ofiarom otwarte mówienie o wstydliwym dla nich problemie - w bezpiecznych warunkach, wśród osób, u których znajdą zrozumienie i wsparcie. Pozwala to rozładować nagromadzone emocje, umożliwia wymianę doświadczeń – jak sobie radzić w konkretnych sytuacjach związanych z doznawaną przemocą, motywuje do zmiany sytuacji życiowej. Udział w spotkaniach grupy buduje poczucie przynależności społecznej, co pozwala na lepsze funkcjonowanie w zewnętrznym świecie i wypełnianie ról społecznych.
Poradnictwo indywidualne. Wsparcie skierowane do kobiet doświadczających przemocy. Zależnie do potrzeb uczestniczki korzystać mogły z porad prawnika czy psychologa.
Łączna wartość całego projektu wynosi: 1 708 751,30 zł, a tym: dofinansowanie z UE 1 451 725,78 zł i wkład Gminy Wrocław 257 025,52 zł.
W 2021 r. wydatkowano 519 961,60 zł, w tym wkład własny Gminy wyniósł 118 261,11zł. Dodatkowo na realizację projektu Gmina Wrocław przekazała 48 000 zł. 46 954,16 zł zostało wykorzystane na zakup dodatkowych tabletów, które będą wykorzystywane podczas realizacji. Pozostała kwota została zwrócona.
Okres realizacji projektu: 15.02.2021 – 30.06.2023 r.

Projekt „TRAMPOLINA–mieszkania wspomagane"
Projekt jest odpowiedzią na problemy osób bezdomnych bądź zagrożonych bezdomnością z powodu doświadczania przemocy czy opuszczania pieczy zastępczej. Osoby te pozbawione dachu nad głową doświadczają wykluczenia społecznego, zrywania więzi społecznych, problemów natury prawnej i administracyjnej, a docelowo izolacji społecznej i trwałej bezdomności jako najbardziej skrajnej formy ubóstwa.
Celem projektu jest zwiększenie dostępności środowiskowych usług społecznych w postaci 7 mieszkań wspomaganych dla minimum 66 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym korzystających ze wsparcia MOPS we Wrocławiu.
W 7 mieszkaniach wspomaganych treningowych w 2021 roku kontynuowano realizację usług wspierających aktywność osób w mieszkaniach oraz usług wspierających pobyt osoby w mieszkaniach. Rekrutacja II tury uczestników trwała już w końcu roku 2020. 4 uczestników I tury projektu pozostało aktywnymi uczestnikami tury II. Realizacja usług wspierających aktywność rozpoczęła się od stycznia 2021.
Były to:

- dla grupy osób opuszczających pieczę zastępczą (rodzinną i instytucjonalną): trening załatwiania spraw urzędowych, trening umiejętności praktycznych, trening ekonomiczny, trening umiejętności społecznych, trening kulinarny, trening spędzania wolnego czasu, wsparcie opiekuna mieszkania;
- dla grupy osób zagrożonych bezdomnością z powodu doświadczania przemocy: poradnictwo specjalistyczne (grupa wsparcia), trening zarządzania mieszkaniem, trening wychowanie dzieci i komunikacja, trening kulturalny, trening zarządzania finansami, trening kulinarny, trening WenDo, wsparcie opiekuna mieszkania;
- dla grupy osób bezdomnych: praca socjalna prowadzona metodą towarzyszenia, spotkania z psychologiem, trening umiejętności spędzania wolnego czasu, trening umiejętności społecznych, trening umiejętności praktycznych, trening zdrowego żywienia, wsparcie opiekuna mieszkania.
- dla grupy osób zagrożonych bezdomnością z powodu doświadczania przemocy oraz grupy osób bezdomnych zrealizowany został trening umiejętności społecznych AUTOPREZENTACJA, którego celem było podniesienie samooceny uczestników, pewności siebie, wiary we własne możliwości, a także wypracowanie nawyków dbania o higienę i wygląd zewnętrzny.

W 7 mieszkaniach uczestniczących w realizacji projektu, przygotowanych jest 34 miejsc dla osób dorosłych przeznaczonych dla poszczególnych grup:
- 2 mieszkania (6 i 8 osób) dla młodzieży opuszczającej instytucjonalną lub rodzinną pieczę zastępczą;
- 2 mieszkania (6 i 8 osób) dla osób bezdomnych;
- 3 mieszkania (2 osoby + dzieci; 2 osoby + dzieci, 2 osoby + dzieci) dla osób zagrożonych bezdomnością z powodu doświadczania przemocy; (w IV kwartale 2021 r. w mieszkaniach łącznie przebywało 6 matek i 10 dzieci).

Biorąc pod uwagę, że w projektowych mieszkaniach, jako otoczenie, przebywały także dzieci, to ilość miejsc w mieszkaniach wskazywana była na poziomie 46.
Wsparciem w 2021 roku zostały objęte 42 osoby, które uczestniczyły w treningach i usługach wspierających aktywność, nie licząc dzieci uczestniczek.
Działania w ramach projektu miały stanowić pomost w procesie reintegracji, umożliwiając płynne i bezpieczne przejście od pobytu w zinstytucjonalizowanej placówce do samodzielnego zamieszkania. Z początkiem 2021 roku przystąpiono do realizacji treningów w 3 grupach projektowych. Jedynie grupa z pieczy zastępczej miała część treningów rozpoczętych już w IV kwartale 2021, co pozwoliło na bardziej równomierne rozłożenie realizowanych godzin wsparcia.
Grupa osób bezdomnych, ze względu na brak możliwości przeniesienia się do własnych lokali/lokali zastępczych, pozostawała w mieszkaniach projektowych. Wpłynęło to w znacznym stopniu na zmiany harmonogramu treningów, które zaplanowane były w I kwartale 2021 roku, już dla II tury uczestników. Dotyczyło to głównie treningu zdrowego żywienia oraz umiejętności praktycznych. Treningi te, w miarę możliwości odroczono w czasie względem harmonogramu i zrealizowano je w II kwartale, a nie w I, jak pierwotnie zaplanowano. Zaktualizowany harmonogram został zatwierdzony w marcu 2021 r. W II połowie roku, trening umiejętności spędzania wolnego czasu stał się dodatkową możliwością, by dokonywała się integracja miedzy uczestnikami. W ramach projektu zrealizowano rejs po Odrze, a w kolejnych miesiącach odbyło się wyjście do Teatru Komedia. Stanowiło to dla uczestników duże przeżycie, ze względu na to, że osoby bezdomne rzadko korzystają z oferty kulturalnej miasta. Uczestnicy, co podkreślali opiekunowie, i prowadzący, na wyjście do Teatru ubrali się w ubrania, które w ramach treningu umiejętności społecznych – AUTOPREZENTACJA, nabyli przy pomocy stylisty. Trening ten spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem panów, którzy odbyli wizytę u barbera i/lub fryzjera w ramach realizowanego zakresu tematycznego.
Nastąpiły zmiany w sposobie realizacji niektórych treningów w zadaniach przeznaczonych dla grupy osób zagrożonych bezdomnością z powodu doświadczania przemocy, względem I tury projektu. Treningi planowane były zwykle w mieszkaniach tak, aby panie pozostające w danym mieszkaniu mogły czuć się bezpiecznie. Jednak w przypadku II tury

treningi połączono tak, by panie mogły razem realizować dane usługi aktywizacyjne. Dużym powodzeniem cieszył się trening zarządzania finansami oraz trening wychowania dzieci i komunikacji, który prowadzili pracownicy CPSR, a nie jak dotąd-opiekunowie mieszkań. Frekwencja na zajęciach była bardzo wysoka i prowadzący odnotowywali dużą aktywność i zainteresowanie przekazywanymi treściami. Co więcej, uczestniczki zaczęły chętniej dzielić się własnymi doświadczeniami i pomysłami. W ramach dostępnej ofert usług, uczestniczki wychodziły do teatru zarówno z dziećmi, jak i same. Możliwość udania się do instytucji kultury, bez dzieci, z czasem poświęconym na przygotowanie się do wyjścia stanowiło dla uczestniczek odmianę jakościową ich codziennego funkcjonowania. Także w tej grupie trening umiejętności społecznych AUTOPREZENTACJA stał się okazją by podnieść swoje umiejętności społeczne i przyłożyć większą wagę do dbałości o siebie i swój wygląd.
Na czas wszystkich treningów realizowanych w ramach projektu, zapewniana była opieka nad dziećmi, której koszty ponoszone były ze środków gminnych, ale – jak podkreślały uczestniczki, szczególnie czekały na możliwość udania się na trening umiejętności społecznych AUTOPREZENTACJA, a potem także na trening WenDo.
Trening WenDo skierowany jest do kobiet, szczególnie zaś do kobiet doświadczających przemocy. Stanowi połączenie treningów mających podnosić umiejętności komunikacyjne, pewności siebie, stawiania granic i szanowania granic innych, przeciwdziałania agresji względem innych oraz siebie samej z elementami treningów samoobrony, głównie w zakresie umiejętności wykorzystania siły przeciwnika. Dla przynajmniej 2 pań, trening WenDo był wskazany jako najbardziej interesujący spośród oferty możliwych treningów w projekcie.
Grupa uczestników opuszczających instytucjonalną i rodzinną pieczę zastępczą (w skrócie PZ) realizowała zajęcia już od IV kwartału 2020 r. Na miejsce osób rezygnujących wprowadzano nowych uczestników. Największą trudnością dla opiekunów i prowadzących treningi była frekwencja na zajęciach. Młodzież/młode osoby, poza obowiązkami szkolnymi, podejmują także prace zarobkowe. Ponadto, uczestnicy w wielu przypadkach przyjmowali postawę obojętności wobec realizowanych usług wspierających, koncentrując się na tych jedynie, które wydawały im się atrakcyjne w kontekście indywidualnym. Np. trening kulinarny, który dla jednego uczestnika stanowił uzupełnienie jego zainteresowań kulinarnych i podejmowanych kierunków kształcenia. Grupa PZ miała do dyspozycji, podobnie jak pozostali uczestnicy, korzystania z dostępnej oferty kulturalnej miasta. Ponadto, szczególnie w tej grupie, położny był nacisk na rozwój indywidualnych zainteresowań i hobby. Młodzież mogła np. skorzystać z karnetu fitness. Według zgłoszonych zapotrzebowań znalazł się także kurs tańca czy kick-boxingu, jednak, kursy te nie zostały zrealizowane ze względu na rezygnacje uczestników z projektu. Pomimo wstępnej deklaratywności, w tej grupie mało widoczne było zainteresowanie wyjściami do teatru, kina, muzeów itd. Idąc za głosem zgłaszanych potrzeb, zrealizowano natomiast wyjście na Gokarty, gdzie młodzież pod opieką instruktora, odbyła krótkie szkolenie nauki jazdy i wzięła udział w wewnętrznych (w swojej grupie) zawodach.
Opiekunowie mieszkań w grupie PZ wskazują na brak umiejętności utrzymywania porządku w zajmowanej przestrzeni. Wiązało się to z licznymi spotkaniami motywującymi i dyscyplinującymi młodzież w tym zakresie.
Ze względu na kolejny rok upływający pod znakiem niepewności i zagrożenia wynikającego z epidemii SARS-CoV-2, wsparcie w ramach projektu realizowane było metoda mieszaną – zarówno w kontaktach bezpośrednich z zachowaniem wszelkich środków ostrożności, jak i z wykorzystaniem, dostępnych narzędzi internetowych i nowoczesnych technologii.
Rezultaty osiągane dzięki realizacji projektu to m.in.:

- przygotowanie osób przebywających w mieszkaniach wspomaganych do prowadzenia samodzielnego życia,
- wspieranie integracji ze środowiskiem lokalnym poprzez rozwój umiejętności prawidłowego wchodzenia w relacje,

- stwarzanie możliwości samodzielnego rozwiązywania trudności życiowych, emocjonalnych, rodzinnych, rozwijanie umiejętności planowania i wykorzystania czasu wolnego,
- rozwijanie i utrwalanie poczucia odpowiedzialności za własne życie - rozwijanie umiejętności realnego postrzegania rzeczywistości.

Wskaźniki produktu oraz rezultatu określone we wniosku beneficjenta o dofinansowanie:

LP	wskaźniki produktu	wartość osiągnięta od początku realizacji projektu	stopień realizacji
1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie	85 osób	128,79%
2	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami w postaci mieszkań chronionych i wspomaganych w programie	85 osób	128,79%
	wskaźniki rezultatu		
1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które opuściły opiekę instytucjonalną na rzecz usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej w programie	14 osób	116,67%
2	Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług w mieszkaniach wspomaganych i chronionych istniejących po zakończeniu projektu	46 osób	100%
3	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu	46 osób	100%

Projekt realizowany był w mieszkaniach wyremontowanych dzięki wsparciu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020
Łączna wartość projektu: 1 788 840,00 zł
Dofinansowanie: 1 699 398,00 zł
Wkład własny: 89 442,00 zł
W 2021 r., realizując budżet projektu, wydatkowano środki finansowe w łącznej wysokości 642 495,77 zł, w tym 633 958,58 zł to dofinansowanie, a 8 537,19 zł to środki w ramach wkładu własnego Gminy Wrocław.
Dodatkowo na realizację projektu w roku 2021 Gmina Wrocław przekazała kwotę: 80 000,00 zł, z czego wydatkowano 70 864,72 zł.
Kwota ta posłużyła na dodatkowe doposażenie mieszkań, które nie były możliwe do przeprowadzenia w ramach budżetu projektu. Zakupiono dodatkowe poduszki, zestawy sztućców, zastaw obiadowych i kubków, jako elementów wyposażenia mieszkań. Podobnie-zakupione kosze na pranie i lampki nocne. Przeprowadzono przeglądy instalacji gazowych i dokonano zakupu pieca gazowego w jednym z mieszkań. Dzięki dodatkowym środkom zorganizowano dodatkowe zajęcia dla dzieci uczestniczek z grupy zagrożonej bezdomnością z powodu doświadczania przemocy, na które w ramach budżetu projektu nie ma możliwości ponoszenia kosztów.
Okres realizacji projektu: od 01.03.2019 r. do 31.12.2021 r.

Projekt „Azyl – usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych”
Stowarzyszenie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości w partnerstwie z Fundacją Evangelium Vitae oraz Gminą Wrocław – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Wrocławiu realizuje projekt "Azyl – usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych". Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9: Włączenie Społeczne, Działanie 9.2: Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych.
Cele projektu: zwiększenie dostępności do wysokiej jakości usług społecznych przez utworzenie 20 miejsc opieki i świadczenie usług opiekuńczych oraz bytowych dla 240 osób w całodobowej placówce krótkookresowego pobytu.
W ramach projektu zostaną podjęte następujące zadania:
Zadanie 1 – Stworzenie miejsc świadczenia usług opiekuńczych oraz bytowych w całodobowej placówce okresowego pobytu.
Zadanie 2 – Świadczenie usług opiekuńczych oraz bytowych w całodobowej placówce okresowego pobytu.
Grupę docelową stanowić będzie 240 osób (140 K i 100 M) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osoby pozostające bez zatrudnienia wymagające w pierwszej kolejności aktywizacji społecznej, które ze względu na wiek, stan zdrowia czy niepełnosprawność wymagają opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonania min. jednej z podstawowych czynności dnia codziennego.
W 2021 roku przeprowadzono procedury w ramach zasady konkurencyjności na usługi cateringowe, opiekuńcze, psychologiczne oraz fizjoterapeutyczne dla osób niesamodzielnych w ramach projektu. Zatrudniono osobę zarządzającą oraz personel obsługowy placówki. W III kwartale nastąpiło uruchomienie placówki.
Łączna wartość projektu: 3 815 999,00 zł, w tym budżet MOPS - wynosi 74 750,00 zł.
Dofinansowanie z UE: 3 625 199,05 zł, w tym MOPS to 74 750,00 zł.
Okres realizacji projektu: od 01.07.2020 r. do 30.06.2023 r.

Projekt „SAMO-Dzielni edycja 2”
Fundacja „Promyk Słońca”, w partnerstwie z Gminą Wrocław – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Wrocławiu realizuje projekt „SAMO-Dzielni edycja 2”. Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9: Włączenie Społeczne, Działanie 9.2: Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych. Cel projektu: zaspokojenie potrzeb niepełnosprawnych mieszkańców Wrocławia w zakresie usług asystenckich oraz opieki wytchnieniowej dla dzieci i dorosłych z niepełnosprawnościami. Usługi opieki wytchnieniowej świadczone są dla osób dorosłych w systemie całodobowym (lub dziennym) w zaadaptowanym do tego celu i wyposażonym mieszkaniu. Usługi opieki wytchnieniowej dla dzieci z niepełnosprawnością, wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, są świadczone w systemie dziennym w odpowiednio wyposażonym lokalu.
Opieka wytchnieniowa dla osób dorosłych jest świadczona w zaadaptowanym do tego celu mieszkaniu, wyremontowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w znajdującym się w należącym do MOPS Pensjonacie dla Osób Starszych przy ul. Kamieńskiego 190 we Wrocławiu, które zostało dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami, niezależnie od ich dysfunkcji. Wyposażone zostało w sprzęt wspomagający opiekę nad osobami mającymi problem z poruszaniem się (podnośnik sufitowy).
Usługi opieki wytchnieniowej dla dzieci są świadczone w wynajmowanym przez Fundację budynku przy ulicy Powstańców Śląskich we Wrocławiu (powierzchnia użytkowa 119,20 m², z zapleczem socjalnym, kuchnią i toaletą, 2 piętra).
Planowane efekty:
- zwiększenie liczby miejsc świadczenia usług asystenckich oraz opieki wytchnieniowej w lokalnej społeczności,
- ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług asystenckich oraz opieki wytchnieniowej,

- umożliwienie osobom z niepełnosprawnością samodzielnego i niezależnego funkcjonowania społecznego, edukacyjnego oraz zawodowego,
- polepszenie funkcjonowania faktycznych opiekunów osób z niepełnosprawnością,
- wsparcie rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

W ramach projektu zostanie zapewnione stałe wsparcie co najmniej 70 osobom z niepełnosprawnością w zakresie asystencji osobistej oraz usług opiekuńczych w formie opieki wytchnieniowej 87 dorosłym i 36 dzieciom
Zadania zrealizowane w ramach projektu przez Gminę Wrocław – MOPS Wrocław styczeń 2021 – grudzień 2021.
I i II kwartał to przede wszystkim prace nad opracowaniem regulaminu ośrodka, doprecyzowanie dokumentacji zgłoszeniowej dla Beneficjentów.
W III i IV kwartale 2021 r. wszelkie działania po stronie Gminy Wrocław – MOPS Wrocław skoncentrowały się na ogłoszeniu i rozstrzygnięciu przetargu na świadczenie całodobowych usług opieki. Ze względu na specyfikę procedury przetargowej umowę z wykonawcą udało się podpisać pod koniec listopada. W grudniu odbyły się spotkania organizacyjne z wyłonionym wykonawcą, prezentacja mieszkania oraz szkolenie dotyczące użytkowania sprzętu specjalistycznego, które jest na wyposażeniu ośrodka.
Łączna wartość projektu: 4 212 392,50 zł, w tym budżet MOPS - wynosi 1 047 420,00 zł.
Dofinansowanie z UE: 4 001 761,37 zł, w tym MOPS to 836 788,87 zł.
Okres realizacji projektu: od 01.08.2020 r. do 31.10.2023 r.

Projekt „Droga do domu”
Od czerwca 2019 r. w partnerstwie Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta – Koło Wrocławskie, Gminy Wrocław/Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz partnera zagranicznego - Spółdzielni Socjalnej OPEN GROUP, realizowany jest projekt pn. „Droga do domu”. Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś Priorytetowa IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, Działanie 4.3 Współpraca ponadnarodowa.

Projekt adresowany jest do jednostek samorządu terytorialnego na poziomie gminnym lub powiatowym, instytucji pomocy i integracji społecznej, podmiotów ekonomii społecznej oraz instytucji rynku pracy i placówek systemu opieki zdrowotnej – łącznie 25 podmiotów. Dodatkowo na etapie testowania rozwiązania w ramach projektu wsparciem objętych zostanie 30 osób bezdomnych.
Celem głównym projektu jest wypracowanie oraz wdrożenie w okresie od VI 2019 do V 2022. nowego modelu w zakresie wsparcia w wychodzeniu z bezdomności, powstałego w wyniku współpracy z partnerem ponadnarodowym. Projekt zakłada 2 rodzaje współpracy ponadnarodowej: transfer, zaadaptowanie i wdrożenie nowego rozwiązania oraz wymianę informacji i doświadczeń.
Projekt zakłada następujące działania/etapy realizacji projektu:
1) Przygotowanie rozwiązania we współpracy z partnerem ponadnarodowym – VI 2019 – XI 2019.
2) Testowanie nowego rozwiązania – XI 2019 – XII 2021.
3) Analiza efektów testowanego rozwiązania z uwzględnieniem opinii eksperta/ów oraz wsparcia partnera ponadnarodowego – VIII 2021- IX 2021.
4) Opracowanie ostatecznej wersji wdrożeniowej rozwiązania – X 2021 –II 2022.
5) Wdrożenie rozwiązania do praktyki, z wsparciem partnera ponadnarodowego II 2022 – V 2022.
6) Wypracowanie rekomendacji dla instytucji użytkownika – V 2022 – VII 2022.

W pierwszym etapie realizacji projektu odbyło się 8 spotkań Miejskiej Grupy ds. rozwiązywania problemu bezdomności. Zrealizowano warsztaty współpracy ponadnarodowej w Bolonii w celu zapoznania uczestników z Polski z włoską metodą pracy z osobami bezdomnymi pn. "Laboratorio AbbaStanza”, która transferowana będzie na grunt polski. Na tej podstawie przygotowano wstępną wersję nowego modelu

usamodzielnienia osób bezdomnych i zrekrutowano 30 osób bezdomnych, które wezmą udział w testowaniu nowego modelu pracy. Zarząd Zasobu Komunalnego wraz z MOPS w imieniu Gminy Wrocław wyremontował oraz doposażył na potrzeby realizacji projektów 10 mieszkań. Koszt remontów wraz z wyposażeniem mieszkań wyniósł 848 084,79 zł (środki gminne). Projekt realizowany jest zgodnie z założeniami i modyfikacjami wynikającymi z potrzeby dostosowania się do obostrzeń wynikających z epidemii związanej z wirusem SARS-CoV-2. Obecnie 10 mieszkań zostało już zakwaterowanych przez uczestników projektu. Uczestnicy projektu chętnie współpracują z koordynatorami usamodzielnienia w celu poprawy swojej sytuacji życiowej. Podejmują się spotkań z psychologiem, regulują swoje zadłużenia oraz sprawy rodzinne, które od lat zaniedbywali. Prace zespołu eksperckiego koncentrują się nad założeniami dotyczącymi rzeczywistych kosztów modelu i przygotowaniu założeń oraz ich analizie.
W roku 2021 kontynuowano spotkania w ramach Miejskiej Grupy Eksperckiej (część z nich z uwagi na pandemię odbyła się w sposób zdalny) a prowadzone działania zrealizowane zostały zgodnie z harmonogramem. Wydłużony, za zgodą instytucji pośredniczącej, do końca roku 2021 został etap 2 – testowanie nowego rozwiązania – co pozwoliło na zebranie znacznie obszerniejszego materiału do analizy efektów. Pozostałe etapy realizacji projektu odbywają się zgodnie z harmonogramem
Łączna wartość projektu: 1 397 788,80 zł, w tym budżet MOPS - wynosi 350 316,00 zł.
Dofinansowanie z UE: 1 354 629,70 zł, w tym MOPS to 307 156,90 zł.
Okres realizacji projektu: od 01.06.2019 r. do 31.07.2022 r.

Projekt „Housing first – najpierw mieszkanie"
Od lipca 2019 r. w partnerstwie krajowym: Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Zarząd Główny, Urząd Miejski w Gdańsku, Urząd Miasta Stołecznego Warszawa, Urząd Miejski Wrocławia/MOPS oraz Ogólnopolska Federacja na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności, oraz partnerem zagranicznym, którym jest portugalska organizacja Associao para o Estudo e Integrao Psicossocial (AEIPS), realizowany jest projekt pn. „Housing first – najpierw mieszkanie". Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś Priorytetowa IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, Działanie 4.3 Współpraca ponadnarodowa.
Projekt adresowany jest do jednostek samorządu terytorialnego na poziomie gminnym lub powiatowym, instytucji pomocy i integracji społecznej, podmiotów ekonomii społecznej oraz instytucji rynku pracy i placówek systemu opieki zdrowotnej – łącznie 25 podmiotów. Dodatkowo na etapie testowania rozwiązania w ramach projektu wsparciem objętych zostanie 30 osób bezdomnych (po 10 osób na każde miasto: Wrocław, Gdańsk, Warszawę).
Celem głównym jest wdrożenie nowego rozwiązania o zasięgu ogólnopolskim, metody „Housing first", powstałego dzięki współpracy z partnerem zagranicznym z Portugalii, w obszarze rozwiązywania problemu bezdomności w okresie 30 miesięcy realizacji projektu.
Projekt zakłada następujące działania/etapy realizacji projektu:
1) Przygotowanie rozwiązania we współpracy z partnerem ponadnarodowym – VII 2019 – XII 2019.
2) Testowanie nowego rozwiązania – I 2020 – IX 2021.
3) Analiza efektów testowanego rozwiązania z uwzględnieniem opinii eksperta/ów oraz wsparcia partnera ponadnarodowego – IV 2021 - IX 2021.
4) Opracowanie ostatecznej wersji wdrożeniowej rozwiązania – IV 2021 – IX 2021.
5) Wdrożenie rozwiązania do praktyki, z wsparciem partnera ponadnarodowego X 2021 – III 2022.
6) Wypracowanie rekomendacji dla instytucji użytkownika – X 2021 – III 2022.

W pierwszym etapie realizacji projektu zorganizowano wizytę studyjną u partnera ponadnarodowego w Lizbonie w celu zapoznania uczestników z Polski z portugalską metodą pracy z osobami bezdomnymi, która transferowana będzie na grunt polski. Na tej podstawie przygotowano wersję nowego modelu usamodzielnienia osób bezdomnych.

Zrekrutowano osoby bezdomne, które biorą udział w testowaniu nowego modelu pracy. Zarząd Zasobu Komunalnego wraz z MOPS w imieniu Gminy Wrocław wyremontował na potrzeby realizacji projektów 3 mieszkania. Koszt remontów wraz z wyposażeniem mieszkań wyniósł 148 576,16 zł, z czego dotacja UE to 36 000,00 zł.
Projekt realizowany jest zgodnie z założeniami i modyfikacjami wynikającymi z potrzeby dostosowania się do obostrzeń wynikających z epidemii związanej z wirusem SARS-CoV-2. Okres realizacji 2 etapu projektu został wydłużony do IX 2021 i na tym zakończono fazę testowania. Obecnie 10 mieszkań zostało przekazanych do dyspozycji uczestników projektu – 4 mieszkania z zasobu komunalnego gminy oraz 6 wynajmowanych na wolnym rynku w ramach projektu kontynuowanego z funduszy gminnych.
W ramach prac grupy badawczej zostały przeprowadzone badanie wśród beneficjentów projektu, trwają również prace dotyczące wydłużenie realizacji projektu – dot. etapów 3,4,5 prawdopodobnie do listopada 2022 – lider projektu oczekuje na zgodę instytucji pośredniczącej.
Łączna wartość projektu: 5 574 025,60 zł, w tym budżet MOPS - wynosi 307 625,00 zł.
Dofinansowanie z UE: 5 391 745,60 zł, w tym MOPS to 252 625,00 zł.
Okres realizacji projektu: od 01.07.2019 r. do 31.03.2022 r.

Projekt „Droga do samodzielności – stworzenie 30 miejsc świadczenia usług społecznych w ramach 6 mieszkań treningowych na obszarze Miasta Wrocławia"
Fundacja Inicjowania Rozwoju Społecznego w partnerstwie z Gminą Wrocław – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Wrocławiu realizuje projekt „Droga do samodzielności – stworzenie 30 miejsc świadczenia usług społecznych w ramach 6 mieszkań treningowych na obszarze Miasta Wrocławia". Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9: Włączenie Społeczne, Działanie 9.2: Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych.
Celem projektu jest zwiększenie dostępu do mieszkalnictwa wspomaganego poprzez utworzenie 6 mieszkań treningowych oraz wsparcie 120 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Uczestnicy projektu otrzymają więc nie tylko możliwość pobytu w mieszkaniach treningowych (śr. przez 3 miesiące, maks. do 6 miesięcy), ale też zapewnione zostaną im usługi treningowe i pomoc, szczególnie osobom niesamodzielnym.
Realizacja projektu przede wszystkim ma przyczynić się do wzrostu samodzielności wśród jego uczestników, którymi mogą stać się m.in. osoby wymagające pomocy i usług asystenckich, wielokrotnie wykluczone społecznie, o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, osoby, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego przewidzianego przez ustawę o pomocy społecznej, długotrwale bezrobotne, uzależnione od substancji lub od czynności po zakończonym leczeniu w specjalistycznej instytucji, opuszczające pieczę zastępczą, samotni rodzice lub rodzice mający problemy opiekuńczo-wychowawcze. Uczestnicy projektu objęci są kompleksowym wsparciem wykwalifikowanej kadry. Mają także możliwość wzięcia udziału w następujących formach wsparcia: określenie indywidualnego programu usamodzielnienia oraz wsparcie opiekunów mieszkań i pracownika socjalnego, trening umiejętności interpersonalnych i radzenia sobie ze stresem, trening umiejętności praktycznych, takich jak indywidualny trening higieny, kulinarny i nawyków prozdrowotnych, indywidualny trening finansowy i zarządzania mieszkaniem, trening umiejętności spędzania czasu wolnego, realizacja usług wspierających: socjalnych, terapeutycznych, psychologicznych, prawniczych i mediacyjnych, usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych, wsparcie osób, których problemy związane z zagrożeniem wykluczeniem społecznym wpływają na zaburzenia funkcji wychowawczych i generują powielanie niekorzystnych postaw w następnym pokoleniu.
W 2021 r. w ramach projektu podjęto następujące działania:
- od stycznia do grudnia 2021 r. kontynuowano zapewnienie ciągłości dostępności 6 mieszkań treningowych w ramach, których stworzono 34 miejsca dla osób objętych

wsparciem w projekcie, ponoszono koszty administracyjne mieszkań, koszty mediów, dokonywano bieżących napraw;

- przeprowadzono rozmowy rekrutacyjne z ponad 120 potencjalnymi osobami kwalifikującymi się do udziału w projekcie;
- w ramach 3-ech edycji od stycznia do grudnia 2021 r. zakwaterowano 85 osób dorosłych oraz 10 dzieci do mieszkań w ramach 3 edycji na pobyty trwające min. 3 m-ce, oraz utworzono listę osób rezerwowych, zadeklarowanych do udziału w projekcie;
- w każdej z edycji podjęto pracę z mieszkańcami w ramach zajęć grupowych oraz indywidualne wsparcie. Uczestnicy mają zapewnione indywidualnie wsparcie: prawnika, psychologa, terapeuty, trenera finansowego oraz higieny. Mieszkańcy także w ramach grupowych zajęć szkolili się z umiejętności praktycznych prowadzenia mieszkania, tj.: warsztaty kulinarne, warsztaty sprzątania i umiejętności praktycznych, warsztaty pracy w grupie i umiejętności interpersonalnych.

Łączna wartość projektu: 1 982 285,60 zł, w tym budżet MOPS - wynosi 125 156,74 zł.
Dofinansowanie z UE: 1 878 688,32 zł, w tym MOPS to 20 859,46 zł.
Okres realizacji projektu: od 01.03.2019 r. do 30.06.2022 r.

Złożone w 2021 r. wnioski o dotację na realizację działań dofinansowanych ze środków krajowych lub unijnych – MOPS jako Wnioskodawca

Lp	Wniosko-dawca	Tytuł	Grupa docelowa	Zakres projektu	Ogólna kwota projektu [zł]	Kwota dotacji [zł]	Jednostka Kontraktująca/ nazwa programu	Partnerzy / Organizacje współuczestniczące	Sposób załatwienia
1	Gmina Wrocław (MOPS)	Zadanie publiczne pn. Zapewnienie funkcjonowa-nia placówki „Senior +" w ramach PROGRAMU WIELOLETNIE-GO „SENIOR +" NA LATA 2021-2025, Edycja 2021	28 osób w wieku powyżej 60r. życia, nieaktywnych zawodowo, w tym cierpiących na choroby neurodegenera-cyjne (otępienne) we wczesnej fazie.	Prowadzenie działań w ramach utworzonego Dziennego Domu Senior + (zajęcia rekreacyjne, zajęcia rehabilitacyjno-gimnastyczne, zajęcia plastyczne i artystyczne, usługi pielęgniarsko-opiekuńcze, wsparcie psychologiczne, zapewnienie gorącego posiłku)	351 000,00	119 616,00	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Program Wieloletni „SENIOR +" na lata 2015-2020, Edycja 2020	Parafia Ewangelicko-Augsburska Opatrzności Bożej - zlecenie zadania publicznego w ramach konkursu ofert na podstawie ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie	POZYTYWNY projekt otrzymał dofinanso-wanie
2	Gmina Wrocław (MOPS)	Zadanie publiczne w ramach Programu „Asystent rodziny na rok 2021"	Asystenci rodziny pozostających w zatrudnieniu na dzień ogłoszenia Programu, tj. 22	Dofinansowanie jednorazowego dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny	40 000,00	40 000,00	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Program „Asystent rodziny na rok	Brak	POZYTYWNY projekt otrzymał dofinanso-wanie

			października 2021 r				2020”		
3	Gmina Wrocław (MOPS)	Zadanie publiczne pn.”Niebieskie Abecadło” w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”	Przedstawiciele instytucji zobowiązanych do realizacji procedury NK (Policja, KRPA, Służba zdrowia, Oświata, Pomoc Społeczna) oraz osoby doświadczające przemocy lub jej świadkowie.	Celem głównym projektu jest poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych lub doznających przemocy w rodzinie	55 030,00	30 030,00	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Program Osłonowy „Wspierania jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”	Brak	POZYTYW-NY projekt otrzymał dofinanso-wanie
4	Gmina Wrocław (MOPS)	Zadanie publiczne pn.”Opieka wytchnienio-wa we Wrocławiu w 2022r.” w ramach Programu „Opieka wytchnienio-wa” – edycja 2022	Rodziny oraz opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi.	Celem głównym projektu jest wspieranie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o	793 152,00	793 152,00	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Program „Opieka wytchnienio-wa” -Edycja 2022	Zadnie zostanie zlecone w ramach konkursu ofert na podstawie ustawy o pożytku publi. i o wolontariacie	POZYTYW-NY projekt otrzymał dofinanso-wanie

				niepełnospraw ności oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnospraw ności					
5	Gmina Wrocław (MOPS)	Zadanie publiczne w ramach Programu ”Asystent osobisty osoby niepełnos-prawnej” – edycja 2022	Osoby niepełnospra-wne posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnospra-wności.	Cel programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępn ego wsparcia dla pełnoletnich osób niepełnospraw nych, posiadających orzeczenie o zn. lub umiarkowanym st.niepełnospr.	2 211 058,00	2 211 058,00	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Program „Asystent osobisty osoby niepełnos-prawnej” – edycja 2022	Zadnie zostanie zlecone w ramach konkursu ofert na podstawie ustawy o pożytku publi. i o wolontariacie	POZYTYW-NY projekt otrzymał dofinanso-wanie
6	Gmina Wrocław (MOPS)	Zadanie publiczne pn. Zapewnienie funkcjonowa-nia placówki „Senior +” w ramach PROGRAMU WIELOLETNIE-GO „SENIOR +” NA LATA 2021-2025,	28 osób w wieku powyżej 60r. życia, nieaktywnych zawodowo, w tym cierpiących na choroby neurodegenera-cyjne (otępienne) we wczesnej fazie.	Prowadzenie działań w ramach utworzonego Dziennego Domu Senior + (zajęcia rekreacyjne, zajęcia rehabilitacyjno-gimnastyczne, zajęcia	371 000,00	134 400,00	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Program Wieloletni „SENIOR +” na lata 2021-2025, Edycja 2022	Parafia Ewangelicko-Augsburska Opatrzności Bożej - zlecenie zadania publicznego w ramach konkursu ofert na podstawie ustawy o pożytku	PROJEKT W TRAKCIE OCENY

		Edycja 2022		plastyczne i artystyczne, usługi pielęgniarsko-opiekuńcze, wsparcie psychologiczne, zapewnienie gorącego posiłku)				publicznym i o wolontariacie	
7	Gmina Wrocław	Zadanie publiczne w ramach Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne”	20 osób niepełnosprawnych ze spektrum autyzmu.	Budowa Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego przy ul. Morawskiej 14A we Wrocławiu wraz z zagospodarowaniem terenu.	10 645 000,00	3 290 897,00	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne”	Departament Spraw Społecznych, Zarząd Inwestycji Miejskich	PROJEKT W TRAKCIE OCENY

W roku 2021 do wykorzystania przez MOPS pozyskano środki w wysokości 3 366 051,02 zł na realizację projektu „KomPAS" ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz zadań publicznych w ramach Programu „Asystent rodziny na rok 2021", Programu Wieloletniego „Senior +" na lata 2021-2025, Programu "Opieka wytchnieniowa", Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej", Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie".

NADODRZAŃSKIE CENTRUM WSPARCIA

Nadodrzańskie Centrum Wsparcia (NCWS) jest komórką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu. Siedzibę NCWS stanowią nieruchomości we Wrocławiu przy ul. Rydygiera 43abcd i 45a, nad którymi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej sprawuje trwały zarząd. NCWS rozpoczęło działalność na początku 2013 roku.W roku 2021 Nadodrzańskie Centrum Wsparcia realizowało działania w zakresie pomocy społecznej o charakterze dziennym i całodobowym.W zakresie działań całodobowych Nadodrzańskie Centrum Wsparcia realizowało zadania dotyczące wsparcia osób, które znalazły się w sytuacji kryzysowej ze szczególnym uwzględnieniem osób doświadczających przemocy prowadząc Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

W OIK udzielano pomocy w formie:

- całodobowego wsparcia w formie konsultacji interwencyjnych (w kontakcie bezpośrednim, za pośrednictwem telefonu interwencyjnego, poprzez Internet);
- wsparcia specjalistycznego;
- wsparcia socjalnego;
- schronienia.

W zakresie schronienia Mieszkańcom OIK zapewniono:

- zakwaterowanie w umeblowanych pokojach wieloosobowych;
- możliwość korzystania z innych pomieszczeń i ich wyposażenia.
- W zakresie wsparcia socjalnego i specjalistycznego Mieszkańcy OIK:
- zostali objęci indywidualną pracą socjalną;
- uzyskali potrzebne wsparcie z zakresu poradnictwa specjalistycznego: prawnego i psychologicznego;
- uzyskiwali wsparcie finansowe, zgodnie z posiadanymi uprawnieniami;
- otrzymywali podstawowe środki czystości, artykuły spożywcze i odzież.

W 2021 roku w ramach działania Ośrodka Interwencji Kryzysowej przeprowadzono 685 działań interwencyjnych z czego 121 interwencji dotyczyło osób, które zgłosiły się do OIK osobiście i 564 interwencji w stosunku do osób, które nawiązały kontakt za pośrednictwem telefonu i komunikatora internetowego. Na pobyt czasowy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej przyjęto 97 osób. Beneficjentami były głównie osoby doświadczające przemocy w rodzinie, ale również były to osoby niepełnosprawne, osoby znajdujące się w sytuacjach kryzysowych o różnym charakterze.

W zakresie działań dziennych ze względu na stan pandemii i związane z nią przepisy dotyczące izolacji i dystansu społecznego aktywność dotycząca dziennych działań w Nadodrzańskiego Centrum Wsparcia w roku 2021 była ograniczona podobnie jak w roku poprzednim jednakże:

1. Zorganizowano bezpłatne, specjalistyczne:

konsultacje psychologiczne dla klientów MOPS (983 konsultacje);

poradnictwo prawne dla mieszkańców OIK;

dyżury mediatora dla mieszkańców miasta.

Odbyły się warsztaty ZTPS 7 w ramach programu „Akademia Seniora" oraz warsztaty dla uczestniczek projektu „Trampolina" oraz szkolenia i superwizje dla pracowników MOPS.

3. Na terenie Nadodrzańskiego Centrum Wsparcia w sposób ciągły odbywała się działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ CENTRUM PRACY SOCJALNEJ I RODZINY (CPSR)

Działania CPSR (komórki organizacyjnej MOPS) w 2021 roku ukierunkowane były na realizację zadań związanych z:
podnoszeniem jakości pracy pracowników socjalnych i asystentów rodziny, w tym pracowników nowozatrudnionych;
udzielaniem wsparcia merytorycznego i emocjonalnego pracownikom socjalnym i asystentom rodziny wraz z organizacją superwizji;
poradnictwem specjalistycznym, konsultacjami i udzielaniem wsparcia mieszkańcom Wrocławia w tym klientom MOPS i rodzinom przeżywającym trudności;
organizacją i realizacją warsztatów edukacyjnych dla rodziców;
nadzorem i koordynowaniem zadań wykonywanych przez asystentów rodziny powołanych na rzecz wspierania rodzin w zakresie wypełniania ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych we współpracy z pracownikami socjalnymi oraz koordynatorami MOPS;
organizacją i koordynowaniem praktyk w MOPS;
koordynacją wolontariatu na rzecz osób i rodzin objętych pomocą MOPS;
koordynacją wsparcia mediacyjnego na rzecz klientów MOPS;
współpracą z pracownikami MOPS i pracownikami innych instytucji w zakresie opracowywanych i realizowanych projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych, w tym środków unijnych;
organizacją i koordynowaniem prac społecznie użytecznych, we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy;
wdrażaniem środowiskowej metody w pracy socjalnej;
realizacją Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej" oraz ogólnopolskiego Programu Karta Dużej Rodziny (zadanie szczegółowo przestawione jest w dalszej części sprawozdania);
współpracą pomiędzy pracownikami socjalnymi i przedstawicielami instytucji działającymi w obszarze pomocy społecznej;
zapewnieniem Zespołowi Interdyscyplinarnemu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie obsługi organizacyjno-technicznej;
koordynacją zadania związanego z „wykonaniem i dostarczeniem ciepłych posiłków do miejsc zamieszkania klientów MOPS";
pozyskiwaniem środków zewnętrznych na dodatkowe działania projektowe i realizacja różnych projektów aktywizacyjnych (szczegółowo opisane we wcześniejszej części sprawozdania dot. realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE);
wypłatą wynagrodzeń ustanowionych prawomocnym postanowieniem sądu dla opiekunów prawnych i kuratorów osób ubezwłasnowolnionych (zadanie szczegółowo przestawione jest w dalszej części sprawozdania w części Dodatkowe zadania);
koordynacją pochówków Dzieci Martwo Urodzonych (zadanie szczegółowo przestawione jest w dalszej części sprawozdania w części Dodatkowe zadania).
Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny realizowało swoje zadania poprzez:
konsultantów (w tym: psychologów, pedagogów, socjologów);
asystentów rodziny;
pracowników socjalnych, specjalistów pracy socjalnej- koordynatorów;
pracowników Zespołu ds. Aktywizacji i Integracji;
innych pracowników/specjalistów.
W 2021 r. z uwagi na wystąpienie w kraju stanu epidemii wywołanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, zakres zadań zrealizowanych przez pracowników CPSR uległ zmianie w odniesieniu do planów - część zadań nie została zrealizowana w ogóle lub została zrealizowana tylko częściowo. Pojawiła się też konieczność podjęcia nowych działań, związanych z trwającą epidemią.

W roku 2021 specjalistki pracy socjalnej realizowały działania sprzyjające rozwojowi warsztatu pracy socjalnej m.in. poprzez:
431 wejść w środowisko zamieszkania klienta (samodzielnie lub z pracownikami socjalnymi);
wprowadzenie zgodnie z procedurą 41 nowych pracowników socjalnych;

przeprowadzenie 1 914 konsultacji z pracownikami socjalnymi według wybranej specjalizacji, które służyły wsparciu merytorycznemu, a zwłaszcza kształtowaniu zachowań niezbędnych i przydatnych w pracy socjalnej;
przeprowadzenie 258 konsultacji z przedstawicielami podmiotów współpracujących z MOPS;
udzielenie łącznie 1 119 porad osobom indywidualnym i ich rodzinom;
udział w pracach 62 grup roboczych w 58 rodzinach;
udzielenie 343 konsultacji dotyczących oceny sytuacji rodziny, o której mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
udział w ocenie sytuacji rodziny o której mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej 242;
współpracę z innymi komórkami organizacyjnymi MOPS (np. Nadodrzańskie Centrum Wsparcia, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Ośrodek Wsparcia) i spoza MOPS.

Konsultanci psycholodzy i pedagodzy w 2021 roku zrealizowali łącznie 1 619 spotkań konsultacyjnych, w tym:
w miejscu zamieszkania klienta 364 razy,
stacjonarnie w placówkach MOPS 1 255 razy, w tym 34 w ramach projektu wsparcia dla osób wykluczonych lub/i doznających trudności ze względu na płeć lub/i orientację psychoseksualną oraz ich rodzin (Projekt wsparcia LGBT+).
W roku 2021 zostało również podjętych 78 interwencji wobec klientów MOPS podczas dyżurów interwencyjnych oraz wydano łącznie 163 adnotacji urzędowych dla celów MOPS i zaświadczeń dla klientów. Konsultanci przeprowadzili także 1 217 rozmów konsultacyjnych z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny.

W 2021 roku konsultanci planowali przeprowadzić warsztaty o zróżnicowanej tematyce dla klientów MOPS. Jednak ze względu na sytuację w kraju, spowodowaną stanem epidemii i zagrożenia wirusem SARS-CoV-2, nie odbyły się żadne warsztaty w formie grupowej. Aby wyjść naprzeciw potrzebom klientów w tym zakresie, w trakcie roku został opracowany plan Indywidualnego Treningu Umiejętności Wychowawczych (ITUW). Do udziału w pierwszej edycji zgłosiły się 23 osoby objęte asystenturą. Trening ukończyły 4 osoby, kolejnych 8 kontynuuje spotkania w 2022 roku. Pozostałe osoby zrezygnowały w trakcie lub nie podjęły współpracy.

Konsultanci psycholodzy w 2021 roku przeszkolili pracowników socjalnych i asystentów rodziny w temacie: ,,Zastosowanie genogramu i ekogramu w pracy socjalnej". W 24 szkoleniach wzięło udział 183 pracowników. Ponadto jeden z konsultantów psychologów przeprowadził serię szkoleń dla pracowników MOPS dotyczącą pracy metodą Dialogu Motywacyjnego. W 14 grupach szkoleniowych wzięło udział 117 pracowników, w tym m.in.: asystenci rodziny, pracownicy socjalni, konsultanci, koordynatorzy pieczy zastępczej. Dodatkowo odbyły się 3 szkolenia dla konsultantów i asystentów rodziny z tematu: ,,Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dzieci", przeprowadzone przez konsultantów CPSR we współpracy z prawnikiem.

Działania i poradnictwo na rzecz osób z dysfunkcją narządu słuchu podejmowane były przez konsultanta socjologa posługującego się językiem migowym na rzecz 40 osób tworzących 32 rodziny (62 osoby w rodzinie). W 2021 roku pracownik udzielił ogółem 435 porad, dodatkowo 225 razy towarzyszył klientom niesłyszącym w załatwianiu spraw urzędowych (w tym m.in. w placówkach służby zdrowia, ZUS, bankach, spółdzielniach mieszkaniowych). Pracownik asystował pracownikom socjalnym przy wywiadach środowiskowych oraz innych działaniach podejmowanych w rodzinach porozumiewających się w języku migowym, jak również wspierał asystentów rodziny w kontakcie z niesłyszącymi podopiecznymi MOPS.

W 2021 roku CPSR koordynowało świadczenie usług medycznych psychiatrycznych dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w miejscu ich zamieszkania. Umowa była podpisana z jednym lekarzem. Zrealizowano ogółem 217 wizyt domowych na rzecz 196 osób tworzących 185 rodzin (304 osoby w rodzinach). Wizyty lekarzy w całości opłacone zostały ze środków finansowych MOPS.
Interwencje u osób doświadczających kryzysu psychicznego i zaburzonych psychicznie odbywały się głównie w obecności pracowników socjalnych, a w razie potrzeby psychologa CPSR oraz policji, pielęgniarki środowiskowej, opiekunki, pracowników straży miejskiej.

PRAKTYKI ZAWODOWE I STUDENCKIE
W 2021 roku w ramach współpracy z uczelniami zgłosiło się 47 studentów w celu odbycia praktyk, 23 z nich ukończyło praktykę, 18 studentów rozpoczęło praktyki w 2021 roku, jednak zgodnie z harmonogramem w styczniu 2022 roku mają zaplanowane jeszcze wizyty z opiekunami praktyk. 4 osoby zrezygnowały z odbywania praktyk a 2 składając wniosek w 2021 roku rozpoczną praktykę w 2022.
W przeważającej większości praktyki w MOPS realizują studenci Uniwersytetu Wrocławskiego, ale też słuchacze innych szkół wyższych i policealnych. Praktyki w 2021 r. realizowane były w Zespołach Terenowej Pracy Socjalnej, Zespole ds. Osób Bezdomnych i Uchodźców, Dziale Pomocy Instytucjonalnej, Dziale Usług Opiekuńczych, Dziennym Domu Pomocy Społecznej przy ul. Ciepłej oraz ul. Litewskiej.

WOLONTARIAT
Wolontariusze w MOPS pozyskiwani są od 2005 roku. W 2021 r. podpisano 8 nowych porozumień o współpracy z wolontariuszami. Wolontariusze zaangażowani byli głównie w pomoc dzieciom w nauce, w tym m.in. rodzin zastępczych oraz rodzin objętych pomocą MOPS.
W 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego, organizacjami pozarządowymi oraz OSP realizował Program MRiPS „Wspieraj Seniora", w ramach którego podpisano 80 nowych porozumień oraz 81 aneksów do porozumień z wolontariuszami. W ramach programu wolontariusze wspierali seniorów w wieku powyżej 70 roku życia, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu. Udzielano wsparcia polegającego w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środków higieny osobistej.

MEDIACJE
W 2021 r. MOPS podpisał porozumienie z Kancelarią Mediacyjną, którego przedmiotem była współpraca w zakresie świadczenia bezpłatnych dyżurów mediacyjnych na rzecz osób korzystających z usług Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (MOPS). Jest to odpowiedź na zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (art. 10 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.). Mediacja ukierunkowana była na rozwiązywanie trudnych sytuacji występujących w rodzinie bez konieczności angażowania w tym celu instytucji władzy sądowniczej. W ramach podpisanego porozumienia od 1 września 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. odbywały się w każdą środę dyżury mediatora w siedzibie Nadodrzańskiego Centrum Wsparcia (NCWS). Zostały wszczęte

4 postępowania mediacyjne, z czego jedno zakończyło się ugodą, jedno postępowanie na wniosek stron zostało zawieszone do stycznia i dwie mediacje są jeszcze w toku.

ASYSTENT RODZINY (AR)
W 2021 roku MOPS dysponował 20 etatami dla asystentów rodziny (w trakcie roku w sumie zatrudnionych było 25 AR).
Do głównych zadań asystenta rodziny należy:
opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną;
prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej i w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych;
motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej;
prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny (okresowa ocena następuje po 6 miesiącach pracy z rodziną; harmonogram planowanych ocen dla poszczególnych rodzin znajduje się w dokumentacji asystenta);
monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną (do 3 miesięcy);
sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach;
współpraca z podmiotami działającymi na rzecz rodziny;
podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodziny;
realizacja zadań określonych w ustawie z 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem".
Asystenci rodziny, realizując swoje zadania w roku 2021, odpowiedzialni byli za koordynowanie działań zmierzających do poprawy sytuacji rodzin.
W roku 2021 z usług asystenta rodziny skorzystało łącznie 338 rodzin, z tego ze 101 rodzinami zakończono współpracę ze względu na:
osiągnięte cele z 45 rodzinami,
zaprzestanie współpracy przez rodzinę z 33 rodzinami,
brak efektów z 10 rodzinami,
inne przyczyny – 13 rodzin (w tym zmiana miejsca zamieszkania poza Wrocław, osadzenie w zakładzie karnym, pozbawienie władzy rodzicielskiej, śmierć dziecka i klienta).
Ponadto asystenci rodzin przeprowadzili 480 okresowych ocen sytuacji rodziny, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, powołali 2 zespoły problemowe, wzięli udział w 191 grupach roboczych w ramach prowadzonych procedur Niebieskie Karty.
W 2021 r. asystenci rodziny, oprócz bezpośredniej pracy w środowisku zamieszkania rodzin, włączyli się w działania związane z obowiązującym w kraju stanem epidemii w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, w tym m.in.: profilaktykę, edukowanie w kwestii obowiązujących zasad bezpieczeństwa, wsparcie emocjonalne rodzin, przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu, edukowanie rodzin w zakresie kontaktu online ze szkołą i urzędami, edukowanie i motywowanie rodzin do korzystania ze wsparcia psychologicznego, zgłoszenie rodzin w trudnej sytuacji do akcji charytatywnej „Szlachetna Paczka", przekazanie rodzinom paczek mikołajkowych uzyskanych od sponsora.
4 listopada 2016 roku weszła w życie ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem". W ramach tej ustawy kobiety w ciąży, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, oraz rodziny z dzieckiem, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu – mogą skorzystać z poradnictwa w zakresie: przezwyciężenia trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej i dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz

świadczeń opieki zdrowotnej. Asystenci rodziny zgodnie z art. 8 pkt 3 koordynują powyższe działania, opracowują wspólnie z rodziną katalog możliwego do uzyskania wsparcia oraz występują w imieniu tych rodzin, na ich żądanie do różnych podmiotów, w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia. W 2021 roku taką formą pomocy objętych było 13 rodzin (zostały wliczone do liczby rodzin objętych asystenturą – 338).

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje możliwość objęcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pomocą rodziny wspierającej. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo. Powinna to być rodzina/osoba z najbliższego otoczenia rodziny, z sąsiedztwa, ktoś, kto rodzinie jest znany (nie wyklucza to rodziny spokrewnionej).
Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wymienia 3 obszary pracy dla rodzin wspierających:
1) opieka i wychowanie dziecka;
2) prowadzenie gospodarstwa domowego;
3) kształtowanie i wypełnianie podstawowych ról społecznych.
W roku 2021 podjęte zostały działania zmierzające do pozyskania rodzin mogących realizować to zadanie. Sytuacja spowodowana stanem epidemii wywołanym wirusem SARS-CoV-2 znacząco utrudniła realizację tego zadania. W roku 2021 asystenci przekazywali rodzinom, z którymi współpracują, informacje na temat procedury kierowania do nich rodzin wspierających. Rozeznawali sytuacje rodzin pod kątem osób, które mogłyby pełnić funkcje rodzin wspierających. Zadanie to będzie kontynuowane w roku 2022.

ZESPÓŁ DS. AKTYWIZACJI I INTEGRACJI
Zespół ds. aktywizacji i integracji (ZDAI) koncentrował się na współpracy z pracownikami MOPS i pracownikami innych instytucji w zakresie opracowywanych i realizowanych projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych, w tym środków unijnych szczegółowo opisanych we wcześniejszej części sprawozdania dotyczącej realizacji projektów współfinansowanych z UE i rządowych.

PROGRAM PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH (PSU)
Prace społecznie użyteczne są instrumentem aktywizującym skierowanym do osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej.
Celem tych prac jest przede wszystkim przygotowanie osób wykluczonych do pełnienia ról zawodowych oraz do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym, ma również służyć zwiększaniu zdolności do zdobycia i utrzymania zatrudnienia. Osoba przystępująca do prac społecznie użytecznych jest zobowiązana do przepracowania w wymiarze do 10 godzin tygodniowo w:
jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej,
organizacjach pozarządowych statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej, organizacjach pozarządowych realizujących zadania pomocy społecznej na zlecenie lub w ramach działań statutowych,
instytucjach publicznych działających na rzecz społeczności lokalnej (np. szkoły, domy kultury, biblioteki, przedszkola, żłobki).
W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wnioskował o organizację PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH dla 35 osób.
Pozyskano 107 miejsc pracy w 32 podmiotach, w których potencjalnie mogą być wykonywane prace społecznie użyteczne, w tym w 7 instytucjach pożytku publicznego.
Do programu pracownicy socjalni ZTPS 1-7, ZOBU, DUOO, Ośrodka Wsparcia zgłosili 73 osoby, w tym 27 kobiet i 46 mężczyzn. Do prac społecznie użytecznych z uwagi na liczne ograniczenia ostatecznie skierowano 43 osoby (12 kobiet i 31 mężczyzn), z czego aktywność zawodową podjęły 34 osoby (10 kobiet i 24 mężczyzn).

WSPÓŁPRACA Z WROCŁAWSKIM CENTRUM INTEGRACJI

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2021 współpracował z Wrocławskim Centrum Integracji (WCI) na rzecz zagrożonych wykluczeniem społecznym mieszkańców Wrocławia. Pracownicy socjalni MOPS na podstawie przeprowadzonych wywiadów środowiskowych skierowali łącznie 178 osób do uczestnictwa w WCI w ramach realizacji projektu „Razem można więcej", „Centrum Kompetencji" oraz do szkoleń poza projektowych zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym.

METODA ŚRODOWISKOWA

W 2021 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej we wszystkich Zespołach Terenowej Pracy Socjalnej oraz w Zespole ds. Osób Bezdomnych i Uchodźców realizowana była przez pracowników socjalnych środowiskowa metoda pracy socjalnej. Metoda ta polega na organizowaniu społeczności lokalnej, a także na współpracy pomiędzy instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami celem poprawy warunków życia mieszkańców.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej rozwija metodę środowiskową m.in. poprzez powołanie pracowników do pełnienia konkretnych ról w sferze organizowania społeczności lokalnej, tworzenie przez pracowników socjalnych charakterystyk mikrorejonów oraz map zasobów i potrzeb. Organizowanie Społeczności Lokalnej (OSL), to proces, którego celem jest pobudzanie i wspieranie mieszkańców, instytucji oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów społecznych dotyczących danej społeczności.

Metoda środowiskowa to swego rodzaju interwencja, realizowana w postaci pracy społecznej lub kulturalnej z wyraźnym podkreśleniem, że ukierunkowana jest na całą społeczność lokalną: dzielnicę, osiedle, ulicę, a nie tylko na jednostkę. Wspomniana interwencja opiera się w dużej mierze na wykorzystaniu społecznego systemu powiązań grup i jednostek.

W związku z trwającą pandemią SARS-COV-2 i związanymi z nią obostrzeniami, zaplanowane w 2021 r. działania środowiskowe musiały wielokrotnie przybrać inny charakter od zakładanych, a grupy odbiorców, do których były kierowane zostały zmniejszone.

W 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej brał udział w realizacji 258 różnych działań środowiskowych na terenie Wrocławia. W działania te zaangażowanych było 136 pracowników MOPS, w tym 8 zastępców kierowników Zespołów Terenowej Pracy Socjalnej 1-7 oraz Zespołu ds. Osób Bezdomnych i Uchodźców.

Pośród działań środowiskowych najczęściej podejmowanych w 2021 r. znalazły się: spotkania edukacyjne, partnerskie, informacyjne, dyżury informacyjne (m.in. w radach osiedli, areszcie śledczym, organizacjach pozarządowych), imprezy okolicznościowe, festyny integracyjne/osiedlowe, inicjatywy społeczne (m.in. stworzenie ogrodów społecznych, przedstawienia teatralnego, wydanie książki, stworzenie pracowni krawieckiej), inne działania środowiskowe (koordynowanie i dystrybuowanie paczek żywnościowych/higienicznych z okazji Świąt Bożego Narodzenia, Mikołajek).

Liczbę poszczególnych działań przedstawia poniższy wykres.

Najczęściej podejmowane działania środowiskowe przez MOPS w 2021 r.

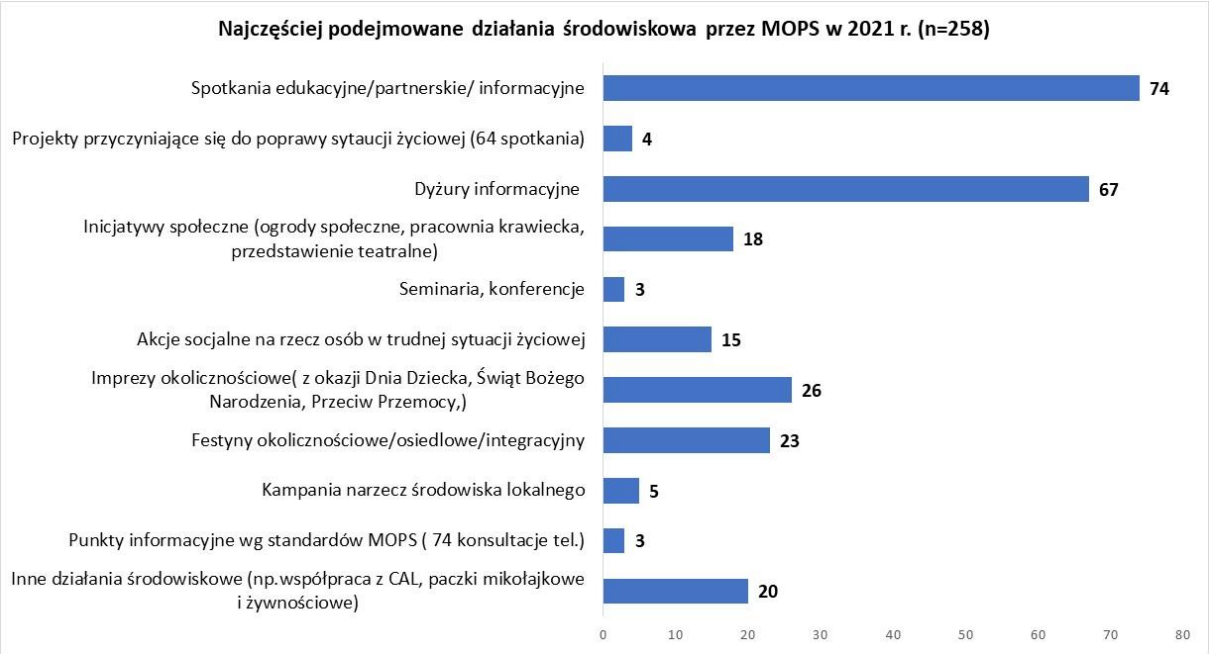

Dyżury informacyjne pełnione były głównie w radach osiedli, organizacjach pozarządowych, areszcie śledczym i Centrum Aktywności Lokalnej. Dyżury pracowników odbywały się również w ramach Punktów Wydawania Żywności (ZTPS 6).
Na terenie ZTPS 6 od stycznia do grudnia 2021 regularnie prowadzony był Punkt Informacyjny z zakresu pracy socjalnej (w związku z ograniczeniami sanitarnymi dotyczącymi kontaktów osobistych, udzielano 52 konsultacji telefonicznych). Ponadto na terenie ZTPS 6 udzielono 18 porad telefonicznych w Punkcie Informacyjnym prowadzonym wspólnie z Wrocławskim Centrum Zdrowia, dla osób i ich rodzin doświadczających choroby psychicznej i uzależnionych od środków psychoaktywnych (w ramach porozumienia MOPS-WCZ).

Charakter działań środowiskowych w ostatnich dwóch latach uległ nieco zmianie i wiele z podejmowanych działań skierowanych było do osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej (dyżury informacyjne, spotkanie informacyjno-edukacyjne, akcje i projekty socjalne na rzecz osób w trudnej sytuacji życiowej oraz osób samotnych przebywających w kwarantannie, przekazywanie paczek żywnościowych, higienicznych). Mimo różnych trudności związanych z bezpieczeństwem i obostrzeniami sanitarnymi udało się również zrealizować działania mające na celu integrowanie i pobudzanie społeczności lokalnych (festyny i imprezy okolicznościowe), podczas których prowadzone były akcje edukacyjne i promujące szczepienia przeciw Covid-19.
W realizowanych w 2021 r. działaniach MOPS najczęściej występował w roli ich organizatora (85 razy). W 58 przypadkach oddelegował swojego pracownika do udziału w realizowanym na terenie miasta wydarzeniu, 77 razy angażował się jako współorganizator działania.

Role MOPS w realizacji działań środowiskowych w 2021 r.

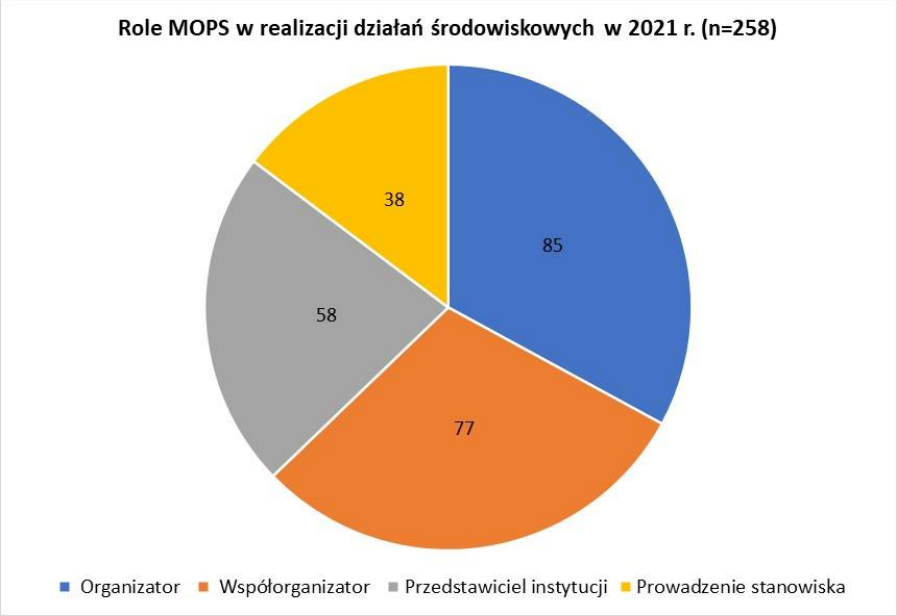

Znaczącej liczby działań środowiskowych nie udałoby się zrealizować bez dobrej współpracy z różnymi podmiotami działającymi na rzecz wrocławskiej społeczności. W 2021 r. MOPS podjął 258 działań środowiskowych wspólnie z 98 instytucjami i organizacjami. Najczęściej były to organizacje pozarządowe, tj. fundacje i stowarzyszenia o różnym profilu działalności (w szczególności kulturalnym, społecznym, edukacyjnym), a także instytucje oświatowe – szkoły podstawowe, przedszkola. Stałą współpracę o charakterze okolicznościowym oraz w ramach istniejących partnerstw i koalicji lokalnych prowadzono z radami osiedla. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Podmioty współpracujące z MOPS przy realizacji działań środowiskowych w 2021 r.

Rodzaj podmiotu	Liczba podmiotów
Organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia)	28
Placówki oświatowe (przedszkola, szkoły podstawowe/ ponadpodstawowe)	21
Rady osiedla	18
Organizacje kościelne	5
Jednostki służb ochrony bezpieczeństwa (policja, straż miejska, itp.)	7
Instytucje kultury (muzea, domy kultury, kluby, biblioteki itp.)	8
CAL (Centrum Aktywności Lokalnej)	6
Inne (np: Bank żywności, MPK Wrocław, PKO Bank, Credit Agricole, Domy Pomocy Społecznej)	5
RAZEM	98

Najczęściej działania środowiskowe MOPS realizował wspólnie z placówkami oświatowymi takimi jak: szkoły podstawowe i przedszkola (59 działań), organizacjami pozarządowymi (50), radami osiedli (48). W dalszej kolejności współpraca prowadzona była z instytucjami kultury (domy kultury, biblioteki, muzea), Centrami Aktywności Lokalnej CAL, policją, strażą miejską, podmiotami kościelnymi oraz innymi podmiotami działającymi na terenie Wrocławia.

Podmioty współpracujące z MOPS w realizacji działań środowiskowych w 2021 r.

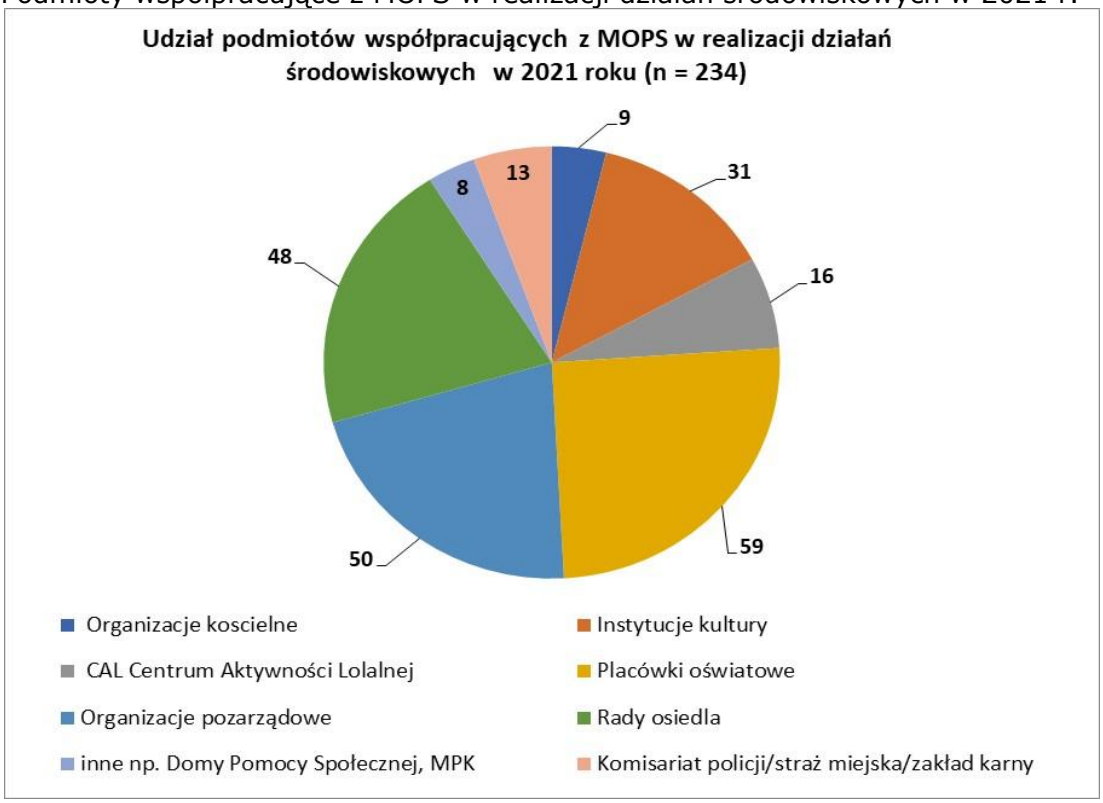

Wszystkie podejmowane działania środowiskowe w 2021 roku przez MOPS zdeterminowane były pandemią. Ponieważ skutki i trudności z nią związane były i są nadal obecne w każdej dziedzinie naszego życia. Ważną rolę odegrały szczególnie te działania, które ukierunkowane były na profilaktykę, tj. spotkania partnerskie (15) oparte na wypracowanej współpracy i zbudowanej sieci powiazań między instytucjami, podczas których lokalni partnerzy dzielili się zadaniami i ustalali zasady realizacji np. festynów czy imprez okolicznościowych.
Zrealizowanych zostało 9 akcji socjalnych oraz projektów na rzecz osób w trudnej sytuacji życiowej. Jednym z takich projektów był „Pamięć i troska-dzieci dla seniorów", który został skierowany do 114 osób korzystających z pomocy MOPS na terenie ZTPS 4, narażonych na negatywne konsekwencje ograniczonych kontaktów społecznych (skierowania do DDP). Inne projekty to np.: „Akcja kwarantanna" (opierała się na wsparciu materialnym (żywność) oraz usługowym (wolontariat) osób samotnych przebywających w kwarantannie), „Chrońmy siebie - bezpieczeństwo i ochrona osób starszych i długotrwale chorych w czasie pandemii" (realizowany poprzez cykl spotkań edukacyjnych na Nadodrzu), „Paczka covidowa" (akcja podczas której pracownicy socjalni zajmowali się koordynacją i przekazywaniem środków higieny dla osób przebywających w kwarantannie i izolacji).

Działania środowiskowe w związku z sytuacją pandemiczną w 2021 r.

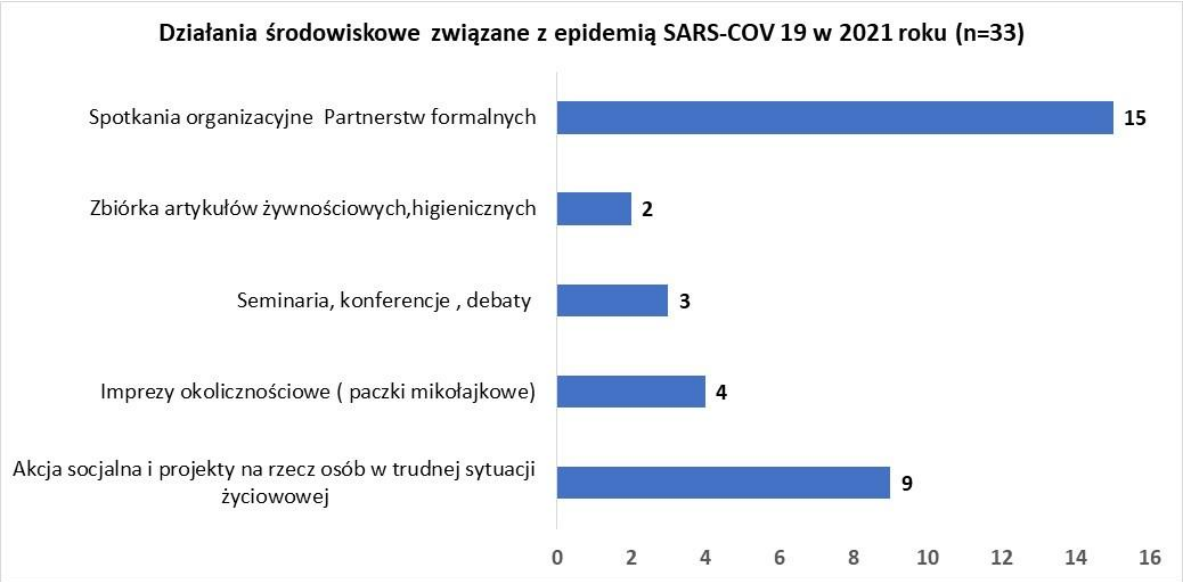

Reasumując, należy podkreślić, że w roku 2021 realizacja metody środowiskowej wymagała większej elastyczności i kreatywności od pracowników MOPS. Sytuacja związana z panującą pandemią w kraju i na świecie, znacznie wpłynęła na realizację działań środowiskowych. Planowane działania, które z definicji zakładają bliskość i integrację społeczną, realizowane były w mniejszych grupach z zachowaniem reżimu sanitarnego lub zostały ukierunkowane bardziej na jednostkę. Mimo trudności i zmiany swego charakteru metoda środowiskowa była realizowana, a wszystkie podejmowane działania miały na celu wyrównywanie szans przez wspieranie w rozwoju tych osób, rodzin, środowisk i grup, które znajdują się w najtrudniejszym położeniu oraz przywróceniu najsłabszym poczucia podmiotowości i wpływu na własne życie, funkcjonowanie środowiska, w którym żyją.
Pracownicy realizujący metodę środowiskowej pracy socjalnej podejmowali liczne działania, dzięki którym nastąpiło efektywne wspomaganie oraz integracja ze społeczeństwem osób i rodzin, szczególnie ze środowisk marginalizowanych.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

W 2021 roku odbyło się 5 plenarnych posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Liczba posiedzeń Zespołu w sprawie powołania grup roboczych (tzw. mikrozespołów) wyniosła 107 spotkań. Liczba czynnych procedur wynosiła 2 810. Wśród czynnych w 2021 r. procedur Zespół kontynuował 1 348 procedur „Niebieskie Karty" wszczętych w poprzednich latach. W okresie sprawozdawczym do Zespołu wpłynęło ogółem 2 346 formularzy „Niebieska Karta - A", w tym 1 462 formularze wszczynające procedurę i 884 formularzy, które zostały ponownie sporządzone w toku trwania tej samej procedury.
Powołano 1 450 nowych grup roboczych, odbyło się 7 304 posiedzeń grup roboczych, zamknięto 1 508 procedur „Niebieskie Karty", z czego 1 223 ze względu na ustanie przemocy w rodzinie, 285 ze względu na brak zasadności podejmowania działań. Monitorowano 2 764 środowiska dotknięte problemem przemocy w rodzinie, w których liczba osób w rodzinie wyniosła 7 363. Osób stosujących przemoc było 2 768, z czego 446 kobiety, 2 322 mężczyźni. Osób doznających przemocy było 3 703, w tym 2 403 kobiet, 1011 dzieci i 289 mężczyzn. Przypadków odebrania dzieci z rodziny na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie było 14, odebrano 22 dzieci, w tym dziewczynek 7, a chłopców 15.

W związku z realizacją zadań wynikających z Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym z realizacją procedury „Niebieskie Karty" oraz funkcjonowaniem Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych sekcja organizacyjno – techniczna odnotowała wpływ 4 781 spraw, w tym między innymi 322 dotyczące wymiany informacji w sprawach przemocy w rodzinie (w tym 160 zgłoszeń przypadków występowania przemocy od świadków) i funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 12 skarg na działania Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych (wszystkie skargi po rozpatrzeniu okazały się bezzasadne). W związku z podejmowanymi przez Zespół Interdyscyplinarny działaniami, w tym w sprawach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty" zostało wysłanych 11 597 pism.

W okresie od IV do VI 2021 r. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Instytutem Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego realizował projekt „Zgłoś przemoc! – Repeat". Była to druga edycja projektu. W ramach tego działania studenci trzeciego roku studiów o kierunku Praca Socjalna przygotowali projekty broszur, plakatów, ulotek adresowanych do świadków przemocy, osób doświadczających przemocy oraz osób stosujących przemoc. Celem projektu była edukacja przyszłej kadry pracowników socjalnych oraz uwrażliwianie społeczeństwa na problem przemocy w rodzinie. Czujność na krzywdę innych, wiedza na temat form, definicji i mechanizmów przemocy, łamanie stereotypów, wskazywanie miejsc gdzie rodziny uwikłane w przemoc mogą uzyskać pomoc, w tym tę interwencyjną, ratującą często zdrowie i życie osób pokrzywdzonych przemocą, jest niezwykle istotna. Wszystko to nabiera szczególnego znaczenia w czasie pandemii i izolacji społecznej. Prace były prezentowane na portalu społecznościowym Facebook na stronie Wrocławskiej Kampanii Przeciwdziałania Przemocy „Biała Wstążka" realizowanej przez Zespół Interdyscyplinarny cyklicznie od 2015 r. https://www.facebook.com/bialawstazkawroclaw oraz na stronie internetowej i portalu społecznościowego Facebook Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej https://www.facebook.com/mopswroclaw. Projekty studentów zostały wykorzystane jako materiały informacyjno-edukacyjne podczas realizacji VII Wrocławskiej Kampanii Przeciwdziałania Przemocy „Biała Wstążka". Reakcje odbiorców w formie lajków i udostępnień wskazały, które projekty materiałów informacyjnych wzbudziły ich największe zainteresowanie. Dlatego też zostały one wykorzystane w organizowanych kampaniach i akcjach edukacyjnych. Prace studentów omawiają różne rodzaje przemocy, także nieoczywiste, jak zaniedbanie oraz podpowiadają gdzie szukać pomocy.

W miesiącach od IX do XII 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował projekt „Niebieskie Abecadło". Projekt realizowany był w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie". Celem projektu było zwiększenie kompetencji pracowników zajmujących się procedurą „Niebieskie Karty" poprzez m.in. szkolenia i działania zwiększające dostępność aktualnej wiedzy na temat przemocy w rodzinie. Szczegółowy opis projektu znajduje się we wcześniejszej części sprawozdania dotyczącej realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE i rządowych.

W dniach od 25 listopada 2021 roku do 10 grudnia 2021 roku Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przeprowadził VII Wrocławską Kampanię Przeciwdziałania Przemocy „Biała wstążka", która odbyła się pod Honorowym Patronatem Prezydenta Wrocławia. Hasłem kampanii było „Słowa mocniejsze niż pięści". Adresatami kampanii były rodziny zagrożone i dotknięte przemocą, świadkowie występowania przemocy, społeczność lokalna, przedstawiciele instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem kampanii było zwiększenie świadomości społecznej na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ograniczenia jej skutków, podnoszenie społecznej wrażliwości w odniesieniu do zjawiska przemocy w rodzinie, poszerzenie poziomu wiedzy obywateli oraz przedstawicieli organizacji i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy na temat przemocy domowej, nawiązanie dialogu i poprawa współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami

działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy. Szczególnie w czasie izolacji społecznej spowodowanej epidemią wywołaną wirusem SARS-CoV-2 cele te stały się priorytetami działań w zakresie profilaktyki występowania przemocy w rodzinie. VII Wrocławska Kampania Przeciwdziałania Przemocy „Biała Wstążka" 2021 była częścią Kampanii Miejskiej „Wrocław BEZ Przemocy". Przeprowadzono następujące wydarzenia:

- 25.11.2021 - Pokaz filmu – kino Nowe Horyzonty: „Poufne lekcje perskiego" – liczba uczestników: 150 osób;
- 27.11.2021 - Event „Białej Wstążki" – „Wrocław BEZ Przemocy" - Stadion Wrocław, mecz WKS Śląsk Wrocław – Stal Mielec – liczba uczestników: 5 800 osób;
- 30.11.2021 – webinar: O procedurze „Niebieskie Karty" po ludzku – liczba wyświetleń: 1300;
- 06.12.2021 – webinar: Z Widokiem na przemoc domową. Izolacja sprawcy - problemy praktyczne – liczba wyświetleń: 1 400;
- 08.12.2021 - Zgłoś przemoc! Seminarium o projekcie – liczba uczestników: stacjonarnie – 20 osób, w relacji na żywo w Internecie – liczba wyświetleń: 389
- - Słowa mocniejsze niż pięści - debata o przemocy psychicznej wobec dziecka – liczba uczestników: stacjonarnie - 20 osób, w relacji na żywo w Internecie – liczba wyświetleń: 549;
- 25.11.2021 – 04.01.2022 – wystawa: „Moja słabość, moja siła" - Na wystawę składały się historie 18 osób, które doświadczyły przemocy. Wystawa przedstawiała spektrum różnych form przemocy. Przekaz tych historii stał się osią narracji kampanii miejskiej „Wrocław bez przemocy" i VII Wrocławskiej Kampanii Przeciwdziałania Przemocy „Biała Wstążka", która uświadamiała i przeciwdziałała przemocy. Wystawa była dostępna szerokiemu gronu odbiorców, mieszkańców Wrocławia. Była prezentowana w Kinie Nowe Horyzonty, przy ul. Kuźniczej oraz w przestrzeni miejskiej poprzez prezentację historii na wiatach przystankowych oraz w środkach komunikacji miejskiej (wyświetlacze w autobusach i tramwajach, wyświetlacze w kasownikach biletów).
- 25.11.2021 – 10.12.2021 - Radcowski Telefon Zaufania dla osób pokrzywdzonych przemocą – specjalistyczne, darmowe porady prawne.

Podczas działań kampanii propagowano materiały informacyjne i edukacyjne – zarówno w formie ulotek, broszur i plakatów, jak i przekazu medialnego oraz przy pomocy spotów reklam społecznych:
Liczba rozdanych ulotek – 5 000 sztuk;
Liczba rozdanych białych wstążeczek – 5 000 sztuk;
Liczba nakręconych spotów reklam społecznych – 2: 1 w ramach działań Kampanii „Biała Wstążka", 1 w ramach działań Kampanii „Wrocław BEZ Przemocy":
Spot „Wrocław BEZ Przemocy" - https://www.youtube.com/watch?v=4K4kcRZCmWg – 456 wyświetleń na YouTube

Spot „Słowa mocniejsze niż pięści" - https://www.youtube.com/watch?v=RDpbDJD26_Q - 524 wyświetleń na YouTube
Koszty wydruku ulotek i materiałów informacyjnych i promocyjnych – 14 500 zł - finansowane przez Gminę Wrocław ze środków przeznaczonych na Profilaktykę i Terapię Uzależnień.
Koszty realizacji spotu „Słowa mocniejsze niż pięści" zrealizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – 12 500 zł - finansowane przez Gminę Wrocław ze środków przeznaczonych na Profilaktykę i Terapię Uzależnień.
Akcja informacyjna dotycząca Kampanii w lokalnych mediach:

- 24.11.2021 – Gazeta Wrocławska - https://gazetawroclawska.pl/wroclaw-bez-przemocy-od-jutra-miasto-zaleja-zwiazane-z-kampania-citylighty-billboardy-spoty-filmowe-i-biale-wstazki/ar/c1-15919211
- 24.11.2021 - Gazeta Wyborcza - https://wroclaw.wyborcza.pl/wroclaw/7,35771,27839763,zdjecia-ofiar-przemocy-na-bilbordach-chcemy-zwrocic-uwage.html

- 24.11.2021 – Portal Samorządowy - https://www.portalsamorzadowy.pl/polityka-i-spoleczenstwo/rusza-miejska-kampania-spoleczna-wroclaw-bez-przemocy,331217.html
- 25.11.2021 – TV Echo24 - https://www.youtube.com/watch?v=4UAjkpZKkbk – 105 wyświetleń
- 25.11.2021 – Radio Wrocław - https://www.radiowroclaw.pl/articles/view/114384/Zdjecia-ofiar-przemocy-w-calym-miescie-rusza-kampania-Wroclaw-bez-Przemocy#
- 25.11.2021 – Radio Rodzina - https://www.radiorodzina.pl/audycje/zachowania-przemocowe-gdzie-zglosic-sie-po-pomoc/
- 25.11.2021 – Radio Gra - https://radiogra.pl/wroclaw-bez-przemocy-nowa-kampania-spoleczna.html
- 26.11.2021 – Gazeta Wrocławska - https://gazetawroclawska.pl/zyjemy-w-spoleczenstwie-pelnym-przemocy-choc-nawet-nie-zdajemy-sobie-z-tego-sprawy-rozmowa-z-lukaszem-laskawcem/ar/c1-15921529
- 07.12.2021 – Gazeta Wrocławska - https://gazetawroclawska.pl/wystawa-kampanii-wroclaw-bez-przemocy-18-poruszajacych-historii-bedzie-mozna-przeczytac-od-10-grudnia/ar/c1-15941445
- 08.12.2021 - Wrocław TV - https://www.youtube.com/watch?v=Z81o60ULb1s – 79 wyświetleń
- – Radio Wrocław - https://www.radiowroclaw.pl/articles/view/114917/Rozne-oblicza-przemocy-Ruszyla-specjalna-kampania
- 14.12.2021 – Radio Rodzina – Klub Seniora - https://www.radiorodzina.pl/audycje/radiowy-klub-seniora-152-wroclaw-bez-przemocy/
- 15.12.2021 – Gazeta Wyborcza - https://wroclaw.wyborcza.pl/wroclaw/7,35771,27884603,wroclaw-bez-przemocy.html?disableRedirects=true

Kampania została przeprowadzona przy współpracy następujących jednostek realizujących zadanie: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Sąd, Wydział Zdrowia Urzędu Miejskiego, Wydział Promocji Miasta i Turystyki Departamentu Prezydenta, szkoły i uczelnie, instytucje kultury i organizacje pozarządowe.
Działania w ramach realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie prowadzone były przez cały rok. Działania MOPS na rzecz przeciwdziałania przemocy wobec kobiet obejmowały m.in.: udzielanie schronienia kobietom dotkniętym przemocą, udzielanie poradnictwa, informacji kobietom doświadczającym przemocy, świadczenie wsparcia psychologicznego na rzecz kobiet doznających przemocy, świadczenie wsparcia interwencyjnego (OIK) na rzecz kobiet doznających przemocy, udzielanie pomocy prawnej kobietom doznającym przemocy, udzielanie indywidualnego wsparcia w toku procedury NK przez pracowników socjalnych i liderów grup roboczych w oparciu o plan pracy zawarty w procedurze.

Wykonanie i dostarczenie ciepłych posiłków do miejsc zamieszkania klientów MOPS
0d 1 marca 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. CPSR koordynował zadanie związane z „wykonaniem i dostarczeniem ciepłych posiłków do miejsc zamieszkania klientów MOPS”, w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023. Projekt finansowany był ze środków budżetu państwa w ramach dotacji celowej oraz środków gminy.
W jego ramach dostarczano ciepłe posiłki dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych będących klientami pomocy społecznej, którzy ze względu na swój wiek oraz stan zdrowia mieli trudności z samodzielnym przygotowaniem posiłków. Pomocą objęto również dzieci, które ze względu na brak nauczania stacjonarnego, nie otrzymały obiadów w szkołach. Posiłki były przywożone do ich domów przez 6 dni w tygodniu: we wszystkie dni robocze i soboty. W soboty klienci dostawali również obiad na niedzielę. Przez cały okres realizacji projektu dostarczono 78 903 posiłków na łączną kwotę 870 022,44 zł.
Z tego wsparcia mogły korzystać osoby, które spełniały kryteria dochodowe: 701 zł dla gospodarstwa jednoosobowego oraz 528 zł dla gospodarstwa wieloosobowego. Każdy

dostarczany posiłek składał się z zupy, drugiego dania i owocu oraz liczył 1000 kcal. Obiady pakowane były w pojemniki jednorazowe.

REALIZACJA PROGRAMU POMOCY DLA RODZIN WIELODZIETNYCH „DWA PLUS TRZY I JESZCZE WIĘCEJ”

Program realizowany jest na podstawie uchwały Nr XXXV/2333/05 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2005r. z późn. zm. w sprawie Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej".
W 2021 roku do Programu przystąpiło 508 nowych rodzin. Od początku realizacji Programu deklarację uczestnictwa w nim wypełniło 9 161 rodzin, z tego 1 720 rodzin przestało spełniać kryteria. Ostatecznie w dniu 31 grudnia 2021 roku liczba rodzin uczestniczących w Programie wyniosła 7 441 rodzin, w tym liczba rodziców/opiekunów wyniosła 17 496 osób, natomiast liczba dzieci w rodzinach wyniosła 29 293, co łącznie daje 46 789 uczestników Programu.
Ankietę ewaluacyjną w 2021 roku wypełniło 535 rodzin.

W związku ze stanem pandemii COVID-19 i związanymi z nim obostrzeniami nie wszystkie formy wsparcia mogły być zrealizowane w pełni. Jednak pomimo pandemii zostały wdrożone i zrealizowane w mniejszym lub większym zakresie wszystkie formy pomocy zawarte w ofercie Programu:

- pomoc finansowa dla rodzin spełniających kryteria dochodowe zgodne z ustawą o pomocy społecznej na: żywność, odzież, obuwie, wyposażenie do szkoły, wypoczynek letni i zimowy, opłaty mieszkaniowe i inne;
- bezpłatne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne i dla osób bezrobotnych;
- bezpłatne przejazdy dla dzieci w każdy dzień tygodnia na wszystkich liniach komunikacją miejską oraz, do końca czerwca 2021 roku, 2 kl. pociągów osobowych Kolei Dolnośląskich i Przewozów Regionalnych;
- bezpłatne przejazdy dla rodziców w soboty, niedziele i święta komunikacją miejską oraz, do końca czerwca 2021 roku, 2 kl. pociągów osobowych Kolei Dolnośląskich i Przewozów Regionalnych;
- wstęp do ZOO w specjalnej cenie dla całej rodziny, niezależnie od ilości dzieci, w każdy dzień tygodnia;
- bezpłatne warsztaty teatralno-plastyczne dla dzieci i młodzieży organizowane przez Wrocławskie Centrum Twórczości Dziecka;
- ulgowe bilety wstępu na kąpieliska Morskie Oko, Kłokoczyce i Glinianki, codziennie przez cały sezon oraz na basenie letnim Orbita i pływali krytej Orbita;
- bezpłatny wstęp na baseny udostępniane przez wybrane szkoły podstawowe;
- ulgowe bilety na rejsy po Odrze parostatkami Wiktoria i Nereida;
- bilet rodzinny w specjalnej cenie za całą rodzinę na wszystkie opcje zwiedzania w Centrum Poznawczym Hali Stulecia;
- wstęp w cenie Biletu Rodzinnego do Wrocławskiego Parku Wodnego bez konieczności dopłat za wstęp dzieci;
- ulgowe bilety do teatrów: Współczesnego, Polskiego, Lalek, Centrum Sztuki Impart, Teatru Muzycznego Capitol, Opery Wrocławskiej, Teatru Pantomimy, Teatru „Pieśń Kozła”, Teatru AST (Akademia Sztuk Teatralnych;
- bezpłatny wstęp do oddziałów Muzeum Miejskiego Wrocławia, Muzeum Architektury, Muzeum Współczesnego oraz na wystawy w galeriach;
- preferencje przy rozpatrywaniu wniosków na turnusy rehabilitacyjne dla osób z Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej” posiadających orzeczenie o niepełnosprawności;
- pomoc dzieciom w nauce świadczoną przez wolontariuszy;
- zniżki na zajęcia w MDK Fabryczna;
- zniżki na zajęcia w Centrum Edukacyjnym Narodowego Forum Muzyki oraz na koncerty w NFM;
- ulgowe bilety do Dolnośląskiego Centrum Filmowego;

- zniżki w Muzeum Poczty i Telekomunikacji
- bezpłatne warsztaty i spotkania dla rodzin z dziećmi w filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej;
- zniżki na usługi w Poradniach Ginekologicznych i Położnictwa oraz w Poradniach Specjalistycznych należących do firmy Centrum Medyczne Mediconcept Sp. z o. o.;
- zniżki w Domu Wakacji Rodzinnych „Malinowe Wzgórza" w Górkach Wielkich w Beskidzie Śląskim;
- zniżki oferowane przez firmę Mechanika, Blacharstwo, Lakiernictwo Pojazdowe na naprawy samochodów osobowych, dostawczych wraz z ulgami na zakup części zamiennych;
- zniżki w Księgarni DODO;
- zniżki na porady prawne w firmie AM-Group Prawo dla Każdego;
- bezpłatna pomoc przy zakładaniu działalności gospodarczej i usługę księgową przez pierwszy miesiąc bezpłatnie oferowaną przez Biuro Rachunkowe AS;
- bezpłatne strzyżenie z modelowaniem oraz zniżki na koloryzację i pielęgnację włosów oferowane przez Akademię Technik Fryzjerskich Sp. z o. o.;
- zniżki w Hipermarkecie Leclerc na zabawki, wyroby papiernicze i szkolne, produkty kosmetyczne dla dzieci, artykuły spożywcze dla niemowląt, odzież dziecięcą i niemowlęcą;
- zniżki proponowane przez firmę JotBe – komputer Serwis na akcesoria dla dzieci, nosidełka ergonomiczne, przyczepki rowerowe;
- zniżki, w każdy wtorek, w Delikatesach Familijnych;
- zniżki na usługi hotelowo-gastronomiczne w Pensjonacie Nowy Gierałtów u Wanata;
- zniżki w opłacie za zajęcia Taekwon-do prowadzone przez Fundację Samuraj;
- zniżki na ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne oferowane prze firmę superubezpieczenia.pl;
- zniżki na okulary i inne akcesoria oferowane przez Firmę Optymal;
- zniżki oferowane przez Wrocławską Księgarnię Archidiecezjalną;
- zniżki na zaopatrzenie ortopedyczne dla dzieci oferowane przez Specjalistyczną Firmę Ortopedyczną Med-Orth;
- zniżki na zajęcia pozalekcyjne oferowane prze firmę MultiEdukacja;
- zniżki w Domu Handlowym Feniks na artykuły spożywcze i przemysłowe;
- zniżki na wszystkie produkty z mleka koziego w gospodarstwie przy ul. Gromadzkiej we Wrocławiu;
- zniżki w Gabinecie Terapeutyczno-Logopedycznym „LogAfa";
- zniżki w Sali Zabaw „Fioletowa Sowa" w CH Marino, w Tarasach Grabiszyńskich oraz w Galerii Kiełczowskiej oferowane przez firmę T&M BRACIA Sp. z o. o.;
- zniżki na pościel i inne akcesoria dziecięce w sklepie internetowym http://hippo-sklep;
- zniżki w Parku Trampolin Jump World, oferowane przez firmę 4 Friends;
- zniżki na meble skrzyniowe i tapicerowane oferowane przez firmę Meble Vox;
- zniżki na zakupy spożywcze w sklepie internetowym www.swiezenatalerze.pl;
- bezpłatne ubezpieczenie dla dzieci NNW pod warunkiem zawarcia przez jednego z rodziców umowy ubezpieczenia Nowa Perspektywa oraz zniżki na Pakiet Medyczny „Bądź zdrów" oferowane przez AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie;
- bezpłatny wstęp na wydarzenia kulturalne w Klubie Proza w Przejściu Garncarskim, oferowany przez Wrocławski Dom Literatury;
- zniżki na cały asortyment w sklepie internetowym eco-market.pl;
- zniżki na całą usługę zmiany ogrzewania z węglowego na gazowe oferowane przez INSTALPRO;
- zniżki na 7 noclegów z wyżywieniem w hotelu MILENA w Milówce;
- zniżki na zajęcia grupowe z matematyki w ramach Akademii Umiejętności Matematycznych;
- zniżki na sesję Biofeedback oraz bezpłatna diagnoza, oferowane przez firmę Usługi Psychologiczne Agnieszka Uberoi;

- zniżki na wszystkie usługi agencji interaktywnej–plakaty, banery, ulotki oraz na meble i architekturę ogrodową oferowane przez firmę Haiku Studio Michał Pliszka w sklepach internetowych: http://haiku.com.pl i http://ogrodolandia.pl;
- zniżki na cały asortyment w sklepie internetowym www.polskiedzieci.pl;
- zniżki na bilety jednorazowe na naukę jazdy konnej, jazdę w zastępie oraz zajęcia dla dzieci w wieku 3-6 lat, oferowane przez Wrocławski tor Wyścigów Konnych Partynice;
- zniżki na wszystkie pakiety sesji fotograficznych dziecięcych, rodzinnych, innych, oferowane przy zamówieniu sesji fotograficznej przez stronę internetową fotosienkiewicz.com;
- zniżki na porady prawne, sporządzanie pism procesowych oraz prowadzenia sprawy przed sądami i innymi instytucjami, oferowane przez Kancelarię Prawną WSI Polska;
- zniżki na bilety indywidualne i dla minimum trzech osób posiadających ważną Kartę Rodzina Plus, oferowane w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Wrocławskiego przy ul. Sienkiewicza 23 we Wrocławiu;
- zniżki na terapię w zakresie trudności szkolnych, terapię logopedyczną i terapię ręki, pierwszeństwo przy zapisach na zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, oferowane przez Stowarzyszenie na rzecz Integracji Społecznej „Nasz Świat";
- zniżki na wszystkie usługi terapeutyczne przy płatności kartą, oferowane przez Poradnię Terapeutyczną Zatoka;
- zniżki na cały asortyment w Kawiarni Amorinio, oferowane przez firmę Silvena;
- zniżki na cały asortyment dostępny w sklepie internetowym Świat Kwiatów poprzez stronę internetową www.sklep.swiatkwiatow.pl;
- zniżki na wizyty u psychologa, psychiatry i dietetyka przy ul. Białowieskiej oraz na warsztaty organizowane przez Fundację „Świadomi" przy ul. Krzyckiej we Wrocławiu;
- zniżki na warsztaty (Pakiet Nastolatek Standard, Pakiet Młodzież i Studenci Standard) oraz na indywidualne konsultacje, oferowane przez firmę Tropiciele Talentów;
- bezpłatne badania i konsultacje lekarskie oferowane przez Centrum Medyczne Synexus we Wrocławiu;
- zniżki na zdjęcia do dokumentów oferowane przez Dea Print w Pasażu Królewieckim na wrocławskich Maślicach;
- zniżki na zakup materaców i poduszek oferowane przez firmę Framatti Polska przy ul. Międzyleskiej we Wrocławiu;
- zniżki na zajęcia indywidualne, duety i zespoły muzyczne oferowane przez Szkołę Muzyczną Arka przy ul. Stalowowolskiej we Wrocławiu;
- zniżki na porady prawne, sporządzanie pism procesowych, reprezentowanie przed sądami, organami administracji publicznej i innymi instytucjami oferowane przez Spółkę Partnerską Radców Prawnych KSW LEGAL Kapułka&Superson – Winkowska przy ul. Bałuckiego we Wrocławiu;
- zniżka dla każdego dziecka z rodziny na każdy obóz, kolonię letnią i zimową organizowaną przez Biuro Podróży ActiveTime24;
- zniżki na cały asortyment w sklepach internetowych: https://ogroddosfera.pl; https://panmajster.pl; https://palram.pl;
- zniżki na zakup wraz z montażem okien i drzwi oraz zniżki na zakup roletek, moskitier i parapetów oferowane przez firmę U-H-T Zbigniew Łytka przy ul. Robotniczej we Wrocławiu;
- zniżki na cały asortyment w sklepach z rajstopami, bielizną i odzieżą oraz zniżki na cały asortyment wyrobów garmażeryjnych oferowane przez firmę PAULA Sudoł Paulina;
- zniżki na wszystkie usługi oferowane przez Centrum Pomocy Psychologicznej i Psychoedukacji „AVANTI" przy Pl. Powstańców Śląskich we Wrocławiu;
- zniżki na wszystkie usługi świadczone przez Kancelarię Adwokacką Adwokat Małgorzata Mażewska-Woźniak przy ul. Grabiszyńskiej we Wrocławiu;
- bezpłatne badanie wzroku oraz promocje do wyboru – zniżki na cały asortyment dla całej rodziny lub gwarancja jednorazowej bezpłatnej wymiany soczewek okularowych

dla dzieci przez rok od daty zakupu, oferowane przez Salon Optyczny Na Oko Anna Grabarczyk;
- zniżki na nieprzeceniony asortyment odzieżowy oferowane przez firmę Lancerto w sklepie Lancerto w Pasażu Grunwaldzkim we Wrocławiu;
- zniżki, jeżeli przyjdzie cała rodzina, na kawę, ciasta, kanapki i całą ofertę kawiarni oraz zniżki na organizację przyjęcia okolicznościowego, na zajęcia dla dzieci i na wybrane warsztaty dla dorosłych oferowane przez firmę Smaragdus w Studiu Warsztatowym i Kawiarni FOKS przy ul. Krzyckiej we Wrocławiu;
- zniżki na wszystkie usługi oferowane na stronie https://www.damtox.pl oraz zniżki na tworzenie stron www i na pozycjonowanie stron www proponowane przez firmę Damtox Tomasz Bołoz;
- zniżki na wszystkie usługi oferowane przez firmę Conselion Prawo i Podatki Kosoń i Wspólnicy Spółka Komandytowa przy Pl. Powstańców Śląskich we Wrocławiu;
- zniżki na produkty dla dzieci w sklepie www.activegarden.pl oraz zniżki na wynajem aut przez stronę www.prestigecarclub.pl oferowane przez firmę VEOX Miklaszewski Marcin;
- zniżki na oprawki okularowe i na soczewki kontaktowe #BIOVIEW oferowane przez KODANO Optyk przy ul. Sieradzkiej we Wrocławiu;
- zniżki od cen wszystkich rodzajów biletów (normalny, ulgowy, rodzinny) w Centrum Edukacji Ekologicznej Hydropolis;
- zniżki od ceny biletu normalnego i ulgowego na Pływalni Krytej Orbita i Pływalni Letniej Orbita oferowane przez Centrum Treningowe Spartan;
- zniżki na produkty w sklepie internetowym www.eco24.pl oferowane przez firmę ECO24;
- zniżki na cały asortyment ze stron internetowych: https://laflora.pl i https://telekwiaciarnia.pl;
- zniżki na wszystkie dostępne na stronie www.fiszkoteka.pl kursy językowe i Konto Premium oferowane przez firmę VocApp sp. z o. o.;
- zniżki na wszystkie rodzaje zdjęć do dokumentów wykonane online na stronie www.passport-photo.online/pl oraz w aplikacji mobilnej – Android oferowane przez firmę FotoExpress Sp. z o. o.
- zniżki na porady prawne, sporządzanie pism procesowych i reprezentowanie przed sądami, organami administracji publicznej i innymi instytucjami oferowane przez Kancelarię Adwokacką Adwokat Jarosław Cieślak;
- zniżki na wszystkie działania edukacyjne rozwijające kompetencje osobiste, społeczne, językowe i cyfrowe u dzieci oferowane przez Fundację To The Future;
- zniżki na bilet rodzinny w Muzeum Iluzji przy ul. Staromłyńskiej we Wrocławiu.

W 2021 r. zawarto 13 porozumień z oferentami.

W 2021 r. kontynuowano realizację rządowego programu dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny, realizowanego w oparciu o Ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744).
Program polega na przyznaniu rodzinom wielodzietnym korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności (art. 1, ust. 2 w/w ustawy). Realizatorem programu dla mieszkańców Wrocławia jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
Z danych zgromadzonych w 2021 r. wynika, że od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożyły 722 rodziny wielodzietne wychowujące dzieci oraz 309 rodzin składających się wyłącznie z rodziców (łącznie 1031 nowych rodzin).
Od początku realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny tj. od 16 czerwca 2014 r. do 31 grudnia 2021 r. wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożyło 10 537 rodzin wielodzietnych.

DZIAŁ WSPARCIA MIESZKAŃCÓW
Dział Wsparcia Mieszkańców mający swoją siedzibę przy ul. Hubskiej 30/32 wykonuje zadania z zakresu:

- przyznawania i wypłaty dodatków mieszkaniowych;
- przyznawania i wypłaty dodatków energetycznych;
- przyznawania i wypłaty pomocy o charakterze socjalnym dla uczniów;
- przyznawania i wypłaty świadczenia „Za życiem";
- przyznawania i wypłaty świadczeń rekompensujących utracone wynagrodzenia osobom odbywającym ćwiczenia wojskowe, wydawaniem decyzji o uznaniu żołnierza za posiadającego na wyłącznym utrzymaniu członków rodziny lub o uznaniu za samotnego oraz pokrywaniem bieżących należności związanych z zamieszkiwaniem w lokalu żołnierza uznanego za posiadającego na wyłącznym utrzymaniu członków rodziny lub uznanego za samotnego, w okresie odbywania przez nich czynnej służby wojskowej;
- wypłaty Karta Polaka;
- Wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w związku z Programem „Czyste Powietrze" 2.0.

DODATKI MIESZKANIOWE

Dodatki mieszkaniowe w 2021 r. przyznawane i wypłacane były na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2021).

Dodatki mieszkaniowe – dane liczbowe za lata 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Kwota wypłaconych dodatków – ogółem w [zł]	9 197 176	8 354 510	7 161 491	6 505 171	7 590 025
Liczba wydanych decyzji	6 915	6 229	5 187	4814	4 995
Liczba wypłaconych dodatków	36 454	32 745	29 094	25 779	26 235
Średnia wartość wypłaconego dodatku w [zł]	252,30	255,14	246,15	252,34	289,31
Sumaryczna liczba gospodarstw domowych korzystających z dodatku mieszkaniowego	3 847	3 467	3 082	2 745	2 973

DODATKI ENERGETYCZNE

Dodatki energetyczne w 2021 r. przyznawane i wypłacane były na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 716 ze zm.) oraz uchwały nr XXII/1906/04 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie upoważnienia dyrektora MOPS do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej nie należących do zadań z zakresu pomocy społecznej, zmienionej uchwałą nr XXXV/2335/05 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2015 r. oraz uchwałą nr L/1258/13 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 28 listopada 2013 r.

Dodatki energetyczne za lata 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021

Kwota wypłaconych dodatków – ogółem w [zł]	145 039	138 566	129 297,82	123 137	128 255
Liczba wydanych decyzji	2 243	2 138	2 086	1964	2341
Liczba wypłaconych dodatków	10 859	10 422	9 801	9 391	9 440
Średnia wartość wypłaconego dodatku w [zł]	13,36	13,29	13,19	13,11	13,59
Sumaryczna liczba gospodarstw domowych korzystających z dodatku energetycznego	1302	1 233	1 227	1 175	1 402

POMOC O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA UCZNIÓW

Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.) oraz uchwały Nr XXX/603/16 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 15.09.2016 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Wrocław oraz uchwały Nr X/183/15 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21.05.2015 r. w sprawie upoważnienia dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowania w sprawach przyznawania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym udzielono uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym wypłacając stypendia i zasiłki szkolne.

Zasiłki i stypendia szkolne – dane liczbowe za lata 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Kwota wypłaconych świadczeń w [zł]	342 272	266 777	147 098,50	136 727	124 071
w tym zasiłki szkolne w [zł]	12 500	9 650	8 200	5020	5 300
Sumaryczna liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów	399	290	197	176	150
Zasiłek szkolny					
Liczba decyzji wydanych	43	37	23	17	20
w tym przyznających	28	30	19	17	15
Stypendium szkolne					

Liczba wydanych decyzji	1 024	742	470	416	262
w tym przyznających	518	373	232	193	150

ŚWIADCZENIA DLA ŻOŁNIERZY

Wydawanie decyzji o uznaniu żołnierza za samotnego lub za posiadającego na wyłącznym utrzymaniu członków rodziny oraz świadczenia rekompensujące utracone wynagrodzenia osobom odbywającym ćwiczenia wojskowe, a także pokrywające należności związane z utrzymaniem lokalu mieszkalnego przez żołnierza uznanego za samotnego lub za posiadającego na wyłącznym utrzymaniu członków rodziny w okresie odbywania przez nich czynnej służby wojskowej są przyznawane i wypłacane na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczpospolitej Polskiej (tj. Dz. U. 2021 poz. 372 ze zm.). Świadczenie w całości refundowane przez Wojewódzki Sztab Wojskowy.

Świadczenia dla żołnierzy za lata 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Kwota wypłaconych świadczeń w [zł]	126 065	192 100	187 392,94	103 090,80	87 846
Liczba wydanych decyzji	55	107	93	56	40
Liczba przyznanych świadczeń	55	103	91	55	40

ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1329) przyznawano i wypłacano jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł.

Świadczenie „Za życiem” przyznane i wypłacone w latach 2018-2021

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021
Kwota wypłaconych świadczeń w [zł]	324 000	364 000	352 000	412 000
Liczba wydanych decyzji	75	93	85	100
Liczba dzieci, na które wypłacono świadczenia	81	91	88	103

KARTA POLAKA

Na podstawie art. 8b ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1598 ze zm.) z 505 decyzji wypłacono kwotę: 5 121 172,50 zł.

ZAŚWIADCZENIA DO PROGRAMU CZYSTE POWIETRZE

Zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego wydawane w związku z Programem „Czyste Powietrze” 2.0. Zaświadczenia wydawane były na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.)

Zaświadczenia do Programu „Czyste powietrze” w latach 2020-2021

Wyszczególnienie	2020	2021
Liczba wydanych zaświadczeń	12	89

WYPŁATA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ZASIŁKÓW DLA OPIEKUNÓW, ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH ORAZ ŚWIADCZENIE Z PROGRAMU „DOBRY START”

Dział Świadczeń mający swoją główną siedzibę przy ul. Namysłowskiej 8 zajmuje się wypłatą:
świadczeń rodzinnych,
zasiłków dla opiekunów,
świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
świadczeń wychowawczych,
świadczeń z programu „Dobry start”,
działań wobec dłużników alimentacyjnych.

ŚWIADCZENIA RODZINNE I ALIMENTACYJNE, ZASIŁEK DLA OPIEKUNÓW

W okresie sprawozdawczym w Rozdziale 85502 – „Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego” wydatkowano kwoty:

- 81 530 336 zł - na wypłatę świadczeń rodzinnych, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, zasiłków dla opiekunów i składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za uprawnionych klientów (wypłacane i przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów);
- 11 648 059 zł - na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego (wypłacane i przyznawane na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów);
- 1 662 223 zł – na wypłatę dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (wypłacane i przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz Uchwały Nr LXII/1585/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 4 września 2014 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 2014 r. poz.3863));
- 408 000 zł – na wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dwojga lub więcej dzieci podczas jednego porodu „Wsparcie na Starcie” (wypłacane i przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz Uchwały Nr VI/131/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 marca 2019 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 2019 r. poz.2145)). "Wsparcie na starcie" to jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dwojga lub więcej dzieci podczas jednego porodu. Świadczenie przysługuje, gdy podczas jednego porodu urodziło się dwoje lub więcej dzieci. Wysokość świadczenia wynosi 2 000 zł na każde urodzone dziecko. W 2021 roku ze świadczenia z tytułu urodzenia się dwojga lub więcej dzieci podczas jednego porodu skorzystało 100 rodzin, w których urodziło się 204 dzieci.

W Dziale Świadczeń w sprawach świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych oraz zasiłków dla opiekunów wydano łącznie 19 611 decyzji administracyjnych. Wydano 69 decyzji o rozłożeniu na raty kwoty 141 313 zł nienależnie pobranych świadczeń.

Realizacja świadczeń w 2021 r. z rozdziału - 85502 kształtowała się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota [zł]	Średnia miesięczna liczba rodzin/osób

1.	Świadczenia rodzinne bez jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka i świadczenia rodzicielskiego	65 675 495	10 882 rodziny
2.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	1 652 000	134 rodziny
3.	Świadczenie rodzicielskie	8 548 206	656 rodzin
4.	Zasiłek dla opiekuna	136 130	19 osób
5.	Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za uprawnionych klientów	5 518 505	801 osób
6.	Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego	11 648 059	1 421 rodzin/2 042 osoby
Łączna kwota wydatkowana na świadczenia rodzinne, na zasiłek dla opiekunów, na składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za uprawnionych klientów i fundusz alimentacyjny		93 178 395	
7.	Dodatek z tytułu wielodzietności wypłacany ze środków Gminy Wrocław	1 662 223	924 rodziny
8.	Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dwojga lub więcej dzieci podczas jednego porodu „Wsparcie na Starcie" wypłacane ze środków Gminy Wrocław	408 000	8 rodzin

ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE

Świadczenia wychowawcze w 2021 r. przyznawane i wypłacane były na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W okresie sprawozdawczym w Rozdziale 85501 – „Świadczenia wychowawcze" na wypłatę świadczeń wydatkowano kwotę 642 430 674 zł i wydano 2 051 decyzji administracyjnych oraz 80 806 informacji o przyznaniu świadczenia. Wydano 19 decyzji o rozłożeniu na raty kwoty 54 155 zł nienależnie pobranych świadczeń.

Realizacja świadczeń wychowawczych w 2021 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota [zł]	Średnia miesięczna liczba dzieci
1.	Świadczenia wychowawcze	642 430 674	106 670 dzieci 70 019 rodzin

Świadczenia wychowawcze, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, świadczenia rodzicielskie oraz zasiłek dla opiekunów wypłacane w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2017 [zł]	2018 [zł]	2019 [zł]	2020 [zł]	2021 [zł]
Świadczenia wychowawcze	250 052 041	247 536 560	428 184 357	630 157 401	642 430 674

Świadczenia rodzinne bez jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka i świadczenia rodzicielskiego	53 668 475	59 001 875	62 300 292	63 622 753	65 675 495
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	3 229 000	3 092 000	2 517 000	1 792 000	1 652 000
Świadczenie rodzicielskie	10 519 380	10 617 335	9 963 802	8 981 215	8 548 206
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za uprawnionych klientów	3 505 866	3 756 420	3 783 514	4 528 977	5 518 505
Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego	16 943 274	15 539 546	13 745 244	12 252 091	11 648 059
Zasiłek dla opiekuna łącznie z odsetkami	683 966	447 312	345 576	231 803	136 130

ŚWIADCZENIA Z PROGRAMU „DOBRY START"
Świadczenia „300+" przyznawane i wypłacane były na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start" (Dz. U. z 2018 r., poz. 1061 ze zm.).
W okresie sprawozdawczym w Rozdziale 85504 – „Świadczenia 300+" na wypłatę świadczeń wydatkowano kwotę 38 400 zł i wydano 100 informacji o przyznaniu świadczenia oraz 8 decyzji administracyjnych o odmowie jego przyznania.

Realizacja świadczeń z programu „Dobry start" w 2021 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota [zł]	Liczba dzieci, na które wypłacono świadczenia
1.	Świadczenia „300+"	38 400	128

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start" (Dz. U. z 2021 r., poz. 1092) od lipca 2021 r. postepowanie w sprawach świadczenia dobry start prowadzi Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

PROWADZENIE POSTĘPOWAŃ WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH
W 2021 roku wydano:
- 135 decyzji o uznaniu za dłużnika alimentacyjnego;
- 4 decyzje w sprawie umorzenia zadłużenia;
- 0 decyzji w sprawie zastosowania układów ratalnych.
Ponadto dokonano:
- 1 674 przyłączeń do egzekucji komorniczej po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego
- 195 wszczęć postępowań.

Realizując zadania zapisane w art. 8a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 877 ze zm.) aktualizowano w biurach informacji gospodarczej informacje o zadłużeniu dłużników alimentacyjnych. Średnio miesięcznie w 2021 r. zgłoszonych było 3 486 osób.

DOSTĘP DO INFORMACJI PUBLICZNEJ
W związku z realizacją prawa dostępu do informacji publicznej na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej w 2021 r. MOPS rozpatrzył 19 wniosków złożonych przez osoby i podmioty zainteresowane.

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH
W związku z realizacją zarządzenia Nr 41/2018 Dyrektora MOPS z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia Polityki Bezpieczeństwa i Instrukcji Zarządzania Systemami Informatycznymi służącymi do przetwarzania danych osobowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zmienionego zarządzenia Nr 39/19 Dyrektora MOPS z dnia 6 czerwca 2019 r. zmieniającego zarządzenie nr 41/18 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia Polityki Bezpieczeństwa i Instrukcji Zarządzania Systemami Informatycznymi służącymi do przetwarzania danych osobowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej oraz zarządzenia Nr 71/21 Dyrektora MOPS z dnia 22 grudnia 2021 r. zmieniającego zarządzenie nr 41/18 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia Polityki Bezpieczeństwa i Instrukcji Zarządzania Systemami Informatycznymi służącymi do przetwarzania danych osobowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w 2021 r. na wniosek kierowników komórek organizacyjnych MOPS, przyznano uprawnienia do przetwarzania danych osobowych dla 564 pracowników MOPS, współpracowników oraz praktykantów, stażystów i wolontariuszy. W związku z dalej trwającą epidemią szkolenia były prowadzone w formie samokształcenia na podstawie materiałów i prezentacji opracowanych przez inspektora ochrony danych a także za pomocą szkoleń e-learningowych.

Realizowano zarządzenie Nr 58/19 Dyrektora MOPS z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu zarządzania skargami i wnioskami w związku z przetwarzaniem danych osobowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

Jednocześnie w ramach realizacji projektów finansowanych ze środków zewnętrznych:
„KomPAS" – upoważniono 158 osób, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" edycja 2021 – upoważniono 20 osób, „Opieka wytchnieniowa" edycja 2021 – upoważniono 20 osób, „Niebieskie ABECADŁO" – upoważniono 15 osób, „AZYL" upoważniono 17 osób, „Trampolina – mieszkania wspomagane" – upoważniono 8 osób, „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19" – upoważniono 1 osobę.
W ramach monitorowania przestrzegania przepisów w zakresie ochrony danych osobowych przetwarzanych w MOPS inspektor ochrony danych wydawał zalecenia i podejmował działania korygująco-zapobiegawcze. Przekazano pracownikom kilkanaście Biuletynów Ochrony Danych Osobowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej i inne przydatne informacje w zakresie ochrony danych.

SPRAWY SĄDOWE Z UDZIAŁEM MOPS
W 2021 roku toczyło się 290 spraw sądowych (w tym postępowań prokuratorskich) przy udziale MOPS, w których w zależności od rodzaju postępowania i sposobu jego zainicjowania MOPS był powodem, wnioskodawcą, uczestnikiem lub zawiadamiającym. Należy zaznaczyć, że zebrane dane uwzględniają tylko typowe sprawy wynikające z ustawowych zadań realizowanych przez MOPS, których występowanie na stałe wpisuje się w działalność jednostki.
Liczba spraw, które toczyły się w 2021 roku:
o alimenty – 115;
o stwierdzenie nabycia spadku – 13;

o uchylenie postanowienia o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej – 4;
o przyjęcie do domu pomocy społecznej bez zgody – 43;
o przyjęcie do szpitala psychiatrycznego – 21;
o przyznanie wynagrodzenia z tytułu opieki prawnej – 62;
sprawy karne toczące się przed prokuraturą i sądem (zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa) – 6;
zawiadomienia do prokuratury w przedmiocie skierowania wniosku do sądu o ubezwłasnowolnienie – 21;
o rozstrzygnięcie sporu o właściwość przez SKO albo NSA – 5
Ponadto konsultanci prawni udzielili porad prawnych 1 227 osobom i rodzinom.

DODATKOWE ZADANIA
W ramach realizacji uchwały nr LIX/1375/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie lokalnego programu pomocy społecznej o nazwie Lokalny Program Osłonowy dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów niskoemisyjnych, MOPS przyjmował wnioski i wydawał decyzje o przyznaniu dofinansowania.

Realizacja Lokalnego Programu Osłonowego narastająco od początku trwania Programu na dzień 31.12.2021 r.

Wyszczególnienie	Podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej	Ogrzewanie gazowe	Ogrzewanie elektryczne	Ogrzewanie olejowe	Razem
Liczba wniosków złożonych rozpatrzonych pozytywnie	84	499	268	0	851
Liczba odmów	4	12	11	0	27
Łączna kwota przyznana [zł]	22 377,29	195 449,43	292 014,23	0,00	509 840,95

Lokalny Program Osłonowy w latach 2018-2021

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021
Liczba wniosków złożonych rozpatrzonych pozytywnie	29	151	301	370
Liczba odmów	5	9	5	8
Łączna kwota przyznana [zł]	10 187,47	88 879,18	148 277,42	262 496,88

DZIAŁ FINANSOWY – SEKCJA WINDYKACJI w 2021 r. wystawiała upomnienia osobom, które otrzymały decyzje o nienależnie pobranych świadczeniach lub żądaniach zwrotu świadczeń. Ilość wystawionych upomnień, tytułów wykonawczych oraz ilość decyzji o układach ratalnych z klientem przedstawia poniższa tabela.

Działalność w zakresie procedury windykacyjnej przedstawia się następująco:

Lp.	Treść	Dział Świadczeń Rodzinnych		Pomoc Społeczna	
		ilość	wartość [zł]	ilość	wartość [zł]
1	Wystawiono upomnienia	274	701 938,41	935	2 158 023,80
2	Wystawiono tytuły wykonawcze	167	233 687,89	871	1 585 161,70
3	Układy ratalne/ ugody	88	195 467,41	51 decyzji na kwotę 82 193,94	

W roku 2021 należności w kwocie 17 598 264,44 zł (MOPS 9 508 163,70 zł oraz GMINA 8 090 100,74 zł) odzyskano w wyniku potrąceń, wpłat własnych dłużników, rat oraz realizacji tytułów wykonawczych.
Na podstawie art. 60 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w 2021 r. umorzono należności na ogólną kwotę 1 911 686,48 zł.

Tytuły dokonanych umorzeń przedstawia poniższa tabela.

Umorzenia

Tytuł dokonanych umorzeń	Łączna liczba dokonanych umorzeń	Łączna kwota dokonanych umorzeń [w zł]
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych	25	27 326,99
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego funduszu alimentacyjnego	11	26 959,18
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego dodatku mieszkaniowego	1	1 237,74
Umorzenia z tytułu opłaty za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej	73	1 766 653,10
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	6	3 614,44
Umorzenia z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej	1	7 309,14
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego	9	14 356,36

świadczenia wychowawczego (500+)		
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego zasiłku pielęgnacyjnego	5	4 644,40
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego świadczenia pielęgnacyjnego	1	11 150,24
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego świadczenia na kontynuowanie nauki	6	15 447,03
Umorzenia z tytułu wypłaconego funduszu alimentacyjnego	3	31 677,60
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego dodatku wychowawczego (500+)	3	1 214,03
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego świadczenia rodzicielskiego	1	96,23
OGÓŁEM	145	1 911 686,48

Na podstawie art.18 ust.1 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. wypłacane jest wynagrodzenie dla opiekunów prawnych. W 2021 r. wypłacono je na ogólną kwotę 978 629,26 zł dla 96 opiekunów prawnych (mających pod opieką 220 osób). Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie postanowień sądowych. Na przestrzeni lat 2017-2021 wyglądało to następująco:

Wypłata wynagrodzeń dla opiekunów prawnych w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Kwota wypłaconych wynagrodzeń [zł]	602 222	670 012	794 024,72	845 096,97	978 629,26
Ilość opiekunów prawnych	88	93	97	96	96
Ilość osób dla których została ustanowiona opieka prawna, która jest opłacana ze środków publicznych	154	168	187	199	220

Na podstawie prawomocnych wyroków Sądów powołujących się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 28.03.2014 r. (sygn. akt III CZP 6/14) zostały wypłacone wynagrodzenia dla kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych. W 2021 r. wypłacono je na ogólną kwotę 126 256,46 zł dla 22 kuratorów (mających pod opieką 28 osób).

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 ze zm.) Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz inne osoby upoważnione przez Prezydenta Wrocławia wydały 1 926 (w 2020 r. – 1 904) decyzji potwierdzających prawo do opieki zdrowotnej świadczeniobiorców, którzy nie są zaliczeni do kręgu osób „ubezpieczonych".

W 2016 r. zostało zawarte kolejne porozumienie pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, a Pogotowiem Ratunkowym we Wrocławiu, które ma na celu zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych w dni wolne od pracy: soboty, niedziele i święta. Pomoc interwencyjna dotyczy szczególnie osób samotnych, które nie kwalifikują się do leczenia szpitalnego, a wymagają pomocy osoby drugiej i polega na zapewnieniu niezwłocznej opieki w zakresie potrzeb bytowych (wyżywienie), jak i opieki pielęgniarskiej (pomoc w utrzymaniu higieny osobistej oraz zaleconej przez lekarza pielęgnacji, wykupienia zaleconych leków). W 2021 r. Pogotowie Ratunkowe zgłosiło łącznie 16 osób do tej formy pomocy. Zgłoszenia przyjmuje dyżurujący pracownik MOPS.
Na wnioski składane przez Przewodniczących Komisji Rekrutacyjnych, Kierownicy Zespołów Terenowej Pracy Socjalnej, potwierdzili 28 okoliczności zawartych w oświadczeniach składanych przez rodziców i opiekunów prawnych oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dziećmi w procesie rekrutacji do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych.

W ramach realizacji uchwały nr LXIII/1518/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 października 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego programu wspierania osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych oraz niesamodzielnych na lata 2019-2023, a także Zarządzenia nr 3860/20 Prezydenta Wrocławia z dnia 1 października 2020 r. w sprawie określenia zasad postępowania przy kierowaniu osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych oraz niesamodzielnych do miejsc pobytu dostosowanych do ich potrzeb życiowych, MOPS przygotowuje skierowania do ww. miejsc pobytu. Skierowania podpisywane były przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Łącznie w 44 miejscach pobytu na koniec 2021 roku przebywało 96 osób.

Od 2014 r. realizowane są uroczyste pochówki Dzieci Martwo Urodzonych. Wspólnie z MOPS zadanie realizują: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia, Zarząd Cmentarzy Komunalnych we Wrocławiu, Fundacja Evangelium Vitae, Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 we Wrocławiu, Szpital Specjalistyczny im. A Falkiewicza we Wrocławiu, Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza–Radeckiego we Wrocławiu, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu.
W 2021 r. odbyły się 3 uroczyste pochówki Dzieci Martwo Urodzonych.

W 2021 r. Zespół ds. Organizacji i Nadzoru w Dziale Prawnym, Organizacji i Nadzoru sporządził 6 projektów uchwał Rady Miejskiej Wrocławia (wszystkie przyjęte przez RMW) i 2 obwieszczenia Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ogłoszenia tekstów jednolitych uchwał oraz 8 projektów zarządzeń Prezydenta Wrocławia, rozpatrywał 34 spraw skargowo-wnioskowych regulowanych przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, zakończonych wydaniem skierowanego do skarżącego/wnioskodawcy zawiadomienia o sposobie rozpatrzenia skargi/wniosku. Z podanej ogólnej liczby spraw, 25 z nich stanowiło skargi, pozostałe 9 – wnioski. Zespół ds. Organizacji i Nadzoru MOPS udzielał ponadto w 21 sprawach osobom zainteresowanym oraz uprawnionym podmiotom wyjaśnień dotyczących skarg, wniosków, petycji, postulatów, inicjatyw i interpretacji.

SEKCJA INFORMATYKI MOPS
Sekcja Informatyki MOPS w roku 2021 oprócz bieżącej pracy administracyjno-serwisowej związanej z utrzymaniem ciągłości pracy, oprogramowania i infrastruktury informatycznej, przeprowadziła:
– instalację sprzętu zakupionego w 2020 roku;

- zawarcie porozumienia SLA z CUI Wrocław;
- przeprowadzanie szkolenia dla 160 pracowników socjalnych z obsługi aplikacji Pomost Std;
- zakup 7 licencji do wideokonferencji Microsoft Teams, na łączną kwotę 1 777,31 zł brutto;
- zakup sprzętu - tabletów (192 szt.) w ramach projektu KOMPAS, na łączną kwotę 92 208,16 zł brutto;
- przygotowanie i wydanie zakupionych tabletów (112 szt.) w ramach projektu KOMPAS,
- zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem i licencjami (zestaw komputerowy, laptopy, tablety, drukarki, urządzenia wielofunkcyjne, skanery itp.), na łączną kwotę 145 413,06 zł brutto;
- zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem i licencjami (laptopy konwertowalne 92 szt.) na potrzeby na łączną kwotę 114 621,24 zł brutto;
- przygotowanie i wydanie do pracy zdalnej sprzętu komputerowego (laptopy);
- pozyskanie lub odnowienie 36 kwalifikowanych podpisów elektronicznych, za pośrednictwem CUI;
- przygotowanie opisu przedmiotu zamówienia w zakresie wymagań informatycznych, na potrzeby pozyskania nowego systemu FK, którego zakup realizowany będzie przez CUI;
- przygotowanie i zgłoszenie projektów informatycznych w ramach Programu Transformacji Cyfrowej Urzędu Miejskiego Wrocławia i Miejskich jednostek organizacyjnych na lata 2021-2027;
- migracja systemów kolejkowych (Namysłowska, Hubska, Strzegomska) do jednego centralnego systemu zarządzania kolejkami w biurach obsługi klienta;
- uruchomienie w DUOO obsługi wywiadów środowiskowych przy użyciu terminalni mobilnych i aplikacji Wywiad Plus;
- uruchomienie portalu pracowniczego e-KIOSK;
- zakup licencji oprogramowania do serwerów, na łączną kwotę 31 373,12 zł brutto;
- dostosowanie strony internetowej mops.wroclaw.pl oraz bip.mops.wroclaw.pl w zakresie poprawy błędów wskazanych w audycie dotyczącym dostępności stron internetowych;
- rozpoznanie możliwości zmian szablonu stron internetowych mops.wroclaw.pl oraz bip.mops.wroclaw.pl w celu ich wprowadzenia w 2022 roku;
- zakup systemu HelpDesk z rocznym wsparciem producenta oraz usługą wdrożenia oraz bezterminowymi licencjami dla 800 użytkowników i 18 serwisantów. Łączna kwota zakupu 89 651,63 zł brutto;
- rozpoczęcie prac wdrożeniowych w MOPS nowego systemu HelpDesk;
- migracja usług DNS, DHCP oraz domeny mops.local do wyższej wersji w oparciu o środowisko Windows Server;
- migracja środowiska serwerowego z maszyn na które nie możliwe było dalszego wykupienie usług gwarancyjnych, na zasoby MOPS zakupione w 2020, które zostały umieszczone w CPD CUI;
- migracja systemu kopii zapasowych na zasoby w CPD CUI;
- migracja urządzeń sieciowych firewall wraz z modernizacją konfiguracji zapewniających korzystanie przez jednostki MOPS z publicznej sieci Internet;
- podłączenie jednostki przy ul. Reymonta do sieci MOPS;
- podłączenie jednostki MOPS przy ul. Młodych Techników 58 oraz pl. Macieja 4 do sieci miejskiego Internetu MAN;
- zakup systemu do zarządzania nieruchomościami MOPS wraz z usługą wdrożenia i szkolenia na łączną kwotę 70 651,20 zł brutto;
- zakup dysków SSD do serwerów OTAGO na łączną kwotę 9 815,40 zł brutto;
- zakup dysków SSD do macierzy NetApp na łączną kwotę 57 682,08 zł brutto.

SEKCJA DS. WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI MOPS

Sekcja ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi nadzorowała w 2021 roku pracę 52 organizacji pozarządowych, którym zlecono 98 zadań:

- prowadzenie domów pomocy społecznej;
- prowadzenie środowiskowych domów samopomocy typu A;
- prowadzenie środowiskowych domów samopomocy typu B;
- prowadzenie środowiskowego domu samopomocy typu A i C;
- prowadzenie środowiskowego domu samopomocy typu B i D;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego;
- organizowanie i prowadzenie całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, poprzez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- prowadzenie zbiorowego żywienia w kuchniach charytatywnych i innych miejscach wydawania posiłków osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością z Gminy Wrocław;
- organizowanie i prowadzenie łaźni i magazynu wydającego odzież dla osób najuboższych i bezdomnych na terenie Gminy Wrocław;
- organizowanie i prowadzenie schronienia i magazynów wydających odzież dla osób bezdomnych posiadających ostatnie stałe zameldowanie w Gminie Wrocław;
- organizowanie dodatkowego wsparcia osób bezdomnych za pomocą pracy streetworkerów, Streetbusa i metody Housing First;
- prowadzenie magazynów przekazujących żywność organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność na rzecz osób najuboższych oraz magazynów przekazujących żywność bezpośrednio osobom potrzebującym;
- prowadzenie ogrzewalni oraz realizowanie pakietu interwencyjnego dla osób bezdomnych na terenie Gminy Wrocław;
- prowadzenie noclegowni dla bezdomnych mężczyzn;
- prowadzenie ośrodków realizujących w sposób zorganizowany terapię i poradnictwo na potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu;
- prowadzenie zespołu mieszkań chronionych dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie;
- organizowanie i prowadzenie dziennych domów pomocy dla osób starszych z deficytem pamięci w tym min. DDP Senior+;
- prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej;
- opieka wytchnieniowa w miejscu zamieszkania osób z niepełnosprawnością;
- opieka wytchnieniowa w Gminie Wrocław;
- asystent osoby niepełnosprawnej;
- prowadzenie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- ponadto 23 zadania zlecono w trybie artykułu 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 4 zadania zostały sfinansowane w oparciu o przepisy mające na celu zapobiec rozprzestrzenianiu się COVID-19.

Środki łącznie przekazane organizacjom w 2021 roku i podlegające rozliczeniu przez Sekcję wynosiły 40 038 409,96 zł.
Dnia 1 października 2021 roku na okres zimowy została otwarta całodobowa Ogrzewalnia dla osób bezdomnych (maksymalnie 50 miejsc) prowadzona na zlecenie Gminy Wrocław przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Wrocławskie. Placówka usytuowana jest przy ul. Gajowickiej 62 we Wrocławiu. Planowane zakończenie realizacji zadania to 30 kwiecień 2022 r.

NIERUCHOMOŚCI ZARZĄDZANE PRZEZ MOPS

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2021 zarządzał nieruchomościami w ilości 151 budynków i lokali, w tym: 75 pozostających w trwałym zarządzie MOPS, 16

użytkowanych na podstawie umowy użyczenia, 56 na podstawie umowy najmu i 4 na podstawie porozumienia.
W ramach tych zasobów: 31 obiektów było użytkowanych na potrzeby realizacji działań statutowych MOPS, 13 na potrzeby placówek opiekuńczo wychowawczych typu rodzinnego, 4 przeznaczone na pełnienie funkcji rodziny zawodowej, 26 zaangażowanych w projektach unijnych, 44 mieszkań dla zabezpieczenia miejsc pobytu w ramach „Gminnego programu wspierania osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych i niesamodzielnych" oraz 33 lokali użyczanych innym podmiotom m.in. stowarzyszeniom i fundacjom.

Nieruchomości zarządzane przez MOPS

Liczba nieruchomości	Właściciel nieruchomości	Tytuł prawny MOPS
75	Gmina Wrocław	trwały zarząd
3	Gmina Wrocław	umowa użyczenia
13	Zarząd Zasobu Komunalnego	umowa użyczenia
2	Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.	porozumienie
1	Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.	umowa najmu
4	Spółdzielnia Mieszkaniowa	umowa najmu
5	Od osób fizycznych	umowa najmu
1	Polskie Koleje Państwowe S.A.	umowa najmu
1	Zespół Szkół Nr 18 we Wrocławiu	porozumienie
1	„Nasz Dom" Spółka z o.o.	umowa najmu
44	TBS Wrocław Sp. z o.o.	umowa najmu
1	Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego	porozumienie

ZMIANY ORGANIZACYJNE W MOPS
Od roku 2016 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przygotowuje się do oddzielenia pracy socjalnej i pomocy finansowej, scalając komórki organizacyjne, wypracowując jednolitą strukturę organizacyjną. Proces ten trwa w dalszym ciągu.

Proces wdrażania intensywnej pracy socjalnej (IPS) w MOPS Wrocław
W roku 2021 we wszystkich Zespołach Terenowej Pracy Socjalnej w ramach projektu KomPAS prowadzona była INTENSYWNA PRACA SOCJALNA REALIZOWANA METODĄ TOWARZYSZENIA (IPS) rozumiana jako praca pogłębiona, oparta na zaufaniu, na budowaniu bezpiecznej, otwartej i bliskiej relacji uczestnik - pracownik (przy założeniu, że od pracownika nie powinna zależeć pomoc finansowa dla uczestnika); pracownik towarzyszył uczestnikowi w dokonywaniu zmian małymi kroczkami, w oparciu o wspólnie ustalony plan działania, pełnił swoją rolę poprzez: słuchanie, doradzanie, budowanie wzajemnego zaufania, pracę na zasadzie partnerstwa, wspieranie a nie wyręczanie, pomoc uczestnikowi w odbudowaniu szacunku do siebie, pobudzanie potrzeby zmiany i poprawę warunków życiowych, pozytywne wzmacnianie; podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności zdobytych na treningach, utrzymywanie stałego kontaktu z wykorzystaniem tabletu. Pracownik realizował średnio 4 godziny IPS w miesiącu w formie kontaktu osobistego, telefonicznego, przez tablet, smartfon – przy użyciu mediów społecznościowych, komunikatorów i/lub poczty elektronicznej. IPS

udokumentowana została przy użyciu nowej, wdrożonej w 2021 roku dokumentacji: narzędzi pracy socjalnej. Obejmowała ona: kontrakt socjalny, plan pomocy, karty monitoringu/kontaktu pracownika socjalnego z uczestnikiem, arkusze ewaluacji.
IPS objęto: 86 osób, w tym 55 kobiet i 31 mężczyzn. W okresie od stycznia do grudnia IPS realizowało 29 pracowników socjalnych. Łącznie w 2021 roku zrealizowano 2 010 godzin intensywnej pracy socjalnej.
Każdy z uczestników projektu KomPAS poddawany był kwartalnej ocenie efektywności polegającej na merytorycznej ocenie zasadności poniesionych na niego w projekcie wydatków, w tym także wpływu IPS na realizację celów projektu. Zakładanymi rezultatami IPS był wzrost kompetencji osobistych (komunikatywności, podejmowania decyzji/przyjmowania odpowiedzialności, odporności na stres, rzetelności), kompetencji społecznych (empatii, asertywności, budowania i utrzymywania relacji) oraz e-kompetencji (korzystania z Internetu, obsługi komunikatorów, obsługi poczty elektronicznej oraz użytkowania mediów społecznościowych). Dodatkową, nie zakładaną wartością, mógł być wzrost kompetencji życiowych (obsługi technicznej tabletu, smartfonu, wzrost samodzielności w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej). Na użytek realizacji projektu stworzono model teoretyczny definiujący ww. kompetencje, ich predyktory oraz poziomy postępu. Postępy uczestnika czy też ich brak, uzasadnione przez pracownika realizującego IPS oraz pracowników realizujących formy grupowe, decydowały o dalszym uczestnictwie w projekcie.
Dodatkowo w tramach projektu „TRAMPOLINA- mieszkania wspomagane" w 2021 roku 4 pracowników ZOBU realizowało pracę socjalną metodą towarzyszenia opartą na indywidualnym podejściu do sytuacji każdej osoby. Metoda towarzyszenia zakłada, że pracownik socjalny akompaniuje uczestnikowi od pierwszego kontaktu, poprzez aktywne słuchanie, diagnozę i ocenę sytuacji życiowej uczestnika oraz wsparcie i towarzyszenie w realizacji określonych zadań (minimum 4 godziny pracy socjalnej w miesiącu). Łącznie zrealizowano 672 godziny. Wobec uczestników IPS zastosowano również grupowe warsztaty kompetencji społecznych, które pozwoliły na wzbogacenie tej formy wsparcia.

WROCŁAWSKIE CENTRUM ROZWOJU SPOŁECZNEGO
Celem głównym Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego (WCRS) jest wsparcie budowy aktywnego społeczeństwa obywatelskiego, szerzenie idei mediacji, diagnozowanie potrzeb społecznych mieszkańców Miasta oraz prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej. Ważnym zadaniem instytucji jest rozwój rodziny, działania na rzecz dzieci, młodzieży, osób starszych oraz integracja międzypokoleniowa. Szczególną rolę odgrywają programy dla środowiska kombatantów i osób represjonowanych. Jednostka koncentruje się również na działaniach na rzecz mniejszości etnicznych i narodowych, realizując bądź wspierając wiele cennych inicjatyw, również w sferze działań skierowanych do obcokrajowców w tym „Strategię Dialogu Międzykulturowego". Ponadto w ramach WCRS działa Zespół Wolontariatu, którego celem jest prowadzenie, i integracja wrocławskich działań wolontariackich, jako jednej z form przeciwdziałania uzależnieniom, a także popularyzacja idei wolontariatu wśród mieszkańców Wrocławia. Jednostka organizuje bądź wspiera, kampanie społeczne, zdrowotne oraz liczne wydarzenia plenerowe np. festyny osiedlowe i rodzinne. Do zadań należy również wspieranie działań na rzecz kreatywności, rozwijania pasji i zainteresowań wrocławian w każdym wieku. Od 2016 roku jednostka przejęła zadania związane z obsługą Rad Osiedli i współpracą z wrocławskimi Osiedlami. W 2020 i 2021 roku część zadań realizowanych przez jednostkę w związku z pandemią została przeniesiona do sieci (szkolenia, wykłady, warsztaty). WCRS realizowało również zadania związane z wsparciem mieszkańców Wrocławia w trudnym okresie pandemii zwłaszcza dla osób w wieku senioralnym, osób samotnych, ale również dla młodzieży i rodziców, którzy borykali się z problemami np. cyberuzależnień.

I DZIAŁANIA SKIEROWANE DO ŚRODOWISKA SENIORÓW

WROCŁAWSKIE CENTRUM SENIORA
Akademia Rozwoju Seniora

Wrocławskie Centrum Seniora realizuje około 20 dużych projektów rocznie. W 2021 r. zorganizowało między innymi: Dni Seniora, Dni Babci i Dziadka, Akademię Rozwoju Seniora, Szkołę Liderów, Strefę 55 plus, Radiowy Klub Seniora, Kalejdoskop Seniora. W ramach projektu Akademia Rozwoju Seniora odbywały się zarówno cykliczne, jak i okazjonalne spotkania, warsztaty, prelekcje z zakresu kultury, edukacji, zdrowia, sportu i turystyki, np.: cykl Szczęśliwi w tańcu, Powerfitness z Ewą, Zdrowy kręgosłup i elementy karate dla seniorów, Zdrowie od kuchni - spotkanie z dietetyczką kliniczną, Psychologiczny poradnik, Elementarz Cyfrowy Seniora, zajęcia podróżnicze, spotkania z lekarzami i specjalistami, Muzyczny Klub Seniora i Juniora, zajęcia tetralne i artystyczne, spotkania dotyczące polskich tradycji i obyczajów. W 2021 roku odbyło się blisko 250 zajęć online na platformie Korbanku (w związku z pandemią koronawirusa), w których wzięło udział blisko 4000 tys. osób oraz ponad 200 zajęć stacjonarnych, w których wzięło udział ok. 5000 tys. osób (dla porównania w 2020 roku przeprowadzono 451 zajęć online, w których wzięło udział 5825 osób). Przy WCS aktywnie działa 9 grup senioralnych: Panie Niespodzianki, O-CAL-eni, Aktywne Wrocławianki, Grupa rekreacyjno-sportowa, Szczęśliwi w tańcu, 27 Wołyńska Dywizja Piechoty AK, Zrzeszenie Weteranów Działań poza Granicami Państwa, Stowarzyszenie Kombatantów Misji Pokojowych ONZ, Klub Seniora Podróżnika.

Wrocławska Karta Seniora

To innowacyjny projekt miasta Wrocławia, skierowany do osób powyżej 60. roku życia mieszkających we Wrocławiu. Umożliwia seniorom korzystanie z promocji i ofert przygotowanych przez firmy i instytucje specjalnie z myślą o nich. Do końca 2021 roku do programu przystąpiło blisko 150 partnerów z różnych dziedzin (kultura, edukacja, sport, zdrowie, turystyka). Od 2019 roku Wrocławska Karta Seniora jest oferowana w trzech kategoriach: 60+ Srebrna, Złota dla osób 75 + oraz dla osób 90+ Szmaragdowa. Karta Złota uprawnia do korzystania z programu Senior Taxi (dwa bezpłatne przejazdy w miesiącu do lekarza, urzędu czy na cmentarz). Karta Szmaragdowa obejmuje bezpłatne usługi realizowane w domu seniora m.in. konsultacje optometrysty oraz wyrobienie 2 szt. okularów, usługę fryzjerską, podologiczną, badanie słuchu, naprawę protezy zębowej, drobne naprawy w mieszkaniu, sprzątanie, pranie, wolontariat. W roku 2021 wydano: 2386 Srebrnych Kart, 1198 Złotych Kart i 239 Szmaragdowych Kart Seniora, łącznie w 2021 roku wydano: 3823 Wrocławskich Kart Seniora (spadek liczby wydanych kart w roku 2020 i 2021 spowodowany jest pandemią i lockdownem). W 2020 roku wydano 5872 Karty: 3990 Kart Srebrnych, 1576 Kart Złotych, 306 Kart Szmaragdowych. W roku 2019 wydano 12592 Kart Srebrnych, 7071 Kart Złotych, 1027 Kart Szmaragdowych. W 2018 roku wydano 750 Kart Srebrnych i 1250 Kart Złotych (karty złote wprowadzono od 29 listopada 2018 roku).

www.seniorzy.wroclaw.pl

WCS aktywnie działa w wirtualnej przestrzeni na stronie internetowej www.seniorzy.wroclaw.pl oraz na Facebooku. Liczba odsłon strony w 2021 roku to ok. 20 000 tys. w skali miesiąca. Facebook: łączna liczba wyświetleń ok. 15 tys. rocznie (wskaźniki podobne jak w 2020 r.) Social media, szczególnie w dobie pandemii, okazały się jednym z istotnych narzędzi komunikacji z osobami starszymi. Każdego dnia publikowane były bieżące informacje o działaniach podejmowanych przez WCRS, PTW i WCS, a także o wydarzeniach we Wrocławiu. Kanały internetowe działały także dzięki zaangażowaniu seniorów, którzy chętnie dzielą się nagrywanymi filmami, wierszami. Na stronie www.seniorzy.wroclaw.pl prezentowane treści są dopasowane do komfortu czytania i potrzeb osób starszych (możliwość zmiany kontrastu i wielkości liter). Na stronie uaktualniana jest Tablica informacyjna, na której publikowane są niezbędne informacje na temat zaleceń i rekomendacji Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Telefony Seniora, nowe inicjatywy i projekty edukacyjno-kulturalne.

Telefony Seniora i Punkt Informacyjny WCS

W 2021 roku działały następujące Telefony Seniora: 71 344 44 44, 888 999 335, 888 999 372, 668 010 360 – łącznie odebrano i przeprowadzono ponad 12 tys. rozmów z seniorami a Punkt Informacyjny przy pl. Dominikańskim 6 (otwarty od maja 2021, od poniedziałku do piątku w godz.9:00-15:00) odwiedziło blisko 8500 osób.
Szkoła Liderów
W ramach Szkoły Liderów, w 2021 roku projekt ukończyło 9 uczestników. Do tej pory, od 2018 r. odbyły się 4 edycje, certyfikat otrzymało 50 osób, które realizują działania na rzecz aktywizacji i integracji wrocławskich seniorów oraz projekty międzypokoleniowe.
Radiowy Klub Seniora i Kalejdoskop Seniora
W ramach Radiowego Klubu Seniora, w 2021 roku wyemitowano 52 audycje. Emisja audycji Radiowy Klub Seniora odbywał się w Radiu Rodzina w poniedziałki, w godz. 14:00-15:00. W ramach Kalejdoskopu Seniora, w 2021 roku wyemitowano 24 odcinki w TV Echo24.

Wrocławska Rada Seniorów
Wrocławska Rada Seniorów zajmuje się rozpoznawaniem potrzeb, problemów oraz aktywności najstarszych mieszkańców Wrocławia. Rada współpracuje z Radą Miejską Wrocławia, Prezydentem Wrocławia. W jej skład weszło 8 przedstawicieli organizacji Pożytku Publicznego, 3 członków Rady Miejskiej Wrocławia oraz 3 osoby wskazane przez Prezydenta Wrocławia. W pierwszej połowie 2020 r. odbyły się 3 posiedzenia, a od początku kadencji 7 spotkań. Z powodu pandemii koronawirusa zawieszone zostały zarówno posiedzenia, jak i dyżury członków Rady. Wznowienie spotkań nastąpiło w marcu 2021, łącznie w 2021 roku odbyły się 4 posiedzenia Wrocławskiej Rady Seniorów.
Rzecznik Seniora i Opiekuna
Celem jego działania jest zapewnienie wsparcia seniorom i ich opiekunom w trudnej sytuacji życiowej. W 2021 roku do rzecznika zgłoszono 13 spraw, podjęto 65 interwencji, przeprowadzono 20 spotkań.

PRZESTRZEŃ TRZECIEGO WIEKU
Przestrzeń Trzeciego Wieku istnieje od czerwca 2019 roku. Głównym celem jej działalności jest wzmocnienie aktywizacji seniorów z terenu Wrocławia. W roku 2021 realizowano zadania:
Otwarty Klub Seniora
Celem tych zajęć/spotkań jest edukacja, wzmocnienie świadomości mieszkańców Wrocławia, w szczególności seniorów w zakresie postrzegania własnego wizerunku, poprawa kondycji fizycznej i umysłowej, przeciwdziałanie osamotnieniu, integracja środowiska seniorów i międzypokoleniowa, stworzenie przestrzeni aktywnego spędzania czasu wolnego oraz stworzenia okazji do wspólnych spotkań i rozmów.

Społeczny Instytut Trzeciej Generacji
Jednym z istotnych elementów działalności PTW w ramach Społecznego Instytutu Trzeciej Generacji są spotkania z przedstawicielami grup senioralnych oraz różnych instytucji czy organizacji. Celem tych spotkań jest przede wszystkim ustalenie kierunków przyszłych działań na rzecz środowiska seniorów na bazie z jednej strony analizy potrzeb i oczekiwań seniorów a z drugiej zasobów WCRS i zasobów miasta (w tym potencjału różnych instytucji i organizacji).

Punkt informacyjny
Na terenie PTW działa Punkt Informacyjny, gdzie seniorzy otrzymują informacje w zakresie wsparcia dla seniorów oraz najważniejszych wydarzeń senioralnych na terenie miasta, mogą złożyć wniosek i wyrobić Wrocławską Kartę Seniora.
Liczba osób korzystających z zajęć, spotkań, odwiedzających Punkt Informacyjny PTW WCRS w 2021 roku–11.433 osób (2020 r.– 10.957 osób)
Liczba przeprowadzonych spotkań, warsztatów, zajęć, prelekcji, konsultacji indywidualnych w 2021 roku–659 spotkań (2020 r. – 274 spotkań)

Liczba udostępnień przestrzeni zorganizowanym i niezorganizowanym grupom senioralnym w 2021 roku– 30 udostępnień sal (2020 – 8 spotkań)
Liczba spotkań roboczych/organizacyjnych – 19 spotkań
Na działania przeznaczone dla wrocławskich Seniorów wydatkowano kwotę 1 839 408,14 zł.

WROCŁAWSKIE FILMOWE CENTRUM SENIORA (WFCS)
Od lipca do listopada 2021 realizowany by projekt Wrocławskie Filmowe Centrum Seniora związany z edukacją kulturalną seniorów, polegającym na przeprowadzeniu programu ukierunkowanego na aktywizację wrocławskich seniorów. Podczas Projektu seniorzy mieli możliwość udziału w licznych warsztatach aktorskich związanych z warsztatem pracy aktora oraz warsztatach z zakresu ruchu scenicznego, castingach, spotkaniach z aktorami i reżyserami (7 spotkań), monodramach (2 monodramy), pokazie polskich filmów fabularnych konkursowych (7 filmów), spotkaniach w plenerze z aktorami i wrocławianami, w Festiwalu Reżyserii i Aktorstwa Filmowego, w przygotowaniu i realizacji 2 przedstawień oraz przygotowaniu i realizacji filmu fabularnego Senioralsi 2. Liczba osób korzystających z zajęć, spotkań w ramach WFCS w 2021 roku to 2603 osoby. W ramach projektu przeprowadzono 46 spotkań. Na projekt wydatkowano 300 000 zł.

DOFINANSOWANIE UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU
W 2021 roku zadanie realizowało 5 uczelni wyższych (w pierwszej połowie 2021 roku z powodu pandemii Sars COV-2 tylko trzy spośród dotychczas dofinansowanych pięciu wrocławskich uczelni wyższych zdecydowały się na podpisanie umów na prowadzenie Uniwersytetów Trzeciego Wieku w formie zdalnej). Słuchacze mogli wziąć udział w wykładach, warsztatach, zajęciach językowych, które prowadzone były na platformach internetowych i w formie stacjonarnej (II półrocze). Realizacja zadania przyczyniła się do przeciwdzialania poczuciu osamotnienia wśród osób starszych, podniosła umiejętności korzystania z nowych technologi w grupie wiekowej 60+. Liczba słuchaczy, która aktywnie brała udział w zajęciach to 870 osób. W 2020 zadanie z powodu pandemii realizowały 2 uczelnie, które swoim zasięgiem objęły 174 osoby. W 2019 Gmina dofinasowała 5 uczelni i 1323 słuchaczy. W 2018 roku dofinansowanie otrzymało 6 uczelni i 1502 słuchaczy.

KLUBY SENIORA, CHÓRY OSIEDLOWE
Kluby seniora prowadzą liczne zajęcia między innymi lektoraty języków obcych, techniki ćwiczenia pamięci i koncentracji, zajęcia z obsługi komputera i internetu. Ważną część spotkań obejmuje edukacja prozdrowotna, w tym spotkania z psychologami, dietetykami, lekarzami różnych specjalności, wiele klubów oferuje również gimnastykę i ćwiczenia rehabilitacyjne. Chóry Osiedlowe stają się alternatywą spędzania czasu wolnego, integracji międzypokoleniowej, przyczyniały się do wzrostu ogólnej wrażliwości na sztukę. W roku 2021 roku przyznano środki na:

- 43 Kluby Seniora na kwotę 458 850 zł.
- 24 chóry osiedlowe na kwotę 141 600 zł (w tym 8 500 zł na Wrocławski Festiwal Chórów Osiedlowych). W 2020 działało 40 klubów i 22 chóry. W 2019 działały 42 Kluby Seniora przy Radach Osiedla oraz 25 chórów Osiedlowych, w 2018 roku dofinasowano 36 Klubów Seniora i 20 Chórów a w 2017 roku 30 klubów i 18 chórów.

SENIORALNY FUNDUSZ WYJAZDOWY
Rady Osiedla prowadzące działalność na rzecz środowiska senioralnego realizują program polegający na zagospodarowaniu czasu wolnego wrocławskich seniorów poprzez organizację i przeprowadzenie wyjazdów rekreacyjnych i wycieczek (m.in. do miejsc istotnych kulturowo i historycznie na terenie Polski oraz Europy) oraz realizację bezpośrednio związanych z nimi działań integracyjno-edukacyjnych. W 2021 roku dofinansowano 36 projektów na łączną kwotę 164 250 zł.

Działania realizowane w formie konkursów na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dla organizacji pozarządowych:

DZIAŁALNOŚĆ KLUBÓW SENIORA PROWADZONYCH PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE
Celem zadania było propagowanie zdrowego stylu życia, zagospodarowanie czasu wolnego, przeciwdziałanie poczuciu bezradności i osamotnienia oraz aktywizacja środowisk senioralnych. W ramach realizacji zadania poprzez działalność lokalnych Klubów Seniora przeprowadzono działania z zakresu edukacji zdrowotnej oraz promocji aktywnego stylu życia, stymulujące potrzeby poznawcze i umożliwiające nabywanie nowych umiejętności ułatwiających funkcjonowanie we współczesnym świecie, działania wspierające udział seniorów w życiu kulturalnym, działania integracyjne oraz działania promujące rozwój wolontariatu towarzyszącego seniorom. W 2021 roku dofinansowano 33 organizacje. (W 2020 i 2019 roku dofinansowaniem objęto 33 kluby, w 2018 roku 23 kluby). W okresie pandemii wiele z klubów seniora prowadziło zajęcia w formie zdalnej, inne zawiesiły działalność warsztatową pozostają w dyspozycji potrzebującym seniorom, wspierając ich rozmowami telefonicznymi, wsparciem w załatwianiu codziennych spraw, wskazując. Te, którym nie udało się uruchomić zajęć online, prowadziły wsparcie dla zrzeszonych w nich seniorów. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 716 990 zł.

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA WROCŁAWSKICH SENIORÓW POPRZEZ ROZWÓJ PRZYJAZNYCH IM USŁUG TRANSPORTOWYCH - TAXI 75+
Celem zadania była poprawa jakości życia wrocławskich seniorów poprzez ułatwienie dostępu do m. in. urzędów państwowych, samorządowych oraz specjalistycznych placówek medycznych za pomocą bezpłatnych usług transportowych. Program skierowano do mieszkańców Wrocławia, którzy ukończyli 75 rok życia. W ramach zadania utworzono infolinię telefoniczną, do kontaktu z beneficjentami zadania oraz utworzono punkt rejestracji uczestników. Zarejestrowany uczestnik mógł w miesiącu skorzystać z dwóch darmowych przejazdów taksówkami. Liczba przejazdów Taxi75+ w 2021 roku - 11 160. (W 2020 zrealizowano 13 063 przejazdów, w 2019 roku 15 863 przejazdów). Na realizację zadania w 2021 roku przeznaczono kwotę 480 000 zł.

WROCŁAWSKI NIEZBĘDNIK SENIORALNY 2020-2021
Celem realizacji zadania jest wspieranie poczucia tożsamości lokalnej wśród seniorów oraz zaproszenie osób w wieku emerytalnym do prowadzenia aktywnego stylu życia na terenie miasta. Do 31.12.2021 roku rozdystrybuowano 422 sztuki Niezbędnika Senioralnego. Na realizację zadania wydatkowano 721 375,52 zł.

AKCJA AKTYWIZACJI SENIORALNEJ
W ramach zadania zorganizowano 128 godzin zajęć i warsztatów ruchowych i usprawniających dla Seniorów. W projekcie wzięło udział 80 osób. Kwota dofinansowania to 32 080 zł.

W 2021 roku organizacje pozarządowe przeprowadziły dla seniorów szereg działań – szkoleń, warsztatów, wycieczek, sportowych zajęć usprawniających dofinansowanych w trybie 19 a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W ramach tego wsparcia zrealizowano 23 projekty (w 2020 zrealizowano 14 projektów, w 2019 dofinasowano 19 projektów):

„CZAS DLA SENIORA 2”
Celem zadania była organizacja wyjazdu integracyjnego dla seniorów po okresie izolacji spowodowanej pandemią koronawirusa. W zadaniu udział wzięło 15 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 6 000 zł.

WYJAZD OSÓB W WIEKU EMERYTALNYM NA PODHALE

Celem projektu była organizacja wyjazdu grupy wrocławskich seniorów zagrożonych wykluczeniem społecznym. W zadaniu udział wzięło 55 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 6 000 zł.

BEZPIECZNY SENIOR
Celem projektu było przeprowadzenie 4 szkoleń "Bezpieczny Senior" dla 60 osób oraz prowadzenie przez 3 miesiące punktu nieodpłatnej pomocy prawnej. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

WYJAZD EDUKACYJNO-REKREACYJNY „ABY POZNAĆ CZŁOWIEKA TRZEBA ZOSTAĆ JEGO TOWARZYSZEM PODRÓŻY"
Celem projektu była organizacja 3-dniowego wyjazdu do Przesieki. Aktywne spędzanie czasu wolnego poprzez turystykę, integracja grupy, pogłębienie wiedzy na temat przepisów RODO. W zadaniu udział wzięło około 40 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

WYJAZD GRUPY OSÓB W WIEKU EMERYTALNYM DO WŁOCŁAWKA
Celem projektu była organizacja 1-dniowego wyjazdu dla grupy wrocławskich seniorów do Włocławka. W zadaniu udział wzięło około 30 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 4 000 zł.

WKRĘCENI W NATURĘ - EDUKACJA EKOLOGICZNA I PROFILAKTYKA ZDROWIA
Celem projektu była organizacja 1-dniowej wycieczki do Arboretum Leśnego w Nadleśnictwie Syców oraz organizacja warsztatów oraz zajęć pilatesu. W zadaniu udział wzięło około 40 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

WZMOCNIENIE RELACJI SPOŁECZNYCH I WŁASNEJ WARTOŚCI
Celem projektu była organizacja warsztatów edukacyjno-wzmacniających oraz warsztatów integracyjno-ruchowych oraz organizacja wieczorku tanecznego. W zadaniu udział wzięło ok 30 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

ZINTEGROWANA MAGNOLIA
Celem projektu była organizacja 2 -dniowej wycieczki do Gniezna i Biskupina oraz organizacja warsztatów i prelekcji podsumowujących wycieczkę. Z powodu pandemii zadanie się nie odbyło. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł (w okresie sprawozdawczym kwota została zwrócona na konto gminy Wrocław).

LITERATURA ŁĄCZY POKOLENIA
Celem projektu była organizacja sześciu 120-minutowych spotkań literackich w czytelni Fundacji Odkrycie oraz udostępnienie zasobów czytelni. W zadaniu udział wzięło około 250 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 8 000 zł.

BUDOWANIE AKTYWNEJ WSPÓLNOTY SENIORÓW - SENIORZY DLA WROCŁAWIA
Celem projektu była organizacja zajęć gimnastycznych, zajęć informatycznych oraz zajęć ze wsparcia społeczno-emocjonalnego dla seniorów niwelującego skutki pandemii Covid-19. W zadaniu udział wzięło około 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

WARSZTATY KREATYWNE DLA SENIORÓW
Celem projektu była organizacja 10 warsztatów kreatywnych oraz 4 spacerów dla seniorów. W zadaniu udział wzięło około 120 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

DEKORACJE NIEBANALNE
Celem projektu była organizacja 11 warsztatów pt. Niebanalne Dekoracje dla seniorów 60+. W zadaniu udział wzięło około 130 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

ESPERANCKA JESIEŃ 2021 - OPOLSZCZYZNA MNIEJ ZNANA

Celem projektu była organizacja dwudniowego wyjazdu dla seniorów na Opolszczyznę. W zadaniu udział wzięło około 40 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 6 000 zł.

WYCIECZKA SENIORÓW DO FABRYKI BOMBEK "SZKLANY ŚWIAT"
Celem projektu była organizacja 1-dniowej wycieczki dla 25 seniorów słabosłyszących lub niesłyszących skupionych wokół Klubu Seniora "Integracja" do fabryki bombek "Szklany Świat". Na zadanie wydatkowano kwotę 4 200 zł.

WARSZTATY ARTYSTYCZNE Z PODSTAW TECHNIKI SUTASZ DLA SENIORÓW
Celem projektu była organizacja dwóch 3-godzinnych bloków warsztatów z podstaw techniki sutasz oraz organizacja galerii zdjęć oraz prace końcowe uczestników. Na zadanie wydatkowano kwotę 9 940 zł.

ŚWIĄTECZNA AKCJA CHARYTATYWNA
Celem projektu była organizacja spotkania wigilijnego dla grupy 75 seniorów oraz przygotowanie prezentów dla 30 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 5 000 zł.

INAUGURACJA DZIAŁALNOŚCI ABSTYNENCKIEGO KLUBU SENIORA "STARÓWKA"
Celem projektu była organizacja spotkania inaugurującego działalność Abstynenckiego Klubu Seniora "Starówka". W zadaniu udział wzięło około 30 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 9 000 zł.

KALENDARZ NADODRZAŃSKI
Celem projektu było wydanie 200 sztuk kalendarza nadodrzańskiego oraz promocja osiedla Nadodrza. W zadaniu udział wzięło 200 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

DLA SENIORA, CHOĆ NIE TYLKO, KONCERT POD CHOINKĘ
Celem projektu było nagranie i dystrybucja koncertu dla wrocławskich seniorów. Szacuje się, że projekt dotarł do około 2000 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

WSPARCIE KOBIET W KRYZYSIE ZAWODOWYM SPOWODOWANY PANDEMIĄ COVID-19
Celem projektu była organizacja 50 godzin warsztatów dla kobiet w kryzysie zawodowym spowodowany pandemią Covid-19. W zadaniu udział wzięło około 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

GOŚCINNA MAGNOLIA
Celem projektu była organizacja Tygodnia Dni Otwartych w Klubie Seniora „Magnolia”. W zadaniu udział wzięło około 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

60+TO PIĘKNY WIEK – ZAJĘCIA AKTYWIZUJĄCE DLA SENIORÓW
Celem projektu była organizacja zajęć aktywizujących dla seniorów, w tym: sesji fotograficznej, zajęć z arteterapii oraz spotkania integracyjnego. W zadaniu udział wzięło ok. 70 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 8 060 zł.

SPACERKIEM PO WROCŁAWIU – WYDANIE KSIĄŻKOWE
Celem projektu było przygotowanie i wydanie przewodnika po Wrocławiu. Wydano 300 przewodników. Na zadanie wydatkowano kwotę 9854,36 zł.

II WSPARCIE ŚRODOWISKA KOMBATANTÓW, OSÓB REPRESJONOWANYCH I WETERANÓW
W ramach zadania wspierano działania stowarzyszenia Dolnośląska Rodzina Katyńska. Ze względu na zaawansowany wiek członków pomoc dotyczyła spraw urzędowych, informacyjnych, organizacji i udziału w spotkaniach i uroczystościach. Na zadanie wydatkowano kwotę 7375,90 zł.
W związku z pandemią Covid-19 nie odbyło się tradycyjne spotkanie opłatkowe Prezydenta Wrocławia z kombatantami i osobami represjonowanymi oraz obchody Dnia

Weterana. W zamian przygotowano 454 sztuki świątecznych zestawów upominkowych w ramach wsparcia kombatantów, osób represjonowanych, weteranów misji pokojowych ONZ, inwalidów wojennych. Zestawy zostały dostarczone do miejsc zamieszkania seniorów. Na realizację zadania wydatkowano 81523,99 zł.
W związku z pandemią COVID – 19 uruchomiony został program wsparcia Seniorów realizowany we współpracy z wrocławskimi organizacjami pozarządowymi oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Program skierowany był do osób w wieku 70+, którzy w czasie pandemii pozostają w domu i potrzebują pomocy zapewnieniu podstawowych potrzeb. Zadanie polegało na dostarczaniu kombatantom i osobom represjonowanym materiałów żywnościowych i higienicznych, wsparciu w postaci rozmowy i organizacji działań wolontariatu i organizacji dowożenia posiłków. Łączna liczba odbiorców – 300 osób. W ramach programu nawiązano współpracę z 80 wolontariuszami (liczba podpisanych porozumień) oraz kontynuowano współpracę z 81 wolontariuszami (liczba podpisanych aneksów). Na zadanie wydatkowano kwotę 67 949,40 zł.

Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w ramach otwartych konkursów ofert:

UPAMIĘTNIANIE HISTORII WROCŁAWSKICH KOMBATANTÓW I OSÓB REPRESJONOWANYCH 2021
Celem zadania realizowanego przez wrocławskie organizacje pozarządowe była edukacja społeczna i historyczna, podtrzymywanie tradycji narodowej i obywatelskiej, budowanie tożsamości mieszkańców Wrocławia oraz popularyzowanie wiedzy o historii Polski i Wrocławia z czasów II wojny światowej oraz okresu powojennego. Związek Sybiraków III Rzeczypospolitej Polskiej kontynuował prowadzenie Czytelni Kombatanta, organizował edukację społeczną i historyczną, uaktualniano stronę internetową. Stowarzyszenie Pamięci Zesłańców Sybiru kontynuowało lekcje żywej historii w Sanktuarium Golgoty Wschodu przy ul. Wittiga 10. Towarzystwo Miłośników Wrocławia w ramach projektu „My wrocławianie" zorganizowało spotkania pokoleń oraz wizyty w miejscach pamięci, Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej prowadził punkt informacyjno-konsultacyjny. Związek Inwalidów Wojennych przygotował materiały dotyczące działalności Związku oraz uroczyste obchody Dnia Inwalidy Wojennego. Zadanie realizowało pięć organizacji pozarządowych. Łączna kwota dofinansowania to 135 100 zł.

III DIALOG MIĘDZYKULTUROWY

„WROCŁAWSKA STRATEGIA DIALOGU MIĘDZYKULTUROWEGO" 2018-2022
W 2021 roku kontynuowane były zadania w ramach wdrażania programu. Rozwijana była współpraca międzysektorowa z udziałem wielu instytucji, podmiotów i organizacji oraz partnerska wymiana doświadczeń oraz dobrych praktyk w ramach Unii Metropolii Polskich w szczególności wsparcia migrantów w ramach projektu WroMigrant, inicjatyw wyrażających solidarność z obywatelami Białorusi oraz działań na rzecz wsparcia osób ewakuowanych z Afganistanu. Szczegółowe informacje dotyczące podejmowanych działań dostępne są na stronie www.wielokultury.wroclaw.pl oraz profilu facebookowym wielokultury. wroclaw. Kluczowe projekty:
– Punkty informacji i aktywności dla migrantów/ek WroMigrant
W punktach informacyjnych udzielane było wsparcie migrantom i migrantkom w sprawach urzędowych związanych z życiem we Wrocławiu (legalizacja pobytu i pracy, sprawy urzędowe, tj. zameldowanie, PESEL, prawo jazdy, rejestracja pojazdów, PIT) oraz w zakresie spraw codziennych (edukacji, opieki zdrowotnej, sytuacji epidemicznej). Informacje i pomoc były udzielane drogą mailową, telefoniczną, przez aplikacje mobilne (Messenger, Viber, WhatsApp) w języku: polskim, angielskim, ukraińskim i rosyjskim. W 2021 roku udzielono konsultacji: 932 osobom w 1406 sprawach. Kontynuowano dystrybucję materiałów informacyjnych, opracowano nowe materiały, przeprowadzono 7 szkoleń dla migrantów, w których uczestniczyło 131 osób. W okresie pandemii kontynuowano prowadzenie dodatkowych telefonów informacyjnych oraz publikowano i przygotowywano materiały informacyjne w mediach społecznościowych.

– Ambasadorzy Dialogu

Projekt edukacyjny skierowany do nauczycieli/ nauczycielek, edukatorów/edukatorek wrocławskich szkół i przedszkoli. W programie uczestniczyło 230 Ambasadorów Dialogu. Przeprowadzano 7 szkoleń i spotkań sieciujących w których uczestniczyło 47 osób (2020 – 223 osoby).

– Klasy Przygotowawcze

Projekt realizowany we współpracy z Departamentem Edukacji. Klasy przygotowawcze to projekt nieustannie rozwijany, W 2021 roku działało 45 oddziałów (22 klasy przygotowawcze w 2020 r., 21 klas w 2019 r.) w 12 wrocławskich szkołach (w 2020 było to 7 szkół). Oferta skierowana była do dzieci obcojęzycznych, które zaczynają naukę w polskiej szkole. W ramach większej liczby zajęć z języka polskiego, dzieci uczyły się codziennej komunikacji, ale też słów i wyrażeń z innych przedmiotów szkolnych. Prowadzone były również działania wspierające procesy integracyjne realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

– Stop Mowie Nienawiści

Przyjmowano zgłoszenia od mieszkańców i zlecano usuwanie przejawów mowy nienawiści z przestrzeni miejskiej realizowane bezpośrednio przez zarządców nieruchomości oraz w ramach programu Wrocławskiego Centrum Sprawiedliwości Naprawczej – WCI (łączna liczba usuniętych napisów w 2021 roku to 2934).

– Przejście Dialogu

W 2021 przygotowano i uruchomiono nowe miejsce działań społecznych i wielokulturowych, miejsce spotkań i współpracy wspierającej rozwój dialogu jako kluczowej kompetencji społecznej (otwarte 5 października 2021 r.). W przestrzeni odbywały się debaty, warsztaty, wystawy, szkolenia, które w praktyczny sposób pokazywały, czym jest dialog, dlaczego jest ważny i jak rozmawiać. W punkcie informacji można było dowiedzieć się o aktualnych działaniach społecznych prowadzonych przez wrocławskie instytucje oraz organizacje pozarządowe. W Przejściu Dialogu powstała też oferta konsultacyjna dla nowych mieszkanek i mieszkańców miasta, którzy uzyskają wsparcie w sprawach codziennych i urzędowych. Konsultacji dla migrantów udzielał zespół miejskiego punktu WroMigrant (WCRS) oraz Instytut Praw Migrantów. W ciągu trzech pierwszych miesięcy działania Przejścia zorganizowano tam 41 wydarzeń i spotkań, w których uczestniczyło 543 osób. W ciągu tego krótkiego okresu Przejście Dialogu odwiedziło 801 osób. Dużym ograniczeniem była sytuacja pandemiczna i obowiązujące obostrzenia.

– Targi Edukacji Międzykulturowej

W dniach 5-29 października odbyła się kolejna odsłona Targów Edukacji Międzykulturowej pod nazwą „Dialogopolis'21 - Miesiąc dialogu i edukacji międzykulturowej". Wydarzenie pod hasłem „Jak to powiedzieć - spotkania, warsztaty i dyskusje o języku" zrealizowano we współpracy z kuratorkami programowymi oraz wrocławskimi organizacjami pozarządowymi. Wydarzenie realizowane było w formie hybrydowej z ograniczonym bezpośrednim udziałem osób, wydarzenia były streamowane online na profilach FB Przejście Dialogu, Wielokultury i WCRS, oglądało je 2915 osób (pomiar 3/11/2021). Łączna liczba osób zainteresowanych wydarzeniem na Facebook: 622, liczba odsłon na Facebooku w trakcie Dialogopolis: 2049, liczba odsłon na YouTube na dzień zakończenia wydarzenia: 413, liczba odsłon na Facebooku: 707.

Na zadania dotyczące dialogu międzykulturowego wydatkowano kwotę 563 798,38 zł

PROJEKT RESTART REALIZOWANY W RAMACH FUNDUSZU AZYLU, MIGRACJI I INTEGRACJI (FAMI)

Od stycznia 2020 Gmina Wrocław/WCRS jest partnerem w projekcie reSTART, którego liderem jest Fundacja Ukraina; partnerami są również: ARAW, Fundacja MODE, Kalejdoskop Kultur. Czas realizacji działania to 33 miesiące (1.01.2020-30.09.2022). Projekt reSTART obejmuje działania informacyjno-doradcze, działania dla szkół i studentów, naukę języka polskiego, działania adaptacyjne, aktywizację zawodową, działania integracyjne i kampanię informacyjne. W 2021 roku WCRS kontynuował zadania w ramach projektu prowadząc konsultacje dla migrantów w językach polskim, ukraińskim, angielskim oraz przygotowując materiały informacyjne i dystrybuując je

w instytucjach i organizacjach partnerskich. W 2021 roku poniesione wydatki obejmowały konsultacje w punkcie informacji dla migrantów i migrantek WroMigrant oraz organizację Targów Edukacji Międzykulturowej/ Dialogopolis. Na zadanie wydatkowano łącznie kwotę 71 800,87 zł.

Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w ramach otwartych konkursów ofert:
WSPARCIE DIALOGU MIĘDZYKULTUROWEGO W SZKOŁACH I PRZEDSZKOLACH
Celem zadania było wsparcie szkół i przedszkoli w zakresie podnoszenia kompetencji międzykulturowych poprzez promowanie postawy otwartości i dialogu, zapobieganie i przeciwdziałanie konfliktom międzygrupowym oraz interpersonalnym, a także dyskryminacji i przemocy motywowanej uprzedzeniami w środowisku szkolnym i przedszkolnym. W ramach zadania realizowano działania edukacyjne dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą (m.in. nauczycieli, wychowawców, opiekunów, pedagogów, psychologów), działania integracyjno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, jak również rodziców, opiekunów prawnych, Ambasadorów Dialogu oraz podejmowano działania prewencyjne i wspierające w sytuacjach kryzysowych o charakterze międzykulturowym. Zadanie realizowane jest przez 9 organizacji pozarządowych. Łączna kwota dofinansowania to 259 000 zł [paragraf 2360+999 – 259 000 zł].
TOŻSAMOŚĆ KULTUROWA I DIALOG WARTOŚCIĄ LOKALNEJ WSPÓLNOTY WROCŁAWIAN
Celem zadania było podnoszenie poziomu wiedzy oraz kształtowanie wśród mieszkańców Wrocławia postaw otwartości i tolerancji wobec innych narodów i kultur poprzez prowadzenie różnych form edukacji, rozwoju i integracji społecznej. W ramach realizacji zadania prowadzone były: edukacyjne warsztaty dla dzieci i młodzieży, programy muzeów wielokulturowości, warsztaty edukacyjno-integracyjne, zajęcia integracyjne, seminaria i spotkania, specjalistyczne szkolenia dla różnych grup odbiorców i filmy o odmienności kulturowej. Zadanie realizowało 18 organizacji pozarządowych. Łączna kwota dofinansowania to 280 000 zł.
PROGRAM INTEGRACYJNY - RUSKA 46A WROCŁAW 2020-2021
Zadanie polegało na realizacji wsparcia informacyjnego (InfoCukr) dla nowych mieszkańców Wrocławia pochodzących z Ukrainy oraz społeczności lokalnej, prowadzeniu klubów językowych i tandemów językowych, organizacji wydarzeń kulturalnych i artystycznych, warsztatów wokalnych, etnograficznych, poznawczo-rozwojowe. Zadanie realizowały dwie organizacje pozarządowe. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 319 960 zł
Współpraca w ramach trybu 19A. Łącznie zrealizowano 4 wnioski na łączną kwotę 36 700 zł.

AKCJA! INTEGRACJA!
Celem zadania była promocja i upowszechnianie postaw związanych z budowaniem dialogu międzykulturowego, społeczeństwa obywatelskiego i współpracy polsko-ukraińskiej. W ramach realizacji zadania nagrano 15 filmów z 15 osobami, ukazujących zaangażowanie w działania integracyjne na płaszczyźnie międzynarodowej, międzykulturowej i międzywyznaniowej pomiędzy mieszkańcami Wrocławia i Lwowa. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 10 000 zł.
DIASPORA ORMIAŃSKA WE WROCŁAWIU - HISTORIA I WSPÓŁCZESNOŚĆ
Celem zadania była promocja i upowszechnianie wiedzy na temat historii i obecności Ormian we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku. W ramach zadania przeprowadzono kwerendy, opracowano i wygłoszono wykład, przygotowano 13 plansz do wystawy o wrocławskich Ormianach. Wydarzenia odbyły się 25.09.2021 r. z okazji 10-lecia działalności Towarzystwa Ormian Polskich. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 6 700 zł.

ZNAJDŹ PODOBIEŃSTWA
Zadanie polegało na zorganizowaniu działań edukacyjnych i artystycznych o charakterze integracyjnym i międzykulturowym - koncertu, wystawy, spotkań z osobami z doświadczeniem migracji i ekspertami zaangażowanymi m.in. w naukę języka polskiego dla obcokrajowców. Celem projektu było poznanie kultur za sprawą podobieństw, w tym

wartości łączących ludzi pochodzących z różnych części świata oraz przeciwdziałanie stereotypom i dyskryminacji. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 10 000 zł.

DRZEWA DIALOGU - WARSZTATY MIĘDZYKULTUROWE I INSTALACJA WYSTAWY
Celem zadania było rozwijanie postawy otwartości, akceptacji i empatii wobec osób pochodzących z innych kręgów kulturowych. W ramach realizacji zadania przeprowadzono 18 warsztatów międzykulturowych w sześciu centrach aktywności lokalnej oraz przeprowadzono 2 wydarzenia finałowe - instalację wystawy artystycznej Drzewa Dialogu. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 10 000 zł.

IV DZIAŁANIA NA RZECZ DZIECI, MŁODZIEŻY ORAZ RODZIN
WROŚNIJ WE WROCŁAW
Program skierowany do rodziców, którzy z okazji narodzin dziecka mogą posadzić drzewo. W akcji „WROśnij we WROcław" w 2021 roku udział wzięło łącznie około 600 osób. W latach ubiegłych rezultaty działań przedstawiały się następująco: w roku 2019 posadzono 320 drzew w roku 2020 posadzono 600 drzew. Na zadanie wydatkowano kwotę 41 453,56 zł

PROJEKT WRODZINA
Projekt kierowany do wszystkich członków wrocławskich rodzin, mający na celu ich wspieranie, edukowanie oraz wzmacnianie więzi rodzinnych. W ramach projektu zostały zaplanowane wykłady online (webinary), podkasty oraz warsztaty dla dzieci, rodziców i rodzin. W ramach działań rodzinnych został zorganizowany m.in. projekt Miesiąc Rodziny 2021. Miał on na celu integrację całych rodzin oraz ich poszczególnych członków. Szczególną uwagę poświęcono im w okresie od Dnia Matki do Dnia Ojca. W tym roku wyróżniliśmy 4 główne święta: Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Przyjaciela Rodziny oraz Dzień Ojca. Z uwagi na możliwość działań zewnętrznych, liczba osób zainteresowanych tegoroczną edycją projektu Miesiąc Rodzin było wyższa niż w ubiegłym roku. W sumie w 2021 r. w 59 wydarzeniach edukacyjnych w ramach projektu WROrodzina wzięło udział 809 osób i ok. 4000 osób, które wyświetliło wykłady on-line na Facebooku. (W roku 2019 w 50 wydarzeniach edukacji bezpośredniej wzięło udział 660 osób. W roku 2020 w 49 wydarzeniach edukacyjnych wzięło udział dla ok. 1 800 osób). Na zadanie wydatkowano kwotę 53 884,60 zł
MIĘDZYNARODOWY TYDZIEŃ MAŁŻEŃSTWA
Wydarzenie trwało od 7 do 14 lutego 2021 roku w całości w formule online. Małżeństwa mogły skorzystać z konsultacji z: psychologiem, psychoseksuologiem i terapeutą par, oraz wziąć udział w warsztatach tematycznych. W wydarzeniach udział wzięło 405 osób (2020 rok – 183 osoby), natomiast w ogólnopolskiej konferencji online 2700 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 5079,13 zł.
ANIOŁKOWE GRANIE
Jest to ogólnopolski projekt edukacyjny, którego celem jest promowanie idei rodzicielstwa zastępczego wśród dzieci, młodzieży, rodziców i placówek edukacyjnych. W 2021 roku w ramach podsumowania wrocławskiej i ogólnopolskiej edycji projektu wydrukowano 111 sztuk certyfikatów przeznaczonych dla placówek edukacyjnych w Polsce biorących aktywny udział w projekcie. Na zadanie wydatkowano kwotę 1473,9 zł.

Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w ramach otwartych konkursów ofert:
WYPRAWKA WROCŁAWSKA
Celem projektu Wyprawka Wrocławska jest wsparcie oraz promocja rodziny, w szczególności rodzin z nowo narodzonymi dziećmi oraz przekazanie w atrakcyjny sposób informacji nt. form i możliwości wsparcia rodziny we Wrocławiu, a także wrocławskiej oferty prorodzinnej. Zadanie ma na celu również budowanie poczucia tożsamości i wzmacnianie dumy z miejsca urodzenia. W skład wyprawki wchodzi: list Prezydenta Miasta Wrocławia, Wrocławski Informator Rodzinny, karta biblioteczna, książka dla dziecka, zabawka oraz tekstylne materiały promocyjne (tj. kocyk, body

dziecięce). Od stycznia 2021 do grudnia 2022 roku Fundacja PRESTO odpowiada za dystrybucję Wyprawki do Urzędu Stanu Cywilnego i Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego.Od dnia 01 kwietnia 2021 r w Wyprawce Wrocławskiej znajduje się nowy podarunek – Cyfrowy Elementarz. To unikatowe narzędzie, które ma uświadomić rodzicom, że o „higienę cyfrową", czyli o bezpieczne korzystanie z nowych technologii i narzędzi komputerowych, należy dbać od samego początku życia dziecka. Od czerwca 2021 r. w pakiecie powitalnym znajduje się VOUCHER na zwiedzanie: Rodzinne zwiedzanie wystawy "Wrocław 1945-2016" (2 os. dorosłe + max 3 dzieci) oraz kupon rabatowy - 25% za zakup wydawnictw i gadżetów Centrum Historii Zajezdnia. W 2021 roku wydano łącznie 5 421 wyprawek w tym: 4709 sztuk w USC oraz 712 sztuk w WCRS (w 2019 r. wydano 8231 Wyprawek (USC) i 332 (WCRS), w 2020 roku wydano łącznie 5348 Wyprawek (4802 USC i 546 WCRS)).Kwota wydatkowana 2 097 150,00 zł.

PROWADZENIE TRZECH KLUBÓW OJCA WE WROCŁAWIU W 2020 ROKU
Zadanie polegało na aktywizacji, integracji, rozwoju i wsparciu trzech Ojcowskich Klubów m. in. poprzez prowadzenie spotkań warsztatowych otwartych dla wszystkich zainteresowanych mężczyzn, w każdym z trzech klubów, prowadzenie różnego rodzaju ogólnodostępnych spotkań, których celem było zaktywizowanie ojców i zaproszenie ich do udziału w zajęciach Klubu Ojca. W 2021 Liczba "polubień" profilu Wrocławskiego Klubu Ojca w serwisie facebook.com wzrosła o 13,6% (z 958 do 1089 osób). W 2021 roku w spotkaniach udział wzięło 727 osób (2020 r. – 669 osób, 2019 r. – 540 osób).
Na realizację zadania wydatkowano kwotę 60 000 zł.

UPOWSZECHNIANIE AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY
Zadanie miało na celu zapewnienie wrocławskim dzieciom i młodzieży atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu, zaprezentowanie pozytywnych wzorców związanych z uprawianiem sportu poprzez organizację treningów i zajęć sportowych oraz spotkania ze znanymi sportowcami. W ramach realizacji zadania przeprowadzono 15 treningów i spotkań. W każdym udział brało 12 dzieci. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 20 000 zł.

PROMOWANIE AKTYWNEGO SPĘDZANIA CZASU-RESET NA SPORTOWO
W ramach programu na Reset na sportowo zorganizowano zajęcia ze sportowcami. Łącznie z programu skorzystało 179 osób. Przeprowadzono dwa typy zajęć: spotkania dla dorosłych oraz spotkania dla dorosłych z dziećmi. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 33 800 zł.

PROGRAM WSPARCIA DZIECI I MŁODZIEŻY Z OSIEDLI POLANOWICE-POŚWIĘTNE-LIGOTA-KOWALE
Realizacja zadania miała na celu zwiększenie uczestnictwa dzieci i młodzieży w zajęciach aktywizujących. Oferta skierowana była także do dzieci obcokrajowców, które osiedlają się na osiedlach m.in. dzieci ukraińskich, włoskich, kubańskich oraz dzieci polskich - po powrotach z emigracji. Zajęcia wspierały dzieci i młodzież z uzdolnieniami artystycznymi, uwzględniały potrzebę ruchu rekreacyjnego, ale także specjalistycznych zajęć np. z ultimate frisbee, hokej, crossfit czy gier zespołowych. Kontynuowano współpracę dzieci z lokalnymi Klubami Seniora, jako integrację międzypokoleniową oraz przy tworzeniu archiwum osiedlowego. Odbiorcami zadania byli także mieszkańcy Wrocławia i osiedli, jako widzowie przedstawień teatralnych, wystaw i wernisaży prac stworzonych przez dzieci. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 100 000 zł
Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w trybie 19 a ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie:

ROLA I AUTORYTET OJCA W RODZINIE
Celem zadania była organizacja warsztatów dla rodzin, których szczególny nacisk był położony na temat roli i obowiązków ojca i męża w rodzinie. Zorganizowano 24 godziny zajęć szkoleniowych. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

WYŚCIG ROWEROWY „OJCOWIE NA START”
Zadanie miało na celu propagowanie aktywnego stylu życia wśród dzieci i młodzieży. W zawodach udział wzięło 300 zawodników. Na zadanie wydatkowano kwotę 9 996,86 zł.

MAM TĘ MOC!
Zadanie miało na celu organizację 20 godzin warsztatów wzmacniających poczucie własnej wartości i samoocenę wśród wrocławskich nastolatek. Na zadanie wydatkowano kwotę 5900 zł.

URODZINOWA KAWA Z KLUBEM MAMUŚKI
Projekt powstał z okazji 10-lecia działalności Stowarzyszenia Klub Mamuśki i realizowany był w terminie 18.05 – 07.06. W ramach niego odbyły się cztery spotkania – pierwsze integracyjne, a trzy kolejne warsztatowe. W projekcie brało udział 20 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 9800,00zł.

WARSZTATY EDUKACYJNE DLA RODZIN
W ramach zadania zorganizowano spotkania dla wrocławskich rodziców najmłodszych dzieci. Przeprowadzono 10 dwugodzinnych spotkań o tematyce związanej z pielęgnacją, dietą małych dzieci, ale również dotyczące więzi międzypokoleniowych i emocji, które towarzyszą przyjściu na świat nowego członka rodziny. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

WARSZTATY Z ELELMENTAMI TRENINGU UMIEJĘTNŚCI SPOŁECZNYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
Zadanie zorganizowano w ramach Międzynarodowego Dnia Mediacji. Przeprowadzono 44 godziny szkoleń z elementami treningu umiejętności społecznych dla uczniów klas 4-8 szkół podstawowych oraz uczniów szkół licealnych. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

TAJEMNICE I HISTORIE WROCŁAWIA. WARSZTATY FOTOGRAFICZNE DLA MŁODZIEŻY
Celem zadania było rozbudzenie kreatywności i zainteresowań artystycznych wśród wrocławskiej młodzieży, która w czasie pandemii styka się z problemami izolacji społecznej. W ramach zadania przeprowadzono warsztaty dla 48 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 9 995,00 zł.

MIKOŁAJKI ZE STOWARZYSZENIEM DRUGA RUNDA
Celem projektu była organizacja 4 spotkań mikołajkowych dla dzieci i młodzieży głównie z rodzin w których występują problemy wychowawcze, egzystencjalne w tym z rodzin z problemem alkoholowym. W ramach realizacji spotkań przeprowadzono warsztaty rękodzielnicze, muzyczne, sportowe oraz zwiazane z przeciwdziałaniem uzależnieniom. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

WIGILIA ZE SKUTECZNIE DO PRZODU
Celem projektu była integracja społeczności po okresie izolacji wywołanym pandemią. W ramach zadania zorganizowano spotkanie świąteczne dla ponad 35 wrocławian. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

LOKALNY MODEL WSPÓŁPRACY W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY RÓWIEŚNICZEJ
Celem realizacji zadania była współpraca z kadrą pedagogiczną szkół w kierunku wypracowania modelu przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym, szczególnie w zakresie przeciwdziałania konfliktom i przemocy rówieśniczej. Zadaniem objeto 5 szkół z terenu Nadodrza i Ołbina. Na zadanie wydatkowano kwotę 8 000 zł.

MIKOŁAJKOWO-ŚWIĄTECZNY TURNIEJ PIŁKARSKI SPORTING CUP 2021
Zadanie polegało na organizacji mikołajkowo-świątecznego turnieju piłkarskiego dla dzieci i młodzieży z osiedli: Żerniki, Nowy Dwór, Muchobór Wielki, Muchobór Mały

i Oporów. W zadaniu udział wzięło około 250 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

V WOLONTARIAT

WOLONTARIAT WROCŁAW
Konkurs dla wolontariuszy „Wrocławskie Oblicza Wolontariatu”
Celem konkursu było promowanie wolontariatu we Wrocławiu poprzez wyróżnienie osób, które podejmują działania pomocowe na rzecz innych osób, angażowały się w inicjatywny i projekty o charakterze społecznym i dzieliły się swoimi umiejętnościami, włączając się w działania realizowane przez wrocławskie organizacje pozarządowe, instytucje oraz pracodawców. W pierwszym półroczu 2021 r. odbyła się czwarta edycja konkursu „Wrocławskie Oblicza Wolontariatu” adresowanego do pełnoletnich wolontariuszy.
Do konkursu zgłoszono 404 wolontariuszy.

Dzień Koordynatora Wolontariatu
W ramach obchodów Dnia Koordynatora Wolontariatu 5 listopada zorganizowano szkolenie dla koordynatorek i koordynatorów z wrocławskich organizacji pozarządowych i instytucji pt. „Niezbędnik Koordynatora Wolontariatu”. W szkoleniu udział wzięły 22 osoby. Przygotowano także akcję na profilu na Facebooku.

Prace nad stroną www.wolontariat.wroclaw.pl
Rozpoczęto prace (graficzne oraz informatyczne) nad nową odsłoną elektronicznej bazy ofert wolontariatu, mieszczącej się na stronie internetowej wolontariat.wroclaw.pl. Platforma umożliwia mieszkańcom zapoznanie się z aktualnymi ofertami wolontariatu różnych podmiotów, wg różnych kategorii (m.in.: sport, kultura, edukacja, ekologia, dzieci, seniorzy). W 2021 roku na stronie internetowej pojawiło się 79 ofert zgłoszonych przez organizatorów z instytucji i organizacji pozarządowych.

Promocja wolontariatu
W dniach 28 maja - 14 czerwca przy ulicy Kuźniczej zorganizowano wystawę promującą ideę wolontariatu jako formę aktywizacji i rozwoju osobistego dzieci i młodzieży, w ramach której przybliżono sylwetki wrocławskich wolontariuszy, którzy w szczególnym 2020 roku, podjęli wyzwanie i realizowali różne działania na rzecz Wrocławia i jego mieszkańców. Jednocześnie przygotowano materiał w formie online oraz w postaci folderu.

Konkurs dla wolontariuszy „Ośmiu Wspaniałych”
W pierwszym półroczu 2021 r. odbyła się XXVII edycja Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych” adresowana do dzieci i młodzieży szkolnej. Do wrocławskiej edycji konkursu zgłoszono łącznie 366 uczniów, w kategorii indywidulanej oraz grupowej.

Rozwój wolontariatu szkolnego
Dla koordynatorów wolontariatu z wrocławskich szkół przygotowano szkolenie online pn. „Niezbędnik koordynatora wolontariatu szkolnego”. W szkoleniu, które odbyło się 15 grudnia udział wzięło 20 osób. Zakończono prace nad publikacją „Poradnik szkolnego wolontariatu”. Opracowanie zawiera informacje o najważniejszych zagadnieniach związanych z wolontariatem w placówkach oświatowych. Zostało opublikowane w wersji elektronicznej i tradycyjnej (300 egzemplarzy).
Kwota wydatkowania na zadanie 107 411,11 zł

Wspieraj Seniora
Program skierowany był do osób w wieku 70+, które w czasie pandemii pozostają w domu i potrzebują pomocy zapewnieniu podstawowych potrzeb. Na potrzeby realizacji programu podpisano 80 porozumień z wolontariuszami, którzy zgłosili się za pomocą

strony internatowej wspierajseniora.pl. oraz 81 aneksów z wolontariuszami z roku 2020, którzy wyrazili chęć przedłużenia współpracy.

PROJEKT POD WSPÓLNYM PARASOLEM
Celem całego projektu jest podkreślenie roli wolontariatu i pracy społecznej w kształtowaniu wizerunku miasta Wrocław jako miejsca dbającego o rozwój społeczny. W 2021 r. wydano ebooka udostępnionego w Internecie na podstawie materiałów zgromadzonych w wydanej rok wcześniej książce „Pod wspólnym parasolem", której współautorami byli wrocławscy wolontariusze i opiekunowie osób niepełnosprawnych. Na zadanie wydatkowano kwotę 159,90 zł

Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi:

19 a WOLONTARIAT Z DRUGĄ RUNDĄ
Realizacja zadania miała na celu integrację i pozyskanie nowych wolontariuszy. W ramach projektu zorganizowano 6 spotkań. W projekcie udział wzięło 100 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

VI EDUKACJA SPOŁECZNA

WROCŁAWSKA KONCEPCJA EDUKACYJNA
W ramach WKE realizowane są programy: Akademia Twórczych Inicjatyw Obywatelskich, RAZEM, SOR – Spotkanie Otwartość Rozmowa.
Dzięki rozbudowanej sieci mentorów i ekspertów WKE prowadzi programy wspierające rozwój zaangażowania społecznego, naturalnych pasji i zainteresowań dzieci i młodzieży, a dorosłym proponuje uczestnictwo w zajęciach z zakresu współczesnych osiągnięć świata nauki, problematyki postaw społecznych i obywatelskich, uspołeczniania cyfryzacji, wsparcia psychologiczno-społecznego, aktualizacji wiedzy na temat zdrowia i ekologii. Podejmuje również twórcze inicjatywy edukacyjne dla zainteresowanych mieszkańców miasta i środowiska aglomeracji.
Ogółem w projektach i programach Wrocławskiej Koncepcji Edukacyjnej w 2021 uczestniczyło 7 673 osób.

Realizacja programów:
AKADEMIA TWÓRCZYCH INICJATYW OBYWATELSKICH
Programy i projekty, których celem jest budowanie struktur obywatelskich i inicjowanie działań rozwojowych we współpracy z mieszkańcami Wrocławia i aglomeracji poprzez integrację grup środowiskowych i rodzinnych ze wsparciem instytucji: kultury, nauki, edukacji, pozarządowych i samorządowych. W 2021 w zrealizowanych projektach uczestniczyło: 4 976 osób.

RAZEM
Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin. Otoczenie opieką w trudnych sytuacjach społecznych, adaptacyjnych związanych ze środowiskiem edukacyjnym, rówieśniczym oraz domowym młodych Wrocławian i ich rodziców. W 2021 w zrealizowanych działaniach wzięło udział: 1 234 osoby.

SOR
Spotkanie Otwartość Rozmowa – wspieranie konstruktywnych rozwiązań w obszarze komunikacji interpersonalnej i społecznej w oparciu o poszukiwanie dostępu do aktualnej wiedzy z zakresu: budowania więzi międzyludzkich, postaw prospołecznych, również obszaru zdrowia psychicznego oraz upowszechniania informacji wielokulturowej. W 2021 w zrealizowanych projektach uczestniczyło: 1 463 osoby.
Na zadanie wydatkowano kwotę: 105390,02 zł.

Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi:

PROGRAM PROWADZENIA ZAJĘĆ OGÓLNOROZWOJOWYCH Z ELEMENTAMI SZTUK WALKI DLA DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM I WCZESNOSZKOLNYM WE WROCŁAWIU W LATACH 2020-2021

Kontynuowane zadanie polegało na przeprowadzeniu zajęć ogólnorozwojowych z elementami sztuk walki pod nazwą „MALI WSPANIALI". Założeniami programowymi zajęć było wspomaganie harmonijnego rozwoju przedszkolaków i uczniów klas 1-3 szkoły podstawowej, z głównym naciskiem na profilaktykę wad postawy i stóp. W zajęciach odbywających się w szkołach zostały wprowadzone elementy gier zespołowych takich jak piłka ręczna i nożna. W przedszkolach dla grup zaawansowanych wprowadzono naukę wybranych zagadnień z sztuk walki. Ćwiczenia wpłynęły na poprawę procesów poznawczych dzieci, zmniejszenie nadpobudliwości ruchowej, wzmocnienie wiary we własne siły, umiejętność współpracy w grupie, co zaobserwowano podczas trwania zajęć. Celem było również wzbudzenie potrzeby regularnego podejmowania ćwiczeń fizycznych, wzbudzenie zainteresowania sportem. Każde zajęcia wynikające z proponowanego programu dostosowane były do wieku i możliwości psychofizycznych małych uczestników oraz przebiegały zgodnie z założeniami metodycznymi i merytorycznymi w zakresie nauczania sztuk walki dla dzieci i młodzieży. W 2021 roku zajęcia powadzone były w 94 przedszkolach oraz 3 szkołach podstawowych. W zajęciach brało udział 13 775 dzieci. Na zadanie wydatkowano kwotę 1 240 000 zł.

VII KAMPANIE I PROGRAMY SPOŁECZNE

CYFRYZACJA ODPOWIEDZIALNA SPOŁECZNIE

Zadania dotyczące cyberbezpieczeństwa w 2021 r. stały się częścią innych projektów realizowanych przez WCRS, m.in.:

Dobro w Sieci

Wzmacnianie postawy przeciwdziałania mowie nienawiści w internecie za pomocą działań skierowanych do dzieci i młodzieży oraz internautów. Zadanie realizowane było przy wsparciu m.in. MPWiK oraz Komisji Europejskiej (Przedstawicielstwo we Wrocławiu) i polegało na promowaniu prac konkursowych wykonanych w ramach konkursu „Dobro w Sieci" (6580 odbiorców). W drugim półroczu przeprowadzono drugą edycję konkursu „Dobro w Sieci". Bezpośrednio w konkursie wzięło udział 25 osób. Dodatkowo wydarzenie było promowane w Radiu Rodzina i W Radiu Eska (300 tysięcy odbiorców). Łączna liczba odbiorców: 306 605 osób.

EKOcyfryzacja

Projekt polegał na rozwijaniu wiedzy w obszarach ekologii i cyfryzacji wśród dzieci i młodzieży z Wrocławia i z Gdańska. W ramach projektu odbyło się 5 spotkań (200 uczestników), a także stworzono rekomendacje młodzieży dotyczące powrotu do szkół po pandemii – zostały one przekazane do placówek szkolnych (2000 odbiorców). Rekomendacje zostały przedstawione w programie: „Uwaga TVN: Koronawirus" (2 mln odbiorców). Od października do grudnia odbyły się 3 spotkania dotyczące szerzenia wiedzy z zakresu ekologii i cyfryzacji wśród dzieci i młodzieży (120 uczestników). Wnioski płynące z projektu były prezentowane na ogólnopolskiej konferencji podsumowującej II Ogólnopolski Tydzień Szczęścia w Szkole (150 uczestników). Łączna liczba odbiorców: 2 002 470 osób.

Cyberporadnia

Zadanie polegało na wspieraniu mieszkańców w obszarze cyberprzemocy i cyberuzależnień. Przeprowadzono 3 warsztaty tematyczne (liczba odbiorców: 180), a także udzielano indywidualne porady drogą telefoniczną i e-mailową (liczba odbiorców: 30). Dodatkowo na zaproszenie United Nations Association – Poland nagrano podcast dla ONZ o działaniach Cyberporadni. W 3. i 4. kwartale udzielono 20 indywidualnych porad. Opublikowany został także wydany przez ONZ podcast edukacyjny dotyczący przeciwdziałania cyberprzemocy i cyberuzależnieniom (2 tysiące odbiorców). Przeprowadzono także 4 spotkania dla podopiecznych Dziennych Domów (80 osób odbiorów). W ramach spotkań edukacyjno-informacyjnych dla nauczycieli i dyrektorów

placówek oświatowych oraz dla samorządowców przeprowadzono 7 spotkań (53 odbiorców). Łączna liczna odbiorców: 2 343 osób.

Wolontariusz IT
Projekt „Wrocławski Wolontariusz IT" został zrealizowany w terminie 01.02 - 10.12.2021 r. Był adresowany do mieszkańców Wrocławia, osób pracujących oraz uczących się we Wrocławiu, zagrożonych wykluczeniem cyfrowym, a także do osób pragnących aktywnie współtworzyć i kreować środowisko osób zaangażowanych w cyfryzację i w edukację do informatyzacji. Łączna liczba odbiorców projektu to 401 594 osób.
Dolnośląski Festiwal Nauki
Przeprowadzono 4 spotkania warsztatowych w ramach Dolnośląskiego Festiwalu Nauki. 160 uczestników.

Cyberbezpieczeństwo dla osób z niepełnosprawnością intelektualną
Stworzenie scenariuszy czterech uniwersalnych warsztatów z bezpieczeństwa w internecie dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Przeprowadzenie pilotażowego warsztatu. Łączna liczba odbiorców: 20 osób.

Działanie towarzyszące szczytowi cyfrowemu ONZ
Przeprowadzenie 4 spotkań dotyczących tematyki uspołeczniania cyfryzacji dla łącznie 60 osób (przedstawicieli 15 organizacji). Spotkania miały na celu sieciowanie przedstawicieli administracji publicznej, NGO, sektora prywatnego i oświaty w celu zbudowania rekomendacji dotyczących cyfryzacji odpowiedzialnej społecznie.

Arytmetyka Mentalna
Przeprowadzenie i zorganizowanie cyklu 48 zajęć z Arytmetyki Mentalnej skierowanych do 40 dzieci z Centrum Aktywności i Rozwoju Dzieci i Młodzieży Stowarzyszenia Pomocy ISKIERKA.

Akademia Dziennikarstwa Obywatelskiego
W ramach zadania realizowanego przez ZE WCRS przeprowadzono warsztaty z przeciwdziałania dezinformacji dla 16 osób.
W roku 2021 przeprowadzono 9 zadań i projektów z obszaru uspołeczniania cyfryzacji. Bezpośrednimi odbiorcami tych działań było ponad 1370 osób. Odbiorcami promocji działań było łącznie ponad 2 700 000 osób (m.in.: fb, www, telewizja TVN, radio ESKA, radio ZET). W roku 2020 przeprowadzono 4 zadania i projekty z obszaru uspołeczniania cyfryzacji w wzięło w nich udział ok. 490 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 72 022,80 zł.

ZAINTERESUJ SIĘ
Kampania społeczna w skład której wchodzą kampanie: „Podziel się wodą" i „Nie zostawiaj mnie w samochodzie" miała na celu zwrócenie uwagi na osoby starsze i samotne, wpozytywnego wpływu picia wody na ludzki organizm oraz uwrażliwienie wrocławian na problem pozostawiania dzieci w nagrzanych słońcem samochodach. Łącznie w 4 wydarzeniach promujących kampanie wzięło udział niemal 600 osób. Na zadanie przeznaczono kwotę 13 133,79 zł.

PROJEKT 12 BOHATEREK
Projekt skierowany był do spółek miejskich oraz mieszkańców miasta. Miał na celu wsparcie kobiet, które na co dzień zajmują się bliskimi osobami z niepełnosprawnością i najczęściej potrzeby innych stawiają ponad swoje. Pierwsza część projektu polegała na stworzeniu kalendarza na rok 2021 – twarzą każdego miesiąca została inna kobieta. Dodatkowo 10 instytucji miejskich (patronów) zobowiązało się do promowania wiedzy na temat danej niepełnosprawności. Promowanie polegało na zorganizowaniu jakiegoś wydarzenia albo po prostu akcji informacyjnej skierowanej do pracowników spółek i ich beneficjentów, ukierunkowanej na oswajanie wrocławian z realiami życia opiekunek osób z niepełnosprawnością. Na zadanie wydatkowano kwotę 3 520,00 zł.

POŚWIĘTUJ KOMUŚ ŚWIĘTA
Kampania miała na celu zachęcenie wrocławian do szerzenia serdeczności i poświęcenia uwagi osobom samotnym w okresie okołoświątecznym. W tym celu, przygotowanych zostało 7000 sztuk kartek świątecznych przekazanych bezpłatnie wrocławianom. Dodatkowo podczas kampanii zorganizowane były 4 warsztaty w których udział wzięło 80 osób oraz event. Podczas kampanii nawiązano współpracę z Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym poprzez umieszczenie w pojazdach MPK informacji o kampanii w wersji elektronicznej, która była wyświetlana na kasownikach i monitorach. Stworzona została także mapa najciekawszych szopek znajdujących się we Wrocławiu. Rozdystrybuowanych zostało około 5000 tys. śpiewników kolędowych. Na zadanie wydatkowano kwotę 18 122,70 zł

PROWADZENIE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU INFORMACJI I EDUKACJI SPOŁECZNEJ POPRZEZ REALIZACJĘ MATERIAŁÓW TELEWIZYJNYCH, RADIOWYCH I PRASOWYCH W LOKALNYCH MEDIACH
Koprodukcja programu telewizyjnego w ramach serii telewizyjnej "W dobrym nastroju". Powstało 8 odcinków telewizyjnych poświęconych sposobom na wzmacnianie kondycji psychicznej. W każdym odcinku motywem przewodnim jest narzędzie, które wspiera człowieka w zachowaniu zdrowia psychicznego. Częstotliwość ukazywania się odcinków była nieregularna, ustalana na bieżąco (od kwietnia do sierpnia). Wszystkie odcinki – oprócz emisji w programie TV Echo24 – są dostępne na kanale YouTube stacji.
Koprodukcja programu telewizyjnego w ramach serii telewizyjnej "Dzień dobry we Wrocławiu". Powstało 31 odcinków telewizyjnych adresowanych do ukraińskich mieszkańców Wrocławia. W każdym odcinku prezentowano inicjatywy, wydarzenia i działania, tworzone przez mniejszość ukraińską bądź, do udziału w których grupa ta była zapraszana. W okresie luty-czerwiec ukazały się 23 odcinki (średnio raz w tygodniu), w okresie wrzesień-grudzień ukazało się 8 odcinków finansowanych przez WCRS oraz dodatkowych 7 odcinków, które wyprodukowała na własny koszt stacja. Wszystkie odcinki – oprócz emisji w programie TV Echo24 – są dostępne na kanale YouTube stacji.
W ramach współpracy z Radiem Rodzina WCRS przygotował i wyemitował 225 audycji pn. "Oblicza Wrocławia". Zaproszeni goście omawiali zagadnienia dotyczące szeroko pojętego rozwoju społecznego, wielokulturowości, tematyki senioralnej, bieżących spraw i inwestycji miejskich oraz inicjatyw NGO i instytucji kulturalnych.
We współpracy z gazetą "Nowe Życie" od lutego do grudnia zostało opublikowanych 10 artykułów. Dotyczyły one promocji kampanii miejskich, informacji o akcjach społecznych oraz zachowań w czasie pandemii, a także projektów prowadzonych przez WCRS tj.: Parki ESK, WAPP. Na zadanie wydatkowano kwotę 206 016,37 zł.

PORADY DLA WROCŁAWSKICH SENIORÓW DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM UZALEŻNIEŃ
W ramach zadania odbyło się 12 warsztatów z psychologiem (średnio 10 uczestników na poszczególnych zajęciach) oraz konsultacje indywidualne świadczone przez radcę prawnego dla osób dotkniętych problemem uzależnień i ich rodzin (w 2021 udzielono 399 porad). Ze względu na pandemię zaistaniała potrzeba przeprowadzenia spotkań, dotyczących różnego rodzaju uzależnień związanych z wysokim poziomem lęku, napięcia, niepokoju o własne zdrowie i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu. Wydatkowano kwotę 13 860,98 zł.

Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi:

PROWADZENIE WROCŁAWSKICH BIUR PORAD OBYWATELSKICH ORAZ WROCŁAWSKICH MEDIACJI W LATACH 2020-2021
Celem programu było zapewnienie dostępu do bezpłatnych porad obywatelskich mieszkańcom Wrocławia oraz osobom pracującym i/lub uczącym się we Wrocławiu, którzy nie kwalifikują się do rządowego programu nieodpłatnej pomocy prawnej. Działania miały na celu zwiększenie świadomości obywatelskiej, wzrost samodzielności w rozwiązywaniu problemów życiowych. Oferta pomocy skierowana była również do obcokrajowców. Zadanie realizowało 5 organizacji w 5 lokalach na terenie miasta.

W 2021 roku z udzielono 1273 porad dla 1209 osób (2020 r. - 2835 osób, 2019 r. - 4299 osób). Łączna kwota dofinansowania to 233 700 zł.

PROWADZENIE POGOTOWIA MEDIACYJNEGO I PROMOWANIE IDEI MEDIACJI WE WROCŁAWIU W LATACH 2019-2021
Celem realizacji zadania publicznego było umożliwienie pozasądowego rozstrzygania sporów poprzez prowadzenie Pogotowia Mediacyjnego dla mieszkańców Wrocławia, w tym obcokrajowców, wsparcie szkół poprzez propagowanie dialogu i mediacji w międzykulturowych procesach integracyjnych, propagowanie idei mediacji, zwiększanie świadomości obywatelskiej poprzez prowadzenie działań z zakresu informowania, edukacji, prowadzenia szkoleń, warsztatów, spotkań i konferencji. W 2021 r. Pogotowie Mediacyjne odebrało 261 zgłoszeń i przeprowadziło 120 posiedzenia mediacyjne. W okresie sprawozdawczym odebrano również 43 zgłoszenia od szkół (w 2020 r. przeprowadzono 116 sesji, w 2019 r. 141 sesji mediacyjnych). Na realizację zadania wydatkowano kwotę 200 000 zł.

WAKACYJNA AKTYWIZACJA
Celem zadania była organizacja warsztatów mających złagodzić skutki wywołane pandemią Covid-19. Mieszkańcom zaproponowano szkolenia z rozwiązywania konfliktów, komunikacji, radzenia sobie w sytuacjach stresowych oraz zarządzania w sytuacjach kryzysowych. Zorganizowano 56 godzin szkoleń dla około 30 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 9 000 zł.

JESIENNA AKTYWIZACJA
Celem zadania była organizacja warsztatów mających złagodzić skutki wywołane pandemią Covid-19. Mieszkańcom zaproponowano szkolenia z rozwiązywania konfliktów, komunikacji, radzenia sobie w sytuacjach stresowych oraz zarządzania w sytuacjach kryzysowych. Zorganizowano 56 godzin szkoleń dla około 30 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 9 400 zł.

WSPARCIE KOBIET W KRYZYSIE ZAWODOWYM SPOWODOWANYM PANDEMIĄ COVID-19
W ramach zadania zrealizowano cykl 10 pięciogodzinnych warsztatów podnoszących kompetencje kobiet w kryzysie. W zadaniu udział wzięło ok. 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

PROWADZENIE CENTRUM INFORMACYJNEGO NA OSTROWIE TUMSKIM WE WROCŁAWIU
Zadanie polegało na prowadzeniu centrum informacyjnego na Ostrowie Tumskim. Celem działania Centrum jest podniesienie poziomu wiedzy wrocławian i turystów w obszarze: historii i kultury Wrocławia; atrakcji turystycznych i kulturalnych; wsparcia socjalnego, społecznego, poradnictwa zdrowotnego i innego finansowanego ze środków publicznych. Z powodu pandemii w okresie od marca do maja centrum udzielało informacji telefonicznych oraz przeniosło swoja działalność do internetu, gdzie zamieszczano informacje. W 2021 InfoCentrum obsłużyło 15 485 osób (w tym 12 075 turystów z Polski). Zadanie dofinansowano kwotą 100 000 zł. W 2020 InfoCentrum obsłużyło 9316 osób, w 2019 roku 19 000 osób.

VIII KAMPANIE I PROGRAMY PROZDROWOTNE
WROCŁAWSKA AKADEMIA PIERWSZEJ POMOCY
Kampania edukacyjna dla mieszkańców Wrocławia w różnym wieku. Celem projektu jest popularyzowanie umiejętności reagowania w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu. Patronat merytoryczny nad projektem sprawuje Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu. Na działania w ramach akademii w 2021 r. złożyło się 24 szkolenia (232 osób) tzw. hybrydowe, czyli zakładających szkolenie online (platforma Karbank) oraz trening na żywo z wykorzystaniem dostarczonego pakietu ćwiczeniowego z fantomami w domu. W ten sam sposób przeprowadziliśmy szkolenia dla operatorów numerów alarmowych Centrum Zarządzania Kryzysowego we Wrocławiu - 8 szkoleń dla 80 osób. Odpowiadając na zapotrzebowanie wiedzy na temat alergii - nagrano i udostępniono webinar (100 osób)

oraz podcast (50 osób-stale aktywny). Nagrano także dwa webinary dla Dolnośląskiego Festiwalu Nauki na temat: „Sytuacje nagłe - jak pomagać skutecznie" oraz „Choroby cywilizacyjne" - nagrany streaming obejrzało ponad 300 widzów. Nagrano serię podcastów z cyklu „W rozwoju pierwszej pomocy", które przesłuchało ok 500 osób. W ramach projektu zorganizowano zabezpieczenie medyczne gali wolontariatu, w której udział wzięło 100 osób. Edukatorzy akademii wzięli udział w animowaniu stoisk interaktywnych do nauki RKO oraz w pokazach pierwszej pomocy podczas 14 wydarzeń plenerowych, z których skorzystało ok. 3 000 osób. Podczas kolejnych dużych wydarzeń plenerowych edukatorzy wygłosili prelekcje o pierwszej pomocy z pokazem na scenie dla 478 osób- uczestników akcji Wrośnij we Wrocław oraz ok. 500 uczestników podczas Wrocwalk Maratonu. W czasie wakacji zorganizowano 32 kursy pierwszej pomocy dla kolonistów, 8 gier terenowych oraz pokaz ratownictwa wodnego - z wydarzeń wakacyjnych skorzystało ponad 1 000 osób. Zorganizowano 2 szkolenia dla koordynatorów projektów miejskich (20 osób). Przeprowadzono jedno szkolenie dla pracowników MOPS, w którym udział wzięło 15 osób. Zorganizowano kurs rodzinny WAPP online, w którym uczestniczyło 20 osób. W 2021 roku w 92 wydarzeniach edukacyjnych wzięło udział około 6727 osób. Prowadzono fanpage edukacyjny o tematyce pierwszej pomocy, który zgromadził w sumie 1024 obserwujących). W roku 2020 projekt WAPP zgromadził na fb 916 obserwujących aktualne działania. Zostało także wydane vademecum wiedzy o pierwszej pomocy w ilości 100 sztuk publikacji. W 2020 roku odbyło się 35 wydarzeń edukacji bezpośredniej dla ok. 1275 osób, w 2019 roku odbyły się 92 wydarzenia edukacji bezpośredniej dla 2910 osób). Na zadanie wydatkowano kwotę 94 706,40 zł.

PROWADZENIE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU INFORMACJI I EDUKACJI SPOŁECZNEJ POPRZEZ REALIZACJĘ MATERIAŁÓW TELEWIZYJNYCH, RADIOWYCH I PRASOWYCH W LOKALNYCH MEDIACH

Koprodukcja programu telewizyjnego w ramach serii telewizyjnej "Żyj zdrowiej". We współpracy z WCRS powstało 7 odcinków telewizyjnych poświęconych prowadzeniu zdrowego trybu życia, profilaktyce zdrowotnej oraz omówieniu ważnych tematów zdrowotnych wraz z zaleceniami lekarzy. Częstotliwość ukazywania się odcinków była nieregularna, ustalana na bieżąco (od kwietnia do sierpnia). Wszystkie odcinki – oprócz emisji w programie TV Echo24 – są dostępne na kanale YouTube stacji. Na zadanie wydatkowano kwotę 32 499,99 zł.

NASYCAMY ZDROWIEM

Celem projektu było wsparcie wrocławian poprzez przekazanie wiedzy, umiejętności i narzędzi potrzebnych na drodze rozwoju zdrowego stylu życia i odżywiana. W ramach zadania odbyło się: 4 wykłady z których skorzystało około 100 osób, 5 warsztatów kulinarnych, w których wzięło udział 75 uczestników, 6 szkoleń nordic walking odbywających się na terenie wrocławskich parków przeprowadzonych przez wykwalifikowanego trenera - liczba przeszkolonych uczestników to 16 osób, 4 spacery nordic walking odbywających się na terenie wrocławskich parków przeprowadzonych przez wykwalifikowanego trenera, w których uczestniczyło około 80 osób. W roku ubiegłym 2020 odbyło się 4 wykłady z których skorzystało około 150 osób i 5 warsztatów kulinarnych, w których uczestniczyło około 75 osób.
Na zadanie wydatkowano kwotę 24 544,00 zł.

DZIAŁANIA ZDROWOTNE

We wrześniu ramach aktywizacji mieszkańców Wrocławia zostały zorganizowane zajęcia z elementami judo oraz zajęcia taneczne. Celem projektu było wsparcie wrocławian poprzez przekazanie wiedzy, umiejętności i narzędzi potrzebnych na drodze rozwoju zdrowego stylu życia. W zajęciach wzięło udział około 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 7 270,07 zł.

KONGRES ZDROWIE POLAKÓW 2021

Zadanie polegało na przygotowaniu materiału filmowego zawierającego nagrania audio-video z wypowiedziami ekspertów oraz wywiadami z pacjentkami, prezentującego problematykę zachorowań na raka piersi u kobiet oraz znaczenie profilaktyki we wczesnym wykrywaniu zmian chorobowych. Nagranie wyemitowano podczas Kongresu Zdrowie Polaków 2021 pn. "Profilaktyka raka piersi -pokonać lęk i działać". Na zadanie wydatkowano kwotę 22 100,00 zł

DZIAŁANIA PROZDROWOTNE PODCZAS WrocWalk MARATHON
Maraton odbył się w dniu 11 listopada jako propozycja aktywnego spędzenia dnia Niepodległości. WCRS włączyło się w współtworzenie punktu na Wyspie Słodowej organizując: atrakcje sportowe, punkt animacji rodzinnych, stoisko interaktywno-edukacyjne o udzielaniu pierwszej pomocy oraz punkt zachęcający do zdrowego odżywiania i aktywnego stylu życia wraz z przeprowadzonymi warsztatami żywieniowymi i nordic walking. Na zadanie wydatkowano kwotę 9 818,63 zł.

WROCŁAW SIĘ SZCZEPI
Kampania ma na celu zachęcenie wrocławian do zaszczepienia się i poprawienia świadomości dotyczących zachorowań na COVID-19. W ramach kampanii oklejono autobus promujący świadomą postawę obywatelską osoby zaszczepionej, oraz zakupiono materiały promocyjne zachęcające do szczepień. We współpracy z WCRS powstały ogłoszenia społeczne dotyczące akcji szczepień, które były emitowane na antenie TV Echo. Wyemitowano 150 audycji. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 627,20 zł.

Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w trybie 19 a ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie:

ZABEZPIECZENIE SANITARNE DLA WROCŁAWIAN, UCZESTNIKÓW PIESZEJ PIELGRZYMKI NA TRASIE WROCŁAW - CZĘSTOCHOWA 2021
Celem zadania było zabezpieczenie potrzeb sanitarnych około 400 osób - uczestników pieszej pielgrzymki na Jasną Górę. Zadanie dofinansowano kwotą 8000 zł.

ŻYWIENIE I RUCH JAKO JEDEN Z ELEMENTÓW ZDROWIA DZIECI, DOROSŁYCH I SENIORÓW
Celem projektu było uświadomienie wrocławianom wpływu diety i ruchu na zdrowie fizyczne i psychiczne. W ramach zadania przeprowadzono szkolenia dotyczące prawidłowego odżywiania, zajęcia sportowe oraz pomiary masy ciała dla około 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

IX WSPOMAGANIE AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPÓLNOT LOKALNYCH POPRZEZ ORGANIZACJĘ WYDARZEŃ KULTURALNYCH, SPORTOWYCH, PLENEROWYCH ORAZ FESTYNÓW OSIEDLOWYCH I RODZINNYCH

OTWARTA PRZESTRZEŃ KULTURY
W 2021 r. OPK (Kościół w Parku Szczytnickim, Al. Dąbska) odwiedziło ok. 26582 osób (2018 r. - 10000, 2019 r. - 40110, 2020 r. - 17 304). Dzięki systemowi audio możliwe było słuchanie historii kościoła w 3 językach: polskim, angielskim i niemieckim. Wszystkie działania były bezpłatne dla uczestników oraz odbywały się zgodnie z obowiązującym w danym momencie reżimie sanitarnym. Stacjonarnie zorganizowano 8 wystaw sztuki, 3 rajdy rodzinne, 6 koncertów, 7 prób otwartych VoiceLAB, spektakl teatralny, spotkanie Ambasadorów Dialogu oraz warsztaty wokalne. Ponadto odbyło się 6 spotkań podróżniczych online, w których uczestniczyło około 600 osób. Fanpage osiągnął 1281 polubień, obserwuje go 1421 użytkowników fb. Na zadanie wydatkowano kwotę 40 073,48 zł.

WIELKIE WROCŁAWSKIE POTAŃCÓWKI WOLNOŚCI
W okresie letnim w samym centrum Wrocławia na pl. Wolności w ramach projektu „Wrocław dla Osiedli” odbyło się pięć „Wielkich Wrocławskich Potańcówek Wolności”. Były

to wydarzenia integrujące i aktywizujące różne lokalne społeczności tj.: seniorów, rodziny, radnych osiedlowych, mieszkańców osiedli Wrocławia itp. W potańcówkach wzięło udział ok. tysiąc osób w jednym wydarzeniu. Na zadanie wydatkowano kwotę 48 671,87 zł.

WYSIEWANIE KWIETNYCH ŁĄK
W ramach akcji na terenie miasta powstały kwietne łąki, które stanowią schronienie i pokarm dla pszczół. Przysłużyły się one również do poprawy jakości powietrza. WCRS zakupiło materiały promocyjne do projektu. Na zadanie wydatkowano kwotę 11 881,55 zł
MURALE NA NADODRZU
Mieszkańcy Wrocławia oraz turyści (miejsce chętnie odwiedzane przez gości zagranicznych) mogą zwiedzić interesującą przestrzeń podwórek Nadodrza. Murale są ich ozdobą i zostały stworzone przez artystów oraz mieszkańców Nadodrza. Na muralach można zobaczyć repliki obrazów takich twórców jak: Vincent van Gogh, Marc Chagall, Gustav Klimt, Stanisław Wyspiański oraz portrety mieszkańców, dinozaury, morskie stworzenia, rajski ogród, psy i koty. Odwiedzający mają możliwość wpisania się do Księgi Pamiątkowej. Liczba odwiedzających: około 1000 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 25 112,06 zł.

SUPER DIAMENTY WROCŁAWIA
W czasie spotkania przyznano 10 Super Diamentów Wrocławia i 4 Medale Prezydenta dla zasłużonych mieszkańców Wrocławia. Na zadanie wydatkowano kwotę 18 755 zł.

Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w trybie otwartych konkursów ofert:

PARKI ESK – EMOCJE – SPORT - KULTURA
W trakcie 6 edycji projektu pawilony były otwarte przez 14 weekendów, od 26 czerwca do 26 września w 8 parkach (Park Południowy, Skwer de Veuster, Park Leśnicki, Park Tołpy, Park Staszica, Park Strachociński, Park Tarnogajski, Polana Karłowicka). 2 parki rozpoczęły działania od 24 lipca (Park Grabiszyński, Park Słoneczny na Gaju). Odbyło się 336 wydarzeń kulturalnych, społecznych, sportowych i edukacyjnych (2018 r.- 632, 2019 r. – 478, 2020 r. – wydarzenia nie odbywały się z powodu pandemii), w których wzięło udział 31 900 uczestników: 7240 seniorów, 9350 rodzin z dziećmi, 7750 młodzieży (2018 r. - 61 800 uczestników, 2019 r. - 51 000 uczestników). Zadanie było po raz pierwszy realizowane i rozliczane w ramach konkursu dotacyjnego dla NGO. Fanpage osiągnął 2212 polubień, obserwuje go 2413 użytkowników fb. Dokonano niezbędnych napraw i konserwacji kontenerów oraz zakupiono nowy kontener do Parku Tołpy. Na zadanie wydatkowano kwotę 306 921,75 zł.

PROMOCJA AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ WŚRÓD WROCŁAWIAN ORAZ WSPARCIE WROCŁAWSKICH SPORTOWCÓW W WIEKU 35+
Celem realizacji zadania było wspieranie wrocławskich zawodników w wieku 35+, którzy zakończyli karierę sportową i reprezentują Wrocław w zawodach w Polsce i na świecie oraz promocja aktywności fizycznej wśród wrocławian i wspieranie rekreacyjnego uprawiania sportu osób w wieku 50+. Większość aktywności i zawodów sportowych z powodu ograniczeń pandemicznych została przeniesiona na drugą część roku.
W 2021 sportowcy Masters Wrocław brali udział w 22 zawodach Mistrzowskich i 20 niższej kategorii. Dotację i wsparcie otrzymało 126 osób. Sportowcy zdobyli 75 medali.
W lidze seniora wzięło udział 115 osób. W podsumowaniu rocznym wzięło udział 65 osób. W całym projekcie uczestniczyło 550 osób, a informacje o wynikach, zawodach i wydarzeniach dotarły do ponad 15 000 sympatyków. Zadanie dofinansowano kwotą 90 000 zł.

UPOWSZECHNIANIE AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ WŚRÓD WROCŁAWIAN ORAZ SPORTOWCÓW W WIEKU 35+ i 45+ OLDBOY WROCŁAW

Zadnie miało na celu stworzenie warunków do aktywnego spędzania czasu wolnego przez osoby w wieku 35+. Zaspokojenie potrzeby ruchu, rywalizacji i chęci realizacji w sporcie poprzez udział w meczach, sparingach i treningach piłki nożnej. Promowanie w mediach społecznościowych i na stronie internetowej działań drużyn Oldboy. Docieranie do mieszkańców Wrocławia i zachęcanie do czynnego uprawiania sportu. Drużyna Oldboy 35+ rozegrała 17 meczów ligowych. Drużyna Oldboy 45+ rozegrała w tym roku 17 meczów ligowych oraz kilka meczów po zakończeniu ligi w ramach dodatkowego zestawienia Ligi Oldboy. W zadaniu udział wzięło 45 zawodników. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 30 000 zł.

WAKACYJNA PRZYGODA WE WROCŁAWIU 2021
20 organizacji pozarządowych (w 2020 r. – 14 organizacji) zorganizowało zajęcia dla dzieci i młodzieży w wieku od 4 do 17 lat, które mieszkają we Wrocławiu i/lub uczęszczają do wrocławskich przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Odbyły się m.in takie wydarzenia jak: turnieje szachowe, spacery i wycieczki edukacyjno – rekreacyjne na terenie aglomeracji Wrocławskiej, pikniki edukacyjne nawiązujące do 10 wydziałów Uniwersytetu Wrocławskiego, dogoterapia, hipoterapia, alpakoterapia, warsztaty w Odra Centrum, zajęcia przybliżające kulturę japońską, działania streetworkera zakończone organizacją przez młodzież Dnia Gier Planszowych. W warsztatach uczestniczyło łącznie około 2511 dzieci (w 2020 r. - 1900 uczestników). Na realizację zadania publicznego w ramach ogłoszonego konkursu zaproponowano dotację w łącznej wysokości 408 900 zł.

PROWADZENIE CENTRUM AKTYWNOŚCI SPORTOWEJ I SPOŁECZNEJ NA OSIEDLU NOWY DWÓR WE WROCŁAWIU
Zadanie polegało na prowadzeniu Nowodworskiego Centrum Aktywności Sportowej i Społecznej „CITIUS" dla mieszkańców osiedla Nowy Dwór minimum 5 dni w tygodniu przez minimum 4 godziny dziennie. W ramach zadania prowadzono zajęcia sportowo-rekreacyjne oraz warsztaty dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów głównie mieszkańców Nowego Dworu i okolic. Poprzez zajęcia sportowo - rekreacyjne, propagowano zdrowy styl życia oraz przeciwdziałano uzależnieniom jak również integrowano środowisko lokalne i zachęcono do wspólnych działań na rzecz mieszkańców. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 140 000 zł.

NOWE ŻERNIKI - PILOTAŻ
Zadanie miało na celu realizację szeregu działań aktywizujących skierowanych do mieszkańców Wrocławia, ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących osiedle Nowe Żerniki. Działania obejmowały wszystkie grupy wiekowe – dzieci, młodzież, osoby dorosłe, osoby niepełnosprawne, z ukierunkowaniem na osoby w wieku senioralnym (pow. 60 r.ż.). Osiedle Nowe Żerniki to nowa, dopiero tworząca się przestrzeń, w której mieszkańcy jeszcze nie są ze sobą zintegrowani. Projekt stał się wsparciem organizacyjnym i lokalowym dla oddolnych inicjatyw mieszkańców, pragnących zaprezentować lub rozwijać własne talenty czy inicjatywy (wystawy, spotkania, warsztaty, itp.). Dodatkowo w ramach przedsięwzięcia organizowane były warsztaty artystyczne i rękodzielnicze, a także szkolenia, które podniosły wiedzę oraz kompetencje mieszkańców np. z zakresu edukacji prozdrowotnej czy zdrowego stylu życia. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 435 000 zł.

Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w trybie 19 a ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie:
ZAWODY WĘDKARSKIE III PUCHAR PREZYDENTA WROCŁAWIA
Zadanie miało na celu propagowanie aktywnego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego we Wrocławiu. Zawody zostały rozegrane w 3 dyscyplinach wędkarskich w 7 kategoriach wędkarskich. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

KWIATOWE LOVE 2 – PRZYGODA Z FLORYSTYKĄ

Celem zadania była organizacja warsztatów rękodzielniczych dla mieszkańców Wrocławia. Cykl objął 10 warsztatów, w których uczestniczyło 16 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

INTEGRACJA MIĘDZYPOKOLENIOWA WROCŁAWSKIEGO ŚRODOWISKA PŁYWACKIEGO PODCZAS ZAWODÓW PŁYWACKICH XXXII MEMORIAŁ MARKA PETRUSEWICZA W 2021 R.
Zadanie miało na celu popularyzację historii wrocławskiego sportu, integrację miedzypokoleniową dającą młodym sportowcom wzory do naśladowania. W ramach zadania zorganizowano spotkanie byłych wrocławskich pływaków (15 osób) i przybliżono ich sylwetki obecnym zawodnikom oraz widowni memoriału. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

PLAC GRUNWALDZKI OD NOWA
Celem zadania była aktywizacja lokalnej społeczności. W ramach realizowanego zadania przygotowano mapę osiedlową w wersji online zawierającą informację o lokalach rzemieślniczych, kulturalno-edukacyjnych, usługowych i gastronomicznych zlokalizowanych na terenie osiedla Plac Grunwaldzki. Powstały dwa felietony o więziotwórczej roli targowisk, bazarów i straganów. Przeprowadzono wywiady z mieszkańcami i festyn sąsiedzki. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

X CENTRA AKTYWNOŚCI LOKALNEJ

W 2021 roku w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w trybie otwartych konkursów ofert dofinansowano działanie 9 Centrów Aktywności Lokalnej (2020 r. – 5 CAL-i). Zrealizowano również program wsparcia dla mieszkańców osiedla Przedmieście Świdnickie:

CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA OSIEDLU TARNOGAJ
Zadanie polegało na prowadzeniu centrum aktywności skierowanego do mieszkańców zamieszkujących Tarnogaj i okolice. W ofercie Centrum były m.in. zajęcia z jogi, pilatesu, warsztaty artystyczne dla dzieci, spotkania z mieszkańcami, pikniki i animacje podwórkowe, spotkania i wydarzenia okolicznościowe. Na zadanie przeznaczono 180 000 zł.

CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA OSIEDLU STRACHOCIN-SWOJCZYCE-WOJNÓW
Zadanie polegało na realizacji działań na rzecz mieszkańców osiedla Strachocin-Swojczyce-Wojnów i okolic, w tym: prowadzeniu działań edukacyjnych, zajęć sportowych oraz warsztatów dla mieszkańców osiedla, dzieci i młodzieży, organizowaniu spotkań, wspieraniu inicjatyw mieszkańców i grup lokalnych, wspieraniu organizacyjne procesów konsultacyjnych oraz animowaniu liderów zaangażowanych w procesy partycypacyjne. W ramach zadania zorganizowano działania o charakterze kulturalnym np. wystawy, próby teatralne. Ważną rolę odegrały spotkania grupy inicjatywnej pod nazwą Partnerstwo Strachocin-Swojczyce-Wojnów, na których poruszano m.in. zagadniena zagadnienia ekonomii społecznej, ekologii. Na realizację wydatkowano kwotę 180 000 zł.

CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA OSIEDLU ZŁOTNIKI
Celem realizacji zadania było zainicjowanie działalności kulturalno-edukacyjnej oraz stworzenie przestrzeni ułatwiającej proces integracji społecznej mieszkańców, a także stworzenie kręgów ludzi o podobnej strukturze zainteresowań i rodzajach aktywności. W ramach realizacji zadania zaplanowano spotkania o róznej tematyce, angażujacych osoby w różnym wieku. Ponadto realizowano spotkania okolicznościowe i lokalne. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 210 000 zł.

CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA OSIEDLU ZACISZE ZALESIE SZCZYTNIKI
Zadanie polegało na prowadzeniu centrum aktywności skierowanego do mieszkańców zamieszkujących osiedle Zacisze Zalesie Szczytniki. W ramach zadania prowadzono warsztaty dla różnych grup seniorów, dzieci, młodzieży. Dużą wagę

przywiązwano do nawiązania współpracy pomiędzy istniejącymi już na osiedlu organizacjami. Na zadanie przeznaczono 189 948 zł.

PROWADZENIE CENTRUM AKTYWNOSCI LOKALEJ NA BROCHOWIE
Celem zadania było stworzenie optymalnej oferty edukacyjnej, aktywizacyjnej i integracyjnej dla mieszkańców Brochowa z uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach zadania odbywały się zajęcia warsztatowe dla mieszkańców, aktywizacyjne oraz wsparcie psychologiczne dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 220 000 zł.

CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA OSIEDLU BOREK – PILOTAŻ
Działania podejmowane w ramach prowadzenia Centrum Aktywności Lokalnej Borek były odpowiedzią na potrzeby społeczności osiedla w zakresie jej integracji, edukowania i aktywizowania. Prowadzone były pod kątem zwiększenia możliwości spędzania czasu wolnego w bliskiej okolicy miejsca zamieszkania, umożliwienia spędzania czasu w towarzystwie sąsiadów, co niesie za sobą umocnienie więzi międzyludzkich, zwłaszcza w okresie panującej epidemii i po okresie ograniczeń w możliwościach spotkań. Działania podejmowane w centrum zaspokoiły również potrzeby poznawcze i estetyczne poprzez działania związane z kulturą i sztuką, a także potrzebę samorealizacji, poprzez uczestnictwo w zajęciach poszerzających zainteresowania i hobby uczestników. Przygotowano również zajęcia odpowiadające na potrzeby stymulacji umysłowej dzieci młodzieży i dorosłych i seniorów. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 120 000 zł.

CENTRUM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ NA OSIEDLU JAGODNO – Sygnał do działania!
Celem realizacji zadania było stworzenie przestrzeni, gdzie okoliczni mieszkańcy mogli angażować się w działania i realizować swoje pomysły wspierające integrację międzygeneracyjną. W ramach dzialania organizano wydarzenia, warsztaty, spotkania i szkolenia dla mieszkańców. Przestrzeń była udostępniania na działania np. Klubu Seniora, Klubu Rodzica, na zajęcia sportowe, integracyjne i inne angażujące mieszkańców do działania na rzecz społeczności lokalnej. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 50 000 zł.

CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA OSIEDLU KOWALE - PILOTAŻ
Celem zadania było stworzenie warunków do rozwoju lokalnej społeczności osiedla Wrocław Kowale poprzez organizację i prowadzenie Centrum Aktywności Lokalnej przeznaczonego dla odbiorców w różnym wieku, a także z uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Działalność CAL Kowale była ukierunkowana na animowanie, edukowanie, integrowanie i aktywizowanie społeczności lokalnej osiedla Kowale we Wrocławiu. Program pilotażowy w roku 2021 był ważny dla wszystkich interesariuszy zadania, pod kątem diagnozowania i analizowania, a potem zaspokajania potrzeb osiedla Kowale i jego mieszkańców. W kierunkach działania Centrum w szczególności uwzględniono potrzeby seniorów oraz dzieci i młodzieży z osiedla Kowale. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 90 000 zł.

CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA OSIEDLU MAŚLICE – PILOTAŻ
Centrum Aktywności Lokalnej na Maślicach było miejscem tworzenia się relacji międzysąsiedzkich, wzmocniło więzi osiedlowe, stało się przestrzenią do poznawania się lokalnych aktywistów i aktywistek, grup nieformalnych i stowarzyszeń, co pozwoliło na jeszcze lepsze działania ukierunkowane na rzecz mieszkańców i mieszkanek, jak i samego osiedla. W ramach zadania zainicjowano i wzmocniono już istniejącą integrację międzysąsiedzką i międzypokoleniową, wspierano wszelkie inicjatywy oddolne mieszkańców i mieszkanek, stworzono kulturalną ofertę dla osób, które mają utrudniony dostęp do kultury w bardziej rozwiniętych pod tym kątem częściach Wrocławia, uzupełniono niewystarczającą ofertę warsztatową w tym rejonie Wrocławia, wzbogacono dzieciom i młodzieży osobom dorosłym ofertę zajęć i warsztatów w miejscu ich zamieszkania. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 50 000 zł.

REALIZACJA PROGRAMU WSPARCIA DLA MIESZKAŃCÓW OSIEDLA PRZEDMIEŚCIE ŚWIDNICKIE

Celem realizacji zadania było zbudowanie na osiedlu Przedmieście Świdnickie kapitału społecznego oraz kształtowanie postaw społecznych mieszkańców. W ramach zadania zapewniono dzieciom i młodzieży wsparcie edukacyjne, psychologiczne i opiekuńcze, prowadzono treningi umiejętności społecznych, warsztaty ekologiczne dla dzieci i młodzieży. Duży nacisk położono na rozwój wolontariatu wśród młodzieży i dorosłych. Udzielano wsparcia rodzicom z rodzin dzieci uczestniczących w programie, stwarzano możliwości współpracy dzieci i seniorów. Nawiązano współpracę z lokalnymi partnerami. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 100 000 zł.

XI ZADANIA Z ZAKRESU OBSŁUGI I WSPARCIA OSIEDLI WROCŁAWIA

Na łączny budżet Osiedli składają się zadania związane ze statutowym funkcjonowaniem jednostek pomocniczych oraz środki na dodatkowe zadania o charakterze społecznym, w tym realizowane przez samorządy po przekazaniu środków przez jednostki organizacyjne Gminy oraz komórki Urzędu Miejskiego (m.in. Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział Kultury, Biuro Sportu i Rekreacji).

Obowiązujące w trakcie 2021 roku ograniczenia, będące wynikiem trwającego stanu pandemii, miały znaczący wpływ na sposób realizacji przez samorządy Osiedla zaplanowanych uprzednio działań oraz związanego z tym wydatkowania środków finansowych. W związku z końcem w kwietniu 2021 roku kadencji Rad Osiedli oraz wyznaczonym na październik br. terminem kolejnych wyborów przez około pół roku funkcjonowały wyłącznie Zarządy Osiedli, zobligowane do realizacji części zadań wyłącznie w formie zdalnej lub hybrydowej.

Samorządy Osiedla minionej kadencji zostały przygotowane organizacyjnie do funkcjonowania w ograniczonym zakresie przez kilka miesięcy do czasu wyboru nowych radnych. Po wyborach przeprowadzono niezbędne działania, które miały na celu wdrożenie nowo wybranych osób do działań w samorządzie – WCRS przygotowało niezbędne materiały informacyjne, uruchomiło platformę szkoleniową online, przygotowało dla wszystkich radnych służbowe adresy e-mail, na które przesyłano potrzebne informacje i dokumenty. Prowadzono również bezpośrednie, w ramach obowiązujących obostrzeń, działania w zakresie instruktażu i wsparcia merytorycznego.

W minionym roku we współpracy z ZIM kontynuowano działania w zakresie inwestycji i remontów obiektów z przeznaczeniem na działalność statutową Osiedli (m.in. oddano do użytku nowo wybudowany obiekt przy ul. Ełckiej 36 – Kowale oraz zakończono remonty lokalu przy ul. Żernickiej 219 – Żerniki oraz ul. Piaskowej 6-7 – Stare Miasto). Zarządcom gminnych nieruchomości przekazano w ramach ich merytorycznych kompetencji prowadzenie obsługi eksploatacyjnej lokali wykorzystywanych przez Osiedla, a pozostających w zasobie ZZK oraz WM Sp. z o.o.

Ponadto, samorządom Osiedli, wzorem lat ubiegłych, przekazano po jednej karcie URBANCARD na okaziciela, umożliwiającej nieodpłatne korzystanie ze wszystkich linii autobusowych i tramwajowych na terenie Miasta.

Zadania społeczne realizowane przez Rady Osiedli:

KLUBY SENIORA, CHÓRY OSIEDLOWE

Kluby Seniora prowadzą liczne zajęcia między innymi lektoraty języków obcych, techniki ćwiczenia pamięci i koncentracji, zajęcia z obsługi komputera i internetu. Ważną część spotkań obejmuje edukacja prozdrowotna, w tym spotkania z psychologami, dietetykami, lekarzami różnych specjalności, wiele klubów oferuje również gimnastykę i ćwiczenia rehabilitacyjne. Chóry Osiedlowe stają się alternatywą spędzania czasu wolnego, integracji międzypokoleniowej, przyczyniały się do wzrostu ogólnej wrażliwości na sztukę.

W roku 2021 roku przyznano środki na:

- 43 Kluby Seniora na kwotę 458.850 zł.
- 24 chóry osiedlowe na kwotę 141.600 zł (w tym 8.500 zł na Wrocławski Festiwal Chórów Osiedlowych). W 2020 r. działało 40 klubów i 22 chóry. W 2019 r. działały 42

Kluby Seniora przy Radach Osiedla oraz 25 chórów osiedlowych, w 2018 roku dofinansowano 36 klubów i 20 chórów.

FESTYNY OSIEDLOWE

W 2021 roku zostały przyznane środki finansowe w kwocie 252.800 zł na organizację 42 festynów corocznie organizowane połączone z obchodami Dnia Dziecka, czy dożynek, przyczyniały się do międzypokoleniowej integracji mieszkańców. Wspomagały ich edukację w zakresie aktywnych form spędzania wolnego czasu oraz ekologii, promowały zdrowy tryb życia, a także zapewniały mieszkańcom dostęp do plenerowych wydarzeń kulturalnych. Często stwarzały okazję do propagowania idei wolontariatu przez aktywne włączenie się mieszkańców w przygotowania. Rezultatem organizacji festynów przez Osiedla było rozbudzenie wśród mieszkańców Wrocławia powszechnego nawyku czynnego brania udziału w życiu i aktywności środowiska lokalnego. Ze względu na epidemię COVID-19 nie wszystkie wydarzenia mogły się odbyć zgodnie z planem. Rady organizowały częściowo wydarzenia w formie online oraz dokonywały zakupów niezbędnego wyposażenia potrzebnego do realizacji tego zadania. W 2020 r. dofinansowano 45 festynów, w 2019 r. - 48 festynów, w 2018 roku 43 imprezy.

FUNDUSZ CZASU WOLNEGO

Rady Osiedli realizują program dotyczący sposobów zagospodarowania czasu wolnego. Są to inicjatywy społeczne, zdrowotne, sportowe i kulturalne bezpłatne dla wszystkich mieszkańców, które wpływają na ich integrację oraz na budowanie tożsamości lokalnej. W 2021 roku dofinansowano 33 projekty kwotą 345.190 zł. Ze względu na epidemię COVID-19 nie wszystkie wydarzenia mogły się odbyć zgodnie z planem. W 2020 dofinasowano 29 projektów. W 2019 roku przyznano dofinansowanie na 39 projektów, a w 2018 roku na 22 zadania.

SENIORALNY FUNDUSZ WYJAZDOWY

Rady Osiedla prowadzące działalność na rzecz środowiska senioralnego realizują program polegający na zagospodarowaniu czasu wolnego wrocławskich seniorów poprzez organizację i przeprowadzenie wyjazdów rekreacyjnych i wycieczek (m.in. do miejsc istotnych kulturowo i historycznie na terenie Polski oraz Europy) oraz realizację bezpośrednio związanych z nimi działań integracyjno-edukacyjnych. W 2021 roku dofinansowano 36 projektów na łączną kwotę 164 250 zł.

STRONY INTERNETOWE

Poprzez działalność osiedlowych stron internetowych następuje zwiększenie dostępu do informacji na temat działalności Osiedli, środowisk działających na rzecz mieszkańców oraz informacji o bieżącym życiu Osiedla. Lokalne fora internetowe stwarzają społeczności lokalnej możliwość wypowiadania uwag, postulatów oraz opinii na temat własnej okolicy, często stają się platformą wymiany informacji między mieszkańcami Osiedla. Wsparcie w 2021r. otrzymało 5 osiedlowych stron internetowych.

WIGILIE I MIKOŁAJKI

Działania organizowane przez Rady Osiedli w ramach zadań pn. Wigilia i Mikołaj realizowane są w formie przygotowania paczek okolicznościowych dla mieszkańców, oraz spotkań, które wpływają na integrację mieszkańców Osiedli oraz budowanie tożsamości lokalnej.

W 2021 roku dofinansowano:

- Mikołaj (44 oferty) – kwotą 91.800 zł
- Wigilia (44 oferty) – kwotą 76.350 zł

W 2020 roku przyznano środki na 40 wigilii i 39 imprez mikołajkowych. W 2019 dofinasowano 43 wnioski na organizacje mikołajek i 44 wnioski na organizację wigilii. W 2018 roku: 38 - mikołajki, 40 – wigilie.

INNE ZADANIA SPOŁECZNE REALIZOWANE PRZEZ RADY OSIEDLI

Każdego roku Rady Osiedli organizują turnieje sportowe, sekcje sportowe, punkty porad prawnych, Dni Seniora, sekcje fotograficzne, szkółkę ekologiczną dla dzieci, przegląd piosenki patriotycznej. Rady Osiedli do realizacji zadań społecznych dokonują również zakupów niezbędnego wyposażenia m. in. drobny sprzęt AGD i RTV itp.
Wszystkie zadania odbywały się zgodnie z obowiązującymi obostrzeniami w kraju wynikającymi ze stanu pandemii. W 2021 roku dofinansowano 108 zadań społecznych kwotą 412.270 zł.

XII PROPAGOWANIE ZAANGAŻOWANIA OBYWATELSKIEGO – KAMPANIA PROFREKWENCYJNA - WYBORY DO RAD OSIEDLI

KAMPANIA PROFREKWENCYNA - WYBORY DO RAD OSIEDLI
17 października 2021 odbyły się wybory do Rad Osiedli – władz samorządu lokalnego. W ramach zadania Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego przeprowadziło kampanię profrekwencyjną. Kampania trwała kilkanaście tygodni i obejmowała takie działania jak:
wydarzenie plenerowe (06.06.21 r) promujące ideę samorządu osiedlowego, a także zachęcające do większego zaangażowania się w działania osiedlowe i aktywizujące społeczność lokalną we Wrocławiu. Szacuje się, że w wydarzeniu udział wzięło około 3000 osób produkcja dwóch spotów dźwiękowych wraz z emisjami w 5 regionalnych stacjach radiowych w prasie drukowanej ukazało się łącznie 9 reklam na 250 słupach ogłoszeniowych pojawiło się 1500 plakatów, które mogły dotrzeć do nawet 200 000 potencjalnych odbiorców, podczas 50 wydarzeń plenerowych w okresie sierpień-październik w całym mieście zostały zorganizowane punkty informacyjne dotyczące wyborów, we wszystkich wydarzeniach wzięło udział ponad 10 000 osób materiały promocyjne: ulotki drukowane: 34 000 szt. dystrybuowane na wydarzeniach plenerowych, a także przekazywane bezpośrednio samorządom osiedlowym; plakaty w nakładzie 4010 szt. – przekazywane bezpośrednio samorządom osiedlowym, spółdzielniom i wspólnotom mieszkaniowym, obecne w UM Wrocławia, a także spółkach i jednostkach miejskich; wykonano 5000 szt. papierowych etui na dowód osobisty - dystrybuowane w Centrach Obsługi Mieszkańca podczas wydawania nowych dokumentów tożsamości; oklejono 200 wiat przystankowych w różnych punktach miasta z informacją o wyborach i zachęcających do udziału w nich; oklejone zostały 111 tablice samorządów osiedlowych oklejono także 10 tyłów autobusów oraz krzesełka w tramwajach (200 sztuk), które z informacją przez blisko 3 tygodnie mogły dotrzeć nawet do 300 000 odbiorców oznaczono lokale wyborcze za pomocą 103 grafik na chodnikach i 40 banerów zostały również zakupione zestawy ekspozycyjne i wraz z materiałami rozdysponowane w najczęściej odwiedzanych przez mieszkańców miejscach m.in. we wszystkich COMach, w galeriach handlowych oraz u miejskich partnerów, w jednostkach i spółkach miejskich „Pozdrowienia z wrocławskich Osiedli" w artystyczny sposób promowały wiedzę o Osiedlach i udział w wyborach; 6 wrocławskich artystów zaprojektowało 48 kartek i plakatów prezentujących Osiedla Wrocławia; projekty w wielkim formacie zaprezentowano w formie wystawy plenerowej w Rynku wydrukowano 37536 pocztówek oraz 1440 plakatów, które bezpłatnie dystrybuowano w przestrzeni miasta przeprowadzono kampanię w social mediach (Facebook, Instagram) wykorzystując profile WCRS - w terminie 23.09-17.10 reklamy wyświetliły się 756 438 razy, miały zasięg 190 267 osób, posty w serwisie Facebook otrzymały 1071 reakcji; 14 592 użytkowników kliknęło w reklamę, w tym 6192 kliknięcia przekierowywały do serwisu informacyjnego dotyczącego wyborów, w 2740 sesjach na stronie pojawiło się 1793 unikalnych użytkowników witryny w dniu wyborów wysłano 29 621 sms-ów do mieszkańców z informacją o wyborach odbyły się również 4 debaty w Centrum Historii Zajezdnia z udziałem radnych osiedlowych poprzedniej kadencji - streaming dotarł do minimum 10500 widzów zorganizowano 34 kilkugodzinne mobilne punkty informacyjne w różnych częściach miasta opłacono zwiększony o 10 000 szt. nakład biuletynu drukowanego wroclaw.pl, który ukazał się 23 września - nakład łączny 350 000 szt. wraz z dystrybucją do mieszkańców Wrocławia druk i oprawa 200 szt. folderów „30 lat samorządów osiedlowych Wrocławia" oraz przygotowanie wersji cyfrowej publikacji

Frekwencja w wyborach wyniosła 6,28%, co było o 0,29% więcej od frekwencji w poprzednich wyborach - 342 osoby więcej wzięły udział w głosowaniu. Najwyższą frekwencję zanotowano na osiedlach: Kuźniki (19,08%), Żerniki i Kowale (po 16,71%), Wojszyce (16,07%).
Na zadanie wydatkowano kwotę 358 717,61 zł.

JUBILEUSZ 30-LECIA SAMORZĄDU OSIEDLOWEGO WE WROCŁAWIU
W terminie od 20.03.2021 r. do 31.03.2021 r. mieszkańcy Wrocławia i okolic mieli możliwość obejrzenia wystawy plenerowej z okazji jubileuszu 30-lecia samorządu osiedlowego we Wrocławiu oraz zapoznania się z historią Rad Osiedli. Na portalu społecznościowym facebook WCRS zostały opublikowane posty dotyczące otwarcia wystawy i post przypominający o możliwości obejrzenia (liczba odbiorców: 2 306). W ramach zadania przygotowano również publikację na podstawie zrealizowanej wystawy. Folder został wydrukowany w 200 egzemplarzach i rozdysponowany wśród mieszkańców Wrocławia. Na zadanie wydatkowano kwotę 13 878,73 zł.

PRZYGOTOWANIA AUTORSKIEGO PROGRAMU EDUKACYJNO-RUCHOWEGO DLA DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM I WCZESNOSZKOLNYM
W ramach zadania przygotowano materiały video oraz karty pracy adresowane dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym. Tematyka filmów została osadzona w podstawie programowej i jednocześnie poruszała zagadnienia dotyczące tego jak zorganizowane jest miasto Wrocław. Celem tworzonych w programie treści była edukacja społeczna w zakresie podstaw i rozumienia zagadnienia osiedli. Na realizację zadania wydatkowano 20 000,05 zł

MERITO DE VRATISLAVIA
Projekt dotyczył uhonorowania przez Prezydenta Wrocławia zasłużonych Radnych Osiedlowych i związany był z obchodami jubileuszu 30 - lecia Samorządów Osiedli Wrocławia. Celem projektu było podniesienie znaczenia Rad Osiedli w zarządzaniu miastem, społecznej lokalnej odpowiedzialności mieszkańców oraz ich partycypacji społecznej. W uroczystości udział wzięło 120 osób. Zadanie dofinansowano kwotą 22 019,40 zł.
Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w trybie 19 a ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie:

WARSZTATY Z KOMETENCJI MIĘKKICH DOTYCZĄCE PROWADZENIA PROJEKTÓW
Zadanie miało na celu umożliwienie młodym wrocławianom udziału w cyklu szkoleń, podczas których nabyli umiejętności związane z realizacją działań na rzecz mieszkańców, lokalnych połeczności. W ramach zadania odbyło się 5 szkoleń online. W zajęciach udział brało od 20 do 25 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 6 050,00zł

XIII DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z PANDEMIĄ KORONAWIRUSA

WSPIERAJ SENIORA
W związku z pandemią COVID – 19 uruchomiony został program wsparcia Seniorów realizowany we współpracy z wrocławskimi organizacjami pozarządowymi oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Program skierowany był do osób w wieku 70+, które w czasie pandemii pozostają w domu i potrzebują pomocy zapewnieniu podstawowych potrzeb. Zadanie polegało na dostarczaniu kombatantom i osobom represjonowanym materiałów żywnościowych i higienicznych, wsparciu w postaci rozmowy i organizacji działań wolontariatu i organizacji dowożenia posiłków. Łączna liczba odbiorców – 300 osób. W ramach programu nawiązano współpracę z 80 wolontariuszami (liczba podpisanych porozumień) oraz kontynuowano współpracę z 81 wolontariuszami (liczba podpisanych aneksów). Na zadanie wydatkowano kwotę 67949,40 zł.

WROCŁAW SIĘ SZCZEPI

Kampania miała na celu zachęcenie wrocławian do zaszczepienia się i poprawienia świadomości dotyczących zachorowań na COVID-19. W ramach kampanii oklejono autobus promujący świadomą postawę obywatelską osoby zaszczepionej oraz zakupiono materiały promujące akcję szczepień. We współpracy z WCRS powstały ogłoszenia społeczne dotyczące akcji szczepień, które były emitowane na antenie TV Echo. Wyemitowano 150 audycji. Na zadanie wydatkowano kwotę 12 627,20 zł.
Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w trybie otwartych konkursów ofert:

WROCŁAWSKA WAKACYJNA PRZYGODA
20 organizacji pozarządowych (w 2020 r. – 14) zorganizowało zajęcia dla dzieci i młodzieży w wieku od 4 do 17 lat, które mieszkają we Wrocławiu i/lub uczęszczają do wrocławskich przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Zadanie miało na celu zaktywizowanie dzieci i młodzieży po okresie izolacji wywołanej pandemią. Odbyły się m.in takie wydarzenia jak: turnieje szachowe, spacery i wycieczki edukacyjno – rekreacyjne, pikniki edukacyjne, dogoterapia, hipoterapia, alpakoterapia, warsztaty w Odra Centrum, zajęcia przybliżające kulturę japońską, działania streetworkera zakończone organizacją przez młodzież Dnia Gier Planszowych. W warsztatach uczestniczyło łącznie około 2511 dzieci (w 2020 r. - 1900 uczestników). Na realizację zadania publicznego w ramach ogłoszonego konkursu zaproponowano dotację w łącznej wysokości 408 900 zł.

WYDZIAŁ ZDROWIA I SPRAW SPOŁECZNYCH
Środki finansowe przeznaczone na programy zdrowotne dla dzieci, młodzieży i dorosłych ukierunkowane są na podnoszenie poziomu wiedzy i kształtowanie umiejętności i zachowań z zakresu promocji zdrowia oraz profilaktyki zagrożeń zdrowotnych i chorób.
PROGRAMY PROMOCJI ZDROWIA I PROFILAKTYKI CHORÓB
W roku sprawozdawczym 2021, na realizację przedmiotowego zadania, zaplanowano kwotę 4 292 738,00 zł, z której wydatkowano 3 881 365,35 zł, co stanowi 90,42 % zaplanowanych środków. Na realizację programów wieloletnich zaplanowano kwotę 5 193 895 zł., z której wydatkowano 4 630 501,22 zł, co stanowi 89,15 % zaplanowanych środków.
PROGRAMY REALIZOWANE W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY
PROGRAM PROFILAKTYKI PRÓCHNICY ZĘBÓW U DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM 3-5 lat
Celem programu było zmniejszenie występowania choroby próchnicowej u dzieci w wieku 3-5 lat poprzez zintegrowane działania edukacyjne i profilaktyczno-lecznicze. Program ma charakter wieloletni. W 2021 r. brało w nim udział 55 wrocławskich przedszkoli, w których opieką objętych jest około 6 000 dzieci.
W ramach programu realizowane były następujące zadania:
edukacja zdrowotna dla rodziców i dzieci w wieku 3-5 lat (110 spotkań),
spotkania lekarza stomatologa z dziećmi i personelem pedagogicznym w przedszkolu (658 spotkań),
wykonanie przeglądu stomatologicznego jamy ustnej podczas wizyty rodzica z dzieckiem w gabinecie stomatologicznym (1797 przeglądów),
wykonywanie u dzieci zabiegów profilaktyczno – leczniczych, finansowanych z NFZ lub odpłatnych, zalecanych przez lekarzy stomatologów.

PROGRAM POLITYKI ZDROWOTNEJ PN. „ZAPOBIEGANIE PRÓCHNICY ZĘBÓW U UCZNIÓW WROCŁAWSKICH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH"
Celem programu było ograniczenie występowania próchnicy zębów u uczniów wrocławskich szkół podstawowych poprzez zintensyfikowane działania edukacyjne, zapobiegawcze i lecznicze. Jest to wieloletni program polityki zdrowotnej, który w 2021 r. realizowany był w 13 szkolnych gabinetach dentystycznych, w następujących placówkach oświatowych:
- Szkoła Podstawowa nr 10, ul. Inflancka 13,
- Szkoła Podstawowa nr 17, ul. Wieczysta 105,

- Szkoła Podstawowa nr 68, ul. Szczęśliwa 28,
- Szkoła Podstawowa nr 74, ul. Kleczkowska 2,
- Szkoła Podstawowa nr 77, ul. Św. Jerzego 4,
- Szkoła Podstawowa nr 83, al. Tadeusza Boya-Żeleńskiego 32,
- Szkoła Podstawowa nr 97, ul. Prosta 16,
- Szkoła Podstawowa Integracyjna nr 103, ul. Nowodworska 70-82,
- Szkoła Podstawowa nr 113, ul. Zemska 16c,
- Szermiercza Sportowa Szkoła Podstawowa nr 85, ul. Gen. Romualda Traugutta 37,
- Szkoła Podstawowa nr 4, ul. Powstańców Śląskich 210-218,
- Szkoła Podstawowa nr 44, ul. Wilanowska 31,
- Sportowa Szkoła Podstawowa nr 46, ul. Ścinawska 21.

Uczestnikiem Programu mógł być każdy uczeń szkoły podstawowej w wieku od 6 do 15 lat, mieszkaniec Wrocławia, którego rodzice/opiekunowie prawni wyrazili pisemną zgodę na badania i zabiegi.
W ramach Programu prowadzona była edukacja zdrowotna uczniów i ich rodziców, badania stomatologiczne oraz zabiegi profilaktyczne. Przeprowadzonych zostało 267 grupowych zajęć edukacyjnych z uczniami dotyczących profilaktyki próchnicy zębów oraz 66 spotkań edukacyjnych z rodzicami. Podczas wizyty w gabinecie stomatologicznym uczniowie i ich rodzice poznawali zasady profilaktyki, w tym higieny jamy ustnej, racjonalnego odżywiania i znaczenia systematycznej kontroli stomatologicznej. Przeprowadzono 1938 indywidualnych zajęć z profilaktyki i higieny jamy ustnej. Zabiegi profilaktyczne wykonywane w Programie to: 3267 badań stomatologicznych z określeniem stanu jamy ustnej oraz potrzeb edukacyjnych, profilaktycznych i leczniczych, 889 zabiegów stabilizacji próchnicy zębów mlecznych, 7140 zabiegów lakowania zębów stałych, 1483 zabiegów kontroli zalakowanych zębów połączona w uzupełnieniem laku, 837 zabiegów leczenia próchnicy „punktowej" w zębach stałych trzonowych, 614 zabiegów wymiany laku tymczasowego na lak ostateczny oraz 5232 zabiegów lakierownia zębów.
Leczenie zębów odbywało się w gabinecie stomatologicznym wskazanym przez lekarza realizującego Program, w ramach świadczeń zdrowotnych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Nadzór merytoryczny nad realizacją Programu sprawował konsultant wojewódzki ds. stomatologii dziecięcej.
W 2021 roku w Programie wzięło udział 6326 uczniów wrocławskich szkół podstawowych.

PROGRAM PROFILAKTYKI ZAKAŻEŃ WIRUSEM BRODAWCZAKA LUDZKIEGO (HPV)
Celem programu było zmniejszenie liczby zachorowań na raka szyjki macicy u kobiet poprzez przeprowadzanie edukacji zdrowotnej oraz wykonanie szczepień ochronnych przeciwko wirusowi HPV w populacji 13-letnich dziewcząt, zamieszkałych we Wrocławiu. Program ma charakter wieloletni i podzielony jest na jednoroczne edycje, na które składają się zajęcia edukacyjne w szkołach oraz szczepienia 13-letnich uczniów wrocławskich szkół podstawowych. Każda edycja programu rozpoczyna się w II półroczu i kończy w sierpniu następnego roku. Edukacją zdrowotną objęci są uczniowie VII klas wrocławskich szkół podstawowych i ich rodzice.
W XI edycji programu, która rozpoczęła się w lipcu 2020 r. i była kontynuowana w pierwszym półroczu 2021 r., zaszczepiono przeciwko HPV 3146 dziewcząt oraz - po raz pierwszy od początku realizacji programu - chłopców urodzonych w 2007 roku. Zaszczepiono także 24 dziewczęta urodzone w latach 2003-2006, które z przyczyn zdrowotnych nie mogły być zaszczepione w poprzedniej programu.
W XII edycji programu, która rozpoczęła się w lipcu 2021 r. i będzie kontynuowana w pierwszym półroczu 2022r., szczepienia przeciwko HPV wykonano u 3518 dziewcząt i chłopców urodzonych w 2008 roku. Szczepionkę przeciwko brodawczakowi ludzkiemu podano 136 osobom urodzonym w latach 2004 - 2007 oraz chłopcom z rocznika 2007, którzy z przyczyn zdrowotnych nie mogli być zaszczepieni w poprzednich edycjach programu.

PROGRAM EDUKACYJNO – PROFILAKTYCZNY „ZDROWA MATKA I DZIECKO"

PROGRAM ŚWIADOMEGO RODZICIELSTWA I MACIERZYŃSTWA W RAMACH „WROCŁAWSKICH SZKÓŁ RODZENIA”

Celem programu było przygotowanie kobiet do naturalnego porodu, opieki nad noworodkiem i niemowlęciem, złagodzenie lęku związanego z hospitalizacją oraz przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowotnym w okresie ciąży i połogu.

W roku 2021 program realizowany był w 3 Wrocławskich Szkołach Rodzenia. W nowocześnie wyposażonych pomieszczeniach odbywały się zajęcia edukacji zdrowotnej oraz ćwiczenia gimnastyczne i relaksacyjne prowadzone przez doświadczone położne i rehabilitantówwedług opracowanych standardów edukacji przedporodowej dla kobiet. Podczas kursu odbywały się spotkania z ginekologiem, neonatologiem, stomatologiem oraz psychologiem. W 2021 roku w zajęciach uczestniczyło 582 osób, w tym 296 kobiet ciężarnych oraz 286 osób towarzyszących.

PROGRAM EDUKACJI ZDROWOTNEJ W ZAKRESIE OPIEKI NAD KOBIETĄ, MATKĄ I DZIECKIEM, W RAMACH OŚRODKÓW EDUKACJI I INFORMACJI

W 2021 r. działania prowadzone były w 3 Ośrodkach Edukacyjno – Informacyjnych, w których udzielano porad specjalistycznych i edukacyjnych. W programie wzięło udział 709 osób. W ramach programu zorganizowane zostały:

- zajęcia edukacyjne i poradnictwo specjalistyczne dla kobiet ciężarnych i osób towarzyszących, w których wzięło udział 329 osób,
- spotkania z psychologiem – wzięło udział 35 osób,
- spotkania z położnymi podczas których przygotowano 323 kobiet ciężarnych do karmienia piersią oraz udzielono wsparcia kobietom karmiących piersią,
- warsztaty pedagogiczne wczesnej stymulacji rozwoju – zabawy rozwijające dla dzieci od 3 do 36 miesiąca życia, w których wzięły udział 22 osoby,
- zajęcia edukacyjne i poradnictwo specjalistyczne dla kobiet ciężarnych i osób towarzyszących, w których wzięło udział 329 osób,
- spotkania z psychologiem – wzięło udział 35 osób,
- spotkania z położnymi podczas których przygotowano 323 kobiet ciężarnych do karmienia piersią oraz udzielono wsparcia kobietom karmiących piersią,
- warsztaty pedagogiczne wczesnej stymulacji rozwoju – zabawy rozwijające dla dzieci od 3 do 36 miesiąca życia, w których wzięły udział 22 osoby.

WSPARCIE RODZIN Z WIELORACZKAMI W ŚRODOWISKU ZAMIESZKANIA

Celem wsparcia było podniesienie poziomu wiedzy i świadomości zdrowotnej rodziców w zakresie pielęgnowania, żywienia, rozwoju psychomotorycznego, profilaktyki chorób wieku dziecięcego oraz pomoc rzeczowa. W roku 2021 realizacja zadania polegała na:

- rozpoznaniu problemów i ustaleniu potrzeb rodzin z wieloraczkami,
- prowadzeniu edukacji zdrowotnej z zakresu pielęgnowania, karmienia, rozwoju psychomotorycznego, profilaktyki chorób wieku dziecięcego w środowisku zamieszkania,
- utrzymaniu i poprawie sprawności ogólnoustrojowej dzieci (np. monitorowanie oddechu, gimnastyka niemowląt),
- zakupie m.in. monitorów z kamerami, inhalatorów, wózków spacerowych, sterylizatorów do butelek oraz wypożyczaniu sprzętu wspomagającego opiekę nad dziećmi,
- informowaniu o świadczeniach zdrowotnych finansowanych z NFZ oraz formach pomocy instytucjonalnej dla rodzin wielodzietnych.

Rodziny były na bieżąco informowane o przysługujących im świadczeniach zdrowotnych finansowanych z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz formach pomocy realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Miasto Wrocław.

Z programu skorzystało 7 rodzin.

PROGRAM „POŚPIEWAJ MI MAMO, POŚPIEWAJ TATO”

W 2021 roku opracowano projekt pn. „Śpiewająca alejka”, seria 10 plakatów z zapisami nutowymi, wierszami i adresem internetowym, pod którym można było wysłuchać nagrane wcześniej utwory. Komplety składające się z 10 plakatów przekazano do szpitali na oddziały dziecięce, do wrocławskich żłobków, przedszkoli oraz Wrocławskich Szkół Rodzenia.

ZESPÓŁ MERYTORYCZNY DS. PROGRAMU KOMPLEKSOWEGO WSPARCIA DLA RODZIN „ZA ŻYCIEM”

W celu koordynacji działań samorządu podejmowanych dla realizacji Programu kompleksowego wsparcia rodzin "Za życiem", Prezydent Wrocławia, Zarządzeniem nr 199/19 z dnia 11 stycznia 2019 roku, powołał zespół merytoryczny. Zespół pełnił rolę opiniująco – doradczą oraz monitorującą, w zakresie procesu wdrażania Programu na terenie Wrocławia. Zespół powołany został na czas określony do dnia 31 grudnia 2021 roku. Członkowie Zespołu pełnili funkcje społecznie.

W skład Zespołu wchodzili przedstawiciele podmiotów działających w obszarach wspierania kobiet w ciąży i ich rodzin, wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i jego rodziny, usług wspierających i rehabilitacyjnych, wspierania osób niepełnosprawnych, poradnictwa i informacji oraz przedstawiciele miejskich jednostek organizacyjnych, realizujących zadania z zakresu zdrowia, spraw społecznych i edukacji.

Z inicjatywy Zespołu uruchomiona została „Wrocławska Szkoła Rodzenia dla osób z niepełnosprawnością”, gdzie kobiety z niepełnosprawnością intelektualną, fizyczną, sensoryczną wraz z osobami towarzyszącymi, pod opieką specjalistów uzyskiwały praktyczną i teoretyczną wiedzę z zakresu wzmacniania zdrowia przed zaplanowaniem ciąży, przebiegu ciąży, porodu, łagodzeniu bólu porodowego, karmieniu piersią, opieki nad noworodkiem.

W 2021 r. w zajęciach uczestniczyło 20 osób, w tym kobiety ciężarne, kobiety planujące potomstwo oraz osoby towarzyszące. Zajęcia prowadzili: położne, fizjoterapeuta, pediatra, psycholog oraz ginekolog/położnik.

W 2021 r. w siedzibie Fundacji „Potrafię Pomóc” odbyło się spotkanie zespołu, którego celem było przedstawienie działań Fundacji oraz projektów współfinansowanych przez Gminę Wrocław takich jak:

- stacjonarna opieka wytchnieniowa
- Wrocławska Szkoła Rodzenia dla osób niepełnosprawnych
- półkolonie w okresie wakacji dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością znaczną i sprzężoną, których rodzice są aktywni zawodowo
- oraz prezentacja projektu nowej, większej bazy lokalowej Fundacji.

PROGRAM POLITYKI ZDROWOTNEJ WSPARCIE KOBIET CIĘŻARNYCH I MATEK DZIECI Z WRODZNĄ WADĄ ROZWOJOWĄ ORAZ ICH RODZIN pn.: "OD-ŻYJ"

W 2021 roku odbył się pilotaż Programu adresowany do kobiet ciężarnych, matek dzieci z wrodzoną wadą rozwojową. Kobiety ciężarne wraz z rodzinami korzystały z bezpłatnych konsultacji specjalistów m.in. psychologa, kardiologa dziecięcego, neonatologa, fizjoterapeuty. Wsparcie specjalistów pomagało kobietom i ich rodzinom w radzeniu sobie w trudnej sytuacji związanej z rozpoznaniem wrodzonej wady rozwojowej u dziecka oraz z planowanym zabiegiem operacyjnym. Oferowana również była pomoc rodzinom po stracie dziecka. W programie wzięło udział 27 rodzin.

EDUKACJA ZDROWOTNA I WSPARCIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI I ICH RODZIN

Celem programu była poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin będących w izolacji społecznej poprzez prowadzenie indywidualnej i grupowej edukacji zdrowotnej oraz specjalistycznego poradnictwa. W programie wzięło udział 40 osób.

W ramach programu odbyło się:

- 20 warsztatów edukacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami dotyczących m.in. kształtowania umiejętności psycho-społecznych, zdrowego żywienia, relaksacyjnych,
- warsztatów psychoedukacyjnych dla rodziców/opiekunów osób z 592niepełno sprawnościami,

– specjalistyczne poradnictwo: psychologiczne, pedagogiczne, dietetyczne, rehabilitacyjne, medyczne, dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin/opiekunów (120 godzin).

PROGRAM POLITYKI ZDROWOTNEJ PN.: „PROGRAM LECZENIA NIEPŁODNOŚCI METODĄ ZAPŁODNIENIA POZAUSTROJOWEGO DLA MIESZKAŃCÓW WROCŁAWIA W ROKU 2021"
Celem programu było zapewnienie dostępu do procedury zapłodnienia pozaustrojowego mieszkańcom Wrocławia, u których zdiagnozowana została niepłodność, poprzez wsparcie finansowe procesu leczenia. W ramach programu każda para mogła skorzystać z jednej, zindywidualizowanej procedury wspomaganego rozrodu. W roku 2021 r. (od marca do grudnia) do programu zgłosiło się około 300 par, z czego 170 zostało zaproszonych na wizytę kwalifikacyjną, a 154 pary zdecydowały się na przeprowadzenie jednej z proponowanych interwencji. Od początku realizacji zadania tj. od 2019 r. urodziło się 120 dzieci.

EDUKACJA ZDROWOTNA W PROFILAKTYCE NADWAGI I OTYŁOŚCI U DZIECI I MŁODZIEŻY

ZADANIE PN.: „UCZEŃ W FORMIE"
Celem zadania było podniesienie poziomu wiedzy i świadomości zdrowotnej uczniów oraz ich rodziców w zakresie profilaktyki nadwagi i otyłości oraz kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i innych poprzez działania promujące zdrowy styl życia. W roku 2021 do udziału w programie zgłosiło się 39 wrocławskich szkół podstawowych. Na podstawie zebranych wyników (masy ciała, wzrostu i wskaźnika BMI) pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania zakwalifikowały uczniów z nadwagą i otyłością do działań edukacyjno-interwencyjnych, na które zgłosiło się 314 uczniów wraz z rodzicami.
Zakwalifikowani uczniowie wzięli udział w następujących działaniach edukacyjno-interwencyjnych:
– indywidualne konsultacje prowadzone przez specjalistów (lekarz, psycholog, dietetyk, fizjoterapeuta) w ramach edukacji stacjonarnej oraz online. Łączna liczba udzielonych konsultacji 1418, z czego: 68 lekarz, 504 dietetyk, 402 psychodietetyk, 212 psycholog i 232 fizjoterapeuta;
– warsztaty żywieniowe prowadzone przez dietetyka. Odbyły się zajęcia, w których uczestniczyły dzieci z rodzicami. Łączna liczba wejść na zajęcia 864. W ramach zadania zrealizowano sześć tematów warsztatów;
– zajęcia w zakresie aktywności fizycznej. Uczestnicy mieli możliwość korzystania z zajęć na basenie oraz sali gimnastycznej (sztuki walki, taniec). Odnotowano 1335 wejść na zajęcia, w tym 503 wejść na basen, 571 wejścia na zajęcia ze sztuk walki oraz 261 wejść na zajęcia taneczne.

Ponadto w ramach zadania przygotowano materiały szkoleniowe w formie webinarów dla nauczycieli wychowania przedszkolnego pt.: „Jak uczyć dzieci prawidłowych nawyków żywieniowych w przedszkolu?", „Jak z sukcesem prowadzić edukację żywieniową w przedszkolu?". Materiały przekazane do 84 przedszkoli.
Dla pielęgniarek środowiska nauczania i wychowania opracowano oraz przeprowadzono w formie stacjonarnej 6 szkoleń pt.: „Emocje u pacjentów z nadwagą i otyłością", „Jak przekazać trudne informacje rodzicom i dzieciom z nadwagą i otyłością ?", „Jak można wesprzeć profilaktykę nadwagi i otyłości u dzieci i młodzieży z nadwagą i otyłością?", „Zachowania prozdrowotne i ich zmiana oraz propagowanie wśród dzieci z nadwagą i otyłością", „Probiotyki i prebiotyki w diecie dziecka", „Witamina D3 - czy tylko do leczenia i zapobiegania krzywicy ?" W szkoleniach wzięło udział 96 pielęgniarek.
Prowadzono edukację zdrowotną w formie zdalnej na portalu społecznościowym „Wrocław dba o zdrowie". Przekazywane były informacje na temat realizowanych działań oraz treści edukacyjno - informacyjne dotyczące: nadwagi i otyłości u dzieci i młodzieży oraz zagrożeń z nimi związanych, zasad prawidłowego żywienia. Na profilu zamieszczono 42 wpisy obserwowane przez 203 osoby.

ZAJĘCIA EDUKACYJNE DLA UCZNIÓW PROWADZONE NA TERENIE WROCŁAWSKICH PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

Zajęcia dla uczniów prowadzone w formie wykładu i warsztatów praktycznych, podczas których samodzielnie przygotowują zdrowe przekąski. W roku 2021 odbyły się 284 zajęcia, w których wzięło udział 5458 uczniów. Tematy zajęć: Wpływ sposobu żywienia na postępy w nauce, Dieta a odporność, Świadomy konsument, Zdrowo jemy - zdrowo rośniemy, Najczęściej popełniane błędy żywieniowe, Uważność w jedzeniu, Woda zdrowia doda – czyli zajęcia o płynach i o tym jak zachęcić do picia wody - domowy izotonik, Dlaczego warto jeść warzywa, Piramida żywieniowa na talerzu, Czyli ile i co jeść aby żyć zdrowo, Puzzle ze zdrowym żywieniem, Układ pokarmowy- zrozumienie jego budowy i działania oraz znaczenia dla całego organizmu, Uczymy się odżywiać instynktownie, Warzywa i owoce, czy ich barwa ma znaczenie - jak zachęcić do spożywania warzyw (grupy kolorystyczne), Czy to co mi smakuje jest dla mnie zdrowe? – przygotowanie zdrowych słodyczy.

PROMOCJA ZDROWEGO ŻYWIENIA I AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ WE WROCŁAWSKICH PLACÓWKACH OPIEKUŃCZYCH I EDUKACYJNYCH

Celem programu było zapobieganie nadwadze i otyłości u dzieci i młodzieży poprzez promowanie w placówkach opiekuńczych i edukacyjnych aktywności fizycznej oraz racjonalnego i zdrowego żywienia. Wrocławskie placówki edukacyjne miały możliwość zgłaszania się do projektu certyfikacji z zakresu zdrowego i racjonalnego żywienia oraz promowania aktywności fizycznej.

Specjalista ds. żywienia współpracował z dyrektorami, intendentami, kucharzami, ajentami sklepików szkolnych, w zakresie zmiany asortymentu oraz żywienia w stołówkach przedszkolnych i szkolnych. Placówki, które wprowadziły zalecane zmiany otrzymały certyfikat zdrowego i racjonalnego żywienia, przyznawany na 2 lata. Po tym okresie placówka może ubiegać się o przedłużenie certyfikatu. Certyfikaty zdrowego i racjonalnego żywienia przyznawane są od 2014 r. Aktualne certyfikaty posiada 161 placówek edukacyjnych, w tym: 29 żłobków, 86 przedszkolach, 44 szkoły podstawowe, 2 szkoły ponadpodstawowe. Złote certyfikaty, przyznawane od 2019 r. dla stołówek, które od wielu lat wyróżniają się najwyższą jakością w zakresie dbałości o przebieg procesu żywienia oraz stosowanych produktów, zostały przyznane 43 wrocławskim placówkom edukacyjnym.

Certyfikaty promowania aktywności fizycznej przyznawane są od 2017 r. Łącznie przyznano 96 certyfikatów, w tym: 48 dla przedszkoli, 44 dla szkół podstawowych oraz 4 dla zespołów szkół i szkół ponadgimnazjalnych.

Doradcy ds. aktywności fizycznej współpracowali z dyrektorami placówek edukacyjnych oraz osobami odpowiedzialnymi za wychowanie fizyczne w zakresie promowania aktywności fizycznej. Placówki spełniające kryteria ustalone w regulaminie otrzymywały certyfikat przyznawany na 2 lata. W Po tym okresie placówka może ubiegać się o przedłużenie certyfikatu.

Zadanie realizowane w 2021 r. przez organizację pozarządową polegało na: prowadzeniu procedury certyfikacji oraz recertyfikacji (odnowienie certyfikatu po 2 latach), sprawowaniu nadzoru merytorycznego nad placówkami posiadającymi certyfikaty, prowadzeniu konsultacji merytorycznych dotyczących zasad zdrowego i racjonalnego żywienia oraz promowania aktywności fizycznej, dla placówek opiekuńczych i edukacyjnych zainteresowanych uzyskaniem certyfikatów. W ramach zadania przygotowano informację na stronie internetowej: nabór do procedury otrzymania certyfikatu z zakresu promowania aktywności fizycznej oraz certyfikatu zdrowego i racjonalnego żywienia, spis placówek opiekuńczych i edukacyjnych posiadających certyfikaty oraz harmonogram działań w programie. W związku z sytuacją epidemiologiczną wprowadzono możliwość konsultacji ze specjalistami ds. żywienia oraz aktywności fizycznej w trybie on-line. W 2021 roku w procesie certyfikacji stołówek i sklepików z zakresu zdrowego żywienia: do certyfikacji zgłosiło się 21 nowych placówek edukacyjnych, przyznano 9 nowych certyfikatów oraz 20 Złotych, specjalista ds. żywienia przeprowadził 67 konsultacji merytorycznych dla placówek opiekuńczych i edukacyjnych, przeprowadzono proces recertyfikacji dla 49 placówek. W procesie certyfikacji placówek

edukacyjnych z zakresu promowania aktywności fizycznej: do certyfikacji zgłosiło się 10 nowych placówek edukacyjnych, przyznano 10 nowych certyfikatów, przeprowadzono proces recertyfikacji dla 28 placówek.

ZESPÓŁ DS. PROMOCJI ZDROWEGO ŻYWIENIA I AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ DZIECI I MŁODZIEŻY.

Przy Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych od grudnia 2014 r. działa Zespół ds. promocji zdrowego żywienia i aktywności fizycznej dzieci i młodzieży, w którego skład wchodzą przedstawiciele: Departamentu Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia, Departamentu Edukacji Urzędu Miejskiego Wrocławia, Rady Miejskiej Wrocławia, Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego oraz Rodziców. Zespół jest organem doradczo-opiniodawczym w zakresie realizacji zadań z zakresu promocji zdrowego żywienia oraz podejmowania nowych inicjatyw zgłaszanych przez różne środowiska, grupy społeczne oraz osoby. Inicjatywy dotyczą promowania w środowisku dzieci i młodzieży aktywności fizycznej, zdrowego stylu życia i racjonalnego odżywiania.

W 2021 roku odbyły się dwa spotkania zespołu merytorycznego. Na pierwszym przedstawiono podsumowanie działań z zakresu profilaktyki nadwagi i otyłości, w tym promocji zdrowego żywienia i aktywności fizycznej u dzieci i młodzieży, realizowanych w 2020 r. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Fundacji Ekorozwoju, którzy przedstawili projekt Foodshift oraz przedstawiciele Fundacji Polskiedzieci.org prezentujący projekt sieci sklepików ZDROWIK, w których sprzedawane są produkty zalecane w żywieniu dzieci i młodzieży. Ponadto w szkołach, w których jest ZDROWIK Fundacja organizuje warsztaty edukacyjne, kampanie, konkursy. Na drugim spotkaniu, zaproszeni przedstawiciele Wydziału Wody i Energii zaprezentowali projekt BIOCANTEENS dotyczący marnowania żywności w szkołach oraz produktów BIO w żywieniu zbiorowym w placówkach edukacyjnych.

PROGRAMY W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA I PROFILAKTYKI CHORÓB CYWILIZACYJNYCH DLA OSÓB DOROSŁYCH

EDUKACJA ZDROWOTNA KOBIET, MIESZKANEK WROCŁAWIA PN. „ENDOMETRIOZA, CHOROBA KOBIET W KAŻDYM WIEKU”

W ramach programu prowadzone było wielospecjalistyczne poradnictwo zdrowotne dla kobiet, w trakcie diagnozowania oraz leczenia endometriozy. Kobietom z endometriozą zapewniono:

- indywidualne konsultacje specjalistyczne z: lekarzem ginekologiem onkologiem, lekarzem endokrynologiem, specjalistą leczenia bólu, dietetykiem, psychologiem i rehabilitantem;
- możliwość korzystania ze strony internetowej (informacje o endometriozie) - Klinika Endometriozy interaktywne wykłady dotyczące różnych aspektów endometriozy prowadzone przez: lekarza, ginekologa onkologa, lekarza endokrynologa, specjalistę leczenia bólu, dietetyka, psychologa, rehabilitanta oraz edukatora zdrowia prokreacyjnego;
- możliwość kontaktów z ww. specjalistami na fanpage’u, facebooku.

Z indywidualnych konsultacji specjalistycznych skorzystało 88 kobiet, z edukacji zdrowotnej około 3 600 osób.

PROGRAM EDUKACJI ZDROWOTNEJ KOBIET W OKRESIE MENOPAUZY

Cele programu edukacyjnego to zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości kobiet dotyczącej okresu i przebiegu menopauzy jako stanu fizjologicznego, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, obniżenie lęku związanego z okresem premenopauzalnym i menopauzalnym, poprawa zdrowia i jakości życia kobiet oraz wzmocnienie poczucia własnej wartości w okresie menopauzy, przeciwdziałanie problemom w obszarze zdrowia psychicznego kobiet oraz wstępna ocena zdrowia kobiet podczas przebiegu menopauzy pod względem psychologicznym, klinicznym i diagnostycznym. Pilotaż programu

prowadzony w roku 2021 ukierunkowany był na wstępne rozpoznanie problemów zdrowotnych kobiet w okresie menopauzy poprzez prowadzenie konsultacji zdrowotnych przez lekarza ginekologa/endokrynologa, położną i psychologa. Mieszkanki Wrocławia, u których występują problemy w okresie premenopauzalnym i menopauzalnym, w sferze fizycznej i psychicznej, mogły skorzystać z konsultacji specjalistów. W programie odbyły się 232 wizyty, w tym 116 kobiet skorzystało z konsultacji położnej, 52 psychologa, 64 lekarza ginekologa. Z programu skorzystały łącznie 154 kobiety.

PROGRAM ROZSZERZENIE DOSTĘPU DO REHABILITACJI SERCOWO-NACZYNIOWEJ W RAMACH WTÓRNEJ PREWENCJI CHORÓB SERCOWO-NACZYNIOWYCH

W 2021 r. programem objęte były osoby pełnoletnie, mieszkańcy Wrocławia, po przebytym zawale mięśnia sercowego lub po zabiegach wykonanych na naczyniach wieńcowych, jednak nie później niż w okresie do 12 miesięcy od zaistniałego incydentu. W ramach programu prowadzone były zajęcia ruchowe połączone z instruktażem do samodzielnego wykonywania ćwiczeń w warunkach domowych oraz specjalistyczne konsultacje lekarskie i badania EKG wysiłkowe. Pacjenci uczestniczyli w zajęciach grupowych i indywidualnych z dietetykiem oraz psychologiem. Na podstawie oceny rezerwy wieńcowej, podczas kontrolnej próby wysiłkowej na bieżni ruchomej u uczestników programu stwierdzono znaczny wzrost wydolności fizycznej. W 2021 r. w programie wzięło udział 277 osób, w tym około 91 osób po przechorowaniu COVID-19.

PROGRAM PROFILAKTYKI CUKRZYCY I ZABURZEŃ METABOLICZNYCH DLA DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

Program wieloletni, którego celem jest zwiększenie poziomu świadomości zdrowotnej mieszkańców Wrocławia o zagrożeniu cukrzycą oraz poprawa jakości życia chorych na cukrzycę i przeciwdziałanie jej powikłaniom poprzez: działania informacyjno-edukacyjne i propagowanie idei pomocy osobom chorym na cukrzycę, kształtowanie u osób chorych na cukrzycę umiejętności obserwowania objawów choroby i właściwej ich interpretacji, naukę samokontroli i samoobserwacji w cukrzycy, motywowanie do aktywnego i zdrowego stylu życia, w tym pracy zawodowej, ruchu i wypoczynku, poprawę sprawności fizycznej i aktywny udział chorych na cukrzycę w zajęciach ruchowych, zapobieganie hiper i hipoglikemii, utrzymanie dobrego samopoczucia psychicznego oraz uczenie chorych na cukrzycę sposobów radzenia sobie ze stresem oraz kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne.

W 2021 r. w 10 Punktach Edukacyjnych zlokalizowanych w podmiotach medycznych na terenie Wrocławia, pielęgniarki prowadziły indywidualną edukację osób chorych na cukrzycę, zagrożonych chorobą i innymi zaburzeniami metabolicznymi. Z 1467 porad edukacyjnych skorzystało 1212 osób,w tym 891 po raz pierwszy. Porad dietetycznych udzielono 611 osobom.

Ze względu na ogłoszony stan pandemii w szkołach zawieszone zostały szkolenia dla dzieci i młodzieży. W ramach programu przeprowadzono szkolenia nauczycieli, które dotyczyły między innymi opieki, żywienia oraz postępowania z dzieckiem chorym na cukrzycę. W szkoleniach wzięło udział łącznie 408 osób. W 2021 r. prowadzono również szkolenia dla pielęgniarek środowiska nauczania i wychowania nt. wybranych problemów zdrowotnych u dzieci i młodzieży. W szkoleniach wzięło udział 68 osób.

PROGRAM PROFILAKTYKI POWIKŁAŃ CUKRZYCY „STOPA - CUKRZYCOWA"

Program wieloletni, którego celem jest ograniczenie występowania powikłań u chorych na cukrzycę z rozpoznanym zespołem stopy cukrzycowej oraz zmniejszenie liczby osób niepełnosprawnych z powodu amputacji stopy, poprzez: podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób chorych na cukrzycę dotyczących zasad pielęgnacji ciała ze szczególnym uwzględnieniem stóp, wczesną, kompleksową ocenę zagrożenia oraz zabezpieczenie stóp specjalnym obuwiem ochronnym, indywidualnie dobranym dla każdego pacjenta.

W 2021 r. program realizowany był przez Centrum Medyczne „Dobrzyńska", gdzie prowadzony był tzw. referencyjny gabinet stopy cukrzycowej. W programie prowadzona byłat opieka nad pacjentem z zespołem stopy cukrzycowej, w tym indywidualne badania

oceny stanu ukrwienia stopy oraz edukacja zdrowotna. Na podstawie wyniku badania pedobarograficznego możliwy był indywidualny dobór profilaktycznych wkładek do obuwia oraz dobór obuwia ortopedycznego. Działania realizowane w ramach programu były komplementarne do świadczeń zdrowotnych, finansowanych ze środków NFZ. W 2021 r. programem objęto około 600 osób.

PROGRAM EDUKACJI ZDROWOTNEJ I WSPIERANIA OSÓB CHORYCH NA CUKRZYCĘ ORAZ ICH RODZIN/OPIEKUNÓW

Program wieloletni, którego celem jest poprawa jakości życia osób chorych na cukrzycę oraz ich rodzin/opiekunów poprzez działania edukacyjne, informacyjne i wspierające, w tym podnoszenie poziomu wiedzy dotyczącej samoopieki, samoobserwacji i samopielęgnacji osób chorych na cukrzycę, udzielanie wsparcia osobom chorym na cukrzycę i ich rodzinom/opiekunom, zapobiegającego kryzysowi psychicznemu, kształtowanie postaw odpowiedzialności za własne zdrowie oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób chorych na cukrzycę.

W 2021 r. grupowe zajęcia edukacyjne dla osób chorych na cukrzycę, ich rodzin i opiekunów prowadzone były raz w miesiącu. W zajęciach wzięło udział 237 osób.

W Centrum Edukacji Diabetyków „Biskupia" udzielono 1 116 porad edukacyjnych, z których skorzystało 1 008 osób. W 2021 r. przeprowadzono warsztaty kulinarne dla osób chorujących na cukrzycę typu I. Podczas szkoleń uczestnicy przygotowywali potrawy obiadowe i piekli chleb o niskim IG, wymieniali się przepisami na przygotowywanie potraw, przygotowywali posiłki do pracy i na uczelnie tzw. Lunch boksy- dieta pudełkowa. W warsztatach udział wzięło łącznie 59 osób. W szkoleniu wyjazdowym uczestniczyło 20 osób chorych na cukrzycę typu I. Przeprowadzono jedną edycję warsztatów zakupowo-żywieniowych z dietetykiem, podczas których osoby chore na cukrzycę uczyły się jakie produkty mogą kupować. Z tej formy zajęć skorzystało 50 osób. W ramach programu powadzono również indywidualne warsztaty edukacyjne z podologiem. Osoby z cukrzycą uczyły się w jaki sposób dbać o stopy, jak prawidłowo obcinać paznokcie z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi, jak postępować w warunkach domowych w przypadku wrastających paznokci i jakie preparaty są wskazane w codziennej pielęgnacji stóp. Z warsztatów skorzystało 100 osób. Zajęcia aktywności fizycznej prowadzone były w 5 Ośrodkach usytuowanych w różnych rejonach Wrocławia tj. Ośrodku Promocji Zdrowia i Rehabilitacji Ruchowej „Saluber", Akademii Sztuk Walki, pływalni AWF Wrocław, Szkole Podstawowej nr 118 oraz Wrocławskim Centrum SPA. W zajęciach aktywności fizycznej na sali gimnastycznej, pływalni oraz w terenie uczestniczyło 887 osób.

Z powodu zaostrzenia rygorów sanitarno-epidemiologicznych odwołano coroczną konferencję szkoleniową. W zamian przygotowano i wyemitowano 3 programy telewizyjne dotyczące: wczesnych objawów cukrzycy, samokontroli i samopielęgnacji w chorobie, zasad żywienia, aktywności ruchowej, cukrzycy w ciąży oraz powikłań cukrzycy - zespół stopy cukrzycowej i zapobieganie tym powikłaniom.

PROGRAM PROFILAKTYKI RAKA PIERSI U KOBIET, MIESZKANEK WROCŁAWIA

Program wieloletni, którego celem jest wykrywanie nowotworów we wczesnym stadium zaawansowania choroby poprzez zintegrowane działania edukacyjno-diagnostyczne, w tym zwiększenie poziomu wiedzy o zagrożeniach występowania chorób nowotworowych u młodzieży i osób dorosłych, kształtowanie zachowań prozdrowotnych, ukierunkowanych na czynniki ryzyka chorób nowotworowych oraz aktywną profilaktykę, zwiększenie znaczenia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych oraz zapewnienie mieszkańcom Wrocławia poczucia bezpieczeństwa poprzez rozszerzenie dostępu do diagnostyki specjalistycznej.

W 2021 r. program profilaktyki raka piersi składał się z 2 modułów: edukacyjnego i diagnostycznego.

Moduł edukacyjny realizowany był przez grupę wyszkolonych pielęgniarek i położnych, które w Punktach Edukacji Zdrowotnej (PEZ) prowadziły indywidualną naukę samobadania piersi u kobiet w każdym wieku. Działalność edukacyjna prowadzona była w 10 PEZ zlokalizowanych w podmiotach medycznych na terenie miasta oraz tzw.

punktach mobilnych. W 2021 r. z nauki samobadania piersi w PEZ skorzystało 3 611 kobiet.
Edukowane kobiety otrzymały książeczkę samokontroli piersi i ulotkę edukacyjną. Kobiety wymagające konsultacji onkologicznej i diagnostyki specjalistycznej skierowano na konsultację specjalistyczną. Z konsultacji onkologicznej skorzystało 4 928 kobiet, na leczenie szpitalne operacyjne lub skojarzone skierowano 188 kobiet. Wykonano 2 482 badania USG, 1 545 mammografii. Zmiany chorobowe wykryto u 294 kobiet, w tym podejrzenie raka piersi u 34 kobiet. Z porad lekarzy genetyków skorzystało 66 kobiet, a z wsparcia psychologa 122 kobiety.

PROGRAM PROFILAKTYKI NOWOTWORÓW SKÓRY, W SZCZEGÓLNOŚCI CZERNIAKA ZŁOŚLIWEGO
Celem zadania było podniesienie poziomu wiedzy i świadomości zdrowotnej dotyczącej profilaktyki raka skóry i czerniaka oraz kształtowanie zachowań prozdrowotnych i poczucia tzw. „czujności onkologicznej", poprzez organizowanie i prowadzenie zajęć edukacyjnych dla mieszkańców Wrocławia oraz kształtowanie nawyku samoobserwacji skóry i znamion.
W 2021 r. program realizowały dwa podmioty medyczne: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu Ośrodek Badawczo-Rozwojowy oraz IV Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu.
W ramach programu prowadzona była edukacja zdrowotna w zakresie profilaktyki nowotworów skóry i czerniaka, z której skorzystały 1 484 osoby. Do dalszej diagnostyki specjalistycznej skierowano 436 osób.

KAMPANIA ZDROWOTNA PN.: PROFILAKTYKA CHORÓB NOWOTWOROWYCH U MĘŻCZYZN
Celem programu było uwrażliwienie mężczyzn na choroby nowotworowe. Dzięki kampanii promowane były badania profilaktyczne zmierzające do szybszej reakcji w przypadku wykrycia nowotworubył do każdego mężczyzny ale szczególnie do 3 grup wiekowych: 18 - 20, 40 plus oraz 50 plus. W 2021 roku zorganizowano 3 webinary edukacyjne oraz 2 debaty:
- „Stan zdrowia współczesnego mężczyzny – prostata, jądra, płodność". Liczba uczestników: 45;
- „Profilaktyka 50+ – dieta, alkohol, lifestyle – nie tylko prostata". Liczba uczestników: 36;
- „Choroby nowotworowe u mężczyzn, gdzie się podziała profilaktyka?". Liczba uczestników: 52;
- DEBATA: „Idzie facet do lekarza! Męska profilaktyka onkologiczna". Liczba uczestników: 43;
- DEBATA: „Sport i dieta jako ważne elementy profilaktyki onkologicznej". Liczba uczestników: 26;

W ramach programu zorganizowano konkurs „Złoty Wąs", w którym oddano 2230 głosów. Jego celem była popularyzacja męskiej profilaktyki, otwarta dyskusja o męskich nowotworach oraz uświadomienie istoty kontroli organizmu w kontekście chorób nowotworowych. Prowadzono także stronę internetową, na której odnotowano 2650 odsłon.

PROFILAKTYKA GRYPY DLA OSÓB POWYŻEJ 65 ROKU ŻYCIA
Szczepienia przeciwko grypie, to program polityki zdrowotnej miasta Wrocławia, który przyczynia się do poprawy jakości i skuteczności opieki geriatrycznej nad osobami w wieku podeszłym. W ramach programu zdrowotnego zaszczepiono 4 700 osób.

DZIAŁANIA EDUKACYJNO-PROFILAKTYCZNE NA RZECZ POPRAWY JAKOŚCI OPIEKI OSÓB PRZEWLEKLE I NIEULECZALNIE CHORYCH PRZEBYWAJĄCYCH W ŚRODOWISKU DOMOWYM ORAZ WSPARCIE ICH RODZIN / OPIEKUNÓW
Celem działań było podniesienie jakości życia osób chorych oraz przeciwdziałanie powikłaniom. Zespół specjalistów – pielęgniarki, rehabilitanci i psycholodzy, prowadził działania z zakresu edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia i profilaktyki chorób

w środowisku domowym chorego. W okresie od września do grudnia 2021 r. opieką i wsparciem objęto 180 osób przewlekle i nieuleczalnie chorych przebywających w środowisku domowym oraz ich rodziny/opiekunów.

PROGRAMY W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

PROGRAM PROMOWANIA ZDROWIA PSYCHICZNEGO W POPULACJI DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW WROCŁAWIA

Celem programu było przeciwdziałanie kryzysom zdrowia psychicznego i depresji w populacji dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Wrocławia. Prowadzono edukację zdrowotną i społeczną oraz wparcie specjalistyczne, w tym upowszechnianie wiedzy o zdrowiu psychicznym i jego znaczeniu dla prawidłowego rozwoju osobistego i społecznego. Dążono do podnoszenia poziomu wiedzy dotyczącej promocji i ochrony zdrowia psychicznego oraz kształtowania postaw i zachowań sprzyjających wzmacnianiu zdrowia psychicznego i przeciwdziałania kryzysom. Realizowano także różne formy pomocy i wsparcia dla osób zagrożonych kryzysem zdrowia psychicznego (warsztaty, zajęcia indywidualne i grupowe).

W 2021 r. program realizowany był we współpracy z Wrocławskim Centrum Zdrowia SP ZOZ oraz organizacjami pozarządowymi. Z różnych form pomocy skorzystało około 360 osób. Większość prowadzonych działań miała charakter kompleksowego i długofalowego wsparcia. Dla dzieci i młodzieży z wrocławskich szkół oraz ich rodziców, w formie hybrydowej, przeprowadzono cykl warsztatów profilaktycznych pn. „Żyj zdrowiem". W warsztatach wzięło udział około 3 830 uczniów i 103 opiekunów. W czerwcu 2021 r. przeprowadzono on-line szkolenie dla nauczycieli pn. „Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży w okresie pandemii". Tematyka tego szkolenia dotyczyła zdrowotnych potrzeb dzieci i młodzieży oraz zdrowia psychicznego po powrocie do szkoły. W szkoleniu wzięło udział 80 nauczycieli.

W 2021 r. przeprowadzono również szkolenie dla rodziców i opiekunów dzieci oraz młodzieży, w którym wzięło udział 100 osób. Ze wsparcia w Punkcie Interwencji Kryzysowej skorzystało 117 osób.

PROGRAM WSPARCIA PSYCHOLOGICZNEGO DZIECI I MŁODZIEŻY ZAGROŻONYCH KRYZYSEM ZDROWIA PSYCHICZNEGO ORAZ ICH RODZICÓW/OPIEKUNÓW

Celem programu było przeciwdziałanie kryzysom psychicznym u dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów poprzez zapewnienie dostępu do różnych form wsparcia edukacyjnego, wzmacniającego zdrowie psychiczne i poczucie bezpieczeństwa.Realizacja programu związana była z:

- organizowaniem i prowadzeniem szkoleń oraz warsztatów specjalistycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów,
- rozwijaniem umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu dzieci i młodzieży z grup podwyższonego i wysokiego ryzyka,
- udzielaniem wsparcia psychologicznego dzieciom, młodzieży oraz ich rodzicom/opiekunom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, społecznych, rozwoju osobistego i relacji międzyludzkich,
- prowadzeniem działań edukacyjno – informacyjnych dotyczących negatywnych skutków używania alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych.

W okresie od września do grudnia 2021 r. z programu skorzystało 430 osób, w tym dzieci, młodzież oraz ich rodziny/opiekunowie.

PROGRAM WSPARCIA OSÓB Z DOŚWIADCZENIEM CHOROBY PSYCHICZNEJ ORAZ ICH RODZIN I OPIEKUNÓW W PROCESIE ZDROWIENIA

Celem programu była poprawa jakości życia osób z doświadczeniem choroby psychicznej oraz ich rodzin i opiekunów w procesie zdrowienia. Działania skierowane były na budowanie pozytywnych relacji z otoczeniem oraz aktywizowanie społeczne. Prowadzono indywidualne i grupowe zajęcia psychoedukacyjne (np. warsztaty, grupy wsparcia itp.), zajęcia usprawniające wykonywanie czynności w zakresie samoobsługi oraz zajęcia

poprawiające komunikację i integrację z rodziną i środowiskiem lokalnym. Ponadto realizatorzy motywowali uczestników do aktywnego udziału w życiu społecznym i kulturalnym miasta (np. wyjścia na koncerty, wystawy, seanse kinowe), oraz wspierali ich wzapewnieniu poczucia bezpieczeństwa przeciwdziałającego kryzysom psychicznym i nawrotom choroby.
W 2021 r. program realizowały 3 organizacje pozarządowe: Fundacja „Opieka i Troska", Stowarzyszenie Na Rzecz Promocji Zdrowia „Curatus" oraz Dolnośląskie Stowarzyszenie Aktywnej Rehabilitacji „ART". Z różnych form pomocy i wsparcia skorzystało 281 osób.

PROGRAM WSPARCIA DLA OSÓB ZAGROŻONYCH DEPRESJĄ, Z ZESPOŁAMI DEPRESYJNYMI ORAZ ICH RODZIN I OPIEKUNÓW
Program realizowano we współpracy z organizacjami pozarządowymi. W 2021 r. z różnych form pomocy i wsparcia skorzystało około 120 osób. Większość prowadzonych działań, w tym zajęcia relaksacyjne, psychoedukacja oraz spotkania, w ramach tzw. grupy wsparcia, miało charakter kompleksowego i długofalowego wsparcia, z którego beneficjenci korzystali w sposób systematyczny.

PROGRAM WSPARCIA PSYCHOLOGICZNEGO DLA OSÓB W KRYZYSIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO W TYM DLA CHORYCH ONKOLOGICZNIE
Projekt pn. „Akademia Walki z Rakiem" realizowany był przez Dolnośląskie Centrum Psychoonkologii i Rehabilitacji, w ramach którego prowadzono grupy wsparcia, klub pacjenta, konsultacje indywidualne z psychologiem/psychoterapeutą oraz wykłady z pokazem przyrządzania zdrowego pożywienia. Zajęcia relaksacyjne i kinezjologii edukacyjnej mózgu oraz edukacji żywieniowej prowadzone w trybie hybrydowym.
Z oferowanych zajęć skorzystało około 60 osób.
W 2021 r. odbyło się jedno spotkanie Zespołu Merytorycznego ds. Zdrowia Psychicznego, w którego skład wchodzą przedstawiciele wszystkich organizacji realizujących zadanie oraz Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych. Podczas spotkania wymieniano doświadczenia z realizacji poszczególnych zadań, omawiano zasady współpracy z Miastem szczególnie w zakresie przygotowywania stosownej dokumentacji. Organizacje prezentowały realizowane przez siebie działania skierowane do osób z doświadczeniem choroby psychicznej, ich rodzin oraz opiekunów.

PROGRAM WSPARCIA OSÓB Z ZESPOŁAMI OTĘPIENNYMI I ZABURZENIAMI PSYCHOGERIATRYCZNYMI ORAZ ICH RODZIN I OPIEKUNÓW
Celem programu była poprawa jakości życia osób z zespołami otępiennymi i zaburzeniami psychogeriatrycznymi oraz przeciwdziałanie pogłębianiu się tych zaburzeń.
W 2021 r. Opieką psychologiczną objęto 730 osób po 60 roku życia, u których wystąpiły problemy psychogeriatryczne. W ramach programu prowadzone były grupy wsparcia, warsztaty, zajęcia aktywności ruchowej oraz psychoedukacyjne indywidualne i grupowe. Ze wsparcia dla opiekunów osób z zaburzeniami psychogeriatrycznymi skorzystało około 100 osób.

PROGRAM EDUKACJI ZDROWOTNEJ I WSPARCIA PSYCHOTERAPEUTYCZNEGO DLA DOROSŁYCH OSÓB Z DOŚWIADCZENIEM CHOROBY PSYCHICZNEJ, ICH RODZIN I OPIEKUNÓW
Celem programu było upowszechnianie wiedzy o zdrowiu psychicznym oraz promowanie modelu środowiskowej opieki i wsparcie osób z doświadczeniem choroby psychicznej, zaburzeniami psychogeriatrycznymi i ich rodzin/opiekunów. Prowadzone były grupowe zajęcia psychoedukacyjne, ukierunkowane na łagodzenie problemów dotyczących zdrowia psychicznego oraz Punkt Informacyjno-Konsultacyjny. Osoby z doświadczeniem choroby psychicznej były motywowane do podejmowania codziennych obowiązków i ról społecznych, udzielano im wsparcia psychologicznego w celu uzupełnienia leczenia farmakologicznego. Program uzupełniał świadczenia zdrowotne finansowane przez NFZ. W 2021 r. programem objęto 140 osób Ze względu na stan pandemii zostały odwołane Dni Solidarności z Osobami Chorującymi Psychicznie.

EDUKACJA ZDROWOTNA ORAZ PROFILAKTYKA OGRANICZAJĄCA ZAGROŻENIA A TAKŻE SZKODY DLA ZDROWIA FIZYCZNEGO I PSYCHICZNEGO WŚRÓD OSÓB BEZDOMNYCH WE WROCŁAWIU

Działaniami zostały objęte osoby w kryzysie bezdomności ulicznej, beneficjenci StreetBusa, mieszkańcy ogrzewalni oraz nadużywający alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Osoby w kryzysie bezdomności mogły skorzystać ze wsparcia psychologicznego, rozmów ze streetwokerem a także pielęgniarką. Prowadzono również działania edukacyjno-informacyjne dotyczące objawów i przebiegu choroby zakaźnej COVID-19, informując o obostrzeniach epidemicznych. Działania edukacyjno-informacyjne prowadzono w formie stacjonarnej i środowiskowej. Wsparciem objęto 200 osób bezdomnych. Przeprowadzono także warsztaty terapii zajęciowej dla osób w kryzysie bezdomności. W których wzięło udział 15 osób.

ŚWIADCZENIE SPECJALISTYCZNYCH USŁUG OPIEKUŃCZYCH DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Na podstawie indywidualnych decyzji administracyjnych wydawanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu, realizowano specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Usługi te obejmowały uczenie się oraz doskonalenie u podopiecznych umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych niezbędnych do samodzielnego życia, funkcjonowania w życiu społecznym i w rodzinie, gospodarowania pieniędzmi, rozwiązywania trudności i niepowodzeń, przygotowywania posiłków, utrzymywania higieny, ładu i porządku w najbliższym otoczeniu.

W 2021 r., w 26 środowiskach domowych, zrealizowano łącznie 20 762 godzin specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

STWIERDZANIE ZGONU I JEGO PRZYCZYNY U OSOBY ZMARŁEJ W MIEJSCU PUBLICZNYM ALBO NIEPUBLICZNYM NA TERENIE MIASTA WROCŁAWIA ZGODNIE ART. 11 USTAWY Z DNIA 31 STYCZNIA 1959 R. O CMENTARZACH I CHOWANIU ZMARŁYCH

Celem zadania było sporządzenie dokumentacji medycznej oraz wystawienie karty zgonu albo protokołu zgonu osoby zmarłej w miejscu publicznym albo niepublicznym na terenie miasta Wrocławia, w myśl art. 11 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych. Zgodnie z przyjętą procedurą postępowania wykonywane były następujące czynności:

- ustalenie tożsamości zwłok osoby zmarłej,
- osobiste dokonanie oględzin zwłok,
- przeprowadzenie, w miarę możliwości, wywiadu w miejscu i czasie wezwania wśród osób z otoczenia osoby zmarłej, w celu ustalenia okoliczności, w których nastąpił zgon,
- zapoznanie się z dokumentami dotyczącymi stanu zdrowia osoby zmarłej w okresie poprzedzającym zgon, o ile dokumenty takie są dostępne w miejscu i czasie wezwania,
- stwierdzenie zgonu i jego przyczyny na podstawie oględzin, informacji z wywiadu i dostępnej dokumentacji medycznej osoby zmarłej.

Zgon stwierdzono u 537 osób.

REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z WYSTĄPIENIEM SYTUACJI KRYZYSOWYCH

W roku sprawozdawczym 2021, na realizację przedmiotowego zadania, zaplanowano kwotę 450 312,00 zł., z której wydatkowano 371 722,11 zł, co stanowi 82,55 %.

TESTOWANIE NA OBECNOŚĆ KORONAWIRUSA SARS-CoV-2

W noclegowniach i miejscach pobytu oraz wskazanych przez Gminę Wrocław organizacjach pozarządowych realizujących zadania publiczne z zakresu edukacji zdrowotnej i pomocy społecznej, których działalność była finansowana lub dofinansowywana ze środków własnych Gminy Wrocław, przeprowadzono testy przesiewowe na obecność koronawirusa SARS-CoV-2. W okresie od lutego do listopada

2021 r. wykonano 1 000 testów u osób bezdomnych oraz pracowników organizacji pozarządowych.

ORGANIZACJA TRANSPORTU OSÓB MAJĄCYCH TRUDNOŚCI W SAMODZIELNYM DOTARCIU DO PUNKTÓW SZCZEPIEŃ PRZECIWKO SARS-CoV-2 ORAZ ORGANIZACJA TELEFONICZNEGO PUNKTU ZGŁOSZEŃ TRANSPORTOWYCH

W związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 od stycznia 2021 roku działała dedykowana infolinia, pod numerem której pracownicy Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych udzielali informacji w sprawie organizacji transportu do punktów szczepień, do których dowożone były osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenia o niepełnosprawności w stopniu znacznym o kodzie 05R lub 10N lub orzeczenie o I grupie inwalidzkiej w związku ze schorzeniami narządu ruchu oraz osoby w wieku powyżej 70. roku życia, które nie miały możliwości dotarcia do punktu szczepień bez udziału transportu gminnego. W trakcie roku pod numerem infolinii informacji telefonicznej udzielono 2431 osobom zainteresowanym. Usługę transportową polegającą na dowiezieniu osób uprawnionych do punktów szczepień oraz odwiezieniu ich do miejsca zamieszkania zrealizowano dla 652 osób, w tym dla 329 osób niepełnosprawnych oraz 323 osób powyżej 70 roku życia. Transport od stycznia do listopada realizowany był przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne, a od marca do grudnia także przez Ryba Taxi. Koszty realizacji zadania wyniosły 50 428 zł, w tym ze środków pochodzących z dotacji Wojewody Dolnośląskiego 29 172 zł.

PROFILAKTYKA I TERAPIA UZALEŻNIEŃ

W roku sprawozdawczym 2021, na realizację przedmiotowego zadania, zaplanowano kwotę 4 771 290,00 zł, wydatkowano 4 039 114,05 zł, co stanowi 84,65% zaplanowanych środków. Na realizację programów wieloletnich zaplanowano kwotę 2 466 000,00 zł, wydatkowano 2 122 431,38 zł, co stanowi 86,07% zaplanowanych środków.

„REALIZACJA LOKALNEJ MIĘDZYSEKTOROWEJ POLITYKI PRZECIWDZIAŁANIA NEGATYWNYM SKUTKOM SPOŻYWANIA ALKOHOLU”

POMOC TERAPEUTYCZNA DLA UZALEŻNIONYCH I WSPÓŁUZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU

Program realizowano w Przychodni Zdrowia Psychicznego i Uzależnień Wrocławskie Centrum Zdrowia SP ZOZ przy ul. Lindego19-21 oraz przy ul. Wszystkich Świętych 2. Zajęcia dla pacjentów prowadzone były w formie treningów umiejętności i zachowań oraz treningów psychologicznych w tym: treningu asertywności, treningu umiejętności wychowawczych, treningu radzenia sobie z głodem alkoholowym, treningu uważności, treningu poczucia własnej wartości, treningu asertywnych zachowań abstynenckich(TAZA), warsztatów pracy nad złością, treningu zapobiegania nawrotom, warsztatłów pracy nad urealnieniem obrazu siebie. W 2021 roku z programu skorzystało 88 osób. Realizowany był również program wsparcia i rozwoju dla osób uzależnionych i współuzależnionych a także Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA), w którym wzięło udział 51 osób. W programie działał również punkt informacyjno-konsultacyjny (PIK), z którego skorzystały 174 osoby.

PROGRAM PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ I WSPARCIA TERAPEUTYCZNEGO DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I ZAGROŻONYCH UZALEŻNIENIEM

W 2021 roku w programie uczestniczyło 1351 osób. Realizatorem programu było Centrum Neuropsychiatrii NEUROMED Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu, przy ul. Białowieskiej 74a. W ramach programu realizowane były następujące zadania:

- Prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego;
- Programy wsparcia terapeutycznego;
- Program edukacyjno-korekcyjny dla Dorosłych Dzieci Alkoholików;

- Grupa korekcyjno-edukacyjna dla osób pijących ryzykownie lub szkodliwie;
- Program profilaktyczny i edukacyjno-korekcyjny dla młodzieży przebywającej w Ośrodkach Wychowawczych i dla uczniów szkół wrocławskich;
- Wsparcie terapeutyczne dla rodziców dzieci nadużywających alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;
- Program wsparcia rozwoju rodziny, w tym: terapia rodzin i par, warsztaty komunikacji rodzic-dziecko - warsztaty dla rodziców oraz warsztaty terapeutyczne dla młodzieży.

PROGRAMY ŚRODOWISKOWE WSPIERAJĄCE ABSTYNENCJĘ ORAZ PROMUJĄCE AKTYWIZACJĘ SPOŁECZNĄ POPRZEZ WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI KLUBÓW ABSTYNENTA
Celem programu było ograniczanie szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z nadużywania alkoholu poprzez utrzymanie abstynencji i aktywizację społeczną. Zadania realizowane były przez Wrocławskie Centrum Zdrowia SP ZOZ oraz 3 wrocławskie organizacje pozarządowe, prowadzące Kluby Abstynenta. W 2021 roku z różnych form wsparcia oferowanych w klubach skorzystało ok. 11 500 osób. W ramach działań Klubów Abstynenta beneficjenci mogli korzystać z imprez rekreacyjnych, działalności sekcji sportowej, zajęć plastycznych oraz wyjazdów turystyczno-rekreacyjnych. Członkowie klubów mogli uczestniczyć w cyklicznych zlotach abstynenckich oraz zabawach tanecznych.

PORADNICTWO I SZKOLENIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

PORADNICTWO DLA OSÓB DOŚWIADCZAJĄCYCH PRZEMOCY
Celem działania było świadczenie ambulatoryjnej pomocy prawnej, psychologicznej i terapeutycznej mieszkańcom Wrocławia znajdujących się w sytuacji kryzysowej, w szczególności ochrony przed przemocą. W ramach programu udzielano pomocy osobom doświadczającym przemocy oraz znajdującym się w sytuacji kryzysowej spowodowanej zachowaniem osób nadużywających alkoholu oraz wdrażano działania ograniczające zdrowotne i społeczne następstwa przemocy w rodzinie. W 2021 r. z pomocy i wsparcia skorzystało 3595 osób. Udzielono 3967 porad psychologicznych, 835 prawnych i 701 pedagogicznych. Odbyły się 194 spotkania grup wsparcia. Wolontariuszki i wolontariusze jako osoby zaufania uczestniczyły w 15 rozprawach sądowych. Pokój przesłuchań dla dzieci mieszczący się w Fundacji Non Licet, użytkowany był 60 razy w celach terapeutycznych. W ramach internetowej pomocy psychologicznej, na stronie Kampania Przemoc i Psychotekst udzielono 268 odpowiedzi, na czacie grupowym brało udział 23 osoby, konsultacji indywidualnych udzielono 25 osobom. W ramach Telefonu Zaufania udzielono 893 porad telefonicznych 871 osobom, w tym 518 porad udzielono kobietom i 353 mężczyznom. Rozmowy dotyczyły: problemów przemocy, egzystencjalnych, informacyjnych, rodzinnych, społecznych, uzależnień, seksualnych, zdrowotnych. Ponadto odbyły się warsztaty dla rodziców, Trening Umiejętności Wychowawczych, zajęcia socjoterapii dla dzieci, Trening Asertywności, Trening Zastępowania Agresji. Udział wzięło 256 osób.

PROGRAM „ZESPOŁÓW ŚRODOWISKOWEJ INTERWENCJI KRYZYSOWEJ”
Celem programu było udzielanie osobom doświadczającym przemocy oraz świadkom zdarzenia wsparcia psychologicznego w miejscu zdarzenia. W skład zespołu interwencyjnego oprócz policji wchodził psycholog. Na wezwanie Policji w miejscu zdarzenia członek zespołu środowiskowej interwencji kryzysowej udzielał pomocy oraz przekazywał informacje/ulotki o miejscach i formach pomocy. Zespoły działały przez całą dobę we wszystkie dni robocze, w święta i dni wolne od pracy. W 2021 roku pomocą i wsparciem objęto 136 rodzin; wsparcia udzielono 123 osobom dorosłym oraz 76 dzieciom.
W okresie od marca do czerwca, z powodu pandemii, pomoc psychologa udzielana była telefonicznie. W ramach telefonicznych porad pomocy udzielono 49 osobom.
Z konsultacji psychiatrycznej skorzystało 30 osób.

Realizatorem programu było Centrum Neuropsychiatrii NEUROMED oraz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji we Wrocławiu.

PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC
Celem programu było zapobieganie przemocy w rodzinie, zmiana patologicznych schematów zachowań oraz działania korekcyjne i edukacyjne dla sprawców przemocy. Uczestnicy nabywali wiedzę dotyczącązachowań agresywnych (jej rodzajów, przyczyn i konsekwencji krzywdy wyrządzonej osobie bliskiej), rozpoznawania i respektowania granic innych ludzi, zadośćuczynienia bliskim osobom za wyrządzone krzywdy. Ponadto zapoznawali się z konstruktywnymi metodami rozładowywania napięcia i radzenia sobie ze stresem, nabywali umiejętności budowania pozytywnych, opartych na szacunku relacji z innymi ludźmi i poznawali związek zachowań agresywnych z problemem używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych.
W programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc indywidualnie uczestniczyło 88 osób, w zajęciach grupowych uczestniczyło 8 osób.
Po zakończeniu uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym indywidualnym lub grupowym dla sprawców przemocy, 8 osób wzięło udział w programie psychologiczno-terapeutycznym. Z konsultacji w ramach działań punktu informacyjno-konsultacyjnego skorzystały 97 osób. Realizatorem programu jest Wrocławskie Centrum Zdrowia SP ZOZ.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
Przeprowadzono Wrocławską Kampanię Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – „WROCŁAW BEZ PRZEMOCY". Była to kampania społeczna o charakterze informacyjno – edukacyjnym, objęta patronatem przez: miasto Wrocław, Wrocławską Radę Kobiet oraz organizacje pozarządowe działające w obszarze przeciwdziałania przemocy. Celem podjętych działań było zwiększenie społecznego zaangażowania w sprawy związane z przeciwdziałaniem przemocy. Działania te były w większości skierowane do wszystkich mieszkańców Wrocławia, jednak część z nich adresowana była do grup, które są bardziej narażone na uwikłanie w zjawisko przemocy domowej lub zetknięcie się z nim: dzieci, osoby doświadczające przemocy, osoby stosujące przemoc a także przedstawiciele instytucji zobowiązanych do realizacji działań przeciwdziałających przemocy domowej.
W trakcie Kampanii odbyła się konferencja pn.: „Więzi, które chronią. Prewencja i interwencja wobec przemocy". W związku z pandemią, została ona przeprowadzona w trybie online. W czasie konferencji poruszane były zagadnienia związane z problematyką w zakresie pracy zarówno z osobami doświadczającymi przemocy jak i stosującymi przemoc. Prelegentami wydarzenia było 7 specjalistów - praktyków z tego obszaru. Wystąpienia prelegentów dotyczyły m.in. standardów pracy z problemem przemocy, traumy i problemów rodziny. W konferencji wzięło udział 289 osób. W dniu inauguracji Kampanii odbył się także specjalny pokaz filmu „Poufne lekcje perskiego" dla osób zaangażowanych w pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy, jako forma docenienia i podziękowania za ich pracę.

Przeprowadzono warsztaty edukacyjne:
warsztat kompetencji społecznych dla chłopców „SZTAMA". W ramach projektu przeprowadzono 9 dwudniowych warsztatów antyprzemocowych SZTAMA dla chłopców w wieku 12-18 lat w podziale na podgrupy wiekowe. Warsztaty były realizowane przez trenerów Fundacji HerStory współpracujących z Centrum Praw Kobiet - Oddział we Wrocławiu. W sumie w warsztatach udział wzięło 88 chłopców, warsztat profilaktyki antyprzemocowej – warsztat samoobrony i asertywności dla dziewcząt - „WenDo", który uczy skutecznych form samoobrony fizycznej i psychicznej, stawiania granic i dbania o granice innych osób. Łączy elementy zaczerpnięte ze sztuk walki z przestrzenią do analizy sytuacji, w których nasze granice (fizyczne i psychiczne) zostały przekroczone. WenDo pomaga odzyskać i odszukać w sobie siłę, poczucie własnej wartości, pewność siebie i uczy jak reagować w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa. W 9 warsztatach wzięło udział 90 dziewcząt w wieku 15-19 lat, warsztat komunikacji interpersonalnej oraz pogłębienia wiedzy z zakresu przemocy domowej. Celem warsztatu było nabycie przez

uczestników warsztatu umiejętności skutecznej komunikacji dwustronnej pozwalającej na aktywne słuchanie oraz zrozumiałe komunikowanie. Pogłębienie wiedzy z zakresu problematyki przemocy domowej oraz świadomości antydyskryminacyjnej. Odbiorcami byli funkcjonariusze Policji: dzielnicowi i służba dyżurnych. Wzięło udział 156 osób.
W związku z Kampanią opracowano i dystrybuowano materiały edukacyjno-informacyjne w przestrzeni miasta, w wiatach tramwajowo - autobusowych, na Dworcu Głównym, na citylightach Ströera (14 ekranów), na nośnikach Clear Channel (11 nośników na mieście) i na digitalach w galeriach handlowych: Magnolia, Wroclavia, Bielany Wrocławskie. Rozprowadzono także około 400 plakatów. Na dwóch autobusach i na tramwaju wykonano grafikę, której treść przedstawiała informację dotyczącą numeru telefonu dla osób doświadczających przemocy. Na kasownikach i biletomatach zamieszczone były informacje dotyczące telefonu zaufania. Upowszechniano informacje oraz prowadzono poradnictwo psychologiczne i edukację dotyczące problemów przemocy domowej i uzależnień z wykorzystaniem komunikacji internetowej: reklamy wielokanałowej (wyświetlanej w aplikacjach, na stronach i portalach społecznościowych) oraz za pośrednictwem miejskich zasobów internetowych. Przygotowane zostały spoty promujące kampanię, których celem było zmotywowanie zarówno samych ofiar, jak i świadków przemocy, do szukania wyjścia z sytuacji przemocowej. Spot filmowy prezentowano przez internet, w Kinie Nowe Horyzonty oraz przez MPK. Spot radiowy prezentowany był przez Radio Ram i Radio Rodzina. Przy ul. Kuźniczej, w dniach 10-31.12.2021 r., zorganizowano wystawę 18 historii osób doświadczających przemocy, będących w różnym wieku, różnych profesji i różnego światopoglądu. Opracowano także stronę internetową dotyczącą problematyki przemocy na stronie www.wroclaw.pl (https://www.wroclaw.pl/extra/wroclaw-bez-przemocy/). W czasie meczu Klubu Sportowego Śląsk Wrocław ze Stalą Mielec w dniu 27.11.2021 r. prezentowana była flaga/baner/ na boisku, wolontariusze rozdawali białe wstążki, wyświetlana była grafika, spot, komunikat spikerski, informacje w mediach społecznościowych i WWW. W 2021 roku odbyło się także 7 spotkań zespołu merytorycznego ds. przeciwdziałania przemocy.

PROGRAM KOMPLEKSOWEGO WSPARCIA DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE - PILOTAŻ
W listopadzie 2021 r. zainaugurowano pilotażowy program kompleksowego wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, którego celem jest wsparcie i pomoc w uzyskaniu stabilizacji życiowej i psychicznej po doświadczeniu przemocy w rodzinie. Zadanie polegało na udostępnieniu bezpiecznego miejsca pobytu dla osób doświadczających przemocy oraz ich dzieci i/lub innych osób zależnych, zmuszonych opuścić swoje dotychczasowe miejsce zamieszkania i pozostających bez innej możliwości schronienia, na okres maksimum 14 dób hotelowych (działanie interwencyjne) i/lub w formie „mieszkania treningowego", na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy (działanie o charakterze wspierającym) oraz zapewnieniu wsparcia psychologicznego, prawego i innego celem uzyskania stabilizacji psychicznej i życiowej umożliwiającej samodzielne funkcjonowanie. Realizacja zadania obejmowała:

- wybór hoteli/hosteli zlokalizowanych w różnych częściach miasta , oraz zapewnienie w nich dostępu do 10 pokoi 2 i 3-osobowych na okres od 1 do 14 dób,
- utrzymanie i zagospodarowanie 2 lokali mieszkalnych wskazanych przez Gminę,
- pozyskanie /wynajęcie i utrzymanie do 3 lokali mieszkalnych z innych zasobów, w tym komunalnego,
- opracowanie koncepcji kompleksowego systemu wsparcia osób doświadczających przemocy wraz ze standardami postępowania, monitorowania działań i wyznaczeniem kierunków jego rozwoju,
- opracowanie procedury rekrutacji do programu, przydziału schronienia dla osób doświadczających przemocy, zasad korzystania z lokali,
- opracowanie regulaminu współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi instytucjami, organizacjami działającymi na rzecz ofiar przemocy w rodzinie,
- zarządzanie procedurą przydziału schronienia dla osób doświadczających przemocy (w tym przyjmowanie zgłoszeń, rozpatrywanie wniosków, przekierowywanie do innych miejsc zapewniających schronienie we Wrocławiu),

- zapewnienie asystentury zmierzającej do uzyskania przez dorosłe osoby doświadczające przemocy stabilizacji życiowej, w tym zawodowej i finansowej, a w konsekwencji do pełnego usamodzielnienia się (pomoc i wsparcie w organizacji spraw codziennych, planowaniu budżetu domowego, załatwianiu spraw urzędowych, znalezieniu i utrzymaniu pracy, uzyskania innych form wsparcia dostępnych poza tym projektem i innych),
- wsparcie psychologiczne w celu uzyskania stabilizacji psychicznej umożliwiającej samodzielne funkcjonowanie,
- pomoc prawną w formie konsultacji i doradztwa,
- monitorowanie dbałości o użytkowaną przestrzeń mieszkalną (zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie),
- monitorowanie i wzmacnianie procesu powrotu do stabilizacji życiowej i psychicznej osób objętych wsparciem, w tym dostosowywanie zakresu realizacji programu do ich potrzeb.

W pierwszej fazie realizacji programu listopad-grudzień 2021 podjęto następujące działania:
- podjęto prace w zakresie procedury rekrutacji i sposobu udzielania schronienia dla osób doświadczających przemocy, opracowany został projekt dokumentu: Regulamin udziału w projekcie,
- nawiązano współpracę z MOPS, podjęto działania z ekspertami oraz zespołem interdyscyplinarnym,
- podjęto rozmowy oraz podpisano 2 umowy z MOPS na użyczenie partnerkom lokali mieszkalnych umożliwiających realizację zadania,
- rozpoczęto wyposażanie i doposażanie ww. lokali,
- rozpoczęto tworzenie bazy dostępnego wsparcia we Wrocławiu dla osób doświadczających przemocy,
- przeprowadzono rekrutację opiekunów/opiekunek,
- zrealizowano 1 grupowe szkolenie prawne dla opiekunek,
- zrealizowano 4 indywidualne szkolenia dla opiekunek,
- dokonano rozeznania bazy hotelowo/hostelowej we Wrocławiu.

W okresie sprawozdawczym pomocą objęta została 1 klientka (zapewniono schronienie interwencyjne przez 5 dni pobytu w hostelu, udzielono 4 godzin konsultacji psychologicznych). Program będzie kontynuowany.

ORGANIZOWANIE I PROWADZENIE PUNKTÓW PORADNICTWA RODZINNEGO NA TERENIE WROCŁAWIA

Zadanie polega na prowadzeniu na terenie Wrocławia punktów poradnictwa rodzinnego, w szczególności ukierunkowanego na:
- zapewnienie warunków do uzyskania i pogłębiania wiedzy oraz poznania narzędzi służących poprawie komunikacji i relacji w rodzinie,
- umożliwienie nabywania i rozwijania umiejętności w radzeniu sobie z problemami wychowawczymi,
- umożliwienie kształtowania umiejętności podejmowania ważnych decyzji życiowych, dokonywania wyboru drogi życiowej,
- przygotowanie do pełnienia ról w małżeństwie i rodzinie,
- zapobieganie kryzysom oraz kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów rodzinnych,
- ograniczanie zagrożeń i negatywnych konsekwencji wynikających z rozpadu rodziny lub jej rekonstrukcji,
- zapewnienie warunków do nabywania wiedzy, kształcenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do budowania trwałych relacji małżeńskich i partnerskich,
- wsparcie procesu edukacji i kształtowania umiejętności w zakresie odpowiedzialnego rodzicielstwa,
- pomoc w zakresie ochrony macierzyństwa i rodzicielstwa,
- pomoc i wsparcie dla osób, par i rodzin po stracie dziecka i inne uzasadnione przez oferenta a wynikające z potrzeb beneficjentów,

- pomoc i wsparcie dla rodzin, w których urodziło się lub urodzi ciężko chore dziecko, dziecko niezdolne do samodzielnej egzystencji, obarczone wadami wrodzonymi, śmiertelnymi schorzeniami oraz niepełnosprawnością,
- promowanie pozytywnego modelu rodziny,
- ograniczanie strat i pomoc w odbudowywaniu relacji w rodzinach z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych, a także uzależnień behawioralnych,
- ograniczanie strat i pomoc w odbudowywaniu relacji w rodzinach doświadczających przemocy,
- pomoc i wsparcie dla osób z problemami dotyczącymi tożsamości psychoseksualnej oraz ich rodzin.

Formy realizacji zadania:
- poradnictwo psychologiczne - prowadzenie przez psychologa konsultacji oraz udzielanie wsparcia psychologicznego w formie indywidualnej oraz grupowej (grupy wsparcia, psychoedukacja, treningi/warsztaty), a także parom i rodzinom,
- poradnictwo pedagogiczne - prowadzenie przez pedagoga konsultacji w formie indywidualnej , oraz grupowej (grupy wsparcia, psychoedukacja, treningi/warsztaty), a także parom i rodzinom w zakresie m.in. właściwych oddziaływań wychowawczych, komunikacji, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z problemami wychowawczymi itp.,
- konsultacje doradcy życia rodzinnego,
- wsparcie specjalistyczne innego typu, w tym mediacje oraz inne formy wsparcia niewymienione powyżej, jeśli realizatorzy zadania posiadają kwalifikacje niezbędne do jego udzielenia,
- poradnictwo prawne tylko w zakresie uzupełniającym pozostałe formy wsparcia i pomocy, przy założeniu, że będzie ono świadczone w formie wolontariatu,
- udzielanie informacji nt. innych instytucji/placówek/organizacji świadczących pomoc i udzielających wsparcia i w razie potrzeby kierowanie do nich beneficjentów,
- opracowywanie i dystrybucja materiałów edukacyjnych dla beneficjentów.

W 24 punktach poradnictwa, z różnych form wsparcia i pomocy skorzystało 5746 osób. W ramach programu udzielono 12156 porad specjalistycznych dla osób indywidualnych, par i rodzin oraz zorganizowano warsztaty, wykłady i grupowe formy wsparcia, w których wzięło udział 590 osób. Zarówno konsultacje indywidualne jak i grupowe formy wsparcia, ze względu na trwający stan zagrożenia epidemicznego, prowadzone były w formie hybrydowej. Zorganizowano także czwartą edycję Międzynarodowego Tygodnia Małżeństwa. Zaproponowano uczestnikom 2 warsztaty z zakresu komunikacji w związku i budowania relacji oraz 11 godzin konsultacji ze specjalistami dla par. W warsztatach wzięło udział 13 osób, z konsultacji indywidualnych skorzystało 7 par. Odbyły się dwa webinary na żywo: „Prawdy i mity o miłości" oraz „Jak się lepiej słuchać w związku?", w których wzięło udział ponad 40 osób. Uczestnikom zapewniono też tygodniowy dostęp do nagranego wcześniej webinaru pt.: „Co się zmienia, gdy pojawia się dziecko?". Skorzystało z niego 30 osób. Po Ostrowie Tumskim można było odbyć spacer z „wirtualną przewodniczką", nagraniem pt.: „Miłość niejedno ma imię", wykonanym przez Wrocław TV i udostępnionym w serwisie internetowym. Odnotowano 185 odsłon tego nagrania. Kino Nowe Horyzonty udostępniło na swojej platformie cyfrowej dwa filmy do wyboru: „Przeżyjmy to jeszcze raz" i „Arab Blues". Z seansu filmowego skorzystało ponad 80 osób. W ramach kampanii odbyła się ogólnopolska konferencja online pt.: „Bliscy czy oddaleni?", poświęcona komunikacji w małżeństwie, organizowana przez Fundację Tydzień Małżeństwa. Konferencja miała 2700 wyświetleń uczestników z całej Polski.

ZAPEWNIENIE OPIEKI DZIECIOM I MŁODZIEŻY W CENTRACH ROZWOJU I AKTYWNOŚCI

W 2021 r. w 20 centrach, w tym 18 prowadzonych przez organizacje pozarządowe oraz 2 przez Rady Osiedli, opieką wychowawców objętych było około 1 050 dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Celem programu było umożliwienie dzieciom i młodzieży w wieku 6-18 lat mieszkającej i/lub uczącej się we Wrocławiu rozwoju społecznego i osobistego, w tym zainteresowań i talentów oraz różnych form aktywności w czasie wolnym od nauki

szkolnej oraz objęcie ich zajęciami edukacyjnymi i profilaktycznymi. Oferta centrów adresowana była szczególnie do rodzin niewydolnych wychowawczo, potrzebujących wsparcia w opiece nad dziećmi. Zajęcia w centrach, były bezpłatne i dobrowolne, i odbywały się od Dzieci otrzymywały pomoc w podnoszeniu wiedzy i umiejętności, mogły bezpiecznie i atrakcyjnie spędzić czas wolny, poprawić kondycję fizyczną na zajęciach sportowych, odkrywajć i rozwijać talenty oraz budować właściwe relacje społeczne. W trakcie roku uczestnicy brali udział m.in. w zajęciach edukacyjnych, profilaktycznych, ogólnorozwojowych, taneczno-ruchowych, artystycznych, a także imprezach okolicznościowych. Organizowane były wyjścia i wycieczki na terenie miasta (m.in. kino, kręgle, ścianka wspinaczkowa, lodowisko, zoo, ogród botaniczny, park trampolin, punkt widokowy Sky Tower) oraz poza miasto (m.in. Kraków, Ślęza, Szklarska Poręba). W czasie trwania zadania dzieci i młodzież wzięły także udział w zajęciach zorganizowanych podczas ferii zimowych i wakacji letnich. Przez cały ten czas miały zapewniony posiłek. W czasie roku szkolnego, w związku z ograniczeniami epidemicznymi, centra prowadziły zajęcia także w formie zdalnej lub hybrydowej. Pozostawano z podopiecznymi i ich rodzicami w stałym kontakcie oraz prowadzono zajęcia głównie o charakterze edukacyjnym z wykorzystaniem mediów. W ramach projektu „Centrowe działania integracyjne – promocja, rozwój i współpraca", który skierowany jest do pracowników oraz dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach centrum, odbyło się 7 spotkań merytorycznych dla organizatorów centrów. W każdym spotkaniu wzięło udział średnio 14 osób z 13 organizacji. Zorganizowano także 3 spotkania w grupach roboczych (każde po 2h) dotyczące organizacji imprez dla podopiecznych, wyjazdu szkoleniowo-integracyjnego oraz bieżących spraw związanych z funkcjonowaniem centrów. Zostało przeprowadzonych również 27 konsultacji indywidualnych dla przedstawicieli z 16 centów. Z uwagi na sytuację epidemiczną wychowawcy w formie zdalnej uczestniczyli w 4 szkoleniach pn.: „Ekologia - jak przekazywać wiedzę" - wzięło w nim udział 20 osób z 11 centrów, „Pocovidowy obraz dzieci i młodzieży" – wzięło w nim udział 19 osób z 11 centrów oraz w szkoleniu pn.: „Dostępność", w którym uczestnikami było 19 osób z 11 centrów. W każdej z dwóch części szkolenia pn.: „Notatki graficzne część 1 i 2" uczestniczyło 8 osób z 6 centrów. Przedstawiciele centrów uczestniczyli także w warsztatach wokalnych, w których wzięło udział 10 osób z 5 centrów. W czerwcu 2021 r. odbył się wyjazd szkoleniowo-integracyjny dla pracowników centrów, w którym wzięło udział 19 pracowników z 11 organizacji. W pierwszej połowie 2021 r. przeprowadzono dla dzieci i młodzieży międzycentrowy konkurs plastyczny pn.: „Centrum rozwoju i aktywności chroni przyrodę od maleńkości", który zainteresował 59 osób z 11 centrów. Dzieci i młodzież brały również udział w międzycentrowym dniu ziemi pod hasłem: „Centrum rozwoju i aktywności chroni przyrodę od maleńkości". W imprezie wzięło udział 210 uczestników z 11 centrów. Od czerwca dzieci i młodzież uczestniczyli w imprezie pn.: „Gra miejska Zoo Wrocław". W grze miejskiej w Ogrodzie Zoologicznym wzięło udział 235 uczestników z 13 centrów. W ramach promocji centrów, w listopadzie dzieci i młodzież wzięły udział w międzycentrowym przeglądzie pieśni patriotycznych, który połączony był z przeglądem centrowych filmów krótkometrażowych o tematyce patriotycznej. W przeglądzie wzięło udział 8 centrów. Prowadzono również platformę internetową na temat wrocławskich Centrów rozwoju i aktywności dzieci i młodzieży.

REALIZACJA OFERTY PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ SZKOLEŃ PODNOSZĄCYCH KWALIFIKACJE NAUCZYCIELI, WYCHOWAWCÓW I RODZICÓW WE WROCŁAWSKICH PRZEDSZKOLACH I SZKOŁACH

ORGANIZACJA I REALIZACJA DZIAŁAŃ W ZAKRESIE EDUKACJI ZDROWOTNEJ, W RAMACH PROGRAMU WROCŁAWSKIEJ SIECI PRZEDSZKOLI I SZKÓŁ PROMUJĄCYCH ZDROWIE

Celem wieloletniego Wrocławskiego Programu Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie jest wychowywanie dla zdrowia poprzez propagowanie zdrowego stylu życia oraz

kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i innych. Sieć tworzy 67 przedszkoli oraz 79 szkół ze wszystkich poziomów nauczania, w tym: 52 szkoły podstawowe, 20 szkół ponadgimnazjalnych oraz 7 szkół specjalnych. We wszystkich placówkach należących do sieci zostali powołani koordynatorzy ds. promocji zdrowia, odpowiedzialni za realizację autorskich programów promocji zdrowia I profilaktyki uzależnień.

Spotkania edukacyjne w przedszkolach pt. „Akademia Doktora Pieprzyka"
Program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym w zakresie profilaktyki czerniaka oraz promowania aktywności fizycznej. Działania adresowane były do placówek edukacyjnych należących do Wrocławskiej Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie. W ramach programu realizowane były przedstawienia pn. „Akademia Doktora Pieprzyka". W 2021 roku odbyło się 45 spotkań, w których uczestniczyło 2110 przedszkolaków i 202 nauczycieli.

Zdrowa misja! Kreatywna edukacja żywieniowa w placówkach szkolnych
Promocja zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowotnym oraz patologiom społecznym. W pierwszym półroczu 2021 roku zrealizowano 51 godzin warsztatów kulinarnych, w których wzięło udział 450 uczniów i 38 nauczycieli. Przygotowano trzy wydania gazetki szkolnej „Zdrowik", która została przekazana do 7200 uczniów i 288 nauczycieli. W gazetce można było znaleźć m.in. artykuły dotyczące zdrowego stylu życia, łamigłówki zdrowotne oraz propozycje dotyczące ciekawych sposobów spędzania wolnego czasu. Powstał również cykl czterech opowieści „Zdrowik i Bulba" oraz karty pracy, które zostały przekazane do placówek edukacyjnych dla 2000 dzieci. Odbyło się również 10 spotkań z psychodietetykiem, w których wzięło udział 234 uczniów i 10 nauczycieli. Młodzież szkół ponadpodstawowych (37 osób) wraz z nauczycielami (4 osoby) uczestniczyli w 3 warsztatach zdrowego żywienia w studiu kulinarnym. Zorganizowano także 5 konkursów dla społeczności przedszkolnej i szkolnej, w których wzięło udział 960 uczniów i 73 nauczycieli.

Warsztaty – „Supermoce Przedszkolaka" i „Moja Tarcza Mocy"
Warsztaty edukacyjne dla dzieci w wieku przedszkolnym. W ramach działań odbyły się warsztaty dot. emocji pn. „Królestwo uczuć", warsztaty w zakresie kształtowania postaw społecznych pn. „Królestwo uczuć" i „Moja tarcza mocy", warsztaty w obszarze bezpieczeństwa i profilaktyki zachowań ryzykownych pn. „Square Eyes", warsztaty w obszarze rozwoju kompetencji osobistych pn. „Czy powinienem we wszystko Wierzyć?",
W 2021 roku odbyły się 62 warsztaty, w których uczestniczyło 1040 przedszkolaków oraz 60 nauczycieli.

Program „WzMOCnij się!"
Działania mające na celu promocję zdrowego stylu życia i profilaktykę zachowań ryzykownych. Odbyły się warsztaty sportowe cross fit i zajęcia jogi, w których uczestniczyły 23 osoby. W zajęciach z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym wzięło udział 12 osób. Dla uczniów szkoły podstawowej zostały zorganizowane spotkania z niepełnosprawnym sportowcem, w których uczestniczyło 80 osób.

PROGRAMY PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ I PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY WE WROCŁAWSKICH PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH
Programy profilaktyki uzależnień mają na celu kształtowanie postawy asertywnych zachowań wobec osób nakłaniających do zażywania środków psychoaktywnych, wzmacnianie systemu wartości społecznych, obniżenie skłonności do podejmowania ryzykownych zachowań związanych ze środkami psychoaktywnymi. W 2021 r. zrealizowano następujące programy dla dzieci i młodzieży:
Korekta - program profilaktyczno-interwencyjny; zrealizowano 53 programów, w których uczestniczyło 1037 uczniów.

Noe - program realizowany w formie dużego mityngu; przeznaczony dla uczniów w wieku od 15 do 19 lat; zrealizowano 10 programów, w których uczestniczyło 174 uczniów.
Debata - program profilaktyki alkoholowej i narkotykowej; przeznaczony dla uczniów w wieku od 12 do 15 lat; zrealizowano 87 programów, w których uczestniczyło 1813 uczniów.
Spójrz inaczej - program profilaktyki narkotykowej, przeznaczony dla uczniów w wieku od 9 do 12 lat; zrealizowano 117 programów, w których uczestniczyło 2310 uczniów.
Cukierki – program profilaktyczny dla dzieci w wieku 5-11 lat; zrealizowano 103 programy, w których uczestniczyło 2066 uczniów.
Smaki życia – czyli debata o dopalaczach – program profilaktyczny dla młodzieży w wieku 15-18 lat; zrealizowano 106 programów, w których uczestniczyło 2339 uczniów.
Warsztat psychologiczno-pedagogiczny z zakresu profilaktyki zachowań agresywnych i przemocowych u dzieci i młodzieży, promujący zdrowy styl życia - zrealizowano 40 programów, w których uczestniczyło 873 uczniów.
Program profilaktyki cyberprzemocy i uzależnień od sieci „Czarodziejskie Okno" – zrealizowano 40 projekty, w których uczestniczyło 796 uczniów.
Program profilaktyczny „Stop substancjom psychoaktywnym", zrealizowano 20 programów, w których uczestniczyło 397 uczniów.
Programy dla rodziców i nauczycieli:

- Bez klapsa - jak z miłością i szacunkiem stawiać dziecku granice – program profilaktyki przemocy adresowany do rodziców małych dzieci; zrealizowano 20 programów, w których uczestniczyło 142 rodziców.
- Wywiadówka profilaktyczna dla rodziców - zrealizowano 18 spotkań, w których uczestniczyło 395 rodziców.
- Szkolenia Rad Pedagogicznych „Szkolna interwencja profilaktyczna", zrealizowano 10 szkoleń, w którym uczestniczyło 440 nauczycieli.
- Szkolenie Rad Pedagogicznych z zakresu wiedzy o zagrożeniach związanych z korzystaniem z Internetu - zrealizowano 10 szkoleń, w których uczestniczyło 450 nauczycieli.
- Szkolenie „Profilaktyczna rada pedagogiczna" – odbyło się 5 szkoleń, w których wzięło udział 127 nauczycieli.

Ponadto zrealizowano jedną edycję Programu Wzmacniania Rodziny, w której wzięło udział 9 uczniów i 9 rodziców. Łącznie w działaniach edukacyjnych wzięło udział 11 814 uczniów, 546 rodziców, 1017 nauczycieli.

KONFERENCJA SZKOLENIOWA DLA NAUCZYCIELI I WYCHOWAWCÓW PN.: „PROMOCJA ZDROWIA PSYCHICZNEGO I PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY"
W dniu 30.09.2021 r. zorganizowano konferencję online dla nauczycieli z wrocławskich placówek edukacyjnych oraz osób pracujących w środowisku dzieci i młodzieży pn. „Żyć i uczyć w czasach pandemii, czyli jak zadbać o zdrowie psychiczne uczniów i własne", w której uczestniczyły 123 osoby. Dla uczestników konferencji zostały przygotowane materiały merytoryczne. Wykłady zostały przygotowane z uwzględnieniem następujących zagadnień: zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży, zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, współpraca z uczniami i rodzicami w zakresie zapobiegania negatywnym skutkom izolacji spowodowanej pandemią, promocja zdrowia psychicznego nauczycieli oraz osób pracujących w środowisku dzieci i młodzieży, wspieranie rozwoju społecznego dzieci i młodzieży. Po konferencji, wykłady oraz materiały merytoryczne zostały udostępnione dla wszystkich zainteresowanych na stronie internetowej. Z tej formy skorzystało 216 osób.

WSPIERANIE ROZWOJU OSOBISTEGO I SPOŁECZNEGO UCZNIÓW WROCŁAWSKICH SZKÓŁ SPECJALNYCH
Program miał na celu przeciwdziałania ryzykownym zachowaniom dzieci i młodzieży szkół specjalnych poprzez kształtowanie umiejętności psychospołecznych, rozwijanie zainteresowań i zdolności. W 2021 r. we wrocławskich szkołach specjalnych i ośrodkach szkolno-wychowawczych zostały zrealizowane działania edukacyjnych dla dzieci

i młodzieży, mające na celu: profilaktykę uzależnień, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wspomaganie rozwoju osobistego i emocjonalnego, kształtowanie umiejętności społecznych, rozwijanie umiejętności komunikacji, kształtowanie poczucia własnej wartości, poprawę samooceny, zwiększenie motywacji, rozwijanie zainteresowań i zdolności. Zorganizowano warsztaty: taneczne, aktywnej percepcji sztuki, edukacji seksualnej, redukcji stresu i uważności, animacji artystycznej i performance oraz plastyczne. W warsztatach wzięło udział 790 dzieci i młodzieży. Dodatkowo odbyły się pokazy spektakli, w których uczestniczyło 115 osób.

ARCHIPELAG SKARBÓW
Działania programu profilaktyki zintegrowanej „Archipelag skarbów" obejmowały profilaktykę uzależnień, profilaktykę przemocy, profilaktykę HIV/AIDS, profilaktykę ryzykownych zachowań seksualnych. Program rekomendowany jest przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii zgodnie z założeniami „Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego". Działania programu kierowane były do uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych, rad pedagogicznych oraz rodziców. W 2021 roku program został przeprowadzony w 4 szkołach podstawowych. W działaniach wzięło udział 324 uczniów. Rozpoczęto realizację programu na rok szkolny 2021/2022. Przeprowadzono diagnozę problemów i pozytywnego potencjału młodzieży wśród 736 uczniów.

NAWIGACJA W KRYZYSIE, WYPRAWA ODKRYWCÓW
Celem programu było wsparcie psychiczne młodzieży i pomoc w radzeniu sobie ze stresem i trudnymi emocjami w czasie izolacji. W 2021 r., w związku z sytuacją epidemiczną, w 14 szkołach podstawowych zrealizowano program profilaktyczny w systemie online „Nawigacja w kryzysie", a w 2 szkołach „Wyprawa odkrywców". Integralną częścią działań była pomoc nauczycielom i rodzicom w pełnieniu funkcji wychowawczej i profilaktycznej w wyjątkowej sytuacji epidemii. Przeprowadzono zajęcia dla 1390 uczniów oraz szkolenie dla 73 nauczycieli oraz 55 rodziców. Ponadto przekazano materiały profilaktyczne dla 1300 rodziców. W ramach programu została przeprowadzona diagnoza, w której wzięło udział 540 uczniów, 273 rodziców oraz 213 nauczycieli.

WSPIERANIE MŁODZIEŻY W ZAKRESIE ROZWOJU OSOBISTEGO I SPOŁECZNEGO ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY
Program miał na celu przeciwdziałanie przemocy oraz ryzykownym zachowaniom młodzieży poprzez kształtowanie umiejętności psychospołecznych, rozwijanie zainteresowań i zdolności oraz promowanie wartości szacunku, odpowiedzialności, tolerancji i współdziałania w grupie. W ramach programu zaplanowano działania o charakterze psychoedukacyjnym, wspomagające rozwój osobisty i społeczny oraz wzmacniające poczucie własnej wartości i integrację rówieśniczą w formie warsztatów oraz indywidualnych konsultacji. W 2021 roku zrealizowano następujące działania:

- Warsztaty psychoedukacyjne dla młodzieży szkół ponadpodstawowych. Odbyło się 450 warsztatów, w których uczestniczyło około 5200 uczniów.
- Grupa socjoterapeutyczna dla młodzieży. Odbyło się 32 spotkania grupy, w których uczestniczyło 25 uczniów.
- Punkt Konsultacji Psychologicznych. Z konsultacji stacjonarnych oraz online skorzystało 35 uczniów, 9 nauczycieli, 24 rodziców.
- Grupa wsparcia online. Z działania skorzystało 24 uczniów.

REALIZACJA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I EDUKACYJNYCH DLA OSÓB ZAGROŻONYCH ZACHOWANIAMI RYZYKOWNYMI „KLUBY RODZICA"
Celem programu było ograniczanie zachowań ryzykownych wśród dorosłych mieszkańców Wrocławia oraz ich podopiecznych poprzez realizację działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej. Częściowe zniesienie obostrzeń pandemicznych pozwoliło na przeprowadzenie szeregu spotkań w ramach Klubu Rodzica w Miejskiej Bibliotece Publicznej. Spotkania te miały różnorodny charakter od plenerowych do warsztatów

stacjonarnych. Uczestniczyli w nich, zgodnie z założeniami, najmłodsi oraz dorośli. Łącznie przeprowadzono 113 wydarzeń w 11 Filiach, w których wzięły udział 2213 osoby, w tym 1136 dzieci. Największą popularnością wśród proponowanych zajęć cieszyły się warsztaty dla dzieci w wieku 4-6 lat. Miały one różnorodny charakter – od spotkań ruchowych, poprzez spotkania edukacyjne i plastyczne. Dzieci w tym czasie między innymi: lepiły naczynia ceramiczne, poznawały proste zasady chemiczne i fizyczne, budowały własne konstrukcje w ramach zajęć z robotyki oraz poznawały tajniki druku 3D. Najmłodsi (0-3) wraz z rodzicami zostali zaproszeni na liczne warsztaty muzyczne, przedstawienia teatralne oraz zajęcia z sensoplastyki. W ramach działalności Klubu Rodzica zaproponowano młodzieży cykl spotkań „Wyloguj się", w skład których wchodziły zajęcia relaksacyjne i warsztaty usprawniające zdolności komunikacyjne. Spotkania te cieszyły się zainteresowaniem i pozyskały stałą grupę odbiorców. Rodzice, są kolejną grupą odbiorców, do których skierowano ofertę. Bardzo dużym powodzeniem cieszyło się spotkanie poświęcone złości, temu dlaczego ona się pojawia i w końcu, jak sobie z nią poradzić. Zaproszono również dorosłych na warsztaty z chustonoszenia oraz masażu shantala. Osobom dorosłym zaproponowano również spotkania z cyklu „Zespół Aspergera i autyzm w najbliższym otoczeniu: co, gdzie i jak", gdzie istniała możliwość porozmawiania z wykwalifikowanym terapeutą oraz innymi rodzicami u dzieci których zdiagnozowano zespół Aspergera. Od października wznowiono projekt „Mosty zamiast murów" przy współpracy z Erą Psyche. Mając świadomość, jak źle wpłynęło na ludzi odizolowanie, zamknięcie jedynie w przestrzeni domowej, zaproponowaliśmy w trzech Filiach konsultacje ze specjalistami z dziedziny psychologii i psychiatrii. Od 27 listopada, ze względu na nowe obostrzenia pandemiczne Filie zawiesiły działalność w ramach Klubu Rodzica.

PORADNICTWO I POMOC W RAMACH PRAC GMINNEJ KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W 2021 roku do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 408 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym osób nadużywających alkoholu. Na rozmowy motywujące do podjęcia leczenia lub jego kontynuacji wystosowano 573 zaproszeń, z czego zgłosiło się 176 osób. Na badania przez biegłego sądowego skierowano 435 osób (podjęto 435 uchwał) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego. Na potrzeby Komisji, biegli sądowi wykonali 386 badań i wydali 193 opinie (na jedną opinię składają się dwa badania: psychiatry i psychologa).

Do Sądów Rejonowych Wrocławia (Śródmieścia, Fabrycznej i Krzyków) skierowano 282 wniosków (podjęto 282 uchwały) o wydanie postanowienia o obowiązku leczenia odwykowego. Procedury zobowiązania do leczenia umorzono wobec 141 osób (z powodów: wycofanie wniosku, podjęcie leczenia, brak danych do rozpoznania uzależnienia, zgon uczestnika, zbieg spraw, ustanie przesłanek ustawowych). W ramach obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, założono 23 Niebieskich Kart, a sprawy trafiły do tzw. „Zespołu interdyscyplinarnego". Z porad i pomocy Komisji skorzystało ok. 700 osób. Ponadto, członkowie Komisji uczestniczyli w 149 postępowaniach sądowych o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego osób zgłoszonych do Komisji. Udział członków Komisji w postępowaniach dotyczy przede wszystkim spraw, gdzie ma miejsce przemoc oraz pokrzywdzonymi są małoletnie dzieci.

Członkowie Komisji w ramach realizacji zadań wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury Niebieskiej Karty uczestniczyli w 1726 spotkaniach grup roboczych powołanych na wniosek Zespołu Interdyscyplinarnego dotyczących rodzin, w których ma miejsce przemoc wynikająca z nadużywania alkoholu przynajmniej przez jednego z członków rodziny.

W oparciu o uchwałę nr LX/1424/18 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zasad usytuowania punktów sprzedaży i podawaniu napojów alkoholowych na terenie Wrocławia oraz uchwałę nr LX/1423/18 w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Wrocławia - rozpatrzono 712 wniosków o wydanie

zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Opinię pozytywną otrzymało 711 wniosków, natomiast negatywną 1 wniosek.
Komisja wykonując zadania współpracowała z sądami rejonowymi, Policją i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie kierowania osób nadużywających alkoholu na leczenie odwykowe.

ZWALCZANIE NARKOMANII ORAZ ZAPOBIEGANIE I ZWALCZANIE AIDS

PROFILAKTYKA I TERAPIA UZALEŻNIEŃ - PROGRAMY WIELOLETNIE
W roku 2021, na realizację przedmiotowego zadania, zaplanowano kwotę 890 000 zł, z której wydatkowano 881 600 zł, co stanowi 99,06 % zaplanowanych środków.
W ramach zadania prowadzone były: poradnictwo i pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych i współuzależnionych od narkotyków i innych środków psychoaktywnych, program substytucyjnego leczenia metadonem oraz program wykrywania wirusa HIV.

PORADNICTWO, PSYCHOTERAPIA, DZIAŁANIA ŚRODOWISKOWE, PUNKTY KONSULTACYJNE, REDUKCJA SZKÓD ZDROWOTNYCH I SPOŁECZNYCH
Celem programu było zwiększenie dostępności do poradnictwa, poprawa skuteczności terapii i readaptacji osób uzależnionych od narkotyków oraz członków ich rodzin oraz ograniczanie zdrowotnych i społecznych szkód, wynikających z używania środków psychoaktywnych. Cele szczegółowe:
- zapewnienie dostępności do informacji o miejscach i formach pomocy,
- zapewnienie pomocy i wsparcia osobom z problemem narkotykowym oraz ich rodzinom (poradnictwo i usługi terapeutyczne),
- ograniczanie szkód społecznych i ryzykownych zachowań, wynikających z używania narkotyków,
- ograniczanie liczby osób zażywających narkotyki,
- zapewnienie mieszkańcom Wrocławia poczucia bezpieczeństwa.

Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii realizowały przede wszystkim organizacje pozarządowe, posiadające odpowiednie warunki lokalowe oraz dysponujące specjalistyczną kadrą pozwalającą na prawidłową i efektywną realizację powierzonych zadań. W 2021 roku w ramach programu z zakresu uzależnień od substancji psychoaktywnych przeprowadzono około 4200 godzin poradnictwa (telefonicznego, osobistego i przez internet) oraz zaproponowano blisko 960 godzin grup wsparcia dla osób uzależnionych od narkotyków oraz członków ich rodzin. W ramach programu zrealizowano także 543 godziny indywidualnego programu terapii dla użytkowników konopii - CANDIS. Beneficjenci korzystali z oferty warsztatów m.in. umiejętności wychowawczych czy psychospołecznych. W okresie sprawozdawczym zrealizowano około 620 godzin zadania.
W okolicach dworców PKP i PKS, metodą pracy w środowisku klienta, realizowany był program „streetworking", polegający na prowadzeniu działań informacyjno-edukacyjnych wśród osób używających środki psychoaktywne. Realizowany był także program klubowy, w ramach, którego udzielano porad dla osób podejmujących ryzykowne zachowania. Celem działań outreach jest ograniczenie szkód związanych z ryzykownymi zachowaniami, minimalizowania ich negatywnych skutków poprzez: rozdawanie sterylnego, darmowego sprzętu do iniekcji, środków opatrunkowych, prezerwatyw, środków higieny osobistej. Działania streetworkingu obejmowały także pomoc w otrzymaniu dokumentów osobistych i zasiłków socjalnych oraz pomoc w dotarciu do placówek medycznych.
W 2021 roku zebrano 25 kg materiału zakaźnego (w większości igły i strzykawki), wydano m.in. 1500 gazików do przecierania miejsc przed i po iniekcji, 7,5 litrów octaniseptu, 15 butelek preparatu przeciw wszawicy, 500 bandaży i 100 butelek wody utlenionej. Dodatkowo rozdano 2500 maseczek jednorazowych oraz 150 prezerwatyw oraz 15 kg odzieży osobom potrzebującym.
W ramach zadania prowadzone były również świetlice drop-in, w których większość działań miała charakter zabezpieczający, wspierający, motywujący i terapeutyczny dla

osób czynnie biorących narkotyki, ze szczególnym uwzględnieniem narkomanów zażywających narkotyki drogą dożylną. Przyjście osoby uzależnionej do świetlicy ma charakter niezobowiązujący. Można tam otrzymać czysty sprzęt do iniekcji a także skorzystać z internetu, książek i gier planszowych. Dla beneficjentów udostępniono aneks kuchenny, w którym osoby uzależnione mogły zjeść często jedyny w danym dniu ciepły posiłek czy wypić kawę/herbatę.

PROGRAM SUBSTYTUCYJNEGO LECZENIA METADONEM
Program wieloletni, stanowiący uzupełnienie substytucyjnego leczenia metadonem, finansowanego w ramach kontraktu z NFZ. Leczenie substytucyjne jest formą opieki medycznej stosowaną w uzależnieniu od opiatów, wykorzystującą substancję o właściwościach i działaniu podobną do narkotyku, który spowodował uzależnienie. Podawanie takiej substancji zapobiega występowaniu zespołu abstynencyjnego oraz redukuje skutki zdrowotne i społeczne związane z uzależnieniem. Leczenie jest na ogół kierowane do narkomanów, którzy nie mogą poradzić sobie z nałogiem po całkowitym odstawieniu narkotyku. Wszystkie osoby przyjęte do programu miały wykonane badania w kierunku przeciwciał anty-HIV i anty-HCV. Pacjenci, oprócz codziennego przyjmowania metadonu, uczestniczą w terapiach indywidualnych oraz grupowych odbywających się na terenie placówki. W ramach program uruchomiono Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, w którym można uzyskać informację o możliwościach i zasadach podjęcia leczenia/terapii oraz miejscach i formach pomocy służb i instytucji działających na terenie Miasta. W punkcie konsultacyjnym udzielano także porad specjalistycznych. W 2021r. programem leczenia substytucyjnego objęto 305 pacjentów.

PROGRAM BEZPŁATNEGO TESTOWANIA W KIERUNKU WYKRYWANIA WIRUSA HIV
Program wieloletni, w ramach którego prowadzone jest anonimowe i bezpłatne testowanie w kierunku wykrywania wirusa HIV u mieszkańców Wrocławia i osób odwiedzających miasto oraz motywowanie ich do leczenia. Osoby zakażone kierowane są do specjalistycznych ośrodków i Poradni Nabytych Niedoborów Odpornościowych. W ramach programu działa Punkt Konsultacyjno - Diagnostyczny w Poradni Terapii Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych przy ul. Wszystkich Świętych 2. W 2021 roku przeprowadzono 7284 testów rapid i 1260 badań laboratoryjnych w kierunku zakażenia HIV. Obecność wirusa wykazano u 121 osób. Udzielono 10421 porad związanych z zakażeniem wirusem HIV i chorobami przenoszonymi drogą płciową.

REALIZACJA ZADAŃ DZIAŁU ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ I PODAWANIE NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH
POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE
W roku 2021 wpłynęło do organu zezwalającego 5113 wniosków, podań, zgłoszeń oraz pism w sprawach dotyczących wydania zezwoleń lub w związku z korzystaniem z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych wydano 4224 decyzji, w tym:
- 1635 zezwoleń na sprzedaż alkoholu w handlu i gastronomii,
- 1334 zezwolenia jednorazowe (festyny, targi itp.),
- 6 zezwoleń na wyprzedaż zapasów,
- zezwoleń cateringowych,
- 685 decyzji wygaszających zezwolenia,
- 210 decyzji zmieniających,
- 238 decyzji umarzających postępowania,
- 1 decyzję odmawiającą wydania zezwolenia,
- 15 decyzji cofających zezwolenia,
- 12 decyzji uchylających lub odmawiających uchylenia wcześniejszych decyzji.

W roku sprawozdawczym przedsiębiorcy złożyli 1792 wnioski o wydanie zezwoleń stałych na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zezwoleń udzielanych przedsiębiorcom, których działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte, organizowane w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta, w oparciu o zawartą z nim umowę (tzw. zezwolenia kateringowe). W celu zgromadzenia materiału

dowodowego, niezbędnego do podejmowania decyzji, sporządzono około 2000 wystąpień do organów i jednostek opiniujących wydawanie zezwoleń.

LIMITY ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ ALKOHOLU

Wykorzystanie ustalonych przez Radę Miejską Wrocławia limitów zezwoleń na sprzedaż napojów do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz powyżej 18% zawartości alkoholu, z podziałem na handel i gastronomię, kształtowało się na koniec 2021 roku (31.12.) następująco:

- 1050 aktywnych zezwoleń na sprzedaż napojów do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, gdzie limit ustalony został na 1175 zezwoleń,
- 1072 aktywne zezwolenia na sprzedaż napojów powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, gdzie limit ustalony został na 1125 zezwoleń,
- 990 aktywnych zezwoleń na sprzedaż napojów powyżej 18% zawartości alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, przy limicie ustalonym na 1075 zezwoleń,
- 907 aktywnych zezwoleń na sprzedaż napojów do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, przy limicie ustalonym na 1025 zezwoleń,
- 760 aktywnych zezwoleń na sprzedaż napojów powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, przy limicie ustalonym na 855 zezwoleń,
- 552 aktywne zezwolenia na sprzedaż napojów powyżej 18% zawartości alkoholu przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, przy limicie ustalonym 695 zezwoleń.

KONTROLA PRZESTRZEGANIA PRAWA

Przeprowadzono oględziny lokalizacji 3 punktów sprzedaży, w których funkcjonowało 8 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Celem oględzin było zbadanie czy lokalizacje tych punktów sprzedaży są zgodne z warunkami usytuowania przewidzianymi w obowiązujących przepisach prawa. Kontrole zasad i warunków korzystania z zezwoleń - z uwagi na utrzymujący się w roku sprawozdawczym stan epidemii realizowano wyłącznie interwencyjne kontrole przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W przypadku pism interwencyjnych, dotyczących uciążliwości wynikających z funkcjonowania poszczególnych punktów handlowych lub gastronomicznych ze sprzedażą alkoholu, kontrole wskazanych punktów, na wniosek organu zezwalającego, realizowała Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. KRPA skontrolowała 10 punktów sprzedaży, w których funkcjonowało 30 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W przypadku sygnałów o prowadzeniu sprzedaży napojów alkoholowych bez wymaganych prawem zezwoleń lub z naruszeniem posiadanych zezwoleń kontrole - na prośbę organu zezwalającego – realizowała również Straż Miejska Wrocławia. SMW skontrolowała 4 punkty sprzedaży, w tym 2 punkty, które miały po 1 zezwoleniu. W styczniu 2021 roku posiadacze zezwoleń złożyli 1976 oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych. W okresie dodatkowych 30 dni złożono jeszcze 46 oświadczeń o wartości sprzedaży. Uzyskane w ten sposób dane posłużyły do weryfikacji wysokości wniesionych opłat za korzystanie z zezwoleń. Weryfikację opłat przeprowadzono w ciągu roku trzykrotnie, po upływie terminu określonego dla każdej z trzech rat opłat za korzystanie z zezwoleń (z uwzględnieniem 30-dniowych okresów dodatkowych, w których Ustawodawca umożliwił dokonanie opłaty raty wraz z uiszczeniem opłaty dodatkowej). Na wniosek przedsiębiorców wydano 34 zaświadczenia potwierdzające prawidłowe wniesienie opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W ramach realizacji delegacji ustawowej Rada Miejska Wrocławia podjęła uchwałę, na mocy której zwolniono gastronomię z drugiej raty opłaty za korzystanie z posiadanych zezwoleń. Natomiast gastronomikom, którzy w styczniu opłacili swoje zezwolenia

w całości, przyznano zwrot 1/3 wniesionej opłaty. Zwroty realizowane były z urzędu, bez potrzeby składania wniosków przez posiadaczy zezwoleń.

WPŁYWY Z TYTUŁU OPŁAT W ROKU 2021

Wpływy z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń w roku 2021 wyniosły 19 081 274 zł. Rok 2021 przyniósł zwrot w długoletnim trendzie wzrostu środków finansowych pozyskiwanych z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wpływy zmniejszyły się o 1 178 048 zł w stosunku do środków pozyskanych w 2020 roku, gdy wynosiły one 20 259 322 zł. Głównym powodem tej sytuacji był stan epidemii oraz wynikające z niego ograniczenia w działalności gastronomicznej i handlowej ze sprzedażą alkoholu. Wpływy z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w roku 2016 wynosiły 15 976 142 zł, w roku 2017 wyniosły 16 744 076 zł, w 2018 roku wpłacono 17 708 215 zł, a w roku 2019 z tytułu opłaty wpłynęło 18 940 054 zł. Rok 2021 był pierwszym rokiem, w którym gminy otrzymały część wpływów z nowej opłaty, uiszczanej przez posiadaczy zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi z tytułu zaopatrywania przedsiębiorców detalicznych w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (w tzw. małpkach). Gmina Wrocław w roku 2021 otrzymała z tego tytułu kwotę 2 028 656 zł.

WDRAŻANIE NOWYCH ROZWIĄZAŃ

Rok 2021 był rokiem, w którym bezpośrednia obsługa interesantów przez pracowników Działu Zezwoleń – z uwagi na stan epidemii – została ograniczona. Komunikacja odbywała się za pośrednictwem połączeń telefonicznych oraz Poczty Polskiej. Rosła też liczba spraw załatwianych drogą elektroniczną (ePUAP). Przez cały rok istniała możliwość składania organowi zezwalającemu dokumentacji poprzez Kancelarię Ogólną. W roku sprawozdawczym stale rosła również liczba subskrybentów, którzy zapisali się na rozsyłany regularnie przez organ zezwalający newsletter, zawierający komunikaty przypominające o ustawowych obowiązkach posiadaczy zezwoleń oraz zmianach przepisów w przedmiotowym obszarze. Modyfikowane było także oprogramowanie do obsługi zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (OTAGO – KOALA). Prace dotyczyły zarówno poprawy działania systemu, jak i dostosowania systemu do zmieniających się przepisów. Aktualizowano i udoskonalano stronę internetową w BIP, uzupełniając ją o aktualne ogłoszenia i komunikaty dla przedsiębiorców, formularze do pobrania i opisy procedur. Ponadto cyklicznie publikowano wykazy obowiązujących we Wrocławiu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z podziałem na placówki handlowe oraz gastronomiczne. Na stronie internetowej funkcjonował też kalkulator opłat – narzędzie, które ułatwia samodzielne wyliczenie wysokości opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2021 roku trwały prace nad nową wersją kalkulatora opłat, która dla użytkowników zostanie uruchomiona w 2022 roku.

ZADANIA INWESTYCYJNE

Na zakupy inwestycyjne przeznaczono środki finansowe w łącznej kwocie 1 132 600,00 zł, w tym:

- na dostawę i montaż sprzętu stomatologicznego dla 3 nowoutworzonych gabinetów stomatologicznych w szkołach podstawowych – realizator Focus Dental Mirela Bartoszek, na kwotę 250 000 zł;
- dla WSS im. Gromkowskiego na zakup klinicznego, cyfrowego echokardiografu z kompletem głowic do badania noworodków i dzieci na kwotę 300 000 zł;
- dla Szpitala Specjalistycznego im. A. Falkiewicza na zakup centrali nadzoru pielęgniarskiego wraz z 4 sztukami aparatów KTG na kwotę 175 000 zł;
- dla 4 Wojskowego Szpitala Klinicznego, na zakup videodermatoskopu na kwotę 82 600 zł;
- dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego na zakup videodermatoskopu na kwotę 80 000 zł.

Ponadto, w ramach wsparcia podmiotów działających w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, prowadzono modernizację budynku przy ul.

Franklina Delano Roosevelta, gdzie prowadzona jest poradnia profilaktyki, leczenia i terapii uzależnień dla młodzieży MONAR. Koszt realizacji w 2021 r. wyniósł 245 000 zł, na 2022 r. zaplanowano 195.000 zł. Modernizacja budynku dostosuje go do wymogów Narodowego Funduszu Zdrowia, co pozwoli Stowarzyszeniu pozyskać kontrakt dla poradni psychologiczno-psychiatrycznej.

ORGANIZACJA I ZAPEWNIENIE OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 SPRAWOWANEJ W FORMIE ŻŁOBKÓW NIEPUBLICZNYCH, KLUBÓW DZIECIĘCYCH ORAZ DZIENNEGO OPIEKUNA

W roku sprawozdawczym 2021, na realizację przedmiotowego zadania, zaplanowano kwotę 30 900 560 zł, z której wydatkowano 29 140 840,00 zł, co stanowi 94,41% zaplanowanych środków. Celem zadania jest zwiększenie ilości i dostępności miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na terenie Wrocławia poprzez dofinansowanie opieki prowadzonej w żłobkach niepublicznych oraz poprawa jakości opieki, poprzez sprawowanie nadzoru nad żłobkami i klubami dziecięcymi. Zadanie zapewnienia opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 polega w szczególności na:

- zapewnieniu dzieciom opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych,
- zagwarantowaniu dzieciom właściwej opieki pielęgnacyjnej i edukacyjnej, przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka,
- prowadzeniu zajęć opiekuńczo–wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dzieci, właściwych do wieku dzieci wg opracowanego programu zajęć odpowiednio dla różnych grup wiekowych,
- współpracy z rodzicami i opiekunami prawnymi dziecka,
- zapewnieniu dzieciom bezpieczeństwa w czasie przebywania w żłobku oraz odpowiednich warunków higieniczno-sanitarnych, zgodnych z obowiązującymi przepisami,
- zapewnianiu opieki przez personel o kwalifikacjach oraz ilości godzin określonych w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Na podstawie ustawy z dnia 4.02.2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, oprócz finansowania miejsc opieki w żłobkach publicznych, uzyskano możliwość finansowania i zlecania zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do lat 3 podmiotom wpisanym do rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonego przez Prezydenta Wrocławia oraz zatrudniania i finansowania dziennego opiekuna. Wdrożenie alternatywnych form opieki stało się kluczowym zadaniem Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych w latach 2011-2021, w związku z potrzebą zapewnienia większej liczby miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 sprawowana w formie Dziennego opiekuna jest realizowana przez Wrocławskie Centrum Integracji.

Prowadzenie działalności w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wiąże się z koniecznością uzyskania wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonego w Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych. Żłobek lub klub dziecięcy musi spełniać wymogi określone w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz wydanych rozporządzeniach, dotyczących warunków, jakie spełniać ma lokal, w którym sprawowana jest opieka nad dziećmi oraz kwalifikacji i doświadczenia kadry. W 2021 r. wpisano do rejestru 20 podmiotów, w tym 14 żłobków i 6 klubów dziecięcych oraz wykreślono 13 żłobków i 3 kluby dziecięce. W dniu 31.12.2021 r. do Rejestru wpisanych było 179 żłobków, w tym 17 publicznych i 162 niepublicznych oraz 27 klubów dziecięcych. Liczba miejsc w żłobkach wpisanych do rejestru wynosiła 8192, w tym w żłobkach publicznych 2375, w niepublicznych 5817 miejsc. Liczba miejsc w klubach dziecięcych wynosiła 542, a u opiekunów dziennych 346.

W roku 2021 do dnia 31 sierpnia kontynuowano 94 umowy w zawarte w roku 2020 na dofinansowanie 3884 miejsc w 113 niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych prowadzonych przez 75 podmiotów gospodarczych oraz organizacje pozarządowe.

W wyniku rozstrzygnięcia w 2021 r. konkursów na organizację opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na w dniu 31.12.2021 r. realizowane były 74 umowy na dofinansowanie

3836 miejsc w 118 niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych prowadzonych przez podmioty gospodarcze oraz organizacje pozarządowe. Umowy te zostały zawarte na okres do dnia 31.08.2022 r.
W ramach zawartych umów na dofinansowanie miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych prowadzonych w ramach działalności gospodarczej na koniec 2021 r. było 3776 miejsc oraz 60 miejsc w niepublicznym żłobku o charakterze integracyjnym prowadzonym przez Fundację „Promyk Słońca". W związku z integracyjnym charakterem tej placówki, oprócz realizowania zadań związanych z opieką, dzieci niepełnosprawne i wymagające wczesnego wspomagania rozwoju w czasie pobytu w żłobku korzystały ze specjalistycznych zajęć prowadzonych przez rehabilitantów, logopedów i psychologów.

Tabela: Liczba miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych w latach 2009 – 2021 według danych w Rejestrze na ostatni dzień roku:

Rok/Rodzaj placówki	Liczba miejsc w żłobkach publicznych na dzień 31 grudnia	Liczba miejsc w żłobkach/klubach dziecięcych niepublicznych wg rejestru na dzień 31 grudnia	Liczba miejsc dofinansowanych przez Gminę Wrocław w niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych na dzien 31 grudnia (Uwaga: do roku 2018 dofinansowano miejsca wyłącznie w żłobkach, od roku 2019 dofinansowano miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych
2009	1650	brak danych – nie prowadzono rejestrów	nie dotyczy – brak podstaw prawnych udzielania dotacji
2010	1890	brak danych – nie prowadzono rejestrów	nie dotyczy – brak podstaw prawnych udzielania dotacji
2011	1970	769	429
2012	1990	1090	821
2013	1990	1646	1070
2014	2091	2118	1565
2015	2091	2496	1954
2016	2091	2957	2114
2017	2091	3581	2315
2018	2123	4445	2744
2019	2155	5178	3223
2020	2375	5505	3884
2021	2375	6359	3836

Przeprowadzono nadzory w 10 żłobkach i klubach dziecięcych, w tym 6 w żłobkach niepublicznych i 4 w klubach dziecięcych.

INNE ZADANIA:
Opracowano 6 projektów uchwał Rady Miejskiej, w tym: 5 projektów uchwał dotyczących zakładów opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest Gmina Wrocław,

1 projekt uchwały w sprawie opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.
Opracowano 2 projekty obwieszczenia z tekstami jednolitymi uchwał Rady Miejskiej. Sporządzono 24 informacje dla Biura Rozwoju Wrocławia w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
Prowadzono wykaz dziennych opiekunów, wpisano 19 opiekunów, wykreślono 35 opiekunów. Wydano 20 zaświadczeń o wpisie do Rejestru żłobków, 7 zaświadczeń o zmianie wpisu. Wydano 15 decyzji o wykreśleniu podmiotów z Rejestru żłobków i klubów dziecięcych.
Wydano 8 decyzji administracyjnych, dotyczących zwrotu lub umorzenia udzielonych dotacji, w tym 3 w zakresie organizacji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, 2 dotyczące zadań realizowanych ze środków PFRON oraz 3 w zakresie innych zadań. Udzielono 3 odpowiedzi na wnioski o informację publiczną.
W roku sprawozdawczym przygotowano dla Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej 30 informacji o funkcjonujących na terenie Gminy Wrocław instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w zakresie czasowego lub całkowitego zawieszenia działalności w związku z sytuacją epidemiczną, w tym 23 informacje w okresach tygodniowych i 7 informacji w okresach miesięcznych. Od 1 do 15.04.2021 r. przygotowano dla Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej 3 informacje w okresach tygodniowych o liczbie dzieci uprawnionych do korzystania z opieki w żłobkach, klubach dziecięcych oraz u dziennych opiekunów zgodnie z rozporządzeniem MRIPS z 26.03.2021 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

WROCŁAWSKI ZESPÓŁ ŻŁOBKÓW
Działalność jednostki opiera się w szczególności na sprawowaniu opieki nad dziećmi do lat trzech w oparciu o przepisy ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. (Dz.U. 2021.75 t. j.) oraz obsługą żłobków pod względem organizacyjno-technicznym, jak zamówienia publiczne, zapewnianie ciągłej obsługi techniczno-eksploatacyjnej, prowadzenie spraw finansowych i księgowych, pracowniczych, organizacyjnych, bezpieczeństwa i higieny pracy, przeciwpożarowych, sprawozdawczości.

W skład Wrocławskiego Zespołu Żłobków wchodzi 16 żłobków i 1 filia:
- Żłobek nr 1, ul. Lwowska 20;
- Żłobek nr 2, ul. Zemska 33;
- Żłobek nr 3, ul. Białowieska 33;
- Żłobek nr 4, ul. Kłodnicka 25;
- Żłobek nr 5, ul. Dokerska 5;
- Filia Żłobka nr 5, ul. K. i M. Barskich 45;
- Żłobek nr 6, ul. Krowia 1;
- Żłobek nr 7, ul. Drukarska 9;
- Żłobek nr 8, ul. Sądowa 6;
- Żłobek nr 9, ul. Wrońskiego 13d;
- Żłobek nr 10, ul. Henryka Brodatego 17;
- Żłobek nr 11, ul. Hubska 39;
- Żłobek nr 12, ul. Jugosłowiańska 85a;
- Żłobek nr 13, ul. Wieczysta 107;
- Żłobek nr 14, ul. Mulicka 4c;
- Żłobek nr 15, ul. Łukowa 37;
- Żłobek nr 16, ul. Sygnałowa 23.

W 2021 roku kontynuowano w Żłobku nr 16 realizację projektu „Mamo tato wróć do pracy". Projekt jest współfinansowany ze Środków Europejskiego Funduszy Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020. W ramach projektu we Wrocławiu zostało utworzonych 220 miejsc żłobkowych. Wsparciem, zgodnie z założeniami projektu objęte są osoby powracające na

rynek pracy po urlopach macierzyńskich lub rodzicielskich lub pozostające bez zatrudnienia, sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 3.
Celem projektu jest:

- utworzenie nowych miejsc opieki w żłobkach, poprzez zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych, zapewnienie środków na bieżące funkcjonowanie przez 24 miesiące,
- w tym poniesienie opłat za wyżywienie i pobyt dziecka, wynagrodzeń opiekunów
- i kadry zarządzającej;
- stworzenie możliwości podjęcia pracy zawodowej osobom bezrobotnym lub biernym zawodowo poprzez objęcie opieką żłobkową dzieci w wieku do lat 3, znajdujących się aktualnie pod ich opieką, co uniemożliwia im poszukiwanie i znalezienie zatrudnienia.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. w projekcie uczestniczyło 206 rodziców/opiekunów 220 dzieci.
Wartość projektu: 9 421 140,61 zł
Wysokość dofinansowania: 8 007 969,51 zł
Okres realizacji: 1 kwietnia 2020 r. – 31 sierpnia 2022 r.
2 listopada Żłobek nr 6 przy ul. Krowiej 1 został oddany do użytku po gruntownej modernizacji. Remont objął przebudowę pomieszczeń grup dziecięcych, wymianę instalacji sanitarnych i elektrycznych oraz usprawnienie systemu ogrzewania i wentylacji. W zakresie elewacji budynku przeprowadzono docieplenie ścian i dachu oraz częściową wymianę stolarki. Ponadto wymieniono ogrodzenie i zbudowano nowy plac zabaw, śmietnik, przebudowano wjazd na posesję i nasadzono zieleń. Wartość robót wyniosła 2 604 190 złotych.

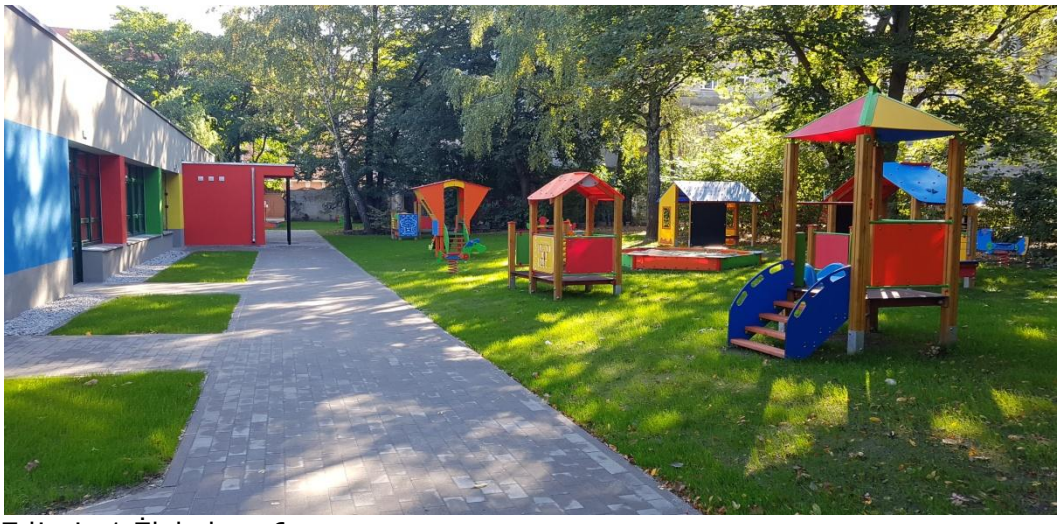
Zdjęcie 1 Żłobek nr 6

Od 1 września Żłobek nr 5 przy ul. Dokerskiej 5 przechodzi gruntowną modernizację. Modernizacja obiektu przewiduje remont i przebudowę pomieszczeń, instalacji oraz nową małą architekturę na placu zabaw. Dzieciom zapewniono opiekę w innych żłobkach należących do Wrocławskiego Zespołu Żłobków. Na czas remontu, oddelegowano także do pracy w innych żłobkach 24 pracowników.

W 2021 r. rozpoczęto budowę nowego żłobka razem z filią Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Sołtysowickiej 9a w Sołtysowicach. Nowy żłobek pomieści 150 dzieci i będzie mieć pięć oddziałów. W środku znajdą się szatnie, bawialnie, sypialnie, jadalnie, zmywalnia, pomieszczenia porządkowe, toaleta zewnętrzna dla dzieci na placu zabaw, sala do przewijania, magazyny pościeli i środków czystości. Powstanie również sala wielofunkcyjna oraz pomieszczenia dla rady osiedla. Koszt inwestycji wyniesie prawie 12,3 mln zł. Uruchomienie nowego żłobka przewidziano na 1 września 2022 r.

Liczba miejsc w żłobkach Wrocławskiego Zespołu Żłobków w kolejnych latach:

l.p.	rok	ogólna liczba miejsc w żłobkach
1.	2017	2091
2.	2018	2123
3.	2019	2155
4.	2020	2375
5.	2021	2375

ELEKTRONICZNA REKRUTACJA DO ŻŁOBKÓW

W 2021 roku rekrutacja przy pomocy systemu elektronicznego odbyła się po raz czwarty. Rekrutacja odbywa się w systemie ciągłym, całorocznym. Wnioski można składać przez cały rok, a dzieci kwalifikowane są do żłobków w miarę zwalniania się miejsc.
Od września – w związku ze zmianą roku żłobkowego (opiekuńczego) – w żłobkach zwalnia się wiele miejsc, ponieważ dzieci przechodzą do przedszkoli lub zmieniają grupy wiekowe na starsze. Dlatego na uwolnioną pulę można jednorazowo kwalifikować większą liczbę dzieci oczekujących na przyjęcie. W tym celu, system rekrutacyjny jest aktualizowany o dane zawierające uwolnione i nowe miejsca w żłobkach oraz aktualne grupy, a dzieci kwalifikowane są na wolne miejsca w rekrutacji terminowej (jednorazowej). W roku 2021 wyniki rekrutacji terminowej zostały ogłoszone 1 lipca.

MIEJSCA NORMATYWNE W PLACÓWKACH WROCŁAWSKIEGO ZESPOŁU ŻŁOBKÓW

Żłobek	Adres	Ilość miejsc normatywnych	Ilość grup dziecięcych	Liczba grup		
				I	II	III
Nr 1	ul. Lwowska 20	142	4	1	1	2
Nr 2	ul. Zemska 33	121	3	1	1	1
Nr 3	ul. Białowieska27	128	3	0	2	1
Nr 4	ul. Kłodnicka 25	126	3	0	2	1
Nr 5	ul. Dokerska 5	120	3	1	1	1
5 - filia	ul. K. i M. Barskich 45	32	1	0	1	
Nr 6	ul. Krowia1	100	3	1	1	1
Nr 7	ul. Drukarska 9	126	3	1	1	1
Nr 8	ul. Sądowa 6	141	4	1	1	2
Nr 9	ul. Wrońskiego 13d	82	2	0	1	1
Nr 10	ul. H. Brodatego 17	137	4	1	2	1
Nr 11	ul. Hubska 39	124	3	0	2	1
Nr 12	ul. Jugosłowiańska 85a	157	6	1	2	3

Nr 13	ul. Wieczysta 107	125	3	0	1	2
Nr 14	ul. Mulicka 4c	215	7	1	4	2
Nr 15	ul. Łukowa 37	266	8	1	3	4
Nr 16	ul. Sygnałowa 23	220	7	2	2	3
OGÓŁEM		2375	67	12	28	27

FUNKCJONOWNIE WROCŁAWSKIEGO ZESPOŁU ŻŁOBKÓW W OKRESIE STANU EPIDEMII COVID-19

Od 1 stycznia do 26 marca 2021 r. wszystkie żłobki pracowały zgodnie z ograniczeniami wynikającymi:
- z zarządzeń Prezydenta Wrocławia w sprawie zasad funkcjonowania żłobków wchodzących w skład Wrocławskiego Zespołu Żłobków w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19,
- oraz Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 sierpnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania form opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

W dniach od 26 marca do 18 kwietnia 2021 r. wszystkie żłobki zostały zamknięte zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.
W tym czasie opieka była sprawowana wyłącznie dla dzieci pracowników:
- systemu ochrony zdrowia,
- służb mundurowych,
- handlu i przedsiębiorstw produkcyjnych, realizujący zadania związane
- z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19,
- służb związanych z utrzymaniem miasta.

Przyjęto 145 dzieci na możliwych do przyjęcia 2262.

W 2021 r. zaobserwowano znacznie mniejszą frekwencję dzieci - rodzice ograniczali pobyt dziecka w żłobku i średnia frekwencja wynosiła 55%.

Zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej przy zachorowaniu pracownika lub dziecka w żłobkach Wrocławskiego Zespołu Żłobków czasowo ograniczano funkcjonowanie poszczególnych grup lub całego żłobka po uzyskaniu pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.
Z tego tytułu w ciągu 2021 roku ograniczono pracę 92 grup w 17 żłobkach, a 1 żłobek dwukrotnie został czasowo zamknięty w całości.
W przypadku braków kadrowych – każdorazowo w uzgodnieniu i na wniosek kierownika żłobka, zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Wrocławia, w zależności od możliwości organizacyjnych żłobka gwarantujących bezpieczne warunki opieki i pracy czasowo ograniczane były:
- liczba dzieci przebywających w grupie – od stycznia do grudnia 2021 r. ograniczono liczbę dzieci (od 0 do 32) w 29 grupach w 12 żłobkach;
- zamykane były całe żłobki – w 2021 – 3 żłobki.

Najważniejsze działania kontynuowane w 2021 roku dla ochrony zdrowia i życia dzieci, pracowników we Wrocławskim Zespole Żłobków w związku ze stanem epidemii:

- przeprowadzanie dezynfekcji i deratyzacji;
- wzmożenie reżimu sanitarnego, stosowanie masek ochronnych;
- ograniczenie wejścia na teren żłobków osobom trzecim – tylko w wyjątkowych wypadkach;
- przed uruchomieniem i przyjęciem dzieci we wszystkich żłobkach przeprowadzono generalne sprzątanie, mycie zabawek, sprzętu, wszystkich pomieszczeń po przeprowadzonych zabiegach dezynfekcyjnych i deratyzacyjnych;
- działania prozdrowotne i profilaktyczne na rzecz pracowników, zabezpieczenie środków ochrony indywidualnej;
- utrzymywanie kontaktu mailowego/telefonicznego psychologa z rodzicami, z którymi praca została rozpoczęta na konsultacjach;
- zabezpieczenie systemu pracy i utrzymywanie sprawnego działania całej jednostki - zarządzenie Dyrektora Wrocławskiego Zespołu Żłobków w sprawie zasad bezpieczeństwa pracowników i klientów, miejsca pracy oraz postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia wirusem SARS-CoV-2;
- praca w systemie zdalnym pracowników administracji w okresach nasilenia epidemii, zakup dodatkowych laptopów do pracy zdalnej.

Działalność żłobków, odbywała się w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego. Plan opieki nad dziećmi uległ modyfikacji wynikającej z ograniczeń sanitarnych i konieczności zachowania dystansu. Większość zabaw miała charakter dydaktyczny (mniej tematyczny), wykorzystywano inny rodzaj zabawek i pomocy, które także musiały być dobierane pod względem późniejszej dezynfekcji. Ze względu na sytuację zagrożenia epidemicznego zostały ograniczone do minimum zajęcia opierające się na wspólnej zabawie wszystkich dzieci uczęszczających do placówki. Przez cały rok 2021 wszelkie zajęcia dydaktyczne odbywały się w obrębie danej grupy wiekowej. Wszystkie imprezy okolicznościowe, które odbywały się w żłobkach, zorganizowane zostały w oparciu umiejętności opiekunów, bez udziału osób z zewnątrz.

W planie organizacji pracy w ciągu dnia przeprowadzano działania mające na celu zapewnienia bezpieczeństwa w pomieszczeniach (np. parowanie, ozonowanie, zmywanie płynem dezynfekcyjnym).

Kontynuowano działania podjęte przez psychologa w związku ze stanem epidemii:
- możliwość konsultacji dla rodziców dzieci telefonicznie lub z wykorzystaniem poczty elektronicznej;
- udzielano wsparcia psychologicznego drogą mailową/telefoniczną pracownikom Wrocławskiego Zespołu Żłobków oraz rodzicom dzieci uczęszczających do żłobków Wrocławskiego Zespołu Żłobków.

OPIEKA NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

Żłobki wchodzące w skład Wrocławskiego Zespołu Żłobków realizują zadania wynikające z ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz zadania statutowe w obszarach takich jak:
- realizacja zadań opiekuńczo-wychowawczych oraz edukacyjnych wspierających rozwój psychomotoryczny dziecka właściwy dla danej grupy wiekowej;
- realizacja edukacji prozdrowotnej i prawidłowych nawyków higienicznych. W żłobkach oprócz realizowanych zadań wyżej wymienionych, uwzględniane i realizowane są potrzeby indywidualne każdego dziecka.

Praca dydaktyczno-wychowawcza prowadzona jest na podstawie założeń „Planu wychowawczego grupy wiekowej", które są planowane na dany miesiąc, oraz na podstawie „Katalogu niezbędnych oddziaływań wychowawczych". W planach pracy uwzględnia się porę roku, uroczystości i święta kalendarzowe. Zajęcia przeprowadzane są na podstawie codziennie planowanych i zapisywanych konspektów pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Program dydaktyczno-wychowawczy realizowany jest poprzez:
rytmikę i zajęcia umuzykalniające (prowadzone przez panie opiekunki):
- zabawy ruchowe ze śpiewem,
- klaskanie, tupanie w rytm melodii,
- zabawy umuzykalniające ze śpiewem i ruchem (przy użyciu chusty Klanza),
- słuchanie odgłosów zwierząt oraz innych dźwięków dnia codziennego,
- gra na instrumentach muzycznych,
- zabawy z wyliczankami,
- zabawy w echo: powtarzanie słów: głośno, cicho, szeptem,
- zabawy taneczne,
- obserwację i doświadczenie,
- poznawanie przyrody i uwrażliwienie na zmieniające się warunki atmosferyczne z uwzględnieniem pór roku,

gimnastykę ogólnorozwojową:
- ćwiczenie równowagi,
- zabawy na czworakach,
- zabawy, typu: rzut do celu, toczenie piłki, pokonywanie różnych trudności, np.: przeskok przez przeszkodę, slalom, zabawy związane z chwytaniem, zabawy ruchowe na powietrzu),
- czytanie bajek, opowiadanie historyjek, inscenizacje teatralne,
- zajęcia związane z plastyką (formowanie z plasteliny lub ciastoliny, wydzieranki, wyklejanki, wycinanki, stemplowanie, zabawy z szablonami, malowanie farbami, kredkami, kredą i innymi przyborami), konstrukcją, manipulacją,
- zabawy tematyczno – naśladowcze w kącikach tematycznych (np. kuchennym, samochodowym, zakładzie fryzjerskim, „U doktora”, itp.),
- profilaktykę zdrowotną,
- zabawy dydaktyczne (układanki, klocki, budowanie wieży z rozmaitych elementów, puzzle).

Imprezy dla dzieci organizowane w żłobkach

I. Imprezy okolicznościowe z udziałem rodziców lub seniorów.

W 2021 roku ze względu na stan epidemii COVID-19 odbywały się bez udziału gości: rodziców, dziadków i rodzeństwa.

Dzień Babci i Dziadka – program artystyczny w wykonaniu dzieci, dzieci wykonały laurki dla babci i dziadka.
Dzień Mamy i Taty - program artystyczny w wykonaniu dzieci zarejestrowany na kartach zdjęciowych dla rodziców, dzieci wykonały laurki i upominki dla rodziców.
Dzień Dziecka. Ten wyjątkowy dzień organizowane są festyny na świeżym powietrzu. Przygotowane były różnego rodzaju atrakcje dla dzieci.

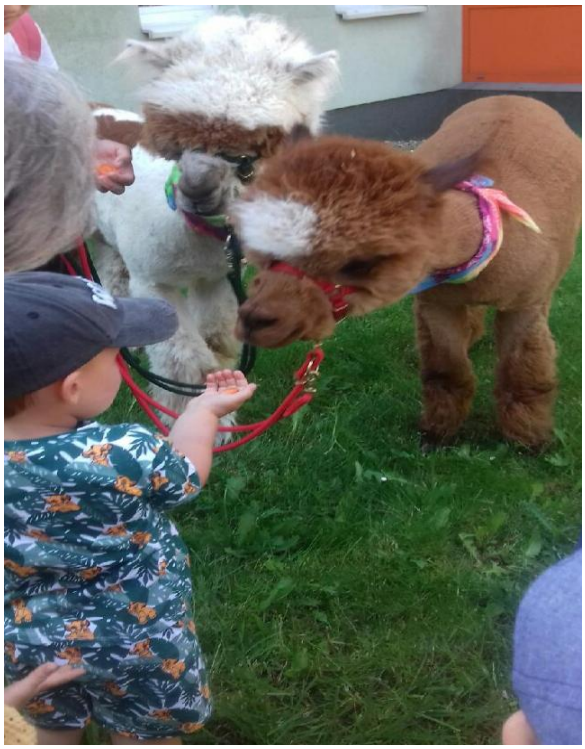
Zdjęcie 2 Zabawa z alpakami

Uroczyste zakończenie roku dla dzieci odchodzących do przedszkola – występy artystyczne, wręczenie dyplomów i upominków dla dzieci. Tego dnia główną rolę odgrywają najstarsze dzieci, które już we wrześniu odchodzą do przedszkoli. Dzieci tego dnia przygotowują występ, który jest uwieczniany na fotografiach dla rodziców by mieli możliwość obejrzeć przedstawione przez dzieci umiejętności. Tańczą, śpiewają, mówią wiersze, a na zakończenie otrzymują dyplomy oraz pamiątkowe zdjęcie. Dzień ten wzbudza w dzieciach poczucie bycia dużym i ważnym. Po zakończeniu uroczystości występów rozpoczyna się zabawa.

II. Uroczystości świąteczne

Spotkanie dzieci ze Świętym Mikołajem w żłobku (Mikołaj- pracownik żłobka), wręczanie paczek i wykonanie zdjęć pamiątkowych.
Boże Narodzenie w żłobku - Ubieranie choinki, wieszanie ozdób choinkowych przez dzieci. Wspólne kolędowanie przy choince. Uroczysty poczęstunek z akcentem potraw wigilijnych.
Zabawa karnawałowa przy muzyce - bal przebierańców, poczęstunek dla dzieci salach, wspólne grupowe zdjęcie.

Zdjęcie 3 Boże Narodzenie w żłobku

Wielkanoc w żłobku - cykl zabaw oraz zajęć dydaktycznych dotyczących nadchodzącej Wielkanocy. Zajęcia plastyczne, podczas których dzieci różnymi technikami wykonywały palemki, pisanki.

Zdjęcie 4 Wielkanoc w żłobku

Dzień Flagi – zapoznanie dzieci z symbolem narodowym Polski, zajęcia plastyczne, opowieści.
Dzień niepodległości - wspólnie wykonana praca plastyczna i kotyliony.

Zdjęcie 5 Święto niepodległości

III. Pozostałe uroczystości

Pożegnanie zimy/powitanie wiosny – poznanie pór roku i utrwalanie wiedzy na ten temat. Dostrzeganie zmian w pogodzie.
Dzień dyni - wspólne drążenie dyni, pamiątkowe zdjęcia, zabawy i zajęcia plastyczne z motywem przewodnim dyni.
Dzień kota – zabawy, malowanie twarzy oraz zajęcia dydaktyczne dotyczące tematu dnia. Zajęcia plastyczne podczas, których dzieci przygotowywały kotki różnymi technikami. Zabawy ruchowo – naśladowcze, zajęcia plastyczne. Zapoznanie dzieci ze zwyczajami kotów.
Międzynarodowy Dzień Pluszowego Misia - dekorowanie sali zabaw i szatni. Wspólne śpiewanie piosenek i deklamowanie wierszyków o misiu. Tańce z przytulankami i zabawy tematyczne. Wyklejanie, kolorowanie, rysowanie postaci misia.
Dzień Sportu - sportowe zajęcia ruchowe i gimnastyczne, wręczenie medali za udział w konkursach.
Dzień jeża. Słuchanie opowiadania o jeżu. Oglądanie postaci jeża, jego zwyczajów, cech charakterystycznych. Śpiewanie piosenek o jeżu, szukanie jabłek w stosie liści, tańce w opaskach z wizerunkiem jeża. Wyklejanie gotowego szablonu Jeża liśćmi z klonu.

Zdjęcie 6 Jesień w żłobku

III. Zajęcia cykliczne

Wychowywanie poprzez czytanie „CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM"– cotygodniowe czytanie krótkich bajeczek dzieciom.
Zajęcia sensoryczne - swobodne poznawanie świata przez zmysł dotyku, węchu, smaku. Dzieci poznają otoczenie i własną reakcję na nie. Są to np. ścieżki sensoryczne, po których dzieci próbują przejść gołymi nóżkami, puzzle sensoryczne, przeróżne piórka, kulki twarde, miękkie, gniotki własnoręcznie zrobione, woreczki wypełnione o różnej fakturze materiałem, kolorowe światła, relaksująca muzyka, tunele dla dzieci, namioty gdzie mogą się ukryć.
Zajęcia plastyczne z wykorzystaniem różnych technik - prace tworzone przez dzieci o różnorodnej tematyce.
Tradycje w kuchni - zajęcia wg harmonogramu np. robienie sałatki owocowej, przygotowywanie ciasteczek serowych, pieczenie pierników bożonarodzeniowych na choinkę.
Przedstawienia teatralne - ze względu na stan epidemii nie odbyły się przedstawienia teatralne, które były wcześniej zaplanowane. Opiekunki same organizowały teatrzyki i występowały w nich zgodnie z zaplanowaną tematyką.

Przykładowe zajęcia zrealizowane w poszczególnych żłobkach
Poznajmy się nawzajem - nauka imion.
Dzień krainy lodu - tematyczne zajęcia obrazowo – dydaktyczne i sensoryczne. Dzień Ogórka – zajęcia dydaktyczne zmysł smaku, węch i dotyku, zabawy ruchowe oraz wykonywanie przetworów: kiszenie ogórków.
Co w doniczce piszczy. Założenie zielonego ogródka w sali z wykorzystaniem koniecznych do tego produktów, nasiona, ziemia, woda, światło. Wykorzystanie roślin do próbowania, degustowania, smakowania. W zajęciach umożliwiono dzieciom samodzielne wykonywanie prostych prac stwarzając warunki do optymalnego empirycznego poznawania rzeczywistości.

Zielony zagonek. Kanapki z pastą jajeczną z wykorzystaniem wyhodowanych przez dzieci w kąciku przyrody roślin jadalnych – rzeżucha, szczypiorek. Zainteresowanie dzieci przyrodą ożywioną i rolą warzyw w odżywianiu. Zademonstrowanie sposobu wykorzystania własnych upraw do przygotowania posiłku. Rozwijanie i doskonalenie zmysłu smaku i zapachu podczas przygotowywania i smakowania przyrządzonych potraw.
Bal Zielonego Jabłuszka. Zabawa dydaktyczna. Dzieci przebrane były w zielone, żółte i czerwone jabłuszka. Zagadki – zgadnij gdzie schowało się jabłuszko? „Jaki to owoc? – wyróżnianie spośród innych owoców jabłuszka po smaku, Wizyta „Jabłuszkowego Robaczka". Wspólna zabawa przy muzyce. Jabłkowe ozdoby i prace plastyczne. Odbyły się konkursy sprawnościowe i zabawy zespołowe.
Szykujemy ptaszkom domek. Zachęcanie dzieci do codziennego dokarmiania ptaków w karmniku.
Świat opowiadany barwami. Innowacje w pracach plastycznych dzieci. Prace indywidualne i zbiorowe na różnych formatach papieru związane były z przyrodą, świętami rodzinnymi, imprezami okolicznościowymi itp. Dzieciom umożliwiono dowolną twórczość wg własnych pomysłów z wykorzystaniem muzyki poważnej dla dzieci. Dzieci tworzyły wykorzystując różne techniki plastyczne podane przez opiekunkę w granicach ich możliwości percepcyjnych. Innowacja podzielona została na obszary tematyczne.
Kącik Małego Badacza. Zabawy i doświadczenia – ciężki, lekki, puste, pełne, zabawa kolorami rozcieńczonymi wodą, szelest papieru, darcie papieru, co pływa po powierzchni wody, a co tonie – doświadczenia fizyczne itp. Badanie właściwości fizycznych lodu, śniegu, wody. Zabawa – co to jest powietrze? Doświadczenia z powietrzem z wykorzystaniem baloników i wentylatora
Wesoła orkiestra. Zastosowanie zabaw rytmiczno – muzycznych z wykorzystaniem niekonwencjonalnych instrumentów perkusyjnych. Śpiew i mowa, ruch przy muzyce, gra na instrumentach, aktywne słuchanie muzyki, opowieść ruchowa, improwizacja ruchowa, ćwiczenia muzyczno-ruchowe, tańce regionalne, inscenizacje ruchowe.
Kreatywne śniadanka - dzieci otrzymują posiłek w postaci szwedzkiego stołu, bogaty w różnorakie warzywa. Dzięki dużej wyobraźni i kuszącej palecie barw warzyw dzieci tworzą na talerzykach obrazki i dokonują degustacji nowych potraw.
Pogadanki i zabawy nt. bezpieczeństwa na drodze – nauka zasad bezpiecznego poruszania się na drogach, zapoznanie z sygnalizacją świetlną: poznawanie kodów komunikacji – czerwona plansza – stój!, zielona plansza – idź!) żłobek 12

Działania/inicjatywy/innowacje podejmowane w żłobkach w 2021 r.:
Zajęcia z Programu Wychowywania w Dwujęzyczności z Językiem Angielskim. Konkurs Rady Rodziców na najciekawszą świąteczno-bożonarodzeniową ozdobę dla dzieci z rodzicami, z wyłonieniem laureatów i nagrodzeniem wszystkich biorących udział uczestników prezentem – niespodzianką. Żłobek nr 4.

W Żłobku nr 7 Cykl zajęć dydaktycznych związanych z promowaniem zdrowego żywienia. Celem tych zajęć było pokazanie dzieciom, jak ważne jest jedzenie warzyw i owoców.
Dzień Marchewki
Dzień Ogórka
Dzień Pomidora
Dzień Banana
Dzień Jabłka
Dzień Truskawki
W tym dniu w jadłospisie, znajdowały się potrawy z danym warzywem, zajęcia dydaktyczne i plastyczne były dostosowane do tematu dnia.

Zdjęcie 7 Dzień banana

Zaangażowanie dzieci i rodziców w pomoc innym poprzez zbieranie nakrętek w Żłobku nr 2. Akcja spotkała się z dużym zainteresowaniem i trwa nadal.
Dzień zwierząt - zbiórka karmy, koców, ręczników i misek dla zwierząt ze schroniska. Dzięki temu wydarzeniu u dzieci kształtowana jest postawa wrażliwości na krzywdę i biedę innych. Dzieci chętnie przynoszą dary dla zwierzaków i przypominają o tym fakcie rodzicom. To wydarzenie wzbudza w dzieciach poczucie bycia potrzebnymi. Żłobek nr 8.

„Mamuci Ogród latem i wiosną" Żłobek nr 9

Zdjęcie 8 Ogród mamuci latem

Zdjęcie 9 Ogród mamuci wiosną

Wprowadzanie elementów polskiego języka migowego oraz piktogramów (program autorski opiekunki gr 3) w celu poprawy komunikacji u dzieci z upośledzonym rozwojem mowy, autyzmem. Żłobek nr 10.
Udział dzieci z grupy Biedronki w konkursie na najpiękniejszy karmnik . Żłobek nr 11.
Udział dzieci ze Żłobka nr 14 w akcji „Miska dla schroniska".
Udział żłobka 15 w całorocznym projekcie edukacyjnym „Owocei warzywa dziecko spożywa", organizowanym przez I Ogólnopolskie Stowarzyszenie Publicznych i Niepublicznych Żłobków i Klubów Dziecięcych.

Owoce i warzywa jako ważny składnik diety dziecka
Podstawą było przeprowadzenie, w ramach zabaw tematycznych, jedenastu zajęć według autorskich scenariuszy, inspirowanych nadesłanymi przez organizatorów konkursu materiałami. Zebrane scenariusze dołączono do dokumentacji sprawozdania z realizacji projektu wraz z kolażami dokumentującymi przebieg zajęć.

Konkurs dla rodziców pt. „Zdrowy stworek"
Konkurs cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem. Napłynęło, aż 40 prac konkursowych. Stworki wykonane przez dzieci z pomocą ich rodziców, były prezentowane w szatniach poszczególnych grup, a następnie wszystkie prace zostały sfotografowane i można je było podziwiać na tablicy w głównym holu żłobka.

Nasz warzywniak
Zadania związane z częścią projektu: „Nasz warzywniak", zostały przeprowadzone zgodnie z załączonym scenariuszem zabaw tematycznych. W ich trakcie dzieci miały okazję zasadzić cebulki, nasiona fasoli, stworzyć własne grządki bez wychodzenia z sali oraz zrobić porządki w ogrodzie. Dzieci zapoznały się z zakresem prac ogrodowych oraz mogły zaobserwować fazy wzrostu od nasionka do rośliny.

Zdrowe śniadanie
Śniadania obfitujące w prawidłowe składniki odżywcze, cieszyły nie tylko podniebienia dzieci ale ich oczy, gdyż były podane w bardzo atrakcyjny sposób, co było dodatkową zachętą do próbowania przez dzieci nowych smaków.

Wernisaż pt. Owoce i warzywa dziecko spożywa! Konkurs!
Dzieci z grup starszaków stworzyły grupowe prace plastyczne. Przygotowano cztery projekty, które zaprezentowano na tablicach żłobkowego holu. Prace różniły się od siebie technikami plastycznymi przy pomocy których zostały wykonane: malowanie pędzlem, odbijanie rączek w farbie, wydzieranka, wyklejanie.

Prelekcja, warsztaty dla rodziców/opiekunów
Zaproponowano rodzicom i ich dzieciom wspólną zabawę. W pierwszej części rodzice zapoznali się z materiałami edukacyjnymi zamieszczonymi w gazetce żłobkowej. Kolejnym krokiem było wcielenie wiedzy w życie. Zadaniem rodziców było sfotografowanie swojego dziecka podczas chrupania owoców, w myśl zasady lepszy cały owoc niż sok. Wszystkie nadesłane zdjęcia zostały zamieszczone w żłobkowej galerii.

Zdjęcie 10 Praca plastyczna

W Żłobku nr 16 w ramach projektu „Mamo tato wróć do pracy” współfinansowanego ze Środków Europejskiego Funduszy Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 zatrudniany jest logopeda. Przeprowadzane zajęcia logopedyczne:
- zabawy z ciałem – masaż stópek, dłoni
- zabawy aktywizujące, w tym poznawanie zapachów
- ćwiczenia oddechowe – wyznaczanie właściwego toru oddechowego
- logorytmika – ćwiczenia koordynujące przy muzyce, ćwiczenia ogólnorozwojowe, ćwiczenia artykulacyjne, zabawy z instrumentami, ustalanie nosowego toru oddechowego, ruchy naprzemienne, ćwiczenia motoryki dużej, ćwiczenia z elementami terapii ręki
- ćwiczenia słuchowe – słuch fonemowy
- zabawy parateatralne

– bajki logopedyczne
– ćwiczenia artykulacyjne przed lustrem
– logopedyczny relaks psychostymulujący

We wszystkich żłobkach dużą uwagę przykłada się do adaptacji dzieci nowoprzyjętych: budowanie poczucia bezpieczeństwa dzieci w żłobku, zabawy adaptacyjne, zapoznanie dzieci z przestrzenią grupy, z paniami opiekunkami, poznawanie rytuałów, które są podstawą życia żłobkowego.

Kontakt z rodzicami
Rodziców/opiekunów włącza się do współpracy i wspólnej zabawy. Dostarcza się informacji o rozwoju i postępach dzieci:
codzienne rozmowy opiekunów z rodzicami na temat bieżących spraw dotyczących dzieci,
stały osobisty, telefoniczny lub e-mailowy kontakt z rodzicami,
konsultacje rodziców z opiekunami i psychologiem pozwalające na ujednolicenie oddziaływań wychowawczych w domu i w żłobku oraz wspierające planowanie procesu opiekuńczo-wychowawczego wspólnie z rodzicami dziecka.
Informator dla rodziców „Będę żłobkowiczem" Jak przygotować dziecko do przyjścia do żłobka. Adaptacja - 8 ważnych zasad, które trzeba znać.

Przy wejściu do szatni mieszczącej się przy każdej z grup znajdują się tablice, na których wywieszane są prace plastyczne wykonane przez dzieci
W holach żłobków znajdują się także tablice, na których intendent, psycholog i logopeda zamieszczają informacje dla rodziców. Wśród prezentowanych treści znajdują się wskazówki dla rodziców, jak wspomóc dziecko na poszczególnych etapach rozwoju, porady dotyczące zdrowego żywienia, przepisy, ciekawostki.

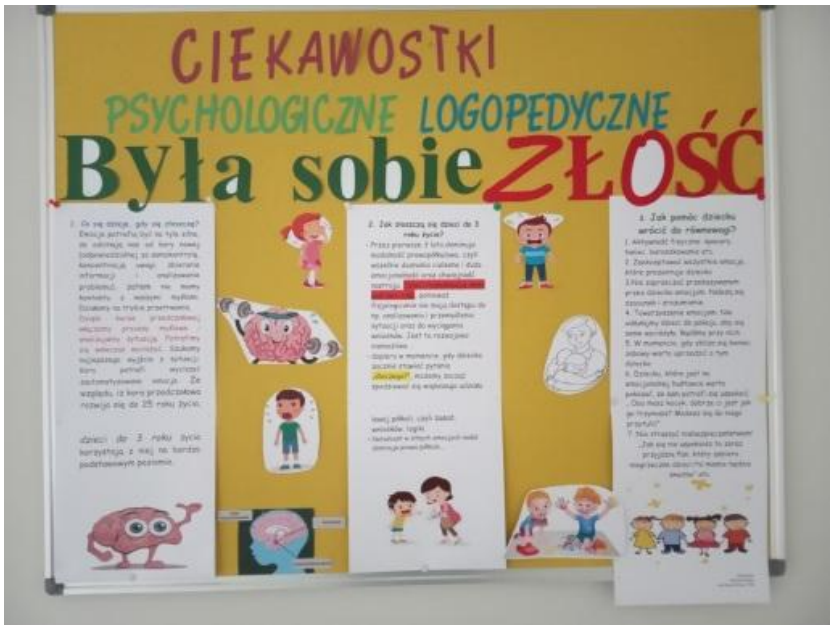

Zdjęcie 11 Tablica ogłoszeń

W 2021 roku rodzice mieli okazję wziąć dobrowolny udział w badaniu naukowym prowadzonym przez Wydział Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego - Projekt StarWords, który dotyczy wczesnego rozwoju językowego polskojęzycznych dzieci (zarówno jedno-, jak i wielojęzycznych).

Żywienie dzieci

Pracownicy odpowiedzialni za żywienie dzieci stale podnoszą swoje kompetencje poprzez konferencje, kursy i szkolenia
Organizowane były przez intendentów i dla intendentów spotkania szkoleniowe:

– „Naturalne przyprawy i ich zastosowanie w kuchni”

Zdjęcie 12 Zastosowanie przypraw z kuchni

– „Żłobkowy przepiśnik. Wykorzystanie owoców i warzyw w kuchni”

– „Jadłospisy wczoraj i dziś. Zmiany w żywieniu na przestrzeni lat”

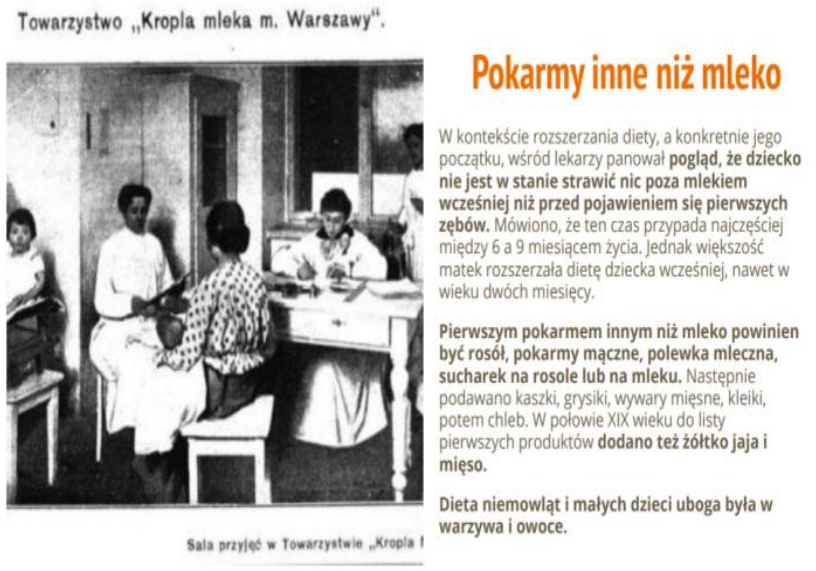

Zdjęcie 13 Jadłospisy wczoraj i dziś

Stworzono platformę informacyjną dla intendentów, na której udostępniane są bieżące informacje dotyczące żywienia dzieci i systemu HACCP (system bezpieczeństwa żywności).

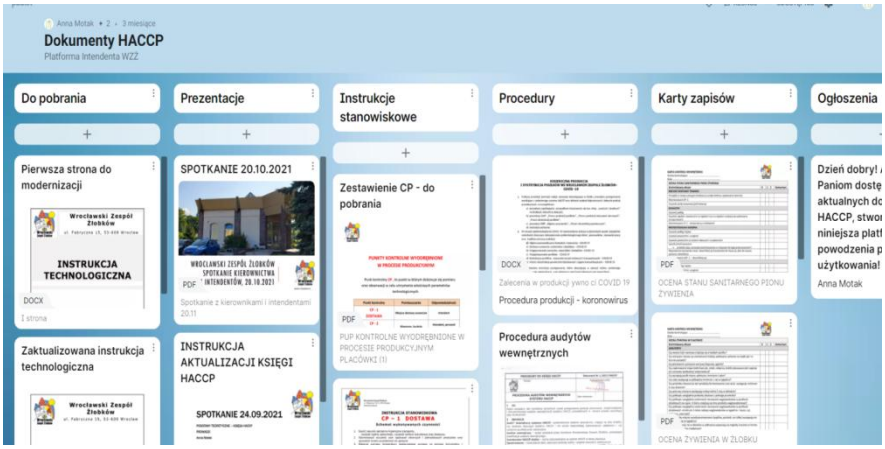

Zdjęcie 14 Platforma informacyjna dla intendentów

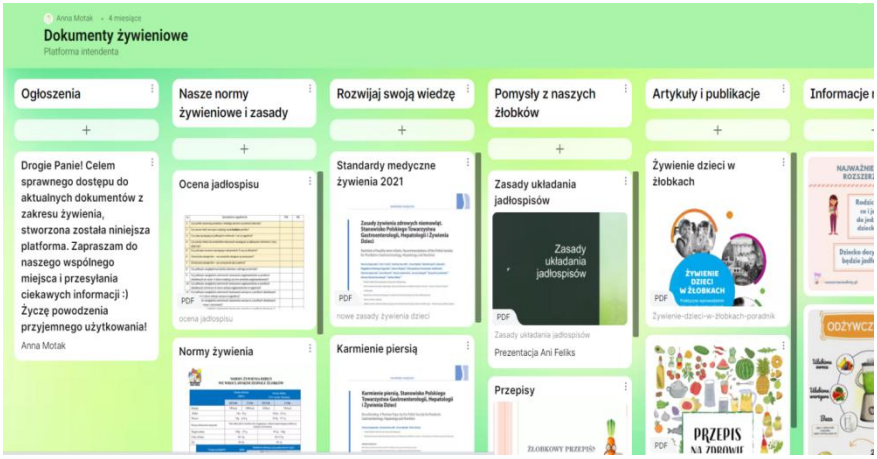

Zdjęcie 15 Platforma informacyjna dla intendentów

Realizowano działania w zakresie wytycznych programu Stołówka z Certyfikatem Zdrowego i Racjonalnego Żywienia pod patronatem Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia. W 2021 żłobki otrzymały Złoty Certyfikat Zdrowego Żywienia.

Opracowano Instrukcję nadzoru nad dokumentacją HACCP i przeprowadzano szkolenia z tego zakresu dla intendentów.

PRACOWNICY SPRAWUJĄCY OPIEKĘ NAD DZIEĆMI

W dniu 31 grudnia 2021 r. Zespół zatrudniał 303 opiekunów, 9 pielęgniarek, 8 pomocy opiekunów i 64 salowych/sprzątaczek.
Pracownicy zatrudnieni na stanowisku pomoc opiekuna, salowej/sprzątaczki po podniesieniu swoich kwalifikacji (ukończeniu odpowiedniej szkoły) mają możliwość awansu na stanowisko opiekuna.

rok	opiekun	pielęgniarka	pomoc opiekuna	salowa/sprzątaczka
2017	254	17	stanowisko utworzone w 2018	60
2018	263	15	9	64

2019	284	11	5	63
2020	309	10	3	63
2021	303	9	8	64

Opieka psychologa

Zadania zrealizowane przez psychologa:
- konsultacje psychologiczne dla rodziców dzieci,
- prowadzenie obserwacji psychologicznych dzieci,
- psychoedukacja personelu Wrocławskiego Zespołu Żłobków,
- prowadzenie zajęć z zakresu przeciwdziałania przemocy wobec dziecka, rozwoju psychicznego dziecka do lat 3,
- przygotowywanie wskazówek dla opiekunów w żłobkach,
- przygotowywanie protokołów z obserwacji dzieci i informacji z funkcjonowania dzieci w placówkach na wniosek MOPSu/sądu rodzinnego,
- psychoedukacja rodziców dzieci, przygotowywanie prezentacji dla rodziców
- o adaptacji, komunikacji z dzieckiem,
- przygotowywanie tablic psychoedukacyjnych, dostarczanie materiałów edukacyjnych wg indywidualnych potrzeb,
- zakładanie Niebieskiej karty z uwagi na podejrzenie przemocy wobec dziecka,
- udzielanie wsparcia pracownikom Wrocławskiego Zespołu Żłobków, współpraca
- z kierownikami żłobków.

WEWNĘTRZNE REGULACJE PRAWNE

W ramach organizowania pracy Zespołu i dostosowywania istniejących regulacji do wymagań wynikających z przepisów o kontroli zarządczej zostały opracowane i wdrożone następujące akty wewnętrzne Zespołu:
- zarządzenie zmieniające w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych, Instrukcji kasowej, Instrukcji inwentaryzacyjnej i Zasad (polityki) rachunkowości we Wrocławskim Zespole Żłobków;
- zarządzenie zmieniające w sprawie Komisji Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz wprowadzenia Regulaminu Prac Komisji BHP i Wytycznych w sprawie merytorycznej działalności Komisji BHP;
- 2 zarządzenia w sprawie czasu pracy pracowników Wrocławskiego Zespołu Żłobków;
- zarządzenie w sprawie wprowadzenia we Wrocławskim Zespole Żłobków jednolitych procedur wewnętrznych określających zasady postępowania podczas pobytu dzieci
- w żłobku;
- zarządzenie w sprawie Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych;
- zarządzenie w sprawie zmiany Regulaminu wynagradzania;
- zarządzenie w sprawie wprowadzenia do stosowania we Wrocławskim Zespole Żłobków stanowiskowych Instrukcji BHP;
- zarządzenie w sprawie powołania komisji rekrutacyjnych do przeprowadzenia rekrutacji dzieci do żłobków wchodzących w skład Wrocławskiego Zespołu Żłobków;
- 2 zarządzenia zmieniające zarządzenie w sprawie ochrony danych osobowych we Wrocławskim Zespole Żłobków;
- 2 zarządzenia zmieniające w sprawie przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego pracownikom Wrocławskiego Zespołu Żłobków;
- zarządzenie w sprawie wprowadzenia Instrukcji przeprowadzania likwidacji składników majątku;
- zarządzenie w sprawie powołania Komisji likwidacyjnej;
- zarządzenie zmieniające w sprawie wprowadzenia do stosowania Kart oceny ryzyka zawodowego;

- zarządzenie w sprawie wprowadzenia w życie Procedur Specjalnych (Kryzysowych);
- zarządzenie zmieniające w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt, instrukcji o organizacji i zakresu działania składnicy akt;
- zarządzenie w sprawie wprowadzenia Regulaminu Wynagradzania
- zarządzenie w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących wizerunku pracowników żłobków wchodzących w skład Wrocławskiego Zespołu Żłobków;
- zarządzenie w sprawie profilaktycznej opieki zdrowotnej pracowników Wrocławskiego Zespołu Żłobków zatrudnionych na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe oraz okularów korygujących wzrok przy obsłudze monitora ekranowego.

POLITYKA PERSONALNA

W 2021 roku nastąpił wzrost zatrudnienia w stosunku do roku 2019, spowodowany dynamicznym rozwojem jednostki.
Ogółem wg. stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. Zespół zatrudniał 536 osób na 529,88 etatach, w tym:
- 512 kobiet,
- 24 mężczyzn.

rok	zatrudnienie ogółem	etaty	kobiety	mężczyźni
2017	457	453,53	437	20
2018	477	472,26	460	17
2019	499	494,13	478	21
2020	528	521,13	506	22
2021	536	529,88	512	24

Zatrudnienie wg struktury wykształcenia:
- wyższe magisterskie 85 osób,
- wyższe licencjackie 47 osób,
- wyższe inżynierskie 8 osób,
- średnie 316 osób,
- zawodowe 56 osób,
- podstawowe 24 osoby.

STAN ZDROWIA PRACOWNIKÓW

Niezwykle ważną kwestią w pracy z małym dzieckiem jest stan zdrowia pracowników sprawujących bezpośrednio opiekę nad maluchami. Dużą wagę przykłada się do stanu zdrowia personelu. W tym celu stale poddaje się badaniom sanitarno-epidemiologicznym pracowników żłobków. W roku sprawozdawczym uzupełniano badania, które w 2020 roku ze względu na stan epidemii COVID-19 zgodnie z wytycznymi zostały przełożone.
Badania medycyny pracy:
- wstępne 95 osób,
- okresowe 224 osoby,
- kontrolne 50 osób,
- dla celów sanitarno-epidemiologicznych 502 osoby.

NABÓR NA WOLNE URZĘDNICZE STANOWISKA PRACY

W 2021 roku zorganizowano i przeprowadzono 11 naborów na stanowiska urzędnicze, z czego 5 zakończyło się zatrudnieniem nowego pracownika.

PODNOSZENIE KWALIFIKACJI
W Zespole, którego głównym zadaniem jest opieka nad dzieckiem do lat 3, preferuje się te kierunki doskonalenia zawodowego, które podnoszą merytoryczne kwalifikacje zawodowe pracowników wykonujących zadania na rzecz małych dzieci.

Ilość uczących się ogółem: 7 osób
- kwalifikacje na stanowisko opiekuna podniosło 7 osób

W roku 2021 zaplanowano 68 szkoleń dla pracowników Zespołu. Z uwagi na stan epidemii 10 z nich zostało odwołanych. Odbyło się 58 szkoleń dla pracowników z różnych działów oraz dla opiekunów i intendentów pracujących w żłobkach. Pracownicy szkolili się m.in. z bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony ppoż. oraz w zakresie przedłużenia uprawnień elektrycznych.

W roku 2021 z zakresu udzielania „Pierwszej Pomocy Przedmedycznej" przeszkolono łącznie 264 osoby. Z tego 176 osób z umowy z roku 2020 (opóźnienie spowodowane Sars-CoV-2) oraz 88 osób przewidzianych do szkolenia w roku 2021.

27 stycznia 2021 r. w Liceum Ogólnokształcącym nr 14 przy Alei Brucknera 10 we Wrocławiu – odbyło się bezpłatne szkolenie zorganizowane przez Departament Spraw Społecznych, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia przy współudziale Prezydenta Wrocławia – dla kadry kierowniczej, poświęcone tematowi szczepień ochronnych dla pracowników placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

W związku z wejściem w życie Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK) jako powszechnego i dobrowolnego systemu oszczędzania na cele emerytalne odbyło się odpowiednie szkolenie dla pracowników obsługujących PPK, a także dla wszystkich osób zainteresowanych przystąpieniem do PPK.
W związku z wejściem w życie nowych przepisów dot. nowelizacji Prawa zamówień publicznych odbyło się 9 szkoleń dedykowanych pracownikom Działu zamówień publicznych i organizacji pracy żłobków. Dla pozostałych pracowników przygotowujących zamówienia odbyło się szkolenie dot. opisu przedmiotu zamówienia oraz szacowania wartości zamówienia. Szkolenie miało na celu przypomnienie i utrwalenie wiedzy w powyższym temacie.

Dla 13 intendentów i dietetyka Zespołu odbyło się szkolenie dot. prawidłowego układania jadłospisu dla dzieci do 3 roku życia, zgodnego z obowiązującymi normami. Omówione zostały również najczęściej popełniane błędy przy sporządzaniu jadłospisów dla małych dzieci.

W związku ze stanem epidemii dla wszystkich pracowników Wrocławskiego Zespołu Żłobków zostały przeprowadzone 3 szkolenia mające na celu wsparcie, zrozumienie, podbudowanie emocjonalne wszystkich osób w tak trudnym czasie.

ZAKŁADOWY FUNDUSZ ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH

Przyznawanie świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych odbywa się na mocy ogólnie obowiązujących przepisów prawa oraz regulaminu wewnętrznego. Zadanie to wykonuje powołana zarządzeniem dyrektora komisja socjalna. Wykorzystanie środków w 2021 roku przedstawia się następująco:
- udzielone pożyczki mieszkaniowe - 193 000,00 zł
- udzielone zapomogi - 41 050,00 zł
- dopłaty do wypoczynku dla dzieci pracowników - 176 815,50 zł
- dopłaty do wypoczynku dla pracowników - 129 900,00 zł

– świadczenie świąteczne - 542 900,00 zł

STAN BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY ORAZ REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY W ZESPOLE

Przeprowadzono 16 kontroli stanu bhp w nadzorowanych obiektach.
Opracowano:
– karty ryzyka biologicznego dla 3 stanowisk pracy,
– nową tabelę norm i przydziału środków ochrony indywidualnej,
– instrukcje bezpiecznej pracy przy obsłudze nowo zakupionych maszyn i urządzeń,
– zarządzenia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy,
– zarządzenie w sprawie okularów korygujących wzrok,
– skierowania na badania wstępne, okresowe, kontrolne, nowych stanowisk pracy oraz zaktualizowano obecne,
– dokumentacje obowiązującą pracowników wykonujących prace na wysokości.
– Dokonano ustaleń okoliczności i przyczyn:
– 11 wypadków przy pracy,
– 5 wypadków w drodze z pracy do domu i z domu do pracy,
– 2 zdarzeń potencjalnie wypadkowych.

Na okoliczność wypadków sporządzano stosowną dokumentację, precyzowano wnioski wynikające z badania przyczyn i okoliczności tych wypadków oraz kontrolowano realizację tych wniosków. Prowadzono rejestry, kompletowano i przechowywano dokumenty dotyczące zaistniałych wypadków. Przeprowadzono aktualizację ryzyka zawodowego intendenta uwzględniając nowe zagrożenia wypadkowe.
Współpracowano z:
– lekarzem sprawującym profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami przy organizowaniu okresowych badań lekarskich pracowników,
– ZUS i GUS w sprawach wypadków przy pracy,
– placówkami żłobkowymi na terenie kraju na temat odzieży i obuwia,
– społeczną inspekcją pracy,
– zakładową organizacją związkową.

Przeszkolono 151 osób w zakresie bhp, w tym:
– 81 osoby szkoleniem wstępnym,
– 65 osoby szkoleniem okresowym,
– 5 osób szkoleniem wysokościowym.

Na koniec 2021 roku wszyscy pracownicy Wrocławskiego Zespołu Żłobków posiadali aktualne szkolenie z bhp.
Sprawdzono pod względem zasadności:
– wydawanie pracownikom odzieży roboczej,
– dofinansowanie do okularów korygujących wzrok podczas pracy przy monitorach ekranowych,
– korzystanie z generatora ozonu,
– korzystanie z przydzielonych środków ochrony indywidualnej.

Odbyły się 3 posiedzenia Komisji BHP.
Podczas szkoleń wstępnych, szkoleń okresowych z zakresu bhp oraz podczas przeprowadzanych dochodzeń powypadkowych informowano pracowników o ryzyku zawodowym i jego roli w środowisku pracy.

DZIAŁANIA DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Próbna ewakuacja

Ćwiczenie ewakuacyjne w obiektach Wrocławskiego Zespołu Żłobków przeprowadzono w lipcu w żłobkach nr: 1, 2, 4, 5, 7, 8, 12, 14, 15 i w Filii Żłobka nr 5 a w sierpniu w żłobkach nr: 3, 9, 10, 11, 13, 16 przy udziale pracowników Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego we Wrocławiu. Ćwiczenia odbyły się zgodnie z zaleceniami Komendy Głównej PSP w Warszawie.

Przeglądy urządzeń przeciwpożarowych, gaśnic oraz drzwi ppoż. i dymoszczelnych
W 2021 r. dokonano przeglądów technicznych wszystkich urządzeń przeciwpożarowych oraz gaśnic, które znajdują się we wszystkich obiektach Wrocławskiego Zespołu Żłobków:
- hydranty zewnętrzne w 3 obiektach - 3 szt.
- hydranty wewnętrzne w 17 obiektach- 73 szt.
- węże hydrantowe w 6 obiektach – 30 szt.
- przeciwpożarowe wyłączniki prądu w 14 obiektach
- awaryjne oświetlenie ewakuacyjne w 3 obiektach
- systemy oddymiania klatek schodowych w 11 obiektach
- centrale przeciwpożarowe w 3 obiektach
- przeciwpożarowe klapy odcinające w 5 obiektach
- gaśnice w 17 obiektach – 152 szt.
- drzwi przeciwpożarowe i dymoszczelne w 13 obiektach – 177 szt.

Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego
W 2021 r. zaktualizowano instrukcje bezpieczeństwa pożarowego w 18 obiektach. Obecnie wszystkie żłobki posiadają aktualne instrukcje.

Wymiana sprzętu ppoż. na nowy
W 2021 roku zakupiono 27 szt. oznakowania ewakuacyjnego i sprzętu ppoż., zakupiono i zamontowano oznakowanie miejsc zbiórki do ewakuacji.
Wymieniono:
- drzwi przeciwpożarowych w Żłobku nr 14,
- centralę sterowania klapami oddymiającymi w Żłobku nr 14,
- gaśnice w obiektach.

Naprawa istniejących urządzeń przeciwpożarowych
W roku sprawozdawczym:
- dokonano naprawy (wymiany) 1 szt. drzwi ppoż. w Żłobku nr 14,
- wymieniono samozamykacz w drzwiach w Żłobku nr 7, 13, 14,
- zmieniono lokalizacje czujki dymu w pomieszczeniu kuchennym w Żłobku nr 15,
- uzupełniono brakujące oznakowanie dróg ewakuacyjnych oraz znaki ochrony urządzeń ppoż. – we wszystkich obiektach,
- wymieniono system sterowania klapami oddymiającymi w Żłobku nr 14,
- naprawiono system sterowania klapami oddymiającymi w Żłobku nr 13,
- wymieniono gaśnice w obiektach na nowe w związku z brakiem możliwości legalizacji w Żłobku nr 3, 10, 11.

REALIZACJA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

W ramach Programu Budowy i Przebudowy Żłobków (zadanie WPI), zrealizowano montaż 29 klimatyzatorów w wybranych pomieszczeniach Żłobków nr 2, 4, 7, 10, 11, 13, 14. W efekcie tego działania, poprawił się komfort termiczny w pomieszczeniach pobytu dzieci i personel.
W zakresie współpracy z Zarządem Inwestycji Miejskich Wrocławski Zespół Żłobków wykonywał następujące zadania:
- opiniował, przedkładał propozycje oraz dokonywał uzgodnień programu funkcjonalno-użytkowego zadania: Budowa żłobka przy ul. Sołtysowickiej 9a w Sołtysowicach;

- przekazywano inwestorowi reklamacje gwarancyjne dotyczące ujawnionych wad w okresie użytkowania Żłobka nr 3 przy ul. Białowieskiej 27 i Żłobka nr 16 przy ul. Sygnałowej 23,
- odebrano do użytku budynek i teren Żłobka nr 6 przy ul. Krowiej 1. W ramach modernizacji dokonano przebudowy i rozbudowy obiektu oraz wykonano i zmodernizowano instalacje:
  - elektryczne,
  - rozdzielenia niskiego napięcia wraz z baterią kondensatorów,
  - oświetlenia awaryjnego,
  - odgromową,
  - sygnalizacji włamania i napadu SSWiN,
  - telewizji przemysłowej CCTV,
  - kontroli dostępu,
  - dźwiękowego systemu ostrzegawczego,
  - informatyczną,
  - przyzywającą (domofonową),
  - centralnego ogrzewania przy węźle należącym do Fortum,
  - wodociągową, ciepłej wody użytkowej i ciepła technologicznego,
  - kanalizacyjną,
  - wentylacyjna i klimatyzacyjną;
- przygotowano i przekazano do generalnego remontu budynek wraz z terenem zewnętrznym Żłobka nr 5 przy ul. Dokerskiej 5.

WYKONYWANIE ZADAŃ KONSERWACYJNO-EKSPLOATACYJNYCH

W obiektach wykonano obowiązkowe przeglądy budowlane oraz prace konserwacyjne i naprawcze w zakresie:
- stolarki okiennej i drzwiowej;
- rolet, żaluzji oraz moskitier;
- dźwigów towarowych i osobowych;
- systemu sygnalizacji włamania i napadu;
- placów zabaw;
- instalacji i urządzeń elektrycznych;
- sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej;
- robót ogólnobudowlanych obiektów żłobków wraz z terenem, instalacji sanitarnych, centralnego ogrzewania, wodnych i kanalizacyjnych, gazowych z urządzeniami;
- zainstalowania bramy przesuwnej w Żłobku nr 11 przy ul. Hubskiej 39;
- położenia asfaltu i wyfrezowania betonu na parkingu Żłobka nr 7 przy ul. Drukarskiej 9.

Przeprowadzono coroczne kontrole obiektów budowlanych w zakresie instalacji i urządzeń sanitarnych służących ochronie środowiska, instalacji gazowych, elektrycznych, stanu technicznego obiektów i placów zabaw. Przeprowadzono także okresowe kontrole i czyszczenie przewodów kominowych wentylacyjnych i spalinowych.
Wykonano prace w zakresie wycinania, pielęgnacji, sadzenia drzew zgodnie z posiadanymi decyzjami administracyjnymi.

WYKONANIE BUDŻETU

Rozdział 85516 – Żłobki

Zad. A.4.21 Wpływy z opłat za żłobek
§ 0830 – Wpływy z usług
Plan: 9 190 000,00
Wykonanie: 9 105 040,48 - 99,08 %

Zad. A.2.5.12 §0630 Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego

Plan: 0,00
Wykonanie: 170,00
Zwrot kosztów opłaty sądowej.

Zad. A.2.5.13 §0640 Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień
Plan: 0,00
Wykonanie: 2 876,63
Zwrot kosztów postępowania komorniczego, adwokackiego oraz zastępstwa procesowego.

Zad. A.5.4.8 §0920 Pozostałe odsetki
Plan: 0,00
Wykonanie: 1 367,05
Odsetki ustawowe za opóźnienia w płatnościach za usługę żłobkową oraz kapitalizacja odsetek od środków na rachunkach bankowych.

Zad. A.5.6.36 § 0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych
Plan: 0,00
Wykonanie: 5 541,82
Wpływy uzyskano z tytułu:
zwrotu za kursy od byłych pracowników
wpływu z faktur korygujących wystawionych przez Tauron, MPWiK i Wspólnota Mieszkaniowa

Zad. A.5.6.37 §0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów
Plan: 0,00
Wykonanie: 5 372,99
Wpływy uzyskano z tytułu:
wpływy uzyskano z tytułu kar umownych zgodnie z zawartymi umowami

Zad. A.5.6.10 §0970 Wpływy z różnych dochodów
Plan: 0,00
Wykonanie: 90 964,73
Wpływy uzyskano z tytułu:
ZIM – noty księgowe za media
sprzedaży złomu po zlikwidowanych składnikach majątkowych
Biblioteka – media
wynagrodzenia płatnika składek

Zadanie WZZ/B/01 i zadania pośrednie - Zapewnienie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3
Plan ogółem: 42 255 234,00
Wykonanie: 41 612 776,78 - 98,48%

Wydatki osobowe §4010, 4040, 4110, 4120, 4170
Plan: 34 757 415,00
Wykonanie: 34 630 437,69 - 99,63%

Wydatki osobowe w kwocie 34 630 437,69 zł stanowią 83,22% wydatków jednostki.
Wydatki osobowe zrealizowano w 99,63%.
Niewykonanie planu wynikało z powodu absencji chorobowej pracowników.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych §3020
Plan: 73 740,00
Wykonanie: 64 255,74 - 87,14%

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 64 255,74 stanowią 0,15% wydatków jednostki.
Niewykonanie planu wynikało w absencji chorobowej pracowników, którym przysługują ekwiwalenty za pranie i używanie własnej odzieży.

Pozostałe wydatki bieżące
Plan: 7 424 079,00
Wykonanie: 6 918 083,35 - 93,18%

Pozostałe wydatki bieżące w kwocie 6 918 083,35 stanowią 16,62% wydatków ogółem. Pozostałe wydatki zrealizowano w 93,18%.

Przyczyny różnic pomiędzy budżetem zaplanowanym a wykonanym:
Zakup materiałów i wyposażenia
Plan wykonano w 96,26% - wynika to z otrzymania niższych cen od wykonawców, których wyłoniono w trakcie procedur przetargowych oraz brakiem możliwości zrealizowania dostaw i usług przez firmy zewnętrzne.

Zakup energii
Plan wykonano w 91,40% - na wartość wykonania wpłynęły korzystne temperatury w okresie jesienno-zimowym. Jednocześnie zabezpieczono środki na zapłatę faktur za m-c grudzień, które dostawcy wystawili w styczniu 2022 roku.

Zakup środków żywności
Plan wykonano w 90,35%
Ograniczenie pracy żłobków w 2021 r. a tym samym zmniejszenie ilości dzieci uczęszczających do placówek znacząco wpłynęło na zmniejszenie realizacji zakupów żywności.

Zakup usług pozostałych
Plan wykonano w 93,09%
Wynika to z otrzymania niższych cen od wykonawców, których wyłoniono w trakcie procedur przetargowych (przetargi nieograniczone).

Zakup usług remontowych
Plan wykonano w 98,07% wynika to z otrzymania niższych cen od wykonawców, których wyłoniono w trakcie procedur przetargowych.

Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej
Plan wykonano w 99,02%
Niektóre szkolenia nie doszły do skutku w związku ze stanem epidemii COVID-19.

Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej i do sieci Internet
Plan wykonano w 74,33%
Wynika to z faktu podpisania korzystniejszej umowy na usługi telekomunikacyjne.

Zakup usług zdrowotnych
Plan wykonano w 84,87%
Wynika to z mniejszej ilości badań okresowych i wstępnych w związku ze stanem epidemii COVID-19.

Opłaty czynszowe za pomieszczenia biurowe
Plan wykonano w 93,06%
Wynika to z faktu podpisania korzystniejszej umowy na wynajem kontenera do przechowywania mebli na remontowanym żłobku.

Podróże służbowe krajowe
Plan wykonano w 96,79%
Zakaz przemieszczania się w okresie trwania stanu epidemii COVID-19 wpłynął na zmniejszenie wypłat ryczałtów samochodowych.

Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii
Plan wykonano w 32,69%.
Ograniczenie funkcjonowania żłobków w związku z remontem żłobka.

Różne opłaty i składki
Plan wykonano w 87,34%.
Wynika z mniejszej ilości opłat komorniczych związanych z egzekucją niezapłaconych należności od rodziców.

Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego
Plan wykonano w 53,44% - wynika z ograniczenia funkcjonowania sądów w okresie stanu epidemii COVID-19.

Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
Plan wykonano w 96,08% - związane jest to z rotacją pracowników.

Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego
Plan wykonano w 97,25 % - wynika z ograniczonego funkcjonowania żłobków w okresie pandemii covid-19.

Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający
Plan wykonano w 98,80% - wynikało z powodu absencji chorobowej pracowników.

Zadanie WPI/127 – Wydatki inwestycyjne

Plan ogółem: 425 000,00
Wykonanie: 358 374,64 - 84,32%

Wydatki inwestycyjne jednostki §6050.
- zakup i montaż klimatyzatorów do żłobków.
- zakup pierwszego wyposażenia Żłobka nr 6 przy ul. Krowiej 1

Plan wykonano w 84,32%, wynikało to z otrzymania niższych cen od wykonawców, których wyłoniono w trakcie procedur przetargowych.

W 2021 roku w Żłobku nr 16 przy ulicy Sygnałowej 23 kontynuowano Projekt "Mamo, tato wróć do pracy", współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020.

Zadanie WZZ/B/03 – Projekt „Mamo, tato wróć do pracy –zwiększenie zatrudnienia wśród osób opiekujących się dziećmi do 3 roku życia”

Plan ogółem: 3 703 438,31
Wykonanie: 3 628 395,94 - 98%

Wydatki osobowe §4017, 4019, 4117, 4127, 4177

Plan: 2 920 313,00
Wykonanie: 2 913 426,34 - 99,8%
Mniejsze o 0,2% planu wykonanie wydatków jest wynikiem absencji chorobowej pracowników.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych §3027

Plan: 7 737,00
Wykonanie: 7 736,70 - 100%
Wydatki związane z zakupem środków ochrony osobistej wykonano w 100%.

Pozostałe wydatki bieżące

Plan: 755 580,00
Wykonanie: 687 424,59 - 91%

Struktura pozostałych wydatków przedstawia się następująco:

	plan 2021	wykonanie 2021	%
zakup materiałów i wyposażenia	135 428,00	135 427,39	100
zakup środków żywności	174 723,00	174 652,35	99,6
energia	297 000,00	246 127,63	82,9
zakup usług remontowych	43 821 ,00	29 582,85	67,5
zakup usług pozostałych	15 468,00	13 251,80	85,7
odpis na ZFŚS	81 140,00	80 737,54	99,5
opłaty czynszowe za pomieszczenia biurowe	8 000,00	7 645,03	95,6

Przyczyny wykonania planu wydatków w poszczególnych grupach wydatków na poziomie poniżej planu:

Zakup środków żywności
Plan wykonano w 99,6%
Niska frekwencja spowodowana sytuacją epidemiologiczną wpłynęła na zmniejszone potrzeby żywieniowe.

Zakup energii
Plan wykonano w 82,9%
Na niższą wartość wykonania wpływ miały korzystne temperatury w okresie jesienno-zimowym. Dodatkowo zabezpieczone zostały środki na zapłatę faktur w miesiącu grudniu które dostawca wystawił w styczniu.

Zakup usług pozostałych
Plan wykonano w 85,7%
Mniejsze w stosunku do początkowo zakładanych, koszty usług wynikają z ograniczenia działalności spowodowane sytuacją epidemiologiczną.

Zakup usług remontowych
Plan wykonano w 67,5%
Obiekt żłobka objęty jest gwarancją. Zabezpieczono środki na drobne prace remontowe których nie obejmuje gwarancja. Nie wystąpiła potrzeba ich wykonania.

Opłaty czynszowe za pomieszczenia biurowe
Plan wykonano w 95,6%

W trakcie trwania umowy wynegocjowano korzystniejsze w stosunku do pierwotnie zakładanych warunki najmu.

ZFŚS
Plan wykonano w 95,6%
Rotacja personelu w miesiącu grudniu wpłynęła na konieczność dokonania korekty (zmniejszenie) odpisów na ZFŚS

Zadanie INW/463 – zakupy inwestycyjne związane z realizacją projektu
„Mamo, tato wróć do pracy"

Plan ogółem: 19 808,31
Wykonanie: 19 808,31 - 100%

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE NA ROBOTY BUDOWLANE, USŁUGI, DOSTAWY

Zamówienia publiczne w roku 2021

l.p.	tryb zamówienia	ilość przeprowadzonych postepowań
1.	przetarg nieograniczony - unijny	0
2.	tryb podstawowy art. 275 ust 1 pow. 130 000 zł netto	50
3.	zapytania ofertowe	142
4.	wnioski do 3000 zł awarie	156

l.p.	tryb zamówienia	liczba postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia
1.	przetarg nieograniczony - unijny	0
2.	tryb podstawowy art. 275 ust 1 pow. 130 000 zł netto	39
3.	zapytania ofertowe	121
4.	wnioski do 3000 zł awarie	155

Zamówienia publiczne powyżej 130 000 zł netto

Przeprowadzone postępowania powyżej 130 000 euro w 2021 r.

l.p.	przedmiot zamówienia	ilość przeprowadzonych postepowań
1.	roboty budowlane	2
2.	dostawy	46
3.	usługi	2

Wartość zawartych umów w 2021 r.

l.p.	przedmiot zamówienia	liczba postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia	wartość umów zł netto
1.	roboty budowlane	1	94 000,00
2.	dostawy	37	1 775 363,30
3.	usługi	2	19 175,61

Zamówienia publiczne zapytanie ofertowe

l.p.	przedmiot zamówienia	ilość przeprowadzonych postepowań
1.	roboty budowlane	2
2.	dostawy	87
3.	usługi	53

Wartość zawartych umów w 2021 r.

l.p.	przedmiot zamówienia	liczba postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia	wartość umów zł netto
1.	roboty budowlane	2	40 120,00
2.	dostawy	73	1 285 868,09
3.	usługi	46	845 718,69

Zamówienia publiczne do 3 000 zł awarie

l.p.	przedmiot zamówienia	ilość przeprowadzonych postepowań	razem wartość netto
1.	roboty budowlane	0	327 541,41
2.	dostawy	10	
3.	usługi	107	
4.	awarie	38	

WYBRANE ZADANIA Z ZAKRESU INFORMATYKI

1. Rekrutacja elektroniczna do żłobków:
koncepcja przejścia na logowanie przez Węzeł Krajowy,
w roku 2021 rozpoczęto prace projektowe i formalno-prawne dotyczące systemu rekrutacji na lata 2022-2025 oraz dostosowania obecnego systemu do zmian prawnych,
szczegółowe opracowanie harmonogramu rekrutacji,
koordynacja procesu rekrutacji na każdym z etapów.

Projekt Dziennik Elektroniczny - umożliwiający zautomatyzowanie pracy księgowości i sprawne prowadzenie rozliczeń kosztów pobytu dzieci w żłobkach oraz ich wyżywienia.
Rozwój aplikacji:
- ewidencja grup w związku z ograniczeniami spowodowanymi COVID-19,
- prace nad obsługą zmian prawnych w związku Polskim Ładem,

– sprawozdawczość GUS.

Wdrożenie oprogramowania do obsługi Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej:
– konfiguracja serwera,
– konfiguracja aplikacji,
– konfiguracja kopii zapasowych,
– wdrożenie produkcyjne – wielostanowiskowe.

Stworzenie hybrydowych stanowisk pracy
Koncepcja zapewnienia ciągłości pracy administracji Wrocławskiego Zespołu Żłobków w warunkach zagrożeń epidemiologicznych (COVID-19) na wypadek nałożonych ograniczeń. Wdrożenie i dostosowania:
– zakupiono komputery przenośne,
– przygotowano serwer dostępowy na potrzeby pracy zdalnej,
– zorganizowano bezpieczne, szyfrowane połączenia użytkowników z serwerem dostępowym,
– przetestowano z powodzeniem produkcyjnie przyjęte rozwiązanie.

Dzięki wdrożonym rozwiązaniom skutecznie zapewniono ciągłość pracy osobom realizującym zadania w ramach pracy zdalnej i jednocześnie zmniejszono koszty działalności.

Modernizacja serwerowni
Wdrożone rozwiązanie pozwala na rozwój infrastruktury w celu dalszego podnoszenia jakości działań Wrocławskiego Zespołu Żłobków.

ZAKOŃCZENIE
W 2021 roku Żłobek nr 4 przy ul. Kłodnickiej 25 obchodził 40-lecie istnienia.

W czerwcu 2021 roku przed Żłobkiem nr 15 zamieszkał nowy wrocławski krasnal Żłobkuś.

Zdjęcie 16 Krasnal Żłobkuś

W październiku 2021 w Żłobku nr 16 zagościł krasnal Lulinek.

Zdjęcie 17 Krasnal Lulinek

MIEJSKIE CENTRUM USŁUG SOCJALNYCH

W 2021 r. Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu (MCUS) zapewniało realizację opieki dla 782 mieszkańców Wrocławia średniomiesięcznie, w tym opiekę całodobową w domach pomocy społecznej dla 586 mieszkańców średniomiesięcznie i dzienną opiekę w ośrodkach wsparcia dla 196 klientów średniomiesięcznie. Podopiecznymi są osoby, które uzyskały uprawnienia do określonej formy pomocy społecznej, przyznane decyzją administracyjną wydaną w ramach postępowania prowadzonego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu.
W ramach powyższych zadań zapewniano mieszkańcom i klientom usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające, w tym z zakresu terapii zajęciowej, poprawiającej sprawność ruchową i psychofizyczną oraz wspierającą rozwój kulturalno-oświatowy. Działania terapeutyczne obejmowały także zaspokajanie potrzeb kontaktu ze środowiskiem oraz kształtowania poczucia wspólnoty nie tylko w ramach poszczególnych placówek, ale także ze środowiskiem lokalnym, w tym organizowane były spotkania z dziećmi i młodzieżą z wrocławskich placówek oświatowych. Wartością dodaną MCUS jest możliwość realizacji oferty opiekuńczej i wspomagającej jednocześnie dla mieszkańców domów pomocy społecznej i klientów dziennych domów pomocy.

Projekty z dofinansowaniem zewnętrznym w MCUS

W MCUS na bieżąco monitorowano możliwość pozyskiwania dofinansowania ze środków zewnętrznych na działania bieżące domów pomocy społecznej i dziennych domów pomocy oraz infrastrukturę.

W MCUS kontynuowano realizację projektu ujętego w ramach zadania nr 89 w dokumencie „Założenia polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2021" Zapewnienie wsparcia dla osób niesamodzielnych, szczególności starszych w dziennych domach pomocy, w ramach priorytetu nr V: Zdrowi i aktywni mieszkańcy.

Cztery dzienne domy pomocy (przy ul. Karmelkowej 25 (1 DDP) i przy ul. Semaforowej 5 (2 DDP) oraz przy ul. Skoczylasa 8 (1 DDP), funkcjonujące od trzech lat oferują w sumie dodatkowe 120 miejsc (po 30 w każdym DDP) dla osób niesamodzielnych, w szczególności starszych, które ze względu na wiek schorzenia lub niepełnosprawność nie są w stanie samodzielnie funkcjonować, a osoby bliskie nie są w stanie zapewnić pomocy. Inwestycję zrealizowano w ramach projektu pn. Utworzenie Dziennego Domu Pomocy i Klubu Integracji Społecznej przy ul. Skoczylasa 8 we Wrocławiu oraz rozbudowa Wrocławskiego Centrum Integracji przy ul. Strzegomska 49 we Wrocławiu. Koszty inwestycji w części DDP przy ul. Skoczylasa 8 wyniosły w projekcie 4.505.552,31 zł, w tym uzyskane dofinansowanie UE 3.468.552,90 zł, tj. 77%, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, Oś priorytetowa 6 Infrastruktura spójności społecznej, działanie nr 6.1 „Inwestycje w infrastrukturę społeczną", podziałanie nr 6.1.2 „Inwestycje w infrastrukturę społeczną - ZIT WrOF".

Działania bieżące w Dziennych Domach Pomocy są dofinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu społecznego pn. Mój drugi dom – zapewnienie wsparcia dla osób niesamodzielnych w Dziennych Domach Pomocy we Wrocławiu, realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 Oś priorytetowa 9 Włączenie społeczne, Poddziałanie: 9.2.1 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych – konkursy horyzontalne. Celem projektu jest utworzenie nowych miejsc i usług opiekuńczych w czterech dziennych domach pomocy, które są ośrodkami wsparcia przeznaczonymi dla osób niesamodzielnych, zapewniającymi usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz aktywizację w sferze fizycznej, intelektualnej oraz społecznej. Wsparciem objęto również rodziny/bliskich klientów (opiekunów faktycznych), dla których zapewnia się poradnictwo psychologa i pielęgniarki oraz spotkania integracyjne prowadzące do wymiany doświadczeń, grupy wsparcia.
Okres realizacji projektu, z uwagi na epidemię został przedłużony i trwa od dnia 01.01.2019 r. do dnia 31.05.2022 r. Całkowita wartość projektu wynosi 8.777.028,16 zł, a wartość dofinansowania wynosi 8.338.176,75 zł, tj. 95 % wartości projektu.

W MCUS kontynuowano także projekty z komponentem ponadnarodowym
W ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Oś priorytetowa: IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa Działanie: 4.3 Współpraca ponadnarodowa współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kontynuowano realizację projektu ujętego w ramach zadania nr 90 w dokumencie „Założenia polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2021" projekt pn. Każdego dnia bezpieczniej w domach pomocy społecznej, którego głównym celem jest podniesienie jakości usług socjalnych świadczonych w dziennych domach pomocy poprzez transfer, zaadoptowanie i wdrożenie nowego modelu zapobiegania następstwom nieszczęśliwych zdarzeń i ich skutkom. Nowy Model Zapobiegnia (nieszczęśliwym zdarzeniom) będzie polegał na podniesieniu wiedzy pracowników i klientów dziennych domów pomocy, członków rodzin oraz opiekunów faktycznych z zakresu bezpieczeństwa zachowań poprzez prowadzenie szkoleń/spotkań, utrwaleniu pozytywnych działań i zachowań prewencyjnych klientów dziennych domów pomocy. Liderem projektu jest Gmina Wrocław (projekt realizuje MCUS) w partnerstwie krajowym z Uniwersytetem Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu i ponadnarodowym z podmiotem włoskim (PZ) Azienda Pubblica di Servizi alla Persona Giorgio Gasparini Vignola (Włochy). Uczestnikami projektu są klienci dziennych domów pomocy, członkowie rodzin, opiekunowie faktyczni (odbiorcy) oraz pracownicy dziennych domów pomocy. Całkowita wartość projektu wynosi 1.274.300,49 zł, w tym wartość dofinansowania wynosi 1.236.071,48 zł, tj. 97 % wartości projektu (3% wkład własny 38.229,01 zł). Aktualnie rozpoczęty został etap opracowania ostatecznej wersji Nowego Modelu Zapobiegania. W czerwcu i lipcu odbyły się szkolenia dla pracowników oraz spotkania/ warsztaty dla klientów i członków rodzin.
W ramach projektu w październiku 2021 r. odbyła się wizyta studyjna u Partnera Zagranicznego ekspertów MCUS, w celu wymiany doświadczenia, zdobycia informacji,

obserwacji sposobów rozwiązania problemu PZ, tak, aby wypracowane rozwiązanie było optymalne do wdrożenia w Polsce (wykorzystanie doświadczenia PZ, aby ograniczyć potencjalne błędy i ewentualne ryzyko). Realizacja projektu trwa od dnia września 2019 r. Projekt zakończy się w sierpniu 2022 roku.

W 2021 roku nastąpiła realizacja (złożonych w 2020 r. wniosków o dofinansowanie w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III" w 2020 roku realizowanego przez PFRON w obszarze D – likwidacja barier transportowych) zakupu trzech mikrobusów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych przeznaczonych dla mieszkańców DPS przy ul. Mącznej 3, klientów dziennych domów pomocy oraz mieszkańców DPS przy ul. Karmelkowej 25. Kwota dofinansowania z PFRON wynosi 232.906,71 zł. Całkowity koszt zakupu pojazdów to 569.913,00 zł. Zakup pojazdów korzystnie wpłynie na możliwość korzystania z oferty DDP i DPS przez osoby starsze, niesamodzielne i przyczynia się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu tych osób. Pojazdy są niezbędne dla realizacji bieżących zadań na rzecz mieszkańców DPS i klientów DDP. Zakup pojazdów zmniejsza bariery transportowe dla osób niepełnosprawnych, w tym starszych, zmniejsza bariery w dostępie do atrakcji kulturalnych i oferty Wrocławia oraz okolic. Dodatkowo przyczyni się także do zapewnienia bieżących możliwości uczestnictwa w codziennych zajęciach przez osoby niepełnosprawne – klientów dziennych domów pomocy. Poza wsparciem dotarciu do ośrodka i z powrotem do domu, środki transportu będą wykorzystywane w miarę potrzeb w dotarciu klientów do placówek zdrowotnych w ramach usług opiekuńczych świadczonych w DDP oraz pozwoli na uczestnictwo w ciągu dnia osób niesamodzielnych w ofercie kulturalnej Wrocławia oraz działaniach wpływających na integrację społeczną.

Zakupione 3 mikrobusy przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych.Fot. MCUS

Domy pomocy społecznej (DPS)
W MCUS funkcjonują następujące domy pomocy społecznej:

- MCUS Dom Pomocy Społecznej przy ul. Mącznej 3 – typ dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych,
- MCUS Dom Pomocy Społecznej przy ul. Rędzińskiej 66/68 – typ dla osób dla przewlekle somatycznie chorych,
- MCUS Dom Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej 25 - typ dla osób dla przewlekle somatycznie chorych,
- MCUS Dom Pomocy Społecznej przy ul. Kaletniczej 8 - typ dla osób dla osób przewlekle psychicznie chorych.

Do domu pomocy społecznej (dalej DPS) kierowane są osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, gdy pomoc środowiskowa nie może zapewnić niezbędnej pomocy tym osobom.

Standaryzacja w DPS

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, DPS świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających - mieszkańców. Standaryzacja pozwala na zapewnienie odpowiedniej jakości usług, ale też ma wymierny wpływ na koszt utrzymania mieszkańca w DPS.

Wszystkie DPS funkcjonujące w MCUS spełniają obowiązujące przepisami standardy i działają na podstawie:

- Decyzji Nr PS.II.9013-15/10 z dnia 15 grudnia 2010 r. Wojewoda Dolnośląski wydał zezwolenie na prowadzenie Miejskiego Centrum Usług Socjalnych Domu Pomocy Społecznej przy ul. Rędzińskiej 66/68 we Wrocławiu;
- Decyzji Nr PS.II.9013-26/10 z dnia 31 grudnia 2010 r. Wojewoda Dolnośląski wydał zezwolenie na prowadzenie Miejskiego Centrum Usług Socjalnych Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej 25/27 we Wrocławiu – zmiana adresu na ul. Karmelkowa 25 – decyzja Nr PS-KNPS1.9423.12.2012 z dnia 13 sierpnia 2012 r.;
- Decyzji Nr PS.II.9013-9/10 z dnia 7 września 2010 r. Wojewoda Dolnośląski wydał zezwolenie na prowadzenie Miejskiego Centrum Usług Socjalnych Domu Pomocy Społecznej przy ul. Kaletniczej 8 we Wrocławiu;
- Decyzji z dnia 15 marca 2017 r. Wojewoda Dolnośląski zmieniającej decyzję Wojewody Dolnośląskiego nr SSZ.II.9013/14/2001 z dnia 10 września 2001 r., zmienionej decyzjami Wojewody Dolnośląskiego: nr PS.II.9013/6/2003 z dnia 24 lutego 2003 r., nr PS.II.9013/33/2005 z dnia 29 grudnia 2005 r., nr PS.II.9013-16/10 z dnia 22 listopada 2010 r., nr PS. KNPS1.9423.3.2012 z dnia 27 marca 2012 r., zezwalającej na prowadzenie Miejskiego Centrum Usług Socjalnych Domu Pomocy Społecznej przy ul. Mącznej 3 we Wrocławiu.

Działalność DPS jest dotowana ze środków budżetu Państwa. W 2021 r. dla czterech DPS uzyskano dotację w łącznej kwocie 3 255 110,00 zł.

Tabela 1. Liczba mieszkańców w poszczególnych DPS w latach 2018-2021

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ (DPS)	2018		2019		2020		2021	
	Liczba miejsc	Stan faktyczny*	Liczba miejsc	Stan faktyczny*	Liczba miejsc	Stan faktyczny*	Liczba miejsc	Stan faktyczny*
DPS ul. Mączna 3	155	155	155	152	155	130	155	140
DPS ul. Kaletnicza 8	94	94	94	93	94	93	94	93
DPS ul. Rędzińska 66/68	159	158	159	158	159	145	159	155
DPS ul. Karmelkowa 25	236	233	236	234	236	219	236	225
SUMA	644	639	644	637	644	587	644	613

*Liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31.12.2021 r. Spadek liczby mieszkańców w latach 2020 i 2021 ma przede wszystkim związek z epidemią. Przyjęcia osób ze środowiska odbywają się w najwyższym rygorze sanitarnym.

Budżet domów pomocy społecznej w 2021 roku wyniósł 42 711 869,00 zł (z uwzględnieniem inwestycji i remontów, z wyłączeniem wydatków związanych z epidemią SARS-CoV-2).

Tabela 2. Wykonanie budżetu w domach pomocy społecznej w 2021 r.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ (DPS)	Wykonanie budżetu 2021 (zł)	Odpłatność mieszkańca (zł)	Dotacja z budżetu Wojewody Dolnośląskiego (zł)	Liczba mieszkańców średnio-miesięcznie	Wykorzystany budżet na jednego mieszkańca miesięcznie (zł)	Koszt Gminy Wrocław* z pomniejszeniem odpłatności i/lub dotacji Wojewody na jednego mieszkańca średniomiesięcznie (zł)
DPS ul. Mączna 3	7 494 756,04	2 193 790,64	164 308,28	127	4 917,82	3 370,51
DPS ul. Karmelkowa 25	13 158 654,60	3 174 765,45	1 234 534,60	223	4 917,28	3 269,56
DPS ul. Rędzińska 66/68	8 873 906,13	1 971 049,31	572 859,84	151	4 897,30	3 493,38
DPS ul. Kaletnicza 8	4 940 340,77	1 149 493,67	1 283 383,05	93	4 426, 83	2 246,83
Średnio wykonanie budżetu na mieszkańca w czterech domach pomocy społecznej					4 789,81	

* Uwaga: Dane w tabeli 2 nie uwzględniają pomniejszenia kosztu Gminy Wrocław o wpłaty za pobyt wnoszone przez małżonka, wstępnych, zstępnych lub innych osób za pobyt mieszkańców w DPS – dane nie są dostępne w MCUS (bez wydatków covidowych, remontowych i inwestycyjnych).

Koszt utrzymania w DPS, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, oznacza kwotę rocznych kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców, z roku poprzedniego, bez kosztów inwestycyjnych i wydatków na remonty, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego, w domu.

Tabela 3. Koszt utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej w latach 2018-2021 obliczony do zarządzenia Prezydenta Wrocławia w sprawie określenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ (DPS)	2018	2019	2020	2021
DPS ul. Mączna 3	3 837 zł	4 399 zł	4 725 zł	4810 zł
DPS ul. Rędzińska 66/68	4 414 zł	5 002 zł	5 052 zł	5143 zł

DPS ul. Kaletnicza 8	4 289 zł	4 844 zł	5 140 zł	4901 zł
DPS ul. Karmelkowa 25	4 293 zł	4 908 zł	4 819 zł	5233 zł
Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 4 DPS	4 208 zł	4 788 zł	4 934 zł	5 021,75 zł

Ogólne informacje dotyczące mieszkańców w poszczególnych DPS
W DPS przebywają osoby/mieszkańcy wymagający niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Tabela 4. Podstawowe informacje dotyczące mieszkańców domów pomocy społecznej w 2021

ZAKRES DANYCH/ DOM POMOCY SPOŁECZNEJ	DPS ul. Mączna 3	DPS ul. Rędzińska 66/68	DPS ul. Karmelkowa 25	DPS ul. Kaletnicza 8
Liczba miejsc	155	159	234	94
Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2020 r.	140	155	219	93
Procent kobiet i mężczyzn wśród mieszkańców	61% 39%	39 % 61 %	52 % 48 %	43% 57%
Średnia wieku mieszkańców	79,21	70,20	70,16	62,55
Najstarszy mieszkaniec/mieszkanka	99	100	99	94
Najmłodszy mieszkaniec/mieszkanka	35	32	31	29

Zadania opiekuńcze i dostęp do świadczeń medycznych. Realizowano działania wynikające z indywidualnego planu wsparcia mieszkańca, po rozpoznaniu indywidualnych potrzeb mieszkańca, koordynowanego przez pracowników pierwszego kontaktu, z uwzględnieniem jego stanu zdrowia, w ramach zespołów interdyscyplinarnych. Mieszkańcy DPS w MCUS byli objęci całodobową opieką w zakresie opieki higienicznej i pielęgnacji. Zadania z zakresu długoterminowej opieki pielęgniarskiej oraz pielęgniarskiej opieki środowiskowej realizowały podmioty zewnętrzne finansowane z Narodowego Funduszu Zdrowia, zgodnie z deklaracją wyboru mieszkańca, z tym że zakres kontraktów dla tych produktów, zwłaszcza w zakresie opieki długoterminowej nie jest wystarczający w kontekście zapotrzebowania na wsparcie pielęgniarskie biorąc pod uwagę potrzeby zdrowotne mieszkańców DPS. W ramach wizyt domowych realizowanych w domu pacjenta (w tym wypadku w DPS) mieszkańcy mieli możliwość skorzystania ze świadczeń psychiatrycznych, neurologicznych, a także ze świadczeń logopedycznych i urologa. Mieszkańcy DPS mieli zapewniony dostęp do wsparcia psychologa w DPS oraz świadczeń medycznych udzielanych przez lekarza pierwszego kontaktu i lekarzy specjalistów, zgodnie z organizacją pracy podmiotów opieki zdrowotnej w trakcie pandemii Sars-CoV- 2.

W ramach bieżących zadań statutowych w 2021 roku mieszkańcy DPS korzystali z wizyt domowych w ramach NFZ, lekarzy POZ, logopedy, psychiatry, oraz byli dowożeni do lekarzy specjalistów – łącznie w 4 DPS odbyły się 2084 konsultacje psychiatryczne,1385 konsultacje logopedyczne, 10540 konsultacje lekarza POZ oraz mieszkańcy mieli zapewniony dostęp do psychologów.
W związku z ograniczeniami wynikającymi ze stanu epidemicznego, świadczenia medyczne odbywały się częściowo w ramach teleporady bez badania lekarskiego na terenie DPS, niemniej w sytuacjach tego wymagających wizyty domowe odbywały się

stacjonarnie, z zachowaniem reżimu sanitarnego i wytycznych służb sanitarno-epidemiologicznych.

DPS, zgodnie z obowiązkiem zapisanym w ustawie o pomocy społecznej, pokrywały opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Średnie miesięczne dofinansowanie do leków wyniosło 18,08 zł i wzrosło o 3,87 zł w stosunku do 2020 roku. Średnie miesięczne dofinansowanie do pieluchmajtek wyniosło 20,53 zł i jest wyższe o 4,06 zł w stosunku do 2021 roku.

Zapewnienie wyżywienia
Całodobowe wyżywienie dla mieszkańców DPS w MCUS zapewnia kuchnia centralna w DPS przy ul. Karmelkowej 25, z której przywożone są posiłki do pozostałych DPS. Ponadto mieszkańcy mają stały dostęp do podstawowych produktów żywnościowych w kuchenkach oddziałowych, na miejscu.
Od listopada 2021 r. kuchnia centralna zapewniała posiłki dla wszystkich placówek w MCUS.
Łącznie kuchnia centralna MCUS przygotowała w 2021 roku ok. 900 000 wszystkich posiłków (śniadania, obiady, podwieczorki i kolacje) dla podopiecznych MCUS. Średnia dzienna stawka żywnościowa na jednego mieszkańca DPS (całodzienne wyżywienie) wyniosła 9,60 zł (wsad do kotła).

Pralnia Centralna
W DPS przy ul. Rędzińskiej 66/68 działa pralnia centralna świadcząca usługi pralnicze w pełnym zakresie dla mieszkańców wszystkich DPS wchodzących w skład MCUS. W 2021 roku pralnia centralna wyprała ok. 200 000 kg pościeli i odzieży. Koszt prania jednego kilograma pościeli i odzieży wynosił 3,30 zł.

Działania wspomagające. Na rzecz mieszkańców DPS w MCUS podejmowano na bieżąco działania aktywizacyjne i terapeutyczne, zgodnie z harmonogramami działań w poszczególnych DPS. Prowadzono działalność socjalną, terapeutyczno-opiekuńczą oraz wspomagającą, mającą na celu podtrzymanie aktywności psychofizycznej. Propagowano różnorodne formy aktywizacji i czynnego wypoczynku.

W ramach bieżącej działalności statutowej w całodobowych domach pomocy społecznej w MCUS dla mieszkańców organizowane były odczyty, pogadanki, prelekcje na temat zdrowego żywienia, przestrzegania zaleconej przez lekarza diety, nawyków higienicznych. Ponadto w ramach pogadanek poruszane były tematy dotyczące szkodliwości palenia papierosów czy skutków spożywania alkoholu oraz rozmowy wspierające postawy abstynenckie. Często podejmowane były tematy dotyczące prawidłowego odżywiania we współczesnych chorobach metabolicznych, takich jak cukrzyca.
Z uwagi na ograniczenia związane z epidemią koronawirusa pogadanki realizowane były w mniejszych grupach lub indywidualnie z mieszkańcami, tak, aby na terenie DPS zapewnić zachowanie dystansu i tym samym ograniczyć zagrożenie zakażeniem wirusem. Kwestie prozdrowotne były poruszane z mieszkańcami w rozmowach indywidualnych przez psychologa, pielęgniarki oraz pracowników pierwszego kontaktu. Dodatkowo prowadzone były instruktaże i motywowanie do właściwego stosowania środków ochrony oraz konieczności zachowania dystansu społecznego.

Warto wymienić niektóre z wydarzeń, które przy zachowaniu reżimu sanitarnego umiliły dni mieszkańcom DPS, wspomagały integrację ze środowiskiem lokalnym oraz z rodzinami i osobami bliskimi:

Zajęcia aktywizacyjne na wolnym powietrzu na terenach zielonych DPS
W okresie letnim organizowane były zajęcia aktywizacyjne na wolnym powietrzu w ogrodach DPS. W trakcie zajęć mieszkańcy DPS śpiewali znane piosenki biesiadne. Dodatkowym urozmaiceniem podczas zajęć były ćwiczenia umysłu polegające na

rozwiązywaniu zagadek z różnych dziedzin życia oraz ćwiczenia sprawnościowe i oddechowe. Wspaniałą i lubianą formą zajęć aktywizacyjnych był koncert życzeń, znanych i lubianych utworów muzycznych z czasów młodości uczestników spotkań.

Dożynki w DPS przy ul. Mącznej
We wrześniu w ogrodzie DPS zorganizowana została impreza dożynkowa dla mieszkańców DPS. Uroczystość dożynkowa jest dobrą okazją do złożenia dziękczynienia za uzyskane zbiory. W ramach zajęć aktywizacyjnych mieszkańcy pomagali w przygotowaniu uroczystości. Mieszkańcy wspólnie piekli ciasta oraz chleb dożynkowy. Nie zabrakło również dobrej zabawy przy muzyce biesiadnej oraz wspólnych śpiewów.

Igrzyska dla Seniorów DPS
We wrześniu w ramach Wrocławskich Dni Seniora zorganizowane zostały Igrzyska dla mieszkańców DPS. W igrzyskach wzięli udziału seniorzy DPS i DDP MCUS. Igrzyska dla Seniorów to nowa forma współzawodnictwa uczestników MCUS polegająca na wzięciu udziału w różnorodnych konkurencjach sprawnościowych. Seniorzy DPS i DDP mieli wspaniałą zabawą z elementami sportowej rywalizacji.

Impreza „Dla Ziemi"
We wrześniu odbyła się w DPS przy ul. Rędzińskiej impreza terapeutyczna pod hasłem „Dla Ziemi". Głównym tematem wydarzenia była ekologia. Przybliżone zostały mieszkańcom DPS pojęcia takie jak zero waste oraz recykling. W bardzo ciekawy sposób, poprzez barwny happening przedstawione zostały zasady segregowania śmieci. Były też zdrowe przekąski oraz koktajle na bazie warzyw i owoców. Ostatnim, ale najbardziej oklaskiwanym elementem imprezy był pokaz mody. Wszystkie kreacje przygotowane zostały z recyklingu przez mieszkańców DPS, którzy jako modelki i modele przedstawiali ubiory z różnych stron świata.

Ciekawymi wydarzeniami były koncerty oraz występy organizowanie na terenie DPS w przestrzeni między budynkami, gdzie mieszkańcy mogli je oglądać z okien swoich pokoi. W okresie świątecznych mieszkańcy wzięli min. udział w akcji „Listy do Mikołaja", w których mogli przedstawić swoje indywidualne prośby oraz swoje marzenia, które w większości zostały spełnione poprzez współpracę z darczyńcami.

Pracownicy Zespołów Terapii Ruchowej Działów Opiekuńczo-Terapeutycznych w DPS w MCUS prowadzili działania wspomagające polegające na utrzymywaniu lub podnoszeniu sprawności, aktywizowaniu i usamodzielnianiu mieszkańców stosując różne formy terapeutyczne z uwzględnieniem zapewnienia wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa mieszkańca. Prowadzone formy ćwiczeń ruchowych i inne formy terapeutyczne były zróżnicowane i adekwatne do potrzeb i możliwości mieszkańców, uwzględniały szereg istotnych czynników, takich jak wiek, stan zdrowia, stan sprawności psychofizycznej oraz ogólne samopoczucie. Ponadto w zależności od sytuacji epidemicznej mieszkańcy DPS wspierani byli rehabilitacyjnie, także przez podmiot medyczny zewnętrzny w ramach usługi finansowanej z NFZ, czyli rehabilitacji w warunkach domowych dla osób niepełnosprawnych.

Na zdjęciu widać pierniki lukrowane oraz kolorowe pisaki do dekoracji.
Fot. MCUS Aktywizacja podopiecznych w jednostkach MCUS

Liście malowane pastelami suchymi. Na zdjęciu widzimy jak jedna z klientek odrysowuje kształt liścia. Druga klientka palcem rozmazuje kolorowe kształty liścia. Po prawej stronie zdjęcia widzimy dwa żółto- czerwone liście klonu.
Fot. MCUS Aktywizacja podopiecznych w jednostkach MCUS

Widzimy na nim mieszkańca kolorującego kolorowankę na białym stole.
Fot. MCUS Aktywizacja podopiecznych w jednostkach MCUS

Dzienne domy pomocy (DDP)
W MCUS funkcjonuje 8 dziennych domów pomocy, świadczących usługi opiekuńcze, w tym posiłek, a także usługi specjalistyczne i wspomagające w następujących lokalizacjach:

- Dzienny Dom Pomocy przy ul. Skwierzyńskiej 23/2,
- Dzienny Dom Pomocy przy ul. Tadeusza Kościuszki 67,
- Dzienny Dom Pomocy przy ul. Komuny Paryskiej 11,
- Dzienny Dom Pomocy przy ul. Stefana Żeromskiego 37/1,
- Dzienny Dom Pomocy przy ul. Karmelkowej 25,
- Dzienny Dom Pomocy nr 1 przy ul. Semaforowej 5,
- Dzienny Dom Pomocy nr 2 przy ul. Semaforowej 5,
- Dzienny Dom Pomocy przy ul. Władysława Skoczylasa 8.

Łącznie w ww. DDP jest 266 miejsc. Cztery z powyższych DDP, tj. przy ul. Karmelkowej 25, przy ul. Semaforowej 5, oraz przy ul. Skoczylasa powstały dzięki uzyskaniu dofinansowania ze środków zewnętrznych (UE) - łącznie 120 miejsc.

Dzienny dom pomocy (dalej DDP) to ośrodek wsparcia dla osób, które z powodu wieku, stanu zdrowia lub innych przyczyn potrzebują wsparcia innych osób, a rodzina lub inne osoby bliskie nie są w stanie tej opieki zapewnić. W DDP zapewniono klientom usługi opiekuńcze w ustalonych godzinach w ramach dziennego pobytu, w tym, co najmniej jeden gorący posiłek uwzględniający obowiązujące normy żywienia. Podejmowano także działania podnoszące sprawność intelektualną i fizyczną, aktywizację klientów i integrację ze środowiskiem lokalnym. Z uwagi na pogarszające się stany klientów oraz wzrastającą liczbę osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności, w tym poruszających się na wózkach niezbędne staje się rozszerzenie oferty zapewniającej mobilność osobom potencjalnie zagrożonym wykluczeniem społecznym. Ze względu na swoje dysfunkcje i ograniczenia w uzasadnionych sytuacjach, w DDP przy ul. Żeromskiego, DDP przy ul. Karmelkowej oraz DDP nr 2 przy ul. Semaforowej, i DDP przy ul. Skoczylasa zapewniano przewóz klientów do ośrodka i z powrotem do miejsca zamieszkania.

Średnia wieku klientów DDP wynosiła 81 lat. Wśród klientów DDP: ok. 66 % to kobiety- średnia wieku to 82 lat, a ok. 34 % to mężczyźni- średnia wieku to 79 lat.

Tabela 5. Dane liczbowe dotyczące klientów dziennych domach pomocy w roku 2021

DZIENNY DOM POMOCY (DDP)	Liczba miejsc	Liczba wydanych decyzji	Liczba osób oczekujących na miejsce lub decyzję w DDP	Liczba osób korzystających z usługi przewozu
DDP ul. T. Kościuszki 67	45	32	0	-
DDP ul. Komuny Paryskiej 11	30	32	0	-
DDP ul. Skwierzyńska 23/2	45	53	16	-
DDP ul. S. Żeromskiego 37/1	26	28	0	20
DDP ul. Karmelkowa 25	30	32	1	21
DDP nr 1 ul. Semaforowa 5	30	32	7	-
DDP nr 2 ul. Semaforowa 5	30	29	7	25
DDP ul. W. Skoczylasa 8	30	31	5	21
Razem	266	269	36	87

Klienci kierowani byli do DDP przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie decyzji administracyjnej z indywidualnym naliczeniem odpłatności za pobyt zależnym od wysokości dochodu klienta. Średnia wysokość ustalonej odpłatności w 2021 r. wyniosła 189,99 zł miesięcznie na klienta. W roku 2021 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydał decyzje kierujące do DDP, przyznając bezpłatne świadczenie dla 11 osób, natomiast korzystających z usługi przewozu było 87 klientów.

Posiłki do DDP były dostarczane z kuchni centralnej MCUS oraz z firmy cateringowej zewnętrznej wyłonionej w postepowaniu przetargowym do DDP działających w ramach projektu pn. „Mój drugi dom". Od listopada 2021 r. kuchnia centralna zapewniała posiłki dla wszystkich placówek DDP w MCUS.

Tabela 6. Średnie miesięczne koszty i odpłatność w dziennych domów pomocy w MCUS w 2021 r.

Dzienny Dom Pomocy (DDP)	Średnia miesięczna odpłatność klienta za pobyt w DDP (zł)	Średni miesięczny koszt utrzymania 1 miejsca w DDP bez dopłaty klienta (zł)	Średni miesięczny koszt utrzymania 1 miejsca w DDP z uwzględnieniem odpłatności klienta (zł)
DDP ul. Komuny Paryskiej 11	173,68	1208,36	1034,68
DDP ul. T. Kościuszki 67	149,50	635,04	485,54
DDP ul. Skwierzyńska 23/2	160,56	1117,8	957,24
DDP ul. S. Żeromskiego37/1	299,39	1210,58	911,19
DDP ul. Karmelkowa 25	216,85	2225,25	2008,40
DDP nr 1 ul. Semaforowa 5	156,50	2230,87	2074,37

DDP nr 2 ul. Semaforowa 5	206,40	2317,28	2110,88
DDP ul. W. Skoczylasa 8	157,01	2621,94	2464,93
Średnia dla DDP	189,99		

Na rok 2021 zaplanowano dla klientów DDP wiele atrakcji, w tym sporo wydarzeń kulturowo-oświatowych, uwzgledniających obostrzenia i zachowanie dystansu społecznego. Udało się zrealizować spotkania z dziećmi i młodzieżą, w tym z okazji Dnia Babci i Dziadka, koncert Kolęd, itp. Odbyły się również spotkania okolicznościowe z okazji Walentynek oraz bale karnawałowe. Z zajęć stałych uwagę zwracają takie jak:

- gimnastyka poranna - mająca na celu usprawnienie fizyczne oraz koordynację ruchowo-wzrokową; w trakcie zajęć wykorzystuje się taśmy gimnastyczne, piłeczki oraz woreczki;
- biblioterapia - podczas której czytane są wspólnie poranne gazety, książki, następnie prowadzone są dyskusje;
- muzykoterapia bierna - chwile relaksu, odprężenia i naładowania „akumulatorów" na dalszą cześć dnia;
- muzykoterapia czynna - wspólne śpiewanie znanych oraz lubianych utworów,
- arteterapia - w ramach arteterapii malowano, wyklejano, wycinano pod czujnym okiem terapeuty dekoracje okolicznościowe;
- ludoterapia – to udział seniorów w grach i zabawach;
- trening pamięci - w celu wsparcia sprawności funkcji poznawczych.

Ważnymi wydarzeniami dla klientów DDP było wzięcie udziału w konkursach dla seniorów organizowanych na terenie miasta, m.in.:
V Dolnośląskim Konkursie Plastycznym dla Dorosłych pt.: „Wiosna, ach to ty", w którym jeden z klientów DDP nr 1 przy ul. Semaforowej 5 zajął drugie miejsce
oraz w ramach Wrocławskich Dni Seniora – w konkursie na najbardziej oryginalny parasol – wyróżniono dwie klientki DDP nr 2 przy ul. Semaforowej 5.

Tabela 7. Dane liczbowe dotyczące udziału klientów w dziennych domach pomocy organizowanych wydarzeniach i imprezach w 2021 r.

Dzienny Dom Pomocy (DDP)	Liczba zorganizowanych poczęstunków	Liczba zorganizowanych imprez/ wydarzeń	Liczba uczestników narastająco	Wskaźnik do budżetu zadaniowego (średnia liczba uczestników w wydarzeniu)
DDP ul. T. Kościuszki 67	15	166	2503	15,07
DDP ul. Komuny Paryskiej 11	15	169	2538	15,01
DDP ul. Skwierzyńska23/2	15	170	3820	22,47
DDP ul. S. Żeromskiego 37/1	15	170	2488	14,63
DDP ul. Karmelkowa 25	25	354	297	14,30
DDP nr 1 ul. Semaforowa 5	15	402	5256	13,07
DDP nr 2 ul. Semaforowa 5	15	314	4401	14,02
DDP ul. W. Skoczylasa 8	10	149	3012	20,21

Tabela 8. Dane liczbowe dotyczące liczby ważniejszych organizowanych wydarzeń i imprez kulturalno-oświatowych w latach 2018-2021*

Dzienny Dom Pomocy (DDP)	2018	2019	2020	2021
	Liczba imprez/ wydarzeń	Liczba imprez/ wydarzeń	Liczba imprez/ wydarzeń	Liczba imprez/ wydarzeń
DDP ul. T. Kościuszki 67	88	116	89	166
DDP ul. Komuny Paryskiej 11	150	229	84	169
DDP ul. Skwierzyńska23/2	163	216	90	170
DDP ul. S. Żeromskiego 37/1	171	230	84	170
DDP ul. Karmelkowa 25	-	-	59	354
DDP nr 1 ul. Semaforowa 5	-	-	97	402
DDP nr 2 ul. Semaforowa 5	-	-	101	314
DDP ul. W. Skoczylasa 8	-	-	-	149
Razem	571	791	604	1 876

*Liczba imprez/wydarzeń wg stanu na dzień 31.12.2021 r. Wzrost liczby imprez/wydarzeń ma bezpośredni związek z epidemią i zawieszeniem działalności DDP w roku 2020. W roku 2021 imprezy/wydarzenia odbywają się w najwyższym rygorze sanitarnym.

Tabela 9. Dane liczbowe dotyczące udziału klientów DDP w organizowanych wydarzeniach i imprezach kulturalno-oświatowych w latach 2018-2021

Dzienny Dom Pomocy (DDP)	2018	2019	2020	2021
	Liczba klientów narastająco	Liczba klientów narastająco	Liczba klientów narastająco	Liczba klientów narastająco
DDP ul. T. Kościuszki 67	1284	1748	1270	2503
DDP ul. Komuny Paryskiej 11	2846	4035	1198	2538
DDP ul. Skwierzyńska 23/2	3292	4533	1676	3820
DDP ul. S. Żeromskiego 37/1	2987	3344	856	2488
DDP ul. Karmelkowa 25	-	3188	1848	4920
DDP nr 1 ul. Semaforowa 5	-	1137	1413	5256
DDP nr 2 ul. Semaforowa 5	-	1219	1154	4401
DDP ul. W. Skoczylasa 8	-	-	1830	3012
Razem	10409	19204	11 245	28938

W ramach realizacji zadań terapeutyczno-opiekuńczych w DDP zapewniono wsparcie psychologiczne. Klienci mieli możliwość korzystania ze specjalistycznych porad w wyznaczone dni w miesiącu. Prowadzono pogadanki, zajęcia integracyjne, konsultacje indywidualne oraz spotkania grupowe. Organizowano również spotkania edukacyjne z lekarzami i pracownikami służb społecznych (Policja, Straż Miejska, pracownicy socjalni MOPS).

MCUS w ramach realizowanych projektów przyczynia się do wprowadzania innowacyjnych rozwiązań w funkcjonujących od dawna dziennych domów pomocy. Nowe rozwiązania stosowane przez partnerów projektowych są wzorem do rozszerzenia zakresu świadczonych usług o usługi pielęgnacyjne, higieniczne i edukacyjne. Niezwykle istotnym jest, że wdrażanie nowych rozwiązań równoczesne jest z prowadzeniem cyklu szkoleń, ukierunkowanych na świadczenia usług w dziennych domach pomocy, które wpływają na podnoszenie kompetencji i wiedzy wśród pracowników.

Dodatkowo od roku wychodząc naprzeciw potrzebom i problemom osób borykających się z opieką nad chorymi członkami rodzin, dzienne domy pomocy wprowadzono nową formę

wsparcia skierowaną do rodzin i opiekunów faktycznych. Udzielane wsparcie psychologiczne, poradnictwo organizacyjne i wspólne spotkania są niezwykle istotnym elementem zintegrowanego systemu usług świadczonych w dziennych domach pomocy i wykazuje tendencje wzrostowe. W celu wzmocnienia kompetencji opiekuńczych (rodzin/opiekunów faktycznych) osób starszych niesamodzielnych, stale wprowadzane są nowe działania w dziennych domach pomocy podnoszące umiejętności i wiedzę opiekunów faktycznych w zakresie opieki, komunikacji z bliskimi.

Działania informacyjno-promocyjne w DDP:
W dniu 5 maja 2021 r. Radio Wrocław
https://www.radiowroclaw.pl/articles/view/107676/Zajecia-wyzywienie-i-dowoz-Po-przerwie-ruszyly-domy-pomocy-dla-seniorow
oraz w dniu 6 maja 2021 r. Radio RAM
https://www.radioram.pl/articles/view/42008/Zajecia-wyzywienie-i-dowoz-Po-przerwie-ruszyly-domy-pomocy-dla-seniorow
wyemitowane zostały audycje z informacją na temat projektu „Mój drugi dom – zapewnienie wsparcia dla osób niesamodzielnych w dziennych domach pomocy we Wrocławiu".

W dniu 25 września br. na antenie TVP3 Wrocław w ramach cyklu „Fundusze Unijne dla Dolnego Śląska" zorganizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, wyemitowano materiał nt. projektu „Mój drugi dom":
https://wroclaw.tvp.pl/56050649/dzienny-dom-pomocy-wroclaw

W 3 października 2021 r. odbył się na terenie Centrum Kultury ZAMEK - Jarmark Jadwiżański 2021. Na wspólnym z Partnerstwem Leśnicy i okolic stoisku, zorganizowano zajęcia dla dzieci w klimacie średniowiecza (wykonywanie zakładek do książek), a przy tym promowano projekt pn. „Mój drugi dom".
Od 4-20 października 2021 r. na rynku we Wrocławiu zaprezentowano Wystawę Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego pt. „Dolny Śląsk w formie" (wcześniej była ona od 02.08.21 pokazywana w wybranych miastach na terenie Dolnego Śląska - https://rpo.dolnyslask.pl/wystawa-dolny-slask-w-formie-zobacz-region-w-20-odslonach/). Jedna z plansz dotyczyła projektu "Mój drugi dom".

W dniu 22 października br. na antenie Radia Rodzina wyemitowano audycję nt. projektu „Mój drugi dom": https://www.radiorodzina.pl/2021/10/22/moj-drugi-dom-wsparcie-dla-osob-niesamodzielnych-w-dziennych-domach-pomocy/

Podjęte działania w MCUS związane z epidemię SARS-CoV-2
W związku z zagrożeniem związanym z epidemią koronawirusa SARS-CoV-2 dla osób starszych i przewlekle chorych, nieustanie prowadzone są działania związane z zapewnieniem ciągłości funkcjonowania DPS w stanie epidemii poprzez minimalizowanie zagrożeń, tj. przestrzegano zasad higieny poprzez zastosowanie środków bezpieczeństwa i ochrony indywidualnej oraz stosowano się do obowiązujących zaleceń właściwych organów i służb. Działania te związane są z organizacją usług dla mieszkańców nowo przyjętych oraz mieszkańców powracających ze szpitala lub urlopowanych, z zasadami postępowania pracowników, z informacją i zaleceniami dotyczącymi opieki, sprzątania oraz postepowania z odpadami. Ograniczenia związane z epidemią SARS-CoV-2 dotyczyły organizacji poszczególnych stanowisk pracy poprzez ograniczenie kontaktów pomiędzy pracownikami. Ponadto pracownicy na stanowisku terapeuty zajęciowego oraz kulturalno-oświatowego pracowali małych grupach lub indywidualnie z mieszkańcami, z zastosowaniem środków ochrony osobistej, a także w większych grupach na świeżym powietrzu. Dodatkowo zostały ograniczone bezpośrednie kontakty mieszkańców z osobami spoza DPS w miesiącu styczniu i lutym. Z uwagi na wprowadzone, zgodnie z zaleceniami właściwych organów, ograniczenia odwiedzin z zewnątrz, zapewniono w szerszym zakresie mieszkańcom dostęp do urządzeń umożliwiających kontakt

z bliskimi (telefon: stacjonarny, komórkowy; tablet, komputer, Internet; komunikatory społecznościowe).
W 2021 roku zorganizowano możliwość szczepień przez podmioty służby zdrowia na terenie MCUS dla pracowników i mieszkańców DPS zakwalifikowanych do grupy „0" i „1", zgodnie z przyjętym 15 grudnia 2020 r. Narodowym Programem Szczepień przeciw COVID-19 a od września 2021 r. realizowano działania szczepień dla pracowników i mieszkańców DPS rekomendowanych przez Radę Ministrów wspólnie z Radą Medyczną trzecią przypominającą dawką dla wszystkich osób, które ukończyły 50 rok życia oraz pracowników ochrony zdrowia mających bezpośredni kontakt z pacjentem lub w warunkach laboratoryjnych z materiałem zakaźnym SARS-CoV-2.

W roku sprawozdawczym, zgodnie z poleceniem Wojewody Dolnośląskiego, na podstawie art. 11h ust. 1 i 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2 czasowo, od 1 stycznia do 4 maja, została zawieszona działalność Dziennych Domów Pomocy, z tym że pozostawiono możliwość prowadzenia i zapewnienia usług świadczonych w formie indywidualnego wsparcia, z pominięciem kontaktu osobistego, w szczególności polegającego na:

- wsparciu psychologicznym;
- poradnictwie za pomocą zdalnych środków komunikacji, np.: kontakt telefoniczny, on-line, wideorozmowy;
- dostarczaniu klientom posiłku czy żywności do miejsca zamieszkania;
- realizacji e-recept klientów;
- innych niezbędnych działań wspierających klientów.

W efekcie mimo zawieszenia działalności na miejscu w DDP klienci objęci byli wsparciem poprzez zapewnienie: dostaw posiłków, codziennych zakupów żywności lub środków higieny i czystości, realizację e-recept. Zapewniono również zdalne wsparcie organizacyjne. Wprowadzono zdalne formy działań terapeutycznych polegających m.in. na dostarczaniu kart pracy w celu treningów funkcji poznawczych wśród klientów oraz na wsparciu terapeuty podczas rozmów telefonicznych.

W okresie zawieszenia stacjonarnej działalności DDP w związku z zagrożeniem epidemiologicznym posiłki były pakowane w reżimie sanitarnym w jednostkowe opakowania jednorazowe i dostarczane bezpośrednio do domów klientów DDP.
Podczas stanu epidemii, DDP wznowiły stacjonarną działalność od 5 maja 2021 r. W tym czasie obowiązywał reżim sanitarny, zapewniono punkty do dezynfekcji rąk, punkty pomiaru temperatury, prowadzono wzmożone działania dekontaminacyjne w pomieszczeniach, wszyscy pracownicy stosowali środki ochrony osobistej.
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze na terenie wszystkich DDP w miarę możliwości były świadczone w mniejszych grupach, tak, aby ograniczyć zagrożenie zakażeniem wirusem. Zrezygnowano z organizacji imprez z zaproszonymi gośćmi oraz ograniczono, szczególnie w okresie jesienno-zimowym, aktywności i działania poza ośrodkami.

Na bieżąco podejmowano działania w celu zabezpieczenia pracowników oraz mieszkańców w niezbędne środki ochrony osobistej, środki higieniczne i porządkowe oraz sprzęt wspomagający likwidację koronawirusa w obiekcie. Wsparcie w tym zakresie (finansowe oraz rzeczowe) uzyskano z Gminy Wrocław, Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, w ramach wsparcia ze środków UE, ale także od wielu darczyńców ze środowiska – zarówno od osób prywatnych, jak i podmiotów gospodarczych oraz organizacji pozarządowych.

W ramach niwelowania skutków COVID-19 poprzez łagodzenie skutków pandemii COVID-19 oraz przeciwdziałanie jej negatywnym konsekwencjom w DPS MCUS skorzystano z możliwości uzyskania dofinansowania w projektach grantowych:

1) Projekt „Zapewnienie bezpieczeństwa i opieki pacjentom oraz bezpieczeństwa personelowi zakładów opiekuńczo-leczniczych, domów pomocy społecznej, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych i hospicjów na czas COVID-19" – II nabór realizowany w okresie od dnia od 01.05.2020 r. do 31.08.2021 r.- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś Priorytetowa V - Wsparcie dla obszaru zdrowia, Działanie 5.2 Działania projakościowe i rozwiązania organizacyjne w systemie ochrony zdrowia ułatwiające dostęp do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług zdrowotnych współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach grantu wypłacono dodatki do wynagrodzenia dla pielęgniarek, które – ze względów bezpieczeństwa i ograniczania ryzyka zakażenia – musiały zrezygnować z innych miejsc zatrudnienia. Dodatkowo w celu maksymalizacji założonych efektów umożliwiono w placówkach objętych projektem wdrożenie dobrowolnego modelu bezpiecznego systemu pracy, aby chronić najbliższych przez zarażeniem. W ramach projektu podmiotami objętymi wsparciem były:

- MCUS Dom Pomocy Społecznej przy ul. Mącznej 3 - wysokość grantu: 67 183,64 zł, z czego 56.548,47 zł pochodzi ze środków europejskich, a 10 635,17 zł z budżetu państwa
- MCUS Dom Pomocy Społecznej przy ul. Rędzińskiej 66/68 - wysokość grantu: 109.786,64 zł, z czego 92.407,41 zł pochodzi ze środków europejskich, a 17 379,23 zł z budżetu państwa
- MCUS Dom Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej 25 - wysokość grantu: 105 474,70 zł, z czego 88 778,05 zł pochodzi ze środków europejskich, a 16 696,65 zł z budżetu państwa
- MCUS Dom Pomocy Społecznej przy ul. Kaletniczej 8 - wysokość grantu: 53.653,96 zł, z czego 45.160,54 zł pochodzi ze środków europejskich, a 8.493,42 zł z budżetu państwa;

2) Projekt „Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu spowodowanemu przez COVID-19" realizowany w okresie od dnia 26.10.2020 r. do dnia 31.03.2021 r. - Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, Oś priorytetowa 9 Włączenie społeczne, Działanie 9.3 Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem grantu jest niwelowanie skutków występowania choroby zakaźnej COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV-2, w instytucjach opieki całodobowej (DPS) we Wrocławiu. W projekcie realizowanym przez Gminę Wrocław objęto wsparciem 13 DPS, w tym cztery DPS funkcjonujące w strukturze MCUS.

Łączna wysokość Grantu 708.206,30 zł, w tym:

- ze środków UE 601.975,36 zł
- ze środków budżetu państwa 70.820,63 zł
- ze środków Budżetu Wojewody Dolnośląskiego 35.410,31 zł.

W ramach projektu zakupione zostały niezbędne środki ochrony osobistej, środki do dezynfekcji oraz wyposażenie, które przyczynią się do zminimalizowania skutków COVID19 w DPS.

Tabela 10. Dane dotyczące wydatków MCUS na walkę z epidemią SARS-CoV-2 z wyłączeniem dodatków do wynagrodzeń dla pracowników bezpośrednio pracujących z mieszkaniami DPS

Nazwa zadania i źródło finansowania	Kwota (zł)
Zakup środków ochrony (np. maseczki, kombinezony, rękawiczki, przyłbice, środki dezynfekcyjne) - środki własne w ramach realizacji zadań związanych z wystąpieniem stanów kryzysowych	245 092,23
Wynagrodzenia wraz z narzutami - środki własne w ramach realizacji zadań związanych z wystąpieniem stanów kryzysowych	62 842,91

Dotacje z budżetu państwa:	
Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 - środki ochrony	36 000,00
Przygotowanie i zabezpieczenie DPS przed wzrostem zakażeń wywołanych wirusem SARS-COV-2 (wynagrodzenia wraz z narzutami)	244 562,00
Projekty z dofinansowaniem z UE:	
„Zapewnienie bezpieczeństwa i opieki pacjentom oraz bezpieczeństwa personelowi zakładów opiekuńczo-leczniczych, domów pomocy społecznej, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych i hospicjów na czas COVID-19" – granty dla pielęgniarek DPS przy ul. Karmelkowej, przy ul. Mącznej, przy ul. Rędzińskiej i przy ul. Kaletniczej	336 074,62
„Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu spowodowanemu przez COVID-19" – środki ochrony	331 267,77
RAZEM	1 255 838,53

WROCŁAWSKIE CENTRUM INTEGRACJI

W 2021 roku Wrocławskie Centrum Integracji realizowało następujące zadania:

Reintegracja społeczna i zawodowa realizowana w ramach ustawy o zatrudnieniu socjalnym.
Działania na rzecz mieszkańców Wrocławia wykonywane przez uczestników reintegracji społecznej i zawodowej.
Organizacja nieodpłatnych, kontrolowanych prac na cele społeczne, zasądzonych w ramach kary ograniczenia wolności w ramach Wrocławskiego Centrum Sprawiedliwości Naprawczej.
Organizacja opieki nad dziećmi do lat 3 w punktach opieki dziennej.
Wsparcie na rynku pracy obcokrajowców mieszkających i pracujących we Wrocławiu w ramach projektu społecznego „Wrocław na językach świata".
Wsparcie organizacji zadań Klubu Integracji Społecznej w ramach projektu partnerskiego „Klub Integracji Społecznej we Wrocławiu".

I. Reintegracja społeczna i zawodowa realizowana w ramach ustawy o zatrudnieniu socjalnym
W 2021 roku Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego był realizowany łącznie przez 183 uczestników. 79 osób ukończyło zajęcia reintegracji społeczno - zawodowej w 2021 roku, 31 osób podjęło zatrudnienie (40%).
WCI zapewniło osobom podpisującym Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego (IPZS):
badania lekarza medycyny pracy, szkolenie BHP, ubezpieczenie NNW, odzież ochronną, codzienny posiłek, niezbędne narzędzia i materiały do szkoleń zawodowych, materiały do szkoleń z reintegracji społecznej, np. artykuły plastyczne, artykuły spożywcze, rośliny, artykuły dekoracyjne, bilety wstępu w ramach wyjść integracyjnych, wypłatę świadczenia integracyjnego udział w reintegracji zawodowej oraz społecznej
1. Reintegracja zawodowa i społeczna.
Reintegracja zawodowa realizowana była w czterech grupach zawodowych: pracownik porządkowy - konserwator, opiekun osoby zależnej, pracownik obsługi klienta, pracownik remontowo-budowlany. Zajęcia na warsztatach zawodowych realizowane przez instruktorów zawodu obejmowały: usługi gospodarcze, prace remontowe i porządkowe pomieszczeń w lokalu Rady Osiedla Szczepin, prace ogrodnicze i konserwatorskie na terenach zieleni trzech wrocławskich żłobków, pracowanie koncepcji i realizacja ogrodu społecznego na terenie Wrocławskiego Centrum Integracji, prace porządkowe, dezynfekcyjne i konserwatorskie w siedzibie Wrocławskiego Centrum Integracji, prace porządkowe terenów zieleni WCI oraz przy siedzibie Klubu Integracji Społecznej we

Wrocławiu, lokalizowanie oraz dokumentowanie w przestrzeni miejskiej znaków mowy nienawiści i wandalizmu na terenie Starego Miasta (Ostrów Tumski, Rynek). Usługi gospodarcze i pozostałe prace wykonywane były bezpłatnie, przy pomocy zakupionych przez WCI niezbędnych narzędzi, materiałów oraz środków czystości.
Poprzez udział w zajęciach uczestnicy zdobyli/podwyższyli m.in. następujące umiejętności zawodowe:
- stosowanie właściwych środków czystości,
- dobór sprzętu i materiałów do konkretnych prac,
- utrzymanie czystości w budynku i na powierzchniach zewnętrznych,
- pielęgnacja terenów zieleni,
- realizacja założeń ogrodu społecznego,
- zakładanie i pielęgnacji terenów zieleni,
- konserwacja narzędzi i urządzeń wykorzystywanych w procesie pracy,
- wykonywanie drobnych napraw,
- wykonywania drobnych prac remontowo-budowlanych.

Podczas warsztatów z doradcą zawodowym uczestnicy nabyli dodatkowe umiejętności:
- sporządzania dokumentów aplikacyjnych,
- autoprezentacji,
- wyszukiwania odpowiednich ofert w Internecie, aplikowania on-line,
- bazowania na swoich zasobach, dookreślenia swoich słabych i mocnych stron,
- ukierunkowania zawodowego.

W 2021 roku realizowane były zajęcia dodatkowe – warsztaty florystyczne, ceramiczne i plastyczne, jako wsparcie zajęć zawodowych. Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym realizowały również grupę samopomocy - banku czasu oraz zapewnienie uczestnikom alternatywnych form spędzania wolnego czasu.
Reintegracja zawodowa obejmowała również:
- warsztaty zawodowe,
- kursy zawodowe kwalifikacyjne,
- warsztaty autoprezentacji,
- warsztaty poruszania się po rynku pracy,
- trening obsługi komputera,
- warsztaty grupowe z radcą prawnym dotyczące różnych form zatrudnienia, zakładania spółdzielni socjalnych, wybranych zagadnień prawa pracy,
- konsultacje indywidualne z psychologiem, doradcą zawodowym, informatykiem, radcą prawnym.

Reintegracja społeczna ukierunkowana była na zdobycie umiejętności społecznych, prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym zarządzanie budżetem domowym. Kształtowanie prozdrowotnych postaw uczestników poprzez zajęcia z pracownikiem socjalnym poświęcone tematyce dbałości o zdrowie. Konsultacje indywidualne realizowane przez radcę prawnego, w tym dotyczących spraw mieszkaniowych, spadkowych, postępowania obejmującego ustalenie stopnia niepełnosprawności. Część zajęć z zakresu reintegracji społecznej zrealizowana była w ramach warsztatów tematycznych i wyjść integracyjnych przygotowanych w formule zwiedzania m. in.: Muzeum Wieży Matematycznej, Muzeum Radia i Telewizji, Ogrodu Japońskiego, miejskich parków i lasów Wrocławia.
Reintegracja społeczna obejmowała:
- warsztaty: umiejętności psychospołecznych,
- warsztaty z pracownikiem socjalnym,
- warsztaty tematyczne (m.in. florystyczne: wiosenne, walentynkowe, świąteczne; ceramiczne; plastyczne; kulinarne; integracyjne),
- zarządzanie budżetem domowym,
- profilaktykę uzależnień,
- konsultacje indywidualne,
- pomoc psychologiczną grupową i indywidualną.

Reintegrację społeczną i zawodową w projekcie „Centrum Kompetencji" rozpoczęto w 2021r. Realizacja projektu, zgodnie z zapisami ustawy o zatrudnieniu socjalnym będzie trwała do czerwca 2023r.. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Priorytet 9. Wyłączenie Społeczne; Działanie 9.1. Aktywna Integracja: Poddziałanie 9.1.2 Aktywne Integracja). Wartość projektu to kwota 3 265 436,31zł. Liderem projektu jest Gmina Wrocław, w imieniu której projekt realizuje Wrocławskie Centrum Integracji. Celem projektu jest poprawa funkcjonowania społecznego i odbudowa zdolności do samodzielnego świadczenia pracy 252 niezatrudnionych mieszkańców Wrocławia, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Działania projektowe realizowane są w ramach usług aktywnej integracji o charakterze społecznym oraz zawodowym. Udzielane wsparcie ma charakter zindywidualizowany. W ramach reintegracji społecznej i zawodowej realizowane są warsztaty kulinarne, trening obywatelski i prowadzona kawiarenka internetowa, zajęcia z psychologiem, doradcą zawodowym, prawnikiem i specjalistą ds. uzależnień. W 2021 roku Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego w projekcie „Centrum Kompetencji" podpisało 112 osób, w tym:

- 16 osób z niepełnosprawnością,
- 18 osób uzyskało zatrudnienie,
- 33 osoby uzyskało kwalifikacje zawodowe,
- 15 osób ukończyło staże,
- 125 osób zostało objętych doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych,
- 70 osób uzależnionych od alkoholu.

II. Działania na rzecz mieszkańców Wrocławia realizowane bezpłatnie w ramach statutowej działalności WCI

1. Wrocławskie Centrum Integracji oferuje wsparcie na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych, którzy z powodu wieku i stanu zdrowia nie są w stanie samodzielnie realizować podstawowych potrzeb życiowych. Prace porządkowe w ramach bezpłatnych usług systematycznie realizowane były u 56 podopiecznych w miejscu ich zamieszkania. Działania wykonywane były przez osoby uczestniczące w procesie rewitalizacji społecznej. W 2021 posprzątano 40 tyś.m2 mieszkań, umyto ponad 450 okien.

Szacunkowy koszt rynkowy usług sprzątania wynosi ok. 448 tys. złotych.

(17 dni w miesiącu x 6 godzin x 20 uczestników x 18,30 zł/h x 12 miesięcy=447984 zł)

2. Usługami remontowymi i porządkowymi obejmowaliśmy lokal Rady Osiedla Szczepin. W lokalu o łącznej powierzchni 400 m2 wykonaliśmy prace remontowe i porządkowe 4 pomieszczeń. Prace obejmowały m.in. usunięcie wielkogabarytowych odpadów, starych powłok ze ścian i sufitów, wyrównanie ubytków, malowanie, drobne prace konserwatorskie, kompleksowe sprzątanie po pracach remontowych.

Koszt wykonanych prac remontowych na rynku szacowany jest na ok. 6 tys. zł.

(5 dni x 6 godzin x 8 uczestników x 18,30 zł/h =6222 zł)

3. Usługami ogrodniczymi i konserwatorskimi obejmowaliśmy tereny zieleni przy wrocławskich żłobkach. Na obszarze o łącznej powierzchni 20 tys. m^2 wykonaliśmy: prace pielęgnacyjne powierzchni trawiastych, cięcie i formowanie żywopłotów, przesadzania i cięcia sanitarnego, odchwaszczania. Realizowaliśmy nowe nasadzenia kwietnej łączki. Uczestnicy zamontowali na terenie żłobków wykonane samodzielnie karmniki dla ptaków oraz domki dla jeży.

Koszt wykonanych usług na rynku szacowany jest na ok. 21 tys. zł.

(19 dni x 6 godzin x 10 uczestników x 18,30 zł/h =20862 zł)

4. Usługami ogrodniczymi objęliśmy teren zieleni przy przedszkolu „Mały Sportowiec", gdzie na obszarze 4 000 m2 wykonaliśmy usługę grabienia i zagospodarowania liści.

Koszt wykonanych usług ogrodniczych na rynku szacowany jest na ok. 2 tys. zł.

(2 dni x 6 godzin x 10 uczestników x 18,30 zł/h =2196 zł)

5. Działania „Zero Waste"- prowadzenie Społecznej Lodówki. Promując ideę „Wrocław nie marnuje" przeciwdziałającą marnowaniu się jedzenia, realizujemy przedsięwzięcie „Społecznej Lodówki". W realizację działań włączeni się uczestnicy Wrocławskiego

Centrum Integracji Ze „Społecznej Lodówki". W skali roku z zasobów korzysta około 400 osób). W ramach kampanii realizowaliśmy panele edukacyjne zachęcające do życia w stylu less i zero waste. Inspirowaliśmy mieszkańców Wrocławia do zmiany nawyków i edukowaliśmy w strefie ochrony zasobów wody, powietrza i surowców.
6. Rozpoczęliśmy realizację programu zieleni rozproszonej, poprawy estetyki i zagospodarowania rekreacyjnego miasta i ogrodnictwa miejskiego poprzez powstanie koncepcji i realizację ogrodu społecznego na przestrzeni wokół budynku Wrocławskiego Centrum Integracji. Pełnił on funkcje edukacyjne, aktywizacyjne i produkcyjne.
7. Doradca zawodowy i psycholog świadczyli nieodpłatną pomoc 120 mieszkańcom Wrocławia, którzy zostali dotknięci skutkami pandemii. W 2021 roku ponad 100 osobom udzielono kompleksowych informacji dotyczących możliwości skorzystania z form pomocy pozwalających na poprawę swojej sytuacji rodzinnej, materialnej, zawodowej.

III. Organizacja nieodpłatnych, kontrolowanych prac na cele społeczne, zasądzonych w ramach kary ograniczenia wolności w ramach Wrocławskiego Centrum Sprawiedliwości Naprawczej .
Od 2009 r. WCI realizuje zadanie własne Gminy Wrocław, polegające na organizacji warunków wykonywania nieodpłatnych, kontrolowanych prac na cele społeczne przez osoby skazane na karę ograniczenia wolności.
W ramach zadania WCI współpracuje z trzema sądami rejonowymi: dla Wrocławia-Krzyków, dla Wrocławia-Fabrycznej i dla Wrocławia-Śródmieścia Od stycznia 2021 roku Wrocławskie Centrum Integracji jest jedynym podmiotem, organizującym prace na cele społeczne na terenie miasta Wrocławia. W związku z powyższym w ubiegłym roku wdrożono szereg działań służących sprawnej koordynacji organizacji prac na cele społeczne.
Dzięki stałemu wzrostowi efektywności oraz podnoszeniu jakości warunków organizacji kary ograniczenia wolności stale wzrasta liczba spraw kierowanych przez Sądy do WCI. W 2021 roku Sądy Rejonowe skierowały do Wrocławskiego Centrum Integracji łącznie aż 1 397 osób, co oznacza wzrost liczby przyjętych osób o ponad 62% w porównaniu z rokiem 2020. Od 2009 roku liczba osób skazanych, skierowanych do Wrocławskiego Centrum Integracji wzrosła ponad 18 -krotnie.

Tabela 1: Liczba osób kierowanych przez Sądy do Wrocławskiego Centrum Integracji

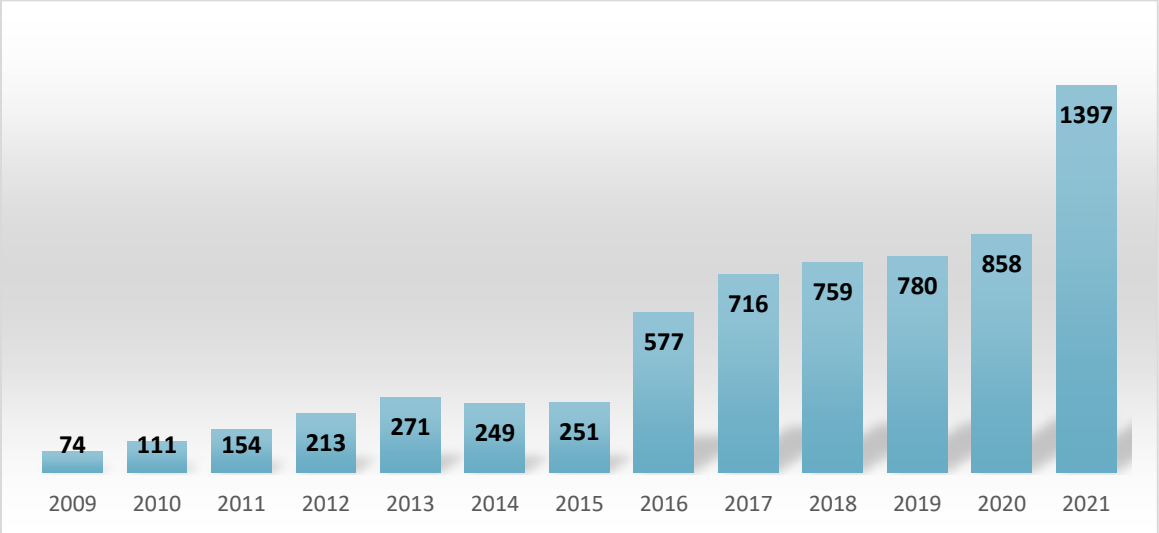

(Tabela 1 przestawia liczbę osób skierowanych przez Sądy do Wrocławskiego Centrum Integracji: rok 2009 – 74 osoby, rok 2010 – 111 osób, rok 2011 – 154 osoby, rok 2012 – 213 osób, rok 2013 – 271 osób, rok 2014 – 249 osób, rok 2015 – 251 osób, rok 2016 – 577 osób, rok 2017 – 716 osób, rok 2018 – 759 osób, rok 2019 – 780 osób, rok 2020 – 858 osób, rok 2021 – 1397 osób)

Osoby skazane na prace społeczne poprzez wykonywane zadania wspierają placówki, w których odbywają karę. Obserwujemy trend wzrostowy ilości partnerów, wyrażających chęć zaangażowania się w organizację kary ograniczenia wolności w postaci prac społecznych. W 2021 r. liczba partnerów zaangażowanych w organizację warunków do wykonywania prac na cele społeczne wzrosła aż o 32 jednostki. W 2021 roku WCI współpracowało łącznie z 127 partnerami lokalnymi, m.in. szkołami, przedszkolami, organizacjami pozarządowymi, radami osiedli, parafiami. Skazani włączani byli do prac porządkowych, konserwatorskich, naprawczych oraz drobnych prac remontowo-budowlanych. Osoby skierowane przez Sądy, były angażowane do prac związanych z utrzymaniem i właściwym funkcjonowaniem obiektów i terenów zielonych, praca ta wsparła zarówno podopiecznych podmiotów współpracujących, jak i całą społeczność lokalną.
Znacząco wzrosła liczba spraw kierowanych przez kuratorów zawodowych do Wrocławskiego Centrum Integracji oraz sumaryczna liczba godzin społecznych zasądzonych do odpracowania. W 2021 roku łącznie zasądzono do odpracowania 232 658 godzin – o 92 719 godzin więcej, niż w roku poprzednim. Oznacza to, że od 2009 roku liczba zasądzonych godzin prac na cele społeczne wzrosła 25-krotnie.

Tabela 2: Liczba godzin społecznych zasądzonych przez Sądy Rejonowe

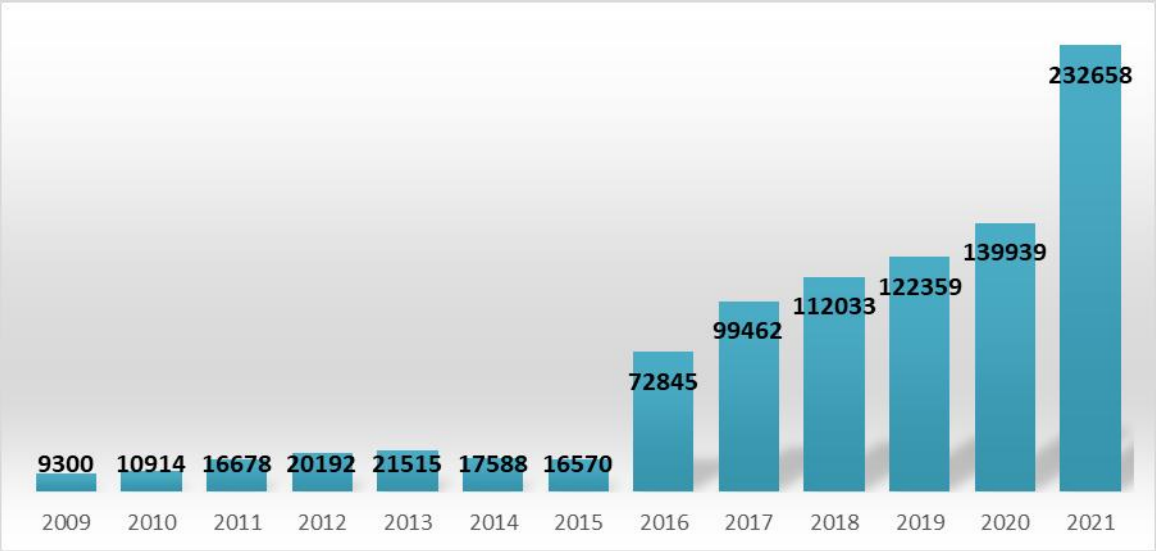

(Tabela 2 przestawia liczbę godzin społecznych zasądzonych przez Sądy Rejonowe: rok 2009 – 9300 godzin, rok 2010 – 10914 godzin, rok 2011 – 16678 godzin, rok 2012 – 20192 godzin, rok 2013 – 21515 godzin, rok 2014 – 17588 godzin, rok 2015 – 16570 godzin, rok 2016 – 72845 godzin, rok 2017 – 99462 godziny, rok 2018 – 112033 godziny, rok 2019 – 122539 godzin, rok 2020 – 139939 godzin, rok 2021 – 232658 godzin)

Tabela 3: Liczba godzin społecznych odpracowanych nieodpłatnie na rzecz społeczności lokalnej

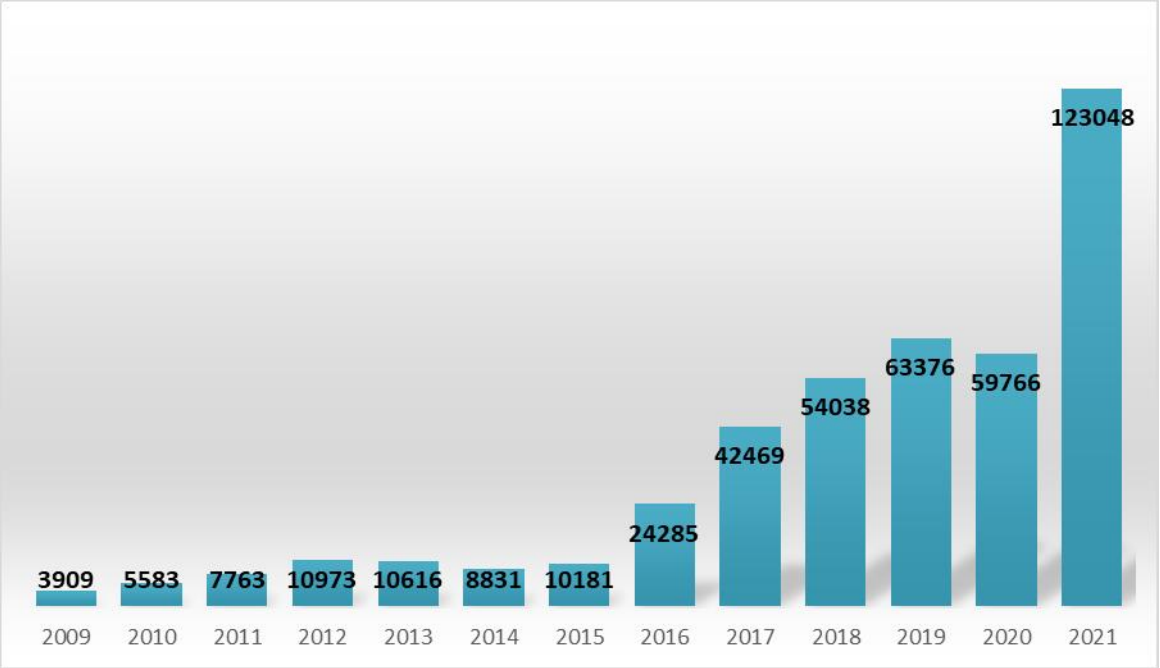

(Tabela 3 przestawia liczbę godzin społecznych odpracowanych nieodpłatnie na rzecz społeczności lokalnej: rok 2009 – 3909 godzin, rok 2010 – 5583 godziny, rok 2011 – 7763 godziny, rok 2012 – 10973 godziny, rok 2013 – 10616 godzin, rok 2014 – 8831 godzin, rok 2015 – 10181 godzin, rok 2016 – 24285 godzin, rok 2017 – 42469 godzin, rok 2018 – 54038 godzin, rok 2019 – 63376 godzin, rok 2020 – 59766 godzin, rok 2021 – 123048 godzin)

W 2021r. osoby skazane odpracowały 123 048 godzin na rzecz społeczności lokalnej co daje 2 251 778,40 zł przeliczając na minimalną stawkę wynagrodzenia za pracę. Wraz ze wzrostem jakości organizacji prac, stale wzrasta liczba opracowanych godzin społecznych. Od 2009 roku liczba odpracowanych godzin społecznych wzrosła aż 30-krotnie.

Prace społeczne organizowane są w nurcie idei sprawiedliwości naprawczej między innymi poprzez działania zorientowane na pojednanie, odbudowanie relacji. Osoby wykonujące karę ograniczenia wolności mają możliwość realnego naprawienia szkody. Prace te wpisują się w założenia Rekomendacji Nr CM/Rec(2018)8 Komitetu Ministrów [Rady Europy] dla państw członkowskich dotyczącej sprawiedliwości naprawczej w sprawach karnych.

Zadanie jest prezentowane jako innowacyjny sposób działania w ramach międzynarodowego projektu Restorative Justice for Change oraz ujmowane w wystąpieniach ekspertów krajowych i międzynarodowych, m.in. dr Annę Matczak z Uniwersytetu w Hadze, dr Beatę Czarnecką-Dzialuk z Państwowej Akademii Nauk, dr Iana Mardera z Maynooth University w Irlandii.

Wrocławski model wykonywania kary ograniczenia wolności został również opisany jako dobra i godna propagowania praktyka w artykule dr. Anny Matczak pt. „Czym jest sprawiedliwość naprawcza?".

W listopadzie 2021 roku zadanie WCSN zostało również zaprezentowane jako dobra praktyka w promowaniu sprawiedliwości naprawczej podczas międzynarodowej konferencji „Beyond punishment towards repair: Explorations of a restorative approach to the harm caused by hate crimes" organizowanej w ramach projektu badawczego Letsgobytalking.

W 2021 roku przedstawiciele WCSN kontynuują udział w regularnych spotkaniach roboczych Europejskiego Forum Sprawiedliwości Naprawczej – prestiżowego gremium ekspertów, badaczy, praktyków i specjalistów w dziedzinie sprawiedliwości naprawczej z ponad 40 krajów Europy i świata.

Wrocławskie Centrum Integracji wykorzystało potencjał wytworzony na przestrzeni wielu lat współpracy samorządu lokalnego z wymiarem sprawiedliwości. Stworzono optymalne warunki do wykonywania przez sprawców wykroczeń i drobniejszych przestępstw nieizolacyjnej kary ograniczenia wolności, co stało się punktem wyjścia do szerzenia praktyk sprawiedliwości naprawczej we Wrocławiu.
Między innymi w efekcie działań Wrocławskiego Centrum Integracji w 2021 roku Wrocław stał się pierwszym polskim miastem sprawiedliwości naprawczej, dołączając tym samym do elitarnego grona miast, noszących ten tytuł tj.: Hull, Leuven, Bristol, Como. Wrocławskie Centrum Integracji było głównym organizatorem konferencji Miasto Sprawiedliwości Naprawczej – most do porozumienia, która odbyła się w dniach 8-9 listopada 2021 roku na Stadionie Olimpijskim. Uroczystego otwarcia oraz ogłoszenia Wrocławia miastem sprawiedliwości naprawczej dokonał Prezydent Wrocławia Pan Jacek Sutryk.
Wydarzenie miało charakter międzynarodowy. Pierwszy dzień obejmował dyskusję naukową, wymianę poglądów i doświadczeń sformułowanych przez światowej sławy naukowców i praktyków zarówno z Polskich jak i Europejskich miast, m.in. prof. Ivo Aertsen z Luven w Belgii, dr Marian Liebman z Bristolu w Wielkiej Brytanii, prof. Patrizia Patrizii z Sassari we Włoszech, dr Belinda Hopkins z Heatrow w Wielkiej Brytanii, prof. Wojciech Zalewski, dr. Anna Matczak, prof. Stanisław Burdziej. Drugi dzień konferencji obejmował warsztaty praktyczne, poprowadzone przez dr Annę Matczak oraz Belindę Hopkins.
Zainteresowanie konferencją przekraczało liczbę zaplanowanych miejsc stacjonarnych. W wydarzeniu wzięli udział między innymi: Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych Bartłomiej Świerczewski, Prezes Sądu Rejonowego Barbara Chmielowska, członkowie Wrocławskiej Rady ds. Równego Traktowania, kuratorzy Sądów Rejonowych z całej Polski, partnerzy Wrocławskiego Centrum Sprawiedliwości Naprawczej, czy przedstawiciele fundacji i stowarzyszeń. Transmisję online obejrzało ok 400 osób zainteresowanych wydarzeniami, które miały miejsce we Wrocławiu. Dotarliśmy do widzów z wielu krajów, m.in. Włoch, Czech, Iranu, Wielkiej Brytanii, Irlandii.
Wsparcie partnerów: Uniwersytetu Wrocławskiego, Prezesa Sądu Okręgowego we Wrocławiu, Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, stowarzyszenia Frontis, Fundacji Dom Pokoju, Młodzieżowego Centrum Sportu, Straży Miejskiej Wrocławia, Miejskiego Przedsiębiorstwo Komunikacyjne, portal Kurator.info pozwala na rozwijanie nowych strategii, mających na celu popularyzację wartości i zasad sprawiedliwości naprawczej. Natomiast organizowana konferencja była znakomitą płaszczyzną wymiany poglądów naukowych oraz doświadczeń zarówno Wrocławia, jak i innych miast europejskich.
Wrocławska inicjatywa została dostrzeżona, opisana i opublikowana przez media, między innymi: wroclaw.pl, wiadomości dolnośląskie, samorząd.pap.pl, kochamwroclaw.pl, wroclaw.tvp.pl, radiowroclaw.pl.
W ramach prac społecznych, od 2016 r. Wrocławskie Centrum Integracji usuwa elementy graficzne mowy nienawiści z przestrzeni miejskiej. W tym celu stworzono Internetowe Centrum Zgłoszeń – www.wcsn.pl, za pośrednictwem którego drogą elektroniczną Mieszkańcy zgłaszają elementy mowy nienawiści, pojawiające się w przestrzeni miejskiej Wrocławia. Centrum jest odpowiedzialne za koordynację działań związanych z eliminowaniem następstw wandalizmu w przestrzeni miejskiej, w tym: weryfikację zgłoszeń, ustalanie zarządców nieruchomości, określanie zakresu prac, dobór materiałów oraz usuwanie zgłoszonych elementów mowy nienawiści przy udziale osób odbywających karę ograniczenia wolności.
W 2021 r. przyjęto 445 zgłoszeń mieszkańców, w następstwie których usunięto aż 2 996 napisy i symbole, nawołujące do nienawiści. W porównaniu z rokiem 2020 r. nastąpił wzrost o ponad 155 % w zakresie ilości nienawistnych napisów i symboli usuniętych z przestrzeni miejskiej. Prace realizowane były przez osoby skazane, wykonujące prace społeczne na rzecz Wrocławskiego Centrum Integracji i nadzorowane przez zespół Wrocławskiego Centrum Sprawiedliwości Naprawczej.

Od 2016 roku, tj. od czasu włączenia usuwania mowy nienawiści z przestrzeni miejskiej do katalogu prac społecznych, liczba usuwanych nienawistnych napisów wzrosła prawie 15 - krotnie.

IV. Organizacja opieki nad dziećmi do lat 3 w punktach opieki dziennej

Od 2014 roku Wrocławskie Centrum Integracji realizuje zadanie „Wrocławski Opiekun Dzienny" polegające na organizowaniu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, w celu umożliwienia Rodzicom/opiekunom prawnym powrót na rynek pracy lub kontynuowanie zatrudnienia. Zadanie realizowane jest w oparciu o ustawę o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 i stanowi kontynuację projektu „Wdrożenie programu opieki dziennej nad dziećmi do lat 3 na terenie Gminy Wrocław" oraz „Rodzice na Start!".

W ramach zadania koordynujemy proces :

- ogłaszania konkursów i zatrudniania Opiekunów Dziennych,
- upowszechniania idei opieki domowej wśród rodziców dzieci do lat 3,
- organizowania i dofinansowywania opieki w Punktach Opieki Dziennej,
- wyposażania Punktów Opieki Dziennej,
- monitorowania jakości sprawowanej opieki,
- wspierania rodziców i opiekunów dziennej w formie wsparcia psychologicznego,
- wspierania rodziców dzieci z ciąży mnogiej.

Korzyści świadczenia usług przez Opiekunów Dziennych:

- opieka w warunkach domowych,
- indywidualne podejście do dzieci,
- dostępność opieki przez 10 godzin dziennie,
- małe grupy dzieci,
- usytuowanie punktów w lokalizacjach dużego zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi.

Gmina Wrocław nie ponosi kosztów związanych z infrastrukturą - niskie opłaty dla rodziców, w 2021r. wynosiły ok. 537,60 zł/m-c dzięki dofinansowaniu ze środków Gminy Wrocław.

W 2021 roku w ramach zadania Wrocławski Opiekun Dzienny umożliwiono prowadzenie 26 punktów opieki dziennej prowadzonych przez 26 Opiekunów Dziennych, którzy prowadzą Punkty Opieki Dziennej (POD). Z usług opiekuńczych świadczonych przez 26 Dziennych Opiekunów skorzystało w ubiegłym roku 328 rodziców dzieci w wieku od 20 tygodnia życia do 3 lat, powierzając 329 dzieci pod opiekę.

Mimo pandemii i obaw rodziców prowadzone Punkty Opieki Dziennej dla dzieci do lat 3 miały w 2021r. pełne obłożenie.

W 2021 roku Wrocławskie Centrum Integracji prowadziło łącznie 26 Punktów Opieki Dziennej dając tym samym zatrudnienie 26 Opiekunom Dziennym oraz udostępniając 121 miejsc opieki dla dzieci poniżej 3 roku życia. Średnia frekwencja dzieci w Punktach Opieki Dziennej, mimo zagrożenia epidemicznego była wysoka i wynosiła prawie 70%. Na dzień 31.12.2021r. w kolejce na miejsce u opiekuna dziennego czeka ok 150 rodziców.

V. Wsparcie na rynku pracy obcokrajowców mieszkających i pracujących we Wrocławiu w ramach projektu społecznego „Wrocław na językach świata"

Od września 2016 r. WCI realizuje projekt społeczny „Wrocław na językach świata". W ramach projektu mieszkańcy Wrocławia jako wolontariusze uczą obcokrajowców mieszkających-studiujących lub pracujących we Wrocławiu, posługiwania się językiem polskim. Celem projektu jest zwiększenie kompetencji językowych cudzoziemców, a co za tym idzie ułatwianie im funkcjonowania w środowisku pracy oraz we wrocławskiej społeczności. Na potrzeby projektu stworzyliśmy platformę internetową: www.wnjs.pl. Platforma internetowa dostępna jest w 3 wersjach językowych – polskiej, angielskiej i ukraińskiej.

W 2021 roku zarejestrowało się na platformie internetowej:

- 271 wolontariuszy (111 osób więcej niż w roku 2020 roku), od początku projektu do końca roku 2021 - 1086 wolontariuszy,

– 466 obcokrajowców (93 osoby więcej niż w roku 2020 roku), stale uczestniczyło 236 obcokrajowców, od początku projektu do końca roku 2020 - 2896 obcokrajowców.

W roku 2021 Wolontariusze spotkali się z „Uczniami" 3511 razy ucząc ich nieodpłatnie języka polskiego przez ponad 5 tys. godzin.

Spotkania językowe odbywały się online lub stacjonarnie w 62 miejscach udostępnianych bezpłatnie przez partnerów kampanii (m.in. restauracje, kawiarnie, filie Miejskiej Biblioteki Publicznej, siedziby ngo, instytucje kultury, kościoły i związki wyznaniowe). Zainteresowanym cudzoziemcom udzielano dodatkowego wsparcia online w formie poradnictwa dot. zatrudnienia, pomocy psychologicznej/ psychoterapeutycznej, pomocy w załatwianiu codziennych spraw życiowych, udzielenia informacji o dostępnych kursach/szkoleniach z języka polskiego czy wydarzeniach kulturalnych.

Cudzoziemcy zgłaszający się do udziału w kampanii pochodzili z 58 krajów świata (36% - Ukraina, 30% - Białoruś, 34% - pozostałe kraje, m.in. Rosja, Indie, Turcja, Włochy, Hiszpania, Nigeria, Afganistan, Kolumbia, Indonezja, Korea Południowa, Liban, Botswana, Grecja, Iran, Syria, Wietnam, Chiny, Ghana, Palestyna, USA, Kenia, itp.).

75% zgłaszających się cudzoziemców to osoby w wieku 18-39 lat. W tym przedziale wiekowym znalazło się 83% zgłaszających się wolontariuszy.

W ramach kampanii zrealizowano cykl bezpłatnych szkoleń dla wolontariuszy z metodyki nauczania języka polskiego jako obcego.

VI. Wsparcie organizacji zadań Klubu Integracji Społecznej w ramach projektu „Klub Integracji Społecznej we Wrocławiu"

Projekt „Klubu Integracji Społecznej we Wrocławiu" realizowany jest w okresie od listopada 2019r. do sierpnia 2022 r. i jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Priorytet 9. Wyłączenie Społeczne; Działanie 9.1. Aktywna Integracja: Poddziałanie 9.1.1 Aktywna Integracja – konkursy horyzontalne.

Całkowita wartość projektu: 3 374 566,44 zł. Kwota dofinansowania unijnego to 3 205 838,11 zł.

Liderem projektu jest Gmina Wrocław, w imieniu której projekt realizuje Wrocławskie Centrum Integracji. Partnerem projektu jest Stowarzyszenie Ruch Antynarkotyczny „KARAN".

Z udziału w projekcie skorzysta przez 2 lata 276 niezatrudnionych mieszkańców Wrocławia powyżej 18 r.ż., którzy z powodu m.in.:

– długotrwałej choroby,
– niepełnosprawności,
– długotrwałego pozostawania poza rynkiem pracy,
– ubóstwa, braku wsparcia rodzinnego i środowiskowego,
– nie mogą samodzielnie uzyskać kompetencji społecznych i zawodowych.

Projekt realizowany jest zgodnie z zapisami ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

W 2021 roku w ramach projektu zrealizowano następujące działania:

a) realizowane (zakończone) 3 czteromiesięczne edycje (III, IV i V edycja) oraz rozpoczęła się VI edycja w ścieżce reintegracji społecznej i ścieżce reintegracji społeczno-zawodowej w Klubie Integracji Społecznej we Wrocławiu przy ul. Skoczylasa 8.

b) zrealizowane (zakończone) 3 edycje (III, IV i V edycja) w ścieżce reintegracji społeczno-zawodowej we Wrocławskim Centrum Integracji.

Realizacja projektu przyniosła następujące korzyści:

– wzrost udziału w projekcie migrantów (np. w VI edycji w ścieżce reintegracji społeczno-zawodowej we Wrocławskim Centrum Integracji 37,50% to migranci z Rosji, Białorusi i Ukrainy), co pozwoliło kadrze na zdobycie nowych umiejętności i doświadczeń związanych z realizacją wsparcia dla migrantów,
– wzrost ilości osób z niepełnosprawnością biorących udział w projekcie, w tym osób ze sprzężonymi niepełno sprawnościami.

W 2021 roku uczestnicy projektu osiągnęli następujące rezultaty:

– 133 osobom umożliwiono podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych,

- 18 osób uzyskało zatrudnienie,
- 33 osoby uzyskały kwalifikacje zawodowe,
- 21 osób ukończyło praktyki u pracodawców.

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI WROCŁAWSKIEGO CENTRUM INTEGRACJI W 2021 r.

A. Statutowym zadaniem Wrocławskiego Centrum Integracji, w myśl ustawy o zatrudnieniu socjalnym, jest reintegracja społeczna i zawodowa mieszkańców Wrocławia, w szczególności osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo czy zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym osób z niepełnosprawnościami). Działania te mają na celu podniesienie kompetencji zawodowych i społecznych mieszkańców Wrocławia oddalonych od rynku pracy.
Pomimo niskiej stopy bezrobocia i korzystnej sytuacji na rynku pracy we Wrocławiu ciągle funkcjonują osoby, które nie są w stanie samodzielnie wejść na rynek pracy. Działania podejmowana przez WCI mają na celu dotarcie i zaktywizowanie społeczne i zawodowe tych osób oraz przygotowanie ich do wejścia/powrotu na rynek pracy.
W 2021 roku zgłosiło się do Wrocławskiego Centrum Integracji 860 osób, które skorzystały z informacji o możliwościach wsparcia w celu powrotu na rynek pracy. Uzyskały pomoc psychologiczną oraz doradcy zawodowego.
142 osoby podpisały a 183 osoby realizowały Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego (IPZS). Wśród osób biorących udział w aktywizacji społeczno-zawodowej ponad 80% stanowiły osoby bezrobotne o sprzężonych dysfunkcjach (w tym osób z niepełnosprawnościami). Uczestnicy skorzystali z zajęć w ramach reintegracji społecznej i zawodowej realizowanych przez psychologów, doradców zawodowych, instruktorów zawodu. Osoby te przy wsparciu instruktorów zawodu, podczas warsztatów reintegracji zawodowej, wykonywały również nieodpłatnie usługi na rzecz mieszkańców Wrocławia. 79 bezrobotnych mieszkańców Wrocławia ukończyło realizację IPZS, w tym 31 osób podjęło zatrudnienie. Efektywność zatrudnieniowa wyniosła 40% uczestników. Kolejne 18 osób podjęło zatrudnienie po zakończeniu uczestnictwa w Klubie Integracji Społecznej. 36 osób odbyło staże/praktyki zawodowe u pracodawców a 66 osób uzyskało kwalifikacje zawodowe w ramach zewnętrznych kursów zawodowych.

B. Wrocławskie Centrum Integracji świadczy od kilku lat usługi gospodarcze na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych, korzystających z usług opiekuńczych przyznawanych przez MOPS. Usługami sprzątania objętych zostało łącznie 56 mieszkań, średnio 45 mieszkań w miesiącu. Uczestnicy WCI realizujący Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego posprzątali ponad 40 tyś.m2 mieszkań, umyli blisko 450 okien. Z usług mycia okien, korzystało niemal 100% klientów, którzy z powodu wieku i stanu zdrowia nie są w stanie samodzielnie wykonać tych czynności.
Szacunkowy koszt rynkowy usług sprzątania wynosi ok. 448 tys. złotych.
(17 dni w miesiącu x 6 godzin x 20 uczestników x 18,30 zł/h x 12 miesięcy = 447984 zł)
Realizowane były również:
usługi remontowe i porządkowe, wykonane w lokalu Rady Osiedla Szczepin. W lokalu o łącznej powierzchni 400 m2 wykonaliśmy prace remontowe i porządkowe 4 pomieszczeń. Prace obejmowały m.in. usunięcie wielkogabarytowych odpadów, starych powłok ze ścian i sufitów, wyrównanie ubytków, malowanie, drobne prace konserwatorskie, kompleksowe sprzątanie po pracach remontowych.
Koszt wykonanych prac remontowych na rynku szacowany jest na ok. 6 tys. zł (5 dni x 6 godzin x 8 uczestników x 18,30 zł/h = 6222 zł)
usługi ogrodnicze i konserwatorskie wykonane na terenach zieleni przy wrocławskich żłobkach. Na obszarze o łącznej powierzchni 20 tys. m^2 wykonaliśmy: prace pielęgnacyjne powierzchni trawiastych, cięcie i formowanie żywopłotów, przesadzania i cięcia sanitarnego, odchwaszczania. Realizowaliśmy nowe nasadzenia kwietnej łączki. Uczestnicy zamontowali na terenie żłobków wykonane samodzielnie karmniki dla ptaków oraz domki dla jeży.
Koszt wykonanych usług na rynku szacowany jest na ok. 21 tys. zł (19 dni x 6 godzin x 10 uczestników x 18,30 zł/h = 20862 zł) - usługi ogrodnicze - teren zieleni przy

przedszkolu „Mały Sportowiec”, gdzie na obszarze 4 000 m^2 wykonaliśmy usługę grabienia i zagospodarowania liści.
Koszt wykonanych usług ogrodniczych na rynku szacowany jest na ok. 2 tys. zł (2 dni x 6 godzin x 10 uczestników x 18,30 zł/h = 2196 zł)
nieodpłatna pomoc doradcy zawodowego i psychologa, którzy świadczyli wsparcie dla 120 mieszkańcom Wrocławia, którzy zostali dotknięci skutkami pandemii. W 2021 roku ponad 100 osobom udzielono kompleksowych informacji dotyczących możliwości skorzystania z form pomocy pozwalających na poprawę swojej sytuacji rodzinnej, materialnej, zawodowej.

C. Od 2009 r. WCI realizuje zadanie własne Gminy Wrocław, polegające na organizacji warunków wykonywania nieodpłatnych, kontrolowanych prac na cele społeczne przez osoby skazane na karę ograniczenia wolności. Prace organizowane są na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 01.06.2010 r. w sprawie podmiotów, w których jest wykonywana kara ograniczenia wolności oraz praca społecznie użyteczna (Dz. U. z 2010r., nr 98, poz. 634). W okresie sprawozdawczym 1397 osób skazanych (przeszło 62% więcej skierowanych przez Sądy Rejonowe niż w 2020 r.) odpracowało 123 048 godzin na rzecz społeczności lokalnej. Od 2009 roku ponad 25-krotnie wzrosła liczba odpracowanych godzin społecznych.
Prace wykonywane były na potrzeby przeszło 127 partnerów, m.in. szkół, przedszkoli, stowarzyszeń, rad osiedli czy parafii. Wartość odpracowanych godzin szacowana jest na przeszło 2 200 000,00 zł. W 2021 roku Wrocławskie Centrum Integracji obsługiwało Internetowe Centrum Zgłoszeń, za pośrednictwem którego drogą elektroniczną mogą być zgłaszane przejawy wandalizmu w przestrzeni publicznej Wrocławia. WCI jest odpowiedzialne za koordynację działań związanych z eliminowaniem następstw wandalizmu w przestrzeni miejskiej, w tym: weryfikację zgłoszeń, ustalanie zarządców nieruchomości, określanie zakresu prac, dobór materiałów oraz usuwanie zgłoszonych elementów mowy nienawiści. W 2021 roku zostało usuniętych 2996 symboli i napisów. Prace realizowane były przez osoby skazane, wykonujące prace społeczne na rzecz Wrocławskiego Centrum Integracji i nadzorowane przez zespół Wrocławskiego Centrum Sprawiedliwości Naprawczej.
Między innymi w efekcie działań Wrocławskiego Centrum Integracji w 2021 roku Wrocław stał się pierwszym polskim miastem sprawiedliwości naprawczej, dołączając tym samym do elitarnego grona miast, noszących ten tytuł tj.: Hull, Leuven, Bristol, Como. Wrocławskie Centrum Integracji było głównym organizatorem konferencji Miasto Sprawiedliwości Naprawczej – most do porozumienia, która odbyła się w dniach 8-9 listopada 2021 roku na Stadionie Olimpijskim. Uroczystego otwarcia oraz ogłoszenia Wrocławia miastem sprawiedliwości naprawczej dokonał Prezydent Wrocławia Pan Jacek Sutryk.
Wydarzenie miało charakter międzynarodowy. Pierwszy dzień obejmował dyskusję naukową, wymianę poglądów i doświadczeń sformułowanych przez światowej sławy naukowców i praktyków zarówno z Polskich jak i Europejskich miast, m.in. prof. Ivo Aertsen z Luven w Belgii, dr Marian Liebman z Bristolu w Wielkiej Brytanii, prof. Patrizia Patrizii z Sassari we Włoszech, dr Belinda Hopkins z Heatrow w Wielkiej Brytanii, prof. Wojciech Zalewski, dr. Anna Matczak, prof. Stanisław Burdziej. Drugi dzień konferencji obejmował warsztaty praktyczne, poprowadzone przez dr Annę Matczak oraz Belindę Hopkins.

D. Od 2014 roku WCI realizuje zadanie „Wrocławski Opiekun Dzienny” polegające na zorganizowaniu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w celu umożliwienia Rodzicom /opiekunom prawnym powrót na rynek pracy lub kontynuowanie zatrudnienia. Zadanie realizowane jest w oparciu o ustawę o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. W 2021 Wrocławskie Centrum Integracji umożliwiło prowadzenie 26 punktów opieki dziennej. Punkty opieki dziennej udostępniają 121 miejsc dla dzieci poniżej 3 r.ż. Z usług opiekuńczych świadczonych przez Dziennych Opiekunów skorzystało w ubiegłym roku 328 rodziców dzieci w wieku od 20 tygodnia życia do 3 lat, powierzając 329 dzieci pod opiekę.

Średnia frekwencja dzieci w Punktach Opieki Dziennej, mimo zagrożenia epidemicznego była wysoka i wynosiła prawie 70%. Na dzień 31.12.2021 r. w kolejce na miejsce u opiekuna dziennego czeka ok 150 rodziców.

E. Wrocławskie Centrum Integracji organizuje wsparcie na rynku pracy obcokrajowców mieszkających i pracujących we Wrocławiu w ramach projektu społecznego „Wrocław na językach świata". Wrocławianie jako wolontariusze uczą obcokrajowców mieszkających i pracujących we Wrocławiu posługiwania się językiem polskim. W roku 2021 utworzone tandemy spotkały się 3511 razy przeznaczając na naukę języka polskiego ponad 5 tys. godzin.
W 2021 roku zarejestrowało się na platformie internetowej:

- 271 wolontariuszy (111 osób więcej niż w roku 2020 roku), od początku projektu do końca roku 2021 - 1086 wolontariuszy,
- 466 obcokrajowców (93 osoby więcej niż w roku 2020 roku), stale uczestniczyło 236 wolontariuszy, od początku projektu do końca roku 2020 - 2896 obcokrajowców,
- zgłaszający się obcokrajowcy pochodzą z 58 krajów (najwięcej zgłoszeń – (36% - Ukraina, 30% - Białoruś, 34% - pozostałe kraje, m.in. Rosja, Indie, Turcja, Włochy, Hiszpania, Nigeria, Afganistan, Kolumbia, Indonezja, Korea Południowa, Liban, Botswana, Grecja, Iran, Syria, Wietnam, Chiny, Ghana, Palestyna, USA, Kenia, itp.).

75% zgłaszających się cudzoziemców to osoby w wieku 18-39 lat. W tym przedziale wiekowym znalazło się 83% zgłaszających się wolontariuszy.
W ramach kampanii zrealizowano cykl bezpłatnych szkoleń dla wolontariuszy z metodyki nauczania języka polskiego jako obcego.

F. Wrocławskie Centrum Integracji w 2021 r. realizowało samodzielnie lub w partnerstwie 2 projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej: Centrum Kompetencji oraz Klub Integracji Społecznej we Wrocławiu. Uczestnikami projektów byli mieszkańcy Wrocławia- osoby niezatrudnione, zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym osoby z niepełnosprawnościami. Koszt realizacji projektów, z których skorzystało łącznie 270 osób to przeszło 2 mln zł.

BIURO SPORTU I REKREACJI

REALIZACJA PROGRAMÓW ROZWOJU DYSCYPLIN SPORTOWYCH

PROGRAM BASKETMANII
To nazwa miejskiego programu sportowego, który został stworzony na potrzeby rozwoju koszykówki we Wrocławiu (sprzyjające okoliczności czyli przyznanie Polsce organizacji Mistrzostw Europy w Koszykówce Mężczyzn „Eurobasket 2009" - Wrocław Miasto Gospodarz). W ramach programu udzielono wsparcia finansowego, którego głównym adresatem były wrocławskie dzieci i młodzież szkolna. Program miał na celu ujednolicenie systemu szkolenia w koszykówce we wrocławskich szkołach podstawowych i gimnazjalnych oraz podniesienie poziomu wyszkolenia umożliwiające przejście do grupo wyższym poziomie sportowym. Realizatorami zadania były wrocławskie kluby koszykarskie tj. WKS „Śląsk", Wrocławski Klub Koszykówki, 1 Klub Sportowy Ślęza Wrocław oraz wrocławskie organizacje pozarządowe tj. Stowarzyszenie dla Rozwoju Edukacji i Sportu „Stores," Wroclove Sport i Wrocławski Szkolny Związek Sportowy.

PROGRAM FOOTBALLMANII
Stworzony na potrzeby rozwoju piłki nożnej we Wrocławiu (sprzyjające okoliczności czyli przyznanie Polsce organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Mężczyzn „Euro 2012TM"-Wrocław Miasto Gospodarz oraz zarządzaniem klubem sportowym WKS Śląsk Wrocław S.A.). W ramach programu udzielono wsparcia finansowego, którego głównym adresatem były wrocławskie dzieci i młodzież szkolna. Program miał na celu ujednolicenie systemu szkolenia w piłce nożnej mężczyzn oraz podniesienie poziomu wyszkolenia umożliwiające przejście do grup o wyższym poziomie sportowym. Jednocześnie program

zakłada wyselekcjonowanie najzdolniejszych zawodników z wrocławskich klubów piłkarskich, którzy w przyszłości zasilą pierwszy zespół seniorów WKS „Śląsk Wrocław" S.A. Dofinansowaniem objęto dzieci i młodzież z 15 wrocławskich klubów piłkarskich. PROGRAM VOLLEYMANII został stworzony na potrzeby rozwoju siatkówki we Wrocławiu (sprzyjające okoliczności czyli przyznanie Polsce organizacji FIVB Mistrzostw Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn Polska 2014-Wrocław Miasto Gospodarz). W ramach programu udzielono wsparcia finansowego, którego głównym adresatem były wrocławskie dziewczęta i chłopcy. Program miał na celu wprowadzenie jednolitego systemu szkolenia dziewcząt i chłopców w piłce siatkowej we wrocławskich szkołach podstawowych i gimnazjalnych oraz podniesienie poziomu wyszkolenia umożliwiające przejście do grup o wyższym poziomie sportowym. Realizatorem zadania był wrocławski klub siatkarski Volley Wrocław.

WROCŁAWSKI FOOTBALL
Powstał jako zadanie w II półroczu 2018 roku i było realizowane na podstawie Uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w formie dofinansowania szkolenia wrocławskich klubów piłkarskich w kategorii senior, które brały udział w rozgrywkach w piłce nożnej mężczyzn na poziomie lokalnym (Klasa B, Klasa A i Klasa Okręgowa), regionalnym (IV Liga) i ogólnopolskim (I-III Liga). Zadanie miało na celu osiągnięcie wyższych wyników sportowych przez zawodników i poprawy warunków uprawiania sportów w klubach sportowych. Dofinansowaniem objęto 14 wrocławskich klubów piłkarskich.

PROGRAMY WSPOMAGAJĄCE SZKOLENIE SPORTOWE

PROGRAM MŁODZIEŻOWYCH CENTRÓW SPORTU (PROGRAM MCS)
Program jest realizowany poprzez wsparcie finansowe szkolenia sportowego dzieci i młodzieży uzdolnionej w ramach sekcji sportowych z dyscyplin indywidualnych i zespołowych, które osiągnęły punktowane wyniki tj. minimum 10 pkt (średnia z ostatnich trzech lat) w ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego prowadzonym przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Program ma na celu podniesienie poziomu wyszkolenia i uzyskanie lepszych wyników w ogólnopolskiej punktacji ministerstwa. Dofinansowaniem objęto dzieci i młodzież z 20 wrocławskich klubów sportowych.
PROGRAM GRUP SZKOLENIA PODSTAWOWEGO (PROGRAM GSP) realizowany jako podstawowe szkolenie sportowe dzieci i młodzieży w ramach sekcji sportowych z dyscyplin indywidualnych i zespołowych, które osiągnęły punktowane wyniki w ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego prowadzonego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz dla tych które nie są objęte ww. systemem. Program ma na celu podniesienie poziomu szkolenia dzieci i młodzież w różnych dyscyplinach sportowych umożliwiające im przejście do grup o wyższym poziomie sportowym. Dofinansowaniem objęto dzieci i młodzież z 36 wrocławskich klubów sportowych.

SZKOLENIA W SPORTACH WALKI
Zadanie było realizowane w formie wsparcia finansowego szkolenia dzieci i młodzieży w sportach walki tj. szermierka, zapasy, judo, boks, taekwon-do, karate, kickboxing, ju-jitsu, kendo itp., które osiągnęły punktowane wyniki w ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego prowadzonego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz dla tych które nie są objęte ww. systemem. Zadanie miało na celu podniesienie poziomu szkolenia dzieci i młodzież w sportach walki umożliwiające im przejście do grup o wyższym poziomie sportowym. Dofinansowaniem objęto dzieci i młodzież z 23 wrocławskich klubów sportowych.

SPORT PROFESJONALNY
Na podstawie Uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w formie dofinansowania wsparto szkolenie i udziału w rozgrywkach wrocławskich klubów sportowych z dyscyplin takich jak: piłka nożna mężczyzn, żużel, koszykówka mężczyzn, koszykówka kobiet, piłka siatkowa mężczyzn, piłka siatkowa kobiet, futbol amerykański, baseball, piłka nożna

kobiet, tenis stołowy kobiet, piłka ręczna mężczyzn, piłka ręczna kobiet, szachy, brydż sportowy i lacrosse. Zadanie ma na celu poprawę warunków uprawiania sportów w klubach i osiągania wyższych wyników sportowych przez zawodników, co jest widoczne w awansach i wynikach tabel wrocławskich klubów, które są odbiorcami programu. Realizatorami zadania są m.in. takie wrocławskie kluby jak Wrocławskie Towarzystwo Sportowe S.A., Śląsk Wrocław Basketball S.A., 1 Klub Sportowy Ślęza Wrocław S.A., Volleyball Wrocław S.A., Stowarzyszenie Sportowe Forza Wrocław, Wrocławski Klub Koszykówki, UKS Gimbasket, UKS Handball 28, KS AZS Wratislavia, KS Polonia Wrocław Sp. z o.o., KS Kosynierzy Wrocław, AZS Wrocław, Gwardia Wrocław Sp. z o.o. i KS Baseball Wrocław.

PROGRAM STYPENDIÓW I NAGRÓD SPORTOWYCH

Wypłacono stypendia sportowe za wybitne wyniki w dyscyplinach sportowych, a w szczególności za zajęcie miejsca medalowego na Mistrzostwach Polski, Akademickich Mistrzostwach Polski, Europy i Świata w 2019 roku. Wypłacono 576 stypendiów sportowcom z ponad 60 wrocławskich klubów (w tym 265 kobiet oraz 311 mężczyzn). Zdobyto odpowiednio 247 medali złotych, 151 medali srebrnych oraz 178 medali brązowych w 53 dyscyplinach indywidualnych, drużynowych i zespołowych. Uhonorowano sportowców i ich trenerów - łącznie wypłacono nagrody 97 sportowcom (52 kobietom i 45 mężczyznom) oraz 40 trenerom, którzy osiągnęli medalowe miejsca na Mistrzostwach Europy i Świata.

KIBICE RAZEM W 2021 ROKU

1. Lokalny Ośrodek pn. „Kibice Razem" - zadanie, które powstało na bazie sprzyjających okoliczności czyli przyznanie Polsce organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Mężczyzn „Euro 2012TM" realizowane było w formie powierzenia zadania Fundacji „Convention Bureau-Wrocław", która prowadziła lokalny ośrodek pn. „Kibice Razem", który miał na celu zminimalizowanie zachowań agresywnych, a także przekonań o charakterze rasistowskim wśród niektórych polskich kibiców piłkarskich za pomocą długoterminowej pracy edukacyjno-pedagogicznej polegającej na bezpośrednim i codziennym kontakcie z grupą docelową. Jak również miał na celu wspieranie pozytywnych wzorców kibicowania, a także tendencji zmierzających do demokratyzacji środowiska kibiców, jego upodmiotowienia i wyzwolenia z dominacji grup o charakterze chuligańskim. Do głównych zadań ośrodka należało: prowadzenie lokalu przy ul. Szewskiej we Wrocławiu, praca pedagogiczna z kibicami, współpraca z takimi instytucjami jak kluby sportowe, władze miejskie, szkoły, lokalne media, stowarzyszenia oraz udział w meczach piłkarskich, praktykach, stażach i spotkaniach dotyczących ww. projektu na terenie Polski i Europy.

2. Program Trener Osiedlowy - program był realizowany na zlecenie Miasta Wrocław w formie powierzenia Wrocławskiemu Szkolnemu Związkowi Sportowemu. Polegał na organizacji imprez oraz zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży spędzających czas wolny na szkolnych i osiedlowych boiskach oraz terenach zielonych. W 2021 r. zajęcia prowadziło 40 trenerów osiedlowych na 47 wytypowanych miejscach na terenie Wrocławia. Poprzez obecność Trenera Osiedlowego dbano o bezpieczeństwo uczestników czego efektem był brak zagrożeń patologicznych w miejscach gdzie działał trener. Co roku program przyciąga bardzo dużą liczbę dzieci i młodzieży biorących czynny udział w zajęciach i imprezach sportowo - rekreacyjnych.

ORGANIZACJA OGÓLNOPOLSKICH I MIĘDZYNARODOWYCH IMPREZ SPORTOWYCH NA TERENIE WROCŁAWIA

Każdego roku Wrocław jest gospodarzem wielu imprez sportowych w różnych dyscyplinach, które mają za zadanie promować miasto jako przyjazne wszelkim aktywnością fizycznym oraz jako arenę wielkich emocji sportowych. W 2021 roku we Wrocławiu zostały zorganizowane m.in. następujące imprezy – Mini Mistrzostwa Świata Przedszkolaków w Piłce Nożnej, Turniej Karate Tradycyjnego, Cykl Imprez Jeździeckich, Międzynarodowe Zawody w Working Equitation, Międzynarodowy Turniej Szermierczy do lat 15, Międzynarodowy Turniej Tańca Sportowego, Mistrzostwa Europy w Dywizji B

w Korfballu, Arcymistrzowski Festiwal Szachowy Kobiet i Międzynarodowe Zawody Pływackie. Większość wyżej wymienionych imprez jest cyklicznych i na stałe zostały wpisane do kalendarza sportowych wydarzeń Wrocławia ze względu na duże i stale rosnące zainteresowanie uczestników jak i kibiców.

ZDROWI I AKTYWNI MIESZKAŃCY

PROGRAM TRENER OSIEDLOWY
Realizowany na zlecenie Miasta Wrocław w formie powierzenia Wrocławskiemu Szkolnemu Związkowi Sportowemu. Polegał na organizacji imprez oraz zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży spędzających czas wolny na szkolnych i osiedlowych boiskach oraz terenach zielonych. W 2021 r. zajęcia prowadziło 40 trenerów osiedlowych na 47 wytypowanych miejscach na terenie Wrocławia. Poprzez obecność Trenera Osiedlowego dbano o bezpieczeństwo uczestników czego efektem był brak zagrożeń patologicznych w miejscach gdzie działał trener. Co roku program przyciąga bardzo dużą liczbę dzieci i młodzieży biorących czynny udział w zajęciach i imprezach sportowo - rekreacyjnych.

TRENER SENIORALNY ZE SPORTOWĄ RODZINĄ
Zadanie powstało w 2018 roku i ze względu na duże zainteresowanie zostało kontynuowane w 2021 roku. Program ten miał za zadanie aktywizację i integrację społeczną seniorów połączoną z integracją międzypokoleniową oraz ze wzmacnianiem więzów rodzinnych. W ramach zadania zorganizowano i przeprowadzono zajęcia i imprezy sportowe dla wrocławskich seniorów oraz wrocławskich rodzin. W 2021 r. zajęcia prowadziło 10 trenerów senioralnych na wytypowanych miejscach na terenie Wrocławia. Zadanie było realizowane przy współpracy z Wrocławskim Szkolnym Związkiem Sportowym.

LOKALNE IMPREZY, ZAJĘCIA i SZKOLENIE SPORTOWE
Zadanie było realizowane w formie wsparcia organizacji pozarządowych w trybie bezkonkursowym (art.19a). Dofinansowaniem objęto 55 zadań publicznych. Jednocześnie każdego roku notowany jest wzrost zainteresowania tą formą wsparcia, która przyczynia się do rozwoju najmniejszych organizacji sportowych oraz aktywizacji mieszkańców.

SPORT OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W 2021 r. udzielono wsparcia finansowego 10 organizacjom pozarządowym, prowadzącym zajęcia, imprezy i przedsięwzięcia sportowe dla sportowców i osób niepełnosprawnych m.in. Ogólnopolski Turniej Tańca z udziałem Par Osób Niepełnosprawnych.

MŁODZIEŻOWE CENTRUM SPORTU
Jednostka budżetowa Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław w imieniu Miasta Wrocławia prowadzi działalność w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu, zarządza powierzoną bazą sportową, organizuje imprezy sportowe i rekreacyjne, prowadzi szkolenia w różnych dyscyplinach sportowych, wykonuje powierzone przez Miasto zadania promocyjne i inwestycyjne.

MCS WROCŁAW PONOSI WYDATKI ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ STATUTOWĄ W NASTĘPUJĄCYCH ROZDZIAŁACH:

Rozdz. 75075
W ramach rozdziału 75075 MCS Wrocław miał zorganizować 8. PKO Nocny Wrocław Półmaraton oraz WrocWalk Marathon.

Tabela 1. Plan i wykonanie wydatków w rozdziale 75075 w latach 2017-2021.

Rok	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za rok	% wykonania planu

2017	2.571.400	2.570.672	99,97
2018	3.064.000	3.057.168	99,78
2019	4.747.000	5.531.717	95,46
2020	952.000	611.365	64,22
2021	1.517.000	637.218	42,01

W związku z wprowadzeniem stanu epidemii na obszarze Rzeczpospolitej Polskiej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 roku nie odbyły się następujące wydarzenia:

8. PKO Nocny Wrocław Półmaraton oraz imprezy towarzyszące: Targi Sport EXPO, PKO Wieczorny Bieg Rodzinny.

Rozdz. 85154
W ramach rozdziału 85154 MCS realizował szkolenia dzieci i młodzieży w różnych dyscyplinach sportowych, zorganizował Letnie Półkolonie Sportowe.

Tabela 2. Plan i wykonanie wydatków w rozdziale 85154 w latach 2017-2021.

Rok	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za rok	% wykonania planu
2017	1.540.000	1.523.608	98,84
2018	1.599.350	1.527.071	95,48
2019	1.662.350	1.510.957	90,89
2020	1.802.450	1.580.630	87,70
2021	506.436	395.306	78,06

Letnie Półkolonie Sportowe z MCS Wrocław
Projekt adresowany jest do wrocławskich rodzin ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, które nie mogły skorzystać z zorganizowanych form wypoczynku ze względu na ograniczenia epidemiologiczne i społeczno- ekonomiczne, spowodowane restrykcjami związanymi z COVID-19. We współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Wrocławiu zorganizowano 2 turnusy półkolonii w terminach 5- 9 lipca i 12-16 sierpnia 2021 r. Łącznie z oferty wypoczynku skorzystało 139 dzieci z wrocławskich rodzin. Zajęcia odbywały się na obiektach MCS Wrocław: Stadion Olimpijski i Stadion Sportowy „Oławka". W ramach wypoczynku dzieci zwiedzały m.in. ZOO Wrocław. Ponadto odbył się rejs statkiem po Odrze, korzystano z kąpieliska „Morskie Oko", realizowano zajęcia w kręgielni, GOAir, GOJump oraz przeprowadzono warsztaty kulinarne.

Sportowe Osiedla
Cykl festynów sportowych dla wrocławian, współorganizowany razem ze Stowarzyszeniem „Osiedla dla Wrocławia" w każdy weekend od 28 sierpnia do 26 września. Imprezy miały charakter rekreacyjny i były organizowane nieodpłatnie na obiektach sportowych i parkowych. Wydarzenie zagościło w sumie na dziewięciu wrocławskich osiedlach. Celem „Sportowych Osiedli" była nie tylko aktywizacja wszystkich osób zamieszkujących poszczególne części Wrocławia (od najmłodszych do seniorów), ale i integracja lokalnych społeczności. To dobry sposób na spędzenie czasu wolnego, podczas którego skorzystać można było z różnych atrakcji oraz zapoznać się z ofertą od partnerów np.: Ekosystem Sp. z o. o., Komedy Miejskiej Policji, Wyższej Szkółki Jazdy Wrocław – Partynice, harcerzy a także lokalnych klubów sportowych.
Rozdz. 92601
W ramach rozdziału 92601 MCS realizował następujące zadania inwestycyjne w 2021 roku:
Program przebudowy miejskich obiektów sportowych WPI/299 - poniesiono wydatki w kwocie 1 690 287,22 zł brutto w tym:

- 1 169 622,48 zł brutto – budowa budynku sanitarno-szatniowego przy kompleksie sportowym ul. Lotnicza,
- 27 267,62 zł brutto – wykonanie zewnętrznej stacji wody pitnej na stadionie Lotnicza,
- 344 567,12 zł brutto – budowa budynku sanitarno-szatniowego wraz z zagospodarowaniem terenu przy Stadionie Sportowym „Leśnica" przy ul. Kosmonautów,
- 99 999,00 zł brutto – pokrycie dachu blachą cynk-tytan wraz z odwodnieniem i obróbkami blacharskimi ba budynku restauracji MORSKIE OKO,
- 48 831,00zł brutto – rozbiórka zapleczy kontenerowych na Stadionie Brochów,
- Wrocławski Budżet Obywatelski WBO WPI/270 - poniesiono wydatki w kwocie 1 505 585,09 zł brutto w tym:
- 94 095,00 zł brutto – opracowanie wielobranżowej dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zadania „Wielofunkcyjne boisko przy ul. Lotniczej do jazdy na rolkach, lacrosse, hokeja na rolkach, bike polo i roller derby,
- 1 411 490,09 zł brutto – Budowa oświetlenia wraz z budową masztów oświetleniowych oraz zagospodarowaniem terenu na terenie stadionu sportowego „Zakrzów",

Fundusz Osiedlowy WPI/406 - poniesiono wydatki w kwocie 110 744,00 brutto w tym:
- 15 744,00 zł brutto Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zadania „Rozbudowa wyposażenia rekreacyjno-sportowego i użytkowego na terenie Boiska Sportowego „Kadłubka",
- 95 000,00 zł brutto zagospodarowanie terenu ul. Grapowa – budowa piłkochwytów, ławek, koszy na śmieci i stojaków rowerowych.

Rozdz. 92604
W ramach rozdziału 92604 ponoszone są wydatki bieżące tj.:
wynagrodzenia osobowe i bezosobowe wraz z pochodnymi,
bieżąca obsługa zarządzanych obiektów tj. utrzymanie, naprawy konserwacje, media, zakup materiałów,
usługi obce, ochrona obiektów, prace porządkowe, itd.,
obsługa projektów sportowych związanych z działalnością statutową MCS Wrocław.

Tabela 3. Plan i wykonanie wydatków w rozdziale 92604 w latach 2017-2021.

Rok	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za rok	% wykonania planu
2017	13.984.770	13.886.790	99,30
2018	16.440.544	15.874.063	96,55
2019	18.761.950	18.705.123	99,70
2020	20.914.420	20.494.128	97,99
2021	22.554.434	21.701.204	96,22

Program Animator Sportu
Program realizowany od 9 lat na wrocławskich Boiskach Orlik 2012 przy ul. Wiaduktowej i Terenowej. Animatorzy opiekowali się młodzieżą w wymiarze 120 i 60 godzin miesięcznie od marca do listopada. Z takiej formy opieki, poprzez udział w zorganizowanych zajęciach piłkarskich, koszykarskich, ogólnorozwojowych i turniejach udział wzięło na każdym z Orlików ok. 4 000 młodych wrocławian.

Rozdz. 92605
W ramach rozdziału 92605 MCS ponosi wydatki związane z zarządzaniem kąpieliskami Glinianki, Morskie Oko i Kłokoczyce, na prowadzenie miejsca do kąpieli przy ul. Królewieckiej, Harcerskiej i Jeziorowej.

Tabela 4. Plan i wykonanie wydatków w rozdziale 92605 w latach 2017-2021.

Rok	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za rok	% wykonania planu
2017	3.302.000	3.297.640	99,87
2018	3.253.400	3.252.687	99,98
2019	3.135.400	3.130.227	99,84
2020	3.253.400	3.245.270	99,75
2021	3.423.400	3.420.686	99,92

MCS WROCŁAW OSIĄGA DOCHODY W NASTĘPUJĄCYCH ROZDZIAŁACH:

Rozdz. 75075
§ 0970, program budżetowy A.5.6.10 – wpływy z wpłat startowych na WrocWalk Marathon, wpływy od sponsorów.

Tabela 5. Plan i wykonanie dochodów w rozdziale 75075 w latach 2017-2021.

Rok	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za rok	% wykonania planu
2017	1.876.400	1.707.538	91
2018	2.005.000	2.075.394	104
2019	2.820.000	2.642.969	94
2020	1.120.000	1.115.862	100
2021	20.000	47.654	238

Tabela 6. Liczba osób biorących udział w Półmaratonie, Maratonie i WrocWalk Marathon w latach 2017-2021.

Rok	Półmaraton	Maraton	WrocWalk Marathon
2017	9.894	4.631	-
2018	10.776	3.560	1300
2019	10.701	3.216	1602
2020	-	-	-
2021	-	-	1899

Środki pozyskane w rozdziale 75075, w zadaniu A.5.6.10– „Wpływy z dochodów różnych" w wysokości 47.654 zł stanowią dochód z tytułu opłat startowych na WrocWalk Marathon.

Rozdz. 92604
Tabela 7. Plan i wykonanie dochodów w rozdziale 92604 w latach 2017-2021.

Rok	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za rok	% wykonania planu
2017	2.304.600	2.421.054	105
2018	2.045.000	2.372.565	116
2019	1.765.000	2.740.596	155
2020	600.000	615.708	103
2021	2.662.000	3.172.351	119

§ 0750, program budżetowy A.3.3.13 - wpływy z dzierżawy terenów, obiektów sportowych, udostępniania pomieszczeń Stadionu Olimpijskiego. MCS Wrocław sukcesywnie zawiera z nowymi podmiotami umowy najmu i udostępniania obiektu.

Tabela 8. Udostępnienie obiektów MCS godziny oraz liczba osób uczestniczących w zajęciach w roku 2021.

Obiekt	Godziny rezerwacji	Liczba uczestników

Pola Marsowe - 4 boiska trawiaste	1720,5	13546
Wielofunkcyjna Hala Sportowa „Parkowa”	2310,5	20430
Stadion Zakrzów – 3 boiska trawiaste	406	4833
Stadion Pawłowice – 2 boiska trawiaste	333,5	2805
Stadion Sołtysowice – boisko trawiaste	416	5102
OSiR Lotnicza – 3 boiska sztuczne, boisko trawiaste, 2 boiska treningowe, bieżnia	6256,5	63402
Stadion Sportowy Leśnica – 2 boiska trawiaste	717,5	12280
Centrum Sportów Ekstremalnych - Skatepark	1462	15213
Sala Sportów Walki Poznańska	2127	13021
Kompleks Piłkarski Oławka – 2 boiska sztuczne, 2 boiska trawiaste, hala piłkarska	5475,5	76614
Stadion Sportowy Sztabowa – boisko sztuczne, bieżnia	2415	37982
Stadion Sportowy Brochów – boisko naturalne i sztuczne	925,5	8102
Orlik ul. Terenowa	633	4843
Stadion Sportowy Ołtaszyn – boisko naturalne	406	8418
Sala Sportowa Gwarna – 2 sale	941	7539
GEM	3043,5	25438
Stadion Olimpijski	2698,5	57472
WKK Sport Center	163	1956

Tabela 9. Plan i wykonanie dochodów w rozdziale 92604 w latach 2017-2021.

Rok	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za rok	% wykonania planu
2017	2.304.600	2.421.054	105
2018	2.045.000	2.372.565	116
2019	1.765.000	2.740.596	155
2020	600.000	615.708	103
2021	2.662.000	3.172.351	119

Udostępnienia Stadionu Olimpijskiego

W 2021 roku Stadion Olimpijski udostępniany był podmiotom zewnętrznym, które na jego terenie organizowały imprezy masowe o charakterze sportowym, wydarzenia sportowe czy treningi sportowe. Stałymi użytkownikami Stadionu byli:

- Panthers Wrocław Sp. z o. o - 4 spotkania ligowe na płycie Stadionu Olimpijskiego,
- Panthers Wrocław Sp. z o. o - 4 spotkania ligi juniorów na płycie Stadionu Olimpijskiego,
- Sparta Wrocław - 10 meczów ligowych,
- Sparta Wrocław – Grand Prix Wrocław.

Ponadto z infrastruktury Stadionu Olimpijskiego w 2021 roku korzystały jednorazowo kluby i stowarzyszenia organizujące imprezy sportowe oraz inne wydarzenia o charakterze sportowym:

- KS Kosynierzy Wrocław – klub lacrosse,
- AKŻ Spartanie,
- AP Futbol,
- WKS ŚLĄSK,
- Olympic.

W salach sportowych Stadionu Olimpijskiego znajdujących się w budynku administracyjnym przez 12 miesięcy w roku 2021 trenowali:

- szpadziści Klubu Sportowego Szpada Wrocław,
- uczestnicy zajęć sportów gimnastycznych Wrocławskiego Centrum Sportów Gimnastycznych,
- zajęcia taneczne,
- treningi sportowe SMS Junior,
- zajęcia gimnastyczne dla niemowląt Baby Gym,
- treningi KS Wratislavia.

W salach sportowych Stadionu Olimpijskiego przez 12 miesięcy w roku 2021 odbywały się:
- półkolonie letnie,
- zajęcia z samooobrony,
- zajęcia sportowe z młodzieżą w ramach zapobiegania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- treningi Panthers Wrocław,
- treningi Sparty Wrocław,
- treningi crossfitu,
- treningi indywidualne Movement Coach,
- trening ogólnorozwojowe KS Kosynierzy.

Na Stadionie Olimpijskim w roku 2021 swoje siedziby mają kluby: Panthers Wrocław, WTS SA, oraz m.in.: Polska Federacja Petanque, Wydawnictwo Słowo Polskie Sp. z o.o., Around the Sport, Volleyball SA, KS Kosynierzy, U Tadka, Stowarzyszenie Wroclove Sport.
§0830, program budżetowy A.4.16 – wpływy z usług – bilety wstępu na Skatepark
§0970, program budżetowy A.5.6.10 - wpływy z różnych dochodów - zwrot opłat za zużyte media.

Rozdz. 92605
§0830, program budżetowy A.4.16 - wpływy z usług - bilety wstępu na kąpieliska, MCS obsługuje na terenie Wrocławia kąpieliska płatne Kłokoczyce, Morskie Oko oraz Glinianki.

Tabela 9. Plan i wykonanie dochodów w rozdziale 92605 w latach 2017-2021.

Rok	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za rok	% wykonania planu
2017	516.800	517.271	100
2018	650.000	655.254	101
2019	650.000	728.640	112
2020	530.000	529.878	100
2021	485.000	485.598	100

WROCŁAWSKI TOR WYŚCIGÓW KONNYCH PARTYNICE
Mimo drugiego roku pandemii Wrocławski Tor Wyścigów Konnych - Partynice przekroczył założony limit dochodów. Realizacja wyniosła 3 034 729,43 zł. Tor pobił też powojenny rekord frekwencyjny - 16 000 publiczności w dniu wyścigowym!
Kolejny rok ograniczeń wynikających z sytuacji epidemicznej został mocno wykorzystany do działań skierowanych do wewnątrz firmy.
Zasadniczą zmianą w organizacji jednostki budżetowej w 2021 było podporządkowanie strukturalne Działu Rekreacji Jeździeckiej Działowi Marketingu i Organizacji Imprez. Dział Rekreacji Jeździeckiej został poddany szczegółowemu audytowi, który czytelnie zdiagnozował obecny stan rzeczy, problemy i rezerwy oraz dał fundament do postawienia nowych, jasnych celów finansowych. Efekt tej reformy w postaci bardzo dobrego wyniku finansowego rekreacji w grudniu 2021 roku jest dobrą prognozą na rok 2022.
Warty zauważenia w rekreacji jest kierunek rozwoju coraz popularniejszej w Europie i USA dyscypliny Working Equitation. na WTWK działa grupa dzieci prowadzona przez

instruktora WE. Tor ma wyłączność na organizacje Mistrzostw Polski, a w roku 2021 zorganizował kwalifikacje do Mistrzostw Świata z udziałem 67 koni.
Wynikiem współpracy toru z trenerem Tomaszem Ogonowskim są sukcesy woltyżerów, z których trójka wystartowała we Francji w Mistrzostwach Świata, a p. Ogonowski został uznany za najlepiej lonżującego, zaś partynicki koń Bastion za najlepszego konia w kategorii juniorskiej.
Zrealizowano też pilotażowy projekt „Kaszuby w siodle", który poszerzył partynicką ofertę wakacyjną.
Dwa pandemiczne lata pokazały, że wrocławski pomysł na wyścigi konne jako widowiska z udziałem wielkiej publiczności, to jedyna sensowna koncepcja utrzymywania tej formy rozrywki. Od momentu partynickiej rewolucji z 2013 roku w postaci wprowadzenia na tutejszy tor koni pełnej krwi angielskiej w branży, w skali kraju, właściwie nic się nie zmieniło. a Wrocław wypromował lokalne widowisko wyścigowe w mieście, w Polsce i w Europie - co jest fenomenem.
Ponieważ polskie środowisko wyścigowe tkwi w mitycznym przekonaniu o swojej wyjątkowości WTWK zarejestrował tytuł prasowy realizowany w sieci - „Folblut. Magazyn o wyścigach". w nim zostały poruszone najważniejsze kwestie dotyczące przemysłu wyścigowego i jego perspektyw na świecie. Generalna diagnoza jest taka, że we wszystkich dotychczas potężnych wyścigowo krajach wyścigi mają problemy i to nie chwilowe, lecz wynikające z ogólniejszego trendu, który swoje szczyty ma za sobą, a teraz systematycznie dołuje. „Folblut. Magazyn o wyścigach" w swoim krótkim istnieniu wyartykułował najistotniejsze prawdy o rzeczywistym stanie branży. Niektóre publikacje spowodowały mocny ferment w środowisku. w roku 2021 magazyn miał 17 000 użytkowników, co zważywszy na niszowość branży, jest wynikiem świetnym.
Sezon wyścigowy 2021 podlegał mniejszym ograniczeniom niż poprzedni, dlatego miał bardzo przyzwoitą frekwencję - 45 800 widzów na żywo i 300 000 online. i przyniósł też powojenny rekord - 16 000 ludzi na Wielkiej Wrocławskiej! to najprawdopodniej efekt wypromowania toru i tęsknoty za wspólną zabawą ludzi zmęczonych ograniczeniami.
Łącznie w 2021 roku według liczników było 567 630 wejść na teren WTWK. Należy mieć jednak na uwadze, że elektroniczne liczniki osób obejmują jedynie trzy z sześciu bramek wejściowych na teren jednostki. w oparciu o manualne pomiary pozostałych bramek i przyjęciu średniej dziennej można szacować, że łącznie tych wejść może być nawet 1 000 000 rocznie.
Ponieważ tor cieszy się dużą popularnością wśród mieszkańców przybywa podmiotów chętnych do organizowania na nim swoich inicjatyw. w lipcu odbył się na nim trzydniowy Festiwal Pasibrzucha, który zgromadził łącznie 30 000 uczestników. Organizowany także w lipcu Stay Wild, dwudniowy festiwal muzyczny, miał każdego dnia po 3000 ludzi. Cykliczny, sierpniowy kiermasz „Pamiętajcie o ogrodach" - 7500 uczestników i po raz kolejny organizowany we wrześniu festiwal „Winiarze i Przyjaciele" - 7300.
Nową atrakcją dni wyścigowych jest możliwość oglądania gonitw przez gogle VR. to wrocławskie gonitwy nagrane za pomocą kamery rejestrującej w perspektywie 360 stopni.
W roku 2021 oddany został do użytku plac zabaw „Konikowo" zrealizowany w ramach WBO. Ten plac stał się ulubionym przystankiem rodziców małych dzieci. Ruszył remont zabytkowej Herbaciarni, który ma zakończyć się w połowie 2022. Oddano też do użytku dwie 24-boksowe stajnie wyścigowe z zapleczem socjalnym, dwie nowe karuzele do lonżowania koni wyścigowych i postawiono nową płytę obornikową w strefie wyścigowej, poddano kapitalnemu remontowi karuzelę w strefie rekreacyjnej i zbudowano mijanki zwiększające bezpieczeństwo koni wyścigowych w strefach dojścia do szlabanów. Gruntownej modernizacji uległo zaplecze socjalne pracowników fizycznych i rozpoczęto remonty zaplecza dla instruktorów. w strefie przejścia dla koni stanęła też nowa portiernia, której lokalizacja zwiększa bezpieczeństwo systemu szlabanowego.
Tor rozbudował też sieć padoków dla koni, co zdecydowanie pozytywnie wpływa na ich dobrostan.

Jerzy Sawka
Dyrektor Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych - Partynice

WYŚCIGI

Największe gonitwy z przeszkodami sezonu 2021 na Partynicach stały pod znakiem rywalizacji dwóch koni z Czech – Brunch Royala z włoskiej stajni Scuderia Aichner, trenowanego przez Josefa Vanię mł. oraz Larizano trenera Stanislava Popelki, który jest także jego właścicielem. Wielką Wrocławską Nagrodę Prezydenta Wrocławia wygrał Brunch Royal, pokonując nieznacznie rywala, w Crystal Cup o Nagrodę Portu Lotniczego Wrocław minimalnie lepszy okazał się Larizano.

W przeszkodowej rywalizacji koni czteroletnich finałową gonitwę o Nagrodę Marszałka Województwa Dolnośląskiego na swoją korzyść rozstrzygnęła klacz Milsueldos z Czech, reprezentująca stajnię Evy Tumovej, a trenowana przez Pavla Tumę.

Najważniejszą w sezonie gonitwę z płotami, Wielką Partynicką Nagrodę Unico Logistics wygrał Aztek z czeskiej stajni Charvat Group, trenowany przez Tomasa Vanię. Wśród koni trzyletnich najlepszy w płotowej rywalizacji okazał się Greek Dessert z czeskiej stajni Apivita, trenowany przez Pavla Tumę.

Po kilku latach nieobecności na Partynice powróciła Nagroda Konstelacji, międzynarodowa gonitwa płaska dla klaczy pełnej krwi angielskiej. Zwyciężyła w niej Colonelle partynickiego trenera Łukasza Sucha, reprezentująca stajnię Consigliere.

Konie z wrocławskich stajni wyścigowych rywalizowały również poza macierzystym torem – na stołecznym Służewcu i w Sopocie, a także na hipodromach zagranicznych – odnosząc 43 wyjazdowe zwycięstwa, o dziesięć więcej niż w poprzednim sezonie.

Najcenniejszymi sukcesami były pozagrupowe triumfy na stołecznym torze: dwóch koni pełnej krwi angielskiej trenowanych przez Łukasza Sucha – pięcioletniej Colonelle w Nagrodzie Rzeki Wisły i dwuletniego Akurata w Nagrodzie Nemana oraz dwóch koni trenera Michała Borkowskiego – trzyletniej klaczy pełnej krwi angielskiej Paradise Hill w Nagrodzie Soliny i czteroletniego ogiera czystej krwi arabskiej Mayara Al Khalediah w Nagrodzie Kabareta. na Służewcu wygrywały również konie trenerów: Justyny Domańskiej, Wiesława Kryszyłowicza i Petro Nakoniechnyi'ego.

Z wyjazdów na zagraniczne tory zwycięstwa przywiozły: czteroletni Ever Soleado i trzyletni Ocean Life trenera Roberta Świątka, które wygrały gonitwy z płotami na torze San Siro w Mediolanie oraz czteroletni Hipop de Loire tr. M. Borkowskiego, zwycięzca handikapu na torze Hoppegarten w Berlinie. Dużym sukcesem było również piąte miejsce Mayara Al Khalediah w gonitwie najwyższej rangi G1 – Qatar Derby des Pur-Sang Arabes de 4 Ans na torze Chantilly we Francji.

Czempionem trenerów na Partynicach został Michał Borkowski, najlepszy wśród trenerów koni przeszkodowych okazał się Pavel Tuma z Czech. Tytuł czempiona jeźdźców w gonitwach płaskich zdobył Sanzhar Abaev, a w gonitwach z płotami i z przeszkodami – Pavel Slozil mł. z Czech. Koniem Roku został Brunch Royal, najlepszym hodowcą i właścicielem była Stadnina Koni Michałów, Bombę Sezonu zdobył trener Łukasz Such.

Sezon wyścigowy 2021 na wrocławskich Partynicach obejmował 12 mityngów, od maja do listopada, podczas których rozegrano 90 gonitw: płaskich, z płotami i z przeszkodami, z łączną pulą nagród 1.873.200 zł. Wielka Wrocławska Nagroda Prezydenta Wrocławia miała miejsce 5 września, Crystal Cup o Nagrodę Portu Lotniczego Wrocław 16 października.

W 2021 roku, podobnie jak w poprzednim, we współpracy z warszawskim Torem Służewiec podczas wyścigów na Partynicach działało studio telewizyjne, które przeprowadzało bezpośrednie relacje z wrocławskich gonitw w Internecie, uzupełniając je rozmowami z zaproszonymi gośćmi.

Wyścigi w latach 2019-2021

Opis	2019	2020	2021
mityngi	12	12	12
gonitwy	82	83	90

Pula nagród w latach 2019-2021

2019	2020	2021

1 539 800 zł	1 667 600 zł	1 873 200 zł

Konie
Podstawą wyścigów na Partynicach są konie pełnej krwi angielskiej; w 2021 stacjonowało ich w tutejszych stajniach 139 (2-letnie, 3-letnie oraz 4-letnie i starsze). Stawkę uzupełniały konie arabskie czystej krwi (3-letnie oraz 4-letnie i starsze) w liczbie 57. Łącznie na WTWK Partynice prowadzony był stacjonarny trening 196 koni.

Konie w treningu na Partynicach w latach 2019-2021

Rasa koni	2019	2020	2021
pełna krew angielska	129	110	139
czysta krew arabska	43	66	57
łącznie	172	176	196

Oprócz koni trenowanych na Partynicach w gonitwach na wrocławskim torze rywalizowały konie wyścigowe z innych ośrodków treningowych w kraju, a także z Czech, Słowacji, Włoch, Szwecji. Łącznie przyjezdnych koni było 193, w tym 106 z kraju i 87 z zagranicy.

Konie przyjezdne w latach 2019-2021

Podział	2019	2020	2021
z kraju	55	98	106
z zagranicy	55	71	87
łącznie	110	169	193

Brunch Royal trenowany w Czechach przez Josefa Vanię mł. startował we Wrocławiu dwa razy. Wygrywając Wielką Wrocławską Nagrodę Prezydenta Miasta Wrocławia i zajmując drugie miejsce w Crystal Cup o Nagrodę Portu Lotniczego Wrocław zarobił 132.000 zł. Drugie miejsce przypadło dla Larizano, jego trenerem, właścicielem i hodowcą jest Stanislav Popelka. Koń startował we Wrocławiu trzy razy. Larizano wygrał Crystal Cup o Nagrodę portu Lotniczego Wrocław (80.000 zł), zajął dwa razy drugie miejsce, w Wielkiej Wrocławskiej Nagrodzie Prezydenta Miasta Wrocławia (40 000 zł) i w Wrocławska Trial-4.800 zł. Łącznie zarobiona przez niego kwota to 124 800 zł. na trzecim miejscu uplasował się Aztek będący także w czeskim treningu u trenera Tomasa Vani. Startował na Partynicach tylko raz i wygrał najważniejszą gonitwę płotową - Wielką Partynicką o Nagrodę Unico Logistics gromadząc na swoim koncie 50.000 zł.

Konie

Imię konia	I m	II m	III m	IV m	V m	bm	razem	% zwycięstw	wygrane
Brunch Royal	1	1	0	0	0	0	2	50,0%	132.000 zł
Larizano	1	2	0	0	0	0	3	33,3%	124.800 zł
Aztek	1	0	0	0	0	0	1	100,0%	50.000 zł
Milsueldos	2	0	0	0	0	0	2	100,0%	37.000 zł
Minister Wojny	1	1	2	0	1	1	6	16,0 %	30.400 zł
Greek Dessert	2	0	0	0	0	0	2	100,0%	30.000 zł
Cosmic Magic	2	0	1	0	0	0	3	66,7%	27.600 zł
Kontrargument	1	2	1	1	0	1	6	16,0%	24.800 zł

One Way Ticket	2	0	0	0	0	0	2	100,0%	24.000 zł
Carlito	2	0	1	1	1	0	5	40%	23.200 zł

Gonitwy
Na WTWK Partynice organizowane były gonitwy dla koni pełnej krwi angielskiej (płaskie, płotowe i przeszkodowe) i dla koni arabskich czystej krwi.

Liczba gonitw wg ras w latach 2019-2021

Rasa koni	2019	2020	2021
pełna krew angielska	56	64	69
czysta krew arabska	24	19	21

Rodzaje gonitw
Sezon Sezon wyścigowy 2021 rozpoczął się 3 maja, a zakończył 11 listopada. Obejmował 12 dni wyścigowych, podczas których rozegrano 90 gonitw, w tym:
- 57 płaskich dla koni pełnej krwi angielskiej i czystej krwi arabskiej,
- 15 międzynarodowych gonitw z płotami,
- 18 międzynarodowych gonitw z przeszkodami.

Łączna pula nagród wyniosła 1.873.200 zł, w tym:
- 200 000 zł Wielka Wrocławska Nagroda Prezydenta Wrocławia,
- 172 000 zł Crystal Cup o Nagrodę Portu Lotniczego Wrocław,
- 100 000 zł Wielka Partynicka o Nagrodę Unico Logistics,
- 50 000 zł Nagroda Marszałka Województwa Dolnośląskiego,
- 40 000 zł Nagroda Przewodniczącego Sejmiku Dolnośląskiego,
- 40 000 zł Nagroda Konstelacji (B).

Liczba gonitw wg rodzaju w latach 2019-2021

Rodzaj gonitw	2019	2020	2021
Płaskie	63	52	57
Płotowe	7	17	15
Przeszkodowe	10	14	18

Hodowcy i właściciele koni
Hodowcą z największą wygraną pulą nagród został Earl Haras de Mandore, dzięki Brunch Royalowi wyhodowanemu we Francji, który wygrał Wielką Wrocławską i zajął drugie miejsce w Crystal Cup. Drugie miejsce przypadło Stanislavovi Popelce z Czech, który wyhodował Larizano – zwycięzcę Nagrody Crystal Cup. Trzecie miejsce zajęła mająca liczną stawkę koni polska stadnina koni pełnej krwi angielskiej SK Iwno.

Hodowcy

Hodowca	wygrane
Earl Haras de Mandore	132000 zł
S. Popelka	124800 zł
SK Iwno	89200 zł
SK Michałów	82620 zł
Hrebcin Napajedla	74800 zł

GR J. Zalewska	68600 zł
F. Vocasek	67600 zł
SK Krasne	53900 zł
K. Mirpuri	39600 zł
Pier house Stud	37000 zł

Dzięki wynikom Brunch Royala w klasyfikacji właścicieli najwyższe podium zajęła Scuderia Aichner SRL. Drugie miejsce zajął Stanislav Popelka będący właścicielem Larizano. Po trzecie miejsce sięgnęła polska stadnina koni arabskich SK Michałów, posiadająca liczną stawkę koni swojej własności.

Wygrane pieniężne według Właścicieli

Właściciel	wygrane
Scuderia Aichner SRL	132000 zł
S. Popelka	124800 zł
SK Michałów	76700 zł
T. Sieradzki	72600 zł
W. J. Kartus	67400 zł
Ł. Such , R. Suchecki	66700 zł
Charvat Group s.r.o.	60000 zł
A. Łabędzki	53900 zł
I.K.Art s.r.o.	42800 zł
PT Team&Bodlakova	37000 zł

W 2013 r. konie pełnej krwi angielskiej zastąpiły konie półkrwi i od 2017 r. radykalnie – z państwowej na prywatną – zmieniła się struktura właścicieli koni wyścigowych na Partynicach.

Struktura właścicielska w latach 2017-2021

Konie	2017			2018			2019						2020		
konie	xx	oo	Razem	xx	oo	razem	xx	oo	xx	oo	Razem	xx	oo	razem	xx
prywatne	153	33	186	136	53	189	134	prywatne	153	33	186	136	53	189	134
państwowe	1	15	16	3	15	18	2	państwowe	1	15	16	3	15	18	2
Suma	154	48	202	139	68	207	136	Suma	154	48	202	139	68	207	136

xx – pełna krew angielska, oo – czysta krew arabska

Sponsorzy i fundatorzy nagród

Pula nagród w sezonie 2021 wynosiła 1.873.200 zł. Sponsorami wrocławskich wyścigów były: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Urząd Miasta Wrocławia, Polski Klub Wyścigów Konnych, Traf - Zakłady Wzajemne Sp. z o.o., Unico Logistics, MPK Wrocław, Leroy Merlin, Polska AKF.

Jeźdźcy
W 2021 roku na WTWK rywalizowało 70 jeźdźców. na Partynicach ścigali się jeźdźcy z Polski, Czech, Słowacji, Szwecji, Niemiec i Włoch. Najlepszym jeźdźcem w gonitwach z płotami i przeszkodami został czeski kandydat dżokejski Pavel Slozil mł. Wygrał dziesięć gonitw, osiągając ten wynik w 30 startach, co daje wysoką skuteczność 38,5%. Wygrał między innymi Nagrodę Otwarcia Sezonu Przeszkodowego, Nagrodę Tiumena i Wrocławska Trial. Największym i najważniejszym jego zwycięstwem w sezonie 2021 było wygranie Wielkiej Pardubickiej (Czechy). w gonitwach płaskich także dziesięć zwycięstw osiągnął dżokej Sanzhar Abaev, a dokonał tego w 45 startach, co daje 23,3% skuteczności. Trzecie miejsce należy do Konrada Mazura, który zwyciężał 7 razy, w tym w Nagrodzie Konstelacji.

Jeździec	I m	II m	III m	IV m	V m	bm	starty	% zwycięstw	wygrane w zł
Sanzhar Abaev	10	11	5	4	4	9	43	23,3%	101660
Pavel Slozil mł.	10	2	6	2	1	5	26	38,5%	161600
Konrad Mazur	7	5	5	2	3	9	31	22,6%	87000
Szczepan Mazur	7	1	3	0	4	2	17	41,2%	58600
Dastan Sabatbekov	6	5	5	4	3	12	35	17,1%	61320
Jan Faltejsek	5	2	0	1	2	1	11	45,4%	97200
Jan Odlozil	4	4	1	3	4	8	24	16,7%	100400
Marek Stromsky	3	6	1	1	1	6	18	16,6%	139000
Esentur Turganaaly Uulu	3	4	2	3	7	10	29	10,3%	39780
Małgorzata Kryszyłowicz	3	3	3	6	4	11	30	10,0%	37550

Trenerzy
Na Partynicach w sezonie 2021 do gonitw zgłaszało konie 53 trenerów. Oprócz trenerów z kraju przyjeżdżali trenerzy z zagranicy między innymi z Czech, Słowacji, Włoch i Szwecji.
Trzy najwyższe lokaty należą do trenerów z Partynic. Najlepszy wynik kolejny rok z rzędu osiągnął trener Michał Borkowski wygrywając 15 gonitw. Drugie miejsce zajął Łukasz Such. na trzecim miejscu zakończył sezon trener Robert Świątek.

Trener	I m	II m	III m	IV m	V m	bm	starty	% zwycięstw	Wygrane w zł
Michał Borkowski	15	12	8	10	5	17	67	22,4%	196 830
Łukasz Such	9	6	8	5	6	13	47	19,1%	123 000
Robert Świątek	8	12	10	12	9	39	90	8,9%	183 980
Maciej Jodłowski	7	3	2	0	2	0	14	50,0%	54 500
Cornelia Fraisl	6	6	7	2	1	7	29	20,1%	56 160
Pavel Tuma	6	1	0	0	1	0	8	75,0%	91 200
Wiesław Kryszyłowicz	5	10	12	12	7	22	68	7,4%	101 550
Radim Bodlak	4	4	2	0	2	3	15	26,70%	69 600
Petro Nakoniechnyi	4	2	5	4	3	19	37	10,8%	40 760
Kazimierz Rogowski	3	4	2	4	5	27	45	6,7%	60 600

REKREACJA

Wyższa Szkółka Jazdy – Partynice to marka, którą WTWK - Partynice tworzy od lat. Łączy ona profesjonalizm instruktorów i zapewnienie bezpieczeństwa jeźdźcom. to dwie główne cechy, które są mianownikiem wszystkich działań Szkółki. WTWK funkcjonuje jako największe w regionie centrum rekreacji jeździeckiej i sportu oraz jeden z większych ośrodków jeździeckich w kraju. Planując działania kieruje się potrzebami i sugestiami klientów. Najwyższe standardy potwierdza Certyfikat Polskiego Związku Jeździeckiego i Kategorii.

2021 rok to kolejny, w którym zmagano się z rzeczywistością spowodowaną pandemią Covid-19. Wynikające z niej obostrzenia spowodowały konieczność ograniczenia działalności. Pierwsze miesiące to okres zawieszenia jazd konnych ze względu na wprowadzane przez rząd obostrzenia.

Wychodząc naprzeciw potrzebom lokalnej społeczności WTWK prowadzi programy pro-społeczne:

- „Karta dużej rodziny" – miejski program przeznaczony dla rodzin wielodzietnych aktywnie korzystających z naszych usług;
- „Dwa plus trzy i jeszcze więcej" Program Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych;
- „Wybieramy lepszą przyszłość" – zajęcia o charakterze terapeutycznym z elementami hipoterapii dla podopiecznych Miejskich Ośrodków Wychowawczych.

Tor regularnie wspiera działalność Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. w tym roku przekazał na aukcje pakiet lekcji jazdy konnej na Colorado, następcy Damara, filmowego konia Bohuna w „Ogniem i mieczem". Colorado pochodzi z USA ze stajni Chrisa Coxa, jednego z najwybitniejszych trenerów western na świecie. Ten koń był wicemistrzem Europy w dyscyplinie working cow horse i mistrzem w ujeżdżeniu podczas pierwszych Zawodów w Jeździe bez Ogłowia na Partynicach w roku 2014. Colorado „podróżował" autobusem, odwiedził studio radiowe, woził Mikołaja po Rynku, wjeżdżał na sesję biznesu, prowadził parady otwarcia wyścigów i otwierał zawody galopując przez skakankę.

To następca Damara, pełniący tę samą funkcję - pokazową i promocyjną.

Obostrzenia związane z pandemią Covid - 19 nie pozwoliły zrealizować Ferii Jeździeckich, ale już latem było możliwe przeprowadzenie Letnich Półkolonii Jeździeckich ze 100% frekwencją.

WTWK do swojej oferty wprowadził zamknięte grupy rekreacyjne i treningowe wchodzące w skład jazd sportowych, do których nabór prowadzi każdy z instruktorów indywidualnie. to odpowiedź na zapotrzebowanie klientów. Zajęcia odbywają się w stale wyznaczonym terminie w określonych według poziomu grupach. Jazdy te cieszą się ogromnym zainteresowaniem. Systematycznie wprowadza także coraz większą liczbę jazd odbywających się w godzinach porannych.

WTWK konsekwentnie promuje nową konkurencję jeździecką - Working Equitation. Wrocław stał się stolicą tej konkurencji w Polsce i to tu rozgrywane są najważniejsze zawody tej dyscypliny. w tym roku odbyły się pod patronatem Miasta Wrocław i z międzynarodową stawką zawodników.

Pilotażowo zrealizowano projekt „Wakacje w siodle" na Kaszubach. Oferta skierowana dla osób jeżdżących konno chcących poznać ten rejon naszego kraju w siodle. Było to wyzwanie logistyczne oraz sprawdzian dla koni. Myśl przewodnia tego projektu to także możliwość zmiany otoczenia dla wierzchowców z Partynic – wakacji od codzienności, która ograniczona jest do krytej ujeżdżalni i placów zewnętrznych oraz chwilowego uwolnienia od smogu, który dziesiątkuje partynickie konie. Projekt został bardzo pozytywnie odebrany przez uczestników.

W październiku tor do swojej oferty wprowadził hipoterapię. to zajęcia terapeutyczne dostosowane do indywidualnych potrzeb. Mieści się w nich interakcja i oswajanie się z koniem z ziemi, jak i terapeutyczna jazda konna. Zajęcia prowadzi Katarzyna Krawczyk – pedagog specjalny, hipoterapeuta oraz instruktor jazdy konnej. Rolę konia terapeuty bardzo godnie i odpowiedzialnie sprawowała klacz Ivory, która z końcem tego roku przeszła na zasłużoną emeryturę.

Wyższa Szkółka Jazdy – Partynice miała ten zaszczyt mieć w swoim gronie najbardziej znanego konia w Polsce, którym był Damar. Był koniem profesorem, promował jeździectwo oraz Wrocławski Tor Wyścigów Konnych. Ze swoich funkcji wywiązywał się znakomicie. Dlatego ufundowano mu pamiątkowy kamień pod dębem między sędziówką, a herbaciarnią. Dzięki temu jego legenda umacnia się we Wrocławiu.
Pomimo pandemii udało się zrealizować cele strategiczne. Odbył się cykl zawodów regionalnych, a także trzy duże imprezy rangi międzynarodowej. Po bardzo dobrym odbiorze dwóch edycji imprez organizowanych u nas przez Polski Związek Hodowców Koni i Dolnośląski Związek Hodowców Koni na stałe w naszym kalendarzu znalazły się Kwalifikacje Ogierów Rasy Śląskiej oraz Polowa Próba Dzielności Ogierów Rasy Śląskiej.
Konie Wyższej Szkółki Jazdy Wrocław - Partynice
Na koniec 2021 r. liczba koni rekreacyjnych wyniosła 48. w związku ze starzejącą się strukturą stada dokonano jego przeglądu oraz weryfikacji. Konie, które z przyczyn zdrowotnych nie nadawały się już do pracy zostały odesłane do nowych właścicieli. Szukając im domu wybierano osoby mające możliwość zapewnienia im odpowiednich warunków powodowanych ich stanem zdrowia. Biorąc pod uwagę aktualną sytuację podjęto inicjatywę zmierzającą do odmłodzenia zasobów koni zgodnie z harmonogramem i założeniami ustalonymi po przeglądzie naszych koni rekreacyjnych. w tym roku zostały zakupione dwa nowe konie.

Liczba koni na koniec roku	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Konie małe	21	26	24	24	23	23
Konie duże	17	18	21	20	28	25
Łączna liczba koni	38	44	45	44	51	48

Struktura własności koni na koniec roku	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba koni stanowiących własność WTWK	28	32	32	34	40	40
Liczba koni użyczonych WTWK	10	12	13	10	11	8
Łączna liczba koni	38	44	45	44	51	48

Jazdy Wyższej Szkółki Jazdy Wrocław - Partynice

Liczba jazd na koniec roku	2018	2019	2020	2021
Łączna liczba jazd	36 490	31 372	24 776	22 638
Jazda konna dla dzieci w wieku 3-6 lat	4 472	3 531	3 246	2 604
Nauka jazdy konnej	11 288	8 677	6 084	4 934
Jazda konna w zastępie	14 280	13 239	12 011	4 653
Jazdy sportowe	1 698	1 915	1 406	8 837
Woltyżerka	1 874	1962	2 029	1 420
Hipoterapia	-	-	-	190

Ogólna liczba jazd na koniec roku wyniosła 22 638, co jest mniejszym wynikiem w porównaniu do lat ubiegłych. Sytuacja ta wynika przede wszystkim ze zmiany w roku 2019 charakteru jazd i wydłużenia czasu trwania większości z nich (z 45 minut na 90 minut z samoistnym przygotowaniem konia przez jeźdźca). w latach 2020, 2021 dodatkowy wpływ wywarła pandemia.

Utrzymanie koni pensjonatowych
W roku 2021 w stajniach partynickich stały konie pensjonatowe i Straży Miejskiej.

Liczba koni w Pensjonacie wg zawartych umów w roku	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Konie prywatne	24	27	18	19	21	18
Straż Miejska	7	7	6	7	7	7
Łączna liczba koni	31	34	24	26	28	25

DZIAŁALNOŚĆ SZKOLENIOWA
W roku 2021 w związku z pandemią COVID – 19 nie organizowano szkoleń jeździeckich. Przeprowadzonych zostało pięć egzaminów na Odznaki Jeździeckie Polskiego Związku Jeździeckiego, w których wzięło udział ok 100 jeźdźców. Dodatkowo cztery egzaminy na Odznakę Jeżdżę Konno PZJ. Wzięło w nich udział 80 jeźdźców.

DZIAŁALNOŚĆ SPORTOWA
WTWK Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice to profesjonalne centrum jeździeckie z kompleksową bazą treningową. w ubiegłym roku odbyło się 11 zawodów rangi okręgowej: 5 w skokach przez przeszkody i 6 w ujeżdżeniu oraz jedne zawody międzynarodowe CSI2*. w zawodach okręgowych ogółem wzięło udział 770 zawodników oraz 879 koni. Liczba startów wyniosła 2 286.
Dyscyplina Ujeżdżenie:
- Łączna liczba zawodników: 271
- Łączna liczba koni: 573
- Łączna liczba startów: 1567
- Dyscyplina Skoki:
- Łączna liczba zawodników: 499
- Łączna liczba koni: 306

– Łączna liczba startów: 719.

Najważniejsze zawody jeździeckie rozgrywane w 2021 roku na terenie WTWK Partynice:
II Międzynarodowe Zawody Working Equitation w Polsce
Były to pierwsze tak duże zawody Working Equitation w Polsce. Zawody odbyly się pod patronatem Miasta Wrocław. Wzięło w nich udział 67 jeźdźców, w tym aż 8 klasy Masters. Były to także kwalifikacje do Mistrzostw Świata. Zawodnicy zmierzyli się w trzech konkurencjach – teście ujeżdżenia, teście zręczności oraz bardzo emocjonującym teście szybkości. Konkurencje te zostały wzbogacone także o test bez ogłowia, którego we Wrocławiu będącego stolicą tego sposobu jazdy nie mogło zabraknąć.
Dwugwiazdkowe zawody CSI2*/YH Wrocław

W zawodach wzięło udział 135 zawodników z 8 państw, wśród nich m.in.:
Abdullah Alsharbatly z Arabii Saudyjskiej – wicemistrz świata z 2010 i brązowy medalista Igrzysk Olimpijskich w Londynie oraz jeden z najlepszych rosyjskich skoczków Vladimir Beletskiy – uczestnik Mistrzostw Świata i finału Pucharu Świata. Największym zainteresowaniem zawodników cieszyło się WAGO Grand Prix pod patronatem Prezydenta Miasta Wrocław. Młode konie rywalizowały w konkursie Talent Roku, a zwieńczeniem zawodów był Finał Elite Tour.

7 Międzynarodowe Mistrzostwa w Jeździec Bez Ogłowia Euro Equus
Na liście startowej znalazło się 40 par (jeździec + koń) z Polski i Czech. Zawodnicy rywalizowali w trzech konkurencjach: Liberty Trail, Dressage Show i Skoki przez Przeszkody. Najliczniej obsadzonym konkursem był cieszący się coraz większą popularnością Liberty Trail. Publiczność, jak co roku licznie stawiła się na trybunach.
Eliminacje do Mistrzostw Polski Młodych Koni i Eliminacje do Św. Jerzego Polski Zachodniej 12-13.06.2021r.

Cykl Eliminacji do Halowego pucharu DZJ

Starty zawodników trenujących w Wyższej Szkółce Jazdy
Dzieci należące do grup sportowych prowadzonych przez Instruktora Jacka Pękalskiego regularnie startowały w zawodach jeździeckich odbywających się na terenie WTWK - Partynice i nie tylko. Juniorzy: Michalina Kocjan i Rafał Warsz startujący w barwach Wrocławskiego Klubu Jeździeckiego wzięli udział w Ogólnopolskiej Spartakiadzie Młodzieży u ujeżdżeniu. Jednymi z ważniejszych zawodów były także Mistrzostwa Dolnego Śląska w ujeżdżeniu, w których reprezentanci WKJ stawali na podium oraz byli najliczniejszą reprezentacją jeździecką.

Woltyżerka
Rok 2021 z pewnością był bardzo udany dla sportowej sekcji woltyżerskiej prowadzonej przez Tomasza Ogonowskiego. Lata treningów, doświadczeń oraz rzetelna praca wykonywana dzień po dniu przyniosła świetne efekty. Trójka zawodników: Jakub Ślemp, Julia Ślemp oraz Zuzanna Wrzalik została powołana do kadry narodowej woltyżerki sportowej. Bardzo ważnym występem dla nich były międzynarodowe zawody CVI Hungary, które odbyły się 24-27 czerwca w Budapeszcie. Jakub Ślemp okazał się bezkonkurencyjny, natomiast Julianna Kamińska zajęła drugie miejsce. to te udane starty w Budapeszcie dały Jakubowi Ślemp, Julii Ślemp oraz Zuzannie Wrzalik powołania na Mistrzostwa Świata Juniorów w Woltyżerce Sportowej we Francji. Pierwszy występ na Mistrzostwach Świata Juniorów był bardzo udany. Jakub Ślemp wywalczył 11 miejsce w finale Mistrzostw Świata Juniorów. Zuzanna Wrzalik i Julia Ślemp zaliczyły jedne ze swoich najlepszych startów. Tomasz Ogonowski popisał się najlepszym lonżowaniem w trakcie Mistrzostw Świata Juniorów. Jego współpraca z Bastionem została nagrodzona przez jury jako najlepszy lonżujący oraz najlepszy koń. w tym roku został zakupiony także nowy koń przeznaczony do woltyżerki.

Inne imprezy jeździeckie
Kwalifikacja Ogierów Rasy Śląskiej
W dniach 19-20 lipca 2021 r. Polski Związek Hodowców Koni we współpracy z WTWK Partynice zorganizował po raz drugi kwalifikację ogierów rasy śląskiej do polowej próby zaprzęgowej. Jest to najważniejsza impreza hodowlano-selekcyjna dla rasy śląskiej, pozwalająca na wyłonienie najlepszych młodych ogierów, które po 60-dniowym treningu i zaliczeniu próby dzielności uzyskują wpis do księgi stadnej oraz prawo krycia klaczy. do kwalifikacji zgłoszonych zostało 50 ogierów. Impreza na Partynicach po kolejny raz została bardzo pozytywnie odebrana przez hodowców, właścicieli i miłośników koni rasy śląskiej.

Polowa Próba Dzielności Ogierów Rasy Śląskiej
Druga edycja polowej próby zaprzęgowej odbyła się również na terenie WTWK Partynice, tym razem na przełomie września i października 2021 r. do próby przystąpiły 34 ogiery rasy śląskiej oraz 7 ogierów pozostałych ras szlachetnych (małopolska, wielkopolska i polski koń sportowy). Przez 3 dni odbywały się kolejne etapy próby dzielności, w tym m.in. ocena obcego powożącego, próba ujeżdżenia na czworoboku, próby dystansowe w stępie i kłusie oraz ocena eksterieru i ruchu. Ta impreza również znalazła duże uznanie w oczach hodowców, zarówno ze względu na poziom, zaplecze organizacyjne ośrodka, jak i udaną współpracę obu stron.

UTRZYMANIE i ROZBUDOWA POSIADANEJ BAZY
Inwestycje:
Rok 2021 r. pomimo ograniczeń spowodowanych pandemią koronawirusa był na wrocławskich Partynicach okresem realizacji kolejnych przedsięwzięć infrastrukturalnych:
W lutym 2021 r. rozpoczęto budowę 2 karuzel dla koni przy nowych stajniach dla koni wyścigowych. Inwestycja ta jest niezbędna dla prowadzenia działalności związanej z treningiem koni.

Budowa została zakończona w marcu 2021 r.
W marcu 2021 r. zakończono budowę 2 nowych stajni dla koni wyścigowych. w budynkach o konstrukcji drewniano – stalowej oprócz 48 boksów dla koni, znalazły się również m.in. pomieszczenia socjalne dla trenera oraz pracowników stajni.
Nadzór nad prowadzeniem przedmiotowej inwestycji pełniła spółka Wrocławskie Inwestycji Sp. z o.o.
We marcu 2021 r. zakończono również inwestycję budowy autorskiego placu zabaw „Konikowo" oraz podestu dla osób niepełnosprawnych. Obserwacje wskazują, że od początku użytkowania, teren ten cieszył się olbrzymią popularnością wśród dzieci i rodziców, a ww. podest umożliwił wygodne oglądanie gonitw osobom niepełnosprawnym.
Projekt został zrealizowany w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego, a nadzór nad jego wykonaniem pełniła spółka Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.
Marzec 2021 r. to również czas kiedy uzyskano pozwolenie na budowę dla inwestycji „Remont konserwatorski elewacji i dachu budynku dawnej Herbaciarni na terenie WTWK – Partynice", co umożliwiło rozpoczęcie prac nad przygotowaniem dokumentacji przetargowej celem wyłonienia Wykonawcy przedmiotowego przedsięwzięcia. w związku z brakiem rozstrzygnięcia dwóch przetargów prowadzonych przez spółkę Wrocławskie Inwestycji Sp. z o.o., Wykonawca po wielotygodniowych negocjacjach został wyłoniony w trybie „z wolnej ręki" w IV kwartale 2021 r.
Planowany termin zakończenia inwestycji to czerwiec 2022 r.
Nadzór nad prowadzeniem robót pełni spółka Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.
W 2021 r. trwały również prace związane z przygotowaniem dokumentacji projektowej oraz uzyskaniem niezbędnych pozwoleń dla planowanych do realizacji w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego inwestycji budowy oświetlenia ścieżki pieszo – biegowej oraz strefy relaksu. to ważne przedsięwzięcia dla mieszkańców Miasta

zwiększające bazę miejsc rekreacji na terenach zielonych oraz umożliwiające relaks na świeżym powietrzu również po zapadnięciu zmroku.
Zakończenie prac związanych z realizacją obu inwestycji planowane jest na koniec III kw. 2022 r.

Wykonanie zadań wpływających na poprawę wizerunku obiektu
W 2021 wykonano wiele prac wpływających na estetykę obiektu.
Przeprowadzono rekultywację parkuru trawiastego poprawiając jego atrakcyjny wygląd, przez co zwiększył się popyt na wynajem terenu do organizacji imprez plenerowych. Dzięki tym pracom uzyskaliśmy również plac do zabaw dla dzieci podczas organizowanych półkolonii.
Wykonano nową drewnianą zabudowę tarasu krytej ujeżdżalni podkreślającą styl architektoniczny budynku.
Zlikwidowano stare padoki przy stajniach wyścigowych i postawiono nowe o atrakcyjnym wyglądzie, z doprowadzeniem zasilania do elektryzatorów.
Przed sezonem wyścigowym w budynku Loży Zarządu wymalowano całą zewnętrzną fasadę, uzupełniono kafle tarasowe, oraz wykonano nową drewnianą zabudowę tarasu.
Teren padoku całodobowego przeszedł gruntowne zmiany. Oprócz postawionego nowego ogrodzenia, przeprowadzono równanie i rekultywację gruntu, doprowadzono nitkę wodną do poideł, oraz podłączenie pod elektryzator.
Zdemontowano betonowy płot przy wjeździe na obiekt i zastąpiono go estetycznymi przęsłami panelowymi.
Około dziesięciu kilometrów tras torów wyścigowych poprawiło swój wygląd i standard, dzięki przeprowadzanym cyklicznym zabiegom koniecznym do uzyskania odpowiedniej klasy podłoża.
Wykonano kapitalny remont stajni przy ambulatorium z przeznaczeniem dla stacjonowania koni Straży Miejskiej Wrocławia.
W ramach poprawy warunków socjalnych pracowników, wyremontowano zespół pomieszczeń gospodarczo - sanitarnych włącznie z wykonaniem nowego zadaszenia przed wejściem do budynku.

Wykonane zadań poprawiających stan bezpieczeństwa na obiekcie
W 2021 roku poprawiono stan bezpieczeństwa na obiekcie poprzez:
Wykonanie bezpiecznego przejścia dla koni przez asfalt zabezpieczonego systemem szlabanowym.
Postawienie pawilonu, jako portierni monitorującej 24h/dobę poruszanie się pojazdów i koni w miejscu potencjalnych zagrożeń.
Ustawienie tzw. przejść irlandzkich dla koni, zmuszających je do powolnego przemieszczania się przed strefą zagrożeń.
W celu prowadzenia bezpiecznego treningu koni, poszerzono tor „Orbity" poprzez wycinkę krzaków i drzew oraz uzupełniono warstwę podłoża.
W nowo wybudowanych stajniach wyścigowych zamontowano w oknach zasuwy, umożliwiające całkowite odcięcie dostępu do koni przez osoby trzecie.
Wykonane zadań ułatwiających funkcjonowanie obiektu
W 2021 roku zrealizowano wiele zadań pozwalających na łatwiejsze zarządzanie obiektem.
Na potrzeby działu rekreacji postawiono wiatę magazynową, pozwalającą na przechowywanie sprzętu i przeszkód.
Przy nowo wybudowanych stajniach wyścigowych wykonano dużych rozmiarów płytę obornikową wraz z drogą dojazdową dla transportu.
W stajni letniej położona została nowa instalacja wodna wraz z przewodami grzewczymi używanymi w okresie zimowym.
W okresie wiosennym, podczas reorganizacji stajni wyścigowych, wykonano wiele prac remontowych obejmujących instalacje elektryczne, wodne oraz prace budowlane w boksach.
Wokół lonżownika zewnętrznego wykonano betonowy murek oporowy, który zastąpił skorodowane elementy drewniane jak również wymieniono podłoże jeździeckie.

Opróżniono dawny magazyn zbożowy co pozwoliło na uwolnienie powierzchni z przeznaczeniem na zaplecze magazynowe.

DZIAŁALNOŚĆ MARKETINGOWA

2021 rok był kolejnym z trudnych, pandemicznych lat, które odcisnęły swoje piętno na działaniach marketingowych. Kontynuowano obrany rok wcześniej kierunek zmiany akcentów w promocji wydarzeń, polegający na odchodzeniu od reklamy outdoorowej na rzecz internetowej.

Uruchomiono internetowy magazyn wyścigów konnych „Folblut", wypełniliśmy nową treścią nasz kanał Youtube, czy też uruchomiono, obok już istniejących kampanii FB, nowe kampanie google ads. Reagując na nowe trendy w marketingu stworzono nowy produkt – wyścigi konne VR.

Wykorzystano również w pełni okres z najniższymi wskaźnikami zakażeń do organizacji dużych, nowych wydarzeń, takich jak Festiwal muzyczny Stay Wild, Festiwal Pasibrzucha, czy rekordowej edycji najważniejszego dnia wyścigowego – Wielkiej Wrocławskiej, kiedy to udało się pobić rekord frekwencji wyścigowej. Tego dnia tor odwiedziło 16 000 widzów. Łącznie w 2021 roku Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice odwiedziło 567 630 osób. Należy mieć jednak na uwadze, że elektroniczne liczniki osób obejmują jedynie trzy z sześciu wejść na teren jednostki. w oparciu o manualne pomiary pozostałych wejść i przyjęciu średniej dziennej szacujemy, że łącznie teren WTWK-Partynice odwiedza prawie milion osób.

Imprezy w sezonie 2020

Wyścigi konne

W sezonie wyścigowym 2021 r. w okresie od maja do listopada odbyło się 12 dni wyścigowych. Pomimo wciąż trwającej pandemii w 2021 roku frekwencja dni wyścigowych znacznie wzrosła w stosunku do sezonu 2020, ponieważ w odróżnieniu od roku ubiegłego większa część sezonu odbyła się z udziałem publiczności. Tylko dwa dni odbyły się bez publiczności, cztery dni wyścigowe odbyły się z ograniczeniem do 999 osób, natomiast sześć dni z pełnym udziałem publiczności. 5 września 2021 roku podczas Wielkiej Wrocławskiej odnotowano rekordową frekwencję – 16 000 widzów podczas dnia wyścigowego.

W minionym sezonie kontynuowano współpracę z Torem Służewiec w zakresie realizacji studia wyścigowego, pokazującego wyścigi w internecie, oferujące widzowi nie tylko przekaz z gonitw, ale również komentarze ekspertów oraz opinie zaproszonych gości.

Transmisja z wyścigów odbywała się za pośrednictwem następujących kanałów:

- Torpartynice.pl
- Youtube/torpartynice
- FB/wyscigikonne
- Torsluzewiec.pl
- Fb/TorWyscigowKonnychSluzewiec
- FB/SwiatKoni
- FB/Traf

Łączna frekwencja widzów online wyniosła 300 000.

Łączna frekwencja widzów na torze podczas dni wyścigowych wyniosła 45800.

Imprezy plenerowe

Nowe imprezy plenerowe organizowane na terenie WTWK – Partynice:

Strefa kibica EURO 2020 (czerwiec) – organizacja przestrzeni (przekaz telewizyjny, zaplecze gastronomiczne) pomiędzy trybunami umożliwiającej dopingowanie ulubionym drużynom podczas Mistrzostw Europy w piłce nożnej.

Festiwal Pasibrzucha (2-4 lipca) – trzydniowa impreza plenerowa promująca różnorodność smaków i kuchni świata. Wydarzenie zgromadziło łącznie 30 tys. uczestników.

Stay Wild (9-10 lipca) – dwudniowy festiwal muzyczny, gromadzący każdego dnia po 3000 uczestników.

Piknik charytatywny – 1000 uczestników (lipiec)

Bieg kobiet niezależnych
Kolejne edycje imprez plenerowych organizowanych na terenie WTWK – Partynice:
- Kiermasz „Pamiętajcie o ogrodach", 28-29 sierpnia, 7500 uczestników,
- Festiwal „Winiarze i Przyjaciele", 18-19 września, 7300 uczestników,
- Zmiany wprowadzone przez dział marketingu w 2020 roku,
- Wyścigi konne na VR (virtual reality).

Za pomocą kamery rejestrującej w perspektywie 360 stopni nagrano gonitwy podczas dnia wyścigowego na wrocławskim torze. Następnie zmontowano i przygotowano nagrania tak, aby można było je oglądać przez gogle VR. w ten sposób umożliwiono publiczności oglądanie wyścigów w perspektywy dżokeja w wirtualnej rzeczywistości.
Z „wirtualnych przejażdżek" można było skorzystać podczas dni wyścigowych, pokazywano je również podczas imprez plenerowych i targowych, na których promowana była działalność Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych – Partynice (dalej - WTWK-Partynice)

Kanał YouTube – torpartynice
Uporządkowanie i odświeżenie kanału torpartynice na platformie YouTube (łącznie blisko 10 tysięcy nagrań).
Realizacja kilkudziesięciu materiałów video na potrzeby kanału (przedsezonowe wywiady z trenerami, instruktorami jazdy konnej, cykl filmów promujących pilotażowy projekt „Kaszuby – wakacje w siodle").

Folblut – magazyn o wyścigach
Uruchomienie portalu o tematyce wyścigowej „Folblut" pod adresem folblut.com. Od marca na portalu ukazało się 36 artykułów dotyczących kondycji wyścigów konnych w Polsce, na świecie oraz zawierających najświeższe informacje ze świata wyścigów konnych. Łącznie z portalu w 2021 roku skorzystało blisko 17 tys. użytkowników.

Smartframe – podświetlany kaseton
Ekspozycja dwóch nowych nośników reklamowych używanych w celach promocji dni wyścigowych oraz najważniejszych wydarzeń jeździeckich organizowanych na terenie WTWK – Partynice. Jest to nośnik o wymiarach 1x2metra, podświetlany diodami led, umożliwiający dwustronną ekspozycję wydruku reklamowego.
Udział w imprezach organizowanych poza WTWK – Partynice:
- najważniejsze i największe wydarzenie jeździeckie w kraju – Cavaliada (Poznań, grudzień),
- miejska impreza plenerowa - Dzień Odry (wrzesień),
- pikniki miejskie organizowane przez Młodzieżowe Centrum Sportu.

Plac zabaw „Konikowo"
Oddanie do użytku placu zabaw „Konikowo", projektu który uzyskał finansowanie w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego. Uruchomienie punktu gastronomicznego przy Konikowie.
Dwukrotna organizacja wieczorów tanecznych z muzyką na żywo po dniach wyścigowych:
- 3 czerwca (Al. Khalediah Racing Festival) oraz 16 października (Crystal Cup),

- Działania promocyjne & media relations,
- Statystyki dla hasła „Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice”,
- Liczba informacji – 1 911,
- Zasięg informacji – 265,3 mln,
- Dotarcie informacji – 11,3 mln,
- AVE szacunkowe – 2,3 mln zł,
- AVE zweryfikowane – 0 zł.

Wydźwięk

	udział procentowy
Negatywny	0%
Neutralny	0%
Pozytywny	0%
Niezdefiniowany	100%

Rozmiar

	udział procentowy
Artykuł	0%
Notka	0%
Wzmianka	0%
Niezdefiniowany	100%

Medium

	udział procentowy
Prasa	1,94%
Radio	6,17%
Telewizja	0,84%
WWW	37,15%
Social media	53,9%

Soclial media

	udział procentowy
Facebook	53,76%
Twitter	10,87%
YouTube	14,08%
Instagram	20,87%
TikTok	0,1%
Wykop	0,29%
Fora	0%
Blogi	0%

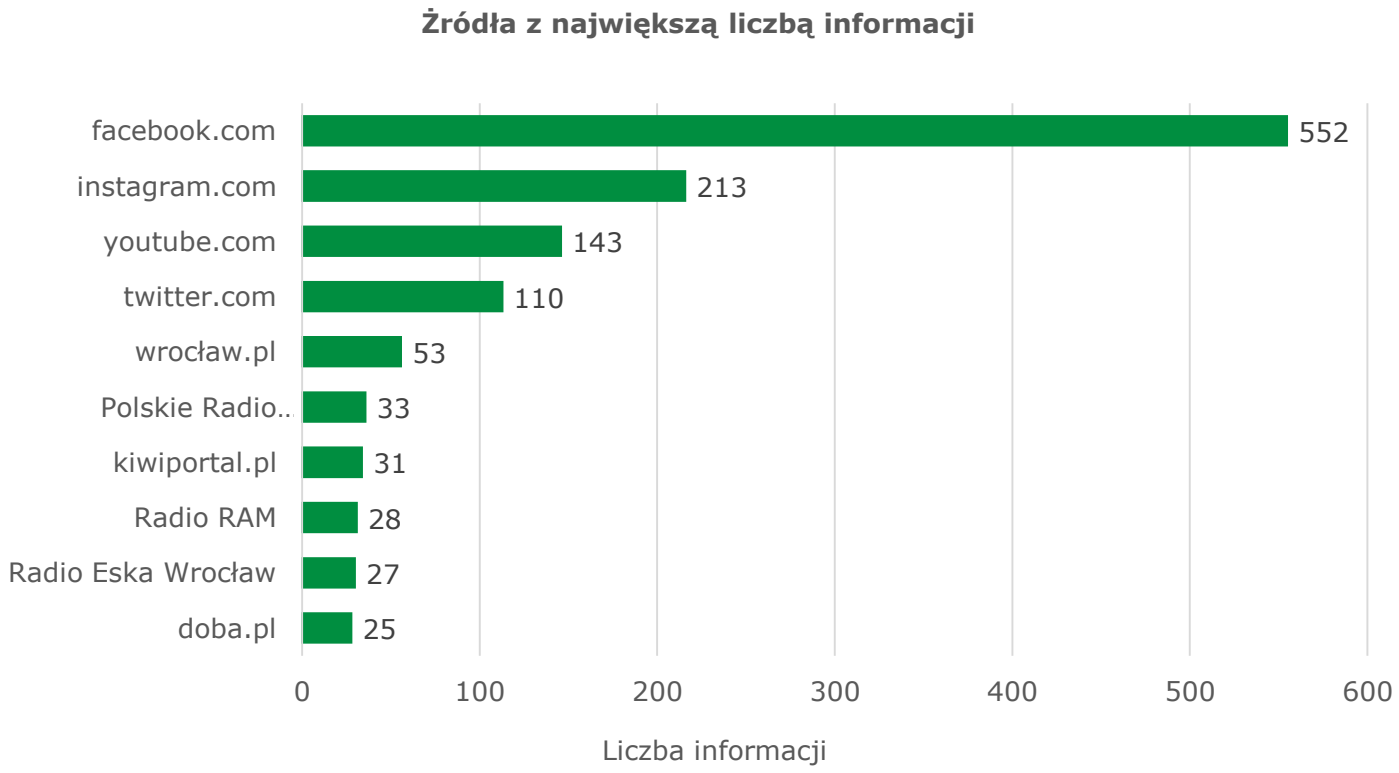
Źródła z największą liczbą informacji
facebook.com
instagram.com
youtube.com
twitter.com
wrocław.pl
Polskie Radio..
kiwiportal.pl
Radio RAM
Radio Eska Wrocław
doba.pl
552
213
143
110
53
33
31
28
27
25
0
100
200
300
400
500
600
Liczba informacji

Statystyki dla hasła „Wyścigi konne we Wrocławiu”
Liczba informacji – 2 075
Zasięg informacji – 359,5 mln
Dotarcie informacji – 13,1 mln
AVE szacunkowe – 2,7 mln zł
AVE zweryfikowane – 0 zł

Wydźwięk

	udział procentowy
Negatywny	0%
Neutralny	0%
Pozytywny	0%
Niezdefiniowany	100%

Rozmiar

	udział procentowy
Artykuł	0%
Notka	0%
Wzmianka	0%
Niezdefiniowany	100%

Medium

	udział procentowy
Prasa	1,88%
Radio	2,6%
Telewizja	0,19%
WWW	41,16%
Social media	54,17%

Soclial media

	udział procentowy
Facebook	84,16%
Twitter	3,2%
YouTube	6,05%
Instagram	6,32%
TikTok	0,09%
Wykop	0,18%
Fora	0%
Blogi	0%

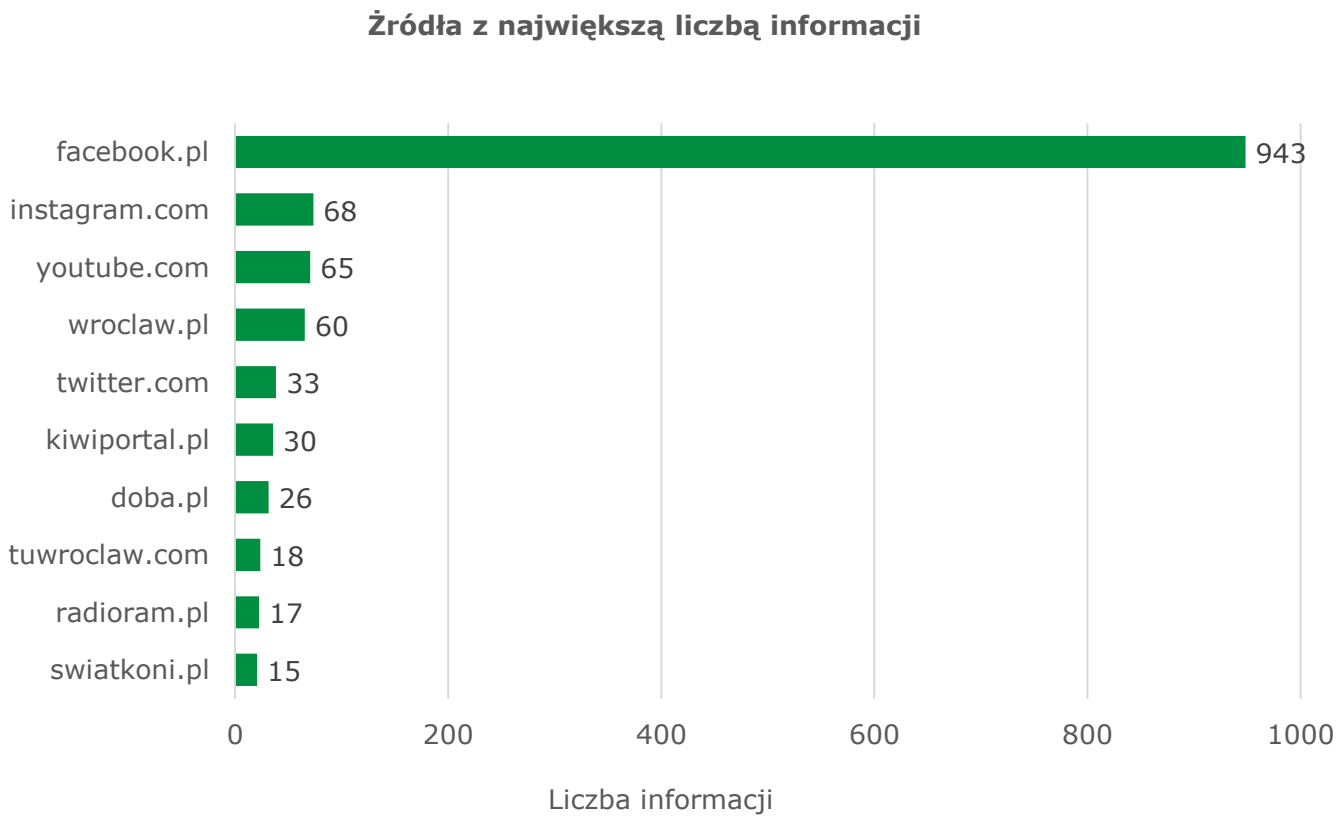
Źródła z największą liczbą informacji
facebook.pl
943
instagram.com
68
youtube.com
65
wroclaw.pl
60
twitter.com
33
kiwiportal.pl
30
doba.pl
26
tuwroclaw.com
18
radioram.pl
17
swiatkoni.pl
15
0
200
400
600
800
1000
Liczba informacji

Statystyki dla hasła „Jerzy Sawka”
Liczba informacji – 392,
Zasięg informacji – 240,4 mln,
Dotarcie informacji – 4,8 mln,
AVE szacunkowe – 2,5 mln zł,
AVE zweryfikowane – 0 zł

Wydźwięk

	udział procentowy
Negatywny	0%
Neutralny	0%
Pozytywny	0%
Niezdefiniowany	100%

Rozmiar

	udział procentowy
Artykuł	0%
Notka	0%
Wzmianka	0%
Niezdefiniowany	100%

Medium

	udział procentowy
Prasa	4,85%
Radio	3,06%
Telewizja	0,26%
WWW	83,41%
Social media	8,42%

Social media

	udział procentowy
Facebook	66,67%
Twitter	3,03%
YouTube	9,09%
Instagram	6,06%
TikTok	3,03%
Wykop	0%
Fora	0%
Blogi	12,12%

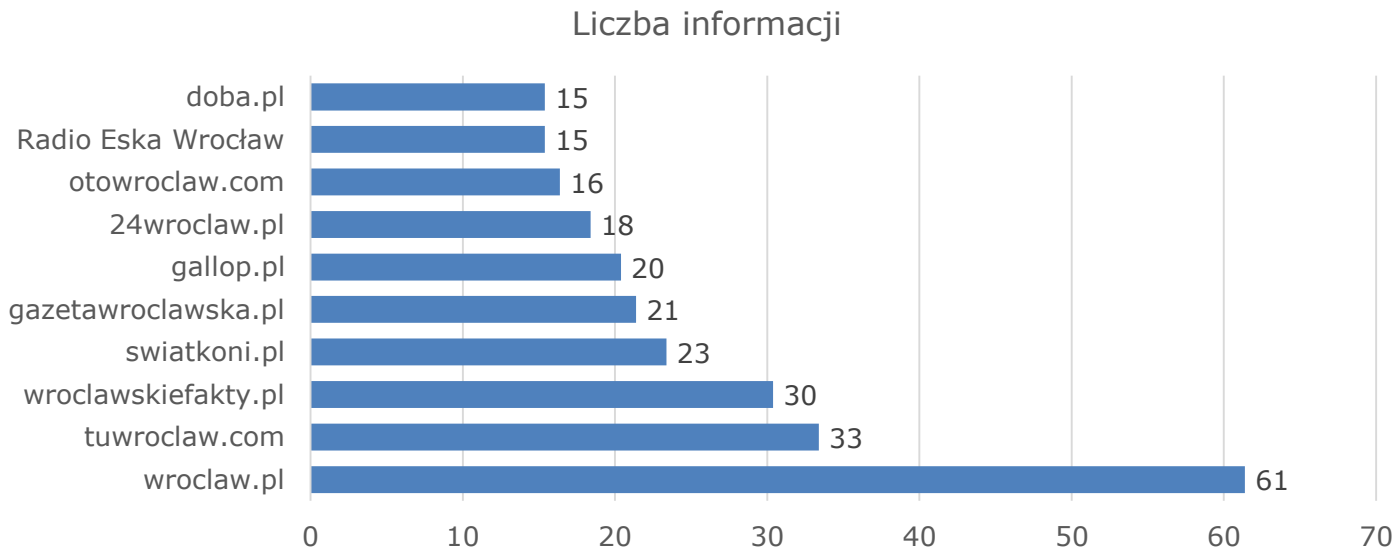
Liczba informacji
doba.pl
Radio Eska Wrocław
otowroclaw.com
24wroclaw.pl
gallop.pl
gazetawroclawska.pl
swiatkoni.pl
wroclawskiefakty.pl
tuwroclaw.com
wroclaw.pl
15
15
16
18
20
21
23
30
33
61
0
10
20
30
40
50
60
70

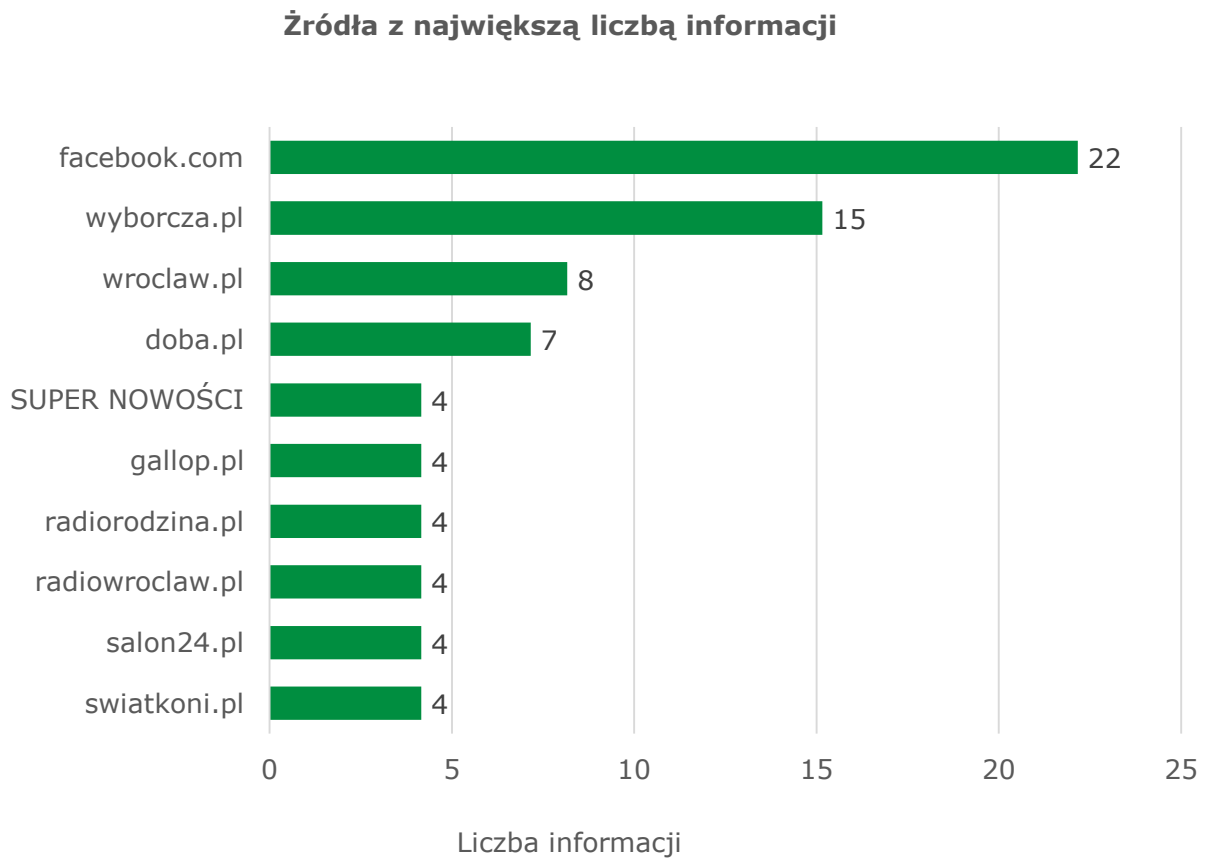
Źródła z największą liczbą informacji
facebook.com
wyborcza.pl
wroclaw.pl
doba.pl
SUPER NOWOŚCI
gallop.pl
radiorodzina.pl
radiowroclaw.pl
salon24.pl
swiatkoni.pl
22
15
8
7
4
4
4
4
4
4
0
5
10
15
20
25
Liczba informacji

Statystyki dla hasła „Crystal Cup”
Liczba informacji – 71
Zasięg informacji – 5,3 mln
Dotarcie informacji – 340 893
AVE szacunkowe – 75 212 zł
AVE zweryfikowane – 0 zł

Wydźwięk

	udział procentowy
Negatywny	0%
Neutralny	0%
Pozytywny	0%
Niezdefiniowany	100%

Rozmiar

	udział procentowy
Artykuł	0%
Notka	0%
Wzmianka	0%
Niezdefiniowany	100%

Medium

	udział procentowy
Prasa	2,82%
Radio	5,63%
Telewizja	0%
WWW	36,62%
Social media	54,93%

Social media

	udział procentowy
Facebook	79,49%
Twitter	0%
YouTube	7,69%
Instagram	12,82%
TikTok	0%
Wykop	0%
Fora	0%
Blogi	0%

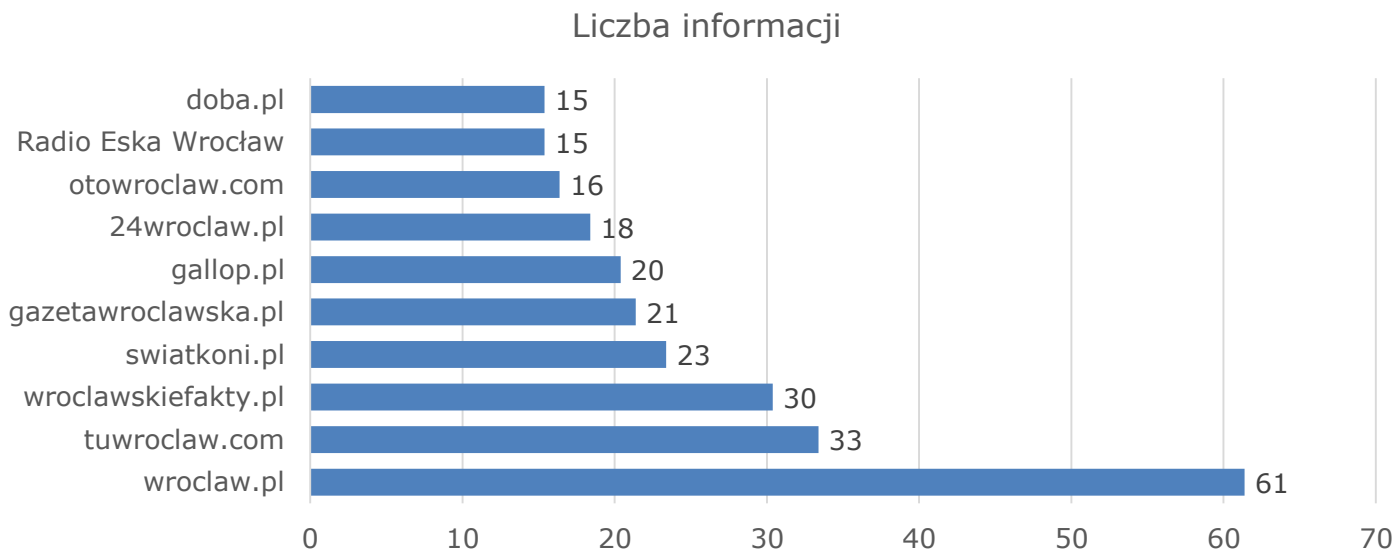

Żródła z największą liczbą informacji

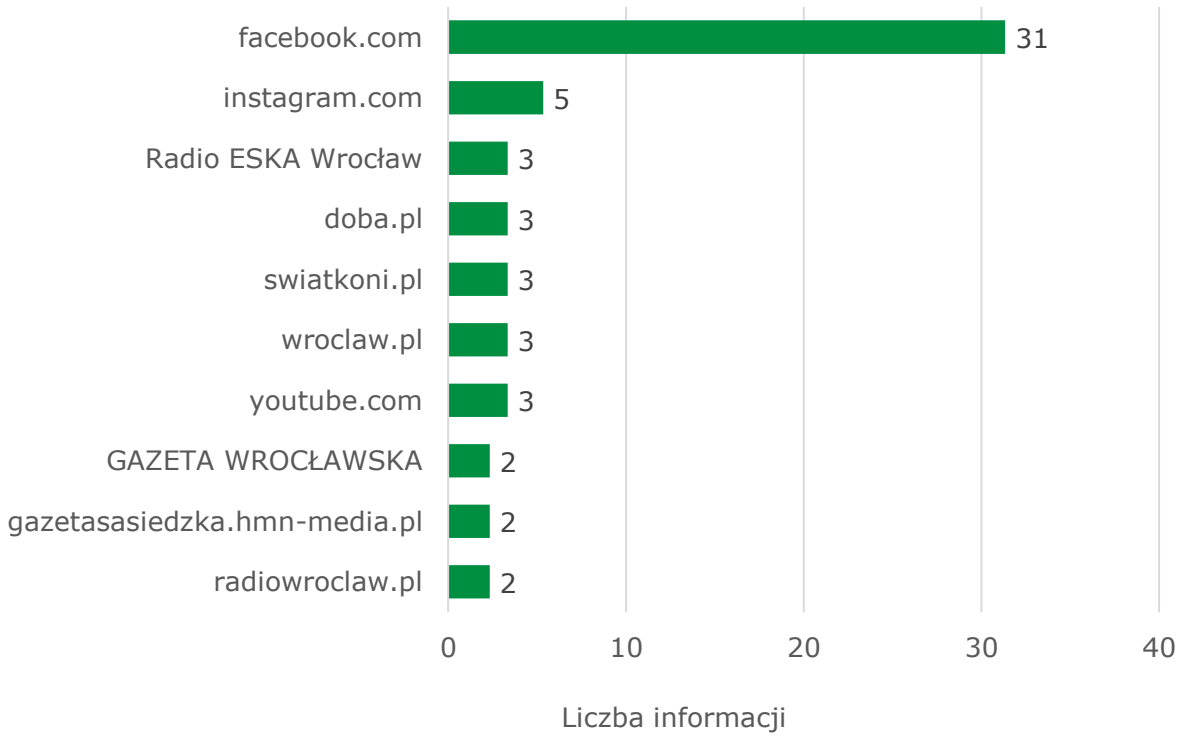

WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA

Podczas dni wyścigowych goszczono oficjeli z torów wchodzących w skład cyklu Crystal Cup:
Jaroslav Müller - dyrektor toru wyścigów konnych w Pardubicach
Hana Kamenicka – z toru wyścigów konnych w Pardubicach
Petr Kvas – burmistrz Pardubic
Mario Pirone – vice Prezydent cyklu Crystal Cup, przedstawiciel toru wyścigów konnych w Merano.
Przedstawiciele WTWK – Partynice odbyli wyjazdy studyjne na tory wyścigów konnych w Bratysławie (czerwiec), Paryżu (październik) i Pardubicach (październik) na najważniejsze dni wyścigowe sezonu: Turf Gala w Bratysławie, Nagroda Łuku Triumfalnego w Paryżu i Wielka Pardubicka w Czechach.

FINANSE

Dochody

Głównymi źródłami dochodów Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych – Partynice są wpływy:
- zadanie A.3.3.13 – ze świadczonych usług najmu i dzierżawy terenów oraz pomieszczeń,
- zadanie A.4.5 – ze świadczonych usług m.in. związanych z chowem i hodowlą zwierząt, wpływy z tytułu opłaty za jazdy rekreacyjne, półkolonie,
- zadanie A.5.6.10 – z tytułu zapisu koni wyścigowych do gonitw,
- zadanie A.5.4.8 – z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat,
- zadanie A.5.6.17 – z tytułu sprzedaży obornika końskiego, złomu itp.,
- zadanie A.5.6.3 – nieodprowadzony VAT.

Dochody Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych – Partynice w 2021 zostały wykonane w kwocie 3.146.173,53 zł, w tym dochody planowane w wysokości 3.034.884,63 zł z tytułu świadczonych usług m.in. jazd rekreacyjnych, najmów i opłat za zapisy koni do gonitw, co stanowi 100,66% planu finansowego oraz dochody nie ujęte w planie dochodów w kwocie 71.505,27 zł z tytułu zapłaty odsetek, odsprzedaży obornika końskiego oraz dochody w kwocie 37.561,00 zł – nieodprowadzony VAT.

Środki w zadaniu:
A.3.3.13 zostały wykonane (kwota 915.769,48 zł) w 116,66% - wykonanie powyżej planu spowodowane jest dużym zainteresowaniem wynajmu terenów oraz pomieszczeń na terenie WTWK Partynice – co jest spowodowane jest intensywną akcją promującą. w latach ubiegłych dochody z tego tytułu realizowane były na wysokim poziomie, co pozwalało na podobne zaplanowanie dochodów na bieżący rok.
A.4.5 zostały wykonane (kwota 1.578.129,27 zł) w 90,18% - wykonanie poniżej planu w związku z wprowadzeniem ustawy „COVID-owej" ograniczającej przeprowadzenie zajęć z jazdy konnej. Również z powodu wprowadzonych w ww. ustawie obostrzeń, WTWK – Partynice zadecydował o niezorganizowaniu planowanych półkolonii zimowych dla dzieci,
A.5.6.10 zostały wykonane (kwota 540.985,88 zł) w 112,71% - wykonanie powyżej planu wynika z faktu, iż sezon wyścigowy na Partynicach pomimo pandemii COVID-19 został rozegrany w całości i gonitwy cieszyły się dużą frekwencją w śród uczestników – dochody z zapisu do gonitw.
Dochody zaplanowane zostały wykonane w 100,65% tj. w kwocie 3.034.729,43 zł co stanowi przekroczenie wykonania planowanych dochodów zapisanych w Planie Finansowym jednostki. Wynika to z dużego zainteresowania usługami świadczonymi przez WTWK Partynice. Dołożono wszelkich starań aby w 2021 roku wykonanie dochodów było jak najwyższe.

Wydatki
Planowany budżet wydatków WTWK Partynice na rok 2021 po zmianach wynosił 12 468 860,00 zł i został zrealizowany w 100,00% na kwotę 12 468 742,08 zł, z czego wydatki bieżące w dziale 926 rozdziale 92604 stanowią kwotę 11 981 405,88 zł, tj. 100,00% planu finansowego, wydatki inwestycyjne kwotę 376 990,00 zł, tj. 100,00% planu finansowego (realizacja zgodnie harmonogramem) a wydatki remontowe na kwotę 110 346,20 zł tj. 100,00% planu finansowego.
Wydatki bieżące w dziale 926 rozdziale 92604 zostały zrealizowane w 100,00% planu finansowego. Wykonanie planu zgodnie ze specyfiką działalności jednostki tj. niektóre grupy wydatków jednostka realizuje w większym stopniu w pierwszej połowie, a inne grupy wydatków w drugiej połowie roku.
Wydatki inwestycyjne/majątkowe zrealizowane 100,00% planu finansowego (realizacja zgodnie z harmonogramem).
Wydatki remontowe zrealizowane w 100,00% planu finansowego (realizacja zgodnie z założeniami).
Środki przeznaczone na wydatki w ramach budżetu Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych - Partynice zostały przeznaczone przede wszystkim na:
- w zadaniu WTWK/ZP01 Utrzymanie budynków wraz z obsługą – (kwota 2 723 638,96 zł) utrzymanie w należytym stanie obiektów budowlanych, obowiązkowe coroczne przeglądy techniczne budynków. Ponadto ze środków w niniejszym zadaniu płatne są opłaty za energię elektryczną, gaz, wodę, wody opadowe, zakup paliwa, opał, materiały i wyposażenie, części zamienne do maszyn i urządzeń, telefonię, trwały zarząd oraz opłaty na rzecz budżetu,
- w zadaniu WTWK/ZP02 Utrzymanie stanowisk pracy związanych z prowadzoną działalnością – (kwota 5 437 401,12 zł) wydatki związane przede wszystkim z kosztami wynagrodzeń osobowych i bezosobowych wraz z pochodnymi, PFRON oraz ZFŚS,
- w zadaniu WTWK/B/01 Prowadzenie działalności kulturalno–sportowo–rekreacyjnej – (kwota 985.610,94 zł) wydatki związane z utrzymaniem koni będących własnością WTWK i powierzonych do pensjonatu, organizacją rekreacji tj. m.in. prowadzenie nauki jazdy konnej,
- w zadaniu WTWK/B/02 Działalność Wyścigowa - organizowanie wyścigów konnych – (kwota 2 513 112,26 zł) wydatki dotyczące przede wszystkim organizacji 12 dni wyścigowego,
- w zadaniu WTWK/B/03 Organizacja półkolonii – (kwota 193 397,46 zł) wydatki związane z organizacją półkolonii jeździeckich dla dzieci i młodzieży oraz „wakacji w siodle",
- w zadaniu WTWK/B/04 Organizacja imprez różnych – (kwota 127.306,36 zł) wydatki związane z organizacją imprez rekreacyjnych i pikników firmowych oraz organizacją i promocją wyścigów konnych,
- w zadaniu WBZ/B/05 Realizacja zadań związanych z wystąpieniem stanów kryzysowych – (kwota 938,78) wydatki poniesione w związku ze zwalczaniem pandemii COVID-19,
- w zadaniu WTWK/REM/06 – remonty budynków i obiektów (kwota 110 346,20 zł) wydatki związane z remontem stajni wyścigowej oraz karuzeli do treningu koni,
- w zadaniu WPI/300 Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych Partynice przyjęta w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym w kwocie 376 990,00 zł,
- wydatki inwestycyjne na kwotę 327 950,00 zł – projekt i budowa karuzel do treningu koni,
- wydatki inwestycyjne na kwotę 49 040,00 – projekt remontu „okrąglaka" – pawilonu herbacianego.

W zadaniu tym środki wydatkowane są zgodnie z harmonogramem prac dla przebudowy infrastruktury Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych Partynice.
W jednostce nie wystąpiły wydatki w paragrafach 2910, 4560, 4580 oraz 4680 w 2021 roku nie dokonano umorzeń należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny.
LUDZIE na PARTYNICACH (ETATYZACJA)

Zgodnie z zapisami Regulaminu Organizacyjnego w jednostce jest przewidzianych 60 etatów do obsługi WTWK, w następującym podziale:

lp.	nazwa stanowiska	liczba etatów
1	Dyrektor	1
2	Zastępca Dyrektora	1
3	Kierownik działu	4
4	Główny Księgowy	1
5	Specjalista	17
6	Menedżer sportu	1
7	Brygadzista	3
8	Obsługa	17
9	Instruktor	6
10	Koniuszy	2
11	Pracownik stajni (stajenny)	7
Razem Etaty WTWK - Partynice		60

Na dzień 31 grudnia 2021 roku liczba pracowników etatowych wynosiła 51. Średnia płaca w miesiącu grudniu 2021 roku wynosiła 6.466,93 zł brutto.

ZESPÓŁ PLACÓWEK OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH „DZIECIĘCY DOM"

Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dziecięcy Dom" w roku 2021 kontynuował swoją działalność instytucjonalnej pieczy zastępczej w ramach pięciu placówek: Placówka Interwencyjna nr 1, Placówka Interwencyjna nr 5, Placówka Socjalizacyjna nr 2, Placówka Specjalistyczno – Terapeutyczna nr 3 i Placówka Specjalistyczno – Terapeutyczna nr 4. Przedmiotem działalności Dziecięcego Domu jest zapewnienie całodobowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania jej przez rodziców, w ramach limitu miejsc: 66.
W roku 2021 w Dziecięcym Domu przebywało ogółem 138 dzieci Z tej liczby przyjętych zostało na wniosek sądu – 131 dzieci, w wyniku interwencji policji – 7 dzieci. Ogółem w roku sprawozdawczym przyjęto 63 dzieci, a wypisano 61, w tym: w wyniku podjętej przez rodziców współpracy 16 dzieci powróciło do swoich rodzin, we współpracy z sądami i ośrodkami adopcyjnymi umieszczono 18 dzieci w rodzinach adopcyjnych i 18 dzieci w rodzinach zastępczych oraz przekierowano 7 dzieci do innych placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej; 2 podopiecznych umieszczono w Domu Pomocy Społecznej.
Funkcję opiekuna prawnego sprawował specjalista pracy z rodziną dla 51 wychowanków.

Analiza ruchu wychowanków w Dziecięcym Domu w latach 2020 - 2021

	2020	2021
Przebywało ogółem dzieci	130	138
na wniosek sądu	124	131
z interwencji policji	6	7
Przyjęto ogółem	65	63
Wypisano ogółem	55	61
do rodziny własnej	21	16
do rodziny adopcyjnej	25	18

do rodziny zastępczej	1	18
do innych placówek	6	9

Sprawozdanie z wykonania budżetu:
W roku 2021 wydano na działalność Dziecięcego Domu kwotę 7.300.800,20 PLN.
(W tym dotacja w wysokości 150.139,46 zł na dziecko z zagranicy)

OPIEKA MEDYCZNA
Wszystkim wychowankom zapewniono całodobową opiekę pielęgniarską oraz codzienną opiekę lekarza pediatry.
U dzieci przebywających w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dziecięcy Dom" zdiagnozowano następujące deficyty zdrowotne: opóźniony rozwój psychoruchowy (21), próchnica (17), nadpobudliwość psychoruchowa (16), wada wzroku (12), wady serca (11), zaburzenia napięcia mięśniowego (10), wcześniactwo (9), dziecko matki palącej papierosy (9), moczenie nocne i dzienne (7), zespół dysmorficzny (7), wrodzone zapalenie płuc (6), FAS (12), atopowe zapalenie skóry (5), mózgowe porażenie dziecięce (5), niska masa urodzeniowa (4), autyzm dziecięcy (4), głuchota (4), zez (4), dziecko matki chorej na choroby przenoszone drogą płciową (4), wrodzone zapalenie płuc (3), żółtaczka noworodkowa (3), przepuklina pępkowa (3), przerost III migdałka (3), niedobór wagi (3), niedoczynność tarczycy (3), wada układu moczowodowego (2), zastawka komorowo-otrzewnowa (2), krzywica (2), padaczka (2), stomia odżywcza (1), oczopląs (1), wodogłowie (1), spodziectwo (1), zwężenie odźwiernika (1), rozszczep podniebienia (1), mukowiscydoza (1), Zespół Arnolda- Chiariego (1), wada palców u dłoni (1), Zespół Potocki-Lupski (1), wrodzone zwichnięcie stawu biodrowego (1), dziecko poruszające się na wózku inwalidzkim (1), niedowład kończyn dolnych (1), wada postawy (10), Zespół abstynencyjny (4), koślawość kolan (3),stopy płasko-koślawe (5), zespół deprywacyjny (2), łysienie plackowate (3), hipotrofia (13), Zespół Aspergera (1).
Zdiagnozowane deficyty zdrowotne miały wpływ na wskaźnik zachorowalności. Lekarz pediatra pracujący w ZPOW ,,Dziecięcy Dom" w roku 2021 przeprowadził 692 konsultacje lekarskie wychowanków. W placówce nr I wykonano 154 badania, w Placówce nr II - 106, w Placówce nr III - 106, w Placówce nr IV - 84, zaś w Placówce nr V – 125.
Z ogólnej liczby badań lekarskich w ZPOW, w związku z chorobą wykonano ich 440, badanie kontrolne w czasie bądź po zakończeniu choroby przeprowadzono 77 razy. W związku z przeprowadzanymi szczepieniami ochronnymi zostało przebadanych i zakwalifikowanych do szczepienia 116 dzieci. Były to szczepienia kalendarzowe, poza kalendarzem, szczepienia na grypę oraz na Covid-19.
Wykonywano także badania dzieci nowoprzyjętych.
Dzieci przebywające w ZPOW chorowały głównie na: infekcje górnych dróg oddechowych (111), infekcje dolnych dróg oddechowych (11), zmiany skórne (93), infekcję wirusową (48), infekcję kataralną (110), uraz (11), infekcja dróg moczowych (4), nadpobudliwość (4), zapalenie gardła (4), dyspepsja (49), odleżyny (2), zapalenie ucha (10), łysienie plackowate (2), udar słoneczny (1), ropiejące oczy (4), zapalenie oskrzeli (5), opryszczka (7) i inne. W 398 przypadkach zostało włączone leczenie objawowe, zaś w 25 przypadkach wdrożono antybiotykoterapię.
W roku 2021 przeprowadzono 235 konsultacji specjalistycznych oraz uczestniczono w 68 zajęciach z rehabilitacji przeprowadzanych poza terem ZPOW – w zajęciach tych uczestniczyło 4 wychowanków z Placówki. Wychowankowie ZPOW ,,Dziecięcy Dom" uczestniczyli w następujących konsultacjach specjalistycznych: stomatolog (54), laryngolog (35), neurolog (27), ortodonta (23), poradnia kardiologiczna (15), poradnia zdrowia psychicznego dla dzieci (13), nefrolog (13), poradnia okulistyczna (10), terapia sensoryczna (9), genetyk (8), poradnia leczenia gruźlicy (6), poradnia chirurgiczna (5), neurochirurg (2), neonatolog (2), urolog (2), poradnia dla dzieci z autyzmem (2), poradnia chorób zakaźnych (1), ortopeda (1), poradnia endokrynologiczna (1), konsultacja u lekarza rehabilitacji (1).
U wychowanków przeprowadzane były także badania specjalistyczne: Badanie BERA (16), USG serca (4), EEG (3), USG jamy brzusznej (2), Holter EKG (1).
Wykonano także zabieg podcięcia wędzidełka u 1 dziecka.

Przeprowadzono 1 zabieg operacyjny w trybie pilnym. Operacja ratująca życie dziecka odbyła się w Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie.
Odbyto 3 konsultacje medyczne poza terenem Wrocławia – 2 neurochirurgiczne w Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi, 1 konsultację pulmonologiczną w Centrum Medycznym w Karpaczu.
Hospitalizowano 7 dzieci – 6 z nich było hospitalizacjami w trybie nagłym, 1 – w trybie planowym.
W okresie sprawozdawczym 1 dziecko objęte zostało izolacją w związku z zakażeniem Covid-19, na kwarantannie przebywało łącznie 12 dzieci.
Placówka została wyposażona w testy płytkowe do wykrywania zakażeń Covid-19. Każdorazowo przeprowadzano test na obecność wirusa u nowoprzyjętych dzieci. Zakupiono również 2 lampy przepływowe antybakteryjne. Placówki wyposażone zostały ponadto w odzież medyczną – przyłbice, fartuchy ochronne, maseczki specjalistyczne oraz niezbędne płyny i środki dezynfekcyjne. W placówkach przestrzegano zasad reżimu sanitarnego.
W okresie sprawozdawczym w „Dziecięcym Domu" przebywało 14 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności.

OPIEKA SPECJALISTYCZNA I TERAPEUTYCZNA
W 2021 roku psychologowie realizowali swoje obowiązki w stosunku do 138 podopiecznych. Opieka psychologiczna obejmowała dokonywanie diagnoz psychofizycznych wychowanków oraz podejmowanie działań mających na celu stymulację rozwoju podopiecznych. Wśród obserwowanych trudności występujących u dzieci podczas ich pobytu w placówce wyróżnia się: zaniedbania opiekuńczo-wychowawcze, deficyty emocjonalno-społeczne i rozwojowe, doświadczanie różnego rodzaju przemocy w środowisku rodziny pochodzeniowej, zaburzenia zachowania i emocji, zdiagnozowany lub w trakcie obserwacji FASD i FAS (12). Wśród podopiecznych 7 dzieci leczono psychiatrycznie. U 16 obserwowano nadpobudliwość psychoruchową. Podopieczni posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na: autyzm, w tym zespół Aspergera (1), zagrożenie niedostosowaniem społecznym (8), niepełnosprawność intelektualną (2), niepełnosprawność ruchową, w tym afazję (2), niepełnosprawność sprzężoną (3).
Wszyscy podopieczni byli objęci opieką psychologiczno-pedagogiczną oraz uczestniczyli w zajęciach specjalistycznych: rewalidacyjnych, usprawniających zdolności poznawcze, wyciszająco-relaksacyjnych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne i kreatywnych. Ponadto 11 wychowanków uczestniczyło w psychoterapii grupowej prowadzonej przez specjalistów spoza ZPOW.
Pod opieką neurologopedy i terapeuty integracji sensorycznej pozostawało 78 dzieci, w tym: z rozszczepem podniebienia (1), niedosłuchem oraz z zespołem FAS (1), z afazją motoryczną (2), z mózgowym porażeniem dziecięcym i współistniejącą z nim dyzartrią (1), dyslalią (15) (w tym parasygmatyzmem), z zaburzeniami miofunkcjonalnymi (8), opóźnionym rozwojem mowy (alalia prolongata) (9). Kontynuowano postępowanie logopedyczne w przypadku oligofazji (2). Objęto opieką dzieci z nieharmonijnym rozwojem psychoruchowym (20) oraz ze specyficznymi problemami szkolnymi, orzeczeniami poradni psychologiczno – pedagogicznych (12).
Wczesnym wspomaganiem rozwoju, opieką neurologopedyczną niemowląt i karmieniem terapeutycznym objęto 5 dzieci.
Wszystkim wychowankom z orzeczeniem o niepełnosprawności zapewniono wielospecjalistyczną terapię, w tym fizjoterapię. Dzieciom z deficytami w rozwoju psychoruchowym i z wadami postawy oraz zaburzeniami koordynacji zapewniono rehabilitację. Fizjoterapię zastosowano z powodu: osłabienia mięśni postawy, brzucha lub kończyn górnych/dolnych, zaburzeń postawy /skoliozy/ skrzywienia bocznego, problemów z napięciem mięśniowym /przykurczami, zaburzenia koordynacji/ równowagi, zaburzenia chodu, znacznego opóźnienia w rozwoju motorycznym, upośledzenia umysłowego lub zaburzenia w obrębie mózgu, zespołów zaburzeń lub genetycznych, dysfunkcji w obrębie kończyn górnych, mózgowego porażenia dziecięcego. W ciągu całego okresu sprawozdawczego opieką fizjoterapeuty objęto łącznie 18 podopiecznych.

Obowiązek szkolny realizowało w drugim semestrze 2020/2021 ogółem 35 wychowanków.
W Szkole Podstawowej nr 12 we Wrocławiu uczyło się - 27 wychowanków, w Szkole Podstawowej nr 75 z Oddziałami Integracyjnymi – 1, w Szkole Podstawowej nr 116 dla Uczniów z Mózgowym Porażeniem Dziecięcym – 1, w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 87 - 2, w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 89 – 1, w Szkole Podstawowej nr 93 – 2 Liceum Ogólnokształcącym w Długołęce – 1.
Nauczaniem specjalnym, integracyjnym objętych było na mocy orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznych 12 uczniów oraz 1 dziecko uczęszczające do Przedszkola Specjalnego.
W dniu zakończenia roku szkolnego 2020/2021 promocję do następnych klas uzyskało 23 uczniów; 3 dzieci uczęszczających do SP 12 nie otrzymało promocji do następnej klasy. Było to wynikiem nagromadzonych deficytów i zaniedbań edukacyjnych, których kompensacja okazała się niemożliwa w krótkim okresie czasu.
Z wyżej wymienionej liczby w trakcie trwania drugiego semestru 2020/21 z Dziecięcego Domu wypisanych zostało 9 dzieci realizujących obowiązek szkolny.

W pierwszym semestrze roku szkolnego 2021/2022 ogółem do szkoły uczęszczało 26 dzieci: do SP 12 – 22, do SP 93 – 2, do SP 116 – 1, do SP nr 2 przy Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapeutycznym w Brzegu Dolnym - 1.
Nauczaniem specjalnym, integracyjnym objętych było na mocy orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznych 10 uczniów, 1 dziecko realizujące obowiązek przygotowania przedszkolnego oraz 3 dzieci uczęszczających do Przedszkola Specjalnego.
Z wyżej wymienionej liczby w trakcie trwania pierwszego semestru roku 2021/22 z Dziecięcego Domu wypisanych zostało 4 dzieci realizujących obowiązek szkolny.

Obowiązek przedszkolny („zerówka") realizowało w pierwszej połowie 2021 roku (drugi semestr roku szkolnego 2020/2021) w SP 12 – 2 dzieci i w Przedszkolu Specjalnym nr 151 – 1 dziecko,
W drugiej połowie 2021 roku (pierwszy semestr roku szkolnego 2021/2022) w SP 12 - 7 dzieci i w Przedszkolu Specjalnym nr 151 – 3 dzieci.

PRACA DYDAKTYCZNO – WYCHOWAWCZA
W Dziecięcym Domu sporządzony został Ramowy Roczny Plan Pracy oraz Harmonogram Imprez i Uroczystości. Zajęcia zrealizowane zgodnie z powyższymi dokumentami uwzględniały obostrzenia związane z pandemią koronawirusa.

Zajęcia realizowane w ZPOW „Dziecięcy Dom":
- zajęcia specjalistyczne (grupowe i indywidualne) z wykorzystaniem elementów Integracji Sensorycznej, metody Montessori i Sherborne prowadzone przez psychologów, neurologopedę, pedagoga, fizjoterapeutę oraz wychowawców; wykorzystanie „Sali Doświadczania Świata" dostępnej w placówce,
- zajęcia kulinarne: sobotni cykl zajęć kulinarnych organizowany w Placówce nr 3 i 4,
- zajęcia edukacyjne: cykliczne zajęcia prowadzone przez wolontariuszy współpracujących z placówką mające na celu wyrównanie braków szkolnych oraz poszerzanie posiadanej wiedzy ogólnej; udział w „Festiwalu Letniej Piosenki" zorganizowanym w Placówce nr 3; udział w cyklu zajęć „Kreatywnie na Parkowej" zrealizowanych przez Fundację „Ładne Historie" w siedzibie ZPOW (kreatywne zajęcia plastyczne oraz sportowe),
- zajęcia rekreacyjne: wyjścia do pobliskiego Ogrodu Zoologicznego, na spacery po Parku Szczytnickim, udział w pokazach multimedialnych przy fontannie; wyjścia do kina; udział w „Pikniku Sąsiedzkim" zorganizowanym przez Fundację „Ładne Historie" przy ul. M. Curie- Skłodowskiej 63a .

Pozostałe wydarzenia:

- półkolonie na Stadionie Miejskim organizowane przez Śląsk Wrocław,
- półkolonie na Stadionie Olimpijskim,
- półkolonie organizowane przez Fundację „Ładne Historie",
- Udział w kolonii letniej- Łazy (09.07.2021- 21.07.2021),
- Udział w kolonii w letniej - Przesieka (07.08.2021- 21.08.2021),
- wycieczka do lasu mieszczącego się w okolicach Gruszeczki (grzybobranie),
- wycieczka do Chełmska Śląskiego (16-17.10.21) organizowana przez Biuro Omega Tours.

W trakcie trwania całego roku 2021 wychowankowie brali czynnie udział w uroczystościach religijnych oraz w obchodach świąt państwowych oraz innych ważnych wydarzeniach; dzieci poznawały znaczenie święta oraz tradycje z nim związane. Były to następujące wydarzenia: Powitanie Wiosny – konkurs na Marzannę, Święta Wielkanocne, Święto Pracy, Dzień Flagi, Święto Konstytucji 3 Maja, Dzień Dziecka, zakończenie roku szkolnego; spotkanie ze Św. Mikołajem, obchody Świąt Bożego Narodzenia. We wszystkich placówkach cyklicznie organizowano wychowankom uroczystość z okazji urodzin.

Współpraca z instytucjami zewnętrznymi działającymi na rzecz dziecka:
- zajęcia w pracowni szkutniczej organizowane przez „Odra Centrum",
- korzystanie z atrakcji dostępnych w „Mini Wesołym Miasteczku" zorganizowanym na terenie ZPOW; projekt zrealizowany przez firmę „Mc Kinsey",
- warsztaty pszczelarskie zorganizowane przez Pasaż Grunwaldzki,
- spotkania z alpakami zorganizowane przez firmę Mc Kinsey,
- cykliczne zajęcia z native-speakerem z języka angielskiego oraz zajęcia motywacyjne zorganizowane przez Wrocławski Klub „Anima",
- organizowano wychowankom wsparcie mające na celu pokonywanie trudności szkolnych w postaci zajęć z korepetytorami- współpraca z Fundacją „Ładne Historie", kontynuacja współpracy z wolontariuszami,
- zrealizowano cykl zajęć z języka angielskiego prowadzonych przez lektorkę z Centrum Języków Obcych „Moose" ufundowany przez „Odra Centrum",
- zajęcia prowadzone przez NFM z cyklu „Pośpiewaj mi Mamo",
- Zajęcia dla najmłodszych dzieci stymulujące prawidłowy rozwój psychofizyczny – Metodą Shantala.

WARUNKI SOCJALNO – BYTOWE

W celu realizacji zadań statutowych zapewniono wychowankom warunki socjalno-bytowe zgodne z obowiązującymi standardami, z uwzględnieniem wieku i potrzeb dzieci.

WROCŁAWSKIE CENTRUM OPIEKI I WYCHOWANIA

Wrocławskie Centrum Opieki i Wychowania przy ul. Lekcyjnej 29 jest jednym z elementów sytemu opieki nad dzieckiem i rodziną. WCOW jest jednostką organizacyjną Miasta działającą w formie jednostki budżetowej.

Misją Centrum jest:
- współpraca z rodziną i otoczeniem wychowanka w celu jego powrotu do domu rodzinnego lub znalezienie najlepszego rozwiązania dla danego dziecka w konkretnej sytuacji życiowej,
- staranie, by dzieciom pozbawionym zainteresowania i właściwej opieki w rodzinnych domach stworzyć dom zastępczy, w którym mogą czuć się jak u siebie.

WCOW zapewnia opiekę i wychowanie dzieciom i młodzieży pozbawionej całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

W 2020 WCOW posiadało 178 miejsc.

Wychowankowie WCOW mieszkają w Placówkach usytuowanych w 13 lokalizacjach:
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 typu socjalizacyjno-interwencyjnego przy ul. Lekcyjnej 29 we Wrocławiu, limit miejsc: 14;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Poleska 15/31 we Wrocławiu, limit miejsc 14,

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 3 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Legnicka 21/9 we Wrocławiu, limit miejsc 14,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 4 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Kamieńskiego 253/1 we Wrocławiu, limit miejsc 14,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 5 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Lekcyjnej 29/1 we Wrocławiu, limit miejsc 14,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 6 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Litewska 72/1 we Wrocławiu, limit miejsc 14,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 7 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Kamieńskiego 253/2 we Wrocławiu, limit miejsc 14,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 9 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Legnicka 21/10 Wrocławiu, limit miejsc 14,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 10 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Borowska 181-187/1we we Wrocławiu, limit miejsc:14,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 11 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Borowska 181-187/2 we Wrocławiu, limit miejsc:14,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 12 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Gazowa 22/3 we Wrocławiu, limit miejsc 12,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 13 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Kołłątaja 31/3 we Wrocławiu, limit miejsc 12,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 14 typu socjalizacyjno- interwencyjnego ul. Podwale 67/8 i 8a we Wrocławiu; limit miejsc 14.

Struktura organizacyjna WCOW obejmuje: Dział Finansowy z podległym mu Działem Obsługi oraz Dział Organizacyjno-Kadrowy, wydzielony został również Zespół specjalistów, w skład którego wchodzą: pedagodzy, psycholodzy,terapeuci, pracownicy socjalni, pielęgniarki i zatrudnieni na umowach cywilno-prawnych logopedzi. WCOW dysponuje 146 etatami podzielonymi zgodnie z Regulaminem organizacyjnym w następujący sposób:
- Dyrektor-1
- Zastępca Dyrektora – 2 (1+2x1/2)
- Główny Księgowy - 1
- Kierownik komórki organizacyjnej – 3
- Pracownicy administracyjni - 10
- Pracownicy obsługi - 20
- Specjaliści - 29,5
- Starszy wychowawca-koordynator - 1
- Wychowawcy i opiekunowie dziecięcy - 78,5

W 2021 r. Wrocławskie Centrum miało problemy kadrowo – organizacyjne zwiazane z wieloma nieobecnosciami spowodowanymi COVID-19 – 58 pracowników przebywało w izolacji bądź kwarantannie, ziązanej z COVID-19, pomimo wysokiego odsetka zaszczepionych pracowników.
W 2021 r. we WCOW przeprowadzono Audyt pt. „Ocena prowadzenia gospodarki finansowej Wrocławskiego Centrum Opieki i Wychowania”- audyt zakończył się wynikiem pozytywnym.

W 2021 r. pracownicy WCOW uczestniczyli w szeregu szkoleń z zakresu zmieniających się przepisów prawa oraz podnoszących ich kompetencje, tj.:
- Szkolenie z RODO,
- Szkolenia HACAP dla pracowników kuchni,
- Szkolenia podnoszące kompetencje wychowawców i specjalistów,
- Superwizje,
- Szkolenia z zakresu prawa pracy, księgowości, zmian podatkowych - dla pracowników administracji; w większości szkolenia były przeprowadzane online.

REALIZACJA ZADAŃ ZESPOŁU SPECJALISTÓW.

Zadaniem nadrzędnym zespołu specjalistów Wrocławskiego Centrum Opieki i Wychowania jest wsparcie merytoryczne pracy wychowawców na rzecz dzieci zabezpieczonych w tutejszym Centrum oraz ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia dzieciom opieki i wychowania oraz zaspokojenia niezbędnych potrzeb emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych i religijnych, z poszanowaniem podmiotowości podopiecznych i ich systemów rodzinnych.
Zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami organizacyjnymi Zespół realizował swoje zadania przy pomocy specjalistów: pracownika socjalnego, pedagoga, psychologa, terapeuty, logopedy i pielęgniarki, przyporządkowanych do wsparcia wyznaczonych grup wychowawczych. W uzasadnionych przypadkach korzystano także z wsparcia seksuologa oraz przedstawicieli innych specjalizacji, adekwatnie do potrzeb i treści wnoszonych przez wychowanków.
W okresie sprawozdawczym, ze względu na zagrożenie epidemiczne i wzrost liczby zachorowań pracowników, niezbędne było przeorganizowanie pracy zespołu specjalistów w taki sposób, by zapewnić w pierwszej kolejności całodobową opiekę wychowankom. Organizację posiedzeń Zespołów ds. oceny sytuacji dzieci zawieszano i wznawiano zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia. Instrukcje przeciwdziałania zagrożeniu epidemicznemu, użytkowania maseczek oraz ozonatorów korygowano adekwatnie do sytuacji oraz dbano o ich stosowanie. Zespół przedmiotowy pielęgniarek cyklicznie wykonywał pogadanki instruktażowe i motywujące wychowanków do zachowania ostrożności zgodnie z wytycznymi służb medycznych. W okresach wprowadzania nauczania zdalnego w szkołach, na bieżąco dokonano reorganizacji zespołów specjalistów w taki sposób, by w ramach swoich zadań wspomagali wychowanków w realizacji obowiązku szkolnego w tych szczególnych warunkach. Dla zachowania stabilności procesów pracy zespołu, w okresie sprawozdawczym przeprowadzono dwukrotny monitoring dokumentacji wychowanków. Zakres wykonanych przez Zespół działań w okresie sprawozdawczym, mimo zagrożenia epidemicznego, skupiał się zasadniczo na realizacji działań w następujących obszarach, z zachowaniem zalecanej przez służby medyczne ostrożności:
1. Praca z rodziną oraz regulacja sytuacji prawnej dzieci zabezpieczonych we WCOW, a szczególnie:
- diagnostyka rodzin pochodzeniowych dzieci umieszczonych w WCOW pod kątem możliwości powrotu dzieci do domu,
- współpraca z rodzicami biologicznymi nakierowana na aktywizację systemu rodzinnego do wykorzystania własnych zasobów w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej będącej przyczyną zabezpieczenia dziecka w placówce,
- współpraca w ZTPS, sądami, kuratorami, policją, asystentami rodzin i innymi instytucjami działającymi na polu niesienia pomocy osobom potrzebującym w zakresie pogłębienia diagnostyki środowisk rodzinnych dzieci umieszczonych w WCOW oraz objęcia wsparciem w/w systemów rodzinnych nakierowanym na wzrost możliwości powrotu dzieci do domu rodzinnego,
- bieżące monitorowanie sytuacji w rodzinach pochodzeniowych dzieci przebywających na przepustkach i urlopowanych,
- ustalanie uprawnień do dochodów dzieci, w tym alimentów.

2. Procesy adopcji dzieci zabezpieczonych we WCOW w przypadku uregulowania ich sytuacji prawnej poprzez pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców, a w szczególności:
- opieka terapeutyczna, psychologiczna i pedagogiczna wobec dzieci pozostających w procesie adopcyjnym uwzględniająca szczególne potrzeby emocjonalne wychowanków w tym okresie;
- ścisła współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym,
- ścisła współpraca z kandydatami na rodziny adopcyjne,
- ścisła współpraca z systemami rodzinnymi nakierowana na złagodzenie skutków emocjonalnych dzieci przygotowywanych do życia w rodzinach adopcyjnych.

3. Budowanie diagnozy i jej aktualizacji oraz procesem opiekuńczo-wychowawczym i edukacyjnym dzieci zabezpieczonych we WCOW, w tym szczególnie:
- opieka psychologiczna, pedagogiczna, terapeutyczna, medyczna i logopedyczna nad wychowankami WCOW zgodnie z ich potrzebami,

- prowadzenie zajęć specjalistycznych indywidualnych i grupowych z wychowankami WCOW adekwatnie do potrzeb oraz organizowanie roku szkolnego dzieci,
- współpraca z lekarzami specjalistami i wykonywanie konsultacji w obszarze psychiatrycznym oraz neurologicznym oraz innymi adekwatnie do potrzeb dzieci,
- organizacja zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dzieci zabezpieczonych we WCOW,
- współpraca z instytucjami działającymi na polu pomocy rodzinie i dziecku, miedzy innymi z Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, Sądami Rodzinnymi, Policją, szkołami i innymi adekwatnie do potrzeb,
- sporządzanie diagnoz, raportów i opinii na temat sytuacji dzieci zabezpieczonych we WCOW,
- współpraca z rodzinami zaprzyjaźnionymi,
- ścisła współpraca z wychowawcami na rzecz usprawniania procesów opiekuńczych wobec dzieci zabezpieczonych w tutejszym Centrum.

4. Usamodzielnienia

We wszystkich placówkach WCOW prowadzono projekt „Wrocławska podróż do samodzielności" w ramach którego prowadzona jest również Placówka nr 12 dla wychowanków powyżej 17 roku roku życia, w której praca wychowawcza koncentruje się szczególnie na potrzebach związanych z usamodzielnieniem.

W ramach projektu prowadzone są również dedykowane zajęcia edukacyjne o charakterze warsztatowym, indywidualne spotkania związane z wejściem wychowanków na rynek pracy, konstruowaniem indywidualnych programów usamodzielnienia oraz szkolenia kadry pedagogicznej WCOW.

Warsztaty były realizowane w stałej współpracy z:

- Wrocławskim Parkiem Technologicznym (Fundacja Pro Mathematica) – dotyczycące praktycznego wykorzystywania nowoczesnych technologii oraz poruszania się w branży social mediów;
- Europejskim Funduszem Leasingowym – Klub Młodego Przedsiębiorcy (projekt czasowo zawieszony ze względu na pandemię);
- Mind Valve - „Nauka na start" - projekt związany z teoretycznym i praktycznym zapoznawaniem młodzieży z różnymi gałęziami wiedzy we współpracy z ośrodkami akademickimi, a także praktycznym wykorzystaniem prawa oraz digitalizacji przestrzeni publicznej;
- Grupą WP – w ramach cyklu szkoleń „Start w dobrym stylu" dotyczących funkcjonowania w branży e-commerce, budowania marki osobistej w przestrzeni internetowej, budowania kompetencji w zakresie poruszania się po rynku pracy;
- Fundacją DOM DBAMY O MŁODYCH w zakresie wsparcia szkoleniowego, organizowania stanowisk pracy, wsparcia rzeczowego;
- Fundacją Równe Szanse – w zakresie tworzenia stażowych miejsc pracy dla wychowanków;
- Fundacją One Day – w zakresie realizacji programu „Usamodzielniani" - realizacja szkoleń i staży.
-

Dzięki pomocy finansowej prywatnego sponsora zorganizowano kursy prawa jazdy dla najstarszych wychowanków.

Indywidualną pomoc w zakresie okresowego zatrudnienia młodzież otrzymywała w ramach projektu „Napraw swój los" z firmą MERCEDES-BENZ Grupa Wróbel

W ramach działań związanych z organizacją czasu wolnego podopiecznych realizowano:

- Projekt edukacji zdrowotnej i artystycznej dzieci i młodzieży Fundacji Ocelot akrobatycznych (coaching, psychodietetyka, akrobatyka);
- Projekt „Podróż wrocławskich dzieci do demokracji i praw obywatelskich" w kooperacji z Przedszkolem nr 56 „Niezapominajka" oraz Fundacją Consensius we Wrocławiu z wykorzystaniem Funduszy Norweskich;

- Z udziałem środków pozyskanych od partnerów zewnętrznych m.in. Capgemini i UBS, Fundacji DOM DBAMY O MŁODYCH oraz zbiórkom crowdfoundingowym zorganizowano wyjazdy rekreacyjne dla dzieci, m.in. do: Warszawy, Barda Śląskiego, Opola, Nysy (+Jez. Nyskie), Szklarskiej Poręby, Świeradowa, Energylandii.

Dzięki współdziałaniu z Wydz. Kultury UMW zainicjowano współpracę z Narodowym Forum Muzyki we Wrocławiu w zakresie organizacji zajęć dedykowanych dla wychowanków pieczy zastępczej we współdziałaniu z partnerami zewnętrznymi organizowano imprezy okolicznościowe, m.in. Święto Pieczonego Ziemniaka (TIM.pl), Piknik z okazji Dnia Dziecka (Studenckie Koło Naukowe „Entuzjazm"), akcję „Emotkowe pożeracze smutków" (Dwujęzyczna Szkoła Podstawowa ATUT Fundacji Edukacji Międzynarodowej).
Zorganizowano akcję „Dzieci dzieciom – mural WCOW dla Przedszkola nr 49 we Wrocławiu we współpracy z Brave Kids oraz Wojciechem Kołaczem „Otecki".
Organizowano czas wolny dzieci we współpracy m.in. z Wrocławskim Parkiem Wodnym, obiektami Młodzieżowego Centrum Sportu we Wrocławiu, Go Jump.
Dzięki współpracy z licznymi partnerami korporacyjnymi oraz prywatnymi sponsorami doposażono placówki w sprzęt komputerowy, materiały wyposażenia wnętrz i AGD, zapewniono dzieciom paczki świąteczne, okazjonalne karty podarunkowe (m.in. urodzinowe), dokonano prac remontowych.
Organizowano również praktyki studenckie, wykłady szkoleniowe dla Akademii Wychowania Fizycznego, wolontariat dla indywidualnych osób.

DZIAŁANIA PLACÓWEK WCOW

Placówka nr 2:
- Wyjazd do Domasławic – jednodniowa wycieczka zorganizowana przez Survival Race,
- Wyjazd z dziećmi na kolonię letnią do Sianożęt,
- Światowy Dzień Dobroci dla Zwierząt. Zbiórka w szkole karmy i maskotek dla zwierząt,
- Dzień Nauczyciela. Kształtowanie właściwego stosunku do nauczycieli nie tylko w dniu ich święta, ale przez cały czas edukacji. Wręczenie nauczycielom kwiatów,
- Gra terenowa „Niepodległy Legionista". Wyjazd dzieci do Rakowa,
- Dzień Wszystkich Świętych. Wyjście z dziećmi na cmentarz. Zapalenie zniczy na grobach NN i bliskich dzieci - tradycyjne pisanie pięknych listów do Mikołaja. Wyjście z dziećmi na imprezę Mikołajki z Fundacją MottoDolls,
- dekorowanie domu na święta Bożego Narodzenia. Konkurs na najładniejszą dekorację własnego pokoju,
- Zajęcia kulinarne. Wspólne lepienie pierogów i uszek na Wigilię. Cała grupa,
- Wyjście z dziećmi do GOair - pozyskanie sponsorów, zakup koców piknikowych i ręczników plażowych dla wszystkich wychowanków,
- tradycyjne przyjęcia urodzinowe z tortem dla każdego wychowanka naszego domu, który obchodzi urodziny.

Placówka nr 4:
- Dzień Babci i Dziadka – rozmowy z wychowankami o wspomnieniach, kształtowanie uczucia przywiązania i szacunku do dziadków, rozmowy o tym co mogą przekazać dziadkowie,
- Cykliczne zajęcia z pierwszej pomocy przedmedycznej - zajęcia przypominające poszczególne formy pomocy w stanie bezpośredniego zagrożenia zdrowia/życia,
- Cykliczne zajęcia z pedagogiem pt. "Życie w społeczeństwie, wyzwania i zagrożenia"
- Zajęcia z psychologiem i terapeutą - umiejętność nazywania emocji i radzenia sobie z nimi,
- Społeczności - spotkania grupowe, na których omawiane i rozwiązywane są na bieżąco problemy dotyczące funkcjonowania grupy

- Zajęcia z usamodzielnienia mające na cele przygotowanie wychowanek do rozpoczęcia samodzielnego, odpowiedzialnego życia po opuszczeniu placówki
- Zajęcia z „chustonoszenia”,
- Zajęcia z fizjoterapeutą,
- Warsztaty kosmetyczne – wychowanki poznały zasady prawidłowego dbania o dobrą kondycję skóry twarzy oraz zostały poinstruowane jak poprawnie wykonać delikatny makijaż dzienny,
- Wyjazd integracyjny do Karpacza – mamy wraz z dziećmi odwiedziły stolicę Karkonoszy, korzystały z miejscowych atrakcji, smakowały regionalnych potraw
- Międzynarodowy Dzień Dziecka - przygotowanie i wręczenie prezentów wszystkim wychowankom,
- Wyjścia na basen,
- Wyjście na wrocławski Rynek i Wyspę Słodową,
- Dzień Wszystkich Świętych - oddanie czci i szacunku zmarłym, odwiedziny grobów bliskich, którzy odeszli,
- Dzień Niepodległości - przypomnienie faktów historycznych,
- Andrzejki - wspólna zabawa oraz wróżby andrzejkowe,
- Mikołajki – przekazanie prezentów od sponsorów, “Mikołajkowe kino” dla najmłodszych,
- Organizacja spotkania świątecznego - uroczysta kolacja zakończona przekazaniem prezentów od sponsorów - 21.12.2021 r.

Placówka nr 7:
- Spotkanie z przedstawicielami fundacji „Zobacz mnie” 28.05.2021 r.,
- Fundacja zajmuje się niesieniem pomocy dzieciom niedostrzeganym. Pomaga rozwijać talenty, wspiera w walce z przeciwnościami losu, pomaga chorym i niepełnosprawnym. Przedstawiciele fundacji przybliżyli naszym wychowankom działanie fundacji, a następnie wręczyli wychowankom prezenty,
- Piknik na Lekcyjnej 07.2021 r.,
- Wakacje rozpoczęliśmy od zorganizowanego we współpracy ze stowarzyszeniem „Adventure Realms” wydarzenia. Nasi wychowankowie wspaniale bawili się, korzystając z licznie zorganizowanych atrakcji. Podczas pikniku pojawiło się mnóstwo wolontariuszy,
- Wyjazd na kolonię do Sianożętów 05-15.07.2021 r.,
- W tym roku po raz pierwszy udało nam się wyjechać z wychowankami na 10- dniowy wyjazd wakacyjny. Wspólnie z wychowankami zorganizowaliśmy mnóstwo atrakcji. Gokarty, wycieczki rowerowe, rejs statkiem, park linowy. Jeden z naszych wychowanków obchodził swoje 18-naste urodziny, które odbyły się na plaży,
- Szkolenie „Start w dobrym stylu” 23-24.09.2021 r.,
- Usamodzielniająca się młodzież miała możliwość wzięcia udziału w szkoleniu organizowanym przez DOMODI. Nasi wychowankowie uczestniczyli w serii szkoleń, które miały na celu pomoc w sukcesywnym wejściu na rynek pracy, a także odkryciu tajników e-commerce,
- Gra terenowa „Niepodległy Legionista” 28.10.2021 r.,
- Autorska gra przygotowana zarówno przez wychowanków, jak i pracowników WCOW. Wydarzenie miało na celu nie tylko dostarczenie świetnej zabawy, ale także wykazanie się wiedzą historyczna na temat naszego Kraju,
- Moto Mikołajki 05.06.2021 r.,
- Charytatywna impreza, organizowana dla wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych. Całe wydarzenie to nie tylko prezenty, ale także wspaniali ludzie, którzy przygotowali serię atrakcji dla naszych podopiecznych,
- Spotkanie opłatkowe 20.12.2021 r.,
- Jak co roku w naszej placówce odbyło się wspólna Wigilia. Nasi podopieczni przygotowali pierniczki, sałatki i pomogli w udekorowaniu domu. Podczas spotkania wspólnie kolędowaliśmy oraz ubraliśmy nasze drzewko,
- udział w społecznościach,
- organizacja warsztatów tematycznych (m.in. bezinteresowność, agresja, przemoc).

Placówki nr 1 nr 5 i nr 6:

- Wraz ze Stowarzyszeniem Adventure Realms zorganizowano wolontariat online, korepetycje dla dzieci. Podczas wakacji wychowankowie Placówki nr 6 wzięły udział w obozie sportowym Survival Race. Rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży poprzez organizowanie zajęć sportowych: wspinaczka, zajęcia judo, zajęcia taneczne, treningi piłki nożnej.
- W grudniu zorganizowano Mikołajki z Fundacją MottoDolls. Wręczenie dzieciom prezentów od motocyklistów. Organizacja Mikołajek: prezenty między innymi od sieci sklepów LIDL, Klubokawiarnia Hopsaki. W ramach współpracy z Credit Suisse- wyjazd do Zamku Książ.
- Udział wychowanków w zajęciach plastycznych w klubie Anima- wychowankowie Placówki nr 6 zostali laureatami konkursu plastycznego. Realizacja projektu „Świadkowie historii" wraz ze Stowarzyszeniem Adventure Realms. Zorganizowano po raz kolejny akcję „kartka dla medyka"- dzieci przygotowały kartki świąteczne dla lekarzy, pielęgniarek i pacjentów szpitali covidowych.

Placówki nr 3, 9, 10, 11, 12, 13, 14

- W związku z pandemią Covid-19 większość działań nakierowanych na współpracę z podmiotami zewnętrznymi na czas jej trwania zostało wstrzymanych. Placówki realizowały oddziaływania opiekuńczo wychowawcze zarówno w zakresie interwencyjnym, zabezpieczając dzieci głównie w pierwszym okresie przyjęcia do placówki celem dokonania wstępnej diagnozy i przekierowania do docelowych placówek typu socjalizacyjnego lub w razie konieczności placówek umożliwiających realizację orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego (MOS, SOSW) lub ośrodków wychowawczych (MOW) jak i w opiece stałej. W ramach realizacji zadań szczegółowych udzielono wychowankom pomocy w adaptacji do nowej sytuacji życiowej, zadbano o opracowanie indywidualnych planów pomocy w zakresie środowiska rodzinnego, pedagogicznym, psychologicznym oraz zdrowotnym, udzielono wsparcia edukacyjnego, zadbano o rozwój zainteresowań, grupowe i indywidualne zajęcia prozdrowotne i psychoprofilaktyczne, sportowe, kulinarne, korekcyjno-kompensacyjne, zapewniono udział w imprezach i uroczystościach. W zakresie zabezpieczenia i udzielenia właściwej pomocy współpracowano z odpowiednimi Komisariatami Policji, Komendą Miejską i Wojewódzką oraz Strażą Miejską.
- We współpracy z podmiotami zewnętrznymi zrealizowano następujące przedsięwzięcia: Wrocławskie instytucje kultury, sportu i rekreacji (m.in. kina, Wrocławski Park Wodny, Młodzieżowe Centrum Sportu) umożliwiające bezpłatne korzystanie z obiektów dla wychowanków WCOW.
- Lidl Polska S.A. – w zakresie realizacji paczek świątecznych.
- Dolnośląskie Centrum Neuropsychiatrii Dzieci i Młodzieży „Neuromed" - w ramach zacieśnionej współpracy w zakresie realizowania obowiązku szkolnego dla dzieci ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, realizowania specjalistycznego wsparcia lekarza psychiatry oraz terapii i psychoprofilaktyki uzależnień.

WROCŁAWSKI ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ

Wrocławski Zakład Aktywności Zawodowej jako zakład budżetowy Gminy Wrocław został utworzony Uchwałą Nr XXIV/870/08 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 września 2008 r. w sprawie utworzenia Wrocławskiego Zakładu Aktywności Zawodowej z siedzibą we Wrocławiu i nadania Statutu. Od początku r. 2011 funkcjonuje jako samorządowy zakład budżetowy Gminy Wrocław.

Działalność prowadzona jest na terenie nieruchomości przy ul. Litomskiej 10 we Wrocławiu, na podstawie umowy użyczenia zawartej w dniu 15 lutego 2010 r., pomiędzy Gminą Wrocław a Wrocławskim Zakładem Aktywności Zawodowej. Zgodnie z przepisami ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych obiekty i pomieszczenia użytkowane odpowiadają przepisom i zasadom bezpieczeństwa i higieny pracy oraz uwzględniają potrzeby osób

niepełnosprawnych w zakresie przystosowania stanowisk pracy, pomieszczeń higieniczno - sanitarnych i ciągów komunikacyjnych oraz spełniają wymagania dostępności do nich.
W 2021 r. 36 niepełnosprawnym pracownikom była zapewniona doraźna i specjalistyczna opieka medyczna, poradnictwo i usługi rehabilitacyjne.
Opieka medyczna realizowana była poprzez umożliwienie niepełnosprawnym pracownikom korzystania z usług medycznych w EMC Instytut Medyczny S.A. na podstawie Umowy nr WZAZ/U/2/2021 z dnia 4.01.2021 r. Wszystkim pracownikom niepełnosprawnym zapewniono 60 minut rehabilitacji dziennie. Zakład zapewnia transport do pracy i z pracy dla czterech osób z niepełnosprawnością ruchową.
Podstawową misją jednostki jest zatrudnienie i utrzymanie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego oraz do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, rehabilitacja zawodowa i społeczna niepełnosprawnych pracowników oraz przygotowanie niepełnosprawnych pracowników do aktywnego życia w otwartym środowisku przy wykorzystaniu ich możliwości i zdolności.
W 2021 r., w związku ze stanem pandemii, realizowano zadanie w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych jedynie na terenie Zakładu.
Przychody Wrocławskiego Zakładu Aktywności Zawodowej w 2021 r. wyniosły 850 814,05 zł z tego:

- 1 456 000,00 zł to dotacja podmiotowa z budżetu otrzymana na pokrycie kosztów działalności obsługowo-rehabilitacyjnej Zakładu (paragraf 2510),
- 97 230,00 zł to dotacja podmiotowa z budżetu Województwa Dolnośląskiego na pokrycie kosztów działalności obsługowo-rehabilitacyjnej (paragraf 2510),
- 875 000,00 zł to środki otrzymane przez Województwo Dolnośląskie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na pokrycie kosztów działalności obsługowo-rehabilitacyjnej Zakładu (paragraf 0970),
- 20 318,50 zł to środki otrzymane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z tyt. rekompensaty w związku z Covid-19 (paragraf 0970),
- 545 546,42 zł to pozostałe przychody finansowe Zakładu - SODIR (paragraf 0970),
- 802 966,42 zł to środki uzyskane z działalności gospodarczej Zakładu (paragraf 0830),
- 53 752,71 zł to pozostałe przychody operacyjne.

W celu realizacji zadań świadczono usługi poligraficzne, gastronomiczne i cateringowe, porządkowe, zajmowano się obsługą techniczną szkoleń, konferencji i imprez okolicznościowych oraz kompletowaniem Wyprawki Wrocławskiej i Niezbędnika Senioralnego.
W roku 2021 zrealizowano usługi dla kontrahentów zewnętrznych w kwocie 443 309,55 zł oraz dla jednostek Gminy Wrocław w kwocie 359 656,87 zł.
Prowadzona działalność usługowo-wytwórcza ma na celu jak najlepsze przygotowanie pracowników do pracy na wolnym rynku. Dlatego też przyjmowane przez Zakład zlecenia są bardzo różnorodne, zarówno w zakresie sposobu realizacji, jak i terminów i charakteru wykonywanych zadań. Realizowano stałe zlecenia dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - w zakresie poligrafii i cateringu. Ponadto wykonywano usługi poligraficzne dla firmy Vermeiren i na podstawie umów zadaniowych dla Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego. Usługi cateringowe realizowano dla Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, Regionalnego Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych i Fundacji Znacznie Więcej. Nadal podstawowym zadaniem działu gastronomicznego było codzienne przygotowywanie i dystrybucja dwudaniowych obiadów serwowanych na terenie jadalni usytuowanej na parterze budynku przy ul. Litomskiej 10. Do zadań Zakładu należy też obsługa gastronomiczna Sesji Rady Miasta Wrocławia oraz innych spotkań z udziałem przedstawicieli Rady Miasta. Zakład wraz z Fundacją Presto włączył się w projekt Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego – przygotowanie Wyprawki Wrocławskiej dla nowo narodzonych mieszkańców Wrocławia. Zadaniem pracowników z niepełnosprawnością było kompletowanie wyprawek i transport do Urzędu Stanu Cywilnego. W porozumieniu ze Spółdzielnią Socjalną Panato realizowane było zadanie kompletowania Niezbędnika Senioralnego.

Z powodu pandemii usługi świadczone przez Wrocławski Zakład Aktywności Zawodowej były wciąż ograniczone. Zakład jednak cały czas pracował – włączał się również w akcje pomocy osobom zamkniętym w domach z powodu epidemii w postaci dostarczania posiłków. W porozumieniu z Ośrodkiem Wspierania Ekonomii Społecznej Zakład realizował usługę cateringową polegająca na dostarczaniu posiłków terapeutycznych dla uczestników Środowiskowego Domu Pomocy Społecznej Stowarzyszenia „OSTOJA".
Po zapoczątkowaniu akcji szczepień przeciw COVID-19, przy zastosowaniu procedur sanitarnych i zasad dystansu społecznego powrócono do corocznych zadań związanych z rehabilitacją społeczną pracowników z niepełnosprawnością (wyjazd weekendowy w ramach rehabilitacji społecznej, spotkanie wigilijne, uczestnictwo w prezentacji filmu o dolnośląskich ZAZ). Grupa pracowników z niepełnosprawnością brała udział w cyklu szkoleń zwiększających kompetencje społeczne i zawodowe organizowanych w Integracyjnym Inkubatorze Przedsiębiorczości „Skrzynia".
W Zakładzie funkcjonował Zespół Programowy, który dla każdego pracownika z niepełnosprawnością przy jego czynnym udziale prowadził dokumentację związaną z przygotowaniem i realizacją indywidualnego programu rehabilitacji zawodowej i społecznej. Zespół decydował o podejmowanych wobec pracowników działaniach zmierzających do właściwego przygotowania pracownika do przejścia do pracy na wolnym rynku. Działania Zespołu Programowego wspierane były przez środki zakładowego funduszu celowego – Zakładowego Funduszu Aktywności, którego utworzenie było warunkiem otrzymania statusu zakładu aktywności zawodowej. Wpływy środków na konto funduszu to podatek od nieruchomości, podatek dochodowy od osób fizycznych.
Współpracując z Wrocławskim Zakładem Aktywności Zawodowej kontrahenci mogli odnosić wymierne korzyści. Jako podmiot uprawniony w świetne przepisów art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych kontrahenci Wrocławskiego Zakładu Aktywności Zawodowej mogą obniżyć obowiązkową wpłatę na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z tytułu zakupu usług w naszym zakładzie. Dzięki takim przepisom nasi kontrahenci uzyskali w roku 2021 ulgi w kwocie 106 722,05 zł.
Jednostki będące w strukturach Gminy Wrocław mają prawo zlecania usług Wrocławskiemu Zakładowi Aktywności Zawodowej z pominięciem procedur ustawy o zamówieniach publicznych – tzw. zlecenia „in house".
Zakład prowadzi też działalność, która ma wpływ na proces łamania stereotypów związanych z postrzeganiem osób niepełnosprawnych w społeczeństwie Wrocławia:

- Na terenie budynku WZAZ organizowane są obwodowe komisje wyborcze (budynek jest dostępny dla osób mających kłopoty z poruszaniem się),
- Na terenie Zakładu odbywają się spotkania, konferencje, warsztaty i seminaria dotyczące zagadnień związanych z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych,
- Personel Zakładu zaangażowany jest w prace grupy branżowej ds osób z niepełnosprawnościami i dostępności we Wrocławiu,
- Personel Zakładu brał udział w aktualizowaniu Strategii Województwa Dolnośląskiego na rzecz rozwoju ekonomii społecznej oraz przyznawaniu Znaku Zakup Prospołeczny,
- Zakład jest członkiem Związku Pracodawców Zakładów Aktywności Zawodowej, przez co wraz z innymi zakładami aktywności zawodowej ma realny wpływ na zmiany legislacyjne dotyczące działalności jednostek ekonomii społecznej,
- Zakład współpracował przy realizacji wojewódzkiej kampanii społecznej mającej na celu wzmocnienie rozpoznawalności zakładów aktywności zawodowej w systemie wsparcia osób z niepełnosprawnością.

DEPARTAMENT
ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

DEPARTAMENT ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

ZADANIA UJĘTE W ZAŁOŻENIACH POLITYKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WROCŁAWIA NA 2021 r.

PRIORYTET II – JAKOŚĆ ŚRODOWISKA I PRZESTRZENI MIEJSKIEJ

ZADANIE NR 37: WROCŁAWSKI PROGRAM ANTYSMOGOWY

Wrocław jako pierwsze miasto w Polsce wprowadził „Wrocław bez smogu"- program obejmujący:
- dofinansowanie kosztów wymiany pieców– KAWKA Plus,
- zwolnienia i ulgi w czynszach dla najemców komunalnych, którzy zdecydowali się na
- wymianę pieca,
- dofinansowanie wymiany drewnianych, nieszczelnych okien-Termo KAWKA,
- dopłaty do rachunków za ogrzewanie dla osób, które zlikwidowały piece na paliwa stałe – Lokalny Program Osłonowy.

Kluczowym elementem kampanii było rozpoczęcie akcji „Zmień piec" obejmującej wsparcie informacyjne, dotyczące obowiązujących procedur i przepisów, poprzez wskazanie źródeł finansowania takiej wymiany, aż po edukację w zakresie zasad optymalnej eksploatacji nowych źródeł ciepła. W ramach akcji „Zmień piec" organizowano spotkania z mieszkańcami wrocławskich osiedli, realizowano doradztwo energetyczne, przeprowadzono szeroko zakrojoną kampanię outdoorową, działania medialne oraz internetowe. Głównym założeniem akcji jest bezpośrednie dotarcie do osób tych dzielnic Wrocławia, w których zagęszczenie pieców jest największe, dlatego akcję rozpoczęto od spotkań informacyjnych na dedykowanych osiedlach.
Kluczowym elementem kampanii była współpraca z mediami w celu informowania, rozpowszechniania wiedzy i promocji akcji mającej na celu zwrócenie uwagi na zanieczyszczenie powietrza.

A. Działania w zakresie kampanii „ Wrocław bez smogu"

Akcja „Zmień piec" jako kluczowy element kampanii Wrocław bez Smogu
Wrocław to pierwsze miasto w Polsce, w którym wprowadzono „Wrocław bez smogu" - mocno przemyślany i kompleksowy program, który obejmuje m.in.:
- dofinansowanie kosztów wymiany pieców (do 15 tys. zł w 2021 roku) – KAWKA Plus;
- zwolnienia i ulgi w czynszach dla najemców komunalnych, którzy zdecydowali się na wymianę pieca;
- dofinansowanie wymiany drewnianych, nieszczelnych okien (do 5 tys. zł) – Termo KAWKA;
- dopłaty do rachunków za ogrzewanie dla osób, które zlikwidowały piece na paliwa stałe (do 4 tys. zł. rocznie) – Lokalny Program Osłonowy.

W 2021 roku kontynuowano prowadzenie akcji „Zmień piec". Jej filar to wszechstronna pomoc w likwidacji pieców węglowych – od wsparcia informacyjnego, dotyczącego obowiązujących procedur i przepisów, poprzez wskazanie źródeł finansowania takiej wymiany, aż po edukację w zakresie zasad optymalnej eksploatacji nowych źródeł ciepła. Wiedza i doświadczenie, wynikające z poznania problemów i potrzeb mieszkańców, pozwoliły na odpowiednie przygotowanie materiałów i metod edukacyjnych oraz dobór dopasowanych środków komunikacji, dzięki którym akcja dociera do osób, które najbardziej takiego wsparcia potrzebują.
W ramach akcji „Zmień piec" w 2021 r. organizowano spotkania z mieszkańcami wrocławskich osiedli, realizowano doradztwo energetyczne, przeprowadzono szeroko zakrojoną kampanię outdoorową, działania medialne oraz internetowe.

Współpraca z mediami w celu informowania, rozpowszechniania wiedzy i promocji akcji mającej na celu zwrócenie uwagi na zanieczyszczenie powietrza oraz efektywność energetyczną.

Artykuły prasowe
W marcu 2021 roku wydano 20-stronicowy biuletyn wroclaw.pl, będący kompleksowym źródłem wiedzy o akcji „Zmień piec". Biuletyn w wersji elektronicznej zamieszczono na stronie internetowej https://zmienpiec.pl/biuletyn-wroclawpl-zmien-piec-2021. Wersję papierową przekazano bezpośrednio przede wszystkim do mieszkańców Ołbina, Nadodrza, Kleczkowa, Przedmieścia Świdnickiego i Oławskiego oraz placu Grunwaldzkiego, a także na wybrane osiedla z przeważającą zabudową jednorodzinną. W dniach 15-19 marca biuletyn rozdawano w 73 parafiach w różnych częściach miasta w związku z ogólnopolską kampanią „Bóg daje życie – smog je odbiera". Gazetę przekazano również do Rad Osiedli, Straży Miejskiej Wrocławia, MOPS-u, WFOŚ, Zarządu Zasobu Komunalnego i Wrocławskich Mieszkań.

Internet
Na stronach internetowych https://www.wroclaw.pl/zielony-wroclaw/aktualnosci i https://zmienpiec.pl/aktualnosci-zmien-piec systematycznie publikowano artykuły, w których mieszkańcy Wrocławia mogli znaleźć informacje na temat miejskich programów dopłat, zmianach w tych programach oraz wprowadzanych nowych obowiązkach (np. deklaracja CEEB).
Od maja 2020 roku dofinansowanie z programu KAWKA Plus można połączyć z programem Czyste Powietrze. W związku z tym dla właścicieli domów jednorodzinnych na terenie Wrocławia, którzy planują wymianę ogrzewania przygotowano specjalną zakładkę „Kalkulator". Jest to narzędzie pomocnicze, dzięki któremu można poznać przybliżoną kwotę dofinansowania przy założeniu, że mieszkaniec skorzysta najpierw z dotacji w ramach KAWKA Plus, a następnie z Czystego Powietrza, a jako uzupełnienie zaproponowano i utworzono nową zakładkę „Sprawdź, ile możesz zyskać" (https://zmienpiec.pl/sprawdz-ile-mozesz-zyskac). Jest to specjalny symulator, dzięki któremu wrocławianie mogą sprawdzić bilans zysków i strat po wymianie kopciucha.
Od lutego 2021 roku udostępniono „Mapę wymienionych pieców", na której widać, gdzie do tej pory we Wrocławiu zlikwidowano najwięcej „kopciuchów". Mapa przedstawia liczbę wymienionych pieców z podziałem na osiedla oraz lata wymiany od 2014 do bieżącego roku.
W celu dotarcia do jak największej grupy odbiorców, wszystkie treści publikowano również w mediach społecznościowych. Na profilu facebookowym „Zmień piec" zamieszczono wszystkie najważniejsze informacje związane z akcją wymiany pieców oraz innych projektów dotyczących poprawy efektywności energetycznej. Podobne treści publikowano na profilu Zielony Wrocław.

Cykl nagrań „Zmień piec w pigułce"
W ramach działań internetowych stworzono cykl wideoporadników „Zmień piec w pigułce", w których odpowiadano na pytania dotyczące wymiany pieców. Mieszkańcom przekazano informację z jakich miejskich programów warto skorzystać oraz jakie dokumenty są potrzebne przy składaniu wniosków. Cykl zawierał 12 odcinków. Wszystkie filmy udostępniono na stronie: https://zmienpiec.pl/spotkania-online-ekspert-radzi-zmien-piec-wroclaw.

Radio
W ramach działań promocyjnych pojawiały się także spoty reklamowe oraz rozmowy przeprowadzane z doradcami energetycznymi w rozgłośniach radiowych. Emisje zrealizowano m.in. w Radiu Rodzina, Meloradiu, Radiu Wrocław, Radiu RAM, Radiu Gra. W 2021 r. odtworzono 2613 spotów radiowych.
W ramach promocji akcji „Zmień piec" udzielano również informacji podczas audycji radiowych. W ten sposób promowano przede wszystkim miejskie programy dofinansowań

do wymiany pieców, a także bieżące projekty realizowane przez Dział Doradztwa Energetycznego (np. projekt „Ciepło w domu”).

Infolinia doradztwa
Prowadzono specjalną infolinię energetyczną czynną od poniedziałku do piątku w godzinach od 8 do 18, która przeznaczona jest dla wszystkich osób zainteresowanych wymianą ogrzewania i otrzymania wsparcia finansowego na ten cel. Od początku 2021 roku przeprowadzono 6559 rozmów oraz udzielono 484 indywidualne porady w sprawie wymiany ogrzewania za pośrednictwem poczty e-mail.

Spotkania z mieszkańcami
Prowadzono bezpośrednie spotkania z mieszkańcami, na których wrocławianie uzyskali m.in. informacje o tym, jakie dopłaty można otrzymać, od czego zacząć wymianę pieca i jak prawidłowo złożyć wniosek o dofinansowanie. Wskazywano również dostępne rodzaje ogrzewania i podpowiadano, na co zwrócić uwagę decydując się na nowy system grzewczy.
W ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Rozwoju wzięto udział w osiedlowych piknikach, podczas których prowadzono bezpośrednie rozmowy z mieszkańcami:
28 sierpnia 2021 r. – piknik osiedlowy na Maślicach,
5 września 2021 r. – piknik „Pożegnanie Lata” Borek,
18 września 2021 r. – festyn osiedlowy na Muchoborze Wielkim,
25 września 2021 r. – Sobota z Zielonym Wrocławiem, Bulwar nad Oławą.

Punkt konsultacyjny
Z uwagi na rosnącą ilość składanych wniosków do programu KAWKA Plus, z końcem września 2021 roku wznowiono działanie stacjonarnego punktu konsultacyjnego na ulicy Hubskiej 8-16 (Wydział Środowiska i Rolnictwa). Stworzono możliwość bezpośredniego porozmawiania z doradcami na temat miejskich programów dofinansowań czy sprawdzenia kompletności składanych wniosków

Promocja rządowego programu Czyste Powietrze
Realizowany przez Gminę cel, jakim jest likwidacja nieekologicznych źródeł ciepła, jest jednym z najważniejszych na jakich się skupiono w 2021 roku. Przekonanie o tym, że konieczność zmian jest wspólnym priorytetem determinuje działania skupiające się na edukacji wrocławian zarówno w zakresie oferowanego przez Gminę wsparcia finansowego, jak i możliwości w zakresie Programu Czyste Powietrze. Dlatego też przygotowano dla mieszkańców Wrocławia instrukcję wraz z kalkulatorem łączenia dofinansowań z programów miejskich oraz Programu Czyste Powietrze - https://zmienpiec.pl/kalkulator, aby w najbardziej odpowiedni dla beneficjenta sposób pokazać, jak i skąd można otrzymać wsparcie finansowe. Ponadto, w celu promocji programu Czyste Powietrze, realizowano liczne działania mające na celu zwiększenie świadomości mieszkańców w tym temacie:

- publikowano aktualności dot. Programu Czyste Powietrze na stronie zmienpiec.pl oraz w biuletynie miejskim https://zmienpiec.pl/biuletyn-wroclawpl-zmien-piec-2021 (nakład 60 tys.);
- informowano klientów miejskiej infolinii Doradztwa Energetycznego o Programie Czyste Powietrze oraz możliwości łączenia z KAWKĄ Plus,a także przekazywanie im informacji kontaktowych do WFOŚiGW we Wrocławiu (z infolinii korzystają również mieszkańcy innych gmin);
- przekazywano informacje o Programie Czyste Powietrze w trakcie prowadzonych szkoleń dla instalatorów systemów grzewczych;
- promowano Program Czyste Powietrze w trakcie wszelkich plenerowych akcji informacyjnych prowadzonych na osiedlach zabudowy jednorodzinnej https://zmienpiec.pl/asystenci-zmien-piec-na-kolejnych-wroclawskich-osiedlach;
- przekazywano informacje oraz materiały edukacyjne dot. Programu Czyste Powietrze Radom Osiedli, parafiom czy organizacjom pozarządowym.

Szkolenia dla instalatorów
Nieodzownym elementem sprawnej wymiany pieców jest zaangażowanie firm instalacyjnych. W związku z powyższym zorganizowano szkolenia dla wykonawców. Omawiane na nich były programy dofinansowań, a w szczególności skupiono się na możliwości pozyskania dotacji oraz w jaki sposób firmy mogą zostać pełnomocnikiem inwestora przed Urzędem Miejskim Wrocławia. Tym samym mogą występować w imieniu inwestora o dotację na wymianę źródła ciepła. Przeszkolone firmy znalazły się w specjalnej bazie instalatorów. Można na niej porównać usługi i oferty konkretnych podmiotów, sprawdzić, czy dana firma oferuje usługę pełnomocnictwa, pozwala na rozliczenie bezgotówkowe oraz wykonuje usługę wymiany instalacji. Szkolenia zorganizowano w następujących terminach:
- 15 stycznia – 4 osoby,
- 10 marca 2021 r. – 18 osób,
- 13 maja 2021 r. – 11 osób,
- 14 września – 3 osoby.

Łącznie w 2021 roku na listę przeszkolonych instalatorów wpisano dodatkowo 36 firm. W bazie od początku jej istnienia znajduje się 77 firm

Szkolenia dla Straży Miejskiej
W 2021 roku zorganizowano dwa cykle szkoleń dla Straży Miejskiej. Pierwszy cykl na przełomie lutego i marca (16, 18, 23, 25 luty i 2 marca). Drugi cykl przeprowadzono w październiku (12, 14, 19, 21 października). Podczas spotkań przedstawiono wrocławskie programy dofinansowań do wymiany pieców, a także omówiono najważniejsze obowiązki wprowadzone przez uchwałę antysmogową. Przekazano także najważniejsze informacje dotyczące klasyfikacji pieców oraz możliwości palenia w kominkach rekreacyjnych. Podczas październikowego cyklu przeszkolono łączne 64 osoby.

Szkolenia dla zarządców komunalnych
Na początku 2021 roku przeprowadzono także cykl szkoleń dla zarządców komunalnych:
- 28 stycznia – Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.,
- 2 i 4 lutego – Zarząd Zasobu Komunalnego.

Łącznie przeszkolono 80 pracowników z aktualnych zasad wymiany pieca we Wrocławiu oraz z programów dofinansowań oferowanych w ramach akcji „Zmień piec". Dzięki temu zarządcy będą mogli jeszcze lepiej wspierać najemców komunalnych w likwidacji „kopciuchów" i procesie montażu ekologicznego ogrzewania. Szkolenia przeprowadzono zarówno stacjonarnie, jak i wykorzystano formę zdalną.

Współpraca z NGO w celu rozpowszechniania wiedzy ekologicznej wśród

Mieszkańców
W 2021 roku nawiązano współpracę z Fundacją Dobrych Czasów na podstawie artykułu 19a Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Główny cel współpracy z organizacją pozarządową to zwiększanie świadomości mieszkańców Wrocławia w zakresie korzyści wynikających z eliminacji niskiej emisji poprzez prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych. Zadania jakie zrealizowano poprzez współpracę z NGO, to m.in: bezpośrednie dotarcie z informacją o akcji „Zmień Piec" do mieszkańców posiadających stare piece i zachęcenie ich do skorzystania z finansowego i merytorycznego wsparcia przy wymianie pieca; udzielenie pełnej informacji na temat instrumentów finansowych oferowanych przez Gminę Wrocław.
W ramach zadania „Zmieniamy Piece! – akcja informacyjna dla mieszkańców", we współpracy z Fundacją Dobrych Czasów w okresie od 1 czerwca do 20 sierpnia 2021 r. przeprowadzono działania informacyjno-edukacyjnych dotyczące akcji „Zmień Piec" wśród mieszkańców Wrocławia, szczególnie tych zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zachęcono mieszkańców do skorzystania z przygotowanych przez Urząd

Miejski Wrocławia programów dedykowanych wymianie źródeł ciepła, wraz z informacją o oferowanym wsparciu, opcjach technicznych i możliwościach dofinansowania.

W ramach zadania podjęto następujące działania:
- Zorganizowano akcję „door to door" i dotarto do mieszkańców 30 wielorodzinnych budynków na terenie wskazanym przez Gminę, zachęcono mieszkańców do zmiany źródła ciepła na ekologiczne oraz zapoznano beneficjentów z możliwościami skorzystania z finansowego i merytorycznego wsparcia oferowanego przez Miasto Wrocław przy likwidacji pieców;
- Przeprowadzono trzy wydarzenia informacyjno-promocyjne wspierające działania projektowe oraz informujące o całym programie we wnętrzach podwórzowych na terenie wskazanym przez Gminę, czyli: Park Tarnogajski (5 czerwca), Park Goethego – róg ulicy Przestrzennej i Gajowej (12 czerwca), skwer przy ulicy Paczkowskiej i Jesionowej tuż przy markecie Auchan (19 czerwca);
- Przygotowano raport ewaluacyjny – na podstawie doświadczeń zdobytych w trakcie realizacji projektu na podstawie z rozmów z mieszkańcami określono mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia dotyczące powodzenia realizacji zadania Urzędu Miejskiego Wrocławia „Zmień Piec".

Podsumowanie działań:
1. Wykonano 500 podejść do lokatorów:
- Huby – 430,
- Tarnogaj – 56,
- inne osiedla – 14.
2. Zastano 175 lokatorów:
- 5 osób nie udzieliło odpowiedzi,
- 170 osób udzieliło odpowiedzi: 23 posiada piec na paliwo stałe, 132 wymieniło, a 15 oświadczyło, że nie ma pieca.

Współpraca z Radami Osiedli
W 2021 roku prowadzono również liczne działania we współpracy z Wrocławskimi Radami Osiedli. Stoisko akcji „Zmień piec" pojawiało się na piknikach i festynach osiedlowych organizowanych przez RO. 28 sierpnia podczas pikniku „Pożegnanie lata" na Maślicach zorganizowano punkt informacyjny, natomiast 5 września na jesiennym festynie „Pożegnanie Lata" pojawiono się ze stoiskiem informacyjnym, które cieszyło się dużym zainteresowaniem mieszkańców Wrocławia. 17 września ponownie zorganizowano wraz z Radą Osiedla Klecina festyn pod nazwą „ Dzień sprzątania świata", a 18 września Rada Osiedla Muchobór Wielki zaprosiła Urząd do promowania akcji Zmień Piec na jesiennym pikniku osiedlowym.

Współpraca z Uniwersytetem Wrocławskim – Life Mappingair
W 2021 kontynuowano współpracę z Uniwersytetem Wrocławskim, gdzie specjaliści w ramach realizowanego na uczelni Projektu LIFE-MAPPINGAIR/PL (https://mappingair.meteo.uni.wroc.pl/) „Czy wiesz czym oddychasz?" dzielili się z wrocławianami swoją wiedzą na temat smogu. Podczas wspólnych pikników, festynów i eventów przekazywano informacje: jak walczyć ze smogiem, skąd czerpać wiedzę o jakości powietrza, by chronić siebie i bliskich, jak wpływać na stan powietrza we Wrocławiu? W ramach współpracy przygotowano szereg gier i gadżetów edukacyjnych dla najmłodszych w celu zachęcenia i promowani wiedzy ekologicznej. Na podstawie bogatego doświadczenia w bezpośrednim doradztwie, udzielono szczegółowych wskazówek dotyczących organizacji terenowych punktów konsultacyjnych.

B. Projekty

Projekt „Ciepło w domu"
Mieszkańcy Wrocławia coraz częściej, w rozmowach z doradcami energetycznymi, zwracają uwagę na potrzebę termomodernizacji swoich domów. W odpowiedzi na te

rozmowy w Wydziale Wody i Energii 8 października 2021 r. rozpoczęto nabór wniosków do projektu "Ciepło w domu".
Akcja polega na bezpłatnym przebadaniu kamerą termowizyjną 50 domów jednorodzinnych na terenie Wrocławia, wybudowanych przed 2010 rokiem, w celu określenia miejsc najbardziej narażonych na straty ciepła. Korzyści płynące z przeprowadzania projektu to przede wszystkim podniesienie świadomości mieszkańców Wrocławia w zakresie słuszności termomodernizacji starych domów jednorodzinnych przy jednoczesnej ekonomiczności inwestycji. Projekt zaplanowano na lata 2021 – 2022.

Baza CEEB (Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków)
Od 1 lipca 2021 r. każdy właściciel lub zarządca budynku zobowiązany jest złożyć deklarację o sposobie jego ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). Za właścicieli, którzy nie chcą lub nie mogą złożyć deklaracji w formie online, dane do bazy wprowadzane są przez pracowników Wydziału Wody i Energii. W okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2021 r. wprowadzono 3435 spośród ponad 71 tys. punktów adresowych, objętych obowiązkiem ewidencyjnym CEEB.W związku z wprowadzeniem tego obowiązku, opracowano komunikaty, z których mieszkańcy mogli dowiedzieć się w jaki sposób, w jakich terminach i gdzie należy składać deklaracje. Przeprowadzono działania promocyjne: informacje umieszczono na stronach internetowych, w mediach społecznościowych oraz w wersji drukowanej w różnych punktach UMW. Dodatkowo mieszkańcy, którzy mają problem z wypełnieniem wniosku, mogą uzyskać wsparcie na infolinii doradztwa energetycznego.

Porozumienie Burmistrzów i SECAP
20 października 2016 r. przystąpiono do „Porozumienia Burmistrzów na rzecz klimatu i energii" (Covenant of Mayors for Climate & Energy) zainicjowanego przez Komisję Europejską ruchu europejskiego na rzecz zrównoważonego wykorzystania energii, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich. W ramach Porozumienia w 2019 r. opracowano „Plan na rzecz zrównoważonej energii i klimatu" (SECAP), będący dokumentem strategicznym, w którym określono krótko i długoterminowe cele redukcji emisji gazów cieplarnianych. Zgodnie z wymogami Porozumienia co dwa lata od przedstawienia SECAP raportowane są postępy realizacji. W październiku 2021 r. opracowano i przesłano aktualny raport z monitoringu SECAP, zawierający bieżącą inwentaryzację emisji gazów cieplarnianych oraz zaktualizowane dane dotyczące działań przewidzianych w Planie.

Inwentaryzacja emisji
Zgodnie z wymogami Porozumienia Burmistrzów, Wrocław jest zobowiązany do corocznego przedstawiania inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych, która jest kluczowym elementem monitoringu SECAP. W 2021 r. zlecono wykonanie corocznej inwentaryzacji emisji za rok 2020 wraz z raportem podsumowującym, który przedstawia źródła danych wykorzystane w inwentaryzacji oraz podsumowanie wielkości emisji dla roku 2020 wraz z porównaniem do poprzednich inwentaryzacji emisji (okres 1990-2019).

Cities Race to Zero
W październiku 2021 r. przystąpiono do międzynarodowej kampanii „Cities Race to Zero", która zachęca podmioty niepaństwowe – w tym firmy, miasta, regiony, instytucje finansowe i edukacyjne – do podjęcia natychmiastowych działań zmierzających do ograniczenia globalnego ocieplenia. Nadrzędnym celem członków kampanii jest zmniejszenie o połowę emisji CO2 do 2030 roku oraz osiągnięcie zerowej emisyjności do roku 2050, przy jednoczesnym zobowiązaniu się do utrzymania globalnego ocieplenia poniżej celu 1,5°C określonego w Porozumieniu Paryskim.

Eco Miasto
Po raz kolejny przystąpiono do konkursu Eco Miasto, ogólnopolskiego projektu, którego celem jest popularyzowanie idei zrównoważonego rozwoju oraz nagrodzenie najbardziej

zaangażowanych środowiskowo polskich miast. W Dziale Doradztwa Energetycznego zajęto się całościową aplikacją do konkursu.
Miasto Wrocław zwyciężyło w kategorii efektywność energetyczna w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców. Przez komisję konkursową doceniono w szczególności prowadzoną we Wrocławiu akcję Zmień piec, zachęcającą mieszkańców do wymiany kopciuchów (dopłaty z programów KAWKAplus i termoKAWKA, dopłaty do rachunków oraz zwolnienia z czynszu), obok prowadzonych przez miasto podłączeń do sieci ciepłowniczej w setkach budynków komunalnych.

Przebudowa strony Zielony Wrocław
W Dziale Doradztwa Energetycznego zajęto się stworzeniem od podstaw zakładki Zielony Wrocław na miejskiej stronie internetowej www.wrocław.pl. Analizowano, dyskutowano oraz wybierano odpowiadające tematyką treści z obszaru działań Wydziały Wody i Energii, a także Wydziału Środowiska i Rolnictwa. Napisano wiele artykułów oraz przeredagowano wcześniejsze. Dzięki współpracy Urzędu Miejskiego ze spółką ARAW stworzono nowe narzędzie dla mieszkańców, dzięki któremu mogą sprawdzić stan powietrza, aktualności ze środowiska, projekty realizowane w Urzędzie oraz jak do nich przystąpić.
W 2021 roku wdrożono również pomoc dla Wydziału Środowiska i Rolnictwa. Zdecydowano się na wznowienie działania punktu konsultacyjnego na ul. Hubskiej 8-16 w celu doradztwa oraz przyjmowania wniosków do programu Kawka Plus. Ze względu na wzmożoną ilość składanych wniosków oraz zbliżający się ostateczny termin dofinansowania do wymiany pieca w kwocie 15 tys. zł, potrzebne okazało się dodatkowe wsparcie dla WSR.

ZADANIE NR 39: PROGRAM DOTACJI DO WYMIANY LOKALNYCH WĘGLOWYCH ŹRODEŁ CIEPŁA NA PROEKOLOGICZNE – KONTYNUACJA PROGRAMU KAWKA

Dotacje celowe na zadania służące ochronie powietrza, polegające na trwałej zmianie ogrzewania opartego na paliwach stałych na ogrzewanie niskoemisyjne – program KAWKAplus

Na podstawie Uchwały nr XV/417/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na zadania służące ochronie powietrza, polegające na trwałej zmianie ogrzewania opartego na paliwach stałych na ogrzewanie niskoemisyjne (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2019 r. poz. 6975 oraz z 2021 r. poz. 2578) w roku 2021 kontynuowany był program dotowania trwałej likwidacji ogrzewania opartego na paliwach stałych, będącego jedynym lub podstawowym stałym źródłem ogrzewania w lokalach mieszkalnych i nieruchomościach wykorzystywanych na cele mieszkaniowe i jego zamiany na:
- podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej,
- ogrzewanie gazowe,
- ogrzewanie elektryczne,
- ogrzewanie lekkim olejem opałowym,
- pompę ciepła,
- urządzenie wykorzystujące odnawialne źródła energii służące wyłącznie do ogrzewania nieruchomości.

Celem i założeniem programu jest zmotywowanie mieszkańców miasta, poprzez zachęty finansowe, do wymiany stałopalnych źródeł ciepła ze względu na problem, z którym Wrocław boryka się od lat – smogiem, który nasila się przede wszystkim w okresach grzewczych. Jest to również flagowy projekt w kontekście dotrzymania terminów likwidacji palenisk stałopalnych, ujętych w uchwale antysmogowej.
Edycja programu w 2021 roku pozwalała na uzyskanie dofinansowania pokrywającego 100% poniesionych nakładów inwestycyjnych, jednak nie więcej 15 000,00zł. Beneficjentami dotacji są osoby fizyczne posiadające tytuł prawny do lokali mieszkalnych lub nieruchomości wykorzystywanych na cele mieszkaniowe, położonych w granicach

administracyjnych Wrocławia. Podstawowym kryterium kwalifikacji do uczestnictwa w programie jest posiadanie czynnego ogrzewania stałopalnego w nieruchomości, co weryfikowane jest podczas wizji po uprzednim sprawdzeniu wniosku pod względem formalnym i prawnym.
Pod względem popularności programu rok 2021 stanowi absolutny rekord, i to pomimo wszystkich utrudnień związanych z pandemią SARS-CoV-2. Liczba złożonych i rozpatrzonych wniosków wstępnych to aż 3 076 – prawie dwukrotnie więcej niż w rekordowym do tej pory roku 2020, co obrazuje poniższe zestawienie. Łączna ilość wniosków rozpatrzonych negatywnie z powodów formalno-prawnych albo rzeczowych to 65.

Ryc. 1. Liczba wniosków złożonych do programów dotacyjnych na wymianę ogrzewania w danym roku

Łącznie w 2021 roku przeprowadzono 2 464 wizje wstępne mające na celu stwierdzenie, czy dana nieruchomość spełnia podstawowe kryterium posiadania czynnego ogrzewania stałopalnego. Z powodu sytuacji epidemicznej wizje w większości przeprowadzano w formie zdalnej na zasadzie wideo-rozmowy, podczas której weryfikowano rodzaj aktualnego ogrzewania nieruchomości oraz punkt adresowy.
Warunkiem przystąpienia do realizacji inwestycji jest podpisanie umowy dotacyjnej z Beneficjentem lub Pełnomocnikiem go reprezentującym. W roku 2021 podpisano rekordową liczbę 2 392 wspomnianych umów, co stanowi 70%-owy wzrost w porównaniu do roku poprzedniego. Wizualizację tej danej w porównaniu do lat poprzednich przedstawia poniższy wykres.

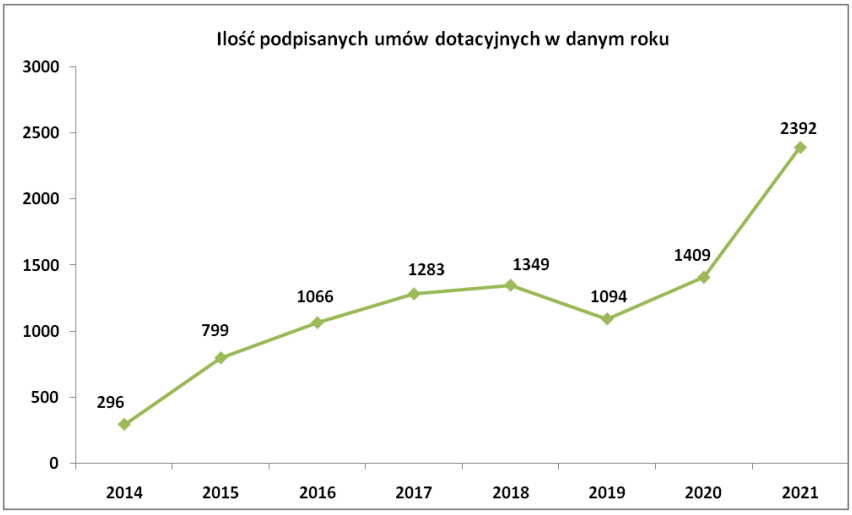

Ryc. 2. Ilość umów podpisanych w programach dotacyjnych na wymianę ogrzewania w danym roku

Nabór wniosków do programu ma charakter ciągły, co oznacza, że w roku 2021 Wrocławianie realizowali i rozliczali inwestycje na podstawie umów podpisanych zarówno w roku 2021, jak i umów podpisanych w roku 2020, które były finansowane ze środków przeznaczonych na rok 2021. Łączna ilość takich wniosków rozliczeniowych to 1591. Wszystkie ostatecznie rozpatrzono pozytywnie i na ich podstawie sporządzono i wysłano dyspozycje wypłaty dotacji na łączną, rekordową kwotę 23.500.783,34 zł. Analogicznie w roku 2021 wpływały i były procedowane rozliczenia na podstawie umów, których pokrycie finansowane zapewniają środki budżetowe przeznaczone na rok 2022, te jednak ujęte będą w sprawozdaniu przyszłorocznym.

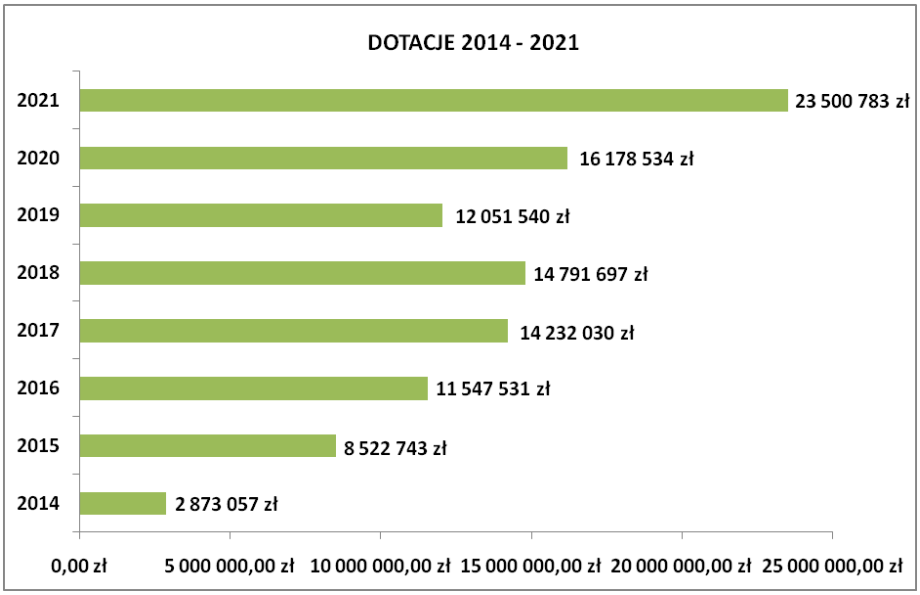

Ryc. 3. Ilość wydatkowanych środków na programy dotacyjne na wymianę ogrzewania w danym roku

Na podstawie obu powyższych zbiorów wniosków rozliczeniowych w roku 2021 umówiono oraz przeprowadzono 1741 wizji powykonawczych.
W związku z rozpatrywaniem wniosków oraz udzielaniem informacji ogólnych w roku 2021 odbyto ponad 10 tysięcy rozmów telefonicznych oraz ponad 5 tysięcy spotkań z klientami.

W pozytywnie zakończonych sprawach zlikwidowano 2111 palenisk zastępując je według wyboru Beneficjentów ogrzewaniem niskoemisyjnym. Liczba zainstalowanych niskoemisyjnych źródeł ciepła w miejsce ogrzewania stałopalnego to 1597. Dotowani decydowali się na wymianę ogrzewania na:

- ogrzewanie gazowe	w	1219 lokalach	(76,3%);
- ogrzewanie elektryczne	w	257 lokalach	(16,1%);
- pompę ciepła	w	108 lokalach	(6,8%);
- podłączenie do sieci ciepłowniczej	w	13 lokalach	(0,8%).

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	RAZEM
	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość
Źródła zlikwidowane									
piece kaflowe	272	821	1028	1196	1202	891	702	1122	7234
kotły co	82	224	298	397	463	415	537	741	3157
kuchnie węglowe	19	35	32	50	35	28	40	43	282
piece do wody	4	6	4	5	5	1	0	0	25
inne piece stałopalne	5	89	149	164	115	92	121	205	940
kotłownie lokalne	2	0	1	0	0	0	0	0	3
Razem	384	1175	1512	1812	1820	1427	1400	2111	11641

Tab. 1. Zestawienie likwidowanych stałopalnych źródeł ciepła w poszczególnych latach z podziałem na ich rodzaje

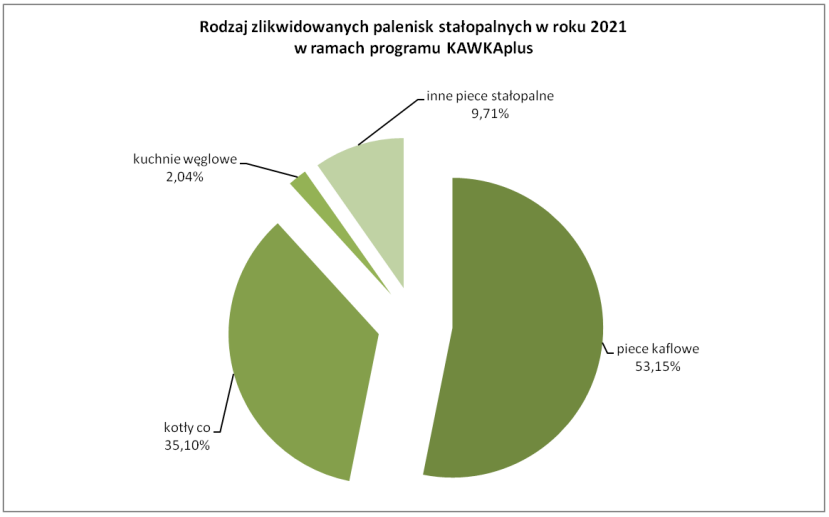

Ryc. 4. Rodzaj likwidowanych źródeł stałopalnych w 2021 roku

Fot. 1. Przykłady likwidowanych źródeł stałopalnych w ramach programu KAWKAplus (od lewej u góry – kocioł centralnego ogrzewania, piec kaflowy, piec wolnostojący, kuchnia węglowa)

Dotacje celowe na zadania służące poprawie efektywności energetycznej polegającej na wymianie okien zewnętrznych – program termoKawka

W oparciu o Uchwałę nr XV/418/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej osobom fizycznym na zadania służące poprawie efektywności energetycznej polegającej na wymianie okien zewnętrznych (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2019 r. poz. 6975 oraz z 2021 r. poz. 2579), rok 2021 był kolejnym, w którym realizowany był we Wrocławiu program termoKAWKA uzupełniający podejmowane w mieście działania antysmogowe.

Ideą programu jest uatrakcyjnienie oferty programu KAWKAplus poprzez dofinansowanie wymiany starych, nieszczelnych drewnianych okien zewnętrznych w nieruchomościach, w których wymieniono ogrzewanie stałopalne dzięki skorzystaniu z dotacji miejskich. Pomaga to w ochronie powietrza, gdyż zwiększa energooszczędność nieruchomości, które tym samym wymagają mniej paliwa do ich ogrzania. Udzielana dotacja pokrywa 100% poniesionych kosztów, lecz nie więcej niż 1.000,00 zł na wymianę jednego okna i nie więcej niż 5.000,00 zł ogółem. Warunkiem jest jednak wymiana wszystkich starych drewnianych okien zewnętrznych w nieruchomości, nowe okna muszą zaś spełniać wszystkie wymagania techniczne i prawne, w tym te związane z posiadaniem odpowiedniego współczynnika przenikania ciepła Uw.

Zgodnie z przyjętymi zasadami dotacje przyznawane były na wymianę okien w nieruchomościach, w których dokonano zmiany systemu ogrzewania opartego na paliwach stałych na niskoemisyjne w ramach miejskich programów dotacyjnych lub dla których złożono wniosek o udzielenie dotacji na zmianę systemu ogrzewania na podstawie miejskiego programu dotacyjnego tj. programy realizowane na terenie Gminy Wrocław w oparciu o:

- uchwałę nr LVIII/1486/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 22 maja 2014 r. uchwały nr LI/1207/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 15 lutego 2018 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na zadania służące ochronie powietrza, polegające na trwałej zmianie ogrzewania węglowego na proekologiczne (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2018 r. poz. 947);
- uchwały nr XV/417/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na zadania służące ochronie powietrza,

polegające na trwałej zmianie ogrzewania opartego na paliwach stałych na ogrzewanie niskoemisyjne (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2019 r. poz. 6975 oraz z 2021 r. poz. 2578).

W roku 2021 wpłynęły 233 wnioski o udzielenie dotacji, z czego negatywnie rozpatrzono 50 z nich. Umówiono oraz przeprowadzono niespełna 200 wizji wstępnych, których skutkiem było podpisanie 135 umów dotacyjnych.

Nabór wniosków do programu ma, podobnie jak w programie KAWKAplus, charakter ciągły. W roku 2021 Wrocławianie zrealizowali i złożyli rozliczenia 93 inwestycji na podstawie umów podpisanych zarówno w roku 2021, jak i umów podpisanych w roku 2020, które miały pokrycie finansowane ze środków przeznaczonych na rok 2021. Łącznie 2 rozliczenia rozpatrzono negatywnie, w związku z czym ostatecznie sporządzono i wysłano 91 dyspozycji wypłaty dotacji na sumaryczną kwotę 338 696,60 zł.

Podobnie jak w programie KAWKAplus, w roku 2021 wpływały i były procedowane rozliczenia na podstawie umów, których pokrycie finansowane zapewniają środki budżetowe przeznaczone na rok 2022, te jednak ujęte będą w sprawozdaniu przyszłorocznym. Na podstawie obu powyższych zbiorów wniosków rozliczeniowych w roku 2021 umówiono oraz przeprowadzono blisko 100 wizji powykonawczych.

W ramach dotowanych inwestycji doszło do wymiany 405 starych, nieefektywnych energetycznie okien na okna spełniające wymagania efektywności energetycznej wynikające z obecnie obowiązujących przepisów.

ZADANIE NR 40: KONTYNUACJA PROGRAMU USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU WROCŁAWIA

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla miasta Wrocławia na lata 2012-2032 został przyjęty uchwałą Nr XXIII/528/12 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 15 marca 2012 r. Podstawą opracowania Programu są zadania samorządów powiatowych i gminnych zawarte w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032. Cele programu miejskiego są zbieżne z celami przyjętymi w programie krajowym. Zakłada się usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu Wrocławia i jednocześnie minimalizację negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu oraz likwidację szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. Program usuwania azbestu jest zadaniem ujętym w Polityce społeczno-gospodarczej Wrocławia.

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Wrocławia realizowany jest od 2012 r. W ramach Programu w latach 2012-2021 z terenu Wrocławia usunięto 1,189 tys. ton wyrobów azbestowych z 536 obiektów i nieruchomości. Masa usuniętych w poszczególnych latach wyrobów azbestowych uzależniona jest od zgłoszeń mieszkańców.

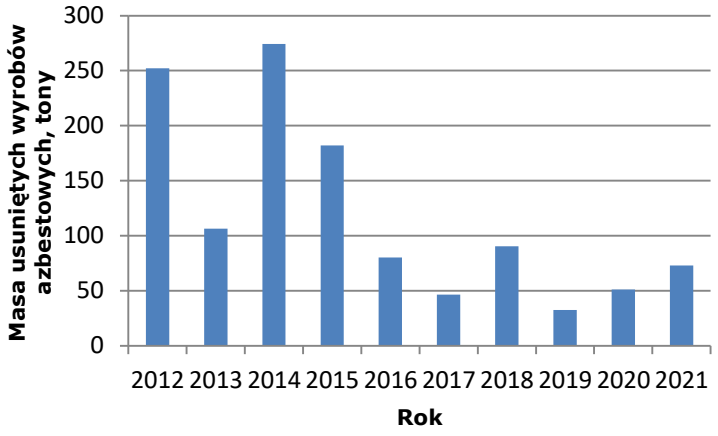

Ryc. 5. Masa wyrobów azbestowych usuniętych w latach 2012-2021

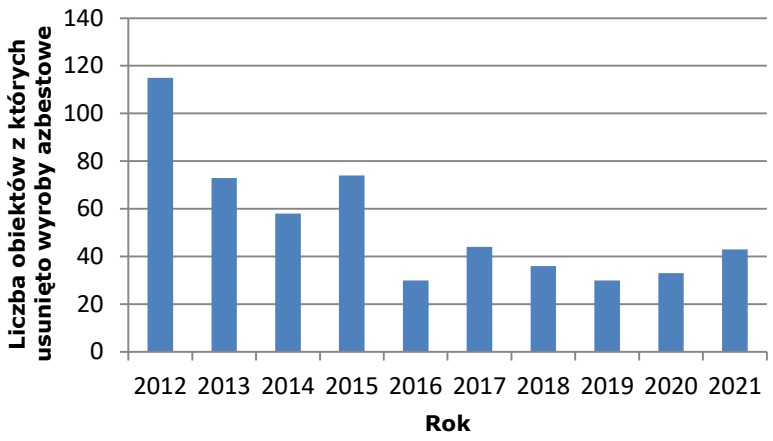

Ryc. 6. Liczba obiektów z których zostały usunięte wyroby azbestowe w latach 2012-2021

W 2021 roku w części Programu mającej na celu udzielenie wsparcia finansowego na realizację zadania polegającego na usuwaniu wyrobów zawierających azbest osobom fizycznym i prawnym wykorzystującym wyroby zawierające azbest lub posiadającym odpady azbestowe na terenie Wrocławia podjęto następujące działania:

- Przygotowano dokumentację i złożono wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu o dofinansowanie zadania pn.: „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Wrocławia w 2021 roku". Wniosek obejmował nieruchomości, z których właściciele zadeklarowali usunięcie wyrobów azbestowych w 2021 roku.
- Wybrano wykonawcę prac w drodze zapytania ofertowego. Wykonawca zrealizował prace polegające na usuwaniu wyrobów azbestowych z terenu Wrocławia w okresie od 11 czerwca do 15 września 2021 r. usuwając z terenu miasta łącznie 72,948 ton wyrobów azbestowych. Prace zostały zrealizowane na 43 nieruchomościach, w tym na 37 nieruchomościach należących do osób fizycznych, 3 nieruchomościach osób prawnych, 2 nieruchomościach wspólnot mieszkaniowych i 1 nieruchomości gminnej.
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu dofinansował zadanie na podstawie umowy dotacyjnej. Koszt realizacji Programu wyniósł ogółem 133 932,53 zł, z czego wysokość dotacji to kwota 20 425,44 zł stanowiąca 40% kosztów kwalifikowanych zadania.
- Zebrano deklaracje osób fizycznych i prawnych dotyczące udziału w Programie w roku 2022.
- Ponadto zaktualizowano informacje zamieszczone na stronie internetowej Urzędu Miejskiego o szkodliwości azbestu, zasadach bezpiecznego postępowania z wyrobami azbestowymi, obowiązkach właścicieli nieruchomości związanych z użytkowaniem tych wyrobów oraz możliwościach pozyskania dofinansowania na usuwanie azbestu. Na bieżąco przyjmowano również „Informacje o wyrobach zawierających azbest" przekazywane przez osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska. Dane o wyrobach zawierających azbest zostały zamieszczone w Bazie Azbestowej.

Aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest

W 2021 roku realizowano zadanie polegające na aktualizacji inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie miasta. Zlecona usługa polegała na wykonaniu aktualizacji inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest poprzez sporządzenie spisu z natury, z uwzględnieniem wcześniejszych danych inwentaryzacyjnych znajdujących się w Bazie Azbestowej. Podczas realizacji zadania zinwentaryzowano 1 921,834 ton wyrobów zawierających azbest, z czego 280,603 ton (ok. 15%) znajduje się na

nieruchomościach osób fizycznych, a 1 641,231 ton (ok. 85%) na nieruchomościach osób prawnych i jednostek organizacyjnych.
Podczas inwentaryzacji wykonawca ocenił stan techniczny wykorzystywanych wyrobów azbestowych. Ocena pozwoliła określić stopień pilności usuwania wyrobów azbestowych w następującym podziale:

- stopień pilności I – wymagane pilne usunięcie lub zabezpieczenie,
- stopień pilności II – wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku,
- stopień pilności III – wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat.

Wyroby zawierające azbest wymagające pilnego usunięcia lub zabezpieczenia, dla których określono I stopień pilności, stanowią ok. 2,4 % sumy zinwentaryzowanych wyrobów wykorzystywanych przez osoby fizyczne oraz ok. 8,4 % - przez osoby prawne i jednostki organizacyjne. Na zinwentaryzowanych obiektach dominują wyroby znajdujące się w dobrym stanie technicznym, dla których określono III stopień pilności, stanowią one ok. 73,6% sumy zinwentaryzowanych wyrobów wykorzystywanych przez osoby fizyczne oraz ok. 84,5% wyrobów wykorzystywanych przez osoby prawne i jednostki organizacyjne.

ZADANIE NR 42 - Opracowanie strategii rozwoju terenów zieleni dla obszarów wrocławskich osiedli
W 2021 roku rozpoczęto prace koordynowane przez Zarzad Zieleni Miejskiej nad opracowaniem Planu Zazieleniania, który stanowić będzie zbiór działań prowadzących do zwiększania ilości i różnorodności zieleni w mieście. Działania będą nakierowane przede wszystkim na ochronę i utrzymanie zieleni, realizację nowych nasadzeń czy angażowanie różnych podmiotów oraz mieszkańców i mieszkanek w zazielenianie miasta. Plan ma pomóc w realizacji celu wynikającego z dyrektywy unijnej, ponieważ dokument powstaje w ramach rekomendowanej dla samorządów Unijnej Strategii na Rzecz Bioróżnorodności 2030 „Przywracanie przyrody do naszego życia", która została opublikowana przez Komisję Europejską 20 maja 2020 r. Zapowiada ona odbudowę różnorodności biologicznej Europy z korzyścią dla ludzi, klimatu i planety.

W pierwszym etapie konsultacji Planu Zazieleniania brali udział zaproszeni przedstawiciele i przedstawicielki środowisk naukowych (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Uniwersytet Wrocławski, Politechnika Wrocławska, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego), organizacji pozarządowych działających na rzecz ochrony i wsparcia przyrody (Fundacja Sendzimira, Fundacja Ekopotencjał, Fundacja Ekorozwoju, Akcja Miasto, Stowarzyszenie Polskich Architektów Krajobrazu, Stowarzyszenie Miasto Drzew, Towarzystwo Upiększania Miasta Wrocławia) oraz eksperci i ekspertki ds. zieleni w mieście.Drugim etapem było zebranie wniosków i uwag do Planu od mieszkańców miasta oraz ich analiza.
Plan Zazieleniania będzie mieć częściowo charakter ciągły, ponieważ będzie uzupełniany o nową, aktualną wiedzę naukową, przykłady działań na rzecz przyrody oraz pojawiające się możliwości angażowania się różnych podmiotów w zazielenianie miasta. W związku z czym nie ma końcowej daty realizacji Planu, choć będzie możliwe wskazanie dat realizacji poszczególnych działań.

ZADANIE NR 44- Realizacja projektu Kalendarz edukacyjny

Szkołom i placówkom oświatowym, prowadzonym przez Gminę Wrocław, udzielono dofinansowania na programy ekologiczne i wyjazdy edukacyjne do Ośrodków Edukacji Ekologicznej, realizowane w 2020 r. Podstawą udzielania dofinansowania na realizację wyjazdu lub programu było wpisywanie się działań w założenia tematyczne Zielonego Kalendarza Edukacyjnego.

ZIELONY KALENDARZ EDUKACYJNY		
TEMAT MIESIĄCA	DATA	ŚWIĘTO
Styczeń - Miesiąc Gospodarki Obiegowej	10 stycznia	Dzień Obniżania Kosztów Energii
	23 stycznia	Dzień bez opakowań foliowych
Luty - Miesiąc Zwierząt	11 lutego	Ogólnopolski Dzień Dokarmiania Zwierzyny Leśnej
Marzec - Miesiąc Wody	3 marca	Dzień Dzikiej Przyrody
	21 marca	Pierwszy Dzień Wiosny
	21 marca	Dzień Lasów
	22 marca	Światowy Dzień Wody
	28 marca	Godzina dla Ziemi
Kwiecień - Miesiąc ochrony przed hałasem	1 kwietnia	Światowy Dzień Ptaków
	22 kwietnia	Światowy Dzień Ziemi
	25 kwietnia	Dzień Świadomości Zagrożenia Hałasem
Maj - Miesiąc Zrównoważonego Rozwoju	9 maja	Dzień Europy
	11 maja	Dzień Bez Śmiecenia
	10 maja	Światowy Dzień Ptaków Wędrownych
	15 maja	Dzień Ogrodów
	20 maja	Światowy Dzień Pszczół
	22 maja	Dzień Praw Zwierząt
	22 maja	Dzień Różnorodności Biologicznej
	30 maja - 5 czerwca	Europejski Tydzień Zrównoważonego Rozwoju
Czerwiec - Zielony Miesiąc	5 czerwca	Światowy Dzień Ochrony Środowiska
	8 czerwca	Światowy Dzień Oceanów
	15 czerwca	Światowy Dzień Wiatru
	17 czerwca	Światowy Dzień Walki z Pustynnieniem i Suszą
	14-16 czerwca	Akcja Sprzątanie Świata
Wrzesień - Miesiąc Mobilności	19 września	Dzień Dzikiej Flory, Fauny i Naturalnych Siedlisk
	16-22 września	Europejski Tydzień Zrównoważonej Mobilności i Europejski Dzień Bez Samochodu
		Światowy Dzień Morza
	27 września	Światowy Dzień Rzek
Październik - Miesiąc Drzew	1 października	Międzynarodowy Dzień Wegetarianizmu
	1 października	Światowy Dzień Ptaków
	4 października	Światowy Dzień Zwierząt
	10 października	Światowy Dzień Drzewa

	16 października	Światowy Dzień Żywności
Listopad - Miesiąc Czystego Powietrza	14 listopada	Dzień Czystego Powietrza
Grudzień - Miesiąc Klimatu	5 grudnia	Światowy Dzień Gleb
	21 grudnia	Przesilenie zimowe

Programy ekologiczne i wyjazdy do ośrodków edukacji ekologicznej we wrocławskich placówkach oświatowych w latach 2017-2021

Okres realizacji zadania przez placówki	Liczba placówek, które skorzystały z dofinansowania na wyjazd	Liczba uczestników	Kwota dofinansowania
I-XII.2020 r.	21	1597	33 749,00 zł
III-XII.2019 r.	106	8 837	129 539,00 zł
III-XII.2018 r.	91	6 445	162 970,00 zł
IX-XII.2017 r.	31	930	27 589,00 zł
	Liczba placówek, które skorzystały z dofinansowania na program	Liczba uczestników	Kwota dofinansowania
I-XII.2021 r.	48	8 234	100 000,00zł
I-XII.2020 r.	42	9 434	69 765,00 zł
III-XII. 2019 r.	79	13 140	98 850,00 zł
III-XII. 2018 r.	34	9 685	49 642,00 zł
IX-XII. 2017 r.	18	1 441	45 514,00 zł

ZADANIE NR 46-Realizacja Wrocławskiego program kontroli liczebności komarów

Głównym założeniem prowadzonego od 1998 roku Programu jest kontrolowane ograniczanie liczebności populacji komarów (larw i osobników dorosłych), a nie ich całkowita eliminacja ze środowiska.
W trosce o ochronę środowiska i bioróżnorodności owadów, podjęto starania o wdrożenie rekomendowanych na świecie rozwiązań w zakresie specyficznych, biologicznych metod zwalczania komarów.
Działania w ramach realizacji „Wrocławskiego programu kontroli liczebności komarów" są w całości finansowane ze środków budżetowych gminy Wrocław. Wszelkie działania prowadzone są wyłącznie na terenach zielonych należących do miasta, jak parki, skwery zielone, tereny zielone dolin rzecznych, cieki wodne i zbiorniki.
Wrocław do chwili obecnej jest jedynym miastem w Polsce, które ma stały program ograniczania populacji komarów z wypracowanym przez lata jego istnienia, schematem działań. Wiele dużych i małych miast oraz pomniejszych gmin korzysta z naszych doświadczeń poprzez zasięganie opinii co do sposobu radzenia sobie w sytuacji nadmiernie rozwijającej się populacji komarów na ich terenie.
W 2021 roku warunki hydrologiczne i atmosferyczne sprzyjały rozwojowi komarów. Wielokrotnie występowały obfite opady deszczy w następstwie których powstawały liczne rozlewiska (Fot.2) w związku z czym w szybkim tempie rozwijały się kolejne populacje a to powodowało konieczność wykonywania zwiększonej liczby zabiegów dezynsekcyjnych.

Fot.2. Rozlewiska powstałe na skutek wzrostu poziomu wód gruntowych w dolinie Odry

W 2021 roku wykonano łącznie 216 zabiegów ograniczających rozwój komarów na powierzchni 2 225 ha (z czego 170 zabiegów preparatem biologicznym na powierzchni 64 ha i 46 zabiegów preparatem chemicznym na powierzchni 2 161ha.)
Na realizację wszystkich działań w ramach Wrocławskiego programu kontroli liczebności komarów w sezonie wiosenno-letnim łącznie wydano 380 052,08 złotych brutto.

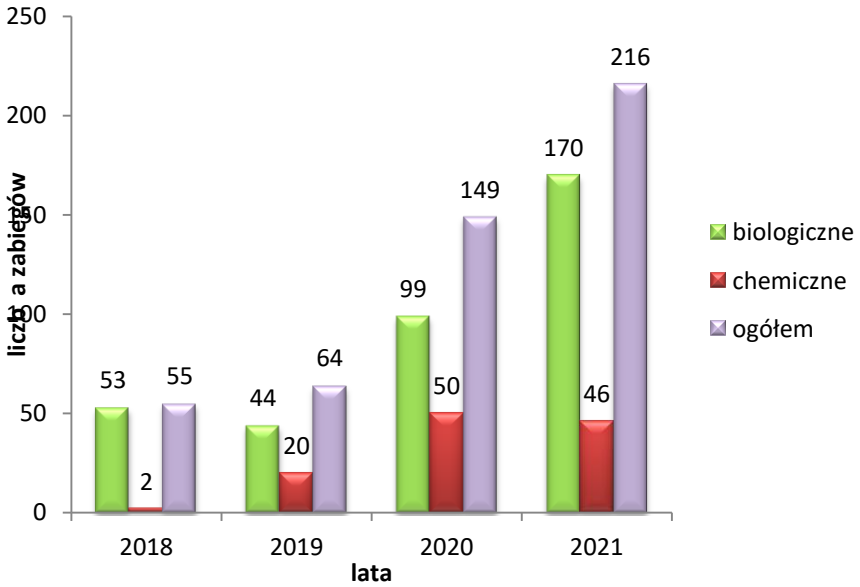

Ryc. 7. Zestawienie wykonanych zabiegów biologicznych i chemicznych w latach 2018–2021

Ilość oraz rodzaj wykonanych oprysków (Ryc. 7) w danym roku zależy w dużej mierze od panujących warunków atmosferycznych i hydrologicznych, które wpływają na powstawanie potencjalnych miejsc rozwoju komarów. Z racji predyspozycji niektórych gatunków, komary mają duże zdolności migracyjne co w przypadku podwyższonych poziomów wód czy wystąpienia powodzi rodzi problem znacznej uciążliwości w zasięgu wielkoobszarowym. Taka sytuacja przekłada się na prowadzenie działań na znacznie większym obszarze, jeśli chodzi o zastosowanie preparatu chemicznego co zostało przedstawione na Ryc. 8.

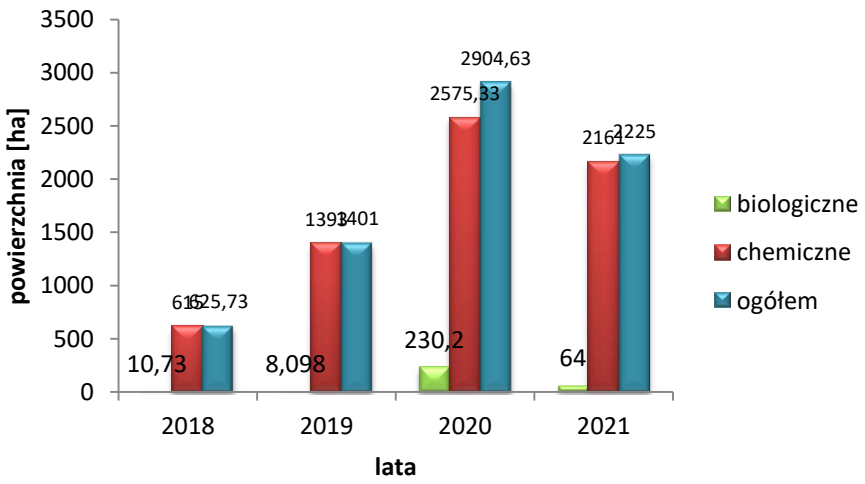

Ryc. 8. Rodzaj i powierzchnie wykonanych zabiegów odkomarzania w latach 2018–2021.

Zgodnie z wypracowanym schematem, przeprowadzono następujące działania:

- zespół monitorujący systematycznie kontrolował zmapowane stałe i wyznaczał nowe miejsca, wskazywał terminy aplikacji odpowiednich preparatów, pełnił nadzór merytoryczny nad wykonaniem działań oraz oceniał ich skuteczność. Zostały zmonitorowane i zmapowane nowo powstałe zielone tereny rekreacyjne (301 pkt.), w tym nowe parki, zieleńce, skwery, które po przeanalizowaniu w kolejnych latach zostaną włączone do działań w ramach Wrocławskiego programu kontroli liczebności komarów. Fundamentem programu jest stały i regularny monitoring dynamiki rozwoju lokalnej fauny komarów i potencjalnych miejsc rozwojowych na wyznaczonych terenach zieleni należących do miasta;
- aplikacja preparatu mikrobiologicznego (larwicydu- w Polsce jest to wyłącznie Vectobac 12 A) posiadającego odpowiednie pozwolenie i rejestrację do stosowania], który działa wybiórczo wyłącznie na larwy komarów, nie szkodząc innym organizmom współwystępującym w danym zbiorniku. Dlatego też stały monitoring i szybkie wykonanie zabiegów biologicznych na niewielkim obszarze pozwala zahamować rozwój kolejnej populacji osobników dorosłych, a tym samym ograniczyć stosowanie preparatów chemicznych;
- aplikacja preparatu chemicznego wyłącznie w sytuacjach wzmożonej uciążliwości komarów. Wieloletnie doświadczenie pozwoliło na wypracowanie skutecznej i jak najmniej szkodliwej dla innych owadów dawki, która skutecznie ogranicza dorosłe osobniki komarów. Zgodnie z wypracowaną ścieżką przed każdym planowanym zabiegiem z użyciem preparatów chemicznych takie działania zgłaszamy do Sanepidu we Wrocławiu;
- kontynuowano zadanie polegające na aplikacji preparatu mikrobiologicznego do kręgów przy punktach poboru wody na terenie Cmentarza Grabiszyńskiego; w 2021 r. rozszerzono obszar o teren Cmentarza Osobowickiego. W sezonie wykonano 14 krotną aplikację aplikacja preparatu chemicznego wyłącznie sytuacjach wzmożonej uciążliwości komarów (do 80 kręgów na Cmentarzu Grabiszyńskim i 100 na Cmentarzu Osobowickim;
- we współpracy z Uniwersytetem Wrocławskim kontynuowano badanie składu gatunkowego fauny komarów występujących na terenie Wrocławia z uwzględnieniem występowania gatunków inwazyjnych aktualnie notowanych w Europie (systematycznie od 2015 r. do chwili obecnej). Badania w 2021 roku zostały poszerzone o teren ogrodu zoologicznego, który okazał się być dogodnym miejscem dla rozwoju komarów. W trakcie całego sezonu, za pomocą pułapek CDC, odłowiono 31 184 dorosłych okazów komarów. Za pomocą pułapek ovitrap zebrano 493 larwy.

Porównując ilość odłowionych osobników w ostatnich latach z warunkami atmosferycznymi, widać jak wzrost opadów deszczy w poszczególnych latach wpływa na zwiększenie ilości komarów. W 2019 r. na przełomie maja i czerwca oraz w lipcu występowały większe ilości opadów, dochodziło do zalania polderów zalewowych rzek stąd zwiększona ilość odłowionych komarów.

lata	2018	2019	2020	2021
ilość odłowionych komarów [szt.]	3 566	39 070	3 566	31 184
liczba oznaczonych gatunków [szt.]	26	29	12	15

Tab. 2. Ilość odłowionych komarów i oznaczonych gatunków w latach 2018 – 2021.

Fot.3. Pułapka CDC – odłów osobików dorosłych

Fot.4.Pułapka „ovitraps" odłów larw

W ramach kampanii informacyjnej zostały opracowane ulotki i plakaty z informacjami o Wrocławskim programie kontroli liczebności komarów, jednocześnie zachęcające mieszkańców Wrocławia do podjęcia samodzielnych działań ograniczających powstawanie miejsc rozwoju komarów w najbliższym otoczeniu. Ww. materiały wraz z krótkim filmem zostały rozpowszechnione przez wrocławskie media, a także pocztą elektroniczną przesłane do Rad Osiedlowych i zarządów Rodzinnych Ogródków Działkowych. Materiały były również rozdawane wraz z sadzonkami lawendy m. in.: w wybranych parkach (Park Staszica, Park Tołpy, Skwer de Veuster na Szczepinie, Park Lesnicki, Park Grabiszyński, Park Południowy, Park Tarnogajski, Park Słoneczny na Gaju), a także przy Hydropolis, na placu Wolności podczas Dnia Dziecka oraz podczas pikniku „Sobota z Zielonym Wrocławiem". Łącznie na ww. wydarzeniach rozdano bezpłatnie mieszkańcom 3 660 sadzonek lawendy, które to skutecznie odstraszają osobniki dorosłe komarów.

W imieniu Prezydenta Wrocławia wystosowano list do gmin położonych najbliżej Wrocławia, zachęcających ich włodarzy do podjęcia działań w zakresie ograniczania populacji komarów. W ślad za listem zostało zorganizowane spotkanie z przedstawicielami gmin, po którym 4 z nich (Czernica, Jelcz-Laskowice, Długołęka, Siechnice) rozpoczęły działania w celu opracowania programu ograniczania liczebności komarów na swoim terenie. Dzięki temu w przypadku zwiększonej uciążliwości osobników

dorosłych zarówno we wschodniej części Wrocławia jak i na terenach ww. gmin, terminy realizacji zabiegów mogą być ustalane w tym samym czasie, co pozwoli zwiększyć skuteczność działań. Komary w poszukiwaniu żywiciela nie respektują granic administracyjnych miasta.
W ramach biologicznego programu zwalczania komarów w 2021 roku zarybiono 50 zbiorników wodnych narybkiem zjadającym larwy komarów. Wpuszczono do akwenów na terenie Wrocławia w sezonie wiosna-jesień 2021 r.; 10,0 kg karasia pospolitego, 3304 sztuki jazia (narybek jesienny), 1250 szt. karpia koi (narybek wiosenny), 50 kg karpia (narybek jesienny), 9 kg okonia. Ponadto dokonano odłowów kontrolnych w zakresie zbadania stanu liczebności ryb w dotychczas zarybionych zbiornikach. Odłowy przeprowadzono w stawie przy ul. Nowowiejskiej, w zbiorniku w parku Sołtysowickim oraz w stawie przy ulicy Żmigrodzkiej. W kontrolowanych stawach wszystkie odławiane gatunki odżywiają się larwami komarów, zatem cel jakim jest biologiczna walka z komarami został osiągnięty. W zbiornikach do których wpuszczono ww. ryby nie obserwuje się obecności larw komarów. Z analizy ww. zbiorników wynika, że są one przewidziane do dalszych introdukcji ryb w latach przyszłych. W badanych akwenach wodnych nie ma zagrożenia dla bytujących tam płazów z powodu występujących ryb.

ZADANIE NR 47- Realizacja programu ograniczenia uciążliwości związanych z dzikimi zwierzętami bytującymi na terenie Wrocławia

Wydział Rolnictwa i Środowiska kontynuował w 2021 r. Program ograniczania uciążliwości powodowanych przez dzikie zwierzęta bytujące na terenie m. Wrocławia. Program realizowany w latach 2019-2021 przez wykonawców wyłonionych w trybie przetargowym obejmuje:

- Zadanie nr I: Złożone z działań o charakterze prewencyjnym, w związku z zagrożeniami jakie stwarzają dzikie zwierzęta bytujące w granicach Wrocławia. Działania te obejmują systematyczne ograniczanie liczebności populacji dzikich zwierząt w mieście poprzez odłowy. W ramach realizacji zadania kontynuowano redukcję populacji dzików występujących w granicach miasta w 6 stałych odłowniach. Łącznie z pułapek tych w roku 2021 odłowiono 160 szt. dzików. Zwierzęta te zostały przekazane do OBŚL w Złotówku.
- Zadanie nr II: Działania doraźne w sytuacjach kryzysowych polegające na zlecaniu prowadzenia całodobowego pogotowia interwencyjnego ds. dzikich zwierząt oraz zapewnienie profesjonalnej opieki weterynaryjnej. Ponadto zapewnienie rehabilitacji dzikim zwierzętom pochodzącym z terenu Wrocławia poprzez zlecanie prowadzenia ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt na potrzeby miasta, zapobieganie migracji dzikich zwierząt w głąb miasta m.in. poprzez współdziałanie z dzierżawcami obwodów łowieckich położonych na obrzeżach miasta. Łącznie w ramach realizacji przedmiotowych działań Wykonawca dokonał 1 175 interwencji związanych z dzikimi zwierzętami, w wyniku których z terenu miasta trafiło do ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt 174 szt. zwierząt, które po wstępnej ocenie i obserwacji kwalifikowano dalej do wypuszczenia na wolność, bądź leczenia i rehabilitacji.

Tab.3. Realizację w tym zakresie przedstawia poniższa tabela za okres 2018-2021.

Lata	Liczba zwierząt złapanych w odłowniach	Liczba interwencji	Liczba zwierząt przekazanych do Ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt
2018	62	410	83
2019	36	625	119
2020	222	991	111
2021	160	1175	174
Razem	480	3201	487

ZADANIE NR 48- Program Szare na Zielone

Program „Szare na Zielone" ma na celu przekształcanie terenów zewnętrznych szkół i przedszkoli w obszary zieleni bezpiecznej i przyjaznej dla uczniów z zachowaniem funkcji zwiększania odporności na zmiany klimatu, ochrony przed hałasem, zachowania bioróżnorodności oraz małej retencji wód opadowych wraz z towarzyszącym zadaniem edukacyjnym dla uczniów.
Zieleń z wykorzystaniem zielonej infrastruktury na terenie placówek oświatowych powinna być zaadaptowana do warunków lokalnych, efektywna środowiskowo jednocześnie dostarczając korzyści natury ekologicznej, ekonomicznej i społecznej. Przy założeniach projektowych zieleni należy uwzględnić możliwość zagospodarowania wód opadowych (np. gromadzenie deszczówki do podlewania roślinności) czy zwiększania zacienienia (np. trejaże). Zalecane są rozwiązania zwiększające udział powierzchni przepuszczalnych. W ramach przedmiotowego zadania ujmowane są również prace wycinkowe i realizacja nasadzeń zastępczych, wynikające z decyzji wydanych przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego.

W programie w 2017 r. uczestniczyły 33 placówki oświatowe, w tym:
- Przedszkola nr: 47, 52, 66, 80, 91, 96, 99, 106, 109, 110, 111, 113, 121, 122, 123, 124, 126;
- Szkoły Podstawowe nr: 1, 3, 30, 36, 96, 107;
- Gimnazja nr: 2, 15, 28, 29;
- Licea nr: I, III;
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr: 19;
- Zespół Szkół nr: 9;
- Młodzieżowy Ośrodek Specjalny nr 2;
- Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna nr 9.

Środki finansowe wykorzystane w 2017 r. na realizację programu to 700 000,00 zł, w tym w okresie IV-XII 2017 r. wydatkowano 72 170,00 zł.

W programie w 2018 r. uczestniczyły 34 placówki oświatowe, w tym:
- Przedszkola nr 4, 12, 21, 25, 41, 68, 71, 82, 89, 93, 99, 108, 109, 110, 141,
- Szkoły Podstawowe nr 2, 5, 36, 46, 64, 68, 74, 78, 90, 98, 118,
- Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr 9, 10, 11, 13, 14, 18,
- Młodzieżowy Ośrodek Specjalny nr 2,
- Zespól Szkół nr 3.

Środki finansowe przeznaczone na realizacje programu w 2018 r. to 800 000,00 zł, wykorzystano 786 073,00 zł (98,2%)

W programie w 2019 r. uczestniczyło 30 placówek oświatowych, w tym
- Przedszkola nr 5, 25, 28, 41, 56, 94, 108, 109, 119, 122,
- Szkoły Podstawowe nr 6, 36, 37, 63, 71, 72, 78, 98,
- Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr 4, 11, 2, 18,
- Zespól Szkół nr 2, 3, 20, 21,
- Zespół Szkół Gastronomicznych,
- Centrum Kształcenia Ustawicznego,
- Lotnicze Zakłady Naukowe,
- Liceum Ogólnokształcące nr V.

Łączna kwota dofinansowania przyznanego placówkom oświatowym w 2019 r. to 815 000,00 zł.

W programie w 2020 r. uczestniczyło 20 placówek oświatowych, w tym
- Przedszkola nr 4, 25, 54, 61, 80, 94, 99, 108, 122,
- Szkoły Podstawowe nr 8, 23, 28, 77, 107,
- Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr 4, 10, 11, 18,
- Lotnicze Zakłady Naukowe,

– Liceum Ogólnokształcące nr II.

Łączna kwota dofinansowania przyznanego placówkom oświatowym w 2021 r. to 699 658,00 zł

W programie w 2021 r. uczestniczyło 19 placówek oświatowych, w tym
– Przedszkola nr 23, 25, 89, 121, 125,
– Szkoły Podstawowe nr 28, 61, 71, 78,
– Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr 2, 9, 10, 11, 13, 22,
– Zespół Szkół nr 3,
– Zespół Placówek Oświatowych nr 3,
– Liceum Ogólnokształcące nr XIV,
– Centrum Kształcenia Ustawicznego.

Łączna kwota dofinansowania przyznanego placówkom oświatowym w 2021 r. to 600 000,00 zł.

L.p.	ROK	Przedszkola	Szkoły Podstawowe	Zespoły Szkolno Przedszkolne	Gimnazja	Licea	Inne	RAZEM
1	2017	17	6	1	4	2	3	33
2	2018	15	11	6	0	0	2	34
3	2019	10	9	2	-	1	8	30
4	2020	9	5	4	-	1	1	20
5	2021	5	4	6	-	1	3	19

Tab.4. Analiza placówek uczestniczących w programie „Szare na Zielone”

Fot.5. Realizacja projektów zagospodarowania terenu wokół placówek

ZADANIE NR 50- Wdrażanie Powiatowego Programu Zwiększenia Lesistości Wrocławia

Gmina Wrocław od 2006 r. wdraża „Powiatowy Program Zwiększania Lesistości Miasta Wrocławia”, który zakłada etapowe zwiększanie lesistości miasta z ok. 7%, do ok. 11%. Działania te wynikają z założenia, że zwiększanie zasobów leśnych miasta oprócz wymiernych korzyści ekologicznych (np. ograniczanie efektu cieplarnianego poprzez absorpcję CO2) znacznie przyczynia się do poprawy jakości życia w mieście (m.in. poprzez zwiększanie przestrzeni rekreacyjnej). Jednostką realizującą ww. Program jest Zarząd Zieleni Miejskiej pod nadzorem Wydziału Środowiska i Rolnictwa.

Tab. 5. Sukcesywne zalesianie gruntów zgodnie z obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego za okres 2018-2021

Lata	Powierzchnia gruntów podlegająca zalesieniu [ha]	Uwagi
2018	3	Powierzchnia 3,00 ha, rejon: Zakrzów – wysadzono ok. 18000 szt. sadzonek leśnych (głównie: Db, Brz, Md, Lp, Gb, Jw, domieszkowo: Jrz, So, Ol, Kl.p., oraz krzewy: czeremcha, kruszyna, tarnina, dereń, głóg). Powierzchnia 2,00 ha, rejon: Ratyń – wysadzono ok. 12000 szt. sadzonek leśnych (głównie: Db, Brz, Md, Lp, Gb, Bk, Jrz, domieszkowo: So, Kl.p., oraz krzewy: czeremcha, kruszyna, tarnina, dereń, głóg).
2019	7,9	Powierzchnia 7,90 ha, rejon: Osobowice – wysadzono ok. 47400 szt. sadzonek leśnych (głównie: Db, Brz, Md, Lp, domieszkowo: Jw, So, Kl.p., oraz krzewy: ligustr, kruszyna, tarnina, dereń, głóg, róża dzika).
2020	7,5	WSR - Powierzchnia 2,5 ha; rejon: Osobowice - wysadzono ok. 14 900 szt. sadzonek leśnych (głównie: Db, Brz, Md, Lp, Jw, Bk, Kl.p., domieszkowo: jarząb pospolity). ZZM - Powierzchnia 4,00 ha, rejon Osobowice – wysadzono ok. 24 000 szt. sadzonek leśnych (głównie: Db, Lpd, Gb, domieszkowo: Czr, Bk, Jw., Kl, Klp). ZZM - Powierzchnia 1,00 ha, rejon Ratyń – wysadzono ok. 6 000 szt. sadzonek leśnych (głównie: Db, Md, Kl, domieszkowo Bk, Brz, Lp, Klp).
2021	5,8	ZZM – Powierzchnia – 1,00 ha; rejon Ratyń; sadzonki: Db, Lp, Brz, Kl, Bk, Md oraz krzewy biocenotyczne. ZZM – Powierzchnia – 4,80 ha; rejon Osobowice; sadzonki: Db, Lp, Brz, Kl, Gb oraz krzewy biocenotyczne. Ogółem na obu powierzchniach wysadzono około 37 000 szt. sadzonek.
Razem	24,2	

W 2021 r. na podstawie opracowanych Planów Zalesień, wykonano zalesienie ok. 5,80ha gruntów nieleśnych (tereny porolne w rejonie osiedla Ratyń oraz w rejonie Osobowic tereny po byłych osadnikach ściekowych – pola irygacyjne), znajdujących się we władaniu ZZM, przeznaczonych w mpzp pod zalesienie, wysadzając ok. 35 000 szt. sadzonek leśnego materiału roślinnego.

ZADANIE NR 51-Ochrona, wzbogacanie i kształtowanie systemu zieleni Wrocławia

Działania związane ze zwiększeniem powierzchni terenów zieleni dotyczyły m.in.: realizacji inwestycji, w tym zagospodarowania terenów niedostępnych i niedostosowanych do użytkowania. Wzbogacanie systemu zieleni miejskiej odbywa się poprzez nasycanie zielenią istniejących obiektów zieleni miejskiej poprzez nasadzenia zieleni. Nasadzenia są realizowane w parkach i na zieleńcach oraz zieleni przyulicznej, zagospodarowywane są również nowe tereny zieleni.
Zarząd Zieleni Miejskiej prowadzi działania na rzecz harmonijnego rozwoju systemów zieleni miejskiej i sprawnego nią zarządzania, prowadzi bazy danych i analizy służące sprawnemu zarządzaniu, a także opiniowaniu dokumentów strategicznych i działań innych jednostek w sposób jak najbardziej chroniący zieleń. Dane zbierane na podstawie Zarządzenia Prezydenta nr 1217/19 z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie ochrony drzew i rozwoju terenów zieleni Wrocławia:

- dot.: informacji o usunięciach i nasadzeniach drzew; informacji na temat decyzji administracyjnych na wycinkę drzew; informacji o działkach i wyodrębnionych w nich przestrzeniach lub dokładnych miejscach, na których istnieje możliwość nasadzenia drzew tzw baza terenów pod nasadzenia , a także informacji o planach nasadzeń i ich aktualizacji,
- dot. zasobów zieleni w Systemie Informacji Przestrzennej,
- weryfikacja poprawności opracowań przygotowanych do zaimportowania do Bazy Zasobów Zieleni od komórek i jednostek miejskich.

Baza Zasobów Zieleni zawiera 114 914 zinwentaryzowanych drzew oraz 19 250 obszarów zakrzewionych o powierzchni 70,95 ha. Dane te pochodzą z 1 339 opracowań i z bieżącej działalności ZZM.
W oparciu o tworzone bazy danych, prowadzone są uzgodnienia i opinie mpzp, Studium, projektów inwestycyjnych w mieście względem ochrony roślinności, wskazano szereg działek do ochrony przed zabudową ze względu na konieczność ochrony zadrzewień (wspólnie z ARAW i WNiS), przygotowywano analizy dot. potencjalnych lokalizacji nowych inwestycji strategicznych.
Prowadzone są również działania mające na celu podniesienie jakości pracy pracowników ZZM jak i wykonywanych prac w terenie, w związku z czym ZZM Wrocław, działając w porozumieniu z ZZM Kraków, podjął inicjatywę, która ma na celu wypracowanie uniwersalnych Standardów utrzymania zieleni w polskich miastach, które będą uwzględniać obecne potrzeby, a w szczególności adaptację do zmian klimatu, retencję wód opadowych, bioróżnorodność oraz trwałość, estetykę i czystość terenów zieleni oraz infrastruktury. Opracowanie Standardów zostało podzielone na II etapy. Odbiór I etapu miał miejsce w grudniu 2021 r. I etap obejmował opracowanie następujących Standardów: przygotowania do wykonywania prac i zabezpieczenia terenu, oznakowania pojazdów i stroju pracowników, sadzenia i pielęgnacji roślin, koszenia, grabienia, utrzymania czystości i elementów małej architektury.
ZZM bierze również aktywny udział w obradach Rady Programowej kierunku Architektura Krajobrazu, Rady ds. Ekologii, a także organizuje spotkania Rady Parku Grabiszyńskiego RPG służącej wypracowaniu wspólnie z naukowcami i stroną społeczną optymalnych rozwiązań utrzymaniowych, Miejski Zespół ds. Zieleni szkolenia dla komórek i jednostek miejskich z zakresu ochrony drzew, projektowania i utrzymania zieleni.
ZZM realizuje projekt służący zaangażowaniu mieszkańców i inwestorów w poprawę estetyki i zagospodarowania przestrzeni w postaci Zielonego Mecenatu oraz innych form darowizn.

Główne zadania realizowane w 2020r. w zakresie zieleni miejskiej

Zarządzanie terenami zieleni miejskiej:
Bieżąca konserwacja posiadanych zasobów zieleni miejskiej o powierzchni 2 744,29 ha w tym:
- parki – 640,12 ha,
- zieleńce – 161,64 ha,
- zieleń przyuliczna – 562,46 ha oraz rowy przydrożne 59,85 ha
- lasy komunalne i tereny związane z gospodarka leśną- 1 191,73 ha,
- zieleń tymczasowa i nieurządzona – 128,49 ha.

Rewaloryzacja posiadanych zasobów zieleni ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wpisanych do rejestru zabytków;
Nasadzenia uzupełniające drzew i krzewów na terenach zieleni parkowej, przyulicznej i na zieleńcach;
Ukwiecanie terenów zieleni miejskiej;
Kontrola prawidłowości prowadzonych nasadzeń i jakości dostarczanego materiału roślinnego;
Prace interwencyjne;
Przygotowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowych niezbędnych do realizacji zadań inwestycyjnych i remontowych w zakresie zieleni.

DOCHODY
W 2021 roku uzyskano dochody w kwocie 4 854 952,17 zł.
Planowane na 2021 rok dochody wykonano ogółem w 144,92 %.
Dochody uzyskano z następujących tytułów:

Dz. 900, rozdz. 90004:
- sprzedaż biletów wstępu do Ogrodu Japońskiego,
- sprzedaż drewna opałowego,
- zastępstwo procesowe, koszty egzekucji
- kary umowne,
- odsetki,
- wpływy rozliczeń z lat ubiegłych,
- wpływy z otrzymanych darowizn,
- wpływ z otrzymanego wsparcia bezpośredniego z ARiMR.

Dz. 900, rozdz. 90017
- dzierżawy gruntów rolnych i czasowe zajęcia terenów oraz wynajem powierzchni użytkowej budynku przy ul. Trzebnickiej 33,
- odsprzedaż - media,
- zastępstwo procesowe, koszty egzekucji
- odsetki,
- bezumowne zajecie gruntów,
- wpływy rozliczeń z lat ubiegłych,
- kary umowne,
- sprzedaż samochodu.

Dochody zrealizowano na zadaniach:
sprzedaż biletów wstępu do Ogrodu Japońskiego zostało wykonane w wysokości 1 832 446,23 zł i stanowi 114,53% dochodu zaplanowanego na 2021 rok.
W sezonie zwiedzania od 1.04.2021 r. do 31.10.2021 r. Ogród Japoński odwiedziło około 248 341 osób.

Nazwa	Ilość	Nasz Wrocław	Suma
Bilet jednorazowy normalny	116 022	1 909	117 931
Bilet jednorazowy ulgowy	84 355	893	85 248
Bilet rodzinny	9 830	120	9 950
Bilet specjalny	102	3	105
Bilet wielokrotny 10 wejść normalny	20	4	24
Bilet wielokrotny 10 wejść ulgowy	10	3	13
Razem	210 339	2 932	213 271

Tab.6. Sprzedaż biletów

Uzyskane dochody pochodzą również ze sprzedaży materiałów promocyjnych tj. monet pamiątkowych i widokówek.

Zarząd Zieleni Miejskiej przyłączył się w 2020 do miejskiego programu Nasz Wrocław wprowadzając zniżkę min. 20% na bilety wejściowe dla uczestników Programu. Nasz Wrocław to miejski program, którego celem jest zachęcenie mieszkańców do aktywnego spędzania wolnego czasu oraz udziału w życiu miasta. Program jest skierowany do mieszkańców, którzy rozliczają podatek dochodowy we Wrocławiu. Uczestnictwo w Programie upoważnia do otrzymania zniżki na bilety wejścia w ośrodkach kultury, sztuki, obiektach sportowych czy placówkach edukacyjnych.

sprzedaż drewna opałowego na kwotę 183 925,53 zł, co stanowi 183,93 % planu. Dochody pochodzą ze sprzedaży drewna z wycinki sanitarnej drzew. W ramach prowadzonych prac związanych z konserwacją zieleni na terenach parków, zieleńców oraz w pasach drogowych i lasach komunalnych w 2021 pozyskano 1 115,62 m3 drewna opałowego. Plan na zadaniu został przekroczony ze względu na większy zakres koniecznej wycinki sanitarnej niż zakładano oraz anomalie pogodowe powodujące wywroty i wykroty drzew.

dochody nieplanowane na kwotę 203 075,38 zł pochodziły z kar umownych, odsetek bankowych, wpływów rozliczeń z lat ubiegłych, wpływy z zastępstwa procesowego, kosztów egzekucji, dopłat bezpośrednich, wpływy za bezumowne zajęcia gruntów, wpływy ze sprzedaży składników majątkowych.

Dodatkowo uzyskano dochody z darowizn w kwocie 296 002,06 zł tj. darowizny deweloperów, jako wkład do budowy parku na Kępie Mieszczańskiej oraz darowizny w ramach programu Zielony Mecenat na posadzenie i 3-letnią pielęgnację 10 drzew oraz montaż 9 szt. hoteli dla owadów na terenie Parku Tysiąclecia, założenie i 3-letnią pielęgnację łąki kwietnej przy ul. Bardzkiej.

Dochody z najmu i dzierżaw na kwotę 2 203 535,67 zł, wykonanie planu 146,90 %.

Wpływy z usług (media) na kwotę 135 967,30 zł, wykonanie planu w 90,64 %, zmniejszone dochody spowodowane stanem epidemii, dochody na sprzedaż mediów pochodzą z działalności siłowni i fitness.

Opracowanie programu do zarządzania zielenią w zasobach Zarządu Zieleni Miejskiej
W celu sprawnego zarządzania powierzonym mieniem ZZM realizuje system informatyczny wspomagający zarządzanie i pozwalający na lepszy kontakt z wybranymi podmiotami poprzez udostępnienie e-usług. W dniu 23.11.2021 r. zawarta została umowa pomiędzy Województwem Dolnośląskim a Gminą Wrocław, o dofinansowanie projektu pn. "Budowa Systemu do zarządzania zasobem zieleni miejskiej we Wrocławiu: e-platforma Zieleń we Wrocławiu - etap 1" nr RPDS.02.01.02-02-0012/21-00 w ramach Osi Priorytetowej nr 2 "Technologie informacyjno - komunikacyjne", Działania nr 2.1 "E-usługi publiczne", Poddziałania nr 2.1.2 "E-usługi publiczne - ZIT WROF" Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 - 2020.

WYDATKI

Wydatki bieżące i majątkowe
Utrzymanie zieleni w miastach i gminach
Wydatki poniesione na wykonanie zadań:

Wydatki bieżące
Plan ogółem 34 224 215,00 zł
Wykorzystanie środków w kwocie 33 640 602,56 zł na zadaniu Utrzymanie zieleni w miastach i gminach – 98,29%

Podatek leśny 41 324,00 zł
Zarząd Zieleni Miejskiej odprowadził podatek leśny od zarządzanych powierzchni lasów komunalnych Wrocławia.

Odrolnienie i opłaty za zajęcie pasa drogowego 68 602,91 zł
W ramach zadania zrealizowano opłaty za zajęcie pasa drogowego. Ponadto uregulowano opłaty za trwałe wyłączenie gruntów z produkcji rolnej, na których zrealizowano inwestycje Zarządu Zieleni Miejskiej oraz Zarządu Inwestycji Miejskich tj: w 2015 roku

zadanie pn. „Słoneczny Park na Ołtaszynie – zagospodarowanie terenu parku przy ul. Ułańskiej”, w ramach WBO 2014 – Projekt nr 33, w 2017 roku zadanie pn. „Tor Wrotkarski” na terenie Parku Milenijnego w okolicach ul. Sukielickiej, w 2018r. zadanie pn. Park Wspólnotowy "Ślężański Mamut" przyjazna przestrzeń dla aktywnego wypoczynku, kultury i edukacji uczestniczącej, współtworzona przez użytkowników”, w ramach WBO 2014 – Projekt nr 301.

Rozliczenie licznikowe eksploatacji oświetlenia i fontann 670 934,48 zł
w tym:
- zakup wody 251 641,65 zł
- zakup energii 419 292,83 zł

Zadanie obejmowało zakup wody i energii elektrycznej niezbędnej do eksploatacji fontann, systemów nawadniających i napowietrzających oraz do oświetlenia części terenów zieleni i iluminacji obiektów zabytkowych.

Bieżąca konserwacja parków i zieleńców 13 169 574,72 zł
Bieżąca konserwacja parków i zieleńców obejmuje:
1. Bieżące utrzymanie parków i zieleńców na powierzchni 801,76 ha, w tym:
- parki - 58 obiektów o pow. 640,12 ha,
- zieleńce - 229 obiektów o pow. 161,64 ha,

2. Prace porządkowe na terenach: zieleni tymczasowej i zieleni nieurządzonej o pow. 128,49 ha.

Prace w zakresie konserwacji zieleni obejmują m.in.: koszenie trawników, wygrabianie liści, nasadzenia i ukwiecenia terenów zieleni parkowej, pielęgnację kwietników sezonowych, różanek, rabat bylinowych i żywopłotów, pielęgnację młodych i starszych drzew, utrzymanie porządku.
Wskazane działania mają na celu poprawę bezpieczeństwa i estetyki miasta, poprawę walorów przyrodniczo-krajobrazowych terenów zieleni miejskiej oraz stworzenie lepszych warunków wypoczynku mieszkańców.

Bieżąca konserwacja zieleni przyulicznej 6 472 795,46zł
Bieżącą konserwację prowadzono na terenie zieleni przyulicznej pasów drogowych, pętli tramwajowych i rezerw komunikacyjnych o powierzchni 562,46 ha. Dodatkowo prowadzono konserwację zieleni rowów przydrożnych na powierzchni 59,85 ha.
Prace w zakresie konserwacji zieleni pasów drogowych obejmują m.in.: koszenie trawników, wygrabianie liści, nasadzenia roślinności trwałej, pielęgnacje nasadzeń okrywowych, cięcie i odchwaszczanie żywopłotów, pielęgnacje młodych i starszych drzew.
Wskazane działania mają na celu poprawę bezpieczeństwa i estetyki miasta, poprawę walorów przyrodniczo-krajobrazowych terenów zieleni miejskiej oraz stworzenie lepszych warunków wypoczynku mieszkańców.

Konserwacja, pielęgnacja i zagospodarowanie powierzchni leśnych w Lasach Komunalnych 1 441 436,62 zł
Powierzchnia terenów leśnych objętych konserwacją i pielęgnacją wynosi 1191,73 ha.
W ramach prac konserwacyjnych wykonano cięcia sanitarne oraz cięcia hodowlane (trzebieże i czyszczenia późne) pozyskując 410,63m3 grubizny opałowej.
W ramach wykonanych nasadzeń uzupełniających w istniejących uprawach leśnych w lasach komunalnych wysadzono, na powierzchni ok. 67,90 ha, leśny materiał roślinny w ilości ok. 41 000 szt.
W ramach prowadzonych prac zalesieniowych, w drzewostanach starszych klas wieku, wykonano odnowienia sztuczne obsadzając istniejące luki i halizny o łącznej powierzchni 0,90ha wysadzając ok. 5 400 szt. sadzonek leśnych.
W uprawach leśnych (I klasy wieku) o powierzchni 168,16 ha, wykonano niezbędne zabiegi pielęgnacyjne polegające na: koszeniu upraw leśnych, czyszczeniach wczesnych upraw oraz wykonaniu poprawek.

W drzewostanach młodszych - II klasy wieku, o powierzchni ok. 250,00 ha, przeprowadzono niezbędne zabiegi pielęgnacyjne polegające na wykonaniu czyszczeń późnych i trzebieży wczesnych w młodnikach.
W 2021r. na podstawie opracowanych Planów Zalesień, wykonano zalesienie ok. 5,80 ha gruntów nieleśnych (tereny porolne w rejonie osiedla Ratyń oraz w rejonie Osobowic tereny po byłych osadnikach ściekowych – pola irygacyjne), znajdujących się we władaniu ZZM, przeznaczonych w mpzp pod zalesienie, wysadzając ok. 35 000 szt. sadzonek leśnego materiału roślinnego.
W drzewostanach starszych klas wieku prowadzono bieżące prace gospodarcze związane z szeroko pojętym utrzymaniem trwałości drzewostanów w warunkach ich miejskiej eksploatacji: prace z zakresu hodowli i ochrony lasu, oraz czynności związane z realizacją pozaprodukcyjnych funkcji lasu a także zagospodarowania i utrzymania terenów leśnych pod względem rekreacyjno-turystycznym.

Nasadzenia i ukwiecenia terenów zieleni miejskiej 2 986 772,34 zł.
W ramach zadania w 2021 roku na terenie parków i zieleńców oraz zieleni przyulicznej nasadzono łącznie:
a) drzew – 2 045 szt.
b) krzewów – 39 475 szt.
c) pnączy – 1 430 szt.
d) bylin – 32 384 szt.
e) traw ozdobnych – 14 527 szt.
Nasadzenia uzupełniające drzew i krzewów zrealizowano m.in.:
- w parkach: Park Grabiszyński, Górka Skarbowców, Bieńkowicki przy ul. Ziemniaczanej, Południowy, Kasprowicza, Mamuta, Stabłowicki, Park leśny Avicenny, Zachodni, Pracze Odrzańskie, Park Wschodni, Na Niskich Łąkach, Skowroni, Tarnogajski, Park Jedności, Park Tołpy, Szczytnicki, Wzgórze Słowiańskie, Kleciński, Promenada Staromiejska, Swojczycki, Park Czarna Woda,
- na zieleńcach: przy ul. Stabłowickiej, skwer im. Bełzy, przy ul. Długosza, tereny zieleni przy Pergoli, przy ul. Stanisławowskiej, Gołębiej, skwer Krasińskiego, pl. Westerplatte, skwer Pawła Adamowicza, Pl. Strzelecki,
- przy ulicach: Krzycka, Hallera, Litewska, Kasprowicza, Krzywoustego, Na Polance, Osobowicka, Zalipie, Kominiarska, rondo na ul. Kowalskiej, Oś Grunwaldzka, Inżynierska, Metalowców, Bajana, Małopolska, Wielkopolska, Mieroszowska, Orzechowa, Ślazowa, Osobowicka, Ścinawska, Rondo Marii Zduniak, Żmigrodzka, Pęgowska, Kilińskiego, Miechowity, Sołtysowicka, Ligocka, Główna, Stabłowicka, Rubczaka, Wełniana, Rymarska, al. Piastów, Komandorska, Czajkowskiego, Krzywoustego, Bierutowska, Kamieńskiego, Ćwiczebna, Gorczycowa, Czarnuszkowa, Kminkowa, Waniliowa, Cynamonowa, Wałbrzyska, Kobierzycka.
W tym:
- w ramach Wrośnij we Wrocław: 556 szt. drzew (opis i płatność poniżej)
f) kwiatów sezonowych 133 447 szt., do wiosennego i letniego ukwiecenia terenów zieleni miejskiej.
W ramach zadania zawieszono ukwiecone donice na latarniach w ścisłym centrum miasta.
Dodatkowo zakupiono nasiona miododajne do zakładania pożytków pszczelich.
Nasadzenia roślin cebulowych 180 173 szt.

Akcja zazielenienia 100 ulic na 100-lecie niepodległości – pielęgnacje gwarancyjne 565 208,29 zł
W ramach zadania zrealizowano pielęgnację gwarancyjną nasadzeń wykonanych w ramach akcji w latach 2018-2020.

Działania na rzecz wrocławskich rodzin

Wrośnij we Wrocław 649 951,98 zł
W ramach akcji Wrośnij we Wrocław powstają Parki Młodego Wrocławianina, zielone miejsca, w których wrocławskie rodziny mogą posadzić drzewa upamiętniając tym

samym jedno z najważniejszych wydarzeń w życiu rodziców, jakim jest pojawienie się nowego członka rodziny. W ramach zadania realizowane są nasadzenia na terenie nowo powstających i istniejących parków. Wiosną 2021 nasadzenia zostały wykonane na terenie Górki Skarbowców oraz w parku Słonecznym na Gaju, jesienią pierwszy raz przy ulicy Granicznej oraz w parku Strachowickim. Dodatkowo zlecono obsługę geodezyjną związaną z wyznaczeniem drzew do nasadzeń oraz dokumentację powykonawczą. W ramach akcji Wrośnij we Wrocław wspólnie z mieszkańcami posadzono łącznie 556 drzew. Nasadzenia zostały objęte 3-letnią pielęgnacją gwarancyjną.

Wrośnij we Wrocław – pielęgnacje gwarancyjne 163 014,93 zł
W ramach zadania realizowana jest pielęgnacja gwarancyjna nasadzeń wykonanych wiosną 2018 na terenie parku przy ul. Awicenny, jesienią 2018 przy ul. Maślickiej w rejonie rzeki Ługowiny, wiosną 2019 w Parku Mamuta na Oporowie, jesienią 2019 na terenie nowo powstającego parku przy ul. Pakosławskiej oraz na Polanie Karłowickiej, wiosną i jesienią 2020 w nowo powstającym parku przy ul. Zakopiańskiej oraz w Parku Jedności.

Dozór i funkcjonowanie Ogrodu Japońskiego 668 928,14 zł
W ramach zadania:
- zapewniono funkcjonowanie Ogrodu w okresie zwiedzania tj. 1. 04 - 31. 10. 2021 r.
- zabezpieczono ogród w okresie zamknięcia tj. 1. 01. - 31. 03. 2021 r. oraz 1. 11. - 31. 12. 2021 r.,
- zakupiono bilety.

Dozór i monitoring obiektów 427 600,99 zł
W ramach zadania zapewniono dozór i ochronę Parku Kopernika i Wyspy Słodowej.

Deratyzacja 33 713,07 zł
W ramach zadania wykonano monitoring i deratyzację wybranych terenów zieleni miejskiej oraz prace (zabiegi) interwencyjne w zakresie deratyzacji oraz usuwania gniazd owadów.

Pielęgnacje gwarancyjne 1 435 751,15 zł
W ramach zadania rozliczono pielęgnację gwarancyjną zieleni założonej w ramach zadań inwestycyjnych na następujących terenach: w Parku Szczytnickim, przy kościółku p.w. św. J. Nepomucena w Parku Szczytnickim, na zieleńcu przy ul. Św. Marcina, w Parku Mamuta, przy placu zabaw na ul. Mojęcickiej, na zieleńcu przy ul. Horbaczewskiego/ Drzewieckiego, na wybiegu dla psów na zieleńcu przy ul. Baciarellego, przy urządzeniach sportowych w Parku Południowym, przy siłowni w Parku osiedlowym przy ul. Żernickiej, przy siłowni w części parku osiedlowego przy al. Piastów, w Parku Jedności, na zieleńcu przy ul. Gorlickiej, na skwerze Skaczącej Gwiazdy, przy siłowni w Parku Klecińskim, przy placu zabaw na zieleńcu przy ul. Kosynierów Gdyńskich, przy skwerze Oaza Buczacka, w Ekoparku na Stabłowicach, w Parku Wojszyckim, przy placu zabaw na Świniarach przy ul. Zaziębie, w Parku Żernickim przy ul. Rumiankowej, w Swojczyckim Parku Czarna Woda, pasa drogowego przy ul. Oławskiej, w Parku Migdałowym, na zieleńcu przy ul. Ełckiej, na skwerze Adolfa Marii Bocheńskiego, przy boisku w Parku Skowronim, w pasie drogowym ul. Świeradowskiej, na Rondzie Regana, w Parku Przyjaźni, na skwerze przy ul. Polarnej, przy placu zabaw i siłowni na Niskich Łąkach, na zieleńcu przy ul. Kiełczowskiej, na zieleńcu przy ul. Zawalnej, na placu zabaw przy ul. Kłokoczyckiej, na skwerze przy ul. Św. Marcina, na skwerze przy ul. Bernardyńskiej, na terenie placu zabaw przy Parku Złotnickim, na skwerze przy ul. Kosmicznej, na zieleńcu przy ul. Mrągowskiej, na zieleńcu przy ul. Kolistej, na zieleńcu przy ul. Grabskiego, na zieleńcu przy ul. Pereca, pasa drogowego ul. Reja, Mikulicza-Radeckiego, na terenie Parku Maślickiego przy ul. Królewieckiej, w parku kieszonkowym przy ul. Kwaśnej, na terenie pętli autobusowej na Lipie, na terenie Ronda Powstańców Śląskich, na terenie Polany Popowickiej, w Parku kieszonkowym przy kładce pawłowickiej, na terenie Parku Słonecznego na Ołtaszynie, na terenie zieleńca przy

ul. Wolbromskiej, w parku kieszonkowym przy ul. Świętokrzyskiej, przy siłowni terenowej na skwerze W. Bełzy, na terenie skweru Ludzi ze znakiem „P”, na terenie wzgórza Gajowickiego, przy placu zabaw przy ul. Hynka, na terenie psiego wybiegu na Szczepinie, na Wyspie Słodowej przy toalecie, przy siłowni terenowej przy ul. Szybowcowej, na terenie zieleni przy ul. Ceglanej, skwerze przy ul. Kolumba i Kiełczowskiej, w Parku kieszonkowym przy ul. Kminkowej, przy pl. Bema i przy ul. Polaka oraz pielęgnacje gwarancyjne wykonanych nasadzeń uzupełniających na terenach zieleni miejskiej w ramach zadań bieżących.

Pielęgnacja starszych drzew 566 648,87 zł
W ramach zadania zrealizowano umowę na "Wykonanie ekspertyz oraz prac specjalistycznych dla wybranych drzew na terenie Wrocławia" w ramach której dla 124 drzew zostały sporządzone ekspertyzy poparte wizualną oceną drzew oraz badaniami z użyciem urządzeń specjalistycznych; dla 26 drzew zrealizowano prace specjalistyczne - część prac to realizacja zaleceń ekspertyz; dla 10 drzew (w większości platanów o wymiarach pomnikowych) rosnących przy Fosie Miejskiej na Podwalu wykonano kompleksowe zabiegi. Dodatkowo przeprowadzono 47 godz. konsultacji dendrologicznych oraz 7 godz. - nadzoru/kierownictwa robót nad wykonawstwem prac.
Sporządzenie ekspertyz miało na celu określenie niezbędnych i indywidualnych dla każdego drzewa zaleceń opisujących sposób wykonania specjalistycznych zabiegów mających na celu poprawę ich warunków siedliskowych, kondycji, statyki oraz bezpieczeństwa w otoczeniu. Realizacja specjalistycznych zabiegów w drzewostanie była przeprowadzona w szczególności dla poprawy bezpieczeństwa osób i mienia w otoczeniu drzew oraz zwiększenia perspektywy bezpiecznego i długoterminowego utrzymania starodrzewu na terenie Wrocławia.
Dodatkowo zrealizowano pielęgnacje drzew starszych na terenie zieleni przyulicznej Wrocławia.

Uporządkowanie zieleńca przy ul. Gazowej 42 735,82 zł
W ramach zadania zrealizowano uporządkowanie zieleńca po dawnych ogródkach działkowych przy ul. Gazowej. Wykonano opalikowanie trawnika, oczyszczenie terenu z resztek budowlanych, śmieci oraz usunięto fundamenty. Na terenie założono trawniki i łąkę kwietną.

Eksploatacja oświetlenia parkowego 634 363,71 zł
Zadanie obejmowało eksploatację i konserwację oświetlenia parkowego oraz iluminacji obiektów zabytkowych, będących pod zarządem ZZM, w tym m.in.:
- iluminację obiektów zabytkowych na Wyspie Piaskowej, pomnika Kardynała Bolesława Kominka, Europejski Krzyż Pokoju, pomnika Króla Bolesława Chrobrego, Pomnika Wspólnej Pamięci, Wzgórza Polskiego – Bastionu Ceglarskiego, Pomnika Knorra w Parku Słowackiego, rzeźby „Pociąg do Nieba”, pomnika Rotmistrza Witolda Pileckiego na Promenadzie Staromiejskiej, pomnika Korfantego przy ul. Sokolej/Orlej, namgławiaczy na Promenadzie Staromiejskiej od ul. Krupniczej do ul. Świdnickiej,
- oświetlenia w obrębie Parku Szczytnickiego: terenów zieleni przy Alei Dąbskiej, oświetlenia w Ogrodzie Japońskim, w sektorze II przy ul. Mickiewicza i w sektorze VIII przy ul. Chopina,
- oświetlenia: Parku osiedlowego przy ul. Orzechowej, na placu Św. Macieja, Parku Południowego, skweru Cybulskiego, skweru pomiędzy ul. Płońską a ul. Rubczaka, Bulwaru nad Odrą, Bulwaru X. Dunikowskiego, Parku Słowackiego, Parku im. M. Kopernika (Staromiejskiego), Placu Kościuszki, Placu Wolności, Parku przy ul. Zachodniej, Parku Grabiszyńskiego i Parku Tołpy, na Wyspie Słodowej, na Wyspie Piasek, na Wyspie Bielarskiej, Parku przy ul. Prackiej, Parku L. Węgrzynowskiego, Parku E. Stein, zieleńca przy ul. Rękodzielniczej, Parku Skowroniego, Górki Słowiańskiej, Skweru przy ul. Żernickiej, Wzgórza Partyzantów, Wzgórza Andersa, Parku Andersa, Parku Karłowickiego, Skweru Szeli, Parku Staszica, parku przy ul. Bajana, placów zabaw przy ul. Mikołowskiej i ul. Mrągowskiej, w Parku im. gen. M.

Langiewicza, Parku przy ul. Strachocińskiej, zieleńca na Placu Westerplatte, Parku Jedności przy ul. Królewskiej, skweru przy ul. Sokolej/Orlej, Parku Tarnogajskiego przy ul. Bogedaina, zieleńca przy ul. Ułańskiej, zieleńca przy ul. Tymiankowej, Wzgórza Gajowickiego przy ul. Kruczej, Parku Grabiszyńskiego i Parku Górka Skarbowców, Parku Leśnickiego, Parku Tysiąclecia, zieleńca przy ul. Hermanowskiej, Parku Klecińskiego, Parku Bieńkowickiego, Parku Wojszyckiego, zieleńca przy ul. Czackiego, Polany Integracyjnej przy ul. Drzewieckiego, zieleńca przy ul. Trawowej, zieleńca przy ul. Gorlickiej, parkingu przy ul. Mickiewicza, Nabrzeża Oławy, zieleńca przy ul. Berenta, zieleńca przy ul. Sztabowej, Polany Karłowickiej, skweru przy ul. Mińskiej, zieleńca przy ul. Kiełczowskiej, skweru Bocheńskiego,
- punktów poboru do imprez plenerowych – zlokalizowanych w Parkach: Staszica, Staromiejskim, Południowym, Langiewicza, Tarnogajskim, Leśnickim, Zachodnim, Grabiszyńskim, Tołpy, Bieńkowickim, na Polanie integracyjnej - Gądów Mały, przy ul. Brzóski, przy ul. Gajowickiej, przy ul. Strachocińskiej, na osiedlu Gaj, na Polanie Karłowickiej, na Bulwarze X. Dunikowskiego, Nabrzeżu Oławy, Bulwarze Kaczyńskich.
- prace interwencyjne 1 030 713,75 zł

W ramach przyznanych środków w 2021 roku zrealizowano m.in.:
- opłaty za przegląd techniczny karuzeli w Ogrodzie Staromiejskim,
- wykonano przegląd obiektów budowlanych znajdujących się na terenach będących pod opieką ZZM,
- zakupiono i serwisowano fotopułapki,
- wykonano prace konserwacyjne w zakresie urządzenia „Mamut" w Parku Mamuta,
- opłacono remont ogrodzenia – Rondo Verona,
- naprawę przepompowni w toalecie w Parku Wschodnim,
- projekt rozbiórki budynków na Górce Szczepińskiej oraz w parku Czarna Woda,
- zlecono ocenę stanu technicznego studni głębinowej w parku Szczytnickim, zakupiono pompy do studni przy ul. Jeździeckiej, Czekoladowej,
- zakupiono arbotagi do inwentaryzacji drzewostanu,
- zamontowano regulaminy parków w wybranych lokalizacjach,
- prace konserwatorskie przy pomoście w Ogrodzie Japońskim,
- prace przy ciągu pieszym i utwardzeniu placyków w Parku Mikołaja Kopernika,
- prace przy nawierzchni w parku kieszonkowym przy ul. Tczewskiej oraz doposażenie terenu w elementy małej architektury,
- montaż oświetlenia w Parku Bieńkowickim,
- montaż oświetlenia w Słonecznym Parku na Gaju,
- montaż oświetlenia nawigacyjnego do żeglugi nocnej przy Zatoce Gondoli,
- prace przy fontannach: „Kaskada" przy Bulwarze X. Dunikowskiego, w Parku Brochowskim, „XX-latka" przy Osi Grunwaldzkiej, „Krasnale" przy Teatrze Lalek, w Parku Staszica,
- zabezpieczenie pomostu przy stawie przy ul. Maślickiej,
- wykonanie nasadzeń izolacyjnych w Parku Wojszyckim,
- naprawę kaczkomatów zamontowanych na terenach w zarządzie ZZM,
- rozbiórkę budynku przy ul. Przestrzennej,
- montaż mat słomianych zabezpieczających nasadzenia przed działaniem soli,
- wymianę nawierzchni amortyzujących na placu zabaw przy ul. Stacyjnej,
- kontrolę pomontażową dla urządzeń zamontowanych w roku 2021 na placach zabaw w ramach przeprowadzonych dostaw urządzeń rekreacyjnych
- naprawę podestów na placach zabaw zlokalizowanych na Wzgórzu Słowiańskim oraz w Parku Rozwadowskiego.

Kontenery WC w parkach 533 508,55 zł
W ramach zadania w 2021 roku zlecono wynajem, transport, montaż, demontaż i bieżącą obsługę 2 kontenerów sanitarnych damsko-męskich, kontenera dla matki z dzieckiem oraz kontenera portiera oraz kontenera sanitarnego damsko-męskiego ze zbiornikiem na fekalia i zbiornikiem na wodę na terenie Wyspy Słodowej we Wrocławiu.

Zlecono wynajem, transport, montaż, demontaż i serwis zestawów przenośnych kabin sanitarnych na terenach: Park Tarnogajski, Park Strachociński, Park Tołpy, Park Leśnicki, Park Słoneczny na Gaju, Park Południowy, Polana Karłowicka, Park Zachodni, Park Grabiszyński, Park Staszica, Park Szczytnicki, Skwer im. D. de Veuster na Szczepinie, Park Pawłowicki, Park Jedności, Park Wschodni.

Toalety samoobsługowe 229 484,73 zł
W ramach zadania w 2021 roku zlecono utrzymanie w stałej sprawności eksploatacyjnej toalet samoobsługowych na terenie Parku Wschodniego, Polany Karłowickiej, Parku Klecińskiego, Górki Skarbowców, Parku Zachodniego, Parku Skowroniego, Parku Szczytnickiego, zieleńcu przy ul. Purkyniego (Skwerze Wrocławianek). Dodatkowo zlecono wykonanie usługi w zakresie kompleksowej obsługi szaletu publicznego, położonego we Wrocławiu przy ul. Nowowiejska / Prusa.

Konserwacja fontann i nawodnień 525 441,66 zł
Zadanie obejmowało koszty prowadzenia eksploatacji i konserwacji instalacji nawadniających i napowietrzających fontann, w tym m.in.:
- napowietrzanie stawów w Parku Południowym i Parku Nowowiejskim oraz na terenie zieleńca przy pl. Anielewicza,
- deszczowanie trawników: na pl. Katedralnym, pl. Kościuszki, w Parku Staszica, w Parku im. M. Kopernika (Staromiejskim), Parku Południowym, na Osi Grunwaldzkiej - od ul. Norwida do Mostu Szczytnickiego, od ul. Piastowskiej do ul. Bujwida oraz od Mostu Grunwaldzkiego do Ronda Reagana, w Ogrodzie Japońskim, na Bulwarze ks. Adama Zienkiewicza, na Promenadzie Staromiejskiej od ul. Krupniczej do ul. Świdnickiej, przy ul. Piłsudskiego, na terenie Ossollineum przy ul. Szewskiej, przy ul. Św. Marcina, na Wyspie Słodowej,
- nawadnianie kropelkowe zieleni na terenach Promenad Staromiejskich, w Parku Południowym, na zieleńcu przy pl. Strzeleckim i ul. Pomorskiej, przy ul. Ks. Witolda, w Parku im. M. Kopernika (Staromiejskim), na Bulwarze Słonecznym, przy ul. Peronowej,
- fontann: w Parku im. M. Kopernika (Staromiejskim), na terenie Ossollineum przy ul. Szewskiej, w Parku Staszica, „Krasnale" na pl. Teatralnym, przy ul. Przestrzennej, na placu Św. Macieja, na Osi Grunwaldzkiej, na Wzgórzu Słowiańskim, w Parku Brochowskim,
- kaskady wodne na terenie Ogrodu Japońskiego,
- zdrój na Wzgórzu Partyzantów i przy Pomnika Knorra w Parku Słowackiego,
- punkt poboru wody w Parku Południowym przy polanie hippicznej, w Parku Staszica, na terenie przy ul. Pomorskiej, na pl. Strzeleckim, na Skwerze Skaczącej Gwiazdy.

Monitoring przeciwpożarowy zabytkowego kościółka w Parku Szczytnickim 9 391,05 zł
W zabytkowym kościółku Św. Jana Nepomucena w Parku Szczytnickim prowadzono monitoring przeciwpożarowy wraz z bieżącą konserwacją urządzeń monitorujących.

Odbiór ścieków 72 125,90 zł
Koszt odbioru ścieków powstałych podczas eksploatacji fontann i urządzeń nawadniających.

Pielęgnacja nasadzeń zrealizowanych w ramach WBO 35 754,40 zł
W ramach zadania jest prowadzona pielęgnacja gwarancyjna zrealizowanych w ramach WBO nasadzeń zieleni.

Obsługa prawna, inspektor - elektryk 91 053,00 zł
W ramach zadania zapewniono obsługę prawną działalności ZZM oraz inspektora - elektryka.

Najem terenu od Polskich Kolei Państwowych 77 490,00 zł

Najem terenu przy ul. Paczkowskiej o pow. 52 500 m2 od PKP S.A. z przeznaczeniem pod budowę Parku Henrykowskiego, realizowanego w ramach środków Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego.
Koszty związane z Covid 19 114 278,95 zł
W ramach zadania ustawiono wygrodzenia trawników w celu ograniczenia się masowego gromadzenia mieszkańców na terenie Wyspy Słodowej. Dodatkowo przeprowadzono renowację trawników, aby wyeliminować użytkowanie przedmiotowego terenu.

Umowa użyczenia terenu przy ul. Idzikowskiego od Portu Lotniczego 43 875,49 zł
W ramach podpisanego użyczenia terenu przy ul. Idzikowskiego/Metalowców dokonano niezbędnych opłat stałych związanych z przejętą nieruchomością.

Uporządkowanie terenu przy ul. Idzikowskiego 302 145,96 zł
W ramach zadania zrealizowano uporządkowanie nowo przejętego terenu zieleni u zbiegu ulic Idzikowskiego i Metalowców. Wykonano usunięcie odpadów, gruzu, wykoszenie terenu oraz wykonano pielęgnację drzewostanu.

Zieleń – zbiorniki wodne 32 223,81 zł
W ramach zadania w 2021 roku zrealizowano prace eksploatacyjne m.in. pompowni Swojec oraz przegląd urządzeń fosy miejskiej.

Zagospodarowanie terenu przy ul. Wolbromskiej 17 196,50 zł
Na zieleńcu przy ul. Wolbromskiej, wykonano płotki zabezpieczające przed uszkodzeniem nasadzeń krzewów i bylin założonych w ramach inwestycji.

Umowy – zlecenia, umowy o dzieło 61 148,40 zł
W 2021 roku w ramach zadania sfinansowano m.in.:
- utrzymywanie woliery wraz z gołębiami ozdobnymi w Parku Mikołaja Kopernika,
- przeglądy konserwacyjne i drobne naprawy karuzeli w Parku Mikołaja Kopernika,
- nadzór elektryczny nad obsługą oświetlenia na terenach parów i zieleńców,
- opinie naukowe.

Remonty 158 485,50 zł

W ramach środków realizowano remont mostka w Lesie Rędzińskim.

Przygotowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej 206 378,52 zł
W ramach zadania zrealizowano m.in.:
- dokumentację projektową dla zadania pn. Nasadzenia i przebudowa chodnika w ciągu ul. Oławskiej we Wrocławiu przy budynku OVO – Część II,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Remont części istniejącej nawierzchni, wykonanie nawierzchni utwardzonej, budowa ogrodzenia oraz doposażenie w elementy małej architektury parku Mikołaja Kopernika we Wrocławiu – Część II,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Program prac konserwatorskich, stanowiący jednocześnie projekt budowlano-wykonawczy wraz z projektem odwodnienia i kosztorysem dla bastei Hioba, zlokalizowanej przy al. J. Słowackiego – Część II,
- Program prac konserwatorsko-budowlanych, stanowiący jednocześnie projekt budowlano-wykonawczy wraz z kosztorysem prac konserwatorskich dla fragmentu wewnętrznego muru obronnego średniowiecznego miasta zachowanego przy ul. ks. W. Kraińskiego – Część II,
- aktualizację dokumentacji projektowej dla zadania pn. Park kieszonkowy przy ul. Krzywoustego,
- aktualizację dokumentacji projektowej dla zadania pn. Park kieszonkowy przy ul. Tczewskiej,

- aktualizację dokumentacji projektowej dla zadania pn. Zagospodarowanie zieleńca przy ul. Zaziębie we Wrocławiu,
- aktualizację dokumentacji projektowej dla zadania pn. Zagospodarowanie terenu przy ul. Środkowej,
- aktualizację dokumentacji projektowej dla zadania pn. Budowa placu zabaw w Parku Wschodnim,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Budowa przyłącza gazowego do gazowej latarni ulicznej na terenie ul. Św. Marcina,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Remont mostka „Yumedono Bashi" w Ogrodzie Japońskim,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Zagospodarowanie terenu przy ul. Gazowej we Wrocławiu,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Remont placu zabaw na skwerze Sendlerowej przy ul. Łukasiewicza,
- Program prac konserwatorskich pn. Remont pomnika Ofiar Zbrodni Katyńskiej w Parku J. Słowackiego,
- kontrole pomontażowe wybranych obiektów,
- przyłącza energetyczne przy ul. Potokowej, na Wyspie Słodowej, przy ul. Norweskiej, przy ul. Sasankowej, przy ul. Wolbromskiej, przy ul. Ziemniaczanej.

Odszkodowania, franszyza na rzecz osób fizycznych 6 316,08 zł
W ramach zadania dokonano wypłaty franszyzy redukcyjnej wynikające z postępowania odszkodowawczego w 2021 roku.

Ekspertyzy 1 479,00 zł
W ramach zadania wykonano ekspertyzę przyrodniczo-dendrologiczną.

Standardy utrzymania zieleni 29 999,00 zł
W ramach zadania wykonano I etap standardów utrzymania zieleni w polskich miastach.

Materiały 19 575,88 zł
W ramach zadania zakupiono pułapki feromonowe na szkodniki drzew, młotki do tagowania, drukarkę biletów do Ogrodu Japońskiego,

Usługi telekomunikacyjne związane z obsługą toalet, Ogrodu Japońskiego i in. 4 181,95zł.

Wydatki majątkowe

Plan niewygasających wydatków roku 2021 wynosi 530 204,00 zł.
Plan wydatków na rok 2021 wyniósł 25 305 303,00 zł,
Koszty realizacji zadań inwestycyjnych w 2021 wyniósł ogółem 24 770 080,20 zł, co stanowi 97,88% wykonania planu.

W ramach zadań inwestycyjnych w 2021 roku na terenie parków i zieleńców oraz zieleni przyulicznej nasadzono łącznie:
- drzew 361 szt.
- krzewów 26 113 szt.
- bylin 14 954 szt.
- pnączy 286 szt.
- traw ozdobnych 4 366 szt.
- cebul 29 377 szt.

W ramach powyższych środków wykonano następujące przedsięwzięcia:
WPI 139, Program modernizacji systemu odwodnienia miasta-769 774,97 zł,
niewygasające wydatki z 2021 – 173 667,00 zł. W 2021 roku w ramach zadania wykonano:

- dokumentację projektową na Budowę grobli w parku Swojczyckim – Czarna Woda,
- aktualizację dokumentacji projektowej dla zadania: Remont zbiornika wodnego „F" fosy miejskiej we Wrocławiu,
- przy współpracy z mpwik sp. z o.o., prace związane z Remontem zbiornika wodnego „F" fosy miejskiej we Wrocławiu, poprzez usunięciem namułu ze zbiornika i remont umocnień skarp. Z uwagi na warunki atmosferyczne zakres związany z założeniem zieleni zostanie wykonany wiosną 2022 w ramach środków uwzględnionych jako niewygasające w 2021.

WPI/248, Program rewitalizacji zieleni, nabrzeży, Wysp Odrzańskich – 9 012 789,23 zł, niewygasające wydatki z 2021 – 47 246,00 zł.
W 2021 roku w ramach zadania wykonano:
- dokumentację projektową dla zadania pn. Zagospodarowanie terenu zieleni przy ul. Kruczej we Wrocławiu – Część II,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Budowy chodnika na zieleńcu przy ul. Jaworskiej/ Bolkowskiej stanowiącego dojście do stacji Mikołajów – Część II,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Zagospodarowanie terenu zieleni przy ul. Średzkiej we Wrocławiu - Stawy Leśnickie – Część II,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Przebudowa placu zabaw przy ul. Rubinowej,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Budowa oświetlenia w Parku Zachodnim,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Zagospodarowanie terenu zieleni przy ul. Kunickiego – Część I,
- dokumentację projektowa dla zadania pn. Rewitalizacja Wzgórza Polskiego-Bastion Ceglarski – Część I,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Rewitalizacja zieleńca przy ul. Śrubowej /Robotniczej Część I,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Remont przyłączy energetycznych na Bulwarze L. i M. Kaczyńskich,
- rewitalizację Parku Lesława Węgrzynowskiego przy ul. Kolejowej – etap I,II,III i IV,
- dostawę i montaż 63 szt. ławek w ramach Programu Ławeczka Mieszkańca,
- Ścieżkę pieszo-rowerową na terenie Zielonego klina u zbiegu ulic Żmigrodzkiej - Pakosławskiej,
- rewitalizację zieleńca przy ul. Mikołowskiej etap II,
- zagospodarowanie zieleńca przy ul. Zaziębie we Wrocławiu – etap II,
- toalety na terenie Parków i Zieleńców: Toaletę w Parku Staszica, w Parku Jedności, w Parku Strachocinskim i na zieleńcu przy ul. Hermanowskiej,
- rewitalizację ciągów komunikacyjnych Park gen. M. Langiewicza,
- park kieszonkowy przy ul. Melioranckiej - etap II,
- park kieszonkowy przy ul. Krzywoustego (FAMA),
- nasadzenia zieleni przy ul. Oławskiej przy OVO,
- park kieszonkowy przy Moście Uniwersyteckim,
- park kieszonkowy przy ul. Tczewskiej,
- nasadzenie zieleni przy ul. Peronowej,
- budowę placu zabaw w Parku Wschodnim we Wrocławiu – etap I,
- strefę wypoczynku i rekreacji przy Stadionie Miejskim,
- zagospodarowanie zieleni w Laseku Sołtysowickim,
- rewitalizację zieleńca przy ul. Sztabowej w zakresie nasadzenia zieleni,
- park Kieszonkowy przy ul. Barlickiego/Pestalozziego w zakresie nasadzenia zieleni,
- kolejny etap budowy oświetlenia w Parku Zachodnim,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Przebudowa mostku w Parku Wschodnim-Część I. Z uwagi na długie oczekiwania na pozwolenie-wodnoprawne Część II zostanie odebrana w I półroczu 2022, w ramach środków uwzględnionych jako niewygasające w 2021,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Rewitalizacja Skweru przy ul. Stawowej/Bogusławskiego - Część I. Z uwagi na długie oczekiwania na niezbędne

uzgodnienia Część II zostanie odebrana w I półroczu 2022, w ramach środków uwzględnionych jako niewygasające w 2021,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Zagospodarowanie fragmentu zieleni przy ul. Królewieckiej - Część I. Z uwagi na długie oczekiwania na niezbędne uzgodnienia Część II zostanie odebrana w I półroczu 2022 w ramach środków uwzględnionych jako niewygasające w 2021.

Dodatkowo w ramach realizacji przedsięwzięć „Założeń polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2021" Zarząd Zieleni Miejskiej realizował zadania:
Priorytet nr II Jakość Środowiska i przestrzeni miejskiej obszar 12 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska.

Zadanie 59, Realizacja Programu Rewitalizacja Zieleni, Nabrzeży i Wysp Odrzańskich, wykonano:
rewitalizację Parku Lesława Węgrzynowskiego przy ul. Kolejowej,
dokumentację projektową dla zadania pn. Rewitalizacja Skweru przy ul. Stawowej/Bogusławskiego - Część I.

WPI/270 – Wrocławski Budżet Obywatelski 12 194 958,03 zł, niewygasające wydatki z 2021 – 167 282,00 zł. W 2021 roku w ramach zadania wykonano:
- zagospodarowanie Parku Widawskiego – Projekt nr 31 WBO 2018, Projekt 7 i Projekt nr 27 WBO 2020,
- zagospodarowanie Parku Leonarda da Vinci na Gądowie Małym – Projekt nr 220 WBO 2018, Projekt nr 100 WBO 2019 i Projekt nr 155 WBO 2020,
- zagospodarowanie terenu zieleni przy ul. Hynka w ramach zadania pn. Park Leonarda da Vinci na Gądowie Małym – etap III – Projekt nr 155 WBO 2020,
- zagospodarowanie terenu zieleni przy ul. Szybowcowej, w ramach zadania pn. Park Leonarda da Vinci na Gądowie Małym – etap III – Projekt nr 155 WBO 2020,
- dokumentację projektowa dla zadania pn. Park Leonarda da Vinci na Gądowie Małym – etap III – Projekt nr 155 WBO 2020,
- plac zabaw w Parku Tarnogajskim, w ramach Tarnogaj dla dzieci! - Projekt nr 4 WBO 2019,
- park przy ul. Pakosławskiej, w ramach ZIELONO MI! Parki, stawy, tereny zielone i sportowe - Projekt nr 8 WBO 2019 i Projekt nr 7 WBO 2020,
- zieleniec przy ul. Melioranckiej, w ramach ZIELONO MI! Parki, stawy, tereny zielone i sportowe - Projekt nr 8 WBO 2019,
- siłownię w Lasku Sołtysowickim, w ramach ZIELONO MI! Parki, stawy, tereny zielone i sportowe – Projekt nr 8 WBO 2019,
- oświetlenie, toaletę i zieleń na terenie przy ul. Tymiankowej, w ramach Strefa Rekreacji Tymiankowa (etap IV) – Toaleta - Projekt nr 11 WBO 2019,
- park leśny przy ul. Rędzińskiej - etap I, w ramach Zieleń to życie, ruch to zdrowie – nasadzenia, rekreacja i zielone zakątki w całym mieście - Projekt nr 132 WBO 2019,
- plac zabaw dla dzieci młodszych, w ramach zadania pn. Serce Szczepina dla każdego - kompleksowe zagospodarowanie skweru między Inowrocławską, Zachodnią i Młodych Techników,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Serce Szczepina dla każdego - kompleksowe zagospodarowanie skweru między Inowrocławską, Zachodnią i Młodych Techników – Projekt nr 215 – WBO 2019,
- rewitalizację pl. Indyjskiego, w ramach zadania pn. Brochowskie Skwery - zadbane i odnowione – Projekt nr 296 – WBO 2019, Projekt nr 239 – WBO 2020,
- rewitalizację pl. Mongolskiego, w ramach zadania pn. Brochowskie Skwery - zadbane
  i odnowione – Projekt nr 296 – WBO 2019, Projekt nr 239 – WBO 2020,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Zielone Nadodrze - rewitalizacja skwerków
- i zieleńców - Projekt nr 12 – WBO 2020,
- zagospodarowanie Parku Jedności etap III - Psie Pole, Zakrzów, Zgorzelisko i Strachocin łączą siły - Zakrzów – Projekt nr 297 WBO 2020,

- park rekreacyjny na Psim Polu, przy ul. Gorlickiej etap II - Psie Pole, Zakrzów, Zgorzelisko i Strachocin łączą siły - Projekt nr 297 WBO 2020,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Psie Pole, Zakrzów, Zgorzelisko i Strachocin łączą siły - Zieleniec przy ul. Litewskiej – Projekt nr 297 WBO 2020,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Psia Hubka - Miejsce integracji mieszkańców
  i ich pupili – Projekt nr 358 WBO 2020, - Część I. Z uwagi na długie oczekiwania na niezbędne uzgodnienia Część II zostanie odebrana w I półroczu 2022, w ramach środków uwzględnionych jako niewygasające w 2021,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Park HENRYKOWSKI - #KolejNaZieleń – etap 1 – Projekt nr 5 WBO 2019 – Część I. Z uwagi na długie oczekiwania na niezbędne uzgodnienia Część II zostanie odebrana w I półroczu 2022, w ramach środków uwzględnionych jako niewygasające w 2021,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Park Mieszczański - Nowy centralny park Wrocławia - Projekt nr 1 – WBO 2020 - Część I. Z uwagi na długie oczekiwania na niezbędne uzgodnienia Część II zostanie odebrana w I półroczu 2022, w ramach środków uwzględnionych jako niewygasające w 2021,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Brochowskie Skwery - zadbane i odnowione – etap II - Projekt nr 239 – WBO 2020 - Część I. Z uwagi na długie oczekiwania na niezbędne uzgodnienia Część II zostanie odebrana w I półroczu 2022, w ramach środków uwzględnionych jako niewygasające w 2021,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Rewitalizacja Jeziora na Osiedlu Pawłowice - Projekt nr 320 – WBO 2019 - Część I. Z uwagi na długie oczekiwania na niezbędne uzgodnienia Część II zostanie odebrana w I półroczu 2022, w ramach środków uwzględnionych jako niewygasające w 2021,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Zieleń i Sport we Wrocławiu - Maślice przy ul. Potokowej – Projekt nr 100 WBO 2020 - Część I. Z uwagi na długie oczekiwania na niezbędne uzgodnienia Część II zostanie odebrana w I półroczu 2022, w ramach środków uwzględnionych jako niewygasające w 2021.

W ramach realizacji przedsięwzięć „Założeń polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2021" Zarząd Zieleni Miejskiej realizował zadania w ramach WBO:
Priorytet nr II Jakość Środowiska i przestrzeni miejskiej obszar 12 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska.

Zadanie 49, Zagospodarowanie terenów zieleni - realizacja zadań z Budżetu Obywatelskiego 2018 oraz 2019, wykonano:
- siłownię w Lasku Sołtysowickim, w ramach ZIELONO MI! Parki, stawy, tereny zielone i sportowe – Projekt nr 8 WBO 2019,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Park HENRYKOWSKI - #KolejNaZieleń – etap 1 – Projekt nr 5 WBO 2019 – Część I,
- park przy ul. Pakosławskiej, w ramach ZIELONO MI! Parki, stawy, tereny zielone i sportowe - Projekt nr 8 WBO 2019 i Projekt nr 7 WBO 2020,
- oświetlenie, toaletę i zieleń na terenie przy ul. Tymiankowej, w ramach Strefa Rekreacji Tymiankowa (etap IV) – Toaleta - Projekt nr 11 WBO 2019,
- park leśny przy ul. Rędzińskiej - etap I, w ramach Zieleń to życie, ruch to zdrowie nasadzenia, rekreacja i zielone zakątki w całym mieście - Projekt nr 132 WBO 2019,
- plac zabaw dla dzieci młodszych, w ramach zadania pn. Serce Szczepina dla każdego - kompleksowe zagospodarowanie skweru między Inowrocławską, Zachodnią i Młodych. Techników,
- rewitalizację pl. Indyjskiego, w ramach zadania pn. Brochowskie Skwery - zadbane i odnowione – Projekt nr 296 – WBO 2019, Projekt nr 239 – WBO 2020,
- rewitalizację pl. Mongolskiego, w ramach zadania pn. Brochowskie Skwery - zadbane i odnowione – Projekt nr 296 – WBO 2019, Projekt nr 239 – WBO 2020,
- plac zabaw w Parku Tarnogajskim, w ramach Tarnogaj dla dzieci! - Projekt nr 4 WBO 2019.

WPI/406 – Fundusz Osiedlowy – 2 382 557,97 zł, niewygasające wydatki z 2021 41 649,00 zł. W 2021 roku w ramach zadania wykonano:

- dokumentację projektową dla zadania pn. Budowa nowego placu zabaw dla dzieci w parku (Park Bieńkowickim) – RO Bieńkowice - Priorytet 1,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Rewitalizacja skweru u zbiegu ulic Afgańskiej i Pakistańskiej – RO Brochów - Priorytet 1- Część I,
- ławki w Park Słonecznym– RO Gaj – Priorytet 2,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Żywopłoty, ławki, znaki informacyjne – RO Gądów-Popowice Płd. – Priorytet 3,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Wykonanie oświetlenia głównej alejki w parku przy ul. Długosza– RO Karłowice-Różanka– Priorytet 1,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Budowa chodnika wraz z oświetleniem (2 szt.) -ul. Nowodworska/Krośnieńska– RO Nowy Dwór – Priorytet 2,
- plac zabaw dla Mamuciątek – RO Oporów – Priorytet 2,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Dokończenie budowy obiektów rekreacyjnych na Osobowicach i Rędzinie – RO Osobowice-Rędzin – Priorytet 1,
- modernizację parku przy ul. Sztabowej 62-66 – RO Powstańców Śląskich – Priorytet 1,
- montaż ławeczek i kosza przy stawie na rogu Włościańskiej i Kołodziejskiej – RO Strachocin-Swojczyce-Wojnów – Priorytet 6,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Oświetlenie zieleńca między ul. Żernicką i Objazdową – RO Żerniki – Priorytet 1,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Przebudowa skweru Norweska/Stanów Zjednoczonych – RO Muchobór Mały – Priorytet 1,
- uzupełnienie wyposażenia placu zabaw w parku na Niskich Łąkach – RO Przedmieście Oławskie – Priorytet 1,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Zagospodarowanie Skweru ks. Szczepana Zielińskiego – RO Kuźniki – Priorytet 2,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Uporządkowanie i zagospodarowanie skweru przy ul. Arbuzowej – RO Leśnica – Priorytet 1,
- budowę strefy zabaw dla malucha w Parku Złotnickim – RO Leśnica – Priorytet 2,
- II Mały etap Hubosfery ul. Śliczna – RO Huby– Priorytet 1,
- inwestycje infrastrukturalne polegające na zwiększeniu ilości zieleni na osiedlu – RO Ołbin – Priorytet 7,
- boisko + miejsce do zabaw Osiedle Świniary – RO Świniary – Priorytet 1. Z uwagi na wydłużenie czasu oczekiwania na dostawę opraw i słupów oświetleniowych, przedmiotowy zakres zostanie wykonany bezzwłocznie po ich dostarczeniu w 2022, w ramach środków uwzględnionych jako niewygasające w 2021.

INW/133 - Ochrona zabytków i opieki nad zabytkami – 385 000,00 zł, niewygasające wydatki z 2021 – 100 360,00 zł. W 2021 roku w ramach zadania wykonano:

- konserwatorski remont fragmentu wewnętrznego muru obronnego średniowiecznego miasta, zachowanego na skwerze Jerzego Szmajdzińskiego przy ul. ks. Wincentego Kraińskiego we Wrocławiu, Etap 1,
- odbudowę altany parkowej na wzgórzu Bendera w Parku Południowym. Z uwagi na sytuację na rynku i problemy z pozyskaniem drewna, które musi być odpowiednio przygotowane do realizacji inwestycji, zaszła konieczność zakupu drewna surowego. Materiał zostanie poddany właściwej obróbce i przygotowaniu przez Wykonawcę. Czas potrzebny na przygotowanie materiału to 6 miesięcy, tym samym niezbędne jest uwzględnienie części środków przeznaczonych na realizację powyższej inwestycji jako środki niewygasające, co umożliwi zakończenie zadania w I Części roku 2022.

WPI/006 - Prace Przygotowawcze i Zadania Towarzyszące Inwestycjom Drogowym 25 000,00 zł

W ramach ww. zadania w 2021 roku wykonano utwardzenie nawierzchni na zieleńcu przy ul. Rękodzielniczej oraz zabezpieczenie zieleńca słupkami drewnianymi poprawiając komunikację pieszą.

INNE PROGRAMY

Program zieleni rozproszonej 85 755,91 zł
Środki zostały wykorzystane na dostawę części materiału roślinnego opisanego w ramach zadania nasadzenia i ukwiecenia terenów zieleni miejskiej. Dodatkowo zrealizowano wnioski szkół i innych gminnych podmiotów na dostawę materiału roślinnego
Program poprawy estetyki i zagospodarowania rekreacyjnego miasta - 989 079,94 zł
W ramach przyznanych środków w 2021 roku wykonano m.in.:

- przeglądy techniczne wraz z podstawową konserwacją urządzeń zabawowych na placach zabaw dla dzieci, siłowniach terenowych i obiektach kalisteniki oraz ścieżkach zdrowia w parkach i na zieleńcach, będących pod zarządem ZZM,
- dezynfekcję placów zabaw i siłowni zewnętrznych,
- naprawy interwencyjne związane z aktami wandalizmu na placach zabaw m.in. dostawa i montaż siedziska huśtawki na plac zabaw przy ul. Zaziębie, naprawa uszkodzeń zestawu zabawowego i huśtawki wagowej na placu zabaw przy ul. Życzliwej, naprawa elementów nawierzchni SBR: kul – planet na placu zabaw przy ul. Hynka, naprawa urządzeń placu zabaw przy ul. Jesionowej,
- serwis elementów zestawu zabawowego z linarium zlokalizowanego na Wyspie Bielarskiej,
- demontaż wyeksploatowanego zestawu zabawowego z placu zabaw w Parku na Gaju,
- naprawę piłkochwytów na boisku przy ul. Trawowej,
- wykonanie ogrodzenia placu zabaw przy ul. Wolbromskiej,
- montaż urządzeń zabawowych w lokalizacjach: Wyspa Bielarska, Park Południowy, ul. Jesionowa.
- kontrolę pomontażową dla urządzeń zamontowanych w lokalizacjach wskazanych powyżej,
- zakup i montaż trampolin montowanych w gruncie na placu zabaw przy ul. Mrągowskiej,
- konserwację drewna blatów stolików robiniowych zlokalizowanych na placu zabaw przy ul. Na Niskich Łąkach.
- naprawy interwencyjne na placach zabaw, siłowniach terenowych uszkodzeń wynikających z eksploatacji m.in.:
    - wymianę zawiesi huśtawek wahadłowych na zieleńcu przy ul. Gołębiej, na placu zabaw w Parku Zachodnim, na placu zabaw – na Skwerze Skaczącej Gwiazdy, Placu Westerplatte;
    - naprawę mocowania plandek zacieniających zlokalizowanych na placach zabaw w Parku Tołpy, zieleńcu przy ul. Kasprowicza 45, zieleńcu przy ul. Osobowickiej 146 oraz w Parku Marii Dąbrowskiej;
    - naprawę zestawu zabawowego zlokalizowanego na placu zabaw w Parku Szczytnickim, na Skwerze Adamowicza oraz w Parku Klecińskim;
    - wymianę elementów linarium zestawu zabawowego zlokalizowanego na Wyspie Bielarskiej,
    - wymianę uszkodzonych paneli piaskownicy „Zamek" na placu zabaw przy ul. Wędkarzy oraz serwis urządzenia siłowni zewnętrznej „biegacz" w Parku Złotnickim, wymiana uszkodzonych furtek – plac zabaw przy ul. Stanisławowskiej;
- konserwację urządzeń placów zabaw, siłowni zewnętrznych, obiektów kalisteniki zgodnie z wytycznymi przekazanymi w I półroczu przez firmy wykonujące kontrolę 5-letną obiektów rekreacyjnych będących w utrzymaniu ZZM,
- wymianę nawierzchni placu zabaw w Parku Grabiszyńskim (al. Hallera) wraz z zakupem elementów przeznaczonych do montażu wiosną 2022,
- dostawę i montaż urządzeń zabawowych oraz elementów towarzyszących zakupionych w lokalizacjach: Park na Gaju, skwer Bachchana, Park Skowroni, pl. Strzelecki, pl. Westerplatte, Wyspa Bielarska, Park Aleksandry Natalli-Świat przy ul.

Stacyjnej, Las Sołtysowicki, Las Osobowicki, Park Zachodni, Park Grabiszyński, teren zieleni przy ul. Stanisławowskiej 33,
- zakup batutów do trampolin terenowych zlokalizowanych na pl. Pereca,
- wymianę zdewastowanych bujaków sprężynowych z drewna robinii akacjowej na zieleńcu przy ul. Kozanowskiej – ul. Pałuckiej,
- eksploatacja fontanny multimedialnej 29 642,52 zł

W 2021 roku środki wykorzystano na pokrycie kosztów za najem pomieszczeń w budynku Wrocławskiego Centrum Kongresowego dla potrzeb zasilania fontanny.

INNE ZADANIA

Oczyszczanie miast i wsi 399 902,54 zł
W ramach zadania zrealizowano:
- usuwanie odpadów z gminnych terenów rolnych: Al. Piastów, ul. Kunickiego, Stanisławowska, teren przyszłego Parku Krzyckiego, ul. Chociebuska, Warciańska, Kumko, Poświęcka, Przybyły, Świątnicka, Średzka, Rajska, Pięćdziesięciu Bohaterów, Koszarowa, Henrykowska, Arbuzowa, Nadrzeczna, Kmicica, Terenowa, Grabowa, Karpnicka, Torowa, Zabrodzka, Przednia, Gagarina, Warszawska, Wykładowa, wzdłuż rzeki Dobrej Zakrzów, Meliorancka, Żmudzka, Ełcka, Okulickiego, al. Kochanowskiego, Kwidzyńska, Tybetańska, Opolska, Byczyńska, al. Poprzeczna, Jerzmanowska/ Gałowska, Raclawicka, Mrągowska, Suwalska, Uciechowska/Górecka, Piołunowa, Wiaduktowa, Róży Wiatrów, Życzliwa, Stanów Zjednoczonych, Prochowicka, Opolska, Urbanowicza, Rodzynkowa, Buczacka, Rdestowa, Inżynierska, Pisarzowicka, Porajowska, Skoczylasa, Goplan, Wielkopolska, Potokowa, Mojęcicka, Żernicka/ Konińska, Strachocińska
- koszenie terenu: ul. Kunickiego, Stanisławowska, Chociebuska, Kumko, Porajowska, Serowarska, Przylaszczkowa, Czekoladowa, Jerzmanowska, Uciechowska, Główna, Błotna, Maślicka, Brodzka/Chełmska, Brodzka, Henrykowska, Arbuzowa, Nadrzeczna, Kmicica, Terenowa, Torowa, Wykładowa, Chociebuska, Meliorancka, Kochanowskiego, Racławicka, Kruszcowa, Bytomska/Głubczycka, Miodowa, Warciańska/Królewiecka, Mrągowska, Suwalska, Lokomotywowa, Róży Wiatrów, Życzliwa, Stanów Zjednoczonych, Prochowicka, Buczacka, Rdestowa, Inżynierska, Pisarzowicka, Skoczylasa, Konduktorska, Strachocińska.
- Przycinanie krzewów: ul. Kunickiego, Stanisławowska, Chociebuska, Suwalska, Skwer Scharouna, Róży Wiatrów, Eluarda, Urbanowicza, Rodzynkowa, Mojęcicka, Żwirowa
- Pielęgnacja drzew: ul. Kunickiego, Stanisławowska, Jeleniogórska, Maślicka, Hermanowska, Główna, al. Kochanowskiego, Okulickiego, Kwidzyńska, Piechowicka, Prochowicka,
- Usuwanie jemioły: ul. Stanisławowska, Złocieniowa,
- Usuwanie ogrodzeń drewnianych i z siatki stalowej: ul. Kunickiego, Stanisławowska, Poświęcka, Braci Gierymskich, Popielskiego, Porajowska,
- Wycinka drzew: ul. Złocieniowa,
- Likwidacja studni: Poświęcka, Starodębowa, Ryżowa, Jeleniogórska,
- Usuwanie padłych zwierząt wraz z przekazaniem do utylizacji: ul. Sarbinowska, Tyska, Odcinek,
- Usunięcie wywrotu/złomu drzewa: ul. Koszarowa, Rubczaka, Grabiszyńska,
- Prace interwencyjne: rozdrobnienie masy zielonej, przesunięcie mas ziemnych ul. Pełczyńska, Ratyńska, Aleja Róż,
- Usunięcie altany: ul. Terenowa, Braci Gierymskich, Pisarzowicka, Popielskiego,
- Montaż słupka blokującego: ul. Karpnicka,
- Montaż tablic informacyjnych: ul. Strachocińska,
- Otaśmowanie terenu taśmą ostrzegawczo-wygrodzeniową biało-czerwoną:
- ul. Strachocińska,
- Plantowanie i wyrównanie terenu do poziomu gruntu rodzimego: ul. Armeńska,
- Likwidacja barszczu Sosnowskiego: ul. Wałbrzyska, Gagarina,

– Usunięcie kontenera na odzież używaną wraz z odzieżą dookoła: ul. Ziemniaczana.

Uporządkowanie terenów gminnych – 48 607,32 zł
Przyznane w 2021 środki zostały przeznaczone na realizację zadań związanych z uporządkowaniem terenów będących własnością Gminy, nie przekazanych do bezpośredniego zarządzania, m.in. m.in. na wycinkę drzew, likwidację nielegalnych wysypisk śmieci oraz wywozu złomu. Prace postępowały zgodnie z harmonogramem oraz zgłoszeniami przekazywanymi przez Wydział Nieruchomości Komunalnych.

Zrealizowane zadania obejmowały:
– usuwanie odpadów z gminnych terenów będących w zarządzie WNK: ul. Sportowa, Kromera, Rakowa, Mielczarskiego/Jackowskiego, Mianowskiego, Pilczycka, Pałucka, Świeradowska, Modra/Gołężycka, Koszarowa, Żmigrodzka, Tańskiego/Bystrzycka, Jugosłowiańska,
– koszenie terenu: ul. Bałtycka, Sportowa, Skarbowców, Kromera, Rakowa, Mielczarskiego/Jackowskiego, Mianowskiego, Pilczycka, Pałucka, Świeradowska, Modra/Gołężycka, Żmigrodzka, Tańskiego/Bystrzycka, Bajana, Jugosłowiańska,
– pielęgnacja drzew: ul. Bałtycka, Skarbowców, Kromera, Mielczarskiego/ Jackowskiego, Koszykarska, Pilczycka, Pałucka, Orzechowa, Żmigrodzka (w tym usunięcie jemioły), Tańskiego/Bystrzycka, Zielińskiego/Szczęśliwa, Pszczyńska, Czackiego, Kozia, Komandorska/Radosna, Nizinna/Międzyrzecka,
– przycięcie krzewów: Tańskiego/Bystrzycka, Skarbowców, Czackiego, Jugosłowiańska,
– usunięcie wywrotu/złomu drzewa: ul. Maślicka, Koszarowa, Kącka, Torfowa,
– plantowanie terenu, wyrównanie do poziomu gruntu pierwotnego: ul. Żmigrodzka,
– wycinka drzew: ul. Stobrawska, Maślicka, Wiosenna, Wojszycka, Kochanowskiego.

Zadanie powiatu zlecone – utrzymanie w czystości terenów należących do Skarbu Państwa 6 810,48 zł
Przyznane w 2021 środki zostały wykorzystane na realizację prac interwencyjnych na terenie nieruchomości Skarbu Państwa.
Zrealizowane zadania obejmowały:
– usuwanie odpadów z gminnych terenów będących w zarządzie WNK: ul. Sportowa, usuwanie odpadów z terenów Skarbu Państwa, którymi zarządza Prezydent Wrocławia: ul. Okulickiego, Ignuta,
– przycięcie krzewów: ul. Zagony
– pielęgnacja drzew: ul. Borowska, Ignuta, Gosławicka, Opolska/Karpińska,

Gospodarka ściekowa i ochrona wód

Plan 555 000,00 zł
Wydatki bieżące 541 270,84 zł
W roku 2021 wykorzystano środki w wysokości zł 541 270,84, co stanowi 97,53% wykonania planu.
W ramach środków wykonano:
– opłaty za umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej (przyłączy i sieci kanalizacji deszczowej) nie związanych z funkcją odwodnienia drogi przy ul. Mieszczańskiej, ul. Rędzińskiej, ul. Złotnickiej, ul. Kowieńskiej, ul. Przybyły, ul. Krzyckiej, ul. Pogodnej oraz ul. Maleczyńskich - 8 937,91 zł,
– awarie, dokumentacje - wykonano naprawę oraz uzupełnienie uszkodzonych elementów studni przy ul. Jeździeckiej 30A oraz 30C, ul. Kościelnej, ul. Sądowej, ul. Ziemowita/Braniborskiej, ul. Rybackiej/Zachodniej, ul. Sądowej, ul. Grabowej, ul. Czekoladowej, ul. Powstańców Śląskich, ul. Komuny Paryskiej 14 i 23 oraz ul. Krasińskiego, ul. Wiosennej19, ul. Worcella 19, ul. Worcella 15, ul. Gorlickiej 3-5, ul. Jagielońskiej 8, ul. Krzywoustego 282, ul. Odrodzenia Polski 14, ul. Okulickiego 26, ul. Okulickiego 59-61, ul. Tczewskiej 8-10, ul. Siedzikówny 82, ul. Wallenroda 22-24 oraz studnie w Parku Szczytnickim – 166 706,45 zł,

- zakupiono energię elektryczną do zasilania przepompowni wód drenażowych i deszczowych na osiedlach: Kowale, Nowy Dwór, Stabłowice, Księże Małe, Biskupin, pompowni wód przy ul. Dróżniczej i Głubczyckiej, a także pompowni wód powodziowych „Małgorzata" przy ul. Żabia Ścieżka. – 83 335,43 zł
- usługi pozostałe, koszty eksploatacji i utrzymania drenaży i pompowni drenażowych w okresach miesięcznych oraz obsługa fosy miejskiej, jazów i przepompowni. Realizowano bieżącą konserwację i przeglądy regulacji urządzeń hydrotechnicznych. W Parku Leśnickim wykonano czyszczenie studni wraz z uzupełnieniem włazów. Wykonano i zamontowano oznakowanie na jazie Małgorzata. Przebudowano zabezpieczenia wejść na terenie przepompowni. Wyczyszczono kanał odprowadzający wodę od przepompowni. – 186 880,05 zł,
- różne opłaty i składki, opłaty z tytułu korzystania ze środowiska za odprowadzanie wód opadowych i roztopowych systemami kanalizacji deszczowej oraz opłaty za użytkowanie gruntów pokrytych wodami za rok 2021 – 95 411,00 zł.

Promocja
Prowadzono działalność promującą aktywność ZZM na rzecz rozwoju zieleni i ochrony przyrody w mediach tradycyjnych i społecznościowych. W 2021 roku przygotowanych zostało 109 postów dotyczących działań ZZM na profilach miejskich m.in Zielony Wrocław, które miały jednorazowo od kilku do kilkudziesięciu tysięcy odbiorców. Przygotowano filmy dotyczące inwestycji realizowanych przez Zarząd oraz jego bieżącej działalności.

Podnoszenie kwalifikacji
Podnoszenie kwalifikacji kadry odbywa się poprzez aktywny udział pracowników w 21 szkoleniach których w 2021 wzięło udział łącznie/sumarycznie 117 osób, m.in. Rozpoznawanie drzew i krzewów, Diagnostyka drzew, Drzewa sędziwe w przestrzeni zurbanizowanej, Problemy zdrowotności roślin w warunkach zieleni miejskiej, Ochrona gatunkowa zwierząt, Bezpieczne place zabaw, GIS w praktyce, Błędy i nieprawidłowości przy stosowaniu nowego Pzp. W części wydarzeń ZZM prezentował swoje działania.

Lp.	Rodzaj obiektów	Wykaz powierzchni (ha)				
		2017	2018	2019	2020	2021
1	Parki	567,57	574,48	623,39	631,41	640,12
2	Ulice (bez pow. rowów)	557,72	557,72	562,46	562,46	562,46
3	Lasy, parki leśne, tereny leśne	1 242,38	1 242,38	1 191,73	1 191,73	1191,73
4	Zieleńce	128,28	133,19	151,91	162,54	161,64
5	Zieleń tymczasowa i nieurządzona	102,51	125,42	125,55	129,09	128,49
	Ogółem	2 598,46	2 633,19	2 655,04	2 677,23	2 684,44

Tab. 8. Powierzchnia terenów objętych bieżącą konserwacją

Lp.	Rodzaj biletu	Ilość biletów (szt.)				
		2017	2018	2019	2020	2021
1	Normalne	76 970	38 421	113 780	70 982	117 931
2	Ulgowe	110 642	100 202	112 440	45 534	85 248
3	Rodzinne	-	-	22 880	6 262	9 950
4	Karnety	101	140	10	20	37
5	Bilety specjalne	39	36	117	72	105
	Ogółem	187 752	138 799	249 227	122 870	213 271

Tab.9.Sprzedaż biletów wstępu do Ogrodu Japońskiego

L p.	Grubizna drewna	Miąższość drewna (m^3)				
		2017	2018	2019	2020	2021
1	Drewno opałowe	408,24	553,25	672,54	879,04	1 115,62
2	Papierówka	74,03	-	-	-	-
	Ogółem	482,27	553,25	672,54	879,04	1 115,62

Tab.10.Drewno pozyskane w trakcie prowadzonej konserwacji lasów komunalnych

Lp.	Rodzaj nasadzeń	Ilość roślin (szt.)				
		2017	2018	2019	2020 (w tym inwestycyjne)	2021 (w tym inwestycyjne)
1	Drzewa	2 324	2 687	2 125	3 221 (382)	2 406 (361)
2	Krzewy	36 895	58 087	59 733	79 674 (18 529)	65 588 (26 113)
3	Sadzonki leśne	118 300	67 000	84 900	73 740	81 400
4	Rabatowe	195 598	244 220	121 818	135 837	133 447
5	Cebulowe	83 900	105 450	225 585	176 431 (34 247)	209 550 (29 377)
6	Byliny	135	-	33 114	67 830 (23 316)	47 338 (19 320)
7	Pnącza	1 050	-	1 081	10 613 (564)	1 716 (286)
	Ogółem	438 202	477 444	528 356	547 346 (77 038)	506 445 (75 457)

Tab.11.Nasadzenia i ukwiecenia terenów zieleni miejskiej

Lp.	Nazwa czynności	Ilość obiektów (szt.)				
		2017	2018	2019	2020	2021
1	Przeglądy, konserwacja i naprawy:					
	place zabaw	95	104	122	127	131
	siłownie terenowe	34	41	53	59	66
	- ścieżki zdrowia	7	6	8	11	12
3	Eksploatacja i konserwacja oświetlenia:					
	lampy oświetlenia typu parkowego i iluminacje	2 325	2 350	2 594	2 887	2 989
4	Eksploatacja i konserwacja urządzeń wodnych:					
	fontanny i systemy nawadniania	39	35	35	39	46

Tab. 12. Zadania w zakresie placów zabaw, oświetlenia oraz urządzeń wodnych

Podsumowanie

Działania Zarządu Zieleni Miejskiej związane z realizacją zadań inwestycyjnych, bieżącą konserwacją terenów zieleni miejskiej są spójne z programem Prezydenta oraz Strategią Wrocławia 2030. Obywa się to poprzez:

- Zwiększanie powierzchni terenów zieleni miejskiej - zmiany powierzchni parków i zieleńców są wynikiem przeprowadzonych inwestycji, zagospodarowania terenów niedostępnych i niedostosowanych do użytkowania oraz kontynuacją działań związanych z weryfikacją przyjętej klasyfikacji i zadań bieżących, w tym realizacji planu nasadzeń na nowych terenach. W ramach zmian dodano tereny parkowe – Park przy ul. Pakosławskiej, Park Leonarda da Vinci, zwiększono powierzchnie parku Klecińskiego. Do klasyfikacji zieleńców włączono następujące tereny: zieleniec przy ul. Gazowej, skwer przy ul. Melioranckiej, ul. Tczewskiej, ul. Stanisławowskiej, pl. Mongolski, w ramach konserwacji zieleń izolacyjną przy ul. Wańkowicza oraz teren zieleni przy ul. Steinhausa.
- Modernizację terenów zieleni pod względem rekreacyjnym - Powstało 6 nowych placów zabaw (w tym 1 ścieżka zdrowia), 9 zmodernizowano i doposażono poprzez dostawienie nowych urządzeń w ramach prac inwestycyjnych, a 12 w ramach prac bieżących. Powstały 2 nowe siłownie terenowe, 2 zestawy kalisteniki, skatepark, boisko do piłki nożnej. Doposażono tereny zieleni w elementy małej architektury tj. ławki i kosze na odpady, tablice informacyjne i edukacyjne. W ramach ww. działań stworzono miejsca, które umożliwiają aktywny wypoczynek mieszkańcom. Ponadto podniesiono standard i atrakcyjność terenów pod względem aktywności sportowej wśród zieleni.
- Podnoszenie standardów bieżącego utrzymania istniejących terenów zieleni miejskiej; nasycanie zielenią istniejących obiektów zieleni miejskiej poprzez nasadzenia zieleni. W 2021 nasadzono 2 406 drzew, ponad 67 000 krzewów i pnączy, ok. 66 000 bylin i traw ozdobnych, ponad 340 000 kwiatów rabatowych i cebulowych. Dodatkowo na terenach zieleni miejskiej zrealizowano nasadzenia 900 drzew wykonane przez inne jednostki gminne i inwestorów prywatnych.
- Konsekwentną rewaloryzację i rewitalizację istniejących założeń zieleni m.in. zagospodarowanie Parku L. Wegrzynowicza, Parku Jedności, Parku gen. M. Langiewicza, Parku Leśnego przy ul. Rędzińskiej, Parku M. Kopernika, zieleńca przy ul. Mikołowskiej, przy ul. Sztabowej, przy ul. Ślicznej, przy ul. Tymiankowej, Skweru Św. o. Damiana de Veuster, Fosy Miejskiej – zbiornik F.
- Budowę toalet samoobsługowych we wrocławskich parkach dostosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych w parku Staszica, Strachocińskim, Jedności, oraz zieleńcu przy ul. Hermanowskiej i ul. Tymiankowej,
- Budowę oświetlenia w Parku Bieńkowickim, Parku Zachodnim, na zieleńcach przy ul. Tymiankowej, pl. Indyjskim, pl. Mongolskim, przy ul. Krzywoustego, przy ul. Gorlickiej.

1.	Nowe tereny (udostępnienie nowych terenów zieleni)
1.1	Powiększmy Park Kleciński
1.2	Park Widawski
1.3	Park Leonarda da Vinci na Gądowie Małym
1.4	Zagospodarowanie przy ul. Szybowcowej - etap II - udostępnienie kolejnego fragmentu terenu
1.5	Swojczycki Park Czarna Woda - etap III – udostępnienie kolejnego fragmentu terenu
1.6	Park kieszonkowy przy ul. Kwaśnej - etap II - udostępnienie kolejnego fragmentu terenu
1.7	Zagospodarowanie przy ul. Hynka - etap II- udostępnienie kolejnego fragmentu terenu
1.8	Zieleniec przy ul. Melioranckiej – etap I
1.9	Pl. Mongolski
1.10	Zagospodarowanie terenu zieleni przy ul. Zaziebie - etap II –

	udostępnienie kolejnego fragmentu terenu
1.11	Park kieszonkowy przy ul. Krzywoustego (FAMA)
1.12	Park kieszonkowy przy Moście Uniwersyteckim
1.13	Park kieszonkowy przy ul. Tczewskiej
1.14	Park przy ul. Pakosławskiej
1.15	Park rekreacyjny na Psim Polu - ul. Gorlicka etap II – udostępnienie kolejnego fragmentu terenu
2.	Rewitalizacja
2.1	Park Rekreacyjny Mikołowska – etap I
2.2	Modernizacja parku przy ul. Sztabowej 62-66
2.3	Zakrzów - Park Jedności - ostatni etap
2.4	Park leśny przy ul. Rędzińskiej
2.5	pl. Indyjski
2.6	Park gen. M. Langiewicza
2.7	Park Lesława Węgrzynowskiego przy ul. Kolejowej
2.8	Zieleniec przy ul. Ślicznej – etap II
2.9	Zieleniec przy ul. Tymiankowej
2.10	Skwer Św. o. Damiana de Veuster
2.11	Wykonanie ciągu spacerowego w Ogrodzie Staromiejksim
2.12	FOSA MIEJSKA remont zbiornika F
3.	Sport i Turystyka
3.1	Place zabaw nowe
3.1.1	Zieleniec przy ul. Melioranckiej
3.1.2	Park przy ul. Pakosławskiej
3.1.3	Park Wschodni
3.1.4	Zieleniec przy ul. Gorlickiej
3.1.5	Park Tarnogajski
3.1.6	Nowy Park Kleciński
3.2	Place zabaw zmodernizowane/doposażone
3.2.1	Zieleniec przy ul. Mikolowskiej
3.2.2	Zieleniec przy ul. Wolbromskiej
3.2.3	Park na Niskich Łakąch
3.2.4	Park Mamuta
3.2.5	Park Złotnicki przy ul. Złotnickiej
3.2.6	Park Złotnicki na górce
3.2.7	Skwer Św. o. Damiana de Veuster - etap I
3.2.8	Park przy L. Wegrzynowicza przy ul. Kolejowej
3.2.9	Zieleniec przy ul. Hynka
3.3	Siłownie/Kalisteniki
3.3.1	Zieleniec przy ul. Ślicznej
3.3.2	Lasek Sołtysowicki- siłownia i kalistenika
3.3.3	Park Jedności
3.4	Skatepark
3.4.1	Park przy ul. Canaletta
3.5	Strefy wypoczynku wraz ze stolami szachowymi
3.5.1	Zieleniec przy ul. Ślicznej
3.5.2	Teren zieleni przy Stadionie Miejskim
3.5.3	Zieleniec przy ul. Szybowcowej
3.4	Boiska
3.4.1	Zieleniec przy ul. Zaziębie
4.	Psie Wybiegi
4.1	w Parku Jedności
5.	Bezpieczeństwo
5.1	Toalety
5.1.1	Toaleta w Parku Strachocińskim

5.1.2	Toaleta w Parku Staszica
5.1.3	Toaleta w Parku Jedności
5.1.4	Toaleta na zieleńcu przy ul. Hermanowskiej
5.1.5	Toaleta na zieleńcu przy ul. Tymiankowej
5.2	Oświetlenie
5.2.1	Park Bieńkowickim - etap II
5.2.2	Zieleniec przy ul. Gorlickiej – etap II
5.2.3	Zieleniec przy ul. Tymiankowej
5.2.4	Zieleniec na pl. Indyjskiem
5.2.5	Zieleniec na pl. Mongolskim
5.2.6	Park Zachodni etap II
5.2.7	Park kieszonkowy przy ul. Krzywoustego
5.3	Słupki w pasie drogowym
3.3.1	360 sz. Słupków na osiedlu Lipa Piotrowska

Tab.13.zadania zrealizowane w ramach inwestycji

ZADANIE NR 54-Tworzenie nowych form przyrody na podstawie uwarunkowań merytorycznych formalno-prawnych, finansowych i własnościowych

W 2021 r. wpłynęło 7 wniosków w sprawie ustanowienia form ochrony przyrody (pomników przyrody i użytków ekologicznych):

- wniosek o ustanowienie pomnikiem przyrody kasztanowca pospolitego przy ul. Jerzmanowskiej. Drzewo spełnia kryteria uznania tworu przyrody żywej za pomnik przyrody. Właściciel nieruchomości nie wyraził zgody na ustanowienie pomnika przyrody,
- wniosek o ustanowienie pomnikiem przyrody dębu szypułkowego rosnącego w Parku Południowym. Drzewo nie spełnia kryteriów uznania tworu przyrody żywej za pomnik przyrody,
- wniosek o ustanowienie użytku ekologicznego na terenie Kuźnik. Sprawa w toku,
- pismo Rady Osiedla Biskupin-Sępolno-Dąbie-Bartoszowice zawierające uchwałę w sprawie alei drzew w ciągu po tzw. Czarnej Wodzie. Udzielono odpowiedzi w zakresie posiadanych kompetencji,
- pismo WNS w sprawie nieruchomości przy ul. Jędrzejowskiej. Udzielono odpowiedzi.
- wniosek Zarządu Osiedla Jerzmanowo-Jarnołtów-Strachowice-Osiniec o ustanowienie pomnikiem przyrody dębu szypułkowego rosnącego przy ul. Krzeptowskiej. Drzewo nie spełnia kryteriów uznania tworu przyrody żywej za pomnik przyrody,
- wniosek o ustanowienie pomnikiem przyrody dębu szypułkowego rosnącego przy ul. Kosynierów Gdyńskich. Drzewo nie spełnia kryteriów uznania tworu przyrody żywej za pomnik przyrody.

Ponadto:

- Przygotowano 4 projekty uchwał w sprawie ustanowienia pomników przyrody na podstawie wniosku z 2020 r. Rady Osiedla Maślice. Projekty zostały przesłane do zaopiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu.
- Przygotowano 34 projekty uchwał w sprawie pomników przyrody i 1 projekt uchwały w sprawie użytku ekologicznego. W stosunku do pomników przyrody ustanowionych przed 2 lutego 2001 r. istniała konieczność dokonania analizy aktów normatywnych pod kątem potrzeby ich zmian, ze względu na upływ czasu i zmianę przepisów. Podjęcie przedmiotowych uchwał miało na celu zastosowanie katalogu zakazów zawartych w art. 45 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 z późn. zm.), a także określenie sprawującego nadzór nad przedmiotową formą ochrony przyrody – obowiązek ten wynika z art. 44 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody.

Lata		2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
pomniki przyrody	kwoty wydane w poszczególnych latach na pielęgnację pomników przyrody	104 386,42 zł	102 180,00 zł	112 753,80 zł	104 577,54 zł
	liczba pomników poddanych zabiegom pielęgnacyjnym/ badaniom	pielęgnacja - 43 drzewa badania - 4 drzewa	pielęgnacja - 57 drzew badania - 13 drzew	pielęgnacja - 55 drzew badania - 4 drzewa	pielęgnacja - 38 drzew badania - 2 drzewa
	liczba umów dotyczących pomników przyrody, zawartych	7 umów +2 zamówienia	7 umów	8 umów	3 umowy
	liczba opinii/uzgodnień w sprawie utrzymywania/ustanowienia pomników przyrody	12	14	16	17
liczba przygotowanych projektów uchwał w sprawach form ochrony przyrody	w sprawach pomników przyrody	0	0	1	39
	w innych sprawach dotyczących ochrony przyrody	0	1	0	0

Tab. 14. Wydatki oraz liczbę drzew pomnikowych poddanych pracom arborystycznym w latach 2018-2020.

Informacje o środowisku i jego ochronie

Zrealizowano 35 wniosków o udostępnienie informacji o środowisku w zakresie ochrony przyrody, w tym wydano 5 zaświadczeń oraz 1 postanowienie o odmowie wydania zaświadczenia (dotyczyło części wniosku).

Opinie i uzgodnienia

- sporządzono 29 opinii w zakresie ochrony przyrody, przed przystąpieniem do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- zaopiniowano dokumentacje 90 postępowań o wydanie decyzji ooś (opinie przyrodnicze w zakresie kompletności KIP/raportów oraz kwalifikacji do sporządzenia

raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko; określenie warunków do decyzji),
- zaopiniowano 46 projektów WBO 2021,
- zaopiniowano 113 wniosków do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W ramach współpracy między działami w Wydziale jak między komórkami UMW dokonywany jest szereg uzgodnień lub też opinii branżowych na okoliczność prowadzonych postępowań.

Lata		2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
opinie wewnętrzne	mpzp	53	29	32	29
	decyzje środowiskowe	43	49	53	90
	zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	0	0	0	1415
	WBO	2	0	4	178
opinie zewnętrzne inne niż dotyczące utrzymania i ustanawiania pomników przyrody		2	1	3	0

Tab. 15. Dane ilościowe dla poszczególnych lat oraz zagadnień tematycznych

Ochrona gatunkowa zwierząt
Rejestr zwierząt gatunków wymienionych w załącznikach A i B rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, zaliczonych do płazów, gadów, ptaków lub ssaków (6141).

Wpis do rejestru; skreślenie z rejestru, zmiana danych
Na podstawie 149 złożonych wniosków wydano 155 zaświadczeń o wpisie do rejestru zwierząt zagrożonych wyginięciem, wykreślono z rejestru: 2 okazy ptaków, 54 okazów gadów, 32 okazy płazów oraz w dwóch przypadkach dokonano zmian danych w rejestrze. W 5 przypadkach, w których wnioski dotyczyły wpisu do rejestru zwierząt niepodlegających rejestracji bądź nie uzupełniono braków formalnych, zawiadomiono o pozostawieniu zgłoszeń bez rozpoznania. 5 wniosków przekazano zgodnie z kompetencjami. 9 spraw pozostaje w toku, ze względu na konieczność potwierdzenia legalnego pochodzenia zgłoszonych do rejestru zwierząt.
Do najliczniej wpisanych do rejestru zwierząt należą przedstawiciele gromady gadów - 160 osobników i płazów – 123 osobniki, poza tym do rejestru wpisano 31 osobników ptaków.

Lata		2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
liczba zwierząt egzotycznych wpisanych do rejestru w poszczególnych latach	płazy	13	47	81	123
	gady	67	61	130	160
	ptaki	29	95	27	31
	ssaki	0	3	0	0
	liczba wydanych zaświadczeń o wpisie	65	100	99	155

liczba zwierząt egzotycznych skreślonych z rejestru w poszczególnych latach	płazy	0	1	6	32
	gady	2	12	16	54
	ptaki	2	16	15	2
	ssaki	0	0	0	0
zmiany w rejestrze zwierząt egzotycznych		0	0	3	2

Tab. 16. Rejestr zwierząt gatunków wymienionych w załącznikach A i B rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996r. w sprawie ochrony dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, zaliczonych do płazów, gadów, ptaków lub ssaków oraz wykreślenia z rejestru wraz z wykazaniem danych ilościowych względem konkretnych gromad w latach 2018-2021

ZADANIE NR 56-Nadzór nad istniejącymi formami ochrony przyrody - użytkami ekologicznymi, zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi, pomnikami przyrody

W ramach ochrony czynnej pomników przyrody przeprowadzono kilkadziesiąt wizji terenowych i zawarto 3 umowy na prace pielęgnacyjne, interwencyjne i badania specjalistyczne, zagospodarowanie terenu wokół pomników przyrody:

- Badanie statyki drzew zintegrowaną metodą tensometryczną i/lub badanie stanu zdrowotnego wnętrza pnia tomografem sonicznym (2 drzewa)
  - dąb Jana Stanki – nr ew. 7;
  - dąb Przewodnik – nr ew. 68.
- Prace pielęgnacyjne i interwencyjne (38 drzew) głównie: inspekcje stanu zdrowotnego; usuwanie suszu i zagrażających elementów korony; kontrola, regulacja i montaż mechanicznych wzmocnień korony; zabezpieczanie ubytków; redukcja obwodowa korony
- Zagospodarowanie stanowiska pomnika przyrody nr ew. 99A-99H „Perełkowce nad Grudziądzką", poprzez wykonanie i montaż dwóch metalowych stelaży wraz z tablicami informującymi o nazwie pomnika przyrody „Perełkowce nad Grudziądzką" a także demontaż i utylizacja dwóch starych stelaży z tablicami.

Kwota wydatkowana na ten cel ze środków miasta to 104 577,54 zł .
Pisemne zawiadomienia o zawarciu stosownych umów, dotyczących pomników przyrody, ich zakresie oraz terminie prowadzenia prac każdorazowo przesłano do właścicieli/ zarządców terenów, na których zlokalizowane są formy ochrony przyrody.

1. Zawarto umowę na wykonanie 4 opracowań przyrodniczych pn.:

- „Rozpoznanie przyrodnicze obszaru starorzecza Łacha Farna we Wrocławiu";
- „Inwentaryzacja przyrodnicza obszaru położonego w lesie Prackim";
- „Inwentaryzacja przyrodnicza obszaru położonego w lesie Stabłowickim";
- „Inwentaryzacja przyrodnicza obszaru położonego w lasku Kuźnickim";

Na podstawie terenowych inwentaryzacji przyrodniczych, które będą prowadzone przez okres 12 miesięcy od 22 listopada 2021 r. do 23 listopada 2022 r.

2. Przygotowano projekt porozumienia o współpracy pomiędzy Gminą Wrocław reprezentowaną przez Dyrektora Departamentu Zrównoważonego Rozwoju Urzędu Miejskiego Wrocławia a Uniwersytetem Wrocławskim reprezentowanym przez Dziekana Wydziału Nauk Biologicznych.

3. Prowadzono 12 spraw związanych z utrzymaniem form ochrony przyrody.

4. Dokonano uzgodnień/opinii w stosunku do 12 pomników przyrody.

ZADANIE NR 57-Program dotacyjny Złap deszcz
Kontynuacja programu rozpoczętego w 2019 roku, celem którego jest pomoc mieszkańcom Wrocławia w efektywnym gospodarowaniu wodą opadową na własnej posesji. Program ma ułatwić przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu takim jak są coraz częściej występujące zjawiska ekstremalne, min. susze czy powodzie a także negatywnym skutkom następującego znaczącego rozwojowi miast i ich zabudowy. Integralną częścią rozbudowy miast jest bowiem rozwój infrastruktury miejskiej wraz z systemami odwodnienia. W dobie urbanizacji i związanego z nią stale postępującego uszczelniania powierzchni zlewni (m.in. w wyniku budowy dróg, placów czy parkingów o twardej, praktycznie nieprzepuszczalnej nawierzchni) następuje znaczna ingerencja w naturalny obieg wody. Zwiększenie ilości powierzchni szczelnych powoduje, że tylko niewielka część wód opadowych i roztopowych swobodnie przesiąka do gruntu. Zdecydowana jej większość jest odprowadzana w czasie opadów do systemów kanalizacyjnych lub wód powierzchniowych. Takie podejście skutkuje nadmiernym obciążeniem jakościowym i ilościowym infrastruktury odwodnieniowej miast. Przyczynia się to do występowania lokalnych podtopień terenów lub powodzi.
W ramach Programu w 2021 roku zawarto 125 umów na kwotę ok. 500 000,00 zł. W ramach programu mieszkańcy zrealizowali zadania służące ochronie środowiska polegające na zatrzymaniu i wykorzystaniu wód opadowych. Wykonali mi.in. zbiorniki podziemne (30 szt.), naziemne zbiorniki przyrynkowe (203 szt), ogrody deszczowe (10 szt.) i studnie chłonne (4 szt.), zielony dach (1 szt.).
Nowością tegorocznej edycji była możliwość dotowania przedsięwzięć wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni.

ZADANIE NR 58-Realizacja projektu Lubię deszcz
Program Lubię Deszcz. Jego celem było zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży oraz innych mieszkańców miasta na temat zrównoważonego gospodarowania wodami opadowymi w dobie zmian klimatu. W ramach Programu zrealizowano praktyczne warsztaty, w trakcie których powstało 8 ogrodów deszczowych. Budowa odbywała się w sposób partycypacyjny – wraz z uczestnikami zbudowano ogrody deszczowe przy szkołach i przedszkolach. Przedszkole nr 56 przy ul. Wałbrzyskiej, ZSP nr 9 przy ul. Molerowskiego i nr 14 przy ul. Częstochowskiej, Szkoła Podstawowa nr 85 przy ul. Traugutta, nr 36 przy ul. Chopina, 107 przy ul. Prusa, nr 44 przy ul. Wilanowskiej i nr przy ul. Gorlickiej.

Fot. 6. Zdjęcia z warsztatów.

Warsztatom praktycznym towarzyszyły zajęcia teoretyczne. W ich trakcie, uczestnicy mogli dowiedzieć się jak ważna jest woda deszczowa i w jaki sposób zatrzymać

deszczówkę w przestrzeni miejskiej oraz czym są rozwiązania oparte na przyrodzie. Stworzone obiekty wraz z materiałami edukacyjnymi umożliwią mieszkańcom Wrocławia lepsze poznanie takiej formy zwiększania retencji krajobrazowej w mieście.

ZADANIA PRIORYTETOWE DEPARTMENTU NIE UJĘTE BEZPOŚREDNIO W ZAŁOŻENIACH POLITYKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WROCŁAWIA NA 2021 r.

POLITYKA KLIMATYCZNA MIASTA

Opracowanie wskaźników monitoringu miejskiego planu adaptacji do zmian klimatu

Jednym z zadań związanych z implementacją Miejskiego Planu Adaptacji (MPA) jest prowadzenie monitoringu wskaźników.
Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu do roku 2030 został uchwalony Przez Radę Miejską Wrocławia we wrześniu 2019 r. i jest lokalnym dokumentem strategicznym wyznaczającym ramy zrównoważonej polityki przestrzennej, właściwej gospodarki wodami opadowymi, rozwoju infrastruktury przystosowanej do zmieniających się warunków klimatycznych, a także racjonalnego zarządzania zielenią na terenie miasta. W uchwalonym przez Radę Miejską Planie wskazano zestaw 11 wskaźników monitorowania realizacji działań.
W roku 2020 zaproponowane pierwotnie wskaźniki MPA zostały uszczegółowione z uwzględnieniem specyfiki miasta, zwłaszcza w obszarach takich jak: zieleń czy rozwiązania błękitno – zielonej infrastruktury (BZI) oraz zweryfikowane pod kątem dostępności danych. Przeprowadzono konsultacje dotyczące wskaźników z udziałem wydziałów Urzędu Miejskiego, jednostek miejskich oraz Rady ds. Ekologii i Zieleni funkcjonującej przy Prezydencie Wrocławia. W wyniku tych prac opracowano nową listę wskaźników, która w sposób bardziej kompleksowy obejmuje istotne dla miasta kierunki działań adaptacyjnych. Składa się ona z 6 obszarów działań nawiązujących do działań MPA w ramach których łącznie wyznaczono 24 wskaźniki.
Dane do monitoringu za lata 2019 i 2020 zostały zebrane od większości komórek i jednostek odpowiedzialnych za poszczególne tematy wskazane w MPA.
Największe zmiany (w roku 2020 w stosunku do 2019):
- ponad trzykrotne zwiększenie ilości wód opadowych zatrzymanych w miejscu opadu,
- przyrost o 23 km długości zielonych tras rowerowych,
- zwiększenie o 224,5 ha powierzchni terenów zieleni w planach miejscowych uchwalonych w danym roku,
- zwiększenie powierzchni planów miejscowych posiadających zapisy z zakresu adaptacji do zmian klimatu (plany ujmujące retencję wody) o 2,7%,
- przyrost mocy OZE zainstalowanych na budynkach miejskich o 50 MW oraz obiektach prywatnych o 44,6 MW,
- zwiększenie o 36% liczby budynków miejskich poddanych termomodernizacji (co najmniej 30% efektywności).

Opracowanie dotyczące miejskiej wyspy ciepła

Wykonanie opracowania stanowi realizację działania z Miejskiego Planu Adaptacji w zakresie działania pn. „System zarządzania i monitoringu MWC”
Jest to pierwszy etap umożliwiający identyfikację zasięgu miejskiej wyspy ciepła na podstawie danych teledetekcyjnych, co w dalszej perspektywie pomoże w stworzeniu sieci punktów pomiarowych naziemnych i określeniu ilościowemu i jakościowemu negatywnego oddziaływania MWC na mieszkańców. Wykonanie opracowania pozwoliło na wskazanie obszarów miasta wymagających w pierwszej kolejności realizacji działań adaptacyjnych pod kątem eliminacji przyczyn i skutków MWC. Działaniami ograniczającymi skutki miejskiej wyspy ciepła mogą być działania z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury oraz planowania przestrzennego.

Analiza zawiera mapę rozkładu miejskiej wyspy ciepła, charakterystykę termiczną powierzchni miasta, charakterystykę ryzyka termicznego dla mieszkańców (np. ilość osób narażoną na negatywne skutki MWC w zależności od jej intensywności) oraz proponowane działania ograniczające przestrzenny zasięg miejskiej wyspy ciepła.

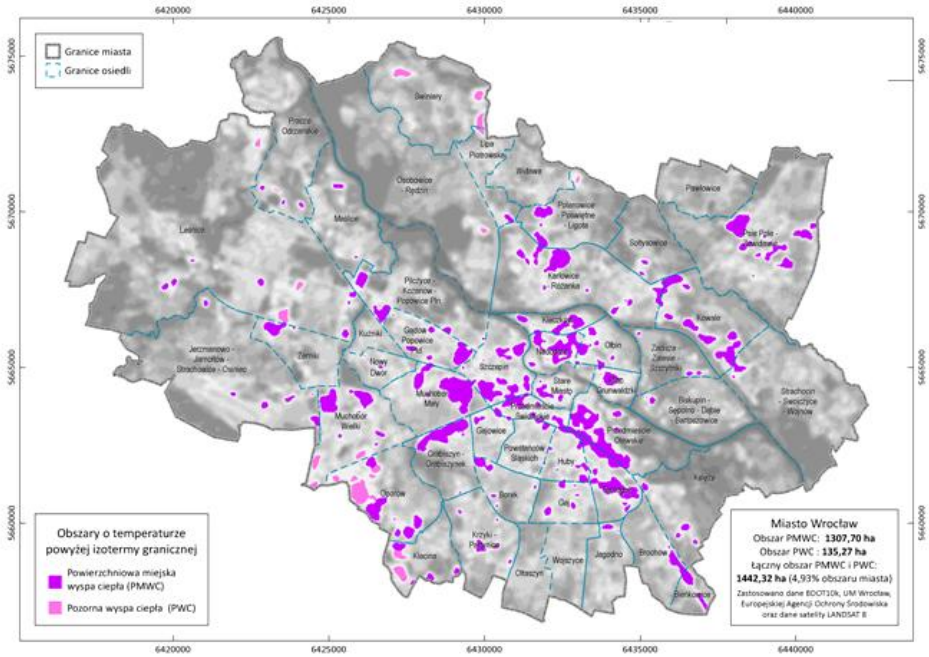

Fot.7. Mapa przedstawiająca Miejską Wyspę Ciepła

Wnioski z analiz:

- Na terenie Wrocławia można wyodrębnić archipelag powierzchniowych miejskich wysp ciepła (PMWC) pokrywający obszar 1307,2 ha, co stanowi około 4,5% powierzchni miasta. Łączna powierzchnia PMWC i 100 metrowego bufora wokół PMWC wynosi 3477,8 ha, co stanowi 11,9% powierzchni miasta.
- Szacuje się, że 44 763 mieszkańców Wrocławia (7,7%) mieszka w zasięgu PMWC. W łącznym zasięgu PMWC i 100m buforu wokół PMWC mieszka 130 464 osób (22,4%).
- Minimalna temperatura powierzchni ziemi Wrocławia wynosi około 21,8°C, natomiast temperatura maksymalna wynosi 42,2°C. Temperatura graniczna oddzielająca obszar powierzchniowej miejskiej wyspy ciepła od pozostałej części miasta wynosi 31,9°C.
- Najwyższymi średnimi temperaturami powierzchni ziemi cechują się: tereny zabudowy przemysłowo-składowej, handlowo-usługowej, wojskowej, składowania odpadów przemysłowych, tereny kolejowe, lotnisko, place i zwałowiska oraz tkanka miejskia ciągła o poziomie uszczelnienia >80%. Tereny zabudowy przemysłowo-składowej i tereny zabudowy handlowo-usługowej cechują się także najwyższymi maksymalnymi temperaturami powierzchni ziemi, przekraczającymi 42°C.
- Tereny zabudowy mieszkaniowej cechują się przeciętnymi temperaturami średnimi.
- Na 27 kategorii pokrycia terenu, tereny zabudowy wielorodzinnej zajmują 11 pozycję, a tereny zabudowy jednorodzinnej 13 pozycję pod względem wartości średniej temperatury powierzchni ziemi.
- Najwyższą średnią temperaturą powierzchni ziemi cechuje się pokryta twardą nawierzchnią zwarta zabudowa wielorodzinna (32,1°C), najniższą zaś - pokryta drzewami, luźna zabudowa jednorodzinna (26,0°C). Gęsta i zwarta zabudowa mieszkaniowa ma temperaturę powierzchni ziemi wyższą o 1,1°C od temperatury zabudowy luźnej. Zabudowa bez roślinności jest o 0,8°C cieplejsza od zabudowy, która jest pokryta roślinnością.
- Osiedla o najwyższych średnich temperaturach powierzchni ziemi (od najwyższej) to: Przedmieście Świdnickie, Nadodrze, Tarnogaj, Huby, Szczepin, Gądów - Popowice

Płd., Muchobór Mały, Gajowice, Plac Grunwaldzki, Muchobór Wielki, Oporów, oraz osiedle Powstańców Śląskich. Przedmieście Świdnickie cechuje się najwyższą średnią temperaturą (31,3°C). W przypadku 43 osiedli istnieją warunki do tworzenia się powierzchniowej miejskiej wyspy ciepła. Z kolei osiedla o najniższej średniej temperaturze powierzchni ziemi to: Zacisze - Zalesie - Szczytniki, Sołtysowice, Księże oraz Osobowice - Rędzin.

- Największym obszarem PMWC (nie licząc buforu) charakteryzują się osiedla Przedmieście Oławskie (106,6 ha) i Muchobór Mały (95,0 ha), Tarnogaj (85,8 ha), Psie Pole - Zawidawie (82,8 ha), Szczepin (82,3 ha) i Kowale (80,7 ha).
- Osiedla o największej liczbie osób mieszkających w zasięgu PMWC (nie licząc buforu) to Nadodrze (12 886 osób) i Przedmieście Oławskie (12 121), co stanowi około 55,9% wszystkich osób mieszkających w zasięgu PMWC. Stosunkowo wysokim poziomem liczby mieszkańców w zasięgu PMWC cechują się jeszcze: Ołbin (6 367 os.), Plac Grunwaldzki (3 172), Kleczków (3126), Przedmieście Świdnickie (1733) i Tarnogaj (1552).
- Średnia poziomu intensywności uszczelnienia gleb (PUIG) wynosi 52%. Osiedla o najwyższym poziomie intensywności uszczelnienia to: Stare Miasto (95%), Nadodrze (89%), Kleczków (85%), Przedmieście Świdnickie (85%) oraz Plac Grunwaldzki (83%). W latach 2006-2018 nastąpił wzrost średniego poziomu uszczelnienia gleb (o 4,7%) oraz obszaru z glebami uszczelnionymi (o 2 645 ha). Poziom intensywności uszczelnienia gleb Wrocławia koreluje się z poziomem temperatury powierzchni.
- Analizie liczby mieszkańców danego osiedla w zasięgu PMWC i średniej temperatury, tego osiedla pozwoliła na wskazanie rankingu najbardziej narażonych osiedli. Pierwsze trzy miejsca zajmują: Nadodrze, Przedmieście Oławskie i Ołbin.

Krajowa Polityka Miejska

Od stycznia 2021 prowadzone były prace związane z aktualizacją Krajowej Polityki Miejskiej (KPM). Miasto Wrocław zostało zaproszone do udziału w pracach grupy tematycznej w obszarze: ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu.

Istotną rolą Krajowej Polityki Miejskiej 2030, jest koordynacja polityk sektorowych odnoszących się do miast i ich obszarów funkcjonalnych. Dokument ten będzie pełnił rolę inicjatora i integratora działań podmiotów różnego szczebla – od krajowego po lokalny na rzecz realizacji celów i wizji rozwoju miast i obszarów funkcjonalnych.

Celem prac i dyskusji prowadzonych w ramach tematycznych grup eksperckich było przygotowanie propozycji konkretnych rozwiązań do aktualizowanej KPM jako odpowiedzi na przedstawioną listę priorytetowych wyzwań/problemów dla aktualizowanej KPM.

Efekty prac wszystkich grup tematycznych zostały zaprezentowane na Kongresie Polityki Miejskiej 2021 w Katowicach w dniach 7-8 czerwca 2021. W wydarzeniu wzięło udział 257 panelistów i niemal 4 tys. uczestników.

Rezultatami prac grup eksperckich były:

- propozycje kart wyzwań i rozwiązań do aktualizacji KPM,
- syntetyczny raport podsumowujący przebieg i wypracowane rezultaty pracy grup eksperckich,
- prezentacje podsumowujące rezultaty pracy grup eksperckich przedstawione i omówione pierwszego dnia kongresu,
- Księga rekomendacji będąca dla ministerialnego zespołu wkładem w proces aktualizacji KPM.

Misja 100 miast

Pod koniec roku rozpoczęto prace nad przystąpieniem Wrocławia do Misji „100 neutralnych klimatycznie i inteligentnych miast do 2030 roku” w ramach programu Komisji Europejskiej Horyzont Europa. Jako że Miasto Wrocław od wielu lat sukcesywnie realizuje działania zmierzające do wdrożenia unijnych celów na rzecz zrównoważonego wykorzystania energii oraz łagodzenia i przystosowania się do zmian klimatu, postanowiono wziąć udział w Misji. Celem jest ambitna wizja przekształcenia Miasta w strefę wolną od węgla, w której mieszkańcy obywatele mają dostęp m.in. do czystego powietrza, "zielonej" energii i zeroemisyjnego transportu. Misja pozwoli Miastu stać się jeszcze bardziej świadomym, odpornym, odpowiedzialnym i gotowym na wyzwania przyszłości, Miastem które chroni i rozwija swój kapitał przyrodniczy oraz zapewnia bezpieczeństwo i zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy jego mieszkańcom.
Uczestnictwo Miast w Misji „100 neutralnych klimatycznie i inteligentnych miast do 2030 roku” wiąże się z deklaracją miast do podjęcia szerokiego spektrum działań w kierunku osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2030 roku. W efekcie wyboru Wrocławia do wsparcia w ramach Misji podpisany zostanie Climate City Contract. Umowa będzie obejmować szereg działań, w tym utworzenie demonstratorów badań naukowych i innowacji w UE na dużą skalę, ustanowienie innowacyjnych modeli zarządzania miastem i zaangażowania obywateli oraz planu inwestycyjnego.
Mając na uwadze powyższe, w najbliższej przyszłości miasto ma ambicje w zakresie:
1. Poprawy efektywności energetycznej budynków.
2. Poprawy efektywności energetycznej oświetlenia publicznego.
3. Redukcji emisji z transportu publicznego i indywidualnego.
4. Wsparcia przemysłu i rozwoju technologii innowacyjnych.
5. Rozwoju terenów zieleni, zwiększania lesistości, transformacji rolnictwa na terenie miasta.
6. Transformacji gospodarki w kierunku gospodarki obiegu zamkniętego.
7. Budowania świadomości społecznej.

Termin aplikowania to styczeń 2022 r.

LIFECOOLCITY
Na jesieni 2021 prowadzone były prace związane z aplikowaniem o fundusze z Programu LIFE na działania w zakresie adaptacji miasta do zmian klimatu. Projekt pod nazwą „Adaptacja miasta do zmian klimatu poprzez ograniczenie miejskiej powierzchniowej wyspy ciepła w wyniku racjonalnej przebudowy błękitno-zielonej infrastruktury miasta demonstracyjnego” (akronim LIFECOOLCITY) został przygotowany w konsorcjum składającym się z 7 partnerów.
Celem projektu jest optymalizacja procesu zarządzania błękitno-zieloną infrastrukturą miast w procesie adaptacji do zmian klimatu poprzez wykorzystanie innowacyjnych metod teledetekcyjnych i systemu wsparcia decyzji.

Przykładowe korzyści dla miasta w wyniku realizacji projektu:
- system informatyczny wspierający zarządzanie obszarami zieleni oraz błękitno-zielonej infrastruktury,
- mapa koron drzew wraz z monitoringiem,
- audyt stanu błękitno-zielonej infrastruktury,
- realizacja około 20 rozwiązań błękitno-zielonej infrastruktury na terenie miasta,
- wytyczne do MPZP zapewniające kompleksowość w adaptacji do zmian klimatu,
- kampania informacyjno-edukacyjna dla mieszkańców w zakresie zmian klimatu.

Całkowity budżet projektu to 4 892 902 euro.
Rozstrzygnięcie konkursu przewidziane jest na kwiecień/maj 2022.

Fot.8. Mapa koron drzew

Uchwała o zielonych dachach

Jesienią prowadzone były prace nad zmianą uchwały nr XV/268/15 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości powierzchni użytkowych lokali mieszkalnych w ramach projektu intensyfikacji powstawania terenów zieleni w obrębie Miasta Wrocławia.
Zmiany weszły w życie z dniem 25 grudnia 2021 roku i dotyczyły definicji zielonego dachu oraz terminu obowiązywania uchwały.
Zielony dach w nowej uchwale oznacza *nasadzenia roślin wieloletnich umiejscowione na dostosowanym pokryciu dachowym z warstwą wegetacyjną o grubości nie mniejszej niż 6cm (w tym maty wegetacyjne) umożliwiającym ich wielosezonową wegetację*.
Dotychczas zwolnienia od podatku przysługiwały dla dachów o grubości warstwy od 40 cm.
Celem uchwały jest promocja zielonych dachów oraz ogrodów wertykalnych, czyli zielonych ścian. Uchwała promuje działania zmierzające do zminimalizowania efektu miejskiej wyspy ciepła i poprawy retencji w mieście, w szczególności na obszarach z przewagą zabudowy wielorodzinnej. Ogrody na dachach i zielone ściany zazieleniają miasto i wyłapują drobne zanieczyszczenia powietrza. Dodatkowo stanowią izolację budynku dzięki czemu przyczyniają się do zmniejszenia opłat za ogrzewanie. Zielony dach pełni także funkcję retencyjną, potrafi zatrzymać nawet 50% opadów, a dach retencyjny do 100%.

Fot.9. Zielony dach na budynku przy ul. Hubskiej we Wrocławiu

Rada ds. Ekologii i Zieleni
Rada ds. Ekologii i Zieleni - pełni funkcję organu opiniodawczo-doradczego Prezydenta Wrocławia w sprawach dotyczących współuczestnictwa mieszkańców w zarządzaniu miastem w zakresie kierunków rozwoju, kształtowania i utrzymania terenów zielonych w mieście oraz wprowadzania rozwiązań proekologicznych w funkcjonowaniu miasta. W skład Rady ds. Ekologii i Zieleni wchodzą przedstawiciele organizacji pozarządowych, spółek miejskich, naukowcy, urzędnicy i radni miejscy. W 2021 r. Rada zebrała się dwa razy. Jedno posiedzenie dotyczyło Programu Ochrony Środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030" natomiast drugie Planu Zazieleniania Wrocławia.

Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- Oczekiwania i zamierzenia inwestycyjne, w tym dotyczące wód opadowych w związku z przystąpieniem do sporządzania 26 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- Analizy środowiskowe na potrzeby 18 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- Opracowania ekofizjograficzne do 23 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- Prognozy oddziaływania na środowisko do 31 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- Aktualizacje Prognozy oddziaływania na środowisko do 23 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- Opinie i uwagi WWE do MPZP 26

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowanie przestrzennego Wrocławia
W 2021 r. prowadzone były we współpracy z Biurem Rozwoju Wrocławia, prace nad analizą wniosków złożonych do Studium w ramach procedury planistycznej. Do Studium złożono 1415 wniosków, z których 230 dotyczyło zieleni, 476 ogrodów działkowych, a 387 było wielotematycznych gdzie jednym z tematów była zieleń lub gospodarowanie wodami opadowymi. Ponadto prowadzono prace nad analizami środowiskowymi i aktualizacją opracowania ekofizjograficznego do Studium.

ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE WODAMI OPADOWYMI

Zarządzenie Prezydenta Wrocławia z dnia 20 marca 2020 r. wprowadza do stosowania wytyczne oraz katalogi modeli ulic zawarte w opracowaniu pod nazwą „Standardy planowania i projektowania ulic z uwzględnieniem zielono-niebieskiej infrastruktury". W związku z tym WWE zaopiniowało w zakresie gospodarowania wodami opadowymi 114 dokumentów technicznych przekazanych przez jednostki i spółki miejskie oraz 74 plany zagospodarowania przestrzennego.

Inwestycje i opracowania
W celu przystosowania przestrzeni publicznej do zmian klimatu, podniesienia komfortu mieszkańców w okresach upałów (zwiększenia odporności miasta na występowanie zjawiska „miejskiej wyspy ciepła") oraz retencjonowania i zagospodarowania wód opadowych w miejscu opadu zlecono w trybie zamówień publicznych:
- Koncepcję „Zielona ulica Żeromskiego", wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych. Konsultacjom poddany został sposób zagospodarowania ulicy na odcinku od ul. Nowowiejskiej do ul. Jedności Narodowej.
  Modernizacja uwzględniała wprowadzenie elementów infrastruktury zielono-niebieskiej (tzn. dotyczącej zieleni i gospodarowania wodą opadową), wymianę nawierzchni ciągów pieszych i uporządkowanie sposobu parkowania.

Fot.10.Koncepcja „Zielona ulica Żeromskiego”

- Mieszkańcom przedstawiono trzy warianty koncepcji. Wybrany Wariant koncepcji przewiduje zmianę zagospodarowania pasów chodnika poprzez częściowe rozszczelnienie nawierzchni i wprowadzenie elementów bioretencji (nasadzenia zieleni i zagospodarowanie wód opadowych z nawierzchni uszczelnionej chodnika), remont nawierzchni pozostałej części istniejącego chodnika – min. szerokość pasa 2 m, uporządkowanie parkowania poprzez wyznaczenie miejsc postojowych – częściowo na jezdni/istniejącym obecnie chodniku, zmiana nawierzchni chodnika pod miejscami postojowymi, nasadzenia zieleni w pasie istniejącego dziś chodnika oraz ogrody deszczowe w pojemnikach – przy rurach spustowych, odprowadzających wody opadowe z balkonów / dachów budynków.
- opracowanie Koncepcji części Parku Krzyckiego na potrzeby realizacji inwestycji pn. Gospodarowanie wodami opadowymi w obszarze ul. Racławickiej i Skarbowców.
- opracowanie dokumentacji i realizacji robót dla zadania gospodarowanie wodami opadowymi w obszarze ulic Skarbowców i Racławickiej– zadanie wspólne MPWiK-Miasto z dofinansowaniem unijnym; Wspólnie z MPWiK S.A. na podstawie Porozumienia w sprawie realizacji wspólnej inwestycji realizowany jest projekt pn. „Zagospodarowanie wód opadowych na terenie miasta Wrocławia – Etap I”. Projekt posiada dofinansowanie ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Zakres robót:
  1. Zakres MPWiK obejmujący zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych w ramach zadania „Przebudowa rowu S-24 wraz z dopływami”, w tym:
     a) przebudowa istniejących przepustów,
     b) budowa zastawek,
     c) czyszczenie i udrożnienie odcinków rowu S-24, S-24.1, S.24.1a i S-24.1c,
     d) zabezpieczenie drzew w sąsiedztwie robót dla przebudowy rowu,
     e) tymczasowe drogi i place technologiczne dla przebudowy rowu.
  2. Zakres Gminy Wrocław obejmujący zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych w ramach zadania „Budowa części retencyjnej Parku Krzyckiego”, w tym:
     a) wykonanie rozlewisk (rezerwuarów) 1a, 3, 3a wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w tym kładek i przepustów łukowych,
     b) nasadzenia roślin retencyjnych i hydrofitowych (w tym roślin zielnych, krzewów i drzew),
     c) ścieżki komunikacyjne (serwisowe) umożliwiające konserwację rozlewisk oraz zieleni,
     d) zabezpieczenie drzew w sąsiedztwie robót,
     e) niezbędna wycinka drzew pod realizację rozlewisk (rezerwuarów),

f) nasadzenia drzew w ramach działań kompensacyjnych i wyrównujących za wycięte drzewa,
g) tymczasowe drogi i place technologiczne,
h) wykonanie i montaż elementów małej architektury.

3. Zakres Gminy Wrocław obejmujący zaprojektowanie docelowego zagospodarowania Parku Krzyckiego, w tym:
   a) ukształtowanie zieleni,
   b) elementy małej architektury

- opracowanie dokumentacji projektowej na budowę systemu gospodarowania wodami opadowymi na obiekcie sportowym Miejskiego Centrum Sportu Wrocław przy ul. Lotniczej;
- opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania pn.: Zielono-niebieski Plac Orląt Lwowskich.
  Przyjęto rozwiązania techniczne zrównoważonego gospodarowania wodami opadowymi w miejscu opadu (budowa 2 ogrodów deszczowych o powierzchni magazynowej ok. 47 m3, przekierowanie wody deszczowej z dachu budynku przy ul. Tęczowej oraz nawierzchni chodników – z łącznej powierzchni ponad 600 m2), uporządkowanie istniejącej oraz posadzenie dodatkowej zieleni wysokiej, średniej i niskiej, na istniejącym terenie zieleni oraz rozszczelnianie dodatkowej maksymalnej powierzchni, przełożenie części przyległych chodników z nadaniem spadków w kierunku zieleni. Wprowadzenie elementów małej architektury (zdrój wody pitnej, ławki, kosze na śmieci).
- opracowanie Koncepcji rozbudowy sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, docelowego zagospodarowania wód opadowych oraz infrastruktury drogowej wraz ze strefowaniem uzbrojenia podziemnego dla części osiedla Marszowice. Projekt wskazuje stosowanie urządzeń do infiltracji wód opadowych do gruntu, retencji w tym naziemnych i podziemnych zbiorników retencyjnych, zbiorników chłonnych, rowów trawiastych, rowów infiltracyjnych, niecek i studni chłonnych, skrzynek retencyjno-infiltracyjnych, suchych zbiorników; wykorzystywanie zieleni do funkcji retencji i ewapotranspiracji (parowania), m.in. w ogrodach deszczowych.
- na wykonanie terenowej inwentaryzacji Pól irygowanych na Osobowicach. Celem tego opracowania było ustalenie kierunków działań dalszego zagospodarowania obszaru. Opracowanie stanowi materiał porównawczy stanu obecnego i stanu z 2009 i obejmuje 100 % powierzchni (ok. 1100 ha). Realizacja zadania realizowana była jako odpowiedzią na oczekiwania społeczne środowisk przyrodników. Inwentaryzacja wskazała obszary szczególnie istotne ze względu na występowanie flory i fauny. Inwentaryzacja wykonywana była w cyklu rocznym i rozpoczęła się w roku 2020, a zakończona została w roku 2021.
- uzyskano dofinansowanie ze środków Banku Światowego w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły w wysokości ponad 6,9 mln zł, na realizację zadania pn.: Przebudowa wału przeciwpowodziowego w ciągu ul. Ślężoujście wraz z infrastrukturą drogową. Zadanie na mocy Porozumienia zawartego z PGW WP realizowane będzie przez ZDIUM.

Wydarzenia

W ramach Wydarzenia Dni Odry przeprowadzono warsztaty, na których dzieci uczyły się czym są ogrody deszczowe i jak można tworzyć własne mini-ogrody w pojemnikach. Wykonano wspólnie ponad 100 ogródków.

Fot. 11. Zdjęcia z warsztatów

Warsztaty miały na celu uświadomienie mieszkańcom, że odprowadzenie wód deszczowych do kanalizacji miejskiej to marnowanie naturalnych zasobów. Pokazywały także jak w prosty sposób można samemu gospodarować wodą deszczową na terenie własnej posesji.
Przygotowano i poprowadzono warsztaty w ramach Zielonego Pikniku. Celem imprezy było przedstawienie mieszkańcom działań władz Miasta na rzecz zrównoważonego rozwoju. Podczas pikniku mieszkańcy w zamian za przyniesione elektrośmieci odbierali skrzydłokwiaty, wygrywali atrakcyjne nagrody, eksperymentowali z wodą i sadzili drzewa. Rodzinnie spędzony czas był dobrą okazją, by poznać zielone projekty realizowane w mieście.

Montaż źródełek wody pitnej w placówkach oświatowych
Kontynuacja rozpoczętego w 2019 roku programu „Wrocławska kranówka", realizowanego we współpracy Wydziału Wody i Energii z Zarządem Inwestycji Miejskich, polegającego na wyposażeniu szkół i placówek oświatowych w zdroje wody pitnej.
W roku 2021 zamontowano 11 urządzeń na łączną kwotę 98 971,55 w następujących budynkach: Szkoła Podstawowa nr 20 przy ul. H.M. Kamieńskiego 24, Liceum Ogólnokształcące nr V im. Generała Jakuba Jasińskiego przy ul. Jacka Kuronia 14, Szkoła Podstawowa nr 24 przy ul. Częstochowskiej 42, Szkoła Podstawowa nr 37 im. kard. Stefana Wyszyńskiego przy ul. Sarbinowskiej 10, Szkoła Podstawowa nr 64 im. Władysława Broniewskiego przy ul. Wojszyckiej 1, Szkoła Podstawowa nr 109 im. Edwarda Dembowskiego przy ul. Inżynierskiej 54, Szkoła Podstawowa nr 28 im. Generała Leopolda Okulickiego przy ul. Greckiej 59, Zespół Szkół nr 8 przy ul. Mikołaja Reja 3, Szkoła Podstawowa nr 68 im. II Tysiąclecia Wrocławia przy ul. Szczęśliwej 28, Szkoła Podstawowa nr 99 im. T. Kościuszki przy ul. Głubczyckiej 3, Zespól Szkół Ekonomiczno – Ogólnokształcących przy ul. Drukarskiej 50.

Katalogi Dobrych Praktyk
- przyznano dotację Uniwersytetowi Przyrodniczemu we Wrocławiu na znowelizowanie Katalogów Dobrych praktyk zagospodarowania wód opadowych i roztopowych dla miasta Wrocławia cz. 1 i cz. 2.
- katalogi powstały w 2017 i 2019 roku. W 2021 roku zostały uzupełnione i poprawione tak, aby były aktualnym źródłem informacji dla mieszkańców Wrocławia oraz projektantów i urzędników w zakresie możliwości i sposobów zagospodarowania wód opadowych. Aktualizacja objęła m.in. podstawy prawne, dodano karty „zielonego przystanku", ustandaryzowano obowiązujące wytyczne dla karty „mulda chłonna", poszerzono dokumentację fotograficzną. Każdą z części wydano w nakładzie 500 sztuk.

Fot. 12. Katalog dobrych praktyk-mulda chłonna

PROJEKTY REALIZOWANE W TEMACIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU ORAZ ADAPTACJI MIASTA DO ZACHODZĄCYCH ZMIAN KLIMATYCZNYCH

GrowGreen

GrowGreen jest projektem z programu Horyzont 2020, czyli największego w historii programu finansowania badań naukowych i innowacji w Unii Europejskiej. Celem projektu jest przystosowanie miasta do zmian klimatu między innymi poprzez stworzenie katalogu demonstracyjnych rozwiązań zapewniających schronienie przed upałem, lokalne obniżenie temperatury, poprawę jakości powietrza i umożliwiających wykorzystanie wód opadowych. Te przykładowe rozwiązania to właśnie parki kieszonkowe, zielone ściany i ulice.
We Wrocławiu w ramach projektu powstały eksperymentalne rozwiązania w części Ołbina, czyli w dzielnicy z intensywną zabudową śródmiejską, gdzie mieszka wiele osób, które potrzebują kontaktu z zielenią w bliskim sąsiedztwie swojego domu.
Susze, upały, lokalne podtopienia, zła jakość powietrza – to jedne z licznych problemów, z którymi w obliczu postępujących zmian klimatu, borykają się europejskie miasta. Ograniczone możliwości działania w obszarze zwartej zabudowy, z którą mamy do czynienia w dużych metropoliach sprawiają, że potrzebne są zupełnie nowe rozwiązania i pomysły. Dlatego powstał projekt GrowGreen.
Dla potrzeb realizacji prac w projekcie GrowGreen, zawiązało się konsorcjum złożone z 23 partnerów z 9 państw, którego liderami są 3 europejskie miasta: Manchester, Walencja i Wrocław.
Wszystkie miasta biorące udział w projekcie, doświadczyły problemów i sytuacji kryzysowych, związanych z ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, które nasilają się z powodu postępujących zmian klimatu. Dlatego wspólnie postanowiono opracować i wdrożyć rozwiązania z grupy tzw. „rozwiązań opartych na naturze" (ang.: nature-based solutions), które m.in. umożliwiają lokalne zagospodarowanie i wykorzystanie wód opadowych, a także stworzenie oaz zieleni, dających schronienie przed upałem, zapewniając zacienienie i lokalne obniżenie temperatury i zwiększając tym samym odporność miasta na zmiany klimatu.

Działania adaptacyjne polegały między innymi na:
- poprawie warunków klimatycznych (przeciwdziałanie efektowi miejskiej wyspy ciepła, lokalne obniżanie temperatur),

- podnoszeniu poziomu retencji wody w glebie (ograniczanie spływu wody do kanalizacji, zwiększanie możliwości naturalnej retencji w glebie, zagospodarowanie wód opadowych na terenie),
- zwiększeniu bioróżnorodności,
- poprawie jakości powietrza,
- redukcji emisji hałasu.

W ramach projektu GrowGreen wdrożono następujące rozwiązania:
- systemy gromadzenia i zagospodarowania wód opadowych na terenach zieleni;
- zielone ciągi jezdne i parkingi, które pomagają w zatrzymywaniu spływu wód opadowych oraz nagrzewają się mniej od tradycyjnych nawierzchni utwardzonych;
- pnącza na elewacjach, podporach i wiatach, które często mogą być jedyną formą zieleni możliwą do zastosowania;
- naturalne rabaty z wykorzystaniem gatunków rodzimych, które są odporne na susze i jednocześnie podnoszą bioróżnorodność;
- przestrzenie rekreacji i wypoczynku z wykorzystaniem naturalnych materiałów;
- ogrody społeczne i rabaty przy kamienicach utrzymywane przez mieszkańców.

W rezultacie poprawiona została estetyka podwórzy, gospodarka wodami opadowymi oraz znacznie zwiększono udział nawierzchni przepuszczalnych i zieleni.

Obecnie realizowany jest GrowGreen etap 2 na wnętrzach podwórzowych, które nie zostały zrealizowane kompleksowo podczas projektu GrowGreen.

Obszar nr 2: podwórze pomiędzy ulicami: Daszyńskiego, Żeromskiego i Orzeszkowej

Zaplanowane działania w drugim etapie:

Zieleń i zwiększenie bioróżnorodności:
- trawniki – 1254 m^2,
- łąka kwietna – 144 m^2,
- 11 nowych drzew
- nasadzenia krzewów, traw i bylin i pnączy – 1443 m^2.

Retencja wód opadowych:
- niecka retencyjna o powierzchni ok. 8 m^2,
- ogród deszczowy o powierzchni ok. 13,5 m^2.

Mała architektura:
- oświetlenie – instalacja lamp solarnych,
- utworzenie placu zabaw,
- 2 nowe wiaty śmietnikowe,
- instalacja 10 koszów na odpady,
- montaż 6 nowych ławek.

Komunikacja:
- ciągi komunikacyjne z placami utwardzonymi z nawierzchni półprzepuszczalnej – ok. 3850 m^2,
- chodnik z kostki betonowej – 851 m^2.

Obszar nr 3 podwórze wewnątrz kwartału zabudowy pomiędzy ulicami: Daszyńskiego, Lompy, Orzeszkowej i Jaracza we Wrocławiu

Realizowane działania w etapie drugim – wykonanie ciągu komunikacyjnego z zagospodarowaniem wód opadowych oraz chodników.

Komunikacja:
- ciąg komunikacyjny z nawierzchni półprzepuszczalnej – ok. 1140 m^2,
- ciąg pieszy z kostki betonowej – ok. 649 m^2,
- ogrody deszczowe – 109,50 m^2.

Obszar nr 6: podwórze wewnątrz kwartału zabudowy pomiędzy ulicami: Nowowiejską, Żeromskiego, Orzeszkowej i Barlickiego
W ramach etapu drugiego zaplanowane zostały następujące prace:
Zieleń i zwiększenie bioróżnorodności:
- nasadzenia krzewów, traw, bylin i pnączy – 966 m^2,
- trawnik – 156 m^2.

Mała architektura:
- montaż stołu do gry w szachy i krzesła,
- utworzenie zielonej pergoli
- instalacja lamp solarnych.

Komunikacja:
- ciąg komunikacyjny z nawierzchni półprzepuszczalnej – ok. 840 m^2,
- ciąg pieszy – 428 m^2.

Obszar nr 7: podwórze wewnątrz kwartału zabudowy pomiędzy ulicami: Wygodną, Nowowiejską i Żeromskiego

W ramach etapu drugiego wykonane zostały następujące prace:
Zieleń i zwiększenie bioróżnorodności:
- nasadzenia krzewów, traw, bylin i pnączy – 52 m^2.

Komunikacja:
- ciąg komunikacyjny z nawierzchni półprzepuszczalnej – ok. 475 m^2,
- ciąg pieszy – 111 m^2.

Projekt FoodSHIFT2030

FoodSHIFT2030 to projekt poświęcony transformacji europejskiego systemu żywności w niskoemisyjny model gospodarki o obiegu zamkniętym, promujący lokalne rolnictwo ekologiczną i zdrową żywność oraz skraca dystans pomiędzy producentami i konsumentami. Ma on na celu m.in. zachęcanie mieszkańców do wspólnego uprawiania warzyw, kwiatów, owoców czy ziół oraz tworzenie ogrodów warzywnych we wrocławskich szkołach. Jego realizacja to kolejny element nowej polityki klimatycznej miasta.

W ramach projektu wykonanych zostało 7 ogrodów warzywnych na terenie wybranych placówek oświatowych:
w roku 2020:
- Szkoła Podstawowa nr 28,
- Zespól Szkól nr 16,
- Zespól Szkolno-Przedszkolny nr 11,

w roku 2021:
- Zespół Szkół nr 3,
- Przedszkole nr 121,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10,
- Zespól Szkolno-Przedszkolny nr 18.

Fot. 13. Ogród warzywny

W projektach wykorzystano między innymi takie rozwiązania jak: rabaty wyniesione, ogrody wertykalne z ziołami i warzywami, krzewy i drzewa owocowe, donice z kwiatami, kompostowniki, beczki na deszczówkę oraz rozwiązania zwiększające bioróżnorodność.
Ogrody warzywne wykonano z wykorzystaniem innowacyjnych i ekologicznych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, z użyciem materiałów z recyklingu i/lub biodegradowalnych. Zastosowano zróżnicowany materiał roślinny o charakterze użytkowym, w tym stare odmiany sadownicze. Przy doborze materiału roślinnego uwzględniono drzewa i krzewy owocowe, zioła. Wysiew nasion został zaplanowany tak, aby maksymalnie wykorzystać miejsce (uprawy współrzędne).
Na terenie ogrodów warzywnych uwzględnione zostały rabaty bądź wyniesione rabaty, z obrzeżami z materiałów biodegradowalnych oraz pionowe elementy z materiałów naturalnych bądź z recyklingu z donicami, również z materiałów naturalnych bądź z recyklingu.

ZIELONA KULTURA
Wnioski o dofinansowanie działań w ramach programu Zielona Kultura można było składać do dnia 30 kwietnia 2021 r.
Według stanu na dzień 20 kwietnia 2021 r. 12 instytucji kultury złożyło wnioski na łączna kwotę 157 880zł – budżet został przekroczony. Dostępny budżet – 100 000zł.
Zaakceptowanych zostało 7 wniosków, pozostałe 5 wniosków nie zmieściły się w dostępnej puli dotacji.

Udział w programie zgłosiły i otrzymały dofinansowanie:
1. Centrum Innowacji Przejście, filia nr 13 Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu;
2. Centrum Kultury ZAMEK;
3. Wrocławski Klub ANIMA;
4. Centrum Kultury Wrocław Zachód;
5. Ośrodek Działań Twórczych Światowid;
6. MBP we Wrocławiu FAMA;
7. Strefa Kultury Wrocław.

Działania realizowane przez Instytucje kultury w ramach programu:
- zagospodarowanie terenów zielonych – nasadzenia
- łąki kwietne,
- zielone ściany, zielone trejaże,
- beczki na deszczówkę,
- ogród deszczowy,
- ogród sensoryczny,
- budki lęgowe dla jeżyków,
- domki dla jeży,

– domki dla pszczół i owadów.

Projekt C-CHANGE „Kultura i sztuka w walce ze zmianami klimatu”-II ETAP

Projekt „C-Change – Kultura i sztuka w walce ze zmianami klimatu” jest międzynarodowym projektem polegającym na współpracy miast w celu transferu pro-ekologicznych praktyk. Elementem łączącym wszystkich partnerów projektu (Manchester–Wielka Brytania Gelsenkirchen–Niemcy, Matua–Włochy, Szybenik–Chorwacja, Águeda–Portugalia oraz miasto Wrocław) jest mocna pozycja sektora kultury w lokalnej polityce miasta, która istotnie wpływa na świadomość społeczną mieszkańców. Projekt realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego URBACT III i jest finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Celem projektu jest wdrożenie dobrych praktyk wypracowanych przez sektor kultury Miasta Manchester, jak również rozwiązań z pozostałych europejskich miast, które przyczyniają się do rozwoju i intensyfikacji lokalnych działań związanych z przeciwdziałaniem zachodzącym zmianom klimatu. Najistotniejszą kwestią podejmowaną przez miasto w projekcie „C-Change Kultura i sztuka w walce ze zmianami klimatu” jest upowszechnienie wiedzy z zakresu zrównoważonego rozwoju, kształtowanie zachowań prośrodowiskowych a także aktywizacja społeczna czyli budowanie społeczeństwa obywatelskiego w obszarze ochrony środowiska i ekologii.
W okresie trwania projektu tj. 2018-2021 r. Wrocław uczestniczył w spotkaniach międzynarodowych oraz w wizytach studyjnych u wszystkich zaangażowanych w projekt partnerów. Zrealizowano zielone projekty pilotażowe oraz szkolenie z mierzenia śladu węglowego dedykowanego przedstawicielom wrocławskiego sektora kultury. Wszystkie elementy współpracy wynikają z opracowanego dla Wrocławia Planu Transferu Dobrych Praktyk. Ostatnim etapem realizacji projektu w roku 2021 był zakup narzędzia do mierzenia śladu węglowego wrocławskiemu sektorowi kultury. Instytucje Kultury w ramach programu C-Change rozpoczęły pomiar swojego śladu węglowego, a tym samym wykonały pierwszy krok w stronę zarządzania swoim wpływem na klimat i podjęcia adekwatnych działań do zmniejszenia negatywnego oddziaływania na środowisko. Kalkulator jest narzędziem wspierającym proces wyznaczania śladu węglowego w modelu End-to-End: od planowania zakresu raportowania, poprzez zbieranie danych, aż po opracowanie merytorycznego raportu.

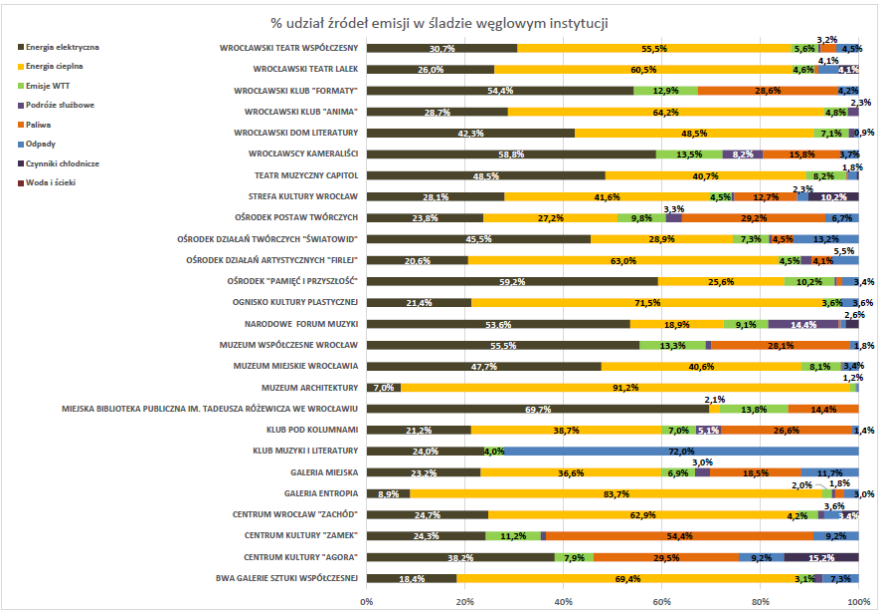

Fot. 14. % udział źródeł emisji w śladzie węglowym wrocławskich Instytucji kultury

Podsumowanie Projektu odbyło się w formie festiwalu „C-Change Kultura i sztuka w walce ze zmianami klimatu". Zgodnie z praktyką wypracowaną przez program URBACT III, miejskie instytucje kultury prezentowały w tym czasie szereg wydarzeń uwzględniających aspekty związane ze zrównoważonym rozwojem oraz dostosowaniemi walką ze zmianami klimatu. W ciągu 24 dni zaplanowano blisko 80 wydarzeń, organizowanych we współpracy z 15 wrocławskimi instytucjami kultury. W programie przewidziano spektakle, koncert, projekcje filmowe, zielone spacery, wspólne sadzenie roślin a także wystawy, warsztaty, spotkania i wykłady. Z uwagi na panującą sytuację pandemiczną wydarzenia były realizowane w formule hybrydowej.

Kampania informacyjno – edukacyjna WROCŁAW NIE MARNUJE

Fot. 15. Logo kampanii Wrocław nie marnuje

W 2021 r. kontynuowano kampanię „Wrocław nie marnuje" rozpoczętą w 2019 roku. Kampania bazuje na koncepcji gospodarki obiegu zamkniętego i dotyczy ponownego wykorzystywania, naprawiania, odnawiania oraz recyklingu materiałów i produktów, celem redukcji ilości powstających odpadów i zamiany ich w zasoby. Z jednej strony inspiruje mieszkańców do zmiany codziennych nawyków, a z drugiej strony edukuje.
W 2021 r. zrealizowano następujące działania:

- utworzono na Facebooku grupę pn."Wrocław nie marnuje". Strona dedykowana jest mieszkańcom Wrocławia, wrocławskim NGO oraz różnorodnym inicjatywom oddolnym dla których ważne i interesujące są kwestie ekologii i życie w stylu less waste. Na stronie mieszkańcy mogą wymieniać się informacjami nt. akcji i eventów, dzielić się swoją wiedzą, ale również mogą się wzajemnie sieciować.
- zorganizowano wspólnie z PKP pierwszą edycje wydarzenia pn. „Wymień się książką" Wydarzenie dotyczyło propagowania wśród mieszkańców idei less waste tj. niewyrzucania i dzielenia się nadmiarem. Celem wydarzenia będzie wymiana książek bądź oddanie tych, których mieszkańcy mieli w nadmiarze. Akcja wspierała ideę bookcrossingu, polegającej na popularyzacji czytelnictwa poprzez dzielenie się książkami. Podczas eventu mieszkańcy mogli oddać swoje książki, uzupełnić domowe księgozbiory, poszukać literackich inspiracji oraz poczytać swoim dzieciom.
- zorganizowano wspólnie z Uniwersytetem Wrocławskim na terenie Ogrodu Botanicznego warsztaty i pokazy promujące wśród mieszkańców Wrocławia ekologiczne postawy związane z ograniczeniem produkcji odpadów i ekonomicznym wykorzystaniem surowców.
- W czasie trwania warsztatów mieszkańcy mogli dowiedzieć się jak wykorzystywać odpady biologiczne na ogródkach działkowych, przydomowych ogrodach czy balkonach. Dzieci natomiast brały udział w budowaniu domków dla ptaków i owadów zapylających.

- zorganizowano akcję pn. „Nie wyrzucaj przekaż-podziel się –pomóż. Nie marnuj żywności”. Akcja zorganizowana we współpracy z Bankiem Żywności i Foodsharing kierowana do restauratorów, cukierników, piekarzy, sprzedawców z prośbą o przekazywanie nadwyżki żywności lub produktów z kończącą się datą przydatności do Banku Żywności lub lodówki społecznej
- uczestniczono w piknikach i festynach organizowanych przez osiedla wrocławskie Brochów i Tarnogaj, w czasie których promowano ideę less waste
- redagowano artykuły w zakresie less waste na stronach internetowych www.wrrocław.pl oraz w social mediach
- podejmowano działania informacyjno-edukacyjne w okresie przedświątecznym nakłaniające mieszkańców do ograniczenia marnowania, rozważnych zakupów oraz ekologicznego pakowaniu prezentów

Projekt BioCanteens

Międzynarodowy projekt BioCanteens 2 realizowany jest w ramach europejskiego programu operacyjnego URBACT III i polega na przekazaniu dobrych praktyk wypracowanych przez miasto Mouans-Sartoux (wiodącego partnera z Francji) w dziedzinie zbiorowego żywienia szkolnego trzem pozostałym miastom: Wrocławiowi (Polska), Gavie (Hiszpania) oraz Liège (Belgia). Projekt dotyczy zdrowego żywienia w szkołach oraz ograniczenia marnowania posiłków. Na podstawie dobrych praktyk wdrożonych we Francji w mieście Mounte Sartoux, miasto będzie dążyć do propagowania idei less waste wraz ze wprowadzeniem ekologicznych produktów pochodzących od lokalnych dostawców na stołówkach szkolnych. Kluczowe jest także wprowadzanie zmian w menu poprzez możliwość zastępowania mięsa w przygotowywanych posiłkach roślinami strączkowymi jak również, wprowadzenie dań alternatywnych czy bardziej atrakcyjnych dla dzieci. Pierwsza faza projektu dotyczy przygotowania rekomendacji dla wrocławskich szkół. Przygotowane wytyczne aprobować będą m.in. dostarczanie organicznych i lokalnych produktów czy skrócenie łańcucha dostaw w celu redukcji śladu węglowego. Dzięki współpracy z Wydziałem Zdrowia i Wydziałem Edukacji placówki będą mogły serwować dzieciom posiłki przygotowane z organicznych i ekologicznych produktów pochodzących od lokalnych dostawców. Na wiosnę 2022 r. planowane jest przeprowadzenie warsztatów dla dzieci i młodzieży z zakresu gotowania i niemarnowania jedzenia, a dla personelu kuchennego i intendentów prelekcje oraz szkolenie w temacie racjonalnego żywienia. Zakładane będą również ogrody warzywne, które odgrywają rolę edukacyjną. Uczą, jak dbać i uprawiać warzywa. Przy okazji młodzi wrocławianie będą mogli poznać zalety kompostowania i dowiedzą się, czym jest frakcja BIO.

Fot. 16.Stołówka szkolna w ZSP nr 20 przy ul.Karpnickiej 2 we Wrocławiu

Główne działania w ramach BioCanteens 2:
- zachęcanie wrocławskich szkół do przygotowywania i serwowania zdrowych, smacznych i zbilansowanych posiłków opartych na idei niemarnowania jedzenia,
- podnoszenie wiedzy wśród dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych w zakresie zdrowego żywienia i niemarnowania, poprzez organizowane w trakcie trwania projektu warsztatów, prelekcji i szkoleń,
- podnoszenie poziomu wiedzy w zakresie biokompostowania – poprzez warsztaty z wykorzystania frakcji BIO,
- promowanie sklepików z ekoproduktami, które znajdują się na terenie szkół,
- podejmowanie współpracy z lokalnymi dostawcami warzyw i owoców,
- promowanie dobrych praktyk na szczeblu lokalnym i ponadlokalnym.

W projekcie uczestniczą cztery wrocławskie szkoły: Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 20, Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 21, Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 6 oraz Szkoła Podstawowa nr 46.Projekt trwa 18 miesięcy a jego całkowity koszt to 2 502 500,00 zł.
Realizacja zadań publicznych w trybie 19a w zakresie nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji i oświaty
W roku 2021 zrealizowano dwie oferty na zadanie publiczne w trybie 19a:
- umowa na kwotę 3 450,00 PLN z Dolnośląskim Klubem Ekologicznym na realizację zadania publicznego pod tytułem" Biuletyn ekologiczny „Zielona Planeta"– druk i dystrybucja. Celem zadania jest dofinansowanie na przygotowanie, wydanie i dystrybucję „Zielonej Planety". Biuletyn jest dwumiesięcznikiem wydawanym od 1995r w którym przybliża się zagadnienia z zakresu polityki klimatycznej i ekologicznej ale także prezentuje się artykuły dotyczące walorów środowiska przyrodniczego naszego rejonu. Jest formą edukacji o szerokim zasięgu, docierając zarówno do mieszkańców Wrocławia jak i Dolnego Śląska.
- umowa na kwotę 9 449,62 PLN z Towarzystwem Herpatologicznym NATRIX na opracowanie i wydanie publikacji „Wrocławska Przyroda-płazy i gady". W ramach zadania opracowano , opublikowano i wydrukowano publikacje edukacyjną, w której zawarto opisy płazów i gadów występujących na terenie miasta Wrocławia. Opisy zawarte w publikacji informują o ekologii płazów i gadów, sposobach ich identyfikacji, zagrożeniach i metodach ochrony.

Fot. 17. Strona tytułowa publikacji „Wrocławska Przyroda-płazy i gady"

ENERGIA - PLANOWANIE ENERGETYCZNE W GMINIE WROCŁAW

Grupa zakupowa energii elektrycznej

Od 2012 r. Gmina Wrocław kupuje energię w ramach tak zwanych grup zakupowych. W 2021 r. przeprowadzono przetarg dla VIII Grupy Zakupowej, którego przedmiotem była „Dostawa energii elektrycznej dla jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław

i innych podmiotów w okresie od 1 stycznia 2022r. do 31 grudnia 2022 r.” na podstawie art. 129 ustawy Prawo zamówień publicznych. W jej skład weszło łącznie 263 podmiotów, w tym:

- 227 jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław nieposiadających osobowości prawnej (szkoły, przedszkola, Urząd Miejski i inne),
- 36 jednostek posiadających osobowość prawną (spółki, jednostki kultury, centra zdrowia).

Łączny wolumen zamówionej energii dla VIII Grupy Zakupowej: 139 017 MWh.
Łączny szacowany koszt energii dla całej Grupy Zakupowej wyniósł około 77 mln zł brutto. Zamówienie zostało podzielone na dwie części: oświetlenie przestrzeni publicznej oraz zaopatrzenie w energie elektryczną obiektów.

Grupa zakupowa paliwa gazowego
W 2021r. gmina Wrocław dokonała po raz drugi zakupu paliwa gazowego w ramach tzw. II Grupy Zakupowej.
Przeprowadzono przetarg (tryb - przetarg nieograniczony) dla II Grupy zakupowej paliwa gazowego, którego przedmiotem był „Zakup w ramach umowy kompleksowej paliwa gazowego i jego dystrybucji na potrzeby jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław i innych podmiotów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.” na podstawie art.16 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych. W jej skład weszło łącznie 181 podmiotów, w tym:

- 170 jednostki organizacyjne gminy Wrocław nieposiadające osobowości prawnej (szkoły, przedszkola, jednostki oświaty i inne),
- 11 jednostek organizacyjnych gminy Wrocław posiadających osobowość prawną (spółki, jednostki kultury, centra zdrowia).

Łącznie w II Grupie zakupowej znalazło się 434 punktów poboru gazu (ppg).
Wybrano najkorzystniejszą ofertę złożoną przez PGNiG Obrót Detaliczny sp. z o.o. z ceną jednostkową w wysokości 0,27813 zł/kWh.
Łączny wolumen II Grupy Zakupowej : 61 452 MWh
Łączny szacowany koszt zakupu paliwa gazowego dla II Grupy zakupowej na 2022 r. wyniesie ok. 24,5 mln zł brutto.

Odnawialne źródła energii – PGN

We Wrocławiu możliwe jest zwolnienie od podatku od nieruchomości budynków lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznych po spełnieniu określonych warunków. Inwestycja między innymi musi być wpisana do Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.
W związku z zapisami paragrafu 4 UCHWAŁY NR XXXI/789/20 RADY MIEJSKIEJ WROCŁAWIA z dnia 20 listopada 2020 r. zmieniającą uchwałę nr XIII/316/19 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości budynków lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej, kolektora słonecznego, pompy ciepła, rekuperatora lub gruntowego wymiennika ciepła, rekuperatora lub gruntowego wymiennika ciepła w 2021 roku do Planu Gospodarki Niskoemisyjnej na podstawie nadesłanych formularzy zgłoszeniowych wpisano 470 inwestycji.
Wpisanie inwestycji do PGN jest jednym z warunków uzyskania i korzystania ze zwolnienia od podatku od nieruchomości budynku lub jego części na terenie Wrocławia.

OCHRONA PRZYRODY I BIORÓŻNORODNOŚCI

Inwentaryzacja przyrodnicza Pól Irygacyjnych we Wrocławiu

We wrześniu 2021 został przekazany Miastu raport końcowy z wykonania inwentaryzacji pól irygacyjnych przeprowadzonej przez przedsiębiorstwo AVEN Michał Górski na zlecenie Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Raport przedstawia wyniki czterech etapów inwentaryzacji przyrodniczej pól irygacyjnych. Terenowe prace inwentaryzacyjne rozpoczęły się w czerwcu 2020 r. i trwały do czerwca 2021 r.
Celem prowadzonych badań była aktualizacja informacji na temat zróżnicowania fitosocjologicznego pól irygacyjnych oraz ich flory, a także porostów, mszaków i grzybów oraz fauny, szczególnie w zakresie cennych gatunków oraz inwazyjnych gatunków obcych. Zebrany materiał posłużył do przeprowadzenia analizy porównawczej obecnego stanu roślinności i fauny ze stanem z 2001 i 2009 roku, kiedy wykonywano inwentaryzacje przyrodnicze pól. Inwentaryzacją objęto wszystkie grupy zwierząt, oraz siedliska przyrodnicze, gatunki roślin naczyniowych, mszaków, porostów i grzybów. Prace koncentrowały się głównie na gatunkach chronionych i rzadkich.

Pola Irygacyjne stanowią ostoję zwierząt i roślin w środowisku miejskim zlokalizowanym na obrzeżach dużego miasta. Występowanie szeregu cennych gatunków zwierząt, roślin i grzybów kwalifikuje obszar Pól jako wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. Dodatkowo, Pola posiadają walory krajobrazowe (krajobrazu antropogenicznego) i kulturowe (zabytki hydrotechniki). Na specyfikę przyrodniczą terenu wpływa ich duża powierzchnia (około 1110 ha), sąsiedztwo jednej z największych rzek w kraju stanowiącej naturalny korytarz ekologiczny roślin i zwierząt oraz brak zagospodarowania terenu w postaci zabudowy wielkopowierzchniowej i oświetlenia.
Przeprowadzona szczegółowa analiza fitosocjologiczno-florystyczna pozwoliła na ocenę ich wartości przyrodniczej. Podobnie jak w 2009 r. przeważającą część badanego terenu stanowią tereny o przeciętnych/niskich walorach przyrodniczych – 79% powierzchni bądź średnio cenne pod względem przyrodniczym – 12% powierzchni pól. Tereny o wysokich i najwyższych walorach przyrodniczych zajmują 9% powierzchni, natomiast 4% to miejsca silnie zdegradowane (zabudowa, AOW, odstojniki). Zauważalny jest spadek powierzchni terenów uznanych w 2009 roku za zdegradowane. Wynika to ze spontanicznej naturalizacji odstojników, które nie wyróżniają się już zbytnio w krajobrazie pól pod względem rodzaju porastających je fitocenoz. Ten stan wynika w głównej mierze z zakończenia działalności oczyszczalni ścieków, której działalność powodowała odpowiednie uwilgocenie terenu. Dodatkowo, dwie duże powierzchnie w rejonie Rędzina zostały zrekultywowane i obecnie jedna z nich stanowi użytek zielony wokół zbiornika-łowiska, druga została przekształcona na grunty orne.
Wieloletnie użytkowanie tych terenów jako oczyszczalni ścieków, doprowadziło do wykształcenia specyficznych zbiorowisk roślinnych. Łącznie stwierdzono tu 67 zbiorowisk roślinnych. Pomimo niskiej oceny walorów botanicznych większej części badanego terenu, pola irygacyjne są siedliskiem wielu gatunków roślin, grzybów, porostów i zwierząt. Łącznie w latach 2020-2021 stwierdzono tu:

- 310 taksonów roślin naczyniowych, przy czym 17 z nich to gatunki cenne (chronione i/lub zagrożone), w tym 1 gatunek uznany za wymarły na Dolnym Śląsku;
- 86 gatunków roślin obcego pochodzenia, w tym 27 gatunków inwazyjnych;
- 69 gatunków porostów, w tym 9 taksonów cennych (chronionych i/lub zagrożonych) oraz 1 nowy dla Dolnego Śląska gatunek;
- 32 gatunki mszaków, w tym 1 chroniony;
- 95 taksonów grzybów wielkoowocnikowych, w tym 7 cennych (chronionych i/lub zagrożonych);
- 30 cennych gatunków owadów (chronionych, rzadkich i zagrożonych), w tym 1 gatunek, którego stanowisko na tym terenie jest włączone do ogólnokrajowego monitoringu gatunków z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej; 7 wymienionych w II i IV załączniku Dyrektywy Siedliskowej;
- 10 chronionych gatunków płazów;
- 4 chronione gatunki gadów;
- 106 chronionych gatunków ptaków, dla których pola irygacyjne są ważną ostoją o znaczeniu międzynarodowym (IBA PL167);
- 30 gatunków ssaków, w tym 22 chronione.

Najcenniejszymi fragmentami dla ww. gatunków są zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, zwłaszcza wzdłuż Trzciany i Mokrzycy oraz innych mniejszych kanałów. Spośród nich najcenniejsze to zadrzewienia dębów szypułkowych i zakrzewienia śliwy tarniny oraz pojedyncze płaty lasów łęgowych oraz łąk świeżych i wilgotnych. Duże znaczenia mają także starorzecza, osadniki i rozlewiska ważne dla płazów i niektórych gatunków ptaków. Cały badany teren jest ważną ostoją ssaków, stanowiąc miejsce żerowania kilku gatunków nietoperzy oraz areał życia co najmniej od kilkudziesięciu do ponad 100 osobników ssaków kopytnych. Teren Pól jest szczególnie ważny dla ornitofauny, stanowi ostoję dla gatunków wodno-błotnych, które w skali Europy i świata są jedną z najbardziej zagrożonych grup ptaków. Objęcie ochroną tego obszaru, przy założeniu podjęcia próby odtworzenia stanu siedlisk o wodno-błotnym charakterze, byłoby doskonałym krokiem wpisującym się w ideę Konwencji Ramsarskiej (1971 r.). Mając na uwadze, iż znaczna część terenu pól to ekosystemy wodne i siedliska od nich zależne, szczególnie wrażliwe na zaburzenia poziomu wód, w najbliższym czasie prowadzone będą prace mające na celu dokonanie analizy w zakresie możliwości piętrzenia wody na ciekach przepływających przez pola celem przywrócenia podmokłego charakteru terenu w optymalnych lokalizacjach.
Teren, będący wcześniej oczyszczalnią ścieków, zyskał nowe walory przyrodnicze, korzystne dla zwierząt (= siedliska), a potencjalnie również dla ludzi (= rekreacja). Zachowanie obecnego krajobrazu Pól irygacyjnych, a także odtworzenie podmokłego ekosystemu byłoby, bardzo pożądane w obliczu katastrofy klimatycznej i presji na zabudowę terenów zieleni związanej z rozwojem przestrzennym miasta.

Fot. 18. Zespół rzęsy drobnej Lemnetum Minoris w korycie Trzciany (fot. AWR)

Fot. 19. Zbiornik łowisko koło Rędzina (fot. AWR)

Konsultacje dendrologiczne
Od 2020 r. wrocławskie placówki oświatowe mogą skorzystać z konsultacji dendrologicznych w zakresie oceny zadrzewienia. W zakres konsultacji wchodziła ocena stanu zdrowotnego drzew i zagrożeń w odniesieniu do planowanych inwestycji, wskazywanie zabiegów pielęgnacyjnych drzew mających na celu poprawę ich żywotności, statyki oraz bezpieczeństwa w ich otoczeniu, a także sporządzanie opinii eksperckich dotyczące planowanych inwestycji na terenach placówek oświatowych.
W okresie od lipca do listopada 2020 r. z usługi skorzystało 28 placówek oświatowych w tym:
- Przedszkola nr: 2, 10, 18, 25, 28, 43, 54, 74, 93, 150,
- Szkoły Podstawowe nr: 7, 28, 36, 64, 81, 83, 84,
- Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr: 1, 4, 7, 8, 17, 23,
- Zespól Szkół nr 16,
- Centrum Kształcenia Ustawicznego,
- Liceum Ogólnokształcące nr V,
- Zespól Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych.

W roku 2021 z usługi skorzystało 12 placówek:
- Przedszkola nr: 54, 56, 121,
- Szkoły Podstawowe nr: 28, 68, 82,
- Zespół Szkolno Przedszkolny nr 18,
- Licea Ogólnokształcące: II, XI, XVII,
- Elektroniczne Zakłady Naukowe,
- Zespół Szkół Gastronomicznych.

REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z ZAMYKANIEM PROJEKTÓW 018 i 019 – FUNDUSZ SPÓJNOŚCI/ISPA

Projekt 018 „Gospodarka odpadami stałymi we Wrocławiu, etap I”
W ramach Projektu zrealizowano zadania:
- rekultywacja składowiska odpadów Maślice;
- budowa kompostowni odpadów zielonych przy ul. Janowskiej.

Osiągnięty został efekt ekologiczny Projektu przewidziany w „Porozumieniu o realizacji Projektu" zawartym pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie a Gminą Wrocław.

W okresie sprawozdawczym uzyskano potwierdzenie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie o zakończeniu obowiązywania Umowy dotacji dla Projektu 018.

Projekt 019 „Poprawa jakości wody we Wrocławiu"
Zakres Projektu obejmował:
- budowę głównych kolektorów ściekowych,
- modernizację Zakładu Produkcji Wody „Na Grobli",
- rozbudowę i modernizację sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej i wodociągowej wraz z odbudową nawierzchni dróg i chodników oraz instalację oświetlenia na 11 osiedlach: Stabłowice, Złotniki, Muchobór Wielki, Oporów, Klecina, Partynice, Krzyki Południe, Wojszyce, Ołtaszyn, Brochów i Jagodno.

Wraz z wykonaniem zadań na osiedlach objętych Projektem, osiągnięty został efekt ekologiczny Projektu przewidywany w „Porozumieniu o realizacji Projektu" zawartym pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej a Gminą Wrocław.
W okresie sprawozdawczym uzyskano potwierdzenie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie o zakończeniu obowiązywania Umowy dotacji dla Projektu 018.
Przygotowywano dokumenty, analizy do zgłaszanych roszczeń, postępowań sądowych i arbitrażowych. Współpracowano z radcami prawnymi przy prowadzonych procesach sądowych.
Na tle realizacji zadań trwały spory sądowe związane z Kontraktem nr 2000/PL/16/P/PE/019-03.2 „Rozbudowa osiedlowej sieci kanalizacyjnej Złotniki", Kontraktem nr 2000/PL/16/P/PE/019-03.2.2 „Rozbudowa osiedlowej sieci kanalizacyjnej Złotniki" II, Kontraktem nr 2000PL16PPE019-03.5 „Rozbudowa kanalizacji osiedla Ołtaszyn", Kontraktem nr 2000PL16PPE019-03.7 „Rozbudowa kanalizacji osiedlowej – etap III (Brochów, Jagodno)".
W okresie sprawozdawczym przeprowadzono przegląd robót budowlanych w szóstym roku gwarancji jakości oraz dokonano przeglądu pogwarancyjnego. Sprawdzenie gwarancyjne dotyczyło robót naprawczych, wykonywanych metodą bezwykopową na kanałach deszczowych, naprawianych w ramach umowy nr 5/03.5/15 „Usunięcie usterek na sieci kanalizacji deszczowej, sanitarnej i wodociągowej oraz branży drogowej na osiedlu Ołtaszyn i Wojszyce we Wrocławiu – wykonanie zastępcze". W ramach przeglądów współpracowano z MPWiK S.A. we Wrocławiu.
W związku z wydzierżawieniem MPWiK S.A. we Wrocławiu kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej i kanalizacji deszczowej wytworzonej w ramach Projektu „Poprawa jakości wody we Wrocławiu", Gminie Wrocław przysługuje prawo do odliczenia podatku VAT dotyczącego nabycia ww. środków trwałych. W okresie sprawozdawczym zostały sporządzone rejestry zakupów obejmujące zestawienia faktur z wyszczególnionymi kwotami podatku VAT do odliczenia. Wartość odliczonego podatku VAT w 2021 roku wyniosła 35 475,76 zł.
Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych jednostek samorządu terytorialnego wynikają z umów zawartych z MPWiK S.A. we Wrocławiu a dotyczą dzierżawy sieci i urządzeń wodociągowych, kanalizacji sanitarnej oraz kanalizacji deszczowej wybudowanych w ramach projektu „Poprawa jakości wody we Wrocławiu".
W okresie sprawozdawczym zostały wystawione faktury z tytułu dzierżawy majątku (zgodnie z umowami zawartymi z MPWiK S.A. we Wrocławiu) na łączną kwotę 11 551 236,53 zł brutto.
W okresie sprawozdawczym zawarto 2 umowy sprzedaży na rzecz MPWiK SA, części składników majątkowych w zakresie sieci i urządzeń wodociągowych oraz sieci i urządzeń kanalizacji sanitarnej wybudowanych przez Gminę Wrocław w ramach Projektu

nr 2000/PL/16/P/PE/019 pn. „Poprawa jakości wody we Wrocławiu", współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, w ramach Funduszu ISPA/Fundusz Spójności ujętych dotychczas w umowie dzierżawy nr 2/2015. Umowy sprzedaży i dochód wynikający ze sprzedaży wymienionych wyżej sieci obejmował poniższe osiedla:
1. Muchobór Wielki, Oporów I, Klecina I oraz osiedla Oporów II - Umowa sprzedaży Nr US/1/WWE/D/2021 na kwotę 18 467 400,00 zł brutto,
2. Stabłowice - Umowa sprzedaży Nr US/2/WWE/D/2021 na kwotę 20 483 195,00 zł brutto.
W roku 2021 w okresie sprawozdawczym w ramach zadania WPI/258 „Prace przygotowawcze i zadania towarzyszące inwestycjom infrastrukturalnym" poniesiono wydatki w wysokości 6 234,04 zł. Z kwoty tej dokonano płatności na poczet wynagrodzenia biegłego za udział w rozprawie oraz koszty rozprawy (wynajem sali, opłata za transkrypt). Powyższe wydatki poniesione zostały w związku z toczącym się sporem arbitrażowym przed Sądem Arbitrażowym w Paryżu ICC nr 23634/MHM/HBH.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA I ROLNICTWA ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

W 2021 roku realizowano zadania administracyjne z zakresu ochrony środowiska przed hałasem, polami elektromagnetycznymi, zanieczyszczeniem powietrza oraz z zakresu gospodarki wodnej i ochrony wód przed zanieczyszczeniem.

Ochrona powietrza atmosferycznego:
- wydano pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza zgodnie z art. 181 ustawy Prawo ochrony środowiska - 23 decyzje dla podmiotów gospodarczych emitujących w sposób zorganizowany substancje gazowe i pyły z instalacji energetycznego spalania paliw oraz instalacji technologicznych, w których prowadzone są procesy: powlekania, nakładania spoiw, suszenia, czyszczenia powierzchni, lutowania, śrutowania, szlifowania, drukowania, energetycznego spalania paliw, i innych,
- wydano 2 decyzje zmieniające zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych dla instalacji, objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych,
- wydano 2 decyzje zatwierdzające plan metodyki monitorowania dla instalacji, objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych,
- wydano 1 decyzję zatwierdzającą raport w zakresie udoskonaleń w metodyce monitorowania dla instalacji, objętej systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych,
- wydano 1 decyzję nakładającą na podmiot korzystający ze środowiska obowiązek ograniczenia oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia,
- wydano 1 decyzję odmawiającą udzielenia informacji o środowisku,
- przyjęto zgłoszenia instalacji niepodlegających obowiązkowi uzyskania pozwolenia na emisję, zgodnie z art. 152 ustawy POŚ - 18 zgłoszeń, które dotyczyły m.in. instalacji energetycznego spalania paliw, przeładunku i magazynowania paliw, instalacji do powlekania i instalacji spawania,
- wydano 1 zaświadczenie dotyczące przyjęcia zgłoszenia,
- przyjęto sprawozdania z okresowych pomiarów kontrolnych emisji zanieczyszczeń do powietrza z instalacji energetycznego spalania paliw oraz instalacji technologicznych (31 sprawozdań). Złożone sprawozdania nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych emisji substancji do powietrza,
- podjęto interwencje w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniami. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 33 postępowania w sprawach interwencji, które dotyczyły głównie emisji z niewielkich instalacji spalania paliw oraz niskiej emisji z palenisk gospodarstw indywidualnych opalanych paliwem stałym, uciążliwości dmuchaw do liści, warsztatu samochodowego oraz prac budowlanych. Ponadto interwencje dotyczące podejrzenia spalania odpadów w kotłach grzewczych przekazywane były do Straży Miejskiej Wrocławia,

- sporządzono opinie i uzgodnienia w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego w ramach prowadzonych postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (80 opinii),
- opiniowano plany zagospodarowania przestrzennego (29 opinie),
- udzielono odpowiedzi na 15 wniosków dotyczących informacji o środowisku,
- przekazano 3 sprawy organom właściwym do rozpatrzenia wniosków,
- opracowano oraz przesłano do Marszałka Województwa Dolnośląskiego sprawozdania z realizacji działań naprawczych oraz z działań krótkoterminowych określonych w Programie ochrony powietrza dla Miasta Wrocławia, przyjętego uchwałą nr XLVI/1544/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 lutego 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 25 lutego 2014 r., poz. 985) oraz uchwałą nr XXI/505/20 z dnia 16 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 21 lipca 2020 r., poz. 4389),
- realizowano działania zawarte w Instrukcji postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia w związku z narażeniem ludności na ponadnormatywne stężenia zanieczyszczenia powietrza,
- sporządzono raporty na Kolegium Prezydenta z danymi dotyczącymi jakości powietrza, na podstawie informacji udostępnionych przez GIOŚ na stronie internetowej https://powietrze.gios.gov.pl/ – raporty tygodniowe, dotyczące przekroczeń normy dobowej pyłu zawieszonego PM10 oraz ozonu,
- podpisano umowę nr WSR-E/1/2021 z dnia 4 stycznia 2021 r. na prezentację i utrzymanie funkcjonalności instalacji „Cyjanometr" autorstwa Martina Bricelj Baragi. Cyjanometr zlokalizowany w przestrzeni publicznej przy ul. Fryderyka Joliot-Curie 12 to pomnik, a zarazem oprogramowanie open source, które regularnie gromadzi obrazy nieba. Zdjęcia trafiają na stronę internetową, gdzie przyporządkowywane są odpowiednim odcieniom niebieskiego na kolistej skali. Internetowa strona Cyjanometru gromadzi również dane na temat jakości powietrza, tworząc w ten sposób archiwum, które służy do pomiaru i dokumentowania zmian zachodzących w środowisku.

Gospodarka wodno-ściekowa i ochrona wód

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej realizowano zadania administracyjne na podstawie ustawy Prawo wodne, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz ustawy Prawo ochrony środowiska:

- wydano decyzje nakazujące przywrócenie stanu pierwotnego lub wykonanie urządzeń zapobiegającym szkodom na podstawie art. 234 ustawy Prawo wodne - 1 decyzja nakazującą wykonanie urządzeń zapobiegającym szkodom lub przywrócenie do stanu pierwotnego i 2 decyzje o umorzeniu postępowania w sprawie wydania decyzji nakazującej przywrócenie do stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń zapobiegających szkodom, w tym 1 decyzja od której wniesiono odwołanie, a SKO utrzymało ją w mocy, 1 decyzję zatwierdzającą ugodę w sprawie zmiany stanu wody na gruncie, 1 postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania dot. zatwierdzenia ugody w sprawie zmiany stanu wody na gruncie, 2 postępowania w sprawie zmiany stanu wody na gruncie są w toku,
- przeprowadzono postępowania w zakresie kontroli wypełnienia obowiązku przyłączenia nieruchomości do miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej – 8 postępowań zakończonych wydaniem:
  - 6 decyzji, w tym 4 nakazujących przyłączenie się do sieci kanalizacyjnej 2 umarzających z uwagi na przyłączenie nieruchomości do kanalizacji,
  - 1 decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie nakazu wykonania zbiornika bezodpływowego,
  - 1 postępowanie w toku,
- wydano zaświadczenia o ostateczności decyzji –1 zaświadczenie, 1 sprawa w toku,
- prowadzono postępowanie w sprawie udzielenia pozwolenia zintegrowanego – 1 postępowanie w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego - w toku,

- prowadzono postępowanie w sprawie wydania zezwolenia na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie miasta Wrocławia – 1 postępowanie – w toku,
- udostępniono informacje o środowisku i informacje publiczne – 18 wniosków oraz 14 informacji cząstkowych o wydanych pozwoleniach wodnoprawnych i prowadzonych postępowaniach,
- przeprowadzono interwencje dotyczące zanieczyszczenia ściekami wód i gruntów - rozpoznano 16 spraw i w tym 1 sprawa w toku
- przeprowadzono interwencje dotyczące zalewania wodami opadowymi sąsiednich działek - rozpoznano 9 spraw,
- przeprowadzono rozpoznanie terenowe w ramach prowadzonych postępowań - 24 wizje terenowe,
- opiniowano miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w zakresie zagospodarowania wód opadowych i gospodarki wodno-ściekowej - wydano 61 opinii,
- opiniowano karty informacyjne i raporty w zakresie gospodarki wodno-ściekowej planowanych przedsięwzięć - wydano 160 opinii,
- opiniowano pomocniczo w zakresie środowiskowym w sprawie lokalizacji przystani, domów na wodzie oraz zagospodarowania nabrzeży - zaopiniowano 10 lokalizacji,
- opiniowano w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w odpowiedzi na złożone zapytanie - wydano 4 opinie,
- wzięto udział w odbiorach robót - 1 odbiór – uczestniczono wspólnie z przedstawicielami PGW Wody Polskie, Urzędu Marszałkowskiego oraz Wojewody Dolnośląskiego w odbiorach wykonanych prac konserwacyjnych na rowach, finansowanych środkami z dotacji celowych dla Miejskiej Spółki Wodnej we Wrocławiu,
- przekazano sprawy do innych organów na podstawie art. 65 Kpa; o przekazaniu sprawy każdorazowo zawiadamiano wnoszącego podanie – 7 wniosków
- w zakresie nadzoru i kontroli nad działalnością Miejskiej Spółki Wodnej we Wrocławiu w zakresie prawidłowości podjętych uchwał wzięto udział w walnym zgromadzeniu Miejskiej Spółki Wodnej,
- opracowano oraz przesłano do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie - Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych w 2020 r. w Aglomeracji Wrocław,
- opracowano oraz przesłano uwagi do Ministerstwa Infrastruktury w ramach konsultacji publicznych projektu VI aktualizacji Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (VI AKPOŚK),
- podano do publicznej wiadomości 61 informacji i obwieszczeń innych organów.

Ochrona przed hałasem

Kluczowym dokumentem sporządzanym w celu całościowej oceny narażenia na hałas pochodzący z różnych źródeł na terenie Wrocławia jest strategiczna mapa hałasu (do 2019 r. mapa akustyczna). Zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska pierwsze opracowanie Strategicznej mapy hałasu Wrocławia powinno nastąpić do 30 czerwca 2022r. W wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Sporządzenie Strategicznej mapy hałasu Wrocławia" w dniu 28 lipca 2021 r. została podpisana umowa z wyłonionym w przetargu wykonawcą. Zgodnie z podpisaną 28 lipca 2021 r. umową Wykonawca jest zobowiązany do wykonania Strategicznej mapy hałasu Wrocławia do 1 czerwca 2022 r. Nadzór nad prawidłowym przebiegiem prac i sporządzeniem końcowego dokumentu sprawuje Wydział Środowiska i Rolnictwa. Protokolarny odbiór Etapu I umowy nastąpił 17 grudnia 2021 r. W Etapie I przeprowadzone zostały pomiary hałasu drogowego, tramwajowego, kolejowego, przemysłowego i lotniczego oraz sporządzona została mapa terenów objętych ochroną akustyczną oraz numeryczny model terenu.
W celu skutecznego prowadzenia prac nad redukcją hałasu w mieście powołany przez Prezydenta Wrocławia w dniu 11 lutego 2019 r. Zespół ds. redukcji hałasu we Wrocławiu

nadzorował i prowadził działania na rzecz poprawy jakości klimatu akustycznego we Wrocławiu. W 2021 roku odbyły się 2 posiedzenia Zespołu. W trakcie spotkań omawiane były m.in. tematy dotyczące: przystąpienia do I etapu opracowania Strategicznej mapy hałasu Wrocławia oraz współpracy poszczególnych komórek i jednostek w celu przygotowania danych niezbędnych do opracowania Strategicznej mapy hałasu Wrocławia.
Do zadań Wydziału należało również utrzymywanie w sprawności dwóch stacji monitoringu hałasu, natężenia ruchu pojazdów i warunków atmosferycznych, zlokalizowanych przy ul. Bardzkiej oraz ul. Kowalskiej. Umowa na serwis stacji w latach 2020-2021 została podpisana w styczniu 2020 r.
Na podstawie przekazanych w 2021 r. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu sprawozdań z kontrolnych pomiarów poziomu dźwięku w środowisku, prowadzono 1 postępowanie administracyjne w sprawie określenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. W wyniku postępowania wydano 1 decyzję administracyjną ustalającą dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku.
W zakresie ochrony środowiska przed hałasem:

- podjęto 39 interwencji w związku ze zgłoszeniami mieszkańców na uciążliwy hałas przemysłowy (pochodzący m.in. od instalacji wentylacyjnych, chłodniczych) oraz drogowy i tramwajowy,
- wydano 5 opinii w ramach wniosków złożonych przez inwestorów, mieszkańców i Rad Osiedli,
- przekazano 21 spraw organom właściwym do rozpatrzenia wniosków,
- sporządzono 1 odpowiedź na interpelację radnych Rady Miejskiej Wrocławia,
- sporządzono 181 opinii dotyczących akustycznego oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko w ramach prowadzonych postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- wydano 26 opinii w zakresie uwarunkowań akustycznych do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będących w trakcie opracowania,
- wypełniono 2 ankiety Europejskiej Agencji Środowiska dotyczącej polityki zarządzania
  i ograniczania hałasu w środowisku,
- opiniowano „Dobre praktyki wykonania strategicznych map hałasu" - GIOŚ,
- udzielono odpowiedzi na 11 wniosków dotyczących informacji o środowisku.

Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 02.07.2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia, instalacje wytwarzające promieniowanie elektromagnetyczne podlegają obowiązkowi zgłoszenia do organu ochrony środowiska.
W zakresie ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi wpłynęło:

- 286 zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne - przyjęto bez zastrzeżeń 219
- 2 informacje o zmianach danych ujętych we wcześniej przyjętych zgłoszeniach - przyjęto bez zastrzeżeń 1
- 6 informacji o zakończeniu eksploatacji instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne - przyjęto bez zastrzeżeń
- Pozostałe wnioski pozostawiono bez rozpoznania bądź są w trakcie uzupełnień
- wydano 3 zaświadczenia dotyczące przyjęcia zgłoszenia.
- zgodnie z art. 65 kpa przekazano 5 wniosków do innych organów zgodnie z ich kompetencjami.

Program Ochrony Środowiska

Obowiązek sporządzenia i uchwalenia dokumentu Program ochrony środowiska wynika bezpośrednio z art. 17 ust. 1 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo

ochrony środowiska. W związku z powyższym zawarto umowę na opracowanie przedmiotowego dokumentu.
Program ochrony środowiska dla miasta Wrocławia jest dokumentem planowania strategicznego, wyrażającym cele i kierunki polityki ekologicznej Wrocławia na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030 i określającym wynikające z niej działania. Przedstawia aktualny stan środowiska, określa hierarchię niezbędnych działań zmierzających do poprawy tego stanu, umożliwia koordynację decyzji administracyjnych oraz wybór decyzji inwestycyjnych podejmowanych przez różne podmioty i instytucje. Sam program nie jest dokumentem stanowiącym, ingerującym w uprawnienia poszczególnych jednostek administracji rządowej i samorządowej oraz podmiotów użytkujących środowisko.
Program ochrony środowiska będzie wykorzystywany jako główny instrument strategicznego zarządzania miastem w zakresie ochrony środowiska, podstawa tworzenia programów operacyjnych i zawierania kontraktów z innymi jednostkami administracyjnymi i podmiotami gospodarczymi, przesłanka konstruowania budżetu miasta, płaszczyzna koordynacji i układ odniesienia dla innych podmiotów polityki ekologicznej, podstawa do ubiegania się o fundusze celowe. Cele i działania proponowane w Programie posłużą do tworzenia warunków dla takich zachowań ogółu społeczeństwa miasta, które służyć będą poprawie warunków życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiska naturalnego na terenie miasta. Priorytetowymi celami Programu jest poprawa jakości powietrza, adaptacja do zmian klimatu (zielono-niebieska infrastruktura, gospodarka wodną i ściekowa), gospodarka obiegu zamkniętego, powiększenie powierzchni terenów zieleni oraz zwiększenie bioróżnorodności.
Program ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030 zawiera:

- Ocenę zgodności Programu ochrony środowiska z wojewódzkimi oraz miejskimi dokumentami o charakterze strategicznym i programowym.
- Ocenę stanu środowiska (ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne i zanieczyszczenie światłem, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi).
- Cele Programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie.
- Wdrażanie, zarządzanie i monitoring realizacji założeń programu.
- Monitoring realizacji Programu.

Zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w 2021 roku Program został poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. W ramach prowadzenia oceny oddziaływania Programu na środowisko wystąpiono do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu z wnioskiem o zaopiniowanie Programu oraz ustalenia szczegółowego zakresu Prognozy. Prognoza została przygotowana w pełnym zakresie zgodnie z wymaganiami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku. Stanowi ona odrębny dokument.
Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny we Wrocławiu oraz Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zaopiniował pozytywnie ww. projekt programu.
Projekt programu został również poddany konsultacjom społecznym, które odbyły się w dniach od 5 maja 2021 r. do 26 maja 2021 r. W ramach konsultacji odbyły się dwa e-spotkania w dniach: 13 maja 2021 r. oraz 18 maja 2021 r.
Na podstawie analizy przeprowadzonej w Prognozie oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego dokumentu stwierdzono, że proponowane działania będą charakteryzować się korzystnym oddziaływaniem na środowisko oraz warunki zdrowia i życia mieszkańców.
Na podstawie art. 30, art. 39 oraz art. 40 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa

w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, poinformowano w drodze obwieszczenia o możliwości zapoznania się z projektem dokumentu tj.: Programu ochrony środowiska dla Miasta Wrocławia na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w ramach udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko w dniach od 23 lipca 2021 r. do 13 sierpnia 2021 r. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska projekt został poddany zaopiniowaniu przez organ wykonawczy województwa. Zarząd Województwa Dolnośląskiego wydał pozytywną opinie bez uwag do projektu Programu (Uchwała Nr 4457/VI/21 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 października 2021 r.).
Rada Miejska Wrocławia w dniu 25 listopada 2021 r. przyjęła „Program ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030" (Uchwała nr XLVI/1194/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 25 listopada 2021 r.).

Dotacje na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych
Rok 2021 był już 14. rokiem realizacji programu wspierania mieszkańców Wrocławia, którzy podłączyli swoje nieruchomości do miejskiej sieci kanalizacyjnej. Właściciele domów jednorodzinnych mogli wnioskować o dofinansowanie w wysokości 50% poniesionych i udokumentowanych kosztów, nie więcej jednak niż 2 000,00 zł. Z dotacji mogły skorzystać osoby fizyczne posiadające tytuł prawny do nieruchomości, które przedstawiły m.in.:
- protokół przeglądu technicznego przyłącza kanalizacyjnego z MPWiK,
- umowę zawartą z MPWiK o zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków,
- faktury lub rachunki za wykonane prace związane z podłączeniem do kanalizacji.

W bieżącym roku wpłynęło 79 wniosków o udzielenie dotacji oraz podpisano 71 umów dotacyjnych, na podstawie których wypłacono przysługujące dotacje.

Gospodarka odpadami

Decyzje administracyjne
Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw wprowadziła nowe obowiązki dla podmiotów posiadających decyzje uwzględniające zbieranie lub przetwarzanie odpadów. W terminie do dnia 5 marca 2020 r. podmioty posiadające zezwolenie na zbieranie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów, zezwolenie na zbieranie i przetwarzanie odpadów albo pozwolenie na wytwarzanie odpadów uwzględniające zbieranie lub przetwarzanie odpadów były obowiązane złożyć wnioski o zmianę posiadanych decyzji. Jeżeli podmiot nie złożył wniosku w tym terminie, zezwolenie na zbieranie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów, zezwolenie na zbieranie i przetwarzanie odpadów albo pozwolenie na wytwarzanie odpadów wygasało w zakresie określenia wymagań dotyczących zbierania lub przetwarzania odpadów. Kompetencje w zakresie zmiany i wydawania zezwoleń częściowo zostały przeniesione na rzecz Urzędu Marszałkowskiego.
Przed 5 marca 2020 r. przedsiębiorcy posiadali 102 obowiązujące zezwolenia na zbieranie, przetwarzanie oraz wytwarzania odpadów. Po zmianie ustawy wygaszono 51 zezwoleń na zbieranie odpadów, 12 zezwoleń na przetwarzanie odpadów i dwa zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów. Ponadto złożono 24 wnioski o zmianę zezwolenia na zbieranie odpadów, 10 wniosków o zmianę zezwolenia na przetwarzanie odpadów i jeden wniosek o zmianę zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów. Do dnia 31 grudnia 2021 roku wydano zmiany dostosowawcze dla 6 zezwoleń na zbieranie odpadów, 6 zezwoleń na przetwarzanie odpadów i 1 zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów.
W 2021 roku wydano:
- w zakresie zezwoleń
  - 5 zezwoleń na zbieranie i przetwarzanie odpadów,
  - 14 decyzji zmieniających zezwolenia,
  - 6 decyzji wygaszających zezwolenia,

- 1 decyzję odmawiającą udzielenia zezwolenia;

– w zakresie pozwoleń
  - - 5 pozwoleń na wytwarzanie odpadów,
  - - 4 decyzje zmieniające pozwolenia,
  - - 1 decyzję wygaszająca pozwolenie.

Zgodnie z przyjętymi procedurami, przed wydaniem zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów, lub pozwolenia na wytwarzanie odpadów przeprowadzane były oględziny na terenie planowanego prowadzenia działalności.

Postępowania egzekucyjne dotyczące obowiązków o charakterze niepieniężnym

W okresie sprawozdawczym wydano 37 decyzji nakazujących usunięcie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich magazynowania lub składowania.

Działania egzekucyjne były podejmowane na podstawie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W 30 przypadkach niewywiązania się przez zobowiązanych z obowiązków określonych w wydanych decyzjach nakazujących posiadaczom odpadów usunięcie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania, wystosowano upomnienia. Wystawiono 27 tytułów wykonawczych, wydano 8 postanowień o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia na kwotę łączną 75 000 zł, a 27 postępowań zakończono wykonaniem zastępczym obowiązków nałożonych na zobowiązanych w decyzjach nakazowych.

Nakazy usunięcia odpadów - wraków pojazdów

Wspólnie ze Strażą Miejską Wrocławia kontynuowano w oparciu o przepisy ustawy o odpadach rozpoczęte w 2016 r. działania mające na celu usunięcie pojazdów nieużytkowanych pozostawionych na terenie Wrocławia poza drogą.

W dniu 11 stycznia 2021 r. podpisano umowę z rzeczoznawcami samochodowymi na realizację usługi w zakresie określenia, czy pojazd stanowi odpad o kodzie 16 01 04* (zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy).

W ramach zawartej umowy przekazano rzeczoznawcom zlecenia na wykonanie ekspertyz 66 pojazdów, z których 60 uznano za odpady. Koszt wykonanych ekspertyz wyniósł 21 106,80 zł brutto.

Ponadto, nieprzerwanie od 23 czerwca 2016 r. obowiązuje umowa ze stacją demontażu pojazdów na wykonanie usługi usunięcia, transportu i demontażu pojazdów pozostawionych na terenie Wrocławia poza drogą, które zostały zakwalifikowane przez biegłego rzeczoznawcę jako odpad. Usługa wykonywana jest bezpłatnie. W 2021 roku stacja demontażu usunęła 35 wraków pojazdów znajdujących się na terenie Gminy Wrocław.

Łącznie w 2021 roku w przypadku 204 pojazdów podjęto działania mające na celu uznanie ich za wraki (odpady); 91 pojazdów zostało usuniętych w wyniku prowadzonych działań, a w sprawie 78 pojazdów prowadzone są w dalszym ciągu czynności wyjaśniające. W sprawie 1 pojazdu wysłano do właściciela nieruchomości pismo dotyczące procedury usuwania wraków pojazdów, a 14 spraw przekazano do Straży Miejskiej Wrocławia. W przypadku 20 pojazdów stwierdzono brak podstaw do podjęcia działań mających na celu zakwalifikowanie pojazdów jako odpady i ich usunięcie.

Usunięcie odpadów niebezpiecznych z ul. Buforowej

W 2021 r. przeprowadzono postępowanie mające na celu usunięcie z terenu przy ul. Buforowej we Wrocławiu, porzuconych odpadów niebezpiecznych, tj. 24 paleto-pojemników zawierających odpady w postaci farb, lakierów i rozpuszczalników.

Postępowanie zostało przeprowadzone zgodnie z procedurą określoną w art. 26a ustawy o odpadach. W postępowaniu współpracowano z WBZK, Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym we Wrocławiu, Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Komendantem Miejskim Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu. Na zlecenie gminy

Wrocław usunięcie odpadów oraz ich utylizację zrealizowała spółka EKO-TECH Przedsiębiorstwo Projektowo Usługowe A. Mierzwa i W. Kurpaski Spółka Jawna. Z terenu nieruchomości wywieziono i przekazano do zagospodarowania 12,780 Mg odpadów o kodzie 16 81 01* - odpady wykazujące właściwości niebezpieczne. Koszt realizacji prac wyniósł 158 778,49 zł.
Jednocześnie, w związku z przyjęciem zgłoszenia o nielegalnym składowisku odpadów niebezpiecznych Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia Krzyki Wschód prowadziła śledztwo w sprawie o czyn z art. 183 § 1 Kodeksu karnego. Pomimo wykonania szeregu czynności procesowych i poza procesowych oraz przesłuchania świadków Prokuratura nie ustaliła sprawcy przestępstwa tj. faktycznego posiadacza odpadów. Postanowieniem Prokuratora Prokuratury Rejonowej z dnia 26.05.2021 r. przedmiotowe śledztwo zostało umorzone.
Prezydent Wrocławia decyzją z 26.07.2021 r. nałożył na właściciela terenu tj. spółkę HENNIGER INVESTMENT S.A. obowiązek zwrotu kosztów poniesionych przez gminę Wrocław na wykonanie ww. prac. Spółka zwróciła całość poniesionych kosztów.

Odpady komunalne
Prowadzono rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. W 2021 roku do rejestru wpisano 4 przedsiębiorców oraz wykreślono 14 przedsiębiorców. Dwa wpisy zostały zmienione. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. do rejestru wpisanych było 17 przedsiębiorców.

Kontrole przedsiębiorców wpisanych do rejestru działalności regulowanej
Podjęto czynności kontrolne wobec wszystkich przedsiębiorców, którzy na początku 2021 roku byli wpisani do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Na skutek zawiadomień o planowanym przeprowadzeniu kontroli 11 przedsiębiorców złożyło wnioski o wykreślenie ich z rejestru i wnioski te zrealizowano. 16 kontroli zakończono. Po zakończeniu kontroli jeden przedsiębiorca złożył wniosek i został z rejestru wykreślony. W przypadku kontroli u 11 przedsiębiorców nie stwierdzono nieprawidłowości. Dwóch przedsiębiorców wezwano do zaniechania naruszania przepisów, jeden zastosował się do wezwania i postępowanie zostało umorzone, jeden złożył zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, a postępowanie odwoławcze nie zostało w okresie sprawozdawczym zakończone. W przypadku dwóch przedsiębiorców będą podejmowane dalsze czynności.

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi
Opracowano roczne sprawozdanie Prezydenta Wrocławia z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2020 rok. Sprawozdanie przekazano Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego i Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska za pośrednictwem danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami w systemie BDO.
Sprawozdanie to opracowano na podstawie informacji z rocznych sprawozdań za 2020 r. przekazanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości (34 podmioty), a także sprawozdań podmiotu prowadzącego 2 punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) oraz rocznych sprawozdań przedsiębiorców zbierających odpady stanowiące frakcje papieru, tworzyw sztucznych, szkła i metali pochodzące z sektora komunalnego (42 podmioty). Sprawozdania przekazano Prezydentowi Wrocławia za pośrednictwem BDO. Łącznie przeanalizowano 177 sprawozdań złożonych w systemie BDO.

Nieczystości ciekłe
Zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych
W roku 2021 wydano:
- 4 decyzje zezwalające na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,
- 8 decyzji zmieniających zezwolenia,

- 1 decyzję stwierdzającą wygaśnięcie decyzji zezwalającej na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,
- 1 decyzję zezwalająca na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych przez zarządcę sukcesyjnego.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. na terenie Wrocławia zezwolenie w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych posiadało 47 przedsiębiorców.
W trzech pierwszych kwartałach 2021 r. przedsiębiorcy posiadający zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych przekazali na stacje zlewne nieczystości ciekłe bytowe w ilości 202 462,86 m3 oraz nieczystości ciekłe przemysłowe w ilości 369,33 m^3.

Sprawozdawczość w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi
Przedsiębiorcy są obowiązani do sporządzania kwartalnych sprawozdań o ilości i rodzaju odebranych nieczystości ciekłych, a także o sposobach ich zagospodarowania oraz do przekazania sprawozdań prezydentowi miasta w terminie do końca miesiąca następującego po kwartale, którego dotyczy.
W 2021 r. przyjęto 46 sprawozdań za IV kwartał 2020 r., I kwartał 2021 r., II kwartał 2021 r. i III kwartał 2021 r. Ze złożonych sprawozdań wynika, że w IV kwartale 2020 r. nieczystości ciekłe odbierało 34 przedsiębiorców posiadających zezwolenie, natomiast w I, II i III kwartale 2021 r. - 35. Pozostali przedsiębiorcy posiadający zezwolenie nie świadczyli usług na terenie Wrocławia.
W sprawie przedmiotowych sprawozdań kwartalnych wysłano 24 pisma do przedsiębiorców.

Obowiązek przyłączenia nieruchomości do miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej
W 2021 r. wszczęto 23 postępowania administracyjne w związku z niewykonaniem obowiązku przyłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjnej, wydano 9 decyzji nakazujących przyłączenie nieruchomości do miejskiej sieci kanalizacyjnej i umorzono 4 postępowania.
W okresie sprawozdawczym wystosowano również 53 upomnienia do osób zobowiązanych do przyłączenia nieruchomości do miejskiej sieci kanalizacyjnej.

Program udostępniania kompostowników mieszkańcom
Kontynuowano rozpoczęty w 2012 roku program udostępniania kompostowników mieszkańcom. Celem programu jest edukacja mieszkańców w zakresie prawidłowego kompostowania odpadów, promocja kompostowania odpadów na własne potrzeby oraz zwiększenie ilości odpadów ulegających biodegradacji poddawanych odzyskowi, a tym samym ograniczenie ilości kierowanych do składowania odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Wrocławia. Kompostowniki są użyczane mieszkańcom posiadającym przydomowe ogródki oraz placówkom oświatowym. Urządzenia są użyczane na trzy lata, na podstawie umowy zawieranej z gminą Wrocław. Po upływie trzech lat kompostowniki przechodzą na własność użytkownika.
W 2021 roku zakupiono łącznie 200 sztuk kompostowników przydomowych typu Termo-700 o pojemności 720 l o łącznej wartości 59 778,00 zł. Zakupu dokonano na podstawie umowy z dnia 7 października 2021 r. nr WSR-GO/7/2021. Dostawca kompostowników został wybrany w trybie zapytania ofertowego.
W 2021 roku udostępniono mieszkańcom i placówkom oświatowym 201 kompostowników, a przez cały okres trwania programu tj. w latach 2012-2021 łącznie 2 108 szt.

Pojemniki na nakrętki w kształcie serca
W ramach podpisanej umowy zakupiono i zamontowano na terenie Wrocławia 9 pojemników w kształcie serca służących do zbierania plastikowych nakrętek. Zadanie realizowane było do 10 grudnia 2021 r. Koszt zadania wyniósł 17 640 zł.

Gmina Wrocław na podstawie umowy użyczenia przekazała następnie pojemniki do użytkowania Fundacji „Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci", która nadzorować będzie proces regularnego odbioru nakrętek i przekazania ich do recyklingu. Po okresie użyczenia pojemniki staną się własnością Hospicjum. W okresie użytkowania Fundacja zobowiązana będzie zapewnić należyte użytkowanie i zabezpieczenie oraz wszystkie naprawy niepodlegające gwarancji. Zebrane w pojemnikach plastikowe nakrętki będą odpłatnie przekazywane do recyklingu, a środki finansowe uzyskane ze sprzedaży nakrętek przeznaczone zostaną na leczenie i rehabilitację podopiecznych Fundacji.
W 10 pojemnikach, które zostały zakupione ze środków gminy Wrocław i zamontowane na terenie miasta w 2020 roku, w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 30 listopada 2021 r. mieszkańcy zebrali ok. 11 976 kg nakrętek.

Deratyzacja
Kontynuowano rozpoczęte w 2014 roku kontrole właścicieli, zarządców oraz użytkowników nieruchomości w zakresie prowadzenia zabiegów deratyzacji na obszarach podlegających temu obowiązkowi zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia. Niniejsze działania polegały na przeprowadzeniu wizji lokalnej, w trakcie której ustalane były obszary, które w związku z występowaniem szczurów winny zostać objęte deratyzacją. W dalszej kolejności zwracano się do właścicieli, zarządców oraz użytkowników przedmiotowych nieruchomości o przeprowadzenie deratyzacji oraz udokumentowanie wyżej wymienionego faktu w Wydziale Środowiska i Rolnictwa.
Ponadto, w wyniku podjętych kontroli jednostki gminne zarządzające nieruchomościami należącymi do Gminy Wrocław, tj.: Zarząd Zasobu Komunalnego, Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta, Zarząd Zieleni Miejskiej oraz Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o., prowadziły zabiegi doraźnej deratyzacji na terenach na których zaobserwowano miejsca gniazdowania szczurów.
W związku z obserwowaniem populacji szczurów na terenie centrum Wrocławia zawarto trzy umowy na świadczenie usług obejmujących kompleksową deratyzację gminnych terenów zewnętrznych obejmujących obszar osiedli Stare Miasto, Przedmieście Świdnickie i Oławskie oraz Nadodrze. Usługi realizowano nieprzerwanie od dnia 1 kwietnia 2021 r. do dnia 30 listopada 2021 r., a ich łączny koszt wyniósł 179 410,49 zł. W ramach umów zabiegami objęto obszar o łącznej powierzchni 52,09 ha.
Dodatkowo, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz na stronie internetowej www.wroclaw.pl publikowano komunikaty informujące o zbliżających się terminach obowiązkowych deratyzacji oraz o zasadach postępowania z resztkami jedzenia w celu uniknięcia dokarmiania oraz ograniczenia populacji szczurów.
Ponadto, w ramach kampanii edukacyjnej skierowanej do mieszkańców, za pośrednictwem spotów telewizyjnych, informacji wyświetlanych w środkach komunikacji miejskiej oraz ulotek i plakatów, przekazywano wiedzę o obowiązku deratyzacji nieruchomości, a także o dobrych praktykach, jakie sami mieszkańcy mogą wdrożyć, w celu zminimalizowania możliwości stwarzania warunków dogodnych do występowania gryzoni. W ramach niniejszych działań w bieżącym roku rozdysponowano ok. 12 000 plakatów i ulotek.

Udostępnianie informacji o środowisku i informacji publicznej
W okresie sprawozdawczym rozpatrzono 76 wniosków o udostępnienie informacji o środowisku. Za udostępnienie informacji uiszczone zostały opłaty w łącznie kwocie 111,45 zł. W trybie udostępnienia informacji publicznej rozpatrzono 4 wnioski.

Opinie i uzgodnienia
W okresie sprawozdawczym udzielono ogółem 197 opinii i uzgodnień, w tym 26 opinii dotyczących opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 149 uzgodnień warunków realizacji inwestycji w zakresie gospodarki odpadami na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zaopiniowano 1415 wniosków do Studium zagospodarowania przestrzennego pod kątem zapisów obejmujących gospodarowanie odpadami.

System Ekozarządzania i Audytu EMAS
Uczestniczono w nadzorowaniu i monitoringu aspektu środowiskowego dotyczącego wytwarzania odpadów przez mieszkańców oraz procedury postępowania z odpadami wytwarzanymi na terenie Urzędu oraz brali aktywny udział w audytach środowiskowych związanych z wdrażaniem systemu.
W ramach kontroli spełniania przez Urząd Miejski Wrocławia wymagań EMAS, obejmujących również gospodarkę odpadami, w dniach od 11 października 2021 r. do 12 października 2021 r. odbył się audyt zewnętrzny w zakresie Systemu Ekozarządzania i Audytu EMAS, który miał na celu potwierdzenie stałej zgodności systemu z normami odniesienia, jego skuteczności w osiąganiu celów i możliwości udzielenia rekomendacji do utrzymania certyfikacji. Firmą audytującą była Bureau Veritas Certification Polska.
W podsumowaniu wyników audytu nie stwierdzono niezgodności. Urząd Miejski Wrocławia przeszedł pozytywną weryfikację w przedmiotowym zakresie.

Informacje dla prasy i na stronie internetowej Urzędu Miejskiego
W okresie sprawozdawczym przekazywano za pośrednictwem Działu Prasowego informacje do mediów na temat prowadzonych postępowań i czynności. Na stronie internetowej Urzędu Miejskiego i w Biuletynie Informacji Publicznej zamieszczano i uaktualniano informacje związane z realizowanymi zadaniami, w tym o charakterze edukacyjnym.
W Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce pn. „Utrzymanie czystości i porządku we Wrocławiu", zaktualizowano informacje o podmiotach odbierających odpady komunalne i opróżniających zbiorniki bezodpływowe, miejscach zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych, osiągniętych poziomach zagospodarowania odpadów komunalnych. Zamieszczona została Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2020 rok.

OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach
W okresie sprawozdawczym prowadzono 206 postępowań dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zwane dalej „decyzjami środowiskowymi", w ramach których:
- wydano 80 decyzji w tym:
  - 53 decyzje środowiskowe dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko
  - 1 decyzję dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
  - 1 decyzję odmawiającą wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
  - 17 decyzji umarzających postępowania ws. wydania decyzji środowiskowej,
- 8 decyzji przenoszących decyzje na inny podmiot
  - wydano 15 postanowień odmawiających wszczęcia postępowania administracyjnego.
  - wydano 53 zaświadczenia o ostateczności decyzji.
  - Ponadto:
  - wydano 110 opinii dotyczących kwalifikacji planowanych przedsięwzięć do przeprowadzenia postępowania ws. wydania decyzji środowiskowej.
  - przeanalizowano 92 wnioski o udostępnienie informacji o środowisku oraz 1 wniosek o udostępnienie informacji publicznej.

Decyzje środowiskowe zostały wydane dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, m.in. dla inwestycji dotyczących zabudowy mieszkaniowej, hotelowej i usługowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną (parkingami i garażami), budowy/przebudowy sieci

wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych i gazowych oraz inwestycji związanych z budową i przebudową obiektów/instalacji, w tym:

Inwestycje związane z budową osiedli mieszkaniowych, zabudową hotelową i usługową m.in.:

- kolejne etapy zabudowy mieszkaniowej – Osiedla Port Popowice, w tym: budowa budynków mieszkalnych wielorodzinnych z lokalami usługowymi w parterze, garażem podziemnym oraz zagospodarowaniem terenu wraz z elementami małej architektury, zielenią i drogami wewnętrznymi przy ulicy Białowieskiej we Wrocławiu będących podetapem D oraz E IV-ego etapu inwestycji Port Popowice, projekt zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych O1, O2, O3, z funkcjami usługowymi wraz z garażem podziemnym, zagospodarowaniem terenu oraz niezbędną infrastrukturą techniczną, w tym stacją transformatorową",
- budowa zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych z wbudowanymi garażami podziemnymi przy ul. Blizanowickiej we Wrocławiu,
- zespół budynków mieszkalnych wielorodzinnych KM4 i KM6 oraz budynku mieszkalno-usługowego KM5 z garażami podziemnymi oraz infrastrukturą techniczną przy ul. Mieszczańskiej we Wrocławiu dz. nr 3/30 AM-21 obręb Plac Grunwaldzki,
- zespół czterech budynków mieszkalnych wielorodzinnych nr 10, 11, 12, 13 z garażami podziemnymi wraz z zagospodarowaniem terenu oraz infrastrukturą techniczną przy ul. Buforowej we Wrocławiu,
- budynki mieszkalne wielorodzinne nr 2, 3, 4 wraz z infrastrukturą techniczną i układem komunikacyjnym przy ul. Gałczyńskiego we Wrocławiu,
- budynek mieszkalny wielorodzinny z wydzieloną częścią usługową (handlową) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i drogową, parkingiem podziemnym, 3 pylonami reklamowymi, rozbiórką istniejącego odcinka sieci ciepłowniczej, przebudową odcinka sieci ciepłowniczej kolidującej z projektowanym budynkiem oraz zagospodarowaniem terenu zlokalizowanego przy ul. Młynarskiej 2-4 we Wrocławiu,
- zespół budynków mieszkalnych wielorodzinnych z wbudowanymi garażami podziemnymi przy ul. Tarasa Szewczenki we Wrocławiu,
- zespół budynków mieszkalnych wielorodzinnych ul. Tarasa Szewczenki we Wrocławiu,
- budynek wielorodzinny z lokalami usługowymi i garażami wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną realizowany w dwóch etapach wraz z rozbiórką istniejących na działce budynków i infrastruktury zlokalizowany przy ul. Braniborskiej 70-80 we Wrocławiu,
- rozbiórka i przebudowa ze zmianą sposobu użytkowania budynków oraz budowa nowego zespołu budynków wielorodzinnych z funkcją usługową i garażem podziemnym wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną przy ul. Krakowskiej 92 we Wrocławiu.

Inwestycje związane z budową i przebudową instalacji/obiektów m.in.:

- budowa stacji paliw przy ul. Kwiatkowskiego, planowanego do realizacji na działce nr 14/7 AM 12 obręb Oporów we Wrocławiu,
- budowa oraz rozbudowa parkingu wielostanowiskowego wraz z budowlami towarzyszącymi służącymi sprzedaży i obsłudze pojazdów wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną przy ul. Legnickiej we Wrocławiu, przewidziana do realizacji na dz. nr 4/4 oraz część działki 4/7 AM-17 obręb Popowice,
- rozbudowa stacji zgazowania azotu na terenie Zakładu ZF Group WABCO Polska Sp. z o.o., lizowanego przy ul. Ostrowskiego 34 we Wrocławiu,
- rozbudowa stacji absorpcji chlorowodoru na linii technologicznej do produkcji koagulantów żelazowych PIX oraz preparatów antyodorowych FERROX oraz budowa systemów "Poliner" realizowanego na terenie zakładów Kemipol Sp. z o.o. przy ul. Żwirowej 73 we Wrocław,
- rozbudowa kompleksu laboratorium Skalowania Procesów Chemicznych,
- budowa instalacji do opróżniania rurociągów z oleju termalnego na terenie 3M Wrocław sp. z o.o. przy ul. Kowalskiej 143 we Wrocławiu,

- wykonanie urządzenia wodnego polegającego na ujęciu wód podziemnych z utworów neogenu na terenie Wytwórni Betonu Towarowego "Wrocław 5" przy ul. Awicenny 22 we Wrocławiu dz. nr 3/1 AM 23 obręb Muchobór Wielki,
- przebudowa Zajezdni Tramwajowej Ołbin przy ul. Słowiańskiej we Wrocławiu,
- rozbudowa układu torowego i zaplecza Zakładu Tramwajowego BOREK przy ul. Powstańców Śląskich 209 we Wrocławiu.

Sieci wodociągowe, kanalizacyjne, ciepłownicze i gazowe m.in.:
- budowa kanalizacji sanitarnej na osiedlu Strachowice w rejonie ul. Zarembowicza we Wrocławiu,
- budowa przyłącza sieci ciepłowniczej 2xDN500 od planowanej do budowy stacji pomp ciepła na terenie przepompowni ścieków Port Południe przy ul. Długiej do istniejącej magistrali ciepłowniczej napowietrznej 2xDN800 przy ul. Gnieźnieńskiej we Wrocławiu.

W zakresie gospodarki odpadami m.in.:
- zbieranie odpadów - złomu miedzi i aluminium oraz żelaza i stali, mieszaniny metali i kabli innych niż wymienione w 17 04 10, obręb Stare Miasto,
- uruchomienie zakładu przetwarzania odpadów we Wrocławiu przy ul. Opolskiej 140, na działce ewidencyjnej nr 25/9 AM-5 obręb Księże Wielkie,
- punkt zbierania odpadów przy ul. Szczecińskiej dz. ew. nr 52/5 obręb Żerniki.

Budowa hal (budynków) przemysłowo-magazynowo-usługowych m.in.:
- budowa zespołu hal przemysłowo-magazynowo-usługowych z infrastrukturą towarzyszącą, obręb Jerzmanowo,
- budowa budynku usługowego oraz budynku usługowego o docelowej funkcji biurowej, bądź hotelowej przy ulicy Granicznej we Wrocławiu,
- budowa budynku biurowo-magazynowego wraz z układem komunikacji wewnętrznej i niezbędną infrastrukturą techniczną przy ul. Irysowej we Wrocławiu,
- budowa zespołu budynków biurowych z usługami oraz z infrastrukturą techniczną, zagospodarowaniem terenu, garażami wbudowanymi oraz rozbiórką istniejących obiektów magazynowych przy ul. Fabrycznej 18, 18a we Wrocławiu,
- budowa hali magazynowej z niezbędną infrastrukturą techniczną przy ul. Leona Popielskiego,
- budowa hal produkcyjno-magazynowych wraz z infrastrukturą techniczną oraz budynkiem socjalno-biurowym przy ul. Rakietowej we Wrocławiu.

Ponadto przeprowadzono postępowania administracyjne o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ws. budowy stacji bazowych:
- budowa stacji bazowej telefonii komórkowej WRO1062 przy al. Gen Józefa Hallera 145,
- przebudowa istniejącego telekomunikacyjnego obiektu budowlanego sieci Orange nr 77071 PWR_WROCLAW_GWARNA,
- budowa wieży antenowej nr WRO1260 na działce nr 48, AM-20, obręb Żerniki we Wrocławiu,
- budowa bezobsługowej stacji bazowej telefonii komórkowej sieci Play nr WRO1255B, planowanej do budowy we Wrocławiu przy ul. Sarniej 4,
- budowa bezobsługowej stacji bazowej telefonii komórkowej sieci Play nr WRO1244, planowanej do budowy we Wrocławiu przy ul. Okólnej 2,
- budowa bezobsługowej stacji bazowej telefonii komórkowej sieci Play nr WRO1243, planowanej do budowy we Wrocławiu przy ul. Prądzyńskiego 22 na dachu istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego na terenie działki nr 4/15 AM-11 obręb 0022 Południe,
- budowa bezobsługowej stacji bazowej telefonii komórkowej sieci Play nr WRO1265C, planowanej do budowy we Wrocławiu przy Wybrzeżu Stanisława Wyspiańskiego 33,
- budowa bezobsługowej stacji bazowej telefonii komórkowej sieci Play nr WRO1169, planowanej do budowy we Wrocławiu przy ul. Kowalskiej 112.

W 2021r. wpłynęło 1 odwołania od decyzji środowiskowej. Decyzję tą Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymało w mocy.

Wypisy z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
W ramach postępowań o wydanie decyzji środowiskowych w celu stwierdzenia zgodności z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydano: 32 wypisy i wyrysy z mpzp oraz 6 zaświadczeń o braku mpzp.
Ponadto, na wnioski Biura Rozwoju Wrocławia, udzielono 29 informacji do projektów mpzp.
Zestawienie analityczne z danych obejmujących wcześniejsze okresy sprawozdawcze odnośnie decyzji środowiskowych.
W roku 2018 przeprowadzono 194 postępowania, wydano 57 decyzji środowiskowych, 11 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania.
W roku 2019 przeprowadzono 181 postępowań dotyczących decyzji środowiskowych Łącznie wydano 67 decyzji środowiskowych, 3 postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania. W roku 2020 przeprowadzono 183 postępowania dotyczące decyzji środowiskowych, wydano 72 decyzje środowiskowe, 13 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania.
W roku 2021 przeprowadzono ok. 206 postępowań ws. decyzji środowiskowych, czyli więcej niż w roku 2020, w którym przeprowadzono ok. 183 postępowania.
W okresie do 1. 01. 2017 r. dla postępowań, których wnioskodawcą była jednostka samorządu terytorialnego, dla której organem wykonawczym jest organ właściwy do wydania ww. decyzji, lub podmiot od niej zależny w rozumieniu art. 24m ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, 1000, 1349 i 1432), zwana dalej „jednostką samorządu" był wójt, burmistrz, prezydent.
Na podstawie art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. b i l ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy ooś oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2015 r. poz. 1936, 2171), od 1.01.2017 r. dla postępowań, których wnioskodawcą była jednostka samorządu oraz przedsięwzięć znajdujących się na terenach zamkniętych właściwym był Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska.
W związku z wejściem w życie z dniem 24 września 2019 r. ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1712), zwanej dalej: „ustawą zmieniającą" ponownie zmieniły się kompetencje wójtów, burmistrzów, prezydentów w sprawie wydawania decyzji środowiskowych.
Zgodnie z art. 1 pkt 19 ustawy zmieniającej, wójt, burmistrz, prezydent jest właściwy dla: przedsięwzięć zlokalizowanych na terenach zamkniętych (z wyłączeniem inwestycji w zakresie linii kolejowych i ustalonych przez MON), postępowań, których wnioskodawcą jest jednostka samorządu.
W związku z powyższym, występują rozbieżności w ilości prowadzonych postępowań oraz wydanych decyzji środowiskowych. Rozbieżności te najbardziej są widoczne w latach 2016 i 2018.
W związku z powyższą zmianą przepisów, w kolejnych latach przewiduje się wzrost ilości postępowań oraz decyzji środowiskowych wydawanych w imieniu Prezydenta Wrocławia.

OCHRONA TERENÓW ZIELENI I ZADRZEWIEŃ

przydzielonych pism wg EOD	3947
wszczętych postępowań administracyjnych	3756
wydanych decyzji administracyjnych	788
pism przychodzących w uzupełnieniu wniosków	898
pism pośrednich wychodzących w sprawach	1200
wydanych opinii	1671
wydanych zaświadczeń	1952

wydanych postanowień	100
otrzymanych wiadomości e-mail (skrzynka Kierownika)	6338
Interwencje	202
Kontrole realizacji postanowień decyzji	7
Kontrole w terenie – gospodarka i leśna	2
Liczba wydanych świadectw legalności pozyskania drewna	8
Liczba rozpatrzonych wniosków w kontekście udzielenia pomocy de minimis	0
Dostęp do informacji o środowisku	205

Tab.17. Sumaryczne zestawienie danych ilościowych w zakresie czynności zrealizowanych w 2021 r.

W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych na podstawie ustawy o ochronie przyrody, ustawy o transporcie kolejowym oraz ustawy o lasach wydano łącznie 788 decyzji. Strony odwołały się od 15 decyzji. Stanowi to 1,9 % wszystkich, wydanych w 2021 r. decyzji (w procedurze Zintegrowanego Systemu Zarządzania dopuszcza się do 5% ilości uchyleń w stosunku do ilości wydanych decyzji). Ponadto zaskarżono 2 postanowienia.

Ochrona terenów zieleni i zadrzewień

Na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz na podstawie ustawy o transporcie kolejowym wydano 786 decyzji administracyjnych (4 decyzje z ustawy o transporcie kolejowym). Spośród nich 500 decyzji zezwalających na usunięcie drzew i krzewów oraz 286 innych decyzji (np. umorzenia, zmiany terminów, wygaszenia, kary). W 120 decyzjach (33 decyzje negatywne bez naliczenia, 14 decyzji o odmowie wydania zezwolenia oraz 73 decyzji o sprzeciwie usunięcia) nie zezwolono na usunięcie zadrzewień.
Wydano 2 decyzje dotyczące wymierzenia administracyjnych kar pieniężnych oraz wszczęto 3 postępowania administracyjne w sprawie ich wymierzenia.
Wydano 4 decyzje o usunięciu drzew w oparciu o przepisy art. 56 ustawy o transporcie kolejowym – w sumie na 235 szt. drzew i 220 m2 krzewów. Odmówiono usunięcia 4 szt. drzew oraz 180 m2 krzewów. W stosunku do jednego drzewa postępowanie umorzono.

Prowadzenie postępowań administracyjnych w oparciu o przepisy art. 56 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym w związku § 1a Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r., w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych – nie daje organowi możliwości prawnej do uzależnienia wydania decyzji o usunięciu od nasadzeń zastępczych. Sytuacja ta sprawia brak możliwości zbilansowania strat w drzewostanie.

Zestawienia tabelaryczne ilustrują realizację ww. zadań w zakresie postępowań administracyjnych zakończonych w 2021 r.

Zezwolono na usunięcie		Zobowiązano do nasadzeń		Nie zezwolono na usunięcie	
Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]
3 332	2 937,8	4 022	332	200	0

Tab. 18. Łączna liczba drzew/krzewów, dla których wydano zezwolenie, względem zachowanych oraz zobowiązanie do nasadzeń

Zezwolono na usunięcie bez naliczenia opłaty		Zobowiązano do nasadzeń kompensacyjnych	
Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]
1 445	0	1 578	0

Tab. 19. Ilość usuniętych drzew/krzewów w sprawie zagrożenia bezpieczeństwa osób i mienia

Zezwolono na usunięcie		Zezwolono na przesadzenie		Zobowiązano do nasadzeń zastępczych		Zobowiązano do nasadzeń kompensacyjnych	
Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewy [m^2]
2 122	2 937,8	8	0	0	0	2 444	332

Tab. 20. Ilość usuniętych drzew/krzewów w sprawie zamierzeń inwestycyjnych

Liczba drzew/krzewów rosnąca niezgodnie z warunkiem odległości		Odmowa usunięcia		Nr linii kolejowej
Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	
226	0	2	0	285
3	0	0	0	-
4	0	0	0	285
2	220	2	180	-
235	220	4	180	

Tab. 21. Liczba drzew/krzewów, dla których wydano decyzje o usunięciu w sprawie zagrożenia bezpieczeństwa linii kolejowych w myśl przepisów ustawy o transporcie kolejowym

Złomy i wywroty

W wyniku wszczętych 148 postępowań administracyjnych na wniosek posiadaczy nieruchomości zakwalifikowano, jako złom 95 szt. drzew oraz 78 szt. drzew uznano, jako wywrot. 29 szt. drzew nie zakwalifikowano jako złom/wywrot.

W myśl art. 83f ust. 1 pkt 13 i pkt 14 lit. a, ustawy o ochronie przyrody podmioty określone w tych przepisach, (m.in. jednostki ochrony przeciwpożarowej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zarządcy dróg, lub infrastruktury kolejowej) zgłosiły podjęcie 9 interwencji w zakresie usunięcia drzew, które zostały uszkodzone w wyniku działania czynników naturalnych. Zgłoszono usunięcie łącznie 127 szt. drzew – w tym 33 szt. to złomy, 71 szt. wywroty i 23 szt. inne kategorie drzew.

Zgłoszenia zamiaru usunięcia drzew

Na podstawie art. 83f ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, właściciele nieruchomości dokonali 705 zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Liczba drzew objętych zaświadczeniami o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu	Liczba wydanych zaświadczeń o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu	Liczba wydanych decyzji o sprzeciwie usunięcia drzewa	Liczba drzew objętych sprzeciwem*
1 992	577	73	8

*sprzeciw fakultatywny

Opinie w zakresie ochrony zieleni
W 2021 r. zwrócono się z 73 wnioskami o wydanie opinii w zakresie ochrony terenów zieleni i zadrzewień. Wydano 38 opinii pozytywnych, 6 opinii negatywnych a w stosunku do pozostałych rozpatrzono w inny sposób.

KATEGORIA	2018	2019	2020	2021
przydzielonych pism wg Elektronicznego Obiegu Dokumentów	4 087	4 357	4 462	3947
wszczętych postępowań w sprawie zadrzewień	1 695	1 733	1 657	1922
wydanych decyzji administracyjnych dot. zadrzewień	798	831	791	786
zgłoszenia zamiaru usunięcia drzew	497	565	575	705
pism przychodzących w uzupełnieniu wniosków	797	783	794	898
pism pośrednich wychodzących w sprawach	927	896	944	1200
wydanych opinii w zakresie ochrony zieleni	123	132	89	73
wydanych zaświadczeń o braku sprzeciwu usunięcia drzew	421	527	527	577
wydanych postanowień	36	48	81	100
liczba interwencji w sprawie zadrzewień	48	95	65	72
liczba odwołań do SKO	14	29	18	15
otrzymanych wiadomości e-mail (skrzynka Kierownika)	4 769	5 619	5 288	6338

Tab.22. Zestawienie kadencyjne spraw za okres 2018-2021 (wycinki zadrzewień)

Wprowadzone na przestrzeni ostatnich lat zmiany przepisów prawa znajdują odzwierciedlenie w sumarycznej liczbie drzew/krzewów objętych zezwoleniami.

Tab.23. Zestawienie ilościowe drzew i krzewów objętych decyzjami administracyjnymi w trybie art. 83a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody

	Zezwolono na usunięcie		**Nie zezwolono na usunięcie**		**Zobowiązanie do nasadzeń (łącznie)**		**Zobowiązanie do nasadzeń kompensacyjnych**		**Zobowiązanie do nasadzeń zastępczych**	
Lata	**Drzew (szt.)**	**Krzewów [m^2]**	**Drzew (szt.)**	**Krzewów [m^2]**	**Drzew (szt.)**	**Krzewów [m^2]**	**Drzew (szt.)**	**Krzewów [m^2]**	**Drzew (szt.)**	**Krzewów [m^2]**
2018	**4 649**	**15 968**	**271**	**0**	**3 745**	**767**	**3 722**	**767**	**23**	**0**
2019	**4 280**	**15 577**	**202**	**53**	**2 741**	**210**	**2 734**	**0**	**7**	**0**
2020	**3 145**	**710**	**472**	**0**	**2 522**	**255**	**2 350**	**70**	**172**	**130**
2021	**3 332**	**2 937,8**	**200**	**0**	**4 022**	**332**	**4 022**	**332**	**0**	**0**
Razem	**15 406**	**35 193**	**1 145**	**53**	**13 030**	**1 564**	**12 828**	**1 169**	**202**	**130**

Tab. 24. Zestawienie ilościowe drzew w sprawie zgłoszenia zamiaru usunięcia drzew w trybie art. 83f ust. 4 ustawy o ochronie przyrody

Lata	Liczba drzew objętych zaświadczeniami o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu	Liczba wydanych zaświadczeń o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu	Liczba wydanych decyzji o sprzeciwie usunięcia drzew	Liczba drzew objętych sprzeciwem
2018	**1 243**	**421**	**23**	**78**
2019	**1 509**	**492**	**29**	**63**
2020	**1 707**	**527**	**38**	**103**
2021	**1992**	**577**	**8**	**8**
Razem	**6 451**	**2 017**	**98**	**252**

Tab.25.Zestawienie ilościowe drzew i krzewów objętych postępowaniami w myśl przepisów ustawy o transporcie kolejowym

Lata	Liczba drzew/krzewów rosnąca niezgodnie z warunkiem odległości		Odmowa usunięcia	
	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]
2018	**0**	**0**	**0**	**0**
2019	**0**	**0**	**0**	**0**
2020	**843**	**0**	**69**	**0**
2021	**235**	**220**	**4**	**180**
Suma	**1 078**	**220**	**73**	**180**

LEŚNICTWO

Realizacja zadań z zakresu leśnictwa - zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach. W ramach nadzoru przeprowadzono oceny stanu lasów pod kątem realizacji zadań wynikających ze wskazań gospodarczych ujętych w inwentaryzacji stanu lasu i uproszczonych planach urządzenia lasu. W czasie wizji terenowych zwracano uwagę na kwestie dotyczące pielęgnowania i ochrony lasów tj. ochrony przeciwpożarowej, likwidacji drzew opanowanych przez organizmów szkodliwe, ochrony gleb oraz hodowli lasu, a także użytkowania lasu. W 2021 r. wydano 8 świadectw legalności pozyskania drewna w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa położonych na terenie Wrocławia, dla grubizny pozyskanego drewna liściastego 245,42 m^3.

Rok	Liczba wydanych świadectw legalności	Ilość pozyskanego drewna	
		liściastego [m^3]	iglastego[m^3]
2018	1	28,55	-
2019	3	218,71	12,36
2020	9	352,49	232,62
2021	8	245,42	0
	Suma	845,17	244,98
	Suma łącznie	1090,15	

Tab. 26.Zestawienie ilości pozyskanego drewna w latach 2018-2021

W 2021 r. wydano w sumie 2 decyzje administracyjne na podstawie ustawy o lasach, w związku z art. 19 ust. 3 – 1 szt. oraz art. 23 ust. 4 – 1 szt.
W ramach współpracy z PGL LP Lasy Państwowe oraz z organizacjami społecznymi, brano udział w konsultacjach społecznych dotyczących Lasu Mokrzańskiego we Wrocławiu, w aspekcie certyfikacji HCVF-6 oraz projektowania Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Miękinia na lata 2022-2031.
Przeprowadzono kontrolę zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów komunalnych Zarządu Zieleni Miejskiej we Wrocławiu, po której wydano zalecenia do realizacji dla zarządcy terenów – ZZM . Zalecenia dotyczyły dostosowania posiadanego sprzętu ppoż do wymagań określonych w przepisach prawa; utrzymania dróg – dojazdów pożarowych we właściwym stanie technicznym; przeorywywania pasów przeciwpożarowych w lasach; dokonania sprawdzenia punktów poboru wody do celów ppoż oraz uzyskania danych na temat wydajności hydrantów oznaczonych jako punkty czerpania wody do celów ppoż.

Łowiectwo
Realizacja zadań z zakresu łowiectwa - zgodnie z ustawą Prawo łowieckie z dnia 13 października 1995 r.
Zaopiniowano roczne plany łowieckie na rok gospodarczy 2021/2022 dla obwodów łowieckich położonych w granicach Wrocławia. Naliczono i rozliczono czynsz dzierżawny za obwody łowieckie polne na terenie Wrocławia za sezon 2021/2022. Dochód netto Gminy Wrocław z tytułu dzierżawy obwodów nr 165 i 195 (po rozliczeniu) oraz wpływów z sąsiednich starostw powiatowych wynikających z rozliczenia czynszów za obwody położone częściowo w granicach Wrocławia wyniósł w 2021r.– 5 458,50zł.

Kampania informacyjna
Kontynuowano kampanię informacyjną nt. dzikich zwierząt, z wykorzystaniem ulotek celem szerokiego wykorzystania wśród mieszkańców – w zakresie postępowania ze zwierzyną dziką przebywającą na terenach zabudowanych. Ponadto rozszerzono zakres informacyjno-dydaktyczny przy współpracy z Ogrodem Zoologicznym we Wrocławiu – Dzikie w Mieście.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE ROLNICTWA

Realizacja zadań z zakresu rolnictwa związana jest z wykonywaniem różnorodnych działań dotyczących działalności rolniczej prowadzonej w rodzinnych gospodarstwach rolnych na terenie gminy Wrocław ; m.in. produkcją roślinną i zwierzęcą, ochroną gruntów rolnych, rejestracją psów agresywnych i chartów, koordynacją Wrocławskiego programu kontroli liczebności komarów, amatorskim połowem ryb oraz rejestracją jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m. Wymaga ona współpracy z różnymi instytucjami pracującymi na rzecz rolnictwa i ochrony zwierząt w zakresie dobrej kultury rolnej i dobrostanu zwierząt m.in. z Powiatowym Inspektoratem Weterynarii, Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, Inspektoratem Ochrony Roślin, Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego, Izbą Rolniczą, Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa, Uniwersytetem Wrocławskim, Strażą Rybacką, Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego a także z Dolnośląskim Biurem Geodezji i Terenów Rolnych, Instytutem Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowym Instytutem Badawczym (IUNG-PIB).
W ramach zadań związanych z działalnością rolniczą wykonywano zadania kontrolno - ochronne w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej. Działalność ta w 2021 roku prowadzona była na terenie Wrocławia przez 1 481 rolników, w rodzinnych gospodarstwach rolnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych oraz przez 5 605 posiadaczy nieruchomości rolnych o powierzchni od 0,10 ha do 1 ha. Do jej prowadzenia wykorzystywane były użytki rolne o łącznym obszarze 6 857 ha .
Realizując zapisy ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego wydano 1 zaświadczenia umożliwiające rolnikom zakup lub dzierżawę nowych gruntów na powiększenie już istniejących gospodarstw oraz 6 na podstawie przepisów ustawy o wliczaniu pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy.
Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, zaplanowano i zgłoszono do Dolnośląskiego Urzędu Marszałkowskiego chęć uprawy konopi włóknistych we Wrocławiu na powierzchni 11,0336 ha. Z uwagi na trwającą sytuację epidemiologiczną i opóźnienie w podjęciu uchwały, Sejmik Województwa Dolnośląskiego ogłosił rejonizacje ww. upraw w ostatnich dniach kwietniach, co spowodowało brak możliwości terminowego wysiewu, a co za tym idzie, rezygnacje części rolników z zaplanowanych przez nich uprawy konopi włóknistych na 2021 rok. Wydano 3 decyzje zezwalające na uprawę konopi włóknistych na pow.0,5060 ha. Uprawy była prowadzona pod nadzorem i wielokrotnie lustrowana przez pracowników Wydziału.
W ramach współpracy z Biurem Rozwoju Wrocławia wydano 18 opinii do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego o zachowanie w obszarze planowanym istniejących gospodarstw rolnych i działów specjalnych produkcji rolnej oraz z Wydziałem Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości w związku z ustawą o szczególnych zasadach przygotowywania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych wydano 10 opinii dot. gruntów stanowiących nieruchomości rolne w rozumieniu ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego.
Realizując zadania związane z produkcją zwierzęcą w 2021 roku, w związku z panującą sytuacją pandemiczną ograniczono liczbę wizji terenowych mających na celu kontrole warunków utrzymywania zwierząt gospodarskich oraz stanu ich pogłowia na terenie miasta Wrocławia.
Rozpatrzono 8 spraw dot. zakazu utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej w oparciu o uchwałę Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia regulaminu utrzymywania czystości i porządku na terenie miasta Wrocławia. W wyniku wizji terenowych wydano 6 zaleceń dotyczących poprawy dobrostanu zwierząt (bydło, konie, owce, drób, pszczoły).
W ramach ustawy o ochronie zwierząt prowadzono postępowanie w sprawie wniosku o odebranie zwierząt gospodarskich (świnie) utrzymywanych w celach doświadczalnych na terenie Centrum Diagnostyki Eksperymentalnej i Innowacyjnych Technologii Biomedycznych Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Z uwagi na likwidacje stada

(eutanazja) zwierząt biorących udział w doświadczeniu naukowym umorzono postępowanie administracyjne jako bezprzedmiotowe.

Ochrona gruntów rolnych

Zagadnienia związane z ochroną gruntów rolnych i leśnych mają istotny wpływ na stan i środowisko Wrocławia. Uzyskanie decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji przed realizacją inwestycji wymaga spełnienia wymogów określonych ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Grunt rolny musi być przeznaczony na inne cele niż rolne w planie zagospodarowania przestrzennego, bądź w przypadku braku planu inwestor zobowiązany jest do uzyskania decyzji o warunkach zabudowy.

W 2021 roku:

- wydano łącznie 439 decyzji, w tym:
  - 86 decyzji bez opłat,
  - 147 decyzje z opłatami,
  - 139 decyzji umarzających,
- przygotowano i wysłano 177 pism w sprawie uzupełnienia dokumentacji,
- wystosowano 22 pisma wzywające do określenia stopnia realizacji inwestycji,
- przeprowadzono 13 kontroli weryfikujących zobowiązania ujęte w decyzjach zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolnej.

Tab. 27. Decyzje administracyjne wydane w latach 2018-2021

lata	2018	2019	2020	2021
liczba decyzji	447	429	414	439

Tab.28.Powierzchnie i naliczone opłaty z tytułu wyłączenia gruntów rolnych z produkcji rolniczej w oparciu o ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych w latach 2018-2021

	Trwałe wyłączenie		Nietrwałe wyłączenie		Opłaty	
Lata	Łączna powierzchnia (m^2, ha)	W tym powierzchnia podlegająca naliczeniu (m^2, ha)	Łączna powierzchnia (m^2, ha)	W tym powierzchnia podlegająca naliczeniu (m^2, ha)	Opłaty jednorazowe naliczone (zł)	Opłaty roczne naliczone (zł)
2018	1 206 537 m^2 120,65 ha	461 717 m^2 46,17 ha	3 642 m^2 0,36 ha	3 642 m^2 0,36 ha	6 845 158,57	684 516,40
2019	564 250 m^2 56,43 ha	126 979 m^2 12,70 ha	10 601 m^2 1,06 ha	10 601 m^2 1,06 ha	4 404 203,25	440 419,89
2020	376 108 m2 37,61 ha	140 516 m2 14,05 ha	3193 m2 0,32 ha	2625 m2 0,26 ha	7 316 625,28	731 616,98
2021	1 249 889 m^2 124,89 ha	571 256 m^2 57,12 ha	25 711 m^2 2,57 ha	20 031 m^2 2,00 ha	11 727 041,46	1 172 703,83

Dla opracowywania rocznych sprawozdań przekazywanych do Urzędu Marszałkowskiego (RRW-11) i do Dolnośląskiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych (RRW- 12) prowadzony był szczegółowy rejestr powierzchni wyłączonych gruntów uwzględniający datę wniosku, numer sprawy, dane geodezyjne działek, informacje o planie zagospodarowania przestrzennego, pochodzenie gruntów, podział na klasy bonitacyjne, cel wyłączenia, ilość lokali mieszkalnych, wyliczoną należność oraz opłaty roczne.

Amatorski połów ryb
Wędkowanie jest bardzo popularnym sposobem spędzania wolnego czasu i cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem wśród mieszkańców Wrocławia. W bazie danych pn. Wędkarstwo" figuruje 39 989 wędkarzy.
W 2021 roku wydano 773 nowe karty wędkarskie oraz 128 szt. ich duplikatów, a także 3 karty łowiectwa podwodnego.

Rejestracja jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m
W dniu 01.08.2020 roku weszła w życie ustawa z dnia 12 kwietnia 2018 r. o rejestracji jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m (Dz.U.2018,poz.1137), której to przepisy całkowicie zmieniły sposób rejestracji urządzeń pływających służących do amatorskiego połowu ryb.
Zgodnie z zapisami ww. ustawy rejestracji jednostki pływającej dokonuje organ rejestrujący (starosta) bez względu na miejsce zamieszkania jej posiadacza, wpisując jednostkę do ogólnokrajowego systemu teleinformatycznego jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m, zwanego REJA24 stworzonego przez Urząd Morski w Szczecinie. Obowiązkowi rejestracji podlegają: jachty oraz jednostki pływające używane do amatorskiego połowu ryb, o długości większej niż 7,5 m lub napędzie mechanicznym o mocy większej niż 15 kW; jednostki pływające używane do połowów rybackich, jednostki pływające uprawiająca żeglugę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o ile nie posiada innej niż polska przynależności.
W 2021 r. w powyższym zakresie:
- zarejestrowano 337 jednostek pływających (jachtów morskich - 234, jachtów żaglowych - 96 oraz 7 jednostek do amatorskiego połowu ryb),
- zarezerwowano na wniosek strony 3 numery rejestracyjne ,
- zarejestrowano 3 nabycia,
- wydano 4 odpisy rejestracyjne,
- dokonano 6 zmian danych jednostki,
- wydano 16 decyzji wykreślających jednostki pływające z rejestru REJA24 oraz 1 decyzję odmowną w sprawie rejestracji jednostki.

Społeczna Straż Rybacka
Głównym zadaniem Społecznej Straży Rybackiej jest współdziałanie z Państwową Strażą Rybacką w zakresie kontroli przestrzegania przepisów ustawy o rybactwie śródlądowym oraz przepisów wydanych na jej podstawie. Nadzór specjalistyczny nad SSR sprawuje Wojewoda Dolnośląski poprzez Komendanta Wojewódzkiej Państwowej Straży Rybackiej we Wrocławiu. Koszt związane z funkcjonowaniem SSR ponosi Polski Związek Wędkarski.
Na koniec 2021 roku we Wrocławiu było zarejestrowanych 242 strażników SSR.
Wydano 6 nowych legitymacji SSR a w 54 przypadkach przedłużono termin ich ważności.
W 2021 roku SSR przeprowadziła 161 akcji kontrolnych wyniku których skontrolowano 1 423 osoby. W 32 przypadkach stwierdzono naruszeń ustawy a 4 sprawy skierowano do Sądów Koleżeńskich.

Rejestracja psów agresywnych i chartów
Realizując zadania związane z wydawaniem zezwoleń na utrzymywanie psów ras uznanych za agresywne oraz chartów, wydano 7 decyzji na utrzymywanie psów rasy uznanych za agresywne (1 rottweiler, 3 american pit bull teriery, 3 dogi argentyńskie) oraz 23 decyzje na utrzymywanie chartów i ich mieszańców (w tym 15 chartów

angielskich - Whippetów, 1 wilczarz, 6 mieszańce charta, 3 na przyszłe utrzymywanie i hodowanie).
Ze względu na panującą pandemię wirusa Covid 19 i brakiem możliwości wstępu na posesje, w roku 2021 nie prowadzono rekontroli warunków utrzymywania psów dla wcześniej wydanych zezwoleń.

lata	2017	2018	2020	2021
Decyzje na charty	12	14	28	23
Decyzje na psy ras agresywnych	2	7	7	7

Tab.29.Ilość wydanych zezwoleń na ww. rasy psów w latach 2017-2021

W 2021 roku została przeprowadzona kontrola zewnętrzna dotycząca oceny zgodności w zakresie prowadzenia postępowań wydawania zezwoleń na utrzymywanie lub hodowanie chartów i ich mieszańców na podstawie art. 10 ustawy Prawo łowieckie oraz postępowań wydawania zezwoleń na utrzymywanie lub hodowanie psów ras uznawanych za agresywną na podstawie art. 10 ustawy o ochronie zwierząt. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE GEOLOGII
W ramach realizacji zadań, należących do kompetencji starostów, w tym prezydentów miast na prawach powiatu, działających jako organ administracji geologicznej pierwszej instancji, w 2021 roku przeprowadzono 122 postępowania administracyjne kończące się wydaniem decyzji.
Zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze przeprowadzono m.in. postępowania w zakresie:
- zatwierdzania projektów robót geologiczno-inżynierskich oraz projektów robót hydrogeologicznych (65 decyzji),
- zatwierdzania dokumentacji geologiczno-inżynierskich oraz dokumentacji hydrogeologicznych sporządzanych dla ujęć wód podziemnych o wydajności nieprzekraczającej 50 m3/h (57 decyzji),
- przyjmowania zgłoszeń projektów robót geologicznych obejmujący wiercenia w celu wykorzystania ciepła Ziemi (14 zgłoszeń),
- przekazywania innych dokumentacji geologicznych (3 dokumentacje),
- opiniowania planów ruchu zakładów górniczych (2 opinie),
- opiniowania projektów robót geologicznych dla inwestycji znajdujących się na terenie miasta i należących do kompetencji marszałka województwa (5 opinii),
- udostępnienia informacji geologicznej (1 udostępnienie).

W ramach zakończonych postępowań o zatwierdzenie projektów robót geologicznych w roku 2021 przyjęto łącznie 67 zgłoszeń o zamiarze rozpoczęcia robót geologicznych.

Zatwierdzono m.in. dokumentacje geologiczne dla następujących inwestycji zlokalizowanych na terenie gminy Wrocław:
- dokumentacja geologiczno-inżynierska określająca warunki geologiczno-inżynierskie podłoża terenu dla potrzeb budowy linii kablowej 110 kV pomiędzy R-101 GPZ Walecznych – R-107 Kurkowa we Wrocławiu,
- dokumentacja geologiczno-inżynierska dla określenia geologiczno-inżynierskich warunków podłoża. Zadanie Rozbiórka uszkodzonego i budowa nowego mostku w Parku Wschodnim we Wrocławiu dz. nr 4/10 AM-2 obręb Księże Małe przy ul. Krakowskiej,
- dokumentacja geologiczno-inżynierska z rozpoznania warunków geologiczno-inżynierskich w podłożu działki nr 5 (AM-12, obręb Plac Grunwaldzki) przy

ul. Słowiańskiej we Wrocławiu dla zadania przebudowy Zakładu Tramwajowego Ołbin,
- dokumentacja geologiczno-inżynierska dla potrzeb wzmocnienia i stabilizacji fundamentów budynku łącznika i rozdzielni elektrycznej na terenie EW Wrocław I,
- dokumentacja geologiczno-inżynierska z rozpoznania warunków geologiczno-inżynierskich w podłożu działki nr 2/6 (AM-21, obręb plac Grunwaldzki) we Wrocławiu na potrzeby projektowanej inwestycji: Przebudowa kanalizacji ogólnospławnej – syfon pod rzeką Odrą w rejonie Mostu Mieszczańskiego we Wrocławiu,
- dokumentacja geologiczno-inżynierska określająca warunki geologiczno-inżynierskie podłoża terenu w ramach realizacji zadania pod nazwą „05200 – przebudowa Mostu Osobowickiego we Wrocławiu",
- dokumentacja geologiczno-inżynierska określająca warunki geologiczno-inżynierskie podłoża terenu dla zadania: „Budowa drogi wojewódzkiej od węzła A4 Bielany Wrocławskie (ul. Karkonoska) do drogi wojewódzkiej nr 395 (rondo Żerniki Wrocławskie) i do granicy Wrocławia (ul. Buforowa) – od skrzyżowania z ul. Grota Roweckiego do węzła A4 Bielany Wrocławskie (ul. Karkonoska)".

W zakresie prowadzonego archiwum geologicznego przyjęto łącznie 139 opracowań (projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych), przekazanych przez inwestorów w ramach prowadzonych postępowań.
Przeanalizowano 23 wnioski o udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie.
Przekazano 1 sprawozdanie do Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego, przedstawiające zestawienie udokumentowanych zasobów wód podziemnych i wyników prac hydrogeologicznych za 2020 rok.

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z NADZORU DEPARTAMENTU NAD ZARZĄDEM CMENATRZY KOMUNLANYCH

CMENTARZE KOMUNALNE
Zestawienie ogólnej ilości dostępnych miejsc grzebalnych na cmentarzach komunalnych z liczbą pochówków wykonywanych w ciągu roku (bez uwzględnienia zagrożenia nagłą nieprzewidywalną tendencją wzrostową spowodowaną stanem pandemii COVID-19) wykazuje, iż za około 9 lat wyczerpie się liczba miejsc na cmentarzach komunalnych, stanowiąc tym samym istotne wyzwanie inwestycyjne dla Wrocławia.
W 2021 r. Zarząd Cmentarzy Komunalnych nie realizował żadnych zadań inwestycyjnych o charakterze ogólnogminnym.
Ponadto Zarząd Cmentarzy Komunalnych zrealizował w 2021 r. w ramach zadań powierzonych Gminy prace w zakresie utrzymania cmentarzy i kwater wojennych położonych na terenie Wrocławia zgodnie z porozumieniem zawartym między Wojewodą Dolnośląskim a Gminą. W zakres w/w zadania wchodziły prace pielęgnacyjno – porządkowe, naprawcze i remontowe na terenie cmentarzy i kwater wojennych oraz przygotowanie cmentarzy do uroczystości. Ich wartość w 2021 r. wyniosła 403 157,42 zł brutto. Powyższe zadanie jest finansowane z dotacji celowej otrzymywanej z budżetu państwa.

Tab.30. Zestawienie liczby pochówków na cmentarzach komunalnych we Wrocławiu oraz wykonanych kremacji w latach 2018 -2021

Informacja o wykonaniu zadań			Rok			
			2018	2019	2020	2021
Ilość pochówków na cmentarzach komunalnych we Wrocławiu	Ogółem		4837	4898	5504	5880
	W tym:	tradycyjnych	1343	1253	1385	1081
		urnowych	3494	3645	4119	4799
Ilość pochówków na cmentarzach komunalnych we Wrocławiu na wolnych miejscach grzebalnych			1439	1412	1530	1544
Ilość zgonów wg rejestrów USC dla m. Wrocławia			8007	7880	9102	10037

Ilość kremacji wykonanych przez ZCK	2334	2348	2562	2914

Tab.31. Zestawienie liczby miejsc na cmentarzach komunalnych we Wrocławiu na koniec 2021 r.

Cmentarz	Liczba miejsc grzebalnych ogółem	Liczba dostępnych miejsc grzebalnych		
		ogółem	tradycyjnych	urnowych
Osobowice	123500	180	30	150
Grabiszyn	58700	40	-	40
Psie Pole	26000	12800	10700	2100
Jerzmanowo	3800	110	-	110
Pawłowice	3900	250	110	140
Leśnica	2800	20	-	20
RAZEM	218700	13400	10840	2560

DEPARTAMENT
INFRASTRUKTURY I TRANSPORTU

DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY I TRANSPORTU

I. WSTĘP

Departament Infrastruktury i Transportu odpowiada m.in. za realizację zadań z zakresu:
1. planowania inwestycyjnego;
2. zarządzania ruchem drogowym na drogach publicznych Wrocławia;
3. transportu miejskiego;
4. utrzymania infrastruktury drogowej na terenie Miasta;
5. rozwoju zrównoważonej mobilności;
6. rozwoju ruchu pieszego i rowerowego;
7. rozwoju transportu publicznego;
8. prowadzenia miejskich projektów związanych z transportem publicznym i zrównoważoną mobilnością;
9. prowadzenia miejskich projektów dotyczących parkingów Park & Ride;
10. koordynacji działań Miasta w zakresie komunikacji kolejowej;
11. przygotowania i wdrażania projektów (w tym w formule partnerstwa publiczno-prywatnego);
12. koordynacji i monitorowania zadań w zakresie infrastruktury drogowej;
13. wspierania rozwoju elektromobilności we Wrocławiu;
14. współpracy z Wydziałem Planowania Przestrzennego oraz Departamentem Zrównoważonego Rozwoju w zakresie koordynacji planów i projektów rozwoju infrastruktury miejskiej w zgodności z planami rozwoju Wrocławia;
15. bieżącej współpracy z Wydziałem Planowania Przestrzennego w zakresie sporządzania opracowań branżowych: transportowych i infrastrukturalnych do dokumentów planistycznych Miasta.

Zgodnie z zarządzeniem nr 5514/2021 Prezydenta Wrocławia z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie udziału jednostek organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia w realizacji przedsięwzięć przyjętych w dokumencie „Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2021" – monitorowano, koordynowane przez Departament Infrastruktury i Transportu oraz realizowane przez jednostki podległe przedsięwzięcia.

Priorytet 1 - MOBILNOŚĆ
- Realizacja programu poprawy stanu technicznego nawierzchni ulic
- Realizacja programu poprawy stanu technicznego obiektów inżynierskich
- Realizacja programu inicjatyw lokalnych
- Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji we Wrocławiu – Etap III
- Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji we Wrocławiu – Etap IV
- Budowa wydzielonej trasy tramwajowo-autobusowej łączącej osiedle Nowy Dwór z Centrum Wrocławia
- Nowy tabor dla Wrocławia
- Wrocławski Program Tramwajowy
- Budowa Alei Wielkiej Wyspy we Wrocławiu
- Budowa Osi Zachodniej we Wrocławiu w ciągu drogi krajowej nr 94
- Przebudowa ulic w ciągu drogi wojewódzkiej nr 342 (Obornicka, Pęgowska, Zajączkowska, Pełczyńska)
- Rozbudowa ulicy Osobowickiej od Obwodnicy Śródmiejskiej Wrocławia do ulicy Lipskiej
- Realizacja Programu Pieszego i Rowerowego
- Stworzenie zielonych korytarzy pieszo–rowerowych
- Monitoring Wrocławskiej polityki mobilności oraz Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Wrocławia
- Promocja do wewnątrz czyli promowanie mobilności, komunikacji miejskiej, polityki transportowej miasta
- Parkingi rowerowe w miejscu zamieszkania

– Budowa Systemu Parkuj i Jedź we Wrocławiu – etap II

Priorytet 2 - JAKOŚĆ ŚRODOWISKA I PRZESTRZENI MIEJSKIEJ
– Realizacja projektu Zielone ulice
– Poidełka w placówkach szkolnych

Priorytet 5: ZDROWI I AKTYWNI MIESZKAŃCY
– Zdrowo i sportowo
– Budowa żłobków

Priorytet 6: MIASTO OTWARTE
– Realizacja Programu Inicjatyw Rad Osiedli
– Blisko, bezpiecznie, nowocześnie

Priorytet 7: GOVERNANCE
– Wrocławski Budżet Obywatelski
– Fundusz Osiedlowy
– Rozbudowa Systemu Zarządzania Ruchem we Wrocławiu

Realizacją największych, strategicznych zadań inwestycyjnych, nad którymi nadzór merytoryczny i finansowy sprawuje Departament Infrastruktury i Transportu, zajmuje się spółka Wrocławskie Inwestycje, która będzie ujmowała realizację zadań w ramach odrębnego sprawozdania.
W sprawozdaniu ujęto zadania realizowane przez komórki organizacyjne Departamentu Infrastruktury i Transportu oraz przez jednostki organizacyjne, nad którymi Departament sprawuje nadzór, tj. Zarząd Inwestycji Miejskich oraz Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta. Część realizowanych zadań nie została ujęta w Założeniach polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia.

II. INWESTYCJE

Program poprawy stanu technicznego infrastruktury drogowej
Cele programu:
Poprawa stanu dróg, obiektów inżynierskich oraz polepszenie warunków dla zrównoważonego rozwoju gminy Wrocław dzięki zapewnieniu na jego obszarze odpowiedniej infrastruktury.

Poniesione w 2021 roku nakłady: 21 037 tys. zł
Środki niewygasające: 7 163 tys. zł

W 2021 roku:
W ramach zadań związanych z poprawą stanu technicznego nawierzchni ulic:
1. Zrealizowano przebudowę ul. Kolumba polegającą na budowie odcinka kanalizacji deszczowej. Zadanie zakończone i rozliczone kwotą 176 tys. zł.
2. Zakończono przebudowę drogi w zakresie budowy buspasa w ul. Krzywoustego od mostu na Widawie do zjazdu z parkingu CH Korona, zadanie zakończone w zakresie drogowym, pozostały dodatkowe roboty branży elektrycznej. Całkowity koszt realizacji 1 898 tys. zł, z czego w roku 2021 wydano kwotę 1 758 tys. zł.
3. Zakończono budowę przystanków autobusowych i azylu dla pieszych w al. Kasprowicza przy skrzyżowaniu z ul. Syrokomli, zadanie rozliczono kwotą 409 tys. zł.
4. Rozpoczęto budowę peronów przystankowych w ciągu ul. Na Grobli, zakończenie realizacji planowane jest w roku 2022. Wydatki w roku 2021 to 78 tys. zł z całkowitej wartości zadania 108 tys. zł.
5. Zrealizowano przebudowę skrzyżowania ul. Grota Roweckiego - Jasienicy we Wrocławiu w celu montażu azyli na przejściu da pieszych. Zadanie rozliczono kwotą 152 tys. zł.

6. Zrealizowano wykonanie poprawy stanu technicznego nawierzchni ul. Mokrzańskiej. Zadanie rozliczone kwotą 429 tys. zł.
7. Rozpoczęto budowę łącznika drogowego między ul. Rakietową a ul. Żwirki i Wigury wraz z odcinkiem bocznicy kolejowej. Zadanie będzie realizowane do czerwca 2022 roku. Wartość zadania (w zakresie gminy) to 5 305 tys. zł. W roku 2021 zafakturowano roboty budowlane na kwotę 651 tys. zł.
8. Rozpoczęto remont chodników w ciągu ul. Komandorskiej we Wrocławiu od ul. Swobodnej do ul. Wielkiej wraz z remontem nawierzchni jezdni. Zakończenie zadania planowane jest w lutym 2022 roku. Koszty poniesione w roku 2021 to 1 222 tys. zł przy całkowitej wartości zadania w wysokości 1 724 tys. zł.
9. Zrealizowano wykonanie poprawy stanu technicznego nawierzchni bitumicznej jezdni w wybranych lokalizacjach (pl. Społeczny i ul. Piłsudskiego). Wartość zadania 1 323 tys. zł. Zadanie zostało zakończone w 2021 roku i częściowo rozliczone kwotą 1 010 tys. zł.
10. Rozpoczęto budowę docelowej sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Żernickiej-Szczecińskiej-Płaskiej we Wrocławiu. Zadanie realizowane w latach 2021-2022. Wartość zadania to 505 tys. zł, z czego w roku 2021 wydano kwotę 154 tys. zł.
11. Rozpoczęto przebudowę sieci wodociągowej w ul. Michalczyka. Realizacja zadania w latach 2021-2022. W roku 2021 zafakturowano roboty budowlane na kwotę 312 tys. zł, przy wartości zadania na poziomie 360 tys. zł. Rozliczenie końcowe w roku 2022.

Pozostała kwota 330 tys. zł to wydatki poniesione na opracowanie dokumentacji projektowych, pełnionych nadzorów autorskich i branżowych, opłaty za wydanie decyzji administracyjnych oraz uzgodnienia.

Fot. 1. Plac Społeczny przed remontem nawierzchni bitumicznej

Fot. 2. Plac Społeczny po remoncie nawierzchni bitumicznej

W ramach zadań związanych z poprawą stanu technicznego obiektów inżynierskich:

1. Zrealizowano remont wiaduktu drogowego w ciągu ul. Kowalskiej nad ul. Krzywoustego. Zadanie zakończono i rozliczono kwotą 4 655 tys. zł, z czego w 2021 wydano kwotę w wysokości 4 572 tys. zł, pozostała kwota 83 tys. zł to środki niewygasające z upływem roku 2020.
2. Wykonano remont tunelu samochodowego północnego pod placem Dominikańskim na co wydatkowano kwotę 3 774 tys. zł.
3. Rozpoczęto realizację remontu Mostu Zwierzynieckiego. Wartość zadania 8 338 tys. zł, z czego w 2021 roku wydano kwotę 501 tys. zł.

Pozostała kwota 1 043 tys. zł została wydana na dokumentacje projektowe, opłaty administracyjne i ugodę sądową z wykonawcą budowy Kładki nad al. Jana III Sobieskiego.

W ramach zadań torowych sfinansowano umowę MPK Spółka z o.o. na remonty sieci trakcyjnej na kwotę 4 466 tys. zł.

W roku 2021 wykonano:

- remont kabli trakcyjnych obszaru zasilania stacji Żmigrodzka,
- remont kabli trakcyjnych obszaru zasilania stacji Ślężna,
- pionowanie słupów trakcyjnych na ul. Powstańców Śląskich,
- remont sieci trakcyjnej na skrzyżowaniu Peronowa–Piłsudskiego–Kołłątaja,
- remont sieci trakcyjnej w ul. Olszewskiego,
- zabezpieczenia przeciwporażeniowych wiaduktu kolejowego nad ul. Grabiszyńską w rejonie ul. Pereca.

Osiągnięto następujące efekty:

Realizacja ww. zadań przyczyniła się znacząco do poprawy bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu z uwzględnieniem bezpieczeństwa ruchu tramwajów, zachowania stanu infrastruktury w odpowiednim standardzie, a także do podniesienia komfortu przejazdu dla pasażerów.

Prace przygotowawcze i zadania towarzyszące inwestycjom drogowym

Poniesione w 2021 roku nakłady: 604 tys. zł
Środki niewygasające: 103 tys. zł

W 2021 roku zrealizowano:
1. Nasadzenia drzew i krzewów w związku z realizacją rozbudowy al. Śliwowej. Całkowity koszt realizacji przedmiotowych nasadzeń wyniósł 58 tys. zł i został poniesiony w roku 2021.
2. Nasadzenia kompensacyjne drzew i krzewów we wskazanych lokalizacjach w związku z przebudową ul. Jordanowskiej. Całkowity koszt wykonania przedmiotowych nasadzeń wyniósł 293 tys. zł i został poniesiony w roku 2021.

Pozostałe środki w wysokości 253 tys. zł zostały w roku 2021 wydatkowane m.in. na wykonanie inwentaryzacji zieleni, ogrodzeń, obiektów budowlanych oraz innych elementów, znajdujących się na działkach przejmowanych pod pas drogowy w ramach inwestycji drogowych, opracowanie projektów podziałów nieruchomości, aktualizację wykonanych wcześniej projektów podziału działek, prowadzenie nadzoru dendrologicznego podczas realizacji inwestycji drogowych, prowadzenie nadzoru archeologicznego podczas realizacji inwestycji drogowych, wykonanie niezbędnych ekspertyz, opracowanie dokumentacji projektowych, usługi kserograficzne, opłaty za użytkowanie gruntów.

Program Inicjatyw Lokalnych
Cel programu:
Realizacja dróg o charakterze lokalnym oraz infrastruktury towarzyszącej przy udziale finansowym wnioskodawców w kosztach realizacji inwestycji.

Poniesione w 2021 roku nakłady: 434 tys. zł

Do rozdysponowania ww. środków upoważniono Zespół do oceny wniosków inwestycyjnych o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej z zakresu budowy, rozbudowy i przebudowy sieci wodociągowych, kanalizacji sanitarnych oraz dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą, powołany zarządzeniem nr 10816/10 Prezydenta Wrocławia z dnia 26 października 2010 r. wraz z późniejszymi zmianami.
W 2021 roku Plan inicjatyw lokalnych obejmował 14 zadań z zakresu drogowego. Zespół odbył 1 posiedzenie, na które opracowane zostały materiały robocze poprzedzone wizjami w terenie jak i protokół końcowy z posiedzenia. Na posiedzeniu zostało omówionych i przeanalizowanych 6 nowych wniosków. Wstępnie Zespół zaakceptował 6 nowych zadań do ujęcia w planie inicjatyw lokalnych na 2021 rok. Ostatecznie przyznano dofinansowanie i w planie ujęto 6 zadań drogowych. W trakcie realizacji była 1 inwestycja, a w opracowaniu 11 dokumentacji projektowych.
Zakończono realizację **1 zadania** i opracowano **4 dokumentacje projektowe.**
Zasadą prowadzenia działalności w zakresie inicjatyw lokalnych jest deklaracja, a następnie dobrowolna wpłata, w wysokości ustalonej przez Zespół, udziału własnego wnioskodawców w kosztach realizacji zadania. Ogółem w roku 2021 wpłaty te wyniosły – **578 tys. zł** co stanowi **82,6%** założonego planu dochodów.

W roku 2021:
Opracowywano dokumentacje projektowe dla:
1. Budowy drogi w ul. gen. Marii Wittek od ul. Ułańskiej do ul. Kontradm. Stefana Frankowskiego we Wrocławiu.
2. Przebudowy drogi w ul. Motylkowej.
3. Budowy nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. Stoszowskiej na odcinku od ul. Piotrkowskiej do dz. Nr 5/10, AM-19, obręb Stabłowice oraz do końca posesji nr 7 i 15.
4. Budowy nawierzchni docelowej w sięgaczu ul. Zagłębiowskiej nr 37-43 we Wrocławiu.

5. Przebudowy ul. Dobrzykowickiej od ul. Strumykowej do ul. Chrząstawskiej we Wrocławiu.
6. Przebudowy ul. Dobrzykowickiej od ul. Chrząstawskiej do końca (posesji 27) we Wrocławiu.
7. Przebudowy ul. Koralowej we Wrocławiu.
8. Przebudowy drogi w ul. Siedleckiej i Łukowskiej we Wrocławiu.
9. Przebudowy drogi w ul. Siedleckiej na odcinku od ul. Lubelskiej do ul. Białostockiej we Wrocławiu i inne.

Zakończono:
1. Remont ul. Wojtkiewicza 34-40 we Wrocławiu,
2. Odwodnienie nawierzchni wjazdu do garażu przy ul. Motylkowej 4-4a we Wrocławiu.
3. Odwodnienie nawierzchni jezdni ul. Blacharskiej we Wrocławiu w miejscu zastoiny wodnej w rejonie szkoły podstawowej i pętli autobusowej.

Podpisano umowę z Wykonawcą robót budowlanych na:
1. Budowę nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. gen. Marii Wittek na odcinku od ul. Ułańskiej do ul. Kustronia.
2. Budowę nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. gen. Marii Wittek na odcinku od ul. Kustronia do ul. Frankowskiego.

Osiągnięto następujące efekty
W odpowiedzi na potrzeby mieszkańców Wrocławia poprawie uległ stan istniejącej infrastruktury drogowej przy udziale finansowym wnioskodawców w kosztach realizacji inwestycji

Realizacja polityki rowerowej
Cel programu:
Rozwój komunikacji rowerowej we Wrocławiu poprzez zapewnienie możliwości bezpiecznego i wygodnego poruszania się rowerem po mieście.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **30 128 tys. zł**

W roku 2021 w ramach polityki rowerowej zrealizowano zadania:
1. Przebudowa ul. Jedności Narodowej od ul. Oleśnickiej do ul. Rychtalskiej (str. zach.) w celu wydzielenia dróg rowerowych, czas realizacji 2020-2021, całkowity koszt realizacji 1 742 tys. zł.
2. Przebudowa ulic w ciągu drogi wojewódzkiej nr 342 we Wrocławiu, czas realizacji 2019-2021, całkowity koszt realizacji 3 075 tys. zł.
3. Rozbudowa ul. Osobowickiej od Obwodnicy Śródmiejskiej Wrocławia do ul. Lipskiej, czas realizacji 2020-2021, całkowity koszt realizacji 455 tys. zł.
4. Przebudowa Promenady Krzyckiej w celu wydzielenia dróg rowerowych - Borowska – Bardzka, czas realizacji 2020-2021, całkowity koszt realizacji 2 830 tys. zł.
5. Budowa trasy rowerowej na ul. Swobodnej od Ślężnej do Powstańców Śląskich, czas realizacji 2020-2021, całkowity koszt realizacji 2 499 tys. zł.
6. Budowa dróg dla rowerów i pasów rowerowych na ulicy Suchej (wspólnie z WBO), czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 1 198 tys. zł.
7. Przebudowa ul. Małachowskiego w celu wyznaczenia dróg rowerowych (wspólne z WBO), czas realizacji 2020-2021, całkowity koszt realizacji 1 677 tys. zł.
8. Budowa trasy autobusowo-tramwajowej łączącej Nowy Dwór z Centrum Wrocławia (trasa rowerowa od pl. Orląt Lwowskich do pętli przy Parku Technologicznym), czas realizacji 2019-2021, całkowity koszt realizacji – bez wyszczególnienia, wchodzi w koszt całościowy zadania.
9. Rewitalizacja drogi rowerowej w ul. Królewieckiej, czas realizacji 2021, całkowity koszty realizacji 219 tys. zł.
10. Poprawa standardu trasy rowerowej - ul. Obornicka, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 237 tys. zł.

11. Rewitalizacja drogi dla rowerów na Bulwarze Słonecznym, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 1 618 tys. zł. Zadanie z uwagi na swój charakter ujęto również w polityce pieszej.
12. Przebudowa al. Karkonoskiej i ul. Powstańców Śląskich w celu wyznaczenia dróg i pasów rowerowych, czas realizacji 2020-2021, całkowity koszt realizacji 3 252 tys. zł.
13. Budowa brakującego odcinka chodnika oraz drogi rowerowej na ul. Mokronoskiej na wys. posesji nr 4, czas realizacji 2020-2021, całkowity koszty realizacji 350 tys. zł. Zadanie z uwagi na swój charakter ujęto również w polityce pieszej.
14. Budowa przejścia dla pieszych i przejazdu rowerowego przez ul. Legnicką na wysokości ul. Młodych Techników wraz z sygnalizacją świetlną wraz z aktualizacją dokumentacji projektowej, czas realizacji 2020-2021, całkowity koszt realizacji 1 593 tys. zł. Zadanie z uwagi na swój charakter ujęto również w polityce pieszej.
15. Utrzymanie roweru miejskiego WRM, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 5 724 tys. zł.
16. Zamykane i zadaszone wiaty rowerowe na podwórkach, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 464 tys. zł.
17. Dostawa stojaków rowerowych wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej, czas realizacji 2020-2021, całkowity koszt realizacji 254 tys. zł.
18. Dostawa i montaż 7 tablic pamiątkowych, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 90 tys.
19. Opracowanie dokumentacji projektowych dla zadań: Rozbudowa ul. Maślickiej wraz z budową torowiska tramwajowego, Budowa kładki nad ujściem Widawy w celu wydzielenia dróg rowerowych oraz nadzór autorski i dendrologiczny, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji: 2 721 tys. zł.

W roku 2021 w ramach promocji ruchu rowerowego zrealizowano zadania:
1. Rowerowy Maj – zakup nagród (dla edycji 2022), czas realizacji 2021 , całkowity koszt realizacji 86 tys. zł.
2. W kółko kręcę – zakup nagród (dla edycji 2022), czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 28 tys. zł.
3. Szkolna ulica – zakup wyposażenia i nagród (dla edycji 2022), czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 16 tys. zł.

Osiągnięto następujące efekty:
W wyniku podjętych działań osiągnięto poprawę komfortu i bezpieczeństwa jazdy rowerem po Wrocławiu. Uspójniono sieć tras rowerowych zwiększając pozytywne oddziaływanie sieci tras rowerowych na Wrocławian.

Fot. 3. Promenada Krzycka

Fot. 4. Promenada Krzycka

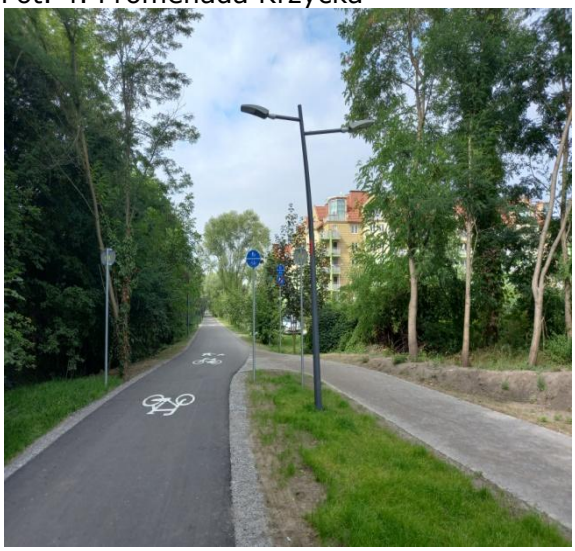

Fot. 5. Bulwar Słoneczny przed realizacją inwestycji

Fot. 6. Bulwar Słoneczny po realizacji inwestycji

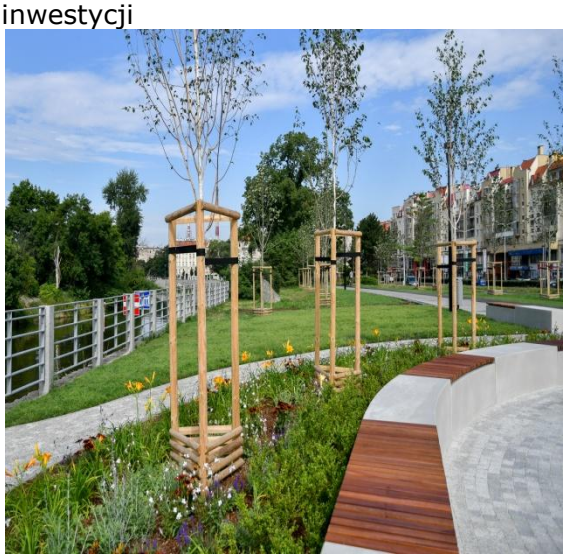

Fot. 7. Przejście dla pieszych Legnicka/Młodych Techników

Realizacja polityki pieszej
Cel programu:
Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych, przez budowę i rozbudowę odpowiedniej infrastruktury wraz z wprowadzeniem elementów bezpieczeństwa ruchu.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **11 093 tys. zł**

W roku 2021 zrealizowano zadania:

1. Budowa wyniesionych peronów przystankowych przy skrzyżowaniu ul. Św. Katarzyny z ul. Jana Ewangelisty Purkyniego we Wrocławiu wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 792,5 tys. zł.
2. Rozbudowa ul. Trawowej w zakresie budowy chodnika na odcinku od ul. Stanisławowskiej do nr 3, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 90,8 tys. zł.
3. Rozbudowa Al. Śliwowej w zakresie budowy obustronnego chodnika, oświetlenia oraz miejskich kanałów technologicznych wraz z budową brakującego odcinka jezdni oraz Wykonanie nasadzeń drzew i krzewów wraz z pielęgnacją, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 851,5 tys. zł.
4. Przebudowa ul. Średzkiej w zakresie budowy azylu na istniejącym przejściu dla pieszych przy skrzyżowaniu z ul. Mokrzańską, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 267,2 tys. zł.
5. Wdrożenie elementów uspokojenia ruchu na ulicach: Dawida, Kłodnickiej, Odolanowskiej, Pretficza, Redyckiej, Sztabowej i Zakładowej, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 632,7 tys. zł.
6. Wykonanie progów zwalniających w kilku lokalizacjach, na ul. Osinieckiej, Paderewskiego, Jutrzenki, Ślicznej, Pięknej, Papierniczej i Częstochowskiej, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 590 tys. zł.
7. Przygotowanie projektu zmiany organizacji ruchu na ul. Jantarowej przy Gimnazjum nr 30, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 23 tys. zł.

8. Realizacja projektów zabezpieczenia drogi dojścia dzieci do szkoły we Wrocławiu przed 7 wybranymi szkołami we Wrocławiu, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 286 tys. zł.
9. Wykonanie chodnika wraz z przesunięciem peronu przystankowego przy ul. Jerzmanowskiej/Żernickiej, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 277,7 tys. zł.
10. Remont peronu tramwajowego północnego w rejonie skrzyżowania ul. Olszewskiego i ul. Chełmońskiego oraz projekt na remont peronu południowego, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 263,2 tys. zł.
11. Budowa przejścia dla pieszych i przejazdu rowerowego przez ul. Legnicką na wysokości ul. Młodych Techników wraz z sygnalizacją świetlną oraz z aktualizacją dokumentacji projektowej, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 1 593 tys. zł. Zadanie z uwagi na swój charakter ujęto również w polityce rowerowej.
12. Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę połączenia (chodnika) pomiędzy ul. Starobielawską, a ul. Lubawską (dz. nr 45/3, AM-9, obręb Stabłowice), czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 18 tys. zł.
13. Uporządkowanie parkowania i uspokojenie ruchu na ul. Mieleckiej, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 78,5 tys. zł.
14. Opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy ciągu pieszo-rowerowego wraz z oświetleniem łączącego al. Kanonierską z ul. Przejazdową, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 44,7 tys. zł.
15. Opracowanie dokumentacji projektowej dla przebudowy chodnika przy al. Poprzecznej (od nr 47c do przejazdu kolejowego), czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 43 tys. zł.
16. Budowa chodnika oraz ulepszonego pobocza w ul. Redyckiej na wysokości bazy FONBUD-u – projekt oraz realizacja, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 291,7 tys. zł.
17. Opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy brakującego chodnika przy ul. Koszalińskiej - dojście do przejazdu PKP, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 26,6 tys. zł.
18. Budowa brakującego odcinka chodnika oraz drogi rowerowej na ul. Mokronoskiej na wys. posesji nr 4 – projekt oraz realizacja, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 350 tys. zł. Zadanie z uwagi na swój charakter ujęto również w polityce rowerowej.
19. Opracowanie dokumentacji projektowej dla przebudowy chodnika w ul. Grunwaldzkiej po str. płn. na odc. od ul. Reja do ul. Górnickiego wraz ze ścieżką prowadząca dla osób niewidomych i niedowidzących oraz dla remontu chodnika po południowo-wschodniej stronie ul. Jedności Narodowej na odcinku od nr 43 do ronda Anny German, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 55,8 tys. zł.
20. Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ul. Obornickiej na odcinku od posesji nr 115a do ul. Wołowskiej w zakresie budowy chodników wraz z doświetlonym przejściem dla pieszych oraz przystankiem autobusowym, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 50,2 tys. zł.
21. Budowa chodnika przy ul. Kurpiów na odc. od ul. Brylantowej do ul. Grota Roweckiego i przejścia dla pieszych wraz z oświetleniem w obszarze skrzyżowania z ul. Strączkową, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 436,8 tys. zł.
22. Opracowanie dokumentacji na budowę azyli w 2 wybranych lokalizacjach, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 40 tys. zł.
23. Opracowanie dokumentacji projektowej na obniżenie krawężników i doświetlenie ul. Dembowskiego/Potebni, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 28 tys. zł.
24. Chodnik przy ul. Ostrowskiego od ul. Krzemienieckiej (od przejazdu kolejowego) do mostu Muchoborskiego – projekt i realizacja, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 130 tys. zł.

25. Opracowanie dokumentacji projektowej na wyniesienie przystanków przy ul. Szewskiej i pl. Teatralnym, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 119,6 tys. zł.
26. Opracowanie dokumentacji projektowej na remont chodnika w ul. Okrężnej od ronda przy ul. Wojszyckiej do ul. Porzeczkowej, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 30 tys. zł.
27. Opracowanie dokumentacji projektowej na poprawę bezpieczeństwa pieszych na fragmencie ul. Samotworskiej od ul. Jarnołtowskiej do pary przystanków Samotworska, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 46,7 tys. zł.
28. Przebudowa chodnika i trasy rowerowej na Bulwarze Słonecznym wraz z małą architekturą i zielenią oraz oświetleniem, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 1 618 tys. zł. Zadanie z uwagi na swój charakter ujęto również w polityce rowerowej.
29. Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę przejść dla pieszych w ulicach: Bajana, Ojca Beyzyma i Wejherowskiej, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 35 tys. zł.
30. Przedłużenie skweru Ludzi ze znakiem "P" na dojście do wałów wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 38,9 tys. zł.
31. Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę chodników i wyznaczenie miejsc postojowych w ul. Radosnej, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 84,5 tys. zł.
32. Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę chodnika w ul. Szewczenki na odcinku od ul. Mazepy do ul. Franki po stronie południowej (bez przystanku), czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 59 tys. zł.
33. Budowa ciągu pieszo-rowerowego w ul. Mościckiego od ul. Mandżurskiej do ul. Ziemniaczanej oraz budowa chodnika w ul. Ziemniaczanej na odcinku od nr 2 do ul. Mościckiego, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 1 610 tys. zł.
34. Dostawa i montaż 60 ławek w 60 lokalizacjach zgłoszonych przez mieszkańców w pierwszym kwartale 2021 roku, czas realizacji 2021, całkowity koszt realizacji 190 tys. zł.

Osiągnięto następujące efekty:
Realizacja zadań znacząco wpłynęła na poprawę bezpieczeństwa pieszych oraz pozostałych uczestników ruchu.

Budowa i przebudowa oświetlenia ulic oraz miejsc niebezpiecznych
Cel programu:
Zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim użytkownikom ruchu, ze szczególnym uwzględnieniem pieszych.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **1 003 tys. zł**
Środki niewygasające: 531 tys. zł

W 2021 roku:
1. Zakończono budowę doświetlenia miejsc niebezpiecznych w 3 lokalizacjach – na ul. Grota-Roweckiego i na ul. Racławickiej wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej. Lata realizacji: 2020-2021. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 89 tys. zł, z czego w roku 2021 wydano 53 tys. zł.
2. Zakończono budowę doświetlenia przejścia dla pieszych przez ul. Nowodworską na wysokości ul. Wojrowickiej wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej. Lata realizacji: 2020-2021. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 33 tys. zł, z czego w roku 2021 wydano 18 tys. zł.
3. Zakończono budowę oświetlenia drogowego wraz z budową i doświetleniem przystanku i przejścia dla pieszych przy ul. Dolnobrzeskiej. Lata realizacji: 2020-2021. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 290 tys. zł, z czego w roku 2021 wydano 158 tys. zł.

4. Zakończono budowę doświetlenia miejsc niebezpiecznych na ulicach: Chopina, Różyckiego, Braniborskiej oraz skrzyżowania ulic Benedyktyńskiej i Sępa Szarzyńskiego. Lata realizacji: 2020-2021. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 146 tys. zł, w całości poniesiony w roku 2021.
5. Zakończono budowę oświetlenia drogowego ul. Rakietowej celem zapewnienia bezpieczeństwa na drodze stanowiącej dojazd do szpitala polowego COVID-19. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 138 tys. zł, w całości poniesiony w roku 2021.
6. Zakończono budowę oświetlenia drogowego wzdłuż ul. Żernickiej we Wrocławiu od skrzyżowania z ul. Jerzmanowską do przejazdu kolejowego oraz doświetlenia dwóch przejść dla pieszych. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 107 tys. zł, w całości poniesiony w roku 2021.
7. Zakończono budowę oświetlenia drogowego w celu doświetlenia miejsc niebezpiecznych wraz z budową doświetlenia przejścia dla pieszych (rondo Cukrowników, ul. Czekoladowa). Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 79 tys. zł, w całości poniesiony w roku 2021.
8. Rozpoczęto budowę doświetlenia przejść dla pieszych w trzech lokalizacjach (rondo rotmistrza Witolda Pileckiego, ul. Pilczycka, ul. Warmińska). Całkowity planowany koszt realizacji zadania wynosi 139 tys. zł, z czego w roku 2021 wydano 118 tys. zł.
9. Rozpoczęto budowę doświetlenia przejść dla pieszych na ul. Jemiołowej, Szczęśliwej, Grochowej i Pereca. Lata realizacji: 2021-2022. Całkowity planowany koszt realizacji zadania wynosi 299 tys. zł, z czego w roku 2021 wydano 42 tys. zł.

Pozostałe środki w łącznej wysokości 144 tys. zł wydatkowano na opracowanie dokumentacji projektowych oraz nadzory autorskie.

Osiągnięto następujące efekty:
Podniesiono poziom bezpieczeństwa użytkowników ruchu ze szczególnym uwzględnieniem pieszych na przejściach przez jezdnię.

Poidełka w placówkach szkolnych – realizacja projektu
Cel zadania:
Projekt polega na montażu poidełek w placówkach oświatowych, wychodzi naprzeciw oczekiwaniom miejskich jednostek oświatowych. Projekt wpisuje się w Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu do roku 2030, Działanie adaptacyjne – podniesienie komfortu mieszkańców w okresach upałów. Ponadto przyczyni się do kształtowania świadomych postaw proekologicznych (m.in. ograniczeniu zużycia butelek plastikowych).

Poniesione w 2021 roku nakłady: **99 tys. zł**

W 2021 roku:
Zrealizowano montaż 11 stacji wody pitnej w następujących placówkach oświatowych:
- Liceum Ogólnokształcące nr V przy ul. Kuronia,
- Szkoła Podstawowa nr 20 przy ul. Kamieńskiego,
- Szkoła Podstawowa nr 24 przy ul. Częstochowskiej,
- Szkoła Podstawowa nr 28 przy ul. Greckiej,
- Szkoła Podstawowa nr 37 przy ul. Sarbinowskiej,
- Szkoła Podstawowa nr 64 przy ul. Wojszyckiej,
- Szkoła Podstawowa nr 68 przy ul. Szczęśliwej,
- Szkoła Podstawowa nr 99 przy ul. Głubczyckiej,
- Szkoła Podstawowa nr 109 przy ul. Inżynierskiej,
- Zespół Szkół nr 8 przy ul. Reja,
- Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących przy ul. Drukarskiej.

Zdrowo i sportowo

8.1. Budowa i przebudowa infrastruktury sportowej w obiektach oświatowych
Cel zadania:
Budowa, przebudowa lub rozbudowa infrastruktury sportowej (bloków sportowych i basenów) w placówkach oświatowych, dostępność atrakcyjnej infrastruktury sportowej szkół dla społeczności lokalnej.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **11 234 tys. zł**

W 2021 roku:
Realizowano dokumentacje projektowe w zakresie:
1. Przebudowy i remontu bloku sportowego i łącznika z termomodernizacją elewacji i dachu wraz montażem instalacji fotowoltaicznej na dachu oraz przebudowy instalacji, termomodernizacji elewacji i dachu budynku dydaktycznego wraz z zagospodarowaniem wód opadowych na terenie Szkoły Podstawowej nr 30 przy ul. Zaporoskiej (2021-2022).
2. Przebudowy i remontu bloku sportowego, dostosowanie do wymogów przepisów przeciwpożarowych i termomodernizacją elewacji i dachu bloku dydaktycznego wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej w Szkole Podstawowej nr 50 przy ul. Czeskiej (2021).
3. Koncepcji i programu funkcjonalno-użytkowego rozbudowy Szkoły Podstawowej nr 97 przy ul. Prostej o blok sportowy z częścią dydaktyczną (2021).
4. Budowy hali do tenisa i kortów ziemnych i remontu kortów ziemnych przy Sportowej Szkole Podstawowej nr 72 ul. Trwała (2020-2021).
5. Przebudowy i remontu bloku sportowego, dostosowania do wymogów przeciwpożarowych budynku Szkoły Podstawowej nr 108 przy ul. Chrobrego, przebudowy gabinetu chemicznego oraz zagospodarowania terenu (2021-2022).
6. Przebudowy i remontu bloku sportowego z wykonaniem wentylacji, instalacji fotowoltaicznej i dostosowaniem budynku Zespołu Szkół Zawodowych nr 5 przy ul. Dawida do wymogów przeciwpożarowych (2021-2022).

W systemie „projektuj i buduj" (opracowanie dokumentacji projektowej i realizacja robót budowlanych) realizowano:
Budowę nowego bloku sportowego z salą do szermierki i dedykowanym zapleczem szatniowo-sanitarnym oraz suszarnią strojów na parterze, zespołem sal sportowych pomocniczych (siłownia, sala do fitness) z zapleczem szatniowo-sanitarnym, dwukondygnacyjną salą gimnastyczną, salą do tańca, pomieszczeniami technicznymi, parkingiem podziemnym na 21 samochodów oraz łącznikiem na poziomie 1. piętra do budynku szkoły Liceum Ogólnokształcącego nr XIII ul. Haukego-Bosaka (2019-2022).

Realizowano prace budowlane w zakresie:
Przebudowy i remontu 6-torowego basenu wraz z jego zapleczem szatniowo-sanitarnym przy Szkole Podstawowej nr 3 ul. Bobrza (2021-2022).

Zakończono opracowanie dokumentacji projektowej w zakresie:
1. Przebudowy i remontu bloku sportowego wraz z zapleczem sanitarno-szatniowym, dostosowania do wymogów przepisów przeciwpożarowych i budowy drogi pożarowej na terenie placówki, termomodernizacji elewacji z wymianą okien, dociepleniem dachu bloku dydaktycznego wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej w Szkole Podstawowej nr 50 przy ul. Czeskiej.
2. Koncepcji rozbudowy Szkoły Podstawowej nr 97 przy ul. Prostej o blok sportowy wraz z zagospodarowaniem terenu z infrastrukturą techniczną.

Opracowano dokumentację projektową budowy wolnostojącej hali do tenisa ziemnego z zapleczem sanitarno-szatniowym i terenowych kortów tenisowych przy Sportowej Szkole Podstawowej nr 72 ul. Trwała w systemie „projektuj i buduj". Ze względu na

znaczące opóźnienia w realizacji harmonogramu rzeczowo-finansowego, mimo dostosowania terminów do sytuacji epidemicznej w kraju, i uchybienia w procesie realizacji robót budowlanych odstąpiono od umowy z wykonawcą na realizację budowy obiektów.

8.2. Budowa boisk piłkarskich o sztucznych nawierzchniach

Cel zadania:

Poprawa stanu technicznego terenowej infrastruktury sportowej w placówkach oświatowych. W ramach zadania podejmowane są również roboty budowlane polegające na renowacji boisk ze sztucznej nawierzchni wykonanych w latach wcześniejszych, z uwagi na ich techniczne zużycie.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **1 928 tys. zł**
Środki niewygasające: 680 tys. zł

W 2021 roku:

1. Opracowano dokumentację projektową w zakresie wykonania nasadzeń zieleni na terenach sportowo-rekreacyjnych Szkoły Podstawowej nr 67 przy pl. Muzealnym (Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 13).
2. Opracowywano dokumentację projektową w zakresie przebudowy boiska dla potrzeb Szkoły Podstawowej nr 29 przy ul. Kraińskiego we Wrocławiu.
3. Zrealizowano roboty budowlane w zakresie przebudowy boisk na terenie Liceum Ogólnokształcącego nr I przy ul. Poniatowskiego we Wrocławiu.
4. Zrealizowano roboty budowlane w zakresie przebudowy boiska piłkarskiego o sztucznej nawierzchni dla potrzeb Szkoły Podstawowej nr 67 przy pl. Muzealnym (Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 13).
5. Realizowano roboty budowlane w zakresie renowacji boiska na terenie Szkoły Podstawowej nr 93 przy ul. Niemcewicza we Wrocławiu.
6. Realizowano roboty budowlane w zakresie renowacji boiska na terenie Szkoły Podstawowej nr 98 przy ul. Sycowskiej we Wrocławiu.

Program budowy i przebudowy żłobków

Cel zadania:

Budowa i rozbudowa żłobków w mieście w celu zwiększenia bazy opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci w wieku od 6 tygodni do około trzech lat oraz poprawa stanu technicznego żłobków, polepszenia ich warunków użytkowania i prawidłowego funkcjonowania.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **7 108 tys. zł**
Środki niewygasające: 516 tys. zł

W 2021 roku:

1. Opracowano dokumentację budowy żłobka przy ul. Sołtysowickiej w ramach zawartej umowy w systemie „projektuj i buduj”.
2. Opracowano aktualizację dokumentacji projektowej przebudowy Żłobka nr 5 przy ul. Dokerskiej.
3. Zrealizowano roboty budowlane dot. przebudowy Żłobka nr 6 przy ul. Krowiej.
4. Realizowano roboty budowlane dot. budowy żłobka przy ul. Sołtysowickiej w ramach zawartej umowy w systemie „projektuj i buduj”.
5. Realizowano roboty budowlane dot. przebudowy Żłobka nr 5 przy ul. Dokerskiej.

Program Inicjatyw Rad Osiedli
Cel programu:
Umożliwienie mieszkańcom wpływu na rozwój gminy Wrocław oraz wzmocnienie roli mieszkańców w procesie zarządzania zasobami miejskimi. Program realizowano w zakresie remontów oraz budowy/przebudowy dróg i infrastruktury drogowej wpływających na poprawę bezpieczeństwa i warunków ruchu poprzez realizację drobnych inwestycji na terenie gminy Wrocław.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **9 180 tys. zł**
Środki niewygasające: 3 069 tys. zł

W 2021 roku, w zakresie działań Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta, zrealizowano:
1. Przebudowę ul. Zagłoby we Wrocławiu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na odcinku od ul. Jana Skrzetuskiego do ul. Basi Wołodyjowskiej - etap 1. Realizacja w latach 2020-2021. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 753 tys. zł, z czego w roku 2021 wydano 547 tys. zł. Ponadto kwotę 206 tys. zł wydatkowano ze środków niewygasających z upływem 2020 roku.
2. Przebudowę ul. Długopolskiej na odcinku od ul. Borowskiej do ul. Puszczykowskiej w celu budowy chodnika z budową kanalizacji deszczowej i sieci wodociągowej oraz remontem kanalizacji sanitarnej. Realizacja w latach 2020-2021. Całkowity koszt realizacji zadania 424 tys. zł, w całości poniesiony w roku 2021.
3. Przebudowę chodnika wzdłuż ul. Zabrodzkiej na odcinku od ul. Waflowej do ul. Połabian oraz rozbudowano ul. Zabrodzką w rejonie skrzyżowania z ul. Waflową o brakujący fragment ciągu pieszo-rowerowego wraz z budową linii kablowej niskiego napięcia zasilania doświetlenia przejścia dla pieszych przy ul. Waflowej. Całkowity koszt realizacji zadania 626 tys. zł, w całości poniesiony w roku 2021.
4. Wdrożenie elementów uspokojenia ruchu na następujących ulicach: Dawida, Pretficza, Kłodnickiej. Całkowity planowany koszt realizacji zadania: 523 tys. zł, z czego w roku 2021 wydano 370 tys. zł. Natomiast rozliczenie finansowe zadania nastąpi w 2022 roku.

Pozostałe środki w wysokości 98 tys. zł wydatkowano na opracowanie dokumentacji projektowych, nadzory autorskie oraz nadzory archeologiczne.

W 2021 roku, w zakresie działań Zarządu Inwestycji Miejskich:
1. Zakończono opracowanie dokumentacji projektowej oraz budowę wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Ełckiej we Wrocławiu.
2. Zakończono budowę wraz z zagospodarowaniem terenu Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Suwalskiej we Wrocławiu.
3. Opracowywano ekspertyzę stanu piwnic i tarasu dla Centrum Kultury ZAMEK Leśnica.
4. Realizowano przebudowę budynku Ośrodka Działań Społeczno-Kulturalnych PIAST przy ul. Rękodzielniczej we Wrocławiu.
5. Wykonywano roboty budowlane w pomieszczeniach budynku przy ul. Stanisławowskiej 43 na potrzeby Rady Osiedla Muchobór Wielki.

Osiągnięto następujące efekty:
W wyniku realizacji ww. zadań, w odpowiedzi na potrzeby mieszkańców Wrocławia poprawie uległ stan istniejącej infrastruktury, którą Rady Osiedla wskazały jako priorytetowa na swoich terenach.

Fot. 8. Ul. Zagłoby przed przebudową

Fot. 9. Ul. Zagłoby po przebudowie

Blisko, bezpiecznie, nowocześnie
Cel zadania:
Szkoła i przedszkole na każdym osiedlu: zwiększenie liczby miejsc w przedszkolnej edukacji publicznej poprzez budowę nowych obiektów oraz rozbudowę istniejących budynków szkolnych i przedszkolnych na potrzeby utworzenia przedszkoli i zespołów szkolno-przedszkolnych. Dostosowanie bazy oświatowej do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami. Dostosowanie infrastruktury oraz sieci szkół i placówek do założeń reformy systemu oświaty. Miejsce dla rowerów przy każdej szkole ponadpodstawowej.

11.1. Budowa i kompleksowa przebudowa szkół podstawowych

Poniesione w 2021 roku nakłady: **43 777 tys. zł**
Środki niewygasające: 4 665 tys. zł

W 2021 roku:
Realizowano dokumentacje projektowe w zakresie:
1. Przebudowy i remontu budynku Szkoły Podstawowej nr 1 przy ul. Nowowiejskiej, obejmujących węzeł żywienia, kotłownię gazową na węzeł cieplny, instalacje centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej i wodno-kanalizacyjnej (2020-2021).
2. Przebudowy węzła żywienia wraz z remontem wybranych pomieszczeń i wykonaniem poidełek w Szkole Podstawowej nr 43 przy ul. Grochowej (2020-2021).
3. Adaptacji budynku po Dolnośląskim Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli na potrzeby Szkoły Podstawowej nr 61 przy ul. Skarbowców (2020-2021).
4. Przebudowy i remontu toalet, instalacji sanitarnych, elektrycznych i teletechnicznych, wybranych pomieszczeń oraz wykonania instalacji fotowoltaicznej w Szkole Podstawowej nr 73 przy ul. Glinianej (2020-2021).
5. Dostosowania do wymogów przepisów przeciwpożarowych, przebudowy instalacji elektrycznej oraz hydro- i termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej nr 83 przy ul. Boya Żeleńskiego (2021-2022).
6. Dostosowania do wymogów przepisów przeciwpożarowych wraz z przebudową przyłącza wodociągowego Szkoły Podstawowej nr 85 przy ul. Traugutta.
7. Przebudowy i remontu dachu Szkoły Podstawowej nr 109 przy Al. Pracy (2020-2021).

8. Przebudowy i remontu portierni i przyległych pomieszczeń w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 przy ul. Zemskiej wraz z przebudową wiat śmietnikowych na terenie placówki (2021).
9. Naprawy wewnętrznych ścian konstrukcyjnych, wzmocnienia stropów, wykonania izolacji wieńców stropowych, naprawy spękań elewacji, tynków wewnętrznych, uszkodzonych obudów szachtów instalacyjnych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 przy ul. Gałczyńskiego (2021).
10. Przebudowy i remontu układu hydrantowego z wydzieleniem pomieszczenia hydroforni oraz zasilaniem w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 przy ul. Gałczyńskiego (2021).
11. Adaptacji pomieszczeń po mieszkaniu służbowym celem dostosowania do potrzeb Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 10 przy ul. Rumiankowej (2021).
12. Rozbudowy i przebudowy systemu wentylacji mechanicznej nawiewnej i wywiewnej kondygnacji parteru i piętra oraz wentylacji grawitacyjnej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 12 przy ul. Suwalskiej (2021).
13. Adaptacji pomieszczeń po części przedszkolnej do potrzeb szkoły podstawowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 14 przy ul. Częstochowskiej (2021).
14. Budowy drogi w ul. Asfaltowej do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego na osiedlu Jagodno (2020-2021).
15. Budowy dróg na osiedlu Lipa Piotrowska i Widawa w ulicach: Cynamonowej, Kaparowej i Melisowej dla potrzeb Zespołu Szkolno-Przedszkolnego (2021-2022).
16. Budowy Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Cynamonowej na osiedlu Lipa Piotrowska i Widawa (2020-2021).
17. Rozbiórek obiektów budowlanych na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Zwycięskiej (2020-2021).

Prowadzono roboty budowlane dla zadań:
1. Dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami:
   - Szkoły Podstawowej nr 61 przy ul. Skarbowców,
   - Szkoły Podstawowej nr 91 przy ul. Sempołowskiej (2020-2021).
2. Przebudowa i remont węzła żywienia w budynku Szkoły Podstawowej nr 1 przy ul. Nowowiejskiej (2021-2022).
3. Przebudowa i remont węzła żywienia i jadalni oraz części pomieszczeń socjalnych, administracyjnych i pomocniczych (magazynowych i gospodarczych) w Szkole Podstawowej nr 43 przy ul. Grochowej (2021-2022).
4. Wykonanie montażu szlabanu wjazdowego ze sterowaniem przez GSM przy Szkole Podstawowej nr 45 (Zespół Szkół nr 9) ul. Krajewskiego (2021).
5. Dostosowanie Szkoły Podstawowej nr 50 przy ul. Czeskiej do wymogów ochrony przeciwpożarowej (2020-2021).
6. Wykonanie stojaków rowerowych typu U wraz z utwardzeniem terenu przy Szkole Podstawowej nr 64 ul. Wojszycka (2021).
7. Dostosowanie Szkoły Podstawowej nr 65 (Zespół Szkół nr 20) przy ul. Kłodnickiej do wymogów przepisów przeciwpożarowych, termomodernizacja bloku sportowego (2020-2021).
8. Przebudowa i remont wentylacji nawiewno-wywiewnej w węźle żywienia Szkoły Podstawowej nr 77 przy ul. Św. Jerzego (2021).
9. Dostosowanie do wymogów przepisów przeciwpożarowych oraz budowa drogi pożarowej na terenie Szkoły Podstawowej nr 78 przy ul. Jedności Narodowej (2021).
10. Budowa placu zabaw dla dzieci młodszych na terenie Szkoły Podstawowej nr 83 przy ul. Boya Żeleńskiego (2021).
11. Budowa studni betonowej z zasuwą przeciwzalewową na istniejącym przyłączu kanalizacji sanitarnej Szkoły Podstawowej nr 99 przy ul. Głubczyckiej (2021).
12. Remont dachu Szkoły Podstawowej nr 107 przy ul. Prusa wraz z docieplenie m (2020-2021).
13. Przebudowa i remont dachu Szkoły Podstawowej nr 109 przy Al. Pracy (2021).

14. Przebudowa i remont sanitariatów w segmentach D i A Szkoły Podstawowej nr 118 przy ul. Bulwar Ikara (2020-2021).
15. Budowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Asfaltowej wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą towarzyszącą (2021-2023).
16. Przebudowa i remont portierni i przylegających pomieszczeń w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 przy ul. Zemskiej (2021-2022).
17. Przebudowa ogrodzenia przy wyjściu z przedszkola Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5 przy ul. Osobowickiej (2021-2022).
18. Przebudowa i remont istniejącej instalacji ciepła technologicznego oraz remont istniejących układów wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej kuchni, jadalni, sali gimnastycznej i zaplecza sanitarno-szatniowego sali gimnastycznej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 przy ul. Gałczyńskiego (2021).
19. Usztywnienie wolnych krawędzi stropu nad I i II piętrem wraz z usztywnieniem płyty stropu nad I piętrem z robotami towarzyszącymi, likwidacja zarysowań i spękań tynków, wymiana zawilgoconych tynków na renowacyjne, przebudowa układu hydrantowego wraz z wydzieleniem hydroforni oraz zasilaniem, remont dachu nad zapleczem szatniowo-sanitarnym bloku sportowego w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 przy ul. Gałczyńskiego (2021-2022).
20. Dostosowanie do wymogów przepisów przeciwpożarowych budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 9 przy ul. Solskiego (2021).
21. Przebudowa i remont pomieszczeń po mieszkaniu służbowym w celu dostosowania ich do potrzeb Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 10 przy ul. Rumiankowej wraz z wykonaniem drenażu wokół starego budynku z iniekcją fundamentów, robotami naprawczymi przyziemia (2021-2022).
22. Wykonanie chodnika do placu zabaw na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12 przy ul. Lubelskiej (2021).
23. Wykonanie nawierzchni EPDM na skarpie górki placu zabaw przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 12 przy ul. Lubelskiej (2021).
24. Przebudowa i remont instalacji wentylacji mechanicznej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 12 przy ul. Suwalskiej (2021-2022).
25. Adaptacja części przedszkolnej do potrzeb szkoły podstawowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 14 przy ul. Częstochowskiej (2021).
26. Przebudowa strefy wejścia, placu, ogrodzenia i zjazdu na teren Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 18 przy ul. Poznańskiej oraz przebudowa pomieszczenia w placówce na gabinet chemiczny (2021).

Realizacje w systemie „projektuj i buduj”:
1. Rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 99 przy ul. Głubczyckiej o nowy budynek dydaktyczny pozbawiony barier architektonicznych z zagospodarowaniem terenu, przebudowa istniejącego obiektu Szkoły Podstawowej nr 99 na styku z nowoprojektowanym, zmiana systemu ogrzewania na ciepło sieciowe, dostosowanie do wymogów przepisów przeciwpożarowych, remont elewacji wraz z termomodernizacją, remont dachu budynku głównego (2019-2021).
2. Rozbudowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5 przy ul. Osobowickiej o nowy, połączony funkcjonalnie z istniejącym i dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, obiekt z rozwiązaniami ekologicznymi i zagospodarowaniem terenu, termomodernizacja elewacji i dachu istniejącego obiektu Szkoły Podstawowej nr 21 (2019-2021).

Zakończono opracowanie dokumentacji projektowej dla zadań:
1. Przebudowa i remont budynku Szkoły Podstawowej nr 1 przy ul. Nowowiejskiej.
2. Przebudowa węzła żywienia wraz z remontem wybranych pomieszczeń Szkoły Podstawowej nr 43 przy ul. Grochowej.
3. Adaptacja budynku po Dolnośląskim Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli na potrzeby Szkoły Podstawowej nr 61 przy ul. Skarbowców.
4. Przebudowa i remont toalet wraz z przebudową pomieszczeń pokoju nauczycielskiego, sali muzycznej, małej sali gimnastycznej, księgowych i biblioteki,

przebudowa instalacji sanitarnych, elektrycznych i teletechnicznych oraz wykonanie instalacji fotowoltaicznej nad częścią dydaktyczną Szkoły Podstawowej nr 73 przy ul. Glinianej.

5. Przebudowa i remont dwuspadowego dachu Szkoły Podstawowej nr 109 przy Al. Pracy.
6. Przebudowa i remont portierni i przyległych pomieszczeń socjalnych oraz korytarza w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 przy ul. Zemskiej wraz budową dwóch zadaszonych wiat śmietnikowych, przebudową miejsca gromadzenia odpadów stałych oraz remontem strefy dojścia do trafostacji.
7. Naprawa wewnętrznych ścian konstrukcyjnych, wzmocnienie stropów nad II piętrem, wykonanie izolacji wieńców stropowych, naprawy spękań elewacji, tynków wewnętrznych, uszkodzonych obudów szachtów instalacyjnych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 przy ul. Gałczyńskiego.
8. Przebudowa i remont instalacji wodociągowej w obrębie wodomierzy, układu hydrantowego z wydzieleniem pomieszczenia hydroforni oraz zasilaniem w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 przy ul. Gałczyńskiego.
9. Adaptacja pomieszczeń o łącznej powierzchni po mieszkaniu służbowym na potrzeby: szatni dla uczniów, umywalni z WC dla uczniów, szatni dla nauczycieli WF, łazienki dla nauczycieli WF i świetlicy (na parterze) oraz WC ogólnodostępnego i łazienki dla konserwatora (w przyziemiu) obiektu Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 10 przy ul. Rumiankowej.
10. Rozbudowa i przebudowa systemu wentylacji mechanicznej nawiewnej i wywiewnej kondygnacji parteru i piętra w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 12 przy ul. Suwalskiej.
11. Adaptacja pomieszczeń po części przedszkolnej do potrzeb szkoły podstawowej adaptowanej części Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 14 przy ul. Częstochowskiej.
12. Budowa drogi z chodnikami i ścieżką rowerową ul. Lutosławskiego na odcinku od ul. S. Drabika do skrzyżowania z drogami ul. Asfaltowej i ul. Smardzowskiej w rejonie budowanego Zespołu Szkolno-przedszkolnego.
13. Budowa dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i pozbawionego barier architektonicznych Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Cynamonowej na osiedlu Lipa Piotrowska i Widawa.
14. Rozbiórka obiektów budowlanych na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Zwycięskiej.

Zakończono zadania inwestycyjne polegające na dostosowaniu budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnościami:

1. Budowa zewnętrznej windy osobowej, przebudowa placu oraz części parteru i korytarzy na wszystkich piętrach przy windzie celem utworzenia toalety dla osób z niepełnosprawnościami i likwidacji barier architektonicznych w Szkole Podstawowej nr 61 przy ul. Skarbowców.
2. Przebudowa i remont toalet na poziomie parteru i utworzenie toalety dla osób z niepełnosprawnościami, montaż wewnętrznej platformy przyściennej przy schodach łączących parter z poziomem bloku sportowego oraz platformy przyschodowej przy wejściu głównym do budynku Szkoły Podstawowej nr 91 przy ul. Sempołowskiej.
3. Wykonanie montażu szlabanu wjazdowego ze sterowaniem przez GSM, szafą zasilająco-sterowniczą i ułożeniem linii zasilającej przy Szkole Podstawowej nr 45 (Zespół Szkół nr 9) ul. Krajewskiego.
4. Dostosowanie budynku dydaktycznego Szkoły Podstawowej nr 50 przy ul. Czeskiej do wymogów ochrony przeciwpożarowej z wydzieleniem przeciwpożarowym klatek schodowych, przebudową sali gimnastycznej w atrium, wymianą instalacji elektrycznych, montażem instalacji oświetlenia ewakuacyjnego i wymianą części stolarki okiennej i drzwiowej na drogach ewakuacyjnych.
5. Wykonanie 5 stojaków rowerowych typu U wraz z utwardzeniem terenu przy Szkole Podstawowej nr 64 ul. Wojszycka.

6. Przebudowa i remont wentylacji nawiewno-wywiewnej w węźle żywienia w segmencie I Szkoły Podstawowej nr 77 przy ul. Św. Jerzego wraz z dostawą i montażem central wentylacyjnych z odzyskiem ciepła dla potrzeb jadalni i kuchni.
7. Dostosowanie do wymogów przepisów przeciwpożarowych oraz wymiana nawierzchni drogi pożarowej wraz z przyległym terenem Szkoły Podstawowej nr 78 przy ul. Jedności Narodowej.
8. Budowa placu zabaw o nawierzchni żwirowej dla dzieci młodszych z pięcioma zabawkami, w tym dwoma wieloelementowymi na terenie Szkoły Podstawowej nr 83 przy ul. Boya Żeleńskiego.
9. Budowa studni betonowej z zasuwą przeciwzalewową na istniejącym przyłączu kanalizacji sanitarnej Szkoły Podstawowej nr 99 przy ul. Głubczyckiej.
10. Rozbudowa i przebudowa na styku z rozbudową Szkoły Podstawowej nr 99 przy ul. Głubczyckiej o nowy budynek dydaktyczny pozbawiony barier architektonicznych oraz obsługiwany przez dźwig osobowy wraz zagospodarowaniem terenu, zmianą systemu ogrzewania na ciepło sieciowe, dostosowaniem do wymogów przepisów przeciwpożarowych, remontem dachu budynku głównego z montażem paneli fotowoltaicznych oraz remontem elewacji wraz z termomodernizacją.
11. Remont dachu płaskiego, krytego papą, Szkoły Podstawowej nr 107 przy ul. Prusa wraz z dociepleniem.
12. Przebudowa i remont dwuspadowych dachów krytych dachówką Szkoły Podstawowej nr 109 przy Al. Pracy z zabezpieczeniem więźby dachowej, wymianą pokrycia dachowego i wymianą obróbek blacharskich i kominów, dociepleniem nieużytkowego poddasza, zagospodarowaniem wód opadowych z dachu.
13. Przebudowa i remont sanitariatów w segmencie D na pierwszym piętrze oraz w segmencie A na parterze w części przyziemia i na wysokim parterze Szkoły Podstawowej nr 118 przy ul. Bulwar Ikara.
14. Rozbudowa i przebudowa na styku z częścią rozbudowywaną Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5 przy ul. Osobowickiej o nowy, połączony funkcjonalnie z istniejącym i dostosowany do potrzebo osób z niepełnosprawnościami obiekt z rozwiązaniami ekologicznymi (instalacja fotowoltaiczna, zagospodarowanie wód) na 6-oddziałowe przedszkole i część dydaktyczno-sportową, zagospodarowaniem terenu, termomodernizacją elewacji i dachu istniejącego obiektu szkoły.
15. Przebudowa i remont istniejącej instalacji ciepła technologicznego oraz remoncie istniejących układów wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej kuchni, jadalni, sali gimnastycznej i zaplecza sanitarno-szatniowego sali gimnastycznej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 przy ul. Gałczyńskiego.
16. Dostosowanie do wymogów przepisów przeciwpożarowych budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 9 przy ul. Solskiego z wydzieleniem przeciwpożarowym klatek schodowych, zakupem i montażem zestawu hydroforowego, central wentylacyjnych, wykonaniem drzwi ewakuacyjnych przeciwpożarowych i oświetlenia ewakuacyjnego.
17. Wykonanie chodnika do placu zabaw na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12 przy ul. Lubelskiej.
18. Wykonanie nawierzchni EPDM na skarpie górki placu zabaw przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 12 przy ul. Lubelskiej.
19. Adaptacja części przedszkolnej 6-oddziałowej do potrzeb szkoły podstawowej w zakresie sanitariatów i sal lekcyjnych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 14 przy ul. Częstochowskiej.
20. Przebudowa pomieszczenia Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 18 przy ul. Poznańskiej na gabinet chemiczny oraz remoncie i przebudowie strefy wejścia, placu, ogrodzenia i zjazdu na teren placówki.

Ponadto rozstrzygnięto konkurs na opracowanie koncepcji budowy Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Zwycięskiej wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą towarzyszącą.

Osiągnięto następujące efekty:

- utworzono nowe miejsca przedszkolne dla 150 przedszkolaków (ZSP-5),
- powiększono bazę edukacyjną o 28 nowych sal dydaktycznych w 3 placówkach oświatowych (SP-99, ZSP-5, ZSP-14),
- uporządkowano i utwardzono nawierzchnie na terenie 8 placówek oświatowych (SP-45, SP-61, SP-64, SP-78, SP-99, ZSP-5, ZSP-12, ZSP-18),
- dostosowano 4 placówki oświatowe do wymogów osób z niepełnosprawnością ruchową (SP-61, SP-91, SP-99, ZSP-5) i udostępniono placówkę osobom z niepełnosprawnością ruchową poprzez budowę podjazdu (ZSP-18),
- przebudowano i wyremontowano dachy w 4 placówkach (SP-99, SP-107, SP-109, ZSP-5),
- przebudowano i poprawiono układ funkcjonalny toalet w 4 placówkach (SP-61, SP-91, SP-118, ZSP-14),
- przebudowano i usprawniono instalację wentylacji w 4 placówkach (SP-50, SP-77, ZSP-6, ZSP-9),
- poprawiono efektywność energetyczną 4 placówek poprzez wykonanie docieplenia: elewacji budynku dydaktycznego (SP-99, ZSP-5), dachów w 2 placówkach (SP-107, ZSP-5), stropu poddasza nieużytkowego w 1 placówce (SP-109),
- dostosowano 4 placówki do wymogów przepisów przeciwpożarowych (SP-50, SP-78, SP-99, ZSP-9),
- zabezpieczono teren 3 placówek poprzez montaż nowych ogrodzeń (SP-99, ZSP-5, ZSP-18),
- wybudowano place zabaw na terenie 3 placówek (SP-83, SP-99, ZSP-5),
- przebudowano strefę wejściową do 3 placówek (SP-61, SP-91, ZSP-18),
- zamontowano stojaki rowerowe na terenie 3 placówek (SP-64, SP-99, ZSP-5),
- zagospodarowano wody opadowe w 2 placówkach (SP-99, SP-109),
- wybudowano dwa węzły żywienia z pełną kuchnią i jadalniami dla dzieci szkolnych w 2 placówkach (SP-99, ZSP-5),
- zamontowano instalację fotowoltaiczną na dachach 2 placówek (SP-99, ZSP-5),
- utworzono sale gimnastyczne w 2 placówkach (SP-99, ZSP-5),
- wykonano montaż 2 stacji wody pitnej – poidełek w 2 placówkach (SP-99, ZSP-5),
- zamontowano oprawy energooszczędne typu LED w 2 placówkach (SP-99, ZSP-5),
- wykonano 2 węzły żywienia z pełną kuchnią i jadalniami dla dzieci szkolnych w 2 placówkach (SP-99, ZSP-5),
- wyburzono istniejący i wybudowano nowy blok sportowy z salą gimnastyczną i zapleczem sanitarno-szatniowym (ZSP-5),
- zamontowano instalację klimatyzacji w placówce (ZSP-14),
- wykonano zielony dach i zieloną ścianę w placówce (SP-99),
- wykonano wymianę źródła ciepła z kotłowni gazowej na węzeł ciepła (SP-99),
- zabezpieczono wjazd na teren placówki poprzez montaż szlabanu (SP-45),
- wykonano studnię z zasuwą przeciwzalewową zapobiegającą zalewaniu placówki wodami opadowymi (SP-99).

Budowa i kompleksowa przebudowa szkół i przedszkoli

Poniesione w 2021 roku nakłady: **5 272 tys. zł**
Środki niewygasające: 1 702 tys. zł

W 2021 roku:
Realizowano dokumentacje projektowe w zakresie:

1. Przebudowy i remontu dachu wraz z wykonaniem fotowoltaiki, remontem elewacji i wymianą stolarki okiennej oraz dostosowaniem Przedszkola nr 54 przy ul. Wittiga do wymogów przepisów przeciwpożarowych (2020-2021).

2. Remontu elewacji wraz z dociepleniem, dostosowaniem obiektu do wymogów przeciwpożarowych oraz instalacją fotowoltaiczną na dachu Przedszkola nr 94 przy ul. Grabiszyńskiej (2020-2021).
3. Remontu elewacji i dachów wraz z ich dociepleniem w obu budynkach Przedszkola nr 104 przy ul. Niedźwiedziej (2020-2021).
4. Przebudowy i remontu Przedszkola nr 106 przy ul. Sycowskiej wraz termomodernizacją i montażem instalacji fotowoltaicznej na dachu oraz zagospodarowaniem terenu (2021-2022).
5. Przebudowy i remontu Przedszkola nr 107 przy ul. Stysia wraz z dostosowaniem obiektu do wymogów przepisów przeciwpożarowych, termomodernizacją elewacji i dachu oraz instalacją fotowoltaiczną (2020-2021).
6. Koncepcji i programu funkcjonalno-użytkowego budowy nowego obiektu na terenie Przedszkola nr 111 przy ul. Skwerowej (2021).
7. Koncepcji i programu funkcjonalno-użytkowego budowy nowego obiektu na terenie Przedszkola nr 141 przy al. Hallera (2021).
8. Opracowania koncepcji obsługi komunikacyjnej i wariantów przebudowy ogrodzenia Przedszkola nr 149 przy ul. Obornickiej (2020-2021).
9. Przebudowy i remontu Przedszkola nr 150 przy ul. Ignuta w podziale na etapy wraz z wariantowymi koncepcjami funkcjonalno-kosztowymi i analizą uwarunkowań i możliwości utworzenia „centra żywieniowego" dla Przedszkola nr 150 i Zespołu Szkół nr 21 przy ul. Ignuta (2019-2021).
10. Przebudowy i remontu węzła żywienia w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3 przy ul. Inflanckiej wraz z budową windy osobowej (2019-2021).

Ponadto ze względu na stan konstrukcji obiektów Przedszkoli nr 111 przy ul. Skwerowej oraz nr 148 przy ul. Rogowskiej w 2021 roku opracowywano oceny i sporządzano raporty stanu technicznego ww. budynków (2021-2022).

Prowadzono roboty budowlane dla zadań:
1. Wykonanie instalacji oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego wraz z montażem opraw w Przedszkolu nr 4 przy ul. Słowiczej (2021).
2. Remont i docieplenie elewacji i dachu wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą towarzyszącą Przedszkola nr 5 przy ul. Dźwirzyńskiej (2020-2021).
3. Wykonanie instalacji oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego wraz z montażem opraw w Przedszkolu nr 21 przy Wybrzeżu Korzeniowskiego (2021).
4. Budowa przyłącza kanalizacji sanitarnej na terenie Przedszkola nr 43 przy ul. Kościuszki (2021).
5. Wymiana dźwigu towarowego w Przedszkolu nr 74 przy ul. Krzywej (2021).
6. Rozbudowa, przebudowa i remont węzła żywienia w Przedszkolu nr 90 przy ul. Zaporoskiej (2021-2022).
7. Wykonanie zewnętrznego separatora tłuszczu na terenie Przedszkola nr 92 przy ul. Bardzkiej (2021).
8. Przebudowa i remont węzła żywienia w Przedszkolu nr 150 przy ul. Ignuta (2021-2022).
9. Przebudowa i remont węzła żywienia w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3 przy ul. Inflanckiej wraz z remontem drogi dojazdowej do północno-wschodniego wejścia do budynku z dojściem i placem wejściowym i rozbiórką zachodniego tarasu (2021-2022).
10. Dostawa i montaż podgrzewacza ciepłej wody oraz naczynia przeponowego w kotłowni gazowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 15 przy ul. Stanisławowskiej (2021).

Realizacje w systemie „projektuj i buduj":
1. Budowa Przedszkola przy ul. Dębickiej dla 200 dzieci (8 oddziałów) z pomieszczeniami sanitarno-szatniowymi, pełnym węzłem żywienia, salą wielofunkcyjną, zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną (2019-2021).

2. Wykonanie instalacji oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego wraz z montażem opraw oświetleniowych w Przedszkolu nr 4 przy ul. Słowiczej i opracowaniem dokumentacji projektowej (2021).
3. Wykonanie instalacji oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego wraz z montażem opraw w Przedszkolu nr 21 przy Wybrzeżu Korzeniowskiego i opracowaniem dokumentacji projektowej (2021).

Zakończono opracowanie dokumentacji projektowej dla zadań:
1. Przebudowa i remont dachu wraz z odprowadzaniem wód opadowych, remontem elewacji i wymianą stolarki okiennej budynku oraz dostosowaniem Przedszkola nr 54 przy ul. do wymogów przepisów przeciwpożarowych oraz wykonaniem fotowoltaiki na dachu budynku gospodarczego.
2. Remont elewacji wraz z docieplenieniem, dostosowanie obiektu do wymogów przeciwpożarowych i potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową wraz rozbudową strefy wejściowej oraz umożliwieniem montażu instalacji fotowoltaicznej na dachu Przedszkola nr 94 przy ul. Grabiszyńskiej, a po rozbudowie ul. Miedzianej: budowy miejsc postojowych, drogi wewnętrznej i miejsca składowania odpadów wraz z przesunięciem placu zabaw.
3. Remont elewacji i dachów obu budynków wraz z ich docieplenieniem, montażem instalacji fotowoltaicznej, uzupełnieniem wentylacji grawitacyjnej z uwzględnieniem rozwiązań hybrydowych, zagospodarowaniem wód opadowych na terenie Przedszkola nr 104 przy ul. Niedźwiedziej.
4. Przebudowa i remont Przedszkola nr 107 przy ul. Stysia wraz z dostosowaniem wejścia i parteru do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, dostosowaniem obiektu do wymogów przepisów przeciwpożarowych, przebudową węzła żywienia termomodernizacją elewacji i dachu oraz instalacją fotowoltaiczną.
5. Koncepcja i program funkcjonalno-użytkowy budowy nowego obiektu przedszkola 8-oddziałowego z węzłami sanitarnymi, węzłem żywienia w formie kuchni pełnej, 2 salami wielofunkcyjnymi, salami do zajęć indywidualnych, pomieszczeniami administracyjnymi, socjalnym i technicznymi, ogólnodostępnymi toaletami wraz z zagospodarowaniem terenu, w tym placami zabaw o nawierzchni bezpiecznej, miejscami postojowymi, przyłączami infrastruktury technicznej na terenie Przedszkola nr 111 przy ul. Skwerowej.
6. Koncepcja i program funkcjonalno-użytkowy budowy nowego obiektu przedszkola 8-oddziałowego z węzłami sanitarnymi, węzłem żywienia w formie kuchni pełnej, salą wielofunkcyjną, salą na zajęcia terapeutyczne, pomieszczeniami administracyjnymi, socjalnym i technicznymi, toaletą ogólnodostępną oraz zagospodarowaniem terenu, w tym placami zabaw o nawierzchni bezpiecznej, miejscami postojowymi dla samochodów i rowerów, przyłączami infrastruktury technicznej na terenie Przedszkola nr 141 przy al. Hallera.
7. Opracowanie koncepcji obsługi komunikacyjnej w wariantach uwzględniających zjazd publiczny z ul. Obornickiej na działkę 20/2, AM -13, obręb Różanka, budowę drogi wewnętrznej (ciągu pieszo-jezdnego) oraz miejsc postojowych dla samochodów osobowych na terenie Przedszkola nr 149 przy ul. Obornickiej wraz z budową chodnika do budynku od strony ul. Obornickiej i przebudową ogrodzenia terenu przedszkola.
8. Przebudowa i remont Przedszkola nr 150 przy ul. Ignuta w zakresie węzła żywienia, przebudowy i remontu sanitariatów, dostosowania obiektu do wymogów przepisów przeciwpożarowych, termomodernizacją, fotowoltaiką i zagospodarowaniem wód opadowych, korektą ogrodzenia do granicy działki wraz z wariantowymi koncepcjami funkcjonalno-kosztowymi i analizą uwarunkowań i możliwości utworzenia „centra żywieniowego" dla Przedszkola nr 150 i Zespołu Szkół nr 21 przy ul. Ignuta.
9. Przebudowa i remont węzła żywienia w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3 przy ul. Inflanckiej wraz z remontem drogi dojazdowej do północno-wschodniego wejścia do budynku z dojściem i placem wejściowym, rozbudową o windę osobową i pomieszczenie wózkowni i rozbiórkę tarasu przy budynku przedszkola.

Zakończono zadania inwestycyjne polegające na:

1. Budowie Przedszkola przy ul. Dębickiej dla 200 dzieci (8 oddziałów) z pomieszczeniami sanitarno-szatniowymi, pełnym węzłem żywienia, salą wielofunkcyjną, zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną.
2. Wykonaniu instalacji oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego wraz z montażem opraw oświetleniowych w Przedszkolu nr 4 przy ul. Słowiczej.
3. Remoncie i docieplenia elewacji i dachu wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą towarzyszącą Przedszkola nr 5 przy ul. Dźwirzyńskiej.
4. Wykonaniu instalacji oświetlenia awaryjnego i ewakuacyjnego wraz z montażem opraw w Przedszkolu nr 21 przy Wybrzeżu Korzeniowskiego.
5. Budowie przyłącza kanalizacji sanitarnej na terenie Przedszkola nr 43 przy ul. Kościuszki.
6. Wymianie dźwigu towarowego w Przedszkolu nr 74 przy ul. Krzywej.
7. Wykonaniu zewnętrznego separatora tłuszczu na terenie Przedszkola nr 92 przy ul. Bardzkiej.
8. Dostawie i montażu podgrzewacza ciepłej wody oraz naczynia przeponowego w kotłowni gazowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 15 przy ul. Stanisławowskiej.

Osiągnięto następujące efekty:

- wybudowano nowe przedszkole (P-Dębicka) dostępne dla osób z niepełnosprawnościami, poszerzając bazę dydaktyczną miasta o 8 oddziałów przedszkolnych dla 200 dzieci,
- zamontowano oprawy oświetleniowe typu LED w placówkach (P-Dębicka, P-4, P-21),
- wykonano zewnętrzne separatory tłuszczów i skrobi oraz kanalizację sanitarną z rozdziałem ścieków bytowych i kuchennych na terenie 2 placówek (P-5, P-92),
- wykonano termomodernizację elewacji i dachu w placówki (P-5),
- wybudowano nowy węzeł żywienia z pełną kuchnią dostosowany do obowiązujących przepisów (P-Dębicka),
- zastosowano system odnawialnych źródeł energii w postaci instalacji fotowoltaicznej w placówce (P-Dębicka),
- zamontowano powietrzną pompę ciepła (P-Dębicka),
- wykonano system zagospodarowania wód opadowych do podlewania terenów zielonych (P-Dębicka),
- zmodernizowano szyb windowy i wymieniono dźwig towarowy (P-74),
- zapewniono optymalny dostęp do ciepłej wody zgodny z zapotrzebowaniem placówki poprzez dostawę i montaż urządzeń (ZSP-15),
- zrealizowano prace związane z uporządkowaniem lub zagospodarowaniem terenów przedszkolnych oraz zewnętrzną infrastrukturą techniczną, w tym: wybudowano trzy nowe place zabaw o nawierzchni bezpiecznej (P-Dębicka, P-5), wybudowano przyłącze kanalizacji sanitarnej z przepompownią ścieków (P-43), wykonano parking na 12 miejsc, w tym 1 miejsce dla osób z niepełnosprawnościami (P-Dębicka), wybudowano wiatę do parkowania rowerów (P-Dębicka), ustawiono stojaki rowerowe (P-5) i wykonano zatokę Kiss and Ride (P-Dębicka).

Fot. 10. Przedszkole nr 5 ul. Dźwirzyńska przed remontem

Fot. 11. Przedszkole nr 5 ul. Dźwirzyńska po remoncie

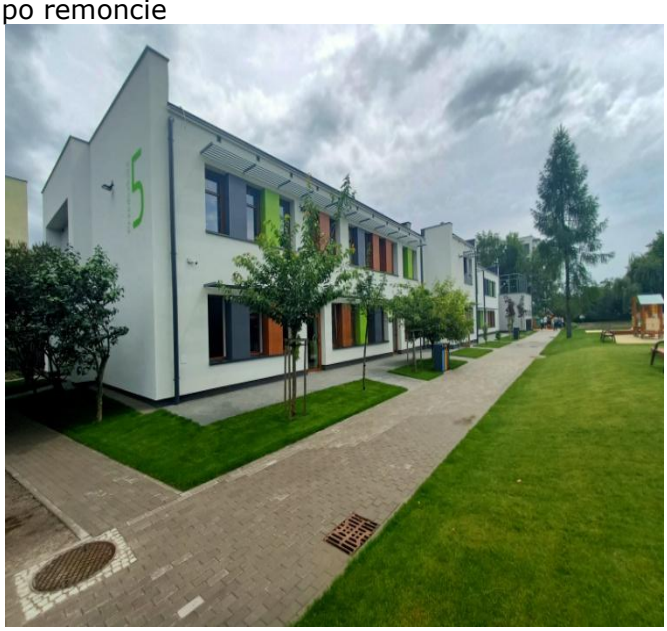

11.2. Budowa i kompleksowa przebudowa szkół ponadpodstawowych

Poniesione w 2021 roku nakłady: **8 159 tys. zł**
Środki niewygasające: 4 651 tys. zł

W 2021 roku:
Realizowano dokumentacje projektowe w zakresie:

1. Dostosowania do wymogów przepisów przeciwpożarowych budynku Centrum Kreatywności TALENT (dawne Gimnazjum nr 15) przy ul. Jedności Narodowej (2019-2021).
2. Przebudowy instalacji sanitarnej wraz z montażem klimatyzacji w Centrum Kształcenia Ustawicznego przy ul. Swobodnej (2020-2021).
3. Montażu instalacji fotowoltaicznej na dachu Liceum Ogólnokształcącego nr II przy ul. Parkowej (2021).
4. Remontu elewacji Liceum Ogólnokształcącego nr IV przy ul. Świstackiego wraz z docieplenieni (2020-2021).
5. Termomodernizacji elewacji i dachu, przebudowy instalacji centralnego ogrzewania oraz dostosowania budynku Liceum Ogólnokształcącego nr VIII przy ul. Jantarowej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (2020-2021).
6. Termomodernizacji dachu i elewacji, przebudowy węzła żywienia oraz wymiany instalacji elektrycznych w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 10 przy ul. Parkowej (2020-2021).
7. Przebudowy i remontu Technikum nr 18 przy ul. Ślężnej w podziale na etapy (2020-2021).
8. Dostosowania budynku Zespołu Centrum Edukacji Dzieci i Młodzieży przy ul. Kołłątaja do wymogów przepisów przeciwpożarowych, przebudowy schroniska młodzieżowego oraz rozwiązań dostępności obiektu dla osób z niepełnosprawnościami (2020-2022).
9. Dostosowania budynku Zespołu Szkół nr 8 przy ul. Reja do wymogów przepisów przeciwpożarowych oraz remontu i przebudowy zaplecza szatniowo-sanitarnego bloku sportowego w piwnicy, (2021-2022).
10. Przebudowy i remontu Zespołu Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących przy ul. Drukarskiej w podziale na etapy (2020-2021).

Prowadzono roboty budowlane dla zadań:

1. Dostosowanie systemu oddymiania do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych w budynkach B i C Centrum Kształcenia Ustawicznego przy ul. Swobodnej (2021).
2. Dostosowanie budynku C Liceum Ogólnokształcącego nr II przy ul. Parkowej do wymogów przepisów przeciwpożarowych (2020-2021).
3. Dostosowanie do wymogów przepisów przeciwpożarowych budynku Liceum Ogólnokształcącego nr IX przy ul. Skargi do wymogów przepisów przeciwpożarowych wraz z remontem dachu (2021-2022).
4. Przebudowa i remont węzła żywienia Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 10 przy ul. Parkowej wraz z wymianą instalacji elektrycznej, naprawami elewacji i kominów (2021-2022).
5. Dostosowanie budynku Zespołu Szkół nr 1 przy ul. Słubickiej do wymogów przepisów przeciwpożarowych (2021-2022).
6. Przebudowa i remont sanitariatów w Zespole Szkół nr 3 przy ul. Szkockiej (2021-2022).
7. Dostawa i montaż wiaty na terenie Zespołu Szkół nr 6 przy ul. Nowodworskiej (2021).
8. Remont i przebudowa pomieszczeń piwnicznych, w tym szatni, sanitariatów na wszystkich kondygnacjach Zespołu Szkół Logistycznych przy ul. Dawida wraz z izolacją fundamentów (2021-2022).
9. Wykonanie obudowy płytą gipsowo-kartonową na stelażu metalowym części pionów instalacyjnych przeciwpożarowej instalacji hydrantowej w Zespole Szkół Teletechnicznych i Elektronicznych przy ul. Haukego Bosaka (2021).

W systemie „projektuj i buduj" realizowano:
Rozbudowę Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 10 przy ul. Parkowej o nowe skrzydło dydaktyczne wraz z zagospodarowaniem terenu z częściową przebudową dróg wewnętrznych i budową nowych dróg, dwoma zjazdami na ul. Parkową, miejscami postojowymi, w tym 3 dla osób z niepełnosprawnościami i infrastrukturą techniczną (2020-2022).

Zakończono opracowanie dokumentacji projektowej dla zadań:
1. Dostosowanie do wymogów przepisów przeciwpożarowych budynku Centrum Kreatywności TALENT (dawne Gimnazjum nr 15) przy ul. Jedności Narodowej z wydzieleniem klatki schodowej, hydroforni i placem manewrowym do potrzeb straży pożarnej na terenie placówki oraz przebudowy pomieszczeń na potrzeby pracowni fizyczno-biologicznej i chemicznej z dygestorium zaopatrzonym w instalację gazową i wentylacyjną oraz wymiany instalacji elektrycznej.
2. Przebudowa instalacji sanitarnej, w tym centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej, cyrkulacji, i wody zimnej w budynkach A, B i C, wymiana instalacji sanitarnych w dwóch mieszkaniach służbowych, remont kanału i instalacji pomiędzy budynkami A i C wraz z montażem klimatyzacji w budynku A Centrum Kształcenia Ustawicznego przy ul. Swobodnej.
3. Montaż instalacji fotowoltaicznej (138 szt. paneli na konstrukcji systemowej) na dachu budynku C z przyłączeniem do wewnętrznej instalacji elektrycznej w obiekcie Liceum Ogólnokształcącego nr II przy ul. Parkowej.
4. Remont elewacji frontowej, tylnej i bocznych budynku dydaktycznego Liceum Ogólnokształcącego nr IV przy ul. Świstackiego wraz z dociepleniem.
5. Termomodernizacja elewacji i dachu z zagospodarowaniem wód opadowych (ogród deszczowy), przebudowy instalacji centralnego ogrzewania wraz z wymianą grzejników i zaworów grzejnikowych oraz dostosowaniem obiektu Liceum Ogólnokształcącego nr VIII przy ul. Jantarowej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez budowę zewnętrznej windy oraz wykonania elementów zagospodarowania terenu w zakresie budowy parkingu, ciągów pieszych i pieszo-jezdnych, miejsca składowania odpadów, wymiany ogrodzenia, bramy wjazdowej i furtki, piłkochwytów boiska sportowego, urządzeń sportowych: skoczni

do skoku w dal o długości 33 m, boiska do gry w bule i montażu stołu do tenisa z betonu oraz wiaty rowerowej.

6. Rozbudowa Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego przy ul. Parkowej o nowe skrzydło dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową (winda i toalety), 7 salami lekcyjnymi, salą ruchową, 2 świetlicami, szatnią, gabinetami pracy indywidualnej (logopedy, psychologa), salą do muzykoterapii, pokojem nauczycielskim, pomieszczeniami technicznymi i magazynowymi.
7. Termomodernizacja elewacji i dachu wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej, wymiany pozostałych luksferów na okna, przebudowy węzła żywienia z poprawą układu funkcjonalnego oraz wymiany instalacji elektrycznych z jej dostosowaniem do wymogów przepisów przeciwpożarowych w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 10 przy ul. Parkowej.
8. Przebudowy i remont Technikum nr 18 przy ul. Ślężnej w zakresie dostosowania budynku dydaktycznego i bloku sportowego do wymogów przepisów przeciwpożarowych, remontu dachów i elewacji budynku dydaktycznego, wyburzenia schronu i wybudowania zjazdu na teren placówki od ul. Ślężnej z droga pożarową oraz adaptacji pomieszczeń po mieszkaniu służbowym na potrzeby edukacyjne.
9. Przebudowa i remont Zespołu Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących przy ul. Drukarskiej w zakresie sanitariatów i przyłącza wodociągowego, dostosowania obiektu do wymogów przepisów przeciwpożarowych, termomodernizacji elewacji, montażu instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku dydaktycznego, wentylacją mechaniczną sali sportowej mniejszej, przebudową strefy wejściowej w tym budową pochylni dla osób z niepełnosprawnościami, częściową przebudową zewnętrznych instalacji, częściowym utwardzeniem nawierzchni, w tym dziedzińca wewnętrznego, montażem zewnętrznych urządzeń do ćwiczeń sportowych i elementów małej architektury.

Zakończono zadania inwestycyjne polegające na:

1. Dostosowaniu systemu oddymiania do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych w budynkach B i C poprzez montaż automatyki otwierania drzwi pożarowych Centrum Kształcenia Ustawicznego przy ul. Swobodnej.
2. Dostosowaniu budynku C Liceum Ogólnokształcącego nr II przy ul. Parkowej do wymogów przepisów przeciwpożarowych.
3. Dostawie i montażu wiaty na terenie Zespołu Szkół nr 6 przy ul. Nowodworskiej.
4. Wykonaniu obudowy płytą gipsowo-kartonową na stelażu metalowym części pionów instalacyjnych przeciwpożarowej instalacji hydrantowej w Zespole Szkół Teletechnicznych i Elektronicznych przy ul. Haukego Bosaka (2021).

Osiągnięto następujące efekty:

- poprawiono bezpieczeństwo pożarowe 2 placówek (CKU, LO-II),
- dostarczono i zamontowano wiatę na terenie placówki (ZS-6),
- poprawiono estetykę wnętrz placówki poprzez zabudowanie pionów instalacji pożarowej (ZSTiE).

Wrocławski Budżet Obywatelski

Cel zadania:

Polepszenie współpracy gminy Wrocław z mieszkańcami poprzez aktywizację i integrację oraz budowanie postaw obywatelskich i wzajemnego zaufania.

Budżet obywatelski ma za zadanie:

- aktywizację i mobilizację obywatelską mieszkańców,
- integrację mieszkańców,
- budowanie postaw obywatelskich i wzajemnego zaufania,
- przełamywanie barier w kontaktach pomiędzy mieszkańcami,
- umożliwienie wymiany informacji pomiędzy mieszkańcami,

– edukację mieszkańców, w szczególności poprzez dostarczanie informacji i podnoszenie stanu wiedzy o funkcjonowaniu budżetu gminy Wrocław.

Mieszkańcy Wrocławia mogą zaplanować i zgłaszać inwestycje zgodnie z zasadami WBO.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **5 399 tys. zł**
Środki niewygasające: 711 tys. zł

W 2021 roku, w zakresie działań Zarządu Inwestycji Miejskich, realizowano:
W ramach programu Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego 2021 realizowano 3 nowe projekty wybrane drogą głosowania przeprowadzonego wśród mieszkańców Wrocławia:

1. Zielono Mi i Bezpiecznie - Etap 3. Parki, tereny zielone i drogi. Lipa Piotrowska, Pawłowice, Widawa, Sołtysowice, Polanowice–Poświętne–Ligota (Projekt WBO 2021 nr 5).
2. Zróbmy sobie park na Klecinie - park osiedlowy stanowiący kolejny etap zamierzenia "Skatepark" na Klecinie przy ul. Wałbrzyskiej i Zabrodzkiej we Wrocławiu (Projekt WBO 2021 nr 92).
3. Wesoła górka - Zielone skwery Pilczyc, etap II (Projekt WBO 2021 nr 141).

Ponadto kontynuowano realizację wcześniej przekazanych do realizacji zadań Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego: **5** z edycji WBO 2019 oraz **3** z edycji WBO 2020:

1. Budowa integracyjnego placu zabaw przy Zespole Szkół nr 21 we Wrocławiu, ul. P. Ignuta 28 (Projekt WBO 2019 nr 255) w zakresie realizacji robót budowlanych.
2. Karłowicki BRODZIK odNOWA (Projekt WBO 2019 nr 282) w zakresie realizacji robót budowlanych.
3. Skatepark, czyli aktywnie na Pilczycach (Projekt WBO 2019 nr 323) w zakresie opracowania dokumentacji projektowej.
4. Szczęśliwa łączy pokolenia - Etap 1 (Projekt WBO 2019 nr 269) w zakresie realizacji robót budowlanych.
5. Rowerowe Maślice – Etap 1: Pumptrack na Maślicach Wielkich (Projekt WBO 2019 nr 256) w zakresie opracowania dokumentacji projektowej oraz realizacji robót budowlanych.
6. EDUFUN – Etap 1: Kozanowska Osada Przygody (Projekt WBO 2020 nr 193) w zakresie opracowania dokumentacji projektowej.
7. Szczęśliwa łączy pokolenia - Etap 2 (Projekt WBO 2020 nr 260) w zakresie opracowania dokumentacji projektowej oraz realizacji robót budowlanych.
8. ZIELONO MI - Etap 2: Parki, tereny zielone i rekreacyjne. LIPA PIOTROWSKA, PAWŁOWICE, WIDAWA, SOŁTYSOWICE, POLANOWICE – POŚWIĘTNE – LIGOTA (Projekt WBO 2020 nr 7) w zakresie opracowania dokumentacji projektowej oraz realizacji robót budowlanych.

Osiągnięto następujące efekty:

– Budowa integracyjnego placu zabaw przy Zespole Szkół nr 21 we Wrocławiu, ul. P. Ignuta 28 (Projekt WBO 2019 nr 255) – wykonano roboty budowlane obejmujące budowę placu zabaw wraz z wyposażeniem (15 urządzeń zabawowych, w tym 1 zestaw wielofunkcyjny), ogrodzeniem i piłkochwytem, budowę oświetlenia i monitoringu placu zabaw oraz wykonanie zieleni (nasadzenia drzew i krzewów, założenie trawników).
– Karłowicki BRODZIK odNOWA (Projekt WBO 2019 nr 282) – wykonano przebudowę i remont niecki brodzika z amfiteatralnymi siedziskami (2 rzędy wokół niecki) wraz z nasadzeniem traw ozdobnych pomiędzy siedziskami oraz wykonaniem zjazdów dla osób z niepełnosprawnościami, wykonanie odwodnienia brodzika z ogrodem deszczowym, budowa ścieżki o nawierzchni mineralnej wokół brodzika, zakup i montaż linii kablowej do zasilania lamp oświetleniowych (bez lamp), przebudowa złącza kablowego celem umożliwienia zasilania imprez okolicznościowych, budowa

przyłącza wody do zdroju zewnętrznego (bez zdroju), zakup i montaż małej architektury, wykonanie nasadzeń zieleni (w tym 19 szt. drzew).

- W ramach realizowanych łącznie projektów Szczęśliwa łączy pokolenia. Etap 1 (Projekt WBO 2019 nr 269) oraz Szczęśliwa łączy pokolenia - Etap 2 (Projekt WBO 2020 nr 260) – wykonano roboty budowlane obejmujące budowę boiska do gry w koszykówkę i siatkówkę o nawierzchni poliuretanowej o wymiarach 26,5 m x 19 m, budowę placu zabaw (4 urządzenia zabawowe), wykonanie siłowni zewnętrznej, wykonanie nawierzchni betonowej wokół boiska do jazdy na rolkach, wykonanie odwodnienia, oświetlenia i monitoringu.
- ZIELONO MI - Etap 2: Parki, tereny zielone i rekreacyjne. LIPA PIOTROWSKA, PAWŁOWICE, WIDAWA, SOŁTYSOWICE, POLANOWICE – POŚWIĘTNE – LIGOTA (Projekt WBO 2020 nr 7) - w części dot. osiedli Sołtysowice (oświetlenie terenu sportowo rekreacyjnego przy ul. Sołtysowickiej 68) oraz Pawłowice (plac zabaw przy Radzie Osiedla przy ul. Pawłowickiej). Plac zabaw przy ul. Pawłowickiej – opracowano dokumentację projektową. Oświetlenie terenu sportowo-rekreacyjnego przy ul. Sołtysowickiej – opracowano dokumentację projektową.

Fot. 12. Karłowicki Brodzik przed przebudową

Fot. 13. Karłowicki Brodzik po przebudowie

Fot. 14. Boisko ul. Szczęśliwa przed przebudową

Fot. 15. Boisko ul. Szczęśliwa po przebudowie

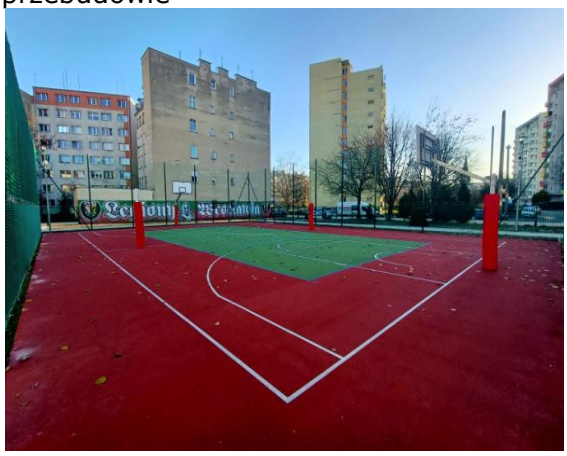

Fot. 16. Teren przy ul. Ignuta przed budową boiska

Fot. 17. Nowowybudowane boisko przy ul. Ignuta

W 2021 roku, w zakresie działań Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta:

1. Zakończono budowę drogi rowerowej na odcinku ul. Borowska - ul. Srebrnogórska oraz na odcinku ul. Srebrnogórska - ul. Bardzka. Lata realizacji: 2020-2021. Całkowity koszt robót wyniósł 870 tys. zł, w tym w roku 2021 wydano 470 tys. zł.
2. Zakończono przebudowę ul. Małachowskiego w celu wyznaczenia dróg i ścieżek rowerowych. Lata realizacji: 2020-2021. Całkowity koszt robót wyniósł 600 tys. zł, z czego w roku 2021 wydano 486 tys. zł.
3. Rozpoczęto przebudowę ul. Henryka Michała Kamieńskiego w zakresie budowy przejścia dla pieszych wraz z azylem dla pieszych oraz chodnikiem, a także budową doświetlenia przejścia dla pieszych. Lata realizacji: 2021-2022. Całkowity planowany koszt realizacji zadania wynosi 198 tys. zł, z czego w roku 2021 wydano 70 tys. zł.
4. Rozpoczęto rozbudowę ul. Avicenny w zakresie budowy przejścia dla pieszych, przejazdu dla rowerów, ścieżki rowerowej wraz z budową kanalizacji MKT na odcinku od ul. Pińskiej do ul. Trawowej. Lata realizacji: 2021-2022. Całkowity planowany koszt realizacji zadania wynosi 418 tys. zł, z czego w roku 2021 wydano 144 tys. zł.
5. Zrealizowano zagospodarowanie terenu zielonego skweru św. Jadwigi we Wrocławiu. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 262 tys. zł, w całości poniesiony w roku 2021.

Pozostałe środki w łącznej wysokości 232 tys. zł wydatkowano na opracowanie dokumentacji projektowych, nadzory autorskie oraz nadzór archeologiczny.

Osiągnięto następujące efekty

Zaspokojenie oczekiwań i wymagań społeczności lokalnych na wrocławskich osiedlach zmierzających w kierunku podniesienia jakości życia.

Fundusz Osiedlowy

Cel zadania:

Wzrost podmiotowej roli Rad Osiedli w kształtowaniu ładu przestrzennego na osiedlach i tworzeniu silnych społeczności lokalnych.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **835 tys. zł**

Środki niewygasające: 1 001 tys. zł

W 2021 roku, w zakresie działań Zarządu Inwestycji Miejskich:

Opracowywano dokumentacje projektowe dla zadań:

1. Osiedle Klecina: Skatepark Klecina.
2. Osiedle Krzyki Partynice: Obserwatorium Przyrody.

3. Osiedle Jerzmanowo - Jarnołtów - Strachowice - Osiniec: Zagospodarowanie placu sportowego.
4. Osiedle Sołtysowice: Skatepark i remont boiska do koszykówki.
5. Osiedle Karłowice Różanka: Budowa bieżni lekkoatletycznej przy Szkole Podstawowej nr 50 przy ul. Czeskiej.
6. Nadodrze: Plac zabaw przy szkole.

Zrealizowano roboty budowlane dla zadań:
1. Osiedle Muchobór Mały: Doposażenie placu zabaw Przedszkole nr 58 przy ul. Strzegomskiej 322.
2. Osiedle Muchobór Mały: Doposażenie placu zabaw Przedszkole nr 58 przy ul. Szkockiej 64.
3. Lipa Piotrowska: Wykonanie bezpiecznej nawierzchni syntetycznej przy zestawie urządzeń sprawnościowych do kalisteniki.

Zakończono opracowanie dokumentacji dla zadań:
1. Osiedle Sołtysowice: Skatepark i remont boiska do koszykówki.
2. Nadodrze: Plac zabaw przy szkole.

W 2021 roku, w zakresie działań Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta:
1. Zrealizowano remont chodnika przy ul. Dźwirzyńskiej we Wrocławiu. Całkowity koszt zadania 233 tys. zł, z czego w roku 2021 wydano 155 tys. zł. Natomiast płatność końcowa za zadanie w kwocie 78 tys. zł zostanie dokonana na początku roku 2022 ze środków niewygasających.
2. Zrealizowano remont chodnika wzdłuż ul. Rybnickiej we Wrocławiu na odc. od posesji nr 7/9 do nr 13 oraz na odc. od posesji nr 20 do nr 26. Całkowity koszt zadania 86 tys. zł, w całości poniesiony w roku 2021.
3. Zrealizowano remont chodnika przy ul. Jasienicy we Wrocławiu. Realizacja w roku 2021. Całkowity koszt zadania 149 tys. zł, w całości poniesiony w roku 2021.
4. Zrealizowano zakup i montaż słupków - umożliwienie pieszym poruszania się po chodnikach ul. Jesionowej, Pięknej, Tarnogajskiej. Całkowity koszt zadania 29 tys. zł, w całości poniesiony w roku 2021.
5. Zrealizowano montaż wiaty przystankowej na przystanku nr 18519 przy ul. Królewieckiej. Całkowity koszt zadania 7 tys. zł, w całości poniesiony w roku 2021.
6. Rozpoczęto realizację obniżeń krawężników na wybranych ciągach pieszych we Wrocławiu. Realizacja w latach 2021-2022. Całkowity planowany koszt realizacji zadania: 393 tys. zł, z czego w roku 2021 wydano 46 tys. zł. Zakończenie robót i rozliczenie finansowe zadania nastąpi w 2022 roku.
7. Zrealizowano oświetlenie na łączniku ulic Adamczewskich i Gałowskiej we Wrocławiu. Całkowity koszt zadania 65 tys. zł, w całości poniesiony w roku 2021.

Pozostałe środki w wysokości 122 tys. zł wydatkowano na opracowanie dokumentacji projektowych.

Osiągnięto następujące efekty
Fundusz zdecentralizował decydowanie o realizacji inwestycji o istotnym znaczeniu dla jednostek pomocniczych.

Rozbudowa Systemu Zarządzania Ruchem we Wrocławiu
Cel zadania:
Poprawa warunków funkcjonowania oraz rozbudowa o nowe funkcje Inteligentnego Systemu Transportu. W wyniku realizacji projektu zwiększy się atrakcyjność komunikacji zbiorowej we Wrocławiu. Realizacja zadania wpisuje się w działania w ramach Smart City Wrocław oraz ochrony środowiska w ramach gospodarki niskoemisyjnej. 29 czerwca 2020

roku podpisano umowę o dofinansowanie w ramach RPO Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, jako wdrażanie strategii niskoemisyjnych.
W ramach zadania prowadzone są działania zarówno infrastrukturalne - na wszystkich ważnych dla transportu tramwajowego skrzyżowaniach wprowadzane są specjalne sygnalizatory wspomagające płynną jazdę oraz zadania typowo informatyczne, polegające na integracji miejskich systemów zgłoszeniowych związanych z transportem.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **4 991 tys. zł**

W 2021 roku:
1. Zakończono instalację i podłączanie 383 urządzeń do wyświetlania informacji pomocniczych ITS wraz z opracowaniem niezbędnej dokumentacji projektowej i przeprowadzeniem testów wraz z dostawą urządzeń systemu ITS. Lata realizacji: 2018–2021. Całkowity koszt robót wyniósł 2 792 tys. zł, w całości poniesiony w roku 2021.
2. Kontynuowano rozbudowę systemu sterowania ruchem. Lata realizacji: 2018–2022. Całkowity planowany koszt realizacji zadania wynosi 5 174 tys. zł, w 2021 roku wydano 776 tys. zł.
3. Kontynuowano rozbudowę narzędzi informatycznych. Lata realizacji: 2018–2022. Całkowity planowany koszt realizacji zadania wynosi 7 285 tys. zł, w 2021 roku wydano 1 206 tys. zł.

Pozostałe środki w łącznej wysokości 217 tys. zł wydatkowano na pełnienie nadzoru inwestorskiego oraz wykonanie i montaż tablic informacyjno-pamiątkowych oraz tablic pamiątkowych.

Realizacja projektu zapewni:
- usprawnienie płynności ruchu transportu zbiorowego, zwiększenie bezpieczeństwa i punktualności pojazdów komunikacji miejskiej,
- przepływ informacji w jednostkach miejskich o utrudnieniach transportowych, które są powiązane z obsługiwanymi zgłoszeniami (dotyczącymi awarii, nieprawidłowości, utrudnień w celu dalszej analizy zgodnie z posiadanymi kompetencjami). Integracja systemów i procesów dotyczyć ma SupportCenter ZDiUM, HelpDesk Ekosystem, HelpDesk ITS, DART CZK UM, SWPGDR MPK, ServiceDeskPlus CUI. Integracja zapewni dostęp do wiedzy na temat aktualnie występujących problemów wymagających obsługi, a dyspozytorom jednostek udostępni wiedzę na temat zgłoszeń już zarejestrowanych, ich statusie, sposobie rozwiązania, terminie usunięcia,
- optymalizację procesu rozpatrywania zgłoszeń i usuwania ich negatywnych skutków dla transportu i mieszkańców.

Budowa systemu Parkuj i Jedź we Wrocławiu – etap II
Cel zadania:
Redukcja niskiej emisji transportowej poprzez stworzenie systemu parkingów umożliwiających pozostawienie samochodu i skorzystanie z komunikacji zbiorowej.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **2 093 tys. zł**

W 2021 roku, w zakresie działań Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta:
Zakończono wykonanie robót montażowych i instalacyjnych wraz z dostawą, montażem, uruchomieniem i oprogramowaniem urządzeń systemu nadzoru dostępu, wideomonitoringu i dynamicznej informacji pasażerskiej oraz podłączeniem do systemu ITS. Koszt realizacji zadania wyniósł 2 041 tys. zł, w całości poniesiony w roku 2021.

Pozostałe środki w łącznej wysokości 52 tys. zł zostały poniesione na opracowanie programu funkcjonalno–użytkowego oraz na pełnienie nadzoru inwestorskiego.

Osiągnięto następujące efekty:
Rozbudowa systemu węzłów przesiadkowych i parkingów typu Parkuj i Jedź umożliwiających komfortowe przesiadki z transportu indywidualnego na transport zbiorowy: kolejowy i tramwajowy.

Przebudowa siedzib Rad Osiedli
Cel zadania:
Poprawa stanu technicznego budynków Rad Osiedli.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **254 tys. zł**

W 2021 roku:
1. Zrealizowano roboty budowlano remontowe w pomieszczeniach Rady Osiedla Stare Miasto w budynku przy ul. Piaskowej 5-7.
2. Opracowano dokumentację przebudowy części parteru pomieszczeń Rady Osiedla Strachocin-Swojczyce-Wojnów.
3. Zamontowano rolety zewnętrzne w pomieszczeniach Rady Osiedla Muchobór Wielki.
4. Wykonano roboty budowlane w zakresie instalacji elektrycznej w siedzibie RO Strachocin-Swojczyce-Wojnów.

Program przebudowy miejskich obiektów sportowych
Cel zadania:
Poprawa warunków korzystania przez lokalną społeczność z obiektów sportowych zlokalizowanych na terenie zarządzanym przez Młodzieżowe Centrum Sportu we Wrocławiu poprzez modernizację infrastruktury sportowej.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **2 371 tys. zł**

W 2021 roku:
1. Opracowano ekspertyzę dot. oświetlenia boiska przy ul. Orzechowej.
2. Zakończono przebudowę i remont basenu przy ul. Racławickiej 62 tj. modernizację stacji uzdatniania wody, remont i przebudowy basenu 50 m, remont i przebudowę basenu 25 m oraz zabudowy patio, rozbiórkę budynku starej stacji uzdatniania wody wraz ze zmianą przebiegu sieci ciepłowniczej, przebudowę i remont schodów zewnętrznych tylnych kompleksu basenowego przy ul. Racławickiej 62 we Wrocławiu.
3. Zakończono roboty budowlane polegające na wykonaniu oświetlenia pumptracka przy ul. Królewieckiej.

Program przebudowy obiektów na potrzeby MOPS
Cel zadania:
Poprawa stanu technicznego i podwyższenie standardu użytkowania obiektów użytkowanych przez MOPS.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **75 tys. zł**
Środki niewygasające: 177 tys. zł

W 2021 roku:
1. Opracowano materiały przygotowawcze, PFU, koncepcję oraz projekt budowlany budowy Centrum Opiekuńczo Mieszkalnego przy ul. Morawskiej.
2. Opracowano materiały przygotowawcze, PFU, koncepcję oraz projekt budowlany budowy noclegowni z izolatorium i ogrzewalnią przy ul. Popielskiego.
3. Opracowano koncepcję dla zadania pn.: Przebudowa i adaptacja budynku przy ul. Skoczylasa 8 na siedzibę Zespołu Terenowej Pracy Socjalnej.

Program Przebudowy Centrów Usług Socjalnych

Cel zadania:
Poprawa stanu technicznego i podwyższenie standardu użytkowania obiektów użytkowanych przez Miejskie Centrum Usług Socjalnych.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **243 tys. zł**
Środki niewygasające: 399 tys. zł

W 2021 roku realizowano:
1. Roboty budowlane w DPS przy ul. Mącznej w zakresie budowy dźwigu osobowego w budynku „B".
2. Roboty budowlane w budynku Wrocławskiego Centrum Integracji przy ul. Strzegomskiej w zakresie dźwigu osobowego (ekspertyza oraz roboty budowlane).

Wymiana windy w budynku Wrocławskiego Centrum Integracji przy ul. Strzegomskiej 49
Cel zadania:
Wymiana windy w budynku WCI przy ul. Strzegomskiej.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **6 tys. zł**

W roku 2021 opracowano ekspertyzę techniczną szybu windowego w budynku WCI przy ul. Strzegomskiej.

Przebudowa pomieszczeń na potrzeby Centrum Neuropsychiatrii Neuromed
Cel zadania:
Wykonanie przebudowy i remontu budynku nr 1 oraz jego pomieszczeń na potrzeby Centrum Neuropsychiatrii Neuromed.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **212 tys. zł**
Środki niewygasające: 134 tys. zł

W 2021 roku:
1. Opracowano aktualizację dokumentacji projektowej przebudowy i remontu budynku nr 1 w Centrum Neuropsychiatrii Neuromed przy ul. Białowieskiej.
2. Realizowano roboty budowlane dot. przebudowy i remontu budynku nr 1 w Centrum Neuropsychiatrii Neuromed przy ul. Białowieskiej.

Prace przygotowawcze i zadania towarzyszące inwestycjom infrastrukturalnym
Cel zadania:
Wykonanie prac przygotowawczych i projektowych dla noworozpoczynanych zadań Zarządu Inwestycji Miejskich zapisanych do realizacji w budżecie roku 2021 i latach następnych.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **674 tys. zł**

W roku 2021:
Realizowano dokumentacje projektowe, ekspertyzy i prace budowlane dla następujących zadań:
1. Pełnienie nadzoru inwestorskiego w zakresie zieleni, w okresie wykonywania nasadzenia drzew i krzewów oraz założeniem trawników na osiedlu Gaj w rejonie ul. Kłodzkiej we Wrocławiu.
2. Opracowanie dokumentacji projektowej remontu i przebudowy tarasów, piwnic i zewnętrznej instalacji kanalizacji deszczowej oraz montażu dźwigu osobowego w Centrum Kultury ZAMEK przy pl. Świętojańskim 1 we Wrocławiu.

3. Opłaty na podstawie porozumień z PSG i Tauron w ramach realizowanych zadań w tym: Willa KRZYCKA, Staż Miejska.
4. Opracowanie dokumentacji projektowej remontu i konserwacji muru Starego Cmentarza Żydowskiego przy ul. Ślężnej we Wrocławiu wraz z uzyskaniem i doręczeniem decyzji o pozwoleniu na budowę lub zaświadczenie o braku sprzeciwu do budowy lub wykonywania innych robót budowlanych.
5. Roboty budowlane związane z przebudową sięgacza ul. W. Berenta we Wrocławiu w ramach zamówienia remont i przebudowa niecki brodzika przy al. J. Kasprowicza wraz z zagospodarowaniem terenu i przebudową sięgacza ul. W. Berenta we Wrocławiu - WBO.
6. Pełnienie stałego nadzoru archeologicznego oraz prowadzenia ratowniczych badań archeologicznych w ramach zadania: Budowa oświetlenia drogowego ul. Płużnej we Wrocławiu.
7. Wykonanie robót budowlanych polegających na montażu furtki oraz siatki nad furtką między konstrukcją ze słupów piłkochwytu na terenie boiska przy ul. Wojanowskiej we Wrocławiu.
8. Opracowanie, wykonanie i montaż tablicy informacyjnej na terenie Basenu przy ul. Racławickiej 62 we Wrocławiu.

Realizacja zadań związanych z utrzymaniem zieleni miejskiej po zakończeniu inwestycji

Cel zadania:
Realizacja zadań związanych z pielęgnacją zieleni dla inwestycji, które zostały zrealizowane w poprzednich latach przez Zarząd Inwestycji Miejskich.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **566 tys. zł**

W roku 2021:
1. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy drogi w ul. Jana Nikliborca we Wrocławiu.
2. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy drogi w ul. M. Suskiego od ul. Jutrzenki do ul. E. i K. Maleczyńskich.
3. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach zagospodarowania terenu rekreacyjnego przy ul. Pszczelarskiej 7 we Wrocławiu.
4. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach zagospodarowania terenu sportowo-rekreacyjnego przy ul. Cynamonowej/Tymiankowej we Wrocławiu.
5. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach zagospodarowania terenu na osiedlu Gaj w rejonie ul. Kłodzkiej we Wrocławiu.
6. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach remontu i przebudowy budynku przy ul. Skoczylasa 8 we Wrocławiu dla potrzeb utworzenia Dziennego Domu Pomocy oraz Klubu Integracji Społecznej.
7. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy hali pod samochód ciężarowy na potrzeby kształcenia praktycznego w Zespole Szkół nr 2 przy ul. Borowskiej 105 we Wrocławiu.
8. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy Przedszkola wraz z infrastrukturą towarzyszącą i zagospodarowaniem terenu przy ul. M. Jackowskiego we Wrocławiu.
9. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy Przedszkola wraz z infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu przy ul. gen. Leopolda Okulickiego 2a we Wrocławiu.
10. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy terenu rekreacyjno-sportowego pomiędzy ul. Wacława Berenta i al. Jana Kasprowicza we Wrocławiu.
11. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy 7 – oddziałowego żłobka i Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Sygnałowej we Wrocławiu wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną oraz wykonaniem niezbędnej infrastruktury drogowej.

12. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach zagospodarowania terenów nabrzeży rzeki Oławy we Wrocławiu - od mostu Oławskiego do mostu Rakowieckiego.
13. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy drogi w ul. M. Suskiego od ul. Jutrzenki do ul. E. i K. Maleczyńskich.
14. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy boiska wielofunkcyjnego na terenie Szkoły Podstawowej nr 23 przy ul. Przystankowej 32 we Wrocławiu wraz z zagospodarowaniem terenu.
15. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy drogi w ul. Blacharskiej we Wrocławiu na odcinku od pętli autobusowej do ogródków działkowych.
16. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy Centrum Aktywności Lokalnej KSIĘŻE przy ul. Rybnickiej 39-41 we Wrocławiu.
17. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy drogi w ul. Kruszcowej we Wrocławiu na odcinku od ul. Jeleniogórskiej do posesji nr 36.
18. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy placu zabaw na terenie Przedszkola nr 65 przy ul. Nożowniczej 35a we Wrocławiu wraz z remontem ogrodzenia i nawierzchni sięgacza.
19. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy drogi w ul. Wieruszowskiej we Wrocławiu na odcinku od działki KEA (nr 55 AM-22 obręb Osobowice) do ul. Ostrzeszowskiej.
20. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy obiektów małej architektury - historycznej ścieżki zdrowia w Parku im. Jana Kasprowicza we Wrocławiu.
21. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy boisk w rejonie ul. Maślickiej i Autostradowej Obwodnicy Wrocławia.
22. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy drogi w ul. Hugona Steinhausa we Wrocławiu.
23. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy drogi w ul. Zarembowicza na odcinku od ul. Rdestowej do dz. nr 28/3 AM 6 obręb Strachowice we Wrocławiu.
24. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach Budowy Centrum Aktywności Lokalnej CAL Maślice przy ul. Suwalskiej 11 we Wrocławiu.
25. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy ciągu pieszo-rowerowego z możliwością obsługi gospodarczej boisk w rejonie ul. Maślickiej i AOW z dojściem/wjazdem z ul. Fromborskiej.
26. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy i remontu Żłobka nr 6 przy ulicy Krowiej 1 we Wrocławiu wraz z zagospodarowaniem terenu.
27. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach zagospodarowania terenu sportowo-rekreacyjnego przy ul. Wojanowskiej – Sportowe Stabłowice - roboty budowlane.
28. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy drogi w ul. Pakosławskiej na odcinku od ul. Rudawskiej do działki nr 1/3 AM-1 obręb Karłowice we Wrocławiu.
29. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy drogi w ul. Lubelskiej we Wrocławiu na odcinku od ul. Łukowskiej do ul. Siedleckiej.
30. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach rozbudowy, przebudowy i remontu budynku Szkoły Podstawowej nr 99 przy ul. Głubczyckiej 3 we Wrocławiu wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną.
31. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy przedszkola wraz z infrastrukturą towarzyszącą i zagospodarowaniem terenu przy ul. Dębickiej we Wrocławiu.
32. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy strefy przedwejściowej z zagospodarowaniem części terenu Szkoły Podstawowej nr 44 przy ul. Wilanowskiej we Wrocławiu.

Fot. 18. Zieleń CAL Maślice ul. Suwalska

Fot. 19. Zieleń CAL Maślice ul. Suwalska

Przebudowa i remont budynku przy ul. Na Grobli 14/16 na potrzeby Straży Miejskiej

Cel zadania:
Poprawa stanu technicznego obiektu.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **6 903 tys. zł**

W roku 2021:
Zakończono przebudowę i remont budynku przy ul. Na Grobli 14/16 na potrzeby Straży Miejskiej w szczególności:
- kompleksową przebudowę budynku na kondygnacji: przyziemie, +1 i +4,
- częściowy remont na kondygnacjach +2 i +3,
- dostosowanie pomieszczeń na kondygnacji +5 do potrzeb technicznych (rozbiórki, roboty konstrukcyjne, nowe ściany, stolarka drzwiowa),
- zagospodarowanie terenu z sieciami i przyłączami.

Rozbudowa, przebudowa i remont willi przy ul. Krzyckiej 29 we Wrocławiu z zagospodarowaniem terenu i infrastruktura techniczną
Cel zadania:
Poprawa stanu technicznego lokalu.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **4 011 tys. zł**

W 2021 roku:
Zakończono rozbudowę, przebudowę i remont willi przy ul. Krzyckiej 29 we Wrocławiu dla potrzeb nowych funkcji z dostosowaniem budynku i przyległego terenu dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w szczególności:
1. Remont, przebudowa i rozbudowa willi od strony ogrodu:
- piwnica: kawiarnia/restauracja: 2 sale konsumpcyjne w tym „oranżeria", kuchnia ze zmywalnią,
- parter: sekretariat, sala spotkań, aneks kuchenny,
- piętro I: gabinet, 2 pokoje gościnne,
- piętro II: pomieszczenie biurowe z antresolą.
2. Zagospodarowanie terenu wraz z infrastrukturą techniczną, w tym:
- utrzymanie funkcji ogrodowej, taras,
- elementy małej architektury, stojaki na rower, ławki,
- przyłącza i instalacje zewnętrzne.

3. Dostosowanie budynku i przyległego terenu dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami:
- winda obsługująca wszystkie kondygnacje, dostępna z poziomu terenu,
- toalety na każdej kondygnacji,
- dojścia dla osób poruszających się na wózkach, miejsce postojowe.

W obiekcie zastosowano rozwiązania proekologiczne i energooszczędne:
- pompa ciepła,
- dach zielony nad „oranżerią”,
- ścieżki i dojścia o nawierzchni przepuszczalnej (mineralnej ogrodowej, ze żwiru klejonego, z geokraty komórkowej obsianej trawą),
- zagospodarowanie wód opadowych na tereny zielone, bezodpływowy podziemny zbiornik szczelny z pompą zatapialną (woda do podlewania), naziemne bezodpływowe zbiorniki na wodę deszczową w postaci beczek/ze zintegrowanymi donicami na rośliny i kranem do poboru wody.

Fot. 20. Willa Krzycka

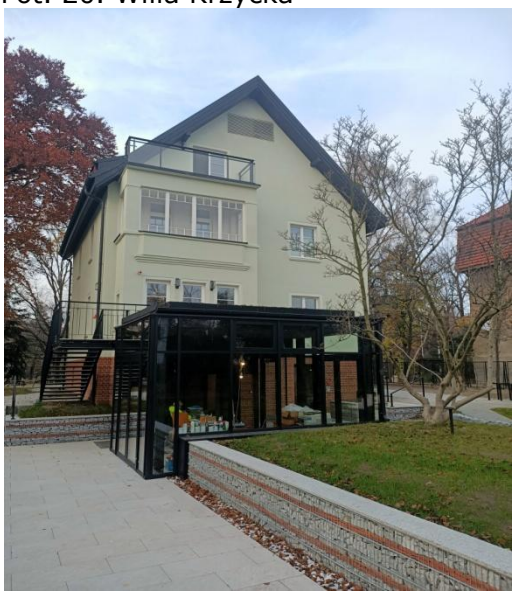

Fot. 21. Willa Krzycka

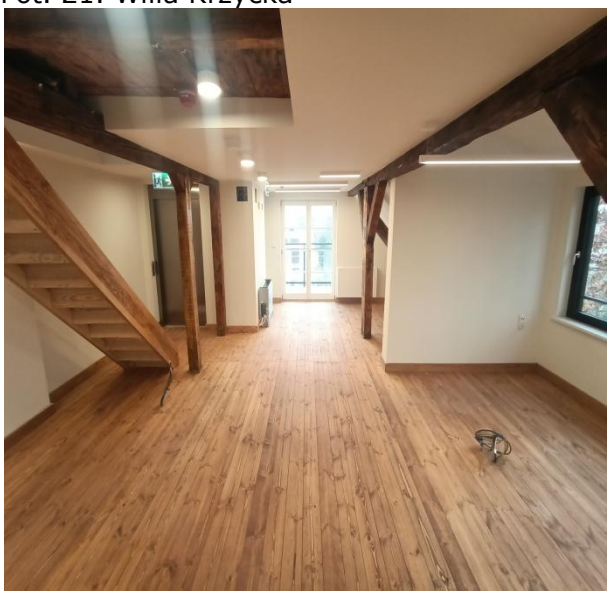

Budowa skateparku na skwerze pomiędzy ul. Ślężną a ul. Borowską wraz z zagospodarowaniem terenu
Cel zadania:
Rozwój sportu i rekreacji.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **2 715 tys. zł**

W 2021 roku:
Zakończono budowę skateparku i boiska u zbiegu ulic Ślężnej i Borowskiej we Wrocławiu (zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych), w szczególności:
- budowę Skateparku,
- budowę boiska do piłki siatkowej,
- budowę ciągów komunikacyjnych z kostki betonowej - dojścia od ul. Borowskiej, Ślężnej i peronów przystankowych,
- budowę wjazdu gospodarczego z kostki betonowej - z ul. Ślężnej,
- przebudowę kolizyjnej sieci wodociągowej,
- ustawienie elementów małej architektury: ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery, tablice regulaminowe,

– wykonanie ogrodzenia na granicy terenu Technikum nr 18 i skateparku, rozbiórka ogrodzenia od ul. Ślężnej i peronów przystankowych,
– nasadzenia drzew (11 szt. klonów i 11 szt. wiśnia piłkowana).

Fot. 22. Skatepark ul. Ślężna

Fot. 23. Skatepark ul. Ślężna

Rewaloryzacja Bastionu Sakwowego we Wrocławiu – Etap I
Cel zadania:
Rewitalizacja zdegradowanych obszarów.

W roku 2021 ogłoszono postępowanie przetargowe na wybór wykonawcy robót budowlanych. Zadanie otrzymało dofinasowanie w ramach Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Dostosowanie budynku Impart przy ul. Mazowieckiej 17 we Wrocławiu do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych
Cel zadania:
Poprawa stanu technicznego lokalu

W roku 2021 ogłoszono postępowanie przetargowe na wybór wykonawcy robót budowlanych.

Program rozwoju terenów pod mieszkalnictwo
Cel programu:
Poprawa dostępności komunikacyjnej terenów mieszkaniowych oraz przebudowa i dostosowanie istniejących układów komunikacyjnych w związku z dynamicznym rozwojem budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego poprzez:
– zwiększenie liczby nowo budowanych mieszkań, poprzez stworzenie dogodnych uwarunkowań,
– usunięcie przeszkód terenowo-prawnych prowadzenia inwestycji w pasie drogowym,
– budowa większej liczby dróg publicznych z uzbrojeniem podziemnym przy optymalnym wydatkowaniu środków finansowych Gminy**.**

W 2021 roku plan obejmował 16 inwestycji (9 zadań w ramach Programu rozwoju terenów pod mieszkalnictwo, a 7 pozostałych w ramach inwestycji realizowanych przez ZDiUM). Rozpatrzono 1 wniosek Podmiotu Zewnętrznego o przyjęcie do planu inwestycyjnego gminy Wrocław realizacji inwestycji drogowych przy udziale Gminy i Podmiotu Zewnętrznego, składanych zgodnie z zarządzeniem nr 4862/08 Prezydenta Wrocławia z dnia 26 listopada 2008 roku: Budowa fragmentu drogi 6KL w ul. gen. Marii Wittek na odcinku od ul. Kustronia do ul. Frankowskiego.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **2 133 tys. zł**
Środki niewygasające: 3 374 tys. zł

W 2021 roku:
1. Zrealizowano budowę drogi publicznej 3 KDD/5 w rejonie ul. Rezedowej.
2. Zrealizowano utwardzenie pobocza przy ul. Rezedowej.
3. Zrealizowano budowę przelewów awaryjnych między muldami chłonnymi w ul. Lawendowej.
4. Rozpoczęto realizację przebudowy odcinka ul. Pięknej i skrzyżowania ul. Nyskiej z ul. Piękną.
5. Opracowano dokumentacje projektowe dla zadań planowanych do realizacji w kolejnych latach.

Osiągnięto następujące efekty:
Realizacja zadania spowodowała przyspieszenie przygotowania terenów przeznaczonych pod mieszkalnictwo w wybranych obszarach Wrocławia, co umożliwiło szybszą realizację infrastruktury drogowej i sieci niezbędnych dla zabudowy mieszkaniowej.

Fot. 24. Ul. Rezedowa – stan przed realizacją inwestycji

Fot. 25. Ul. Rezedowa – stan po realizacji inwestycji

III. REMONTY

1. Remonty siedzib Rad Osiedli

Cel zadania:
Poprawa stanu technicznego budynków Rad Osiedli.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **97 tys. zł**

W 2021 roku:
1. Rada Osiedla Leśnica – roboty budowlane/remontowe w pomieszczeniach siedziby RO.
2. Rada Osiedla Biskupin – montaż rolet zewnętrznych.
3. Rada Osiedla Tarnogaj – malowanie pomieszczeń.
4. Realizacja robót naprawczych zgłoszonych kartami awarii na rzecz Rad Osiedli:

– Rada Osiedla Przedmieście Świdnickie w zakresie robót ogólnobudowlanych,
– Rada Osiedla Strachocin-Swojczyce–Wojnów w zakresie robót elektrycznych.

2. Remonty bieżące w placówkach oświatowych

Cel zadania:
Wykonanie niezbędnych bieżących remontów i prac zabezpieczających w placówkach oświatowych we Wrocławiu. Wykonanie remontów i usuwanie awarii budowlanych, dekarskich, elektrycznych, sanitarnych wewnętrznych i zewnętrznych w placówkach oświatowych zgodnie ze zgłoszonymi przez placówki potrzebami. Poprawa stanu technicznego budynków gminnych we Wrocławiu.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **9 551 tys. zł**
Środki niewygasające: 154 tys. zł

W 2021 roku realizowano:
Usuwanie awarii oraz wykonywanie drobnych remontów **w zakresie robót dekarskich** w placówkach oświatowych podległych gminie Wrocław, w tym:
– usuwanie awarii,
– naprawy lub wymiany elementów pokryć dachowych, obróbek blacharskich, elementów odwodnienia dachu, kominów oraz innych elementów dachu, w tym również konieczne naprawy konstrukcji dachowych,
– wykonanie niezbędnych zabezpieczeń we wszystkich powyższych **przypadkach.**

W wyniku przeprowadzonych robót wyremontowano dachy w trzech placówkach oświatowych, co przyczyniło się do poprawy stanu technicznego i właściwości funkcjonalno-użytkowych placówek oraz do ograniczenia strat ciepła. Jednocześnie dokonano naprawy zabezpieczające elementy dachów. Poprawiono efektywność energetyczną poprzez wykonanie docieplenia dachu w jednej placówce. Placówki, w których przeprowadzono ww. remonty:
1. Przedszkole nr 29 przy ul. Kurpiów (Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6) - remont dachu papowego oraz remont dachu blachodachówkowego z wymianą wiatroizolacji i zawilgoconej wełny, wykonaniem nowych obróbek blacharskich i papowych oraz kominków systemowych technicznych,
2. Zespół Szkół nr 8 przy ul. Reja - naprawa obróbek blacharskich, wykonanie nowego pokrycia papowego o grubości 5,2 mm w miejscu odparzonych fragmentów,
3. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 przy ul. Sołtysowickiej - naprawa części dachu o powierzchni 300 m² wraz z usunięciem skutków zalewania na powierzchni 10 m² ściany w bibliotece.

Ponadto na podstawie 205 zgłoszeń placówek oświatowych, w zakresie usuwania awarii i remontów dachów, wykonano częściowe remonty oraz doraźne prace zabezpieczające na dachach, zabezpieczając przed zalewaniem wodami opadowymi budynki.

Usuwanie awarii i wykonywanie drobnych remontów w zakresie **robót elektrycznych** w placówkach oświatowych podległych gminie Wrocław. Wykonane roboty budowlane swym zakresem obejmowały:

- usuwanie awarii,
- naprawę lub wymianę elementów instalacji elektroenergetycznych, teletechnicznych i odgromowych,
- wykonanie niezbędnych zabezpieczeń we wszystkich powyższych przypadkach.

Na podstawie przeprowadzonych przeglądów technicznych szkół, wykonanych okresowych pomiarów natężenia światła w placówkach, w celu dostosowania oświetlenia elektrycznego do obowiązujących norm, wykonano remonty w zakresie: wymiany (częściowej) opraw lamp wewnętrznych oświetlenia awaryjnego i ogólnego w dziewiętnastu placówkach na łącznie 946 opraw oświetleniowych typu LED, poprawy bezpieczeństwa pożarowego czterech obiektach. Placówki, w których przeprowadzono ww. remonty:

1. Liceum Ogólnokształcące nr III przy ul. Składowej, Liceum Ogólnokształcące nr 11 przy ul. Spółdzielczej, Przedszkole nr 12 przy ul. Zgodnej, Przedszkole nr 68 przy ul. Długosza, Przedszkole nr 71 przy ul. Kiełczowskiej, Przedszkole nr 82 przy ul. Bończyka, Przedszkole nr 87 przy ul. Pawłowa, Przedszkole nr 95 przy ul. Lwowskiej, Przedszkole nr 109 przy ul. Nowowiejskiej, Szkoła Podstawowa nr 7 przy ul. Brucknera, Szkoła Podstawowa nr 20 przy ul. Kamieńskiego, Szkoła Podstawowa nr 33 przy ul. Kolistej, Szkoła Podstawowa nr 44 przy ul. Wilanowskiej, Szkoła Podstawowa nr 63 przy ul. Menniczej, Szkoła Podstawowa nr 107 przy ul. Prusa, Zespół Szkół nr 16 przy ul. Głogowskiej, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 przy ul. Sołtysowickiej, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 15 przy ul. Stanisławowskiej, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 17 przy ul. Wieczystej – wymiana 946 szt. opraw oświetleniowych LED, w tym 830 szt. oświetlenia podstawowego, 72 szt. oświetlenia awaryjnego i 44 szt. oświetlenia zewnętrznego.
2. Liceum Ogólnokształcące nr XIV przy ul. Brücknera - wymiana uszkodzonego transformatora na nowy o mocy 400 kVA, montaż sygnalizacji optycznej napięcia na rozdzielnicy SN.
3. Przedszkole nr 22 przy ul. Stanisławowskiej - wykonanie modernizacji rozdzielnicy elektrycznej wraz z wymianą rozłącznika FE 100 na rozłącznik FRX 125 z miejscem na cewkę wyzwalającą.
4. Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych przy ul. Worcella - wykonanie wymiany rozdzielnic TE-1a, TE-2a, TE-3a, TE-4a.
5. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7 przy ul. Koszykarskiej – wykonanie połączenia o długości 105 m pomiędzy przyciskiem PWP sali gimnastycznej i przyciskiem PWP przy wejściu głównym do placówki.

Ponadto na podstawie 434 zgłoszeń placówek oświatowych, w zakresie usuwania awarii i remontów instalacji elektrycznych, ZIM wykonał częściowe remonty oraz doraźne prace zabezpieczające instalacji elektrycznej w placówkach oświatowych.

Usuwanie awarii oraz wykonywanie drobnych remontów w zakresie **robót sanitarnych wewnętrznych** w placówkach oświatowych podległych gminie Wrocław, w tym:
Opracowano dokumentację projektową wykonania instalacji wody cyrkulacyjnej oraz wymiany istniejącej instalacji wody zimnej i ciepłej w kanale technicznym pod blokiem sportowym w Szkole Podstawowej nr 67 (ZSP nr 13) przy pl. Muzealnym.

Wykonane roboty budowlane swym zakresem obejmowały:

- **u**suwanie awarii,
- naprawy lub wymiany elementów instalacji wodno-kanalizacyjnych, gazowych, centralnego ogrzewania i wentylacji,
- wykonanie niezbędnych zabezpieczeń we wszystkich powyższych przypadkach.

Na podstawie przeprowadzonych przeglądów technicznych szkół, zgłoszeń awarii i remontów, wykonanych pomiarów i przeglądów instalacji, wykonano remonty

w zakresie: wymiany 392 kompletów zaworów grzejnikowych na termostaty wraz z wymianą zaworów odcinających w pięciu placówkach, remontu/modernizacji i uruchomienia instalacji wentylacji wraz z dostawą wentylatorów dachowych w pięciu obiektach, remontu/modernizacji i usprawnienia kotłowni oraz instalacji centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej i elementów w trzech obiektach, w tym w jednym wykonano wymianę źródła ciepła z kotłowni gazowej na ciepło sieciowe (węzeł ciepła), poprawy bezpieczeństwa pożarowego poprzez wymianę szafek hydrantowych i ich osprzętu w jednej placówce, remontu/usprawnienia instalacji wodno-kanalizacyjnej i sanitarnej w jednym obiekcie. Placówki, w których przeprowadzono ww. remonty:

1. Liceum Ogólnokształcące nr VI przy ul. Hutniczej, Szkoła Podstawowa nr 4 przy ul. Powstańców Śląskich, Szkoła Podstawowa nr 8 przy ul. Kowalskiej, Szkoła Podstawowa nr 33 przy ul. Kolistej - wymiana 289 kompletów dławikowych zaworów grzejnikowych na zawory termostatyczne oraz montaż zaworów odcinających na gałązkach przy grzejnikach.
2. Przedszkole nr 25 przy ul. Krętej - wykonanie robót w zakresie naprawy układu instalacji wentylacji mechanicznej.
3. Przedszkole nr 57 przy ul. Chorzowskiej - wymiana pompy obiegowej, naczynia przeponowego oraz termometra kotła gazowego.
4. Przedszkole nr 58 przy ul. Szkockiej - naprawa wentylacji w bloku żywienia, budynek B.
5. Przedszkole nr 140 przy ul. Nadbrzeżnej - naprawa uszkodzonych elementów wentylacji mechanicznej bloku żywienia.
6. Przedszkole nr 146 przy ul. Haukego-Bosaka - wymiana poziomów instalacji wodociągowej w piwnicy budynku.
7. Szkoła Podstawowa nr 8 przy ul. Kowalskiej - montaż grzejników stalowych jednopłytkowych.
8. Szkoła Podstawowa nr 12 przy ul. Janiszewskiego - wymiana 9 uszkodzonych wentylatorów dachowych obsługujących pomieszczenia bloku sportowego, 3 wentylatorów łazienkowych i aparatu grzewczego.
9. Szkoła Podstawowa nr 33 przy ul. Kolistej - wymiana istniejących szafek hydrantowych.
10. Szkoła Podstawowa nr 77 przy ul. Św. Jerzego - wymiana izolacji kanałów wentylacyjnych na dachu bloku sportowego zniszczonej przez ptaki na izolację otuliną z wełny mineralnej wraz z montażem osłony ze stali nierdzewnej.
11. Szkoła Podstawowa nr 99 przy ul. Bytomskiej - demontaż urządzeń kotłowni gazowej i dostosowanie pomieszczenia po kotłowni gazowej do wymogów węzła cieplnego oraz wymiana 103 kompletów zaworów grzejnikowych i odpowietrzających.
12. Szkoła Podstawowa nr 107 przy ul. Prusa - naprawa uszkodzonych elementów wentylacji mechanicznej.

Na podstawie 601 zgłoszeń placówek oświatowych w zakresie usuwania awarii i remontów instalacji sanitarnej wewnętrznej wykonano częściowe remonty oraz doraźne prace zabezpieczające instalacji wodnokanalizacyjnych, gazowych, centralnego ogrzewania i wentylacji.

Usuwanie awarii oraz wykonywanie drobnych remontów w zakresie **robót sanitarnych zewnętrznych** w placówkach oświatowych podległych gminie Wrocław. Wykonane roboty budowlane swym zakresem obejmowały:

- usuwanie awarii,
- naprawy lub wymiany elementów instalacji sanitarnych zewnętrznych,
- wykonanie niezbędnych zabezpieczeń we wszystkich powyższych przypadkach.

Na podstawie przeprowadzonych przeglądów technicznych szkół, zgłoszeń awarii i remontów, wykonanych pomiarów i przeglądów instalacji, wykonano remonty w zakresie: remontu/modernizacji i uruchomienia instalacji kanalizacyjnej na terenie dwóch obiektów, remontu/modernizacji i usprawnienia instalacji wodnej na terenie jednej

placówki, wymiany separatora substancji tłuszczowych na terenie jednego obiektu. Placówki, na terenie których przeprowadzono ww. remonty:

1. Przedszkole nr 87 przy ul. Pawłowa - wymiana przyłącza wodociągowego.
2. Przedszkole nr 104 przy ul. Niedźwiedziej - czyszczenie i regulacja studni kanalizacji sanitarnej do budynku B.
3. Szkoła Podstawowa nr 50 przy ul. Czeskiej - wymiana separatora substancji tłuszczowych, wykonanie instalacji kanalizacji technologicznej w bruzdach ściennych, wpięcie urządzeń do instalacji kanalizacji technologicznej wraz z wykonaniem odpowietrzenia, roboty budowlane wykończeniowe, wykonanie zewnętrznej instalacji kanalizacji technologicznej, demontaż istniejącego separatora tłuszczów wraz jego utylizacją, dostawa i montaż nowego zewnętrznego separatora tłuszczów, odtworzenie nawierzchni po robotach roztopowych.
4. Szkoła Podstawowa nr 80 przy ul. Polnej - wydzielenie zewnętrznej kanalizacji sanitarnej z wykonaniem ok. 26 m kanału od kanalizacji deszczowej na terenie szkoły wraz z wymianą zasuwy zwrotnej w budynku placówki.

Na podstawie 99 zgłoszeń placówek oświatowych, przeprowadzono zabezpieczenia i remonty elementów instalacji sanitarnych zewnętrznych.

Usuwanie awarii oraz wykonywanie drobnych remontów w zakresie robót budowlanych w placówkach oświatowych podległych gminie Wrocław, w tym:
Opracowano dokumentację projektową remontu auli wraz z programem prac konserwatorskich w zakresie odkrytych herbów Wrocławia w Liceum Ogólnokształcącym nr I przy ul. Poniatowskiego.
Wykonane roboty budowlane swym zakresem obejmowały:

- usuwanie awarii,
- naprawy elementów konstrukcyjnych budynków i budowli,
- naprawy elementów wykończenia obiektów budowlanych,
- naprawy trwałego wyposażenia obiektów budowlanych,
- naprawy elementów małej architektury, placów, boisk, chodników i dróg,
- wykonanie niezbędnych zabezpieczeń we wszystkich powyższych przypadkach.

Na podstawie przeprowadzonych przeglądów technicznych szkół, wizji lokalnych, zgłoszeń awarii i remontów, wykonano roboty budowlane:

1. Liceum Ogólnokształcące nr XVII przy ul. Tęczowej - remont elewacji w zakresie hydroizolacji fundamentów na długości trzech elewacji: północnej, zachodniej i wschodniej, z wykonaniem opaski wokół budynku.
2. Przedszkole nr 13 przy ul. Noskowskiego - remont sanitariatu o powierzchni 15 m² dla dzieci na parterze budynku w zakresie wymiany umywalek, muszli ustępowych, montażu brodzika i podejść instalacji wodno-kanalizacyjnej.
3. Przedszkole nr 52 przy ul. Łączności - remont pomieszczenia logopedy i toalety o powierzchni 15 m² oraz remont posadzki w łączniku o powierzchni 20 m².
4. Przedszkole nr 88 przy ul. Szczęśliwej - wymiana dwóch dźwigów towarowych o udźwigu 50 kg każdy z kabiną przelotową i drzwiami szybowymi gilotynowymi.
5. Przedszkole nr 111 przy ul. Skwerowej - wykonanie tymczasowego wzmocnienia dachu belkami stalowymi.
6. Przedszkole nr 148 przy ul. Rogowskiej - wykonanie tymczasowego wzmocnienia dachu belkami stalowymi.
7. Szkoła Podstawowa nr 2 przy ul. Komuny Paryskiej - remont ścian oraz fundamentów z izolacja przeciwwilgociową i termiczną bloku sportowego i łącznika (łączna powierzchni ścian poddana termomodernizacji 325 m²) z remontem sklepień łukowych w piwnicy.
8. Szkoła Podstawowa nr 33 przy ul. Kolistej - remont pomieszczenia o powierzchni 66 m² po Miejskiej Bibliotece Publicznej na potrzeby sali lekcyjnej.
9. Szkoła Podstawowa nr 33 przy ul. Kolistej - wymiana wewnętrznej ślusarki drzwiowej wiatrołapu z likwidacją naświetla z luksferów i montażem 2 par drzwi wejściowych ze szkłem bezpiecznym P2 z samozamykaczami.

10. Szkoła Podstawowa nr 37 przy ul. Sarbinowskiej – kompleksowy remont sanitariatu w segmencie C z wymianą okładzin ściennych, wykonaniem sufitu podwieszanego z oprawami LED (14 sztuk), dostawą i montażem wyposażenia, w tym: uchwyt na papier toaletowy w sanitariacie personelu, 2 sztuki pojemników na papier toaletowy duży w sanitariacie dziewcząt i chłopców, po 3 sztuki pojemników na ręczniki papierowe + kosze na zużyte ręczniki, 5 sztuk luster nad umywalkami 80 cm x 60 cm licowanych z płytkami, 5 sztuk dozowników na mydło piankowe z nabojami, osłony grzejnikowe.
11. Szkoła Podstawowa nr 44 przy ul. Wilanowskiej - wymiana dźwigu towarowego elektrycznego o udźwigu 300 kg, kabiną i drzwiami z blachy nierdzewnej.
12. Szkoła Podstawowa nr 46 przy ul. Ścinawskiej - wymiana uszkodzonych witryn łącznika na okna i drzwi o dużej izolacyjności cieplnej, w tym: 8 sztuk okien rozwieralno-uchylnych z szybami bezpiecznymi P2, 2 komplety drzwi dwuskrzydłowych wyposażonych w samozamykacz, 5 sztuk okien z szybami bezpiecznymi P4 wyposażonych w nawietrzaki i folię ochronną UV.
13. Centrum Kształcenia Zawodowego przy ul. Strzegomskiej – remont ogrodzenia od strony ul. Bolkowskiej na długości 89 m.
14. Przedszkole nr 71 przy ul. Kiełczowskiej - remont cząstkowy na wjeździe do placówki z uzupełnieniem ubytków masą mineralno-asfaltową „na gorąco” wraz z jej zagęszczeniem.
15. Przedszkole nr 96 przy Al. Pracy - wymiana nawierzchni chodnika o powierzchni 180 m² i drogi wraz z remontem głównych schodów wejściowych.
16. Przedszkole nr 99 przy ul. Inowrocławskiej - obniżenie nawierzchni dojścia do przedszkola na powierzchni 13,5 m².
17. Szkoła Podstawowa nr 68 przy ul. Szczęśliwej przy ul. Szczęśliwej - dokończenie remontu ogrodzenia o długości 90,84 m.
18. Szkoła Podstawowa nr 81 przy ul. Jastrzębiej - remont zjazdu o powierzchni 20 m² i strefy wejściowej o powierzchni 102 m² polegający na wymianie istniejących nawierzchni na kostkę betonową.
19. Szkoła Podstawowa nr 109 przy ul. Inżynierskiej - remont i wymiana ogrodzenia palisadowego o długości 249 m, 4 furtek i 4 bram dwuskrzydłowych oraz ogrodzenia panelowego o długości 191 m i 2 furtek.
20. Zespół Szkół Gastronomicznych przy ul. Kamiennej - remont asfaltowych schodów terenowych o szerokości biegu ok. 2 m, wysokości 5 stopni po około 10-11 cm każdy z wymiana nawierzchni na kostkę betonową.
21. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7 przy ul. Koszykarskiej – remont chodnika z kostki betonowej o powierzchni 75 m² z wymianą nawierzchni na nową kostkę betonową,
22. Szkoła Podstawowa nr 61 przy ul. Skarbowców - wymiana nawierzchni bezpiecznej o powierzchni 285 m² na placu zabaw.
23. Szkoła Podstawowa nr 72 przy ul. Trwałej - wymiana starych paneli stalowych na siatkę ochronną propylenową w kolorze zielonym.
24. Szkoła Podstawowa nr 99 przy ul. Bytomskiej - wymiana uszkodzonych piłkochwytów na boisku w zakresie 4 słupów aluminiowych, siatki ochronnej na powierzchni 132 m² i wymianą niezbędnych elementów montażowych.
25. Zespół Szkół Teleinformatycznych i Elektrycznych przy ul. Haukego-Bosaka - wymiana uszkodzonych piłkochwytów na boisku w zakresie 2 słupów aluminiowych i wymianą niezbędnych elementów montażowych.
26. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 12 przy ul. Suwalskiej - wymiana nawierzchni bezpiecznej o powierzchni 285 m² na placu zabaw.

Na podstawie 144 zgłoszeń placówek oświatowych wykonano roboty budowlane w zakresie usuwania awarii i remontów, naprawy elementów konstrukcyjnych, elementów wykończenia, napraw trwałego wyposażenia, naprawy elementów małej architektury, placów, chodników i dróg, co przyczyniło się do poprawy stanu technicznego i właściwości funkcjonalno-użytkowych.

IV. TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Wykonanie pracy przewozowej w komunikacji autobusowej i tramwajowej
W ramach zadań z zakresu funkcjonowania komunikacji zlecono do realizacji:

1.1. Miejskiemu Przedsiębiorstwu Komunikacyjnemu Sp. z o. o. w miejskiej komunikacji tramwajowej i autobusowej:
– liczba pociągokilometrów w komunikacji tramwajowej - 13 631 407,
– liczba wozokilometrów w komunikacji autobusowej - 30 040 313.

Wykres 1. Wysokość zleconej pracy przewozowej w latach 2017-2021 (liczba pociągokilometrów w komunikacji tramwajowej)

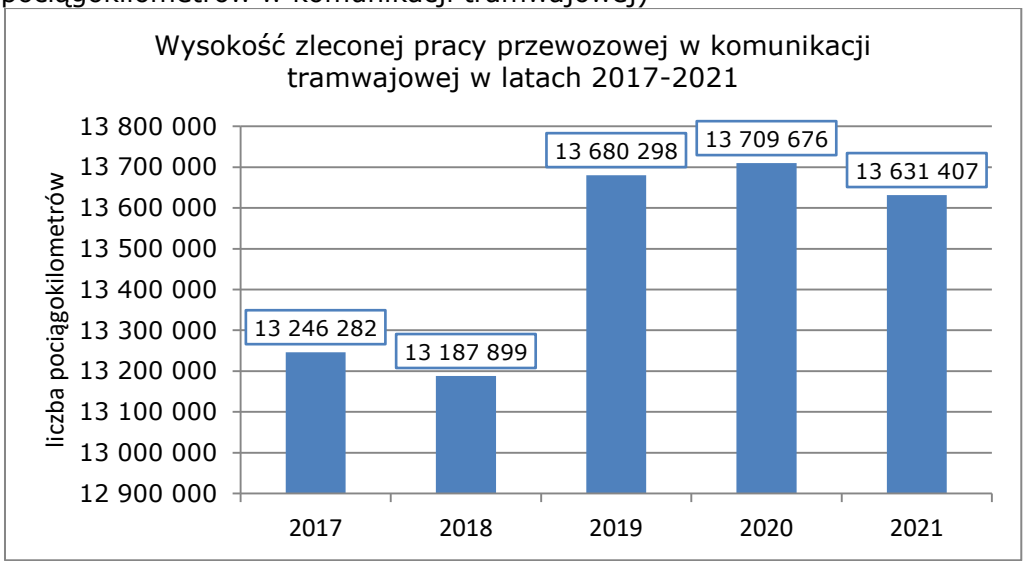

Wykres 2. Wysokość zleconej pracy przewozowej w latach 2017-2021 (liczba wozokilometrów w komunikacji autobusowej)

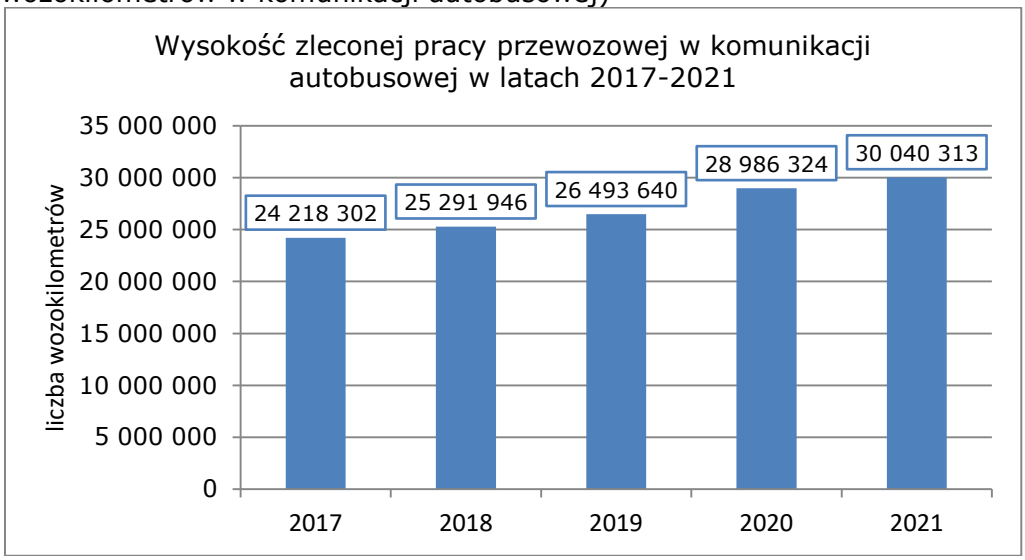

W wyniku prowadzenia intensywnych prac remontowych sieci torowisk i inwestycji związanych z budową nowych tras tramwajowych, w roku 2021 uruchomiono szereg objazdów realizowanych przy użyciu autobusów zastępczych.
W związku z tym zlecono mniejszą pracę przewozową w trakcji tramwajowej, a większą w komunikacji autobusowej. Sumaryczna praca przewozowa zlecona do realizacji wzrosła w stosunku do roku 2020.

W ramach komunikacji zbiorowej we Wrocławiu organizowana jest również komunikacja specjalna, uruchamiana w trakcie wydarzeń kulturalnych, sportowych i innych odbywających się na terenie gminy Wrocław, które cieszą się dużym zainteresowaniem.
W roku 2021 komunikacja specjalna w postaci specjalnych linii tramwajowych (T1, T2, T3 i T33) i specjalnych linii autobusowych (S1 i S2) organizowana była **18 razy.** Komunikację specjalną uruchamiano m.in. w celu ułatwienia podróżowania kibiców na mecze piłki nożnej, mecze żużlowe, mecze koszykówki oraz dla osób odwiedzających Festiwal Piwa.

1.2. Innym przewoźnikom w komunikacji miejskiej i podmiejskiej komunikacji autobusowej:

Tabela 1. Wysokość zleconej pracy przewozowej przewoźnikom w komunikacji miejskiej i podmiejskiej

liczba wozokilometrów			
DLA* Sp. z o.o.	A21 Sp. z o.o.	Bus Marco Polo Wratislavia 1992 Sp. z o.o.	RAZEM
1 972 697,69	1 519 601,08	244 651,58	3 736 950,35

*w tym linie 117, 123, 137, 138

Wykres 3. Wysokość zleconej pracy przewozowej w latach 2017-2021 (liczba wozokilometrów w komunikacji autobusowej miejskiej i podmiejskiej)

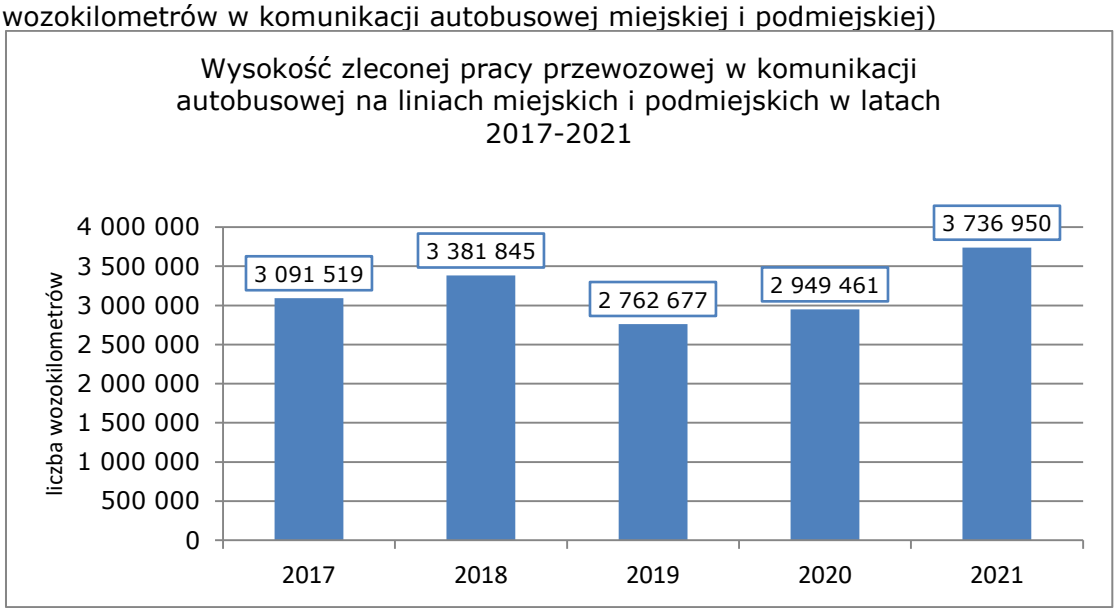

W 2021 roku w wyniku rozstrzygnięcia postępowania przetargowego oraz podpisania porozumień międzygminnych uruchomiono 9 nowych linii strefowych. W związku z tym zlecona praca przewozowa w komunikacji miejskiej i podmiejskiej znacznie wzrosła w stosunku do roku 2020.

Kontrola operatorów komunikacji miejskiej i podmiejskiej
Na podstawie obowiązujących umów zawartych między Przewoźnikami a gminą Wrocław, zarejestrowano łącznie **5 524 668** kontroli punktualności i jakości usług przewozowych komunikacji zbiorowej.
Tabela 2. Liczba kontroli punktualności i jakości usług przewozowych

Liczba pomiarów jakości usług przewozowych	Liczba zarejestrowanych kontroli automatycznych	Łączna liczba kontroli
10 791	5 513 877	5 524 668

Przetargi publiczne związane z komunikacją zbiorową
Zgodnie z art. 22 ust. ustawy z dnia 16 grudnia 2021 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1371) dnia 4 stycznia 2021 roku **podpisano umowę** z przewoźnikiem wybranym w postępowaniu:
- Bus Marco Polo Wratislavia 1992 Sp. z o.o. na zadanie pt.: „Świadczenie usług przewozowych na wybranych zadaniach w zakresie publicznego transportu zbiorowego organizowanego przez gminę Wrocław na terenie Wrocławia oraz gminy Długołęka".

Zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986, ze zm.) dnia 14 maja 2021 roku **podpisano umowę** z przewoźnikiem wybranym w postępowaniu:
- Dolnośląskie Linie Autobusowe Sp. z o.o., na zadanie pt.: „Świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego organizowanego przez gminę Wrocław na terenie Wrocławia oraz gmin: Czernica, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Siechnice, Żórawina".

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1371) dnia 14 grudnia 2021 roku **opublikowano ogłoszenie** o zamiarze przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia lub bezpośredniego zawarcia umowy:
- w trybie przetargu nieograniczonego na usługi w zakresie publicznego transportu zbiorowego - komunikacja autobusowa, linie na terenie Wrocławia oraz linie łączące Wrocław z gminami Czernica, Długołęka, Siechnice i Wisznia Mała.

Zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm.) dnia 22 września 2021 roku **podpisano umowę** z wykonawcą wybranym w postępowaniu:
- Panem Bohdanem Jetzem prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą „Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe „ASWRO" Bohdan Jetz" na zadanie pt.: „Obsługa przystanków w zakresie wywieszania rozkładów jazdy i informacji pasażerskich".

Zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm.) dnia 27 września 2021 roku **podpisano umowę** z wykonawcą wybranym w postępowaniu:
Konsorcjum, w skład którego wchodzą:
- Pan Bohdan Jetz – lider konsorcjum, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe „ASWRO" Bohdan Jetz",
- Pan Marcin Laszuk – partner konsorcjum, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „Smart Service Marcin Laszuk",

na zadanie pt.: „Obsługa przystanków w zakresie wywieszania rozkładów jazdy i informacji pasażerskich".

Zarządzanie transportem publicznym

W ramach działań w zakresie zarządzania transportem publicznym wprowadzono nowe rozwiązania komunikacyjne służące zwiększeniu dostępności komunikacyjnej wrocławskich osiedli oraz podniesieniu standardów obsługi poszczególnych rejonów Wrocławia i podwrocławskich gmin komunikacją zbiorową.

W 2021 roku uruchomiono 3 nowe autobusowe linie miejskie, na stałe zwiększono częstotliwość kursowania 5 linii oraz zmieniono podstawową trasę przejazdu dla 16 linii autobusowych. Szczegółowe zestawienie wprowadzonych zmian w komunikacji miejskiej przestawia tabela numer 3.

W 2021 roku uruchomiono również 9 nowych autobusowych linii strefowych, kursujących w obrębie granic administracyjnych Wrocławia oraz gmin: Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Żórawina, Siechnice oraz Czernica. Szczegółowe zestawienie wprowadzonych zmian w komunikacji miejskiej przestawia tabela numer 4.

Utworzono 9 nowych przystanków, dodatkowo zmieniono nazwy 5 przystanków, zmieniono status 14 przystanków oraz zmieniono lokalizację dwóch przystanków. Wykaz zmian wprowadzonych w infrastrukturze przystankowej przedstawia tabela numer 5.

Tabela 3. Wykaz zmian wprowadzonych na liniach miejskich

Numer linii	Forma zmiany	Opis zmiany
114	Zwiększenie częstotliwości kursowania	Poprawa obsługi komunikacyjnej osiedli Brochów i Bieńkowice poprzez zwiększenie częstotliwości kursowania linii autobusowej 114 w dni robocze oraz w dni wolne
102	Zwiększenie częstotliwości kursowania	Poprawa obsługi komunikacyjnej osiedli Maślice, Stabłowice oraz Szpitala im. Marciniaka przy ulicy Fieldorfa poprzez zwiększenie częstotliwości kursowania w dni wolne
102	Zmiana trasy przejazdu	Przeniesienie pętli linii 102 z przystanku Grabowa na przystanek Kosmonautów (Szpital)
136	Zmiana typu taboru	Skierowanie do obsługi linii 136 autobusów przegubowych w dni wolne celem poprawy obsługi komunikacyjnej Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego przy ulicy Borowskiej
150	Zmiana rozkładu jazdy	Rozkład linii 150 dopasowano do rozkładu jazdy pociągów Kolei Dolnośląskich w celu umożliwienia dogodnej przesiadki z autobusu do pociągu na stacji kolejowej Psie Pole
123	Zmiana trasy przejazdu	Przedłużenie linii 123 do ul. Metalowców celem usprawnienia przesiadek na komunikację tramwajową
722	Utworzenie nowej linii autobusowej	Nowa, okólna linia autobusowa zapewniła mieszkańcom Osiedla Nowe Żerniki dojazd do komunikacji tramwajowej
315	Zmiana trasy przejazdu	Zmiana trasy przejazdu mająca na celu usprawnienie dojazdu pracowników do firmy Volvo, dodatkowo wprowadzono zawracanie linii na pętli Sępolno
116	Zmiana trasy przejazdu	Skierowanie linii 116 przez ul. Boya-Żeleńskiego na wniosek Rady Osiedla Karłowice-Różanka
D, 102, 103, 243, 245, 253,	Zmiana trasy przejazdu	Na wniosek Rady Osiedla Nadodrze kursy zjazdowe do zajezdni przy ul. Obornickiej zostały skierowane przez Dworzec Nadodrze i pl. Staszica

255, 259 602		
A	Zmiana trasy przejazdu	Celem poprawy obsługi komunikacyjnej osiedli: Oporów, Klecina, Krzyki-Partynice, Grabiszyn-Grabiszynek trasa linii A została przedłużona z Alei Piastów do pętli Krzyki
107	Zmiana trasy przejazdu	Linia 107 została skierowana do pętli Krzyki z pominięciem Kleciny (Stacji Kolejowej). W jej miejsce skierowano linię 319
125	Zmiana trasy przejazdu	Celem poprawy obsługi komunikacyjnej wrocławskich osiedli: Oporów, Klecina, Grabiszyn-Grabiszynek oraz poprawę dojazdu do firm zlokalizowanych przy ul. Kwiatkowskiego linia autobusowa 125 została skierowana do ul. Tynieckiej (pętla)
126	Zmiana trasy przejazdu	Celem poprawy obsługi komunikacyjnej wrocławskich osiedli: Oporów, Klecina, Krzyki-Partynice, Grabiszyn-Grabiszynek linia autobusowa 126 została przedłużona do ul. Wojszyckiej
132	Zmiana trasy przejazdu	Celem poprawy obsługi komunikacyjnej wrocławskich osiedli: Oporów, Klecina, Krzyki-Partynice, Grabiszyn-Grabiszynek oraz dojazdu pracowników do Poczty Polskiej linia autobusowa 132 została skierowania do Oporowa skąd można dokonać przesiadki na komunikację tramwajową
133	Zmiana trasy przejazdu	Zastąpienie kursów linii 133 do Zabrodzia przez komunikację międzygminną – linię 933
143	Zmiana trasy przejazdu	Celem poprawy obsługi komunikacyjnej wrocławskich osiedli: Oporów, Klecina, Krzyki-Partynice, Grabiszyn-Grabiszynek, Gaj, Tarnogaj przedłużono linię autobusową 143 od Oporowa do Tarnogaju
319	Zmiana trasy przejazdu	Celem poprawy obsługi komunikacyjnej wrocławskich osiedli: Oporów, Klecina, Krzyki-Partynice, Grabiszyn-Grabiszynek przedłużono linię autobusową 319 od przystanku FAT do Kleciny (Stacja kolejowa)
607	Zmiana trasy przejazdu	Skierowanie kursów linii 607 przez Klecinę
612	Zmiana trasy przejazdu	Zmiana trasy przejazdu w okolicach Dworca Autobusowego na ul. Suchej
345	Utworzenie nowej linii autobusowej	Celem poprawy obsługi komunikacyjnej osiedli na terenie Wielkiej Wyspy utworzono nową, okólną linię autobusową 345
244	Utworzenie nowej linii autobusowej	Celem usprawnienia nocnej obsługi komunikacyjnej północnej części miasta
246	Zmiana trasy przejazdu	Celem poprawy nocnej obsługi komunikacyjnej północnej części miasta - zmiana trasy linii 246, połączona z utworzeniem linii 244
133	Zmiana rozkładu jazdy	Uruchomiono dodatkowe kursy do Alei Bielany i C.H. Auchan
K 148 149	Zwiększenie częstotliwości kursowania	Zwiększenie częstotliwości kursowania w godzinach porannego szczytu komunikacyjnego (6:00-8:00)

111	Zmiana trasy przejazdu	Połączenie linii 111 i linii 141. Przedłużenie linii 111 po trasie linii 141, z placu Grunwaldzkiego na osiedle Sobieskiego

Tabela 4. Wykaz zmian wprowadzonych na liniach podmiejskich strefowych

Numer linii	Forma zmian	Opis zmiany
903	Utworzenie nowej linii autobusowej	Połączenie gmin Wrocław, Siechnice oraz Żórawina Relacja: Tarnogaj–Żórawina
907	Utworzenie nowej linii autobusowej	Połączenie gmin Wrocław oraz Kąty Wrocławskie Relacja: Oporów-Pietrzykowice
909	Utworzenie nowej linii autobusowej	Połączenie gmin Wrocław oraz Kąty Wrocławskie Relacja: Nowy Dwór–Samotwór (kursy do Kębłowic)
913	Utworzenie nowej linii autobusowej	Połączenie gmin Wrocław, Kobierzyce oraz Żórawina Relacja: Krzyki–Żórawina lub Krzyki-Rzeplin
920	Utworzenie nowej linii autobusowej	Połączenie gmin Wrocław, Siechnice i Czernica Relacja: Galeria Dominikańska–Trestno–Wojnów lub Galeria Dominikańska – Opatowice, objęcie nowego odcinka trasy we Wrocławiu komunikacją miejską (ul. Na Grobli)
927L 927P	Utworzenie nowych linii autobusowych	Para linii półokrężnych relacji Oporów – Pietrzykowice – Smolec – Nowy Dwór; objęcie obsługą komunikacją miejską przystanków „Gagarina" we Wrocławiu
933	Utworzenie nowej linii autobusowej	Połączenie gmin Wrocław oraz Kąty Wrocławskie Relacja: Oporów–Zabrodzie
947	Utworzenie nowej linii autobusowej	Połączenie gmin Wrocław oraz Kąty Wrocławskie Relacja: Oporów–Krzeptów–Smolec (kursy do Małkowic)

Tabela 5. Wykaz zmian w infrastrukturze przystankowej

Numer linii	Forma zmian	Opis zmiany
602, 607	Zmiana nazwy przystanku	W celu lepszej identyfikacji przystanków zlokalizowanych w miejscowości Biskupice Podgórne w obszarze klastra LG, nazwy przystanków zostały dostosowane do aktualnej nazwy zakładów zlokalizowanych w powyższej lokalizacji
938	Utworzenie nowego przystanku	Uruchomienie nowego przystanku autobusowego w miejscowości Lutynia w gminie Miękinia w celu poprawy dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców korzystających z linii strefowych
934	Utworzenie nowego przystanku	Uruchomienie nowego przystanku autobusowego w miejscowości Węgrów w gminie Długołęka w celu poprawy dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców korzystających z linii strefowych
106, 107, 109, 132,	Zmiana nazwy przystanku	W celu lepszej identyfikacji przystanków zlokalizowanych w pobliżu Wrocławskiego Parku Biznesu we Wrocławiu przystanek „Fabryczna" zyskał nazwę „Integracyjny Inkubator

142, 148, 149, 206, 249, 609		Przedsiębiorczości”
911, 921	Utworzenie nowego przystanku	Do trasy linii strefowych obsługujących połączenia między miejscowościami w gminie Długołęka a Wrocławiem włączony został nowo utworzony przystanek o nazwie „Kurlandzka”, zlokalizowany w obrębie nowo wybudowanych osiedli mieszkaniowych w obszarze ul. Szewczenki
908	Zmiana nazwy przystanku	W celu lepszej identyfikacji przystanków zlokalizowanych w ciągu ulicy Sułowskiej we Wrocławiu przystanek „Polanowicka” zyskał nazwę „Konopackiej”
102, 103, 123	Zmiana statusu przystanku	W związku ze wzrostem liczby pasażerów korzystających z przystanków „Brodzka” i „Jędrzejowska” zmianie uległ ich status z przystanków „na życzenie” na przystanki stałe
122, 124, 134, 249	Zmiana lokalizacji stanowisk/ przystanków	W celu poprawy dostępności komunikacyjnej dla pasażerów korzystających z pętli autobusowej Nowy Dwór zmieniono lokalizację stanowisk dla autobusów w celu zapewnienia odjazdów autobusów we wspólnym kierunku z tego samego peronu
108	Utworzenie nowego przystanku	Włączenie przystanku „Dw. Nadodrze” w celu poprawy dostępności komunikacyjnej dla pasażerów korzystających z tej linii
C	Zmiana lokalizacji przystanku	Zmiana lokalizacji przystanku „Pl. Grunwaldzki” (przeniesienie bliżej Ronda Reagana) dla linii C w celu poprawy dostępności komunikacyjnej dla pasażerów korzystających z tej linii
D, 106, 107, 113, 118, 119, 120, 128, 129, 133, 144, 150, 319, 612, 904, 914, 920, 924, 936	Zmiana statusu przystanku	W związku ze zmianą liczby pasażerów korzystających z przystanków zmianie uległy ich statusy: • Klecina nr 16531 i 16506 jako przystanek stały dla linii 107, 133 oraz „na życzenie” dla linii D i 247; • Graniczna nr 17507 i 17508 jako przystanek „na życzenie” dla linii 106 i 206; • Orla nr 11305 i 11306 jako przystanek „na życzenie” dla linii D, 247 i 248 – dla kursów zjazdowych linii dziennych oraz kursów linii okresowej na czas wymiany rozjazdów na Powstańców Śląskich przystanek stały; • Osobowicka (Cmentarz II) nr 23105 i 123006 jako przystanek „na życzenie” dla linii 118, 119, 129, 257, 319 i kursów wyjazdowych i zjazdowych; • Metalowców nr 12527 i 12528 jako przystanek „na życzenie” dla linii 128; • Skierniewicka nr 11357 i 11358 jako przystanek „na życzenie” dla linii 144;

		• Husarska nr 26329 i 26330 jako przystanek „na życzenie” dla linii 113 i 249; • Dobroszycka nr 29107 i 29114 jako przystanek „na życzenie” dla linii 150, 904, 914, 924 i 936; • Przyjaźni nr 16511 i 16512 jako przystanek „na życzenie” dla linii 113, 247 i 612; • Bierdzany nr 25505 i 25506 jako przystanek „na życzenie” dla linii 120, 920; • Opatowicka nr 127 nr 25518 i 25519 jako przystanek „na życzenie” dla linii 120, 920; • Zalewowa nr 25513 i 25514 jako przystanek „na życzenie” dla linii 120, 920; • Nowy Dom nr 25507 i 25508 jako przystanek „na życzenie” dla linii 120, 920
123	Utworzenie nowego przystanku	W celu poprawy obsługi komunikacyjnej Osiedla Maślice do trasy linii 123 wprowadzone zostały przystanki: Dworska, Górnicza, Rękodzielnicza, Metalowców
117, 917	Zmiana nazwy przystanku	W celu lepszej identyfikacji przystanków zlokalizowanych w ciągu ulicy Trzmielowickiej we Wrocławiu przystanek „Trzmielowicka stacja kolejowa” zyskał nazwę „Serowarska”
119, 132	Zmiana nazwy przystanku	W celu lepszej identyfikacji przystanków zlokalizowanych w obrębie Poczty Polskiej zlokalizowanej na ul. Awicenny przystanek „Poczta Polska” zyskał nazwę Awicenny (Poczta Polska)
111	Utworzenie nowego przystanku	W celu poprawy obsługi komunikacyjnej okolic ulicy Jedności Narodowej i Rychtalskiej do trasy linii 111 wprowadzony został przystanek „Daszyńskiego” zlokalizowany w pobliżu powyższych ulic
105, 118, 119, 130, 132, 246, 930	Utworzenie nowego przystanku	W celu poprawy obsługi komunikacyjnej okolic ulicy Syrokomli i Kasprowicza do trasy linii: 105, 118, 119, 130, 132, 246, 930 wprowadzony został przystanek „Syrokomli” zlokalizowany w pobliżu powyższych ulic
A, 145, 146	Utworzenie nowego przystanku	W celu poprawy obsługi komunikacyjnej osiedla Przedmieście Oławskie do trasy linii: A, 145 i 146 wprowadzony został przystanek „skwer Krasińskiego” zlokalizowany w pobliżu ulic: Krasińskiego, Dąbrowskiego, Podwale i Komuny Paryskiej
920	Utworzenie nowego przystanku	W celu poprawy obsługi komunikacyjnej mieszkańców obszaru ulicy Na Grobli do trasy linii 920 wprowadzony został przystanek „Na Grobli (Hydropolis)”

Nowe, okólne linie autobusowe
W czerwcu 2021 roku na wnioski mieszkańców osiedla Nowe Żerniki uruchomiono autobusową linię okólną **numer 722**. Linia numer 722 umożliwia dojazd do ulicy Kosmonautów, na której znajdują się przystanki tramwajowe. Rozkłady jazdy autobusu linii 722 zostały dostosowane do rozkładów tramwajowych tak, aby wygodnie można było korzystać z połączenia, jakie oferuje ta linia.

Rysunek 1. Plakat promujący linię numer 722

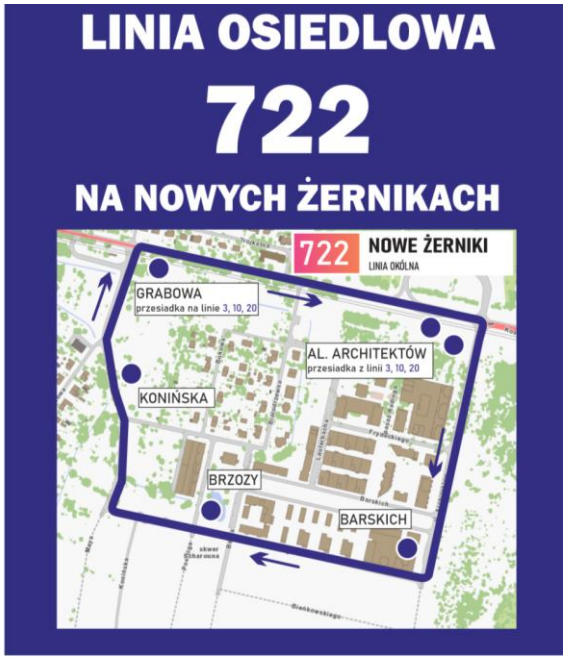

W październiku 2021 roku, na wnioski rad osiedli uruchomiono drugą linię okólną **numer 345.** Linię uruchomiono w celu poprawy komunikacji pomiędzy osiedlami leżącymi w obrębie Wielkiej Wyspy. Autobus zatrzymuje się na 18 przystankach. Na 9 z nich można przesiąść się na tramwaj.

Rysunek 2. Plakat promujący linię numer 345

Współpraca międzygminna
Gmina Wrocław aktywnie współpracuje z gminami otaczającymi. W roku 2021 kontynuowano bieżące konsultacje, modyfikacje przebiegów linii, badania napełnień pasażerów, zmiany rozkładów jazdy w celu dostosowania ich do aktualnych potoków pasażerskich i potrzeb gmin. W wyniku tej współpracy w roku 2021 uruchomiono 9 nowych linii łączących gminę Wrocław z Kątami Wrocławskimi, Kobierzycami, Żórawiną, Siechnicami oraz Czernicą oraz przystąpiono do prac mających na celu integrację połączeń Czernicy, Długołęki, Siechnic i Wiszni Małej pomiędzy sobą i Wrocławiem. Warto podkreślić, że rozszerzono krąg dotychczasowych samorządów z którymi gmina Wrocław zawarła stosowne porozumienia międzygminne i dla których organizuje publiczny transport zbiorowy o gminę Żórawina.

6.1. Zmiany w funkcjonowaniu komunikacji międzygminnej: wymiana taboru na liniach łączących gminę Wrocław z gminą Wisznia Mała

Od 18 stycznia 2021 roku na liniach łączących gminę Wrocław z gminą Wisznia Mała kursuje siedem fabrycznie nowych autobusów Mercedes-Benz Conecto. Autobusy wyposażone są w silniki spełniające normy emisji spalin Euro 6D, posiadają również moduł rekuperacji (co przekłada się na niższe zużycie paliwa a dzięki temu zmniejszenie emisji spalin do atmosfery), ładowarki USB i klimatyzację. Autobusy zostały wyposażone w alkomaty wykrywające obecność alkoholu w wydychanym powietrzu. Alkomat, połączony jest z układem zapłonowym silnika, zatem przed uruchomieniem pojazdu, kierowca musi najpierw sprawdzić stan trzeźwości. Były to pierwsze we Wrocławiu autobusy wyposażone w fabryczny system bezpieczeństwa firmy Mercedes-Benz o nazwie Sideguard Assist. Powyższy system jest wymagany w kolejnych postępowaniach prowadzonych przez gminę Wrocław.

Fot. 26. Autobusy Mercedes Conecto przeznaczone do obsługi połączeń pomiędzy gminą Wrocław a gminą Wisznia Mała

6.2. Uruchomienie nowych połączeń pomiędzy gminą Wrocław a gminami: Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Żórawina, Siechnice oraz Czernica w ramach jednego postępowania przetargowego

Od 21 sierpnia 2021 roku, oprócz dotychczas funkcjonujących linii strefowych na terenie gmin sąsiadujących, utworzono dziewięć nowych linii strefowych (907, 909, 927L, 927P, 933, 947 – do gminy Kąty Wrocławskie, 903, 913 do gminy Żórawina

odpowiednio przez gminy Kobierzyce oraz Siechnice oraz linię 920 do gminy Czernica przez teren gminy Siechnice). Operator wybrany w przetargu przejął również obsługę linii podmiejskiej 612. Obsługa na wyżej wymienionych liniach realizowana jest fabrycznie nowymi (rocznik 2021) pojazdami typu Mercedes-Benz Conecto NG i Isuzu Novocity LiFe, uzupełniona pojazdami marki MAN A21 z 2017 roku.
Autobusy marki Mercedes–Benz, jako pierwsze w aglomeracji wrocławskiej, zostały wyposażone w system bezpieczeństwa Sideguard Assist (zwiększający bezpieczeństwo niechronionych użytkowników dróg przy skręcie autobusu w prawo) oraz system Preventive Brake Assist (aktywny asystent hamowania wspomagania przed kolizją z poruszającymi się pieszymi oraz nieruchomymi lub ruchomymi obiektami poprzez interwencyjne hamowanie przy braku reakcji kierowcy). Nowoutworzone linie autobusowe zatrzymują się na 158 przystankach, z których 57 nie było wcześniej obsługiwanych przez wrocławską komunikację miejską. W sierpniu 2021 roku Operator przeprowadził prezentację dwunastu nowych autobusów przeznaczonych do obsługi ww. połączeń. Podczas przejazdów demonstracyjnych przetestowano również systemy bezpieczeństwa - aktywnego asystenta hamowania oraz zwiększającego bezpieczeństwo przy skręcie.

Rysunek 3. Schemat połączeń pomiędzy gminą Wrocław a gminami: Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Żórawina, Siechnice oraz Czernica

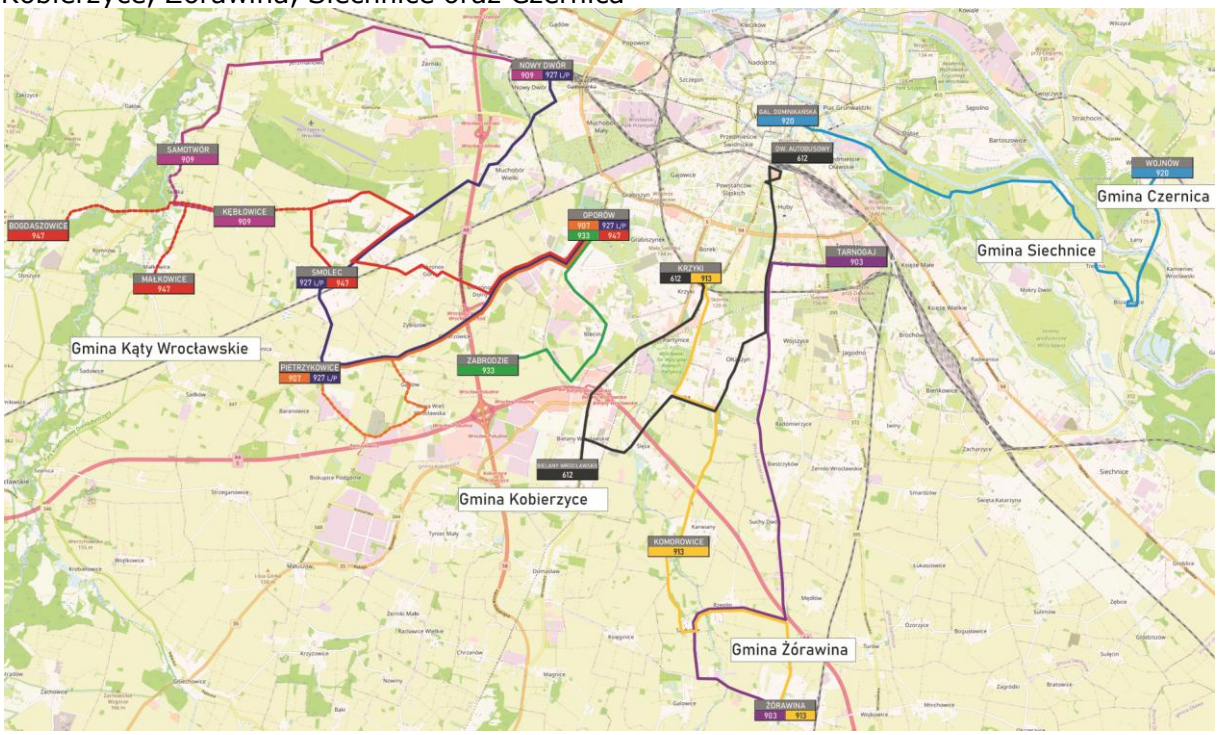

Fot. 27. Autobusy Mercedes Conecto NG przeznaczone do obsługi połączeń pomiędzy gminą Wrocław a gminami Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Żórawina, Siechnice oraz Czernica

6.3. Prace nad reorganizacją istniejących i utworzeniem nowych połączeń pomiędzy gminą Wrocław a gminami: Czernica, Długołęka, Siechnice i Wisznia Mała w ramach jednego postępowania przetargowego

14 grudnia 2021 roku opublikowano ogłoszenie o zamiarze przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia lub bezpośredniego zawarcia umowy, będące rozpoczęciem prac nad reorganizacją istniejących połączeń pomiędzy Wrocławiem a gminami: Czernica, Długołęka, Siechnice i Wisznia Mała oraz ich dalszym rozwojem w ramach linii aglomeracyjnych. Planowany termin rozpoczęcia postępowania o udzielenie zamówienia to grudzień 2022 roku. Rozpoczęcie świadczenia usług przez wybranego w postępowaniu operatora nastąpi najwcześniej w pierwszym kwartale 2024 roku, a przewidywany czas trwania umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego wyniesie 60 miesięcy.

Rysunek 4. Schemat przebiegu stref granicznych w gminie Wrocław i wybranych gminach ościennych

6.4. Zmiany w funkcjonowaniu komunikacji międzygminnej: zwiększenie dostępności miejsc na wybranych liniach łączących Wrocław z gminą Długołęka

Od 4 stycznia 2021 roku na wybrane kursy linii strefowych numer 904, 911, 914, 921 i 924 wprowadzono 4 autobusy przegubowe marki Solaris Urbino 18. Wprowadzenie dodatkowych pojazdów wiązało się z wysokim zapotrzebowaniem na przewozy międzygminne pomiędzy gminą Wrocław a gminą Długołęka - najludniejszą gminą w aglomeracji wrocławskiej, a także z pojawiającymi się obostrzeniami dotyczącymi limitów miejsc w transporcie publicznym w pandemii COVID-19. Jest to pierwsze tego rodzaju rozwiązanie na liniach strefowych. Wprowadzone do obsługi autobusy przegubowe są w pełni niskopodłogowe i zostały wyposażone w klimatyzację i System Informacji Pasażerskiej, zgodnie ze standardem obowiązującym w liniach strefowych na terenie przedmiotowej Gminy.

Fot. 28. Autobus Solaris Urbino 18 przeznaczony do obsługi połączeń na wybranych zadaniach na liniach łączących Wrocław z gminą Długołęka

Fot. 29. Autobus Solaris Urbino 18 przeznaczony do obsługi połączeń na wybranych zadaniach na liniach łączących Wrocław z gminą Długołęka

6.5. Rozwój rozwiązań technicznych stosowanych w komunikacji międzygminnej: testy autobusu hybrydowego

W dniach od 1 do 22 grudnia 2021 roku na wybranych liniach łączących Wrocław z miejscowościami w gminie Kąty Wrocławskie testowano przegubowy autobus hybrydowy Mercedes-Benz Citaro Hybrid. Zastosowane w demonstracyjnym autobusie rozwiązanie opierające się na magazynowaniu energii w superkondensatorach w celu jej wykorzystania do zasilania urządzeń pokładowych oraz napędzania silnika elektrycznego wspomagającego silnik Diesla zapewnia oszczędność paliwa co powoduje obniżenie emisji spalin.

Fot. 30. Autobus Mercedes-Benz Citaro Hybrid testowany na liniach łączących Wrocław z Gminą Kąty Wrocławskie

Rozkłady jazdy

1. Na stronie internetowej www.wroclaw.pl/rozklady-jazdy opublikowano około **1 670** kompletów rozkładów jazdy (dni robocze, sobota, niedziela i święta).
2. Dokonano weryfikacji około **4 455** rozkładów jazdy dostarczonych przez przewoźników.
3. Przygotowano do realizacji około **190** rozkładów jazdy dla linii strefowych.
4. Przygotowano **252** protokoły dla zleconych prac wykonywanych w ramach zmian wprowadzanych w komunikacji zbiorowej.
5. Przygotowano i udostępniono wykonawcy na dedykowanym serwerze około **326 500** arkuszy rozkładów jazdy oraz **610** arkuszy informacji pasażerskiej do wywieszenia na przystankach.
6. Przygotowano i zlecono wymianę rozkładów jazdy, oznaczenia numerów linii kursujących przez dany przystanek oraz wywieszenie innych informacji dla pasażerów średnio w miesiącu na ponad **1 537** przystankach.
7. Przeprowadzono **3 098** kontroli jakości wykonanych prac przy rozwieszaniu rozkładów jazdy i informacji pasażerskich na przystankach.
8. Wprowadzono zmiany w funkcjonowaniu systemu informatycznego do kontroli komunikacji zbiorowej oraz przystanków – Transport Quality Center od wersji 2.4.2. do wersji obecnej 3.1.0.
9. Uczestniczono w spotkaniach i pracach Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

10. Prowadzono działania nad rozwojem oprogramowania AGC Busman, mające na celu umożliwienie wspólnej pracy na jednej bazie danych: Wydziału Transportu, Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego i operatorów linii strefowych.

Dystrybucja biletów miejskiej komunikacji zbiorowej
Rok 2021, mimo nadal odczuwalnych skutków pandemii COVID-19, przyniósł wyraźną poprawę w komunikacji miejskiej. Odnotowano wzrost liczby pasażerów, a tym samym wzrost liczby sprzedanych biletów w stosunku do roku poprzedniego.

8.1. Sprzedaż biletów

Komunikacja miejska
W 2021 roku w miejskiej komunikacji zbiorowej poprzez system URBANCARD Wrocławska Karta Miejska razem sprzedano **26 798 668** szt. biletów, w tym:
- **18 669 938 szt.** biletów czasowych,
- **7 504 823 szt.** biletów jednorazowych,
- **623 461 szt.** imiennych biletów okresowych,
- **446 szt.** biletów okresowych na okaziciela.

Największa sprzedaż biletów została wygenerowana w kasownikach zamontowanych w pojazdach komunikacji miejskiej, w których płatności można dokonać przy użyciu zbliżeniowych kart płatniczych, NFC oraz Elektronicznych Portmonetek zaimplementowanych na kartach URBANCARD EP. W roku 2021 za pomocą kasowników sprzedano **19 036 077 szt**. biletów jednorazowych, czasowych i grupowych, co stanowi **71%** wszystkich biletów sprzedanych w sieci dystrybucji systemu URBANCARD w tym okresie.
W pozostałych kanałach dystrybucji biletów, tj. automatach biletowych, aplikacjach mobilnych (URBANCARD, SkyCash, Mobill, mPay oraz Multiway), poprzez stronę www, w hurtowniach i kioskach sprzedano pozostałe **29%** biletów w łącznej liczbie **7 762 591 szt.**

Rozkład sprzedaży biletów w poszczególnych kanałach dystrybucji przedstawia poniższa tabela:

Tabela 6. Rozkład sprzedaży biletów w poszczególnych kanałach dystrybucji w roku 2021 (szt.)

Kasowniki	Automaty biletowe	Stacjonarne punkty sprzedaży	Aplikacje mobilne	Strona www	Sprzedaż hurtowa
19 036 077	4 467 147	1 483 374	1 524 609	113 570	173 891

W poniższej tabeli przedstawiono dane porównawcze sprzedaży biletów z systemu URBANCARD Wrocławska Karta Miejska w latach 2017-2021:

Tabela 7. Porównanie sprzedaży biletów w latach 2017-2021

Rok	Liczba biletów [szt.]	Wartość sprzedanych biletów [zł]	Zmiana wartości sprzedanych biletów w stosunku do roku poprzedniego [%]
2017	34 281 844	168 258 312	-
2018	33 946 055	170 675 712	1,44
2019	34 950 100	171 449 177	0,45
2020	21 407 323	103 668 992	-39,53
2021	26 798 668	138 985 671	34,07

Wykres 4. Porównanie liczby sprzedanych biletów komunikacji miejskiej w latach 2017-2021

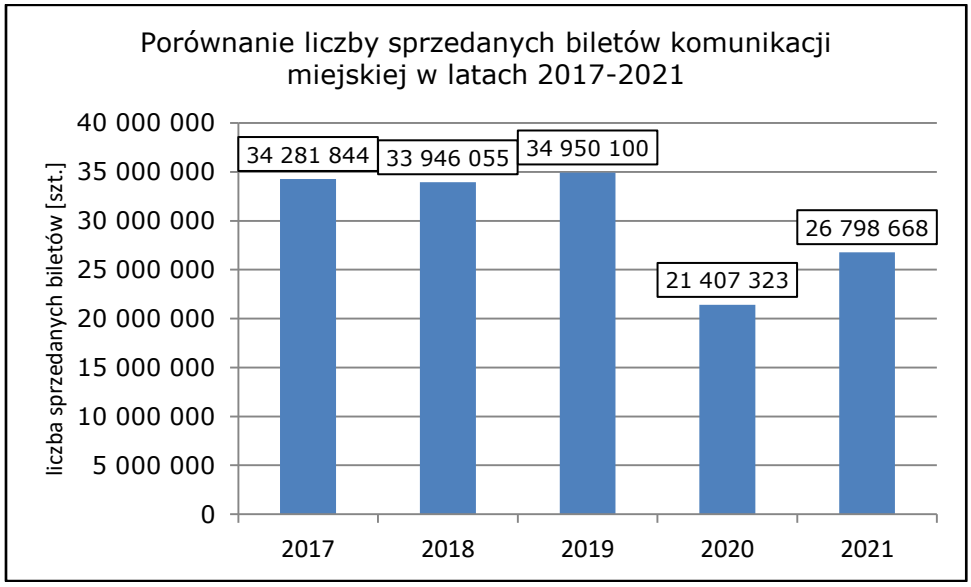

Wykres 5. Porównanie wartości sprzedanych biletów komunikacji miejskiej w latach 2017-2021

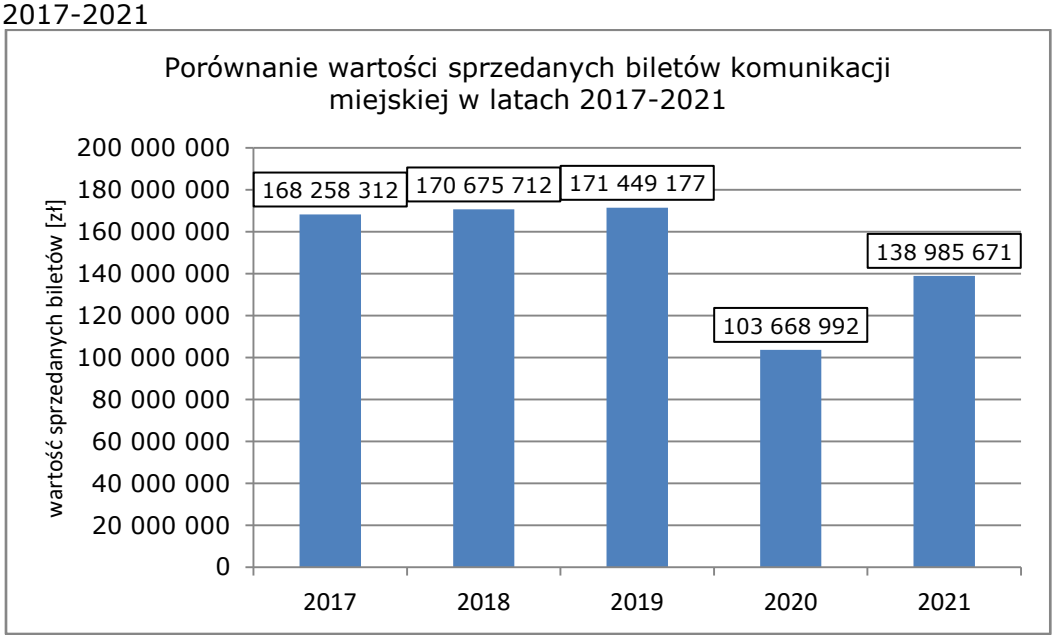

Komunikacja międzygminna

W komunikacji międzygminnej organizowanej przez gminę Wrocław w 2021 roku również nastąpił wzrost sprzedaży biletów w stosunku do roku poprzedniego: o **33%** w przypadku biletów jednorazowych oraz o **19%** w przypadku biletów okresowych. Wzrost sprzedaży wynikał zarówno ze zwiększenia liczby podróżujących w ramach dotychczasowych umów zawartych z gminami: Miękinia, Wisznia Mała, Długołęka, jak również ze znacznego rozszerzenia oferty usług przewozowych na tereny gmin: Kąty Wrocławskie, Żórawina, Siechnice, Czernica oraz Kobierzyce.

Tabela 8. Porównanie sprzedaży biletów na liniach międzygminnych w latach 2017-2021

Rok	Liczba biletów jednorazowych [szt.]	Liczba biletów okresowych [szt.]	Wartość sprzedanych biletów [zł]

2017	1 154 614	30 300	5 710 812
2018	1 038 826	25 661	5 470 518
2019	527 889	14 244	3 010 868
2020	305 510	9 044	1 831 141
2021	411 080	10 731	2 606 085

W ramach kontynuowanych umów na dystrybucję biletów aglomeracyjnych, które umożliwiają pasażerom korzystanie z komunikacji na terenie Wrocławia i gmin: Czernica, Siechnice, Kobierzyce czy Kąty Wrocławskie, sprzedano **12 129 szt.** biletów.

8.2. Wprowadzenie taryfy „Nasz Wrocław"- integracja z systemem URBANCARD

W roku 2020 zintegrowano system URBANCARD z systemem „Nasz Wrocław", wspomagającym miejski program kierowany do osób płacących podatki we Wrocławiu. Działania te pozwoliły zautomatyzować proces weryfikacji osób upoważnionych do nabywania biletów z taryfy „Nasz Wrocław". Od 1 stycznia 2021 roku we wrocławskiej komunikacji miejskiej wprowadzono nowy cennik biletów.
Taryfę wprowadzono uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia nr XXV/670//20 z dnia 23 lipca 2020 roku zmieniającą uchwałę nr XLVII/1094/17 z dnia 19 października 2017 r. w sprawie ustalenia cen za usługi przewozowe świadczone środkami lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez gminę Wrocław oraz sposobu ustalenia wysokości opłaty dodatkowej i manipulacyjnej.

Tabela 9. Sprzedaż biletów z taryfy „Nasz Wrocław" w roku 2021

Rodzaj biletu	Liczba sprzedanych biletów [szt.]	Wartość sprzedanych biletów [zł]
7-dniowe	22 767	637 650
30-dniowe	248 300	18 354 165
60-dniowe	3 385	494 445
90-dniowe	6 590	1 381 320
semestralne	6 905	1 608 856
180-dniowe	3 492	1 265 250

Rysunek 5. Plakat dotyczący cen biletów komunikacji miejskiej dla uczestników programu Nasz Wrocław

8.3. Zmiany uchwały w sprawie ustalania cen za usługi transportu zbiorowego organizowanego przez gminę Wrocław oraz sposobu ustalania opłaty dodatkowej i manipulacyjnej

Od stycznia 2021 roku weszła w życie nowa taryfa biletowa wprowadzająca okresowe bilety imienne „Nasz Wrocław" oraz podnosząca ceny biletów jednorazowych i okresowych. Na wniosek Radnych Rady Miejskiej Wrocławia (uchwała nr XXXVIII/1048/21 z dnia 20 maja 2021 r. zmieniająca uchwałę nr XLVII/1094/17 RMW w sprawie ustalania cen za usługi transportu zbiorowego organizowanego przez gminę Wrocław oraz sposobu ustalania opłaty dodatkowej i manipulacyjnej) obniżono ceny biletów jednorazowych i czasowych do cen sprzed 1. stycznia 2021 r., następnie uchwałą nr XXXIX/1062/21 z dnia 17 czerwca 2021 r. przywrócono ceny obowiązujące od 1 stycznia 2021 roku.

8.4. Działania dodatkowe dotyczące dystrybucji biletów komunikacji miejskiej

Efekty pandemii COVID-19, odbijające się na liczbie i wartości sprzedanych biletów komunikacji miejskiej nadal są zauważalne. Stopniowe wznowienie działalności wybranych gałęzi gospodarki, mających wpływ na funkcjonowanie komunikacji zbiorowej (m. in. powrót uczniów do szkół), a także zwiększenie limitów pasażerów w pojazdach przyczyniło się do zauważalnego wzrostu liczby podróżujących. Tym samym przyniosło widoczny, systematyczny wzrost dochodów z tytułu sprzedaży biletów. W zakresie dystrybucji biletów podjęto szerokie działania mające na celu poprawę jakości obsługi pasażerów.

Działaniami objęto:

Biura Obsługi Pasażera

Od października 2021 roku działają dwa nowe Biura Obsługi Pasażera Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego sp. z o.o., pełniące rolę Biur Obsługi Klienta URBANCARD. Dwa nowe biura zostały otwarte na pętlach tramwajowych przy: ul. Świeradowskiej oraz al. M. Kromera i zastąpiły one działające dotychczas biuro zlokalizowane przy ul. B. Prusa.

Funkcjonalności systemu URBANCARD

Mając na uwadze podniesienie świadomości, wiedzy i poczucia bezpieczeństwa pasażerów komunikacji miejskiej gmina Wrocław podjęła, przy współudziale Mennicy Polskiej S.A., szeroko zakrojone działania mające na celu usprawnienie procesów obsługi transakcji biletowych w systemie URBANCARD tak, aby były one jak najbardziej przyjazne dla pasażerów. W związku z tym podjęto prace nad poszerzeniem funkcjonalności systemu URBANCARD. W ramach prac nad modyfikacją systemu URBANCARD wprowadzono nowe funkcjonalności:

- **Historia biletów nabytych w kasownikach**

Od kwietnia 2021 roku pasażer ma możliwość samodzielnego sprawdzenia historii biletów nabytych w kasownikach przy użyciu zbliżeniowej karty płatniczej na Portalu Pasażera www.urbancard.pl. (https://www.urbancard.pl/historia). Wystarczy wpisać numer karty, którą fizycznie dokonano płatności oraz datę jej ważności i po pomyślnej weryfikacji wyświetlona zostanie możliwość pobrania historii operacji za ostatnie 120 dni.

Rysunek 6. Baner informacyjny umieszczony na ekranach kasowników

- **Prezentacja biletów zakupionych w kasownikach - ważnych przez 72 godziny**

Wprowadzona w październiku 2021 roku modyfikacja oprogramowania pozwala na prezentację informacji o zakupionych biletach jednorazowych lub czasowych i wyświetlana jest w każdym pojeździe, bez względu na to w którym zostały nabyte. Pasażer może sprawdzić historię swoich biletów do 72 godzin od czasu nabycia biletu (dla biletów jednorazowych) lub ukończenia terminu ważności (dla biletów czasowych).

Wprowadzenie takiej możliwości ułatwia monitorowanie stanu ważności biletu - w każdej chwili istnieje możliwość sprawdzenia, czy bilet jest ważny lub kiedy stracił ważność. Prezentacja informacji o historii nabytych biletów do 3 dni pozwala również w łatwy sposób sprawdzić, jakie bilety pasażer zakupił w ostatnim czasie.

Rysunek 7. Baner informacyjny umieszczony na ekranach kasowników

- **Samodzielne generowanie numeru token**

W grudniu 2021 roku uruchomiona została możliwość samodzielnego generowania skróconego numeru Token dla zbliżeniowej karty płatniczej, czyli bezpiecznego

Rysunek 8. Baner informacyjny umieszczony na ekranach kasowników

identyfikatora karty, niezbędnego do weryfikacji zgłoszenia reklamacyjnego dotyczącego zakupu biletów w kasownikach. Funkcjonalność jest dostępna dla każdego pasażera na stronie www.urbancard.pl/historia.

- **Proces reklamacyjny w pełni on-line**

W celu ułatwienia realizacji procesu reklamacyjnego w grudniu 2021 roku wprowadzono nową funkcjonalność na stronie www.urbancard.pl/historia. Każdy pasażer może uzyskać skrócony numer Token dla swojej fizycznej Zbliżeniowej Karty Płatniczej i skorzystać z elektronicznego formularza reklamacyjnego. Po wprowadzeniu funkcjonalności samodzielnego generowania skróconego numeru Token dla zbliżeniowej karty płatniczej, zmodyfikowano Regulamin zawierania umowy przewozu środkami miejskiej komunikacji zbiorowej we Wrocławiu poprzez nabycie biletów przy pomocy kasowników w celu umożliwienia przeprowadzenia procesu reklamacji w całości w formie elektronicznej. Nie ma już konieczności osobistej wizyty w Biurze Obsługi Klienta, jak dotychczas.

Kampanie informacyjne dotyczące systemu URBANCARD

W związku z rozwojem systemu dystrybucji biletów oraz potrzebą prowadzenia działań edukacyjnych wśród pasażerów, przeprowadzono szereg kampanii informacyjnych. Przygotowano serię materiałów edukacyjnych i informacyjnych w postaci m. in.: filmów i artykułów umieszczanych na stronach www.wroclaw.pl oraz www.urbancard.pl, banerów umieszczanych na ekranach kasowników i automatów biletowych, plakatów umieszczanych w Biurach Obsługi Klienta URBANCARD oraz w pojazdach komunikacji miejskiej i międzygminnej. Kampanie informacyjne dotyczyły w szczególności:

- nowych funkcjonalności systemu URBANCARD,
- poprawnego przebiegu transakcji zakupu biletów w kasownikach.

Obsługowe punkty sprzedaży biletów (kioski)

Pandemia COVID-19 przyczyniła się do rezygnacji części podmiotów prowadzących działalność handlową z prowadzenia dystrybucji biletów komunikacji miejskiej. W związku z tym zmniejszeniu uległa liczba obsługowych punktów sprzedaży biletów

działających w ramach systemu URBANCARD z 200 do 170. Nieznaczne zmniejszenie liczby punktów sprzedaży związane jest również z dużą popularnością innych kanałów sprzedaży biletów komunikacji miejskiej.

8.5. Inne zrealizowane zadania związane z dystrybucją biletów komunikacji miejskiej

1. 6 instytucjom państwowym i samorządowym oraz organizacjom społecznym udzielono zgody na bezpłatne przejazdy dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji.
2. Zawarto 3 umowy na wykupienie usług przewozowych od gminy Wrocław dla pracowników spółek (z MPK Sp. z o.o., Mobilis Sp. z o.o. i Bus Marco Polo Wratislavia 1992 sp. z o.o.).
3. Zawarto 3 umowy na wykupienie usługi przewozowej od gminy Wrocław dla uczestników imprez kulturalnych.
4. Przygotowano zarządzenie Prezydenta Wrocławia numer 6751/21 z dnia 31.12.2021 r. zmieniające zarządzenie nr 2940/20 z dnia 5.05.2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu zawierania umowy przewozu środkami miejskiej komunikacji zbiorowej we Wrocławiu poprzez nabycie biletów przy pomocy kasowników. Regulamin dostosowano m.in. do nowych funkcjonalności dostępnych na stronie www.urbancard.pl oraz w kasownikach.
5. Dnia 27 grudnia 2021 roku podpisano Aneks numer 4 do umowy numer WTR/P/1/2017 z dnia 8 marca 2017 roku zawartej z Mennicą Polską S.A. Aneks zobowiązuje spółkę do zapewnienia w odniesieniu do pojazdów technicznych wykorzystywanych przez Wykonawcę przy obsłudze systemu URBANCARD we Wrocławiu zachowanie obowiązujących wymogów ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych wprowadzanych dla podmiotów, którym jednostki samorządu terytorialnego zlecają wykonywanie zadań publicznych, tj. realizację obsługi systemu URBANCARD we Wrocławiu w wymaganej części przez pojazdy elektryczne, pojazdy hybrydowe, pojazdy napędzane gazem ziemnym, pojazdy napędzane wodorem.
6. W listopadzie 2021 roku podpisano porozumienie z uczelnią Collegium Humanum w sprawie współpracy w zakresie wykorzystania Elektronicznych Legitymacji Studenckich. Collegium Humanum to siedemnasta uczelnia wyższa, która oferuje swoim studentom wykorzystanie Elektronicznej Legitymacji Studenckiej jako nośnika biletów wrocławskiej komunikacji miejskiej w ramach systemu URBANCARD.

8.6. Kampania informacyjna „Bądź uczciwy, kupuj bilet”

W listopadzie 2021 roku wspólnie z gminami Kąty Wrocławskie, Czernica, Kobierzyce, Żórawina, Siechnice, Miękinia, Wisznia Mała i Długołęka, a także przewoźnikami obsługującymi linie międzygminne przeprowadzono kampanię informacyjną, skłaniającą pasażerów komunikacji międzygminnej do zwrócenia uwagi na kwestię zakupu biletów. Plakaty informacyjne umieszczono w pojazdach obsługujących linie międzygminne oraz w budynkach urzędów gmin współpracujących z gminą Wrocław. Notatki prasowe i grafiki umieszczono w aktualnościach na stronach internetowych gmin i przewoźników, a także w mediach społecznościowych.

Rysunek 9. Plakat informacyjny umieszczony w pojazdach oraz na stronach internetowych

8.7. Współpraca ze Związkiem Oławskie Przewozy Powiatowo–Gminne

Pod koniec 2020 roku powołany został Związek Powiatowo-Gminny „Oławskie Przewozy Gminno-Powiatowe”, z którym gmina Wrocław podjęła rozmowy na temat wypracowania modelu współpracy w zakresie autobusowego publicznego transportu zbiorowego. Związek zwrócił się do Gminy z propozycją prowadzenia sprzedaży wrocławskiego biletu aglomeracyjnego za pomocą kanałów dystrybucyjnych spółki PKS Oława S.A., będącej operatorem przewozów na zlecenie związku. Wynikiem prac nad umożliwieniem takiego rozwiązania jest Porozumienie numer 1/2021 z dnia 15 października 2021 roku w sprawie dystrybucji biletów aglomeracyjnych.

Spłata należności z tytułu opłat za przejazd bez ważnego biletu
Zgodnie z uchwałą Nr LXI/1540/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 10 lipca 2014 roku w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających gminie Wrocław lub jej jednostkom podległym oraz wskazania organu i osób do tego uprawnionych rozpatrzono w roku 2021: 856 wniosków o umorzenie, odroczenie i rozłożenie na raty należności z tytułu opłat za przejazd bez ważnego biletu, w tym:

- udzielono zgody na umorzenie w 47 przypadkach,
- udzielono zgody na rozłożenie na raty należności w 53 przypadkach,
- udzielono odmowy umorzenia, rozłożenia na raty, odroczenia lub pozostawiono bez rozpoznania w 85 przypadkach,
- przekazano korespondencję od komorników i z Sądów do MPK Sp. z o. o. w 664 przypadkach.

Transport Kolejowy

10.1. Honorowanie biletów i ulg komunikacji miejskiej Wrocławia w pociągach KD i POLREGIO na terenie gminy Wrocław
W okresie od 1 stycznia 2021 do 30 czerwca 2021 roku gmina Wrocław kontynuowała umowę z Kolejami Dolnośląskimi S.A. i POLREGIO Sp. z o.o. na honorowanie w przewozach kolejowych wybranych rodzajów biletów zakupionych w systemie URBANCARD oraz ulg przysługujących pasażerom we wrocławskiej komunikacji miejskiej. Umowa zakończyła się z dniem 30 czerwca 2021 roku.
Umowa z przewoźnikami kolejowymi nie została przedłużona, ponieważ przedstawione przez nich oczekiwania finansowe, tj. znaczny wzrost wynagrodzenia umownego w sytuacji istotnego spadku liczby pasażerów wywołanego pandemią COVID-19, nie zostały poparte możliwym do zaakceptowania uzasadnieniem oraz daleko wykraczały poza możliwości finansowe gminy Wrocław. Poszukując alternatywnego rozwiązania, minimalizującego skutki zakończenia dotychczasowej współpracy z przewoźnikami kolejowymi, od dnia 1 września 2021 roku do taryfy biletowej został wprowadzony nowy imienny bilet „Nasz Wrocław Kolej".

10.2. Nowy bilet „Nasz Wrocław Kolej"
W związku z zakończeniem współpracy z Kolejami Dolnośląskimi S.A. i POLREGIO Sp. z o.o. w zakresie honorowania w przewozach kolejowych wybranych rodzajów biletów zakupionych w systemie URBANCARD oraz ulg przysługujących pasażerom we wrocławskiej komunikacji miejskiej przygotowano projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia zmieniającej uchwałę nr XLVII/1094/17 z dnia 19 października 2017 r. w sprawie ustalenia cen za usługi przewozowe świadczone środkami lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez gminę Wrocław oraz sposobu ustalenia wysokości opłaty dodatkowej i manipulacyjnej, który wprowadził, od 1 września 2021 roku, do taryfy biletowej obowiązującej w komunikacji miejskiej bilet „Nasz Wrocław Kolej".
Imienny bilet „Nasz Wrocław Kolej" w cenie 1,00 zł (bilet normalny) oraz 0,50 zł (bilet ulgowy) jest dedykowany mieszkańcom Wrocławia, którzy łączą przejazdy komunikacją miejską z kolejową na terenie gminy Wrocław. Uprawnia on wskazaną na bilecie osobę, posiadającą aktywny status w programie „Nasz Wrocław" (osoby rozliczające podatek dochodowy od osób fizycznych we właściwym miejscowo urzędzie skarbowym we Wrocławiu), do korzystania z przejazdów na wszystkich typach linii przez okres jednego miesiąca. W 2021 roku sprzedano 2 110 sztuk biletów „Nasz Wrocław Kolej".

Rysunek 10. Plakat promujący bilet „Nasz Wrocław Kolej"

10.3. Bilet Zintegrowany

W 2021 roku kontynuowano ze spółką POLREGIO S.A. umowę na dystrybucję 30-dniowych aglomeracyjnych imiennych biletów miejskiej komunikacji zbiorowej, wchodzących w skład Biletu Zintegrowanego, w ramach której sprzedano **5 881 szt.** biletów.

10.4. Wrocławska Kolej Metropolitalna

Mając na uwadze rozwój transportu kolejowego kontynuowano współpracę z Samorządami Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego szczebla gminnego i powiatowego w zakresie wdrożenia idei kolei aglomeracyjnej. Przygotowano dla samorządów spotkania informacyjne poświęcone kwestiom dobrych praktyk w organizacji kolei aglomeracyjnych w innych polskich aglomeracjach. Przedstawiono wstępne założenia funkcjonowania Wrocławskiej Kolei Metropolitalnej. Weryfikowano również założenia przygotowane przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego w ramach tzw. modelu Wrocławskiej Kolei Metropolitalnej. Gmina Wrocław pełniła rolę wiodącą w przygotowaniu opinii do modelu i wspólnego stanowiska samorządów lokalnych w tym zakresie.

Dodatkowo kontynuowano współpracę z Samorządem Województwa Dolnośląskiego jako organizatorem przewozów kolejowych w regionie i aglomeracji wrocławskiej w zakresie dofinansowania dodatkowych połączeń kolejowych w roku 2021.

Gmina Wrocław partycypuje w kosztach kursowania linii kolejowych w granicach administracyjnych miasta od roku 2017. W 2021 roku Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego wystąpił do gminy Wrocław o dofinansowanie 50 połączeń o charakterze aglomeracyjnym w wysokości 1 221 166,84 zł. W tym celu przygotowano i przeprocesowano stosowną uchwałę Rady Miejskiej Wrocławia (numer XLVI/1198/21 z dnia 25 listopada 2021 r.), na podstawie której zawarta została umowa pomiędzy gminą Wrocław a Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego.

Gmina Wrocław podjęła również współpracę z Samorządem Województwa Dolnośląskiego, gminą Czernica i Jelcz Laskowice na rzecz przywrócenia połączeń

pasażerskich na zrewitalizowanej linii kolejowej nr 292. 1 grudnia 2021 roku podpisano porozumienie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, które skutkowało uruchomieniem regularnych połączeń kolejowych na trasie Wrocław Główny do Jelcza Laskowic, przez gminę Czernica. Gmina Wrocław zadeklarowała partycypację w kosztach połączeń, pilotażowo na rok. W pierwszej fazie uruchomiono 7 par połączeń w ciągu doby, a od września 2022 roku oferta dla pasażerów wzrośnie do 15 par połączeń na dobę. Połączenia kolejowe zostały uruchomione 12 grudnia 2021 roku w ramach nowej oferty Samorządu Województwa pod nazwą Dolnośląskie Koleje Aglomeracyjne dla Aglomeracji Wrocławskiej i są obsługiwane przez Koleje Dolnośląskie S.A.

10.5. Rozbudowa infrastruktury kolejowej – Kolej +

Wspólnie z Urzędem Marszałkowskim oraz czterema gminami sąsiadującymi z gminą Wrocław przygotowano zgłoszenie dwóch projektów do rządowego programu pn. Program uzupełniania lokalnej i regionalnej infrastruktury kolejowej KOLEJ+ do roku 2028:

- Budowa bazowej infrastruktury do uruchomienia Wrocławskiej Kolei Metropolitalnej. Poprawa jakości połączeń z Legnicy do Wrocławia dzięki zwiększeniu podaży miejsc na odcinku aglomeracyjnym Środa Śląska - Wrocław i skróceniu czasu przejazdu.
- Poprawa jakości połączeń Dzierżoniowa i powiatu dzierżoniowskiego dzięki wznowieniu ruchu na linii kolejowej nr 310 Kobierzyce - Piława Górna oraz odbudowie drugiego toru na odcinku linii kolejowej nr 285 Wrocław Główny - Kobierzyce.

Oba projekty pomyślnie przeszły pierwszy etap kwalifikacji o dofinansowanie, a w ramach przygotowań do etapu drugiego, gmina Wrocław przekazała dla samorządu województwa dwie dotacje o łącznej wartości 650 tys. zł z przeznaczeniem na opracowanie wymaganych Studiów prognostyczno-planistycznych tych inwestycji, dla drugiego projektu – Poprawa jakości połączeń Dzierżoniowa - wydano również opinie i wytyczne.

10.6. Działania na rzecz integracji transportu miejskiego i kolejowego

W 2021 roku kontynuowano spotkania w ramach tzw. **Kolejowego Stołu** powołanego w 2020 roku z inicjatywy Prezydenta Wrocławia. Jest to zespół do współpracy Grupy PKP i gminy Wrocław, w bieżących i strategicznych tematach, dotyczących rozwoju węzła kolejowego.

Wdrożono system regularnych konsultacji i uzgodnień stanowisk pomiędzy służbami Miasta oraz jednostkami organizacyjnymi z Grupy PKP. Na pięciu posiedzeniach dokonano omówień i uzgodnień stanowisk w około 20 zagadnieniach, głównie z zakresu relacji własnościowych w nieruchomościach, planowania zagospodarowania terenów, funkcjonowania skrzyżowań kolejowo drogowych oraz planowania i realizacji przedsięwzięć modernizacyjnych na infrastrukturze kolejowej.

Kontynuowano rozwój systemu parkingów przesiadkowych Parkuj i Jedź przy stacjach poprzez wytypowanie optymalnych ich lokalizacji przy współpracy z podmiotami Grupy PKP. Między innymi, uzgodniono z Oddziałem Gospodarowania Nieruchomościami PKP S.A. a następnie wykonano projekty geodezyjne podziałów nieruchomości kolejowych przeznaczonych do przejęcia przez gminę Wrocław pod budowę takich parkingów w sąsiedztwie pięciu stacji: Wrocław Brochów, Wrocław Leśnica, Wrocław Osobowice, Wrocław Pracze i Wrocław Zakrzów.

Kontynuowano konsultacje i uzgodnienia z firmami projektowymi opracowującymi Studium Wykonalności Wrocławskiego Węzła Kolejowego, a także przygotowującymi koncepcję rozwiązań w zakresie przebiegu kolei dużych prędkości w ramach Projektu CPK.

10.7. Budowa przejścia i przejazdu rowerowego przy ul. Agrestowej

Uzgodniono z PKP PLK S.A. możliwość i sposób realizacji budowy przejścia pieszo-rowerowego przez linię kolejową nr 285 w ciągu ul. Agrestowej. W ramach działań opracowano stosowną dokumentację techniczną waz z uzgodnieniami.

27 sierpnia 2021 roku Wojewoda Dolnośląski wydał decyzję nr I-P-36/21 o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W dniu 17 września 2021 roku złożono do Wojewódzkiego Urzędu Dolnośląskiego wniosek o wydanie pozwolenia na budowę.

W dniu 23 grudnia 2021 roku wydano pozwolenie na budowę z rygorem natychmiastowej wykonalności.
Na roboty liniowe związane z budową studni oraz okablowaniem i zabudową przejazdu i montażu urządzeń przejazdowych, oraz sygnalizatorów, kamer i urządzeń SRK zostanie ogłoszony przetarg w 2022 roku.

Fot. 31. Przejście pieszo-rowerowe przez linię kolejową nr 285, na skrzyżowaniu z ul. Agrestową - projekt i stan istniejący

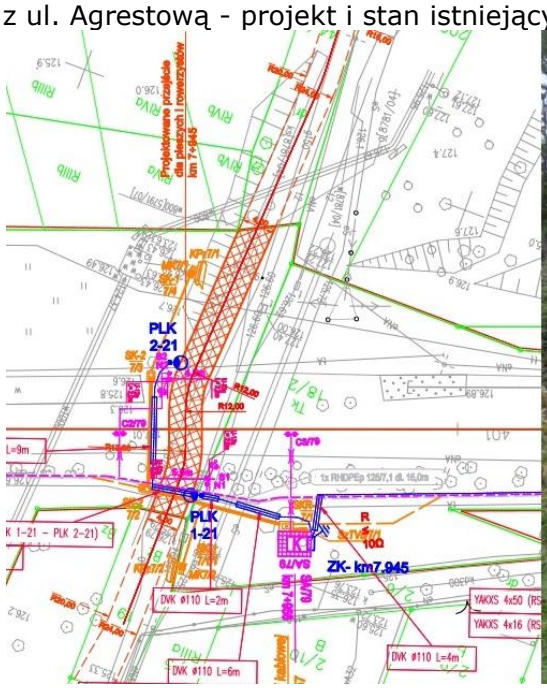

10.8. Rewitalizacja linii kolejowej nr 292

Prace w ramach Projektu pn. Rewitalizacja linii kolejowej nr 292 na odcinku Jelcz Miłoszyce - Wrocław Sołtysowice w celu przywrócenia przewozów we WrOF.
Zadanie realizowane przy udziale środków z Unii Europejskiej w ramach Osi Priorytetowej nr 5: Transport, działanie 5.2.: System Transportu Kolejowego, Poddziałanie nr 5.2.2: System Transportu Kolejowego – ZIT WrOF Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

W 2021 roku poniesiono nakłady: 2 346 tys. zł

W roku 2021 zakończono zadania realizowane w koordynacji z PKP PLK S.A. mające na celu przywrócenie przewozów pasażerskich we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym. Zakres gminy Wrocław to budowa parkingów przesiadkowych dla samochodów i rowerów, dojść pieszych do przystanków kolejowych w trzech lokalizacjach: Wojnów, Wojnów Wschodni, Strachocin. Zadanie zostało zrealizowane i rozliczone w grudniu 2021 roku.

- Wrocław Wojnów Wschodni - wybudowano drogę dojazdową do przystanku kolejowego dł. ok. 170 mb wraz z wykonaniem przyulicznych 38 miejsc postojowych, w tym 2 dla osób z niepełnosprawnościami,
- Wrocław Wojnów - wykonano parking na 20 miejsc postojowych wraz z dwoma wiatami rowerowymi,
- Wrocław Strachocin - wybudowano ciąg pieszy łączący istniejący chodnik w ul. Zagrodniczej z przystankiem kolejowym oraz wiatę rowerową.

Fot. 32. Wrocław Wojnów - nowe miejsca postojowe i wiaty rowerowe

Fot. 33. Wrocław Strachocin - ciąg pieszy w kierunku przystanku kolejowego

Fot. 34. Wrocław Wojnów Wschodni - wybudowana droga wraz z miejscami postojowymi

10.9. Wrocławski Węzeł Kolejowy

W 2021 roku kontynuowano współpracę z PKP PLK oraz z wybranym projektantem „Studium wykonalności Wrocławskiego Węzła Kolejowego". Dokument pozwoli na rozpoznanie potrzeb w zakresie inwestycji kolejowych na terenie aglomeracji wrocławskiej i ma być narzędziem do planowania przyszłych inwestycji kolejowych. Współpraca z PKP w zakresie rozwoju Wrocławskiego Węzła Kolejowego będzie kontynuowana w 2022 roku.

Uczestniczono w konsultacjach w ramach:

1. Studium Wykonalności dla C-E 59 – odcinek Święta Katarzyna – Wrocław Brochów – Wrocław Muchobór/Wrocław Kuźniki w ramach projektu Wstępne Studium Wykonalności dla Wrocławskiego Węzła Kolejowego, który dotyczy rozwiązań pozwalających na poprawę parametrów technicznych, a poprzez to skrócenie czasu przejazdu, zwiększenie przepustowości linii oraz wyeliminowanie wąskich gardeł w korytarzu C-E 59.
2. Studium Wykonalności dla C-E 59 – odcinek Grabiszyn – Rzepin, dotyczącego zwiększenia konkurencyjności transportu kolejowego na linii kolejowej nr 273.
3. Studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego dla projektu pod nazwą Budowa linii kolejowej nr 85 na odcinku Łódź – Sieradz Północny i linii kolejowej nr 86 na odcinku Sieradz Północny – Kępno – Czernica Wrocławska – Wrocław Główny.
4. Wstępnego Studium Planistyczno-Prognostycznego w ramach II etapu naboru do Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 doku dla projektów liniowych pn.:

- Poprawa jakości połączeń Dzierżoniowa i powiatu dzierżoniowskiego z Wrocławiem dzięki wznowieniu ruchu na linii kolejowej nr 310 Kobierzyce – Piława Górna oraz odbudowie drugiego toru na odcinku linii kolejowej nr 285 Wrocław Główny - Kobierzyce, do którego również wydano opinie i wytyczne.
- Budowa bazowej infrastruktury do uruchomienia Wrocławskiej Kolei Metropolitalnej. Poprawa jakości połączeń z Legnicy do Wrocławia na odcinku Środa Śląska – Wrocław.

Transport drogowy osób i rzeczy
W oparciu o przepisy ustawy z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym (Dz. U. z 2021 roku poz. 919 ze zm.) i ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o publicznym transporcie zbiorowym (tekst jednolity 2021 roku poz. 1371 ze zm.) w zakresie:

Transportu drogowego taksówką osobową
1. Wydano 310 licencji na transport drogowy taksówką osobową.
2. Udzielono 1 407 wypisów z licencji na transport drogowy taksówką osobową.
3. Zgłoszono 470 zmian licencji w związku ze zmianą pojazdu, tablic rejestracyjnych, zmianą adresu lub wydaniem kolejnych wypisów.
4. Wydano 268 innych decyzji administracyjnych.

Transportu drogowego osób i rzeczy
1. Wydano 43 zaświadczenia na potrzeby własne.
2. Wydano 5 zezwoleń na regularny przewóz osób.
3. Wydano 31 zezwoleń na regularny specjalny przewóz osób.
4. Wydano 9 licencji na krajowy transport drogowy rzeczy.
5. Wydano 687 zaświadczeń na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego.
6. Wydano 63 zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego.
7. Wydano 5 licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu powyżej 7 i nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą.
8. Wydano 49 licencji na wykonywanie transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy.
9. Wydano 2 licencje na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób samochodem osobowym.

Inne działania z zakresu transportu drogowego osób i rzeczy
W konsekwencji zmiany ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym wprowadzone przez ustawę o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1180) dokonano zmian w przepisach prawa miejscowego związanego z wykonywaniem przewozu osób taksówkami na obszarze gminy Wrocław. Podstawowym elementem we wprowadzanych zmianach było dostosowanie obowiązującego prawa miejscowego do art. 13b ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 919), który wprowadził możliwość dokonania rozliczenia opłaty za przewóz taksówką za pomocą aplikacji mobilnej. Ponadto w zakresie przepisów porządkowych dokonano aktualizacji „Regulaminu zarobkowego przewozu osób i bagażu taksówkami" pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami ustawowymi.
W II kwartale 2021 roku przygotowano projekty uchwał dostosowujących obowiązujące przepisy miejscowe do przepisów ustawowych. W czerwcu 2021 roku przeprowadzono I etap konsultacji branżowych ze środowiskiem wrocławskich firm oferujących przewóz osób taksówką. Projekty zostały również skonsultowane ze związkami zawodowymi, które nie zgłosiły uwag. We wrześniu 2021 roku przeprowadzono II etap konsultacji, w tym zorganizowano spotkanie konsultacyjne. W toku prowadzonych konsultacji przedsiębiorcy zgłosili swoje uwagi do projektów. Uzgodnione projekty uchwał zostały złożone pod obrady Rady Miejskiej Wrocławia.

W związku z powyższym:

- podjęto uchwałę nr XLVI/1205/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie cen maksymalnych za przewozy taksówkami (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z dnia 7 grudnia 2021 r., poz. 5747),
- podjęto uchwałę nr XLVI/1206/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie przepisów porządkowych obowiązujących przy przewozie osób i bagażu taksówkami oraz przepisów regulujących obowiązek stosowania dodatkowych oznaczeń i dodatkowego wyposażenia technicznego taksówek (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z dnia 7 grudnia 2021 r., poz. 5748).

Ponadto, rozpoczęto 18 postępowań administracyjnych związanych z kontrolą przedsiębiorców pod względem spełniania wymagań będących podstawą uzyskania zezwoleń i licencji określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym (tekst jednolity z 2021 roku poz. 919 ze zm.).

Zarządzanie i organizacja ruchu drogowego

12.1. Poprawa bezpieczeństwa i płynności ruchu

W 2021 roku realizowano zadania na terenie miasta w zakresie zarządzania i organizacji ruchu drogowego, prowadzono ciągły nadzór nad funkcjonowaniem ruchu w mieście poprzez obserwacje, objazdy oraz kontrole czasu przejazdu przez miasto.
W ramach wykonywanych zadań:
Zatwierdzono i opracowano projekty organizacji ruchu, które można podzielić na następujące grupy tematyczne:
- korekta oznakowania docelowego,
- korekta docelowych programów sygnalizacji świetlnej,
- projekty zastępczej organizacji ruchu i sygnalizacji świetlnej,
- projekty lokalizacji urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (słupki, bariery, lustra drogowe),
- projekty lokalizacji zastrzeżonych miejsc postojowych dla pojazdów osób z niepełnosprawnościami.

Opiniowano projekty w zakresie:
- obsługi komunikacyjnej,
- lokalizacji ogródków letnich,
- lokalizacji reklam.

Wydano:
- decyzje na wykorzystanie dróg w sposób szczególny,
- zezwolenia na przejazd pojazdem nienormatywnym,
- zezwolenia na całodobowy wjazd do Wrocławia dla pojazdów o dmc powyżej 18t,
- identyfikatory na dojazd do cmentarzy w celu zaopatrzenia stoisk handlowych w okresie Wszystkich Świętych,
- identyfikatorów uprawniających do wjazdu pod znak B-1 w ścisłym centrum Wrocławia.

Koordynowano działania związane z organizacją ruchu w okresie Wszystkich Świętych w rejonie wrocławskich nekropolii.

12.2. Wjazd pojazdów ciężarowych do miasta

W 2011 roku w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz usprawnienia miejskiej komunikacji, a także poprawy przepustowości dróg na obszarze Wrocławia wprowadzono w ciągu dróg krajowych organizację ruchu zakazującą wjazd do Wrocławia dla pojazdów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 18 ton, w godzinach szczytu komunikacyjnego i w godzinach nocnych. Zgodnie z zasadami wydawania zezwoleń, które co roku podlegają modyfikacji, jedynie firmy transportowe spełniające określone warunki otrzymują przepustki uprawniające do wjazdu na teren miasta.

- 2011 rok – 6 720 szt.
- 2012 rok – 5 200 szt.
- 2013 rok – 4 117 szt.
- 2014 rok – 4 272 szt.
- 2015 rok – 3 793 szt.
- 2016 rok – 3 786 szt.
- 2017 rok – 3 198 szt.
- 2018 rok – 2 820 szt.
- 2019 rok – 3 696 szt.
- 2020 rok – 2 119 szt.
- 2021 rok – 1 887 szt.

12.3. Kategoryzacja dróg na terenie gminy Wrocław

Celem zadania było porządkowanie stanów terenowo-prawnych dróg na terenie gminy Wrocław głównie poprzez nadawanie drogom (ulicom) odpowiedniej kategorii wynikającej z ustawy o drogach publicznych.

W ramach realizacji zadania:

1. Zebrano, oceniono i zweryfikowano materiały niezbędne dla przygotowania projektów uchwał Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie działań dotyczących sieci dróg we Wrocławiu - obejmujących ustalanie i opiniowanie ich przebiegu, nadawanie lub zmianę kategorii, wyłączenia z użytkowania.
2. Prowadzono niezbędne uzgodnienia z: Wydziałami UMW, Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta, Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad, Urzędem Wojewódzkim, Urzędem Marszałkowskim, Urzędami gmin ościennych - w ramach uzgodnień prowadzonych między Departamentem Infrastruktury i Transportu a przedstawicielami Województwa Dolnośląskiego oraz Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu, zaplanowano zmiany na sieci dróg wojewódzkich (dotychczasowa DW 347 docelowo DW 372) na terenie Wrocławia, polegające na pozbawieniu ulic leżących w ciągu drogi gminnej nr 106195 oraz drogi gminnej nr 105579, w granicach administracyjnych Wrocławia, kategorii drogi gminnej z ich jednoczesnym zaliczeniem do kategorii dróg wojewódzkich uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego.
3. Zgłaszano oraz opiniowano konieczność regulacji stanów terenowo - prawnych pasów drogowych (konieczne podziały geodezyjne, prostowanie bądź uzupełnianie zapisów w ewidencji gruntów ZGKiKM lub w wykazie dróg ZDiUM).

W efekcie powyższych działań doprowadzono, między innymi, do uchwalenia następujących aktów prawnych:

1. Uchwała nr XLIV/1127/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 września 2021 r. w sprawie pozbawienia kategorii dróg gminnych odcinków ulic we Wrocławiu.
2. Uchwała nr XLIV/1128/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 września 2021 r. w sprawie pozbawienia kategorii drogi powiatowej odcinków ulic we Wrocławiu.
3. Uchwała nr XLVI/1202/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie ustalenia przebiegu istniejących dróg gminnych we Wrocławiu.
4. Uchwała nr XLVI/1203/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie zaliczenia ulic we Wrocławiu do kategorii dróg gminnych.

12.4. Inne działania
Gmina Wrocław wydaje identyfikatory uprawniające do wjazdu pod znak B-1 na teren Ostrowa Tumskiego oraz ulic w ścisłym centrum Wrocławia. W 2021 roku wydano 278 sztuk tego typu identyfikatorów. W ramach wykonywanych zadań koordynowano i wprowadzano aplikację oznakowania tonażowego na terenie miasta.
Dwa razy w roku dokonuje się przeglądu poprawności oznakowania pionowego i poziomego w wyniku, którego wprowadzane są bieżące korekty oraz pomiar czasu przejazdu przez miasto po trasach: wschód–zachód, północ–południe.
Prowadzona jest ścisła współpraca z Komendą Miejską Policji w celu pozyskania danych dotyczących wypadków oraz kolizji na terenie miasta Wrocławia.

Zestawienie spraw załatwionych w 2021 roku:
1. 2551 zatwierdzenia do projektów technicznych organizacji ruchu.
2. 280 odbiorów i kontroli oznakowania w pasie drogowym.
3. 1 406 wniosków z zakresu organizacji ruchu.
4. Udział w 220 naradach i spotkaniach dotyczących inżynierii ruchu również zdalne.
5. Prowadzono 30 Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego również zdalne.
6. Prowadzono 16 Komisji ds. sygnalizacji świetlnej.
7. Komisje Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego rozpatrzyła 901 wniosków.
8. Opracowano 172 projekty techniczne zmian organizacji ruchu docelowego oraz programów sygnalizacji świetlnej.
9. Opracowano 32 projekty techniczne lokalizacji zastrzeżonych miejsc postojowych dla pojazdów osób z niepełnosprawnościami.
10. Wydano 846 opinii w zakresie obsługi komunikacyjnej.
11. Wydano 87 opinii w zakresie lokalizacji ogródków letnich.
12. Wydano 21 opinii w zakresie lokalizacji reklam.
13. Wydano 12 decyzji w sprawie wykorzystania dróg w sposób szczególny.
14. Wydano 33 zezwolenia na przejazd pojazdem nienormatywnym.
15. Wydano 1 887 zezwoleń na całodobowy wjazd do Wrocławia dla pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 18 ton.
16. Wydano 39 identyfikatory na dojazd do cmentarzy w celu zaopatrzenia stoisk handlowych w okresie Wszystkich Świętych.
17. Wydano 278 identyfikatorów uprawniające do wjazdu pod znak B-1 w ścisłym centrum Wrocławia.

Nadzór nad kluczowymi inwestycjami związanymi z transportem publicznym
Prowadzono stały, bieżący nadzór i monitoring stanu realizacji zadania inwestycyjnego na podstawie udziału w radach technicznych, pozyskiwanych informacji pisemnych, e-mailowych i telefonicznych oraz w oparciu o karty monitoringu projektów w ramach elektronicznego Systemu Monitoringu Projektów.

13.1. Budowa wydzielonej trasy autobusowo-tramwajowej łączącej osiedle Nowy Dwór z Centrum Wrocławia
Zadanie jest realizowane przy udziale środków z Unii Europejskiej w ramach działania 6.1: Rozwój publicznego transportu zbiorowego w miastach Oś Priorytetowa VI: Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020.

Poniesione w 2021 roku nakłady: 74 676 tys. zł

W roku 2021 podpisano kolejne aneksy terminowe i kwotowe z instytucją pośredniczącą, uwzględniające pandemię COVID-19.
W roku 2021 zrealizowano:
Etap I - odcinek od Placu Orląt Lwowskich do Parku Biznesu
18 czerwca 2021 roku zakończono budowę I etapu TAT od Pl. Orląt Lwowskich do pętli tramwajowej przy Wrocławskim Parku Biznesu w ul. Robotniczej, tym samym uruchomiono ruch tramwajowy na ww. odcinku. W ramach tego zadania wykonano

przejście dla pieszych w obrębie torów kolejowych. Zakończono budowę wiaduktu WD-2 nad ul. Smolecką - wykonano konstrukcje przyczółków i płyty pomostowej. W ramach budowy wiaduktu WD-1 przy ul. Robotniczej zakończono budowę murów oporowych, wykonano płytę ustroju nośnego oraz konstrukcję stalową wraz z wyposażeniem.

Etap II - budowa odcinka od Parku Biznesu do ul. Rogowskiej

Kontynuowano roboty budowlane. Na odcinku od Wrocławskiego Parku Biznesu do Centrum Zarządzania Kryzysowego wykonano nawierzchnię TAT. Na dalszym odcinku trwają roboty budowlane związane z usuwaniem kolizji i budową uzbrojenia podziemnego oraz montażem szyn na wydzielonym torowiskiem tramwajowym w ul. Strzegomskiej do ul. Rogowskiej.

Etap III - odcinek w ul. Rogowskiej do pętli na Nowym Dworze

Zakończono projektowanie odcinka TAT w ul. Rogowskiej wraz z lokalizacją pętli tramwajowo-autobusowej oraz parkingiem dla samochodów osobowych i rowerów przy przystanku kolejowym Nowy Dwór. Uzyskano decyzję ZRID. Ogłoszono i rozstrzygnięto przetarg na realizację zadania. Planowane podpisanie umowy – styczeń 2022 rok. Koszt ostatniego odcinka TAT to ponad 72 miliony zł.

Rysunek 11. Schemat przebiegu trasy autobusowo-tramwajowej na Nowy Dwór

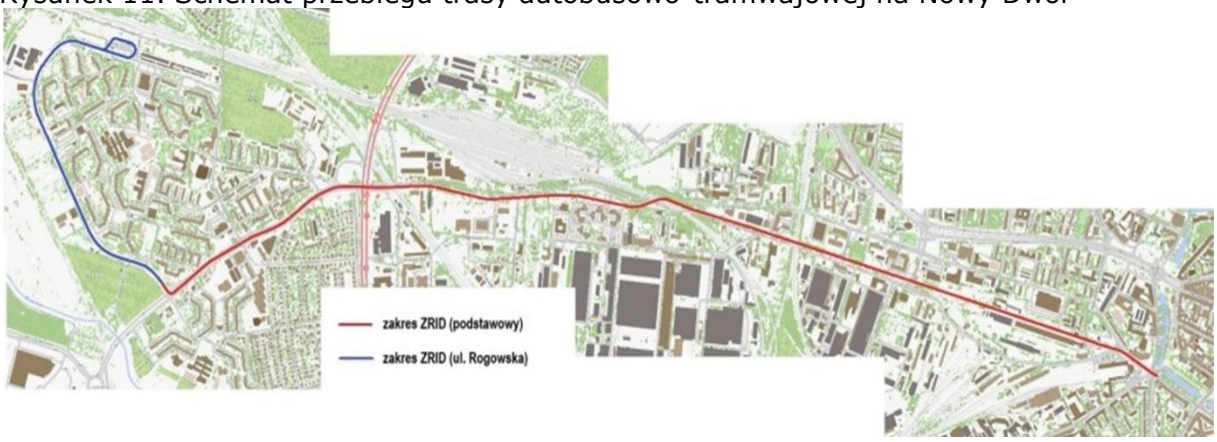

Fot. 35. Trasa tramwajowo-autobusowa od pl. Orląt Lwowskich do Parku Biznesu

Fot. 36. Trasa tramwajowo-autobusowa nowy peron na ul. Smoleckiej

Fot. 37. Trasa tramwajowo-autobusowa wiadukt nad ul. Smolecką

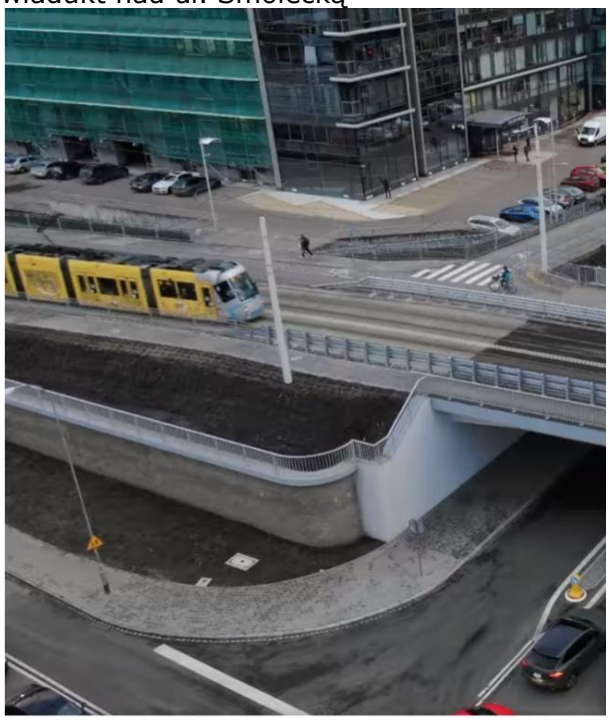

Fot. 38. Konstrukcja nowego wiaduktu nad torami kolejowymi PKP

Fot. 39. Budowa elementów przyczółka nowego wiaduktu nad torami kolejowymi

Fot. 40. Budowa Trasy Autobusowo-Tramwajowej w ul. Strzegomskiej

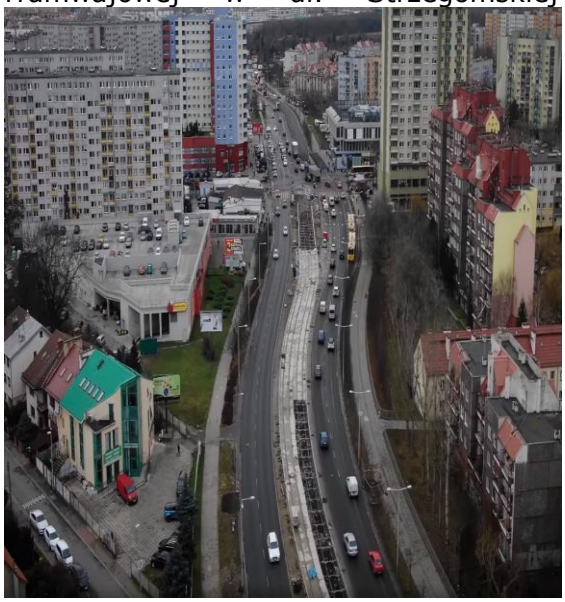

Rysunek 12. Wizualizacja pętli tramwajowo-autobusowej przy ul. Rogowskiej wraz z parkingiem Parkuj i Jedź

13.2. Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu - etap III

Zadanie realizowane przy udziale środków z Unii Europejskiej w ramach działania 6.1: Rozwój publicznego transportu zbiorowego w miastach Oś Priorytetowa VI: Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020.

Poniesione w 2021 roku nakłady: 75 272 tys. zł

Dla **Podetapu IA** kontynuowano roboty budowlane obejmujące rozbudowę układu drogowego wraz z budową torowiska na odcinku od wyjazdu z terenu centrum handlowego przy ul. Długiej, poza zjazd na teren Politechniki Wrocławskiej. Etap ten realizowany jest wspólnie z PKP PLK i jest to podyktowane koniecznością koordynacji prac w obrębie przebudowywanego wiaduktu kolejowego przy planowanym przystanku kolejowym Wrocław Szczepin. Zadanie przewiduje integrację przystanku kolejowego z przystankiem tramwajowo-autobusowym. Roboty budowlane na podetapie IA zakończono w III kw. 2021 roku.

Rysunek 13. Trasa tramwajowa wzdłuż ul. Popowickiej-Starogroblowej-Długiej (cały odcinek)

Fot. 41. Trasa tramwajowa wzdłuż ul. Popowickiej-Starogroblowej-Długiej - podetap IA

Dla **podetapu IB i etapu II** przeprowadzono przetarg i podpisano umowę z Wykonawcą na roboty budowlane. W 2021 roku trwały prace budowlane na odcinku od ul. Ks. Witolda do centrum handlowego oraz od zjazdu na Politechnikę Wrocławską do ul. Milenijnej. W ramach tego odcinka wykonane zostanie torowisko tramwajowe wraz z trakcją i przystankami, odcinki ciągów pieszych i rowerowych, przebudowa sieci i kolizji. Wykonany zostanie także łuk tramwajowy na skrzyżowaniu Milenijna-Lotnicza.
Planowane zakończenie prac w I kw. 2023 roku.

Fot. 42. Trasa tramwajowa wzdłuż ul. Popowickiej–Starogroblowej–Długiej – podetap IB i etap II

13.3. Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu – etap IV: Budowa Mostów Chrobrego

Poniesione w 2021 roku nakłady: 9 124 tys. zł

Kontynuowano realizację budowy nowych mostów Chrobrego w systemie „projektuj i buduj". Mosty stanowią część planowanej trasy autobusowo-tramwajowej na Swojczyce i są pierwszą częścią realizacji tego zadania.

Trwają prace projektowe. W II kw. 2021 złożono projekt do organu w celu uzyskania decyzji ZRiD. Planowane uzyskanie decyzji umożliwiającej rozpoczęcie robót budowlanych przypada na I kw. 2022 roku. Zakończenie robót budowlanych planowane jest w terminie 14 miesięcy od chwili uzyskania decyzji ZRiD.

Zakres zadania:

- dwa obiekty mostowe łukowe,
- przebudowa drogi wojewódzkiej od ul. Monte Cassino do ul. Mydlanej,
- infrastruktura piesza i rowerowa,
- infrastruktura techniczna - oświetlenie, MKT, przebudowa kolizji,
- organizacja ruchu dostosowana do nowego układu drogowego.

Rysunek 14. Przebieg nowoprojektowanej trasy

Budowa trasy tramwajowo-autobusowej na osiedle Swojczyce

Przeprowadzono przetarg i wyłoniono wykonawcę dokumentacji projektowej. Zakres zleconej dokumentacji obejmuje odcinek od pętli Sępolno wraz z przebudową pętli do nowoprojektowanej pętli Swojczyce przy ul. Chałupniczej bez zakresu Mostów Chrobrego. W skład dokumentacji wchodzą, m.in.:

- budowa wydzielonej trasy autobusowo-tramwajowej z trakcją i peronami przystankowymi,
- przebudowa układu drogowego ul. Swojczyckiej,
- budowa ciągów pieszych i ścieżek rowerowych,
- nasadzenia zieleni wysokiej i niskiej,
- rozbudowa pętli tramwajowej Sępolno i budowa nowej pętli tramwajowej Swojczyce,
- budowa parkingu przesiadkowego przy pętli Swojczyce,
- wyposażenie peronów przystankowych w meble miejskie i tablice DIP,
- budowa stacji prostownikowej zasilającej sieć trakcyjną,
- przebudowa kolizji z infrastrukturą podziemną.

Planowane zakończenie opracowania dokumentacji to IV kw. 2022 roku.

Rysunek 15. Trasa linii tramwajowej na Swojczyce

Rysunek 16. Projektowana pętla tramwajowa Swojczyce wraz z parkingiem Parkuj i Jedź

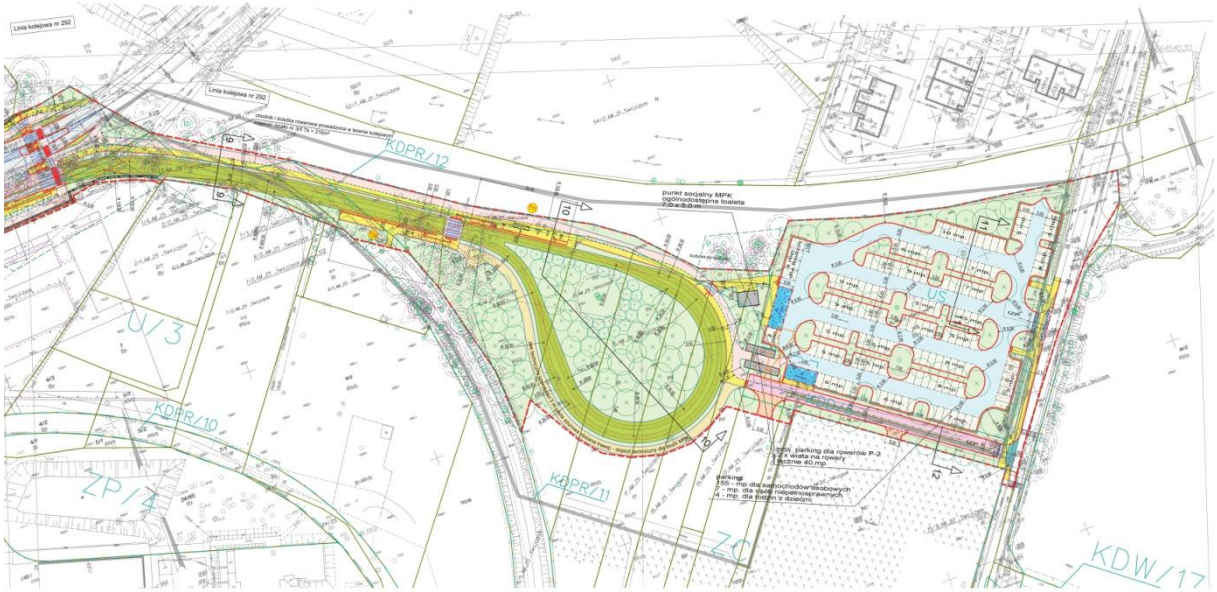

13.4. Budowa systemu Parkuj i Jedź we Wrocławiu – Etap II

Cel zadania:

Stworzenie systemu parkingów umożliwiających przesiadkę do pojazdów komunikacji miejskiej, w celu redukcji emisji transportowej oraz poprawy mobilności transportowej mieszkańców.

Zadanie realizowane przy udziale środków z Unii Europejskiej w ramach Działania 3.4: Wdrażanie strategii niskoemisyjnych, Poddziałanie nr 3.4.2: Wdrażanie strategii niskoemisyjnych – ZIT WrOF Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Poniesione w 2021 roku nakłady: 9 148 tys. zł

W 2021 roku:

Zakończono budowę systemu Parkuj i Jedź – etap II. Wybudowano kolejnych 6 parkingów w lokalizacjach: pętla Klecina, ul. Fieldorfa, ul. Kamiennogórska, stacja kolejowa Osobowice, Psie Pole parking nr 5, pętla tramwajowa Osobowice, dzięki którym nastąpił wzrost liczby miejsc postojowych o 336, w tym 15 miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami.

W ramach prac budowlanych na wybranych parkingach zrealizowano także wiaty rowerowe, ciągi piesze, ciągi rowerowe, nasadzenia zieleni wysokiej i niskiej ozdobnej. Parkingi zostały wyposażone w zależności od potrzeb i lokalizacji w: wideomonitoring, pętle indukcyjne zliczające pojazdy, system dostępu do parkingu (szlabany), tablice Dynamicznej Informacji Pasażerskiej, oświetlenie, wygrodzenia. Projekt został zakończony i rozliczony w grudniu 2021 roku zgodnie z podpisaną umową o dofinansowanie.

Fot. 43. Parking Parkuj i Jedź ul. Kamiennogórska

Fot. 44. Parking Parkuj i Jedź ul. Kamiennogórska

Fot. 45. Parking Parkuj i Jedź pętla tramwajowa Osobowice

Fot. 46. Parking Parkuj i Jedź stacja kolejowa Osobowice

Fot. 47. Parking Parkuj i Jedź ul. Fieldorfa

Na koniec 2021 roku w ramach Wrocławskiego Systemu Parkuj i Jedź funkcjonowały 34 parkingi w 27 lokalizacjach. System to 2566 miejsc postojowych, w tym 80 dla osób z niepełnosprawnościami.

Rysunek 17. Wrocławski System Parkingów Parkuj i Jedź

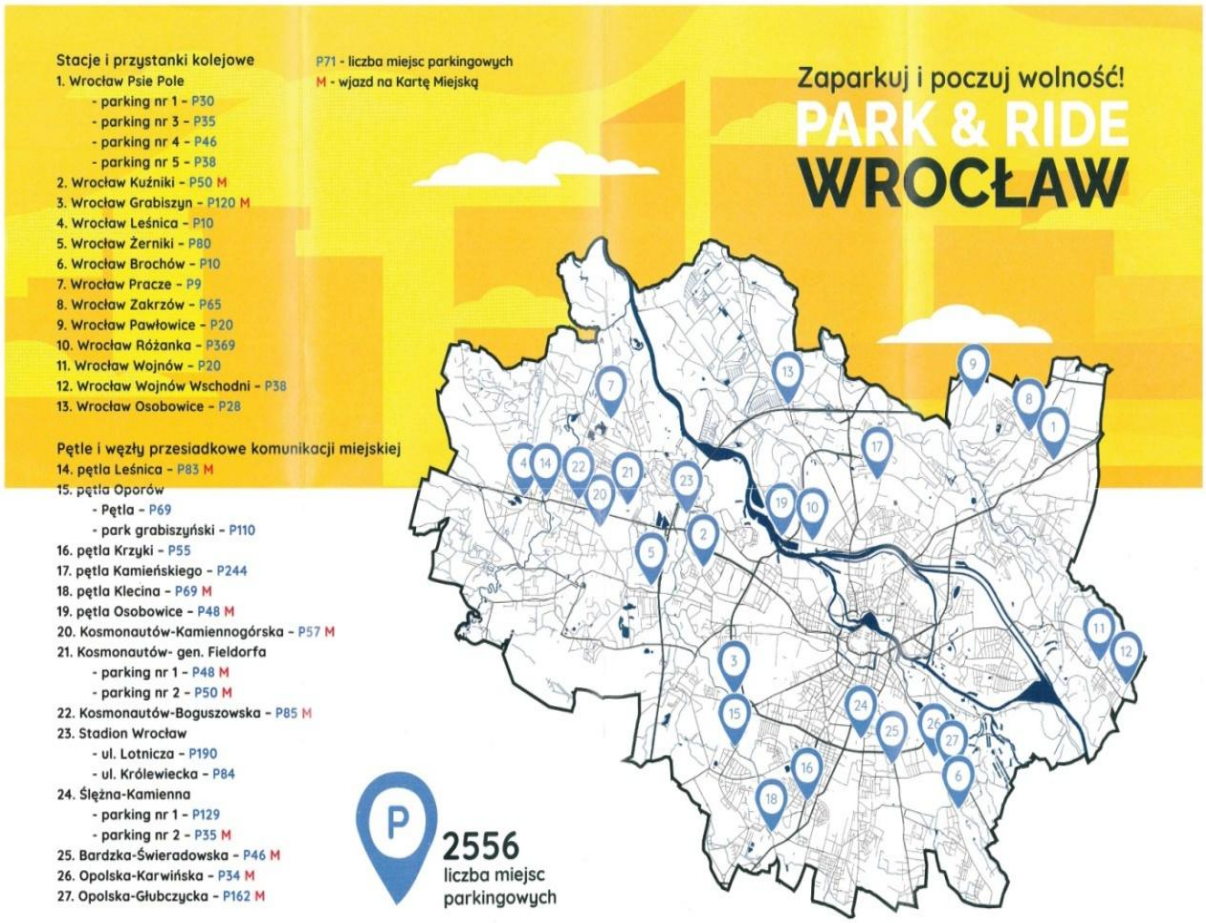

13.5. Wydzielona trasa autobusowa na Jagodno

Budowa wydzielonej trasy komunikacji zbiorowej o długości około 2,5 km obecnie jest w fazie sporządzania projektu dla etapu przejściowego, czyli dla jezdni busowej w miejscu docelowego torowiska tramwajowego - planowane zakończenie to IV kwartał 2022 roku.

Zgodnie z założeniami, obecnie projektuje się jezdnię autobusową z infrastrukturą przystankową wyposażoną w meble miejskie, tablice DIP oraz pętlą autobusową w rejonie ul. Kajdasza. Przy projektowanej pętli zlokalizowany będzie parking przesiadkowy Parkuj i Jedź. Projekt zakłada układ geometryczny umożliwiający wpisanie torowiska tramwajowego w przyszłości. Lokalizację jezdni przewidziano w pasie zachowanej rezerwy wzdłuż ul. Buforowej.

W kolejnym etapie, po rozstrzygnięciu kwestii krzyżowania się trasy tramwajowej z linią kolejową 285, możliwe będzie zaprojektowanie i wybudowanie torowiska tramwajowego.

V. PLANOWANIE TRANSPORTU I MOBILNOŚCI

Wrocławska Polityka Mobilności

1. Przygotowano podsumowania mierników i czynników za 2020 rok będących elementami bieżącego monitoringu Wrocławskiej Polityki Mobilności.
2. Zaprezentowano wyniki monitoringu Wrocławskiej Polityki Mobilności na stronie Biuletynu Informacji Publicznej.
3. Organizowano i brano udział w pracach Rady Społecznej ds. Polityki Rowerowej.
4. Organizowano i brano udział w pracach Rady Społecznej ds. Mobilności.

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Wrocławia pod hasłem „Ruch Miasta"

1. Przygotowano monitoring Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej, w tym zebrano dane za rok 2020 wraz z odniesieniem do roku bazowego.
2. Opublikowano wyniki monitoringu Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej na stronie Biuletynu Informacji Publicznej.

Plan Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia

1. Uczestniczono w spotkaniach powołanego Zespołu Operacyjnego jako strona merytoryczna reprezentująca wraz z osobami z innych wydziałów gminę Wrocław.
2. Udostępniono dane służące do opracowania części analityczno-inwentaryzacyjnej zadania.
3. Przygotowano listę inwestycji, które powinny zostać ujęte w dokumencie.
4. Aktywnie uczestniczono na każdym etapie konsultacyjnym (etap I, etap II, etap III) oraz opiniowano raporty z konsultacji społecznych (Raport 1, Raport 2, Raport 3).
5. Opiniowano poszczególne elementy zadania: Diagnoza, Produkty Analityczne oraz projekt Planu Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

Masterplan dla przestrzeni miejskich w centrum

Przygotowano i nadzorowano realizację zadania pn. Masterplan dla przestrzeni miejskich w centrum. Dokument składa się z części analitycznej, która zawiera propozycje rozwiązań z zakresu obsługi towarowej oraz ograniczania ruchu w centrum, oraz części projektowej, w której zawarto rekomendacje działań w centrum dla poprawy jego funkcjonowania.

Zagadnienia transportowe i mobilnościowe w planowaniu przestrzennym

5.1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na bieżąco współpracowano z Biurem Rozwoju Wrocławia przy opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia w zakresie transportu i infrastruktury technicznej. W roku sprawozdawczym przeprowadzono zadania w zakresie:

1. Ciągłej współpracy w przygotowywaniu projektów uchwał w sprawie przystąpień do sporządzania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
2. Opracowano 23 analizy branżowe z zakresu komunikacji i infrastruktury technicznej do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
3. Opracowywano projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie transportowym, mobilnościowym oraz infrastrukturalnym.
4. Przygotowywano wnioski i opinie do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin ościennych.
5. Przygotowano propozycje rekomendacji w zakresie rozstrzygnięcia wniosków złożonych w ramach aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia.

5.2. Analizy transportowo-przestrzenne związane z rozwojem przestrzennym miasta

1. Przekazano dane z zakresu mobilności do wskaźników monitorujących realizację Miejskiego Planu Adaptacji do Zmian Klimatu.
2. Wykonano analizę funkcjonalno przestrzenną związaną z rewitalizacją Promenady Staromiejskiej wraz z Bastionem Sakwowym i Wzgórzem Partyzantów.
3. Wykonano analizę funkcjonalną oraz analizę powiązań dotyczącą przekształcenia kortów tenisowych przy ulicy Sudeckiej wraz z udziałem w konsultacjach społecznych dotyczących zagospodarowania tego terenu.
4. Przeprowadzono analizę możliwości przeprowadzenia połączenia pieszo–rowerowego pomiędzy ulicą Armii Krajowej a planowanym Parkiem Henrykowskim.
5. Uczestniczono w warsztatach projektowych dotyczących nowego zagospodarowania Placu Społecznego.
6. Kontynuowano prace nad rozwojem terenów inwestycyjnych w rejonie ulicy Browarnej. Przygotowano analizę mobilnościową dla obszaru na potrzeby opracowania planu miejscowego.

5.3. Wytyczne i opiniowanie

1. Brano udział w spotkaniach z jednostkami prowadzącymi projekty miejskie: Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta, Wydział Inżynierii Miejskiej, Wrocławskie Inwestycje i Zarząd Inwestycji Miejskich w zakresie koordynacji planowanych zadań komunikacyjnych oraz sprawdzania zgodności inwestycji drogowych z planami rozwoju transportu i mobilności miejskiej.
2. Wydano opinie do dokumentacji projektowych: przebudowa skrzyżowania ulic Wiejskiej, Jordanowskiej, Awicenny, Mokronoskiej, Cesarzowickiej, remont kapitalny konstrukcji estakad Jana III Sobieskiego wraz z budową ciągów pieszo-rowerowych w rejonie obiektów, przebudowa ulicy Szczecińskiej oraz budowa ulic: Motylkowej, Stoszowskiej, Siedleckiej, Dobrzykowickiej, Zagłębiowskiej.
3. Wydano wytyczne do zadania „Budowa Alei Północnej na odcinku od ul. Poświęckiej do ul. Bolesława Krzywoustego we Wrocławia".
4. Wydano wytyczne do powiązań wewnętrznych i zagospodarowania skweru przy planowanych budynkach TBS przy ulicy Mościckiego.
5. Wydano opinię dotyczącą nasadzeń drzew w ulicy Legnickiej.
6. Wzięto udział w spotkaniach oraz wydano opinie do rozwiązań w ramach zadania prowadzonego przez Dolnośląską Służbę Dróg i Kolei „Budowa drogi wojewódzkiej od węzła A4 Bielany Wrocławskie (ul. Karkonoska) do drogi wojewódzkiej nr 395 (do ronda Żerniki Wrocławskie) i do granicy Wrocławia (ul. Buforowa) – od skrzyżowania z ul. Grota-Roweckiego do węzła A4 Bielany Wrocławskie (ul. Karkonoska)".
7. Wydano opinie do koncepcji zagospodarowania wód opadowych na terenie osiedli: Lipa Piotrowska, Księże, Marszowice, Strachowice, Jagodno, Swojczyce, Pawłowice i Kowale.
8. Przygotowano wytyczne dla „Koncepcji funkcjonalno-przestrzennej Wrocławskiego Centrum Sportu" w zakresie obsługi komunikacyjnej.

5.4. Pozostałe działania

1. Uczestniczono w rozmowach z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad w zakresie ustalenia sposobu realizacji oraz optymalnego rozwiązania przekroju nowego przebiegu drogi krajowej nr 94 w granicach miasta.
2. Organizowano cykliczne spotkania koordynacyjne z Wydziałem Inżynierii Miejskiej, Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta i Biurem Rozwoju Wrocławia w zakresie spójnego podejścia do rozwoju systemu transportowego w mieście.
3. Wykonywano weryfikację projektów zgłoszonych przez Rady Osiedli w ramach Funduszu Osiedlowego.
4. Uczestniczono w pracach „Zielonego Stołu".
5. Uczestniczono w pracach „Niebieskiego Stołu – tramwaj wodny".

6. Uczestniczono w pracach nad Planem Zazieleniania Miasta wraz z udziałem w procesie konsultacji społecznych.
7. Uczestniczono w przygotowaniu i realizacji konsultacji społecznych dla Remontu mostów Osobowickich.
8. W ramach współpracy z Wydziałem Środowiska i Rolnictwa opiniowano Program Ochrony Środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2021–2025 z perspektywą do roku 2030.
9. Uczestniczono w pracach nad koncepcją zazielenienia ulicy Żeromskiego wraz z udziałem w procesie konsultacji społecznych.
10. W ramach współpracy z Wydziałem Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości przygotowywano projekty podziału i wydawano opinie dotyczące nieruchomości gminnych w zakresie wyznaczania terenu niezbędnego na rozbudowę układu komunikacyjnego, w tym poprawy standardów przemieszczanie się wzdłuż ulic dla pieszych i rowerzystów.
11. W ramach współpracy z Wydziałem Architektury i Budownictwa wydawano opinie w zakresie komunikacyjnym i infrastrukturalnym.
12. Udzielano wywiadów do radia i telewizji.
13. Uczestniczono w warsztatach, seminariach, kongresach i konferencjach online „V edycja Forum Rozwoju Miast" oraz „Miasta Świadome UrbanLab Gdynia", a także UE for Smart Mobility.

Modelowania komunikacyjne oraz badania i analizy transportowe

6.1. Zapewniono bieżące udoskonalanie i utrzymanie Modelu Ruchu Wrocławia, w tym zaktualizowanie prognoz oraz dokumentację do modelu ruchu

1. Udostępniano zainteresowanym podmiotom Model Ruchu Wrocławia.
2. Wykonywano bieżące analizy na podstawie Modelu Ruchu dla Wrocławia na potrzeby zadań realizowanych przez różne Wydziały i Biura Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz projektów realizowanych na zlecenie gminy Wrocław, w tym na potrzeby przygotowania dokumentacji projektowych.
3. Opracowano i udostępniono prognozy ruchu dotyczące wybranych inwestycji w odpowiedzi na wnioski podmiotów zewnętrznych.
4. Opracowano i udostępniono inne analizy transportowe na wnioski podmiotów zewnętrznych, w tym na potrzeby Wstępnego Studium Wykonalności dla Wrocławskiego Węzła Kolejowego.
5. Przygotowano dane ruchowe na podstawie Kompleksowych Badań Ruchu 2019, badania kwestionariuszowe i wywiady grupowe oraz z systemu ITS na potrzeby realizacji zadań własnych.

6.2. Pozostałe działania

1. Przygotowano i nadzorowano realizację projektu pn. „Organizacja i przeprowadzenie badań służących poznaniu preferencji transportowych mieszkańców osiedli Kuźniki, Muchobór Mały i Nowy Dwór we Wrocławiu w oparciu o realizację indywidualnych wywiadów kwestionariuszowych (PAPI) oraz zogniskowanych wywiadów grupowych (FGI)".
2. Wzięto udział w następujących szkoleniach: „Dostępność cyfrowa", „SQL – język dostępu do bazy danych MS SQL Server", „ArcGIS 3: wykonywanie analiz".
3. Uczestniczono w konferencji „Kongres GIS 2021 'Przestrzeń OdNowa'", w webinarium CUPT zorganizowanym w ramach prac Transportowego Obserwatorium Badawczego „Zintegrowany Model Ruchu jako narzędzie do planowania transportu", oraz w webinariach „Wykorzystanie technologii lokalizacyjnej w transporcie publicznym" i „Spotkanie Użytkowników PTV Group w Polsce".

Planowanie transportu zbiorowego

7.1. Projektowanie

Brano udział w procesie projektowym sporządzania dokumentacji projektowych dla następujących projektów:

1. Trasa Tramwajowa na Swojczyce.
2. Budowa wydzielonej jezdni komunikacji zbiorowej na Jagodno.
3. Poprawa nawierzchni ulicy Koszarowej we Wrocławiu.
4. Budowa wydzielonej trasy autobusowo-tramwajowej łączącej osiedle Nowy Dwór z Centrum Wrocławia – etap III (odcinek w ul. Rogowskiej do pętli na Nowym Dworze).
5. Poprawa dostępności przystanków komunikacji zbiorowej oraz powiązań dla pieszych i rowerzystów w rejonie skrzyżowania ulic Dubois-Drobnera we Wrocławiu.
6. Opracowanie dokumentacji projektowej wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego przebudowy Mostu Osobowickiego we Wrocławiu.

7.2. Nowe trasowanie linii tramwajowych i autobusowych

1. Prowadzono dyskusje dotyczące nowego trasowania linii autobusowych i tramwajowych w ramach jednostek Urzędu Miejskiego Wrocławia i MPK, w kontekście harmonogramu inwestycji TAT i Popowicka.
2. Analizowano zgłoszone przez jednostki uwagi, które służą za podstawę do dalszej pracy nad układem linii autobusowych i tramwajowych.

7.3. Wykonano bieżące analizy techniczne dla komunikacji miejskiej

1. Przeanalizowano koncepcję mijanki tramwajowej na ulicy Przyjaźni.
2. Wykonano analizy przejezdności autobusów.
3. Opracowywano analizy możliwości zabudowania torowiska w ciągu ulicy Kamiennej w celu zapewnienia przejazdu autobusów.
4. Opracowano analizy i wytyczne w zakresie przebudowy, projektowania lub usytuowania nowych oraz istniejących przystanków tramwajowych i autobusowych.

7.4. Usprawnienia dla transportu zbiorowego i koordynacja zmian

W 2021 roku wprowadzono następujące nowe rozwiązania usprawniające funkcjonowanie komunikacji zbiorowej oraz poprawiające obsługę komunikacyjną osiedli:

1. Uruchomiono 3 nowe linie autobusowe: 722 łącząca osiedla Nowe Żerniki z ul. Kosmonautów, 345 łącząca okólnie Wielką Wyspę, 244 łącząca osiedle Promenady Wrocławskie i Lipa Piotrowska z ul. Petrusewicza w porze nocnej.
2. Zmieniono trasy 9 linii autobusowych: linię 315 skierowano w obu kierunkach przez ulicę Miłoszycką, linię 116 skierowano przez ulicę Boya-Żeleńskiego i aleję Kasprowicza, linię 123 przedłużono od Stadionu Wrocław do ulicy Lotniczej, linię 132 przedłużono od ulicy Avicenny do pętli Oporów, linię 125 skierowano przez ulicę Wiejska do pętli przy ulicy Tynieckiej, linię A przedłużono od ulicy Racławickiej przez ulicę Skarbowców do pętli Krzyki, linię 126 skierowano przez ulicę Skarbowców, Krzycką i Waligórskiego do pętli przy ulicy Wojszyckiej, linię 319 przedłużono od ulicy Solskiego przez ulicę Karmelkową do pętli Klecina (stacja kolejowa), linię 143 (półokólną) przedłużono od pętli na Oporowie do pętli na Tarnogaju, linię 111 połączono z linią 141 co utworzyło bezpośrednie połączenie Osiedla Sobieskiego z Osiedlem Lipa Piotrowska, linię nocną 246 skierowano do pętli przy ulicy Redyckiej.
3. Zwiększono częstotliwości kursowania 3 linii autobusowych: 102 (w dni wolne od pracy), 114 (w dni robocze i wolne od pracy) i 111 (w dni robocze).
4. Uruchomiono nowe przystanki: „Polanowice” na linii 130, 144 i 247, „Kurlandzka” na trasie przejazdu autobusów linii 911 i 921, „Daszyńskiego” na trasie przejazdu autobusu 111, „Chachaja” w trasie przejazdu autobusów linii 132 i wybranych kursów linii 125, „skwer Krasińskiego” dla autobusów linii A, 114, 120, 145, 146 i 149, „Syrokomli” dla autobusów linii 105, 118, 119, 130, 132 i 930.

5. Zmieniono status przystanków „na życzenie” dla linii dziennych na przystanki stałe: „Brodzka” oraz „Klecina”.

7.5. Pozostałe działania

1. Kontynuowano analizę wybranych głównych węzłów przesiadkowych na terenie gminy Wrocław. W ramach przeprowadzanych audytów oceniano m.in. takie elementy jak: wyposażenie przystanków, stan nawierzchni, dostępność dla osób z niepełnosprawnościami, stan techniczny nawierzchni, występujące konflikty przestrzenne i inne problemy związane z funkcjonowaniem różnych form transportu w rejonie węzłów. Przeprowadzony audyt pozwoli na wskazanie problemów występujących w ramach poszczególnych węzłów przesiadkowych.
2. Uczestniczono w pracach nad opracowaniem dokumentacji przetargowej zadania pod nazwą „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Wrocławia na lata 2023–2030”.
3. Udzielono wsparcia organizacjom pozarządowym na zadania z zakresu zrównoważonej mobilności: warsztaty z recyclingu sprzętu wraz z promocją zrównoważonego transportu pn. „Zmień koła historii” oraz warsztaty pod nazwą „Przygotowanie teoretyczne i praktyczne Strażników Miejskich do wprowadzenia zagadnień z zakresu aktywnej mobilności do zajęć edukacyjnych we wrocławskich szkołach”.

Rozwój ruchu rowerowego

8.1. Trasy rowerowe

Budowa nowej i remont istniejącej infrastruktury dla rowerów to jedno z podstawowych narzędzi promowania aktywnej mobilności. Główny cel to ciągłe budowanie odcinków dróg dla rowerów, aby istniejącą infrastrukturę domknąć w spójną sieć. W 2021 roku zrealizowano łącznie około 26 km nowych tras rowerowych, w tym ponad 13 km dróg dla rowerów, blisko 1 km pasów ruchu dla rowerów i ponad 10 km ciągów pieszo-rowerowych. Ponadto dopuszczono jazdę pod prąd dla rowerzystów na ponad 1 km ulic we Wrocławiu. Jedną z ważniejszych inwestycji było wybudowanie trasy rowerowej wzdłuż ulicy Jedności Narodowej i Rychtalskiej do ulicy Oleśnickiej, która znacząco poprawiła komfort jazdy, stając się wygodnym i bezpiecznym połączeniem centrum miasta z wieloma wrocławskimi osiedlami. Ważnym projektem będącym przykładem działania łączącego Wrocław z trasami rowerowymi gmin aglomeracji jest oddana w 2021 roku trasa rowerowa wzdłuż alei Karkonoskiej. W ramach realizacji ważnych powiązań pieszo-rowerowych zrealizowano kolejny fragment Promenady Krzyckiej na odcinku pomiędzy ulicą Borowską a Bardzką. W ramach całego Programu Rowerowego w 2021 roku zrealizowano lub rozpoczęto realizację następujących zadań:

1. Realizacja Promenady Krzyckiej w celu wydzielenia dróg rowerowych.
2. Wyznaczenie drogi rowerowej w ulicy Strzegomskiej od ulicy Stacyjnej do ulicy Śrubowej.
3. Przebudowa w celu wyznaczenia dróg i ścieżek rowerowych następujących ulic: Małachowskiego, Racławickiej, Jedności Narodowej, Hubskiej, Karwińskiej i Gazowej, Legnickiej i Dubois.
4. Rewitalizacja dróg rowerowych w ulicy Królewieckiej i ulicy Obornickiej.
5. Opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy kładki nad ujściem Widawy.
6. Opracowanie dokumentacji projektowej pod wyznaczenie przejazdu rowerowego przez tory kolejowe w ulicy Agrestowej.
7. Opracowano dokumentację projektową na budowę drogi rowerowej i ciągu pieszego w ulicy Zabrodzkiej od ulicy Kwiatkowskiego do granicy miasta (połączenie z gminą Kąty Wrocławskie).

8.2. Parkingi rowerowe B&R

W 2021 roku wybudowano 6 wiat dla rowerów na parkingach Bike&Ride w następujących lokalizacjach: przy ulicy Kamiennogórskiej – 2 wiaty po 5 stojaków w każdej, przy stacji Wrocław Osobowice – 1 wiata z 5 stojakami, przy linii kolejowej 292 przy stacji Wrocław

Wojnów – 2 wiaty po 5 stojaków w każdej oraz przy stacji Wrocław Strachocin – 1 wiata z 5 stojakami. Zwiększono tym samym liczbę miejsc parkingowych dla rowerów w ramach systemu o 60.

8.3. Zadania związane z edukacją i promocją mobilności aktywnej

W 2021 roku powstał program „Młodzi – Aktywnie zMOBILizowaNI", który pod swoim szyldem zbiera wszystkie rowerowe działania edukacyjno-promocyjne kierowane do dzieci i młodzieży oraz stanowi wsparcie dla nauczycieli wychowania komunikacyjnego w realizowanych przez nich zajęciach.
W ramach programu odbyły się:

1. Rowerowe działania edukacyjne – rowerowe zajęcia edukacyjne dla uczniów i nauczycieli szkół podstawowych. W ramach prowadzonych zajęć przeszkolono około 400 uczniów i 120 nauczycieli w zakresie zasad i zalet korzystania z roweru w mieście oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Uczniowie mieli również okazję uczestniczyć w szkoleniach praktycznej jazdy na rowerze.
2. Rowerowy Maj – kampania promująca przemieszczanie się na rowerze, hulajnodze, rolkach i deskorolce w drodze do szkoły i przedszkola. Kampania w 2021 roku trwała od 4 do 24 maja. Wzięło w niej udział 13 644 dzieci z 44 szkół podstawowych i 35 przedszkoli. Corocznie Rowerowy Maj powiększa swój zasięg zarówno pod względem liczby placówek jak i aktywnych uczestników. W ramach kampanii został przeprowadzony konkurs plastyczny pn. „Wrocław moich marzeń – pieszo, na rowerze, hulajnodze czy rolkach?", a z wyróżnionych prac powstał kalendarz na 2022 rok.
3. Wrocławska Szkoła Mobilności Aktywnej – ulepszony kurs na kartę rowerową. We wszystkich wrocławskich szkołach podstawowych zostały rozdystrybuowane podręczniki dla nauczycieli wychowania komunikacyjnego oraz zostały przekazane materiały edukacyjne do wykorzystania podczas zajęć. Nauczyciele zostali zaproszeni do współpracy w Urzędem w ramach programu „Młodzi – Aktywnie zMOBILizowaNI".

8.4. Wrocławski Rower Miejski

Podobnie jak w 2020 roku, system samoobsługowej wypożyczalni rowerów publicznych działający pod nazwą Wrocławski Rower Miejski (WRM), w 2021 roku działał cały rok. Był to jedenasty rok działalności WRM-u. Do dyspozycji mieszkańców było 2275 rowerów (w tym 2210 rowerów standardowych), pozostałe to rowery dziecięce, towarowe, tandemy, elektryczne i składane i 2 typu handbike). W miesiącach styczeń, luty, grudzień, tj. w okresie zimowym liczba rowerów była zmniejszona do 665 (w tym 600 standardowych. Rowery można było wypożyczyć i zwrócić na 221 stacjach oraz za dodatkową opłatą poza nimi. Zasady korzystania z WRM-u były takie same jak w 2020 (wypożyczenie roweru przez zarejestrowanego użytkownika maksymalnie do 12 godzin, z 20. minutowym okresem bezpłatnego korzystania, powyżej 20 minut do 1 godziny 2 zł, każda następna godzina 4 zł).
W lipcu operator Wrocławskiego Roweru Miejskiego, czyli firma Next Bike obchodził swoje 10-lecie, z tej okazji udostępnił wrocławianom do użytku 100 rowerów elektrycznych. W 2021 roku rowery były wypożyczone w sumie 2 000 000 razy, a w systemie zarejestrowało się 39 000 nowych użytkowników. Łącznie w systemie zarejestrowano ponad 300 tys. użytkowników.

8.5. Pozostałe działania

1. Kontynuowano współpracę z wrocławską Strażą Miejską w celu usprawnienia likwidacji wraków rowerowych.
2. w ramach promowania i zachęcania do aktywnej mobilności w codziennym przemieszczaniu zrealizowano 2 filmy, do występu w których zaproszeni zostali sami mieszkańcy Wrocławia. Na własnym przykładzie pokazywali w nich korzyści z przesiadania się na rower. Filmy były kierowane do rodziców i uczniów oraz studentów. Dodatkowo powstały filmy informujące o nowych trasach rowerowych: na ulicy Jedności Narodowej, na Promenadzie Krzyckiej, wzdłuż drogi krajowej 342

oraz film o trasie rowerowej po Obiektach Militarnych Wrocławia. Filmy opublikowano na miejskich oficjalnych kanałach promocyjnych na platformach YouTube i Facebook.

3. Wdrożono pilotażowy projekt montażu zadaszonych i zamykanych zielonych wiat rowerowych na terenie wnętrz międzyblokowych dla mieszkańców. W ramach pilotażu zostało postawionych 8 wiat rowerowych, każda wyposażona w 5 stojaków rowerowych. Udostępnianiem i wydzierżawieniem miejsc w wiatach zajmuje się Zarząd Zasobu Komunalnego oraz Wrocławskie Mieszkania sp. z o.o.
4. Wydano III edycję przewodnika rowerowego „Trasa rowerowa. Obiekty militarne Wrocławia".
5. W lipcu 2021 roku zorganizowano konsultacje społeczne w sprawie „Planu działań rowerowych do 2030 roku". Wrocławianie mieli możliwość wskazania jakie trasy rowerowe powinny powstać w pierwszej kolejności, jak promować jazdę rowerem po Wrocławiu oraz jak rozwijać system Wrocławskiego Roweru Miejskiego. W ramach konsultacji zorganizowano również przejazdy rowerowe z mieszkańcami po centrum miasta, aby porozmawiać bezpośrednio o możliwościach i potrzebach. Wyniki konsultacji posłużą do stworzenia „Planu działań rowerowych do 2030 roku", który zawierać ma działania i inwestycje będące priorytetowymi do końca 2030 roku.
6. We współpracy z Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu oraz innymi europejskimi miastami-partnerami złożono aplikację do grantu w ramach programu Horizon Europa w ramach Podziałania Horizon-CL5-2021-D6-01 „Safe, Resilient Transport and Smart Mobility Services for passengers and goods". Propozycja rozwiązania ma na celu koordynację zrównoważonych rozwiązań dotyczących dostaw na ostatniej mili, w tym wdrożenia rowerów cargo i mikrocentrów przeładunkowych w formie pilotażu we Wrocławiu. Rozstrzygnięcie naboru nastąpi wiosną 2022 roku.

Rysunek 18. Grafika ilustracyjna konsultacji społecznych „Jak rozwijać komunikację rowerową"

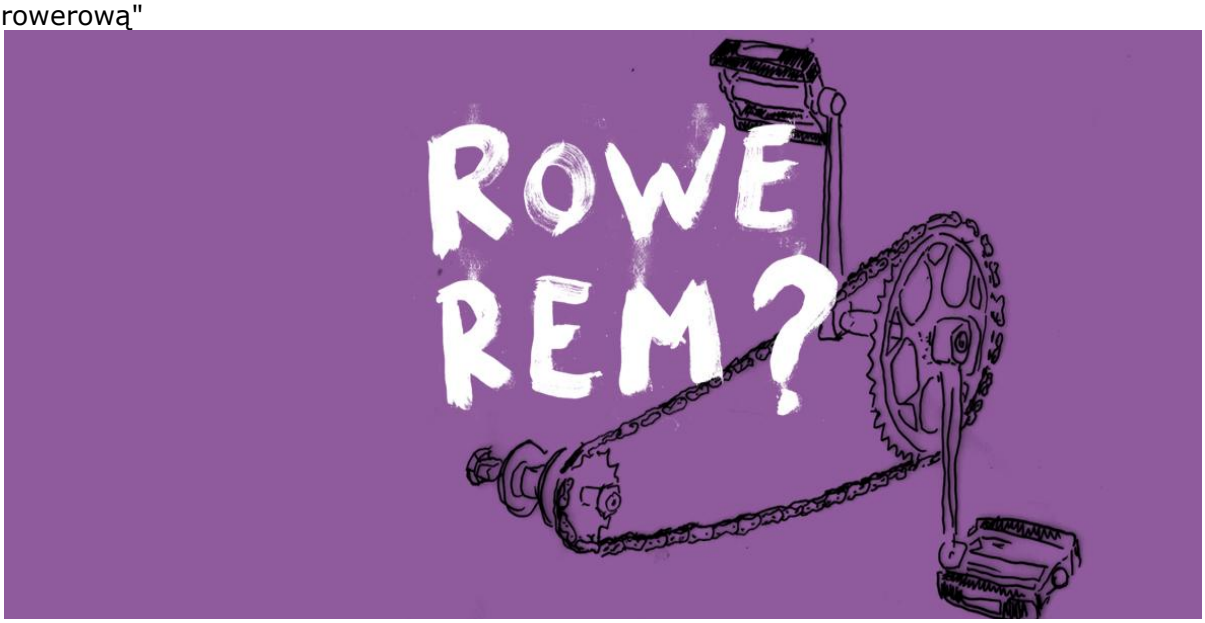

Rozwój ruchu pieszego

9.1. Program Ruchu Pieszego

W 2021 roku Program Ruchu Pieszego realizowany był poprzez polepszanie infrastruktury związanej z dojściami do przystanków i węzłów komunikacji zbiorowej, remonty nawierzchni oraz budowę nowych odcinków chodników, a także poprawę jakości przestrzeni publicznych. Największymi zadaniami inwestycyjnymi była budowa naziemnego przejścia dla pieszych przez ul. Legnicką na wysokości ul. Młodych Techników, dzięki któremu nie tylko ułatwiono mieszkańcom przekroczenie tej ruchliwej ulicy, ale przede wszystkim umożliwiono dojście do peronów tramwajowych bez konieczności pokonywania barier architektonicznych. Drugim dużym zadaniem była przebudowa nawierzchni ciągów pieszych i rowerowych na Bulwarze Słonecznym wraz z zagospodarowaniem zieleni, montażem ławek i oświetleniem. Mieszkańcy zyskali atrakcyjną przestrzeń publiczną, oddzieloną od jezdni nowymi nasadzeniami.
W 2021 roku kontynuowane były działania w zakresie poprawy dostępności komunikacji zbiorowej dla osób o ograniczonej mobilności. Istotną inwestycją było wyniesienie dwóch peronów na przystanku tramwajowym Nowy Targ, przygotowano również dokumentację projektową dla przebudowy kolejnych peronów: na pl. Teatralnym oraz na ul. Szewskiej oraz budowy przystanków wiedeńskich na ul. Grabiszyńskiej przy Alei Pracy i ul. Bzowej. Przebudowano także północny peron tramwajowy przy skrzyżowaniu ulic Olszewskiego i Chełmońskiego oraz opracowano projekt przebudowy peronu południowego, uwzględniający ochronę rosnących na nim drzew. Zrealizowano także działania w zakresie zwiększenia bezpieczeństwa pieszych. Istotnym elementem tych działań było porządkowanie parkowania i uspokojenie ruchu na kolejnych ulicach, m.in. Mieleckiej, Sztabowej oraz Pretficza. Kolejne przejścia dla pieszych wyposażono w azyle, w tym m.in. przejście dla pieszych przez ul. Średzką przy ul. Mokrzańskiej. Wybudowano kilka odcinków chodników oraz przygotowano projekty budowlane do realizacji na kolejne lata. Zbudowano m.in. chodniki przy ul. Śliwowej, ul. Mokronoskiej, ul. Trawowej, ul. Jerzmanowskiej, ul. Kurpiów czy ul. Ostrowskiego. Zakończono projektowanie m.in. przebudowy odcinka chodnika na ul. Grunwaldzkiej, ul. Jedności Narodowej, ul. Poprzecznej, łącznika ul. Starobielawska – Lubawska, odcinka ul. Obornickiej przy Wołowskiej czy odcinka ul. Koszalińskiej przy dojściu do stacji PKP.

W 2021 roku w ramach Programu Ruchu Pieszego zrealizowano następujące zadania:
1. Budowa naziemnego przejścia dla pieszych przez ul. Legnicką na wysokości ul. Młodych Techników.
2. Przebudowa Bulwaru Słonecznego wraz z zagospodarowaniem zieleni, ławkami i oświetleniem.
3. Budowa przystanków wiedeńskich oraz przystanków wyniesionych: na przystanku Nowy Targ oraz ulicy Grabiszyńskiej przy Alei Pracy i ulicy Bzowej.
4. Przygotowanie dokumentacji projektowej dla przebudowy kolejnych peronów: na placu Teatralnym i ulicy Szewskiej.
5. Porządkowanie parkowania i uspokojenie ruchu na ulicach: Mieleckiej, Sztabowej i Pretficza.
6. Wyposażenie przejść dla pieszych w azyle.
7. Budowa chodników przy al. Śliwowej, ul. Mokronoskiej, ul. Trawowej, ul. Jerzmanowskiej, ul. Kurpiów czy ul. Ostrowskiego.
8. Obniżenia krawężników.

9.2. Szkolna Ulica

W 2021 roku kontynuowano realizację programu „Szkolna Ulica", w formie pilotażu w trzech lokalizacjach: przy ul. Górnickiego, ul. Wandy oraz ul. Częstochowskiej. Projekt zakładał, że na pół godziny przed rozpoczęciem pierwszej lekcji odcinki ulic bezpośrednio przed wejściem do szkoły były wyłączone z ruchu samochodowego. Realizację projektu poprzedziło kilkumiesięczne przygotowanie organizacyjne, informacyjne, a także obserwacje, badania ankietowe oraz zbieranie opinii (zarówno przed, jak i w trakcie

trwania pilotażu). Zdecydowano o kontynuowaniu programu „Szkolnej Ulicy" i rozszerzeniu w kolejnych latach na kolejne szkoły.

9.3. Ławeczka Mieszkańca

Zrealizowano program „Ławeczka Mieszkańca", w ramach którego na terenie miasta ustawiono 60 ławeczek w lokalizacjach wskazanych przez mieszkańców. Program został zrealizowany we współpracy z Zarządem Zieleni Miejskiej.

9.4. Pozostałe działania

1. Uczestniczono w pracach projektowych, przygotowywaniu opinii i wytycznych dla zadań inwestycyjnych oraz planistycznych realizowanych przez gminę Wrocław i jej jednostki.
2. Przygotowano i nadzorowano proces opracowania „Wytycznych dla projektowania infrastruktury pieszej". Jest to dokument precyzujący najistotniejsze aspekty „Standardów kształtowania przestrzeni miejskich przyjaznej pieszym" oraz „Wrocławskich standardów dostępności' w zakresie nawierzchni przyjaznej pieszym. Dokument ma być zestawem praktycznych wskazówek dla projektantów projektujących infrastrukturę pieszą we Wrocławiu.
3. Uczestniczono w procesie opiniowania projektów związanych z ruchem pieszym w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego oraz Funduszu Rad Osiedli.
4. Przygotowano aplikację, która wygrała konkurs organizowany przez PFR dla Miast „Klimaton" na propozycję aplikacji mobilnej z zakresu mobilności. Zaproponowano stworzenie aplikacji zachęcającej dzieci do podróżowania do szkoły w sposób aktywny: pieszo, rowerem lub na hulajnodze. Aplikacja zostanie opracowana i wdrożona do końca maja 2022 roku.

Fot. 48. Finał hackatonu „Klimaton dla miast" fot. PFR dla miast

Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu
Wrocław po raz kolejny uczestniczył w obchodach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu (dalej ETZT). W 2021 roku odbywał się on w dniach od 16 do 22 września. Z uwagi na istniejące ograniczenia pandemiczne zrezygnowano z organizacji masowej imprezy plenerowej.
W ramach otwartego konkursu ofert wyłoniono organizacje pozarządowe, które w ramach obchodów ETZT 2021 przygotowały następujące wydarzenia i działania:

1. Zorganizowano wystawę „ROWEREM od zawsze. Przedwojenna rowerowa historia Wrocławia". Pokazywała unikalne fotografie, archiwalne materiały promocyjne skierowane do ówczesnych cyklistów oraz nieznane szerzej ciekawostki z przeszłości. Wystawa miała charakter mobilny.
2. Zorganizowano przeglądy rowerów dające możliwość bezpłatnego podstawowego serwisu rowerowego.
3. Stworzono „Klinikę rowerową" polegającą na remoncie ponad 20 szt. rowerów porzuconych na terenie miasta, a następnie przekazaniu ich młodzieży z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Dodatkowo prowadzono zbiórkę nieużywanych już rowerów, aby powiększyć pulę pojazdów przekazywanych potrzebującym.
4. Przeprowadzono zajęcia w wybranych wrocławskich szkołach podstawowych, podczas których młodzi wrocławianie dowiedzieli się, jakie konsekwencje dla nas i dla naszego otoczenia ma sposób, w jaki na co dzień poruszamy się po mieście oraz jak docierać do szkoły bezpiecznie i zdrowo.
5. Opracowano poradnik „Mobilny Student", publikację skierowaną do studentów, zawierającą kompendium wiedzy o najwygodniejszych sposobach przemieszczania się we Wrocławiu, w tym na rowerze. Poradnik w formie elektronicznej został rozesłany wszystkim studentom rozpoczynającym rok akademicki w październiku 2021 roku.

Dodatkowo w ramach obchodów „Dnia bez Samochodu" tj. 22 września 2021 roku można było poruszać się komunikacją miejską „za darmo".

Zadania w zakresie obsługi systemu płatnych miejsc postojowych
Cel zadania:
Zarządzanie miejscami wyznaczonymi na postój pojazdów samochodowych na drogach publicznych w strefie płatnego parkowania oraz prowadzenie spraw z tym związanych, w tym pobieranie opłat za postój pojazdów samochodowych i wydawanie identyfikatorów, przeprowadzanie kontroli wnoszenia opłat za postój pojazdów samochodowych oraz pobieranie opłaty dodatkowej za nieuiszczenie opłaty za postój pojazdów samochodowych.

W zakresie realizacji polityki parkingowej i rozwoju strefy płatnego parkowania w 2021 roku podjęto następujące zadania:

1. Przygotowywano zasady wdrożenia i funkcjonowania Śródmiejskiej Strefy Płatnego Parkowania.
2. Uczestniczono w konsultacjach z mieszkańcami na wniosek Rad osiedli Nadodrze oraz Przedmieście Oławskie w zakresie wprowadzenia płatnych miejsc postojowych na obszarze wyżej wymienionych osiedli. W efekcie konsultacji obie Rady Osiedli złożyły wnioski o wprowadzenie opłat za postój na wybranych ulicach wiosną 2021 roku.
3. W grudniu 2021 roku, ze względu na zakończenie kadencji Rad Osiedli podjęto rozmowy z Przewodniczącymi Zarządów Osiedli nowej kadencji w zakresie zaplanowania rozwoju strefy płatnego parkowania w kolejnych latach, ustalono, że stanowiska osiedlowych samorządów w tym zakresie zostaną przyjęte w pierwszym kwartale 2022 roku.

We Wrocławiu, na terenie obejmującym centrum miasta, w miejscach oznaczonych odpowiednimi znakami, obowiązują opłaty za postój samochodów. Granice stref płatnego

parkowania oraz śródmiejskiej strefy płatnego parkowania, wysokość stawek opłat za postój, sposoby wnoszenia opłat za postój, uprawnienia do zerowej stawki opłaty za postój oraz wysokość opłaty dodatkowej zostały ustalone uchwałą nr XXVI/712/20 Rady Miejskiej z dnia 17 września 2020 roku, która weszła w życie 1 marca 2021 roku. Opłaty za postój pojazdu można dokonywać w parkomacie (gotówką, zbliżeniową kartą płatniczą oraz za pomocą płatności BLIK), poprzez aplikację mobilną (Skycash, AntyPark) lub poprzez wykupienie abonamentu (tradycyjnie w ZDiUM lub poprzez e-sklep). Bez względu na sposób dokonywania płatności konieczne jest podanie numeru rejestracyjnego pojazdu, za którego postój jest wnoszona opłata. Z opłat za postój pojazdów samochodowych zwolnione są osoby niepełnosprawne w stopniu znacznym lub umiarkowanym o przyczynie z kodu R lub N, przedstawiciele ustawowi lub małżonkowie ww. osób z niepełnosprawnościami, a także osoby przewożące ww. osoby z niepełnosprawnościami. Zerową stawką opłaty objęte są również trwale oznakowane pojazdy Straży Miejskiej, pojazdy jednośladowe, a także pojazdy samochodowe napędzane wodorem.

Tabela 10. Liczba miejsc postojowych i sprzedanych abonamentów w latach 2017-2021

Rok	Liczba płatnych miejsc postojowych	Liczba wydanych abonamentów			Liczba wydanych abonamentów dla mieszkańców		
		tradycyjne	e-abonamenty	razem	tradycyjne	e-abonamenty	razem
2017	4 272	6 870	2 467	9 337	2 800	281	3 081
2018	4 366	5 274	4 378	9 652	2 546	512	3 058
2019	4 606	4 124	5 651	9 775	2 431	735	3 166
2020	4 938	2 316	5 182	7 498	1 841	1 629	3 470
2021	5 733	3 193	9 146	12 339	2 692	4 710	7 402

W roku 2021 z tytułu opłat za postój samochodów w Strefie Płatnego Parkowania osiągnięto dochody w wysokości 20 339 tys. zł, w tym w Śródmiejskiej Strefie Płatnego Parkowania 10 468,7 tys. zł. Koszt obsługi całego Systemu wyniósł 5 280 tys. zł, w tym wynagrodzenie operatora Systemu 5 035 tys. zł.

W roku 2021 w ramach środków uzyskanych z opłat za postój w Strefie Płatnego Parkowania wdrożono nowe płatne miejsca postojowe w 12 lokalizacjach:

- ul. Sienkiewicza odc. Grunwaldzka-Piastowska,
- ul. Zaolziańska,
- ul. Ziemowita,
- ul. Hoene-Wrońskiego,
- ul. Kniaziewicza, Harcena,
- ul. Kościuszki odc. od Pułaskiego do Traugutta,
- ul. Komuny Paryskiej odc. od Pułaskiego do Kościuszki, ul. Miernicza, ul. Zgodna, pl. Zgody,
- ul. Traugutta,
- ul. Stysia, Owsiana, Skwierzyńska,
- ul. Komuny Paryskiej odc. od Dąbrowskiego do Pułaskiego,
- ul. Sienkiewicza odc. od pl. Bema do Wyszyńskiego,
- ul. Liskego, ul. Sopocka, ul. Bujwida.

Elektromobilność
Koordynowano działania na rzecz wspierania rozwoju elektromobilności w gminie Wrocław w ramach zadań i obowiązków nałożonych przez ustawę z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, m. in. wykorzystywanie autobusów zeroemisyjnych w transporcie miejskim, wykorzystanie pojazdów elektrycznych do zadań publicznych, czy posiadanie określonej liczby punktów ładowania.

12.1. Wspieranie rozwoju elektromobilności

Ogólnodostępne punkty ładowania pojazdów elektrycznych i na gaz ziemny
Gmina Wrocław podjęła współpracę z operatorem zewnętrznym, z którym wypracowano model współpracy polegający na udostępnieniu gruntów gminnych pod stacje ładowania pojazdów elektrycznych na preferencyjnych warunkach.

Tabela 11. Liczba punktów ładowania samochodów elektrycznych w latach 2020-2021

	2020	**2021**
Liczba punktów ładowania pojazdów elektrycznych w tym:	131 w 42 lokalizacjach	150 w 45 lokalizacjach
liczba punktów ogólnodostępnych wg Ewidencji Infrastruktury Paliw Alternatywnych	48	94
liczba punktów gminy Wrocław	18	28 w tym 20 pkt. EIPA
liczba punktów wg wewnętrznych regulaminów	65	48
Liczba stacji tankowania gazem ziemnym	1	**1**

Ponadto w ramach prac nad wspieraniem rozwoju elektromobilności we Wrocławiu podjęto następujące działania:
1. Przekazano informację do Ministerstwa Aktywów Państwowych oraz Ministerstwa Klimatu i Środowiska dotyczącą udziału procentowego pojazdów elektrycznych użytkowanych przez gminę Wrocław. W 2021 roku procentowy udział pojazdów elektrycznych w użytkowanej flocie pojazdów wyniósł 12,22%. Urząd Miejski Wrocławia i jego jednostki użytkują 11 pojazdów elektrycznych.
2. Opracowano i zatwierdzono Plan budowy ogólnodostępnych stacji ładowania. Projekt dokumentu poddany został konsultacjom społecznym, w ramach których zbierano opinie dotyczące planowanych lokalizacji dla stacji ładowania.
3. Przystąpiono do Komitetu Samorządowego Polskiego Stowarzyszenia Paliw Alternatywnych, którego głównym celem jest wypracowanie wspólnych rozwiązań dla polskich miast w obszarze zrównoważonego transportu (m.in. tworzenie Stref Czystego Transportu, rozwój ogólnodostępnej infrastruktury ładowania).
4. Udostępniono kolejne buspasy dla pojazdów elektrycznych.
5. Podpisano list intencyjny z Krajową Agencją Poszanowania Energii S.A. o współpracy przy projekcie ELENA, dotującym przygotowanie programów inwestycyjnych w zakresie poprawy efektywności energetycznej i rozwoju zrównoważonego transportu miejskiego.

Tabela 12. Liczba pojazdów z napędem alternatywnym zarejestrowanych we Wrocławiu

Liczba pojazdów z napędem alternatywnym zarejestrowanych we Wrocławiu		
	2020	**2021**
pojazdy elektryczne	456 +442 skuterów	**818** **+510 skuterów**
samochody hybrydowe	8 084	**14 805**
samochody CNG, LNG	161	**165**
samochody wodór	3	**2**

12.2. Analiza kosztów i korzyści, związanych z wykorzystaniem, przy świadczeniu usług komunikacji miejskiej, autobusów zeroemisyjnych oraz innych środków transportu

Zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych sporządzono kolejną Analizę kosztów i korzyści, związanych z wykorzystaniem, przy świadczeniu usług komunikacji miejskiej, autobusów zeroemisyjnych oraz innych środków transportu.
W ramach dokumentu przeprowadzono analizę finansowo-ekonomiczną, oszacowanie efektów środowiskowych oraz analizę społeczno-ekonomiczną. Jako warianty inwestycyjne przyjęto wariant bazowy, zakładający ponoszenie nakładów odtworzeniowych z wykorzystaniem pojazdów napędzanych silnikami spalinowymi o normie emisji Euro 6, zakup autobusów elektrycznych akumulatorowych ładowanych z wykorzystaniem metody plug-in i poprzez pantograf oraz zakup autobusów elektrycznych z wodorowymi ogniwami paliwowymi. W każdym z wariantów uwzględniono zakup 11 autobusów elektrycznych w ramach programu Zielony Transport Publiczny. Negatywny wynik analizy wskazuje, że nie musi zostać spełniony ustawowy obowiązek dotyczący udziałów autobusów zeroemisyjnych we flocie obsługującej komunikację publiczną tj. 10% od 1 stycznia 2023 roku. Pomimo tego gmina Wrocław, zważając na korzyści ekologiczne i eksploatacyjne autobusów elektrycznych, planuje podjąć się wymiany taboru przy uzyskaniu wsparcia ze środków zewnętrznych na poziomie co najmniej 40%. W trakcie opracowywania dokumentu przeprowadzono konsultacje społeczne wraz z webinarium.

Rysunek 19. Grafika ilustracyjna konsultacji społecznych „Jak pojadą autobusy elektryczne"

12.3. Zeroemisyjny transport publiczny

W dniu 27 września 2021 roku MPK Wrocław podpisało z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umowę o dofinansowanie w wysokości ponad 46 mln zł na zakup 11 autobusów elektrycznych oraz stworzenie systemu ładowania tych pojazdów w ramach programu priorytetowego „Zielony Transport Publiczny". Spółka otrzymała niemal 32,5 mln zł bezzwrotnej dotacji oraz ponad 13,8 mln zł pożyczki, co obejmuje całkowity planowany koszt realizacji tego przedsięwzięcia.
Nowoczesne, zeroemisyjne pojazdy, których długość ma wynosić 18 m, skierowane zostaną do przewozu pasażerów na linii „K". Projekt przewiduje także zamontowanie niezbędnej infrastruktury technicznej: systemu szybkiego i wolnego ładowania zakupionych pojazdów na terenie zajezdni autobusowej oraz ładowarki typu pantograf o mocy 400 kW na pętli przy ul. Kamieńskiego we Wrocławiu. Przedsięwzięcie zakłada także przeprowadzenie szkoleń dla pracowników.
Projekt ma być zrealizowany do 30 kwietnia 2024 roku. Jego efektem ekologicznym będzie zmniejszenie emisji CO2 do atmosfery (976,91625 Mg/rok), ograniczenie emisji tlenków azotu (2,07380 Mg/rok), a także obniżenie emisji pyłów PM10 (0,03101 Mg/rok).
W październiku 2021 roku ogłoszono przetarg na dostawę autobusów elektrycznych. Trwa analiza i ocena formalna złożonych ofert.

Fot. 49. Autobus elektryczny testowany we Wrocławiu

5. BUDŻET

Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2021-2044

Wieloletnia Prognoza Finansowa została uchwalona uchwałą budżetową nr XXXII/817/20 z dnia 17 grudnia 2020 r., z późniejszymi zmianami:

1. § 1 uchwały nr XXXIV/871/21 RMW z 18.02.2021 r.
2. § 1 uchwały nr XXXV/908/21 RMW z 25.04.2021 r.
3. § 1 uchwały nr XXXVI/941/21 RMW z 22.04.2021 r.
4. § 1 uchwały nr XXXVIII/967/21 RMW z 20.05.2021 r.
5. § 1 uchwały nr XLII/1075/21 RMW z 08.07.2021 r.
6. § 1 uchwały nr XLIV/1120/21 RMW z 16.09.2021 r.
7. § 1 uchwały nr XLV/1155/21 RMW z 21.10.2021 r.
8. § 1 uchwały nr XLVI/1187/21 RMW z 25.11.2021 r.
9. § 1 uchwały nr XLVII/1230/21 RMW z 23.12.2021 r.

Na wniosek jednostek wprowadzono 233 zmiany dla zadań inwestycyjnych (20 zmian w marcu, 25 zmian w maju, 30 zmian w lipcu, 58 zmian we wrześniu, 26 zmian w październiku, 17 zmian w listopadzie, 57 zmian w grudniu) wynikające z prowadzonego

monitoringu realizacji inwestycji oraz konieczności wprowadzenia do planu nowych zadań.

W ciągu roku wprowadzono nowe pozycje:
1. Zintegrowana platforma zarządzania miastem – SmartWrocław.
2. Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy ul. Szwajcarskiej we Wrocławiu.
3. Budowa boisk sportowych piłkarskich wraz z infrastrukturą przy ul. Racławickiej 62 we Wrocławiu.
4. Przebudowa pomieszczeń na potrzeby Centrum Neuropsychiatrii Neuromed.
5. Dostosowanie budynku Impart przy ul. Mazowieckiej 17 we Wrocławiu do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych.
6. Modernizacja siedziby Centrum Kultury Zamek pl. Świętojański 1 we Wrocławiu.
7. Przebudowa ulicy Pomorskiej we Wrocławiu - na odcinku od ul. Dubois do wiaduktu przy ul. Reymonta.
8. Budowa kładki pieszo-rowerowej przez rzekę Ślęzę w ciągu ul. Trawowa-Francuska we Wrocławiu.

Z pozycji pn. Program poprawy stanu technicznego infrastruktury drogowej wydzielono zadanie pn. Program poprawy infrastruktury szynowej.

Po zmianach Załącznik nr 2, w latach planu 2021-2044, obejmuje 85 zadań w pozycji wydatki majątkowe na łączną kwotę 7 165 599 814 zł, z czego 22 zadania współfinansowane ze środków unijnych na łączną kwotę 1 555 206 496 zł (w tym środki UE na kwotę 395 753 400 zł).

Przygotowanie projektu budżetu na 2022 rok
Opracowano projekt budżetu Miasta w zakresie wydatków inwestycyjnych, w oparciu o zapisy § 3 i § 8 zarządzenia nr 5643/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 9 lipca 2021 r. w sprawie opracowania przez miejskie jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego oraz jednostki miejskiej administracji zespolonej materiałów planistycznych do projektu budżetu Miasta na 2022 rok oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta.
W projekcie budżetu na 2022 rok wzięto pod uwagę przede wszystkim:
- zabezpieczenie środków na zadania kontynuowane,
- określone przez Wydział Finansowy planowane limity wydatków,
- zaktualizowane wartości zadań i ich lata realizacji.

Po przeanalizowaniu wszystkich danych oraz po konsultacjach z przedstawicielami poszczególnych departamentów i podległych im jednostek opracowano i przekazano do Skarbnika Miasta wstępny zbiorczy projekt wydatków inwestycyjnych (uwzględniający zarówno wydatki wieloletnie, jak i jednoroczne) skierowany do I czytania w dniu 25 listopada 2021 roku.

Zestawienie przedłożone do I czytania obejmowało łącznie 93 zadania na sumaryczną kwotę 1 069 272 551 zł, w tym środki Miasta w 2022 roku na kwotę 950 868 535 zł.
W związku w monitoringiem inwestycji i dokonanymi rozliczeniami finansowymi zadań realizowanych w roku 2021 opracowano autopoprawkę do Projektu Budżetu Miasta na 2022 rok, który został uchwalony w II czytaniu na Sesji Rady Miejskiej w dniu 23.12.2021 roku. Uchwalony załącznik nr 3 obejmuje łącznie 106 zadań na sumaryczną kwotę 1 128 386 338 zł, w tym środki Miasta w 2022 roku na kwotę 990 633 659 zł.

Prowadzenie monitoringu zadań inwestycyjnych zapisanych w budżecie 2021 roku
W ciągu 2021 roku prowadzono stały, bieżący monitoring stanu realizacji wszystkich zadań inwestycyjnych na podstawie informacji pisemnych, e-mailowych i telefonicznych oraz w oparciu o karty monitoringu projektów w ramach elektronicznego Systemu Monitoringu Projektów. Cyklicznie co około trzy tygodnie odbywały się spotkania

monitoringowe ze spółką Wrocławskie Inwestycje, Zarządem Inwestycji Miejskich oraz Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta.
Monitoringowi w 2021 roku podlegały 144 zadania inwestycyjne, w tym 71 dużych zadań inwestycyjnych wieloletnich i 73 zadania jednoroczne. W wyniku monitoringu przeprowadzono wiele zmian budżetowych. Większość zmian (dla zadań ujętych w WPF i zadań jednorocznych) była zaakceptowana na siedmiu Sesjach Rady Miejskiej, natomiast niektóre zmiany (w zakresie zadań jednorocznych) wprowadzane były na bieżąco Zarządzeniami Prezydenta Wrocławia.
W ciągu roku opiniowano również zmiany budżetowe proponowane przez inne jednostki.

Obsługa zadań inwestycyjnych powierzonych do realizacji Spółce Wrocławskie Inwestycje (WI)
Na podstawie zarządzenia nr 2888/08 Prezydenta Wrocławia z dnia 07 marca 2008 r. wydano 13 nowych wskazań do realizacji dla zadań inwestycyjnych powierzonych Spółce Wrocławskie Inwestycje. W wyniku zgłoszonych zmian do harmonogramów realizacji poszczególnych zadań uzgodniono terminy realizacji inwestycji i wydano 56 aneksów do wskazań.
Spółka WI przedstawiała 4 raporty z wykonanych usług w poszczególnych kwartałach 2021 roku. Raporty zostały zweryfikowane pod kątem osiągnięcia kamieni milowych i postępu rzeczowego dla 42 zadań powierzonych Spółce do realizacji.

Opiniowanie wniosków o uruchomienie procedur przetargowych
W związku z wymogiem ściślejszego monitorowania zaciąganych przez Gminę zobowiązań finansowych w zakresie wydatków inwestycyjnych wszystkie jednostki miejskie zostały zobligowane do występowania, przed uruchomieniem procedur przetargowych, o zgodę na ich uruchomienie do Dyrektora Departamentu Infrastruktury i Transportu. Wszystkie wnioski przed przekazaniem do DIT były opiniowane przez WIM.

Udzielanie ulg w spłacie niepodatkowych należności
W 2021 r. wpłynęły 334 wnioski o udzielenie ulgi. Wydano 249 decyzji, na które przysługiwało prawo do odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Odwołano się od 5 decyzji, co stanowiło 2,01% wszystkich wydanych decyzji, w tym:
- 2 decyzje utrzymano w mocy (0,80% odwołań),
- 3 decyzje rozpatrywanie pozostaje w toku.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze nie wydało rozstrzygnięcia w sprawie 3 złożonych odwołań.

Wydano 20 zawiadomień o pozostawieniu sprawy bez rozpoznania.
Wydano 3 postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania.
37 spraw rozpatrzono w innym trybie.
45 spraw na dzień 31 grudnia 2021 roku pozostaje w toku.

6. EKSPLOATACJA

Nadzór nad działaniami eksploatacyjnymi Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta
Jednostką odpowiedzialną za prawidłowe funkcjonowanie elementów infrastruktury drogowej na terenie gminy Wrocław jest Zarząd Dróg i Utrzymania we Wrocławiu. W 2021 roku prowadzono nadzór nad ZDiUM w zakresie bieżącego utrzymania oraz remontów.
W ramach koordynacji i monitorowania prac w zakresie utrzymania i eksploatacji infrastruktury drogowej w 2021 roku zostało wydane zarządzenie nr 4614/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 12 lutego 2021 r. w sprawie opracowania i monitorowania realizacji planu Eksploatacji Miejskiej Infrastruktury Drogowej. Plan Eksploatacji opracowano w oparciu o sporządzane przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta „Założenia do Planu Eksploatacji". W trakcie roku budżetowego realizację Planu monitorowano na podstawie sprawozdań za I półrocze według stanu na dzień 30 czerwca i za II półrocze według stanu wykonania na dzień 31 grudnia 2021 roku.
Wnioski podsumowujące przebieg realizacji zaplanowanych działań eksploatacyjnych w roku 2021 zostaną uwzględnione w planowaniu zadań i wydatków na rok 2022.

Zadania w zakresie utrzymania oraz remontów dróg i infrastruktury

2.1. Zadania w zakresie utrzymania dróg i infrastruktury

Cel zadania:
Dbanie o najwyższą jakość wrocławskich dróg i infrastruktury oraz estetykę miasta dla dobra mieszkańców i przyszłych pokoleń.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **54 431 tys. zł**

W 2021 roku zrealizowano zadania, między innymi w zakresie:
1. Eksploatacji i utrzymania obiektów inżynierskich, w tym elementów mostów, kładek, przepustów, przejść podziemnych, tuneli samochodowych, ekranów akustycznych, dźwigów osobowych.
2. Eksploatacji i utrzymania systemu ITS.
3. Eksploatacji i konserwacji odwodnienia drogowego.
4. Utrzymania fontann.
5. Utrzymania i konserwacji mebli miejskich w pasie drogowym.
6. Utrzymania i konserwacji obiektów wyposażenia przystanków komunikacji zbiorowej.
7. Eksploatacji i utrzymania miejskich kanałów technologicznych.
8. Eksploatacji i konserwacji oświetlenia ulic, placów i dróg (w tym zakup energii elektrycznej i gazowej).
9. Eksploatacji i konserwacji iluminacji obiektów budowlanych.
10. Utrzymania i konserwacji pomników i form przestrzennych.
11. Utrzymania szaletów w pasie drogowym.
12. Inne zadania eksploatacyjne, w tym między innymi: wykonanie iluminacji świątecznej, konserwacja podświetlanych punktów informacyjnych, konserwacja tabliczek z nazwami ulic.

2.2. Lokalne naprawy ubytków nawierzchni jezdni i chodników na terenie miasta Wrocławia - remonty

Cel zadania:
Wykonanie remontów bitumicznych oraz brukarskich niezbędnych dla zachowania bezpieczeństwa ruchu kołowego i pieszego.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **11 378 tys. zł**
Środki niewygasające: 332 tys. zł
Remonty nawierzchni bitumicznych
W 2021 roku:

Wykonano 52 558 m^2 (w ponad 800 lokalizacjach) napraw nawierzchni bitumicznych na podstawie zleceń za łączną kwotę 7 092,5 tys. zł, w tym na terenie:
1. Dzielnicy Krzyki 13 432 m^2 – za kwotę 1 983 tys. zł.
2. Dzielnicy Psie Pole 15 197 m^2 – za kwotę 1 978 tys. zł.
3. Dzielnicy Fabryczna 18 537 m^2 – za kwotę 2 278 tys. zł.
4. Dzielnicy Stare Miasto i Śródmieście 5 391 m^2 – za kwotę 854 tys. zł.

Oprócz lokalnych napraw ubytków w nawierzchni jezdni i chodników wykonano:
- remont 4 976 m2 nawierzchni bitumicznej jezdni al. Gen. J. Hallera na odcinku od skrzyżowania z ul. Mielecką do skrzyżowania z ul. Chabrową. Koszt remontu wyniósł 647,3 tys. zł,
- poprawę stanu pobocza ul. Boya-Żeleńskiego na odcinku 150 mb od ul. Berenta do ul. Orkana. Koszt realizacji remontu wyniósł 152 tys. zł.

Zlikwidowano 21 591 mb (na 20 odcinkach ulic) spękań nawierzchni bitumicznych w celu zapobiegania dalszej degradacji stanu technicznego nawierzchni i przedłużeniu jej trwałości. Prace wykonano za kwotę 395,17 tys. zł, na terenie:
1. Dzielnicy Krzyki – 5 208 mb (w ulicach: Grota Roweckiego, gen. J. Hallera, Karkonoska, Czekoladowa).
2. Dzielnicy Psie Pole – 7 864 mb (w ulicach: Osobowicka, most Warszawski, Żmigrodzka, Broniewskiego).
3. Dzielnicy Fabryczna – 3 495 mb (w ulicy Kosmonautów).
4. Dzielnicy Stare Miasto i Śródmieście – 5 024 mb (w ulicach: Sienkiewicza, Kochanowskiego, Wyszyńskiego, Skłodowskiej-Curie, Podwale, Drobnera, Paderewskiego, pl. Grunwaldzki).

Remonty nawierzchni z kostki kamiennej i betonowej, płyt betonowych i kamiennych
Wykonano 7 227 m^2 (w 470 lokalizacjach) napraw nawierzchni z kostki kamiennej i betonowej, płyt betonowych i kamiennych za łączną kwotę 2 354 tys. zł, w tym na terenie:
1. Dzielnicy Krzyki 285 m^2 – za kwotę 120,4 tys. zł.
2. Dzielnicy Fabryczna 2 606 m^2 – za kwotę 689,8 tys. zł.
3. Dzielnicy Psie Pole 1 587 m^2 – za kwotę 674,8 tys. zł.
4. Dzielnicy Stare Miasto i Śródmieście - 2 748 m^2 – za kwotę 869,4 tys. zł.

Równania nawierzchni nieutwardzonych
Wykonano równania na powierzchni 26 359 m^2, za kwotę 554,55 tys. zł na terenie:
1. Dzielnicy Krzyki – 6 082 m² (ulice: Okólna, Hajducka, Zabrzańska, Gazowa-sięgacz, Mandżurska, Motylkowa, Nektarowa, Partynicka-sięgacz, Cegielskiego, Woskowa, Popielskiego, Gerberowa).
2. Dzielnicy Psie Pole – 7 277 m² (ulice: Dobrzykowicka, Ubocze, Gostyńska-łącznik, Dłutowa, Wilczkowska, Chrzanowskiego, Bazyliowa, Meliorancka, Zegarmistrzowska, Świętochłowicka, Sołtysowicka-łącznik, Sycowska, Załęże, Zamłynie).
3. Dzielnicy Fabryczna – 13 000 m² (ulice: Lutra, Wińska-sięgacz, Grabiszyńska-sięgacz, Promenada, Równa, Wyboista, Hallera-sięgacz, Klecińska, Karczemna, Jerzmanowska, Modrzewiowa, Świerkowa, Klecińska-ROD Malina, Opoczyńska, Imbirowa, Lubska).

Ścinka poboczy
Wykonano ścinkę poboczy na powierzchni 10 864 m^2, na którą przeznaczono kwotę 182 tys. zł, na terenie:
1. Dzielnicy Psie Pole – 1 364 m² (ul. Okulickiego).
2. Dzielnicy Fabryczna – 9 500 m² (ulice: Rakietowa, Główna, Dolnobrzeska, Wińska).

Fot. 50. Al. Hallera przed remontem

Fot. 51. Al. Hallera po remoncie

Fot. 52. Pobocze ul. Boya-Żeleńskiego przed naprawą

Fot. 53. Pobocze ul. Boya-Żeleńskiego po naprawie

2.3. Remonty obiektów inżynierskich

Poniesione w 2021 roku nakłady: **5 228 tys. zł**

W 2021 roku wykonano bieżące i awaryjne remonty obiektów inżynierskich, które obejmowały:

1. Remonty cząstkowe nawierzchni bitumicznych na: moście Grunwaldzkim, moście Pokoju, moście Jagiellońskim Nowym, mostach Chrobrego.
2. Remont przepustu na ul. Dłutowej.
3. Uzupełnienie ubytków w nawierzchni chodnika na mostach Uniwersyteckich.
4. Wymianę barier energochłonnych wraz z pracami towarzyszącymi przy moście Jagiellońskim płd. Nowym.
5. Wymianę uszkodzonych elementów pomostu, zabezpieczenie antykorozyjne stalowych elementów konstrukcji na kładce Brochowskiej Starej.
6. Naprawę umocnienia stożków na kładce Brochowskiej Starej, przy moście w ciągu ul. Piotra Skargi.
7. Uszczelnienie styków pomiędzy gzymsem a kapą chodnikową, wykonanie nowej nawierzchni kap, wymiana kolektorów odwodnieniowych, naprawa przyczółków, naprawa ekranów przeciwporażeniowych oraz balustrad na wiadukcie w ciągu al. Armii Krajowej.
8. Wymianę okładzin z paneli HPL w tunelu płd. pod pl. Dominikańskim.
9. Wymianę podłużnic pochodnikowych z drewnianych na stalowe, zabezpieczenie antykorozyjne konstrukcji stalowej, wymiana nawierzchni chodników z drewnianej na elementy kompozytowe na moście Wojciecha z Brudzewa.

10. Wymianę prefabrykowanych desek gzymsowych na kładce Orląt Lwowskich.
11. Wymianę uszkodzonych okładzin w przejściu w ciągu ul. Świdnickiej.
12. Montaż nowych balustrad na dojściach do wiaduktu w ciągu ul. Kowalskiej.
13. Zabezpieczenie antykorozyjne konstrukcji stalowej, wymiana nawierzchni pomostu z drewnianej na elementy kompozytowe kładki w ciągu ul. Szpaczej.
14. Naprawę dojść do kładki Słodowej.
15. Naprawę systemu odwodnienia na pl. Społecznym we Wrocławiu.
16. Roboty bitumiczne na estakadzie Bora-Komorowskiego, al. Jana III Sobieskiego, al. Karkonoskiej.
17. Naprawę przepustów w ciągu ul. Grawerskiej, Piołunowej, Osinieckiej, Waniliowej, Maślickiej, Samotworskiej.
18. Remonty cząstkowe nawierzchni bitumicznej na: moście w ciągu ul. Rakietowej, moście Osobowickim, moście Milenijnym, mostach Mieszczańskich, estakadach Gądowianka.
19. Wykonanie antykorozyjnego zabezpieczenia konstrukcji stalowej wiaduktu w ciągu ul. Strzegomskiej.
20. Uzupełnienie rusztów odwodnienia liniowego na węźle przesiadkowym.
21. Uszczelnienie połączenia na styku krawężnika z kapą chodnikową na moście Milenijnym i estakadach Klecińskich.
22. Remont murka przy pętli tramwajowej w Leśnicy.
23. Remont części chodnika od strony górnej wody na moście Osobowickim.
24. Remont ścian oporowych z grodzic stalowych.
25. Remont wyjść z przejścia podziemnego na pl. Strzegomskim.
26. Remont murka oporowego w ciągu ul. Lotniczej.
27. Wymianę uszkodzonego ekranu dźwiękochłonnego na wiadukcie w ciągu ul. Chociebuskiej.
28. Wymianę nawierzchni izolacji na zachodniej estakadzie Gądowianka.
29. Remont belek nadłożyskowych na moście Maślickim.
30. Konserwację łożysk stalowych na moście Marszowickim.
31. Wymianę nawierzchni bitumicznej na moście Jagiellońskim Nowym Południowym i dojeździe wraz z wymianą izolacji mostu.
32. Uszczelnienie przecieków przez dylatacje przejścia podziemnego na pl. Jana Pawła II.

Fot. 54. Tunel północny ul. Oławska przed remontem

Fot. 55. Tunel północny ul. Oławska po remoncie

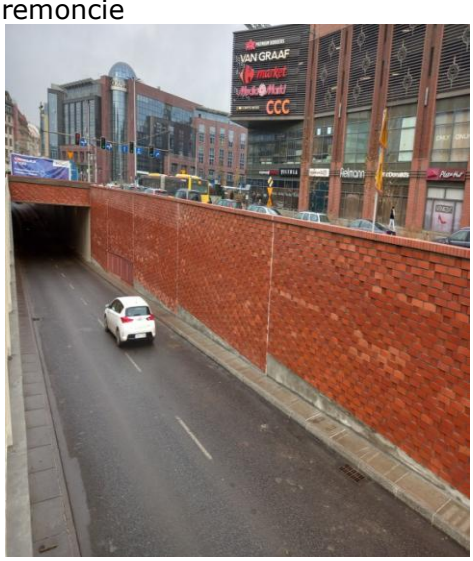

Fot. 56. Most Jagielloński Nowy Południowy przed remontem

Fot. 57. Most Jagielloński Nowy Południowy po remoncie

Fot. 58. Uszczelnienie przecieków przez dylatacje przejścia podziemnego na pl. Jana Pawła II

Fot. 59. Uszczelnienie przecieków przez dylatacje przejścia podziemnego na pl. Jana Pawła II

Zadania w zakresie konserwacji i utrzymania elementów inżynierii ruchu
Cel przedsięwzięcia:
Zapewnienie bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **20 081 tys. zł**
W 2021 roku realizowano działania:
1. W sferze opiniodawczej i nadzorczej w zakresie:
– właściwej koordynacji całości zagadnień związanych z problematyką inżynierii ruchu,
– opiniowania dokumentacji projektowych w zakresie inżynierii ruchu,
– wprowadzania tymczasowych ograniczeń w ruchu drogowym,

- wdrażania zmian w docelowym oznakowaniu Miasta,
- inicjowania nowych rozwiązań szczegółowych bądź ogólnych (w tym nowych tras komunikacyjnych) wraz z niezbędnymi analizami ruchowymi,
- monitorowania i oceniania wprowadzonych zmian w organizacji ruchu,
- przygotowywania projektów doraźnych zmian w organizacji ruchu.

2. W sferze eksploatacyjnej, w zakresie właściwej realizacji zadań wynikających z bieżących potrzeb. Szczególny nacisk położono na efektywne wykorzystanie przyznanych środków finansowych. Główne grupy zadań w sferze eksploatacji to:

- oznakowanie poziome – wykonano oznakowanie w technologii cienkowarstwowej (139 336 m²) i w technologii grubowarstwowej (9 599 m²),
- oznakowanie pionowe – wdrożono strefy ruchu uspokojonego (3 lokalizacje: ulice Miłoszycka, Orla, Gagarina), rozszerzono strefy ruchu i zamieszkania (13 lokalizacji), wprowadzono lokalne ograniczenia w ruchu pojazdów ciężarowych (4 lokalizacje), wyznaczono i oznakowano miejsca postojowe (60 lokalizacji), wyznaczono i doznakowano przejścia dla pieszych (6 lokalizacji), zabezpieczono awarie w pasie drogowym (888 szt.),
- sygnalizacja świetlna – wdrożono zmiany w programach sygnalizacji (27 lokalizacji),
- urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego – wprowadzono nowe elementy zabezpieczeń (154 lokalizacji), naprawiono i wymieniono elementy zabezpieczenia ruchu (1 358 lokalizacji).

Realizowane zadania przyczyniły się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego wszystkich jego uczestników oraz zmniejszenia jego uciążliwości.

7. TOROWISKA TRAMWAJOWE I SIEĆ TRAKCYJNA

Zadania w zakresie torowisk tramwajowych i sieci trakcyjnej zarządzeniem Prezydenta Wrocławia nr 3541/20 z dnia 31 lipca 2020 r., oraz 4259/20 z dnia 11 grudnia 2020 r. powierzono spółce Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne sp. z o. o. zadania polegające na bieżącym utrzymaniu i modernizacji torowisk tramwajowych służących do świadczenia usług w zakresie komunikacji tramwajowej. W roku 2021 dokonano szeregu modernizacji i napraw infrastruktury torowej Wrocławia.

Modernizacja torowisk tramwajowych - TORYWOLUCJA
W roku 2021 w ramach zadań modernizacyjnych w celu podniesienia bezpieczeństwa w ruchu tramwajowym wykonano wymianę kompleksową konstrukcji torowisk w 18 lokalizacjach miasta.
Poniesione w 2021 roku nakłady: 57 317 tys. zł
W 2021 roku zrealizowano:
- wymianę szyn i rozjazdów – 8934 mb,
- wymianę zwrotnic – 33 szt.,
- wymianę warstw podbudowy, wzmacnianie podtorza – 9570 m²,
- wymianę nawierzchni: asfaltowej - 3078 m², betonowej i z kostki kamiennej – 5655 m², budowa zielonych torowisk – 1414 mtp.

Zadania zakończone:
1. Ul. Olszewskiego od Wróblewskiego – od zajezdni Dąbie do pętli Biskupin i remont pętli Biskupin.
2. Wymiana rozjazdu na skrzyżowaniu ul. Podwale-Krupnicza-Sądowa, rozjazd na ul. Podwale od ul. Muzealnej.
3. Wymiana rozjazdu na skrzyżowaniu Podwale-Krupnicza-Sądowa od pl. Orląt Lwowskich.
4. Remont przejazdu przez torowisko przy skrzyżowaniu ul. Powstańców Śląskich z ul. Kutnowską.
5. Wymiana dwóch rozjazdów na skrzyżowaniu ul. Powstańców Śląskich-Hallera, rozjazdy w ul. Powstańców Śląskich.
6. Wymiana rozjazdu na skrzyżowaniu - ul. Powstańców Śląskich-Hallera, rozjazd od al. Hallera.
7. Wymiana rozjazdu na skrzyżowaniu ul. Hallera-Grabiszyńska, rozjazd w al. Hallera.
8. Remont torowiska w al. Hallera od ul. Powstańców Śląskich do ul. Mielckiej.
9. Wymiana rozjazdu w węźle ul. Piotra Skargi - ul. Teatralna, rozjazd od Pl. Dominikańskiego.
10. Wymiana rozjazdu na pl. Dominikańskim od ul. P. Skargi.
11. Wymiana rozjazdu na skrzyżowaniu ul. Kazimierza Wielkiego-Krupnicza, rozjazd pl. Dominikański.
12. Wymiana rozjazdu na skrzyżowaniu ul. Kazimierza Wielkiego-Krupnicza rozjazd od ul. Ruskiej.
13. Wymiana rozjazdu i skrzyżowania w węźle Kazimierza Wielkiego-Widok-Szewska (od ul. Widok).
14. Remont torowiska w ul. Św. Mikołaja oraz ul. Ruskiej.
15. Wymiana rozjazdu na skrzyżowaniu ul. Legnicka-Złotoryjska (DOLMED) i remont toru w ul. Śrubowej (odcinek od rozjazdu do ul. Strzegomskiej).
16. Naprawa przejazdu przez torowisko na pl. Strzegomskim.
17. Naprawa przejazdu przez torowisko w ul. Legnickiej przy ul. Zachodniej.
18. Wymiana łuków na skrzyżowaniu ul. Legnickiej z ul. Bolesławiecką w ciągu ul. Złotoryjskiej we Wrocławiu.

Zadania kontynuowane:

1. Wymiana rozjazdów i skrzyżowania torów na pl. Jana Pawła II.
2. Wymiana rozjazdu na pl. Dominikańskim - wymiana rozjazdu od ul. Kazimierza Wielkiego–Widok.
3. Ponadto zlecono opracowanie dokumentacji projektowych celem realizacji inwestycji w kolejnych latach. W ramach modernizacji wykonano 8934 mtp nowego torowiska, w tym 1414 mtp zielonego torowiska.

Fot. 60. Nowa nawierzchnia w ul. Ruskiej

Fot. 61. Nowe zielone torowisko na ul. Złotoryjskiej

Fot. 62. Zabudowane nowe rozjazdy na pl. Dominikańskim

Konserwacja torów i zwrotnic tramwajowych

Poniesione w 2021 roku nakłady: 24 299 tys. zł

W roku 2021 zrealizowano:

1. Wymianę szyn i rozjazdów – 1 746 mb.
2. Wymianę zwrotnic tramwajowych – 33 szt.

3. Wymianę napędu zwrotnicy – 8 szt.
4. Wymianę blokady torowej – 1 szt.
5. Rozebranie i ułożenie nawierzchni, oraz jej remonty cząstkowe z mieszanek mineralno-asfaltowo-grysowych, asfaltu twardolanego, mieszankami na zimno – 170,44 m^3.
6. Wymianę nawierzchni z kostki kamiennej i betonowej – 544,33 m².
7. Wymianę podkładów - 78 szt.
8. Napawanie wyeksploatowanych styków – 300 szt.
9. Szlifowanie szyn i rozjazdów – 9 680 mtp.
10. Montaż smarownic torowych na pętlach – 6 szt.
11. Odchwaszczanie torowisk – 67 405 mtp.
12. Koszenie traw w torowiskach zielonych – 5 278 m².

Osiągnięto następujące efekty:
Wykonano konserwację torów i zwrotnic tramwajowych, polegającą na lokalnej naprawie torowisk - regulacji, stabilizacji szyn, wymianie szyn, iglic zwrotnic, krzyżownic tramwajowych, naprawie nawierzchni drogowej oraz czyszczeniu i konserwacji zwrotnic tramwajowych i utrzymywaniu w sprawności elektrycznych napędów mechanizmów nastawczych zwrotnic na terenie gminy Wrocław. Dokonano napraw sieci trakcyjnej. Wprowadzono dodatkowe elementy zieleni miejskiej w postaci zielonych torowisk i nowych nasadzeń roślinnych. Montaż smarownic wpłynie pozytywnie na obniżenie hałasu na pętlach i podniesienie trwałości szyn.

Przebudowa trakcji tramwajowej

Poniesione w 2021 roku nakłady: **7 318 tys. zł**

W 2021 wykonano następujące zadania:
1. Remont sieci trakcyjnej w ul. Olszewskiego - (odcinek od izolatora 166 do izolatora sekcyjnego 1B7, rejon B-9, B-4, B-1, B7), w obu kierunkach i remont kabli trakcyjnych obszaru zasilania stacji Biskupin - zasilacze B-9, B-4, B-1, B-7.
2. Remont skrzyżowania Peronowa-Piłsudskiego-Kołłątaja (tory + sieć) – w systemie „projektuj i buduj”.
3. Remont sieci trakcyjnej w ul. Ślężnej Etap 2 (odcinek od ul. Sztabowej do ul. Kamiennej - od izolatora sekcyjnego nr 103 do izolatora sekcyjnego nr 162), w obu kierunkach.
4. Kompleksowa wymiana izolatorów sekcyjnych i granicznych sieci trakcyjnej.
5. Pionowanie słupów trakcyjnych na ul. Powstańców Śląskich we Wrocławiu.

Rozpoczęto następujące zadania:
1. Remont sieci trakcyjnej na Pl. Jana Pawła II.
2. Remont sieci trakcyjnej na Pl. Legionów.
3. Remont sieci trakcyjnej w ul. Stawowa (pod wiaduktem).
4. Remont sieci trakcyjnej w ul. Grabiszyńska - Oporowska (pod wiaduktem).
5. Wykonanie zabezpieczeń przeciwporażeniowych wiaduktu kolejowego nad ul. Grabiszyńska/Pereca).

Osiągnięto następujące efekty:
Realizowane zadania przyczyniły się do przedłużenia trwałości infrastruktury tramwajowej.

Fot. 63. Prostowanie słupów na ul. Powstańców Śląskich

Fot. 64. Przebudowa sieci trakcyjnej na ul. Olszewskiego

Konserwacja i utrzymanie sieci trakcyjnej
Cel zadania:
Konserwacja i utrzymanie sieci trakcyjnej ma na celu utrzymanie w pełnej sprawności technicznej elementów infrastruktury tramwajowej, takich jak: sieć trakcyjna, układy sterowania zwrotnicami tramwajowymi, układy ogrzewania zwrotnic tramwajowych, głowice kablowe z wyposażeniem towarzyszącym - linie kablowe trakcyjne na terenie gminy Wrocław.

Poniesione w 2021 roku nakłady: **3 700 tys. zł**

Zakres konserwacji sieci trakcyjnej obejmuje:
- sieć trakcyjną 203 158,78 mpt,
- układy sterowania zwrotnicami tramwajowymi 40 szt.,
- głowice kablowe 722 szt.,
- układy ochronne przeciwporażeniowe wiaduktów kolejowych 10 szt.,
- wyposażenie towarzyszące - linie kablowe trakcyjne 354 870 mb.

W ramach konserwacji sieci trakcyjnej wykonywano również:
1. Awaryjną wymianę „krzyży" sieci trakcyjnej na Rondzie Reagana.
2. Awaryjną naprawę kabli trakcyjnych O-1 i O-2 na ul. Krętej i ul. Św. Macieja.
3. Awaryjną naprawę kabli A-1 oraz sieci trakcyjnej na ul. Jedności Narodowej.
4. Awaryjną naprawę sieci trakcyjnej na pętli Stadion Olimpijski.
5. Prace zabezpieczające na ul. Św. Jerzego i ul. Podwale.
6. Wymianę słupa ul. Krakowska–Karwińska.
7. Prace zabezpieczające głowice ul. Grabiszyńska, Legnicka, Lotnicza.
8. Awaryjne wykonanie oceny i zabezpieczenia słupa MTOR dla sygnalizacji świetlnej na placu Dominikańskim.
9. Awaryjna naprawa i wymiana słupów trakcyjnych na ul. Mickiewicza i ul. Reymonta.

DEPARTAMENT NIERUCHOMOŚCI I EKSPLOATACJI

DEPARTAMENT NIERUCHOMOŚCI I EKSPOATACJI

GOSPODAROWANIE NIERUCHOMOŚCIAMI GMINY WROCŁAW

REGULACJA STANÓW PRAWNYCH I KOMUNALIZACJA NIERUCHOMOŚCI GMINY WROCŁAW

Komunalizacja mienia (nabywanie i regulowanie stanu prawego nieruchomości w trybie ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych, ustawy Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną, ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa):
- prowadzone postępowania – 344
- pozostałe postępowania – 334

Regulacja stanów prawnych nieruchomości (w tym m.in. zbywanie nieruchomości, ustalanie służebności, rozwiązywanie użytkowania wieczystego, ustanawianie tytułu prawnego po wygaśnięciu użytkowania wieczystego, naliczanie opłat z tytułu bezumownego korzystania, itp.):
- prowadzone postępowania – 77
- pozostałe postępowania – 67

Realizacja roszczeń osób prawnych i fizycznych do uzyskania prawa użytkowania wieczystego i własności budynku (zgodnie z art. 200, 201, 204, 207 i 208 ustawy o gospodarce nieruchomościami)
- prowadzone postępowania – 2
- pozostałe postępowania – 2

Prowadzenie spraw związanych z roszczeniami rewindykacyjnymi kościołów (realizacja roszczeń związków wyznaniowych oraz innych osób na podstawie ustaw szczególnych w tym kontynuowanie postępowania ze Związkiem Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP odnośnie zakończenia postępowań regulacyjnych prowadzonych przez Komisję Regulacyjną do Spraw Gmin Wyznaniowych Żydowskich)
- prowadzone postępowania - 4
- pozostałe postępowania – 4

Regulacja stanów prawnych nieruchomości związanych z rodzinnymi ogrodami działkowymi
- prowadzone postępowania - 12
- pozostałe postępowania – 6

Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie przekazania własności nieruchomości gruntowej, wchodzącej uprzednio w skład gospodarstwa rolnego (postępowania w sprawie przekazania własności nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa przekazanego Skarbowi Państwa i postępowań w sprawie przekazania własności nieruchomości objętej prawem nieodpłatnego użytkowania z tytułu przekazania gospodarstwa Skarbowi Państwa)
- prowadzone postępowania - 1
- pozostałe postępowania – 1

Prowadzenie postępowań w sprawie ustalenia odszkodowania za nieruchomości, które przeszły na własność Gminy Wrocław w związku z wydaniem decyzji o realizacji inwestycji drogowych (w trybie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych)

– prowadzone postępowania - 121
– pozostałe postępowania – 58

Reprezentowanie gminy Wrocław w postępowaniach o zwrot wywłaszczonych nieruchomości

– prowadzone postępowania- 22
– pozostałe postępowania – 21

Prowadzenie postępowań o wydanie zaświadczeń (w trybie podstawie art. 217 k.p.a.)

– prowadzone postępowania- 1
– pozostałe postępowania – 0

Podejmowanie czynności prowadzących do usuwania stwierdzonych rozbieżności pomiędzy zapisami w ewidencji gruntów i budynków, a wpisami w księgach wieczystych

– prowadzone postępowania- 16
– pozostałe postępowania – 7

Regulowanie zapisów w księgach wieczystych (w tym zakładanie ksiąg wieczystych, dokonywanie wpisów w księgach wieczystych, itd.)

– złożone wnioski – 140

Analiza pism organów nadzoru budowlanego i sądów administracyjnych (wydanych w toku postępowań z udziałem Gminy Wrocław jako strony postępowania)

– przeanalizowane pisma – 200

Ilość pism (z wyłączeniem korespondencji e-mail) **sporządzonych w toku różnych postępowań** (m. in. pisma w sprawie wyjaśnienia stanu prawnego nieruchomości, udzielenia informacji o możliwościach regulacji tytułu prawnego do nieruchomości; kierowano do różnych podmiotów wnioski o opinie lub podjęcie określonych działań prawnych, występowano w tych sprawach do Prezydenta Wrocławia z opisem, analizą prawną i propozycją rozwiązań prawnych)

– sporządzone pisma - 1046

OPŁATY Z TYTUŁU UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO

Dokonano **29** wypowiedzeń wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego dotyczących **27** nieruchomości gruntowych.

Dokonano z urzędu **2** zmian stawki procentowej opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego w trybie art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 2019 r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów.

Dokonano na wniosek użytkownika wieczystego **1** zmiany stawki procentowej opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego w trybie art. 221 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Dokonano **157** określeń wysokości stawki procentowej opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego.

Dokonano **1** ustalenia wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego.

Dokonano **264** rozliczeń opłat rocznych należnych od osób fizycznych i prawnych, w związku z nabyciem przez te podmioty prawa użytkowania wieczystego gruntów.

Reprezentowano gminę Wrocław przed Samorządowym Kolegium Odwoławczym w postępowaniach dotyczących aktualizacji opłat rocznych – **79** rozpraw.

Liczba wypowiedzeń opłaty rocznej / liczba zaktualizowanych nieruchomości w latach 2017-2021

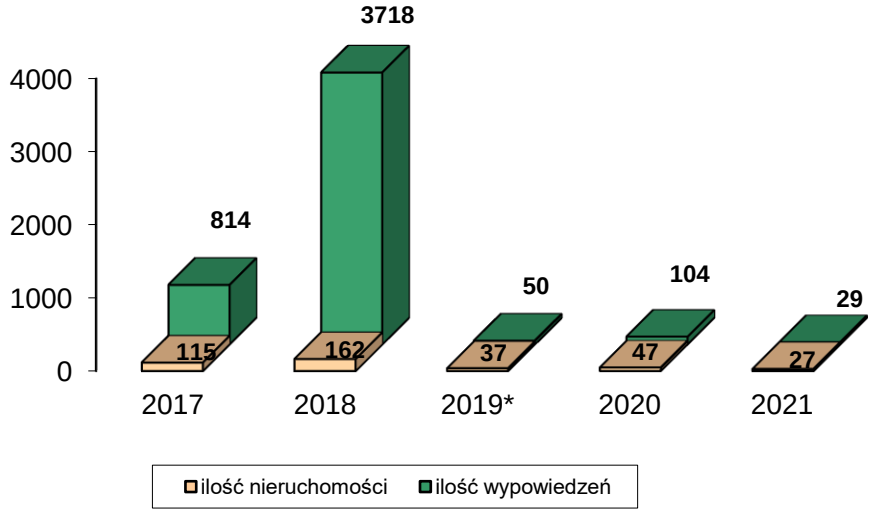

Z dniem 1 stycznia 2019 r. zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów nastąpiło przekształcenie gruntów z mocy prawa.

Dochody z tytułu użytkowania wieczystego w latach 2017-2021

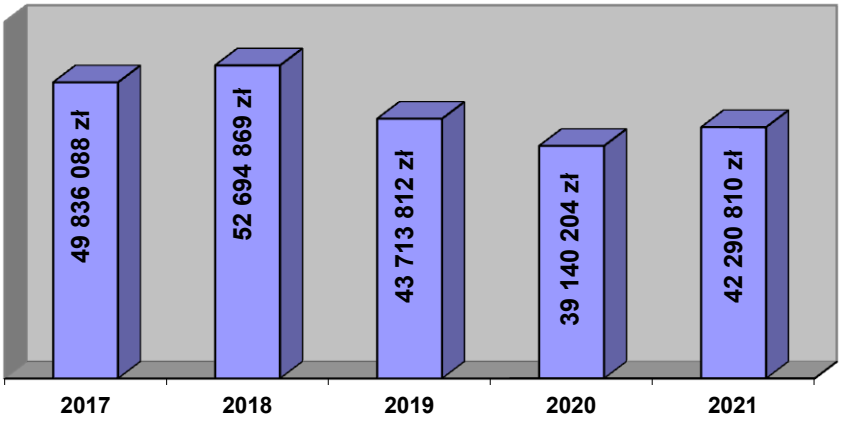

NADZÓR NAD REALIZACJĄ I PRZESTRZEGANIEM UMÓW UZYTKOWANIA WIECZYSTEGO

Monitorowaniem objęto **723** nieruchomości.
Prowadzono **10** postępowań w sprawie zmiany terminów zagospodarowania nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste.
Prowadzono **129** postępowań z urzędu o zmianę celu użytkowania wieczystego w trybie art. 73 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Prowadzono **9** postępowań na wniosek użytkowników wieczystych o zmianę celu użytkowania wieczystego w trybie art. 73 ust. 2 i 2b ustawy o gospodarce nieruchomościami;
Zawarto **217** protokołów uzgodnień w sprawie zmiany celu użytkowania wieczystego i stawki procentowej opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego w trybie art. 73 ust. 2f ustawy o gospodarce nieruchomościami.
Prowadzono **3** postępowania na wniosek użytkowników wieczystych o przedłużenie terminu użytkowania wieczystego.
Prowadzono **1** postępowanie z urzędu o ustalenie opłaty dodatkowej za niedotrzymanie terminu zagospodarowania gruntu oddanego w użytkowanie wieczyste, w wyniku którego wydano **2** decyzje administracyjne.
Rozpatrzono **15** wniosków użytkowników wieczystych o wydanie oświadczeń zawierających zgodę na dokonanie wpisów w księgach wieczystych.
Rozpatrzono **52** wnioski o wydanie zaświadczenia w celu wykreślenia hipoteki z księgi wieczystej.

PRZEKSZTAŁCENIE PRAWA UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO W PRAWO WŁASNOŚCI NIERUCHOMOŚCI

W zakresie realizacji ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów:

- wydano **1 858 zaświadczeń potwierdzających przekształcenie** prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości,
- wydano **2 715 zaświadczeń** potwierdzających wysokość i okres wnoszenia opłaty przekształceniowej,
- wydano **3 949** Informacji o opłacie jednorazowej,
- wydano **987** zaświadczeń o pomocy de minimis w związku z realizacją ww. ustawy.

Liczba zaświadczeń / informacji wydanych w latach 2019 – 2021

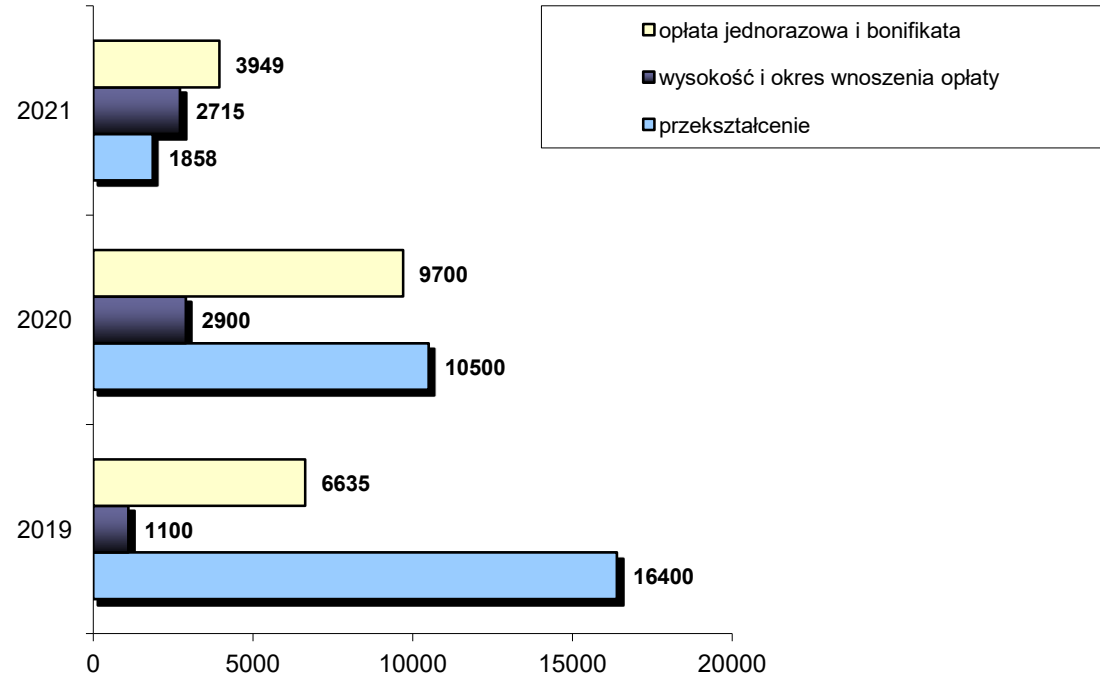

W zakresie realizacji ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości wydano **13 decyzji**, w tym 2 decyzje o przekształceniu, 11 decyzji zmieniających decyzje.

Liczba decyzji wydanych w latach 2017 – 2021
(dotyczy osób fizycznych)

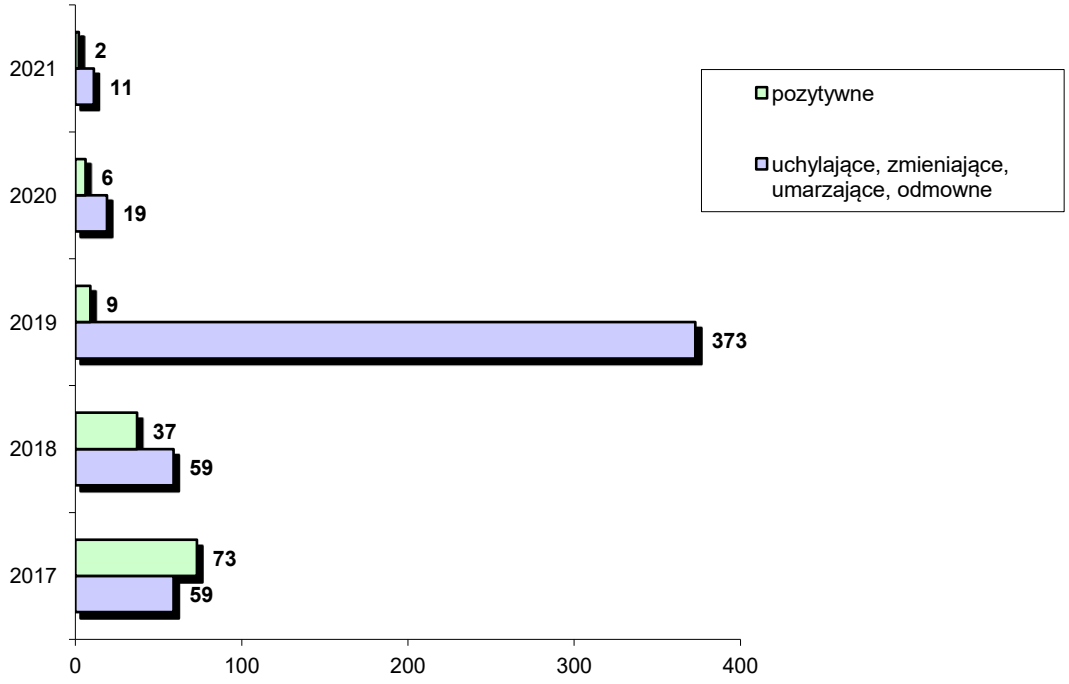

Dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w latach 2017-2021

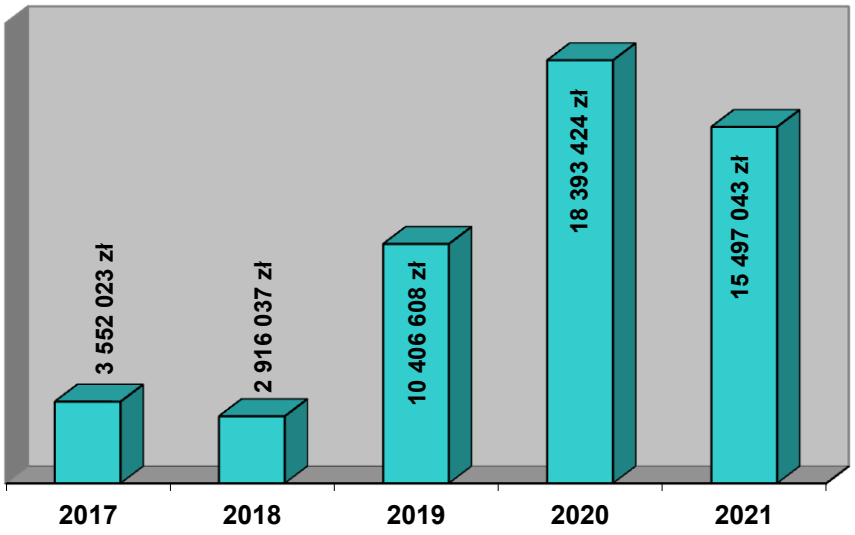

DZIERŻAWA GRUNTÓW GMINNYCH

Umowy dzierżawy/użyczenia gruntów gminnych na dzień 31 grudnia 2021 r.

Rodzaj umowy	**Ilość**	**Pow. [ha]**	**Czynsz roczny (zł)**	**Czynsz miesięczny (zł)**
Rolne	456	90,20725	39 493,62	-----
Pod kioski i pawilony handlowe	416	18,1632	4 145,00	478 411,30
Parkingi, magazyny	189	44,5307	3 490,00	311 263,71
Zieleń przydomowa, pola irygacyjne	485	936,0496	900 354,44	8 679,57
Razem umowy dzierżawy	**1546**	**1088,9510**	**947 483,06**	**798 354,58**
Umowy użyczenia	42	10,125	**-----**	**-----**

Dokonano naliczeń **opłat za korzystanie bez tytułu prawnego** z gruntu Gminy dla **48** podmiotów (1,9703 ha) na ogólną kwotę **199 715,50 zł** netto.
Sporządzono **15 protokołów czasowego udostępnienia gruntów** komunalnych (1,8664 ha) na rzecz Inwestorów realizujących uzbrojenie podziemne związane z rozbudową telekomunikacji, energetyki, gazownictwa, wodociągów, ciepłownictwa itp. oraz pod zaplecza budów. Łączna kwota naliczonych opłat z tego tytułu wyniosła **21 058,59 zł**.
Sporządzono **17 aneksów** zmieniających dzierżawioną powierzchnię, wysokość czynszu, lub przedłużające termin dzierżawy.
Sporządzono **74 protokoły zdawczo - odbiorcze,** dotyczące przekazania nieruchomości do zarządzania, do Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta i Zarządu Zieleni Miejskiej.
Sporządzono **131 Zarządzeń Prezydenta** w sprawie oddania nieruchomości w dzierżawę, w trybie bezprzetargowym i przetargowym.
Sporządzono **5 Zarządzeń Prezydenta** w sprawie wskazania ZZK lub innych jednostek miejskich, jako właściwych do przejęcia nieruchomości do zarządzania.
Przygotowano **1 przetarg** na oddanie nieruchomości w dzierżawę.
Opracowano **115 wykazów informacyjnych** (3-tygodniowych), dotyczących oddania nieruchomości w dzierżawę trybie bezprzetargowym i przetargowym.
Przeprowadzono **78 negocjacji** z dzierżawcami w zakresie szczegółowych warunków umownych jak też wysokości kwoty czynszu dzierżawnego.
W 2021 r. w związku z epidemią COVID-19:
Zostało złożonych 19 wniosków o obniżenie czynszu dzierżawnego.
Udzielono 16 dzierżawcom pomocy de minimis w związku z obniżeniem czynszu dzierżawnego.
Łączna kwota udzielonej pomocy de minimis wynosi 186 107,15 zł (kwota utraconego czynszu).

Umowy dzierżawy gruntów gminnych zawarte w 2021 r.

Rodzaj umowy	**Ilość**	**Pow. [ha]**	**Czynsz roczny (zł)**	**Czynsz miesięczny (zł)**
Na cele rolne	24	0,5920	7 256,00	----
Pod kioski i pawilony handlowe	19	0,0871	----	17 000,00
Na grunty zabudowane	2	0,2433	----	15 086,00
Pod parkingi, magazyny	10	5,313		87 429,00
Pod trafostacje	---	----	----	-----
Zieleń przydomowa, pola irygacyjne	4	0,0208	4 000,00	349,00
Inne z VAT (z czynszem m-c)	14	0,3371	-----	17 012,00
Inne bez VAT (z czynszem rocznym)	---	-----	-----	-----
Inne z VAT (z czynszem rocznym)	4	0,0562	620,00	----
Razem umowy dzierżawy	**77**	**6,6495**	**11 876,00**	**136 876,00**
Umowy użyczenia	3	0,2456	-----	-----

Ilość umów dzierżaw gruntów gminnych zawartych w latach 2017 – 2021

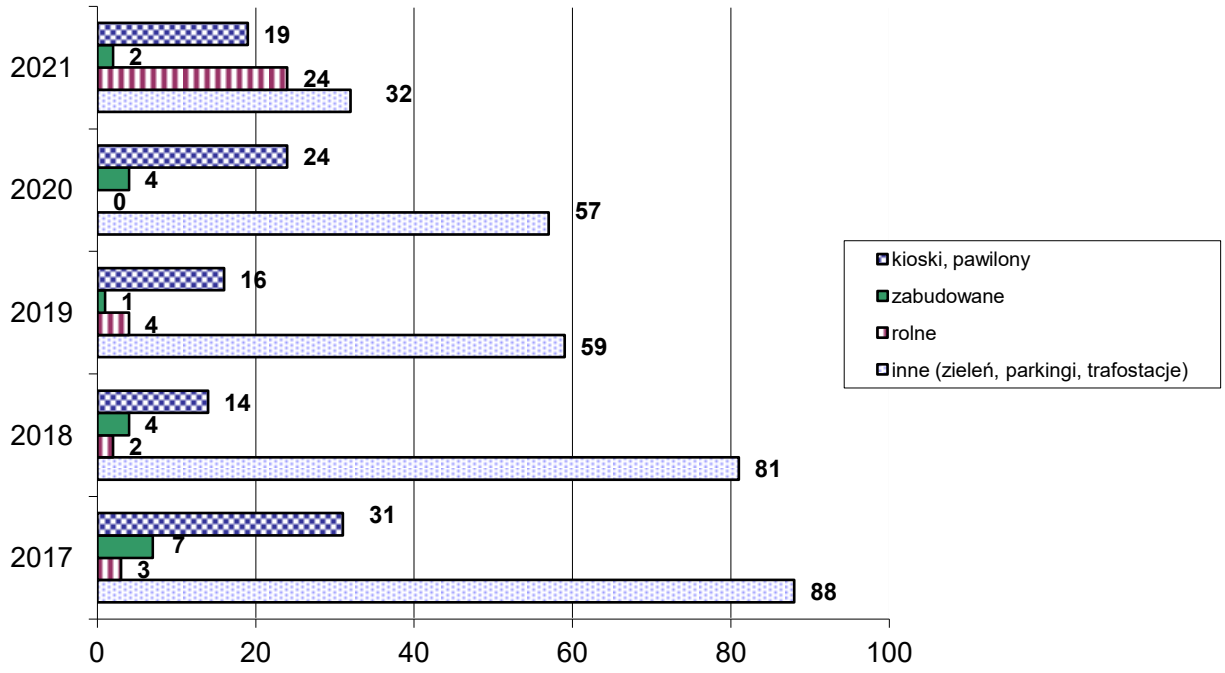

USTANAWIANIE PRAW DO NIERUCHOMOŚCI

Sprzedaż lub ustanawianie prawa użytkowania wieczystego wraz z przeniesieniem własności znajdującej się na nieruchomości zabudowy oraz sporządzanie aneksów do umów: łącznie **98** spraw, zakończono **30** (w tym **8** zakończone umową), w toku pozostało 68.

Ustanawianie tytułu prawnego do nieruchomości na rzecz jednostek organizacyjnych gminy Wrocław **w formie decyzji o oddaniu nieruchomości w trwały zarząd**:

- **decyzje** ustanawiające trwały zarząd, wygaszające trwały zarząd, zmieniające decyzje
  o ustanowieniu trwałego zarządu, umarzające postępowania – **33**,
- **postanowienia** wydane w toku postępowań **– 10**,
- **zawiadomienia** wydane w toku postępowania **– 61**,
- **zgody** wydane trwałym zarządcom na wynajem, dzierżawę, użyczenie części nieruchomości osobom trzecim **- 34**,
- **informacje – 54**.

Oddawanie nieruchomości stanowiących własność gminy Wrocław i gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu **w użytkowanie lub wygaszanie użytkowania**:

- łącznie **20** spraw, zakończono **12**, (w tym **4** zakończone umową ustanowienia, **2** decyzje o wygaszeniu) w toku 8.

Prowadzenie postępowań w celu ustanowienia **służebności gruntowych i przesyłu**:

- łącznie **545**, zakończono **126** (w tym **52** zakończone umową), w toku pozostało 419,
- wydanych protokołów uzgodnień: **76,**
- rozpoznanie sprawy celem ustalenia wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości przez podmioty nie mające uregulowanego tytułu prawnego do tych nieruchomości: **2,**
- naliczone kary: **10.**

Dochody z tytułu ustaniowionych służebności w latach 2017-2021

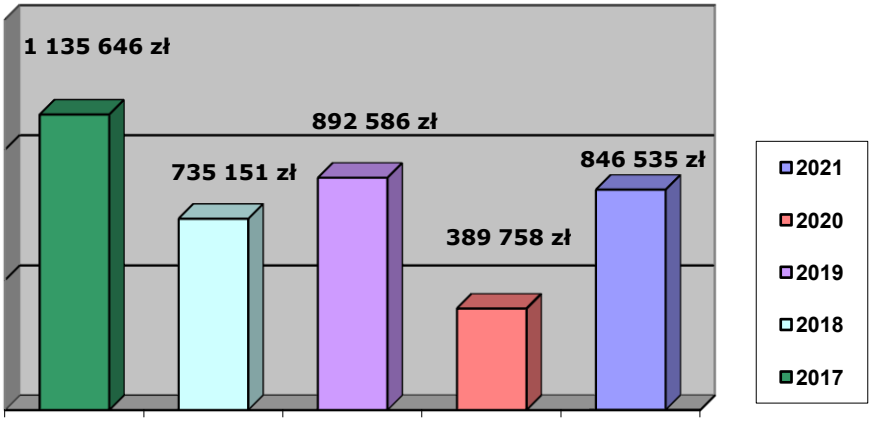

Umowy/uzgodnienia zawarte w 2021 r.

Rodzaj umowy	**Ilość**	**Łączna kwota do zapłaty [zł]**	**Kwota do zapłaty w 2021 r. [zł]**
Sprzedaż na rzecz użytkownika wieczystego (wykaz nieruchomości – tab. A)	1	109 610,00	109 610,00
Sprzedaż w trybie bezprzetargowym	6	1 008 553,31	943 291,31
Oddanie w użytkowanie wieczyste	1	129 301,80	129 301,80
Użytkowanie (wykaz nieruchomości – tab. B)	4	184 299,40	182 210,00
Uzgodnienia lokalizacji sieci infrastruktury technicznej Kary	76 10	102 806,70 16 291,30	43 305,40 16 291,30
Służebności gruntowe	18	460 862,00	429 260,00
Służebności przesyłu	34	385 773,00	385 773,00
Ograniczone prawo rzeczowe na rzecz Gminy Wrocław	1	-100,00	-100,00
Razem:	**151**	**2 397 397,51**	**2 238 942,81**

Tabela A

Postępowania w sprawie sprzedaży nieruchomości na rzecz użytkownika wieczystego, na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami			
Lp.	Adres nieruchomości	Łączna kwota do zapłaty [zł]	Powierzchnia [m^2]
1	al. Pracy 7a	109 610,00	336

Tabela B

Postępowania w sprawie ustanowienia prawa użytkowania		
Lp.	Adres nieruchomości	Opłata w 2021r. [zł]
1	Wejherowska 34	179 916,00
2	Sukielicka	3 920,00
3	Kasztelańska 7/12	*
4	Parkowa 38-40	463,40

* umowa zawarta na okres 10 lat, od 01.01.2022 r.

OPŁATA ADIACENCKA Z TYTUŁU WZROSTU WARTOŚCI NIERUCHOMOŚCI WYWOŁANEJ JEJ PODZIAŁEM GEODEZYJNYM

Postępowania administracyjne w tym zakresie były prowadzone na podstawie art. 98a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity - Dz. U. z 2021 r., poz. 1899) oraz uchwały Nr XII/354/03 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 września 2003 r. w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej i uchwały Nr XIV/329/07 z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XII/354/03 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej.

W 2021 r. przeanalizowano 394 ostateczne decyzje Dyrektora Zarządu Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego we Wrocławiu zatwierdzające podziały nieruchomości. Wszczęto i przeprowadzono 138 postępowań w sprawie ustalenia i pobrania opłat adiacenckich w związku ze wzrostem wartości nieruchomości wywołanym ich podziałem geodezyjnym, **wydano 40 decyzji**, z których **34 stały się ostateczne**, od 5 rozstrzygnięć strony wniosły odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego – w 4 przypadkach sprawy zostały przekazane do ponownego rozpatrzenia. Pozostałe postępowania nie zostały jeszcze zakończone.

OPŁATA PLANISTYCZNA

Zasady ustalania opłaty planistycznej, określają przepisy ustawy z 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r., poz. 741, ze zm.). Opłata ta jest dochodem własnym gminy, a – zgodnie z dyspozycją ustawową - jej wysokość nie może być wyższa niż 30% wzrostu wartości nieruchomości. Stawka procentowa opłaty jest określana w uchwałach Rady Miejskiej Wrocławia dotyczących uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W 2021 r. przeanalizowano łącznie 15 695 aktów notarialnych dotyczących zbycia nieruchomości mogących powodować naliczenie opłaty planistycznej. W wyniku tej analizy wszczęto z urzędu 15 postępowań i 3 na wniosek strony przed zbyciem nieruchomości. W przeprowadzonych postępowań **wydano 1 decyzję** orzekającą o ustaleniu jednorazowej opłaty planistycznej. Z wydanych w 2021 r. decyzji **1 stała się ostateczna**. Pozostałe postępowania nie zostały jeszcze zakończone.

ODSZKODOWANIE W ZWIĄZKU Z OBNIŻENIEM WARTOŚCI NIERUCHOMOŚCI W SKUTEK UCHWALENIA PLANU MIEJSCOWEGO ALBO JEGO ZMIANĄ

W 2021 r. do Wydziału Nieruchomości Komunalnych wpłynął 1 wniosek w sprawie wypłaty odszkodowania, sprawa jest w toku.

Ilość wydanych decyzji w sprawie opłaty planistycznej i adiacenckiej wydanych w latach 2017 – 2021

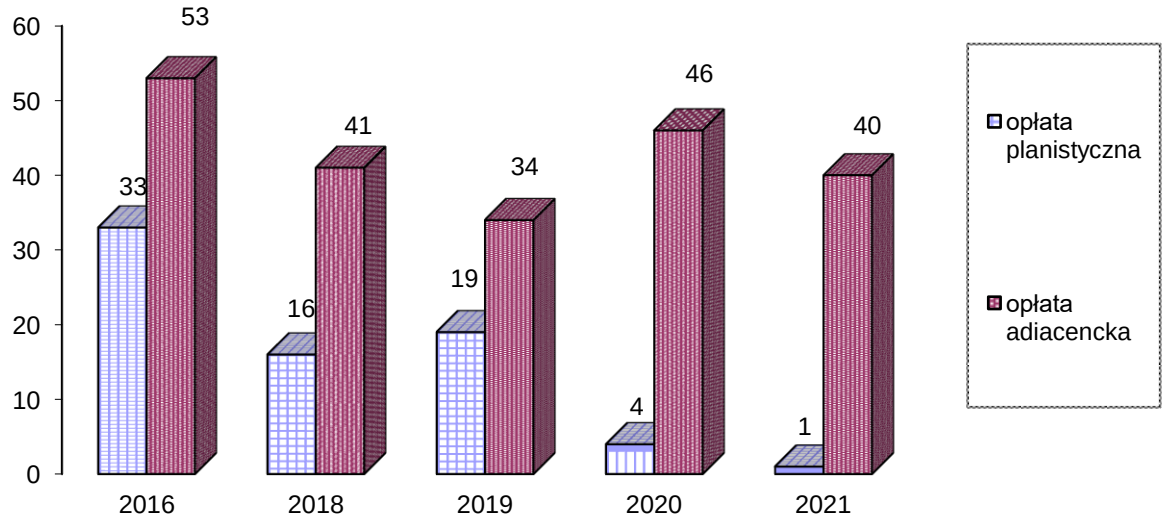

DOCHODY WYDZIAŁU NIERUCHOMOŚCI KOMUNALNYCH

W 2021 r. plan dochodów Wydziału Nieruchomości Komunalnych wynosił **66 731 488,00zł.** Wykonano **114,585 %** założonego planu, w tym:

Trwały zarząd, użytkowanie, służebności	2 811 377,97 zł
Użytkowanie wieczyste	42 290 809,81 zł
Dzierżawy	10 409 247,16 zł
Przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	15 497 042,79 zł
Sprzedaż składników majątkowych	4 444 401,66 zł
Opłata planistyczna i adiacencka	424 008,82 zł
Wpływy z różnych opłat, odsetki	562 993,86 zł
Ogółem	**76 439 882,07 zł**

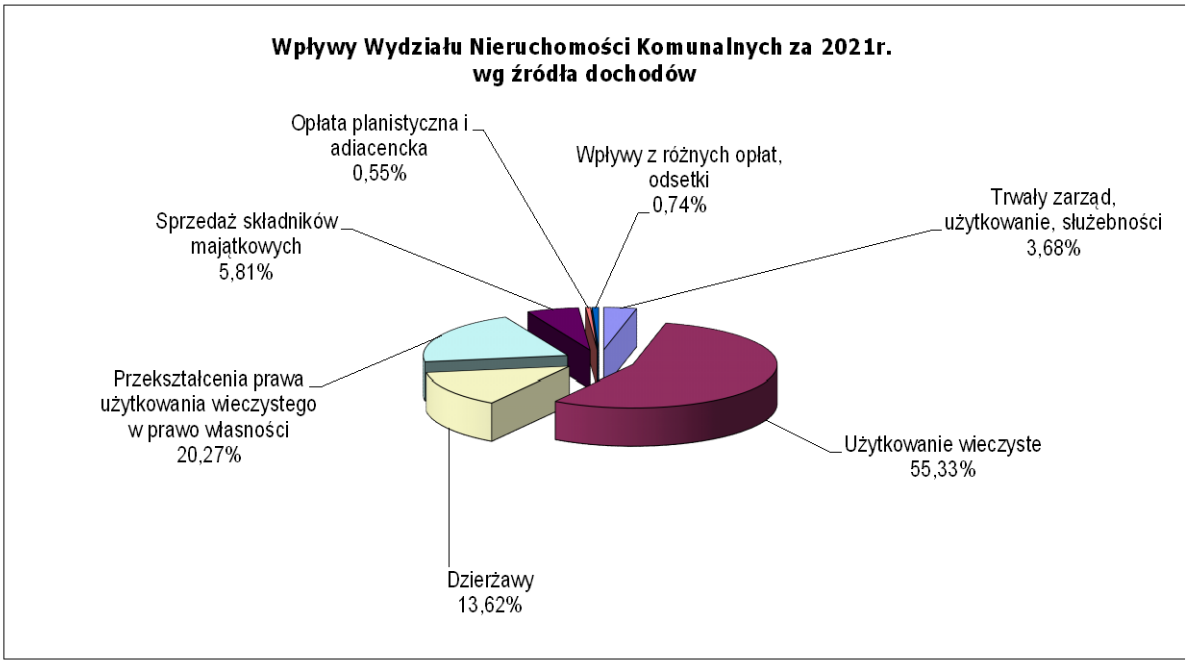

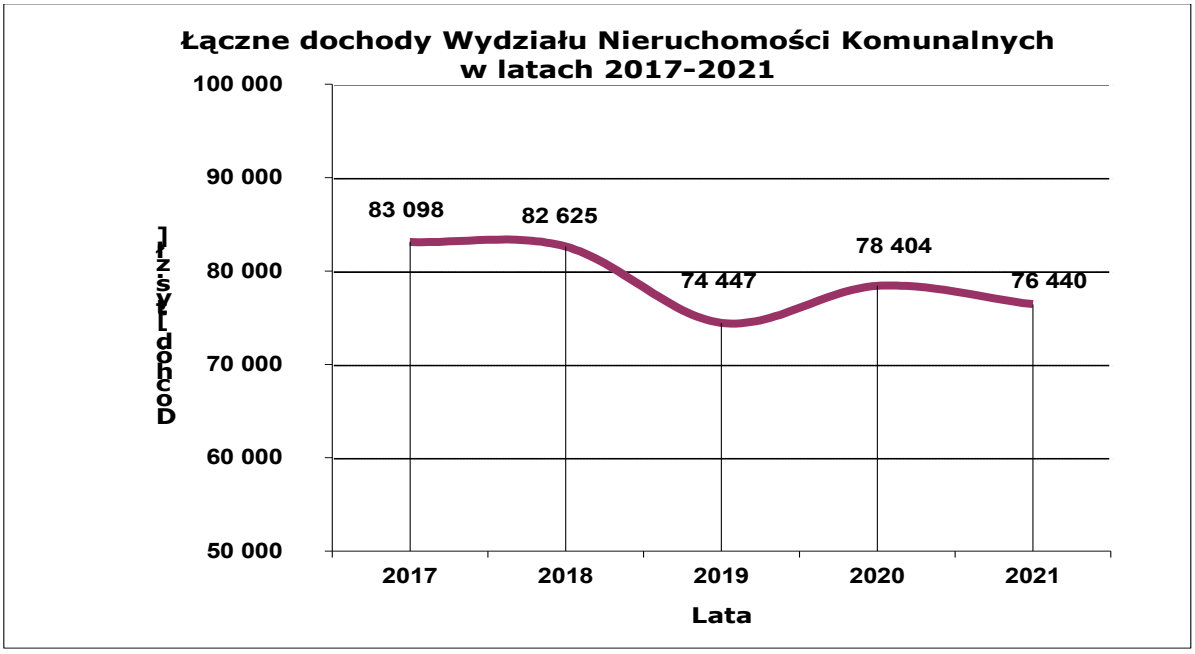

INNE DZIAŁANIA
Prowadzono sprawy na podstawie prawomocnych wyroków sądowych, związane z egzekucją obowiązków o charakterze niepieniężnym w zakresie zadań realizowanych przez Wydział:
W 2021 r. **zakończono 3 postępowania egzekucyjne** prowadzone przez komornika o wydanie nieruchomości Gminie Wrocław, 1 postępowanie w toku.
Kontynuowano realizację 16 umów z poprzednich lat na wyceny nieruchomości dla potrzeb gminy Wrocław i Skarbu Państwa. Na podstawie zawartych umów zlecono **483 operaty szacunkowe** między innymi w celu określenia wysokości pomocy de minimis w związku z przekształceniem prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.
W 2021 r. zawarto 2 umowy w zakresie usług prawnych, na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2a ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.
Opracowywano i wystawiano na podstawie zawartych umów faktury za: dzierżawę gruntu, wynikające z protokołów czasowego zajęcia nieruchomości, nałożonych opłat z tytułu bezumownego korzystania z gruntów Gminy. W 2021 r. wystawiono ponad 6 500 faktur VAT. W ramach realizacji ustawy o podatku VAT sporządzane są również miesięczne rejestry sprzedaży fakturowanej, korekt sprzedaży oraz rejestry zakupów.
Kontynuowano prowadzenie ewidencji ilościowo-wartościowej nieruchomości gminnych, w „Systemie Gospodarowania Nieruchomościami". W 2021 r. wprowadzano 132 sprawy związane z podziałem lub scaleniem nieruchomości, obsłużono w systemie 1 312 działek będących w użytkowaniu wieczystym, które na podstawie wydanych zaświadczeń przekształcono w prawo własności.

GOSPODAROWANIE NIERUCHOMOŚCIAMI SKARBU PAŃSTWA

REGULACJA STANÓW PRAWNYCH
Prowadzono między innymi postępowania wyszczególnione poniżej z podziałem na kategorie spraw:
- o wykonywanie, ograniczanie, pozbawianie praw do nieruchomości oraz zwrot nieruchomości,
- o ustalenie odszkodowania za nieruchomości przejęte pod drogi publiczne,
- w sprawach dotyczących trwałego zarządu,
- przekazane do załatwienia według właściwości,
- o wydanie zaświadczeń,
- o przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności,
- o wydanie zezwolenia na zakładanie, przeprowadzanie i wykonywanie na nieruchomościach urządzeń technicznych,
- o realizację roszczeń do nieruchomości.

W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2016 r., poz. 687) – art. 25e ust. 1 i 10, na podstawie których Skarb Państwa nabywa nieodpłatnie z mocy prawa mienie pozostałe po wykreślonym podmiocie, którym właściciel/użytkownik wieczysty nie rozporządził, a także w związku z treścią art. 9 ust. 2a-2j ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym, realizowano zadanie stwierdzania nabycia przez Skarb Państwa własności nieruchomości albo użytkowania wieczystego w drodze decyzji administracyjnej, ustalając właściwość ze względu na miejsce położenia nieruchomości.
W 2021 r. prowadzono 44 postępowania w zakresie ustalania odszkodowań za przejęte lub zajęte nieruchomości i zwrotów wywłaszczonych nieruchomości.
Rozpoznano 77 wniosków o wydanie zaświadczenia w trybie art. 217 ustawy kodeks postępowania administracyjnego.

Zakończone postępowania administracyjne z zakresu trwałego zarządu

Rodzaj postępowania		**Ilość**
Trwały zarząd	Ustanowienie trwałego zarządu	4

	Stwierdzenie przejścia w trwały zarząd	-
	Wygaszenie trwałego zarządu	51
	Odmowa wygaszenia trwałego zarządu	-
	Umorzenie postępowania	1
	Uchylenie decyzji	-
	Zmiana decyzji	1
	Udzielenie bonifikaty	-
	Aktualizacja opłaty z tytułu trwałego zarządu	-
	Zmiana stawki procentowej opłaty	-
	Przekazanie trwałego zarządu między jednostkami	-
	Odmowa wygaszenia posiadania	-
	Razem	**57**

Na wnioski jednostek organizacyjnych wyrażono zgodę na zawarcie 20 umów dzierżawy/najmu/użyczenia.
Kontynuowano postępowania z wniosków jednostek organizacyjnych o stwierdzenie wygaśnięcia prawa trwałego zarządu:

- Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych – jeden wniosek obejmujący 762 działki geodezyjne – do rozpatrzenia pozostało 700,
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej – jeden wniosek obejmujący 516 działek geodezyjnych – do rozpatrzenia pozostało 15,
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad – 16 wniosków obejmujących 162 działki geodezyjne.

Sprawdzano zapisy ewidencji gruntów i ksiąg wieczystych, zamawiano zaświadczenia potwierdzające stan prawny w ewidencji gruntów oraz odpisy z ksiąg wieczystych, dokonywano szczegółowej i wnikliwej analizy zgromadzonych dokumentów.

Przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.
W zakresie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w trybie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy z 2005 r. w wyniku wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 marca 2015 r. sygn. akt K 29/13 nastąpił drastyczny spadek liczby wniosków o przekształcenie składanych przez osoby prawne jak też składanych przez osoby fizyczne w stosunku do nieruchomości przeznaczonych pod aktywność gospodarczą.
W 2021 r. rozpatrzono i wydano ogółem 17 decyzji w tym:

Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – decyzje pozytywne	1
	Decyzje odmowne	-
	Umorzenie postępowania	0
	Zmiana decyzji o przekształceniu	2
	Decyzje ustalające opłatę	-
	Razem	**3**

Ponadto w 2021 r. w wyniku realizacji przepisów KRS, wydano decyzję orzekająca nabycie nieruchomości do zasobu Skarbu Państwa - Prezydenta Wrocławia wykonującego zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, oraz 8 decyzji o ustaleniu odszkodowania za przejęte lub zajęte nieruchomości z przeznaczeniem na cel publiczny.

Pozostałe czynności
W 2020 r. wydano łącznie 60 Postanowień, w tym o:
- odmowie wydania zaświadczenia,
- powołaniu biegłego,
- odmowie zawieszenia postępowania,
- sprostowaniu oczywistej omyłki pisarskiej,
- podjęciu zawieszonego postępowania,
- zawieszeniu postępowania w sprawie przekształcenia,
- o zwrocie wniosku.

W Dziale Regulacji Stanów Prawnych prowadzono również postępowania ze wskazania przez Wojewodę, Prezydenta Wrocławia jako organu do prowadzenia sprawy w trybie administracyjnym, o ustalenie odszkodowania za nieruchomości położone poza granicami miasta Wrocław. Aktualnie prowadzone są 44 postępowania (na różnym etapie).
Pracownicy Działu uczestniczą również aktywnie w postępowaniach prowadzonych przez innego starostę, w których jako strona wskazywany jest Skarb Państwa reprezentowany przez Prezydenta Wrocławia wykonującego zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Sprawy związane z realizacją uprawnień „zabużańskich"
Prowadzono, jak w latach ubiegłych, postępowania wyjaśniające z wniosków Wojewodów z terenu całego kraju o udzielenie informacji, czy osoby wymienione w piśmie nabyły prawo własności lub prawo użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa z zaliczeniem na poczet ceny (opłat z tytułu użytkowania wieczystego) wartości mienia nieruchomego pozostawionego poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej w związku z wojną rozpoczętą w 1939 r.
W celu udzielenia wnioskowanej przez Wojewodów informacji przeprowadzana jest każdorazowo kwerenda archiwalnych dokumentów dotyczących nieruchomości położonych we Wrocławiu, które były lub są w posiadaniu osób wymienionych w piśmie: w oparciu o dane zawarte w piśmie Wojewody, dostępne rejestry i inne źródła informacji (tj. bazę danych ewidencji gruntów i budynków, bazę danych ewidencji ludności TD ELUD, rejestr osadniczych gospodarstw rolnych, rejestr złożonych dokumentów dotyczących „mienia zabużańskiego", bazę aktów notarialnych, centralną bazę danych ksiąg wieczystych). Dokonywana następnie analiza dokumentów obejmuje akta Urzędu Miejskiego oraz akta ksiąg wieczystych. W sprawach skomplikowanych kierowane są pytania do Zarządu Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego we Wrocławiu.
Przekazano wnioski o zarejestrowanie uprawnień do rekompensaty właściwym Wojewodom celem kontynuowania postępowania w sprawie potwierdzenia prawa do rekompensaty. Udzielano informacji osobom fizycznym dotyczącej prawa do rekompensaty za pozostawione mienie.
Ogółem wszczęto 112 postępowań wyjaśniających na wnioski Wojewodów z terenu całego kraju oraz od osób fizycznych, na które udzielono 108 odpowiedzi, 4 sprawy pozostają w toku.

ZARZĄDZANIE NIERUCHOMOŚCIAI SKARBU PAŃSTWA
W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. nieruchomości Skarbu Państwa zarządzane były przez zarządcę – Stanisław Olszewski PUMAZ na podstawie umowy nr 1/2020 z dnia 7 września 2020 r., w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. – prawo zamówień publicznych. Firma Stanisław Olszewski PUMAZ zarządza 104 nieruchomościami, w tym:
- 67 lokalami mieszkalnymi,
- 15 lokalami użytkowymi,
- 67 garażami.

W ramach zadań związanych z zarządzaniem nieruchomościami podejmowano następujące czynności:

- zawarto umowy ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów oraz ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej dla nieruchomości, w których Skarb Państwa ma 100% udziałów własności,
- dokonano analizy księgowo – finansowej i merytorycznej oraz przekazano do realizacji dokumentację księgowo – finansową dotyczącą zakupu mediów i usług do nieruchomości (m.in. utrzymanie czystości, naprawy i konserwacje, wywóz nieczystości stałych, remonty). Prowadzono ewidencję księgową ww. dokumentów w systemie EOF – Elektroniczny Obieg Faktur UMW,
- prowadzono bieżącą korespondencję z dostawcami mediów i usług w sprawie korekt i błędnie wystawionych dokumentów finansowo – księgowych,
- sporządzono deklaracje na podatek od nieruchomości za rok 2021 i korekty do 2020 roku,
- prowadzono postępowania w celu uregulowania tytułu prawnego do lokali mieszkalnych i użytkowych, w tym zawarcia kolejnych umów najmu z dotychczasowymi najemcami,
- zawarto umowy na usługi utrzymania czystości i przeprowadzenie obowiązkowych przeglądów budowlanych w budynkach, w których Skarb Państwa ma 100% udziałów własności,
- na dzień 31 grudnia 2021 r. umowami najmu objętych było 56 lokali mieszkalnych,
  2 lokale użytkowe.
- sporządzono sprawozdanie z gospodarowania zasobem na dzień 31 grudnia 2020 r. dla Wojewody Dolnośląskiego,
- sporządzono wykaz do Krajowego Zasobu Nieruchomości ze stanem zasobu na dzień 31 grudnia 2021 r. - wygenerowano dane dla 2 601 nieruchomości - uzupełniono informacje w 60 kolumnach zestawienia,
- prowadzono i generowano raporty dotyczące oceny ryzyka w systemie e-risk,
- prowadzono czynności związane z rozpatrzeniem wniosków inwestorów o wydanie zgody na czasowe zajęcie nieruchomości Skarbu Państwa pod inwestycje liniowe i organizacje placów budowy:
  - sporządzono 14 protokołów uzgodnień,
  - sporządzono 7 protokołów zdawczo – odbiorczych,
- w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. prowadzono 52 umowy dzierżawy nieruchomości, w tym 2 nowe umowy dzierżawy.

Zrealizowane remonty w budynkach Skarbu Państwa

W 2021 r. wykonano prace remontowo - konserwacyjne:

- w budynku przy ul. Gen. I. Połbina 1:
  - naprawa chodnika przy budynku mieszkalnym przy ul. Gen. I. Połbina 1E – 3 837,60 zł,
  - malowanie klatki schodowej w budynku mieszkalnym przy ul. Gen. I. Połbina 1F – 18 007,86 zł,
  - zabudowa wnęki pod schodami oraz ułożenie płytek we wnęce licznikowej przy ul. Gen. I. Połbina 1F – 1 014,42 zł,
  - malowanie klatki schodowej z wymianą drzwi wejściowych do budynku w obiekcie mieszkalnym przy ul. Gen. I. Połbina 1D – 28 094,42 zł,
  - montaż poręczówki na balustradzie, uzupełnienie tynków, dopasowanie kraty w oknie, ułożenie płytek gresowych w wejściu - ul.Gen. I. Połbina 1D, – 2 971,06 zł,
  - wymiana ciepłomierzy, roboty instalacyjne na pionach wodnych przy ul. Gen. I. Połbina 1C – 4 131,00 zł,
  - naprawa dachu, polegająca na wymianie i naprawie orynnowania, dachówek, pasa podokiennego, kominów wentylacyjnych przy ul. Gen. I. Połbina 1G – 4 500,00 zł,
- w budynku przy ul. Podwale 76/77:

- wymiana tynku ściany szczytowej – 7 686,38 zł,
- wymiana stolarki okiennej – 12 418,08 zł,
- remont daszku szklanego nad tarasem – 23 573,63 zł,
- czyszczenie ścian, konstrukcji szkieletowych – 3 858,39 zł,
- uszczelnienie tarasów w budynku – 7 346,79 zł,
- malowanie holu oraz uszczelnienie świetlika w budynku – 28 159,29 zł.

– w budynku przy ul. Księcia Witolda 16:
  - remont chodnika i opaski budynku – 32 702,01 zł,
  - naprawa dachu – 5 760,68 zł,
– w budynku przy ul. Ofiar Oświęcimskich 12:
  - remont pokrycia dachowego – 47 490,08 zł,
– w budynku przy ul. Borowskiej 138a:
  - remont pokrycia dachu garażu wraz z robotami towarzyszącymi – 9 923,36 zł,
– w obiektach przy ul. 3 Maja 16c i 16d w Oławie:
  - wygrodzenie terenu wokół obiektów – 25 516,35 zł.

W związku z istniejącym w 2021 r. stanem zagrożenia epidemicznego oraz wysokim ryzykiem zakażenia koronawirusem w budynkach Skarbu Państwa wykonywano dezynfekcję.

Zakładanie ksiąg wieczystych dla nieruchomości Skarbu Państwa

Realizując postanowienia ustawy z dnia 7 września 2007 r. o ujawnianiu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1460), kontynuowano składanie wniosków do sądu wieczystoksięgowego o założenie ksiąg wieczystych z wpisem własności Skarbu Państwa dla nieruchomości stanowiących zasób Skarbu Państwa, którym gospodaruje Prezydent jako wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej. W tym celu wydano 10 zaświadczeń o przejściu nieruchomości na własność Skarbu Państwa na mocy art. 2 Dekretu z dnia 08.03.1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. Nr 13, poz. 87). W 2021 r. założono 10 ksiąg wieczystych, w 50 księgach wieczystych dokonano wpisów, rozpatrzono 28 wniosków w wyniku czego wyrażono 26 zgód na dokonanie wpisu przez użytkownika wieczystego w trybie art. 21 ustawy o księgach wieczystych i hipotece. Realizowano również zadania dotyczące badania stanów prawnych nieruchomości na podstawie wpisów w księgach wieczystych, uzyskiwano odpisy z ksiąg wieczystych dokumentujące stan prawny nieruchomości.

Pozostałe czynności

Kontynuowano prowadzenie rejestru nieruchomości przekazanych darowizną na realizację celów publicznych oraz darowizn dokonywanych pomiędzy Skarbem Państwa a jednostkami samorządu terytorialnego. Monitorowano sposób realizacji celów darowizny określonych w umowach.

Kontynuowano postępowanie dotyczące stwierdzenia nieważności umowy darowizny nieruchomości położonej przy ulicy Sienkiewicza, z uwagi na sformułowany w umowie cel darowizny, w sposób budzący wątpliwości co do zgodności z przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami. Skarb Państwa w tym postępowaniu reprezentuje Prokuratoria Generalna w Warszawie, która skierowała sprawę do postępowania sądowego.

Prowadzono między innymi postępowania wyszczególnione poniżej z podziałem na kategorie spraw:

– z zakresu wiedzy o nieruchomościach i jej aktualizacji,
– o sprzedaż nieruchomości w trybie przetargowym oraz w trybie bezprzetargowym,
– w sprawach przekazania nieruchomości do korzystania, w tym dzierżawę lub najem, użyczenie,
– o zezwolenie na czasowe zajęcie nieruchomości,
– o zniesienie współwłasności,
– w przedmiocie przejęcia nieruchomości przez Skarb Państwa,

– dotyczące wyjaśnienia, interpretacji, opinii, aktów prawnych, o udzielenie informacji publicznej,
– w sprawie służebności gruntowych.

Umowy dotyczące nieruchomości Skarbu Państwa zawarte w 2021 r.

Rodzaj zawartych umów		**Ilość**
akty notarialne	Sprzedaż prawa własności	4
	Umowa ustanowienia prawa użytkowania wieczystego	x
	Umowa zrównania terminów użytkowania wieczystego	x
	Ustanowienie służebności gruntowej/przesyłu	5
	Umowa zamiany	x
	Umowa darowizny	1
	Inne	1
	Umowa użytkowania	x
	Razem	**10**
Zwykła forma pisemna	Dzierżawa gruntu	3
	Umowa najmu	1
	Umowa użyczenia	1
	Czasowe zajęcie gruntu	14
	Obciążenie z tytułu bezumownego korzystania z gruntu	28
	Razem	**47**

Kontynuowano przygotowanie nieruchomości Skarbu Państwa do zbycia w trybie bezprzetargowym oraz przetargowym.
Zawarto 11 umów notarialnych na łączną kwotę: **596 980,00 zł.**

OPŁATY ZA UŻYTKOWANIE WIECZYSTE

Prace związane z użytkowaniem wieczystym zdominowane zostały przez kontynuowanie procesu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów na mocy ustawy z 2018 r.
Najbardziej czasochłonnym zajęciem było przesyłanie do mieszkańców informacji o wysokości opłaty jednorazowej, będącej odpowiedzią na składanie zgłoszenia. Ogółem wpłynęło prawie 13 000 wniosków o udzielenie bonifikaty zgodnej z ustawą, a tylko w 2021 r. 4 219 szt. Do końca 2021 r. zrealizowano 93% wniosków.
W 2021 r. wydano **24** zaświadczenia na wniosek. 21 z nich zostało wydanych na wniosek deweloperów realizujących nowe inwestycje mieszkaniowe na gruntach Skarbu Państwa. Na przekształconych gruntach wybudowano budynki wielomieszkaniowe z garażami podziemnymi, gdzie liczba lokali waha się od 50 do nawet 350. Do każdego z nowych właścicieli lokali mieszkalnych i miejsc postojowych konieczne jest przesłanie informacji o wysokości opłaty rocznej za przekształcenie lub informacji o opłacie jednorazowej.

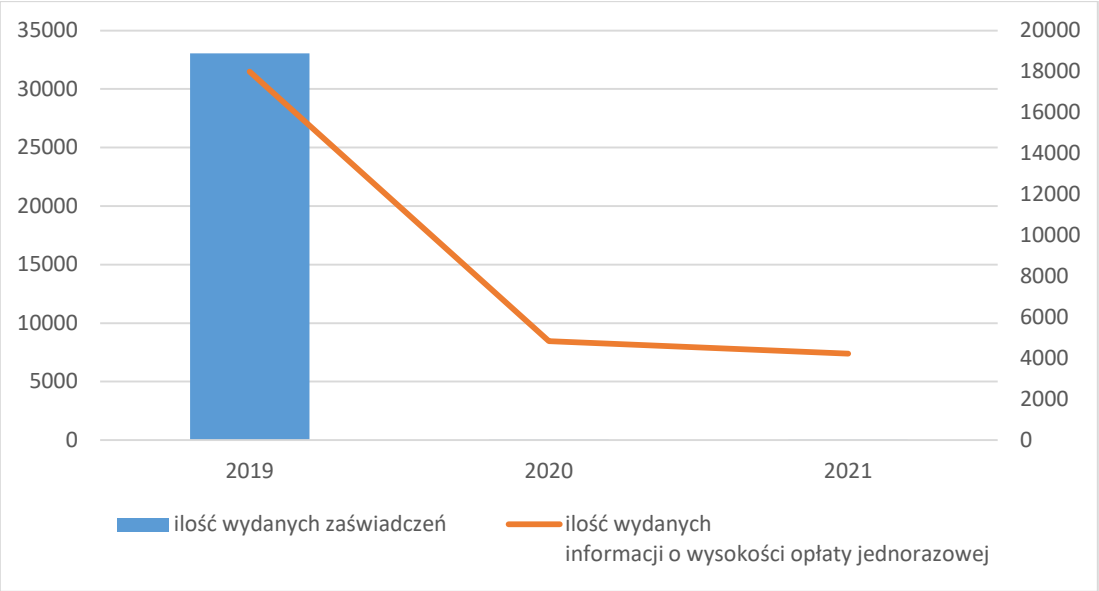

Kontynuowano czynności związane z dotychczasowymi zadaniami, jednakże z uwagi na konsekwencje spowodowane ogłoszeniem w 2020 r. stanu epidemiologicznego, który spowodował pogorszenie sytuacji finansowej wielu uzytkowników wieczystych, podejmowano aktualizacje przede wszystkim w sytuacjach długiego upływu czasu, przesłano wypowiedzenia do 80 uzytkowników wieczystych (w stosunku do 71 nieruchomości wieczystoksięgowych). Zaplanowany wzrost opłat powinien wynieść: **9 309 830 zł.**

W sprawach dotyczących aktualizacji opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego:
- przekazano akta **22** użytkowników wieczystych do rozpatrzenia przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w związku ze złożonymi wnioskami, że aktualizacje są nieuzasadnione lub uzasadnione w innej wysokości,
- uczestniczono w **28** rozprawach przed Samorządowym Kolegium Odwoławczym we Wrocławiu w sprawach dotyczących aktualizacji opłat z tytułu użytkowania i współużytkowania wieczystego,
- dokonano analizy **22** operatów szacunkowych sporządzonych w postępowaniach sądowych dotyczących aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego toczących się w sprawach z lat ubiegłych,
- pracownicy uczestniczyli w charakterze świadków w **3** rozprawach sądowych.

Wykonano **25** wizji w terenie, z czego 18 przeprowadzono w związku z prowadzonymi postępowaniami o przekształcenie lub dla potwierdzenia sposobu użytkowania gruntu, 4 były przeprowadzone z udziałem biegłych sądowych, w toku postępowań sądowych.
Kontynuowano współpracę z Prokuratorią Generalną Rzeczpospolitej Polskiej przy postępowaniach prowadzonych w ramach wykonywanego przez Prokuratorię obowiązkowego zastępstwa procesowego w sprawach gdzie wartość przedmiotu sporu przekracza 75 000,00 zł.
W 2021 r. rozpatrywano wnioski o ulgi i bonifikaty od opłat z tytułu użytkowania wieczystego oraz własności w przypadku nieruchomości przekształconych. Sprawy o udzielenie ulg, prowadzone z wniosków użytkowników wieczystych lub właścicieli lokali, są prowadzone na podstawie art. 71 ust.4 ustawy o gospodarce nieruchomościami, art. 12a ustawy o gospodarce nieruchomościami. Wyjątkowo w 2021 r. w związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID. Wnioski w spłacie zobowiązań z tytułu użytkowania wieczystego:

Wpłynęły 22 wnioski o odroczenie terminu płatności opłaty w trybie art. 71 ust.4 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zostały one załatwione w następujący sposób:

- 20 szt. zostało zakwalifikowanych do dalszego procedowania,
- w przypadku 2 szt. przesłano do wnioskujących informację o pozostawieniu wniosków bez rozpatrzenia z uwagi na nieuzupełnienie dokumentów,
- W toku postępowania 1 wniosek stał się bezprzedmiotowy z uwagi na spłacenie zaległości,
- z uwagi na niedotrzymanie terminu wyznaczonego w toku postepowania prowadzonego w trybie art. 71 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami, cofnięto zgodę na zmianę terminu płatności dla 3 podmiotów. W tych przypadkach wydano stosowne informacje oraz skorygowano zaświadczenia o udzielonej pomocy de minimis.

W 36 wystąpieniach o ulgi, jako podstawa do wszczęcia postępowania, wskazany został art. 12 a ustawy o gospodarce nieruchomościami:

- skierowano do Wojewody Dolnośląskiego 12 wniosków o zawarcie ugody. Wystąpienia zawierały szczegółową analizę sytuacji ekonomicznej wnioskującego. Były one oparte na przedkładanych przez wnioskodawców dokumentach oraz materiałach pozyskanych przez pracownika w trakcie procedowania wniosków. Przede wszystkim analiza kondycji finansowej podmiotów oraz próba rzetelnej oceny zdolności kredytowej (raiting), były przesłankami do wystąpienia o zgodę Prezydenta Wrocławia na przesłanie do Wojewody Dolnośląskiego konkretnej rekomendacji.
- w 2 sprawach wystąpiono o odroczenie terminu, w 3 o umorzenie, w 5 o rozłożenie na raty zaległości. W dwóch przypadkach przesłano rekomendację niezgodną z wolą wnioskującego, tj. odmówiono udzielenia ulgi,
- Wojewoda nie poparł stanowiska Prezydenta aż w 8 przypadkach. W jednej sprawie (FAT-u) wyraził zgodę na częściowe umorzenie odsetek i rozłożenie zaległości na raty. Pozostałe wnioski oczekują na rozpatrzenie.
- postępowania wyjaśniające nie zostały zakończone w dwóch przypadkach. Złożyło się na to wiele czynników, ale przede wszystkim braki w złożonych dokumentach, czas złożenia wniosku, czy inne postępowania prowadzone chociażby przez Wydział Zarządzania Należnościami. Będą one procedowane w roku 2022.

W związku z ogłoszeniem stanu epidemiologicznego i wejściem życie Ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID, a co za tym idzie wprowadzeniem ustawami planów pomocowych dla przedsiębiorców w 2021 r. wpłynęło 46 wniosków, z czego 37 wniosków spełniało warunki, więc została pomniejszona opłata roczna.

Wystawiono 32 „Zaświadczenia de minimis" lub ich korektę, potwierdzające uzyskaną przez przedsiębiorców pomoc zgodną z przepisami unijnymi. Skutki finansowe kształtują się następująco:

- w przypadku postępowań prowadzonych zgodnie z przepisami Ustawy o gospodarce nieruchomościami odroczono termin płatności (nie później niż do 31 grudnia 2021 r.) dla użytkowników wieczystych, na kwotę: 2 757 963,75 zł. Przy czym wobec niedotrzymania warunków przez wnioskodawców zażądano natychmiastowej wpłaty na kwotę: 214 853,36 zł,
- w przypadku postępowań prowadzonych zgodnie z ustawą wprowadzająca przepisy dla przedsiębiorców dotkniętych skutkami COVID nastąpiło znaczne zmniejszenie przewidywanego dochodu, co pokazuje poniższa tabela.

Planowany dochód ogółem, dla podmiotów, które wystąpiły o ulgę	dochód ogółem pomniejszony o ulgę COVID 19	75 % pomniejszenia dochodu Skarbu Państwa	25 % pomniejszenia dochodu Gminy

9 951 389,42 zł	7 988 375,64 zł	5 991 281,73 zł	1 997 093,91 zł

Dzięki wielkiemu wysiłkowi pracowników działu oraz korzystając z pomocy osób zatrudnionych na mocy porozumienia Urzędu Miejskiego z Powiatowym Urzędem Pracy zarchiwizowano około 62 metrów akt nieruchomości wielolokalowych, które uległy przekształceniu w 2019 r.

GOSPODARKA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY

W 2021 r. gospodarowanie komunalnym zasobem lokali mieszkalnych realizowano jako zadanie własne Gminy z uwzględnieniem przepisów uchwały nr XV/420/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020 – 2025" oraz uchwały nr XXII/601/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Wrocław.

POLITYKA GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY

W roku 2021 r. znowelizowano przepisy prawa miejscowego w zakresie polityki mieszkaniowej:

Uchwałą nr XLII/1081/21 z dnia 8 lipca 2021 r. Rady Miejskiej Wrocławia zmieniono uchwałę nr XXII/601/20 z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Wrocław. Nowelizacja miała na celu przede wszystkim dostosowanie przepisów miejscowych do zmian wynikających z ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o zmianie niektórych ustaw wspierających rozwój mieszkalnictwa. Powyższa ustawa zmieniła definicję dochodu zawartą w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych poprzez zastąpienie dotychczasowej, autonomicznej definicji odesłaniem do definicji zawartej w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. W związku z powyższym analogiczne rozwiązanie przyjęto w akcie zmieniającym. Pozostałe zmiany wynikały z doświadczeń związanych ze stosowaniem przyjętej w 2020 roku uchwały oraz dążeń do uelastycznienia jej przepisów, w celu jeszcze lepszego dostosowania podejmowanych przez Gminę działań do potrzeb mieszkańców. Ponadto - na podstawie uchwały nr XXII/601/20 z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Wrocław – w dniu 26 stycznia 2021 r. zostały wydane zarządzenia wykonawcze tj., zarządzenie w sprawie procedury realizacji wniosków o zawarcie umowy najmu w odniesieniu do lokali stanowiących mieszkaniowy zasób Gminy oraz zarządzenie w sprawie powołania Komisji Weryfikacyjnej. 25 listopada 2021 r. Rada Miejska Wrocławia wydała obwieszczenie w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr XXII/601/20 z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Wrocław.

Z inicjatywy Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości uchwałą nr XXXVIII/1025/21 z dnia 20 maja 2021 r. oraz uchwałą nr XLVI/1223/21 z dnia 25 listopada 2021 r. Rady Miejskiej Wrocławia zmieniono uchwałę nr XV/420/19 z dnia 21 listopada 2019 r. Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie "Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020-2025", w zakresie regulacji dotyczących sprzedaży lokali komunalnych.

Od dnia 1 stycznia 2021 r. zmianie uległa stawka bazowa czynszu za najem lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy oraz stawka czynszu za najem socjalny lokalu, które zostały podwyższone odpowiednio do kwot: 8,90 zł/m2 oraz 2,22 zł/m^2. Zmiany zostały dokonane zgodnie z zarządzeniem nr 2317/20 Prezydenta Wrocławia z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia wysokości stawki bazowej czynszu za najem lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Wrocław. Pomijając powyższą zmianę w 2021 r. nie dokonywano innych aktualizacji stawek czynszu.

Zawarto dwie umowy o udzielenie finansowego wsparcia pomiędzy gminą Wrocław a Bankiem Gospodarstwa Krajowego, w ramach których gmina Wrocław pozyskała kwoty 16 611 802,72 zł oraz 17 128 729,46 zł, z przeznaczeniem na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia polegającego na finansowym udziale Gminy w budowie dwunastu budynków mieszkalnych w ramach osiedla Leśnica IX – inwestycji realizowanej przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław Sp. z o.o.
Konsekwencją zawarcia ww. umów z BGK było zawarcie przez gminę Wrocław dwóch umów o współpracy z Towarzystwem Budownictwa Społecznego Wrocław Sp. z o.o. Przedmiotem jednej z umów jest realizacja prawa gminy Wrocław do wynajmu 100 lokali mieszkalnych z prawem do podnajmu w ramach inwestycji przy ul. Dolnobrzeskiej we Wrocławiu, zwanej Leśnica IX. Przedmiotem drugiej umowy jest realizacja prawa gminy Wrocław do wskazywania 201 najemców lokali mieszkalnych w ramach ww. inwestycji.
Realizując program Prezydenta Wrocławia:

- przeprowadzono procedurę weryfikacji wniosków osób ubiegających się o najem lokalu z mieszkaniowego zasobu gminy Wrocław w odniesieniu do wszystkich kategorii lokali. Pozwoliło to w przypadku zmiany wysokości dochodów uprzednio wykazywanych przez wnioskodawcę, na rozpatrzenie jego wniosku przy ustalaniu listy osób uprawnionych do zapewnienia tego rodzaju lokalu, co do którego spełnia kryterium dochodowe. Powyższe działania sprawiły, że wnioskodawcy których dochody uległy zmianie, nie musieli oczekiwać na procedurę dotyczącą przydziału tej kategorii mieszkań, co do której spełniają ww. kryterium;
- umożliwiono uregulowanie tytułu prawnego do lokalu zajmowanego po zakończeniu okresu obowiązywania umowy najmu socjalnego;
- umożliwiono osobom uprawnionym do zawarcia umowy najmu na czas nieoznaczony, oczekującym na wyremontowanie lokalu przez gminę Wrocław, zwrócenie się z wnioskiem o wyrażenie zgody na wyremontowanie wskazanego lokalu we własnym zakresie oraz na własny koszt;
- w ramach zmiany uchwały nr XXII/601/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Wrocław zwiększono liczbę punktów przyznawanych, w ramach oceny wniosków, osobom z niepełnosprawnościami lub zamieszkującym z takimi osobami;
- kontynuowano realizację zamian gminnych lokali mieszkalnych, w tym cieszące się zainteresowaniem zamiany pozwalające na uzyskanie lokalu większego pod warunkiem wykonania jego remontu we własnym zakresie i na własny koszt;
- zawarto opisane powyżej umowy o współpracy z TBS Wrocław Sp. z o.o.;
- ułatwiono możliwość uzyskania lokalu osobom dotkniętym bezdomnością będącym uczestnikami programów lub projektów realizowanych przy udziale Gminy.

REALIZACJA WNIOSKÓW MIESZKANIOWYCH

W 2021 r. wpłynęło **2738** wniosków o najem lokalu mieszkalnego, w tym:

- **1680** z tytułu prowadzonych postępowań dotyczących lokali zamieszkałych,
- **758** o najem lokalu przez osoby nie posiadające mieszkań, a ubiegające się o najem socjalny lokalu, lokal z najmem na czas nieoznaczony bądź do remontu,
- **300** dotyczących przydzielenia lokalu zamiennego (z tytułu wykwaterowania bądź zamiany „z urzędu”).

Liczba wniosków, które wpłynęły w latach ubiegłych wyniosła:

- **2295** w 2018 r.,
- **3121** w 2019 r.
- **2278** w 2020 r.

W 2021 r. prowadzono postępowania:

- dotyczące lokali zamieszkałych, w tym:
  - likwidacja lokali wspólnie użytkowanych,

- przywrócenie tytułu prawnego po spłacie zadłużenia,
- wydanie tytułu prawnego do lokalu po zgonie dotychczasowego najemcy,
- wydanie tytułu prawnego po wyprowadzeniu się dotychczasowego najemcy,
- zmiana powierzchni i struktury lokalu (modernizacje i przebudowy, inwentaryzacje, korekty),
- zamiana lokali między kontrahentami,
- przedłużenie umowy o najem socjalny dotychczas zajmowanego lokalu,
- adaptacje;

– najmu lokalu na zasadach ogólnych, w tym:
  - najem lokalu po wykonanym remoncie na koszt własny,
  - najem socjalny lokalu – w tym realizacja list,
  - najem socjalny lokalu i tymczasowego pomieszczenia w wyniku orzeczenia sądowego;

– zamiany dotychczas zajmowanego lokalu, w tym:
  - wykwaterowania,
  - zamiany „z urzędu".

W wyniku powyższych postępowań zakończono łącznie **1 958** spraw.
Skierowano łącznie **341** spraw do Zespołu Radców Prawnych oraz właściwych zarządców dotyczących wystąpienia na drogę postępowania sądowego w odniesieniu do spraw prowadzonych przez Wydział.
Przygotowano **23** projekty zarządzeń Prezydenta Wrocławia.

GOSPODAROWANIE WOLNYMI LOKALAMI MIESZKALNYMI
W 2021 r. dysponowano **1 910** lokalami mieszkalnymi **pochodzącymi** z tzw. „ruchu ludności".
Zagospodarowano **1 334** lokale mieszkalne pochodzące z tzw. „ruchu ludności".
Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. na kolejny rok w dyspozycji Wydziału Lokali Mieszkalnych pozostało **576** lokali mieszkalnych, w tym:

– **125** niesamodzielnych, w stosunku do których prowadzone są postępowania zmierzające do uregulowania sytuacji prawnej,
– **22** posiadające wady techniczne:
  - ze względu na konieczność podziału na dwie samodzielne jednostki mieszkaniowe,
  - konieczność remontu stropu,
  - zmianę przeznaczenia na lokal niemieszkalny,
  - inne usterki dyskwalifikujące lokal;
– **9** przeznaczonych do obrotu cywilnoprawnego.

Uwzględniając powyższe Wydział Lokali Mieszkalnych dysponuje **420** mieszkaniami z czego:

– **164** przeznaczono na realizację przyjętej 31 grudnia 2021 r. listy osób uprawnionych do otrzymania lokalu do remontu wykonywanego we własnym zakresie i na koszt przyszłego najemcy;
– **55** lokali przeznaczono na realizację przyjętej 31 grudnia 2021 r. listy osób uprawnionych do otrzymania lokalu objętego najmem socjalnym;
– **201** lokali przeznaczonych jest na realizację pozostałych zadań Wydziału, w szczególności wykwaterowań, zamian i realizacji wyroków eksmisyjnych.

Wolne lokale	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Ogółem w dyspozycji	2017	2039	1802	1910
Zagospodarowano	1352	1521	1293	1334
Pozostało na kolejny rok	665	518	509	576

Lokale będące w dyspozycji pozostają w ciągłym obrocie i są na bieżąco wskazywane przyszłym najemcom oraz gminnym jednostkom organizacyjnym takim jak Miejski

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu, na potrzeby związane z realizacją ich zadań.
Podejmowane działania zmierzają do zadysponowania jak największej liczby wolnych lokali mieszkalnych. Jednak przebieg tego procesu jest utrudniony z uwagi na zły stan techniczny tych lokali, które w większości są zdewastowane, usytuowane na wysokich kondygnacjach (bez wind), w budynkach położonych w mało atrakcyjnych rejonach miasta. Efektem tego jest wielokrotność ich wskazywania w sytuacji odmowy przyjęcia przez przyszłego najemcę.
Nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż środki finansowe niezbędne na wykonanie w wolnych lokalach remontu są ograniczone a procedura związana z wyłonieniem wykonawcy remontu długotrwała.
Należy zaznaczyć, że obecnie Wydział Lokali Mieszkalnych korzysta z **287** mieszkań należących do Towarzystwa Budownictwa Społecznego Wrocław spółka z o.o. W powyższej liczbie zawiera się **57** lokali zlokalizowanych na osiedlu Nowe Żerniki, objętych programem mieszkań dla seniorów.
Realizując zapisy Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020 – 2025 dotyczące prywatyzacji mieszkań komunalnych - przekazano **140** lokali celem wprowadzenia ich do obrotu cywilnoprawnego, w tym **37** lokali o powierzchni powyżej 80 m^2. Ponadto przekazano **17** budynków w całości przeznaczonych do obrotu cywilnoprawnego.
Ponadto:
- przekazano **2** lokale Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej we Wrocławiu;
- przekazano **5** lokali dla repatriantów realizując uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w tym przedmiocie;
- wydano **8** pism kierujących repatriantów do zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego (realizacja uchwał z lat poprzednich).

LOKALE OBJĘTE NAJMEM SOCJALNYM I TYMCZASOWE POMIESZCZENIA
Na dzień 31 grudnia 2021 r. **582** lokale były objęte umową najmu socjalnego. Do dnia 21 kwietnia 2019 r. gmina miała obowiązek wyodrębniania zasobu lokali socjalnych, a znacząco wyższa liczba lokali wchodzących w skład tego zasobu wykazywana do tej daty obejmowała wszystkie lokale przeznaczone na ten cel. Po zniesieniu wspomnianego obowiązku o statusie lokalu stanowi wyłącznie rodzaj zawartej i obowiązującej umowy.
Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. zasób pomieszczeń tymczasowych wynosił **79** pomieszczeń.

WYROKI EKSMISYJNE
Zrealizowano **78** wyroków z powództwa podmiotów innych niż gmina Wrocław (spółdzielnie mieszkaniowe, instytucje oraz osoby fizyczne), z czego:
- **60** wskutek wydania pisma kierującego do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu,
- **16** wskutek odstąpienia wierzycieli od eksmisji,
- **2** wskutek wydania pisma kierującego do zawarcia umowy najmu pomieszczenia tymczasowego.

Ponadto podpisano **12** porozumień z właścicielami lokali mieszkalnych, z których powództwa zapadły wyroki, o remont gminnych lokali w ramach najmu socjalnego, które zostaną wskazane do zasiedlenia osobom uprawnionym.
Zrealizowano **214** wyroków z powództwa gminy Wrocław, z czego:
- **22** wskutek wydania pisma kierującego do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu,
- **20** wskutek wydania pisma kierującego do zawarcia umowy najmu pomieszczenia tymczasowego,
- **11** wskutek wydania pisma kierującego do zawarcia umowy najmu na dotychczas zajmowany lokal jako lokal objęty najmem socjalnym lub pomieszczenie tymczasowe,

- **2** wskutek wydania pisma kierującego do zawarcia umowy najmu, na czas nieoznaczony na dotychczas zajmowany lokal jako lokal mieszkalny,
- **159** lokali odzyskano wskutek dobrowolnego wydania, porzucenia lokalu, itp.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. pozostało do realizacji **2 138** wyroków, obejmujących:
- **1 052** wyroki sądowe z prawem do najmu socjalnego lokalu, w tym **896** z powództwa gminy Wrocław i **156** z powództwa innych podmiotów,
- **711** wyroków sądowych z prawem do tymczasowego pomieszczenia, w tym **653** z powództwa gminy Wrocław i **58** z powództwa innych podmiotów,
- **350** wyroków z powództwa gminy Wrocław z prawem do najmu socjalnego lokalu oraz tymczasowego pomieszczenia,
- **25** wyroków z powództwa gminy Wrocław bez prawa do najmu socjalnego lokalu oraz tymczasowego pomieszczenia.

Podkreślić należy, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 od dnia 14 marca 2020 r. nie wykonuje się eksmisji z lokali mieszkalnych, chyba że w wyroku zaznaczono, że dotyczy to przemocy w rodzinie.

ODSZKODOWANIA

Wysokość odszkodowań wraz z odsetkami jakie gmina Wrocław w 2021 r. wypłaciła właścicielom lokali w związku z niedostarczeniem lokalu w ramach najmu socjalnego lub pomieszczenia tymczasowego wynosiła: **1 644 050,16 zł**.

Wysokość odszkodowań w latach ubiegłych wynosiła:
- **1 872 076,74** zł w 2018 r.,
- **1 535 433,00** zł w 2019 r.
- **1 695 807,37** zł w 2020 r.

WYKWATEROWANIA

W 2021 r. prowadzono wykwaterowania ze **117** budynków, z tego **20** budynków wykwaterowano w całości przede wszystkim ze względu na zły stan techniczny.

Ponadto wykwaterowano **39** najemców wraz z osobami uprawnionymi z pojedynczych lokali oraz dokonano **3** wykwaterowań z placówek oświatowych.

Plan wykwaterowań wraz z dodatkowymi zobowiązaniami obejmował łącznie **120** budynków zakwalifikowanych do wykwaterowania.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. do wykwaterowania pozostało **100** budynków.

PRZYDZIAŁ LOKALI MIESZKALNYCH

Realizacja list osób uprawnionych do (na dzień 31 grudnia 2021 r.):
- mieszkania do remontu wykonywanego we własnym zakresie i na koszt przyszłego najemcy – zrealizowano (poprzez wydanie pisma kierującego do zawarcia umowy o remont) **194** spraw, w tym **183** sprawy z utworzonej w 2020 r. listy obejmującej **298** osób oraz **11** spraw z analogicznych list z lat ubiegłych.
- najmu socjalnego lokalu – zrealizowano (poprzez wydanie pisma kierującego do zawarcia umowy najmu) **33** sprawy, w tym **18** spraw z utworzonej w 2019 r. listy obejmującej **116** osób oraz **15** spraw z analogicznych list z lat ubiegłych. Jednocześnie na remont wskazanego i przyjętego lokalu oczekuje **107** wnioskodawców, w tym **52** z listy z 2019 r.

Ponadto wydano **13** pism kierujących do zawarcia umowy o remont lokalu wykonywanego we własnym zakresie i na koszt przyszłego najemcy w związku z przekroczeniem dochodu uprawniającego do najmu socjalnego oraz **210** pism kierujących do zawarcia umowy najmu lokalu po zakończonym remoncie wykonywanym we własnym zakresie i na koszt przyszłego najemcy.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. na pierwsze wskazanie lub kolejne wskazanie lokalu bądź skreślenie z listy oczekuje:
- **7** wnioskodawców w ramach najmu socjalnego,

– **3** wnioskodawców uprawnionych do otrzymania lokalu do remontu.

Liczby te obejmują również listy z lat ubiegłych.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. liczba wnioskodawców ubiegających się o umieszczenie na liście osób zakwalifikowanych do otrzymania lokalu wynosi **1597**, w tym:

– **726** ubiegających się o lokal w ramach najmu socjalnego,
– **209** ubiegających się o lokal z najmem na czas nieoznaczony,
– **662** ubiegających się o lokal do remontu.

Ponadto przeprowadzono procedurę weryfikacyjną dotyczącą wszystkich kategorii lokali mieszkalnych. W jej wyniku opracowano projekty list osób uprawnionych do zawarcia umowy najmu lokalu z mieszkaniowego zasobu gminy Wrocław, a następnie ostateczne listy, które 31 grudnia 2021 r. zostały zatwierdzone zarządzeniami Prezydenta Wrocławia i podane do publicznej wiadomości na okres 1 stycznia 2022 r. do 30 stycznia 2022 r. Listy te objęły łącznie 541 gospodarstw domowych, w tym:

– 117 w ramach najmu socjalnego lokalu,
– 27 w ramach najmu na czas nieoznaczony,
– 397 w ramach najmu lokalu do remontu.

W ramach realizacji uchwały nr XXII/601/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Wrocław w zakresie udzielania pomocy mieszkaniowej osobom realizującym programy prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w szczególności w zakresie wychodzenia z bezdomności, wydano:

– 3 pisma zawierające zapewnienie zawarcia umowy najmu lokalu na czas nieoznaczony,
– 4 pisma kierujące do zawarcia umowy o remont lokalu na koszt własny.

ZAMIANY

Na dzień 31 grudnia 2021 r. zrealizowano **85** zamian lokali, w tym:

– **25** zamian między kontrahentami,
– **60** zamian „z urzędu".

W wyniku zamian między kontrahentami z tzw. „przejęciem długu" odzyskano zaległe należności w wysokości **145 337,02 zł**.

Wysokość odzyskanego zadłużenia w wyniku zamiany lokali w latach ubiegłych wynosiła:

– **53 141,00 zł** w 2018 r.,
– **284 811,24 zł** w 2019 r.
– **52 207,65** w 2020 r.

W ramach realizacji wprowadzonej w 2020 r. możliwości zamiany na lokal większy pod warunkiem wykonania remontu we własnym zakresie i na własny koszt przyjęto **66** wniosków. Wydano **70** pism kierujących do zawarcia umowy o remont (dot. również wniosków złożonych w 2020 r.)

Ponadto w ramach realizacji procedury zamiany mieszkań między kontrahentami w aplikacji Zamiana Mieszkań umieszczono 156 ofert.

Pomimo pandemii COVID-19 Wydział nieprzerwanie realizował swoje zadania, w tym prowadzono bezpośrednią obsługę klientów z zachowaniem obowiązujących w Urzędzie procedur bezpieczeństwa.

GOSPODAROWANIE ZASOBEM KOMUNALNYM GMINY WROCŁAW

REALIZACJA ZADAŃ PRZEZ ZARZĄD ZASOBU KOMUNALNEGO (ZZK) I SPÓŁKĘ WROCŁAWSKIE MIESZKANIA (Spółka)

ZASÓB KOMUNALNY I SPOSÓB ZARZĄDZANIA ZASOBEM LOKALI KOMUNALNYCH

Zarządzanie zasobem komunalnym Gminy Wrocław obejmuje zasób mieszkaniowy,

lokale użytkowe, garaże, urządzenia komunalne i nieruchomości gruntowe z ich częściami składowymi, które nie pozostają w zarządzie lub administrowaniu innych komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz innych jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław.
Działania te wykonywane są przez: Zarząd Zasobu Komunalnego, który jest jednostką budżetową Gminy, nie posiadającą osobowości prawnej oraz spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Wrocławskie Mieszkania.
Czynności związane z zarządzaniem komunalnym zasobem wyżej wymienione podmioty jak w poprzednich latach wykonują bezpośrednio własnymi siłami poprzez swoje komórki organizacyjne lub zlecają, możliwe do wyodrębnienia jednolite rodzajowo
i specjalistyczne czynności z zakresu obsługi nieruchomości, firmom zewnętrznym. Przyjęty model zarządzania zasobem zmierza do zapewnienia pełnego wykonywania funkcji właścicielskich przez Gminę Wrocław wobec swoich nieruchomości i pozwala na zachowanie ciągłości zarządzania.

Wielkość zasobu komunalnego w latach 2018 - 2021

	2018	**2019**	**2020**	**2021**
Ilość budynków 100% Gminnych	1 605	1 553	1 515	1 482
Ilość budynków stanowiących Wspólnotę Mieszkaniową	4 026	4 029	4 022	4 013
Ilość LM Gminy Wrocław	34 805	34 244	33 493	32 688
Powierzchnia użytkowa LM Gminy Wrocław (m²)	1 700 049,26	1 672 926,86	1 630 063,13	1 591 357,17
Ilość LU Gminy Wrocław	2 226	2 187	2 132	2 086
Powierzchnia użytkowa LU Gminy Wrocław (m²)	261 994,86	260 079,62	263 792,21	270 411,66
Ilość garaży Gminy Wrocław	1 952	1 939	1 923	1 890
Powierzchnia użytkowa garaży Gminy Wrocław (m²)	32 484,22	32 269,20	31 962,08	31 189
Tereny zewnętrzne (m²)	4 316 452	4 560 856	4 524 515	4 075 602
Ogródki przydomowe (m²)	496 967	495 355	490 572	473 069

Wielkość zasobu komunalnego na 31.12.2021

	Zarządzane przez ZZK	**Zarządzane przez WM**	**Zasób komunalny ogółem**
Ilość budynków 100% Gminnych	906	576	1 482
Ilość budynków stanowiących Wspólnotę Mieszkaniową	2 596	1 417	4 013
Ilość LM Gminy Wrocław	20 920	11 768	32 688
Powierzchnia użytkowa LM Gminy Wrocław (m²)	1 024 064,88	567 292,29	1 591 357,17
Ilość LU Gminy Wrocław	1 457	629	2 086
Powierzchnia użytkowa LU Gminy Wrocław (m²)	207 768,59	62 643,07	270 411,66
Ilość garaży Gminy Wrocław	1 217	673	1 890
Powierzchnia użytkowa garaży Gminy Wrocław (m²)	19 652,36	11 536,63	31 189,99
Tereny zewnętrzne (m²)	2 262 322	1 813 280	4 075 602
Ogródki przydomowe (m²)	108 931	364 138	473 069

Podział miasta Wrocław na rejony

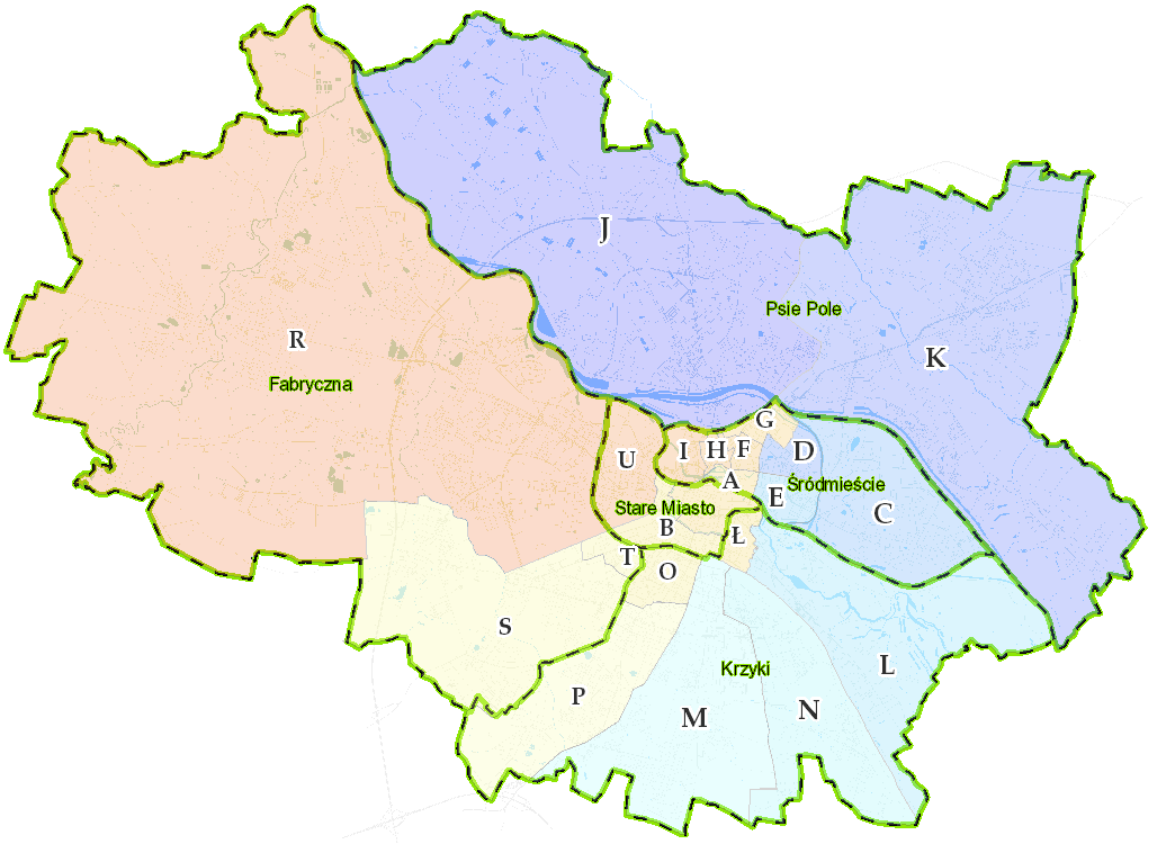

Zarząd Zasobu Komunalnego zarządza zasobem komunalnym w rejonach Miasta A, B, F, G, H, I, Ł, O, P, R, S, T, U natomiast Spółka Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o. wykonuje czynności zarządzania w zasobie komunalnym w rejonach C, D, E, J, K, L, M, N Miasta.

ZASÓB zarządu zasobu komunalnego

Według ewidencji ZZK, zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2021 roku na zasób komunalny będący przedmiotem działania Zarządu Zasobu Komunalnego składało się:

- 906 budynków 100% gminnych i 2 596 budynków wspólnot mieszkaniowych, w których znajdowało się 20 920 lokali mieszkalnych o powierzchni użytkowej 1 024 064,88m^2,
- 1 457 lokali użytkowych Gminy o powierzchni użytkowej 207 768,59 m^2,
- 1 217 garaży o powierzchni użytkowej 19 653,36 m^2,
- 2 262 322 m^2 powierzchni terenów zewnętrznych (bez chodników),
- ogródki przydomowe o powierzchni 108 931 m^2

W 2021 roku Zarząd Zasobu Komunalnego przejął do zarządzania działki o łącznej powierzchni 11 399,36 m^2. Przejęte zostały 3 nieruchomości po wygaśnięciu użytkowania wieczystego położone przy ul. Głównej 65, Łużyckiej 8 oraz ul. Szwajcarskiej 7. Ponadto przejętych zostało w drodze postępowania spadkowego 10 lokali mieszkalnych o łącznej pow. 445,90 m^2 a także udział w garażu.
Wśród przejętych nieruchomości znajdują się nieruchomości przy ul. Skwierzyńskiej 34a / Żelaznej 27 przejęte od Fundacji Wolne Inicjatywy Edukacyjne.

ZASÓB SPÓŁKI WROCŁAWSKIE MIESZKANIA

Na zasób komunalny zarządzany przez Spółkę w 2021 roku składały się: nieruchomości mieszkalne i niemieszkalne, obiekty i urządzenia użyteczności

publicznej, obiekty administracyjne oraz tereny zewnętrzne w rejonach C, D, E, J, K, L, M oraz N Miasta Wrocławia
Według ewidencji, zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2021 roku na zasób komunalny będący przedmiotem działania spółki składało się:

- 576 budynków 100% gminnych i 1 417 budynków wspólnot mieszkaniowych, w których znajdowało się 11 768 lokali mieszkalnych o powierzchni użytkowej 567 292,29 m^2,
- 629 lokali użytkowych Gminy o powierzchni użytkowej 62 643,07 m^2,
- 673 garaży o powierzchni użytkowej 11 536,63 m^2,
- 1 813 280 m^2 powierzchni terenów zewnętrznych (bez chodników),
- ogródki przydomowe o powierzchni 364 138 m^2

W trakcie 2021 roku następowały zmiany w liczbie zarządzanego przez Spółkę zasobu komunalnego polegające na jego zwiększeniu w związku z przejmowaniem nowego zasobu do zarządzania bądź na zmniejszeniu związanym ze sprzedażą zarządzanych przez Spółkę lokali mieszkalnych i użytkowych.

PROGRAM DOPŁAT DO WYMIANY PIECÓW NA EKOLOGICZNE ŹRÓDŁA CIEPŁA KAWKA PLUS

We Wrocławiu funkcjonuje nadal miejski program dopłat do wymiany pieców na ekologiczne źródła ciepła Kawka Plus. Mieszkańcy, którzy zlikwidują piec na paliwo stałe i zamontują proekologiczny system ogrzewania mogą otrzymać zwrot kosztów (w 2021 roku do 15 tys. zł) oraz uzyskać zwolnienia i ulgi w czynszu. Program ten był realizowany przez Biura Obsługi Klienta w ZZK i Centrum Obsługi Mieszkańca w Spółce.
Pracownicy ZZK i Spółki prowadzili intensywną kampanię informacyjną tj. przeprowadzali rozmowy telefoniczne oraz prowadzili korespondencję, przedstawiając wszelkie zalety i korzyści zachęcając mieszkańców do podjęcia decyzji o zmianie ogrzewania na ekologiczne. Informowali o możliwości dopłat gotówkowych a także możliwości zwolnienia i ulg w czynszu. Pod koniec roku 2021 przeprowadzony został mailing do wybranych najemców zachęcający do skorzystania z dopłat, a także przeprowadzone były wywiady bezpośrednie z najemcami.
Od zdecydowanych najemców przyjmowano wnioski, a następnie wydawano warunki i zgody na zmianę systemu ogrzewania.

Działania ZZK i Spółki w 2020 roku w zakresie programu Kawka Plus w liczbach przedstawiają się następująco:

- 14 200 kontaktów z klientami (pisma, rozmowy telefoniczne, udzielanie informacji)
- wydano 1 124 zgody na zmianę sposobu ogrzewania na podstawie otrzymanych dokumentów,

DZIAŁANIA OBEJMUJACE ZAPOBIEGANIE I PRZECIWDZIAŁANIE COVID-19
W celu pomocy wrocławskim przedsiębiorcom, którzy zostali dotknięci negatywnymi skutkami wywołanymi przez kryzysową sytuację pandemii COVID-19 na podstawie Zarządzenia Prezydenta nr 4220/20 udzielono pomocy, polegającej na uldze w czynszu maksymalnie do 80%, 57 przedsiębiorcom wynajmującym lokale użytkowe.

W ramach czynności obejmujących bieżące utrzymanie zasobu komunalnego prowadzone były działania mające na celu zapobieganie i przeciwdziałanie COVID-19, w tym:

- podstawowa dezynfekcja budynków 100% gminnych, w szczególności w zakresie dezynfekcji klamek do drzwi wspólnego użytku (drzwi wejściowych do budynku, piwnic, wind, strychów, suszarni), poręczy, pochwytów, paneli dyspozycji wind, włączników światła i domofonów

ORGANIZACJA I REALIZACJA OBSŁUGI KLIENTA

ZARZĄD ZASOBU KOMUNALNEGO

W roku 2021 ZZK realizował swoje zadania w 7-u Biurach Obsługi Klienta.

W zakresie działań związanych miejskim programem Kawka plus w 2021 roku wymienić można:
- 8 121 kontaktów z klientami (pisma, rozmowy telefoniczne, udzielanie informacji) w wyniku których złożono 826 wniosków o zmianę ogrzewania,
- wydanie 794 pism dot. warunków koniecznych do spełnienia celem pozyskania zgody na zmianę ogrzewania,
- wydanie 590 zgód na zmianę sposobu ogrzewania na podstawie otrzymanych dokumentów,
- dokonanie 422 odbiorów wykonanej zmiany ogrzewania,
- w przypadku 80 wniosków wydanie odmowy na zmianę sposobu ogrzewania, w większości z uwagi na uciepłownienie planowane do realizacji przez ZZK lub zarządcę WM oraz brak tytułu prawnego do zajmowanego lokalu,
- otrzymanie 353 protokołów z Wydziału Środowiska i Rolnictwa UMW, potwierdzających zmianę systemu ogrzewania w ramach wykonania umowy o udzielenie dotacji w zakresie trwałej likwidacji systemu ogrzewania opartego na paliwach stałych.

W ramach czynności związanych z obsługą najemców z tytułu opłat związanych z korzystaniem z lokali mieszkalnych i lokali użytkowych prowadzi w szczególności:
- analizy kartotek finansowych użytkowników lokali,
- obsługę telefoniczną interesantów w zakresie przyjmowania zgłoszeń oraz zastrzeżeń dotyczących kartotek finansowych,
- wystawianie zaświadczeń na wniosek Biura Sprzedaży Lokali UMW, dla Wydziału Lokali Mieszkalnych UMW oraz na indywidualne wystąpienie korzystających z lokali.

W roku 2021 korespondencja z użytkownikami lokali oraz ich obsługa przedstawiała się następująco:
W sprawie analizy zapisów na kartotekach finansowych i ustalenia wysokości prawidłowego salda wpłynęło 8 516 wniosków.
Z otrzymanych pism zrealizowano 7 113 szt. w tym:
- w zakresie lokali mieszkalnych wysłano pism w ilości 5 890 szt.
- w zakresie lokali użytkowych wysłano pism w ilości 1 223 szt.

Udzielone odpowiedzi dotyczyły między innymi analizy salda, wydania informacji o wysokości salda oraz wniosków o ewentualne zwroty nadpłat.
Zawieszono przyjmowanie najemców ze względu na pandemię

Ponadto wykonano analizę na 11 919 szt. kartotekach finansowych najemców w tym:
- przekazano 3 279 szt. sald organizacji pozarządowych, do Biura ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi Departamentu Spraw Społecznych,
- przygotowano do Działu Windykacji 1 650 szt. prawidłowych sald lokali mieszkalnych, które przekazano celem skierowania na drogę postępowania sądowego:
  - sprawy sądowe lokali mieszkalnych 38 szt.,
  - kancelarie zewnętrzne 1 612 szt.,
- przygotowano dla Działu Windykacji 187 szt. sald użytkowników lokali użytkowych z tego:
  - salda do sądu 108 szt.,
  - pozostałe wnioski 79 szt. (noty odsetkowe),

- przygotowano 176 szt. sald użytkowników lokali mieszkalnych i użytkowych na dzień złożenia wniosku o udzielenie ulgi,
- w sprawie analizy ustalenia wysokości salda na dzień złożenia wniosku o restrukturyzację zrealizowano 114 szt.,
- ustalono 2 083 szt. sald dla Biura Sprzedaży Lokali UMW,
- ustalono 265 szt. sald dla Wydziału Lokali Mieszkalnych UMW,
- przygotowano 1117 szt. pism dotyczących potwierdzeń sald dla lokali użytkowych,
- w sprawie analizy ustalenia wysokości salda na podstawie Zarządzenia Nr 2870/20 Prezydenta Wrocławia - Wrocławskiego Pakietu Pomocowego dla NGO - 144 szt.,
- dokonano weryfikacji spraw przed re-egzekucją komorniczą pod kątem wpłat 1 939 szt.,
- dokonano weryfikacji spraw przed egzekucją komorniczą pod kątem wpłat 712 szt.,
- dokonano weryfikacji spraw przed wniesieniem pozwu pod kątem wpłat 253 szt.

ZZK w ramach czynności związanych z obsługą najemców z tytułu dodatków mieszkaniowych i wpłat prowadzi m.in.:
- analizy kartotek finansowych użytkowników lokali w zakresie dodatków mieszkaniowych,
- korespondencję z użytkownikami lokali oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie dodatków mieszkaniowych ewidencjonowanych na kartotekach najemców,
- analizy kartotek finansowych użytkowników lokali w związku z zawartymi porozumieniami w sprawie umorzenia, rozłożenia na raty należności z tytułu najmu,
- wystawianie zaświadczeń na wniosek najemców korzystających z dodatków mieszkaniowych.

W roku 2021 przeanalizowano 16 506 szt. kartotek najemców w tym w zakresie:
- spełnienia warunków zawartych w porozumieniach w sprawie rozłożenia na raty spłaty należności, ugodach w sprawie restrukturyzacji zobowiązań za zaległości płatnicze, umorzenia należności za korzystanie z lokalu pod warunkiem dokonywania bieżących opłat oraz wyroków sądowych – 6 193 szt.,
- bieżącego regulowania przez najemców należności wskazanej w art.7 pkt.11 Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych – 10 313 szt.

W roku 2021 korespondencja z użytkownikami lokali, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz spółkami gminnymi obejmowała:
- pisma do MOPS w sprawie najemców nieregulujących różnicy ponad dodatek mieszkaniowy - 228 szt.,
- pisma w sprawie wystawienia zaświadczeń w związku z uregulowaniem różnicy ponad dodatek mieszkaniowy - 108 szt.,
- pisma w sprawie zwrotów dodatku mieszkaniowego do MOPS - 11 szt.,
- pisma kierowane do spółki Wrocławskie Mieszkania oraz innych użytkowników lokali dot. zwrotu mylnych wpłat - 13 szt.,
- odpowiedzi w sprawie zapytania z MOPS dotycząca kwoty zadłużenia dla decyzji o dodatku mieszkaniowym - 29 szt.

Rozliczenia kosztów mediów

W zakresie rozliczania mediów prowadzono ewidencję danych do rozliczeń mediów, ewidencje urządzeń pomiarowych, algorytmów rozliczeń, węzłów rozliczeniowych i kosztów dostawy mediów.

W okresie sprawozdawczym zebrano odczyty urządzeń pomiarowych (wodomierzy indywidualnych zimnej i ciepłej wody, urządzeń pomiarowych ciepła, liczników energii elektrycznej) w lokalach gminnych za dwa półrocza 2021 roku oraz dokonano analizy odczytów. Z powodu stanu epidemii, najemcy lokali gminnych opomiarowanych

w wodomierze zostali poinformowani o konieczności samodzielnego zgłoszenia odczytów liczników w formie kart odczytu, zgłoszenia przez stronę internetową lub telefonicznie, do czego zostały uruchomione 2 dodatkowe linie telefoniczne obsługiwane tylko w tym celu przez okres kilku tygodni.

Zebrano i zweryfikowano koszty zużycia poszczególnych mediów przypadających na lokale gminne położone w budynkach stanowiących własność Gminny Wrocław oraz dokonano weryfikacji kosztów zużycia mediów, algorytmu podziału kosztów przypadających na lokale gminne położone w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych przekazanych przez zarządców nieruchomości wspólnej. Na podstawie wykonanej bazy naliczeń i kosztów zużycia mediów wykonano rozliczenia mediów na poszczególne lokale gminne za II półrocze 2020 roku i I półrocze 2021 roku (rozliczenie liczników zimnej i ciepłej wody) i pozostałych kosztów za cały 2020 r. Wyniki rozliczeń, stanowiące różnice pomiędzy naliczonymi zaliczkami, a poniesionymi kosztami, przekazano do najemców lokali gminnych oraz do zaksięgowania na kartotekach finansowych lokali w systemie Granit. W wyniku analizy kosztów centralnego ogrzewania i podgrzania wody tam, gdzie zachodziła potrzeba, wykonano zmiany naliczeń opłat w budynkach 100% gminnych, zgodnie z regulaminem rozliczania kosztów energii cieplnej oraz w budynkach należących do wspólnot mieszkaniowych zgodnie z informacją przekazaną przez zarządcę nieruchomości wspólnej.

W 2021 roku kontynuowano działania podjęte w latach ubiegłych w zakresie legalizacji bądź wymiany istniejących urządzeń pomiarowych do pomiaru energii cieplnej i zużycia wody jak również działania w kierunku opomiarowania kolejnych lokali. Wytypowano lokale do wymiany/legalizacji wodomierzy oraz urządzeń pomiaru ciepła. Zawarto umowę na realizację zadania w latach 2021-2022. W ramach umowy w 2021 roku wymieniono 1 624 urządzeń pomiarowych wody (wodomierzy zimnej i ciepłej wody), 589 urządzeń pomiarowych ciepła (ciepłomierzy).. Dodatkowo prowadzono działania w zakresie opomiarowania ostatnich lokali w wytypowanych budynkach (głównie wspólnot mieszkaniowych), w celu wyeliminowania konieczności ponoszenia zwiększonych kosztów wobec dostawców oraz obciążania najemców znacznymi niedopłatami. Przygotowana jest dokumentacja umożliwiającą wszczęcie postępowania w trybie zamówień publicznych w zakresie wymiany i legalizacji wodomierzy oraz opomiarowania wytypowanych lokali.

Kontynuowano zadania związane z przyjmowaniem zgłoszeń od najemców gminnych lokali mieszkalnych, do zaplombowania nowych wodomierzy. Nowo zamontowane wodomierze w zgłoszonych lokalach były przekazywane, zgodnie z zawartą umową, wykonawcy celem ich zaplombowania i sporządzenia dokumentacji. Zaplombowano wodomierze w 968 lokalach.
Przygotowana jest dokumentacja umożliwiająca wszczęcie postępowania w celu zawarcia kolejnej umowy na kontynuację zadania.

Przejęto od WCRS opłacanie faktur za zużyte media w lokalach użytkowych należących do Rad Osiedli. Kontynuowano przyjmowanie, zatwierdzanie faktur do zapłaty oraz prowadzenie tabelarycznego zestawienia poniesionych koszty na poszczególne media.

W wyniku realizacji programów uciepłownienia budynków gminnych, w związku z likwidacją systemu ogrzewania, w lokalach mieszkalnych i użytkowych, opartego na paliwie węglowym, podłączeniu lokali do miejskiej sieci ciepłowniczej i zamontowaniu urządzeń do pomiaru zużycia ciepła oraz wody, otrzymaliśmy z Działu Technicznego dane do rozliczeń ciepła w kolejnych 19 budynkach stanowiących własność Gminy Wrocław, obejmujących 274 lokali mieszkalnych i użytkowych, wprowadzono rozliczenia kosztów, oparte na odczytach urządzeń pomiarowych. W budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Wrocław były prowadzone

działania analogiczne - otrzymano od zarządców dane do rozliczeń ciepła w 5 budynkach, w których miasto jest właścicielem 31 lokali mieszkalnych.

W zakresie dostarczania mediów do lokali gminnych położonych w budynkach stanowiących 100% własność Gminy Wrocław oraz w budynkach wspólnot mieszkaniowych zostały poniesione wydatki związane ze zużyciem następujących rodzajów mediów:

- zużycie zimnej wody i odprowadzenie ścieków wraz z opłatą abonamentową za dostawę wody i odprowadzanie ścieków,
- zużycie energii cieplnej,
- zużycie energii elektrycznej na cele mieszkalne,
- zużycie gazu,
- wywóz nieczystości płynnych.

Dostarczanie mediów tj. dostarczenie zimnej wody i odprowadzenie ścieków, dostarczenie energii cieplnej – na potrzeby centralnego ogrzewania i podgrzania wody, energii elektrycznej, gazu oraz odprowadzenie nieczystości płynnych z gminnych lokali mieszkalnych i użytkowych, położonych w budynkach stanowiących własność Gminy Wrocław, wykonano zgodnie z umowami zawartymi pomiędzy ZZK a dostawcami mediów. Wydatki związane z dostarczaniem mediów do lokali gminnych realizowane były w okresach miesięcznych na podstawie faktur wystawianych przez poszczególnych dostawców mediów. Rozliczenie rzeczywistych kosztów zużycia mediów w lokalach gminnych wykonywane było na podstawie algorytmów i sposobu rozliczania zgodnie z podjętymi regulaminami rozliczania mediów obowiązującymi w ZZK.

Dostarczanie mediów tj. dostarczanie zimnej wody i odprowadzenie ścieków, dostarczenie energii cieplnej, energii elektrycznej, gazu oraz odprowadzenie nieczystości płynnych z gminnych lokali mieszkalnych i użytkowych położonych w budynkach wspólnot mieszkaniowych wykonano zgodnie z umowami zawartymi pomiędzy poszczególnymi wspólnotami mieszkaniowymi a dostawcami mediów. Wydatki związane z dostarczaniem mediów do lokali gminnych realizowane są w okresach miesięcznych na podstawie wniosków wystawianych przez poszczególne wspólnoty mieszkaniowe. Rozliczenie rzeczywistych kosztów zużycia mediów w lokalach gminnych wykonywane jest na podstawie algorytmów i sposobu rozliczania zgodnie z podjętymi regulaminami rozliczania mediów w poszczególnych wspólnotach.

Odszkodowania

W 2021 roku ZZK realizował zadania w zakresie likwidacji szkód poprzez nadzór nad prawidłowością składanych wniosków o odszkodowania, bieżącą współpracę z biurem brokerskim Ubezpieczyciela Gminy Wrocław.
Do 31 grudnia 2021 roku wpłynęło 268 zgłoszeń, z czego w tym 17 to szkody w mieniu gminnym, a 251 to szkody z odpowiedzialności cywilnej.
Konsekwentnie egzekwowany jest obowiązek posiadania przez Wykonawców umowy ubezpieczenia w ramach odpowiedzialności cywilnej.
W 2021 roku uruchomiono procedurę wprowadzenia zmian w zakresie franszyzy dla zabezpieczenia interesów ZZK i obecnie nie dopuszcza się wprowadzania żadnych franszyz (redukcyjnych, integralnych) lub udziałów własnych.
Gmina Wrocław kontynuuje umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dla ZZK i WM Sp. z o.o. z franszyzą jedynie dla szkód rzeczowych spowodowanych cofnięciem się cieczy w systemach kanalizacyjnych, bądź grzewczych w wysokości 500,00zł.
Wobec przyznanych odszkodowań z polisy odpowiedzialności cywilnej wypłacono franszyzę w trzech przypadkach.

Lokale mieszkalne

Zadania związane z najmem lokali mieszkalnych obejmują m.in. następujące działania: zawieranie umów najmu, sporządzanie aneksów, wypowiadanie najmu, zwrot kaucji mieszkaniowej, interwencje i zapytania dotyczącymi lokali mieszkalnych. W zakresie dotyczącym tylko tego obszaru wpłynęły 3 434 pisma, wnioski, odwołania.

Wg stanu na 31.12.2021 roku na podstawie umów najmu w rejonach zarządzanych przez ZZK było zajmowanych 13 793 lokali oraz bezumownie 5 301 lokali mieszkalnych.

Przygotowano 1 997 umów i aneksów do umów najmu lokali mieszkalnych. Ponadto, zwrócono się do Wydziału Lokali Mieszkalnych UMW o ponowne rozpatrzenie 4 skierowań do zawarcia umowy/aneksu, w wyniku czego WLM UMW anulował te skierowania.
Dodatkowo, m.in. na wniosek Wydziału Lokali Mieszkalnych UMW przygotowano dla wskazanych jednostek samorządowych 2 umowy użyczenia lokali mieszkalnych oraz 6 porozumień dotyczących rozwiązania umów użyczenia, w związku z ustanowieniem trwałego zarządu.
Po szczegółowej analizie dokumentów i informacji przekazywanych przez inne komórki ZZK i UMW, wypowiedziano najem 260 najemcom.

W 2021 roku ZZK kontynuował realizację zadania - prowadzenie spraw o opróżnienie, opuszczenie i wydanie lokali mieszkalnych, co do których tytuł prawny wygasł wskutek wypowiedzenia z powodu zalegania z zapłatą czynszu lub innych opłat za używanie lokalu (przygotowano 105 wniosków o skierowanie pozwów do sądu).

W związku z wejściem w życie z dniem 21.04.2019 r., nowelizacji ustawy z dnia 21.06.2001 r., o ochronie praw lokatorów mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego – kontynuowano zadania związane ze zmianą naliczeń opłat w systemie finansowo-księgowym Granit, za korzystanie z gminnych lokali mieszkalnych, przez osoby objęte wyrokami eksmisyjnymi, przyznającymi im uprawnienia do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu.
Na podstawie otrzymanych wyroków, po dokonanej weryfikacji wprowadzono zmiany naliczeń opłat w systemie finansowo-księgowym Granit, osobom uprawnionym do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu, jeżeli Sąd orzekł o wstrzymaniu wykonania opróżnienia lokalu do czasu dostarczenia im takiego lokalu - w przypadku 44 lokali. W 120 przypadkach, po zweryfikowaniu nie dokonano zmiany naliczeń.

Prowadzono sprawy związane z udzielaniem ulgi w czynszu z tytułu niskich dochodów oraz o odstąpienie od naliczania 15% zwyżki za lokal powyżej 80 m². Wnioski były rozpatrywane w oparciu o uchwałę nr XV/420/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020-2025 oraz Zarządzenie nr 249/09 Dyrektora Zarządu Zasobu Komunalnego z dnia 20 sierpnia 2009 r.
Pozytywnie zaopiniowano 2 wnioski o udzielenie ulgi z tytułu niskich dochodów, spełniające kryteria wynikające z ww. uchwały. Pozostałe wnioski złożone przez najemców nie spełniały warunków określonych w ww. uchwale.
Ze względu na ogłoszenie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, w oparciu o zarządzenie nr 2893/20 Prezydenta Wrocławia z dnia 22 kwietnia 2020 r. zmieniające zarządzenie nr 2317/20 Prezydenta Wrocławia w sprawie ustalenia wysokości stawki bazowej czynszu za najem lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Wrocław oraz zarządzenie nr 2393/20 Prezydenta Wrocławia w sprawie ustalenia wysokości stawki bazowej czynszu za najem lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Wrocław, rozpatrzono 6 wniosków w sprawie ustalenia stawki czynszu za najem pracowni na poziomie 1% stawki bazowej.

Naliczenie zwaloryzowanych kaucji mieszkaniowych, związane z realizacją uchwały Rady Miejskiej Nr XLIX/697/98 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 27 lutego 1998r. ze

zmianami, sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Wrocław a także ze zwrotem kaucji mieszkaniowych przedstawia tabela:

Kryteria oceny	**Liczba wniosków**	**Kwota kaucji naliczonych [zł]**	**Kwota kaucji wypłaconych [zł]**
kaucje wypłacone w 2021 (kaucje wpłacone przed 12.11.1994 r.)	2	2 217	2 217
kaucje wypłacone w 2021 (kaucje wpłacone po 1.01.2009 r.)	17	38 161	55 214
wnioskodawcy zawiadomieni o wysokości zwrotu, którzy kwalifikują się do wypłaty zwaloryzowanej kaucji	40	17 623	
wnioskodawcy, którzy kwalifikują się do wypłaty zwaloryzowanej kaucji wnioski zasadne - zawieszone do czasu dostarczenia brakujących dokumentów itd.	**17**		
wnioski wymagające procedury wyjaśniającej (mieszkania zakładowe)	85	124 935	
Razem: wnioski o wypłatę kaucji wątpliwe	**85**	**124 935**	
wnioskodawcy, poinformowani o odmowie na podstawie zapisu o zrzeczeniu się z wszelkich roszczeń, zawartym w aktach notarialnych	1 102		
wnioskodawcy, których roszczenie o zwrot kaucji uległo przedawnieniu	446		
wnioski za urządzenia sanitarne (łazienkowe) nie podlegające zwrotowi	29		
wnioskodawcy bez uprawnień do odbioru kaucji na podstawie art. 36	60		
wkłady budowlane - nie podlegają zwrotowi - odmowa	34		
lokale mieszkalne nabyte na rynku wtórnym - odmowa	57		
odmowa (kaucja odebrana wcześniej)	18		
sprawy zamknięte (rezygnacja, odmowa, brak dokumentów)	358		
Razem: wnioski o wypłatę kaucji bezzasadne	**2 104**		
wnioski załatwione pozytywnie (BSL)	2 206	3 011 136	
wnioski załatwione odmownie (BSL)	1 720		
Razem: Wnioski o naliczenie zwaloryzowanej kaucji mieszkaniowej z BSL	3 926		
wypłaty kaucji w wyniku wyroków sądowych	205	338 036	338 036
sprawy sądowe w toku	30		

Lokale użytkowe

W 2021 roku w ramach działalności ZZK statystyka przedstawia się następująco:

– sprzedano - 33 lokale użytkowe oraz 9 garaże,
– przybyło do zasobu – 8 lokali użytkowych i 1 garaż oraz 7 wiat rowerowych 10-cio stanowiskowych.

Zawarto:
- 157 umów najmu w tym:
  - na czas nieoznaczony - 51 umów,
  - czas oznaczony - 106 umów,
- 9 umów dzierżawy w tym:
  - na czas nieoznaczony - 3 umowy,
  - czas oznaczony - 6 umów,
- 28 aneksów do umów najmu,
- 93 aneksy do umów najmu związane z wprowadzaniem obniżek czynszu - (obniżenie czynszu dot. COVID).

W roku 2021 roku zawarto na garaże i miejsca parkingowe :
- 44 umowy najmu garaży i dzierżawy terenu pod garażami,
- 34 umowy najmu na miejsca parkingowe,
- 17 aneksów do umów najmu garaży i dzierżawy terenu pod garażami.

Umowy wypowiedziane

W roku 2021 roku wypowiedziano na lokale użytkowe:
- 56 umów najmu:
  - w 41 przypadkach umowę wypowiedział najemca,
  - w 15 przypadkach umowę wypowiedziało ZZK z powodu zadłużenia czynszowego najemcy.

W 2021 roku wypowiedziano na garaże lub miejsca parkingowe:
- 15 umów najmu garaży i dzierżawy terenu pod garażami:
  - w 8 przypadkach umowę wypowiedział najemca,
  - w 7 przypadkach umowę wypowiedziało ZZK, z czego w 6 przypadkach z powodu zadłużenia czynszowego najemcy.

Ogródki (przy lokalach gastronomicznych)

W sezonie funkcjonowania ogródków przy lokalach gastronomicznych w 2021 roku zawarto 44 umowy na organizację ogródków gastronomicznych. Umowy zawierane w roku 2020 (66) mogły być zgodnie z wcześniejszymi uzgodnieniami z Koordynatorem Projektu Plastycznego Wystroju Miasta i Miejskim Konserwatorem Zabytków oraz nowym zarządzeniem zawierane na okres 3 lat. (były więc kontynuowane w 2021 roku).
Pracownicy sporządzali umowy na organizację ogródków, przeprowadzali wizje w terenie i kontrole sposobu realizacji umów przez najemców, wysyłali wezwania i upomnienia w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami.
W związku z wprowadzeniem Zarządzenia Prezydenta Wrocławia nr 4792/21 z dnia 9 marca 2021 oraz 5200/21 z dnia 14 maja 2021 w okresie od dnia 01.02.2021 r. do 30.09.2021 r. zastosowano obniżki miesięcznych stawek netto za zajęcie 1 m² powierzchni na cel organizacji ogródków gastronomicznych na gruntach stanowiących własność Gminy Wrocław i zarządzanych przez Prezydenta Wrocławia odpowiednio dla strefy I z 30 zł do 1 zł i dla strefy II z 10 zł do 0,33 zł. Pracownicy zaangażowani byli w formalności związane z wprowadzeniem nowych stawek do już zawartych umów na organizacje ogródków, tj. na organizacje ogródków opracowano i zawarto odpowiednie aneksy do tych umów.
Naliczenia za ogródki przy lokalach gastronomicznych wyniosły: 267.503,26 zł.

Ulgi w czynszu lokali użytkowych

W 2021 roku najemcy lokali użytkowych skorzystali z następujących ulg w czynszu:
— z tytułu remontu ulicy/budynku – 4 najemców,
— z tytułu wady technicznej lokalu – 15 najemców.

Ponadto z tytułu Zarządzenia Prezydenta nr 4220/20 w I-szym półroczu 2021 udzielono pomocy 49 przedsiębiorcom wynajmującym lokale użytkowe, dotkniętym skutkami wprowadzenia stanu epidemii. Udzielono tym samym pomocy z ww ZP w wysokości 1 mln 580 tys. zł. – uwaga: to są sprawy zakończone w 2021 r. niezależnie za jaki okres przyznawano zmniejszenie czynszu (2020/ 2021).

W 2021 roku szczególną uwagą zostały objęte procesy wewnętrzne w dziale związane z koniecznością udzielania pomocy najemcom użytkującym lokale gminne z tytułu trwającego stanu epidemii, zgodnie z Zarządzeniami Prezydenta Wrocławia nr 4220/20. Dodatkowe starania i obowiązki pracowników wynikające z wprowadzenia stanu epidemii obejmowały opracowanie procedur, zgodnych z ww. zarządzeniami, mających na celu poinformowanie najemców o dostępnych formach pomocy, pozyskaniu od nich wymaganych prawem oświadczeń i dokumentów i zawarciem stosownych aneksów do umów.

Do radców prawnych przekazano 9 wniosków o eksmisję z lokalu. Odebrane wskutek przeprowadzonych w 2021 r. eksmisji zostały łącznie 4 lokale.

Przetargi na najem

W 2021 roku przeprowadzono ogółem 50 przetargów na najem lokali użytkowych i garaży.
Do przetargu w 2021 roku skierowano:
– 33 garaże,
– 1 miejsce parkingowe,
– 42 lokale użytkowe.

Nadzór nad lokalami w kwestiach remontowych, budowlanych i zgłaszania awarii

Pracownicy ZZK przyjmowali zgłoszenia od najemców lokali użytkowych i garaży dot. awarii i zabezpieczenia pustostanów, wydawali zgody na remont lokalu na wniosek najemców, dokonywali odbioru lokali po zgłoszeniu przez najemcę zakończenia prac remontowych. Przed skierowaniem lokalu do zagospodarowania dokonywali typowania robót remontowych. Uczestniczyli w wizjach lokali dot. spraw technicznych.

W 2021 roku statystyka przedstawia się następująco :

– zgody na remont	80
– odbiory prac remontowych	20
– typowanie robót remontowych przed przekazaniem lokalu do zagospodarowania	67
– przyjęcie zgłoszenia awarii	135
– sprawdzenie otrzymanych inwentaryzacji	7
– uczestnictwo w likwidacji szkód	17
– inne sprawy (pisma + notatki)	158.

Większość spraw najemców była załatwiana korespondencyjnie i za pomocą poczty elektronicznej.

SPÓŁKA WROCŁAWSKIE MIESZKANIA

W 2021 roku Spółka, realizowała zadania dla rejonów C, D, E, J, K, L, M, N Miasta prowadząc sprawy lokalowe, eksploatacyjne i techniczne. Bezpośrednia obsługa mieszkańców realizowana była przez Centrum Obsługi Mieszkańca, a także Zespół ds. Administrowania Nieruchomościami, Zespół ds. Koordynacji, Rozliczania Mediów i Kontroli Jakości, Zespół ds. Regulacji Prawnych Nieruchomości i Umów, Zespół Technicznej Obsługi Zasobu, Zespół ds. Ewidencji Nieruchomości i Terenów Zewnętrznych, Zespół Techniczno-Inwestycyjny, Zespół Księgowej Obsługi Zasobów, Zespół ds. Windykacji i Zespół ds. Udzielania Ulg.

Do zadań realizowanych przez wskazane zespoły w 2021 roku należało m.in.:
- udzielanie pełnej informacji mieszkańcom w zakresie dotyczącym kompetencji Spółki oraz sposobu załatwiania spraw znajdujących się w sferze przedmiotu jej działalności,
- przyjmowanie wniosków wraz z wydawaniem niezbędnych opinii i ocen,
- nadzór nad prawidłową realizacją usług w zakresie eksploatacji zarządzanego zasobu,
- prowadzenie spraw związanych z najmem lokali mieszkalnych i użytkowych oraz gospodarowaniem tymi lokalami,
- prowadzenie spraw związanych z dzierżawą terenów zewnętrznych, w tym ogródków warzywno-kwiatowych oraz gospodarowaniem terenami gminnymi,
- realizowanie planu rzeczowo - finansowego z zakresu konserwacji poprzez przygotowanie zleceń, nadzór nad ich realizacją oraz rozliczanie wykonawców z wykonywanych prac,
- wyrażanie zgody na przeprowadzenie remontów finansowanych i wykonywanych przez najemców posiadających tytuł prawny do lokalu, przygotowywanie umów remontowych oraz kontrola ich wykonania pod względem formalno-prawnym, technicznym oraz rozliczanie finansowe wykonywanych remontów,
- nadzór nad wykonawcami m.in.: okresowych kontroli budynków, o których mowa w przepisach prawa budowlanego, realizowanych przez wykonawców na podstawie odrębnych umów,
- prowadzenie książek obiektu budowlanego w rozumieniu art. 64 ustawy Prawo budowlane, wraz z dokonywaniem zapisów dotyczących przeprowadzonych badań i kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy w okresie użytkowania obiektu,
- dokonywanie korekt naliczeń czynszów oraz opłat za bezumowne korzystanie z lokali,
- zabezpieczenie wolnych lokali mieszkalnych i użytkowych przed samowolnym zajęciem i dewastacją wraz z prowadzeniem rejestru pustostanów,
- wykonywanie czynności technicznych związanych z eksmisjami najemców oraz zabezpieczeniem lokali po eksmisjach, zgonach najemców i przekazywanie właściwej jednostce organizacyjnej Gminy Wrocław lokalu do zasiedlenia,
- przygotowanie umów najmu lokali mieszkalnych, sporządzenie aneksów do umów najmu lokali mieszkalnych, na podstawie skierowania Wydziału Lokali Mieszkalnych Urzędu Miejskiego Wrocławia,
- współpraca z Wydziałem Lokali Mieszkalnych UMW w zakresie przygotowania propozycji udzielania ulg w czynszu, według zasad określonych przepisami prawa,
- ustalanie wysokości zaliczek na media za lokale gminne w budynkach wspólnot mieszkaniowych i budynkach gminnych, przygotowywanie powiadomień dla klientów o dokonanych naliczeniach,
- naliczanie najemcom i innym użytkownikom lokali opłat niezależnych od wynajmującej,
- prowadzenie bazy danych do rozliczeń mediów dostarczonych do lokali,
- dokonywanie rozliczania kosztów zużytych mediów na każdego klienta i przygotowywanie powiadomień dla klientów o wynikach rozliczeń,
- okazywanie lokali i nieruchomości osobom zainteresowanym ich najmem, kupnem a także rzeczoznawcom majątkowym,
- prowadzenie, zgodnych z przepisami, działań w stosunku do osób, które

samowolnie zajęły lokal mieszkalny, polegających na zawiadomieniu policji o możliwości popełnienia przestępstwa w związku z naruszeniem art. 193 Kodeksu karnego,
- prowadzenie ewidencji drzew zgodnie z Zarządzeniem nr 1217/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie ochrony drzew i rozwoju terenów zielonych Wrocławia,
- prowadzenie ewidencji pieców,
- prowadzenie ewidencji pozostałych obiektów na gminnych terenach,
- organizowanie i prowadzenie przetargów na dzierżawy gminnych nieruchomości,
- naliczeń czynszów dzierżawnych oraz opłat z tytułu bezumownego użytkowania terenów gminnych,
- dokonywanie korekt naliczeń czynszów dzierżawnych oraz opłat za bezumowne korzystanie z terenów gminnych,
- sporządzanie umów dzierżaw ogródków warzywno-kwiatowych, miejsc zbiórki odpadów, terenów gminnych przeznaczonych pod warstwy docieplenia oraz poprawę warunków nieruchomości wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni,
- współpraca w Wydziałem Nieruchomości Komunalnych oraz Wydziałem Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości w zakresie stanów i przeznaczeń nieruchomości gminnych zarządzanych przez Spółkę,
- opiniowanie projektów Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego i Funduszy Osiedlowych,
- opiniowanie i uzgadnianie inwestycji na terenach gminnych lub oddziałujących na gminne nieruchomości.

W 2021 roku odnotowano zwiększoną liczbę zgłoszeń w stosunku do roku 2020, jednak nadal jest ona mniejsza niż w latach 2018 i 2019. Zmniejszenie liczby zgłoszeń spowodowane było, tak jak w roku 2020, stanem epidemicznym COVID-19. W obawie przed zarażeniem zgłaszane były przez mieszkańców głównie najpilniejsze sprawy, by w dużym stopniu ograniczyć kontakty międzyludzkie.

Wybrane czynności realizowane w latach 2018–2021

	Czynność	**ROK**			
		2018	2019	2020	**2021**
1	przyjęcie zgłoszeń od najemców (ustne, pisemne, telefoniczne)	17 597	16 167	7 325	**13 816**
2	sporządzenie umów najmu (na podstawie skierowań z Wydziału Lokali Mieszkalnych)	182	191	257	**296**
3	sporządzenie aneksów do umów najmu	513	447	621	**626**
4	sporządzenie umów na remont lokali mieszkalnych na koszt przyszłego najemcy	75	144	99	**143**
5	sporządzenie aneksów do umów remontowych	9	38	106	**70**
6	sporządzenie umów o podwyższenie standardu lokalu mieszkalnego	27	26	32	**34**
7	sporządzenie umów dotyczących zmiany systemu ogrzewania – KAWKA	174	115	232	**626**
8	sporządzenie umów najmu pomieszczenia tymczasowego	7	9	11	**6**
9	przeprowadzenie wizji w lokalach, w nieruchomościach, terenach zewnętrznych	10 523	8 704	4 923	**11 558**

10	przejęcie i przekazanie nieruchomości w ramach umów dzierżaw, udostępnień terenów pod inwestycje, zmiany praw własności	214	250	294	**214**

EKSPLOATACJA ZASOBU KOMUNALNEGO
ZARZĄD ZASOBU KOMUNALNEGO

W zakresie eksploatacji zasobu komunalnego – utrzymania budynków stanowiących własność Gminy Wrocław, zawarto umowy na usługi:
- porządkowo-sanitarne: sprzątanie i okresowe mycie części wspólnych budynków, klatek schodowych, bram, prześwitów bramowych, kabin dźwigów, itp, oraz odczyty wodomierzy, liczników energii elektrycznej oraz usługi dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji;
- dezynfekcji na częściach wspólnych budynków stanowiących własność Gminy Wrocław w związku z zagrożeniem epidemiologicznym zapobiegająca szybkiemu i niekontrolowanemu rozprzestrzenianiu się zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2.
- czyszczenia przewodów wentylacyjnych, spalinowych i dymowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków (Dz. U. Nr 109 z 2010 r. poz. 719 z późniejszymi zmianami);
- dostawę i przesył energii elektrycznej dla obwodów administracyjnych dla celów oświetlenia części wspólnych budynków-klatek schodowych, dla funkcjonowania węzłów cieplnych, wind, oświetlenia reklam i terenów zewnętrznych (podwórek, wnętrz blokowych), dla celów realizacji usług dozoru i monitoringu obiektów;
- dozoru i ochrony mienia, monitoringu obiektów, w tym czasowo przejętych, przygotowywanych przez Gminę do zbycia (ochroną fizyczną objęto 7 nieruchomości, monitoringiem – 27 nieruchomości) ;
- transportowe - przeprowadzki najemców z lokali przeznaczonych do remontów, z budynków przeznaczonych do remontów-rewitalizacji, bądź rozbiórki;
- sprzątania i wywiezienia nagromadzonych zbędnych przedmiotów i rzeczy na odpowiednie składowiska odpadów z lokali po zgonach, bez najemców i tzw. zbieraczy oraz innych zanieczyszczonych lokali, obiektów;
- dostawy wody i odbioru ścieków do nowo przejmowanych do zarządzania przez ZZK obiektów, oraz umów - gdy budynek jest włączany do programu umów indywidualnie zawieranych z najemcami lokali komunalnych;
- dostawy i przesyłu energii elektrycznej do przejmowanych do zarządzania przez ZZK obiektów oraz do budynków po wykonanych remontach – modernizacji lokali, budynków w których najemcy, dzierżawcy rezygnują z dzierżawy lub najmu, do nowych węzłów cieplnych, do oświetlenia zrewitalizowanych wnętrz blokowych – podwórek.
- zakup w ramach umowy kompleksowej (BWiE) paliwa gazowego i jego dystrybucji do lokalnych kotłowni,
- dostarczenia i obsługi kabiny wc - tzw. „TOI – TOI".

W zakresie eksploatacji zasobu komunalnego – utrzymania trenów zewnętrznych stanowiących własność Gminy Wrocław zawarto umowy na usługi:
- usługi koszenia traw, przycinania żywopłotów;
- usługi wycinki drzew na podstawie decyzji administracyjnych oraz drzew zagrażających bezpieczeństwu, złomów, wywrotów i samosiejek (wycięto 277 drzew, 95 m^2 krzewów);
- usługi cięcia pielęgnacyjnego drzew i krzewów;
- usługi sadzenia drzew i krzewów wraz z trzyletnią ich pielęgnacją (posadzono 237 drzewa, 950 szt. krzewów);
- usługi ogrodnicze (pielęgnacji zieleni) na terenie zagospodarowanych wnętrz blokowych - podwórkach;

- usługi deratyzacji terenów zewnętrznych,
- usługi sprzątania osłon śmietnikowych i miejsc zbiórki odpadów komunalnych.

Ponadto, wniesiono opłaty z tytułu:
- umowy dzierżawy terenu pod miejsce zbiórki odpadów dla budynków stanowiących własność Gminy Wrocław z właścicielem gruntów;
- za zajęcie pasa drogowego, w związku z umieszczeniem w nim przyłączy kanalizacyjnych, wodociągowych, kanalizacji deszczowej, pochylni dla niepełnosprawnych koniecznych dla obsługi budynków stanowiących własność Gminy;
- partycypacji w kosztach sprzątania terenów zewnętrznych przy ul. Piłsudskiego 70-72, 72 a na podstawie Aktu Notarialnego Rep. A nr 287/2018;
- - odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. W tym zakresie co miesiąc sporządzono i rozesłano za 22 279 gminnych lokali mieszkalnych i użytkowych zlokalizowanych w:
  - budynkach będących 100% własnością Gminy Wrocław (8 399 lokali) - deklarację za odpady do Wydziału Podatków i Opłat UMW,
  - budynkach nie będących 100% własnością Gminy Wrocław (13 880 lokali) – zestawienia z danymi do korekty deklaracji o wysokościach opłat za lokale gminne usytuowane w nieruchomościach wspólnot mieszkaniowych przesyłane korespondencją elektroniczną do 86 zarządców nieruchomości na wskazane przez nich adresy e-mail;
  - wnioski o zapłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi za lokale mieszkalne i użytkowe w budynkach wysłano do Działu Finansowo-Księgowego ZZK.

Zgodnie z art. 6m ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r., poz. 2010, z późn. zm.) właściciel nieruchomości (jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu) jest obowiązany złożyć do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych oraz wnosić opłaty za zagospodarowanie tymi odpadami. Właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana. Obowiązek ten dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień na mocy przepisów ustawy ordynacja podatkowa. Opłaty wnoszone są bezpośrednio na konto Gminy Wrocław, a deklaracje składane są w Wydziale Podatków i Opłat UMW, który prowadzi między innymi sprawy z zakresu: przyjmowania, ewidencjonowania i weryfikacji złożonych deklaracji o wysokości opłaty, rozliczania wyciągów bankowych poprzez ewidencjonowanie wpływów z tytułu opłat; wydawania decyzji administracyjnych w przypadku uchylania się od uiszczania opłat, stwierdzenia zaległości lub zaniżania opłat.

W zakresie eksploatacji zasobu komunalnego, stanowiącego własność Gminy Wrocław zaplanowano wydatki i zawarto umowę na kompleksową obsługę czterech szaletów miejskich zlokalizowanych we Wrocławiu przy ul. Sądowej 9, ul. Piaskowej 1, ul. Bożego Ciała 26 i ul. Krasińskiego 27.

Wykonanie ekspertyz, analiz i wydanie opinii

W pozycji tej w 2021 roku zlecono wykonanie m.in.:
- ekspertyza techniczna budynku – 2 szt.,
- ekspertyza dendrologiczna – 4 szt.,
- DP-K na wykonanie zagospodarowania terenu w tym rozbiórki – 6 szt.,
- DP-K na wykonanie remontu lokalu i budynku – 3 szt.,
- inwentaryzacja ogólnobudowlana- 9 szt.,
- obsługa ZZK w zakresie prawa budowlanego – 1 szt.,

- projekt organizacji ruchu docelowego – 3 szt.,
- wnioski Wspólnot Mieszkaniowych dot. dokumentacji, ekspertyz i opinii – 58 szt.

Przeglądy techniczne

W 2021 roku nadzorowano postępowania przetargowe dotyczące przeglądów technicznych budynków oraz lokali, wymaganych przez prawo budowlane. Zweryfikowano rejestry i wyznaczono adresy lokali, pod którymi należało przeprowadzić konieczne przeglądy.
Realizowano umowy na następujące przeglądy:
- przeglądy gazowe,
- przeglądy kominowe,
- przeglądy budowlane roczne,
- przeglądy elektryczne pięcioletnie,
- przeglądy placów zabaw wraz z wymianą piasku w piaskownicach,
- przeglądy logo term wraz z naprawami i bieżącą konserwacją urządzeń,
- przeglądy wentylacji mechanicznej,
- przeglądy instalacji i urządzeń p.poż. wraz z naprawami i bieżącą konserwacją systemów.

Z uwagi na stan pandemii COVID-19 w czasie wykonywania przeglądów wykonawcy mieli bardzo utrudniony dostęp do lokali. Mimo tych trudności, z małymi opóźnieniami wszystkie umowy przeglądowe zostały zrealizowane.
Usterki wykazane w przeglądach i uwagi zostały naniesione w zestawieniu zbiorczym i są sukcesywnie usuwane w ramach zleceń konserwacyjnych lub przekazywane do innych działów wg ich kompetencji w celu ich usunięcia. Dodatkowo z wykonanych usług przeglądu 5-letniego, kominowego i gazowego uzyskano informacje o ilości pieców opalanych paliwem stałym wraz z ich lokalizacją.

Na podstawie zaleceń z protokołów przeglądowych zlikwidowano niebezpieczne, nienadające się do użytku urządzenia zabawowe i piaskownice. Konieczne było również całkowite zlikwidowanie 4 placów zabaw. W miejsce likwidowanych placów powstają nowe. W 2021 roku dokonano przeglądu 174 placów.
Na wszystkich obiektach przeprowadzono niezbędną konserwację urządzeń oraz dokonano wymiany piasku w piaskownicach.

W 2021 roku wykonano 130 opinii kominiarskich dotyczących poprawności działania wentylacji i przewodów kominowych.

Konserwacja i usuwanie awarii w zasobie gminnym

Do stałych zadań należy bieżąca realizacja umów z tytułu konserwacji i awarii w zakresie robót budowlanych, sanitarnych oraz elektrycznych.
Ogólnie w roku 2021 wystawiono 8 535 zleceń konserwacyjnych.
W ramach zleceń konserwacyjnych, były:
- Zlecenia zaplanowane na początku 2021 roku - naprawy i konserwacje cykliczne, które trzeba przeprowadzać co roku.
- Zlecenia wynikające z niezaplanowanych awarii, np:
  - roboty zabezpieczające po pożarach w budynkach i mieszkaniach gminnych,
  - zabezpieczanie budynków wykwaterowanych,
  - zabezpieczanie budynków przeznaczonych do kapitalnego remontu, stwarzających zagrożenia dla ludzi,
  - naprawy spowodowane awariami w wyniku złego stanu technicznego zasobu,
  - zlecenia w wyniku zgłoszeń najemców.
- Zlecenia z powodu wykrytych usterek w wyniku przeglądów technicznych, które mają za zadanie usunięcie usterek i miejsc stwarzających potencjalne zagrożenia dla przebywających osób.

- Zlecenia na drobne naprawy i remonty, które są niezbędne aby utrzymać zasób w nie pogorszonym stanie, takie jak prace naprawcze na klatkach schodowych, wymiana WLZ-tów, wymiana pionów kanalizacyjnych, wymiana zdewastowanej stolarki okiennej na klatkach schodowych lub drzwi wejściowych, naprawy dachów.

Ilość zleceń w zakresie konserwacji i awarii była różna w poszczególnych rejonach miasta.
Pod koniec roku 2021 ze szczególną uwagą zabezpieczano budynki wykwaterowane, przeznaczone do sprzedaży aby ochronić je przed aktami wandalizmu i zajmowania ich przez dzikich lokatorów. Budynków takich było 21.

W ramach umów z tytułu konserwacji i awarii w nagłych wypadkach awarii potrzebne było przeprowadzenie małych remontów:
- w jednym budynku wymieniono WLZ,
- na 42 budynkach przeprowadzono częściowe remonty dachów,
- wymieniono 5 pionów kanalizacyjnych,
- wymieniono 25 okien na klatkach schodowych,
- wymieniono 8 okien w lokalach mieszkalnych,
- wyremontowano 9 klatek schodowych.

Oprócz wymienionych działań od lutego do listopada 2021r. wymieniono 14 pieców gazowych dwufunkcyjnych wraz z wymaganymi wkładami kominowymi, na podstawie osobnej umowy.
Podpisano również 4 umowy na wymianę stolarki okiennej drewnianej i PCV, ale wymiana tych okien będzie miała miejsce dopiero w I kwartale roku 2022. Planuje się wymienić 348 szt. okien w 124 lokalach.

W 2021 roku kontynuowano monitorowanie nowo powstałych rysunków graffiti na budynkach zarządzanych przez ZZK. Od 2016 roku prowadzony jest wykaz obiektów uszkodzonych przez naniesienie graffiti. Każdy przypadek nowego malunku zgłaszany był na policję oraz do ubezpieczyciela. Niestety - wszystkie postępowania dotychczas zostały umorzone z tytułu niewykrycia sprawców. Jest kilka miejsc, w których te malunki pojawiają się notorycznie i kilkukrotnie muszą być zamalowywane. Szczególną uwagę zwraca się na napisy zawierające wyrazy wulgarne i mowę nienawiści.
W 2021 roku dokonano usunięcia malunków 39 razy na 29 obiektach, na łączny koszt 18 376,88 zł.
Duża powtarzalność nowych zdarzeń tego rodzaju ma miejsce zwłaszcza na terenie przy Piotra Skargi 18 (Wzgórze Partyzantów).

Zadania w zakresie konserwacji i awarii obejmowały również wykonanie:
- 280 świadectw charakterystyki energetycznej dla zarządzanych przez ZZK lokali mieszkalnych, użytkowych oraz budynków,
- okresową obsługę, konserwację, usuwanie powstałych awarii dźwigów osobowych oraz platform dla niepełnosprawnych (łącznie 16 urządzeń), znajdujących się w budynkach zarządzanych przez ZZK, stanowiących własność Gminy Wrocław,
- okresową obsługę, konserwację, przeglądy urządzeń i instalacji oraz usuwanie awarii powstałych w 21 kotłowniach zarządzanych przez ZZK,
- okresową obsługę, konserwację, przeglądy urządzeń i instalacji oraz usuwanie awarii powstałych w 23 węzłach cieplnych zarządzanych przez ZZK,
- dozór techniczny kotłów cieczowych pod dozorem ograniczonym, stałych zbiorników ciśnieniowych pod dozorem ograniczonym, dźwigów i urządzeń do przemieszczania osób niepełnosprawnych (33 szt.),
- usługi telekomunikacyjne do 2 urządzeń dźwigowych,
- dzierżawę węzłów cieplnych (16 szt.),
- okresową obsługę przepompowni ścieków i wód opadowych (przeglądy łączenie z usuwaniem awarii) - 3 urządzenia,

- okresową obsługę hydroforni (przeglądy łączenie z usuwaniem awarii) - 1 urządzenie,
- okresową obsługę sieci trakcyjnej (przeglądy łączenie z usuwaniem awarii) - 1 obiekt przy ul. Legnickiej 65,
- modernizację automatyki sterowania kotła gazowego wraz z modernizacją kotłowni budynku mieszkalnego przy ul. Rubczaka 25A,
- modernizację nagrzewnic central wentylacyjnych wraz z dostosowaniem instalacji ciepła technologicznego do zasilania glikolem oraz wymianę elementów kotłowni gazowej w budynku głównym Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt przy ul. Ślazowej 2.
- zadania w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych zgodnie z posiadanym udziałem (naprawy konserwacyjne dachów, klatek schodowych, elewacji i balkonów oraz konserwacje i awarie instalacji elektrycznej, gazowej, co i wod-kan. - 97 szt.).

SPÓŁKA WROCŁAWSKIE MIESZKANIA

Na czynności w zakresie eksploatacji zasobu gminnego, które realizowane były w 2021 roku składają się:
- utrzymanie czystości i porządku wewnątrz budynków 100% gminnych,
- deratyzacja wykonywana zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Wrocławia,
- zwalczanie gryzoni na terenach zewnętrznych,
- dozór i całodobowa ochrona nieruchomości przy ul. Więckowskiego 34, ul. Koreańskiej 1, ul. Komuny Paryskiej 94A (do 26.01.2021 r), ul. Grunwaldzkiej 32a,
- ochrona w formie monitoringu nieruchomości przy ul. Bałtyckiej 8 i ul. Rybnickiej 39-41 oraz ul. Zwycięskiej 62 (od 22.10.2020 r.), a także monitoring 32 pustostanów, które mogą stanowić potencjalne zagrożenie samowolnych zajęć,
- zakup energii elektrycznej na potrzeby oświetlenia klatek schodowych, zasilania kotłowni i węzłów cieplnych oraz oświetlenia wnętrz międzyblokowych i placów zabaw,
- zakup paliwa gazowego i jego dystrybucja na potrzeby ogrzewania nieruchomości stanowiących własność Gminy Wrocław,
- obsługa serwisowa kotłowni, węzłów cieplnych i logoterm,
- obsługa serwisowa dźwigów osobowych i platform do przemieszczania osób niepełnosprawnych,
- sukcesywne dostarczanie, montaż, wymiana oraz plombowanie wodomierzy wraz z nakładkami do odczytu radiowego w lokalach mieszkalnych i/lub użytkowych,
- obsługa systemów pomiarowo – rozliczeniowych energii cieplnej,
- utrzymanie czystości i porządku w 281 miejscach zbiórki odpadów stałych (wg stanu na koniec roku, w ciągu roku nastąpiła zmiana w wykazie adresowym mzo z uwagi na sprzedaż nieruchomości),
- czyszczenie przewodów wentylacyjnych, spalinowych i dymowych w budynkach 100% gminnych,
- sprzątanie stanowiących własność Gminy Wrocław lokali mieszkalnych, użytkowych oraz pomieszczeń przynależnych do lokali wraz z wywozem pozostawionych w tych lokalach przedmiotów,
- wykwaterowywanie związane z planowanymi remontami lokali i budynków z zapewnieniem transportu rzeczy i przedmiotów będących własnością najemców do lokali zastępczych,
- utrzymanie terenów zewnętrznych Gminy Wrocław poprzez wykonanie czynności polegających na:
    - wymianie piasku w piaskownicach (wymieniono łącznie 567,46 m^3 piasku),
    - koszeniu traw (łącznie skoszono trawy z powierzchni 1 660 461 m^2),
    - przycinaniu żywopłotów (łącznie przycięto żywopłoty o długości 71 260 mb),
    - cięciach pielęgnacyjnych drzew i krzewów (ilość 1 644),
    - wycince drzew i krzewów oraz nasadzeniach, zgodnie z decyzjami wydanymi przez Miejskiego Konserwatora Zabytków i Marszałka Województwa Dolnośląskiego oraz Zarządzeniem nr 1217/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 28

czerwca 2019r. w sprawie ochrony drzew i rozwoju terenów zielonych Wrocławia,
- wykonywaniu opinii i ekspertyz dendrologicznych (łącznie 460),
- pielęgnacji zieleni w ramach gwarancji zrewitalizowanych wnętrz podwórzowych (łącznie 4 wnętrza podwórzowe),
- poprawie warunków siedliskowych drzew na 268 m^2,
- nasadzenie 2 drzew w terenie zabytkowym, przy zastosowaniu specjalnego wykopu i kraty osłonowej,
- wprowadzenie dodatkowej zieleni przy ul. Koreańskiej 1,
- nasadzenie 42 szt. drzew w ramach kontynuacji projektu GrowGreen.

– zarządzanie ogródkami warzywno-kwiatowymi, w tym w ramach rozpoczętej w 2021 roku inwentaryzacji ogródków warzywno-kwiatowych z naliczeniami rocznymi przesłane zostały do użytkowników ogródków ankiety (3 216 sztuk) w celu aktualizacji informacji o ogródkach.

Z wyjątkiem pomiarów ogródków warzywno–kwiatowych, wyżej wymienione usługi wykonywane były przez firmy zewnętrzne wybrane w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Pomiary ogródków warzywno-kwiatowych zostały wykonane samodzielnie przez Spółkę.
W obszarze rozliczania mediów w 2021 roku w rejonach C, D, E, J, K, L, M, N, dokonano odczytów wodomierzy w lokalach. Aktualizowano bazę naliczeń i kosztów niezbędnych do wykonania rozliczeń mediów za cały rok 2021.

Rozliczenia mediów w latach 2018 – 2021

Liczba rozliczeń [szt.]	**Rok**			
	2018	2019	2020	**2021**
kosztów dostawy zimnej wody i odprowadzanie ścieków	38 018	26 435	36 925	**40 316**
kosztów abonamentu za wodę i ścieki	16 572	20 166	12 802	**8 505**
kosztów ciepłej wody	1 921	2 657	1.920	**2 046**
kosztów wywozu odpadów stałych	498	166	0	**0**
kosztów wywozu nieczystości płynnych	755	452	182	**31**
kosztów centralnego ogrzewania	2 327	4 265	2 062	**2 185**
kosztów dostawy gazu	218	957	199	**199**
kosztów dostawy energii elektrycznej	155	205	577	**283**

Korespondencja dostarczona w latach 2018 – 2021 (bez korespondencji windykacyjnej)

Wysłana korespondencja [szt.]	**Rok**			
	2018	2019	2020	**2021**
Zawiadomienie o zmianie: 1. stawki czynszu 2. stawki za media 3. wysokość kaucji 4. zmianie naliczeń 5. wysokości opłat	8 134	10 819	50 259	**4 338**
Zawiadomienie o rozliczeniu mediów	16 829	21 324	18 623	**16 750**

Do listów z informacją o zmianach opłat za media dołączano ulotki zachęcające Najemców do oszczędności wody i montowania wodomierzy w lokalach.

W 2021 roku Spółka, działając w imieniu i na rzecz Gminy Wrocław, przeprowadziła w ramach zawartych umów, intensywne deratyzacje terenów zewnętrznych, zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Wrocławia. Ponadto w czerwcu i październiku 2021, przeprowadzono w obrębie Kleczkowa, Przedmieścia Oławskiego i Śródmieścia interwencyjne, dodatkowe deratyzacje obejmujące nieruchomości pozostające w zasobach Gminy. Wystąpiono również do pozostałych zarządców nieruchomości o podejmowanie działań w celu zintensyfikowania skuteczności zabiegów deratyzacyjnych.

We współpracy ze Strażą Miejską i Ekosystemem, podjęto intensywne działania mające na celu kontrolę miejsc zbiórki odpadów, uregulowanie ich stanów prawnych, a także likwidację nielegalnie tworzonych składowisk odpadów. W 2021 roku wykonano także utwardzenia terenu w trzech lokalizacjach miejsc gromadzenia odpadów obsługujących nieruchomości komunalne, celem poprawy ich funkcjonalności, estetyki oraz warunków sanitarnych.

W 2021 roku zrealizowane zostały projekty pod nazwą „Eko-projekt Zielone wyspy dla dzieci", polegające na budowie elementów małej architektury ogrodowej oraz zagospodarowaniu zielenią terenów rekreacyjnych dla dzieci, w celu poprawy bezpieczeństwa i walorów estetycznych tych obiektów, a także wprowadzenie elementów edukacyjnych i ekologicznych (domki dla jeży, budki dla ptaków), na gminnych nieruchomościach oznaczonych geodezyjnie:
- dz. 15/12, AM 28, Obręb Kowale, ul. Toruńska 1-7,
- dz. 18/59, AM 4, Obręb Kleczków, kwartał ulic Zegadłowicza, Kraszewskiego, Siemieńskiego Kleczkowska,
- dz. 18/9, AM 8, Obręb Plac Grunwaldzki, kwartał ulic Nowowiejska, Jaracza, Orzeszkowej, Prusa.

Ponadto w 2021 roku prowadzono działania związane z tworzeniem nowych murali, zakończone m.in. realizacją malowideł artystycznych tzw. „murali" przy:
- ul. Sępa Szarzyńskiego 57 – „Wrocław się szczepi",
- ul. Bałtycka 8 – mural Tadeusza Różewicza.

Wraz z Wydziałem Promocji Miasta i Turystyki UMW, przy realizacji muralu o tematyce proszczepionkowej zostały zainicjowane działania nieformalnej miejskiej grupy muralowej, która obecnie posiada 7-osobowy skład (przedstawiciele: WM, ZZK, plastyka miejskiego z WAIB oraz Wydziału Promocji Miasta i Turystyki). Grupa muralowa doprowadziła do stworzenia „kodeksu duralowego", który docelowo miałby zostać udostępniony do wglądu dla wszystkich zainteresowanych na stronach Urzędu Miejskiego Wrocławia. Obecnie temat jest procedowany.

Został opracowany i wprowadzony wzór ramowy umowy na udostępnienie nieruchomości na instalację światłowodową, co też skutkowało podpisaniem umowy ramowej z firmą Teltech oraz dalszą analizą dokumentów pod kątem prawnym przy okazji innych tematów światłowodowych.

W minionym roku procedowano zapisy umowy na parking rowerowy, który następnie został przyjęty w Spółce jako obowiązujący, co skutkowało zawarciem umowy na nowo powstały parking rowerowy.

Zaktualizowano i opracowano nową procedurę sporządzania i składania wniosków do Prezydenta Wrocławia o wyrażenie zgody na zawarcie w trybie bezprzetargowym umowy użyczenia, najmu, dzierżawy gminnych nieruchomości.

W 2021 roku przekazano do Biura Sprzedaży Lokali UMW 28 lokali użytkowych i garaży do sprzedaży, z czego UMW przyjął 15 szt. z przeznaczeniem do sprzedaży, 7 lokali użytkowych i garaży nie zostało przyjętych, pozostałe są w trakcie procedowania (wizje oraz oceny ze strony BSL).

Ponadto w ubiegłym roku przygotowano wniosek na realizację zadania w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021 -2030. Przedmiotem projektu jest wykonanie dodatkowych prac remontowych po przeprowadzeniu modernizacji instalacji elektrycznej w lokalach mieszkalnych zamieszkałych przez społeczność romską.
Zakres projektu obejmuje również:
- działania promocyjne polegające na publikacji informacji o realizacji zadania w ramach rządowego Programu Integracji Społecznej i Obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030 na stronie internetowej spółki,
- zawarcie umowy z wykonawcą, przekazanie placu budowy, realizację zleconych zadań, odbiór prac,
- rozliczenie inwestycji.

Dokumentacja fotograficzna remontowanych lokali mieszkalnych zostanie wykonana podczas rozpoczęcia prac.

W 2021 roku prowadzono również działania związane z cyfryzacja danych, w szczególności:

1. Pozyskiwano i na bieżąco aktualizowano istniejące w bazach danych spółki informacje o:
   - strukturze technicznej budynków,
   - stanach i przeznaczeniach budynków,
   - urządzeniach ogrzewania lokali,
   - urządzeniach do ogrzewania wody użytkowej w lokalach,
   - numerach lokali w budynkach wspólnot mieszkaniowych,
   - wiązania umów z systemu GRANIT z danymi o strukturze technicznej budynków,
   - wolnych lokalach mieszkaniowych.
2. Pod względem kontynuacji cyfryzacji danych przestrzennych przeprowadzono szereg prac:
   - wprowadzono z wykorzystaniem narzędzi GIS informacje o obiektach terenowych (m. in. ogródki, miejsca zbiórki odpadów, trawy, żywopłoty, drzewa, piaskownice, tereny rekreacji, szamba) co pozwoliło zwiększyć zakres dostępności danych m. in. na firmowym serwisie mapowym oraz w bardziej automatyczny sposób tworzyć mapy i zestawienia,
   - powiązano miejsca zbiórki odpadów z budynkami na poziomie bazy danych dzięki czemu uzyskano czytelny, przestrzenny obraz, którzy mieszkańcy korzystają ze wskazanych MZO,
   - skorygowano przebieg granic rejonów L i Ł oraz I i J w uzgodnieniu z ZZK.
3. W zakresie projektowym i koncepcyjnym - kontynuowano opracowywania koncepcji związanej z procesami, w tym:
   - realizacji umów w spółce,
   - kompleksowej obsługi zarządzania drzewami i krzewami z wykorzystaniem baz danych i dedykowanych aplikacji,
   - przygotowano projekt cyfryzacji zajętości terenów (zgody na dysponowanie, czasowe udostępnienia, dzierżawy itp.),
   - wykonano analizę działania Zespołu Uzgodnień Dokumentacji i przygotowano środowisko pracy GIS w tym zakresie.
4. Przeprowadzono aktualizację danych:
   - zaktualizowano przekształcenia działek, które miały miejsce na przestrzeni ostatnich 10 lat – podziały, scalenia, przekazania nieruchomości innym jednostkom Gminy Wrocław. Uaktualniono zarówno zestawienie zasobu, jak również bazę danych dotyczącą ewidencji działek powierzonych spółce – wprowadzono 165 działek, usunięto 375 działek,

- przeprowadzono gruntowną aktualizację pliku "Zasób aktualizowany" dzięki wykorzystaniu analiz GIS i SQL,
- zgłoszono kilkanaście zmian w gminnej Ewidencji Miejscowości Ulic i Adresów zarządzanej przez Biuro Rozwoju Wrocławia poprawiające i aktualizujące numery porządkowe,
- przygotowano dokumentację do ujawnienia w Ewidencji Gruntów i Budynków obrysów brakujących budynków m. in. dla adresów ul. Traugutta 94a, ul. Obornicka 59.

5. Pracowano nad aplikacjami:
- przygotowano mechanizmy i narzędzia do zasilania Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków,
- rozbudowano aplikację do automatycznego, hurtowego generowania map będących m. in. załącznikami do umów. Pozwoliło to wykonawcom na łatwiejszą identyfikację obszarów działania w terenie np. prowadzenia deratyzacji na działkach zarządzanych przez spółkę,
- przygotowano bazy danych i utworzono aplikację do monitoringu inwestycji związanych z uciepławnianiem budynków przez spółkę,
- wprowadzono kilkadziesiąt usprawnień i dodatkowych funkcjonalności do już funkcjonujących w spółce aplikacji.

6. Uwzględniano zmiany technologiczne:
- przygotowano i wdrożono aktualizację oprogramowania GIS firmy ESRI do najnowszej wersji 10.8.1,
- przeniesiono dużą ilość danych z mniej wydajnych serwerów plikowych na serwer bazodanowy i zmodyfikowano aplikacje pod nowe źródła danych,
- przekonwertowano wewnętrzny serwis mapowy do najnowszej wersji opartej na rozwiązaniach firmy ESRI gdzie opublikowano ponad 40 warstw z danymi wytworzonymi przez pracowników spółki oraz pozyskanych ze źródeł zewnętrznych. Dodano też nowe zestawienia danych oraz narzędzia.

Rady Osiedla

W 2021 roku współpracowano z Departamentem Spraw Społecznych UMW (DSS) oraz Radami Osiedla, w szczególności w zakresie:
- w ramach współpracy z DSS na zasobie zarządzanym przez Spółkę lokale i nieruchomości dzierżawią lub wynajmują organizacje pozarządowe, a wszystkie organizacje jako podmioty pomagające mieszkańcom Wrocławia zostały przez Spółkę otoczone specjalną opieką,
- w ramach aktywizacji społeczności lokalnej wraz z DSS Spółka kontynuowała współpracę z podmiotami prowadzącymi Centra Aktywności Lokalnej przy ul. Traugutta 81 of, ul. Prądzyńskiego 39, Bałtyckiej 8, a także ul. Gazowej 22 i ul. Koreańskiej 1. Placówka przy ulicy Ełckiej 34 jest obiektem nowo wybudowanym, nowoczesnym i oddanym do użytku w roku 2020, co przekłada się na duże możliwości działania podmiotów w nich działających. Mając na uwadze sukcesy poszczególnych Centrów Aktywności wraz z Departamentem, Spółka otworzyła w wyremontowanym budynku przy ul. Ełckiej 34 kolejne Centrum Aktywności Lokalnej, co pozwoli na poszerzenie oferty kulturalno-oświatowej osiedla Kowale, a także pozwoli na skuteczną integrację społeczności lokalnej,
- Spółka prowadzi działania mające na celu ścisłą współpracę z poszczególnymi Radami Osiedla, wspiera inicjatywy zgłaszane przez Rady jako przedstawicieli społeczności lokalnych. W ramach funduszy unijnych zbudowano nową siedzibę Rady Osiedla Kowale, która od 2021 roku może pracować w komfortowych warunkach,
- W 2021 roku kontynuowano współpracę z Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego, dotyczącą zadań w zakresie obsługi Rad Osiedli i utrwalano dobrą współpracę Miasta z tymi podmiotami. Na podstawie sporządzonych w roku 2020 r. porozumień, Spółka realizuje płatności za media dostarczane do siedzib Rad Osiedli, co pozwala na skuteczniejszą obsługę tych podmiotów.

Spółka we współpracy z Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego (WCRS) przygotowała porozumienia, w których uregulowane zostały zasady korzystania z nieruchomości użytkowanych przez Rady Osiedli. Spółka ma zawarte porozumienia z następującymi Radami Osiedla:

1. RO Kowale,
2. RO Gaj,
3. RO Osobowice-Rędzin,
4. RO Huby,
5. RO Ołtaszyn,
6. RO Jagodno,
7. RO Tarnogaj,
8. RO Kleczków,
9. RO Plac Grunwaldzki,
10. RO Swojczyce-Strachocin-Wojnów,
11. RO Psie Pole-Zawidawie,
12. RO Polanowice-Poświętne-Różanka,
13. RO Przedmieście Oławskie,
14. RO Biskupin-Sępolno-Dąbie-Bartoszowice,
15. RO Świniary,
16. RO Pawłowice,
17. RO Karłowice-Różanka.

Spółka w imieniu Gminy oddała WCRS przy udziale Rad Osiedli do bezpłatnego używania 23 lokale lub nieruchomości oraz zobowiązała się m.in. do zapewnienia ciągłości dostaw mediów do nieruchomości poprzez włączenie punktów poboru/sieci do obowiązujących zbiorczych umów na: świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej, sprzedaży energii elektrycznej, kompleksowej sprzedaży paliwa gazowego wraz z usługą dystrybucji(jeżeli nieruchomość jest przyłączona do sieci gazowej), dostawę wody i odprowadzanie nieczystości płynnych (ścieki) oraz do uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (zgodnie z oświadczeniami Osiedli).

Spółka podjęła także współpracę z Radami Osiedla w sprawie poprawy funkcjonowania i estetyki piaskownic pozostających w zasobach Spółki, celem określenia aktualnych potrzeb Mieszkańców w ww. zakresie.

Rozrachunki z najemcami z tytułu użytkowania lokali

W 2021 roku realizowano tradycyjnie sprawy z zakresu postępowań wyjaśniających w celu ustalenia salda kartoteki opłat najemcy, wniosków o wydanie zaświadczenia o stanie finansowym, wniosków najemców o zwrot nadpłat oraz reklamacje do ustalonych sald. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku Spółka przyjęła do realizacji w celu prawidłowego załatwienia 10 299 spraw zgłoszonych przez najemców, w tym 6 270 spraw wymagających weryfikacji kartotek finansowych.

W trakcie weryfikacji korygowano błędy i nieprawidłowości obejmujące okres zarządzania poprzednich zarządców, tj. przed 01.08.2010 r. Ujawniono m.in.:

- brak lub nieprawidłowy BO na 01.04.2004 r. niezgodny z archiwalnymi kartotekami finansowymi najemców,
- braki w zaksięgowanych dodatkach mieszkaniowych,
- podwójnie zaksięgowane wpłaty wymagające skorygowania,
- brak lub nieprawidłowe księgowania rozliczeń mediów niezgodne z dokumentami w teczkach lokali,
- brak naliczeń odsetek od niezapłaconych należności i nieterminowych wpłat od kwietnia 2006 roku.

Wyjaśniono szereg nieprawidłowości ze strony najemców we wnoszeniu opłat mieszkaniowych: zbyt niskie wpłaty spowodowane nieuwzględnianiem podwyżek, nieterminowe wpłaty, brak opłacenia niedoborów po rozliczeniu mediów.

Ponadto ustalono, że w wielu przypadkach zaległości widniejące na kartotekach finansowych najemców wynikają z bilansów otwarcia przekazywanych przez kolejnych zarządców co wymusza konieczność szczegółowej analizy zapisów na kontach lokali za okresy znacznie przekraczające czas zarządzania przez Spółkę nieruchomościami (nawet od 2000 r., tj. 21 lat wstecz), porównania dokumentów źródłowych w teczce lokalowej z księgowaniami na kartotekach, a także poszukiwaniem i księgowaniem brakujących wpłat.
W celu ostatecznego i prawidłowego załatwienia spraw zgłaszanych przez najemców podjęto następujące czynności:

- zrealizowano 10 327 sprawy wpływające, w tym w 6 298 przypadkach zweryfikowano zapisy na kartotece opłat najemców, jednocześnie udzielając odpowiedzi na pisma najemców, wydając zaświadczenia i realizując zwroty nadpłat,
- w toku weryfikacji na analizowanych kartotekach finansowych wystornowano zdublowane wpłaty z dnia 18.05.2004 r., 14.08.2007 r. i 16.08.2007 r.,
- skorygowano daty uznania i obciążenia rozliczeniami mediów na kartotekach finansowych najemców przy bieżącej weryfikacji,
- zaksięgowano lub wyksięgowano rozliczenia mediów zgodnie z dokumentacją znajdującą się w teczkach lokali,
- zaksięgowano naliczone odsetki od zaległości i nieterminowych wpłat na sumę łączną 9 550 635,86 zł,
- zaksięgowano 918 szt. decyzji z MOPS na łączną kwotę około 1 162 559,22 zł,
- wykonywano weryfikacje czynnych porozumień w sprawie udzielenia ulgi oraz ugód dotyczących restrukturyzacji zadłużenia,
- wykonywano weryfikacje zawartych w latach ubiegłych porozumień w zakresie ustalenia ich ważności oraz dokonywanych spłat wymaganych rat.

Działania podejmowane w latach 2018-2021

	2018 r.	**2019r.**	**2020 r.**	**2021 r.**
liczba spraw przyjętych do realizacji, w tym:	8 004	9 195	7 948	10 299
wymagające weryfikacji	7 084	7 764	6 396	6 270
liczba spraw zrealizowanych, w tym:	7 153	8 042	7 013	10 327
wymagające weryfikacji	6 210	6 576	5 461	6 298
liczba zaksięgowanych decyzji MOPS	1 319	1 098	926	918
wartość zaksięgowanych decyzji MOPS (zł)	1 416 236,87	1 120 980,62	995 122,96	1 162 559,22
naliczone odsetki (zł)	20 337 126,94	12 344 759,37	10 227 545,52	9 550 635,86

WINDYKACJA I UMARZANIE ZALEGŁOŚCI Z TYTUŁU NAJMU LOKALI KOMUNALNYCH

ZARZĄD ZASOBU KOMUNALNEGO

Windykacja – lokale mieszkalne

W ramach działań windykacyjnych w 2021 roku w zakresie odzyskiwania należności Gminy Wrocław z tytułu najmu lokali mieszkalnych ZZK prowadziło czynności obejmujące m.in.:

- wysyłanie wezwań do zapłaty z rygorem:
  - skierowania spraw do sądu,
  - wypowiedzenia umów najmu,
- wysyłanie powiadomień o wysokości zaległości,
- kierowanie spraw do sądu - długotrwały proces odzyskania należności,
- kierowanie wniosków o wszczęcie egzekucji komorniczej - odzyskanie należności rozłożone w czasie,
- bieżące monitorowanie wysokości zadłużenia najemców/osób korzystających z lokali mieszkalnych,
- współpracę z organami egzekucyjnymi oraz Biurem Informacji Gospodarczej – Krajowym Rejestrem Długów.

Przedsądowe czynności windykacyjne wykonywano wobec dłużników Gminy poprzez wysyłanie wezwań do zapłaty. W związku z czym w 2021 roku wysłano 8 651 wezwań na łączną kwotę 172 580 602,23 zł.

W ramach prowadzonej windykacji przygotowano dokumenty, na podstawie których wypowiedziano 260 umów najmu lokali mieszkalnych.

W celu odzyskania zaległych należności Gminy Wrocław z tytułu najmu/korzystania z lokali mieszkalnych w 2021 roku ZZK współpracowałw zakresie windykacji sądowej i egzekucyjnej z siedmioma zewnętrznymi kancelariami prawnymi. W tym miejscu warto dodać, że czterem kancelariom w 2021 roku nie były przekazywane nowe sprawy – kancelarie kończyły jedynie rozpoczęte procedury windykacyjne. W efekcie ZZK skierował do sądu łącznie 738 pozwów o zapłatę należności o wartości przedmiotu sporu 13 136 872,93 zł oraz do egzekucji komorniczej 2 046 tytułów wykonawczych na kwotę 39 280 970,19 zł, z czego do tzw. reegzekucji zostało skierowanych 1306 spraw na łączną kwotę 26 531 750,66 zł w celu ponownego wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

Na 31.12.2021r. ZZK prowadził łącznie 8 201 egzekucji komorniczych.
Podjęte czynności windykacyjne doprowadziły do odzyskania od dłużników kwoty 11 029 233,27 zł.

Kontynuowano także współpracę z Biurem Informacji Gospodarczej: Krajowym Rejestrem Długów. W ramach tej współpracy na bieżąco monitorowany jest stan zaległości dłużników wpisanych do tego rejestru. Aktualnie do Krajowego Rejestru Długów wpisanych jest 3110 dłużników na kwotę zaległości 78 301 891,12 zł.
W 2021r. z ww. Rejestru zostało wykreślonych 173 dłużników z uwagi na spłatę zadłużenia w kwocie 4 958 255,33 zł.

Czynności windykacyjne prowadzone przez ZZK w latach 2018-2021:

Lp	**RODZAJ DZIAŁANIA**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
1	Wysłane wezwania do zapłaty	17 898	8 228	5995	8651
2	Wartość przedmiotu wezwań	99 983 736,11 zł	30 811 835,54 zł	158 011 859,71 zł	172 580 602,23 zł
3	Ilość spraw skierowanych do sądu	7082	1 495	512	738

4	Wartość przedmiotu sporu	46 643 453,36 zł	7 618 315,34 zł	10 967 309,39 zł	13 136 872,93 zł
5	Ilość spraw skierowanych do egzekucji komorniczej	3594	5 508	2923	2046
6	Wartość przedmiotu egzekucji komorniczej	49 529 825,85 zł	41 840 202,95 zł	40 208 768,28 zł	39 280 970,19 zł
7	Odzyskane kwoty - spłata zaległych należności	11 959 826,27 zł	14 639 377,03 zł	13 177 108,11 zł	11 029 233,27 zł

Sprawy o opróżnienie, opuszczenie i wydanie lokali mieszkalnych (eksmisje)

W 2021 roku zostało wniesionych na drogę postępowania sądowego 182 sprawy o opróżnienie, opuszczenie i wydanie lokalu, w tym 3 sprawy zakończone zostały wydaniem wyroku I instancji.

Inne sprawy

Sprawy sądowe wniesione przeciwko Gminie Wrocław lub z udziałem Gminy Wrocław jako członka wspólnoty mieszkaniowej (29):

Lp.	**Rodzaj sprawy**	**Ilość spraw**	**Wartość przedmiotu sporu w zł**	**Liczba zakończonych**	**Forma zakończenia/ stan aktualny**	**Kwota zasądzona w zł**
A.	o zapłatę:	22	368 248,83	5		
a)	z tyt. zaliczek na koszty zarządu	10	124 448,94	3	postanowienie o umorzeniu	
b)	z tyt. poniesionych kosztów remontu lokalu	3	90 949,04	1	nie doszło do zawarcia ugody	
c)	o zwrot nadpłaty za remont, powstałej w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji	2	17 742,57	1	nakaz zapłaty	7 007,75
d)	kosztów ogrzewania elektrycznego	1	48 062,00	1	w toku	
e)	o zwrot nadpłaty za CO	1	1 890,26	1	w toku	
f)	o zwrot środków wyegzekwowanych na podstawie uchylonych nakazów zapłaty	5	85 156,02	5	w toku	
B.	o ustalenie:	3		0		

a)	wypowiedzenia za bezskuteczne	2			w toku	
b)	udziału w nieruchomości	1	49 361,74		w toku	
C.	o uchylenie uchwały	1		1	wyrok uchylający uchwałę	
D.	o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności	1	34 625,00	0	w toku	
E.	skarga na bezczynność	2		0	w toku	

Sprawy sądowe z powództwa bądź wniosku Gminy Wrocław (96):
- 17 o uchylenie uchwał wspólnot mieszkaniowych, w tym:
  - 1 zakończona postanowieniem o umorzeniu postępowania
- 54 wniosków o zgłoszenia wierzytelności, w tym:
  - 1 zakończona postanowieniem o ustaleniu planu spłaty
- 2 wnioski o zezwolenie na złożenie świadczenia do depozytu – w toku
- 9 o zapłatę – na łączną wps: 11 682,77 zł, - wszystkie w toku, w tym:
  - 5 o zapłatę kosztów nieruchomością wspólną – wps: 8 816,98 zł,
  - 2 o zwrot kosztów zużytej energii elektrycznej – wps: 2 470,43 zł,
  - 1 o zapłatę za dzierżawę gruntu - wps: 225,09 zł,
  - 1 o zapłatę za najem miejsca postojowego - wps: 172,27 zł;
- 14 odwołań od decyzji wydanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w sprawie ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne oraz zdrowotne pracowników – w toku.

Umarzanie i udzielanie ulg w spłacie zaległości – lokale mieszkalne

Najemcy, osoby korzystające z komunalnych lokali mieszkalnych, którzy z przyczyn niezależnych od nich popadli w zadłużenie mogli skorzystać ze wsparcia Gminy. W 2021 roku sprawy związane z udzielaniem ulg w spłacie zadłużenia regulowała Uchwała nr XLVII/1415/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 marca 2010 r. (z późn. zm.) w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Wrocław lub jej jednostkom organizacyjnym oraz wskazania organu i osób do tego uprawnionych.

W oparciu o przepisy ww. Uchwały w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. złożono 385 wniosków o umorzenie lub udzielenie innej ulgi w spłacie zaległości, podjęto 119 rozstrzygnięć, w efekcie zawarto 72 porozumienia. 129 wniosków pozostało bez rozpoznania z powodu nieuzupełnienia wymaganych dokumentów lub rezygnacji z ulgi. Pozostałe wnioski są w trakcie rozpatrywania.

Poza ww. 72 porozumieniami zawarto dodatkowo 7 porozumień dotyczących wyłącznie kosztów dochodzenia należności w łącznej kwocie 39 395,86 zł.

Procedura udzielania ulgi jest procesem pracochłonnym, wymaga od dłużników przedłożenia wielu dokumentów, a od pracowników ZZK ich analizy. Skompletowanie dokumentacji bywa bardzo czasochłonne, dodatkowo panująca pandemia nie ułatwia zadania. Brak możliwości kontaktu osobistego stanowił w 2021 roku utrudnienie dla niektórych najemców, co w rezultacie wymagało często kilkukrotnego pisemnego występowania przez ZZK do dłużników o przedłożenie niezbędnych do rozpatrzenia wniosku dokumentów.

Udzielanie ulg w spłacie należności Gminy Wrocław na podstawie ww. Uchwały związane było z obowiązkiem spełnienia przez wnioskodawców określonych przesłanek, a to obligowało do wnikliwej analizy dokumentów złożonych przez wnioskodawców. W toku rozpatrywania wniosków o udzielenie ulgi szczegółowo ustalano sytuację materialną, rodzinną oraz zdrowotną dłużników, potwierdzając ją

oświadczeniami o stanie majątkowym, zaświadczeniami lekarskimi oraz inną dokumentacją poświadczającą trudną sytuację wnioskodawców.
W 2021 roku rozpatrywane były także wnioski złożone w okresie od 01.07.2019 r. do 30.06.2020 r. na podstawie Uchwały nr VI/117/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie wprowadzenia programu restrukturyzacji zobowiązań finansowych za zaległości płatnicze z tytułu najmu lub korzystania z nieruchomości wchodzących w skład zasobu komunalnego Gminy Wrocław.
W oparciu o ww. Uchwałę podjęto 34 rozstrzygnięcia, w efekcie zawarto 96 ugód, a 44 wnioski pozostawiono bez rozpoznania z uwagi na brak zaległości na dzień 31.12.2016 r. Różnica pomiędzy ilością rozstrzygnięć i zawartych ugód wynika z faktu, że część ugód była konsekwencją rozstrzygnięć dokonanych w 2020 r.
Ponieważ każdy wniosek najemcy o restrukturyzację wymagał analizy kartoteki finansowej za okres kilku lat wstecz oraz ustalenia salda na dzień 31.12.2016 r., a także dokonania niezbędnych korekt i naliczenia należnych Gminie odsetek, czynności te znacznie wydłużały czas ich rozpatrywania. Nierzadko też by ustalić saldo zadłużenia konieczne było prawomocne zakończenie toczącej się sprawy o zapłatę zaległości, stanowiącej przedmiot wniosku.

Struktura porozumień zawartych w latach 2018-2021 zgodnie z Uchwałą nr XLVII/1415/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 marca 2010 r.

	Wartość zadłużenia objętego porozumieniem				**Ilość zawartych porozumień**			
	2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Razem* w tym:	**5 894 582,00 zł**	**2 754 620,45 zł**	**411 822,34 zł**	**1 238 853,72 zł**	**273**	**191**	**35**	**72**
1. Umorzenie bezwarunkowe	306 266,56 zł	199 235,39 zł	0,00 zł	89 395,86 zł	35	17	0	7
2. Umorzenie warunkowe, w tym:	2 994 078,93 zł	735 881,34 zł	128 071,99 zł	416 508,94 zł	98	38	8	11
a/ Warunek spłaty bieżących opłat, zamiana WLM*	433 787,45 zł	302 684,45 zł	119 654,36 zł	40 858,03 zł	37	21	3	2
b/ Warunek spłaty rat	2 560 291,48 zł	433 196,89 zł	8 417,63 zł	375 650,91 zł	61	17	5	9
Kwota umorzenia	1 088 989,11 zł	221 003,25 zł	2 742,22 zł	174 679,33 zł				
Kwota rat	1 471 302,37 zł	212 193,64 zł	5 675,41 zł	200 971,58 zł				
3. Rozłożenie na raty	2 594 236,51 zł	1 819 503,72 zł	283 750,35 zł	732 948,92 zł	140	136	27	54
2-12	15 085,44 zł	25 054,04 zł	7 909,31 zł	29 321,81 zł	9	18	4	9
13-24	64 783,42 zł	60 918,01 zł	17 161,43 zł	35 915,46 zł	18	18	4	11
25-36	103 722,92 zł	115 380,56 zł	41 983,66 zł	45 053,68 zł	20	22	5	7
37-48	181 214,93 zł	130 627,83 zł	18 702,12 zł	62 208,31 zł	15	13	4	5
49-60	1 806 970,21 zł	1 363 952,85 zł	197 993,83 zł	339 509,95 zł	72	63	10	16
61-96	422 459,59 zł	123 570,43 zł	0,00 zł	220 939,71 zł	6	2	0	6

* nie zawiera porozumień dotyczących spłaty kosztów sądowych

Struktura ugód zawartych w latach 2018-2021 zgodnie z Uchwałą nr VI/117/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 marca 2019 r.

	Wartość zadłużenia objętego ugodą			**Ilość zawartych ugód**		
	2019	**2020**	**2021**	**2019**	**2020**	**2021**
Razem w tym:	**8 029 343,68 zł**	**19 781 843,35 zł**	**6 605 996,34 zł**	**187**	**416**	**96**
Kwota umorzeń	5 103 345,68 zł	12 812 637,28 zł	4 521 040,79 zł			
Kwota wymagana od dłużnika	2 925 998,00 zł	6 969 206,07 zł	2 084 955,55 zł			
Podział ze względu na rodzaj udzielonej ulgi:						
1. Umorzenie 100% pod warunkiem zdania lokalu	0,00 zł	861 148,90 zł	891 470,40 zł	0	13	8
2. Umorzenie warunkowe 70/30	5 122 926,10 zł	10 707 955,96 zł	3 392 168,06 zł	133	253	48
Kwota umorzenia 70 %	3 558 291,71 zł	7 495 568,99 zł	2 373 817,59 zł			
Kwota rat 30 %	1 564 634,39 zł	3 212 386,97 zł	1 018 350,47 zł			
3. Umorzenie warunkowe 60/40	847 025,42 zł	2 690 558,84 zł	742 133,19 zł	26	61	16
Kwota umorzenia 60 %	515 357,84 zł	1 614 335,30 zł	445 279,90 zł			
Kwota rat 40 %	331 667,58 zł	1 076 223,54 zł	296 853,29 zł			
4. Umorzenie 50% i spłata zaległości w 50%	2 059 392,16 zł	5 200 202,26 zł	1 487 592,68 zł	28	85	22
Kwota umorzenia 50 %	1 029 696,13 zł	2 600 101,05 zł	743 796,29 zł			
Kwota rat 50 %	1 029 696,03 zł	2 600 101,21 zł	743 796,39 zł			
5. Umorzenie 50% pod warunkiem zamiany lokalu na mniejszy	0,00 zł	321 977,39 zł	92 632,01 zł	0	4	2
Kwota umorzenia 50%	0,00 zł	241 483,04 zł	66 676,61 zł			
Kwota rat	0,00 zł	80 494,35 zł	25 955,40 zł			

Zawarte w latach 2018-2021 porozumienia dotyczące spłaty wyłącznie kosztów dochodzenia należności zgodnie z Uchwałą nr XLVII/1415/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 marca 2010 r.

Rok	**Ilość zawartych porozumień**	**Wartość zadłużenia objętego porozumieniem**
2018	10	22 741,44 zł
2019	11	18 448,95 zł
2020	3	10 931,05 zł
2021	7	39 395,86 zł
razem	**31**	**91 517,30 zł**

Odpracowanie długu

Kontynuowano realizację Zarządzenia Prezydenta nr 8463/13 z dnia 3 września 2013 r. w sprawie umożliwienia spłaty zadłużenia z tytułu należności za korzystanie z lokali mieszkalnych stanowiących mieszkaniowy zasób Gminy, w formie świadczenia rzeczowego.

W 2021 roku do ZZK wpłynęło 14 wniosków dłużników, którzy złożyli deklarację skorzystania z możliwości spłaty zadłużenia w formie świadczenia rzeczowego.

Na podstawie złożonych przez dłużników wniosków, przygotowano 7 umów na odpracowanie długu.

Obecnie obowiązuje 25 umów. Jednakże ze względu na ogłoszenie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, część osób zawiesiła odpracowanie zadłużenia.

Kwota odpracowanego zadłużenia w 2021 r. wyniosła 134 392,00 zł.

Windykacja z nieruchomości niemieszkalnych

W 2021 roku podjęto działania windykacyjne, które miały na celu odzyskanie zaległych wierzytelności z tytułu oddania do odpłatnego używania na rzecz podmiotów zewnętrznych (osób fizycznych, prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej) nieruchomości niemieszkalnych wchodzących w skład zasobu komunalnego Gminy Wrocław. W ramach windykacji realizowano między innymi zadania:

- monitorowanie wysokości zadłużenia najemców z tytułu najmu/korzystania z lokali użytkowych, garaży i dzierżaw terenu oraz podejmowanie czynności przesądowych zmierzających do odzyskania zaległych wierzytelności poprzez wysyłanie do dłużników wezwań do zapłaty, monity telefoniczne i mailowe oraz prowadzenie korespondencji z dłużnikami,
- kierowanie spraw do sądu o zapłatę,
- kierowanie prawomocnie zasądzonych wierzytelności na drogę postępowania egzekucyjnego.

Przedsądowe czynności windykacyjne wykonywano głównie poprzez wysyłanie wezwań do zapłaty. W związku z czym w 2021 roku wysłano 726 wezwań do zapłaty na kwotę 4 593 514,42 zł.

Wpływy z tytułu dobrowolnych wpłat dokonywanych przez dłużników w związku z windykacją przedsądową wyniosły w 2021roku 1 889 760,40 zł.

W celu odzyskania zaległych należności Gminy Wrocław z tytułu najmu/korzystania z lokali użytkowych, garaży i dzierżaw terenu w 2021r. kontynuowano współpracę z zewnętrzną Kancelarią Prawną Certus. W efekcie skierowano na drogę postępowania sądowego 26 spraw o zapłatę na łączną kwotę 656 310,79 zł.

Do komornika sądowego skierowano 22 wnioski egzekucyjne na kwotę 528 675,30 zł, a w ramach ponownej egzekucji 247 wnioski na kwotę 10 911 290,34 zł, co łącznie daje kwotę 11 439 965,64 zł. W wyniku działań organów egzekucyjnych na konto egzekucyjne wpłynęła kwota 335 272,79 zł (832 wpłaty komornicze).
Ponadto kontynuowano współpracę z Krajowym Rejestrem Długów S.A. W ramach tych działań Dział Windykacji na bieżąco monitoruje stan zaległości dłużników wpisanych do KRD, przygotowuje nowe wpisy, poprzedzone wezwaniami do zapłaty. Aktualny stan podmiotów wpisanych do KRD wynosi 247 na kwotę zaległości 10 264 831,20 zł. W roku 2021roku wykreślonych zostało z uwagi na przedawnienie zobowiązania 30 dłużników.

Wybrane informacje dotyczące statystyki czynności windykacyjnych prowadzonych przez ZZK w latach 2018-2021:

L.p	**RODZAJ DZIAŁANIA**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
1	Wysłane wezwania do zapłaty	1 600	1 387	735	726
2	Wartość przedmiotu wezwań	8 560 206,57 zł	4 790 121,01 zł	2 303 378,03 zł	4 593 514,42 zł
3	Ilość spraw skierowanych do sądu	87	52	11	26
4	Wartość przedmiotu sporu	2 726 719,81 zł	2 007 328,49 zł	244 517,44 zł	656 310,79 zł
5	Ilość spraw skierowanych do egzekucji komorniczej	114	152	60	269
6	Wartość przedmiotu egzekucji komorniczej	4 284 668,87 zł	6 420 241,83 zł	1 723 610,77zł	11 439 965,64 zł
7	Odzyskane kwoty - spłata zaległych należności	539 664,57 zł	467 336,82 zł	425 991,48 zł	335 272,79 zł

Najemcy, osoby korzystające z komunalnych lokali użytkowych, którzy z przyczyn niezależnych od nich popadli w zadłużenie mogli skorzystać ze wsparcia Gminy. W 2021 roku sprawy związane z udzielaniem ulg w spłacie zadłużenia regulowała Uchwała nr XLVII/1415/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 marca 2010 r. (z późn. zm.) w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Wrocław lub jej jednostkom organizacyjnym oraz wskazania organu i osób do tego uprawnionych.
W oparciu o przepisy ww. Uchwały w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. złożono 46 wniosków o udzielenie ulgi, żadnemu wnioskodawcy nie odmówiono ulgi, zawarto 10 porozumień, 26 wniosków pozostało bez rozpoznania z powodu nieuzupełnienia dokumentów lub rezygnacji z ulgi, a 14 wniosków jest w trakcie rozpoznawania (w większości są to wnioski złożone w listopadzie i grudniu 2021 r. i

wymagają uzupełnienia dokumentów przez Wnioskodawców; pisma wzywające do uzupełnienia dokumentacji zostały wystosowane do zainteresowanych lub są w trakcie przygotowania).
Szczególnie skomplikowana jest procedura rozpatrywania wniosków o udzielenie ulgi złożonych przez przedsiębiorcę, ponieważ rozpatrzenie sprawy wymaga częstokroć wiedzy specjalistycznej w dziedzinie analizy finansowej przekazanych danych. Dodatkowo, w przypadku ubiegania się przez przedsiębiorcę o pomoc de minimis, dłużnik zobowiązany jest do przedstawienia szeregu zaświadczeń, oświadczeń, co z kolei obliguje do wnikliwej, czasochłonnej analizy przełożonych dokumentów. Ponadto, w przypadku udzielania ulgi przedsiębiorcy, konieczne jest wydanie zaświadczenia o udzielonej pomocy de minimis i wprowadzenia tej informacji do aplikacji Shrimp2.
Wskazujemy jednocześnie, że wszystkie wnioski o udzielenie ulgi złożone w okresie do 30.06.2020r. w oparciu o Uchwałę nr VI/117/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie wprowadzenia programu restrukturyzacji zobowiązań finansowych za zaległości płatnicze z tytułu najmu lub korzystania z nieruchomości wchodzących w skład zasobu komunalnego Gminy Wrocław zostały rozpatrzone przed końcem ubiegłego roku.

Struktura porozumień zawartych w latach 2018-2021 zgodnie z Uchwałą nr XLVII/1415/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 marca 2010 r.

	Wartość zadłużenia objętego porozumieniem				**Ilość zawartych porozumień**			
	2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Razem w tym:	**124 607,50 zł**	**60 139,20 zł**	**85 734,39 zł**	**182 482,48 zł**	**9**	**5**	**5**	**10**
1. Umorzenie bezwarunkowe	12 142,34 zł	811,71 zł	0,00 zł	0,00 zł	4	1	0	0
2. Umorzenie warunkowe, warunek spłaty rat	9 442,66 zł	54 693,95 zł	0,00 zł	86 384,63 zł	1	2	0	1
Kwota umorzenia	191,44 zł	8 561,14 zł	0,00 zł	23 164,11 zł				
Kwota rat	9 251,22 zł	46 132,81 zł	0,00 zł	63 220,52 zł				
3. Rozłożenie na raty	103 022,50 zł	4 633,54 zł	56 121,87 zł	93 632,40 zł	4	2	4	8
4. Odroczenie spłaty	0,00 zł	0,00 zł	29 612,52 zł	2 465,45 zł	0	0	1	1

Struktura ugód zawartych w latach 2018-2021 zgodnie z uchwałą nr VI/117/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 marca 2019 r.

	Wartość zadłużenia objętego ugodą			**Ilość zawartych ugód**		
	2019	**2020**	**2021**	**2019**	**2020**	**2021**
Razem w tym:	**225 985,30 zł**	**19 776,52 zł**	**0,00 zł**	**2**	**2**	**0**
Kwota umorzeń	158 262,33 zł	13 843,56 zł	0,00 zł			
Kwota wymaga od dłużnika	67 722,97 zł	5 932,96 zł	0,00 zł			
Podział ze względu na rodzaj udzielonej ulgi:						
1. Umorzenie 100% pod warunkiem zdania lokalu	242,07 zł	0,00 zł	0,00 zł	1	0	0
2. Umorzenie warunkowe 70/30	225 743,23 zł	19 776,52 zł	0,00 zł	1	2	0
Kwota umorzenia 70 %	158 020,26 zł	13 843,56 zł	0,00 zł			
Kwota rat 30 %	67 722,97 zł	5 932,96 zł	0,00 zł			
3. Umorzenie warunkowe 60/40	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0	0
Kwota umorzenia 60 %	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł			
Kwota rat 40 %	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł			
4. Umorzenie 50% i spłata zaległości w 50%	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0	0
Kwota umorzenia 50 %	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł			
Kwota rat 50 %	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł			
5. Umorzenie 50% pod warunkiem zamiany lokalu na mniejszy	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0	0
Kwota umorzenia 50%	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł			
Kwota rat	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł			

SPÓŁKA WROCŁAWSKIE MIESZKANIA

W ramach działań podjętych w 2021 roku Spółka wysłała do najemców oraz osób korzystających z lokali mieszkalnych 8 053 zawiadomień o braku bieżących opłat.
Do najemców oraz osób korzystających z lokali mieszkalnych i użytkowych wysłano łącznie 12 237 wezwań do zapłaty na kwotę 515 991 334,42 zł, w tym:
- 10 587 wezwań masowych na kwotę 456 874 782,28 zł,
- 1 650 wezwań w sprawach indywidualnych na kwotę 59 116 552,14 zł.

W 2021 roku do najemców oraz osób korzystających z lokali mieszkalnych wysłano także 1 146 informacji o zaległościach poniżej 1 000 zł na łączną kwotę 349 481,98zł.
W 2021 roku kontynuowano współpracę na podstawie podpisanych w imieniu Gminy Wrocław umów z niżej wymienionymi 8 Kancelariami prawnymi:
- z Kancelarią Adwokacką Grzegorz Mazurek,
- z Kancelarią Adwokacką Marta Pater,
- z Kancelarią Prawną Thron M. Sarzyńska i S-ka Spółka Komandytowa,
- z Kancelarią Prawną Faro Michał Polak,
- z Kancelarią Radcy Prawnego Joanna Smalewska-Kirsch,
- z Kancelarią Radcy Prawnego Lucyna Stelmaszak-Górka,
- z Kancelarią Radcy Prawnego Małgorzata Skulska,
- z Kancelarią Radcy Prawnego Wieńczysława Pinis.

Umowy z ww. Kancelariami zostały zawarte w zakresie reprezentowania Gminy Wrocław przed sądami i organami egzekucyjnymi w sprawach:
- o zapłatę wymagalnych wierzytelności z tytułu najmu lokali mieszkalnych,
- z tytułu bezumownego korzystania z ww. lokali wchodzących w skład zarządzanego przez Spółkę mieszkaniowego zasobu Gminy Wrocław.

W 2021 roku Kancelarie złożyły w sądach łącznie 536 pozwów o zapłatę na kwotę 16 489 410,65 zł, oraz przekazały do kancelarii komorniczych 412 wniosków egzekucyjnych na kwotę 12 943 356,08 zł, w tym:
- 68 pozwów na łączną kwotę 1 674 401,88 zł oraz 64 wnioski egzekucyjne na kwotę 1 480 185,69 zł przygotowane przez Kancelarię Prawną Faro Michał Polak,
- 76 pozwów na łączną kwotę 2 511 988,76 zł oraz 28 wniosków egzekucyjnych na kwotę 991 012,47 zł przygotowanych przez Kancelarię Adwokacką Grzegorz Mazurek,
- 53 pozwy na łączną kwotę 1 930 239,27 zł oraz 29 wniosków egzekucyjnych na kwotę 1 059 205,54 zł przygotowanych przez Kancelarię Radcy Prawnego Joanna Smalewska-Kirsch,
- 13 pozwów na łączną kwotę 238 911,16 zł przygotowanych przez Kancelarię Radcy Prawnego Lucyna Stelmaszak-Górka,
- 68 pozwów na łączną kwotę 3 084 934,36 zł oraz 60 wniosków egzekucyjnych na kwotę 2 224 649,78 zł przygotowane przez Kancelarię Adwokacką Marta Pater,
- 103 pozwy na łączną kwotę 2 650 389,14 zł oraz 108 wniosków egzekucyjnych na kwotę 3 602 830,97 zł przygotowanych przez Kancelarię Radcy Prawnego Małgorzata Skulska,
- 54 pozwy na łączną kwotę 1 106 149,73 zł oraz 56 wniosków egzekucyjnych na kwotę 1 423 981,02 zł przygotowanych przez Kancelarię Prawną Thron M. Sarzyńska i S-Ka Spółka Komandytowa,
- 101 pozwów na łączną kwotę 3 292 396,35 zł oraz 67 wniosków egzekucyjnych na kwotę 2 161 490,61 zł przygotowanych przez Kancelarię Radcy Prawnego Wieńczysława Pinis.

W sprawach przekazanych do kancelarii zewnętrznych, na wyodrębnione rachunki bankowe, wpłynęło 2 821 063,51 zł wyegzekwowanych przez komorników prowadzących egzekucję.

W celu wszczęcia postępowań egzekucyjnych Spółka we własnym zakresie skierowała do komorników 181 wniosków na łączną kwotę 5 041 542,69 zł. Na wyodrębnione rachunki bankowe, w sprawach prowadzonych przez Zespół ds. Windykacji wpłynęło 1 497 142,53 zł wyegzekwowanych przez komorników prowadzących egzekucję.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie dotyczące wniosków egzekucyjnych wysłanych do komorników, kwot należności głównych dochodzonych we wnioskach egzekucyjnych oraz uzyskanych wpłat od komorników (w latach 2018-2021 wskazane zostały zarówno sprawy prowadzone bezpośrednio przez Spółkę jak i przez współpracujące kancelarie).

Wnioski egzekucyjne i uzyskane wpłaty z egzekucji komorniczych w latach 2018 - 2020

ROK	**Ilość wysłanych wniosków egzekucyjnych**	**Suma należności głównych w wysłanych wnioskach**	**Wpłaty z egzekucji komorniczych**
2018	669	22 985 440,83 zł	2 320 621,12 zł
2019	765	30 345 132,81 zł	3 739 223,80 zł
2020	900	26 696531,67 zł	4 478 004,29 zł
2021	593	17 984 898,77 zł	4 318 206,04 zł

W sumie w 2021 roku w sprawach przekazanych przez Spółkę do egzekucji komorniczych wpłynęło 4 318 206,04 zł.

Wpłaty z egzekucji komorniczych w latach 2015-2021

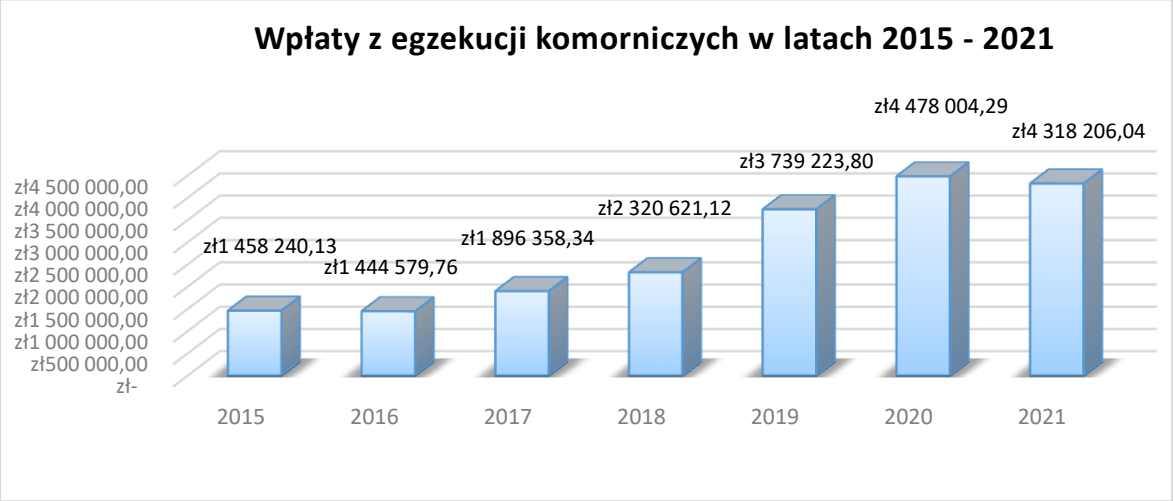

W 2021 roku kontynuowano umowę z Kancelarią Adwokacką Adwokata Maksymiliana Staśkiewicza we Wrocławiu w zakresie reprezentowania Gminy Wrocław przed sądami w sprawach:

- o zapłatę wierzytelności Gminy Wrocław z tytułu najmu lokali mieszkalnych i użytkowych, w tym terenów, garaży i kiosków, a także z tytułu bezumownego korzystania z ww. lokali, wszczętych przez Spółkę, w których została wyznaczona rozprawa lub w których został wniesiony sprzeciw od nakazu zapłaty,
- o wydanie i opróżnienie lokalu mieszkalnego lub użytkowego, w tym terenów, garaży i kiosków.

W 2021 roku przekazano do Kancelarii Adwokata Staśkiewicza do realizacji:

- 21 spraw o zapłatę (w tym 17 dotyczących lokali mieszkalnych i 4 dotyczące lokali użytkowych),
- 32 sprawy o eksmisję (30 dot. lokali mieszkalnych i 2 dot. lokali użytkowych)

Kancelaria złożyła 29 pozwów w sprawach o eksmisję (28 w lokalach mieszkalnych i 1 w sprawie dotyczącej lokalu użytkowego).
Uzyskano 18 wyroków orzekających eksmisję w sprawach lokali mieszkalnych. W 4 przypadkach powództwo zostało oddalone.

W 2021 roku Spółka złożyła:
- 6 pozwów o zapłatę przeciwko dłużnikom zajmującym lokale użytkowe, w których łączna wartość przedmiotu sporu wynosiła 293 445,51 zł,
- 2 pozwy o pozbawienie tytułu wykonalnego wykonalności,
- 1 pozew o odszkodowanie za niesłusznie wyegzekwowane od Gminy należności na kwotę 4 429,40 zł.

W 2021 roku zaobserwowano znaczny przyrost ogłaszanych upadłości przez osoby zajmujące lokale mieszkalne stanowiące własność Gminy Wrocław. Spółka dokonała zgłoszeń przysługujących Gminie wierzytelności w 25 sprawach na łączną kwotę 1 182 661,10 zł, co stanowi ponad 100% wzrost w porównaniu do roku poprzedniego.

W 2021 roku Spółka prowadziła również działania zmierzające do wypowiedzenia umów najmu, w szczególności najemcom lokali mieszkalnych, użytkowych, garaży i ogródków, którzy zalegają w opłatach. We wskazanym okresie Spółka wypowiedziała 160 umów najmu najemcom lokali mieszkalnych oraz 7 umów najemcom lokali użytkowych, garaży, ogródków.

Niezależnie prowadzone były działania dotyczące przyjmowania i rozpatrywania wniosków o udzielenie ulgi w spłacie zadłużenia. W 2021 roku wpłynęło 357 wniosków o udzielenie ulgi od najemców lokali mieszkalnych oraz 13 od użytkowników lokali użytkowych (w tym garaże, ogródki). Wydano 206 rozstrzygnięć w sprawie wniosków o ulgę dotyczących lokali mieszkalnych i niemieszkalnych oraz 22 rozstrzygnięcia w sprawie odwołań od rozstrzygnięć, na łączną kwotę 8 817 101,00 zł (w tym 911 629,34 zł dotyczące odwołań) i 1 rozstrzygnięcie dotyczące negocjacji spłaty „raty balonowej" na kwotę 182 813,81zł.
263 sprawy (253 dotyczące lokali mieszkalnych, 10 dotyczące lokali niemieszkalnych) zakończono m.in. z uwagi na nieuzupełnienie przez Wnioskodawców dokumentów, spłatę zadłużenia, zgon Wnioskodawcy, czy też niezgłoszenie się w celu zawarcia porozumienia.

W 134 sprawach zostały podpisane porozumienia o udzieleniu ulgi na łączną kwotę 4 471 118,57 zł, w tym:
- w 129 sprawach dotyczących lokali mieszkalnych na łączną kwotę 4 443 742,72zł,
- w 5 sprawach dotyczących lokali niemieszkalnych na łączną kwotę 27 375,85 zł.

Zawarto 1 aneks do porozumienia.

Poniższe tabele przedstawiają rodzaje rozstrzygnięć wniosków oraz zawartych porozumień z dłużnikami posiadającymi zaległości z tytułu korzystania z lokali mieszkalnych:

Kwoty zaległości dla rozstrzygnięć

Rozstrzygnięcia	ilość	kwota zaległości
umorzenia bezwarunkowe	3	106 648,83zł
umorzenia warunkowe	32	1 523 572,35zł
umorzenie z urzędu	0	0,00zł
raty bezwarunkowe	158	5 474 263,84zł
raty warunkowe	1	81 213,94zł
odmowa udzielenia ulgi	4	632 613,39zł
łącznie	198	7 818 312,35zł

Kwoty zaległości dla porozumień

Porozumienia	Ilość	kwota zaległości
umorzenia bezwarunkowe	2	75 574,33zł
umorzenia warunkowe	29	1 378 635,45zł
umorzenie z urzędu	0	0,00zł
raty bezwarunkowe	96	2 939 313,62zł
raty warunkowe	2	50 219,32zł
łącznie	129	4 443 742,72zł

Poniższa tabela prezentuje ilości złożonych wniosków, wydanych rozstrzygnięć wniosków oraz zawartych porozumień dotyczących lokali mieszkalnych i niemieszkalnych w latach 2018-2021.

Ilość wniosków o ulgę w latach z rozstrzygnięciami i porozumieniami

Rok	2018	2019	2020	2021
Ilość wniosków o ulgę	391	429	321	370
Ilość rozstrzygnięć wniosków	338	331	101	206
Ilość porozumień	240	225	81	134

Informacja o łącznej liczbie i kwocie dokonanych w 2021 roku umorzeń należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Wrocław lub jej jednostkom podległym.

Kwota dokonanych umorzeń w 2021 roku

Nazwa jednostki/komórki:	Wrocławskie Mieszkania sp. z o.o.	
1	2	3
Łączna liczba dokonanych umorzeń	Łączna kwota dokonanych umorzeń	Uzasadnienie
206	4 861 603,89 zł	1. trudna sytuacja materialna oraz życiowa (realizacja Uchwały XLII/1415/10) – 27 szt. na kwotę 730.988,78zł 2. realizacja Uchwały VI/117/19 – 179 szt. na kwotę 4.130.615,11zł

W 2021 roku 2 osoby korzystające z lokali mieszkalnych złożyły wniosek o obniżenie czynszu, a 3 – pisma w tej sprawie. 3 sprawy pozostawiono bez rozpoznania z uwagi na brak tytułu prawnego do lokalu, przekroczenie powierzchni lokalu, brak formularza wniosku.
W 2021 roku wpłynęło także 120 wniosków dotyczących innych rozstrzygnięć podejmowanych przez Wiceprezydenta, np. podtrzymania porozumienia lub ugody, zmiany warunków porozumienia lub ugody, zawarcia porozumienia lub ugody pomimo zakończenia sprawy. W 89 tego rodzaju sprawach uzyskano rozstrzygnięcia.

Ponadto w ww. okresie 31 dłużników złożyło wnioski w sprawie umożliwienia spłaty zadłużenia z tytułu należności za korzystanie z lokali mieszkalnych w formie świadczenia rzeczowego na podstawie Zarządzenia Prezydenta Wrocławia z dnia 03. 09. 2013 r. nr 8463/13. W 2021 roku zawarto 20 umów na kwotę 591 868,76 zł i wydano 25 skierowań do wykonania różnego rodzaju prac.

W związku z wejściem w życie Uchwały nr VI/117/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie wprowadzenia programu restrukturyzacji zobowiązań finansowych za zaległości płatnicze z tytułu najmu lub korzystania z nieruchomości wchodzących w skład zasobu komunalnego Gminy Wrocław, w 2021 roku uzyskano 104 rozstrzygnięcia na łączną kwotę 6 252 104,02 zł (w tym 9 spraw rozparzono negatywnie).
Zawarto 100 ugód na łączną kwotę 5 564 649,09 zł (w tym koszty dochodzenia należności).

Poniższa tabela przedstawia rodzaje ugód zawartych w ramach programu restrukturyzacji należności w latach 2019-2021 (dotyczące zarówno lokali mieszkalnych, jak i niemieszkalnych):

Rodzaje zawartych ugód w latach 2019-2021

ROK	2019		2020		2021	
Forma ugody	ilość	kwota zaległości	ilość	kwota zaległości	ilość	kwota zaległości
Warunkowe umorzenie 100% zadłużenia	0	0,00 zł	14	661 399,64 zł	16	946 147,06 zł
Warunkowe umorzenie 70% zadłużenia	83	2 034 716,19 zł	195	6 192 023,53	42	1 939 363,65 zł
Warunkowe umorzenie 60% zadłużenia	21	694 697,93 zł	44	168 5458,27	14	607 965,48 zł
Warunkowe umorzenie 50% zadłużenia	5	273 684,91 zł	36	2 370 259,36	27	2 026 045,43 zł
Warunkowe umorzenie 50% zadłużenia (po zamianie lokalu)	0	0,00 zł	0	0,00 zł	1	45 127,47 zł
Łącznie	109	3 003 099,03 zł	289	10 909 140,80 zł	100	5 564 649,09 zł

Wskaźniki ściągalności za okres od stycznia do grudnia 2021 roku przedstawiały się następująco:

Wskaźnik ściągalności w roku 2021

WSKAŹNIK ŚCIĄGALNOŚCI W PODZIALE NA RODZAJ LOKALU WRAZ Z MEDIAMI			
I-XII 2021 R.	Naliczenia	Wpłaty	Wskaźnik ściągalności
CZYNSZ LM + MEDIA LM	65 931 680,95 zł	65 004 041,53 zł	0,99
CZYNSZ LU + MEDIA LU	6 891 413,42 zł	6 923 601,01 zł	1,00
OGÓŁEM	72 823 094,37 zł	71 927 642,54 zł	0,99

Poniższy wykres przedstawia osiągane wskaźniki ściągalności w latach 2011 – 2021.

Wskaźnik ściągalności w latach 2011-2021

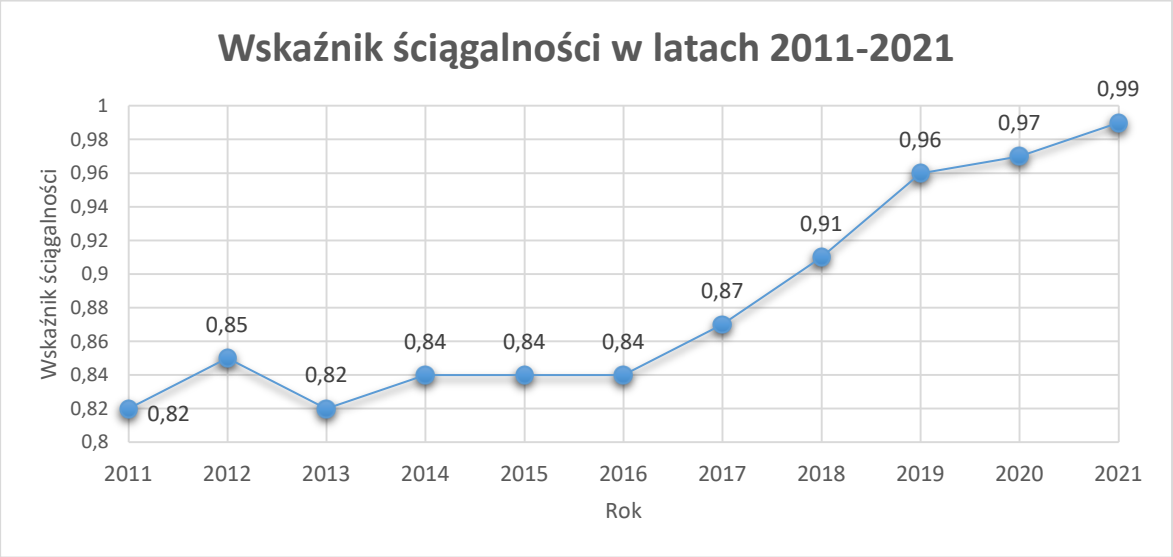

WSPÓLNOTY MIESZKANIOWE

ZARZĄD ZASOBU KOMUNALNEGO

Z uwagi na przedłużający się stan epidemiczny i ogłoszony stan pandemii COVID-19 w Polsce, w 2021 roku wstrzymane zostały oddelegowania pracowników ZZK na zebrania rozliczeniowe wspólnot mieszkaniowych w celu przeciwdziałaniu rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2.
Dział Wspólnot Mieszkaniowych ZZK (Dział WW) samodzielnie i kompleksowo zajął się pozyskaniem dokumentów rozliczeniowych od zarządców za 2020 rok, przeprowadził ich analizę oraz brał czynny udział w podpisaniu wszystkich uchwał. Dokumenty zostały ocenione, pozyskano brakujące rozliczenia czy kartoteki finansowe oraz zgromadzono zbiór dokumentów w formie elektronicznej na sieci ZZK. Zgromadzone również zostały polisy firm zarządzających oraz polisy NW i OC nieruchomości.

Podpisane uchwały przez Dział WW:

	Ilość podpisanych przez Dział WW uchwał w 2021 r.

13 rejonów	sprawozdanie za 2020 r.	absolutorium za 2020 r.	plan finansowy na 2021 r.	ubezpieczenie, inne uchwały głosowana przy zebraniach i w ciągu roku 2021 bez remontowych	suma
razem	2 290	2 069	2 482	1 909	8 750

Warto podkreślić, iż praca wykonana przez 7 pracowników Działu WW była w latach wcześniejszych rozłożona na około 250 pracowników ZZK delegowanych na zebrania stacjonarne.

W efekcie końcowym ZZK otrzymało informację o podjętych uchwałach:

	Ilość podjętych uchwał w 2021 r. przekazanych do ZZK				
13 rejonów	przyjęcie sprawozdania finansowego za 2020 r.	udzielenie absolutorium zarządcy za 2020 r.	przyjęcie planu na 2021 r.	inne uchwały podejmowane tj. remontowe, regulaminy, alkohol, FR, najem, zmiany zarządów, powierzenie danych, archiwizacja itp.	ogólna ilość podjętych uchwał w 2021 roku
suma:	1 383	1 113	1 264	2 670	6 430

Z tabeli wynika, iż aktywność właścicieli lokali wyodrębnionych w zakresie głosowania uchwał była niska a ponadto wiele uchwał nie znalazło akceptacji ze strony pracowników ZZK stąd wiele uchwał nie zostało rozstrzygniętych.

Szczegółowa analiza dokumentów rozliczeniowych dla 2 601 wspólnot przekazanych przez zarządców na zebrania polegała na przeanalizowaniu analitycznych zestawień Obrotów i Sald Wspólnot Mieszkaniowych, weryfikacji prawidłowości księgowania i podziału kosztów na właściciela Gminę, prawidłowości ewidencji wpłat zaliczek dokonywanych przez Gminę na rachunki bankowe wspólnot mieszkaniowych. Dodatkowo pozyskano od zarządców informacje o występujących na dzień 31.12.2020 r. nadpłatach i niedopłatach na saldach Gminy Wrocław dla wszystkich Wspólnot Mieszkaniowych w podziale na eksploatację, media i fundusz remontowy.

Przygotowano i zatwierdzano do zapłaty miesięczne zaliczki na pokrycie kosztów zarządu nieruchomości wspólnej dla 2 590 wspólnot i zatwierdzono przelewy na poszczególne rachunki bankowe wspólnot mieszkaniowych.

WEK	Liczba Wspólnot	Średnia stawka w 2021 (plany 2021 i lata wcześniejsze)	w tym liczba wspólnot z planem obowiązującym od 2021 r.	średnia stawka obowiązująca od 2021 r.

W - Wynagrodzenie	2 590	0,71	1 262	0,73
E - Eksploatacja	2 590	0,98	1 262	1,06
K - Konserwacja	2 590	0,36	1 262	0,38
Suma		2,05		2,17

Warto również zauważyć zakres wysokości stawek, który kształtują się w zależności od wielkości i wyposażenia nieruchomości następująco:
- wynagrodzenie dla zarządcy – od 0,42 zł/m^2 do 2,54 zł/m^2,
- eksploatacja – od 0,28 zł/m^2 do 3,95 zł/m^2,
- konserwacja – od 0,05 zł/m^2 do 1,30 zł/m^2.

Maksymalna stawka wynagrodzenia dla zarządcy wykazana powyżej dotyczy 2,54 zł/m^2 SM Wojewodzianka, 2,50 zł/m^2 SM Jedynka, 1,00 zł/m^2 MSM Energetyk.

Dział Wspólnot Mieszkaniowych ZZK reguluje również zaliczki na Fundusz remontowy (FR) i współuczestniczy w spłacie kredytów dla poniżej podanej ilości wspólnot mieszkaniowych:

Fundusz Remontowy	Liczba wspólnot w których Gmina reguluje wpłaty na FR	Średnia stawka FR w 2021 r.	w tym liczba Wspólnot z kredytem	Średnia stawka FR na spłatę kredytu
	951	1,26	55	3,48

Wysokość wydatków z tytułu wynagrodzenia, konserwacji, eksploatacji i funduszu remontowego 2021 roku z przeznaczeniem na utrzymanie części wspólnych nieruchomości wyniosła 22 108 882,84 zł.

Obrazuje to poniższa tabela:

Wykonanie na dzień 31.12.2021 r.					
	W	E	K	FR	Suma
Suma wydatków [zł]	6 203 845,95	7 512 472,33	3 138 920,22	5 253 644,34	22 108 882,84

Wydatki z tytułu wynagrodzenia, konserwacji, eksploatacji i funduszu remontowego z przeznaczeniem na utrzymanie części wspólnych nieruchomości w latach 2018 – 2021:

Tytuł	**Wydatki w poszczególnych latach [zł]**			
	2018	**2019**	**2020**	**2021**
Wynagrodzenie	6 196 705,53	6 417 245,22	6 215 290,86	6 203 845,95
Eksploatacja	6 383 915,56	7 322 039,13	7 298 920,23	7 512 472,33

Konserwacja	3 175 357,50	3 212 789,02	3 119 438,15	3 138 920,22
Fundusz remontowy	4 936 902,89	5 003 320,37	4 984 317,92	5 253 644,34
Razem	**20 692 881,48**	**21 955 393,74**	**21 617 967,16**	**22 108 882,84**

Kolejnym zadaniem realizowanym prze pracowników Działu Wspólnot Mieszkaniowych było wykonanie rozliczenia zaliczek wpłaconych w 2020 r. na konta wspólnot mieszkaniowych. W wyniku tego rozliczenia, w oparciu o rzeczywiście poniesione koszty i zgodnie z podjętymi uchwałami, należna kwota zwrotu dla Gminy Wrocław wynosi: 1 283 582,78 zł (nadpłata pomniejszona o niedopłatę).

Wykaz rozliczonych zaliczek na utrzymanie części wspólnych – WEK:

Rozliczenie 2020 roku (w zł)				
Koszty	Pożytki-przychody z innych źródeł (najem, reklama, odszkodowania itp.)	Nadpłata	Niedopłata	Nadpłaty przeznaczone na FR i remonty bieżące zgodnie z podjętymi uchwałami
16 935 611,81	624 462,68	1 731 023,89	447 441,11	178 372,58

Pracownicy Działu WW w celu prawidłowego rozliczenia kosztów utrzymania części wspólnej, przypadających na Gminę Wrocław, wykonali w 2021 roku samodzielnie 90 szt. rozliczeń na podstawie sprawozdań finansowych wspólnot, zgodnie z posiadanym udziałem procentowym lub w stosunku do powierzchni gminnych lokali. Konieczność samodzielnego wykonania rozliczeń wynikała z nieotrzymania dokumentów przekazanych przez zarządców.
Z uwagi na stan zagrożenia epidemicznego SARS COVID -19 pracownicy Działu WW nie mieli możliwości odwiedzania firm zarządców w ich siedzibach, prowadzili wzmożoną korespondencję pisemną i e-mailową, przeprowadzali liczne rozmowy telefoniczne w celu pozyskania bieżących rozliczeń, dokumenty potrzebnych do wykonania rozliczenia kosztów części wspólnych za rok 2020. Wielu zarządców realizowało nasze prośby przekazując dokumenty w wersji papierowej lub mailowej. Niestety część firm, zwłaszcza ogólnopolskich nie zapewniła nawet możliwości kontaktu telefonicznego, utrudniona była również komunikacja elektroniczna, wiadomości wysłane z naszej strony wielokrotnie były ignorowane przez pracowników spółek zarządzających.
Ponadto działania pracowników Działu Wspólnot skupiły się m.in na:

- pozyskaniu danych od zarządców dotyczących zgromadzonych środków finansowych na koncie funduszu remontowego. Na bieżąco uzupełniano tabelaryczny wykaz środków finansowych zgromadzonych przez Gminę Wrocław. Łączna wysokość środków na koncie funduszu remontowego pozostająca do dyspozycji Gminy na 31.12.2020 r. wynosiła 22 416 847,92 zł.
- udzielaniu kompleksowej odpowiedzi właścicielom, osobom składającym skargi i urzędom w tym m.in. Prezydentowi Miasta Wrocławia, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Radom Osiedli, w zakresie zarządzania częściami wspólnymi w oparciu o procedury administracyjne i przepisy prawa.

Poniżej wykaz i ilość dokumentów przychodzących i wysyłanych z Działu WW:

Lp.	Dokumenty działu WW	Otrzymane	Wysłane
1.	Finansowo-księgowe	1 251	915
2.	Zawiadomienia oraz dokumenty zebraniowe	869	580
3.	Uchwały do głosowania i podjęte (oprócz tych z zebrań sprawozdawczych)	3 953	3 164
4.	Korespondencja ogólna, w tym skargi, interwencje, pisma do UMW	691	405
5.	Pisma tworzone w dziale związane z realizacja zadań działu	122	723
Razem:		6 886	5 787

- zarchiwizowaniu dokumentacji wspólnot mieszkaniowych za lata 2012 – 2016, dla 13 rejonów, zgromadzoną w Dziale WW dotyczącą: korespondencji bieżącej z zarządcami, instytucjami, właścicielami indywidualnymi oraz osobami składającymi skargi,
- przekazaniu 17 wniosków o zaskarżeniu uchwał wspólnot mieszkaniowych i 1 wniosku o ustanowienie zarządcy przymusowego,
- w współudziale w 2021 roku w zmianie zarządcy nieruchomości wspólnej dla 46 wspólnot mieszkaniowych i ustaleniu sposobu zarządu w 7 nowopowstałych wspólnot,
- ustaleniu zasad opłacania zaliczek i kontaktach z zarządcami/spółdzielniami i osobami prywatnymi – współwłaścicielami po przejęciu w 2021 przez Zarząd Zasobu Komunalnego 10 lokali do zarządzania. Zostały przejęte jako masa spadkowa na rzecz Gminy Wrocław i Skarbu Państwa,
- zweryfikowaniu i sfinansowaniu zapłaty za wymianę wodomierzy w lokalach Gminy Wrocław, realizowanych przez zarządców w 2021 roku Poniżej zestawienie:

Pochodzenie środków do zapłaty	Ilość Wspólnot	Zapłacona kwota w zł
fundusz remontowy	39	31 154,94
konserwacja	73	66 146,07
eksploatacja dot. Expert Dom	32	18 827,24
Razem	144	116 128,25

- opracowaniu i uzupełnieniu Rejestr RODO w celu usystematyzowania danych w oparciu o podjęte uchwały i zawarte porozumienia we wspólnotach mieszkaniowych dotyczących przetwarzania danych osobowych RODO. Na dzień dzisiejszy kwestie RODO są uregulowane przez 2 212 wspólnot,
- pracach związanych z uregulowaniem kwestii prawnych powierzenia zarządu w nawiązaniu do zmiany przepisów Ustawy o własności lokali od dnia 1.01.2020 r. w zakresie tzw. małych wspólnot mieszkaniowych oraz w oparciu o art. 30 pkt 3 Ustawy o zmianie Ustawy o krajowym zasobie nieruchomości oraz niektórych innych ustaw z dnia 13.06.2019 r. (Dz. U. 2019 poz. 1309) i w nawiązaniu do art. 20 ust. 1 lub art. 18 ust. 1 i art. 26 ust. 2 Ustawy o własności lokali. Dział WW wystąpił do zarządców z wnioskami o uregulowanie kwestii sposobu zarządu, w administrowanych nieruchomościach i zwołanie zebrań w obecności notariusza. Prace będą kontynuowane.

Dzierżawy gruntu dla wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni

W 2021 roku zawartych zostało 81 nowych umów dzierżaw, z tego 41 umów dzierżaw gruntu pod miejsca zbiórki odpadów (MZO), 35 umów dzierżaw gruntu trwale zajętego pod docieplenie budynków oraz 5 umów dzierżaw gruntu z przeznaczeniem na zagospodarowanie w granicach niezbędnych do obsługi mieszkańców i użytkowników wspólnot mieszkaniowych (WWD).
Do obowiązujących umów w 2021 roku zawarto 3 aneksy.

Łączna liczba obowiązujących umów na dzień 31.12.2021 r. wynosiła 789.

Rejon	**Liczba umów MZO na danym rejonie na dzień 31.12.2021**	**Liczba umów WWD na danym rejonie na dzień 31.12.2021**	**Liczba umów pod docieplenie na danym rejonie na dzień 31.12.2021**	**Liczba umów na dzień 31.12.2021**
A	44	8	9	61
B	53	6	7	66
F	34	2	14	50
G	26	2	11	39
H	38	2	37	77
I	30	4	5	39
Ł	37	5	9	51
O	20	2	14	36
P	68	15	11	94
R	55	6	1	62
S	73	1	33	107
T	40	5	13	58
U	25	0	24	49
Razem	**543**	**58**	**188**	**789**

Wykaz umów zawartych w latach 2018-2021:

Rok	**Liczba umów MZO na dzień 31.12 danego roku**	**Liczba umów WWD na dzień 31.12 danego roku**	**Liczba umów pod docieplenie na dzień 31.12 danego roku**	**Liczba umów na dzień 31.12.danego roku**
2018	564	46	83	715
2019	595	57	126	778
2020	634	63	154	851
2021	543	58	188	789

Dzierżawy gruntu z przeznaczeniem na ogródki przydomowe
W 2021 roku zawartych zostało 98 nowych umów dzierżaw. W tej liczbie nie zostały uwzględnione przypadki wymiany starych umów dzierżaw (zawieranych najczęściej przez ZGK) na nowe, co odbywa się poprzez zawarcie aneksu. Wymienionych zostało 26 starych umów dzierżaw na nowe umowy zgodne z obowiązującymi przepisami.
Na dzień 31.12.2021 r. liczba obowiązujących umów dzierżaw ogródków przydomowych wynosiła 662, a ich łączna powierzchnia 108 931 m^2.

Inne dzierżawy
Zawartych zostało 8 umów dzierżaw gruntu związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej przez osoby fizyczne oraz podmioty prawa handlowego. Łączna liczba umów dzierżaw tego typu obowiązujących na dzień 31.12.2021 r. wynosiła 40.
Prowadzono również umowy dzierżawy terenu z przeznaczeniem na miejsca postojowe na parkingu rowerowym „Krzywy Komin" zlokalizowanym we wnętrzu międzyblokowym Dubois, Kurkowa, Otwarta, Pomorska. W 2021 roku zawarta została jedna umowa dzierżawy, a łączna liczba obowiązujących umów dzierżaw na parking rowerowy na dzień 31.12.2021 r. wynosiła 16.
W 2021 roku zawarło również 146 protokołów uzgodnień na czasowe zajęcie gruntów gminnych z przeznaczeniem na zaplecza budów oraz inwestycje liniowe.
Umowy te związane są z remontami nieruchomości prowadzonymi przez wspólnoty mieszkaniowe oraz podmioty obce (np.: termomodernizacja budynku, wymiana pokrycia dachowego) a także wymianą lub budową infrastruktury technicznej (przyłącza i sieci ciepłownicze, energetyczne, itd.).

SPÓŁKA WROCŁAWSKIE MIESZKANIA
W roku 2021 roku podobnie jak w latach poprzednich, założonym priorytetem był nadzór nad efektywnością gospodarowania środkami publicznymi we wspólnotach oraz aktywne uczestnictwo pełnomocników Gminy w podejmowanych przez wspólnoty mieszkaniowe decyzjach. W chwili rozpoczęcia się zebrań wspólnot mieszkaniowych Spółka reprezentowała Gminę Wrocław w 1 423 nieruchomościach. Ze względu na sytuację epidemiologiczną większość zebrań odbyła się z sposób korespondencyjny. Zarządcy, w związku z koniecznością rozliczenia 2020 roku oraz zapewnienia prawidłowego funkcjonowania wspólnot w roku 2021między innymi poprzez podjęcie uchwał w sprawie przyjęcia planów gospodarczych, zdecydowali się na przeprowadzenie głosowania uchwał w trybie indywidualnego zbierania głosów. Karty do głosowania wraz z dokumentami sprawozdawczymi wpływały do spółki celem weryfikacji i oddania głosu przez pełnomocnika Gminy.
24 wspólnoty mieszkaniowe zdecydowały się na przeprowadzenie zebrań w sposób tradycyjny w chwili gdy obostrzenia dotyczące zgromadzeń były mniejsze. Zebrania te odbywały się w miesiącach od stycznia do września.

Uchwały podjęte w 2021 roku

Rejon	Liczba wspólnot	Liczba odbytych zebrań	Przyjęcie planu 2020	Przyjęcie sprawozdania	Udzielenie absolutorium	Ubezpieczenie	Ogólna liczba głosowanych uchwał
C	208	2	44	150	150	200	544
D	219	5	169	181	171	184	705
E	222	2	170	188	186	184	728
J	190	3	100	164	160	186	610
K	121	4	71	80	78	90	319
L	147	0	79	139	127	147	492
M	149	4	91	104	104	100	399
N	167	4	78	90	83	98	349
razem	**1423**	**24**	**802**	**1096**	**1059**	**1189**	**4146**

Uchwały podjęte w latach 2018-2021

	2018 rok	**2019 rok**	**2020 rok**	**2021 rok**
Liczba wspólnot	1 437	1 430	1 411	1 423
Ilość odbytych zebrań	1 435	1 403	930	24
Przyjęcie planu	1 135	1 122	922	802
Przyjęcie sprawozdania	1 153	1 270	1 239	1 096
Udzielenie absolutorium	1 153	1 268	1 184	1 059
Ilość uchwał dot. ubezpieczenia	1 394	1 357	1 323	1 189
Ogólna ilość głosowanych uchwał	4 835	5 017	4 668	4 146

Zestawienie poniesionych w 2021 roku wydatków z tytułu zaliczek na utrzymanie części wspólnych nieruchomości

Rodzaj wydatku	**Klasyfikacja budżetowa**	**Wykonanie planu [w zł]**
Zarządzanie (wynagrodzenie dla zarządców)	700.70005.JUN86.4300.999 BNK/B/01	2 973 190,31
Eksploatacja	700.70005.JUN86.4300.999 BNK/B/01	4 208 889,14
Konserwacje	700.70005.JUN86.4270.002 BNK/B/01	1 338 775,30
Fundusz remontowy	700.70005.JUN86.4270.001 BNK/REM/03	3 421 876,00
RAZEM:		**11 942 730,75**

W ponad 90 % wspólnot mieszkaniowych przyjęto sposób naliczania zaliczek według powierzchni użytkowej lokali, wyłączając rozliczenie według udziału w nieruchomości wspólnej. Średnia stawka zaliczki wnoszonej przez Gminę na pokrycie kosztów zarządu nieruchomością wspólną dla poszczególnych rejonów wynosiła:

1. Rejon C 2,02 zł/m²,
2. Rejon D 1,87 zł/m²,
3. Rejon E 1,83zł/m²,
4. Rejon J 2,04zł/m²,
5. Rejon K 2,11 zł/m²,
6. Rejon L 1,91 zł/m²,
7. Rejon M 1,95 zł/m²,
8. Rejon N 1,84 zł/m².

Średnia stawka zaliczki na pokrycie kosztów zarządu nieruchomością wspólną w latach 2018-2021

	2018 rok zł/m²	**2019 rok zł/m²**	**2020 rok zł/m²**	**2021 rok zł/m²**
Rejon C	1,84	1,86	2,13	2,02
Rejon L	1,66	1,80	2,01	1,91
Rejon D	1,62	1,81	1,88	1,87
Rejon E	1,79	1,77	1,87	1,83
Rejon J	1,84	1,90	2,13	2,04
Rejon K	1,73	1,94	2,01	2,11
Rejon M	1,7	1,88	1,97	1,95
Rejon N	1,66	1,67	1,86	1,84

Ponadto pracownicy Spółki uczestniczyli w przygotowaniu zadań dotyczących remontów w budynkach wspólnot mieszkaniowych, co pozwoliło na bieżąco kontrolować zarządców

w zakresie przygotowywanych przez nich zadań remontowych. Bardzo intensywne działania podjęte zostały zwłaszcza w zakresie ustalenia kierunku realizacji uchwały antysmogowej we Wspólnotach Mieszkaniowych. Kontynuowano działania dotyczące inicjowania i wspierania realizacji indywidualnych zmian ogrzewania z programu KAWKA. Kontynuowano bezpośrednią kampanię informacyjną „Zmień piec" w wytypowanych lokalach w 101 budynkach wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez Spółkę:

- pozyskano wiele brakujących danych o źródłach ogrzewania zarówno w lokalach gminnych jak i wyodrębnionych,
- wykonano 617 wizji lokalnych celem przeprowadzenia kampanii informacyjnej i ustalenia aktualnego sposobu ogrzewania w lokalach,
- komunikowano się z 266 razy z mieszkańcami telefonicznie,
- wskutek podjętych działań, ze zdiagnozowanych na początku roku 2021 r. 206 lokali z ogrzewaniem nieekologicznym, pozostało 158 szt. lokali, z których 45 lokali podjęło działania związane ze zmianą systemu ogrzewania, w tym 32 lokali komunalnych i 10 lokali wyodrębnionych. Od początku akcji głosowano 49 uchwał w zakresie zmiany systemu ogrzewania we wskazanym zasobie Wspólnot Mieszkaniowych.

Monitorowano działania innych zarządców w zakresie określenie poziomu zainteresowania wspólnot mieszkaniowych podłączeniem budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej, realizację uchwał intencyjnych w sprawie ustalenia sposobu realizacji obowiązujących przepisów prawa miejscowego w zakresie trwałej zmiany systemu ogrzewania opartego na paliwach stałych na ogrzewania niskoemisyjne.
Kontynuowano pozyskiwanie i analizowanie danych m.in.:

- dotychczasowych źródłach ogrzewania,
- brakujące stanowiska właścicieli lokali wyodrębnionych,
- wyjaśnienia sposobu głosowania uchwał,
- dokonywano aktualizacji i weryfikacji danych o ilości lokali gminnych i wspólnotowych,
- przeglądów 5-letnich w celu zaktualizowania baz danych w zakresie funkcjonujących systemów ogrzewania w lokalach gminnych.

Analogicznie jak w 2020 roku ponowiono wystąpienia do 63 podmiotów zarządzających budynkami wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Wrocław o treści:

1. Realizacja zapisów Ustawy Antysmogowej nr XLI/1405/17
W związku z realizacją zapisów Ustawy Antysmogowej nr XLI/1405/17 przyjętą przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego oraz prowadzoną korespondencją w imieniu Gminy Wrocław w sprawie poddania głosowaniu uchwał umożliwiających mieszkańcom realizację zapisów **Ustawy Antysmogowej** oraz zapewnienia właścicielom lokali informacji w zakresie zapisów prawa miejscowego, miejskich programów wspierania mieszkańców oraz wspierania wspólnot w racjonalnym dla danej wspólnoty wyborze właściwego sposobu likwidacji tzw. " kopciuchów" (przez: podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej/indywidualną zmianę systemów ogrzewania/poszukiwanie innych alternatywnych rozwiązań indywidualnie lub wspólnie) wystąpiono o przysłanie:

1. listy budynków przewidzianych do uciepłownienia przez podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej,
2. listy budynków przewidzianych do indywidualnego trybu zmiany ogrzewania przez właścicieli własnym staraniem i na własny koszt,
3. podsumowania wyników zebrań/ podjętych uchwał w zakresie opisanym powyżej.
4. rezerwacji środków finansowych na realizację podłączenia wspólnot mieszkaniowych do miejskiej sieci ciepłowniczej ze wskazaniem wymagalności wpłaty Gminy Wrocław na 2021r.;2022r. oraz lata następne ,
5. zestawienia lokali mieszkalnych i użytkowych w poszczególnych Wspólnotach Mieszkaniowych ze wskazaniem sposobu ogrzewania danych lokali z podziałem na ogrzewania ekologiczne i nieekologiczne.
6. informacji dla których WSPÓLNOT MIESZKANIOWYCH - FORTUM Power and Heat nie wydało warunków technicznych na przyłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej i z jakich przyczyn

7. informacji dla których WSPÓLNOT MIESZKANIOWYCH - FORTUM Power and Heat wydało warunki techniczne na przyłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej

Poinformowano, że niezbędnym jest jak najszybsze podjęcie decyzji w sprawie zmiany systemów ogrzewania lokali w każdej wspólnocie mieszkaniowej, w której jeszcze funkcjonuje ogrzewanie niskoemisyjne aby umożliwić mieszkańcom płynną realizację przepisów prawa - jeżeli wspólnota zdecyduje się na uciepłownienie budynku, zasadnym będzie wstrzymanie wydawania zgód na indywidualne zmiany systemu ogrzewania dla właścicieli i najemców. Tym samym niezbędnym jest jak najszybsze określenie listy budynków do podłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej oraz listy budynków, w których celowym jest zastosowanie rozwiązań indywidualnych bądź alternatywnych. Informacje mają na celu ustalenie listy budynków, których uciepłownienie nie będzie możliwe i ustalenie listy budynków, w których właściciele będą zobowiązani indywidualnie realizować zmianę systemów ogrzewania lub poszukiwać innych alternatywnych rozwiązań indywidualnie lub wspólnie.

Kontynuowano działania w kierunku zobligowania zarządców do upubliczniania zapytań ofertowych w zakresie remontów, łącznie z możliwością skorzystania ze strony internetowej Spółki, celem umożliwienia wspólnotom mieszkaniowym z udziałem Gminy Wrocław uzyskania korzystnych ofert na wykonanie prac remontowych.
Ponadto kontynuowano czynności związane z:

- uregulowaniem stanów prawnych adaptacji strychów oraz innych spornych pomieszczeń w budynkach wspólnot mieszkaniowych,
- ujednoliceniem bazy zasobów prowadzonych przez zarządców nieruchomości oraz przez Spółkę w zakresie powierzchni i udziałów Gminy Wrocław w budynkach wspólnot mieszkaniowych,
- weryfikacją i rozliczaniem wniosków wspólnot mieszkaniowych o zapłatę za remonty w budynkach wspólnot mieszkaniowych, w których Gmina Wrocław posiada udział.

Do Sekcji Remontów Zespołu Wspólnot Mieszkaniowych Spółki w 2021 roku wpłynęło 613 wniosków rozliczających remonty we wspólnot mieszkaniowych. Po weryfikacji przekazano do realizacji 257 sztuk płatnych wniosków remontowych i kredytowych na łączną wartość 6 702 418 zł , również weryfikowano wnioski rozliczające remonty ze środków zgromadzonych na funduszu remontowym.
Ponadto w 2021 roku wpłynęło 500 sztuk uchwał remontowych wspólnot mieszkaniowych. Dokonywano weryfikacji kosztorysów inwestorskich, ofertowych oraz ofert. Pełnomocnik Gminy Wrocław głosował w trybie indywidualnego zbierania głosów.

Spółka na bieżąco udzielała informacji o nakładach poniesionych na remonty budynków wspólnot mieszkaniowych, zgodnie z dyspozycją Działu Sprzedaży Lokali Mieszkalnych UMW. W 2021 roku wysłano 287 pism.

POSTĘPOWANIA W ZAKRESIE REALIZACJI DZIAŁAŃ W OPARCIU O USTAWĘ PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH
ZARZĄD ZASOBU KOMUNALNEGO

ZZK w 2021 roku przeprowadził 225 postępowań zgodnie z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych, w wyniku których zawarł z Wykonawcami 166 umów na roboty budowlane, usługi i dostawy.
Strukturę przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych w 2021 r. przedstawia załączona tabela:

w 2021 roku prowadzono 225 postępowań	
w tym w trybie:	
przetargu nieograniczonego	76

podstawowym	120
z wolnej ręki	29
unieważniono 57 postępowań	
w tym w trybie:	
przetargu nieograniczonego	12
podstawowym	45
nie zakończono (w trakcie) 35 postępowań	
w tym w trybie:	
przetargu nieograniczonego	23
podstawowym	12
zakończono 133 postępowania	
w tym w trybie:	
przetargu nieograniczonego (zawarto 48 umów)	41
podstawowym (zawarto 89 umów)	63
z wolnej ręki (zawarto 29 umów)	29

SPÓŁKA WROCŁAWSKIE MIESZKANIA

W 2021 roku Spółka działając w imieniu i na rzecz Gminy Wrocław przeprowadziła 69 postępowań w oparciu o procedury Prawa Zamówień Publicznych, dotyczące wyboru wykonawcy zadań realizowanych w ramach zarządzania i gospodarowania zasobem komunalnym Miasta.

Struktura przeprowadzonych postępowań w 2021 roku

Tryb przeprowadzonych postępowań	**Liczba postępowań [szt.]**
	2021
Przeprowadzone postępowania, w tym w trybie:	**69**
przetargu nieograniczonego	20
podstawowym (art. 275 pkt 1 PZP)	41
zamówienia z wolnej ręki	5
usługa społeczna	3
Unieważnione postępowania, w tym w trybie:	**11**
przetargu nieograniczonego	4
podstawowym (art. 275 pkt 1 PZP)	7
Postępowania zakończone zawarciem umowy, w tym w trybie:	**58**
przetargu nieograniczonego	16
podstawowym (art. 275 pkt 1 PZP)	34
zamówienia z wolnej ręki	5
usługa społeczna	3

Postępowania wykazane w tabeli dotyczyły głównie robót budowlanych, w tym remontów wolnych lokali i budynków, remontu dachów i klatek schodowych, przebudowy wnętrz podwórzowych, wykonania instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej oraz wymiany instalacji sanitarnej w budynkach, rozbiórek obiektów budowlanych, wymiany okien, opracowania dokumentacji projektowych, konserwacji i usuwania awarii, usług związanych z eksploatacją i utrzymaniem terenów zewnętrznych, usług ochrony, usług pocztowych oraz dostawy i przesyłu mediów.

Łącznie zostało zawartych zgodnie z ustawą Pzp 117 umów. Ponadto Spółka zawarła ponad 100 umów, które zostały poprzedzone przeprowadzeniem procedur udzielenia zamówień publicznych z wyłączeniem stosowania przepisów ustawy Pzp.

REMONTY I INWESTYCJE

ZZK

Obsługa remontów (Zadania: ZZK/REM 12, ZZK/REM 13, ZZK/REM14)

Remonty ogólnobudowlane ZZK/REM/12
W ramach programu wykonano 114 zadań:
- w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych zgodnie z posiadanym udziałem (wykonano remonty dachów, klatek schodowych, elewacji i balkonów oraz instalacji elektrycznej, gazowej, co i wod – kan.) - 68 szt.,
- w budynkach, lokalach i na terenach zewnętrznych będących w 100% własnością Gminy - 46 szt., w tym:
  - 7 zadań dot. dokumentacji, ekspertyz, inwentaryzacji budynków 100% gminnych,
  - 23 zadania dotyczące prac remontowych w lokalach i budynkach gminnych,
  - 16 zadań dotyczących gminnych terenów zewnętrznych,

Remont lokali mieszkalnych dla repatriantów ZZK/REM/12
Na wniosek Wydziału Spraw Obywatelskich UMW ZZK został uczyniony dysponentem środków w postaci dotacji celowej z przeznaczeniem na remont 3 lokali mieszkalnych (pustostanów) przeznaczonych dla rodzin repatriantów. Mieszkania, których dotyczą wnioski to lokale położone we Wrocławiu przy:
- ul. Legnicka 21/8
- ul. Pastecka 8/3
- ul. Piłsudskiego 95/10

Remonty w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych ZZK/REM/13
W 2021 r. w zadaniu rozliczono 517 wniosków, zgodnie z udziałami GW w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych, m.in. remontów dachów, klatek schodowych, wymiany instalacji sanitarnych i elektrycznych oraz stolarki.

Zakres rzeczowy **Budynki WM**	**Ilość adresów WM**
Dokumentacja Projektowo-Kosztorysowa na wykonanie inst.co cwu-uciepłownienie	30
Dokumentacja Projektowo-Kosztorysowa - inne remonty	48
Remont kompleksowy budynku	8
Remont dachu	33
Remont klatki schodowej	27
Remont elewacji i/lub balkonów	28
Remont inst. WLZ i ADM	26
Remont inst. wod-kan.	72
Remont stolarki (okiennej, drzwiowej)	35

Remont inst. elektr. (domofon, monitoring, oświetlenie)	45
Inwestorstwo zastępcze	69
Inne remonty (w lokalach i budynkach)	97
RAZEM:	**517**

Inwestycje:
Zadania: WPI/379, WPI/270, WPI/338, WPI/406, WPI/393, WPI/396, INW/133.

W ramach WPI/379 - Programu rewitalizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego wykonano następujące zadania:

Zakres rzeczowy **Budynki gminne**	**Ilość adresów GW**	**Zakres rzeczowy** **Budynki WM**	**Ilość adresów WM**
Remonty lokali socjalnych	65	Remont kompleksowy	12
Remonty lokali zamiennych	48	Remonty elewacji i izolacja	9
Remonty lokali tymczasowych	3	Remont instalacji WLZ i ADM	3
Dokumentacja Projektowo – Kosztorysowa na zagospodarowanie wnętrz	6	Remonty klatka schodowa	7
Prace na wnętrzach podwórzowych	6	Remonty dachów	19
Dokumentacja Projektowo – Kosztorysowa inne remonty	2	Wykonanie inst. wod-kan., gaz	11
Remonty budynków	7	Inne remonty	2
Remont klatki schodowej	3		
Remont dachu	4		
Remont elewacji i/lub izolacja cieplna ścian	9		
Budowa zamykanych wiat rowerowych	2		
Remont chodników i ciągów pieszo – jezdnych	3		
Inne remonty (w lokalach i budynkach)	25		
RAZEM:	**183**		**63**

W ramach „Programu rewitalizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego" wykonano również następujące **zagospodarowania wnętrz podwórzowych** oraz prace w ich obrębie:

– Wnętrze podwórzowe w obrębie ulic: Daszyńskiego, Jedności Narodowej, Żeromskiego. Obecnie zakończony został II etap prac.
  W ramach zagospodarowania wykonano prace w zakresie:
  - robót rozbiórkowych, ziemnych z kształtowaniem terenu,
  - wykonania odwodnienia liniowego z retencyjnym zbiornikiem podziemnym,
  - wykonania oświetlenia terenu wnętrza podwórzowego,
  - wykonania nowej nawierzchni (ciągów pieszo jezdnych i miejsc postojowych),
  - rewitalizacji starych murów oporowych skarp i schodów terenowych wejścia piwnicznego do budynku gminnego,
  - wykonania małej architektury z budową konstrukcji fundamentowych dla trzech osłon śmietnikowych i urządzeniami ulicznymi,
  - wykonania zieleni (obejmujące wycinki drzew i krzewów z karczowaniem), przycinki pielęgnacyjne oraz nowe nasadzenia drzew, krzewów, pnączy, wykonanie trawników, budowy placu zabaw i siłowni zewnętrznej.

- Zagospodarowanie części terenu przy budynku byłej szkoły nr 5 przy ul. Grochowej 13, Jemiołowej z przeznaczeniem na placyk targowy „BAZAREK”. W ramach prac wykonano nową nawierzchnię, nasadzenia zieleni, roboty elektryczne i sanitarne. Prace na powyższym wnętrzu są kontynuacją prac z 2020 roku.
- Wykonano montaż oświetlenia wnętrza podwórzowego w obrębie ulic: Szczęśliwa, Jemiołowa, Lwowska, Zaporoska, Skwierzyńska.
- Wnętrze podwórzowe w obrębie ulic: Jedności Narodowej, Ołbińska, Kręta, Słowiańska, Roosevelta. W zakresie prac były roboty ziemne i rozbiórkowe; roboty drogowe (remont drogi wewnętrznej, placów manewrowych, miejsc postojowych, chodników); odwodnienie deszczowe i sanitarne; oświetlenie terenu; wykonanie i zamontowanie urządzeń i elementów małej architektury, oznakowanie docelowej organizacji ruchu, prace w zakresie zieleni w tym nowe nasadzenia i wykonanie trawników.
- Wnętrze podwórzowe w obrębie ulic: Piłsudskiego, Świdnicka, Kościuszki, Stawowa. W ramach II etapu robót wykonano: roboty ziemne i rozbiórkowe starej nawierzchni, roboty drogowe z różnych nawierzchni (parking, chodnik),montaż urządzeń małej architektury, przebudowa studzienek kanalizacyjnych, montaż 3 słupów oświetlenia, wykonanie oznakowania drogowego. Wykonano nowe nasadzenia wg projektu.
- Wnętrze podwórzowe w obrębie ulic: Fiołkowa, Nasturcjowa, Ostrowskiego, Grabiszyńska. Remont wnętrza podwórzowego polegający na utwardzeniu nawierzchni drogi wewnętrznej podwórka z odwodnieniem realizowane od 2020 roku w koordynacji z PIRO.
- Ruska 46 abc-Przestrzeń dla kultury. W ramach zagospodarowania wnętrza podwórzowego-„plac integracyjny” w obrębie ulic: Św. Antoniego, Włodkowica, Ruska, Kazimierza Wielkiego wykonano podłoże pod kontenery śmietnika, zjazd oraz zabezpieczenie części nawierzchni przy Pasażu Neonów. Projekt ma na celu ułatwienie dostępu do kultury i zwiększenie udziału w działaniach kulturalnych dzięki utworzeniu prężnie działającego i zróżnicowanego pod kątem oferty centrum kultury niezależnej. Remonty elewacji i poprawa jakości przestrzeni wewnątrz budynków i zewnątrz są istotne dla zapewnienia właściwego wizerunku miejsca. Celem projektu jest ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego zarówno w wymiarze infrastrukturalnym jak i niematerialnym.
- Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego w obrębie ulic: Hallera, Księgowa, Makowa, Słonecznikowa. Prace będą kontynuowane w 2022 roku. Zakres prac obejmował roboty ziemne i rozbiórkowe, roboty drogowe, montaż urządzeń zabawowych i elementów małej architektury, zadaszone osłony śmietnikowe, instalację odprowadzenia wody opadowej do kanalizacji, budowę oświetlenia, oznakowanie drogowe, zieleń wraz z jej pielęgnacją.
- Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego w obrębie ulic: Pobożnego, Niemcewicza, Ołbińska, Jedności Narodowej. Prace będą kontynuowane w 2022 roku. W zakresie prac są roboty ziemne i rozbiórkowe, roboty drogowe montaż urządzeń małej architektury, budowa pojemników półpodziemnych na odpady, budowa instalacji odprowadzania wód opadowych, instalacja oświetleniowa ,oznakowanie drogowe, nasadzenia i pielęgnacja zieleni.
- Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego w obrębie ulic: Pobożnego, Trzebnicka, Jagiellończyka, Myśliwska. Prace będą kontynuowane w 2022 roku. W zakresie prac są roboty ziemne i rozbiórkowe, kształtowanie terenu , chodników i placów, przebudowa nawierzchni drogi wewnętrznej, naprawa oświetlenia, montaż mebli ulicznych, oznakowanie drogowe, pielęgnacja zieleni oraz tablica informacyjna.
- Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego w obrębie ulic: Nowy Targ, Jodłowa, Bankiera, Piaskowa. Prace będą kontynuowane w 2022 roku. W zakresie prac są roboty ziemne i rozbiórkowe, roboty drogowe, montaż urządzeń siłowni zewnętrznej, montaż podziemnych pojemników do zbiórki odpadów, budowa instalacji odprowadzenia wód opadowych, budowa nowego oświetlenia, oznakowanie terenu.
- Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego w obrębie ulic: Kotlarska, Łaciarska, Nożownicza, pl. Nowy Targ. Prace będą kontynuowane w 2022 roku. W zakresie prac

są roboty ziemne i rozbiórkowe, roboty drogowe, montaż urządzeń na placu zabaw i małej architektury, montaż podziemnych pojemników do zbiórki odpadów, budowa instalacji odprowadzenia wód opadowych, budowa nowego oświetlenia, oznakowanie terenu.

- Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego w obrębie ulic: Ziemowita, Dobra, Legnicka, Nabycińska. Prace będą kontynuowane w 2022 roku. W zakresie prac są roboty ziemne i rozbiórkowe, roboty drogowe, budowa osłony śmietnikowej, budowa instalacji odprowadzenia wód opadowych, budowa nowego oświetlenia, wykonanie przyłącza energetycznego z szafką sterującą oświetleniem. oznakowanie drogowe.
- Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego w obrębie ulic: Oleśnicka, Jedności Narodowej, Żeromskiego, Kluczborska Prace będą kontynuowane w roku 2022. W zakresie prac są roboty ziemne i rozbiórkowe, roboty drogowe, montaż urządzeń na placu rekreacyjnym, siłownia terenowa, mała architektura, budowa osłony śmietnikowej, modernizacja sieci sanitarnej odwodnienia nawierzchni, instalacja oświetlenia ,oznakowanie drogowe, nasadzenia i pielęgnacja zieleni.

W ramach „Programu rewitalizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego" wykonano 6 szt. dokumentacji na zagospodarowanie wnętrz podwórzowych.

Dokumentacje projektowo-kosztorysowe wykonano dla wnętrz w obrębie ulic:
- Wita Stwosza, Łaciarska, Kotlarska, Szewska - plac zabaw,
- Pszenna, Żytnia, Jęczmienna - plac zabaw,
- Probusa, Św. Macieja, Pobożnego, Niemcewicza, Jedności Narodowej,
- Paulińska, Pomorska, Nobla, Rydygiera,
- Biskupa Tomasza I, Łowiecka, Plac Staszica,
- Hallera, Księgowa, Makowa, Słonecznikowa.

Remonty budynków zostały przeprowadzone w następujących lokalizacjach:

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**		**Zakres prac**
1	Antoniego Św.	19		Remont pomieszczeń biurowych
2	Jedności Narodowej	157b		Remont elewacji, wyk. izolacji, remont dachu, wymiana stolarki, rem. klatki schodowej, inst. elektr, wzmocnienie kontr. ścian zewn.
3	Kościuszki	37	AB	Remont klatki schodowej, wymiana drzwi wejściowych, wymiana stolarki, inst. elektr., wzmocnienie stropu
4	Ks. Witolda	33		Remont elewacji, balkonów i tarasów
5	Objazdowa	2-4		Wzmocnienie fundamentów, wyk. izolacji ścian fund. remont spękań
6	Stanisławowska	86		Wykonanie izolacji cieplnej ścian budynku, roboty rozbiórkowe i naprawcze
7	Stanisławowska	68		Wzmocnienie ław fundamentowych, naprawa spękań, konstr. murowych, wymiana stolarki

Remonty klatek schodowych:

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**		**Zakres prac**
1	Otwarta	12A		Prace malarskie, tynkarskie, posadzkarskie, rem. schodów, wym. stolarki
2	Płońskiego	13		Prace malarskie, tynkarskie, posadzkarskie, rem. schodów, wym. stolarki
3	Wyszyńskiego	60	AB	Przywrócenie historycznego wyglądu holu

				klatki schodowej

Remonty elewacji i/lub wykonanie izolacji cieplnej ścian:

Lp.	ulica, aleja, plac, wnętrze	numer budynku/klatki		Zakres prac
1	Jerzmanowska	133		Remont ścian zewnętrznych (front i tył)
2	Łukasińskiego	3 OF		Wykonanie izolacji cieplnej ścian zewn.
3	Nowowiejska	29		Remont elewacji frontowej i tylnej, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, remont balkonów
4	Polonii Wrocławskiej	1	3	Wykonanie izolacji cieplnej ścian zewnętrznych
5	Stanisławowska	68		Wzmocnienie fundamentów i remont zew. i wewn. ściany bocznej
6	Stanisławowska	86		Wykonanie izolacji cieplnej ścian zewn., wymiana stolarki okiennej
7	Stanisławowska	99		Wykonanie izolacji cieplnej ścian zewn., wymiana stolarki okiennej

Remont dachów:

Lp.	ulica, aleja, plac, wnętrze	numer budynku/klatki	
1	Legnicka	65	
2	Legnicka	65	
3	Ustronie	11	

Remont dachów przy ul. Legnickiej 65 na terenie byłej zajezdni tramwajowej jest kontynuacją remontów przeprowadzonych w zeszłym roku.

W ramach „Programu rewitalizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego" w 2021 r. kontynuowano remonty chodników na terenach należących do Gminy Wrocław.
Wykonano również budowę zamykanych wiat rowerowych.

W 2021 roku ZZK przeprowadził remont i przebudowę lokalu handlowego przy ul. Grabiszyńskiej 48 na świetlicę środowiskową.

W ramach ww. programu zostały przeprowadzone rozbiórki w obrębie wnętrza podwórzowego przy ulicy Łukasińskiego, Mierniczej, Prądzyńskiego, Komuny Paryskiej (ul. Łukasińskiego 11A, 15A oraz ul. Komuny Paryskiej 70A) celem uporządkowania terenu przed realizacją projektu nr 334 w ramach WBO Podwórko im. Wszystkich Mieszkańców.

W 2021 roku przeprowadzono także pilne remonty z nakazu Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego:
- wykonanie częściowej rozbiórki budynku po katastrofie przy pl. Strzeleckim 12A,
- wykonanie instalacji wentylacyjnej przy ul. Kuźniczej 29A,
- naprawienie ogrodzenia przy ul. Wandy 14/19.

W ramach „Programu rewitalizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego" w 2021 r. wykonano remont lokalu usługowego przy pl. Wolności oraz przebudowę lokalu mieszkalnego na biuro przy ul. Kuźniczej 56.

Wrocławski Budżet Obywatelski (WBO) WPI/270
W ramach ww. programu ZZK w 2021 roku został uczyniony dysponentem środków z przeznaczeniem na realizację zadania nr 334 Rewitalizacja Podwórka im. Wszystkich Mieszkańców przy ulicy Łukasińskiego, Mierniczej, Prądzyńskiego, Komuny Paryskiej.
W związku z brakiem możliwości zapewnienia obsługi komunikacyjnej zarówno pieszej, jak i kołowej (brak prawnego dostępu do drogi publicznej) części podwórza, której WBO dotyczy, projekt budowlany nie uzyskał pozwolenia na budowę. ZZK zawnioskował o przesunięcie całości środków z 2021 roku na rok 2022.

Miejski Program wymiany źródeł ogrzewania WPI/388
Program zakłada wymianę pieców na ogrzewania bardziej przyjazne środowisku i mieszkańcom co przyczyni się do poprawy jakości powietrza w stolicy Dolnego Śląska.

W ramach tego programu wykonano następujące zadania:

Zakres rzeczowy Budynki gminne	**Ilość adresów GW**	**Zakres rzeczowy Budynki WM**	**Ilość adresów WM**
Dokumentacje na wykonanie co, cwu i pomieszczenia na węzeł	92	Dokumentacje na na wykonanie co, cwu i pomieszczenia na węzeł	9
Wykonanie remontu i przebudowy budynku -uciepłownienie	6	Wykonanie remontu i przebudowy budynku-uciepłownienie	25
Inne prace związane z uciepłownieniem	5		
RAZEM:	**103**		**34**

W ramach tego programu zrealizowano 92 zadania dotyczące wykonania dokumentacji na remont i przebudowę budynków - uciepłownienie:

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**	
1	Biskupa Tomasza I-go	12	
2	Biskupa Tomasza I-go	14	
3	Biskupa Tomasza I-go	7	
4	Biskupa Tomasza I-go	11	
5	Brodatego	9	
6	Cieszyńskiego	14	
7	Drzewna	7	
8	Dworcowa	5	A
9	Dworcowa	12	
10	Góralska	38	
11	Jagiellończyka	37	
12	Jagiellończyka	40a	
13	Jagiellończyka	42	
14	Jagiellończyka	11	
15	Jagiellończyka	13	
16	Jedności	42	44A

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**	
47	Niemcewicza	30B	
48	Niemcewicza	37	
49	Nowowiejska	29	
50	Odrzańska	21	
51	Ołbińska	12	
52	Ołbińska	5	
53	Ołbińska	7	
54	Ołbińska	15	
55	Ołbińska	17	
56	Ołbińska	18	
57	Otwarta	14a	
58	Otwarta	16a	
59	Paulińska	13	
60	Paulińska	5a	
61	Podwórcowa	11	
62	Prosta	46	

	Narodowej		
17	Jedności Narodowej	47	47A
18	Jedności Narodowej	153a	
19	Jedności Narodowej	153b	
20	Jedności Narodowej	157a	
21	Jedności Narodowej	157b	
22	Jedności Narodowej	153	
23	Jedności Narodowej	155b	
24	Kaszubska	3	
25	Kluczborska	15A	
26	Kluczborska	17A	
27	Kniaziewicza	6	
28	Kniaziewicza	24a	
29	Kniaziewicza	24	
30	Krasińskiego	42	
31	Krasińskiego	46	
32	Ks.Witolda	33	
33	Ks.Witolda	33	
34	Kurkowa	61	63
35	Kurkowa	65	
36	Kurkowa	34	
37	Ledóchowskiego	6	
38	Łukasińskiego	6	
39	Łukasińskiego	7	
40	Łukasińskiego	10	
41	Łukasińskiego	16	
42	Macieja Św. Pl.	12	
43	Mazowiecka	19	
44	Myśliwska	7	
45	Myśliwska	6	
46	Nankiera	5/6	7

63	Prusa	28A	
64	Ptasia	30	
65	Ptasia	13	
66	Ptasia	15	
67	Rydygiera	23	
68	Rydygiera	29a	
69	Rydygiera	49	
70	Słowackiego Wybrzeże	7	
71	Stanisławowska	86	
72	Strachowicka	37	
73	Strzelecki Pl.	30	
74	Strzelecki Pl.	7	
75	Strzelecki Pl.	8	
76	Strzelecki Pl.	17	
77	Strzelecki Pl.	23A	
78	Strzelecki Pl.	9	
79	Strzelecki Pl.	11	
80	Strzelecki Pl.	15	
81	Śrutowa	12	
82	Tęczowa	31	
83	Tęczowa	33	
84	Tęczowa	46	
85	Tęczowa	38	
86	Tęczowa	40	
87	Worcella	9	
88	Worcella	12	
89	Wysoka	4	
90	Żeromskiego	73	
91	Żeromskiego	78	
92	Żeromskiego	83a	

W trakcie wykonania są 47 zadania dotyczące wykonania dokumentacji na remont i przebudowę budynków:

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**	
1	Barycka	7	
2	Chrobrego	24	

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**	
25	Otwarta	12A	
26	Otwarta	13	

3	Cieszyńskiego	20	
4	Cybulskiego	33	
5	Cybulskiego	35A	
6	Dąbrowskiego	3	
7	Dąbrowskiego	5	
8	Drzewna	19	
9	Góralska	32	
10	Góralska	40	
11	Grabiszyńska	78	
12	Hermanowska	75a	
13	Jedności Narodowej	45	
14	Jedności Narodowej	68a	
15	Jedności Narodowej	95a	
16	Komuny Paryskiej	31	
17	Legnicka	68	
18	Legnicka	70	
19	Łaska (d.Leska)	7	
20	Łęczycka	15a	
21	Łukasińskiego	15a	
22	Łukasińskiego	15b	
23	Oleśnicka	4	
24	Otwarta	8	

27	Pereca	24a	
28	Pereca	26a	
29	Pszenna	13	
30	Rejtana	3	
31	Roosevelta	17	
32	Skwierzyńska	27a	
33	Słowiańska	7	
34	Stanisławowska	99	
35	Szczęśliwa	6a	
36	Tęczowa	69	
37	Wąska	3	
38	Wygodna	10	
39	Wyszyńskiego	114a	
40	Wyszyńskiego	116a	
41	Wyszyńskiego	52	
42	Wyszyńskiego	106	
43	Zachodnia	4	
44	Zyndrama	3	4
45	Żeromskiego	3	
46	Żeromskiego	5	
47	Żeromskiego	37AB	

W trakcie postępowania przetargowego znajdują się 2 zadania dotyczących wykonania dokumentacji na remont i przebudowę budynków:

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**	
1	Cieszyńskiego	12	13

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**	
2	Podwale	36	

W ramach tego programu zrealizowano 6 zadań dotyczących wykonania remontu i przebudowy budynków:

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**	
1	Dworcowa	5	C
2	Dworcowa	10	
3	Komuny Paryskiej	74A	
4	Ptasia	27	
5	Sokolnicza	40	
6	Tęczowa	50	

W trakcie wykonania jest 55 zadań dotyczących wykonania remontu i przebudowy budynku w tym: 19 remontów budynków związanych z uciepłownieniem i 36 w trybie „Zaprojektuj i wybuduj” remontów budynków ze zmianą sposobu ogrzewania na gazowe.

Remonty budynków-uciepłownienie:

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**	
1	Dworcowa	12	
2	Jedności Narodowej	42	44A
3	Jedności Narodowej	47a	
4	Łowiecka	9	
5	Nankiera	5/6	7
6	Ołbińska	12	
7	Ptasia	9	
8	Ptasia	25	
9	Sokolnicza	42	
10	Strzelecki Pl.	5	

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**	
11	Strzelecki Pl.	6	
12	Strzelecki Pl.	15	
13	Strzelecki Pl.	17	
14	Strzelecki Pl.	23A	
15	Strzelecki Pl.	11	
16	Strzelecki Pl.	9	
17	Strzelecki Pl.	7	
18	Strzelecki Pl.	8	
19	Tęczowa	33	

Remonty w trybie „Zaprojektuj i wybuduj” (gaz):

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**	
1	Białoskórnicza	15/16	
2	Cybulskiego	15	
3	Górnicza	87	
4	Górnicza	89	
5	Górnicza	91	
6	Górnicza	95	
7	Grabiszyńska	331	
8	Hutnicza	50a	
9	Jagiellończyka	6	
10	Jordanowska	22	
11	Krępicka	66	
12	Krępicka	68	
13	Krępicka	4	
14	Krępicka	55	
15	Krępicka	61	
16	Krępicka	62	
17	Krępicka	58	
18	Krzemieniecka	81	

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**	
19	Krzemieniecka	37	
20	Łanowa	5	
21	Łanowa	2	
22	Makowa	17	
23	Maślicka	188a	
24	Maślicka	198	
25	Odrzańska	21	
26	Piekarska	3,3a	
27	Rejtana	5a	
28	Rydygiera	3	
29	Samborska	15	
30	Samborska	25	
31	Solskiego	23	
32	Stabłowicka	17	
33	Stabłowicka	139	
34	Stanisławowska	81	
35	Trawowa	18	
36	Ustronie	11	

W trakcie postępowania przetargowego znajdują się 31 zadań dotyczących wykonania remontu i przebudowy budynków w tym: 19 remontów budynków związanych z uciepłownieniem i 12 w trybie „Zaprojektuj i wybuduj” remontów budynków ze zmianą sposobu ogrzewania w lokalach gminnych na gazowe.

Remonty w trybie „Zaprojektuj i wybuduj” (gaz):

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**	
1	Chrobrego	30	
2	Chrobrego	28	
3	Chrobrego	32	
4	Chrobrego	36	
5	Górnicza	3	
6	Otwarta	15	

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**	
7	Pomorska	57	
8	Pomorska	25	
9	Pomorska	27	
10	Pomorska	59	
11	Pomorska	61	
12	Świebodzka	1-1a	

Remonty budynków-uciepłownienie:

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**	
1	Biskupa Tomasza I-go	14	
2	Biskupa Tomasza I-go	12	
3	Biskupa Tomasza I-go	7	
4	Biskupa Tomasza I-go	11	
5	Brodatego	9	
6	Drzewna	7	
7	Kaszubska	3	
8	Niemcewicza	30b	
9	Niemcewicza	37	
10	Nowowiejska	29	

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**	
11	Ołbińska	5	
12	Ołbińska	7	
13	Ołbińska	15	
14	Ołbińska	17	
15	Ołbińska	18	
16	Stanisławowska	86	
17	Tęczowa	38	
18	Tęczowa	40	
19	Wysoka	4	

Fundusz Osiedlowy (FRODO) WPI/406

W ramach zadania została wykonana osłona śmietnikowa w obrębie wnętrza podwórzowego: Ziemowita, Dobra, Legnicka, Nabycińska.
Zostały przeprowadzone następujące postępowania przetargowe i wyłonieni Wykonawcy do realizacji zadań w 2022 roku:

- budowa fundamentu i montaż przeniesionego pomnika Lotnictwa Polskiego "60-lecie lotnictwa we Wrocławiu" z ul. Bulwar Ikara na zieleniec przy placu miejskim pomiędzy ul. Lotniczą a Szybowcową,
- dokumentacja projektowa i roboty związane z oświetleniem wnętrza przy ul. Klecińskiej 136-138,
- montaż pergoli w obrębie wnętrza podwórzowego: Połaniecka, Tarnobrzeska, Krucza Mielecka,
- dokumentacja projektowa zagospodarowania wnętrza na plac zabaw dla dzieci w obrębie ulic: Zachodnia, Zielonogórska, Ścinawska, Lubińska.

Ograniczenie emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła – etap 1 WPI/393

Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (RPO WD 2014-2020), w obszarze tematycznym dotyczącym ograniczenia emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła.

Program obejmował podłączenie do sieci miejskiej 30 budynków znajdujących się w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław oraz likwidację węglowych źródeł ciepła w okresie dwóch lat. W roku 2021 zostały zakończone prace w 3 oraz w 2020 roku w 26 budynkach znajdujących się w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław. W trakcie realizacji prac pozostał budynek przy ul. Ptasiej 25, w którym realizowane są prace dodatkowe, które były niezbędne do zakończenia zadania.

W ramach programu następujące budynki zostały podłączone do sieci miejskiej:

Lp.	ulica, aleja, plac, wnętrze	Numer budynku	Rok podłączenia
1	Biskupa Tomasza I-go	15	2020
2	Dubois	11-13,13a	2020
3	Dubois	22a	2020
4	Kniaziewicza	15a	2020
5	Komuny Paryskiej	37	2020
6	Komuny Paryskiej	42	2020
7	Komuny Paryskiej	45	2020
8	Komuny Paryskiej	67	2020
9	Kościuszki	51a	2020
10	Kościuszki	124	2020
11	Kościuszki	126	2020
12	Kurkowa	67	2020
13	Kurkowa	69	2020
14	Łowiecka	11	2020
15	Ofiar Oświęcimskich	42	2020
16	Ofiar Oświęcimskich	44/44a	2020
17	Pobożnego	5	2020
18	Pomorska	15/17	2020
19	Pomorska	15/17a	2020
20	Pomorska	19	2020
21	Poniatowskiego	3a	2020
22	Ptasia	32	2020
23	Sokolnicza	32	2020
24	Strzelecki Pl.	4	2020
25	Traugutta	61	2020
26	Żeromskiego	26	2020
27	Barlickiego	7	2021
28	Ptasia	11	2021
29	Ptasia	14	2021

Ograniczenie emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła – etap 3 WPI/396

Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (RPO WD 2014-2020),w obszarze tematycznym

dotyczącym ograniczenia emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła.

Program przewiduje podłączenie do sieci miejskiej i likwidację węglowych źródeł ciepła w 46 budynkach znajdujących się w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław do roku 2023.

ZZK w 2021 roku wykonał podłączenie do sieci miejskiej w 16 budynkach znajdujących się w zasobach mieszkaniowych Gminy Wrocław natomiast w 2020 w 4 budynkach.

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**Numer budynku**	**Rok podłączenia**
1	Barycka	9	2021
2	Biskupa Tomasza I-go	8	
3	Cieszyńskiego	14	
4	Dworcowa	8	2021
5	Dworcowa	5a	
6	Dworcowa	5b	2021
7	Jedności Narodowej	47	
8	Kluczborska	11a	
9	Kluczborska	13a	
10	Kluczborska	15a	
11	Kluczborska	17a	
12	Kluczborska	23	2021
13	Ks.Witolda	33	
14	Ks.Witolda	78	2021
15	Kurkowa	61/63	
16	Kurkowa	65	
17	Legnicka	27	2021
18	Łukasińskiego	3of.	2021
19	Łukasińskiego	6	
20	Łukasińskiego	7	
21	Łukasińskiego	10	
22	Łukasińskiego	15a	
23	Łukasińskiego	15b	

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**Numer budynku**	**Rok podłączenia**
24	Łukasińskiego	16	
25	Małachowskiego	16	2021
26	Małachowskiego	20	2021
27	Małachowskiego	22	2021
28	Niemcewicza	34	2020
29	Niemcewicza	9	2021
30	Paulińska	13	
31	Pereca	11a	2020
32	Pereca	13	2020
33	Prusa	28a	
34	Ptasia	38	2021
35	Ptasia	13	
36	Ptasia	15	
37	Ptasia	30	
38	Ruska	47/48a	2021
39	Rydygiera	43	2020
40	Skarbowców	25	2021
41	Strzelecki Pl.	30	
42	Śrutowa	12	
43	Tęczowa	48	2021
44	Tęczowa	50	2021
45	Tęczowa	31	
46	Tęczowa	46	

W trakcie wykonania jest 16 zadań dotyczących wykonania remontu i przebudowy budynku:

lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**	
1	Biskupa Tomasza I-go	8	
2	Dworcowa	5a	
3	Jedności	47	

	Narodowej		
4	Kluczborska	11a	
5	Kluczborska	13a	
6	Kluczborska	15a	
7	Kluczborska	17a	
8	Ks.Witolda	33	
9	Kurkowa	61/63	
10	Kurkowa	65	
11	Ptasia	13	
12	Ptasia	15	
13	Strzelecki Pl.	30	
14	Śrutowa	12	
15	Tęczowa	31	
16	Tęczowa	46	

W trakcie postępowania przetargowego znajdują się 2 zadania dotyczących wykonania remontu i przebudowy budynku:

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**	
1	Ptasia	30	
2	Paulińska	13	

Zadania inwestycyjne wykonywane w obiektach zabytkowych INW/133
W ramach ww. programu ZZK na wniosek Miejskiego Konserwatora Zabytków został uczyniony dysponentem środków, z przeznaczeniem na dofinansowanie udziału Gminy Wrocław w kosztach prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych kamienic wpisanych do rejestru zabytków położonych we Wrocławiu:

LP.	**ADRES NIERUCHOMOŚCI**	**NUMER**	**OPIS ZAKRESU ROBÓT**
1	Daszyńskiego	33	Remont elewacji, balkonów i dachu
2	Kołłątaja	32	Remont klatki schodowej
3	Kołłątaja	9/10	Remont elewacji frontowej i szczytowej
4	Kościuszki	51	Remont klatki schodowej
5	Włodkowica	31	Remont cokołów, murów oporowych, schodów, nawierzchni dziedzińca
6	Pomorska	39	Remont elewacji tylnej z dociepleniem
7	Murarska	19	Remont dachu
8	Serowarska	8	Remont dachu, elewacji, wymiana drzwi, remont klatki schodowej
9	Kołłątaja	11/12	Remont elewacji frontowej i szczytowej oraz wymiana domofonu
10	Na Szańcach	12	Remont klatki schodowej

Rozbiórki
W ramach tego zadania zostały przeprowadzone pilne roboty rozbiórkowe obiektów będących w zasobie gminnym, których zły stan techniczny stwarzał zagrożenie bezpieczeństwa dla osób przebywających w ich otoczeniu, a także negatywnie wpływał na wizerunek miasta. Ze względu na bardzo wysoki stopień ich zużycia, mieszczący się przeważnie w granicach 75-90%, nie zakwalifikowano ich do kosztownego, kapitalnego remontu.

W 2021 roku wyburzono łącznie 13 obiektów, w tym:
- obiekty niemieszkalne (toaleta i szambo) - ul. Stabłowicka 13, 37, 43, 121- 8 szt.,
- budynki gospodarcze –ul. Kosmonautów 315 (2 szt.), ul. Myśliwska/Pobożnego,-3 szt.,
- obiekty niemieszkalne – inne (kominy, mur) ul. Myśliwska/Pobożnego,ul. Skrajna 14-16 -2 szt.

Liczba wyburzonych obiektów w latach 2018- 2021:

Typ wyburzanego obiektu	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
budynki niemieszkalne (budynki lokali użytkowych)	2	4	2	
obiekty niemieszkalne (garaże, toaleta i szambo)	13	1	3	8
budynki gospodarcze	15	11	4	3
budynki mieszkalne	1	1	2	
komórki gospodarcze	17	5	0	
obiekty niemieszkalne – inne (kominy, podjazdy, ogrodzenia, zadaszenia, ruiny)	10	7	9	2
Razem	**58**	**29**	**20**	**13**

SPÓŁKA WROCŁAWSKIE MIESZKANIA

Inwestycje związane ze zmianą sposobu ogrzewania:

1. **prowadzone w ramach „Miejskiego programu wymiany źródeł ciepła”:**
- rozpoczęto realizację wykonania dokumentacji projektowych na zmianę systemu ogrzewania dla 18 budynków,
- realizowano wykonanie przyłączy gazowych w ramach 9 podpisanych umów, a także podłączono 26 budynków do sieci ciepłowniczej Fortum.

2. **realizowane z dofinansowaniem środków zewnętrznych w ramach projektu „Ograniczenie emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła – Etap II”** :
- zakończono rozpoczęte w 2020 roku prace w budynkach przy ulicach:
  - Obornickiej 59,
  - Komuny Paryskiej 84 A,
  - Obornicka 75 – wykonano nowe przyłącze w 2021 r.,
- zakończono remont i przebudowę w zakresie pomieszczeń węzłów cieplnych, wykonano instalacje centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, przeprowadzono wymianę instalacji sanitarnych wraz z wykonaniem przyłączy w budynkach przy ulicach:
  - Ignacego Prądzyńskiego 5,
  - Ładna 27,
  - Ładna 17,
  - Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego 59,
  - Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego 47,

- Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego 73,

oraz realizowano prace w następujących budynkach (zrealizowano wszystkie prace obejmujące swoim zakresem zmianę systemów ogrzewania) przy ulicach:

- Ignacego Prądzyńskiego 43,
- Ignacego Prądzyńskiego 23,
- Benedyktyńskiej 24,
- Benedyktyńskiej 22,
- Benedyktyńskiej 20,
- Krakowska 27,
- Krakowska 25,
- Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego 61,
- Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego 43,
- Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego 68,
- Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego 69,

– zakończono remont i przebudowę budynku w zakresie pomieszczenia węzła cieplnego, wykonano instalacje centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej przeprowadzono wymianę instalacji sanitarnych wraz z wykonaniem przyłączy w budynku przy ul. Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego 65A oraz realizowano prace w następujących budynkach przy ulicach:

- Grunwaldzkiej 12A,
- Grunwaldzkiej 10A,
- Grunwaldzkiej 8A,
- Grunwaldzkiej 3-5,
- Stanisława Więckowskiego 32,
- Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego 65,
- Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego 63,
- Rozbrat 1,

– realizowano wykonywanie instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej zasilanej z indywidualnych kotłów gazowych, przebudowę instalacji gazu, wentylacji, wymianę instalacji sanitarnych w budynkach przy ulicach (zrealizowano wszystkie prace obejmujące swoim zakresem zmianę systemów ogrzewania):

- Bolesława Krzywoustego 300,
- Bolesława Krzywoustego 299,
- Bolesława Krzywoustego 298,
- Bolesława Krzywoustego 297,
- Nowowiejska 90B,
- Nowowiejska 88A,
- Nowowiejska 86A,
- Wyszyńskiego 105A,

oraz podpisano umowy dla budynków przy ulicach:

- Gen. RomualdaTraugutta 109,
- Gen. RomualdaTraugutta 85/87,
- Gen. RomualdaTraugutta 68,

– zrealizowano zaprojektowanie, dostawę i montaż 60 tablic informacyjno-pamiątkowych na budynkach objętych projektem „Ograniczenie emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła – Etap II". Ponadto realizowano umowę na opracowanie graficzne, wykonanie oraz montaż na nieruchomościach gminnych tablic, banerów informujących o realizowanych na zasobie pozostałych inwestycjach.

3. **Kontynuacja projektu „Wykonanie prac remontowych wybranych nieruchomości przy ul. Komuny Paryskiej, T. Kościuszki i I. Prądzyńskiego we Wrocławiu"** w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014–2020, Poddziałanie 6.3.2 „Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT WrOF", działanie nr 6.3 „Rewitalizacja zdegradowanych obszarów", oś priorytetowa nr 6 „Infrastruktura spójności społecznej".

W ramach kontynuacji projektu w 2021 r. zakończone zostały prace remontowe budynków przy ul. I. Prądzyńskiego 25 oraz 30 (prace remontowe w budynku przy ul. T. Kościuszki 175 zostały zakończone w 2020 r.), a w 2022 roku kontynuowane będą dalsze prace przy ul. Komuny Paryskiej 94a z planowanym zakończeniem w czerwcu 2022 r.
Kontynuacja projektu „Remont i przebudowa części mieszkalnej budynku przy ul. Komuny Paryskiej 94a w celu utworzenia 19 lokali mieszkalnych, zwiększających mieszkaniowy zasób Gminy Wrocław". Realizacja przedsięwzięcia odbywa się równolegle do remontu części wspólnych budynku, wykonywanego w ramach projektu UE pn. "Wykonanie prac remontowych wybranych nieruchomości przy ul. Komuny Paryskiej, T. Kościuszki, I. Prądzyńskiego we Wrocławiu" i zostanie zakończona w 2022 r.

4. W ramach kontynuacji programu pn. **„Kompleksowa termomodernizacja wybranych kamienic przy ul. Brzeskiej, ul. S. Chudoby, ul. I. Prądzyńskiego we Wrocławiu-etap II**" zakończono remont budynków przy ul. Chudoby 13 i Chudoby 14 r. a także rozpoczęto remont budynku przy ul. Brzeskiej 27 oraz Brzeskiej 29, który kontynuowany będzie w 2022 roku, wyremontowane zostaną m.in. klatki schodowe, oraz elewacje frontowe.

Inwestycje i remonty nie dotyczące wymiany sposobu ogrzewania:

1. inwestycje w budynkach 100% gminnych z wyłączeniem uciepłownienia

- wykonano dokumentację projektową:
  - wymiany stropu przy ul. Nowowiejska 92b/37,
  - dla robót polegających na wykonaniu zasilania instalacji elektrycznej wraz z wykonaniem prac objętych projektem w budynku użytkowym „Centrum Aktywiści Społeczności Lokalnej" przy ul. Traugutta 81of,
  - wydzielenia łazienek w lokalach 5, 8,12,15,16,21 przy ul. Prądzyńskiego 30,
  - remontu stropu przy ul.Ładnej 17/14,
- wykonano projekt i odbudowę stropu przy ul. Jezierskiego 8/1,
- wykonano remonty 7 dachów budynków przy ulicach:
  - Sępa-Szarzyńskiego 59,
  - Sępa-Szarzyńskiego 63,
  - Sępa-Szarzyńskiego 65,
  - Sępa-Szarzyńskiego 65A,
  - Sępa-Szarzyńskiego 73,
  - Więckowskiego 21,
  - wraz z remontem świetlika w systemie projektuj i buduj przy ul. Rozbrat 16,
- rozpoczęto remont dachu przy ul. Komuny Paryskiej 82, który zakończony zostanie w 2022 r.
- wykonano również remonty:
  - stropu w lokalach przy ul. Ładna 17/14 i 17/15,
  - stropu w lokalach przy ul. Sępa Szarzyńskiego 59/13,
  - rozpoczęto remont klatki schodowej oraz drzwi wejściowych do budynku przy ul. Komuny Paryskiej 84A, który zakończony zostanie w styczniu 2022 roku,
  - wykonano prace remontowe, przebudowę kotłowni gazowej na węzeł cieplny oraz montaż instalacji wentylacyjnej mechanicznej w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Pleszewskiej 2-8, dz. 40, 41, 48,
- zrealizowano 200 umów na zwiększenie mocy w lokalach oraz 25 na podłączenie budynków do sieci Tauron w zakresie pomieszczenia węzła cieplnego.

W ramach prac interwencyjnych - np. PINB:

- sporządzono ekspertyzy stanu technicznego 7 budynków przy następujących ulicach:
  - Opolska 29,
  - Opolska 31,
  - Okulickiego 5,

- Sępa Szarzyńskiego 61,
- Strachowskiego 6,
- Kleczkowskiej 40,
- Opolska 33 i 37,

- przeprowadzono kontrolę gazową, przewodów kominowych budynku oraz sporządzono ekspertyzę budynku przy ul. 3 Maja 4a i 4b,
- wykonano remont dachu budynku przy ul. Sępa Szarzyńskiego 61,
- rozpoczęto remont dachu przy ul. Chińskiej 3, który zakończony zostanie w lutym 2022 r.,
- rozpoczęto w 2021 r. roboty budowlane w budynku przy ul. Chińskiej 14a i 14b, które zakończone zostaną w marcu 2022 roku - remont piwnic, w tym: rozebranie posadzki, wykonanie nawierzchni z kostki brukowej, wykonanie studni chłonnych wewnątrz budynku, montaż pomp, wykonanie instalacji odprowadzających napływającą wodę, remont schodów piwnicznych, docieplenie stropu piwnicy, wymiana stolarki okiennej, usunięcie tynków wewnętrznych, rozebranie ścianek działowych i wykonanie nowych, montaż drzwi komórek piwnicznych i wejść do piwnic, osuszenie, odgrzybienie i impregnacja ścian piwnic z cegły, wykonanie instalacji oświetleniowej piwnic, usunięcie z piwnic gruzu i ziemi z wykopów.

Zagospodarowanie wnętrz międzyblokowych:

- wykonano prace polegające na zagospodarowaniu wnętrza podwórzowego przy ul. Nauczycielskiej ul. M. Curie-Skłodowskiej oraz ul. Nehringa,
- wykonano dokumentację projektową oraz wybudowano plac zabaw na terenie wnętrza podwórzowego ograniczonego zabudową mieszkaniową ulic Rozbrat, H. Sienkiewicza, Ukrytej i Chemicznej,
- wykonano remont i przebudowano istniejący plac zabaw przy ul. Henrykowskiej, w ramach zadania Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego,
- wykonano projekt budowy siłowni plenerowej zlokalizowanej przy skrzyżowaniu ulic Polaka/Wrocławczyka w ramach zadania Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego
- zaprojektowano i wykonano wiatę rowerową przy ul. Kraszewskiego dz.9/27,
- zaprojektowano i wykonano modułową osłonę śmietnikową we wnętrzu podwórzowym przy ul. Kleczkowskiej,
- wybudowano osłonę śmietnikową we wnętrzu podwórzowym przy ul. Sępa-Szarzyńskiego, ul. Górnickiego, ul. Sienkiewicza.

Remonty pustostanów

W 2021 roku Spółka oddała łącznie do zasiedlenia 103 wolne lokale mieszkalne o łącznej powierzchni 3 427,82 m^2 w tym pustostany dla repatriantów przy ul. Pleszewskiej 26/6 oraz przy ul. Kasztelańskiej 1/16.

Rozbiórki

W 2021 roku w ramach wydatków na rozbiórki wykonano następujące prace w zakresie rozbiórek obiektów budowlanych:

- rozbiórka budynku handlowo - usługowego przy ul. Opatowickiej 21 w formule projektuj i wyburz,
- rozbiórka budynków mieszkalnych-baraków oraz komórek lokatorskich przy ul. Przybyszewskiego 86-94,
- rozbiórka garaży we wnętrzu przy ul. Piastowska/Sienkiewicza - nakaz PINB.

Z budżetu przeznaczonego na konserwację bieżącą przeprowadzono prace polegające na wyremontowaniu drogi przy ulicy Gdańskiej, wyremontowano dach w dwu-klatkowym budynku przy ulicy Traugutta 58B. Dodatkowo wykonywano niezbędne prace, takie jak wymiana 4 pionów gazowych, wymiana 6 pionów wodno-kanalizacyjnych, wymiana instalacji elektrycznej w 29 lokalach, wymiana 133 okien o łącznej powierzchni około 155 m^2, zabezpieczenie 89 pustostanów za pomocą drzwi antywłamaniowych, a także wyburzenie 9 pieców kaflowych w lokalach Gminnych.

W 2021 roku zawarto sześć porozumień w sprawie rozliczenia nakładów poniesionych na remont wolnych lokali mieszkalnych. Remonty były realizowane w oparciu o umowy o remont na koszt przyszłego najemcy, gdzie po zakończeniu remontu nie zostały podpisane umowy najmu, bądź prace remontowe zostały przerwane w trakcie ich trwania.

FINANSE

ZARZĄD ZASOBU KOMUNALNEGO

Wydatki

W ramach przyznanych środków na realizację zadań ujętych w zatwierdzonym planie finansowo-rzeczowym poniesiono wydatki ogółem w wysokości 192 626 605,56 zł.
W ramach zadań związanych z administrowaniem zasobem Gminy i obsługą remontów i inwestycji ZZK realizował wydatki związane z zarządzaniem zasobem mieszkaniowym Gminy Wrocław (w tym na: zarządzanie, eksploatację, konserwację, drobne naprawy, awarie, koszty dostarczania mediów), pozostałym zasobem komunalnym (zarządzanie lokalami użytkowymi i ich eksploatacją, utrzymaniem terenów zewnętrznych, remontami lokali użytkowych), realizował pozostałe usługi związane z zarządzaniem lokalami komunalnymi (m.in. windykację, postępowania sądowe – lokali mieszkalnych i użytkowych, utrzymanie czasowo przejętych nieruchomości, zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii oraz zadania związane z rozbiórkami i zabezpieczaniem nieruchomości). Środki wydatkowane były także na remonty i inwestycje.

Wydatki poniesione na realizację zadań przez ZZK w 2021 roku:

	Dz. Rozdz.	**Plan po zmianach**	**Wydatki narastająco**
Wydatki bieżące:		**134 151 197**	**134 116 097,53**
Różne jednostki obsługi gospodarki mieszkaniowej	700.70004	36 286 393	36 282 896,06
Gospodarka gruntami i nieruchomościami (wydatki bieżące)	700.70005	97 864 804	97 833 201,47
Remonty:	700.70005	**9 066 700**	**9 063 499,97**
remonty ogólnobudowlane	700.70005	1 566 700	1 566 506,62
remonty w budynkach wspólnot mieszkaniowych (wg udziału GW)	700.70005	2 000 000	1 999 728,88
wyodrębniony fundusz remontowy wspólnot mieszkaniowych	700.70005	5 500 000	5 497 264,47
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (remonty ogólnobudowlane - pomoc dla repatriantów)	853	**142 409**	**141 220,11**
Wydatki majątkowe - inwestycje		**49 972 089**	**49 191 197,86**
Finansowanie bieżącej działalności	750.75022	**114 981**	**114 590,09**
Wydatki ogółem		**193 447**	**192 626 605,5**

Dochody

W 2021 r. odprowadzono do Budżetu Gminy dochody w łącznej kwocie 151 972 132,54 zł, z tego:

- z tytułu opłat za lokale mieszkalne – 84 459 943,12 zł w tym:
  - z czynszów – 79 772 729,47 zł tj. 99,72 % wykonania planu,
  - z odsetek za zwłokę – 4 687 213,65 zł tj. 173,60 % wykonania planu,
- z tytułu opłat za lokale użytkowe – 23 514 615,48 zł w tym:
  - z czynszów – 22 176 014,99 zł tj. 130,45 % wykonania planu,
  - z odsetek za zwłokę – 227 704,86 zł tj. 91,08 % wykonania planu,
  - wpływy z dzierżawy ogródków gastronomicznych – 236 778,12 zł tj. 52,62% wykonania planu,
  - wpływy z najmu i dzierżawy – 874 117,51 zł tj. 109,26% wykonania planu rocznego,
- z tytułu opłat za media – 40 289 211,65 zł tj. 97,08% wykonania planu rocznego,
- wpływy z tytułu opłat i kosztów sadowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz SP z tytułu postępowania sadowego i prokuratorskiego – 2 559 467,05zł, tj. 102,38 % wykonania planu rocznego,
- VAT za miesiąc grudzień 2021 dotyczący lokali mieszkalnych i użytkowych - 723 929,57 zł,
- odsetek od środków na rachunkach bankowych ZZK - 483,32 zł,
- wpłat z tytułu naliczonych kar pieniężnych dla wykonawców usług i robót z tytułu nienależytego wykonania zadań powierzonych na podstawie zawartych umów - 193 173,51 zł,
- wpłaty z tytułu pozostałych rozrachunków ze WM i innymi kontrahentami dotyczące wzajemnych rozliczeń z lat ubiegłych – 38 277,55 zł,
- dochody z tytułu wpłat za odsprzedaż mediów dla WM w przypadkach kiedy Gmina jest obciążona kosztem mediów który dotyczy WM (wspólny licznik) i innych kontrahentów – 145 993,68 zł,
- wpłat komorniczych z tytułu zwrotu kosztów sądowych wygranych spraw sądowych - 43 880,31 zł,
- VAT za miesiąc grudzień 2020 dotyczący odsprzedaży mediów – 3 157,30 zł.

Na wysokość otrzymanych dochodów w 2021 roku miała wpływ pandemia COVID -19 i wprowadzone Zarządzenie Prezydenta Wrocławia nr 4220/20 umożliwiające obniżanie czynszu za lokale użytkowe oraz Zarządzenia Prezydenta Wrocławia nr 4792/21 i 5200/21 umożliwiające obniżanie miesięcznych stawek netto za zajęcie 1 m² powierzchni na cel organizacji ogródków gastronomicznych na gruntach stanowiących własność Gminy Wrocław i zarządzanych przez Prezydenta Wrocławia.

SPÓŁKA WROCŁAWSKIE MIESZKANIA

Wydatki

W ramach przyznanych środków na realizację zadań ujętych w zatwierdzonym planie finansowo-rzeczowym poniesiono wydatki ogółem w wysokości 108 954 661,40 zł.
W ramach zadań związanych z administrowaniem zasobem Gminy i obsługą remontów i inwestycji Spółka realizowała wydatki bieżące związane z zarządzaniem zasobem Gminy Wrocław (w tym na: zarządzanie, eksploatację, konserwację, media, utrzymanie terenów zewnętrznych, koszty windykacji i postępowań sądowych oraz zadania związane z rozbiórkami i zabezpieczaniem nieruchomości) a także wydatki remontowe oraz inwestycyjne.

Wydatki poniesione na realizację zadań przez Spółkę w 2021 roku:

	Dział Rozdział	**Plan**	**Wydatki**
Wydatki bieżące:	700.70005	74 145 474	73 043 384,39
Remonty:	700.70005	6 374 679	6 368 835,93

remonty ogólnobudowlane	700.70005	880 087	874 298,85
remonty w budynkach wspólnot mieszkaniowych	700.70005	1 981 233	1 981 178,60
fundusz remontowy	700.70005	3 421 876	3 421 876
remonty lokali dla repatriantów	853.85334	91 483	91 482,48
Wydatki majątkowe - inwestycje		30 620 923	29 361 115,81
Finansowanie bieżącej działalności RO	750.75022	227 611	181 325,27
WYDATKI OGÓŁEM		**111 368 687**	**108 954 661,40**

Dochody

W 2021 roku na rachunek Budżetu Gminy wpłynęły dochody z tytułu najmu lokali oraz mediów, wnoszone przez użytkowników lokali komunalnych z rejonów C, D, E, J, K, L, M, N w łącznej wysokości **71 438 966,02 zł** co stanowi **110,43 %** wykonania planu, w tym:

	Plan	**Wykonanie**	**Wykonanie jako % planu**
Łącznie	**64 693 209**	**71 438 966,02**	**110,43%**
wpływy z czynszów, z tego:	**45 381 700**	**44 403 560,98**	**97,84%**
a) za lokale mieszkalne	39 476 700	39 249 767,63	**99,43%**
b) za lokale użytkowe	5 905 000	5 153 793,35	**87,28%**
Dochody z usług, z tego:	**17 598 770**	**21 889 197,32**	**124,38%**
wpływy z opłat za media	17 598 770	21 889 197,32	**124,38%**
Pozostałe dochody, z tego:	**1 712 739**	**5 146 207,72**	**300,47%**
odsetki	816 000	2 958 483,97	**362,56%**
odsetki od lokali mieszkalnych	480 000	1 766 955,73	**368,12%**
odsetki od lokali użytkowych	36 000	179 209,64	**497,80%**
pozostałe odsetki (media)	300 000	1 012 318,60	**337,44%**
wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	746 000	2 146 748,36	**287,77%**
wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	100 000	0	**0,00%**
różne dochody	50 739	40 975,39	**80,76%**

Plan dochodów został zrealizowany. Kwalifikacji wpłat dokonywanych na wyodrębnione dla poszczególnych rejonów rachunki bankowe dokonano stosując statystyczną metodę podziału wpływów, tj. wg wskaźników opartych o naliczenia osobno dla czynszu i mediów.
Znaczny poziom osiągnęły pozostałe dochody. Odsetki od lokali mieszkalnych, użytkowych, mediów to kwota 2 958 483,97 zł, natomiast wpływy z tytułu rozliczeń/ zwrotów z lat ubiegłych, czyli wpłaty dokonywane przez wspólnoty mieszkaniowe z tytułu rozliczeń zaliczek wpłacanych na koszty utrzymania części wspólnych oraz dostawy mediów za lata ubiegłe to kwota 2 146 748,36 zł.

POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ
W 2021 roku prowadzono działania medialne, wizerunkowe oraz informacyjne dostosowując je do warunków trwającej pandemii (ograniczeń w kontaktach

bezpośrednich). Kontynuowano współpracę bieżącą z Biurem Prasowym Urzędu Miasta Wrocławia, jednostkami i wydziałami UMW oraz portalem wroclaw.pl. Przy wielu projektach współpracowano także z radami Osiedli. Wspólnie z WSS UMW prowadzono konsultacje społeczne dotyczące planowanych inwestycji podwórkowych. Na bieżąco udzielano informacji wszelkim mediom na temat działalności i przedsięwzięć inwestycyjnych. Prowadzono systematyczny monitoring mediów, w tym mediów społecznościowych. Aktywnie uczestniczono w ogólnomiejskich działaniach promujących i popularyzujacych akcję Zmień Piec*;* propagowano akcje i wymierne korzyści z niej płynące wśród mieszkańców oraz w budynkach zasobu gminnego - nacisk szczególny w 2021 roku z uwagi na możliwie najwyższą dotację z programu.
Podejmowane w ramach akcji działania polegały m.in. na zakwalifikowaniu do projektów poszczególnych budynków, zarówno gminnych jak i wspólnotowych a także wytypowaniu w ramach nich, konkretnych lokali mieszkalnych, kwalifikujących się do skorzystania z programu Kawka Plus.
Osiągnięcia i plany rewitalizacyjne w odnawianiu zarówno gminnych kamienic jak i podwórek promowano poprzez przygotowywane informacje dla mediów oraz umieszczanie ich na stronie internetowej. W 2021 r., jako zarządcy mieszkań komunalnych, wspierano miejską akcję Czadowa Akcja, mającą na celu informowanie mieszkańców o uniknięciu zatrucia tlenkiem węgla.
Współpracowano także z podmiotami planującymi wykonanie artystycznych murali na ścianach gminnych nieruchomości – sprawdzano wskazywane lokalizacji oraz możliwości techniczne ich wykorzystania pod murale; wydawano opinie w sprawie wykonywania malowideł. Wraz z WAiB oraz Wydziałem Promocji UMW pracowano nad ogólnomiejskim „Przepisem na mural" – projektem jednolitego trybu występowania o możliwość wykonywania tych malowideł na komunalnych ścianach. Dodatkowo wraz Oficerem Rowerowym BZM UMW przygotowywano zasady korzystania z wybudowanych na terenie gminnym wiat rowerowych. Spotkania z powyższymi skutkują dalszymi planami rozwojowymi przedsięwzięcia, jakim jest budowa i rozbudowa miejskich wiat rowerowych.
W roku 2021 podobne jak w ubiegłych latach współpracowano z Wrocławskim Centrum Integracji w miejskim projekcie Praca Dla Społeczności Lokalnej - Wrocławskie Centrum Sprawiedliwości Naprawczej przy ustalaniu zarządców nieruchomości, na których zostały namalowane znaki mowy nienawiści oraz przy usuwaniu znaków mowy nienawiści na nieruchomościach znajdujących się w zasobie gminnym.
Koordynowano również działania związane z udostępnieniem terenów i budynków gminnych na potrzeby produkcji filmowych m.in. w lutym przy ul. Piwowarskiej 9-26 na potrzeby realizacji filmu Silent Twins, w sierpniu Dziedzic we wnętrzu T. Kościuszki, Dąbrowskiego, Kniaziewicza; w czerwcu holu budynku przy ul. Podwale 6 dla grupy studentów ASP na krótkometrażowy film amatorski non profit, czy we wrześniu dachy budynków gminnych przy ul. Łukasińskiego 6, 7 i 10 w celu realizacji zdjęć do serialu Wielka Woda.
Koordynowano także działania mające na celu przeprowadzenie w okresie czerwca - sierpnia projektu edukacyjno-kulturalnego przez Strefę Kultury Wrocław na terenie wnętrza blokowego Wandy, Słowicza, Sztabowa, Podchorążych pod nazwą Sobota z sąsiadami – zielone warsztaty upiększania przestrzeni, czy w październiku dot. organizacji wydarzenia artystyczno-warsztatowego w podwórku przy ul. Jedności Narodowej 42-44a przez Biuro Parlamentu Europejskiego we Wrocławiu oraz Związek Artystów Szkła (promocja zachowań ekologicznych, pokazy i aktywizacja mieszkańców – warsztaty dla dzieci).
Szczególną uwagę skupiano na działkach zlokalizowanych w obrębie Parku Kulturowego „Stare Miasto", gdzie obowiązujące przepisy nakładają na organizatorów uzyskanie dodatkowych pozwoleń i opinii (np. wykorzystanie w maju Zaułka Solnego na potrzeby projektu literackiego pn. Międzynarodowy Festiwal Poetycki SILESIUS, a w sierpniu przejścia pomiędzy ul. Św. Antoniego a ul. Włodkowica w celu przeprowadzenia Jarmarku Żydowskiego).
Ponadto koordynowano działania związane z wykorzystaniem gminnych budynków i terenów w ramach projektu Kinomural polegającym na symultanicznym wyświetlaniu

projekcji multimedialnych na ścianach szczytowych budynków przy ul. Rydygiera i Paulińskiej na Nadodrzu. Tegoroczna edycja projektu odbyła się 25 września 2021 r. Było to podobnie jak w ubiegłych latach tak duże przedsięwzięcie artystyczne w przestrzeni miejskiej. Kinomural zaprezentował różnego rodzaju kino artystyczne i sztuki autowizualne. W tym roku również zaprezentowano kinomuralową Dobranockę – specjalną sekcję dla dzieci, wyświetloną tuż po zmierzchu.

BIURO ZINTEGROWANYCH
INWESTYCJI TERYTORIALNYCH

BIURO ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH

Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WrOF)

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) to narzędzie pobudzające rozwój lokalny, wynikające ze strategii terytorialnych. ZIT jest przeznaczony dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF) w szczególności miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze (w skład których wchodzą także obszary wiejskie) oraz wszystkich innych MOF wyznaczonych w strategiach rozwoju województw, w tym MOF ośrodków wojewódzkich. Podstawą realizacji ZIT jest Plan działań ZIT lub Strategia rozwoju ponadlokalnego, spełniające wymogi określone w art. 23 Rozporządzenia ogólnego.

ZIT to forma współpracy samorządów współfinansowana ze środków Funduszy Europejskich. Przy pomocy tego instrumentu, partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie mogą realizować wspólne cele i wskazują przedsięwzięcia, łączące działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Taka formuła umożliwia wyjście poza sztywne granice administracyjne samorządów, co ma się przełożyć na większe oddziaływanie realizowanych wspólnie przedsięwzięć. ZIT WrOF od początku istnienia działa w formie porozumienia zawartego pomiędzy JST. W dniu 9 lipca 2013 roku zostało podpisane Porozumienie w sprawie zasad współpracy Stron przy programowaniu, wdrażaniu, finansowaniu, ewaluacji, uzgadnianiu wspólnych inwestycji, bieżącej obsłudze i rozliczeniach ZIT WrOF na perspektywę UE 2014-2020.

ZIT WrOF, zgodnie z zapisami tzw. „Ustawy wdrożeniowej" z dnia 11. lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020", realizowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, na podstawie opracowanej Strategii ZIT. W tym sensie ZIT WrOF jest mechanizmem finansowym służącym realizacji projektów unijnych. Ponadto w związku z postanowieniami Rozporządzenia UE Nr 1301/2013 art. 7 ust. 4 oraz Rozporządzenia UE Nr 1303/2013 art. 36 ust. 3 i art. 123 ust. 6, władze miejskie pełnią rolę Instytucji Pośredniczącej w systemie wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego.

W ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) – instrumentu rozwoju terytorialnego na terenie Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (WrOF) udało się zrealizować od 2014 r. projekty, które w istotny sposób przyczyniły się do poprawy życia mieszkańców obszaru metropolitalnego w wielu istotnych obszarach, w tym w szczególności w zakresie: e-usług, edukacji, infrastruktury technicznej i społecznej, atrakcyjności inwestycyjnej i turystyczno-rekreacyjnej, rewitalizacji, ochrony środowiska, otoczenia biznesu oraz infrastruktury dostosowanej do potrzeb osób starszych.
Nowe drogi rowerowe, dodatkowe miejsca w żłobkach, czy zmodernizowane szkoły to tylko niewielki wycinek korzyści jakie osiągnęliśmy. Cieszy fakt, że z realizacji tych projektów skorzystali nie tylko mieszkańcy Wrocławia, ale również pozostali mieszkańcy WrOF.

Okres mijającej perspektywy finansowej, pokazał również wszystkim jak ważnym elementem funkcjonowania ZIT WrOF są realnie zawiązywane partnerstwa między gminami, a także innymi podmiotami. Jak realizacja wspólnych inicjatyw przyczynia się do budowy coraz silniejszego potencjału oraz przyciąga zarówno inwestorów jak i nowych mieszkańców. Tak szeroko zakrojone inwestycje i projekty wykraczające poza obszar jednej gminy możliwe były tylko dzięki współpracy i współdziałaniu.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne WrOF wniosły ogromną wartość dodaną poprzez realną szansę oddziaływania na obszar metropolitalny zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami tego terenu. ZIT WrOF stał się platformą współpracy, wymiany doświadczeń oraz konsultacji, pozwalającą w nowy sposób postrzegać politykę wspierania rozwoju subregionalnego pomiędzy beneficjentami – w tym przede wszystkim JST wchodzącymi w jego skład.

Obecnie Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego są kontynuacją działań, które były realizowane w latach 2014-2020, przyczyniają się do osiągania europejskich celów ustalonych przez Unię Europejską w zakresie między innymi klimatu i energii. ZIT jest postrzegany przez Komisję Europejską, w projekcie Umowy Partnerskiej na lata 2021-2027, jako instrument planowania działań związanych m.in. z:

- ochroną środowiska,
- promowaniem czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej oraz zielonych i niebieskich inwestycji,
- gospodarką o obiegu zamkniętym,
- łagodzeniem zmian klimatu i przystosowaniem się do nich,
- zapobieganiem ryzyku i zarządzania ryzykiem,
- zrównoważoną mobilnością miejską,
- Ochroną, rozwojem i promowaniem publicznych zasobów turystycznych
- ochroną, rozwojem i promowaniem dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury,
- ochroną, rozwojem i promowaniem dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki,
- fizyczną regeneracją i bezpieczeństwem przestrzeni publicznych.

Zadania i cele Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych:

- Odpowiadają na potrzebę realizacji wzajemnie zależnych i komplementarnych projektów wpływających na kwestie wykraczające poza poziom oddziaływania jednej gminy;
- Selekcjonują przedsięwzięcia istotne dla rozwoju regionu w oparciu o współpracę wielu podmiotów, podejmowaną w ramach obszarów funkcjonalnych;
- Realizują zintegrowane projekty odpowiadające kompleksowo na potrzeby i problemy obszarów metropolitalnych oraz sprzyjające ich rozwojowi, współpracy i integracji, przede wszystkim tam, gdzie skala problemów związanych z brakiem współpracy i komplementarności działań jest największa;
- ZIT-y stanowiły istotny element w procesie implementacji środków UE w perspektywie 2014-2020, stanowiąc Instytucję Pośredniczącą w systemie wdrażania RPO.

Obszar ZIT WrOF na 2021-2027

Dostrzegając korzyści wynikające z integracji jednostek samorządu terytorialnego na rzecz rozwoju społecznego i gospodarczego wspólnot samorządowych, a także mając na uwadze efektywne wykorzystanie środków unijnych przez Miejskie Obszary Funkcjonalne w ramach perspektywy finansowej 2021-2027, dnia 17 grudnia 2021 roku zostało podpisane nowe Porozumienie w sprawie zasad współpracy Stron przy programowaniu, wdrażaniu, finansowaniu, ewaluacji, uzgadnianiu wspólnych inwestycji, bieżącej obsłudze i rozliczeniach ZIT WrOF na perspektywę UE 2021-2027 Obszar ZIT został powiększony o 4 kolejne Gminy. Obecnie tworzy go 19 gmin : Gmina Wrocław, Gmina Jelcz–Laskowice, Gmina Kąty Wrocławskie, Gmina Oborniki Śląskie, Gmina Siechnice, Gmina Sobótka, Gmina Trzebnica, Miasto Oleśnica, **Miasto Oława,** Gmina Czernica, Gmina Długołęka, **Gmina Dobroszyce**, Gmina Kobierzyce, Gmina Miękinia, Gmina Oleśnica, **Gmina Oława,** Gmina Wisznia Mała, **Gmina Zawonia**, Gmina Żórawina.

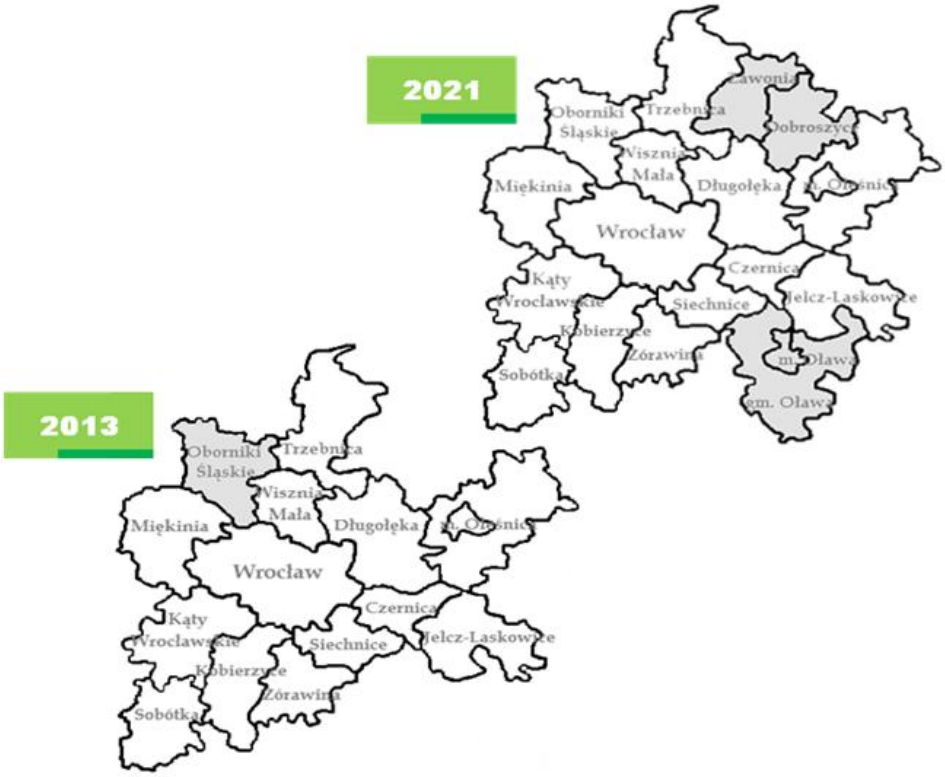

Rysunek 1. Wrocławski Obszar Funkcjonalny 2013-2021

Funkcję Instytucji Pośredniczącej ZIT WrOF pełni Prezydent Wrocławia – lider „Porozumienia międzygminnego w sprawie zasad współpracy stron porozumienia przy programowaniu, wdrażaniu, finansowaniu, ewaluacji, uzgadnianiu wspólnych inwestycji, bieżącej obsłudze i rozliczeniach ZIT WrOF". Funkcje administracyjne Instytucji Pośredniczącej ZIT WrOF realizuje wydzielone w strukturach Urzędu Miejskiego Wrocławia Biuro ZIT WrOF, w skład którego wchodzą dwa zespoły: ds. Monitoringu, Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna i Informacji oraz ds. Programowania i Wdrażania. Ponadto funkcję programowo-opiniodawczą w systemie wdrażania ZIT WrOF pełni Komitet Sterujący ZIT WrOF (przedstawiciele gmin wchodzących w skład ZIT WrOF), natomiast funkcję konsultacyjno-opiniodawczą – Rada ZIT WrOF (przedstawiciele środowiska biznesowego, społecznego i naukowego, przedstawiciel Marszałka Województwa Dolnośląskiego oraz przedstawiciele podmiotów społecznych).

Zakres prac Zespołu ds. Monitoringu, Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna i Informacji:

- Podpisanie w dniu 17.12.2021 r. Porozumienia w sprawie zasad współpracy Stron Porozumienia przy programowaniu, wdrażaniu, finansowaniu, ewaluacji, uzgadnianiu wspólnych inwestycji, bieżącej obsłudze i rozliczeniach ZIT WrOF w perspektywie 2021-2027;
- Realizacja umowy przyznającej dotację ze środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 na finansowanie zadań związanych z realizacją Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego pomiędzy Ministerstwem Funduszu i Polityki regionalnej, a Gminą Wrocław. Aneks nr 1 do Umowy nr DRP/BDG-II/POPT/44/20 został zawarty w dniu 18 listopada 2020 r.;
- Sporządzanie i przedkładanie do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej sprawozdań z realizacji zadań współfinansowanych ze środków dotacji Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna, tj. sporządzenie sprawozdania okresowego za rok 2021 (w którym rozliczono 100% I transzy dotacji otrzymanej na 2021 rok);
- Sporządzanie i aktualizacja planów rzeczowo-finansowych na lata 2020-2022 w zakresie zadań realizowanych przez ZIT WrOF;

- Sporządzenie sprawozdania rocznego z realizacji budżetu miasta za rok 2020, oraz sporządzenie sprawozdania półrocznego realizacji budżetu miasta w roku 2021;
- Prowadzenie monitoringu wskaźników budżetowych;
- Opracowanie i aktualizacja projektu budżetu na lata 2020-2022 przedkładanego do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej w ramach otrzymanej dotacji POPT 2014-2020 wraz z załącznikami;
- Przygotowanie informacji kwartalnych z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego;
- Opracowanie projektu Rocznego Planu Działań RPO WD informacyjno -promocyjnych w zakresie kompetencji IP ZIT WrOF oraz jego aktualizacje;
- Przygotowanie wkładu do sprawozdania z realizacji Rocznego Planu Działań RPO WD;
- Współpraca z Krajową Administracją Skarbową podczas trwania audytu;
- Współpraca z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego podczas trwania kontroli systemowych;
- Aktualizacja Zestawu Instrukcji Wykonawczych ZIT WrOF dla Gminy Wrocław pełniącej rolę Instytucji Pośredniczącej w ramach RPO WD 2014-2020 zgodnie z wytycznymi IZ oraz przepisami prawa krajowego i wspólnotowego, przy współpracy z Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy, Dolnośląską Instytucją Pośredniczącą oraz Instytucją Zarządzającą RPO WD;
- Prowadzenie i weryfikacja strony internetowej ZIT WrOF obejmująca m.in. bieżące zamieszczanie dokumentów w ramach ogłaszanych konkursów;
- Uczestnictwo w spotkaniach dotyczących rozwoju ZIT organizowanych przez m.in. Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Unię Metropolii Polskich;
- Koordynacja prac Komitetu Sterującego i Rady ZIT WrOF (zwoływanie posiedzeń, współpraca z Wydziałem Prawnym, przygotowywanie treści uchwał, protokołowanie posiedzeń oraz czynne uczestnictwo w spotkaniach);
- Realizacja działań informacyjno-promocyjnych w ramach kompetencji IP ZIT WrOF, współpraca z Wydziałami UMW w tym zakresie oraz z Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy, Dolnośląską Instytucją Pośredniczącą oraz Instytucją Zarządzającą RPO WD;
- Prowadzenie monitoringu postępu wdrażania Osi Priorytetowej/ Priorytetu Inwestycyjnego/ Działania/Poddziałania wskazanego w Programie, poprzez monitorowanie postępu finansowego oraz osiąganie celów pośrednich określonych w ramach wykonania oraz celów końcowych poprzez realizację wskaźników rzeczowych (wskaźników produktu i rezultatu), jak również prowadzenie oceny ich postępu;
- Weryfikacja protestów w zakresie oceny strategicznej ZIT WrOF - kwestie formalne i merytorycznie do której wpłynął protest ustosunkowując się do kwestii merytorycznych;
- Konsultacje dokumentów programowych - analiza dokumentów programowych krajowych i regionalnych, wytycznych;
- Udzielanie odpowiedzi w trybie dostępu do informacji publicznej;
- Koordynowanie procesu przeprowadzenia samooceny ryzyka nadużyć finansowych, uczestnictwo w spotkaniach Zespołu do spraw samooceny ryzyka nadużyć finansowych dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020;
- Przygotowanie i przeprowadzenie zamówień publicznych w ramach otrzymanej dotacji z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020;
- Konsultacje Projektu Umowy Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce.

Biuro Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego w 2021 roku zrealizowało **4** zamówienia z czego **2** postępowania zostały zrealizowane w trybie przetargu nieograniczonego (jedno zakończy się w 2022 r.), natomiast **2** postępowania zrealizowano w trybie zamówienia z wyłączeniem stosowania przepisów Prawo Zamówień Publicznych.

W ramach wsparcia eksperckiego instytucji jakim jest ZIT WrOF w lutym 2021 zakończone zostały prace nad dokumentem Analiza funkcjonalno-finansowa opracowania

i wdrożenia koncepcji zintegrowanego biletu we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym (umowa na opracowanie dokumentu została podpisana w lipcu 2020 roku). Celem dokumentu było przeprowadzenie wstępnej analizy dotyczącej możliwości i warunków wprowadzenia wspólnego biletu w transporcie zbiorowym na terenie WrOF. Analizie poddane zostały 3 warianty wdrożenia wspólnego biletu:

- Uruchomienie systemu wspólnego biletu w oparciu o system Wrocławskiej Karty Miejskiej URBANCARD;
- Utworzenie wspólnego systemu biletowego na terenie gmin tworzących ZIT WrOF funkcjonującego równolegle do systemu Wrocławska Karta Miejska URBANCARD;
- Utworzenie nowego kompleksowego systemu wspólnego biletu nie bazującego na obecnych rozwiązaniach.

Przeanalizowane zostały prawne, formalne, administracyjne, techniczne oraz finansowe konsekwencje wszystkich zaproponowanych opcji. Ostateczna rekomendacja zakłada budowę systemu wspólnego biletu w oparciu o porozumienia międzygminne, w ramach wariantu 1c. W prace koncepcyjne zaangażowane było Biuro ZIT WrOF oraz Wydział Transportu Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz przedstawiciele wszystkich gmin tworzących ZIT WrOF.

W dniu 04.02.2021. została podpisana umowa z Wykonawcą opracowania pn. „Plan Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia" termin składania ofert upłynął 08.01.2020 r. Planowany termin zakończenia realizacji zamówienia – marzec 2022 r.

Ze względu na sytuację epidemiologiczna w kraju działania w niniejszym zakresie zostały ograniczone do działań drogą elektroniczną. Pracownicy Biura ZIT WrOF udzielali wszelkich informacji w drodze korespondencji elektronicznej lub kontaktu telefonicznego. Stale aktualizowano informację dotyczące naborów na stronie internetowej ZIT WrOF www.zitwrof.pl. Ponadto prowadzono intensywne działania w social mediach np. Facebook oraz na stronach www dedykowanych niniejszym zakresom. Realizowano również mailing w zakresach należących do Zadań ZIT WrOF.

Prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych zgodnych z kompetencjami ZIT WrOF w zakresie upowszechniania pojawiających się dla nich możliwości rozwojowych poprzez:

- udział ogłaszanych naborach w konkursach i programach współfinansowanych ze środków zewnętrznych oraz ze środków z budżetu państwa i samorządu województwa dolnośląskiego,
- adaptację i wdrażanie publikowanych zmian w przepisach prawa unijnego, ogólnego krajowego i miejscowego,
- adaptację i wdrażanie publikowanych wniosków z raportów kontroli NIK w obszarach szczegółowych funkcjonowania gmin.

Zakres prac Zespołu ds. Programowania i Wdrażania

- współpraca z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego (Instytucją Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego 2014-2020) przy ocenie wniosków w ramach konkursów realizowanych ze środków ZIT WrOF.
- w 2021 r. oceniono 17 wniosków o dofinansowanie, złożonych w naborach ogłoszonych w trybie konkursowym w ramach następujących działań:
  - 2.1 – E-usługi publiczne (konkurs ogłoszony w 2020) – 16 wniosków,
  - 4.2 – Gospodarka wodno-ściekowa (konkurs ogłoszony w 2019) – 1 wniosek, przywrócony do oceny po uwzględnieniu skargi przez WSA,
- Od początku okresu programowania tj. od 2014 r. do końca 2021 r. ogłoszono:
  - 81 naborów, w tym 72 w trybie konkursowym (2 z nich anulowano), 9 w trybie pozakonkursowym.
  - Złożono 944 wnioski w trybie konkursowym i 9 w trybie pozakonkursowym. Zakończono etap oceny zgodności ze Strategią ZIT WrOF dla: 78 naborów konkursowych.
- Wartość alokacji narastająco dla ogłoszonych naborów to ponad 1,4 mld PLN, co daje ponad 100% alokacji ZIT WrOF. Łącznie ocenie strategicznej poddano 683 wnioski w trybie konkursowym i 9 w trybie pozakonkursowym. Dla wszystkich

rozstrzygniętych naborów wybrano 479 projektów w trybie konkursowym i 9 projektów w trybie pozakonkursowym.

- Na dzień 31.12.2021 r. podpisano 469 umów o dofinansowanie na wartość ok. 1,16 mld PLN, co odpowiada ok. 93,61 % alokacji ZIT WrOF.

W 2021 r. podjęto w szczególności następujące działania:

- uczestniczenie w procedurze zagospodarowania tzw. „wolnych środków" w ramach EFRR i EFS;
- analiza i koordynowanie procesu realizacji wskazanych w Strategii ZIT WrOF:
  - projektów pozakonkursowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020,
  - projektów komplementarnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020;
- koordynacja procesu przygotowania i monitoringu realizacji projektów wynikających z Kontraktu Terytorialnego Województwa Dolnośląskiego;
- opiniowanie zmian w zakresie projektów pozakonkursowych;
- uczestnictwo w spotkaniach dotyczących Grupy Sterującej Ewaluacją oraz weryfikacja projektów dokumentów ewaluacyjnych;
- współudział w przygotowaniu Zestawu Instrukcji Wykonawczych ZIT WrOF dla Gminy Wrocław pełniącej rolę Instytucji Pośredniczącej w ramach RPO WD 2014-2020 zgodnie z wytycznymi IZ oraz przepisami prawa krajowego i wspólnotowego;
- uczestnictwo w spotkaniach dotyczących wdrażania ZIT organizowanych przez m.in. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Unię Metropolii Polskich;
- merytoryczne przygotowanie posiedzeń Komitetu Sterującego oraz Rady ZIT WrOF;
- W roku 2021 Biuro ZIT WrOF kontynuowało intensywne prace, których celem jest opracowanie Planu Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia – PZM MOFW. który zostanie opracowany dla 38 gmin będących w obszarze aglomeracyjnym Wrocławia, w tym 37 gmin z obszaru województwa dolnośląskiego: Gminy Wrocław, Miasta i Gminy Bierutów, Gminy Brzeg Dolny, Gminy Jelcz-Laskowice, Gminy Kąty Wrocławskie, Gminy Międzybórz, Gminy Oborniki Śląskie, Gminy Prusice, Gminy Siechnice, Gminy Sobótka, Gminy Strzelin, Gminy Syców, Gminy Środa Śląska, Gminy Trzebnica, Gminy Wołów, Gminy Żmigród, Gminy Miasto Oleśnica, Gminy Miasto Oława, Gminy Borów, Gminy Czernica, Gminy Długołęka, Gminy Dobroszyce, Gminy Domaniów, Gminy Dziadowa Kłoda, Gminy Jordanów Śląski, Gminy Kobierzyce, Gminy Kostomłoty, Gminy Krośnice, Gminy Malczyce, Gminy Mietków, Gminy Miękinia, Gminy Oleśnica, Gminy Oława, Gminy Przeworno, Gminy Wisznia Mała, Gminy Zawonia, Gminy Żórawina oraz Gminy Brzeg z województwa opolskiego. Termin zakończenia opracowania dokumentu przewidziany jest na koniec marca 2022 roku. Bardzo istotnym czynnikiem determinującym pilne sporządzenie Planu Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia są zalecenia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego oraz pismo Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2020 r., w którym wskazuje się m.in. na wysoce prawdopodobne w perspektywie finansowej na lata 2021 - 2027 uzależnienie dostępu do środków finansowych na rzecz mobilności od opracowania ww. Planu. Rekomendacje wynikające z dokumentu będą brane pod uwagę prze realizacji działań i projektów w perspektywie 2021+.

  W 2021 roku realizowano następujące etapy PZM MOFW:
  - Działanie I, polegające na opracowaniu diagnozy stanu istniejącego oraz sytuacji mobilnościowej w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Wrocławia. W ramach działania przygotowano i koordynowano pozyskanie dane niezbędnych do opracowania Diagnozy, w tym: dotyczące demografii, uwarunkowań gospodarczych, nakładów finansowych na transport we Wrocławiu. Ostateczna wersja dokumentu została z przyjęta przez gminy MOFW, w dniu 16.06.2021 r.
  - Działanie II, polegające na przeprowadzeniu kompleksowego procesu konsultacji społecznych, obejmującego trzy etapy. Łącznie odbyło się 20 spotkań

konsultacyjnych, w formie on-line lub hybrydowo, dla mieszkańców gmin oraz interesariuszy zewnętrznych. Planowany termin zakończenia prac w ramach działania – marzec 2022 r.

- Działanie III, polegające na opracowaniu projektu PZM MOFW. Biuro ZIT WrOF koordynowało każdy etap powstawania dokumentu oraz organizowało szereg spotkań Gmin z Wykonawcą, spotkania Zespołu Operacyjnego oraz Rady Porozumienia SUMP. W ramach działania przygotowano projekt PZM MOFW oraz mapy poglądowe 38 gmin. Rada Porozumienia SUMP, zaakceptowała przyjęła projekt PZM MOFW wraz z Prognozą OOŚ w dn. 22.11.2021 r.
- Działanie IV, polegające na przeprowadzeniu procesu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, opracowanie ostatecznej wersji PZM WrOF wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko (Prognoza). Planowany termin zakończenia prac w ramach działania – marzec 2022 r.
- Działanie V, polegające na przygotowaniu i przeprowadzeniu kompleksowych działań promocyjnych dotyczących procesu opracowania PZM MOFW oraz samego dokumentu PZM MOFW. Planowany termin zakończenia prac w ramach działania – marzec 2022 r.
- Dodatkowo Biuro stale współpracowało z firmą doradczą wyznaczona przez CUPT przy przygotowaniu PZM MOFW.

– W lutym 2021 zakończone zostały prace nad dokumentem *Analiza funkcjonalno-finansowa opracowania i wdrożenia koncepcji zintegrowanego biletu we Wrocławskim Obszarze Funkcjonalnym* (umowa na opracowanie dokumentu została podpisana w lipcu 2020 roku). Celem dokumentu było przeprowadzenie wstępnej analizy dotyczącej możliwości i warunków wprowadzenia wspólnego biletu w transporcie zbiorowym na terenie WrOF. Analizie poddane zostały 3 warianty wdrożenia wspólnego biletu:
  - Uruchomienie systemu wspólnego biletu w oparciu o system Wrocławskiej Karty Miejskiej URBANCARD.
  - Utworzenie wspólnego systemu biletowego na terenie gmin tworzących ZIT WrOF funkcjonującego równolegle do systemu Wrocławska Karta Miejska URBANCARD.
  - Utworzenie nowego kompleksowego systemu wspólnego biletu nie bazującego na obecnych rozwiązaniach

  Przeanalizowane zostały prawne, formalne, administracyjne, techniczne oraz finansowe konsekwencje wszystkich zaproponowanych opcji. Ostateczna rekomendacja zakłada budowę systemu wspólnego biletu w oparciu o porozumienia międzygminne. Rekomendacje wynikające z dokumentu będą brane pod uwagę podczas realizacji działań i projektów w perspektywie 2021+.
– Ponadto pracownicy biura jako przedstawiciele ZIT WrOF są członkami grupy roboczej przy MFiRP mającej na celu wypracowanie jak najbardziej optymalnego modelu współpracy i transmisji doświadczeń na rzecz nowopowstałych związków ZIT w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Pracownicy brali udział w serii spotkań w ramach tzw. sieci współpracy ZIT, organizowanych przez MFiPR, których celem było przygotowanie do perspektywy finansowej 2021-2027.
– W 2021 r. Biuro ZIT WrOF kontynuowało prace nad opracowaniem Strategii Ponadlokalnej oraz Strategii ZIT WrOF. Zostały wykonane diagnozy tematyczne między innymi w zakresie edukacji, kanalizacji, odpadów komunalnych, komunalnych walorów przyrodniczych, zaopatrzenia w wodę, bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, energii i zanieczyszczenia powietrza, klimatu akustycznego, rynku pracy, kultury, turystyki, dziedzictwa narodowego, przedsiębiorczości, bezpieczeństwa, opieki żłobkowej, ochrony zdrowia, mobilność. Na bazie diagnozy trwają prace nad przygotowaniem analizy SWOT.
– Pracownicy Biura byli zaangażowani w prace nad konsultowaniem i analizą dokumentów związanych z wdrożeniem perspektywy finansowej 2021-2027 (w tym dokumentów europejskich – np. Umowa partnerstwa , krajowych – np. tzw. ustawa wdrożeniowa, regionalnych – projekt FEDŚ 2021+).
–

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ KOMÓRKI UMW

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ KOMÓRKI UMW

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT OBSŁUGI I ADMINISTRACJI

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
				Udział procentowy						Udział procentowy					
		ogółem	udział%	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WSO	222 904	116	0,05%	60		6	1		9	25	2	8	4		1
				51,72%		5,17%	0,86%		7,76%	21,55%	1,72%	6,89%	3,45%		0,86%
USC	1 068	6	0,21%							4		2			
										66,67%		33,33%			
WOK	1	0	0,00%												
WBZ	3 318	3	0,24%		1					1		1			
					33,33%					33,33%		33,33%			
Powiatowy Urząd Pracy	37 133	216*	0,58%							131		29	19		37
										60,65%		13,42%	8,80%		17,13%
RAZEM	**264 424**	**341**	**0,13%**	**60**	**1**	**6**	**1**		**9**	**161**	**2**	**40**	**23**		**38**
				17,59%	**0,29%**	**1,76%**	**0,29%**		**2,64%**	**47,21%**	**0,59%**	**11,73%**	**6,74%**		**11,14%**

* Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w ramach autokontroli rozpatrzył **124** zaskarżone decyzje, które w związku z tym nie zostały przekazane do organu II instancji

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT STRATEGII I ROZWOJU MIASTA

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Liczba wydanych decyzji ogółem	Liczba decyzji zaskarżonych		1) Liczba decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego - 56						1) Liczba decyzji zaskarżonych do Wojewody - 84					
				2) Udział procentowy						2) Udział procentowy					
		ogółem	udział %	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
Wydział Architektury i Budownictwa	4504	140	3,11	22	0	13	0	0	10	2	0	2	1	1	2
				39,29%	0	23,21%	0	0	17,86%	2,38%	0	2,38%	1,19%	1,19%	2,38%
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu	1361	5	0,37	-	-	-	-	-	-	1	0	2	0	0	2

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT EDUKACJI

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Liczba wydanych decyzji ogółem	Liczba decyzji zaskarżonych		1) Liczba decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego i Dolnośląskiego Kuratora Oświaty						1) Liczba decyzji zaskarżonych do Wojewody					
				2) Udział procentowy						2) Udział procentowy					
		ogółem	udział %	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
Wydział Finansów Oświatowych – Sekcja ds. Szkół Niepublicznych	83	8	-	-	-	1	-	-	-	-					
WYDZIAŁ FINANSÓW OŚWIATOWYCH	53	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydział Szkół Ponadpodstawowych i Specjalnych	269	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RAZEM	**405**	**8**	**3,9%**			**0,12%**									

* w tym decyzje w sprawie: szkół i placówek publicznych i niepublicznych prowadzonych przez Miasto Wrocław (60 - dot.ewidencji, 23 - dot. dotacji), dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników (53), awans zawodowy (269)

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT SPOŁECZNEJ															
Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
				Udział procentowy						Udział procentowy					
		ogółem	udział%	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WZD Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	**4 247**	**16**	**0,38%**	**5**	**0**	**4**	**0**	**0**	**7**						
				31,25%	**0,00%**	**25,00%**	**0,00%**	**0,00%**	**43,75%**						
Wydział Kultury										-	-	-	-	-	-
Biuro Sportu i rekreacji															
Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego															
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	**77806**	**555**	**0,71**	**210**	**0**	**122**	**53**	**4**	**166**	**0**	**0**	**5**	**0**	**0**	**1638**
				37,84	**0,00**	**21,98**	**9,55**	**0,72**	**29,91**	**0,00**	**0,00**	**0,30**	**0,00**	**0,00**	**99,70**
Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	**6855**	**1643**	**23,97**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**						
				0,00	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**						
Wydział Partycypacji Społecznej	**83**	**3**	**3,61%**												
					1				**2**						
Wrocławskie Centrum Aktywności Zawodowej															
Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław															
Wrocławski Zespół Żłobków															
Wrocławski Tor Wyścigów Konnych															
Miejskie Centrum Usług Socjalnych															

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU															
Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		1) Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						1) Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
		ogółem	udział%	2) Udział procentowy						2) Udział procentowy					
				utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WSR	1644	30	1,83%	14	4	8	2	===	1	===	===	===	===	===	===
				0,86	0,25	0,49	0,13	===	0,06	===	===	===	===	===	===
Razem DZR:	**1644**	**30**	**1,83%**	14	4	8	2	===	1	===	===	===	===	===	===
				0,86	0,25	0,49	0,13	===	0,06	===	===	===	===	===	===

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY I TRANSPORTU															
Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Liczba wydanych decyzji ogółem	Liczba decyzji zaskarżonych		Liczba decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						Liczba decyzji zaskarżonych do Wojewody					
				Udział procentowy						Udział procentowy					
		ogółem	udział%	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
Wydział Inżynierii Miejskiej	261	5	1,92%	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,77%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0	0
Wydział Transportu	1 260	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0	0
Biuro Zrównoważonej Mobilności	0	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0	0
Biuro Obsługi Infrastrukturalnej	0	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0	0
Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta	11 839	85	0,72%	4	0	7	0	0	2	0	0	0	0	0	0
				0,03%	0,00%	0,06%	0,00%	0,00%	0,02%	0	0	0	0	0	0
Zarząd Inwestycji Miejskich	0	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0	0
Razem DIT	**13 360**	**90**	0,67%	6	0	7	0	0	2	0	0	0	0	0	0
				0,04%	0,00%	0,05%	0,00%	0,00%	0,01%	0	0	0	0	0	0

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT NIERUCHOMOŚCI KOMUNALNYCH

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Liczba wydanych decyzji ogółem	Liczba decyzji zaskarżonych		1) Liczba decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						1) Liczba decyzji zaskarżonych do Wojewody					
				2) Udział procentowy						2) Udział procentowy					
		ogółem	udział %	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WNK	148	48	32,43	34	-	12	-	-	2	-	-	-	-	-	-
				70,83		25			4,17						
WSP	71	7	9,86	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	6
										14,29					85,71